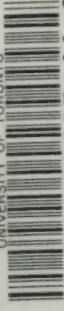

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 00097144 0

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

ΠΛΩΤΙΝΟΥ ΑΠΑΝΤΑ.

P L O T I N I ^{US}

OPERA OMNIA

PORPHYRII LIBER DE VITA PLOTINI

CUM

MARSILII FICINI COMMENTARIIS

ET EJUSDEM INTERPRETATIONE CASTIGATA.

ANNOTATIONEM IN UNUM LIBRUM PLOTINI ET IN PORPHYRIUM

ADDIDIT

DANIEL WYTTENBACH.

APPARATUM CRITICUM DISPOSUIT, INDICES CONCINNAVIT

G. H. MOSER,

PH. DR. GYMNASII ULMENSIS RECTOR.

AD FIDEM CODICUM MSS. ET IN NOVÆ RECENSIONIS MODUM GRÆCA LATINAQUE EMENDAVIT,

INDICES EXPLEVIT, PROLEGOMENA, INTRODUCTIONES,

ANNOTATIONES EXPLICANDIS REBUS AC VERBIS

ITEMQUE

NICEPHORI NATHANAELIS ANTITHETICUM ADVERSUS PLOTINUM

ET DIALOGUM GRÆCI SCRIPTORIS ANONYMI INEDITUM DE ANIMA

ADJECIT

FRIDERICUS CREUZER,

DR. LITERARUM GRÆCARUM ET LATINARUM DOCTRINARUMQUE ANTIQUITATIS

IN ACADEMIA HEIDELBERGENSI PROFESSOR.

VOLUMEN TERTIUM.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXV.

B

693.

A3L3

1835

V.3

5506
3079/aw 3v

FRIDERICI CREUZERI

ANNOTATIONES IN PLOTINUM.

LIBER I.

P. I, 2. 'ENNEAΔΟΣ A] Vertit Germanice hanc primam Enneadem *Dr. T. G. V. Engelhardt*. in libro, qui inscribitur: *Die Enneaden des Plotinus, übersetzt, mit fortlaufenden den Urtext erläuternden Anmerkungen begleitet. Erste Abtheilung*. Erlang. 1820. 8vo. Ad hanc primam Enneadem quæ potissimum Moralia continet facit *J. F. Winzeri* Adumbratio decretorum Plotini de rebus ad doctrinam morum pertinentibus. Vitebergæ 1809.

— 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ] Plotiniani libri fons est in Platonis *Timæo* p. 42. a. ad quem cf. *Proclum* p. 326. sqq. Adde *Platon. Legg. I.* p. 776. F. unde et *Porphyrius* profecit de *Abstinentia I.* 33. p. 54. *Rhoer.* cf. et *Damasc.* de principijs p. 219. *Wolfi* et *Mich. Psellum* de *Omnifar. Doctrina* cap. 44. p. 103. *Fabricii*. Nec minus *Aristotelem* ante oculos habuit *Plotinus*. Ita enim ille de *Anima* lib. I. cap. I. p. 3. *Sylburg.*—'Απορίαν δὲ ἔχει καὶ τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, πότερόν ἐστι πάντα κοινὰ καὶ τοῦ ἔχοντος· ἢ ἐστὶ τι καὶ τῆς ψυχῆς ἴδιον αὐτῆς· τοῦτο γὰρ λαβεῖν μὲν ἀναγκαῖον, οὐ ῥάδιον δέ. φαίνεται δὲ τῶν πλείστων οὐδὲν ἄνευ σώματος πάσχειν, οὐδὲ ποιεῖν, οἷον ὀργίζεσθαι, θαρρῆν, ἐπιθυμῆν, ὅλως αἰσθάνεσθαι· μάλιστα δ' ἔοικεν ἴδιον τὸ νοεῖν κ. τ. λ. cf. etiam pag. 4. In eodem argumento elaboraverant etiam *Stoici*. Quod, ut alia omittam, intelligitur e fragmento *Plutarcheo, Utrum Animæ an Corporis sit ægritudo*, quod mutilatum temporis injuria egregie redintegravit *Wytttenbach. Tom. V. part. 3. p. 700. A. ed. minoris et Posidonii Fragmentis* inseruit *J. Bakius* p. 222. Idem consilium in hoc libro sequi *Plotinum*, quod *Platonem* in *Alcibiade* priore, contendit *Olympiodorus* in *Alcib. I.* *πραξ. α'. fin. pag. 9. ed. princip.* Habet enim ita: καὶ αἰθῆς δ' τῷ Πλωτίνῳ τὸ κεφάλαιον τὸ ἐν ταῖς ἐννεάσι, τί τὸ ζῶον, καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος, ἐνθα δεικνύσιν ζῶον μὲν τὸ

συναμφότερον, ἄνθρωπον δὲ, τὴν ψυχὴν. τοῦτο καὶ τῷ Πλάτωνι ὁ Ἀλκιβιάδης τοιοῦτον ἔχων σκόπον.

— 9. 'ΗΔΟΝΑΙ καὶ] Ad sententiam vid. *Platon. Phædon.* p. 69. A. p. 27. *Bekkeri.* cf. *Platon. Phileb.* p. 36. p. 185. *Bekkeri*, ubi *Stallbaum* §. 74. p. 106. etiam de usu pluralis *λύπαι, φόβοι* κ. τ. λ. *De Legg. V.* p. 732. E. p. 382. *Bekkeri*: ἔστι δὲ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοναὶ καὶ λύπαι καὶ ἐπιθυμίαι κ. τ. λ. *Cicero de Legg. I.* 11. §. 32. p. 79. ed. *Moser.* et nostr.: *Molestiæ, lætitiæ, cupiditates, timores* similiter omnium mentes pervagantur. *Macrobius Somn. Scipionis lib. II. cap. 12.* *Plotinus* in libro *Quid animal, quid homo*, quærit, cujus sint in nobis voluptates, mœrores, metusque ac desideria et animositates vel dolores postremo cogitationes et intellectus, utrum meræ animæ, an vero animæ utentis corpore: et post multa, quæ sub copiosa rerum densitate disseruit—hoc postremo pronuntiat, *Animal esse corpus animatum.* Sed nec hoc neglectum vel non quæsitum reliquit quo animæ beneficio quæve via societatis animetur. Has ergo omnes, quas prædiximus, passiones assignat animali, verum autem hominem ipsam animam esse testatur. Eandem igitur hujus libri summam prodit *Macrobius*, quam *Olympiodorus* loco supra apposito. *Suidas* in *'Hδόμενος (T. II. p. 46. Kust.)* ita laudat: 'Hδοναὶ, λύπαι· θάρρη· φόβοι· ἀποστροφὰ καὶ τὸ ἀλγεῖν ἐξ ἀμφοῖν. Διχῶς—ἢ καὶ ἄλλο τι ἐκ τοῦ μίγματος ἐστι. Reliqua non habet.

— 11. ἢ τρίτον τινὸς] Tertium hoc membrum: ἢ τρίτον τινὸς ἐξ ἀμφοῖν, omisit *Macrobius*, qui plura hujus loci liberius tractavit. Idem autem ibidem de *Nostro* ita: *Plotinus magis, quam quisquam, verborum parcus.*

p. 2, 1. αἰ μὲν—αἰ δὲ] *Ficinus* vertit *alia—alia.* *Engelhardt.* alterum αἰ necessario pertinere ait ad πάθη, alterum ad διάνοια καὶ δόξα, *Ploti-*

num autem *αἱ* scripsisse cogitantem ἡδοναί, λῦπαι. At tunc debebat τὰ μὲν—τὰ δὲ, quoniam adjiciuntur φόβοι et θάρρη. Deinde idem mavult corrigi: ποτέρας οὖν τὰ πάθη. Neutrum placet, nec suffragantur Codices. Simplicissimum est, *αἱ μὲν*—*αἱ δὲ* per enallagen. Numeri referre ad proximum διάνοια καὶ δόξα, hoc sensu: anquirendum est, utrum cogitationes opinionisque indidem orientur, unde etiam passiones (v. c. ex anima cum corpore conjuncta) aliæ vero aliunde (v. c. ex sola anima).

p. 3, 2. αὐτὸ δὲ παρ' ἄλλου μηδὲν] Intellige ἔχον ex sequentibus. Ad sententiam nihil quidquam desiderabit, qui Wytttenbachium consuluerit in annotatione in Platonis Phædonem p. 281. sqq. Cf. etiam Tiedemanni librum, qui inscribitur: *Geist der speculativen Philosophie* (i. e. de causis philosophiæ contemplatiuæ), III. p. 343. sqq.

— 6. τὰ φοβερὰ μὴ παρῆ.] Adhibe his, quæ Aristoteles de ἀνδρεία et de δειλία itemque de θαρραλέοις disputat in Ethic. Nicom. III. 7. p. 47. sq. Sylb. p. 137. sq. Zell. cf. Eth. Eudem. p. 116. Sylb. Adde Andronicum Rhodium περὶ παθῶν p. 753. ed. Hoeschel. Lugd. Bat. 1617. Θαρραλεότης ἐστὶν ἐπιστήμη, καθ' ἣν οἶδαμεν, ὅτι οὐ περιεπέσομεν.

— 9. πῶς δὲ μίξεως] Sc. ἐπιθυμοῖ, ex antecedente ἐπιθυμία. Hæc Ficini ratio commodior, quam quæ Engelhardto placet, qui ex remoto ἀδεκτον suppleri vult: δεκτικὸν ἂν εἴη.

p. 4, 1. ζῶον τὸ σύμπαν] De notione ζῶον ex mente Platonis vid. Phædrum §. 251. ibiq. Ast. p. 294. cf. etiam Hermiam in eum locum p. 131. Huc etiam pertinent nonnulla, quæ Hermes, qui fertur, Trismegistus habet in Poemandra cap. X. et XI. p. 26. sqq. ed. Flussat-Candallæ. Colon. 1630. cf. etiam Sallustium de Diis et Mundo cap. VIII. et ad eum Holsten. et Jo. Conr. Orelli. p. 122. sq.

— 5. τὰ ἔξωθεν παθήματα] Conf. infra III. Enn. VI. 3, 4. p. 305. sqq. ubi p. 307. Procli de Fato locum apposui, quo hæc Plotini sententia respicitur. Respicit hæc etiam Mich. Psellus de Omnif. Doctrina §. 28. p. 90. sqq. Fabricii, ubi, posteaquam dixerat, a Platone et Aristotele animam poni corpore tanquam instrumento utentem, a Peripateticis autem eandem cum corpore misceri, hæc ipsa Plotini verba in medium pro-

fert. Comparationem autem jam usurparat Aristoteles, qui in Eth. Eudem. VII. 8. p. 201. Sylburg. ita: ἐπεὶ δ' ὁμοίως ἔχει ψυχὴ πρὸς σῶμα, καὶ τεχνίτης πρὸς ὄργανον κ. τ. λ.

— 8. ὥστε καὶ ἐπιθυμία] Hæc obscuriora sunt in versione Ficini. Sententia autem hæc est: Etiam cupiditates sunt animæ (s. non alienæ sunt ab anima), quando quidem eæ famulatum (s. ministerium) instrumenti (sui) requirit, i. e. corporis. Nam ὄργανον corpus esse ex præcedentibus intelligitur. Hoc ipsum igitur requirere corporis, tanquam instrumenti sui, famulitium, est cupiditas. Sive, anima cupit, quando corpore tanquam suo instrumento uti vult.

— 15. ἢ κρᾶσις—ὡς διαπλακείσα] i. e. quomodo hodie loquuntur, vel chemice vel mechanice. Proxima: ἢ τὸ μὲν οὕτως αὐτοῦ κ. τ. λ. continent novam quæstionem, hanc nimirum: Utrum anima partim sit separata, h. e. utens corpore, partim vero quocunque demum modo cum ipso commixta, ac proinde vices ejus sustinens, quo utatur (i. e. corporis vices) unde hoc negotium existat philosophiæ, ut id ipsum, quod corporis vices gerat, convertat ad illud utens (s. separatum), et hoc ipsum, quoad ejus fieri possit, (i. e. quatenus anima corpore carere possit) avertat indidem (a corpore). Cf. Ficini Comment. in hoc caput. In extremis fortasse lacuna est, et libri nostri plures virgulam habent post αὐτῆ, ut sic expleas et corrigas: ὥστε μὴ αὐτῆ χωρίζεσθαι μηδὲ χρῆσθαι, ita ut anima a corpore neque semper secernatur, neque semper eodem utatur.— Proxima ἢ ὡς εἶδος ἀχώριστον pertinent ad *Alexandri Aphrodisiensis* sententiam, qui posteaquam contenderat, animam esse speciem a corpore inseparabilem, illam alteram sententiam, quæ est de specie corpus attingente, explodit, et hoc ipsum gubernatoris et navigii exemplum nihili esse dicit. Vid. Alexandri Aphrodis. Enarrationem de Anima, ex interpretat. Hieron. Donati. Paris. 1528. fol. 133—135.

p. 5, 6. π. ἀ. προσθήκην λάβοι τὸ αἰσθάνεσθαι] Conf. p. 609. A. supr. οὐσίας προσθήκη. Tenenda autem vis vocabuli προσθήκη, quam egregie declaravit Wytttenb. ad Plutarchi Morall. p. 218. sq. ut sit: additamentum, quidquid ex abundantanti additur partibus justis, quibus veluti numeris suis res jam absoluta est.

— 14. διαπεφοιτηκίαν] Διαφοιτῶν omissum

in Stephani Thes. ed. vet. h. l. active animi corpus permeantem significat, quod antea passive per διαπλέκεσθαι declaratum erat. Usurpatur autem illud verbum de nuntiis, famæ rumoribus, deinde ad varios usus traducitur. Vid. Herodot. I. 60. Plutarch. de Garrulit. p. 505. ubi jungitur cum διακέχονται. Lucian. Pseudomant. X. p. 217. Amst. Adde Sturz. Lex. Xenoph. in Voc. et Irmisch. Ind. Herodian. p. 626. sq.—Proxime παρὰ τοῦτο est propter ea, ut παρὰ τί est qua de causa, παρ' ὃ propterea. Vid. Stephan. Thes. p. 7200. sq. ed. Lond. Fischeri Ind. in Æschin. Axioch. ad III. 4. Viger. de Idiot. IX. 6. 5. p. 645. cum annot. cf. ibid. Hermann. nr. 412. p. 862. Adde Proclum in Inst. Theol. cap. 142. p. 210. ed. Francof.

p. 6, 6. ὀργάνῳ] De corpore tanquam animæ instrumento exemplorum ex philosophis copiam suppeditat Wytttenbach. ad Plutarch. Sept. Sapp. Conviv. p. 988. In proximis: καὶ γὰρ ἄτοπόν φησι τὴν ψυχὴν ὑφαίειν λέγειν, tangit illud Cebetis in Platonis Phædone p. 87. d. p. 66. Bekkeri:—ἀλλ' ἡ ψυχὴ ἀεὶ τὸ κατατριβόμενον ἀνυφάνοι, quod in sequentibus exagitat Socrates. Tendendum enim, sic solere Plotinum, ut, ubi Platonis maxime locos respiciat, usurpet suum illud φησί. Constat enim Græcos illud suum φησί, Latinos inquit, indefinite usurpare, vel pro φασί, inquirunt, vel ubi aliquem adversarium sibi fingunt, qui aliquid objiciat. Inde fere in parenthesis collocare solent. Quam observationem post Bentleium ad Horatii Sermonn. I. 4. 78. Græcis Latinisque scriptoribus adhibuerunt. Davisius ad Cic. Tuscull. I. 39. Toupus ad Longin. §. 11. p. 275. ed. Oxon. Heindorf. ad Platon. Gorg. §. 166. p. 262. Ruhkopf. ad Senecam de Benef. II. 11. p. 53. Interpr. ad Marini Vit. Procli, p. 145. ed. Boisson. et ipse ad Cic. de Nat. D. I. 36. p. 164. Plotinianus tamen usus, quo Platonis nomen per ellipsin omittitur, aliam causam originemque habet, e scholis repetendam, in quibus cum sæpissime ad summi magistri auctoritatem provocarent disputantes, eodem propemodum modo illud φησί invaluit, quo apud Pythagoreos illud αὐτὸς ἔφα. Nemo enim nesciebat, ad quem in Platoniorum scholis philosophorum pertineat istud φησί. Nec alia ratio erat Stoicorum, qui illo suo φησί vel Zenonem vel Chrysippum designabant. Unde idem usus traductus est

in Arriani disputationes scripto consignatas; qui quidem suo illo φησί Epictetum fere declaratum vult. V. c. III. 2. 6. τοῦτο ὑπὲρ ἡμᾶς, φησὶν, ἐστίν. Cf. I. 16. 8. II. 23. 16. I. 4. 28. ibiq. Upton. et Schweighæus. Tom. II. p. 62. cf. Tom. III. p. 472. sq.

p. 7, 10. δεῖ αἷμα καὶ χολὴν ζέσαι] Anyte in Antholog. 15. αἷμα διὰ χρωτὸς ζέσσε. cf. Jacobs. VI. p. 432. IX. p. 203. Noster p. 420. E. ζέουτες αἵματι καὶ χολῇ (qui locus omnino comparandus) et sæpiusculo dativo θυμῷ et similibus jungitur. Vid. Suid. in ζέσας θυμῷ. Zonaras p. 955. ibiq. Tittm. Sed tamen Himerius p. 62. ed. Steph.: θυμὸς ἐπέζει τοῦ μετρίου πλέον. Cf. insuper Suicer. Thes. Eccles. I. p. 1296. Matthæi ad Jo. Chrysost. Homill. quatuor, I. p. 62. et Valckenaerii Scholl. in N. T. II. p. 568.—Hinc Noster infra p. 389.—τὸ τοιοῦτον αἷμα ἀποκρίνεται τῇ τοῦ θυμοῦ ζέσει.

p. 8, 13. ψυχικῆς δυνάμεως] Ad v. ψ. tene hæc Aristotelis de Anima II. 12. p. 47. Sylb. καὶ διὰ τί ποτε τὰ φυτὰ οὐκ αἰσθάνεται, ἔχοντά τι μόριον ψυχικὸν καὶ πάσχοντά τι ὑπὸ τῶν ἀπτῶν, itemque Procli in Cratyl. §. 99. p. 56. de Jove: καὶ ὡς μὲν τὸν Κρόνον ὄλον εἰσδεξάμενος, οὐσιοποιὸς ἐστὶ τῆς τριπλῆς οὐσίας, ἀμερίστου, μέσης, μεριστῆς, κατὰ δὲ τὴν ἐν ἑαυτῷ Πέαν, τριπλῆν πηγάζει ζῶην, νοερὰν, ψυχικὴν, σωματικὴν. Cæterum Theophylactus in 1 Corinth. XV. p. 308: ψυχικὸν σῶμα, τὸ ὑπὸ τῶν ψυχικῶν δυνάμεων διοικούμενον. Apostolis et ecclesiæ scriptoribus ψυχικός significat fere cupiditatibus corporis voluptatibusque mancipatum, et contrarium est τῷ πνευματικῷ. Vid. Suidas in ψυχικός ἄνθρωπος, Suiceri Thesaur. in ψυχικός et interpretes ad 1 Corinth. II. 14. inprimis L. C. Valckenarii Scholas in N. T. Vol. II. p. 137. sqq. Est proinde non raro idem atque σαρκικός. Cf. etiam Theologipho Studien und Kritiken von Ullmann u. Umbreit I. 2. pag. 436.

p. 9, 8. Νοητὰ γὰρ ἦδη] Adhibe Ficini Commentar. in h. l. et consule Themistii Paraphras. in libr. I. Aristotelis de Anima (ed. Hermolai Barbari. Basil. 1533.) p. 439. sqq. et in libr. II. de Anima p. 460. sqq.

— 12. ἐνθα δὲ ἡμεῖς μάλιστα] Sc. ἐσμέν. Haud abs re h. l. Engelhardtus hoc Plotinianum ἡμεῖς comparavit cum illo celebrato Ego recentiorum Metaphysicorum, maxime per Germaniam.

p. 9, 16. *θηρίον*] Plato de Republ. IX. 588. p. 458. ed. Bekkeri. Tangit eadem Proclus in Alcib. I. p. 160. ed. nostr. ubi plura laudavi.

ib. *Συνδρόμου—όντος—τῆ λογικῆ ψυχῆ*] Suidas III. p. 450. *σύνδρομος σύμφωνος*. Noster locus addendus Lexicis constructionis causa. Vox ipsa ad exprimendam hujus loci sententiam sane quam accommodata, et plane Plotinianæ proprietatis, quæ sæpius ad Platonicam elegantiam propius accedit. Cæterum hoc novum esse, et a Plotino primum excogitatum, quod in sensibus vim activam inesse, et quicquid anima agat, id proprie mentis cogitatione peragi, demonstrare instituerit, Tiedemannus judicat in libro: *Geist der speculativen Philosophie*, sive de causis philosophiæ contemplativæ, III. p. 347. sq. ubi idem hæc Plotini decreta decreto *præstabilitæ harmoniæ*, quæ dicitur, ansam præbuisse arbitratur.

p. 10, 7. *κεχωρισμένα*] Conf. Nostrum V. 3. 6. p. 501. A. ibiq. a nobis annotata. Adhibe etiam Procli Instit. Theolog. cap. 176. p. 262. sqq. De usu verbi *ἐποχεῖσθαι* monitum est ad Plotin. de Pulcrit. p. 340. sqq. Ad argumentum hujus loci confer Sallust. philos. de Diis et Mundo cap. 8. ubi Holstenius in Annot. p. 120. ed. G. Conr. Orellii Theagis Pythagorei fragmentum (in Galei opusce. mytholl. p. 688.) laudat et Plotiniani loci admonet. De verbo *ἀνελεῖται* consule Wytttenbach. ad Plutarch. p. 598.

— 9. *φησὶ*] Plato. Respicit autem doctrinam in Timæo expositam, præcipue p. 87. sqq. Steph. p. 132. sqq. Bekkeri. Ex utroque autem et Platone et Plotino profecit Hermes, qui dicitur, ap. Stob. Eclogg. I. 52. pag. 808. sqq. De usu verbi Platonici et Plotiniani *φαντάζεσθαι* vid. Annot. nostr. in Plotin. de Pulcrit. p. 135. sq.

— 13. *ἐλλάμπουσα εἰς αὐτὰ*] Tene constructionem, et de verbi usu vid. Stephani Thes. p. 5598. ed. nov. Londin. Adde Olympiodor. in Alcib. prior. cap. 3. p. 13. infr. et p. 14. supra, ubi *ἐλλαμψις* distinguitur ab *οὐσία*, et Nicolai Methonens. Refutat. Procli Instit. Theol. p. 88. p. 92. Ad argumentum loci nostri facit Themistius in Aristotelis libr. III. de Anima cap. 32. p. 562. sqq. ed. Basil.

p. 11, 10. *ἡ δὲ τῶν ψευδῶν—φαντασία οὔσα*] Adde hunc locum iis, quæ Stephanus alii que viri

docti congesserunt in Thesouro p. 9915. sqq. ed. Londin. adde insuper Procl. in Alcib. prior. p. 43. *φαντασία—καὶ αἴσθησις*, p. 162. ubi *φαντασία* et *αἴσθησις* opponuntur inter se. ibid.: *φαντασία καὶ αἴσθησις καὶ ἄλογα πάθη*. item Olympiodor. in eundem Dialog. p. 8. 51. 61. 101. Ad argumentum autem universi hujus loci Plotiniani vel maxime faciunt, quæ disputat Aristoteles in libro tertio de Anima capp. 7. sqq. p. 60. sqq. ed. Sylburg.

p. 12, 1. *τύπων*] De vario hujus vocabuli significato exposuit Gataker. Adversarr. cap. 4. cf. insuper Ast. ad Platon. Rempubl. p. 473. Zell. ad Aristotel. Eth. Nicom. I. 2. p. 8. Stallbaum. ad Phileb. §. 144. p. 202. Boisson. ad Eunap. p. 409. Proclus in Alcib. I. p. 298. jungit *τύπους καθολικὸς ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις*. Proprie est apud Nostrum IV. 5. 3. *τύπος ἐν κηρῷ*. Idem habet *τύποις*, ut III. 6. 1. et sæpius *τυποῦσθαι* V. 5. 1. et alibi. Proxime illud *ἀτρεμήσει—ἡ ψυχῆ*, cui opponitur *ὁ θόρυβος*, est Platonicum. Nec aliter *ἀτρεμῆς* usurpat noster item de rebus intelligibilibus, ut I. 6. 5. p. 54. A.—*ἐν ἀτρεμεί καὶ ἀκύμονι καὶ ἀπαθεί διαθέσει*. Adde similem locum p. 770. B. Cæterum ad argumentum nostri loci intelligendum facit alter locus Enn. IV. 8. 3.

— 10. *κεχωρισμένων*] Engelhardt. recte comparat locum supra cap. 3. *ἀλλὰ πρὸ τοῦ χωρίσαι διὰ φιλοσοφίας*.

— 14. *τὰς ἀρετὰς ἔχων*] De virtutibus agit Plotinus copiosius libro sequenti. In sententia *ὁ καθαρὸς τούτων* hoc postremum vocabulum ad omnia, quæ sunt corporis adeoque ad τὰ πάθη referendum est; verbum autem *ιδρύεσθαι* Platonice maxime familiare, et proprie ad simulacra templorum pertinens, a me illustratum est in annot. in librum de Pulcrit. p. 177. et 332.

— 16. *ἐλλαμφθεῖσα*] Est anima inferior humana, quæ a superiori sive intelligibili anima illuminatur. Etenim illa (sc. *ἡ ψυχῆ ἢ νοητῆ*) supra cap. 8. dicitur *ἐλλάμπουσα*. Cf. etiam supra cap. 2. Cæterum quod Ficinus in Commentario in nostrum locum Numenii admonet, tu consule Stobæi Eclogg. I. 52. p. 836. 866. 894. et 1066. Heer. ubi hujus philosophi sententiæ de anima breviter exponuntur.

p. 13, 2. *τοῦ ἔνδον ἀνθρώπου*] Comparari potest cum *τῷ ἔσω*, sc. *ἔσωθεν, ἀνθρώπῳ* Pauli Epist.

ad Romann. VII. 22. ubi vid. Hug. Grotium et Koppium et conf. 2 Corinth. IV. 16. Ephes. III. 16. nam Hesychius I. p. 1476. Alberti: *ἔσω· ἐντὸς, ἐνδόν*: et Proclus in Alcib. prior. p. 132. usurpat *ἡ ἐνδὸν ζωή*. Hinc substantivum *ἐνδότης* efficta Dionysio Areopagitæ Cœlest. Hierarch. I. 2. Quod autem supra usurpat Plotinus: *ὁ ἀληθὴς ἄνθρωπος*, hoc vel maxime congruit similibus formulis Philonis Judæi, v. c. de plantat. Noë p. 335. sq. Mang. *ὅτι τὸν ἐν ἡμῶν πρὸς ἀλήθειαν ἄνθρωπον, ταῦτέστι τὸν τοῦτον, ἔθηκεν ἐν ἱερωτάτοις καλοκάγαθίας βλαστήμασι καὶ φυτοῖς*. Cf. eundem p. 195. 267. 565.

p. 13, 6. ἀντίληψιν] Verbum Platonicum ut ἀντιλαμβάνεσθαι (vid. Steph. Thes. p. 5563. ed. Londin.) et Plotino etiam frequentatum (vid. Indic. Græcit. Plotin.) Ad universi loci sententiam adhibe Ficini Comment. Cæterum de infantum puerorumque animabus haud pauca leguntur in Platonicorum philosophorum monumentis. Vid. v. c. Proclum in Alcib. I. p. 195. sq. et Hermetis Clavem pag. 11. ed. Franc. Patric. (in Nova de universis Philosophia.)

— 13. εἰ δὲ μὴ ἀνθρώπου ψυχὴ εἰσέδν] Sc. εἰς τὰ θηρία. Vid. supra. Locus autem memorabilis et hoc magis tenendus, quod ad eum non animadvertit Wytttenbachius ad Platon. Phædon. p. 210. sqq. Qui quidem antiquiores Platonicos et ipsum Plotinum dicit retinuisse opinionem Platonis, animas in brutorum corpora migrare statuentis. Hoc vero loco videmus Plotinum hanc eandem sententiam admodum dubitanter ponere vel potius in medio positam relinquere. Quod argumento est, eum, qui fidentius prius hac de re pronuntiarat, sub vitæ finem, quo hic liber scriptus ab eo est, assensionem suam cohibuisse.

p. 14, 1. ἀσυμφωνεῖ] Vid. Indic. Græcit. Plotin. Mox de verbo μετενσωματοῦσθαι vid. annot. in II. 9. 6. infr. p. 203. G. De voce ἀναμάρτητος vid. infr. p. 678. B.

— 7. σύνθετον—καὶ τὸ ἐκ πάντων ἢ ψυχῆ—γίνεται] Ficinus ad τὸ ἐκ πάντων supplevit cogitando σύνθετον. Hoc propterea monco, quod Engelhardto in his hæret aqua. Non vero videtur hæc sententia confundenda esse cum Aristotelea. Nam Stagiritæ de Anima III. 8. p. 62. Syll. : *Νῦν δὲ περὶ ψυχῆς τὰ λεχθέντα συγκεφαλαιώσαντες εἴπωμεν πάλιν, ὅτι ἡ ψυχὴ τὰ ὄντα πῶς*

ἔστι πάντα. Ad sequentia de separatione animæ a corpore reliquisque, quæ ei adhærent, instituenda Engelhardt. comparat Dionysii, qui fertur, Areopagitæ locum in Theol. Mystica §. 1. Ego ad Plotinum de Pulcrit. p. 55. (in annot. p. 302. sqq.) plura in hanc rem contuli, quæ h. l. repetere nolo. Quod vero compositum tantummodo peccare h. l. dicit Plotinus, hoc nomine graviter reprehenditur a Bruckero in Historia critica philosophiæ Tom. II. p. 416.; qui ita exclamat: En vero miserum philosophiæ moralis fundamentum! Quod idem vult ac si diceres, administrum regiæ gazæ in furto deprehensum, non laqueo puniri, sed tantum furem. Nos neque ea silentio transibimus, quæ acerbius a nonnullis et fortasse iniquius interdum in Plotinum conjiciuntur.

— 11. θαλάττιον Γλαῦκον] Plato de Republ. X. 611. p. 497. Bekkeri: *τεθεάμεθα μέντοι διακείμενον αὐτὸ ὥσπερ οἱ τὸν θαλάττιον Γλαῦκον ὄρωντες κ. τ. λ.* ad quem locum conf. Astii comm. p. 624. ibiq. laudat. Moseri Commentar. mytholog. in Nonni Dionysiaca X. vs. 105. p. 237. Adde Godofr. Hermann. de Æschyli Glaucis, et cf. Scholia in Platonis l. l. p. 196. sq. Ruhnk. Platonis autem similitudinem sectatus etiam est Proclus in Alcib. prior. cap. 76. p. 224. ed. Francof.

— 18. ἄλλον του ἀπ' αὐτῆς γινόμενον] Locus impeditus, et Ficinus aliam lectionem videri possit ante oculos habuisse, licet Medicei libri, quibus usus est, nihil varietatis exhibeant. Propterea nihil movere volumus. Si ἀπὸ legas, accipiendum est pro ὑπὸ, qui usus haud infrequens. Vid. modo Viger. de Idiot. IX. 1. 16. p. 580. sq. De νεύσει plura congesimus in annot. in libr. de Pulcritud. p. 265. ed. Heidelb. Conf. Wytttenbach. ad Eunapium pag. 30.

p. 15, 1. Ἄρ' οὖν ἀφίησι τὸ εἶδωλον] Cum hoc loco componi debent, quæ in sequentibus disputantur IV. 5. præsertim cap. 7. p. 449. sq. unde hæc sola excerpam: p. 480. A. supr.—*ἐπεὶ καὶ τὸ ἐν τῷ κατόπτρῳ ἐνέργεια λεκτέον τοῦ ἐν τῷ ὄρωμένου, ποιούντος εἰς τὸ πάσχειν δυνάμενον, οὐ ῥέοντος κ. τ. λ.* quæ deinde ad animam adhibentur, quatenus corpori vitam impertit. Atque hunc locum etiam Ficinus respexisse videtur in Commentario ad nostrum locum. Disputationis autem hujus hæc summa est, quam etiam Engelhardt. adumbravit: Non anima est peccati causa,

sed id, quod ab anima illuminatur (ἐλλάμπεται). Quatenus animam inter atque hoc illuminatum (τὸ ἐλλαμπόμενον) communio quædam intercedit, illa (anima) descendere, sive nutu (νεύσει) ferri dicitur. Qua ex communione nascitur imago (τὸ εἶδωλον), quam ipsa dimittit (ἀφίησι), sicubi illa communio cessaverit. Neque vero hæc ipsa dimissio (ἄφεςις) est separatio, sive scissio, ejus quod conjunctum erat, sed ubi primum anima recessit ab eo, quod istam imaginem recipit (τὸ ὑποδεξάμενον), ipsa imago cessat (evanescit); neque hoc mirum, quandoquidem hæc ipsa imago aliunde non erat orta, nisi ex ipsa communione illuminantis cum illuminato (τοῦ ἐλλάμποντος καὶ τοῦ ἐλλαμφθέντος.)—Cæterum philosophorum sententias de anima a corpore rursus separata enarrat Stobæus in Eclogg. I. 52. §. 39. p. 920. sqq. Heeren. ubi Plotini quoque mentio fit.

p. 15, 8. εἰς ἐκεῖ βλέπει ὅλη] Illud ἐκεῖ et ἐκεῖσε frequentissimum in Enneadibus designat mundum intelligibilem, et quæ supra sunt omnia divina, Deum. Hoc semel monitum volui.

ib. ὁ ποιητῆς—ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους] Ad eum Homeri locum plura Eustath. p. 460. Basil. Erant autem, qui hos versus ab Onomacrito illatos dicerent. Vid. Porsoni Excerpt. ex Scholiis Cod. Harlei. ad eum locum. Bene Hemsterhusius ad Lucianum Vol. II. p. 492. Bip.: Platonici vero tantum aberant a repudiendis illis Homeri versibus, ut arcanæ disciplinæ mysterium ibi residere non vulgare arbitrarentur. Tum laudat Proclum in Platonis Polit. p. 382. aliosque. Quæ vero Proclus habet, ea ex Plotini hoc loco fluxerunt. Adde Davisii et nostr. annot. in Cic. de Nat. Deor. III. 16. p. 551. ed. nostr. Eandem rem Tullius attigerat in libris de Republica. Vid. Fragmentum libri tertii nr. XXVIII. ex Augustino de Civit. Dei XXII. 4.—Quod sequitur: τὸ εἶδωλον—διδούς—αὐτὸν—δὲ—εἶναι, arguit Platonis imitatore, qui similiter διδοῖναι usurpat pro tradere. Vid. Astii Commentar. in Rempubl. (II. 7. p. 364. Steph.) p. 406. Igitur proprie debebat ita verti: imaginem ejus tradens (canens sc. faciens) apud inferos, ipsum autem inter Deos versari. Eandem fabulam attigit Plotinus infra IV. 3. 27. p. 392. sq.

L I B. II.

P. 22, 7. ΠΕΡΙ ἈΠΕΤΩΝ] Argumentum se-

cundi hujus libri conjunctum est cum dialogis Platonis pluribus, et ipsum exordium a Theæteto natum, ut in annotatione cap. I. videbimus. Præcipue Phædonis quoque loci aliquot huc faciunt, ad quem (p. 42.) Wyttenbachius in Annotatione hæc posuit (p. 216.): “Est autem *civilis virtus* infimo gradu, cum quatuor omnino sint virtutum gradus; ut quidem posteriores Platonici eos descripserunt, *principè Plotino*, Enn. I. lib. II.: unde profecti sequentes eas passim memorarunt: v. c. Porphyrius de Gradibus p. 34. Marinus Procli vitam ad eas exigens: Macrobius illum Plotini locum Latine vertens, De Somnio Scipionis I. 8.: *Plotinus inter philosophiæ professores cum Platone princeps, libro de Virtutibus, gradus earum vera et naturali divisionis ratione compositos per ordinem diegerit. Quatuor sunt, inquit, quaternarum genera virtutum: ex his primæ politica vocantur, secundæ purgatoriae, tertiæ animi jam purgati, quartæ exemplares*—cætera apud ipsum legantur, digna cognitu, longiora, quam ut hic apponantur. Macrobbii autem locum excerpit Vincentius Bellovacensis in speculo historiali lib. V. cap. 9.” Hæc Wyttenbach. Porphyrium quod attinet, tu confer *Secundam Partem* τῶν πρὸς τὰ νοητὰ ἀφορμῶν, *Quæ nunc primum ex Vaticano Codice prodit* ex edit. Lucæ Holstenii, Romæ 1630. et iterum Cantabrig. 1655. p. 235. sqq. Inscribitur autem ea pars Περὶ Ἀρετῶν, De Virtutibus, estque ex Plotini maxime libris excerpta, judice etiam Holstenio de vita et scriptis Porphyrii pag. 53. Quapropter etiam *Thomas Taylor*, qui in libro: *Select Works of Plotinus*, Lond. 1817. hunc secundum librum Plotinianum Anglico sermone exhibuit, in additis notis p. 566. ex scripto illo Porphyriano haud pauca utiliter excerpta in Plotiniani libri explicationem convertit. Leguntur autem haud paucæ harum Porphyrii sententiarum in Stobæi Florilegio Tit. I. p. 54. ed. Gaisfordii, qui universus titulus Περὶ Ἀρετῆς aliorum quoque philosophorum inde a Pythagoricis permulta decreta collecta præstat. Porphyrium autem expilavit Mich. Psellus in *Omnifaria Doctrina* §. 55. p. 110. Denique huc referendus est *Georgii Gemisti Libellus de Virtute ejusque partibus*, quem ex Codd. nuper Græce et Latine edidit Angel. Maius, Mediolani 1816. quod scriptum in Codice Ambrosiano Philoni adsignatur. Sententias

quoque aliquot insigniores hujus libri Plotiniani attigit Simplicius in Aristotelis Physica; v. c. pag. 249. a. ed. Aldin., ubi ita: τὰ γὰρ πάθη, ὡς φησιν ὁ Πλωτῖνος, αἰ αἰσθήσεις εἰσίν. ἢ οὐκ ἄνευ αἰσθήσεων. εἰπὼν δὲ πρότερον κοινῶς περὶ τῶν ψυχικῶν ἕξεων, ὅτι καὶ αὐταὶ τελειώσεις εἰσὶ καὶ ἐν τῷ πρὸς τι συμμετρίαι τινὲς οὔσαι καὶ ἀσυμμετρίαι. καὶ ὅτι γίνονται ἀλλοιουμένου τοῦ αἰσθητικοῦ, διαίρει λοιπὸν τὰς ψυχικὰς ἀρετὰς, εἰς τε τὰς ἠθικὰς καὶ τὰς διανοητικὰς. καὶ ἐφ' ἑκατέρων δείκνυσσι πῶς ἐν τῷ πρὸς τι εἰσὶ. καὶ πῶς ἀλλοίωσις μὲν οὐδετέρα. οὐδὲ ἔστιν αὐτῶν ἀλλοίωσις· γίνεται δὲ ἀλλοιουμένων τιμῶν. καὶ ὅτι μὲν ἡ ἠθικὴ ἀρετὴ ἀλλοιουμένου τοῦ αἰσθητικοῦ γίνεται, δείκνυσιν ἐκ τοῦ πᾶσαν τὴν ἠθικὴν ἀρετὴν περὶ ἡδονὰς εἶναι καὶ λύπας τὰς σωματικὰς, ὡς ἐν τοῖς ἠθικοῖς ἀποδέδεικται. αἱ δὲ ἡδοναὶ καὶ λύπαι αἱ σωματικαί, ἀλλοιουμένου τοῦ αἰσθητικοῦ ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν γίνονται. ὥστε ἡ ἠθικὴ ἀρετὴ ἀλλοιουμένου τοῦ αἰσθητικοῦ ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν γίνεται. ὅτι δὲ αἱ ἡδοναὶ καὶ αἱ λύπαι ἀλλοιουμένου τοῦ αἰσθητικοῦ γίνονται, δείκνυσιν ἐκ διαίρεσεως, κ. τ. λ. De Marino quod scribitur, tu vide idem annotantem I. A. Fabricium ad Porphyrium de Vita Plotini p. 140. not. c. et præsertim ejusdem viri egregie disputata de quaternario numero virtutum ex Græcorum doctrina philosophorum, in Prolegomenis ad Marinum de vita Procli pag. 38. sqq. edit. Boissonadii. Laudat autem a quaternario virtutum numero Proclum Marinus, sicut Julius Firmicus Plotinum ipsum, alii alios. Vid. Fabric. Bibl. Græc. Tom. V. p. 695. ed. Harles. Pertinent item ad hujus libri, quem tractamus, argumentum tria capita ex Alcinoi in Platonem introductione, videlicet caput XXVII. de Bonis et Summo Bono ac Virtutibus; cap. XXVIII. Definitio Virtutis atque distinctio, et cap. XXIX. De Virtutibus ac Vitio et quomodo singula distinguantur. Plotinus ipse identidem idem argumentum aliis in libris attigit, v. c. de Pulcritudine pag. 55. quem locum propterea citavi, quia ad ipsum alios aliorum philosophorum et ipsius nostri locos partim laudavi, partim adhibui in annot. in editionem hujus libri, Heidelbergæ 1814. 8vo. p. 284. sqq. Quomodo autem et Proclus et Olympiodorus hanc ipsam virtutum doctrinam sibi informarint et verbis declararint, sic satis cognoscere poterit, qui evolvere velit loca in titulo περὶ ἀρετῆς pag. 348. Indicis in *Initia Philosophiæ ac Theologiæ*

ex Platonicis Fontibus Ducta. Francofurti ad Mœnum 1820—1822. 8vo. a nobis enotata; quibus adde Bruckeri disputata in Historia Crit. philosophiæ Tom. II. p. 460. sq. et Tennemann. in libro Germanico: Historia Philosophiæ VI. 47. sqq., qui ut universam Platonis et Plotini rationem, ita utriusque decreta de virtutibus comparat pag. 48. sq. et pag. 159. sqq.

— 8. ἐξ ἀνάγκης] Plato in Theæt. p. 176. a. b. p. 247. Bekkeri: 'Ἄλλ' οὐτ' ἀπολέσθαι τὰ κακὰ δυνατὸν, ᾧ Θεόδωρε' ὑπεναντίον γάρ τι τῷ ἀγαθῷ αἰεὶ εἶναι ἀνάγκη' οὐτ' ἐν θεοῖς αὐτὰ ἰδρύσθαι, τὴν δὲ θνητὴν φύσιν καὶ τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης. διὸ καὶ πειρᾶσθαι χρὴ ἐνθένδε ἐκείσε φεύγειν ὅτι τάχιστα. φυγὴ δὲ ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν. ὁμοίωσις δὲ δίκαιον καὶ ὄσιον μετὰ φρονήσεως γενέσθαι. Similia de ὁμοιώσει θεῷ passim idem philosophus habet, v. c. de Republ. X. p. 613. A. coll. VI. p. 500. C. de Legg. IV. p. 716. B. C. cf. ad hos locos Morgenstern. de Platonis Republ. p. 153. sqq. Heindorf. ad Theæt. 1. l. p. 400. Wyttenb. ad Phædon. p. 285. sq. Eundem ad Plutarch. d. S. N. V. p. 15. et p. 27. et ad Sept. Sapientt. Conviv. p. 975. ed. Oxon. minor. ubi idem vir doctus Suidam monstrat ex hoc Plotini loco itemque ex cap. 3. p. 13. compilasse, quæ exhibet hic Lexicographus in *φενκτέον*. Quos alios aliorum scriptorum locos ipse attigi in annot. in Plotin. de Pulcrit. p. 289. sq. hoc loco omittam: binos h. l. proferam alibi non laudatos: Porphyrius *Περὶ Ἀρετῆς* apud Stob. in *Florileg.* Tit. I. p. 55. Gaisfordii: 'Ἡ μὲν οὖν κατὰ τὰς πολιτικὰς ἀρετὰς διάθεσις, ἐν μετροπαθείᾳ θεωρεῖται, τέλος ἔχουσα τὸ ζῆν, ὡς ἀνθρώπων κατὰ φύσιν. ἡ δὲ κατὰ τὰς θεωρητικὰς ἐν ἀπαθείᾳ ἧς τέλος ἡ πρὸς θεὸν ὁμοίωσις. Ἐπεὶ δὲ κάθαρσις κ. τ. λ. Alcinous de *Doctrina Platonis* cap. 27. p. 515. sq. ed. Dan. Heinsii, Lugd. Bat. 1614: οἷς πᾶσιν ἀκόλουθον τέλος ἐξέθετο (Πλάτων) ὁμοίωσιν θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν. ποικίλως δὲ τοῦτο χειρίζει. ποτὲ μὲν γὰρ ὁμοίωσιν θεῷ λέγει τὸ φρόνιμον καὶ δίκαιον καὶ ὄσιον εἶναι, ὡς ἐν *Θεαιτήτῳ* διὸ καὶ πειρᾶσθαι χρῆναι ἐνθένδε ἐκείσε, φεύγειν ὅτι τάχιστα· φυγὴ δὲ ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν, ὁμοίωσιν δὲ δίκαιον καὶ ὄσιον μετὰ φρονήσεως γενέσθαι. ποτὲ δὲ τὸ μόνον δίκαιον εἶναι, ὡς ἐν τῷ *τελευταίῳ τῆς πολιτείας*—Ἐν δὲ *Φαῖδωνι* ὁμοίωσιν θεῷ λέγει τὸ σῶφρονα ἅμα καὶ δίκαιον γενέσθαι ὡδέ πως, κ. τ. λ. De hoc placito ὁμοιώσεως, qua Dei

per virtutem similis fit homo, cf. et seqq. capp. et Ez. Spanhem. sur les Césars de l'Empereur Julien p. 254. qui nec Plotini est oblitus. In proxime præcedentibus illud *τόνδε τὸν τόπον* ex Platonis ratione recte interpretatus est Taylor *this [terrestrial] place*. Cf. Juliani Orat. V. p. 175. B.: *ἔσχατον γὰρ τῶν ὄντων ἡ γῆ. ἐνταῦθα δὲ φησι καὶ ἀπελαθέντα [καὶ delet Wyttenb. l. l.] Πλάτων τὰ κακὰ στρέφεισθαι, κ. τ. λ.*

p. 23, 1. *οἶον σὼφρονι*] Respicit hæc Proclus in Platonis *Timæum* p. 112. ita scribens: *τί δὲ οὐ καθ' ἐκάστην ἡμέραν πολλῶν ἐστιν ἀκούειν λεγόντων, ὁ θεὸς ἀγαθός. ἀλλὰ τὸ θεὸς ὀνομά ἐστι χωρὶς ἀρετῆς, ὡς φησι Πλωτῖνος*. Cf. supra I. 1. 12. p. 7. ubi de Hercule.

— 6. *πολιτικὰς—ἀρετὰς*] Anonymus *Περὶ Ἀρετῶν* ad calcem Andronici Rhodii *Ethicorum Nicom.* Paraphr. ed. Dan. Heinsii, Lugd. Bat. 1617. p. 754. ita:

Πρακτικὰ ἀρεταί

Φρόνησις. Σωφροσύνη. Ἀνδρεία. Δικαιοσύνη.

Dicit igitur *πρακτικὰς ἀρετὰς*, quas Platonici et ipse Plotinus *πολιτικὰς* dicebant. Tum singulas virtutes et contraria vitia explicat partim ex Aristotele. Tu vide hujus *Rhetorica* I. 9. p. 32. sq. Sylburg. p. 66. sqq. ed. Oxon. 1822. unde etiam Psellus profecit de *Omnifar. Doctr.* §. 51. sqq. Adde *Ethic. Nicom.* VI. 5. p. 102. sqq. Sylb. et Platonis locos Legg. III. 129. 172. de *Republ.* IV. p. 346. sqq. et p. 430. sqq. Ab illis *πρακτικαῖς ἀρεταῖς* idem Anonymus distinguit alias ita:

Θεωρητικὰ ἀρεταί

φυσικῆ, καὶ θεολογικῆ, ἢ ὑπὲρ φύσιν.

Olympiodorus in *Alcib.* priorem trifariam distinguit virtutes p. 155. *φυσικὰς, πολιτικὰς, ἠθικὰς*.

p. 25, 10. *ὁμοίωσις διττῆ*] Suidas in *ὁμοίωσις* T. II. p. 694. Kust.: *ὁμοίωσις διττῆ. ἡ μὲν τις ταῦτόν· ἡ δὲ ἕτερον* (quæ ex nostro loco integranda). Quæ continuo subjicit: *ὅτε δὲ λέγει Πλωτῖνος, ὁμοίωσις τῷ θεῷ· ἄλλον τρόπον ληπτέον*, ea pertinent ad sequens caput III. pag. seq.

— 11. *ὄσα—ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ*] Hæc extrema Engelh. accipit pro *κατὰ τὸ αὐτὸ*, vertens: quæ omnibus partibus pariter exemplari assimilantur. Taylor Marsilium est secutus. Proxime *οὐκ ἀνπιστρέφειν* cum Tullio Orat. cap. 32. vertas: *non ex altera parte respondere*. De hac Platonico-
rum et Peripateticorum præsertim formula vid.

Ast. ad Plat. *Rempubl.* VII. p. 564. Stallbaum ad *Philebum* §. 86. p. 120. et in primis Wyttenbach. ad *Plut. Moralia* Vol. I. p. 197. et interpret. ad Aristot. *Rhetor.* I. 1. p. 2—8. Animadvv. ed. Gaisford. denique cf. annot. nostr. in *Procl.* in *Alcib.* p. 339. coll. Olympiodor. p. 114. 118.

p. 26, 2. *καὶ ἀμείνους ποιούσιν*] Excerpsit hunc locum Marinus in *Vita Procli* p. 42. quem nostro ex loco emendavit Boissonadius p. 104.

— 3. *τὰ πάθη μετροῦσαι*] Præcedens *ὀρῶνσαι* et repetitum *μετροῦσαι* h. l. Plotinus *cohibendi, limitandi et moderandi* potestate accipi voluit; de qua iis, quæ doctissimus *Seager* nuper ad *Steph. Thesaurum* p. 6111. apposuit, adde Lamb. *Bosii Obs.* ad N. T. et quidem ad 2 *Cor.* X. 12. *Wetsten.* ad N. T. Tom. II. p. 204. Etiam *Theodoretus* Tom. IV. p. 1119. ed. *Schutzii* dixit *μετρησαι τῇ πίστει τὴν ἀθυμίαν*, i. e. minuere, cohibere. In verbis *τῷ ὅλως ἀμείνουν* hæsisse *Marsilium* arguit ejus *Commentarius*, quem vide, ubi tamen corrigendum fortassis *meliore modo pro meliori nostro*. Taylor: *and taking away false opinions* FROM A MORE EXCELLENT NATURE. Sed vel commate deleto post *ἀφαιροῦσαι*, requiras tamen, quid sit *ὅλως*, quod nec *Engelhardt.* expressit, ceteroqui hunc locum optime interpretatus. Si lectio germana, addendum erat *omnino* sive *prorsus*. Fortasse hæc sententia conjuncta est cum ea, quam *Olympiodorus* in *Alcib.* prior. p. 155. attigit, *ὅτι αἱ ἀρεταὶ αἱ πολιτικαὶ ἐάνταις ἀντιστρέφουσι*. Ceterum has civiles virtutes facunde dilaudavit *Macrobius* loco supra laudato in *Somn. Scipionis* I. 7.

— 11. *μὴ τὸ πᾶν θεοῦ τοῦτο ἦ*] *Ficinus* in *Commentar.* hæc bifariam posse accipi docet, vel, ut talis animi constitutio sit tota divinitas, vel ut ad Deum tota pertineat. Mihi *Engelhardtus* hujus loci sententiam bene explicuisse videtur hoc modo: Quia anima Deo maxime propinqua multas qualitates habet, quæ item in Deo sunt, periculum est, ne is, qui de necessitudine Deum inter atque animam cogitet, opinetur essentiam Dei nihil aliud esse, quam ipsius animæ substantiam.

— 16. *Λέγων δὲ ὁ Πλάτων*] In *Theæteto* p. 176. b. c. *Διὸ καὶ πειρᾶσθαι χρὴ ἐνθένδε φεύγειν ὅτι τάχιστα. φηγὴ δὲ ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν*. Cf. *Plotin.* I. 6. 8. p. 56. G. ubi plura posuimus

in editione peculiari p. 346. Quam sententiam attigit Ez. Spanhem. in Remarques sur les Césars de l'Empereur Julien p. 258. et ad calcem pag. 112. et passim Clemens Alex. aliique Ecclesie doctores Platonici. Vid. Segaar. ad Clement. Alex. Quis Dives salv. p. 166.

p. 27, 1. καθάρσεις λέγων] In Phædone p. 69. c. p. 21. Wyttenb. Cæterum de purgatoriis virtutibus cf. hunc interpretem ad eundem dialogum p. 172. Nos h. l. adjiciemus locum Iamblichi, ex libro de Anima, ap. Stobæum in Eclogg. I. 52. p. 1056. Heeren.: Πλωτῖνος δὲ καὶ οἱ πλείστοι τῶν Πλατωνικῶν ἀπόθεσιν τῶν παθῶν καὶ τῶν μορφωτικῶν διαγνώσεων, δόξης τε πάσης ὑπεροψίαν τε καὶ τῶν ἐνύλων διανοήσεων ἀπότασιν, πλήρωσίν τε ἀπὸ νοῦ καὶ τοῦ ὄντος, ἀφομοίωσίν τε τοῦ κατανοουμένου πρὸς τὸ κατανοοῦν τὴν τελεωτάτην κάθαρσιν ὑπολαμβάνουσιν. Olympiodorus autem in Alcib. prior. p. 54. et p. 145. plures καθάρσεως rationes distinguit, in his Pythagoricam, Socraticam, Peripateticam, (Stoicam). Adde etiam Marini Vitam Procli p. 42. ad quam Boissonadius Plotiniana hæc non neglexit. Cæterum omnibus in locis, ubi καθαίρειν et κάθαρσις memorantur, propria vis verbi est tenenda, quæ est sordes ejicere. Hinc Perseus Herculesque nati dicuntur ἐπὶ καθάρσει τῶν κακῶν. Olympiod. in Alcib. pr. p. 156. sq. De qua vi verbi docte monuit Bekkeri mei alumnus Baguet. ad Dion. Chrysost. Orat. VIII. p. 136. sq.

— 4. συμπεφυρμένη] Vocem Platoni sæpius usurpatam h. l. ex Phædone p. 17. Wyttenb. vides. De ea pluribus egimus ad Plotin. de Pulerit. p. 246. sq.—Ὁμοπαθῆς et ipsum Platoni usurpatum, ut Republ. V. p. 464. ubi Astius dedit ὁμοιοπαθῆς (vid. Addit. ad Commentar. p. 520.) Bekkerus ὁμοπαθῆς reduxit. De discrimine breviter sed accurate exposuit Wyttenbach. ad Plutarch. de discern. Adul. ab Amico p. 539. Cf. Alberti Obs. Philol. in N. T. p. 454. et Wetsten. N. T. II. p. 454.—Ὁμοπάθεια legitur infra IV. 2. ante med. et IV. 7. 3. init. ὁμοπαθεῖν IV. 9. 1. et 2. ὁμοπαθῆς VI. 4. 1. ὁμοιοπαθῆς IV. 4. 23., nimirum in Ed. Basil.

p. 28, 1. μίμημα τοῦ ἐν ψυχῇ] Plato de Republ. II. p. 382. p. 103. Bekkeri: ἐπεὶ τό γε ἐν τοῖς λόγοις μίμημά τι τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ ἐστι παθήματος καὶ ὕστερον γεγονὸς εἴδωλον κ. τ. λ. ad quem lo-

cum Ast. p. 437. et Plotini hæc laudat et Isocrat. ad Nicod. Orat. III. §. 3. p. 24. ed. Coraïi.

— 2. ὁ ἐν προφορᾷ] De λόγῳ προφορικῷ adde locum Procli in Alcib. p. 286. ibique laudat. Meletemata nostra. τῷ προφορ. λόγῳ adjungitur φωνὴ ἔναρθρος. Nam προφορὰ est pronuntiatio, docente Wyttenbachio ad Plutarch. de auid. poëtt. p. 342. Ἄ λόγῳ προφορικῷ distinguitur ὁ ἐνδιάθετος. Vid. eundem virum doctum ad Plutarch. de recta audiendi ratione p. 378. sq. Adjicio locum Philonis Judæi vel maxime facientem ad nostri loci intelligentiam. Ita enim ille de Vita Mosis III. p. 154. Mang. Διττὸς γὰρ ὁ λόγος, ἐν τε τῷ παντὶ καὶ ἐν ἀνθρώπου φύσει κατὰ μὲν τὸ πᾶν, ὃ τε περὶ τῶν ἀσωμάτων καὶ παραδειγματικῶν ἰδεῶν, ἐξ ὧν ὁ νοητὸς ἐπάγει κόσμος, καὶ ὁ περὶ τῶν ὀρατῶν, ἃ δὴ μῆμματα καὶ ἀπεικονίσματα τῶν ἰδεῶν ἐκείνων ἐστὶν, ἐξ ὧν ὁ αἰσθητὸς οὗτος ἀπετελεῖτο. Ἐν ἀνθρώπῳ δ' ὁ μὲν ἐστὶν ἐνδιάθετος, ὁ δὲ προφορικός· καὶ ὁ μὲν οἶά τις πηγὴ, ὁ δὲ, γεγωνὸς ἀπ' ἐκείνου ῥέων. καὶ τοῦ μὲν ἐστὶ χώρα τὸ ἡγεμονικὸν, τοῦ δὲ κατὰ προφορὰν γλῶττα καὶ στόμα καὶ ἡ ἄλλη πᾶσα φωνῆς ὀργανοποιία. Redibit autem προφορὰ infra II. 9. 1. V. 1. 3.

— 7. ἀτελεστέρα—ἦδη] Explevit interpretando Marsilius, ut sexcenta alia, quæ ob id ipsum non attingimus. Alioquin operosæ annotationis, cujusmodi hic et alibi adlevit Engelhardtus, finis non esset.

— 12. οὐδὲ τὸ ἀγαθὸν] Plato Republ. VI. p. 509. A.—ἐπιστήμην δὲ καὶ ἀλήθειαν, ὥσπερ ἐκεί φῶς τε καὶ ὄψιν ἡλιοειδῆ μὲν νομίζειν ὀρθόν, ἥλιον δὲ ἡγεῖσθαι οὐκ ὀρθῶς ἔχει, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἀγαθοειδῆ μὲν νομίζειν ταῦτ' ἀμφοτέρα ὀρθόν, ἀγαθὸν δὲ ἡγεῖσθαι ὀπότερον αὐτῶν οὐκ ὀρθόν. Ex quo loco et Plotinus et reliqui Platonici, Hermes, qui fertur Trismegistus, Dionysius, qui Areopagita videri vult, usurpandi hujus vocabuli ansam ceperunt, quorum locos attigi in Studiis nostris I. p. 101. et ad Plotin. de Pulerit. p. XCV. p. 231. sq. p. 268. sq. et p. 385. Plotiniani sunt hi: III. 8. 10. V. 3. 3. et 16. V. 6. 4. et 5. VI. 7. 15.

p. 29, 2. ἐκ τῆς ἐπιστροφῆς] In purgatione (τῇ καθάρσει) Plotinus supra posuerat τὴν ἀφαίρεσιν ἀλλοτρίου, ablationem alieni. Sequitur h. l. ἡ ἐπιστροφή. Qua de notione nunc paucis dicendum est. Dicat primum Galæus, qui ad Iam-

blichum de Myster. p. 291. ita : Quod autem de ἐπιστροφῇ hic innuit (Iamblichus) sic intelligendum : Secundum Platonicos ἐπιστροφή est ἐνστάσεως ἐπανόρθωσις. Quoniam enim ἀπὸ τοῦ ἐνὸς τὰ πάντα, ideo ad suum principium omnia anhelant, et ad illud reverti, quantum possunt, contendunt. Sunt autem tres principales ἐπιστροφαί κατ' οὐσίαν, κατὰ ζῶην, κατὰ γνῶσιν. Denique in omni principio (sive superiori) reperitur μονή, πρόοδος, ἐπιστροφή. Vid. Porphyrii sentent. 30. (nimirum p. 230. sq.) Ἐνστασις autem est ἀνταγώνισμα, sive *adversatrix contentio*, adversatio, si Tertulliano vocabulo uti velis. De ἐπιστροφῇ accurate potissimum agit Proclus in Institut. Theolog. cap. XXXV. sq. p. 61. sqq. ed. nostr. et cap. CLVIII. p. 235. sq. nec minus in Comm. in Alcib. pr. p. 16. 30. sqq. 92. 194. Olympiodor. p. 9. sq. Ad priorem locum hæc posui : Frequentat Proclus in sequentibus τὴν πρὸς (s. εἰς) ἑαυτοῦς ἐπιστροφήν, i. e. curam sui, cum ad nos redimus et mentem convertimus. Ad eam pervenitur per προσοχὴν sive per sedulam attentionem rei que cujusque considerationem. Utrumque vocabulum familiare etiam Stoicis ; vid. Upton. ad Epict. vol. III. p. 333. et p. 433. Schweigh. et Gataker. ad Marc. Antonin. IV. 32. p. 119. Ex Platonicis laudasse sufficiat Porphyrium in Sentent. §. 34. p. 237. et Proclum in Platonis Tim. p. 64. Confer nunc hæc Plotiniana I. 4. 11. ubi et ἐπιστρέφειν εἰς τὸ εἶσω et ἐπιστρέφειν τὴν βούλησιν εἰς τὸ εἶσω, et VI. 5. 12. ubi altera forma reperitur, ἐπιστροφάω. Frequentat etiam Nicolaus Methonensis adversus Proclum p. 31. sqq. ed. Voemel. et p. 113. Dionys. Areop. de Divinn. Nomm. cap. 4. §. 6. 10. 12. Synesius Epist. 57. ἄμα γὰρ ἀποστρέφεται τὴν ὕλην καὶ πρὸς θεὸν ἐπιστρέφεται. De voce ἐνστασις plura apponemus ad Nostrum IV. 5. 2.—Proxime θέα est *visum*, sive quod jam aspicit anima, τύπος autem forma et figuratio ex visi impressione signata, ut Appuleii verbis utar de Dogmat. Platon. p. 4. Elmenh. p. 193. Bosschæ. De hac voce supra monitum ad I. 1. 9. In sequentibus τύπους plurali usurpatos ita distinguit a τύπω singulariter designato Engelhardt., ut illis inferius atque ignobilius quid declaretur hac unica Unius forma.—Mox ἀποκείμενα neglectus contentusque quandam significationem habent,

de qua vid. Steph. Thes. p. 4919. Londin.—προσβάλλειν et ἐπιβάλλειν sæpius usurpantur de συγκράσει et συνναγείῳ, sive de visu ex Doctrina Platonica; unde etiam ἐπιβολὴ et προσβολή. Vid. Wyttenb. et nostr. Annot. in Plotin. de Pulerit. p. 383. et illius animadvv. in Plutarch. p. 285. sq. Denique in extrema capitis voce ἀλλότριαι hæret Engelh. Mavult ἀλλότριοι, intellecto ἡμεῖς; nam etiam a scientiis *sumus alieni*, nisi secundum ipsas operamur. Taylor: *For sciences also are foreign &c.* Sed cum optimi libri nostri exhibeant ἀλλότρια, hoc accipiendum videtur, modo cogites aut scribas ἐν ante ταῖς ἐπιστήμαις, hoc sensu: Quandoquidem etiam in scientiis, si nullo modo secundum eas operemur, aliena sunt (a nobis).

p. 29, 13. καὶ ἡ ταυτότης] Frequentat hanc vocem Plotinus. Vid. III. 7. 1. IV. 4. 15. V. 1. 4. V. 3. 10. V. 9. 5. VI. 1. 6. VI. 2. 8. VI. 2. 15. VI. 7. 39. et passim. Fluxit ab Aristotele Eth. Nicom. VIII. 12. p. 150. Sylb. p. 377. Zelli. ubi de fratribus sororibusque, qui ex iisdem parentibus sunt nati: ἡ γὰρ πρὸς ἐκεῖνα ταυτότης ἀλλήλοις ταυτὸ ποιεῖ. Unde miror, Albertium barbaram dicere hanc vocem, ad Hesych. II. 1354. sq. Magis miror Lexicographos, qui vel prorsus eam neglexerint, vel sine locorum auctoritate posuerint, cum tamen et Suidas habeat et Suicerus, nec ii sine exemplorum luce. Quibus adijunge nunc Zonaram in Lex. Gr. p. 712. qui tres vocis potestates discriminat loco satis luculento. A Proclo in Inst. Theol. cap. 171. p. 254. menti attribuitur αἰώνιος τῆς ἐνεργείας ταυτότης. Dionysius Areopag. Divinn. Nomm. II. 4. p. 494. supr. similia uti assolet cumulans, quæ adscribere tædet, ita:—τῆς ἐπέκεινα πάντων ὅλης ιδιότητος ταυτότης. Frequentat etiam Theodoretus. Vid. Indic. Græcit. edit. Schulzian. sequentia ante oculos habuit Marinus in Vita Procli, ubi singula in notis designavit Boissonad. p. 103. sqq.

— 16. συνάγουσαν πρὸς ἑαυτὴν] Cf. Boissonad. ad Marinum in vita Procli p. 111.

p. 30, 1. ἀπαλλαγὰς πόνων] Taylor vertit *pains*, laudatque Aristotel. Ethic. Nicom. Tu vid. lib. VII. cap. 11. sqq. p. 129. sqq. Sylburg.

— 5. αὐτὴν συνοργιζομένην] Hoc αὐτὴν quid sit, luculenter declarat imitatio Marini in Vita

Procli p. 50. ed. Fabric. p. 17. Boisson.: καὶ τὸν θυμὸν δὲ, καθ' ὅσον οἶόν τε ἦν, ἐκόλαζεν, ὥστε ἡ μὴ κινεῖσθαι τὸ παράπαν, ἡ μὴ τὴν λογικὴν εἶναι ψυχὴν τὴν συνοργιζομένην. Igitur rationalis anima h. l. cogitanda est.

—16. γεινιάσεως] Plato Legg. VIII. p. 842. c. p. 103. Bekker. ἄλλω ξένω γειτονῶν—γειτονήσει. Lucian. Conviv. 33. p. 440. ed. Hemsterh. Reiz. γεινιάσις est ap. Plutarch. Pericl. cap. 19. p. 301. Coraii. De illius verbi formis vid. Lobeck. ad Phrynich. Eclog. p. 82. De voce γειτόνημα, quam et ipsam Plato usurpat, dicemus ad V. 1. 3. p. 484. A. γειτονέω sæpius obvium in his Enneadibus, ut II. 1. 8. III. 9. 2. IV. 3. 9. etc. γεινιάσεως recurret infra p. 317. D.

p. 31, 7. θεὸς—καὶ δαίμων] Pertinent hæc ad discrimina Deos inter atque genios: qua de re inde ab Empedocle (vid. Plutarch. Defect. Oracc. p. 418. E. et Sturz. ad Empedocl. p. 296. sqq.) alii aliter statuerant. Copiose de hoc argumento disputant Proclus et Olympiodorus in Alcib. prior. Vid. v. c. Procl. p. 31. 67. sqq. p. 90. 123. et Olympiod. p. 15. sqq.—Quæ sequuntur, θεὸς δὲ, τῶν ἐπομένων τῷ πρώτῳ, pertinent ad doctrinam de Jovis choro sive famulatio deorum, quam ex nobilissimo loco Phædri Platonici (p. 246. c. 247.) hujus sectatores effinxerunt. Nec minus iidem Platonici unicuique etiam ex Diis mundanis addiderunt geniorum chororum (Plutarch. Defect. Oracull. p. 421. p. 724. Wytttenb. Proclus in Alcib. prior. p. 68.: ἅπας γὰρ θεὸς ἐγκόσμιος ἡγείται τάξεως τινὸς δαιμονίας, ἢ προσεχῶς δίδωσι τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν κ.τ.λ. Nam legenda sunt etiam sequentia.)

—11. συνοικίσθη] De hujus verbi usu confer, quæ ad Stephani Thes. p. 6626. congesta sunt. Adde Wytttenbach. ad Plutarchi Præcept. Conjug. p. 893. sq. Locella ad Xenoph. Ephes. p. 213. coll. p. 160. ed. Peerlkamp. Valckenaer. Scholl. in N. T. I. p. 39. II. p. 209. Ut enim συνοικεῖν cohabitare caste de coitu conjugum dicitur, ita συνοικίσειν de patre, vel de eo, qui patris loco est, filiam elocante, deinde ad alia quoque actæ copulationis genera transfertur per metaphoram (Jacobs. ad Achill. Tat. 12. p. 433.). Contrarium est διοικίσειν. Justinus Martyr Apologia I. p. 313. Mulier repudii libello Cæsari oblato: συγχωρηθῆναι αὐτῇ (leg. αὐτῇ) διοικίσασθαι

(leg. διοικίσασθαι) τὰ ἑαυτῆς ἡξίον. Adjiciam locum Longini, qui, æqualis amicusque Plotino, de Sublim. XLIV. 7. ita: Ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ἀμέτρῳ πλούτῳ καὶ ἀκολάστῳ συννημένη καὶ ἴσα, φασί, βαίνουσα πολυτέλεια, καὶ ἅμα ἀνοίγοντος ἐκείνου τῶν πόλεων καὶ οἴκων τὰς εἰσόδους, εἰς ἃς ἐμβαίνει καὶ συνοικίεται. Debebat igitur nostro loco Ficinus potius vertere *una habitat* (s. cohabitabit s. consociatus est), quam *cohaeret*.

—14. τῷ δεσπότη] Conf. cap. V. in fine.

p. 32, 1. αὐτοδικαιοσύνη] Vid. annot. crit. Vox αὐτοσωφροσύνη adjicienda Lexicis, nec minus αὐτοδικαιοσύνη hoc exemplo firmanda. Αὐτοδίκαιον habet Proclus in Alcib. pr. §. 40. p. 118. supr. ed. nostr. qui locus etiam argumenti causa cum nostro componendus est.—Οἰκοπραγία in sequentibus manavit e Platonis Republica IV. 11. p. 434. sq. p. 192. sqq., ubi contraria est πολυπραγμοσύνη, agiturque item de justitia. Totus igitur locus nostro est adhibendus.

—8. ἡ εἶσω πρὸς νοῦν στροφή] Marinus in Vita Procli 21. p. 51. p. 17. Ἦν γὰρ αὐτῇ τὸ φρονεῖν οὐκέτι, οἶον τὸ πολιτικόν, τὸ πράττειν εὔπερὶ τὰ ἐνδεχόμενα καὶ ἄλλως ἔχειν, αὐτὸ δὲ καθ' αὐτὸ ἐλικρινῆς τὸ νοεῖν, καὶ τὸ πρὸς ἑαυτὴν ἐστράφθαι, μηδαμῶς συνοδοξάζειν τῷ σώματι, ubi Boisson. nostri loci admonet. Adde Proclum in Alcib. pr. p. 17. infr. et p. 21.: καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸ κρείττον ἑαυτὸν ἐπανάξειν στροφήν. In primis vero nostro cum loco universo totum caput quinquagesimum quintum ejusdem Marini comparari debet (p. 59. 60. p. 20.), quod ex nostro loco quodammodo descriptum est, ad quod quæ Boissonadius p. 117. sq. apposuit, ego nec ipse describam.

—14. ἡ ἀύλοτης] Addendum hoc vocabulum Lexicis. Hierocles et Proclus in Inst. Theol. cap. 197. usurpant ἀύλα. vid. ibid. annot. p. 294. Paulo post δυνάμει, *potentia*, distinguendum ab ἐνεργείᾳ, *actu*; de qua differentia singulari libro agit Plotinus, Enn. II. lib. 5.

p. 33, 11. τῆς φρονήσεως κινήσεως] Vid. locum Marini ex cap. 21. supra ad cap. 5. fin. et quidem ad vocem στροφή appositum. Proxime περιστατικῶς est *pro re nata, ut res ferunt nos circumstantes, quæ sæpe negotium molestiamque, adeoque periculum exhibent*. Vid. Upton. in Indic. Epict. in περίστασις p. 421. Schweigh. Rhoer. ad Porphyr. de Abstin. I. §. 55. p. 95.

Gataker. ad M. Antonin. p. 15. et p. 174. et Wyttenb. ad Plut. Moralia p. 1025. Olympiodor. in Alcib. pr. p. 77.: παραλαμβάνει δὲ ἐνταῦθα πάντα τὰ περιστατικά, οἷον πρόσωπον τίνα τρόπον — ἐν ποίᾳ γῆ — καιρῷ. cf. infr. I. 4. 13. p. 37. B. ἐνέργειαι — περιστατικά.

p. 33, 18. πρὸς ἀνθρώπους ἀγαθοὺς] Marinus in Vita Procli c. 25. p. 59. p. 20.: καὶ ὅλως ζῶν κατὰ Πλωτῖνον, οὐχὶ τὸν ἀνθρώπου βίον τὸν τοῦ ἀγαθοῦ, ὃν ἀξιοὶ ἢ πολιτικῆ ἀρετῆ διαζῆν, ἀλλὰ τοῦτον μὲν καταλιπὼν, ἕτερον δὲ ἀλλαξάμενος τὸν τῶν θεῶν πρὸς γὰρ τούτους αὐτῷ, οὐ πρὸς ἀνθρώπους ἀγαθοὺς ἢ ὁμοίωσις. Videtur memoriter recitare hunc locum; etenim libri scripti nihil variant in Plotini oratione.

LIB. III.

p. 39, 7. ΠΕΡΙ ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗΣ] Est hic liber Plotinianus ordine, quo singuli scripti esse memorantur a Porphyrio de vita Plotini cap. IV. p. 100. ed. Fabricii, vigesimus; neque vero tempore solum, sed etiam argumento cum superiore de *virtutibus* conjunctus. Inscríbítur autem *περὶ διαλεκτικῆς*. Quæ appellatio quia Aristotelis auctoritate a plerisque philosophis plane diversa sententia usurpatur, paucis de eadem agendum est. Ac primum quid Aristoteli veteribusque Peripateticis aliisque philosophis plurimis *Dialectica* sit, nemo ambigere potest, qui modo hos locos inspexit: *Topic.* I. 2. p. 272. *Sylb.*: *Sophist.* *Elench.* I. 11. p. 439. II. 8. 9. p. 466. sqq. *Rhetor.* I. 1. 1. cum interpr. p. 6. sqq. ed. Oxon. 1820. Hinc recte T. Ger. Vossius de *Logica* I. 2. p. 206. oper. Tom. III.: Verum tamen Peripateticis vox *διαλέγεσθαι* non patet tam late, sed notat probabiliter argumentari. Ac similiter *Dialecticæ* vox ab Aristotele et veteribus Peripateticis semper accipitur pro ea *Logices* parte, quæ docet probabiliter argumentari, alioque nomine *Topica* dicitur. Plato quoque per *Dialecticam* intelligit *Metaphysicam* [Add. Tac. Faccioli Institutiones *Logicæ* Peripatet. Venet. 1729. p. 13. et 19. et ej. *Logicæ* *Disciplinæ* *Rudimenta*, ib. 1728. p. 7. et 9. sq.]: videamus de Platone. Qui quidem in *Sophista* p. 253. d. p. 206. Bekker.: τὸ κατὰ γένη διαρρίσθαι καὶ μήτε ταὶ τὸν εἶδος ἕτερον ἡγήσασθαι. μήθ' ἕτερον ὄν ταὶ τὸν, μὴν οὐ τῆς διαλεκτικῆς φήσομεν ἐπιστήμης εἶ-

vai; (cf. eundem in *Phædro* p. 266. c. ibiq. Heindorf. pag. 314.) Deinde ibidem pergit: Ἄλλὰ μὴν τόγε διαλεκτικὸν οὐκ ἄλλω δόσεις, ὡς ἐγὼμαι, πλὴν τὸ καθαρῶς τε καὶ δικαίως φιλοσοφοῦντι. Quod jam propius abest ab eo vocabuli usu, quem ut plurimum Plato et Platonici et ipse quoque Plotinus usurpant. In primis tamen ad Platonicam *Dialecticæ* appellationem aperiendam facit locus in *Republica* VII. 12. et 13., unde hæc tantummodo huc transferam (p. 533. Steph. p. 361. Bekker.): Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγὼ, ἡ διαλεκτικὴ μέθοδος μόνη ταύτη πορεύεται, τὰς ὑποθέσεις ἀναιροῦσα ἐπ' αὐτὴν τὴν ἀρχὴν, ἵνα βεβαιώσῃται, καὶ τῷ ὄντι ἐν βορβόρῳ βαρβαρικῷ τιμὴ τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα κατορρωγμένον ἡρέμα ἔλκει καὶ ἀνάγει ἄνω, συνερίθους καὶ συμπεριγαγοῖς χρωμένῃ αἰς διήλθομεν τέχναις. Hæc verba posteaquam apposuit Ger. Vossius de *Logica* lib. IV. cap. 12. p. 226., sic pergit: Quæ non possunt nisi de *Metaphysica* intelligi. Quod qui sciat, minime mirabitur, Platonem in VII. de *Republica* velle quinquennium *dialecticæ* impendi, ac quidem μηδὲν ἄλλο πράττοντι ἀλλ' ἀντιστρόφως γυμναζομένω τοῖς περὶ τὸ σῶμα γυμνασίοις. Imo ne *Dialecticæ* quidem scholam aperit adolescentibus, sed duntaxat *τριακοντούτεσι*, iis, qui annorum forent triginta. Præterea, nisi sic *Dialecticæ* vocabulo usus sit Plato, vix excusare possumus, quod ejus *Parmenides* vocetur *dialecticus*: ubi agitur de *ente*, eaque referuntur, quæ ad *ens*, *quatenus ens*, pertinent: ut sunt unum, multa, finitum, infinitum, totum, pars, divisibile, indivisibile, atque alia. Dixit aliquis modum tractandi esse *dialecticum*. Sed hæc idonea satis ratio non est, cum in aliis etiam libris similiter disserat Plato. Quare aut valde decipior, aut potius hic liber ita inscribitur ab ipso argumento, quod est *dialecticum*, sed laxè hac voce accepta, ut *Logicem et Metaphysicem comprehendat*. Vidit hoc Cælius Rhodiginus lib. XVI. *Antiquarum Lectionum* cap. XXX.; imo ante eum *Marsilius* *Commentario* in Plotinum *Enneadis* primæ lib. III. p. 18. edit. Basil. an. 1580. Imo id clare etiam liquet ex ipsius Plotini lib. III. ubi quæritur (p. 21.), quid sit *Dialecticæ*; ac respondetur, eam omnem eorum, quæ sunt, latitudinem complecti, atque ultra etiam progredi: quippe quæ etiam consideret τὰ μὴ ὄντα, quæ non sunt, considerare ad

hæc etiam τί τὸ αἰδίον, καὶ τὸ μὴ τοιοῦτον, quid æternum et quid non sit. Post aliquam multa rogatur: ἢ ταῦτον φιλοσοφία καὶ διαλεκτική; an idem philosophia ac dialectica? ac respondetur, Dialecticam esse φιλοσοφίας μέρος τὸ τιμιώτατον, philosophiæ partem præstantissimam. Postea idem subdit: ἢ γὰρ διαλεκτικὴ καὶ ἡ σοφία ἔτι καθόλου, καὶ ἄλλως πάντα εἰς χρῆσιν προσφέρει τῇ φρονήσει, *Dialectica vero et sapientia etiam universali et immateriali ratione omnia in usum prudentiæ profert.* Ac plura ibidem in hanc mentem legas. Hactenus Vossius; qui idem de Mathesi lib. III. cap. 2. p. 61. Per quam (Dialecticam) Plato intelligit non Τοπικὴν, sive artem probabiliter in utramque partem disserendi, sicut vocem hanc Aristoteles usurpat; verum Μεταφυσικὴν, non ἀπλῶς quidem, sed quatenus utitur eadem Logices instrumento: ut omnino hoc nomen Platoni Metaphysicam et Logicam comprehendat. Ac similiter eo vocabulo uti etiam Platonici solent. Hæc posteriora hoc magis adjicienda censui, quia, ut alios recentiores taceam, ipse J. A. Fabricius ad Porphyrii de Vita Plotini cap. 24. p. 140. minus accurate *Metaphysicam solam* a Platone Plotinoque hoc Dialectices nomine usurpari dicit. Illam explicationem confirmat locus Procli, qui in Platonis Theologiam II. 11. p. 110. ita: καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν εἰς λογισμοὺς ἀπὸ τῆς νοερᾶς ὑμνωδίας καταβάντες, καὶ τὴν ἀνέλεγκτον προβαλόντες διαλεκτικῆς ἐπιστήμην, θεωρήσωμεν ἐπόμενοι τῇ θεᾷ τῶν πρώτων αἰτίων, ὅπως ἐξηρήται τῶν ὄλων ὁ πρώτιστος θεός. Et post hæc rursus ad rationes ab intellectuali hymnodia descendentes et invictam Dialecticæ scientiam objicientes (posteaquam proposuerimus), primam causarum contemplationem sequentes, contemplerur, quomodo ille primus Deus ex his universis sit exemptus. Neque vero illud non tenendum est, Platonicos juniores, qui, ubi suæ e disciplinæ usu loquuntur, magistri ad exemplum, Logicam et Metaphysicam nomine Dialectices usurpant, nonnunquam hoc posteriore nomine ita uti, ut Peripateticam sententiam intelligant, atque adeo cum quodam quasi contemtu. Testis est idem Proclus eodem opere I. 4. p. 18.: οὐ γὰρ τῇ περὶ τῶν ὄντων ὄντων ὑποθέσει προσήκει τὸ τοιοῦτον τῶν λόγων εἶδος, οὔτε τοῖς διαλεκτικοῖς γυμνασίοις ἢ τῶν ἀφανῶν καὶ χωριστῶν αἰτίων συν-

σπράσσεται νόησις. Haud enim argumentum de vere Entibus decet hujusmodi verborum (dicendique) genus, neque dialecticis exercitationibus ipsa obscurarum et (ab omni materia) separatarum causarum notio convenit. Ubi tamen in addito γυμνασίοις etiam nonnulla vis inest. Idem Proclus in Scholl. in Cratylum §. 4. p. 2. sq. Boisson. καὶ πάλιν τὴν μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους διαλεκτικὴν, ὡς ἐριστικὴν ἀποπέμπεται (ὁ Πλάτων), τὴν δὲ τῶν ὄντων τὰς ἀρχὰς ὀρώσαν διαλεκτικὴν ἀγαπᾷ, ὡς μέρος φιλοσοφίας. Et rursus Aristotelis Dialecticam ut litigiosam ejicit a se Plato, illam vero dialecticam, quæ entium principia videt, amat tanquam partem philosophiæ. Idem tamen argumentum multo accuratius pertractat in Comment. in Parmenidem loco longiore, quam qui huc transferri possit; neque hoc necesse, quandoquidem Thom. Taylor in *Select Works of Plotinus* ad nostrum hunc librum p. 18. sq. et iterum p. 577. sqq. hanc Procli disputationem Plotino adhibuit. Legitur autem ea p. 46. sqq. Procli Operum tomo quarto ed. Cousin. Paris. 1821. Atque ut ibi locorum in Phædro et Sophista obviatorum mentionem injicit Platonis ille interpres, eorum nimirum, quos supra laudavimus: ita p. 9. sq. hæc ponit: ὁ Παρμενίδης συμβουλεύει τῷ Σωκράτει πρὸ τῆς ὅλης θεωρίας γυμνάσασθαι περὶ τὴν διαλεκτικὴν, εἴπερ ἐστὶν ἐραστὴς τῆς τῶν ὄντων ἀληθείας, διαλεκτικὴν ἐκείνην καλῶν περὶ ἧς καὶ ἐν ἄλλοις ἡμᾶς ἐδίδαξεν αὐτὸς ὁ Σωκράτης, ὡς ἐν Πολιτείᾳ (vid. supra), ὡς ἐν Σοφιστῇ, ὡς ἐν Φιλήβῳ. In eandem mentem disputat Proclus initio Commentarii in Alcib. pr. c. 10. p. 27. sqq. ed. nostr. ubi ternas Socratis disciplinas commemorat: *obstetriciam, amatoriam, dialecticam*—καὶ τὸν μὲν διὰ τῆς ἐρωτικῆς ἀνάγει, τὸν δὲ διὰ τῆς μαιευτικῆς εἰς ἀνάμνησιν ἀνακινεῖ τῶν αἰδίων λόγων τῆς ψυχῆς, τὸν δὲ κατὰ τὴν διαλεκτικὴν μέθοδον εἰς τὴν τῶν ὄντων περιάγει θεωρίαν, ubi tene περιάγει ut proprium dialectices, quæ ἐκτροπᾶς et εἰλιγμοῦς habet. Deinde admonet locorum in Republica et in Phædro, quos supra attigimus. Atque ex his omnibus, quæ paullo uberius exposuimus, judicare licet, quatenus Ficinus recte pronuntiavit supra pag. 16., cum dicit: *rectius* hunc librum inscripsissent *de animorum reditu ad Divinum*, quem ipse quoque huic libro titulum præposuit, nimirum ut recentiorum lectorum intelligentiam

adjuvaret. Nam Græcis quidem, ac præsertim Platonice philosophiæ gnaris nihil quicquam obscurum inerat in illa altera inscriptione *de Dialectica*. Cæterum cum ad hunc librum tum ad reliquos Plotinianos faciunt bonæ frugis plenissimæ *Quæstiones de Dialectica Plotini ratione auctore D. C. K. A. Steinhart*. Numburgi. 1829. 4to.

p. 39, 11. ὅπου μὲν] Ficinus eumque secutus Taylor acceperunt hæc pro *cum* s. *quandoquidem*, qui usus alibi non infrequens (vid. Tens. et Reiz. ad Lucianum Aetion. p. 832. Leopold. ad Plutarch. Romul. 24. 3. p. 150. coll. p. 154. sed quo minus ita accipiamus, prohibet sequens ὡς ἐπὶ τὰ γ. Illi ὅπου μὲν h. l. respondet postea τίνα δὲ δεῖ εἶναι τ. ἀ. neque enim necessario in apodosi sequitur ὅπου δὲ (docente Schæfero ad Viger. de Idiot. VII. 10. 4. p. 432.). Universus locus proinde ita vertendus erat: Quo enim (s. quem enim in locum) eundum est, tanquam ad Bonum et Principium primum (i. e. quo persuasum sit nobis, venturos nos ad Bonum &c.), in concessis sit positum—Quem vero oportet esse reducendum?

— 15. μουσικοῦ τινος] Cf. Platonis Phædr. p. 248. p. 44. Bekk. ibiq. Hermias ad cap. 28. et Ast. p. 307. et Præparat. ad Plotin. de Pulcrit. p. CIII. sq. porro Platon. Rempubl. III. p. 402. 403. Steph. p. 138. 139. Bekkeri. Proclum in Alcib. pr. p. 194. sqq. p. 197. 205. 206. 208. ed. nostr. et ad universi hujus libri argumentum cf. Platonis de Republ. librum *septimum* et libri *noni* finem, ubi etiam ὁ μουσικὸς memoratur p. 591. p. 463. Bekkeri.

p. 40, 8. ἐπ' ἄκρῳ—τῷ νοητῷ] Cf. Platonis Phædr. c. 26. et in eum Hermias et Ast. in Comment. p. 301. Attigit eundem Phædri locum Proclus in Parmenidem I. p. 4. 7. ed. Cousin.

ib. Περὶ δὲ τῆς ἀναγωγῆς] Plato Republ. VII. p. 517. p. 331. Bekk.: καὶ τὸν ἐπιχειροῦντα λύειν καὶ ἀνάγειν.

— 14. φθόγγος] *Sonos harmonicos* vertit Marsilius, quo nimirum insignius distingueret ab antecedentibus ψόφοις. Vocem φθόγγος, proprie de voce humana, deinde quoque citharæ cet. illustant scriptores in Stephani Thesouro p. 10084. ed. Londin. laudati, quibus add. Schleusn. Lex. N. T. in voc. et Valckenaerii Schol. in N. T. I. p. 344. Cæterum animum adverte ad repetitio-

nem vocis ἔτοιμον diverso significatu usurpatæ. Talia nimirum sibi indulgere solet rebus magis intentus quam verbis Lycopolites philosophus. Proxime lectionem Cod. Vaticani εὐήχον profectam arbitror a librario, qui referret ad τοῖς ἀδομένοις neque respiceret σχήματα, quæ mox memorantur. Σχήματα autem et rhetorum et saltatorum esse constat. Quæ Stephanus et editores in Thes. p. 3944. Lond. collegere, iis adde Ernesti disputata in Lex. Græc. Rhet. technol. p. 338. sqq. Ad reliqua adhibe Platon. Legg. II. 664. sq. p. 256. Bekkeri. Aristotel. Rhetor. III. 1. 4. cum interpr. Longini Fragmm. III. 5. Theonis Smyrnæi Musica cap. 1. ibiq. Bulliald. et cf. Plotinum ipsum II. 3. 13. V. 9. 11.

p. 41, 4. ὕστερον λεκτέον] Ad sententiam hujus primi capituli adhibendus Aristides Quintilianus de Musica I. 2.: Διαλεκτικὴ δὲ καὶ ἡ ταύτης (sic) ἀντίστροφος ψυχὴν μὲν ὤνησεν πρὸς φρόνησιν, εἰ μουσικῇ παραλάβοι κεκαθαρμένην. De vi musices ad formandos juvenum animos disputat Proclus in Alcib. pr. p. 194. sqq. Apponam verba Jo. Chrysostomi, quæ etiam ad initium sequentis capituli pertinent in Psalm xli. p. 146.: οὐδὲν οὕτως ἀνίστησι ψυχὴν, καὶ πτεροὶ καὶ τῆς γῆς ἀπαλλάττει, καὶ τῶν τοῦ σώματος ἀπολύει δεσμῶν, καὶ φιλοσοφεῖν ποιεῖ, καὶ πάντων καταγελᾶν τῶν βιωτικῶν, ὡς μέλος συμφωνίας καὶ ῥυθμῷ συγκεκλιμένον θεῖον ᾄσμα. [Conf. C. Anne den Tex Disput. de Vi Musices ad excolendum hominem. Traj. ad Rh. 1816. 170. pp. Mr.]

— 6. ἢ παρέλθοι] i. e. vel altius adscendat super eum locum, quo ὁ μουσικὸς est. Respicit h. l. Plotinus doctrinam de gradibus ad superiora, quæ a Platone principe tradita a junioribus Platonice amplius explicata est. Nos h. l. solius Symposii admonemus, ex cujus primaria oratione, Socratica nimirum, hoc universum caput de educando amatorio desumptum est. Vid. p. 210. sq. Steph. p. 442. sqq. Bekk. ubi et alia et hæc: τοῦτο γὰρ δὴ ἐστὶ τὸ ὀρθῶς ἐπὶ τὰ ἐρωτικὰ εἶναι ἢ ὑπ' ἄλλου ἀγεσθαι, ἀρχόμενον ἀπὸ τῶνδε τῶν καλῶν ἐκείνου ἕνεκα τοῦ καλοῦ ἀεὶ ἐπανιέναι, ὡσπερ ἐπαναβαθμοὶς χρώμενον, ἀπὸ ἐνὸς ἐπὶ δύο, καὶ ἀπὸ δυεῖν ἐπὶ πάντα τὰ κατὰ σώματα, καὶ ἀπὸ τῶν καλῶν σωμάτων ἐπὶ τὰ κατὰ ἐπιτηδεύματα κ. τ. λ. Indidem profecit Noster I. 6. p. 48. G. ἕως ἂν τις παρελθὼν ἐν τῇ ἀναβάσει κ. τ. λ. Sicut

ibi ex Codd. dedimus pro ἀπελθών. Proximum χωρὶς δὲ ζῶν pertinet ad hæc inferiora, in qua delapsa est anima Amatorii, adeoque ad Corpus, in quo inclusa est.

— 9. πεσόντα ἐπτοῆσθαι] Quod librorum auctoritate rescripsimus, et ipsum Platonis est. Vid. Sympos. 206. infr. p. 436. Bekk. Cratyl. p. 464. A. Phædon. p. 82. quos locos alibi etiam Plotinus ante oculos habuit, v. c. p. 73. B. D. p. 714. c. 22. A. Ex iisdem locis patet περὶ pendere ab ἐπτοῆσθαι. Proinde πεσόντα per se accipiendum, ut sit quod προστετηκότα, quod ipsum ad verbum πτοῖσθαι adhibet Gregorius Naz. Orat. Stelit. in Tullan. I. p. 7.

— 12. ἐν ἀσωμάτοις—τοῦ ἐρασμίον ἤδη] Nam in rebus incorporeis est jam adsuetudo ejus, quod amabile est, i. e. Amatorius jam in r. incorp. ad-sucscit ad amabile. Ἐρασμίον autem et ipsum a Platone suo habet noster philosophus. Vid. Phædr. p. 250. d. Rempubl. III. p. 620. B. Definit autem accuratius infra p. 724. sq.

— 14. εἶτα ἐν ποιητέον] Ne quis forte hoc ἐν cum περὶ ἐν σῶμα confundat, verbo monendus est, hoc loco τὸ ἐν esse idem atque supra τὸ ἐν πᾶσι ταῦτόν h. c. demonstrandum est, etiam quæ in rebus incorporeis pulchra insunt, reapse unum quoddam pulchrum esse.

p. 42, 3. τὰ μαθήματα δοτέον] h. l. μαθήματα non sunt, ut alibi apud Platonem Plotinumque, disciplinæ literarum universe, sed mathematicæ, arithmetica, geometria, reliquæ; quod vel ex loco Platonis intelligitur, quem Plotinus hic secutus est, videlicet de Republ. VII. 523. sq. p. 341. sqq. Bekk. διδόναι pro tradere item Platonium. Vid. de Rep. II. 364. et cf. Ast. Comm. p. 406. et junctum cum διδάσκειν p. 196. 197. p. 416. Bekk. Unde fortassis etiam paullo supra quis conjiciat, vestigia maxime codd. spectans, δεικτέον οὖν καὶ διδακτέον pro λυτέον.

— 4. πρὸς συνεισμὸν—καὶ πίστεως ἀσωμάτου] Locus ad Plotiniani textus historiam memorabilis. Nam etsi nullus codicum nostrorum nec Ficinus aliter habet, prorsus diverso modo tamen a pluribus scriptoribus citatur. Hæc enim sententia Plotini nostri, ut plures aliæ ejusdem, adepta est quodammodo vim proverbii. Ac primum Scholiastes Platonis in libr. VI. de Republ. p. 172. Ruhnk. καὶ ὁ Πλωτῖνος τοιοῦτο λέγει, τὸ

παραδοτέον τοῖς νέοις τὰ μαθήματα πρὸς συνεισμὸν τῆς ἀσωμάτου φύσεως. Nec aliter hunc locum citat Jo. Philoponus in Aristot. de Anima fol. 1. A. p. 2. Plane sic etiam Gerh. Vossius de Mathesi III. 2. 7. p. 61. posuit hæc verba nescio unde accepta. Itemque David. Armen. philosophus in Comment. in quinque Voces Porphyrii in Cod. Paris. nr. 1939. At vero Iamblichus περὶ κοινῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης in Villosioni Anecd. Græcæ. II. p. 207. ita de mathematica scientia: —τῇ τε γὰρ θεολογίᾳ παρασκευὴν προντροπίζει καὶ ἐπιτηδειότητα, ὁμοιότητά τε πρὸς αὐτὴν παρέχει, καὶ ἀναγωγὴν, καὶ ἀποκάθαρσιν τὰ μὲν νοερὰ ὄργανα ἀπολύουσιν τῶν δεσμῶν καὶ ἀποκαθαίρουσιν, συνάπτουσάν τε πρὸς τὸ ὄν, τῷ τε κάλλει καὶ τῇ εὐταξίᾳ τῶν θεωρουμένων ἐν τοῖς μαθήμασι πλησιάζουσάν πως τοῖς νοητοῖς, διὰ δὲ τῆς τῶν ἀμεταπτῶτων καὶ ἀκινήτων θεωρίας πρὸς τὰ ἐστῶτα καὶ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως νοητὰ καὶ ὠρισμένα ἀφομοιουμένην, ἐθίζουσιν καὶ τὴν διάνοιαν, ἡρέμα πρὸς τὸ φανὸν τοῦ ὄντος ἐπιβάλλειν, τῶν τε σωμάτων ἀπάγουσιν, καὶ πίστιν περὶ τῆς τῶν ἀσωμάτων οὐσίας ἐντιθεῖσιν, βεβαιότητά τε ἐπιστημονικὴν καὶ ἀκριβεῖαν παρέχουσιν. Plura adscripsi ex loco primario et qui potissimum ad nostrum locum faciat. Lectionem quod adtinet, illud constat, Iamblichum suo in exemplo vulgatam offendisse. Unde haud absurdum sit suspicari, discrepantiam ex duplici recensione fluxisse. Hoc minus vulgata tentanda erat nobis et commendatur ea Platonico usu, qui similiter πίστιν usurpavit; v. c. in Phædon. p. 70. b. et κατανόησις, sive cogitatio rerum intelligibilium præparatur fide, sive fiducia, esse res incorporeas, quas qui non credat esse, torpeat necesse est ad earum cogitationem aggrediendam. De vi mathematices ad intelligibilium rerum scientiam plura ex veteribus laudavit Vossius l. l. itemque Bullialdus ad Theon. Smyrn. de Mathem. ad Platon. Lect. pag. 194. qui Plotini etiam verba adhibuit. quibus adde Proclum de Provident. et Fato cap. 12. eundem in Platonis Cratylum p. 1. Boisson. in Alcib. p. 194. sq. nostr. in Parmenid. I. p. 49. sq. Cousin.—Mox: καὶ φύσει ἐνάρτεον τὸ πρὸς τελείωσιν ἀρετῶν ἀκτέον vel transponenda καὶ τὸ φύσει ἐναρ. vel delendum τὸ post ἐναρ. Vox autem ἐνάρτεος recentior et a Stoicis invecta frequentataque, alii pro ea usurpari volunt σπου-

δαίος. Vid. Steph. Thes. p. 2192. C. D. Londin. Adde Irmischii Indic. Herodian. in voce. Iuncum ap. Stob. Sermm. Tit. 119. p. 446. Gaisford. Wyttenb. ad Plut. Consol. Apollon. Vol. II. Animadvv. p. 773. et Lobeck. ad Phrynich. p. 328. sqq.

p. 43, 3. ἀληθείας πεδίω] Ductum ex Platonis Phædro cap. 28. p. 248.: οὐ δὴ ἐνεχ' ἡ πολλὴ σπουδὴ, τὸ ἀληθείας ἰδεῖν πεδίον οὐ ἔστιν. Ubi vid. Hermiam; add. Ast. p. 306. ibiq. laud. Axioch. p. 371. C. Plutarch. de Oracull. Defect. p. 422. Ps. p. 726. Wyt. Proclus in Platon. Tim. p. 105. 4. Adde Proclum in Platon. Theolog. IV. 6. p. 189.

ib. τῇ διαιρέσει τῇ Πλάτωνος] Plato in Politico p. 262. a. b. c.: μὴ μικρὸν μόριον ἐν πρὸς πολλὰ καὶ μεγάλα ἀφαιρῶμεν, μηδὲ εἶδους χωρὶς. ἀλλὰ τὸ μέρος ἅμα εἶδος ἐχέτω.—καλλίον—δέ που καὶ μᾶλλον κατ' εἶδη καὶ δίχα διαιροῦτ' αὐ. cf. 287. c. Sophist. p. 266. a. b. Phileb. p. 16. d. e. p. 17. a. p. 31. sqq. Stallbaumii. Est autem hic locus Plotini vel maxime tenendus ad cognoscendam Platonis Dialecticam. Cæterum cf. ad hoc caput Plotiniani libri Holstenii not. in Sallustium de Diis et Mundo cap. 1. p. 242. Gal. p. 70. Orell. ab eoque laud. Platon. Rempubl. lib. V. fin. et lib. VI. init. et Proclum in Theol. Plat. lib. I. c. 2.

—9. λογικὴν πραγματείαν] *Logicam tractationem*, nimirum sententia Peripateticorum, qui λογικῆς, *Logicæ*, nomen primi induxerunt. Vid. Cic. Finn. I. 7. 22. 23. ibiq. Goerenz. cf. G. Vossium de Log. p. 206. sq. et Wyttenbachii Præcepta Philos. Logicæ, Prolegg. §. 8. p. 6. [Add. Facciolati Instit. Logicæ Peripat. p. 13. sq. et inprimis ejusd. Logicæ Discipl. Rudimenta p. 7. sqq.] Cæterum cum tota hac descriptione quietis Plotiniana cf. locum geminum Procli in Parmenid. I. p. 47. Cousin.: ἐτέρα δὲ ἀναπαύουσα ἤδη τὸν νοῦν οἰκειοτάτη θεωρία τῶν ὄντων κ. τ. λ. est enim longior, quam ut hic apponatur.

ib. προτάσεων] Vid. Aristotel. Analyt. prior. I. 1. p. 79. Sylb.: πρότασις μὲν οὖν ἐστὶ λόγος καταφατικὸς ἢ ἀποφατικὸς, τινὸς κατὰ τινος κ. τ. λ. cf. Analyt. poster. I. 2. p. 200. Suidas in πρότασις III. p. 208. sq. Kust. ubi πρότασις διαλεκτικὴ distinguitur a προβλήματι; et Olympiodor. in

Platon. Alcib. pr. c. 14. p. 123. Sæpe est propositio ejus, quod ad disputandum proponitur. De προτάσει ῥητορικῇ vid. Aristotel. Rhetor. I. 3. 7. ibiq. interpr. p. 64. Oxon. Sæpius autem legitur in Plotino et πρότασις et προτάσεις, ut IV. 4. 44. V. 5. 1. VI. 8. 3.

—15. Εἶτα—συντίθησι] Ficinus eumque secuti Engelh. et Taylor hujus verbi et sequentium subjectum faciunt *animam*. Nil decerno; quæro tantum, annon commodius *dialectica* pro subjecto habeatur. Mox ἐστὶ γὰρ, φησιν sc. ὁ Πλάτων. Vid. locos, quos supra citavimus in annot. ad Inscriptionem hujus libri.

p. 44, 1. τί οὖν ἡ φιλοσοφία;] Ad sententiam consule Aristotel. Metaphys. I. 2. ubi et alia de philosophia et hæc p. 6. ed. Sylb.; οὔτε τῆς τοιαύτης (ἐπιστήμης) ἄλλην χρῆν νομίζειν τιμιωτέραν. ἡ γὰρ θειοτάτη καὶ τιμιωτάτη. Quod autem Plotinus Dialecticam non vult esse instrumentum philosophiæ, sed partem, eamque præstantissimam, in eo sequitur Platonem. Ita enim hic de Republ. VII. p. 534. fin. p. 368. Bekk. Ἄρ' οὖν δοκεῖ σοι, ἔφη ἐγὼ, ὥσπερ θρυγκὸς (apex, culmen. cf. Astii Comm. p. 574.) τοῖς μαθήμασιν ἢ διαλεκτικῇ ἡμῶν ἐπάνω κεῖσθαι, καὶ οὐκέτ' ἄλλο τοῦτου μάθημα ἀνωτέρω ὀρθῶς ἀν' ἐπιτίθεσθαι, ἀλλ' ἔχει ἤδη τέλος τὰ τῶν μαθημάτων; Ἐμοι γ' ἔφη. Quæ continuo addit: οὐ γὰρ δὴ οἰητέον—καὶ κάνονες, iis tangit Peripateticos, aliosque philosophos, qui Logicam pro instrumento Philosophiæ habebant: cf. supra annot. ad inscriptionem libri, et Ammonii Præfat. in Aristotel. Categorias. Atque h. l. est universe tenendum a Plotino non fere *Philosophiam* appellari, nisi *Platonicam*, et *Philosophos* non fere, nisi *Platonicos*, aut si quis alterius sectæ cum Platonicis consentiat. Quod ante me monuit Wyttenbachius, qui eam in rem laudat multos locos in his Enneadibus: p. 2. D. E. 6. G. 19. A. B. 20. C. F. nostrum itidem locum; deinde p. 203. F. 204. E. 212. F. 213. D. 291. A. C. 293. A. 325. C. 330. A. 423. D. 469. A. 556. A. 760. B. Vid. Epistoll. Sodalium Socraticorum Philomathiæ ed. G. L. Mahneii, Zierizeæ. 1813. p. 172. sq. Ad verba philosophi nostri: ἀλλὰ περὶ πράγματ' ἐστὶ—καὶ οἷον ἄλλην ἔχει τὰ ὄντα possum multa proferre: sufficiant hæc ex Platonis Sophista p. 254. a.: ὁ δὲ γε φιλόσοφος τῇ τοῦ ὄντος ἀεὶ διὰ λογισμῶν προ-

κέλευνος ἰδέα κ. τ. λ. Cæterum cf. Marsilii Commentar. in hoc caput et Heusdii Init. Philos. Platonic. Traj. ad Rh. 1827. p. 48. sqq. E recentioribus autem philosophis de Dialectica (Logica) similiter atque Plotinus judicat Hegelius. Quod vidit etiam Steinhart de Dialectica Plotini p. 15. not. 25.

— 8. ὅτι παρὰ τὸν κανόνα] Ficin.: *quasi sit præter regulam veritatis.* Melius Engelh. et Taylor.: *quia adversatur regulæ veritatis.* Cæterum si libri suffragarentur, posses etiam ὅ, τι scribere, ut esset: *quod sit contra regulam veritatis.*

— 12. καὶ εἰ ἐτέρα, ἢ κ. τ. λ.] Rursus intelligi vult E. αἶρει καὶ πύθησι, ita accipiens totum locum: “*utrum anima id, quod ei extrinsecus adfertur, affirmat aut negat, pariter uti sensus faciunt, ubi externas res dijudicant.*” Contra Taylor ita vertit: *likewise, whether different or the same things are adduced; applying itself to them in a way resembling sense; hanc addens notulam: i. e. by intuition, so as to come into immediate contact with the objects of its knowledge. It does this, however, so far as its energy is purely intellectual.* Hæc ratio verior videtur. Opponit enim universo hoc loco Platonicam Metaphysicam (s. Dialecticam) Peripateticorum operationibus logicis.

— 15. ἔχει γὰρ καὶ ἄλλα κ. τ. λ.] Sequitur Plotinus distributionem philosophiæ in has tres partes: τὰ φυσικὰ, τὰ ἠθικὰ, τὰ νοητὰ (de his ἢ διαλεκτικῇ, vid. cap. 4. et 5.), quam alii Socrati alii Platoni tanquam auctori tribuebant. Vid. Fabric. ad Sext. Empir. Pyrrhon. Hypotyp. II. 2. p. 69. ibiq. laudd. et advers. Mathem. VII. 6—10. p. 370. sq.

p. 45, 1. κομίζεται] Percipit, ut opem (ut antea βοήθειαν λαβοῦσα) fructum. Vid. Thom. Mag. p. 543. sq. ibiq. interpr. Sturz. Lex. Xenoph. II. 768. Schleusn. Lex. N. T. p. 768. Vult autem intelligi multo arctiorem conjunctionem dialecticam inter atque reliquas philosophiæ partes esse, quam arithmeticam inter atque reliquas artes.

ib. Καὶ περὶ ἠθῶν] (sc. ἡ φιλοσοφία ex antecedentibus) θεωροῦσα μὲν ἐκείθεν (sc. κομιζομένην vel λαμβάνουσα βοήθειαν).

— 3. Ἰσχοῦσι δὲ καὶ αἱ λογικαὶ ἕξεις] Aut legit VOL. III.

in suo codice Ficinus ἀρεταί, aut cogitando supplevit ex sequentibus. Eum secutus est Taylor. Libri nostri nil variant, nisi inter ἦδη et εἶδη. Utut statuas de hoc loco, nolo enim decernere, hoc certum: ἐκείθεν etiam hic referendum esse ad Dialecticam; ut hoc dicere videatur Plotinus: etiam habitus vel virtutes rationales sua principia repetere ex Metaphysica.

— 4. καὶ γὰρ μετὰ τῆς ὕλης] Hæc et verba τὰ πλείστα non vertit Taylor. Engelhardt. supplet ἔχει (ἴσχει) ad τὰ πλείστα, hac sententia: ratio atque adeo rationales virtutes, quæ ipsarum propria sunt, e Dialectica repetunt, ut quæ rationi cognata est; plurima tamen eadem virtutes cum materia habent communia, ut quæ sensibilia tractant et moderantur. Deinde aliam rationem idem vir doctus iniit, hanc, ut suppleas post τὰ πλείστα hanc sententiam: ἀρχὰς ἔχει παρὰ τῆς διαλεκτικῆς: plurimæ res una cum materia a Dialectica pendent, adeo ut Dialectices principia etiam in materiam vim habeant. Prior ratio, si modo, potior videtur. Quæ sequuntur, Idem sic expleri vult: ἡ δὲ φρόνησις ἐπιλογισμὸς τις ἐστὶ, καὶ τὸ καθόλου μᾶλλον ἐπισκέπτεται, καὶ ἀντακολουθοῦσιν ἑαυτοῖς οἱ λογισμοὶ διδάσκει (?), καὶ εἰ δεῖ νῦν ἐπισχεῖν ἢ εἰσαῦθις κελεύει (?) καὶ ὅλως ἄλλο βέλτιον δίδωσι (?). Qui Thucydideam brevitate Plotini novit, hæc non desiderarit. Nam ex ἐπιλογισμὸς cogitandum est ad sequentia ἐπιλογίζεται. Cæterum vox ἐπιλογισμὸς in iis est, quas Dionysius tanquam obsoletas et vulgo obscuras in Thucydide notat (in Epist. II. ad Ammæ. p. 793. Reisk. ubi Hudson. intulerat περιλογισμὸς; illud ex duobus Codd. reduxit Kruger. in Dionysii Halic. Historiographicis p. 224. et memoratu est dignum, etiam vocem περιωπή in Thucydide ibidem reprehensam legi in Plotini Enneadibus. Vid. II. 9. 14. fin.) Quod autem ἐπιλογισμὸς sæpius est *reputatio, cogitatio*, et alicujus *symboli sententia*, quam, postquam illud oblatum est, ex eo eruimus (uti apud Iamblichum in Protrept. Symb. XI. explic. p. 336. Kiessling.): apud Plotinum opponitur τοῖς λογισμοῖς, quæ reliquis virtutibus tribuuntur, estque superius aliquid, quod tanquam proprium vindicatur soli φρονήσει, ideoque *augustior atque excelsior quasi quædam ratiocinatio.* Zonaras Lex. Gr. p. 793.: Ἐπιλογισμὸς ὁ κατὰ

τὸν πρῶτον λόγον ἀνελθὼν καὶ τοῖς ἔμπροσθεν ὑπερμαχῶν ἢ ἀνθιστάμενος, ubi de hac vocabuli vi non magis quid annotatum invenio, quam aliis in Lexicis, quæ proinde hinc suppleri possunt. Usurpat vocem etiam Theodorus Metochita cap. 70. p. 454. et cap. 110. p. 729. Miscellann. ed. Müller. et Kiessling.

p. 45, 9. εἰς χρῆσιν προσφέρει τῇ φρονήσει] Mar-
silius cum binis suis Mediceis legit προφέρει. Fa-
ciunt autem ad hæc et sequentia Porphyrii atque
Alcinoi loca. Ille enim in Sententiis p. 237. ubi
de quatuor virtutum generibus, politicarum, pur-
gativarum, intellectualium et exemplarium agit,
ita: "Ἄλλο οὖν γένος τρίτον ἀρετῶν μετὰ τὰς κα-
θαρτικὰς καὶ πολιτικὰς, νοερῶς τῆς ψυχῆς ἐνεργού-
σης. σοφία μὲν καὶ φρόνησις ἐν θεωρίᾳ ὧν νοῦς
ἔχει. δικαιοσύνη δὲ καὶ οἰκαιοπραγία ἐν τῇ πρὸς τὸν
νοῦν ἀκολουθίᾳ, καὶ τὸ πρὸς νοῦν ἐνεργεῖν. σωφρο-
σύνη δὲ εἴσω πρὸς νοῦν στροφή. ἢ δὲ ἀνδρεία ἀπά-
θεια· καθ' ὁμοίωσιν τοῦ πρὸς ὃ βλέπει, ἀπαθὲς ὄν
τῆν φύσιν· καὶ ἀντακολουθοῦσί γε αὐταὶ ἀλλήλαις
ὥσπερ καὶ ἄλλαι. Alcinous de Doctrina Platonis
cap. 28. p. 518. cap. 29. p. 521.: τῶν δὲ εἰδῶν
αὐτῆς (τῆς ἀρετῆς) αἱ μὲν λογικαί, αἱ δὲ ἄλογοι.—
ὄθεν καὶ ἀντακολουθεῖν ἡγητέον τὰς ἀρετὰς. ἢ γὰρ
ἀνδρεία δόγματος ἐννόμου διασωστικῆ ὑπάρχουσα,
λόγου ὀρθοῦ διασωστικῆ ἐστὶ· τὸ γὰρ ἐννομον δόγμα
ὀρθὸς τις ἐστὶ λόγος, ὃ δὲ ὀρθὸς λόγος ἀπὸ φρονή-
σεως γίνεται. καὶ μὴν καὶ ἡ φρόνησις μετὰ ἀνδρείας
ὑφίσταται. ἐπιστήμη γάρ ἐστιν ἀγαθῶν. οὐδεὶς γὰρ
δύναται τὸ ἀγαθὸν ὀρθῶν ὑπὸ δειλίας ἐπισκοτούμενον
καὶ τῶν συνακολουθούντων τῇ δειλίᾳ παθῶν. Di-
cuntur igitur virtutes ἀντακολουθεῖν, quarum vi-
cissim una ex altera sequitur; et ἀντακολουθήσις
earum est mutua ipsarum consecutio, ut si hæc
sit, sit etiam illa, et, si illa, etiam hæc. Sub-
stantivum usurpat Synesius in Dione p. 49. d.
Petav. et Proclus in Alcib. cap. 97. p. 319. ubi
in annot. etiam monui, Stoicorum hanc fuisse
sententiam: τὰς ἀρετὰς ἀντακολουθεῖν ἀλλήλαις,
laudato etiam Schweighæusero ad Epictet. III.
p. 243.

— 16. "Ὅλως γὰρ ἡ φυσικὴ ἀρετὴ, καὶ ὄμμα ἀτε-
λὲς καὶ ἦθος ἔχει] Ad verbum hæc laudat Pro-
clus in Alcib. pr. §. 46. p. 133. ed. nostr. Re-
spicit hæc Plotiniana etiam David Armenius
philosophus Comment. in Aristotel. Categg. cap.
VI. §. 7. in codd. Pariss. et Monacc. aliquot

msscr. 'Εν οἷς (i. e. ἐν τοῖς περὶ δυνάμεως ζητου-
μένοις *Kravingerus*) τὸ δεύτερον κεφάλαιον, ἐν ᾧ
δείκνυται, ὅτι καὶ διὰ ψυχῆς κενώρηκε καὶ σώματος
δύναμις καὶ ἀδυναμία καὶ τοῦ συναμφοτέρου. διὰ μὲν
ψυχῆς, ὡς ἐπὶ τῶν φυσικῶν ἀρετῶν καὶ ἠθικῶν· αὐ-
ται γὰρ ὠδίνουσι τὰς πολιτικὰς, καὶ ὃ ἔχων μίαν
τούτων διὰ τῆς τοῦ λόγου προσθήκης (προθήκης alii)
εὐχέρως κτᾶται τὰς πολιτικὰς, περὶ ὧν εἴρηται. περὶ
μὲν τῶν φυσικῶν, τὸ γὰρ φύσει ἀκράτιστον· (κρά-
τιστον al.) περὶ δὲ τῶν ἠθικῶν· ἔχει γάρ τι καὶ τὸ
τραφήναι καλῶς· καὶ ὅτι Πλάτων ἀνδραποδώδει
αὐτὰς εἶναι λέγει, Πλωτῖνος δὲ ἀτελεῖς.

LIB. IV.

p. 55, 7. ΠΕΡΙ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑΣ] Hunc librum
ex iis esse quinque a Plotino sibi missis in Sicilia
agenti circa decimum quintum annum imperii
Galieni, Porphyrius refert de Vita Plotini cap.
sexto p. 103. Fabric. Ordinem, quo deinceps
scripti sunt ad unum omnes, quod attinet, hic
ipse quadragesimum sextum locum tenet, iisque
accensendus est, qui a jam senescente philosopho
in lucem sunt editi. Argumentum autem ejus-
modi est, ut inde a nascente philosophia certatim
tractatum sit a permultis. Nam, ut barbaros
philosophos omittamus, Græci inde a Pythagora
in eo explicando elaborarunt, et pro familiarum
differentia *Beatum* illud diverso modo definie-
runt. Neque defuerunt Philosophorum peculi-
ares libri, qui περὶ εὐδαιμονίας vel similiter inseri-
berentur, in quibus, ut hoc utar, non extremus
fuit amissus ille Theophrasteus. Atque ex plu-
rimis insigniora decreta suos in commentarios re-
tulerunt Aristoteles (*Ethic. Nicom. I. 3. sqq.*),
Cicero, maxime in libros de Finibus, de Natura
Deorum, inque Quæstiones Tusculanas, Seneca,
Plutarchus, Diogenes Laërtius, alii, usque ad
Joannem Stobæum. Qui quidem cum in Ecloga-
rum libris passim, maxime libr. II. cap. VII. p.
54. sqq. Heer. tum in Florilegii Titulo cente-
simo tertio p. 552. sqq. p. 333. sqq. ed. Gaisford.,
haud paucas sententias veterum scriptorum, in-
primis philosophorum, recepit. Atque cum Plo-
tinus hunc morem sequatur, ut aliorum placita
philosophorum, omissis auctorum nominibus, at-
tingat, de potioribus, quoad ejus in hac annota-
tionis brevitate fieri poterit, deinceps monebimus
ad loca singula. Hic autem in antecessum me-

morabo, decreta Aristotelis, quem cum aliis Peripateticis itidem tangit hoc libro Plotinus, cum Plotinianis hac in re in unum redigere studuisse Gennadium. Etenim Bandinius, in Catalogo Codicum Græcorum Bibliothecæ Laurentianæ Tom. III. p. 363. 370. 403. ubi describit Codicem numero XXVII., in eodem libro manuscripto exstare dicit: Gennadii Scholarii (vulgo Georgii Scholarii appellati) Περὶ ἀνθρωπίνης εὐδαιμονίας Ἀριστοτέλους καὶ Πλωτίνου συμβιβαστικόν, *De humana felicitate conciliatio Aristotelis et Plotini*. Anglice conversum hunc Plotini librum edidit Thomas Taylor: *Five Books of Plotinus*. London. 1794. p. 3. sqq.

— 8. *De Beatitudine*] Ficinus usus est venia, quam Cicero de N. D. I. 34. impertit Græca verentibus in hoc substantivo. *Εὐδαιμονία* autem est *beatitas* s. *beatitudo*, sive *Beatum*; quod postremum Cicero etiam substantive usurpat (Goerenz. ad De Finib. p. 637.): *εὐτυχία*, *Felicitas*, et *εὐτυχής* proprie *fortunatus*, contra *ὄλβιος*, pariter atque *εὐδαίμων*, *beatus*. Vid. Herodot. I. 32. Eustath. ad Odys. VI. 187. Valckenaer. ad Theocrit. Adoniaz. v. 24. Idem ad Euripid. Hippolyt. 750. et Elmsleius ad Medeam 1197. Ad philosophorum autem orationis usum consulendi sunt Aristoteles in Ethic. Nicom. VII. 13. 4. ejusque interpretes ad I. 4. 2.

— 11. *ἐν εὐζωίᾳ—εἶναι*] Aristot. Eth. Nicom. I. 8. 4. *συνάδει δὲ τῷ λόγῳ καὶ τὸ εὖ ζῆν καὶ τὸ εὖ πράττειν τὸν εὐδαίμονα· σχεδὸν γὰρ εὐζωία τις εἴρηται καὶ εὐπραγία*. Cf. Thom. Gataker. ad Marc. Antonin. III. 12. p. 87. Bis item usurpat hoc substantivum Stoicus apud Stobæum Eclog. II. 7. p. 171. p. 130. sqq. Heeren. quem locum ab Heerenii mutationibus recte vindicavit et ad Canteri maxime rationem revocavit Wytttenbach. ad Plutarchi Consol. Apollon. p. 739. sq. ed. min. Cæterum cf. infr. cap. 14. et Proclum in Alcib. p. 100. sub. fin. et Scholiast. in Dionys. Thrac. ibid. p. 332. lin. ult.

— 15. *οἶον καὶ τὰ μουσικὰ τῶν ζώων—τὴν ζωὴν ἔχει*] Si rursus cogites *ἐνδέχοιτο*, non mala est lectio *ἔχει*, quæ a librariis facile potuit corrumpi, qui hoc non cogitent. Cantu etiam animalia nonnulla oblectari profitetur etiam Aristoteles Polit. VIII. 6. 4. Plutarchus Sympos. lib. VII. Probl. 5. cap. 2. p. 704. sq. p. 902. Wytt.

*Δοκεῖ δὲ μοι μηδὲ Ἀριστοτέλης αἰτία δικάζαι τὰς περὶ θεῶν καὶ ἀκρόασις εὐπαθείας ἀπολλύναι ἀκράσας, ὡς μόνας ἀνθρωπικὰς οὐσας. ταῖς δὲ ἄλλαις καὶ τὰ θηρία φύσιν ἔχοντα χρῆσθαι καὶ κοινωνεῖν. Ὅρωμεν γὰρ ὅτι καὶ μουσικῇ πολλὰ κηλείται τῶν ἀλόγων, ὥσπερ ἔλαφοι σύριγγιν. κ. τ. λ. cf. Gell. N. A. XIX. 2. Muret. ad Aristot. Eth. Nicom. III. 10. 7. p. 110. sq. Zellii et Gerard. Vossium de Musica §. 11. p. 14. Uti autem in hac periodo constructio variat, ita nec minus in sequentibus *αὐτοῖς ἀφικνουμένων* (ita enim correximus, sive malueris *ἀφικομένων*). Post hoc vocabulum interpunctionem majorem posuimus deleto comate post *ἐλθοῦσιν*, secuti Ficinum et Engelhardt.*

p. 56, 7. *ζωὴν ἐξελιττομένην εἰς τέλος ἔχουσι*] Eleganter de plantis, quæ maturescendo deinceps magis magisque explicantur. De vario verbi usu addo iis, quæ viri docti in H. Steph. Thes. congressere, Zonar. Lex. p. 771. et Jacobs. ad Callistrati Statuas p. 728. Frequentat autem Plotinus. Vid. v. c. III. 7. 5. III. 7. 10. III. 8. 7. IV. 8. 6. V. 3. 3. VI. 8. 18. et *ἐξέλιξις* V. 7. 3. In seqq. illud *καὶ μὴ* post *ἐπὶ—εὖ παθεῖν* non expressit Ficin., licet in uno Mediceo compareat. Luculentius tamen est: *εὖ παθεῖν, καὶ μὴ, καὶ καρπὸν αὐτῶν φ. κ. μ. φ.* Ad argumentum universi hujus loci faciunt, quæ philosophus noster alibi de animalibus plantisque disputat, ut III. 4. 2. p. 283. sq. III. 8. 1. p. 344. et IV. 4. 27. sq. p. 419. sqq. et quæ Marsilius hinc inde in Commentariis apposuit, v. c. in hunc ipsum librum p. 22. 23. 27. et p. 340. ubi passim etiam de sexu plantarum loquitur. Porphyrius de Abstinencia I. sect. 18. dubitanter ita: *Εἰ δὲ, ὡς φασι, καὶ τὰ φυτὰ ψυχὴν ἔχει*, quæ Ægyptiorum sententia fuit, vid. Rhoer. ad l. l. p. 30. Idem III. 19. p. 258. *οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ζώοις τὰ φυτὰ παραβάλλειν, κομιδὴ βλαίων· τὰ μὲν γὰρ αἰσθάνεσθαι πέφυκε, καὶ ἀλγεῖν, καὶ φοβεῖσθαι, καὶ βλάπτεσθαι διὸ καὶ ἀδικεῖσθαι· τοῖς δὲ οὐδὲν ἔστι αἰσθητὸν κ. τ. λ. cf. III. 27. p. 287. Aliam in sententiam disputat Proclus in Fragm. de Sacrificio et Magia p. 274. sqq. ed. Lugd. Tornæs. 1549. quos locos attigit Jo. Bapt. Pius in Gruteri Lampade Tom. I. p. 553.*

— 14. *Εἰ μὲν οὖν ἡδονὴ τὸ τέλος κ. τ. λ.*] Ita Eudoxus, Aristippus, Epicurus, alii. Vid. Ari-
D 2

stotel. Ethic. Nicom. X. 2. 1. p. 434. Zelli, Stob. Eclogg. II. 7. p. 74. Heer. Xenophont. Memorab. II. 1. III. 8. Diog. Laërt. II. 65. Cic. Acad. (IV.) II. 42. 131.: Alii voluptatem finem esse voluerunt: quorum princeps Aristippus, qui Socratem audierat; unde Cyrenaici. post Epicurus, cujus est disciplina nunc notior: neque tamen cum Cyrenaicis de ipsa voluptate consentiens. Cf. Cic. de N. D. I. 40. ibiq. Davis. et nostra annotata p. 181. sqq.

p. 56, 15. ἀταραξία] Hanc sectari se dicebat Epicurus: Sapientia, quæ nos a libidinum impetu et a formidinum terrore vindicet. Cic. de Finib. I. 14. 46. ibiq. Goerenz. cf. I. 15. 49. p. 68. Plura dabit Sext. Empir. adv. Math. XI. 141. p. 716. Fabr. idem Pyrrh. Hypot. I. 8. I. 11. p. 3. sq. ubi consule H. Steph. p. 203. ed. Fabr. Adde Diog. Laërt. X. 176. Denique τὸ κατὰ φύσιν ζῆν professi sunt Stoici, sed varie appellaverunt et definierunt, ut συμφώνως τῇ φύσει ζῆν, ut ὁμολογουμένως ζῆν et aliter alii. Naturæ congruenter vivere dicit Tullius de Finib. IV. 11. 26. cf. de Off. III. 3. 13. p. 202. Beier. Epicteti Dissertatt. I. 2. 6. I. 4. 14. p. 25. Schweigh. Galenus de Hippocrat. et Platon. Placit. V. p. 168. Chart. p. 470. sq. Kuehnii. Diog. Laërt. VII. 87. et 89. ibiq. Menag. Stobæi Eclogg. II. 7. p. 132. Heeren. et consule Lipsii Manuduct. ad Stoic. Philos. II. 14. 15. p. 474. sqq. (Operr.) II. 22. p. 484. sq. J. Bakium ad Posidonii Reliqq. p. 225. et Baguet. de Chrysippo p. 316. sq.

p. 57, 5. καὶ ὅτι ἡδὺν—εἶναι] Convertit haud in eleganter membrorum ordinem. Quod vero Fic. addidit: *antequam dulce id esse percipias*, inde non colligam itidem in aliquo cod. additum reperiri: τὸ ἡδὺν πρὸ τοῦ μὴ λανθάνειν, sed, ut sæpissime facit, etiam h. l. dilatasse Plotinianam densitatem. Etenim nec Medicei, quibus usus est Marsilius, agnoscunt hoc additamentum. Proxima ὥστε ἀγαθὸν—τὸ ἔχον verbo tenus ita sonant: *Proinde, quando hoc bonum est atque adest, jamjam in bene* (bene esse) est possidens (quod id sc. bonum habet).

—11. ἀντιλαμβάνομενοι] Verbum proprium de sensibus, proinde nunc *sentire, percipere*, nunc *frui, participem fieri* significans. Schol. Thucyd. VII. 66. ἀντιλάβεσθε ἀντὶ τοῦ αἰσθάνεσθε. Theodoret. lib. V. de provid. p. 458. ed. Schulz. καὶ

τῶν ὁσμῶν ἀντιλαμβάνεται. Vid. etiam Fischer. Ind. in Æschin. Dialog. in voce. Wetsten. N. T. T. II. p. 347. Adde Procl. in Alcib. pr. p. 300. ὅσοι χαίρουσι ταῖς μεταβολαῖς, τῆς ἐστώσης φύσεως οὐδαμῶς ἀντιλαμβάνομενοι Adde insuper has ipsas Enneades IV. 3. 24. et 30. IV. 4. 23. VI. 9. 1. Quod in seqq. οἶον αἰσθήσεως τοιούτου Engelhardt. lacunam inesse opinatur, nil vestigiū in Codd., et Ficinus locum circumscribendo satis perspicuum reddidit. Idem in Commentario sic explicat: “Quod si porro dicant bonum esse mixtum ex conditione (s. essentia) ipsa hujusque perceptione per sensus.” Adhibe etiam ad sequentia Ficini Commentarium. Nos enim non philosophos commentarios scribimus in has Enneadas, nimirum non Iliada post Homerum, sed, quoad ejus fieri potest, et codicum ope paranda, verborum usu orationisque indole aperienda, fontibus denique aliorumque philosophorum placitis designandis adjuvare instituimus Plotinum.

p. 58, 9. ἐν τρανωτέρᾳ ζωῇ] Vertit Marsilius in *vita integriori*. Debat *clariore* (*disertiore, efficacior*). Etenim τρανὸς idem est atque τορὸς, διάτοπος. Plura de illa voce apposuimus ad Procli Inst. Theol. 145. p. 214—216. hæc verba, quæ propterea adscribimus, quia ad nostrum locum faciunt: καὶ ὁ μὲν λίθος μετέχει τῆς καθαρτικῆς δυνάμεως, σωματικῶς μόνον· τὸ δὲ φυτὸν, ἐπι τρανέστερον, κατὰ τὴν ζωὴν· τὸ δὲ ζῶον ἔχει καὶ κατὰ τὴν ὀρμὴν τὸ εἶδος τοῦτο· ψυχὴ δὲ λογικὴ, λογικῶς· νοῦς δὲ νοερός· οἱ δὲ θεοὶ, ὑπερουσίως καὶ εἰραιῶς.

p. 60, 13. ἀντιδιηρημένον—πρότερον—ὑστερον] Aristotelis Categor. cap. 13. (cap. 10. al.) §. 3. καὶ τὰ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἀντιδιηρημένα ἀλλήλοις ἅμα τῇ φύσει λέγεται· ἀντιδιηρησθαι δὲ λέγεται ἀλλήλοις τὰ κατὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν. οἶον τὸ πτηνὸν τῷ πεζῷ καὶ τῷ ἐνύδρῳ. ταῦτα γὰρ ἀλλήλοις ἀντιδιαιρεῖται, ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ὄντα· τὸ γὰρ ζῶον διαιρεῖται εἰς ταῦτα, εἰς τε τὸ πτηνὸν, καὶ τὸ πεζόν, καὶ τὸ ἐνύδρον. καὶ οὐδέν γε τούτων πρότερον ἢ ὑστερόν ἐστιν, ἀλλ' ἅμα τῇ φύσει τὰ τοιαῦτα δοκεῖ εἶναι. διαιρεθεῖη δ' ἂν καὶ τούτων ἕκαστον εἰς εἶδη πάλιν οἶον τὸ πτηνὸν, καὶ τὸ πεζόν, καὶ τὸ ἐνύδρον. ἔσται οὖν κάκεῖνα ἅμα τῇ φύσει, ὅσα ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους κατὰ τὴν αὐτὴν διαίρεσιν ἐστί. “Atque etiam quæ eidem subjectæ generi, ut partes illius inter se opponuntur, simul dicuntur esse natura: ut

partes autem generi subjectæ vicissim sibi respondent; quæ ab eadem illius divisione sunt profectæ; quemadmodum volatile ex adversa parte respondet terrestri atque aquatili: hæc enim cum ex eodem genere sint, in dividendo isto inter se opponuntur; animans siquidem in hæc dividitur, in volatile, terrestre et aquatile: *neque est horum ullum prius alteris aut posterius*, sed natura simul talia videntur esse. Singula vero ista, ut volatile, ut terrestre, ut aquatile, rursus in species certas dividi possunt. Itaque illa etiam simul natura esse patet, quæ eidem generi subjecta eadem ex divisione sunt." Hæc Stagiritæ, quem hoc loco a Plotino respici nemi, qui hæc legerit, erit obscurum. Cf. Aristot. Topicæ. 6. Stobæi Eclogg. II. 7. p. 54. Heeren. et Plotin. VI. 3. 10. VI. 3. 20. et ἀντιδιαφρασις IV. 4. 28. fin. VI. 3. 10.

— 17. τρανότητι—ἀμυδρότητι] Magis proprie: *claritate—obscuritate*. Adjectivum sæpius usurpat Plotinus. Vid. v. c. p. 54. D. ἀμυδρῆ τῆ ζωῆ. p. 724. cap. 33. a. p. 725. A. ἀμυδρῶς p. 169. A. Plura de hoc vocabulo dixi in annot. in libr. de Pulerit. p. 247. sq. Nunc addam substantivum exemplum ex alio hujus familiæ philosopho. Proclus in Alcib. pr. p. 96. τὸ μὲν οὖν σχεδὸν τὴν ἀμυδρότητα μοι δοκεῖ σημαίνειν τῶν φυσικῶν ἀρετῶν.

p. 61, 2. ἐπιλείπει τὸ εὐδαιμονεῖν] Extremas binas vuculas extra parenthesin posuit Ficinus, probante Engelhardto. Nos sine libris talia non mutamus. Idem hæret in μηδενί, quod omnes libri agnoscunt, sed pro ἐπιλείπει eorundem jussu dedimus ἐλλείπει.

— 5. ἐπακτὸν] De hujus vocis usu dictum est supra ad I. 2. 1. Cæterum quod in fine capitis usurpatur ἐνδάλματα sicuti verbum ἐνδάλλυσθαι (Ruhnk. ad Tim. Lex. Plat. p. 150.) valde frequentatur hujus familiæ philosophis. Vide modo Indic. Græcit. Plotin. et Indic. Græc. Initiorum Philosophiæ et Theol. Plat. ed. nostr. Universo autem huic capiti adhibito Commentarium Ficini.

— 16. τὸ εὐδαιμονεῖν] *Felicitatem* Fic. Potius: *beatum esse*. Vid. ad init. libri.

p. 62, 10. περικεῖσθαι ὃ' αὐτῷ] Locutio a re vestiaria traducta et a Stoicis potissimum usurpata, quo declaratum volunt corpus externaque

reliqua nos quidem circumdare, sed ad animum nostrum proprie nihil pertinere. Hinc Marcus Antoninus XII. 3. περικείμενον σωματίον, *circumdatum tibi corpusculum* et similiter alibi. Vid. Gataker. ad VIII. 27. p. 247. Seneca Epist. 92.: *Corpus natura ut vestem animo circumdedit. Velamentum ejus est.* Paullus Epist. ad Hebr. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν [C. 5. v. 2.] Quod non recte accepit Schleusnerus in Lex. N. T. Tu consule Valckenærii Epistol. ad Roever. p. 54. et ejusdem Scholas in N. Fæd. II. p. 486. Expressius etiam Proclus in Alcib. p. 257. ἡμφιεσμένοι ταυτὰ σώματα καὶ περιβεβλημένοι τοιούτους ὁσμούς καὶ περιστοιχισμένοι ταιούτη μεταβολῇ, ubi vid. annot. nostr.

— 14. Μαρτύριον δὲ τούτου] Engelh. ita distinguere vult: *μαρτύριον δὲ τούτου, τὸ εἶναι, κ. τ. λ. Testimonium ejus, quod dicimus, est, ipsum esse* (s. conditio hujus hominis). Non male. Possis tamen etiam ita accipere, ac si scriptum sit: *μ. δὲ τὸ εἶναι τούτου: Argumentum est hujus* (hominis) *esse* (conditio, status).

— 17. ὁ βίος—ζῶν ἔχοντι] Hic nihil proficias vulgaribus distinctionibus Grammaticorum, Ammonii in βίος p. 32. (p. 30.), Antiaticistæ in Bekkeri Anecdott. Græc. I. p. 83. Vid. autem Valeken. ad Ammon. et interpr. ad Thom. Magistr. in βιοῦν p. 153. Hoc loco βίος est conditio tanquam forma, quæ refertur ad ζῶν, tanquam genus. Tenenda autem ad hunc locum et ad antecedentia de τελειότητι definitio beatitudinis est, inter Platonicas, quæ feruntur, in ὄροις p. 412. D.: *Εὐδαιμονία, ἀγαθὸν ἐκ πάντων ἀγαθῶν συγκείμενον· δύναμις αὐτάρκης πρὸς τὸ εὖ ζῆν· τελειότης κατ' ἀρετὴν, ὠφέλεια αὐτάρκης ζῶου.* Hæret autem Engelh. in verbis: *κἂν σπουδαῖος ᾗ.* Codices nil variant.

p. 63, 2. σώματι, τὰ αὐτοῦ ζῶντι] Corpori, quod suam sibi vitam vivit. Quod Fic. τοῦ τοιούτου ἀνθρώπου vertit *interioris* hominis, videtur perspicuitatis causa fecisse, et hactenus non male. In libris MSS. nil variantis lectionis est.

— 7. οἶδε τὸν θάνατον, ὃ, τι ἐστίν.] De attractione, utpote vulgata, protritum sit dicere. Ad argumentum confer Platonis Gorg. p. 524. b. Phædon. p. 64. c.

— 11. Ἀλγηδόνες] In hoc capite refert Plotinus maxime *Peripateticorum* sententias de vita

beata, quibuscum hac in re Academicorum pars et Pythagoreorum faciebat. Hos quod attinet, vide v. c. Archytæ locos apud Stobæum in Floril. Tit. I. 70—81. vol. I. p. 38—47. Gaisford. De Academicis vid. Cicero Acad. II. (IV.) 42. §. 131. E. Peripateticis locum primum præstat ipse Aristoteles in Eth. Nicom. VII. 13. Sextus Empir. Pyrrhon. Hypotyp. III. 180. p. 171. Fabric. τῶν φιλοσόφων τινὲς μὲν τρία γένη φασὶν εἶναι ἀγαθῶν ὡς οἱ Περιπατητικοί· τούτων γὰρ τὰ μὲν εἶναι περὶ ψυχῆν, ὡς τὰς ἀρετάς· τὰ δὲ περὶ τὸ σῶμα, ὡς ὑγίειαν καὶ τὰ εἰκότα· τὰ δὲ ἔκτος, ὡς φίλους, πλοῦτον, τὰ παραπλήσια. Adde Stobæi Eclog. II. 7. Ceterum ἀληθῶν præsertim ab Epicuro frequentatum, ut ἀλγεῖν, neque tamen Socraticis ignotum. Xenoph. Memor. I. 2. 5. Plat. in Phileb. p. 42. p. 126. Stallb. Menag. ad Diog. Laërt. X. §. 139. indeque hac in re designanda solemne. Locis in Thesauro Steph. laudatis adde Theodor. Metoch. Miscell. p. 212. 246. 276. 284. 365. Procl. in Alcib. p. 58. ed. nostr. ὡς περὶ γὰρ πρὸς τὰς ἡδονὰς γυμναζόμεθα καὶ πρὸς τὰς ἀληθῶνας.

p. 63, 15. τὰς πολυθρῦλλήτους Πριαμικὰς τύχας] Priamus in personis tragicis, inque rebus scenicis frequentatus. Hesych. II. 1020. ibiq. Alberti. Sed Plotinus Aristotelem respicit, qui in Ethic. Nicom. I. 10. 14. ita: εἰ δ' οὕτως, ἄθλιος μὲν οὐδέποτε γένοιτ' ἂν ὁ εὐδαίμων. οὐ μὴν μακάριός γε, ἂν Πριαμικαῖς τύχαις περιπέσῃ. Et illud πολυθρῦλλήτους satis arguit, Priami fata non minus communem locum fuisse in libris philosophorum, quam Phalaridis taurum, de quo infra. Argumento quoque est Ciceronis locus de Priami extremis, qui exstat in Tusculanis I. 35. Proverbii vim, quæ in Priami nomine invalu-erat, indicavit Scholion Codicis Marciani B. Qui plura desideret, consulat doctam animadversionem Wytttenbachii in Plutarchi Consol. Apoll. p. 758. sq. ed. Oxon. form. oct.

p. 64, 3. ψυχὴν τοιάνδε—σώματος φύσιν] Non Peripatetici primum inculcabant, verum antea etiam Pythagorici. Archytas ap. Stob. Floril. Tit. I. §. 76. p. 43. Gaisford. ὁ δ' ἄνθρωπος οὐχ' ἂ ψυχὰ μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα· τὸ γὰρ ἐξ ἀμφοτέρων ζῶον, καὶ τὸ ἐκ τοιούτων ἄνθρωπος. καὶ γὰρ εἰ τὰς ψυχὰς ὄργανον τὸ σῶμα πέφυκεν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ μέρος καὶ τοῦτο καὶ ἡ ψυχά. κ. τ. λ.

— 5. αἰ—πέσεις] Simpliciter pro voce πάθη usurpari sæpius docet ad M. Antonin. Gataker. p. 76. sq. et p. 202. Cf. locos Plotinianos II. 9. 14. III. 1. 4. V. 9. 10. et passim.

ib. πρὸς αὐτὸν ἀναφέρονται] Ficinus vertit: “ad ipsum *animum* transferantur:” et ita quoque Taylor. Sed tunc debebat legi αὐτὴν, quod in nullo libro comparet. Proinde referendum est ad hominem. Deorum beatitudinem cum hominum conditione comparat etiam Hippodamus Thurius in Fragmento περὶ εὐδαιμονίας apud Stobæum in Florileg. Tit. 103. §. 26. p. 339. sq. Gaisfordii.

— 10. προσθήκην—λαβοῦσι] Attigimus supra ad I. 1. 4.

— 11. ὁ—καὶ θάτερον καὶ κρείττον] Hæc posteriora per exegesis adduntur, quasi dicat Plotinus, licet diversum sit et præstantius. Ficinus impeditiori constructioni transpositione membrorum consulere studuit.

— 16. ἄλλ' εἰ μὲν κ. τ. λ.] Posteaquam adversariorum placita exposuit Plotinus, jam aggreditur ad ea redarguenda. Quod in margine Cod. Marc. B. eruditus lector significatum voluit. Cf. etiam Ficini Commentarium.

— 18. ἐν τῇ τοῦ ἀληθινοῦ ἀγαθοῦ κτήσει κ. τ. λ.] Platonis sectatorem in his agnoscas. Ille enim hoc ubivis profitetur. Vide modo libr. VIII. de Legibus, unde locum in titulum de beatitudine retulit Stobæus (Florileg. T. 103. §. 30. p. 347. Gaisf. coll. Plat. de Legg. VIII. p. 829. p. 76. Bekker.) Philebum (cui adhibe Baumgarten—Crusii Dissert. de Philebo Platónico. Lips. 1816. p. 4. sqq. et Stallbaumii Prolegomm. in Philebum p. 23. sq. Ad τοῦτο intellige τὸ εὐδαιμονεῖν.

p. 65, 1. κρίνειν—ζητεῖν] Engelhardt. vertit: “præcipere beato, ut alia quærat,” quod non est necesse, et crediderim, hoc si voluisset scriptor, potius dedisset, τῷ εὐδαίμονι—ζητητέον εἶναι. Taylor hæc minus accurate expressit.

— 2. Εἰ μὲν γὰρ συμφόρησις κ. τ. λ.] Hæc ad verbum ita vertenda erant: “Nam si beatitas accumulatio esset bonorum et necessariorum et non necessariorum, sed quæ tamen et ipsa bona dicuntur, oporteret hæc etiam parare studere (s. oporteret nos operam dare, ut hæc quoque adessent).”

— 4. τὸ τέλος ἐν τι—οὐ πολλὰ] Cf. Cic. de

Finib. passim, et vid. Goerenz. ad eum p. 582.

— 7. ἐγκολπίσασθαι] Vid. Alciphron. Epist. I. 18. p. 95. Wagner. Sylburg. ad Dion. Halic. T. VI. p. 964. Schæfer. in Indic. ad Dionys. de Composit. p. 149. Plutarch. de Garrulit. p. 508. D. p. 48. Wyttenb. ed. minor.:—μᾶλλον δὲ ὥσπερ ἐρπετὰ τοὺς ἀπορρήτους λόγους ἐγκολπισάμενοι. Vid. etiam Suiceri Thes. Eccles. in ἐγκόλπιος. Plotinus autem h. l. de intima arrogatione et conjunctione usurpat et quidem tralate de animâ, quæ verbi significatio consignanda est in Lexicis.

ib. Ἡ δὲ ζήτησις αὐτῆ—ἡ καὶ προσλαμβάνων ζητεῖ] Locum cum non assequeretur intactum reliquit. Engelhardt. ita explicatum iit: Voluntas, quæ ad vulgaria bona tendit, propterea non rejicit studium veræ beatitudinis (ut ipse in ipso beato insit—ἐν τούτῳ εἶναι). Nam interior hominis natura semper summa expetit et sectatur; sed ratio reputans avertit id, quod ei displicet, eumque impedit, contra id, quod ei placet, congruitque, eligit et adsciscit sibi—Addit ζήτησις et βούλησις h. l. esse studium vulgarium bonorum, contra ἔφεσις, appetitionem finis (τοῦ τέλους, summi boni).

— 9. ἀποικονομούμενος] In plerisque libris ad marginem explicatur ἀποσκευαζόμενος i. e. a se avertens, rejiciens, repudians. Opponitur enim h. l. προσλαμβάνων, alibi προσιέμενος. De verbo ἀποσκευαζέσθαι, quod proprie est deponere vasa, demere instrumenta, utensilia, se expeditum reddere, adeoque projicere, respuere, dixi ad Proclum in Alcib. p. 38., qui sæpius usurpat, etiam hoc sensu. Vid. ibid. p. 41. 44. et Instit. Theolog. p. 312. Lexicographus in Bekkeri Anecdott. Græc. ἀποσκευαζόμενος· ἀποβαλλόμενος, ἀπορρίπτων, ἀπογυμνῶν. cf. Hesych. in voc. Schleusner. Lex. N. T. in voc. et Valekenaer. in N. T. I. p. 584. Rarius est ἀποικονομεῖσθαι. Usurpat tamen philosophi: v. c. ap. Stob. Eclog. II. 7. p. 214. Heer.—ἐφ' ὅσον ἐτίμα ταύτην (τὴν ἀρετὴν) ἀπωκονομεῖτο ἂν τὴν κακίαν. Ipse Plotinus V. 9. 1. p. 555. B. καὶ τὸ μὲν διώκοντες, τὸ δὲ ἀποικονομούμενοι διεγέροντο. Et Alex. Aphrodis. de Anima II. opponit τὴν ἐκλογὴν et τὴν ἀποικονομίαν. Unde efficitur, non recte ambigere Lexicographos de hac verbi potestate, quam modo exemplis firmavimus.

— 12. οὐ βούλησις] Nimirum secundum Platonis, quæ feruntur *Definitiones* p. 413. C. βούλησις est ἔφεσις μετὰ λόγου ὀρθοῦ· ὄρεξις εὐλογος· ὄρεξις μετὰ λόγου κατὰ φύσιν. “Voluntas est desiderium recta cum ratione: appetitio rationi consentanea: appetitio naturalis cum ratione.” Hæc minime favere videntur explicationi Engelhardtianæ, quam proxime in medio relinquimus positam.

— 17. ἀνωδνία] Quod hanc vocem Ficinus vertit *indolentiam*, in eo secutus est Tullii auctoritatem. Vid. Offic. III. 3. de Finib. II. 4. 11. p. 128. Goerenz. ibiq. interpr.

p. 66, 1. Ἄ δὲ παρόντα κ. τ. λ.] Lenior fieret constructio si scriptum esset—ζητεῖται. Εὐλογον οὖν ἀναγκ. Illud expressit Marsilius.

— 6. Διὰ τί—ταῦτα] Sc. τὰ ἀναγκαῖα, quæ proxime ab ἀγαθοῖς distinxit Plotinus.

— 7. οὐχ ὅτι πρὸς τὸ εὐδαιμονεῖν] Engelhardt. conjiciebat: παρὸν πρὸς τ. ε. Sed παρὸν prorsus nihili est h. l., nec expressit Ficinus, quem, uti solet, secutus est Taylor.

— 11. ἡ ὅταν παρῆ] Videtur inde ab his verbis philosophus noster ordiri refutationem aliter sentientium, quorum argumenta adhuc exposuerat. Ita etiam Engelh. et Taylor locum accipere videntur. Proinde ex codicum vestigiis conjicias ἦτοι vel potius καίτοι (*verum, at vero, vel atqui*) ὅταν παρῆ.

— 16. οὐδὲν τι] Nihil quidquam, ganz und gar nicht, nicht im geringsten, de quo usu Xenophonteo et Platónico etiam, vid. Heindorf. ad Plat. Phædon. §. 28. p. 42. et Lex. Xenophont. III. p. 356. Krabinger ad Synes. de regno cap. 3. p. 146. Similiter jungitur οὐδὲν τι μᾶλλον. cf. Heind. ad Phædon. p. 137.

p. 67, 1. καὶ οὐδενὸς—ἐξηρητημένον] Neque ab ulla inferiorum rerum amplius suspensus. De qua vi verborum ἀπαρτᾶσθαι et ἐξαρτᾶσθαι v. Wyttenb. ad Plutarch. p. 717. ed. min.

— 4. οὐδ' εἰ ὑπ' αὐτοῦ γ.] Vel si ipse sit conditor earundem. Non erat, cur in his hæreret Engelh. aut cur omitteret Taylor. Mox πόλεως αὐτοῦ κατασκαφὴν debebat Fic. vertere: *suæ* (patriæ) *urbis eversionem*. Æschyl. Sept. contr. Theb. 46. ἡ πόλει κατασκαφὰς θέντες. Æschin. adv. Ctesiph. p. 76. p. 544. Reisk. Cf. Wesseling. ad Diodor. XV. 88. p. 72. sq.

p. 67, 8. καὶ, νῆ Διὰ, θανάτους θνητῶν] i. e. atque adeo m. m. Formula in pluribus nominibus aut verbis ultimo præposita hujus vim intendit, ut καὶ δὲ, καὶ γὰρ δὴ, docente Wytttenb. ad Plut. Mor. p. 506. ed. min.

— 9. δόγμα περὶ—ζωῆς—εἶναι] Cic. Tuscc. I. 47. et 48. Deorum immortalium judicia solent in scholis proferre de morte—non nasci homini longe optimum esse, proximum autem, quam primum mori, ubi vid. Davisium. Herodotus I. 31. διέδεξέ τε ἐν τοῦτοις ὁ θεός, ὡς ἀμεινον εἶη ἀνθρώπων τεθνάναι μᾶλλον ἢ ζῶειν. ubi cf. interpr. Sext. Empir. Pyrrh. Hypotyp. III. 24. 231. p. 186. ἐνιοὶ δὲ καὶ βέλτιον εἶναι τὸ ἀποθανεῖν τοῦ ζῆν ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσιν. Ad quem locum plura dabit Fabricius. Adde Plutarch. Consol. ad Apollon. p. 106. 108. et ad eum Wytttenb. Animadv. p. 726—730. ed. min. et recens editum Theod. Metochitam, qui in Miscellancorum capite 58. p. 339. sqq. ed. Müller. et Kiessling. in contrariam partem disputat.

— 11. ἀλλ' εἰ μὴ—σαπείη] Plotinus videri queat respexisse illud Theodori Cyrenaici ap. Plut. de Vitios. p. 499. D. p. 9. ed. Wyt. καὶ τί Θεοδώρω μέλει, πότερον ὑπὲρ γῆς ἢ ὑπὸ γῆς σήπεται; quæ ita expressit Seneca de Tranquill. cap. 14. “O te ineptum, si putas interesse, supra terram, an infra putrescam.” Paulo aliter Cicero in Tuscc. I. 43. ubi vid. Davis. Simile dictum Anaxarcho physico tribuit Aristoteles in Chriis ap. Stob. Flor. Tit. VII. p. 88. §. 30. p. 207. Gaisford. ἐμοὶ δὲ οὐδὲν διαφέρει ὑπὲρ γῆς ἢ κατὰ γῆς σήπασθαι. Quæ propterea etiam adposui ut varietas in præpositionum usu intelligeretur.

— 13. τῆς μικρολογίας] Hæc Fic. in exclamatione accepit, ut indignabundus adjecerit philosophus. Qui ὑπὸ recens adpinxit Cod. Mon. C. junxit cum οὐκ ἀξιωθείς. Hæc ratio etiam placuit Engelhardto, ita tamen, ut Ellipsin subesse crederet particulæ ἕνεκα. Taylor se ad Ficinum applicuit. Cæterum de monumentorum sepulchralium amplitudine legibus etiam circumscripta cum Græcis tum Romanis vide modo Ciceronem de Legg. II. 26. 64. 65. ibiq. interpr. p. 363. sq. ed. Moser. et nostr. Quodsi credibile sit, in proximis Plotinum antiqui alicujus Philosophi dictum expressisse, probum sit πᾶρ τοι pro πᾶρ-εστί σοι. Illud enim bis legitur bonis in libris ap.

Diog. Laërt. III. 22. in epistola Dorica Archytæ. Vid. Bast. et Schæfer. ad Greg. de Dialect. §. 20. p. 258. sq. Tunc interpretamentum sit πάντα ἐστὶν ὁδός, e margine in ordinem translatum. Nunc vero manum de tabula.

— 14. ἐξιέναι] Recte Taylor: *he possesses a power of freeing himself by death.* Etenim ἐξιέναι ἐξελεθεῖν, ἀπελθεῖν simpliciter usurpant pro mori philosophi, præsertim inprimisque Stoici. Vid. Gataker. ad M. Antonin. V. 29. p. 164. Postremo verbo usus est Noster infra, qui h. l. omnino ex mente Stoicorum loqui putandus est. Pertinet hæc sententia ad doctrinam de εὐλόγῳ ἐξαγωγῇ s. de rationali exitu ex hac vita, quando ratio suppetit, ut sapiens sibi ipse mortem consciscat. Qua de re videbimus ad hujus Enneadis librum nonum, qui de hoc argumento est scriptus. Huc pertinet etiam in fine hujus capituli illud ἀπελθεῖν et εὐλόγως vel ἀλόγως μένειν. Μοχ νοὶ Fic. debebat vertere *nivus*. Proxima admonent Ciceronis, qui in Tuscc. I. 36. : “Hæc morte effugiuntur, etiam si non evenerint, tamen quia possunt evenire: sed homines ea sibi accidere posse non cogitant.”

p. 68, 10. ἀναρτήσεται] Engelhardto Ficinus videtur legisse ἀναχθήσεται. Sed in nullo codicum nostrorum ejus lectionis vestigium, et collatos etiam habemus, quos Ficinus adhibuit. Dedit hoc nimirum concinnitati. Proprie debebat: Neque ab aliorum rebus vel secundis vel adversis suspensus reddetur.

— 13. οἶον ἐν λαμπτήρι φῶς] Cogita ἔσται ex antecedentibus. Ficinus pro more dilatavit verbum *assidue fulgebis*. Admonet hic locus versus Empedocleorum ap. Aristotelem de Sensu cap. 2. ὡς δ' ὅτε τις πρόοδον νοέων ὀπλίσατο λύχρον Χειμερινῆν διὰ νύκτα πυρὸς σέλας αἰθομένους Ἀψας παντοίων ἀνέμων λαμπτήρας ἀμουργοῦς, Οὗ τ' ἀνέμων μὲν πνεῦμα διασκιδνᾶσιν ἀέντων. Φῶς δ' ἔξω διαθρῶσκον ὅσον ταναώτερον ἦεν, Λάμπεςκεν κατὰ βηλὸν ἀτειρέσιν ἀκτίνεσσιν. Vid. Empedocl. Sturzii p. 525. et p. 618. sqq. Λαμπτήρ autem erat Laterna, nunc ænea, ferrea, lignea, nunc cornea, quæ faciem aliaque procul lucentia contineret, ideoque etiam in portibus et turribus urbium suspensa, quo late prospectum præberet. Vid. Timæi Lex. Platon. p. 172. ibiq. Ruhnk. Pollux X. 116. ibiq. Hemsterh. Toup. ad Lon-

gin. XL. 2. p. 454. Weisk. Goeller. ad Philisti Fragg. XV. p. 156. et Blomfield ad Æschyl. Agamemn. 21. p. 156. sq.

— 14. ἐν πολλῇ ζάλῃ ἀνέμων καὶ χειμῶνι] Videtur magistrum familiæ suæ ante oculos habuisse, qui in Timæo p. 436.: εἴτε ζάλῃ πνευμάτων ὑπ' ἀέρος φερομένων καταληφθεὶς καὶ ὑπὸ πάντων τούτων διὰ τοῦ σώματος αἱ κινήσεις ἐπὶ τὴν ψυχὴν φερόμεναι προσπίπτουεν. Cf. de Republ. VI. p. 496. d. οἷον ἐν χειμῶνι κοριοροῦ καὶ ζάλῃς ὑπὸ πνεύματος φερομένον κ.τ.λ. qui multos imitatores nactus est quos docte adhibuit Wyttenbachius meus in Animadvv. in Plut. de Fortuna p. 669. ed. min. quibus adde Himerium Orat. XIV. 32. p. 668. ed. Wernsdorf. Γαλήνη μὲν ἔχει τοὺς ἀρχομένους ἅπαντας, καθάπερ ἐκ τρικυμίας καὶ ζάλῃς εἰς ὄρμον ἔλθόντας ἀκύμαντον.

— 15. Ἄλλὰ εἰ μὴ παρακολουθοῖ] Vid. ad I. 4. 5. p. 32. E.

— 16. ὥστε—ὅμως μὴ ἀποκτ.] i. e. licet dolor vehementissimus sit, tamen non conficiat. Vel: ut dolor vehementia sua hominem tantum non conficiat. Qua de re verbo monitum volui, quoniam ejus usus (ὅμως cum μὴ) exempla desidero apud ipsum Hoogeveen. de Particulis p. 416. sqq. ed. Schutz.

p. 69, 3. Καὶ τοῦτο μαρτυρεῖ κ.τ.λ.] Engelhardt. locum, quem difficillimum esse dicit, ita integrandum opinatur:—ὅταν λαθάνειν ἡμᾶς τὰς τῶν ἄλλων δυστυχίας κερδ. ἦγ.—τιθεμένων λαθάνειν ἡμᾶς τὸν τοῦ θανάτου καιρὸν—σκοπουμένων ἐν ταῖς τῶν ἄλλων δυστυχίαις ἀλλὰ τῶν αὐτῶν—λυποίμεθα. At vero debebat recedere h. l. a Ficini vestigiis, qui eo, quod non attenderet ad vim temporum in ἀποθανόντων, turbas dedit. De hujus verbi Temporum diverso significato non est quod exponamus post Wyttenbachii disputata ad Platon. Phædon. p. 142. sqq. Caput rei est, non imminentem mortem significari a Plotino, sed quæ jam peracta sit. Neque vero τεθνηκότων scripsit Plotinus, quod etiam ad eos pertineret, qui dudum mortui essent, sed ἀποθανόντων, quod eos significat, qui jamjam vivere desierunt. Simplicius in Aristotel. Phys. VI. p. 129. b. σημαίνει δὲ τὸ μὲν ἀπέθανε τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ ζῆν μεταβολήν. Quæ significatio h. l. gravior est. Vult enim philosophus noster: modo ne illa tristia incidant in vitæ nostræ spatium, si mortem nos-

tram continuo excipiant, hoc nihil ad nos pertinere. Deinde subita conversio constructionis ὅταν ἡγώμεθα et τιθεμένων non debet mira videri in hoc quidem scriptore. Universus autem locus ad librorum optimorum fidem et paullulum immutata interpunctione ita vertendus est: “quod ipsum (sc. animi nostri imbecillitatem) arguit hoc, si lucri loco habeamus latere nos (illa lugubria) itemque si in lucro ponamus, modo ista (lugubria) accidant posteaquam nos diem nostrum obicimus, nimirum non spectantes (curantes) quæ illorum interest (qui reliqui ac superstitēs patiuntur), verum quæ nostra refert (τὸ αὐτῶν), ut ne affligamur. Hæc vero nostra imbecillitas est, quam nos oportet (δεῖ) circumcidere, neque vero negligentes (adeoque invalescere sinentes) formidare, ne accadat (quid incommodi).” Nota sunt carmina Tragicorum eos felices prædicantium, qui morte sua cum suas, tum aliorum res adversas præverterint, ut Æschyli in Sept. adv. Theb. 327. sq. ubi plura dabit Blomfield. In eandem rem multa Cicero in Tuscc. I. 35. sqq. qui ibidem de Pompeio: “Qui si mortem tum obiisset, in amplissimis fortunis occidisset; is propagatione vitæ quot, quantas, quam incredibiles hausit calamitates.” Tangere tamen videtur Plotinus potissimum eos philosophos, qui sectantes Epicharmeum vel Sophroneum illud: ἀπὴ θανεῖν ἢ τεθνάν' οὐ μοι διαφέρει: Emori nolo, sed me esse mortuum nihil æstimo: ap. Sext. Empir. adv. Math. I. 273. et §. 283. et ap. Cic. in Tuscul. I. 8. ubi vid. Davisium; in quibus sectatoribus eminebat Epicurus, qui, cum in tranquillitate et voluptate beatam vitam poneret, itidem contendebat, ὅτι ὁ θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς, sive ut Lucretius canit III. 842. “Nil igitur mors est, ad nos neque pertinet hilum.” Qua in re Plotinus notat potissimum illud vitium, quod φιλαυτίας nomine vulgo venit, quando aliorum hominum contemtores usurpamus illud, quod Gallico dicto celebratur: *Après moi le déluge*.

— 13. οἷον ἀθλητὴν—πληγὰς ἀμυνόμενον] Similitudinibus ex re athletica desumptis delectatur potissimum Arrianus in Epicteteis Dissertat. Vid. I. 18. 12. ibiq. interpr. Nec sacris scriptoribus ignotæ hæc vel metaphoræ vel similitudines. Vid. interpret. in Epist. Paulli Timoth.

II. 5. et Hebr. X. 32. Philo Jud. in libro, qui inscribitur liber: Quisquis virtuti studet, p. 449. Mang.: τὸν δὲ τυπτόμενον—ὄντως γέμοντα πνεύματος ἀθλητικοῦ—οὐδὲν μὲν πρὸς τὰς πληγὰς ἐνδόντα. cf. ibid. p. 462. 468.

p. 70, 1. βαπτισθεῖς ἢ νόσοις] Hoc loco idem quod βυθισθεῖς. Activum est *demergere*. Himer. Eclogg. XV. 3. p. 249. de Themistocle: ἐβάπτιζε γὰρ ὄλην ἐκεῖ τὴν Ἀσίαν μαχόμενος, ubi vid. Wernsdorf. cf. ibid. Orat. X. 2. p. 564. Hinc βαπτίζεσθαι vel solitarium vel additis substantivis *demergi*, *valde affligi*, cet. Plato Euthyd. p. 277. d. καὶ ἐγὼ γνοὺς βαπτιζόμενον τὸ μειράκιον, βουλόμενος ἀναπαύσαι αὐτὸ, μὴ ἡμῖν ἀποδειλιάσειε παραμυθούμενος εἶπον, ubi vid. Heindorf. ab eoque laudd. p. 320. Diodor. Sicul. I. 73. p. 85. οὐ βαπτίζουσι ταῖς εἰσφοραῖς, non tributis *exhauriri* s. *obruiri*; cf. Wesseling. et Libanii Epitaph. in Julian. p. 571. Reisk. Achilles Tat. VI. 19. p. 147. ὁ δὲ τῷ θυμῷ βεβαπτισμένος, ubi vid. Jacobs. in Animadv. p. 871. qui hæc ex Themistio XX. p. 233. profert:—βαπτιζόμενον ὑπὸ τῆς δδύνης. Alia ratio est loci Platonici in Symposio p. 176. p. 377. Bekk. ubi alia apponam.

ib. ἢ μάγων τέχναις] Similiter Plotin. IV. 4. 26. init. IV. 4. 43. fin. et μάγων δυνάμεις IV. 3. 13. μαγείαι IV. 9. 3. μαγεύειν II. 9. 14. et sæpius. Sed μάγος et μαγεία minus Attica, si Phrynichum audias, quam γόης et γοητεία, Vid. Ruhnk. ad Tim. p. 73. et Bekkeri Anecdd. Gr. p. 31. Sed tamen Euripides in Oreste 1488. Matth. (1497. 1520. sq.) ἤτοι φαρμάκοισιν ἢ μάγων τέχναισιν, plane uti Plotinus; et vid. Photii Lex. in μάγους. Sed ut in hoc usu philosophum nostrum ætatis suæ morem sequutum esse confiteor, ita idem Platonis sui exemplo frequentat γόης, γοητεία, γοήτευμα, γοητεύεσθαι et similia. Ego plura de horum verborum usu disputavi in uberioribus Annot. in Plotin. de Pulcrit. (ad p. 57. A. Basil.) p. 348. sqq. unde hæc tantummodo huc transferenda existimo. “Jam qui de nomine μάγος universe velit edoceri, is adeat eos, quos laudat Bek. in Hist. Univers. vol. I. p. 646. ed. alter. et Tiedemannus de Artium Magicarum Origine p. 33. sqq. [add. C. F. de Cauz. de Cultibus Magicis. Vindob. 1767. 4. 376. pp.] Neque magis eos locos attingam, ubi ipsi illi veterum Persarum sacerdotes eorumque instituta

memorantur, ut Xenoph. Cyrop. VII. 5. 20. VIII. 18. Platon. Alcib. I. p. 122. reliquos—Atque posteaquam μάγων et nomen et artificia Romanum orbem occupaverant, scriptores nihil fere non fascinorum et præstigiæ hanc voce declarabant. Inde illæ explicationes Lexicographorum, ut Zonaræ: γόης· ὁ πλάνης, ὁ ἀπατέων, ὁ φαρμακεύς. Sic passim indefinite μάγος in Luciano, ut Necyom. p. 28. Bip. Cf. etiam interpr. ad Act. Apostoll. XIII. 6. Cæterum postea quoque subtilius præceperunt de discrimine μαγείας, γοητείας et φαρμακείας scriptores in his Eudocia in Violeto p. 284.” Adde Scholia Veneta in Iliad. a. v. 86. Cæterum de Plotino ipso magicis artificiis tentatum se putante est memorabilis locus in ejus Vita a Porphyrio conscripta c. 10. p. 110. Fabric. Erant enim omnes Platonici fere addicti his opinionibus pariter atque plurimi viri doctissimi, qui vel post renascentes literas ad decimum sextum usque seculum vixerunt; adeoque, si notandi sunt ulli, certe non soli sunt notandi Platonici.

—2. ἀλλ’ εἰ μὲν φυλάξουσιν αὐτὸν σπονδαῖον εἶναι οὕτως ἔχοντα] Non male Ficinus: *At si concesserint*. Proprie tamen: *At si hoc integrum servant* (s. *non evertunt, non negant*. Nostrates: *Wenn sie das gelten lassen oder zugeben, dass er tugendhaft sey*) eum virtute præditum esse, licet ita se habeat (affectus sit). Addendus autem noster locus est iis, de quibus disputarunt viri docti Dawesius in Miscell. Critt. p. 156. sqq. Kidd. Dorvill. ad Chariton. p. 442. p. 469. Lips. Heindorf. ad Platon. Gorg. p. 50. ad Theæt. p. 323. Elmsl. ad Eurip. Med. v. 314. p. 136. et qui se pressius ad Dawesii rationem applicare videtur, Jacobs. ad Achill. Tat. (p. 169. 9.) p. 923. Sicut autem aliis in locis φυλάσσειν est, quod τηρεῖν, ita h. l. Plotini respondet Attico σώζειν, i. e. salvum et integrum retinere. Mox elegantius est εὐδαίμονα αὐτὸν εἶναι.—Deinde correctæ lectio εὖς ἀν ἢ in duobus libris non nihili est. Cf. Matthiæ Gr. §. 522.

—12. ὡς ἐν τῇ σοφίᾳ γὰρ—παρακολουθεῖν αὐτῇ παρεῖναι] Particula γὰρ quinto loco posita neminem offendet, qui legerit, quæ de hujus sede monuit Tib. Hemsterhusius ad Lucian. Dialogg. Mortt. 25. 1. p. 432. De verbo παρακολουθεῖν

supra vidimus ad I. 4. 5. p. 32. F. Deinde haud dubie præstat lectio *αὐτῷ*, licet Ficinus alteram scentus sit. Locus enim ita vertendus est: “Nisi forte quis dicat, in sapientia hoc inesse debere, ut sapiens se ipse (tanquam sapientem) sentiat, et se (talem) cogitatione ipse sua assequeretur.”

— 15. *λέγοι ἂν τι ἴσως*] Dixerit, quod alicujus monenti sit. Viger. de Idiot. II. 11. 14. p. 152. 731. Istud *τις* Codicis Ciz. ex pronunciatione ortum, sequentia non sejungente.

p. 71, 3. *φυτικῆς ἐνεργείας*] Galen. de Hippocrat. et Platon. Placit. VI. p. 183. Charter. p. 516. Kühn: *περὶ τῆς ἐπιθυμητικῆς ψυχῆς, ἧς καὶ τὰ φυτὰ μετέχει φύσει*. Inprimis hæc illustrat Jo. Philoponus in Aristot. de Anima, et hinc apud Suidam T. III. p. 647. Kusteri: *φυτικὰ δυνάμεις τρεῖς τῆς ψυχῆς, θρεπτικῆ, αἰσθητικῆ, γεννητικῆ· φυτικὰ δὲ καλοῦνται, διότι αὐταὶ μόναι ἐν τοῖς φυτοῖς ὄρωντα. ἔσμεν οὖν καὶ ἄνθρωποι, καὶ ζῶα, καὶ ἐμψυχα. καὶ ὡς μὲν ἄνθρωποι τὰς λογικὰς ἔχομεν δυνάμεις· ὡς δὲ ζῶα, τὰς ἀλόγους· ὡς δὲ ἐμψυχα τὰς φυτικὰς· ἐμψυχα γὰρ λέγομεν καὶ τὰ φυτὰ· ἐμψύχων γὰρ τὸ τρέφεσθαι, καὶ αὔξεσθαι, καὶ γεννᾶν ὅμοια ἑαυτοῖς. λέγονται δὲ αὐτὰ καὶ ζῆν καὶ τεθνάναι. ἡ δὲ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος παρουσία καὶ ἀπουσία γίνεται τῆς ψυχῆς*. Confer etiam Nemesium de Natura Hominis cap. 23. *περὶ τοῦ θρεπτικοῦ* p. 236—240. ed. Matthæi, et *ibid.* cap. 22. p. 236. ubi in his: *καλεῖται δὲ φυσικὸν μὲν τὸ θρεπτικὸν καὶ γεννητικὸν· ζωτικὸν δὲ τὸ σφνυγμικόν* et in seq. cap. *τοῦ θρεπτικοῦ φυσικὰ δυνάμεις*, haud dubie corrigendum erat ex uno libro, qui *ibidem* *φυτικὸν* offert, sicut in Plotino correximus. Macrobi. in Somn. Scip. I. 19. 103. sq. Zeun.:—“sentire vel crescere *αἰσθητικόν*, id est sentiendi natura, de sole; *φυτικὸν* autem, id est crescendi natura de lunari ad nos globositate perveniunt.” Cum autem Plotinus h. l. dicat, hanc efficacitatem non percipi a nobis per sensum, neque nos agere, quando hæc agat, videtur cogitare nutritionem, crescentiam et quæ reliqua vegetali potentia (τῇ φυτικῇ δυνάμει) tribuantur. Ceterum confer Ficini Commentarium, cujus versionem etiam comprobant Engelhardt. et Taylor.

— 10. *περὶ ταῦτα—περὶ τούτων*] Hæc quid sibi velint, se nescire fatetur Engelh. At omnes libri agnoscunt eadem. Quomodo Ficinus acceperit, arguit ejus versio. Simplicissimum mihi videtur, uti

hic fecit, *περὶ ταῦτα* referre ad *μέσης*, et *περὶ τούτων* ad *ἐνεργεῖν*, hoc sensu: “Intelligentis actus et ipse per sensum, utpote circa has operationes in medio constitutum, etiam de his agere debet.” Taylor vertit: *For to this purpose it should energize through sense us a medium*. Sed fortasse tamen vulnus inveteratum latet in hoc loco.

— 12. *αἰσθήσεως, καὶ ὄλως ἀντιλήψεως*] Est enim *ἀντιλήψις* perceptio per sensus universe. Tu adde iis, quæ in novo Steph. Thesaurο p. 5563. collecta sunt, Sext. Empir. Pyrrh. Hypotyp. I. 44. et I. 70.; sed tamen etiam perceptio, quæ mente et intellectu fit, nonnunquam *ἀντιλήψις* dicitur. Cum seqq. conf. Plotinum ipsum I. 8. 15. p. 82. D. E. Hermiam in Platonis Phædrum II. p. 68. Ast.: *πέντε εἰσὶν αἱ γνωστικὰ δυνάμεις τῆς ψυχῆς· νοῦς, διάνοια, δόξα, φαντασία καὶ αἴσθησις*.—Tum conferenda, quæ Tullius ad mentem diversa sentientium Græcorum philosophorum de visis (*φαντασίαις*) disputat in Acadd. II. 6. sqq. II. 15. ubi et illud §. 48.: “Deinde quum mens moveatur ipsa per sese, ut et ea declarant, quæ vel dormientibus, vel furiosis videntur; non, inquit, verisimile sit, sic etiam mentem moveri, ut non modo non internoscat visa, vera illa sint, ane falsa, sed ut in his nihil intersit omnino?” Sed aliam prorsus Plotini circa intellectus actionem sententiam esse atque illorum philosophorum, non est, quod moneamus.

p. 72, I. ἡ μὴ οὕτως ἔχοντος κ. τ. λ.] Non alienum erit h. l. apponere verba Chalcidii in Comment. in Platonis Timæum p. 333.: “Intuitione vero, ut quæ fragmento radii recurrente ad oculorum aciem videntur: qualia sunt, quæ in *speculis* et aqua considerantur, cæteris item, quorum *tersa est quidem superficies, sed ob nimiam densitatem idoneus vigor est ad repellendum, quod offenderit*. Ergo etiam radius, in quo est vis videndi, fractus in speculo facit angulum, quem contineant duo lineæ, una, quæ ab oculo profecta pervenit ad speculum; altera quæ a speculo recurrit ad vultum.” Sed longior est locus, quam qui integer a me hic adscribi possit, licet lectu sit dignissimus. Confer autem cum eo Plutarchi, qui fertur, libellum de placitis Philosophorum c. 14. p. 901. et Sext. Empir. Pyrrhon. Hypotyp. I. §. 48. p. 14. *ibiq.* laudd. a

Fabricio. Consulendus autem cum ad hanc similitudinem tum ad universum hoc caput Mar-tilii nostri Commentarius.

p. 72, 4. μετὰ—ἐνεργεῖ] Hæc Engelh. ita vertit (latine autem efferam): “ita tamen, ut notitia efficacitatis, quæ mentis et intellectus est, antecedit.”

— 5. συγκλασθέντος] Cf. I. 9. p. 85. A. B. ὅταν μηδὲν ἐτι δεδεμένον ἢ τῆς ψυχῆς, ἀδυνατοῦντος ἐτι τοῦ σώματος συνδέιν, τῆς ἁρμονίας αὐτοῦ οὐκέτι οὔσης, ἣν ἔχον εἶχε τὴν ψυχὴν.

p. 73, 3. εἰ δὲ μὴ—ὑποθεμένου—οὕτω ζητεῖν] h. e. ita demum inquirere si posuerint. Xenoph. Mem. IV. 8. 11. εἰ δὲ τῷ μὴ ἀρέσκει ταῦτα, παραβάλλων τὸ ἄλλου ἦθος πρὸς ταῦτα, οὕτω κρινέτω. Cf. Cyrop. II. 1. 1. De hoc usu particulæ οὕτως participio subjectæ et sæpiuscule infinitivo præmissæ, monuerunt viri docti, Taylor ad Demosth. Mid. p. 628. Reisk. Lennep. ad Phalarid. p. 235. (ubi Imperativus sequitur, sicut in Xenophonte loco) Wytttenbach. ad Plutarch. p. 1035. sq. ed. min. Idem ad Platon. Phædon. p. 146. sq. Heindorf. ad ejusdem Gorgiam §. 135. p. 209. sq. Unde probabile fit, Plotinum ex Platonis sui, qui hanc constructionem frequentat, assidua lectione eandem hausisse. Cæterum uti Plotinum nemo cordatior in scribendi exemplis proponet, ita hujuscemodi sanæ Græcitatæ vestigia, quæ multa sunt in his Enneadibus, hoc minus occultari velimus, quo enixius nonnulli male fastidiosi literarum amantibus persuadere student, in hujus familiæ philosophis Atticam non solum illam, verum etiam Græcam venam penitus exaruisse. Proxima irrisionis nonnihil habere, non est quod moneamus.

— 7. εἰς τὸ εἶσω ἐπεστράφθαι] De hoc, et quod in fine capitæ legitur ἐπιστρέφουσιν αὐτοῦ τὴν βούλησιν, et similibus locutionibus supra monitum est ad I. 2. 4. p. 14. B.

— 17. αὐται γὰρ—καὶ ἀφανιοῦσιν] Hoc loco καὶ videtur vel intendere, atque adco, quin etiam (Viger. VIII. 7. 10. p. 524.), vel significare *illico, continuo*, de qua potestate monuit Musgrav. ad Euripid. Ion. 1199. Heraclid. 174. Iphig. Aulid. 151.

p. 74, 8. καὶ καλλοῦς ἴσως, ὅσῳ περιστατικαῖ] Cogita μάλλον post ὅσῳ, quod sæpius omittitur, docente Leisnero ad Lamb. Bosii Ellipsis. Grr.

p. 484. p. 771. ed. Schæfer. Neque vero Ficinus hujus loci assecutus sententiam est. Tu vide, quæ supra ad I. 2. 7. p. 16. A. de voce περιστατικὰ et περιστατικῶς Stoicis præsertim familiari monuimus. Locus noster ita vertendus est: *Omnes vero (viri virtute præditi actiones) pariter pulchræ sunt, et pulchriores fortasse quo magis circumveniuntur fortunæ adversis*. Etenim honestum facinus eo honestius debet judicari, quo magis illi, qui perpetrare id instituit, luctandum est adversus obstacula, quæ adversa eidem fortuna objicit. Taylor vertit: *Yet all of them equally honest, and those perhaps more honest which rightly compose jarring externals*. Engelhardt., qui in notis per transennam quasi spectaret hanc, quam monstravi, loci sententiam, tamen, quia Stoicorum illud περιστατικὸν quid sit, ignoraret, titubavit. Melius idem versatus est in proximis, monens Plotinum comparare inter se eas actiones, quæ proficiscuntur ex contemplatione ad res singulas (objecta singularia dicunt) adhibita, et eas, quæ vir probus assidue meditando ex se quasi ipse pariat. De θεωρία monebimus ad III. 8. 1.

— 12. κὰν ἐν τῷ Φαλαρίδος ταύρω λεγομένῳ ἦ] De Phalaridis tauro non est quod dicamus post Bentleyi disputata in Respons. ad Boyl. p. 23. sq. Wesselingii ad Diod. Sic. lib. XIII. cap. 90. p. 614. et nupera Goelleri ad Timæi Fragg. LXXIX. p. 274. (in libro de Situ et Origine Syracusarum). Nostrum locum quod attinet, tenendum est, ut universo hoc capite, ita his potissimum verbis et sequentibus Stoicos tangi, qui Phalaridis taurum locum in scholis suis communem reddiderant. Hinc illud nostri philosophi λεγομένῳ i. e. disputationibus frequentato. Cicero de Finibb. V. 28. 85. ubi de Zenone, p. 637. sq. Goerenz. “Tibi hoc incredibile, quia beatissimum. Quid? tuum credibile? si enim ad populum me vocas: eum qui ita sit affectus, beatum nunquam probabis. Si ad prudentes: alterum fortasse dubitabunt, *sitne tantum in virtute, ut ea præditi vel in Phalaridis tauro beati sint*: alterum non dubitabunt, quin et Stoici convenientia sibi dicant et vos repugnantia.” Cic. Tuscul. II. 7. §. 17. “In Phalaridis tauro si erit (Epicurus) dicet: Quam suave est, quam hoc non curo.” Seneca Epist. LXVI.

17. “Poteram respondere, quod Epicurus ait, Sapientem, si in Phalaridis tauro peruratur, exclamaturum: Dulce est, et ad me nil pertinet.” Cf. Aristot. Eth. VII. 13. et Tullium in Tuscul. V. 9. ubi de Theophrasti dicto: *in rotam vitam beatam non escendere*, et vid. Olympiodor. in Alcib. pr. p. 230. Proxima pro lacunosus habet Engelhardt. In libris scriptis nil vestigii hic aliquid exeidisse. Obscurum locum esse nemo infitiabitur, qui tamen hac sola observatione aliquanto lucidior reddi videatur posse, a Plotino hoc universo libro quam maxime distinguere inter homines, quales vulgo esse solent, qui etiam in externis rebus Beatum illud ponunt, et eos, quos *σπουδαίους* dicit, quique mentem suam (h. e. *se ipsi*, ut cap. 9. fin. dixit) ab omnibus externis rebus sejunxerunt. Illi igitur vulgares homines adsunt v. c. in Phalaridis tauro, et ubi de Statu ejus, qui in eo inclusus est, judicant, hi (h. e. virtute præditi) absunt.

p. 75, 1. *συναμφοτέρον*] Videlicet *ψυχὴν καὶ σῶμα*, de quo supra est disputatum I. 1. in Quæstione: *quid animal, quid homo*.

— 2. *ὁ χωρισμὸς ὁ ἀπὸ τοῦ σώματος*] Quæ ex Plotini reliquorumque hujus disciplinæ philosophorum sententia inest in τῇ ἐπιστροφῇ εἰς ἑαυτὸν, “in conversione hominis ad se ipsum, i. e. ad mentem.” Vid. proxime cap. 11. et cap. 9.

ib. *ἡ τῶν λεγομένων*] Quæ vulgo appellantur, neque vero sunt. Quod si reputaveris, quæ supra cap. 5. sq. in Peripateticos conjuncta sunt tela, nullus dubitaveris, quin hoc quoque loco clanculum tangantur. Vid. quæ posui ad cap. 13. et cf. Ciceronis alium quoque locum de Finn. V. 5. Sed tamen ad Epicurum etiam nonnulla ex his Plotinianis pertinere videntur.

— 3. *Τὸ δὲ καθόσον ἀξιοῦν*] Engelh. Ficinum legisse arbitratur τὸ δὲ ἀξιοῦν ἐν τῷ ζῳῷ τὴν εὐδ. ε. omisso *καθόσον*, quod se quoque concoquere non posse; itaque et ipse omisit. At vero nostri libri ad unum omnes agnoscunt, et locus ita est explicandus: Quod autem *quatenus* attinet, h. e. Quodsi vero quæretur, *quatenus* beatitudo existat, nimirum *in quantum pertineat* (utrum ad corpus, an ad animam, an ad utrumque, sive ad animal), ridiculum sit ad animam eandem pertinere.

— 4. *εὐζωίας*] Vid. supra I. 4. 1. p. 29. A. ibiq. annot.

— 7. *τὸ εὐδαιμονεῖν τοῦτο*] *Illud* beatum esse jam notum nobis s. de quo inter nos jam convenit. Cf. Heindorf. ad Platon. Phædon. §. 38. p. 60. Quod Plotinus continuo corporis *εὐξίαν* magnitudinemque corporis spernit, de eo idem III. 4. 2. p. 284. pluribus agit, ubi de conversione hominum in bestias. Quem locum attigit Philoponus in Aristot. de Anima I. 4. διὸ καὶ ὁ Πλωτῖνος πάντῃ θεῖως (ἀστείως λίαν Suidas in κόσμος) εἶπεν, ὡς ὅσοι ἐμμανῶς κατὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκαις ἐνεργοῦσιν, οὗτοι κινουμένους ἀποβουδρωθῆναι. Ut nos Germani *baumstarke Menschen* usurpamus. Est hoc Plotinianum congruum Pythagoricæ disciplinæ, de quo multus est Porphyrius de Abstinencia et de Vita Pythagorica. Ceterum in hoc loco Plotiniano, quem modo citavi, legitur etiam *φυτικόν*, quod emendationem nostram confirmat.

— 9. *Ἀντισηκώσεως*] Est vocabulum medicum. Fœsius in Œcon. Hippocr. p. 41. *ἀντισήκωσις* est etiam *ἀντιστάθμησις*, *aqualis repensio*, ubi plura etiam de verbo *ἀντισηκώσαι*. Zonaras Lex. Gr. *Ἀντισήκωσις*, ἡ ἀνταπόδοσις, διόρθωσις, *ιατρεία*, ubi vid. Tittmann. pag. 185. Alia suppeditant Lennep. ad Phalarid. p. 187. et Blomfield ad Æschyli Persas v. 443.

p. 76, 2. *νέος ὦν*] Cf. Nostrum I. 6. p. 52. E.

— 3. *προσηνὲς*] h. l. est id quod ἡδύ. cf. Annot. ad locum laud. Plotini in singulari editione libri de Pulcritudine p. 192. ibiq. laudd. Hesych. II. p. 1045. Zonar. Lex. Gr. p. 223. Foesii Œcon. Hippocr. p. 322. et alios locos.

— 16. *οὐδὲ γὰρ ἂν πρὸς ἀληθικὸν τέλος κ.τ.λ.*] Ita scripsi auctoritate librorum MSS. Sententiam quod attinet, possit Plotinus tangere voluisse videri proverbium: *ἀληθοῦ βίον ζῆς*, quod de iis dicebatur, qui ex alieno viverent (*ἐπὶ τῶν ἐξ ἀλλοτρίου βιούντων*) testibus Diogeniano Centur. III. 14. p. 199. et Suida I. p. 380. Neque prorsus aliena sit hæc sententia a mente Plotini, qui *tibicinum consilium* s. *finem* dicat eorum hominum, qui falso sibi persuadeant, beatitudinem in rebus alienis s. externis, quæ non ipsa mente continentur, ponendam esse. Engelhard-

tus insuper admonuit versicolorum, qui leguntur apud Athenæum VIII. 337. e. p. 245. Schwgh.

ἀνδρὶ μὲν ἀλληγήρι θεοὶ νόον οὖν ἐνέφυσαν (vulg. οὐκ ἐνεφ. Casaub. εἰσενεφ.)

ἀλλ' ἄμα τῷ φυχῆν χά νόος ἐκπέταται.

ut proinde homines, qui menti nihil pretii tribuant, *tibicinum finem* sectari dicantur. Fieri quoque potest, ut Plotinus ante oculos habuerit philosophorum disputationes, quales hæc sunt Tauri et Aristotelis. Gellius XX. 4.: “Comædos quispiam et tragædos et *tibicines* dives adolescens Tauri philosophi discipulus liberos homines in deliciis atque in delectamentis habebat. Id genus autem artifices Græce appellantur οἱ περὶ Διόνυσον τεχνῖται. Eum adolescentem Taurus a sodalitatibus convictuque hominum scenicorum abducere volens, misit ei verba hæc ex Aristotelis libro exscripta, qui *προβλήματα ἐγκύκλια* inscriptus est; jussitque, ut ea quotidie lecitaret: διὰ τί οἱ Διονυσιακοὶ τεχνῖται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πονηροὶ ἔστω; κ. τ. λ.” Tu vid. Aristotelis Problem. XXX. 10. p. 220. Sylb. Et in contemptu apud plerosque Græcorum fuisse tibicines, ut quibus etiam Phrygia fere et servilia nomina essent (Athen. XIV. p. 624. b.) non est, quod operose monstretur. Et Plato tibiam ab educatione sejunctam volebat. Cujus exemplum secuti Platonici philosophi hoc instrumentum ut plurimum damnabant, ut quod mentem eriperet, et varios motus animi cieret. Vid. Platon. de Republ. III. p. 398. sq. de Legg. II. p. 669. sq. et cf. Procli disputata in Platonis Alcib. 68. p. 197. sq. ed. Francof. Possit quispiam illud ἀλλητικὸν τέλος ita accipere velle, quibus propositum est, ut aliis voluptatem exhibeant; quam in rem fecerit locus Plutarchi An seni sit ger. resp. p. 786. A. B. Sed simplicissimum, me quidem iudice, sit, si ita explicemus: illam externorum bonorum affluentiam ne ad eorum quidem finem hominum conferre, qui a sapientum gravitate longissimo distent intervallo: vel, uti Engelh. expressit, ne ad incuriam quidem, sive vitam curis plane vacuum conferunt.

p. 76, 17. μετὰ τῆς ἡμετέρας ἀσθενείας] *Ex* sive *pro*, in affectu designando vel forma qua aliquid fit vel etiam fonte, unde aliquid fluit. Vid. Schweigh. Lex. Polyb. p. 382. Schleusneri Lex.

N. T. in μετὰ et Valeken. Scholl. in N. T. I. p. 575. coll. 366.

p. 77, 3. οὕτω γὰρ καὶ ἀδελῆς ἔσται κ. τ. λ.] Hæc et sequentia admonent Chrysippeï placiti ap. Plutarch. de Repugn. Stoic. §. 27. p. 1446. F. sq. A. p. 266. Wyt. : οὐκ ἀεὶ ἀνδρὶζεσθαι τὸν ἀστέιον, οὐδὲ δειλαίνειν τὸν φαῦλον, ὡς δέον ἐν φαντασίαις ἐπιφερομένων τιῶν, τὸν μὲν ἐμμένειν τοῖς κρίμασι (κρίμασι), τὸν δὲ ἀφίστασθαι: “bonum hominem non semper agere fortiter, neque vitiosum semper timide: usu venire enim, ut quibusdam visis oblatis alter persistat in iudicio, alter non persistat.” Quo nomine ibidem ei litem intendit Plutarchus.

— 7. καὶ τὸν ἐν ἀντῷ—παῖδα] A Platone accepit Plotinus, qui in Phædone p. 77. Steph. p. 45. Bekker. ἀλλ' ἴσως ἐνι τις ἐν ἡμῖν παῖς, ὅστις τὰ τοιαῦτα, φοβεῖται, τοῦτον οὖν πειρώμεθα πείθειν μὴ δεδιέναι τὸν θάνατον ὥσπερ τὰ μορμολύκεια qui locus quot et quos imitatores nactus sit, indicant Ruhnken. ad Tim. Lex. Plat. p. 181. et Wyttenbach. in Annot. in Phædon. p. 192. sq., qui idem in Philomathia III. p. 93. nostrum locum addens jam legendum vidit παῖδα, ubi tamen perperam scriptum est καταπαύσεις. Quod proxime Fic. addidit majorem, ejus nullum in libris vestigium. Proinde περιφράζων, ut sæpius, addidisse putandus est.

— 9. οὐ μὴν—ἄφιλος οὐδὲ ἀγνώμων] Hoc posterius Fic. expressit a *gratitudine alienus*, eumque sequitur Taylor. Contra Engelh. accepit ita, ut sit *immitis, asper*. Mihi maxime in hunc locum cadere videtur hæc vis, ut sit *iniquus*. Ternæ autem illæ significationes bonis scriptoribus usitatæ sunt. Vid. Pollux. IV. 10. Hesych. I. 59. Alb. eum interpr. Lexicon Xenophont. I. 38. Scholiast. et interpr. ad Sophoclis Œdip. Colon. 86. et Heynius ad Epictet. Enchir. XXIV. 3.

— 13. ἄρας θήσειε] Contraria sibi h. l. respondent ἄρας θήσειε et κατάγοι. “Quod si vero quis probum virum non *sublime* (s. elatum) *sisteret* in mente, verum *deportaret* ad fortunas cet.” Quod cum non assequeretur aliquis librarius, infelici manu correxit ἀριθμήσειε. Nec Engelh. loci vim est assecutus.

— 15. οὔτε σπονδαῖον τηρήσει] “Nec probum

hominem (s. virtute præditum) reservabit (i. e. illibatum et integrum tenebit)."

p. 78, 1. ἐν τῷ κοινῷ] In conditione vulgari s. mixta. Engelh. admonet eorum, quæ supra I. 1. 8. I. 1. 9. I. 1. 10. disputaverat Plotinus.

— 2. Ὁρθῶς γὰρ Πλάτων] Tu vid. Theæt. p. 176. a. b. Phædon. p. 42. Wyttenb. de Republ. VI. p. 509. a. X. p. 613. a. de Legg. IV. p. 716. b. c. quorum locorum partim supra in medium protuli ad Enn. I. 2. 1. p. 11. A. et cap. 4. p. 14. A.

— 7. ἀλλ' ὡς στοχαζόμενος κ. τ. λ.] Engelh. ita: "sed ut is, qui ad superiora conversus sit, vitamaget, dum externa duntaxat circumfusa sunt circa ipsum." Taylor: *In every circumstance of being he will conjecture what is right.* Hic quidem melius. Attendendum est ad καί, quod non neglexit Ficinus. Sententia loci hæc est: "Ille vir probus, licet finem habeat unicum summumque, nihilo tamen secius, sicubi ferat rerum suarum commutatio, animadvertet vel ad ea, quæ extrinsecus ei offeruntur, et quasi circum eum funduntur."

— 9. οὐ κωλύόμενος κ. τ. λ.] Hoc est "licet vir probus delatus sit in hunc vel illum locum et conjunctam corpori animam habeat, non tamen eandem eidem mancipatam, sed libero arbitrio utitur in corpus, ita tamen, ut inde tantummodo justo naturæ tempore se disjungat." Plura in eam sententiam ponemus infra ad I. 9. sive ad libellum περὶ ἐξαγωγῆς.

— 14. οἶον εἰ μουσικὸς λύρας κ. τ. λ.] Frequentant philosophi et Ecclesiæ patres hanc similitudinem corporis et instrumenti musici. Plutarch. Sept. Sapp. Conviv. p. 163. E. ψυχῆς γὰρ ὄργανον τὸ σῶμα, θεοῦ δὲ ἡ ψυχὴ—ἢ Σκύθαις τόξα, λύραι δὲ Ἑλλήσι καὶ αὐλοὶ συμπαθοῦσιν. Ad quem locum Wyttenbach. in Animadvv. p. 988. ed. min. plura contulit. Marc. Antonin. X. 38. p. 315. sq. καὶ τὰ ὄργανα ταῦτα τὰ περιπεπλασμένα, ad quæ Gatakerus et alia congescit et Apostoli verba Epist. Rom. VI. 13. et vero hæc Gregorii Nysseni de homin. opific. cap. 12.: Καθὰπερ τι μουσικὸν ὄργανον ἅπαν τὸ σῶμα δεδημιούργηται. Ego aliquot locos adjiciam, præcipue eos, qui ad Plotiniani similitudinem propius accedant. Proinde multa omitto, ut illud Theodoretī T. IV. p. 516. Opp. ed. Schulzii, ubi homo dicitur ὄρ-

γανον ἀρχέτυπον et T. V. 102. ubi λύραν ἐκκλησιαστικὴν dicit. Adscribam potius locum Nemesii de Natura Hominis p. 91. sq. Matthæi: ὄργανον γὰρ ὃν τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς, ἐὰν μὲν ἐπιτηδεύωσ κατασκευασθῆ, συνεργεῖ τῇ ψυχῇ, καὶ αὐτὸ ἔχει ἐπιτηδεύωσ· ἐὰν δὲ ἀνεπιτηδεύωσ, ἐμποδίζει, καὶ τότε χρεία τῇ ψυχῇ πραγμάτων, ἀπομαχομένη πρὸς τὴν ἀνεπιτηδεύωσ τοῦ ὄργανου. καὶ ἐὰν μὴ σφόδρα νήψη, καὶ συνδιαστρέφεται αὐτῷ, καθὰπερ μουσικὸς συναμαρτάνει τῇ τῆς λύρας διαστροφῇ, ἐὰν μὴ πρότερον αὐτὴν καταστήσῃ καλῶσ. διὸ καὶ χρεία τῇ ψυχῇ τῆς ἐπιμελείας τοῦ σώματος, ἵνα καταρτίσῃ αὐτὸ ὄργανον ἐπιτηδεύωσ. τοῦτο δὲ ποιεῖ διὰ τε τοῦ λόγου καὶ τῶν ἡθῶν, ὡς ἐν ἀρμονίᾳ, τὰ μὲν χαλῶσα, τὰ δὲ ἐπιτείνουσα, ἵνα ἰσότητων αὐτὸ ἐπιτηδεύωσ, καὶ χρήσῃται ἐπιτηδεύωσ ὄργανω, ἐὰν μὴ καὶ αὐτὴ συνδιαστραφῇ αὐτῷ. συμβαίνει γὰρ καὶ τοῦτο. Jo. Chrysostomus in Psalm. XLI. p. 150. ed. Francof. ἐνταῦθα οὐ χρεία κιθάρας, οὐδὲ νεύρων τεταμένων, οὔτε πλήκτρον καὶ τέχνης, οὐδὲ ὄργανων τιῶν· ἀλλ' ἐὰν θέλῃς, σὺ σαυτὸν ἐργάσῃ κιθάραν, νεκρώσας τὰ μέλη τοῦ σαρκὸς, καὶ πολλὴν τῷ σώματι πρὸς τὴν ψυχὴν ποιήσας τὴν συμφωνίαν.

LIB. V.

P. 84, 6. Liber V.] Tricesimus sextus ordine cum hic liber sit, superior autem sive hujus Enneadis quartus, quadagesimus sextus; haud ita exiguum temporis intervallum utrumque disjungere videtur. Inscriptionem autem hanc ille habet in Porphyrii Catalogo de Vita Plotini cap. 24.: Εἰ μὲν παρατάσει χρόνον τὸ εὐδαιμονεῖν; Ad quem locum quod I. A. Fabricius nostro in titulo addit: al. ἐπίτασιν, nimirum pro ἐπίδοσιν: nostri quidem libri MSS. hanc varietatem ignorant. Subrepsisse videtur memoriæ doctissimi viri e Diogene Laërtio X. 121. ubi est εὐδαιμονία ἐπίτασιν οὐκ ἔχουσα. Caspar autem Barthius in Adversarr. lib. L. cap. 8. p. 2347. suæ ipse translationi hæc verba præposuit: "Duodecenni mihi puero inter exercitia Græcæ interpretationis excidit translatio acutissimi et subtilissimi libelli *An felicitas tempore augetur* apud Plotinum; nobilissimum philosophum ex iis, qui Platoniam et Pythagoricam sapientiam postremis Romæ temporibus conjungentes, novam quampiam ex mixtis duabus sectam concinnarunt. Eam translationem huc transcribam, ne inter chartarum

schedia pereat, non quod magnopere intersit eam conservari, sed quia puerilia etiam conamina nos in proveciore aetate delectant. Non praestabo autem opusculi naevos, si quis venerit accusatum; quia tantum ei vix tribuo, ut de descriptione huc transferendo adsim, quin abjiciam potius de caetero, quam defendam." Haec Barthius, qui Ficini versionem cum sua non contulisse videtur. Alioqui in libri inscriptione certe pro *felicitate beatitudinem* posuisset. Sed nec ipse Marsilius, uti supra vidimus, in his vocibus usurpandis usquequaque sibi constat.—Argumentum hujus libri quod attinet, nemo nescit, jam antiquitus agitatam esse hanc quaestionem, quam hoc libro pertractat Lycopolites philosophus. Septem Sapientum hac de re disputata fuisse antiqua fama ferebat. Vid. Suidam et Photium in *Μάλλον Φρύξ*. Solonis in primis nobilitatum cum Cræso colloquium Herodotus copiose exposuit (I. 32.), Stobæus suo Florilegio inseruit (Tit. 105. al. 103. p. 564. sq. p. 365. sqq. Gaisford.). Ad sententiam Solonis propius accedunt, poetarum loci haud pauci inde a Theognide, quorum locos aliquot collegit Jos. Barnes. ad Euripidis Andromacham v. 100. Vid. insuper Pindar. in Pyth. III. 189. inque eum locum Scholia. Ejusdem colloquii locos passim tacite respiciunt philosophi, ut Plato v. c. in Hippia maj. p. 291. D. et de Legg. VII. p. 802. a. p. 29. Bekk. Quæ non moramur: illa magis nos advertere debent, utpote cum Plotinianis his conjunctiora, quæ ad labefaciendam Solonis sententiam profert Aristoteles, qui Eth. Eudem. II. 1. p. 90. sq. Syll. ita: *τό τε γὰρ εὖ πράττειν καὶ τὸ εὖ ζῆν τὸ αὐτὸ τῷ εὐδαιμονεῖν· ὧν ἕκαστον χρήσις ἐστὶ καὶ ἐνέργεια, καὶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ πράξις. καὶ γὰρ ἡ πρακτικὴ χρηστικὴ ἐστίν. ὁ μὲν χαλκεὺς ποιεῖ χαλκὸν, χρῆται δ' ὁ ἱππικός. καὶ τὸ μήτε μίαν ἡμέραν εἶναι εὐδαιμόνα, μήτε παῖδα, μήθ' ἡλικίαν πᾶσαν· διὸ καὶ ὁ Σόλωνος ἔχει κακῶς, τὸ μὴ ζῶντ' εὐδαιμονίζειν, ἀλλ' ὅταν λάβῃ τέλος. οὐθὲν γὰρ ἀτελὲς εὐδαιμόν. οὐ γὰρ ὅλον κ. τ. λ.* Idem in Ethicis Nichomacheis, loco copioso de Bonis et Beato I. 10. Atheniensis legislatoris dictum uberius excussit: quæ disputatio apud ipsum legatur oportet. Quia vero Plotinus diversa Philosophorum placita his quaestionibus examinat, quod item facit Cicero in libris de Finibus, non alienum erit hujus insig-

nem locum huc transcribere: "Nemo igitur (ait ille II. 27. §. 87. 88.) esse beatus potest; *neque enim in aliqua parte, sed in perpetuitate temporis vita beata dici solet: neque appellatur omnino vita beata, nisi confecta, atque absoluta, nec potest quisquam alias beatus esse, alias miser: qui enim existimabit, posse se miserum esse, beatus non erit.* Nam quum suscepta semel est beata vita, tam permanet, quam ipsa illa effec-trix beatæ vitæ sapientia: neque exspectat ultimum tempus ætatis; quod Cræso scribit Herodotus præceptum a Solone. At enim, quemadmodum tute dicebas, *negat Epicurus nec diuturnitatem quidem temporis ad beate vivendum aliquid afferre, nec minorem voluptatem percipi in brevitate temporis, quam si illa sit sempiterna.* Haec dicuntur inconstantissime. Quum enim summum bonum in voluptate ponat, negat infinito tempore ætatis voluptatem fieri majorem, quam finito atque modico. *Qui bonum omne in virtute ponit, is potest dicere, perfici beatam vitam perfectione virtutis. negat enim, summo bono afferre incrementum diem. qui autem voluptate vitam effici beatam putabit, qui sibi is conveniet, si negabit, voluptatem crescere longinquitate? &c.*" Hujusemodi disputationes observatas esse animo Plotini, harum Quaestionum argumentum docet, licet Tullii mentionem nusquam faciat; neque enim deerant alii fontes, unde hauriret. Caeterum adhibeto etiam Marsilii Commentarium.

84, 10. *Εἰ—λαμβάνει*] Cf. Inscriptionem *Περὶ τοῦ εἰ—λαμβάνει*. Semel tenendum est ad usum Plotini aliorumque philosophorum, maxime posterioris ætatis, *εἰ* apud eos et in obliqua interrogatione frequentari et vero in recta. Vid. Hoogveen. de Particul. p. 173. ed. Schutz. alt. cf. Eustath. in Odys. A. 158. et Ast. ad Plat. Remp. V. 21. p. 478. in comment. p. 532. Plato Alcib. I. p. 106. b. *Εἰ χαλεπὸν δοκεῖ τὸ ἀποκρίνασθαι*, ubi Buttmanus in vitis libris posuerat *ἦ*. Illud *εἰ* reduxerunt Ast. et Bekkerus. Plat. Philob. p. 39. (p. 193. Bekk.): *Εἰ περὶ μὲν τῶν ὄντων καὶ τῶν γεγονότων τοῦθ' ἡμῖν οὕτω πάσχειν ἀναγκαῖον, περὶ δὲ τῶν μελλόντων οὐ;* ubi vid. Stallbaum. p. 117. Adde Athenæum VI. p. 228. p. 377. Schweigh. ubi est: *Εἰ ἔχομεν δεῖξαι;* Similiter Plotinus IV. 8. 1. *Εἰ πᾶσαι αἰ ψυχὰι μία;*

et sæpissime. In obliqua oratione hoc imitari Latinos scriptores jam monuit II. Stephanus in Thesauro, apposito exemplo Horatiano. Tu adde hæc Ciceroniana: De Divinat. II. 34. *Dicitur, si pascuntur aves.* Idem in Topicis 22. “Quæritur, *si expetendæ divitiæ, si fugienda paupertas.*”

p. 84, 12. καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ζωῆς] Barth.: “neque enim in memoria, sed in affectu Beatitatis summa consistit. Affectus autem in eo tantum positus deprehenditur (reperitur), quo quis præsentente fruïtur, et vitæ actio circa idem versatur.” In eandem mentem Engelh.: *Diess Beförden aber und die Thätigkeit des Lebens überhäuft haben ihr reales Daseyn nur in der Gegenwart*: nimirum ita, ut non seivorgamus extremum membrum a prioribus, neque cogitemus: καὶ ἡ ἐνέργειά ἐστι τῆς ζωῆς, sed ut jungamus: ἡ δὲ διάθεσις καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ζωῆς ἐστὶν ἐν τῷ παρῆναι. Recte.

— 13. Εἰ δ' ὅτι ἐφιέμεθα—μᾶλλον] Barth.: “Contra si quis exinde quod vitæ *beatæ*(?) quasi futuræ semper quædam *spes atque expectatio*(?) nos tenet, *in futuro dicat eam absolvi*, nos ita sentimus.” Priora male. Neque ullus liber istius modi sententiam confirmat: hoc posterius ad sensum melius. Nam, recte admonente Engelhardto, qui tamen Barthianam interpretationem ignorat, illud *τυγχάνειν* Plotini adjunctam habet vim *temporis, continuationis*. Negat enim Plotinus *fieri* beatum virum probum: ait, *esse* beatum.

— 16. ἔπειτα καὶ οἱ θεοὶ—οὐδέποτε τέλει] Hoc ipso discrimine deorum et hominum beatitatem distinguebat Epicurus. Diog. Laërt. X. 121. τὴν εὐδαιμονίαν διχῆ νοεῖσθαι, τὴν τε ἀκροτάτην, οἷα ἐστὶ περὶ τὸν θεὸν, ἐπίτασι (καὶ ἀνεσι addit Gassendus) οὐκ ἔχουσαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην, ἔχουσαν προσθήκην καὶ ἀφαίρεσιν ἡδονῶν. “Beatitudinem bifariam intelligi: supremam illam, quæ incrementum non admittat (nec detrimentum), et humanam, quæ et adjectionem habeat et ablationem voluptatum.” Cf. infr. Quæst. VII. p. 45. A. ubi philosophus noster de beatitate similiter: οὐκ ἄρα ἀριθμητέα χρόνῳ ἀλλ' αἰῶνι. ad quem locum plura conferam. Proxime ad sententiam nihil magnopere differt, utrum *τεῦξω* legas, an *τοῦ εἶναι ἔξω*, judicante etiam Engelh. Quid

Barthio placuerit, vixdum exputes; adeo ille et hunc locum et proxima multis verbis obscuravit. Sed ipsum virum magnum non multum tribuere vidimus huic translationi.

p. 85, 5. τὸ ἐφεξῆς θέλει] II. l. Plotinus e Platonis sui convivio ferculum abstulit. Ita enim illic Socrates: p. 200. p. 423. Bekkeri:—*ἴσως γὰρ ἂν τις ταῦτα οἰηθείη καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, τοὺς ὄντας τε τοιούτους καὶ ἔχοντας ταῦτα τούτων ἄπερ ἔχουσι καὶ ἐπιθυμῶν.—εἴπομεν μὲν ἂν αὐτῷ ὅτι Σὺ, ὦ ἄνθρωπε, πλοῦτον κεκτημένος καὶ ὑγίειαν καὶ ἰσχὴν βούλει καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ταῦτα κεκτῆσθαι, ἐπεὶ ἐν τῷγε νῦν παρόντι, εἴτε βούλει εἴτε μὴ, ἔχεις.*

— 9. εἰ—τὸ ἀκριβέστατον εἶδε] Barth.: “Ædepol si tempus illud diuturnius ipsi datum est, quo pro voto suo conspectum exactionem habuit. cet.” Engelh. *Wenn in der längem zeit etwas klareres und Deutlicheres geschehen hat cet.* Quod propterea monitum volo, quoniam Ficini translatio ambigua est.

— 13. τὴν ἐνέργειαν τὴν ἀνεμπόδιστον] Et Fic. et Barth. vertunt: “actionem *intelligentiæ* expeditam,” videlicet ut hunc locum ad Plotinianam de beatitudine sententiam accommodatorem reddant et magis perspicuum. Quam ipsam *beatitudinem* (τὴν εὐδαιμονίαν) h. l. accurate distinguit a voluptate (τῇ ἡδονῇ).

— 15. πλέον] Formam *πλείον* substantive et adjective, *πλέον* adverbialiter ut plurimum usurpari vult Coraes ad Heliodori Æthiop. VI .p. 198.

p. 86, 6. πλεονεκτεῖν αὐτοὺς τῷ παρόντι] Hæc ejus verbi constructio rarior et fortasse antiquioribus inaudita. Paullus Apostolus aliquoties usurpat, sed diverso tamen significato, nimirum *fallendi, fraudem faciendi*. Vid. Bud. Comm. L. Gr. p. 838. et Schleusn. Lex. N. T. in *πλεονεκτεῖν*. Est tamen et ubi *superandi* vi, ut h. l., accusativum adsciscit, v. c. apud Heliodor. II. 44. p. 103. Coraïi. ἡ δὲ νῦν θεωρία καὶ πλεονεκτεῖ τὰς ἄλλας, ubi miror ab editore nihil esse monitum; neque magis ad locum Plutarchi in Marcello p. 279. Francof. p. 466. Reisk. milites Marcelli *διεστρατήγουν ὅσα πλεονεκτῆσουσι τοὺς πολεμίους*, quantopere præcellerent hostes (s. quantas iis opportunitates essent prærepturi. Illud discrimen attigit Suidas III. p. 128. Kuster.

Πλεονεκτῶ τὸ πλέον ἔχω, γενικῆ· Πλεονεκτῶ δὲ τὸ ἀδικῶ, αἰτιατικῆ. Cæterum, recte monente Engelhardto, hæc extrema ᾧ—τῷ παρόντι Plotinus consulto adjecit, quo tolleret errorem eorum, qui, cum ad beatitudinis notionem *præterita* adjiciunt, illam augeri opinantur. Urget igitur illud *præsentiam* tantummodo in beatitudinis notionem cadere. Atque Barthius, cujus reliqua h. l. non moror, hæc postrema gravius ita expressit: “hoc vero quod habet, *neque in præterito est, neque in futuro, sed in præsentī.*”

p. 86, 7. Τί οὖν ὁ κακοδαίμων] Cum his et seqq. componenda sunt, quæ a Tullio disputantur, maxime adversus Epicureos, de Finn. II. 17. 88. II. 28. 92. sq. II. 29. 94. sq. “An dolor longissimus quisque miserimus, voluptatem non optabiliorem diuturnitas facit?—Quid de dolore dicemus? cujus tanta tormenta sunt, ut in his beata vita, si modo dolor summum malum est, esse non possit. cet.—Traditur ab Epicuro ratio negligendi doloris. Jam ipsum absurdum, maximum malum negligi. cet.—Si gravis, brevis: si longus, levis, dictata sunt. Virtutis, magnitudinis animi, patientiæ, fortitudinis fomentis dolor mitigari solet.”

— 13. οἶον τὸ ἐπιμένειν τὴν νόσον] Virgulam convertimus in colon. Recte autem Ficinus ad ἔξις cogitando repetit ἡ νόσος. Nec aliter Barth. qui vertit: *uti morbos*. Morbo enim ex persistentia fit natura habitus. In anima Aristoteles Eth. Nicom. II. 5. 2. tria ponit: πάθη, δυνάμεις, ἔξις. Tum explicat: ἔξις, καθ’ ἃς πρὸς τὰ πάθη ἔχομεν εἶ ἢ κακῶς. Plutarchus de virtute moralī IV. p. 443. D. p. 812. Wyt. ἡ δὲ ἔξις ἰσχύς καὶ κατασκευὴ τῆς περὶ τὸ ἀλογον δυνάμειος ἐξ ἔθους ἐγγνωμένη. De Corporis habitu Medici eodem vocabulo utuntur. Galenus περὶ εὐξίας p. 248. τὸ τῆς ἔξεως ὄνομα κατὰ παντὸς ἐπιφέρειν εἰθίσματα τοῦ μονίμου τε καὶ δυσλότου, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἐπαινοῦντες ἢ ψέγοντες. “Habitus nomen ad id omne, quod stabile est minimeque facile solvitur, accommodare solemus, neque quidquam tamen magis laudantes aut vituperantes.” Plura Foesius in Œconomia Hippocrat. in voc. Plura item Gataker. ad Marcum Antonin. p. 176. et p. 404. sq. præsertim de vario usu ejus vocabuli apud philosophos. Adde Indicem Græcitatē in Epictetē p. 320. ed. Schweigh.

p. 87, 3. τὸ δὲ τῆς εὐδαιμονίας] i. e. ἡ εὐδαιμονία. Periphrasis Thucydidi et Platoni præsertim familiaris. Duker. ad Thucyd. IV. 54. VIII. 177. Matth. Gr. Gr. §. 285. Ast. ad Plat. Remp. IX. 1. p. 596. Comment. Stallbaum. ad Phileb. p. 139. sq.

— 4. παρὰ τὸν πλείονα χρόνον] Propter longius tempus. Vid. supra ad I. 1. 4. p. 3. B.

— 14. ἡ τὸν μὲν χρόνον—μηκέτι ὄντα] Fic. vertit: “tempus etiam *nondum* existens,” Barth.: “tempus *nequid* existens vel quod præterierit.” Engelh. etiam hoc loco: “tempus, quod *non amplius* est, idque magis aptum est ad sequentia.”

— 17. τὸ μὲν γὰρ εὐδαιμονεῖν συμβεβηκέναι ἀξιοῖ] Engelh. *Denn die Glückseligkeit muss sich schlechterdings ereignen, um da zu seyn*. Male. Nam debebat scriptum esse *συμβαίνειν*, et ἀξιοῖ referendum est ad adversarium, qui præcedentia posuit. Recte Ficinus: “beatitudinem namque contigisse censeret” (censet). Nec male Barthius: “Ita enim sub tempore et contingenti parem felicitatem memorabit.” Germanice exponas: *Denn er will den Maastab des geschehenen Ereignisses an die Glückseligkeit anlegen*.

— 18. ὁ δὲ χρόνος—τὸ μηκέτι εἶναι] Rursus *nondum* Ficinus Barth. “tempus autem, quod imminet, aliter definire non potes, quam id quod venire continget.” Melius, me quidem iudice ad hujus loci sententiam Engelh. *Eine längere zeit aber ausser der gegenwärtigen ist ein noch nicht seyn, oder ein nicht mehr seyn*, nisi forte his etiamnum verbis præteritum tempus duntaxat declarare voluit philosophus.

p. 88, 1. Διὸ καὶ εἰκὼν αἰῶνος κ. τ. λ.] Sc. ὁ χρόνος ex antecedentibus. Ita haud dubie Fic. locum accepit, et Engelh. discrete expressit. Barth. contra: “Et ea ratione *beatitudo* recte æternitatis imago dicitur.” Sibi imponi passus est, ut puerulus scilicet cum hanc interpretationem faceret, a sequentibus femininis αὐτῆς—αὐτῆς.

— 4. ἀπόλεσεν αὐτὸ κ. τ. λ.] Locum mihi recte expressisse videtur Marsilius. Addam, utpote in loco obscuriore, etiam Barthiana: “Nam si ab æternitate tollas id, quod illa semper eadem futura est et in statu suo permansura, ipsa perpetuitas exspirabit: quare ipsam, quod permanet

semper, æternitatem perpetuam facit, et ab ea in statu servatur, evanescet vero statim, ubi successione subjeceris, et ita tempori velut emanciparis." Cæterum de tempore philosophorum aliquot veterum sententias exponit Plutarchus in Quæst. Platonn. IV. p. 1007. p. 98. sq. Wyt. Cf. Cudworth. Syst. Intellect. Univers. IV. 21. p. 467. ed. Moshem. De æternitate et de tempore ipse noster philosophus singulari libro agit, Enn. II. 7. p. 325. sqq. item Proclus in Instit. Theol. c. LVIII. sqq. p. 82. sqq. ed. nostr.

p. 88, 7. οὐκ ἄρα ἀριθμητέα χρόνον, ἀλλ' αἰῶνι] Ut non assecuti sunt hanc sublimem Platoniceam doctrinam: ita tamen secuti talia videntur Epicurei, cum in Diis describendis ponerent, quæ leguntur ap. Diog. Laërt. X. 123. πρῶτον μὲν τὸν θεόν, ζῶον ἀφθαρτον καὶ μακάριον νομίζων, ὡς ἡ κοινὴ τοῦ θεοῦ νόησις ὑπεγράφη κ. τ. λ. ubi vid. Menag. Hinc illud toties repetitum τὸ μακάριον καὶ ἀφθαρτον, Diog. Laërt. X. 139. *æternum beatumque* Cic. de N. D. I. 17. ibiq. Davis. et nostr. annot. p. 77. Adde Epicurea in Volumm. Herculan. I. 6. p. 6. ed. Rosini Neapol. et Nemesium de Nat. Hom. cap. 44. p. 347. ed. Matthæi. Cicero de Finn. III. 27. §. 88. "Quid est igitur, cur ita semper Deum beatum Epicurus appellet et æternum? Demta enim æternitate nihilo Beatior Jupiter, quam Epicurus. Uterque enim summo bono fruitur, id est, voluptate." At Plotinus in æternitate et virtute vel potius in virtute, quæ sua natura æterna est, beatum illud poni vult. Vid. de Diis supra Quæst. II. p. 43. et confer Gassendum de Morali Philosophia Epicuri, tom. II. p. 59.

— 13. ἀλλὰ τὴν ἐκ παντὸς χρόνον πᾶσαν ὁμοῦ] Vertit Barth.: "sed illud, quod simul unum totumque sit ab universis seculis." Engelh.: *sondern (das Leben) das aus der ganzen zeit ganz hervorgeht.* Hoc postremum verendum est, ne errorem parere possit. Neque enim æternitatem ex ullo tempore nasci contendit Plotinus: illud vult intelligi, vitam æternam, si ad temporis mensuram referas, quod proprie fieri non debet, inde ab omni tempore esse simul integram; nimirum eo ipso, quod a temporis notione prorsus abhorret.

— 17. καὶ οὐκ ἂν τηροῖ τὴν ὑπόθεσιν] Barth.: "neque id propositum, quod habet tenebit."

Nimirum non constat sibi in eo, quod, quem beatum adeoque sapientissimum dixerat eundem nunc minus sapientem ponat. De vario significato vocis ὑπόθεσις vide locum classicum Sexti Empir. adv. Matth. I. 1. 3. p. 310. ibiq. Fabric. et quod Rhetoricorum ὑποθέσεις, quas ibi memorat Sextus, attinet, cf. Ernesti Lex. Technol. Græcorr. rhetorr. p. 363. sq. et de philosophorum et mathematicorum ὑποθέσει consule porro Sextum Pyrrhon. Hypotyp. I. 168. p. 42. ibiq. annot. Fabric. et Pyrrh. Hypot. II. 20. p. 71. cum not. Adhibe quoque Platonis Definit. p. 415. B. Wytttenbachii Præcepta philos. Logicæ I. 2. §. 19. p. 38. ed. noviss. et ejusd. Animadv. in Plutarch. de Fort. Alex. p. 111. sq.

— 18. περιχαρείας] Conf. supr. I. 4. 12. ibiq. annot.

p. 89, 2. ὅτι ἐχθὲς ἐπὶ ὄψῳ ἦσθη] Xenoph. Memor. I. 5. 4.—ὄψῳ καὶ οἴνῳ χαίροντα μᾶλλον ἢ τοῖς φίλοις, ubi simpliciter pro cibo accipiunt nonnulli; quæ sententia nec a Plotiniano loco abhorreret; et ita accepit vocem Engelh. Neque tamen est, cur h. l. a communi significato recedamus, quo accepit Ficinus. Barthius ita: "ut si quis de quopiam, quod heri gustu eximium comederit, hodie sensum repetat." Huc facit Phavorinus ὄψα λέγονται τὰ τοῦ σίτου ἡδύσματα. Quo sensu aliquoties usurpat Xenophon. Cyrop. I. 5. 7. IV. 5. 2. Memor. I. 3. 5. Cic. de Finn. II. 28. 90. "Huic ego, si negaret quidquam interesse ad beate vivendum, quali *uterentur victu*, concederem: laudarem etiam; verum enim diceret; idque Socratem, qui voluptatem nullo loco numerat, audio dicentem, *cibi condimentum esse famem*, potionis sitim:" ubi *condimentum* est expressum ex metaphorico usu vocis ὄψον in locis Xenophonteis. Adscripsi autem integrum locum Tullii, quoniam in eodem argumento versatur atque Plotinus. Proprie ὄψα opponuntur ἡδύσμασι sive condimentis. Maximus Tyrius Diss. XXIII. I. p. 437. Reisk. τὰ γὰρ ὄψα καὶ τὰ σιτία ἡδυσμάτων συμμετρίας καὶ κράσεσι καὶ ποικιλίας, καὶ τῇ διὰ πυρὸς ὁμιλίᾳ αὐτὰ ἐαντῶν προσφορώτατα εἶναι παρασκευάζε. Aristoteles Rhetor. III. 3. 3. p. 208. Gaisford. de Alcidas oratore: οὐ γὰρ ὡς ἡδύσματι χρῆται, ἀλλ' ὡς ἐδέσματι, τοῖς ἐπιθέτοις οὕτω πυκνοῖς, καὶ μείζοσι καὶ ἐπιδήλοις. Quæ ante oculos habuit Dionys. Halic. Jud. de Thuc.

p. 864. p. 127. Krügeri—ταύτην δὲ (τὴν τροπικὴν λέξιν) ὤσπερ ἥδυσμα παρελάμβανον, antiqui nimirum scriptores.

p. 89, 4. Εἰ δὲ—πῶς οὐκ ἐνταῦθα λέγοι ἄν τι] Barth.: “Quidni autem, ais, honestarum eximiarumque rerum recordatio animum faciat beatiorum?” Engelh. cogitando supplet—ἄν τι sc. παρέχεσθαι ταύτην τὴν μνήμην τῷ εὐδαίμονι. Non necesse: modo supples sextenties supplendum *tis*. Nam λέγειν τι est aliquid dicere, quod momenti est ad rem conficiendam. Proinde loci sententia est: At si honestarum rerum memoria illa sit, quidni sic quidem aliquid diceret (nimirum, quod ad summam rem facit)? Est autem oratio adversarii, contraria sentientis, quem Plotinus redarguit.

— 8. εἰ δεῖ λέγειν—καλῶν] Barth.: “Verum felicitas non in præclaris illis actionibus neque numero earum contingit habenda.” Etiam Engelh. hæc verba respondentem tribuit Plotino similiter atque Ficinus et Barthius. Mihi commodius videntur adversario tribui, hoc sensu: si omnino quidem beatus dicendus est, qui non factus est (beatus) perpetrandis multis honestis actionibus. Proinde responsum Plotini inciperet a verbis ἢ ὅς ἐκ πολλῶν.

— 12. εἰ μᾶλλον τὸ ἐν πλείονι κ. τ. λ.] Non absurda est lectio τῷ: an illud magis *eo*, quod in pluri tempore est, magis est esse beatum? Ut sit, πλείονι de producto tempore est accipiendum, ut supra, et ita accepit Engelh.; Barthius a vero aberravit.

— 17. αἱ διαθέσεις] Sæpius obvia vox in his Enneadibus: v. c. I. 1. 2. III. 1. 9. IV. 4. 28. Hoc loco distinguitur a πράξεσι, et designat *animi dispositiones s. animi affectiones*. Zonaras in Lex. p. 512. commode explicat: Διάθεσις ἡ τῶν πρὸς τι τῆς ψυχῆς σχέσις, ἢ πάλιν ἡ πρὸς τι πῶς τῆς ψυχῆς ἔμμορος κίνησις. διάθεσις ἐστὶ καὶ ἡ κατὰ συμβεβηκὸς τοιαύδε ἐκάστου ποιότης. διάθεσις οὐ μόνον ἐπιστῆμαι καὶ τέχναι, ἀλλὰ καὶ ἀρεταί. Cf. Suidam p. 552. sq. ubi Kuster. horum locorum fontem in Philoponi commentario in Aristotel. de Anima indigetavit (I. 4.). Illa vis passim obtinet apud varios scriptores. Vid. v. c. Schweigh. Lex. Polyb. in voc. (p. 135. 2.) et Schleusner. Novum Thesaur. philol. crit. in LXX. vol. II. p. 88. Videamus de Philosophis. Arrian. in

Epictetis III. 23. 20: Ἴδὸν διαθέσεις (ἀνθρώπου) ὠφελήσαντος ἀνθρώπου: “En animus hominis (s. animi adfectio hominis) qui homines est iuvaturus.” Zeno ap. Stob. in Eclogg. Eth. II. 7. p. 100. Heeren. Διαθέσεις μὲν (εἶναι) τὰς κακὰς πάσας, ἔξεις δὲ μόνον τὰς γε εὐκαταφορίας κ. τ. λ. “Affectiones quidem esse vitia omnia, habitus vero tantum animi proclivitates, etc.” Plutarch. de auid. poet. p. 24. E. εὐθὺς οἰέσθω λέγεσθαι ταῦτα περὶ τῆς ἀρετῆς καὶ θειοτάτης ἕξεως ἐν ἡμῖν, ἢ ὀρθότητα λόγου καὶ ἀκρότητα λογικῆς φύσεως, καὶ διαθέσειν ὁμολογουμένην ψυχῆς νοοῦμεν. Ad quem locum Wyttenb. in Animm. p. 244. ed. min. et alia apposite contulit, et vero hæc: “Tertia illa est propria *Stoicorum* definitio ap. Diog. Laërt. VII. 89: τὴν τε ἀρετὴν διαθέσειν εἶναι ὁμολογουμένην, quam ita reddit Cicero Tusc. IV. 15. “Virtus est *adfectio animi* constans conveniensque”—et Invent. II. 53. “Virtus est *animi habitus* naturæ modo atque rationi consentaneus.” Quæ propterea adscripsi, ut simul intelligatur, quomodo Tullius διάθεσιν et ἕξιν Latine verterit.” Plotino h. l. αἱ διαθέσεις sunt, quæ nobis vernacule dicuntur *innere Beschaffenheiten*, *Geisteszustände*. Tenendum autem hoc philosophi nostri placitum vel maxime est, cum quo ejus decreta de beatitudine ab Epicureorum decretis (quibuscum in verbis nonnihil affinitatis intercedere videri poterat) probe distinguantur, tum quod hoc ipsum effatum ad Christiana effata propius accedere videtur.

p. 90, 3. καὶ ἄλλον πράξαντος] Ficin. Barth. et Engelh. reddunt: “*etiam aliud agente*.” Nolo præcise refragari; quæro tantummodo: num forte ita accipi queat, ut sit καὶ ἄλλον σώσαντος i. e. “cum vel *alius* patriam servarit”—?

— 5. ἦδὸν δι’ αὐτὴν] Fic., qui male lectionem δι’ αὐτὴν sequeretur, amplificando quodammodo obscuravit locum luculentum. Nam εἰ τι ἦδὸν est ὅ, τι ἦδύ. Debebat: sed habitus et beatitatem, et si quid per eam dulce est, efficit (i. e. et beatitudinem ipsam, et quidquid dulcedinis ea paratur, efficit).

LIB. VI.

p. 97, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ] Est hic liber omnium, quotquot unquam Plotinus composuit, primus. Certe primo loco ponitur a Porphyrio (de Vita Plotini Cap. IV. p. 99. ed. Fabric.) in

eorum librorum enumeratione, quos viginti et unum jam conscripsisse illum prodit, quo tempore primum ipse in ejus notitiam pervenisset. Eum ipsum librum in publicum dedimus separatim hoc titulo: *Plotini Liber de Pulcritudine*. Ad Codicum fidem emendavit Annotationemque perpetuam, interjectis *Danielis Wytttenbachii* notis, epistolamque ad eundem ac præparationem cum ad hunc librum tum ad reliquos cet. adjecit *Fridericus Creuzer*. Accedunt Anecdota Græca: *Procli Disputatio de Unitate et Pulcritudine*, *Nicephori Nathanaelis Antitheticus adversus Plotinum de Anima*; itemque *Lectiones Platonice* maximam partem ex Codd. MSS. enotatae. Heidelbergæ MDCCCXIV. 8°. Ex ea editione huc transferenda existimavi Wytttenbachii Annotata integra: e meis ea duntaxat, quæ ad hunc brevioris commentandi modum accommodata viderentur. Nam in illo singulari libro tunc quidem latius eram evagatus et consulto, nimirum uti in eo exemplo monstrarem, quantum hujus familiæ philosophorum monumenta cum ad universam philosophiam facerent, tum ad theologiam, nec minus ad literas Græcas accurate pertractandas. Hic vero in universis Enneadibus illustrandis alia ineunda erat ratio, ne in magnam molem excresceret opus et literarum studiosis molestiam exhiberet. Anglica hujus libri interpretatio, quæ ita inscribitur: *Concerning the Beautiful, or a paraphrase translation from the Greek of Plotinus*, Enn. I. book 6. by *Thomas Taylor*, Lond. 1787. 8°. nunc mihi non magis ad manum est, quam tunc, quum illum librum sejunctum a reliquis explicarem. Engelhardtianæ autem translationis in hoc quidem libro rarius mentionem faciam, quoniam vir humanissimus ipse profitetur p. 300. mea se editione maxime usum esse. In meis autem retractandis ita sum versatus, ut haud pauca tum in critica factitanda tum in explicatione addenda tacite immutarem expleremque.

Jam ut de iis videamus, qui hunc locum *de Pulcritudine* attigerunt, credibile fit ex ipsa historia fabulari itemque ex reliquiis arcanæ Græcorum disciplinæ, hanc quæstionem, *quid hoc ipsum pulcrum sit*, mature agitari cœptam (Vid. Præparationem nostram ad librum de Pulcritud. §. 8. sqq. p. XXV. sqq. separatae illius editio-

nis). Unde colligere licet *Pythagoricos* potissimum, quo magis ad istam se disciplinam applicarent, hoc minus tam gravem copiosumque locum neglecturos fuisse. Sed tamen, quod scripto exstet proditum, *Sophistas* in eodem argumento certatim elaborasse, cum alia fidem faciunt, tum vero Platonis *Hippias major*. Neque vero in eorum ludis, qui *Rhetores* se dici mallent, tam felix ostentandæ eloquentiæ materia ommissa est. Quod et ejusdem Platonis *Phædrus*, in eoque inclusa *Lysiæ oratio* docet, et luculentius etiam *Isocratis Encomium Helenæ*. Qui, qua auctoritate florebat, haud paucos imitatores nactus est, ad extremam usque ætatem, in his *Dionem Chrysostomum oratione XXI. περὶ κάλλους*, et in *Melancoma s. Orat. XXIX.* (cf. *Stob. Sermon. 65.* (63) p. 495. ed. Gaisf.); *Lucianum* item in *Charidemo*, si modo *Luciani ista chria est*, e Platonis *Symposio* non minus, quam ex *Isocratis Encomio Helenæ*, pueriliter maximam partem consarcinata. Ampliora exstiterunt in *Academiæ spatiis inque porticu Zenonis*. Ac primum posteaquam *Socrates*, quantum ex *Xenophonteis libris* (*Memorr. III. 8. 4 IV. 6. 9.*) constat illam *Pulcri doctrinam inchoasset*, eandem politissima arte erudiit *Plato*, ita tamen, ut aliis deinceps philosophis plenissimum exhiberet locum cum nova inveniendi, tum ab ipso tradita exigendi augendique. Permultis autem dialogis ille philosophus hoc ipsum quid sit τὸ καλὸν attigit, ut in *Alcibiade priore*, in *Hippia majore*, in *Sophista*, *Gorgia*, *Phædone*, *Philebo*, *Phædro Convivio*. Verum in haud paucis obiter duntaxat breviterque agit. In *Hippia quoque majore* nihil certi hæc de re ponitur. Contra in *Philebo* hæc ipsa quæstio suis ex causis repetitur et subtilius explicatur. Nec minus in *Phædro* plurima tractantur, quæ, quid hoc ipsum sit pulcrum, in clariore luce ponere videantur. In *Symposio* autem, et in *Diotimæ* inprimis cum *Socrate colloquio*, idem argumentum serio subtiliterque, vel potius, ne parum dixisse videar, divinitus explicatur. *Platoniarum* in *Hippia majore* disputationem summam habes apud *Diog. Laërt. III. 89.* *Primariam* Platonis sententiam, ipsum pulcrum nihil aliud quam bonum ipsum esse docentis, tribus libris exposuerat *Antipater teste Clemente Alexandrino Stromat. V. p. 705. Potter.* Ex tribus

autem dialogis, *Philebo*, *Phædro*, *Symposio*, præcipue duobus, quos extremo loco posui *haud pauca in suam rem hoc ipso libro convertit Plotinus*.—*Stoicos* nemo nescit *honesti* notionem inclusisse vocabulo τοῦ καλοῦ, ut v. c. Cleanthes in hymno in Jovem. Atque Philosophi ante Zenonem Stoicum, qui primus vocem καθήκον pro officio usurpavit, alii aliis nominibus officium declararunt in his et vocibus καλοῦ et ἀγαθοῦ (vid. van Lynden. in Disput. de Panætio p. 89.). Chrysippus vero pluribus libris hanc gravissimam doctrinam complexus erat. (Diogen. Laërt. VII. 110. Χρυσίππος ἐν τοῖς περὶ τοῦ καλοῦ, cf. Bagueti Comment. de Chrysippi Vita, Doctrina et reliquiis §. LIV. et præcipue §. CVII. p. 259. sqq.). Explicabant autem varie τὸ καλὸν illius rationis sectatores, uti intelligitur ex primario Diogenis Laërtii loco in Zenone VII. 100. indeque in Suida II. p. 233. Kust. et Zonar. Lex. p. 1159. Illud Stoicorum placitum *Solum sapientem esse pulcrum* (Cic. de Finn. III. 22.) propriis verbis declarat Clemens Alexandrin. Pædag. II. p. 243. Pott. διὸ καὶ μόνος ὁ σπονδαῖος καλὸς ἀγαθὸς ὄντως ἐστίν. Cf. Strom. II. p. 440. Quæ ex Platone fluxerunt. Vid. Protag. p. 309. C.—Proxime item a Platonis Platoniorumque decretis abest illud Stoicorum decretum, per pulcritudinem mortalium animos cum Deo conciliari. Quod quidem ipsis attribuit Iamblichus de Anima apud Stob. in Eclogg. T. I. p. 918. *Plutarchi* autem aliquot loci de pulcritudine exstant apud Stobæum in Florilegio in titulis ἐπεὶ κάλλους et κατὰ κάλλους (LXIII. et LXIV. p. 408. cf. 410. p. 496. et 502. Gaisford.) indeque in Plutarchi fragg. p. 857. sq. ed. Wyttenb. ed. min. Oxon. quo nomine utrum peculiaris quidam Plutarchi libellus, an argumentum hujus duntaxat loci ex titulo Sermonis Stobæani significetur, incertum esse monet idem Wyttenbachius. *Novi Testamenti* scriptores cum Stoicorum Platoniorumque loquendi usu in hac voce usurpanda congruunt, nimirum in eo, ut τὸ καλὸν dicant pro *Honesto*. Sic, ut hoc utar, *Paulus Apostolus*, plane uti Plotinus, ei opponit τὸ κακὸν Rom. VII. 21. coll. vs. 18. Idem in Epist. ad Galat. IV. 18. eodem sensu eleganter jungit καλὸν καλῶ. De V. T. Græcorum Interpretum simili loquendi usu plura dabit Brelus in Thes.

II. p. 102. Eundem secuti sunt Ecclesiæ doctores ad extremam usque ætatem.—*Platonicos* item *recentiores* hoc ipso argumento pulcri mirifice fuisse delectatos arguunt ipsius Plotini Enneades. Qui familiæ parens Porphyrii, Iamblichi; Proclique disputationibus locum fecit, quarum partim mentio fiet in annotationibus in hunc ipsum librum. Nihil igitur mirum, ipsis *Ecclesiæ Christianæ patribus*, qui quidem ad Græcorum Philosophos se aggregassent, hunc eundem *de Pulcro ipso* locum perplacuisse. Sic ut hoc utar, eundem attigit Clemens Alexandrinus in Pædagogo præsertim, in libri tertii initio, quod inscribitur περὶ κάλλους ἀληθινοῦ. Licet vero hanc doctrinam non subtilius neque philosophorum more explicet Clemens: tamen idem nonnulla habet, quæ reconditiora sunt maximeque pertinentia ad sacra monumenta Judæorum. Neque vero minus ille ante Plotinum Plotiniano modo fabulas Ethnicorum attigisse dicendus est. *Aurelius* vero *Augustinus* identidem ad pulcritudinis mentionem recurrit in variis libris. Nunc classicum ipsius locum proferemus undeque constet, eandem materiam ab eodem expositam fuisse quibusdam *peculiaribus libris*. Ita enim ille in Confessionum lib. IV. cap. 13. Tom. I. p. 104. ed. Paris.: “Hæc nunc non noveram, et amabam *pulcra* inferiora et ibam in profundum, et dicebam amicis meis: num amamus aliquid, nisi pulcrum? Quid est, quod nos allicit et conciliat rebus, quas amamus? Nisi enim esset in eis decus et species, nullo modo nos ad se moverent. Et animadvertēbam et videbam *in ipsis corporibus aliquid quasi totum et ideo pulcrum: aliud autem, quod ideo deceret, quoniam apte accommodaretur alicui, sicut pars corporis ad universum suum, aut calceamentum ad pedem et similia*. Et ita consideratio scaturivit in animo meo ex intimo corde meo, *et scripsi libros de Pulcro, et Apto, puto duos aut tres*. Tu scis, Deus. nam excidit mihi. Non enim habemus eos, sed aberaverunt a nobis, nescio quomodo.” Quos si haberemus libros, *latinos* quasi, magnam certe partem, haberemus Plotinianos super eodem argumento scriptos. Quanti enim fecerit Plotinum Augustinus, quam vehementer eum auctorem sit secutus, fidem faciunt loci et quibus eum adscripto nomine ornat, et alii, quos ex Enneadum

uberrimo fonte duxit. Illud quod attinet, Augustinus *contra Academicos* libro III. 18. p. 294. Platonis Plotinum tam similem dicit, ut in hoc ille revixisse putandus sit.

Quod si vero de consilio argumentoque hujus libri quæramus, paucis hæc res nunc expediri potest, posteaquam de reliquis, qui hunc præcedunt, hujus Enneados libris vidimus, etenim Platone auctore ita docuerat Plotinus in libro de *Dialectica* (p. 19—21. Basil.), ternas patere redeundi ad superiora, unde delapsi simus, vias, et quidem has: primam per *musicen* (μουσικὴν) alteram per *amatoriam* (ἐρωτικὴν), tertiam per *dialecticam* sive *metaphysicam* (διαλεκτικὴν). Jam illam *secundam* viam ad summum bonum patefacit Plotinus hoc ipso libro de *Pulcritudine*. Est igitur totus quantus *moralis argumenti*, ideoque a Porphyrio huic primæ Enneadi aggregatus. Hoc nimirum agit ex libro philosophus, ut monstret, quomodo per *Pulcri* contemplationem homo paullatim revocetur ad illius Pulcri auctorem Deum, sive ad summum Bonum (p. 80. D. Basil.) Jam vero musici hominis indoles itemque ejus, qui *Pulcrum ipsum amat*, spectat maxime sublimia, et ad regressum contendit, modo utraque recte crudiatur instituaturque. Atqui huic ipsi institutioni dicatus est hiecc liber de *Pulcritudine*, isque nec minus pertinens ad ἐρωτικὸν, sive *Pulcri amatorem*, quam ad μουσικὸν, *concentus amantem*; et quidem propterea, quoniam hic nonnunquam in illum convertatur (vid. Nostrum de *Dialectica* p. 20. D.) i. e. quoniam, qui Pulcrum, quod inest in concentu vocum sonorumque, amat, facillime ipsius pulcritudinis amator evadit. Versatur hic idem liber magnam partem in admonitionibus præceptionibusque ad fugam earum rerum, quæ sensus feriunt, in primis quæ vel sonorum dulcedine eos titillant, vel iisdem blandiuntur venustate mollietique formarum. Est igitur hactenus mere *purgatorius* (καθάρσιος) hiecc liber, panditque aditum ad *Philosophiam*, ut quæ et ipsa quodammodo pertineat ad κάθαρσιν, sed nec minus tamen λύσιν perficiat atque adeo τελείωσιν. Est idem liber *exhortatorius* (προτροπεπτικός) hactenusque consilio et argumento consentaneus *Hortensio* Ciceronis, quo libro, ut ipse Tullius profitetur de *Finibus* I. 2., hic *ad philosophiæ studium*

cives suos erat adhortatus.—Cæterum hunc ipsum Plotini librum ante oculos habuisse videtur Hermias in Platonis Phædrum p. 65. cum hæc scriberet: ὅτι περὶ παντοδαποῦ καλοῦ ὁ σκόπος (sc. Phædri Platonici Dialogi) πρῶτον τοῦ ἐν αἰσθήσει καὶ τῇ φύσει, εἶτα τοῦ ἐν λόγοις, καὶ ἀνωτέρω τοῦ ἐν νῶ, καὶ τελευταίου τοῦ ἐν θεοῖς. *Wytttenbachius* autem de hoc Plotiniano libro ita: “Est hæc explicatio loci Platonici Sympos. p. 331. sqq. ex persona Diotimæ proditi; refertur etiam ad Phædri partem p. 344. sq.” Quem eundem locum ex ipsius Platonis scriptis nuper illustravit *Phil. Guil. van Heusde*, vir præstantissimus, in *Initiis Philosophiæ Platonice*, part. I. p. 96. sqq.

p. 97, 9. Τὸ καλόν κ. τ. λ.] Ad universam hanc enumerationem generum pulcritudinis adhibe Platonis Phædrum p. 250. d. Hippiam maj. p. 295. d. unde sumsit Laërtius III. 89. et Gorgiam p. 474. d. e.

—10. καὶ—μέλη καὶ ῥυθμοὶ] Argumento adhibe copiosum locum Platonis de Legg. II. p. 665. Coll. Phileb. p. 17. d. et quos locos supra laudavi. Adde Lennep. ad Phalarid. Epist. p. 99. sq. Ernesti Lex. Technol. Græc. Rhet. p. 208. sq. p. 303. sq. Ciceron. Orator. 64. Quintilian. Instit. Or. IX. 4. p. 554. Spalding. Cæterum odorum suavitatem, quam tamen Plato in Philebo p. 51. pulcris rebus annumerat, Plotinus exclusam voluit. Et vero idem ille in Hipp. maj. p. 298. in visu audituque continuit pulcritudinis definitionem. Etiam Aristoteles Topicor. VI. 3. p. 377. Syllburg. in exemplis definitionum illud ponit: τὸ καλὸν, τὸ δι' ὄψεως, ἢ τὸ δι' ἀκοῆς ἡδύ.

—11. ἔστι δὲ καὶ—ἐπιτηδεύματα καλὰ καὶ πράξεις] De singulari verbo pluribus diversi generis in unam quasi notionem collectis adjuncto vid. Excerpta Grammatica in Villoison. Anecd. Græc. II. p. 95. et cf. Ast. ad Platon. Phædr. p. 370. et Heindf. ad Euthydem. p. 403. Fortasse tamen hoc loco et similibus singularis ἔστι a primo substantivo pendet. Ita me vult Ludolph. Dissen. V. D. in epistola ad me data. Sententiam quod attinet, vid. Platon. Sympos. cap. 28. et 29; cf. item Plotin. p. 556. A. B. et Themistii Orat. XIII. p. 168. C. p. 177. B—D. ed. Harduin.

—13. εἰ δέ τι καὶ πρὸ τούτων, αὐτὸ δεῖξει] Sumsit a Platone suo hanc formulam, qui in Theæt. p. 200 E.: ὁ τὸν ποταμὸν καθηγούμενος, ὃ Θεαί-

τητε, ἔφη, ἄρα αὐτὸ δείξει. Hipp. maj. p. 288. b. Alibi paullulum immutat idem, ut in Protagora p. 329. b. ὡς αὐτὰ δηλοῦ plenius effert in Philebo p. 20. c. προῦν δ' ἔτι ὁ λόγος σαφέστερον δείξει. Tu vid. Scholia p. 33. et 133. Ruhnken. et cf. Suid. I. p. 385. Kust. Hesyeh. I. p. 624. Alb. et consule Gatak. ad M. Antonin. XI. 15. Valcken. ad Eurip. Phœniss. 626. et Boissonad. ad Aristænet. I. 4. 27. p. 302. Hinc ducta est Latinorum formula: *res indicabit*; docente Ruhnken. ad Terent. Eunuch. III. 2. 16. Nec minus alteram formulam Plotinus a Platone habet: *δέδεικται*. Vid. Wyttenb. ad Phædon. p. 160. Cæterum in his verbis, quæ tractamus, inest declaratio consilii, quod hoc in libro sibi proposuit Plotinus, ut recte monet Engelhardtus.

p. 97, 14. τί οὖν δὴ τὸ πεποιηκός κ. τ. λ.] Brevius ita quærit Plotinus p. 556. c. τί οὖν τὸ ποιήσαν σῶμα καλόν;—Φαντάζεσθαι h. l. *apparere, videri*, Platonicum Sympos. c. 29. οὐδ' αὖ φαντασθήσεται αὐτὸ τὸ καλόν, οἷον πρόσωπόν τι κ. τ. λ. cf. Plotin. p. 5. 6. p. 52. D. p. 489. p. 714. Gregor. Nazianz. Orat. Funebr. in Basil. p. 81. Basil.: καὶ ὅσω πλέον αὐτοῖς τὸ κάλλος φαντάζεται κ. τ. λ. cf. Thom. Magistr. p. 888. Bernard. et Valcken. ad Phœniss. 93.

p. 98, 3. τὰ μὲν γὰρ—τὰ σώματα μεθέξει] De hac communione vid. Wyttenb. ad Platon. Phædon. p. 266. 270. sq. et cf. Procli Inst. Theol. c. LXII. sqq. p. 96. sqq. ed. nostr. et de corporum pulcritudine Plotin. p. 556. B. C. et p. 714. c. 22. A.

—5. ἀρετῆς ἢ φύσεως] i. e. *virtus*. Periphrasis Platoni hujusque imitatoribus familiaris. Vid. Phædr. p. 251. B. Sympos. p. 186. B. Legg. IV. p. 276. IX. p. 269. Vid. Thom. Magistr. p. 905. Giacomelli ad Chrysost. de Sacerd. p. 240. Matthæi ad Chrysost. Homill. p. 5. et p. 9. Ita Cic. de N. D. II. 54. *natura alvi pro alvo*; ubi vid. annot. nostr. Neque vero confundenda hæc ἀρετῆς ἢ φύσεως est cum τῇ φυσικῇ ἀρετῇ. Tu vide supra p. 22. d. ibiq. annott.

—9. ἐπιστρέφει καὶ ἑλκε] Plato Gorg. p. 474. Cratyl. p. 416. Dionys. Areopag. De Divinn. nomm. IV. 7. Hinc etymologia τὸ καλὸν παρὰ τὸ καλεῖν εἰς ἑαυτό. Petron. Satyr. c. 132. p. 626. Burm. “Ipsa corporis pulcritudine me ad se vocante trahebat (leg. trahebar) ad Venerem.”

—10. ἐπιβάθρα] “Refertur ad Platonis ἐπαναβαθμοῖς χρώμενον. Sympos. p. 331. sc. Themistius Orat. XIII. p. 172. D. eadem tractans dixit ἀναβασμῶ. Clemens Alex. Strom. V. p. 611. D. ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν. Synesius Dione p. 42. A. ἀναβασμῶ χρήση. Sic enim V. L. marginis et Thom. Mag. v. ἀναβασμός. Vulgo ἀναβασμῶ. Alii in hoc argumento ἐπιβάθραν posuerunt, v. c. Origenes c. Celsum VII. p. 725. D. οἶονεὶ ἐπιβάθρα χρῆσθαι αὐτοῖς πρὸς τὴν κατανόησιν τῆς τῶν νοητῶν φύσεως. Similiter Iamblich. Vit. Pythagor. 119. Alia ad Plutarchum vit. 273. A.” D. W.

—11. ὡς εἰπεῖν] Ficinus. h. l. vertit *ferme*; infra p. 53. E. idem *ut ita dicam*. Utrobique recte. Tu consule de hac formula Valcken. ad Herodot. II. 53. Wolf. ad Demosth. Lept. p. 361. Heindorf. ad Hipp. maj. p. 132.

p. 99, 1. καὶ ἔστιν αὐτοῖς—ὑπάρχειν] Puncto finiendum, ut Ficinus: sensus accuratius reddendus: “*et horum judicio et ipsi sunt pulcri et reliquæ res, si sunt concinni et ad æqualitatem mensuræ exacti.*” D. W.

—4. τό, τε ὅλον κ. τ. λ.] Cic. Acad. I. 5. “Corporis alia ponebant esse in toto, alia in partibus: valetudinem, vires, *pulcritudinem in toto*” &c.

—10. ἢ ἄστρα ὀρᾶσθαι τῷ καλῷ] “Fortasse legendum πῶς καλὰ, astra ad spectu quomodo pulcra sunt.” D. W. Ego conjeceram τῷ καλὰ; cf. Heindorf. ad Plat. Phædr. p. 221. Cæterum hic locus admonet exordii Pindarici Olymp. I. Cicero in Hortensio ap. Nonium in *spectare*: “Cœli signorum admirabilem ordinem *insatiabilemque pulcritudinem* magis spectant.”

—12. ἐκάστου φθόγγου] Aristoxenus in Elementt. harmon. lib. I. p. 15: φωνῆς πτώσις ἐπὶ μίαν τάσιν ἔστιν ὁ φθόγγος: *Vocis casus sub unam intensionem est sonus*. Sextus habet ἐμμελοῦς φωνῆς et Marcianus Capella lib. 9. *vocis modulata*. Vid. Fabric. ad Sext. Empir. adv. Math. VI. 42. p. 365.

—14. πῶς οὐκ ἄλλο δεῖ ἐπὶ τῷ συμμέτρῳ κ. τ. λ.] “Nonne aliud in *eo quod commensuratum est.*” Ficinus. Crediderim: “Quidni aliud *præter id quod commensuratum est, pulcritudinem oportet dicere.*” Ita quoque Engelhardt. Vid. modo Viger. de Idiotism. IX. 4. 13. p. 620. sq.

p. 99, 17. καὶ τοὺς λόγους τοὺς καλοὺς] Plato Sympos. p. 210. D. μετὰ δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα,—καὶ θεωρῶν πολλοὺς καὶ καλοὺς λόγους. Expressit Lucianus in Charidemo p. 273. Bip.

ib. τὸ σύμμετρον καὶ ἐπ' αὐτῶν αἰτιῶντο] i. e. si vero etiam his in rebus symmetriam in causa esse dicent, cur eæ pulcræ essent. Plato Phædon. p. 67. Wyttenb. οὐδέ τις ἐπαιτιώμενον—ἀέρας δὲ αἰτιώμενον, ubi Wyttenb. reddit: “neque ullas causas ab ea (mente) repetentem,—sed ab aëre causas ducentem.” Cf. Plat. Phædr. p. 231. B. 253. 262. D. 271. et vid. Hermiam, p. 185. Ast. Aristotel. Polit. VII. 12. Aristid. Orat. Platon. II. p. 127. Jebb.

p. 100, 1. θεωρήματα γὰρ κ. τ. λ.] Guil. Frider. Rinckius meus amplectitur lectionem μὲν γὰρ hoc sensu: Nam primum theoremata non possunt esse commensurata inter se; deinde si quis dicat, ea tamen inter se concordare (εἰ δ' ὅτι σύμφωνά ἐστι.) Quod Ficinus reddidit: Quin etiam (γὰρ vel μὲν γὰρ) pro Nam s. Etenim: possent id genus sexcenta notari in ejus viri interpretatione, si attineret hujuscemodi notationibus, quas nemo paullo eruditior desiderabit, has paginas onerare. Quapropter talia ut plurimum silentio transmittemus. Quod vero idem Marsilius θεωρήματα vertit speculationes habet ea in re assentientem Budæum. Poterat autem vel potius debebat, si Tullium sequi volebat, percepta; Cicero de Fato cap. 6. initio: “Percepta appello, quæ dicunt Græce θεωρήματα.” Vid. H. Steph. Thes. p. 4205. ed. Londin. et Bremi ad Cic. l. 1. p. 26. sq. Nos Germani: wissenschaftliche Sätze. Cæterum cf. I. 3. 5. θεωρήματα ψιλά. III. 8. 2. θεώρημα καὶ θεωρία (ubi de hac posteriore voce plura dicentur) IV. 3. 2. θεώρημα ἐπιστήμης μέρος.

— 4. τὴν δικαιοσύνην—εἶναι εὐήθειαν] “Est apud Platon. Republ. I. p. 418. E. (p. 348. Steph. p. 85. Bekk.) et antecedens τὴν σωφροσύνην ἡλιθιότητα εἶναι.” D. W. Thucyd. III. 82: τὸ δὲ σῶφρον (ἐνομίσθη τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα. Xenoph. Anab. II. 6. 22. τὸ δὲ ἀπλοῦν τε καὶ ἀληθὲς ἐνόμιζε τὸ αὐτὸ τῷ ἡλιθίῳ. Platonis locum ante oculos habuit Proclus in Timæum p. 344. et in Alcib. prior. 99. p. 323. ubi omnium librorum vitium οἷ φασι γενναίαν ἀληθείαν τὴν δικαιοσύνην emendavimus, monentes ponendum esse εὐήθειαν. Adde similem locum eumque ve-

VOL. III.

nustum Basili Magni Homil. in Psalm. LXI. p. 301, A. ed. Paris.

— 5. κάλλος—ψυχῆς—κάλλος ἀληθινώτερον ἢ τὰ πρόσθεν] Plutarchus ap. Stob. loco supra laud. et in Fragmentis pro Pulcritudine p. 857. Wyttenb. aliter sentire videtur scribens: καὶ πῶς οὐ θαυμαστόν, λέγειν τὰ τῆς ψυχῆς καλὰ, τὰ τοῦ σώματος ὑπερορῶντα: re vera non dissentit. Tu vid. sequentia ibid. et p. 858. ubi corporis pulcritudinem dicit opus esse animi gratificantis corpori opinionem pulcritudinis additque hæc: “Atqui, ut dixi, pulchra res nulla, nisi quæ corporis sunt, periculorum est caussa. Nam animi pulchritudines simul spem salutis continent.” &c.

— 7. οὔτε ὡς μεγέθη οὔτε ὡς ἀριθμὸς σύμμετρα] His verbis tanguntur iterum Stoici, qui virtuti numeros assignabant. Vid. Diog. Laërt. in Zenone VII. 99. 100. indeque Suid. II. p. 233. Kust.: καλὸν δὲ λέγουσι (Stoici) τὸ τέλειον ἀγαθόν, παρὰ τὸ πάντας ἀπέχειν (quod contineat) τοὺς ἐπιζητούμενους ἀριθμοὺς ὑπὸ τῆς φύσεως, ἢ τὸ τελείως σύμμετρον: ubi vid. Menag. et Wyttenb. ad Plutarch. p. 244. et p. 392.

ib. πλείονων μερῶν τῆς ψυχῆς ὄντων] Ex decreto Platonis Galenus de Hippocr. placitt. VI. 2. p. 182. p. 514. Kühnii: καὶ γὰρ εἶδη καὶ μέρη ψυχῆς ὀρθῶς ἂν τις ὀνομάζοι τὸ λογιστικόν, καὶ τὸ θυμοειδὲς, καὶ τὸ ἐπιθυμητικόν. Cf. Cic. Tuscc. I. 10. Academ. II. 39. ib. Davis. adde Plotinum ipsum περὶ οὐσίας ψυχῆς p. 360. sqq. Basil. Porphyrium ap. Stob. Eclogg. T. I. p. 834. sqq.: Heer. Iamblichum ibid. p. 876. Proclum in Remp. p. 407. eundem in Alc. I. p. 250. sqq. ed. nostr. et Olympiod. in eund. p. 4. 65. 81. 172. 203. sq. Adde Krabingeri annot. ad Synes. de Regno p. 203.

— 8. ἢ ἡ κράσις] “Conf. Plotini Disp. περὶ τῆς δι' ὅλων κράσεως: Enn. II. 7. p. 184—187. Divisio veterum de compositione corporum a nobis tractatur ad Plut. Mor. p. 142. D.” D. W.

— 9. τοῦ νοῦ—μονουμένου] Vid. Proclum in Alcib. I. p. 76. sq. p. 116. 246. sq. et Inst. Theol. p. 236. sqq. 274.

— 12. καὶ βολῆ τῆ πρώτῃ] Sic sæpissime βολῆ et βολαί, addito nonnunquam ὀφθαλμῶν, ὀμμάτων, βλέμματος. Vid. Spanh. ad Julian. Cæsar. p. 309. b. Wyttenb. Epist. Crit. p. 265. Lips.

G

Wagner. ad Alciphron. III. 1. p. 5. et Boissonad. ad Philostr. Heroic. p. 547. sq.

p. 101, 14. ἀνίλλεται—ἀλλοτριουμένη] “Cod. Voss. ut marg. Ed. [Vid. varr. lectt.] Qua in lectione ea, quæ præcedunt verbum ἀνίλλεται, sunt quidem Scholion. Usus est eodem [verbo] Porphyrius in Vit. Plotini p. 116. ed. Fabric. et videndus Ruhnk. ad Timæum p. 35.” *D. W.*—et Tib. Hemst. ibid. p. 68. sqq. itemque Valcken. ad Theocr. Adoniaz. p. 248. sq. Fluxit autem Scholion ex eodem fonte, unde Suidas et Zonaras in ἀνίλλεσθαι hauserunt, quorum ille habet ἀπαξιοῦν, hic ἐπαξιοῦν. Respexit Plotinus Platonis Sympos. p. 206. D. p. 435. Bekk.: ὅταν μὲν καλῶ προσπελάξῃ τὸ κούν, ἴλεών τε γίγνεται καὶ εὐφραινόμενον διαχεῖται καὶ τίκτει τε καὶ γεννᾷ· ὅταν δὲ αἰσχροῦ, σκυθρωπὸν καὶ λυπούμενον συσπειράται καὶ ἀποτρέπεται καὶ ἀνείλλεται καὶ οὐ γεννᾷ. Quo in loco etiam firmamentum inesse videri possit conjecturæ χαίρει pro λέγει. Olympiodor. in Alcib. p. 48. οἱ ἐπὶ ταῖς τιμωρίαις ἀνιλλόμενοι.

— 15. ἀνανεύει ἀπ’ αὐτοῦ] Cf. Hesych. I. p. 132: ἀνανεύει οὐ συντίθεται πρὸς τι. Vid. eund. in ἀναδῦναι p. 320. ibiq. interpr. Est igitur h. l. *Negat anima, sibi quidquam commune esse cum turpi.* Ad sententiam cf. Platonis Lysid. p. 216. C. Mureti Varr. Lectt. IV. 4. Barnes. ad Eurip. Bacch. 879. 899. Valcken. ad Phœniss. 821. sqq. Luciani Charidem. IX. p. 291. Bip. cf. 293. Dio Chrysost. XXIX. p. 539. Reisk. cui ex Stobæi Serm. 63. reddendum erat λαθεῖν pro λαθάνειν et ἐτι δὲ pro εἰ δέ. Basil. Magn. Homil. in Iesai. 5. p. 505. B. et Augustin. de Musica VI. 38. p. 513. B. C.

p. 101, 1. φανὲν δὲ—καὶ πρὸς τῆς κρείττονος οὐσίας] Ita legit etiam Ficinus et sic legendum vidit Rinckius meus. Bifariam enim h. l. animam contemplatur Plotinus: primum per se, quatenus anima est et qualis est natura (τὴν φύσιν οὐσα ὅπερ ἐστὶ); deinde quatenus ea stat ab essentia meliore, quæ inter entia reperitur (πρὸς τῆς κρείττονος ἐν τοῖς οὐσίαις οὐσίας. De qua constructione præpositionis πρὸς vid. Matthiæ Gr. Gr. §. 590.) Illa melior autem essentia est mens (ὁ νοῦς); cf. infr. 55. C. ψυχὴ ἀναχθεῖσα πρὸς νοῦν, p. 15. C. νῶ συνφκίσθη. Adde p. 5. A. et p. 73. A. Atque et illa anima, qualis natura est, et quando ad præstantiorem mentem convertitur quodcunque

(ὁ, τι) cognatum sibi aut vestigium cognati conspexerit, gaudet etc. Nisi malis ὅταν ἴδῃ, quod Ficinus videtur expressisse vertens *quandocunque*.

— 2. ἡ ἴχνος] Formula Platonis Platonisque philosophis frequentata. Vid. Heusdii mei Specim. Crit. in Platon. p. 137. Hemsterh. ad Lucian. Diall. Deorr. p. 331. Wetsten. ad 2 Petri Epist. II. 21. et cf. Plotin. p. 393. p. 439. A. p. 710. C. p. 713. B. 711. A. 725. A. supr.

— 4. καὶ ἀναμνησκέται ἐαυτῆς καὶ τῶν ἐαυτῆς] Pertinent hæc ad placitum ἀναμνήσεως vid. Me non. p. 81. sqq. [p. 58. sqq. Stallbaum. q. v. inpr. p. 60—62.] Phædon. p. 72. E. p. 27. Wyt. Phædr. p. 249. C. et quæ plura congesi in peculiari hujus libri edit. p. 166—168. Plotinus adv. Gnosticos, p. 215. E.: qui corpoream pulcritudinem in picturis conspiciunt, ii οἷον θορβοῦνται καὶ εἰς ἀνάμνησιν ἔρχονται τοῦ ἀληθοῦς (κάλλους). Idem p. 714. C. anima calefacta calore divino οἷον ἐπτοημένη τῇ μνήμῃ μᾶλλον κουφίζεται.

ib. τίς οὖν ὁμοιότης τοῖς τῆδε] “τῆσδε Cod. Voss. minus bene.” *D. W.* Ad argumentum loci comparandi sunt Clemens Alex. Strom. IV. p. 616. et Augustinus in Confess. X. 53. p. 188.

— 6. μετοχῆ εἶδους] Teneatur h. l. vis vocabulorum εἶδος et μορφή pro *idea*, qui usus Platonem auctorem habet, licet in eodem non usquequaque constantem, docente Wyttenbachio ad Phædon. p. 274. sq. nec Plotiniani hujus loci oblito. Plura addidi in peculiari Ed. p. 169. sq.

— 8. καὶ τὸ πάντῃ αἰσχροῦ—μορφῆς καὶ λόγου] i. e. “*et hoc est id quod omnino turpe est; turpe vero etiam est, quod non penitus continetur a forma et ratione.*” *D. W.* Guil. tamen Rinckius deletum vult καὶ post αἰσχροῦ δὲ quod τὸ πάντῃ αἰσχροῦ sive *absolute turpe* et *simpliciter turpe* h. l. inter se contraria sint ac similiter distingui p. 76. C. τὸ ἀγαθὸν et ἀγαθόν, itemque οὐσία et ἡ οὐσία, quorum illa cum articulo *absolute* sumantur: hæc sine articulo, relative, sicut hodie loquuntur. Ei rationi favent boni libri plures, qui non agnoscunt καὶ h. l. Wyttenbach. ad Euphr. p. 103. comparat formulam ἔξω θεῖου λόγου cum altera ἔξω θ. χοροῦ, cf. infr. ad p. 316. B.

— 9. οὐκ ἀνασχομένης τῆς ὕλης τὸ—μορφοῦσθαι] Herodot. VII. 139. ubi historiæ pater æque atque

h. l. Plotinus, quo nimium Participiorum concursus evitaret, infinitivum adungere maluit verbo ἀνέχεσθαι, quam usitatus Participium. Vid. Valcken. ad Herodot. V. 19. et cf. Olympiodor. in Alcib. p. 101. sq. et p. 226. ibiq. annot. nostr. Est autem hic locus Plotini classicus *de origine et natura deformitatis*. Qua de re quæ uberius exposui in Annot. in hunc librum singulari in editione p. 171—177. ea h. l. brevitas studio plurima omitto; nonnulla etiam adponam ad Enn. III. lib. 2. cap. 5. p. 259. C. Hoc loco sufficiat, et fontem doctrinæ indicasse, et Plotini sententiam declarasse. Vid. igitur Platonis Sophist. p. 228. B. p. 150. Bekk. Aristot. Metaph. II. 3. Varro ap. Cic. Acadd. I. 40. ibiq. Davis. Plutarch. de Repugn. Stoicorum p. 1054. A. p. 295. Wytt. ed. Oxon. min. Proclus in Platon. Alcib. I. p. 326. sqq. ed. nostr. Hermias in Phædr. p. 88. Plotinus loco modo laudato et p. 216. C. p. 260. A. B. p. 556. B—D. p. 719. (cap. 28.) A. B. et p. 757. C. Syrianus autem ita fol. 6. ed. Venet. 1558. in locum Aristotelis laudatum: “Dicimus quidem, inquit, turpium et imperfectorum et malorum non omnino esse ideas. Nam per recessum hæc in ultimis naturæ subsistunt, eo scilicet, quod particularis anima imbecillis sit, quia non superat subiectum infinitatem.” Hæc Syrianus. Indidem lucem haud mediocrem accipit Plotini sententia, quæ hoc ponit ut deformitas corporum non nascatur ex idea quadam deformitatis, sed ex imbecillitate materiæ non recipere valentis formam superne ab anima menteque manantem et corporibus imprimendam.

— 14. Ἰδρυται] De verbo ἰδρυται, ἐνίδρυται et similibus, quæ in Platoniorum monumentis philosophorum maxime frequentantur, vid. Weseling. ad Diodor. XI. 49. Wytt. ad Juliani Orat. I. p. 193. Lips. adde Procl. in Platon. Tim. p. 75. ubi corrige ἐνιδρύουσα. Idem in Alcib. I. p. 43. sæpe, et in Inst. c. 27. p. 52. ed. nostr. et cap. 170. p. 252. denique Dionys. Areopag. de Divin. nominib. IV. 12. Plotin. IV. 7. 4. Hinc etiam ἰδρυσις III. 5. 2. VI. 4. 8. VI. 9. 6. et ἰδρύσεις VII. 7. 36.

— 16. ἐς ὅλον δίδωσι τὸ αὐτὸ] *Se ipsam et idem tradit in totum*. Fic. Legisse cum dicas in suis libris ἑαυτὸ καὶ τὸ αὐτό. Neque tamen Medicei

Codd. nec reliqui suffragantur. Sed tamen attendenda ea lectio est, et sic explicanda: Species se ipsam et unum (τὸ ἕν) tradit in totum.

p. 102, 3. ὑπὸ θείων] “Sic ed. Bas. Sed ἀπὸ θείου Cod. Voss. recte. Significat θεῖον λόγον sc. τὸν ἐν τῷ ὅλῳ θεόν. Vid. Bibl. Crit. P. IX. p. 20. Annot. ad Phædon. p. 228. (ibiq. Heraclit. et Cic. de N. D. I. 15.). Sensus est: *pulcrum corpus fit communionem rationis a divino numine venientis.*” D. W. De loco Platonis in Phædone plura monui in pecul. edit. p. 179. Tu cf. præterea Parmenid. p. 134. C. Juncum ap. Stob. Serm. Tit. 115. p. 588. p. 424. Gaisford. et Plotin. ipsum supr. p. 52. A. p. 566. C. et p. 714. A.

— 4. ἢ ἐπ’ αὐτὸ δύν. τεταγμένη] Polyb. V. 63. 4. οἱ ἐπὶ τοῦτο τὸ μέρος ταχθέντες. Idem cum dativo jungit. Vid. Lex. Polyb. p. 613.

ib. ἢς οὐδὲν κυριώτερον—ψυχῇ] “Ficin. *alia*, verte *reliqua*. Sic differunt ἄλλα *alia* et τὰ ἄλλα *reliqua*. Annotat. ad Select. Historice. princip. p. 342. Contrarium est in amore οὐ πάσῃ δεδογμένα τῇ διανοίᾳ πράττειν ap. Platon. in Phædro p. 349. A. [p. 256. C. Steph.] unde Synes. Regno p. 10. C. D. Ep. 57. p. 200. C.” D. W. Tu cf. Krabingeri annot. ad Synesii locum de Regno p. 206. De anima autem vere judicante vid. Platon. Gorg. p. 465. ibiq. Schol. p. 107. Ruhnck. et cf. Valcken. Diatr. Eurip. p. 244. sq.

— 6. τάχα δὲ καὶ αὐτὴ λέγει] “*Fortasse vero et ipsa pronuntiat*: Duæ sunt viæ cognoscendi pulcri: altera subita *per ipsum sensum pulcri*; ἢ ἐπ’ αὐτῷ δύναμις τεταγμένη: altera sensim procedens per iudicium et comparisonem pulchræ alicujus rei externæ cum interno exemplo pulcritudinis.” D. W.

— 7. ὡσπερ κανόνι τοῦ εὐθέως] Cf. Plotin. p. 416. D. ubi ita legendum: ὁ γὰρ κανὼν τὸ εὐθὺ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τὸ ἐν τῷ ξύλῳ συναψάμενος ἐν τῷ μεταξὺ τεθείς, τὸ κρίνειν τῷ τεχνίτῃ τὸ τεχνητὸν εὐωκεν.

— 8. τὴν ἐξω οἰκίαν τῷ ἐνδον οἰκίας εἶδει ὁ οἰκοδομικὸς συναρμόσας] Egregie falluntur Grammatici, qui οἰκοδομικὸς Atticis vindicatum eunt: οἰκοδόμος iisdem ignotum pronuntiant. Tu vid. Oudendorp. ad Thom. Magistr. p. 645. et Lobeckii Parerga p. 487. sqq. Ad sententiam quod attinet vid. Aristot. Metaphys. II. 4. p. 41.

Sylb. p. 52. ed. Brandis. Syrianus in eum p. 6. a. b. Venet.: "natura tamen constantium substantiarum et per universum existentium, esse fabricatorias species, quemadmodum artificialium in ipsa arte, sed eorum quidem, quæ secundum artem sunt, etiam ipse (Aristot.) concedit. *Multis enim in locis ex immateriali dono materialem dicit perfici,*" &c. cf. eundem p. 29. b. ubi Parmenidem, Iamblichum in eum, et ipsum Plotinum laudat. Tu vid. Enn. V. 9. p. 559. sq. ubi noster de *intellectu et specie et de ente agit*. Plotini autem vestigia legit Augustinus de vera relig. cap. 38. p. 768. sq. item Hermias in Platon. Phædrum p. 109. et Grammaticus ap. Bast. in comment. palæogr. ad calcem Gregorii Corinth. p. 813.

p. 102, 12. *συνδησάμενον καὶ κρατήσαν*] "*συγκροτήσαν* deterius." D. W. De hoc verbo vid. interpr. ad Juliani Cæs. p. 308. D. Spanh. Dorvill. ad Char. p. 251. Lips. et quos alios laudavi in Ed. pecul. p. 189. sq. ubi has binas lectiones jungendas esse judicavi, ita ut legamus: *συνδησάμενον καὶ συγκροτήσαν καὶ κρατήσαν*. Ita nimirum nascitur elegans gradatio: *colligans* (i. e. extrinsecus copulans), *conflans* (coalescere penitus efficiens) et *subigens* (sc. adversariam sibi naturam). Sic terna ternis aptissime redderentur: *συνδησάμενον, συγκροτήσαν, et κρατήσαν, et σύμφωνον, συναρμόττον καὶ φίλον*. Ad *συνδησ.* et *συγκροτ.* ex sequentibus genitivis adsciscendus est accusativus. Marc. Antonin. V. 1. *συγκοσμοῦσας κόσμον* cod. Darmst. *συγκροτοῦσας κόσμον*. Eustath. in Odyss. IV. 230. *περὶ ἀνθρώπων—ἐκ τε ἀγαθῶν τιμῶν συγκροτούμενον*. Himerius Orat. XXI. 10. p. 746. *σύγκρατον ἤδη τὸ τῆς φύσεως κάλλος τῇ πολυμορφίᾳ*. Lege *συγκροτοῦν*, "*consonum formarum varietate.*"

— 15. *ἀνήνεγκέ τε καὶ εἰσήγαγεν εἰς τὸ εἶσω*] An Ficin. aliter legerit, non dixerim. In libris nulla varietas. Debebat autem: "*provehit* (effert) et ad id quod intus est *impertibile* introducit." *Ἀναφέρειν* est provehere ad *altius* (s. nobilius). Suid. I. p. 201. Kust. Zonar. p. 107. Schweigh. Lex. Polyb. p. 42. sq.

p. 103, 1. *οἶα ἀνδρὶ ἀγαθῷ κ. τ. λ.*] Virgulas sustulimus post *προσηνὲς* et *ἀληθεῖ*. "Quemadmodum probo viro jucundum est apprensus in juvene virtutis vestigium, propterea quod veræ

virtuti, quæ intus est, consonat." De voce *προσηνὲς* monuimus supra ad I. 4. 14. p. 38. D.

— 3. *τὸ δὲ τῆς χροῶς κάλλος—φωτὸς*] Coloris vero pulcritudo *simplex forma* (est) et *superabit*, quod est in materia tenebrosum, præsentia luminis. Vid. Platon. Tim. p. 31. a. Phileb. p. 29. C. Aristotel. de Anima II. 36. de Sensu et Sensib. III. 7. Plotin. p. 166. A. 711. c. 18. A. Iamblich. de Myst. p. 45. ib. Gale. Plotinus autem materiam qualitatis expertem (*ἀποιον*, vid. Lennep. ad Phalar. p. 149. nos ad Procli Inst. Theol. cap. 80. p. 124.) ponit. Vid. Plotin. p. 166. sq. Procl. in Tim. p. 141.

— 4. *φωτὸς, ἀσωμάτου καὶ λόγου καὶ εἶδους ὄντος*] Cf. p. 101. sq. p. 704. A. ubi, sicut h. l. lucem, ita ignem esse dicit *ζῶην καὶ λόγον* animaque præditum. Vid. etiam Philo de Vit. Mosis. p. 676 sqq. Dionys. Areopag. qui fertur de cælest. hier. p. 193 sq. Augustin. Confess. X. 51. p. 188.

— 5. *τὸ πῦρ—τάξι—εἶδους ἔχει*] Inde rerum originem ex igne ducebant Heraclitus, Hippasus, Metapontinus, Stoici. Platon. Cratyl. p. 413. C. Stob. Eclogg. I. p. 312. 314. Heer.

ib. *πῦρ—ἄνω μὲν τῇ θέσει*] Congruunt hæc Pythagoræ et Empedoclis Placitis. Vid. Procl. in Tim. p. 141. et Empedoclem Sturzii p. 307. Hinc *πῦρ ἀνωφερὲς* et *ἀνωφόρον*. Achill. Tat. in Arati Phænom. Isag. p. 126. sq. Gregor. Thessalon. in Matthæi Lectt. Mosquens. II. p. 23. cf. Aristot. Topic. V. p. 342. Sylb.

— 8. *οὐκ εἰσδεχόμενον κ. τ. λ.*] Hæc fere verbotenus expressit Dionys. Areopag. de cælesti hier. 15. p. 193. Atque sæpissime ille homo Plotinianis, Proculeanis aliisque Platonicorum tessellis Areopagiticum suum parietem incrustare solet. Abeant igitur Nicolaus Methonensis in Procli Instit. Theol. p. 150. ed. Voemel. similesque Ecclesiæ doctores, qui Plotinum, Proclum reliquosque ejus familiæ philosophos permulta a Dionysio sumpsisse et corrupisse nobis persuadere velint.

— 9. *θερμαίνεται—οὐ ψύχεται*] cf. Nostrum de animæ immortalit. p. 465.

ib. *κέχρωσται*] Cf. Plotin. p. 715. c. 22. ubi Codd. plur. in hac lectione conspirant. Adde Hermiam in Plat. Phædr. p. 141.

ib. *τὰ δὲ ἄλλα—τὸ εἶδος τῆς χροῶς λαμβάνει*]

Rectius h. l. Ficinus *Cætera*. Ita etiam debet in proximis pro *alia*. Vid. supra. Videamus, quid sit εἶδος χρώας. Grammaticus mscr. χρώμα· κυρίως τὸ μετὰ τῆς ὕλης οἶον ὄχρα, κινάβαρ [leg. κιννάβαρι] χρώα δὲ καὶ χροιά αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ χρώματος. Similiter Chalcidius in Platonis Tim. p. 454. Meurs. colores *sylvam* dicit: “Imago autem ex arte facta, et juxta archetypam speciem effigiata, nisi habet *sylvam*, si quidem erit pictura, *id est, colores*—carebit certa perfectione.” Atqui Plotino τὸ εἶδος τῆς χρώας est universa species coloris (s. color universe) cujus causa et fons sicut ignis est, sic ipsa coloris species singulorum colorum fons est atque origo. Cf. ipsum nostrum p. 711. cap. 18. a.

— 11. ἐξίτηλον] Hesych. II. 82. ibiq. Alberti. Photii Lex. Gr. p. 90. Contrarium est δευσοποιός. Lex. Rhet. in Bekkeri Anecd. Grr. I. p. 252. Wyttenb. ad Selecta Historr. p. 340. Usurpatur de luce, colore, tinctura, literarumque characteribus. Fragmentum Doricum ap. Iamblich. de vit. Pythag. XVII. 76. ὅπως (τὰ ἰμάτια) ἀνέκπλντον τὰν βαφὰν ἀναπλώντι, καὶ μηδέποτε γεννησομένην ἐξίταλον. Tralate utitur hac voce Artemidor. Onirocrit. IV. 47. p. 360. Reiff. itemque Plotinus p. 347.—“Cod. Voss. οὐ μετέχον, ut marg. ed. Bas. rectius.” *D. W.*

— 13. αἱ δὲ ἁρμονίαι—δείξασαι] Locus, nisi lacunosus, ita videtur expediendus: αἱ δὲ ἁρμονίαι αἱ ἐν τ. φ. αἱ ἀφ. τ. φ. ποιήσασαι, καὶ αὐτὰ ἐποίησαν ὡς—δείξασαι: “Harmoniarum vero occultarum, quæ sunt in vocibus, harmoniasque manifestas faciunt (eliciunt) *et ipsæ* animam imbuunt notitia pulcri, *utpote* quæ in alio genere hoc ipsum commonstrent.” Cæterum cf. Augustinum de Musica VI. 38. p. 531. E.

— 15. Παρακολουθεῖ—εἰς τὸ κρατεῖν] Comparantur h. l. sonorum harmoniarum occultarum cum apparentibus. Hæc quidem numeris mensurantur: illarum non item. Neque vero quælibet ratio idonea est his numeris mensurandis, quo efficiatur concentus aptus s. pulcher, sed ea sola, quæ obtemperet, quæ se spatiatur temperari ad efficiendam speciem, ita ut hæc idea victrix subigat materiam quasi inconditam sonorum. Cf. Ficini Argumentum, ποίησις h. l. active accipiendum, ut v. c. in Platonis Convivio p. 205. b. et sæpissime; εἰς ante ποίησιν *finem* s. *consilium* significat: alterum

εἰς ante τὸ κρατεῖν, *consequentiam* s. *effectum*, hoc sensu: sed ea duntaxat ratio adhibenda numeris illis est, quæ valeat ideam procreare; *quo facta*, ut hæc idea, tanquam victrix, subigat materiam.

— 17. εἶδωλα καὶ σκιαῖ] Cf. infr. p. 56. F. εἰκόνας καὶ ἴχνη καὶ σκιαῖ, item de corporea pulchritudine. Platonicæ formulæ et vocabula. Vid. Phædr. p. 255. d. Heindf. ad Theæt. p. 499. Wyttenb. ad Phædon. p. 171. et quæ plura congesti in edit. pecul. p. 203. et ad Procli Inst. Theol. p. 101.

p. 104, 1. ἐκόσμησαν] Recte Fic. h. v. ad ὕλην retulit, διεπτόησαν ad sensus hominum qui corporea pulchritudine moventur; utpote quos intelligi vult contextus. Activum simplex ἐπτόασεν usurpat de amatorio affectu Sappho in Odario illo ap. Longin. de Subl. X. p. 42. ubi v. Τουρ. Plato Legg. VI. p. 783. ἀφροδισίων διαπτόησιν de vehementi libidine amantium. H. l. malim universe accipi de *obstupefaciendo* et *excitando desiderio*.

— 3. περὶ μὲν τῶν προτέρω καλῶν κ.τ.λ.] Ducta hæc sunt ex Platonis Convivio p. 210. a. b. Quæ eadem ante oculos habet Noster. p. 556. A. B. cf. etiam Timæum p. 31. c. et Proclum in eum p. 128. Mox ἀντειλημένοις vitiose scriptum erat in ed. Basil., ad quæ Wyttenb. ita: “Cod. Voss. ἀντειλημένοις, rectius.” Nos ita correximus. Contra in Dionyso p. 76. Clementi Alexandrino Pædagog. II. p. 219. ἐνειλημένον reddidimus pro ἐνειλημμένον.

— 7. οἶον εἴ τιμες—τυφλοὶ γεγονότες] Hæc velut parenthesi sejuncta accipias. Ficinus vertens explevit sententiam. Cæterum hæc admonent Aristotelici dicti ap. Stob. Floril. Tit. 65. p. 408. p. 496. Gaisford. διὰ τὴν τῶν καλῶν ὁ ἔρωσις; Τυφλοῦ εἶπεν ἢ ἐρώτησις. Cf. Dio Chrysost. Orat. 29. p. 539. Reisk. et Basilii Magni Homil. in Psalm. XLIV. p. 505. A.

— 11. ὡς καλὸν τὸ τῆς δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης πρόσωπον] “καὶ σωφροσύνης abest a Cod. Leid. Refertur ad dictum poetæ: δικαιοσύνης τὸ χρύσειον πρόσωπον, quod Aristoxenus habet apud Athenæum XII. p. 546. b. [p. 529. Schwgh.] cf. et Heynium ad Pindari Fragg. incert. LXIII. [p. 114.]” *D. W.*—Gell. N. A. XIV. 4: “Condigne meherecule et condecere *Chrysisippus* in librorum, qui inseribuntur περὶ καλοῦ καὶ ἡδονῆς,

primo, *os et oculos Justitiæ* vultumque ejus se-
veris atque venerandis verborum coloribus de-
pinxit.

p. 104, 11. καὶ οὔτε ἔσπερος οὔτε ἔφος οὔτω
καλὰ] Quæ tamen signa ut pulcerrima vulgo ce-
lebrantur. Et sideribus comparari antiquitus
solebant res pulcræ. Iliad. VI. 295. XXII. 317.
Odysse. XV. 108. Virg. Æn. VIII. 590. ibiq.
Heyn. Perictionem ap. Stob. Serm. 78. p. 458.
p. 118. Gaisf. : Θεὴ γὰρ καὶ καλὴ ὄψις γονέων—
ὁκόση οὐδὲ ἡλίον οὐδὲ πάντων ἀστρῶν, τὰ οὐρανὸς
ἐναψάμενος ἀμφιχρῆνει, ubi vid. Gaisford. qui
vulgatam in extremo verbo recte tuetur. Ari-
stotelis Ethic. Nicom. V. 1. 15. p. 79. Sylb. p.
210. Zell. : καὶ διὰ τοῦτο πολλάκις κρατίστη τῶν
ἀρετῶν εἶναι δοκεῖ ἢ δικαιοσύνη. καὶ οὐθ' ἔσπερος,
οὐθ' ἔφος οὔτω θαυμαστός κ. τ. λ. Quem senarium
proverbialem ab Acciaio et Argyropylo Euri-
pido assignari me docuit Zellius meus in Comm.
ad Aristot. T. II. p. 164. sq. ad l. l. Cæterum
cf. Andronici Paraphrasin Aristot. Ethic. Nicom.
p. 261. ed. Dan. Heinsii. Similia leguntur, ad
sententiam certe, in Ciceronis lib. I. de Offic. cap.
7. §. 1. Beda autem Venerabilis in Sentent.
Aristotell. Tom. II. p. 245. Basil. ad verbum ex-
pressit. Titulus autem sepulchralis in Museo
Schoepflini p. 75. Crescentinam quandam ita
prædicat :

Ἦτις ἐνὶ ζώοισιν ὄκος ἀτέλεσεν ἔφος,

Νῦν δύνει δ' ὑπὸ γῆν ἔσπερος ἐν φθιμένοις.

— 12. ἀλλὰ δεῖ ἰδόντας μὲν εἶναι, ᾧ ψυχῇ τὰ
τοιαῦτα βλέπει] “ ἰδ. μὲν εἶναι, fort. νοεῖν.” *D.W.*
Codices et Ficinus in vulgata perseverant; et
habet, quo ea se tueatur. Monstraverat proxime
philosophus, sicut de corporea pulcritudine judi-
care nequeant, qui oculorum careant sensu: ita
nec de studiorum cet. pulcritudine pronuntiari ab
iis posse, qui interno mentis quasi visu eandem
nunquam conspexerint. Jam pergit: *Atqui oportet
nos videre eo quo animus talia intuetur.* De
constructione vid. Fischer. ad Weller. III. 6. p.
4. sqq. et in ipsa *visus* significatione. Æschyl.
Ag. 1189. ἔσται δεδορκῶς. Eurip. Hecuba 658.
εἰ βλέπουσα φῶς. Respicit autem Plotinus Pla-
tonis Conviv. p. 94. Wolf. p. 80. Ast. ὀρῶντι, ᾧ
ὀρατὸν τὸ καλόν. Plura ponemus infra p. 57. B.

— 13. ἡσθῆναι καὶ ἔκπλ. λαβεῖν] “Plane Pla-
tonica sunt verbis ac rebus.” *D.W.* Tu vide

Phædrum p. 250. A. Sympos. c. 29. p. 93.
Wolf. Dio Chrys. Orat. 21. p. 506. Reisk. Pro-
clum in Theol. Plat. III. 18. 51. Plotinum infr.
p. 55. G. p. 56. A. et p. 722.

ib. καὶ προσηθῆναι] Cf. supr. ad p. 53. B. Fons
locutionis iterum in Platonis Sympos. p. 206. p.
436. Bekk. πολλὴ ἢ πρόησις γέγυρε περὶ τὸ καλόν,
ubi alii προήσις, neque enim de palmaria Abre-
schii emendatione pro προήσις quisquam hodieque
dubitaverit. Cf. etiam Phædon. p. 82. Cratyl.
p. 404. A. Plutarch. de occulte vivendo p. 1128.
Plotin. supra p. 20. B—D. p. 714. c. 22 A. et
quæ plura contuli in Edit. pecul.

— 16. καὶ πόθον καὶ ἔρωτα] Vid. Sympos. p.
191. a. p. 197. 3. Cratyl. p. 420. A. Ammonium
p. 59. Valeken. Coray ad Heliodor. Æth. p. 370.
sq. et cf. Jo. Chrysost. de Sacerd. III. 11. p. 150.
ed. Rom.

p. 105, 1. καὶ τὰ μὴ ὀρώμενα] Guil. Rinck. conj.
ἔρώμενα, comparans Plat. Phædr. p. 237. d. p.
221. Heindf. καὶ μὴ ἐρώντες. Ego sine libris
mutare nolui. Sed proxime idem Rinckius meus
mihi persuasit, ut corrigerem πάντες μὲν ὀρώσι,
quæ lectio mihi dudum placuerat et Ficini omni-
umque librorum auctoritate firmatur. Contra
proximum κινῶνται intactum reliqui, licet κεν-
τοῦνται nobis blandiatur. Vid. Platon. Rempubl.
V. p. 474. d. Plotin. p. 215. E. 430. C. 770. B.
Procl. Theol. Plat. p. 60. Mich. Psell. in omni-
far. doctrina §. 82. p. 128.

— 3. ἀλλ' εἰσὶν οἱ μάλιστα] “scil. κινῶνται,
sed sunt qui maxime moveantur.” *D.W.* Rinckius
prius οἱ tuebatur, sc. κινούμενοι: “Sed sunt
maxime incitati ii, qui et amare dicuntur.” Ego
Wytttenbachio obtemperandum duxi, nec libro-
rum deficit auctoritas.

— 4. Τῶν δὲ καὶ] Rinckius legi vult τῶν δὲ καί.
Certe καὶ non debet abjici. Respiciunt enim hæc
ea, quæ supra c. 2. quæsitæ erant ex amatore
pulcritudinis, quæ in sensus incidit.

ib. τὰ ἐν οὐκ αἰσθήσει] Pro eo Plato in Hipp.
maj. p. 298.: ἐκτὸς ὄντα τῆς αἰσθήσεως. Cæterum
Censor Batavus editionis hujus libri peculiaris
hunc locum ita verti vult: “Cæterum etiam ex
iis, qui rerum super sensum assurgentium amore
tenentur, sciscitari oportet, quidnam patimini
&c.”

— 5. καὶ τρόπους καλοῦς] Vid. Alcibiadis ora-

tionem in Plat. Conviv. p. 216. D. et Charmid. p. 159. D.

— 7. *ἐαυτοὺς ἰδόντες τὰ ἔνδον καλοῦς*] So- crates precatur in Platonis Phædro p. 279. B. *δοιήτέ μοι καλῶ γενέσθαι τὰνδοθεν*, unde eandem formulam duxere Himerius Orat. 4. 4. p. 464. et Clemens Alex. Strom. V. p. 595. B. Cf. Nostrum p. 216. E. F. ubi alteram formam, *τὰνδον*, usurpat et p. 543. D. E.

— 8. *καὶ πῶς ἀναβακχεύεσθε*] Plato Phædr. p. 249. a. *κατοχή τε καὶ μανία—ψυχὴν ἐγείρουσα καὶ ἐκβακχεύουσα*, quem locum multi expresserunt. Vid. laudd. in Ed. pecul. Plotinus p. 714. A. *ψυχὴ κινεῖται καὶ ἀναβακχεύεται καὶ οἴστρον πιμπλάνεται*.

ib. *καὶ ἐαυτοῖς συνεῖναι ποθεῖτε*] Vid. Platon. Sympos. cap. 27. p. 86. Wolf. et de similibus formulis, ut *ἐν ἑαυτῷ εἶναι*, Valcken. ad Calc. Hemsterh. et Valck. Oratt. p. 383. Plotin. infr. p. 57. D. *καὶ σαυτῷ καθαρῶς συνεγένου* p. 759. D. *συνεῖναι καὶ ἑαυτῷ*. Hermias in Phædrum p. 170. *εἰς ἑαυτὸν γενόμενος*. Persius Satir. IV. 53. *Tecum habita*. Nostrum autem locum ante oculos habuit Proclus in Tim. p. 173.

— 11. *οὐ σχῆμα—ἔχουσιν*] Plato Sympos. c. 29. p. 92. 94. Wolf. Phædr. p. 247. c. Republ. V. p. 476. b. Gorg. p. 465. b. Plotin. de intellig. pulcrit. p. 543. D. E. *καὶ οὐκ ἐν μεγέθει τὸ κάλλος* cf. præcipue Nostrum p. 722. sq. Plura contuli ad nostrum locum in Ed. pecul. p. 221—227.

— 13. *ὅταν—θεάσησθε—ψυχῆς—ἦθος δίκαιον καὶ σωφροσύνην*] Plato Conviv. p. 209. b. p. 88. Wolf. Republ. III. p. 402. indeque ap. Stob. Serm. 63. p. 409. p. 499. Gaisf. *ὅτου ἂν συμπίπτῃ ἐν τε τῇ ψυχῇ καλὰ ἦθη ἐνόητα καὶ ἐν τῷ εἶδει ὁμολογοῦντα ἐκείνοις καὶ συμφωνοῦντα, τοῦ αὐτοῦ μετέχοντα τύπον, τοῦτ' ἂν εἴη κάλλιστον θέαμα τῷ δυναμένῳ θεᾶσθαι*. cf. Menandrum ap. Stob. Serm. 64. p. 407. p. 493. nr. 2. Gaisf.

— 15. *καὶ ἀνδρίαν βλοσυρὸν—πρόσωπον—σεμνότητα*] De scriptura ἀνδρία et ἀνδρεία vid. quos laudavi in ed. pecul. Plato Republ. VII. p. 535. *τούς τε γὰρ βεβαιοτάτους καὶ ἀνδρειοτάτους—μὴ μόνον γενναίους τε καὶ βλοσυροὺς κ. τ. λ.* Ælian. V. H. XII. 21. *σεμνὸν καὶ βλοσυρὸν ὀρῶσαι*. Dicitur autem *σεμνὸς* etiam de pulcritudine. Vid. Isocratis Encomium Helena: §. 25. In Plotini

h. l. *βλοσυρὸς* est *gravis, venerandus*. Neque incommode vertit Fic. *generoso vultu verccundam*. Plura apposui in Ed. p. 229. Hoc loco admonebo Aristotelis Rhetor. I. 9. 3. p. 67. Oxon. *καλὸν μὲν οὖν ἔστιν, ὁ ἂν δι' αὐτὸ αἰρετὸν ὄν ἐπαίνετον ἢ ἡ ὁ ἂν ἀγαθὸν ὄν ἡδὺ ἦ, ὅτι ἀγαθόν*. Sequitur p. 68. de *δικαιοσύνη, ἀνδρεία, σωφροσύνη* reliquisque virtutibus.

ib. *αἰδῶ*] De hac accusativi forma adde iis, quæ posui in ed. pecul. p. 230. Steph. Thes. ed. Londin. p. 1459—1463. et Buttmani Grammat. maj. p. 187. sq. Eandem etiam reperis in contextu editionis Oxon. Aristotel. Rhetor. II. 6. p. 132.

— 16. *ἐπιθέουσιν*] Plotin. de intelligib. pulcrit. p. 551. C. *ἡ δὲ ἐπὶ πᾶσι περὶ πάντων τὸ οἶον μέγεθος αὐτοῦ ἐπιθέουσα*. cf. p. 709. A. 714. A. 715. A. *χάρις ἐπιθέουσα τῷ κάλλει*, p. 722. D. ubi ex libris reddidimus *ἐπιθέον* pro *ἐπιθετόν*.

ib. *ἐν ἀτρεμεῖ—διαθέσει*] Plato Phædr. p. 250. C. cf. Hermias p. 158. Plotin. p. 770. B. *ἡσυχῇ ἐν ἐρήμῳ καταστάσει γεγενῆται ἀτρεμεῖ τῇ αὐτοῦ οὐσίᾳ οὐραμοῦ ἀποκλίνων*.

ib. *ἀκύμονι—διαθέσει*] “Imitatur Synes. de Regno p. 10. C.” D. W. Tu vid. nunc Krabingeri V. D. annot. in hanc Synesii orationem p. 205. ibiq. laud. Wyttenb. ad Plut. Morall. p. 112. sq. ed. Ox. min.

p. 106, 1. *τὸν θεοειδῆ νοῦν ἐπιλάμπουσα*] Plato Phædro p. 251. a. *ὅταν θεοειδὲς πρόσωπον ἴδῃ κάλλος εἰς μεμιμημένον* ubi cf. Hermias p. 159. Dionys. Areop. cœl. Hier. I. 3. p. 4. Alibi Noster mentem appellat *παῖδα* et *κόρον* καλὸν τοῦ ἀγαθοῦ, ut p. 353. B. cf. Plat. Rep. VI. p. 506. e. Nimirum in *ipso Bono* primus est fons pulcritudinis, mens autem ex eo manans pulcritudinem impertit *ανίμα*, eaque reliquis rebus omnibus. De pulcritudine autem *λάμπειν* Plato usurpavit Phædro p. 250. D. quem multi sunt imitati, quos laudavi in Ed. pecul. Max. Tyr. Diss. 25. p. 8. *ψυχῆς ἄνθος ἐμπεφυτευμένον σώματι καλῶ ἐκλαμπρύνεται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐκλάμπει καὶ διαφανεῖται*. cf. Isidor. Pelusiota Epist. IV. 71. p. 450. sq. et ipsum nostrum de intellig. pulcrit. p. 543. A. et advers. Gnosticos p. 201. C.

— 3. *ἄλλο τι φήσει*] Quod plurimi libri offē- runt *φή* (voluerunt *φή*), nec hoc insolens post οὐ *μή*. Xen. Hieron. XI. 15. *οὐ μή σοι δύνωνται*

ἀντέχειν οἱ πολέμιοι. Plato Rep. p. 341. b. p. 31. Bekk. ἀλλ' οὐ μὴ οἷός τ' ἦς. Cujus tamen loci alia ratio est. Utut legas, addi debet noster locus locis, quos collegerunt, qui de hac constructione egere. Valeken. ad Eur. Hippol. 607. Dawes. Miscell. Critt. p. 221. sq. Wyttenb. ad Selectt. Historr. p. 343. et 446. et Heindorf. ad Platon. Phædon. p. 44.

p. 106, 4. τί ὄντως ὄντα; ἢ καλὰ] Hæc aut sic distinguenda: τί ὄντα ὄντως ἢ καλὰ; intellecto ἄλλο: de qua ellipsi vid. Zeun. ad Viger. p. 409: "Quid vere existentia alia sunt, quam pulcra?" aut cum Cod. Vind. C. legendum ἦ, *profecto*. Hoc placet.

ib. τί ὄντα πεποιήκε—οἶον φῶς] Plato Republ. III. p. 620. b. καὶ μὴν τό γε κάλλιστον ἐρασμιώτατον. Idem Phædr. p. 250. D. Augustinus in Psalmm. p. 56. 7. E. Definitionem τοῦ ἐρασμίου posuit Plotinus p. 724. sq.

—6. βούλει δὲ—αἰσχροῦ—ἀναπαρθεῖναι] Plato Republ. VI. p. 506. c. p. 315. Bekk. Βούλει οὖν αἰσχροῦ θεάσασθαι. Altera forma εἰ δὲ βούλει etiam Infinitivum Aoristi adjunctum habet apud eundem in Sympos. p. 177. a. p. 378. Bekk. εἰ δὲ βούλει αὐ σκέψασθαι τοὺς χρηστοὺς σοφιστάς.

—7. ἀντιπαρθεῖναι] Cod. Leid. Voss. ἀντιπεριθεῖναι, male." D. W.

—8. διότι φαμέν] φανέν Cod. Voss. [et plurimi]. Omisit Fic. f. vulgata vertatur: *et quare dicamus quid turpe esse.*" D. W. Sin Codicum plurimorum valeat lectio, vertendum: *turpe quid sit et qua de causa, manifestum fiat (apparcat).*

ib. Ἔστω δὲ ψυχῆ—αἰσχος] Distinctionem hujus loci emendavimus.

—10. μικροπρέπειαν] Poterat Ficinus et fortasse debebat: *illiberalitatem*. Aristotel. Rhetor. I. 9. 12. p. 33. Sylb. p. 68. Gaisf. μεγαλοπρέπεια δὲ ἀρετὴ ἐν δαπανήμασι μεγέθους ποιητικῆ; μικροψυχία δὲ καὶ μικροπρέπεια τὰναντία. cf. Aristot. Ethic. II. 7. IV. 2. De φθόνῳ non magno discrepat a Plotino Demosthenes, qui in Leptinea p. 121. sq. Wolf. ὅτι παντάπασι φύσεως κακίας σημεῖον ἐστὶν ὁ φθόνος.

—12. σκολιὰ πανταχοῦ] Similiter apud Platonem ορθὸς, εὐθύς et σκολιὸς contraria sunt. Gorg. p. 524. c. de anima vitiosa; καὶ πάντα σκολιὰ ὑπὸ ψεύδους καὶ ἀλαζονείας, καὶ οὐδὲν εὐθύ.

cf. Phædr. p. 253. c. de Republ. II. p. 368. (ex Pindaro. vid. Fragg. incerta IV. p. 81. Heyn.) ibid. VI. p. 506. C. cf. Athen. XV. p. 540. Schwgh. et Maxim. Tyr. XVIII. p. 338.

ib. ζῶσα ζῶν τοῦ] "Fortasse leg. ἐαυτῆς, aut quid omisum." D. W. Codices nostri nil amplius exhibent, et eandem lectionem expressit Ficinus.

ib. ὁ, τι ἂν πάθοι—αἰσχος] "Quodcumque *ra-tiatur per corpus, id pro suavi turpitudine accipiens.*" D. W. Dedimus autem πάθη, suadente etiam Dissenio V. D. Prof. Gotting.

—13. αὐτὸ τοῦτο—ἐπακτὸν καλὸν φήσομεν] Sustuli virgulam post αὐτῆ. Ficinus videri possit aliquanto plus in suis Codicibus reperisse. Quod secus est. Neque enim Medicea excerpta a vulgata discrepant. Rinckio necessarium videbatur, pro καλὸν reponere κακὸν, verum sine libris novare nolumus, nec video, quid, si hanc conjecturam accipias, in sequentibus sibi velit, καὶ πολλῶ τῶ κακῶ συμπεφυρμένην.

—14. ἄρα οὐ—φήσομεν] *Nonne dicemus?* Vid. Hoogev. de Particull. p. 74. ed. Schutz. alt. Hermann. ad Viger. p. 824. Heindf. ad Plat. Cratyl. p. 18. sq. ad Phædon. p. 36.

ib. προσγεγονέναι] Plato Hipp. maj. p. 289. d. τὸ καλὸν ἐπειδὴν προσγένηται ἐκείνο τὸ εἶδος. De voce ἐπακτὸν multa posui in Edit. pecul. quæ h. l. omitto, nec necesse est plura addi post Wyttenbachii disputata ad Plut. I. p. 319. sq. ed. Ox. min. in Platoniceis et Plotinianis me continebo. (Vid. p. 56. B. p. 556. B. κάλλος ἐπακτὸν τοῖς σώμασι. Suid. I. p. 785. cf. Zonaras p. 808.) Ἐπακτὸν ἐπαγόμενον ξένον σφροδρόν ἐπακτὸν τῆ ψυχῆ φησι Πλωτῖνος τὴν ἀρετὴν κ.τ.λ. Locus est I. 2. I. ubi vid. Annot. nostr. p. 12. C. Basil. Apud Ciceronem contraria sunt de Harusp. *domesticus natusque luctus*. Idem de Republ.: II. 4. dicit: *merces adventiciæ*, et ibid. II. 15. *transmarinis et importatis artibus*. Ad sententiam de turpitudine animæ cf. eundem de Legg. I. 19. 52. sqq. De naturali pulcritudine, et, quæ ei contraria ponitur, *quæsitæ*, juvabit legisse Philostrati Epistolam quadragesimam. Ad philosopham vero utriusque pulcritudinis notionem facit imprimis Platonis disputatio in Philebo p. 51. c. d. p. 161. sqq. Stallbaum. Adde Hipp. maj. p. 295. c. d. Gorg. p. 474. sq. Ad Plotiniani hujus loci verba faciunt hæc Philonis Judæi de no-

minum mutat. p. 380. Pfeiffier. νομίζοντες ἄριστα κερκίσθαι παρὰ ὀρθῶ λόγῳ τὸ μηδὲν ἀποφαίνειν τὴν ψυχὴν ἴδιον αὐτῆς καλὸν, ἀλλὰ προσγενόμενον ἔξωθεν.

p. 106, 14. ὁ ἐλωβήσατο μὲν αὐτῇ] Phrynich. προπ. σοφιστ. in Bekkeri Anecd. Grr. I. 50. λωβάσθαι τόνδε καὶ τῶδε, αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ. Plato Criton. p. 47. fin. p. 153. Bekk. ᾧ τὸ ἄδικον μὲν λωβάται, ita recte Bekk. pro ὁ, quod F. A. Wolfius receperat. Dionys. Halic. in Excerptt. Antt. Rom. XIII. 4. fin. ed. A. Maii Mediol. princ. κνημοὶ καὶ σπαραγμοὶ συνεχεῖς λωβώμενοι τοῖς χρωσί κ. τ. λ. ubi E. Q. Visconti in Journal des Savans 1817. m. Jun. p. 365. infeliciter conjiciebat τοὺς χρωτάς. Idem Dionys. Hal. A. R. VII. 77. p. 1501. Reisk. ἡ βουλή—ἀναζητήσεται τὸν τῷ θεράποντι λωβησάμενον. Synes. de Provid. I. p. 101. B. καὶ ὅσα λωβάται σώματι. Similiter idem de Regno p. 2. B. ad quem locum consule Krabingeri annot. p. 131. Plotinus p. 435. B. καὶ ὅσα μὲν λωβάται ἀνθρώποις ubi aliquot Codd. et Villoison. Anecd. Grr. II. p. 234. ἀνθρώπους.

— 15. καὶ πολλῶ τῷ κακῷ συμπεφυρμένη] Plato Phædon. p. 66. b. p. 17. Wytt. ἕως ἂν τὸ σῶμα ἔχωμεν καὶ ξυμπεφυρμένη ἢ ἡμῶν ἢ ψυχῇ μετὰ τοῦ τοιοῦτου κακοῦ, ubi in summa sententiæ similitudine constructionis varietas patet. Vid. ib. Wytt. Annot. Plato in Gorg. p. 466. d. ὁμοῦ ἂν πάντα χρήματα ἐφύρετο ἐν τῷ αὐτῷ. Quem locum attigit Wytt. ad Plut. Moral. p. 625. Plura de hoc verborum genere posui in Dionysio I. p. 49. et in Ed. pecul. hujus libri Plotiniani. Cæterum cf. supra p. 13. B. Basil. ἡ ἐπειδὴ κακὴ μὲν ἐστὶν ἡ ψυχὴ συμπεφυρμένη τῷ σώματι.

p. 107, 1. ἀμυδρᾶ τῇ ζωῇ κεχρημένη] Plato Phædro p. 250. b. paucos tantummodo dicit δι' ἀμυδρῶν ὀργάνων agnoscere rerum imagines. Philostratus Vit. Apollon. VII. 14. p. 295. conscientia facit τὰς ἀμυδρὰς καὶ φαντασιώδεις ποιοῦσας ἀληθεῖς ἢ δὴ καὶ πιθανὰς τῷ φόβῳ. cf. Boissonad. ad Philostr. Heroic. p. 299. Plotin. p. 169. A. ubi contraria ponuntur ἀμυδρῶς ὀρᾶσθαι et καθαρῶς ὀρᾶσθαι p. 724. c. 33. A. ἵνα μὴ ἐκπέσης τοῦ καλοῦ εἰς τὸ ἀμυδρᾶ μετοχῇ καλὸν λεγόμενον. p. 725. A. ἐκ σέλαος ἀμυδροῦ, opponitur φωτὸς μεγάλου cf. præsertim p. 714. c. 22. B. qui locus ad nostri loci sententiam facit. Plura in Ed. pecul.

VOL. III.

— 3. τῷ ἔλκεσθαι—φερομένη—ὄλκαϊς] Plato de Rep. IV. p. 4. ἔλκοντα de affectionibus. Idem ibid. V. 7. ubi jungit πέθειν. Contra ἀπάγειν et ἀφέλκειν junguntur ab Aristot. Eth. II. 9. cf. Nostrum ipsum supra p. 50. D. et infr. p. 434. sq. p. 439. B. De illecebris visorum usurpat Arrian. in Epictet. II. 18. 23. p. 279. sq. Schwgh. loco gravissimo, qui totus cum Plotiniano debet componi: θέλησον ἀρέσαι αὐτὸς ποτε σεαυτῷ, θέλησον καλὸς φανῆναι τῷ θεῷ—et in extremo: ταῦτα ἀντιτιθεῖς, νικήσεις φαντασίαν, οὐχ ἔλκυσθήσῃ ὑπ' αὐτῆς (non traheris a viso). Multo plura dedi in Ed. pecul. p. 249—255.

— 5. πολλὸν—τοῦ σώματος ἔχουσα ἐγκεκραμένον—κράσει—] et supra κεκραμένην, in quibus verbis potestas adulterandi, polluendi inest. Plato Phædro p. 256. e. σοφροσύνη θνητῇ κεκραμένη. Ad sententiam cf. 1 Epist. Joann. V. 24. Rom. VII. 24. et Æneas Gazæus in Max. Bibl. Patrum Tom. VIII. p. 664.

— 10. ἀπεμάξατο] “Basil. ἀπεδέξατο. Cod. Voss. ἀπεμάξατο, rectius.” D. W. De hoc verbo vid. Spanh. ad Callim. Del. 14. et Hemsterh. ad Polluc. IX. 130. p. 116. Plotiniani loci sententiam quod attinet, confer hos locos: Platon. Tim. p. 50. b. c. et Chalcidium in eum p. 427. Meurs. Plutarch. Sympos. V. p. 672. E. Plotin. p. 415. A. p. 480. A. et similes locos, quos collegit Wytt. ad Plut. de Educat. puerorr. p. 83. sq. et ad librum de Isid. et Osir. p. 284. sq. et ipse apposui in Ed. pecul. p. 258—260. et Zelius denique meus ad Aristot. Eth. Nic. IX. 12. in Commentar. p. 421. ex quo loco Aristoteleo hæc tantummodo apponam: δοκοῦσι δὲ καὶ βελτίους γίνεσθαι ἐνεργούντες, καὶ διορθοῦντες ἀλλήλους· ἀπομάπτονται γὰρ παρ' ἀλλήλων οἷς ἀρέσκονται. Cæterum quod Ficinus vertit: “quæ a limo vel cæno contraxit,” magis proprie debebat: “a luto vel cæno.” Sic enim Latini, (ut ex veteribus Glossariis docuit Hemsterh. ad Lucian. Prometh. I. p. 203. Bip.) πηλὸν et βόρβορον distinguunt. cf. Dorvill. ad Chariton. p. 222. Lips. et Interpr. ad Evang. Joann. IX. 6.

ib. φ—τὸ αἰσχρὸν προσθήκη—αἰσχρὰν—ψυχῇ] Debebat Ficinus: “Cui sane turpitudine (tantquam) accessio alienæ naturæ accidit.” Ita enim omnes Codd. et ipsa ed. Basil. Fons est in loco Platonis Sophist. p. 227. sq. καὶ ψυχῆς ἄρα καθόσον

H

ἂ εὐρίσκομεν κακίας ἀφαρρεσίν τινα, καθαρμὸν αὐτὸν λέγοντες ἐν μέλει φθεγγόμεθα—καὶ μάλα γε—Δύο μὲν εἶδη κακίας περὶ ψυχὴν ῥητέον. τὸ μὲν οἶον νόσον ἐν σώματι, τὸ δὲ οἶον αἰσχος ἐγγινόμενον. (cf. de Republ. IV. p. 444. d. et Alcib. I. p. 116.) Plotinus de pulcritudine turpitudini non obnoxia p. 722. C. 32. D. μὴ γὰρ ἂν τολμήσαι ἐκεῖνα οἶά ἐστιν (sc. αὐτὰ τὰ καλὰ) εἰς βόρβορον σωμάτων ἐμβῆναι καὶ ῥυπάναι ἑαυτὰ καὶ ἀφανίσαι. Nostro autem cum loco confer Porphyrii Sententt. 34. p. 236. Lond. Hermiam in Plat. Phædr. p. 98. Persii Sat. IV. 29. Evang. Matth. XXIII. 27. Io. Chrysost. de Sacerdotio VI. 2. p. 324.

p. 107. 11. καὶ ἔργον αὐτῶ] Fic. *operæ pretium erit*. Ego malo: *opus est*. Vid. Xenoph. Cyrop. II. 3. 5. Agesil. X. 1. Nisi malis: *eique difficile fuerit*. Vid. Hesych. et Suid. et Sturzii Lex. Xenoph. in ἔργον, et Ruhnken ad Porphyr. de Nymphar. Antr. c. 4. p. 4. Gœnsii. Alia sententia dicitur: *ἔργον τινός ἐστι: Obnoxium est alicujus*. Perizon. ad Ælian. V. H. III. 18. Wernsd. ad Himer. XIV. 32. p. 664.

ib. εἴπερ πάλιν καλός] “Cod. Voss. εἴπερ ἔσται π. κ. rectius.” D. W. Vid. Var. Lect. Cæterum Plato post εἴπερ verbum sæpiuscule omittit, ut de Republ. VI. p. 497. e. Parmenid. p. 150. b. ubi consule Heindf. p. 255.

ib. ἀπονηφαιμένῳ καὶ καθηραμένῳ] Cogitanda sunt ἀπονήματα et καθάρσια i. e. purgatoria et ablutiones et expiationes, quibus flagitia expiabantur. Vid. Juliani Orat. I. p. 39. D. et ad eum locum Ez. Spanhem. p. 259. sq. et Wyttenb. p. 212. ed. Schæfer. adde Proclum in Alc. pr. c. 4. p. 9. ed. nostr. ibiq. annot.

— 12. Αἰσχρὰν—ψυχὴν—νεύσει πρὸς σῶμα] Plato Sophist. p. 227. sq. Protagor. p. 459. sq. Clem. Al. Strom. V. p. 705. Stob. Eclogg. T. I. p. 342. Heeren. : Πλάτων μῆτε βαρὺ μῆτε κοῦφον εἶναι τι φύσει ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ὑπάρχον. Ἐν δὲ ἀλλοτρίῳ γενόμενον τότε νεύσει ἰσχειν, ἐκ δὲ τῆς νεύσεως ῥοπὴν ἴησι πρὸς βαρύτητα ἢ κοφότητα, cf. Platon. Tim. p. 62. sqq. de Republ. IX. p. 586. A. et consule de Platonicorum νεύσει. Tib. Hemsterh. in Lucian. Somn. p. 196. Bip. Adde Procl. in Alc. pr. 13. p. 39. nostr. ubi δαιμόνων χθονίων ἐμβολαὶ (ita legendum i. e. *impetus*) ἀπὸ τῶν ἀχράντων εἰς τὴν ὕλην προκαλοῦμεναι.

— 14. μὴ καθαρῶ, μηδὲ εἰλικρινεῖ εἶναι] Ante

oculos habuit Platonis Sympos. p. 331. E. cf. Phileb. p. 401. D. p. 80. et p. 216. ed. Stallb. Phædon. p. 16. Wyt. ibiq. annot. Valcken. Scholl. in N. T. ad I. Cor. V. 8. p. 181. sq. et Plotin. p. 721. c. 30. C.

ib. ὡσπερ χρυσῶ—γεώδους—ἀφέλοι—χρυσὸς—καλὸς—μονούμενος] In Ed. pecul. p. 267. sqq. plura exposui, quo ratio aperiretur, cur Plotinus et hoc loco et aliis, v. c. de *intelligib. pulcr.* p. 544. B. auri purgati similitudinem ad declarandam animæ naturam præstantiamque transtulerit. Tu vid. Plat. Phædon. p. 81. c. Conviv. p. 216. Sophist. p. 228. c.—e. Apollo de Augusto apud Julian. in Cæsarr. p. 309. ἐγὼ γὰρ αὐτὸν τούτῳ Ζήνωνι παραδοῦς, αὐτίκα ὑμῶν ἀποφανῶ χρυσὸν ἀκίρατον, ubi vid. Spanhemii Epreuve de Remarques p. 24. adde Plutarch. de Discrim. Adulat. et Amici p. 65. B. p. 246. ed. Wyt. hujusque animadv. p. 500. ed. Ox. min. Adde Plotin. de Immort. Animæ p. 465. B. C. cf. supra p. 51. B. χρυσὸς τε δὴ πῶς καλόν; et ad hanc sententiam adhibe Platon. Hipp. maj. p. 146. sqq. Heindf. Arriani Dissertatt. Epictett. I. 1. 51. et Iamblich. de Vit. Pythag. §. 153. p. 129. Kusteri.

— 15. ἀναπεπλησθαι] *pollui*. Vid. Ruhnken. ad Tim. Lex. Platon. p. 30. sq.

— 16. αὐτῶ—μόνῳ] i. e. *et secum solo cohabitans*: applicavit suo more Marsilius.

p. 108, 3. καθαρθεῖσα ἂ ἔχει σωματωθεῖσα] “Purgata ab iis rebus, quas consuetudine corporis acceperat. Aliter Ficin. fortasse quid aliud in suo libro legit.” D. W. Ego non crediderim. Nam ita solet nonnunquam Ficinus, nec libri Medicei, quibus usus est, quidquam variæ lectionis h. l. offerunt. Hinc σωματώσις et σωματοποίησης Hermetis ap. Stob. Eclogg. p. 730. Heer. Hinc etiam et ἐνσωματοῦσθαι et μετενσωματοῦσθαι et μετενσωμάτωσις. Vid. Olympiod. et Wyttenb. in Phædon. p. 210. Hermias in Plat. Phædr. p. 167. et Plotin. p. 378. F.

ib. καὶ μέλασα μόνη] Vid. proxime laudata ad verba χρυσὸς μονούμενος. Cæterum ipsa μόνα ita explicata a nonnullis, ut ἀπὸ τοῦ μένειν ἀρεπτος ducta. Vid. Theon. Smyrnæi Math. p. 25. Bullialdi. Plura in eandem sententiam congescit Io. Laurent. Lydus de mensibus vett. Romm. II. 3. 5. ubi v. c. mens (ὁ νοῦς) aliquoties dicitur

μένων καὶ ἐστώς. Origo harum sententiarum et locutionum repetenda est e scriptis Pythagoreorum. Vid. plura ibi collecta in editione (Lydi) Roetheri mei, Darmstad. 1826. p. 40. sqq. Quo magis autem anima sejuncta a sensibus secum ipsa sola est, eo ea similior fit menti, ex doctrina quidem Plotiniana.

—4. ἀπεθήκατο] i. e. *expurgare solet*. Res nota. Platonis causa vid. Heindf. ad Phædr. p. 275. et ad Phædon. p. 78.

—5. ὡς ὁ παλαιὸς λόγος κ. τ. λ.] “Ex Platone in Phædone.” *D. W.* ubi vid. Wyt. Annot. p. 176.

ib. καὶ ἡ σωφροσύνη κ. τ. λ.] Plato Phædon. p. 69. c. p. 21. Wyt. p. 27. Bekk. τὸ δ' ἀληθὲς τῶ ὄντι ἢ καθαρόσις τις τῶν τοιούτων πάντων, καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀνδρία καὶ αὐτὴ ἡ φρόνησις (ita etiam suo in exemplo Plotinum legisse arguit hic ipse locus ipsius) μὴ καθαρός τις ἦ. καὶ κινδυνεύουσι καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὗτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοί τινες εἶναι, ἀλλὰ τῶ ὄντι πάλα ἀντίτρεσθαι, ὅτι ὅς ἂν ἀμήγυτος καὶ ἀτέλεστος εἰς Ἄιδου ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται, ὃ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκείσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει, Iamblichus de anima ap. Stob. Eclogg. p. 1056. sq. Heer. Πλωτῖνος δὲ καὶ οἱ πλείστοι τῶν Πλατωνικῶν ἀπόθεσιν τῶν παθῶν—τὴν τελεωτάτην κάθαρσιν ὑπολαμβάνουσιν. De voce τελεταί, deque ratione initiorum apud veteres vid. Ruhnck. ad Tim. p. 251. Ast. ad Phædr. p. 230. et quæ plura disputavimus in libro de Symbolica et Mytholog. Vol. III. et IV. v. c. III. 412. 422. IV. 189. 499. 510. ed. alter. Sequentia de *virtutibus* tractavimus supra ad I. 2. 1. ed. sqq. p. 11. sqq. ed. Basil.

—7. εἰς ἄδου κείσεσθαι ἐν βορβόρῳ] De constructione cum Accusativo. vid. Wessel. et Valcken. ad Herodot. VIII. 60. v. VIII. 71. Porson. ad Eurip. Phœniss. 1381. Lobeck. ad Sophocl. Aj. 80. Sed h. l. jungendum est κείσεσθαι ἐν βορβόρῳ.

ib. εἰς ἄδου] pro ἐν ἄδου, quod posterius Plotinus posuit, quoniam continuo additurus erat ἐν βορβόρῳ. cf. Act. Apostol. II. 27. et Raphelii Obs. II. p. 127. De formula autem vid. Wyttenb. ad Plutarch. de auid. poett. p. 222. qui etiam hunc Plotini locum adhibuit.

—8. διὰ κάκη] Plato Phædr. p. 345. B. βρῆ-

οι γὰρ ὁ τῆς κάκης ἵππος μετέχων. Vid. Ruhnck. ad Tim. p. 152. Photii Lex. in voc. Schleusn. Cur. noviss. in Phot. p. 92. Adde Plotin. III. 1. 8. VI. 7. 28. p. 719. ubi ed. Basil. perperam κακίμ.

ib. τὸ μὴ καθαρὸν—ῦες—τῶ τοιούτῳ] Junge alterum locum infr. p. 56. G. τῇ ψυχῇ καταδύσεται εἰς σκοτεινὰ—βάθη—σκιᾶς συνέσται. Plutarch. Sympos. IV. p. 671. A. p. 742. Wyt. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ θολερὸν περὶ τὴν δίαταν τοῦ θρέμματος ἔχει τινὰ πονηρίαν· οὐδὲν γὰρ ἄλλο βορβόρῳ χαῖρον οὕτω καὶ τόποις ῥυπαροῖς ὀρῶμεν, ἔξω λόγου τιθέμενοι μετὰ τὴν γένεσιν, καὶ τὴν φύσιν ἐν αὐτοῖς ἔχοντα τούτοις. Plato Phædr. p. 256. D. εἰς γὰρ σκότου καὶ τὴν ὑπὸ γῆς πορείαν. Marc. Antonin. V. 10.: ἐν τοιούτῳ οὖν ζόφῳ, καὶ ῥύπῳ, καὶ τοιαύτῃ ῥύσει (Cod. Darmst. plane uti Gataker. conjecerat sero ῥήσει.). Aristid. Eleusin. T. I. p. 259. Jebb. ἐν σκότῳ τε καὶ βορβόρῳ κεισόμενος. Cf. Nostrum p. 80. E. F. Plura dedi in Ed. pecul. ubi Lysidi Pythagoreo ap. Iamblich. V. Pyth. §. 77. reddidi ἐπαφάνιζεν pro ἡφάνισεν.

—9. τί γὰρ ἂν καὶ εἴη σωφροσύνη ἀληθῆς, ἢ] De hac formula et similibus monuerunt Gatak. ad M. Antonin. XII. 16. Heindf. ad Platon. Phædon. p. 32. et Boissonad. ad Philostr. Heroic. p. 439. Galen. Protrept. c. 6. fin. τί γὰρ ἂν καὶ πάθειεν. De σωφροσύνῃ pluribus agit Plato de Rep. IV. p. 430. D. sqq. De Legg. III. p. 172. et Aristot. Rhet. I. 9. p. 32. sq. Sylb. p. 66. ed. Oxon. noviss. Cf. quæ supra posuimus ad librum de *Virtutibus*, I. 2. p. 11. sq.

—11. Ἡ δὲ ἀνδρία, ἀφοβία θανάτου] Plat. Cratyl. p. 414. d. de Rep. IV. p. 346. sqq. Lach. p. 198. add. Alc. pr. et Olympiod. in eum p. 116. sqq. et cf. supra ad I. 2. p. 12. sq.

—12. ὃ δὲ ἐστὶν ὁ θάνατος κ. τ. λ.] Quod vero mortem attingit, est mors,—vel: Quod si quaris, mors quidnam sit, est &c. Plenius Plato Euthyd. p. 271. ὃ δὲ σὺ ἐρωτᾷς τὴν σοφίαν αὐτοῖν, θαυμάσι' ᾧ Κρίτων (sc. εἰσί) πάνσοφοι ἀτεχνῶς. cf. Gorgiam. p. 483. p. 121. a. ib. Heindf. De morte cf. quæ indigitavimus ad p. 54. D. et pag. hac ipsa 55. A. Adde Epist. Pauli ad Romm. VII. 24. et Philon. Jud. Leg. Allegor. I. p. 180. Pfeiff. ὃ μὲν οὖν ἀνθρώπου θάνατος χωρισμός ἐστι ψυχῆς ἀπὸ σώματος. ὃ δὲ ψυχῆς θάνατος, ἀρετῆς μὲν φθορά ἐστὶ κακίας δὲ ἀνάληψις. cf. Plat.

Phædon. p. 64. p. 40. Wytt. et Gorg. p. 524. B.

p. 108, 13. μεγαλοψυχία δὲ δὴ ὑπεροψία τῶν τῆδε] Plato Alcib. I. 140. c. Aristot. Rhet. I. 33. Eth. Nicom. I. 10. IV. 3. Ei contraria μικροψυχία, *abjectus demissusque animus.* cf. Grævius ad Cic. Epist. ad Att. IX. 11. p. 65. ubi, quod Codd. vulgo exhibent μικροψυχία, non Græcum esse docet. Vid. etiam supra ad p. 54. C. Plura apposui in Ed. pecul.

— 14. ἡ δὲ φρόνησις—ἐν ἀποστροφῇ τῶν κάτω] Plato de Legg. III. p. 129. Aristotel. Rhet. I. 33. Eth. VI. 5. p. 102. sq. Sylburg. Ad ἀποστροφῇ τῶν κάτω cf. infr. p. 56. E. et quæ supra posui ad I. 2. 4. p. 14. B.

— 15. γίνεται—ἡ ψυχὴ—ὁμοιωθῆναι τῷ θεῷ] Plato de Rep. X. p. 613. a. coll. VI. p. 500. c. d. Legg. IV. p. 716. b. c. et inprimis Theæt. p. 176. b—e. Aristid. Orat. Platon. T. II. p. 154. Jebb. Plutarch. d. S. N. V. p. 15. et p. 27. ed. Wytt. et cf. Morgenstern. de Plat. Rep. p. 153. sqq. denique componendus cum nostro loco alius Plotinianus est p. 719. infr. p. 720. supr. quocum comparandi Porphyrius de gradibus, quibus pervenitur ad Deum in Sententt. n. 34. Iamblich. de Myst. Æg. X. 7. p. 178. Gal. et Epist. I. ad Corinth. I. 30. Inspice etiam Procli Inst. Theol. cap. 194. p. 290. ed. nostr. De sententia aliquid jam monere me memini ad extrema verba capitis quinti supra p. 55. A.

p. 109, 2. νοῦς δὲ—τὸ κάλλος αὐτῆ οἰκείου κ.τ.λ.] Cicero Acadd. II. 12. “id quod accommodatum ad naturam appareat (Græci οἰκείου appellant).” Cf. supra annotata ad p. 54. D.

— 4. ὁμοιωθῆναι εἶναι θεῷ, ὅτι—τῶν ὄντων] “Cod. Vossian. addit εἶναι ante θεῷ, bene.” *D. W.* Recepimus ex codicibus nostris plerisque, et ex Ficino, qui e Mediceis libris adoptavit et vertendo reddidit. Ad sententiam cf. Plotin. *de Bono et Uno* p. 768. A. Augustinum in Epist. ad Marcellum 138. p. 412. et in Confess. X. 53. cf. et supra p. 51. G.

— 6. ἡ δὲ ἑτέρα φύσις, τὸ αἰσχροῦν] Hæc fluxerunt ex Platonis doctrina ἑτέρου sive θατέρου. Vid. Timæum 35. sq. Plutarch. de virtutib. p. 441. sq. Pollux V. 169. sq. et cf. Ast. ad Plat. Phædr. p. 290. adde Plotin. supra p. 54. F. p. 463. A. p. 559. A.

— 7. ὥστε κάκεινο ταῦτόν] “Cod. Voss. [et tres alii, iique boni. vid. varr. lectt.] κάκεινο. Fortasse legendum κάκεινος, i. e. etiam illa ratione.” *D. W.* Guil. Rinckius tuetur in hac vovula lectionem vulgatam. Locum autem ita distingui et legi jubet: τὸ αἰσχροῦν, τὸ δ' αὐτὸ καὶ πρῶτον κακόν' ὥστε κάκεινο ταῦτόν τ' ἀγαθόν τε καὶ καλόν, ἡ κ. τ. λ. Ego mutare in ejusmodi loca religioni duxi. Eidem Rinckio placet οὖν πρæ αὐ et δὴ. Atque illud Ficinus expressit. Nos melioribus libris obtemperavimus.

— 9. καὶ τὸ πρῶτον θετέον τὴν καλλονὴν—τὰ δὲ ἄλλα ἤδη καλά] Est locus primarius. Plato ipse hoc decretum, quo *Pulcrum ipsum idem esse ponitur ac Bonum*, nunc strictim tangit, nunc dubitanter profert, nunc vero e suis causis repetitum certius fidentiusque confirmat. Tu adi Lysid. p. 216. D. Hipp. maj. p. 296. sq. Alcib. pr. p. 115. sq. et inpr. Philebum p. 64. sq. Etiam Plotinus redit sæpissime ad hunc locum qui est *de Bono eodemque primo pulcro, deque gradibus pulcritudinis.* Vid. p. 291. D. E. p. 556. C. D. p. 557. sq. p. 714. sq. præsertim p. 724. sq. Hos locos tractavi in Ed. pecul. p. 294—298.

— 12. Καὶ τὰ σώματα—ψυχὴ ἤδη ποιεῖ] “Anima reddit corpora pulcra.” Hanc sententiam explicat Plutarchus in fragmento libri amissi *pro pulcritudine*, ap. Stob. Serm. 63. p. 408. p. 496. Gaisford. quem locum supra laudavi. Cf. etiam Plotin. p. 715. C. Coniunctum autem est hoc decretum cum altero Platonico: *corpus ab anima gigni*; de quo vid. Tim. p. 107. sq. et Plutarch. in Quæst. Platonn. p. 1002. F.

— 13. ὦν ἂν ἐφάφηται] Aristænet. Epist. I. 12. 3. p. 57. Boisson. καὶ κάλλους ἐφάπτεται. Alciphron. Epist. III. 12. p. 50. Wagn. ἐφάφασθαι μουσικῆς. Et tralate sæpissime ap. Platonem, ut in Phædr. p. 273. A. Phædon. p. 18. Wytt. Sympos. p. 212. p. 446. Bekk. Plutarch. in Numa c. 8. ἐφάπτεσθαι θεοῦ, mente Deum assequi. Hermias in Phædrum p. 75. ἐφάπτεσθαι τῆς γενέσεως. cf. Plotin. I. 1. p. 5. et VI. 2. 20. VI. 2. 22.

— 15. ἀναβατέον—καλόν] Plotin. p. 708. c. 16. χρὴ δὲ μὴ ἀεὶ ἐν τῷ πολλῷ τούτῳ καλῷ μένειν, μεταβαίνειν δ' ἔτι πρὸς τὸ ἄνω αἴξαντα, καὶ ἀφέντα τοῦτο.

p. 110, 1. εἴ τις οὖν εἶδεν αὐτὸ, οἶδεν] “Si quis vero vidit, novit.” Ita nunc scribendum duxi primum commotus auctoritate plerorumque librorum nostrorum, deinde quod Plotinus in spectanda pulcritudine plurimam vim inesse docet et in antecedentibus p. 53. C. jam dixerat, qui pulcrum non viderit, eum de eo loqui non posse, tum quod p. 56. A. idem repetit, τοῦτο οὖν εἴ τις ἴδῃ. Ita corrigendum esse etiam Rinckius meus mihi persuasit. Cæterum de his formis εἶδεν, οἶδεν vid. Etymol. M. p. 296. Sylb. et Wyttenb. ad Posidonii Reliquias p. 277.

ib. ἐφετὸν—ἡ ἐφεσις πρὸς τοῦτο] Plotin. p. 712. A. infr. Ἄρ’ οὖν ἐφετὸν τὸ ἀγαθὸν φήσομεν cf. 714. A. Dionys. Areop. de Divinn. nomm. 4. p. 567. Fons in Platone. Hermias in Phædrum p. 111. αἱ θεαὶ ψυχὰς—ἐφιέμεναι τοῦ θεοῦ κάλλους. Proclus Inst. Theol. c. 8. Idem in Alc. I. p. 328. 336. ed. nostr. Olympiod. ib. p. 117. 121. ubi ita concludunt hi interpretes Platonis: “Si igitur omne bonum est appetibile, omne appetibile amabile, omne amabile autem pulcrum: consequenter omne pulcrum est bonum.” Cum universo autem loco nostro componendus est alter Plotinianus, de intelligib. pulcrit. p. 551. A.

—2. τεῦξις δὲ αὐτοῦ] Vid. supr. I. 5. 2. et quæ ibi apposui ad p. 43.

—3. καὶ ἀποδουμένους ἡμφιέσμεθα] Plato Gorg. p. 523. πολλοὶ οὖν—ψυχὰς πονηρὰς ἔχοντες ἡμφιέσμενοι εἰσὶ σώματα—κατὰ κ. τ. λ. De tralato usu vocis χιτῶν similiumque vid. Wyttenb. Epist. Crit. p. 49. sq. Nostro cum loco congruunt Porphy. de Abstin. I. 31. p. 52. Rhoer. Proclus in Inst. Theol. §. 208. p. 312. ubi vid. Annot. nostr. Justin. Martyr. Dial. cum Tryphone p. 385.

ib. ἡμφιέσμεθα· οἶον ἐπὶ τὰ ἅγια—καὶ τὸ γυμνοῖς ἀνιέναι] Licet in Plotino non insolens sit confusio membrorum orationis: tamen h. l. Rinckius bene vidit, constructioni consuli ita posse, ut colon reponatur pro commate ante ἕως, ut verba οἶον ἀνιέναι pro parenthesis habeantur. Itaque distinximus.

—4. ἐπὶ τὰ ἅγια τῶν ἱερῶν τοῖς ἀνιούσι] Cf. p. 56. e. ἔνδον ἐν ἁγίοις ἱεροῖς μένον. Unde etiam nostro loco Ficinus vertit: in sancta sanctorum penetrat. Cui interpretationi quodammodo fa-

vere videtur alius locus Nostri p. 770. Sed licet de templo accipias, necessario tamen cogitanda sunt nostro loco sacra arcana sive mystica. Atque cum Plotinus posuerit ἐπὶ τὰ ἅγια, non εἰς τὰ ἅγια, consultius videtur, locum accipi de sacrificiis arcanis. Jam si quis objiciat, ante sacrificia perpetranda vestes depositas esse, eum ego monitum volo, non de justis sacrificiis cogitandum esse h. l., quibus hostiæ mactantur, sed de ejusmodi oblationibus, ubi flores, sarta, fructus porriguntur Diis. Atque hujuscemodi sacra a nudis hominibus sæpius administrata esse, arguunt tot imagines in vasis Græcorum pictis conspicuæ. Qui autem sacris Eleusiniis initiari vellent, per gradus ascendebant ad summa; quorum primus est καθαρμός. Inde noster καθάρσεις. Nec minus in iisdem Mysteriis vestes depositæ. Unde item Plotinus ἱματίων ἀποθέσεις—γυμνοῖς ἀνιέναι. Quod vero Plotinus dicit τοῖς ἀνιούσι et ἀναβαίνειν: sunt hæc verba hac in re solemnia, ut ἀνέρχεται. Cf. etiam Noster p. 720. c. 28. Uberius hæc omnia exposuimus, locis quoque veterum additis, in ed. pecul. p. 305—309.

—5. ἕως ἂν τις παρελθῶν—ἴδῃ] “Cod. Leid. Voss. ἀνελθῶν. In eodem deest ἀλλότριον. Fortasse recte.” D. W. Ficinus aut nimium sibi indulsisse, aut sic legisse putandus est: ἀπελθῶν—πάν ὅσον ἀλλότριον τοῦ θεοῦ προέμενος.—Ego, qui in plurimis libris reperissem παρελθῶν et ἀλλότριον, quod inde pendet, non dubitavi inferre in ordinem. Lucian. T. IX. p. 382. Bip. παρελθεῖν πάντας εὐδαιμονία. Plotinus de anima in multitudinem prolapsa p. 761. παρέρχεται οὖν τὸ ἐν, εἰς ἀριθμὸν καὶ πλήθος ἐλθοῦσα. Cf. Matthiæ Gramm. §. 518. 522. Adde Eudociæ Violetum: p. 291. ἄχρις οὗ τὰς κολάσεις παρέλθοι. Itaque noster locus ita est vertendus: “Quousque *præversis* in ascensu omnibus, *quæ aliena sunt* a Deo.” Ad sententiam cf. Platon. Symp. c. 29. Politicum p. 158. c. 26. Procl. Alc. pr. 249. ed. nostr. Cæterum de voce ἀπόθεσις, rariore usu, et scriptoribus sacris et ecclesiasticis familiari, de *deponendis animi aut corporis vitiiis* monuit Wyttenb. ad Plut. p. 789. ed. Ox. min.

—7. ἀφ’ οὗ πάντα ἐξήρηται] Vid. Suidam I. p. 771. Kust. ubi etiam de constructione cum prepositione ἐκ. Cf. etiam Budæi Comm. Ling. Gr. p. 739. Interpr. ad Thom. Mag. p. 327.

Schweigh. Lex. Polyb. p. 226. ubi etiam de constructione cum Genitivo et Dativo.

p. 110, 8. καὶ ζῆ καὶ νοεῖ—καὶ τοῦ εἶναι] Cf. Plotin. de numeris p. 690. B. sq. Procl. in Alcib. pr. p. 249. ἰδὲ ζωὴν ζέουσαν καὶ ἀγρυπνον νόησιν καὶ μηδενὶ λείπουσαν εἰς τὸ ζῆν.

— 9. τοῦτο εἶ τις ἴδοι] “ Refertur ad Platonis dictum Phædr. p. 346. E. [p. 251. Steph.] ut Ciceronianum Offic. I. 5. Fin. II. 16.” D. W.

— 10. βουλόμενος αὐτῷ συγκραθῆναι] Interpr. ad Herodot. IV. 152. fin. Valeken. ad Eurip. Hippolyt. 253. idem ad Hebr. IV. 2. in Scholis in N. T. II. p. 473. sq. Timæus Locr. de Anima mundi p. 548. Gal. Plato Legg. X. p. 324. Habet autem intimæ conjunctionis vim, sive eam mixturam declarat, unde unum prorsus existit. Pollux VIII. 151. συννηῶσθαι· συγκεκράσθαι· ἀνακεκράσθαι. Proclus in Alc. pr. p. 321. sq. ed. nostr. καὶ τὸ καλὸν τέλειόν ἐστι καὶ ἀγαθὸν καὶ πάντως δίκαιον, καὶ τὸ δίκαιον τῷ καλῷ καὶ τῷ ἀγαθῷ συγκεκράται· καὶ τὸ μὲν ὑποκειμενον ἐν, οἱ δὲ λόγοι διάφοροι. Origenes περὶ εὐχῆς p. n. Wetsten. ἀνακραθῆναι τῷ πνεύματι. Gregor. Naz. Orat. XXXV. p. 575. Α. ἄνθρωπος συνακεκράθη θεῷ. cf. Orat. I. p. 11. C. Plotin. IV. 2. extr. V. 5. 2. pr. VI. 6. 18. VI. 7. 35.

— 12. τῷ—ἰδόντι—ἐπὶ καλῷ ἄγασθαι] Proprie potestas fit, contingit. Sic sæpius ὑπάρχει. Plato Hipp. maj. p. 292. ὁ (τὸ καλὸν) παντὶ ᾧ ἂν προσγένηται, ὑπάρχει ἐκεῖνῳ καλῷ εἶναι. cf. Symp. c. 29. et vid. Wytt. ad Selectt. Historr. p. 381. Dio Chrysost. 29. p. 538. ὀλόκληρον δὲ καὶ ἀληθινὸν κάλλος [θαναστὸν] οὐπὼ (τῷ addit Reisk.) ὑπῆρξεν (non dum cuiquam adfuit) ὥσπερ τῷδε.

— 13. καὶ ἐκπλήττεσθαι ἀβλαβῶς] Plato Hipp. maj. p. 303. c. De voluptatibus, quæ in pulcritudine versantur, ὅτι ἀσυνέσταται αὐταὶ τῶν ἡδονῶν εἰσι καὶ βέλτισται. Marc. Antonin. IV. 8. ὁ χεῖρω αὐτὸν ἑαυτοῦ ἄνθρωπον οὐ ποιεῖ, οὐδὲ βλάπτει (addit liber Darmstad.) κ. τ. λ. Plutarch. de Pulcrit. ap. Stob. Serm. 63. p. 410. p. 501. Gaisf. τὰ μὲν γὰρ τῆς ψυχῆς κάλλη καὶ σωτηρίας (fort. καὶ σώματι σωτηρίας Wytttenb.) ἐλπίδες εἰσὶ κ. τ. λ.

ib. καὶ ἐρᾶν ἀληθῆ ἔρωτα κ. τ. λ.] In Ed. Florent. Latin. pr. virgulam non positam post πόθους in Græcis fuisse arguit. Male. Ficinus: “ vero summoque afficiatur amore: acres affectus aliosque amores irrideat cet.” Nos, etiam Dis-

senio probante, mutavimus distinctionem, junximusque bina membra καὶ ἐρᾶν ἀλ. ἔρωτα καὶ δριμ. πόθους, hac sententia: “ et ardere vero amore acribusque affectionibus, reliquos vero amores irridere.” Δριμὸς autem vocabulum μέσον est, et haud raro designat prudens, sagax. Aristoph. Gramm. ap. Eustath. in Odys. γ. p. 110. ed. Basil. cf. Gatak. ad Marc. Ant. V. 5. p. 142. (p. 187.) Et vero bono sensu vocem ipsi amori junxit Plutarch. in Numa XVI. 2. ἔρωτα δριμὴν εἰρήνης. Nostrum locum expressit Procl. in Alcib. pr. 100. p. 330. ed. nostr. καὶ εἶ τις ἑαυτοῦ συναισθάνεται, πάντως που οἶδεν, ὅτι τοῦτο τὸ ἀγαθὸν δριμυτέρους ἔχει τοὺς ἔρωτας· τῶν ἐν αἰσθήσει καλῶν τὸ ἄρα ἀγαθὸν καλὸν ἐστι. Sententia autem debetur Platoni in Symp. p. 210. sq. p. 443. sq. Bekk. Add. Plotin. de intellig. pulcrit. p. 549. B. C. et p. 556. A. B.

— 16. ὅσοι, θεῶν εἶδεσιν ἢ δαιμόνων κ. τ. λ.] i. e. forte occurrentes, casu obviam facti Diis cet. Hic primum redigenda sunt in memoriam quæ Græci veteres vulgo de Deorum Dearumque ἐπιφανείαις tradita acceperant. Vid. Interpr. ad Homer. hymn. in Cer. v. 275. Heynium Excurs. IX. ad Iliad. Vol. IV. p. 191. sqq. Deinde Philosophos quod attinet vid. Platon. Epinom. p. 1010. Cic. de N. D. I. 18. 27. II. 23. Juliani Orat. VII. p. 408. sq. Iamblich. de Myst. I. 17. Componendus est autem cum Plotino Marc. Antonin. III. 6. p. 76. unde extrema duntaxat adscribam: εἰ τούτου (τούτων Cod. Darmst.) φημὶ κρείσσον τι ὄρᾶς, ἐπ' ἐκεῖνο ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τραπόμενος, τοῦ ἀρίστου εὐρισκομένου ἀπόλαυε (plane uti Plotinus in proximis: μένων ἐν τῇ θεῷ—καὶ ἀπολαύων αὐτοῦ)· εἰ δὲ μηδὲν κρείττον φαίνεται ἐνιδρυμένου ἐν σοι (ἐν σοὶ rectius Cod. Darmst.) δαίμονος—εἰ, τούτου πάντα τὰ ἄλλα μικρότερα καὶ εὐτελέστερα, μηδενὶ χῶραν δίδου ἐτέρῳ.

p. 111, 1. τί δῆτα οἰόμεθα εἶ τις κ. τ. λ.] Hæc et sequentia verbotenus propemodum e Symp. Platonis ducta sunt, p. 211. d. e. p. 244. sq. Bekk. Cf. præterea Phædon. p. 70. Wytt. Parmenid. p. 212. Heindf. de Republ. V. p. 476. Cratyl. p. 439. e. De discrimine inter τὸ αὐτὸ καλὸν et τὸ ἀεὶ καλὸν vid. Procl. in Tim. p. 73. Hoc agnoscit Cod. Darm. in Marco Ant. V. 3. pro ἀλλὰ ἔκαλον, ubi Gatak. in marg. conjiciebat ἀλλὰ εἰ καλόν.

p. 111, 2. μὴ σαρκῶν—ἀνάπλευσιν] Vid. Sympos. l. l. Secundus in Sentent. p. 638. Gal. τί ἐστι κάλλος; φυσικὴ ζωγραφία, ἀπαράμουνον ἀγαθὸν, σεσαρκωμένη εὐτυχία—ἀνθος μαραινόμενον κ. τ. λ. Cf. Interpr. ad Pauli Epist. I. Corinth. XV. 50. Plura posui in Ed. pecul.

— 3. μὴ ἐν γῆ, μὴ ἐν οὐρανῷ] Vid. Platon. Sympos. l. l. et cf. Wyttenb. ad Phædon. p. 219. Add. Plotin. p. 546. C. 727. C. Dionys. Arcop. de Div. nomm. 4. p. 569. Themist. Orat. XIII. p. 164.

ib. ἐπακτὰ—καὶ οὐ πρότα] Cf. supra p. 54. D. et adde p. 724. c. 33. C. denique Proclum in Tim. p. 128.

— 4. εἰ οὖν ἐκείνο—ἐν τῇ θέᾳ—καλοῦ] Locum turbatum et corruptum restituisse nobis videtur ope bonorum librorum itemque L. Dissenii et Guil. Rinckii, hac sententia: “Si quis igitur illud, quod cum largiatur quidem omnibus, in se ipso subsistens dat, nihil in se recipit, conspiciat, permanens in ejus intuitu etc.” De χορηγείν plura posui in ed. pecul. in his hæc Iambl. de Myst. p. 179. Gal. καὶ τελειωτέρων νοήσεων περὶ θεῶν χορηγεῖ μετουσίαν. Nunc arponam locum Procli geminum nostri loci in Inst. Theol. §. 18. p. 32. ed. Nostr.: Λέπεται ἄρα τὸ μὲν εἶναι πρότως, ὃ δίδωσι· τὸ δὲ δευτέρως, ὃ τὸ διδόμενόν ἐστιν· ἐν οἷς αὐτῷ τῷ (lib. Arg. αὐτὸ τὸ) εἶναι θατέρω ἐκ θατέρου χορηγεῖται. Recte autem monente Rinckio Plotinus Divinum illud, sive divinam naturam in eo maxime contineri vult, ut nihil extrinsecus in eam inferatur, ipsa nulli alii naturæ quasi mancipata sit. cf. Enn. I. 7. I. I. 8. 2. et vero ignis præstantiam similiter definierat Noster. p. 52. G. Anima item, quoad ea sibi constat, describitur tanquam οὐδὲ εἰς αὐτὴν δεξαμένη. p. 54. E.—θέαν quod attinet, vid. Symposii locum laud. Phædr. p. 262. Heindorf. in quem Hermias p. 160. ita: διττὴ δὲ ἡ μεταβολή· ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ νοητοῦ ἐπὶ τὴν γένεσιν μεταβολή (fort. delenda vox extrema) ἦν καὶ ἀπόπτωσιν εἶπε τῆς ψυχῆς, ἡ δὲ ἀπὸ τῆς γενέσεως ἐπὶ τὸ νοητὸν, ἦν θέαν καλεῖ (sc: Plato).—Ad extrema: τίνος ἂν εἴη δέοιτο καλοῦ; adhibe Marc. Ant. IV. 20. unde tantum clausulam exhibeo: τὸ δὲ δὴ ὄντως καλὸν τίνος χρεῖαν ἔχει (Cod. Darmst. τό γε δὴ ὄντως καλὸν, τίνος χρεῖαν ἔχει; per interrogationem. Hoc etiam Gatakero in mentem ve-

nerat: recte) οὐ μᾶλλον ἢ ἀλήθεια, οὐ μᾶλλον ἢ εὐνοια, ἢ αἰδώς. Ad eum locum cf. Gatak.

— 7. τοῦτο γὰρ αὐτὸ μάλιστα κ. τ. λ.] Prius αὐτὸ non expressit Ficinus. Comma post πρότον aberat a Basil.

— 9. οὐ δὴ καὶ ἀγῶν—πρόκειται] “Ex Platon. Phædr. p. 345. B. [p. 247. B. Steph.]” D. IV. Cum Plotino confer Porphyr. de Abstin. I. 31. p. 52., qui interpres commode admonet loci Apostoli ad Hebr. XII. 1. τρέχωμεν τὸν προκειμένον ἡμῖν ἀγῶνα, ubi vid. Wetsten. Adde Photium contra Manichæos II. p. 175. sq. in Wolfii Anecd. Grr.

— 10. ὑπὲρ οὗ καὶ ὁ πᾶς πόνος] Cf. Juliani Imper. Epist. LV. ubi item est ὁ δὲ πᾶς πόνος, et vid. Heyleri Observatt. in eum locum, qui hunc articuli usum etiam loco Aristotel. Ethic. Nicom. III. 9. 3. ubi item legitur πᾶς ὁ πόνος, confirmat.

— 11. μακάριος, ὃψιν μακαρίαν τεθεαμένους] Ex Platonis Phædro p. 250. De voce vid. Ruhnk. ad Tim. p. 59. Zellium meum ad Aristot. Eth. Nicom. I. 12. p. 53. sq. et quos plures laudavi in Ed. pecul. in his Evang. Matth. V. 8. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.

— 15. καὶ βασιλείας καὶ ἀρχὰς—προέσθαι χρεῶν] Cf. Platon. Sympos. l. l. Phædr. p. 252. A. Lucian. Charidemo p. 279. Bip. Ἴηρα δ' ἀπάσης ἀρχῆς καὶ δυναστείας αἰρετώτερον ἀποφαίνει (τὸ κάλλος).

— 16. εἰ καταλιπὼν τις ταῦτα—ἴδοι] Quod Ficinus in Ed. pr. sic distinxit: “possessione. Pro qua—abjicere: si relictis—intueatur” minus apte videtur fecisse. Ego potius crediderim, hanc totam clausulam respicere ad superiora p. 56. B. C. εἰ οὖν ἐκείνο—εἰς αὐτὸ, ἴδοι. Recte autem hunc locum ita explicat Engelh.: “Er muss alles jenes fahren lassen, ob er vielleicht dann Roente.” Oportet eum omnia ista abjicere, si forte hoc pacto possit. Male autem in Ed. pecul. post χρεῶν colon pro commate positum erat.

p. 112, 1. κάλλος ἀμήχανον] Plato Symp. c. 34. ἀμήχανόν τε (al. τι) κάλλος ὀρώσης ἄν. De locutione vid. Wyt. in Epist. Crit p. 250. Lips. et ad Phædon. p. 206. (Plura vid. in ed. pecul.) Plotin. p. 485. A. ἀμήχανον σοφίαν. Damascius de Principp. p. 204. τῆς ἀμήχανου ἀληθείας. Fre-

quentissime jungitur substantivo κάλλος. Plotin. de *intell. pulcrit.* κάλλος ἀμήχανον (θεῶν) p. 544. C. cf. 549. D. Io. Chrysost. Homil. VI. in Hebr. p. 467. p. 666. Cyrill. Alex. expos. orthodox. fidei p. 430. Habet autem noster locus suam quandam suavitatem, ex specie oxymori, quod est in illis μηχανή—ἀμήχανον. Similiter Isidorus Pelus. III. Epist. 160. p. 321. καὶ μηχανὰς ἐξ ἀμηχανίας εὐρίσκει. Plane ita Cyrill. Alexand. in Hagg. I. p. 630.

p. 112, 2. οἶον ἔνδον ἐν ἀγίοις ἱεροῖς μένον] Quod Wytt. in Epist. crit. p. 250. conjecerat ἰδρυμένον, illud nunc in hac annotatione silentio pressit; et recte habere vulgatam arguunt sequentia: οὐδὲ προϊόν εἰς τὸ ξέω.

ib. ἴνα τις καὶ βέβηλος ἴδῃ] Orphicam locutionem rursus desumpsit ex Sympos. p. 33. De ea vid. Ruhnken. ad Tim. p. 60. Wesseling. ad calcem Valcken. de Aristobulo Judæo p. 130. et Valperyam in Epist. Crit. p. 15. sqq.

—4. εἰς τὰς προτέρας ἀγλαίας σωματίων] De hac voce plura in Ed. pecul. Nunc excitabo Homeri Odys. XVII. 244. ἀγλαίας—ἀπάσας, “insolentiam late grassantem.” cf. XIX. 82. et Apollon. Lex. Hom. p. 13. Tollii, ibiq. interpr. Plotinus p. 299. ὁ κήπος τοῦ Διὸς ἢ τὰ ἀγάλματα αὐτοῦ καὶ τὰ ἀγλαίσματα. Nec nostro loco temere pluralis positus est. Vult enim intelligi philosophus: *veneres ornamentaque pulchrorum corporum indeque natas delicias: Die ganze Pracht und alle sinnlichen Reize schoener Koerper.* Pluralem imitatus est Plotini simia Dionysius, vulgo dictus Areopagita, de Mystica Theol. I. I. p. 2.: τῶν ὑπερκάλων ἀγλαϊῶν.

—6. προστρέχειν] Ne quis προσέχειν cogitet, plura disputavimus in ed. pecul. Quibus locis adde nunc Plutarch. de Audd. Poët. p. 40. A. p. 151. Wytt. προστρέχουσαν δὲ καὶ συναγελασμένην τοῖς ψέγουσι. Simili sententia ὑποτρέχειν usurpatur cum Dativo et cum Accus. vid. Plutarch. Apophth. Regg. p. 185. E. p. 736. Wytt. Plato de Legg. XI. p. 923. b. Quo firmatur etiam vulgata lectio in Hesychio I. pag. 915. Alb. Nostro loco ad μήτι προστρέχειν cogitandum est αὐτοῖς, hac sententia: “Nam ut intueatur corporeas pulcritudines, sic nullo modo eum oportet ad eas se applicare s. teneri earum illecebris.” Contrarium est proximum φεύγειν, et sequitur

ἐπιδράμοι λαβεῖν βουλόμενος. Continuo Ficinus expressit γνόντα et hoc necessarium videtur post ἰδόντα. Sed cum nec Medicei codd. nec ullus alius e nostris pluralem habeat, religioni duxi mutare, præsertim in eo scriptore, qui sæpiuscule subita conversione orationis utatur. Ad sententiam comparandi sunt Galen. in Protrept. c. 8. Dio Chrysost. Or. 29. p. 543. E. F. coll. 216., quocum facit Augustin. de vera Relig. c. 41. p. 741. D.

—7. εἰ γάρ τις ἐπιδράμοι κ. τ. λ.] Pro δοκῶ μοι scribendum δοκεῖ μοι cf. p. 57. A. p. 383. οἶον εἰκὸς καὶ τὸν μῦθον αἰνίττεσθαι. Formula modestiæ, qua Plotinus suas fabularum interpretationes inferre solet. Deinde vel corrigendum ὁ λαβεῖν βουληθεῖς pro οὖ, vel verba οὖ λαβ. βουλ. —ἀφανῆς ἐγένετο parenthesi includenda, hac sententia: “Nam si quis pulcritudinis umbram tanquam pulcritudinem veram arripiat, *veluti* quum imago in aqua appareret, (*quam quis*, uti fabula, opinor, significat, captare cupiens in fluentum præceps factus evanuit): *ita* et ille qui amplexatur pulcra corpora, neque dimittit, non corpore quidem, sed animo in profundum—præcipitabitur;” ut proinde λαβεῖν pro *prehendere, arripere*, cum quarto casu junctum sit: cum secundo pro *captare, aucupari, potiri velle*. Illud solutæ orationis scriptores verbo medio et genitivo declarare plerumque solent. Heindf. ad Platon. Protag. p. 602. Wytt. ad Plut. Mor. p. 560. Vid. tamen Ælian. V. H. I. 30. et Evang. Luc. V. 5. ib. interpr.

—8. ἐφ’ ὕδατος ὄχουμένου] Supra p. 52. E. μορφὴν ἐπὶ ἄλλαις μορφαῖς ἐποχουμένην. Nostro loco est *apparere*. Cæterum vid. ed. pecul. ibiq. Hemsterh. ad Lucian. Prometh. I. p. 216. Bip. Coraium ad Heliodor. p. 252. Wytt. ad Plat. Phædon. p. 227. et ad Plutarch. de S. N. V. p. 86. p. 271. ed. nov. et cf. Plotin. p. 387.

—9. ὡς που τις μῦθος] Ælian. V. H. X. 18. ὡς που φησὶ καὶ Ὅμηρος. Paulus Hebr. II. 6. Διεμαρτύρητο δὲ που τις λέγων, ubi vid. Valcken. in Scholis II. p. 427. Igitur nihili est librorum aliquot nostrorum lectio ὡσπερ τις μ.

ib. τὶς μῦθος] “Scil. Narcissi.” D. W. De hac ego fabula, utpote ad universam Pulcri doctrinam pertinente, uberius exposui in *Præparatione*,

peculiari editioni præmissa §. 10. p. XLV. sqq. ubi vid. laudd. Ovid. Metam. VIII. 342. Nonni Dionys. XI. 322. sq. XV. 352. XLVIII. 582. sqq. Pausan. IX. 31. 6. Eustath. in Iliad. II. 498. Anonym. de Incredibb. c. 9. p. 88. Galei &c. &c. Hoc loco addam, ibi non obvium, Narcissi fabulam tangi, et ad severam admonitionem adhiberi ab Joanne Sarisberiensis in Polieratico lib. 8. cap. 5. F. G. Consimilis fabulæ in poëmate Antari apud orientales populos celebratæ mentionem facit Tholuck. in libro *Ssufismus*, p. 118. sqq.

p. 112, 9. δὺς εἰς τὸ κάτω τοῦ ῥεύματος] Philostratus Imagg. I. 23. de eodem Narcisso: ὁ δὲ τὴν πηγὴν ὑποδέδουκεν. Plura in Præparat. l. l. et in Annot. p. 343. sq. ed. pecul.

10. ἀφανὴς ἐγένετο] Sinistro significatu accipiendum, hac sententia: Narcissum, qui pulcritudinis inanem umbram captavit, et ipsum ad inane esse redactum. Cui sententiæ melius inservit indefinitum ἀφανὴς ἐγένετο, quam definitum ἐναπεννήγη vel ἐνεπνήγη, quod in hac narratione usurpant scriptores aliquot. Neque enim Plotinus agnoscit conversum in florem juvenem.

— 12. βάθη, ἔνθα τυφλὸς κ. τ. λ.] Hæc ita disponenda videntur: βάθη, ἔνθα τυφλὸς μένων καὶ ἐνταῦθα, κάκει ἐν ᾧδου, σκιαῖς συνέσται. “Qui umbram pulcritudinis sectatur, adeoque in tenebrosum mentique horrendum profundum delabitur, is cæcus est, idemque sive hæc (in hac vita) agat, sive in orcum descendat, utrobique inter umbras versabitur.” Attigit autem vulgarem etymologiam τοῦ ᾧδου a non videndo.— Κάλλος autem ἀληθινὸν h. l. opponitur τῷ φαινομένῳ, vera pulcritudo junctis animi bonis.

ib. τυφλὸς ἐν ᾧδου μένων] “Ex Platone alibi.” D. W. Cum hoc loco conf. geminum p. 55. A.

— 13. Φεύγωμεν δὲ φίλην ἐς πατρίδα] “Hom. Iliad. β'. 140.” D. W. cf. Iliad. ι'. 27. et Odys. κ'. 269. et vid. Plotin. supra p. 13. C. p. 724. A. c. 33.

— 15. πῶς ἀναξόμεθα] “i. e. quomodo provehemur in altum. Fic. omisit; Cod. Leid. Voss. [et alii] ἀνεξόμεθα, male.” D. W. Verbum nauticum in Plotino etiam legit Scholiastes Platonis p. 129. Ruhnck. quem locum proxime proferam. Ei contrarium est κατάγεισθαι, in portum redire.

VOL. III.

Vid. modo Wetsten. ad N. T. T. I. p. 708.

ib. οἶον ἀπὸ μάγου Κίρκης—ἡ Καλυψοῦς Ὀδυσσεὺς—οὐκ ἀρεσθεῖς] Distinxi secundum libros et ipsa ratione suadente; “—quemadmodum a maga Circe aut Calypsone dicit Ulysses tecte significans, uti arbitror, manere nolens, quamquam cet.” Ficinus liberius vertit hunc locum. Ad fabulam pertinentes locos Homericos, ut Odys. V. 150. sqq. VII. 254. sqq. X. 470. sqq. itemque Xenoph. Memorab. Socr. I. 3. 7. Cic. de Off. I. 31. 8. Max. Tyrii XXXIV. 8. Athenæi I. 18. p. 34. et p. 39. Schwgh. Eustath. in Odys. X. 236. Porphy. de Styge ap. Stob. Ecl. I. 52. p. 1044. Heeren. Hermiæ in Plat. Phædr. p. 87. et Nicephori Gregoræ de Erroribus Ulixis c. 5. sq. laudavimus, et quomodo fabulas Ulixis, Circes et Calypsus acceperint accommodaverintque philosophi, examinavimus in Præparatione ad Ed. pecul. §. 11. p. LXX. sqq. Adde Procl. in Alc. pr. p. 257. ed. nostr.

ib. μάγου] Vid. supra annotata ad Nostrum I. 4. 9. p. 35. D. et cf. infr. p. 382. p. 434. A. 438. B. 479. A.

— 16. μέναι οὐκ ἀρεσθεῖς] Infinitivum item adjunxit huic verbo Thueyd. I. 35. init. Cæterum cf. Fischer. ad Weller. III. 1. p. 41. Koen. ad Gregor. p. 66. ed. Schæf. Hemsterh. ad Lucian. Hermetim. IV. p. 27. Bip. Wessel. et Valeken. ad Herodot. p. 579. Bergler. ad Alciphron. II. 51. p. 165. ibiq. Wagner.

ib. καίτοι ἔχων ἡδονὰς δι' ὀμμάτων] “Licet res voluptarias oculorum sensu usurpet s. adspiciat.” De hac periphrasi vid. Valeken. ad Eurip. Phœniss. 1554. Bergler. ad Alciph. I. 26. Ad sententiam cf. Plotin. p. 723. cap. 32.

p. 113, 1. Πατρίς—ᾧθεν παρήλθομεν] Conjectura in marg. Cod. Vat. haud indoctum lectorem arguit. Neque tamen est, cur a plurimorum librorum auctoritate recedamus. Ad vocem πατρίδος Eustath. in Odys. I. 55.:—τοῦ νοητοῦ κόσμου ὅς ἐστι κατὰ τοὺς Πλατωνικοὺς ψυχῶν πατρίς ἀληθής. Cf. Præparat. p. LXXXVI. sq. et vid. Plotin. p. 556. A. Porphy. in Sententt. Sect. 34. p. 237. Epist. Pauli ad Hebr. XI. 14. et quæ plura citavimus in Ed. pecul.

— 2. καὶ πατήρ] Appellatio Platonica. Vide, ne plura, Timæum p. 28. c. De Deo usurpat et ipse Plotinus p. 76. D. de Saturno, idem c. 12.

p. 553. sq. Cum nostro loco congruit alter Plotin. p. 723. ποῦ ὁ ποιήσας κάλλος—καὶ γεννήσας οὐσίαν;

p. 113, 2. Τίς οὖν ὁ στόλος;] Vid. supra τίς οὖν ἡ φωνή, καὶ πῶς ἀναξίμεθα; Itaque h. l. στόλος non est *classis*, ut vertit Fic., sed *navigatio, iter maritimum*. Vid. Orum in Etymol. magn. p. 728. 13. Wessel. ad Herodot. I. 21. Ruhnken. ad Tim. p. 43. cf. infra I. 8. 6. p. 76. A. B. ibiq. annot.

ib. οὐ ποσὶ δεῖ διανύσαι] Schol. Plat. p. 129. Ruhnken. ad Gorg. p. 507. D. ὡς ἔχει ποδῶν: ita: ἀπὸ τοῦ ὅσον δυνάμεθα ὀφείλομεν φυγεῖν τὰς κακὰς πράξεις—κατὰ ζωὴν οὖν φεύγωμεν τὰ κακὰ, μὴ ποσὶν, ἐπεὶ καὶ Πλωτῖνος ἀνάγεσθαι λέγει τὰς ψυχὰς, οὐ ποδὶ, ἀλλὰ ζωῇ.

— 5. ἀλλ' οἶον μύσαντα] “Platonica dictio.” D. W. Plato in Gorg. p. 480. C. μὴ ἀποδειλιᾶν, ἀλλὰ παρέχειν μύσαντα καὶ ἀνδρείως κ. τ. λ. cf. Phædr. p. 251. Aristid. Oratt. T. I. p. 547. καὶ τοῦτο δὴ τὸ λεγόμενον μύσαντας φέρειν. Philo Jud. II. p. 464. τὸ τῆς ψυχῆς μεμνῶδες ὄμμα ἀναβλέψαν κ. τ. λ. Ad argumentum adhibe Hemsterh. ad Lucian. II. p. 498. Bip. Plotin. p. 724. A. Διὸ καὶ ὅταν κάλλος λέγεται, φευκτέον μᾶλλον ἀπὸ μορφῆς τοιαύτης. ἀλλ' οὐ πρὸ ὀμμάτων ποιητέον. cf. etiam p. 543.

— 6. καὶ ἀνεγείραι] “ἀναγεῖραι cd. Bas. Cod. Leid. Voss. ἀνεγείραι: rectius.” D. W. Vid. varr. Lectt.

— 7. Τί οὖν ἐκείνη, ἢ ἐνδον βλέπει;] *Quid igitur faciendum illo oculo, qui intus spectat?* Ita distincti auctoritate bonorum librorum nixus. Vult enim Plotinus intelligi rationem, qua oculus ille a principio hebes et imbecillis paulatim acui debeat et ad altiora cernenda adsueferi. Monuit Rinckius noster addens, Ficinum hæc non recte vertisse.

ib. οὐ πάντ' τὰ λαμπρὰ δύναται βλέπειν] Cf. infr. p. 57. F. οὐ δυνάμενος τὰ πάντ' λαμπρὰ βλέπειν. Pertinent hi loci et similes ad doctrinam ejus visionis, quam Plato τὸ τῆς ψυχῆς ὄμμα vocat. Vid. de Republ. VII. p. 533. p. 361. Bekk. sive τὴν τῆς διανοίας ὄψιν. Sympos. p. 219. A. p. 460. Bekker. cf. Marc. Antonin. III. 15. p. 80. ibiq. Gatak. cf. p. 228. Wytttenb. ad Plut. Animadvv. p. 1013. Adde Procl. in Alc. pr. p. 37. et p. 194. ibiq. annot. nostr. et Plotin. *de intelligib.*

pulcr. c. 10. p. 551. B. Proxima rursus desumpta sunt ex Platonis Convivio c. 28. cf. supra annotata ad p. 50. A.

— 10. εἶτα ψυχὴν ἰδεῖ] In talibus boni libri exprimendi sunt, qui h. l. et proxime, etiam alibi ad Atticorum morem accommodant accentum, qui, ætatem Plotini si respicere velis, rejiciendus erat: ἴδε, uti v. c. factum in Epictetis I. 17. 6. II. 16. 31. II. 18. 22. itemque in N. T. ut Joann. I. 29. cf. Gregor. Corinth. p. 121. Schæf. ibiq. Bast. Plura citavi in Ed. pecul. Adde annot. ad Olympiodor. p. 217. ubi, jubentibus libris retinimus ἴδε.

— 11. Πῶς ἂν οὖν ἴδοις ψυχὴν] “Cod. Voss. ἂν οὖν, rectius: ut margo Basil. [Ed. οὖν ἂν]” D. W. Frequentissimum hoc: illud tamen et ipsum probum, et probis libris confirmatum: v. c. Platon. Hipp. maj. p. 237. A. p. 382. Bekk. τίς οὖν ἂν ἡμῖν τοιοῦτος λόγος φανεῖται; Plura in Ed. pecul. et conf. Stallbaum in Erratis ad Phileb. p. 169. Nos tamen et h. l. optimis libris morem gessimus.

— 12. κἂν μήπω σαντὸν ἴδῃς καλὸν—ἀγάλματος] Dius Pythagoreus ap. Stob. Serm. 63. p. 408. sq. p. 498. Gaisf. in libro de pulcritudine: ‘A δὲ γὰρ εὐμορφία τοῖς ποτοκέλλουσιν ἀδονὰς παρέχει ποθηρπύζουσα, καθάπερ ἀγάλμα ἢ γραφὰ ἢ ἄτερον χειρόκματον ἐπιτήδευμα. Cf. Socrates ibid. Serm. I. p. 4. p. 18. Gaisf. nr. 33. Post τὸ μὲν ἀφαιρεῖ Ficinus (e conjectura, uti videtur; neque enim Medicei Codd. plura habent) addidit: *partim quoque dirigit*, ut hoc membrum ex asse respondeat inferiori: καὶ ἀπεύθυνε ὅσα σκολιά.

— 14. τὸ μὲν ἀφαιρεῖ] Conf. Cic. de Divinat. II. 21: “illa enim (Praxitelia capita) ipsa efficiuntur *detractio*ne, nec quidquam illuc affertur a Praxitele; *sed cum multa sunt detracta*, et ad lineamenta oris perventum est, tum intelligas, illud, quod jam *expolitum* sit, intus fuisse.”

ib. τὸ δὲ ἀπέξεσε] De descriptione vid. Zonar. Lex. p. 275. et 1416. et Interpr. ad Thom. Mag. p. 641. De usu verbi, qui est proprius de sculptore, qui signa expolit, vid. Hemsterh. ad Lucian. Diall. Mortt. p. 351. Bip. et F. A. Wolfii Prolegg. ad Hom. p. 74. sqq. Tralatum usum quod attinet, vid. Hesych. I. p. 437. Suid. I. p. 254. Pollux VI. 141. Greg. Naz. in laud. Basilii τὸ τοῦ ἡθους εὐσταθὲς καὶ βεβηκὸς καὶ ἀπεξε-

σμένον. Scholiastes Hermogen. *περὶ ἰδεῶν* I. 12. κατεσκευάσθαι καὶ εἰς κάλλος ἀπεξέσθαι.

p. 113, 15. ἕως ἔδειξε] “Proprie et eleganter de pictoribus et architectis. Tib. Hemst. ad Lucian. Somn. §. 8. T. I. p. 4. (T. I. p. 9. Bip.)” *D. W.* Hemsterhusium adhibebimus infra p. 542. E. De usu verbi vid. Wyt. ad Select. Historr. p. 339. Adde Phrynichi *προπαρ. σοφιστ.* p. 31. ed. Bekkeri et Clem. Alex. *Pædag.* III. p. 264. Potteri.

— 16. ὅσα σκοτεινὰ καθαίρων] Greg. Naz. Orat. XIX. p. 291. Ἐν κάλλος, τὸ τὴν θείαν εἰκόνα ἢ συντηρεῖν, ἢ ἀνακαθαίρειν εἰς δύναμιν.

p. 114, 1. καὶ μὴ παύση τεκταίνων τὸ σὸν ἀγαλμα] Plato Phædr. p. 252. d. Sympos. p. 216. a. “Ruhnk. ad Tim. p. 7 : Platonici *pulcri cuiuslibet et summi boni cogitationem mente informatam ἀγάλματος* nomine designabant.” Adde Dorvill. ad Chariton. p. 205. Lips. Plura in Ed. pecul. Nunc addo verba Ciceronis de Legg. I. 22. 59 : “Nam qui se ipse novit, primum aliquid se habere sentiet divinum, *ingeniumque in se suum, sicut simulacrum aliquod dedicatum*, putabit.” Adde Plotin. p. 465. B. p. 546. B. 547. B. et Dionys. Areop. de mystica Theol. c. 2. p. 25.

— 2. ἕως ἂν ἴδῃς σοφίαν, ἐν ἀγνῶ βεβῶσαν καθαρῶ] “Lege βάρῳ ex Platon. Phædro p. 348. [p. 254. Steph.] ut monui Epistol. Crit. 30, 31. [p. 250. ed. Lips.]” *D. W.* Vid. var. lect. Possis etiam tentare ἐν ἀγνῶ βεβ. καὶ καθαρῶ quod fere expressit Ficinus [quodque admonere possit loci Hesiodi *ἔργ. κ. ἤμ. 334. sq. καδδύναμιν ἔρδειν ἰέρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν ἀγνῶς καὶ καθαρῶς*]—nimium si Sardos venales exhibere velis. Nam imitatio loci in Platónico Phædro Wyttenbachianam emendationem dubitationi eximit, et si unus modo codex addiceret, in textum inferrem. Ad Phædri locum Hermias : τὸ δὲ ἐν ἀγνῶ βάρῳ τὸ νοητὸν λέγει, ἐπειδὴ ὁ τόπος ὁ νοητὸς καθαρὸς καὶ ἀκλβδηλος καὶ ἀγνός ἐστι. De voce ἀγνός et ἄγιος plura posui in Ed. pecul. Nunc solummodo ad monebo Platonici loci de Legg. V. 729. p. 377. Bekk. ubi ἀγιώτατα σύμβολα.

— 4. καὶ παντῶ καθαρῶς συνεγένου] Elegantius καθαρὸς, sicut infra p. 57. E. l. 2. ὄλος pro ὄλωσ, monente etiam Rinckio.

— 5. πρὸς τὸ εἶς οὕτω γενέσθαι] “Attigi ad Plu-

tarch. de S. N. V. p. 95.” *D. W.* Adde Plotin. p. 348. C. et p. 770. A. B. et Proclum in Alcib. pr. cap. 80. p. 245. sqq.

— 6. φῶς ἀληθ. οὐ μεγέθει μεμετρημένον] Cf. Plotin. p. 723. sq. et Gregor. Naz. Or. XLIII. p. 698. Ad proxima cf. Iamblich. de Myst. II. 4. p. 45. III. 8. p. 68. ubi ita incipit : Ἄλλὰ δεῖ ζητεῖν τὰ τῆς θείας μανίας αἰτία ταῦτα δὲ ἐστὶ τὰ καθήκοντα ἀπὸ τῶν θεῶν φῶτα, ubi plura dabit Galeus. Adde Joann. Ev. I. 9. Plura in Ed. pecul. p. 376. sq.

— 10. ὄψις ἤδη γενόμενος] Supra p. 56. D. ὄψις erat id, quod spectatur : h. l. est *vis videntis, visus*. Vid. Aristot. Top. I. 14. p. 288. Sylb. Thom. Mag. p. 668. Interpr. ad Plat. Phædr. p. 262. Heindf. et cf. Plotin. p. 552. sq. p. 770. B. et inprimis p. 348. B.

— 11. οὗτος γὰρ ὁ ὀφθαλμὸς κ. τ. λ.] Cyrill. in Iesai. I. 1. et 49. p. 665. Idem in Joann. VI. 42. p. 343. Greg. Nyssen. T. III. p. 318. Add. Plotin. p. 544. sq.

— 13. λημῶν κακίαις] Quod Cod. Vat. *κακίαν* habet, de eo vid. Kuster. reliquosque interpr. ad Aristoph. Nub. 325. (328). De formula vid. Etym. Magn. p. 563. Hesych. II. p. 353. Erasmi Adagia p. 406. Wyttenb. ad Plutarch. p. 1090. Hermias in Plat. Phædr. p. 91. Vid. etiam Basil. M. de legendis Gentil. libris T. II. p. 181.

ib. ἢ ἀσθενὴς ἀνανδρία] “ἀνδρία ed. Bas. ἐν ἀνδρία Leid. Voss. [vid. var. lect.] Melius margo ed. Fic. [vid. var. lect.] ἀνανδρία. Sic de veri indagatone Plato. Vid. annot. ad Phædon. p. 274.” *D. W.*

p. 115, 1. τὸ ὄραθῆναι δυνάμενον] “ὄρασθῆναι ed. Bas. ὄρᾶσθαι Leid. rectius, aut fort. ὄραθῆναι, nam vulgatum minus probum.” *D. W.* In seqq. pro ὁμοῖον reposuimus ὁμοιον ex Codd. aliquot nostris. Vid. Fischer. ad Wellerum I. p. 287. et Greg. Cor. p. 21. et 23. ib. Bast.

ib. Τὸ γὰρ ὄρων πρὸς κ. τ. λ.] “Spectat Platonicam doctrinam de visu, quam σύγκρασις et συναύγεια nominant, traditam in Timæo p. 532. F. [p. 45.] de qua item Plutarch. Sympos. I. 5. et de El Delphico, ubi plura annotabimus p. 390. B. C. nondum in Britanniam missa.” *D. W.* Tu vid. p. 285. Animadv. Ed. Ox. min. Eam doctrinam antiquam dicit, et a Pythagora usque repetit, Platonicum etiam Timæum laudans, Sext.

Empir. adv. Math. I. 13. §. 303. cf. Procl. in Alc. pr. p. 247. et quæ ibi posuimus. Ad ἐπιβάλλειν consule Suid. I. p. 803. Procl. in Alcib. pr. p. 8. et 246. Simili sensu Plato et Plotinus usurpant προσβολή s. προσβολή τῶν ὀμμάτων. Vid. Plotin. p. 352. B. 552. B.

p. 115, 2. Οὐ γὰρ ἂν πῶποτε εἶδεν κ. τ. λ.] Ex Platone de Rep. VI. p. 508. sq. cf. proxime annotata et vid. Juliani Or. IV. p. 133. C. qui hunc ipsum Plotini locum laudat. Cf. etiam Spanhem. Epreuves de Remarques sur les Césars de Julien. p. 23. add. Galen. de Hippocr. et Platon. place. VII. 5. et Plotin. p. 552. A. C. et p. 709. C. D. Proxime Rinckius legi vult: Γενέσθω δὲ —εἰ μέλλει θεάσασθαι θεόν τε καὶ τὸ καλόν. Hoc agnoscit Cod. Leid. et mihi probari jam significatum in Ed. pecul. p. 384. sq. ubi plura disputavi de h. l. Ita quoque legisse videtur Fic. De constructione εἰ μέλλει γενέσθαι vid. modo Matthiæ Gr. Gr. §. 502. et Fisch. ad Weller. III. 6. p. 19. Ad sententiam vid. Plat. Phædr. p. 246. ib. Hermiam p. 132. sq. et Phædon. p. 153. p. 70. Wytt. Aliorum scriptorum locos exhibui et partim excussi in Ed. pecul. l. l.

— 5. Ἡξει γὰρ πρῶτον ἀναβαίνων κ. τ. λ.] Fons in Platonis Philebo est p. 64. Egregie autem ad nostrum locum facit geminus Plotinianus de Mente p. 536. D. Adde Iamblich. περὶ κωηῆς μαθημ. ἐπιστ. in Villois. Anecd. II. p. 191. Proclum in Theol. Plat. III. 18. p. 151. Damascium περὶ ἀρχῶν p. 233. ed. I. C. Wolf.

ib. κάκει—τὰ εἶδη—τὰς ἰδέας] Tenendus est hic locus ad *Idearum* doctrinam Platonicam, de qua vide Parmenidem, in primis p. 56. F. p. 132. A. cf. Aristot. Metaphys. XII. 4. et adhibe Wytt. ad Phædon. p. 270. ibiq. Plotin. p. 119. G. et p. 356. A. adde Enn. III. 2. 2. coll. II. 3. 17. III. 6, 7. VI. 3. 9. et cf. Procl. in Alcib. pr. p. 36. 49. 50. Olympiod. in eund. p. 74. 77. et Procl. in Theol. Inst. p. 290. ed. nostr.

— 8. Τὸ δὲ ἐπέκεινα] De re vidimus proxime ad verba ἡξει πρῶτον ἐπὶ τὸν νοῦν. A Plotino reliquisque Platonicis hac in re dissenserat Origenes et ipse ceteroqui Platonicus, quem impugnat Proclus in Theol. Platon. L. II. c. 9. p. 40. Atque Plotinus de *intelligib. pulcrit.* p. 581. A. hoc ipsum Bonum dicit *intelligibilis pulcritudinis patrem, qui mente superior sit.* Proclus de

Provid. et Fato in Fabric. Bibl. Gr. IX. p. 375. c. 5. ita: “Hoc enim (*bonum*) solum *intellectu divinius*, quia et intellectus, qui valde laudatur, desiderat Bonum et cum omnibus et ante omnia.”

— 9. προσβεβλημένον] “Hæc quibusdam locis impedita sic expedienda videntur: *προσβεβλημένον τὸ καλὸν πρὸ αὐτῆς ἔχουσαν κ. τ. λ.* i. e. *prætentum ante se Pulcrum tenentem, ita ut summam quidem dicta primum, quod se nobis offert, sit pulcrum.* Cætera ut Ficinus.” D. W. Vid. var. lect. Ad verbum congruit Iamblichus de Anima ap. Stob. Eclogg. phys. I. p. 926. Heer. αἰθέρια περιβλήματα περιαμπέχοντα τὴν νοεράν ζωὴν, προσβεβλήσθαι αὐτῆς (τῆς ψυχῆς). Procl. in Alc. pr. p. 257. πολλοὶ ἄλλο τι τῶν ἀλόγων εἶδος προσβεβλημένοι, ubi tamen alii libri *περιβεβλημένοι.* nec male. Cf. idem in Platon. Remp. p. 380. et Gregor. Naz. Stelit. in Julian. p. 75.

— 11. τὸν τῶν εἰδῶν φήσει τόπον] “Basil. τρόπον. Sed τόπον recte MS. Voss. ut margo editionis.” D. W. Vid. varr. lect. Cf. Plotin. p. 555. ubi item Cod. Ciz. falso σκόπου pro τόπου. Zonar. Lex. p. 1502. τῇ δὲ ψυχῇ ἐν ὑπερέρω καὶ ἀσυγκρίτω καὶ περικαλλεστέρω τρόπῳ. Corrige τόπω, et vid. Suid. III. p. 29. De re vid. Platon. Republ. VI. p. 509. Hermiam in Phædr. p. 142. et p. 169. et Plotin. de *intellig. pulcrit.* p. 555. B.

— 12. καὶ πηγὴν, καὶ ἀρχὴν τοῦ καλοῦ] Locutio Platonica. Vid. v. c. Phædr. p. 245. E. Plotin. p. 21. C. καὶ πηγὴν καὶ ἀρχὴν ἐνεργειῶν. cf. p. 770. C. Ad sententiam adhibe Platon. Hippiam maj. p. 289. D. et ipsum Plotinum p. 711. c. 18. A. et p. 723. c. 32. E. Nostrum autem locum attingere videtur Proclus in Theologiam Platonis II. 11. p. 106. Ὅθεν οἶμαι καὶ Πλωτῖνος πηγὴν τοῦ καλοῦ τὸν πρῶτον θεὸν προσειπεῖν οὐκ ὤκνησε. Vel potius respexisse putandus est tres locos, quos modo tractamus.

ib. ἡ ἐν τῷ αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν—ἐκεῖ τὸ καλόν] “Hæc mutilata et sic integranda videntur: ἡ ἐν τῷ αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν καὶ καλὸν θήσεται, πλὴν πρῶτον τὸ ἀγαθὸν, ἐξῆς δὲ καλόν, i. e. *vel in eodem loco bonum et pulcrum ponet, ita tamen, ut primum bonum, deinceps pulcrum ponat.*” D. W. A Codicibus nihil h. l. medelæ oblatum. Proinde Wytttenbachii rationem grato animo accipimus, ita tamen, ut contextum intactum relinquamus.

Quod Rinekius Wytttenbachianæ rationi propterea refragatur, quod hoc pacto *temporis* notio in summum Bonum transferatur, a quo ea alienissima sit: non vidit vir doctus, sæpissime ita loqui philosophos, ut ad *nostrum captum* orationem suam accommodent, cum iidem nihil alienius a Dei notione profiteantur, quam notionem *temporis*, *successionis* et id genus alia. Cæterum idem Rinekius in Plotino hæc distinguenda censet: primum, τὸ ἀγαθὸν, sive τὸ πρῶτον ἀγαθόν, sive τὴν καλλονὴν, deinde τὸ καλὸν sive τὸ νοητὸν καλόν, tum ἀγαθὸν sine articulo simpliciter, quod etiam in animam resque adeo sensiles cadat. Hæc Rinekius noster.—Cæterum hæc extrema Plotini conjuncta sunt cum doctrina Platonicorum *de gradibus* sive *de ascensu hominis per gradus ad Deum*. Certe Plotinus hoc agens apposite ad nostrum locum plura disputat Enneade extrema p. 770.; quibus homo sapiens beatusque describitur: οὐδὲ περὶ αὐτὸν στρεφόμενος, ἐστὼς πάντη καὶ οἶον στάσις γενόμενος—ἀλλὰ τὸ καλὸν ἤδη ὑπερθέων, ὑπερβὰς ἤδη καὶ τὸν τῶν ἀρετῶν χορόν.

LIB. VII.

P. 120, 7. Περὶ τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ, καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν.] Est hic liber, si scribendi ordinem spectamus, omnium Plotinianorum ultimus, utpote extremus eorum, quos quatuor numero paulo ante obitum Porphyrio miserat. Vide hunc de vita Plotini cap. 6., ubi tamen aliter inscribit: περὶ τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ, ἢ περὶ εὐδαιμονίας, cum contra idem cap. 24. eandem inscriptionem referrat, quam libri hoc in exordio et ipsi præstant; et vero quartus hujus primæ Enneadis liber titulum habet: περὶ εὐδαιμονίας. Hic autem liber, cui nunc præfamur, potissimum comparandus est cum libro nono Enneadis sextæ: περὶ τὰγαθοῦ ἢ τοῦ ἐνός, itemque cum libro septimo Enneadis sextæ: περὶ τοῦ πῶς τὸ πλῆθος τῶν ἰδεῶν ὑπέστη, καὶ περὶ τὰγαθοῦ, quo in libro *Boni* doctrinam eum loco de *numeris* et *ideis* conjunctam altius ex suis causis repetit, Platonis secutus exemplum. Qui quidem posteaquam hos primarios philosophiæ suæ locos inchoavisset adumbravissetque in *Sophista*, *Philebo*, *Timæo* et in libris de *Republica*, octavo præsertim, in scholis suis eosdem copiosius erat persecutus adeoque ad finem

perduxerat. Atque has disputationes magistri examinaverat explicaveratque ejus discipulus Aristoteles in libris *περὶ ἀγαθοῦ* sive *περὶ φιλοσοφίας* (Suidas in *ἀγαθοῦ δαίμονος* Vol. I. p. 17. Kust. Jo. Philoponus in Aristotel. de Anima I. 2. c. 2. Alexander Aphrodis. ap. Simplicium in Aristot. Auscult. phys. Fol. 32. B.) Scripserat item *περὶ τὰγαθοῦ* Speusippi auditor Xenocrates. (Diog. Laërt. IV. 13.) Videntur autem Speusippi aliorumque Platonicorum libri inscripti *περὶ φιλοσοφίας* (Diog. Laërt. IV. 4.) ejusdem argumenti fuisse atque Aristoteles ille de *Bono* sive de *Philosophia*. Qua de re pluribus disputavit nuper *Chr. Aug. Brandis* in Diatribe Academica de perditis Aristotelis libris de *Ideis* et de *Bono* sive *Philosophia*. Bonnæ 1823. p. 4. sqq. cf. p. 49.—Bonum autem (τὸ ἀγαθόν) ad summam unitatem retulerat Plato. (Aristotel. *Metaphys.* XIII. 8. XIV. 4. p. 246. p. 301. ed. Brandis.: τῶν δὲ τὰς ἀκινήτους οὐσίας εἶναι λεγόντων οἱ μὲν φασιν αὐτὸ τὸ ἐν τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι. οὐσίαν μέντοι τὸ ἐν αὐτοῦ ᾧοντο εἶναι μάλιστα.) In quo ab ejus auctoritate judicium suum sejunxerat Speusippus (Aristot. l. l. p. 247. et in eum Pseudo-Alexander Stobæi *Eclogg.* I. 28. p. 58. Heeren.) Distinxerat autem Plato primum illud ac supremum ens, quod τὸ ἀγαθόν, Bonum, dixit, ab unitatibus, quæ sunt in numeris (Aristot. *Metaphys.* XIV. 4. cf. Brandisii Diatriben laudatam p. 65. sq.) Alia de his decretis apponemus infra ad initium libri septimi Enneadis sextæ p. 692. Hoc loco non abs re erit admonuisse eorum, quæ ex Platonis placitis refert Diogenes Laërtius III. 101. de Bono ita narrans: a Platone Bonum in quatuor genera (*γένη*) sive formas, species (*εἶδη*), divisum esse: unam virtute præditam esse, alteram, virtutem ipsam, tertiam, cibos et exercitationes utiles (s. commodas), quartam, tibiis canendi peritiam, histrionicam, poëticam et similia. Atque Plotinum crediderim hujusemodi decreta Platonis in aliquot hujus libelli locis ante oculos habuisse. Quomodo autem Aristoteles et Peripatetici *Bona* varie dividere consueverint, discimus ex copiosis excerptis in Stobæi *Eclogis* ethicis II. 7. p. 286. sqq. ed. Heer. Quid reliqui philosophi de *Bono* et *Bonnis* senserint, et longum est explicare, nec magno opere facit ad hujus libelli argumentum. Stoi-

corum, ut hoc unum adjiciam, de hac re disputata in epitomen redacta habes apud Diogenem Laërtium VII. 94. et 101. Quæ autem tertio hujus libelli capite de morte attigit Plotinus, ea conjuncta sunt cum argumento a Græcis philosophis certatim pertractato; quorum e scholis plurima in primam Tusculanarum Disputationum retulit Cicero. Vide modo lib. I. c. 7. sqq. et quæ ibi in annotatione e fontibus adhibuit Davisius. Memorantur enim libri philosophorum *περὶ θανάτου*, ut Xenocratis (Diog. Laërt. IV. 12.), Diogenis Cynici (Diogen. Laërt. VI. 80.), Æschinis, aliorum. Pertinet huc item argumentum *Consolationum*, in quo nobilissimi Græci scriptores elaboraverant. De quibus dicendi otium nobis fecit Wytttenbachii mei doctrina diligentiaque in Animadversionibus in Plutarchi Consolationem ad Apollonium. Quem consule, præsertim sub initium p. 697. sqq. ed. Oxon. formæ octav. et præsentem ad locum de bonis, quæ sunt in morte p. 758—770.

— 12. Εἰ δὲ—ἀρίστη οὔσα κ. τ. λ.] In Ed. vitiose erat impressum οὔση. Sententiam bene explicat Engelhardt., nimirum ita: Naturalis vitæ actio unicuique est Bonum; proinde etiam animæ. Sed præter naturalem actionem anima alteram quoque actionem habet, quæ ad optimum contendit; qua quidem secunda actione ipsa (anima) optima fit. Atque hoc Optimum non solum Bonum est respectu habito animæ (πρὸς αὐτήν), sed est Bonum simpliciter ac per se ipsum.—Cæterum in principiis ethcis Stoicorum fuisse τὸ κατὰ φύσιν ζῆν sive *ὁμολογουμένως τῇ φύσει ζῆν*, arguunt ea quæ apud Ciceronem disputantur de Finibb. III. 5. et 6. ubi consule Davisium, et apud Diogenem Laërt. VII. 85—87; ad quem plura contulit Menagius.

p. 121, 2. τὰ δὲ ἄλλα διχῶς ἂν ἔχοι ὅσα] ὅσα aliquot vocabulis interjectis post ἄλλα positum, neminem morabitur, qui Græcum usum novit.

— 5. ἐφιέμενον—οὔσαν] Femininum in οὔσαν post ἐφιέμενον ex Attractionis, quam dicunt, usu explicandum est. Perspicuitati consulere studuit Ficinus mutando verborum ordine. Illius autem Attractionis vis pertinere dicenda sit usque ad finem periodi. Nam pro ἄλλ' αὐτῇ μόνη τὰγαθὸν εἶναι exspectaveris ἄλλ' αὐτῷ μόνη. Quod durissimum sit. Proinde non dubitavi in ordi-

nem recipere αὐτῇ τῇ μονῇ, ipsa *permansione*. Quæ conjectura firmatur et superioribus, ἐν ἡσυχῷ οὔσαν, et sequentibus: δεῖ οὖν μένειν αὐτὸ, et vero loco Procli in Theolog. Platonis, quem apposuimus ad finem hujus capituli. Opponitur hæc μονῇ ipsius Boni τῇ ἐνεργείᾳ et τῇ ἐφέσει nec minus τῇ νοήσει. Ad sententiam nostri loci adhibe Proclum in Alcib. pr. p. 16. ubi τὸ τέλειον εἶδος item dicitur ἐν καὶ τὸ αὐτὸ μένον ἐν ἑαυτῷ. Similiter Theodoretus III. p. 470. Schutzii usurpat *μονὴν παρὰ τῷ πατρὶ*, ut λόγος ab æterno fuerit apud Patrem, quem vocis usum neglexit Suicer. in Thes. Eccles. nec Lexica annotatum habent. Initium periodi perperam accepit Engelhardt.; quod non moramur. Platoniam formulam *πηγὴν καὶ ἀρχὴν* attigimus supra ad I. 6. p. 58. A. Quid autem moverit Ficinum, ut post fontem et *principium* inferret *exordium*, non exputo. In libris nihil vestigii est. Excerpsit hunc locum Tennemann. in Hist. Philos. VI. p. 141. sq.

— 7. ἀγαθοειδῆ] Item Platonium. Platonis autem philosophis anima dicebatur natura esse ἀγαθοειδῆς (boniformis). Procl. in Alc. pr. p. 280. ed. nostr.: *φύσει γὰρ ἐστίν (ἡ ψυχὴ) ἀγαθοειδῆς*. Cf. Hermetis Clavem p. 11. ed. Franc. Patritii. Præcipue autem nostro cum loco congruit hic alter locus Procli in Inst. Theol. CXIX. p. 174. ed. nostr. Ἄλλ' ἢ ἐνὰς, ταύτῃ ἀγαθότης, καὶ ἢ ἀγαθότης, ἐνὰς, καὶ ὡς μὲν ἀπὸ τοῦ πρώτου προελθόντες οἱ μετὰ τὸ πρῶτον, ἀγαθοειδεῖς καὶ ἐνοειδεῖς· εἴπερ ἐκεῖνο ἐν καὶ τὰγαθόν κ. τ. λ. “Sed quatenus est Unitas, eatenus est Bonitas, et quatenus est Bonitas eatenus est Unitas; et ut ab illo quidem Primo progressi illi, qui sunt post illud primum, sunt Bono similes et Uni similes; siquidem illud Unum est etiam ipsum Bonum: cet.” ubi in annot. et nostri loci et aliorum admonui. In eodem autem libro Inst. Theol. VIII. p. 14. Proclus docet τὸ πρῶτον ἀγαθὸν καὶ τὰγαθὸν καλεῖσθαι, et alterum illud: τὸ ἀπλῶς ἀγαθὸν esse illud οὐ πάντα τὰ ὄντα ἐφίεται. “Simpliciter Bonum esse, quod omnia entia appetant.” Quæ sententiæ ex hoc Plotini loco ductæ videntur.

— 12. Οὔτω—καὶ ἀληθές, τὸ, οὐ πάντα ἐφίεται] Ut nunc sunt verba, recte vertit Ficinus. Engelhart. non monito lectore vertit: “Denn so ist es *das Wahre*, nach welchem Alles sich sehnet.”

quasi scriptum sit: οὕτω γὰρ τὰ ληθῆς οὐ π. ἐφ. Cæterum Proclus in Alc. pr. p. 51. tres monades ponit, πίστιν, ἀλήθειαν καὶ ἔρωτα. Illa (fides) ἐδράζουσα πάντα καὶ ἐνιδρύουσα τῷ ἀγαθῷ, hæc (veritas) ἐκφαίνουσα τὴν ἐν τοῖς οὐσίω ἅπασιν γνῶσιν, hic (amor) ἐπιστρέφον πάντα καὶ συνάγων εἰς τὴν τοῦ καλοῦ φύσιν. Cæterum ad universum Plotini locum facit distributio Boni, quam ponebant Aristoteles et Peripatetici. Vid. Aristotel. Magn. Moral. I. 1. et I. 2. et Stobæi Eclogg. II. p. 286. sqq. Heer. unde hæc tantum adscribam:—τριχῶς δὲ φασιν λέγεσθαι (τὸ ἀγαθόν), τό, τε γὰρ πᾶσι τοῖς οὐσίω σωτηρίας αἰτίον, καὶ τὸ κατηγορούμενον παντὸς ἀγαθοῦ, καὶ τὸ διαυθαίρετον ὧν τὸ μὲν δεῖν θεὸν εἶναι τὸ πρῶτον (plurimi libri τὸν πρῶτον, quod placet:), τὸ δὲ γένος τῶν ἀγαθῶν, τὸ δὲ τέλος ἐφ' ὃ πάντα ἀναφέρομεν, ὅπερ ἐστὶν εὐδαιμονία. Unde conjicias, illam alteram inscriptionem hujus Plotiniani libelli: περὶ εὐδαιμονίας ab aliquo Peripatetico esse profectam. Nostro autem cum loco componi debet locus geminus III. 9. 3. p. 358. E. F. ubi Plotinus hæc uberius explanat.

p. 121, 13. ὥσπερ κύκλον πρὸς κέντρον—τὸ φῶς] Cf. Plotin. IV. 1. γραμμὴ ἐν κέντρῳ. IV. 2. init. γραμμαὶ ἐν κύκλῳ ἀπὸ τοῦ κέντρον πρὸς τὴν περιφέρειαν. IV. 7. 6. γραμμαὶ συμβάλλουσαι ἐκ περιφέρειας κύκλον. Cf. IV. 4. 23. VI. 5. 11. VI. 6. 17. unde satis intelligitur, quam frequens sit Plotinus in hoc exemplo mathematico usurpando. Idem exemplum ex hoc ipso Plotini loco desumpsit Proclus in Platonis Theol. XXIII. p. 58: Μένει τε οὖν πάντα διὰ τὸ ἐφετὸν τῆς ἀγαθότητος, καὶ γεννᾶ—τὸ δὲ αὐτὸ τρίτον, τὸ τέλειον ἐπιστρεπτικόν ἐστι τῶν ὄλων καὶ συναγωγὸν ἐπὶ τὰ αἴτια κατὰ κύκλον, οὐ μὲν, τὸ θεῖον, οὐ δὲ, τὸ νοερὸν, οὐ δὲ τὸ ψυχικόν, οὐ δὲ, τὸ φυσικόν κ. τ. λ. Julianus Imperator Orat. IV. p. 145. posteaquam de Bonis exposuit, quorum Deus summus reliquos Deos participes facit, ad Pulcri mentionem transgressus pergīt: φ καὶ τὸν τέλειον νοῦν διανέμει, καθάπερ ὁμμασιν ἐνιδιδοῦς διὰ τοῦ φωτὸς τὴν ὄψιν.—ἑτέρα πρὸς ταύταις ἐνέργεια, θαυμαστὴ φαίνεται περὶ τὸν βασιλέα τῶν ὄλων ἡλίον ἢ τοῖς κρείττοσι γένεσιν ἐνδιδομένη μοῖρα. Nemo autem nescit, quam sedulo lectitaverit Plotinum Julianus.

p. 122, 1. Τὰ δ' ἄλλα πάντα—διχῶς καὶ ἐπ' αὐτό] Quod h. l. utitur verbis εἰδῶλον—εἰδῶλα,

in eo Platonis usum sequitur, qui simulacrum rei veræ opponit. Vid. supra ad p. 50. B. et cf. Proclum in Alcib. pr. p. 33. 49. 136. 152. sqq. 155. ed. nostr. Inprimis autem hæc et sequentia illustrat philosophi nostri locus Enn. V. lib. 1. c. 6. p. 487. F. G. τί οὖν χρὴ περὶ τοῦ τελειοτάτου λέγειν; μηδὲν ἀπ' αὐτοῦ ἢ τὰ μέγιστα μετ' αὐτόν. μέγιστον δὲ μετ' αὐτόν νοῦς, καὶ δεύτερον. καὶ γὰρ ὄρᾳ ὁ νοῦς ἐκείνον, καὶ δεῖται αὐτοῦ μόνου. ἐκεῖνος δὲ τούτου, οὐδέν. καὶ τὸ γεννώμενον ἀπὸ κρείττονος νοῦ νοῦν εἶναι. καὶ χρείττων ἅπαντων ὁ νοῦς, ὅτι τὰλλα μετ' αὐτόν οἶον καὶ ἡ ψυχὴ, λόγος νοῦ, καὶ ἐνέργεια τις, ὥσπερ αὐτὸς ἐκείνου. ἀλλὰ ψυχῆς μὲν ἀμυδρὸς ὁ λόγος, ὡς γὰρ εἰδῶλον νοῦ, ταύτη καὶ εἰς νοῦν βλέπειν δεῖ, νοῦς δὲ ὁσαύτως πρὸς ἐκεῖνον, ἵνα ἦ νοῦς. Quæ attigerunt Theodoretus in Therapeut. II. p. 750. Schulz. et Cyrillus contra Julianum VIII. p. 173. B. C. Spanhem. Cf. Cyrillum ibid. IV. p. 145. ubi Plotinum dicit non suam magis quam Platonis sententiam explicare:—φησὶ γὰρ οὕτω Πλωτίνος περὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἰδίαν μάλλον, ἀλλὰ τὴν Πλάτωνος διερμηνεύει δόξαν· τοῦ δὲ αἰτίου νοῦ ὄντος πατέρα φησὶ τὰγαθόν, καὶ τὸ ἐπέκεινα νοῦ, καὶ ἐπέκεινα οὐσίας· πολλαχού δὲ τὸ ὄν, καὶ τὸν νοῦν τὴν ἰδέαν λέγει· ὥστε Πλάτωνα εἰδέναι ἐκ μὲν τὰγαθοῦ τὸν νοῦν· ἐκ δὲ τοῦ νοῦ, τὴν ψυχὴν. Plura arponemus ad Plotini locum, quem ex quinta Enneade modo excitavimus. In seqq. ex bonis libris dedimus ψυχῆ δὲ τὸ ζῆν pro ψυχῆ, deinde interpunctionem, jubente sententia, emendavimus, itemque in Latinis Ficini ex editione principe correximus: “ si ipsum *suspiciat* bonum,” pro mendoso *suscipiat*.

—9. διχῶς καὶ ἐπ' αὐτό] Ad hæc verba cogitandum est: ἐστὶ τὸ ἀγαθόν. *Dupliciter etiam bonum est pene ipsum*. Cæterum de Bonis circa animam ex universæ rationis suæ indole exponit Aristot. in Magn. Moral. I. 3. quem locum in Eclogas ethicas retulit Stobæus II. 7. p. 290. 299. Heer.

—10. χωλεύει γὰρ ἢ ζῶν τῷ φαύλῳ] Ad Platonis imitationem, qui χωλὸς et χωλεύειν de rebus usurpat, quæ in duarum partium altera deficiunt, et ad animam aliaque metaphoricè transfert. Docet Wyttenbach. ad Plutarch. de puer. educ. p. 74. et ad Platon. Phædon. p. 178. Quod vero Fic. vertit *claudicat*, in eo Ciceronem auctorem habet, qui in Bruto c. 59. similiter usurpavit.

p. 122, 11. ὄμματι μὴ καθαρῶς ὄρωντι] Hæc non opus est h. l. a nobis explicari post ea, quæ posuimus ad p. 57. F. λημῶν κακίας, καὶ οὐ κεκαθαμένως. Cf. Procli hæc in Alcib. pr. p. 281. λημῶντος αὐτοῖς τοῦ ὄμματος ὑπὸ τῆς γενεσιουργοῦ λήθης καὶ τῶν ἐκ τῆς λήθης ἐπεισχωμασάντων ἐπ' αὐτὰς παθῶν. Etenim λῆμαι sunt ἐκρέουσαι τῶν ὀφθαλμῶν ἀκαθαρσίαι, explicante Hesychio II. p. 464. Albert.

— 12. ἡ ζωὴ—κακὸν ἀγαθόν] Oxymori speciem habet. Alibi enim Plotinus: τὸ κακὸν ἔλλειψις ἀγαθοῦ III. 2. 5. et κακὸν οὐδὲν τῷ ἀγαθῷ. II. 2. 6.

— 14. οὐδ' οὕτω κακὸν τῷ λίθῳ] Adagii speciem quodammodo præ se fert, ut illud in proverbii est in Append. Vatic. ap. Andr. Schott. II. §. 56. λίθον ἔψεις. Eodem pertinet illud Aristippeum ap. Diog. Laërt. II. 72. ἐν γοῦν θεάτρῳ οὐ καθεδήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, in quibus communis sententia inest *sensu carendi*, vel ejus quod temere fit vel fieri nequit. Cf. Erasmi et aliorum Adagia p. 322. sub fin. Decretum autem conjunctum est cum Platonis aliorumque philosophorum disputationibus, quorum summam in dialogi formam retulit in Tusculanarum libri primi cap. 5. et sqq. Tullius, et in quibus frequentabatur Epicharmeum illud apud Sext. Empir. adv. Math. I. §. 273. Ἀποθανεῖν ἢ τεθνάναι, οὐ μοι διαφέρει. “*Emori nolo: sed me esse mortuum nihil æstumo.*” In quibus Latina cum Græcis non congruere vides. Qua de re cf. [Fabricium ad Sext. Emp. l. c.] Davis. ad Tuscul. I. 8. et Wyttenb. ad Plat. Phædon. p. 143. sq.

— 15. εἰ δ' ἔστι ζωὴ καὶ ψυχὴ κ. τ. λ.] Hæc nemo nescit et ipsa ex Platonis decretis in Apologia, Phædone aliisque libris ducta esse; unde etiam ducta sunt, quæ apud Ciceronem in Tuscul. I. 8. sqq. leguntur.

p. 123, 1. Εἰ δὲ τῆς ὄλης γίνεται] Hæc nescio an non satis accurate verterit Marsilius: “*Quod si totius animæ comes evadit.*” Malim: “*Quod si totius animæ fit.*” Constat enim Platoniorum aliquos docuisse, animam nostram post mortem eamque secutam purgationem rursus conjungi cum anima mundi universa, atque adeo in eam refundi.

— 5. ὅτι μὴ ζωὴ] “*Quia non est vita.*” Hæc addita esse suspiceris ab homine Christiano, vel

certe ab eo, qui Novi Testamenti libros legerit. Nemo enim nescit ζωὴν ibi sæpius ita accipi, ut sit vita intemerata nec vitiorum contagione corrupta; quod clarius explicat Apostolus Epist. ad Rom. VIII. 10. opponens τὸ πνεῦμα, ζωὴν διὰ δικαιοσύνην τῷ σώματι νεκρῷ δι' ἁμαρτίαν.

ib. Εἰ δὲ καὶ ἐν ἄδου δίκαι] Hic locus etiam in philosophorum de morte disputationibus frequentatur. Cic. Tuscul. I. 5. “*Dic, quæso, num te illa terrent? triceps apud inferos Cerberus? Cocyti fremitus? transvectio Acheruntis? mento summam aquam attingens enectus siti Tantalus?—Sisyphus?—*” &c.

— 10. ὁ δὲ θάνατος, μᾶλλον ἀγαθόν] In historiis non minus, quam in scholis proditum tanquam antiquissimum Deorum vel certe Semideorum effatum. Vid. Herodot. I. 31. Aristot. ap. Plutarch. in Consolat. ad Apollon. p. 115. C. D. p. 454. Wyt. : Ὡς ἄρα μὴ γίνεσθαι μὲν, ἀριστον πάντων, τὸ δὲ τεθνάναι τοῦ ζῆν ἔστι κρεῖττον. Cic. Tuscul. I. 47. “*Non nasci homini longe optimum esse, proximum autem quam primum mori.*” Cf. Davis. ad eum locum et Wyttenb. ad Plutarch. l. l. Animadvers. p. 765. sq. Quam sententiam quomodo ad suam rationem moralis philosophiæ accommodarint Platonici et vero ipse Plotinus, et antecedentia et sequentia arguunt.

— 12. οὐ σώζουσιν τὸ σύνθετον, ἀλλ' ἤδη χωρίζουσιν ἐαυτήν] Hæc et ipsa ad summam rem doctrinæ Pythagoricæ Platoniceque pertinent. Nolo h. l. occupare, quæ sequentes libri Plotiniani exhibebunt. Illud haud alienum erit hic adponere, antiquum Sinensium philosophum *Laot-seu* plane Pythagoram Platonemque cum in aliis decretis esse secutum, tum in hoc ipso, ut doceret: animam humanam manasse ex divina æthereaque natura, in eamque refundi post mortem, modo virtuti vitam impenderit; improbos enim et vitiorum sordibus pollutos arceri ab ea felicitate, ut postliminii quasi jure in pristinam sedem restituantur. Videatur *Abel—Rémusat* in *Mélanges Asiatiques* Tom. I. p. 95. sq. qui hæc Sinensis philosophi placita eleganter explicat et e monumentorum vestigiis probatum iit, Pythagoreæ Platoniceque philosophiæ semina ab eo philosopho orientali studiose excepta propagataque esse. Cæterum pro *ut servat* Ficinus commodius fortasse scripsisset *quatenus servat.*—

Quod si vero cogites, hæc esse extrema verba extremi libri Plotiniani (de quo supra monitum), non poteris non profiteri, philosophum hunc usquequaque sibi constitisse, eademque plane sentientem et calamum deposuisse et animam. Est enim apud Porphyrium de Vita Plotini c. II. p. 94. hunc in ipso articulo mortis advenientis Eustochio dixisse: *ὅτι σὲ ἐτι περιμένω, καὶ φήσας πειρᾶσθαι τὸν ἐν ἡμῖν θεὸν* (plurimi libri et Synesius *τὸ ἐν ἡμῖν θεῖον*) *ἀνάγειν πρὸς τὸ ἐν τῷ παντὶ θεῖον—ἀφήκε τὸ πνεῦμα*. Quæ verba in philosophiæ commendationem accommodavit Synesius Epist. 138. sed ita, ut ad Christianam rationem paullulum immutaret: *ἐβῶσε καὶ φιλοσόφει. καὶ τὸ ἐν σαυτῷ θεῖον ἀναγεῖ ἐπὶ τὸ πρωτόγονον* (al. *πρόγονον*) *θεῖον*. “Vale et philosophare: et, quod divinum in te est, ad divinum illud offer primigenium.”

LIB. VIII.

p. 136, 7. *περὶ τοῦ τίνα καὶ πόθεν τὰ κακά*] Hic liber octavus et ipse ad extremos referendus, utpote sub vitæ finem a Plotino scriptus (Porphyr. de Vita Plotini c. 6.) Inscriptio autem, quam Platini editio exhibet, composita ex duabus est, quandoquidem in Porphyrii loco laudato legimus: *τίνα τὰ κακά*; apud eundem autem altero loco, c. 24. *πόθεν τὰ κακά*; Quæstionis, *quæ et unde mala*, ansam ex ipso Homero arripuerunt Græcorum philosophi, nimirum ex celebrato loco *Odyss. a'. 33. ἐξ ἡμέων γὰρ φασὶ κακὰ ἔμμεναι οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπέρμωρον ἄλγε' ἔχουσιν*. Vide, ut hoc utar, Hieroclem apud Stobæum in Eclogg. eth. II. 9. p. 420 — 422. Heeren. Atque verba illa Homericæ quodammodo interpretatur Democritus apud eundem p. 408. et ipse professus, “Deos hominibus bona omnia et olim et nunc præbere, non tamen ea, quæ mala et noxia et inutilia sunt: Hæc Deos nec olim nec nunc hominibus largiri, sed ipsos hæc per mentis cæcitatem et ignorantiam sibi conciliare.” Huic sententiæ universe suam rationem accommodavit Plato, graviter notans poëtas, Homerum, Æschylum, qui quandoque contrarium dicere viderentur, addensque: *κακῶν δὲ αἴτιον φάναι θεῶν τιε γίγνεσθαι ἀγαθῶν οὔτα, σιμαχετέον παντὶ τρόπῳ κ. τ. λ.* (de Rep. II. p. 379. sq. p. 97—100. Bekk.) Sed quum divinus ille philosophus non acquiescere posset tam piis priscorum

hominum, ut Democriti, effatis, sed altius descenderet in ipsius mali originem investigandam, sæpius in dialogis suis ad hunc impeditissimum philosophiæ locum rediit, ut in Theæteto p. 176. a. b. Politico p. 273. (cf. Stob. Eclogg. II. 9. p. 422. sqq.) Timæo p. 41. sq. Quos locos infra ad Plotiniani hujus libri capp. 2. sqq. sigillatim adhibebimus: hic in proœmio non alienum erit, et Aristotelis admonuisse et Plutarchi. Ille enim in Metaphysicis XII. p. 209. sq. Sylb. p. 256. Brandis. et XIV. p. 247. Sylb. p. 302. Br. superiorum sententias philosophorum de malo attigit. Plutarchus vero, posteaquam Zoroastrem, Chaldaeos, Pythagoram, Anaxagoram, Heraclitum, Empedoclem, Platonem atque Aristotelem duo sejuncta in mundo principia Boni Malique posuisse contenderat (de Isid. et Osir. p. 369. ad quem locum cf. Wyttenb. Animadvv. p. 234. sq.) alio loco (de Animarum procreat. in Timæo p. 1015. B.C.D. p. 133. sq. Wyt.) hæc ponit: *Ἄλλὰ ταῦτὸ Πλάτων οὐκ ἔπαθε τοῖς ὕστερον, οὐδὲ παριδῶν, ὡς ἐκεῖνοι, τὴν μεταξὺ τῆς ὕλης καὶ τοῦ θεοῦ τρίτην ἀρχὴν καὶ δύναμιν, ὑπέμεινε τῶν λόγων τὸν ἀτοπώτατον, ἐπεισόδιον οὐκ οἶδα ὅπως ποιῶντα τὴν τῶν κακῶν φύσιν ἀπ' αὐτομάτου κατὰ συμβεβηκός.—Ὁ δὲ Πλάτων οὐχ οὔτως· ἀλλὰ τὴν γε ὕλην διαφορᾶς ἀπάσης ἀπαλλάττων, καὶ τοῦ θεοῦ τὴν τῶν κακῶν αἰτίαν ἀπωτάτω τιθέμενος, ταῦτα περὶ τοῦ κόσμου γέγραφεν ἐν τῷ Πολιτικῷ, “Παρὰ μὲν γὰρ τοῦ ξυθθέντος πάντα τὰ καλὰ κέκτῃται” κ. τ. λ.* (sequitur locus Politici, quem supra citavimus; ubi veram lectionem, recte a Bekkero restitutam pro corrupto *κέκλῃται*, etiam agnoscit præstantissimus Codex Bodleianus Clarkii :) “Cæterum Platoni non accidit idem quod posterioribus, neque neglecta, quod his usu venit, tertia facultate et principio, quod inter materiam et Deum est medio loco, admisit absurdissimum illud commentum, quod, nescio quomodo, malorum naturam aliunde irrepsisse per accidens et casu fingit.— Non ita Plato. Sed cum materiam omni discrimine liberasset, Deumque a malorum causa quam longissime collocasset, hæc in Politico scripsit de mundo: ‘Is enim ab eo, qui ipsum composuit, omnia est adeptus bona.’” Quem locum ita accepit Cudworthus in Syst. intell. univ. IV. 13. p. 236. sqq. Mosh. Platonem, ex Plutarchi prava interpretatione, Malum retulisse ad animam seu

dæmonem ratione carentem materiamque motu inordinato cientem, cum contra Plato docuerit: “Deum quidem ipsum proprie et directo nihil effecisse atque procreasse, præter res natura bonas atque utiles; at per naturam inferiorum atque minus perfectarum indolem fieri nullo modo potuisse, quin mala nascerentur et rerum naturam replerent.” Moshemio vero Plutarchi explicatio verior esse videtur. Quod hoc loco examinare longum est, nec attinet. *Stoicos*, ut hoc delibem, idem Plutarchus l. l. tetigit: τὸ κακὸν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἀναίτιως καὶ ἀγεννήτως ἐπεισάγοντας, “malum ex non ente absque causa et procreatione introducentes.” Zenonis autem aliorumque Stoicorum placita de Malo qui cognoscere cupiat, consulat Stobæi Eclogg. Phys. et Eth. II. 7. p. 90. sqq. et Gatakerum ad Marc. Antonin. II. 1. p. 37. quorum summa eo redibat: Nihil esse bonum, nisi quod honestum, nihil malum, nisi quod turpe sit. (Cic. ad Att. X. 4.) Stobæus in Eclogg. I. 42. p. 896—898. Heer. itidem Platoniorum, Peripateticorum, Stoicorum de Malo animæ decreta enumerat, ubi de Plotino ita: προστιθέντων ὀπωσοῦν τῇ ψυχῇ, τὸ κακὸν ἀπὸ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀλόγου ζωῆς Πλωτίνου (corrige Πλωτίνου) καὶ Πορφυρίου ὡς τὰ πολλά. Eorum tamen, nec minus aliorum, qui vulgo dogmatici dicuntur, philosophorum decreta rursus exagitabant Sceptici negantes, quidquam esse φύσει ἀγαθὸν ἢ φύσει κακόν, “natura bonum aut natura malum.” (Sext. Empir. adv. Ethicos, XI. §. 110. sqq. p. 711. sqq. Fabric.) Plotinus, ut huc revertar, quatenus cum Platone suo faciat, et ad ejus decreta cum intelligenda tum firmanda conferat, hujus ipsius libri lectio eruditiores docet. Plotini autem aliorumque recentiorum Platoniorum, ubi aliis in locis, ita in hoc quoque, naviter expilavit Dionysius, qui fertur, Areopagita (de Divinis nomm. IV. §. 18. sqq.) longa satis disputatione, cujus summam apponemus his paucis verbis, quæ ex S. Maximi Scholiis p. 619. hic apponere juvat:—δεικνὺς ὡς οὔτε ἐνυπόστατον τὸ κακόν, οὔτε ἐν φύσει, ἀλλὰ κατὰ στέρησιν ἀγαθοῦ γινόμενον, οὔτε ὄν, οὔτε ὡς μὴ ὄν λογιζόμενον. “Demonstrando, Malum neque existentiam habere, neque in rerum natura censerit, sed cum boni privatione fiat, neque esse, neque tanquam non ens concipi:”

addit locum Psalm. XXXVI. v. 35. et 36. et Dionysium Manichæis potissimum respondere. Cæterum quantopere hæc quæstio celebrata fuerit, arguunt hæc Tertulliani de Præscript. Hæret. cap. 7: “Eadem materiæ apud hæreticos et philosophos volutantur, iidem retractatus implicantur, unde Malum et quare?” Itemque Eusebii Hist. Eccles. V. 27. πολυθρόλλητον παρὰ τοῖς αἰρεσιώταις τὸ πόθεν ἢ κακία; Nimirum Gnostici, Manichæi hanc quæstionem præcipue agitabant. Excerpta hujus libri Plotiniani insigniora præstat Tennemann. in Historia Philosophiæ Germanice scripta Vol. VI. p. 143. sqq. Anglice integrum vertit Thomas Taylor in: Five Books of Plotinus, Lond. 1794. p. 57. sqq.

136, 14. τῆς γνώσεως ἐκάστων δι' ὁμοιότητος γυνομένης] Hinc Porphyrius in Sententt. XXVI. p. 129: τῷ γὰρ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον γινώσκεται, et Proclus in Alc. pr. p. 247. ed. nostr. τῷ γὰρ ὁμοίῳ τὸ ὅμοιον πανταχοῦ κατάληπτον, τὰ μὲν ἐπιστητὰ τῇ ἐπιστήμῃ, τὰ δὲ νοητὰ τῷ νῶ, τὰ δὲ ἐνικώτατα μέτρα τῶν ὄντων τῷ ἐνὶ τῇ ψυχῇ (vel τῆς ψυχῆς). Ac quod Plotinus h. l. tanquam ἀξίωμα universe ponit, idem supra I. 6. 9. p. 57. G. sigillatim ita adhibet: οὐ γὰρ ἂν πρόποτε εἶδεν ὁ ὀφθαλμὸς ἥλιον, ἡλιοειδῆς μὴ γεγεννημένος, ubi vid. annot. nostr. Adde Proclum in Platonis Tim. p. 332. Themistium in Aristotel. de Anima I. fol. 66. b. Philopon. in eundem fol. 34. b. et sæpius, qui interpretes certatim laudant versus Empedocleus, in quibus idem ἀξίωμα inesse docebant: γαίη μὲν γὰρ γαίαν ὀπώπαμεν, ὕδατι δ' ὕδωρ, κ. τ. λ. Tu vid. Empedocles Carmina v. 318—320. et in eos versus Sturzii Annot. p. 634. sq.

17. Εἶδος δὲ τὸ κακόν—ἰνδαλλόμενον] In his Plotinus negat speciem malo tribui posse, quum boni absentia contineatur; eaque partim ex iis intelliguntur, quæ supra libro sexto de Pulcritudine disputaverat, partim ex hoc ipso libro et sequentibus clariora fiunt.

p. 137, 3. ἥπερ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ ἔσται] Crediderim ἥπερ legisse Ficinum, qui vertit: “ideo eadem boni malique notitia erit:” nimirum intellecto vocabulo ἐπιστήμη ex antecedentibus. Taylor: On this account we obtain a knowledge of good and evil; Engelhardt: und sonach die Kenntniss des Guten die Kenntniss des Boesen mitbrachte. Mihi placet εἶ-

περ relatum ad superius εἰ et ad inferius ἐπέ-
περ.

— 4. προηγούμενα] *Proprie antecedentia*, h. l. et alibi autem *præcipua, præstantiora*, non debent confundi cum Stoicorum προηγμένοις. Vid. Wyttenb. ad Plutarch. p. 779. 780. De his (προηγμένοις, *productis, promolis*) vid. Cic. de Fin. III. 15. 16. ibiq. interpr. et Stobæi Eclogg. II. 7. p. 144. sq. ed. Heer. cf. annot. in Procl. Alc. pr. p. 235. sq. Plotinus II. 3. 16. p. 146. E. προηγούμενα οὖν καὶ ἐπακολουθοῦντα πάντως καὶ πάλιν ἐπὶ τούτοις τὰ ἐφεξῆς προηγούμενα ὡς ἐκ τῶν παρόντων· ὅθεν ἴσως αἰεὶ χεῖρω τὰ ἐφεξῆς. II. 3. 18. p. 147. G. Ἄρ' οὖν τὰ κακὰ τὰ ἐν τῷ παντὶ ἀναγκαῖα, ὅτι ἔπεται τοῖς προηγούμενοις κ. τ. λ. cf. IV. 4. 8. et III. 8. 3. IV. 4. 39. (ubi est προηγουμένως, *præcipue*.) VI. 6. 9. ubi infinitivus προηγέσθαι.

— 5. καὶ εἶδη, τὰ δὲ οὐ] In his hæret Engelh. et necessario scribendum esse dicit: καὶ εἶδη, τῶν δὲ οὐ sc. εἶδη ὄντων (?), atque ita legisse Marsilium suis in libris opinatur. Nos, qui Marsilii Codices ex Florentinis libris novimus, potius dixerimus, cum, ut sæpe alibi, liberius vertisse; et cum nullus liber scriptus quidquam variet in his verbis, ita locum accipiamus, ut cogitando supplicamus καὶ τὰ μὲν εἶδη, τὰ δὲ οὐ sc. ἐστὶ: *et quandoquidem hæc (Meliora) species sunt, illa (Deteriora) non.* Quæ ellipsis, nec Xenophonti inusitata, in Plotino nihil mirationis habet.

— 12. μέτρον πάντων καὶ πέρας (τὸ ἀγαθόν)] Platonis decretum. Ille enim de Legg. IV. 716. c. p. 355. Bekk.: ὁ δὲ θεὸς ἡμῖν πάντων χρημάτων μέτρον ἂν εἴη μάλιστα, καὶ πολλὸν μᾶλλον ἢ πού τις, ὡς φασιν, ἄνθρωπος. Quibus verbis tangit illud Protagoreum: πάντων χρημάτων μέτρον ἄνθρωπον εἶναι. cf. Platon. Theæt. p. 152. a. Cratyl. p. 385. ubi adhibe Procli Scholia p. 14. sq. Boisson. Idem placitum Protagoræ refutare etiam instituit Aristot. Metaphys. III. 5. p. 61. Sylb. cf. Sext. Empir. Pyrrhon. Hypotyp. I. §. 216. ibiq. Fabric. p. 55. Platonis Plotinique sententiam uberius explicat Proclus in Inst. Theol. c. 117. p. 172, ed. nostr. πᾶς θεὸς μέτρον ἐστὶ τῶν ὄντων. εἰ γὰρ ἐστὶν ἐνιαῖος ἅπας θεὸς, τὰ πλήθη πάντα ἀφορρίζει καὶ μετρεῖ· πάντα μὲν γὰρ τὰ πλήθη, τῇ ἑαυτῶν φύσει ἀόριστα ὄντα, διὰ τὸ ἐν ὀρίζεται. τὸ δὲ ἐνιαῖον μετροῦν καὶ περατοῦν οἷς ἂν παρῆ,

βούλεται περιάγειν εἰς ὅρον τὸ μὴ τοιοῦτον κατὰ τὴν αὐτοῦ δύναμιν.

— 14. αὐτός τε γὰρ ὑπέρκαλος] Inde ab his verbis incipit descriptio mentis.

— 15. βασιλεύων ἐν τῷ νοητῷ] Locutio propria de mente. Fons in Platonis Philebo p. 28. ὡς νοῦς ἐστὶ βασιλεὺς ἡμῖν οὐρανοῦ τε καὶ γῆς, ubi vid. Stallbaum. p. 76. cf. Plotin. V. 3. 3; ubi item νοῦς βασιλεὺς. Hinc νοεῖας βασιλείας Proclus usurpat in Alc. pr. p. 249; cf. quæ posuimus ad Porphyr. de Vit. Plotini III. p. 98. Fabric.

— 17. τοὺς ἐκ προτάσεων κ. τ. λ.] Vid. supra I. 3. 4. p. 21. C. τὴν λεγομένην λογικὴν πραγματεῖαν περὶ προτάσεων καὶ συλλογισμῶν et quæ ibi adposui.

p. 138, 4. ἀλλ' ἔχει πάντα, καὶ ἐστὶ πάντα] Cf. Enn. VI. 9. 2. extr. τοῦ νοῦ τὰ πάντα ὄντος.

— 11. Ἡ δὲ ἕξωθεν περὶ τούτου χορεύουσα ψυχή κ. τ. λ.] Fallor aut mysticas saltationes cogitavit, cum hoc verbo uteretur Lycopolites philosophus. More enim receptum erat apud veteres, σὺν ῥυθμῷ καὶ ὀρχήσει μνεῖσθαι, uti est apud Lucianum de Saltatione cap. 15. In quam similitudinem eum deducere poterat locus Platonis in Euthydemo p. 277. d. καὶ γὰρ ἐκεῖ χορεία τίς ἐστὶ καὶ παιδιὰ, εἰ ἄρα καὶ τετέλεσαι· καὶ νῦν τούτῳ οὐδὲν ἄλλο ἢ χορεύετον περὶ σὲ καὶ οἶον ὀρχεῖσθον ὡς μετὰ τούτο τελοῦντε. ubi vid. Heindorf. p. 320. Eum locum attigit Proclus in Platonis Theolog. VI. 14. p. 382. De re plura collegi in Symbolica et Mythologia, quæ hic adscribere me nil attinet.

— 13. θεῶν ἀπήμων καὶ μακάριος ὁ βίος] Ex Homericō epitheto Deorum in philosophorum disputationes traductum. Cf. Herodot. I. 32. ubi homo: ἄλλο μὲν ἔχει· ἄλλου δὲ ἐνδεής ἐστὶ. Hinc ὀλβίου adeoque μακαρίου notionēs tanquam oppositæ humanis felicitatibus. Hinc μακαρίζειν (Herodot. I. 31. cf. Zonar. Lex. p. 704.) et μακάριος (Wyttenbach. ad Plutarch. p. 767. sq. cf. p. 602.), quod nonnunquam etiam ad eos transfertur, qui Diis comparantur, cf. Plotin. III. 2. 1. III. 7. 3. Olympiodor. in Alc. pr. p. 171. μακάριον δὲ αὐτόν φησιν, ὡς μέλλων αὐτὸν συνάπτειν θεοῖς. ἐν τούτοις γὰρ ἡ μακαριότης διὰ τὴν στέρησιν τοῦ κηρός. κ. τ. λ. Procl. in Platonis Theol. XV. p. 41. οὐ γὰρ ἐθέλει χραίνεσθαι τὸ μακάριον αὐτῶν (τῶν θεῶν), ἐπεὶ καὶ τοῖς παρ' ἡμῖν

ἀγαθοῖς μετὰ ῥαστώνης ὁ βίος καὶ ἀπράγμων καὶ ἄλυπος. Ad sententiam autem: Deos et quæ Deorum sint omni ex parte optime se habere, cf. ipsius Platonis disputata de Republ. II. 20. p. 381.

p. 139, 3. Λέπεται τοῖνυν κ. τ. λ.] Disputat de his et sequentibus decretis Tiedemann in Geist der specul. Philosophie III. p. 330. sqq. comparans III. 2. 5. et 11. III. 2. 11. III. 3. 3. Similia Plotinianis decretis de malo ex *Persarum* libris Ssuficis, itemque ex *Indorum* scriptis in medium profert Tholuck. in Libro: *Ssufismus, sive Theosophia Persarum Pantheistica*, p. 254. sqq. neque Dionysii Areopagitæ, qui dicitur, oblitus, qui pag. 494. ed. Cotelerii ita, οὐκ ἄρα οὔτε ἐν δαίμοσι οὔτε ἐν ἡμῖν τὸ κακὸν, ὡς ὃν κακὸν, ἀλλ' ὡς ἔλλειψις καὶ ἐρημία τῆς τῶν οἰκείων ἀρετῶν τελειότητος. Cf. ib. p. 497.

— 5. Μὴ ὄν—οὔ τι τὸ παντελῶς μὴ ὄν] Primum decretum et ex media antiquorum philosophorum doctrina desumptum, de quo Plato in Parmenide aliisque Dialogis, Aristoteles in Physicis et Metaphysicis disputant. Non ens autem quid sit, solummodo ex contrario, *Ente*, intelligitur; de quo alibi copiose exponit Plotinus. Vid. v. c. III. 8. 9. IV. 7. 14. VI. 4. 2. VI. 9. 2. Proclus in Alcib. pr. p. 22. καὶ μὴν καὶ ὁ Τίμαιος, ἀνάλογον τοῖς οὐσι τὰς γνώσεις διελόμενος, νοήσει μὲν ἡμᾶς καὶ λόγῳ παρακελεύεται τὰ ὄντα κρίνειν, δόξῃ δὲ καὶ αἰσθήσει τὰ μὴ ὄντα γινόμενα, καὶ ἀπολαμβάνενα. Bene Moshemius in Dissert. de Creatione ex nihilo §. 7. p. 164: “τὸ ὄν antiquissimis Græcorum philosophis id dicebatur, quod *immutabile, constans, perenne, fixum et definitum* est: τὸ μὴ ὄν vero, quod certa et constanti natura haud præditum est, sed perpetuo fluit, mutatur, labitur, et convertitur.” Quomodo autem μὴ ὄν h. l. accipi velit Plotinus, ipse continuo explicat.

— 17. Τίνι ὄν ὑποστάσει κ. τ. λ.] Fic. vertit *fundamento*; Engelh. *Substanz*; Taylor. *receptacle*. Ego nil decreverim. Ceterum vid. Diodor. XIII. 82. p. 203. ubi est *fundamentum templi*. Cf. Polyb. I. 5. 3. ibiq. interpr. et I. A. Ernesti in Lex. Polyb. p. 640. Schweigh. Suid. III. p. 560. sq. unde Zonaras habet. Adde Wetsten. in N. T. Vol. II. p. 200. et Suiceri Thes. Eccles. II. p. 1398.

140, 10. τὴν τοῦ κακοῦ] κακοῦ pro καλοῦ expresserunt etiam Engelh. et Taylor. Eadem harum vocum confusio frequens est cum in aliis scriptoribus, tum in ipsis his Enneadibus, v. c. infra p. 715. B. supra p. 55. D. ad quem locum in editione Heidelbergensi libri de Pulcritudine p. 293. plura laudavi. Adde Olympiodor. in Alcib. pr. p. 115. ubi item κακὸν reponendum pro καλόῦ.

— 12. Τὴν δὴ ὑποκειμένην] Vertit Ficinus: *naturam* subditam, neque tamen in libris φύσιν legimus. Engelh. supplevit *Materie*, et ipse sine libris, quorum nullus ἔλην exhibet. Fortasse Plotinus cogitavit οὐσίαν ex sequentibus, nisi φύσιν respexit in præcedentibus.

— 17. Σωμάτων δὲ φύσις—δεύτερον κακόν.] Hæsit in hoc loco Engelhardt., recte monens, Plotinum in his duo subjecta cogitasse, ad quæ singula membra alligare: φύσιν et σώματα. Ita autem mutat et vertit: “*Die Natur der Körper aber, in so fern sie an der Materie Theil hat, wurde ein Böses, aber nicht das erste seyn, denn sie hat doch eine gewisse, wenn auch nicht wahrhafte Gestalt, und ist des Lebens nicht (?) beraubt. Die in ihr befindlichen Individuen aber verderben sich selber unter einander durch die von ihrer selbst ausgehende ungeordnete Bewegung (φορᾶ—ἀτάκτῳ), und sind der Seele in ihrer eigenthumlichen Wirksamkeit hinderlich (nimirum σώματα), fliehen als Zweites Böse, ewig fließend, die Wesenheit.*” Ego partim Codicum auctoritate, partim conjectura legerim: Σωμάτων δὲ φύσις—εἴη. ἔχει μὲν γὰρ εἶδος τι οὐκ ἀληθινὸν, ἐστέρηται δὲ ζωῆς. φθείρει (sc. σώματα) τε ἀλλήλα· φορὰ τε παρ' αὐτῶν (sc. σωμάτων) ἀτακτος (sc. ἐστὶ) ἐμπόδιά τε ψυχῆς (sc. σώματά ἐστι)—κ. τ. λ. Taylor h. l. ut plerumque se ad Ficinum pressule adplicuit; ac proinde melius quam Engelh. secutus est lectionem ἐστέρηται τε ζωῆς, vertens: *It is, besides this, destitute of life.*

p. 141, 3. Ἀλλὰ τίς ἢ κακή; κ. τ. λ.] Fic. videri possit legisse δουλωσαμένην. Possis etiam: Ἀλλὰ τίς ἢ κάκη; “Sed quænam est *pravitas*? Qualis est homini servili, cui pravitas animæ natura ingenerari solet.” (De κάκη pro κακία vid. supra ad p. 55. A.) Sed tamen et vulgata commodam explicationem habet, si post οἶον cogites:

ἐστὶ ψυχῇ, qualis est anima ei, qui mancipatus sit. Cæterum Plato, quem hic suo illo φησὶ laudat Plotinus, non uno tantum loco *scrivilis animi* mentionem facit. Sufficit unum laudasse ex Alcib. pr. p. 17. Etwall. p. 144. Buttm. cf. Olympiod. in eum p. 148. sqq. ubi plura posuimus in annotatione.

— 10. οὐδὲ κατ' αὐτὴν] Fic. legisse videtur καθ' αὐτὴν. Engelh. contra legit κατ' αὐτὴν, ita accipiens hæc: Primum anima non extra materiam est, neque vero ab ea (materia) usquequaque determinatur. Fortasse, si εἶναι probum est, hæc loci sententia: Anima neque extra materiam est, neque talis (i. e. pravæ) est, quatenus ipsa est (i. e. secundum suam propriamque naturam). Nam in ejusmodi loco nihil decerno.

— 14. καὶ τῷ ἐπισκοτεῖσθαι τῇ ὕλῃ] Varie usurpatur hoc verbum. Nam et de corporibus cælestibus dicitur, quæ splendore suo visui obstant, et oculis tenebras offundunt et ipsa aliis corporibus obscurantur. Vid. Dorvill. ad Chariton. p. 636. sq. ed. Lips. [p. 713. ed. Amst.] ubi etiam de constructione hujus verbi agitur. Cf. Longin. de Subl. XXXV. 4. Hinc varias ad metaphoras transfertur. Sufficiet unum exemplum protulisse nostri loci simillimum. Iamblichus ap. Stob. Ecl. Phys. I. 51. p. 792. Heer. Οἱ δ' ἀπὸ Πλάτωνος καὶ Πυθαγόρου παρέρχονται μὲν καὶ ἐν τοῖς ἀρτιγενέσι φασὶ τὸν λόγον, ἐπισκοτεῖσθαι γε μὴν ἐν τοῖς ἕξωθεν, καὶ μὴ ἐνεργεῖν τὴν οἰκείαν ἐνέργειαν, ἀλλ' ἡσυχάζειν. Sub finem Capitis Engelhardt. verba impeditiora ita expedire studuit: ἡ δὲ μὴ μέλαισα τοῦτο, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς προελθοῦσα, τῷ μὴ τελείῳ μὴδὲ πρώτῳ (μεμιγμένῃ sc. ἡ ψυχῇ οὐ μέλαισα) οἷον ἵνδαλμα ἐκείνης (sc. τῆς τελείας ψυχῆς) τῷ ἀλλεΐμματι (potius ἔλλεΐμματι). Bene, si quid video; et libri ex parte adstipulantur. Sed ad verba τῷ μὴ τελείῳ μὴδὲ πρώτῳ equidem suppleri malim ὀρισθεῖσα, quod Participium proxime præcesserat: “anima quæ non perfecto neque eo, quod primum est, determinari se passa est.” Cæterum quod adjecit Ficinus: *in gradu quodam existens*: eorum verborum in libris nullum est vestigium. Quod in seqq. legitur τῷ σκότει et τῷ σκότῳ, hoc magis Atticum, illud communius est docente Corayo ad Heliodor. Æthiop. p. 198. cf. Gregor. Corinth. p. 22. et p. 615. Schæferi.

p. 143, 1. Οὐδὲ γὰρ τὸ εἶναι ἔχει ἡ ὕλη—αὐτὸ μὴ εἶναι] Extrema ὡς ἀληθῶς—αὐτὸ μὴ εἶναι non expressit Ficinus, sed in Mediceis tamen libris ea comparent. Neque expressit Taylor. Locum impeditum, in quo etiam Engelhardt. hæsit, ita expediendum crediderim: “Neque enim ipsum esse habet materia, alioquin hoc ipso (ταύτῃ, hac ratione i. e. τῷ esse) Boni particeps foret; (Bene Taylor: *By means of which it might be invested with good.*) Sed ipsi (in ipsa materia) æquivocum est (verbum) *esse*; ita ut vere dicatur (scil. de materia) *esse* ipsum non esse.” (Legerim aut ὡς ἀληθῆς, quod sexcenties pro ἀληθῶς usurpare nemo nescit, nescierunt autem aliquot librarii, et λέγειν, et conjunxerim ὡς ἀληθῆς λέγειν, et extremo loco: αὐτὸ τὸ μὴ εἶναι). Admonent hæc loci Diogenis Laërtii in Pyrrhone, IX. 77. Μόνον οὖν διακόνοις ἐχρῶντο τοῖς λόγοις· οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν μὴ λόγῳ (vid. Kühnium in annot.) λόγον ἀνελεῖν καθ' ὃν τρόπον εἰώθαμεν λέγειν τόπον μὴ εἶναι, καὶ δεῖ πάντως τὸν τόπον εἰπεῖν. ἀλλ' οὐ δογματικῶς, ἀποδεικτικῶς δέ. καὶ μὴδὲν γενέσθαι κατ' ἀνάγκην, καὶ δεῖ τὴν ἀνάγκην εἰπεῖν. Materiali autem ita describit Porphyrius in Sentent. XXI. p. 227.—ἔλλειψις παντὸς τοῦ ὄντος· δι' ὃ πᾶν ὃ ἐπαγγέλλεται, ψευδεται· κὰν μέγα φαντασθῆναι, μικρόν ἐστίν· οἷον γὰρ παλγιόν ἐστι, φεῦγον εἰς τὸ μὴ ὄν· ἡ δὲ φυγὴ οὐ τύπῳ, ἀλλὰ τῇ ἐκ τοῦ ὄντος ἀπολείψει κ. τ. λ. Cf. Proclum in Alc. pr. p. 108. ubi ὕλη et ψεῦδος dicitur et αἰτία ποιηρίας. Adde Plotinum ipsum infra IV. 2. 1. in it. ubi alia dabimus p. 159.

— 6. ἀλλ' ἐκεῖνο ὃ οὐδὲν κ. τ. λ.] Placet lectio plurium librorum: ἀλλ' ἐκεῖνο ὃ οὐδὲν μὲν πω τούτων: “sed illud quod horum necdum quidquam est.” Ita legit etiam Ficinus h. l. et hunc secutus Taylor. Ita sequens δὲ habet, quo referatur. Probum etiam videtur proxime ποιηρίας propter præcedentia: ἀδικίαν—κακίαν. In seqq. ex Codicum vestigiis conjectare possis: ἡ ὕλη, ut respondeat τοῖς μέρεσι. Sed tamen hujuscemodi subitæ conversiones constructionis in Plotino frequentissima. Deinde omnium librorum auctoritate posuimus ὄρμῳ pro ὄρῳ. Illud expresserunt etiam Taylor et Engelhardt.

— 11. νόσον μὲν ἔλλειψιν καὶ ὑπερβολὴν] Conf. Hippocrat. de Flatibus p. 296. Foes. qui ἰατρικὴν dicit ἀφαίρεσιν μὲν τῶν ὑπερβαλλόντων, πρόσ-

θεσιν δὲ τῶν ἔλλειπόντων, quæ paullo aliter explicat Eryximachus medicus in Platonis Conviv. p. 187. p. 396. Bekk., ubi vid. Sydenhami not. Hippocratis locum tangit etiam Olympiod. in Alc. pr. p. 6. Idem ibidem p. 124. αἴσχος et νόσον ψυχῆς explicat: cf. Plotin. supra p. 54. D—F.

143, 14. ὕλην—χρησμοσύνην] Hoc Heracliteum et Stoicum vocabulum. Heraclitus enim ejusque sectatores in hac quidem re, Stoici, statum combusti mundi, sive interitus et exinanitionis χρησμοσύνην, restituti autem et exornati κόρον appellabant. Philo Leg. Allegor. III. 89. Mangey. cf. p. 839. Wyttenbach. ad Plutarch. de ei Delph. p. 283. Hanc igitur appellationem ad materiam traduxit noster, quo indigentiam ejus declararet. Qua de re pluribus disputavi infra p. 317. C. D.

— 17. ἂ δ' ἂν—κατέχειν οὐχ ἐκόντας] De ἐκουσίῳ et ἀκουσίῳ eorum, quæ homines prave faciunt, copiose disputat philosophus in Magn. Morall. I. 14. sqq. p. 16. sqq. ed. Sylb.

p. 144, 4. ἀμείνους—καὶ τούτῳ] Ficinus haud dubie legit: ἀμείνους—καὶ τούτο. Neque vero ullus codex hoc confirmat. Vulgata lectio sic explicanda est: meliores sunt hoc ipso, quod superandæ pravitatis necessitas in iis nulla est. Cæterum quantopere hæc sententia philosophi nostri refragetur Apostolorum effatis, nemo est qui nesciat.

— 6. Ἐπισκεπτέον δὲ κ. τ. λ.] Locus in Theæteto p. 176. p. 247. Bekk. ita habet: Σωκρ. Ἄλλ' οὐτ' ἀπολέσθαι τὰ κακὰ δυνατὸν, ὧ Θεόδωρε· ὑπεναντίον γάρ τι τῷ ἀγαθῷ ἀεὶ εἶναι ἀνάγκη· οὐτε ἐν θεοῖς αὐτὰ ἰδρύσθαι, τὴν δὲ θνητὴν φύσιν καὶ τόνδε τὸν τόπον περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης. Eundem locum respicit Plotinus infra III. 2. 5. fin. p. 259. D. Secundæ sententiæ hujus loci respondet hæc in libris de Republ. II. p. 379. p. 98. Bekk.: Οὐκ ἄρα πάντων γε αἴτιον τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ τῶν μὲν εὖ ἔχόντων αἴτιον, τῶν δὲ κακῶν ἀναίτιον. Ad quem locum Astius cum alios scriptores, tum Plotinum nostrum in partes vocat in Comment. p. 432. Tu cf. præterea locum in Politico p. 273. p. 281. Bekk. quem supra ad hujus libri initium attigi, et Hieroclem ap. Stobæum in Ecl. Eth. II. 9. p. 420. sqq. Heer. Attigit celebratissimam hanc sententiam etiam Cyrillus adv. Julian. p. 145. B.

Ad proxima cf. Anonymi vitam Pythag. §. 11. ed. Kusteri:—τὴν δὲ τάξιν μέχρι σελήνης σώζεσθαι, τὰ δὲ ὑπὸ σελήνην οὐκέτι ὁμοίως ἐξ ἀνάγκης δὲ ἐστὶ καὶ ἡ κακία εἰς τὸν περὶ γῆς τόπον. Cicero de Republ. VI. 17. (in Somnio Scip. c. 4.) “Infra autem (lunam) jam nihil est, nisi mortale et caducum, præter animos generi hominum munere Deorum datos: supra lunam sunt æterna omnia:” ubi Moserus p. 488. commode comparat locum ex Academicis II. 39. Alia collegit Wyttenbach. ad Plutarch. de Isid. et Osirid. p. 234.

— 13. Ἄλλὰ τὸ ἐντεῦθεν φεύγειν δεῖν—φυγὴ γὰρ, φησὶν κ. τ. λ.] Rursus Platonem in Theæteto ante oculos habet l. l.: διὸ καὶ πειράσθαι χρὴ ἐνθένδε ἐκεῖσε φεύγειν ὅτι τάχιστα. φυγὴ δὲ ὁμοίωσις θεῶ κατὰ τὸ δυνατόν. ὁμοίωσις δὲ δίκαιον καὶ ὄσιον μετὰ φρονήσεως γενέσθαι.

— 17. καὶ τοῦ προσδιαλεγόμενου κ. τ. λ.] In his Plotinus respicit ea, quæ in illo Dialogo præcedunt: Θεόδωρος. Εἰ πάντας, ὧ Σώκρατες, πείθοις ἂ λέγεις, ὥσπερ ἐμὲ, πλείων ἂν εἰρήνη, καὶ κακὰ ἐλάττω κατ' ἀνθρώπους εἴη. Σωκρ. Ἄλλ' οὐτ' ἀπολέσθαι—ἀνάγκη. Vide quæ supra ex eo loco integra adposui. Illa autem de ὁμοιώσει supra jam tractavi ad I. 2. 1—3. Cf. etiam, quæ supra tractantur I. 6. 8. p. 57. A. de fuga neque terra nec mari capessenda, et quæ ibi annotavi. Conjunxit autem hos locos Vincentius Bellovacensis, qui in Speculo Historiali lib. V. cap. 8. hæc posuit: “Fuit et alius Platonicus, de quo idem Augustinus in præfato libro (de Civ. Dei), cujus etiam illam notabilem recitat sententiam. Fugendum est, inquit, ad clarissimam patriam, et ibi patent tibi omnia. Quæ igitur classis aut fuga similem Deo fieri?”

p. 145, 10. Ἡ οὐκ ἀνάγκη λέγειν αὐτὸν] Ita dedimus postulante sententia (interpretatur enim Plotinus h. l. Platonem) et jubentibus libris. Locus autem, si quid video, ita verti debebat: “vel non necesse est eum dicere (Platonem scilicet in loco Theæteti) quod hoc vere dicatur in omni opposito (nimirum altero opposito dato dari etiam alterum): sed (dicere Platonem) quod hoc vere dicatur de Bono?” Vernacule: “Oder ist es nicht nöthig, dass Plato behaupte, dieses werde von jedem Gegensatze richtig ausgesagt, sondern (dass er behaupte) nur vom Guten werde

dies richtig ausgesagt." Taylor et Engelh. Ficinum secuti sunt.

— 13. τὸ μὲν οὖν μὴ εἶναι—ἐστὶ πιστόν] i. e. verum, certum, indubitatum est. Vid. Hesych. in v. πιστά. Ez. Spanhem. ad Julian. Opp. p. 174. et Wetstenii N. T. II. p. 538. quia nimirum inductione est demonstratum.

— 14. ὅλως δὲ οὐσία οὐκ ἔστι δεδειγμένον] Hæc sic expedire instituas, ut conjicias ὅλως δὲ ἐπ' οὐσίας, universe autem de essentia (sive in essentia). Sed alio nos ducit Simplicius in Aristotelis Categorias fol. 27. a. : ἡ μὲν οὖν δόξα, ἀφ' ἧς ὁρμώμενοι ἄλλοι τινὲς καὶ ὁ μέγας Πλωτῖνος ἀντιλέγουσιν, ἔστι τοιαύτη. χρώνται δὲ λόγοις τοιούτοις· τὸ μὴ εἶναι μηδὲν οὐσία ἐναντίον ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα οὐσιῶν ἐστὶ πιστόν, τῆς τε ἀτόμου καὶ τῆς εἰδικῆς καὶ γενικῆς, τῇ ἐπαγωγῇ δεδειγμένον, ὅλως δὲ οὐκ ἔστι δεδειγμένον. Vides cum non legisse illud molestum οὐσία suo in codice, et veri est simile, ex sequente linea illud huc esse perperam translatum. Propterea uncis inclusimus. Utrum vero illa τῆς τε ἀτόμου—γενικῆς de suo addiderit, an item in libro suo legerit Simplicius, non exputaverim. In nostris Codd. certe nihil vestigii: sed interpretationi tamen egregie inserviunt. Pergit Simplicius: Πρὸς δὲ τοῦτο εἰς τροπος ἀντιλογίας γένοιτο ἂν ὑπομῆσαι τὴν περὶ τὴν καθόλου διδασκαλίαν. Tum pluribus interjectis, quibus Plotini hæc decreta examinantur, ita pergit: Ἄλλὰ δὴ καθόλου, φησὶν ὁ Πλωτῖνος, τῇ οὐσίᾳ ἢ μὴ οὐσίᾳ ἀντίκειται, τῇ δὲ ἀγαθῷ φύσει, ἢ κακοῦ φύσις, καὶ τῇ ἀρχῇ τῶν βελτιόνων ἢ ἀρχῇ τῶν χειρόνων ἔστιν ἐναντία. Nec horum extremorum verborum nostris in libris ullum vestigium comparet. Tum Simplicius, posteaquam copiose acuteque de his sententiis disputavit, ita pergit: πᾶσι μὲν οὖν ταῦτα τὰ ἐναντιώματα ἐπακολουθεῖ τοῖς ἐν ἀρχῇ τὸ κακὸν καὶ τὸ μὴ ὂν ἀφοριζόμενοις, μάλιστα δὲ Πλωτῖνῳ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἀπὸ τῆς ἐνώσεως ἀρχομένοις. οὗτοι γὰρ τὸ ἐν καὶ τὰγαθὸν ἐν ἀρχῇ προτιθέντες, ἐπεισοδιῶδες ὀφείλουσι ποιεῖν τὸ ἀπὸ τῆς διαιρέσεως πλῆθος, καὶ τὸ κακὸν κατὰ συμβεβηκὸς ἐπιγινόμενον καὶ μηδαμῶς προηγούμενον ἀποφαίνεσθαι. ὡς δὲ νυνὶ λέγεται καὶ πρὸς ἑαυτὸ ἐναντίως ἀφώρισται. Sequentia, quoniam longiora sunt, apud ipsum Simplicium legant necesse est, qui in hæc decreta accuratius inquirere cupiant.

146, 4. ὅσα δὲ—συμπληρώσει τοῦδ' ἐστὶ—ἐστὶ]

Verbotenus: *Complemento ejus quod sunt.* Utitur autem sæpius hoc vocabulo. Cf. v. c. III. 2. 5. VI. 3. 15. Engelh.: "*Was aber ganz und gar von einander gesondert ist, so zwar, dass die verschiedene Natur des Einen durch ihren Uebertritt in das Andere gerade als das Entgegengesetzte dieses Andern erscheint—*"

— 7. πέρατι δὴ (vel δὲ) καὶ μέτρῳ—ἐν τῇ θείᾳ φύσει, ἀπειρία καὶ ἀμετρία] Hanc sententiam de termino ac mensura in Deorum natura, infinito et immoderato in contrariis naturis, haustam e Pythagoreorum decretis, cum alibi, tum in Philebo præsertim explicuit Plato, et reliquis philosophis copiosam disputandi materiam exhibuit. Vid. Phileb. p. 23. c. p. 59. sqq. Stallbaum. (cui interpreti obloquitur Rudelbach. in Disquis. de Ethices principiis. Havniæ, 1822. p. 109. sq.) cf. Aristotel. Metaphys. I. 5. XII. 4. XIII. 4. Magna Moralia I. 1. Proclus in Theol. Platon. III. 7. idem in Inst. Theol. c. 86. sqq.—89. ubi definit, quatenus omne vere ens ex fine (ἐκ τοῦ πέρατος) et infinito (ἐκ τοῦ ἀπείρου) est: Vid. p. 134. ed. nostr.

— 10. ψευδόμενον—ψεῦδος] Ad hæc recole, quæ supra ad cap. 5. p. 75. C. de *materia mendaci* ex Porphyrio et Proclo excitavimus.

— 13. τὸ μὴ πανταχοῦ οὐσίαν] Ficinus haud dubie legendum censuit οὐσία μηδὲν εἶναι ἐναντίον, eique obtemperavimus hoc magis, quod libri nostri ejus lectionis vestigia habent. Construe: ἀναπέφανται τὸ μὴ πανταχοῦ μηδὲν εἶναι ἐναντίον οὐσία. Marsilium secuti sunt Taylor et Engelhardtus.—David Armenius philosophus ms. in Porphyrii Isagog. (in codd. Pariss. Regg. 1937. et 1938. itemque in Monacc. 99. et 399.): "*Ὡσπερ ἀληθείας προιστάμενοι οἱ τὰ Πλάτωνος πρεσβεύοντες δόγματα τῆς Ἀριστοτελικῆς διαιρέσεως ἐπιλαμβάνεσθαι σπουδάζουσι. φασὶ γὰρ ὅτι ἐναντία αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις φθέγγεται ὁ (Articulus abest in aliis libris) Ἀριστοτέλης φάσκων τὴν οὐσίαν διαιρεῖσθαι εἰς ἐναντιότητα, εἶγε ἐν κατηγορίαις φησὶ μὴ ἔχειν αὐτὴν ἐναντιότητα. Πλωτῖνος δὲ καὶ τὴν αἰτίαν ἔλεγε. φησὶ γὰρ δικαίως οὐκ ἔχει ἢ οὐσία ἐναντία τὰ καθόλου (ita Paris. 1937. et Mon. 399. In Paris. 1938. lacuna h. l. est expleta a recentiore manu; Monacensis 99. habet:—δικαίως οὐκ ἔχει ἢ οὐσία ἐναντιότητα)· οὐκ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ, αὐτὴ γὰρ ὑποκείμενον ὑπάρ-*

χει. Τὰ γοῦν ἐναντία πάντως ἐν ὑποκειμένῳ ὄντα τὴν μάχην ποιείται· οὕτω γὰρ τὸ ψυχρὸν καὶ θερμὸν (Cod. Mon. 99. inverso ordine τ. θ. κ. ψ.) ἐνεκεν ὑποκειμένου μάχονται. βούλεται γὰρ ἐν καὶ ἕκαστον (Monn. ἐν ἕκαστον) τοῦ ἄλλου τὸ ὑποκείμενον λαβεῖν· τὸ ψυχρὸν (γὰρ addunt Monn.) σπεύδει μεταβάλλειν τὸ θερμὸν εἰς ψυχρὸν. (Monn. τ. θ. μ. ε. ψ.) Attigit hæc eadem etiam alibi David, ut in Scholiis in Aristot. Categg. cap. III. §. 18. et cap. VIII. §. 14. sqq. et comparanda sunt quæ adversus Aristotelem de Categoriis disputat Plotinus, v. c. VI. 1. 27. VI. 6. 3. sqq.

147, II. οὐπω κοσμηθεῖσαν εἰ θεῶτο] Ficinus hæc extrema dilatavit vertens: "si modo eo in gradu prospiceretur." Taylor hæc prorsus omisit, Engelh., nihil monito lectore: *die* vou dem Gotte *noch nicht gcordnet*. Vulnus inveteratum hic videtur latere. Ego legerim ἐκ θεοῦ του, quæ nondum exornata sit *ab ullo Deo*.

— 12. τόνδε τὸν τόπον] Haud cunctanter ex margine in ordinem recepimus τόπον pro τρόπον. Respicit enim rursus ad Platonis verba laudata ex Theæteto p. 176.: τὴν δὲ θνητὴν φύσιν, καὶ τόνδε τὸν τόπον (τὰ κακὰ) περιπολεῖ ἐξ ἀνάγκης.

— 13. ἢ τὸ, Ἄλλ' ἐπέπερ ἐγένεσθε κ.τ.λ.] In his tangit Opificis mundi verba in Platonis Τιμαῖο p. 41. a. b. p. 43. Bekk.: θεοὶ θεῶν, ὧν ἐγὼ δημιουργὸς πατήρ τε ἔργων, ἃ δι' ἐμοῦ γενόμενα ἅλυστα ἐμοῦ γ' ἐθέλοντος. τὸ μὲν οὖν δι' δεθὲν πάντων, τόγε μὴν καλῶς ἄρμοσθὲν καὶ ἔχον εἰς λύειν ἐθέλειν κακοῦ. δι' ἃ καὶ ἐπέπερ γεγένεσθε, ἀθάνατοι μὲν οὐκ ἔσπε οὐδ' ἅλυστοι τὸ πάμπαν, οὔτι μὲν δι' λυθήσεσθε γε οὐδὲ τεύξεσθε θανάτου μοίρας, τῆς ἐμῆς βουλήσεως μείζονος ἔτι δεσμοῦ καὶ κυριωτέρου λαχόντες ἐκείνων οἷς, ὅτ' ἐγίγνεσθε, ξυνεδείσθε. κ.τ.λ. Quæ sequuntur in Plotini loco ea rursus pertinent ad Theæteti verba. Vid. quæ supra excitavi *de fuga non pedibus sed animo capessenda*, ad cap. 6. p. 76. a. b.

p. 148, I. δῆλόν που καὶ αὐτὸς ποιεῖ] Ita quoque Ficinus eumque secutus Taylor. Respicit enim Platonis illud μετὰ θεῶν εἶναι. Engelh. expressit αὐτὸν, cogitans ἄνθρωπον: "Illud separare se vel non separare a materia aperit hominem" (i. e. indolem hominis).

— 3. ἀνάγκη τῇ ἐκβάσει—[ὑποστάσει] Extremam vocem uncis inclusimus, nec Ficinus eam videtur legisse; et possit irrepsisse e sequenti

linea, in qua ὑποβάσει occurrit. Ceterum Taylor hæc pluribus verbis circumscripsit. ἔκβασις autem est *digressio*, ut recte accepit Ficinus: alibi *evasio*, *transgressio* cet. cf. Steph. Thesaur. p. 2538. ed. Valpy. ὑπόβασις quid sit, exposui ad hæc Procli in Inst. Theol. c. 97. p. 144.: Ἄπ' ἐκείνου ἄρα τὴν ἰδιότητα τῆς ἐκείνου ὑποστάσεως πᾶσα δέχεται ἢ σειρά. Εἰ δ' ἀπ' ἐκείνου, φανερόν ὅτι μετὰ ὑφέσεως καὶ τῆς προσηκούσης τοῖς δευτέροις ὑποβάσεως. (Cf. etiam Proclum in Alcib. pr. p. 31.) Ὑπόβασις est *descensus*, *diminutio*, *detrimentum*. Plato de Legg. VI. p. 775. a. p. 457. Bekk. καθάπερ ὑποβέβηκεν ἐκαστῶ τὸ τίμημα: "proportione servata, quo *decrescit* census." Ficinus. Est igitur etiam *decrementum* die *Abnahme*, *Verminderung*. Hinc Dionysio Areopagitæ de cælesti hierarch. cap. 5. et alibi τὰ ὑποβεβηκότα sunt *inferiora*, quæ ceteris subjecta sunt. ἀποστάσει item h. l. potius est *defectio*, quo sensu et ἀποστασις et recentioribus maxime ἀποστασία sæpe usurpantur. (Irmisch. Indic. in Herodianum in ὑπόστασις. Lobeck. ad Phrynich. p. 528. Schleusner. Lex. Nov. Test. in ἀποστασία.) Illa forma Plotino familiaris. Vid. II. 8. 1. VI. 2. 5. VI. 6. 1. VI. 7. 42.

— 11. εἰ διὰ σώματος κακίαν ἢ σύστασις γένοιτο] Vox στάσις, quæ in bonis libris h. l. comparet, potius videtur, licet σύστασις satis frequens, verum alio sensu, v. c. in Platonis Phileb. p. 47. p. 142. Stallbaumii, quem vide (ubi tamen codex Clark. Bekkeranam lectionem σύντασις confirmat). Cf. Monck. ad Eurip. Hippolyt. 987. Proclus in Alc. pr. p. 75.: (ὁ δαίμων) ἄνωθεν ἀρχόμενος ἐπιτροπέει πᾶσαν τὴν σύστασιν ἡμῶν. Contra idem pag. 210. πρῶτον μὲν, ὅτι διττῆς ἐν ψυχῇ πονηρίας οὔσης, ὡς αὐτὸς ἐν Σοφιστῇ διεῖλε, καὶ τῆς μὲν κατὰ τὴν ἀγνοίαν ὑφισταμένης τοῦ λόγου, τῆς δὲ κατὰ τὴν στάσιν τοῦ ἀλόγου πρὸς τὸν λόγον νόσος μὲν ἐστὶ ψυχῆς ἢ τοιαύτη στάσις, αἴσχος δὲ ἢ ἄγνοια. cf. ibid. p. 222. 264. 273. Olympiodor. in Alc. pr. p. 92. 134. Sed tamen cum Plutarchus in Pyrrho cap. 23. p. 465. ita: ἀποστάσεις δ' ὄρων ἅπαντα καὶ νεωτερισμοὺς καὶ σύστασιν ἰσχυρὰν ἐπ' αὐτὸν, "ubi defectiones et conspirationes et *validam adversus ipsum conjurationem* ubivis vidit" (cf. Bæhr. ad eum locum p. 218.): equidem a vulgata lectione recedere nolui. Hoc si teneas, verte: *conjuratio* fit; si

στάσις præferas: *factio coëat, scditio fiat.* Alio sensu *συστασίαν* usurpat infra VI. 7. 20. init. Plotinus, et *σύστασιω* atque *συστάσεις* VI. 3. 25. VI. 7. 11. Alium vocis *στάσις* usum, pro *κατάστασις*, attingemus infra ad II. 1. 2. p. 97. F.

p. 149, 7. *Γενομένη γὰρ κυρία—ἐμφαντασθέντος*] Sæpe dativum regit hoc verbum. Marc. Antonin. II. 12. τὰ ἐμφά ταζόμενα αὐτῷ, ubi de potestate verbi vid. Gatak. p. 49. Synes. de insomni. p. 139. c. Petav. *γένη δαιμόνων—εἰδωλικά τε ὄντα καὶ τοῖς γνωμόνοις ἐμφανταζόμενα.* Plotinus VI. 7. 22. p. 714. τοῦ ἐμφανταζόμενον κάλλους ἐπ' αὐτοῖς. Sicut autem verbum simplex *φαντάζεσθαι* frequentat philosophus noster Platonis ad exemplum (de quo monui ad p. 50. B. et plura exempla adposui in editione peculiari libri de Pulcrit. p. 135. 137.), ita non minus verbo composito delectatur. Vid. V. c. III. 6. 7. III. 6. 14. III. 6. 17. III. 6. 18. VI. 4. 4. Tertio loco legitur etiam substantivum *ἐμφάντασις*, quo carent Lexica.

— 16. Ἄλλὰ κρατεῖν ἔδει—Ἄλλ' οὐ καθαρὸν] Notetur particulae iteratae usus plane Platonicus, quem deinceps multi adoptarunt. Locorum copiam suppeditat Wytttenbach. ad Phædon. p. 142. De ejus particulae in objectionibus vi ac potestate non usquequaque convenit inter Grammaticos recentiores. Vid. Hoogev. de Particull. p. 4. IX. ed. Schütz. alt. Viger. de Idiotism. p. 470. et ad eum Hermann. Adde Wess. Alb. van Hengel Annot. in loca nonnulla Novi Test. Amstel. 1824. p. 138. sq. Utrobique autem h. l. vertendum erat *At*; quandoquidem *responsionis* vim proprie habet. Sed talia in Ficini versione qui ubivis corrigere velit, is calcem non videat. Quocirca sufficit Græcæ linguæ studiosos hinc inde harum minutiarum admouisse.

p. 150, 1. *κράσει τοιᾶδε σωμαίων*] Ficinus vertit: *certa quadam* corporum complexione. Fortasse hoc pronomen referendum ad ea, quæ in antecedentibus de corpore mixto jam monuerat ex Platónico usu ejus pronominis, quo inservit declarationi subjecti. Vid. Wytttenb. ad Plutarch. de auid. Poëtis (15. B.) p. 173. et ad Phædon. p. 148. Sed tamen etiam ad sequentia h. l. referri potest.

— 2. ἀμβλύτεροι—καὶ ἐμπεποδισμένοι] *Obtiores vero etiam sunt ad judicandum propter*

pravitatem corporum refrigerati et impediti. Hæc jam satis impedita et ipsa etiamsi in parenthesis ponas, sequentia tamen vel vitiosa vel certe lacunosa sunt: αἱ δ' ἐναντίαι, κούφους ἀνερματίστους. Codices nihil præsidii exhibent. Ficinus satis commodam sententiam præstitit vertendo: *alii vero contra effrenata quadam levitate feruntur.* Sed est αἱ δ' ἐναντίαι, quod alio non commode referas, quam ad ἐπιθυμίαι, quod supra legitur, nisi ex præcedente κράσει h. l. cogitando repetere velis *κράσεις*. Lacunam forte expleas uno verbo *ποιούσι*, ut sententia sit: *contrariæ vero cupiditates (vel mixtiones homines) reddunt leves et inconstantes.*

— 3. *κατεψυγμένοι*] Idem verbum recurrit infra IV. 4. 28. Vocem *ἀνερματίστους* autem ab eodem mutuatus est, unde alii multi, a Platone, qui in Theætet. p. 144. a. ita: ἀλλ' οἱ τε ὄξεις ὥσπερ οὗτος καὶ ἀγχίνοι καὶ μνήμονες ὡς τὰ πολλὰ καὶ πρὸς τὰς ὀργὰς δεξιότροποι εἰσι καὶ ἄπτοντες φέρονται ὥσπερ τὰ ἀνερμάτιστα πλοῖα, *ut navīgia non saburrata*; unde metaphora ratio intelligitur. Cf. Heindorf. ad l. l. p. 289. Ruhnken. et Toup. ad Longin. de Subl. II. 2. p. 229. sq. Weisk. Boissonad. ad Nicet. Eugenian. IX. 35. p. 381. sq. Ad explicationem facit Zonaras p. 191. Lexici, unde Ruhnkenianæ emendationi in Suida instituta item firmamentum accedit. Lexicon. Sangerm. in Bekkeri Anecd. p. 398. p. 401. ubi altero loco *ἀνερμάτιστος ναῦς κούφη σάβουρος, οὐκ ἔχουσα ἔρμα.* Glossarium Græco-barbarum ap. Cangium in *σαβούρα* ita: *ἀνερμάτιστος ναῦς, κούφη σαβοῦρα, as. εὐλαφὴ τὴν τῆς σαβοῦρα, as.* Corrige e Lex. Sangerm. *κούφη σάβουρος*, quod mirum non vidisse Cangium, cum tamen in *σάβουρος* ipse et alia proferat, et vero e Gregorio M. *πλοῖον σάβουρον*, i. e. *navem vacuam.* Vides autem hoc ipsum adjectivum *κούφος* junctum esse cum *ἀνερμάτιστος* a nostro philosopho. De voce *σαβοῦραι* cf. Corayus in Ἀτάκτοις Tom. I. p. 271. 272. Venuste Philo Jud. de Provident. II. ap. Euseb. P. E. VIII. 14. et in Edit. Armen. Venet. p. 55. *κὰν οἱ πολλοὶ σφαλλόμενοι κρίσεως ἀληθοῦς νομίζωσι, δεκασθέντες ὑπὸ κακοῦ διδύμου, τύφου καὶ κερῆς δόξης, δεῖν παρασαλεῖσαι καὶ παραγαεῖν ἀνερματίστους ψυχὰς περὶ ἃ κηραίνε* (sollicitum est) *γένος τὸ πλείστον ἀνθρώπων.*

— 13. Τίτι οὖν ἐγνωρίσαμεν κ. τ. λ.] *Redit*

Plotinus ad quæstionem capite primo institutam: κακοῦ δὲ φύσιν τίμη ποτὲ δυνάμει τῶν ἐν ἡμῖν γνωρίζομεν ἂν, τῆς γνώσεως ἐκάστων δι' ὁμοιότητος γιγνομένης, ἄπορον ἂν εἴη. In seqq. Fic. legit φρονήσει αὐτὴν γὰρ γνωρίζει. Quando enim prudentia virtutem cognoscit, se ipsam cognoscit virtus, siquidem virtutum una ipsa prudentia est. Vid. quæ supra tradiderat ex sententia Platonis philosophus noster p. 55. B. ubi cf. annot.

p. 150, 17. Ἀφαιρέσει οὖν τὸ μηδαμοῦ τοῦτο] Ex præcedentibus intelligendum videtur γνωρίζομεν: *Cognoscimus separatione* (ablatione) *id quod nequaquam hoc est.* Hoc (τοῦτο) designat ἀρετὴν, virtutem, ex usu Plotini, qui sæpe Neutrum Substantivis diversi generis subjicit Ficinus eumque secuti Germanicus interpres itemque Britannicus sententiam περιφράσει juvare studuerunt. In lectione proximorum verborum novare nolui. Quid Plotinus intelligi velit, satis patet sequentibus verbis μέρος—καταλιπόντες. In seqq. οὕτω Participiis subjectum, atque adeo hoc quidem loco interjectum, Platonis lectorem arguit. Vid. modo Heindorf. ad Phædon. §. 13. p. 23. et Wytttenb. ad eund. p. 164. sq. Eundem usum adoptarunt Proclus et Olympiodorus. Vid. horum Commentarios in Alc. pr. p. 163. 304. et p. 5.

p. 151, 2. λαμβάνοντες] Est h. l. ponentes, surponentes, aut suspicantes, ut non male Ficinus. De quo usu vid. Budæi Comment. L. Gr. 144. 197. Stephani Thes. p. 5553. sq. ed. Lond. Similia annotavit Bæhr. ad Plutarchi Alcib. 18. p. 168.

— 6. αἰσχροὺν φανταζόμεθα] Materiam tanquam turpem nobis informamus (sc. imaginamur) per defectum speciei.

— 7. ἢ τὸ παράπαν εἶδος ἀφαιρούντες. Πάν εἶδος κ. τ. λ.] Hoc alterum εἶδος incommodum est. Quod cum sentiret Fic., ita vertendo lenivit, quasi scriptum esset λελοιπός. In Codd. nihil auxilii.

— 9. εἰ ἐμέλλομεν θεάσασθαι] Cf. supra I. 6. p. 57. G. εἰ μέλλει θεάσασθαι, ibiq. annot.

— 11. ὥσπερ ὄμμα] A loci sententia aberravit Engelh.; Taylor consultius se Ficino applicuit. Cæterum cf. II. 4. 12. p. 166. G. πολὺ μᾶλλον ἂν εἴη, ὕλη, κὰν μὴ ἐναργῆς ὑπάρχη αἰρετῆ οὕσα οὐ ταῖς αἰσθήσεσιν, οὔτε γὰρ ὄμμασιν, ἄχρους γάρ κ. τ. λ.

p. 152, 1. Ἄποιοι δὲ οὕσα (ἢ ὕλη) πῶς κακῆ;] “Stoicos materiam ἀποιοῦν statuissē, novimus ex Diogene Laërtio VII. 134. Plutarcho adv. Stoic. p. 1085. B.C.F. 1086. A. aliisque: idque Stoicis maxime in *origine mali explicanda* obfuisse, quum eam non in materiam ut ἄψυχον et ἀποιοῦν referre possent, Platoni rectius cessisse, docet Plutarch. de animæ procreat. in Timæo p. 1015. 1016. quamquam et ipse materiam ἀποιοῦν reliquit, non tamen ἄψυχον fecit.” Wytttenbach. Animadvv. in Plutarch. de Isid. et Osirid. (p. 369. A.) p. 232. De materia *qualitatum experte*, ἀποίω, cf. Stob. Eclogg. I. 12. 3. p. 318. Heeren. Alcinoῦ de Doctrina Platon. c. 8. p. 473. Heinsii. Hemsterh. ad Hesych. I. p. 463. sq. Lennep. ad Phalarid. Epist. p. 149. Plotinum ipsum in libro περὶ ὕλης II. 4. 1. II. 4. 7. et IV. 7. 3. VI. 1. 26. Proclum in Alc. pr. p. 317. sq. Eundem in Inst. Theol. c. 72. p. 112. Apud eundem ἀποιοῦν σῶμα alio sensu accipitur, nimirum, ut sit *iners*, cap. 80. p. 124. Porphy. Sententt. XXI. p. 226. sq.

— 2. ὅς δέξεται, καὶ ἐν αὐτῇ—ἔσονται] Scil. αὐταί. Vid. Hermann. ad Viger. p. 708.

— 11. Ὁρθῶς ἄρα λέγοιτο] Retinui optativum: cf. locum geminum infr. III. 6. 11. extr. Ὡστε εἴ τις τὴν ὕλην λέγει κακῆν, οὗτος ἂν ἀληθεύοι. Extrema hujus capituli ἵνα μὴ ἦ ἴσως κακῆ—φύσις cum Engelhardto ita interpretor:—ne forte mala sit, quatenus species (forma) sit, neque vero potius mala sit tanquam natura, quæ speciei (formæ) adversatur.

p. 153, 1. ἐπεὶ—τὴν ὕλην ὅλως ἀναρῆν ἀξιούσιν.] Vid. infr. c. 15. hujus libri.

— 4. Ἄλλ' εἰ ἢ στέρησις ἐπιβάλλοντός ἐστι παρῆναι εἶδους τινός] Haud dubie etiam Fic. legit εἰ, quod addidimus. Engelhardt., qui de hac lacuna nihil monuit, in sequentibus aliam subesse arbitratus, ita locum supplevit: ἀλλ' ἢ στέρησις ἀπουσία εἶδους τ. ἐ. ἐπιβάλλοντος παρῆναι: “At si privatio continetur *defectu* speciei, *qua ad esse tendit*” (s. quæ τὸ esse concupiscit.) Male. Melius ad Ficinum se applicuit Taylor vertens: *But if privation of form respects being.* Neque ullus liber ἀπουσία exhibet. Est Synchysis pro: Ἄλλ' εἰ ἢ στέρ. εἶδους τινός ἐστι ἐπιβάλλοντος παρῆναι (sc. τὸ εἶδος.) *At si privatio formæ cujusdam est qui cupit adesse (eam sc.*

formam). Verbum ἐπιβάλλειν quam varie accipiatur nemo nescit. Vid. nunc Stephani Thes. p. 2613—2617. ed. Valpy. et adde Schleusn. Lex. N. T. in voc. Jacobs. ad Philostrati Imagg. p. 578. Scholia in Aristid. p. 107. ed. Frommel. et Wyttenbach. et nostr. annot. in Plotin. de Puler. ed. pœcul. (p. 57. F.) p. 387. Hoc loco autem ἐπιβάλλειν est, quod usitatius ἐπιβάλλεσθαι, i. e. ad aliquid tanquam ad finem spectare, collimare ad scopum, atque adeo concupiscere aliquid. Hesych. p. 1341. ἐπιβαλλόμενος· ἐπιβολὴν καὶ πρόθεσιν ἔχων, ἐπιθυμῶν, ubi vid. Not. cf. Upton. ad Arriani Dissert. I. 4. 14. et Upton. et Schweigh. in Indic. Græcit. in Epictet. p. 327. sq. Photius Lex. Græc. p. 313. p. 364. Porson. ὀφθαλμίσαι (Suid. et Zonar. Ὀφθαλμίαισαι)· φθονῆσαι· ἐπιβαλεῖν ἐπιθυμητικῶς. Cf. sequens: Ὀφθαλμὸν ἐπιβάλλειν: τὸ περιεργῶς θεάσασθαι, unde hujus significatus ratio apparet.

— 5. τὴν δὲ κακίαν ἐν αὐτῇ ποιεῖ] Coniicias ἐν αὐτῇ, atque ita Engelh. Verba λόγῳ τῷ ἑαυτῆς non expressit Taylor. Deinde: ὥστε οὐ στέρησιν — παρ' αὐτῆς item legendum videtur παρ' αὐτῆς, atque ita Ficinus: et mox iterum. Talia in posterum, quo tædium lectorum evitem, omittam.

— 12. παντελῆ στέρησιν] Vertit Ficinus *universam* privationem. Magis perspicue reddidisset *absolutam*, quo vocabulo ipse Tullius παντελῆ exprimit. Vid. H. Steph. in Thes. L. Gr. p. 7225. ed. Valpy. et Cic. de Finib. III. 7. 26. ibiq. Goerenz. p. 343.

— 14. τὸ μὲν ἔχουσα, τὸ δὲ ἐστερημένη] Expressit etiam Fic. atque hæc sola lectio germana. Describit enim philosophus eam, quam proxime dixerat τινὰ στέρησιν ἀγαθοῦ, *quandam boni privationem*, i. e. eam, quæ contraria sit *absolutæ boni privationi*.

154, 1. Εἰ μὴ ἄρα τούτῳ κακὸν ἢ ἐμπόδιον] De εἰ cum Coniunctivo dictum est supra ad I. 4. 2. p. 30. F. G. τούτῳ Engelh. retulit ad ἀγαθὸν, ita accipiens: Fortasse Malum Bono impedimentum fuerit. Taylor contra: — *that evil is an impediment to the soul*. Recte. Vide modo, quæ paucis interjectis sequuntur: εἰ οὖν ἡ κακία ἐμπόδιον τῇ ψυχῇ. In errore induxit Engelhardtum usus Plotini, qui sæpiuscule Pronomen neutrius generis, ut h. l. τούτῳ, subjicere solet

Masculinis et Femininis.

— 2. ἀλλ' οὕτω ποιητικὸν — τὸ κακὸν αὐτῆς] Ita quoque Ficinus eumque secuti Taylor et Engelh. At si librorum probatissimorum fidem secutus legeris αὐτοῖς, hoc Pronomen referendum fuerit ad eos qui hæc dicant, hac sententia: “Atqui hoc pacto *iis* (i. e. secundum sententiam eorum, qui contendunt, malum animæ tantummodo impedimentum esse) malum animæ erit efficiens mali.” Mutare tamen nolui.

— 6. Εἴτα καὶ ἡ ἀρετῇ — οὐδ' αὐταγαθόν] Vid. Varr. lectt. Nimirum in accentu extremi vocabuli sine librorum optimorum consensu mutare nolimus. Variatur enim in his. Sic, ut hoc utar in Simplicio in Epictet. I. 1. p. 12. p. 22. Schweigh. Heinsius edidit αὐταγαθά, Schweigh. αὐτοαγαθὰ (cf. notas Schweighæuseri p. 201.). Similiter in Plotino VI. 6. 10. med. editio habet αὐτὸ ἀγαθόν: tres libri mss. αὐτοαγαθόν. Contra in Nicolai Methonensis Refut. Procli sæpius legitur αὐτάγαθος et αὐτάγαθον. Vid. p. 17. ibiq. not. Væmelii. Similiter αὐτοάγαθος et αὐτοάγαθον alii. Cf. Stephani Thes. L. Gr. p. 146. ed. Valpy. Cæterum forma αὐταγαθὸς et αὐταγαθὸν non est in Lexicis. De voce αὐτόκαλος et αὐτόκαλον monuimus ad Proclum in Alc. pr. p. 28. cf. p. 118.

— 12. ἀρξάμενῳ μὲν ἀπὸ τῆς κακίας] Hæc scholii speciem habent, quo quis in margine explicare instituerit verba ἀπὸ τῆς κακίας καταβαλονται. Sed tamen Codd. omnes agnoscunt illa, quæ, si germana sunt, ita accipienda: ac *primum quidem* (offendet) pravitatem; de quo usu Participii ἀρξάμενος Vid. Heusd. Spec. Crit. in Platon. p. 39. sq. Heindorf. ad Gorg. p. 83. sq. et Buttmani Indic. in Alcib. pr. sub ἀρχεσθαι.

— 1b. θεωροῦντι μὲν ἢ θεωρία ἦτις ἐστὶ] Ficinum dicas correxisse εἰ τις ἐστὶ. Codices nihil variant. Participio autem θεωροῦντι subjicitur γινόμενῳ ei, qui contempletur malum ipsum: ei qui jamjam fuerit in ipso. Quibus lux accedit continuo sequentibus γίνεται γὰρ — ἐν τῷ τῆς ἀνομοιότητος τόπῳ, in quibus verbis inest descriptio materiæ et mali, quando ex doctrina Platonis τὸ ἀνόμοιον contrarium est Bono atque ideis. Vide modo Sympos. p. 211. p. 444. Bekk. Inde in ἕλθοι mentione vox ἀνομοιότητος recurrit infra VI. 3. 2. qui locus conferendus: item alter VI. 9. 5.

præsertim p. 763. Similiter Aristotel. in Magn. Mor. I. c. 25. p. 25. Sylb. τὸ μὲν γὰρ κακὸν πολυειδές· τὸ δ' ἀγαθὸν μονοειδές: et Ethic. Eudem. VII. 5. ἀνάγεται δὲ τὸ μὲν ὁμοιον καὶ εἰς τὸ ἡδὺ καὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. τό, τε γὰρ ἀγαθὸν ἀπλοῦν, τὸ δὲ κακὸν πολύμορφον. κ. τ. λ.

154. 15. ἐπεὶ καὶ εἰ παντελῶς ἴοι—εἰς παντελεῖ κακίαν] Nam si etiam *usquequaque* (sive *penitus*) anima in *absolutam* pravitatem *iverit*. Vid. supra ad initium capitis duodecimi.

— 17. ἔτι γὰρ ἀνθρωπικὸν ἢ κακία] Infra II. 9. 9. nostro distinguuntur οἱ ἀνθρωπικώτεροι et οἱ σπουδαῖοι, ubi Ficinus illud vertit *humiliores*. Ad nostrum locum possit adhiberi Pollux II. 131. qui jungit κοῦφον εὐφορον et ἀνθρώπινον, et arponit ἂ οὐκ ἂν τις ἐνέγκοι, et similia; igitur *humanum* hoc sensu, quod in hominis naturam cadit adeoque in homine tolerandam est. Nam hæ formæ promiscue usurpantur. Pollux II. 5. :—ἀνθρωπος, ἀνθρώπινον, ἀνθρωπίσκος, ἀνθρώπιον, ἀνθρωπικὸν κ. τ. λ. Cf. etiam Ammon. p. 147. ibiq. Oudendorp. Hinc passim lectionum varietates, ut Xenoph. Cyrop. III. 1. 40. ἀνθρώπινά μοι δοκεῖς ἁμαρτεῖν—συγγίγνωσκε τῷ πατρί, ubi alii ἀνθρωπικά, quam varietatem neglectam video in Lexico Xenophonteo. Plutarchus illam formam magis frequentat in Vitis, hanc in Moralibus. Phrynich. σοφιστ. προπ. ap. Bekker. Anecdott. Græcc. I. p. 21. ἀνθρωπικὸς μῦθος· ὁ περὶ ἀνθρωπείων πραγμάτων. Synesius Epistol. 139. in. p. 176. τῶν ἐρώτων οἱ μὲν χαμαὶ ἐρχομένας καὶ ἀνθρωπικὰς τὰς ἀρχὰς ἔχοντες—οἷς δὲ ἐφεστῶς βραβεύει θεὸς κ. τ. λ.

— 18. ψυχὴ—ἐν τῷ σώματι βεβαπτισμένη] De altera hujus verbi constructione vidimus supra ad I. 4. 9. in. ad verba βαπτίζεσθαι νόσοις—τέχνησι. Utramque junctam reperis in dicto Alcibiadis ap. Scholiast. Aristid. p. 196. ed. Frommel. βάπτε με ἐν θυμέλῃσιν· ἐγὼ δὲ σε κύμασι πόντου βαπτίζω κ. τ. λ. Noster infr. VI. 9. 8. τῷ δὲ μὴ βαπτισθέντι τῷ σώματι. Theodor. Metochit. c. 31. p. 207. sq. ἀπὸ τῶν ἐν μέθῃ μὴ τελείως βαπτισθέντων. Hermes in Cratere p. 26. ed. Franc. Patric. βάπτισον σεαυτὸν εἰς τοῦτον τὸν κρατῆρα. Idem ibidem paullo post, sed diversa sententia: ὅσοι μὲν οὖν—ἐβαπτίσαντο τοῦ νοός.

p. 155, 2. ἕως ἀναδράμῃ] Legendum videatur

ἕως ἂν ἀναδράμῃ particula ab initio sequentis vocabuli hausta.

— 3. καὶ τοῦτο ἐστὶ—ἐπικαταδαρθεῖν] Desumpta sunt, levi mutatione admissa e Republ. Platonis, VII. p. 534. p. 363. Bekk.: οὐκοῦν καὶ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ ὡσαύτως.—οὔτε αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν φήσεις εἶδέναι τὸν οὕτως ἔχοντα, οὔτε ἄλλο ἀγαθὸν οὐδὲν, ἀλλ' εἴ πῃ εἰδώλου τινὸς ἐφάπτεται, δόξῃ οὐκ ἐπιστήμῃ ἐφάπτεσθαι, καὶ τὸν νῦν βίον ὀνειροπολοῦντα καὶ ὑπνώττοντα πρὶν ἐνθάδ' ἐξέγρεσθαι, εἰς Αἴδου πρότερον ἀφικόμενον τελείως ἐπικαταδαρθάνειν. Ceterum vide var. lect. ad nostrum locum, unde intelligitur hæsisse librariorum in constructione loci. Sed vide quæ supra ad p. 55. A. ad verba εἰς ἄδον κείσεσθαι ἐν βορβόρῳ annotavimus; qui locus est integer ad nostri loci sententiam quoque comparandus. De forma Attica ἐπικαταδαρθεῖν vid. Dorvill. ad Chariton. p. 415. Lips. [p. 353. edit. Amstelod.]

— 8. συγκαταθέσεις] Sunt alibi *consensus*, *consensiones*. Vid. locos in Steph. Thesaurο p. 9429. Valp. congestos, et annot. nostr. in Procl. in Alcib. pr. p. 63. ubi opponitur ἀρβρεψία et ἐποχή. Adde Theodoret. IV. p. 140. ubi ex Ambrosio συγκατάθεσις τῆς ἁγίας παρθένου est obedientia Deo se permittentis sanctæ virginis. Sicut autem Arrianus in Epicteteis III. 22. 104. adjectivum προπετής junxit voci συγκατάθεσις, ita noster usurpat προπετ. εἰς συγκαταθέσεις, quæ h. l. ταῖς ὀργαῖς oppositæ *reconciliationes* sunt.

— 10. ὑπὸ τε πνευμάτων ὑπὸ τε εἰλήσεων] Platonem expressit de Republ. II. (431. A.) p. 380. E. πᾶν φυτὸν ὑπὸ εἰλήσεων τε καὶ ἀνέμων καὶ τῶν τοιούτων παθημάτων (ἀλλοιοῦται) ubi vid. Scholia. p. 152. ibid. III. p. 404. B.: πολλὰς μεταβολὰς—ὑδάτων τε καὶ τῶν ἄλλων σίτων, καὶ εἰλήσεων, καὶ χειμῶνων. Vid. Ruhnken. ad Tim. Lex. Plat. p. 96. sq. ad v. εἰλήσις· ἔκκανσις; qui idem ex Plotini loco tertio loco Platonis medicinam comparavit. Ita enim antea legebatur de Legg. V. p. 747. p. 410. Bekk. οἱ μὲν γέ που διὰ πνεύματα παντοῖα καὶ διειλήσεις ἀλλόκοτοί τε εἰσι καὶ ἀναίσιοι αὐτῶν, οἱ δὲ δι' ὕδατα. ubi itidem Ficinus *turbines* verterat, ut in hoc loco Plotini, ex quo et ex Galeno T. I. p. 389. Ruhnkenius Platonem reddidit καὶ δι' εἰλήσεις, eumque secuti sunt editores. (cf. Astii Animadv. in de Legg. p. 275. sqq.) Spiritum tamen asperum expressit

Bekkerus, et, licet Wyttenbachius in loco simili Plutarchi Sympos. VI. 2. p. 688. A. p. 824. Oxon. dederit: *δρόσους μαλακὰς καὶ εἰλήσεις* (hoc cum Anonymo et Ruhnkenio) *ἐν* (σὺν conj. Wyt.) *πνεύμασι μετρίως* (μετρίοις W.): ego sine libris in Plotino spiritum mutatum nolui. Nec magis mutare volui *ῥαδίως*, licet *ῥαδίαν* multi libri offerant. Eadem ratio est in *ψυχῇ* pro *ψυχῆς*. Illa lectio elegantior et codicum auctoritate munitior.

— 14. *εἰ μὴ ταύτη εἰς τὸ αὐτὸ αἴτιον ἢ ὕλη τῆς ἀσθενείας*] Illud *εἰς τὸ αὐτὸ* agnoscunt omnes libri. Est autem *pariter, eadem ratione, auf dieselbe Weise*. Cujus usus præpositionis *εἰς* similia exempla reperias (vid. Viger. de Idiotismm. IX. 2. II. sqq. ibiq. Hermann. ad p. 597. Schæfer. in Steph. Thes. p. 3638. sq.): ejusdem formulæ vix reperias. Locus autem ita interpretandus est: nisi hic (i. e. in anima) pariter (sc. atque in corpore) debilitatis causa sit materia.

p. 156, 5. *καὶ τὸ λεγόμενον ἐπτερωμένοι καὶ τέλειοι*] Tangit Platonis illud in Phædro p. 246. c. *τελέα μὲν οὖν οὖσα καὶ ἐπτερωμένη (ἢ ψυχῇ) μετεωροπολεῖ* [Bekker. *μετεωροπορεῖ*] *τε καὶ ἅπαντα τὸν κόσμον διοικεῖ κ. τ. λ.* ubi vid. interpr. Adde Proclum in Alcib. pr. p. 20. sqq. Olympiodor. in eundem p. 5. et Præparat. ad Plotin. de Pulcrit. p. XXXVI. sqq. ed. pecul.

p. 157, 1. *ἕλη δὲ παρούσα προσαιτεῖ οἶον καὶ ἐνοχλεῖ*] Ita dedimus ex bonis libris, et respicit Plotinus ad locum Symposii p. 203: *ἐπειδὴ δὲ ἐδέληπνυσαν (οἱ θεοὶ) προσαιτήσουσα οἶον δι᾽ εὐωχίας οὖσης ἀφίκετο ἡ Πενία, καὶ ἦν περὶ τὰς θύρας*. Quam fabulam fusius explicat infra III. 5. 5, 6, 7, 8, 9. III. 6. 14. Per Peniam autem materiam significari putabant nonnulli.

— 4. *οὐ γὰρ ἀνέχεται—διὰ κάκην*] Mirum quantum hic turbavit Engell. quod non moramur. Consultius Taylor Ficini vestigia legit.

— 6. *τὴν γένεσιν αὐτῆ παρασχούσα κ. τ. λ.*] Engell. vertit *γένεσιν Dascyn*. Taylor magis exornavit hunc locum:—*by opposing the waters of generation she (the matter) occasions the soul's entrance into the rapid stream, and by this means renders her light, in itself vigorous and pure, polluted and feeble, like the faint glimmerings from a watch-tower beheld in a*

storm. Belle, nec ad sententiam a Platonico- rum oratione philosophorum remote; sed legitima interpretatio paullo altius nos descendere jubet in singula verba. Primum *αὐτῆ* unice verum est, etenim est h. l. *pro se ipsa*, sive *sponte*; deinde si unus liber offerret *τὴν γέννησιν*, ego reciperem, i. e. *παῖδοποιῶν*, procreationem, sc. negotium procreandi; de quo discrimine utriusque vocabuli breviter sed bene exposuit Wyttenb. ad Plutarch. de puerorr. educ. p. 67. sq. Hoc pacto continuaret Plotinus Peniæ (i. e. Materiæ) fabulam; de qua ita Plato loco Symposii laudato: *ἢ οὖν Πενία ἐπιβουλεύουσα διὰ τὴν αὐτῆς ἀπορίαν παιδίον ποιήσασθαι ἐκ τοῦ Πόρον, κατακλί- νεται τε παρ' αὐτῷ* (vid. paullo ante Plotimiana *ἢ ὕλη ὑποβάλλουσα ἐαντὴν*, sc. *τῇ ψυχῇ*) κ. τ. λ. Verumtamen hoc non necesse. Nam *γένεσις* Platonice philosophis sæpius est *rerum fluxarum et nascentia et natura*, adjuncto significato imbecillitatis et mortalitatis. Hinc passim *γένεσις καὶ θνητῆ φύσις* junguntur, item *γένεσις καὶ φθορὰ*, nec minus *γενεσιουργὸς λήθη, γενεσιουργὸν πάθος* (vid. mod. Proclum in Alcib. pr. p. 7. 36. 108. 250. Olympiod. in eund. p. 2.).

— 7. *οὐ γὰρ ἂν ἦλθε τῷ μὴ παρόντι*] Est Plotinianæ brevitatis, pro hac sententia: nisi materia præsens adeoque parata ad recipiendam animam adesset, hæc non ad ipsam accederet. Totius igitur loci sententia hæc est: Materia expeditum iter munit animæ ad se ipsam (materiam) accedendi, omnemque opportunitatem exhibet eidem, quo possit una cum materia parens ac procreatrix existere rerum fluxarum et mortalium.

— 11. *καὶ οἶον συσπειραθῆναι*] Vid. varr. lectt. Adde Platon. in Sympos. p. 206. p. 435. Bekk. *ὄταν δὲ αἰσχροῦ (προσπελάξῃ τὸ κοῦν) σκυθρωπόν τε καὶ λυπούμενον συσπειρᾶται καὶ ἀποτρέπεται καὶ ἀνεύλεται*. Proclus in Inst. Theol. LXXXVI. p. 130. *ἢ δὲ ἀμέρεια σφίγγουσα καὶ συσπειρῶσα ἀνέκλειπτον αὐτὴν καὶ ἀνελάττωτον ἐν ἐαντῇ συνέ- χει*: ubi consule annot. nostr.

— 14. *καὶ γὰρ εἰ αὐτῆ ἢ ψυχῇ*] Ficinus in Commentario in hoc caput: “Memento, inquit, Plotinum hic et alibi nobis innuere, materiam a natura, id est, ab infima virtute animæ generari; ab anima, inquam, sive *patiente*, quemadmodum alicubi legitur, sive *présente*, quod rectius legi

puto." Maluit igitur h. l. *παροῦσα*. Sed, bonum factum, alterum quoque adjecit: *patiens*; idque expresserunt etiam Engelh. et Taylor. Nec ullus liber MS. dat *παροῦσα*. Quod si tamen accipias, ita explicare debes, ut sit progressa, i. e. posteaquam anima e loco Deorum se proripuerat et ad externa jam spectabat. Illud si teneas, cogitandum est τὸ πρῶτον πάθος ψυχῆς, sive prima illa animæ affectio, qua ea obliviosa redditur primigeniæ suæ originis virtutisque. Hoc placet.

157, 16. μὴ τῇ παρουσίᾳ αὐτῆς τὴν γένεσιν λαβοῦσα] h. e. nisi anima præsentia materiæ rerum, quæ fiunt, non reapse sunt, adeoque naturæ fluxæ et morituræ concupiscentiam adoptasset. Vide quæ paullo superius de voce *γένεσις* diximus.

p. 158, 1. ἐκ τῶν περὶ ὕλης λόγων—εἰρημένον] Amandat lectores h. l. Plotinus ad Enneadis secundæ librum quartum, qui, cum vulgo laudetur περὶ ὕλης, in ipso titulo inscribitur περὶ τῶν δύο ὕλων. Plura dicemus ad hujus libri initium.

— 5. ἡ γὰρ ὄρεξις ἀγαθοῦ] Proclus Inst. Theolog. XXXIX. p. 66. triplicem ὄρεξιν distinguit: καὶ ἡ ὄρεξις οὖν τοῖς μὲν ἐστὶ κατ' αὐτὸ τὸ εἶναι μόνον, ἐπιτηδειότης οὖσα πρὸς τὴν μέθεξιν τῶν αἰτίων· τοῖς δὲ κατὰ τὴν ζωὴν, κίνησις οὖσα πρὸς τὰ κρείττονα· τοῖς δὲ κατὰ τὴν γνώσιν συναίσθησις οὖσα τῆς τῶν αἰτίων ἀγαθότητος. Inde hanc ὄρεξιν ipsam ἀγαθὴν appellat Dionys. Arcop. de divin. nomm. IV. 19. p. 571.

— 6. ἡ δὲ νόησις—ἀγαθοῦ ἐστὶ καὶ κακοῦ] Proclus in Alcib. pr. p. 22.: καὶ μὴν καὶ ὁ Τίμαιος—νοήσει μὲν ἡμᾶς καὶ λόγῳ παρακελεύεται τὰ ὄντα κρίνειν, δόξῃ δὲ καὶ αἰσθήσει τὰ μὴ ὄντα μὲν, γινόμενα δὲ καὶ ἀπολλύμενα.

— 9. ἤδη καὶ αὐτὸ—ὄλον κακόν] Ficinus conjecisse videtur ἐκείνῳ ὃ ὄλον κακόν, et reapse istud ἐν τῷ ex perperam repetito ἐκείνῳ enasci potuit et ὃ ante ὄλον opprimi. Possis etiam: ἐκείνῳ ἐν ᾧ ὄλον κακόν, nec minus ἐκείνῳ ἐν τῷ ὄλῳ (ut plures codd.) κακῷ. De verbo *συντελεῖν* adde iis, quæ Lexicographi conguessere, Bæhrii nostri Annot. in Plutarchi Compar. Philop. et Flamin. I. p. 136.: ad constructionem hujus verbi cum Dativo tene hos locos: Polyb. IV. 60. 4. τὰς κοινὰς εἰσφορὰς τοῖς Ἀχαιοῖς συντελεῖν. cf. Plutarchi Arat. c. 34. Pausan. X. 8. 2. Μαγνήτας

μὲν οὖν καὶ Μαλιεῖς καὶ Αἰνειᾶνας καὶ Φθιώτας Θεσσαλοῖς συντελεῖν. Usitatiores constructionem nec minus usurpat Noster, ut VI. I. 21. *συντελεῖν εἰς οὐσίαν*. cf. VI. 7. 13. extr. Proxime: ἐλάττονος (scil. μεταλαβόν ex antecedentibus) δὲ ἢ ἡλάττωται τῷ ἀγαθῷ (sc. *συντελέσαν*), quod vero minoris malī particeps est, ex proportionem, qua minus habet, Bono accensetur.

— 15. Φαντασία δὲ κ. τ. λ.] In præcedentibus Plotinus animæ mala explicuerat eo, quod non pura manserit, sed commixta fuerit cum materia. Jam indidem explicare instituit et phantasiam et opinationem falsam: *φαντασία* δὲ, πληρὴ ἀλόγου ὡς ἔξωθεν. Pro ὡς, quod abest a plurimis libris, Ficinus videtur legisse ζῶου. Fortasse latet in ἀλόγου ὡς vox ἀλόγου φύσεως vel ἀλόγου ζωῆς. Ut ut est, Iamblichus ap. Stobæum Eclogg. I. 52. p. 896. Heeren. Platonicorum aliquot recentiorum decreta de *Mali* origine recensens ita narrat: τῶν δ' αὖ διῶσταμένων πρὸς τούτους, καὶ ἀπὸ τῶν ἔξωθεν προσφουμένων προστιθέντων ὀπωσῶν τῇ ψυχῇ τὸ κακόν, ἀπὸ μὲν τῆς ὕλης Νουμηρίου καὶ Κρονίου, πολλάκις· ἀπὸ δὲ τῶν σωμάτων αὐτῶν τούτων ἔστιν ὅτε καὶ Ἀρποκρατίωνος· ἀπὸ δὲ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀλόγου ζωῆς Πλωτίνου καὶ Πορφυρίου ὡς τὰ πολλά. Igitur Plotinus animæ malum accedere dicit a *natura ac vita rationis experte*. Proclus in Alcib. pr. p. 280. τὸ μὲν γὰρ κακόν πᾶν ἔξωθεν καὶ ἐπέισακτόν ἐστι τῇ ψυχῇ, τὸ δὲ ἀγαθὸν ἐνδοθεν.—Διὰ δὲ (δὲ al.) τοῦτο καὶ πᾶν, ὃ ἂν ἔξωθεν εἰσδέχεται, μένει κείμενον ἐκτὸς αὐτῆς ὡς περ τὰ φάσματα καὶ τὰ αἰσθητὰ κ. τ. λ. Sed tamen intactam reliqui vulgatam, quæ ita quoque explicari possit, ut sit *tanquam extrinsecus* atque ita vertit Engelhardt.

— 16. καὶ δόξα δὲ ψευδὴς ἔξωθεν—ἀληθοῦς αὐτοῦ] Ficinus legisse videtur κ. δόξαι δὲ ψευδεῖς ἔξω γενομένη (sc. ψυχῇ) τοῦ ἀληθοῦς αὐτοῦ. Non male, et magnam partem probantibus libris. Cæterum comparanda sunt hæc cum iis, quæ Plato in Sophista p. 263. de Rep. III. 4. 13. et alibi, atque Aristoteles de Anima III. 3. indeque Stobæus I. 58. 59. p. 1114. sqq. de *φαντασία*, αἰσθήσει, δόξῃ, νοήσει præcipiunt.

p. 159, 2. *συνεῖναι*—καὶ ἐν αὐτῷ ἰδρῦμένην] De verbo *ἰδρῦεσθαι*, quod de stabilitate et permanence in rebus intelligibilibus adeoque divinis tantopere frequentant Platonicus, plura dixi ad

Plotin. de Pulcrit. p. 177. et p. 332. ed. pe-
cul.

—3. οὐ νεύσασαν] Wyttenb. ad Eunap. p. 30.
“*Νεύειν, nuere oculis* translato sensu est *pon-
dere suo deorsum tendere*, tum ad animum refer-
tur ac dicitur: *studio in aliquid inclinare*, ita
ut fere aliquid in deterius significationis subsit
tanquam animi humilia petentis. Hierocl. in aur.
carimm. Pythag. p. 254. 262. 278. 290. Plotin.
p. 7. A. 54. F. 74. F. 82. E. 202. A. 209.
C. D. F. G. 210. A. 211. E. 308. C. 403. D.”

ib. Τὸ δὲ κακὸν—ἀγαθοῦ] Taylor: *But evil
is never permitted to remain by itself alone, on
account of the superior power and nature of
good.* Conjectura igitur delevit alterum κακὸν,
et hanc sententiam opposuit superiori: ἡ δὲ πρὸς
νοῦν ὄρεξις—συννεῖναι γὰρ δεῖ μόνον. Sed omnes
libri agnoscunt secundum illud κακόν.

—6. κρύπτεται τοῦτοις—μὴ ὀρῶτο τοῖς θεοῖς]
Quid hoc est? in Codicibus nihil auxilii. In-
telligas κακία, hoc sensu, ut pravitas, cum (re
vera) sit, ne conspiciatur a Diis. Sed hoc du-
rum, vel in oratione Plotini, cum paullo post re-
petatur τὸ κακόν. Dicis Ficinum coniecisse σα-
φῶς. Vertit enim palam. Conjecias ἵνα αἰσχος
μὴ ὀρ. τοῖς θεοῖς: ne turpitudine conspiciatur a
Diis. Sardi venales!

LIB. IX.

P. 163, 7. ΠΕΡΙ ΕΞΑΓΩΓΗΣ] Porphyrius
de Vita Plotini c. 4.: *περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς.*
Idem cap. 24.: *περὶ τῆς ἐκ τοῦ βίου εὐλόγου ἐξα-
γωγῆς.* Olympiodorus in Platon. Phædon. ed.
Venet. quam primus nuper evulgavit Mystoxy-
des, pag. 5.: *περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς.* Scholion in
Cod. Vaticano mox laudandum: *περὶ ἀλόγων*
(Corrige: *εὐλόγου*) *ἐξαγωγῆς.* Hæc et similia in
Plotinianorum librorum titulis variantia nemo
mirabitur, qui ex eodem Porphyrii scripto c. 4.
didicerit, cum Plotinus initio libros suos ipse non
inscripserit, alios aliter eos inscripsisse. Pertinet
autem hic libellus ad eos, quos antea composu-
erat Plotinus, quum Porphyrius ad eum adven-
erat, qui deinde hoc recensiois inscriptionisque
munus suscepit. Est enim decimus et sextus.
Vid. Porphyr. l. l. Atque hæc res conjuncta est
cum narratione Eunapii in Porphyrio p. 17. p. 9.
ed. Boisson. qui quidem, posteaquam retulit

quomodo Porphyrium Plotinus ab αὐτοχειρίᾳ
averterit (quam rem ipse attigerat in magistri
sui vita; vid. Porphyr. de Vita Plotin. c. 11.)
ita pergit: καὶ ὁ μὲν ἔμπρους τε ἦν καὶ διανίστατο,
ὁ δὲ τοὺς ῥηθέντας λόγους εἰς βιβλίον κατέθετο τῶν
γεγραμμένων. Ad quæ Wyttenbach. in Annot.
p. 33.: “Prima quidem pars (verborum Euna-
pii) satis expeditam habet sententiam: *Et Por-
phyrius quidem respiravit et surrexit. Plotinus
autem dictos a se sermones in libellum quendam
ex eorum numero, quos scripsit, retulit.* In
promptu esset statuere, hunc fuisse librum *περὶ
εὐλόγου ἐξαγωγῆς*, qui nunc exstat I. 9. nisi ipse
Porphyrius prodidisset, hunc librum conscrip-
tum fuisse ante suum in Plotini scholam adven-
tum: de Vita Plotini V. (potius IV.) p. 100.
Itaque Fabricius ad Porphyrii Vitam Plotini XI.
p. 113. suspicatur, ab Eunapio significari Enne-
adis III. librum II. *περὶ προνοίας*, quippe in quo
disputatur, *animis licere in hoc quoque mundo
esse felicibus, et calamitatibus non esse succum-
bendum, sed decertandum adversus illas stre-
nue, ut præmia virtuti proposita assequaris.*
Atqui illius sermonis convenientius etiam videtur
esse argumentum libri *περὶ εὐδαιμονίας* I. 4. item
ad Porphyrium in Siciliam missi, ut constat ex
Vita Plotini VI. p. 103. Quid etiam impedit,
quo minus istos sermones contulerit in librum
περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς jam scriptum; quo valere
videtur *βιβλίων τῶν γεγραμμένων*, postea cum
cæteris Plotini libris a Porphyrio correctum et
expolitum: de quo suo officio ipse testis est, ibi-
dem XXIV. p. 139—147.” Hæc Wyttenbach-
ius. Possit tamen etiam cogitare de libro ad-
versus Gnosticos II. 9. item scripto ante Por-
phyrii in Siciliam discessum. Insunt certe in
eo libro, præsertim sub finem p. 216. sqq., quæ
ad idem argumentum pertinent. Sed, ut dicam
quæ sentio, videntur mihi argumenta illa ab
Eunapio memorata, relata esse in Plotini librum
περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς multo majorem pleniorem-
que, quam hic ipse est, quem nunc tractamus;
qui quidem pro fragmento potius libri, utpote
paucis tantummodo sententiis absolutus, quam
pro justo libro haberi debet. Atque hoc ipsum
fortasse sit unum ex vestigiis (quæ plura ex-
stant, vid. Fabric. Bibl. Gr. V. p. 696. Harles.)
duplicis recensiois Plotinianorum operum, Eu-

stochianæ et Porphyrianæ. Illud addam, non credibile esse, Porphyrium sua in recensione tam nudum tamque contractum libellum emisisse, qualis hic ipse est, quem nunc habemus, sed potius justum librum, certe omnibus iis argumentis instructum, quibus ipse a præceptore suo Plotino a morte sibi inferenda aversus fuerat. Hic vero libellus speciem habet sciagraphiæ, unde demum secundis curis liber suis numeris absolutus effici possit. Hæc, si probabiliter ponuntur, simul indicio sunt, nos hodie in nostris Codicibus mixtam possidere recensionem, videlicet compositam ex Porphyriana atque Eustochiana.

Materiam libelli quod attinet, huic disputationi ansam præbuerunt multæ disputationes philosophorum, Pythagoreorum, Platonis, Aristotelis, Stoicorum, Cyrenaicorum; de quibus dicere h.l. et longum est nec necesse post tot aliorum virorum curas. Tu vide Lambini commentar. in Horatii Epist. I. 16. extr. Petri Victorii Varr. Lectt. VI. 11. M. A. Mureti Varr. Lectt. IV. 2. p. 80. ed. Ruhnken. Justi Lipsii Manuduction. ad Philos. Stoic. III. 23. sq. Thom. Gataker. ad Marc. Antonin. II. 47. p. 58. et inprimis III. 1. p. 62. sq. Jo. Davisium ad Cic. Tuscul. I. 30. Wytttenbach. ad Platon. Phædon. p. 130. sqq. et quos ille laudat; denique Carol. Beier. ad Cicer. de Offic. p. 350—355. [nimirum in excursu XV. Tom. I. ad I. 31. 112. et 43. 153. Adde *Tiedemann. System der Stoischen Philosophie* T. III. p. 308—321.] Nos Plotini causa continemus nos in uno loco Platonis, unde, ut adsolet noster Philosophus, haud dubie hujus quæstionis occasionem nactus est; quod clarius intelligeretur, si majorem Plotini librum in manibus haberemus. Etenim in Phædone p. 61. D. E. p. 62. B. Philolai Pythagorici hæc sententia explicatur: τὸ μὴ θεμιτὸν εἶναι ἑαυτὸν βιάζεσθαι: *nefius esse sibimet vim inferre*. Cujus decreti duæ subjiciuntur rationes, altera: ὁ μὲν οὖν ἐν ἀπορρήτοις λεγόμενος περὶ αὐτῶν λόγος, ὡς ἔν τινι φρουρᾷ ἐσμὲν οἱ ἄνθρωποι, καὶ οὐ δεῖ δὴ ἑαυτὸν ἐκ ταύτης λύειν οὐδ' ἀποδιδράσκειν: altera: τὸ θεὸν τε εἶναι τὸν ἐπιμελούμενον ἡμῶν, καὶ ἡμᾶς ἐκείνου κτήματα εἶναι. Ac priorem rationem ita acceperunt nonnulli, nos in præsidii et statione vitæ esse, velut milites in excubiis (Cicero Caton. maj. cap. 20.), quam meta-

phoram deinceps Stoici potissimum effinxêre (vid. Gataker. ad Antonin. II. 47.) Philolai autem Platonisque sententia hæc erat, nos in *carcere* et *vinculis* esse (Cicero Tuscul. I. 30. Somn. Scipion. c. 3. sive de Republ. VI. 14. p. 478. sq. ed. Moseri et nostr. cf. Aug. Boeckhii Philolaus p. 178.). De utroque argumento Olympiodorus in Scholiis in Phædon. p. 1. sqq. ed. pr. Mustoxyd.: καὶ τοῦτο μὲν ἡ λέξις δείκνυσι διὰ δύο ἐπιχειρημάτων, ἐνὸς μὲν μυθικοῦ καὶ Ὀρφικοῦ (an μυστικοῦ κ. Ὁ.?), ἑτέρου δὲ διαλεκτικοῦ. Jam mythicum illud sive fabulosum argumentum multis verbis exponit Olympiodorus, quorum summa huc redit: ὅτι οὐ δεῖ ἡμᾶς ἐξάγειν ἡμᾶς αὐτοὺς, ὡς τοῦ σώματος ἡμῶν Διονυσιακοῦ ὄντος: i. e. quoniam sumus particulæ corporis Bacchici. Baccho enim a Titanibus discerpto ac devorato et combustis Titanibus humanum corpus inde effectum esse. Deinde venit ad argumentum dialecticum. Atque illud de argumento fabulari ut in medio relinquamus, hoc certum est, in mysteriis Orphicis maxime traditum fuisse, nos in hoc corpore inclusos esse tanquam in carcere pœnæ luendæ causa, neque igitur licere per religiones maturius exinde discedere ac nos ipsos liberare, quam jubente Deo eodemque domino. (Plato in Cratylo p. 400. ubi Orphico more *σῶμα* dicitur *σῆμα*, corpus sepulcrum animæ.) Atque in Thracia antiquitus hujusmodi sententias invaluisse, atque a sacerdotibus et mysteriorum ministris per manus traditas ad Pythagoreos philosophos, qui Orphici videri volebant, pervenisse, ab hisque uberius exposita esse, minime est, quod in dubitationem vocemus. (Vid. modo Herodot. V. 4. II. 81. et conf. quæ plura eam in rem et ipse contuli in *Studiis Germanice scriptis* Vol. II. p. 234. sqq. et p. 321. sqq. et Boeckh. Philolaus p. 180. sqq.) Quæ propterea attigi, quia Wytttenbach. ad Phædon. p. 134. sqq. et in Philomath. III. p. 86. illa Platonis in ἀπορρήτοις non recte accepit, et Heindorfius quoque ad Platon. Gorg. p. 493. post Meinersium, in talibus mirifice cæcutientem, illa decreta de anima in carcere inclusa, neque inde, injussu domini, emittenda, antiqui Pythagorei philosophi, qualis Philolaus fuit, indigna pronuntiare ausus est. *Possset* proinde etiam illa sententia, unde proficiscitur hac in disputatione

Plotinus, antiqui illius Zoroastris esse, si argumentum spectamus, quando veteres scriptores Zoroastrem quodammodo facem prætulisse Pythagoræ produnt; *posset*, inquam, si materiam spectes, non verba. Nam versiculum illum ex magicis oraculis, quæ Zoroastris nomine feruntur, posterioris ætatis fabricæque habendum esse, nemo eruditior infitiabitur.

Norunt autem e posterioribus scriptoribus Plotinianam hanc disputationem plurimi, in his David Armenius, cujus locum ad calcem adscribam, Olympiodorus, Macrobius et Joannes Sarisberiensis, quanquam hic quidem suam notitiam haud dubie Macrobio debet. Atque ille in iis argumentis, quæ tuendæ ἐξαγωγῆς profert, haud invenuste et hoc posuit: in Phædon. p. 5.: τριτόν ἐπιχείρημα· εἰ Πλωτίνῳ γέγραπται περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς, δεῖ ἄρα ποτὲ ἐξάγειν ἑαυτόν. Tum plura de Stoicorum argumentis subjicit; de quibus, ut hoc, hac data occasione, delibem, Wytenbachius ad Plutarchi Apophthegmm. Lacænarum p. 1222. ita: “Verbo ἐξήγαγεν ἑαυτήν, se ipsa interfecit, significatur εὐλογος ἐξαγωγή Stoicorum, quorum in disputationibus de hoc argumento exemplum Laconicum frequens fuisse apparet ex Epicteto Dissert. I. 2. p. 12, 13. ed. Schweigh.” Macrobius autem ex loco Ciceronis (Somn. Scip. III. sive de Republ. VI. p. 478—483. ed. Moser.), quem supra attigimus disputandi ansam arripuit in Somn. Scipionis I. 13.: “Hæc secta et præceptio Platonis est, qui in Phædone definit homini non esse sua sponte moriendum.—Hæc Platonice sectæ semina altius Plotinus exsequitur.” Ioannes autem Sarisberiensis in Policratico lib. II. c. 26. (in Max. Bibliotheca Patrum Vol. XXIII. p. 278.) ita: “Licet et in eo erraverit, quod autoritate propria vitæ munus abjecit. Quod non modo fidelium institutis, sed constitutionibus gentium et sapientissimorum edictis constat esse prohibitum. Veteres quidem Philosophiæ principes, Pythagoras et Plotinus, prohibitionis hujus non tam auctores sunt, quam præcones, omnino illicitum esse dicentes, quempiam militiæ servientem a præsidio et commissa sibi statione discedere citra ducis vel principis jussionem. Plane eleganti exemplo usi sunt, eo quod militia est vita hominis super terram.” Vides Ioannem et Pythago-

VOL. III.

ricam illam sententiam de φρονῆ ad Ciceronis modum explicuisse et eandem affinxisse etiam Plotino. Cæterum quæ Marsilius Ficinus in Commentario hujus libelli exposuit, ea maximam partem ex Olympiodoro et e Macrobio desumpta sunt. Quod vero Olympiodorum et Macrobius dissidere inter se in hac causa dicit, illo licitum esse pronuntiante, hoc negante: non accurate prodidit. Etenim Olympiodorus argumenta hujus causæ in utramque partem explicuit. Eandem quæstionem attigit Theodorus Metochita in Miscellan. c. 90. p. 582. ed. Müller. et Kiessling.: Οὐ γὰρ οἶόν τε οὔτε θεμιτὸν ὄντως πρὸ τῶν δεδομένων ὄρων τέμνεσθαι, καὶ καθάπερ ἐξίστασθαι καὶ ἀποχωρεῖν τῆς δυστυχούς ταύτης συζυγίας (Conjunctionis qua animus et corpus copulantur).

163, 9. Οὐκ ἐξάξει] Vid. varr. lectt. Recepimus lectionem librorum pæne omnium et marginis. Neque enim ullus liber Μὴ ἐξάξει offert. In editis oraculis magicis Zoroastris p. 78. ed. Galci v. 15. ita legitur hic locus: Μὴ ἐξάξει, ἵνα μὴ ἐξιοῦσα ἔχη τι, vertiturque: “Ne educas animam, ne exiens e corpore habeat aliquid *periculi*.” Hoc male. Debebat vel omittere extremam vocem vel substituere *sordium*. Codex autem Vaticanus n. 1416. ab Hieron. Amatio meum in usum excerptus p. 94. ita habet: Χαλδαϊκὸν λόγιον· Μὴ ἐξάξει, ἵνα μὴ ἐξίη ἔχουσα τι. Plane ut margo codicis Cizensis, et Plotiniani libri in contextu. Illa: ἐξελεύσεται γὰρ, et ἵνα καὶ ἐξέλθῃ, a Plotino addita sunt explendæ sententiæ causa. Cæterum ut h. l. ad ἐξάξει et ἐξάξει cogitandum est τὴν ψυχὴν, ita alibi supplendum est cogitando σεαυτόν, ἑαυτόν, vel τοῦ βίου vel τοῦ ζῆν; ita tamen, ut ellipsis.usitatior sit plena locutione. Proinde non video, quæ Koelerus ad Heraclidis Pontici fragmenta IX. p. 52.: οἱ μὲν μήκονι οἱ δὲ κωνεῖω ἑαυτοὺς ἐξάγουσι, scribere potuerit: “Mox aliquis malit: ἐξάγουσι ἐκ τοῦ ζῆν.” Neque omnino accurate de hoc usu egit ibidem. Quod Reiskius in Indice in Plutarchi Vitas p. 231. ad ἑαυτόν ἐξήγαγεν addit: “scil. ἐκ τοῦ σώματος,” an unquam apud scriptorem in plena locutione inveniatur, non dixerim. Addam nonnullos locos ex Adversariis meis, unde vel formulæ varietas, vel philosophorum sentiendi diversitas, cognoscatur: Zeno Stoicus apud Diog. Laërt. VII. 130.—εὐλόγως τε φάσιν ἐξάξειν ἑαυτόν τοῦ βίου

M

τὸν σοφὸν καὶ ὑπὲρ πατρίδος καὶ ὑπὲρ φίλων· κἂν ἐν σκληροτέρᾳ γένηται ἀλγηδόνι, ἢ πηρώσειν, ἢ νόσοις ἀνιάτοις. Olympiodor. in Phædon:—οἱ Στωϊκοὶ πέντε τρόπους ἔλεγον εὐλόγου ἐξαγωγῆς. Contra Theodorus Cyrenaicus ap. Diog. L. II. 98: ἔλεγε δὲ καὶ εὐλογον εἶναι, τὸν σπουδαῖον μὴ ἐξαγαγεῖν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἑαυτόν. κ. τ. λ. Plutarch. adv. Stoicos p. 1060. p. 326. Wyttenb. εὐλόγως ἐξάγειν τοῦ ζῆν ἑαυτοὺς καὶ τοῦ βίου ἀπολέγεσθαι. Arrian. Dissert. II. 15. 10. ἐξάγης ἡμῖν ἄνθρωπον ἐκ τοῦ ζῆν φίλον. Idem IV. 1. 105. ὅταν σ' ἐξάγη, (sc. ὁ θεός). Marc. Antonin. III. 1. p. 62. εἰ ἤδη ἐξακτέον αὐτόν. Synesius Epist. 79. κἂν ἐξήγαγον ἑμαυτὸν κρατηθεὶς ὑπὸ τοῦ πάθους. Similiter Appianus de bell. civil. IV. 135. p. 707. Schweigh. Contra idem de bello Hispan. VI. 96. p. 707. plenius: καὶ ἐθέλουσιν αὐτοὺς ἐξαγαγεῖν τοῦ βίου. Athen. IV. p. 157. b. συμβουλευσαίμ' ἂν ὑμῖν, κατὰ τὸν Σωκρατικὸν Ἀντισθένην ἐξάγειν ἑαυτοὺς τοῦ βίου. Nec aliter Porphyry. de vita Plotini p. 113. Fabric.—ἐξάγειν ἑμαυτὸν διαγοουμένου τοῦ βίου. Singularis significatio formulæ est in Xenophonte Ephesio V. p. 35. ἑαυτοὺς ἐξήγαγον τοῦ βίου de senibus, qui mortem sibi properaverant nimium indulgentes dolori. Vid. Peerkamp. ad eum locum p. 359. In Græcis Bibliorum interpretibus et in N. T. ὑπάγειν sæpiuscule simpliciter usurpari pro *mori*, non est quod exemplis confirmetur post ea quæ conguessit Schleusner. in Lex. N. T. in voce.—Hæc de formulis. Sententia Plotiniani loci congruit Hierocl. 160.: Ἔσται δὲ καθάρᾳ, εἰ μηδὲν τῇ ἀλογία, μηδὲ τῷ θνητῷ σώματι (fort. deest συγγενὲς) συνεκφέροιο, ὡς ἄλλη δὲ ἄλλων ἐπιμελοῖτο, τοσοῦτον αὐτοῖς ἀπονέμουσα φροντίδος, ὅσον ὁ θεῖος κελεύει νόμος, ἐξάγειν αὐτὴν (Cod. Medic. ἑαυτὸν) πειρᾶσθαι μὴ συγχωρῶν, ἀλλὰ περιμένειν ἕως ἂν ὁ θεὸς αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς. Macrobius in Somn. Scip. I. 13. ex Plotino: “Nec levis est differentia vitam vel natura vel sponte solvendi; anima enim, cum a corpore deseritur, potest in se nihil retinere corporeum, si se pure, cum hac in vita esset, instituit, cum vero ipsa de corpore violenter extruditur, quia exit vinculo non soluto, fit ei ipsa necessitas occasio passionis, et malis, vinculum dum rumpit, inficitur.” Cæterum Plotini verba ἴνα καὶ ἐξέλθῃ, vertenda erant: *quocumque ea excesserit. Ad*

argumentum cf. infra *adversus Gnosticos* II. 9. 18. p. 217. D.

p. 163, 13. ἀδυνατοῦντος ἔτι τοῦ σώματος—συνδεῖν τῆς ἁρμονίας αὐτοῦ οὐκέτι οὔσης] Hæc sententia et ipsa Pythagoreis placuit, vel similis certe: Clearchus ap. Athenæum IV. 157. c. p. 112. Schweigh. Εὐξίθεος ὁ Πυθαγορικὸς—ἐλεγειν, ἐνδέεσθαι τῷ σώματι καὶ τῷ δεῦρο βίῳ τὰς ἀπάντων ψυχὰς τιμωρίας χάριν. καὶ διείπασθαι τὸν θεὸν ὡς, εἰ μὴ μενοῦσιν ἐπὶ τούτοις ἕως ἂν ἐκὼν αὐτὸς λύσῃ, πλέοσι καὶ μείζοσι ἐμπεσοῦνται τότε λύμαις. διὸ πάντας εὐλαβουμένους τὴν τῶν κυρίων ἀνάτασιν φοβεῖσθαι τοῦ ζῆν ἐκόντας ἐκβῆναι, μόνον τε τὸν ἐν τῷ γήρα θάνατον ἀσπασίως προσίεσθαι, πεπεισμένους τὴν ἀπόλυσιν τῆς ψυχῆς μετὰ τῆς τῶν κυρίων γίνεσθαι γνώμης. Cum Plotini verbis magis congruit alter locus ejusdem II. 9. 18. p. 217. B. C. D. ubi corpus cum domo affabre ædificata comparatur; unde hæc sola h. l. adpronam:—δεῖ δὲ μένειν μὲν ἐν οἴκοις σῶμα ἔχοντας κατασκευασθεῖσιν ὑπὸ ψυχῆς ἀδελφῆς ἀγαθῆς. Præsertim vid. Diog. Laërt. VIII. 29. ubi ex doctrina Pythagoræ infantis corpus dicitur συνέχεσθαι κατὰ τοὺς τῆς ἁρμονίας λόγους. Cf. Censorin. de die natali c. 9. Macrobius l. l. “Addit etiam (Plotinus) illam solam esse naturalem mortem, ubi corpus animam, non anima corpus relinquit. Constat enim, numerorum certam constitutamque rationem animas sociare corporibus; hi numeri dum supersunt, perseverat corpus animari; cum vero deficiunt, mox arcana illa vis solvitur, qua societas ipsa constabat: et hoc est quod fatum et fatalia vitæ tempora vocamus. Anima ergo ipsa non deficit, quippe quæ immortalis atque perpetua est; sed impletis numeris corpus fatiscit: nec anima lassatur animando; sed officium suum deserit corpus, cum jam non possit animari. Hinc illud est doctissimi vatis (Virgilii Æn. VI. 545.): *Explebo numerum, reddarque tenebris*. Hæc est igitur naturalis vere mors, cum finem corporis solus numerorum suorum defectus apporiat: non cum extorquetur vita corpori adhuc idoneo ad continuationem ferendi.” Plotini hæc verba laudat Bruckerus in Hist. Crit. Philos. II. p. 418. Ficini versione, uti solet, utens, additque: “En vero *harmoniam præstabilitam inter animam et corpus*, jam Plotino ex parte notam!”

p. 163, 14. Τί οὖν εἰ μηχανήσαιο τίς—μηδὲν πράττειν] Macrobius l. l. “Oportet, inquit, (Plotinus) animam post hominem liberam corporeis passionibus inveniri; quam, qui de corpore violenter extrudit, liberam esse non patitur. Qui enim sibi sua sponte necem comparat, aut pertæsus necessitatis aut metu cujusquam ad hoc descendit aut odio; quæ omnia inter passiones habentur. Ergo etsi ante fuit his sordibus pura, hoc ipso tamen, quo exit extorta sordescit.”

p. 164, 3. Εἰ οὖν ἀρχὴν αἰσθοιο τοῦ ληρεῖν—αἰρετοῖς] Fuit hæc ipsa Stoicorum sententia. Comparaverant enim Stoici vitam cum Convivio. Olympiodorus in Phædon. p. 6 :—Ἄλλὰ καὶ διὰ μέθην λύεται τὸ συμπόσιον, οὕτω καὶ τὸν βίον λύειν δεῖ (fortasse addendum διὰ) τὸν παρεπόμενον τῷ σώματι λήρον, φυσικὴ γὰρ ἐστὶ μέθη ὁ λήρος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ παρατιθεμένα νοσερὰ ὄντα, καὶ τὸν βίον λυτέον διὰ τὸ σῶμα νόσοις ἀνιάτοις κατεχόμενον, καὶ ἀνεπιτήδειον πρὸς τὸ ὑπουργεῖν τῇ ψυχῇ. Eadem mala ipse Plotinus supra attigit in libro περὶ εὐδαιμονίας I. 4. ubi vide præsertim c. 5. p. 32 : Ἀληθόνες δ' ἐτι καὶ νόσοι, καὶ τὰ ὄλως κωλύοντα ἐνεργεῖν· εἰ δὲ δὴ μηδ' ἐαυτῷ ἐπακολουθοῦ· κ. τ. λ. i. e. si vero nec mente sibi constet (homo) : sive, si vero etiam mente captus sit, ubi cf. annot.

—6. Καὶ γὰρ ἡ τῶν φαρμάκων προσαγωγή] Vid. var. lect. Sex Cod. et marg. Edit. προσεξαγωγή. Vox inaudita. Possis suspicari Plotinum scripsisse : καὶ γὰρ ἡ διὰ τῶν φαρμάκων προσεξαγωγή ψυχῆς, et illud πρὸς ἔξοδον interpretamentum esse a margine in orationem illatum. Etenim *eductio animæ priusquam necesse est per venena*. Polybius certe XXX. 7. 8. usurpat : *προεξάγειν ἐαυτὸν ἐκ τοῦ ζῆν*, mortem sibi priusquam necesse est, consciscere. Vid. Schweigh. Lex. Polyb. Sed nec *προεξαγωγῆς* vocabulum in usu est; nec incommodum sensum exhibet lectio vulgata.

—7. ψυχῇ οὐ πρόσφορος—οὐκ εὐτυχές] Hæc fortasse Macrobius amplificavit. Ita enim ille : “Deinde mortem debere ait (Plotinus) animæ a corpore solutionem esse, non vinculum: exitu autem coacto animam circa corpus magis magisque vinciri et re vera ideo sic extortæ animæ diu circa corpus ejusve sepulturam vel locum in quo injecta manus est pervagantur. Cum contra illæ animæ, quæ se in hac vita a vinculis corporeis

philosophiæ morte dissolvunt, adhuc exstante corpore cælo et sideribus inserantur, et ideo illam solam de voluntariis mortibus significat esse laudabilem, quæ comparatur, ut diximus, philosophiæ ratione, non ferro: prudentia, non *veneno*.” At dicat fortasse quispiam hæc ex integriore Plotini libro, de quo supra coniecimus, desumta videri posse, quando plures sententiæ in hoc libello περὶ ἐξαγωγῆς non reperiuntur, quas hoc capite in medium profert Macrobius. Equidem non crediderim. Desumta sunt hæc partim e Phædone Platonis, partim ex aliis libris ipsius Plotini, v. c. de Dialectica. Et universe, qui hæc Macrobianæ conferat cum Plotinianis, continuo intelligat, Romanum philosophum id egisse, ut Ægyptii philosophi densas et contractas sententias dilataret, et lectoribus suis expeditiores redderet. Hæc etiam continenter adjuncta unumquemque docebunt. Quod enim Plotinus in fine libelli subjicit : Εἰ δὲ οἶος—οὔσης ἐπιδόσεως, οὐκ ἐξακτέον, hæc Macrobius ita exornat : “Hanc quoque superioribus (Plotinus) adjicit rationem non sponte pereundi. Cum constet, inquit, remunerationem animis illic esse tribuendam, pro modo perfectionis, ad quam in hac vita unaquæque pervenit : non est præcipitandum vitæ finis, cum adhuc proficiendi esse possit accessio. *Nec frustra hoc dictum est*. Nam in arcanis de animæ reditu disputationibus fertur &c.” Reliqua Marsilius Commentario suo inseruit. Unde apparet Macrobius Plotinianis his sententiis argumenta etiam sua quædam interposuisse, et omnino, quod supra significavi, Periphrasin quasi quandam hujus libelli conscripsisse.—In fine hujus disputationis adscribere juvat locum Davidis Armenii Prolegg. Commentar. in Porphyrii Quinque Voces e cod. mscr. Paris. Reg. nr. 1939. fol. 117 : Ὁ μέντοι Πλωτῖνος περὶ εὐλόγου ἐξαγωγῆς γράφων οὐδένα τούτων τῶν πέντε τρόπων ἀποδέχεται (Enumeraverat in præcedentibus David quinque rationes, quas alii philosophi statuebant), μὴ ἀμελεῖν λέγων πάντη τοῦ σώματος δι' ἐπιμελείαν ψυχῆς, ἀλλὰ τὴν προσήκουσαν αὐτοῦ ποιεῖσθαι πρόνοιαν, ἕως οὗ ἐκεῖνο ἀνεπιτήδειον γενόμενον διαστήσει ἐαυτὸν τῆς πρὸς τὴν ψυχὴν κοινωνίας, ἄτοπον γὰρ τὸ πρὸ καιροῦ ἐξάγειν ἐαυτόν.

LIB. I. ENNEAD. SECUNDÆ.

P. 178, 7. Περὶ οὐρανοῦ] Est hic liber secundum ordinem, quo singuli a Plotino scripti sunt, quadragesimus. Vid. Porphy. de Vit. Plotini. p. 141. Fabr. (c. 24.), ubi tamen inscribitur περὶ κόσμον. Atque eundem titulum usurpant Philoponus, Simplicius et alii, uti postea videbimus. Libri nostri h. l. nihil variant. Ejus diversitatis causa inest in usu veterum, qui κόσμον et οὐρανὸν promiscue dicebant. Plato Timæo p. 28. p. 23. Bekkeri: ὁ δὲ πᾶς οὐρανὸς ἢ κόσμος, ἢ καὶ ἄλλο ὃ τί ποτε ὀνομαζόμενος μάλιστα ἂν δέχοιτο, τοῦθ' ἡμῖν ὀνομάσθω. Ad quem locum Proclus p. 83: καὶ γὰρ αὐτὸ τοῦτο ἰστέον, ὅτι τὰ ὀνόματα ταῦτα πολλὴν ἔχει παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἀμφιβολίαν κ. τ. λ. Sic Aristoteles Meteorol. I. 2. et 3. ὁ περιέχων κόσμος τὴν γῆν, ubi proinde κόσμος est *cælum*. Idem de Cælo triplicem vocis οὐρανοῦ significatum distinguit c. 9, 10. 24. ed. Sylb. cf. etiam Philon. Judæum περὶ ἀφθαρσίας κόσμον, ibiq. Mangey. p. 488. unde intelligitur Pythagoram vel *cælum* vel hanc rerum universitatem primum dixisse κόσμον. Hinc geminus usus Romanorum scriptorum, Plinius H. N. II. 1. “*Mundum* et hoc quod alio nomine *cælum* appellare libuit, eujus circumflexu teguntur cuncta.” ubi cf. Harduin. p. 69. et p. 126. Contra Latini *cælum* nonnunquam pro *mundo* dixerunt. Cicero in Hortensio ap. Serv. in Æneid. I. 335. “Epicurei, qui plures esse volunt *cælos*” i. e. *mundos*. Quo de usu vide quos laudat Harlesius in Fabricii Bibl. Gr. III. p. 230. not. Io. Christ. Kappius ad Aristotel. de Mundo II. p. 18. sq. et Ian. Bakkus ad Cleomedis Meteora I. 1. p. 258. cf. infra ad p. 384. D.—Argumentum autem hujus libri Plotiniani conjunctum est cum disputationibus Platonis cum aliis in Dialogis, tum maxime in Timæo. Deinde cum Aristotelis libris aliquot, in his περὶ οὐρανοῦ. Neque vero non Epicureorum, Stoicorum aliorumque philosophorum placita in hac disputatione respexisse putandus est Lycopolites philosophus. Quorum decreta de mundo qui cognoscere cupiat, is adeat Philonis Judæi librum de *Mundi incorruptibilitate* itemque commentarios Procli in Timæum Pla-

tonis, ubi Pythagoreorum, Platonis, Aristotelis, Crantoris, Plutarchi, Attici, ipsius Plotini, Porphyrii, Iamblichi, aliorum sententiæ, præsertim de mundo vel æterno vel non æterno recensentur p. 84. sqq. cf. eundem Proclum in Theol. Platonis II. 11. p. 107. III. 1. p. 126. sq. et III. 16. p. 147. et ejusdem Inst. Theol. c. 48. sqq. p. 78. sqq. ed. nostr.: Procli autem de mundo æterno placitum peculiari in libro impugnavit Io. Philoponus, unde nonnihil in Annotatione nostra mutuabimur. Ex iisdem disputationibus vituperandi Procli materiam desumsit Nicolaus Methonensis in Ἀναπτύξει τῆς θεολογικῆς στοιχειώσεως Πρόκλου p. 71. sqq. ed. Voemel. Cf. etiam Dionysium Areopag. de divinn. nomm. V. 4. p. 690. cum Scholiis Maximi p. 705. sq. Nicephorus denique Blemmida Epitomæ suæ physicæ caput inseruit περὶ οὐρανοῦ, καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ κόσμος αἰδῖος. Vid. c. 24. p. 179. sqq. ed. Wegelin. August. Vindel. 1605. Recentiorum aliquot de illo placito sententias attingi infra ad Nostri Enn. III. 2. 1. p. 255. A. B.

— 11. πρῶτον μὲν ἀληθὲς μὲν ἂν ἴσως] Quod h. l. hæserunt aliquot librarii, non est quod miremur, quando docti etiam critici ad hunc scopolum impegerunt. Tu vid. Dorvill. ad hæc Charitonis VI. 5.: Καλλιρρόη μὲν τὸ μὲν πρῶτον ὤρμησεν in Animadv. p. 543. ed. Lips. [p. 560. sq. ed. Amst.], ubi ea, quæ contrariam in partem disputavit Weiskius de Pleonasmis p. 193. sq. multorum exemplorum vim non tollunt. Neque proxime quin ex libris fere omnibus nostris adjiciendum sit ἂν post οὐδεμίαν, haudquaquam dubito. Plato Sympos. p. 176. p. 377. Bekk. ἴσως ἂν ἐγὼ περὶ τοῦ μεθύσκεσθαι, οἶόν ἐστι, τάληθῆ λέγων ἦτρον ἂν εἶην ἀηδής. Proclus Inst. Theol. c. 115. p. 168. ed. nostr. ἐν ἂν οὐκ ἂν εἶη μόνον. Qua de repetitione vid. Gregor. Corinth. p. 18. Koen. p. 42. Schæfer. Hermann. ad Viger. p. 814.: sqq. et Dissenii Disquiss. philoll. I. p. 28. sq.: Neque, ut hoc unum addam, fortasse negligenda est lectio Cod. Basilienensis in Thucyd. III. 53. init. ἡγούμενοι τὸ ἴσον ἂν μάλιστα ἂν φέρεσθαι. Mox, quo perspicuitati consuleret Ficinus, dubitatio-

nem, quæ inest in sententia μήποτε τοῦτο—ἀξιῶ-
σοι γίνεσθαι (nihil enim mutuo) diserte expressit.
De qua vi particulæ consule Hoogeveen. de Par-
ticull. p. 391. ed. Schutz. alt. præsertim p. 394.
sq. Proxime non est, quod operose monstretur
inter se opponi κατὰ τὸ εἶδος, secundum *speciem*,
et κατὰ τόδε secundum *singula*, sive, quod vulgo
dicitur, secundum *individua*.

p. 179, 4. Εἰ δὲ τῷ πάντα συνειληφέναι (τὸν
κόσμον)—ποιήσεται] Hæc conjuncta sunt cum
decreto *mundum esse unicum*; quod Heraclito
tribuunt nonnulli, ut Diogen. Laërt. IX. 8.
πεπεράσθαι τε τὸ πᾶν καὶ ἓνα εἶναι κόσμον. Plato
quidem in Timæo p. 31. et pluribus locis diserte
pronuntiat. Nec minus Aristoteles de Cælo I.
8. 9. De quibus decretis copiose disputatur apud
Philonem de Mundi Incorruptibilitate T. II. p.
488. sq. ed. Mangey. Plutarch. de Oracc. de-
fectu p. 422. sq. p. 725. Wyttenb. cf. etiam Plu-
tarch. de εἰ Delphico p. 389. F. et ad eum
Wyttenb. p. 285. in Animadvv. Vol. III. et
quæ plura hanc in rem contuli ad Cicronem de
N. D. II. 46. p. 401.

p. 180, 14. τὸν μὲν οὐρανὸν—ἔχειν τὸ ἀεὶ]
Proclus in Timæum Platonis p. 166: "Ἀτρεπτα
ἄρα μένει τὰ οὐράνια, ὡςπερ δὴ τῶν ἀρχαίων Προ-
κλὸς τε ὁ Μαλλώτης καὶ Φιλονείδης εἰρήκασι, τῶν
δὲ νεωτέρων οἱ ἀπὸ Πλωτίνου πάντες Πλατωνικοί.
Proclus ille antiquus est Cilix philosophus Stoi-
cus. Vid. Fabric. B. Gr. Vol. III. p. 574. sq.
ed. Harles. et Vol. IX. p. 365. sq. Cf. ejusdem
Procli Lycii alterum locum in Plat. Timæum p.
73. ubi hæc Plotiniana rursus attigit.—Proxima
laudat Ioannes Philoponus adversus Proclum de
æternitate mundi XIII. 15.; quem locum sine
auctoris nomine e Codice Platonis Parisino Reg.
1832. etiam Imm. Bekkerus interposuit Scholiis
in Timæum p. 439. sq. Habet autem ita: ποῦ
δὲ καὶ τὸν πολλὸν Πλωτίνου θήσομεν, ὃς εἶπερ τις
ἄλλος εἶναι τῆς αἰρέσεως Πλάτωνος ἀξιῶν οὐ προσ-
ήκατο μὲν οὐδ' αὐτὸς τὸ ὑπ' Ἀριστοτέλους ἐπεισκρι-
θὲν τῷ παντὶ σῶμα πέμπτον, ἐξ οὗ τὰ οὐράνια συν-
ίστησεν ἐκείνος, τῇ Πλάτωνος δὲ σύμφωνα δόξη
φθεγγόμενος ἐκ τῶν τεσσάρων καὶ αὐτὸς στοιχείων
τὸ οὐράνιον σῶμα συνίστησι, καὶ Πλάτωνος εἶναι
τὴν δόξαν ἀποφαίνεται. Λέγει γοῦν ἐν τῷ περὶ τοῦ
κόσμου λόγῳ· καίτοι· ὡσαύτως τῆς φύσεως τοῦ σώ-
ματος ρεούσης ἀεὶ. Sequitur locus Plotini usque
ad verba ἔτι δὲ μᾶλλον πῶς ἥλιος. Proxima de

Aristotele laudat etiam Simplicius in Aristotelem
de Cælo, et quidem tribus locis, p. 3. b. p. 5. b.
et p. 26. ed. Venet. Aldina. Atque primo loco
ita: Τούτων δὲ τῶν ὑποθέσεων καὶ Πλωτίνος ἐν τῷ
περὶ κόσμον μέμνηται. βουλόμενος γὰρ κατὰ Πλά-
τωνα δεῖξαι τὴν ἀιδιότητα τοῦ οὐρανοῦ, φησὶν Ἀρι-
στοτέλει μὲν γὰρ οὐδεὶς ἂν εἴη πόνος κ. τ. λ. Altero
autem ita incipit: καὶ ὁ μέγας Πλωτίνος καὶ Ξέν-
αρχος ἐν ταῖς πρὸς τὴν πέμπτην οὐσίαν ἀπορίας
κ. τ. λ. Appuleius de Mundo p. 708. p. 291. ed.
Bosschæ de Cælo ita: "Elementum, non unum
ex quatuor, quæ nota sunt cunctis, sed longe
aliud, numero *quintum*, ordine primum, genere
divinum et inviolabile."

p. 181, 2. τῆς φύσεως τοῦ σώματος ρεούσης ἀεὶ
κ. τ. λ.] Primam sententiam quod attinet, notissi-
mum decretum est Heracliti ὅτι πάντα χωρεῖ καὶ
οὐδὲν μένει—ὡς δὲ ἐς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν
ἐμβαλεῖς. Verba sunt Platonis in Cratylo p. 402.
a. Idem placitum Aristoteles, qui fertur de
Mundo sic exprimere: πάντα ποταμῶν δίκην βεῖν
IV. 25. Qua de re vide quæ contulit Wytten-
bach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 76. sq. ed.
Min. p. 398. ed. Oxon. et ad Plutarch. de Ami-
corum multitudine in Animadverss. p. 660. sq. item-
que in Animadverss. in Consol. Apollonii p. 721.
sq. et p. 791. sq. et quæ ipse hanc in rem con-
gessi in Dionyso p. 79. sqq. Alterum illud me-
morabilius, sed Platonem ipsum, Aristotelem
aliosque gravissimos auctores habet. Ille enim
Republ. VI. p. 498. b. p. 300. Bekk. πρὸς δὲ τὸ
γῆρας ἐκτὸς δὴ τινῶν ὀλίγων, ἀποσβέννυται πολλὸν
μᾶλλον τοῦ Ἡρακλειτείου ἡλίου, ὅσον αὐθις οὐκ
ἐξάπτονται. Et disertius Aristoteles Meteorolog.
II. 2. p. 39. Sylb.:—δηλον ὅτι καὶ ὁ ἥλιος οὐ
μόνον καθάπερ Ἡράκλειτός φησι, νεὸς ἐφ' ἡμέρη
ἔστιν, ἀλλ' ἀεὶ νεὸς συνεχῶς. Quod Alex. Aphro-
dis. in Meteorol. fol. 93. a. explicat: καθ' ἑκάστην
ἡμέραν ἄλλος ἐξαπτόμενος τοῦ πρώτου ἐν τῇ δύσει
σβεννυμένον, id est, ut singulis diebus novus ac-
cendatur sol priore in occasu extincto. Alii
aliter accepere. Ipsum Heracliti de sole decre-
tum aliquod nobis servavit Plutarehus de Exilio
p. 604. A. ἥλιος γὰρ οὐχ ὑπερβήσεται μέτρα· φη-
σὶν ὁ Ἡράκλειτος· εἰ δὲ μὴ, ἐρίννές μιν δίκης ἐπί-
κουροι ἐξευρήσουσι. Item de Iside et Osiride p.
370. D. ad quem locum vid. Wyttenb. in Ani-
madv. p. 238. cf. Diogen. Laërt. IX. 1. Procl.
in Platon. Tim. p. 334. Stobæi Eclogg. I. 26.

p. 524. sqq. Heer. ubi gemina sententia Hecatæo tribuitur, quem Heracliti auditorem fuisse dicebant. De quibus placitis Heracliteis copiose exposuit Schleiermacher. in Wolfii et Buttmanni Museum der Alterthumswissensch. p. 392—399. Cf. etiam Baguet. de Chrysippo p. 176. sq.

181, 7. Ἀριστοτέλει—τὰς ὑποθέσεις τοῦ πέμπτου—σώματος] Nimirum Aristoteles contra atque alii philosophi ipseque, Plotino referente, Plato fecerant, cæli corpus non ex quatuor elementis reliquis compositum volebat, sed quintum quoddam propriumque atque excellentius ceteris eidem tribuerat. Præterea idem perpetuum motum attribuebat Cælo. Ita enim ille de Cælo II. 3. p. 40. Sylb.: ἕκαστόν ἐστιν, ὧν ἔργον ἐστίν, ἔνεκα τοῦ ἔργου. θεοῦ δὲ ἐνέργεια ἀθανασία· τοῦτο δὲ ἐστὶ ζωὴ αἰδίου. ὥστε ἀνάγκη τῷ θεῷ κίνησιν αἰδίου ὑπάρχειν. ἐπεὶ δὲ ὁ οὐρανὸς τοιούτος· σῶμα γάρ τι θεῖον. διὰ τοῦτο ἔχει τὸ ἐγκύκλιον σῶμα, ὃ φύσει κινεῖται κύκλῳ αἰεὶ. Atque ut hoc loco divinum dicit corpus cæli ita alio in loco de cælo I. 3. idem corpus appellat ἀγήρατον καὶ ἀναλλοίωτον καὶ ἀπαθὲς et τὸ πρῶτον τῶν σωμάτων. Hos autem locos tetigisse Plotinum ipsi statuunt Aristotelis interpretes veteres, quorum testimonia supra excitavimus.

— 16. πρὸς ζῴου σύστασιν] Ed. cum duobus libris scriptis στάσιν. Et reapse στάσις nonnunquam transitive usurpatur, ut h. l. significare possit *constitutio*. Vid. modo Steph. Thes. p. 4543. sqq. ed. Londin. nov. De aliis significationibus, quæ ibi congestæ sunt, iis adde Upton. et Schweigh. ad Epictet. III. p. 443. Wyttenb. ad Eunap. 302. Procl. in Alc. pr. p. 273. supr. ed. nostr. Eandem utriusque vocis permutationem offendimus supra I. 8. 8. p. 77. F. Sed tamen sicut ibi in contextu retinimus σύστασις: ita h. l. jubentibus plurimis libris nostris, σύστασιν eidem inferendum censuimus. Bene Marsilius: “ad animal constituendum:” *ipsum* non erat quod adderet.

p. 182, 2. ἀλλὰ πρόσφορον—προσῆκει] Wyttenb. ad Plat. Phædon. p. 232. “i. e. materiam etiam accommodatam ad voluntatem effectiois esse oportet, imo sententia est, *ad voluntatis effectiois*: πρὸς τὸ τοῦ βουλήματος ἀποτελεσμα:” Similiter in Platone τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας accipit, pro τὴν ἀσθένειαν τῆς φύσεως (cf. eundem in Philomath. III. p. 98.) et plura ejusdem permuta-

tionis Genitivi cum casu regente exempla profert, laudans etiam Markland. ad Maxim. Tyrium XVIII. 1. p. 566. qui et alia exhibet, et hoc Plutarchi tom. II. p. 500. B: τὰ θνητὰ τῶν ζῴων γένη pro τὰ τῶν θνητῶν ζῴων γένη. Novi autem Testamenti scriptores consimili enallage nunc ἐν πυρὶ φλογός, nunc ἐν φλογὶ πυρὸς dicunt, docente Valcken. in Scholis ad Act. Apostol. VII. 30. p. 426.

— 9. ὕδατος φύσις] De hac formula vid. Wyttenb. ad Phædon. p. 233. et nos ad Plotin. de Pulcrit. supra p. 50. C. in edit. peculiari p. 139. sqq.

— 14. πῦρ δὲ, δξὺ μὲν καὶ ταχύ—στάσις ἐπ’ ἄμφω ζητεῖν] Qui libros non inspexerit, facile sibi persuadeat, Marsilium pleniorem ante oculos habuisse hunc locum. Sed quæ plura habet, hæc Periphrasi attribuenda sunt, quæ ille sexcenties perspicuitati consulere studet. Dicas tamen cum legisse καὶ γῆ τῷ μὴ ἐν ἄλλῳ et deinde ἔκτασιν ἐπ’ ἄμφω ζητεῖν. Sed harum quoque lectionum in Codicibus Mediceis, quibus ille usus est, nec vola nec vestigium comparet. Soli igitur conjecturæ probabiliter hæc attribuendæ sunt, de qua ipse viderit.

p. 183, 5. Τὰ μὲν οὖν ἡμέτερα μέρη—οὐ στέγοντα αὐτῶν (vel potius αὐτῶν) τὴν σύστασιν] Haud male Ficinus. Prima vis verbi optime intelligitur ex his Platonis de Republ. X. p. 621. A. οὐ τὸ ὕδωρ ἀγγεῖον οὐδὲν στέγει. Sæpius autem et varie usurpat Plato Cf. Republ. IX. 586. p. 454. Bekk. ad eumque locum Ast. in Commentar. p. 604. qui nec hujus Plotiniani loci immemor fuit. Cf. eundem ad Platon. de Legg. IV. 6. p. 213. Sæpe etiam hac potestate usurpat Plutarchus, ut μὴ στέγειν sit *non continere, non sustinere, effluere ac perire sinere*, docente Wyttenbach. ad libr. de Virtut. et Vitio p. 689. Alia significatio est, quam attigit Zonar. in Lex. p. 1679. Στέγει ὑπομένει, ubi vid. Tittmann. Alia occuparunt viri docti ad Steph. Thes. ed. Lond. recent. Cæterum hic et in sequentibus tangit Plotinus illas rerum naturalium vicissitudines (ἀμοιβάς) tantopere frequentatas ab Heraclito et a Stoicis. Vid. nostrum infr. Enn. IV. lib. 8. p. 468. ubi plura dicuntur.

p. 184, 2. πάγιον ἂν τὴν δόξαν—λάβοι] Certam firmamque sententiam assumeret. Contrarium est τῷ ἐπαμφοτερίζοντι. Vid. Ruhnken. ad Tim. Lex. Platon. p. 108. Phrynich. προπαρ. σοφ. in

Bekkeri Anecd. Grr. II. p. 41. et Heindorf. ad Platon. Theat. §. 36. p. 333. παγίωσαι. Theodoret. III. p. 759. Schulz. de plantis quæ altius infiguntur in solo. Παγίωσις apud Olympiodor. in Phædon. legitur. Quod addendum lexicis. De flamma quod Aristotelis in proximis laudatur, ejus mentio frequens in ejus Physicis. Maxime convenire videntur his, quæ leguntur in Meteorol. I. 4. p. 8. Sylb. ἔστι γὰρ ἡ φλόξ πνεύματος ξηροῦ ζέσις κ. τ. λ. Reliqua enim ad sententiam Plotini satis faciunt. Aristotelea expilavit, uti assolet, Nicephorus Blemmida in Epitome physica p. 101. ed. Wegelin. Plotinus autem in his etiam Platonem respexit de ignis generibus et de flamma atque luce disputantem in Timæo p. 58. p. 76. Bekkeri.

— 5. τὴν ψυχὴν—κινουμένην—κειμένην] Dicas Ficinum conjecisse δυνάμει θανμαστῆ κοσμουμένην, omisso præcedente κινουμένην. Alius transponenda verba censeat ἐφεξῆς τοῖς ἀρίστοις κειμένην—δυνάμει μεγίστη κινουμένην. Non integrum hunc locum esse libri MSS. significare videntur. Alia non reperio.

p. 185, 1. Ἡ δὲ μετάνοια τῆς ψυχῆς ὅτι κενόν ἔστι δέδεικται] Nimirum in libro adversus Gnosticos, qui dicitur, ante hunc nostrum conscripto. Tu vide II. 9. 6. p. 203. E. τὰς δὲ ἄλλας ὑποστάσεις τί χρὴ λέγειν, ἃς ἐπάγουσιν, παροικήσεις, καὶ ἀντιτύπους, καὶ μετανοίας; εἰ μὲν γὰρ τῆς ψυχῆς ταῦτα λέγουσι πάθη ὅταν ἐν μετανοίᾳ ᾖ, καὶ ἀντιτύπους, ὅταν οἶον εἰκόνας τῶν ὄντων ἀλλὰ μὴ αὐτὰ πῶ τὰ ὄντα θεωρῆ καινολογούντων ἔστιν, εἰς στάσιον τῆς ἰδίας αἰρέσεως (al. κενολογούντων—σύστασιον) ubi alia quædam apponam.

— 6. ἢ φησὶν ὁ Πλάτων] Plato in Timæo p. 69. p. 97. Bekk. ἔπειτα ἐκ τούτων πᾶν τὸδε ξυνεστήσατο, ζῶον ἐν ζῶᾳ ἔχον ἅπαντα ἐν αὐτῷ θνητὰ ἀθάνατά τε. καὶ τῶν μὲν θείων αὐτὸς γίγνεται δημιουργὸς, τῶν δὲ θνητῶν τὴν γένεσιν τοῖς ἑαυτοῦ γεννήμασι δημιουργεῖν προσέταξεν κ. τ. λ.

— 8. Τοῦτο δὲ ταῦτον τῷ ἐφεξῆς—τὴν οὐρανίαν] Plato Phædone p. 109. p. 110. Bekk. τὸ δὲ εἶναι ταῦτον, ὑπ' ἀσθενείας καὶ βραδυτήτος οὐχ οἷους τε εἶναι ἡμᾶς διεξελθεῖν ἐπ' ἔσχατον τὸν ἀέρα. Ita locum Bekkerus repeti jussit. Heindorf. conjiciebat p. 229.: τὸ δὲ εἶναι τοιοῦτον ὑπ' ἀσθενείας: “quum tamen res ita se habeat, ut propter imbecillitatem.” Wyttenbachius p. 301.: i. e. hoc autem idem esse, ac nos—non posse. “Quam-

quam in hac quidem compositione malim aut abesse ταῦτον, aut ei subjungi ἢ, quod ab antecedente ἕ sæpe ablatum reperitur, ut ostendemus ad Plut. Mor. p. 96. A. (Tu vide Animadvv. in Plutarch. p. 652. sq. ed. Oxon. min.) aut subjici τῷ, ut in simili constructione locutus est Plotinus” —Sequuntur verba Plotini, quæ ita Latine reddidit Wyttenbachius: “Id autem idem est ac si dicitur, proximam post mundi creatorem esse animam caelestem cet.” Neque aliter reddidit Ficinus.

— 15. ὡς ἂν ἄλλης ψυχῆς αὐτῶν προσεχῶς ἀρχούσης] Adverbium προσεχῶς rarissimi usus est, indeque in vulgaribus Lexicis neglectum. Pauca præstat novus Stephanus ed. Valp. p. 3978. Quod Hesychius II. 1045. Albert. explicat σπουδαίως, ejus usus editoribus nullum exemplum notatur. Igitur quærat fortasse quispiam, an hæc vocis vis nostrum in locum cadat. Quam si accipias, idem sit h. l. atque προσεχόντως, i. e. attente, naviter, serio. Sed tamen alteram amplexus est Marsilius, eaque accommodatior videtur. Plutarchus qui fertur de placitis philosophorum III. 18. p. 897. p. 617. Wyt. ὁς κύκλος φαινόμενος ἄλως καλεῖται, ὅτι ἔστιν ἄλως προσεχῶς ἐκεῖ δοκοῦντος τοῦ φάσματος γίνεσθαι, ἔνθα νῦν ἔπεσε τὸ πάχος τῆς ὄψεως. Reiskius conjiciens: ὅτι ἔστιν ἄλως προσεχῆς rarissimum adverbium pervulgato Adjectivo opprimit; quasi rarissima tantopere in promptu sint librariis. Venuste Wyttenbachius: ὅτι ἔστιν ἄλως τῆς ὄψεως προσεχῶς ἐκεῖ δοκοῦντος τοῦ φάσματος γίνεσθαι, ἔνθα συνεπέσε κ. τ. λ. Utut est, eo in loco significat proxime. Similiter in his Porphyrii Isagoge in quinque voces Aristotel. cap. II. §. 24. p. 378. Buhlii: καὶ πᾶν τὸ πρὸ τῶν ἀτόμων προσεχῶς κατηγορουμένων εἶδος ἂν εἴη μόνον: “et quicquid superius proxime de individuis prædicatur.” His igitur locis accensemus etiam hunc Plotinianum.

p. 186, 7. Τῷ μὲν οὖν Τιμαίῳ] Plato in Tim. p. 31. p. 27. Bekk.: σωματοειδὲς δὲ δὴ καὶ ὁρατὸν ἄπτὸν τε δεῖ τὸ γενόμενον εἶναι. χωρισθὲν δὲ πυρὸς οὐδὲν ἂν ποτε ὁρατὸν γένοιτο, οὐδὲ ἄπτὸν ἀνευ τινὸς στερεοῦ, στερεὸν δὲ οὐκ ἀνευ γῆς. ὅθεν ἐκ πυρὸς καὶ γῆς τὸ τοῦ παντὸς ἀρχόμενος ξυριστάναι σῶμα ὁ θεὸς ἐπόνει. Descripsit hæc Plotiniana inde ab illis verbis usque ad verba: εἰ καὶ ἐν φυσικοῖς οὕτως Io. Philoponus adv. Proclum de Ætern. Mundi XIII. 15. in edit. et in Scholio Parisino

ad Tim. p. 440. ed. Bekk. hæc adjiciens: καὶ ὁ Πλωτίνος ἀρα σαφῶς τῇ μὲν Ἀριστοτέλους περὶ τοῦ πέμπτου σώματος ἀντέριηκεν ὑπολήψει, τὴν δὲ Πλάτωνος καλῶς ἔχειν ἐπέκρινεν ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων ἐξ ὧν καὶ τὰ τῆδε ζῶα συνέστηκε καὶ τὸν οὐρανὸν συγκεῖσθαι λέγουσαν. καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς δὲ πάλιν ὁ Πλωτίνος ἐδίδαξεν ὡς οὔτε ἄλλο τι νομιστέον ἢ πυρὸς εἶναι καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τὰ οὐράνια σώματα, οὔτε γῆν ἀκούοντας ἐν ἐκείνοις· εἶναι πρὸς τὸ χεῖρον τῆς γῆς ἀποφέρεσθαι ἢ φλόγα νομίζουσαν εἶναι τὸ πῦρ. (Sequitur locus Plotini supra nobis tractatus, nimirum cap. 4. p. 99. A.) τὴν γὰρ τῶν στοιχείων μάλιστα καθαρωτάτην καὶ εἰλικρινεστάτην μοῖραν εἰς τὴν τοῦ οὐρανοῦ συστήματος ἀποκριθῆναι σύστασιν, ὡς μήτε ἐκφυλον καὶ ξένην τῶν παρ' ἡμῖν στοιχείων τὴν τοῦ οὐρανοῦ σώματος εἶναι φύσιν, μήτε ἀπαρράλλακτος τοιοῦτον εἶναι τὸ ἐκεῖ πῦρ ἢ τὴν γῆν ἢ τῶν ἄλλων τι, ἀλλὰ παρ' ἡμῖν μὲν τὸ τρυγῶδες καὶ οἶονεὶ τὴν ὑποστάθμην τῶν στοιχείων ἀπορρέουσαι, ἐκείσε δὲ τὴν λεπτομερεστάτην αὐτῶν καὶ ἀμείνονα διακριθῆναι μοῖραν, ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις, φησὶν ὁ Πλωτίνος ἐν τοῖς κυριωτάτοις αὐτῶν μάλιστα τὰ ἀμείνονα ἐκλέγεται ἢ φύσις. Tum addit, hanc veram Platonis sententiam fuisse, cum aliunde comprobari posse, tum ipso Aristotelis testimonio, qui eandem ei tribuens eidem oblocutus sit. Aristotelem quoque videri primum sententiam de quinto corpore introduxisse.

p. 186, 9. στερεὸν] Ipsius Platonis libris confirmatur. Qui στέρρον scripsere, videntur voluisse στεβρόν. Variatur autem diverso modo in hoc vocabulo. Cf. Jacobs. ad Achill. Tat. p. 850. sq. Longinus ap. Euseb. P. E. XV. p. 825. (Longini Fragg. VII. 3.) στερεὸν σῶμα, corpus humanum, opponit animæ, quæ ex Stoicorum sententia sit ἀναθυμίασις, s. exhalatio, solidi corporis. Mathematicis quid sit τὸ στερεὸν docet ipse Plato Republ. VII. p. 528. a. cf. etiam Philob. p. 51. ibiq. Stallbaum. p. 161.

— 11. φαίνεται ἔχοντα] Debat verti *habere apparct*, et contra in sequentibus ἔχειν φαίνεται *habere videtur*. (Vid. F. A. Wolf. ad Demosth. Lept. p. 259.) Sed in ejusmodi rebus longum est, si Ficinum ceteroquin optimum Plotini interpretem emendare instituas. In sequentibus manifesta aliquot vitia Philoponi et bonorum librorum ope abstersimus. Idem interpres ad totius hujus disputationis intelligentiam plurimum confert, ut ea docent, quæ modo apposuimus.

Habuit autem in universo hoc loco Plotinus ante oculos, quæ Plato disputat in Timæo inde a p. 58. sqq. Steph. p. 76. sqq. Bekkeri.

p. 188, 10. Περί δὲ πυρὸς—διάστατον τριχῆ] Plato Timæo p. 56. B.: ἔστω δὲ κατὰ τὸν ὄρθον λόγον καὶ κατὰ τὸν εἰκότα τὸ μὲν τῆς πυραμίδος στερεὸν γενοῦδος εἶδος πυρὸς στοιχείου καὶ σπέρμα· τὸ δὲ δεύτερον κατὰ γένεσιν εἴπωμεν ἀέρος, τὸ δὲ τρίτον ὕδατος κ. τ. λ. cf. Theolog. Arithmet. p. 20. p. 19. Ast.: ὅτι ἐν πρώτῃ τετράδι σωματώσεως ἐλαχίστη καὶ σπερματικωτάτη, εἴπερ καὶ στοιχειωδέστατον τῶν σωμάτων καὶ μικρομερέστερον τὸ πῦρ, αὐτοῦ δὲ τούτου σχῆμα ὡς σώματος πυραμίδος φερώνυμος κ. τ. λ. Proxime Ficinus post διάστατον τριχῆ legit ἢ φυσικὸν σῶμα (sc. ἐστὶ) illa autem: διὰ τι—φυσ. σῶμα; non legit. Cujus varietatis in libris nostris nullum vestigium. Post alterum σῶμα posui signum interrogationis, quod in sequentibus post διὰ τι recte positum reperitur.

— 14. τῷ χρυσῷ ὕδατι ὄντι] Platon. Tim. p. 59. p. 77. Bekk.: Τούτων δὲ πάντων ὅσα χρυτὰ προσείπομεν ὕδατα, τὸ μὲν ἐκ λεπτοτάτων καὶ ὀμαλωτάτων πυκνώτατον γινόμενον, μονοειδὲς γένος, στίλβουσι καὶ ξανθῷ χρώματι κοινωθὲν τιμαλφέστατον κτήμα χρυσοῦ ἠθημένον διὰ πέτρας ἐπάγη. Aristoteles de Coloribus III. p. 241. Sylb. τὸ δὲ χρυσοειδὲς γίνεται, ὅταν τὸ ξανθὸν καὶ τὸ ἠλιοειδὲς πυκνωθὲν ἰσχυρῶς, στίλβῃ. διὸ καὶ οἱ τῶν περιστερῶν τράχηλοι καὶ τῶν ὑδάτων οἱ σταλαγμοὶ φαίνονται χρυσοειδεῖς, τοῦ φωτὸς ἀνακλωμένον. Quæ non magis ad Platonis sententiam de auri natura pertinent, quam illa de auro apyro in Pæonia post imbres reperto in Mirabil. Auscultt. XLV. p. 87. Beckmann. Propius aliquanto ad Platonis verba accedunt hæc Philonis Judæi in libr. Quis divinarr. sit hæres p. 503. Mang. χρυσὸν δ' οἱ ἐγκωμάζοντες πολλὰ μὲν ἄλλα λέγουσι τῶν εἰς ἔλαιον, δύο δὲ τὰ ἀνωτάτω. ἐν μὲν, ὅτι ἰὸν οὐ παραδέχεται ἔτερον δὲ, ὅτι εἰς ἰμένας λεπτοτάτους, ἀρραγῆς διαμένων, ἐλαύνεται τε καὶ χεῖται. Σύμβολον οὖν εἰκότως γέγονε μείζονος φύσεως, ἢ ταθεῖσα καὶ κεχυμένη καὶ φθάσασα πάντη, πλήρης ὄλων δι' ὄλων ἐστὶ, εὐαρμόστως καὶ τὰ ἄλλα συνυφήνασα. Alia dicta veterum de auro tanquam pulcerrimo omnium, itemque de sinceritate animi humani per auri similitudinem declarata, exhibuimus ad libr. de Pulcrit. p. 54. F. G. præsertim in ed. pecul. Heidelbergensi p. 267. sqq.

— 17. καὶ ζῶα—πυρινὰ—δαιμόνων] De corpori-

bus Dæmonum multa multi præsertim ex Alexandrinis philosophis, qui post Plotinum fuere. Nonnulli dubitanter, ut de re difficili, sunt locuti, ut Iamblichus alii. Vid. Iamblichum de *Mysteriis Ægyptt.* V. 10. p. 125. V. 11. p. 127. et Galeum in notis p. 267. Cf. Proclum in *Ale. pr.* p. 83. sq. Olympiodor. ad eund. p. 15. sqq. Platoni vel certe Epinomidis auctori p. 984. infr. *ἀέριον γένος* dicuntur dæmones; ex quo loco, ut primario, multi profecerunt. *Animalia corpore aërea.* Appuleius appellat dæmones de Genio Socratis p. 108. Similiter Porphyrius de *Abstin.* II. 39. et 42. p. 172. et 182. Rhœrii, quem consule. Psellus autem de Dæmonum operatione lumen cognatum (*σύζυνον φῶς*) attribuit vult Dæmonibus p. 49. ed. Kilon.

p. 188, 17. *ἀλλὰ κινήσωμεν—ἔχειν*] Est hoc Plotinianæ brevitatis. Intellige *λέγοντες*. Sed talia singulis fere paginis obvia in his Enneadibus: et putidum foret sapius inculiare, præcipue cum Ficinus haud incommoda periphrasi intelligentiæ consulere soleat.

p. 189, 2. *συμπεριάγειν—γενηρὰ σώματα*] Gemina docuit Epicurus, uti constat ex ejus Fragmentis librorum *περὶ φύσεως*, observante etiam editore Rosinio in *Volumm. Herculaneens.* Tom. I. p. 62. Quo illa etiam pertinent apud Ciceronem de *N. D.* I. 18. de Diis: “Nec tamen ea species corpus est, sed quasi corpus &c.” Et: “Epicurus docet eam esse vim et naturam Deorum, ut primum non sensu, sed mente cernatur; nec soliditate quadam nec ad numerum, ut ea, quæ ille propter firmitatem *στερέμνια* appellat, sed imaginibus similitudine et transitione perceptis.”

— 5. *Πλάτωνος λέγοντος*] In *Timæo* p. 31. p. 43. p. 51. sq.

— 6. *τὸ ἀντίτυπον*] Frequentat Plotinus vario significatu, etiam de animis, etiam Substantivum *ἀντιτυπία*. Vid. II. 6. 2. II. 9. 6. III. 6. 6. IV. 4. 29. V. 8. 4. VI. 1. 26. VI. 1. 28. ubi est altera forma *ἀντιτυπές*. VI. 7. 29. VI. 8. 7. Hoc loco vox propius accedit ad significatum *τοῦ σκληροῦ*. Vid. *Ruhnck. ad Tim.* p. 157. *Wytttenb. ad Plut. de Superstit.* p. 999. et quæ posui in *Commentt. Herodott.* p. 299. Proclus in *Plat. Alc. pr.* 55. p. 154. *ὅτι τὰ πάθη τῆς σκληρᾶς καὶ ἀντιτύπου φύσεώς ἐστιν, ἅτε ἐνυλα καὶ γήινα, πάντα μὲν ὡς εἶπεῖν, διαφερόντως δὲ τὰ θυμοειδῆ.* Alia

posui infra ad vocem *ἀντιτυπίας* p. 180. G. cf. etiam Hermann. et Erfurdt. ad *Sophocel. Antig.* 134. et *Schleusneri Lex. N. T.* in voc., qui similitudinis significatum multis in locis recte vindicavit. De voce *ἐπιβάθρα* dictum est supra ad I. 6. 1. præcipue in ed. pecul. p. 143. Hoc loco est fundamentum.

p. 190, 4. *Μαρτυρεῖ δὲ καὶ αὐτὸς τούτοις*] Plato in *Timæo* p. 39.: *φῶς ὁ θεὸς ἀνήψεν ἐν τῇ πρὸς γῆν δευτέρᾳ τῶν περιόδων, ὃ δὴ νῦν κεκλήκαμεν ἥλιον κ. τ. λ.*

— 8. *τὸ φῶς—ἕτερον φλογὸς εἶναι*] Cf. supra c. 4. et ibi annott. ad p. 99. A. et adhibe Platonis disputata de sole, lumine, veritate in libro VI. de *Rep.* p. 507. sq.

— 9. *τοῦτο δὲ τὸ φῶς σῶμα εἶναι κ. τ. λ.*] Hanc sententiam pluribus verbis explicat Julianus Imperat. *Orat. IV.* p. 133. sq. Loquitur de triplice sole: *Ἄλλὰ καὶ τρίτος ὁ φαινόμενος οὐτοσὶ δίσκος (ἡλίου) ἐναργῶς αἰτιῶς ἐστι τοῖς αἰσθητοῖς τῆς σωτηρίας. Καὶ ὅσων ἔφαμεν τοῖς νοεοῖς θεοῖς τὸν μέγαν ἥλιον, τοσοῦτων καὶ ὁ φαινόμενος ὅδε τοῖς φανεροῖς. φέρε δὴ πρῶτων αὐτὸ τὸ φῶς οὐκ εἶδος ἐστὶν ἀσώματον καὶ θεῖον τῶν κατ' ἐνέργειαν διαφανοῦς;—αὐτοῦ δὲ τοῦ φωτὸς ὄντος ἀσωμάτου ἀκρότης ἂν εἴη τις καὶ ὡσπερ ἄνθος, ἀκτῖνες. Ἡ μὲν οὖν τῶν Φοινίκων δόξα σοφῶν τὰ θεῖα καὶ ἐπισημόνων ἄχραντον εἶναι ἐνέργειαν αὐτοῦ τοῦ καθαρῶ νου τὴν ἀπανταχοῦ προϊούσαν αὐγὴν ἔφη. οὐκ ἀπάδει δὲ οὐδὲ ὁ λόγος. εἶπερ αὐτὸ τὸ φῶς ἀσώματον εἶτις αὐτοῦ μηδὲ τὴν πηγὴν ὑπολάβοι σῶμα κ. τ. λ.* (De Phœnicum Æthere et Deo intelligibili cf. *Damascium περὶ ἀρχῶν* p. 385. ed. Kopp.) Illa autem de *lumine incorporato* placita Marsilius Ficinus illustrare instituit cum in *commentario* in hunc Plotini librum p. 87. sq. et p. 93. tum in *librum septimum Platonis de Rep.* p. 690. Ed. *Francof.* et in *Convivium* p. 1151. sq. Quod vero noster continuo *ἄνθος* usurpat de luce, eadem voce uti vidimus Julianum in verbis proxime laudatis. Plura de hoc usu monui ad *Plotin. de Puler.* p. 54. A. (in ed. pecul. p. 233.) et ad *Olympiodor. in Alcib. pr.* p. 109. ad verba: *διὸ καὶ ἀφρὸς καὶ ἄνθος τοῦ εἶδους ἐστὶ τὸ κάλλος.* *Procl. in eund.* p. 247. *ἄνθος τῆς οὐσίας ἡμῶν.* *Idem ibid.* p. 240. *ἄνθος τοῦ νου.*

— 12. *καὶ στιλπνότητα,—τὸ ὄντως λευκόν*] Admonent hæc *Enniani* illius ap. *Cic. de N. D.* II.

2. 25. III. 4. "sublime candens." Alia collegit Ez. Spanhem. *Epr. de Remarques sur les Cesars de Julien*. p. 16. qui etiam Plotinianum hunc locum laudavit. Cf. insuper infr. p. 711. c. 18. A.

p. 190, 13. ὁ δὲ εἶναι—λευκὸν σῶμα] Composuit hæc cum Juliani verbis in Cæsaribus, ἀργύρου στιλπνοτέρα, χρυσοῦ δὲ λευκοτέρα, Ezech. Spanhemius l. c. p. 16. pro *splendido (brillant)* accipiens neque tamen accurate satis referens Plotiniana.

— 18. φλόγα—ἀνελθοῦσαν—μετὰ γῆς ῥίπτεσθαι κάτω] De fulguribus accipit Ficinus. Quorum de causis quæ veteres disputarunt, lege ap. Aristotelem, qui fertur, de Mundo II. 10. IV. 3. IV. 17. Io. Laur. Lyd. de Mensib. III. 15. p. 53. sq. Schow. Eundem de Ostentis p. 86. 164. 174. Hasii.

p. 191, 3. κάτω δὲ τῆς σελήνης ἵστασθαι—ἀέρα] Ad cometas refert idem Marsilius. Tu confer Aristotel. Meteorol. I. 7. Senecæ Naturr. Quæst. I. 15. et quos plures laudavit Kappius ad Aristotel. de Mundo II. 9. p. 42. sqq. IV. 22. p. 141. sq. Adde Io. Laur. Lyd. de Mens. II. 13. p. 51. et eund. de Ostentis p. 36. et Hasii Annot. p. 299.

— 4. φλόγα—ζέσω] Cf. Annot. supra ad cap. 4. p. 99. A. Cæterum cf. Plutarch. de facie in orbe lunæ p. 923. E. p. 738. Wyt. ἡ δὲ ἄνω χώρα πᾶσα κἄν τι δέξεται γεῶδες ὑπὸ βίας ἀναρρίφεν, εὐθὺς ἐκθλίβει δέντρο, μᾶλλον δὲ ἀφίσησιν ἢ πέφυκεν οἰκεία ῥοπῇ καταφερόμενον.

— 7. Τὸ δὲ φῶς ἐκεῖ—ἐν λόγοις τοῖς ἄστροις] Hæc vereor ut accurate verterit Ficinus. Videtur Plotinus significare, ipsas stellas esse λόγους, quasi dicas cogitata adeoque effata verba: nimirum ut lux cælestis primigenia sit quasi ὁ λόγος ἐνδιάθετος, ratio intus occulta, stellæ autem οἱ λόγοι προφορικοί, s. rationes cogitataque loquela prolata; lux autem illa primigenia, per se una, varia fiat per stellarum varietates, sicut unus sermo varius fit per varietatem hominum. Ejusmodi certe sententiam non abhorre a mente Alexandrinorum Philosophorum ipsiusque Plotini nemo eruditior ignorat, et sequentes libri Plotiniani arguunt. Proinde equidem verterim: "Lumen vero, quod illic est, partim variegatum in stellis, utpote effutis."

— 16. πᾶν δὲ σῶμα μετὰ ψυχῆς—τοιούτων δὲ τὸ

ἐκεῖ] Plato, qui fertur, in Epinom. p. 983. p. 358. supr. Bekk. οὐκ ἔστι γῆν τε καὶ οὐρανὸν ἀπαντὰς τε ἀστέρας ὄγκους τε ἐκ τούτων ξυμπάντας μὴ ψυχῆς πρὸς ἐκάστῳ γενομένης ἢ καὶ ἐν ἐκάστοις εἶτα εἰς ἀκρίβειαν κατ' ἐνιαυτὸν οὕτω πορεύεσθαι κ. τ. λ. In seqq. dicas Ficinum legisse πῦρ δὲ οὐδ' ἂν ἐναρμόσειε. Sed codices nihil variant, et locus ita expediri potest, ut cogites τὸ ad vocem πῦρος. Attamen pronuntiare nolo de loco, uti librorum varietas in proximis significat, haud dubie corrupto. Ceterum ποιεῖν a δρᾶν ita differt, ut a πράττειν.

p. 192, 1. ῥύμη] E margine reduximus pro ῥώμη, quod in ejus locum successerat. Qua de confusione nuper monuerunt exemplis etiam appositis Lobeck. ad Phrynich. Eclogg. p. 404. Jacobs. in Additamm. Animadv. in Athenæum p. 209. Idem ad Achill. Tat. p. 426. et ad Philostrati Imagg. p. 650. et 655. et Bæhr. ad Plutarch. Philopœm. p. 44. et ad Pyrrh. p. 216. Tittmann. ad Zonaræ Lex. p. 774. not. 72. Est autem apud Atticos idem quod ὀρμή. Phrynich. l. l. Suid. et Zonar. in voce, et, quando *rotationis impetum* designat, commutatur cum δίνη, ut ap. Plutarch. de S. N. V. observante Wytenb. p. 120. Usurpatur autem de motu elementorum corporumque mundanorum, astrorum indeque etiam aliorum et tralate etiam ad alia traducitur. Plato, qui fertur, in Epinom. p. 983. p. 358. Bekk. de corporibus mundi, astris, cet.: ῥύμας μὲν οὖν εἴ τις αἰτίας τινὰς ἐρεῖ σωμαίων, ἢ φύσεις, ἢ τι τοιούτων, οὐδὲν σαφὲς ἐρεῖ. Plutarch. de Fac. in orb. lun. p. 922. C. p. 733. Wyt. ἡ δὲ ῥύμη καὶ τὸν ἐν λίθοις ἀέρα καὶ τὸν ἐν ψυχρῷ μολίβδῳ συνεκκᾶει, μὴ τί γε δὴ τὸν ἐν πυρὶ δινούμενον μετὰ τάχους τοσοῦτον. Idem ibid. p. 924. A. de massis gravibus deorsum labentibus—εὐ δὲ ῥύμη κάτω φερόμενοι τὸ μέσον ὑπερβάλλοιεν, αὐθις ὀπίσω στρέφεσθαι καὶ ἀνακάμπτεσθαι ὑπ' αὐτῶν. Sed tota illa disputatio cum Plotini loco conferri debet. Aristoteles ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 33. p. 624. Heer. τοὺς δ' ἐκνεφίας ἀνέμους, ὅταν ἀθρόον καὶ πικνὸν φερόμενον εἰς ἑαυτὸ, τὸ πλέον ἀναλύσῃ τοῦ νέφους τῇ σφοδρότητι τῆς ῥύμης. Io. Chrysost. Homil. II. p. 84. ed. Matthæi:—καθάπερ ἀνέμου ῥύμη ῥαγδαία προσπίπτουσα ἐνοχλοῦσαν κόνιν ἀποσοβεῖ, ubi editor plures locos ex eodem sacro oratore suppeditat. Idem ibid. p. 118. tralate

de vi Christianæ religionis cui nemo resistere potest: καὶ οὐδὲ ἐνεγκεῖν δυνήσεται ἄφατον αὐτοῦ ῥέμμα.

p. 192, 7. κατὰ φύσιν ἢ περιφορὰ—ἢ κατὰ φύσιν—φορὰ] Ad hæc adhibe Ez. Spanhem. *Epreuves de Remarques sur les Césars de Julien* p. 15. ubi περιφορᾶς vocem duplici potestate Plotino usurpari docet et pro circulari motu astrorum ipsiusque cœli, et pro solis, lunæ aliorumque astrorum globo.

— 10. Οὐ τοίνυν οὐδὲ τροφῆς δεῖσθαι φατέον τὰ ἐκεῖ] Obloquitur Heraclito et Stoicis, qui vel exhalationibus terræ vel aquis et mari nutriri stellas lunamque contenderant. Stob. I. 25. p. 510. Heer. de Heracliti sententia: τρέφεσθαι δὲ τοὺς ἀστέρας ἐκ τῆς ἀπὸ γῆς ἀναθυμιάσεως. Ibid. p. 556. (I. 27.) ex Chrysippi doctrina: διὸ καὶ τοῦτοισ τρέφεσθαι (sc.) ποτίμους ὕδασι τὴν σελήνην.) Plutarchi *Symposiace*. VIII. p. 728. οὐ γὰρ τρέφεσθαι τοὺς θεοὺς ἀπ' αὐτῆς (τῆς θαλάττης) ὥσπερ οἱ Στωϊκοὶ τοὺς ἀστέρας ὑπολαμβάνουσιν. Cf. Diog. Laërt. VII. 145. ibiq. Menag. et Bagueti comment. de Chrysippo §. LXXX. p. 177. [Cic. de N. D. II. 15. p. 265. sq. coll. p. 747.]

— 13. συγκρίματα] *Proprie concretiones*, unde etiam *concreta corpora*. Vocabulum a medicis frequentatum: cf. Steph. Thes. p. 5348. Valp. Adde Plutarch. IX. p. 499. Reisk. et vol. X. p. 592. infr. Luculenter Plotinus V. 9. 3. p. 557. B. posteaquam de rebus arte compositis exposuit, ita pergit: καὶ μὴν καὶ τὰ φύσει συνεστῶτα, τὰ πολυσύνθετα αὐτῶν καὶ συγκρίματα καλούμενα ἀναλύσεις εἰς τὸ ἐπὶ πᾶσι τοῖς συγκριθείσιν εἶδος οἶον ἄνθρωπον εἰς ψυχὴν καὶ σῶμα, καὶ τὸ σῶμα, εἰς τὰ τέσσαρα.

ib. τὴν τε μεταβολὴν τῶν τῆδε σωμαίων ἀφ' ἑαυτῶν μεταβάλλειν] Repeto ex præcedentibus φατέον, et ita verto: *Et dicendum est permutationem corporum, quæ hic (in terra) sunt, ab ipsis (i. e. ex ipsorum natura) fieri.*

LIB. II.

P. 199, 7. ΠΕΡΙ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΟΥΡΑΝΟΥ] Secundus est hic liber omnium Plotinianorum secundum tempus scriptionis, alibi περὶ κυκλοφορίας inscriptus. Vid. Porphyr. de Vita Plot. c. 24. p. 141. Fabric. Argumentum autem philosopho nostro enatum est potissimum ex Timæo Pla-

tonico, præsertim his, quæ leguntur p. 34. sq. Bekk. κίνησιν γὰρ ἀπένειμεν αὐτῷ τὴν τοῦ σώματος οἰκελαν, τῶν ἑπτὰ περὶ νοῦν καὶ φρόνησιν μάλιστα οὔσαν. διὸ δὴ κατὰ ταῦτα ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἐν ἑαυτῷ περιμαγῶν αὐτὸ ἐποίησε κίκλω κινεσθαι στ. εἰρήμενον, τὰς δὲ ἐξ ἀπάσας κινήσεις ἀφείλε καὶ ἀπλανὲς ἀπειργάσατο ἐκείνων κ. τ. λ. Cæterum cf. etiam Epinomis p. 982. sq. p. 356. sqq. Bekk. In illo autem Timæi loco explicando certatim elaborarunt philosophi Platonici præcipue. Copiose in primis diversas veterum sententias de motu cœli examinavit Proclus in Timæi locum p. 167. sqq. Aristotelis hac de re placita, quæ attingit Proclus alique attingunt, leguntur in libris de Cælo II. 2. IV. 1. in Meteorologg. I. 2. itemque in libello, qui inter Aristoteleos circumfertur, de Mundo II. 3. ubi nonnulla in hanc rem adposuit Kappius p. 25. sqq. Platonis item de cœli motu sententias partim retulerunt partim exornarunt alii. Vide Alcinoium de doctrina Platonis c. XIV. p. 488. sqq. ed. Dan. Heins. ubi et alia et hæc leguntur p. 490.: ἡ μὲν γὰρ τοῦ πάντα περιέχοντος οὐρανοῦ κίνησις ἀπλανῆς οὔσα μία τέ ἐστι καὶ τεταγμένη. ἡ μὲντοι τῶν ἐκτὸς ποικίλη, καὶ ἐν ἀνατολαῖς καὶ δύσεσιν ἀλλοία: διὸ καὶ πλανήτης καλεῖται κ. τ. λ. Chalcidius in Timæum Platonis p. 213. Meurs. [p. 322. ed. I. A. Fabric. ad calcem Operum S. Hippolyti.] “ Ubi vero movendi usus est necessarius visus ex omnibus motibus duos hos (Deum sc. Plato dicit mundo) tribuisse præcipuos, unum ex accidenti, quo rapit stellas aplanes ad occidua, quem motum nunc vocat in antecedentia: alterum vero principalem, qui est circumactio, circaque semet vertitur, similem deliberativæ animæ motui, quinque cæteris cessantibus. Etenim locales motus septem sunt, opinor; duo quidem juxta longitudinem, id est, ante et post: duo item alii per latitudinem, in dextram et in sinistram; duoque alii juxta profunditatem, sursum et deorsum, et ultimus supra memoratæ circumactioni similis, qui fixo circumvolat cardine. Quin ergo ex iis septem motibus duorum tantummodo singulis ratis stellis usum tribuit Deus principalem quidem circumactionem, ex accidenti vero qui fertur in dextram, recte dixit quinque præterea motus alios vacare. Deinde concludit commemorans, se stellarum de motibus errantium disputasse.

Et cælum quidem ita exornatum est, sapientibus et æternis animalibus inquilinis." Cf. etiam Appul. de Dogm. Platonis p. 578. sqq. p. 198. sqq. ed. Bosschæ. Idem de Mundo p. 707. p. 289. sqq. Bossch. Sicut autem antiquitus acerbe Heraclitum ejusque sequaces appellabant τοὺς ῥέοντας, quia omnia continenter fluere mutarique contendebant; ita eos, qui universum moveri putabant, τοὺς τὸ πᾶν κινούντας dictitabant; a quibus ii distinguebantur, qui immobile esse dicebant, οἱ τοῦ ὄλου στασιῶται. (Plato Theæt. p. 180. sq. p. 256. sqq. Bekk. cf. de his placitis Brandisii Commentt. Eleatt. I. p. 142. et ipsum Plotinum, p. 489. sq.) Ipse autem Plato duo ponebat motus genera, alterum dicens ἀλλοίωσιν, alterum περιφορᾶν. Theæt. 1. c. ubi Heindorf. malebat φορᾶν suffragante Bagueto de Chrysippo p. 179. Neque tamen mutavit Bekkerus, nec Cod. Darmst. suffragatur, nec ullus alius, et Proclum, cujus verba annotatio proxima exhibebit, περιφορᾶν legisse apparet. Eadem varietas in loco Philonis Judæi luculento, ubi de duplici motu fixarum et erraticarum stellarum agit, de Cherubim p. 12. Vol. II. Pfeiff. Μήποτε οὖν τὴν τοῦ παντὸς οὐρανοῦ περιφορᾶν (alii φοραί, Cod. A. φορᾶν) δι' ὑπονοιῶν εἰσάγει; sed totus locus cum Platone et Plotino comparari debet. Aristoteles tria: κατὰ τόπον, κατὰ τὸ ποῖον, κατὰ τὸ πόσον (φορᾶ, ἀλλοίωσις, αἴξις καὶ φθίσις). Aristot. Phys. VII. 2. cf. Heindf. ad Plat. Theæt. l. 1. p. 421. Sext. Emp. adv. Math. X. 52. ibiq. Fabric. p. 142. Stoici in definiendo motu præ ceteris elaborarunt, et singula, quæ in contrariam partem dicebantur, subtiliter examinarunt; neque tamen propterea satis caverunt, ne sæpius in Epicureorum, quos impugnabant, errores incidere. Vid. Plutarchi Excerpta e libris Chrysippi περὶ κινήσεως in scripto de Stoic. Repugn. p. 1053. sq. Stobæi Eclogg. I. p. 404. Heer. et cf. Bakii Animadvv. in Cleomed. Meteora I. 1. p. 275. sq. et Baguet. de Chrysippo §. LXXXI. p. 178—180. De cæli autem et mundi motu quæ Platonicæ, Peripateticæ aliique philosophi plures statuerant, idem Cleomedes I. 3. attigit, ubi consulendi sunt Balforeus et, quem modo citavi, Bakius p. 297. sqq. Nec minus doctrinæ Platonis, Aristotelis aliorumque Physicorum de Motu summam in suo opusculo inclusit Nice-

phorus Blemmida in Epitome Physica. Vid. v. c. p. 13. 39. 43., inprimis c. 24. p. 179. ed. Wegelin. Aug. Vindel. 1605. Idem ibid. p. 183. etiam Plotini nostri mentionem facit:—ἡ γὰρ ἐπ' εὐθείας κίνησις τῶν στοιχείων ἔτι γενομένων αὐτῶν ἔστι κἂν τῷ παρὰ φύσιν ὄντων τόπῳ, ἀλλὰ μήπω τὸν κατὰ φύσιν εἰληφότων, ὡς ὁμολογοῦσι Πτολεμαῖος καὶ Πλωτῖνος καὶ Ξέναρχος καὶ τινες ἄλλοι τῶν φυσικῶν. Quod si quaeris, unde hanc doctrinam sumserit Nicephorus, adi doctissimum Aristotelis interpretem in librum de Cælo fol. 5. vers. ed. Aldin.: ἰστέον δὲ ὅτι ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῷ περὶ τῶν στοιχείων βιβλίῳ καὶ ἐν τοῖς ὀπτικοῖς καὶ ὁ μέγας Πλωτῖνος, καὶ Ξέναρχος ἐν ταῖς πρὸς τὴν πέμπτην οὐσίαν ἀπορίαις τὰς ἐπ' εὐθείας κινήσεις τῶν στοιχείων, γενομένων τε ἔτι καὶ ἐν τῷ παρὰ φύσιν ὄντων τόπῳ, καὶ οὐπω ἐν τῷ κατὰ φύσιν, ὑπέλαβον εἶναι· τοῦτο δὲ καὶ Ἀριστοτέλης συννενοηκένας δοκεῖ κ. τ. λ. (Nam totam egregiam disputationem non possum excerptam h. l. præstare) et paucis interjectis: ἀλλ' ὡς φασιν οἱ προειρημένοι ἄνδρες Πτολεμαῖος, Ξέναρχος καὶ Πλωτῖνος, κατὰ φύσιν ἔχοντα, καὶ ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις ὑπάρχοντα, τὰ στοιχεῖα ἤτοι μένει ἢ κύκλῳ κινεῖται. μένει μὲν ἢ γῆ δηλονότι καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τοῦ ἀέρος τὸ συνιστάμενον· κύκλῳ δὲ κινεῖται τό, τε πῦρ καὶ τοῦ ἀέρος τὸ ῥαδίως ἀγόμενον, τῷ οὐρανῷ συμπεριφερόμενα, καθ' ὅσον αὐτοῖς προσήκει. Eandem sententiam aliquoties attingit Proclus in Tim. ut p. 142. et 274. ubi item ad Ptolemæi et Plotini auctoritatem provocat. Tu cf. Plotinum infra p. 328. B. C. Xenarchus autem, quem Simplicius sæpiuscule laudat, est Cilix ille, ideoque Simplicii civis, Strabonis præceptor, qui Augusti ætate in Peripateticis inclaruerat cum doctrinæ præstantia, tum ejus Principis gratia. Vid. Strab. XIV. p. 670. Casaub. p. 683—685. Tzschuck. Laudat eundem Alexander Aphrodis. in Aristotel. de Anima, fol. 154. sqq. Redit Simplicius ad Plotiniani libri argumentum ibidem fol. 9. vers.—κἂν οὖν Πτολεμαῖος καὶ Πλωτῖνος καὶ Πρόκλος, κἂν αὐτὸς Ἀριστοτέλης τὸ ὑπέκκαυμα κινεῖσθαι λέγωσιν οὐκ ἰδίαν ἑαυτοῦ ταύτην τὴν κίνησιν, διὰ τὸ συνεπανιέναι τῇ ἐσχάτῃ σφαίρᾳ, ἀλλ' οὖν πεφυκέναι πρὸς αὐτὴν, ὡς μὴ βία ἔλκεσθαι, ἀλλὰ μεθ' ἑτέρου κινεῖσθαι, ὡσπερ καὶ τὰ πλανώμενά μετὰ τοῦ ἀπλανοῦς· οὐδὲ γὰρ αὐτοῦ ἰδία ἔστιν αὕτη ἢ κίνησις· οὐ μὴν βίαιος, ἀλλ' ὑπὲρ φύσιν. Atque ex uno Sim-

plicio intelligitur, quot et quam variis disputationibus hic locus *De Motu Cæli* a variis philosophorum familiis pertractatus fuerit. In clausula hujus Introductionis apponam locum Macrobiani Comment. in Somn. Scip. I. 17., ubi is Plotinianæ diatribæ partem suis verbis exhibet: —“Versari cælum mundanæ animæ natura et vis et ratio docet cujus æternitas in motu est; quia nunquam motus relinquit, quod vita non deserit: nec ab eo vita discedit, in quo viget semper agitur, igitur et cæleste corpus, quod mundi anima futurum sibi immortalitatis particeps fabricata est, ne unquam vivendo deficiat, semper in motu est, et stare nescit; quia nec ipsa stat anima qua impellitur. nam cum animæ, quæ incorporea est, essentia sit in motu; primum autem omnium cæli corpus anima fabricata sit: sine dubio in corpus hoc primum ex incorporeis motus natura migravit. cujus vis integra et incorrupta non deserit, quod primum cœpit movere. ideo vero cæli motus necessario volubilis est; quia cum semper moveri necesse sit; ultra autem locus nullus sit, quo se tendat accessio, continuatione perpetuæ in se reditionis agitur. ergo in quo potest vel habet, currit, et accedere ejus revolvi est: quia sphaeræ spatia et loca complectentis omnia unus est cursus, rotari. sed et sic animam sequi semper videtur, quæ in ipsa universitate discurrit. Dicemus ergo, quod eam reperiat, si semper hanc sequitur, imo semper eam reperit, quia ubique tota, ubique perfecta est. Cur ergo, si, quam quærit, reperit, non quiescit? quia et illa requiescit est nescia. Staret enim si usquam stantem animam reperiret. Cum vero illa, ad cujus appetentiam trahitur, semper in universa se fundat, semper et corpus se in ipsam et per ipsam retorquet. Hæc de cælestis volubilitatis arcano pauca de multis *Plotino* auctore reperta sufficiant.”

p. 199, 9. Διὰ τί κύκλω κινεῖται; ὅτι νοῦν μιμείται] Sc. ὁ οὐρανός, ex inscriptione libri. Fons sententiæ in Platonicis *Timæi* loco nota proxima laudato. Eundem multi attigerunt. Appuleius de Dogm. Platon. p. 198. Bossch.:—“hæc una mundo relicta est sapientiæ et prudentiæ propria, ut rationabiliter volveretur.” Chalcidius in *Timæum* p. 213.: “alterum vero (motum) principalem, qui est circumactio, circaque semet verti-

tur similem deliberativæ animæ motui.” Plotinum vero verbotenus propemodum expressit Sallustius philosophus de Diis et Mundo cap. VIII. p. 24. ed. Io. Conr. Orellii: τῶν δὲ ἐν τῷ κόσμῳ σωμάτων τὰ μὲν νοῦν μιμείται καὶ κύκλω κινεῖται, τὰ δὲ ψυχὴν, καὶ ἐπ’ εὐθείας, πῦρ μὲν καὶ ἀήρ ἄνω, γῆ δὲ καὶ ὕδωρ κάτω. τῶν δὲ κύκλω, ἡ μὲν ἀπλανὴς ἀπ’ ἀνατολῆς, αἱ δὲ ἐπὶ τὰ ἐκ ὀπίσθεν φέρονται. Luculenter Proclus in *Platonis Theologiam* XIII. p. 35. infr. Πρόσθεσ δὲ, εἰ βούλει, καὶ τὴν εἰς τὸ σῶμα παρουσίαν τῆς νοεῖας ἐλλάμψεως· πόθεν γὰρ ὁ σύμπας οὐρανὸς ἢ σφαιρικός ἐστιν, ἢ κύκλω φέρεται καὶ περὶ τὸ αὐτὸ κατὰ μίαν τάξιν ὀρισμένην ἀνακυκλοῦται; πῶς γὰρ αἰετὴν τὴν αὐτὴν ἰδέαν καὶ δύναμιν ἀτρέπτως ἔλαχε κατὰ φύσιν, εἰ μὴ τῆς κατὰ νοῦν μετείληχεν εἰδοποιίας; ψυχὴ μὲν γὰρ κινήσεως ἐστὶ χορηγός, τὸ δὲ τῆς μονίμου καταστάσεως αἴτιον καὶ τὴν ἀνιδρύτον τῶν κινουμένων παράλλαξιν εἰς ταυτότητα, τὴν τε καθ’ ἓνα λόγον πεπερασμένην ζωὴν καὶ ὡσαύτως ἔχουσαν περιφορὰν ἐπανάγον, δῆλον ὡς ἐπέκεινα εἶη ψυχῆς. Idem V. 36. p. 324.—διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ὁ οὐρανὸς αἰδίως χορεύειν λέγεται.—διότι μὲν γὰρ κύκλω κινεῖται, τὸν νοῦν ἀποτυποῦνται, καὶ τὴν νοεῖαν περιφορὰν. Pythagoreum fontem horum dogmatum nemo non agnoscit. Unum locum attigisse sufficiet. Hippodamus Pythagoreus in Galei Opusc. Mythol. p. 664. ἔστι γὰρ ἡ μὲν ἀρμονία ἀρετὰ κόσμου. Plura apposui ad Cic. de N. D. III. 11. p. 531. Proclus autem, ut illuc redeam, hæc alibi exposuit, ut in *Timæum* p. 167. sqq. et in *Inst. Theol.* cap. 33. et 34. p. 58—60. ed. nostr. Adversus Proclum qui disputavit de *Æternitate Mundi* XIII. 2. Io. Philoponus ita scribit: καὶ τὸν οὐρανὸν δὲ ὁ Πλάτων ἐμφυλον εἶναι καὶ ὑπὸ ψυχῆς κινεῖσθαι βούλεται. δῆλον ἄρα ὅτι ὡς ζῶν κατὰ φύσιν αὐτῷ τὴν κύκλω κίνησιν ἀφορίζεται. εἰ γὰρ περὶ νοῦν μάλιστα εἶναι φησι τὴν κύκλω κίνησιν, καὶ ὡς Πλωτίνος φησι, κύκλω κινεῖται, ὅτι νοῦν μιμείται, δῆλον ὡς ἀπὸ ψυχῆς ἐφίκειν αὐτῷ τὴν κύκλω βούλεται κίνησιν πρὸς μίμησιν τῆς νοεῖας ἐνεργείας τὸ οἰκείον σῶμα κινούσης. Idem in *Aristotelis Meteorolog.* p. 78. b. Διὰ τί δὲ κύκλω κινεῖται φησι ὁ Πλωτίνος, ὅτι νοῦν μιμείται. ὡς γὰρ ὁ θεὸς νοῦς καὶ δημιουργικὸς εἰς ἑαυτὸν ἐπιστρεφόμενος θεωρεῖ πάντα καὶ ἑαυτὸν ἐν ἐκείνοις, οὕτω κατὰ τὸ δυνατόν φησι τοῦτον (fortasse delendum τοῦτον) τὰ κατ’ οὐρανὸν εἰς ἑαυτὰ τὴν ἐπι-

στροφήν ποιείται. καὶ ὡς ἐκεῖνος οὐδαμοῦ μὲν ἐστὶ τῇ οὐσίᾳ πανταχοῦ (repete πανταχοῦ) δὲ ταῖς ἐνεργείαις, οὕτω καὶ ὁ οὐρανὸς ἅμα πανταχοῦ μὲν εἶναι σῶμά γε ὧν μὴ δυνάμενος κατὰ μέρη πανταχοῦ γίνεσθαι. καὶ ὅτι τῇ οὐσίᾳ τῶν ἐντὸς ἐξηρημένους κυβερνᾷ πάντα ταῖς ἐαυτοῦ ἐνεργείαις, κ. τ. λ. Ad eandem classem locorum pertinet etiam hic ejusdem Philoponi locus in Aristot. de Anima B. 5. a. Ἀποδίδωσι καὶ ὁ Πλωτῖνος (Male Suidas, qui hæc refert in voc. φυσικὸς λόγος, scripsit ὁ Πλάτων, notante Kustero.) ἐκ τῆς σχέσεως, ἣν ἔχει πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ. “Plotinus quoque figuræ hujus (globosæ, σφαιρικῆς) causam reddit, petitam *ex relatione, quam cælum habet ad ea, quæ supra ipsum sunt.*” Hæc aliquanto plura adposui, cum quo Platonici Plotiniani que loci celebritas intelligeretur, tum quo huic decreto ex veteribus interpretibus lux accederet.

p. 199, 10. ὅτι ψυχὴ ἐν αὐτῇ ἐστὶ—ἀεὶ ἰέναι] Dicas Ficinum legisse ὅτι ψυχὴ ἐν σφαίρᾳ ἐστὶ, καὶ αὐτὴ πρὸς αὐτὴν σπεύδει ἰέναι, omisso ἀεὶ. Hoc quidem auctoritatem habet librorum, illa bina præcedentia minime; omninoque præstat in ejusmodi loco manum abstinere.

p. 200, 17. ἢ—ὡσπερ περιολισθάνον ἀνακάμπτει] Nullus liber exhibet περιολισθαίνον. Thucyd. VII. 65. ἀπολισθάνοι, item consentientibus MSS. Lucian. Diall. Mar. XV. 2. similiter, ubi tamen Tib. Hemsterh. p. 326. ex usu postulabat ἀπολισθαίνοι. Nec in Polybiano Lexico illam formam annotatam video, licet IV. 32. 2. p. 80. omnes libri offerant διωλισθάνον. Sed Hemsterhusio oblocutus hanc vetustam verbi formam recentioribus etiam prosariis scriptoribus vindicavit. Porson. ad Euripid. Phœniss. v. 1398. Cf. etiam Fischer. ad Weller. III. p. 141. quocum ad Temporum formas confer Lobeck. ad Phrynich. p. 74. 2. sq. Accedat igitur Lexicis exemplum antiquæ formæ hoc ipsum Plotinianum, itemque infr. II. 6. 1. III. 6. 14. ubi tres libri habent ἀπολισθάνειν. De usu verbi ὀλισθαίνω et ὀλισθησις tralate egi ad Proclum in Alc. pr. p. 139. Adde nunc Wyttenb. Annot. in Eunap. p. 90. sq. ed. Boissonad. Verbum compositum περιολισθαίνω satis frequens apud unum Plutarchum, qui idem in Vitis Vol. II. p. 551. Reisk. usurpat περιολισθήσεις τῶν γεωδῶν, et sæpius etiam hoc verborum genus obviū de corporibus mundanis,

elementis, ut in hoc loco Plotini; qui quod addit ἀνακάμπτει hoc admonet duplicis generis signorum Zodiaci, videlicet τῶν καμπτομένων et τῶν ὀλισθηρῶν. De his et aliis monuit Dorvill. ad Chariton. II. 1. p. 293. ed. Lips. [p. 154. ed. Amstelod.]

p. 201, 2. θεὶ οὖν ἐν ᾧ ἔχει—οὐκ ἵνα μένη—ἀλλ’ ἵνα φέρηται] Sic scripsimus pro μένοι—φέροιο, illud auctoritate optimorum librorum, hoc, quo sibi constet Modorum ratio, et quod illud φέρηται oppressum potest esse a sequente καὶ, utrumque autem poscentibus linguæ legibus. Cæterum Macrobius in Saturn. I. 17. quem locum supra integrum apposui, hæc Plotini ante oculos habuisse videtur, ubi scribit:—“quia cum semper moveri necesse sit, *ultra autem locus nullus sit*, quo se tendat accessio, continuatione perpetuæ in se reditionis agitur. ergo in quo est *vel habet currit, et accedere ejus revolvi est*, quia sphaeræ spatia et loca complectentis omnia unus est cursus, rotari.”

—14. νῦν δὲ ἐπειδὴ πᾶσά ἐστιν αὐτῆς, παντὸς ἐφέεται] Recepimus πᾶσα pro ταῦτα ex libris nostris pæne omnibus. Sed nondum persanatus videtur locus. Ficinus ita vertit, ac si conjecerit, Νῦν δὲ, ἐπειδὴ ἡς ἐφέεται πᾶσά ἐστι παντός. Placet, modo deficientem Apodosin expleas, ut fecit idem interpres. Quæ Ellipsis post νῦν δὲ frequentissima Atticis scriptoribus. Plato Symp. c. 8. εἰ μὲν γὰρ εἶς ἦν ὁ Ἔρως, καλῶς ἂν εἶχε· νῦν δὲ—οὐ γὰρ ἐστὶν εἶς. cf. de Legg. IX. p. 875. c. d. Lach. p. 184. et quæ plura exhibent Heusdius Spec. crit. in Plat. p. 286. et Heindf. ad Charmid. p. 114. et ad Theæt. p. 286. Macrobius in Somn. Scip. l. 1. qui hæc Plotini magis exscripsit, quam vertit (nisi forte Eustochiana recensione harum Enneadum eum usum esse dicas:) hunc tamen locum ita expressit:—“staret enim, si usquam stantem animam reperiret. *Cum vero illa, ad cujus appetentiam trahitur, semper in universa se fundat*, semper et corpus se in ipsam et per ipsam retorquet.” Cæterum universum hoc caput variam labem traxit, quam et rationis et librorum ope, quoad ejus fieri potest, abstergere studuimus. Ad sententiam expediendam in locis tam impeditis, qualis hic est, mirifice, ut plurimum, facit versio Marsilii. Qui quidem in extremis ita vertit ac si legerit, vel

potius conjecerit: *εἰ οὖν μὴ ἐκεῖ μόνον ὀπουοῦν, ἀλλὰ πανταχοῦ, πανταχοῦ οἰσθήσεται.* Non male. Initio sequentis capitis Ficinus legisse videtur: *ἢ οὐχ ὄλον.* Libri nil variant, et sæpiusculè suum illud profecto usurpat Marsilius.

p. 202, 11. *ἢ ὅτι μὴ μόνον ἐκεῖ*] Juvandæ intelligentiæ causa summam brevitatem Plotini hoc loco, ut sexcentis aliis, dilatavit Ficinus; ne forte eum plura in suis libris reperisse credas.

— 13. *ἀφ' οὗ ἢ ἄλλη*] Ita dedimus ex pluribus libris. Quod Ficinus addit *vita*, in MSS. nullum vestigium vocis ζωὴ comparet. In proxime præcedentibus *φύσεως ψυχῆς* idem est atque *ψυχῆς* solum. De quo usu supra est monitum ad I. 6. 1. Proxima non aliter expedias, quam si ita distinguas: *Εἰ δὲ ψυχῆς ἐστι* (sc. τὸ μέσον) *περιθέουσα τὸν θεὸν ἀμφαγαπάζεται*, aut si cum Vaticano legas: *εἰ δὲ ψυχῆ ἐστι περιθ. τ. θεὸν, ἀμφ.*

p. 203, 11. *Καὶ Πλάτων κ. τ. λ.*] In *Τίμαιο* p. 34. et p. 40. Cf. Cleomedis *Meteora* I. 3. ibiq. Balforeum p. 297. sqq.

— 17. *ἢ δὲ αἰσθάνεσθαι πεφικυῖα*] Sc. *ψυχῆς δύναμις.* Ex Platonis doctrina in *Τίμαιο* de anima rationali et de inferiori, sensibusque atque opinionationibus obnoxia. Vid. p. 37. p. 44.

p. 204, 2. *ἐποχουμένη καὶ τῇ προτέρᾳ*] *Incubans inferiori* Ficinus; unde credideris cum conjecisse τῇ προτέρᾳ, *ei quæ remotius abest*, sc. a superiori. Vel fortasse ita vertit, quasi Plotinus, ab infimis incipiens, *priorem* dicat, quæ inferior sit. De usu et constructione verbi *ἐποχεῖσθαι* pluribus egi ad Plotin. I. 6. 56. F. in Edit. pecul. p. 340. sq. cf. p. 52. E. *μορφὴν ἐπὶ ἄλλαις μορφαῖς ἐποχουμένην*, quasi *inequitantem, vectam*: Locutio ducta a navigio, curru, jumento. Cf. Wyttēnb. ad Plutarch. de S. N. V. p. 86. p. 271. ed. nov. et ad lib. de Fort. Alex. p. 126. et Coraium ad Hippocrat. de aqu. aëre et locis p. 330. Argumentum autem hujus capitis Plotiniani lucem nanciscitur ex iis, quæ alibi disputat, præsertim in libro de tribus hypostasibus. Vid. ut hoc utar, infra V. 1. 8. p. 490. et p. 494. Cæterum hoc de loco, quem nunc tractamus, disputat Brucker. in *Hist. Crit. Philos.* p. 409. sq.

— 5. *Κύκλω οὖν ἐκείνης περιεχούσης, συννεύουσα ἐπιστρέφεται κ. τ. λ.*] Notat hoc nomine Plotinum atque ipsum Platonem, quod ex animi viribus

operationibusque omnia adeoque corporum mundanorum motum ordinemque explicare instituant, Tiedemannus in libro: *Geist der speculativen Philosophie* III. p. 293. addens, latere tamen in his prima vestigia doctrinæ, multis sæculis post eruditæ, *Attractionis*. At vero hujus doctrinæ, quam *Attractionis* dicunt atque etiam *Gravitatis*, multo luculentiora primordia comparent in Phædone c. 60. in Aristotele de Cælo II. 13. aliisque, de quibus docte exposuit, aliorum recentiorum errores confutans, Wyttēnbachius cum in Annot. in Posidonii Reliq. p. 272. sq. ed. Bakii, tum in Platonis Phædon. I. l. p. 296—298. Cæterum nuperrime hunc Plotini locum adhibuit vir artium peritissimus Inghirami in opere, quod inscribitur *Monumenti Etruschi*, ad tab. 33. in ea parte, ubi de vasis fictilibus agitur, p. 365.

LIB. III.

P. 242, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΙ ΠΟΙΕΙ ΤΑ ΑΣΤΡΑ] Liber quinquagesimus secundus, ac proinde ex ultimis, quos Plotinus conscripsit, argumento autem conjunctus cum libris ejusdem de *Fato* et de *Providentia*. Vid. Porphy. de Vita Plot. c. 24.; qui idem alio loco testatur, philosophum nostrum cum Astrologorum prædictiones fide non esse dignas deprehendisset, non piguisse, in scriptis suis eorum præsagia confutare (c. 15.). Tu confer, præter hunc ipsum librum, hos locos Plotini p. 211. sq. 232. 263. 245. 275. Hanc autem ipsam sententiam de astrorum vel potentia in res humanas vel impotentia singuli fere attigerunt philosophi; uti vel Ciceronis libri de *Divinatione* et de *Fato* unumquemque docere possunt. Qua in re ejusdem sæpe familiæ alumni a se invicem discesserunt. Sic, ut hoc utar, e Stoicis, qui alioqui tamen fatali necessitati multum tribuebant, de *Divinatione* universa dubitabat Panætius. Cic. de *Divin.* I. 3. “Sed a Stoicis vel princeps hujus disciplinæ—degeneravit Panætius: nec tamen ausus est negare, vim esse divinandæ; sed dubitare se dixit.” Cf. van Lynden. de Panætio p. 70. sqq. et aliorum Stoicorum his de rebus decreta quod attinet, Baguet. de Chrysippo §. XXXIX. sq. p. 94. sqq. Sed universe de his placitis Philosophorum veterum dicendi otium nobis fecit Cudworthius egrégia sua dispu-

tatione in Capite primo Systematis Intellect. p. 2. sqq. ed. Moshem. Bardesanis Syri Fragmentum conservavit nobis Eusebius in P. E. VI. 10. Impugnat ille nec minus Astrologos. Latine vertit Hugo Grotius, et cum aliis nuper edidit Io. Conr. Orellius, Lips. 1824. Ac copiosam huic libro Plotiniano diatribam præmisit ipse Marsilius interpres, in qua multa insunt lectu dignissima, licet alia quoque adperserit, quæ ex ætatis illius, seculi nimirum decimi quinti, indole iudicanda sunt. Profecit autem plurimum e luculenta illa adversus Astrologos Oratione Favorini philosophi apud Gellium libr. XIV. c. 1. Quæ componenda est cum Gemini Rhodii Elementorum Astronomiæ cap. XIV. in Petavii Uranologio p. 55. sqq. (quem Syllæ æqualem Delambre in Biographie Universelle in *Geminus* recte hoc nomine dilaudat, quod Astrologiæ fidem evertere conatus sit) itemque cum docta disputatione Sexti Empirici adversus Mathematicos libro quinto p. 337—355. Fabric. Plotini porro condiscipulus Origines Adamantius ex loco Geneleos I. 14. *εἰς σημεῖα γεγονέναι τοὺς φωστῆρας* prolixè disserendi ansam arripuit; cujus Commentarii magnam partem ab Eusebio in P. E. conservatam nunc magno cum fructu legimus in ejus Operibus Vol. II. p. 3. sqq. ed. Ruæi. Quo in loco attende potissimum ad hæc verba 10. p. 15. *Ἰδόμεν καὶ δεύτερον ἐπιχείρημα, πῶς οὐ δύναται οἱ ἀστέρες εἶναι ποιητικοί, ἀλλ' εἰ ἄρα σημαντικοί κ. τ. λ.* et confer Huetium p. 13. ibidem, qui ita: “Sidera, rerumne humanarum ποιητικὰ seu ἀποτελεσματικὰ sint, an σημαντικὰ solum, dubitabat Plato, dubitabat et Seneca. *Posteriorem sententiam amplexi sunt Origines ejusque æqualis Plotinus.*” Cæterum cf. etiam quas Lucianus attigit dubitationes de Astrologorum decretis in libro de Astrologia §. 27. sqq. p. 371. sqq. ed. Reitz. Amstel. nec minus quæ de hujus rationis primordiis et vicissitudinibus nuper monuit *Letronne* in libello: *Observations sur les Representations Zodiacales* Paris. 1824. p. 72. sqq. [Exstat etiam liber *I. M. Maraviglia*, qui inscribitur *Pseudomantia veterum et recentiorum explosa*. Venet. 1662. s. max. in quo contra Astrologiam disputatur peculiari disputatione paginarum 80.]—Hanc autem doctrinam impugnat Augustinus de Civ. Dei lib. V. c. 1. Et reapse in hoc libro Plotinus

ita loquitur aliquoties, ut eum dicas Origenem vel lectitasse vel respicere certe. Qua de re in annotatione dicetur. Eundem vero, de quo supra dictum est, Moysis locum in Genesi ante Origenem Plotinumque attigerat Philo Judæus in libro de Mundi opificio, ubi et alia in hanc rem et illud Vol. I. p. 36. Pfeiff.: *ἤδη δὲ καὶ κλόνον καὶ σεισμὸν γῆς ἐκ τῶν κατ' οὐρανὸν κινήσεων στοχασμῶ προσήμανάν τινες, καὶ μυρία ἄλλα τῶν ἀληθεστέρων ὡς ἀφενδέστατον λελέχθαι, ὅτι εἰς σημεῖα γεγόνασι οἱ ἀστέρες, προσέτι μέντοι καὶ εἰς καιροὺς κ. τ. λ.* Ex quibus jam ejus sententia intelligitur. Plotinus autem, ut huc revertar, haud dubie respexit potissimum locum in Timæo Platonis p. 40. p. 41. Bekk. ubi de sideribus:—*μεθ' οὓς τινὰς τε ἐπίπροσθεν ἀλλήλοις ἡμῖν τε κατὰ χρόνους οὓς τινὰς ἕκαστοι κατακαλύπτονται, καὶ πάλιν ἀναφαινόμενοι φόβους καὶ σημεῖα τῶν μετὰ τὰτα γενησομένων τοῖς δυναμένοις λογίζεσθαι πέμπουσιν—κ. τ. λ.* Alios locos designabimus in annotatione. Platonice vero adeoque Plotiniane sententiæ deinde se applicuerunt permulti. Nam, etsi Julius Firmicus lib. I. Mathes. Plotinum hoc nomine reprehendit, quod vim stellarum agnoscere noluerit, alii tamen in ejus partes disceserunt. In quibus Macrobius Plotini etiam mentionem facit, ita scribens lib. I. c. 18. Saturn.:—“ipsarum vero stellarum cursus ordinem rerum humanarum, ut quibusdam videtur, pro potestate disponunt, vel, ut Plotino constat placuisse, significant.” Et luculentius in Somn. Scip. c. XIX. fin.: “Et Plotinus quidem in libro, qui inscribitur: *Si faciunt astra*, pronuntiat nihil vi vel potestate eorum hominibus evenire; sed ea, quæ decreti necessitas in singulos sancit, ita per horum septem transitum statione recessuve monstrari, ut aves seu prætervolando seu stando futura pennis vel voce significant nescientes: sic quoque tamen jure vocabitur hic salutaris ille terribilis, cum per hunc prospera, per illum significantur incommoda.” Est quoque Nemesii Emeseni disputationio *περὶ τῆς διὰ τῶν ἀστρῶν εἰμαρμένης*, nimirum tricesima sexta p. 294—298. ed. Matthæi. Profecit etiam ex hoc libro Sallustius Philosophus Platonice *de Diis et Mundo* cap. nono. Plotini autem hanc diatribam tangere videtur Joannes etiam Sarisberiensis in Policratico II. 19. (in Max. Bibl. Patrum Tom. XXIII. p. 267. D.)

ubi hæc leguntur:—“ At Genethliaci ad divinationem scientiæ caelestium nimis insistent, tam ipsorum caelestium, quam Dei notitiam perdidērunt. Qui tamen inter eos suum commodius excusare videntur errorem, cum *Plotino* auctoritatem operum non detrahunt creatori, sed semel et simul ab eo legem asserunt institutam, quam nullus unquam conatus evacuat, cum omnia, quæ disposuit futura sunt, ut prædicit.” Neque tamen inde conjecerim (uti *Frid. Christoph. Schlosser.* facit in libro inscripto: *Vincent von Beauvais Hand—und Lehrbuch für koenigliche Prinzen und ihre Lehrer II.* p. 68.) Plotinum ipsum ab Ioanne esse lectitatum, quando hujus sententia notitiam e Macrobianis locis laudatis potuit deprompsisse, cujus libri nemo nescit quantopere per medium ævum lectionis usu fuerint frequentati. Sæculo decimo quarto inclaruit alius scriptor, qui item, recrudescente, ut fit, Astrologiæ malo, *Contra Astrologos* scribendo egregie promeruit. Nimirum *Henricus de Hassia senior*, qui saniores Matheseos disciplinas denuo in Germaniam retulit. Vid. *Fabr. Bibl. Lat. lib. VIII.* p. 656. B. Cæterum in hac doctrina ut plurimum Ptolemæum inter atque Plotinum optime convenire, et Marsilius hinc inde monstravit in Commentario in hunc librum et docuit etiam Augustinus Niphus in libro de Auguriis *Basil. 1534. L. II.* p. 107. *Ioannem* autem *Kepterum* illum nostratem constat dixisse Astrologiam sapientis matris filiam stolidam.

p. 242, 10. εἴρηται μὲν πρότερον ἐν ἄλλοις] Nimirum in libris de Fato III. 1. et de Anima IV. 3. et IV. 4. Similem disputationem ita exorditur Origenes in Genesin §. 9. p. 13. *Ruzæ:* φέρε δὲ, ἀγωνισώμεθα καὶ περὶ τοῦ τοὺς ἀστέρας μηδαμῶς εἶναι ποιητικῶς τῶν ἐν ἀνθρώποις, σημαντικῶς δὲ μόνον. *Augustin. de Civ. Dei V. 1.* “ Quod si dicuntur Stellæ significare potius ista, quam *fucere*, ut quasi locutio quædam sit ista positio, prædicens futura, non agens (non enim mediocriter doctorum hominum fuit ista sententia) non quidem ita solent loqui Mathematici, ut, verbi gratia, dicant Mars ita positus homicidam significat, sed homicidam facit.” cet. Ubi Augustinus Origenem Plotinumque, quem sæpe dilaudat, ante oculos habere videtur. Mathematicos autem hujusmodi in locis esse Genethliacos,

non est, quod operose monstremus. *Sallustius Plonicus de Diis et Mundo c. 9. p. 34. Orellii:* ὡς οὐ πάντα ποιούντων, τινὰ δὲ σημαίνοντων μόνων τῶν ἀστέρων διδάσκειν.

p. 243, 7. κέντρων—καὶ ἀποκλίνας] Hinc κέντρα et ἀποκλίματα Genethliacorum. Illa κέντρα sive cardines illi erant quatuor supra, ex quibus præcipue prædictiones parabant in genituris. Uniuscujusque horum cardinum signum præcedens (προάγον) vocabant declinationem (ἀπόκλιμα). Vid. *Sext. Empir. adv. Math. V. 12—14. p. 340.* ibiq. *Fabric.* qui etiam horoscopia schema adiecit. Cf. etiam *Fabricii Prolegg. ad Marini Vitam Procli p. XXIV.* ed. *Boiss.* ubi Procli thema natalitium exhibetur. Cæterum consule inprimis Ptolemæi *Tetrabiblon lib. IV.* sub finem. et *Porphirii Introductionem in eum librum p. 197.* ed. *Basil. 1559.* fol.

p. 245, 1. Ἄλλ' οὐχ ἐκόντες—καὶ τοῖς σχήμασιν] *Sallustius de Diis et Mundo:* Εἰ δὲ τρίγωνα καὶ τετράγωνα λέξουσιν, ἄτοπον τὴν τῶν ἀνθρώπων ἀρετὴν αὐτὴν μένειν, τοὺς δὲ θεοὺς ἐκ τῶν τόπων μεταβάλλεσθαι. Ad eum locum *Io. Conr. Orellius* in annot. (quibus adde *Nicephori Blemmidæ Epitom. Physic. c. 25. p. 204.*) p. 235. nostrum locum adhibuit. Ego hoc monitos velim lectores Plotini, cum in universo hoc libro, tum in hoc capite multa tangi, quæ in Ptolemæi *Tetrabiblo* leguntur. Sic, ut hoc utar, quæ superiore capite (secundo) de calore ac frigiditate astrorum dicuntur, ea confer tum Ptolemæo I. p. 17. sqq. ed. *Basil. Oporin. 1535. 8º.* de planetarum potestate. Nec minus alia hujus capitis ex ejusdem *Astronomi* libro laudato explicanda sunt. Quod enim Plotinus paucis interjectis dicit: οὐ γὰρ δὴ τοτὲ μὲν ἦδεταί, τοτὲ δὲ λυπεῖται, et in fin. pag.: ὅλος δὲ αὐτὸς λυπεῖσθαι, αὐτὸς δὲ ἐπὶ καιρῷ χαίρει, καὶ τοῖς δοτέον· itemque in fin. capitis seq. p. 139. C. τὸ δὲ τότε μὲν χαίρει κ. τ. λ. confer Ptolemæum libro laudato I. p. 51.: χαίρει δὲ φασιν αὐτοὺς (τοὺς πλανήτας), ὅταν, κὰν μὴ πρὸς αὐτοὺς ἦ ἡ συν-οικείωσις τῶν περιεχόντων ζωδίων, ἀλλὰ μέντοι πρὸς τοὺς τῶν αὐτῶν αἰρέσεων ἐκ μακροῦ μάλλον οὕτω γιγνομένης τῆς συμπαθείας. Quæ ita explicat interpretes *Grævus Anonymus*, vel potius *Proclus* p. 49. ed. *Basil. Henr. Petr. 1559.* fol. λέγονται δὲ παρὰ ταῦτα πάντα χαίρειν, ὅταν ἐν ἄλλοις μὲν οἴκοις εὐρεθῶσιν, οὐ παντάπασιν δὲ ἄλλοις

ὄσι τῶν τόπων ἀλλὰ κοινωρήσῃσι κατὰ τὴν αἵρεσιν, ὡς ὅταν ἡ ἀφροδίτη εἰ τύχοι ἐν οἴκῳ ἄρεος εὐρεθῇ καὶ τὸ ἀνάπαλιον ὁ ἄρης ἐν οἴκῳ ἀφροδίτης. ἔαν γὰρ μὴ οὕτως εὐρεθῶσι, οὐ λέγονται χαίρειν. “*Præter hæc omnia porro gaudere dicuntur planetæ, cum in alienis quidem domiciliis reperiuntur, a locis tamen non omnino sunt alieni, sed conditione communicant, ut cum Venus in Domicilio Martis reperta fuerit, ut vice versa Mars in Domicilio Veneris. Nam nisi ita inventi fuerint, non dicuntur gaudere.*”

p. 246, β. εἰ ὥσπερ ὄρῃσι κατὰ συμβεβηκὸς τὸ σημαίνειν] Salmasius de Annis Climactericis et antiqua Astrologia, Lugd. Bat. 1648. p. 804. sq. ita: “*Clarius Plotinus in libro, Si faciunt astra, pronunciat, &c.*” Sequuntur verba Macrobiū in Somn. Scip. I. c. 19. fin., quæ supra exhibuimus usque ad verbum *nescientes*; tum pergit Salmasius: “*Hæc Macrobius. Hodie hic tractatus in libris Plotini reperitur, εἰ ποιεῖ τὰ ἄστρα. Sed alia quæ habet Macrobius, ibi non habentur. Tantum dicit, ea esse σημαντικὰ, ut ex avibus et aliis animalibus fit divinatio. Ne illud quidem verum est, id astra habere, quod iis dat Plotinus, τὸ σημαντικόν. Et prævaricatione quadam certum est, hoc iis tribui.*” Hæc Salmasius. Eadem Macrobiū verba apposuit Justus Lipsius in Physiologia Stoicorum lib. II. c. 14. fin. (p. 587. Opp.), addens: “*Magis enim sit, significare astra, quam facere, et Plotini modestior assertio (quam Mamilii)—Modestior dixi, non verior.*” Avium meminit etiam Origenes in Genesin §. 10. p. 17. Ruæi, plane in Plotini sententiam disputans. Locus longior est, quocirca extrema tantum apponam: *τί μᾶλλον ἀπὸ τῶν ἀστέρων ἢ ἀπὸ τῶν οἰωνῶν ἔσται τὰ γνωόμενα;—ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀρκέσει εἰς ἀναίρεσιν τοῦ ποιητικὸς εἶναι τοὺς ἀστέρας τῶν ἀνθρωπίνων. Ipse noster auspicia attingit infra III. 1. 5. p. 232. B. ὁμοίως ἂν καὶ οἱ ὄρνεις ποιητικοί, ὧν σημαίνουσιν, εἶεν. Iamblichus de Mysteriis Ægypt. III. 16. p. 80. Galei, cum de avium tum de astrorum signis disputans, ita pergit: Δῆλον δὴ οὖν διὰ πάντων τῶν εἰρημένων καὶ τοῦτο γέγονεν, ὡς ὀργάνοις μέσοις πολλοῖς οἱ θεοὶ χρώμενοι τὰ σημεία τοῖς ἀνθρώποις ἐπιπέμπουσι κ. τ. λ. De avibus auguralibus Iamblichi etiam auctoritate utitur Eustathius in Odyss. (3. 153. p. 83. Bas. cf. Galeum ad l. l. p. 236.)*

— 10. τρίγωνος μὲν ὄρων—τετράγωνος] Vide de his aspectibus Ptolemæi Tetrabibl. L. IV. sub fin. et Porphyrium in eum librum p. 201. ed. Basil. 1559. Attigit hæc etiam Sallustius de Diis et Mundo cap. IX. p. 34. Verba adscripsimus supra in annot. in cap. 3. init. Hoc loco illud adjecisse sufficiat, in fragmento Vettii Valentis Astrologico, cujus apographum est in libris meis, caput unum ita inscribi atque ita incipere: *περὶ ἀκούοντων καὶ βλεπόντων ζωδίων.—Ὁμοίως καὶ περὶ ἀκούοντων καὶ βλεπόντων ζωδίων ἐκ τῶν ἀναφορῶν γνωστόν· οἶον οὕτως κ. τ. λ.*

p. 248, β. Οὐκ ἐπικουροῦντος κ. τ. λ.] De sensu duplici hujus loci et de probabili sententia, quantum quidem in his tenebris perspicui possit, dixit Ficinus in Commentario supra p. 116.

— 12. Δία δὲ ὃν λέγουσιν κ. τ. λ.] Insignem transpositionem h. l. obviam in Var. Lect. designavimus. Quæ utrum confusæ duplici recensione debeatur non dixerim: sed talia in omnibus fere scriptoribusprehenduntur. Sententiam loci, quoad ejus fieri poterat, expedit Ficinus cum in versione tum in Commentario. De Planetis universe vide Cleomedis Meteor. I. 3. p. 21. sqq. ed. Bakii cum interpr. p. 306. sqq. Cic. de N. Deorr. II. 20. ibiq. annot. p. 286. edit. nostr. et Moseri.

— 13. Πρὸς δὲ τὸν πυρόντα καλούμενον τῇ κράσει] Fortasse excidit *σύμφορος*, vel certe intelligendum; ut etiam accepit Ficinus. Cæterum Cicero l. l. ita: “*Huic autem proxime inferiorem orbem tenet πυρόεις, quæ stella Martis appellatur &c.*” Pro ἀλλοτρίως legendum videtur ἀλλότριος vel propter sequentia.

— 14. Ἑρμῆς—πρὸς ἅπαντας—ὁμοιούμενος] Hæc ex asse respondent his Ptolemæi in Tetrabiblo II. p. 87.: *ὁ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ τὴν οἰκοδεσποτίαν λαβὼν, καθόλου μὲν ᾧ ἂν ἡ συγκρινάμενος, ἐκάστῳ τῶν ἄλλων συννοικεῖται ταῖς ἐκείνων φύσεσιν. Ad eum locum Interpres ita p. 73.: Εὐρηται γὰρ περὶ τοῦ Ἑρμοῦ ὅτι κοινὸς ὢν τὴν φύσιν τὴν τῶν σχηματιζομένων μιμείται ποιότητα. Videtur corrigendum συσχηματιζομένων. Cf. etiam Porphyrii Introduct. in eundem librum p. 199.*

— 15. ἀναφορὰς ζωδίων ἀναμένειν] Sextus Emp. adv. Mathem. V. 20. p. 341.—*οὐ γὰρ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει ἡγούνηται τοὺς ἀστέρας πρὸς τὸ κακοποιεῖν, ἢ μὴ, ἐπὶ τε τῶν κέντρων θεωρουμένους καὶ*

ἐπὶ ταῖς ἀναφοραῖς καὶ τοῖς ἀποκλίμασι κ. τ. λ. “Censent enim stellas non eandem vim habere ad male vel secus faciendum, si considerentur in cardinibus et in successione et in declinationibus:” ubi Fabricius recte vulgatam tuitus est adversus Salmasium, qui ἐπαναφοραῖς textui intulerat, laudans Sextum V. §. 52, 53. 73. etc. Et hic locus Plotini, in quo nullus liber variat, arguit, utrumque de eadem re usurpasse veteres Astrologos. Stephanus ex Budæo p. 10010. ed. Valp. (cui addendi sunt hi loci Sexti et Plotini) ita exponit: “Ea pars cæli, quæ triginta partibus ab Horoscopo distat, in secundo signo existens ab eo, in quo horoscopus inchoatur, ἀναφορὰ appellatur, et interdum ἐπαναφορά, quasi pars jamjam emersura.” Georg. Henischius in Procli Sphæram, August. Vind. 1619. p. 201.: “Astronomi ascensus, Græce ἀναφορὰς, et descensus, Græce καταφορὰς.” Inscribitur autem caput Vettii Valentis Ἀνθολογιῶν ita plane, ut in Plotino legimus: περὶ ἀναφορᾶς τῶν ζῳδίων. Adscribam initium ex Apographo Gronovii, quod mihi dono dedit Wyttenbachius ὁ μακαρίτης. Sic enim incipit, ὅσων δὲ ὥρων ἕκαστον ζῳδίου ἀναφέρεται, ἐκ τῆς ἑκάστου ἀναφορᾶς γνωστόν. Alterum Fragmentum ita incipit: μεσουράνημα δὲ ἀπὸ χερῶν εὐρεῖν ἀπὸ τῆς δυνούσης μοι λαβῶν κατὰ τὰς ἀναφορὰς τοῦ κλίματος, ἕως τοῦ διαμέτρου τούτων τὴν ἡμίσειαν κ. τ. λ. Et frequentat ἀναφορὰς vocem Valens in his Fragmentis Florilegii genethliaci sive astrologici, quod ex illo Apographo Roetherus subiecit ad calcem editionis suæ Io. Laurentii Lydi de Mensibus, Darmst. et Lips. 1827. p. 334. Nec minus frequentat Ptolemæus in libris Astrologicis. Cf. modo, ut hoc utar, sect. 25. τοῦ Καρποῦ sive Centum dictorum, qui locus cum locis Vettii Valentis conferri debet, et Porphyrius in Introductione in Tetrabiblon, ubi etiam usurpatur Adverbium ἀναφορικῶς. Vide modo p. 201. Exstat etiam Hypsielis Alexandrini liber, qui inscribitur Ἀναφορικός.

p. 250, 3. τὸ αὐτοῦ περὶ αὐτῶν καὶ ἐνεργεῖν τὰ αὐτοῦ] Post hæc verba Ficinus in Latinis hæc intulit: “in quibus deinceps similiter coordinata sunt omnia. Quorum verborum ne in Mediceis quidem libris ullum vestigium exstat. Ac probabile est, cum his verbis exprimere voluisse sequentia συντεταγμένον αὐ μετ’ αὐτοῦ, deinde vero,

cum vidisset ea potius cum verbis λύντος ἐστι jungenda, aliter vertisse, et recte quidem: “in quo ipse connumeratur.” Quapropter et virgulam eiecimus ante λύντος, et illa priora Ficiniana uncinis inclusimus.

— 8. οὐ γὰρ ἂν ἐσημαίνετο τεταγμένως μὴ] Vid. var. lect. Cæterum inter τεταγμένως et μὴ eieci virgulam, uti etiam fecerat Ficinus, in cujus edit. principe inter procederet et singula non exstat comma, quod ed. Basil. habet.

— 9. Ἔστω τολύνη ὡσπερ γράμματα—σημασία] Lucem adfert locus geminus III. 1. 6. p. 233. B.—Ἀλλὰ μᾶλλον ὡς φέρεται μὲν ταῦτα (τὰ ἄστρα) ἐπὶ σωτηρία τῶν ὄλων, παρέχεται (male Cudworth. in Syst. intell. p. 4. Mosh. παρέχεσθαι) δὲ καὶ ἄλλην χρεῖαν τὴν τοῦ εἰς αὐτὰ ὡσπερ γράμματα βλέποντας τοὺς τὴν τοιαύτην γραμματικὴν εἰδόμενος ἀναγιγνώσκων τὰ μέλλοντα, ἐκ τῶν σχημάτων κατὰ τὸ ἀνάλογον μεθοδεύοντας τὸ σημαίνόμενον. “Vel potius (præstat dicere) astra discurre ad salutem universorum (hoc est, quod nostro in loco designat Plotinus his verbis—καὶ κινούμενα, ποιούντα μὲν τι ἔργον καὶ ἄλλο: nimirum astra moventur, ut varium usum præstent et universis et singulis), sed tamen et alterum usum præstant, quo scilicet, qui ejusmodi literaturæ periti sunt, suspiciant illa veluti literas, ac futura legant, ex figuris secundum analogiam significatum indagantes.” (Hoc nostro in loco Philosophus vult intelligi his verbis: ἐπακολουθεῖτο δὲ τῷδε ἢ παρ’ αὐτῶν σημασία.) Iestas figuras sive σχήματα appellat Sextus advers. Mathematicos V. 95. p. 353. τοὺς τῶν ζῳδίων τύπους. Pro quibus imaginibus observante Fabricio ad Sext. l. 1. Characteres literarum Hebraicarum sibi reperire visi erant Judæorum magistri. Ab ea perversitate longe abest Plotinus, qui potius hac in re Ægyptiacarum religionum quodammodo refert indolem. Thoth enim sive Hermes Ægyptiorum, qui astra in cælo disponere ordinareque creditus, astronomiæque primus magister habitus, sacer et ipse scriba ferebatur, adeoque in cælo sacras literarum (Hieroglyphorum) describere figuras, quando astrorum rationem et ordinem describeret. Qua de re plura dixi in Commentt. Herodott. I. p. 353. sqq. et in Symbolica et Mythologia I. p. 373. sqq. ed. alter. Sed quodammodo dixi, neque negligi debet illud ὡσπερ γράμματα.

Nimirum *accommodat* tantum ad suum consilium, quæ ferebantur antiquitus, ut verus *philosophus*. Perquam autem similia sunt, quæ Origenes in *Genesis* §. 9. p. 15. Ruæi ita eloquitur: ὡςπερ γὰρ προαποδείξαμεν, ὅτι οὐδὲν λυπεῖ τὸν περὶ τοῦ ἐφ' ἡμῶν λόγον τὸ τὸν θεὸν προειδέναί τὰ πραχθησόμενα ἐκάστω, οὕτως οὐδὲ τὰ σημεῖα, ἃ ἔταξεν ὁ θεὸς εἰς τὸ σημαίνειν, ἐμποδίζει τὸ ἐφ' ἡμῶν· ἀλλὰ παραπλησίως βιβλίῳ περιέχουσι τὰ μέλλοντα προφητικῶς, ὃ πᾶς οὐρανὸς δύναται, οἰοῦναι βιβλίος ἄνωθεοῦ, περιέχειν τὰ μέλλοντα. διόπερ ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Ἰωσήφ δύναται οὕτω νοεῖσθαι τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ Ἰακώβ, ἀνέγνω γὰρ ἐν ταῖς πλαξὶ τοῦ οὐρανοῦ, ὅσα συμβήσεται ὑμῖν ἐν τοῖς υἱοῖς ὑμῶν. τάχα δὲ καὶ τὸ, εἰλιγῆσεται ὁ οὐρανὸς ὡς βιβλίον (*Iesai.* 34. 4.) τοὺς λόγους τοὺς περιεχομένους σημαντικούς τῶν ἐσομένων δηλοῖ ἀπαρτισθησομένους, καὶ ἐν' οὕτως εἶπω, πληρωθησομένους, ὡςπερ λέγονται αἱ προφητεῖαι πεπληρῶσθαι τῷ ἐκβεβηκέναι. καὶ οὕτως ἔσται εἰς σημεῖα τὰ ἄστρα γεγυῖα κατὰ τὴν λέγουσαν φωνὴν ἔστωσαν εἰς σημεῖα. Ante Origenem vero Plotinumque Geminus Rhodius, uti supra monui, *efficere* astra res terrestres, eventa, mores aliaque humana negaverat; *significare* affirmaverat. Ejus locum h. l. apponam. Ita enim ille in *Astronomiæ Elementis* (in *Petavii Uranologio*) p. 56.:—ὅθεν ταῖς τῶν ἄστρον ἐπιτολαῖς κατὰ τοὺς καιροὺς ἀφωρισμέναις αἱ μεταβολαὶ τοῦ ἀέρος γίνονται οὐχ ὡς τῶν ἄστρον δυνάμιν ἐχόντων πρὸς τὴν μεταβολὴν τῶν πνευμάτων καὶ τῶν ὄμβρων, ἀλλ' ὡς σημείου χάριν παρελλημμένων πρὸς τὸ προγγινώσκειν ἡμᾶς τὰς περὶ τὸν ἀέρα περιστάσεις. καὶ ὡςπερ ὁ πυρσὸς οὐκ αὐτὸς ἔστι παραίτιος τῆς πολεμικῆς περιστάσεως, ἀλλὰ σημεῖόν ἐστι πολεμικοῦ καιροῦ· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ αἱ τῶν ἄστρον ἐπιτολαὶ οὐκ αὐτὰι παραίτιοι εἰσι τῶν περὶ τὸν ἀέρα μεταβολῶν, ἀλλὰ σημεῖα ἔκκεινται τῶν τοιούτων περιστάσεων. Tunc egregie explicat, quomodo antiqui homines ad prognostica tempestatis observanda consignandaque deducti sint. Scriptor quoque vel Plonicus vel Christianus in *Fabricii Bibl. Gr.* Vol. II. p. 516. sq. in dialogo, qui *Hermippus* inscribitur, effici ab astris rerum eventa negat: *προσημαίνεσθαι* contendit; quam sententiam *accommodat* etiam ad astrum a *Magis* visum et ad eclipsin sub mortem *Jesu Christi*. Cf. etiam *Frid. Münteri* librum: *Der Stern der Weisen* p. 28. sq.

Cæterum *Tiedemannus* in libro, qui inscribitur: *Geist der speculativen Philosophie* III. p. 334. sqq. judicat, parum sibi constare Plotinum, qui, cum vim universam astrorum agnoscat, nihilo tamen minus eorum vim in hominum animos negatum eat, nimirum quo liberum arbitrium hominibus salvum vindicet. Qua de re non est, quod h. l. disputemus.

p. 250, 17. Τίς οὖν ἡ σύνταξις ἢ μία κ. τ. λ.] In his, usque ad finem Capitis, accuratam et intelligentiam et descriptionem inesse ejus, quod hodie philosophi *organicum corpus* et *organicam unitatem* appellant, qui non sentiat, is nihil omnino sensurus esse videatur, ut *Ciceronis* verba usurpen in loco haud dissimili, ubi de constantia ordineque corporum cælestium loquitur, de *N. Deorr.* II. 20. Neque tamen ante Plotinum ulum philosophum tam alte penetrasse in naturam et vim *Organici* pronuntiare audeam.

p. 251, 12. Καὶ δὴ καὶ ψυχὴ—τοῦ κρατοῦντος] In hoc loco impedito primum tenendum est illud, distingui animam mundi a mente universi, *Diis*, stellis. Hi circulo moventur, sive per orbem semper ad se redeunt (cf. supra II. I. I. p. 107. A. ibiq. Annot.): anima mundi jam recta fertur, h. e. *Deorum* jam orbitam relinquit, et ad externa procreanda progreditur. Hinc potest etiam *παράγεσθαι*, sive in transversum agi, et a justa via deflecti. Sed tamen *justitia* (fortasse legendum *ἔπεται* omisso *καὶ—Δίκη*) ea sequitur, quæ in Universo aguntur, nisi (*Universum*) solvatur. Manet vero (*Universum*) semper utpote ordinatum ordine et vi ejus, qui ei præest. Aliter hæc postera interpretatus est *Ficinus*, et potest ambigi, ultra interpretatio vera sit: illud ambigi non potest, quod initio posui, nimirum *Menti* universali tribui a *Plonicis* motum orbicularem: *Animæ* universi motum in rectam lineam, sive motum extra tendentem.

p. 252, 1. ποιεῖ δὲ—φανερῶς ποιεῖ] Hoc est, astra non operantur recondito quodam modo, v. c. ut vim habeant in mores hominum, in vicissitudines civitatum etc., sed manifesto operantur; verbi causa in aëris temperiem vim habent, ad ventos, pluvias cet. ciendos (quod ipsum tamen negabat *Geminus Rhodius*. Vid. locos supra laudatos), in mare commovendum, ut luna etc.

— 7. Ἄλλὰ—ἐν ἄλλοις εἶρηται] Nimirum II. 9. III. 1. (de *Fato*) VI. 8. (περὶ τοῦ ἔκουσίου.)

p. 252, 8. *Νῦν δὲ ἀναμνησθέντες κ. τ. λ.*] Easdem Platonis tesseras, in libro X. Reipubl. p. 616. sq. p. 506. sqq. Bekk. descriptas, pluribus explicat Plotinus c. 15. p. 145. sq. Ad Platonis locum adhibe Astii Comment. p. 630. qui tamen Plotini non meminit, et quæ ipse disputavi in Symbol. et Mythologia I. p. 464. sqq. Hoc loco monuisse sufficiat, esse has tesseras a Platone ex Ægyptiorum Pythagoreorumve libris ductas. Plotinianam explicationem non æquus, quam Platonicam fabulam ipsam accepit Moshemius ad Cudworth. Syst. Intell. p. 7. not. 5.: “Lucem, ait, huic fabulæ aliquam afferre voluit Plotinus. Sed ipse ignotum sibi quidnam ea sibi vellet, non obscure declarat. Nec ego putem quemquam satis firme vim ac sententiam ejus declarare posse. Tota nimirum Platonis de fato sententia tot patet quæstionibus et dubitationibus, ut incredibile dictu sit.” Hæc ille. Verbum autem ἐπικλώθουσι Homericum (Odys. γ'. 208. α'. 17.), nec Platoni ignotum (Theæt. p. 169. C. p. 233. Bekk.: πάντως τὴν περὶ ταῦτα εἰμαρμένην, ἣ ἂν σὺ ἐπικλώσῃς, δεῖ ἀνατλήναι ἐλεγχόμενον), tractavit Eustath. in hunc locum Odysseæ p. 11. Bas. cf. eundem ad γ'. 197. p. 280. sq. Apollonii Lex. Hom. p. 385. Tollii et Jacobs. Additt. ad Antholog. Palat. p. XCV. Disputat autem de his Homericis suo more Tzetzes Exeges. in Iliad. p. 33. sq. Porphyrius ap. Stob. Eclogg. II. 8. p. 366. eundem Platonis locum respiciens: τὴν Ἄροπον, τὴν τὰ ἐπικλωθέντα ποιῶσαν ἀμετάτροπα.

— 12. Ἐν τε Τιμαίῳ] Nimirum p. 42. Steph. unde nunc hæc teneamus etiam propter sequentia: πρῶτον μὲν αἴσθησις ἀναγκαῖον εἶναι μὴν πάσιν ἐκ βιαιῶν παθημάτων ξύμφυτον γενέσθαι, δεύτερον δὲ ἡδονῇ καὶ λύπῃ μεμιγμένον ἔρωτα κ. τ. λ. Διαδεσμοτήσας (ὁ θεός) δὲ πάντα αὐτοῖς ταῦτα, ἵνα τῆς ἐπειτα εἶναι κακίας ἐκείστων ἀναίτιος. Cf. de Reipubl. II. p. 379.: οὐδ' ἄρα ὁ θεός, ἐπειδὴ ἀγαθός, πάντων ἂν εἶναι αἴτιος, ὡς οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἀλλ' ὀλίγων μὲν τοῖς ἀνθρώποις αἴτιος, πολλῶν δὲ ἀναίτιος. Locum in Theæteto p. 176. jam supra adhibuimus ad I. 8. 6. p. 70. sq. Atque illa sententia liberi arbitrii inde ab Homero (Odys. α'. 37.) communi hominum sententia firmata, proditaque per Pythagoreos (Aur. Carm. vs. 54. Hierocl. in ea p. 184. Needh.) ad Platonem hujusque sectatores pervenerat; cum contra Stoici, eo

quod Deum et honorum, quæ evenirent, et malorum auctorem facere dicerentur, acerrime ab adversariis vituperarentur. (Plutarch. Repugn. Stoicc. p. 1064. C. seqq. Cf. Baguet. de Chrysippo p. 99. sqq.) De Platonis sententia breviter Plutarch. de placit. philosoph. I. 27. p. 884. extr. p. 560. Wyttenb. Πλάτων ἐγκρίνει μὲν τὴν εἰμαρμένην ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν καὶ βίων, συνεισάγει δὲ καὶ παρ' ἡμᾶς αἰτίαν. Fusius autem tractat Nemesius de Natura hom. p. 303. sqq. ed. Matth. unde hoc Platonis decretum excerpamus: Μὴ γὰρ ἐξ αἰδίου ὠρίσθαι τὸ καθ' εἰμαρμένην, ἀλλ' ἐπισυμβαίνειν προηγησαμένοις τοῖς ἐφ' ἡμῖν τοῦτο δὲ συμφωνεῖ καὶ τὸ, αἰτία ἐλομένου, θεὸς ἀναίτιος, καὶ τὸ, ἀδέσποτον εἶναι τὴν ἀρετὴν, καὶ τὸ, εἶναι μαντείαν. Idem statuisse Pharisæos Josephus auctor est. Ita enim Antiqq. Judd. XIII. 5. 9. p. 649. Havercamp. οἱ μὲν οὖν Φαρισαῖοί τινα καὶ οὐ πάντα τῆς εἰμαρμένης εἶναι λέγουσιν ἔργον, τινὰ δ' ἐφ' ἑαυτοῖς ὑπάρχειν, συμβαίνειν τε καὶ οὐ γενέσθαι. Nec minus inter Persarum philosophos haud pauci cum Platone in hac causa faciebant. Vide Sylvestre de Sacy Notes sur Pend—Namèh ou le livre des conseils de Férid—Eddin Attar p. 73., ubi doctissimus ille interpres Platonis locum e Timæo recte adhibuit. Hæc paucis adumbranda duxi, quo Platonici Plotiniani in gravissima quæstione responsi et fontes rivulique, et vero cum orientalium aliquot philosophorum decretis similitudines cognoscerentur.

p. 253, 1. ἡ ὅπερ ἐσμέν κατ' ἀλήθειαν ἡμεῖς] Plane diversa hæc a vulgari opinione in his Iliados α'. 3. sq. ψυχὰς—αὐτοὺς δὲ ἑλώρια κ. τ. λ. ubi corpora sunt αὐτοί. Nec minus diversum ab Homericis illud Plotini in sequentibus,—ὁ δὲ αὐτὸς. Contra Indorum et ratio et oratio congruens Platonice. Illis enim corpus *Dcha*, quasi dicas *contaminatum*, utpote qui animas divinas origine pollui ac contaminari doceant contagione corporis. Vid. Aug. Guil. Schlegel. in Indische Bibliothek II. 2. p. 230.

— 3. ἀδέσποτον ἀρετὴν] Nobilissimum dictum Platonis in Rep. X. p. 617. sub. fin. p. 509. Bekk. et multorum mentione celebratum. Vide Nemesii locum in annot. superiori præcedente, et cf. Apollonii Tyan. Epist. XV. p. 390. Olear. aliosque, quos Ast. in Comment. in Platon. I. I.

excitavit p. 632. quibus adde Olympiodor. in Alcib. pr. p. 226. τοῦ παλαιοῦ λόγου λέγοντος τὴν ἀρετὴν ἀδέσποτον καὶ ἐλευθέραν.—διὸ καὶ ἡ ψυχὴ ἐλευθέρα ἐστὶν ὡς αὐτοκίνητος καὶ φύσει ἀρχική. Quibus jungenda sunt, quæ de virtute prædicantur in Ciceronis Paradoxis III. 1. 22.; et de nobiliore anima corpori non obnoxia consulendus Aristoteles de Anima I. p. 3. Sylb. et præsertim III. 4. p. 57. sq. Cæterum ad hæc Bruckerus in Hist. Crit. Philos. II. p. 425.: “Ita, inquit, nugis suis idealibus omnia philosophiæ naturalis capita corruperunt inepti philosophi.” Talia si nugæ dicenda sunt, nec minus philosophorum Deus Plato nugari dicendus erit. Equidem istiusmodi quoque judicia hominum hinc inde adponam, ne interpretis officio deesse videar. Atque hac data occasione hoc insuper adjiciam. Obscurum esse Plotinum nemo quisquam negaverit, sed obscuratum eundem esse librariorum culpa nec minus fatendum. Arguit hoc ipsum caput, quod haud dubie ulcera latentia plura habet, in quibus urendo secando grassari noluimus: ac proinde plurima intacta reliquimus.

p. 254, 9. τὰ δὲ δυσχερῆ, διὰ τὴν μίξιον—δαίμων, φησὶ, μέγας κ. τ. λ.] Vid. Platonis Sympos. p. 202. Steph. p. 428. Bekk. Δαίμων μέγας. διὰ τοῦτου καὶ ἡ μαντικὴ πᾶσα χωρεῖ, καὶ περὶ τὴν μαντείαν πᾶσαν. Cf. etiam Timæum p. 89. sq. et præsertim adhibe locum geminum Plotini III. 4. 3. p. 284. ubi plura de dæmone etiam ac de Deorum geniorumque in nos potestate.

— 255, 13. ἡ πανουργία ἐθέλει νοῦς εἶναι] Porphyrius apud Proclum in Timæum p. 335. καὶ γὰρ νοῦ φησιν ὁ Πλωτῖνος ἀπόρροια γίνεται πανουργία τοῦ δεξαμένου. Cf. eundem in Platonis Politiam p. 378. ubi eadem verba laudat: item in Alcib. I. c. 12. p. 34. ed. Francof. nostr. ubi Platonem in Phædro c. 28. p. 248. p. 45. Bekkeri, inque illum Hermiam p. 151. laudavimus.

— 256, 4. συνεργὸς δὲ ἡλῖος] Anonymus apud Hasium in Animadvv. in Io. Laur. Lydum de Ostentis p. 313. οὗτος γὰρ (ἡλῖος) ἔχει μὲν ἐν ἑαυτῷ τὴν τῶν ὄλων οὐσίαν, καὶ διὰ τοῦτό τις καὶ τῆ τῶν τεσσάρων στοιχείων φύσει τοῦτον κεκρᾶσθαι φοντα. Ἡγεμῶν δ' ἐστὶ τοῦ σύμπαντος κόσμου, καὶ πάντων γεννητικός· γεννῶν δὲ αἰθῆς καὶ διαλύει καὶ πρὸς τὸν σπερματικὸν λόγον ἀναλαμβάνει, διδοὺς μὲν τῇ ὕλη οὐσίαν σχεδὸν καὶ ζῶην, ἀνταπο-

λαμβάνων δὲ τὴν ἄνωθεν ὑπαρξιν.

— 257, 2. ἄψυχα τῶν ἐν αὐτῷ πάντη ὄργανα] Hanc philosophorum aliquot sententiam attigit Ez. Spanhem. in notis et in *Epreuves de Remarques in Juliani Casares* p. 234. et p. 100. ad calcem, nec Plotiniani loci oblitus.

— 16. ὡσπερ στρατιώτας στρατηγῷ] Plato in Phædro p. 246. extr.: ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμῶν ἐν οὐρανῷ Ζεὺς, πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων, πρῶτος πορεύεται, διακοσμῶν πάντα καὶ ἐπιμελούμενος· τῷ δ' ἔπεται στρατιὰ θεῶν τε καὶ δαιμόνων, κατὰ ἔνδεκα μέρη κεκοσμημένη.

p. 258, 11. Περὶ δὲ πενίας, καὶ πλούτους, καὶ δόξας κ. τ. λ.] Similiter Philosophus Lycopolites infra p. 231. sq. (III. 1. 5.) loco longiore; unde hæc tantum adscribam: πῶς ἂν οὖν ἡ ἐκάστου σχῆσις ἐπὶ τῶν ἄστρον ποιεῖ ἢ ἤδη ἐκ πατέρων οὕτως ἔξειν λέγεται; ἢ γὰρ ἐκεῖνα τὰ πρότερα ἐστὶ τὰ ποιοῦντα, ἢ εἰ μὴ ἐκεῖνα ποιεῖ οὐδὲ ταῦτα. Copiosius hoc idem argumentum tractat etiam Origenes in Genesin §. 9. p. 14. Ruæi, planeque in condiscipuli sui sententiam. Attigit hæc item Sallustius de Diis et Mundo c. 9. p. 34. Orell.: τὸ δὲ καὶ πατέρων εὐγένειαν ἢ δυσγένειαν προλέγειν, ὡς οὐ πάντα ποιοῦντων, τινὰ δὲ σημερινῶν μόνον τῶν ἀστέρων διδάσκειν. Cf. Chalcidium in Platonis Timæum p. 218: [p. 324. ed. I. A. Fabricii:] “Ex quo intelligi datur, non stellas facere, quæ proveniunt, sed futura prænuntiare.”

p. 259, 7. συνεργὸν τὸ περιέχον γεγενημένον] De accentu vocis συνεργός, quam sunt qui σύνεργος scribant, vid. Bastii Epistolam Crit. p. 208. sq. ibiq. laud. Reiz. de Prosod. Gr. Accent. inclin. p. 110. ubi vides fuisse qui hæc duo vocabula esse et differre inter se crederent. τὸ περιέχον est cælum, aër, ejusque temperies. Cf. Schweigh. in Lex. Polyb. p. 466. Infr. in fine hujus capituli τοῦ περιέχοντος vel similiter accipiendum, vel de matrice semen concipiente et fetum continente explicandum. Quod posterius sensisse videtur Ficinus.

p. 260, 4. Ὁ δὲ Πλάτων] Vid. Libr. X. de Republ. p. 616. Steph. et cf. annot. supra ad cap. IX. init. p. 141. F.

— 15. ὡσπερ γοητευθέντες] Cf. IV. 4. 30. IV. 4. 40. et 43. et 44. II. 9. 14. V. 1. 2. Porphyr. de Abst. I. 27. p. 44.: τὸ γοήτευμα τῆς

ἐνταῦθ' ἡμῶν διατριβῆς. Cf. Proclum in Tim. p. 44. et p. 330. et quæ posui ad Plotin. supr. p. 57. et ad Proclum in Alcib. prior. p. 257. Mirifice enim delectantur hi Alexandrini Philosophi his metaphoris ac locutionibus, ubi animas terrenarum ac sensibilibium rerum illecebris delinitas atque corruptas describere volunt. In proximis verba καὶ ἐκτὸς non expressit Ficinus, quæ tamen in libris comparent: et ita accipio, ut referuntur ad præcedentia τῶν τοῦ ὄλου καὶ ἔξω, hoc sensu: nobiliores illi homines ad sublimia se attollentes et emancipantes sese ab illa serie mundana rerum exteriarum.

p. 262, 12. Προηγούμενα] Cf. infr. II. 3. 18. init. p. 147. G. et Annot. in I. 8. 1. p. 72. C.

p. 264, 1. ὥστε ἐν ἐκ πάντων—ἐν τοῖς λόγοις] In hoc loco mendum latere arbitror, quod idem sensisse videtur Ficinus vertens: "aliter ex materia ipsa resultant." In libris nihil auxilii. Ego legendum suspicor: ἄλλως ἐκ θατέρων γυγνομένων: "quum res aliter fiunt ex malis." τὸ θάτερον sæpiuscule, et apud philosophos præsertim, *incommodi, damni, mali* significatum habere docuit Valekenær. in Eurip. Fragm. Diatrib. p. 112. cf. etiam Heindorf. ad Platonis Euthydem. §. 24. p. 329. Cæterum quod in proxime præcedentibus voce σεισμοῦ utitur Plotinus, sunt ejus usus exempla non illa quidem obvia mihi multa, sed tamen me talia in philosophorum scriptis reperire memini. Atque, ut hoc utar, vide locum Io. Chrysostomi a Wesselingio tralatum ad Diod. Sicul. XIII. 97. p. 621. ubi σεισμὸς tralate de bonis veluti terræ motu dilapidatis. Etiam Theodoretus in Ezech. 38. 19. Vol. II. p. 1011. ed. Schulz.: σεισμὸν καλεῖ τὸ τοῦ πράγματος μέγεθος et pro ingenti conversione rerum accipi posse dicit, licet deinde terræ motum intelligi mavult. In ejusmodi locis, velut hic Plotinianus, cogitandum est illud τιτανικόν, quod sæpiuscule usurpant hujus formulæ philosophi, ubi *Materiæ* reluctantis cæcum impetum describere instituunt. Vide modo Proclum in Alcib. pr. p. 43. sq. De tralato usu vocis σεισμός monuit etiam Schleusnerus in Lex. N. T. in voc.

— 4. ὁ γὰρ λόγος ἐν ἕλῃ] De his Bruckerus in Hist. Crit. Philos. II. p. 425.: "Ex hoc fonte naturam suam genitricem hausit Cud-

worthius, hujus philosophiæ præter modum amans." En lepidum criticum, qui in rebus sui ingenii modulum excedentibus tanto viro amoris studiique modum præscribere se posse opinetur!

p. 265, 7. ὑποστάθμης—πικρᾶς, καὶ πικρὰ ποιούσης] Sentinæ gravis, sive amaræ, et amara redentis. Sicubi materiæ corporumque vitia describere volunt Platonici, metaphoris sæpe utuntur a mari repetitis. Πικρὸς autem sive ἀλμυρὸς proprie de aqua marina usurpatur. Odys. ε'. 322. ἄλμην πικρὴν. Alcibiades ap. Scholiast. Aristid. in Oratt. Platon. p. 162. ed. Frommel. — κύμασι πόντου—νάμασι πικροτάτοις. Plato de Legg. IV. p. 704. Steph. de mari ἀλμυρὸν καὶ πικρὸν γειτόνημα. Cf. Alcmanis Fragmenta, nr. 62. p. 66. sq. Welcker. Imitatus est Theodorus Prodromus ad Manuel. Commen. vs. 12. Μόλις λιπῶν τὸ πέλαγος τῶν ἀλμυρῶν φροντίδων. Cf. Coraës in Ἀτακτ. ad eum pag. 110. Nilus Asceta vel Ioannes Geometra κεφαλ. παραιν. nr. XXIX. de vita pontoque: πικροὺς θηριοτρόφους. Cf. Hemsterh. ad Lucian. Diall. Marinn. III. p. 353. sq. Bip. Wyttenbach. in Bibl. Crit. VII. p. 17. et quæ ipse plura conguessi in ed. pecul. Plotini de Pulcrit. in Append. p. 79. p. 455. et præsertim p. 465. sq. Cæterum hoc loco idem esse ac κακὸς, πονηρὸς, arguit sententiarum nexus; nec desunt exempla, ubi utrumque conjungitur. Sic, ut hoc utar, Theodoret. in Esai. XXX. 6. Tom. II. p. 305. Schulz. διὰ γὰρ τοῦ λέοντος καὶ τοῦ σκύμου δεδήλωκε τὸ θρασύ. διὰ τῶν ἀσπίδων τὸ πονηρὸν καὶ πικρόν.

— 12. οἶα τὰ τῶν ἰοβόλων] Adjicitur nunc ζῶων, nunc θηρίων, sæpe tamen elegantius sine substantivo usurpatur vocabulum. Dioscorides Theriac. init. p. 415. ed. Wechel. περὶ τῶν ἰοβόλων ζῶων καὶ θανασίμων φαρμάκων. Cf. ibid. p. 417. ubi tamen perspicuitas posebat ζῶων. Nam alibi idem Medicus elliptice ἰοβόλα usurpare solet, ut ibid. καὶ ὁ μὲν περὶ τῶν ἰοβόλων προσαγορεύεται θηριακός. cf. p. 422. supra: ἐπι δὲ τῶν ἰοβόλων. Herodianus autem III. 9, 10. p. 649. sq. Irmisch. formula utitur ἰοβόλων θηρίων. Theodoretus in Esai. XXX. 6. Tom. II. p. 305. Schulz. τὴν πολλὴν δὲ αὐτῶν πονηρίαν ὁ προφητικὸς αἰνιττόμενος λόγος οὐ κτήησει, ἀλλ' ἰοβόλοις ἀπέικασε θηρίοις. Sed Socrates in Antonii et Maximi Eclogg. ap. Stob. p. 565. Gesn. et in

Opuscul. Græcorr. sententioss. ed. Io. Conr. Orellii I. p. 27. τὰ τῶν καλῶν φιλήματα φυλάττεσθαι δεῖ, ὡς τὰ τῶν ἰοβόλων δῆματα. Sententia efficta ex loco Xenophonteo in Memorabb. I. 3. 12. et poëtarum versibus varie exornata. Locos horum collegit Dorvill. ad Charit. II. 8. p. 823. Lips. Ego alium locum apponam, in quo Verbum ab illo adjectivo ductum legitur. Alcæus Messen., in Anthol. Gr. nr. IV. Vol. I. p. 337. Iacobs. ἰοβολεῖν ἐπ' ἐμὴν κραδίην ἔρωσ ὄρνυται. Philo Judæus de Providentia Serm. II. ap. Euseb. P. E. VIII. 14. p. 695. similiter τὰ ἰοβόλα solitarie usurpat; qui locus omnino cum hoc Plotiniano conferendus est. Cf. etiam infr. Plotin. p. 263.

p. 266, 6. ἐπὶ πᾶσι δὲ νοῦς δημιουργός] Procl. in Plat. Timæum p. 93. sq. Πλωτῖνος ὁ φιλόσοφος διττὸν μὲν ὑποτίθεται τὸν δημιουργόν, τὸν μὲν τῷ νοητῷ, τὸν δὲ τὸ ἡγεμονοῦν τοῦ παντός. λέγει δὲ ὁρθῶς. Deinde Amelium dicit tertium opificem addidisse et tres intellectus (τρεῖς νοῦς) sive tres reges (τρεῖς βασιλέας) posuisse. Quod improbat. Nec minus illud, quod post Amelium Porphyrius, qui cum Plotino se consentire opinaretur, animam supra mundanam (τὴν ψυχὴν τὴν ὑπερκόσμον) opificem (δημιουργόν) dixerit, addens: ἐν τίσι Πλωτῖνος τὴν ψυχὴν ποιεῖ δημιουργόν; neque hoc magis cum Platonis decretis conciliari posse, qui Deum et intellectum semper opificem dicat: animam nunquam. De differentia inter Plotini scripta et Amelii vide Longinum ap. Porphyr. de vit. Plotini c. 20. p. 130. sq. Fabricii. Cudworthus in Systemat. Intell. p. 637. ed. Moshem. sequentia verba Plotini εἰκότως οὖν—καὶ κατὰ συμβεβηκὸς κινουμένου ita infert: “Nec ab his (nimirum Harpocracione, Attico, Amelio, qui tres Deos posuerant, vid. Procli loc. laud.) Plotinus est alienus, qui alterum horum trium principiorum, νοῦν nimirum, seu primam mentem, et intelligentiam, δεύτερον θεόν, secundum Deum, nuncupat:” (sequitur locus Plotini V. 5. 3. p. 522. Deinde ita pergit Cudworth.) “Alio in loco trium simul Deorum facit mentionem, mundumque hunc horum omnium imaginem esse constituit.” (Sequitur noster locus. Inde autem intelligitur, Cudworthum sententiam suam a Procli auctoritate sejungere. Cæterum cf. VI. 9, 10. infr. p. 769.)

LIB. IV.

p. 282, 7. ΠΕΡΙ ΤΑΛΗΣ] Duodecimus hic est librorum omnium, quos deinceps conscripserat Plotinus, laudatusque in Porphyrii Commentario de Vita Plotini c. 24. περὶ τῶν δύο ὕλων, observante etiam Fabricio diversitatem tituli ad l. l. p. 141. Ipse autem Porphyrius scripserat sex libros περὶ ὕλης teste Suida in Πορφυρ. III. p. 158. Kuster. quos tamen dies nobis abstulit. Insuper viisse eos explicando hoc ipso libro Plotiniano arguit locus Æneæ Gazæ in Theophrasto p. 56. ed. Casp. Barth.: καὶ τὸ Πλωτῖνον διανοίγων βιβλίον, ὅθεν τὰ κατὰ φύσιν πον λέγει, ἀγέννητον δὲ εἶναι τὴν ὕλην, καὶ τὸ ἐν ἀρχαῖς τιθέναι, ὡς ἄθεον δόγμα παραιτητέον. De quo loco præter Barthium monuerat Luc. Holstenius de Vit. et Scriptis Porphyrii c. IX. p. 56. ed. Cantabrig. et Io. Laur. Moshem. in Dissert. de Creatione Mundi ex Nihilo ad Calc. Cudworthi Syst. Intell. p. 995. Summam eorum sex de Materia librorum exhibent ejusdem Porphyrii Ἀφορμαὶ πρὸς τὰ νοητὰ, præsertim sententia XXI. Vide quæ supra in hanc rem contulimus ad Enn. I. 8. 5. init.

Locum vero hunc de Materia inde a philosophiæ cum Barbaricæ, quæ dicitur, tum Græcæ originibus ad extrema usque tempora varie esse tractatum, nemo est qui nesciat. Quam in rem paucula tantum delibabimus simul scripta laudaturi, unde plura repetere queant philosophiæ veteris amantes. Ac primum Indos, Chaldæos, Persas hoc de argumento disputare, non est quod hic exponam. Indorum doctrinam optime cognoveris ex celebratissimo episodio carminis epicæ Mahá-Bhárata, quod inscribitur Bhagavad-Gítá, et quidem carmine decimo tertio. Vid. A. G. Schlegelii editionem et cf. Guil. de Humboldt prælectionem Berolin. 1826. p. 49. Chaldæorum decreta de Materia attigerat Porphyrius teste Æneæ l. l. nec dubium est, eundem aliorum quoque populorum dogmata attigisse. E Græcis Timæus Locrus, vel quisquis ejus libelli auctor est, p. 544. Galæi (p. 379. Bekkeri in Platonis Operib. P. III. Vol. III.) ταύταν δὲ τὰν ὕλαν αἰδίου μὲν ἔφα, οὐ μὲν ἀκίνατον, ἀμόρφωτον δὲ καθ' αὐτὰν καὶ ἀσχημάτιστον, δεχομένην δὲ πᾶσαν μορφάν· τὰν δὲ περὶ τὰ σώματα μεριστὰν εἶμεν καὶ τὰς θατέρω φύσιος. ποταγορεύονται δὲ τὰν ὕλαν

τόπον καὶ χώραν. In quibus verbis semina multarum disputationum insunt, quæ postea philosophorum familias exercuerunt. Nam vexatissima hæc erat inter ipsos Platonicos quæstio, utrum ἀγέννητος sit Materia, necne. Vid. supra Æneam de Porphyrii sententia. Adde Galeum ad Iamblich. de Myster. p. 277.: “Si materia sit ἀγέννητος, erunt duo prima principia: si genita a Deo, unde turpis et mala?” Platonis autem de Materia primarii loci sunt in Timæo p. 50. sq. p. 60. sqq. Bekk. itemque in Philebo p. 24. et p. 25. p. 61. sqq. ed. Stallb. de quibus locis, uti de sententia in Sophista exposita vid. Brandisi libellum de perditis Aristotelis libris *de Ideis et de Bono* p. 38. sqq. et p. 63. Platonis autem non minus quam Timæi Locri obscuritatem hac in re accusat Aristoteles de Generat. et Corrupt. I. 1.: ὡς δὲ ἐν Τιμαίῳ γέγραπται οὐδένα ἔχει διορισμόν. “Quod in Timæo (de Materia) scriptum est, id nihil certi habet ac definiti.” Idem conqueritur Galeus l. 1. “Quæ porro fuerit Platonis sententia de materia, sane in Timæo non satis liquet; videtur quippe materiam Demiurgo opponere, et contra distinguere ab eo: in Philebo vero disertim dicit Deum τὸ μὲν πέρασ δεῖξαι τῶν ὄντων, τὸ δὲ ἄπειρον. Constat per ἄπειρον intelligi materiam. Sed is Deus Platoni non est Demiurgus, sed superioris ordinis.” Moshemius contra in Dissert. de Creatione Mundi ex Nihilo ad calcem Cudworth. Syst. Intell. p. 947. Platonem ab Aristotelis nota defendere studet, addens: “Secessit ipse nimirum Aristoteles in eorum castra, qui materiam statuerent esse ἀσώματον, quod hæc satis ejus definitio probat Materiam, quæ Metaphys. VII. 3. p. 353. exstat: λέγω δὲ ὕλην ἢ καθ’ αὐτὴν, μήτε τι, μήτε πόσον, μήτε ἄλλο μηδὲν λέγεται, οἷς ὄρισται τὸ ὄν.” Hoc ipsum autem decretum ἀσώματον esse τὴν ὕλην, omnes post Platonem philosophos Cicero perhibet tenuisse. Ita enim Acad. I. 7. 27. p. 45. Goerenz.: “Sed subjectam putant (philosophi) omnibus sine ullo specie, atque carentem omni qualitate materiam quandam, ex qua omnia expressa atque efficta sint: quæ tota omnia accipere possit, omnibusque modis mutari, atque ex omni parte: eoque etiam interire, non in nihilum, sed in suas partes, quæ infinite secari ac dividi possint, quum sit nihil omnino in rerum natura minimum, quod dividi

VOL. III.

nequeat cet.” Cf. Moshem. l. 1. qui idem ibidem de Plotini decretis super Materia ita: “Post Platonem et Aristotelem innumerabiles philosophi hoc dogma complexi sunt. De Stoicis sigillatim vide Diogenem Laërtium lib. VII. s. 134. p. 449. In primis vero recentiores Platonici, quos sublimiores vehementer delectabant rerum a corpore secretarum contemplationes, in eo perpoliando et exornando seduli et laboriosi fuerunt. Omnium instar Plotinus legi debet binis libellis valde subtilibus, *De materia et de impassibilitate eorum quæ sunt incorporea*, quorum ille quartus est in *Enneade secunda*, hic sextus in *Enneade tertia*. Probat primum Plotinus cap. 6. prioris libri p. 162.: esse primam aliquam in omnibus corporibus materiam: tum cap. 7. aliorum de materia opiniones refellit: hinc cap. 8. ad affectiones Materiam digreditur explicandus, quam cap. 10, 11, 12. omni quantitate, c. 13, 14. omni qualitate carere, id est, *incorporcam* esse, postremo c. 15. *indeterminatam* esse probat.” Omnino cum hoc libro comparanda sunt, quæ Plotinus infra disputat III. c. 7. sqq. et quæ ibi annotabimus. Ad argumentum hujus libri Plotiniani faciunt etiam, quæ Bruckerus disputat in *Historia Critica Philosophiæ* T. II. p. 426—431. Cui junge Tiedemannum in libro: *Geist der speculativen Philosophie* III. p. 294., qui, comparans Ennead. V. l. 1. c. 2. Plotinum in his sententiis de Materia amplectendis a Platone suo desciscere et Aristoteli se adjungere opinatur. Tennemannus autem in *Geschichte der Philosophie* excerpta ex singulis Enneadibus de Materia decreta in certum ordinem redigere studuit. Vol. VI. p. 119. sqq. Attigit etiam hoc philosophorum antiquorum placitum de Materia Andr. Rudelbach. in *Disquisitione de Ethices Principiis*. Havniæ, 1822. p. 107. sqq. nec minus denique Thomas Taylor p. 41. versionis Anglicæ hujus libri Plotiniani in *Select Works of Plotinus*, Lond. 1817. Cæterum in decretis de Materia neminem pœnitebit cum Plotino comparare *Goerresii Expositionen der Physiologic*. Landshut. 1805.

p. 282, 11. καὶ μέχρι τούτου τὴν αὐτὴν φέρονται] Contrarium est in sequenti διέστησαν, unde formulæ sententia apparet. Formulam ipsam quod attinet, similiter locutus est Cleomedes in *Met-*

P

orol. I. 6. p. 41. Bakii: 'Ο μὲν οὖν Ποσειδώνιος οὕτω φέρεται. et ibid. p. 34. "Ωστε οὐκ ὀρθῶς ἔοικεν ἐνταῦθα φέρεσθαι ὁ Ποσειδώνιος. Ad quos locos adhibe Schwebelium ad Lambert. Bos. de Ellipsis. p. 52. p. 87. Schæf. Activum φέρειν similibus in sententiis usurpatur. Herodotus V. 118. τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε. cf. Schweighæuseri senis venerandi Lexic. Herodot. p. 353. Dionys. Halic. de Compos. Verbb. p. 117. Reisk. p. 238. Schæfer. ὡς ἡ ἐμὴ δόξα sc. φέρει. Idem in Judic. de Thucyd. c. 35. p. 899. p. 164. Krügeri οὔτε πρότερον ὤκησα τὰ δοκοῦντά μοι φέρειν εἰς μέσον. idem Epist. ad Pompei. p. 751. p. 5. Krüg. ὅσοι τὰς αὐτῶν ἐπινοίας εἰς τὴν κοινὴν φέρουσιν ὠφέλειαν. Herodot. VIII. 100. τοῦ στρατηγοῦ ταύτη ὁ νόος ἔφερε. Illud autem τὴν αὐτὴν Platonis imitatore[m] significat. Nam philosophus in Politico p. 277. a. οὖν δὲ κατὰ τὴν ἐμὴν οὐπω φαίνεται. Phileb. p. 41. a. ἀλλ', ὦ Πρώταρχε, εἰσὶ κατὰ γε τὴν ἐμὴν. Idem ibid. plene p. 32. κατὰ γε τὴν ἐμὴν δόξαν. De qua ellipsi docte, uti assolet, Heusdius meus egit in Specim. Crit. in Platon. p. 102. et post eum Stallbaumius ad locum priorem Philebi p. 121. sq. Proinde in Plotini verbis haud minus commode suppleas δόξαν (sive ψήφον. Cf. Fischer. ad Platonis Politic. 19. not. 1.) sive ex præcedentibus ἐννοιαν. Universa autem formula τὴν αὐτὴν φέρεσθαι consignanda est in Lexicis. Similis ellipsis exemplum Latinitas offert in his Ciceronis Verrin. II. 2. 23. §. 74.: "Verres refert illam suam Syracusanam;" ubi non addendum est cum Hotomanno aut Lambino *rationem*, sed intelligendum.

p. 283, 1. Καὶ δὴ καὶ τολμῶσι καὶ μέχρι θεῶν αὐτὴν ἄγειν. κ. τ. λ.] Taylor ad h. l. ex interpretatione Ficini: "*Summum* ipsorum Deum" conjicit esse legendum καὶ ἀκρότατον αὐτῶν τὸν θεόν, haud invenusta quidem suspicione, neque tamen probabilis. Nam ut taceam Codicum testimonia, qui, ut aliquantum variant, ita ἀκρότατον non agnoscunt, sexcenties talia adjicere solet Marsilius solius perspicuitatis gratia. Et ὁ τῶν θεῶν Θεὸς est summus Deus sive Juppiter. Tangit autem Plotinus h. l. Stoicos et qui alii Philosophi nil nisi corporeum statuebant. Nam Stoici et ἄποιον τὴν ὕλην celebrabant (Diogen. Laërt. VII. 134. Cic. Acad. I. 2. Senec. Epist. 65. Gell. N. A. V. 12. Lactant. Div. Inst. VII. 3.)

et non Materiam solum sed Deum ipsum corporibus accensebant (Diog. l. l. Aristocles ap. Euseb. P. E. XV. 14. p. 816. qui Stoicorum rationem a Platone ita distinguit: στοιχεῖον εἶναι φασιν (οἱ Στωϊκοὶ) τῶν ὄντων τὸ πῦρ, καθάπερ Ἡράκλειτος, τούτου δ' ἀρχῆς ὕλην καὶ θεόν, ὡς Πλάτων. Ἄλλ' οὗτοι ἄμφω σώματά φασιν εἶναι, καὶ τὸ ποιῶν καὶ τὸ πάσχον (i. e. τὴν ὕλην) ἐκείνου πρῶτον ποιῶν αἴτιον ἀσώματον εἶναι λέγοντος. Cf. etiam Cic. de N. D. I. 15. ubi etiam de Jove Stoicorum, et vid. quæ ibi posuimus p. 67. sqq. Adde Casaubon. et Menag. ad Diogenis locum laud. Lipsii Physiol. Stoicorr. I. 4. II. 2. XV. 5. et Bagueti, viri docti, librum de Chrysippo II. 31. p. 78. 87. 204. sqq. Cæterum hæc et sequentia disputationis Plotinianæ attigit Simplicius in Aristotelis Physica p. 50. b. ed. Venet. Aldin. ἔτι δὲ καὶ τῷ αὐτῷ καθ' αὐτὸ σκοποῦντι τὸ πρόβλημα ἀδύνατον δόξει τὴν πρώτην ὕλην τὸ ἄποιον εἶναι σῶμα, ὡς καὶ Πλωτῖνος ἐπέδειξε (fort. ἀπέδειξε.) Proxime, ubi diversa plane sentientes introducuntur his verbis: Οἱ δὲ ἀσώματον λέγοντες, de Pythagoreis Peripateticisque atque de Platonicis quoque poteris cogitare, judicante etiam Marsilio in Commentario ad hoc caput.

p. 284, 5. *Ἐν τε τοῖς νοητοῖς τὸ σύνθετον ἑτέρωσ, οὐχ ὡς τὰ σώματα] Wyttenbach. ad Platonis Phædon. p. 197. sq.: "Quod autem velint Platonici σύνθετον, compositum *ex partibus extra partes positis*, ut vulgo dicuntur, spatium implentes, extensas, intelligitur ex frequentia exemplorum: v. c. Plutarchi De Anim. Procreat. p. 1022. E. Adv. Stoicc. p. 1085. C. Plotini p. 160. C. D. E. (sunt hi ipsi loci) 161. C. D. 162. D. 163. E. 165. A. 166. E. 310. C. 313. E. 457. A. D. 466. A. C. 557. A. Albini Doctrin. Plat. p. 372. D. Æneæ Gaz. p. 59. 66. Zachar. Mityl. p. 175. Olympiodori in Phædon. Cod. III. p. 40. et alibi sæpe Cod. I. p. 63. 183. Alia est ratio, quum animam ex tribus partibus σύνθετον, *compositam*, dicunt, λόγῳ, θυμῷ, ἐπιθυμίᾳ, ut Hermias mscr. in Phædrum p. 437. aut totum hominem σῶματι, ψυχῇ, νῶ, ut Plutarchus de Vultu Lunæ p. 943. A." Adde Procli Inst. Theol. §. 58. et 59. p. 92. sqq. ed. nostr. ubi et Aristotelis Metaphys. VII. 17. p. 132. Sylb. et Plotinum p. 604. et Proclum in Platon. Theol. VII. 12. laudavimus. Proximum λόγῳ Taylor

vertit *reasons*, sed perspicuitatis causa addidit: *or productive principles*.

p. 285, 6. μὴ ὕλην εἰς εἶδος ἰδῶν] Taylor se ad Ficinum applicuit, præterquam, quod εἶδη non expressit. Ego in hac lectionum varietate nihil mutare volui, cum lectio editionis explicari possit ex singulari brevitate Plotinianæ orationis, ut cogitaverit scriptor εἰς εἶδος ἰούσαν, materiam in formas euntem. Sed tamen, cum hæc lectio certam librorum scriptorum auctoritatem non habeat, vel legendum est μὴ εἰς εἶδος ἰδῶν, vel μὴ εἰς εἶδη ἰδῶν. Nam εἶδος vel εἶδη expungi non debere, arguunt sequentia: πῶς δὲ εἶδος.

— 10. Εἰ δὲ πολλὰ ὄν ἀμέριστόν ἐστι] Taylor necesse arbitratur scribi: εἰ δὲ πολλὰ ἐν ὄν ἀμ. ἐ. nimirum secutus versionem Ficini, qui ita: “*unum ens impartibile*.” Sed nullus Codex suffragatur, et potest Ficinus solius perspicuitatis causa hoc addidisse.

— 11. ἐν ὕλη ἐστὶ ἐνὶ] Hoc quidem loco, ubi libri plurimi habent: ἐστὶ τῷ ἐνὶ, cum eodem Ficino legerim ἐστὶν ὡς ἐνὶ. Deinde πρὸ τοῦ ποικίλου, quod margo cum Codd. plurimis habet, ita explendum est, ut intelligas εἶναι.—Argumentum hujus capitis attigit, Tennemann. in Hist. Philosoph. VI. p. 105. Refutare autem se hæc Plotiniana posse opinatus contra molitur Tiedemann. in *Geist der specul. Philosophie* III. p. 409. sq. Mihi ad Plotini mentem aperiendam valde accommodata videntur, quæ posuit Rudelbach. de Ethices Principiis p. 108. not. 19.: “*Ἦλη ex mente veterum philosophorum, id est, quod omnibus rebus substratum cernitur, sive primum adhuc informatum fundamentum, ex quo formatio rerum procedit. (Aristot. Phys. I. 8.: τὸ πρῶτον ὑποκείμενον ἐκάστω, ἐξ οὗ γίνεται τι ἐνεργεία ἀλλὰ δυνάμει), quæ perinde ut forma generativa non generatur (Aristot. Metaphys. XII. 3.). Hunc in sensum Timæus Locrus Monada γόνην, Anatolius vero ὕλην (Theologum. Arithm. p. 8.) appellavit. Materia itaque nunquam menti, semper vero formæ opponitur, utraque æterna rerum dynamica principia. Quam rationem Iordanus Brunus quoque, quod obiter moneamus, veteres secutus, amplexus est. (Vid. *Frid. Henr. Jacobi Werke* IV. 2. p. 19. sqq.)” Cæterum Plotini ipsius quæ sententia de Materia sit, et nonnulla ex superioribus libris significant,*

et sequentia declarabunt. Cum Plotino autem in materia intellectuali mundo tribuenda facit Iamblichus, qui ita de *Mysteriis* V. 23. p. 138. Gal.: Μὴ δὴ τις θαυμάζέτω, ἐὰν καὶ ὕλην τινὰ καθαρὰν καὶ θείαν εἶναι λέγωμεν* ἀπὸ γὰρ πατρὸς καὶ δημιουργοῦ τῶν ὄλων καὶ αὐτῇ γενομένη τὴν τελειότητα ἑαυτῆς ἐπιτήδειαν κέκτηται πρὸς θεῶν ὑποδοχήν κ. τ. λ.

p. 288, 2. παραγμνωθέντα] Cod. Ciz. παραγμνωσθέντα, unde fortasse conjicias παραγμνωσθέντα. Certe Dorvill. ad Chariton. IV. 5. init. p. 445. Lips. [p. 403. ed. Amst.] malebat παραγμνωσθεὶς quam παραγμνωθεὶς, ubi de duplici hac forma disputat, sed ibid. tamen illud prius usitatus esse dicit, nec reliqui libri nostri a vulgata recedunt. Significationis propriæ exempla in promptu sunt: Vide, ut his utar, Diodor. XVII. 60. p. 207. Wesseling. Herodian. Hist. III. 9, 10. Dio. Cass. XLIX. 6. p. 574. Reimar. Chariton. IV. 1., ubi est non omnino nudare; vid. Dorvil. p. 419. [p. 361.] adde Mærin. in *Δωριάζειν* ibiq. Pierson. p. 126. Tralatum usum frequentat Herodotus, ut I. 126. *παρεγύμνου τὸν πάντα λόγον*. Cf. VIII. 19. et IX. 45. Polyb. I. 80. 9. Idem Fragg. Grammat. 113. p. 97. Schweigh.: ἡ δὲ τύχη—*παρεγύμνωσε τὰς ἀληθεῖς ἐπινοίας*: “*Fortuna vero vera consilia aperuit.*” Chariton loco priore (II. 5. p. 96. Lips. p. 71. Amst.): *παραγμνωθεὶς αὐτῷ καὶ τὸν ἴδιον ἔρωτα*: “*quem sui amoris conscium fecerat.*” Cf. etiam Arriani Dissert. Epictett. IV. 8. 32. p. 636. Schwgh. Proinde nostri loci sententiam ita exprimas. Atque quæ plura, quam atinebat, de Materia in rebus intelligibilibus patefacta (s. declarata) sunt, hæc hactenus.

— 7. ἐκ τοῦ παντελῶς μὴ ὄντος] Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 428.: “*Illi (Christiani) enim a systemate enuntiativo toto caelo diversi, impiumque dogma abhorrentes, materiam ex nullo prorsus subjecto, neque interno neque externo, adeoque neque ex Dei essentia esse genitam, sed ex re plane nulla, libera Dei voluntate et facultate factam statuebant, tum e contrario schola Ammonii necessaria ratione et lege emanationis, ut omnia, ita et materiam ex sinu Dei derivaret. Ita enim, si Plotinum sequimur, qui ipsum Ammonium audivit, statuendum esse putabat: *Ex nihilo fieri nihil, (id enim diserte**

Plotinus et absoluto quodam sensu statuit, inde necessarium esse, ut ex uno omnia prorsus effluxerint, eum unum sit binario prius."

p. 288, 10. εἰ δὲ τοῦτο—ἐκαστον] Fic.: "—ex materia et forma est *unumquodque caducum.*" Nimirum, cogitando repetit ex præcedenti φθορὰ Adjectivum φθαρόν. Nam in libris hoc non comparet. Taylor vertit: "*each sensible thing:*" Sententia autem cum his comparanda in Platonis Phædone c. 26. p. 36. Wytt. ἀρ' οὖν τῷ μὲν συνεθέντι τε καὶ συνθέτῳ ὄντι φύσει προσήκει τοῦτο πάσχειν, διαιρεθῆναι ταύτη ἢ περ συνετέθη.

— 12. οἶον εἰ ἡ φιάλη εἰς τὸν χρυσὸν—ὑδωρ] Taylor monet ita etiam docuisse. Platonem Aristotelemque, nimirum omnia metalla in aquam resolvi posse, laudatque hæc verba Alberti Magni apud Becherum in Physica subterranea p. 319. 4º: "Non dari rem elementalem in cuius ultima substantiatione non reperiatur aurum."

p. 289, 1. Ἐμπεδοκλῆς—αὐτῶν] Noster Ennead. V. 1. 9. τῷ Ἐμπεδοκλεῖ τὸ νεῖκος μὲν διαιρεῖ, ἡ δὲ φιλία τὸ ἐν (leg. ἐνοῖ) ἄσώματον δὲ καὶ αὐτὸς τοῦτο (sc. τίθεται). τὰ δὲ στοιχεῖα ὡς ὕλη. Cf. Io. Philopon. in Aristotel. de Generat. et Corrupt. I. p. 3. a. p. 4. a. b. II. 47. a. 57. b. 58. a. sq. et in Aristot. de Anima lib. I. fol. 41. b. et fol. 42. a. et ipsum Aristot. de Generat. et Corrupt. II. 3. Metaphys. I. 4. Plura dedit Sturzius in Empedocle p. 227. sqq. p. 250. sqq. Qui idem p. 171. ita: "Nam cum staret sententia philosopho (Empedocli) omnia orta esse ex uno, non e multis, putabat illi uni non plurium sed unius elementi naturam esse tribuendam. Cujusnam vero elementi naturam tribueret potissimum illi uni s. materiæ rudi, dubitare non admodum poterat homo Pythagoricus. Dixit igitur eam ignis naturam habere, *ita ut τὸ ἐν, χάος, ὕλη, πῦρ, pæne sint pro synonymiis habenda.*"

— 2. Ἀναξαγόρας δὲ τὸ μίγμα ὑδωρ ποιῶν—νοῦν ἀναίρει] Ἀναίρει ex libro optimo pro ἀναίρει dedimus, licet et hoc defendi possit. Vid. modo Sturz. Lex. Xenoph. I. p. 194.—Quod ad rem tenendum, hanc eandem inconstantiam in his philosophis notavit Plato de Legg. XII. p. 967. et Anaxagoram reprehendit in primis loco classico Phædonis p. 98. a. ad quem locum Wytttenbach. in annot. p. 258. sq. Aristotelem Metaph. I. 4.

aliosque testes excitavit, nec Plotini oblitus; quibus Proclum in Tim. p. 1. Simplicium in Aristot. Phys. p. 73. aliosque addidit Ed. Schaubach. in Anaxagoræ Fragmm. p. 106. Qui ibid. p. 104—109. ita disputat: "Putant enim nonnulli aërem vel æthera ex Anaxagoræ sententia esse mentem, ideoque eam vocari λεπτότατον et καθάρωτατον πάντων χρημάτων.—Primum autem hoc non sequitur ex locis—allatis, tum obstant loci supra citati, denique Anaxagoras sæpius vituperatur a veteribus, *propterea quod in explicanda rerum natura sibi non constet, mente tantum in singulis utatur, præterea vero alias causas, ut æthera et aërem vocet; unde patet mentem ab istis distingui.*" Cf. quem idem p. 109. contra Ritterum (in: *Geschichte der Ionischen Philosophie* p. 250. sq.) monuit. Nostrum autem locum ante oculos habuit Æneas Gazæus in Theophrasto p. 57. sq. C. Barth.: ἀλλ' ἀδύνατον ἅμα τῷ δημιουργῷ παραλαμβάνειν τὴν ὕλην. Τοῦτο Πλωτῖνος περιεργαζόμενος τὴν ὕλην σαφῶς πάνυ προλέγει, καὶ τὸν Ἀναξαγόραν κωμῶδεῖ, ὅτι μὴ προλέγει ἀλλ' ἅμα τὸν δημιουργὸν καὶ τὴν ὕλην εἰσῆγαγεν ἀδύνατον δὲ ἅμα· δεῖ γὰρ εἶναι πρεσβύτερον τοῦ ποιήματος τὸν ποιητήν. Cæterum de νῷ sive mente Anaxagoræ cf. Nostrum V. 1. 9. p. 480. A. quem locum Schaubachius l. l. adhibere debebat.

— 9. διὰ πραγμάτων ἀνηνύτων] "Per negotia, quæ perfici nequeunt, ideoque frustra fiunt." In forma omnes libri nostri consentiunt, neque in Platonis Gorg. 507. e. p. 133. Bekk. ullus codex alteram habet ἀνήνυστον, omnes ἀνήνυτον κακόν. Sed utrumque in ceterorum Græcorum scriptis obvium, docente Lenep. ad Phalarid. Epist. 96. p. 278. Plutarch. Pompei. 30. p. 768.: φεῦ τῶν ἀνηνύτων ἄθλων: Heu infinita certamina! Dionys. Halic. A. R. VI. 5. p. 1046. Reisk. τοῖς δὲ κάτωθεν ἐπιούσιω οὐδὲν ὅ τι μὴ πολλὰς πάνυ πληγὰς καὶ πόνοὺς ἀνηνύτους ἔφερε: labores irritos. Theodor. Metochit. Miscellan. c. 110. p. 726. sq. ἀλλ' ὅστις ἄρα καὶ πεπειράται, ἢ κακῶς ἀπήλλαξεν ἢ ὡς ἀνήλυτα ποινῶν ἠλέγχθη (Lege cum Cod. Paris. ἀνήλυτα). Sext. Empir. III. 56. p. 143. Fabr. ἀνήνυτοί εἰσι παρὰ τοῖς δογματικοῖς στάσεις.

— 12. καὶ εἰ οὕτως ἄπειρον, ὡς ἀδιεξίτητον] Hæc ultima vox sæpius legitur in his Enneadibus, ut VI. 6. 17. VI. 9. 6. Proclus Inst. Theol.

§. 94. p. 140. ed. nostr. Francf. καὶ εἴτι ἄλλο τοιοῦτον, ἢ διὰ τὸ ἀδιεξίτητον ἄπειρον ὑπάρχον, ἢ διὰ τὸ ἀόριστον τῆς οὐσίας ubi hæc posui: “Aristoteles in Phys. Auscult. III. 7. p. 58. Syll. οὐκ ἀφαιρεῖται δὲ ὁ λόγος οὐδὲ τοὺς μαθηματικοὺς τὴν θεωρίαν, ἀναιρῶν οὕτως εἶναι τὸ ἄπειρον, ὥστε ἐνεργεῖα εἶναι ἐπὶ τὴν αὐξήσιν, ὡς ἀδιεξίτητον. Nam ita distinguebant infinitum philosophi, ut τὸ ἄπειρον esset vel ἀδιεξίτητον, vel ποσὸν ὠρισμένον, i. e. quantitas, quæ vel penetrari non posset, neque adeo definiri ac circumscribi, vel quæ circumscribi posset. Cf. Themistium in Physs. I. Hinc Suidas I. p. 53. ἀδιεξίτητος explicat ἀδιεξέλευστος. Zonaras L. Gr. p. 47. addit τὸ ἀπόρευτον.”

p. 289, 17. οὐδὲ αἱ ἄτομοι—αἱ τοπαράπαν οὐκ οὐσαι] Hæc verbotenus congruunt Ciceronianis de Nat. D. I. 23.: “Abuteris ad omnia atomorum regno et licentia; hinc quodcunque in solum venit, ut dicitur, effingis atque efficis. quæ primo nullæ sunt.” Ubi in annot. p. 103. hæc Plotiniana adposuimus.

p. 290, 2. ἄλλην τε φύσιν—δημιουργεῖν οὐχ οἶόν τε] Taylor ita vertit: “Again, it is not possible to fabricate any other nature, besides atoms from atoms.”

—7. Τίς οὖν ἡ μία αὐτῆ καὶ συνεχῆς κ. τ. λ.] In his et proximis Plotinum cum Aristotele et Stoicis facere dicit Tiedemann. in *Geist der speculativen Philosophie* III. p. 295. comparans locum Enn. III. 6. 17. sqq. Taylor autem ad h. l. sententiam suam de Materia a Plotino disjungit conjungitque eum Simplicio in Aristotelis Physica.

—16. μεμεγεθυσμένῳ] Eustath. in Iliad. v. 588. λέξεσι μεμεγεθυσμέναις. Est enim etiam verbum Grammaticorum. Etymol. M. p. 330. Heidelb. p. 299. Lips. et p. 820. p. 743. Scholia in Dionys. Thrac. Gramm. (Anecd. Bekkeri, Vol. II. p. 928. Aliorum scriptorum locis adde et hunc Plotinianum et Theodori Metochitæ c. 45. p. 272. hæc: ὄγκοι δ' ὅμως καὶ μεγεθύνει συγκιρνάμενον τὸ μεγαλοφνὲς καὶ τίμιον. καὶ αἰδοῖον καὶ μηδὺλως ὑπ' εὐκολίας εὐπεριφρόνητον.

p. 292, 4. ἀσώματος δὲ καὶ ἡ ὕλη] Hæc Stoicis opponi credas. Stobæus Eclogg. Physs. I. 12. 5. p. 324. Heer.: οἱ Στωϊκοὶ σῶμα τὴν ὕλην ἀποφαίνονται. Plotini hunc locum attigerunt Cud-

worth. in Syst. intellect. p. 59. et Moshem. ad eum ibid. annot. 2.

p. 293, 5. ὁ Πλάτων] In Timæo p. 52. p. 64. Bekk.; ubi philosophus posteaquam, id quod sine ortu atque interitu semper idem est, intelligentia (νοήσει) cognosci posse, dicit, genitum autem ac sensibile opinione una cum sensibus (δόξῃ μετ' αἰσθήσεως) ita pergīt: τρίτον δὲ αὐ γένος ὃν τὸ τῆς χώρας ἀεὶ, φθορὰν οὐ προσδεχόμενον, ἔδραν δὲ παρέχον ὅσα ἔχει γένεσιν πάσιν, αὐτὸ δὲ μετ' ἀναισθησίας ἀπτόν λογισμῷ τι νόθῳ, μόγις πιστόν, πρὸς ὃ δὴ καὶ ὄνειροπολοῦμεν βλέποντες κ. τ. λ. Sed totus locus ille inde a p. 50. usque ad p. 53. conferri nostro cum libro debet, qui quidem illi egregii commentarii usum præstat. Cæterum nostro e loco non colligam Plotinum suo in Platone legisse ληπτὸν pro ἀπτόν. Attigit hæc etiam Alcinoüs de Doctrina Platonis VIII. p. 472. sq. ταύτην (τὴν ὕλην) τοῖνυν ἐκμαγεῖόν τε καὶ πανδεχῆς καὶ τιθήνην καὶ μητέρα καὶ χώραν ὀνομάζει, καὶ ὑποκείμενον ἀπτόν τε μετὰ ἀναισθησίας καὶ νόθῳ λογισμῷ ληπτὸν. Unde conjicias vel Alcinoi locum ex Platone dilatatum esse, illumque scripsisse ὑποκείμενον μετ' ἀναισθησίας νόθῳ λογισμῷ ληπτὸν (ut Plotinus), vel in Platone legendum μετ' ἀναισθησίας ἀπτόν λογισμῷ τέ τι νόθῳ ληπτὸν. Cæterum cf. Plat. Tim. p. 28. a.

—7. ἡ ἐν καταφάσει κ. τ. λ.] Taylor e Ficini dicit versione apparere legendum: ἡ ἐν ἀποφάσει τινὲ σὺν καταφάσει, eamque emendationem a sententia requiri. Ego ubi antecedentia reputo et contraria ignorantie (τῇ ἀγνοῖᾳ) hoc loco adjungi, secus existimem. Neque ullus liber suspicionem confirmat. Cæterum de καταφάσει et de ἀποφάσει. Vid. Aristot. Analyt. poster. I. 2. p. 200. Syll. eundem περὶ Ἑρμην. c. 7. p. 61. Sext. Empir. Pyrrh. Hypotyp. I. 5. ibiq. Fabric. p. 201. infr. Suidam II. p. 268. Ernesti Lex. Technol. Gr. Rhet. p. 41. et p. 176. et cf. Procl. in Alc. I. p. 284. et p. 330. et Olympiodor. in eund. p. 118. et Nostrum ipsum VI. 3. 19. p. 634. B. C.

p. 295, 11. εἰ δ' ὅτι—κακῆ ἀπατεῖ] Fic. verterat simpliciter, magis ad sententiam. Ad verba accommodatius Taylor: “if however because—some one should also this require in matter.” Nos verbum verbo reddidimus. Ad proxime

praecedentia τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ adhibe Enn. VI. 3. 8. p. 623. A.

p. 296, 10. Καὶ γὰρ τῶν μὲν ἄλλων ἀμεγέθων κ. τ. λ.] Attigit hæc Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 420. ita monens: "Cave vero confundas materiam cum corpore. Metaphysicum enim non physicum hic agit Plotinus et qui eum sequitur Porphyrius de antro nympharum p. m. 110. edit. Roman." Tu vid. Porphyr. libr. laud. c. V. p. 6. et quos ad illum locum laudat Goenius p. 89.

p. 297, 17. καὶ οὐ κενὸν ὄνομα, ἀλλ' ἔστι τι ὑποκείμενον] Tholuck. in libro, qui inscribitur *Ssufismus* p. 184. sqq. hæc Plotini placita de materia probe a Persarum sententiis mysticis distinguenda docens ita scribit: "Nam Fluddus et Platonici eo tantum respectu, ille *Nihil*, hi μὴ ὄν materiem vocabant, quod careret qualitatibus omnibus quibus libet, contra Ssufi sine ambagibus declarant *Privatum*, quod vocant, nec materiem esse nec locum materiæ." Idem ibidem in annotatione subjecta: "Cunctis quidem qualitatibus Plotinus materiem privat, quin etiam exporrectione, solamque tuetur mundi causam: præsentiam *δυναμικὴν* rerum universarum in intellectu divino; nihilo tamen minus diffidendum est Idealismo ejus. Etenim quamquam inter argumentandum vel originem materiæ in Numine collocat, magis constantiæ consentaneæ causa hoc factum videtur, quam persuasione. Namque non *Nihil*, sed *ὑποκείμενον* materiem pronunciat, cum aliis locis tum Enn. II. 4. 12. ἔσται τοίνυν ἡ ὕλη—ὑποκείμενον—ἀμέγεθες. Quam paucos proinde habemus præter Eleaticam disciplinam germanos in antiquitate Idealistas!"

p. 299, 11. αὐτοετερότης] Hanc vocem tuetur Analogia. Sic, ut hoc utar, in Dionysio Areop. de Divinn. Nomm. XII. 1. legitur αὐτοαγιότης et II. 1. αὐτοαγαθότης, ut alia præteream. Proinde accedat Lexicis.

— 15. Ἄρσις γὰρ ἡ στέρησις] In parenthesi adjecti *sublatio*, quo verbum verbo redderem; sed sequens *κατάφασις* arguit Plotinum scripsisse ἄρνησις, quod Ficinus etiam expressit eumque secutus Taylor: *privatio* (*privation*).

— 16. τὸ γὰρ μὴ ποῖα εἶναι] Placet bonorum aliquot librorum lectio τῷ γὰρ κ. τ. λ. Cogitandum enim est ὕλη ἔστιν. "Materia hoc ipso est, quod

non qualis est neque formam habet."

p. 300, 11. τῆς μὲν ὕλης—τῆς τε αὐτῆς στερήσεως ὡσαύτως] Bene Taylor: "and to the definition of matter, indeed, he should adapt nothing of privation, and to the definition of privation, nothing of matter." Ficinus miror h. l. a more suo, quo perspicuitati inservire studet, recessisse. Supple igitur cogitando: *Privationis quoque rationem, quæ ipsam definiat, nihil Materiæ* (in definitione) *attingens*.

p. 301, 1. ρῖς ἡ σιμὴ καὶ τὸ σιμόν] Eodem exemplo utitur Aristoteles *Metaphys.* V. 1. p. 99. Sylb. Noster autem ipse substantivum usurpat infra V. 9. 12.

— 15. Εἰ μέντοι τῷ ἀορίστῳ εἶναι—εἶναι τῇ ὕλῃ ταύτῳ] Ne forte conjicias τὸ ἀορίστῳ εἶναι—ταύτῳ, supple ad hoc ἡ στέρησις, ut Taylor fecit, qui vertit: "But if privation, in consequence of being indefinite, infinite and without quality, is the same with matter, how will there be any longer two definitions?"

p. 302, 14. ἀπολεῖ αὐτοῦ τὴν φύσιν] Taylor voluisse videtur αὐτοῦ. Idem ad proxima admonet loci Procli in *Theol. Platonis* III. 19. p. 137. Locus vero longior est, quam qui hic apponi commode possit: insigniora et ad Plotinum pertinentia adscribam: ὅσῳ γὰρ ἔστι τῷ ἐνὶ τὸ ὄν συγγενέστερον, τοσοῦτον μᾶλλον ἀποκρύπτει τὸ πλῆθος, καὶ κατ' αὐτὴν μόνον ἀφορίζεται τὴν ἔνωση. ταῦτά μοι δοκοῦσι καὶ οἱ περὶ Πλωτῖνον πολλάκις ἐνδείκνυμενοι, τὸ ὄν ἐνι τε εἶδους καὶ ὕλης νοητῆς ποιεῖν τὸ πλῆθος τῷ ἐνὶ καὶ τῇ ὑπάρξει, τὴν δὲ δύναμιν ἀνάλογον ὑποτάττοντες τῇ ὕλῃ. Quo enim ipsum Ens Uni cognitione propinquius est, eo magis ipsam multitudinem occultat, et secundum ipsam Unitatem tantummodo definitur. Hæc mihi videtur etiam Plotinus sæpiuscule demonstrans Ens ex forma et ex materia intelligibili facere, multitudinem Uni et substantiæ, potentiam vero proportionem respondentem materiæ subjiciens.

p. 303, 11. οὐκ εἶναι ἐνθάδε τὸ ἀπείρω εἶναι] Quomodo Ficinus hæc h. l. acceperit, docet versio. Taylor: "to be infinite is not here." Verbotenius ita reddendum est: *non esse hic infinito esse*. Idem proxima ita vertit et explicat: "For it would be reason in order that it might be infinite, [i. e. would have a productive and forming

power,] *which is not in the infinite.*" In seqq. dedi παρ' αὐτῆς pro παρ' αὐτῆς, flagitante sententia, cum Ficino.

p. 303, 16. ἢ οὐ—ἀλλὰ μορίῳ ἐτερότητος] Taylor, ut sæpius, ita hic quoque ex versione Ficini colligit supplenda esse hæc verba: ἢ οὐ ταὐτὸν ἐτερότητι ἀπλῶς. In libris nihil hujusmodi comparet, et solet Fic. talia perspicuitatis causa adjicere.

LIB. V.

P. 310, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ 'Ο ΔΥΝΑΜΕΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ] Liber vigesimus et quintus. Vide Porphyr. de Vita Plot. c. 24. p. 142. ed. Fabric. ubi in editis ita inscribitur: περὶ τοῦ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ, omisso ὁ, quod h. l. abest etiam ab aliquot libris nostris et loco Simplicii, quem mox excitabimus. Potentiæ (δυνάμει) notionem sæpius attingit Plato, ut in Sophista p. 247. d. e. de Rep. V. p. 477. C. Verus autem doctrinæ fons est in Aristoteleis scriptis, præsertim in Metaphys. VIII. 6. sqq. p. 147. sqq. Sylb. p. 181. sqq. Brandis. Adscribam in usum studiosorum philosophiæ verba luculenta Alcinoi de Doctr. Platonis c. 26. p. 511. ed. Heins. Lugd. Bat. 1614.: ὁ δὲ δυνάμει, τοῦτ' ἔστι, τοῦ καθ' ἑξὶν καὶ κατ' ἐνεργείαν λεγομένου διήνεγκε (fort. δυνάμει τοῦτ' ἔστιν ὁ τοῦ καθ' ἑξὶν κ. τ. λ.) τὸ μὲν γὰρ δυνάμει ἐπιτηδειότητά τινα ἀποσημαίνει πρὸς τινα οὐπω τὴν ἑξὶν ἔχοντα: ὡς ὁ παῖς δυνάμει ῥηθήσεται, καὶ γραμματικὸς καὶ αὐλητὴς καὶ τέκτων, ἔσται δὲ τὸ τηρικᾶδε ἐν ἑξεί, ἐνός τινος, ἢ δυοῖν τούτοις, ὅπῃταν μάθη καὶ κτήσεται τινα τῶν ἑξῆων· κατ' ἐνεργείαν δὲ, ὅπῃταν ἐνεργῆ ἀπὸ τῆς ἑξῆως ἐκείνης, ἣν κέκτηται. τὸ δὲ δυνατὸν οὐδὲν τούτων. ἀόριστον δὲ ὃν τὸ ἐφ' ἡμῖν, κατὰ τὴν ἐφ' ὁπότερον ῥοπήν λαμβάνει τὸ ἀληθεύειν ἢ μῆ. Cf. etiam Procli Inst. Theol. c. 77. p. 120. ed. nostr. et Nicolai Methonens. Refutationem Inst. Theol. Procli c. 77. p. 103. sqq. Hi omnes ex Aristotelicis II. II. profecerunt.—Cæterum pro ἐνεργείᾳ nunc utuntur Græcorum Philosophi συντελείᾳ, nunc ἐντελεχείᾳ, nunc ἀποτελέσματι. Ocellus Lucanus c. 2. (in Galei Opuscul. Mytholl. p. 517.): δυνάμει οὖν πάντα ἐν τούτῳ πρὸ τῆς γενέσεως, συντελείᾳ δὲ γενόμενα καὶ λαβόντα φύσιν. Aristotelis Metaphys. III. p. 73. ed. Brandis.: τὸ γὰρ δυνάμει ὄν, καὶ μὴ ἐντελεχείᾳ, τὸ ἀόριστόν ἐστιν: et ita sæpissime in

iisdem libris. Sextus Empir. adv. Mathem. X. 2. §. 340. p. 689. ed. Fabric.: καὶ τὸ ὄν κατὰ δυνάμει μὲν ἐστὶ νεοσσός, κατ' ἐντελεχείαν δὲ οὐκ ἔστιν. ubi cf. Fabricium. Ego crediderim hæc imitatum esse Cassiodorium, qui ita de Anima p. 342. ed. Paris. 1600.: "Editum est quasi parturiale ovum, ubi vita futuræ avis pennarumque grata varietas continentur." Philo Jud. Legg. Allegorr. I. p. 64. Mang. (p. 178. Pfeiff.): ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ κηρῷ δυνάμει μὲν εἰσι πᾶσαι αἱ σφραγίδες, ἐντελεχείᾳ δὲ μόνη ἢ τετυπωμένη, οὕτω καὶ ἐν τῇ ψυχῇ κηροειδὲ ὑπαρχούσῃ πάντες οἱ τύποι περιέχονται δυνάμει, ἀποτελέσματι δὲ κρατεῖ ὁ εἰς χαραχθεὶς ἐν αὐτῷ, ἕως μὴ ἀπαλείφεται (Mangey: "μὴ videtur redundare, aut forsitan legendum οὐ vel ἄν." Nil tentandum, et, si ἕως ἂν scripseris, debes etiam ἀπαλείφεται) ὑφ' ἑτέρου ἐνεργέστερον (Cod. M. ἐναργέστερον) καὶ ἐκδήλως μᾶλλον ἐπιχαραχθέντος (fort. ἐπιχαραχθέντος). De Anima, tanquam ἐντελεχείᾳ secundum Aristotelem, vid. infra IV. 2. init. p. 361. A.

p. 311, 1. οὐ—ἐξείργεσθαι] Haud dubie legendum cum Ficino τῷ οὐ χρόνῳ ἐξείργασθαι. Alioqui debebat scribi τῷ (deleto οὐ) χρόνον ἐξείργεσθαι: eo quo tempore excluditur i. e. eo quod tempus vim in illud non habet.

—7. Δεῖ τοίνυν—λέγεσθαι] Ficinus legisse videtur: δεῖ τοίνυν ὁ δυνάμει τί ὄν—μεθ' αὐτὸ δύναται—μετὰ τὸ ἐκεῖνο ποιῆν—δυνάμει λέγεσθαι. Simplicius in Aristotelis Physica p. 90. b. ed. Ald. Venet. posteaquam hæc et præcedentia exhibuerat, ita pergit: ὁ δὲ ταῦτα εἰπὼν ἐπὶ τέλει τοῦ βιβλίου τὴν ὕλην δυνάμει μόνον εἶναι φησι, μηδὲν οὖσαν ἐνεργείᾳ τῶν ὄντων. μήποτε δὲ τὸ πρῶτον ὄν εἶδος εἶναι βουλούμενος μέχρι τῶν εἰδῶν βούλεται φθάνειν τὸ ὄν. διὸ τὴν ὕλην τῶν εἰδῶν ἐκπεπτωκυῖαν ἐκριφῆναι καὶ τοῦ ὄντος· καὶ διὰ τοῦτο μὴ ὄν οὖσαν δυνάμει μόνον εἶναι ὅ ἐστι, καίτοι καὶ τὸ δυνάμει καὶ τὸ οὕτω μὴ ὄν οὐπω τελῶς τοῦ ὄντος ἐκπέπτωκεν. ὅλως δὲ εἰ μὲν οὕτω δυνάμει ὡς μεταβάλλειν εἰς τὸ ἐνεργείᾳ, ὡς τὸ ὕδωρ εἰς ἄστρα, φθείροιτο ἂν ἢ ὕλη· ὅπερ οὐ βούλεται. Cæterum iisdem ex parte exemplis utitur Aristoteles, ut æris, statuæ cet l. l. Metaphys. VIII. 7. p. 149. Sylb.

p. 313, 3. ὁ ἀμαθὴς ἐπιστήμων] Pertinet huc divisio Platonis, qui quatuor species δυνάμει distinguunt ap. Diog. Laërt. III. 71. cf. insuper Aristotel. Metaph. VIII. 6, 7, 8. atque extremo

loco p. 151. Sylb. hæc leguntur:—ὄθεν ὁ σοφιστικὸς ἔλεγχος ἐγένετο, ὅτι οὐκ ἔχων τις τὴν ἐπιστήμην, ποιήσει οὐ ἢ ἐπιστήμη (nimirum in præcedentibus dixerat: ὁ μανθάνων καθαρίζειν καθαρίζων μανθάνει καθαρίζειν)—καὶ τὸν μανθάνοντα ἀνάγκη ἔχειν τι τῆς ἐπιστήμης ἴσως. Sed totus ille locus Aristoteles cum hoc libro Plotiniano conferri debet. De varia autem potestate vocum δύναμις et δυνάμει consule Fabricium et H. Stephanum ad Sext. Empir. p. 4. et p. 203. sq.

p. 314, 15. Ἀριστοτέλης] De Cælo I. 3. II. 3. cf. supra p. 97. D. ibiq. Annot. nostr.

p. 315, 15. ἐκείνη ἢ φύσις ἄγρυνος εἶναι] Plato Timæo p. 52. p. 64. Bekk.: ταῦτα δὲ πάντα καὶ τούτων ἀλλ' ἀδελφὰ καὶ περὶ τὴν αὐπνον καὶ ἀληθῶς φύσιν ὑπάρχουσαν ὑπὸ ταύτης τῆς ὀνειρώξεως οὐ δυνατοὶ γιγνώμεθα ἐγερθέντες διοριζόμενοι τὰληθῆς λέγειν. Quam imaginem alii quoque adhibent, ut Lucian. in Hermetimo c. 1. Alciphron. Epistol. III. 38. ubi vid. Interpr. Cf. Nostr. ipsum III. 6. 6. p. 310. A. et III. 8. 3. p. 345. F. Prior autem locus integer cum nostro componi debet. Plura dabo infra ad p. 307. G.

p. 316, 5. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα πάντα] Cf. II. 4. 10. III. 6, 7. sqq. VI. 1. 27. Hæc Plotiniana partim ut ingeniose excogitata dilaudat, partim ut firmo fundamento non fulta refutare studet Tiedemann. in Geist der speculativen Philosophie III. p. 296. sqq. Idem plurima in his decretis Cabbala congruere dicit.

p. 318, 8. τὸ ἀληθὲς ἔχοντι ἐν τῷ μὴ ὄντι] Similia profert Theodorus Metochita cap. viá, περὶ τῆς κατὰ τὴν ὕλην τῆ γεννητικῆ φύσει ἐναντιοπραγίας, ubi ad sententiam suam declarandam Euripi Euboici naturam comparat p. 584. sq.: τὸν αὐτὸν ἀμέλει τρόπον καὶ τὰ τῆς σωματικῆς οὐσίας τῆς ζωῆς βέυματα, ἐξ ἀδήλου τὴν ἀρχὴν καὶ τοῦ μὴ ὄντος λαβόντα, χωρεῖ κατ' ὀλίγον, καὶ πρόεισι ταῖς ἡλικίαις αὐξόντα, τελειούμενα, καθιστάμενα πρὸς τὸ πέρασ τῶν δρόμων τῆς φύσεως, εἰς ὅσον ἂν ἰκνεῖσθαι ὄρισται—κατιοῦσα λοιπὸν εἰς αὐτὴν τὴν πρώτην ἀρχὴν πέρασ γιγνομένην τῆ περιόδῳ, καὶ τὴν ἀποτελεῦσιν εἰς τὸ μὴ ὄν, καὶ ταύτας δὲ τὰς τοῦ σώματος παλιρροίας κατὰ τὸ τῆς θαλάττης ἐπὶ τῶν τῆς Εὐβοίας στενῶν τερατῶδες καὶ ξενίζον καὶ σπάνιον θέαμα κατὰ πάσης οὐσίας ζῶων καὶ βιώσεως ὁσαύτως ἐστὶ καθορᾶν κ. τ. λ.

LIB. VI.

p. 323, 7. ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ] Liber decimus septimus, sed argumento conjunctus cum iis, qui in hac Enneade præcedunt. Inscriptus autem varie. In Porphyrio de Vita Plot. c. 4. editio tantum agnoscit: περὶ ποιότητος: capite autem 24. eadem habet: περὶ ποιότητος καὶ εἶδους. Nostri libri titulus in edit. exhibet: περὶ οὐσίας καὶ ποιότητος: libri aliquot: περὶ οὐσίας ἢ περὶ ποιότητος. Vocabulum autem οὐσίας jam Italicis priscis philosophis notum, ut Archytæ ap. Stob. Eclogg. I. 43. p. 712. Heer.: καὶ τὸ καθ' ὄλφ ὠσίας τε καὶ εἶδους μεταδίδομεν. Ocellus ibid. p. 424.: ἃ τε μὲν ὠσία τῶν πραγμάτων ἀνέκβατος καὶ ἀμετάβλατος. Quem locum ante oculos habuit Plato in Cratylo p. 401. C. ubi simul bifariam οὐσίας etymon persequitur. Ποιότητος vocem novavit primus Plato. Ita enim Theæt. p. 182. a. ἴσως οὖν ἢ ποιότης ἅμα ἀλλόκοτόν τε φαίνεται ὄνομα, καὶ οὐ μανθάνεισ ἀθρόον λεγόμενον. Unde Cicero Acadd. I. 7. 26.: “Qualitates igitur appellavi, quas ποιότητας Græci vocant: quod ipsum apud Græcos non est vulgè verbum, sed philosophorum.” Cf. Schol. ad Platon. l. l. Ruhnken. ad Tim. Lex. Platon. p. 24. et Heindorf. ad Theæt. l. l. p. 423. Disputandi autem ansam præbuerunt Plotino Platonis loci et laudati et alii, in his hic in Epistolis (VII.) p. 343. p. 463. Bekk.: τὸ δὲ μέγιστον, ὅπερ εἶπομεν ὀλίγον ἔμπροσθεν, ὅτι δυοῖν ὄντων, τοῦ τε ὄντος καὶ τοῦ ποιῶν τινος, οὐ τὸ ποιῶν τι, τὸ δὲ τί ζητούσης εἰδέναι τῆς ψυχῆς, τὸ μὴ ζητούμενον ἕκαστον τῶν τεττάρων προτείνον τῆ ψυχῆ λόγῳ τε καὶ κατ' ἔργα, αἰσθήσεσιν εὐέλεγκτον τό τε λεγόμενον καὶ δεικνύμενον ἀεὶ παρεχόμενον ἕκαστον, ἀπορίας τε καὶ ἀσαφείας ἐμπίλησι πάσης ὡς ἔπος εἰπεῖν πάντ' ἄνδρα κ. τ. λ. Nam totus ille locus comparandus est. Qualitates autem incorporeas esse, tanquam Platonis decretum, ponit et explicat etiam Alcinous de Doctrina Platonis c. 11. p. 481. sq. quod ita incipit: Καὶ μὴν καὶ αἱ ποιότητες τοῦτον τὸν τρόπον δεικνύοντ' ἂν ἀσώματοι. Aristotelis de Essentia (οὐσία) haud pauci sunt loci cum in mere physicis libris, ut de Generatione et Corruptione I. 2. de Sensu et Sensibili c. 4., tum in metaphysicis, ut IV. 5. VII. 8. XIV. 2. et 3., de Qualitatibus autem est classicus locus in Categoriis c. 6. p. 40. sqq. Sylb.,

ubi quatuor qualitatum genera ponit: Unum habitus et affectio (dispositio, *ἕξις καὶ διάθεσις*); alterum continens ea omnia, quæ a potentia s. facultate naturali et contrario (a *δυνάμει ἢ ἀδυναμία φυσικῇ*) appellantur; tertium genus, in quo insunt patibiles qualitates ac perturbationes, affectus (*παθητικὰ ποιότητες καὶ πάθη*): quartum denique qualitatis genus, addit, est figura et ea quæ in quoque est forma, item rectitudo, obliquitas, similia *σχῆμα, μορφή, εὐθύτης, καμπυλότης καὶ εἴ τι τούτοις ὅμοιον*). Ad quem Stagiritæ locum Simplicius in Commentario Plotini mentionem injicit. Ita enim fol. 19. b. monet: 'Αποροῦσι δὲ καὶ πρὸς τὸν περὶ τῆς οὐσίας λόγον ὁ, τε Πλωτῖνος καὶ οἱ περὶ τὸν Νικόστρατον πῶς ἐν γένος ἢ οὐσία. Εἰ γὰρ κοινόν τι καὶ τῆς νοητῆς καὶ τῆς αἰσθητῆς εἴη, πρὸ ἀμφοῖν ἔσται καὶ ἀμφοῖν κατηγορηθήσεται, καὶ δῆλον ὅτι οὔτε σῶμα οὔτε ἀσώματος ἔσται ἵνα μὴ τὸ σῶμα καὶ ἀσώματος γένηται, καὶ τὸ ἀσώματος καὶ σῶμα. Idem fol. 20. b. τὸ δὲ τῆς ὕλης καὶ τοῦ εἶδους ὄνομα καὶ τὰ ὑπὸ τούτων σημαζόμενα οὐκ ἦν τοῖς πολλοῖς συνήθη, ἀλλ' οἱ μὲν τὴν ὕλην, οἱ δὲ τὸ εἶδος μᾶλλον οὐσίαν λέγουσι. Πῶς οὖν φησὶν ὁ Πλωτῖνος, τὰ τρία ἐπίσης λέγονται οὐσίαι; κ. τ. λ. Διὰ τούτου (fort. διὰ τοῦτο) καὶ Ἀρχύτας τὸ καθ' ἑαυτὴν εἶναι τὴν οὐσίαν ἐχαρακτήρισεν. Cicero etiam in Academicis I. 5. sqq. doctrinam formæ, materiæ qualitatumque ex philosophorum Græcorum libris in breviorē summam redigit: quam ita exorditur (c. 5. §. 24.): "De natura autem—ita dicebant (veteres), ut eam dividerent in res duas: ut altera esset efficiens, altera autem quasi huic se præbens, eaque efficeretur aliquid. In eo, quod efficeret, *vim* esse censebant: in eo autem, quod efficeret, *materiam quandam*: in utroque tamen utrumque. neque enim materiam ipsam coherere potuisse, si nulla vi contineretur, neque vim sine aliqua materia—nihil est enim, quod non alicubi esse cogatur.—Sed quod ex utroque, id jam corpus et quasi *qualitatem* quandam nominabant." &c. Tum de qualitibus plura addit. Ego autem h. l. plura non addam, sed lectores ad Cudworthi Systema intellectuale advocatos volo, ubi p. 10. sq. p. 58. sq. et p. 907. sq. ed. Moshem. multa ex veterum disputationibus in medium profertur, excutiunturque. Quæ posteriores philosophi ad Scholasticos usque, Aristotele partim

VOL. III.

aliisque auctoribus, partim ipsi de qualitibus disseruerunt, breviter indicata reperias in Morhofii Polyhistore Tom. II. lib. II. part. II. c. 7. et 8. p. 299—312. ed. Fabric. Cæterum hic libellus Plotinianus non solum cum superiore componi debet, præcipue p. 167., ubi materiam dixerat nec qualitatem esse nec eam habere, sed etiam cum aliis, præcipue, ut jam Ficinus vidit, cum eo, quæ inscribitur *De Gencribus Entis*. Tu confer præsertim VI. 3. 16. p. 631. sq.

—9. ἀπρηρημωμένον τῶν ἄλλων] Sumsit a Platone, qui in Sophist. p. 237. d. p. 171. Bekk. ita: καὶ τοῦτο ἡμῖν πω φανερόν, ὡς καὶ τὸ τί τοῦτο ῥῆμα ἐπὶ ὄντι λέγομεν ἐκάστοτε· μόνον γὰρ αὐτὸ λέγειν, ὡσπερ γυμνὸν καὶ ἀπρηρημωμένον ἀπὸ τῶν ὄντων ἅπαντων, ἀδύνατον. qui locus omnino cum nostro conferendus est. Plutarchi Lycurg. cap. 9. p. 80. Coraii: ἀλλὰ οὕτως ἀπρηρημωθεῖσα κατὰ μικρὸν ἢ τρυφῇ τῶν ζωπυρρύντων καὶ τρεφόντων αὐτὴν, δι' αὐτῆς ἐμαραίνεται. unde constructionis diversitas intelligitur. Hesych. I. 438. Albert. ἀπρηρημάσαι· ἀπφκήσαι, ubi Abresch. ἀπρηρημῶσαι. ἀποικίσαι. Apud Nostrum hoc verbum recurrit proxime II. 6. 3. et infra VI. 8. II. med.

p. 325, II. ὄθεν καὶ ἀμαρτάνειν ἡμᾶς ἀεὶ κ. τ. λ.] Huc pertinet dissertatio in Epistolis Platoni tribui solitis (VII. p. 342. sq.); unde supra ad Inscriptionem hujus libri particulam apposui. Cæterum ad hæc et sequentia, quæ impeditiora sunt, adhibe Ficini Commentarium.

p. 326, 17. καὶ ἀντιτυπίας] i. e. renisus, qui oritur e majore minoreve duritie corporum. Vide, quæ supra de voce ἀντίτυπος monui ad II. 1. 7. p. 101. C. Ad nostri loci intelligentiam vel maxime faciunt hæc Sexti Empirici in Pyrrhon. Hypotyp. III. 5. 39, 40.: τινὲς δὲ σῶμα εἶναι λέγουσι τὸ τριχῇ διαστατὸν μετὰ ἀντιτυπίας. σημείον γὰρ φασιν, οὗ μέρος οὐθέν· γραμμὴν δὲ, μήκος ἀπλατές. ἐπιφάνειαν δὲ, μήκος μετὰ πλάτους. (Notissimæ Geometrarum definitiones: observante Fabricio ad h. l.) ὅταν δὲ αὐτὴ καὶ βάθος προσλάβῃ καὶ ἀντιτυπίαν, σῶμα εἶναι (περὶ οὗ νῦν ἡμῖν ἔστιν ὁ λόγος) συνεστὼς ἔκ τε μήκους, καὶ πλάτους καὶ βάθους καὶ ἀντιτυπίας. εὐμερῆς (leg. εὐμαρῆς) μέντοι καὶ ὁ πρὸς τούτους λόγος. Sequitur Scepticorum disputatio. Ad quem locum hæc Fabricius p. 138.: "Ἀντιτυπίαν omittit (Sextus) 2. Pyrrhon. sect. 3. et lib. adv. Geometras ali-

Q

cubi, et primo adv. Physicos; debet autem addi necessario, utpote propria corpori, 2. contr. Phys. Sect. 12. quoniam etiam in spatio inani potest longitudo, latitudo et profunditas intelligi, quod tamen corpus non est, quoniam ἀντιτυπία sive *soliditate* caret, atque ei vicissim εἴξίς est per naturam adjuncta, ut notat Noster lib. 2. contr. Physicæ. Sect. 222. Est vero ἀντίτυπον, quod tactu quomodocunque resistit et tangi potest, κοινὸν γένος τῶν ἀπτόων, ut ex Philopono ad Aristotelis secundum de Anima Suidas in ἀντιτυπήσαι. Cf. inf. Sect. 45. et adv. Geometras Sect. 56. sq.” Ad sequentia consule Simplicii locum in Aristotel. Categorr. p. 20. b. quem supra apposui ad *Inscriptionem* hujus capituli.

p. 327, 10. Καὶ τρίγωνον—οὐ ποῖόν] Aristoteles Categorr. c. 6. p. 43. Sylb.: τὸ μὲν γὰρ τρίγωνον ἢ τετράγωνον εἶναι ποῖόν τι λέγεται καὶ τὸ εἰθὺ ἢ τὸ καμπύλον· καὶ κατὰ τὴν μορφήν δὲ ἕκαστον ποῖόν [τι] λέγεται. Ad quem locum cf. Simplicium fol. 64. sq. et Ammonium p. 114. Obloquitur igitur Noster Aristoteli quodammodo. Proxime vocabulum *τριγωνότης* accedat Lexicis. Sequentia τὰς τέχνας—διάθεσιν non minus ad locum Stagiritæ pertinent. Cf. supra monita ad *Inscriptionem* hujus libri.

— 18. τὸ οὖν λευκὸν—οὐ ποιότητα] Iterum obloquitur Aristoteli, qui l. l. p. 41. sq. ita: Τρίτον δὲ γένος ποιότητος, παθητικὰ ποιότητες καὶ πάθη. ἔστι δὲ τοιαῦτα—καὶ λευκότης καὶ μελανία—καὶ τὸ σῶμα λευκὸν (λέγεται) τῷ λευκότητι δεδέχθαι.—Λευκότης δὲ καὶ μελανία καὶ αἱ ἄλλαι χροιαὶ οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς εἰρημένους παθητικὰ ποιότητες λέγονται, ἀλλὰ τῷ αὐτὰς ἀπὸ πάθους γεγενῆσθαι. Ad quæ confer Simplicium fol. 66. Cæterum Syrianus in Aristotel. Metaphys. fol. 65. a. ed. lat. Venet. 1558.: “Notat namque Plotinus non esse ponendam ideam albedinis in intellectu. Non ergo, cujus est unus in multis conceptus, hujus idea est.” Alios ejusdem Syriani hujus generis locos adhibebimus infra ad Enn. V. lib. 9. p. 559. sqq.

LIB. VII.

P. 333, 7. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙ' ΟΛΩΝ ΚΡΑΣΕΩΣ] Liber tricesimus septimus (Porphy. de Vit. Plotin. c. 24. p. 142. Fabric.), sed recte a Porphyrio hoc loco positus, utpote argumento ad superiores

proxime accedens. *Mixtionis* autem et *temperationis* doctrina mature tractata est in Græcorum scholis philosophorum, ut qui philosophandi initium a quæstione de ortu et interitu rerum caperent, quacum illa altera conjunctissima est. Quapropter inde a Thalete usque *Mixtionem* *Temperacionemque* certatim investigarunt philosophi, quorum decreta reperiuntur apud Plutarchum, qui fertur, de Placc. Philoss. I. 17. p. 554. Wyttenb. et in Stobæi Eclogis I. 18. p. 368. sqq. Heer. Cf. etiam Empedoclea vers. 130. 133. et Sturz. p. 575. et Parmenidea (in Brandisii Commentt. Elcaticis) p. 129. Plotino tamen hanc rem attingendi ansam præbuisse videntur potissimum et Plato in Timæo p. 56. p. 71. sqq. Bekk. et Aristoteles et Stoici, et vero nec minus Sceptici. Ac primum Aristoteles in Topicis IV. 2. p. 323. Sylb. ita:—ἔτι, εἰ τὸ γένος εἰς τὸ εἶδος ἔθηκεν· οἶον τὴν σύναψιν, ὅπερ συνοχήν· ἢ τὴν μίξιν, ὅπερ κρᾶσιν· ἢ ὡς Πλάτων ὀρίζεται φορὰν, τὴν κατὰ τόπον κίνησιν· οὐ γὰρ ἀναγκαῖον τὴν σύναψιν συνοχήν εἶναι· ἀλλ' ἀνάπαλιν τὴν συνοχήν, σύναψιν· οὐ γὰρ πᾶν τὸ ἀπτόμενον συνέχεται, ἀλλὰ τὸ συνεχόμενον ἀπτεται. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων· οὔτε γὰρ ἢ μίξις ἅπασα, κρᾶσις. ἢ γὰρ τῶν ξηρῶν μίξις οὐκ ἔστι κρᾶσις. οὐδ' ἢ κατὰ τόπον μεταβολὴ πᾶσα φορὰ. Classicus vero Stagiritæ locus est de Generatione et Corrupt. I. 10. ubi (p. 32. Sylb.) distinguuntur hæc: σύνθεσις, αἰξησις, κρᾶσις, μίξις, subjiciturque hæc mixtionis definitio (p. 33.): ἢ δὲ μίξις τῶν μικτῶν ἀλλοιωθέντων ἔνωσις. Hujus vestigia deinde legerunt maxime Stoici, ita docentes (ut est apud Stobæum l. l.): Διαφέρειν παράθεσιν, μίξιν, κρᾶσιν, σύγχυσιν: “inter se differre appositionem, mixtionem, temperationem et confusionem.” *Appositionem* dicebant corporum ad superficies contactum, quemadmodum in acervis frumenti; *Mixtionem*, duorum vel plurium corporum per integra diffusionem, manentibus eorum qualitibus, ut in igne et ferro candente; *Temperacionem*, duorum vel plurium corporum mutuum sibi que respondentem extensionem, manentibus item eorum qualitibus; *Confusionem* denique, duarum vel plurium qualitatum corporearum transmutationem talem, ut novum inde gignatur, diversum ab illis qualitibus, ut in compositione unguentorum et pharmacorum. Hæc est summa disputatorum a

Stoicis apud Stobæum l. l. Ac medicamentorum modo facta mentio Galeni etiam me admonet; qui quidem cum in libris *περὶ κρᾶσεων*, tum *περὶ δυσκρᾶσίας* itemque in scripto de Platonis et Hippocratis Placitis haud pauca habet, quæ ad hanc Mixtionis Temperationisque doctrinam ejusque historiam pertinent. Chrysippus ita docebat, ut latius pateret *μίξις*, quam *κρᾶσις*: quam rationem sequitur etiam Sextus Empiricus. Etenim hic ita in Pyrrhon. Hypotyp. III. 6. §. 56. (quod caput *περὶ κρᾶσεως* inscribitur): *πῶς ἄρα καὶ γίνεσθαι φασὶ τὰ συγκρίματα ἐκ τῶν πρώτων στοιχείων, μήτε θίξεως καὶ ἀφῆς ὑπαρχούσης, μήτε κρᾶσεως ἢ μίξεως ὅλως.* Cf. *ibid.* §. 62. et de Chrysippi sententia vid. Alexandrum Aphrodisiensem *περὶ μίξεως* p. 141. Nam hic ipse philosophus, quem extremo loco appellavi, non modo librum *περὶ μίξεως* composuit, verum alterum etiam *περὶ κρᾶσεως καὶ ἀφῆσεως*. Vide Fabricii annot. ad Sexti l. l. p. 143. Recentiorum denique, inde a medio ævo usque ad superioris sæculi initium, de mitionibus placita qui discere cupiat, is consulat Morhofii Polyhistora lib. II. part. II. cap. 13. §. 6—10.

— 12. Οἱ μὲν γὰρ τῇ παραθέσει διδόντες—*ἐατέροι*] De appositione (*παραθέσει*) vivimus ad Inscript. hujus capituli. Tangit autem Anaxagoram et Democritum. Plutarch. de Placc. Philoss. I. 17, p. 554. Wyttenb.: *οἱ δὲ περὶ Ἀναξαγόραν καὶ Δημόκριτον, κατὰ παράθεσιν.* Stob. Eclogg. I. 18. p. 368. Heer.: *Ἀναξαγόρας τὰς κρᾶσεις κατὰ παράθεσιν γίνεσθαι τῶν στοιχείων.* Tangit etiam Sextus III. 62. p. 145.:—*εἰ μήτε κατὰ θίξιν παρατιθέμενα ἀλλήλοις τὰ καλούμενα στοιχεῖα—ποιητικὰ τῶν συγκραμάτων εἶναι δύναται κ. τ. λ.* Eadem habet Galenus, qui vulgo fertur, in Histor. Philos. c. 10. Fortasse respexit etiam Aristotelem Plotinus. Nam Stobæus p. 368. sq. *Ἀριστοτέλης καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ τὰ μὲν σώματά φασὶ θρυπτόμενα, καὶ τὰ μικρὰ μόρια παρατίθεσθαι ἀλλήλοις.*

— 15. Οἱ μὲν οὖν τὰς ποιότητας μόνας κινῶντες—*καὶ ἐπ' αὐτῶν*] Ad hæc cogita τῶν ὑλῶν ex precedenti tamen ἕλκον ἐκατέρου τοῦ σώματος. Hanc sententiam, sicut alias aliquot, tangit etiam Sextus III. 6. 57. p. 143. sqq. Insigniora apponam: τὰ κινῶμενα ἐξ οὐσίας καὶ ποιότητων συγκεῖσθαι φασιν. ἤτοι οὖν τὰς μὲν οὐσίας αὐτῶν

μίγνυσθαι φήσκει τις, τὰς δὲ ποιότητας μῆδαμῶς ἢ τὰς μὲν ποιότητας ἀναμίγνυσθαι, μηκέτι δὲ τὰς οὐσίας. ἢ μὴθ' ἕτερον ἀναμίγνυσθαι θατέρω, ἢ ἀμφοτέρα ἐνοῦσθαι ἀλλήλοις. Deinde, posteaquam omnes has sententias refellere studuit, ita suam rationem concludit: *εἰ δὲ οὔτε τῶν οὐσιῶν μόνων μίγνυμένων ἀλλήλαις, οὔτε τῶν ποιότητων μόνων, οὔτε ἀμφοτέρων, οὔτε οὐθετέρων, δύναται γίνεσθαι κρᾶσις· παρὰ δὲ ταῦτα οὐδὲν οἶόν τέ ἐστιν ἐπινοεῖν· ἀνεπινόητος ὁ τρόπος τῆς τε κρᾶσεως καὶ ὅλως τῆς μίξεως ἐστὶ.* Postremo addit: *ἀνεπινόητός ἐστι ἢ κατὰ τοὺς δοματικούς φυσιολογίας.* Haud dubie has Scepticorum negationes noverat Plotinus, cum denuo ad hunc lapidem movendum se converteret.

p. 334, 12. Οἱ δ' αὖ οἱ τὴν δι' ὅλων κρᾶσιν εἰσάγοντες] In his Zeno fuit Stoicus. Stob. Eclogg. I. p. 370—372. Ζήνων δὲ οὕτως ἀποφαίνεται διαβρήδην.—*τὴν δὲ μίξιν κρᾶσιν γίνεσθαι τῇ εἰς ἀλλήλα τῶν στοιχείων μεταβολῇ, σώματος ὅλου δι' ὅλου ἕτερον τινὸς διερχομένου.*

— 14. τοὺς ἰδρώτας οὐ τοῦ σώματος τομὰς ποιεῖν οὐδ' αὖ κατατετρήσθαι κ. τ. λ.] Huc facit locus Plutarchi Symposiace. VI. 3. 2. p. 689. p. 830. sq. Wyttenb.: *καὶ γὰρ εἰ τοῖς πόροις τούτοις, ἔφην, ὧν ἔνιοι περιέχονται καὶ ἀγαπῶσι, κατατρήσειέ τις τὴν σάρκα, πλαδαρὰν καὶ τρομώδη καὶ σαθρὰν ποιήσας, τόγε μὴ ταῦτα (leg. ταυτά) τοῦ σώματος μόρια τὸ ποτὸν προσδέχεσθαι καὶ τὸ σίτιον, ἀλλ' ὥσπερ ἦθμοις καταρρέεισθαι καὶ ἀποκρίνεσθαι, κομιδὴ πλασματώδες καὶ ἀλλόκοτον· αὕτη γὰρ ἢ πρὸς τὸ ὑγρὸν ἀνάμειξις θρύπτουσα τὰ σιτία, καὶ συνεργὰ λαμβάνουσα τὸ θερμὸν τὸ ἐντὸς, καὶ τὸ πνεῦμα, πάντων ὀργάνων ἀκριβέστατα πάσαις τομαῖς καὶ διαιρέσεσι λεπτύνει τὴν τροφήν.* Proxima Plotini, si in textu nostro persanata sunt, ita accipienda sunt, ut accepit Ficinus, et verba τὸ ὑγρὸν δεύοντα αὐτὰ explicanda: humorem in se recipiunt. Fortasse tamen Plotinus scripserat: τὸ ὑγρὸν δι' ὅλου δεῦον αὐτὰ καὶ διαρρεῖν ἐπὶ θάτερα, delete τὸ ὑγρὸν secundo loco. Quod ad hunc locum Ficinus exemplum laminarum eburnearum cornearumque itemque membranarum, per quas oleum penetret, posuit, non ineptum est; sed fortasse cogitavit Plotinus, cum ἐπὶ τεχνιητῶν scriberet, illos ἐλεφάντου μαλακτῆρας, qui zytho hordeaceo et mandragora ebur molliabant. Plutarchus de Vitiositate ad Infelicit. sufficiente p. 499. e. p. 9.

Wytt. καὶ τὸν ἐλέφαντα τῷ ζύθει μαλακὸν γενόμενον καὶ χαλῶντα κάμπτουσι καὶ διασχηματίζουσι. Cf. Dioscorid. IV. 46.

p. 335, 3. Τὰς—αὔξας—τὴν—αὔξην] Hanc formam a Platone mutuatus est in Theæteto p. 173. a. p. 388. Heindf. qui, præeunte Ruhnenio alios ejus formæ imitatores indicat. De accentu vid. Anecdota Græca Bekkeri p. 464. et p. 1347. et cf. Nostr. IV. 7. 5. V. 1. 4. (ubi vulgo αὔξειν) et VI. 3. 13.

p. 336, 12. διὰ τοῦ ἐρίου ῥέη τὸ ὕδωρ] Hunc locum si noverant Critici, poterant conjecturis supersedere in his Platonis in Symposio p. 175. p. 375. Bekk.—ὅτι Εὐδὸς ἐχοι, φάσαι, (Σωκράτη) ὦ Ἀγάθων, εἰ τοιοῦτον εἶη ἢ σοφία, ὥστ' ἐκ τοῦ πληρεστέρου εἰς τὸν κενώτερον ῥεῖν ἡμῶν, ἐὰν ἀπώμεθα ἀλλήλων, ὥσπερ τὸ ἐν ταῖς κύλιξι ὕδωρ τὸ διὰ τοῦ ἐρίου ῥεόν ἐκ τῆς πληρεστέρας εἰς τὴν κενωτέραν κ. τ. λ. ubi Sydenhamus tamen et Wolfius, et qui nuper hunc secuti sunt vulgatam sunt tuiti; neque in Platonicis MSS. magis dissensio, quam in Plotinianis. Sed quoniam in hunc locum Platonis incidimus: lege mihi contra hæc in Theage p. 130. p. 279. Bekk., ubi Aristides et alia narrat, quando et quomodo ipse a Socrate plurimum profecerit, et vero hæc ipsa: πολὺ δὲ μάλιστα καὶ πλείστον ἐπέδιδουν, ὅποτε παρ' αὐτόν σε (Socratem dicit) καθοίμην ἐχόμενος καὶ ἀπτόμενος. Atque ista scilicet Socrates non minus tanquam suam ipse sententiam eloquitur—; igitur ista mihi legito, et cum his Convivii verbis componito. Quid quæris? Theagem fecit Alexandrinæ familiæ philosophus, neque vero primarius aliquis, velut Plotinus, sed ex secundariis illis, qui vim divinam per contactus tradi posse opinabantur, et in verbis orationisque genere Platonem feliciter imitabantur, quam in decretis ac sententiis. Primæ autem ætatis Alexandrinum suspicor, et qui aliquot seculis præverterit Plutarchum.

p. 337, 2. Εἰ δὲ πανταχοῦ ἢ ὕλη μετὰ τῆς ποιότητος κ. τ. λ.] Hoc loco Plotinus rursum Scepticorum disputata respicere videtur. Nam Sextus p. 144. ita: εἰ δὲ τὰς ποιότητας μίγνυσθαι λέγοις, τὰς δὲ οὐσίας μηδαμῶς, ἀδύνατα λέξει. ἢ γὰρ τῶν ποιότητων ὑπόστασις ἐν ταῖς οὐσίαις ἐστί. διόπερ γελοῖον ἂν εἶη λέγειν, ὡς οἱ μὲν ποιότητες χωρισθεῖσαι τῶν οὐσιῶν [καὶ delendum videtur] ἰδία

μίγνυνται πον ἀλλήλαις, ἄποτοι δὲ αἱ οὐσίαι χωρὶς ὑπολείπονται. λείπεται λέγειν, ὅτι καὶ αἱ ποιότητες τῶν κερναμένων καὶ αἱ οὐσίαι χωροῦσι δι' ἀλλήλων καὶ μίγνυμεναι τὴν κρᾶσιν ἀποτελοῦσιν· ὁ τῶν προειρημένων ἐστὶν (fortasse ἐτι) ἀποπώτερον. ἀδύνατος γὰρ ἐστὶν ἢ τοιαύτη κρᾶσις. Quod probare studet exemplo, si quis decem cotylis aquæ unam succi cicutæ cotylam admisceat.

— 15. ἢ ὅτι ἀσώματοι (αἱ ποιότητες) τῆς ὕλης ἀσώματου οὐσης] Cf. infra cap. 3. G. δεῖ τὸν λόγον τοῦτον—μὴ τὴν ὕλην συμπεριελιφέναι. Stobæus Eclog. I. p. 370.: τοὺς ἀσώματος λόγους οὔτινές εἰσι λόγοι συγκρίνασθαι. Heerenius hæc Aristoteli attribui miratus nec in eo, nec in ejus interprete Alexandro Aphrodisiensis. λόγων ἀσωμάτων mentionem reperiri monet. Idem verba εἴτινες (ita dedit ex Cod. A. pro οὔτινες) εἰσι λόγοι glossatori deberi existimat, ideoque uncinis inclusit. Equidem cum hoc fragmentum in loco περὶ κρᾶσεως καὶ μίξεως apud Stobæum exstet, et cum Plotinianis sententiis hic prolatis congruant, male Aristoteleis adjecta esse crediderim. Ac si hariolari liceat, totus locus ita constituendus: παρατίθεσθαι ἀλλήλοις· (Hisce verbis desinit excerptum ex Aristotelis scripto) Τοὺς δ' ἀσώματος λόγους εἰσὶν οὔτινες λέγουσι συγκρίνασθαι.

LIB. VIII.

P. 343, 7. ΠΕΡΙ ΟΡΑΣΕΩΣ κ. τ. λ.] Tricesimus quintus secundum temporis ordinem quo scripti sunt Plotiniani libri. Apud Porphyrium autem in editione vitæ Plotini desunt verba περὶ ὁράσεως ἢ (vid. cap. 24. p. 142. ibiq. Fabric.) Quo vero conjunctio hujus libri cum proxime præcedenti intelligatur, apponam locum Plutarchi in Symposiacc. I. 8. 4. p. 626. C. p. 532. Wytt.: ἡμεῖς δὲ τὴν Πλατωνικὴν, φυλάξαντες ἀρχὴν, λέγομεν ὅτι πνεῦμα τῶν ὀμμάτων αὐγοειδὲς ἐκπίπτου ἀνακίρναται τῷ περὶ τὰ σώματα φωτὶ, καὶ λαμβάνει σύμπηξιν, ὥστε ἐν ἐξ ἀμφοῖν σῶμα διόλου συμπαθὲς γενέσθαι· κεράννυνται δὲ ἕτερον ἐτέρω συμμετρίας λόγῳ τε καὶ ποσότητος· οὐ γὰρ ἀναιρεθῆναι δεῖ θάτερον ὑπὸ θατέρου κρατηθὲν ἀλλ' ἀπ' ἀμφοῖν ἐς τι μέσον ἀρμονία καὶ κοινωνία συναχθέντων μίαν δύναμιν ἀποτελεῖσθαι. “Nos autem Platonicum secuti principium dicemus, spiritum lucis similem ex oculis excidere, et cum luce quæ circa corpus est, commisceri, ac cum ea

concreescere, ut ex ambobus unum fiat corpus consentiens. Porro *mixtio* ea fit unius cum altero, ratione proportionis cujusdam ac certæ quantitatis: non enim debet alterum ab altero superatum aboleri, sed ex ambobus in medium quoddam harmonia et communione redactis una vis confici.” Hinc patet, ex Platoniorum doctrina, hunc locum de *Visu* pertinere ad locum de *Mixtione* ac *Temperatione*. Dicitur hic, lucis ex oculis emissæ cum cognato aëre concursus *Πλατωνική συναύγεια*, teste Plutarcho, qui fertur, de *Placc. Philoss.* IV. 13. p. 634. Wyt. Vid. etiam Nemesium de *Nat. Hom.* cap. VII. p. 180. ed. Matth. et cf. Schneideri *Animadverss. Germanice scriptas ad Eclogas Physicas* p. 188. sq. et p. 246. Uterque autem, et Plutarchus l. l. de *Placitt.* et Nemesius, et vero Aristoteles de *Sensib.* c. 2. p. 3. sq. *Sylb. de Anima* II. 7. p. 34. sqq. in *Problematt.* XV. 5. p. 118. sq. et XXXI. p. 222. sqq. Theophrastus de *Sensibb.* p. 18. sq. p. 548. sqq. ed. Schneider. Galenus cum in *Fragmentis de Platonis Timæo* Tom. V. p. 275. sqq. ed. Charter. tum libro X. de usu partium corporis humani p. 273. sqq. Basil. Sextus Empir. in *Pyrrhon. Hypotyp.* I. 14. p. 13. sqq. Fabricii. Euclides aliique, qui *Optica*, *Catoptrica*, *Dioptrica* composuerunt; *Diog. Laërt.* X. 48—51. Cf. Ign. Rossi *Comm. Laërt.* p. 262.) Stobæus in *Eclogis Physicis* I. 56. p. 1110. sqq. Heer. Nicephorus Blemmides in *Epitome Physica* c. XXI. p. 155. sqq. ed. Wegelin; e Latinis autem Lucretius IV. 380. sqq. Cicero in *Acadd.* IV. (II.) 25. 79. sqq. p. 145. sqq. Goerenz. et de *N. D.* I. 43. et II. 30. Seneca in *Naturr. Quæst.* I. 7. Plinius *H. N.* VII. 2. XXXVII. 5. et passim; Macrobius in *Saturnall.* VII. 14. Vincentius denique Bellovacensis in *Speculo Naturali* II. 77. et XXV. 25.—hi igitur omnes doctrinam de *Visu* partim ipsi illustrare studuerunt, partim quæ a *Physicis* deinceps inde a *Pythagora* ea de re pronuntiata erant enarrarunt et ex parte dijudicarunt. Ipsius vero Platonis locos quod attinet, ii duplicis generis sunt: alteri, in quibus de *Visu* universo suam sententiam exponit, alteri, ubi sigillatim hanc propositionem attingit: *parva videri quæ procul sint*. Atque illi priores loci sunt potissimum in *Timæo* p. 45. a. p. 50. sqq. Bekk. et p. 67. p. 93. sq. Bekk., quibus adhi-

bendi sunt præter Galeni, Plutarchi *Stobæique* l. l. Alcinous de *Doctrina Platonis* cap. XVIII. p. 497. et Chalcidius in *Timæum* p. 329. sqq. [p. 363. sqq. ed. Fabric.] Alteram rem sæpiuscule adhibet et ad propositam quæstionem varie accommodat. Locos indicabimus: de *Republ.* X. 602. p. 480. Bekk. ταυτόν που ἡμῖν μέγεθος ἐγγύθεν τε καὶ πόρρωθεν διὰ τῆς ὄψεως οὐκ ἴσον φαίνεται. *Phileb.* p. 42. A. p. 198. Bekk. ἐν μὲν ὄψει τὸ πόρρωθεν καὶ ἐγγύθεν ὄραῦ τὰ μεγέθη τὴν ἀλήθειαν ἀφανίζει. *Protagor.* p. 356. C. p. 237. Bekk. φαίνεται ἡμῖν τῇ ὄψει τὰ αὐτὰ μεγέθη ἐγγύθεν μὲν μείζω, πόρρωθεν δὲ ἐλάττω, ἢ οὐ; Cf. etiam *Phædon.* p. 102. a. sqq. et præsertim memorabilem disputationem in *Sophista* p. 235. sq. p. 167. sqq. Bekk. Chalcidius autem l. l. p. 330. sq. hæc ipsa quoque attingit, ita scribens: “Quodque omnis natura modo mensuraque moveatur, spatii quoque magnitudinisque commodum esse: eaque, quæ neque valde applicata visui, nec nimium distantia, visibilia clare videri. Certe conum ipsum, pro modo mensuraque intentionis augeri, et prout basis ejus vel directa vel inflexa erit, incidetque in contemplabilem speciem, ita apparebunt, quæ videntur. Oneraria quippe navis eminus visa perexigua apparet, nec se per omnia navis membra fundente spiritu. Turris item quadrata rotunditatem simulat cylindri, atque etiam ex obliquo visa porticus in exile deficit, oculorum depravatione. Sic etiam stellarum ignis exiguus apparet, atque ipse sol, multis partibus, quam terra, major, intra bipedalis diametri ambitum cernitur.” Hæc ex asse congruunt cum *Euclideis* in *Opticis* et cum iis, quæ *Heliodorus* disputat *Larisseus* initio libri secundi. Locum suppeditat *Schneiderus* in *Animadverss. Germann.* in *Eclogas Physicas* p. 215. sq.

— 11. ὅτι συναυρεῖσθαι — ἐθέλει — τὸ φῶς] Non vitupero, in *Plotino* certe, quod *Ficinus* vertit *desiderat*, sed, ut in re inanimata, proprie h. l. est idem, quod *μέλλει* et *Futuri* periphrastici vim habet, nisi hic malueris *solet*. De illo usu exposuit *Coray* ad *Isocratis orat. περὶ τῆς ἀντιδόσεως* p. 244. sq. *Schweighæus.* *Lex. Herodot.* p. 182. et de reliquo usu elegantiori verbi *θέλει* *Hoogev.* et *Zeun.* ad *Viger.* V. 8. 10. *Wyttenbach.* ad *Platon. Phædon.* p. 272. *Ast.* ad

Phædr. p. 235. et ad Remp. p. 443. et p. 548.

p. 343. 16. ἐν διεξόδῳ καὶ ἐπελεύσει] Correxī versionem Ficini, qui ceteroqui bene adjecit: *gradatim facta*. Herodot. II. 24. διέξοδος ἡλίου, cursus solis, sed idem tralate III. 156. VII. 234. αἱ διέξοδοι τῶν βουλευμάτων, viæ ac rationes consiliorum: cf. Schweigh. Lex. Herodot. p. 166. Sæpe autem usurpat Noster hoc vocabulum. Vid. III. 7. 10. III. 8. 8. IV. 3. 12. IV. 4. 1. IV. 4. 8. V. 3. 7. III. 7. 12. διέξοδος αἰδίου, IV. 4. 35. διέξοδος τῆς ζωῆς. Cf. Plutarch. Sept. Sapp. Conviv. p. 158. D. βίος διαγωγή τις ἐστὶν ἀνθρώπου πράξεων ἔχουσα διέξοδον: et βίου διεξαγωγή, vitæ transactio, Hierocl. ap. Stob. p. 414. sq. Consule Wyttenb. ad Plutarchi l. l. p. 973. ed. Oxon. min. qui ita: “διέξοδος est tractatio vitæ, actionis, doctrinæ. Est etiam *in docendo continua oratio*.” Proclus in Alcib. prior. p. 248. sq. ed. nostr. Francof. de animæ viribus: — καὶ τὴν τελειότητα αὐτῶν οὐκ οὔσαν αἰώνιον οὐδ’ ὁμοῦ πᾶσαν ἐστῶσαν, ἀλλὰ κατὰ χρόνον ἀνελλισομένην, καὶ ἐν διεξόδοις ὑφεστηκῦναι, ubi quæ in anima insunt qualitates, partes, vires, *non simul et momento temporis, sed deinceps et per gradus* se explicare dicuntur; quem locum hic adhibendum censui, quia διέξοδος ibi de *tempore* dicitur, uti nostro loco de *spatio*. Ibidem laudavi locum classicum Plotini III. 8. 8. p. 351. A. (unde nunc teneamus hæc: τῇ διεξόδῳ οὐ διεξιούσῃ ἀλλὰ τῇ διεξελθούσῃ) et insuper Clement. Alex. Protrept. IV. 25. et Iamblich. Protrept. p. 96.

p. 346. 1. τὸ δὲ κατὰ τὰς τῆς ὄψεως γωνίας κ. τ. λ.] Sicut Aristoteles de Sensu et Sensili c. 2. Platonis *συναύγειαν*, sive concursum radiorum ex oculis exeuntium cum radiis lucis, refutare studet. (ἄλογον δὲ ὄλως τὸ ἐξιόντι τινὶ τὴν ὄψιν ὄρῃν καὶ ἀποτείνεσθαι μέχρι τῶν ἀστρῶν ἢ μέχρι τινὸς ἐξιοῦσαν συμφύεσθαι): ita hoc loco Plotinus Aristoteli obloqui videtur. Lege enim, quæ Stagiritæ de angulis, γωνίαις, et eorum vi in videndi actione disputat Problem. XV. præsertim §. 5, et confer Schneideri Animadversiones vernacula scriptas in Eclogas Physicas p. 208. (cf. 206.) et p. 217. sq.

— 9. εἰ δὲ δὴ καὶ ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ θεωροῖ] Hæc admonent commenti Democritei de formica vel in cælo nobis conspicua, quod refutat Aristoteles de Anima II. 7. οὐ γὰρ καλῶς τοῦτο λέγει Δημό-

κριτος οἰόμενος, εἰ γένοιτο κενὸν τὸ μεταξὺ, ὄρασθαι ἀκριβῶς, καὶ εἰ μύρμηξ ἐν τῷ οὐρανῷ εἴη. τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἀδύνατον κ. τ. λ. Formica ob parvitem in proverbium cesserat. Lucianus Epist. Saturnall. 19. p. 401. sq. ed. Wetst.: ὡς δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἢ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία φησὶ i. e. de rebus maxime inæqualibus, ubi antea priore etiam loco perperam legebatur ἡ. Unde Erasmus in Adagg. in *formica camelus* p. 187. minus recte explicat. Jensii emendationem conformat Συναγωγή λεξ. χρῆσ. ἐκ τῶν τοῦ Λουκιανοῦ in Bachmanni Anecdott. Grr. II. p. 346. De καμήλω magnitudinis tessera vid. interpr. ad Evang. Marc. X. 25. et Luc. XVIII. 25. in his Valckenaer. in Scholio I. p. 243. sq.

LIB. IX.

P. 358, 7. ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΝΩΣΤΙΚΟΥΣ.] Non modo h. l. variant libri MSS. sed etiam in Porphyrii Vita Plotini, ubi hujus libri mentio, idque pluribus locis, cap. 5, cap. 15, cap. 24, et illo quidem loco editio Basil. et ceteri Codd. habent: πρὸς τοὺς κακὸν τὸν δημιουργὸν τοῦ κόσμου καὶ τὸν κόσμον εἶναι λέγοντας: bini autem libri: πρὸς τοὺς γνωστούς. Denique in indiculo librorum Plotinianorum, quem ad calcem illius vitæ repetunt Codd. Marcc. A. B. C., πρὸς τοὺς γνωστούς habet A., περὶ τοὺς γνωστικούς, B., πρὸς τοὺς γνωστικούς, C. Primam lectionem quod attinet, nemo, opinor, reapse γνωστούς h. l. cogitabit, i. e. φίλους, *amicos, familiares*, (Suid. I. p. 489. Kuster.) nec magis tentabit γνώστας, i. e. μάντις, *ariolos, vates* (Biel. Thes. Vet. T. I. p. 335. cf. Scholion. Paris. ap. Boissonad. in Eunap. p. 445.): sed potius persuaderi sibi patietur γνωστούς, uti sexcenties fit, ex unica omissa lineola (*γνωστώνς*) adeoque male explicato scribendi compendio nobis obtrusum esse pro germano γνωστικούς. Magis nos advertere debet, quod in cod. Marc. Venet. A. Monacensi C. supra lineam legitur ὅτι γνωστοὶ (leg. γνωστικοὶ) λέγονται καὶ οἱ Χριστιανοί, præsertim ubi primam γνώσεως, tanquam *veræ intelligentiæ*, vim reputamus, unde universe γνωστικός explicatur ὁ τῇ ἀληθείᾳ ποιηθεὶς τέλειος (Zonar. Lex. Gr. p. 443.) qua sententia Clemens Alexandrinus quoties γνωστικούς usurpet, nemo est, qui nesciat. Et fuere viri docti, qui et alibi et hoc libro *Christianos* a Plo-

tino impugnari opinarentur. In alia omnia abiit Ficinus, qui in commentario in hunc librum Plotinum a Christiana lege non alienum fuisse vel inde intelligi posse arbitratur, quod Ammonii *semper Christiani* discipulus fuerit, et Origenis *Christianissimi* semper amicus (p. 191. et cf. p. 196. cd. Basil.) Confundit Marsilius Origenem ecclesie patrem, cum Platónico Origene Plotini condiscipulo Ammonius autem Saccas an unquam Christianus fuerit, quæritur. Qua de re supra monuimus ad Porphyrium de Vita Plotini c. 3. p. 96. Fabr., quæ h. l. repetere non attinet. Ipse vero Plotinus non magis *Gnosticos* appellat, quam *Christianos*. Eustochius, quem in sua operum Plotinianorum recensione huic libro titulum indiderit, nescimus, fortasse longiorem illum, quem supra ex aliquot Codicibus memoravimus: *πρὸς τοὺς κακὸν τὸν Δημιουργὸν—λέγοντας*: brevior hic, et qui in plurimis libris servatur: *πρὸς τοὺς γνωστικούς*, debetur Porphyrio. Cujus rei causas ipse explicat de Vita Plotini c. 16. p. 118. sq. Fabric. loco classico, unde insigniora apponamus: *Γεγόνασι δὲ κατ' αὐτὸν τῶν Χριστιανῶν πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, αἰρετικοὶ δὲ ἐκ τῆς παλαιᾶς φιλοσοφίας ἀνηγγμένοι, οἱ περὶ τὸν Ἀδελφίον—πολλοὺς ἐξηπάτουσαν καὶ αὐτοὶ ἡπατημένοι, ὡς δὴ τοῦ Πλάτωνος εἰς τὸ βάθος τῆς νοητῆς οὐσίας οὐ πελάσαντος. ὅθεν αὐτὸς μὲν πολλοὺς ἐλέγχους ποιούμενος ἐν ταῖς συνουσίαις, γράψας καὶ βιβλίον, ὅπερ πρὸς τοὺς γνωστικούς ἐπεγράψαμεν, ἡμῖν τὰ λοιπὰ κρίνειν καταλέλοιπε.* “ Erant Christiani eo tempore multi tum alii tum ex antiqua philosophia egressi hæretici Adelphiî sectatores et deceperunt multos, et ipsi decepti jam fuerant: asserentes Platonem intelligibilis essentiae profundum minime penetrasse. Quam ob rem Plotinus multas in disputationibus suis in eos argumentationes intulit, scripsitque contra eos librum, quem contra *Gnosticos* nos *inscripsimus*, nobisque reliqua discutere et judicare commisit.” Jam si quæras, utrum recte hunc titulum librefecerit Porphyrius, nec ne: recte eum fecisse optimaque fide egisse, dubitari nos non patitur ejus discipuli in magistrum pietas, nec magis dubitabimus familiari in sermone sæpius inter eos *Gnosticorum* mentionem fuisse factam; et vero ipse Plotinus capite sexto libri sui plane cum Porphyrio l. l. consentit scribens p. 203. F. ὅλως γὰρ αὐτοῖς τὰ

μὲν παρὰ τοῦ Πλάτωνος εἴληπται, τὰ δὲ, ὅσα καινοτομοῦσιν, ἵνα ἰδίαν φιλοσοφίαν θῶνται, ἔξω τῆς ἀληθείας εἴρηται. Hæc nemo tam cæcus est, quia videat, non *in Christianos* dici potuisse, sed *in Gnosticos*, eos potissimum, qui cum a Platone plurimum profecerant, hujus philosophi decreta ad suam rationem detorquebant. Atque cum quæstio *de origine mali* in hoc libro primarium locum occupet; supra jam intelleximus eam quæstionem ab *hæreticis* potissimum agitatam fuisse. Vide finem Annotationis nostræ in Inscriptionem Ennead. I. 8. p. 72. Cæterum illud propterea non negaverim, Porphyrium et fortasse etiam Amelium aliosque in suis libris adversus *Gnosticos* etiam *Christianos* sæpe complexos esse, et multa inimico in Christianam religionem animo disputasse. *Plotinum autem teneamus in hoc certe libro non tam adversus Christianos militare, quam adversus Gnosticos.* Restat ut dispiciamus, quam potissimum *Gnosticorum* familiam tangere videatur Lycopolites philosophus. Ac nemo ignorat Gnosin horum hæreticorum variis e fontibus manasse, in eaque conflatas fuisse Indicas, Persicas, Judaicas, Platonicas, Christianas denique doctrinas. Nec Manichæorum ratio et secta a *Gnosticis* separanda est. Manichæorum autem placita ad vivum cognoscimus ex formula execrationis eorum, qui ad catholicam doctrinam redirent ap. Jac. Tollium in Insign. Itinerarii Ital. Tom. I. p. 134. *Ἀναθεματίζω τοὺς τὸν Ζαράδαν, καὶ Βουδᾶν, καὶ τὸν Χριστὸν, καὶ τὸν Μανιχαῖον, καὶ τὸν ἥλιον ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι λέγοντας.* Eo enim redibat horum doctrina, ut Christum pariter atque Buddham, Zoroastrem Manetemque quodammodo pro solis filiis sive pro iis haberet, in quibus vis solis atque majestas se miro quodam modo conspicuam reddidisset. De Buddha tenendus est hic locus Clementis Alex. Stromm. I. p. 359. Potteri: *εἰσὶ δὲ τῶν Ἰνδῶν οἱ τοῖς Βούττα πειθόμενοι παραγέλμασιν. ὃν δι' ὑπερβολὴν σεμνότητος εἰς (vel ὡς) θεὸν τετιμήκασι.* Et principes Manichæorum hoc jaetabant, Seythianus se Patrem esse, Buddhas sive Terebinthus (Τερέβινθος) se filium Dei ex virgine progenitum, Manes denique se Paracletum (παράκλητον) sive Spiritum Sanctum esse. (Photius adversus Manichæos lib. I. p. 47. in Wolfii Anecd. Grr. I.) Indici Buddhæ reli-

giones et ipse attigi in Symbolica et Mythologia I. p. 577. ed. alt. (cf. *Guigniaut Religions de l'Antiquité* I. p. 288. sqq.) et vero nuper Buddhæ et Buddhistarum rebus ex orientalium scriptorum monumentis plurimum lucis attulit doctissimus *Abel-Rémusat* in *Mélanges Asiatiques*. Paris. 1825. p. 100—151. Quod vero *Neander*, vir clarissimus, negat Manichæos orientalis philosophiæ decreta Platonice cum placitis commiscuisse, (vid. ej. *Allgemeine Geschichte der Christlichen Religion und Kirche* I. 2. p. 813,) possit quispiam huic sententiæ opponere Photii libro laudato p. 38. sq. verba, memorantis Scythianum Manichæorum principem et Alexandria habitasse (ubi Platonice philosophiam viguisse novimus) et ex Aristotelicis libris profecisse eorumque sententiam corrupisse (ὁδτος ἐκ τῶν Ἀριστοτελικῶν παρακουσμάτων ἐντριβῆς τὴν γλῶσσαν γεγούως κ. τ. λ.). At vero constat inter omnes quam multa falsa occidentales Græcique scriptores, maxime posteriores, de Manichæis prodiderint; ac proinde præstat orientales fontes sectari, quorum copia suppetit apud *Hydum* de Religione vett. Persarum p. 276. *Herbelotium* in *Bibliothèque Orientale* I. p. 549—551. ed. Hag. Comit. et *Silvestre de Sacy* in *Mémoires sur diverses antiquités de la Perse* p. 42. sqq. cf. etiam *Is. Jac. Schmidt*, *Heber die Verwandtschaft der grostischtheosophischen Lehren mit den Religions-Systemen des Orients, sorzuglich dem Buddhismus*. Leipz. 1828: unde hæc pro certis colligere possumus, primum Manetis placita præceptaque mixta fuisse e Zoroasticis Magorum decretis et doctrinis Christianorum; alterum: primum fuisse in ea doctrina placitum duorum principiorum, Dei et Materiæ. Hanc posteriorem Manichæorum sententiam attigit etiam *Nicolaus Methonensis* in *Refutatione Institutionis Theol. Procli*, nuper admodum a *Voemelio* meo edita p. 72. Jam ut illud ponam, cujus causa hæc de Manichæis adumbrata sunt, licet *Porphyrius* loco classico supra laudato nullius nomen apposuerit, qui in Manichæis diserte enumeretur: tamen cum idem ibidem eos Gnosticos dicat Zoroastris ἀποκαλύψεις secum tulisse, Plotinus autem ipse eo tempore hunc suum librum composuerit, quo Manichæi jam in Romano orbe evaluarant (qua de re cf. *Heynii* *Comment. de Alexandro*

Severo religiones miscellas probante; et sex excursus ei Commentationi additos in *Opusculis*. *Acadd.* Vol. VI. p. 169—281.) inque eodem libro multa de duobus Principiis disputet: quidem non negaverim, eum etiam de Manichæis cogitasse, cum argumenta sua in hujus libri formam redigeret. Gnostici varie a variis dividuntur, præsertim ex quo nuper viri docti per Germaniam accuratius in eorum hæreticorum placita inquisiverunt. Vid. *Ferd. Christ. Baueri* *Comment. I. de Gnosticorum Christianismo Ideali*, *Tubingæ* 1827. p. 33. sqq. qui sic doctus ipse tria sibi informavit Gnosticorum genera: “1. Eos, in quibus mixtus Christianismo Ethnicismus ita prævaluit, ut Christianismo etiam vix locum daret; quo ex genere fuere *Simon* et *Simoniani* *Ophitæ* et *Manichæi* a Gnosticis nequam separandi. 2. Eos, qui arctiorem intercedere statuerunt inter *Judaismum* et *Christianismum* necessitudinem, velut *Basilides*, *Valentinus*, *Bardesanes* aliique. 3. Eos, qui *Christianismum* ita extollerent, ut *Judaismo* ex adverso videretur oppositus, qua in re singularem fuisse *Marcionem* novimus.” De Manichæis vidimus. Quod si vero quærimus, quos ex reliquis Gnosticis præcipue hoc libro tetigerit Plotinus: singularia quædam placita pensanda sunt. In quibus primum est illud, quod eos dicit introducere transmigrations (*παροικήσεις* cap. 6. init.) quod *Valentinianorum* decretum fuisse docemur ab *Irenæo* lib. I. c. 7. cum multa dicerent de transmigrandi officio animisque ad altiora transferendis; alterum quod *μετενσωμάτωσι* a *Platone* sumptam inculcasse dicuntur (*Plotin. ibid.*) Jam audi mihi *Origenem* in *Epist. ad Romm.* Vol. IV. p. 549. ed. *Ruzæi*: “Sed hæc *Basilides* non advertens de lege naturali debere intelligi, ad ineptas et impias fabulas sermonem Apostolicum (*Rom. VII. 9.*) traxit et in *μετενσωματώσεως* dogma, id est, quod animæ in alia atque alia corpora transfundantur, ex hoc Apostolico dicto conatur adstruere.” Nec minus idem *Basilides* hujusque sectatores in suis disputationibus frequentabant ἀντιτύπους sive imagines vitæ inferioris, repercussæ ex vita suprema sive ex primo octonario (ἐκ τῆς πρώτης ὀγδοάδος. *Irenæus* I. 24. II. 16. *Clemens Alex. Stromm.* IV. p. 637. *Potteri.*) Jam vero cum *Ophitarum* ratio *Valenti-*

nianorum rationi per fuerit similis, fortasse haud vana conjectura est, si hos quoque hinc inde a Plotino impugnatos arbitreris. *Basilidianos* autem et *Valentinianos* itemque *Ophitas* hoc magis nosse poterat Ægyptius Philosophus, quod hi quidem in Ægypto existerant, et quidem diu ante Plotini ætatem. Basilides autem atque Valentinus sæculo uno maturius Alexandriae erant exorti, quam ipse in hac urbe Ammonio Saccæ operam dederat. Est autem hic liber secundum ordinem omnium Plotini librorum tricesimus et tertius. Vid. Porphy. de Vita Plotini c. 5. p. 102. ed. Fabric. et c. 24. p. 142. Anglice vertit hunc librum Plotini *Thom. Taylor in Select Works of Plotinus*, p. 64. sqq.

Atque ex his, quæ in hac parva præparatione ad hunc librum disputavi, vel potius adumbravi, eruditus lector intelliget, quatenus facere possim cum cl. *Mattero* qui in egregio opere: *Histoire Critique du Gnosticisme*, Paris 1828. T. I. p. 55. ita iudicat: “C'est ce qui nous explique, par exemple, la position de Plotin, qui est plein d'idées analogues à celles des Gnostiques, et qui les réfute cependant dans un traité particulier, par ce qu'il est l'ennemi de tout ce qui tient au Christianisme.” Quod ille iudicium confirmare studet T. II. p. 460. sqq. addens:—“*Ammonius*, qui a partagé en quelque sorte la singulière destinée de Constantin le Grand, d'être vénéré de deux parties contraires (de Chrétiens et de Payens) paraît avoir imprimé à ses disciples d'Alexandrie une antipathie profonde pour les Gnostiques. Il est vrai, que l'histoire, qui a conservé si peu de faits sur Ammonius, n'en rapporte aucun, qui pût attester cette direction; mais la direction elle-même existe, elle se manifeste dans le plus illustre des élèves d'Ammonius, dans Plotin, dont l'âme tendre et mystique n'eût guère conçu cette passion d'elle-même, et qui eût d'ailleurs moins d'occasions que son maître de se rencontrer avec les Gnostiques.” Idem p. 462: “C'est là cet écrit, que trouva Porphyre parmi les autres manuscrits de Plotin, qu'il arrangea et corrigea, sans doute, comme les autres, et qu'il intitula *CONTRE LES GNOSTIQUES* (κατὰ τῶν Γνωστικῶν. Debebat scribere: πρὸς τοὺς Γνωστικούς.) Comme le seul monument, qui se soit conservé de la polémique des Platoniciens et des Gno-

stiques, il est sans doute très-curieux: mais il est loin de valoir les traités des *Irenée*, des *Clement d'Alexandrie*, ou des *Tertullien contre le Gnosticisme*. Il n'expose guère la doctrine qu'il réfute; il la suppose si présente aux esprits, qu'il l'attaque, pour ainsi dire, sans la reconnaître.”

Denique p. 464. sqq. *Matterus* pronuntiat in hac causa Plotinum acutius verum vidisse, quam Gnosticos (p. 466. et en général son mysticisme, nous le disons sans aucune réserve, est souvent supérieur à celui de la Gnose.) Quod exemplis adponendis commonstrare studet doctissimus scriptor, ita tamen, ut sententiam ipse suam hoc pacto circumscribat (p. 467.): “Mais encore faut-il se rappeler, que nous ne connaissons plus la Gnose par elle-même; vous ne l'avons plus que telle, qu'elle a faite la polémique, c'est à dire la haine.” Quæ ego in medio posita relinquo, ut qui neutrarum partium patrocinium recepi: Plotini opera, quoad ejus fieri potest, emendanda et explicanda suscepi.

p. 358, 9. ΕΠΕΙΔΗ τοῦνν] Longiorem periodum, quæ ab ἐπειδὴ τοῦνν pertinet usque ad ὡς οἶόν τε, *Ficinus*, uti sæpius facit, in plures breviores sententias dissecuit, ita, ut ante οὐδὲν ἔχον cogitando repeteret ἐφάνη. Melius *Taylor* universæ periodi ambitum vertendo descripsit, apodosin ita incipiens:—“This being the case, when we say *THE ONE*, &c.”

p. 359, 7. εἶτε γὰρ ἐλάττω] *Gemistus* in Cod. Vat. nr. 1416. p. 156. in Epistola ad Bessarionem de *Orifice cali*: Πρόκλος μὲν τὰ Πλάτωνος δόγματα εἰς τοὺς Ὀρφέως ἔλκων μύθους, τέταρτον ἀπὸ τοῦ πρώτου τίθεται αἰτίου. Πλωτίνος δὲ τρίτον εἰς τοὺς γε πολλοὺς οὗτος ἀποβλέπων τῶν ποιητῶν. Tu vide *Proclum* in *Platonis Timæum* p. 93. et *Cyrillum* contra *Julianum VIII.* p. 384. Disputat de his Plotini, *Procli* aliorumque placitis *Brucker.* in *Hist. Crit. Philos. II.* p. 398. sq. unde hæc apponenda censeo: “Quem (*Ammonium Saccam*) secutus Plotinus, eandem trinitatem hypostasium archicarum admisit, ut haberet, quod non Gnosticis tantum opponeret, sed etiam quod Christianis: quorum doctrina suam philosophiam inferiorem non esse hæc secta vehementer omnique studio satagit. Vidit hoc *Theodoretus* (*Therap. Serm. II. T. II.* opp. p. 496.) qui hanc Christianorum imitationem probe ani-

madvertit, licet valde fallatur, opinatus eandem esse Numenii et Plotini, quæ Christianorum, trinitatem." Theodoretii locus ita habet Vol. IV. p. 750. sq. ed. Schulz.:—*αὐτίκα τοῖνυν τὴν Πλάτωνος διάνοιαν ἀναπτύσσοντες καὶ ὁ Πλωτῖνος καὶ ὁ Νουμήμιος τρία φασὶν αὐτὸν εἰρηκέναι ὑπερέχοντα καὶ αἰδία, τὰγαθὸν, καὶ νοῦν, καὶ τοῦ παντὸς τὴν ψυχὴν, ὃν μὲν ἡμεῖς Πατέρα καλοῦμεν τὰγαθὸν ὀνομάζοντα. Νοῦν δὲ, ὃν ἡμεῖς Ἰδὸν καὶ Λόγον προσαγορεύομεν· τὴν δὲ τὰ πάντα ψύχουσαν καὶ ζωοποιούσαν δύναμιν, Ψυχὴν καλοῖντα, ἢ Πνεῦμα ἄγιον οἱ θεοὶ προσαγορεύουσι λόγοι. καὶ πάντα δὲ, ὡς ἔφην, ἐκ τῆς τῶν Ἑβραίων φιλοσοφίας καὶ θεολογίας σεσύληται—et paullo post: καὶ μὲν δὴ καὶ τῶν θείων εὐαγγελίων ὅτε Πλούταρχος καὶ ὁ Πλωτῖνος ὑπηκουσάτην. Eadem repetit lib. VI. p. 868. sq. ubi etiam piscatorum et Pauli disciplina imbutus dicitur Plotinus. Vides igitur, sicut Platonici recentiores dicebant Christianos a Platone profecisse, ita ecclesiæ Patres asserere Platoniorum placita ex Ebræorum philosophia adeoque, quod recentiora attinet, ex Evangelio apostolorumque libris manasse. Qua de re non est quod disputemus; nec magis h. l. repetam, quæ ad Bruckeri sententiam judicandam faciant, utpote jam supra explicata in annotatione ad hujus libri titulum.*

p. 359, II. *Τῆς τε γὰρ λεχθείσης κ. τ. λ.*] Nam quod dicimus ita se habere principium universorum, eo nemo ullum reperiet simplicius neque excelsius. Taylor Ficino se applicuit h. l. *Φήσουσιν* ad Gnosticos referendum, quos brevitatis studiosus non nominat Plotinus, ut qui sciret, in titulo libri eos nominatum iri a Porphyrio. Vid. annot. in hujus libri inscriptionem.

360, I. *κίνησις δὲ πρὸς αὐτὸν*] Proclus Inst. Theol. cap. 169. p. 250. ed. nostr. *Εἰ γὰρ ἀκίνητος ὁ νοῦς, οὐκ ἂν ὑπὸ χρόνου μετροῖτο, οὔτε κατὰ τὸ εἶναι, οὔτε κατὰ τὴν ἐνέργειαν· τούτων δὲ ὡσαύτως ἐχόντων, καὶ ἡ δύναμις αἰώνιος.* cf. *ibid.* cap. 170 —172.

— 4. *καὶ γὰρ εἰ ἄλλο*] Rursus hinc profecit Proclus in Inst. Theol. c. 168. p. 248. *Πᾶς νοῦς κατ' ἐνέργειαν οἶδεν, ὅτι νοεῖ, καὶ οὐκ ἄλλου μὲν ἴδιον τὸ νοεῖν, ἄλλου δὲ τὸ νοεῖν ὅτι νοεῖ.* Sed totum caput conferri debet cum his Plotini disputatis.

— 11. *εἰ καὶ—εἶεν—ἔχομεν*] Ficinum, quem

Taylor sequitur, dicas legisse: *εἶμεν—ἔχομεν.* Sed cum nullus liber suffragetur, potius videtur, hæc ad ὁρμὰς et διανοήσεις referri: *etiamsi impetus et consilia mediocriter proba sint.* Sequentia iterum expressit Proclus l. l. *Εἰ γὰρ ἐστι κατ' ἐνέργειαν νοῦς, καὶ νοεῖ ἑαυτὸν οὐκ ἄλλον ὄντα παρὰ τὸ νοούμενον, οἶδεν ἑαυτὸν καὶ ὁρᾷ ἑαυτόν.* Fluxit autem hoc e nobilissima Epicharmi sententia: *νοῦς ὁρῆ, καὶ νοῦς ἀκούει· τᾶλλα κωφὰ καὶ τυφλά,* a multis veterum celebrata. Vide modo Plutarchum de Fortuna p. 98. B. et ad eum Wyttenbachii Animadvv. p. 671. ed. Oxon. min. et ad libr. de Alexandr. M. Fortuna p. 125. Adde Plotiniana hæc III. 9. I. V. 1. 6. V. 3. 8. V. 5. 7. V. 8. 3. VI. 6. 17. VI. 7. 35. Hæc ipsa autem sententia, ὁ νοῦς ὁρᾷ ἑαυτὸν recurrit infra V. 3. 4. Cf. quæ infra leguntur p. 204. A. Cum loco Epicharmi autem conjuncta est disputatio Platonis in Theæt. p. 184. C. D. *Σκόπει γὰρ, ἀπόκρισις ποτέρα ὀρθοτέρα, ᾧ ὁρῶμεν, τοῦτο εἶναι ὀφθαλμοῦς καὶ δι' οὗ ὁρῶμεν, καὶ ᾧ ἀκούομεν, ὧτα, ἢ δι' οὗ ἀκούομεν.—ἀλλὰ μὴ εἰς μίαν τινα ἰδέαν, εἴτε ψυχὴν, εἴτε ὁ δεῖ καλεῖν πάντα ταῦτα ξυντείνει κ. τ. λ.* Quam quæstionem persecutus est Aristoteles de Anima lib. III. c. 1. et 2. et ipse Noster infra p. 363. E. cf. etiam 374. C. D. Cf. etiam Cic. Tuscull. I. 20. qui et alia habet et hæc: “Itaque sæpe aut cogitatione aut aliqua vi morbi impediti, apertis atque integris oculis et auribus, nec videmus, nec audimus: ut facile intelligi possit, animum et videre et audire, non eas partes, quæ quasi fenestræ sint animi; quibus tamen sentire nihil queat mens, nisi id agat et adsit. Quid? quod eadem mente res dissimilimas comprehendimus, ut colorem, saporem, calorem, odorem, sonum; quæ nunquam quinque nuntiis animus cognosceret, nisi ad eum omnia referrentur, et is omnium iudex solus esset.” Ex eodem fortasse fonte duxit Theodorus Metochita cap. 89. p. 577. illa: *τὰς τῶν αἰσθητῶν ἀντιλήψεις—πολὸν μάλιστα συνεισφέρειν εἰς τὰ τοῦ νοῦς εἶσω βουλευτήρια—καὶ εἰκοιεν ὡσπερ ἀγγελιαφόρους τινὰς τὰς αἰσθήσεις ἢ φύσεις πρὸ τῶν θυρῶν τῷ δεσπότῃ νῶ στήσασθαι κ. τ. λ.* Nam locus longior est, quam ut hic commode apponatur. Ad proxima adhibe Procli Inst. Theol. c. 174. p. 258. ubi et alia et hæc leguntur: *Εἰ γὰρ νοητὸν ἐστι καὶ νοῖς ταῦτόν, καὶ τὸ εἶναι ἐκάστου τῆ νοήσει τῆ ἐν ἑαυτῷ*

ταῦτάν. Si enim intelligibile et mens idem est, etiam ipsum esse uniuscujusque idem est atque intelligentia, quæ est in ipso.

p. 362, 1. ψυχῆς δὲ ἡμῶν τὸ μὲν ἀεί] Recte h. l. Taylor Procli admonet qui in Inst. Theol. cap. ult. (p. 314—316. ed. nostr.) Plotino obloquens ita: πᾶσα μερικὴ ψυχὴ, κατιούσα εἰς γένεσιν, ὅλη κάτεισι, καὶ οὐ τὸ μὲν αὐτῆς ἄνω μένει, τὸ δὲ κάτεισι κ. τ. λ. Anglice locum integrum exhibuit doctus Britannus, quem modo laudavi. Ego h. l. quoniam nostra Procli editio non omnibus lectoribus Plotini ad manus esse possit, adscribam, quæ ibi adposui: “ De animæ descensu in corpora alii alia tradiderunt. Nec ipsi Platonici inter se consensere. (Vid. Stobæi Eclog. I. c. 52. p. 902. sqq. 908. sqq. et cf. Wyttienbachii ann. ad Platon. Phædon. p. 210. sqq.). In quo dissensu fuit etiam illud, quod alii animam contendebant totam descendere: alii negabant. Hermias Comment. in Platonis Phædr. c. 28. p. 147. Astii: λάβοις δ' ἂν ἐντεῦθεν, ὅτι κατὰ Πλάτωνα πᾶσα κάτεισι ἢ ψυχὴ—καὶ οὐχ, ὡς φησι Πλωτῖνος, τὸ μὲν αὐτῆς κάτεισι, τὸ δὲ μένει ἄνω. Vides igitur hac in re Platonem inter atque Plotinum non convenisse. Tu confer Plotin. p. 416. A. et passim. Cum Platone autem facit Proclus, ut ex hoc ipso loco intelligitur. Contra Damascius Plotini sententiam erat amplexus. Ita enim ille in commentar. MS. in Platon. Parmenid. in Cod. Mon. fol. 308. vers. ὥστε ἀληθινὸς ὁ Πλωτῖνου λόγος, ὡς οὐ πᾶσα κάτεισιν ἢ ψυχὴ κ. τ. λ. Etiam Iamblichus ἐν τῷ Περὶ ψυχῆς μεταναστάσεως ἀπὸ σώματος unum genus animarum posuerat: ὅπερ καὶ κατιὸν εἰς γένεσιν ὁμῶς οὐ κάτεισιν ut ibidem proclit Damascius fol. 311. vers.”

— 12. καὶ ὥσπερ ἐλλάμπουσα—ἐλλάμπεται] Cf. I. 1. 8. ibiq. Annot. p. 5. B. Adde ad hæc et sequentia Damascii in Platonis Parmenidem p. 314. ed. Kopp. Διττὴ καὶ ἐλλαμψις, ἢ μὲν ἀπρωρημένη τοῦ ἐλλάμπουτος, καὶ ἐκείνῳ συνοῦσα κατὰ μίαν συνέχειαν, ἢ δὲ ἐμφυομένη τῷ ἐλλαμπομένῳ καὶ ἐκείνου γιγνομένη, καὶ ἐν ὑποκειμένῳ αὐτῷ ὑφισταμένη. Cf. Olympiod. in Platon. Alcib. sect. VI. p. 59. ibiq. annot. A. Platonicis has formulas mutuatus est Dionysius Areopagita Cælest. Hierarch. cap. 1. et passim; cui ἐλλαμψις etiam dicitur *sacra scriptura* Christianorum. Vid. Annot. in Procli Inst. Theol. c. 98. p. 145.

— 15. καὶ ἄρδεται—τῷ φωτὶ] Addendus hic locus Plotini tanquam singularis usus locis, quos multos collegerunt viri docti. Vid. Wyttienb. ad Plut. de S. N. V. p. 117. et Thesaur. Stephan. Londin. Valp. p. 2238. Est enim proprie *irrigare*. Jungitur autem sæpius confunditurve cum verbo *αὔξεται*, ut in Proclo in Alcib. prior. p. 29. ed. nostr.: *τρέφεται γὰρ τούτοις καὶ ἄρδεται τὸ τῆς ψυχῆς πτερόν*, ubi unus liber *αὔξεται*. Fons in Platonis Phædro p. 246. e. p. 250. Heindf.

p. 363, 12. ἐλλαμφθήσεται] Sc. *materia a rebus superis*, ut recte accepit Taylor; qui tamen addit, *perpetually*, et deesse putat ἀεί: in libris MSS. hujus vocolæ nec vola nec vestigium.

— 14. πτερορρήσασαν] Cf. IV. 3. 7. IV. 8. 1. (ubi est *πτερορρήσις*). IV. 8. 4. VI. 9. 9. et vid. Plat. Phædr. c. 25. 55. 60. et Ast. ad eum dialogum p. 293. Proclum in Alc. I. p. 20. ibiq. annot. p. 20. Olympiodor. in eundem cum annot. p. 5. ed. nostr. Fref. cf. ad h. l. nostrum *Neander Genet. Entwicklung der Gnost. Systeme* p. 213.

p. 364, 4. οὐδὲ γὰρ ἀμυδρῶς ἔχει, εἰ οὐ μᾶλλον νεύει ἐκεῖ κ. τ. λ.] Ficinus expressit lectionem marginis, quam et ipse reduxi librorum fide commendatam, nisi quod ex Med. A. correxi νεύει. Taylor: “ *For it does not possess nor see them obscurely, if it is without this tendency.*” Omisit igitur extrema: *ἴνα—ἴδη*. Videtur autem h. l. duplex *νεύσις* significari, primum inclinatio ea, quæ fit deorsum ad sensibilia et caduca; deinde ea, quæ retro fit et sursum ad divina et perennia. Hæc posterior est Opificis, quando mundum facere instituit, quo spectet in mundo idearum exemplaria, quæ deinde exprimat in suo mundi opificio. Plato Timæi p. 28. p. 23. Bekkeri: *τόδε δ' αὖ πάλιν ἐπισκεπτέον περὶ αὐτοῦ (τοῦ δημιουργοῦ), πρὸς πότερον τῶν παραδειγμάτων ὁ τεκταινόμενος αὐτὸν (τὸν κόσμον) ἀπειργάζετο, πότερον πρὸς τὸ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχον, ἢ πρὸς τὸ γεγονός. εἰ μὲν δὴ καλὸς ἐστὶν ὅδε ὁ κόσμος ὃ, τε δημιουργὸς ἀγαθὸς, δῆλον, ὡς πρὸς τὸ ἀίδιον ἐβλεπεν, κ. τ. λ.* Proxima quaestio: Nam gloriæ suæ causa mundum fecerit Opifex, jam antiquitas agitata hodieque Theologorum disputationibus frequentata est. Quam etiam attigit Cudworthus, Plotiniani loci non oblitus in *Systemate Intell.* V. 5. 20. p. 1184. sqq. ejusque editor per-

tractavit Moshemius. Sequentia quod attinet: εἰ δὲ τὰς καθ' ἑκάστου ψυχὰς ἀναμένει, docebat Valentinus, mundum propterea perdurare usque ad finem, quod *Sapientia* (ἡ Σοφία) opperiretur donec omnes animæ advenerint, quibus destinatum esset, ut in hoc mundo erudirentur quoad in Plenitudinem (εἰς τὸ πλήρωμα) transirent. cf. *Neandri Entw. d. Gnost. Systeme* p. 212.

p. 365, 10. τὴν παρ' αὐτοῖς δύναμιν μὴ ἀτιμάζειν] h. e. ipsorum facultatem non imparem existimare, uti interpretatur Wytttenbach. ad Phædon. p. 81. in Annot. p. 284. ad hæc τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἀτιμάζων, i. e. humanam imbecillitatem tantæ rationem magnitudini perspicendiæ *imparem existimans*; quem locum a Plotino expressum arbitratur hic vir præstantissimus. Proxime καὶ διὰ τοσοῦτον κωλυομένων τῶν ἀπατώντων, quod Fic. vertit: *innumerisque fallaciis impedimur, correxi scribens, καὶ διὰ τοσοῦτων κωλυομένων τῶν ἀπαντώντων*, partim ex libris, partim ex Fic. Est synchysis pro καὶ κωλυομένων διὰ τοσοῦτων τῶν ἀπαντώντων, et ἀπαντᾶν et ipsum nonnunquam vim habet impediendi. Mox suspicor scribendum: οὐδὲ δεῖ τὴν μὲν αὐτῶν ψυχὴν κ. τ. λ. quod etiam expressit Fic.

p. 366, 6. ἀντιπαρεισαγωγή] Hæc vox, si quidem sana, addenda Lexicis est. Habet autem auctoritatem librorum MSS.

p. 367, 8. Τὰς δὲ ἄλλας ὑποστάσεις—παροικήσεις καὶ ἀντιτύπους καὶ μετανοίας] De Adjectivo ἀντίτυπος supra vidimus p. 180. G. hoc loco substantive usurpatur de ἀντιτύπῳ Basilidis Gnostici, qui post primum principium ponebat septem δυνάμεις, unde animarum vita varia enasceretur, ita, ut inferior semper esset imago (ὁ ἀντίτυπος) superioris. Vid. Irenæum I. c. 24. II. 16. Clement. Al. Strom. IV. p. 539. et cf. *Neander in Allgem. Gesch. d. Christ. Relig. u. Kirche* I. 2. p. 681. sq. Μετανοίας quod attinet Plotinus supra II. 1. 4. p. 99. C. ad nostrum librum, qui prior scriptus erat, quam ille, respicit his verbis: Ἡ δὲ μετανοία τῆς ψυχῆς ὅτι κενόν ἐστι δέδεικται.

— 12. τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς οὐχ ἀπτόμενοι κ. τ. λ.] Quod sequitur verbum *σκευωροῦνται* intellige *machinantur, architectantur*. De hoc verbo et cognatis substantivis *σκευωρία* et *σκευώρημα* vid. Schol. in Platon. Philebum p. 42. ubi ad explicandum Platonicum *τεντάζειν* adhibetur.

Cf. Ruhnken. ad Tim. Lex. p. 254. (cujus dubitationem de usu Medii *τεντάζεσθαι* exemit Bast. in Epist. Crit. p. 152. ed. Latin.) Photii Lex. Græc. p. 447. Dobr. ed. Lips. Tib. Hemsterh. ad Polluc. IX. 133. p. 1118. sq. Reiskii Indic. Demosth. p. 686. Theodoret. Epist. 145. p. 1257. jungit *μηχανήματα* et *σκευωρήματα*. Proxime malim καὶ ἀτύφως λεγόντων. Ad rem quod attinet, distinguendum est inter Gnosticos. Fuerunt enim, qui nihil quidquam Græcis acceptum referre vellent, ac proinde, quidquid ab iis mutuati essent, vel dissimularent, ut Basilidiani, quibuscum et cum Valentinianis Plotino *hoc* libro maxime discordia esse videtur. Contra alii, ut Carpocratiani, adeo honorabant Græcorum philosophos, ut Pythagoræ, Platonis, Aristotelis icones una cum Christi imagine constituerent. Irenæus I. 25. 6. cf. *Frid. Münter, über die kirchlichen Alterthumer der Gnostiker* c. 5. p. 231. sqq. et Ern. Ant. *Lewaldi* Commentat. de Doctrina Gnostica, Heidelberg. 1818. c. 4. p. 81. sq.

— 18. καὶ αἱ μετενσωματώσεις] Cf. I. 1. 12. IV. 3. 9. p. 378. F. Wytttenb. in Platon. Phædon. p. 210: “Metempsychosin, quæ dicitur migratio animæ in alia corpora, potius *μετενσωμάτωσιν* dicendam fuisse; *μετεμψύχωσιν* enim, secundum Grammaticam rationem significare ejusmodi animarum migrationem, qua aliæ deinceps animæ in idem corpus migrant: recte monet Olympiodorus Cod. III. p. 27.” Usurpant tamen passim scriptores aliquot ecclesiastici. Ita, ut hoc utar, Nicolaus Methonensis adversus Proclum p. 200. Voemeli: ἡ πρὸς τὴν πρεσβενομένην σοι μετεμψύχωσιν καταφεύξῃ κ. τ. λ. cf. *ibid.* p. 209. Antiquiores tamen et doctiores, ut Clemens, Origenes, Theodoretus et verbum *μετενσωματοῦσθαι* norunt et substantivum *μετενσωμάτωσις*. [Hac de re et de his nominibus vid. disputantem *Irhotium de Palingenesia veterum* p. 1. et p. 414. sq. *ibiq.* laudd. Amstelod. 1733. 4.] Plotini autem hunc locum attigerunt *Ez. Spanhem. in Remarques sur les Césars de l'Empereur Julien* p. 47. et 49. *Cudworth. in System. Intellect.* p. 1055. sqq. *Moshem. et Tenemann. in Hist. Philos.* VI. p. 192. sqq. quos nunc non moror: illud anquiram, quinam e Gnosticis transmigrationem animæ humanæ in corpora statuerint. Ac primum haud dubie Basilides et fortasse hujus scetatores. Tes-

tatur Origenes Comment. in Epist. ad Rom. VII. 9. (Vol. IV. p. 549. Ruæi.) Nec minus Carpocratiani et Manichæi (Theodoretus Hæretic. fabull. Compend. I. 26. Vol. IV. p. 320. sq. Schulzii: ψυχῶν δὲ μετενσωματώσεις λέγουσι γίνεσθαι κ. τ. λ.) De Platone autem ita Origenes in Philosophum. Vol. I. p. 897. Ruæi: τινὲς μὲν οὖν φασιν καὶ μετενσωμάτωσιν αὐτὸν (τὸν Πλάτωνα) ὁμολογεῖν κ. τ. λ. ubi I. Chr. Wolfius laudato Laërtio III. 67. ita pergit: “Quam recte igitur Platoni hæc sententia tribuitur, tam falso idem illius auctor statuitur ab Irenæo lib. II. c. 59. de Hæres. nam ante eum Ægyptiis et Pythagoræ idem persuasum fuit. Vid. Interpr. ad Laërt. VIII. 14.” Debebat addere *Indis*. Tu vide nunc A. Guil. *Schlegelii Indische Bibliothek*. II. 3. p. 360. qui Indorum doctrinam μετενσωματώσεως, quæ quidem in carmine *Bhagavad-Gita* traditur, Pythagoreæ simillimam existimat. Ejus carminis locos insigniores vernacule vertit et docte dijudicavit Guil. ab Humboldt in Commentatt. Germanicis Societatis Regiæ Borussicæ Berolin. Scientt. ann. 1826. Class. Philol. p. 39. sqq. Hæc ego extrema propterea memoranda censi, quod faciunt ad judicandam quæstionem, utrum recte; Plotinus Gnosticis hanc doctrinam a Platone mutuatos dicat, necne. Qua in re, ut breviter dicam quod sentio, rursus mihi videtur distinguendum inter varias Gnosticorum familias. Etenim qui Alexandria agebant, vel ex Alexandrina disciplina profecti erant Gnostici, eos crediderim Platonicæ μετενσωματώσεως notitiam habuisse: alii contra, qui per Syriam aliasque orientis terras dispersi erant, eandem doctrinam etiam aliunde hausisse poterant ex orientalium hominum libris sermonibusque. Nequit enim universe negari, multa inesse in Gnosticorum decretis, quæ Persicam Indicamque et Chaldaicam etc. originem sapiant. Neque non tenendum est, Plotinum reliquosque Platonicos Platoni suo sæpiuscule nimium patrocinari, præsertim in hac causa, utpote merito, offensos arrogantia multorum Gnosticorum, Græca omnia fastidiose adspernantium. Vide modo sequentia p. 204. D. E. [Ad rem facit, quem supra laudavi, Irhovius de Palingenesia vett. qui de Indis p. 273—299. de Chaldæis et

Persis p. 251—272. de Ægyptiis p. 188—224. de populis septentrionalibus p. 300. sqq.]

p. 368, 4. ἐν τῷ ὃ ἔστι ζῶον καθορᾶ] Platonis locus in Timæo p. 39. fin. ita habet: ἡπὲρ οὖν νοῦς ἐνούσας ἰδέας τῷ ὃ ἔστι ζῶον, οἶαί τε καὶ ὄσαι, καθορᾶ, hæc igitur lectio confirmatur consensu codicum Plotini) τοσαύτας καὶ τοιαύτας διενόηθη δεῖν καὶ τόδε σχεῖν. Cf. Plotin. infr. p. 356. A. ubi eundem Platonis locum attingit. Cf. etiam supra p. 200. E.

—12. ἐκείνου [Πλάτωνος] δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν μακαρίων ἀνδρῶν] De voce μακάριος monui supra ad p. 73. C. hoc loco juvat laudare Ruhnken. ad Timæi Lex. p. 59. et Boissonad. ad Nicet. Eugen. lib. I. p. 14—16. unde hoc teneamus: “Equidem opinor τὸ μακαρίτης proprie de mortuis dici, ita ut nonnunquam et τὸ μακάριος usurpari potuerit.” Hoc autem loco sunt μακάριοι iidem, quos paullo post τοὺς θεῖους ἀνδρας appellat. Quem idem vir doctus ad Philostrati Heroica p. 326. sq. locum tractat Philostrati de Vita Apollonii II. 26. p. 78. Olearii propterea apponam, quod codicis ope maculam inde eluere possum: Μακάριε τοῦ θησαυροῦ, εἶπεν, εἰ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου (sic etiam Cod. Schellersh. cujus lectiones habeo enotatas in meo margine, sed χρυσοῦ τε καὶ ἀργ. recte Cod. A. ap. Boissonad.) ἀντερύη (ἀνταρύη Cod. A. et Schellersh. minus recte. Tangitur enim Theognidis versus 77.: πιστὸς ἀνὴρ χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου ἀντερύσασθαι ἄξιος . . .) τοὺς φίλους, ἐξ ὧν ἀναφέρεται σοι πολλά τε καὶ ἀγαθὰ. καὶ μὲν καὶ (καὶ μὴν καὶ cod. Schell. recte: *Quin etiam*) τοῖς ἐχθροῖς, ἔφη, κοινῶ τοῦ πλοῦτον. Geminus autem locus nostri est infra p. 325. C.—τινὰς τῶν ἀρχαίων καὶ μακαρίων φιλοσόφων, ubi Philosophos inde a Pherecyde atque Pythagora cogitat.

p. 369, 15. τὴν ἐπιθέουσιν εἰς ἀνθρώπους ἀπάτην] Nota vim verbi h. l. sinistro sensu usurpati. De ejus usu alio supra ad p. 54. A. vidimus. Adde locum infra p. 614. B. et omnes reliquos quos collegimus in singulari Edit. Plotini de Pulcritud. p. 230. adjice Stephaniano Thesaurο Londinensi p. 4257. ubi in hac forma verbi nimium deproperatum est.—Cæterum quo sequentibus εἰσάγοντες et reliquis Participiis sua ratio constet, cogitandum est εἰσὶ. Argumen-

tum quod attinet, etiam hoc loco Valentinianus tangi arbitratur *Ncander* in *Genet. Entwick. der Gnost. Systeme* p. 212.

p. 370, 3. [Ὅτι μὲν οὖν οὔτε ἤρξατο, οὔτε παύεται] De hoc placito, mundum esse æternum, supra monuimus ad II. 1. annot. prima p. 96. Cf. infr. III. 2. 1. et IV. 3. 9. Veterum philosophorum de hac re sententias refert Stobæus Eclogg. Physs. I. 22. p. 438. sqq. Heeren. Ab Aristotele autem illud decretum sumsisse itemque a Platonicis aliquot antiquioribus, sed novis tamen argumentis firmasse Plotinum monet *Tiedemann*. in libro Germanico De causis Philosophiæ speculat. III. p. 289. sqq. Impugnat hanc rationem Nicolaus Methonensis in *Anecdott. I.* p. 3. sqq. *Εἰ ἀδύνατον, εἶναι θεὸν τὸν μηδὲν τι πεποικηκότα πῶς ἔστι θεὸς εἰ ὁ κόσμος ἀγέννητος, καθά τισι δοκεῖ; κ. τ. λ.* ubi vide I. Th. Voemelii annotationem, qui non oblitus est Plotiniani hujus loci.

—5. *ὡς οὐκ ἄμεινον τῇ ψυχῇ*] Pro *οὐκ ἀγαθὸν, non bene est animæ, non conducit animæ*: hæc formula, sive similes, inde ab Homero optimis scriptoribus frequentata. Vid. Eustath. in *Odyss.* VII. 159. Herodot. I. 27. II. 46. et Valckenaer. ad eum p. 176. et cf. Henr. Steph. de *Dialectic.* p. 38. et 58. Musgrav. ad Eurip. *Alcest.* 763. Bauer. ad Sanctii Minerv. *T. II.* p. 308. sq.

—9. *ἐνδεδεμένη]* Librorum lectionem reduxi. Verbum *δέω* sæpius in veterum monumentis corruptum deprehendi monuit Koen. ad Gregor. de *Dialect.* p. 188. *δέω, ἐνδέω* et alia composita, præsertim in fati significatione usurpantur. Herodot. I. 11. *μή μιν ἀναγκαλίη ἐνδεῖν.* Hinc rerum necessitas *ἐνδεσις, illigatio*, dicitur. Seneca *Epist.* 77: “Series invicta et nulla mutabilis *illigat* et trahit.” Quo de usu et Gatakerus monuit ad Marc. Antonin. X. 28. et ipse plura congressi in Dionyso p. 73. sqq. adhibita Mosero meo ad Cic. de *Divinat.* I. 55. p. 274. Senecæ igitur verbo nostro loco *ἐνδεδεμένη* veritas: *illigata*. Refert autem noster philosophus h. l. ad corpora præcipue. Vide sequentia, in quibus verba: *συνδέει δ' ἂν περιλάβῃ* Platonis admonent in *Symposio* p. 202. fin. *ὥστε τὸ πᾶν αὐτὸ αὐτῷ ξυνδέεσθαι.*

p. 371, 10. *ἐνταῦθα δὲ, ὡς ὑπεκφεύγοντα, εἰς τὴν*

τάξιν τὴν ἑαυτῶν δέδ. δ. δ.] Secutus sum distinctionem Ficini. In Ed. est impressum: *ε. δὲ ὡς ὑπεκφεύγοντα εἰς τ. τ. τ. ἑαυτῶν δ. δ. δ.* quæ ratio fecit, ut in uno Cod. secunda manus expungeret illud *εἰς*. Recte autem Taylor: “*in their PROPER order,*” atque ipse correxi versionem. Proxime retinui lectionem editionis *πέζουσας*. Pertinet ad *δεῖ (τὴν ψυχὴν)*. Describitur enim hoc loco diversa plane cura, qua anima universa illinc superiorem rerum ordinem disponit et retinet: hinc inferiorem cogit et coërcet, illum sola voluntate; hunc vi ac necessitate. Ad hujus significationem facit Participium *πέζουσας*. De cuius verbi potestate varia adde iis, quæ in novo Thesaurò Londinensi Valpyano congesta sunt p. 7562. Wytttenbachii *Animadvv.* in *Plutarch.* Vol. I. p. 272. et quæ cum Bekkero meo ipse posui in hujus specimine in *Philostrati Vit. Apollonii* p. 52. sq.

p. 372, 15. *ἄγαλμα—τῶν νοητῶν θεῶν]* Adhibuit hunc locum Casp. Barth. ad Zachariæ *Mytilenæi Dialog.* p. 178. in nott. p. 282. ubi varias prædicandi hujus mundi formulas memorat. Adde nostrum locum etiam debebat Rubnkenius egregiæ suæ disputationi de voce *ἄγαλμα* ad *Timæi Lex Platon.* p. 6. ubi ita: “*Is (Plato) enim totam rerum creatarum universitatem ἄγαλμα τοῦ θεοῦ vocat.* *Tim.* p. 529. C. *ὡς δὲ κινήθην τε αὐτὸ καὶ ζῶν ἐνενόησε τῶν αἰδίων θεῶν γεγονὸς ἄγαλμα ὁ γεννήσας πατήρ.* quod imitatus est Julianus *Ep.* 51. p. 434. *Epinom.* p. 701. H. Proclus in *Tim.* lib. I. p. 4. II. p. 83. IV. p. 239.” Sed Ruhnkenius in illis notis rarissime Plotini locos adhibuit. Ex hujusmodi locis colorem duxerunt passim Platonicæ scriptores, ut Proclus in *Alcib.* pr. p. 92: *Λέγοιτο δ' ἂν, ὅτι καὶ οἶον ἀγάλματι τοῦ νοητοῦ κάλλους πρόσεισιν ὁ Σωκράτης τῷ ἐμφανεῖ κάλλει.*

p. 373, 7. *ὁ τὸ μίμημα ἀποσώζων ἐκείνου]* Cf. IV. 7. 5. p. 460. *τὸ ταῦτὸν ἀποσώζειν δύναται.* De hoc verbo consule *Lexic. Xenophont.* I. p. 370. Singularis est usus Platonis *Epist.* VII. p. 336. p. 450. Bekkeri: *ἢπερ ἂν (δόξα) παρὰ πᾶσιν ἂν ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀνθρώποις ἀπέσωσε γενομένη, pro ἀπεσώθη,* unde hunc locum suspectum dicebat Schneider. Sed nihil variant libri, et explicari potest commode is usus e natura hujus verbi.

p. 375, 14. πολὺ δὲ μᾶλλον θεοὺς—τοῦτ' ἔστι δύναμιν θεοῦ εἰδότην κ. τ. λ.] Cyrillus contra Julian, p. 23. A. Spanhem.: καὶ ὅτι πῶς οὐχ ἅπασιν ἐναργῆς, ὅτι καὶ τοῖς τὰ Ἑλλήνων φιλοσοφεῖν εἰωθόσιν ἕνα μὲν ἐδόκει θεὸν εἶναι συνομολογεῖν, τὸν τῶν ὄλων δημιουργόν, καὶ πάντων ἐπέκεινα κατὰ φύσιν, πεποιῆσθαι δὲ παρ' αὐτοῦ καὶ παρήχθαι πρὸς γένεσιν ἑτέροισιν θεοῖς, καθά φασιν αὐτοὶ, νοητοὺς τε καὶ αἰσθητοὺς. Tum citat locos Platonis. Hoc loco et similibus usus Cudworthus in System. Intellect. c. IV. §. 26. p. 529. ita disputat: “Jam qui post introductam in orbem religionem Christianam philosophando gloriam consecuti sunt, sive Platoni sese adjunxerint, sive Aristoteli, licet plerique mundum æternum esse staterent, uno tamen omnes ore summum professi sunt Deum, tum mundi totius, tum reliquorum omnium Deorum parentem et causam. Taceo Numenium, Plotinum, Amelium, Porphyrium, Proclum, Damascium et alios, in tres etiam naturas divinitatem divisisse, idque unum commemoro, tam scite in his philosophis nonnullos de Deo disseruisse, ut, quod in eorum reprehendat sermonibus, nemo unus facile reperiat. Nulli sigillatim Plotinus sententiarum pondere et gravitate cedit. Et hic ipse tamen, quum materiam ipsam, resque simul omnes ex uno genitas esse principio contendat, in multorum Deorum cultu commendando mirifice copiosus est.” Tum subjicit hunc ipsum locum. Qui discere cupiat, quæ speciosius quam verius his opposuerit Baylius, adeat Moshemii annot. p. 530. sq. Proclum quod attinet, consule ejus Instit. Theolog. cap. 114. p. 166. sqq. cap. 164. sqq. p. 242 sqq.

p. 376, 12. ὡσπερ ἀνείρασι πέτεσθαι] Proverbii speciem habet, neque tamen a Paræmiographis annotatum est. Color autem universi hujus loci non dissimilis loci Platonici in Republ. VII. p. 518—521.—In proximis advertunt nos illa: καὶ ὅσον ἐστὶ δυνατόν ψυχῇ ἀνθρώπου θεῷ γενέσθαι—τὸ δὲ ὑπὲρ νοῦν—τὸ πεσεῖν—Deum posse fieri, qui homo natus sit, et quidem assidua exercitatione segregandi animi a sensibus mentis conversione intima eaque, quæ paulatim ipsam mentem transgrediatur et cogitandi actionem deleat: illud igitur (vocant autem hanc *junctionem* s. *yoga*) docebant Indorum philosophi. Loquitur carmen *Bhagavad-Gita* VI. 19. 27. quem locum, ut

omnia ejus poematis, egregie explicavit *Guil. de Humboldt*. in dissert. vernacula super illo carmine in Dissertatt. Acad. Scientt. Berolinens. 1826. p. 33. sqq.

— 17. πολλὴ γὰρ ἐν ἀνθρώποις ἡ ἀθόαδεια—σὺ εἶ θεοῦ παῖς—σὺ δὲ κρείττων καὶ τοῦ οὐρανοῦ.] Paulus Apost. ad Corinth. I. 8. 1. ἡ γνῶσις φυσιοῦ. ad quem locum Valckenaerius in Scholis p. 227.: “Notat hic Paulus sine dubio *Gnosticos*, sive illos, qui semichristiani, *γνωστικῶν*, sive *eruditorum* nomine superbiebant, quique sub prætextu Christianæ libertatis multa patrabant Christi legibus adversa.” Hæc vir summus. Inde autem Clemens Alex. in Pædag. I. 6. p. 112. Potter. sumsit οἱ εἰς γνῶσιν πεφυσιωμένοι, *scientia inflati*. Idem ibidem p. 128. sq.: Ἐμοὶ δὲ καὶ θαυμάζειν ἔπεισιν, ὅπως σφᾶς τελείους τινὲς τολμῶσι καλεῖν καὶ Γνωστικῶς, ὑπὲρ τῶν Ἀποστόλων φρονοῦντες φυσιοῦμενοί τε καὶ φρναττόμενοι. Cf. Irenæus III. 21. et 15. Theodoretus de iisdem in 1 Timoth. VI. p. 490. ita: Ἄσεσίγηκέ, φασιν, ἡ θεία γραφή, ταῦτα ὁ Θεὸς ἡμῖν ἀπεκάλυψε. Idem Gnostici se solos ipsi *πνευματικῶς* dictitabant, ut alia omittam, quæ passim de iis conqueruntur ecclesiæ Patres, quando quidem hæc sufficient ad intelligendum, quam bene in hoc fastu et supercilio describendo inter Plotinum atque Apostolum et Ecclesiæ Christianæ primarios Doctores conveniat. Neque igitur crediderim, in his Plotinianis quidquam inesse, quod in ipsos *Christianos* jactum videri possit. Negat etiam Ficinus supra p. 196. sub fin.: in suspenso relinquit *Neander in Allgem. Geschichte der Christ. Relig. und Kirche* I. 2. Lect. IV. p. 668. sq. Neque tamen infitias iverim, nonnulla in hoc libro disputari a Plotino, quæ etiam Christi et Apostolorum decretis adversantur: v. c. quæ supra p. 207. F. G. πολυθεότητος firmandæ causa posuit, et quæ id genus alia sunt alibi. Cæterum extrema in loco Plotini quod attinet, *Taylor* in annot. ad versionem suam, quo Bentleii fastum comprobaret, ex ejus octavo *Sermon at Boyle's Lectures* illius viri verba apposuit, quorum extrema hæc sunt: “*That the soul of one virtuous and religious man is of greater worth and excellency than the sun and his planets, and all the stars in the world.*” Quæ tamen a superbiæ crimine liberari debeant, si cogites, Bentleium

non fuisse Platonium, neque proinde solem stellarum animatorum adeoque deorum in numero habuisse. Mox *συνεπηχοῦσιν*, *accinunt, sie stimmen bei*. Taylor: *vociferate the same things*: proprie de choro, qui praeunt carmen accinunt universa voce. Vid. Lex. Xenoph. IV. p. 179. Plutarch. de Audit. p. 44. A. Pseudo-Aristoteles de Mundo 6, 15. p. 246. sq. Kapp.: *Καθάπερ δὲ ἐν χορῶν κορυφαίου κατάρξαντος, συνεπηχεῖ πᾶς ὁ χορὸς ἀνδρῶν ἔσθ' ὅτε καὶ γυναικῶν ἐν διαφόροις φωναῖς ὀξυτέραις καὶ βαρυτέραις μίαν ἁρμονίαν ἐμμελῆ κεραυνύντων*. ubi vid. Kapp. Dio Cassius XXXIX. 19. p. 199. Reimar.: *κακτούτου τῶν μὲν ἐξαρχόντων, τῶν δὲ συνεπηχοῦντων σφισίν*. Cf. eundem p. 834. 1095.

p. 377, 15. *πρὸς τὸ ἐκάστῳ καταθύμιον*] *Odys. X. 392. Iliad. κ'. 383.* ubi Apollon. Lex. Homer. p. 388. ed. Toll. explicat *κατὰ ψυχὴν*. Zonaras Lex. p. 1160.: *κατὰ νοῦν*. Herodotus V. 39. IX. 45. Ex priore loco Pausanias III. 3. 7. Herodoti sectator, suum *ἀρεστήν* effinxit, nimirum ex Herodoteo *καταθυμίη*, siquidem verum vidit Berglerus, cujus conjecturam comprobat Wesseling. ad illum locum p. 390. Nemo non videt, in nostrum locum hanc significationem cadere, ut sit *quod est ex animi sententia*.

p. 378, 9. *πρὸς τινὰ τῶν φίλων—μένουσι*] Memorabilis locus. Quod Taylor ad h. l. suspicatur tangi Origenem ecclesiae patrem, qui antea unus e discipulis Plotini fuerit, refragatur temporum ratio. Condiscipulus Plotini fuit Origenes ille Adamantius, nec minus alter Origenes ab illo Christiano Origene probe distinguendus. Vid. quae ad Porphyrium de Vita Plotini c. 3. et praesertim cap. 14. p. 116. ed. Fabric. posuimus.

p. 379, 4. *Ψυχὴν γὰρ εἰπόντες νεῦσαι κάτω*—in fin. cap.—*ἐπ' ἔσχατα εἰδώλων*] Horum decretorum, maxime a Valentinianis proditorum, fons est in locis Irenaei I. 2. 3. et 4. I. 4. 1. quibuscum locis haec Plotiniana composuit Neander in libro *Genet. Entwicklung der vornehmst. Gnostischen Systeme* p. 211. sq. unde primaria subjiciam: *ψυχὴν κάτω καὶ σοφίαν τινὰ* i. e. *σοφία* Valentinianorum, Achamoth (Ἀχαμῶθ, Chachimuth), *Ψυχῆ, Ἄεον σοφία*. Etenim, Valentinianis docentibus, Achamoth in se inclusa tenebat omnia semina *πνευματικά*, unde deinde inita cum animabus conjunctione, *φύσεις πνευματικά*, quae

aliunde non penderent, enatae sint.—*ἐκείνην—ἐλλάμψαι τῷ σκότῳ*—nimirum *σοφία*, quae rursus sursum ascenderit in *πλήρωμα*—*εἴ τ' ἐκεῖθεν εἶδωλον ἐν τῇ ὕλῃ γεγονέναι* (Achamoth tanquam *ἐνθύμησις σοφίας*)—*εἶτα τοῦ εἰδώλου εἶδωλον πλάσαντες* (*δημιουργὸν* tanquam imaginem divinae *σοφίας* *Ἐνθυμήσεως*, quae et ipsa imago est superioris *σοφίας*)—*ἐνταῦθα—ἀποστάντα τῆς μητρὸς* (nimirum *τὸν δημιουργὸν*, filium *τῆς Ἐνθυμήσεως*, sed qui hanc ipsam et superioris mundi originem ignoraret:) *ποιήσαντες—ἐπ' ἔσχατα εἰδώλων* (naturae animatae, *ψυχικά*, sicut *Opifex*, ὁ *δημιουργὸς*, sunt *εἶδωλα ψυχικά* ἢ ἡ ὕλη φωτισθεῖσα ποιεῖ. Contra *αἱ φύσεις πνευματικά* sunt *ἀληθινὰ ψυχικά*. *Opifex* [sive ὁ *δημιουργὸς*] constat *ἐξ ὕλης* καὶ *εἰδώλου* [ex materia et imagine.] Atque ex his intelligitur, cur Plotinus supra cap. 6. his hominibus vitio vertat, *ὅτι γενέσεις καὶ φθορὰς παντελῶς εἰσάγουσι*.

— 13. *οὗ λέγουσιν εἰς ἐπισκότησιν*] Taylor Ficinum secutus: “*For the purpose of rendering what they say obscure.*” Verbum supra usurpatum vidimus de anima, quae materiae immersa obscuratur. Vid. I. 8. 4. p. 74. F. ubi vid. annot. Caeterum substantivum rarioris usus est, Zonar. Lex. Gr. p. 804. *Ἐπισκότησις* τὸ ἐπικεῖσθαι τινι. καὶ ἀποτειχίζειν τὸ φῶς. Quem ibi Tittmannus laudat Demosth. contr. Mid. p. 565. Reisk. in eo non substantivum sed verbum legitur. Extrema verba *ἵνα σφόδρα λοιδόρησθαι ὁ τοῦτο γράψας* in contextu omisit Taylor; in subjecta nota negans se scire, quid sibi hoc loco velint verba: “*In order that he who writes this may be more vehemently reprehended.*” Sed Fic. Active accepit: *conviciatur*, et de uno aliquo Gnostico cogitasse videtur, qui librum conviciorum plenum scripserit. Recte. Quodsi passive accipere liceat, legerim *πράξας* pro *γράφας*. Nemo enim nescit communem hunc fuisse errorem Gnosticorum, ut hujus mundi Opificem despicerent et vituperarent. Verterim itaque: “*ut qui hoc egit (mundi condendi negotium) conviciis proscindatur (a Gnosticis).*” Sed nolim hariolari, et malim praesidium a libris petere, qui tamen h. l. negant.

p. 381, 10. *μόλις καὶ ἀγαπητῶς*] Plato Lysid. p. 218. C. *Καὶ δὴ καὶ αὐτὸς ἐγὼ πάννυ ἔχαρον, ὥσπερ θηρευτῆς τις ἔχων ἀγαπητῶς ὁ ἐθηρευόμεν.*

agre tenens, vixdum bene tenens. Vid. Heindf. ad eum locum p. 40. cf. Ast. ad de Legg. IV. 1. p. 200. et V. 7. p. 251. item Locella et Peerlcamp. ad Xenoph. Ephes. p. 335. Jacobs Additamm. Animadd. in Athen. p. 289. Deinde jungunt scriptores ἀγαπητῶς καὶ μόλις, ut Aristides I. p. 616. (p. 293.) Ælian. H. A. XVI. 12. vid. Schæfer. et Bast. ad Gregor. Corinth. p. 169. sq. Noster igitur locus propterea tenendus, quod inverso ordine formulam usurpavit Plotinus.

p. 382, 13. καὶ τὴν λόξωσι τῶν ζωδίων] Cf. locum geminum infra V. 8. 7. p. 248. fin. et p. 249.:—ἀλλ' οὐ χάριν ὁ λόγος, ὅτι ἔχεις μὲν σὺ αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣν ἐν μέσῳ ἡ γῆ, καὶ διὰ τί στρογγύλη, καὶ ὁ λοξὸς διότι ᾧδί. Proclus de Sphæra c. 10. λοξὸς δὲ ἐστὶ κύκλος ὁ τῶν ἰβ ζωδίων. Synesius in Epigrammate de Astrolabio p. 311. ed. Petav. in Analectt. Græc. p. 449. I. v. 7. habet λοξώσεις de eodem Zodiaco. Vid. Jacobsii Animadvv. in Anthol. Gr. vol. X. p. 294.—Proxime Fic. ita vertit ac si ἐκταθείσα, legerit et ἐξεταθείσα, ut in libris MSS. excepto uno et in edit. est. Posterius non expressit Taylor. Sed sequentia docent, verum esse solum ἐξετασθείσα, et fortasse, ut assolet, uberius vertit Marsilius. Sub finem ita distinguendum et scribendum duxi: οὐκ ἦν δῆλον, ὅτι, ὅπου ἂν ἐνευθεν (pro ἀνευθεν). In δῆλον, ὅτι libri fere omnes suffragantur et vid. Ast. Additamm. ad Platon. Phædri Comment. ad calc. Reipubl. p. 635. et Stallbaum. ad Platon. Phileb. p. 102. ibiq. laudd. Argumentum quod attinet, locum hunc attigit Neander in libro vernaculo de rationibus Gnosticorum p. 212. sq. ubi dicit his verbis Plotini: εἰ δ' αὐτῆν—ὅπου ἂν ἐνευθεν Valentinianus ex suis principiis respondere potuisse: “Abalienatio sive sejunctio, ab Ente (τοῦ ὄντος) ipsa procreavit Non—ens (τὸ μὴ ὄν).” Postremo addit reapse Valentinianus nonnullos docuisse: tenebras ex ipsa natura animæ progenitas esse.

p. 383, 15. καὶ ὡς οὐ λοιδορητέον τοῖς χείροσι τῶν πρώτων] Unde Ficinus illa habeat: *vel inferiores accusare suprema*, nescio. Certe libri nostri nil offerunt. Propterea uncinis inclusimus. Alterum, *vel supremorum subsequentia improbare*, verbis Græcis satis respondet. Malim tamen: *supremis deteriora*. Taylor: “*And from not considering that subordinate beings ought*

not to revile such as are first.” De quo ipse viderit.

p. 383, 18. αἰ δὲ πάντα μελίχα τεύχουσιν αὐτοῖς] Ante oculos habuit Pindari hæc Olymp. I. 48. (30.) Χάρις δ' ἄπερ ἅπαντα τεύχει τὰ μελίχα θνατοῖς.

p. 384, 9. ταῦτα οὐ τυραννίδος ἔνεκα ἐν τῷ παντὶ ὄντα] Fuerunt enim inter Gnosticos præsertim Ophitæ, qui opificem mundi (τὸν δημιουργόν), quem Ἰαλδαβαῶθ appellabant, quemque planetarum principem summum dicitabant, superbum et malevolum esse docerent. (Vid. Origen. contra Cels. lib. VI. p. 296. sqq. ed. Spencer. et confer Gieseler in *Lehrbuch der Kirchengeschichte* Darmst. u. Bonn. 1824. I. Period. I. Sect. 2. §. 42. p. 125. Sed si proxima comparaveris: ἀδὲ λέγεται γίνεσθαι παρ' αὐτῶν, σημεῖα νομίζει τῶν ἐσομένων εἶναι, et si memineris, quæ supra Plotinus disputavit II. 3. in libro, *utrum stellæ agant*, potius de iis hoc loco agi existimes, qui astrorum vim in res actionesque humanas ponebant. (Cf. etiam Origenis Philocaliam, cap. XXIII. p. 75. Spenc.: φέρε δὲ, ἀγωνισώμεθα καὶ περὶ τοῦ τοὺς ἀστέρας μηδαμῶς εἶναι ποιητικῶς τῶν ἐν ἀνθρώποις, σημαντικῶς δὲ μόνον. κ. τ. λ.) Erant autem inter Gnosticos, qui astrologiæ, h. e. scientiæ ex astris futura divinandi, dediti essent. Docet epigramma adversus Marcum Gnosticum apud Irenæum advers. Hæres. I. c. 15. Quæ tamen somnia alii Gnostici rejiciebant, in his Bardesanes, qui vehementer impugnabat istam opinionem de vi astrorum in actiones hominum vide ejus disputata apud Euseb. P. Evang. VI. 10. in fine. Cf. *Frid. Münterum* in libro: *Der Stern der Weisen* p. 61. ibiq. laudd. in his Hahnii Bardesanem p. 24.

p. 385, 6. οὐκ ἀκήρατα] Cf. III. 5. 2. et V. 1. 14. ubi est ἀκήρατος νοῦς. Est autem vox Platonica et ad Synesium usque et posteriores frequentata. Vid. Ruhnck. ad Tim. Lex. p. 17. et Krabingeri viri docti mihiq. amicissimi annot. in Synesium de Regno p. 194. Argumentum hujus universi loci quod attinet, nemo nescit has malas artes jam diu gliscentes Paulum Apostolum Ephesi impugnasse (Act. XIX. 19. τὰ περίεργα. quo de loco vide præter ceteros, Valckenæerii Scholas in N. T. I. p. 564. sq. Mercer. et Schurzfleisch. ad Aristænet. XVIII. p. 711. ed.

Boisson. Gnosticorum autem multos his incantationibus aliisque artibus magicis operam dedisse, loquuntur gemmæ (Abraxas, quamvis non omnia hæc Gnosticis tribuenda) laminæ aliaque amuleta, carmina quoque, quorum reliquiæ servantur. Vide ne plures memorem, Routhii Reliquias Sacras I. p. 57. et p. 65. et *Fr. Münteri* Odas Gnosticas Thebaice et Latine. Havniæ 1822.

p. 386, I. ὑποστησάμενοι τὰς νόσους δαιμόνια εἶναι] Locus memorabilis, et qui a N. T. interpretibus comparandus fuerit: (nisi forte ex tot doctis viris jam fecerit aliquis.) Δαιμόνια autem h. l. accipienda, ut Judæi Hellenistæ et Scriptores sacri accipiunt pro *geniis malis*, a quibus quidquid calamitatum, morborum graviorum hominibus accidebat, repetere solebant Judæi. De quo usu vocabuli vide, ne multos excitem, Schleusneri Nov. Thesaur. Philolog.—crit. in LXX. T. II. p. 48. sq. Wetstenii N. T. Vol. I. p. 279. sq. et L. C. Valckenaerii Scholas in N. T. Vol. I. p. 131. et II. p. 264. Nihil autem mirandum, Gnosticorum eos, qui ad Judæorum doctrinas et instituta pressius se applicabant, ut Valentinus, Heracleon, Marcus, Ptolemæus, Theodotus, Bardesanes horumque sectatores, eos igitur illa quoque placita de vi malorum geniorum in corpora mortalium retinuisse, ac pro fastu suo et summa arrogantia id sibi sumpsisse, ut se horum geniorum superiores dictarent, et ægrotantibus efficacissimam opem suam pollicerentur.

p. 387, 8. καὶ πλείστης περιωπῆς ἔχουσα] Vid. Apollon. Lex. Hom. p. 547. Toll. Zonar. Lex. p. 1534. ibiq. Tittmann. Sed ibi σκοπιᾶ, *specula*. In aliam sententiam hujus vocis usum converterat Thucydides IV. 86. videlicet περισκεψέως, *pronoίας*, hoc nomine reprehensus a Dionysio Hal. Epist. II. ad Ann. cap. III. Tom. V. p. 793. Reisk. Vid. Wassium ad Thucydidis locum laud. et Krügerum ad Dionysii Hal. Historiographica p. 224. Thucydides plane modo h. l. vocem usurpat Plotinus. Utitur eodem vocabulo Proculus in Platon. Alcib. I. p. 19. p. 21. p. 83. ubi est περιωπῆ νοερά. Cf. supra Annotata p. 22. B. et Philostrati Imagg. p. 89. et p. 133. et Jacobs. ad eum locum p. 656. Constructionem loci quod attinet: pro μεταδιώκουσα et ἔχουσα exspectes μεταδιώκων et ἔχων post εἶδος

φιλοσοφίας in præcedentibus. Sed sexcenties sibi ita indulget Plotinus, ut per enallagen orationis suæ membra jungat. Extrema capit: τὰ δ' ἄλλα—ἡμῶν ἂν πρόπει plane omisit Taylor, causatus obscuriora hæc esse, quam ut in iis vertendis periclitari velit. Nec nobis fortasse periclitandum sit, sed experiamur tamen. Proxima: τὰ δ' ἄλλα τῷ τοιοῦτῳ παραβάλλειν jungenda sunt cum superiore καταλείπω, unde reliqui etiam Infinitivi pendebant, hoc sensu: *Verum hæc alia, i. e. contraria huic nostræ rationi philosophiæ, relinquo vobis* (qui Gnosticorum scripta legatis) *comparanda cum hoc genere* (nostro philosophandi). *Sed quidquid ab his aliis* (Gnosticis) *traditur, omnibus in rebus* (usquequaque) *diversissimo modo institutum est. Neque enim quidquam proficias.* (Nihil enim prodest ejusmodi comparatio, cum Gnostici nullo pacto corrigi videantur posse.) *Ita namque de his* (Gnosticis) *loqui nos deceat.* Vides Plotinum, postquam in superioribus dixerat, se lectionem Gnosticorum librorum amicis suis relinquere, quo Platonicam rationem cum Gnostica ratione comparare possint: in extremis dicta sua retractare, quia sibi persuasum sit, nihil profici hac opera in Gnosticorum libris legendis posita. Formulam οὐδὲν γὰρ ἂν πλέον sc. ἦν, a Platone habet Plotinus. Ille enim in Symposio p. 217. C. p. 456. Bekk. οὐδὲν γὰρ μοι πλέον ἦν. item Republ. I. p. 341. p. 31. Bekker. οὐδὲν γέ σοι πλέον ἦν. Vid. Valcken. in Diatr. Euripid. p. 150. Ast. ad Platon. Phædr. p. 386. ad Rempubl. p. 363. Sine ἦν, ut Plotinus, Xenoph. Cyrop. V. 5. 34. τί γὰρ ἐμοὶ πλέον τὸ τὴν γῆν πλατύνεσθαι, αὐτὸν δὲ ἀτιμάζεσθαι. *Quid me juvat? quid mihi prodest?*

p. 388, I. Ὁ μὲν Ἐπίκουρος τὴν πρόνοιαν ἀνελών, τὴν ἡδονὴν—διώκειν παρακελεύεται] In his germanum se Platonicum præstat Plotinus. Tu vid. Platon. de Legg. X. p. 885. b. et p. 900. sqq. Pythagoreus quoque Hippodamus apud Stobæum in Floril. XLIII. p. 127. ed. Gaisford. in eandem mentem disputat. Pulcre etiam Origenes contra Celsum VI. p. 293. Spenc.: καὶ ὡσπερ οὐ καθήκει τοῖς τὰ Πλάτωνος φιλοσοφοῦσιν ἀπολογεῖσθαι περὶ Ἐπικούρου καὶ τῶν ἀσεβῶν αὐτοῦ δογμάτων. Providentiam autem sustulisse voluptatemque commendasse Epicurum vulgo creditum a veteribus. Vid. modo Cic. de N. D.

I. 17. et I. 40.; unde illud Tauri philosophi dieterium in illum ap. A. Gellium IX. 5.: 'Ἡδονὴ τέλος' πόρνης δόγμα. οὐκ ἔστι πρόνοια· οὐδὲ πόρνης δόγμα. cf. annott. nostr. ad Cic. l. l. p. 181. Pergit Plotinus ὁ δὲ λόγος οὗτος. Ficinus: *Gnosticorum vero sermo.* Ad sententiam, recte, non item ad verba. Neque enim nominat Gnosticos noster philosophus. Vid. I. A. Fabric. ad Porphyr. de Vit. Plotini c. 24. et annott. nostr. ad titulum hujus libri Plotiniani.

p. 388, 3. *ἔτι νεανικώτερον*] Melius h. l. Ficinus, quam Taylor. Ille enim: *insolentius etiam:* hic: *as still more juvenile than this.* Platonica formula. Vid. exempla congesta ab Heindorfio ad Lysid. p. 7. adde Suid. II. p. 603. Zonar. Lex. p. 1392. *νεανικώτερον*· *τολμηρότερον.* cf. Hemsterh. ad Aristoph. Plutum vs. 1183. Casaubon. ad Athen. IV. p. 606. sq. ibiq. Schweigh. Valckenaer. Scholl. in N. T. I. p. 335. sq. Locella ad Xenoph. Ephes. p. 326. ed. Peerlk. Matthæi ad Io. Chrysost. Homil. I. p. 40. et Hasius ad Leon. Diacon. p. 240.

— 4. *καὶ τὴν ἀρετὴν τὴν ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου ἀνευρημένην*] Hæc verba Plotini admonent Herodoti I. 8. *πάλαι δὲ τὰ καλὰ ἀνθρώποισι ἐξεύρηται, ἐκ τῶν μανθάνειν δεῖ.*

— 5. *τό, τε σωφρονεῖν τοῦτο ἐν γέλωτι θέμενος — τὴν ἡδονὴν κ. τ. λ.*] Hæc ex asse respondent iis, quæ Ecclesiæ Patres de Gnosticis conqueruntur. Clemens Alex. Strom. II. p. 490. Potter.: *οἶδα ἐγὼ αἰρέσει τιμὴ ἐντυχῶν· καὶ ὁ ταύτης προϊστάμενος, διὰ τῆς χρήσεως ἔφασκεν τῆς ἡδονῆς ἡδονῆ μαχέσθαι. αὐτομολῶν πρὸς ἡδονὴν διὰ προσποιητοῦ μάχης ὁ γενναῖος οὗτος Γνωστικός· ἔφασκε γὰρ δὴ αὐτὸν καὶ Γνωστικὸν εἶναι κ. τ. λ.* Deinde Clemens Aristippi Cyrenæi admonet, sicut Plotinus h. l. Epicuri. Plotini autem discipulus Porphyrius plane consimilia placita institutaque hujuscemodi hominum memorat De Abstinencia I. 40. sqq. p. 69—72. Rhoer. Cf. Clement. l. l. ubi etiam Nicolaitarum hoc decretum castigatur: *τὸ δεῖν παραχρησθαι τῇ σαρκί.* Adde Clement. Strom. III. 1. p. 510. ubi quæ Basilidis sectatores perversa e rationis suæ argumentis repetebant, commemorantur, et cf. Lewaldi Comment. de Doctrina Gnostica p. 55. sq. et Neandri *Allg. Geschichte der Christl. Relig. u. Kirche* I. 2. Sect. IV. p. 658. sq. et p. 776. Nimirum abutebantur

hi Gnostici, quos Plotinus, Clemens, Porphyrius notant, effatis Pauli Apostoli Corinth. I. 6, 12. et 8, 9. de ἐξουσία, seque tanquam *πνευματικούς* voluptatibus flagitiisque, licet penitus se iisdem immergerent, contaminari posse præfracte negabant. Quæ perversitas non solum a Christianæ religionis doctoribus vituperata, verum ab ethnico etiam philosopho Plotino funditus eversa est.— Extrema pag. et p. 214. A. *καὶ τὸ οὐ κοινὸν πρὸς ἄλλους ἀνθρώπους* justius proinde in Gnosticos dici poterant, quam in Christianos, quibus tamen *odium humani generis* crimini datum et a rerum quoque scriptoribus Romanis memoriæ proditum est. Vid. Taciti Annales XV. 44. Historr. V. 6. Plin. Epist. X. 97. Tertull. Apologet. c. 7. 21. et cf. I. A. Fabricii Bibliograph. Antiquar. p. 756. et Tillemont. Histoire des Empereurs Romains T. I. p. 297. sqq.

p. 389, 12. *ἀνευ δὲ ἀρετῆς ἀληθινῆς θεὸς λεγόμενος ὄνομά ἐστιν.*] Locus præstantissimus, et qui nos similibus dictorum in N. T. admonet.

p. 392, 10. *Καὶ τοι εἰ καὶ μισεῖν—ἐπήει τὴν τοῦ σώματος φύσιν.*] Nemo non sentit durior esse sententiam, si legas cum Edit. *ἐποίει.* Et per Itacismum, tot vitiorum parentem, obscurari potuit elegantior lectio *ἐπήει.* De hac formula *ἐπεισι* et *ἐπήει* cum Dativo et Infinitivo, de cogitationibus mentem subeuntibus, vid. Tib. Hemsterh. ad Luciani Prometh. Vol. I. p. 26. Valckenaer. ad Eurip. Phœniss. 1378. Wytttenbach. ad Selecta Historr. p. 346. Bast. ad Gregor. Cor. p. 375. et de elliptica formula *ἐπήει αὐτῷ ὅτι* Bakium ad Cleomedis Meteor. p. 421.— Proxime ad *εἶπε* cogitandum est *ὅτι.* Platonis autem locus primarius est in Phædone p. 65. a. c. 11. p. 15. Wytttenb.: *τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως κτήσιον; πότερον ἐμπόδιον τὸ σῶμα ἢ οὐ, εἴαν τις αὐτὸ ἐν τῇ ζητήσει κοινῶν συμπαραλαμβάνῃ; κ. τ. λ.* ad quem locum Wytttenbachius nostri loci non est oblitus, nec alterius IV. p. 386. C. *ἐμπόδιον γὰρ τοῦτο εἴ τις αὐτῷ ἐν ταῖς σκέψεσι προσχρῶτο,* et p. 153. idem vir doctus: “Platoniam vero corporis reprehensionem minus recte interpretantes Gnosticos se ipsos decepisce pronuntiat Plotinus II. 9. p. 215. F. G.”

— 14. *ψυχὰς ἐν τάξει ἀνευ τῶν σωμάτων*] In his (ubi in seqq. pro *κατὰ τὸ* fortasse legendum est *καὶ κατὰ τὸ*) tenenda sunt illa *ἐν τάξει* et *κατὰ*

τὸ νοητὸν, ne in voce διαστάσεως sinistra aliquid cogites. Alibi enim διάστασις significat degenerem discessum. Proclus in Alcib. pr. p. 57: ὡσπερ οὖν τὸ ἄλλοι τὴν διάστασιν αὐτῶν ἐδήλου καὶ τὴν διεσπαρμένην ζῶην, οὕτω καὶ τῷ δι' ὄχλου γίνεσθαι τῷ νεανίσκῳ τὴν εἰς αὐτὸν ἀπ' ἐκείνων ἤκουσαν ἐπήρειαν ἐνδείκνυται. Omnino autem διάστασις est nonnunquam *intervallum*, ut ap. Platonem in Tim. Vid. Plutarch. de animorr. generat. in Timæo p. 1020. A. et *dimensio*, (vid. supra p. 101. A. et cf. p. 331, 332. et infra p. 360. B. qui locus omnino cum nostro comparandus. Cf. etiam Aristotel. ap. Stobæum Eclogg. Phys. I. p. 344. ed. Heeren.) nonnunquam *secrectio* (divisio) cujus contrarium *μίξις*, mixtio; Plutarch. de Placc. Philos. I. 30. p. 885. p. 562. sq. Wyt. Ἐμπεδοκλῆς φύσιν μηδὲν εἶναι, μίξιν δὲ τῶν στοιχείων καὶ διάστασιν (mixturem et divisionem elementorum). Hermes ap. Stob. Eclogg. I. 52. p. 968. Heer. εἶπε καὶ εὐθέως κοσμικῶς τῆς ἔτι μελαίνης ἐνώσεως διάστασις ἐγένετο, καὶ ἐφάνη μὲν ὁ οὐρανὸς ἄνω. Quo in loco Heeren.: μελαίνης restituit ex cod. A. pro μελένης, sed Ruhnkenius ad Longin. de Sublim. p. 280. Toup. p. 277. Weisk. exhibet: κοσμικῆς τῆς ἔτι γενέσεως διαστ. ἐγεν. Longinus ipse de Subl. IX. 6. p. 30. Weisk. ἀνατροπὴν δὲ ὄλου (Ruhnken. corrigat ἄν. δὲ δι' ὄλου) καὶ διάστασιν τοῦ κόσμου λαβόντος.

p. 393, 6. ὅτι μὴ θέμις φθόνον ἐν τοῖς θεοῖς εἶναι.] Vid. Plato Timæo p. 29. D. Maxime autem hæc e Phædro p. 247. a. φθόνος γὰρ ἕξω χοροῦ θεῶν ἴσταται, imitatione scriptorum celebrata sunt. Vid. Tib. Hemsterh. ad Lucian. Prometh. §. 18. tom. I. p. 201. Heindorf. ad Phædr. l. l. p. 251. et Wyttenb. ad Eunap. p. 102. sq. qui ibidem alteram formulam, qua usus est Plotinus I. 6. 2. p. 52. A. (ita enim est corrigendum): ἕξω θεῶν λόγου; cum illa comparavit.

— 11. αἰσχρὰ καὶ κατὰ ὀρᾶν σώματα—ἐπιτηδεύματα—μαθήματα κ. τ. λ.] Ante oculos habet Dio-timæ verba in Convivio Platonis p. 210. A. B. p. 442. Bekker.—

— 13. οὐδὲ θεωρίας τοῖνυν] Ficinus legisse videtur θεωρίαν, quod placet, ut Platonico loco accommodatus. Namque Plato continuo post ἐπιτηδεύματα ponit τὰς ἐπιστήμας: Plotinus τὰ μαθήματα. Deinde Plato subjicit τινὰ ἐπιστήμην μίαν,

quam continuo excipit τὸ καλὸν αὐτὸ καθ' αὐτό: Plotinus: θεωρίας et postremo θεόν. Vides proinde, Singularem θεωρίαν melius respondere τῇ ἐπιστήμῃ μιᾷ Platonis, quam Pluralem.

p. 395, 14. ἀγνοῶν, ὅτι τῷ μὴ φέρειν τὰ ἀναγκαῖα διαφέρει—τῶν λίθων]. Nil mutavi in hujusmodi loco, quem ita expediri posse arbitrer: *Nesciens se eo (solo) differre* (ab altero), *quod (ipse) non ferat* (patienter) *necessaria, siquidem nec dicit* (præ se fert, sibi arrogat, ut sc. leni ironia utatur hoc verbo Plotinus) *se moleste ferre* (discessum ex illo ædificio) *qui moderate delectatur pulcritudine lapidum*. Nimirum ποιεῖται pro περιποιεῖται (Viger. X. 14. p. 288. ibiq. Hoogev.) et deinde ὁ ἀγαπῶν. Sed tamen hæc ratio durum quid habet. Igitur alia ineunda est, ut vel conjicias *πονεῖται* pro *ποιεῖται*, et dicas *δυσχεραίνειν* e glossemate natum, vel: εἶπερ καὶ μὴ δυσχεραίνων πορεύεται ὁ ἀγαπῶν κ. τ. λ. *Siquidem nec moleste proficiscetur* (discedet ex ædificio) *is qui*, cet.; et certe hoc vel simillimum quid legisse videtur Ficinus. Argumentum quod attinet vide supra libellum *de rationali exitu*, et quæ ibi apposui p. 85.

— 17. ὑπὸ ψυχῆς ἀδελφῆς ἀγαθῆς—τὴν κόσμον ψυχὴν] Juvat apponere quæ Tholuck. disputat in libro *Ssufismus* p. 232. sq.: “Non enim prope ab eo (decreto) absunt, quæ habent *Indi de Pur-Atma* et *Dschiv-Atma*. Illud apud Indos æquiparatur omniscientiæ divinæ; quietum est et expeditum ab omni mutatione; hoc mundum penetrat, hominem, animalia, plantas vegetas reddens, arctaque necessitudine se adjungit menti et sensibus humanis. Vid. *Ajeen Akbari* vers. *Gladwin*. Lond. 1800. T. VI. p. 389. et *Dow History of Hindostan* 1772. 4. Et quum Ssufi tam studiose inculcent, animam mundi arctissima cognatione ac necessitudine cum numine connexam esse et copulatam, non ineptum foret, ad patres illos ecclesiæ Christianæ redire, quibus persuasum erat, præter Spiritum Sanctum, perperam hanc in rem raptum, aliam esse animam mundanam, licet nullo modo a Deo diversam, cui dispensatio commissa rerum omnium earumque sustentatio. Cujus commentii testimonia congressit doctissimus Moshemius ad Cudworthium p. 688.” Idem Tholuckius in annotatione subjecta addit: “Venit mihi hæc scribenti *Plotini*

in mentem, qui animam universalem animæ humanæ *πρεσβυτέραν ἀδελφήν, sororem natu majorem* appellat. Vid. Cudworth. in System. Intell. p. 700. ed. Mosh. Hæc Tholuck. Animam autem mundi a Deo diversam esse negat etiam Philo Judæus Leg. Allegoriarr. I. p. 172. Pfeiff. ἡ γὰρ τῶν ὄλων ψυχὴ θεός ἐστι κατ' ἔννοιαν. Cæterum cf. insuper Cudworth. et Moshem. in sequentibus p. 702. sq. et 714. et inspicie hos locos Plotini III. 4. 6. V. 1. 2. p. 483. V. 1. 3. p. 484. et V. 1. 6. p. 487. Ad formulam cf. supra p. 216. E: ψυχὴ δὲ πᾶσα πατρὸς ἐκείνου. Vocem ἀδελφῆς a Platone mutuatus est, qui de Rep. III. 13. p. 404. A. ita: Ἄρ' οὖν ἡ βελτίστη γυμναστικὴ ἀδελφὴ τις ἂν εἴη τῆς ἀπλῆς μουσικῆς, ἣν ὀλίγον πρότερον διῆμεν; Alios insuper locos scriptorum collegit Ruhnken. ad Tim. Lex. Plat. p. 3. Adde Philon. Legg. Allegorr. II. p. 190. Pfeiff. p. 198: Ἔστιν ἄλλη δύναμις ἐν ψυχῇ, τούτων ἀδελφὴ, ἡ αἰσθητικὴ. Platon. Sympos. p. 210. p. 442. Bekk. Ælian. V. H. X. 14.: ἡ ἀργία ἀδελφὴ τῆς ἐλευθερίας. cf. X. 18. Nonnunquam commode *similis* vertitur. cf. Koen. ad Gregor. Corinth. p. 269. De usu Adjectivi: ἀδελφὰ τούτων sive τούτοις, adde Valcken. Scholl. in N. T. II. p. 33.

p. 395, 18. ἡ ἀδελφοὺς μὲν καὶ τοὺς φανλοτάτους ἀξιοῦσι προσενέπειν κ. τ. λ.] Videri hæc possint pertinere ad Christianos; hos enim nemo nescit olim se *fratres* et *sorores* appellasse. Hinc ἀδελφοὶ sæpe *Christiani*, Evang. Matth. XXV. 40. Actor. VI. 3. 1 Cor. v. 11. et passim in N. T. et in scriptis patrum ecclesiæ. Vid. Suicer. Thesaur. Ecclesiast. T. I. p. 86. et Vorstii Philol. Sacra c. 3. p. 67. ed. Fischer. Sed tamen cum vox ἀδελφοὶ veteribus etiam scriptoribus hac sententia usurpetur, ut φίλων, *amicorum*, et similem vim includat: vid. Pricæum ad Appuleii Metam. I. 44. Tom. III. p. 157. ed. Bosschæ, Dorvill. ad Chariton. IV. 3. p. 433. ed. Lips. [p. 384. ed. Amst.] et Sturzii Lex. Xenoph. I. p. 51.) nec improbable est, hanc appellationem inter Gnosticos etiam mutui amoris significationem habuisse. Extrema autem *στόματι μαινομένην* furoris Bacchici epitheton. Vid. modo Clement. Alex. Cohortat. p. 3. supr. et p. 30. med. ed. Potter. et admonet similitum formularum, ut ἀχάλινον, ἀκρατὲς, ἀθύρωπον, ἀπύλωτον

στόμα, itemque ἀθυροστομίας. De hoc vide Wyttenb. ad Plutarch. de Educat. puer. p. 132. ed. Oxon. Fortasse etiam Plotinus Platonis locum de Rep. VIII. 13. p. 562. sq. ante oculos habuit.

p. 396, 6. Ἔστι δὲ τοῦτο, τὸ μὴ κρούειν] Recipimus lectionem marginis et librorum nostrorum omnium. Et Fic. etiam legit vertens: "Id autem est *e suo gradu non dejici*." Taylor: "*This however, consists in being free from impulsion*:" et respondere illi verbo videtur verbum πλήττεσθαι in seqq. Crediderim autem h. l. ad κρούειν cogitandum esse *πρῦμναν*, i. e. puppim pellere, h. e. paulatim retrocedere κατ' ὀλίγον ἀναχωρεῖν, sive navis cursum ita sistere, ut remis eam premas ac paulatim retro agas. (Vid. Thucyd. I. 51. III. 78. V. 17. ibiq. Schol. et interpret.) Quæ significatio deinde per metaphoram traducta est ad eos, qui, impetu in eos facto non resistunt sed paulum recedunt, vel fortasse etiam de iis, qui in contrariam partem se convertunt. Altera tamen locutio consimilis significat *διπλᾶ κρούειν* a re musica desumpta est, si fides Scholiastæ Marciano ad Aristid. T. II. p. 402. Jebb. τὸ διπλᾶ κρούειν παροιμία ἐπὶ τῶν ἐπαμφότεριζόντων ταπτομένη. ἐλήφθη δὲ ἐκ τῶν μουσικῶν ὀργάνων, ἃ χορδὰς ἐκατέρωθεν ἔχει κ. τ. λ. Usurpatur autem de homine, *qui sibi non constat*. Vid. Cognatum et Jacobum Morellium ad Aristidis Leptin. p. 162. sq.

— 9. ἀρετῇ τὰς πληγὰς ἀπωθοίμεθ' ἂν] Ad hanc formulam adhibe, quæ Wyttenbach. collegit ad Juliani Orat. I. p. 18. p. 177. sq. ed. Lips.—Proxime Ficinus non expressit ἡ ὀρωμένοις. Ego in versione addidi, sicut etiam Taylor fecit. Suspicio tamen plura excidisse post ὀρωμένοις, quæ ad reliquos sensus corporis, auditum, olfactum pertinerent. Mox cum Vat. Cod. et Marsilio, quem etiam Taylor secutus est, scripsimus ἐν θέᾳ pro ἐνθεα. Correctionis necessitatem cognosce ex his, quæ paulo post leguntur: οὐδὲ εἰ μόνοι λέγοιεν θεωρεῖν δύνασθαι, κ. τ. λ.

p. 397, 3. ἔξεστιν οὖν καὶ μὴ φιλοσοματεῖν—καὶ τοῦ θανάτου καταφρονεῖν] Hæc Platonem auctorem habent. Ita enim ille in Phædone c. 13. p. 68. B. οὐκοῦν ἱκανόν σοι τεκμήριον, ἔφη, τοῦτο ἀνδρὸς ὃν ἂν ἴδῃς ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι, ὅτι οὐκ ἄρ' ἦν φιλόσοφος, ἀλλὰ τις φιλο-

σώματος. Aristid. Orat. Platon. p. 312.: τούς γε ἄλλους φιλοσώματος, ἀλλ' οὐ φιλοσόφους καλοῖη τις ἂν ἐν τῇ Πλάτωνος φωνῇ. Plura Wyttenbachius exhibet ad Phædonis locum p. 166—168. Ego alia quædam adjiciam. Philo Judæus Legis Allegorr. I. p. 140. Pfeiff. distinguit inter τὸν γηγενῆ καὶ φιλοσώματος νοῦν et τὸν κατὰ τὴν ἰδέαν γεγυότα. Hierocles in aur. carmm. Pyth. p. 123. ed. Londin. καὶ τὴν ἀνθρωπίνην οὐσίαν, ἥτις ἐστὶν εὐρήσεις, οὐδέποτε τὸ σῶμα, οὐδὲ τὰ ἐκτὸς αὐτοῦ εἶναι τιθέμενος, οὐδὲ ὑπεραγωγῶν τούτων ὡσπερ σαυτοῦ, ἵνα μὴ πρὸς φιλοσωματίαν καὶ φιλοχρηματίαν καθελκυσθῆς. Porphy. Epistol.

ad Marcell. XXV. p. 44. ed. princ. p. 306. ed. Jo. Conr. Orell. παραβαίνεται δὲ ὁ μὲν (τῆς φύσεως νόμος) κεναῖς δόξαις ἀγνοηθεὶς ὑπὸ τῶν τῇ ἄγαν φιλοσωματίᾳ προσκειμένων τῷ σώματι. Ita recte Orell. pro portentoso ἀγαφιλοσωματίᾳ. Verbum rarius videtur. Sed tamen habet Pollux Onomast. III. 137. p. 337. Hemsterh. καὶ τὰ ρήματα δειλιῶν, ἀποδειλιῶν, ὀκνεῖν—φιλοψυχεῖν, φιλοσωματεῖν—et paucis interjectis: φιλοψυχῶν, φιλοσωματῶν, ὀκνῶν κ. τ. λ. Proinde in hoc verbo ψυχῆς et σώματος significatio congruit. De verbo φιλοψυχεῖν vid. Gataker. ad Marc. Antonin. VII. 46. p. 222. sq.

LIB. I. ENNEAD. TERTIÆ.

p. 411, 7. ΠΕΡΙ ΕΙΜΑΡΜΕΝΗΣ] Est hic liber tertius numero, ac proinde ex iis unde Plotinus scribendi initium duxit (Porphy. de vita Plot. c. 4. et c. 24.) Fatum autem astrologicum, quod appellari solet, ab antiquissimis populis in religionibus sancitum fuisse, nemo est, qui ambigere queat. Nam etsi Chaldæorum appellatio apud scriptores post Alexandrum Magnum late patet, dubitari tamen nequit, Babylonios aliasque gentes, qui astra colerent, antiquitus credidisse, res humanas siderum vi contineri et disponi. Philo Jud. de Migratione Abrahami p. 464. Mang. Χαλδαῖοι τῶν ἄλλων ἀνθρώπων πεπονηκένοι διαφερόντως δοκοῦσιν ἀστρονομίαν καὶ γενεθλιαλογικὴν—Οὔτοι τὸν φαινόμενον τοῦτον κόσμον ἐν τοῖς οὐσίαις ὑπετύπησαν εἶναι μόνου ἢ θεοῦ ὄντα αὐτὸν, ἢ ἐν αὐτῷ θεοῦ περιέχοντα τὴν τῶν ὄλων ψυχῆν· εἰμαρμένην τε καὶ ἀνάγκην θεοπλαστήσαντες, ἀσεβείας πολλῆς κατέπλασαν τὸν ἀνθρώπινον βίον· ἀναδιδάξαντες, ὡς, δίχα τῶν φαινομένων, οὐδενός ἐστιν οὐδὲν αἴτιον τοπαράπαν, ἀλλ' ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἀστέρων αἱ περίοδοι τὰ τε ἀγαθὰ καὶ τὰ ἐναντία ἐκάστῳ τῶν ὄντων ἀπονέμουσι. In eandem sententiam disputat Sextus Empir. Advers. Matth. V. 2. sqq. p. 338. Fabric. cui ibidem ex Philone l. l. pro γενεαλογίαν reddendum est γενεθλιαλογίαν, quod miror a Fabricio, qui vitium vidisset, non in ordinem receptum esse. Aliter *de fato* statuendum erat Ju-

dæorum philosophis, e quibus Pharisæi (si fides Josepho de Bell. Jud. II. 7.) a Deo et a Fato omnia suspensa faciebant, siquidem ipsi longe remoti erant ab illo astrorum cultu, qualis fuit apud Chaldæos. Sed quid proprie docuerint, longum est quærere, nec hoc loco necesse.—Græcorum philosophi, simulatque de occultis rerum causis anquirere cœperant, bifariam stituisse Cicero prodit. Ita enim ille de Fato c. 17: “Ac mihi quidem videtur, cum duæ sententiæ fuissent veterum philosophorum, una eorum, qui censerent omnia ita fato fieri, ut id fatum vim necessitatis afferret; in qua sententia Democritus, Heraclitus, Empedocles, Aristoteles fuit: altera eorum, quibus viderentur sine ullo fato esse animorum motus voluntarii: Chrysipus, tanquam arbiter honorarius, medium ferire voluisse: sed applicat se ad eos potius, qui necessitate motus animos liberatos volunt:” ubi vide Davisium reliquosque interpretes, quorum animadversiones collectas præstat nostra editio Ciceronis de Divinatione et de Fato, i. e. Francofurtensis ann. 1828. Moseri maxime curis adornata. Heracliti de Fato decreta alibi tractavi in Commentatione, cui titulus: *Philosophorum Veterum loci de Providentia Divina itemque de Fato emendantur, explicantur.* Heidelbergæ 1806. 4to. et in *Dionysio* meo p. 71. sqq. ubi et alia attigi, et quantopere hac in doctrina ab He-

raclito Stoici profecerint. Stoicorum autem et maxime Chrysippi de Fato locos expedire studui in annot. in Ciceron. de Nat. Deorr. I. 15. p. 67. sqq. cf. ibid. Wytttenbachii Scholarum excerpta ad Lib. III. cap. 6. p. 778. sq. Quibus nunc adde doctissimi *Bagueti* disputata de *Chrysippi Vita, doctrina et reliquiis* p. 94. sqq. et p. 218. sqq. Etiam Diodorus Tarsensis scripserat κατὰ ἀστρονόμων καὶ ἀστρολόγων καὶ εἰμαρμένης teste Suida I. p. 594. Kust. itemque περὶ προνοίας. Vid. Suid. l. l. et cf. Fabricii Biblioth. Gr. IX. p. 278. Harlesii et Lucæ Holstenii Epistoll. p. 95. 100. et 106. ed. Boissonadii hujusque annotatt. Cf. etiam Sallustii libellum de Diis et Mundo c. 9. quod caput inscribitur: περὶ Προνοίας, καὶ Εἰμαρμένης, καὶ Τύχης. Sed de horum decretis philosophorum nonnulla adponentur infra ad aliquot locos hujus libri Plotiniani. Hic nonnihil subjiciam, quæ ad hujus libri argumentum universe pertinere videntur, in quibus maxime expectabitur indicatio librorum locorumve, unde Pythagoreorum, Platonicorumque atque Peripateticorum de Fato sententiæ cognosci possint. Ac commodum se offert mihi *Tiberii Hemsterhusii* explicatio ex notis MSS. in Iamblichi Protrepticum, quas mecum communicavit vir clarissimus mihiq; amicissimus *Jacobus Geel*, et quas alio tempore integras, si Deus annuerit, ad Iamblichi librum adhibebo. Ita autem ille ad Iamblichi locum p. 7. infr. ed. Arcerii: "Id enim existimabant Pythagorei, nihil in hoc universo esse immodulatum, sed omnia certis legibus et temperato tenore fieri: quin etiam stellas, quas vulgari nomine errantes appellant, constantes et ratos servare motus, adeoque περιφορὰν ὡσαύτως περιῶδουσαν, ut docuit *Davisius* ad Cic. Tuscull. I. 25.—Quæsitum est, hominine voluntas inesset naturæ legibus et ordini obnoxia et obstricta, an vero potius libera et quæ supra fati vim ac necessitatem excellat. Variis animorum dissidiis hæc quæstio inter omnis familiæ philosophos jactata fuit et agitata. Sed vide, ut Pythagorei saltem recentiores duplici inducta, mente hinc se expedire moliantur. Universæ, quæ exstant, res tanquam catenulis in nexæ communi quodam vinculo continentur: æqualiter ab utrisque terminis, summo et infimo genus hominum in medio positum distat. Habet

itaque et quo ad æterna ac divinam cognitionem attollatur, et quo ad hæc fluxa et terrenum vitæ conditionem deprimatur et vergat. Hæc magno consensu veteriores etiam tradunt, ut alibi dicam: supra vim naturalis legis et ordinis eminet divinior et libera mens, quæ affinitatem cum primo numine conservat, et in qua consummata atque ad Dei similitudinem, qua potest, efficta tota hominum constat beatitudo. Hæc est illa θεοπτικὴ ψυχῆς, ἥτις ἔστιν ἀπὸ τοῦ πρώτου νοητοῦ μετέχουσα καὶ τῆς τοῦ νοητοῦ δυνάμεως: altera, quæ ex æquabili cælorum circuitu derivata in nos descendit, ratis et fixis originis sui legibus obsequitur, utpote quæ φύσιν γεγεσιουργὸν adæpta sit, adeoque servilis et ordini naturæ subjecta. Hæc ab Ægyptiis opinio dimanavit, ut ostendit Iamblichus de Myster. Sect. VIII. 6, 7. et ad eum Th. Galeus. Ab ejusdem opinionis fonte defluxit Astrologia, quæ nativitatis constituendæ scientiam præcipue profitetur, quod pluribus ostendit Porphyrius περὶ τῶν ἐφ' ἡμῶν apud Stob. Eclog. Phys. p. 203. cf. etiam Manethon in Apotelesmat. lib. I. et passim. Ipsi quoque inferioris ordinis dæmones, quum in has cæli regiones, quæ immutabili motuum ratione volvuntur, devenerunt, naturæ necessitati obtemperant. Egregium ea de re fragmentum Porphyrii περὶ τῆς ἐκ λογίων φιλοσοφίας conservavit Philoponus de Mundi creatione IV. 20. Eodem inclinabat Stoicorum sententia, cum res et actiones humanæ vitæ divellebant in τὰ ἐφ' ἡμῶν, καὶ τὰ οὐκ ἐφ' ἡμῶν. In posteriorum numero cuncti eventus ponebantur, qui ex fatali naturalium motuum lege pendebant: unde illa Epicteti: ἐὰν δὲ πρὸς ταῦτά τις ἐπιχειρῆ ῥέπειν τὸν νοῦν, καὶ πείθειν ἑαυτὸν ἐκόντα δέχεσθαι τὰ ἀναγκαῖα, πάνν μετρίως καὶ μουσικῶς διαβιώσεται τὸν βίον. Quatenus autem in hominibus dominetur ἡ εἰμαρμένη περιφορὰ, Simplicius ostendit ad Epictet. p. 24. 26. Recte vero τὰ ἀναγκαῖα, quæ naturaliter eveniunt, et κατ' ἀνάγκην apud Nostrum, ex necessariis naturæ legibus (repetuntur): id enim esse necessitatem et ἀνάγκην nonnunquam erudite monuit vir summus, *I. Fr. Gronovius* Observ. II. 2. Idem observat *Gassendus* de Epicuri Physiol. p. 711. Inde est quod Jovem φύσεως ἀνάγκην Euripides appellat Troad. vs. 886. Vid. *Spanhem.* in Callim. H. in Del.

122. et ratos hujus Universi motus κόσμοιο ἀειδινήτους ἀνάγκας vetus Epigramma. Apud gentem itaque Pythagoream δουλεύειν ταῖς τῆς φύσεως ἀνάγκαις dicitur mens, quum naturam suam immutabilem et sempiternam ingeniti motus auctorem legibus inferioris mundi necessariis submittit, et morigeram constituit; in hac tamen ipsa deterioris vitæ conditione, τῷ κατὰ νοῦν βίῳ τῶν θεῶν ἐχομένῳ, qui suæ spontis est, nonnullus est locus; quam si quis viam consecratur, is τὴν ἀδέσποτον τῆς ψυχῆς ἐξουσίαν in libertatem asserit, atque, ut eorum verbis utar, τῶν ἀναγκαίων ἀπολύεται. Hæc et id genus plura tradit Iamblicus ad Maced. aliique. In eundem intelligenda sunt sensum ista Democriti ap. Stob. Serm. CVI. (nam Demetrio perperam adscribuntur): ἀλογιστή, μὴ ξυγχωρέειν ταῖσι κατὰ τὸν βίον ἀνάγκαις. i. e. τοῖς δοκοῦσιν ὡς ἔτυχε καὶ ἀτάκτως συμβάλειν, quamvis re vera certo consilio temperentur: quam ob rem nemo sanus, expenso ordine rerum et necessitate, πρὸς τὴν ἀνάγκην ἀγριαίνεται, ut quæ immotis naturæ limitibus definita sit et circumscripta. Lege venustissimum Hieroclem et cf. Plutarch. T. II. p. 926. sq. Diogen. Laert. IX. 45. et in primis Aristid. Quintil. p. 161. sqq." Hæc Tib. Hemsterhusius. Quæ quantopere ad Platonis Plotinique disputationes faciant, non est, quod operose commonstremus. Platonis autem quæ fuerit de Fato et libero arbitrio sententia maxime cognoscitur ex primariis aliquot locis in libris de Legibus, in Phædro, Phædone et in Timæo, quas maximam partem inclusas reperimus libello, prohdolor truncato, Plutarchi de Fato, T. III. p. 289. sqq. et præsertim p. 309. sqq. ed. Wyttenbach. Hieroclis Philosophi disputata περὶ προνοίας καὶ εἰμαρμένης καὶ τοῦ ἐφ' ἡμῶν κ. τ. λ. Photius conservavit in Biblioth. Cod. CCXXIV. CCLI. unde in editionibus exhibita sunt, Pearsoni (Londin. 1673.) et Cantabrigiensi, quam Needhamus curavit ann. 1709. Alias super hoc loco disputationes, et ipsius Plotini hanc, collectas reperies in hoc opusculo: "Alexandri Aphrodisiensis, Ammonii Hermiæ filii, Plotini, Bardesanis Syri et Georgii Gemisti Plethonis *De Fato* quæ supersunt Græcæ &c. recensuit—Jo. Conr. Orellius. Insertæ sunt Animadversiones Jo. Casp. Orellii. Turici 1824. 8vo." In Plotinianis

hujus libri recensione nihil codicum MS. adhibuit J. Conr. Orellius, ὁ μακαρίτης, nec Jo. Casp. Orellius, Vir doctissimus: adjecit ille Hugonis Grotii versionem Latinam. Etenim Grotius Latine exhibuit hunc librum Plotini in hoc libello: "*Philosophorum Sententiæ de Fato et de Eo, quod in nostra est potestate*, collectæ partim et de Græco versæ per Hugonem Grotium. Amsterodami ap. Lud. Elzevirium. ann. 1648." E recentioribus Græcis philosophis egit etiam de Fato Nemesius Emesenus cap. XXXIV. περὶ εἰμαρμένης et c. XXXVI. περὶ τῆς διὰ τῶν ἄστρον εἰμαρμένης. Attingit hos Plotini de Fato et de Providentia libros, nec minus Porphyriana et Iamblichea disputata Proclus in libro: "*De Providentia et Fato et eo quod in nobis*," quem a Guil. de Morbeka Latine conversum prior Fabricius in Bibliotheca Gr. evulgaverat: nuper autem emendatiorem edidit in *Procli Operibus Victor Cousin*, vir intelligentissimus, et quidem in Tomo primo. Parisiis 1820. Platonis sententias de Fato et libero arbitrio in compendium redegit Alcinoüs de Doctrina Platonis cap. XXVI. τῆς εἰμαρμένης καὶ τοῦ ἐξουσίου πέρι. Platonis denique et Aristotelis de Fato et libero arbitrio decreta inter se contulit Jacobus Carpentarius in libro rarissimo: "*Platonis cum Aristotele in universa philosophia comparatio*." Parisiis 1573. 4to. part. II. p. 73—86.

p. 412, 3. Τὰς τε ἐνεργείας ἐκάστων ἀποδιδοῦς τις—ἀποδιδόναι] Haud male hujus loci vim expressit Ficinus. Usus autem verbi ἀποδιδόναι est Platonicus. Phædr. §. 29. p. 237. C. ὡς οὖν εἰδότες οὐ διομολογοῦνται ἐν ἀρχῇ τῆς σκέψεως, προελθόντες δὲ τὸ εἶκος ἀποδιδόασιν. exhibent s. faciunt, quod poterat expectari. Theæt. p. 175. D. πάλιν αὖ τὰ ἀντίστροφα ἀποδιδόασιν, simile præbent spectaculum; ubi vid. Heindorf. p. 398. Aristoteles π. ζῶων γενεσ. I. 18. p. 176. Sylb. ἀποδιδόασιν γὰρ διὰ πολλῶν γενῶν αἱ ὁμοιότητες, οἷον καὶ ἐν Ἡλίδι ἢ τῷ Αἰθίοπι συγγενομένη· οὐ γὰρ ἢ θυγάτηρ ἐγένετο ἀλλ' ὁ ἐκ ταύτης Αἰθίοψ, ubi est neutrum, similitudines redeunt, revertuntur (sc. quas ab initio expectabas). In his omnibus tenenda sunt hæc Wyttenbachii ad Juliani Orat. I. p. 57. sq. p. 210. ed. Lips.: "Illud non alienum sit monere hanc, de qua nunc agimus, significationem (nimirum *explicare, re-*

ferre, enarrare) profectam esse a propria vi *reddendi*, qua is, qui institutam orationem absolvit, quasi *debitum audientibus exsolvere* putatur." Subjicit deinde plura exempla, in his Platon. Rep. X. p. 518. A.: ἀρ' οὖν ἀποδώσετέ μοι, ἀ ἐδανείσασθε ἐν τῷ λόγῳ; et Polit. p. 173. G.

p. 412, 7. οὔτε παρεγκλίσει κεναῖς χώραν διδόντα—ἐμπλήκτω] Epicurum tangit noster, et spero hunc locum Plotini in posterum pro classico habitum iri, et adhibitum Ciceronis locis geminis. De Finib. I. 6. 19.: "Deinde ibidem homo acutus (Epicurus) quum illud occurreret: si omnia deorsum e regione ferrentur et, ut dixi, ad lineam, nunquam fore, ut atomus altera alteram possit attingere: itaque attulit *rem commenticiam; declinare dixit atomum perpaullum*, quo nihil posset fieri minus:" in primis de Nat. Deorr. I. 25. p. 110. ed. nostr. et Moseri: "velut Epicurus, cum videret, si atomi ferrentur in locum inferiorem suoapte pondere, *nihil fore in nostra potestate, quod esset eorum motus certus et necessarius*, invenit, quo necessitatem effugeret, quod videlicet Democritum fugerat: ait *atomum*, cum pondere et gravitate directo deorsum feratur, *declinare paullulum*." Lucretius II. 288.—"sed ne mens ipsa necessum Intestinum habeat cunctis in rebus agendis, Et devicta quasi cogatur ferre patique, Id facit exiguum clinamen principiorum Nec ratione loci certa, nec tempore certo." Cf. Cic. de Fato cap. 20. ubi *commenticias declinationes* dicit. Plutarchus cur Pythia nunc non redd. oracula carmine p. 398. B. p. 631. sq. Wyttenb.: εἶτα, ἔφην ἐγὼ, τύχη σοι δοκεῖ καὶ αὐτομάτῳ τῶν τοιούτων ἕκαστον εὐκείναι, καὶ πιθανόν ἐστι τὰς ἀτόμους ἐξολισθεῖν καὶ διαλυθῆναι καὶ παρεγκλίναί μῆτε πρότερον, μῆτε ὕστερον ἀλλὰ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, ἐν ᾧ τῶν ἀναθέντων ἕκαστος, ἢ χεῖρον ἔμελλε πράξειν ἢ βελτίον; καὶ σὲ μὲν Ἐπίκουρος ὠφέλει νῦν, ὡς εὐκεν. ἀφ' ὧν εἶπεν ἢ ἔγραψε πρὸ ἐτῶν τριακοσίων. Verbum *παρεγκλίνειν* usurpat Plotinus etiam VI. 6. 3. sed ex nostro loco *lucramur Substantivum*, idque haud dubie proprie in hac re usurpatum ab Epicureis. Cujus substantivi unum duntaxat exemplum ex Galeno et sola medicorum sententia exhibet ipse novus Thesaurus Stephano-Valpjanus. Respondet autem ex asse Plotinianum *παρεγκλίσει κεναῖς* Ciceroniano *commenticias declinationes*.

VOL. III.

p. 412, 9. ὄρμη ἐμπλήκτω] *Impetu temerario et qui sine consilio et ratione impellat*. De hujus adjectivi usu monuit Wyttenbach. ad Plutarch. p. 927. et pag. 1033. Cf. etiam doctissimum Baguet. ad Dion. Chrysostom. Orat. VIII. p. 58. sq. Adde Proclum in Platon. Alcib. pr. c. 64. p. 186. ibiq. Annot. nostr. ubi Platonicum esse vocabulum monuimus.

p. 413, 8. εὔρους εἰς παιδοποιίαν ἢ γυνή, ἐπιτήδειος εἰς τόκους] Ita scripsi et bonorum librorum auctoritate et Platonis, quem ante oculos habet Plotinus. Ita enim ille de Legg. VI. p. 784. a. p. 474. Bekk.: ἢ δὲ παιδοποιία καὶ φυλακὴ τῶν παιδοποιουμένων δεκέτις ἔστω, μὴ πλείω δὲ χρόνον, ὅταν εὔροια ἢ τῆς γενέσεως. Vulgata lectio ex eadem confusione orta, unde sæpius εὔροειν et εὔρειν permutantur, observante etiam Boissonadio ad Eunap. p. 140. sq. Hippocrat. Aphorism. II. 9. τὰ σώματα εὔροια ποίειν, quod Galenus explicat. Vid. Fæsii Œconom. Hippocrat. in voc. εὔρον, et cf. Lennep. ad Phalarid. Epistoll. XVII. p. 86. sq. Quod autem *παιδοποιίαν* singulari numero junxit cum plurali *τόκους* philosophus noster, res ipsa docet, et Platonis locus confirmat.

— 11. καὶ οὐ κατακούοντος τῶν—ἀνιόντων] Et qui non clare ac penitus percipiat. Auctor Ἐραστῶν in Platonis dialogis p. 133. b. λέγων μέγα τῇ φωνῇ, ἢ αὐτοῦ κατακούοι τὰ παιδικά. Plato Sophist. p. 248. b. τάχ' οὖν, ᾧ Θεαίτητε αὐτῶν τὴν πρὸς ταῦτα ἀπόκρισιν σὺ μὲν οὐ κατακούεις. ubi vid. Heindorf. p. 388. Lucian. Necyomant. 7. Tom. I. p. 465. Amst. Wetst.—ῥῆσιν τινα μακρὰν ἐπιλέγων, ἧς οὐ σφόδρα κατήκουον. ubi solummodo unus liber MS. ἦν habet. Hæc de constructione et significatione apponere volui, in novissimis Lexicis non satis exposita.

— 17. οἱ μὲν ἀρχὰς σωματικὰς θέμενοι, οἶον ἀτόμους] Tangit eodem philosophos Plato in Sophist. p. 246. sq. 190. Bekkeri, nimirum Leucippum, Democritum, Aristippum. vid. Heindorf. ad eum locum p. 381. cf. Theætet. p. 155. c. Adde Ciceron. de Finib. I. 6. de Nat. Deorr. I. 25. ubi et hunc Plotini locum attigi p. 111. et alios scriptores laudavi. Cf. etiam infra p. 309. B. C.

p. 414, 6. Οἱ δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ παντὸς ἀρχὴν ἐλθόντες—καὶ ταύτην οὐ μόνον κινούσαν] In com-

T

mentatione de Fato et Providentia jam monstravi p. 23. (cf. Dionysum p. 77.) *κινεῖν* et *κίνησις* in Fati significatione sæpius usurpari. cf. etiam Procli Instit. Theol. cap. LXXVI. p. 118. ubi hæc adposuimus: Stobæus in Eclogg. I. 14. p. 338. Heer.: οἱ Στωϊκοὶ τὸ πρῶτον αἴτιον ἀκίνητον ἀπεφήναντο. Cf. Plutarch. de Placitt. philoss. I. 27. p. 560. Wytenb. Diog. Laërt. in Zenone VII. 104. Cic. de Finib. II. 10.

p. 414, 12. ἄλλοι δὲ—τῶν ἄστρον—σχηματισμοῖς—προῤῥήσεως κ.τ.λ.] Vid. quæ supra posuimus cum ad titulum libri *Utrum stellæ agant*, tum ad hujus ipsius libri inscriptionem, ubi *Fatum astrologicum*, quod dicitur, atigi. Cæterum Conr. Orellius primum ex versione Grotii in ordinem recepit διὰ τὴν ἐκ τούτων προῤῥήσιν, deinde Ficinium legisse putat καὶ τῇ ἐκ τούτων προῤῥήσει. Neutrum recte, etiam neutrius lectionis vestigium ullum in codicibus, et a cive suo, Suicero, discere poterat Orellius πιστοῦσθαι cum ἀπὸ et Genitivo construi, ut in his Jo. Chrysostomi: ἀπὸ τῶν προφητῶν πιστοῦσθαι τὸν λόγον, ubi active usurpatur: nostro loco passive. Vid. Thesaur. Ecclesiast. in πιστόω.—Philostrat. Vit. Apollonii I. 16. p. 19. Olear.—καὶ πιστοῦται τὴν μεταβολὴν ἢ ὥρα τοῦ φντοῦ *fidem facit*. cf. G. Jos. Bekkeri Spec. Philostrat. p. 56.

— 17. καὶ τὸν ἄνωθεν εἰρμὸν] Cic. de Divinat. I. 55.: “Fatum autem id appello, quod Græci *εἰμαρμένην*, id est, ordinem seriemque caussarum, cum caussa caussæ *nexa* rem ex se gignit.” Hinc idem nexus etiam *contagio* vocatur Ciceroni de Fato cap. IV., et *contagium* Lucretio III. 346. Cf. annot. nostr. in Cic. de Nat. Deorr. I. 20. p. 92. adde Plutarch. de Fato IV. p. 570. B. p. 297. Wytenb. *εἰμαρμένη τε καὶ προσαγορεύεται, ὡς ἂν εἰρομένη τις. θεσμός τε καὶ νόμος ὑπάρχει, τῷ τὰ ἀκόλουθα τοῖς γινομένοις πολιτικῶς ὑποτετάχθαι*. Unde rivulos suos deduxit Jo. Laur. Lydus de Mensibus Romanorr. IV. 7. p. 156.: *Εἰμαρμένη, οἰονεὶ, εἰρομένη, διὰ τὸ τοῦ χρόνου δεῖσθαι καὶ διαστάσεως, ἵνα ὁ εἰρμὸς τῶν ὑποκειμένων σῶζῃται*: ubi cf. Roetheri annot. Proclus *de Providentia et Fato et eo, quod in nobis* ex vers. Guil. de Morbeka (Procli Opp. ed. Vict. Cousin. I. p. 10.): “Patienti dignum indulgentia, si adspiciens ad rerum humanarum omnimodas tragicas et comicas aliasve connexiones unum re-

sidere conditorem et factorem talium colligationum in universo solum æstimasti, et hunc Fatum vocasti, *magis autem εἰρμὸν*, id est, *connexionem funium* ipsum et consequentem generationem conductam Fatum ponens ab aliqua utique necessitate inevitabili talem dramaturgiam, id est operationem dirigi solus putasti, et hunc Providentiam hymnizasti, et solummodo *αὐτεξούσιον*, id est, liberi arbitrii existere et dominam omnium.”

p. 415, 3. Διττοὺς δὲ ἂν τις θέμενος κ.τ.λ.] Laudat hæc et præcedentia de iisque disputat Cudworth. in Syst. Intellect. p. 3. ed. Mosh., ubi Moshemius in nota, uti assolet, nostrum pariter atque ejus amatorem Cudworthum reprehendit.

p. 416, 14. ὠθοῦντα ἡμᾶς, ὡσπερ ἄψυχα ζῶα] Infra cap. 7. p. 233. D.: *τοιαῦτα δὲ ὄντα ὡς ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς ὠρμημένα ἡμῖν οὐδὲν καταλείψει ἢ φέρεσθαι ὅπῃ ἂν ἐκεῖνα ὠθῇ*: ubi vid. annot.

p. 417, 1. Ἄλλ' ἄρα μία τις ψυχὴ διὰ παντὸς διήκουσα—εἶναι λέγοι;] Cf. supra cap. 2. et infra cap. 7. Utrobique Heraclitum tangit et Stoicos, qui de Fato placita sua ab eo mutuati erant. Plutarch. de Placitt. Philoss. I. 27. p. 560. Wytt. Ἡράκλειτος πάντα καθ' εἰμαρμένην, τὴν δὲ αὐτὴν ὑπάρχειν καὶ ἀνάγκην et cap. 28. p. 560. sq. Ἡράκλειτος οὐσίαν εἰμαρμένης, λόγον τὸν διὰ τῆς οὐσίας τοῦ παντὸς διήκοντα· αὕτη δὲ ἐστὶ τὸ αἰθέριον σῶμα, σπέρμα τῆς τοῦ παντὸς γενέσεως. De eodem Heracliti placito usurpat σπέρμα διακοσμῆσεως Clemens Alex. Stromat. V. p. 712. Potteri. Cicero de Divinat. I. 55. p. 273. sq. ed. Moser.: “Fatum autem id appello, quod Græci *εἰμαρμένην*, id est ordinem seriemque caussarum, cum *causa causæ nexa* rem ex se gignit.” De Stoicorum placito plura exhibet Gataker. ad Marc. Antonin. IV. 21.

p. 418, 10. Ἀπὸ τούτων γοῦν μαντευόμενοι κ.τ.λ.] Cf. supra ad II. 3. 14. p. 144. annotata, et ad proxima ζῶα—φντὰ—τόπους κ.τ.λ. confer Hermetis, qui fertur libellum περὶ βοτανῶν χυλώσεως, quem nuper Io. Laurentii Lydi Fragmentis de Mensibus Veterum Romanorum ed. Roetheri adjecimus. Alia posuimus in Mythologia, maxime in loco de Ægyptiorum veterum religionibus. Adde Olympiodor. in Platon. Alcib. pr. III. p. 18. οἱ δὲ πρὸς τὴν τῶν οὐρανίων ἄλογον (fort. excidit φύσιν) *συνάπτουτες ἡμᾶς*,

ἀλογοι· οἱ δὲ πρὸς τὸ τῶν οὐρανίων εἶδος, εἰδικοί ἢ εἰδετικοὶ κ. τ. λ. Confer etiam Philonem Judæum similibus argumentis astrorum vim in actiones hominum impugnantem libro I. de Providentia in *Sermonibus tribus* nuper ex versione Armenica editis a J. B. Aucher. Venetiis 1822. p. 38. sq.

p. 419, 5. λίθοις φερομένοις—εἶναι, ἀλλ' οὐκ ἀνθρώποις] Fallor, aut Plotino hæc scribenti obversabatur Platonis locus in Hippiâ majore p. 292. D: ἢ εἰ μοι παρεκάθησο λίθος, καὶ οὗτος μύλας μήτε ὧτα μήτε ἐγκέφαλον ἔχων. *Lapis molaris* apprime congruit λίθῳ φερομένῳ. Aristides haud dissimiliter in Orat. Plat. in Pericl.: τί εἰ τῷ Περικλέους υἱέε λίθῳ ἐγενέσθη. Hinc in Adagio retulit Erasmus p. 268. De alio proverbio λίθοι καὶ ξύλα plura conguessit Frommel. ad Scholiast. Aristidis p. 418. sq. Adscribam locum Philonis Judæi eadem in eadem caussa similitudine utentis in nuper repertis libris de Providentia vers. Armenicæ ed. Aucher. Venet. 1822. ita enim ille Serm. I. p. 36.—“ita ut se ipsum libero arbitrio privare quis velit, et adversus objurgationes iniquitatum ab ipso patrarum prætextum sibi comparare. *Lapis utique repertus durus*, eam quam in pravitate secum ferebat voluntatem, *haud sui consilii proprii opus dictitans, sed astrorum in cælo circumactorum, quæ qualitates motuum necessario in animis singulis perficiant.*”

— 12. τοῖς γοῦν γονεύσιν ὅμοιοι] Vid. Ciceron. Tuscull. I. 32. et cf. Wytttenbach. ad Plutarch. de S.N.V. p. 84. p. 408. ed. Oxon. Adde Gregorium Nyssenum de Anima p. 93. B. ed. Paris. ann. 1638. qui hanc Chrysippi sententiam etiam attigit.

p. 420, 3. οἱ ὄρνεις ποιητικοὶ ὧν σημαίνουσιν] Vid. Origenem in Genesis T. I. p. 17. Ed. Ruæi ibiq. Huet. cf. supra II. 3. 3. fin. p. 139. A. ibiq. Annot.

— 11. Καὶ μὴν καὶ γονέων τύχας κ. τ. λ.] Cf. Origenem in Genesis. p. 14. T. I. Ruæi ibiq. Huet.

p. 422, 3. ἀναγιγνώσκειν τὰ μέλλοντα κ. τ. λ.] Ad hæc in marg. Ed. hoc scholion adscriptum est: πῶς λέγει τὰ μέλλοντα δηλοῦσθαι διὰ τῶν ἀστρώων σχηματισμῶν.

— 8. λόγους σπερματικούς] Confer annot. nostr.

ad p. 230. F. sive ad capitis quarti initium, ubi Heraclitum ejusque sectatores Stoicos hac in re vocibus σπέρμα τῆς γενέσεως, σπ. τ. διακοσμήσεως et *gignere* uti monstravimus. Adde quod h. l. infra sub finem capitis usurpat Plotinus τῆς ὀρμῆς—γεννωμένης, et cap. seq. initio: οὐ γινομένης καὶ αὐτῆς ὡσπερ τὰ ἄλλα ἐκ σπερμάτων. His ipsis refellitur conjectura Orelliana: *πραγματικούς*.

— 12. εἰλημμένων—εἰληπται] Confer ex cap. 9. πάντων δὲ ληφθέντων τῶν αἰτίων. Utroque loco est: *causis comprehensis*, et ita sæpius λαμβάνειν de fato. Eadem sententia Herodotus usurpat θεὸς λαμβάνει τινὰ I. 31. 108. IV. 79.—ne forte quis conjiciat *εἰλημμένων*: omnibus causis *arcte conclusis* et quasi *constrictis*, a verbo εἰλέω, quod alias nec ipsum abest a fati significatione. Vid. Dionysum meum p. 76. ubi de confusione *εἰλημμένων* et *εἰλημένος* plura exempla attuli.

— 16. ὅπη ἂν ἐκέῖνα ὠθῆ] Cf. supra cap. 3. ὠθοῦντα ἡμᾶς ὡσπερ ἄψυχα ζῶα et legito hæc Platonis in Cratylo, ubi ipsius Heracliti mentio fit p. 401. D: ὅσοι δ' αὖ ὠσίαν, σχεδόν τι αὖ οὔτοι καθ' Ἡράκλειτον ἂν ἡγοῦντο τὰ ὄντα λέναι τε πάντα καὶ μένειν οὐδέν· τὸ ὄν αἴτιον καὶ τὸ ὦθοῦν, ὅθεν δὴ καλῶς ἔχειν αὐτὸ Ὀσίαν ὀνομάσθαι.

p. 423, 2. τοιοῦτόν τε τὸ ἡμέτερον ἔσται κ. τ. λ. —Τοῦτο δὲ καὶ πάντες ὀρῶντες] Videtur Stoicis obloqui Plotinus. Vid. Cic. de Nat. Deorr. II. 22. ubi p. 293. ed. nostræ et Mos. conferri volumus Plutarchum de Stoicorum Repugn. p. 1050. sq. p. 279. sqq. ed. Wytttenb. Tene autem hæc verba Tullii: “Sic natura mundi omnes motus habet voluntarios, conatusque, et appetitiones, quas ὀρμᾶς Græci vocant.”

— 5. αἱ πρὸς ὀρμαὶ] Ignis impetus, nostro in loco ad naturæ conversionem pertinent ipsumque adeo Jovem ex Stoicorum decretis, omnia in se convertentem. Formula autem *νῆ Δία* ponitur h. l. pro καὶ δὲ, καὶ γε δὴ, *atque adco*, habetque hanc potestatem, ut in pluribus nominibus aut verbis ultimo præposita hujus vim intendat, docente Wytttenbachio ad Plutarchi Morall. p. 506. Hoc loco autem præultimo membro præpositum videmus.

— 9. Τίς ὄν ἄλλη αἰτία κ. τ. λ.] Disputat de his Tiedemannus *de Causis philosophiæ contemplatiwæ* III. p. 360. neque tamen credit, impe-

ditissimum philosophiæ nodum a Plotino expeditum esse.

p. 425, 17. ὅταν μόνοι ὦμεν] Hæc solitudinis moralis doctrina a Pythagoreis manavit. Vid. Eustath. in Odyss. XIII. 33. p. 653. ed. Basil. Quam in rem plura congesi in Symbolica et Mytholog. III. p. 575. sq. et alibi. Nunc loci gemini admonebo ex his ipsis Enneadibus. Tu itaque confer V. 1. 6. ubi (p. 486. sq.) et alia et hæc: θεὸν αὐτὸν ἐπικαλεσαμένοις — τῇ ψυχῇ ἐκτείνασιν ἑαυτοὺς εἰς εὐχὴν πρὸς ἐκείνον εὐχεσθαι τὸν τρόπον τοῦτον δυναμένους μόνοις πρὸς μόνον.

p. 426, 2. καθ' ὅσον ἂν ἀναπνεύσωσι — τὰ κατὰ πράττειν] Admonent hæc precum Orphicarum ap. Proclum in Platonis Timæum V. p. 330. (in Fragg. Orph. XLV. p. 499. Herm.) Ita enim ille de vita beata agens: Ἦς καὶ οἱ παρ' Ὀρφεὶ τῷ Διονύσῳ καὶ τῇ Κόρῃ τελούμενοι τυχεῖν εὐχονται· κύκλου τ' ἂν λῆξαι καὶ ἀναπνεῦσαι κακότητος. Clausula versus Homericæ est. Vid. Iliad. XI. 382. De orbe necessitatis, κύκλω ἀνάγκης cf. Platonis Remp. lib. X. p. 620. sq. et quos plures laudavi in Commentatt. Herodoteis I. p. 325.

LIB. II.

P. 453, 7. ΠΕΡΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΡΩΤΟΣ.] Sunt hi libri de Providentia inter extremos Plotini, utpote quadragesimus septimus et quadragesimus octavus. Vid. Porphy. d. Vit. Plot. c. 6. et 24. p. 103. et p. 142. Fabric. Judicium de iis facit Casp. Barth. Adversarr. lib. LIII. c. 13. p. 2513. dicens: “Aureolos libellos Plotini usque adeo veritati propinqui philosophi, ut et Hæreticos nonnullos refutaverit, de Providentia scriptos:” ibidemque alios scriptores enumerat, qui idem argumentum tractarunt. Quibus ego hic nonnulla adjiciam, cum quæ in Commentatiuncula, inscripta: *Philosophorum veterum loci de Providentia*, &c. attigeram, tum quæ alia huc pertinentia in schedis posui. Ac primum quod Favorinus ap. Diog. Laërt. III. 24. Platonem dicit omnium primum *Προνοίας θεοῦ* vocabulum usurpasse, jam ab Euripide hoc factum esse docet Davisius ad Cic. de N. D. II. 31. fin. Providentiam autem in dubium vocabat vel prorsus negatum ibat nascens philosophia Græcorum Argumento sunt, quæ Antiphon sophista docuerat, Providentiam tollere non veritus (Suid. in

ἀδέητος. I. p. 49. Kust. Origen. contra Cels. IV. p. 179. Spenc. cf. Ruhkenii Diss. de Antiphonte in Opusce. p. 252.) Istiusmodi placita Socratici impugnabant, inprimis Plato, cujus et alii sunt loci de Providentia (vid. Plutarch. de Fato p. 573. p. 308. sqq. Wyttenbach.) et primarii de Legibus X. p. 885. b. et præsertim p. 900. sqq. (p. 208. sqq. Bekkeri). Aristoteles de his dubitanter tantummodo pronuntiare videtur nonnullis, etsi hæc ipsius verba Eth. Nicom. X. 9. Εἰ γάρ τις ἐπιμέλεια τῶν ἀνθρωπίνων ὑπὸ θεῶν γίνεται, ὥσπερ δοκεῖ κ.τ.λ. Andronicus Rhodius, vel fortasse potius Heliodorus Prusensis in eorum librorum paraphrasi in meliorem partem accipi vult (vid. *Sainte-Croix Examen Critique des Historiens d'Alexandre le Grand* p. 524. not. 1.) A multis certe labefactatam esse curam deorum circa res humanas arguit etiam Hippodami Pythagorei dictum apud Stobæum in Florilegio T. XLIII. p. 250. Vol. II. p. 127. Gaisford. Huc etiam pertinent Hieroclis disputata cum in aurea carmm. Pythagoreorr. p. 105. sqq. ed. Lond. tum in libello *de Providentia et Fato*. Nulli vero acrius impugnabant deorum Providentiam, quam Epicurus ejusque sectatores. Jam supra attigimus illa Tauri philosophi ap. Gellium IX. 5. quo Epicurum tangit: οὐκ ἔστι πρόνοια· οὐδὲ πόρνης δόγμα. Quorum philosophorum etiam illud frequentatur plurimorum mentione scriptorum (Diog. Laërt. X. §. 139. cf. Cic. de Nat. Deorr. I. 17. ibiq. Davis.) τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὔτε αὐτὸ πράγματα ἔχει, οὐδὲ ἄλλω παρέχει. Quam in sententiam accipias illud quoque in Epigrammate Philodemi Epicurei: εὖδειν ἀθανάτους. (Anthol. Græc. T. II. nr. XXXII. p. 144. Brunck. p. 79. Jacobs. et Rosinus in Herculanenss. Volumm. T. I. §. 6. p. 6.) Epicuri autem ratio maxime patefit his dictis, quæ servavit Lactantius de Ira Dei c. XIII. p. 1063. sq. ed. Bunemanni: “Deus, inquit (Epicurus), aut vult tollere mala, et non potest; aut potest, et non vult; aut neque vult, neque potest; aut et vult et potest. Si vult, et non potest, imbecillis est, quod in Deum non cadit; si potest, et non vult, invidus, quod æque alienum a Deo; si neque vult, neque potest, et invidus et imbecillis est, ideoque nec Deus; si et vult et potest, quod solum Deo convenit;—unde ergo sunt mala? aut

cur illa non tollit?" Stoicorum contra principes, quorum passim de Providentia libri laudantur (ut Chrysippi: Diog. Laërt. VII. 138.) utrum Fato ipsos Deos mancipatos voluerint, an Providentiam Fato exemptam, non est, quod h. l. anquiramus. Hanc posteriorem sententiam Stoicis vindicare studuit Justus Lipsius in *Physiolog. Stoic. I. 11. 12.* aliis contra tendentibus. Recentiorum Stoicorum Arriani, Senecæ aliorum placita cognoscas partim ex Stobæi *Eclogg. Vol. I. p. 70. 132.* Heer. partim ex ipsorum scriptis, quæ supersunt, ut Arriani *Dissertt. Vol. I. p. 86. 426.* ed. Schweigh. Plutarchus Epicureorum adversarius, neque magis Stoicorum usquequaque fautor, triplicem Providentiam posuit in libris de Fato c. IX. p. 572. sq. p. 307. sqq. Wyttenb. Qui Epicureorum placita convellere studebant, iis applicuit se etiam Ælianus Prænestinus, qui illud potissimum egit, ut providentiæ divinæ documenta ex universa historia in unum collecta exhiberet. Arguunt fragmenta a Suida potissimum servata. (Cf. Perizonium in præfatione Æliani *Fragmm. præmissa T. II. p. 316.* ed. C. G. Kühnii) Platonicus deinceps philosophi hac quoque in causa magistri sui vestigia legerunt ad extremos usque. Plurimi autem et ante Plotinum et post eundem hanc doctrinam vel se junctis libris de Providentia et de Fato, vel in aliis certe copiose illustrare studuerunt. Sic, ut hoc utar, Theodoretus in *Therapeut. VI. p. 868.* Schulzii hanc Attici Platonicus sententiam dilaudat: *ὥστε ἐτοιμόν τι χρῆμα πρὸς ἀδικίαν ἢ τῆς προνοίας ἀπόγνωσις.* Nec minus diligenter Iamblichus hunc locum tractasse putandus est. Procli etiam supersunt aliquot disputationes, cum *de Providentia et Fato et Eo quod in nobis*, tum *Decem Dubitationes circa Providentiam*, nec minus *De Malorum Subsistentia*, barbara illæ quidem interpretatione Guilielmi de Morbeka in Latinum sermonem conversæ. Quibus in libellis Plotini nostri passim mentio injicitur. Ac primum c. I. (p. 9. ed. Viet. Cousin. in *Procli Operib. Paris. 1820. Vol. I.*) "Quæris autem (Theodore) millesies dicta quidem et neque requiem habitura unquam secundum meam opinionem, es quod anima provocetur ad id quod circa ipsam consistit negotium, cum dederit jam multas directiones, et ab illis *Plotinicus et Iamblichicus*

elaborata et ante nos a divino *Platone* scripta, et si non grave dicere, et ante hunc a Theologis præconisata, maniaco ore dicentibus, qualia solus demonstrationibus Plato explicuit." Item cap. IV. p. 13. "Iis igitur tribus problematibus necessariis entibus et ab antiquis bene discussis, hoc quidem *Iamblichus* in iis, quæ de Providentia et Fato mille accessibus elaboravit, hoc autem omnes Platonis amatores duplicem divulgantes animam, hoc autem in multis quidem locis *Plotinus* in multis autem et *Porphyrus* speculationem et speculativam virtutem distinguentes: omnia autem *Plato* assequi potentibus." cap. X. p. 25:—"Recte et *Plotino* dicente, quod passiones omnes aut sensus sunt aut non sine sensu." Denique c. XLIII. p. 64:—"Et magis perseveranter agonizantes ad ipsum *Plotinum* illum, *Iamblichum*, æquivocum tibi (nimirum Theodorum Asinæum vid. *Fabric. ad h. l.*). Nuper etiam hæc Providentiæ divinæ doctrina aucta est libris aliquot *Philonis Judæi*. Vide *Philonis Judæi Sermones tres hactenus Inediti I. et II. de Providentia, et III. de Animalibus. Ex Armenica versione nunc primum in Latinum fideliter translati per P. Jo. Bapt. Aucher, Ancyranum, Venetiis, 1822. 4to.*" Ecclesiæ quoque Christianæ Doctores hujus loci de Providentia vim et gravitatem reputantes certatim in eo illustrando elaborasse, non est, quod pluribus exponam. Exstant enim Theodoreti de Providentia disputationes decem, tres disertissimi Jo. Chrysostomi ad Stagiriam, itemque tres Nemesii Emeseni de Natura Hominis, nimirum capita XLII. XLIII. et XLIV. Atque eam causam, in Ecclesia Christiana per manus quasi traditam, suos patronos nactam esse usque ad Byzantini Imperii interitum, exemplum præstant Theodorus Metochita et Gennadius, quorum ille sermone turgido et inflato hominum in judicanda Providentia levitatem inconstantiamque notavit cap. LXVI. p. 405—412. ed. Mülleri et Kiesslingii, Gennadius autem, Scholarius Constantinopolitanus, seculo etiam decimo quinto quinque dissertationibus hanc doctrinam explanavit. Quarum primam *περὶ τῆς θελας προνοίας καὶ προορισμοῦ* nuper primus evulgavit doctissimus B. Thorlacius Havniæ Danorum anno 1825. Ejus libelli quo indoles cognoscatur, apponam ex fine hæc paucula. Ita

enim Gennadius p. 22 :—“ τοιούτων πλήρεις αἰ
 ἱεραὶ ἱστορίαι· καὶ οἱ πολὺθεοὶ δὲ τοιαῦτα ἱστοροῦσι
 πολλὰ, εἰ καὶ περὶ τὰ αἰτία αὐτῶν καὶ τοὺς τρόπους
 πεπλάνηται, θεότητα μὲν τινα καὶ αὐτοὶ αἰτιώμενοι
 τῶν τοιούτων, καὶ πρόνοιαν καὶ ἀνάγκην. διανέ-
 μοντες δὲ τὴν θεότητα, οὐκ εὐσεβῶς, τοῖς τοῦ μόνου
 θεοῦ ποιήμασι πρὸς τὸ αἰτιῶδες αὐτῶν ἐξαπατημένοι
 τὴν δὲ πρόνοιαν ἢ οὐ πάντων ἢ οὐκ ὀρθῶς λέγοντες,
 τὴν δὲ ἀνάγκην ἰδρύνοντες ἔνθα οὐ χρὴ, σὺν οὐδεμίᾳ
 λόγων ἀνάγκῃ, καὶ ὁ μείζον ἐστιν, οὐδ’ οὔτε σφισὶν
 αὐτοῖς ἕκαστοι, οὔτε ἀλλήλοις ὁμολογον ἀξιοῦντες.
 Hæc hæcenus. Excerpsit autem hujus libri in-
 signiora, et suo more ad Kantianæ philosophiæ
 regulam exegit *Tennemannus* in *Historia Phi-
 losophiæ Germanice scripta* Vol. VI. p. 149. sqq.
 Anglice vertit *Taylor* in libro, qui inscribitur :
Five Books of Plotinus, Lond. 1794. p. 113. sqq.

p. 453, 9. Τὸ μὲν τῷ αὐτομάτῳ κ. τ. λ.] Hæc
 ita introducitur *Theodoretus* *Therapeut.* VI. p.
 868. Schulz. : καὶ Πλωτῖνος δὲ περιφανῆς [δὲ] καὶ
 οὗτος ἐν φιλοσόφοις [ἐν γράμμασι] τόδε τὸ προοί-
 μιον τοῖς περὶ προνοίας ἐντέθεικε λόγοις. Deinde
 addit et temporum subductis rationibus mon-
 strare studet : Plotinum hæc ex sacris N. T.
 libris pariter esse mutuatum atque antea Plato
 profecerit ex scriptis Hebræorum. Hæc non
 moramur. Cf. Sancto-Crucium nota proxima a
 me laudatum. Hic apponamus locum simillimum
 Philonis Judæi *Legg. Allegorr.* III. p. 93.
 Mang. p. 260. Pfeiff : λέγεται γοῦν παρὰ πολλοῖς,
 ὅτι τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πάντα φέρεται χωρὶς ἡγεμόνος
 ἀπαντοματίζοντα, τέχνας δὲ καὶ ἐπιτηδεύματα καὶ
 νόμους καὶ ἔθη καὶ πολιτικὰ καὶ ἴδια καὶ κοινὰ δίκαια
 πρὸς τε ἀνθρώπους καὶ πρὸς τὰ ἄλογα ζῶα, ἔθετο
 μόνος ὁ ἀνθρώπινος νοῦς. ἀλλ’ ὀρᾶς, ὦ ψυχῇ, τῶν
 δόξων τὸ παράλογον. ἢ μὲν γὰρ τὸν ἐπὶ μέρους τὸν
 γεννητὸν καὶ θνητὸν ἀπολιποῦσα, τὸν τῶν ὄλων καὶ
 ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον ἐπιγράφεται ὄντως, ἢ δὲ
 πάλιν θεὸν ἀποδοκιμάζουσα, τὸν μὴδ’ αὐτῷ βοηθήσαι
 ἱκανὸν νοῦν σύμμαχον ἐπισπᾶται πλημμελῶς. Quod
 h. l. Mangeius mavult ἀπαντοματισθέντα, non ne-
 cesse est ; quod in *Suida* hæc : ἀπαντοματισθεῖσα,
 οὐκ ἀφ’ ἑαυτῆς τελειωθεῖσα mutata vult : οὐκ ἀφ’
 αἰτίας non magis necesse, *Suidæ* lectionem fir-
 mant *Lexicon. Rhetor. Bekkeri* p. 419. et *Zo-
 naras* p. 258. Lege in glossa : οὐκ ἀπαντοματι-
 σθεῖσα, Cf. *Tittmann.* p. 259. not. 31.—Pejus
 autem idem Mangeius de *Mundi Opificio* p. 36.

(p. 102. Pfeiff.) dedit ἵνα ἐπαντοματίζῃ τὰς θέσεις,
 pro ἀπαντοματίζῃ, ut libri editi et *Cod. A.* exhibent.
 Idem in sequentibus pro τὸ παράλογον
 conjecit τὸ διάφορον. Lenius erat : τὸ παρα-
 λάσσον vel τὸ παραλλάττον, quod idem est atque
 τὸ διάφορον. Recte autem, ni fallor, proxime
 conjicit δέοντος pro ὄντως. Cæterum quod idem
 vir Epicureos et Sadducæos a Philone illis ver-
 bis notari suspicatur, Epicureos etiam Plotinus
 h. l. tangere putandus est. De Sadducæorum
 placitis huc pertinentibus consule *Josephum* in
Antiquitt. Judaicæ. XIII. 5. 9. et de *Bello*
Jud. II. 8. 2. Plotinus autem sequentibus ver-
 bis : τοῖς δὲ ὡς ὑπὸ κακοῦ δημιουργοῦ ἐστι γεγενη-
 μένος, Gnosticos reprehendit, ut supra vidimus
 in libro *adversus Gnosticos*, II. 9.

p. 454, 13. τὸ κατὰ νοῦν αὐτὸν εἶναι] Hic τῷ
 —αὐτῷ legi jubet *Wytttenb.* ad *Platon. Phædon.*
 p. 257. qui hunc Platonis locum a Plotino signifi-
 ficari arbitratur. Locus autem Platonis est in
Phædone p. 97. Part. II. Vol. III. p. 86. *Bek-
 ker.* De argumento disputant *Moshemius* ad
Cudworth. Syst. Intell. p. 219. et *Brucker.* in
Hist. Crit. Philos. II. p. 420. qui quidem ita :
 “ Celeberrimum dogma in Schola Alexandrina
 ex studio conciliandi Platonem et Aristotelem
 enatum, cum is mundum esse genitum diceret,
 hic æternum sine generatione mundum assereret.
 Quos ut in concordiam redigerent, ab utriusque
 opinione discesserunt, et generationem quandam
 mundi æternam asseruerunt, mundi ortum κατ’
 αἰτίαν, ab eo qui est κατὰ χρόνον distinguentes.
 Qua in re Ammonium reliquis viam monstrasse
 Plotini locus satis ostendit, ex quo discimus hoc
 dogma in Schola Alexandrina Plotini ætate jam
 receptum fuisse Plotini postea vestigia pressere
 sequaces, *Porphyrius* (de *Antro Nymph.* p.
 131.), *Iamblichus* (de *Myster. Ægypt.* p. 159.
 VIII. 3.), *Proclus* (in *Plat. Tim.*), aliique, quo-
 rum hac de re philosophemata exponit *Zacharias*
Mitylenæus (de *Opificio Mundi* p. 209.). Postu-
 labat vero systema emanativum ejusmodi genera-
 tionem æternam, cum ex summo rerum omnium
 fonte simplicissimo derivanda sint omnia : in hoc
 enim systemate nihil voluntarium ; sed cuncta
 ex essentiæ necessitate fluunt, unde non potuit
 mundi architectus libera voluntate ad ornandam
 materiam accedens admitti, licet id placuisset

Platoni. Negandum etiam id forte non est, ad eludenda Epicureorum tela contra mundi originem in tempore Platoniam, hanc quoque distinctionem adhibuisse Alexandrinos philosophos Platonicos." Hæc Brucker. Tu confer Proclum in Timæum p. 85. et Procli Inst. Theol. c. 48. p. 78. sqq. et quos ibi laudavimus, Plotinum p. 96. sqq. p. 553. sq. Proclum in Theol. Platon. II. 11. p. 107. III. 1. p. 126. sq. III. 16. p. 147. Dionys. Areop. qui fertur, de Divinn. nominib. V. 4. p. 690. cum Scholiis Maximi p. 705. sq. et Stobæum in Eclogg. I. 22. p. 438. sqq. Heer. Ad sequentia cf. Tennemannii Histor. Philosoph. VI. p. 100. sq. qui insuper contulit Enn. V. libr. I. c. 4. Comparat autem cum hoc de providentia placito simile placitum Basilidis Gnostici (ap. Clem. Alex. Strom. IV. p. 509.) Neander in *Allgem. Gesch. der Christ. Religion und Kirche*, I. 2. p. 688.

p. 455, 13. Τὸ δὲ πολυπραγμονεῖν οὐκ ἀσφαλὲς] Placitum Platonis, Stoicorum aliorumque sapientum, quorum dicta breviter attingit Ez. Spanhem. in *Preuves des Remarques sur les Césars de Julien*, p. 40. Tu Cf. Platon. Gorgiam, p. 566. c. et Heindorf. ad eum locum p. 273.

p. 457, 1. Οὕτω δὴ καὶ ἐξ ἑνὸς νοῦ καὶ τοῦ κ. τ. λ.] Laudat Theodoretus Therapeut. L. VI. p. 868. Schulzii hæc οὕτω δὴ—διέστη, addens: ταῦτα καὶ οὗτος ἐκ τῶν ἱερῶν λογίων σεσύληκεν.

p. 458, 6. ὅλον γὰρ τι ἐποίησε] Citat Theodoretus l. I. p. 869. usque ad p. sq. B. φύσις. Laudat etiam et tractat in System. Intellect. *Cudworthus* p. 1178. sq. quem vide *Tennemannus* autem in Hist. Philos. VI. p. 149. in his, quæ hoc et superiore capite ponit Plotinus, luculenta vestigia inesse dicit Theodiceæ Leibnitzianæ, Theodoretus autem, ut illuc revertar," hæc Plotinum a Davide (Psalm. XVIII. 2.) surripuisse dicit.

p. 459, 6. δαιμόνων δῆμοι] Similiter Arnobius; *plebs numinum*: Marcianus Capella: *heroum populus*: quibus cum locis nostrum comparat Ez. Spanhem. *Preuves des Remarques sur les Césars de Julien*, p. 35.

— 16. καὶ τὰ μὲν τοῦ εἶναι—δοκεῖ μόνον] Hæc item sextæ suæ Disputationi Therapeut. p. 870. sq. inseruit Theodoretus usque ad fin. capit.—καὶ τὸ αὐτοῦ ἔχειν. Hæc extrema ita expressit interpres Theodreti:—"et digiti, opinor, aliud

est, digito esse, et ea habere, quæ illius sunt." Ad quæ verba *Acciaiolus* monet: *Esse digito* significat "digiti substantiam." *Sylburgius* alias lectiones secutus (vid. Var. Lect.) addit p. 196: "Græca ita magis ad verbum sonant: *Digito autem aliud puta* sc. requirendum; *videlicet esse digitem, et quod suum est*, s. quod sibi convenit, *habere*." Legit igitur αὐτοῦ pro αὐτοῦ. Nec aliter Picinus. Quos secuti sumus. *Taylor* ita: *while another purpose is desired in the finger, which can, I think, be no other than that it remains a finger, and performs its peculiar office*."

p. 460, 3. Πῦρ δὲ—μὴ θαλάσσης] Rursus hæc habet Theodoretus p. 871. In proximis: καὶ ἦλθε (τὸ πῦρ) εἰς τὸ εἶναι ὑπὸ ἄλλου φθορᾶς, Heracliteum sectari videtur placitum, quo omnia elementa ex igne orientur ac perpetuis conversionibus in ignem denuo perirent. Vid. primum Heracliti fragmentum ap. Clem. Alex. Strom. V. p. 712. πρὸς τροπαί, πρῶτον θάλασσα· θαλάσσης δὲ τὸ μὲν ἡμισυ γῆ, τὸ δὲ ἡμισυ πρηστήρ. Δυνάμει γὰρ λέγει (Ἡράκλειτος) ὅτι πῦρ ὑπὸ τοῦ διοικούντος λόγου καὶ θεοῦ τὰ σύμπαντα (Legge: ὑπὸ τοῦ διοικούντος τὰ σύμπαντα λόγου καὶ θεοῦ) δι' ἀέρος τρέπεται εἰς ὑγρὸν, τὸ ὡς (Leg. deleto commate: εἰς ὑγρὸν ὡς τὸ) σπέρμα τῆς διακοσμήσεως ὃ καλεῖ θάλασσαν· ἐκ δὲ τούτου αἰθις γίγνεται γῆ καὶ οὐρανός, καὶ τὰ ἐμπεριεχόμενα. "Ὅπως δὲ πάλιν ἀναλαμβάνεται καὶ ἐκπυροῦται, σαφῶς διὰ τούτων δηλοῖ· Θάλασσα διαχέεται καὶ μετρέεται εἰς τὸν αὐτὸν λόγον ὁμοίως πρῶτον ἦν, ἢ γενέσθαι γῆ. Ὅμοίως καὶ περὶ τῶν ἄλλων στοιχείων τὰ αὐτά. Has mundi vicissitudines et hanc conflagrationem, ἐκπύρωσιν, ab Heraclito mutuati sunt Stoici. Cf. Commentat. meam de *Providentia et de Fato* p. 26. ibiq. laud. Marcum Antonin. III. 3. cum *Gatakeri* annot. Diog. Laërt. IX. 8. *Mureti* Scholia in Senecæ Epist. 9. et *Sturz.* ad Empedoclem p. 274. [Add. *Iac. Thomasii* Exercitationem de Exustione Mundi Stoica, præmissam ejusd. Dissertationibus ad Philosophiam Stoicæ Historiam. Lips. 1682. 4to.]

p. 461, 2. Ἀνθρώπων—εἰς ἀλλήλους ἀδικίαι—ἔφεσιν τοῦ ἀγαθοῦ κ. τ. λ.] Democritea quodammodo sententia. Ita enim ille ap. Stob. in Eclogg. II. 9: Ἀνθρώπινα κακὰ ἐξ ἀγαθῶν φύεται, ἐπὶν τις τὰγαθὰ μὴ ἐπίστηται ποδηγετεύειν, μηδὲ ὀχέειν εὐπόρως. Sallustius de Diis et Mundo

cap. XII. ὅτι μὲν οὖν οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ φύσει κακὸν, ἐκ τούτων ἐστὶν ἰδεῖν. Περὶ δὲ τὰς τῶν ἀνθρώπων ἐνεργείας καὶ τούτων οὐ πάντων, οὐδὲ ἀεὶ φαίνεται τὰ κακά. Ταῦτα δὲ, εἰ μὲν δι' αὐτὸ τὸ κακὸν ἡμάρτανον ἀνθρώποι, αὐτὴ ἂν ἦν ἡ φύσις κακή—ὁ δὲ ἐχθρὸν κακῶς ποιῶν, τὸ μὲν κακῶς ποιῆσαι, κακὸν, τὸ δὲ τὸν ἐχθρὸν ἀμύνασθαι, ἀγαθόν, καὶ πάντα οὕτως ἀμαρτάνει ψυχῇ, καὶ δι' ἀγαθότητα γίνεται τὰ κακά (ὥσπερ διὰ τὸ φῶς μὴ εἶναι γίνεται σκότος φύσει μὴ ὄν), Ἀμαρτάνει μὲν οὖν ψυχῇ, ὅτι ἐφίεται ἀγαθοῦ, πλανᾶται δὲ περὶ τὸ ἀγαθόν, ὅτι μὴ πρώτη ἐστὶν οὐσία. Quæ a Plotino desumpta esse nemo est quin videat, et commode Plotini hunc locum in annot. in Sallustium h. l. adposuit Holstenius, insuper laudans Dionys. Areop., qui fertur, de Divinn. Nomm. cap. IV. et Proclum in Platonis Tim. p. 115. sq. unde extrema tantummodo adscribam: ᾧ καὶ δῆλον, ὅτι πᾶν τὸ κακὸν κατὰ προνοήσασιν ἐστὶ, καὶ τοῦτο δὲ ὅμως ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ χρωρνύμενον ὑφέστηκεν, ὥστε πάντα ἀγαθὰ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βουλήσιν, καὶ οὐδὲν ἔρημον ἀγαθοῦ κατὰ δύναμιν, εἰ καὶ ὁπωσοῦν ἐστὶ τὸ κακόν. Οὐ γὰρ ἦν, γενέσεως οὔσης, μὴ καὶ τοῦτο παρφυσιτάναι, ἀναγκαῖον ὄν πρὸς τὴν τελειότητα τῶν ὄλων. Vid. Holstenii et Orellii notas in Sallust. l. l. p. 152—154. ed. Jo. Conr. Orellii.

p. 461, 15. πολλὰ δὲ ὑπ' ἄλλων πάσχει κ. τ. λ.] Habet Theodoret. Therapeut. VI. p. 871. sq. usque ad verba seq. capituli: εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ὅλου.

p. 462, 15. Πενίαι δὲ καὶ νόσοι τοῖς μὲν ἀγαθοῖς οὐδὲν,] Hæc et sequentia, ad mentem Platonis de Republica disputata, admonent Theognididis Gnom. vs. 526 (518 Brunck.)

ἡ πενίη δὲ κακῶ σὺμφερος ἀνδρὶ φέρειν.

Ceterum ad hunc Plotini nostri locum Proclus in suis commentariis in has Enneadas mentionem fecerat Epicteti illius. Hic enim servus Epaphroditii qui Neronis in intimis (Arriani Diss. Epictet. I. 1. Suidas I. p. 817. Kust. Just. Lips. ad Tacit. Ann. XV. 55. et paupertatem et morbum reliquaue pertulerat, quæ servitus dura et acerba habet. Illorum autem Procli commentariorum mentio exstat in libris Arriani MSS. tum Parisinis, tum Vaticanis. Vid. Schweigh. ad Arriani Epictet. l. l. p. 21. Vaticani autem Codices, quorum notitiam debemus Hieronymo Amatio, nr. 328. et 1374. ita habent: ἐκ τῶν τοῦ

φιλοσόφου Πρόκλου εἰς Πλωτῖνον ὑπομνημάτων· Δούλος Ἐπίκτητος γενόμεν κ. τ. λ. Sequitur epigramma, quod hodie legitur in Anthologia Græca edita Tom. IV. p. 238. Jacobsii.—Quod reliquum est, Tiedemannus in libro: Geist der speculativen Philosophie, Vol. III. p. 329. sq. ex his tribus capitibus 3. 4. 5. inconstantia culpam in Plotinum convertere studet. De quo ipse viderit. Ceterum ad argumentum adhibe infra III. 3. 16. p. 384. a Nostro disputata.

p. 463, 8. Ἡ δὲ κακία] Habet Theodoretus Therapeut. VI. p. 872. sq. usque ad verba ἔλληψιν τοῦ ἀγαθοῦ τεθέον.

— 11. πονηρίας ὁδοῖς] Admonet hæc formula Psalm. CXIX. 1. 9. 101. ἐκ πάσης ὁδοῦ πονηρᾶς ἐκώλυσα τοὺς πόδας μου, et Epistol. Jacob. V. 8. ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ, et similibus per sacra monumenta. Sed nec in ceteris scriptoribus exempla desunt, ubi ὁδὸς agendi modum, rationem, instituta, mores designat. De quo usu præceperunt viri docti, Abresch. Æschyl. II. 108. Kuster. ad Aristoph. Equitt. 1012. Brunck. ad Sophocl. Œdip. Tyrann. 311. Nec aliter Latini Cicero Paradox. V. 1. vivendi via. Cf. Liv. II. 24. Consule etiam Alberti ad Hesych. I. p. 1252. Schleusneri Lex. N. T. in ὁδὸς et Valckenarii Scholl. in N. T. I. p. 446. Adde Genadii Scholarii de Providentia libellum p. 11. ed. præc. Thorlacii:—οὔτε ὠρισμένον τί ἐστὶν ἐν τῇ τῆς κακίας ὁδῷ. Hujus formulæ colorem reddendum censi versioni Latinæ, ita tamen, ut Ficinianam juxta positam relinquerem.

— 13. Καὶ οὐ γέγονε τὰ κακὰ διὰ ταῦτα κ. τ. λ.] Cf. Synesii Epist. 57. p. 192. Petavii:—ἀλλὰ κακείνα μάλιστα τὸ διὰ κακῶν ἐπινοηθέντων πρὸς τινῶν ἀγαθόν τι καὶ χρηστὸν τέλος ἀποτελεῖν, καὶ ὠφελίμως τοῖς δοκοῦσι φαύλοις χρῆσθαι. Ad quæ Petavius in notis p. 51. infr. et p. 52. supr. et Plotini locum ex Theodoro et Augustino de Civ. Dei adhibuit. Quod autem boni defectum dicit malum Plotinus, illud consequens est sententiæ, malorum non esse ideas. Qua de re ita Syrianus in Aristotelis Metaphys. II. 3. sqq. fol. 6. ed. Venet. 1558: “Dicimus quidem turpium et imperfectorum et malorum non esse ideas. Nam per recessum hæc in ultimis naturæ subsistunt, eo scilicet, quod particularis anima imbecillis sit, quia non superat subjectum infini-

tatem." Ubi idem Plotinum Iamblichumque laudat. Alios autem Platonicos aliter sensisse arguit hic locus Procli in Platonis Parmen. L. III. p. 63. ed. Cousin. Paris.: ἐὰν γὰρ οὕτω λέγωμεν, οὔτε τῶν κακῶν ἰδέας εἰσοίσομεν, ὥς τινες τῶν Πλατωνικῶν κ. τ. λ. Alia contuli ad Plotini librum de Pulcrit. p. 172—175. sq. Theodoro l. l. Hoeschelius hæc altera Augustini ex Commentario in Evang. Joannis adhibuit: "Bene utens bonus malis et faciens bona de malis ad faciendos bonos ex malis et discernendos bonos a malis." Ad Plotini autem sententiam de Mali natura prope satis accedit Gennadius Constantinopolitanus de Providentia p. 11. ed. princ. Thorlacii: 'Ἄλλ' εἰ δεῖ τάληθές εἰπεῖν, οὔτε ἐστὶ τι ἢ κακία, ἀλλὰ στέρησις ἀρετῆς μόνον. Omnino hic scriptor tacite mutuatus esse videtur nonnulla a Plotino nostro.

p. 464. l. 4. Διὸ οὔτε ἀπολέσθαι τὰ κακά.] Attingit Platonis sententiam in Theæteto p. 176. p. 247. Bekkeri; quam supra protuli ad I. 8. 6. p. 75. G. qui locus omnino cum nostro comparandus est, et quæ ad eum posui. Proxime sequentia: τὸ δὲ παρ' ἀξίαν ὅταν ἀγαθοὶ κακὰ ἔχωσι, φαῦλοι δὲ τὰ ἐναντία κ. τ. λ. hæc igitur quod attinet: in hoc argumento præsertim diligenter elaboravit Philo Judæus Sermon. II. de Providentia ad Alexandrum. Ita enim ille incipit ap. Eusebium in P. E. VIII. 14. p. 386: πρόνοιαν εἶναι λέγεις ἐν τοσαύτῃ τῶν πραγμάτων ταραχῇ καὶ συγχύσει; τί γὰρ τῶν κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον διατέτακται; τί μὲν οὖν οὐκ ἀταξίας γέμει καὶ φθορὰς; ἢ μόνος ἀγνοεῖς, ὅτι τοῖς μὲν κακίστοις καὶ ποιητοτάτοις ἐπικωμᾶζει τὰ ἀγαθὰ, πλοῦτος, εὐδοξία, τιμὰ παρὰ τοῖς πλήθεσιν, ἡγεμονία, πάλιν ὑγεία, εὐαισθησία, κάλλος, ἰσχὺς ἀπόλαυσις ἡδονῶν ἀκόλυτος διὰ τε παρασκευῶν περιουσίαν καὶ διὰ τὴν εἰρηνικωτάτην σώματος εὐμοιρίαν; οἱ δὲ φρονήσεως καὶ ἀρετῆς ἀπάσης ἐρασταὶ τε καὶ ἀσκηταὶ πάντες εἰσὶν, ὀλέγου δέω φάναι, πένητες, ἀφανεῖς, αἰδοῖ, ταπεινοί.—Quæ deinde uberius persequitur scriptor eloquentissimus, non habet Eusebius: habet autem integra nuper edita versio Armenica p. 46. sqq. unde intelligimus Philonem hæc copiose pertractasse, et appositis exemplis Polycratis Dionysiorum, et ex altera parte Zenonis Eleatæ, Anaxarchi, aliorum illustrasse.

p. 465. 6. ἀλλὰ καὶ τὰ μέρη ὀρθῶς ἔχει—καὶ

μάλιστα ὅταν ἔμψυχα] Scripsi ἐν δέοντι αὐτῶν (pro αὐτῶ) cum aliquot libris et Ficino, vel propter proximam sequentiam. Sententia autem: καὶ τὴν πρόνοιαν—φθάνειν pendet item ab antecedente ὀρθῶς ἔχει neque debebat Ficinus interponere *probabile est*. Memorantur enim hoc loco dubitationes et monstratur, quid deceat providentiam, si hoc nomine digna esse velit. Cæterum hanc Providentiæ, se per cuncta porrigentis, et vel minima, sed singula tamen diverso modo, curantis, rationem copiosius explicare studet Gennadius de Providentia p. 4. sqq. ita disputans: ἡ γὰρ πρόνοια τῆς ἀθιαλείπτου κινήσεως τοῦ παντός τούτου καὶ τῶν αὐτοῦ μερῶν ὧν ἐκ τῆς τοιαύτης κινήσεως αὐτὰ γίνεται τε ὀπωσοῦν καὶ ζῆ, καὶ τῆς αὐτῶν γενέσεως καὶ ζωῆς ἐστὶ πρόνοια ἐκάστοις ἀμερίστως συνδιανεμομένη γνώσεως ὑπερβολῇ καὶ δυνάμει, ἅτε τῆς ὑπεραγάθου θελήσεως ἀκάματον ἀπὸ τῶν ὑψηλοτέρων μέχρι καὶ τῶν ἐσχάτων τὸν ἑαυτῆς δρόμον ἐξαινούσης, ἐν ἐκάστη χρόνου ῥοπῇ ὅς ἐστι τὸ ὑπὸ πάντων ἅμα μετέχεσθαι κατὰ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἐκάστῳ διδομένην τοῦ μετέχειν ἰσχύν, μετὰ τῆς ἐν τῷ παντὶ πάντων εὐαρμοστίας. Ἰδιώτερον μὲν τοίνυν τῶν ἀτόμων προμηθεῖται ἐκείνων ἄπερ ἀμέσως εἰς αὐτὸν τάττονται, καὶ ἀμέσως αὐτοῦ ποτε δύνανται ἀπολαύειν, οἷα δὲ τῆς λογικῆς ἄτομα φύσεως. καὶ διὰ τοῦτο ποῦ μὲν τῶν λογίων ἐστὶν ἱερῶν τὸ, χωρὶς τοῦ θείου θελήματος μηδὲ στρουθίου τῆ παγίδι ἐμπίπτειν, ποῦ δὲ τὸ, μηδὲν τῷ θεῷ τῶν βοῶν μέλει, πάνυ ἀληθεύοντος ἐκατέρου.—Τοιαῦτα τῷ θεῷ περὶ αὐτῶν (τῶν θηρίων) μέλει ἐπέκεινα δὲ οὐδὲν ὅτι μηδὲν (forti. μηδὲ) ἐπέκεινα τῆς ἐνταῦθα ζωῆς τοῖς τοιοῦτοις τέλος ἐστίν.—Τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων πρᾶγμα οὐχ ὁμοίως τοῖς ἄλλοις γεννητοῖς καὶ φθαρτοῖς ἔχει ἀλλὰ συγκεῖται μὲν ἐκ θνητοῦ καὶ ἀθανάτου τὴν ἀρχὴν ἀνθρώπος κ. τ. λ.

— 12. Πρῶτον τοίνυν—εἰ μηδὲν τούτου ἐλλείπει] Habet hæc Theodoretus l. l. p. 873. Ληπτέον omnes libri nostri. Contra Theodoretum omnes λεκτέον. Cave corrigas. Habet enim Platoniam auctoritatem et potius Theodoretum contextus e nostro emendandus est. Ita enim in Phædro p. 246. d. τὴν δ' αἰτίαν τῆς τῶν πτερῶν ἀποβολῆς, δι' ἣν ψυχῆς ἀπορρέει, λάβωμεν, ubi vid. Heindorf. p. 250. Alibi dicit λόγῳ λαμβάνειν pro cogitare, recordari, ut de Legg. I. 10. ubi vid. Astii Animadvv. p. 58. Alibi etiam λαμβάνειν νῶ, διανοῖα. Sed tamen sæpius etiam sine ejusmodi substan-

tivis, ut in Philebo p. 17 : ἐπειδὴν λάβης τὰ διαστήματα—ὄσα συστήματα γέγονεν ubi consule Stallbaum. p. 35. Adde interpret. ad Thucyd. III. 20, Wesseling. ad Diodor. XVII. 82. p. 224. ubi ἐλάμβανον οἱ Μακεδόνες est *conjiiciabant* s. *arbitrabantur*. Ego nec in his Longini de Sublim. IX. 7. hæreo : πλὴν εἰ μὴ κατ' ἀλληγορίαν λαμβάνοιτο, uti Weiskius fecit, ceteroqui recte explicans *intelligi, explicari*. Poterat simplicius *accipere*. Ex asse respondet nostrum : *im allegorischen Sinne* ΝΕΗΜΕΝ, vel *annehmen*. Etiam in aliquot locis, quos attigimus, congruit Germanicum *nehmen* v. *annehmen*. Atque quod h. l. ἀλληγορίας vocabulum in mentem mihi revocat, non alienum sit hic apponere. Nimirum quod *Ruhnkenium* secutus alibi (in Symbolica I. p. 69. ed. alter.) ὑπονοίας vocem antiquam, ἀλληγορίας recentiore dixeram : illud adhibeat fortasse quispiam ad refellendam conjecturam Hieron. Amatii, qui illa de *Sublimitate* fragmenta Dionysio Halicarnassensi tribuenda esse censuerat. Quam sententiam nunc quidem hac de usu vocis ἀλληγορίας observatione confutari posse non credo ; quando haud ambigua vestigia commonstrant, antiquiores etiam scriptores hac potestate ἀλληγορίας voce usos esse, quæ v. c. Plato de Rep. II. p. 378. p. 96. Bekk. ὑπονοία utitur. Adde quod Fr. Aug. Wolfius in libro qui inscribitur Literarische Analecten II. p. 526. contra Ruhnkenium (ad Tim. Lex. Plat. p. 200.) monuit ἀλληγορίας vocabulum bis jam apud Ciceronem legi : vid. Orator. 27. et ad Att. II. 20. Quæ adhibenda etiam Wytttenbachii Animadversioni in Plutarch. De aud. poetis p. 208 ; qui tamen et ipse priorem Tullii locum laudavit. Alia tela restant, quibus illa doctissimi Amatii opinio configi queat, in his illud, quod Dionysius Halicarnasseus plane diversa ratione de Theopompo rerum scriptore indicat, atque is facit, qui egregium hunc περὶ ὕψους libellum conscripsit. Sed de his fortasse alias.

p. 466, 2. ἀλλ' ἐκεῖνο ἀποδεδέχθαι τοῦ ποιητοῦ —τῆ ὕλη] Præstantissimus locus et qui cum verbis tum sententia germanum Platonis sectatorem arguat. Ita enim ille in Phædone p. 92. a. οὐ γάρ που ἀποδέξῃ σαυτοῦ λέγοντος i. e. *probabis te ipsum dicentem : a te ipso dicente accipies* explicante Wytttenbachio in Annot. p. 242. Euthy-

phron. c. 11 : οὕτως ἡμῶν τε αὐτῶν ἀποδεχόμεθα καὶ τῶν ἄλλων, ἐὰν μόνον φῆ τίς τι ἔχειν οὕτω. ubi vid. Stallbaum. p. 62. Adde Schleusneri Lex. N. T. in voc. Argumentum quod attinet, conjunctum est hoc cum doctrina Platonis intervalli, quo idea distat a materia, quæ doctrina pariter complectitur mundi hujus opificium, quam artificum opera. Tu vid. Rempubl. X. p. 471. Bekk. Timæum p. 28. p. 23. Bekk. Aristotelis Poetic. II. 1. Hinc illa judicanda Plinii H. N. XXXIV. 19. p. 654. Harduin. de Clearcho artifice : “ *nobiles viros nobiliores fecit,*” et similia.

— 15. τὸ κόσμον εἶναι καὶ ἐπιμελεῖσθαι κ. τ. λ.] Pertinet hoc ad doctrinam Platonis animarum novellarum (νεοτελών), quæ οἰκονομίας τῆς τῶν ὄλων ἕνεκα in corpora mittuntur. Vid. Remp. X. p. 518. Phædon. p. 386. sq. 398. A. Celsum apud Origenem. lib. VIII. p. 780. D. et quæ hac de re exposuit Wytttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 113. ed. Oxon. min.

p. 467, 19. θεοὶ, καὶ οὐρανὸς πᾶς κύκλω] De circulari sede diis attributa vid. Ezech. Spanhem. *Preuves des Remarques sur les Césars de Julien* p. 19. ubi nostrum locum adhibet hic vir doctus. Proxime : τὸ δὲ κεῖται ἄνθρωπος cogita τίμιον ex præcedentibus, hoc sensu ; “ *sed istud venerandum, tanquam homo, jacet in medio cet.*”

p. 468, 16. ἄρνας—λύκων ἀρπαγὰς εἶναι.] Fortasse Adagia observabantur hæc scribenti Plotino, ut illud apud Diogenian. VII. 63 : πρὶν καὶ λύκος οἶν ποιμάνη, vel illud : ἐκ λύκου στόματος, vel θρέψαι λύκους ap. Erasmus in Adagiis p. 293. et p. 390. Proximis verbis δίκη τὸ λύκος εἶναι καὶ κακοδαίμοσιν ἀνθρώποις utrum vulgi fabulam de λυκανθρώποις (vid. Herodot. IV. 105. Plinii H. N. VIII. 34. coll. 22.) tetigerit, an simpliciter, sed graviter, hominum rapacium mores designare voluerit philosophus, non definierim. Hoc simplicius videtur. Et Nemesius de Natura Hominis c. II. p. 115. ed. Matthæi, Platoniam metempsychosin explicans ita scribit : εἰπόντος γὰρ Πλάτωνος τὰς μὲν θυμικὰς καὶ ὀργίλους καὶ ἀρπακτικὰς ψυχὰς λύκων καὶ λεόντων σώματα ἀμφιένυσθαι.

p. 469, 8. Νῦν δὲ οἱ μὲν ἄσπλοι κ. τ. λ. εἶη θεῖον] Laudat Theodoretus Therap. VI. p. 873. 874.

— 10. Σώζεσθαι — φησὶ δεῖν ὁ νόμος ἀνδριζομένους] Hoc verbum extremum usurpat aliquoties noster Philosophus VI. 8. 5. p. 738, qui locus cum nostro conferendus. Solonis legem ignavis pœnas irrogantem ex oratoribus, Æschine contra Ctesiph. p. 79. et Demosthene in Timocrat. p. 461. exhibuit Petitus de Legibus Att. p. 665. sq. ubi add. Wesseling. Alia ex hoc argumento leguntur apud Aristotelem in Ethic. Nicom. III. 6. ubi consulendus Giphanius et III. 8. Adde Proclum in Plat. Alc. pr. p. 337. et Olympiodor. in eund. p. 117. sq. p. 120. sq.

p. 470, 8. Οὐ γὰρ δὴ οὕτω τὴν πρόνοιαν εἶναι δεῖ, ὥστε μηδὲν ἡμᾶς εἶναι] Tractat hoc argumentum etiam Gennadius nuper edito libello de Providentia p. 18. sq.: Δῆλον δὲ καὶ ὅτι τούτων οὕτως ἐχόντων οὐδὲν πρὸς τοῦ (leg. τὸ) ἐλέσθαι τὸ βέλτιον ὠφελεῖ ὁ θεῖος προορισμὸς τοῖς προηρημένοισι, εἰ μὴ ὅσον προώριστο τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει κοινῶς τὸ δεῖν κατὰ λόγον καὶ νόμον βιοῦν, καὶ οὕτω βιούντας θεοφιλεῖς εἶναι, τοιοῦτους δὲ ὄντας ἀμεινον ζήσεσθαι ἐν τῷ μέλλοντι.—ἐκόντες ἄρα αἰροῦνται ἀμφοτέρω ὅποτε αἰροῦνται.—εἰ δὲ τινες τῶν ἐνθέων χωρίζοντες τὰ ἐφ' ἡμῖν προκινώσκουν λέγουσι τὸν θεὸν οὐ προορίζειν, τὸ ἐπαναγκάζειν βούλονται λέγειν.—ὡς ὁ θεῖος προορισμὸς οὐκ ἀναγκάζει τὸ αὐτεξούσιον, ὡς μηδὲ τοιοῦτο λοιπὸν εἶη. Hæc pauca satis monstrant, quantopere hæc Gennadii disputata pertineant ad hujus loci Plotiniani argumentum.

— 16. οὐ θεμιτὸν εὐχὴν ποιοιμένων] Theodoret. p. 874. rursus profert verba τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ποιοιμένων, ubi extrema interpres ita vertit: “Malos vero ut salvare alii suo periculo velint, cum rogant, fas non est” Pressius ad verbum ita vertas: “Qui vero mali evaserunt, eos postulare, ut alii ipsorum servatores existant, seque negligent, fas non est, tametsi (mali) vota suscipiant.” Aliter accepit locum Ficinus. Sed proxima arguunt hanc esse sententiam Plotini.

p. 471, 5. ὅπως αὐτοῖς εἶεν ἐπιμελούμενοι] “Meditantes qua ratione ipsis id adsit:” scil. Bonum, quod vel sequentia arguunt: ἐάν τις ἀγαθὸς παρ' αὐτοῦ φύηται.

— 12. ἀλλὰ μετέχον—καὶ σοφίας, καὶ τοῦ] Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 423. inconstantiae culpam ex hoc loco in Plotinum convertere studet dicens: “Ast supra dixerat, fieri

hæc omnia naturæ necessitate.” Tu vide philosophi nostri libellum de virtutibus I. 2. et quæ ibi passim apposuimus p. 11. sqq. Adde primarium locum II. 3. 9. p. 141. sq. ubi de anima a fato libera idem noster disputat.

— 17. ἐπεὶ καὶ τοῖς ἄλλοις—καὶ ἀνθρώπων ἀγρίων.] Habet Theodoret. l. l. p. 873. sq. Schulz. Admonent autem hæc Plotiniana eorum, quæ Tullius Balbum ex Stoicorum doctrina disputantem facit De N. D. II. 47—52. in quibus nonnulla sunt, quæ ad verbum congruunt hoc loco; v. c. cap. 51: “ut vero perpetuus mundi esset ornatus, magna adhibita est cura a providentia deorum, ut semper essent et bestiarum genera et arborum omniumque rerum” etc. Copiose autem hæc pertractat Philo Judæus Serm. II. De Providentia, et ita, ut propius etiam Plotinus ad ejus similitudinem accedat. Ita enim ille apud Eusebium P. E. VIII. 14. et in nova vers. Armen. edit. p. 112: τὰ δ' ἄλλκιμα τῶν θηρίων γέγονεν, οὐ γὰρ ὑποσιωπητέον (ὡς ἂν εἰ καὶ τῷ δεινῶς εἰπεῖν οἰομένῳ προλαβὼν τὴν ἀπολογίαν διέσυρες) ἀσκήσεως ἕνεκα τῆς πρὸς τοὺς πολεμικοὺς ἀγῶνας. τὰ γὰρ γυμνάσια καὶ αἱ συνεχεῖς θῆραι συγκροτοῦσι καὶ νευροῦσιν εὖ μάλᾳ τὰ σώματα, καὶ πρὸ τῶν σωμάτων τὰς ψυχὰς ἐθίζουσιν ἐχθρῶν ἐξαπιναίας ἐφόδους τῷ καρτερῷ τῆς ῥώμης ἀλογεῖν. τοῖς δὲ τὰς φύσεις εἰρηνικοῖς ἕξεστιν οὐ μόνον τειχῶν ἐντὸς ἀλλὰ καὶ κλεισιᾶδων θαλαμνομένοις ἀποζῆν ἀνεπιβουλεύτους ἔχουσιν εἰς ἀπόλαυσιν ἀφθουωτάτας ἡμέρων ἀγέλας κ. τ. λ. et p. 114: τῶν δ' ἔρπετῶν τὰ ἰοβόλα γέγονεν οὐ κατὰ πρόνοιαν ἀλλὰ κατ' ἐπακολούθησιν, ὡς καὶ πρότερον εἶπον—ἤκουσα δὲ καὶ περὶ ἐκείνων διττοῦς λόγους, ὡς ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ ἀνθρώπου γεγονότων, οὓς οὐκ ἂν ἐπικρυφαίμην. ἦν δ' ὁ μὲν ἕτερος τοιούδε' πρὸς πολλὰ τῶν ἱατρῶν ἔφασάν τινες τὰ ἰοβόλα συνεργεῖν καὶ τοὺς μεθοδεύοντας τὴν τέχνην, εἰς ἃ δεῖ καταχρωμένους αὐτοῖς ἐπιστημόνως, ἀλεξιφαρμάκων εὐπορεῖν, ἐπὶ τῇ τῶν μάλιστα ἐπισφαλῶς ἐχόντων ἀπροσδοκίῳ σωτηρίᾳ.—ὁ δ' ἕτερος λόγος οὐκ ἱατρικὸς, ἀλλὰ φιλόσοφος ἦν, ὡς εἰκοι' τῷ γὰρ θεῷ ταῦτ' ἔφασκεν ἠὲ τρεπίσθαι κατὰ τῶν ἀμαρτανόντων κολαστήρια. κ. τ. λ. Cum his comparanda sunt, quæ in libro. *Utrum stelle agant* a philosopho nostro disputantur (II. 3, 18.), unde hæc tantummodo delibabo p. 148. A.: καὶ γὰρ χρεῖαν τὰ πολλὰ αὐτῶν, ἢ καὶ πάντα παρέχεται τῷ ὄλφ,

οἷα τὰ τῶν ἰοβόλων. λαυθάνει δὲ τὰ πλείστα διὰ τί.

p. 473, 15. [Ἡμεῖς δὲ—συμπληρούμενον] Laudat Theodoretus l. c. p. 875; tractat etiam Cudworth in Syst. intellect. p. 1179. sq. ed. Moshem. Quod Ficinus vertit: "Nos autem sic affecti sumus, sicut imperiti picturæ, qui pictorem damnant," perspicuitatis adjuvandæ causa fecit uti ubivis facere solet. Græcitati familiares sunt Ellipses hujusmodi. Xenoph. Memorab. II. 1. 18: ἔπειτα ὁ μὲν ἐκουσίως τάλαιπωρῶν ἐπ' ἀγαθῆ ἐλπιδι εὐφραίνεται οἶον οἱ τὰ θηρία θηρῶντες ἐλπίδι τοῦ λήψεσθαι ἡδέως μοχθοῦσι. cf. II. 1, 5. et Œconom. I. 10. ὥσπερ γε αὐλοὶ τῷ μὲν ἐπισταμένῳ χρήματ' εἰσι. Cic. de N. D. I. 36: "Ipsi, qui irridentur, Ægyptii, nullam beluam, nisi ob aliquam utilitatem, quam ex ea caperent, consecrarunt. Velut ibes maximam vim serpentum conficiunt cet." Ubi Davisius male: "Velut ibes, quæ—conficiunt." Nec melius Heindorf.: "Velut ibis; maximam enim—conficiunt." Vid. annot. nostr. in eum locum p. 265.

— 18. ἡ εἴ τις δρᾶμα μέμφοιτο κ. τ. λ.] Noster infr. p. 699. B. C. ὥσπερ τὸν ἐν ὀρχήσει πρὸς τὸ δοθὲν αὐτῷ δρᾶμα. Quam varie et eleganter hoc extremo vocabulo utatur Plato, non est, quod post Heusdium in Specim. Platon. p. 29. et Heindorf. ad Theæt. p. 308. commonstremus. Fabulæ scenicæ similitudinem jam a Socrate et Platone usurpatam deinceps frequentarunt certatim philosophi, Xenoph. Memor. II. 2. 9. Plato Phileb. p. 50. a. p. 216. Bekkeri: Μηνύει δὴ νῦν ὁ λόγος (ita quoque cod. Clark.) ἡμῖν ἐν θρήνοις τε καὶ ἐν τραγωδαίαις (quod Stallbaum p. 156. volebat κωμωδαίαις, ei conjecturæ non suffragantur Codd. nec Bekkeriani nec Clark.) μὴ τοῖς δράμασι μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ τοῦ βίου ξυμπᾶση τραγωδίᾳ καὶ κωμωδίᾳ, λύπας ἡδοναῖς ἅμα κεράννυσθαι, Aristo Chius ap. Diog. Laërt. VII. 160: εἶναι γὰρ ὅμοιον τῷ ἀγαθῷ ὑποκριτῆ τὸν σοφὸν, ὃς ἂν τε Θεορίτου, ἂν τε Ἀγαμέμνονος πρόσωπον ἀναλάβῃ, ἐκάτερον ὑποκρίνεται προσηκόντως [De hoc Aristonis Chii dicto exstat singularis liber doctissimus, qui inscribitur: Paradoxon Stoicum Aristonis Chii ὅμοιον εἶναι τῷ ἀγαθῷ ὑποκριτῆ τὸν σοφὸν novis observationibus illustratum—opera Jo. Bened. Carpzov. Lips. 1742. 536. pp. 8vo.] Aliorum philosophorum ex hoc

genere similitudines congessere Gataker. ad Marc. Antonin. XI. 6. p. 321. sq. Upton. ad Epictet. Enchirid. c. 17. (T. III. p. 150. Schweigh.) Adde Proclum in Theol. Plat. XVIII. p. 49. δραματουργίαν γιγαντικήν. Idem in Alcib. pr. p. 141. sq. ὥσπερ ἐν τοῖς τραγωδαίαις ἐκ μηχανῆς πολλάκις θεοὺς τινας εἰσάγουσιν οἱ ποιηταὶ τῶν παρόντων πραγμάτων διορθωτὰς κ. τ. λ.

p. 474, 14. [Ἐπεὶ οὐδ' ἐκείνον ἀποβλητέον τὸν λόγον κ. τ. λ.] Respicit Ægyptiacam, Pythagorean atque Platoniam transmirationum doctrinam. Vid. Ficin. commentar. supr. p. 243. Proxima utiliter conferas cum similibus, quæ exponit Philo Judæus de Providentia Serm. II. ap. Euseb. P. E. VIII. 14. et in Edit. Armen. Latin. p. 63. sqq. Plotiniana hæc ante oculos habuit Sallustius de Diis et Mundo cap. XX. ubi Conr. Orellius in annot. nostri loci non est oblitus, in eo tamen lapsus, quod Platonis Timæum huc advocat.

p. 475, 8. ἀλλὰ ἦν—ποιήσας—πάσχων] Adhibet hæc Juliani in Cæsaribus loco Ez. Spanhem. in notis subjectis versioni Gallicæ p. 100. cf. ejusdem Preuves des Remarques in eundem librum p. 53. et p. 55. et cf. Nostr. IV. 3. p. 389: οὐ γὰρ μήποτε τις ἐκφύγοι ἂ παθεῖν ἐπ' ἀδίκους ἔργοις προσήκει.

— 11. ὅθεν καὶ θεία φήμη, Ἀδράστεια, αὐτῆ—Δίκη—κ. τ. λ.] Noster infra p. 382: τὸ γὰρ ἀναπόδραστον (ita legendum) καὶ ἡ δίκη οὕτως ἐν φύσει κρατούση ἵεναι ἕκαστον ἐν τάξει κ. τ. λ. et p. 389. sub fin.: οὐ γὰρ μήποτε τις ἐκφύγοι ὁ παθεῖν ἐπ' ἀδίκους ἔργοις προσήκει ἀναπόδραστος γὰρ ὁ θεῖος νόμος ὁμοῦ ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὸ ποιῆσαι τὸ κριθὲν ἡδῆ. ubi ad vocabulum et ad sententiam plura adponemus. Nunc de Adrastea philosophi nostri videamus. Fons in Platonis Phædro c. 28. p. 248. c: θεσμός τε Ἀδραστείας ὄδε, ἥτις ἂν ψυχῆ θεῶ ξυνοπαδὸς γενομένη κατὶδῆ τι τῶν ἀληθῶν—ἀεὶ ἀβλαβῆ εἶναι ὅταν δὲ—μὴ ἴδῃ—ἀλλὰ τὴν—πλείστα ἰδοῦσαν κ. τ. λ. ad quem locum vid. Astii Commentar. p. 306. Aristoteles, qui fertur, de Mundo VII. 3. p. 324. Kappii: —Ἀδραστείαν δὲ ἀναπόδραστον αἰτίαν οὔσαν κατὰ φύσιν. Quæ sententia a Stoicis accepta et etymologicis quoque rationibus illustrata est, maxime a Chrysippo. Plutarch. ap. Stob. Eclogg. I. p. 186—188. Heer. Διὰ τοῦτο τὴν εἰμαρμένην καὶ

Ἄδραστείαν καλοῦσιν (scil. οἱ Στωϊκοί), ὅτι περὰς ταῖς αἰτίας ἠγαγκασμένον ἐπιτίθησιν, ἀνέκφεκτος οὔσα καὶ ἀναπόδραστος. Cf. Chrysippum ap. Plutarch. de Stoicorr. Repugn. p. 1056. C. p. 304. Wytt. et vid. Wytt. ad Plut. de S. N. V. p. 107. et Baguet. ad Chrysippi Fragg. XC. p. 224. Ammianus Marcellin. XIV. 11. “Hæc et hujusmodi quædam innumerabilia *ultrix fucino- rum bonorumque præmiatrix* aliquoties operatur *Adrastia*—quam vocabulo duplici etiam *Nemesis* appellamus.” Platonis locum partim respiciunt, partim describunt haud pauci, in his Plutarchus de Fato p. 570. A. p. 296. Wytt. Proclus in Theol. Platon. p. 186. p. 205. sq. loco classico, ubi multa de Adrastea disputat ad mentem Platonis: cf. ibid. p. 298. et in Timæum IV. p. 206. (coll. V. p. 206.) ubi memorabile Orphicum fragmentum exhibet; quocum componendus est versus Orphicus in *Εὐχῆ πρὸς Μουσαῖον*, 36. p. 254. Herm. quem tamen Codex Vossianus non agnoscit. Omitto multa, quæ ad Mythologiam Adrasteæ illustrandam contulerunt viri docti, ut Tib. Hemsterhusius in Anecdott. Hemsterhusianis ed. Geel. T. I. p. 183. sqq. Siebenkees. ad Platonis Scholia p. 64. sqq. doctissimus Hug. in libro *Ueber den Mythos* p. 187. sqq. Zoega in *Abhandlungen* ed. Welcker. p. 40. p. 60. sqq. et quæ ipse posui in Symbolica II. p. 501. sqq. ed. alt. et III. p. 307. sqq. Adscribam autem verba Hermiæ in l. l. Platonici Phædri p. 148. Astii, quæ conjunctiora sunt cum hoc loco Plotini. Ita enim ille interpretres: ἡ δὲ Ἀδράστεια μία ἐστὶ καὶ αὕτη θεὸς τῶν μενουσῶν ἐν τῇ νυκτὶ, γενομένη ἐκ Μελίσσου καὶ Ἀμαλθείας· ὁ μὲν οὖν Μέλισσος κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν δευτέρων καὶ πρόνοιαν εἴληπται· ἡ δὲ Ἀμαλθεία κατὰ τὸ ἀκλινὲς καὶ μὴ μαλθάσσεισθαι. ἐν τῆς οὖν Προνοίας τῆς ἀκλινοῦς γέγονεν ἡ Ἀδράστεια, ἥτις ἀδελφή ἐστὶ τῆς Εἰδῆς·

Εἶδη τ' εὐειδῆς καὶ ὁμόσπορος Ἀδράστεια·

ἡ πάντων ὁμοῦ τῶν νόμων—τὰ κέντρα ἐνιαίως ἐν ἑαυτῇ συλλαβοῦσα καὶ συνέχουσα, αὕτη ἐστὶν ἡ θεὸς, Ἀδράστεια διὰ τοῦτο κεκλημένη, διὰ τὸ τὰ ὑπ' αὐτῆς θεύματα καὶ νομοθετηθέντα ἀναπόδραστα εἶναι. διὸ καὶ πρὸ τοῦ ἄντρου τῆς Νυκτὸς ἡχεῖν λέγεται.— ἔνδον μὲν γὰρ ἐν τῷ ἀδύτῳ τῆς Νυκτὸς κάθηται ὁ Φάνης, ἐν μέσῳ δὲ ἡ Νύξ, μαντεύουσα τοῖς θεοῖς· ἡ δὲ Ἀδράστεια ἐν τοῖς προθύροις, πᾶσι νομοθετοῦσα

τοὺς θεῖους θεσμούς. Erat autem Adrastea una cum sorore Ida nutrix Jovis. Apollodor. I. 2. 6: καὶ τοῦτον (τὸν Δία) μὲν δίδωσι τρέφεσθαι Κούρησὶ τε καὶ ταῖς Μελισσέως παισὶ Νύμφαις, Ἀδραστεία τε καὶ Ἴδη. Plutarchi Symposiacc. III. 9. p. 657. E. p. 680. sq. Wytt.: ὅτι δοκοῦσιν αὐτῷ καὶ οἱ Παλαιοὶ τοῦ μὲν Διὸς δύο ποιεῖν τιθηνάς, τὴν Ἴτην καὶ τὴν Ἀδραστείαν. Ita Wytt. ex libris omnibus: Xylander: Ἴδη. Possis in Plutarcho et in Apollodoro l. l. suadere Εἶδην ex Hermiæ l. c. Sed tamen in ipsa Adrastea inest notio videndi (τοῦ ἰδεῖν). Hermes ap. Stob. Eclogg. I. 52. p. 966. Heer.: Ἐποπτήρ τοῖνυν ταγῆς ἐστὶ τῶν ὄλων ὄξυτερκῆς θεὸς Ἀδράστεια. Neque vero Hermiam ex Plutarcho et Apollodoro corrigendum esse arguit versiculus: Εἶδη τ' εὐειδῆς κ. τ. λ. Quid quæris? Ex Ægyptiorum maxime religionibus per Orphicos ad Græcos translata erat notio Deæ, quæ Ægyptiis dicebatur Athor, Græcis Νύξ, Atticis *Rhamnusia Nemesis* et fortasse etiam *Adra*, eadem quæ Adrastea (Ἀδράστεια), quam venerabantur tanquam *inspectricem* et *Futam* (sive *pronuntiatricem*) *legum divinarum omnisque hujus Universi*. Quas leges qui respicit et servat, is aspicit pulcherrimum rerum ordinem et colit justitiam. Propterea in sacris fabulis Adrasteæ nunc adjungitur *Phanes*, qui rerum visibilium decus et concentum procreavit, nunc additur Soror *Ida* (Ἴδη) a *videndo* et *inspiciendo* appellata, quæ eadem Εἶδη dicta, ab εἶδος sive a *pulcra forma*, quæ omnia hujus mundi membra conspicua et decora reddit; nunc etiam additur *Δίκη*, sive *Justitia*, quæ leges universi exsequitur. Hinc intelligi posse arbitror, cur Plotinus loco nostro ab Adrasteæ, sive *legum divinarum inevitabili potestate*, transgrediatur ad mentionem *ordinis rerum*, quæ in hoc universo *conspiciuntur* (τῶν ὁρωμένων ἐν τῷ παντί), cur deinde ad animalium plantarumque *pulcras formas* (τὸ εὐειδές) et *varietatem* (τὸ ποικίλον) descendat, et cur denique in divina essentia describenda et *pulcrum* illud et *justum* (τὸ καλὸν καὶ τὸ δίκαιον) conjungat.

p. 476, 6. Ποιεῖ γὰρ πᾶν τὸ θεῖον—ποῦ ἂν εἴη;] Vid. Cudworth. System. Intell. Univ. p. 1167.

p. 477, 1. ὅλον τῷδε ὅτι μὴ καὶ κέρατα κ. τ. λ.] Admonet hic locus odarii in Anacreonticis (β.) : φύσις κέρατα ταύροις—τοῖς ἀνδράσι φρόνημα. Cf.

etiam Galenum de partib. corpor. hum. I. p. 367. ed. Basil. et quæ plura. J. F. Fischerus citavit ad Anacreont. l. I. et Annot. Moseri et nostr. in Ciceron. de N. D. II. 50. p. 420. ed. Lips. Sequentia impeditioraque: ἀλλ' ὅτι ἔδει — τὰ μέρη, Taylor in plerisque Ficinum secutus ita vertit: “but in such a manner that lesser things are contained in such as are greater, and parts in the whole, which consequently must be unequal to the whole, or they would no longer be parts.”

p. 478, 2. ἔχει ἂν τὴν ἐπίστασιν καὶ ἀπορίαν] Similiter ἐπίστασιν et φόβον junxit Diodor. Sic. XVIII. 67; πολλοὺς γὰρ ἦγεν εἰς ἐπίστασιν διανοίας καὶ φόβον, ubi docente Wesselingio, abesse poterat διανοίας. Tamen Sophocles Antigona vs. 225: πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις. Unde satis intelligitur, quid sibi h. l. velit vox ἐπίστασις adjuncta voci ἀπορία. Vernacule haud incommode reddas: *der sich aufdringende Zweifel* vel *Anstand und Zweifel*. Alium significatum attentionis ab ἐπίσταμαι, attendo, *animum intendo*, repetitum, explicuit *Salmasius* in Interpretat. Hippocratei Aphorismi LXXIX. 4. p. 128. sq. Lugd. Bat. 1643. Adde *Gataker*. ad Marc. Antonin. I. 11. p. 20. Alia congesse- runt viri docti in Stephani Thes. Valp. sub voc. et ipse congressi ad Proclum in Alcib. pr. p. 309. Plotinus infra III. 7. 1: εἰς ἐπίστασιν ἵνα τινοὺς usurpat.

— 3. κατὰ τε τὴν ἀλληλοφαγίαν τῶν ἄλλων ζώων.] Vid. *Wesseling*. ad Diodor. I. 14. p. 17. ubi Osiris et Isis dicuntur παῦσαι τῆς ἀλληλοφαγίας τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, quæ epulæ Moschioni poetæ ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 9. 38. p. 242. Heer. luculenter describuntur. Ad Plotini sententiam facit hic locus Hieroclis de Providentia p. 82. ed. Londin. (in Phot. Cod. 251. p. 466. Bekkeri): ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ζώων καὶ φυτῶν καὶ προαιρέσεις ἡμέτεραι καὶ ἀλληλοφαγίας ἀναγκαῖαι χρεῖαι (καὶ addendum videtur) παντοῖαι καὶ τυχηραὶ περιπτώσεις ἐκβιάζονται ἕκαστα πρὸ τῆς κατὰ φύσιν διαλύσεως ἀτάκτως καὶ ἀορίστως φθειρεσθαι ὥστε (leg. ὡς μήτε, ut in marg.) προβεβιωμένων αὐτοῖς οἰκῆς ἰφροσύνης (ἐφροσύνης marg. recte), μήτε ἐφ' οἷς νυνὶ ποιοῦσιν ἢ πάσχουσι κρίσεως προσδοκώμενης.

— 8. αἰτία ὕλη οὕτως ἐχόντων, ὡς ἐλαττώ-

ως ἔχει] Materiae in mundo partes attingit etiam Philo Judæus Serm. II. de Providentia p. 97. vers. Armen. Qui locus in Latinis ita habet: “Similiter per Providentiam regi mundus dicitur, non quod omnia procuret Deus, sed quia dignitas ejus naturæ est, ut omnino bona utilissimaque sit: contraria vero, vel materiae vel malitiæ naturæ immoderatæ erroris sunt fœtus; quorum deus non est causa.” Plotinus autem h. l. fortasse ante oculos habuit Gnosticos, qui quantum Materiae tribuerint supra intelleximus e libro, qui in Editione Adversus Gnosticos inscribitur.

— 13. Τίς οὖν ἡ τοῦ πολέμου τοῦ ἀκηρύκτου— ἀνάγκη;] Colorem duxit e Platonis loco Plotinus. Ille enim de Legg. I. p. 626. p. 182. Bekk.: ἦν γὰρ καλοῦσιν οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων εἰρήνην, τοῦτ' εἶναι μόνον ὄνομα, τῷ δὲ ἔργῳ πάσαις πρὸς πάσας τὰς πόλεις ἀεὶ πόλεμον ἀκήρυκτον κατὰ φύσιν εἶναι. Alibi, ut v. c. apud Herodotum V. 31. πολ. ἀκηρ. est bellum non legitime indictum. Hinc altera significatio fluxit atrocis belli adeoque perpetui. Cf. Erasmi Adagg. III. 3. 84. *Wesseling*. ad Diod. XIV. 40. p. 674. et Ast. ad Platon. l. I. p. 14. Add. locum Philonis hanc posteriorem sententiam luculenter declarantis De Mundi Opif. p. 112. Pfeiff.: ἐγκράτεια μάχην ἀκαθαίρετον καὶ πόλεμον ἀσπονδον ἐκφέρουσα πρὸς ἀκρασίαν καὶ ἡδονήν. Alia attigit *Segaar*. ad *Clement. Alex.* Quis dives salv. p. 253. Cæterum similia habet in loco de Providentia Philo Jud. II. p. 102. Armen. et Lat.: “Talisne sit curator noster ac inspector? Dives miser evadat ex multiplicibus causis concurrentibus: sicut nonnullos ursi invadunt, aut apri aut leones, aut aliæ feræ sylvestres; et post hæc illum putabimus cogitare de nostro genere? Melius profecto, per Jovem illis attendere liceat, qui ex insipientia arbitrantur, hæc animantia pro exercitatione hominum naturam procreasse, ut firmarentur robore; quandoquidem quos prævia exercitatione instructos vident, ipsos timent, au- fugiuntque, quum in venatione aut in obviatione occurrunt.” et iterum p. 112., quem locum *Eusebius P. E.* VIII. 14. descripsit: τὰ δ' ἄλκιμα τῶν θηρίων γέγονεν, οὐ γὰρ ὑποσιωπητέον—ἀσκήσεως ἕνεκα τῆς πρὸς πολεμικοὺς ἀγῶνας κ. τ. λ. Quos locos qui cum nostri philosophi argumentis

contulerit, is continuo intelliget, hunc multo subtilius hæc tractasse, quam illum. Propius ad sententiam Plotini accedunt quæ Hierocles in Pythag. Aur. Carmm. de usu animalium disputat. p. 329. ed. Canteri.

p. 479, 3. οἶονεὶ ἐπὶ σκηνῆς κ. τ. λ.] Non est quod post *Gatakerum* exempla congeram, quo probetur, quantopere hac similitudine Græcorum philosophi delectati fuerint. Vid. ad Antonin. IX. 29. p. 277. XI. 6. p. 321. XII. 36. p. 363. sq. Add. Ruhnken. ad Tim. in τραγικῇ σκηνῇ p. 259. et Wyt. in Bibl. Crit. III. 1. p. 41.

— 13. ζῶντα παίγνια] Orphica non minus quam Platonica formula. Mundi enim et entia apud hos scriptores vel ἀθύρματα vel θαύματα θεῶν, crepundia vel munera, spectacula deorum dicuntur. Vid. Platon. de Legg. I. p. 644. E. p. 219. Bekkeri et cf. Dionysum nostrum p. 42.

— 14. οἶα ἐν πυρρίχαις παίζοντες ἐργάζονται] Haud dubie hic quoque Plotino obversatus est luculentus locus Platonis sui de Legg. VII. p. 815. A. B. p. 54. Bekk. ubi diserte describitur hæc saltatio bellica. Cujus descriptionis non oblitus est doctissimus Jacobs. ad Stratonis Æpigr. XXVIII. Vid. ejus Commentar. in Anthol. Gr. II. 3. p. 75. sq. Ad rem præterea adhibe Athen. XIV. 631, p. 286. sqq. Schwgh. Polluc. IV. 99: cum interpr. Hesych. II. p. 1088. cum interpr. et Ast. ad Platon. l. l. in Animadv. p. 382. et p. 379. sq. Nec minus respexisse alterum Platonis locum videtur philosophus noster, videlicet hæc verba in eodem Legum libro p. 796. p. 17. Bekk.: οὐδ' ὅσα ἐν τοῖς χοροῖς ἐστὶν αὐτῶν μιμήματα προσήκοντα μιμεῖσθαι, παρετέον, κατὰ μὲν τὸν τόπον τόνδε Κουρήτων ἐνόπλια παίγνια, κατὰ δὲ Λακεδαιμόνα Διοσκόρων. Unde fortasse lectionem Ficini in loco Plotini defendas (vid. var. Lectt. nostr.). Illum bis attingit Proclus in Theol. Platonis V. 35. p. 323. et VI. 14. p. 382. Qui posteriore loco ita:— ὥσπερ δὲ καὶ ἐν ἄλλοις τῆς Κουρητικῆς ἐπεμνήσθη [Πλάτων] τάξεως, Κουρήτων τε ἐνόπλια παίγνια λέγω. ἐπεὶ δὲ κ. τ. λ. Locus corruptus et lacunosus, Corrige:—παίγνια λέγων καὶ Διοσκούρων. Admonet autem universus locus Plotinianus Plutarchi de S. N. V. p. 554. p. 235. sq. ed. Wyt. quem in clausula adscribam: Ἄλλ' οὐδὲν ἐνιοὶ διαφέρουσι παιδαρίων, ἅ τοὺς κακούργους ἐν τοῖς

θεώμενα πολλάκις ἐν χιτῶσι διαχρύσοις καὶ χλαμυδίοις ἰλουργοῖς ἐστεφανωμένους καὶ πυρρίχίζοντας, ἄγαται καὶ τέθηπεν ὡς μακαρίους· ἄχρισ οὐ κεντούμενοι καὶ μαστιγούμενοι καὶ πῦρ ἀνιέντες ἐκ τῆς ἀνθινῆς ἐκείνης καὶ πολυτελοῦς ἐσθήτος ὀφθῶσι. Conf. etiam quæ paullo post adjecit Plotinus. Hæc omnia ut consilio et argumento dissimilia, metaphoris et verborum delectu simillima inter se sunt.

p. 480, 3. εἰ δ' ἀφαιροῦντο ζῶντες χρημάτων κ. τ. λ.] Adhibuit hæc et sequentia *Galeus* ad hunc locum Sallustii de Diis et Mundo c. IX. fin. p. 263: εἰ δὲ κακοὶ μὲν εὐτυχοῦσιν, ἀγαθοὶ δὲ πένονται, θαυμάζειν οὐ δεῖ· οἱ μὲν γὰρ πάντα, οἱ δὲ οὐδενὸς πλοῦτον ποιοῦσι. Ubi *Jo. Conr. Orellius* in sua editione aliud agens scripsit τὸν πλοῦτον. Sed vir optimus et bonarum literarum amantissimus omnino nimium festinavit in emittendis editionibus scriptorum veterum. Idem *Orellius* proxime pro ποιησαμένων scribi vult ποιησαμένη. Ego vereor, ut hujusmodi fomento sanari hic locus queat. Nam quis, quæso, hæc ferat: ἡ ψυχὴ πάντα ποιεῖ ἐν σκηνῇ—σκηνὰς ποιησαμένη? En inspicere interpretationem Ficini, qui plenior hunc locum ante oculos habuisse videri possit. Quid si hæc excidissæ conjicias: (ἐν σκηνῇ τῇ ὅλη γῆ) ἐφ' ἧς σκιαὶ αἰσσοῦσι πολλῶν πολλαχούσκ. ποιησαμένων: in qua (terræ universæ scena) nullorum umbræ volitant multis in locis scenicam actionem exhibentium. *Odyssææ* locum κ. 495. etiam Plato tangit in Menone p. 100. p. 389. Bekk. Alias imitationes vid. in annott. Wyttenb. in Plutarch. Apophth. Regg. p. 1126. σκηνὰς autem nemo nescit etiam ipsas actiones scenicas dici. Paullo ante καὶ πάντα ποιεῖ potius vertendum videtur: et omnia facit i. e. omnem lapidem movet. Vid. vel Viger. de Idiott. Gr. V. 10. 13. et ib. not. 9. p. 287.

p. 481, 9. τοιοῦτον ὄντος τοῦ ποιουμένου;] Ficinum dixeris legisse: τ. ο. τοῦ ποιούντος καὶ τοῦ ποιουμένου. In libris tamen nil varietatis.

— 14. Ἔστι τοίνυν οὗτος οὐκ ἄκρατος νοῦς, οὐδ' αὐτονοῦς] Extremi vocabuli hæc scriptura et hic et infra V. 9. 13. p. 564. A. in omnibus nostris libris comparet. Similiter in Procli libris. in Theol. Platon. V. 15. p. 275: ἐκεῖ γὰρ ὁ νοῦς, ὁ αὐτονοῦς, καὶ οὐ τοιοῦτος, ὁποῖός ἐστιν ὁ Κρόνιος. Νοῦς μὲν γὰρ καὶ ἐκεῖνος, ἀλλ' ὁ καθαρὸς καὶ ἀκί-

ρατος νοῦς δηλοῖ τὴν ἐν τοῖς νοεροῖς ἄκραν ὑπερανέχουσαν τῶν ὄλων νοερῶν θεῶν ἡγεμονίαν, ὃ δὲ δημιουργὸς ἀπλῶς ἐστι νοῦς. Ubi ne forte corrigere instituas καὶ ἄκρατος νοῦς, consule Plotinum nostrum V. I. 4. ubi itidem ἀκήρατος νοῦς. Procli autem locus laudatus integer his cum locis Plotinianis componi debet. Cæterum eandem vocem compositam αὐτόνοος ex Epiphanio, Origene, Proclo citat Kall. ad Stephani Thes. p. 6399. ed. Valp. Attigit etiam Wernsdorf. ad Himerii Eclogg. XXXII. 12. p. 306. αὐτοφρόνησις. Nos supra I. 2. 6. certe in aliquo libro scripto ostendimus vocem αὐτοσφροσύνη. Etenim Alexandrini philosophi, quo rationis suæ propria decreta explanarent, ejusmodi compositis supersedere nequibant. Quod qui vituperare velit, is hoc ipso se philosophiæ parum intelligentem arguat. Cæterum hæc de duplici mente doctrina ex philosophiæ orientalis decretis hausta, et per Platonem, Philonem ad recentiores usque Platonicos tradita est. Vid. v. c. Philon. Jud. Legis Allegorr. III. p. 260. Pfeiff. Δνοῖν γὰρ ὄντων τοῦ τε τῶν ὄλων νοῦ, ὅς ἐστι θεός, καὶ τοῦ ἰδίου κ. τ. λ. Cf. Augustin. Steuchus de perenni philosophia lib. I. cap. 10. et lib. IX. cap. 10.

p. 482, 18. οἶον διήγησιν—ποιούμενον] In arte scenica διήγησις est *expositio*: in oratoria *narratio argumenti*. Vid. Aristotel. Poet. XIX. 7. Ejusdem Rhet. III. 16. Pollux IV. 33. p. 365. et cf. Valcken. Diatr. Eurip. c. XI. p. 119. et Heindorf. ad Platon. Phædr. §. 112. p. 315. Fortasse latius aliquanto hic vocem accepit Plotinus de universa pertractatione eorum, quæ in dramate fiunt et quasi evolutione.

p. 483, 4. Εἰ οὖν καὶ ἐνταῦθα ὀξὺ καὶ βαρὺ ποιοῦσι—εἰς αὐτὴν τὴν ἁρμονίαν] Hæc Heraclitei decreti admonent ap. Platon. in Conviv. p. 187. A. p. 397. Bekk.: τὸ ἐν γὰρ φησι (Ἡράκλειτος) διαφερόμενον αὐτὸ αὐτῷ ξυμφέρεσθαι, ὥσπερ ἁρμονίαν τόξου τε καὶ λύρας. ἔστι δὲ πολλὴ ἀλογία ἁρμονίαν φάναι διαφέρεσθαι ἢ ἐκ διαφορομένων ἐτι εἶναι. ἀλλ' ἴσως τὸδε ἐβούλετο λέγειν, ὅτι ἐκ διαφορομένων πρότερον, τοῦ ὀξέος καὶ βαρέος, ἔπειτα ὕστερον ὁμολογησάντων γέγονεν ὑπὸ τῆς μουσικῆς τέχνης οὐ γὰρ δῆπου ἐκ διαφορομένων γε ἔτι, τοῦ ὀξέος καὶ βαρέος ἁρμονία ἂν εἴη. κ. τ. λ. Atque hac de harmonia et rithmo doctrinam sæpius tractat Plato, ut in Philebo p. 17. Sophist. p.

255. Hipp. Maj. p. 133: Republ. V. p. 450. A. Legg. II. 665. a. VII. p. 812. d. e. ubi hæc legimus:—καὶ δὴ καὶ πυκνότητα μανότητι καὶ τάχος βραδύτητι καὶ ὀξύτητα βαρύτητι ξύμφωνον καὶ ἀντίφωνον παρεχόμενος, καὶ τῶν ῥυθμῶν ὡσαύτως παντοῦτὰ ποικίλματα προσαρμότουτας τοῖσι φθόγγοις τῆς λύρας κ. τ. λ. Similia habet Plutarchus de Amicorum multitudine. p. 96. E. p. 367. ed. Wytt. Cf. etiam Brandis in Comment. Eleaticis p. 105. sq.

p. 484, 1. Ὡν δὴ τοιοῦτος, οἶον καὶ πάντως ποιεῖ] Uncinis inclusi illud Ficini *in se*, cujus in libris nostris nullum vestigium. Taylor hæc ita vertit: “*Since reason therefore is primarily what its effect is secondarily, its productions will be more or less contrary to each other in proportion to their distance from their source.*” Vides h. l. potius circumscripsisse quam vertisse. Plotiniana illum interpretem.

— 10. ἢ τὸ μὲν κακοῦς εἶναι οὐκ ἀναιρεῖται— τοιοῦτοι.] Primum pro ἀλλ' εἰ scripsi ἀλλ' ἢ auctoritate librorum omnium. Similis confusio in Eurip. Hippol. 932. ubi vid. Valcken. cf. Hermann. ad Viger. p. 778. Plato Conviv. p. 189. fin. Steph. p. 402. Bekk.: νῦν δ' οὐκ ἔστω ἀλλ' ἢ ἐν ὀνείδει ὄνομα κείμενον. Deinde jubentibus optimis Codd. dedi ὅτι μὴ παρ' αὐτῶν τ. hac sententia: “*Aut hoc non tollitur malos esse, nisi solum illud (tollitur), ut ne ex se ipsis sint mali.*” In ejusmodi loco Ficini versionem intactam sinere malim. Ceterum Taylor hæc et sequentia ita vertit: “*Hence both good and evil are led through contraries in a beautiful order, by an art, as it were, similar to that of one leaping in a dance, of which we affirm the one part to be good and the other to be evil, and so the whole to be beautifully disposed. But they will no longer appear to any one to be evil; and perhaps nothing hinders, on this hypothesis, that some particulars may be evil; though it will follow from hence, that they are not evil from themselves.*”

— 15. ὥσπερ ἐν δράματι—οὐ γὰρ αὐτὸς πρωταγωνιστὴν—ποιεῖ.] Sequitur locus luculentissimus iterum comparationem scenæ cum vita humana et hoc rerum ordine habens, quo loco nescio an ullus præstantior apud ullum philosophum reperiat. Pro δέυτερον et τρίτον proprie debebat δευτεραγωνιστὴν et τριταγωνιστήν. Vid.

Pollux IV. 124. VI. 165. Romani actorem dicebant primarum, secundarum, tertiarum partium. Cicero Divinat. in Cæcil. c. 15. pro Placco c. 27. cf. Ernesti Cl. Cic. in *pars.* Lucian. Alexandr. c. 12. p. 220. Wetst.: κατὰ καιρὸν ἐπιφανησόμενος αὐτοῖς, καὶ συντραγωδήσων, μᾶλλον δὲ πρωταγωνιστῆς ἐσόμενος. Idem de Calumn. 7. p. 134. Πρῶτον μὲν δὴ, εἰ δοκεῖ, παραγάγωμεν τὸν πρωταγωνιστὴν τοῦ δράματος, λέγω δὲ τὸν ποιητὴν. τῆς διαβολῆς. ubi vide *Jac. Tollii* annot. Consulendi insuper I. Fr. Gronovii Obs. in scriptor. eccles. cap. XXV. p. 285. sqq. *Valckenaer.* Diatr. Eurip. c. XVIII. p. 182. Tyrwhitt. ad Aristotel. Poët. 133. *Eichstädt.* de Dramat. com. satyr. p. 97. et *Boettigeri* Comment.: Quid sit docere fabulam I. p. 15. A scena autem illorum vocabulorum usus ad oratoriam artem est traductus, observante *F. A. Wolf.* in Prolegomm. in Demosth. Lept. XLVIII. not. 17. Adscribam duos locos philosophorum, quibus pariter atque Plotino hæc similitudo ad graviorem sententiam illustrandam adhibetur; Plutarchi Præceptt. ger. reip. p. 816. sq. p. 274. Wyt.: Ἀτοπον γάρ ἐστι τὸν μὲν ἐν τραγωδίᾳ πρωταγωνιστὴν Θεόδωρον καὶ Πῶλον ὄντα μισθωτῶ τῶ τὰ τρία (leg. τρίτα cum *Xylandr.*) λέγοντι πολλακίς ἐπεσθαι καὶ προσδιαλέγεσθαι ταπεινῶς, ἂν ἐκείνος ἔχη τὸ διδάγμα καὶ τὸ σκηπτρον· ἐν δὲ πράξεσιν ἀληθιναῖς καὶ Πολιτεία τὸν πλούσιον καὶ ἔνδοξον ὀλιγωρεῖν καὶ καταφρονεῖν ἄρχοντος ἰδιώτου καὶ πένητος, ἐνυβρίζοντα καὶ καθαιροῦντα τῶ περὶ αὐτὸν ἀξιώματι τὸ τῆς πόλεως, ἀλλὰ μὴ μᾶλλον αὔξοντα καὶ προστιθέντα τὴν ἀπ' αὐτοῦ δόξαν καὶ δύναμιν τῇ ἀρχῇ. Seneca de Beneficiis II. 29. 3. p. 80. *Ruhkopf.*: “Vix sibi temperant, quin eo usque impudentiæ provehantur, ut naturam oderint, quod infra deos sumus quod non in æquo illis (fort. cum illis) stetimus. Quanto satius est ad contemplationem tot tantorumque beneficiorum reverti, et agere gratias, quod nos in hoc pulcherrimo domicilio voluerunt secundas sortiri, quod terrenis præfecerunt.”

p. 485, 10. ἐν δὲ τῶ ἀληθεστέρω—ψυχὴ μὲν ὑποκρίνεται] Ita scripsi maximam partem jubentibus libris omnibus. Quod in ed. ordine est ἕκαστοι; volebat fortasse: ἕκαστου. Neque tamen expressit *Fic.* Locus autem ita vertendus videtur: “Sed in veriore poemate (i. e. mun-

dano, et Taylor perspicuitatis causa addidit: *the world*) quidquid secundum partem imituntur (scenice agunt) homines poeticeam habentes naturam, id anima agit, quæ vero agit, nacta a poeta, quemadmodum qui hic (in scenis) sunt poetae (nacti) personas, crocotas lacerosque pannos; ita et ipsa fortunas (agit) nacta (cas) non temere (non sine consilio)?”

— 13. τὴν ἐσθήτα, τοὺς κροκωτοὺς καὶ τὰ ῥάκη] Hæc duo vocabula extrema pertinent ad differentiam personarum scenicarum vel lætantium vel afflictorum et pauperum: Hinc τὰ ῥάκη inter vestimenta memorata (*Pollux VII. 42.*) Comicis sæpius usurpantur de palliis laceris. Vid. modo Interpret. ad *Aristophan.* *Plutum* v. 540. p. 284. sq. *Beck.* et v. 1066. p. 580. sq. *Crocota* autem sive κροκωτὸς erat Διονυσιακὸν φόρημα, ut ait *Schol.* *Aristoph.* *Ran.* 46. cf. *Pollux IV. 117.* p. 418. et *Callixenus Rhod.* ap. *Athen.* V. p. 198. D. Plura conguessit *Ez. Spanhem.* ad *Callim. H.* in *Apoll.* 83. Quod *Ruhnkenius* autem ad *Vellei.* II. 82. p. 346. posteaquam de *Baccho* ipso crocotam ferente monuit, subjicit: “Eadem veste utebantur *Bacchi* comites, *bacchantes*, et οἱ περὶ Διόνυσου τεχνῦται, sive *histriones*,” hæc postrema vereor ne justo latius pronuntiata sint. Neque enim universe et semper crocotis utebantur *histriones*, sed ubi vel *Bacchum* *Bacchicosque* famulos vel famulas repræsentabant, vel *Herculem Omphalæ* famulantem (*Aristoph.* *Ran.* 45.) vel feminas festa agentes vel saltantes (vid. ipsum *Ruhn.* l. l. ibique laudd.) vel aliquando heroas validos et superbos (ut *Meleagro* χλαμύδα κοκκοβαφῆ attributam a *pictore* vidit et describit *Philostratus Jun.* *Imagg.* XV. p. 137. ad quem locum adhibe *Jacobsii* annot. p. 670.) Feminam autem crocota indutam exhibet pictura in *Herculanensibus* a *Jo. Winckelmanno* explicata in *Hist. Art.* (*Opp.* Vol. V. p. 174. noviss. ed. *Dresd.*) Bene, si recte judico, *C. A. Boettiger.* in *Ideen zur Archæologie der Halerei* I. p. 265. ad hæc *Plinii H. N.* XXXIV. 13. sect. 56: “Sile pingere instituere *Polygnotus* et *Micon*, Attico dumtaxat:” Fuit antiquitus flavus vel potius croceus color hilaris et festus, et qui proinde in deliciis esset *Atticarum* feminarum; unde *crocota* dicta earundem vestis usitator. Hinc κρο-

κοβαφίαν objicit Atheniensium feminis, tanquam notam mollitiei, Apollonius Tyaneus ap. Philostratum in ejus Vita IV. 21. p. 159. Olear.

p. 486, 2. οὐκ ἐποίησε μὲν τὸ δράμα ἕτερον—ἀπέπεμφε.] Facere (reddere) solet—dimittere solet. De quo Aoristi usu vid. modo Heindorf. ad Platon. Phædr. p. 275. eundem ad Phædon. p. 78.

— 12. καὶ τοῦ ποιητοῦ τοῦ παντὸς—κυρίου] Vulgatam addito τοῦ post ποιητοῦ possis fortasse ita accipere, ac si scripserit Plotinus καὶ τοῦ ποιητοῦ τοῦ παντὸς κυρίου τοῦτο ποιοῦντος, atque cum opifex (auctor) hujus universi (s. mundi) hoc (scil. drama mundanum) composuerit. Malui tamen cum Ficino facere; ita ut Plotinus his verbis respiciat ad libertatem moralem, quam Deus actoribus fabulæ mundanæ (i. e. hominibus) in hac vita impertierit. Proxime idem junxit utramque lectionem τόπων et τρόπων, nec illud absurde.

p. 487, 5. οὐκ εἰ λίθος εἶη ἕκαστος.] Videtur Platonicos locos imitari, velut hunc Hipp. maj. p. 229. d.:—καὶ οὐδὲν σοι μᾶλλον γεγωνεῖν δύναμαι, ἢ εἰ μοι παρεκάθησο λίθος, καὶ οὗτος μυλίας μήτε ὄτα μήτ' ἐγκέφαλον ἔχων. Hinc lapis et lapis molaris pro homine stupido et vecorde. Vid. Erasm. Adagg. p. 322. 324. 668. Et λίθος καὶ ξύλα de rebus nullius pretii. Aristid. II. p. 177. C. cf. Frommel. ad Scholiast. Aristid. p. 418. sq.

— 8. Ὡσπερ οὐδὲ ἐν σύριγγι φωνὴ μία—φθόγγου πάντες] Fistulæ pastoritiæ formam describit Pollux IV. 67. et præsertim IV. 69. ubi ex Aristophane laudatur καλαμίνη σύριγξ, itemque aliunde αὐτοσχέδιος. Vid. ibi interpr. et Broukhus. et Golbery ad hæc Tibulli II. 5. 31.

Fistula, cui semper decrescit arundinis ordo,

Et calamus cera jungitur usque minor.

Neque vero tantum pastoritium instrumentum erat syrinx, sed alibi quoque adhibitum, docente Dorvill. ad Chariton. VI. 2. p. 515. Lips. [p. 516. ed. Amst.] In modorum autem numero σύριγμα memorat Pollux IV. 83. et συριγμός Athenæus XIV. p. 638. a. uti quidem probabile visum Schweighæusero. Vid. ejus annot. Vol. VII. p. 484. Fistulam vero una cum tibia ab hominum modestorum conviviis arceri vult Clemens Alex. Pædag. II. 4. p. 192. Potter.

ut bestiis magis quam hominibus convenientia organa: θηρίους μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις κατάλληλα καὶ ἀνθρώποις τοῖς ἀλογότεροις. τὰς μὲν γὰρ ἐλάφους ταῖς σύριγγι κηλεύσθαι παρειλήφαμεν, ubi consule annot. Ego Platonis admonebo; qui in Protagora p. 310. p. 160. Bekk.: κηλῶν τε φωνῇ ὡσπερ Ὀρφεὺς, οἱ δὲ κατὰ τὴν φωνὴν ἔπονται κεκηλημένοι. Severius autem quodammodo ipso Clemente alio loco Plotinus pronuntiat ita: p. 435. A.—οὐδ' ὁ λόγος ὑπὸ μουσικῆς θέλγεται, ἀλλ' ἡ ἄλογος ψυχὴ. καὶ οὐ θαυμάζεται ἡ γοητεία ἢ τοιαύτη, καίτοι φιλοῦσι κηλούμενοι, κἂν μὴ τοῦτο αἰτιῶνται παρὰ τῶν τῇ μουσικῇ χρωμένων. Nostro contra loco fistulæ similitudine utitur philosophus Lycopolites ad explicandum τὸν λόγον τὸν τοῦ παντὸς, sive rationem in hac rerum universitate regnatricem.—Cæterum σύριγξ, συρίζειν, συρικτῆς ab Orphicis in cælesti et mundana musica describenda usurpatur. Vid. Orph. Hymn. VIII. (7.) 11. Fragg. Orph. XXVIII. 13, 14:

Ζεὺς δὲ τε πάντων ἐστὶ θεὸς, παντῶν τε κεραστής,

Πνεύμασι συρίζων, φωνῆσιν τ' ἠερομήκτοις.

Ubi bene Gesnerus: “Eodem pertinet illud συρίζειν, sibilo vocare: quorsum data Pani (quem cum Jove confundebant vid. ad vers. 13.) σύριγξ sua, qua concordem illam rerum discordiam illam pugnantis secum naturæ harmoniam pingunt.” Neque vero Plotinus hoc loco Orphicum, s. Theologum, se dat, neque Pythagoreos et Platonem ipsum in concentu mundi declarando antiquis nonnunquam tesseris, s. symbolis, usos, imitatur, sed scriptorem perspicuitatis studiosum, et qui harmoniam mundi moralem simplici fistulæ similitudine declarare instituat; uti sæpiuscule facit Plato, v. c. in illo Symposii loco p. 215. A. B. p. 452. Bekk. ubi ipsæ σύριγγες memorantur et tibiae artificia.

p. 489, 3. Εἰ οὖν ἄτοπος κ. τ. λ.] Fortasse scripserat Plotinus: Εἴη οὖν vel Εἴη ἂν οὖν ἄτοπος ἢ εἰσαγωγή τῶν ψυχῶν, ὧν αἱ μὲν κ. τ. λ.: Fuerit proinde absurda hæc introductio animarum, quarum partim etc. Sine libris mutare nolui. Turbatum in h. l. esse indicare videtur lectionis varietas. Proxime autem fortasse legendum: Τί δὲ κωλύει: Quid vero prohibet histrionum quoque gesta pro partibus habere? Attingit autem hoc loco illam primariam quæstionem, quid inde consequatur, si admittamus omnia fieri in hoc

mundo ex dictamine universæ alicujus et irreformabilis (liceat enim hoc vocabulo uti) rationis, ita ut bonis animabus peccandi etiam arbitrium adimatur. Quam ille quæstionem philosophus noster ponit tantummodo in hoc fine libri prioris, deinde pertractandam posteriore libro, qui continuo sequitur.

LIB. III.

p. 490, 11. Ψυχῆς γὰρ τινος πάσης ἐνέργεια, οἱ λόγοι] Hanc disputationem de uno principio, unde omnia emanant, suo modo excussit, et ex parte refutare studuit *Tiedemannus* in libro, qui inscribitur: *Geist per speculativen: Philosophie* III. p. 284. sqq.

p. 491, 8. Καὶ πάλιν ἐπὶ τούτῳ ἐκδήσας, κατὰ βαίει.] Ficini: Ac rursus hinc *explicans* cet. Debebat *religans* vel *appendens*, ut nos vernacule: “Und wiederum nach diesem *anahnpsend*, steige mit Absondern weiter her ab;” Alioqui fortasse conjiciat quispiam, propter sequens *κατὰ βαίει, ἐκδημήσας*. Et rursus post hoc *profectus* descendit cet. Atque, ut verum fatear, illius usus, qui hic requiritur, nullum mihi aliud exemplum succurrit. Nam ubi verbum *ἐκδέω* obvium, ibi vel propriam significationem habet (v. c. in Meleagri Carm. LXIV. ἐπὶ προθύροισι—ἐκδήσω τοὺς στεφάνους. ubi Cod. Vat. dat *ἐκδήσας*. Vid. *Jacobs*. ad Anthol. Gr. I. p. 82.) vel, si tralatam, diversam tamen, uti ap. Theocrit. II. 60. sq. ταῖς τήνω φλιάς—Ἐκ θυμῷ δέδεμαι, ubi Scholiastes: Ἴγουν ἐκδέδεμαι, ἐκκρημῆς εἰμι [τῷ θυμῷ]· τοῦτ' ἔστι, τῇ ψυχῇ. Sed vid. tamen *Valckenaer*. ad eum locum. Quid Ficinus nostro loco voluerit, non dixerim. Codices quidem nihil nobis variantium lectionum offerunt. Similis autem confusio in Herodoto, IV. 76; ubi pro vera lectione *ἐκδησάμενος* Aldina offert *ἐκδημησάμενος*. Vid. var. lect. p. 316. *Wesseling*.

p. 492, 3. τῶν ἐφ' ἑκάτερα] Ita scripsimus cum libris omnibus. Tene autem formulam (similem aliis καθ' ἑκάτερα, παρ' ἑκάτερα) *corum*, quæ in utraque partem vergunt. Formulam ἐφ' ἕνα ap. Hesych. in ὄγμος obviam, alter *juata alterum*, explicat. *Hermann*. ad Viger. Nr. 398. p. 860. de agmine et acie struendo, et Plotinus a vocabulo τὸ ἡγούμενον continuo ansam arripit similitudinis *exercitus et imperatoris* adhibendæ.

Hujus autem similitudinis in hoc ipso loco de Providentia usurpatæ e philosophis exempla supeditabit *Gataker*. ad Marc. Antonin. VII. 45. p. 222.

—5. ἐτάχθη δὲ τὸ πᾶν προνοία—ὀρώση—ἂ δεῖ παρεῖναι.] Universo et mundo et hominum generi consuli et provideri a diis post Socratem Plato multis librorum suorum locis declarare instituit. Vid. v. c. de Legg. X. p. 955. sq. Phædon. p. 47. D. (p. 10. Wyt.) et Wyttenb. Annot. in hunc locum p. 140. sq. qui plura concessit. Quæ sententia a Stoicis maxime philosophis pertractata confirmataque est. Exemplorum copiam dabit tibi *Gataker*. ad Marc. Antonin. II. 11. p. 47.—Illud in fine capitis nostri: ὁ μέγας ἡγεμῶν, et ipsum Platonis colorem refert. Qui in Phædro p. 247. sub fin.: ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμῶν ἐν οὐρανῷ Ζεὺς. Adjicio locum Philonis Jud. de Providentia ap. Euseb. P. E. VIII. 14. p. 386. (in Ed. Venet. Armen. p. 53:) Οὐ τυραννος ὁ θεὸς ὠμότητα καὶ βίαν καὶ ὅσα δεσπότης ἀνημέρου ἀρχῆς ἔργα ἐπιτηδευκῶς, ἀλλὰ βασιλεὺς ἡμερον καὶ νόμιμον ἀνημμένους ἡγεμονίαν, μετὰ δικαιοσύνης τὸν σύμπαντα οὐρανόν τε (Cod. Armen. *terram*) καὶ κόσμον βραβεύει. βασιλεὺς δὲ οὐκ ἔστι πρόσρησις (πρόστρησις ed. Venet. vitiose) οἰκιοτέρα πατρός. ὃ γὰρ ἐν ταῖς συγγενείαις πρὸς τέκνα γονεῖς, τοῦτο βασιλεὺς μὲν πρὸς πόλιν, πρὸς δὲ κόσμον ὁ θεὸς (Armen. vers. addit: “Quam ob rem apud probatissimum laudatissimumque poetarum, Homerum, Pater virorum et Deorum vocatus fuit Juppiter”) δύο κάλλιστα φύσεως θεσμοῖς ἀκινήτοις, ἀδιαλύτῳ ἐνώσει (ed. Venet. ἐνώσειν vitiose) ἀρμοσάμενος τὸ ἡγεμονικὸν μετὰ τοῦ κηδεμονικοῦ. Ex Armen. versione legendum videtur: ἀκινήτοις καὶ ἀδιαλύτῳ ἐν. ἀρμοσαμ. Et fortasse placuerit etiam: ἐνώσει συναρμοσάμενος. De discrimine βασιλέως et τυράννου non repeto, quæ ad Cic. de Legg. III. 7. p. 408. et III. 11. p. 430. et p. 724. ed. Moser. et nostr. interpr. posuerunt: illud uno verbo monuisse sufficiat, apud veteres scriptores multa legi, quæ plane in contrariam Philonianæ et Plotinianæ sententiam pronuntiata sint. Vid. modo Lucani Phars. IV. 807. et Taciti Historr. I. 3. et quæ ibi interpretes contulerunt. Contra Hierocles Platonis decreta exponens De Providentia p. 52. sqq. Ed. Londin. (extrema enim tantummodo apponam)—καὶ

τῶν μὲν ὑποβεβηκότων τὰ προηγουμένα ἀεὶ ἠγεῖσθαι, πάντων τε βασιλεύειν τὸν ποιητὴν αὐτῶν θεὸν καὶ πατέρα. καὶ ταύτην τὴν πατρονομικὴν βασιλείαν αὐτοῦ πρόνοιαν εἶναι, τὴν ἐκάστω γένει τὰ προσήκοντα νομοθετοῦσαν. (Tu vid. Platon. Legg. III. p. 680. E. et cf. Gatak. ad Marc. Anton. I. 9. p. 11. et *Ruhnken*. ad Tim. p. 209. sq.) Eadem suo more tractat Gennadius in libello de Providentia p. 7—9.

p. 492, 14. Καὶ γὰρ εἰ ἐγὼ κύριος κ. τ. λ.] Summam in h. l. brevitatem interpretando haud incommode dilatavit Ficinus, in cujus versione correxī: *ordinatus es pro ord. est.*—Ad ἐπεισόδιον Aristotel. Poet. IV. 21. ibiq. Hermann. p. 111. Longin. de Sublim. IX. 12. p. 34. infr. Weisk. qui locus adhibendus est Himerio in Eclogg. X. 1. p. 172. Wernsdorf. et de tralata vocis significatu, qui h. l. obtinet, Jacobs. et Reisk. ad Crinagoræ Epigr. VI. in Anthol. Gr. Vol. VIII. p. 383. Proclus Inst. Theol. XIX. p. 34. jungit τὸ ἐπεισοδιῶδες et τὸ ἀλλαχόθεν ἐφήκον. Ad sententiam autem hujus loci et sequentium vel maxime facit Hierocles de Providentia Cod. 251. p. 463. ed. Bekkeri (p. 62. sqq. ed. Londin.) unde hic initium apponam: Ὅτι ἡ ψυχῆ, φησὶν, οὐκ ἀνεύθυνον ἔχουσα τῆς ὀποιασοῦν αἰρέσεως τὴν ὀρμὴν καὶ ὑπὸ τοῦ προσεχόου κρείττονος γένους ἐπιστασίας ἀξιοῦται, δίκης καὶ καθάρσεως καὶ τιμωρίας τυγχάνουσα ἀεὶ πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ἑαυτῆς διαθέσεων. καὶ τὸ μὲν ἐλέσθαι ἐπ' αὐτῇ κεῖται τὰ δὲ ἐπισυμβαίνοντα ταῖς αἰρέσεσι τῇ τῆς προνοίας κρίσει ὄριστα πρὸς ἀξίαν ἀμειβομένη τὰς ψυχικὰς διαθέσεις. καὶ οὕτως αἰρεῖσθαι τε ἅμα καὶ κληροῦσθαι τὸν αὐτὸν βίον λεγόμεθα. ἡ γὰρ ἐπὶ τοῖς εἰργασμένοις ἡμῖν τεταγμένη ἀμοιβὴ καὶ τὴν αὐτεξούσιον κίνησιν (hæc quatuor vocabula deficientia in Ed. Londin. optime explevit Cod. A. Venet. Marc.) καὶ τὴν θείαν ἐπιστάσιαν ἐκφαίνει, ὥστ' ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος αὐτεξουσίους μὲν ἔχειν ἡμᾶς τὰς κινήσεις, εἰ καὶ ἄλλοι ἄλλων μᾶλλον καὶ ἦττον καὶ αὐτοὶ δὲ οὐχ ὁμοίως ἀεὶ τὸ ἐφ' ἡμῖν διασώζομεν, οὐκ ἀδεσπότους δὲ τὰς πρὸς τὴν ἀξίαν ἀντιδόσεις. In eandem mentem plura disputat libello laudato Gennadius p. 8. sqq.

p. 493, 16. νοῦς δὲ, οὐ τούτων τι ἐν, ἀλλὰ πάντα] Vid. supra I. 8. 2. et quæ ibi annotavimus. Cf. etiam VI. 8. 5.

p. 494, 3. οἶον ἐξίτηλον ἤδη προϋόντων] Vel le-

gendum εἰς ἐξίτηλον, ut legisse videtur Ficinus, vel ἐξιτήλων. De voce vid. supr. ad I. 6. 3. Addo Philonis Judæi de Mundi Opificio Vol. I. p. 100. Pfeiff. hæc: ὁπότε καὶ οἱ τοσαύταις γενεαῖς ὑστερον φύντες, ἤδη τοῦ γένους διὰ μακρὰς χρόνων περιόδους (ἐτι add. Editt. ante περιόδους) ἐξιτήλου οὔτος, οὐδὲν ἦττον ἐτι δεσπόζουσι τῶν ἀλόγων.

p. 495, 4. καὶ γίνεταί ἐξ ἀμφοῖν πᾶν πλέγμα, καὶ πρόνοια ἢ πᾶσα.] Quam varie πλέγμα usurpatur non est, quod multis exponamus. Vid. modo Wesseling. ad Diodor. III. 37. Wetst. Nov. Test. T. II. p. 324. Jacobs. ad Anthol. Gr. Vol. XI. p. 122. Alciphron. I. epist. 14: (δίκτυον) ὑφάλω προσομιλήσαν πέτρα κατὰ μέσων ἀποσχισθῆναι τῶν πλεγμάτων· σοῦ δὲ ἐξ ἐκείνου μήτε ἀκέσασθαι (— — σασθαι lacunose unus Cod. Palat. Heidelb.) μήτε ἀνελέσθαι βουληθέντος, μείναι, μηδεὶνὸς τῶν περιουκούντων (ἐνοίκων alter. Palatin. ἐνοικούντων alter) ὡς ἀλλοτρίον θιγγάνειν ἐπιχειρήσαντος (ἐπιχειρήματος unus Pali vitiose). Synesius Dione p. 46. Petav.: ἡ τί αὐτοῖς οἱ κάλαθοι βούλονται καὶ τὰ πλέγματα ἅττα μεταχειρίζονται (ubi non moramur lectionem marginis: τὰ πραγματῖα ἅττ. μεταχειρίσθαι.)—Hujus autem tralati usus, quo Plotinus eam vocem accepit, aliud exemplum nunc quidem non in promptu est nisi hoc ex Hieroclis fragm. περὶ Προνοίας ap. Phot. Cod. 251. p. 463. Bekker. (p. 64. ed. Londin.) —καὶ τοῦτο εἶναι τὴν ἄγουσαν ἡμᾶς πρὸς τὰ τῆδε καὶ πάλιν ἐντεῦθεν ἀπάγουσαν εἰμαρμένην, πλέγμα οὔσαν καὶ συνδρομὴν ἀνθρωπίνης προαιρέσεως καὶ θείας κρίσεως, ὥστε ἐλομένους ἡμᾶς ἃ βουλόμεθα διὰ τὸ τῆς κρίσεως ἀδιάπταιστοι. In fine capituli Plotinus usurpat συμπλοκῆ, *complexis*, uti ibi vertit Fic., qui hoc loco *contextus*, non male. Non multum distare videtur *contagio* in aliquot locis Ciceronis, ut de Divin. I. 30. de Fato. 3. ubi tamen. Henr. Steph. *cognatio* malit et *σμπάθειαν* exprimi opinatur (vid. Moseri annot. in ejusd. eorum librorum Ed. p. 571.), non feliciter conjectans. Cæterum illa vis vocis πλέγμα in Lexicis non consignata est. Adscribo locum Dionysii Halic., qui cum ad cap. secundum (supra p. 272. C. ubi *imperatoris* similitudo usurpatur) tum huc pertinet, ex libro de Composit. verb. XII. p. 146. Schæf. τὰ εὐμελῆ (ἢ τὰ ἐμμελῆ Cod. Palat. et Darmstad.) καὶ εὐρυθμα καὶ εὐφωνα δνόματα, ἐφ' ὧν γλυκαίνεται τε καὶ μαλάτ-

τεται, καὶ τὸ ὄλον οἰκείως διατίθεται (omisit hæc insigniter scripta Cod. Darmst.) ἢ αἰσθησις, ταῦτα (deest in Darmst.) ἀλλήλοις συναρμόττειν ἢ τὰ μὴ τοιαύτην ἔχοντα φύσιν ἐγκαταπλέκειν τε καὶ συνυφαίνειν τοῖς δυναμένοις αὐτὴν γοητεύειν, ὥστε ὑπὸ τῆς ἐκείνων χάριτος ἐπιποθεύθην τὴν τούτων ἀηδῖαν· οἷόν τι ποιούσιν οἱ φρόνιμοι στρατηλάται κατὰ τὰς τάξεις τῶν στρατευμάτων. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι συγκρύπτουσι τοῖς ἰσχυροῖς τὰ ἀσθενῆ καὶ γίνεται οὐδὲν τῆς δυνάμεως μέρος ἄχρηστον (Darmst. et Pal. multo contractius : ἢ τὰ μὴ τοιαῦτα ἐγκαταπλέκειν αὐτοῖς· ὥσπερ καὶ στρατηγοὶ τὰ ἀσθενῆ τοῖς ἰσχυροῖς ἐπικρύπτουσι. καὶ γίνεται αὐτοῖς οὐδὲν τῆς δυνάμεως μέρος (omiss. in Darmst.) ἄχρηστον.)

p. 496, 1. ὡς οἶον εἰς θολερὸν ἐμβάλλειν] Infr. p. 308. B. C. bis ἐν θολερῷ. Cf. Ruhnk. ad Tim. p. 142. et I. I. Bekker. ad Philostrat. Vit. Apollon I. 9. p. 11. ed. Olear. Ego alia exempla subijciam. Plutarchi Fragm. ad calc. libri de S. N. V. p. 113. ed. Wytt. θολεροὺς καὶ ἀκαθάρτους. Porphyry. de Styge in Stob. Eclogg. p. 1052 : θολεροὺς βίους. Artemidor. Oneirocrit. Proem. p. 309. Reiff. ἐπιθολοῦται ἢ ψυχὴ φόβους—ἐλπίσιν. Sext. Empir. adv. Gramm. I. 13. p. 281. Fabric. ἀνεπιθόλωτον. Cf. Proclum in Alcib. pr. p. 251. ed. nostr. Idem in Platon. Tim. p. 382. ἐπιθολούμενα et p. sq. τεθολωμένοις. Inde corrige Porphyrii Sententt. XXXII. p. 233. τεθολωμένον pro τελωθόμενον. Hermes in Clave ita de anima infantis : μηδέπω δὲ θωλομένην. Corrige : μηδ. δὲ τεθολωμένην. Plotin. infra p. 654. B. οἷον τῷ φωτὶ τὸ διαφανές, τῷ δὲ τεθολωμένῳ ἢ μετάληψις ἄλλως.

— 7. Καὶ τὸ τοιόνδε εἶναι, ἐπὶ τὴν προτέραν βιοτήν ἂν ἀνάγοι] Legit in his et sequentibus Platonis sui vestigia Plotinus, maxime in Timæo p. 91. sq. p. 138. sqq. Bekk. ; et Plato etiam infra cogitandus advocem φησίν. Plotinum rursus sectatur ex parte Hierocles in libro de Providentia ; hoc nomine notatus a Photio in Bibliotheca Cod. 215. p. 172. Bekk. qui ita incipit : ὁ πλείστος δ' αὐτῷ καὶ μέγας ἀγὼν ἢ τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν ἐστὶ προβιοτή καὶ μετενσωμάτωσις τὸν μὲν ἐξ ἀλόγων ζῶων ἢ εἰς ἄλογα μεταγχισμὸν οὐκ ἀναδεχόμενος (fort. ἀναδεχομένην) τὴν δὲ ἐξ ἀνθρώπων εἰς ἀνθρώπους μεταβολὴν σπουδαιολογούμενος (s. σπουδαιολογουμένην). Plotinum autem ipsum harum sententiarum caussa reprehendit Nicepho-

rus Nathanael in libello, quem huic Enneadum editioni adjecimus.

— 18. καὶ σμικρὰ ῥοπή ἀρκεῖ εἰς ἔκβασιν τοῦ ὀρθοῦ.] Desumpta formula a Mechanicis. Vid. Aristot. Quæst. mechanicæ. I. 3. et ad eum locum van Capelle. Cf. Olympiodor. in Plat. Alcib. pr. p. 185. et Proclum in eund. p. 24. nostr. Ed. ibiq. annott. Adde de hujus vocis vario usu Ez. Spanhem. Epreuves des Remarques sur les Césars de Julien. p. 115. Addam locum Gennadii e libello de Providentia p. 6 : προνοεῖ μὲν (ὁ θεὸς) δι' αὐτὸ, ἀπλῶς εἰπεῖν, κρείττον, ἢ κατὰ πάντα τὰ τε ὄντα τὰ τε γενόμενα, οὐχ ὅτι αὐτῷ μᾶλλον θέλει τὸ αὐτοῦ ἀγαθὸν ἢ ἐκείνοις τὸ οἰκείον ἐκάστοις, ἀλλ' ὅτι τὸ ἀνθρώπου ἀγαθὸν μείζον μὲν ἐστὶν ἢ κατὰ τὰ ἄλλα, πολλῇ δὲ ἀνθρωπίνῃ σπουδῇ καὶ πλείονι τῇ ἐκ θεοῦ ῥοπῇ ἀνυστὸν, διὰ τὰς συνούσας τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ δυσχερείας : ubi ἢ ἐκ θεοῦ ῥοπή est momentum, quod deus adjicit hominis inclinationi ad virtutem.

p. 497, 18. Ἐν δὲ ἐκ πάντων, καὶ πρόνοια μία, εἰμαρμένη—ἀρξαμένη] De discrimine et finibus Providentiæ et Fati vide philosophorum decreta apud Sext. Empir. adv. Math. V. 46. ibiq. Fabr. p. 346. et Plutarch. de Placitt. philos. I. 27. 29. p. 560. sqq. Wytt. Eundem de Fato I. II. p. 290. sqq. Wytt. Theodoretus Therapeut. V. 10. p. 416. Schulz. et p. 833. ubi Plato laudatur : Aristoteles vituperatur :—καὶ τὸν θεὸν εἰρηκότος ἐκείνου (Πλάτωνος) προμηθεῖσθαι τῶν πάντων, οὗτος (Ἀριστοτέλης) τὴν γῆν, ὅσον ἦκεν εἰς λόγους τῆς θείας κηδεμονίας ἐστέρησε. τὰ γὰρ δὴ μέχρι σελήνης ἰθύνειν ἐφησε τὸν θεόν· τὰ δὲ γε ἄλλα ὑπὸ τὴν εἰμαρμένην τετάχθαι. Cf. etiam Nemesium de Natura Hom. c. XXXIX. p. 311. sqq. ed. Matthæi. In primis autem conferri cum Plotino debet Procli locus de Providentia et Fato et Eo quod in nobis cap. III. p. 11. sqq. ed. Cousin.

p. 498, 14. Γενομένης δὲ τομῆς—ὁ λόγος—συνάπτοι, καὶ συνάγοι, καὶ ἰῶτο] Cf. var. lect. Colorem duxit Plotinus ex Platonis Sympos. p. 190. p. 404. sqq. Bekk. (Ζεὺς) τὸν Ἀπόλλω ἐκέλευε τό τε πρόσωπον μεταστρέφειν καὶ τὸ τοῦ αἰθέρος ἡμισυ πρὸς τὴν τομήν. et p. 191. p. 406. ἐστὶ δὴ οὖν—ὁ ἔρωσ—τῆς ἀρχαίας φύσεως συναγωγῆς, καὶ ἐπιχειρῶν ποιῆσαι ἐν ἐκ δυοῖν, καὶ ἰάσασθαι τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην. Quæ imitatus est etiam

Philo Jud. de Mundi opificio p. 104. ed. Pfeiff. Ἔρωσ δ' ἐπιγεγόμενος, καθάπερ ἑνὸς ζώου διττὰ τμήματα διεστηκότα συναγαγὼν εἰς ταῦτόν, ἀρμόττεται. Ubi si antecedentia respexeris, hoc præsens aptius censebis, quam quod Mangeio in mentem venit: ἡρμόζετο. Quod vero ad Olympiodorum in Alcib. pr. p. 211. in ejusdem Convivii loco simili p. 192. p. 408. Bekk. patrocيناتus eram lectioni ἐθέλω ὑμᾶς συντῆξαι καὶ συμφυσησῆσαι εἰς τὸ αὐτὸ, et Reyndersio etiam persuasuram pro συμφύσαι, nunc quidem retracto, commotus non tam loco Aristotelis Polit. II. 1. 16. ubi, tangens Platonis verba, συμφύσαι usurpat Stagiritæ, sed Platon. Epist. VI. p. 323. b. συμφύσαι καὶ συνδῆσαι πάλιν εἰς τὴν προϋπάρχουσαν φιλόσητα καὶ κοινωνίαν, et Synesii epist. 151. p. 289. D.: Ἠφαίστου τέχνη συντακῆναί τε καὶ συμφυῆναι καὶ ἐν ἄμφω γενέσθαι. Similis varietas librorum est in Platon. de Legg. IV. p. 708. p. 339. Bekk. Cæterum in loco de Providentia explicando, morbi, vulneris, medici similitudinem usurpant etiam Philo de Providentia II. p. 59. sq. ed. Venet. Armen. Theodoret. in Therapeut. V. 10. p. 417. Schulz. Theodorus Metochita c. 66. p. 411. sq. ed. Kiessling.

p. 499, 6. Οἶον καὶ τὸ τῆς Ἑλένης κάλλος πρὸς μὲν τὸν Πάριον ἄλλο εἰργάζετο, Ἰδομενεὺς δὲ ἐπαθεν οὐ τὸ αὐτό] Paridem et Idomeneum idcirco jungit, quod hic et ipse inter Helenæ amatores et procos numeratur, neque tamen minus postea Menelao amicitia adjunctus. Vid. Iliad. III. 232. sq. Hygini Fab. 81. et 270: "Idomeneus, qui Helenam amavit." Eleganter autem Scholiast. Venet. A. in Iliad. γ. 443:—ἐνταῦθα δὲ τὴν Ἑλένην ὀφθαλμοβολήσας (ὁ Ἀλέξανδρος) Ἀφροδίτης αἰρέσει βληθεῖσαν δι' ἀλληλομαχίαν Ἐρωτος ἀναλαβὼν αὐτὴν—ἦκεν ἔχων αὐτὴν εἰς Ἴλιον. Cæterum hoc exemplum Paridis et Helenæ frequentatum philosophis fuisse in hoc loco de Providentia mihi non tantopere persuadent hæc Philonis verba libr. I. de Providentia p. 30. ed. Armen. Ven.: "Daturne alicubi pulcritudo corporis? Dicat Helena, narret Paris, Amazonas referant:" quam hæc Alcinoi de Doctrina Platon. c. 26. p. 510. ed. Dan. Heins.: περὶ δὲ εἰμαρμένης τοιαῦτά τινα τῷ ἀνδρὶ (Πλάτωνι) ἀρέσκει πάντα γὰρ φησὶν ἐν εἰμαρμένῃ εἶναι, οὐ μὴν πάντα καθεμάρθαι. ἢ γὰρ εἰμαρμένη νόμου τάξιν ἐπέ-

χουσα, οὐχ οἶον λέγειν, ὅτι ὁ μὲν τάδε ποιήσει, ὁ δὲ τάδε πείσεται (εἰς ἀπειρον γὰρ τοῦτο, ἀπείρων μὲν ὄντων τῶν γενομένων, ἀπείρων δὲ τῶν περὶ αὐτὰ συμβαινόντων· ἔπειτα καὶ τὸ ἐφ' ἡμῖν οἰχήσεται καὶ ἔπαινοι καὶ ψόγοι, καὶ τὸ τοιούτοις παραπλήσιον.) ἀλλὰ ὅτι εἴ τις ἂν ἔληται ψυχὴ τοιοῦτον βίον, καὶ τάδε τινα πράξει τάδε τινα αὐτῇ ἔψεται. (Ita enim distinguendum et scribendum.) ἀδέσποτον οὖν ἡ ψυχὴ, καὶ ἐπ' αὐτῇ μὲν τὸ πράξαι, ἢ μὴ, καὶ οὐ κατηνάγκασται τοῦτο· τὸ δὲ ἐπόμενον τῇ πράξει, καθ' εἰμαρμένην συντελεσθήσεται· οἶον τῷ Πάρις ἀρπάσει τὴν Ἑλένην, ἐπ' αὐτῷ ὄντι, ἀκολουθήσει τὸ, πολεμήσουσι Τρώεσσι περὶ τῆς Ἑλένης οἱ Ἕλληες. Integrum locum apposui, utpote simillimum Plotiniano cum verbis, tum sententiis. Plane in contrariam sententiam Lucianus dicentem facit Paridem in Dialogg. Mortt. XIX. 1. p. 411. ed. Wetst.: οἶσθα δὲ, ὡς ἀκούσιόν τι ἐστὶ, καὶ τις ἡμᾶς δαίμων ἄγει, ἔνθα ἂν ἐθέλη· καὶ ἀδύνατόν ἐστιν ἀντιτάττεσθαι αὐτῷ. Isto scilicet modo nihil non flagitiorum excusare possis. Quod reliquum est, mitto alteram istam Helenam, quam Simon Magus finxisse dicitur in illa priore in fuisse, propter quam Trojanum bellum conflatum sit. (Irenæus adv. Hæres. lib. I. c. 23. Orig. c. Cels. V. 62. p. 625. Ruæi.) Laudabo potius aliquot locos scriptorum, qui hæc vel similia habent, si forte Philosophiæ et Theologiæ studiosi consulere velint: Philo Jud. de Provid. II. p. 97. sqq. ed. Armen. Ven. Theodoret. Therap. lib. V. 10. p. 416. sq. Schulz. Nemesius de Nat. Hom. XL. p. 317. sqq. ed. Matth. ubi hæc bene ad nostri loci argumentum facientia: (p. 320. et p. 329.) οὐκέτι δὲ ἡ αὐτὴ ἕξι τῶν ἀντικειμένων, οἶον τοῦ ἀκολασταίνειν καὶ σωφρονεῖν, ἢ τοῦ ψεύδεσθαι καὶ ἀληθεύειν, ἀλλὰ τῶν ἐναντίων αἰ ἐναντία· τὸ μὲν γὰρ σωφρονεῖν τῆς κατ' ἀρετὴν ἐστὶν ἕξεως· τὸ δὲ ἀκολασταίνειν, τῆς κακίας. οὐκ εἰσὶν ἄρα τῶν δυνάμεων αἰ κακίαι, ἀλλὰ τῶν ἕξεων καὶ τῆς προαιρέσεως. οὐ γὰρ ἡ δυνάμις ἐστὶν ἢ παρασκευάζουσα ἡμᾶς ἀκολασταίνειν, ἢ ψεύδεσθαι, ἀλλ' ἢ προαιρέσις ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἦν ἀληθεύειν καὶ μὴ ψεύδεσθαι. (Fortasse plenius dederat: ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἦν τὸ ἀκολασταίνειν καὶ τὸ ψεύδεσθαι ἢ τὸ σωφρονεῖν καὶ τὸ ἀληθεύειν) Hierocles de Provid. ap. Phot. Cod. 251. (p. 64. sq. ed. Lond.) φύσει γὰρ ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ τοιαύτη δημιουργηθεῖσα καὶ πρὸς τὴν θείαν εὐζωίαν, καὶ πρὸς τὴν θνητὴν

γένεσιν ἐπιτηδέως ἔχει, ἀνὰ μέρος ἐκατέραν προσβάλλουσα δύναμιν, ἐπεὶ καὶ κατὰ πρόνοιαν θεοῦ πρὸς ἄμφω γεγένηται· οὕτω γὰρ τὸ μὲν δύνασθαι αὐτὴν ἐπὶ γῆς πολιτεύεσθαι κατ' οὐσίαν κέκτηται (Adjeci ἐπὶ γῆς cum *Bentleio*. Nam confer modo eundem Hieroclem in aurea carmin. Pythag. p. 137. οὔτε ἐπὶ γῆς δύναται πολιτεύεσθαι, ὡς φυτὸν οὐσα οὐράνιον.) τὸ δὲ πλείονα χρόνον ἄνω διάγειν ἢ κάτω πρὸς τὴν αὐτοκίνητον αὐτῆς συμβαίνει διάθεσιν. διὸ αἱ μὲν μυριετεῖς, αἱ δὲ τρισχιλιετεῖς περιόδους λέγονται ποιεῖσθαι, τῆς ἀρετῆς ἐπιτεμομένης τὴν πλάνην, καὶ τοῦ συντόνου τῶν ἀγαθῶν ἔρωτος ὑφαιρουμένου τῆς περιγείου λειτουργίας τὸ πολυχρόνιον. Denique cf. Gennadii libellum de Provident. p. 13. sqq.

p. 500, 15. ἀνάγνωσις φυσικῶν γραμμάτων] Cf. supra II. 3. 7. ubi γράμματα dicit ἐν οὐρανῷ γράφομενα, et quæ ad eum locum adposuimus.

p. 501, 7. ἔστι δὲ τοιοῦτον ἢ ἀναλογία κ. τ. λ.] Platonis *Timæum* ante oculos habuit hæc scribens Lycopolites. Ille enim in *Timæo* p. 31. sq. p. 27. sq. Bekk.: δεσμῶν δὲ κάλλιστος, ὃς ἂν αὐτὸν καὶ τὰ ξυνοδούμενα ὅτι μάλιστα ἐν ποιῇ. τοῦτο δὲ ἐπέφυκεν ἀναλογία κάλλιστα ἀποτελεῖν. ὁπόταν γὰρ ἀριθμῶν τριῶν εἴτε ὄγκων εἴτε δυνάμεων ὠντινωοῦν ἢ τὸ μέσον, ὅτι περ τὸ πρῶτον πρὸς αὐτὸ, τοῦτο αὐτὸ πρὸς τὸ ἔσχατον, καὶ πάλιν αὐθις ὅτι τὸ ἔσχατον πρὸς τὸ μέσον, τοῦτο τὸ μέσον πρὸς τὸ πρῶτον, τότε τὸ μέσον μὲν πρῶτον καὶ ἔσχατον γινόμενον, τὸ δὲ ἔσχατον καὶ τὸ πρῶτον αὐτὸ μέσα ἀμφότερα, πάνθ' οὕτως ἐξ ἀνάγκης ταῦτα εἶναι ξυμβήσεται, ταῦτα δὲ γενόμενα ἀλλήλοις ἐν πάντα ἔσται. Cf. Aristotel. *Metaphys.* IV. p. 101. Brandis. XII. p. 281. Theophrast. *Metaphys.* p. 317. Brandis. Cic. ad *Attic.* VI. 2. idem de *Univers.* 4. Dicitur autem Ciceroni *Comparatio*, *Proportio*. Cf. etiam Quintil. *Instit. Orat.* V. 10. Apud Sextum *Empir.* adv. *Gramm.* I. §. 179. *Grammaticorum Analogia* excutitur. In corporis pulcritudine item ἀναλογίας vocem usurpabant veteres, teste Eustathio in *Odyss.* VI. 152. p. 255. Basil. In loco de Bono usurpat Noster infra VI. 7. 36. p. 727. extr.

p. 502, 7. Πρόεισι δὲ ἤδη ἐκ ταύτης ἕκαστα, μενούσης ἐκέλης ἔνδον] Ita dedimus cum libris plurimis. Etenim formula ἔνδον μένειν proprie usurpari solita in laude feminarum (vid. Valckenaer. ad *Herodot.* IV. 114. p. 331. sq.) a Pla-

tonicis philosophis frequentatur de omnibus iis, quæ in primigenio suo loco et statu manent, ut Principia, Deus summus cct.: cum cetera ab iisdem dicantur προῖέναι. Nam ut hoc loco, ita ubivis fere hæc verba inter se opponuntur. Ductus autem ille usus quodammodo videri queat ex nobilissimo loco Platonis in *Phædro* p. 246. E. Μένει γὰρ Ἔστία ἐν θεῶν οἴκῳ μόνη. Ad quem Proclus in *Cratylum* §. 138. p. 84. Boisson. ἢ δ' Ἔστία μένειν ἐφ' ἑαυτῆς ἄχραντον τὴν παρθενίαν ἔχουσα καὶ ταυτότητος αἰτία οὐσα πᾶσιν. Ad argumentum cf. Proclum in *Ale.* pr. 17. p. 53. ed. nostr. ejusdem *Inst. Theol.* c. 141. p. 210. et in *Platonis Theolog.* I. 15. p. 41. et ipsum Plotinum p. 470. D. E. et p. 351. G. ubi, simillimo loco, Noster: μὴ μενούσης τῆς ἀρχῆς ἐφ' ἑαυτῆς.

— 8. οἶον ἐκ ῥίζης μιᾶς—οἶον μικρὰ δένδρα βουληθέντα εἶναι.] *Arboris mundanæ* (ut recte appellat Ficinus in *Comment.* p. 254.) similitudo quo pertineat, clarius patefiet comparanti locum geminum infra III. 8. 9. p. 351. F. ἢ ζῶν φυτοῦ μεγίστου διὰ παντὸς ἐλθοῦσαν ἀρχῆς μενούσης καὶ οὐ σκεδασθείσης περὶ πᾶν αὐτῆς, οἶον ἐν ῥίζῃ ἰδρυμένης κ. τ. λ. Videlicet utrobique quem hodieque in philosophorum scholis usurpant *Organismum Mundi* et *physicum* (naturalem) et *ethicum* (moralem). Ejusdem notionis eadem similitudine declaratæ exemplum præstat locus ille nobilissimus *Indici carminis Bhagavat-Gita*, de quo poemate nuper acute disputarunt *Guil. de Humboldt* et *G. Hegel*. Locum ex *Herderi* nostratis versione exhibui in *Symbolica* I. p. 644. ed. alter. ubi *Aswaathæ* sive ficus religiosa: imago ad consimilem sententiam explicandam adhibetur. Magis vel minus diversas de arboribus mirificis narrationes exhibent *Persarum* aliorumque populorum libri sacri. Tetigit hanc rem *Cyrillus* adversus *Julianum* p. 88. Idem pag. 94. in mentione arboris vitæ paradisi providentiæ testimonium agnoscens hæc posuit:—ἀλλ' οὐδὲ φθόνου καὶ βασκανίας ἔργον ἦν, καθὰ τετόλμηκεν (Ἰουλιανός) εἰπεῖν, τὸ ἀπεῖρραι φαγεῖν αὐτὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ἵνα μὴ ζήση εἰς τὸν αἰῶνα· ἀξιάγαστος δὲ καὶ τῆς ἐπ' αὐτῷ δὴ τούτῳ προμηθείας ὁ τρόπος εἶη ἂν παρά γε τοῖς ἀρτίοις τὴν φρένα· *Philo Jud. Legis Allegorr.* I. p. 152. sqq. Pfeiff.:—ἡμεῖς δὲ—τὴν γενικοτάτην ἀρετὴν εἶλον εἰς ἡτὸν ζωῆς λέγομεν.—καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἶδέναι γνωστὸν

καλοῦ καὶ πονηροῦ εὐθὺς ἠσύχασεν, οὐ δηλώσας ὅπου τετύχηκεν ὃν ἴνα μὴ ὁ φυσιολογίας ἀμύητος τὸν ὄντα τῆς ἐπιστήμης θαυμάζη (Mangeius vult τὸν γνόντα. Lege τὸν μετέχοντα. Lacunosus enim locus est, ut multi Philoniani). Clemens Alex. Stromm. V. p. 689. sq. Potteri: αὐτίκα σὴν φρόνησιν θείαν ἀλληγορῶν ὁ Μωϋσῆς ξύλον ζωῆς ὠνόμασεν, ἐν τῷ παραδείσῳ πεφυτευμένον. ὃς δὴ παράδεισος καὶ κόσμος εἶναι δύναται, ἐν ᾧ πέφυκεν τὰ ἐκ δημιουργίας ἅπαντα κ. τ. λ. Mitto similia, quæ in hunc Genesis locum commentati sunt Origenes Vol. II. p. 34. Ruæi; Theodoretus Vol. II. 26. p. 40. sqq. Schulz. Basilius Magn. Homil. XXX. Jo. Damascenus de orthodox. fid. lib. II. c. 11. cujus verba excerpserunt Suidas et Zonaras in voc. παράδεισος. Unum adjiciam Gennadium de Providentia, quem Plotini hæc bina capita extrema ante oculos habuisse dicas, p. 11: — καὶ ὡσπερ ἀδύνατον τὸν σίτον μὴ ὀδῶ τιμὴ γενέσθαι ὑπὸ τῆς φύσεως, καὶ δένδρον τούτου καρπὸν ἢ πάντων τῶν πρὸς ταῦτα ζητουμένων (?) σὺν τάξει ἀπαβαιονόντων μὴ καὶ ταῦτα (fort. ταῦτα) εὐθὺς ἐποκολουθεῖν, διὰ τὸ τὰ ἐκάτερα πρὸς ἐκάτερα ὠρίσθαι, δι' ὃ φησι καὶ ἐκ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· οὕτως ἀνάγκη καὶ τῷ ἀνθρωπίνῳ κατὰ προαίρεσιν βίῳ ἀρετὴν ἀρετῇ ἐπακολουθεῖν, καὶ κακίᾳ αἴθις κακίαν ἕως ἂν διὰ τοιαύτης ἐπιπλοκῆς ἕκαστος προσήκων γένηται ἢ τῷ μετασχεῖν τοῦ θεοῦ ἢ τοῦ (leg. τῷ) ἀποχωρήσαι αὐτοῦ δυστυχῶς, ὁπότερον ἂν ἐπιμεληθῆι.

LIB. IV.

p. 512, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΙΛΗΧΟΤΟΣ ἙΜΑΣ ΔΑΙΜΟΝΟΣ,] Est hic liber decimus et quintus Plotini (Porphyr. de Vita Plot. c. XXIV. p. 142. Fabr.) sed tamen conjunctus argumento sequenti libro Περὶ ἔρωτος quamvis multo post conscripto a senescente philosopho. Communio-nem Argumenti evincit locus sequentis libri p. 296. C. de quo infra videbimus. De voce δαίμων item de Geniis in religionibus veterum populorum Græcorum in primis et Itolorum coli solitis, itemque de philosophorum hac de doctrina sententiis fusius disputavi in Symbolica et Mythologia Vol. III. p. 60—82. quæ hic repetere nihil attinet. [De vocabulo δαίμων, *Deus fatum, casus, fortuna* add. Wytttenbach. ad Plutarch. p. 996.] Hoc loco in iis me continebo,

quæ proprie ad horum duorum librorum argumentum pertinent, adjiciamque nonnulla, quæ ibi omiseram. Ac primum hanc sive sententiam sive opinionem, esse genios, eosque hominibus sortito quasi attributos in communi vita Græcorum pervagatam esse arguunt religiones, scena, concio, sepulcrorum tituli. De illis alio loco monuimus. Scenam quod attinet, teneamus hæc verba Menandri a multis laudata (Incertt. Falb. XVIII. p. 203. ed. Aug. Meineckii):

Ἄπαντι δαίμων ἀνδρὶ συμπαρίσταται
εὐθὺς γενομένῳ, μυσταγωγὸς τοῦ βίου
ἀγαθός· κακὸν γὰρ δαίμον' οὐ νομιστέον
εἶναι βίον βλάπτοντα χρηστόν·
— — ἅπαντα δ' ἀγαθὸν εἶναι τὸν θεόν.

In concione autem Lysias Epitaph. p. 198. p. 130. Reisk.: νῦν δ' ἦτε φύσις καὶ νόσων ἦττων καὶ γήρωσ, ὅ, τε δαίμων ὁ τὴν ἡμετέραν μοῖραν εἰληχῶς ἀπαραίτητος. Sepulcri titulum θεοῖς δαίμοσιν. vide ap. Gruter. p. 1015. 6. et cf. *Dorvill.* ad Chariton. p. 308. Lips. [p. 178. ed. Amst.] Utrum vero unum an plures genii hominem sortiantur, varie quæsitum est; et erant, qui hac in re Menandro diserte obloquerentur. Vid. Plutarch. de Defectu Oracc. p. 415. A. B. p. 699. sqq. Wytt. et præsertim eund. de animi tranquill. p. 474. B. C. p. 932. sqq. Wytt. Contra alii docebant, unum dæmonem multas animas gubernare (Olympiod. in Phædon. in Wytttenbachii Annot. p. 289.) Plotinus autem reliquique hujus familiæ philosophi *Platonis* maxime locos pro fundo habuerunt, in quibus disputationum suarum quasi orbem includerent. Sunt autem in primis hi: Cratyl. p. 398. Steph. Timæi p. 40. d. Politic. p. 271. Legg. IV. p. 713. sqq. Epinom. p. 984. sq. Sympos. p. 203. sq. Phædon. p. 107. Reip. X. p. 617. e. Indidem ansam disserendi certatim arripuerunt et ii philosophi, qui huic argumento integros libros vel certe libellos dicarunt, vel aliis in scriptionibus in illud inquisiverunt. In illis, præter Posidonium (Macrob. Saturn. I. 23.) et Plotinum ipsum, fuit Origenes Platonicus (teste Longino ap. Porphyr. de vita Plotini c. XX. p. p. 123. Fabric.: καὶ γὰρ εἴ τι τούτων γέγραπται τισιν, ὡσπερ Ὀριγένει μὲν τὸ περὶ δαιμόνων κ. τ. λ.) aliique ad Michaelem Psellum usque, cujus libellum περὶ ἐνεργείας δαιμόνων, sive ut alii inscriptum fuisse malunt,

περὶ ἐναργείας δ. (vid. Bernardi Epistoll. ad J. J. Reiskium p. 276.) hodieque tractamus. Aliis autem in scriptis suis magis minusve alte in hunc locum de *Geniis* descenderunt inde a Plotino reliqui ejus sectæ famuli omnes; quorum verba hinc inde in Annotatione delibabimus. A Plotino plures profecerunt, in his etiam Sallustius de Diis et Mundo c. 20. Laudat hunc librum Ammianus Marcellinus XXI. 14:—“Intelligi datur—familiares geniis cum iisdem (viris fortibus) versatos, quorum adminiculis freti præcipuis Pythagoras enituisse dicitur et Socrates, Numaque Pompilius, et superior Scipio, et, ut quidam existimant, Marius, et Octavianus, cui Augusti vocabulum delatum est primo: Hermesque Termaximus, et Tyaneus Apollonius, atque Plotinus, ausus quædam super hac re disserere mystica, alteque monstrare, quibus primordiis hi geniis animis connexi mortalium, eas tanquam gremiis suis susceptas tuentur, quoad licitum est, docentque majora, si senserint puras, et a colluvione peccandi immaculata corporis societate discretas.” Ad quem locum *Lindenbrogius* hujus ipsius libri titulum apposuit, J. A. *Wagnerus* incredibilis insectiæ documentum exhibuit, cum hæc adjiceret; “Vixit Plotinus sec. III. et LIV. libros reliquit, de quibus non superstes est, nisi is, quem commemorat *Lindenbrogius*.” Cum *Lindenbrogianis* ad illum *Ammiani* locum conf. etiam *G. Marini gli Atti de fratelli Arvali* p. 91. sq. *Adversarium* contra nactus est hic liber *Plotinianus* et alter IV. 3. περὶ ἀποριῶν ψυχῆς *Nicephorum Chumnum*, qui et *Nathanael* dicitur. Qui Ἀντιθετικὸν his scriptis opposuit. Restat ut de libri titulo moneamus. Est is haud dubie et ipse ductus ex aliquot locis *Platonis*, ut de *Republ. X.* 617. E: οὐκ ὑμᾶς δαίμων λήξεται, ἀλλ’ ὑμεῖς δαίμονα αἰρήσεσθε. quæ verba infra adhibebimus; *Phædon* p. 107. p. 82. *Wytt.*: τελευτήσαντα ἕκαστον ὁ ἕκαστον δαίμων, ὅσπερ ζῶντα εἰλήχει, οὗτος ἄγειν ἐπιχειρεῖ εἰς δὴ τινα τόπον, quæ desumpsit *Proclus* in *Alcib. pr. c.* 13. p. 41. ed. nostr. unde etiam, ut hoc addam, intelligitur, hanc de *Genio* doctrinam conjunctam esse cum loco de *Providentia*, ac proinde caussa apparet, cur hoc potissimum loco retulerit hunc librum *Porphyrus*, nimirum ut hic illos de *Providentia* exciperet. Ita enim *Proclus* l. l.: καὶ

ὡσπερ ὁ δαίμων καὶ πρὸ τῶν πατέρων ἀρχεται τῆς πρὸς ἡμᾶς προνοίας, καὶ μετὰ τῶν πατέρων ἐφέστηκεν ἡμῶν, οἶον κυβερνήτης ἡμῶν τῆς ὅλης ζωῆς κ. τ. λ. Pertinet igitur hæc de dæmonibus doctrina ad eam quam hodie *specialem Providentiam* appellant. Atque ut ille *Genius* nos dicitur λαγχάνειν, sortiri, sic idem a Diis dicitur nobis dari et sortito attribui. *Iamblichus* *Protrept. c.* 4. p. 10. *Arceer.* p. 34. *Kiessling.*: Δευτέρα δὲ ἡ τοῦ θεοῦ καὶ συγκληρωθέντος ἡμῶν ἀπὸ τῶν θεῶν δαίμονος δεξις ἐμφανῆς κ. τ. λ. Hinc δαίμονος κληρὸς (*Dorvill.* ad *Chariton.* p. 676. ed. Lips. [p. 778. Amst.]) et exclamationis formula: ὦ δαίμον, ὃς με κεκλήρωσαι καὶ εἰληφας (*Alciphron. epist. III.* 39. init.). Hinc frequentatæ formulæ ὁ εἰληχῶς ἡμᾶς δαίμων vel οἱ εἰληχότες ἡμᾶς δαίμονες (*Sallust. de Diis et Mundo cap. 20.*) vel ὁ ἕκαστον εἰληχῶς δαίμων (ita enim in *Olympiodoro* in *Alc. pr. p.* 20. ed. nostr. legendum pro ἕκαστου) vel absolute: ὁ εἰληχῶς δαίμων (*Hermias* in *Platon. Phædr.* p. 93. sqq.) et brevius etiam ὁ εἰληχῶς (*Olympiod. in Alc. pr. p.* 33. ibiq. annot. nost.) et simpliciter ὁ δαίμων. (*Plato* in *Tim.* p. 90. p. 137. *Bekk.*) Unde intelligitur sive *Plotinum* sive *Porphyrum* huic libro solemnem, neque curtatam, inscriptionem præposuisse. In fine haud abs re erit *Appuleii* admonuisse, qui ita de *Deo Socratis* p. 690. p. 155. ed. *Boschæ*: “Ex hac ergo sublimiori *Dæmonum* copia *Plato* autumat, singulis hominibus in vita agenda testes et custodes singulos additos, qui, nemini conspicui, semper adsint, arbitri omnium non modo actorum, verum etiam cogitatorum etc.

p. 513, 6. μορφὴν λαβὸν—ὑποδοχὴν τοῦ γεννησαντος καὶ ἐκθρέψαντος.] *Participationem* vertit *Fic.* *Proprie receptaculum*, sive quod recipit. De hac voce, varie usurpata, vid. *Wyttenb.* ad *Plut. Sept. Sapp. Conviv. p.* 958. *Toupii Opusce. II.* 289. *Ejusd. Emendatt. in Suidam III.* p. 184. *Plotiniano* huic loco adhibendus est alter *Ennead. IV.* 3. 1. p. 372. a. ubi de *Animabus*, τὰς δὲ ὑποδοχὰς τῶν θεῶν ὅπως σκεπτέον. ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ὅταν, πῶς ἐν σώματι ψυχὴ γίνεται, ζητῶμεν, ubi *Fic.* vertit: *deorum susceptacula*. Ita *Theodoret.* Vol. I. p. 1511. Ad humanam *Christi* naturam explicandam *templi* similitudinem usurpans ὑποδεξάμενον dicit τὸ τῆς θεότητος φῶς.—

Hæc hactenus. Admonent autem hæc *de forma* (μορφῆ) superiorum de ὑποστάσει. Ad verba igitur initio hujus capituli: ὑποστάσεις et αἴσθησις τὴν ἐν ὑποστάσει καὶ φύσιν nolo congerere, quæ multa ab aliis de voce ὑπόστασις disputata sunt. (Vid. modo Suid. Zonar. Lex. in voc. et Jul. Pollucis Historia Phys. p. 236. *Hardtii.* cf. etiam Suiceri Thesaur. Eccles. in voc.) Hoc loco teneamus ὑπόστασις sæpius distingui a μορφῆ, ut Subjectum a Prædicato vel Adjuncto metaphysico: Nonnunquam ὑπόστασις et φύσις pro uno eodemque haberi: (vid. Theodoret. Vol. V. p. 12. 16. Schulz.) Plotiniani loci insigniores hi sunt III. 5. 7. V. 1. 1. VI. 6. 5. VI. 7. 4; ex quibus philosophi nostri usus cognoscatur. Hoc loco Fic. vertit: *subsidentem actum et sensum in actu subsidentem.* Non male. Vult enim quod vernacule dicas: *der in einem Niederschlag (Stoff.) sich darstellende Act.* Ad nostri loci similitudinem quodammodo accedunt hæc Procli in Plat. Theol. XVII. p. 47. inf. τὰ δὲ ἔσχατα καὶ ἔνυλα πολλῶ δῆπον μειζόνως παρατρέπει τὸ οἰκείον ἀγαθόν. καὶ γὰρ ἀζώϊα συγκέκραιται καὶ τὴν ὑπόστασις εἰδωλικὴν ἔχει κ. τ. λ. Idem in Alc. pr. p. 68. ed. nostr. Οἱ μὲν τοίνυν δαίμονες τὴν πρώτην ὑπόστασις λαχόντες ἀπὸ τῆς ζωογόνου θεᾶς, κάκειθεν οἶον ἐκ πηγῆς τινος ἀποβρέοντες, οὐσίαν ἔλαχον ψυχικὴν.

p. 513, 9. Καὶ τὸ ψυχὴ πᾶσα ἐπιμελεῖται—εἶδεσι] Illud τὸ Plotini, ut sæpius alibi, Fic. circumscriptis his: “*quod dicitur a Platone.*” Est autem locus in Phædro p. 246. p. 40. Bekk.: πᾶσα ἢ ψυχὴ παντὸς ἐπιμελεῖται τοῦ ἀψύχου, πάντα δὲ οὐρανὸν περιπολεῖ, ἄλλοτε ἐν ἄλλοις εἶδεσι γιγνομένη. p. 130. sq. Plutarch. Sept. Sapp. Conviv. p. 155. a. p. 610. Wytth.—: καθάπερ τὸν ἥλιον ἐν ἄρμασι λέγουσι περιπολεῖν ἄλλην ἄλλοτε ἐπιμετόμενον τοῦ οὐρανοῦ χώραν. Tu consulito præterea Plotinum ipsum infra p. 372. d. 376. F. G. 482. A.

p. 514, 4. “*Οσοι μὲν οὖν τὸν ἄνθρωπον—ζῶα*”] Sequitur locus luculentus de migratione animarum humanarum in bestias, usque adeo in plantas. Nolo recolere, quæ ad hunc locum Cudworth. et Moshem. in Syst. intell. p. 1057. posuerunt, nec magis, quæ ipse disputavi ad Herodot. II. 123. in Commentatt. Herodott. I. §. 24. itemque in Symbolica I. p. 417. sqq. III. p.

168. sqq. 427. 443. sqq. 499. sqq. IV. p. 520. Nostrum locum attingit Wyttenb. ad Plat. Phædon. p. 210: (“*quod vero ibidem in Phædonem Olympiodorus*) disputat contra hanc opinionem Platonis, animas, non in brutorum corpora migrare statuens, sequitur sectam Porphyrii et Iamblichi, *quum antiquiores Platonici et ipse Plotinus opinionem Platonis retinuisent.*” Idem ibid. p. 213. “*Plotinus quidem, Platonis auctoritatem sequens, ex Timæo p. 552. hanc opinionem (μετεσσωματώσεως) usurpat p. 284. A. et suis ipse rationibus confirmat Ennead. IV. 3. p. 381—389.*” Vid. tamen, quæ de Plotini senis sententia supra ad I. 11. p. 6. in annott. monui. Cæterum ex hoc Plotini loco et alii profecerunt, quorum verba profert Wyttenb. l. l. et vero Sall. de Diis et Mundo c. 20.

— 10. καὶ ἦν αὐτοῖς μελέτη δενδρωθῆναι] Fal-lor, aut hæc ducta sunt ex Timæo Platonis p. 86. p. 130. Bekk.; τὸ δὲ σπέρμα ὄτω πολὺ καὶ ῥυῶδες περὶ τὸν μυελὸν γίγνεται, καὶ καθάπερ δένδρον πολυκαρπότερον τοῦ ξυμμέτρου πεφυκὸς ἦ—ἐμμανῆς τὸ πλείστον γιγνόμενος τοῦ βίου διὰ τὰς μεγίστας ἡδονὰς καὶ λύπας κ. τ. λ. Quod vero ad var. lect. suspicatus sum, legendum fortasse esse ἀποδενδρωθῆναι, facit Jo. Philoponi locus in Aristotelem de Anima I. fol. a. p. 4. (quem etiam habet Suidas in κόσμος T. II. p. 354. Kust.) quo forte hæc ipsa verba Plotini tetigit Joannes:—*διὸ καὶ ὁ Πλωτῖνος πάνν θεῖος (Suid. διὸ καὶ ἀστεῖος λίαν ὁ Πλωτῖνος, quod placet Kustero, nec mihi displicet. De hac confusione vid. Wyttenb. ad Plutarch. p. 450. et p. 759. sq.) εἶπεν, ὡς ὅσοι ἐμμανῶς κατὰ τὰς θρεπτικὰς δυνάμεις ἐνεργούσιν, οὗτοι κινδυνεύουσιν ἀποδενδρωθῆναι.* Illuc igitur si respexit, videatur ex Cod. Vat. refingendum ἀποδενδρωθῆναι. Vid. de similibus verbis cum ἀπὸ compositis Tib. Hemsterh. ad Tim. Lex. Plat. p. 46. Ruhnk. et ἀποδενδρουμένην de Daphne habet Lucian. Ver. Hist. I. 8. p. 70. Amst. cf. etiam Schneideri Indic. in Theophrasti Opera in ἀποδενδρούσθαι. Quod proxime Orellius volebat οὐ καθάριος δὲ τὰ ἄλλα, speciosum est. Sed libri non variant: et vulgatam tuearis, si φιλομούσους h. l. accipias, qui nimirum sunt in studio musicæ; et sequitur etiam mox: εἰ μὴ ἄλλη κακία παρέη. Cæterum de καθάριος consule Wyttenb. ad Select. Hist. p. 375. et ad Plutarch.

de Virtut. et Vitio. p. 690. Cæterum h. l. ante oculos habuit Platonem de Republ. X. p. 620. p. 513. sq. ed. Bekk. Ad verba in fine capitis: πολιτικὸν ζῶον μέλιττα vid. Porphyr. de Antro Nymph. cap. 18. Bocharti Hierozoic. p. 500. sqq. et quæ plura collegi in Symbolica IV. p. 369. sqq. Animæ quoque vocatæ sunt apes (μέλισσαι), quæ puritatis studiosæ reditum ex hac vita meditantur. Porphyr. l. l. p. 19. Goens. cap. 3.

p. 515, 5. καὶ ὁ δαίμων τὸ λογικόν] Sequitur Platonem in Timæo p. 90. a. p. 137. Bekk. τὸ δὲ δὴ περὶ τοῦ κυριωτάτου παρ' ἡμῶν ψυχῆς εἶδος διανοεῖσθαι δεῖ τῆδε, ὡς ἄρα αὐτὸ δαίμονα θεὸς ἐκάστω δέδωκε. Wyttenb. ad Phædon. p. 289: "Erant vero etiam, qui hunc Dæmonem partem ipsius animæ facerent, vel νοῦν, ut ipse Plato in Timæo, vel ἦθος, de quibus diximus ad Plutarch. Quæst. Platon. I. in Bibl. Crit. IX. p. 16. sq." (Tum Porphyrii et Iamblichi contrarias inter se opiniones refert.) Videlicet illam sententiam alii Anaxagoræ, alii Heraclito, unde Euripides profecit et Menander, alii Platoni tanquam auctori tribuebant, indeque ea ad Stoicos permanavit. Iamblich. Protrept. c. 8. p. 53. p. 138. Kiessling. ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν ὁ θεὸς, εἴτε Ἑρμῶτιμος εἴτε Ἀναξαγόρας εἴπε τοῦτο (ubi Cod. Memm. cujus lectiones penes me sunt: ὁ νοῦς γὰρ ἡμῶν θεὸς, omisso articulo). Stobæi Floril. Tit. 102. p. 559. p. 351. Gaisford.: Ἡράκλειτος ἔφη, ὡς ἦθος ἀνθρώπων δαίμων. Plura dat Gataker. ad Antonin. V. 27. p. 163. et explicat Wyttenb. l. l. Relati ad eandem sententiam sunt loci etiam Homerici in primis Odys. A. 32. 42. 43. Δ. 712. 713. [ad primum locum consule quæ congressit Duportus in Gnomologia Homericæ p. 146. sq. Cantabr. 1660. 4to.] Vid. Ciceron. de Fato c. 18. ibiq. annot. p. 641. ed. G. H. Moseri et Gellium VI. 2. Expressit eandem Virgilius nobili loco Æn. IX. 184. sq.

"Nisus ait, Dine hunc ardorem mentibus addunt, "Euryale? an sua cuique deus fit dira cupido?" Ad quæ Servius ita: "Apud Plotinum philosophum et alios quaeritur, utrum mentis nostræ acies per se ad cupiditates et consilia moveatur, an impulsu alicujus numinis? Et primo dixerunt, mentes humanas moveri sua sponte; deprehenderunt tamen, ad omnia honesta impelli nos Genio et numine quodam familiari, quod nobis nas-

centibus datur; prava vero nostra mente nos cupere et desiderare: nec enim potest fieri, ut prava, numinum voluntate, cupiamus, quibus nihil malum constat placere." At vero hanc Menandri aliorumque potius sententiam esse, quam Plotini arguunt ea, quæ in annot. ad hujus libri titulum laudavimus. Proclus in Alcib. pr. XIV. p. 45. sq. de Socrate et Alcibiade:—καὶ ἔστιν ὁ αὐτὸς δαίμων μὲν ὡς πρὸς ἄνθρωπον, νοῦς δὲ ὡς πρὸς ψυχὴν. Idem ibid. p. 73. Timæi Platonici locum attigit.

— 7. Ὁρθῶς οὖν λέγεται] Plato de Rep. X. 617. E. p. 509. Bekk.: οὐχ ἡμᾶς δαίμων λήξεται, ἀλλ' ἡμεῖς δαίμονα αἰρήσεσθε πρῶτος δ' ὁ λαχὼν πρῶτος αἰρείσθω βίον, ᾧ συνέσται ἐξ ἀνάγκης. ἀρετὴ δὲ ἀδέσποτον, ἣν τιμῶν καὶ ἀτιμᾶζων πλέον καὶ ἔλαττον αὐτῆς ἕκαστος ἔξει. αἰτία ἐλομέων· θεὸς ἀνάτιος. Adhibuerunt hæc Ez. Spanhem. ad Juliani Cæsares in notes p. 273. et p. 285. et in Preuves des Remarques sur les Césars de Julien. p. 29. p. 120. et p. 146. et Wyttenb. ad Phædon. c. 60. p. 82. in Annot. p. 289. sqq. quem Platonis locum non minus, quam reliquos, quos laudavi, in hoc capite ante oculos habuit Plotinus.

— 12. εἰ δὲ βαρύνουτο τῇ ῥώσει τοῦ χείρονος ἦθους.] Sin vero gravatur (ingravescit) robore (corroboratione) pravi characteris. De hoc vocabulo addam nonnulla iis, quæ collegit Budæus. Apollonii Lex. Homer. p. 591. Tollii, explicat ῥῶοντο his verbis: ῥῶσιν ἐλάμβανον (sed vid. interpr. ad Iliad. Σ. 411.) Heraclid. Allegorr. Homerr. c. 61. p. 186. Schow.; καὶ ὅσον ἡ τοῦ σώματος ἰσχὺς ὑποφθίνει, τοσοῦτον ἡ τῆς διανοίας αὐξεται ῥῶσις. (Sententia Platonica multorum imitationibus celebrata, quorum exempla ponemus ad Convivium p. 219. a.) Libanius in Ῥητ. λογ. Vol. IV. p. 524. Reisk.: ὁ μὲν ἔτι προσιόντα τὸν λοιμὸν ἀπελάσας, κοινὴν ἅπασιν πορίζεται ῥῶσιν. ὁ δὲ νόσον εἰσπηδήσασαν ἔνδον, καὶ τὰ σώματα δίκην φλογὸς νεμομένην, ἀποσβεσάει πειρώμενος, πολλοὺς μὲν ἴσως δυνήσεται τοῦ πυρὸς ἐξελέσθαι πολλοῖς δὲ μάτην ἐπικουρίαν προσάξει παρτοδαπῆν. Ubi Reiskius: "Malim ῥῶσιν, Rettung, a v. ῥύεσθαι." Male. Ῥῶσις est vocabulum medicum Galeno, Alexandro Tralliano aliis usurpatum. Et audi Hesych. II. 11. 33. Ῥῶσις· ὑγεία. Etymol. Gud. p. 494. 60: ῥῶσις, ἡ ὑγεία—καὶ ἡ δύ-

ναμὸς καὶ τὸ ῥωμαλέον. cf. *ibid.* p. 80. 82. Theodoret. *Hist. Eccles.* II. 15. p. 873. Schulz.: διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἐκήρυξαν, τοῦ καὶ τῆς σῆς βασιλείας φρουροῦ καὶ τῆς σῆς ῥώσεως προστάτου.—

p. 515, 14. βρίσαντος—eis βίον θήρειον] Plato *Phædro* p. 247. b. βρίθει γὰρ ὁ τῆς κάκης ἵππος μετέχων, ἐπὶ γῆν ῥέπων τε καὶ βαρύνων. *cujus loci imitationes frequentes indicavit in Ep. Crit.* p. 264. sqq. et p. 269. ed. Lips. Wytttenbachius. Alios locus collegit, simul de verbi vi exponens *Matthæi ad Jo. Chrysostomi Homil. III.* p. 12. sq. not. 33. cf. etiam *Boissonad. ad Aristænet.* V. p. 649. et *Jacobs. ad Philostrati Imagg. I.* 18. p. 321. Addam locum *Iamblichii*, integriorem, quam in editis legimus, de *Myster. Ægyptt.* V. 11. p. 127. Galei: ἀναγωγός τε ἐπὶ τὸ θεῖον καὶ οὐράνιον πῦρ καὶ ἄλλον, ἀλλ' οὐχὶ κάτω βρίθουσα περὶ τὴν ὕλην καὶ τὴν γένεσιν· εἰ μὲν γὰρ ὕλης ἦν γλυκυθυμία τις ἢ (fort.³ ἢ) διὰ τῶν ἀπὸ τῆς ὕλης (hæc explevi ex *Cod. mscr. Gothano*, *cujus varias lectiones Frid. Jacobsii officio acceptas refero*) ἀτμῶν δελεάζουσα. (sc. τοὺς δαίμονας) ἀπόλανσις, χρῆν ἀκεραλάν (ἀκέραιον *Cod. Goth.*) τὴν ὕλην εἶναι.

p. 516, 3. πεπεδήμεθα τῷ κάτω] *Hesych.* πεπεδημένος· δεδεμένος· *Homerica* reputato, ut illa *Iliad.* δ'. 517. μοῖρα αὐτὸν ἐπέδησε. χ'. 5. Ἔκτορα δ' αὐτοῦ μείναι ὀλοῇ Μοῖρα πέδησεν. *Odyss.* δ'. 580. ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου. et similia.

— 9. οὐχ ἐνοχλουμένου δὲ παρέχον μερίμνας] *Liberius* hæc reddidit *Fic.* Si lectio sana, cogitandum κατὰ τὸ π. μ. Cum non conturbetur eo, quod exhibeat molestias (sollicitudines). Ad sequentia adhibe *Platonis Timæum* p. 30. sqq.—*Vox ἡρέμησις* sub finem capituli et ipsa *Platonis* admonet. Vid. *Sophist.* p. 248. p. 195. *Bekk.* ubi τὸ ἡρεμοῦν docetur nec κινεῖσθαι nec πάσχειν. Hinc ἡρεμεῖν eidem in *Gorgia* p. 575. p. 171. *Bekk.* etiam de rationibus principiisque firmis usurpatur, quæ nulla dubitatione, nullo argumento disturbari queat.

p. 517, 2. ἢ καὶ ἡ αἴρεσις ἐκεῖ—τὴν τῆς ψυχῆς προαίρεσιν καὶ διάθεσιν—αἰνίττεται] Quod *Fic.* utrumque verterat *electio*, ego perspicuitatis causa ad posterius semel apposui: *propositum*. In eandem autem sententiam *Proclus* in *Alc.* pr.

LVII. p. 163. ed. nostr. *Fref. ita:* ᾧ καὶ δῆλον, ὅτι οὐκ ἐξαπαιτεῖ (lege ὅτι οὐκ ἐκ παντὸς ἀπαιτεῖ) τὸ δαίμονα κινεῖν ἡμᾶς ἐπὶ τὰς πράξεις, ἀλλ' ὅταν ἀγαθοειδὴς ἡμῶν ἢ προαίρεσις ἦ, καὶ τὸ μὴ ἀποτρέπεσθαι μηδὲ ἐφεργάζεσθαι (leg. ἐξείργεσθαι) σημειῶν ἐστι τοῦ καθήκοντος ἡμῖν τὴν πράξιν (leg. τοῦ καθήκειν). In sequentibus: καὶ τὸν δαίμονα, φησὶν, οὐκ ἀλλάττεται· et ὅταν δὲ λέγεται ὡς πρῶτον οἱ κληροί, rursus respicit nobilissimam fabulam *Platonis* in *Reipublicæ* extremo lib. X. p. 617. sq. p. 508. sq. *Bekk.* Cf. etiam *Xenocratem* apud *Aristotelem Topicor.* II. 2. p. 299. *Sylb.*—*Illis* autem οὐκέτι τὸ σῶμα αἴτιον οὐδενὸς κακοῦ αὐτῷ *Ægyptiis* ex parte obloquitur *Ægyptius* *philosophus.* *Plutarch.* de esu carn. p. 996. E. p. 54. *Wytt.* Ἐπεὶ καλῶς εἶχεν, ὥσπερ *Αἰγύπτιοι* τῶν νεκρῶν τὴν κοιλίαν ἐξελόντες καὶ πρὸς τὸν ἥλιον ἀνασχίζοντες ἐκβάλλουσιν, ὡς αἰτίαν ἀπάντων ὧν ὁ ἄνθρωπος ἡμαρτεν, οὕτως ἡμᾶς ἑαυτοῦς τὴν γαστριμαργίαν καὶ μαιφονίαν ἐκτέμνοντας, ἀγνεῦσαι τὸν λοιπὸν βίον. De quo usu plura collegi in *Commentt. Herodott.* I. 3. p. 30. sqq. Dignum vero magistro discipulum arguunt hæc *Porphyrii* in *Epistola ad Marcellam* c. 29. p. 50. ed. *Ang. Maii* *prc.:* Μηδὲ αἰτιώμεθα τὴν σάρκα ὡς τῶν μεγάλων κακῶν αἰτίαν, μηδ' εἰς τὰ πράγματα τρέπωμεν τὰς δυσφορίας, ἐν δὲ τῇ ψυχῇ τὰς τούτων αἰτίας μάλλον ζητῶμεν.

— 11. ἐπεὶ καὶ αἰ—τύχαι τὴν ὄλην προαίρεσιν οὐκ ἐκβιβάζουσιν] *Fic.* verterat: *transgrediuntur* (potius debebat *transgredi faciunt, expellunt.*) Legit igitur et ipse *ἐκβιβάζουσιν.* Atque hanc lectionem hoc magis retinimus, quoniam *Platonici* usus commendat et sensus commodus inde enascitur. *Utriusque* verbi confusio frequens. Vid. *Dorvill.* ad *Chariton.* VI. 2. p. 605. Lips. [p. 662. *Amst.*] Huc facit in primis *Arianus* in *Dissertt. Epict.* I. 18. 21. p. 102. *Schwgh.* Τίς οὖν ὁ ἀήτητος; ὃν οὐκ ἐξίστησιν οὐδὲν τῶν ἀπροαιρέτων. εἶτα λοιπὸν ἐκάστην τῶν περιστάσεων ἐπερχόμενος καταμανθάνω, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀθλητοῦ· οὕτως ἐξεβίασε τὸν πρῶτον κληρον. *Schweigh.* in *Indic.* mavult: ἐξεβίασατο τ. πρ. κλ. Sed libri plures ibi offerunt: ἐξεβίβασε. De qua lectione *Uptonus* ita: “Sed *Meibomii* lectio non displicet ἐξεβίβασε. Nam *ἐκβιβάζω* est *exire facio.* Dicebantur autem *exire*, quorum nomina sortibus inscripta, inque urnam demissa, inde ex-

trahbantur.” Cogendi autem vim etiam inesse in hoc verbo, et locus Herodoteus VII. 130. monstrat, et usus Verbi forensis; de quo vid. Dion. Godofred. ad Theophili Institutt. IV. 6. 24. p. 812. ed. Reitz. Possis etiam accipere deflectionis significatu tropico; qui proprius reperitur in Xenoph. Ἰππαρχ. I. 18.

p. 518, 2. μαρτυρεῖ τὰ ἐν τῷ Τιμαίῳ] Platon. Tim. p. 90. p. 137. sq. Bekk. Cf. etiam Procli locum in Alcib. pr. cujus insigniora posui in nota prima in hoc ipsum caput.

— 10. καὶ δαίμων τούτῳ θεός] Cf. infra p. 296. B. C. Huc facit narratio Porphyrii de Vita Plotini X. p. 111. Fabr., ubi Ægyptius Plotinum beatum dicit, qui pro genio Deum habet: μακάριος εἶ θεὸν ἔχων τὸν δαίμονα. Addit Porphyrius hujus libri περὶ τοῦ εἰληχότος ἡμᾶς δαίμονος mentionem. Historiam attigit etiam Proclus in Alcib. pr. 23. p. 73. ed. nostr. Plura posui ad Porphyrii l. l.

— 16. Ὁ μέντοι δαίμων—ἀγαθὸν λέγεται εἰς ἄδου· οὐκέτι ὁ αὐτὸς μένει] Quærit de loco Platonis in Phædone p. 107. E. p. 82. Wyt. p. 107. Bekk.: Λέγεται δὲ οὕτως, ὡς ἄρα τελευτήσαντα ἕκαστον ὁ ἕκαστος δαίμων, ὅσπερ ζῶντα εὐλόγηται, οὗτος ἄγειν ἐπιχειρεῖ εἰς δὴ τινα τόπον, οἱ δὲ τοὺς ξυλλεγμένους διαδικασαμένους εἰς Αἶδου πορεύεσθαι μετὰ ἡγεμόνος ἐκείνου, ᾧ δὴ προστέτακται τοὺς ἐνθένδε ἐκείσε πορεύεσθαι· τυχόντας δ' ἐκεῖ, ὧν δεῖ τυχεῖν, καὶ μείναντας, ὧν χρὴ χροῖνον, ἄλλος δεῦρο πάλιν ἡγεμῶν κομίζει ἐν πολλοῖς χρόνοις καὶ μακροῖς περιόδοις. Quæ copiose illustravit Wyttenbachius in Annot. p. 289—292.

p. 519, 2. τὸ δὴ ἀγαγεῖν εἰς τὴν κρίσιν—κολαζομένους πάρεστι—δίκη] Vid. Platonis Gorgiam p. 523. sqq. p. 185. Bekk. ubi ad verba p. 523. b. ὅ τε οὖν Πλούτων καὶ οἱ ἐπιμεληταὶ in Cod. Clarkii Bodleiano p. 93. Gaisf. hoc scholion adscriptum: εἰσὶ δὲ δαίμονες κολαστικοὶ· καὶ καθαρτικοὶ· καὶ τελεσιουργοί.

— 6. ἔλαττον ἢ δαίμων, ἢ ποιηρός γε, ἢ ἐνήθης] De Dæmonum generibus et varia natura atque indole vide, ne plura, Iamblich. de Myster. Ægypt. I. 6. sqq. p. 10. sqq. ed. Gal. Proclus in Alcib. pr. p. 68. sqq. Olympiodor. in eundem pag. 15. sqq. ibiq. annot. Idem ille Proclus in Alcib. pr. p. 73. ita distinguit: ὁ οὐσίᾳ (sive κατ' οὐσίαν) δαίμων, qui suis quibusdam propriisque

viribus genii (dæmonis) essentiam habet disjunctam a divina et humana essentia; ὁ κατ' ἀναλογίαν δαίμων, qui attente singula prospicit alicui, sive ille deus sit, sive secundo post deos ordine locatus: ὁ κατὰ σχέσιν δαίμων, qui vires majores, quam pro humanis, arguit, dæmonumque similior quam hominum suam vitam penitus a geniiis suspensam reddit.

— 14. καὶ ἀπαλλαγείσας (τῆς ψυχῆς) ἐκεῖ γένεσθαι] Cf. Enn. IV. 3. 12. IV. 9. 4. De reditu animarum ad superiora (ἀνόδῳ) peculiaris erat Porphyrii liber (Augustin. de C. D. X. 29.) Ei doctrinæ veterum se applicuit Virgilius Æneid. VI. 735. sqq.

“Quin et, supremo quum lumine vita reliquit,” cet. Ad quæ consule Heynii excurs. XIII. Iamblichus in Protrept. III. p. 34. Kiessling.: οὐδὲ γὰρ ἂν (addit Cod. Ciz. et Reg. Paris. cujus collatio penes me est) ἄλλως τις δυνηθείη πρὸς τὸ θεϊώτατον αὐτοῦ ἀναδραμεῖν, εἰ μὴ τὸ τοιοῦτῳ δαίμονι χρῆσαιτο (adde post δαίμονι ex ed. Arg. et libris MSS. ἡγεμόνι) ὧν δεῖ (ita Cod. Ciz. probante Kiessling. fortasse tamen οὐ δεῖ, ubi oportet. Nam in reliq. libris est οὐ δεῖ) πάντα τὸν ἐραστὴν τῶν θεῶν γνησίως ἀποκαθαίρειν. ἀφ' οὗ δὴ πρῶτον (ita in marg. Cod. Reg. et cod. Ciz. Arg.: πρῶτη) μὲν ἐστὶ κακῶν πᾶντα τῶν συμπεφυκότων ἡμῖν ἀπὸ τῆς γενέσεως· ἔπειτα γνώσις ἡμῖν ἀληθινὴ παρέσται τῆς δαιμονίας καὶ μακαρίας ζωῆς, ὅση τίς ἐστι καὶ ὅποια· μεθ' ἧς ἀνιόντες τὸ ἀρχηγὸν θεῖον γένος τῶν ἀνθρώπων κατοψόμεθα, καὶ εἰς αὐτὸ ἐνιδρυνθέντες τέλος ἔξομεν τοῦ προτεθέντος ὑπὸ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις μακαριωτάτου βίου· ἐπὶ τέλει τοίνυν πρὸς τὴν μετάστασιν (ita etiam Codd. Reg. et Memm.) τῆς ψυχῆς προτρέπει καὶ τὴν ζωὴν αὐτῆς τὴν καθ' ἑαυτὴν, καθ' ἣν ἀπήλλακται τοῦ σώματος καὶ τῶν σώματι συννητημένων φύσεων. Alia plurima omitto, quæ in Symbolica III. p. 432. sqq. de reditu animarum ex veterum religionum et philosophiæ decretis posui.

p. 520, 17. εἶτα παραλαβοῦσα ἢ τοῦ ἀτράκτου λεγομένη φύσις.] Plato de Republ. X. p. 616. p. 506. Bekk. ἐκ δὲ τῶν ἄκρων τεταμένον Ἀνάγκης ἀτράκτον, δι' οὗ πάσας ἐπιστρέφεται τὰς πορείας κ. τ. λ. Proclus in Platonis Theologiam VI. 23. p. 409:—καὶ ὡσπερ αὐτὸν τὸν ὄλον ἀτράκτον ἐν τοῖς γόνασι τῆς Ἀνάγκης στρέφεται προεῖρηκεν, οὕτω δὴ καὶ τὴν περὶ τὰς μερικὰς ψυχῆς πρόνοιαν

τῶν τῆς Λαχέσεως ἐξάπτει γονάτων ὁ μῦθος ταῖς μὲν χερσίν, ὡς ὑψηλοτέραις δυνάμεσι τὸ πᾶν κινούσης αἰδώς, ἐν δὲ τοῖς γόνασιν ὑφειμένως τὰς αἰτίας τῶν ψυχικῶν περιόδων ἐχούσης. Fusi autem rationem ex priscis Dearum signis explicare studui in Symbolica III. p. 433. ed. alt.

LIB. V.

p. 527, 7. ΠΕΡΙ ΕΡΩΤΟΣ,] Ordine temporis, quo singuli libri scripti sunt, est hic quinquagesimus (vid. Porphyr. de Vita Plot. c. XXV. p. 143. cf. cap. VI. p. 103. Fabric.), igiturque in extremis memorandus, argumento autem cum superiore de Genio conjunctissimus, nec minus cum libris *De Pulcro* et *De Intelligibili Pulcritudine*. Ansam autem materiamque disputandi de amore ex Platonis maxime scriptis si arripuisse in ipso libri hujus exordio profitetur Plotinus. Ac cum in multis divini philosophi dialogis mentio fiat amoris: *Convivium* tamen cum *Phædro* et *Philebo* præ ceteris in hoc scripto consignando Plotino observatum est. Atque Convivium illud in scholis ea ætate tractatum fuisse arguit Porphyrii narratio de vit. Plot. c. XV. p. 117. Fabr. Multos vero post Platonem ad extremos Platonicos usque in eodem argumento elaborasse, et multos libros fuisse, qualis est Ἐρωτικὸς Plutarchi, non est quod operose a me hoc loco monstretur; neque magis necesse est hic altius descendere in hujus loci *de Amore* fontes, vicissitudinesque post ea, quæ supra posuimus ad inscriptionem libri I. 6. (*de Pulcro*) et in annotatione ad eundem, itemque ad librum *de Dialectica* p. 19—21. nec minus quæ disputavimus in Symbolicæ multis locis, præsertim Volumine tertio cap. VI. p. 536—579. ed. alt., et quæ denique *Heusdius* meus eleganter, uti solet, de universo hoc argumento exposuit in parte prima libri, qui inscribitur: *Initia Philosophiæ Platonicæ*. I. Trajecti ad Rhen. 1827.

— 13. ὅς δὴ (Πλάτων)—περὶ ἔρωτος ἔγραψεν—καὶ δαίμονα φησὶν αὐτὸν καὶ, περὶ γενέσεως αὐτοῦ διεξήλθεν] Est nobilissimus locus in Symposio p. 202. sq. p. 428. sqq. Bekk. multorum ille et explicationibus et imitationibus celebratus, ut Origenis contra Celsum lib. IV. p. 189. sq. Spencer. p. 532. sq. Ruæi, qui eam narrationem cum historia Paradisi in Genesi componit. Aristidis

Oratt. T. II. p. 106. Jebb. Plutarchi de Isid. et Osir. p. 361. B. et p. 374. C. D. p. 480. et p. 532, 533. Wyt. Maximini Tyrii Dissertat. X. 4. XIV. 8. Porphyrii de Nymph. Antr. §. 16. Ejusdem in Sententt. in fin. p. 248. Cantabr. Procli in Platon. Theol. c. 28. p. 233. Jo. Laurentii Lydi in fragm. de Mensibus p. 282. ed. Hasii Themistii Orat. XIII. p. 162. B. Procli item in Timæum p. 287. et p. 305. et in Cratyl. p. 75. sq. Boisson. et in Alc. pr. p. 190. sq. coll. p. 233. Hermetis Trismegisti in Stob. Eclogg. Phys. p. 118. Appuleii de Deo Socratis p. 674. p. 133. ed. Bosschæ. Eusebii in Præp. Evang. XII. p. 584. Platonis autem decreta de amore ex ipsius scriptis nuper illustravit *van Heusde* in Initiis Philosophiæ Platonicæ I. p. 120. sq. De Plotini ipsius locis partim supra, vidimus ad p. 142. G. partim infra videbimus. Proxime lectio *συμπλακῆναι* Platonis in ipso Convivio auctoritate potest defendi p. 191. p. 405. Bekk.: τὸ λειφθὲν ἄλλο ἐζήτει καὶ συνεπλέκετο.

p. 528, 13. ὅτῳ δέ τις ἄγαται] Hanc lectionem amplector ut difficiliorem et Platoniam Sympos. p. 179. p. 383. Bekk. ἀγασθέντος τῷ ἔργῳ. De qua constructione vid. Ruhnken. ad Timæi Lex. Plat. p. 8. Pierson. ad Moer. p. 1. sq. et Lex. Seguier. in Bekkeri Anecd. gr. I. p. 335. infr.

— 16. Καὶ γὰρ οὗτοι τίκτειν βούλονται ἐν τῷ καλῷ· ἐπεὶ περ ἄτοπον—ἐν αἰσχροῦ γεννᾶν βούλεσθαι κ. τ. λ.] Plato Conviv. p. 206. p. 435. sq. Bekk.—διὰ ταῦτα ὅταν μὲν καλῷ προσπελάσῃ τὸ κούον, ἴλεών τε γίγνεται καὶ εὐφραϊνόμενον διαχεῖται καὶ τίκτει τε καὶ γεννᾷ· ὅταν δὲ αἰσχροῦ, σκυθρωπὸν τε καὶ λυπούμενον συσπειράται καὶ ἀποτρέπεται καὶ ἀνείλλεται καὶ οὐ γεννᾷ. ἔστι γὰρ, ὧ Σώκρατες, ἔφη, οὐ τοῦ καλοῦ ὁ ἔρως, ὡς σὺ οἶε. Ἄλλὰ τί μὴν; Τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ τόκου ἐν τῷ καλῷ. Cujus disputationis etiam reliqua in sequentibus ante oculos habet Plotinus. Cæterum de origine amicitiae et amoris, quam h. l. verbo attingit philosophus Lycopolites, ita Aristoteles in Eth. Nicom. IX. 5. 3. Ἔοικε δὲ ἀρχὴ φιλίας εἶναι ὡσπερ τοῦ ἔρῳ ἢ διὰ τῆς ὄψεως ἠδονῆ· μὴ γὰρ προησθὲς τῇ ἰδέᾳ οὐθεὶς ἔρᾳ. ὁ δὲ χαίρων τῷ εἶδει οὐθεν μᾶλλον ἔρᾳ, ἀλλ' ὅταν καὶ ἀπόντα ποθῇ, καὶ τῆς παρουσίας ἐπιαιμῆ.

p. 529, 9. Ὅτῳ δὲ μέμικται καὶ ἄλλη τοῦ ἀθά-

νατον εἶναι ὡς ἐν θνητῷ ἐπιθυμία κ. τ. λ.] Plato Symposio p. 208. p. 439. Bekk. posteaquam Alecectidis, Achillis, Codri mentionem fecit, ita pergit:—ἀλλ', οἶμαι, ὑπὲρ ἀρετῆς ἀθανάτου καὶ τοιαύτης δόξης εὐκλεοῦς πάντες πάντα ποιούσιν, ὅσῳ ἂν ἀμείνους ᾧσι, τοσοῦτῳ μᾶλλον· τοῦ γὰρ ἀθανάτου ἐρώσιν· οἱ μὲν οὖν ἐγκύμονες, ἔφη, κατὰ σώματα ὄντες πρὸς τὰς γυναῖκας μᾶλλον τρέπονται, καὶ ταύτη ἐρωτικοί εἰσι, διὰ παιδογονίας, ἀθανασίαν καὶ μνήμην καὶ εὐδαιμονίαν, ὡς οἴονται, αὐτοῖς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον πάντα ποριζόμενοι.

p. 529, 19. γενόμενοι παράφοροι] Possis: *postquam inebriati sunt*. De ebrio enim Plato usurpat id verbi de Legg. VI. 13. p. 775. Sed tamen universe significat eos, qui mente sana dejecti sunt, usu vel a navigatione vel ab vehiculis, ab equis, qui sessores auferunt transversos, repetito De eo verbo accurate exposuit Bæhrius in Meletematis nostris III. p. 5. sq. Cf. eundem de παραφέρειν ad Plutarch. Pyrrh. XVII. p. 195. Haud dissimilis nonnunquam est vis verbi ἐκφέρειν. Vid. Budæi Comm. L. Gr. p. 508. sq. Viger. p. 602. b. et Cattierii Gazophylac. p. 79. Adde Platon. Cratyl. p. 386. a. De voce παράφορος consule etiam Jacobsium ad Callistrati Statuas p. 690. (p. 148, 31.) Proclus in Ale. pr. p. 210: τὸ δὲ αἰσχος (γίνεται) κρατουμένον καὶ ἀσυμμέτρον (fort. τοῦ ἀσ.) καὶ παραφόρον ἀποδιδόντος τὰς οἰκείας ἐνεργείας. ubi vid. annot. Plotinus infr. III. 8. 6. habet vocem παραφορά.

p. 530, 3. 'Ἄλλ' οὖν, οἱ τε σωμάτων καλῶν καὶ διὰ μίξιν ἐρώντες.] Ficinus, qui vertit: "non commixtionis gratia," correxisse videtur καὶ δίχα μίξεως. Mox cum eodem verba ita transponenda videntur: σωφρονοῦσι μὲν ἄμφω, οἱ δὲ ἄμεινον, vel si plurimos libros sequaris, οἱ δὲ ἀμείνους, sc. εἰσί. Ad sententiam adhibe et Platonici Convivii locum laudatum et hunc p. 192. p. 407.—ἀλλ' ἐξαρκεῖ αὐτοῖς μετ' ἀλλήλων καταζῆν ἀγάμοις. Qua de re in diversam sententiam disputatur in Plutarchi Amatorio p. 750. sq. p. 9. sqq. Wyt., unde hæc tantummodo excerpta dabo:—ἀληθινοῦ δὲ Ἐρωτος οὐδ' ὅτιοῦν τῇ γυναικωνίτιδι μέτεστιν, οὐδ' ἐρᾶν ὑμᾶς ἐγωγέ φημι τοὺς γυναῖξι προσπεπονηότας, ἢ παρθένους κ. τ. λ. Cæterum licet ante Platonem cælibes memorentur in nobilissimis Philosophis: dubitari tamen nequit, quin et ipsius Platonis cælibatus et vero hujuscemodi

sententiæ in ejus scriptis obviæ in causa fuerint, cur Platonici potissimum recentiores matrimonia refugerent. Marinus in vita Procli c. 17. (p. 39.) p. 14. Boisson: Γάμων τε γὰρ ἢ παιδῶν οὐδέποτε πείραν λαβῶν (Πρόκλος) κ. τ. λ. Qua in re Plotini exemplum sectatus est Proclus. Vid. Porphy. de Vit. Plot. IX. p. 108. Fabric. Heineccius ad legem Juliam et Papiam Poppæam lib. I. c. 2. p. 38: "Hinc, uti olim Thales, Pythagoras, Democritus, Plato, Zeno Cittieus, Epicurus cælibatum sapientiæ studio amicissimum judicabant; ita eandem sententiam, lata lege Julia, mordicus tenuere Epictetus, Apollonius Tyanensis, Plotinus, Porphyrius, Proclus." In Porphyrio non usquequaque vera prodidit Heineccius. Nam hic ipse Philosophus initio epistolæ ad Marcellam uxorem ita scribit: Ἐγὼ σε, Μάρκελλα, εἰλόμην ἔχειν σύνοικον—οὔτε παιδοποιίας χάριν τῆς ἀπὸ τοῦ σώματος—διττῆς δὲ μᾶλλον ἔνεκα εὐλόγου αἰτίας· μίᾳ μὲν καθ' ἣν ἀπομειλίξασθαι κρίνας τοὺς γενεθλίους θεοῦς κ. τ. λ. Virginitatis conservatæ mentiones e titulis sepulcrorum, exhibuit G. Marini in libro *Gli Atti E Monumenti Degli Fratelli Arvali* Vol. I. p. 41. Quod in sequentibus Plotinus τὸ τῆδε κάλλος et τὸ ἐκεῖ κάλλος memorat, admonet et ipsum Diotimæ apud Platonem in Convivio; ubi et alia multa et hæc, ut extrema tantum delibem p. 211. p. 444. sq. ἀρχόμενον ἀπὸ τῶνδε τῶν καλῶν ἐκείνου ἔνεκα τοῦ καλοῦ αἰεὶ ἐπαιέναι κ. τ. λ. Cf. Plotin. supra p. 50. ibiq. annott.

— 13. ἀλλὰ καὶ θεόλογοι] Ita Orphicos appellant, ut plurimum, hi philosophi. Atque in Orphicis Hymnis et Fragmentis laudes Amoris celebrantur. Vid. Hymn. LVIII. (57.) Fragg. VI. 19. VIII. 2. et XXII.

— 14. καὶ Πλάτων πολλαχοῦ] Ad hæc adhibe modo Phædrum p. 252. p. 52. Bekk. et præcipue locum classicum, quem deinde explicat Plotinus, Symposii p. 202. p. 427. Bekk.: καὶ ἡ γελάσασσα, Καὶ πῶς ἂν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, ὁμολογοῖτο μέγας θεὸς εἶναι παρὰ τούτων, οἱ φασιν αὐτὸν οὐδὲ θεὸν εἶναι κ. τ. λ. Quæ admonent verborum Alexidis in Phædro ap. Athen. XIII. p. 562. b. p. 89. Schwgh. Ἔστιν γὰρ (Ἐρωτος) οὔτε θῆλυς, οὐτ' ἄρσην· πάλιν οὔτε θεὸς, οὐτ' ἀνθρώπος. In sequentibus Pausaniæ orationem in eodem Convivio respicit (p. 180. p. 385.) Plotinus: Πάντες

γὰρ ἴσμεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνευ Ἐρωτος Ἀφροδίτη. μιᾶς μὲν οὖν οὔσης εἰς ἂν ἦν Ἐρως. ἐπεὶ δὲ διὰ δύο ἔστων, δύο ἀνάγκη καὶ Ἐρωτε εἶναι. πῶς δ' οὐ δύο τῷ θεῷ; ἢ μὲν γὰρ πρὸς πρῶτον καὶ ἀμήτωρ Οὐρανοῦ θυγάτηρ, ἣν δὲ καὶ οὐρανίαν ἐπονομάζομεν ἢ δὲ δευτέρα Διὸς καὶ Διώνης, ἣν δὲ πάνδημον καλοῦμεν. Quem locum multi tractarunt; unde novissimos tantum laudabo: *Jo. Bapt. Vico* in Principiis Novæ Scientiæ p. 362. vers. German. *Weberi Tiedemann*. in *Geist der Spekulat. Philosophie* III. p. 415. et *Heusdium* in Initiis Philosophiæ Platoniciæ I. p. 112. sq.

p. 530, 17. καὶ διὰ καὶ ὅσα ἐν Συμποσίῳ εἴρηται παραληπτέον, ἐν οἷς οὐκ Ἀφροδίτης γενεθλίοις, ἐκ—τοῦ Πόρου] Lacunosum locum ita expleveris:—ἐν οἷς οὐκ οἶδ' Ἀφροδίτης γενεθλίοις ἐκ—τοῦ Πόρου Ἐρωτα γεγονέναι. Præterea sunt etiam adjungenda, quæ in Symposio dicuntur in nescio quibus Veneris natalibus ex Penia et Poro Amorem progenitum esse. Ficinus tamen in sua interpretatione aliter locum integravit: ἐν οἷς ἐν Ἀφροδίτης γενεθλίοις—Πόρου γεγονέναι λέγεται Ἐρως. Ac, ne quid dissimulem, hæc ratio propterea verior videtur, quod in testimoniis scriptorum citandis usurpari solet formula; ἐν οἷς λέγεται. Cæterum quod edit. habet in contextu πόρου: sæpius peccatum in hoc nomine. Vid. interpr. ad Orig. c. Celsum IV. p. 532. ubi Πῶρος similiter atque in Porphyrio de antro Nymph. p. 107. ubi vid. Goens. in Eiusdem libris de Abstin. III. p. 289. Rhoer. tueri malit vulgatam lectionem τὸν κόρον. In illius tamen Sententiis p. 248. Cantabr. fin. haud dubie legendum: τὴν μὲν εἰκότως Πενίαν τὴν δὲ Πόρον (pro κόρον) οἱ τοῦτο πρῶτον γινόντες τῆς ψυχῆς τὸ πλήρες ἠνέξαντο. Infra p. 317. C. item correximus falsam lectionem τῷ Πόρῳ.

p. 231, 8. ὅτι μηδὲ ἐν οὐρανῷ γάμοι] Hæc admovent illorum in Evang. Marci XII. 25: ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκονται ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Disputat autem de hoc loco Cudworth. in System. Intellect. p. 660. 679. et Moshem. ibid. p. 680. 681. 682. Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 405. sq.:—“Supramundanam jam animam Natuisse non tantum Amelium et Porphyrium, sed et Plotinum innuit Proclus (in Tim. p. 92. sq.) Quibus in verbis etsi de Plotino du-

bitat Proclus, recte tamen monuit Cudworthus, Porphyrio non denegandam esse hac in re fidem, qui scilicet præceptoris mentem ad unguem tenuit. Nec a verisimilitudine abludit, Ammonium, cum triadem Platonice ad normam triadis Christianæ exornaret, animam vero mundanam, dividui non minus quam individui, et alterius quam ejusdem, participem, prorsus dignitati divinorum principiorum non respondere videret, hanc distinctionem excogitavisse. Nam quod Cudwortho visum, inveniri eam jam apud Platonem, falsum omnino est, et ad exculpandos tantum Platonicos, quos valde deperibat vir acutissimus, excogitatum.” Integrum hunc locum apposui cum quia hæc quæstio primaria est de duplici anima mundi, tum quo hoc exemplo intelligatur, quomodo recentiorum Platoniorum placita eorumque interpretem Britannicum ut plurimum acceperint Moshemius et Bruckerus. Ut, ego quid sentiam, ingenue fatear, utriusque, et Moshemio et Bruckero, eam defuisse ingenii indolem mentisque sagacitatem censeo, ut ubivis penetrare potuerint in horum philosophorum interiora penetralia, adeoque Cudworthi merita recte æstimare. Nec aliter pronuntiandum de Tiedemanno, qui hæc ipsa et sequentia attigit in libro *Geist der Spekulat. Philosophie* III. p. 410. sq. licet hic in Plotini meritis judicandis multo æquior sit. Vid. ibid. p. 431—433. Cf. etiam Tennemannii *Histor. Philos.* VI. p. 105. sqq. Comparat hunc locum cum Valentinianorum placitis Neander in: *Genetische Entwicklung der vornehmsten Gnostischen Systeme*. p. 213. sq.

—9. ἐκ Κρόνου, νοῦ ὄντος ἐκείνου] Fons hujus decreti in Platonis Cratylo p. 396. b. ad quem Proclus in Scholiis §. 104. p. 60. Boisson.: Ἄλλ' ὅταν μὲν ὁ Κρόνος νοῦς λέγεται, διανοίας ἐπέχει τάξιν ὁ Ζεὺς, ὅταν δ' αὖ Κρόνος διάνοια, πάντως πρὸς ἄλλον τινα νοῦν ὑπέριον κατ' ἀναλογίαν φήσομεν οὕτως καλεῖσθαι. Ubi multa disputat in sqq. Alia dedi in Meletemm. nostris I. p. 44. sq. Vide etiam Anonymi fragmentum περὶ θεῶν ap. *Koppium* in annot. in *Damascium περὶ ἀρχῶν* p. 63. Ceterum de Κρόνῳ cf. Plotin. V. 1. 4. et V. 1. 7.

p. 532, 18. καὶ τῆς τῶν ὄντων οὐσίας] Si præcedentia respicias, ἐξ ἐνεργείας, conjicias fortasse

καὶ ἐκ sive καὶ τῆς τ. ο. οὐσ. et ex entium substantia. Aliter tamen Fic. locum hunc accepit, qui vertit; “et ab ipsa entium essentia pendens.”

p. 533, 6. καὶ ἐκ τοῦ οἶον ἀπορρέοντος ἀπὸ τοῦ ὀρωμένου—Ἔρωσ ἐγένετο] Noster infra p. 714. B. καὶ τοῖνυν ψυχὴ λαβοῦσα εἰς αὐτὴν (τὴν fort. addendum) ἐκεῖθεν ἀπορροὴν κινεῖται καὶ ἀναβακχεύεται καὶ οἴστρον πίμπλαται, καὶ ἔρωσ γίνεται. Plato Phædro p. 251. b. p. 49. Bekk.: δεξάμενος γὰρ τοῦ κάλλους τὴν ἀπορροὴν διὰ τῶν ὀμμάτων ἐθερμάνθη. Cujus loci multas imitationes indicarunt Wyttenb. in Bibl. Crit. I. 2. p. 60. Ast. ad Phædr. l. l. p. 320. Jacobs. ad Achill. Tat. I. 9. p. 445. sq. Boissonad. ad Aristænet. p. 710. Notionem autem vocemque ἀπορροίας deinde ad sanctiora etiam traductam esse nemo nescit, nimirum ut sit Christus Patris filius κατ’ ἀπορροίαν. Quam sententiam Ecclesiæ patres ut plurimum impugnarunt. Vid. Theodoret. Vol. III. p. 743. et 993. ed. Schulz.

— 8. τάχα που καὶ τῆς προσηγορίας ἐντεῦθεν μᾶλλον αὐτῷ γεγεννημένης κ. τ. λ.] Plato Cratylō p. 420. a. Ἔρωσ δὲ ἐσρέι ἕξωθεν καὶ οὐκ οἰκεία ἐστὶν ἢ ῥοὴ αὐτῆ τῷ ἔχοντι ἀλλ’ ἐπέισακτος διὰ τῶν ὀμμάτων διὰ ταῦτα ἀπὸ τοῦ ἐσρεῖν ἔσρος τόγε παλαιὸν ἐκαλεῖτο—τῷ γὰρ οὐ ἀντὶ τοῦ ὧ ἐχρώμεθα—vñ δ’ ἔρωσ κέκληται διὰ τὴν τοῦ ὧ ἀντὶ τοῦ οὐ μεταλλαγῆν. Visum proinde et ipse Plato adhibuit in Amoris etymo sectando. Aliter tamen Plotinus, cujus etymologiæ vestigium exstat in Etymol. Magn. p. 379. p. 344. Lips. Ἔρωσ—ἢ παρὰ τὸ ὀρῶ τὸ βλέπω, ὃ διὰ τῆς αἰσθητικῆς ὀράσεως ἐγγνώμενος τοῖς ἀνθρώποις πόθος, ubi alia quoque plura inveniet, qui istiusmodi deliciis teneatur. Plotinus autem dubitanter tantummodo istam etymologiam periclitatur. Cæterum edit. princ. Ficini h. l. dat: “qui forte ab hoc dictus est heros, quoniam ab horaseos, i. e. visione, substantiam habet.”

— 9. ἐπεὶ τό γε πάθος ἀπὸ τούτου ἔχοι ἂν τὴν ἐπιθυμίαν] Cum proxime præcedentia et continuo sequentia specto, suspicor legendum esse τὴν ἐπωνυμίαν: “quandoquidem affectus ab hoc suam appellationem (suum nomen) habet:”—Nisi forte locus ex Codd. Ciz. Mon. A. Vat. ita constituendus est: ἐπεὶ τόγε πάθος ἀπὸ τούτου ἐρᾶν λέγεται, εἴπερ πρότερον οὐσία μὴ οὐσίας, καὶ

VOL. III.

εἴπερ ἔρωσ αὐτὸν ἔχει τοῦδε. Hoc loco pro αὐτὸν Fic. legit αὐτὴν, fortasse cogitans animam. Ego in libris acquiesco. Αὐτὸν scribere potuit Plotinus pro τιτά. Utut est: hoc certum, philosopho nostro obversata esse hæc Symposii p. 299. p. 421. Bekk.: πότερόν ἐστι τοιοῦτος, οἷος εἶναι τινος ὃ Ἔρωσ, ἢ οὐδενός;—τοσόνδε δὲ εἶπέ, πότερον ὃ ἔρωσ ἐκείνου οὐ ἐστὶν ἔρωσ, ἐπιθυμεί αὐτοῦ ἢ οὐ. Πάνν γε, φάσαι. Illa vero admonent Dionis Chrysostomi. Qui egregius scriptor ita De Regno, sive Orat. III. p. 52. p. 132. sq. Reisk.: οὐ γὰρ καὶ τὰ ἀφροδίσια ταῦτα ἥδιστα καὶ ἀνυβριστότατα, ὅσα γίνεται μετὰ φιλίας τῶν συνόντων; καὶ ὅσοι μαστεύουσιν εὐνοίαν ἀνθρώποις, ἐπῆλθε παρὰ παιδικῶν, ἢ παρὰ γυναικῶν. πολλὰ μὲν γὰρ ἐπωνυμίαι τῆς φιλίας, ὥσπερ ἀμέλει καὶ χρεῖαι. ἢ δὲ μετὰ κάλλους καὶ ὄρας γιγνομένη φιλία δικαίως ἔρωσ ὠνόμασται, καὶ δοκεῖ κάλλιστος τῶν θεῶν. Lacunosum esse locum viderunt Is. Casaubon. et Reiskius; qui quæ tentaverint, silentio prætermitto. Lego: καὶ ὅσα (ita margo Morellii) μαστεύουσιν εὐνοίαν ἀνθρώποις, ἀνθρώποις ἐπῆλθε χάρις παρὰ παιδικῶν ἢ παρὰ γυναικῶν: “et quæ studiose sectantur tanquam benevolentiam homines, hominibus sponte veniunt (s. sponte dantur) tanquam gratia a pueris amatis vel a feminis.” μαστεύειν et ἐπελθεῖν inter se opponuntur. χάρις autem et εὐνοία junguntur etiam Plutarcho in Amatorio p. 751. C. p. 13. Wyt.: εἰ γὰρ ἢ παρὰ φύσιν ὀμιλία πρὸς ἄρβενας οὐκ ἀναίρει τὴν ἐρωτικὴν εὐνοίαν οὐδὲ βλάπτει, πολὺ μᾶλλον εἰκός ἐστι τῶν γυναικῶν ἢ ἀνδρῶν (ita recte Wyt.) Ἔρωτα τῇ φύσει χρώμενον εἰς φιλίαν διὰ χάριτος ἐξικνεῖσθαι. Morigerationem autem veneream χάριτα et χάριτας dici Veteribus, non est quod post Ruhnken. ad Tim. Lex. Plat. operose commonstremus. Vocem χάρις in Dionis loco hausit sequens παρά.

p. 534, 2. ἐξ ὀρέξεως καὶ αὐτῆς γεγεννημένος] Fic. expressit μετ’ αὐτῆς. Cod. Mon. A. voluisse videtur γεγεννημένης. Fortasse legendum καὶ αὐτὸς γεγεννημένος. Vide proxima.

p. 535, 6. Οἶεσθαι δὲ χρὴ καὶ Ἀφροδίτας ἐν τῷ ὄλφ πολλὰς—μετὰ ἰδίων Ἐρώτων] Damascius de Principiis c. 97. p. 302. Korpii: οὐκ ἄρα ταύτῃ ὁμοειδὴς Ἀθηνα καὶ Ζεὺς ἢ θεοὶ, καὶ ἡ νύξ, καὶ ἡ δημιουργοί. ταῦτα γὰρ κοινὰ καὶ τοῖς ὁμοειδέσι σύνεστιν, οἷον ταῖς πολλαῖς Ἀφροδίταις· δη-

μουργικαὶ γὰρ αἶ γε πάνδημοι αὐτῶν· καὶ νόες καὶ θεαὶ πάσαι· καὶ δὴ καὶ Ἐρωτες καὶ Ἀφροδίται οὕτως ὁμογενεῖς.—Ἀφροδίται μὲν ἄρα πάσαι ὁμοιοειδεῖς μετὰ τινος ἑτερότητας. Ἐρωτες δὲ καὶ Ἀφροδίται ἀνομοιοειδεῖς μετὰ τινος ταυτότητας. Cæterum hanc sententiam Plotini omnium animarum fontem essentiamque esse animam mundi, comparat Tiedemann. in *Geist. der spekulat Philosophie* III. p. 314. sqq. cum Heracliticorum, antiquiorum Platoniorum et Stoicorum etiam sententiis, et quatenus illa ab his differat monstrare studet.

p. 535, 15. Καὶ ἡ αὐτοῦ τοῦ Ἐρωτος, ὡς ἐκ Πενίας καὶ Πόρου Μήτιδος ἐστὶ γεγεννημένος] Plato Conviv. p. 203. a. p. 429. sq. Bekk. Ὅτι γὰρ ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη, εἰσιτιῶντο οἱ θεοὶ, οἳ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Μήτιδος υἱὸς Πόρος—ἄτε οὖν Πόρου καὶ Πενίας υἱὸς ὢν ὁ Ἐρως. Ad quem locum Proclus in Cratylum §. 119. p. 75. sq. Boisson. καὶ διότι ὁ Ἐρως ἐκ τοῦ Πόρου ἀμείνονος ὄντος, καὶ τῆς Πενίας ὑποδοχῆς οὐσης τεχθεῖς, καὶ τοὺς ἥρωας ἀναλόγως ἐκ διαφερόντων παράγει γεγῶν. Ubi in annot. Boissonadius in loco Plotini dicit: “Forte legendum Πόρου τοῦ Μήτιδος.” Ego sine libris novare nolui, licet et ipse ita scripsisse Plotinum arbitrer, itemque cum Schæfero ad Lambert. Bos. de Ellips. p. 507. statuam: “duo Genitivos continuo positos articulo vix carere posse.” Ex bonis libris posui γεγεννημένος. Metidi autem jungitur Amor. in Fragg. Orph. VI. 19. VIII. 2. cf. Bentlei Epist. ad Mill. p. 455. Lips. adde Proclum in Alc. pr. p. 233:

καὶ Μῆτις, πρῶτος γενέτωρ, καὶ Ἐρως πολυτεπέης
Ἄβρὸς Ἐρως καὶ Μῆτις ἀτάσθαλος.

— 16. τὸ μὲν οὖν τὸν κόσμον ὑπονοεῖν λέγεσθαι τόνδε τῷ Πλάτῳ τὸν Ἐρωτα] Eusebius P. E. XII. 11. p. 584. verba Platonis ὅτε ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη ad mundum refert, dicta ea opinans pro ὀπηνίκα συνίστατο ὅδε ὁ κόσμος, addensque: οὕτω τὸν κόσμον ἀλληγορήσας, τοῦ περὶ αὐτὸν κάλλους ἕνεκα. Sed in illa Platonis fabula explicanda multum sibi indulserunt et Philosophi et Ecclesiæ scriptores. Origenis supra admonuimus in annot. I. ad Cap. I. init. Hic adjiciam hæc paucula Procli in Alc. pr. p. 236. ed. nostr.: Ἡ μὲν Πενία ἡ ἐν ἡμῖν αἰτία τῆς ἀπορίας ἐστὶ, καὶ Ἐρως ἐπὶ τὴν ζήτησιν ἐγείρει τῆς τελείας γνώσεως· ὁ δὲ Πόρος ἐν τῷ ὄντι καὶ — — — τῆς ψυχῆς Μή-

τιδος (Cod. D. τῆς ψυχῆς μ. . .) ὢν υἱός. Locus lacunosus, sed tamen ejusmodi, ut inde explicandæ vel potius adhibendæ illius fabulæ liberiorum rationem agnoscas.

p. 535, 19. τοῦ—κόσμου—εὐδαίμονος θεοῦ καὶ ἀντάρκους] Cf. II. 3. 9. III. 2. 3. V. 1. 2. Diog. Laërt. VII. 137, 138. quem expilavit Suidas in κόσμος. Reliqua ad finem usque capitis: ἄστροφον—ἄοικον pertinent ad Platonici Symposii locum laudatum. Denique extrema μὴ οὐ γλίσχρως καὶ ἀπαδόντως quod attinet; prius adverbium a Platone sumpsit Plotinus. Vid. de Rep. VI. 487. e. Cratyl. p. 414. e. ubi Heindf. p. 104. adde Wyttenb. ad Plutarch. de Audd. Poett. p. 270. accurate hoc vocabulorum genus explicantem. Idem de verbis Cratyli ita: “καὶ μάλα γε γλίσχρως Ficinus reddit, aride et inculte, rectius veritas subtiliter et jejune.” Unde etiam hæc Ficini interpretatio verborum Plotini corrigenda est. De hoc Adverbio adde Bæhrii annot. in Plutarch. Alcib. XXV. p. 203. sq. et Jacobs. ad Philostrati Imagg. (p. 97.) p. 550. Scripsi autem ἀπαδόντως pro ἀπαδόντως. Vid. Hesych. II. p. 807. Alb. οὐκ ἀπαδόντως ὅμοιον. Ex nostro autem loco ἀπαδόντως addendum est Lexicis. De etymo vocis γλίσχρος consulatur Coraës in Ἀτάκτοις I. p. 295; de significato adde Grammaticos in Bachmanni Anecdott. Græcc. I. p. 36. et p. 185.

p. 537, 2. δαίμοσι δὲ προστίθεμεν πάθη—μεταξὺ θεῶν τε καὶ τοῦ ἡμετέρου γένους] Plato Symp. p. 202. p. 428:—καὶ γὰρ πᾶν τὸ δαίμόνιον μεταξὺ ἐστὶ θεοῦ τε καὶ θνητοῦ. Cf. Plat. Apolog. Socr. p. 27. p. 110. sq. Bekk. quem locum paucorum verborum ambitu comprehensum in definitionis exemplis adhibuit Aristoteles Rhetor. II. 23. p. 180, ed. Gaisford. Plutarch. de Defectu Oracull. p. 416. F. de Iside et Osir. p. 360. D—F. 361. B. ibiq. Wyttenb. Animadvv. p. 206—209. In alia abit Iamblichus de Myster. I. 10. sqq. p. 20. sqq. Gal. ex quo loco hæc tantummodo arponam:—ἴσμεν γὰρ δήπου τοῦτο, ὡς τὸ πάθος ἀτακτόν τε ἐστὶ καὶ πλημμελὲς καὶ ἀστάθμητον, ἑαυτοῦ μὲν οὐδαμῶς ὄν, ἐκείνῳ δὲ προσκείμενον ὑφ’ οὗ κατέχεται, καὶ ᾧ δουλεύει πρὸς τὴν γένεσιν· τοῦτο δὲ οὐκ (Leg. οὖν cum Cod. Goth.) ἄλλω τινὶ γένει προσήκει μᾶλλον ἢ τὸ (leg. τῷ cum eodem) ὄντι καὶ συνηρημένῳ τοῖς θεοῖς, τάξιν τε τὴν

αὐτήν—καὶ περίοδον μετ' αὐτῶν περιῶντι· ἀπαθεῖς τοῖνυν εἰσὶ καὶ οἱ δαίμονες, καὶ πάντα τὰ συνεπέμενα αὐτοῖς τῶν κρειπτόνων γενῶν. Adde Proclum in Cratyl. §. 72. 117. 123. 131. Eundem in Alc. pr. p. 46. 68. sqq. 82. sqq. et in Inst. Theol. c. 148. p. 218. sqq. ed. nostr. Cf. Cudworth. Syst. intellect. cap. IV. §. 24. p. 491. sq. ed. Moshem. Disputavi de his sententiis in Symbolica et Mythol. III. p. 60. sqq. ed. alt.

p. 537, 15. ὅτι ἡ καθαρὰ (ψυχὴ) θεὸν γεννᾷ] Vid. Porphyr. de Vit. Plot. c. XI. ibiq. annot. et conf. supra p. 286. B.

— 17. ἡ ἔρωτες μὲν οἱ γεννῶνται ψυχῆς ἐφιμεμένης τοῦ ἀγαθοῦ καὶ καλοῦ—οἱ δὲ ἄλλοι δαίμονες κ. τ. λ.] Proclus in Alcib. pr. p. 67: “Ὡσπερ γὰρ ἅπαν τὸ δαιμόνων ἐξήρηται τῆς ἐρωτικῆς μεσότητος, οὕτω δὲ καὶ ὁ περὶ τοῦ δαίμονος λόγος συνέπεται (al. συνάπτεται) τῷ περὶ τοῦ (al. τῆς male) ἔρωτος, καὶ ἔστιν ἐκέλευσεν συγγενῆς. μέσος γὰρ καὶ ὁ ἔρωτος ἐραστοῦ καὶ ἐρώμενου, καὶ ὁ δαίμων ἀνθρώπου καὶ θεοῦ. et quæ plura et in præcedentibus et in sequentibus in hanc sententiam disputat; nec minus Olympiodorus in eundem Alcib. pr. c. 3. p. 21. sqq. De his autem judicat Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 425: “Fundamentum hoc fuit syncretismi omnium religionum, quem inquit philosophia Alexandrina.” Hæc si vera sunt, vereor ne in ipsum Platonem ejus syncretismi crimen detorqueri debeat, a quo ille prorsus liber est.—Disputat de his et sequentibus etiam Tiedemannus in libro *Geist der spekul. Philosophie* III. p. 369. sqq. Qui quidem ut plurima sibi in his obscura esse queritur, ita confitetur, notionem mundi intelligibilis et sensibilis, quam Plato informavit, multo purius et sublimius a Plotino esse descriptam. Ipse attigi hunc Plotini locum in Symbolica III. p. 72. sqq. ed. alt.

p. 538, 8. Καὶ γὰρ εἰ σώματα προσλαμβάνουσιν ἀέρινα ἢ πύρινα] Hanc sententiam amplexi erant haud pauci, eique Ecclesiæ Patres ex V. T. auctoritatem addere studebant, laudantes verba Davidis: ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους πνεύματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς φλογίνους. Vid. Basil. Magn. ad Amphilocho. de Spiritu Sancto cap. 16. Deinde quæsierunt, utrum angelorum corpus idem sit atque dæmonum (τί δὴ τοῦτο συμφυὲς ἀγγέλοις σώμα, πότερον ταῦτόν ἐστι καὶ τοῖς δαίμοσι;) et similia hoc in genere disputarunt multa quorum summam ex-

hibet is, a quo hæc verba mutuatus sum, Michaël Psellus περὶ ἐνεργείας δαιμόνων p. 45. sqq. ed. Kilon. hujusque interpres *Gaulminus*. De vocibus dæmonum infra pronuntiat Plotinus IV. 3. 18. p. 385. F.

p. 538, 16. ὁ Πλάτων φησὶ] Sympos. p. 203. p. 429. Bekk.

p. 539, 12. Καὶ ἔστιν ὁ ἔρωτος οἶον οἶστρος] Hujus vocis, quæ cæcam cupiditatem et furiosam amoris præsertim libidinem designat, usurpandæ ansam e Platonis scriptis arripuisse videtur Plotinus. Vid. Timæi Lex. Platon. in οἶστρῶ, et ibi Ruhnck. p. 190. Ast. ad Phædr. p. 265. ad Remp. IX. 2. p. 597. Himerius Orat. XX. 6. p. 726. Wernsd. τίς οὗτος ἡμᾶς ποιητὸς οἶστρος ἐξέμηνε; idem tamen interpres XXII. 9. Ἄττικὸς οἶστρος in Ἄ. σείστροις mutari jubet. Ad dæi Epigramm. VIII.: γυναικὸς οἶστρος de Euripidæ, ubi vid. *Jacobs*. ad Anthol. Vol. II. p. 235. Agathiæ Epigr. XLI. ὑπ' ἔρωτος οἶστροθεῖς; et ita sæpius alii quoque, docente eodem *Jacobsio* ad Achill. Tat. p. 460. (I. c. 12.) Philostratus Imagg. I. 13. τὸν δὲ οἶστρον προσβακχεύσας ταῖς γυναιξίν (Διόνυσος) ad quem locum adhibe eundem criticum p. 318. sq. Locutionum harum originem aperit Plutarchus de discrim. am. et adul. p. 55. E. ταύροις τὸν οἶστρον ἐνδύεσθαι κ. τ. λ. ejusque doctissimus interpres Wyttenb. p. 454. Philo Jud. de Mundi Opif. p. 38. Mang. p. 108. Pfeiff. Στεῖται τε (Cod. Med. δὲ) οὐκ οὐράνιον τροφήν ἣν ὀρέγει τοῖς φιλοθεάμοσι διὰ λόγων καὶ δογμάτων σοφία· τὴν δὲ ἀνδιδόμενην ἐκ γῆς κατὰ τὰς ἐτησίους ὥρας, ἐξ ἧς οἰνοφλυγία καὶ ὀψοφαγία, καὶ λαιμαργία τὰς (explendum videtur αἰ τὰς) γαστροὺς ἐπιθυμίας προσαναβήγγυνουσαι καὶ ἀναβρίζουσαι καὶ ἀνδραποδίζουσαι πρὸς γαστριμαργίαν, συναύξουσι, καὶ ἀναβήγγυνουσαι τοὺς ὑπογαστροὺς οἶστρος (fortasse συν. καὶ ἀναβήγγυνουσαι τ. ὑ. οἶστρ. simul augent et corroborant, pro simplici βήγγυνουσαι, qui usus frequens. Nisi forte potius supra legendum τὰς γαστροὺς ἐπιθυμίας ἀναβήγγυνουσαι, hic autem προσαναβήγγυνουσαι: quæ erumpere faciunt:—simul augent et insuper erumpere faciunt.) Ad ὑπογαστροὺς οἶστρος cf. Legis Allegorr. p. 310 Pfeiff. ὅταν μὲν ἔχη τὰ ποιητικὰ καὶ τὰς ὕλας ἢ ἡδονὴν περὶ τὴν γαστέρα καὶ τὰ μετ' αὐτήν. Cf. etiam p. 322. et 326. Alterum dictum: famem

amoris expultricem esse, attigit nuperrime *Jacobs*. in *Lectt. Stobensibus* p. 10. Adde locum geminum *Nostri* infra p. 714. B. (VI. 7. 22.) καὶ τοῖνυν ψυχὴ λαβοῦσα εἰς αὐτὴν (ita legendum) ἐκεῖθεν ἀποβροῆν κινεῖται, καὶ ἀναβακχεύεται, καὶ οἴστρον πίμπλαται, καὶ ἔρωσ γίνεται.

p. 539, 14. διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὸ μίγμα] Hæc verba pluribus verbis circumscripsit *Ficin*. Libri enim nihil exhibent, nisi quod *Editio*.

— 16. ἐπεὶ καὶ τὸ εὐμήχανον αὐτῶ, διὰ τὴν ἐνδειαν] His verbis tecte divino *Platon*i obloquitur *Plotinus*. En audi illum in *Symposio* p. 203. p. 430. *Bekk.*—τὴν τῆς μητρὸς φύσιν ἔχων, αἰεὶ ἐνδεία ξύνοικος. κατὰ δὲ αὐτὸν πατέρα ἐπιβουλὸς ἐστὶ τοῖς καλοῖς καὶ τοῖς ἀγαθοῖς—αἰεὶ τινὰς πλέκων μηχανάς.—Cæterum in vita etiam communi ferebatur illud, quod ita eloquitur *Theocritus* in *Piscatoribus* init. Ἄ πενία μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει. Quæ fusius explicat *Diodor*. I. 8. ubi vid. *Wesseling*, p. 12.

p. 541, 5. καὶ ἐν ἐκάστῳ ἡμῶν τίθεσθαι καθαρῶς νόησιν—ὄθεν καὶ τῶν ἀπλῶν ἡμῖν ὁ ἔρωσ] *Ficinus* videri possit legisse τίθεσθαι δεῖ vel εἰκὸς vel simile quid: post ἀπλῶν autem: καὶ τῶν ὀλικῶν sive κ. τ. καθολικῶν. Sed libri *MSS.* nihil addunt.

— 10. Ἄλλὰ τίς ὁ Ζεὺς, οὗ τὸν κήπον λέγει] *Fic.* videtur legisse: Ἄ. τ. ὁ Ζεὺς οὗτος, οὗ τ. κ. λ. Non male. Nos tamen libros sequimur.

— 11. ἡ μὲν γὰρ Ἀφροδίτη, ψυχὴ ἦν ἡμῖν] Ad hæc vel potius ad universum locum adhibe, quæ noster infra disputat p. 768. B. C. D.

— 1b. λόγος δὲ ἐλέγετο, τῶν πάντων ὁ Πόρος.] Profecit hinc *Proclus* in *Alc.* pr. p. 189. sq. ed. nostr.: οὕτω τοῖνυν καὶ ὁ ἐπιστήμων καὶ ὁ διπλῆ ἀμαθαίνων οὐδενός εἰσι ζητηταί, ἀλλ' ὁ μὲν τοῦ σοφὸς εἶναι καὶ οἶον Πόρος (ita legendum) ὁ δὲ τῷ μὴ ἀρχὰς τοῦ ζητεῖν εἰληφέναι διὰ τὸ ψεῦδος τὸ περὶ αὐτὸν. Attingit idem *Πενίαν* *Amoris* matrem dictam ponens, hunc *Symposii* locum in *Platonis Theolog.* XXVIII. p. 68. extr. Cæterum sequentia arguunt, hanc fabulam *Plotini* ætate variæ esse explicatam. Plane diversæ interpretationis specimen apponam ex *Origene* c. *Celsum* IV. p. 533. *Ruaci*: τοῦτον δὲ παρὰ Πλάτωνι μῦθον ἐξεθέμην διὰ τὸν παρ' αὐτῶ τοῦ Διὸς κήπον παραπλήσιόν τι ἔχειν δοκοῦντα τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν *Πενίαν* τῷ ἐκεῖ ὄφει παραβαλλομένην, καὶ τὸν ὑπὸ τῆς *Πενίας* ἐπιβουλευόμενον

Πόρον, τῷ ἀνθρώπῳ ἐπιβουλευομένῳ ὑπὸ τοῦ ὄφειος. Quæ pæne eadem leguntur apud *Eusebium* P. E. XII. 11. p. 584.

p. 541, 15. τὸν Δία, ἐκ μὲν Φαίδρου—ἐν ἄλλοις—ἐν τῷ Φιλίβῳ] Vid. *Platonis Phædr.* p. 246. p. 41. *Bekk.* *Timæ.* p. 40. p. 42. *Bekk.* (cf. *Proclum* in *Cratylum* §. 96. sqq. p. 52. sqq. *Boisson.*) *Phileb.* p. 28. C. p. 168. *Bekk.* p. 36. *Stallb.* cum *hujus* annot. ad §. 51. De placito *Platon*icorum, ὅτι νοῦς ἐστὶ βασιλεὺς, plura posui ad *Porphy.* de *Vita Plotini* c. 3. (p. 98. ed. *Fabric.*); cf. etiam supra ad p. 72. E. Atque diserte *Zeus* νοῦς dicitur in *Allegoriis* nominum *Deorum* in *Meletemm.* nostrr. I. p. 44.

p. 542, 5. καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἄκακος καὶ ἀβρὸν, Ἀφροδίτη λεχθεῖσα] Non assecutus est *hujus* loci sententiam *Ficinus*. Tribus enim extremis verbis *Veneris* etymologiam respicit *Plotinus*, quæ ab ἀβρὸς proprie dicenda esset Ἀβροδίτη. *Didymus* ap. *Etymol. Magn.* p. 179. *Heidelb.* p. 162. *Lips.* et ap. *Etym. Gud.* p. 97. (in Ἀφροδίτη) ὁ δὲ Δίδυμος παρὰ τὸ ἀβρὸν τῆς διαίτης. διχῶς δὲ ἡ ἀβροδίατος: ὅτι δεῖ αὐτῇ διὰ τὸ κάλλος χλιδῆς. ἡ ὅτι οἱ κατεχόμενοι τῆδε τῆ θεῶ ἀβροὶ καὶ πολυτελεῖς. τὸ β τῷ φ συγγενές ἐστι. δῆλον ἐκ τοῦ *Μακεδόνας* μὲν τὸν *Φίλιππον* *Βίλιππον* καλεῖν κ. τ. λ.

— 9. πάλιν μαρτυρούντων τούτῳ τῷ λόγῳ ἱερέων τε καὶ θεολόγων, οἱ—ἄγουσι—λέγουσιν] *Orphicos* horumque sequaces *Pythagoreos* cogitat *Plotinus*, nec minus religionum antistites, quorum doctrinam novit etiam *Euripides*. Ita enim ætatis ad cælum brachiis *Junonem* precatur *Helena* in cognomine fabula vs. 1103. (1096. 1105.)

Ἥρα — — —

— ἢ οἰκεία ἀστέρων ποικίλματα.

Cf. *Ezech. Spanh.* in *Callimach.* *Dian.* 164. 204. *Timæus* *Locrus* de anima *Mundi* p. 550. *Gal.* p. 382. *Bekk.*:—δύο δὲ σύνδρομοι ἀελίῳ ἐντὶ, Ἑρμᾶ τε καὶ Ἥρας, τὸν Ἀφροδίτας καὶ Φωσφόρον τοὶ πολλοὶ καλεοῦντι: “ Duo vero pari cum sole cursu eunt, *Mercurii* et *Junonis* astra; quod (posterius) *Veneris* sive *Luciferum* vulgus vocat.” Cf. *Cic.* de *N. D.* II. 20. p. 287. ed. nostr. et *Moseri*, ibiq. annot. *Mythologumena* persecutus sum in *Symbolica* II. p. 565. sqq. ed. alter. Adde *Franc. Inghirami Monumenti Etruschi* ad tab. X. degli specchi mistici p. 238.

p. 542, 18. κήπος—καὶ πλούτου ἐγκαλλώπισμα] Ex-
tremo vocabulo adjicitur: τῆς ψυχῆς in Christo-
phori Contoleontis Excerptis e Plotino in Cod.
Vat. nr. 2141. Vereor, ut recte. Proxime haud
veritus sum reponere ἀγλαῖζεται καὶ τῷ τοῦ Διὸς
λόγῳ pro τᾷ. Respexit autem nostrum locum
Ez. Spanhemius in notis ad vers. gallicam Juliani
Cæsarum p. 228. not. 778: “*Plotin en quelque
endroit appelle les JARDINS DE JUPITER, la splen-
deur, qui, sortant de son entendement, va briller
dans l’ame de l’homme.*”

p. 543, 5. καὶ ὁ πλοῦτος τῶν καλῶν, ἐν ἐκφάνσει
ἤδη] Aristobulus ap. Euseb. P. E. VIII. p. 378.
A.: τῆ τοῦ πυρὸς ἀστραπηδὸν ἐκφάνσει—διὰ τὸ
τοὺς συνορῶντας ἐκφαντικῶς ἕκαστα καταλαμβάνειν.
Cf. Wyttenb. ad Plutarch. p. 714. qui ἐμφαντι-
κῶς magis Plutarcheum dicit, et hoc discrimen
ponit, ut ἐμφαίνειν sit: *omnino quid significare,
clarum et notum fucere, ἐκφαίνειν rem ex occulto
ad lucem producere.* Adde Proclum in Alc. pr.
p. 51. 52. 71. et Instit. Theol. III. 186.

— 6. καὶ τοῦτό ἐστι τὸ μεθύειν τῷ νέκταρι]
Porphyrius de Antro Nymph. XVI. p. 16.
Goens. Posteaquam nectar et ambrosiam pro
melle a nonnullis accipi dixerat, ita pergit: παρὰ
δὲ τῷ Ὀρφεῖ ὁ Κρόνος μέλιτι ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐνεδρεύε-
ται, πλησθεὶς γὰρ μέλιτος μεθύει, καὶ σκοτοῦται ὡς
ἀπὸ οἴνου καὶ ὑπνοῦ. ὡς παρὰ Πλάτωνι ὁ Πόρος τοῦ
νέκταρος πλησθεὶς. οὐπω γὰρ οἶνος ἦν. Antecedentia
autem respexit Proclus in Platonis Theol.
c. 13. p. 36: Διτὰς γὰρ ἔχει τὰς ἐνεργείας (νοῦς)
ὡς φησὶν ὁ Πλωτῖνος, τὰς μὲν, ὡς νοῦς, τὰς δὲ, με-
θύων τῷ νέκταρι. Mox Ficinum legisse opineris:
νοῦς δὲ ἑαυτὸν ἔχων ἐν κόρῳ ἡσυχάζει. Libri ta-
men nil variant.

— 11. Δεῖ δὲ τοὺς μύθους—ὄπον καὶ οἱ λόγοι—
διαιροῦσι] Aurea sane verba, et quæ fabularum
indolem universam earumque a doctrina et rati-
one (systemate) diversitatem penitus aperiant.
Quod autem λόγους dicit et ipsos genera-
tiones eorum, quæ genita non sint, introducere:
cogitanda sunt veterum philosophorum, et ip-
sius Platonis, in Timæo maxime, cosmogonia,
in quibus γενεαὶ et γενέσεις memorantur in rebus
adeo metaphysicis et moralibus. In extremis
autem verbis Plotinus expressit locum Platonis
in Politico p. 269. p. 272. Bekk. ubi item de an-
tiquis fabulis:—διὰ δὲ χρόνον πλῆθος τὰ μὲν αὐ-

τῶν ἀπέσβηκε, τὰ δὲ διεσπαρμένα εἴρηται χωρὶς
ἕκαστα ἀπ’ ἀλλήλων.

LIB. VI.

p. 551, 7. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΑΘΕΙΑΣ ΤΩΝ
ΑΣΩΜΑΤΩΝ] Liber vigesimus et sextus (vid.
Porphyr. de Vit. Plot. c. 5. et c. 24. ibiq. Fa-
bric.) idcircoque proxime ante tres libros περὶ
ψυχῆς ἀποριῶν conscriptus. Sicut autem hic
liber præludit libris de Anima: ita illius argu-
mentum conjunctissimum est cum binis proxime
antecedentibus; quandoquidem in loco de dæ-
monibus illud etiam in primis quæsitum est,
utrum corpore sint præditi igiturque pati pos-
sint, nec ne. Vid. supra p. 295. G. et quæ ibi
adposuimus; quæ quæstio præcipue etiam in
Amore repetita est, siquidem Ἐρωτα ἐνεργητι-
κὸν distinxere veteres a παθητικῷ. Eam dis-
tinctionem ita orditur Proclus in Alc. pr. §.
39. p. 117, ut ipsis verbis admoneat argumenti,
in quo hic liber Plotini versatur: Τῶν γὰρ
ἀσωμάτων τὸ ποιεῖν, τῶν δὲ σωματικῶν τὸ πά-
σχειν ἴδιον: ἀντίκεινται δὲ ἄρα οἱ ἔρωτες ἀλλήλοις
εἴπερ—ὁ μὲν ἐνεργητικὸς ἐστι, ὁ δὲ παθητικὸς, καὶ
ὁ μὲν αὔλος, ὁ δὲ ὑλικὸς κ. τ. λ. Inde satis, opi-
nor, intelligi poterit, cur illis potissimum libris
hunc ipsum adjunxerit Porphyrius. *Incorpo-
reum* autem, sive τὸ ἀσώματον, quod Græce et
ipse usurpavit Cicero de N. D. I. 12, quam varie
dicatur, non est, quod h. l. quæramus post *Cud-
worthi* et *Moshemii* disputata in System. Intell.
I. 26. p. 36. sq. IV. 24. p. 491. V. 3. p. 1014.
sq. (in quibus tamen locis in Platonis certe Pla-
tonicorumque philosophorum mentem altius de-
scendit *Moshemio Cudworthus*) illud verbo mo-
nuisse sufficiat: ἀσώματον in Pythagoreorum
scriptis reperiri. Ocellus Lucanus de Natura
universi II. p. 519. Gal.: Αἱ δὲ δυνάμεις οὔτε
φθείρονται, οὔτε γίνονται. λόγοι γὰρ ἀσώματοι τυγ-
χάνουσι τούτων. Plato tamen eumque secuti phi-
losophi subtilius τοῦ ἀσώματου, *Incorporci*, ratio-
nem definierunt, et ad notionem animæ, dei, dæ-
monis, cct. stabiliendam adhibuerunt, neque vero
propterea ceteris philosophis usquequaque per-
suadere potuerunt. Huc pertinent illa Luciani
in Hermotimo §. 36. p. 779. ed. Wetsten.: ὁ
Πλάτων νομίζει ἀσώματόν τι ἐν τοῖς οὖσιν εἶναι,
itemque in Icaromenippo §. 9. p. 760: ἔτι δὲ οἱ
μὲν ἀσώματον καὶ ἄμορφον ἡγοῦντο εἶναι τὸ θεῖον,

οἱ δὲ ὡς περὶ σώματος αὐτοῦ διανοοῦντο. Atque ut de fontibus videamus unde hujus libri Plotiniani Materia repetita est, sunt hi primum Platonis ipsius loci: in Phædro p. 245. Steph. p. 38. sq. Bekk. (a Cicerone in Tuscul. I. 23. et de Rep. VI. 25. sive in Somn. Scip. VIII. ab Origene περὶ ἀρχῶν III. 1. p. 108. sq. Ruæi repetita): in Phædone p. 78. p. 46. sqq. Bekk. (ad quem locum adhibe Wytttenbachii annotat. p. 195—198:) in Timæo p. 43. p. 46. sqq. Bekk. (cf. Plutarchi Quæst. Platon. III. IV. p. 1001. sq. p. 75. sqq. Wytt. et Alcinoüs de Doctr. Plat. c. XXV.): de Republ. X. p. 609. p. 492. sqq. Bekk.: de Legg. X. p. 894. sqq. p. 193. sqq. Bekk.): Aristotelis in Metaphys. II. 4. IV. 2. VII. 1. sqq. p. 133. sqq. Sylb.: de Anima I. 2. (ubi antiquorum placita philosophorum recenset Stagiritis) II. 1; de Generat. et Corrupt. I. 2. I. 5. I. 6. 7. 8. Componendæ autem primariæ hujus libri Plotiniani sententiæ sunt cum aliis libris, præsertim his locis p. 645. 656. 667. 764. et cum universo libro περὶ ὕλης. Plotiniana decreta diligenter in compendium redegit Porphyrius in Sententiis Cap. XIX. (quod ita incipit: Ἄλλο τὸ πάσχειν τῶν σωμάτων, ἄλλο τῶν ἀσωμάτων κ. τ. λ.) usque ad Cap. XXIX. et iterum XXXVI. (quos locos disputationi suæ adhibuit Cudworthus in System. intellect. V. 3. 11. 12. p. 1018. sqq. ed. Mosh.) Adde Proclum in Platon. Theolog. II. 12. p. 33—36. et in Inst. Theol. c. XV. p. 26. sqq. ed. nostr. c. LXXX. p. 122. sq. πᾶν σῶμα πάσχειν καθ' αὐτὸ πέφυκε. πᾶν δὲ ἀσώματον ποιεῖν κ. τ. λ. c. LXXXII. p. 126. Denique vide Alexandr. Aphrodisiens. in Aristotel. Metaphys. I. comment. 20. Simplicium in Physicorr. lib. IV. et in libros de Anima fol. 7: Anglice vertit hunc librum *Thomas Taylor: Select Works of Plotinus*. Lond. 1817. p. 122. sqq.

p. 552, 12. καὶ δοξῶν ψευδῶν καὶ ἀνοίας οἰκειώσεις] Sic Ed. Sed Fic. expressit καὶ ἀγνοίας Οἰκειώσεις κ. τ. λ.: et *ignorantia*. Gignuntur in ea (anima) etiam conformitates et difformitates etc. ita ut rursus cogites ἐγγίγνονται ex præcedentibus. Placet hæc lectio et distinctio, eamque amplexus est etiam Taylor: nos idem faciendum censuimus.

— 15. Ἄλλ' εἰ μὲν σῶμά ἐστιν ἡ ψυχὴ] Hoc docuerant Anaxagoras, Heraclitus, Democritus,

Epicurus, Stoici, uti quidem prodit auctor libelli de placitis philosophorum, in Plutarcheis IV. 3. p. 898. C. D. p. 622. sq. Wytt. Totum autem hoc Plotini caput ante oculos habet Porphyrius in Sentent. c. XIX. p. 225. sq. Cantabrig. Cæterum cf. infra initium libri de essentia animæ IV. 2. 1. p. 361. A. ubi philosophus noster itidem corpus esse animam negat.

— 19. αὐτῇ πάθῃ διδόναι—αὐτὴν φθαρτὴν εἶναι διδόντες] Affectus tales ei *tribuere*—eam corruptibilem esse *concedere*. Non infrequens ejusdem vocabuli, Verbi, repetitio diversa vi usurpati, nec latinis scriptoribus ignota. Commodè succurrit ejusdem verbi exemplum. Cic. de Offic. I. 21. 71: “Quapropter et iis forsitan *concedendum sit* rem publicam non capessentibus, qui excellenti ingenio doctrinæ sese dediderunt, et iis, qui aut valetudinis imbecillitate aut aliqua graviore causa impediti, a re publica recesserunt, cum ejus administrandæ potestatem aliis laudemque *concederent*.” ubi vid. Heusinger. p. 172. cf. etiam Beier. ad Offic. 1. 39. p. 284. Alia ratio est ejusmodi locorum, ubi idem vocabulum sed diversæ originis repetitur, ut in his Philonis Judæi, de Mundi Opif. p. 118. ed. Pfeiff.: εἰσὶ γὰρ οἱ πλείους παραλαμβάνοντες κόσμους εἶναι, οἱ δὲ καὶ ἀπείρους, ἀπειροὶ καὶ ἀνεπιστήμονες αὐτοὶ πρὸς ἀλήθειαν ὄντες, ὧν καλὸν ἐπιστήμην ἔχειν. Concedendi autem significatu verbum *διδόναι* bis uno loco habet Plato, posteaquam paullo prius usurpaverat *συγχωρεῖν*, in Charmid. §. 44. p. 172. c. Accusativum cum Infinitivo pariter atque Plotinus adjicit Phalaris Epist. V. p. 26. Lennep.: ἐγὼ δὲ οὐπω δίδωμι, τὴν τιμωρίαν πεπράχθαι ἄδικον. De alia vi hujus verbi supra vidimus ad I. 1. 12. p. 7. B.

p. 553, 1. εἶτε ἀριθμὸς—ἡ οὐσία αὐτῆς] Pythagoræ et Xenocratis fuit hæc sententia. Plutarch. de Placc. philoss. IV. 2. p. 898. C. p. 621. Wytt. Πυθαγόρας (ἀπεφήματο) τὴν ψυχὴν ἀριθμὸν ἑαυτὸν κινεῖντα. τὸν δὲ ἀριθμὸν ἀντὶ τοῦ νοῦ παραλαμβάνει. Idem numerum omnium rerum sapientissimam dixit. Iamblich. de Vit. Pyth. §. 146. p. 122. Kust. et §. 162. p. 138. Quod repetit Proclus in Alc. pr. p. 269. De Xenocrate ita Tullius Tuscul. I. 10: “Xenocrates animi figuram et quasi corpus negavit esse, verum numerum dixit esse, cujus vis, ut jam ante

Pythagoræ visum, in natura maxima esset." Ubi vid. Bentlei. et Davisium. Cf. Cic. Academ. II. 39. §. 124. ibiq. Goerenz. Refert eandem sententiam, sed refellit etiam Aristoteles de Anima I. 4. et 5. p. 15. sqq. Sylb. Quod autem εἴτε λόγος, ὡς φαμεν, subjicit Plotinus, admonet hæc Stobæi in Eclogg. I. 52. p. 862. Heer. ubi, postquam aliorum, qui *numerum dixerant animam*, sententias protulit, ita pergit: ὡς δὲ αὐτοκινήτων (ἀριθμὸν) ὁ Ξενοκράτης, ὡς δὲ λόγους περιέχουσαν (vel fortasse, ut Heeren. conjicit, περιέχοντα sc. ἀριθμὸν) Μοδέρατος ὁ Πυθαγόρειος. Sed propter id, ὡς φαμεν, crediderim potius respici ad eam sententiam de anima, quam idem Stobæus *Plotino* tribuit p. 864. Locum adscripsi in seqq, ad p. 307. E.

p. 553, 11. ἀρετὴν ἁρμονίαν εἶναι] Wytttenb. ad Platon. Phædon. (p. 8.) p. 127. hæc ὡς φιλοσοφίας μὲν οὐσης μεγίστης μουσικῆς: "Nam ipsa virtus et sapientia continetur quasi musicæ concentu:" ubi vir doctissimus et alia laudat et hunc Plotini locum et qui proxime legitur p. 307. E. ad quem vid. annot. nostr. et cf. Wyt. ad Phædon. p. 248.

p. 554, 15. ἢ ὅταν μὲν—λόγου φήσομεν] Legem: ἢ ὅταν μὲν ἐν ἀρετῇ ἕκαστον ἦ, ἐνεργοῦν—ἕκαστον ἐπαῖον λόγου φήσομεν;

p. 555, 6. οὐ σφραγίδος ἔνδον γενομένης—ὡσπερ ἐν κηρῷ μορφῆν] Ad sententiam et ad verba adhibe p. 461. F. ubi Noster: καὶ μὴν σώματος ὄντος τοῦ αἰσθανομένου οὐκ ἂν ἄλλον τρόπον γένοιτο τὸ αἰσθάνεσθαι ἢ οἷον ἐν κηρῷ ἐνσημανθεῖσαι ἀπὸ δακτυλίων σφραγίδες. (Quo de loco disputat *Cudworth*. in *System. intell.* p. 1111.) P. 480. A. idem noster de animabus singulis ad unius animæ instar expressis: οἷον ἐκ δακτύλου (leg. δακτυλίου) ἐνὸς πολλοὶ κηροὶ τὸν αὐτὸν τύπον ἀπομαζάμενοι φέροιεν. Similitudinem duxit a Platone, qui in *Theæt.* p. 191. c. ita: Θεὸς δέ μοι λόγου ἔνεκα ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν ἐν κήρων ἐκμαγεῖον, ubi vid. *Heindorf.* p. 452. Alios Platonis locos itemque aliorum indicavit Wytttenbach. ad *Plutarch.* de educat. puerorr. p. 83. sq. et de *Isid.* et *Osirid.* p. 248. sq. et ipse alios excitavi imitatores in editione peculiari Plotini de pulcrit. p. 257—260. Hic adjiciam ibi non laudatos binos locos *Philonis* de *Mundi Opif.* p. 86. *Pfeiff.* Ἄρ' οὐκ ἐμφανῶς τὰς ἀσωμάτους καὶ νοητὰς

ἰδέας παρίστησι, ἃς τῶν αἰσθητῶν ἀποτελεσμάτων σφραγίδας εἶναι συμβέβηκε. Cf. *Eudem* ibid. p. 100. ubi pro συγκέκριται malim συγκέκρται. *Cæterum* cf. infra c. 3. p. 306. C.

p. 556, 4. ἢ ὀργάνων ἑλλείψει, οἷον ἀπορία ἢ σαθρότητι ὅπλων σωματικῶν] Adjectivum σαθρὸς Platoni familiare. *Theæt.* p. 179. d. (ib. *Heindf.* p. 413.) *Phileb.* p. 55. (ib. *Stallb.* p. 177.) *Euthyphron.* p. 5. c. (p. 35. *Stallb.*) *Legg.* V. 8. (ib. *Ast.* p. 254.) Non repetam, quæ multi multa de hoc vocabulo monuerunt. Alia quædam proferam necdum usurpata. Ac de etymologia, ut hinc ordiar, adde *Etymol. Gud.* p. 495. sq. ubi est etiam, qui pro eodem haberi jubeat atque σαπρὸς, a quo tamen significatu ut plurimum differre malunt alii, docente *Giacomello* ad *Jo. Chrysost.* de *Sacerdotio* p. 356. *Hesych.* σαβακὸς· ὁ σαθρὸς. *Χοι.* cf. *Jacobs.* ad *Anthol. Gr.* T. VIII. p. 242. cui loco adhibe *Photii Lex.* p. 428. ed. *Dobr. Lips.* σαθρὸν οὐ σαβακὸν χρὴ λέγειν *Aristoteles Ethic. Nicom.* I. 10. 8: χαμαιλέοντά τινα τὸν εὐδαίμονα ἀποφαίνοντες, καὶ σαθρῶς ἰδρυμένον (parum stabili sede collocatum). Similiter *Mich. Psellus* de *Operatt. Dæmon.* p. 14. *Kilon.*: ταύτην δὲ σαθρὰν ὑποβάθραν ὑποθέντες οἱ σαθροὶ (ita recte *Gaulminus* pro *σαυροί*) τὰς φρένας. *Nicephorus Gregorus* (vulgo *Anonymus*) de *erroribus Ulixis* p. 2. ed. *Columbi*: τὸ τοῦ μύθου σαθρὸν (quod in fabula lubricum, sive minus firmum est.) *Proclus* in *Ale. pr.* p. 88: Ἐπειδὴ τοίνυν αἱ τοιαῦται πᾶσαι ἀπαντήσεις σαθραὶ καὶ εὐδιάλυτοι πεφύκασι. cf. ibid. p. 103. *Nicolaus Methonensis* adv. *Proclum* p. 133. *Voemel.*: τὰ μὲν γὰρ πάντα σαθρὰ καὶ ἀντέλεγκτα. Quæ comparari debent cum his *Plutarchi Alcib.* p. 193. C. *Socratis ἐξελέγχοντος* τὰ σαθρὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ad quem locum *Bæhrius* noster p. 81. et de vocis potestate egit, et ad explicandum verbum ἐξελέγχειν egregiam *Wytttenbachii* ad *Plutarch.* p. 866. *Animadversionem* adhibuit. Atque ex usu *Rhetorum*, qui invalida infirmare adversariorum argumenta ἀσθενῆ καὶ σαθρὰ ἀpellant, (de quo vid. *Ernesti* in *Lex. Technol. Græcorr. Rhetor.* in *σαθρὸς*) fluxit etiam usus *Jureconsultorum*; *Theophilus Institutt.* lib. III. *Tit.* XIX. §. 3. p. 724. *Reizii*: ἄσπονον γὰρ ἐστι λέγειν, τὴν ἰσχυροτέραν ἐνοχλῆν, λέγω δὴ τὴν πούραν, ὑπὸ τῆς σαθρᾶς ἀναίρεισθαι· σαθρὰν δὲ καλοῦ-

μεν τὴν αἰρετικὴν, ἕως οὗ τὰ τῆς αἰρέσεως ἤρτηται : “ Absurdum enim est dicere, validiorem obligationem, dico scilicet puram, a debili premi : debilem autem appello conditionalem, donec conditionis casus pendet.” Ibid. IV. 6. 130 : τὰ σαθρὰ τοῦ ἀντιδίκου sunt vitiosa jura adversarii. Ut autem ad Plotinum redeam : de corpore humano usurpavit Adjectivum Demosthenes Olynth. II. p. 7. (ad quem locum cf. Voemelii Annot. pag. 93. sq.) Et Plutarchus de Sanit. tuend. p. 137. C : τὰ σαθρὰ καὶ ὑπουλα τοῦ σώματος. Substantivi autem usus rarissimus est, et proinde hic locus Plotini unico Chrysostomi (quem laudant ex Homil. 93. p. 628 : τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων τὴν σαθρότητα) adjiciendus. Cæterum totius hujus disputationis Plotinianæ argumentum conjunctum est cum Aristotelis loco de Anima I. 1. qui ita finitur : ἐλέγομεν δὲ ὅτι τὰ πάθη τῆς ψυχῆς ἀχώριστα τῆς φυσικῆς ὕλης τῶν ζώων, ἣ γε τοιαῦθ' ὑπάρχει, θυμὸς καὶ φόβος, καὶ οὐχ ὥσπερ γραμμὴ καὶ ἐπίπεδον.

p. 557, 1. ὡς εἰ τὴν ψυχὴν λέγομεν ἐρυθρίαν— ἀλλ' ἡ μὲν αἰσχύνη ἐν ψυχῇ κ. τ. λ.] Tertull. de Anima c. 5. p. 267. Rigaltii, Cleanthis Stoici de Anima sententiam referens ita : “ Porro et animam compati corpori, cui læso ictibus, vulneribus, ulceribus condolescit ; et corpus animæ, cui afflictæ cura, angore, amore coægrescit, per detrimentum scilicet vigoris, cujus pudorem et (malim aut) pavorem rubore atque pallore testetur.” Idem cap. IX. p. 270. “ Visione alicujus mulieris ita moveri se passus est, ut nobis persuadere studeat, animam, ut flatum ac spiritum traducem aerii et lucidi coloris esse.” De quo ipse viderit.

— 14. οὐ σαλευομένην αὐτὴν] Supra p. 287. C. ἡ παρὰ τοῦ σάλου τῆς νεῶς ἡ παρ' αὐτοῦ κινήθεντος ὀρμῆ οἰκεία κ. τ. λ. et σάλος de jactatione maris naviumque, unde quoque σαλεύεσθαι de utrisque. Deinde et substantivum et verbum varie transferuntur. Vid. *Monk.* ad Eurip. Hippolyt. vs. 824. *Blomfield.* in Glossar. in Æschyli Prometh. 1170. *Bähr.* ad Plutarchi Pyrrh. c. 24. p. 248. sq. et meam annot. in Jo. Laur. Lyd. de Menss. p. 253. sq. ed. *Roetheri* nostri.

— 18. οὐ τύπους ἐναποσφραγίζομένους κ. τ. λ.] Cf. supra p. 305. A. οὐ σφραγίδος ἐνδον γενομένης ibiq. annot. Astius ad Platon. de Legg. p.

681. (in *Animadv.* p. 151.) comparat nostrum verbum cum Platónico ἀποτυποῦσθαι. Philo de Mundi Opif. p. 10. Pfeiff. εἶθ' ὥσπερ ἐν κηρῷ τινὶ τῇ ἑαυτοῦ ψυχῇ τοὺς ἐκάστου (al. ἐκάστων) δεξάμενος τύπους, ἀγαματοφορεῖ νοητὴν πόλιν, ἧς ἀνακινήσας τὰ εἶδωλα μνήμη τῇ συμφύτῳ, καὶ τοὺς χαρακτῆρας ἐτι μᾶλλον ἐνσφραγισάμενος, οἷα δημιουργὸς ἀγαθός, ἀποβλέπων εἰς τὸ παράδειγμα, τὴν ἐκ λίθων καὶ ξύλων ἀρχεται κατασκευάζειν (εὐκрасίαν abjiciendum, utpote ortum e præcedente vocabulo. Nam πόλις ex antecedentibus cogitandum est), ἐκάστη τῶν ἀσωμάτων ἰδεῶν τὰς σωματικὰς ἐξομοίων οὐσίας. cf. *Legis Allegorr.* p. 154. Idem de Mundi Opif. p. 56 :—οὐρανὸν πολλὰς ἐν αὐτῷ φύσεις ἀστεροειδεῖς ἀγαματοφοροῦντα. Exemplis hujus verbi a Ruhnkenio ad Tim. citatis p. 7. adjiciam hoc ex Michaëlis Pselli nuper a me editis Epistoll. Ita enim ille epist. 22. p. 615 :—ἦδη σε καὶ ἀγαματοφορῶ ἐν ταῖς τῆς καρδίας θαλάμοις καὶ περιφέρω διαπαντὸς, καὶ ὥσπερ εἰκόσι τισὶ στηλογραφίαις (*Leg.* στηλογραφικαῖς) τοῖς ἀποκομιζομένοις γράμμασι διοπτρίζομαι. Verbum autem ἐναποσφραγίζομαι et inde ducta propria sunt in primis Stoicorum, quibus uti solent, ubi impressas animo rerum imagines significari volunt Sext. Empir. Pyrrh. Hypotypp. II. 4. : εἰ μὲν γὰρ καταλαμβάνειν εἶναι λέγουσιν ἐν τῷ λόγῳ τῷ καταληπτικῇ φαντασίᾳ συγκατατίθεσθαι, τῆς καταληπτικῆς φαντασίας οὐσίας ἀπὸ ὑπάρχοντος, κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον ἐναπομεμαγμένης καὶ ἐναποσφραγισμένης, οἷα οὐκ ἂν γένοιτο ἀπὸ μὴ ὑπάρχοντος κ. τ. λ. Totus enim ille locus cum hac Plotiniana disputatione comparandus est. Illa autem bina verba Stoica sæpius jungit Sextus, ut adv. Math. VII. 248. 250. 255. nec minus Adv. Math. XI. 183 : πρὸς τούτοις ἡ καταληπτικὴ φαντασία κρίνεται κατὰ τοὺς Στοϊκοὺς, ὅτι καταληπτικὴ ἐστὶ, τῷ ἀπὸ ὑπάρχοντος γενέσθαι, καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ὑπάρχον ἐναπομεμαγμένως καὶ ἐναποσφραγισμένως. Clemens Alex. Protrept. p. 84. Potter. : ταύτας οἶμαι τὰς θείας γραφὰς ἐναποσφραγισαμένους χρῆ τῇ ψυχῇ καλὸν ἀφετήριον σοφίας (σοφίαν mavult Potter. ex Codd.) ἡγεῖσθαι κ. τ. λ. Idem Pædag. II. p. 240 : ὡς ἂν—τὸ ἐταιρικὸν τοῦ φρονήματος ἐκ τοῦ βαθίσματος ἐναποσφραγίσωνται. Idem Strom. II. p. 487. Substantivum usurpat : ἐναποσφραγίσματα τῶν πνευματικῶν δυνάμεων. Sed horum Clementinorum

locorum partem occupatam sero video ab amicissimo Jacobs. ad Achill. Tat. p. 787. (V. 13. p. 114.).

p. 559, 4. οἷον δόξα καὶ ἀνεπίκριτος φαντασία κ. τ. λ.] Fic. passive accepit, “*indiscreta imaginatio*,” et passive usurpatur hæc vox sæpiuscule. Sext. Empir. Pyrrh. Hypot. I. 98: διαφωνίας τοσαύτης ἀνεπικρίτου παρὰ τοῖς δογματικοῖς οὔσης, qui locus integer adhibendus est. Ibid. II. 210. ἀνεπίκριτοι ὄροι, definitiones, quæ dijudicari nequeunt. Advers. Math. II. 110. ἀνεπίκριτος μάχη. Scholiast. Luciani in Hermotim. §. 53. T. I. p. 794. de Scepticis: ἀκαταληψίαν ἀνεπίκριτον. Sed melius hujus loci sententiam assecutus videtur Th. Taylor: *It is evident however, that the phantasy is in the soul, both the first, which we call opinion, and the second, which is derived from the first, and is no longer opinion [truly so called] but is conversant with that which is beneath, being as it were obscure opinion, AND AN UNADVISED AND RASH IMAGINATION, such as the energy which is said to be inherent in nature, according to which it produces every thing without phantasy.* In extremis hujus periodi suspicor: δῆλον ἂν τῷ γίνωτο i. e. τιῶν, ex usu Plotini. Ad illa verba hanc annotationem apposuit Taylor: *The phantasy or imagination is the highest of the gnostic irrational powers of the soul. But this in its summit is united to OPINION, or that gnostic rational power which knows ΠΛΑΤ a thing is, but does not know WHY it is; and in its other extremity it is conjoined with sense. So far therefore, as it is united to opinion, it may be said to be the same with it.*—See my *Introduction to a translation of Aristotle's treatise On the Soul.*

p. 560, 4. ἔσται τοίνυν τὸ παθητικὸν—ἢ καὶ ἄνευ φαντασίας] Proclus de Providentia et Fato c. X. p. 25. vers. Guil. de Morbeka ed. Cousin; “*Recte et Plotino dicente quod passiones omnes aut sensus sunt, aut non sine sensu.*”

— 7. αὐτὸ δὲ μένον ἐν ἁρμονίας εἶδει—μὴ τῆς ἁρμονίας τοῦτο λεγούσης] Conjungamus cum hoc loco alterum Enn. IV. lib. 2. cap. 1. p. 361: σῶμα οὐδὲν αὐτὴν δείξαντες εἶναι (sc. τὴν τῆς ψυχῆς οὐσίαν) οὐδὲ ἐν ἀσωμάτοις αὐτὴν ἁρμονίαν. Quam re sequitur Noster Platonem suum, qui in Phædone suam disputationem contra pervulgam

tam multorum antiquitus, Aristoxeni deinde et Dicaearchi etiam, opinionem ita concludit p. 94. fin. p. 80. Bekk.: οὐκ ἄρα, ὧ ἄριστε, ἡμῖν οὐδαμῆ καλῶς ἔχει ψυχὴν ἁρμονίαν τιτὰ φάσαι εἶναι. Ad quem locum ea, quæ ad Plotini locos facientia apposuit Wyttenbachius in Annot. p. 248, hic subjiciam et pauca de meis addam: “*Quam Plato intelligat harmoniam, apparet: eam, quæ extrinsecus componitur, nec aliud sonat, quam quod per necessitatem compositionis et pulsationis sonare potest: contra, Anima intrinsecus se ipsa componit, dissentientes sui partes in consensum redigit iisque repugnantibus ipsi ipsa resistit et moderatur. Neque hæc sententia repugnat illi, quam in Timæo tradit, Animam ex diversis materiis a Deo, ad certam rationem et proportionem factam esse p. 528, quod recte monet Proclus in Tim. III. p. 178. et in Rep. p. 392. fin. Nam animi cum corpore debet sapiens constituere harmoniam, eamque ad universi accommodare harmoniam, ut docet Plato Rep. IX. p. 510. d. Et ipsa virtus continetur harmonia (locum supra apposui ad cap. II. init. p. 304.) Hæc enim est, ut ait Iamblichus apud Stobæum Eclogg. Phys. p. 864. (Heeren.) *mathematica harmonia*, quam Pythagorici et Platonici multi varie tradiderunt, Timæus, Moderatus, Plotinus, Porphyrius, Amelius. Nam Aristoxenus corpoream harmoniam velut instrumenti musici cogitasse videtur, et alii ante eum multi. Sic enim accipiendus est locus Cicer. Tuscul. I. 10:” Hactenus Wyttenbach. Tu cf. Mahnii Diatriben de Aristoxeno Philosopho Peripatetico p. 200. sqq. Ego Plotini caussa adscribam verba Iamblichi l. l.: “*Ἐτι τοίνυν τὴν ἁρμονίαν ἴδωμεν, οὐ τὴν ἐν σώμασιν ἐνιδρυμένην ἀλλ’ ἢ τις ἐστὶ μαθηματικὴ. ταύτην τοίνυν ὡς μὲν ἀπλῶς εἰπεῖν, τὴν τὰ διαφέροντα ὁπωσοῦν σύμμετρα καὶ προσήγορα ἀπεργαζομένην, ἀναφέρει εἰς τὴν ψυχὴν Μοδέρατος—τὴν δὲ ὡς ἐν λόγοις τοῖς κατ’ οὐσίαν προὑπάρχουσιν Πλωτῖνος καὶ Πορφύριος καὶ Ἀμέλιος παραδεδώκασιν: i. e. ut in rationibus essentia præ-existentibus existentem harmoniam. Nostrum autem locum ante oculos habuit et partim verbotenus exhibet Porphyrius, in Sententt. XIX. p. 225. sq.: ὅταν γὰρ τὸ ζῶον αἰσθάνηται, ζοικεῖν ἢ μὲν ψυχὴν ἁρμονίῳ (leg. ἁρμονίᾳ) χωριστῆ, ἐξ ἐαντῆς τὰς χορδὰς κινούσῃ ἡρμοσμένας· τῇ δὲ ἐν ταῖς**

χορδαῖς ἀρμονίῳ ἀχωρίστῳ, τὸ σῶμα· τὸ δ' αἴτιον τοῦ κινῆσαι τὸ ζῶον, διὰ τὸ εἶναι ἔμφυχον. Ἀνάλογον δὲ τῷ μουσικῷ· διὰ τὸ εἶναι ἐναρμόνιον. τὰ δὲ πληγέντα σώματα διὰ πάθος αἰσθητικὸν ταῖς ἡρμωσμέναις χορδαῖς, καὶ γὰρ ἐκεῖ οὐχ ἡ ἀρμονία πέπονθεν ἢ χωριστῇ, ἀλλ' ἡ χορδή. καὶ κινεῖ μὲν ὁ μουσικὸς κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἀρμονίαν· οὐ μὴν ἐκινήθη ἂν ἡ χορδὴ μουσικῶς, εἰ καὶ ὁ μουσικὸς ἐβούλετο, μὴ τῆς ἀρμονίας τοῦτο λεγούσης. Quæ non solum ad explicationem faciunt, verum etiam ad lectionem hujus loci. Olympiodor. in Phædon. Cod. I. p. 88: ἐνδεικνύμενος ὅτι ἐστὶ νοεῖν καὶ χωριστὴν ἀρμονίαν—οὕτω γὰρ πως καὶ ἡ ψυχὴ λέγοιτο ἂν ἀρμονία, κατὰ τὸν Τίμαιον. Cassiodorus de Anima cap. 8: “Omnia immortalia simplicia sunt: anima autem non est armonica (harmonica), neque constat ex pluribus, sed simplex natura est, anima igitur immortalis est.”

p. 561, 1. οἶον εἴ τις—ἐν ἐργηγόρσει τὴν ψυχὴν —ποιοῖ] Philo Judæus Legis Allegorr. I. p. 200. Pfeiff: τῷ γὰρ ὄντι ὑπνώσαντος νοῦ γίνεται (Mang. vult. κινεῖται) αἰσθησις. καὶ γὰρ ἔμπαλιν ἐργηγορότος νοῦ, σβέννυται. Ibid. p. 202: Οὐκοῦν ἦτε τῶν αἰσθήσεων ἐργηγορσις ὕπνος ἐστὶ νοῦ· ἦτε τοῦ νοῦ ἐργηγορσις, ἀπραξία τῶν αἰσθήσεων. Clemens Alex. Pædag. II. p. 182. Potter. ὑπνώδης γὰρ πᾶς ὁ μὴ εἰς σοφίαν ἐργηγορῶν, ἀλλὰ ὑπὸ μέθης βαπτίζόμενος εἰς ὕπνον. Theodoretus de Providentia VI. T. IV. p. 566. Schulz.: οὐκοῦν φρόνησις μὲν ἐστὶ τοῦ ἐν ἡμῖν λογικοῦ ἢ ἐργηγορσις, ὡσπερ ἀμέλει παραφροσύνη καὶ ἀφροσύνη πάλιν, ἡ τοῦτου μέθη ἐκ τῶν παθῶν τικτομένη, καὶ οἶον τις νεφέλη γενομένη, καὶ συνορᾶν αὐτὸν οὐκ ἔωσα τὸ δέον. Plotinus ipse infra p. 310. A.—οἱ παραπλήσιον τοῖς ὄνειρώττουσι ποιοῦσι ταῦτα ἐνεργῇ νομίζουσιν, ἃ ὄρωσι εἶναι ἐνύπνια ὄντα. καὶ γὰρ τὸ τῆς αἰσθήσεως ψυχῆς ἐστὶν εὐδόουσης· ὅσον γὰρ ἐν σώματι ψυχῆς, τοῦτο εἶναι ἢ ἀληθινῇ ἐργηγορσις, ἀληθινῇ ἀπὸ σώματος, οὐ μετὰ σώματος, ἀνάστασις. cf. infr. III. 8. 3. p. 345. F. et supra II. 6. 3. p. 175. C. Ad hunc locum apposui locum primum Platonis e Timæo p. 52. p. 64. Bekk. Jam Xenophon in Cyrop. I. 4. 20. simpliciter, utpote a Platonis ingenio longe remotus, jungit ἐφρόνει καὶ ἐργηγορρε, quod solummodo argumento est communem loquendi usum hæc verba junxisse. Propius ad hæc Platonica et Plotiniana accedunt hæc Ari-

stotelis de Anima II. 1. p. 22. Syll.: ἐν γὰρ τῷ ὑπάρχειν τὴν ψυχὴν ὕπνος καὶ ἐργηγορσις ἐστίν. ἀνάλογον δ' ἡ μὲν ἐργηγορσις τῷ θεωρεῖν· ὁ δὲ ὕπνος, τῷ ἔχειν καὶ μὴ ἐνεργεῖν· προτέρα δὲ τῇ γενέσει ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, ἢ ἐπιστήμη. Philo Jud. Quis rerum divinarum sit hæres p. 524. B. p. 510. Mang. Ὑπνος γὰρ νοῦ γρηγορσις ἐστὶν αἰσθήσεως, καὶ γὰρ αἱ γρηγορσις τῆς διανοίας, αἰσθήσεως ἀπραξία. Solet Philo nonnunquam sententias primarias ad verbum repetere. Hinc suspicari licet hic ex illis supra laudatis legendum esse ἐργηγορσις et ἐργηγορσις. Sed γρηγορσις legitur ap. Eumathium de Ismen. Amorr. IX. 396. et Lexicis addendum censet Lobeck. ad Phrynich. p. 294. sq., quem confer. Dio Chrysost. Orat. VIII. p. 134. D: τῆς ἡδονῆς—διαφθεῖραι πεπωμένης ὁμοίως μὲν ἐργηγορότας, ὁμοίως δὲ κοιμωμένους. Ad quem locum similia exempla hujus usus, quo hæc verba inter se opponuntur, collegit diligentissimus Baguet. in annot. p. 94. sq.

— 18. ὡς ἐπ' αὐτοῦ ὀχεῖσθαι ἡσυχῇ] Taylor magis ad verbum: “so that it may be quietly carried in it.” Nimirum ut anima hoc vehiculo tutius utatur. Corpus enim vehiculum animæ: si quidem recte assequor hujus loci sententiam, quem obscuriorem esse, et fortasse etiam corruptiorem quam ut certo pronuntiare possis, nemo, arbitrator, diffitebitur. De verbo ἐποχεῖσθαι vide supra p. 52. E. p. 56. F. p. 109. De καθάρσει cf. I. 2. 3. 4. I. 6. 7. VI. 7. 36.

p. 562, 1. Τὴν μὲν δὲ οὐσίαν τὴν νοητὴν] Quod in sequentibus materiam quoque pati negat Plotinus, hoc nomine reprehenditur a Petro Petitio in Miscellann. Observatt. II. 11. disputat etiam de his philosophi nostri placitis Tiedemannus in Geist der spekulativen Philosophie III. p. 286. sq. De ente et non ente philosophorum sententias recenset Aristoteles de Generat. et Corrupt. I. 1. et cap. III. Physicc. Auscult. I. 5. de Cælo c. 1. Platonis placita quod attinet continentur ea potissimum in Parmenide, Sophista, Timæo. Procli Inst. Theol. c. XIV. sq. Cf. etiam Hermetis disputationem ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 43. p. 750. ed. Heeren. Consulendus autem de his Moshemius ad calc. Cudworth. Syst. intell. p. 964. sqq.

— 10. τοῦτο δὲ, ὁ μὴδὲν ἀποστατεῖ τοῦ εἶναι] Non dixerim, an Ficinus legerit φ. Vulgatam

ita exprimas: *Ἦος vero, quod nihilo abest* (recedit) *ab esse*. Exemplis, quæ Stephani Theol. p. 4569. ed. Valpy exhibet, adde Plutarch. Symposiac. I. 1. p. 613. B. p. 475. sq. Wyt. ἦν (φιλοσοφίαν) οὔτε τινὸς παιδείας οὔτε τινὸς ἡδονῆς ἀποστατεῖν εἰκὸς, ἀλλὰ πᾶσι παρεῖναι. cf. Sympos. VII. p. 702. Plutarch. Amator. p. 758. B. p. 39. Wyt. οὐ μὴν οὐδὲ νοσοῦντος ἀνθρώπου θεὸς ἀποστατεῖ—ἀλλ’ οὐδὲ ἀποθανόντος. Plotinus ipse p. 437. B: τὸ δὲ μὴ εὐθὺς ἀλλ’ ὕστερον οὐκ ἀποστατεῖ τῆς φύσεως. Idem infra p. 357. E: ἄλογον γὰρ καὶ ἀνόητον πάντη, καὶ πολλὰ τοῦ ὄντος ἀποστατοῦν. Unde satis firmatur vulgata loci nostri lectio.

p. 563, 9. ἀλλ’ εἶναι τοῦτοις τὸ εἶναι, τὸ μὴ ὄσιν εἶναι] Similiter Proclus Instit. Theol. c. L. p. 80: τοῦτο δὲ ἐστὶν ἐν τῷ μὴ εἶναι τὸ εἶναι ἔχειν.

—9. ἡ τῶν σωμάτων φύσις] De hac periphrasi supra dictum ad pag. 50. C. Nunc hoc unum addam: ab hac formula non multum discrepare illam: τὸ χρῆμα τῆς ἀρετῆς—τῆς ἡδονῆς et similes; de quibus exposuit doctissimus Baguet ad Dion. Chrysost. VIII. p. 92. sq. In sequentibus Plotinus colorem duxit e Platonis Sophista p. 246. a. p. 190. Bekk.: οἱ μὲν εἰς γῆν ἐξ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ἀοράτου πάντα ἔλκουσι, ταῖς χερσὶν ἀτεχνῶς πέτρας καὶ δρυὲς περιλαμβάνοντες· τῶν γὰρ τοιούτων ἐφαπτόμενοι πάντων δυσχυρίζονται τοῦτο εἶναι μόνον ὃ παρέχει προσβολὴν καὶ ἐπαφὴν τινα, ταῦτὸν σῶμα καὶ οὐσίαν ὀριζόμενοι, τῶν δ’ ἄλλων εἴ τις φησι μὴ σῶμα ἔχον εἶναι, καταφρονούντες τοπαράπαν καὶ οὐδὲν ἐθέλοντες ἄλλο ἀκούειν. Cf. etiam Theætet. p. 155. c. p. 204. Bekk. et Plotin. supra p. 229. C. D. et Porphyr. Sentent. XXXV. XXXVI.

p. 564, 3. ἀηδέστερα—εὐχαριστότερα] Inter se opposita. De hoc v. Pierson. ad Herodian. Gramm. p. 441. Phrynich. p. 18. ib. Lobeek. Sturz. Lex. Xenoph. II. p. 424. sq. Schleusner. Lex. N. T. in εὐχάριστος et Valekenærii Scholl. in N. T. II. p. 44.

p. 565, 4. Καὶ γὰρ τὸ τῆς αἰσθήσεως ψυχῆς ἐστὶν εἰδόσης.] Cf. supra p. 175. C. ibique annot. et ad p. 307. G. Ceterum de nostro loco cf. Var. Lect. Si ἐνεργῆ vel ἐνεργεῖν retines, ita hæc vertenda sunt: *Ea efficacia* (s. *efficere, operari*) *opinantur, quæ esse vident, cum somnia sint*. Vereor ut locus sanus sit.

— 12. Ἄλλ’ ἐπανιτέον ἐπὶ τὴν ὕλην] Quod Fic. in Lemmate hujus capituli Porphyrium laudat, monendum est, esse locum e Sententiis c. XXI. Tu confer, quæ supra posuimus ad initium libri περὶ ὕλης II. 4. 1. p. 159. Fons autem universæ hujus disputationis de Materia et in nobilissimo loco Timæi Platonici p. 49. sqq. p. 57. sqq. Bekk.

p. 566, 18. ἀμενηνὰ γὰρ καὶ ἀσθενῆ] Cf. VI. 6. 8. VI. 6. 18. Olympiodor. in Alc. pr. p. 217. sq.: Οὐ γὰρ οἶεται αὐτὸς ὁ Πλάτων ἀμενηνὰς καὶ ἀσθενεῖς καὶ ἀδρανεῖς, ἀλλ’ ὑποστάσεις βούλεται αὐτὰς εἶναι. ubi hæc posui, quæ pariter ad Plotinum faciunt. “Proclus in hunc Dialogum p. 164: πᾶν γὰρ τὸ ἐνυλον ἀδρανές ἐστι καὶ ἀσθενές (i. e. segne, nervos non habens et infirmum.) ἀμενῆς sive ἀμενηνός et ipsum explicatur: ἀσθενές. Hesych. I. p. 271. Alb.: Ἄμενηνὰ ἀσθενῆ, κατὰ στέρησιν τῆς δυνάμεως· μένος γὰρ ἡ δύναμις. ἢ ἄψυχα. Adde eundem in ἀμενήνωσεν, ubi Heliodorus in Odyss. κ. 521. ἀμενηνὰ explicat ἀδιανόητα. Cf. interpr. Apollonii Lex. Hom. p. 104. et p. 228. Tollii Heynii Obs. ad Iliad. ε. 887. In Odyss. τ. 562. pro ἀμενηνῶν ὀνείρων Suidas et Photius exhibent ψευστάων. Vid. Porson. ad eum locum. Adde Orionis Etymolog. p. 28. Zonar. Lex. p. 142. Sed simplicior et omnibus Homeri aliorumque locis accommodatior est altera etymologia, quam refert Etymolog. M. p. 81. 83: ἡ παρὰ τὸ μένω μενηνός, ὡς πέτω πετηνός. Qua in re plane me eum facit qui hujus vocabulorum generis origines significatusque docte persecutus est *Doederleinus* meus in *Lectionum Homeriarum Specim. III. pag. 3—8*. Hinc nomina *Deorum Palicorum* apud Siculos. Illorum enim alter *Amenanus* alter *Adranus*. Vid. Plutarchi Timol. 12. Annot. meas in Cic. de N. D. III. 22. p. 601—603. et *Phil. Car. Hessii* Obs. in Plutarchi Timol. p. 59. sq.” Philostrat. jun. XVII. p. 139. ed. Jacobs. et Welcker. de Philoctete—ξυνηνεφῆ ὄφρυν ἐπὶ τῷ ὀφθαλμῷ ἐφέλκων, κάτω που καὶ ἐν βάθει ὄντας καὶ ἀμενηνὸν ὀρώντας.

p. 568, 3. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ ἡ λεγομένη πύρρος φθορὰ—εἰς στοιχείον ἄλλο] Theophrastus De Igne I. p. 705. Schneideri: τὸ δὲ πύρ γεννᾷ καὶ φθείρειν πέφυκεν αὐτό· γεννᾷ μὲν, τὸ ἐλαττον τὸ πλεον, φθείρειν δὲ, τὸ πλεον τὸ ἐλαττον κ. τ. λ.

Ἰλλᾶ autem *πυρὸς τροπαὶ* Heraclito, tanquam auctori ejus rationis, tribuuntur, indeque ad Stoicos translatae. De igne, ut principio secundum Heraclitum. vid. Plat. Cratyl. p. 413. b. Aristot. Metaphys. I. 3. p. 8. Sylb. Diog. Laert. IX. 7. 8. ibiq. Menag. Add. Wytttenb. ad Plut. *περὶ πολυφιλίας* p. 661. sq. qui p. 662. in Diogene l. l. emendat *πυκνούμενον γὰρ τὸ πῦρ ἐξαερούσθαι* κ. τ. λ. Cicero d. N. D. III. 14. ita: “Sed omnia vestri, (Stoici,) Balbe, solent ad igneam vim referre, Heraclitum, ut opinor, sequentes.—Vos autem ita dicitis, omnem vim esse ignem: itaque et animantes, cum calor defecerit, tum interire: et in omni natura rerum id vivere, id vigere, quod caleat.” Stob. Eclogg. Physs. I. p. 314. Heer.: *Τριχῶς δὲ λεγομένου κατὰ Χρῦσιππον τοῦ στοιχείου, καθ’ ἕνα μὲν τρόπον τοῦ πυρὸς, διὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ τὰ λοιπὰ συνίστασθαι κατὰ μεταβολήν, καὶ εἰς αὐτὸ λαμβάνειν τὴν ἀνάγνωσιν.*

p. 568, 6. *καὶ τούτω τὸ φθείρεσθαι, ᾧ καὶ τὸ πάσχειν. Τὴν δὲ ὕλην φθείρεσθαι, οὐχ οἶόν τε κ. τ. λ.]* Adhibe huic universæ disputationi Aristotelem de Generat. et Corrupt. I. 7. 8. qui ita ib. p. 24. Sylb.: *ἡ δὲ ὕλη, ἢ ὕλη, παθητικόν· τὸ μὲν οὖν πῦρ ἔχει ἐν ὕλῃ τὸ θερμόν· εἰ δέ τι εἴη χωριστὸν θερμόν, τοῦτο οὐδὲν ἂν πάσχοι· τοῦτο μὲν οὖν ἴσως ἀδύνατον εἶναι χωριστόν.* Porphy. Sentt. XXII. p. 227: *οὔτε οὖν ἴσως ἡ ὕλη πάσχει, ἅποιος γὰρ καθ’ ἑαυτήν.* Contra Alexander Aphrodis. in Aristot. de Anima I. c. 29. Materiam in omnibus rebus id esse dicit, quod patiat. Hinc intelligitur, in his et sequentibus contra Peripateticos haud pauca disputari a Plotino.

p. 569, 8. *Τί δ’ ἂν γραμμὴ πάθοι ὑπὸ χρώματος;*] Aristot. de Gen. et Corrupt. c. 7. p. 22. Sylb.: *οὐδὲν γὰρ ἂν πάθοι λευκότης ὑπὸ γραμμῆς, ἢ γραμμὴ ὑπὸ λευκότητος, πλὴν εἰ μή που κατὰ συμβεβηκός, οἷον εἰ συμβέβηκε, λευκὴν ἢ μέλαιναν εἶναι τὴν γραμμὴν κ. τ. λ.* Multa enim in illis Aristoteleis ad hunc librum Plotinianum faciunt, quæ si omnia describere velim, annotationis modus non sit. Ac semel monitum velim lectores: propterea a nobis in limine singulorum Plotini librorum fontes indicari, ut ne ubivis sigillatim scriptorum locos adscribere cogamur; quod multis in libris, ut dixi, infinitum sit.

— 11. *Εἰ δέ τις καὶ τὰ κάτοπτρα λέγοι καὶ ὄλως τὰ διαφανῆ ὑπὸ τῶν ἐνορωμένων—πάσχειν κ. τ. λ.]*

Plato in Timæo p. 46. A. p. 52. Bekk. *τὸ δὲ περὶ τὴν τῶν κατόπτρων εἰδωλοποιίαν, καὶ πάντα ὅσα ἐμφανῆ καὶ λεία, κατιδεῖν οὐδὲν ἔτι χαλεπὸν κ. τ. λ.* Ad quem locum adhibe Alcinoium de Doctr. Plat. 18. p. 498. et Chalcidium in Timæum p. 333. sq. [p. 365. sq. ed. Fabric.] *Jac. Carpentar.* in Alcinoium p. 416: “Quamquam non omnes hanc rationem eorum; quæ in speculis apparent, admittunt: sed, ut ait Seneca c. 5. lib. I. Naturalium Quæstionum, omnino de illis duæ opiniones sunt. Alii enim in iis simulacra cerni putant i. e. corporum nostrorum figuras a nostris corporibus per aërem sparsas et in illis exceptas. Alii cum Platone aiunt nullas re vera imagines in speculo esse, quemadmodum, neque in iride colores, sed ipsa adspici corpora, oculorum acie retorta et in se rursus reflexa. Quam sententiam sequitur Alexander Problemate 129. lib. I. “Tum refert de loco Aristotelis Meteorol. c. IV. lib. III. In eandem mentem Platonis sententiam explicabant Theophrastus, Iamblichus, Proclus, Priscianus. Cf. Ficinum in Timæi locum laud. cap. 30. Contra eos insurgit Olympiod. in Alc. pr. p. 217.: *ἀλλ’ ἐπειδὴ περὶ τῶν ἐν τοῖς κατόπτροις φαινομένων εἰδῶλων γέγονεν ὁ λόγος, οὐ δεῖ οἰηθῆναι, καθὼς ὁ φιλόσοφος Πρόκλος οἶεται, τὸν Πλάτωνα δοξάζειν, ὅτι ἀνακλάσεις εἰσίν. Αὐταὶ γὰρ Περιπατητικαὶ καὶ μηχανικαὶ εἰσιν ἔννοιαι, τὸ λέγειν τὰς σκιὰς δι’ ἐπιπρόσθησιν σώματος γίνεσθαι. Tum monstrare studet: τὰς σκιὰς esse ὑποστάσεις, fierique eas δι’ ἀπορροῶν proficiscentes sive effluentes ἐκ τῶν αἰσθητῶν, suæque sententiæ patronum Damascium citat philosophum. Vides autem ex his, iniquiorem in Peripateticos esse Olympiodorum. Contra Alcinoius l. l. ἀνακλάσεις in hac re et ipse agnoscit.—Speculorum similitudinem p. 316. D. et infra VI. 2. 22. p. 615. C. (ubi item materiæ mentio fit) rursus usurpat philosophus noster; ad quem locum alia adponemus. Integer autem locus infra p. 316. D.—G. cum nostro loco est componendus. De vocibus κλάσεις, ἀνάκλασεις, διάκλασεις κ. τ. λ. exposuit Schneiderus ad Eclogas Physicas II. p. 243. sq. et consule ibi Euclidis Catoptrica Vol. I. p. 391. sqq.*

— 14. *ἔτι μᾶλλον ἀπαθέστερον]* De hac redundantia et alibi me ad Plotinum monere me-

mini, et ad Proclum in Alcib. pr. p. 225. ad Olympiod. in eundem p. 97. et ad Procli Inst. Theol. p. 74. cf. p. 244. Videtur autem hic Pleonasmus his Platoniceis scriptoribus familiarior esse. Neque ipsi Platoni ignotus. Vid. Heindf. ad Charmid. §. 15. p. 81. sq.

p. 570, 1. Τί γὰρ εὐωδία γλυκύτητα ἐργάσαιτο; κ. τ. λ.] Hæc exempla recurrunt infra VI. 7. 12. p. 705. C. D. Atque hos locos respicere videtur David Armenius philosophus Commentar. mscr. in Aristotelis Categorr. (Cujus excerpta e cod. Vaticano nr. 1023. mecum communicavit Hieron. Amatus, e Monacc. codd. nr. 99. et 399. Krabingerus; e Pariss.—Regijs nr. 1937, 1938, 1939. Sahunius) Ita enim ille: Εἴτα φασὶν (alii φησὶν) ὅτι (al. καὶ ὅτι) δύναται χωρὶς ὑποστήναι (ἀποστήναι al. male) συμβεβηκός. ἰδοὺ γὰρ ἡ εὐωδία τοῦ μήλου συμβεβηκός οὕσα καταλείψασα τὸ μήλον μένει ἐν τῷ αἰσθητηρίῳ ἢ τῷ κιβωτίῳ. Λύουσι τοῦτο διάφοροι· ὁ μὲν Πλάτων, ὅτι οὐκ ἐχωρίσθη τοῦ ὑποκειμένου· μετὰ τινῶν γὰρ λεπτῶν ἀπορροῶν χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς, ὡς δηλοῖ ἡ κατὰ μέρος αὐτοῦ ἰσχυανσις (al. ἰσχανσις) ἐν γὰρ τῷ δένδρῳ οὐκ ἰσχυαίνεται (al. ἰσχυένεται. al. neglexerunt οὐκ, male.), διὰ τὸ πλείονα εἶναι τὴν εἰσροὴν τῆς ἐκροῆς. Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τὸ διακουικὸν αἰτιᾶται τοῦ ἀέρος, ὅτι φ' λόγῳ ἐστὶ διορατικὸς καὶ διηχῆς, τούτῳ καὶ δίοσμος (al. καὶ διοχῆς al. καὶ εἰδεχθεὶς al. διοιχῆς itemque al. ἡδίοσμος, al. ἡδυσσμός.) Ὁ δὲ Πλωτῖνος τὰ Ἀριστοτέλους καὶ Πλάτωνος συναγωγῶν φησιν, ὅτι μεταβάλλεται μέρος τοῦ ἀέρος ἐν τῇ εὐωδίᾳ· ἡ γὰρ εὐωδία μέλαινα ἐν τῷ μίλῳ γεννᾷ ὁμοίαν (al. ὁμοίως) ἑαυτῇ ἑτέραν ποιότητα μεταβάλλουσαν μέρος τοῦ ἀέρος ἧς αἰσθανόμεθα.—Deinde, postquam nec Platonis nec Aristotelis sententiam, solam veram esse dixit, ita pergit: Οὐδὲ τὸ τοῦ Πλωτῖνου (al. οὐδὲ τοῦ Πλ. al. οὐδὲ τὸ Πλ. al. Πλουτῖνου sic.) μόνον ἀληθές, τὸ ποιουσθαι ὅλον τὸν ἀέρα. Πλασματώδες (πλαστῶδες al.) γὰρ τὸ λέγειν ὅλον τὸν ἐν μέσῳ ἀέρα ποιουσθαι ἐπὶ τῶν γυπῶν τῶν αἰσθανομένων τῶν ἐν ἄλλαις πόλεσιν ἀτάφων σωματίων.

p. 572, 1. ἀναλλοίωτον αὐτὸ τὸ εἶδος] Nicolaus Methonensis adversus Procli Inst. Theol. c. 15. p. 30: ἡ ἀναλλοίωτος καὶ ὑπερούσιος ἐξουσία. Ἄλια collegit Suicer. in Thes. Eccles. I. p. 283.

—3. Ὅθεν δὴ καὶ τὸν Πλάτωνα—τὰ δὲ εἰσιόντα

καὶ ἐξιόντα τῶν ὄντων μμήματα μὴ μάτην εἰρηκέναι] Plato in Timæo p. 50. p. 60. Bekk. ὁ αὐτὸς δὴ λόγος καὶ περὶ τῆς τὰ πάντα δεχομένης σώματα φύσεως· ταῦτ' οὖν αὐτὴν αἰεὶ προσρητέον· ἐκ γὰρ τῆς ἑαυτῆς τοπαράπαν οὐκ ἐξίσταται ὀνύμειος· δέχεται τε γὰρ αἰεὶ τὰ πάντα καὶ μορφὴν οὐδεμίαν ποτὲ οὐδενὶ τῶν εἰσιόντων ὁμοίαν εἴληφεν οὐδαμῇ οὐδαμῶς· ἐκμαγεῖον γὰρ φύσει παντὶ κείται, κινούμενον τε καὶ διασχηματιζόμενον ὑπὸ τῶν εἰσιόντων· φαίνεται δὲ δι' ἐκεῖνα ἄλλοτε ἄλλοιον· τὰ δὲ εἰσιόντα καὶ ἐξιόντα τῶν ὄντων αἰεὶ μμήματα, τυπωθέντα ἀπ' αὐτῶν τρόπον τινὰ δύσφραστον καὶ θαυμαστόν, ὃν εἰσαίθεις μέτμεν.

—5. ἀλλὰ βουλόμενον ἡμᾶς συνεῖναι ἐπιστήσαντας τῷ τρόπῳ τῆς μεταλήψεως] Speciosum est ἀπιστήσαντας, quod habet Vat., neque vero necesse. Verto: *Sed volentem nos intelligere animum advertentes* (s. animum adplicantes) *ad rationem participationis*. In ἐπιστήσαντας enim inest vis intentionis diligentiae, quam alicui rei adhibemus, unde propemodum adjuncta ei verbo vis *haerendi, dubitandi*. Vid. Schneiderum in Lex. in ἐπίστημι et in ἐπίσταμαι accurate exponentem, et quæ supra p. 265. F. adposui ad verba ἐπίστασιν καὶ ἀπορίαν. Et nostro loco sequitur continuo τὸ ἀπορον, quæ lectio inde quoque firmamentum lucratur. Forma autem συνεῖναι pro συνίεναι ipsi Platoni non ignota. Vid. Legg. III. p. 683. b. εἴ τι ξυνεῖναι δυνάμεθα. Cratyl. p. 413. D. μηδ' ἂν ἓνα ἀνθρώπων συνεῖναι, ὅ,τι ποτὲ βούλεται τὸ ὄνομα. Cod. Darmst: in Schedis meis: ἀνθρωπον συνίεναι τὰ ὀνόματα. Sed vide de illa Verbi forma Heindorf. ad l. l. p. 105. ab eoque laudatum Dorvill. ad Chariton. p. 278. Amst.

p. 573, 9. ὥστε οὐχ οὕτως ἡ μετάληψις, ὡς οἴον τε παθούσης· ἀλλ' ἕτερος τρόπος οἶον δοκεῖν.] Solus Cod. Ciz. idque ex correctione habet ὡς οἶονται. Possit huic lectioni verisimilitudo videri accedere ex antecedentibus p. 313. D. ὃ οἱ πολλοὶ ὠήθησαν, et illam expressit Fic. eumque secutus Taylor, qui hunc locum ita reddit: “*Hence it does not participate in such a way as some fancy it does, viz. by being passive, but after another manner, which is that of appearing to participate.*” Ego scripsisse Plotinum arbitror: ὡς οἶον τι παθούσης, “*quasi quale quid passa sit.*” Cui respondet alterum membrum: οἶον δοκεῖν, nisi ma-

lueris vulgatam retinere, cui patrocinari videntur verba infra posita, extremo hujus paginæ margine, ὡς οἶόν τε τῆς ἀπαθείας, καὶ τῆς οἴου— παρουσίας.

p. 574, 2. Ὡστε εἴτις τὴν ἕλην λέγοι κακῆν κ. τ. λ.] Cf. supra I. 8. 10. fin. p. 79. E. ibiq. annot.

— 5. Ὁ δὲ γε Πλάτων] In Timæo p. 50. sq.

— 15. τὸ μένον ταύτης ταύτην ἐνδείκνυται] Sic Ed. Ego non dubitavi cum Ficino ponere ταύτη Ita enim legisse oportuit eum interpretem.

p. 575, 12. Τὸ γὰρ—δεχομένην, ἀπαμβλύνει μὲν τὸ πυρομένην] Plato de Republ. IV. p. 442. p. 208. Bekk. μή πη ἡμῖν ἀπαμβλύνεται (al. ἀπαμβλύνεται) ἄλλο τι δικαιοσύνη (al. δικαιοσύνην) δοκεῖν (al. δεῖν, al. δεῖ, al. δὴ, Ast. δοκοῦν) εἶναι ἢ ὅπερ ἐν τῇ πόλει ἐφάνη; Schneiderus Suidam secutus (explicantem ἀπαμβλύνει ἐκκαθαίρει σκοτους καὶ ἀλλοιώσεως) vertit: “Ne justitia e tenebris evoluta et in luce collocata appareat diversa esse nunc ab ea, quam in republica vidimus.” Obloquitur Ast. in Comment. p. 503. vertens: “Num quid in nobis tam cæcum est et dubium cet.” Ficini: “Estne aliquid, quod hanc nostram usque adeo sententiam inturbet.” Quæritur igitur, utrum privationis an perfectionis et intentionis potestas in eo verbo insit. Atque hoc magis quæri videtur posse in loco Plotini, quod fortasse eundem respexit Suidas l. l. et sequitur δηλοῖ τε (vel fortasse δηλοῖ δὲ). Neutrum tamen crediderim: sed veram duco Ficini interpretationem, quam etiam adoptavit Taylor, vertens: *mitigates*. Eodem significato sæpius occurrit illud Verbum, v. c. ap. Plutarchum II. p. 786. E: τὰς περὶ πόσιν καὶ βρώσιν ἐπιθυμίας ἀπημβλύνενας τὰ πολλὰ καὶ νωδὰς, libidines hebetatas et edentulas. Idem in Cicerone cap. 5. init.: Ὁ γοῦν Κικέρων ἐλπιδῶν μεστὸς ἐπὶ τὴν πολιτείαν φερόμενος, ὑπὸ χρησμοῦ τινος ἀπημβλύνθη (ita recte ex libris MSS. suadente Reiskio, Wyttenb. et Coraius, pro ἀπημβλύθη) τὴν ὁρμήν. Et quoniam Ciceronis mentio facta, in libris de Republica Platonis locum laudatum ante oculos habuit Tullius, ut ad cap. 38. libri I. p. 155. ed. Moseri annotavi. Respicit autem nostro loco Plotinus hæc in Platonis Timæo p. 52. P. 65. Bekk. τὴν δὲ γενέσεως τιθήνην ὑγραινομένην καὶ πυρομένην καὶ τὰς γῆς τε καὶ ἀέρος μορφὰς δεχομένην, καὶ

ὅσα τούτοις ἄλλα πάθη ξυνέπεται πάσχουσαν, παντοδαπὴν μὲν ἰδεῖν φαίνεσθαι κ. τ. λ.

p. 577, 5. ἡ γὰρ ὑποδοχὴ καὶ τιθήνη] Cf. Plato in Timæo p. 49. a. p. 58. Bekk. Alcinoum de Doctr. Plat. c. 8. p. 472. inf. p. 473. supr. Adde Plat. Tim. p. 50. p. 61. Bekk. Porphyrii Sententt. c. XXI. p. 226. et vide Wyttenbach. ad Plutarch. Vol. VI. 2. p. 661. sq. Proclum in Alcib. pr. p. 318. et infra IV. 7. 3. p. 458. A. ubi Noster ἕλη καὶ ἄποιον.

— 10. καὶ χώραν εἶναι καὶ ἔδραν—ὡς τόπον εἰδῶν λέγοντος] Ed. male ὡς τὸ πᾶν εἶδος λέγοντος. Restitui Plotini germanam scriptionem ex libris nostris. Respicit autem Platonica in Timæo p. 52. p. 64. Bekk. hæc: τρίτον δὲ αὐτὸ γένος ὃν τὸ τῆς χώρας ἀεὶ φθορὰν οὐ προσδεχόμενον, ἔδραν δὲ παρέχον ὅσα ἔχει γένεσιν πᾶσιν, αὐτὸ δὲ μετ' ἀναισθησίας ἀπτόν λογισμῶ τινι νόθῳ, μόγις πιστόν, πρὸς ὃ δὴ καὶ ὄνειροπολοῦμεν βλέποντες καὶ φαρὲν ἀναγκαῖον εἶναι πού τὸ ὃν ἄπαν ἐν τινι τόπῳ καὶ κατέχον χώραν τινὰ, τὸ δὲ μήτε ἐν γῆ μήτε πού κατ' οὐρανὸν οὐδὲν εἶναι. Cf. Plotinum nostrum supr. p. 164. E.

p. 578, 8. οἶον καὶ εἰς τὸ κάτωπτρον] Cf. supra p. 312. et infra p. 615. C. et quæ ibi annotavimus. Hunc totum locum in compendium redegit Porphyrius in Sentent. XXI: οἶον γὰρ παύσιον ἐστὶ φεῦγον εἰς τὸ μὴ ὄν. ἡ γὰρ φυγὴ οὐ τόπῳ, ἀλλὰ τῇ ἐκ τοῦ ὄντος ἀπολείψει. ὅθεν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ εἶδῶλα ἐστὶν ἐν εἰδῶλῳ χεῖρονι, ὡσπερ ἐν κατώπτρῳ τὸ ἀλλαχοῦ ἰδρυμένον, ἀλλαχοῦ φανταζόμενον.

p. 579, 3. αἰτιωμένους τῆς φαντάσεως τὴν τῶν ὄντων ὑπόστασιν.] Taylor Ficinum secutus vertit: “The cause of this appearance, likewise, must be ascribed to the hypostasis of beings.” Fortasse autem Fic. scripserat *substantiæ*. Certe loci sententia hæc est: Cum dicimus, causam substantiæ rerum (cur res subsistant) inesse in apparentia. Αἰτιᾶσθαι philosophis ipsique Platoni sæpe est simpliciter causam alicujus rei aliquid ponere, alicui aliquid tribuere, prædicare aliquid de aliquo. Vid. Valcken. ad Herodot. VI. 115. Heindorf. ad Platon. Gorg. p. 194. Ast. Comm. in Remp. p. 613. Vox autem φαντασις, quæ infra p. 319. D. recurrit, addenda est Lexicis. Cæterum ad loci nostri sententiam adhibenda sunt, quæ supra ad p. 312. B. in Annotatione posui.

p. 579, 7. *Τί οὖν μὴ οὐσης οὐδὲν ὑπέστη ἄν;*] Fic. addit: *Nihil præter entia:* et Taylor: “*Nothing except beings.*” Atque hic ex ordine excidisse putat verba *οὐδὲν παρὰ τὰ ὄντα*. Libri MSS. nostri nihil amplius suppeditant.

— 12. *τῷ οὐκ ἐλθόντι*] Hanc ego scriptionem recepi e libris bonis, pro *τῷ οὐκ ἐθέλοντι*, et illud expressit Fic. Quod vero, haud dubie Ficini versione commotus, Taylor necesse esse dicit legi: *παρέχων τῷ ὄντως οὐκ ἐλθόντι*: libri exhibuerunt *παρέχον*, non exhibent *ὄντως*, ac sæpe monuimus, plenior esse multorum locorum Ficini versionem, quam ut inde textum refingere possis sine codicum suffragio.

— 15. *ὁ μὲν μῦθος κ. τ. λ.*] Apud Platonem in Symposio p. 203. p. 429. sq. Bekk. Quam fabulam supra tractavit Plotinus p. 296. sqq. Cum proximis confer hæc Porphyrii Sentt. XXI. fin. *καὶ πμπλάμενον, ὡς δοκεῖ, καὶ ἔχον οὐδὲν, καὶ δοκοῦν τὰ πάντα*. Quod deinde Noster Πόρον itemque κόρον mentionem facit, hic admonet Heraclitei placiti. Philo Jud. Leg. Allegorr. III. p. 89. Mang. p. 248. Pfeiff. *Ἡρακλειτείου δόξης ἑταῖρος, κόρον καὶ χρησιμοσύνην καὶ ἐν τὸ πᾶν καὶ πάντα ἀμοιβῆν* (Mang.: fort. ἀμοιβήν. Jer. Markland *πᾶν τὸ ἐν ἀμοιβῆν*) *εἰσάγων*. Quo in decreto κόρος respondet Πόρω: *χρησιμοσύνη Πενία* apud Platonem, licet nemo dixerit eandem plane Heracliti atque Platonis fuisse sententiam. Heraclitea hæc memoravimus supra ad p. 75. E.

p. 580, 1. *τὸ—συγγίγνεσθαι—τῆ σοφία τοῦ φαντάσματος*] Hæc verbotenus comparare quispiam possit cum Gnosticorum decretis *περὶ Σοφίας*: ad sententiam nemo comparare disjunctissima instituat. Nam qui *adversus Gnosticos* librum Plotini legerit, is certe intelligat necesse est, quanto intervallo hujus Philosophi ratio distet a ratione Gnosticorum.

— 8. *γεινιάσεως*] Cf. supra ad p. 15. A.—Ad v. *ἀπολισθαίνει* cf. Var. Lect. et vid. supra ad pag. 108. B.

— 16. *οἶον ὅσα πρὸς ἥλιον πῦρ ζητοῦντες λαβεῖν ἰσθᾶσι λεία κ. τ. λ.*] Hic locus iis addendus, qui apud veteres scriptores exstant de speculis ustoriis. Vid. Anthemii Fragmentum *περὶ παραδόξων μηχανημάτων* p. 8—16. (in *Schneideri Eclogg. Phys.* I. 19. p. 402. sqq. ubi de Archimedis speculis, indeque in Tzetz. Chiliadd. II.

35. sqq. Zonaræ Annal. Vol. III. p. 46. ubi de Procli speculo. Cf. *Ger. Jo. Vossii* Opus de Mathesi III. 24. (Opp. T. III. p. 95.) et *Schneider.* ad Eclogg. Phys. II. p. 259. sq. ibiq. laudd. ubi tamen ejusmodi testimonium desidero, quod aquæ huc adhibitæ mentionem habeat. Hoc præstat hic locus Lactantii de Ira Dei c. X. §. 19. p. 1073. ed. *Bunemannii*: “*Orbem vitreum plenum aquæ si tenueris in sole, de lumine quod ab aqua refulget, ignis accenditur, etiam in durissimo frigore. Num etiam in aqua ignem esse credendum est? atqui de sole ignis ne æstate quidem accendi potest.*” Similia recentioribus tentata esse et alibi proditum reperias et in *Mém. de Paris* ann. 1774. p. 62.

p. 582, 8. *ὡς ἐγὼ ἐνταῦθα*.] Quod Fic. addit: “*quamvis minime videar,*” quoniam in Græcis non legitur, Taylor uncinis inclusit. Multo autem plura includenda forent uncinis, si distinguere velis quæ ille interpres perspicuitatis causa contextui Latino interposuit.

p. 583, 14. *πὼς οὐκ ἔχον μέγεθος μέγα ἔσται κ. τ. λ.*] Etiam sequenti capite: *εἶδος γὰρ τὸ μέγεθος*. Confer cum hac disputatione ea, quæ supra Plotinus posuit II. 4. 8. II. 4. 10. II. 4. 11. et 12, Porphyrius Sentt. XXI. de *Materia*: *εἶδωλον καὶ φάντασμα ὄγκου, ὅτι τὸ πρῶτως ἐν ὄγκῳ, τὸ ἀδύναμον καὶ ἔφεσις ὑποστάσεως, καὶ ἐστὼς οὐκ ἐν στάσει. καὶ τὸ ἐναντίον αἰεὶ ἐναντοῦ φανταζόμενον· μικρὸν, καὶ μέγα· καὶ ἦπτον, καὶ μᾶλλον; ἐλλείπον καὶ ὑπερέχον*. Atque hoc loco verbo monere liceat, fuisse inter philosophos, quibus Proteus ille (*Πρωτεύς*) nihil aliud esse videretur, quam ἡ *πρωτόγονος ὕλη*, referente Eustathio ad *Odyss.* δ. 417. sq., ubi de Proteo:

Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσο' ἐπὶ γαῖαν ἔρπετὰ γίγνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαῖς πῦρ.

Quem locum alio sensu lepide adhibet Plato in *Euthydemo* p. 288. C. Facit autem ad universam hanc Plotini disputationem de *Materia* primarius locus *Appuleii De Dogm. Platonis* p. 572. sq. p. 191. sq. ed. *Bosshæ*: “*Materiam vero improcreabilem incorruptamque commemorat* (Plato sc. Ad sententiam confer quæ supra posui ad *Titulum libri περὶ ὕλης* II. 4. 1. p. 159. A.) non ex omnibus primam *figurarum* capacem, factionique subjectam: adhuc rudem, et figurationis qualitate viduatam Deus artifex conformat

universam. In finitam vero idcirco, quod ei sit *interminata magnitudo*. Nam quod infinitum est, indistinctam magnitudinis habet finem atque adeo cum viduata sit fine, infinibilis recte videri potest. *Sed neque corpoream neque incorpoream esse concedit*. Ideo autem non putat corpus, quod omne corpus *specie* qualicumque non careat. Sine corpore vero esse, non potest dicere, quia nihil incorporale corpus exhibeat: sed vi et ratione sibi eam videri corpoream, atque ideo nec actu solum, neque tamen sola opinione cogitationis intelligi. Namque corpora, propter insignem evidentiam sui, simili indicio cognosci. Sed quæ substantiam non habent corpoream, cogitationibus ea videri, unde adulterata opinione *ambiguam materiæ hujus intelligi qualitatem*: ubi consule Elmenhorstii annot. Quod materiæ terminos attinet: Platonici, sicuti didicimus, infinitam esse materiam contendebant: Stoici contra *ουσίαν πεπειρασμένην* (Diog. Laërt. VII. 150.). Quam diversitatem quomodo inter se conciliare studuerit Justus Lipsius, apud ipsum videat, qui volet, in Physiologia Stoicorum lib. II. c. 2. (Operr. T. IV. p. 569.) neque legere quemquam pœnitebit, quæ hanc in rem collegit *Baguet*. de Chrysippo p. 155. sq. *Figuras* autem quas Appuleius dicit l. l. esse τὰ εἶδη, non est, quod operose commonstrem: illud hac data occasione addere liceat, a philosophis aliquot hinc explicatam esse illam Protei filiam Idotheam (Odys. δ. 365. sq.) *Εἶδοθέαν*, tanquam τὴν ἕλην εἰς εἶδος θέουσαν: *Materiam in formas ruentem*. Vid. Eustath. ad l. l.

p. 584, 5. καὶ εἴτι μίμημα αὐτῶν] Taylor, commotus Ficini interpretatione: *entium*, legi jubet *ὄντων*. Libri nostri nihil a vulgata recedunt.

p. 585, 7. καὶ ἡ ποιότης ἢ ἐνταῦθα ἢ ἐξ οὐ ποιότητος ἔσχε τὴν ἐπωνυμίαν] Wytttenbachius ad Platonis Phædonem p. 271. sq.: “Ex hac autem communiōne ideæ rebus sensibilibus et singularibus venit cognomen illius, ἐπωνυμία: de qua in Phædone bis alibi, p. 59. et 75. et Phædro p. 341. B. τούτων τῶν ἰδεῶν ἐκπρεπῆς ἢ ἂν τύχη γενομένη τὴν αὐτῆς ἐπωνυμίαν ὀνομαζόμενον τὸν ἔχοντα παρέχεται, ibid. p. 346. E. 358. A. Theæt. 132. E.” Tum laudatur hic ipse locus Plotini.

— 17. Ἕλη γὰρ ἐστὶ καὶ τοῦτο καὶ οὐ τούτου τι] Ita ed. Sed Fic. legit ἕλη γὰρ ἐστὶ καὶ τούτου καὶ οὐ τουτί. Eadem Taylor expressit: “*Matter, however, being compelled to concur with this attraction, at once imparts itself wholly and every where; for it is the matter of the universe, and not some particular matter.*” Ego locum ex libris nostris correxi.

p. 586, 8. οὐ δύναται τὸ ἄλλο χωρῆσαι μέγα] Fic expressit οὐ—χωρῆσαι τοῦτο τὸ μέγα. Taylor etiam: “*nothing else [besides matter] is able to receive this magnitude.*” Libri nostri nihil variant. Vulgata vertenda est:—“*non potest reliquum magnum capere.*”

— 15. προσῆλθέ τε] E bonorum librorum vestigiis restitue: προσῆλθε θεόν τε, et ita legisse videtur Ficinus; qui in apodosi καὶ non legisse videtur, quod sane constructionem turbat.

p. 588, 4. Ζῶον γὰρ ἕλη—τὸν λόγον.] Taylor: “*For the matter of the animal nature is distributed in conjunction with the division of the animal into parts. For if this were not to be the case, nothing would have been produced besides reason.*”

p. 589, 3. ἡ δὲ μήτηρ—ἐπεὶ καὶ ὅσον σῶμα τοῦ γωμομένου, ἐκ τῆς τροφῆς—ἀλλ’ ὅτι καὶ εἶδος.] Ita ex libris nostris et Ficini versione restituumus. Ad sententiam loci hujus eorumque, quæ sub finem capituli leguntur, tenendum est, fuisse antiquos inter philosophos hanc quæstionem agitatam, quam Censorini verbis (De Die Natali c. 5. p. 26. ed. Havereanp.) declarare juvat: “*utrum ex patris tantummodo semine partus nascatur, an etiam ex matris, quod Anaxagoræ et Alcmaëoni, nec non Parmenidi, Empedocli- que et Epicuro visum est.*” Empedoclem quod attinet ita Aristoteles de Generat. Animall. I. 18. ita: Ἐμπεδοκλῆς—φησὶν ἐν τῷ ἄρβρενι καὶ ἐν τῷ θήλει οἶον σύμβολον εἶναι, ὄλον δ’ ἀπ’ οὐδετέρων ἀπιέναι.

ἀλλὰ διέσπασται μελέων φύσις ἢ μὲν ἐν ἀνδρὸς— alio loco (ejusd. libri IV.) addit: ἢ δ’ ἐν γυναικός. Atque hanc sententiam Stagiritis uti non ex omni parte comprobatur, ita tamen universe veriore ceteris judicat. Cf. etiam Galenum de Semine II. 7. p. 241. ed. Basil. Ex Joannis autem Philoponi commentario in Aristotelem De Animall. Generat. I. fol. 161. a. discimus, quæ

Platonis etiam in hac causa sententia fuerit:—ὁ γὰρ δὴ Ἐμπεδοκλῆς ἔλεγεν ἀπέρχεσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ πατρὸς καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς μέρη, ἀλλ' οὐχ ὥσπερ ἐκείνοι (Platonem hic intelligit aliosque). ἐκείνοι μὲν γὰρ, ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦ πατρὸς πάντα, ὅσα συνίστησι τὸ ζῶον, καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς ὁμοίως τὰ αὐτὰ πάντα. ὁ δὲ Ἐμπεδοκλῆς ἔλεγεν ὅτι τινὰ μὲν ἀπὸ τοῦ πατρὸς, τινὰ δὲ ἀπὸ τῆς μητρὸς κ. τ. λ. Cf. Empedocles Agrigentinus ed. Sturz. p. 390—393. Jam quod Plotinum attinet, non ille quidem præcise diserteque hanc litem dirimere hoc loco instituit: hoc tamen nemini obscurum est, cum illuc inclinare, ut in generando partu tam matri quam patri partes efficientes et vires generatrices tribuat, ac proinde in hoc quoque argumento suam sententiam ad Platonem applicare.

p. 589, 8. Μόνον γὰρ τὸ εἶδος γόνιμον—Ἐρμῆν—τὸν ἀρχαῖον κ. τ. λ.] Memorabilis locus; de quo sigillatim videbimus. Ac primum, quid sibi velint illa: μυστικῶς καὶ ἐν τελεταῖς αἰνιπτόμενοι Ἐρμῆν μὲν ποιούσι τὸν ἀρχαῖον κ. τ. λ. docet nos ipse Historiæ pater II. 51. qui ibidem plura et hæc: ὀρθὰ οὖν ἔχειν τὰ αἰδοῖα τὰγάλματα τοῦ Ἐρμέω, Ἀθηναῖοι πρότεροι τῶν Ἑλλήνων μαθόντες παρὰ τῶν Πελασγῶν ἐποίησαντο. οἱ δὲ Πελασγοὶ ἰρόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμοθρῆκῃ μυστηρίοισι δεσφῶνται. Hunc Pelasgicum priscumque Mercurium, de quo ad Samothracia Mystera lectores suos amandat Herodotus, idem est atque is, de quo Cicero de N. D. III. 22. 56: “Mercurius unus Cælo patre, Dia matre natus, cujus *obscænius excitata natura traditur*, quod ad aspectu Proserpinæ *commotus sit*.” Est Mercurius Ithyphallicus, cujus plura vestigia per veterum monumenta scriptorum. Pausan. VI. 26. p. 519. p. 124. Siebelis. de Cylleniorum diis: τοῦ Ἐρμοῦ δὲ τὸ ἄγαλμα, ὃν οἱ ταύτη περισσῶς σέβουσιν, ὀρθόν ἐστιν αἰδοῖον ἐπὶ τοῦ βᾶθρου. Idem est de quo Lucianus Jov. Tragæd. I. VI. p. 275. Bip.: θύοντες Κυλλήνιοι Φάλῃτι, quem locum infaustis conjecturis Critici tentarunt. Eundem Mercurium agnoscit Plutarchus De rep. gerend. p. 797. F., quem locum descripserunt Cornutus de Nat. Deorr. c. 16. et Eudocia in Violario p. 155. Attende vero, quam pure casteque hæc exprimat philosophus noster; τὸ τῆς γενέσεως ὄργανον ἀεὶ ἔχοντα πρὸς ἐργασίαν. Non minus pudice ejus alumnus Porphyrius

apud Eusebium in Præp. Ev. III. p. 114: Τοῦ δὲ λόγου τοῦ πάντων ποιητικοῦ καὶ ἐρμηνευτικοῦ ὁ Ἐρμῆς παραστατικός· ὁ δὲ ἐντεταμένος Ἐρμῆς δηλοῖ τὴν εὐτονίαν· δείκνυσι δὲ καὶ τὸν σπερματικὸν λόγον τὸν διήκοντα διὰ πάντων. λοιπὸν δὲ σύνθετος λόγος· ὁ μὲν ἐν ἡλίῳ Ἐρμῆς. Ἐκάτη δὲ ὁ ἐν σελήνῃ. Ἐρμόπαν δὲ ὁ ἐν τῷ παντί. Quo in loco Kuhnius ad Pausaniæ l. l. ad vocem ἐντεταμένος recte supplevit: τοῖς μορίοις i. q. erecto fascino, sive *excitata natura*. Universum autem Porphyrii locum male accepit Vigerius. Quocirca interpunctionem emendavi. Argumentum quod attinet, primum teneamus hæc Proclo ap. Joann. Lydum de Menss. Romm. p. 101. Ei Mercurius dicitur λόγος ὁ διὰ πάντων διήκων. Ibidem Aquilino Mercurius est λόγος ὁ διὰ πάντων πεφυκῶς. Idem Ἐρμῆν filium dicit τῆς νοητῆς ἕλης, et omnia ex *Materia* (ἕλης) et *specie forma*, (εἶδους) constare. Alia non addo, quæ ad locum Ciceronis laudatum posui, nisi hæc, quæ ad Plotini nostri sequentia: τὸν γεννῶντα τὰ ἐν αἰσθήσει δηλοῦντες εἶναι τὸν νοητὸν λόγον, itemque ad verba Porphyrii modo citata pertinent. Videlicet Mercurius Ithyphallicus est ratio seminalis (σπερματικὸς λόγος Porphyr. l. l.) et effectrix, cum generatione rerum, plantarum, animalium cet. tum cogitatione et loquela. In utrovis negotio Mercurius effectas præstat perennes rerum formas s. ideas. Jam hæc ratio seminalis et effectrix adsciscit sibi rationem receptricem et genetricem. Ille est mas; hæc femina: ille sol; hæc luna. Nam, inquit Plutarchus de Isid. et Osir. p. 367. D. et De facie in orbe lunæ p. 943. B., Mercurium in luna locatum fabulantur, quia quæ luna efficit, ea rationis ac sapientiæ operum sunt similia. Vis vegetans et ratio seminalis solis est, et quidquid ejus rationis lunæ impertitur, id ei a sole impertitum significatur. Hæc ad fabulam apud Ciceronem aliosque *de Mercurii natura ad aspectu Proserpinæ* (Lunæ) *excitata* explicandam h. l. sufficiant. Plura dedi ad Ciceronis l. l. —Plotinus autem, ut illuc redeam, qui Mercurium semper excitatum dicit, accipit eum univēse *pro ratione seminali* (*die bildende und gesetzgebende Idee, den in Formen sich ausprägenden Vernunftbegriff*;) eique adeo opponit *Materiam* (τὴν ἐτέραν φύσιν) receptricem illam quidem formarum, sed sterilem et ad gíg-

nendum minime idoneam. Nam ita pergit: τὸ δὲ ἄγονον τῆς ὕλης μενούσης τὸ αὐτὸ ἀεὶ διὰ τῶν περὶ αὐτὴν ἀγόνων δηλοῦντες. Fic.: “sterilitatem vero materiæ semper idem manentis ostendentes *per illa quæ circa ipsam sterilia disponuntur.*” Taylor item: “*But they indicated the unprolific nature of matter, which always remains the same, BY THE BARREN SUBSTANCES WHICH WERE PLACED ABOUT IT.*” Equidem nescio quænam sterilia circa materiam collocentur, sive quæ steriles substantiæ: hoc scio et supra significavi, Plotinum pudico loquendi genere uti solere in rebus obscænis, quales hæc sunt antiquarum religionum fabularumque tesseræ; nec illa verba sejungenda esse arbitror ab his, quæ continuo adjungit philosophus et per particulam causalem connectit cum iisdem: μητέρα γὰρ πάντων ποιήσαντες κ. τ. λ. Proinde hos designat Plotinus, qui ὕλην ῥευστήν (fluentem et instabilem materiam) tanquam ῥέαν (ῥεῖαν) *Rheam omnium matrem* exhibebant colebantque. Plotini autem ætate Rheæ sacra dudum coaluerant cum sacris Cybeles (Κυβήβης). Jam qui circum Cybelen sive Rheam erant sacrificuli, eamque tympanorum cornuumque sono, saltationibus aliisque rebus cum furore peractis colebant (cf. Wyttenb. ad Plutarch. de discr. amic. et adul. p. 457—459.) erant Galli (Γάλλοι) hoc est εὐνοῦχοι ἀπόκοποι sive ἀποτετμημένοι τὰ αἰδοῖα, σπάδονες (σπάδοντες. vid. Phrynich. Epit. p. 272. sq. ib. Lobeck. et Thom. Magistr. p. 138. sq. ibiq. interpr. Ruhnken. ad Tim. Lex. Plat. p. 11.) de quibus Manetho in Apotelesm. VI. 297:

κέραντες γὰρ ἀχρεῖον ἐοῦ ἀπὸ σώματος αἰδῶ.

adeoque ἄγονοι i. e. *steriles ad gignendum*; quo sensu Plato in Theæt. p. 150. c. aliique hoc vocabulum usurpant (vid. Hesych. in voc. et I. Fr. Fischeri Indic. in Æschin. Socrat. eodem in vocabulo.) Jam teneto sequentia: πόρρωθεν ὅμως δὲ ὡς ἐδύναντο ἐνεδείξαντο ὡς ἄγονός τε καὶ οὐδὲ πάντη θῆλυς (ἢ ὕλη sive ἢ μήτηρ τῶν πάντων): “*e longinquo quidem (adeoque obscure) significabant sterilem esse materiam (sive matrem illam) neque usquequaque feminam.*” Cogita etiam extrema capitæ: ἀποτετμημένον δὲ πάσης τῆς τοῦ γεννᾶν δυνάμεως. Hoc ipsum illi Magnæ Matris famuli significatum volebant sua illa exsecutione, sive illi Galli qui et ipsi describuntur tan-

quam οἱ ἀποτετμημένοι τὰ αἰδοῖα. Horum igitur Galliam plane contrarium sonabant atque Ithyphallica carmina Mercurii vatium. Hi celebrabant Pelasgicum Mercurium excitata natura, et ad gignendum semper paratum: illi contra Matrem Deam, neque tamen omnino matrem, sed recepticem duntaxat et ἄγονον h. e. ad gignendum non idoneam. Hæc inter se contraria significabantur illis fabulis, tesseris, ritibus. Ac proinde nemini dubium esse arbitror, verba illa, unde profecti sumus, ita accipienda esse: “*Sterile vero materiæ semper idem manentis significantes per steriles qui circa illam versantur.*” Nolui interrompere hæc μυθολογούμενα. Restat ut paucis moneam de verbis: τὸ τῆς γενέσεως ὄργανον ἀεὶ ἔχοντα πρὸς ἐργασίαν. Est autem ἐργασία h. l. ipse coitus, qui alias est ἔργον, ut in legibus Atticis: λαβεῖν μοιχὸν ἐν ἔργῳ h. e. adulterum deprehendere in ipsis rebus veneris; sive in ipsa turpitudine. Vid. Brissonium ad Leg. Jul. de Adulteriis c. 3. (in Gronovii Thess. Antiqq. Græcc. Vol. VIII. p. 1363.) Petit. de Legg. Attic. p. 562. ed. Wesseling. Hinc ἐν ἔργῳ γίνεσθαι s. ἐ. ἐ. εἶναι. T. Hemsterh. ad Lucian. Deorr. Dialogg. XVII. 2. p. 246. ed. Wetst. Alias ἐργασία usurpatur de lucro meretricio. Plene tamen ita Demosthenes contra Neæram Vol. II. p. 1357. Reisk. ὡς αὐτῇ ἢ ἀπὸ τοῦ σώματος ἐργασία οὐκ ἱκανῆν εὐπορίαν παρέιχεν. Cum tamen alibi coitus dicatur ἔργον Ἀφροδίτης s. ἔργον Ἀφροδίσιον (Antonin. Liberal. XXXVII. et XXXVIII. p. 246. 256. Verheyk.) consultum videatur, locutiones, quæ ἔργον solitarium habent, Ellipsis adscribi, adeoque Lamb. Bosii libro adjici debere.

LIB. VII.

p. 595, 7. ΠΕΡΙ ΑἰΩΝΟΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΥ] Eadem inscriptio hujus libri quadragesimi et quinti bis legitur ap. Porphyry. de Vita Plot. c. 5. et c. 24. ubi idem causam exponit, cur hoc potissimum loco hunc librum posuerit, qui extremos novem præcedit, igiturque quadragesimus quintus secundum temporis ordinem numeratur, neque dum, eodem judice Porphyrio, ingravescentis ætatis vestigia impressa habet. Argumentum autem ejusmodi est, ut qui hujus doctrinæ origines ab initio repetere instituat, ei

in orientalium populorum religiones, et barbaricæ, quæ vulgo appellatur, philosophiæ primordia redeundum sit. Antiquitus enim hæc quæstio de æternitate et tempore conjuncta erat apud Indos, Chaldaeos, Persas, Phœnices cum numinum cultu, quæ Græcis *Αἰῶνος* et *Χρόνου* nomine vocantur. Quæ religiones juxta philosophorum familias perduraverunt variis vicissitudinibus usque ad extrema imperii Romani tempora, ita tamen, ut subinde e philosophorum decretis haud pauca iis admiscerentur. De his consulendi *Heynius* in *Opuscul.* Acad. VI. 227. sqq. *Zoega Bassirilievi antichi di Roma* ad tab. 59. quæ *Æonis* imaginem habet *Tom.* II. p. 32. sqq. *Boettiger* in *Ideen zur Kunstmythologie* I. p. 40. et 219. et quæ ipse collegi et disputavi in *Meletematt.* e discipl. antiquitatis I. p. 44. et in censura *Boettigerani* libri laudati in *Annalibus literarr.* Heidelbergg. ann. 1827. nr. 34. p. 538—p. 543. *Χρόνον* autem et *Χρόνον* vocabula inter reapse nihil differentiæ esse, putidum sit operose explicare velle. Inde vero partim dieteria proverbique in communem sermonem traducta (vid. *Platonis Cratylum* p. 396. b. p. 45. *Heindf.* et *Euthydem.* p. 287. b. p. 351. *Heindf.* hujusq. *Annot.*) partim philosophandi materia enata (*Cic. de N. D.* II. 25: “*Κρόνος* enim dicitur (Saturnus); qui est idem *χρόνος*, id est spatium temporis:” cet.) Atque *Damascio* teste (*περὶ ἀρχῶν* c. 124. p. 384. ed. *Kopp.* cf. *Pherecydis* *Fragg.* p. 42. ed. *Sturz.*) *Pherecydes* Syrius antiquissimus philosophus *χρόνον* in rerum principiis collocaverat. Post eum nemo philosophorum a sua ratione hanc de tempore et æternitate quæstionem sejunctam esse voluit. Arguunt excerptæ inde a *Thalete* et *Pythagora* sententiæ philosophorum, quas ex parte attingit *Plotinus* p. 331. sqq. et in compendium redegerunt *Plutarchus*, qui fertur, de *Placitis philosophorum* I. 21. et 22. p. 884. p. 556. sq. *Wytt.* et accuratius *Stobæus* in *Eclogg.* *Phys.* I. 40—45. p. 248—268. *Heeren.* *Adde* *Jo. Laurent.* *Lydi* libellum de *Mensib.* *Romm.* p. 2. p. 110. et p. 208. ed. *Roetheri*, unde *Philolai* *Pythagorei* fragmentum lucramur. *Chrysippi* aliorumque *Stoicorum* sententias excusserunt *Justus Lipsius* in *Physiolog.* *Stoic.* lib. II. *Diss.* 24. (*Opp.* T. IV. p. 603.) et *F. N. G. Baguet* de *Chrysippo* p. 170—172. De

Posidonii placito consule *Posidonii Rhodii* reliqq. doctrinæ p. 51. ed. *J. Bahii.* *Plotiniani* autem hujus libri fontes primarios si requiras: sunt ii potissimum in *Platonis Timæo* p. 37. sq. p. 36. sqq. *Bekk.* itemque in *Aristotelis* libris *Physicæ.* *Auscult.* IV. 10—14. p. 80. sqq. *Sylb.* Idem temporis notionem attingit in *Categorr.* IV. p. 31. et in *Topp.* III. p. 318. *Platonis* locum in compendium redegit *Diog. Laërt.* III. 73. his verbis:—*χρόνον* τε γενέσθαι εἰκόνα τοῦ αἰδίου, τὴν δὲ τοῦ οὐρανοῦ φορὰν χρόνον εἶναι· καὶ γὰρ νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ μῆνα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα χρόνον μέρη εἶναι· διόπερ ἄνευ τῆς τοῦ κόσμου φύσεως οὐκ εἶναι χρόνον· ἅμα γὰρ ὑπάρχειν αὐτὸν καὶ χρόνον εἶναι. Ad quem locum *Menagius Plotiniani* etiam libri mentionem facit; quem eundem laudat *Casp. Barth.* in *Adversarr.* LIII. 12. p. 2504. *Platonis* locum expressit *Philo Jud. Legis Alleg.* I. post init. p. 122—124. *Pfeiff.* Ab utroque vero, et *Platone* et *Aristotele*, copiosarum disputationum argumentum mutuati sunt *Platonici* deinceps philosophi item *Peripatetici*, qui probe perspicerent, quam vim hæc quæstio haberet cum ad alios locos philosophiæ, tum præcipue ad locum de *Mundo* itemque de *Anima*. Quin etiam *Grammatici* profecerunt ex principum philosophorum scholis. Sic, ut hoc utar, ad illud *Aristoteleum* de *Cælo* I. 9. p. 25. *Sylb.* αἰὼν ἐστὶν ἀπὸ τοῦ ἀεὶ εἶναι εἰληφὼς τὴν ἐπὶ οὐρανῶν, ἀθάνατος καὶ θεῖος, plurimi se applicuerunt. Vid. *Etymol.* M. p. 540. *Sylb.* (ubi etiam *Chrysippus* laudatur:) *Etymol. Gud.* p. 24. *Zonar. Lex.* p. 63. sq. ibiq. *Tittmann.* *Maximi Scholia* in *Dionys. Areop.* de *divinn. nomm.* V. 4. p. 705. et *Procli* *Inst. Theol.* cap. LII. p. 82. ed. nostr. Hujus ipsius *Procli* multæ leguntur disputationes super hoc loco de *Æternitate* et *Tempore*, ut ad *Timæi* l. l. ad *Parmenid.* passim et p. 98. sqq. *Vol. VI.* ed. *Cousin.* (cf. etiam *Damascium* de *Principiis* c. 91. sqq. p. 277. sqq. *Koppii*) in *Aleib.* pr. 73. p. 236. sq. ed. nostr. et præsertim in *Instit. Theol.* c. XLVIII. sqq. *περὶ αἰδίου* p. 78. sqq. ed. nostr. cap. 53. *περὶ τοῦ αἰῶνος καὶ τῶν αἰωνίων* p. 82. sqq. et c. CXCVIII. p. 294. sqq. denique in *Platonis Theologiam* I. 13. p. 37. III. 16. sqq. p. 146. sqq. V. 30. p. 311. ubi et *Plotini* et *Theodori* decreta attinguntur, et p. 330. *Ecclesiæ Christianæ Patrum* locos exhibet *Sui-*

cerus in Thesouro Eccles. I. p. 140. sqq. Adde *Valckenarii* Scholas in N. T. II. p. 369. etiam ex Boëthii libello de Consol. Philos. aliquot locos infra apposui, qui arguunt eum in hac causa agenda a Platone et Aristotele pendere. Subjicio duo testimonia de hoc libro Plotini, alterum Procli, Simplicii alterum. Atque ille in Platonis Theol. III. 18. p. 149: καὶ ὁ γε Πλωτίνος ἐν-
 θεαστικώτατα τὴν αἰῶνος αἰδιότητα κατὰ τὴν τοῦ Πλάτωνος θεολογίαν ἐμφανίζων, ζωὴν ἀπειρον ἀφο-
 ρίζεται τὸν αἰῶνα, καὶ ὁμοῦ πᾶσαν προφαίνουσαν ἑαυτὴν καὶ ἐκφαίνουσαν καὶ τὸ ὄν τὸ ἑαυτῆς. Hic in Aristotelis Physica p. 187. b. ita: Ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις Πλωτίνος φαίνεται πρῶτος τὸν πρῶτον ἐπιζητήσας χρόνον κ. τ. λ. Attigerunt autem Platonis Aristotelisque itemque Platoniorum et Peripateticorum disputata de hoc loco *Cudworth*. in Syst. Intell. p. 756. 763. sq. 771. sqq. 779. ibiq. *Moshem*. nec minus *Tiedemannus*, cujus aliquot locos infra laudabimus, *Tenemannus* etiam in Hist. Philos. VI. p. 138. sqq. hujus libri Plotiniani insigniora excerpit. Integrum Anglice vertit *Thomas Taylor* in *Select Works of Plotinus* p. 177. sqq.

p. 596, 2. ἄλλως ἄλλας, τάχα δὲ καὶ ἄλλως τὰς αὐτὰς λαβόντες] Non hæsitavi in amplectenda lectione Monacensi pro ἄλλος quod Fic. cum reliquis habet. Mox observanda est redundantia: ἐπὶ τούτων ἀναπαυσάμενοι, καὶ αὐταρκῆς νομίσαντες—ἀγαπήσαντες. De verbo ἀγαπᾶν varie constructo adde iis, quæ in novo Thesouro Steph. Londin. congesta sunt, *Leopoldi Indic.* ad vitas *Plutarchi* et *Jacobs.* ad *Philostr.* *Imagg.* p. 393. Nostro loco absolute accipiendum est: *contenti*. De ἀγαπητῶς supra est monitum ad II. 9. 12. Μοx τινὰς τῶν ἀρχαίων καὶ μακαρίων φιλοσόφων, quorum decreta paulo ante dixerat: τὰς τῶν παλαιῶν ἀποφάσεις, recte accipias de iis philosophis, qui antiquitus inde a *Pherecyde* *Pytho*raque hanc *Quæstionem* agitarunt. De locutione μακαρίων supra vidimus ad p. 204. B. ad verba ἐκείνου (Πλάτωνος) δὲ καὶ τῶν ἄλλων μακαρίων ἀνδρῶν.

— 10. καὶ τὸ τῆς εἰκόνας αὐτοῦ (τοῦ αἰῶνος), ὃν δὴ χρόνον λέγουσιν εἶναι] De constructione non est, quod multa dicamus. Vid. modo *Stallbaum.* ad *Platon.* *Phileb.* p. 118. et quæ posuimus ad hæc *Ciceronis* de *Legg.* I. 7. 22. “ animal hoc

providum, sagax—quem vocamus hominem.” Expressit autem h. l. Plotinus verba *Platonici Timæi* p. 37. sub fin. p. 36. *Bekk.*: εἰκὼ δ' ἐπινοεῖ κινήτῳ τινὰ αἰῶνος ποιῆσαι, καὶ διακοσμῶν ἅμα οὐρανὸν ποιεῖ μένοντος αἰῶνος ἐν ἐνὶ κατ' ἀριθμὸν ἰοῦσαν αἰῶνιον εἰκόνα, τοῦτον ὃν δὴ χρόνον ὀνομάκαμεν, *Boëth.* de *Consol. Phil.* V. 6: “ Hunc enim vitæ immobilis præsentiarium statum infinitus ille temporalium rerum motus imitatur, cumque eum effingere atque exæquare non possit, ex immobilitate deficit immotum (leg. in motum)—quæ (temporalis præsentia) quoniam manentis illius præsentia quondam gestet imaginem, quibuscunque contigerit, id præstat, ut esse videatur.”

— 17. ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι τὸν χρόνον τὸν σύμπαντα οὐρανὸν καὶ κόσμον εἶναι] *Pythagoræ* et *Pythagoricis* hæc sententia attribuitur. *Simplicius* in *Aristotel.* *Physica* p. 165: Οἱ μὲν τὴν τοῦ ὅλου κίνησιν εἶναι τὸν χρόνον φασίν — — οἱ δὲ τὴν σφαῖραν αὐτὴν τοῦ οὐρανοῦ, ὡς τοὺς *Πυθαγορικοὺς ἰστοροῦσι* λέγειν, οἱ παρακούσαντες ἴσως τοῦ Ἀρχύτου λέγοντος καθόλου τὸν χρόνον διάστημα τῆς τοῦ παντὸς φύσεως. Atque ex his *Simplicii* verbis intelligitur, cur Plotinus continuo dubitanter tantummodo de hac sententia referat. Minus accurate hæc *Pythagorea* tradunt *Pseudo-Plutarchus* de *Placitt.* *Philosoph.* I. 21. et *Stobæus* in *Eclogg.* I. p. 248, 250. ubi cf. *Heerenii* annotatio.

p. 597, 6. ἢ μὲν γὰρ φησι—αἰῶνιος] Vid. *Plat. Tim.* p. 37. sq. p. 36. sq. *Bekk.*

— 16. πρῶτον μὲν—ἐπειτα—εἶτα] *Plato* in his enumerandi formulis tertio quoque loco ἐπειτα usurpare solet, vel pro eo ἔτι δὲ καί. Vid. *Heindorf.* ad *Platon.* *Phædon.* §. 86. p. 89. a. p. 144. *Heindf.* et cf. *Matthiæ Gr. Gr.* §. 603. p. 1211. ed. alt.

p. 598, 11. αἰῶνιον καὶ αἰδίον] Cf. infra p. 328. G. et adhibe *Olympiodorum* in *Aristot.* *Meteor.* 4. p. 32; quem locum exhibet *Wyttensbachius* in *Animadvv.* in *Plutarch.* de *S. N. V.* p. 438. sq. ed. novæ Ox. qui hos binos locos Plotini ad partes vocavit.

p. 599, 8. αἰῶνα—ζωὴν μένουσαν] Respicit hæc, et quæ infra p. 336. leguntur, *Proclus* in *Plat. Tim.* p. 127. inf. conf. etiam *Proclum* in *Platonis Theol.* V. 27. p. 305. et p. 311, ubi διὸ καὶ

ὁ Πλωτῖνος μὲν ζωὴν ἀποκαλεῖ τὸν αἰῶνα, τὴν μίαν καὶ ὅλην. Adde p. 330: ἐπεὶ καὶ ὁ αἰὼν κατὰ τὴν ὁλότητα τὴν νοητὴν τεταγμένος ζωὴ παντελής ἐστὶ, καὶ πᾶσα ζωὴ κατὰ τὸν Πλωτῖνον. Cæterum hæc refutare studet *Tiedemannus* in libro: *Geister der spekulat. Philosophie* III. p. 287. sqq.

p. 599, 13. ὅτι οὐδὲν αὐτοῦ παρήλθεν, οὐδ' αὖ γενήσεται—ἀεὶ ὄντος] Boëthius de Consol. Philos. V. 6: “Quod igitur interminabilis vitæ plenitudinem totam pariter comprehendit ac possidet, cui neque futuri quidquam absit, nec præteriti fluxerit, id æternum esse jure perhibetur: idque necesse est, ut sui compos, præsens sibi semper assistere et infirmitatem mobilis temporis habere præsentem.” Quæ quomodo a Plotini verbis discrepent, nemo non intelligit.

p. 601, 2. καὶ ἡ ἀλήθεια δὲ οὐ συμφωνία κ. τ. λ.] Attigit hæc *Tiedemannus* in libro: *Geister der spekulat. Philos.* III. p. 382. sq.

p. 602, 11. αἰὼν γὰρ ἀπὸ τοῦ ἀεὶ ὄντος] Vid. Aristot. de Cælo I. 9. p. 25. Sylb. Locum aliosque inde ductos supra laudavi ad hujus libri titulum.

— 12. Τοῦτο δὲ ὅταν τινι προσβαλὼν τῆ ψυχῇ κ. τ. λ.] Taylor ita: “*He, however, will know, that eternity thus subsists, who by the projecting energies of intellect is able to speak concerning it.*” Nimirum pro τινὶ legi jubet αἰῶνι. Nullus librorum MSS. nostrorum suffragatur; et hoc loco universe loquitur Plotinus ita: Si quis *quamlibet in rem* intendat animi mentisque aciem, et hoc iterum faciat, neque tamen eam ullo modo mutatam reperiat, inde sempiternam eam esse conjiciat. Ad προσβαλὼν idem hanc notam posuit: “*The visive energy is an immediate darting forth as it were to the object of its intuition.*”

p. 603, 2. τῆς φύσεως ἀγασθεὶς] Constructio Platoni familiaris. Vid. Ruhnken, ad Tim. p. 8. Pierson, ad Moer. p. 1. cf. Ast. ad Platon. de Legg. p. 554.

— ib. ἀτρώτῳ φύσει] Cf. V. 8. 4. Proclus in Plat. Theol. III. 18. p. 149: τῆς γὰρ ἀνεκλείπτου ζωῆς, καὶ τῆς ἀτρώτου δυνάμεως καὶ τῆς ἀόκνου—ἐνεργείας ὁ αἰὼν. Olympiod. in Alc. pr. p. 40: Τρίτον τὴν δύναμιν θαυμάζει λέγει ἐπιμελέστατα παρῶν (sunt Platonis verba in eo dialogo) ὅπου ἂν ὦ. Τοῦτο δὲ δυνάμεως ἐστὶν ἀγρύπνου καὶ

ἀτρώτου ὅθεν καὶ Ἀτρυτώνη ἢ Ἀθηνᾶ (Iliad. β'. 157. Apollon. Lex. Hom. p. 174. Toll.) Hinc corrigendus alter locus Procli, in Parmenidem T. VI. p. 100. ed. Cousin: μεταβατικῶς γὰρ νοοῦσα (ἢ ψυχῇ) δύνανται ἀπταίστου κινήσεως ἔχει, καὶ ἐστὶν ἀκίνητος, συνάπτουσα τὰς περιόδους ἀλλήλαις, καὶ ἄτρωτον (leg. ἀτρυτον) ποιουμένη τὴν ἐνέργειαν, καὶ μίαν ἀεὶ καὶ ἀνεκλείπτου.

— 8. ἀιδιότης δὲ ἡ τοιαύτη—αἰὼν δὲ—ὅθεν σεμνὸν ὁ αἰὼν—ὁ αἰὼν θεὸς κ. τ. λ.] Ante oculos hic habuit non solum Platonem in Timæi II. II. sed etiam Aristotelem in his de Cælo I. 9. p. 25. Sylb.: —διόπερ οὐτ' ἐν τόπῳ τὰ κεῖ πέφυκεν, οὔτε χρόνος αὐτὰ ποιεῖ γηράσκειν, οὐδ' ἐστὶν οὐδενὸς οὐδεμία μεταβολὴ τῶν ὑπὲρ τὴν ἐξωτάτω τεταγμένων φορὰν, ἀλλ' ἀναλλοίωτα καὶ ἀπαθῆ, τὴν ἀρίστην ἔχοντα ζωὴν, καὶ τὴν αὐταρκεστάτην διατελεῖ (s. διατελοῦντα) τὸν ἅπαντα αἰῶνα· καὶ γὰρ τοῦτο τοῦνομα θεῶς ἐφθεγκται παρὰ τῶν ἀρχαίων· τὸ γὰρ τέλος τὸ περιέχον τὸν τῆς ἐκάστου ζωῆς χρόνον, οὐ μὴδὲν ἔξω κατὰ φύσιν, αἰὼν ἐκάστου κέκληται. κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τὸ τοῦ παντὸς οὐρανοῦ τέλος, καὶ τὸ τὸν πάντων ἄπειρον χρόνον καὶ τὴν ἀπειρίαν περιέχον τέλος αἰὼν ἐστὶν, ἀπὸ τοῦ ἀεὶ εἶναι εἰληφὸς τὴν ἐπωνυμίαν ἀθάνατος καὶ θεῖος. Proclus in Plat. Parmen. Vol. VI. p. 100. sq. ed. Cousin: —καὶ οὐκ ἄχρι τούτων μόνων τὸ ἄπειρον, ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ νοῦ πάντως αὐτὸς ὁ πολυῦμητος αἰὼν ἄπειρος, ὃς καὶ πᾶσαν περιέχει τὴν νοερὰν ἀπειρίαν· πόθεν γὰρ τῷ νῷ τὸ αἰωνίως ζῆν, ἢ ἐκ τοῦ αἰῶνος; οὗτος οὖν ἄπειρος πρὸ νοῦ κατὰ τὴν δύναμιν· μᾶλλον δὲ τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὴν δύναμιν ἄπειρα, ὁ δὲ αἰὼν δύνανται· καὶ γὰρ οὐκ ἄλλο τί ἐστὶν ἢ δύναμις ὁ πρῶτος αἰὼν:—Ὁ μὲν γὰρ αἰὼν, εἰ καὶ διὰ τὸ ἀεὶ ἄπειρος, ἀλλὰ ὡς μέτρον δήπου τῶν αἰωνίων καὶ πέρας ἐστὶ. Cf. Procli Inst. Theol. c. 48—54. et in Theolog. Plat. III. 16. qui pariter atque Boëthius de Cons. Phil. V. 6. Aristotelis locum laudatum respicit. Cf. etiam Taylor. p. 189. in not. Quod vero Plotinus h. l. Æonem pulcre dicit deum fortasse appellari, modeste ad eas suæ ætatis religiones videtur respicere, quæ Æonis tanquam dei et imagines effluerant et cultum sacrum instituerant. Consule, quæ supra hanc in rem monuimus in annot. ad inscriptionem hujus libri p. 325.

p. 604, 8. Τοῦτο δὲ τὸ “μένοντος αἰῶνος ἐν ἐνῆ”] Hæc quatuor extrema verba ipsa sunt Pla-

tonis in Timæo p. 37. sub fin. p. 36. Bekk. Proclus in Theol. Plat. III. 16. p. 147: τὸ μὲν οὖν ὄν τὸ πρῶτιστον, ὡς περ εἴρηται, κινήσεως ὁμοῦ καὶ στάσεως ἐξήρηται. ὁ δὲ αἰὼν μένει κατὰ τὸν Τιμαίον ἐν ἐνί· διὸ καὶ ὁ χρόνος ἐν κινήσει μιμούμενος τὴν νοητὴν τοῦ αἰῶνος στάσιω· οὐκ ἄρα κατὰ τὸ πρῶτως ὄν ὁ αἰὼν κ. τ. λ. Unde Taylor profecit, qui in nota ad hæc Plotini verba ita: *Plato, however, does not by the one in this place mean the ineffable principle of things, but the one of being, or the summit of the intelligible order, as is shown by Proclus in the above-mentioned Work.* Nimirum hoc ipso loco, unde hæc decerpsimus. Adde lib. V. c. 33. p. 311. ubi eadem Platonis verba attingit Proclus Plotinumque citat et præceptorem suum Theodorum (sc. Asinæum): ὁ δὲ Θεόδωρος στάσιω αὐτὸν (τὸν αἰῶνα) ἐπονομάζει. Alia ex hoc loco exhibui supra p. 327. A.

p. 605, 8. *πλανῶ ἂν τὴν ψυχὴν, εἰς ἔκβασιω τοῦ πλείονος*] Taylor, qui *πλανῶ* reperisset in Editione, hæret in hoc loco, quem pro lacunoso habet, et se non capere versionem Ficini h. l. dicit. Lacunæ autem indicium in libris nostris nullum. Ac si *πλανῶ*, Optativo, rescribas, hæc enascitur sententia: Sed si illud *ἀεὶ* (*semper*) accipiatur ita, ut declaret incorruptibile, in errorem trahat animam, ut excedat ab illa unitate, quæ in æternitatis notione necessario inest, et evagetur ad pluralitatem (quæ aliena ab æternitatis notione est).

— 13. *ἀλλ' ὅτι τὸ ὑποδύμενον ἦν φιλοσοφίαν, ἢ προσθήκη τοῦ ἀληθινοῦ ἐγένετο*] Plato Gorg. p. 464. C. *ὑποδύσα ὑπὸ* (pro eo lacuna in Cod. Darmst. ἕκαστον τῶν μορίων προσποιεῖται εἶναι τοῦτο, ὅπερ (omiss. in eod. libro) *ὑπέδν* ubi Heindf. p. 59. comparat. Aristot. Rhet. I. 2. (§. 7. p. 31. Gaisford.): διὸ καὶ ὑποδύεται ὑπὸ τὸ σχῆμα τὸ τῆς Πολιτικῆς ἢ Ῥητορικῆς. De duplici constructione verbi cum *εἰς* et cum solo Accusativo monuit nuper Jacobs. ad Achill. Tat. p. 617. Thomas Mag. p. 273. Bern. *Ἐλπίει τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ ὑπέδν* (i. e. Agamemnonis personam egit) Ibid. *Λουκιανὸς—ἦν τις ὑποκριτῆς Ἀθηναῖον, ἢ Ποσειδῶνα ἢ Δία ὑποδευκώς.* Unde ejus verbi usus scenicus intelligitur. Dio Cassius LXIII. 6. 9. p. 1032. Reimar. de Nerone imperatore et histrione: καὶ τὸ προσωπεῖον ὑποδύων ἀπέβαλλε τὸ τῆς ἡγεμονίας ἀξίωμα, Dionys. Halicarn. A. R. Excerptt.

p. 2320. Reisk. Romani ad Samnites: *ὀνόματι μὲν ὑποδύμενοι συμμαχῶν, ἔργα δὲ πράττοντες πολεμίων.* Stephanus scribi jubet *ὄνομα*. Malit fortasse quispiam: *ὀνόματι μὲν ὑποδύμενοι τὰ τῶν συμμαχῶν* [Possis fort. etiam *ὄνομά τι.*] Nam Timæus in Lex. Plat. p. 161. Rubnk.: καὶ ὁ πιθανότητι ὑποδύμενος τὴν ἀλήθειαν. At vero pro Stephano pugnat Plutarchus in Arato c. 9:—*ὑπέδυσαν ἔκουσίως ὄνομα καὶ πολιτείαν τὴν Ἀχαιῶν, “sponte assumsere nomen remque publicam Achæorum.”* Sed neutrum fortasse necesse. Nam sæpius etiam cum Dativo jungitur. Sic Plutarch. in Public. 10. fin. *ὑποδουμένου μεθ' ἡδουῆς αὐτῷ τοῦ δήμου.* Cujus usus plura exempla collegit Bæhrius noster ad vitam Alcib. p. 205. sq. cf. eund. ad Philoœm. p. 33. Plotinus simulandi potestate usurpans hoc Verbum Adjectivum ei adjunxit sicut Aristoteles, quem noster ante oculos habuit. Ille tamen aliquanto plenius ita in Metaphys. III. 2. p. 21. sq. Sylb.:—*οὔτω καὶ τῷ ὄντι, ἢ ὄν, ἔστι τινα ἴδια· καὶ ταῦτ' ἔστι περὶ ὧν τοῦ φιλοσόφου ἐπισκέψασθαι τὸ ἀληθές· σημεῖον δὲ· οἱ γὰρ διαλεκτικοὶ καὶ σοφισταί, τὸ αὐτὸ μὲν ὑποδύονται σχῆμα τῷ φιλοσόφῳ (ἢ γὰρ σοφιστικῆ φαινομένη μόνον σοφία ἐστὶ καὶ οἱ διαλεκτικοὶ διαλέγονται περὶ ἀπάντων) κοινὸν δὲ πᾶσι τὸ ὄν ἐστι. διαλέγονται δὲ περὶ τούτων δηλονότι διὰ τὸ τῆς φιλοσοφίας εἶναι αὐτὰ οἰκεία. περὶ μὲν γὰρ τὸ αὐτὸ γένος στρέφεται ἢ σοφιστικῆ καὶ ἢ διαλεκτικῆ τῆ φιλοσοφία. ἀλλὰ διαφέρει, τῆς μὲν τῷ τρόπῳ τῆς δυνάμεως τῆς δὲ τοῦ βίου τῆ προαιρέσει.* Fons distinctionis in Platonis Gorgia. Proclus in Alcib. pr. p. 39. nostr. *πανταχοῦ γὰρ τὸ τελειότερον ὑποδύεται τι τῶν ἀτελεστέρων. καὶ περισπᾶ τὰς μὴ κατορθωμένας ψυχὰς εἰς ἑαυτὸ καὶ τῶν βελτιόνων ἀφίστησιν.* “Ὡς περ οὖν ἐν τοῖς τῆς φιλοσοφίας νοεροῖς θεωρήμασι ἐμπόδιόν ἐστίν ἢ σοφιστικῆ ζωῆ καὶ ἢ πρὸς ἐκείνην σύνταξις ἐφελκύουσα τοὺς ἀτελεστέρους ἀπὸ τῆς τῶν ὄντων θεωρίας εἰς τὴν σύστοιχον τοῖς γινόμενοις καὶ φθειρομένοις φαντασίαν. οὔτω δὴ—τὸν ἀληθινὸν ἐραστὴν ὑποδύμενον κ. τ. λ. Vides et hunc cum verbis tum sententiis Platonis Aristotelisque locos imitatum.

p. 606, 13. *Τὸ δ' ἀγαθὸς ἦν, ἀναφέρει*] Plato in Timæo p. 29. extr. p. 25. Bekk. *Λέγωμεν δὴ δι' ἦν τινα αἰτίαν γένεσιν καὶ τὸ πᾶν τὸδε ὁ ξυνιστὰς ξυνέστηκε· ἀγαθὸς ἦν, ἀγαθῷ δὲ οὐδεὶς περὶ οὐδενὸς οὐδέποτε ἐγγίγνεται φθόνος.* Sequentia

Platonis habet Proclus in Alcib. p. 126. Ad Plotinum faciunt hæc Boëthii de Consol. Philos. V. 6: “Unde non recte quidam, qui cum audiunt visum Platoni, mundum hunc nec habuisse initium temporis, nec habiturum esse defectum, hoc modo conditori conditum mundum fieri cœternum putant. Aliud est enim per interminabilem duci vitam, quod mundo Plato tribuit: aliud interminabilis vitæ totam pariter complexum esse præsentiam, quod divinæ mentis proprium esse manifestum est. Neque Deus conditis rebus antiquior videri debet temporis quantitate, sed simplicis potius proprietate naturæ.”

p. 606, 14. σηµαίνων τῷ ἐπέκεινα παντὶ] *Significans per universum, quod ultra est*; Ficinus legisse videtur παντός. Libri nostri nil variant. Quod vero Plato dicitur illud ἦν κ. τ. λ. μέμφεσθαι ὕστερον, consule verba in Timæo p. 38. init. p. 36. Bekk.

p. 608, 3. Τῶν δὲ κίνησιω λεγόντων—ἡ τῆς τεταγµένης] Quo, quorum philosophorum sententias hoc loco attingat Plotinus, continuo intelligatur, adscribam Excerpta Stobæi in Eclogg. Phys. I. 248—256: Πυθαγόρας (τὸν χρόνον λέγει) τὴν σφαῖραν τοῦ περιέχοντος.—οἱ Στωϊκοί, χρόνου οὐσίαν αὐτὴν τὴν κίνησιω.—Ξενοκράτης, μέτρον τῶν γεννητῶν καὶ κίνησιω αἰδίου. Μέτρον βραδύτητος καὶ ταχύτητος, εἶπε Χρῦσιππος. Ἐπίκουρος σύμπτωμα [συμπτωμάτων] τοῦτο δ' ἐστὶ παρακολουθήµα κινήσεων. Ἀντιφάνης καὶ Κριτόλαος νόµα ἡ μέτρον τὸν χρόνον, οὐδ' ὑπόστασιω.—Οἱ Ἀριστοτελικοί—κίνησιω οὐκ εἶναι τὸν χρόνον, οὐ μὴν ἄνευ κινήσεως.—Ζήνων ἐφῆσε χρόνον εἶναι κινήσεως διάστημα, τοῦτο δὲ καὶ μέτρον καὶ κριτήριον τάχους τε καὶ βραδύτητος, ὅπως ἔχει.—Ἀπολλόδωρος ἐν τῇ φυσικῇ τέχνῃ οὕτως ὀρίζεται τὸν χρόνον· Χρόνος ἐστὶ τῆς τοῦ κόσμου κινήσεως διάστημα κ. τ. λ. Aliorum placita philosophorum attigi passim et ad hujus libri titulum p. 325. Archytæ, Aristotelis et aliorum aliquot philosophorum de tempore sententias memorat Taylor, in annot. ad h. l. versionis Anglicæ p. 195.

p. 610, 5. ὥσπερ ὕδωρ ῥέον πάλιν καὶ πάλιν] Similitudo solemnis. M. Antoninus V. 23. οἶον ποταµός. Alii sæpissime: ποταµοῦ δίκην. Hujus vero loci Plotiniani non eram memor, cum in Cicero de N. D. I. 39. init. in verbis: “Tanta est

impunitas garriendi. At quam licenter! Fluentium frequenter transitio fit visionum”—conjectarem: “garriendi. *Aquarum instar fluentium continenter* (hoc cum Davisio) transitio fit visionum.” Vid. Dionysum nostrum I. p. 82. sq. Quibus locis nunc accedat hic ipse Plotinianus. Alium infra p. 351. E. ibidem laudavimus.

p. 611, 9. καὶ εἴποις ἄν—ἀμφοῖν ὄντα] Nil variant libri nostri. Extrema verbotenus ita reddenda quasi videlicet aliud sit utrorumque. Taylor ita: “*And you may say that the time of each is the same, though its relation to the one is different from its relation to the other.*”

—13. Ἀριθµὸς δὴ κινήσεως ἢ μέτρον] Stobæus Eclogg. Phys. I. p. 252: Ἀριστοτέλης δὲ (λέγει) τὸν χρόνον ἀριθµὸν εἶναι κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον, οὐτ' ἀρχὴν ἔχοντα οὔτε τελευτήν, ἀλλ' αἰεὶ ὄντα, καὶ αἰεὶ γιγνόμενον· εἶναι δὲ συνεχή καὶ διαιρετόν, λαμβάνεσθαι γὰρ αὐτοῦ τὸ μὲν πρότερον τὸ δ' ὕστερον, ὅρον δὲ ὑπάρχειω τὸ νῦν, τοῦτο γὰρ νοεῖσθαι τοῦ μὲν προτέρου πέρας, τοῦ δὲ μέλλοντος ἀρχήν. (Conf. Aristot. Phys. Auscultt. IV. 11—13.) Pergit Stobæus: οἱ Ἀριστοτελικοὶ τὸν χρόνον τῶν κατὰ τὸ νῦν ἀφοριζομένων κινήσεων. τὸ δὲ νῦν εἶναι μονάδα στάσεως ἐν κινήσει.

p. 614, 5. ἀλλ' οὖν κατὰ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον μετρῶν, εἶτε σηµείω κ. τ. λ.] Posidonius Stoicus ap. Stob. l. l. p. 258:—τὸν δὲ διορισµὸν σηµειώδη εἶναι, i. e. trium temporum, præsentis, præteriti, futuriq; puncti instar esse. Eidem autem Posidonio itemque Chrysippo (p. 260.) attribuitur hæc temporis definitio: τὸν χρόνον κινήσεως διάστημα εἶναι.

—6. Ἔσται οὖν ὁ χρόνος οὗτος κ. τ. λ.] Taylor necessario legendum arbitratur ὁ ἀριθµός. Nullus liber suffragatur ei conjecturæ, neque Aristotelis definitio eam necessario postulat. Dixerat enim ille τὸν χρόνον ἀριθµὸν εἶναι τῆς κινήσεως (quibus Plotinus adjicit ἢ μέτρον. Vid. supra p. 332. G. ibiq; annot.) κατὰ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον. Proinde de tempore metiente quaeri potest; et describit h. l. Plotinus illud νῦν Aristotelis, quod τῷ προτέρω καὶ ὑστέρω connexum est universo tempori. Ceterum idem vir doctus ibidem Aristotelis eam temporis definitionem cum Platonica congruere dicit, addens: “*In short, time is properly the measure of motion according to the flux of being, which is the peculiarity of* GENE-

RATION OR BECOMING TO BE." Tu vero confer cum hoc loco Plotini hæc Hermetis ap. Stob. p. 256. Heer., ubi de tribus temporibus, præsentis, præterito, futuro: "Ὁς γὰρ οὐχ ἔσθηκε ῥοπήν ἔχων οὐδὲ κέντρον μονὴν χρόνος, πῶς ἐνεστῶς εἶναι λέγεται, ὁ μὴδὲ ἐστάναι δυνάμενος; καὶ πάλιν ὁ παρεληλυθὼς, συνάπτων τῷ ἐνεστῶτι, καὶ ὁ ἐνεστῶς, συνάπτων τῷ μέλλοντι, εἰς γίγνεται, οὐ γὰρ χωρὶς αὐτῶν εἰσι τῇ ταυτότητι, τῇ ἐνότητι, τῇ συνεχείᾳ. Οὕτω καὶ συνεχῆς καὶ διεστῶς γίγνεται, εἰς ὧν καὶ ὁ αὐτὸς ὁ χρόνος.

p. 615, 10. Τὸ δὲ παρακολούθημα λέγειν τῆς κινήσεως] Venit ad *Epicuri* definitionem iudicandam philosophus noster. Vid. supra ad p. 331. B.

p. 616, 5. εἰς ἐκείνην τὴν διάθεσιν, ἣν ἐπὶ τοῦ αἰῶνος ἐλέγομεν εἶναι] Vid. supra c. IV. p. 328. sq. Cf. Proclus in *Theol. Plat.* III. 18. p. 149. ubi et alia, quæ supra attigimus, et hæc:—μᾶλλον μὴν κατὰ τὸ ἄπειρον ὁ αἰὼν χαρακτηρίζεται· καὶ γὰρ τὸν ἄπειρον χρόνον ἐν ἑαυτῷ περιέχει κ. τ. λ. cf. V. 30. p. 311. Locum supra exhibui sub fin. annot. ad inscriptionem hujus libri ad p. 325. A. Idem in *Parmenid.* T. VI. p. 102. ed. Cousin. καὶ ὁ αἰὼν ἄπειρος διὰ τὴν πηγὴν τῆς ἀπειρίας, ἣ καὶ οὐσίαις πάσαις καὶ δυνάμεσι καὶ ἐνεργείαις καὶ περιόδῳ καὶ γενέσεσιν ἄνωθεν χορηγεῖ τὸ ἀνέκλειπτον· καὶ μέχρι ταύτης ἀνιούσι καὶ ἀπὸ ταύτης κατιούσιν ἢ τῶν ἀπείρων τάξις. Boëthius de *Consol. Phil.* V. 6. post init.: "Æternitas igitur est interminabilis vitæ tota simul et perfecta possessio."

— 8. (χρόνος—γε οὐκ ἦν)] Hæc parentheses includenda duxi, quo, quæ sequuntur, γεννησόμενον κ. τ. λ. arcte connecterentur cum superioribus δεῖ ἀναγαγεῖν ἡμᾶς εἰς—. Ceterum juvat h. l. apponere annotationem Tayloris: "*Time*," ait ille, "*as well as the world, is said to have been generated, not because it once was not, for it always existed, but because it depends for its subsistence on causes naturally prior to itself.*"

— 10. ὅπως—ἐξέπεσε χρόνος] Qui sequentia deinceps legerit, nullus dubitabit in verbo ἐκπίπτειν desciscendi *degenerandique* potestatem h. l. inesse. Qua de significatione plura *Palaietus* in *Observv. Philoll. et Critt.* p. 522. (ad *Apocalyp.* II. 5: *μνημόνευε πόθεν ἐκπέτωκας.*) *Philostratus Vit. Apollonii* V. 7. p. 193. *Olear.* de

Nerone:—ἐαυτοῦ δὲ καὶ Ῥωμαίων οὕτως ἐκπίπτειν, ὡς ἀντὶ τοῦ νομοθετεῖν νόμους ἄδειν, καὶ ἀγείρειν (ita *Olear.* ex *Codd.* pro *φιλοσοφεῖν*. In *Cod.* *Schellershem.* cujus lectiones enotatas habeo, a secunda manu scriptum ἀγείρειν, delete *φιλοσοφεῖν*. Est igitur hic locus addendus iis, quos conguessit *Ruhnkenius* ad *Tim. Lex. Plat.* p. 10.) Ἐκπίπτειν τῆς εὐδαιμονίας *Noster* ipse I. 4. 7. et similia alibi, quæ attigit *Coraës* in Ἐτάκτοις II. pag. 263. sq.

— 11. ἀλλ' ἴσως ὁ, εἴπερ ἦσαν καὶ αἱ Μοῦσαι τότε] Si lectio vera est, fortasse post ὁ cogitandum ἐγένετο. Neque sic tamen commodus sensus nascitur. Fortasse legendum: καὶ ἴσως αὖ i. e.: Sed *contra* fortasse haud inepte vocabit *Musas*, siquidem etiam tunc *Musæ* erant. *Musarum* autem invocationem h. l. memorari propterea, quod *Homerus* reliquique vates *Cosmogoniam* et quæ eam præcedebant, *Musarum*, *Mnemosynes* filiarum, ope se canere posse affirmabant, non est quod exponam. *Taylor* ad h. l. dicit: *Musas*, quatenus in *Apolline* sint, sive in intellectuali rerum ordine, ante tempus esse: quatenus vero tempus ponatur initium capere, *Musas*, secundum mundanam ipsarum substantiam, non existere, priusquam tempus genitum sit.

p. 617, 11. πρῶτον μὲν ἑαυτὴν ἐχρόνωσε (adde *Lexicis*), ἔπειτα δὲ καὶ τῷ γενομένῳ (i. e. τῷ κόσμῳ τῷ αἰσθητῷ) ἔδωκε δουλεύειν χρόνῳ κ. τ. λ.] Ad hæc et sequentia facit *Proclus* in *Inst. Theol.* LV. p. 86: τὸ δὲ ποτὲ οὐκ οὕτως ὄν τῷ γενομένῳ ταυτὸν· οὐκ ἄρα μέσον τὸ ποτὲ ὄν.λείπεται ἄρα τὸ ἀεὶ γενόμενον εἶναι τὸ μέσον ἀμφοῖν· τῷ μὲν γίνεσθαι συνάπτων (se *jungens*) τοῖς χείροσι, τῷ δὲ ἀεὶ μιμούμενον τὴν αἰώνιον φύσιν. ἐκ δὲ τούτων φανερόν, ὅτι διττὴ ἦν ἡ αἰδιότης (*Aristoteles* de *Cælo* II. 1. p. 36. *Sylb.*) αἰώνιος μὲν ἄλλη, κατὰ χρόνον δὲ ἄλλη. ἡ μὲν ἐστῶσα αἰδιότης, ἡ δὲ γινόμενη. καὶ ἡ μὲν ἠθροισμένον ἔχουσα τὸ εἶναι, καὶ ὁμοῦ πᾶν· ἡ δὲ ἐκχυθεῖσα καὶ ἐξαπλωθεῖσα κατὰ τὴν χρονικὴν παράτασιν (ita legendum pro *παράστασιν*, cf. *Aristotel.* *Metaphys.* IV. 16. p. 89. *Sylb.* *Eustath.* in *Iliad.* a. vs. 4.) καὶ ἡ μὲν ὅλη καθ' αὐτήν, ἡ δὲ ἐκ μερῶν, ὧν ἕκαστον χωρὶς ἐστι κατὰ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον. *Boëthius* de *Consol. Philos.* V. 6. post init.: "Nam quidquid vivit in tempore, id præsens a præteritis in futura pro-

cedit, nihilque est in tempore constitutum, quod totum vitæ suæ spatium pariter possit amplecti; sed crastinum quidem nondum apprehendit, hesternum vero jam perdidit. In hodierna quoque vita non amplius vivitis, quam in illo mobili transitorioque momento. Quod igitur temporis patitur conditionem, licet illud, sicut de mundo censuit Aristoteles, nec cœperit unquam esse, nec desinat, vitæque ejus cum temporis infinitate tendatur, (παρατείνεται, vid. proxime ad voc. παράτασιν) nondum tamen tale est, ut æternum esse jure credatur. Non enim totum simul infinitæ licet vitæ spatium comprehendit atque complectitur: sed futura nondum transacta jam non habet." cf. supra cap. II. hujus libri p. 327. A.

p. 618, 3. Εἰ οὖν χρόνον τις λέγοι—ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλον βίον ζῶντων εἶναι] 'Taylor secutus Ficinum, actum dantis, volebat ἐνέργειαν. Veram lectionem una cum falsa, quæ editionem occupat, præstant tres libri MSS. χρόνον ζῶντων. Delevimus prius: posterius retinuimus. Confirmat Simplicius in Aristot. Physic. p. 187. b. ed. Ald. qui hæc Plotiniana verbotenus exhibens ζῶντων habet, et in sequentibus rursus ita de hoc loco Plotini refert:—ἐν δὲ τούτοις χρόνον οἶεται (Πλωτίνος) τὴν μεταβατικὴν τῆς ψυχῆς ζῶντων. Cæterum hæc definitio Græcis, qui inter ζῶντων et βίον distinguebant, expeditior quam Latinis et nobismet ipsis. Cf. Ammon. p. 30. p. 32. Schæf. ibiq. Aristotelem Differentiam h. l. fortasse declares, si veritas:—animæ vitam (ζῶντων) esse, et in motu transitorio ex alia in aliam vitæ actionem (βίον). Hæc autem verba Plotini usque ad finem capituli integra exhibet l. l. Simplicius, ita præfatus: Κάλλιον δὲ ἴσως αὐτῶν ἀκοῦσαι τῶν νοερῶν τοῦ Πλωτίνου ῥημάτων. Respexit hæc Plotiniana etiam Proclus in Platonis Theologiam III. 18. p. 149, ejus locos supra laudavimus ad p. 325. 328. 333. 'Taylor et ipse hic Procli l. l. attingit, addens: "This definition of time by Proclus appears to me to be uncommonly beautiful and accurate."

p. 619, 4. ἀψοφητὶ] Plato Tim. p. 37. p. 35. Bekk.—φερόμενος ἄνευ φύλλου καὶ ἡχῆς. Sæpius autem ἀψοφητὶ usurpat noster, ut III. 8. 4. IV. 4. 14. V. 8. 7. V. 8. 11. Olympiodor. in Alcib. pr. p. 29. ubi lectores amandavi ad Hesych. I. p. 98. not. Etymol. Gud. p. 101. Dorvill. ad

Chariton. p. 260. Lips. [p. 101. ed. Amst.] et Theodoret. Vol. I. p. 1104. Schulz. Ἀψοφία supra legitur II. 1. 6. p. 100.

p. 620, 2. Διὸ καὶ εἴρηται] In Platonis Τιμαῖο p. 37. fin. p. 36. sq. Bekk.

— 5. χρόνους λέγεσθαι αὐτῶ καὶ τὰς τῶν ἄστρον φορὰς κ. τ. λ.] Plato in Τιμαῖο p. 38. et p. 39. p. 37. sqq. Bekk.

p. 621, 5. Τὸ οὖν μετρούμενον ὑπὸ τῆς περιφορᾶς κ. τ. λ.] Simplicius in Aristot. Physic. p. 187. b. Ald.: προτίθησι δὲ καὶ (ὁ Πλωτίνος) ὅτι οὐχ ὁ χρόνος μετρεῖ τὴν κίνησιν, ἀλλ' ἡ κίνησις τὸν χρόνον, εἴπερ ἀφανῆς μὲν ὁ χρόνος ἐστίν, ἐμφανῆς δὲ ἡ κίνησις, ἀπὸ δὲ τῶν φανερωῶν γινώσκειται καὶ μετρεῖται τὰ ἀφανῆ. λέγει οὖν ὅτι τὸ μετρούμενον ὑπὸ τῆς περιφορᾶς κ. τ. λ. Subjicit enim Plotini verba usque ad δηλωθεῖς sine ulla lectionis varietate.

p. 622, 4. Διὸ καὶ κινήσεως—κινήσει μετρεῖται] Habet Simplic. in Aristot. Physic. p. 187. b.

p. 624, 1. Εἰ δὲ τις ἐν οὐχ ὑποστάσει—τὸν χρόνον λέγοι] Videtur h. l. tangere Antiphonis et Critolai sententias. Vid. supra ad pag. 331. B.

— 16. Ἄρ' οὖν καὶ ἐν ἡμῖν ὁ χρόνος;] Operæ pretium sit, hæc Plotini de Tempore decreta comparare cum decretis Kantii Philosophi Regiomontani, qui et tempus et spatium formas esse docuit intuitionis humanæ. Qua de sententia, ut in vulgus nota, non est quod plura adjiciam. Proclus in Alcib. pr. p. 236. sq.: Διὸ καὶ ὁ Σωκράτης ἀπαιτεῖ χρόνον αὐτὸν εἰπεῖν τῆς οὐσίσεως τοῦ μη εἶδέναι. Καθάπερ γὰρ καὶ πρότερον ἀνάγκη τὰς τοιαύτας ἀπάσας μεταβολὰς μετρεῖσθαι ὑπὸ χρόνου. Διὸ καὶ ὁ δαιμόνιος Ἀριστοτέλης ἐνταῦθά γε προσίεται τὴν κίνησιν ἐπὶ τῆς ψυχῆς καὶ τὴν κατὰ χρόνον μεταβολήν. (Vid. Aristot. de Anima I. 3. III. 10. Categor. p. 55. sqq. Syllb. Topicorr. II. p. 296.) Ἄλλ' ὅτι μὲν ἡ σῶματι συνοῦσα καὶ ἀπὸ κακίας εἰς ἀρετὴν μεθισταμένη δεῖται τοῦ χρόνου, παντὶ καταφανὲς δῆλον. Ἦθη δὲ τινες καὶ εἰατὴν οἶσαι τὴν ψυχὴν οὗ φασι δεῖσθαι χρόνου κατὰ τὴν ἐνέργειαν, ἀλλὰ τοῦναντίον αὐτὴν ἀπογεννᾶν τὸν χρόνον. Τοῦτο δὲ οἶμαι δεῖσθαι λόγον τινὸς κ. τ. λ. Cf. eund. in Inst. Theol. c. 197—200. et in Parmenid. T. IV. p. 103. Cousin. Hæc extrema autem inde a verbis ἄρ' οὖν usque ad finem libri rursus exhibet Simplicius l. l.

LIB. VIII.

p. 630, 7. ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΝΟΣ] Ita hic liber etiam inscribitur ap. Porphyr. de Vit. Plot. c. 24. sed ibidem altero loco cap. 5. simpliciter: *περὶ θεωρίας*. Vid. Fabric. ad pag. 143. Est autem ex ordine temporis tricesimus. Vid. *ibid.* *Θεωρίας* autem vocabulum, ut hinc ordiar, late patet per Græcorum scriptorum monumenta. Quam varietatem persequi non attinet: de philosophorum usu primaria tenenda sunt. Ac quod Plutarchus de Musica p. 1140. E. p. 663. Wyt. dicit: *καὶ τὸ θεωρεῖν—ἀπὸ τοῦ θεοῦ τὴν προσηγορίαν ἔλαβε*, hoc deinceps ad postremos usque Grammaticos pertinuit. Thom. Mag. p. 446. Bernard.: *λέγεται δὲ θεωρία καὶ ἡ περὶ τὸν θεὸν σχολή, καὶ διηλεκτικῆς αὐτοῦ φαντασία*. Addit: *ἡ πράγματός τινος κατανόησις*. Atque in his verbis attinguntur præcipui vocis significatus apud philosophos. Nam Pythagoreis usurpatur *θεωρεῖν* de accurata cognitione naturæ universi et eorum, quæ ad sapientiam pertinent, Perictyone in Stob. Florileg. T. I. p. 7. p. 24. ed. Gaisford.: *γέγονε δὲ καὶ συνέστα ὁ ἄνθρωπος ποττὸ θεωρῆσαι τὸν λόγον τῆς τῶν ὄλων φύσεως καὶ τῆς σοφίας κ. τ. λ.* Hinc *ἐπιστημονικὴ θεωρία* memoratur in historia disciplinæ Pythagoricæ Iamblichō XVI. de vita Pythag. p. 56. Kust. et *μαθήματα καὶ θεωρία* *ibid.* p. 62: *καὶ ἄνευ μαθημάτων καὶ θεωρίας*, ubi tamen et ab uno ex libris, quorum excerpta habeo, secundo loco abest. Ac cum hi iidem philosophi in geometria mathematicisque disciplinis et astronomia (quam hodie dicimus) operam collocabant, hinc *θεωρία* in eorum scriptis etiam de *contemplatione* (quæ proprie dicitur) et *consideratione*, sive de cognitione astrorum, tanquam sublimi et philosophis digno studio, usurpatur: Perictyone in Stob. Floril. Tit. 79. p. 457. p. 118. Gaisf. *Θεὶ γὰρ καὶ καλὴ ὄψις γονέων· καὶ ἡ τουτέων ἄψις καὶ θεραπεία, ὀκόση οὐδὲ ἡλίον οὐδὲ πάντων ἀστρῶν, τὰ οὐρανὸς ἐναψάμενος ἀμφιχορεύει* (Jacobs. ad Anthol. Gr. IX. p. 293: *ἀμφιχορεύεται*) *καὶ εἴ τι ἄλλο δοκέει τις χρῆμα μείζον εἶναι καὶ θεωρίην ἔόντων* (Jacobs. l. l. *καὶ θειότερον τῶν ἔόντων*, quod recepit *Conr. Orellius* in *Opuscul. Græcorr. sententios. II. p. 350*, neque tamen *Jacobs.* memorat. in *Lectio. Stobensibus. Cod. A. ap. Gaisford.* habet *μείζον ἔόντων καὶ θεωρίην*.

Ex hac et vulgata lenius efficias: *μείζον εἶναι τῶν κατὰ θεωρίην ἔόντων*: et si quis opus majus existimet ex iis, quæ ad contemplationem pertinent.) Platonem autem, ut illuc transgrediar, nemo nescit *θεωρεῖν*, *θεωρίαν* et *θεωρίας* non minus usurpare cum de altiore investigatione rerum, quas hic mundus cælumque habet, tum subtiliore cognitione naturæ humanæ, morum, jurium, verum etiam de altiore spectaculo ejus mundi, in quo perennes ideæ splendent. Hinc frequentissima hæc per ejus dialogos: *νοῦς θεατῆς, θεᾶσθαι, θεωρεῖν, ὁ θεωρῶν* (sive ὁ *θεώμενος*) *αὐτὸ τὸ καλὸν, αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν* et similia. Unum locum adjiciam, quando pluribus non opus est, ex libris de Rep. VII. p. 517. sub fin. p. 332. Bekk.: *τί δέ; τόδε οἶει τι θαυμαστόν, εἰ ἀπὸ θείων, ἦν δ' ἐγὼ, θεωρίων ἐπὶ τὰ ἀνθρώπειά τις ἐλθὼν κατὰ ἀσχημονεῖ τε καὶ φαίνεται σφόδρα γελοῖος, ἔτι ἀμβλυώττων καὶ πρὶν ἰκανῶς συνήθης γενέσθαι τῷ παρόντι σκότῳ κ. τ. λ.* Quæ respexit Themistius in Orat. de Præfectura c. 30. p. 72. ed. præ. Mediol.:—*ὅτι Πλάτων ἐν Πολιτείᾳ τοῦς ἀπὸ τῆς θείας θεωρίας καταβαίνοντας εἰς τὴν ἀνθρώπινην ὑποκορίζεται τοῦτῳ τῷ ῥήματι κ. τ. λ.* Eundem locum expressit Porphyr. de Vita Plot. c. XXIII. p. 138. Alcinoüs de Doctr. Plat. ita cap. III. p. 453: *ἡ δὲ φιλοσόφου σπουδὴ κατὰ τὸν Πλάτωνα ἐν τρισὶν ἔοικεν εἶναι, ἐν τε θέᾳ καὶ τῇ τῶν ὄντων γνώσει, καὶ ἐν τῇ πράξει τῶν καλῶν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ λόγου θεωρίᾳ*: cf. eundem c. VII. Aristoteles etiam *θεωρίαν* tanquam *speculationem*, quam nos hodie dicimus et vitam *speculativam* (*θεωρητικὴν*) distinguit a *πράξει*, *actione*, vitæ active. Legito modo Ethic. ad Nicom. X. 7. 8. p. 183. sqq. Syllb. Similiter Eudorus Academicus in Stobæi Eclogg. Phys. et Eth. II. p. 48. Heeren. hæc terna inter se diversa ponit: *τὴν θεωρίαν*, sive inspectionem, *τὴν ὀρμὴν*, appetentiam et *τὴν πρᾶξιν*, actionem. Atque hæc distinctio *θεωρίας* et *πράξεως* ad posteriores quoque philosophos pertinuit, ut ad Philonem Judæum. Vid. Leg. Allegorr. I. p. 152. Pfeiff. Idem tamen ille Stagiritēs in libris de Anima II. 1. p. 22. Syllb. sejungit *ἐπιστήμην*, scientiam, a *θεωρίᾳ*, speculatione. Ita enim ille de Anima: *ἔστι δὲ ἡ μὲν ὕλη δύναμις· τὸ δὲ εἶδος, ἐντελέχεια· καὶ τοῦτο διχῶς· τὸ μὲν ὡς ἐπιστήμη, τὸ δὲ ὡς τὸ θεωρεῖν*. Sed totus locus inspicien-

dus est.—Etiam subtilis disputatio de qualibet re, adeoque scriptio de eadem, *θεωρία* dicitur. Cicero ad Att. XII. 6. cf. I. A. Ernesti Indic. Græcit. Cicer. in voc. Est etiam institutum, argumentum, v. c. scriptionis, libri cet. docente Toup. ad Longin. de Sublim. XXXIX. 1. atque ut *contemplatio* et *visio* a Latinis nonnunquam pro *specie* et similitudine usurpatur; ita Græcis etiam *θεωρία*, et *θωρία* recentioribus. Unde nil mirum nonnunquam etiam *colorem* significare. Vid. *Salmasii* Exercitatt. Plin. p. 169. 322. 541. et *Boissonad.* ad Herodiani Epimerism. p. 45. Qui vero philosophi deinceps ad Platonem se applicuerunt: ii *θεωρίας* et cognata vocabula plerumque ad usum Platonis revocant, et de rerum divinarum, æternarum, universeque sublimium contemplatione usurpant. Longum est, nec necesse hæc sigillatim persequi. Loquuntur libri Philonis Judæi, Origenis, Clementis Alexandrini, Apponam unum locum Theodori Abucaræ de Unione et Incarnatione p. 71. quo maculam inde abstergam: ὁ ἡμέτερος νοῦς αὐτὸς ὦν, ὁ διὰ τῶν σωματικῶν ὀφθαλμῶν τῶν ὀρώντων (leg. τῶν ὀρατῶν) ἀντιλαμβανόμενος, καὶ ἄλλην ὄρασιν ἰδιάζουσαν ἔχει, παρὰ τὴν δι' ὀφθαλμῶν διαθροῦσαν (διαθροῦσαν correctum: recte) ἦν καὶ θεωρίαν καλοῦμεν. Alios locos congescit Suicerus Thes. Eccles. s. v. θεωρέω, θεωρία, in his eos, ubi *spiritualis sensus contemplatio* et ipse *allegoricus sensus θεωρία*. dicitur. Proinde *ὑπονοίας* et *ἀλληγορίας* vim induit vocabulum. Quapropter sæpenumero ἢ κατ' ἀναγωγὴν, κατ' ἀλληγορίαν sive κατὰ θεωρίαν ἐρμηνεία opponitur τῇ καθ' ἱστορίαν ἐρμηνεία καὶ τῇ κατὰ τὸ κείμενον. Docet Rittershusius ad Amphiloichium in Epistola metrica ad Seleuc. v. 244. p. 768. ed. Orell. Matthæi in annot. 69. ad Quatuor Homilias Joannis Chrysostomi IV. p. 107. Inde eam partem librorum de Hierarchia, quæ in allegorica interpretatione Sacramentorum versatur, *θεωρίαν* inscripsit Dionysius Arcopagita. Ex altera parte ii philosophi qui Platonem secuti ethnicas quoque religiones retinuerunt, vocem *θεωρία* partim universe accipiunt de contemplatione, de scientia (Vid. v. c. Plotin. II. 9. 17. p. 216. C.) partim de mentali visione formarum (τῶν ἰδεῶν cf. I. 1. 7. p. 4. F.) partim de rerum divinarum scientia, sive de Theologia, præcipue quam Plato tra-

diderit (Proclus in Platonis Theol. I. 1. p. 1. inf. cf. Longin. ap. Porphy. de Vita Plotini p. 14.) et in alias quoque partes vocabuli vim convertunt, quæ cum contemplatione ac speculatione, quam nos vocamus, conjunctæ sunt. Jam si quæris, quomodo hoc ipso libro Plotinus accipiat hanc vocem, cum etiam *θεωρίαν γῆς, φυτῶν, δένδρων* agnoscat: actum agerem, si post Marsilii Ficini Commentarium hanc rem recollere vellem. Alia apponam in Annotationibus. Anglice vertit hunc librum THOMAS TAYLOR in libro *Five Books of Plotinus*. Lond. 1794. p. 199. sqq. Germanice ipse verti et cum annotatione exhibui in libro: *STUDIEN herausgegeben von C. Daub und Fr. Creuzer* Vol. I. p. 30—103. (Cæterum quod ea in translatione *θεωρία, θεωρεῖν* ubivis interpretatus eram *Betrachtung, betrachten*: nunc maluerim: *Anschauung, schauen* s. *anschauen*.) Argumentum hujus libri Plotiniani in pronuntiatorum singulorum numerum redegit et (quod in hujus viri scriptis omnibus tenendum est) ad Kantianæ philosophiæ modulum examinavit Tennemann. in *Geschichte der Philosophie* Vol. VI. p. 108. sqq.

p. 630, 9. ΠΑΙΖΟΝΤΕΣ δὴ—σπουδάζειν] Conferri merentur, quæ de his rebus sibi invicem oppositis sublimiore quodam sensu exponit Noster III. 2. 15. coll. Platon. Phædr. p. 348. Heindf. Tenendum autem apud Plotinum τὸν σπουδαῖον eundem esse, qui Socraticis ὁ καλὸς κἀγαθός, Stoicis ὁ σοφός. Cf. Reiz. ad Lucian Icaromenipp. c. 4. Omnino confer Courier. ad Longi Pastoral. p. 206. sq. et Simner in Auctar. Animadverss. ad Long. p. 171.

p. 631, 11. ἦν ἀφάνταστον φασι καὶ ἄλογον εἶναι] Quo sensu intelligendum sit vox ἀφάνταστος optime inde disces, si reputaveris, quid Platoni sit φαντασία. Qua de re vid. Plat. Sophist. p. 296.

— 13. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε χεῖρες ἐνταῦθα κ. τ. λ.] Oppugnat in hoc capite Plotinus eorum philosophorum sententias, qui, quæcunque in rerum natura efficerentur, ab elementis et motu quodam, cui nulla superior intelligensque vis ac natura præesset, effici existimarent. Ipse vero, quæcunque fierent in corporibus aut moverentur, effici contendit a natura quadam sive forma incorporea, cui illa subjicerentur, quæ tamen ipsa non aliunde penderet.

p. 631, 13. ἐπακτὸν ἢ σύμφυτον] Opponit sibi invicem Herodotus ἐπακτὸν et σύντροφον. VII. 102. conf. etiam Pindar. Olymp. X. 107. ibiq. Scholl. Ad totum locum v. Cudworth. Syst. int. p. 164. ed. Mosh. Alia adposui infra ad p. 380. B.

— 17. ἡ κοροπλάσται] Attica hujus vocabuli forma est κοροπλάθοι, qua ipse utitur Plato. Vid. Ruhnken. ad Tim. Lex. Plat. p. 149. coll. p. 166. Dicuntur etiam πηλοπλάθοι, ut apud Demosthenem in Or. Philipp. I. vid. Wieland. Att. Museum III. p. 468. Ezech. Spanhem. ad Julian. Cæs. (*Preuves des remarques*) p. 107.

p. 632, 5. καὶ συνείναι ὡς μένειν δεῖ] Fort. leg. συνιέναι. Ita correxit Wesseling. ap. Herodot. V. 80. p. 412. ex Codd., ubi erat συνείναι. cf. ej. annot. p. 11. Sed est συνείναι ap. Plat. in Cratylo 28. et ap. Antonin. Philos. V. 6. ubi cf. Gataker. Infra tamen c. 3. bis legitur συνιέναι.

— 8. οὐκ ἔσται τὸ κινεῖν πρώτως] Sensum vocis κίνησις apud Platonem, non semper unum eundemque, discas collatis locis Theæt. p. 132. sq. ubi nostrum habes; Tim. p. 301. sq. 348. de Rep. X. p. 298. sq. ubi qualitatium, quas dicunt, mutationem significat; ut apud Plotin. I. 1. 6. ubi αἴσθησις: dicitur κίνησις σώματος, itemque ἀλλοίωσις esse dicitur γένος κινήσεως: v. Enn. VI. 3. 21. coll. 23.—Cæterum in verbis αὐτῆς δὲ οὐδὲν κινούμενον respicere videtur philosophus noster Platonem in Phædro p. 38. Bekk. p. 244. ed. Heindf., quem locum recepit. Cic. in primum Tusculanarum librum c. 23. 53—55. [et paucis immutatis in librum VI. de Rep. c. 25. 26. (Somn. Scip. VIII.) ubi vid. annot. Moseri p. 504. coll. p. 557—560.] ubi vid. Davisium collata ad Phædrum Heindorfii annotatione.

— 12. Καὶ γὰρ εἶδος αὐτὴν δεῖ εἶναι] Quid sit εἶδος nostro cognosces ex Platone, quem in hujus vocis significationibus, ut ubique, sequitur Plotinus. Vid. Platon. Sophist. p. 253. Steph. Parmenid. p. 135. Politic. p. 285. (cf. Diog. Laert. II. 19. Aristot. Metaph. I. 6.) Phædon. p. 100. sed adi etiam ipsum nostrum Enn. VI. 3. 9. II. 3. 17. coll. III. 2. 2. et 22. Ad v. ὄλη vid. Enn. III. 6. 7. et 9. 10. coll. Plat. Phileb. p. 23. sqq. Tim. p. 50. sqq. A materia universe cogitata distinguitur nostro ἡ ὑποκειμένη καὶ δημιουργουμένη. Enn. III. 6. 6. sq. IV. 7. 11.

— 17. ἐν τοῖς φυτοῖς τοὺς λόγους εἶναι τοὺς ποιούοντας] Ita Zeno Stoicus apud Diog. Laert. VII. 134. τὸ ποιῶν (εἶναι) τὸν ἐν αὐτῇ (τῇ ὄλῃ) λόγον τὸν θεὸν—δημιουργεῖν ἕκαστα. Unde etiam §. 136. dicitur λόγος σπερματικός. Cf. Gataker. ad Antonin. p. 141. Est etiam apud Plotinum λόγος ὁ ἐν σπέρματι. Enn. III. 2. 2.

p. 633, 2. ἔσχατος ἤδη καὶ νεκρός] Eodem sensu νεκρὸν habes apud Clem. Alex. Strom. IV. p. 633. Inter εἶδος et μορφή distinxerunt etiam antiquissimi philosophi et in primis Aristoteles, quorum loca collegit Tülleborn. ad Fragmm. Parmenidis in libro, qui inscribitur *Beitrag zur Geschichte der Philosophie* VI. 80.

p. 634, 7. Καὶ εἴ τις δὲ αὐτὴν κ. τ. λ.] Quæ Iamblichus in Stobæi Eclogis I. 52. p. 880. 882. ex Plotino profert, huc pertinere videntur *Heerenio*. vid. ib. p. 881. not. ej. Cæterum hæc de animæ mundi efficacitate placita suo modo excusit et vero explodere instituit *Tiedemann*. in *Geist d. spekulat. Philosophie* III. p. 323. sqq.

— 12. ἔχειν—ὑπάρχει] Eandem constructionem habes apud Xenophont. in Cyrop. IV. 5. 31. cf. Wytttenb. ad Eclog. Hist. p. 381. In seqq. correxi καὶ μοι γενομένη. Erat enim sine sensu γενομένη.

— 15. καὶ μοι τὸ τῆς μητρὸς κ. τ. λ.] Conf. Enn. II. 9. 2. Ad v. γεωμέτραι θεωροῦντες in præcedentibus cf. Diog. Laert. III. §. 84.

p. 635, 7. καὶ οὐκέτι ἐζήτησεν, ἀλλὰ θεώρημα ἀποτελέσασα] Velit fortasse aliquis scriptum: οὐκέτι ἐζήτησεν ἄλλα, θεώρημα ἀποτελέσασα. Sed neque Codd. addicunt, nec Participii usus pro Indicativo rarus est (vid. *Dorvill.* ad Chariton. p. 624. ed. Lips. Raphel. ad Acta Apost. XXIV. 5.) et Plotinus alibi quoque verbo ζητεῖν absolute, quod dicunt, et sine objecto utitur.

— 10. τὴν τοῦ ὕπνου τοῦ ἐργηγορότος] Videtur respicere Plotinus Platonem suum in Tim. p. 52. Conf. Nostrum Enn. II. 5. 3. ibiq. annot. p. 175. C. Lucian. Hermetim. c. 1. Alciph. Epist. III. 38. ibiq. interpr. Add. Plotin. Enn. III. 6. 6. p. 310. coll. Ficin. p. 340, ubi rem eandem attigi. Conf. et ad p. 307. G. (III. 6. 5.)

— 19. ἐφιέμενοι δὲ αὐτὸ ἰδεῖν—ὁ μὴ νῶ ἐδύναντο] Similem differentiam statuit Indorum phi-

losophorum ratio, quæ exponitur in carmine *Bhagavad-Gita*. Etenim ibi (XIV. 5—8.) *Radschas* h. e. terrestris habitus, eorum esse dicitur, qui (cum ad *Sattwa* sive ad veram essentiam ac proinde ad veritatis cognitionem puramque virtutem pervenire nequeunt) ad singulas res delabuntur, rerumque umbras ac species, et agendi studio in varias partes distrahuntur. Vid. *Guil. de Humboldt*. disputat. vernaculam de Carmine *Bhagavad-Gita* in Actis. Societ. Regiæ Berolin. 1826. p. 29. sq.

p. 636, 12. τὴν ψυχὴν τὴν πρὸ ταύτης] Triapponit principia Plotinus, primum τὸ ἀγαθόν, alterum τὸν νοῦν, tertium τὴν ψυχὴν τοῦ παντὸς s. τῶν ὄλων. Qua de re vid. imprimis Enn. II. 9. 1. p. 199. C. coll. III. 5. 3. V. 2. 1. V. 1. 6. V. 1. 3. Hæc est Plotiniana illa Trinitas, quæ apud multos nostro peperit nomen amici Christianorum et Christianismi: quamquam ex eadem ipsa ratione alii eum Tritheismi arguebant. Cæterum confer quæ in Prologomenis 127. V. lit. 6. de Principiis Plotini posuimus.

— 13. καὶ ἡ ἐξ ὧν ἐγνώκει ὁδὸς] Non semel utitur Noster hac similitudine. Sic Enn. IV. 7. 13. Platonica est. Vid. Sympos. p. 70. Ast. ibiq. laud. Republ. VI. p. 490. p. 285. Bekk.

— 16. ἐν παιδίῳ, ἰσθαλμα ἔχοντι ἀπάντων] Respicere videtur Plotinus ad Platoniam de recordatione vel reminiscencia doctrinam, nimirum discere nihil aliud esse, quam recordari (*ἀνάμνησις*). Vid. Plat. Phædon. p. 72. sq.

p. 637, 1. πρώτη μεταλήψει μεταλαμβάνων] De hoc usu, verbi *μεταλαμβάνειν* vid. *Jacobs*. ad Stobæum p. 256. Ad sequentia *πρόεισις* ἡ ζωή cf. Enn. II. 9. 2. ubi eadem locutio reperitur. Cæterum hæc omnia sunt Platonica: vide modo de Rep. IV. p. 431. a. cf. Cicer. Tuscc. I. 10. Philon. Jud. de victim. offer. p. 858.

— 12. τῷ ἐξίτηλον καταβαίνον γίνεσθαι] De usu vocis *ἐξίτηλος* vario vid. Stephani Thes. L. Gr. s. v. Sturz. in Lex. Xenoph. Wytttenbach. in Selectt. Historr. p. 349. et supra nos ad I. 6. 3. conjunxit autem cum voce *ἀμυδρόν* Basilii Sel. de vita S. Theclæ p. 293. cf. Boissonadii Anecdott. græc. I. pag. 288. Ad v. ἀψοφητὶ v. supra ad III. 7. 11. p. 336. F.

— 14. Καὶ ψυχὴ δὲ ἡ θεωροῦσα] Plenior videri possit habuisse Ficinus hunc locum, si-

quidem ex ejus versione conjecturam facere licet.

— 17. ἡ καὶ διὰ τοῦτο πανταχοῦ] Fic. aliter legisse videtur hunc locum. Legendum fortasse διὰ τούτου.

p. 638, 1. Διὸ ὁ ἡνίλοχος τοῖς Ἱπποῖσι δίδωσιν] Respicit Plotinus tritissimum Platonis locum in Phædro p. 272. Heindf. de auriga duobusque equis diversis. Idque et aliis locis apud Nostrum fit et Enn. I. 6. 8. et 9. ad quos locos vid. Wytttenbach. in Epist. Crit. p. 250. ed. Schæfer.

— 11. τοῦτο δὲ ποῦ; ἐν ψυχῇ] Cf. Platon. Phædon. p. 96. p. 83. Bekk. ibiq. Wytttenb. p. 254.

— 16. εἶσω κεῖται.] Hic usus vocis εἶσω recentioribus scriptoribus familiaris est. Vid. *Valckenæer*. ad Eurip. Phœniss. p. 727.

p. 639, 16. εἶτ' ἐπανιοῦσα, πάλιν θεωρεῖ] Cf. Enn. V. 8. 10. I. 6. 9. ubi est ὄψις ἡδὴ γενόμενος. Sed totus locus conferendus.

p. 640, 3. ἡδὴ γὰρ οὗτος πρὸς τὸ ἐν] Conf. Clem. Alex. Strom. IV. 23. ubi de præcepto Pythagorico εἶνα—μοναδικὸν γενέσθαι.

— 11. ποιῶντα δεικνύσι] Ed. δέικνυσι. Ego correxi, ad ὑποστάσεις referens.

p. 642, 4. ἡ δὲ ἐναργεστέρα αὐτῆ] Ita correxi, motus capite hujus libri tertio p. 346. A.

— 18. ὡς βέλτιον αὐτῷ] Fic. legisse videtur ὡς βέλτιον, omisso αὐτῷ. Quod ad sententiam commode.

p. 643, 8. καὶ σωρὸς τις συμφορητὸς ἔσται] Eodem sensu vocabulum *σωρὸς* usurpat Plotini discipulus, Porphyrius, ap. Stob. Eclogg. p. 823. Heeren.

p. 644, 1. δεῖ τὸ πρὸ τοῦ δύο λαβεῖν] Hæc et sequentia excutere studuit *Tiedemann*. in *Geist. der spekul. Philosophie* III. p. 374. sqq. et p. 386. qui hoc unitatis placitum a Pythagora et Platone sumsisse Plotinum dicit.

— 7. Τί οὖν τοῦτο, καὶ ποῖόν τι κ. τ. λ.] Quomodo convenient ὁ νοῦς et τὸ δὴ et quid differant ex Plotini sententia v. Enn. V. 9. 2. D. coll. V. 2. 1. V. 3. 13.

— 14. ἀλίσκοιτο ἐπιβολῇ ἀθρόα;] Quod h. l. est ἐπιβαλὴ Platonί est ἐπέρεισις: quo ipso utitur etiam noster paullo superius cum dicit: ἐρείδοντες τὴν διάνοιαν. Conf. Ign. Rossi Commentat. Laërt. p. 277. Qui usus est Epicureorum.

Stoicorum ejusdem verbi usum v. ap. Stob. Eclogg. p. 120.

p. 644, 17. ὡσπερ εἰ φωνῆς] Similitudinem vocis sectatus est etiam Nicol. Methonensis in Procli Inst. Theol. c. 23. p. 43.

p. 645, 8. διέξοδος] De hac voce egimus supra p. 189. B. Add. Clem. Alex. Strom. IV. 25.

— 9. ἀκριβῶς, καὶ οὐχ ὀλοσχερῶς] Vid. de hoc usu vocis ὀλοσχερῶς Gataker. ad Antonin. p. 11. qui idem ad v. ἀδιαρθρώτως conferendus p. 83.

— 11. καὶ ἀρχὴ ζωῆς] Ex Platonicis hæc fontibus ducta. Vid. Cratyl. p. 396. Steph. Phileb. p. 26. sq. Conf. Clem. Alex. Vol. I. p. 638. Potter.

p. 646, 15. ἀφήσουσιν αὐτῶν τὰ ρεύματα] Vocem ρεύματα non recte intellexit Fic. Veram significationem exhibet Ammonius s. v. ῥεῖθρον. p. 122. Igitur correximus.

— 17. οἶον ἐν ῥίζῃ ἰδρυμένης] Eadem comparatione utitur noster etiam Enn. III. 3. 7. Inde correxi in seqq. ξμεινε δὲ αὐτῇ pro αὐτῇ. Illo vero loco ex nostro, vel sine libris, corrigendum fuisset μενούσης pro ἐνούσης. Vid. quæ ibi annotavimus p. 277. B. C. et infra IV. 3. 4. p. 375. B. et annot. ad p. 390. c. 25. A.

p. 647, 4. ὃ μὴ πλήθος ἦν.] Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 395. ex hoc loco ita: “Principium omnium non est omnia, sed super omnia et potestas omnium, quæ quidem nisi esset, neque cetera forent. Super—ens nempe, quod neque movetur neque dividitur, neque multiplicatur, licet omnia ex eo prodeant.” Deinde conferri jubet locos Plotini V. 1. 7. p. 489. V. 2. 1. p. 493. VI. 2. 9. p. 603. Tum de loco Iamblichi de Mysterr. VIII. 2. p. 158. disputat, partim obloquens Cudwortho in Syst. Intell. c. IV. §. 36. p. 732—734. partim cum eo faciens. Cf. eundem Bruckerum p. 403. sq.

— 7. καὶ ἐφ’—εἰς ὃ ἀνάξεις] Hæc glossam redolent: quare uncinis inclusi; ut in seqq. verba τοῦτο δὲ ἡ ἀρχὴ μένουσα.

— 12. καὶ τὸ τίμιον] Conf. Platon. Politic. p. 286.

— 15. μὴ ὄντος, μὴ οὐσίας, μὴ ζωῆς] Platonem respicit de Rep. VI. p. 509. Steph. p. 320. Bekk.

p. 648, 1. τῇ προσβολῇ] Explicat hanc vocem Scholiastes Eurip. ad Medeam p. 271. ed. Beck.

voce θέα. Hac sententia eodem vocabulo utuntur Plato in Theæteto et Philo Judæus, quamquam ille addit τῶν ὀμμάτων, hic τῆς ὄψεως. Plane ut h. l. redit apud nostrum Enn. V. 8. 10.

— 2. μετ’ αὐτὸ δι’ αὐτὸ οὖσιν] Legendum videtur δι’ αὐτοῦ.

— 5. Ἔλη δὲ ἐν νοητοῖς] Ante hæc excidit fortasse pars enunciati, quo μὲν contineretur, quodque ad εἶδος νοῦ pertineret.—Similitudine a videndo ducta explicat Plotinus naturam τοῦ νοῦ eodem modo Enn. V. 3. 5. p. 500. Νοῦς ὄρᾳ jam erat sententia Epicharmi. V. Davis. ad Cic. Tuscc. I. 20. Jacobs. ad Eurip. Helen. Animadverss. c. X. p. 139.—Disputat de his *Tiedemann* in libro *Geist der spekul. Philos.* III. p. 381. sq. Congruunt autem hæc Plotiniana decreta cum decretis *Unitariorum*, quos dicunt, inter Indiæ philosophos, hoc est eorum, qui in Metaphysicis non admittunt principium summum, quod duplex sit, in ethicis autem neque amoris neque odii, nec gaudii nec dolori obnoxii, *non duplices* sunt, *nec in duplicibus versati*; quam unitatem primam virtutem omnium ponit *Bhagavad-Gita*. Vid. *Eugen. Burnouf.* annot. in *Abel-Rémusat Mélanges Asiatiques* Tom. I. p. 454.

— 12. Φθεγξάμενος οὖν κ. τ. λ.] Cf. Annot. ad Procli Inst. Theol. c. 8. p. 16.

— 16. ἀγαθοειδὲς] Vocabulum ἀγαθοειδὲς, adjunctum τῷ νῷ, Platonicum est, de Rep. p. 509. a. p. 236. Ast. Conf. Plotin. Enn. VI. 7. 18.

p. 649. 7. Τοῦ δὲ νοῦ καλοῦ ὄντος] Platonicum est: de Rep. VI. p. 508. Steph. p. 319. Bekk.

— 8. ἐν φωτὶ καθαρῷ] Respicit Platonem de Rep. X. p. 616. St. Coll. Plotin. Enn. V. 3. 8. IV. 5. 7. Philon. Jud. de Victim. off. p. 859.

— 9. ὁ καλὸς οὗτος κόσμος] Hujus appellationis auctor fuisse dicitur Pythagoras ap. Diog. Laërt. VIII. Photium Biblioth. Cod. 659.—Conf. Platon. in Gorg. p. 508. a. inprimis in Tim. p. 29. a. unde nostri loci verba sunt hausta.

— 11. μὴδ’ ἀμετρον] Platon. Phileb. p. 66. a.—ἀλλὰ πρῶτον μὲν πῃ περὶ μέτρον καὶ τὸ μέτριον καὶ καίριον κ. τ. λ.

— 12. Θάμβος—ἔχοι] Homericum est. Iliad. γ. 342. et sæpius.

— 13. καὶ αὐτοῦ γενόμενον ἔνα] Ne quis emendatum velit αὐτῷ, verbo moneo aliam hujus loci

rationem esse aliam eorum ubi Noster Verbum ἐνοῦσθαι cum Dativo jungit Clem. Alex. Vol. I. p. 635. esse ἐνούμενον ἐν αὐτῷ.

p. 649, 16. τὸν κἀκείνου ποιητῆν] Platonium hoc est ex Rep. VI. p. 506. St. p. 315. Bekk. et p. 508. p. 318.

p. 650, 1. κόρον—κόρος—κεκορέσθαι] Consulto in his vocabulis ludere Plotinum intelligas comparatis his ejusdem locis III. 6. 14. V. i. 4. V. i. 7. V. 9. 8. Adde de vocc. κόρος, κόρη Corayi Ἐτακτα I. p. 87. sq.

— 3. τοῦ ἀνευδεοῦς] Vetustissimi philosophi (physiologi) τῷ παντὶ et τῷ ὄντι adscripserunt τὸ ἀνευδεές v. c. Parmenides. Vid. Tülleborn. l. c. VI. p. 73. ibiq. Simplicium.

LIB. IX.

p. 655, 7. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ] Inter priores libros Plotini referendus, si tempus respicis, quo singuli deinceps scripti sunt. Tenet enim locum decimum tertium. Vid. Porphyr. de Vita Plotini cap. IV. et cap. XXIV. p. 100. et p. 143. ed. Fabric. De singulis quæstionibus, quas hic agit noster philosophus, dicendi nobis otium fecit Ficinus in suo commentario. Laudat autem hunc ipsum librum Proclus; cujus verba in annotatione ad primi capituli initium adscribentur.

— 10. Νοῦς, φησιν, ὁρᾷ ἐνούσας ἰδέας] Plato in Timæo p. 39. p. 40. Bekk.—ἡπερ οὖν νοῦς ἐνούσας ἰδέας τῷ ὅ ἐστι ζῶον, οἷα τε ἐνεισι καὶ ὄσαι, καθορᾷ, τοιαύτας καὶ τοσαύτας διανοήθη δεῖν καὶ τότε σχεῖν. Locum supra bis attigit Plotinus, p. 200. E. ubi Epicharmi illud, licet aliquanto diversum, Νοῦς ὁρᾷ κ. τ. λ. attigimus; et p. 204. A. Quas autem h. l. dicit ἰδέας, eas εἶδη proxime appellat. De quo vide Wyttenb. ad Platon. Phædon. p. 270. et supra p. 58. A.

— 14. τὸ τοίνυν ζῶον αὐτὸ, οὐ νοῦς, ἀλλὰ νοητὸν, αὐτὸ φήσομεν] Legito mihi hæc in libro de Numeris c. VIII. infra p. 678. A: ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ζῶον πρῶτως ἐστὶ, καὶ διὰ τοῦτο αὐτοζῶον καὶ νοῦς ἐστὶ καὶ οὐσία ἢ ὄντως. Quam diversitatem etiam indicat Proclus in Platonis Timæum p. 130: τὸ αὐτοζῶον Πλωτίνος μὲν διχῶς ὑποτίθεται, ποτὲ μὲν τοῦ νοῦ κρείττον, ὡς ἐν ταῖς διαφοροῖς ἐπισκέψει, ποτὲ δὲ καταδέεστερον, ὡς ἐν τῷ περὶ ἀριθμῶν, ὅποταν λέγῃ πρῶτον εἶναι τὸ ὄν, εἶτα νοῦν

(f. τὸν νοῦν), εἶτα τὸ αὐτοζῶον. Hæc ille eo in loco. Alia apponam infra ad l. l. libri de Numeris.

— 17. ἐκεῖ γὰρ καὶ τὴν ἀλήθειάν φησιν εἶναι ἐν τῷ ὄντι] Platon. Tim. p. 28. p. 22. sqq. Bekk. Phileb. p. 64. de Republ. VI. p. 486.

p. 656, 2. Ὁ γὰρ καθορᾷ—ἐν αὐτῷ κ. τ. λ.] Cf. infra p. 526. E: οὔτω δὴ καὶ νοῦς—θεάσεται οὐκ ἄλλο ἐν ἄλλῳ φῶς, ἀλλ'—αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ μόνον, καθαρὸν ἐφ' ἑαυτοῦ ἐξαίφνης φανέν. Ceterum in his quoque quædam quasi semina agnoscas Ἐαντιανῆ rationis et quæ hanc nuper in Germania secutæ sunt, licet, præter Schellingium et Hegelium, viros ingeniosissimos, neminem ex his philosophis credam has Enneadas lectitasse.

p. 657, 13. διὸ οὐκ ἐν τῷ σώματι—ἀλλὰ τὸ σῶμα εἰς αὐτὴν] Alcinous de Doctrina Platonis hanc hujus philosophi de anima mundi prodit sententiam cap. XIV. p. 489. ed. Lugd. Bat. 1614: τῆς δὲ ψυχῆς (τοῦ κόσμου) ταθείσης ἐκ τοῦ μέσου ἐπὶ τὰ πέρατα, συνέβη αὐτὴν τὸ σῶμα τοῦ κόσμου κύκλῳ διὰ παντὸς περιέχειν καὶ περικαλύψαι ὥστε ὅλη τῷ κόσμῳ αὐτὴν παρατείνειν, καὶ τοῦτον τον τρόπον αὐτὸν συνδέειν τε καὶ συνέχειν. Ceterum Christoph. Contoleon in Excerptis Plotinianis in Cod. Vat. n. 2141. hæc ita profert: Διὸ καὶ Πλάτων καλῶς τὴν ψυχὴν οὐ θεῖς ἐν τῷ σώματι ἐπὶ τοῦ παντὸς, ἀλλὰ τὸ σῶμα ἐν τῇ ψυχῇ.

p. 658, 3. οἷον κενεμβατοῦσα, καὶ ἀοριστοτέρα γιγνομένη] De verbo κενεμβατεῖν adde iis, quæ nuper laudata sunt in Steph. Thes. Valpyano—Londin. Hesych. Phot. Suid. Zonar. Etymol. Magn. Etymol. Gud. in voce. Alex. Mori Comment. ad Coloss. II. 18. Ego adjiciam venustum locum Plutarchi de Fortun. Alex. M. II. p. 336. F. de hujus regis exercitu:—εἶτα ἐκλείποντος εὐθὺς, ὁ Λεωσθένης ἔλεγε τὴν δύναμιν ἐμπλανωμένην ἑαυτῇ καὶ περιπίπτουσαν εὐκείναι τῷ Κύκλωπι μετὰ τὴν τύφλωσιν ἐκτείνοντι πανταχοῦ τὰς χεῖρας, ἐπ' οὐδένα σκοπὸν φερομένας. οὔτως ἐρέμβετο κενεμβατοῦν καὶ σφαλλόμενον ὑπ' ἀναρχίας τὸ μέγεθος αὐτῆς. Locum tractavit Wyttenb. in Animadvv. in Plutarchi Apophthegmm. Regg. p. 1074: de illo verbo nihil monuit; ad cujus usum intelligendum tenendus est hic ipse locus Plotinianus. Stob. Eclogg. Phys. I. 26. p. 534. Heer. Xenophanes de eclipsi solis:—κατὰ δὲ τινα καιρὸν ἐκπίπτειν τὸν δίσκον εἰς τινα

ἀποτομήν τῆς γῆς οὐκ οἰκουμένην ὑφ' ἡμῶν, καὶ οὕτως ὡσπερὶ κενεμβατοῦντα ἐκλείψω ὑποφαίνειν. Basilius Cæsar. Honil. XVI. p. 504: "Ἀφες σεαυτοῦ τὸν νοῦν δραμεῖν ὅσον βούλεται, καὶ διαταθῆναι ἐπὶ τὰ ἄνω· εἶτα εὐρήσεις αὐτὸν μυρία πλανηθέντα, καὶ πολλὰ κενεμβατήσαντα, καὶ πάλιν ἐπανιόντα πρὸς ἑαυτὸν κ. τ. λ. cf. Suicer. Thes. Eccles. II. p. 85.

p. 659, 5. ταῦτα ἄρα εἶδεν, ὅσα ἐνέργειαι] Fal-lor, aut hunc locum ante oculos habuit Philopon-us, cum hæc scribebat in Aristotel. de Anima

fol. 1. p. a: "Ἔστι γὰρ ὁ νοῦς οἷον ἕξις τῆς ψυχῆς τελειοτάτη· ὅθεν περὶ τούτου λέγων ὁ Πλωτῖνός φησιν, ὅτι ὅστις δὴ ἐνήργησεν, οὗτος οἶδεν ὁ λέγων. ἄτε δὴ τῆς τοιαύτης καταστάσεως μηδὲ λόγῳ ἐρμη-νευθῆναι δυναμένης. Utut est, mihi cum Vati-cano libro et Ficino legendum videtur οἶδε vel potius οἶδεν. Proxime e marg. Edit. in ordinem recipiendum videtur, οἱ ὄντες pro οἱ ὄντως, hac sententia: Quod si vero actus sunt intellectus, qui hoc pacto se ipsos intelligunt: intelligibile sumus nos, qui sumus.

LIB. I. ENNEAD. QUARTÆ.

P. 667, 7. ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣ ΨΥΧΗΣ] Sequun-tur libri *de Anima*, quos omnes in hac quarta Enneade complexus est Porphyrius. Vid. de Vita Plotini c. 25. p. 143. sq. Fabric. Est primus hic libellus ex temporis ordine quartus. Vid. ibid. et cap. 4. p. 100. Turbatum autem esse in his libris arguunt Codices. Vid. Var. Lect. ad finem libri IX. Enn. III. p. 359. B. Plura etiam antiquitus in iis lecta esse, quam hodie in libris MSS. et in Editione comparent, ex altera, Eustochii nimirum, editione Plotinia-norum operum ut videtur desumpta, proxime indicabimus ad inscriptionem libri alterius p. 361.

Argumentum horum novem librorum quod attinet conjunctum est illud cum primariis locis Platonis cum in aliis dialogis tum in Phædro p. 247. atque in Timæo p. 34. sqq. (ex quo poste-riore etiam Plutarchus conscribendi libri *de Animæ procreatione* ansam arripuit,) cum de-cretis Aristotelis *de Anima*, præsertim libro II. et III. Neque vero reliquorum quoque philo-sophorum sententias, non respexit Plotinus. At-que ut strictim tantummodo attingam, quæ prin-cipes philosophorum in hac doctrina posuerunt, Ægyptiorum sententiam prodit ipse Historiæ pa-rens II. 123. cui non contradicere ea, quæ Pau-sanias in Messen. c. 32. de Indorum et Chal-dæorum sapientibus memorat, alibi docui, in Commentt. Herodott. I. p. 315. sqq. Dupli-cem esse animam Ægyptios tradidisse testatur Iamblichus de Mysterr. VIII. 6. p. 162. Gal.

Ac sicut alia, ita hanc quoque doctrinam illis communem dicas cum doctrina Pythagoreorum Crito enim sive Damippus ap. Stob. in Florileg. Tit. III. p. 75. p. 106. Gaisf. ita: ἐν δὲ τῷ ἀν-θρώπῳ ἁ συναρμογὰ τῷ ἀλόγῳ μέρους τῆς ψυχῆς ποτὶ τὸ λόγον ἔχον, ἀρετά. Plura de Pythago-reorum in hac re decretis vid. ap. Cic. de N. D. I. 11. cf. Diog. Laërt. VIII. 27. et præcipue Alcinoium de Doctrina Platonis, qui tribus potis-simum capitibus XXIII—XXV. Platonis de animo placita in compendium redegit. Idem Tullius in Tusculanis I. 10. itemque de Divinat. I. 29. Platonis, in quem Aristoteles de Anima in recensendis antiquorum sententiis iniquior est, distinctionem *triplicis animi, rationis, iræ, cupi-ditatis*, ut vertit, attingit. De Aristotelis ἐντελε-χείᾳ proxime videbimus ad initium sequentis libri. Ad eum in plerisque se applicuit Alex-ander Aphrodisiensis in duobus libris *de Anima*; de quibus consule Fabricii Biblioth. Gr. Vol. V. p. 660. sqq. ed. Harles.—Stoici varias animæ humanæ partes distinguebant, eique, quam præ-stantissimam censebant, nomine τοῦ ἡγεμονικοῦ principatum deferebant. Atque Chrysippus octo animæ partes dinumerasse dicitur (Galen. de Hippocrat. et Platon. Decretis p. 275. ed. Basil. Marcus Antonin. II. 2. Diog. Laërt. VII. 50. et 110. Tertullian. de Anima c. XVI. Cf. etiam doctissimi *Bagueti* Commentat. de Chrysippo p. 89. sq. p. 181. sqq.) Sed veterum philosopho-rum de Anima vel somnia et opiniones, vel sen-

tentias et subtiliter excogitata placita, quæ infinita sunt, ab iis scriptoribus tradita in primis sunt, qui *de Anima* libros composuerunt. In his primus est trium Aristotelis, in quo antiquorum decreta philosophorum dijudicari diximus. Sequuntur Theophrastus, Diocæarchus, Alexander Aphrodisiensis aliique Peripatetici. Chrysippi duodecim et fortasse plura exstitisse *περὶ ψυχῆς* volumina videntur (*Baguet* l. l.), Cicero hunc Historiæ Philosophicæ locum cum alibi attingit, tum præsertim in Tusculanarum Disputationum libri primi capitibus IX. et X. Ex Platoniorum familia, qui multi de Anima commentati erant, ii partim priorum etiam philosophorum decreta memorasse putandi sunt, ut Porphyrius in libris *de viribus animæ* et *de animæ immortalitate*. (Vid. Heeren. de Fontibus Eclogarum Jo. Stobæi §. 53. p. 211.) Iamblichus in primis, cujus librum *περὶ ψυχῆς* pro mere historico habet idem vir doctus (§. 44. p. 203.). Atque ex his aliisque scriptis omnia sua consarcinaverunt Plutarchus, qui fertur, de Placitis Philosophorum IV. 2—23, et, qui in hoc loco multo diligentior copiosiorque reperitur, Jo. Stobæus in Eclogis Physicis I. 52. quando de Anima sententiæ ab eo collectæ quartam totius libri Physicorum partem occupant. (Heeren. ad Stob. I. p. 794.) Plotini mentionem idem facit p. 866. 880. 886. 894. 896. (ubi perperam *Πλωτίνου* impressum) 902. 924. 1056. Heerenii. Idem Stobæus ibid. I. 52. §. 13. sqq. Excerpta Porphyrianarum *ἀφορμῶν πρὸς τὰ νοητὰ* exhibet; quæ in Porphyrii Opusculis ab *Holstenio* Romæ 1630. emissis et in editione Cantabrigiensi §. 15—23. §. 39. p. 222—228. p. 246. sq. leguntur, et, sicut reliqua ejusdem libri, Plotinianarum disputationum summam continent. Tertullianus etiam de Anima haud pauca habet, unde priorum philosophorum pronuntiata discas, nec minus Nemesius in capite secundo libri de Natura Hominis, quod *περὶ ψυχῆς* inscribitur p. 67. sqq. ed. Matthæi. Cassiodorius denique, licet sacrorum scriptorum maxime auctoritate usus, nec ipse tamen nihil habet, quod ad veterum doctrinam philosophorum quodammodo facere videatur. Supra profectus sum a Platonis Aristotelisque mentione, quoniam horum duumvirorum sententias potissimum respicit Plotinus in his libris de Anima. Stoicorum

VOL. III.

etiam admonui lectores nostros, quod eos subinde refutare studet. Etenim Eusebius in P. E. XV. 22. p. 824. locum longiorem, quem ex his Plotinianis libris (infra p. 456. sqq.) desumpsit, ita inscripsit: *Πρὸς τοὺς Στωϊκοὺς, ὅτι οὐ δύναται σωματικὴ εἶναι ἡ ψυχὴ, ἀπὸ τοῦ περὶ (ἀθανασίας nimirum) ψυχῆς Πλωτίνου.* Hæc Eusebiana memorat etiam *Justus Lipsius* in *Physiologia Stoicorum* lib. III. Dissert. 13. p. 617. Operum. Plotino rursus oblocuti sunt plures uti Nicephorus Chummus sive Nathanaël, qui in *Antithetico* suo, Plotini de Anima sententias primarias diruere studet; itemque Anonymus de Anima. Quos libellos cum aliorum Excerptis huic Enneadum Corpori adjunximus. Atque ex Plotini, Procli aliorumque Platoniorum scriptis Hæreticorum falsas de Anima opiniones repetunt passim Christiani scriptores. De Proclo hoc nomine sæpius conqueritur Nicolaus Methonensis, quem nuper Voemelius noster edidit. Plotinum, quod attinet hæc Nemesius de Natura Hominis p. 9. p. 36. ed. *Matthæi*: *Τὴν μὲν, ὧν ἐστὶ καὶ Πλωτίνος, ἄλλην εἶναι τὴν ψυχὴν καὶ ἄλλον τὸν νοῦν δογματίσαντες, ἐκ τριῶν τὸν ἄνθρωπον συνεστάναι βούλονται, σῶματος, καὶ ψυχῆς, καὶ νοῦ. οἷς ἠκολούθησε καὶ Ἀπολλινάριος ὁ τῆς Λαοδικείας γενόμενος ἐπίσκοπος.* Michaël Glycas *Annal.* Part. I. p. 70. ed. Paris. p. 54. Venet. item de Apollinari sententia *duas in homine animas esse* exponens ita perguit: *ἀλλὰ καὶ Πλωτίνος ὁ σοφὸς, ᾧ δὴ καὶ Ἀπολλινάριος ὁ Λαοδικεὺς ἠκολούθησε.* Tum Basili Magni decreto de Anima et Geneleos loco: *καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν*, illam sententiam de anima triplici confutare studet. Ex hujusmodi locis conjici licet Plotinum tunc temporis magis lectitatum esse, quam ipsum Platonem; quandoquidem hic philosophorum deus ab eadem culpa non immunis erat.

p. 665, 13. ὁμοῦ δὲ πάσαι ψυχαὶ, ἐν ἐπὶ τῷ κόσμῳ, οὐκ ἐν διαστάσει τοπικῇ] Conf. Platonis Phædr. p. 247. et Hermiam in eum p. 142. et Astium in Commentar. p. 301. sq. qui etiam Plotini hunc locum adhibuit Platoni. Ad proxima facit Porphyrius de Gradibus, sive in *ἀφορμ. πρ. τὰ νοητὰ* ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 52. 13. p. 814. Heer. Ἡ μὲν ψυχὴ τῆς ἀμερίστου καὶ περὶ τὰ σώματα μεριστῆς οὐσίας μέσον τι (μέσον ἐστὶ *Holsten.*) ὁ δὲ νοῦς ἀμέριστος οὐσία μόνου, τὰ δὲ

D d

σώματα μεριστὰ μόνον (τὰ δὲ σώμ.—μόνον desunt ap. Holst.) Αἱ δὲ ποιότητες καὶ τὰ ἐνυλα εἶδη, περὶ τὰ σώματα μεριστά. Conferenda autem sunt cum hoc loco, quæ supra p. 216. A. posuit Plotinus.

p. 666, 3. οὐ γὰρ ὄλη—ἐλληλυθός] In his a Platone dissentire Plotinum monstrare studet ipse cum Platone faciens Hermias in Phædrum cap. 28. p. 147:—λάβοις δ' ἂν ἐντεῦθεν, ὅτι κατὰ Πλάτωνα πᾶσα κάτεισι ἢ ψυχῇ, εἶγε ὁς ἡνίοχος ἐστὶν αὐτῆς τὸ ἀκρότατον ὄν φησι κακύνεσθαι, καὶ οὐχ, ὡς φησι Πλωτῖνος, τὸ μὲν τῆς αὐτῆς κάτεισι, τὸ δὲ μένει ἄνω. Alia de hac sententia quære infra ad librum sextum hujus Enneadis.

— 5. ἐκ τῆς ἀμερίστου—μεριστῆς] Leguntur hæc in Platonis Ἰμῖαο, et plenius laudantur infra p. 364: D.

LIB. II.

p. 667, 7. ΠΕΡΙ ΟΥΣΙΑΣ ΨΥΧΗΣ [ΟΣ—ΑΝΑΓΙΓΝΩΣΚΕΣΘΑΙ] Liber vigesimus et primus e ratione temporis. Porphyrius de Vita Plotini cap. 25. ita inscribit: περὶ οὐσίας ψυχῆς δευτέρου. Alio autem loco, cap. 4., ita: πῶς ἢ ψυχῇ τῆς ἀμερίστου καὶ μεριστῆς οὐσίας μέση εἶναι λέγεται. Neutro vero verba agnoscit, quæ nos uncinis inclusimus, quæ nec in libris aliquot Mscr. leguntur. Videtur tamen hoc ipsum glossema in causa fuisse, cur horum priorum Enneadis quartæ librorum ordo conturbatus sit in aliquot Codd. Qua de re monitum est in Varia Lectione ad finem libri ultimi Enneadis tertię. Sed in hujus ipsius libri secundi initio, ni prorsus fallimur, vestigium comparet duplicis recensionis harum Enneadam, Eustochianæ (cujus mentionem facit Scholion infra p. 423. B. in plurimis Codicibus adpositum) et Porphyrianæ. Etenim Eusebius in Præparatione Evang. XV. 10. p. 811. ed. Colon. locum longiorem Plotini nomine exhibet, qui, cum de Entelechia Aristotelea agat, ad hujus libri secundi initium referendus videatur, neque tamen cum iis, quæ in Plotini Codd. MSS. et editione exstant, congruit. Eadem Eusebiana leguntur etiam in Codd. Vindobonn. XI. et XIV. (Vid. Fabricii Bibl. Gr. Vol. V. p. 698. ibiq. Harles.) Accedit et hoc quod Eusebius illa Plotiniana ita infert: Πλωτῖνον, ἐκ τοῦ περὶ ἀθανασίας ψυχῆς δευτέρου, πρὸς Ἀρι-

στοτέλην, ἐντελέχειαν τὴν ψυχὴν φήσαντα εἶναι. Locus ipse ita incipit: τὸ δὲ τῆς ἐντελεχείας ὧδ' ἂν τις ἐπισκῆψαιτο, πῶς περὶ ψυχῆς λέγεται. Sequitur accurata disquisitio ipsius placiti Aristotelei, quod in hoc Enneadam loco contra, tanquam falsum nec aptum declarandæ animæ paucis verbis prætermittitur. Jam cum neque exstet secundus Plotini liber de immortalitate animæ: merito hæc res mirationi fuit et Fr. Vigerio in Notis in Euseb. p. 77. et J. A. Fabricio in Annot. in Porphyr. de Vita Plotini p. 144. lit. u. Ego, ut meam qualemcunque sententiam explicem, rem ita expediri posse crediderim: Conscripserat reapse Plotinus, quæ apud Eusebium leguntur contra Entelechiam disputata, quæ provide in suam recensionem recepit Eustochius, unde ea Eusebius desumsit. Porphyrius contra, infestior ei doctrinæ, postea vel Plotino persuasit, vel sibi ipse hoc sumsit, ut pro ea Disquisitione, quam Eusebius habet, eam formulam prætermissionis, quam in nostro Enneadam loco legimus, reponeret, præcipue cum a se ipso funditus eversam istam Entelechiam credere posset. Legito mihi caput sequens (XVI.) Eusebii, ubi Porphyrius ipse contra Entelechiam insurgit, in his hæc: (p. 812. C.) πῶς γὰρ οὐχ αἰσχρὸς ὁ Ἐντελέχειαν τιθεὶς λόγος κ. τ. λ.; Quod vero secundum de immortalitate librum citat Eusebius, qui in Plotinianis non exstat: primum quaeritur, utrum re vera Eusebius scripserit:—ἐκ τοῦ περὶ ἀθανασίας ψυχῆς δευτέρου: an potius: ε. τ. π. οὐσίας ψ. δ. Sed potuit etiam hunc librum περὶ ἀθανασίας inscribere vel Eustochius vel Eusebius, quia omnes hi libri hujus Enneadis, certe plurimi, et hic ipse secundus ad quaestionem de immortalitate animi pertinent. Ac supra vidimus (ad titulum libri primi p. 360. A.) eundem Eusebium Plotini librum de immortalitate animæ simpliciter laudare (P. E. XV. 22.): περὶ ψυχῆς. Neque enim mihi persuaderi patiar: Porphyrianum recensionem caruisse aliquo libro Plotiniano, quem Eustochiana habuerit: Utut est: Nos illa, quæ apud Eusebium leguntur, cum hoc libro conjungenda censuimus, ne Lectores quidquam desiderarent, quod a Plotino profectum sit. Anglice versum hunc librum exhibet Thomas Taylor in *Select Works of Plotinus* p. 309. sqq.

p. 667, 11. οὐδὲ ἐν ἀσώματοις αὐτῶν ἀρμονίαν] Hæc supra tractavimus ad pag. 307. E.

p. 668, 2. Λέγομεν δὲ] His sententiis Plotinum *Scholasticis*, qui dicuntur, philosophis prætulisse arbitratur Tiedemann. in libro: *Geist der spekulat. Philosophie* III. p. 308. Tennemann. autem in *Geschichte der Philosophie* VI. p. 182. sqq. Plotinum dicit luculentius, quam ipsum Platonem, explicasse, animam a materia prorsus immunem, sive ab omni concretionem mortali segregatam esse, primumque omnium certis rationibus liquido monstrasse, quomodo inter se differunt animi et corporis naturæ: sed tamen negando magis, quam affirmando hæc docere potuisse Lycopoliten philosophum. Ac ne contraria etiam judicia silentio premere videar velle, Heerenius ad Stobæi Eclogg. Physss. et Eth. I. p. 866. Plotinum in iis, quæ de natura animæ disputat, fluctuare arbitratur.

p. 669, 7. μεριστὸν γενόμενον οἶα—ποιότητες πᾶσαι] Cf. Porphyrii sententias XXXIX. p. 247. ed. Cantabr. Idem ibid. ap. Stob. Eclogg. Physss. I. 52. 13. p. 814. Heer.: Αἱ δὲ ποιότητες καὶ τὰ ἐνυλα εἶδη, περὶ τὰ σώματα μεριστά. De coloribus locus primarius est in Platonis *Timæo* p. 67. sq. p. 93. sqq. Bekk.

p. 670, 10. ἢ δ' ὁμοῦ μεριστή τε—φύσις, ἢν δὴ—καὶ ὁ—τὴν δύναμιν αὐτῆς κατιδῶν] Porphyrius in Sentent. XXXIX. p. 246. Cantabr. et in Stobæi Eclogg. Physss. I. 52. 19. p. 822. sq. Heer.: Ἀπειροδύναμις γὰρ ἢ τῆς ψυχῆς φύσις καὶ καθ' ἕκαστον τὸ τυχόν αὐτῆς, ψυχὴ, καὶ αἱ (abest a Stob.) πᾶσαι, μία· καὶ πάλιν ἢ ὅλη ἄλλη παρὰ πάσας. Ὡς γὰρ τὰ σώματα ἐπ' ἀπειρον τεμνόμενα οὐ καταλήγει εἰς ἀσώματον (Stob. ἀσώματα, quod Heerenius non debebat recipere) κατ' ὄγκον μόνον (abest a Stob.) λαμβανόντων (λαμβάνοντα melius edit.) τῶν τμημάτων τὴν διαφορὰν, οὕτω ψυχὴ, εἶδος (abest a Stob.) οὕσα ζωτικόν, ἐπ' ἀπειρον (ἄπειρα edit.) κατὰ τὰ εἶδη συνείληπται, παραλλαγὰς (γὰρ addit edit.) ἔχουσα εἰδητικὰς, καὶ ὅλη σὺν ταύταις οὕσα, καὶ ἄνευ τούτων. Tu cf. Procli *Instit. Theol.* cap. 195. 196. p. 290. sqq. Ad hæc et sequentia Plotini pertinent hæc Iamblichi ap. Stob. Eclogg. Physss. I. 52. 33. p. 888: οἱ μὲν γὰρ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πανταχοῦ ψυχὴν διατείνουτες, ἥτοι γένει ἢ εἶδει, ὡς δοκεῖ Πλωτίνῳ, ἢ καὶ ἀριθμῶ, ὡς νεανιεύεται (ut juveniliter conten-

dit) οὐκ ὀλιγάκις Ἀμέλιος, αὐτὴν ἐροῦσιν εἶναι ἄπερ ἐνεργεῖ. Proclus autem in *Alcib. pr.* p. 211. ψυχὴν dicit esse τὸ τιμιώτατον. cf. eundem p. 250. sq.

p. 671, 15. ὡς διαδόσει ἐπὶ τὸ ἡγεμονοῦν ἴασιν αἱ αἰσθήσεις] Ita nostri libri omnes. Vid. Var. Lect. Cf. Ciceronis hæc *Tuseull. I.* 20: “Quid? quod eadem mente res dissimillimas comprehendimus, ut colorem, saporem, calorem, odorem, sonum, quæ nunquam quinque nuntiis animus cognosceret, nisi ad eum omnia referrentur, et is omnium iudex solus esset.” Plura in hanc sententiam contulimus supra p. 200. E. ad illustrandum illud: Νοῦς ὄρη, νοῦς ἀκούει κ. τ. λ. Διάδοσις autem est *transitio*, cum sensus, quæ per ceperunt, ad mentem *transdunt*, et Theodorus Metochita loco gemino p. 577. meminit τῶν δεδομένων a sensibus. Sed quid ego alia testimonia requiro? Plotinum Plotinus illustrat. Ita enim infra loco gemino p. 462. B: καὶ ὅλη ἢ ψυχὴ αὐτὸ πάσχει. Πῶς οὖν τοῦτο συμβαίνει; διαδόσει φήσουσι, παθόντος μὲν πρώτως τοῦ περὶ τὸν δάκτυλον ψυχικοῦ πνεύματος, μεταδόντος δὲ τοῦ ἐφεξῆς, καὶ τούτου ἄλλῳ, ἕως οὗ πρὸς τὸ ἡγεμονοῦν ἀφίκοιτο. ἀνάγκη τοίνυν, εἰ τὸ πρῶτον ποιοῦν ἦσθετο, ἄλλην τὴν αἰσθησιὴν τοῦ δευτέρου εἶναι, εἰ κατὰ διάδοσιν ἢ αἰσθησις κ. τ. λ. Et infra hac ipsa pagina verbum *διαδιδόναι* legitur.

— 16. Πρῶτον μὲν γὰρ ἡγεμονοῦν ψυχῆς μέρος λέγειν, ἀνεξετάστως λέγεται.] Tangit Stoicos. Plutarch. de *Placitt. Philos.* IV. 21. p. 903. A. B. p. 641. Wytttenb.: Οἱ Στωϊκοὶ φασιν εἶναι τῆς ψυχῆς ἀνώτατον μέρος τὸ ἡγεμονικόν τὸ ποιοῦν τὰς φαντασίας, καὶ τὰς συγκαταθέσεις, καὶ αἰσθήσεις, καὶ ὄρμας, καὶ τοῦτο λογισμὸν καλοῦσιν κ. τ. λ. Cic. de *N. D.* II. 11: “*Principatum* id dico, quod Græci ἡγεμονικὸν vocant:” &c. Cf. *Sext. Empir. advers. Logicos* §. 228. ibiq. *Fabric.* p. 417. *Diogen. Laërt.* VII. 110. ibiq. *Menag. Wolf.* et *Schweighæuser.* ad *Arrian. Dissertt.* I. 20. 11. p. 249. et *Bagueti Chrysippum* p. 184. Sedem autem illius principatus, sive principalis (τοῦ ἡγεμονικοῦ) in corde locabant Stoici: alii philosophi in aliis partibus. Vid. de his sententiis *Plutarch. libr. laud.* p. 899. A. B. p. 624. sq. *Wytt.* et *Galen.* de *Hippocratis et Platonis Decretis Tom.* II. p. 257. et p. 253. ed. *Basil.*

p. 673, 10. τοῦτο—ἐστὶ τὸ θέϊως ἡνιγμένον] A Platone in *Timæo* p. 35. A. p. 32. Bekk. Th.

Taylor ad hunc locum Platonis conferri jubet suam Introductionem et translationem ejus libri Platonici.

LIB. III.

p. 687, 7. ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ ΑΠΟΡΙΩΝ ΠΡΩΤΟΝ] Liber vicesimus et septimus ex ordine temporis. Priori loco Porphyriani libri de Vita Plotini, nimirum capite quinto, nullus horum trium librorum, qui sequuntur, vocem ἀποριῶν in titulo habet. Contra altero (cap. 25.) hæc vocula in libris et scriptis et editis comparet, Possis conjectare, hanc vocem desumptam esse ab aliquo Grammatico vel librario ex hujus ipsius libri initio: *περὶ ψυχῆς ὅσα ἀπορήσαντας—ἢ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ἀπορίαις στάντες*. Laudat hunc librum, vel potius ejus locum aliquem, infra cap. XII. p. 381. D. Augustinus de Civitate Dei libr. IX. cap. 18: “Plotinus certe, nostræ memoriæ vicinus temporibus, Platonem ceteris excellentius intellexisse laudatur. Is cum de humanis animis ageret, Pater, inquit, misericors cet.” Reliqua infra apponemus ad l. l. Idem contra locus aliique, cum in his libris ἀποριῶν ψυχῆς, tum eo, qui inscribitur: *περὶ τοῦ εἰληχότος ἡμᾶς δαίμονος*, et aliis aliquot posterioribus, Plotini reprehendendi ansam præbuerunt. Cujusmodi binos cum hac Enneadum editione conjunximus, videlicet Nicephori Chumni *Antitheaticum adversus Plotinum*, jam antehac a nobis editum, et Anonymi *Dialogum* consimilis argumenti nondum editum, ejusdem, ut Hieronymus Amatius arbitratur, auctoris. Impugnat Nathanaël præsertim placitum *præexistentiæ animorum*, quam dicunt. Quod ipsum cum Origenes ille in libris *περὶ ἀρχῶν*, a Platonicis philosophis desumptum, tueri studuerit; et ipsum Nysenus aliique ecclesiæ Christianæ scriptores refellere studuerunt. Vid. Fabricii Delectum Argumentorum pro Veritate Religionis Christianæ p. 445.—Anglice vertit hunc Plotini librum *Thom. Taylor* in *Select Works of Plotinus* p. 319. sqq.

— 15. τῷ τοῦ θεοῦ παρακελεύσµατι, αὐτοὺς γινώσκειν] Cf. VI. 7. 41. p. 733. B. ibiq. annot.

p. 688, 4. Ἦν γὰρ καὶ ἐν τῷ παντὶ νῦν τὸ διτόν.] Videlicet intelligibile et intellectuale. *Taylor*. Proxime: *τὰς ὑποδοχὰς τῶν θεῶν* attigimus supra ad pag. 283. C.

— 12. καὶ Πλάτωνα τοῦτο δοξάζοντα κ. τ. λ.] Plato in *Timæo* p. 30. b. p. 26. Bekk.: *Διὸ δὴ τὸν λογισμὸν τόνδε νοῦν μὲν ἐν ψυχῇ, ψυχὴν δὲ ἐν σώματι ξυριστὰς τὸ πᾶν ξυνετεκταίνεται, ὅπως ὅτι κάλλιστον εἶη κατὰ φύσιν ἄριστόν τε ἔργον ἀπειργασμένος. οὕτως οὖν δὴ κατὰ λόγον τὸν εἰκότα δεῖ λέγειν τόνδε τὸν κόσμον ζῶον ξυψυχον ἔννοον τε τῇ ἀληθείᾳ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ γενέσθαι πρόνοιαν.* Cf. pag. 34. sq. et Procli *Inst. Theol.* cap. CXX. p. 174. sqq. et quos ibi laudavi. *Philebus* p. 29. p. 81. Stallb. *Πότερον οὖν ἐκ τούτου τοῦ σώματος ὅλως τὸ παρ’ ἡμῖν σῶμα ἢ ἐκ τοῦ παρ’ ἡμῖν τοῦτο τρέφεται τε καὶ ὅσα νῦν δὴ περὶ αὐτῶν εἵπομεν, ἐβλήθη καὶ ἔχει.* Cf. antecedentia *ibid.* p. 29. p. 79. Stallb. et sequentia p. 30. p. 83—86. Stallb. quem cf. et ab eo laudat. *Xenoph. Memorab.* *Socr.* I. 4. 8. *Cic. de N. D.* II. 6. 7. III. 11. *Senec. Epist.* 69. *Marc. Antonin.* IV. 4.

p. 689, 3. Καὶ τὸ, ψυχὴ δὲ πᾶσα παντὸς ἐπιμελεῖται τοῦ ἀψύχου.] Hæc verba Platonis in *Phædro* p. 246. p. 40. Bekk. jam supra III. 4. 1. p. 283. C. D. laudavit Plotinus; cf. p. 376. F. G. ubi *Phædrom* diserte nominat Noster, p. 482. A. Adhibe etiam Atticum apud Eusebium in *P. E.* XV. 9. p. 809. B. cum Plotinianis locis ab Astio p. 293. laudatum. Proxima, *καὶ οὐκ ἄλλο τι ἔξωθεν ψυχῆς καταλείποντος*, ad Platonem referenda sunt intellecto *ἔστι*, nisi forte legendum est: *καὶ ἔστιν οὐκ—ἄλλο τι—καταλείποντος*: et *est* ejus (dictum s. placitum) qui nihil animæ præterea relinquit post animam universi.

— 9. ἔξω ποιούσι τοῦ μέρος εἶναι.] Exempla constructionis cum Genitivo et Infinitivo collegerunt Boissonad. ad *Philostrati Heroica* p. 552. et Jacobs. ad *Imagg.* p. 382. Hic laudans *Philostr. Vit. Apollonii II.* 28—*καὶ οὐκ ἔξω τοῦ σπονδάζειν.* (Proxime *Cod. Schellersh.*: *παῖς γὰρ τις ὡς ὁ τῶν ὀρχηστρίδων κ. τ. λ.*) *Dionys. Halicarnass. Excerptt. Antiqq. Romm.* XV. 1. p. 66. ed. princ. *ὥστε τὸν Κέλτον ἔξω γίνεσθαι τῶν φρενῶν.* Formulæ *ἔξω ποιεῖν* et *ἔσω ποιεῖν* similiumque exempla congesserunt Hoogeveen. et Zeunius ad *Viger. de Idiot. L. Gr.* V. 10. 6. p. 283. *Act. Apostoll.* V. 34. *ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τι τοὺς ἀποστόλους* (potius *τοὺς ἀνθρώπους*) *ποιῆσαι.* ubi, sive *ἑαυτοὺς* intelligas, *Gamaliel* jussit *secedere* homines, sive simpliciter: homines *ablegavit, secedere homines* jussit. Vid. *Valckenarii*

Scholl. in illum locum Vol. I. p. 404. Plotiniani tamen loci similem me legere non memini. Vult autem: Segregant animas nostras ab ea ratione, qua partes sint. Sive: Eximunt animas nostras ex partium numero.

p. 691, 6. καὶ ὄνομα μόνον ἔσται] Satis frequens formula, nec Platoni ignota. De Legg. I. p. 626. A. p. 482. Bekk. ἦν γὰρ καλοῦσιν οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων εἰρήνην, τοῦτ' εἶναι μόνον ὄνομα· τῷ δ' ἔργῳ—πόλεμον ἀκήρυκτον κατὰ φύσιν εἶναι. Cf. Theæt. p. 177. D. p. 250. Bekk. Sympos. p. 189. sub fin. p. 402. Bekk. Similia multa congegisset Lennep. ad Phalarid. Epist. LXVIII. p. 208. sqq. et nuper Boissonad. ad Eunap. p. 420. sq. et p. 424. quem Synesio suo (de Regno p. 19. D.) adhibuit Krabingerus p. 272. In loco Iamblichi de Vit. Pythagor. III. 16. p. 44. Kiessl. recte nunc legitur καὶ σεμνοτέροις ἤπερ (antea εἶπερ. Cod. Ciz. ἧ περι unde plane ad mentem Boissonadii nuperrimus Editor fecit ἤπερ, et ita Cod. Memm. cujus excerpta penes me sunt) εἰώθεσαν ὀνόμασί τε καὶ πράγμασιν (libri MSS. plures γράμμασιν, quod Kiesslingium fugit, sed Cod. Mon. A. recte tuetur πράγμασιν) ἐχρήσαντο πρὸς τε ἀλλήλους καὶ πρὸς αὐτόν. Theodoretus in Epist. ad Ephes. I. 22. p. 408: καὶ ζητεῖ ὀνόματα δηλῶσαι δυνάμενα τοῦ πράγματος τὸ παράδοξον. Pro ὄνομα μόνον Thucydides usurpat ὄνομα ἄλλως lib. VIII. c. 78—ἀλλὰ τὰς παρὰ Τισσαφέρωνος Φοινίσσας ναῦς μένοντες, ἄλλως ὄνομα καὶ οὐκ ἔργον, κινδυνεύειν (Cod. Cassel. et plures præstantissimi recte κινδυνεύειν) διατριβῆναι. ubi vid. Ducker. et cf. C. G. Krüger ad Dionysii Halic. Historiographica p. 263, 265. Similiter λόγος ἄλλως. Aristides in Leptin. p. 88. ed. Jacob. Morellii:—λόγος ἄλλως ἅπαντα ταῦτ' οἶμαι δόξει ὑπὸ τῆς ἄλλης ἀπιστευθέντα κακίας: “Pie facta antiquorum non nisi fabula videbuntur haud credita propter improbitatem nostram.” Cf. Ruhnken. ad Tim. Lex. Platon. p. 199. et Boissonad. ad Basilii Scholia in Gregor. Nazianz. in Notices et Extraits Tom. XI. p. 78. sq. Nonnunquam μόνον ad vocem ὄνομα subaudiendum est. Eunapius in Proæresio p. 79. Boiss.: χειροτονηθέντων δὲ τούτων, οἱ μὲν εὐτελέστεροι τὸ ὄνομα εἶχον—“i. e. tenuiores nomine tenus tantummodo Sophistæ erant.” Ad quæ Wyttenbach. p. 293. ed. Boiss.

primum μόνον, deinde e sequentibus πρᾶγμα aut ἔργον intelligendum esse docet. Cf. etiam infra p. 459. B.—καὶ ὄνομα τὰ πάντα.—In proximis variari plurimum arguunt Varr. Lectt. Nos Ficini interpretatione relicta adjecimus versionem alteram. Si hariolari liceat, possis conjicere εἰ δὴ ἀρχὴν τίς ποτε ἦν οὐσα: Conficient (Perdent) enim totam animam, et nomen solum reliquum erit, si videlicet omnino aliqua unquam fuit existens; ut ironice hæc addita accipias.

p. 692, 15. πάσας μέντοι—εἰς—μορφοῦσθαι] Si cum aliquot libris legas ὡς pro εἰς, hæc sententia prodit: quandoquidem forma (idea) in omnia formari potest. Ficinus ex sequentibus h. l. intellexit: καὶ ἰέναι εἰς εἶδος—μορφοῦσθαι. Eum sequitur Taylor. Ad sequentia autem: τὴν δὲ κρίσιν παρὰ τοῦ αὐτοῦ, οἶον δικαστοῦ—κατανενοηκότος, vel potius ad universum hunc locum, adhibe Platonem in Theæteto p. 184. C. D. et Aristotelem de Anima III. 1. 2. 3. p. 48. sqq. Sylburg. ubi p. 53. hæc leguntur: Ἐπεὶ δύο διαφοραῖς ὀρίζονται μάλιστα τὴν ψυχὴν, κινήσει τε τῇ κατὰ τόπον καὶ τῷ νοεῖν καὶ τῷ κρίνειν καὶ αἰσθάνεσθαι· δοκεῖ δὲ τὸ νοεῖν καὶ τὸ φρονεῖν ὡςπερ αἰσθάνεσθαι τι εἶναι· ἐν ἀμφοτέροις γὰρ τούτοις ἡ ψυχὴ κρίνει τε καὶ γνωρίζει τι τῶν ὄντων. καὶ οἷγε ἀρχαῖοι τὸ φρονεῖν καὶ τὸ αἰσθάνεσθαι ταῦτὸν εἶναι φασιν. Sequuntur loci Empedoclis et Homeri. Cicero Tuscul. I. 20: “Quid? quod eadem mente res dissimillimas comprehendimus, ut colorem, saporem, calorem, odorem, sonum; quæ nunquam quinque nuntiis animus cognosceret, nisi ad eum omnia referrentur, et is omnium iudex solus esset.” Hic non unicus locus est, in quo Plotinus ad sensum propemodum cum Cicero consentiat. Quod argumento est, non hunc lectitatum ab illo esse, sed utrumque sæpiuscule ex iisdem fontibus hausisse. Tullianum locum supra adhibui ad p. 200. E. (ubi plura in hanc sententiam congegisti) et ad p. 363. E. Ceterum cf. infra p. 388.

p. 693, 10. Οὐ γὰρ ὡςπερ ἡ ἡμετέρα (ψυχὴ) λέγεται, καταλείπειν τὸ σῶμα κ. τ. λ.] Ex hoc loco et alio infra p. 639. litem Plotino intendit Cudworth. in Syst. Intell. V. 3. 15. p. 1025. Mosh., quod absurde duplicem animæ vitam attribuat. et quod scholæ suæ nostro in loco positi præcepti: “Animam nostram, tametsi corpus suum

relinquat, nunquam tamen ab omni prorsus corpore separatam iri," immemor sit. Proinde re-fragari præceptoris suo etiam Porphyrium in Sentt. p. 232. Plotino patrocinator ibidem in annott. Moshemius, qui et alia et hæc: "Duæ igitur inter Platonicos, hæc si absolute spectentur verba, fuerunt hac de re opiniones. Nam quum aliqui animam corpore excedentem omni plane corpore vellent exui, alii e contrario aliquid tamen corpus animæ semper adjunctum manere, tametsi terrenum hoc et ex rerum naturalium initis concretum corpus deponeret, existimabant. Ipse Plotinus neutri videtur accedere voluisse familiæ. Sed aberrabit tamen, ut existimo, a sententia verborum Plotini, qui hanc illis vim tribuerit. Conveniebat inter omnes Platonicos, animam caelesti quodam corpore vestitam semper esse, tali corpore cinctam in hoc concretum corpus descendere, illud ipsum discedentem inde rursus auferre. Quid ergo sibi vult philosophus? Videtur mihi de eo corpore tantum loqui, quod εἶδωλον vocabant philosophi, quem dicit, quosdam existimare, animam nunquam corpore prorsus liberari et solvi."

p. 694, 9. Τῆς μὲν οὖν εὐκλείας τῇ ἐμφυτῷ μεγάλῳ ψυχῇ—τῆς ψυχῆς τοῦ παντός.] Recte uncinis includit Taylor illa in versione Ficini ed. Basil. "gubernat plantam, [id est sicut in vulneribus vermes oriuntur.] Poterat ea jugulare, ut nos fecimus. Neque enim comparent in Edit. principe Florent. 1492. neque proinde Ficini sunt. Cæterum in Græcis quoque hic locus salebrosus est. Libri MSS. non multum opis præstant. Disputationis summa tamen satis liquet. Plantæ arborisque imaginem supra p. 277. B. C. usurpat philosophus noster, et, in consimiliore etiam argumento, p. 351. F. Ibidem p. 350. F. vocis similitudinem pariter etiam adhibuit, atque h. l. similitudinem luminis.

— 14. καὶ ταῖς μεριμναῖς πρὸς τῷ φυτῷ γίγνεται] Dedimus πρὸς loco præpositionis πρὸ, ex aliquot libris nostris, et proxime legimus: πρὸς ἐκείνοις εἶναι, πρὸς οἷς ἔστιν, et: πρὸς ταῖς τοῦ σώματος θεραπαίαις ὄντος, itemque πρὸς τῷ σώματι εἶναι. Est igitur noster locus, si quis alius, frequens hujus constructionis usu. Eadem utitur Plato Phædro p. 249. C.: πρὸς γὰρ ἐκείνοις ἀεὶ ἔστι μνήμη (ita Schleierm. Vulgo μνήμη. Vid.

Heindf. p. 160. et ei rationi suffragatur ipse noster locus) κατὰ δύναμιν. Idem in Phædone p. 84. c.: καὶ αὐτός τε πρὸς τῷ εἰρημένῳ λόγῳ ἦν ὁ Σωκράτης: "ipse defixus erat in eorum, quæ disputata erant, contemplatione:" sive: "ipseque habitam disputationem mente secum cogitabat." Cf. Wyttenb. ad h. l. p. 223. et Heindf. p. 122. Alia exempla laudavit ad hæc simillima Plutarchi de rect. aud. rat. p. 40. A: πρὸς οὐδενὶ τῶν εἰρημένων οἴσαν Wyttenb. in Animadverss. p. 330. Nemo vero magis delectatur hac constructione, quam Philostratus. Sic ut hoc utar, de Vit. Apollon. V. 31. p. 213. Olear.: οἱ δὲ ἐγρηγορέναι τε αὐτὸν πάλαι (abest πάλαι a Cod. Schellersh. sed recte additum a doctiore manu secunda) ἔφασαν καὶ πρὸς ἐπιστολαῖς εἶναι. Plura ex hoc scriptore exempla congescit Boissonadius ad Heroica, et quidem ad verba, simillima Plotinianis, πρὸς τοῖς φυτοῖς εἶ, quæ Scholiastes explicat πρόσκεισαι τοῖς φυτοῖς, p. 310. Similiter Plato aliique Dativo cum πρὸς jungunt verbum διατρέβειν aliaque. Vid. ibid. p. 660. Adde Schæfer. ad Julianum p. IV. ubi pariter usurpari docet: εἶναι πρὸς τι et εἶναι πρὸς τινι. Idem vir doctus hanc rem attigit ad hæc Dionysii Hal. de Compos. §. 83. p. 142. sq.: σχήμασί τε μὴ τοῖς αὐτοῖς διαμένειν. Sylburg. volebat: ἐνδιαμένειν. Upton. tuebatur vulgatam; Schæferus conjiciebat: προσδιαμένειν. Codex Darmst. ita habet: σχήμασί τε μὴ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ μένειν. Plane denique ut Plotinus Arrianus in Epictett. II. 18. 21. et II. 19. 6. γίνεσθαι πρὸς τινι usurpat, ut: οὐ γέγονα πρὸς τούτῳ, "non elaboravi in hac re," ei rei operam non dedi.

p. 695, 4. ἢ ἀπολείται οὐδὲν τῶν ὄντων—οἱ νόες οὐκ ἀπολοῦνται.] Cod. Marc. A. οἱ νοὶ antiquiore forma; de recentiore illa vid. Buttman. Gramm. maj. §. 36. p. 156. Matthiæ Gr. gr. §. 90. ed. alt. et quæ plura laudavi ad Procli Inst. Theol. c. XXI. p. 40. qui locus etiam ad sententiam nostri loci adhibendus est. Fuit autem hæc Platonis præcipue sententia, itemque Platonico- rum, nihil ex entibus interire, sed aliam duntaxat formam induere. Cf. Casauboni Exercitt. Baronn. p. 63. Noster vero locus ejusque similes multi Plotiniani prorsus redarguunt opiniones eorum Zoilorum, qui, cum Plotinum nunquam legerint, ei affingere audent nescio quam

doctrinam, quam Indicam dicunt, de Omni et Uno (*All Eins-Lehre*). Sed non moramur istos homines, qui oderunt, quæ non intelligunt.

p. 696, 9. οἶον ἀδελφῆς ψυχῆς ἀρχούσης] De anima mundi, tanquam ceterarum animarum sorore, diximus supra ad II. 9. 18. p. 217. D. ad verba: ἀπὸ ψυχῆς ἀδελφῆς ἀγαθῆς.

— 18. μένουσα οὖν ἐν αὐτῇ (ita scripsi cum Fic. pro αὐτῇ) ποιεῖ προσιόντων. αἱ δὲ αὐτὰ προσήλθον κ. τ. λ.] Taylor: “Abiding, therefore, in itself, it produces [other things] *acceding*. But other souls, which *proceed from the soul*, depart from it into the profundity [of a material nature].” At nostri libri non dant προσήλθον, neque aliud præsidium exhibent in h. l. Nec ego volo in eo periclitari, licet etiam Ficinus de προσήλθον cogitarit.

p. 697, 2. τὸ γὰρ δευτέρας καὶ τρίτας—ὑπονοητέον εἰρησθαι] Plato in *Τίμαιο* p. 41. p. 44. Bekk.: ταῦτ' εἶπε, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸν πρότερον κρατήρα, ἐν ᾧ τὴν τοῦ παντὸς ψυχὴν κεραυνὸς ἔμισγε, τὰ τῶν πρόσθεν ὑπόλοιπα κατεχέιτο μίσγων τρόπου μὲν τινα τὸν αὐτὸν, ἀκήρατα δ' οὐκέτι κατὰ ταῦτα ὡσαύτως, ἀλλὰ δεύτερα καὶ τρίτα. Unde fortasse in Plotino corrigendum δεύτερα καὶ τρίτα, et ita noster infra p. 377. D. Mythologumena veterum populorum de cratere vel potius de crateribus exposui in *Dionysio* p. 26. sqq. quibus jungenda sunt, quæ doctissimus editor præstantissimi operis *Wartoniani*, the History of the English poetry, Lond. 1824. in Præfatione p. 76. sqq. e mediæ ævi poetis et scriptoribus copiose contulit, itemque quæ vir celeberrimus de *Hammer* super hoc argumento disputavit in opere: *Fundgruben des Orients* Vol. VI. p. 18. sqq. et p. 80. sqq.

— 4. οὐχ ὁμοίως πάσαις ψυχαῖς ὑπάρχει τὰ πρὸς τὰ ἐκεῖ] Non omnibus animabus pariter potestas fit eorum, quæ supra sunt. ὑπάρχειν enim sæpius est *contingere*, sæpius etiam *suppetere*. Cf. Plato *Hipp. maj.* p. 292. D. Xenoph. *Cyrop.* I. 6. 10. de *Redit.* III. 12. Dio Chrysost. 29. p. 538. Plura dedi ad Plotin. p. 56. A. præsertim in *Ed. pecul.* p. 313. Cf. etiam Stallbaum. ad Platon. *Criton.* cap. IV. (in Platon. *Diall. Selectt.* I. 1. p. 111.) et Segaar. ad *Clem. Alex.* Quis dives salv. p. 165.

— 9. Ἀλλὰ τὸ ἐν Φιλίῳ λεχθὲν—ἀλλ' ὅπερ ἦν

χρήσιμον αὐτῷ τότε (ita legerim cum Fic. pro τότε)—ἀψύχου τοῦ παντὸς ὄντος.] Plato *Philebo* p. 30. A. p. 81. Stallb.: Σω. τὸ παρ' ἡμῖν σῶμα ἄρ' οὐ ψυχὴν φήσομεν ἔχειν; Πρω. Δῆλον ὅτι φήσομεν. Σω. Πόθεν, ὦ φίλε Πρώταρχε, λαβὼν, εἴπερ μὴ τόγε τοῦ παντὸς σῶμα ἐμψυχον ὄν ἐτύγχανε, ταῦτά γε ἔχον τούτῳ καὶ ἔτι καλλίονα. Memorabilis autem hic locus Plotini propterea est, quod ad singulorum dialogorum Platonis aut partium etiam unius dialogi consilia respicere nos debere docet philosophus noster, si recte judicare velimus de vera Platonis sententia. Et tamen recentiorum interpretum nullus, quod sciam, hunc Plotini locum adhibuit. Attingit autem hujus Platonici loci aliam partem supra philosophus noster p. 372. B. C.

— 15. δῆλον δὲ—ἐν Τιμαίῳ ποιεῖ—ἐκ τοῦ αὐτοῦ μινύων κρατήρος—τὴν δὲ διαφορὰν, δευτέροις καὶ τρίτοις διδοῦς.] *Τίμαι* locum, p. 41, proxime apposui ad capitis præcedentis finem. Lindau ad Platonis *Τίμαεum* l. l. p. 65. posteaquam Plotini verba laudavit, hæc addit: “Minus sane obscure vir dixisset: ὁμοιοδεῖς, i. e. τὰς ἄλλας ψυχὰς, ποιῶν καὶ τῇ ἄλλῃ i. e. τῇ τοῦ παντὸς ψυχῇ, et mox *deuτέρας καὶ τρίτης* i. e. *τάξεως* s. *μοίρας*. Cf. Lamb. Bos. *Ellips. Grr.* p. 305. s. S. “Infra noster mixtionis ex altero poculo ἐκ τοῦ ὑστέρου κρατήρος, mentionem facit, p. 473. A. Plato *Philebo* p. 61. p. 203. Stallb.: εἴτε Διόνυσος εἴτε Ἡφαιστος εἶθ' ὅστις θεῶν ταύτην τὴν τιμὴν εἴληχε τῆς ξυγκράσεως. Ad quæ verba Olympiodorus (vel Strato, uti in *Cod. Mon.* dicitur, teste *Koprio* ad *Damascium* p. 174.) ita: “Ὅτι ἐπὶ κράσεως θεοὶ εἰσι, τῆς μὲν φυσικῆς τε καὶ ἐγκοσμίου, ὁ Ἡφαιστος, τῆς δὲ ψυχικῆς τε καὶ ὑπερκοσμίου ὁ Διόνυσος. ἀρχεται μὲν γὰρ ἄνωθεν ἀπ' αὐτῶν τῶν θεῶν ἢ συγκρατικῆ ἰδιότης, πρόεισι δὲ μέχρι τῶν ἐσχάτων ὑπάρξεων· οἷον ὁ Ἡφαιστος τῆς φυσικῆς κράσεως ἐξάρχων ἐν αὐτῷ πρώτον τὸ ἰδίωμα προεβάλετο· εἶτα ἐν νῶ τῷ βασιλεύοντι καὶ ἀπάσης τῆς φύσεως ἐπιβατεύοντι, (Ita equidem hanc lacunam expleri posse putaverim) εἶτα ἐν τῇ ψυχῇ ὁμοίως τῇ τοιαύτῃ, καὶ τέλος ἐν τῷ φυσικῷ κόσμῳ καθ' ὑπαρξιν, ἀλλὰ καὶ ὁ Διόνυσος ὡσαύτως—Deinde pluribus interpositis pergit: ἐπὶ τῆς νοερᾶς ἐστι κράσεως ὁ Ζεὺς κ. τ. λ. atque hinc originem ducit ille crater mentis (ὁ κρατήρ τοῦ νοός) *Hermetis*, qui fertur. Vide, ut hoc utar, *Francisci*

Patricii librum: *Nota de Universis Philosophiis*, ibique Mercurium p. 26. a. b. Platonem autem imitatus est Plutarchus de *Fortuna Alexandri* p. 329. C. qui ita de Alexandro Magno, Macedonum reliquorumque Græcorum mores cum Persarum aliorumque barbarorum moribus humaniter miscente et utrosque temperante: ὡςπερ ἐν κρατῆρι φιλοτησίῳ μίξας τοὺς βίους καὶ τὰ ἤθη, καὶ τοὺς γάμους καὶ διαίτας. Qua de re Arrianus VII. II. 14: ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτὸς τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἀρνύμενοι. Vid. Wyttenbachii *Animadvv.* p. 115. qui, Platonicum locum e Timæo postquam apposuit, addit: Item ut legislator civitatem tanquam craterem temperans Legg. VI. p. 623. [p. 773. Steph.] πόλιν εἶναι δεῖν δίκην κρατῆρος κεκραμένην κ. τ. λ. Poterat alterum Platonis locum addere vir doctus de Rep. VIII. p. 562. quem Cicero de Republica expressit I. 43. ubi ego illius loci de Legibus mentionem adjeci in Annot. p. 172. ed. Moseri mei.

p. 697, 18. Τὸ δὲ ἐν τῷ Φαίδρῳ κ. τ. λ.] Plato Phædro p. 246. b. c. p. 40. Bekk.: πᾶσα ἡ ψυχὴ παντὸς ἐπιμελεῖται τοῦ ἀψύχου, πάντα δὲ οὐρανὸν περιπολεῖ, ἄλλοτε ἐν ἄλλοις εἶδεσι γυγνομένη, τελέα μὲν οὖν οὖσα καὶ ἐπτερωμένη μετεωροπορεῖ τε καὶ πάντα τὸν κόσμον διοικεῖ (hanc igitur lectionem firmat etiam Plotinus, quod Heindorfium fugit p. 249. ubi de Stephani lectione διήκει recte ceterum judicat) ἡ δὲ πτερορρήσασα φέρεται κ. τ. λ. Hujus loci partem jam supra attigit Plotinus. Vid. p. 283. C. et p. 372. D. ibique annot. Alia dabimus infra ad p. 470. C. Πτερορρήσις frequenter memoratur ex illo loco Platonis. Adde Proclum in Alcib. pr. p. 20. et Olympiodor. in eund. p. 5.

p. 698, 7. Ἰκανὴ γὰρ ψυχὴ καὶ παρὰ φύσεως τόπων πολλὰ ἀπομάττεσθαι.] Ficinus vertens *propulsare*, ἀπομάττεσθαι h. l. accepit pro ἐκβάλλειν, *abstergere*; atque hanc vim hujus verbis multis in locis esse nemo negabit. Contra Taylor: "From soul is sufficiently able to represent many things in itself, from the nature of places, and water, and air." Quæ mihi ratio verior videtur, cum quia præcessit: καὶ παρὰ φύσεως τόπων, tum quia in sequentibus demum alteram illam vim, nimirum resistentem naturalibus rebus, memorat: ἀλλ' ἀντετίθεμεν ἄλλην ψυχὴν κ.

τ. λ. De utraque illius verbi potestate dictum est supra ad librum de Pulcrit. p. 54. F'. (præsertim in ed. peculiari p. 257. sqq.) ad verba: ὁ παρὰ τοῦ πηλοῦ ἢ βορβόρου ἀπεμάξατο, "quod a limo in se ipsum cænoque contraxit." Ad extrema capitis—τὴν ἐπεισιούσαν (uti ex omnibus libris dedi pro ἐπιούσαν) "and which accedes to it externally—" Taylor in annotatione hæc posuit: "i. e. It has a rational soul different from that of the mother. It is better, however, to say with Proclus, that as nature does nothing in vain, the presence of the rational soul to the fœtus in the womb would be useless, as it could not then energize; but that it becomes united to the irrational soul in the very moment, in which the infant leaves the womb."

p. 699, 5. Κατὰ γὰρ τοὺς προβεβιωμένους, φησὶ κ. τ. λ.] Plato de Rep. X. p. 619. fin. et 620. A. p. 513. Bekk.: ταύτην γὰρ ὁμῆ, ἔφη, τὴν θεῖαν ἀξίαν εἶναι ἰδεῖν, ὡς ἕκασται αἱ ψυχαὶ ἠροῦντο τοὺς βίους· ἐλεεινὴν τε γὰρ ἰδεῖν εἶναι καὶ γελοίαν καὶ θαυμασίαν. κατὰ συνήθειαν γὰρ τοῦ προτέρου βίου τὰ πολλὰ αἰρεῖσθαι. Quo loco etiam Plotiniani loci lectio taῖς ψυχαῖς confirmatur. Mox: ἐν οἷς καὶ δεύτερα καὶ τρίτα ἐλέγετο pertinet ad locum Timæi Platonici p. 41; de quo vidimus ad p. 376. D.

— 18. Τοῖς μὲν γὰρ—τὸ εἶναι κατ' εἶδος ἀεὶ ὑπάρχει μιμήσει τῶν ὄντων κ. τ. λ.] Hæc copiosa disputatione persequitur Diotima ap. Platon. in Conviv. p. 207. sq. p. 436. sqq. Bekk. Unde hæc tantummodo delibo: τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ πᾶν τὸ θνητὸν σώζεται, οὐ τῷ παντάσῃ τὸ αὐτὸ ἀεὶ εἶναι ὡςπερ τὸ θεῖον, ἀλλὰ τῷ τὸ ἀπὸν καὶ παλαιούμενον ἕτερον νέον ἐγκαταλείπειν οἷον αὐτὸ ἦν· ταύτῃ τῇ μηχανῇ, ὧ Σώκρατες, ἔφη, θνητὸν ἀθανασίας μετέχει, καὶ σῶμα καὶ τᾶλλα πάντα· ἀθάνατον δὲ ἄλλη, ubi nondum me meæ conjecturæ pœnitet: ἀδύνατον δὲ ἄλλη, quæ aliis etiam probatur. Vide paullo ante: δύναται δὲ ταύτῃ μόνον τῇ γενέσει. Platonica hæc respicit Clemens Alexandr. Strom. V. p. 552. B. p. 653. Potter. Eandem doctrinam binis locis explicat Aristoteles, de Generat. Animall. II. 1. et de Anima II. 4. Cf. etiam Philo Judæus de Cherubim Tom. II. p. 4. ed. Pfeiff.

p. 701, 15. ἦν δὲ μετενσωμάτωσιν κ. τ. λ.] Cf. supra p. 203. G. ibiq. annot.

p. 702, 5. Δεῖ δὴ τῷ λόγῳ—*διδασκαλίας καὶ τοῦ σαφοῦς χάριν, γίνεσθαι νομίζειν κ. τ. λ.*] Sententia hujus loci est: Oportet autem credere hic verbis explicari ingressum animæ (mundi) in corpus (mundanum) hujusque animationem tantummodo doctrinæ atque perspicuitatis gratia: reapse nullo non tempore ejusmodi ingressum et animationem factam esse. Comparandus est cum nostro loco similis VI. 5. 8. p. 665. A. ubi in explicanda conjunctione formæ (sive speciei) et materiæ similiter monet lectores suos Plotinus, non reapse loco temporeque sejunctas eas cogitari debere, sed verbis tantummodo sejungi in doctrina, quo intelligentia discentium adjuvetur. Sunt ejusmodi monita omnino tenenda omnibus, qui Metaphysicæ recte operam dare instituant. Cf. annot. nostram ad p. 473. B. supra. Ceterum Bruckerus in Hist. Crit. Philos. II. p. 407. posteaquam hanc sententiam Ficini verbis apposuit, ita pergit: “ Incipit hic Plotinus audacioribus gressibus a Platone deficere, ut syncretisticum Systema eo magis fuleiret. Ex Platonis enim systemate notum est, placuisse ei materiam informem et inordinato brutoque motu animatam jacuisse, donec voluntaria accessione Deus demiurgus eam conderet, immissaque anima formaret et ordinatum quidem motum imprimeret. Valde hoc refragabatur Aristotelis, æternum absque ulla generatione vel formatione sibi mundum concipienti, multo vero magis Christianorum Systemati, duplex, quod Plato supposebat, principium valde exagitantibus debellantibusque; utriusque vero ex consilio Ammonii Plotini reliquorumque Alexandrinæ philosophiæ conditorum attemperanda erat Platonica doctrina, reformanda itaque erat, et deserendum quidem duplex illud principium, materiam vero ab æterno ex deo emanasse generatione divina pronuntiandum.—Ita vero desideratam iniri posse concordiam sperabant homines nugacissimi.” Talia exempli causa hinc inde apponere nobis placuit, cum in gratiam historiæ philosophiæ studiosorum, tum ne nimium studere videamur his Alexandrinis philosophis, si ejusmodi recentiorum convicia silentio transierimus. Cæterum de his et sequentibus disputat etiam Tiedemann. in libro: *Geist der spekulativen Philosophie* III. p. 309. sqq. comparans locum Enn. IV. lib. 5. c. 7. IV. 4. 23. 24. IV.

VOL. III.

4. 26. Qui idem ibidem p. 312. Plotinianum de animæ essentia decretum cum *Cartesiano* comparat. Cf. eundem p. 320. sqq. ubi suo modo hæc Plotiniana decreta examini subjicit.—Ceterum de Mundo sempiterno vid. philosophorum sententias ap. Wytttenbach. ante Phædon. p. XXII.

— 7. οὐδ’ ἐνὴν ὅτε—*ὑφεισθήκει*] Addenda hæc constructio verbi *ἐνεῖναι* illis est, quas hujus verbi alias congessere viri docti in Stephan. Thesaur. ed. Lond. Valp. p. 3585. sq. et nuper Krügerus in Indic. Græc. Dionys. Historiograph. p. 475. Admonet autem illa sententia loci Platonis in Cratylo p. 399. E: οἶμαί τι τοιοῦτον τοὺς τὴν ψυχὴν ὀνομάσαντας, ὡς τοῦτο ἄρα ὅταν παρῆ τῷ σώματι αἰτιὸν ἐστί τοῦ ζῆν αὐτῷ (αὐτὸ Cod. Darmst.) τὴν τοῦ ἀναπνεῖν δύναμιν παρέχον καὶ ἀναψύχον· ἅμα δὲ ἐκλείποντος (ἐκλιπόντος Darmst.) τοῦ ἀναψύχοντος τὸ σῶμα ἀπόλλυται τε καὶ τελευτᾷ. ὅθεν δὴ μοι δοκοῦσιν αὐτὸ ψυχὴν καλέσαι. Eandem etymologiam sequitur Chrysippus ap. Plutarchum de Stoicorr. repugn. p. 1052. F. p. 290. Wyt. De animæ tamen essentia cum Anaxagora Chrysippus fecisse videtur Bagueto de Chryssippi Reliqq. p. 182. Cf. etiam infra Plotinum περὶ ἀθανασίας ψυχῆς ap. Euseb. ibiq. annot. ad IV. 7.—Expressit eadem illa Platonis verba Plutarchus in fragm. de Anima p. 133. ad calc. de S. N. V. cf. Plutarchi Opera Morall. Tom. V. part. II. p. 427. ed. Wyt. Origenes de Principiis libr. II. c. 8: “ Videndum ergo est, ne forte, sicut diximus ex ipso nomine declarari, *ab eo, quod refrixerit a fervore* justorum et divini ignis participatione, ψυχῆ, id est *anima*, appellata sit.” Vides in diversam plane partem excurrere istud etymologiæ studium. Cf. eundem Origenem in Exhortat. ad Martyrium T. I. p. 282. B. ed. Ruæi, et Tertullian. de Anima cap. XXV. p. 283. ed. Rigalt.

— 15. ὅπερ ἰδοῦσα ἡ ψυχὴ—*ἐμόρφωσεν αὐτό*] Brucker. Hist. Philos. II. p. 408: “ Notabilis locus hic est: ex eo enim dispalescere putamus, Ammonium Plotinumque hanc mundi ex anima Genesin habuisse ab Ægyptiaca disciplina, qualis eo tempore viguit, cum Judæi eam quoque reciperent et Cabbalisticum systema fingerent, &c.”

— 18. γενόμενος δὴ οἶον οἶκός τις καλὸς καὶ
E e

ποικίλος.] Cf. Cic. de N. D. I. 8. et 9: "Quid autem erat, quod concupisceret Deus mundum signis et luminibus, tanquam ædilis, ornare? si ut [deus] ipse melius habitaret cet." ubi vid. Davis. et reliqq. interpr. Philo Jud. de Somn. p. 648. Mang.: τούτο δὲ τὸ δεικνύμενον καὶ ὄρατόν, ὁ αἰσθητὸς οὐτοσί κόσμος, οὐδὲν ἄρα ἄλλο ἐστὶ ἢ οἶκος θεοῦ, μίᾳς τῶν τοῦ ὄντος θεοῦ δυνάμεων (Legge ex codd. Mang.: μίᾳς τῶν τοῦ ὄντος δυνάμεων) καθ' ἣν ἀγαθὸς ἦν. Idem de Monarchia I. p. 217: Τὸν οὖν ἀφικόμενον εἰς τὴν ἀληθῶς μεγαλόπολιν, τόνδε τὸν κόσμον—οὐκ εἰκότως μᾶλλον ἢ ἀναγκαίως ἔννοϊαν λήψεσθαι δεῖ τοῦ πατρὸς καὶ ποιητοῦ καὶ προσέτι ἡγεμόνος; Οὐδὲν γὰρ τῶν τεχνικῶν ἔργων ἀπαντοματίζεται· τεχνικώτατος δὲ καὶ ὁ κόσμος, ὡς ὑπὸ τινος τὴν ἐπιστήμην ἀγαθοῦ καὶ τελειοτάτου πάντως δεδημιουργῆσθαι. Dio Chrysost. Orat. Borysthenitica (XXXVI.) p. 448. p. 91. Reisk. —: ὥστε ταύτη γε οὐδὲ οἶκον δοκοῦσί μοι ὀκνήσαι ἀν' ἀποφύνασθαι τοῦ Διὸς τὸν ἅπαντα κόσμον· εἴπερ ἐστὶ πατὴρ αὐτῶν ἐν αὐτῷ (non male Reisk.: πατὴρ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ). Idem sub finem orationis (p. 454. p. 100.): ὁ δὲ δὴ σύμπας οὐρανὸς τε καὶ κόσμος, ὅτε πρῶτον συνετελέσθη, κοσμηθεὶς ὑπὸ τῆς σοφωτάτης τε καὶ ἀρίστης τέχνης, ἄρτι τῶν τοῦ δημιουργοῦ χειρῶν ἀπηλλαγμένος, λαμπρὸς καὶ διαυγής, καὶ πᾶσι τοῖς μέρεσι παμφαίνων. Hæc extrema etiam propterea apposui, quo firmamentum accederet conjecturæ Marklandianæ, qui in loco corrupto Philonis (p. 648. Mang.) de Mundo intelligibili, pro: τὸν ἐκ τῶν ἰδεῶν συσταθέντα ἐν τῷ χειροτονηθέντι κατὰ τὰς θείας χορηγείας, κόσμον νοητὸν, legendum viderat: χειροτεχνηθέντι κατὰ τὰς θείας χειρουργίας. Quam emendationem cum Mangeyus acceptam referret magni illius Critici beneficio, ut sæpius facit, ipse tamen aliud excogitare maluit.

p. 703, 5. Κεῖται γὰρ ἐν τῇ ψυχῇ] Taylor ad h. l. comparat versiculos de animabus humanis, ex Oraculis Chaldaicis, qui ita incipiunt:

Ἐν δὲ θεῷ κείνται—

Omitto enim reliqua, utpote ad hunc locum, in quo *Animæ mundanæ* ratio explicatur, nihil facientia. Ceterum ad eorum versuum sententiam adhibe Pselli Scholia in Oracula Chaldaica Tom. I. p. 104. ed. Gallæi.

p. 704, 15. μηχαναῖς πολλαῖς εἰς εἰδώλων φύσιν προσχρωμένῃ] Videri possit Ficinus legisse

ποίησιν: sed libri nihil variant. Sæpius autem Naturæ opificium cum artificum opificio ita comparant philosophi et ipse noster, ut differentiam utriusvis demonstrare studeant. Cicero de N. D. I. 8. p. 32. sq.: "Quibus enim oculis intueri potuit vester Plato fabricam illam tanti operis, qua construi a deo atque ædificari mundum facit? quæ molitio? quæ ferramenta? qui vectes? quæ machinæ? qui ministri tanti operis fuerunt?" Cf. Musonii Rufi fragmentum in Wyttenb. Philomath. II. p. 5. ibique hujus annot. Nostri locus in hanc rem classicus est. III. 8. 1. fin. p. 344. A. cf. V. 9. 6. p. 560. D. (φύσις) —ἐμόρφωσε τὴν ὕλην, οὐκ ὠθοῦσα, οὐδὲ ταῖς πολυθρυλλήτοις μοχλείαις χρωμένη, δοῦσα δὲ τῶν λόγων (vel τὸν λόγον).

p. 705, 13. ὦν τοὺς λόγους ἔχει· ἔχει δὲ καὶ θεῶν.] Taylor: "Soul, likewise, comprehends in itself the productive principles of Gods"—et in not. i. e. of divine souls, each of which is a God according to participation. Tum laudat suam translationem Procli in Platonis Theolog. libr. I. —Cum iis, quæ de Deorum imaginibus hoc capite et sequenti sentit Plotinus, confer Iamblich. de Mysterr. I. 19. p. 33. Gal.: λέγω δὲ οὖν, ὡς ἀπὸ τῶν νοητῶν θείων παραδειγμάτων ἀπογεννᾶται (Cod. Gothian. ὑπογ.) τὰ ἐμφανῆ τῶν θεῶν ἀγάλματα, γενόμενά τε παντελῶς ἐν αὐτοῖς ἴδρνται, καὶ πρὸς αὐτὴν (fort. αὐτά) ἀνήκουσαν ἔχει τὴν ἀπ' αὐτῶν ἀποτελεσθεῖσαν εἰκόνα. ἐτέρως τε τὰ αὐτὰ ἄλλην διακόσμησιν δεδημιουργῆται, συνεχῆ τέ ἐστι τὰ τῆδε πρὸς ἐκεῖνα κατὰ μίαν ἔνωσιν· καὶ τὰ μὲν παρόντα θεῖα νοερά εἶδη (Goth. ἤδη) τοῖς ὄρωμένοις σώμασι τῶν θεῶν χωριστῶς αὐτῶν προϋπάρχει. τὰ δὲ ἄμικτα καὶ ὑπερουράνια αὐτῶν νοητὰ παραδείγματα μένει καθ' ἑαυτὰ ἐνὶ (Cod. Vindob. ἐν ἐνὶ, recte) ὁμοῦ πάντα κατὰ τὴν διαίωvιαν (Goth. male διαίωvιαν) αὐτῶν ὑπερβολήν. Quæ quantopere cum proximis Plotini cap. XI. consentiant, non est, quod commonstremus. Peculiarem autem librum περι ἀγαλμάτων conscripserat idem Iamblichus, cujus consilium et summam nobis aperit Jo. Philoponus ap. Phot. Cod. CCXV. p. 173. ed. Bekkeri. Qui locus item cum Plotiniano comparari debet. Omitto alios, quos indicavi in annot. in Cicero de Nat. Deorr. II. 17. p. 273. Hic alia nonnulla adscribam huc facientia: Proclus in Scholiis in Cratylum §. 51. p. 21. Boissonad.:

ὅτι μὲν οὖν ἐστὶ τις ἐν ψυχῇ εἰκαστικὴ δύναμις, δῆλον (καὶ γὰρ ἡ ζωγραφία καὶ αἱ τοιαῦται [f. addendum τέχναι] ταύτης ἐξήρτηνται τῆς δυνάμεως) ἀφομοιωτικὴ οὕσα τῶν δευτέρων πρὸς τὰ κρείττονα, καὶ τῶν ἐν συνθέσει φερομένων εἰδῶν πρὸς τὰ ἀπλούστερα.—ἀλλὰ καὶ τὰ δεύτερα ἐξ αὐτῆς ἢ ἀφ' ἑαυτῆς ἐξομοιωτὶ πρὸς ἑαυτὴν διὰ τῆς αὐτῆς δυνάμεως, καὶ ἔτι πρὸς τὰ κρείττω ἑαυτῆς· διὸ θεῶν τε ἀγάλματα καὶ δαιμόνων δημιουργεῖ.—καὶ ὡσπερ ἡ τελεστικὴ διὰ δὴ τινῶν συμβόλων καὶ ἀπορρήτων συνθημάτων τὰ τῆδε ἀγάλματα τοῖς θεοῖς ἀπεικάζει, καὶ ἐπιτήδεια ποιεῖ πρὸς ὑποδοχὴν τῶν θείων ἐλλάμψεων, οὕτω δὲ καὶ κ. τ. λ. Unde intelligitur illud consilium Iamblichi ap. Phot. l. l. : ἐστὶ μὲν οὖν ὁ σκοπὸς Ἰαμβλίχῳ θεῖά τε δεῖξαι τὰ εἰδῶλα (ταῦτα γὰρ ὑποβάλλει τῷ ὀνόματι τοῦ ἀγάλματος) καὶ θείας μετουσίας ἀνάπλα. Neque Plotinus alienus erat ab ea opinione, ex natura imitamenti, quod facile afficiatur a cognata sibi anima, posse deorum vim a simulacris eorum quodammodo recipi. Quam sententiam deinde majorem in modum exornarunt Julianus, Iamblicus, Proclus, Marinus, alii. Convellere studuerunt Ecclesie Patres et Judæorum doctores. Tu vide Clementis Alexandrini Protr. p. 49. sqq. Potteri. Unde locum excitat Rich. Bentleius in Epistolis p. 163. Lond. p. 136. Lips. tanquam e *Pædagogō* sumtum. Exstat in *Protreptico* p. 51. infr. Potteri.

p. 706, 1. προσπαθές τι—προσπαθές] Ad repetitum προσπαθές initio hujus capituli, ubi etiam inanimatis attribuitur, adhibendum est Scholion Procli ex Commentariis in Platonis et Aristotelis Politica ap. Wyttēb. ad Plutarch. de Amicorum multitud. p. 645, ubi προσπάθεια tribuitur brutis animalibus: φιλία Deis: utraque hominibus, utpote in medio inter Deos bestiasque constitutis.

p. 707, 3. Ἀνθρώπων δὲ ψυχὰι, εἰδῶλα αὐτῶν ἰδοῦσαι, οἷον Διονύσου ἐν κατόπτρῳ κ. τ. λ.] Pro fontibus universæ hujus disputationis habendi sunt aliquot loci Platonis. Primus est in Timæo p. 43. sq. p. 46. sq. Bekk. cui adhibendus est Proclus in Timæum p. 338. sqq. Idem ibidem p. 163. infr. πάλαι δὲ καὶ τοῖς θεολόγοις τὸ ἔσοπτρον ἐπιτηδειότητος παρείληπται σύμβολον, πρὸς τὴν νοερὰν ἀποπλήρωσιν τοῦ παντός. Διὸ καὶ τὸν Ἡφαιστόν ἔσοπτρόν φασι ποιῆσαι τῷ Διονύσῳ, εἰς ὃ ἐμβλέψας ὁ θεὸς, καὶ εἰδῶλον ἑαυτοῦ θεασάμενος,

προήλθεν εἰς ὄλην τὴν μεριστὴν δημιουργίαν. Proditum igitur erat in antiquis Cosmogoniis Dionysum sua ipsum forma, quam in speculo conspexisset, delectatum hujus formæ imitatricem hanc rerum naturam procreasse. Unde consequens erat, ut humanæ animæ dicerentur et ipsæ suam imaginem in hoc Dionysi speculo conspiciatæ suæque pulcritudine oblectatæ ad corpora induenda impetum cepisse desuperque lapsæ esse. Coniunctam hanc fabulam esse cum Narcissi fato, alibi commonstravi ad p. 56. F. Speculi autem Dionysiaci antiquam esse tesseram non modo Proclus auctor est, l. l., sed loquuntur etiam prisæ artis monumenta, in primis Vasa picta Græcorum et ipsa specula in religionibus adhiberi solita cum Etruscorum tum Græcorum; de quibus et ipse plura disputavi in Symbolica et Mythologia III. p. 301. p. 392. sq. p. 425. sqq. 497. sqq. p. 556. sq. ed. alter. et nuper exposuit doctissimus *Franciscus Inghirami* in *Monumenti Etruschi* passim et, Plotiniano hoc loco adhibito p. 383. et p. 425. Hinc multi loci Platoniorum explicandi. Sic, ut hoc utar, Proclus in Alcib. prior. p. 108. ed. nostr. ὅτι ἡ πρώτη τῆς οἰήσεως αἰτία καὶ τοῦ τύφου καὶ τῆς ἀπάτης ταῖς ψυχῶν τὸ σῶμά ἐστι καὶ ἡ ὄλη, καὶ ἡ περὶ αὐτὴν εἰδωλικὴ σκιαγραφία τῶν εἰδῶν. Olympiodor. in eundem p. 217. Alium ejusdem Olympiodori locum ex Comm. in Phædon. ad hæc Plotiniana adhibuit Platoniorum decretorum intelligentissimus Th. Taylor, unde initium h. l. adscribam: “In order to the soul’s descent it is necessary, that she should first establish an image of herself in the body; and in the second place, that she should sympathize with the image according to a similitude of form. For every form hastens into a sameness with itself, through an innate convergency to itself.” Cæterum hæc de animalium lapsu et vitarum fluxu attigit etiam Julianus Imp. Orat. IV. p. 222. Spanhem. ubi idem has fabulas tesseræque ad Platonis Plotiniquæ, item Porphyrii et Iamblichi mentem esse explicandas dicit:

—6. κάρα δὲ αὐταῖς ἐστήρικται ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ] Iliad. δ. 443. de Eride:

Οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.

Libri autem MSS. nostri omnes habent κάρα, de qua forma Schol. minor in Iliad. π. 392: οὐ λέ-

γει ὁ ποιητής ποτε κάρα. Tamen dicit in Hymno in Cerer. v. 12, sed plurali numero; atque *capita* etiam in Plotino accipere queas. Potius tamen crediderim eum Atticam formam esse secutum. Vide Apollon. Lex. Hom. in *κάρη* p. 383. Tollii.

p. 707, 9. Ζεὺς δὲ πατὴρ ἐλεήσας πονουμένας θνητὰ αὐτῶν τὰ δέσμα ποιῶν περὶ ἃ πονοῦνται] Initium hujus periodi Platonicum colorem habet. Sympos. p. 191. p. 405. Bekk.: Ἐλεήσας δὲ ὁ Ζεὺς ἄλλην μηχανὴν πορίζεται. Quod autem Ζεὺς πατὴρ dicitur hoc loco: tenenda sunt hæc Procli in Platonis Cratylum §. 149. p. 90. Boisson.—: καὶ πατὴρ ἔχων λόγον ὁ Ζεὺς, ὃς δὴ διὰ τὴν πρὸς τὸν ὄλον δημιουργικὸν νοῦν ἔνωσιν τῆς αὐτῆς ἐπωνυμίας τυχῶν—et §. 151. p. 92: Οὐκοῦν ὁ Ζεὺς ἐπιτροπεύει τὴν ζωὴν τῶν πρὸ τῆς γενέσεως ψυχῶν. Fons autem hujus loci Plotiniani de misericordia et lenitate, de laxatis animorum vinculis cet. est in his locis Platonis: in Cratylō p. 403. (quem respicit etiam Plutarchus de Isid. et Osirid. p. 362. p. 485. sq. Wyttēnb. itemque Proclus in Platon. Theolog. V. 3. p. 253. et VI. 11. p. 371.) in Timæo p. 44. p. 48. sqq. Bekk. et in Phædone p. 82. sq. p. 54. sqq. Bekk. Nostrum locum laudat Augustinus de Civ. Dei VIII. 10: “Plotinus certe nostræ memoriæ vicinis temporibus Platonem ceteris excellentius intellexisse laudatur. Is cum de humanis animis ageret: ‘Pater,’ inquit, ‘misericors, mortalia illis vincula faciebat.’ Ita hoc ipsum, quod mortales sunt homines corpore, ad misericordiam Dei patris pertinere arbitratus est, ne semper hujus vitæ miseria teneantur. cet.” Ceterum ad totum hunc locum de animarum lapsu et descensu adhibe Wyttēnbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 113. p. 444. sq. ed. Oxon. (in qua repetita editione vir præstantissimus etiam hujus loci Plotiniani mentionem facit).

p. 708, 3. καὶ μίαν συμφωνίαν πρὸς τὴν περιφορὰν ποιουμένων, καὶ ὄλον μίαν τινὰ φωνὴν ἐμμελῶς ἀφίεραι] Delevi cum Ficino οὐκ ante ἐμμελῶς, et in sequentibus quoque nonnulla correxi. Vid. Var. Lect. Ante oculos autem habet Platonis illa in decimo libro de Republ. p. 616. sq. p. 506—508. Bekk. unde adscribo hæc: ἐπὶ δὲ τῶν κύκλων αὐτοῦ ἄνωθεν ἐφ’ ἐκάστου βεβηκέναι Σειρήνα συμπεριφερομένην, φωνὴν μίαν εἰσαν, ἓνα τόνου. ἐκ

πασῶν δὲ ὀκτῶ οὐσῶν μίαν ἁρμονίαν ξυμφωνεῖν. De Sirenibus apud Inferos comparandus est alter locus in Cratylō p. 403. d. Plurā de his fabulis et tesseris disputavi in Commentt. Herodott. p. 311. et p. 347. sqq.

p. 709, 1. Τὸ γὰρ ἀναπόδραστον καὶ ἡ δίκη οὕτως ἐν φύσει κρατούση.] Supra p. 264. E: “Ὅθεν καὶ θεία φήμη Ἀδράστεια, αὕτη γὰρ ἡ διάταξις, Ἀδράστεια ὄντως καὶ ὄντως Δίκη. cf. p. 284. F. G. et p. 389. B. infra:—ἀναπόδραστος γὰρ ὁ θεῖος νόμος. Ad quos locos consule, quæ apposuimus in annott.

— 9. οἶον δυνάμεσι μάγων] Cf. II. 9. 14. IV. 4. 26. IV. 4. 40. et 43. IV. 9. 3. et adhibe dicta ad I. 4. 9. init.

— 12. ὀρμὰς καὶ ἐπανθήσεις.] Verbum ἐπανθεῖν, Platonem de Legg. IV. 827. F. (173) secutus, aliquoties usurpat Noster, de floribus, luce, pulcritudine. Vid. v. c. V. 8. 10. VI. 2. 21. Similiter Proclus in Platonis Alcib. pr. p. 111. Præcipue Rhetores hoc verbo delectantur. Dionys. Halicarn. de Compos. p. 268. Schæf.: καὶ αὐτῷ μὲν ἴσως Ἰσοκράτει πολλαὶ (Cod. Palat. πολλὰῖς. male) χάριτες ἐπήνθηον (ἄλλαι addit Cod. Darmst.) ταύτην ἐπικρύπτουσαι τὴν ἀμορφίαν: ubi plura collegit Schæfer. Usurpari etiam de interioribus affectibus docet Jacobs. ad Callistrati Statuas p. 708: adde Boissonad. Annott. in Eunap. p. 227. Iamblich. in Protrep. p. 153. Arc. p. 362. Kiessl.: τὸν δὲ γέλωτα ὑπερ πάντων τῶν παθῶν ὠνόμασεν, ὅτι μόνος μάλιστα ἐμφανῶς μνηύεται, ὥσπερ τι ἐπάνθημα (ita omnes libri mei. Cod. Paris. ὑπάνθημα. male) ὑπάρχων καὶ ἐπίφλεγμα (ἐπίφθεγμα etiam unus ex meis, non melius) μέχρι προσώπου τῆς διαθέσεως. Lexicis autem, quæ sine auctoritate exhibent ἐπάνθησις, addatur hic locus Plotini.

— 16. ἡ πρὸς γάμων φυσικὰς προθεσμίας] Paullo ante ἐν προθεσμίαις τακταῖς. Proprie usurpant Oratores Græci, ut Demosthenes p. 269. et sæpius Lysias p. 140. et 264. et ipse Plato de Legg. XII. p. 954. fin. de die præscripto, sive termino a lege constituto. Cf. Ast. ad l. l. in Comment. p. 562. Wesseling. ad Diodor. XXXVI. 1. p. 530. G. O. Reizii Glossar. Theophil. p. 1289. et Dorvill. ad Chariton p. 348. Lips. [p. 245. Amst.] Deinde ad res naturales transfertur. Phalaris Epist. 105: ὑπομνησκει

γάρ με (ἢ νόσος) τελευταίαν ἡγεῖσθαι τοῦ ζῆν ἀνθρώπῳ προθεσμίαν τὴν ἐνεστῶσαν ἡμέραν. Idem Epist. 97. θανάτον προθεσμίαν usurpat. Vid. Lennep. ad prior. locum p. 301. Chariton. III. 2. p. 59. Lips. [p. 43. Amst.] :—πέισω δὲ ταύτῃ μᾶλλον καὶ τὸν πενθερὸν, ὡς οὐκ ἀνάξιός εἰμι τῶν γάμων. καρτέρησον, ψυχῇ, προθεσμίαν σύντομον, ἵνα τὸν πλείω χρόνον ἀπολαύσης ἀσφαλῶς ἡδονῆς. Ex nostra autem lectione hæc sententia existit: vel quemadmodum properare solemus ad naturales terminos nuptiarum i. e. quando matrimonii ineundi ætas (ῶρα γάμου) adest. Quo sensu Clearchus ap. Athen. XIII. p. 556. d. (p. 5. Schwgh.) dicit ἐν ῶρᾳ προσιέναι τοῖς γάμοις. Sed tamen habet, quo se tueri posse videatur altera lectio a Ficino etiam expressa, προθυμίας. Nam primum προθεσμίας ex superiore προθεσμίας huc tractatum dici possit. Deinde φυσικὰ γάμων προθυμίας oppositæ videri queant πράξεις καλῶν in altero orationis membro, ut sententia sit: instinctu quodam feruntur vel ad explendas cupiditates nuptiarum, vel ad honestas actiones; quamquam ita potius dicendum fuisset ἀφροδισίων, quam γάμων. Proxime Fic. legisse videtur πράξεις τινές. Libri tamen nihil variant.

p. 710, 13. οἶον εἰκὸς καὶ τὸν μῦθον αἰνίττεσθαι, ὡς, πλάσαντος τοῦ Προμηθέως τὴν γυναικά. Nemo, qui sciat, quantopere in hac fabula tradenda inter se differant scriptores, mirabitur Plotinum et ipsum, licet Hesiodicum locum attingat, ab hoc tamen poëta ab aliisque discedere. De illa varietate vid. Heynii Obs. ad Apollodor. p. 37. Schütz. Excurs. ad Æschyli Prometh. et Wernsdorf. ad Himerii Eclogg. p. 745. sq. Celeberrima autem Platonis est ejus fabulæ narratio in Protagor. p. 320. sq. p. 170. sqq. Bekk., quem deinde alii sunt secuti Philosophi, quos inducit Wernsdorf. l. l. Ac primum hæc τοῦ Προμηθέως πλάσαντος τὴν γυναικά ablutunt a vulgata forma, quæ Jovis jussu feminam a Vulcano effictam ferebat; sed hujus tamen etiam diversitatis vestigia alio exstant. Vid. ll. ll.—καὶ οἱ ἄλλοι θεοί. Igitur etiam Plotino deus est Prometheus, ut Sophocli in Œdip. Colon. 54. sq.: ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς Τιτὰν Προμηθεύς. Himerius autem Eclogg. XXI. Promethei et Epimethei mentionem τοῖν δυοῖν δαιμόνοιω addita appellatione facit. Alia congressit Tib. Hemsterhus. ad Lu-

cian. Vol. I. p. 196. sq. et copiose de hac re disputavit Fr. G. Welcker. in libro: die Æschyleische Trilogie p. 69. sqq., qui tamen, si Platonis in Politico p. 274. p. 283. Bekk. aliorumque testimoniorum mentionem præmississet, lenius aliquanto de hoc loco Plotini pronuntiasset.

— 15. γαῖαν ὑδρι (vel ὑδατι) φύρειν κ. τ. λ.] Hæc attigimus in Var. lect.

— 18. τῷ πλάσματι, παρὰ προμηθείας τινὸς γενομένῳ] Prometheum passim Philosophi pro providentia, quæ mundo humanisque rebus prospicit (προμηθείᾳ sive τῷ προνοητικῷ τῆς φύσεως) ac προνοίᾳ accipiunt. (Vid. Interpr. Græcos in Hesiodi Opp. et Dies 49. sqq. et Nicephor. in Synesii Insomn. p. 404.)

p. 711, 1. Ὁ δὲ Ἐπιμηθεὺς (Ed. προμηθεὺς v. Var. Lect.) ἀποποιούμενος τὸ δῶρον αὐτοῦ—ἀμείνω εἶναι] Hæc priora ita vertit Ficinus: “Quod autem Epimetheus ei donum dederit nullum, quid aliud significat cet.” Taylor, notato Ficino, lectionemque Editionis secutus, ita: “But what else is signified by Prometheus warning his brother Epimetheus not to accept the gift (Pandora), than that the choice of that which is in the intelligible, is more excellent [than of that which is in the sensible world?] Deinde Hesiodum laudat l. l. Sed hæc potius periphrasis dicenda est, quam translatio, nec minus tenendum, Hesiodi auctoritatem in his non usquequaque sequi Plotinum. Proinde philosophus noster Epimetheum non pro fatuo vel sero sapienti habet, sed pro eo, qui opus a fratre Prometheo effictum sibique dono missum, justo modo æstimare calleat, neque vero retinere dignetur; similiter atque in Himerii narratione pariter sapientes dicuntur et Prometheus et Epimetheus. Igitur, si plurium librorum et Ficini auctoritatem sequimur, hic locus ita accipiendus est: Epimetheus autem *rejectit* (aspernatus est) *donum ejus* (i. e. Promethei, nisi fortasse pro αὐτοῦ malueris ἀδελφοῦ, fratris). Loquuntur etiam proxima: δέδεεται καὶ αὐτὸς ὁ ποιήσας: “Vinctus est etiam ipse, qui fecit (illam Pandoram) cet.” Ἀποποιεῖσθαι, *amovere, aspernari, rejicere, repellere*, hac potestate sæpius obvium est. Vide locos in Steph. Thes. Londin.—Valp. p. 7787; adde Schleusner. Nov. Thesaur. Septuag. Interpr. I. p. 186. et Wyttenbach. ad Plutarch. Sept. Sapp.

Conviv. p. 947: quem locum expilavit Scholiast. Hesiodi in Cod. Schellershemiano, sine ulla variante lectione, nisi quod omisit ὅλως inter πάντα et τὰ ἐκτός. Theophylactus in Meursii Opp. Vol. VIII. p. 981. etiam active usurpat; si locus sanus: τί τὴν γλῶτταν ἐπέχεις καὶ ἀποποιεῖς σοῦ τὰ πάτρια; Ceterum hanc fabulam ab aliis quoque ad naturam animarum vicissitudinesque explicandas esse adhibitam arguunt scholia Græca in Hesiodi Ἔργ. v. 47. et sqq. Vid. modo p. 64. ed. Gaisford. Alias explicationes tentarunt Plutarch. de Audiend. poëtt. p. 23. F. p. 88. sqq. Wyt. Julianus Orat. VI. p. 194. Themistius Orat. XXVII. p. 338. Olympiodor. in Platon. Gorgiam (qui etiam de Animabus accipit. Locum Anglice versum exhibuit Taylor ad h. l. Plotini) alii. Novam autem esse Plotini explicationem intelligas ex epologo in fine hujus capituli.

p. 711, 8. Ἰασι δὲ ἐκκύψασαι τοῦ νοητοῦ.] In gripho ap. Athen. X. p. 455. E. p. 171. Schwgh. : ὄμματα τ' ἐκκύπτουτα κ' εἰσκύπτουτα. Est foras prospicere, caput oculosque exserere, et prominerere. Ac quemadmodum ἀνακύπτειν dicuntur animæ, quæ ex hac rerum sensibilium caligine se in altum tollunt et quasi caput exserunt in veritatis lucem (docente Wyttenbachio ad Platon. Phædon. p. 302. adde Eustath. in Odys. χ. 235. sq. p. 393. sq. Basil.—: κάτω βρίθοντας καὶ ἀνακύπτειν οὐκ ἔχοντας): ita raro satis usu eadem ἐκκύπτειν dicuntur, quando ex illo penetrali divini domicilii, in quo habitant, foras quasi prospiciunt etiamque procedunt; quæ posterior significatio nostro loco attribuenda est. Ad argumentum cf. III. 9. 2. IV. 2. 1. IV. 3. 20. V. 7. 12. Eadem sententia Noster infra IV. 4. 3. προκύψασα usurpavit. Vid. Annot. p. 399. A. Ceterum hæc et sequentia loci nostri ad Kantianæ philosophiæ normam exigit Tennemann. in Hist. Philosoph. VI. p. 185. sq.

— 12. διὰ βάρυνσιν καὶ λήθην] Artemidorus Oneirocrit. Lib. I. c. 18. p. 21. p. 32. Reiff. jungit βαρύνσεις καὶ ὕβρεις. De animabus autem βάρυνσις idem est, quod βριθος seu βριθοσύνη, gravedo, materiæ pondus, quo deorsum trahuntur. Vid. modo laudatum Eustathii locum, ubi κάτω βρίθειν et ἀνακύπτειν contraria sunt.

— 13. ἡ σωμάτων εἰς ἃ ἐνεκρίθησαν] Supra

dixerat εἰς σώματα εἰσκρινόμεναι. Utrobique autem est, in corpora ingredi et admitti. Nonnunquam corruptum reperitur illud verbum. Vid. Reisk. et Leopold. ad Plutarchi Lycurg. XVIII. 3. p. 226. Leopold. Corruptelam traxisse videtur etiam in (h. l. Philonis Judæi Leg. Allegor. III. p. 384. Pfeif. Φινεῖς—τὸν σειρομάστην τουτέστι τὸν ζηλωτικὸν λόγον λαβὼν οὐκ ἀποστήσεται, πρὶν ἢ ἐκκεντῆσαι τὴν Μαδιανίτιν τὴν ἐγκεκρυμμένην θείῳ χορῶ φύσιν, διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς, ἵνα μηδέποτε ἰσχύσῃ φυτὸν ἢ σπέρμα κακίας ἀνατεῖλαι. Mangeyus vult ἐγγεγραμμένην, sed et vestigiis scripturæ et vocabulo χορῶ accommodatius videtur ἐγκεκριμένην, quæ admissa est.

p. 712, 10. πενίαι, ἢ νόσοι] Cf. II. 3. 8. et præsertim III. 2. 5. ibiq. annot. p. 258. F.

— 18. ἐκ τῶν πρόσθεν ἐχόντων τὴν δικαιοσύνην] Cum ex antecedentibus justitiæ opinionem (sive justitiæ excusationem) habeant, i. e. tanquam juste facta defendi possint. De vi vocis δικαιοσύνη dicendi otium nobis fecit Wyttenbach. quem legito in Animadvv. in Plutarch. de Fortuna p. 679. sqq.

p. 713, 1. κεχαλάσθαι] De hoc verbo adde iis, quæ habet Steph. Thesaurus Valp. p. 1040. sq. annot. nostram in Proclum in Alcib. pr. p. 41. sq. cf. Procli Inst. Theol. c. 122. p. 179. Substantivum χάλασις legitur infra IV. 4. 45.

— 11. Ὅτι δὲ ἐκ τοῦ νοητοῦ εἰς τὴν οὐρανὸν ἴασιν αἱ ψυχὰι τὸ πρῶτον χώραν] Singularem exhibuerunt plurimi et optimi Codd. nostri. Atque ubi libri MSS. non diversa cogunt, in Platonicis et in ipso Plotino Singularis οὐρανὸς amplectendus videtur. In Septuaginta interpr., Novo Testamento et scriptoribus Ecclesiasticis Pluralis frequentior. De vocibus οὐρανὸς et κόσμος supra dictum est ad p. 96. A. Quibus adde Dorvill. ad Chariton p. 664. sq. Lips. [p. 759. Amst.] Valekenærii Scholl. in N. T. Vol. II. p. 91. sq. p. 406. sq. et p. 573. Bibl. Crit. Amstel. X. p. 98. et Suiceri Thes. Eccles. II. p. 519. sqq.—Ad argumentum nostri loci adhibe hos alios locos: V. 5. 7. VI. 7. 41. VI. 8. 18. Bruckerus ex nostro loco ansam arripuit reprehendorum Platonicorum, quibus hic vir omnino iniquior est, dicitans in Hist. Crit. Philos. II. p. 399. hos philosophos eclecticis neque in principiis inter se consentire, et in reliquis hypostasi-

bus ordinandis inter se valde dissentire. Tiedemannus in libro: Geist. der spekul. Philos. III. p. 415. hæc Plotiniana de animabus decreta cum Cabbalisticis comparat. Attigit nostrum locum etiam Tennemannus in Historia Philos. VI. p. 94.

p. 714, 3. ἔστι γὰρ τι οἶον κέντρον—ἀγῆς ἀλλοτρίας] Insunt in his Eleaticæ doctrinæ vestigia. Vide quæ v. c. de Parmenide prodit Cicero de N. D. I. 11. p. 49. sq. ibiq. annot. in edit. nostr. et Mos. Cf. Brandisii Commentt. Eleatt. p. 160. sqq. Hæc et similia Eleaticorum et Platoniorum quomodo postea a Gnosticis aliisque varie transmutata sint, monstratum iit Vir doctissimus mihiq. amicissimus *Josephus de Hammer*. nostri loci non immemor, in opere: *Fundgruben des Orients* (Mines de l'Orient) Vol. VI. p. 51. sqq. et p. 110.—Ad verba φῶς ἐκ φωτός Moserus noster confert hæc Nonni in Paraphrasi Evang. Joannis I. 3:

καὶ λόγος αὐτοφύτιο θεοῦ, φῶς, ἐκ φάεος φῶς.

Cf. etiam infra VI. 4. 9.

— 12. ὡς περ χειμαζομένων πλοίων κυβερνήται ἐναπερείδονται.] Infra p. 389. A: ἐκεῖ ἔδει οἶον ἐναπερείδουσαι τὴν δύναμιν τοῦ τεχνίτου ἐκείνην, et p. 524. C. οἶον ἐναπερείσαντος ἐν φθόγγῳ αὐτὸν τοῦ φωνοῦντος. Plutarchus Morall. p. 236. D. ἐναπερείδειν τῇ λόγγῃ. Idem Præcept. Sanit. p. 126. E. p. 497. Wyt.: ἐναπερειδόμενοι τῇ μνήμῃ, reluctamur memoriae, ubi Meziriacus malebat ἀναπερειδόμενοι. Vid. Wyttenb. Animadvv. p. 823. Alia habet Steph. in Thes. L. Gr. Sed ἐναπέρεις, quod infra ap. Plotin. IV. 4. 1. legitur, nemo, quod sciam, in Lexicis consignavit. Gubernationis autem navigationisque similitudines in Socratis et Socraticorum colloquiis frequentatæ. Vide modo Xenoph. Memorabb. I. 7. 3. III. 6. 38. III. 3. 9. Œcon. VIII. 14. Plato, vel quisquis ejus dialogi auctor sit, Alcib. pr. p. 125. C. Nec minus frequentes locutiones a re nautica desumptæ per scripta Platonis v. c. in Symposio p. 197. p. 418. Bekk. de Amore: κυβερνήτης, ἐπιβάτης, παραστάτης, σωτήρ;—in Lachete p. 194. p. 237. Bekk. ἀνδράσι φίλοις χειμαζομένοις ἐν λόγῳ βοήθησον; in Parmenid. p. 137. p. 24. Bekk. de Legg. XI. p. 919. A. Alia cum ex Platone, tum ex aliis scriptoribus collegit Ruhnken. ad Tim. Lex. p. 79. Adde Phi-

lon. Jud. De Cherubim Vol. II. p. 22. Pfeif. et Proclum in Alcib. pr. p. 140. sq.

p. 716, 4. περὶ δὲ δαιμόνων καὶ ψυχῶν ἐν ἀέρι φωνῇ χρῆσθαι, οὐκ ἄτοπον] Sc. νομίζειν, ex Plotiniana brevitate. Laudat memoriter nostrum locum Hermias in Platonis Phædrum p. 94. Astii: ὅθεν οὖν Πλωτῖνος ἐν τῷ πρώτῳ τῷ περὶ ἀποριῶν ψυχῆς οὐθεὶ ἄτοπον φησι, φωνῆν ἀφίεται τοῖς καίμονας ἐν ἀέρι διαιτωμένους· ἡ τοιαύτη γὰρ πληγὴ τοῦ ἀέρος ἐστὶ φωνή. Tum pluribus hæc prosecquitur. Ipse ille Pythagoras dæmonum vocem agnovisse traditur ap. Porphyr. de Vit. Pythagor. §. 41. p. 42. Kust. Postea Socratis Genius hujusmodi disputationibus locum fecit. Plutarchus de Genio Socratis p. 589. C. D. locum venustum integrum adscripsi in annot. in Olympiod. in Alcib. pr. p. 21. Hic vero ita: Τρίτον, ὅτι (Σωκράτης) ὡς φωνῆς αὐτοῦ (τοῦ δαιμονίου) ἐδόκει ἀκούειν· οὐχ ὅτι ἐκεῖνος ἐλάλει, ἀλλ' οἶον ἔλλαμψίς τις αὐτοῦ ἐγένετο περὶ τὰ ἀκουστικά ὄργανα, καὶ φωνὴν ἐνόμιζεν εἶναι κ. τ. λ. Eandem quæstionem attigit Mich. Psellus de Operatt. Dæmonum p. 73. ed. Kilon.

— 10. Ἀμέριστον μὲν οὖν ἀπλῶς εἶρηται αὐτῷ—γγυνομένην μεριστήν] Plato in Timæo p. 35. p. 32. Bekk.: τῆς ἀμερίστου καὶ αἰεὶ κατὰ ταῦτα ἐχούσης οὐσίας καὶ τῆς αὐτῆς περὶ τὰ σώματα γυνομένης μεριστῆς τρίτον ἐξ ἀμφοῖν ἐν μέσῳ ξυνεκράσατο οὐσίας εἶδος, τῆς τε ταυτοῦ φύσεως αὐτῆς καὶ τῆς θατέρου, καὶ κατὰ ταῦτα ξυνέστησεν ἐν μέσῳ τοῦ τε ἀμεροῦς αὐτῶν καὶ τοῦ κατὰ τὰ σώματα μεριστοῦ. Ceterum hæc et sequentia Plotiniana in compendium redegit Porphyrius in Sententiis sive de Gradibus, cap. XXVIII. sqq. et cap. XXXIX. p. 229. sqq. 246. sqq. ed. Cantabrig. Attigit hoc Platonis de tribus principiis placitum et de anima etiam Plutarchus de Iside et Osiride p. 370. E. ad quem locum Wyttenbachius in Animadversionibus et illa Platonis verba adhibuit et alia laudavit p. 240. ed. Oxon. formæ 8^{væ}.

p. 717, 8. ἐμπόδιον γὰρ τοῦτο (τὸ σῶμα) εἶ τις αὐτῷ ἐν ταῖς σκέψεσι προσχρῶτο] De hac sententia cf. quæ supra p. 215. F. dixit Plotinus et nos ibi annotavimus.

— 16. Εἰ δὲ καὶ ἐν τόπῳ ταῦτά τε καὶ τὰ ἄλλα τῆς ψυχῆς λεγόμενα μέρη κ. τ. λ.] Attigit hæc et seqq. Iamblichus ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 52. 36.

p. 908. Heer.: Οὐχ ἡ αὐτὴ ἐστὶ πασῶν τῶν ψυχῶν κοινωνία πρὸς τὰ σώματα, ἀλλ' ἡ μὲν ὅλη ὥσπερ καὶ Πλωτίνῳ δοκεῖ, προσιὸν αὐτῇ τὸ σῶμα ἔχει ἐν ἑαυτῇ, ἀλλ' οὐκ αὐτὴ πρόσεισι τῷ σώματι, οὐδὲ περιέχεται ὑπ' αὐτοῦ· αἱ δὲ μερισταὶ προσέρχονται τοῖς σώμασι καὶ τῶν σωμάτων γίνονται, καὶ ἦδη, κρατουμένων τῶν σωμάτων ὑπὸ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως εἰσοικίζονται εἰς αὐτὰ κ.τ.λ. At vero hanc non usquequaque sententiam ipsius Plotini esse arguunt sequentia hujus libri capita. Cf. etiam Porphyr. de Gradibus XXIX. p. 230.

p. 718, 11. οὐ μὴν οὐδ' ὡς ἐν ἀγγελίῳ κ.τ.λ.] Porphyrius de Gradibus c. XXIX. p. 230: τὸ ἀσώματον ἂν ἐν σώματι κατασχεθῆ, οὐ συγκλεισθῆναι δεῖ, ὡς ἐν ξωγρείῳ θηρία. συγκλεισθαι γὰρ αὐτὸ οὐδὲν οὕτω δύναται καὶ περιλαβεῖν σῶμα. οὐδ' ὡς ἀσκὸς ὑγρόν τι ἔλκει ἢ πνεῦμα. ἀλλ' αὐτὸ δεῖ ὑποστηῆσαι δυνάμεις ῥέπουσας ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸ ἐνώσεως εἰς τὸ ἔξω, αἷς δὲ κατιὸν συμπλέκεται τῷ σώματι· δι' ἐκτάσεως οὖν ἀρρήτου ἢ εἰς σῶμα σύνερξίς. Διὸ οὐδ' ἄλλο αὐτὸ καταδεῖ ἀλλ' αὐτὸ ἑαυτοῦ. οὐδὲ λύει τοῖνυν θραυσθὲν τὸ σῶμα καὶ φθαρέν. ἀλλ' αὐτὸ ἑαυτὸ στραφέν ἐκ τῆς προσπαθείας. Tangere autem Plotinus videtur Epicureos, qui corpus animam tanquam vas aliam materiam continere docebant teste Diog. Laërtio X. 64; ad quem consule Menagium p. 463. cf. Annot. ad proximam paginam nostr. 387. E.

p. 720, 2. οὐκ ἂν ἔφαμεν τὴν ψυχὴν ἐν τῷ σώματι εἶναι.] Cf. annot. ad pag. præced. 386. F. Achilles Tatius Isag. in Arati Phænomm. c. 13: Ποσειδώνιος δὲ ἀγνοεῖν τοὺς Ἐπικουρείους ἔφη, ὡς οὔτε (f. οὐ τὰ Bakius) σώματα τὰς ψυχὰς συνέχει, ἀλλ' αἱ ψυχὰι τὰ σώματα· ὥσπερ καὶ ἡ κόλλα καὶ ἑαυτὴν καὶ τὰ ἐκτὸς κρατεῖ. Vid. Posidonii Reliqq. Ed. Bakii p. 65. quæ ita vertit et illustrat. Wytttenbachius ibid. p. 273. sq.: “i. e. non corpora animas continent, sed animæ corpora. Et verbum συνέχειν proprium hac in re, *servare, continere, sustinere, ne dilabantur*: et placitum, ut vere Platonicum, a Platonicis celebratum. Maximus Tyrius XV. 5. p. 169: εἰ γὰρ τῷ σώματι τῷ φύσει φθειρομένῳ (ἢ ψυχῇ) παρέχει τὸ μὴ φθείρεσθαι, ἡνίκ' ἂν αὐτῇ συνῆ, πολλοῦ γε δεῖ φθαρῆναι αὐτήν. Ἐν γοῦν τῇ συστάσει τὸ μὲν σῶμα συνέχεται, ἡ δὲ ψυχὴ συνέχει. εἰ δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἕτερόν τι συνέχει, ἀλλὰ μὴ αὐτὴ αὐτήν· τί τοῦτο ἔσται καὶ τίς ἂν ἐπινοήσαι ψυχὴν ψυχῆς; κ.

τ. λ.” Sequitur hic ipse locus Plotinianus; cui subjiciuntur Porphyrius et Numenius ap. Eusebium in P. E. XI. p. 556. et XV. p. 819; Plutarchus Quæst. Platonn. p. 1002. B. Olympiodor. in Platon. Phædon. Cod. I. p. 74. Augustinus de Quantitate Animæ T. I. p. 322. &c.

p. 720, 11. Ὡς μὲν γὰρ πλωτήρ—ὡς δὲ κυβερνήτης—ὥσπερ ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι.] Taylor: “For the pilot, so far as he is a sailor, will be from accident a pilot in the ship. But if the soul is present with the body in the same manner as the pilot alone with the ship, how is this affected? For the pilot is not in all the ship, in the same manner as the soul is in all the ship.” Ego ex probatis libris primum dedi ἐν αὐτῷ pro ἐν αὐτῇ. Atque illud ipsum conjecerat Censor Batavus editionis pecul. Plotini de Pulcrit., qui vir doctus sagaciter hunc locum coniectat restitui posse: ὡς μὲν γὰρ πλωτήρ κατὰ συμβεβηκὸς ἂν εἴη ἐν αὐτῷ (sc. τῷ σώματι)· ὡς δὲ κυβερνήτης πῶς; οὐδὲ γὰρ ἐν πάσῃ νητὶ ὁ κυβερνήτης, ὥσπερ ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι. Quam ego rationem indicavi in versione Latina, ita tamen, ut Ficinianam versionem simul intactam relinquerem.—Sicut autem Aristoteles priores illos modos conjunctionis animæ cum corpore enumerat in Physicis: ita idem de Anima lib. I. cap. 3. p. 9. Sylburgii ita:—διχῶς δὲ κινουμένον παντός· ἢ γὰρ καθ' ἕτερον, ἢ καθ' αὐτό· καθ' ἕτερον δὲ λέγομεν, ὅσα κινεῖται τῷ ἐν κινουμένῳ εἶναι οἷον πλωτήρες· οὐ γὰρ ὁμοίως κινεῖνται τῷ πλοίῳ τὸ μὲν γὰρ καθ' αὐτὸ κινεῖται, οἱ δὲ τῷ ἐν τῷ κινουμένῳ εἶναι. δῆλον δ' ἐπὶ τῶν μορίων· οἰκεία μὲν γὰρ ἐστὶ κίνησις, ποδῶν βάσις· αὕτη δὲ καὶ ἀνθρώπων· οὐχ ὑπάρχει δὲ τοῖς πλωτήρσι τότε, διχῶς οὖν λεγομένου τοῦ κινεῖσθαι, νῦν ἐπισκοποῦμεν περὶ ψυχῆς, εἰ καθ' αὐτὴν κινεῖται καὶ μετέχει κινήσεως. Hinc exempli ejus fons intelligitur unde ductus sit. Atque de hoc Aristotelis exemplo multa disputant hujus interpretes. Illud unum addam Simplicii ex præmio in Comm. librorum de Anima:—ἀλλὰ καὶ τὸ ὄργανον ἕτερον τοῦ χρωμένου. καὶ ἐντελέχεια καὶ τὸ χρώμενον, ὡς ὁ πλωτήρ τῆς νεῶς. διττὴ γὰρ ἡ ἐντελέχεια· ἡ μὲν καθ' ἣν ἐστὶ νεῶς· ἡ δ' ὡς πλωτήρ. Iamblichus ap. Stob. in Eclogg. Phys. I. 52. 37. p. 916. Heer. posteaquam Plotini, tanquam in prioribus Platonicis censendi, mentionem fecit, ita pergit: ἦδη τοῖνυν ἡ χρῆσις τοῦ σώ-

ματος πολλῆς δέεται διακρίσεως. οἱ μὲν γὰρ προσεοικέναι αὐτὴν λέγουσιν ὡς κυβερνήσει (addendum νεὼς videtur Heerenio) ἧς καὶ ἀπόλλυσθαι χωρὶς δύναται ὁ κυβερνήτης. Unde patet, hanc in ea doctrina similitudinem frequentatam esse. Fontes et exempla hujusmodi similitudinum supra indicavimus ad p. 385, A.

p. 720, 15. οἶον ἐν τῷ οἴακι—ὁ οἶαξ ἦν.] Fons similitudinis in Platonis Critia p. 109. p. 150. Bekk.—ἀλλ' ἢ μάλιστα εὐστροφον ζῶον ἐκ πρυμνῆς ἀπευθύοντος οἶον οἴακι πειθοῖ ψυχῆς ἐφαπτόμενοι κατὰ αὐτῶν διάνοιαν, οὕτως ἄγοντες τὸ θνητὸν, πᾶν ἐκβέροντων (sc. οἱ θεοί). Eadem formula Deus τῶν ἀνθρώπων οἰακοστροφος dicitur Cyrillo Alexandrino in cap. IV. Amosi p. 295. Item Philo Judæus de Mundi Opificio Vol. I. p. 28. Pfeiff. οἶα γὰρ ἡνίοχος ἡνίων, ἡ κυβερνήτης οἰάκων ἐπιλημμένος ἄγει ἢ ἂν ἐθέλη κατὰ νόμον καὶ δίκην ἕκαστα, μηδενὸς προσδεόμενος ἄλλου· πάντα γὰρ θεῷ δυνατά. Cf. de migrat. Abrah. Vol. III. p. 412. Eodem modo Theodoretus nunc οἰάκας τοῦ κόσμου usurpat, ut II. p. 468. Schulz. nunc οἰάκας κτίσεως I. p. 951. Alia ex Ecclesiæ Patribus collegit Matthæi ad Jo. Chrysost. Oratt. selectt. III. p. 6. sq. Proclus in Alcib. pr. p. 78. ed. Francof.—καὶ εἰς ἐστὶν οὗτος (ὁ δαίμων) ἀπάντων τῶν ἐν ἡμῖν καὶ περὶ ἡμᾶς βασιλεὺς οἰακίζων ἡμῶν τὴν σύμπασαν ζώην: ad quem locum plura congesi de verbo οἰακίζειν. Alia suppledit Wyttenbachii τοῦ μακαρίτου doctrina in Animadvv. in Plutarch. de Aud. Poett. p. 284, ubi Participium μετοιακίζόμενος illustrat. Himerius Orat. XIV. 32. ὡσπερ τις κυβερνήτης χρηστὸς ὅς πάντας ἀφείς τοὺς πλωτῆρας ἀπόνως ἐπὶ τῆς ὀλκᾶδος φέρεσθαι, μόνος ἐπὶ τῶν οἰάκων ἐστὼς ἐνθύνει τὸ σκάφος ἀκύμαντον (ubi non video cur Wernsdorf. malit ἀπήμαντον). Idem in Eclogg. XXXVI. 10. p. 314: κινδυνεύει μοι πόλις μεγάλη καὶ ἡπειρος ὅλη κυβερνᾶται τοῖς οἶαξι. Idem Orat. VII. 15. p. 536. Wernsdorf. οὐκοῦν δῆλον ὡς πᾶσα ἀνάγκη τεχνίτην οἰάκων εἶναι [τὸν ἐφιζάνειν] μέλλοντα τοῖς πηδάλιοις τῆς πόλεως. Aleiphron. I. Epist. 10; πολλάκις οὖν σώζονται ὑπ' ἀσφαλείας προμηθεύμενοι (προθυμούμενοι bini Codd. Palatini nostri) φυλάσασθαι τὸν κίνδυνον. εἰσὶ δὲ οἱ παραδόντες ἑαυτοὺς ἅπαξ τῷ πελάγει, ὑπ' ἀμχανίας τῇ τύχῃ τοὺς οἰάκας ἐπιτρέψαντες (ἐπιτρέψαντας unus Palat.) φέρεσθαι. Ubi vid. Bergler. et Wagner.

VOL. III.

p. 60. Platonis locum tangit etiam Proclus in Cratylum §. 69. p. 33. Boisson. ita pergens: τὰ τοῖνυν πηδάλια ταῦτα καὶ ὁ οἶαξ τοῦ παντὸς, οἷς ἐποχοῦμενος ὁ δημιουργὸς διακοσμεῖ τὸ πᾶν, οὐκ ἄλλο τι χρὴ νομίζειν ἢ σύμβολα τῆς ὅλης δημιουργίας. κ. τ. λ.

721, 12. διὸ καὶ Πλάτων καλῶς τὴν ψυχὴν οὐ θεῖς ἐν τῷ σώματι ἐπὶ τοῦ παντὸς] Vid. Platonis Timæum p. 36. sub fin. p. 34. Bekk. et p. 42. p. 45. sq. Bekk.

p. 722, 6. τὴν μὲν ἐν ὀφθαλμοῖς δύναμιν, τὴν ὄρατικὴν εἶναι—ὄσφρησιν ἐν ῥίσι κ. τ. λ.] Disputat de his sensibus eorumque viribus atque appellationibus, priorum Physiologorum sententias examinans, Aristoteles de Anima III. 2. p. 50. Sylb. Ad argumentum comparandi Xenoph. Memorabb. I. 4. 5. Cic. de Fin. V. 11. 33; de Nat. Deorr. II. 56. et ipse Plotinus IV. 6. 2. VI. 1. 12. VI. 3. 17. VI. 4. 11. Dio Chrysost. Orat. VIII. p. 134. C. D. p. 6. ed. Baguet: (τῆς ἡδονῆς)—διὰ τε τῆς ὄψεως καὶ ἀκοῆς, ἢ ὄσφρησεως, ἢ γεύσεως, ἢ ἀφῆς διαφθεῖραι πειρωμένης. Plutarchus de Fortuna p. 98. F. p. 387. Wytte.—ἀλλ' ἐν πᾶσι τούτοις ἀνυψέστεροι τῶν θηρίων ἐσμέν. ἐμπειρία δὲ καὶ μνήμη καὶ σοφία καὶ τέχνη κατὰ Ἀναξαγόραν, σφῶν τε αὐτῶν χρώμεθα, καὶ βλίττομεν, καὶ ἀμέλγομεν, καὶ φέρομεν καὶ ἄγομεν συλλαμβάνοντες. In præcedentibus memoraverat Plutarchus vires mirificas singulorum animalium, et quam utilitatem homines inde percipere soleant, in quo loco etiam *canum* ad custodiam hominum adhiberi solitorum mentionem fecerat. Jam Anaxagoræ sententiam exponit docentis quomodo homines, cum illis viribus minus polleant, quam bestię, suo tamen ingenio his ipsis uti calleant. Verba autem illa corrupta sunt. Turnebus: σφριγῶντι αὐτῶν vel σοφία τε αὐτῶν. Ex sententiarum argumento et ex variæ lectionis vestigiis: Ἀναξαγόραν σφῶν τε vel ΣΦΡΙΓΓΩΝΤΙ vel ΣΟΦΙΑΤΕ legendum conjicio: κατὰ Ἀναξαγόραν, ὄσφράνσει τε αὐτῶν χρώμεθα: et *olfactuum* utimur (scil. in venatu, quo feras capimus, quibus vescimur). Et reputa sequentia καὶ βλίττομεν κ. τ. λ., quæ singula ad partem corporis animalium pertinent, exceptis extremis: καὶ φέρομεν, quæ ad totum corpus. Etiam Cicero in loco Plutarchei simillimo, de N. D. II. 60: “Nos onera quibusdam bestiis, nos juga impo-

r f

nimus, nos elephantorum acutissimis sensibus, nos sagacitate canum ad utilitatem nostram abutimur."

p. 723, 6. ταύτη ἐτέθη τοῖς παλαιοῖς ἐν τοῖς ἀκροῖς τοῦ ζῶον παντός, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.] Respicit Platonis Timæum p. 70. A. p. 98. Bekk.: τὸ μετέχον οὖν τῆς ψυχῆς ἀνδρίας καὶ θυμοῦ, φιλόνοι-
κον ὃν κατόκισαν ἐγγυτέρω τῆς κεφαλῆς. μεταξὺ τῶν φρενῶν τε καὶ αὐχένος, ἵνα τοῦ λόγου κατήκοον ὃν κοινή μετ' ἐκείνου βία τὸ τῶν ἐπιθυμιῶν κατέχει γένος, ὅπῳτ' ἐκ τῆς ἀκροπόλεως τῷ ἐπιτάγματι καὶ λόγῳ μηδαμῇ πείθεσθαι ἐκὼν ἐθέλη. Universum hunc locum in divini loquendi generis, quo Plato excellit, exemplis posuit Longinus de Sublim. XXXII. 5. Alcinous de Doctr. Plat. c. XXIII. p. 503. ed. Heins.:—τὸ θεῖον αὐτῆς (τῆς ψυχῆς) καὶ ἀθάνατον κατόκισαν ἐπὶ τοῦ σώματος, ἐπὶ τῆς οἴου ἀκροπόλεως (fort. κατόκισαν ἐπὶ τῆς τοῦ σώματος οἴου ἀκροπόλεως) ἄρχον καὶ βασιλεῦον ἀποφῆναντες, οἰκησὶν τε ἀπονείμαντες αὐτῷ τὴν κεφαλὴν, σχῆμα ἔχουσαν μιμούμενον τὸ τοῦ παντός. Chalcidius in Platonis Timæum p. 327. "Rationabilem quidem partem animæ ut sapientissimam, principem partem obtinentem, tanquam totius corporis Capitolium." Cicero de N. D. II. 56: "Sensus autem interpretes ac nuntii rerum, in capite, tanquam in arce, mirifice ad usus necessarios et facti et collocati sunt:" ad quem locum alia dabit Davisius. Cui junge præstantissimum Jacobs. ad Philostrati Imagg. p. 525. sq.—Sequentia Plotini, de concupiscentia, iracundia, jecinore et corde apprime congruunt cum Platonis descriptione in Timæi loco laudato p. 70. B. C. cf. Plutarch. de animi generat. in Timæo p. 1025. sq. p. 174. sqq. Wyttenb., qui et alia habet et hæc, ad verba Plotini in seqq.: αἰσθητικὸν γὰρ, κριτικὸν πως καὶ φανταστικὸν, οἷον νοερὸν κ. τ. λ. pertinentia: οὐ μὴν ῥαδίως ἄν τις οὔτε πάθος ἀνθρώπου παντάπασιν ἀπηλλαγμένον λογισμοῦ κατανοήσειεν, οὔτε διανοίας κίνησιν, ἣ μὴ δὲν ἐπιθυμίας ἢ φιλοτιμίας, ἣ τοῦ χαίροντος ἢ λυπούμενου πρόσσεστι. Διὸ τῶν φιλοσόφων οἱ μὲν τὰ πάθη λόγους ποιοῦσιν, ὡς πᾶσαν ἐπιθυμίαν καὶ λύπην καὶ ὄργην κρίσεις εἶναι,

p. 724, 15. Ἀναπόδραστος γὰρ ὁ θεῖος νόμος κ. τ. λ.] Fons in Platonis Gorg. p. 523. A. p. 163. sq. Bekk. ἦν οὖν νόμος ὅδε περὶ ἀνθρώπων ἐπὶ Κρόνου καὶ αἰὲ καὶ νῦν ἔτι ἔστιν ἐν θεοῖς, τῶν

ἀνθρώπων τὸν μὲν δικαίως τὸν βίον διελθόντα καὶ ὀσίως, ἐπειδὴν τε λευτήση, ἐς μακάρων νήσους ἀπιόντα οἰκεῖν ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ ἐκτὸς κακῶν· τὸν δὲ ἀδίκως καὶ ἀθέως εἰς τὸ τῆς τίσεως τε καὶ δίκης δεσποτήριον, ὃ δὴ (fort. ὃν δὴ) Τάρταρον καλοῦσιν, ἵεναι. Ad quem locum in Cod. Bodleiano quatuor Scholia adjiciuntur p. 93. ed. Gaisford., haud dubie e Procli commentariis desumpta. Persequitur eadem, Platonem etiam secutus, Plutarchus de S. N. V. p. 564. sq. p. 273. sqq. Wyttenb. cf. hujus animadverss. p. 435. sqq. Idem Plutarchus ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 19. p. 188. Heer.: διὰ τοῦτο τὴν εἰμαρμένην καὶ Ἀδραστεῖαν καλοῦσιν, ὅτι πέρασ ταῖς αἰτίαις ἠναγκασμένον ἐπιτίθησιν, ἀνέκφευκτος οὐσα καὶ ἀναπόδραστος. Eodem vocabulo utitur Aristoteles, qui fertur, de Mundo VII. 3. p. 324. Kappii; item Hermias in Platonis Phædrum p. 149. Astii; unde in Scholia transit p. 63. ed. Siebenkees. Nec minus Eustath. in Odys. 13. v. 839. p. 269. ed. Basil. et ipse Noster supra p. 382. B. Ad argumentum et sententiarum summam adhibe, quæ supra annotavimus ad p. 264. E. et p. 284. F. G. Plotinianos hos locos ante oculos habet Proclus in Platonis Timæum p. 323, ubi Platonis decreta de ordine divino in rebus mundanis et de vitarum electionibus copiose illustrat: διότι, addens, πλήρης ἐστὶν ἑκατέρα (αἴρεσις, vitarum electio, vel bona vel mala) τῶν εἰμαρμένων νόμων, καὶ ἄγουσιν ἑαυτὰς ὅπου ὃ ἐν αὐταῖς φθέγγεται νόμος, ὡς φησιν καὶ ὁ Πλωτῖνος.

— 17. φέρεται—καὶ αὐτὸς ὁ πάσχων—ἀστάτω μὲν τῇ φορᾷ πανταχοῦ αἰωρούμενος ταῖς πλάναις—τὸ ἀκούσιον εἰς τὸ παθεῖν ἔχων.] Gravissimus locus et qui germanam Platonici philosophi indolem referat. Taylor ex eo, quod Fic. vertit: erroribus circumactus, legendum esse dicit περιγόμενος pro αἰωρούμενος. Quod viro optimo excidisse nolim. Nam primum libri, excepto uno, qui solennem confusionem habet, nihil variant; deinde verbum αἰωρεῖσθαι optime congruit et cum ἀστάτῳ τῇ φορᾷ et cum ταῖς πλάναις. Quid quaeris? Colorem traxit Plotinus ex Platonis Menexeno p. 248. A: "Ὅτω γὰρ ἀνδρὶ εἰς ἑαυτὸν ἀνήρηται πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν φέροντα ἢ ἐγγὺς τούτου, καὶ μὴ ἐν ἄλλοις ἀνθρώποις αἰωρεῖται, ἐξ ὧν ἢ εὖ ἢ κακῶς πραξάντων πλανᾶσθαι ἠνάγκασται καὶ τὰ ἐκείνου, τούτῳ ἄριστα παρεσκευάσται

ζῆν, οὗτός ἐστιν ὁ σώφρων καὶ οὗτος ὁ ἀνδρείος καὶ φρόνιμος. Eum locum tangit Aristides Oratt. Platon. Vol. II. p. 163. Jebb. expressit autem Cicero Tuscull. V. 12: "Nam cui viro ex se ipso apta sunt omnia, quæ ad beate vivendum ferunt, nec *suspensa* aliorum aut bono casu aut contrario, *pendere* ex alterius eventis et *errare* coguntur:" &c. Consule Gottleber. et Loers. ad Menex. l. l. p. 172. Non repetam, quæ viri docti nuper in Steph. Thes. Lond. congresserunt de hoc verbo: nonnulla alia adjiciam. Plutarch. de Fac. in orbe Lunæ p. 924. Β. *ῥεῦμα ἀπαστον αἰώραν καὶ ἀκατάπαστον αἰωρούμενον*: libratione libratum indesinente. Cf. Wytenbach. ad Platon. Phædon. p. 311—313. ubi de motu interiore Terræ αἰώραν explicat. Vid. eundem ad Plutarch. p. 837. ubi etiam de altera scriptione ἑώρα (de qua adde G. O. Reiz. ad Theophil. Paraphr. Institutt. II. p. 733. Ast. ad Platon. Legg. p. 341. Jacobs. in Lectt. Stobenss. p. 19—21. et Corayum in Ἀτάκτοις II. p. 19.) Dionys. Halic. in Excerptt. Antiqq. XII. 20. p. 19. ed. princ. Mediol. de Camillo: *ἔπειτ' ἐνθυμηθεὶς ὡς ἐπὶ μικρᾶς αἰωρεῖται ῥοπῆς ἢ τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονία καὶ βέβαιον οὐδὲν διαμένει τῶν ἀγαθῶν—ἠῤῥατο*: Ang. Maj.: "Deinde reputans humanam felicitatem ad breve tempus extolli:" Malim: *exiguo momento librari*, s. *tenui momento suspensam esse*; licet non negaverim, alibi etiam esse *extollere*. Xenoph. Cyneg. IV. 4. canes dicuntur αἰωρεῖσθαι τὴν ψυχὴν, ubi feram tantum non attingunt. Sed suspensum esse etiam de spe dixit Herodian. Hist. VI. 2. 9: *ματαλαῖς ἐλπῖσι αἰωρούμενον*. Plutarchus in Bruto cap. 37. p. 212. Corai: *σοὶ δὴ καὶ τὸ σῶμα ταλαιπωρούμενον φύσει τὴν οὐάνουαν αἰωρεῖ καὶ παρατρέπει*. Hinc αἰωρεῖσθαι de iis, qui, navium instar, huc illuc jactantur et animo fluctuant. Quo de usu aliisque plura collegit C. F. Bæhr. ad Plutarchi Alcib. 28. p. 219. sq. et ad Philopæm. c. 16. p. 58.

p. 725, 15. Περὶ δὲ μνήμης, εἰ αὐταῖς ταῖς ψυχαῖς—*μνημονεύειν ὑπάρχει κ. τ. λ.*] Ad hæc et sequentia pertinent, quæ Porphyrius ponit in libello de Gradibus ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 52. 19. p. 820. sqq. Heer. in edit. Cantabrig. ejus libelli c. XXXIX. p. 246. sqq. item Iamblichii notationes ap. eundem Stob. ibid. I. 52.

31. p. 880. qui ita: Πλωτῖνος αὐτῆς (τῆς ψυχῆς) ἀφαιρεῖ τὰς ἀλόγους δυνάμεις, τὰς αἰσθήσεις, τὰς φαντασίας, τὰς μνήμας, τοὺς λογισμοὺς. Μόνον δὲ τὸν καθαρὸν λογισμὸν εἰς τὴν καθαρὰν οὐσίαν αὐτῆς ἀνατείνει, ὡς ἔχοντα συμφυῆ δύναμιν πρὸς αὐτὴν τῆς οὐσίας ἰδέαν. οἱ δὲ περὶ Πορφύριον καὶ Πλωτῖνον ἐκάστῳ μέρει τοῦ παντὸς τὰς οἰκείας δυνάμεις προβαλέσθαι ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀποφαίνονται. καὶ ἀφείσθαι μὲν καὶ μηκέτι εἶναι τὰς ζωὰς τὰς ὁπωσοῦν προβληθείσας [οἱ περὶ Πορφύριον καὶ Πλωτῖνον Πλατωνικοὶ] ἀφορίζονται, παραπλησίως τοῖς ἀπὸ τοῦ σπέρματος φνομένοις, ὅπταν εἰς ἑαυτὸ ἀναδραμῆ τὸ σπέρμα. Hæc postrema pertinent ex parte ad superiora Plotini p. 351. F. ubi consule annotata et adhibe Porphyr. de Gradibus ap. Stob. l. l. p. 824—826. et p. 247. infr. ed. Cantabr.

p. 726, 2. τί μὲν γάρ ἐστι μνήμη, εἴρηται ἐν ἄλλοις.] Nimirum in libro περὶ αἰσθήσεως καὶ μνήμης infra IV. 6. Sed quia hic liber de *Sensu et Memoria* post hos libros de *Dubiis Animæ* scripto consignatus est, alios harum Enneadum locos hic respicere putandus est Plotinus, qui haud pauci sunt. Taylor. in Annot. ad h. l. hæc posuit: "Memory is summarily *stability of knowledge*; just as immortality is stability of life, and eternity is stability of being."

— 6. μνήμην δὴ περὶ θεὸν, οὐδὲ περὶ τὸ ὄν καὶ νοῦν θετέον] Pro *μν.* δὴ οὐ vel οὔτε, περὶ θ. κ. τ. λ. Vid. Schæfer. ad Lamb. Bos. Ellipsis. p. 777. et Matth. Gr. Gr. §. 609. p. 1227. ed. secund.

p. 727, 2. καὶ μάλιστα ἐνταῦθα ἠκούσῃ] Fic. "et maxime huc longe profectam." Taylor: "and especially when it has profoundly descended into body." Ego ita potius hæc accipienda arbitror: et maxime quæ (*modo*, s. nuper admodum) huc advenit. Nimirum Plotinus loqui videtur de animis infantium haud ita multo ante natorum, quæ conturbatæ recenti lapsu et quasi ebriæ minus valent superiores mentis vires explicare sed materiæ et nutritioni magis mancipatæ sunt. Vid. Proclum in Alcib. pr. p. 196. Qua in re Plotinus omnia alia docere videtur quam Hermes, qui fertur, qui in Clave p. 111. a. b. ed. Franc. Patricii infantis animam puriorem prodit, utpote nondum penitus maculatam materiæ sordibus. Proxime ad verba *μνήμην καὶ ἀνάμνησιν* cf. infr. p. 472. E.

p. 728, 1. οἶον τὸ τρυπᾶν, καὶ τὸ ὑφαίνειν] Has similitudines a Platone mutuatus est Plotinus, qui in Cratylo hæc ipsa exempla ad copiosam disputationem adhibuit p. 388. sq. cf. Procli Scholia in eum locum §. 47—50. p. 18—21. Boisson.

— 18. ὡσπερ ἐν οἴνομέλιτος κράσει] Aristoteles Metaphys. VII. 2. p. 134. sq. Sylb. καθάπερ μελίκρατον. Sext. Empir. adv. Physicc. IX. 154. p. 586. Fabric. ἀλλ' οὐχ ὁ οἴνόμελι πίνων, ubi Fabricius loci nostri non est oblitus, nihil tamen de falsa lectione memorans, quam nos ex bonis libris emendavimus. Mæris Atticist. p. 254. Μελίκρατον, Ἀττικῶς. οἴνόμελι καὶ ὑδρόμελι, Ἑλληνικῶς: ubi vid. Pierson. Eustathius in Odyss. κ. 519: Μελίκρατον δὲ οἱ παλαιοὶ μέγμα φασὶ μέλιτος καὶ γάλακτος (cf. Eurip. Orest. 115. ibiq. Scholiast.) ἐνταῦθα. οἱ μέντοι μεθ' Ὀμηρον μέχρι καὶ ἐσάρτι κράμα μέλιτος καὶ ὕδατος τὸ μελίκρατον οἶδασι. De re vide Palladium de R. R. Octobr. XVII. p. 227. Schneideri: de *Enomelle* "Mustum de majoribus et egregiis vitibus —sumis (*sumes* alii), et si mellis non despumati optimi quintam partem (prius) tritam fortiter donec albescat, admisceas cet." Cf. Beckmann ad Aristotel. mirabb. auscultt. p. 52. Fabricium ad Sextum l. l. Tib. Hemsterh. ad Luciani Prometh. c. 5. et Jacobs. ad Meleagri carmm. in Anthol. Gr. Vol. VI. p. 51. Hanc similitudinem philosophis placuisse arguunt Aristotelis et Sexti verba, quæ laudavimus. Eadem autem in explicanda Mundi anima abusus erat, vel certe nimium quantum usus Porphyrius hoc nomine derisis a Proclo in Platonis Timæum p. 218: ὁ μὲν οὖν Πορφύριος ἐπὶ τὰ αἰσθητὰ φερόμενος καὶ ἐπὶ τὰς μίξεις τὰς ἐνύλας, τὸ μελίκρατον καὶ τὸ οἴνόμελι ἄνω καὶ κάτω θρυλλεῖ. Tangere etiam videtur Olympiodorus in Platonis Alcib. pr. XXV. p. 207—λείπεται ἄρα τὴν ψυχὴν ἀνθρώπων εἶναι. οὕτω προελθόντος τοῦ λόγου τινὲς λαμβάνονται αὐτοῦ λέγοντες ὅσον ἐπὶ τούτῳ· ἐπειδὴ τὸ μελίκρατον ὕδωρ ἐστὶ καὶ μέλι ἢ μέλι καὶ ὕδωρ· καὶ μέλι μὲν οὐκ ἐστίν, οὐδὲ (f. οὔτε) μὴν μέλι καὶ ὕδωρ, ὑπολείπουν (vel ὑπόλοιπον) αὐτὸ ὕδωρ εἶναι. Cæterum cum vinorum vel dulcedine vel austeritate Veteres subinde poetarum scriptorumque ingenium orationemque comparabant. Diogen. Laërt. IV. 20. de Sophocle: καὶ ἐνθα ἦν κατὰ τὸν Φρύγιχον·

οὐ γλίξιν, οὐδ' ὑπόχυτος, ἀλλὰ Πράμνιος.

Quæ perperam ad Polemonem Philosophum retulit Suidas III. p. 264. Kust. Tu vide Salmasium in Exercitatt. Plinn. p. 261. Interpr. ad Hesych. I. p. 839. Alberti. Casaubon. et Menag. ad Diogen. Laërt. l. l. Casaub. et Schweigh. ad Athen. I. p. 234. Valcken. ad Act. Apost. II. 13. (in Scholis I. p. 353.) et Boissonad. in Notices et Extraits Tom. XI. p. 195.

p. 729, 4. ὡσπερ αἱ ἐνσφραγίσεις] Verbum ἐνσφραγίζω consignatum Lexicographis est (Adde Luciani Amorr. §. 5. p. 403. ed. Wetst. et §. 14. p. 412.): Substantivum iisdem ignotum est. Nec magis Substantivum ἀντισφράγισμα, apographum impresso sigillo confirmatum; quod item Lexicis addi jubet doctissimus *Letronne* in libello: *Analyse critique du Recueil d'Inscriptions Grecq. et Latines de Mr. le Comte de Vidua*. Paris. 1828. p. 39. Ἐκσφράγισμα pro ἀντιγράφῳ usurpatum invenias in Marm. Oxon. p. 130.—Gregorius Nazianzen. De Sacro Baptism. p. 245. Basil. Hervag.: σκόπει δὲ οὕτως· ἔστω χρυσὸς, ἔστω σίδηρος· δάκτυλοι (leg. δακτύλιοι) δὲ ἀμφότεροι, καὶ τὴν αὐτὴν ἐγκεχαράχθωσαν εἰκόνα βασιλικὴν, εἶτα κηρὸν ἐκτυπούτωσαν. τί διοίσει σφραγὶς αὐτῆ τῆς σφραγίδος ἐκείνης; οὐδέν. ἐπίγνωθι τὴν ἕλην ἐν τῷ κηρῷ· κἂν ἡς σοφώτατος, εἶπε, τί μὲν τοῦ σιδήρου, τί δὲ τοῦ χρυσοῦ τὸ ἐκσφράγισμα; καὶ πῶς ἐν ἐστὶ; τῆς γὰρ ἕλης τὸ διάφορον, οὐ τοῦ χαρακτήρος. Suidas et Zonaras ἐκσφράγισμα explicant voce ἐκτύπωμα. Etymolog. Gud. p. 179. vice versa ἐκτύπωμα illo vocabulo.

p. 730, 7. Διὸ καὶ ὁ τῆς Λήθης ποταμὸς οὕτως ἂν ὑπονοοῖτο.] Macrobius in Somn. Scip. I. 12: "Sed altissima et purissima pars ejus, qua vel sustentantur divina, vel constant, nectar vocatur, et creditur esse potus deorum: inferior vero et turbidior, potus animarum. Et hoc est, quod veteres *Lethæum fluvium* vocaverunt." Hinc λήθη τῆς ψυχῆς et λήθη γενεσιουργός. Cf. Proclum in Alcib. I. p. 20. 41. 189. 250. 257. 281. et Symbolicam nostram III. p. 394. sqq. Ad oblivionis significationem etiam Latonam revocabant nonnulli. Proclus in Platonis Cratyl. §. 178. p. 111. Boiss.: Ἄγει γὰρ ἡ μνήμη πρὸς τὸ μνημονευτὸν, φησὶ Πλωτῖνος, καὶ ὡσπερ ἡ Μνημοσύνη τὴν μνήμην τῶν νοητῶν ἀνεγείρει, οὕτω καὶ ἡ

Λητὴ τὴν Λήθην δωρεΐται τῶν ἐνύλων. Ceterum Plato pluribus locis de λήθη disputat, ut in Phædone c. 20. p. 75. D. (ad quem locum adhibe Wyttenbachii Annot. p. 189. et in Philomath. III. p. 92.) in Philebo p. 33; (ubi vid. Stallbaum. p. 95. sq.) in Symposio p. 208. p. 438. Bekk. (quem locum Florilegio suo adjecit Stobæus LXXV. p. 94. Gaisf. in Legg. V. 732. p. 381. Bekk. Cf. etiam Aristotelem in Topicis VII. 2. Philo Jud. Leg. Allegorr. III. p. 296. ed. Pfeiff.—ἀμείνων μὲν μνήμη, χείρων δὲ ἢ ἀνάμνησις. Ἡ μὲν γὰρ ἐναύλους ἔχει καὶ ἐναργεῖς τὰς καταλήψεις, ὡς μὴδ' ἀγνοῖα διαμαρτεῖν ἀναμνήσεως δὲ λήθη πάντως προηγείται, πηρὸν καὶ τυφλὸν πρᾶγμα. πρεσβύτερον δὲ τὸ χείρον ἢ ἀνάμνησις εὐρίσκειται μνήμης συνεχὲς καὶ ἀδιάστατον. Mangeyus lacunam agnoscens scribi vult: τοῦ κρείττονος * * * συνεχ. κ. ἀδιαστ. Fortasse expleas et legas: τοῦ κρείττονος ὡς (vel ἄτε) συνεχοῦς καὶ ἀδιαστάτου. Nisi malueris: τοῦ κρείττονος ἔδαφος (sive στήριγμα) συνεχὲς καὶ ἀδιάστατον (fundus, fundamentum). Nam paucis interjectis ita pergit: παρ' ὃ καὶ νεώτερα (ἢ μνήμη), ὀψίγονος γάρ ἐστι, συνίσταται τῆς ἀναμνήσεως.

p. 730, 14. Τὸ γούν εἶδωλον ἐν Ἄιδου Ἡρακλέους] Supra I. 1. 12. p. 7. B. κωρίζειν δὲ εἴκειν ὁ ποιητῆς τοῦτο ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους τὸ εἶδωλον αὐτοῦ διδοῦς ἐν Ἄιδου, αὐτὸν δὲ ἐν θεοῖς εἶναι: ubi consule annot. Ad hunc locum, quem tractamus, hæc apposuit Taylor: “i. e. the irrational, which is the image of the rational soul, is in the obscurity of the sensible life.” Recte: at ad sequentia etiam tenenda sunt, quæ supra p. 7. B. C. leguntur: ὅτι (Ἡρακλῆς) πρακτικὸς ἀλλ' οὐ θεωρητικὸς ἦν. Ceterum confer Nostri tertium locum, infra p. 396. C. D. Attigit hæc Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 99. p. 427. ed. Oxon.

p. 731, 5. ἡ γὰρ ἐφελλομένη] Fic. “Nam anima quidem cum hæc simultracta.” Melius Taylor: “For the soul, indeed, which is attracted by body.” Ego in Medio hæc accipienda arbitratus, refinxī versionem. Contrarium enim est ἡ ψυχὴ ἀπαλλαγείσα.

— 9. καὶ ἂ ἐνταῦθα οὐκ εἶχεν ἐν μνήμη, ἀναπολήσει.] A Platone habet Plotinus. Phileb. p. 34. p. 180. Bekk.: καὶ μὴν καὶ ὅταν ἀπολέσασα μνήμην εἴτε αἰσθήσεως, εἴτ' αὖ μαθήματος, αὐθις ταύ-

την ἀναπόληση πάλιν αὐτὴ ἐν ἑαυτῇ, καὶ ταῦτα ξύμπαντ' ἀναμνήσεις καὶ μνήμας που λέγομεν. Ubi vid. Stallbaumii annot. p. 97. sq. Hinc ἀναπόλησιν λαβεῖν supra p. 210. E. et εἰς ἀναπόλησιν ἔρχεσθαι infra p. 455. D. Uterque locus ad argumentum nostri loci intelligendum facit.

p. 732, 7. ἀλλ' ὥστε ἀπαρακολουθήτως παθεῖν] Sed ita pati, ut intelligendo (animadvertendo) non assequatur. Taylor: “but so as to suffer without perceiving what it is.” Ἀπαρακολουθήτων etiam passive accipitur, ᾧ οὐ δύναται τις παρακολουθήσαι. Tzetz. in Lycophr. v. 5. p. 279. Muelléri. Ἀπαρακολουθήτως ἐνεργεῖν et εὖ ποιεῖν, ita agere, ita benefacere cuiquam, quasi nescias, aut non animadvertas, quid agas, ac proinde temere, sine consilio, Casaubon. et Gataker. ad Marc. Antonin. p. 56. et p. 145. Quibus locis addendus est hic Plotinianus.

— 9. οἶον, εἰ ποιμένος ἰδόντος ἐπὶ ποίμνη λύκον κ. τ. λ.] Admonent hæc proverbii λύκον εἶδες. Vid. Theocrit. Idyll. XIV. 22. in eumque locum Scholia p. 175. Gaisford., quod respicit ipse Plato de Rep. I. p. 336. p. 22. Bekk. Et amabant illam fabulam de cane et lupo, τὸν τοῦ κυνὸς λόγον, Socratici. Vid. Xenoph. Mem. Socr. II. 7. 13. 14. cf. II. 9. 2. Propterea nil mirum, hujus similitudinis Plotino quoque in mentem venisse. Atque *canum fida custodia* etiam in exemplis Stoicorum memoratur ap. Cic. de N. D. II. 63. Quam in rem alia attigi supra ad hujus libri cap. XXIII. p. 388. A. inf. Hæc vero canis nostro in loco quodammodo dici possit *alienis oculis agnoscere*, uti apud Plinium est H. N. XXIX. 8. Ovium autem gregem intelligi arguunt voces ποιμῆν et ποίμνιον, quæ proprie de *ovibus* usurpantur. Vid. annotata a me in Commentatt. Herodott. p. 193.—Mox pro ὄρμηῃ haud dubitavi ex bonis libris recipere ὄδμηῃ, quæ vox accommodatior est huic loco, ubi *strepitus* igiturque *auditus* memoratur. Nec magis dubitavi sub finem capitis reponere εἰδυῖαν pro ἠδέϊαν, licet libri nostri in vulgata perseverent. Nam illud et sententiarum nexus postulat, et per est verisimile ita legisse Ficinum.

p. 736, 7. καὶ τῶν ὦν ἂν καὶ ἀστεῖος οὐκ ἄσποπος μνημοεύων—καὶ τὰ ἀστεῖα τῶν παθῶν τῇ σπουδαίᾳ (sc. ψυχῇ) κ. τ. λ.] Ad hunc et similes locos facit Lexicon. Rhetor. in Bekk. Anecd. Græc.

I. p. 206. Ἀστέιος—σημαίνει—καὶ τὸν διὰ ἦθος ἐπαινούμενον i. e. *moribus suis probatum*, adeoque *bonum, probum*. Etymolog. Gudian, aliquanto plenius p. 86. ὁ διὰ τὸ ἦθος χρηστὸν ἐπαινούμενος. Sed quia tamen subjicit: ὡς ἢ τὸ παιδίον ἀστέιον τῷ θεῷ (quæ verba composita sunt ex Act. Apost. VII. 20. et Hebr. XI. 23.) est potius illo loco: *erat mirum in modum venustus*. Cf. Etymol. M. p. 158. Zonar. p. 313. Suicer. Thes. Eccles. I. p. 557. sq. et Valckenaer. Scholl. in N. T. I. p. 425. Ceterum vid. Platon. Reip. I. p. 349. B. Lysid. p. 204. ibiq. Heindorf. p. 5. Cf. Lexicon aliud in iisdem Bekkeri Anecd. p. 453. sq. Nolo repetere, quæ alii collegerunt: laudo Wyttenbachii Animadvv. in Plutarch. Consolat. ad Apollon. p. 760. Addo locum Philonis Judæi Legg. Allegorr. lib. III. p. 97. infr. ed. Mang.—τόπον γὰρ οὐδένα ἔχει ἢ τοῦ φαύλου ψυχῆ, ᾧ ἐπιβήσεται, ἢ ἐφ' οὗ ἰδρυνθήσεται. Παρ' ὃ καὶ ἄτοπος λέγεται εἶναι ὁ φαῦλος ἄτοπον δέ ἐστι κακὸν, δύσθετον. Τοιοῦτος δὲ ὁ μὴ ἀστέιος, σαλεύων καὶ κλονούμενος ἀεὶ κ. τ. λ. Philostrat. Vit. Apollonii VIII. 19. p. 362. ἀστέιον δὲ ἀνδρὸς δέονται: “*probo, bono viro opus habent.*” Clemens Alex. Stromat. III. p. 559. Potter.: Δένδρον γὰρ ζωῆς, φησὶν ὁ Προφήτης, ἐν ἐπιθυμίᾳ ἀγαθῆ γίνεται. διδάσκων ἐπιθυμίας ἀστέιους καὶ καθαρὰς τὰς ἐν τῷ ζῶντι κυρίῳ. Quocirca Plotini τὰ ἀστέια τῶν παθῶν malim verti: *boni, puri affectus*. Taylor: “The passions as are of an elegant nature,” quæ vereor ne ambiguitatem habeant. Alia de vocibus ἀστέιος, ἀστικὸς, ἀστέισμός, ἀστέιζεσθαι nuper dederunt Boissonad. ad Aristænet. p. 441. sq. et ad Eupnap. p. 404. et Jacobs. ad Philostrati Imagg. p. 376. Cf. etiam Menandrea Meineekii p. 97. 157. 205. 271. In Alciphronē (Epist. II. 4. p. 325. Wagneri) Cod. Palat. Heidelberg. N. 132. retinet ἀπτικισμοῖς pro ἀστέισμοῖς. quod Hemsterhusii et Ruhnkenii auctoritate nuperrimus editor in ordinem reduxit.

p. 737, 7. Ἐπεὶ καὶ φεύγει ἐκ τῶν πολλῶν—οὕτω γὰρ καὶ οὐ μετὰ πολλῶν, ἀλλὰ ἐλαφρὰ καὶ δι' αὐτῆς.] Hæc extrema quomodo Marsilius dilataverit, arguit ejus versio. Taylor ita: “For thus it will not associate with multitude, but expelling it will live by itself.” Et vereor ut recte acceperit illud ἐλαφρὰ Ficinus. Synesius de In-

somniis p. 139. Petavii: καὶ ἡ φιλοσοφία συντίθεται παρασκευὰς εἶναι δευτέρων βίων τοὺς πρώτους, τῆς ἀρίστης ἕξεως ἐν ψυχαῖς ἐλαφριζούσης, αὐτὸ (τὸ πνεῦμα τὸ ψυχικόν) καὶ ἐναπομοργνυμένης κηλῖδα τῆς χεῖρονος: “cum scilicet optimus animæ habitus (spiritum animale) subtiliorem reddit.” Est autem Synesii disputatio inde a p. 135—142. omnino cum Plotiniana comparanda. Proinde illa Plotini verba ita verterim: “Hoc pacto enim non est etiam (anima) cum multis; sed *allevata* et per se (sola).” Copiose persequitur hoc argumentum Proclus in Alcib. pr. cap. 82. p. 245: Κάτωθεν οὖν ἀρχομένοις φευκτέον τὸ πλήθος τῶν ἀνθρώπων ἀγεληδὸν ἰόντων, ὡς φησι τὸ λόγιον, καὶ οὔτε ταῖς ζωαῖς αὐτῶν, οὔτε ταῖς ιδιότησι κοινωνητέον. Φευκτέον δὲ τὰς ὀρέξεις τὰς πολυειδεῖς, αἱ μερίζουσιν ἡμᾶς περὶ τὸ σῶμα κ. τ. λ.

— 11. Καὶ εἴποι ἂν ὁ Ἡρακλῆς ἐκεῖνος ἀνδραγαθίας ἑαυτοῦ—καὶ μεταθεθεῖς εἰς ἀγιώτερον τόπον] Haud dubie proxime prægressa Ficinus moverunt, ut priori membro adderet: *in calis*. Omnia alia Taylor, ita vertens: “And Hercules, indeed, [*when in Hades,*] may speak of his own fortitude; but in the intelligible world he will consider these things as trifling, being transferred into a more sacred place.” Non refragor præcise; et vide supra p. 7. B. et p. 392. inf. et 393. Sed tamen hoc loco dubitationem injiciunt proxima illa: ὀλίγα τοῖνυν κακεῖ τὰ ἐντεῦθεν, καὶ ἐν οὐρανῷ οὕσα πλείω. Ficinianam rationem si sequaris, Hercules quatuor in locis locandus erit: in terris, apud inferos, in cælis, in mundo intelligibili.

LIB. IV.

p. 738, 7. ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ ΑΠΟΡΙΩΝ, ΔΕΥΤΕΡΟΝ] Secundum temporis rationem liber vicesimus octavus igiturque ordine pariter atque argumento cum proxime præcedente conjunctus. Vid. annot. ad illius libri inscriptionem, p. 371.

p. 739, 10. τὸ μὲν γὰρ ἄνω—διὰ τί οὐκ ἔσται] Parcus fui in corrigendis his et sequentibus, utpote mihi quidem non usquequaque perspicuis. Sequentia quod attinet:—ποικίλην καὶ πολλὴν τὴν νόησιν ἅμα γίγνεσθαι καὶ πολλὰς τὰς νόησεις, conferas Nostri locos hos: III. 8. 7. III. 9. 3. V. 3. 5. Fons autem horum locorum est in Platoni Timæo p. 28. A. p. 22. Bekk. et p. 30. A.

B. p. 25. Bekk. Unde Proclus in Commentario p. 74. infr. et p. 75. classico loco, sed longiore, quam qui hic apponi possit, de sex generibus (tot enim numerat) τῶν νοήσεων disputandi materiam percepit. Ex iisdem locis Platonicis proficisse videtur Philo Judæus Legis Allegorr. I. p. 41. Mang. p. 122. Pfeiff. et lib. II. p. 71. p. 198.

p. 741, 13. πάντα γὰρ αὐτός ἐστι, καὶ ἄμφω ἔν' ἀλλ' ἢ ψυχῇ] Ita dedi plurimorum librorum jussu et propter sequentia: εἰς τε νοῦν ἐλθοῦσα ἤρμουςται—ἀλλ' ἔν' ἐστὶν ἄμφω καὶ δύο. Editio habet: πάντα γὰρ αὐτός ἐστι. καὶ ἄμφω ἔν' ἄλλῃ ψυχῇ ἔν' τῷ νοητῷ οὔσα. Ficinus: "Omnia namque ipse est, atque secundum ambo per aliam animam in mundo intelligibili permanens:" cet. Illa in initio: πάντα γὰρ αὐτός ἐστι explicanda sunt ex illa sententia, sæpius obvia in his Enneadibus, ὅτι ὁ νοῦς, τὰ πάντα. Vid. I. 8. 2. p. 73. A. III. 3. 3. ibiq. annot. et cf. infra VI. 9. 3. p. 759. D. Cæterum qui inde a quadraginta fere annis philosophiæ per Germaniam persecutus est vicissitudines, is in his Plotini disquisitionibus semina reperiet eorum placitorum, quæ Kantius ejusque sectatores, non consulto Plotino, in medium protulerunt.

p. 742, 7. καὶ οἶον προκύψασα] Qui superiora IV. 3. 15. p. 383. D. contulerit, haud ambiget, illic ἐκκύψασαι simili sententia de animabus dici, ad deorsum labendum proclivibus. Vid. ibi annot. Contraria est sententia in Lysidis epistola Dorica ap. Iamblichum de Vit. Pyth. XVII. 77. p. 64. Kust. p. 166. Kiessl. πυκνὰ καὶ λάσσαι λόχμαι περὶ τὰς φρένας καὶ τὴν καρδίαν πεφύκанти τῶν μὴ καθαρῶς τοῖς μαθήμασι ὀργιασθέντων, πᾶν τὸ ἄμερον καὶ πρῶτον καὶ λογιστικὸν ταῖς ψυχῶν ἐπισκιάζουσαι καὶ κωλύουσαι προφανῶς μὲν ἀξηθῆμεν καὶ προκύψαι τὸ νοητικόν. Ubi vid. Kuster. et Kiessling. Ex libris MSS. quorum varr. lectt. penes me sunt, Vindob. et Mon. B. λόχμα vitiose; Deinde idem Vind. confirmat πεφύκанти. Tum ἄμερον Mon. A. perperam; nec melius idem et Memm. τὰς ψυχὰς. Porro omnes mei προφανῶς ἀξηθῆμεν, omisso μὲν. Denique iidem τὸ νοητικόν, pro quo Kiessling. scriptum vult νοατικόν. Mox in loco Plotini librorum aliquot lectio: μνήμην, ὡς εἰοικε, ἐφεξῆς λαμβάνει, nescio quomodo, blanditur. Sed Ficinus

etiam vulgatam retinuit. Postea e Vaticano libro et Marc. A. addidi τῶν ante ἔν' τῷ οὐρανῷ.

— 17. ὥστε μὴ διελεθεῖν εἰς αὐτήν.] II. l. videtur legendum εἰς αὐτὸ, quod visum etiam Tayloro est, vel delendum εἰς, ut αὐτὴν referatur ad animam (ψυχὴν) et cogitetur εἰς αὐτό. Mox pro εἰς τὰ τρία eidem Ficinus legisse videtur εἰς τὰ τελευταία. Fortasse εἰς τὰ τρίτα scripsit Plotinus, si cogites, Marsilium non usquequaque verbum verbo reddere solere, ut proinde τὰ τρίτα ex rationis Plotinianæ indole accipere potuerit pro postremis.—Taylor in Epistola ad me data hæc de hoc loco: "In this place for αὐτὴν it is requisite to read αὐτόν. For Plotinus is here speaking of the soul when in the intelligible world, and says that through intellect it perceives and proceeds to the good. And in line 4 of the same page for εἰς τὰ τρία it is necessary to read, conformably to the version of Ficinus, εἰς τὰ τελευταία. For frequently in bodies the medium admits of a progression from things that are first to such as are last."

p. 744, 5. ἀλλ' ἐστὶ—τὰ ἐκεῖ θεωρεῖν] Edit. : καὶ ἐνθάδε οὔση τὸ αὐτὸ λέγεται ὁ δ. ε. Conjunxī lectiones probatorum librorum et Ficini. De rebus intelligibilibus anima nostra spectandis percipiendisque similiter disputat Oratione quarta Julianus Imperator. Vid. p. 136. B. Spanh. p. 162. Idem p. 163. C.—καὶ γὰρ οὐδὲ ἀποδείξει χρὴ λαβεῖν αὐτὸ, ἀλλὰ ἐπιβολῇ μόνον· περὶ γὰρ τῶν πρώτων αἰτιῶν ἐστὶν ἡ τῶν γε ὁμοστοίχων τοῖς πρώτοις, et p. 172. C. δέδεικται καὶ (δὲ καὶ Cod. Voss.) ἀναγωγὸν φύσει τὸ τῶν ἀκτίων τοῦ θεοῦ (Ἡλίου) διὰ τε τῆς φανεράς ἐνεργείας, καὶ τῆς ἀφανοῦς· ἰφ' ἧς παμπληθεῖς ἀνιχθηταὶ ψυχῶν τῶν αὐθιγῶν ἀκολοθήσασαι τῇ φαινοτάτῃ καὶ μέλει τι ἡλιοειδέει τὴν γὰρ τοιαύτην τῶν ὀμμάτων αἴσθησιν οὐκ ἀγαπητὴν μόνον, οὐδὲ χρήσιμον εἰς τὸν βίον, ἀλλὰ καὶ πρὸς σοφίαν ὁδηγὸν ὁ δαιμόνιος ἀνυμνήσει Πλάτων. Qua in re tamen etiam diversitatem cognoscat oportet, qui Plotinianam rationem, utpote a sensibus magis remotam, cum crassiore Julianæ comparaverit.

— 8. οἶον εἴ τις ἀνάγων αὐτοῦ τὸν ὀφθαλμὸν ἐπί τινος ὑψηλῆς σκοπιᾶς] Vox σκοπιᾶ tam speculatio quam specula. Vid. Lexic. Xenoph. IV. p. 56. Sed etiam σκοπῆ passim specula. Usitator tamen hoc significato vox σκοπιᾶ. Vid. Hemsterh.

ad Lucian. Diall. Marini. I. 2. Wytttenbach. ad Plutarchi Apophthegmm. Regg. p. 1078. Car. Frid. Hermann. ad Lucian. Quom. Histor. conscr. oport. p. 188. Perictyone ap. Stob. Floril. Tit. I. p. 7. p. 25. Gaisf. (Archytæ tribuuntur hæc in Iamblichi Protrept. cap. IV. p. 58. Kiessl.) "Ὅστις ὦν ἀναλύσαι οἷός ἐστι πάντα γένη ὑπὸ μίαν καὶ τὰν αὐτὰν ἀρχὰν, καὶ πάλιν ἐκ ταύτας συνθεῖναι καὶ ἀριθμάσασθαι (cf. Gaisford. Not. Iamblich. συναριθμήσασθαι), οὗτος δοκεῖ καὶ σοφώτατος εἶναι καὶ ἀληθέστατος (Iamb. ὁ. δ. μοι κ. σ. ἦμεν. Bene. καὶ παραληθέστατος) ἔτι δὲ καὶ καλὰν σκοπιὰν ἀνευρηκέναι (εὐρηκέναι Iamb.), ἀφ' ἧς δυνατὸς ἐσσεῖται τὸν τε θεὸν κατόψεσθαι καὶ πάντα τε τὰ ἐν τῇ συστοιχίᾳ τε καὶ τάξει τὰ ἐκείνου κατακεχωρισμένα (Iamb. ed. Kiessl. κ. πάντα τὰ ε. τ. σ. κ. τ. τῇ ἐκείνω κατ.) Aelianus in Fragm. librr. de Providentiā p. 363. ed. Lips. 1780: οὐκ ἐπαινεί θεὸς οὐδὲ τοὺς τὰ μέτρα πατοῦντας, γλιχομένους γε μὴν τῶν ὑπὲρ ἑαυτοῦς τε καὶ ὑψηλὰς σκοπιὰς. Sed in verbis Plotini residet quid incommodi, quod scriptor codicis Vat. tollere voluit per suum αὐτὸν (leg. αὐτὸν) pro αὐτοῦ, si nimirum deleas verba: τὸν ὀφθαλμόν. Et in lectione Vind. A. latere quid videtur. Ego scripsisse suspicor Plotinum: οἷον εἴ τις ἀνεγείρων αὐτοῦ τὸν ὀφθαλμόν ἐπί τινος—σκοπιὰς. Deinde dedi μηδεὶς τῶν οὐ σὺν αὐτῷ ἀναβεβηκότων. Cum extremis confer Luciani Hermetim. 28: ἀναβάντα ἐπὶ σκοπὴν τινα σκέψασθαι.

p. 745, 10. οὐδὲν δὲ κωλύει πάλιν ἐκδύναι.] Fons hujus sententiæ est in Platonis Phædone cap. 29. p. 40. Wytt. cujus annot. conferas p. 206. item Cratyl. p. 403. Consule item Plotini supra p. 381. et quæ plura collegi in Commentatt. Herodott. p. 310. sqq. Quod vero Ficinus in hujus capituli argumento Porphyrii Iamblicique et Juliani mentionem fecit: illius locus est in libro de Styge ap. Stobæum Eclogg. Physs. Vol. I. p. 1034. Heer. Iamblichi ibidem p. 1056. sqq. Juliani denique in Oratione IV. p. 136. Spanh.

— 15. ἄστρον δὲ περὶ ψυχῆς κ. τ. λ.] Pertinent hæc et sequentia ad illud Pythagoreorum placitum, quod, a Platone eruditum, per manusque quasi traditum, ad extremos Platonicos pervenit, et quod ita explicat Cicero in Somn. Scip. c. III. (de Republ. VI. 14. p. 481. sq. ed. Moser.): "Homines enim sunt hac lege generati,

qui tuerentur illum globum, quem in hoc templo medium vides, quæ terra dicitur: hisque animus datus est ex illis sempiternis ignibus, quæ sidera et stellas vocatis; quæ, globosæ et rotundæ, divinis animata mentibus circulos suos orbisque conficiunt celeritate mirabili:" cct. Cui adhibe Macrobius et Ang. Maius. Quæ decreta in egregio hymno inclusit Proclus in Solem, in Anthol. Gr. III. p. 148. ed. Jacobs., quem hymnum Anglice vertit et explicuit Vir venerabilis Thom. Taylor, ad calcem Sallustii *On the Gods and the World*, Lond. 1793. in quo carmine etiam ita Solem alloquitur poëta v. 34. sq.:

Ἄλλὰ θεῶν πανάριστε, περιστεφές, ἄλβιε δαίμον,
Εἰκὼν παγγενεῖο θεοῦ, ψυχῶν ἀναγωγεῦ.

Ad quæ consule Jacobsii Animadvv. Tom. X. p. 280. Fusius autem hanc doctrinam persequitur Julianus Oratione quarta, quam refutare studet Zacharias Mytilenæus in Dialogo. Unde hæc duntaxat excerpta dabo p. 178. ed. Casp. Barth.: ὅθεν τῷ κείνου (τοῦ θεοῦ) νόμῳ πειθόμενος (ὁ ἥλιος) δίκην τροχοῦ περιπολεῖ τόδε τὸ πᾶν μονοειδῆ μὲν ἔχων τὴν φορὰν καὶ ἀκούσιον ὡς δοῦλος καὶ ἄψυχος, καὶ μὴθ' ὅλως ζῶον λογικὸν τυγχάνων, ὡς ὑποποάζουσιν οἱ τοῦτου θεολογοῦντες, ἢ πρὸς τὰ δύστηνα τούτων δοξάρια κεχηρότες. Ad quæ confer Barthii notas p. 279—282. Sequentia Plotini: τοῦ Διὸς αὐτοῦ τὰς μνῆμας πολυπραγμονεῖν, explicanda sunt ex iis, quæ Noster infra cap. IX. p. 403. sq. de Jove tanquam de omnium rerum rectore et curatore posuit. Et Jovialis ordo (ἡ Δεῖτα τάξις) ex veterum philosophorum sententia, est ἡ πρακτικὴ καὶ ἡ πολιτικὴ. Vid. Proclum in Alcib. pr. p. 196.

p. 746, 9. Ἄλλος—τρόπος τῆς εἰς τὸ πᾶν παρ' αὐτῶν εὐθημοσύνης.] Aliquot libri h. l. εὐθυμοσύνης. Infra p. 752. A: ἐν τοῖς συνοῦσι κείσθαι τοὺς λόγους ἐν μείζονι εὐθυμοσύνη ἐστῶτας. Ita Editio et Codd. ubi item haud dubie legendum: εὐθημοσύνη. Hesiodum hoc vocabulum (vid. ἐργ. 471. et cf. Pollucem IX. 161. et Grævii Lectt. Hesiodd. p. 564.) in Xenophonte nunc sanum: Cyrop. VIII. 5. 4. (cf. Pauli Leopardi Emendatt. V. 2. in I. Gruteri Thes. Crit. III. p. 88. ἐπεμέλετο ταύτης τῆς εὐθημοσύνης: in aliis sæpe corruptum. Plutarch. Sympos. VIII. 3. p. 701. B. p. 886. Wytttenb.: τὰ δὲ προσκρούοντα τοῖς κέρασι τῶν βοῶν οὐ τυγχάνει τῆς ἀρίστης καθ'

Ἰσίοδον εὐθυμοσύνης, ubi in suo Codice Xylander item reperisse videtur εὐθυμοσύνης. Idem mendum eluendum est ex Proclo in Timæum p. 28. supr. ubi de Apaturis ita hic philosophus: τὸ δὲ αὐτῆς ἀπάτης οἰκεῖον τοῖς ἐγκοσμίους εἶδεσιν ἐξισταμένης (leg. ἐξισταμένοις) ἀπὸ τῶν ἀμερῶν καὶ ἀύλων λόγων, καὶ φαινομένοις ἀντὶ τῶν ὄντων ὄντων γενομένοις. ἡ δὲ ἐγγραφή τῶν παλῶν μιμεῖται τὰς τῶν μερικῶν ψυχῶν εἰς τοὺς οἰκεῖους κλήρους κατατάξεις καὶ τὰς εἰς διαφόρους γενέσεις καθόδους· τὸ δὲ τῆς ἐορτῆς, τὴν ἐν τῷ κόσμῳ διαιώνιον εὐθυμοσύνην (scribe εὐθυμοσύνην). Locum autem pæne integrum apposui, utpote cum Plotiniani loci argumento conjunctum. De ejus argumento dixi in Symbolica III. p. 510. sq. quæ huc non pertinent: de vocabulo plura dicam infra ad nostri p. 752. A.

p. 747, 15. εἰ μή τις ἔργῳ οἰκονομοῖτο τι κ. τ. λ.] Σæπε οἰκονομεῖν Dii dicuntur, cum res humanas disponunt et vel materiam ordinant; unde ad artifices quoque transfertur. Alciphron. Epist. II. 4. sub fin.:—ἀλλὰ σοφὸν ἔχω σου τὸν ἔρωτα καὶ ταῦτ' εἰδέναι δύνασαι. σὺ γὰρ μὲν ἐδίδαξας εὐφυῆ γυναῖκα ταχέως παρ' ἐρώτων μανθάνειν, ἀλλ' οἰκονομοῦσιν ἔρωτες (Cod. Palat. n. 132. ὁράτε) σπεύδοντες· αἰδοῦμεθα τὴν Ἄρτεμιν (idem μὰ τὴν Ἄρτεμιν. optime) ἀνάξιοι ὑμῶν εἶναι μὴ θάττον μανθάνουσαι. Vides libro nostro confirmari conjecturam Herelii, quam textui, ut par erat, inferre volebat Wagner. Sed operæ non paruerunt. Vid. Epist. II. 1. 35: ἐμοὶ γὰρ ἐξ ἐκείνου, μὰ τὴν Ἄρτεμιν, οὐδὲ προσέπεμψαν (Cod. Pal. laud. προσέβλεψαν) ἔτι πολλοί. Aristænet. I. 10: Μὰ τὴν Ἄρτεμιν, Ἄκοντίφω γαμοῦμαι, ubi vid. Boissonadii Annot. p. 364. Medium, ut illuc redeam, usurpat Lucianus de conscrib. Histor. c. 51. p. 62. ed. Amst.: καὶ τοῦτο ἦν ἡ τέχνη αὐτῶν οἰκονομήσασθαι τὴν ὕλην. Ubi C. F. Hermannus noster eam lectionem contra Dorvillium recte tuetur, in Annot. p. 306. De Deo omnia moderante Verbum frequentant Scriptores ecclesiæ, unde ad constructionem insigniores binos locos apponam: Macarius Homil. XXVII: εἰδὼς ὁ θεὸς τὴν ἀσθένειαν, οἰκονομεῖ σε εἰς θλίψεις, quæ Suicerus bene ita vertit:—“ita res tuas dispensat, ut in afflictiones incidas.” Theodoretus in I. Corinth. 13. Vol. III. p. 253. Schulz.: (ἡ ἀγάπη) οὐ ψηλαφᾷ τὰ μέτρα τῆς οὐσίας τοῦ θεοῦ,

οὐδὲ ἀνακρίνει, ἐν οἷς οἰκονομεῖ, ὅπερ τινὲς εἰώθεσαν.

p. 749, 17. Καὶ μὴν εἰ καὶ χορεία ἀπεικάσειέ τις τὴν κίνησιν αὐτῶν—ὡσπερ χορδαὶ ἐν λύρᾳ συμπαθῶς κινηθεῖσαι, μέλος ἂν ἄσειαν ἐν φυσικῇ τινι ἀρμονίᾳ] Cf. III. 2. 15. et IV. 4. 4: ἀρμονία μία ἐν τῷ παντί. Pythagoricam originem harum notionum imaginumque, a Platone deinceps ad posteriores traditarum, me alibi et ad Ciceronem de N. D. III. 11. p. 350. sq. ed. nostr. et Mos. indicare memini. Proclus hymn. in Solem 3. 4.

— — — — καὶ ὑλαίους ἐνὶ κόσμῳ

ὑψόθεν ἀρμονίης ῥύμα πλούσιον ἐξοχετεύων.

ibid. v. 8. sqq.

ζωσάμενοι δὲ πλάνητες ἀειθαλίας σέο πυρσούς,

αἰὲν ὑπ' ἀλλήλοισι καὶ ἀκαμάτοισι χορδαίαι

ζωογόνους πέμποισιν ἐπιχθονίους ῥαθάμιγγας.

Ad quem Jacobs in Annot. in Antholog. Gr. T. X. p. 274. sq. multa similia collegit etiam e Platonicis philosophis. Quibus ego paucula subjiciam. Idem Proclus in Alcib. pr. §. 71. p. 204. sq. Οὐρανὸς συμφωνίας καὶ τῆς ἐν ταῖς κινήσεσι εὐρυθμίας ἀνάμεστος ὢν, ἔπειτα τὰ κρείττονα ἡμῶν γένη ἅπαντα καὶ ταῦτα τῆς ἐκεῖθεν προΐουσης ἀρμονίας ἀπολαύοντα, κατὰ δὲ ταῦτα (alii libri μετὰ δ. τ.) ἡ ἀνθρωπίνη ζωὴ τὰ τε ἦθη σύμμετρα ποιούσα καὶ τὴν ὅλην εὐάρμοστον καὶ εὐρυθμον ἐξ ἐκεῖθεν παραδεχομένη. Unde intelligitur, quomodo hanc de Mundi harmonia doctrinam ad vitæ morumque emendationem adhibuerint illi philosophi. Similia, sed ad sacri codicis Christianæque rationis normam accommodata, produnt Ecclesiastici scriptores: Theodoret. Therapeut. III. ita de Angelis p. 786. Schulz.:—τῷ τοι καὶ ἀγίους αὐτοὺς ὀνομάζομεν, ὡς γήινον οὐδὲν ἔχοντας, ἀλλὰ τῶν περιγείων παθημάτων ἀπηλλαγμένους, ἔργον δὲ ἔχοντας τὴν ἐν οὐρανῷ χορείαν, καὶ τοῦ πεποιηκότος τὴν ὑμνωδίαν. Idem de Provident. I. p. 498: Βλέπε καὶ τῶν ἀστέρων τὴν φύσιν, τὴν θέσιν, τὴν τάξιν, τῶν σχημάτων τὴν ποικιλίαν, τὴν χρείαν, τὴν χορείαν τὰς ἐπιτολὰς, τὰς δύσεις. Cf. eund. in I. Corinth. p. 171. med. Philo Judæus de Mundi Opif. p. 29. sq. Mang. p. 84. Pfeiff. in laude numeri septenarii: Λύρα μὲν γὰρ ἡ ἐπτάχορδος, ἀναλογούσα τῇ τῶν ἐπτὰ πλανητῶν χορείᾳ, τὰς ἐλλογίμους ἀρμονίας ἀποτελεῖ, σχεδόν τι τῆς κατὰ μουσικὴν ὀργανοποιίας ἀπάσης ἡγεμονίς οὖσα. Jo. Chrysost. Homil. III. p. 389. A. p. 16. ed. Mat-

thæi:—δι' ὃν οὐρανὸς ἐτάθη, καὶ ἥλιος ἀνήφθη, καὶ σελένη τρέχει καὶ ποικίλος καταλάμπει χορός. ubi cf. Matthæi annot. 50.

p. 750, 13. Ὁ δὲ δὴ πάντα κοσμῶν Ζεὺς—ψυχὴν βασιλικὴν καὶ βασιλικὸν νοῦν ἔχων.] Obversatur et hoc loco et aliis (vid. v. c. p. 551. A. med. Plotino Platonis locus in Phædro multorum imitatione frequentatus p. 246. E. p. 251. Heindf. p. 41. Bekk.: ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμῶν (extremam vocem omisit Eustathius in Odys. μ. 63. p. 446. Basil. p. 11. Lips.) ἐν οὐρανῷ Ζεὺς (addit idem ὅ ἐστιν Ἥλιος) ἐλαύνων πτηνὸν ἄρμα (πτ. α. ε. Eust. et reliqui) πρῶτος πορεύεται, διακοσμῶν πάντα καὶ ἐπιμελούμενος. Sequentia Noster e Philebo duxit p. 30. p. 84. Stallb. οὐκ οὖν ἐν μὲν τῇ τοῦ Διὸς ἐρείς φύσει βασιλικὴν μὲν ψυχὴν, βασιλικὸν δὲ νοῦν ἐγγίγνεσθαι. Plotini causa addo verba Onatæ (sive Onati) Pythagorei ap. Stob. Eclogg. I. p. 4. p. 94. Heeren.: Δοκεῖ δέ μοι καὶ μὴ εἰς εἴμεν ὁ θεός, ἀλλ' εἰς μὲν ὁ μέγιστος καὶ καθυπέρτερος (fort. καθυπέρτατος), καὶ ὁ κρατέων τοῦ παντός, οἱ δ' ἄλλοι πολλοὶ διαφέροντες κατὰ δύνανμιν. βασιλεύει δὲ πάντων αὐτῶν, ὁ καὶ κράτει καὶ μεγέθει καὶ ἀρετᾷ μέζων κ. τ. λ. Qui locus Heerenio l. l. (cf. eundem de Fontibus Stobæi §. 49. p. 207.) ex Platonicis Phædri loco ductus videtur: Wytttenbachio contra (ad Plut. de S. N. V. p. 27. ed. pr. p. 336. cd. alt.) Platonius ex Onateo. Ut ut est: Onatas l. l. sidera pro diis habet, nec minus is, qui Eustathio illud additamentum suppeditavit: ὅ ἐστιν Ἥλιος. Zacharias autem Mytilenæus, quando solem dicit p. 178. Deo unico et sempiterno subjectum esse servīreque tanquam mancipium (δοῦλον) et qui anima careat (ἀψυχον) videtur ejusmodi philosophos tangere voluisse, qui, ut Onatas βασιλεύειν dicunt Jovem—Solem, aut qui, ut Plato et Plotinus, *regiam animam regiamque mentem Jovi attribuunt.*

p. 751, 11. καὶ τὸν Δία λέγοντες ὅτε μὲν—ὄτὲ δὲ ἐπὶ τὸ ἡγεμονοῦν τοῦ παντός] De duplici Jove, vel Jovis certe nomine Platonis exstat testimonium in Cratylo p. 396. A. p. 29. Bekk. Extrema adscribam, licet locus non usquequaque congruit Plotiniano:—οὐ γὰρ ἐστὶν ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι, ὅς τις ἐστὶν αἴτιος μᾶλλον τοῦ ζῆν ἢ ὁ ἄρχων τε καὶ βασιλεὺς τῶν πάντων. συμβαίνει οὖν ὁρθῶς ὀνομάζεσθαι οὗτος ὁ θεὸς εἶναι, δι' ὃν ζῆν

ἀεὶ πᾶσι τοῖς ζῶσι ὑπάρχει. διειληπταὶ δὲ δῖχα, ὥσπερ λέγω, ἐν τῷ ὄνομα, τῷ Διὶ καὶ τῷ Ζηνί. Ad quem locum multa disputat Proclus in Scholiis §. 94—102. p. 51. sqq. Boisson. Varie autem Joves distinxerunt antiqui philosophi. Vid. annot. Davisii et nostram in Ciceron. de N. D. III. 21. p. 584. ed. nostr. et Moseri.

p. 753, 8. αἱ δὲ ἐπονται—ὡς αἱ ἐν κλάδοις, τῇ τοῦ ὄλου φυτοῦ (sc. φύσει)] Nos interpunctione huic loco consulimus. Nam nisi virgula interponeretur post κλάδοις, Genitivus requireretur propter ἐξηρητημέναι et ἐκφύσαι. Ad argumentum loci et ad exemplum plantæ, quod in hac disputatione sæpiuscule usurpat Plotinus, vid. supra IV. 8. 9. ibiq. Annot. ad p. 351. F.

p. 754, 1. οἶον—γενείων, μαζῶν ἀξήσεις] Plato de Legg. VIII. p. 833. C. ἐν μὲν παιδικῶν, ἐν δὲ ἀγενείων, ἐν δὲ ἀνδρῶν. Unde intelligitur *τους ἀγενείους* medios inter pusiones et viros esse. Qua in re sibi constat Plato. Cf. Sympos. c. 7. p. 17. Astii de Achille: καὶ ἔτι ἀγένειος (quem locum viri aliquot docti immerito in suspicionem adduxerunt:) cf. ibid. c. 9. p. 20. ἀλλ' ἢ ἐπειδὴν ἤδη ἄρχονται νοῦν ἴσχειν. τοῦτο δὲ πλησιάζει τῷ γενειάσκειν. Plutarch. de frat. amore p. 484. A. p. 970. Wytt. ὁ δὲ Ἀθηνόδωρος ἦν μὲν ἔτι μειράκιον οὐδέπω γενειῶν. In μαζῶν etiam viros cogitavit Plotinus, si fides Grammaticis sit. Sed horum distinctio inter μαζοὶ et μαστοὶ valde lubrica est. Vid. annot. nostram in Porphyry. de Vita Plotini c. 3. p. 96. ed. Fabric.

— 12. Ἔστι δὲ τοῦτο ἀνθρώπων—ἢ τὸ ἐφίεσθαι εὐρεῖν φρόνησιν.] Hæc conjuncta sunt cum his sententiis: θεῶν οὐδεὶς φιλοσοφεῖ, ut Diotima docet in Symposio Plat. c. 29. p. 64. Ast. et, οὔτε γὰρ σοφοῦ τὸ φιλοσοφεῖν, ut est apud Proclum in Alcib. pr. p. 189. ed. nostr. Cf. Musonii Rufi Fragment. in Wytttenbachii Philomathia I. p. 161. sqq. et Plotinum ipsum VI. 7. 38. et VI. 9. 10. sqq.

p. 755, 15. οὐδὲν ἀμφίβολον οὐδὲ ἀμφιγνοούμενον] Cf. Lexic. Xenoph. in ἀμφιγνοεῖν. Tom. I. p. 168. et Zonaræ Lex. Græc. cum Tittmanni Annot. p. 162.

— 19. οὐδὲ πρὸς τι βλέπων ποιήσει—ἢ ὡς οἶον (Fort. inserendum τε, ut sit ἢ ὡς οἶόν τε) τὸ ἐν αὐτῷ παράδειγμα ἔχει.] Ducta hæc sunt e Platone Timæo p. 28. p. 23. sq. Bekk.:—τόδε δ' οὐν

πάλιw ἐπισκεπτέον περὶ αὐτοῦ, πρὸς πότερον τῶν παραδειγμάτων ὁ τεκταινόμενος αὐτὸν ἀπειργάζετο, πότερον πρὸς τὸ κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως ἔχον, ἢ πρὸς τὸ γεγονός. εἰ μὲν δὴ καλὸς ἐστὶν ὅδε ὁ κόσμος, ὅ, τε δημιουργὸς ἀγαθός, δῆλον ὡς πρὸς τὸ ἀϊδίον ἔβλεπεν. Cf. quæ posuimus supra ad pag. 175. sqq. et adhibe luculentum locum Plotini de Providentia, p. 260. B.

p. 756, 8. οὐδ' ἔχειν πράγματα ὡσπερ τινὲς φήθησαν κ. τ. λ.] Epicurei, quos hoc nomine sæpius tangit Plotinus, ut de Providentia III. 2. adversus Gnosticos, Vid. p. 213. F. Erat enim in κυρταῖς δόξαις Epicuri illud: "Quod æternum beatumque est, id nec habet ipsum negotii quicquam, nec exhibet alteri." τὸ μακάριον καὶ ἀφθαρτον οὔτε αὐτὸ πράγματα ἔχει, οὐδὲ ἄλλω παρέχει. Diog. Laërt. X. §. 139. cf. Cic. de N. D. I. 17. I. 30. I. 40. et 41. et quæ ibi Davisius aliique interpr. apposuerunt, quæque ipsi posuimus cum ad illos locos, tum ad Plotinianos.

p. 757, 5. ὁ γὰρ ἔχει τῷ ἐφεξῆς διδοῦσα κ. τ. λ.] Ita scripsi cum Vaticano libro et Ficino; sed fortasse potior est lectio Medicei B. omittentis τὸ ante ἐφεξῆς. Tunc est: *nulla interposita mora, nihil hasitans*, quasi cum levi quadam reprehensione, cui aptum est sequens ἀπροαιρέτως. Dativi autem sequuntur post vocem δόσιν. De illo significato aliisque particulæ ἐφεξῆς bene exposuit Wytttenbach. ad Plutarch. de Aud. Poëtt. p. 288—290. Oxon.

p. 758, 5. οἶον οὐ κιννόμενος] Ita dedi cum Ficino, flagitante sententia, pro οἶον ὁ κιννόμενος, quod in Editione est.

p. 759, 8. περιέχειν γὰρ δεῖ τὸν χρόνον τὸ ἐν χρόνῳ, ὡσπερ, φησὶ, τὸ ἐν τόπῳ καὶ ἐν ἀριθμῷ.] Plato in Timæo. Cf. Proclum in eum p. 303. eundem in Theolog. Plat. II. 11. p. 107. in Institut. Theolog. cap. 48. sqq. p. 78. sqq. et cf. Plotinum ipsum p. 96. sqq. p. 325. sqq. et p. 553. sqq.

— 11. κὰν εἰ—ποιεῖ καὶ νεύει] Edit. utrobique Coniunctivum habet: ego Indicativum reduxi ex libris plurimis et optimis. In Platonis Republ. IX. p. 579. sub fin. in Editione Bekkeri legitur: κὰν εἰ μὴ τῷ δοκῆ, ubi unus Cod. omisit κὰν (Vid. Varr. lectt. ed. Bekker. Vol. II. p. 99.). Astius dedit δοκεῖ. Et vero, si Stallbaumium audias ad Philebum §. 136. p. 193,

κὰν εἰ semper aut Indicativo aut Optativo, nunquam Coniunctivo jungitur. Cf. Heindorf. ad Sophist. p. 386. et Buttmann. ad Menon. §. 4. p. 313. Similiter in Procli Comment. in Alcib. pr. §. 71. p. 217. ed. nostr. Cod. E. habet: κὰν εἰ τὸ οἰκείον ἦν: reliqui καὶ τὸ οἰκ. ἦν. Ubi vid. Annot.

p. 760, 11. Οὔτω γὰρ ἔχει ἕκαστα· εἰ δὲ τὰγαθόν τις κατὰ κέντρον τάξειε, τὸν νοῦν κ. κ. ἀκίν.] Ita dedi ex optimis libris, Margo Edit. et bini Codd. habent: εἰ δὲ θάπτόν τις, sed in uno a secunda manu emendatum. Cudworth. in System. Intell. p. 698. sq. ed. Moshem.: οὔτω γὰρ ἔχει ἕκαστα εἰ τ' ἀγαθόν (perperam, ut Ed. pro τὰγαθόν) τις καὶ τὸ κέντρον τάξειε, omisso δέ. Idem vir doctus ad hujus et Platonici loci in Philebo p. 30. argumentum addit: "Ergo omnia si recte ponderemus et perpendamus, tres illæ Platonis hypostases nullæ videntur esse, quam infinita bonitas, infinita sapientia et infinitus amor agens seu potentia. Verum hæc minime spectantur ut proprietates et qualitates hac in causa, verum ut naturæ consistentes, seu personæ, quæ, tametsi gradu differant, unum tamen conjunctim, τὸ θεῖον, unam divinitatem conficiunt, non aliter atque locus medius in sphæra, immobilis distantia et mobilis circumscriptio unam sphæram constituunt." Ad quem locum Moshemius, uti solet, in egregium Britannum invehitur, quod in hac quoque disputatione Plotini auctoritate usus sit. Hoc nimirum est sapere!

p. 761, 1. τοῦτο δὲ περιπτύξασθαι, καὶ περιελθεῖν πάντη ἑαυτῷ.] Virgulam apposui post περιπτύξασθαι, ne hoc verbum sequenti Dativo jungeretur, admonitus magni Hemsterhusii præceptis ad Lucian. Diall. Mortt. XX. 2. p. 414. Adde iis, quos Schæferus in Stephani Thes. Lond. p. 8024. sq. ad hoc verbum laudavit, Cl. Jacobsium ad Achill. Tatium V. 8. p. 774. et ad Philostrati Imagines II. 25. p. 538. Theodoretus Epist. LX. p. 1113: θαρρῶ διὰ γραμμάτων τὴν ἱεράν σου καὶ θεῶ φίλην περιπτύξασθαι (leg. περιπτύσσασθαι) κεφαλήν. Idem Epist. CLIV. p. 1319: ἵνα μὴδὲ εὗξασθαι τοῖς βουλομένοις ἐξῆ τοῖς μακρὰν μὲν πορείαν πεποιημένοις, ἐφιεμένοις τε πάσας τὰς τῶν ἀγίων καὶ καλλιῶν μαρτύρων περιπτύξασθαι λάρακας. Quæ Plutarehi admonent, qui ita de Iside p. 357. D. p. 465. Wyt. circa

Osiridis arcam trepidante:—*ἀνοῖξαι τὴν λάρνακα, καὶ τῷ προσώπῳ τὸ πρόσωπον ἐπιθεῖσαν, ἀσπασσθαι καὶ δακρύνειν.* Activum in simili scena describenda usurpat Bion de Venere Adonidis cadaver amplexante: *Idyll. A. v. 44: ὡς σε περιπτύξω καὶ χεῖλα χεῖλεσι μίξω.* Passivi exemplum dabit ipse Noster infra *Enn. VI. 9. 9. p. 768.* E: *οὐ περιπτυσσόμενον σαρξίν ἐξῶθεν:* sed paulo post: *ἵνα τῷ ὄλῳ αὐτῶν περιπτυσζόμεθα,* legendum videtur *αὐτόν.*

p. 761, 15. *ὁ θυμὸς—εἰς ἄμυναν παρακαλῶν*] Cf. infra p. 702. A. cap. 10: *τί γὰρ κέρατα ἐκεῖ πρὸς ἄμυναν;* Philostrat. jun. *Imagg. p. 869: ὁ δ' ὑπὸ τὴν πρώτην ἀγγελίαν σπασάμενος τὸ ξίφος εἰς (ἐς ed. Jacobs.) ἄμυναν ὁμοῦ ἐπέστη τοῖς δρωμένοισι.* Plutarch. *Thes. cap. 29. p. 74. ed. Leopold. ἐτράποντο πρὸς ἄμυναν οἱ Λαπίθαι.* Timæus *Lex. Platon.* "Ἄμυνα. καὶ ἐπὶ ἀμοιβῆς καὶ ἐπὶ εἰσπράξεως δίκης. Quod si igitur huic Lexicographo credas, Plato hanc vocem usurpavit. Sed eam "frustra quæras in Ἀττικωτάτῳ Platone." Ruhnken. ad h. l. p. 26. Qui si nostri loci et alterius, quem laudavimus, meminisset, haud dubie pariter ex Plotino interpolatum Timæum pronuntiasset, atque ex Porphyrio eum interpolatum suspicatur in *Præfat. p. XIII. sq. et in annot. p. 202.* Neque magis cognita illa vox reliquis Atticis est, licet ejus semina in Attica reperiantur. Vid. Ruhnken. ad *Hesych. in χειμάμυλαι p. 1546. (cf. Lexicon Sophocleum ed. Oxon. 1826. II. p. 150.)* Interpr. ad *Moer. p. 80—82; ad Thom. Magist. p. 42. Wernsdorf. ad Himer. p. 142. Lobeck. ad Phrynich. p. 23. Quod vero Havercamp. in Ind. Græcit. Josephi ἀμύνη laudat ex loco de Bello Jud. II. 13. 5. p. 177: καὶ πᾶς ὁ δῆμος συνεφήψατο τῆς ἀμύνης:* de Ionica forma Josephus ne somniavit quidem. *Etymol. Gud. p. 47. 6: ἄμυνα, ἡ ἐκδίκησις. τοῦτο παρὰ μύνη ἢ πρόφασις. μετὰ τοῦ ἐπιτατικοῦ α ἀμύνω (fort. ἀμύνη.* Cæterum, ut ut est, cf. *Odys. φ. vs. 111, ubi Apollonius in Lex. Hom. p. 465. Toll. μύνησι* item explicat *προφάσει:* adde *Eustath. ad eum locum p. 748. Basil.)* Simili eum verbo atque Plotinus Substantivum junxit Plutarchus in *Cæs. c. 44. p. 305. Coraîi: πρῶτον ὄρᾳ ταξιαρχῶν ἄνδρα τινα πιστόν αὐτῷ καὶ πολέμων ἔμπειρον, ἐπιθαρσύνοντα τοῖς ὑφ' αὐτῷ καὶ προκαλούμενον εἰς ἄμυναν ἀλκῆς.* ubi libri aliquot MSS. et Reiskius:

προκαλούμενον. Illud verum est, et fortasse in Plotino etiam sic scribendum quis conjiciat: *προκαλῶν.* Sine libris equidem mutare nolui.

p. 762, 9. *Καὶ ἔστιν ἐν μὲν τῷ φαυλοτάτῳ ἀνδρὶ τὸ κοινόν.]* Fic. legisse videtur *ἀνδρὶ τι κοινόν.* Libri nil variant. Mox e margine retraxi jubentibus libris fere omnibus *χρηστόν τι.* Editio habet *κρεῖττόν τι—.* Deinde pro *καὶ τοῖς ἀμείνοσι διδόντος* exspectares *δουλεύοντος,* sed intellige *ἑαυτὸ ad διδόντος.* Postremo: *τῆς μὲν ἄνω, τῆς δὲ τῶν κάτω.* In alio scriptore proclive erat: *τῆς μὲν τῶν ἄνω:* in Plotino, elegantiae minus studioso, non item. Argumentum autem et comparationis exempla plane ex locis Platonis ducta sunt. Vide *Politicum p. 300. sqq. p. 341—346. Bekk. (Hunc posteriorem locum respexit Scholiastes mscr. Paris. Æschini Orator. fol. A. p. 2: οὐκ ὀρθῶς Αἰσχίνης τὴν τυραννίδα πολιτείαν ἐκάλεσεν ἢ μὲν γὰρ πολιτεία ἐκ νόμων συνέστηκεν. ἐν δὲ τυραννίδι οὐκ εἰσι νόμοι, ἀλλὰ παρανομία. ἐκ τούτων δὲ δῆλον ὅτι οὐδὲ ἦσαν Πλάτωνος. οὗτος μὲν γὰρ φησι, τρεῖς εἶναι πολιτείας. Πλάτων δὲ καὶ δύο καὶ πέντε καὶ ἑπτὰ.)* De *Republ. VIII. p. 562. unde Plotinus illud οὐκ ἀκράτου οὔσης* sumsit. De *Legg. III. p. 689. p. 304. Bekk. itemque p. 699. sq. p. 324. sq. ed. Bekk.;* unde ad Plotinianum *θορυβοῦντων καὶ βοῶντων* tene p. 325: *τινὲς ἄμουσοι βοᾶν πλήθους:* item de *Legg. VI. p. 773. p. 454. Bekk. Præcipue autem huc faciunt Platonis disputata de Republ. IV. p. 440. sqq. p. 203—206—208. Bekk.;* unde Cicero quoque profecit de *Republ. I. 38: "Ergo Archytas iracundiam, videlicet dissidentem a ratione seditionem quandam animi vere dicebat, et eam consilio sedari volebat. Adde avaritiam, adde imperii, adde gloriæ cupiditatem, adde libidines; et illud vide, si in animis hominum regale imperium sit, unius fore dominatum, consilii scilicet: (ea est enim animi pars optima:) consilio autem dominante nullum esse libidinibus, nullum iræ, nullum temeritati locum."—Scip. "Sub regno igitur tibi esse placet omnes animi partes et eas regi consilio?" "Cur igitur dubitas, quid de re publica sentias?" p. 155—157. ed. Moseri. Vid. etiam Proclum in Platonis *Alcibiadem* pr. p. 56. sq. præcipue p. 255. sq.: *ὁ δὲ γε δῆμος ἐπιστήμην οὐ πέφυκεν ἴσχειν, οὐδὲ κατ' ἐπιστήμην ζῆν, ὥστε οὐδὲ δημοκρατία ἂν γένοιτο**

ποτε σπονδαία. Olympiodor. in eundem p. 215. sq. : δεινὸς γὰρ διδάσκαλος ὁ δῆμος.

p. 764, 18. πάλιν αὖ] Disjunctim et inverso ordine Plato Apolog. Socr. p. 27. p. 111 : Bekk. :—θεοὺς οὐχ ἡγεῖσθαι φάναι ἐμὲ θεοὺς αὖ ἡγεῖσθαι πάλιν. Sophocles in Peleo ap. Clem. Alex. Strom. VI. p. 748 : πάλιν γὰρ αὐθις παῖς ὁ γηράσκων ἀνὴρ (cf. Fragg. p. 57. ed. Oxon. noviss.) Cf. etiam Segaar. ad Clem. Alex. Quis Dives salv. §. 27. p. 259. Lucian. Necyomant. §. 4. Vol. I. p. 461. Amstel. ὁ δὲ τις αὖ πάλιν ἀγαθὸν εἶναι καὶ τὸν πλοῦτον αὐτὸν ἀπεφαίνεται. Cf. Hoogeveen. de Particull. p. 518. ed. Schutz. alt. Weiske de Pleonasm. p. 142. Rhoer. ad Porphy. de Abstinēt. II. 40. p. 179. et Schæferi Meletemm. p. 39. Plotinus iterum p. 414. B : καὶ πάλιν αὖ λέγων, et sæpissime in reliquis libris, ut putidum sit hujus redundantia exempla cumulare. Pro eo etiam αὐθις αὖ cum a poëtis, tum a profanis scriptoribus usurpari docet Jo. Davisius ad Max. Tyr. XXV. 1. p. 593.

p. 765, 3. ἡ δὲ ἀγανάκτησις κατὰ τὸν ὄγκον] Cf. infr. p. 421. D : ζέσις ἂν ἐγένετο μόνον καὶ οἶον ἀγανάκτησις ex Platonis Phædro p. 251. C : —κνήσις τε καὶ ἀγανάκτησις περὶ τὰ οὐλα—. ζεῖ τε καὶ ἀγανακτεῖ καὶ γαργαλίζεται φύουσα τὰ πτερά. Alterum Plotini locum si cognosset Pierson. ad Moer. p. 41. certe in loco Platonico abstinuisset a conjectura : ξεῖ τε καὶ ἀδακτεῖ.

p. 766, 3. De his et quæ deinceps sequuntur, disputat Tiedemannus in libro Germanico *de causis Philosophiæ contemplatiuæ* III. p. 348. sqq.

p. 767, 2. τὴν τρανὴν ἐπιθυμίαν,] Cf. supra I. 4. 2. et 3. cf. Procli Inst. Theol. c. CXLV. p. 216. ibiq. Annot.

p. 768, 11. ὡς ἂν αὐτὴν τῷ παρὰ φύσιν καὶ κατὰ φύσιν ἐπιστατοῦσαν] Ita correxi ex duobus Codd. —Edit. τὸ. Vid. Matthiæ Gr. Gr. §. 402. d. Plotinus ipse infra p. 659. d : οὐδενὶ δὲ ἐπιστατοῦσα (ἡ ψυχὴ) : qui locus etiam ad argumentum nostri loci comparandus est.

p. 769, 8. Πλάτων—ἡ πάλιν αὖ λέγων κ. τ. λ.] Plato in Timæo p. 40. p. 41. Bekk. de terra :—φύλακα καὶ δημιουργὸν νυκτός τε καὶ ἡμέρας ἐμχανήσατο, πρῶτην καὶ πρεσβυτάτην θεῶν, ὅσοι ἐντὸς οὐρανοῦ γεγόνασι. Ad quem locum adhibe Proclum in Commentar. p. 281. sq. Chalcidium p.

214. Simplicium in Aristotel. de Cælo fol. 125. sqq. Turnebi Adversar. XVI. 18. et Cudworthii Systema Intellect. p. 483. ed. Moshem.

p. 771, 11. Disputat de his Plotini decretis etiam Tiedemannus in libro : *Geist der spekultativen Philosophie* III. p. 348. sqq.

p. 772, 12. ὁμοιοπαθές] Vid. supra ad p. 13.

— 16. μέσον ἀνάλογον] i. e. ἀνὰ λόγον, eadem proportione. Ita sæpius Plato et Platonici. Docet Wyttenbach. ad Phædon. p. 307. Cf. Procli Inst. Theol. c. 164. et 185. ibiq. Annot. p. 242. cf. etiam Celeb. Haseum ad Leon. Diacon. p. 187. sq. Eadem formula infra recurrit p. 440. D. p. 675. B. Eunapius in Excerptis Histor. in Juliani rebus IX. (in Nova Collect. scriptorum Vett. Vaticana ed. Angel. Maii Tom. II. p. 257.) : οὕτω—αἱ τε πράξεις ἐπὶ πολὺ προΐεσαν καὶ ὁ τῶν συνισταμένων ὄχλος ἀνάλογος ἠκολούθει ταῖς πράξεσι :—“ita—plura jam facinora edebantur, et jam conspirantium turba factis *par* sequebatur.” Imo ἀνάλογον, ut est in Codice scriptum : “ita et res majorem in modum succedebant, et conspirantium multitudo eadem proportione res sequebatur,” i. e. et quo magis res gerendæ succedebant, eo plures quotidie confluebant, qui et ipsi rebus interesse cuperent.

p. 773, 10. Ὁ γὰρ κανὼν τῷ εὐθεῖ τῷ (margo : τὸ εὐθὺ τὸ)—καὶ τῷ ἐν τῷ ξύλω—τεθεῖς, τὸ κρίνειν τῷ τεχνίτῃ—ἔδωκεν.] Ita ex bonis libris hæc verba interpolata hinc inde et corrupta emendavimus. Ad argumentum adhibe superiora I. 6. 3. p. 52. D. ibiq. annotata.

p. 775, 11. ἀλλ' ὀμμάτων, φησὶν, οὐκ ἐπεδεῖτο.] Plato in Timæo p. 33. p. 30. Bekk. Λεῖον δὲ δὴ κύκλω πᾶν ἐξωθεν αὐτὸ ἀπηκριβοῦτο, πολλῶν χάριν ὀμμάτων τε γὰρ ἐπεδεῖτο (ἐπιδεδεῖται unus Codex, sed Plotiniani vulgatam confirmant :) οὐδὲν, ὅρατον γὰρ οὐδὲν ὑπελείπετο ἐξωθεν, οὐδ' ἀκοῆς, οὐδὲ γὰρ ἀκουστόν (alius Cod. ὑπέλειπτο. Voluit ὑπελείπειτο, ut plurimi libri Plotiniani). Lindavius ad Platon. Tim. p. 39, Plotini non oblitus, de proximis Plotini verbis ita : “quibus (nimirum præcedentibus) idem (Plotinus) adjicit : ἀλλ' ἐνδον γε ἦν καὶ εαυτὸν οὐδὲν ὄραῖν ἐκώλυσε. Quæ quorsum spectent, divines. Significatus vero verbi λέπειν fert, ut tempora ejus inter se permutentur.”

p. 776, 8. ἀλλ' οὐτε ὄψιν—ἐνδεοῦς] Ficinus

non videtur: legisse οὔτε. Libri in hoc loco, quem vitiosum esse jam vidit Marsilius, nil juvant. Μοχ περιελκυσμὸς tenendum est tanquam unicum exemplum Pluralis. Singularis ex uno loco consignatus in Thes. Steph., non in Schneideri Lex. — Μοχ ὀρᾶν καὶ ἀκούειν δὲ libri nostri aliquot. Tum in margine: εἰ δὲ δεῖ καὶ ἐπιστρέφεισθαι, pro εἰ δὲ δὴ κ. ε. Sed Infinitivus pendet ex antecedente ἂν τις θεῖτο.

p. 777, 1. καὶ ἐν ταῖς μάγων τέχναις.] Cf. I. 4. 9. p. 35. ibiq. annot. In seqq. ubi Plotinus de corpore terræ dicit, οὔτε γε ἀκίνητον, cave ne hanc sententiam confundas cum sententia, aliquot Pythagoreorum et maxime Philolai: τὴν γῆν οὐκ ἀκίνητον εἶναι. (Plutarch. in Numa c. XI. De Placitt. Philoss. III. 13. Diog. Laërt. VIII. 85. Cic. Acadd. IV. 39.) Etenim Plotinus de eo h. l. disputat, utrum terra sensum habeat adeoque affici (κινεῖσθαι) possit. Κινεῖν enim et κινεῖσθαι hac vi sæpe a philosophis usurpari, non est, quod operose firmemus. Nec magis quæ in sequentibus Plotinus de spiritu (πνεύματι) ponit, confundenda sunt cum Pythagoreorum decreto, qui mundo, tanquam animali, respirationem attribuebant. Vid. Aristotelis Physicæ. IV. 6. et Stob. Eclogg. I. 19. 1. p. 380. Heeren.: εἶναι δὲ φασιν οἱ Πυθαγόρειοι κενὸν, καὶ ἐπεισιέναι αὐτῷ τῷ οὐρανῷ (i. e. mundo) ἐκ τοῦ ἀπείρου πνεύματος, ὡς ἂν ἀναπνέουσι. Cf. Boeckhii Philolaum p. 108. sqq.; licet hæc et similia comparare cum Plotinianis non inutile sit, et in universo decreto, mundum esse animal, usquequaque consentiant cum Pythagoricis Plato et Platonici atque ipse Plotinus.

— 14. κατὰ τὰς τῶν χυλῶν ὁσμᾶς.] In Vaticano Cod. a prima manu erat χυμῶν. sed hoc vocabulum proprie de gustu usurpatur. Cf. Plutarchi Quæstt. Naturr. c. 5. ubi octo saporum species enumerat, p. 913. B. p. 690. Wyt. De discrimine, quod inter χυλὸς et χυμὸς intercedat, est Orionis locus in Etymolog. p. 163. sed corruptior. Cf. Schneider. Indic. ad Theophrasti Opera p. 546. sq. Χυμοὶ sæpius legitur apud Plotinum. Vid. II. 4. 12. VI. 3. 17. et 18. et de gustu in hoc ipso libro IV. 4. 25. supra p. 418. A: καὶ γεύεσθαι χυμῶν.

p. 779, 11. εἶτα τὴν ἄλλην ψυχὴν καὶ νοῦν, ἣν δὴ Ἑστίαν καὶ Δήμητραν ἐπονομάζουσιν ἄνθρωποι.]

Cf. infr. p. 423. C: οἶον Δήμητρος καὶ Ἑστίας, γῆς τε οὔσης. Respicit nostrum locum Proclus in Timæum p. 282: ἄλλοι δὲ εἰς τὸ γόνιμον αὐτῆς (τῆς γῆς) ἐπιδόντες Δήμητραν προσεῖπον, ὥσπερ δὴ καὶ Πλωτίνος, τὸν μὲν νοῦν αὐτῆς Ἑστίαν καλῶν, Δήμητραν δὲ τὴν ψυχὴν. Vides igitur, mentem terræ Vestam: animam ejusdem Cererem h. l. appellare interprete Proclo Plotinum. Recte: et utinam Procli commentarios in has Enneadas hodieque usurpare liceat! De Vesta autem et Cerere disputationum multarum argumentum desumerunt philosophi maxime ex binis locis Platonis: in Timæo p. 40: γῆν δὲ τροφὸν μὲν ἡμετέραν κ. τ. λ. (nam reliqua supra posui ad p. 414. B.) et in Phædro p. 246. extr.: μένει γὰρ Ἑστία ἐν θεῶν οἴκῳ μόνῃ. Chalcidius in Timæum p. 269. ed. Meurs. [p. 344. ed. Fabric.]: “Solam siquidem Vestam manere ait (Plato) in sua sede; Vestam scilicet, animam corporis universi, mentemque animæ ejus, moderantem cæli stellantis habenas, juxta legem a Providentia sanctam. Philo Jud. de Cherubim p. 143. Mang. p. 14—16. Pfeiff.: ἡ δὲ (γῆ) μόνῃ τῶν τοῦ κόσμου μερῶν ἐστῶσα παγίως Ἑστία πρὸς τῶν παλαιῶν εὐθυβόλως ὠνόμασται κ. τ. λ. Proclus Theol. Platon. VI. 21. p. 401. ἡ δὲ Ἑστία τὴν γόνιμον καὶ ἀκλιῆ δύναμιν ἐπιλάμπει πᾶσι: καίτοι καὶ Ζεὺς ἐν ἑαυτῷ μένων οὕτως ἐπὶ τὴν νοητὴν ἀνάγεται περιωπὴν, καὶ ἡ Ἑστία διὰ τὴν ἀκλιῆ καὶ ἄχραντον ἐν ἑαυτῇ μόνῃ συνάπτεται τοῖς πρώτοις αἰτίοις. Similia idem dicit in Cratylum §. 138. p. 83. sq. Boisson. Idem ib. §. 178. p. 109: Cererem cum Latona comparans: ὅτι ἡ Λητὼ πηγὴ ἐστὶ ζωογόνοσ ἐν τῇ Δήμητρὶ περιεχομένη. Suam autem ipse sententiam idem in Timæum l. l. ita definit, ut primas harum dearum causas dicat esse intellectuales, geniales ac sejunctas, a quibus in terram descendant illuminationes viresque, ac proinde oriri Cererem Tellurem atque Vestam etc. (καὶ εἶναι Δήμητραν χθονίαν καὶ Ἑστίαν.) Quæ comparanda sunt cum altero loco laudato in Theologiam, ubi dicit, omne, quod sit constans et immutabile ad mundanas res omnes ab illa supercælesti Vesta descendere (ἐκ τῆς ὑπερουρανίου καθήκειν Ἑστίας.) Alia leguntur apud Hermian in Platon. Phædr. p. 133. Dionys. Halic. II. 66. p. 376. Reisk.: Ἑστία δὲ ἀνακεῖσθαι τὸ πῆρ νομίζουσιν, ὅτι γῆ τε οὔσα ἢ θεὸς καὶ μέσον κατέ-

χουσα τοῦ κόσμου τόπον, τὰς ἀνάψεις τοῦ μεταρσίου ποιεῖται πρὸς ἀφ' ἑαυτῆς. Euripides apud Macrobius Saturn. I. 23. (Fragm. n. 178.):

καὶ γαῖα μήτηρ· Ἐστὶν δέ σ' οἱ σοφοὶ
βροτῶν καλοῦσιν ἡμίην ἐν ἀθέρῃ.

Unde Ovidius Fastor. VI. 267: "*Vesta eadem est, quæ terra.*" cf. 460. Idem vs. 291:

"Nec tu aliud *Vestam*, quam vivam intellige *flammam*." Plutarchus in Numa c. XI. p. 301. Leopold. Vestæ sacra ab illo rege instituta Romæ memorans Pythagoreorum de igne in medio Universi constituto, quam Vestam dicant, sententiam refert. Quæ decreta Pythagorica et præsertim Philolaica an et quatenus in Phædrum Platonis l. l. vim habuerint, examinat Boeckh. in libro vernaculo: *Philolaos des Pythagoreers Lehren* p. 104. sqq. Alia, quæ ipse de Vesta et Cerere disputavi in Symbol. et Mythologia Vol. II. p. 622. ed. alter., non attinet hic recolare.

p. 779, 14. καὶ περὶ τοῦ θυμοειδοῦς ζητητέον] Fundus in quo hæc disputatio constituitur, est in Platonis Timæo p. 70. A. sqq. p. 89. sqq. Bekk.

p. 781, 17. αὐτὴν ψυχὴν] Ita dedi auctoritate bonorum Codd. Edit. αὐτήν. De hac confusione plura Schæfer. in Meletemm. p. 39. et p. 103.

p. 782, 10. ἦττον κινεῖσθαι πρὸς ὄργας (delevi τὰς cum plurim. codd.) καὶ ἀλόγῳ ἀπαθείᾳ.] Ficinus legit ἀλόγῳ πάθει. Codd. nihil variant, nisi quod unus dat ἀπαθείᾳ. Sine libris nolui mutare, sed Plotinus scripsisse videtur ἀλόγῳ εὐπαθείᾳ. Nam etsi εὐπάθεια ut plurimum idem fere est atque ἡδονάθεια, sive suavis sensus vel animi vel corporis: (Vid. doctam annot. Wytttenbachii ad Plutarch. de Sanit. Tuend. p. 846. sq. Adde Plotinum ipsum infra p. 726. C.) est tamen etiam, ubi ex Adjectivo εὐπαθῆς adsciscit vim *irritabilitatis*. Vid. Alexandri Aphrodis. locum Probl. II. in Steph. Thes. Lond. appositum p. 7254.

— 14. ζέσις—καὶ ἀγανάκτησις] Cf. supra p. 412. A. ibiq. Annot.

p. 784, 16. τὴν δὲ ἀντιτυπίαν τὸ ἐκ πάντων οὖσαν μὴ μένειν] Utrum τὸ ἐκ πάντων accipiendum ad analogiam formularum τὸ παράπαν, τὸ πάμπαν, an scribendum τὴν ἐκ πάντων? Hoc prætulerim ob sequens οὖσαν: reponere sine libris nolui. De ἀντιτυπία dictum est supra ad p. 180. G.

Proxime Ficinus legisse videtur pro νόμῳ ὄργῃν, —ὁμοίως νῶ ὄργῃν: et ita legendum iudices. Libri nil adjuvant.

p. 786, 2. καὶ εὐχῶν—ἄς πρὸς ἥλιον ποιούμεθα, καὶ δὴ καὶ πρὸς ἄστρα ἄλλοι τινὲς ἀνθρώποι.] Antiquitus a Græcis etiam astra esse adorata conjicias ex Platonis Cratyli his p. 397. C. D: φαίνονται μοι οἱ πρῶτοι τῶν ἀνθρώπων τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα τούτους μόνους θεοὺς ἡγείσθαι, οὐσπερ νῦν πολλοὶ τῶν βαρβάρων, ἥλιον, καὶ σελήνην, καὶ γῆν, καὶ ἄστρα, καὶ οὐρανόν. Quæ congruunt Herodotæ narrationi de veterum Persarum religionibus I. 131. Idem ille de Legg. X. p. 887. E: ἀνατέλλοντος τε ἡλίου καὶ σελήνης καὶ πρὸς δυσμὰς ἰόντων προκυλίσεις ἅμα καὶ προσκυνήσεις ἀκούοντές τε καὶ ὄρωντες Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων πάντων κ. τ. λ. Cf. ibid. XI. p. 931. A. Et in Symposio ipse Socrates p. 220:—εἰστήκει μέχρι ἕως ἐγένετο καὶ ἥλιος ἀνέσχεν· ἔπειτα ᾤχετ' ἀπὼν προσευξάμενος τῷ ἡλίῳ; quem Solis cultum suis Platoniceis an civibus tribuit Plotinus: ceterorum astrorum aliis nonnullis. Tu vid. Clement. Alex. Protrept. p. 22. Potteri. Josephi Antiqq. Judd. XV. 10. Zend-avestam II. 3. Cæsar. de Bell. Gall. VI. 21. Tacit. German. c. 40. et confer Ficini argumentum hujus capituli; Turnebi Adversar. XXIV. 35. *Payne Knight Inquiry into the symbolical Language of anc. Art and Mythology* §. 2. p. 1. et quæ ipse posui in Symbolicæ Vol. I. p. 4. sq. ed. alt. Ad ea, quæ Ficinus in argumento hujus capituli de Platonis super sole doctrina attigit, pertinent hæc Ammiani Marcellini XXI. 1. 11; "Sol enim, ut aiunt Physici, mens mundi, nostras mentes ex sese velut scintillas diffunditans, cum eas incenderit vehementius, futuri conscias reddit." Quæ sequuntur, καὶ πεπίστευται ὡς δι' αὐτῶν αὐτοῖς πολλὰ τελεῖται, κ. τ. λ. Villosion. in Anecdott. Græc. II. p. 227. sqq. e duobus Codd. Venet. —Marce. tanquam inedita exhibuit hac inscriptione et hoc initio: Πλωτίνου περὶ τοῦ πῶς δρᾷ ἡ οὐρανία διάθεσις εἰς τὸν περίγειον κόσμον. Ἐπειδὴ πεπίστευται, ὡς διὰ τῶν ἄστρον πολλὰ τελεῖται—

— 10. καὶ ἀκολάστους συλλήψεις] *Concubitus* vertit Ficinus; hoc quidem loco non male. Proprie *conceptiones*. Plutarchi Romul. XI. 4. p. 113. Leopold.: τὴν μὲν ἐν τῇ μητρὶ τοῦ Ἑρωμύλου γεγοῦναι σύλληψιν ἔτει πρώτῳ τῆς δευτέρας ὀλυμ-

πίδατος. Ita sæpius LXX. Vid. Biel. Thesaur. V. T. III. p. 351. De verbo vid. Hesych. in συλλήψεσθαι p. 1292. Thom. Mag. p. 816. Hippocrat. Aphorism. V. §. 46. Boissonad. ad Philostr. Heroica p. 385. Idem ad Herodiani Epimerism. p. 64. sq. idem ad Aristænet. p. 497. ubi ad Plotiniani loci similitudinem hæc verba propius accedunt Severi in Catena ap. Wolf. Anecd. Grr. IV. p. 57: ἥτις διὰ τῆς ἀποπρωτάτης ὀρέξεως οἶονεὶ συλλαμβάνουσα καὶ κύνουσα τὴν πράξιν τῆς ἁμαρτίας ἀποτίκει. Cui loco adhibenda sunt, quæ docte disputavit Georg. Joseph. Bekkerus meus in Specim. in Philostrati Vitam Apollonii p. 17. sqq. Ceterum sophisticarum elegantiarum studiosus scriptor scripsisset: θεοὺς συλλήπτους γίνεσθαι—πρὸς ἀκολάστους συλλήψεις. Sed ab hujuscemodi flosculis, quibus Gorgiæ alumni, ut Agatho hoc nomine a Socrate derisus, delectabantur, Plotini severitas longissime abhorret. Proxime ad verba Δήμητρος καὶ Ἐστίας confer. annot. ad p. 419. C.

p. 788, 12. ῥητορείαν δὲ καὶ μουσικὴν καὶ πᾶσαν ψυχαγωγίαν, ἢ πρὸς τὸ βέλτιον ἢ πρὸς τὸ χεῖρον ἄγειν ἀλλοιούσας.] Extremum verbum ita vertit Fic.: “quæ potissimum inter se discrepant.” Fortasse hæc sententia est: “eo quod diverso modo hominum animos afficiunt, vel quod aliter atque adhuc affecti erant animi, eos afficiunt.” Ceterum hæc Plotiniana et verbis et sentiētiis Platonis alumnum arguunt. Tu vid. Platonis Gorgiam p. 453. sqq. cf. Aristidis Orat. Platon. I. p. 47. Sext. Empir. II. 2. p. 288. Quintilian. Inst. Orat. II. 15. 4. Plato de Republ. II. p. 365. extr.: εἰσὶ δὲ πειθοῦς διδάσκαλοι, σοφίαν δημηγορικὴν τε καὶ δικανικὴν διδόντες. Nam ἡ ῥητορεία et ἡ δημηγορία sæpe pro synonymis usurpantur, nec minus ἢ σοφιστεία. Diod. Sic. XX. init. Diogen. Laërt. II. 20. Consule Chr. Theoph. Ernesti Lexicon Technol. Græc. Rhetor. p. 300. sq. Krüger. ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 518. Hinc ῥητορεύειν et ῥητορεία etiam futilem et garrulam sermocinationem designant. Vid. Dorvill. ad Chariton. p. 507. ed. Lips. et cf. C. Fr. Hermann. ad Lucian. de conser. Hist. p. 162. Ad vocis ψυχαγωγία vim intelligendam consule Platonem de Legg. X. p. 908. extr. 909. A. et Astii animadvv. in eum locum p. 505.

p. 790, 9. πρῶτον τοῖνυν θετέον ζῶον ἐν κ.τ.λ.]

His nihil novi argumenti addi a Plotino iudicat Tiedemann. in: Geist der spekulativen Philosophie III. p. 289. Quæ deinceps sequuntur, eadem Stoicorum aliorumque antiquiorum philosophorum decretis comparat Idem ibid. p. 326. sq.

p. 791, 1. Συμπαθὲς δὴ πᾶν τοῦτο τὸ ἐν.] Idem argumentum tractat Iamblichus de Myster. IV. 8. p. 112; unde hæc appono: καὶ δῆτα (καὶ addit Cod. Vindob.) εἰς τὰ μέρη καθήκει (καθίκει idem) τις (ἐνέργεια) ἀπὸ τῶν ὄλων, ἢ μὲν συμπαθὲς καθ' ὁμοίτητα τῶν δυνάμεων, ἢ δὲ καθ' ἐπιτηδειότητα τοῦ ποιούντος πρὸς τὸ πάσχον πολυειδῆς ποίησις. εἰ μὲν οὖν (Goth. Monac. Vindob. οὐκοῦν) σωματικαῖς ἀνάγκαις συμβαίνει τινα περὶ τὰ μέρη κακὰ καὶ ὀλέθρια· ὡς μὲν πρὸς τὰ ὅλα καὶ τὴν ἁρμονίαν τοῦ παντὸς ὄντα σωτήρια καὶ ἀγαθὰ, τοῖς δὲ μέρεσιν ἀναγκαίαν φθορὰν ἐπάγονται (Mon. et Leid. Codd. φθορὰν. Vindob. ἀναγκαίαν τινα φθορὰν ἐπάγονται. Adde participium ἐπάγοντα ex Goth. et Monac. et habes veram lectionem) ἢ τῷ μὴ δύνασθαι φέρειν τὰς τῶν ὄλων ἐνεργείας, ἢ ἄλλῃ τινὶ συμμίζει καὶ κράσει τῆς ἀφ' ἑαυτῶν ἀσθενείας, ἢ τὸ τρίτον ἀσυμμετρία τῶν μερῶν πρὸς ἄλληλα.

— 11. καὶ οὐ προσηγνὲς τὸ πάσχον ἴσχει.] Vid. supra p. 38. B. p. 52. E. et cf. Olympiodor. in Alcib. pr. p. 122.—διὸ καὶ τοὺς προσηγνῆεις ἡμῖν καὶ ἀγαθὰ ἡμῖν θέλοντας εὖνοὺς ἡμῖν φάμεν.—Quod proxime in aliquot libris legitur: ἐπεὶ καὶ χολὴ καὶ ὠθισμὸς ἄλλο—πιέζει καὶ κεντεῖ, admonet hæc lectio eorum, quæ supra p. 205. F. leguntur: οὐδὲ ἔξωθεν πιέζουσαν εἰς τὸ εἶσω ὠθεῖν, ubi confer annot. Ceterum plurimi Codd. nostri itemque bini Veneti apud Villoison. in Anecd. Grr. II. p. 228. consentiunt in lectione ὁ θυμὸς, quæ etiam proximis verbis confirmatur.

p. 794, 8. καὶ τὰς διαφόρους αὐτῶν θέσεις ἐπόμμενα καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ζῶον ἐνὸς κινουμένου παρέχουσιν.] Eandem imaginem saltationis ad mundi motum concinnum declarandum supra adhibuit Lycopolites philosophus p. 267. E. F. cf. etiam p. 372. B. C. et quæ ibi annotavi. Etenim universi hujus loci et similitum fons est in Platonis Timæo p. 30. extr. p. 26. sq. Bekk.: τῷ γὰρ τῶν νοουμένων καλλίστῳ καὶ κατὰ πάντα τελέφ μάλιστ' αὐτὸν (τὸν κόσμον) ὁ θεὸς ὁμοῖωσαι βουλευθεῖς ζῶον ἐν ὄρατὸν, πάνθ' ὅσα αὐτοῦ κατὰ φύσιν ξυγγενῆ ζῶα ἐντὸς ἔχον ἑαυτοῦ, ξυνέστησε. Diogenes Laërt.

III. 71. hoc in Platonis placitis ponit: ἔμψυχόν τε εἶναι (τὸν κόσμον) διὰ τὸ κρεῖττον εἶναι τὸ ἔμψυχον τοῦ ἀψύχου. Ad quem locum Menagius p. 164. nostrum locum adhibens ita: “Videatur Plotinus IV. 4. 33. ubi mundus animal unum ratione musica saltans et saltando consequenter una secum omnia varians dicitur.” Platonis verba ita expressit Cicero in Fragmento de Universo c. 4: “Quod enim pulcherrimum in rerum natura intelligi potest, et quod ex omni parte absolutissimum est, cum Deus similem mundum efficere vellet, animal unum ad spectabile in quo (*jam* addit Cod. meus, antea Uffenbachiorus) omnia animalia containerentur, effecit:” in quo loco, ut sæpius facit, hoc sibi indulsit Tullius, ut prætermitteret integram sententiam, nimirum h. l. illam: ὅσα αὐτοῦ κατὰ φύσιν ξυγγενῆ. Ceterum cf. illa Ciceronis vel potius Stoici apud Ciceronem de N. D. II. 12:—“Ex quo efficitur animantem esse mundum.” Pomponius Mela III. 1. 15. sqq.: “Neque adhuc satis cognitum est, anhelitune suo id *Mundus* efficiat, retractamque cum spiritu regerat undam undique, si (ut doctioribus placet) *unum animal est*:” ad quæ Isaac Vossius p. 780. ed. tert. Abr. Gronov. lectioni *unum* pro *vivum* patrocinium quærit ex doctrina Platonis et ex his ipsis Plotini nostri locis. Ceterum Proclus in Timæum p. 131. sqq. cf. p. 93. sq. Plotini, Attici, Amelii, Porphyrii, Iamblichique de Anima mundi et opifice, itemque de mundo animante sententias fuse refert et dijudicat. Quæ vero Plotinus nostro in loco continuo subjicit, ea valde congruunt cum Indorum decreto, mundi opificem pertransire mundana omnia. Vide Guil. ab Humboldt. Dissert. de Bhagavad-gîtâ. Berolin. 1827. p. 26. ibiq. laudat. et cf. Guigniaut in Religions de l'Antiquité IV. p. 4. n. 18.

p. 795, 2. ὥσπερ οἱ ἔμφρονες τῶν θητευόντων— ἄτε μὴ ἀνδράποδα ὄντες.] Verbum *θητεύειν* in Platonis Euthyphrone obvium p. 4. C. p. 26. sq. Stallb.: πελάτης τις ἦν ἐμὸς, καὶ ὡς ἐγεωργούμεν ἐν Νάξῳ ἐθήτευεν παρ' ἡμῖν. Ad quem locum adhibe Pollucem III. 82. VI. 196. Ruhnken. ad Tim. Lex. Platon. p. 211. sqq. De differentia mercenariorum et servorum et de diversa utrorumque conditione apud Græcos et Romanos vid. Petiū Legg. Atticæ. p. 249. sqq. ed. Wes-

VOL. III.

seling. Cf. etiam Boeckhii Œconom. Atheniens. I. p. 128. sq.

p. 796, 7. οἶον χειρὸς τὰ συνθλιβόμενα] Cod. Marc. χεῖρ ὅσα τὰ συνθλιβόμενα. Unde fortasse scripsisse Plotinum conjicias: χειρὸς ὅσα τὰ συνθλιβόμενα.

p. 797, 1. ἡ διέξοδος τῆς ζωῆς] Cf. supra p. 189. B. Enn. II. 8. 1. ubi explicavi.

p. 799, 13. οἶον καὶ λίθων φύσεις καὶ βοτανῶν ἐνέργειαι θαυμαστὰ πολλὰ παρέχονται.] Hæc et similia decreta multis diversissimæ ætatis scriptionibus argumentum suppeditarunt; quæ volumina, vel carmine vel soluta oratione composita, passimque antiquissimis sacerdotibus adscripta, sub Hermetis, Orphei, Kyrani aliisque nominibus feruntur. Sic, ut hoc utar, hic in antiqua nostra Palatina, nunc Romæ in Vaticana, asservatur “Hermetis Trismegisti liber de herbis septem planetarum ad Asclepium” teste Frid. Sylburgio in Catalogo Codd. Græc. Bibl. Palatinæ Heidelbergensis n. 226. p. 69. inf. In Triartei autem Regiæ Bibl. Matritensis Codd. Græc. p. 431. sq. cum aliæ hujusmodi notitiæ exstant, tum hæc: ἐν τῇ βίβλῳ καλουμένῃ Κυρανίδι ἐγράφη περὶ λίθων κδ', καὶ πτηνῶν κδ', καὶ ἰχθύων κδ', καὶ βοτανῶν κδ'. Cf. Tyrwhitt. ad Orphei, qui falso dicitur, λιθικὰ, præsertim ad argumentum Græcum p. 360. sq. ed. Hermann. adde Fabricii Bibl. Gr. Vol. I. p. 70. sqq. ed. Harles. et p. 156. sqq. et Symbolicam nostram Tom. I. p. 396. ed. alt. Simile opusculum, quod item Hermetis Trismegisti nomen mentitur, nuper admodum Jo. Laurentii Lydi Fragmentis de Mensibus editioni Roetheri nostri adjecimus p. 312—339. Inscribitur autem περὶ βοτανῶν χυλώσεως, habetque notitias præceptionesque, quo sidere ad medicinæ usum plantæ et colligi et artificiose tractari debeant.

p. 800, 10. τῷ μὴ ἀλοθητῶς παρ' αὐτοῦ κινούμενος.] Ita scripsi plurium Codd. auctoritate et maxime Marciani unius. Editio ita habet: τὸ μὴ ἀλοθητῶς παρ' αὐτῷ κινούμενον: Ficinus: “quod inter hæc non manifeste per se moveri nobis apparet.” Idem Marcianus liber in extremis verbis hujus capituli dat: διὸ καὶ πολλὰ δουλεύει αὐτοῦ ταῖς δυνάμεσιν: quæ ita fortasse vertenda sunt: *Propterea multa quoque serviunt ejus* (scil. Universi) *viribus*. Ac nescio quomodo hæc sententia placet.

p. 803, 8. τὰ δὲ τὴν ὑποκειμένην φύσιν εἰσφέρουσαι.] Non hæsitavi, quo minus φύσιν reponerem cum Ficino pro πίστιν. Illud flagitat disputationis ratio; et legito paullo superius hæc: καὶ δεῖ καὶ τὸ πάσῃ ὑποκειμένην τινὰ καὶ τοιάνδε φύσιν ἔχειν.

— 11. ἀρετὴ δὲ ἀδέσποτον.] Vid. supra II. 3. 9. et infra VI. 8. 5. et 6. Olympiodorus in Alcib. pr. §. 28. p. 226: τοῦ παλαιοῦ λόγου λέγοντος τὴν ἀρετὴν ἀδέσποτον καὶ ἐλευθέραν: ubi cf. annot. Mox bini Marciani non habent verba: τῶν ἐν τῷδε τῷ παντὶ τοῖς θειοτέροις. Si germana sunt, ita sunt accipienda, uti accepit Ficinus, nimirum ut cogites τῶν ὄντων ἐν τοῖς θειοτέροις τοῖς οὔσι τῷδε τῷ παντί.

p. 804, 2. παρὰ τοὺς σπερματικὸς αὐτοὺς λόγους.] Marc. Antonin. IV. 14: ἐνπέστης ὡς μέρος. ἐναφανισθῆση τῷ γεννήσαντι· μᾶλλον δὲ ἀναληφθῆση εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸν σπερματικὸν κατὰ μεταβολήν. Cf. ibid. §. 21. et 23. Diog. Laërt. VII. 136. de Zenone Stoico: ὡς περ ἐν τῇ γονῇ τὸ σπέρμα περιέχεται, οὕτω καὶ τοῦτον σπερματικὸν λόγον ὄντα τοῦ κόσμου. Erat enim Stoicorum hæc potissimum doctrina et loquendi formula, ab aliis deinceps etiam frequentata et ab ipso Plotino nostro; cujus non immemor fuit Mericus Casaubonus in egregia annotatione in Antonin. l. l. p. 397. in Operib. Th. Gatakeri ad calcem Antonin. qui fusius de hac formula dicendi mihi otium facit. Vid. etiam annotat. Wytttenbach. et nostr. in Cic. de N. D. II. 22. et 32. p. 291. et 757. ed. Moser. et cf. Baguet. ad Chrysippi Fragg. p. 93.

— 4. ἀλλὰ μᾶλλον ἂν εἰκοίκοι ὁ λόγος τοῦ παντὸς κατὰ λόγον τιθέντα κόσμον πόλεως.] Stoicis præcipue hæc sententia placuit. Cic. de N. D. II. 31. itemque II. 62: “Est enim mundus quasi communis Deorum atque hominum domus, aut urbs utrorumque.” Idem de Legg. I. 7. 23: “ut jam universus hic mundus una civitas sit communis deorum atque hominum existimanda:” ubi vid. Wytttenbach. p. 58. ed. Moser. et Turneb. p. 551. et p. 758. sq. [add. Cic. de Rep. I. 13. p. 58. ed. nostr. Moser.] Et κόσμος ordo, dispositio. Herodot. VII. 36: κόσμῳ θέντες τὴν ἵλην. II. 52. Διὶ (οἱ θεοὶ) nominati sunt, ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα πρήγματα. Plura dabit Schweigh. Lex. Herodot. in voc. Cf. etiam

Wytttenb. ad Plutarch. de Sent. Profect. in Virt. p. 558.—Deinde in fine hujus periodi teneamus verba πάντων ὁδῶ ὁλον αὐτομάτῃ εἰς συμφωνίαν χωρούντων. De tralato usu vocum ὁδὸς et similitum non est quod dicamus post elegantissimum Heusdium in Specim. Platon. p. 130. sq. et Wytttenbachium ad Phædonem p. 155. (et quæ ipse posui ad Cic. de N. D. II. 22. init. ad verba: *progredientem via* (ὁδῶ βαδίζοντα). Sed quem hic ipse laudavit locum Platonis in Politico p. 170. (p. 258. Steph. p. 247. Bekk.): τὴν οὖν πολιτικὴν ἀτραπὸν πῆ τις ἀνευρήσει; is nos admonet loci Plutarchei initio libelli de Capienda ex inimic. Utilit. p. 86. B. p. 331. Wytt.: ὁρῶ μὲν ὅτι τὸν πρατότατον, ὦ Κορνήλιε Ποῦλχερ, ἄτερ πολιτείας ἤρησαι τρόπον, ἐν ᾧ μάλιστα τοῖς κοινοῖς ὠφέλιμος ὦν, ἀλυπότατον ἰδίᾳ τοῖς ἐντυγχάνουσι παρέχεις σεαυτόν. Vitiosum esse locum confitentur omnes Critici (vid. varr. lectt. ed. Wytttenb. et hujus animadvv. p. 614.) Fallor, aut Platonis locum laudatum ante oculos habuit Plutarchus. Proinde legerim: ὁρῶ μὲν ὅτι τὴν πρατοτάτην, ὦ Κορνήλιε Ποῦλχερ, ἀτραπὸν πολιτείας ἤρησαι, ἐν ᾗ—expuncto τρόπον. Nisi malueris:—ὅτι τὴν πρατοτάτην—ἀτραπὸν πολιτείας ἤρησαι καὶ τρόπον, ἐν ᾧ μάλιστα κ. τ. λ.] Quod interpretamentum vocis ἀτραπὸν e margine textui illatum reliquis mutationibus locum fecit. Adjectivum autem πρῶτος ad vocem ἀτραπὸς et ratio admittit et scriptoris usus tuetur, qui alibi dixit: πρῶτον βᾶδισμα, πρῶτης πορείας et similia. Proclus in Platonis Parmenid. I. p. 47. ed. Cousin.: τὴν οἶον εὐθείαν ἀτραπὸν ἐπ’ αὐτὸ τὸ ἀληθὲς φέρουσαν. Idem in Alcib. pr. p. 306. ed. nostr. usurpat τὰς διαλεκτικὰς ἀτραπούς.—Ut vero ad Plotinum revertar: Scripsi αὐτομάτῃ plurimorum Codd. jussu pro αὐτομάτῳ, quod in Ed. legitur.

p. 805, 14. καὶ γὰρ ὅτι ἐρᾶν πεφύκασι, καὶ τὰ ἐρᾶν ποιούντα ἔλκει πρὸς ἄλληλα, ἀλκῆ ἐρωτικῆς διὰ γοητείας τέχνης γεγένηται.] Codd. Marcc. utrobique: ἐρᾶν pro ἐρᾶν, deinde editio ἐκεῖ pro ἔλκει. Eadem ἀλκῆ, Marcc. ἀλκῆ. Med. B. ἀλκῆς. Villosion legi jubebat ἀλκῆ ἐρωτικῆ. Ego cum Ficino reposui ἀλκῆ ἐρωτικῆς. Verba et sententias quod atinet confer infra p. 438. B: ἡ ἐλκόμενος οὐ μάγων τέχναις, ἀλλὰ τῆς φύσεως τῆς ἀπάτης δούσης καὶ συναψάσης ἄλλο πρὸς ἄλλο οὐ τοῖς τόποις, ἀλλ’ οἷς ἔδωκε φίλτροις; et I. 4. 9. p. 35. D. et quæ ibi

apposui, item II. 3. 7. IV. 3. 12. Fons autem omnium horum locorum similitumque inest in his Platonici Symposii p. 202. extr. et p. 203. p. 48. 430. Bekk. de Amore: ἐν μέσῳ δὲ ὄν ἀμφοτέρων συμπληροῦ, ὡς τε τὸ πᾶν αὐτὸ αὐτῷ ξυνδεδέσθαι. Διὰ τοῦτου καὶ ἡ μαντικὴ πᾶσα χωρεῖ καὶ ἡ τῶν ἱερέων τέχνη τῶν τε περὶ τὰς θουσίας καὶ τὰς τελετὰς καὶ τὰς ἐπωδὰς καὶ τὴν μαντείαν πᾶσαν καὶ γοητείαν. Deinde idem Amor dicitur δεινὸς γόγης καὶ φαρμακεὺς καὶ σοφιστής. Qui loci quot interpretes et imitatores per Græciam invenerint, longum est enarrare, et alibi ex parte attigi in Symbolica III. p. 65. sqq. E recentioribus nominasse sufficiat Cudworthum in System. Intell. p. 174. sqq. ed. Moshem. Sydenhamum ad Convivii l. l. Mosen Mendelsohn. in Operr. Philos. T. I. p. 148. Tennemann. in Hist. Philos. VI. p. 155. et Schelling. in Brunone p. 188. sq. et Heusdium in Initiis Philos. Platon. I. p. 120; qui etiam fabulam de Amoris ortu ap. Platon. l. l. explicavit.

p. 806, 9. Πέφυκε δὲ καὶ ἐπωδαῖς τῷ μέλει] Villosion vult καὶ τῷ μέλει, et ita expressit Fic. Contra proxima verba ἀλλ' ἡ ψυχὴ, quæ item expressit Ficinus, exhibentque libri nostri reliqui, non habent bini Marciani Villosionis.

— 13. Καὶ οὐ θαυμάζεται ἡ γοητεία ἡ τοιαύτη, καίτοι φιλοῦσι κηλούμενοι] Proprium hoc verbum de vi musices, cantus, orationis, similitum. Plato Conviv. p. 215. p. 482. de Marsya tibicine: ὁ μὲν γε δι' ὀργάνων ἐκλήκει τοὺς ἀνθρώπους τῇ ἀπὸ τοῦ στόματος δυνάμει. Protagor. p. 315. p. 160. Bekk.: κηλῶν τε φωνῇ ὡσπερ Ὀρφεὺς, οἱ δὲ κατὰ τὴν φωνὴν ἔπονται κηκλημένοι, ubi cf. Heindf. p. 482. cf. etiam Menex. p. 235. a. p. 378. Bekk. et vid. Valckenacr. ad Euripid. Hippolyt. v. 303. Plutarchea aliaque exempla collegit Wyttenbach. ad Plutarch. p. 844. qui idem docet, tralate hoc verbum usurpari de omni ratione demulcendi per voluptatem animi. Jungitur etiam cum ἄδειν et cum ἐπάδειν docente Jacobsio in Additamm. Observatt. in Athenæum p. 264. Lucianus in Herodoto p. 833. ed. Wetsten.: ἄδων τὰς ἱστορίας καὶ κηλῶν τοὺς παρόντας, ἄχρι τοῦ καὶ Μούσας κληθῆναι τὰς βίβλους αὐτοῦ. Hæc imitatum dixeris Himerium Orat. XIV. 27. p. 658: Μικροὶ δὲ μοι λοιπὸν Ἑλληνικοὶ τε καὶ Δούριδες ἔτι τε ἡ τοῦ Ἀλικαρνασσεῶς ποίησις (Herodoti ni-

mirum cuius Orat. VII. 11. p. 530. ita mentionem fecerat: ἡ μὲν οὖν Καρίνη Μοῦσα, τὴν Ἰροδοῦτον λέγω) καὶ ὅσοις λόγῳ γράψαι τὴν οἰκουμένην σπουδῇ ἐγένετο, πρὸς ἐκείνας τὰς ἴσχυας αἷς οὕτω κατακληεῖ (Hermogenes) τοὺς ἀκούοντας. Inde etiam κηλεῖν est incantationis quadam vi aliquam defigere. Vid. Lucian. Imagg. 14. p. 473: παρεστήτη γὰρ εἰ οἶδ' ὅτι κηκλημένοι: qui locus ex Platonico Convivio p. 216. p. 454. Bekk. imitando expressus est. Ceterum cf. Jacobs. ad Achill. Tat. p. 643. sq. infr. Plato Republ. II. p. 358. p. 59. Bekk.: Θρασύμαχος γὰρ μοι φαίνεται πρωϊότερον τοῦ δέοντος ὑπὸ σοῦ ὡσπερ ὄφιν κληθῆναι (ubi vid. Astii Comment. p. 389. sq.) Plutarch. Catone minor. c. 56. p. 86. Coraii de Psyllis: — αὐτὰ δὲ τὰ θηρία κατεπάδοντες ἀμβλύττουσι καὶ κηλούσιν. Philostratus Vit. Apollonii de Indis III. 8. p. 100: ὕπνον ἐγγοητεύσαντες (Cod. Schellersh. γοητεύσαντες), nimirum draconibus. Conjungit hæc verba Dio Chrysostomus Orat. XVI. p. 244. B. 457. Reisk.: κηλούμενοι γὰρ καὶ γοητευόμενοι παρὰ ταύτη (τῇ ἡδονῇ) μένουσι: qui locus non effugit Bagueti diligentiam ad ejusdem scriptoris Orat. VIII. p. 88. sq. de voce γοητεύειν docte agentem. Clemens Alex. Pædagog. II. 4. p. 192, Potteri: καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀποπεμπτέα τὰ ὄργανα ταῦτα (σύριγξ καὶ αὐλὸς) νηφαλίου συμποσίου, θηρίοις μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις κατάλληλα, καὶ ἀνθρώπων τοῖς ἀλογωτέροις. τὰς μὲν γὰρ ἐλάφους ταῖς σύριγξι κηλεῖσθαι παρελήφαμεν, καὶ ἐπὶ τὰς ποδάγρις πρὸς τῶν κεννηγῶν θηρευομένης ἀγεσθαι τῷ μέλει. Ejuscemodi narrationes librariis observatas crediderim cum alius scriberet in Plotiniano loco ἀνθρωπος ὄφει, aliis ὄφιν ἀνθρωπος, quod posterius tamen in Med. A. correctum a secunda manu. Nos etiam cum bonis libris et cum Ficino amplexi sumus lectionem Editionis, quam unice veram esse sequentia arguunt, et alia narrationes confirmant: Apud Aristotelem, qui fertur, in Mirabill. Auscultt. c. 162. Thesala venefica serpentem variis artificijs incantare instituit, at bestia recanit (τὸ δὲ θηρίον ἀντάδειν) et femina nihil sentiens vixdum somno abstinere potest, nec multum abfuit, ni adstans filius matrem expergefecisset, quin illa in somnum letiferum delaberetur. Plinius Hist. Nat. XXVIII. 2. p. 446. Hard.: “ non pauci etiam (credunt) serpentes ipsas recanere, et hunc unum

illis esse intellectum." Cf. Bochart. Hierozoic. II. p. 384. sqq. et Beckmann. ad Aristotel. I. I. p. 334. sq. Alia ipsi conguessimus ad Olympiodor. in Alcib. pr. p. 219. ubi hyæna fertur canem incantare posse; ubi in annot. tolle operarum vitium *Michael* Phil. et scribe *Manuel*.—In fine capitis Marciani habent $\phi\delta'$ *ἠύξατο* et Villosion legi vult *ἐλλέ τι* pro *ἠλθέ τι*. Sed libri nostri reliqui non suffragantur. Quod reliquum est: cum hac universa disputatione Plotini comparari debent Iamblichianæ disputationes de *Mysteriis Ægyptiorum Sect. V. c. 14—27. p. 77—97. Galei.*

p. 807, 6. 'Ο δὲ ἥλιος κ. τ. λ.] *Zacharias Mytilen.* Dialog. p. 178. ed. C. Barth. de sole orbem lustrante: ἀλλὰ κηρύττων μετὰ τοῦδε τοῦ παντὸς φιλία τε καὶ συμπνοία καὶ εὐφωρία τὸν δημιουργόν: ad quem locum *Barthius* p. 282. nostri loci admonet. Mox de chordis in lyra cf. *Aristotelis Problem. XIX. 36. p. 139. Sylb.* locum certe ad verborum usum comparandum.

— 7. ὡσπερ ἐν μιᾷ νευρᾷ τεταμένη κ. τ. λ.] Cf. *Aristidem Quintilianum de Musica II. p. 107: ἐν τῇ κιθάρᾳ εἴ τις δύο χορδῶν ὁμοφώνων ἐς μὲν τὴν ἑτέραν σμικρὰν ἐνθείη καὶ κούφην καλάμην, θάτεραν δὲ πόρρω τεταμένην πλήξειεν, ὄψεται τὴν καλαμηφόρον ἐναργέστατα συγκινουμένην.*

— 13. Καὶ ὅσα λωβᾶται ἀνθρώποις] *Bini Marciani aliique Codd. ἀνθρώπους.* De hac discrepantia monitum est supra ad p. 54. D.

— 15. οἶον εἰ πῦρ τις ἐκ πυρὸς λαβὼν—μετηνέχθη] Intactum reliqui locum, utpote haud dubie conturbatum. *Ficinus* legisse videtur οὐ μηχανησάμενος vel μὴ μηχαν. et deinde μετατεθέν τι. *Cod. Med. dat μεταθέντι.* *Marciani* verba μὴ ἐλθεῖν rejiciunt post verba ἐκείνος ποιεῖ. Unde hæc ita emendanda arbitror: οἶον εἰ πῦρ τις ἐκ πυρὸς λαβὼν ἐβλάψεν ἄλλον, ἢ ὁ μηχανησάμενος ἢ ὁ λαβὼν ἐκείνος ποιεῖ ἐλθεῖν, τῷ δεδωκέναι γοῦν τι οἶον μετατεθέν ἐξ ἄλλου εἰς ἄλλο, καὶ τὸ ἐληλυθὸς δὲ (ποιεῖ sc.) εἰ μὴ μετηνέχθη: Quemadmodum si quis ignem ab igne cum rapuerit, læserit alium, vel qui machinatus est (i. e. qui ignem primus accendit) vel ille qui (alterum ignem ab altero) rapuerit facit, ut veniat (ignis) eo quod aliquid dedit, quasi translatum aliud ex alio, verum etiam ignis adgressus facit (i. e. agens est), si, in quem transfertur (ignis), non valet illum recipere.

p. 808, 7. ἀλλὰ καὶ μετ' εὐχῆς γίνεσθαι τι δότεον, καὶ εὐχῆς ἄνευ κ. τ. λ.] *Iamblichus de Mysteriis V. 26. p. 141: φημί δὲ οὖν, ὡς τὸ μὲν πρῶτον τῆς εὐχῆς εἶδός ἐστι συναγωγόν. συναφῆς τε τῆς πρὸς τὸ θεῖον καὶ γνωρίσεως ἐξηγούμενον. τὸ δ' ἐπὶ τούτῳ (ἐπὶ τούτων *Vindobb. et Goth. Codd.*) κοινωρίας ὁμοιοθητικῆς συνδετικὸν, δόσεις τε προσκαλούμενον (προκαλούμενον *Vind. recte*) τὰς ἐκ θεῶν καταπεμπομένας πρὸ τοῦ λόγου καὶ πρὸ τοῦ νοῆσαι τὰ ὅλα ἔργα ἐπιτελοῦσας.* Ad quem locum *Galeus* ex aliis scriptoribus, *Platonicis maxime*, in notis adposuit, quæ huc faciunt, p. 280. Cui tamen miror non in mentem venisse hæc *Plotiniana*; quæ etiam admonent disputationis *Socraticæ* in *Alcibiade secundo*; quo in dialogo *Stoicæ* rationis vestigia sibi reperisse videtur *Boeckh.* (neque vero in *Alcibiade priore*, uti falso scripsi in *Proœmio ad Procli Comment. in Platonis Alcib. pr. p. XIII.*) In illo igitur altero *Alcibiade* p. 143. A. p. 281. *Bekk.* illa poëtæ haud dissimilia occurrunt:

Ζεῦ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλά καὶ εὐχομένοις καὶ ἀνεύκτοις ἄμμι δίδου, τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχομένοις ἀπάλεξον.

Quæ paullo aliter exhibet *Anthologia Græca* in *ἀδεσπότοις* nr. CCCCLXVI. p. 217. *Jacobsii*; quem consule in *Animadvv. T. XII. p. 137.* *Simillima Pythagoræ præcepta* prodit *Diodorus Siculus* in *Excerptis lib. VIII—X. nr. 39.* in *Scriptorum Vett. Collect. Vaticana* ed. *Ang. Maii T. II. p. 32.* Plura in hanc rem ipse posui in *Symbolica* Vol. I. p. 164. sqq. ed. alt. Sed, quod ibi non posui, hic certe uno verbo attingam. Nimirum ne quis dubitet, germanis in dialogis *Platonem* tam sana de precibus votisque præcipere, quam illa superiora sunt, legat *Cratylum* p. 400. D. *Theæt. p. 112. C. Philebum* p. 12. C. et de *Legg. VII. p. 801. A—C*; ubi *Plato* de vulgaribus poëtis conqueritur, qui indignas diis preces in usum religionum publicarum conscribant. Quam et mentis et orationis sanitatem comprobavit nuper etiam *Socraticorum* scriptis erudita et vere philosopha matrona *Wytenbachia* in luculento dialogo, qui *Theagene* inscribitur.—*Christianorum doctorum* de precibus votisque sententias qui discere cupiat, is, plura h. l. ne proferam, consulat quæ *Suicerus* in *Thesouro Ecclesiastico* sub voce *Εὐχή* conguessit. [De precibus et *Platonicorum* et alio-

rum veterum sententias collegit in libro bonæ frugis plenissimo T. Pfannerus System. Theologiae Gentilium purioris (4to. Basil. 1779) p. 361—392. Mr.]

p. 810, 6. "Ὡσπερ δὲ ἐπὶ φθαῖς τὸ ἄλογον πάσχει, οὕτω καὶ αὐτὸς ἀντάδων καὶ ἀντεπᾶδων—ἀναλύσει.] Similiter atque Plotinus Scholiastæ Aristophanis Thesmoph. 1068. utrumque vocabulum conjungunt. Vid. etiam Hesych. I. p. 191. init. Noster autem locus hoc magis addendus est Lexicis, quod vel in tertia editione Schneiderus prioris verbi vim magicam ignoravit, alterum autem dubium esse prodit. Aristotel. Auscultt. Mirabb. c. 162.: εἶτα μιμείσθαι τὴν ψυχὴν τοῦ θηρίου (serpentis) τὸ δὲ ἀντάδειν καὶ προσιέναι, ἄδοντος δὲ καταδαρθεῖν τὴν γυναῖκα, nimirum Thessalam istam veneficam, de qua vidimus proxime ad p. 435. A.

— 10. δαίμονες δὲ οὐκ ἀπαθεῖς οὐδ' αὐτοὶ τῷ ἀλόγῳ.] Hæc non refragantur iis, quæ alibi produnt Platonicis, v. c. Proclus in Alcib. pr. p. 54. nostr.; οὐδὲ γὰρ πάσχειν τὸ θεῖον καὶ τὸ δαιμόνιον πέφυκε τὰ πάθη τῶν μερικῶν ψυχῶν. Ad hæc enim pertinent illa Socratis ap. Platonem in Apologia p. 27. p. 111. Bekk.:—εἰ μὲν θεοὶ τινὲς εἰσιν οἱ δαίμονες κ. τ. λ. At hoc loco aliisque ex multis geniorum generibus eos describit, qui inferiores censentur, de quibus Olympiodorus in Alcib. pr. p. 18. ita: οἱ δὲ πρὸς τὴν τῶν οὐρανίων (adde φύσιν. cf. supra ad Plotin. p. 231. D.) συνάπτοντες ἡμᾶς ἄλογοι. Adde Olympiodor. p. 20. ibiq. annot. et cf. Wytttenbach. ad Eunap. p. 38. Boisson. Huc faciunt Chamaeleontis verba ap. Athenæum XI. p. 461. b. c. p. 191. Schwgh.: εἰ μὴ τις ἄρα φήσειεν, διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς ἐπιφανείας τῶν δαιμόνων καταδειχθῆναι τοῦτο. χαλεποὺς γὰρ καὶ πλήκτας τοὺς ἥρωας νομίζουσι, καὶ μᾶλλον νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν. Μοχ κατακούειν. De hoc verbo vidimus supra ad p. 229. B.

p. 811, 5. "Ὅθεν καὶ τὸ, ἐνπρόσωπος γὰρ ὁ τοῦ μεγαλήτορος Ἐρεχθέως δῆμος] Sunt verba Socratis in Platonis Alcib. pr. p. 132. A. p. 365. Bekk. unde hæc appono utpote ad Plotiniani loci intelligentiam necessaria: καὶ νῦν γε ἂν μὴ διαφθορῆς ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίων δήμου, καὶ αἰσχύων γέννη, οὐ μὴ σε ἀπολίπω. τοῦτο γὰρ μάλιστ' ἐγὼ φοβοῦμαι, μὴ δημεραστὴς ἡμῖν γενόμενος διαφθορῆς· πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀγαθοὶ αὐτὸ πεπόνθασι τῶν Ἀθηναίων. ἐνπρόσω-

πος γὰρ ὁ τοῦ μεγαλήτορος δῆμος Ἐρεχθέως. ἀλλ' ἀποδύναται χρὴ αὐτὸν θεάσασθαι. εὐλαβοῦ οὖν εὐλαβειαν ἢν ἐγὼ λέγω. Locum laudat etiam Plutarch. de Glor. Atheniens. p. 346. B. ad quem vid. Wytttenb. in Animadvv. p. 139. item Athenæus XI. p. 506. D. p. 383. Schwgh. Vid. etiam Olympiodor. in Alcib. pr. p. 221. unde profecit Scholiastes Platonis p. 82. Ruhnken. p. 390. Bekk. Cf. etiam Heynii Observv. in Iliad. ad laudata verba ποιῆται β. 547.

— 6. Τί γὰρ παθῶν τις πρὸς ἄλλο ἔχει;] Miretur fortasse quispiam, me intactam reliquisse Editionis lectionem, tametsi quinque optimæ notæ Codices offerant μαθῶν, et Jacobsius, vir ingeniosissimus, de hoc loco ita pronuntiarit in Additamm. Animadvv. in Athenæum p. 327: "In eundem errorem incidit vir Græcæ doctissimus Villosion in Anecdott. T. II. p. 235, qui in Plotini Diatrib. τί γὰρ παθῶν τις πρὸς ἄλλο ἔχει corrigi, pro τί γὰρ μαθῶν . . . quod omnino sincerum est." Hæc ille. Sed Villosion ignorabat tunc, hæc capita jam in editis legi, ignorabat in editione ex quatuor libris MSS. legi παθῶν, ignorabat Cizensem, Darmstadtinumque librum item retinere παθῶν, ignorabat Ficinum, qui in binis Medicæis reperisset τί μαθῶν, tamen reposuisse: "quidnam passus."—Et recte hic. Nam in toto loco disquiritur, quidnam extrinsecus accidat, ut precum, votorum, incantationum illecebris trahantur homines et genii; et verba κινεῖσθαι et πάσχειν pluries repetuntur. Atque continuo post illa τί παθῶν—ἔχει; sequuntur hæc: ἢ ἐλκόμενος οὐ μάγων τέχναις. Quid quaeris? Totius loci argumentum, ubi animæ patientis et impatibilis mentis differentia attingitur, requirit, quod recte auguratus est Villosion, τί παθῶν: Contra verissime idem Jacobsius ibidem judicavit de loco Philostrato in vita Apollonii I. 28. p. 36, ubi etiam Cod. Schellershem. exhibet μαθῶν. Quapropter etiam Bekkerus meus in Specim. Philostrat. p. 90. recte se ad Jacobsii auctoritatem accommodavit. Quam alteram formulam in Platonis scriptis rarum egregie, uti solet, ex Comicorum locis confirmavit Clarissimus Heusdius in Specim. Crit. in Platon. p. 57.—Proxima μάγων τέχναις attigimus supra ad p. 434. B.—Pro τῆς φύσεως τῆς ἀπάτης δούσης idem Villosion conjicit δεούσης vel συνδεούσης, quod recepissem, si unus

liber addiceret; nam συναψάσης, quod idem suasit, a vulgata nimis discrepat.

p. 812, 7. ὅσα γὰρ ἀνθρώπους δελεάζει, ἡδέα γενόμενα ταῖς ἐπιθυμίαις] Xenoph. Memorabb. II. 1. 4: τούτων γὰρ δῆπου (τῶν ζώων) τὰ μὲν γαστρὶ εελεαζόμενα—ὄμως τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ φαγεῖν ἀγόμενα πρὸς τὸ δέλεαρ ἀλίσκονται, ubi proprie usurpantur hæc vocabula. Tralatus usus latissime patet. Plato Euthydem. p. 272. D. p. 395. sq. Bekk.: ἴσως δὲ δέλεαρ ἄξομεν αὐτοῖς τοὺς σοὺς υἰείας, ubi Cod. Bodlei. et duo alii Bekkero inspecti: αὐτοῖς ἔξομεν. Et erat, cum hanc potiorē arbitraret lectionem. Nam bestię ἀγονται πρὸς τὸ δέλεαρ, ut in loco Xenophontis, vel homines bestias θάλλω ἄγουσι sive ὑπὸ θαλλοῦ περιάγουσι (vid. Ruhnken. ad Tim. p. 136. et Euripides in Erechtheo Fragm. I. v. 18. p. 442. sq. Beckii: τῆς γε (vel τῆς γῆς) δέλεαρ ἔχοντες. Idem in Andromacha v. 262. (264. ed. A. Matthiæ) τοιούτῳ ἔχω σου δέλεαρ. Sed tamen in Platonis loco Socrates Critoni persuadere studet, ut secum ad Sophistas ventitet: καὶ σὺ τί συμφοίτα, et filios quoque suos secum ducat, eosque tanquam essam secum adferat illis sophistis. Proinde bene habet illud: ἴσως δὲ δέλεαρ ἄξομεν αὐτοῖς τοὺς σοὺς υἰείας, eodem fere modo, quo Xenophon in Hellenicis V. 4. 4. dicit: γυναῖκας ἐπισχνούμενος ἄξειν αὐτοῖς καλλίστας, de scortis perducendis ad viros. Redeo ad verbum; de cuius tralato usu haud pauca congersere interpretes ad hæc Jacobi Epist. I. 14: ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξεκκόμενος καὶ δελεαζόμενος. (Vide præsertim. Wetsten. ad eum locum, et cf. Hemsterhus. ad Lucian. Dialogg. Mortt. p. 359. Wyttenb. ad Plutarch. de S. N. V. p. 52.—Adde locum Josephi de bello Jud. III. 5. 6. p. 228. Haverc.: ὡς τοῦ μὲν αὐτομάτου καλοῦ δελεάζοντος εἰς ἀπρομήθειαν. Irmisch. ad Herodian. I. 12. 10. Philo Jud. Legg. Allegorr. II. p. 220. sqq. Pfeiff. menti comparat virum: sensum mulieri: voluptatem serpenti: πολύπλοκος γὰρ καὶ ποικίλη ὥσπερ τοῦ ὄφειως ἡ κίνησις οὕτως καὶ ἡδονῆς.—ὅτι (ἡ ἡδονῆ) περὶ πάντα τὰ τοῦ ἀλόγου τῆς ψυχῆς εἰλείται. Hæc præmissi Theodoretici caussa, qui ita Epistol. 145. p. 1257. Schulz.: τοῦτο καὶ ἡ Αἰγυπτία πεποίηκε. τὴν γὰρ τῆς αἰσχρᾶς ἐπιθυμίας δουλείαν ἀσπασαμένην, καὶ τὴν ἀνδραποδώδη κολακείαν προσενεγκούσα τῷ σώφρονι (Josepho), εἶτα μὴ δελεάσασα μηδὲ

ταῖς τῆς ἡδοναθείας περιπέριρα πάγαις, ἀλλοτρίας εὐνῆς ἀπεκάλει ληστὴν τῆς σωφροσύνης τὸν ἔραστην. Lege περισπειράσασα. Nam περισπειρᾶν proprie de serpentibus dicitur, (Wesseling. ad Diodor. I. p. 291. Heyn. ad Apollodor. p. 140. ed. alter.) Deinde ad alia quoque transfertur (Plutarch. Agesil. XXXI. ubi vid. doctissimum Coraium p. 355.) πάγαις autem proprie utuntur aucupes, et meretrices, tralate Comiciis dictæ παγίδες τοῦ βίου. Idem vitium in Luciani libello: Quomodo Hist. conscr. sit. c. 29. p. 39. dudum emendarunt Critici. Idem Theodoretus, vel ejus interpolator, in Histor. Religiosa seu Philotheo p. 1114. Schulz. de Arrianis: ἦσαν γὰρ ὀλίγοι τινὲς, οἱ τὰναντία μὲν ἐφρόνου, γυμνοῦν δὲ τὴν σφῶν οὐκ ἐθάβρου ἀσέβειαν, ἀλλὰ δελεάσμασι τισι συνεκάλυπτον, οὐ πᾶσι μὲν γνωρίμοις, τοῖς δὲ ἀκριβέσι τῆς ἀληθείας μύσταις καὶ μάλα δήλοις.

p. 813, 3. Δοκεῖ γὰρ εὐλογον ἴσως, μὴ ἐξάγειν ἑαυτόν] De hac sententia et formula exposuimus supra ad I. 9. 1. p. 85.

— 13. τούτων οὐδὲν ἀγαθὸν λέγει εἶναι, (ita nostri omnes fere pro ε. λ.) ὦν ἐκεῖνα λέγει] Ita plurimi, exceptis Med. A. et Vat., qui ὡς ἐκεῖνα λέγει, quod verum videtur. Ille alter autem est, qui modo dicebatur, specie Boni deceptus.

p. 814, 13. ἐν τῷ δαιμονίῳ τόπῳ] Cf. supra IV. 3. 18. p. 385. Fons hujus doctrinæ est in Platonis Timæo p. 90. in Politico p. 171. in Republica. Confer Proclum in Alcib. pr. c. 23. p. 74. nostr.: οὕτω γὰρ οἶμαι, καὶ ὁ ἐν Πολιτείᾳ Σωκράτης δαίμονας ἐκάλεσε τοὺς εὐ βεβιωκότας καὶ ἐς ἀμείνω λήξιν μεταστάντας καὶ τόπον ἀγιώτερον. Ubi de λήξεσι (sedibus) dæmonum plura laudavi in annot. De vi dæmonum in loca, alio loco, de Legg. V. p. 750. p. 411. Bekk. disputat ipse Plato. Adde Damascium in Parmenid. p. 63. ed. Kopp.

— 21. ὥσπερ ἐκ μηρίνθων ὀλκαῖς τισι φύσεως μεταπιθεμένων] Locus cum verbis tum sententiis Platonis imitatione compositus. Ita enim ille de Legg. I. p. 644: θαῦμα μὲν ἕκαστον ἡμῶν ἡγησόμεθα τῶν ζώων θεῖον, εἶτε ὡς παίγνιον ἐκείνων, εἶτε ὡς σπουδῆ τινι ξυνεστηκός. οὐ γὰρ διὰ τοῦτο γε γινώσκουμεν. τότε δὲ ἴσμεν, ὅτι ταῦτα τὰ πάθη ἐν ἡμῖν οἶον νεῦρα ἢ σμήρινθοι τινες (ita Boeckh. ad Platon. Min. p. 119. et Bekker. in sua edit. pro μήρινθοι) ἐνοῦσαι σπῶσι τε ἡμᾶς καὶ ἀλλήλαις ἀν-

Θέλκουσιν ἐναντία οὖσαι ἐπ' ἐναντίας πράξεις, οὗ δὴ διωρισμένη ἀρετὴ καὶ κακία κείται. Aliorum imitationes indicavit Ruhnken. ad Tim. Lex. Platon. p. 141. Ad argumentum autem adhibendus est Theodoretus in Therapeut. lib. V. p. 825. sqq. Schulz. qui etiam Platonis locos et alios et illum ipsum pertractavit.

p. 815, 1. γιγνομένων ἀπάντων ἀψόφω κελεύθω κατὰ δίκην] Sumisit Plotinus ex Euripidis Troasi v. 848. (v. 880. Matthiæ):

Ζεὺς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεως, εἴτε νοῦς βροτῶν
Προσηξάμην σε· πάντα γὰρ δι' ἀψόφω
βαίων κελεύθου, κατὰ δίκην τὰ θνήτ' ἄγεις.

Vid. Wyttenb. ad Plutarch. de S. N. V. p. 17. p. 323. ed. nov. Oxon. qui Plotiniani loci non immemor fuit. Themist. Orat. XV. p. 196. D. Hard.: “καὶ διὰ τοῦτο αὐτῷ πολλὴ ῥαστώνη καὶ βαίνουσι διαφόρους κελεύθους (ὡς ἀψόφω κελεύθου Toup. in Suid. 104. Valckenacrius in nota Mser. ad marg. exempli mei. Cf. idem in Diatrib. Euripid. p. 186. et Matthiæ, V. Cl., ad Eurip. l. l.) κατὰ δίκην τὰ θνητῶν ἄγειν.” In Fragmento Euripideo ap. Plutarch. l. l. dicitur Δίκη σῆγα καὶ βραδεῖ ποδὶ στείχουσα. Unde, ni fallor, lux accenditur his I. L. Lydi de Ostentis p. 190. Hasei: ταῦτα (terræ motus) μὲν ἄν τις, πρὸς τὰς φυσικὰς ἐννοίας ἀφορῶν, εἰκονίσῃ· προνοία δὲ ὅμως καὶ ἐπισκοπὴ τῆς δίκης πάντα γίνεται. Οὐ γὰρ εἰκῆ. ἐπεὶ τὸδε τὸ πᾶν νόμοις μὲν φυσικοῖς συγκροτεῖται, προνοία δὲ θεοῦ καὶ λόγῳ σιγῆς ἐπέκεινα διοικείται. Ubi præstantissimus Haseus σιγῆς, in quo Codd. conspirant, recte intactum reliquit: in animadv. p. 324: tantummodo dubitans: “Num, λόγῳ τύχης; δίκης; Ego hæc explicanda crediderim ita: quandoquidem hoc (quod hic intuemur) universum legibus quidem naturalibus compositum est, sed tamen dei providentia et ratione silentii (i. e. silentis justitiæ), quæ illic est, administratur. Philo Jud. ap. Euseb. Præp. Ev. VIII. 14. p. 111. ed. Venet. Aucher. item de terræ motu: θεὸς γὰρ οὐδενὸς αἴτιος κακοῦ τοπάρᾳπαν, ἀλλ' αἱ τῶν στοιχείων μεταβολαὶ ταῦτα γεννώσιν, οὐ προηγούμενα ἔργα φύσεως, ἀλλ' ἐπόμενα τοῖς ἀναγκαίοις καὶ τοῖς προηγούμενοις ἐπακολουθοῦντα. Dionysius ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 4. 19. p. 114. Heeren.:

Ὁ τῆς Δίκης ὀφθαλμὸς, ὡς δ' ἡσύχου
Λεύσσω προσώπου, πανθ' ὅμως αἰεὶ βλέπει.

Illud autem ἀψόφω et similia Platonis imitatione alibi etiam frequentare Plotinum supra vidimus ad p. 100. et p. 360. E.

— 7. Ἐν δὲ τῷ ἐν ᾧ κ. τ. λ.] Pro ἐν ᾧ Vil-loison scribi jubet οὐρανῷ, in celo, utpote ex scribendi compendio orta depravatione: οὐνῶ. Sed cum nullus librorum, quorum lectiones novimus, eam lectionem vel compendium agnoscat, nec necessaria sit emendatio, a novando abstinuimus. Mox cum melioribus libris dedi pro ταπτόμενος δὲ ἀνάλογον ὦν ὃν ἔπαθον, ἀνάλογον ὦν ἔπαθον i. e. ἀνὰ λόγον τούτων ὦν ἔπαθον, secundum proportionem eorum, quæ passæ sunt; de quo loquendi usu supra dictum est ad p. 416. B. Mox ex libris nostris fere omnibus adjecimus ποδῶν.

LIB. V.

p. 817, 7. ΠΕΡΙ ΨΥΧΗΣ ΑΠΟΡΙΩΝ ΤΡΙΤΟΝ, Η ΠΕΡΙ ΟΨΕΩΣ.] Est hic liber undecimus (Vid. Porphy. de Vita Plotini cap. 25. p. 144. Fabric.) igiturque post præcedentem scriptus adeoque illius quasi quædam continuatio. Post hos Plotinus eam disputatiunculam scripsit, quæ Enneadis secundæ librum octavum constituit, et περὶ ὀράσεως inscribitur. Vide quæ ad illius libri titulum annotavimus p. 189. supr. Conferas etiam, quæ supra posuimus ad p. 312. B. Nostrum librum quod imprimis attinet, hæc de visione quæstio mature agitata est a Græcis philosophis, Pythagoreis, Empedocle, Democrito, aliis. Empedoclis decreta de visu ipse Plato attigit in Menone p. 76. C. D. et verbis ejus etiam appositus Aristoteles de Sensu et Sensil. c. 2. p. 4. sq. Sylb. Theophrastus de Sensibus p. 18. sqq. p. 694. sqq. ed. Schneider. Cf. Plutarch. de Placitt. Philoss. IV. 13. p. 633. sq. ed. Wyt. et adhibe Empedoclem Sturzii p. 348. sqq. et p. 416—420. Argumentum autem hujus libri Plotiniani imprimis ductum est ex primario loco Platonis in Timæo p. 45. sq. p. 50. sqq. Bekk. item ex Aristotelis l. l. et de Anima c. 7. p. 34. sqq. Sylb. ubi Platonis etiam in Timæo prolata sententia attingitur. Cum his comparandi duo alii loci Aristotelis, primum in Problem. XIV. 14. et de Generat. Animall. V. 1. Cf. Galenus de Usu Partium lib. X. p. 273. ed. Basil. (quem locum Schneider. Eclogis suis physicis inseruit p. 361. sqq.) Idem Galenus harum disquisitio-

num et difficultatem et vero necessitatem quoque indicat in libro adversus Julianum Tom. V. p. 340. Bas.—ἀλλ' ὦ γενναιότατε σοφιστῶν, οὐδ' ὅτι ψυχὴν ἔχομεν, ἢ αἴσθησιν, ἢ νοῦν, ἢ λογισμὸν, ἢ μνήμην ὁ τοιοῦτος λόγος ἐπιτρέψει γινώσκειν, ὡς ἐκάστου γε καὶ τούτων δύσγνωστος ἢ οὐσία, καὶ τί θαυμαστόν; κ. τ. λ. Alexander Aphrodis. in librum de Sensu et Sensil. fol. 97. sqq. Idem in Aristotel. de Anima lib. II. c. 12. Jo. Philopon. in Aristotel. de Generat. Animm. V. I. fol. 105. Platonis Aristotelisque decreta de visu strictim in suis Eclogis refert Stobæus I. 55. p. 1108—1110. Heeren. Democriti Epicurique et horum sectatorum sententiam explicat et ad Platonicæ potissimum doctrinæ regulam dijudicat Macrobius in Saturnall. VII. 14. Locum in Timæo attigit etiam Alcinous de Doctrina Platonis cap. 18. p. 497. sq. itemque Nemesius de Natura Hominis in capite περὶ ὄψεως p. 180. ed. Matth. Cæterum de lumine, visu, reliquisque sensibus ad Plotini mentem disputat G. A. Heigl in libello, qui inscribitur: *die Plotinische Physik*. Landshuti 1815. p. 128. sqq. sed ita, ut plurima et ipsa interpretationis lucem desiderare videantur.

p. 817, 10. τοῦ λεγομένου διαφανοῦς σώματος] Quid sit τὸ διαφανὲς ex suæ rationis decretis explicat Aristoteles de Sensu et Sensil. c. 3. p. 7. Sylb. Cf. de Anima cap. 7. p. 36. ubi Stagiritæ etiam Empedocli obloquitur, qui opinatus sit: εἰ γένοιτο κενὸν τὸ μεταξὺν, ὀρᾶσθαι ἂν ἀκριβῶς, καὶ εἰ μύρμηξ ἐν τῷ οὐρανῷ εἴη: si vacuum fuerit, quod medium est, accuratissime perspicere posse, vel si formica in cælo esset. Hæc attigimus supra ad II. 9. 2.

p. 818, 19. ἐπεὶ οὐδ' ὁ κάλαμος ὁ μεταξὺ τῆς νάρκης καὶ τῆς χειρὸς, ὁ πάσχει ἢ χεῖρ'] Exemplum desumpsit a Platone in Menone p. 80. A: καὶ δοκεῖς μοι παντελῶς, εἰ δεῖ τι καὶ σκῶψαι, ὁμοιότατος εἶναι τό, τε εἶδος καὶ τὰλλα ταύτη τῇ πλατεῖα νάρκη τῇ θαλαττία. καὶ γὰρ αὕτη τὸν αἰεὶ πλησιάζοντα καὶ ἀπτόμενον νάρκην ποιεῖ. καὶ σὺ δοκεῖς μοι νῦν τοιοῦτόν τι πεποιηκέναι, νάρκην. De hoc pisce vid. Aristot. Hist. Animm. IX. 36. (25. ibiq. Schneideri Annot. T. II. p. 170.) I. A. Fabric. ad Sext. Empir. Pyrrhonn. Hypot. I. 14. 93. p. 26. et Jo. Beckmann. ad Antigon. Caryst. c. 54. p. 97. qui plura veterum recentiorumque scriptorum testimonia laudarunt. Ego duos locos phi-

losophorum adscribam. Alexander Problem. Proæm. p. 249. Sylburg.: οὐδεὶς δὲ καὶ τὴν θαλασσίαν νάρκην ἀγνοεῖ, πῶς διὰ τῆς μηρίνου τὸ σῶμα ναρκοῦ τρίγλη τε κρατουμένη ἀντιπαθεῖ τῇ νάρκη. Chalcidius in Platonis Timæum p. 331. Meurs.: “Sentire porro mentem putant, perinde ut eam pepulerit spiritus, qui id, quod ipse patitur ex visibilium specierum concrezione, mentis intimis tradit. Porrectus siquidem et veluti patefactus candida esse denuntiat, quæ videntur. Confusus porro et confæctior atra et tenebrosa significat: similisque ejus passio est eorum, qui marini piscis contagione torpent, siquidem per linum et arundinem perque manus serpat virus illud, penetretque intimum sensum.” Ac fortasse Chalcidius, qui hanc similitudinem similiter ac Plotinus in loco de visu adhibuit, nostrum philosophum ante oculos habuit.

p. 819, 14. εἰ καὶ νῦν—τὸ τῶν ὀμμάτων πρόσθεν κείμενον] Intactum reliqui locum fortasse non sanum. Quomodo eum Ficinus acceperit, arguit versio. Nolo igitur decernere, utrum recte verterit, an extrema potius vertenda sint: *quod ante oculos positum est*. Proxima: καὶ οἱ ἐκχέοντες δὲ τὰς ὄψεις Platonicæ orationis elegantiam referunt. Sunt enim efficta ad illud in Theæteto p. 181. a: τοὺς ῥέοντας, eos, qui rerum omnium fluxum contendunt, at οἱ τοῦ ὄλου στασιῶται “qui universum immobile esse dicunt” et τοὺς τὸ πᾶν κινούντας, “qui universum moveri putant.” Vid. Heindorf. ad eum locum p. 419. et, ut exemplum addam ex eadem re ductum, Plutarchus Quæst. Symposiacc. I. 8. 2. p. 529 Wytt.: ἕτεροι δὲ τοῖς συμβάλλουσι τὰς αὐγὰς προσεῖχον. “alii in eorum sententiam concedebant, qui radios visus concurrere arbitrantur:” i. e. qui συναύγειαν Platonicam adoptabant. Ejusdem breviloquentiæ exemplum, hoc solo diversum, quod pro Participio Verbum cum Pronomine habet, offert locus Plotini infra V. 8. 12. p. 85. B: διὸ καὶ οὐκ ὀρθῶς (sc. δοκοῦσιν) οἱ φθείρουσι (sc. τὸν κόσμον τὸν αἰσθητὸν) τοῦ νοητοῦ μένοντος, καὶ γεννῶσιν οὕτως κ. τ. λ. i. e. qui mundum sensibilem caducum dicunt—atque ita genitum opinantur.

p. 820, 3. Οἱ δὲ τὴν ἔνστασιν αἰτιώμενοι] De aliis significationibus vocis ἔνστασις dixi ad Proclum in Alcib. pr. p. 191: hoc loco alia prorsus obtinet e rebus naturalibus repetenda et a Phy-

sicis medicisque usurpata. De hac consulto Foessii Œconom. Hippocrat. p. 130. in voc. ἐνίστημι Bernardum in Epistolis ad. I. I. Reisk. p. 296. eundem ad Thom. Magistr. p. 313. et Wyttenbach. ad Plutarch. p. 485. Ejusdem Plutarchi, vel ejus, qui Plutarchi nomine fertur, alius locus vel maxime huc pertinet, de Placitt. Philos. IV. 13. p. 633. Wytt.: Ἐτεροι κατὰ τινων ἀκτίνων εἰσκρισιμ μετὰ τὴν πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἐνστασιμ ὑποστρεφουσῶν πρὸς τὴν ὄψιν. Ad quem locum a Wyttenbachio in Var. Lect. nihil animadversum esse miror. Tib. autem Hemsterhusius ad Thom. Mag. p. 314. pro εἰσκρισιμ malit ἔκκρισιμ. Beckius contra ex Galeno in Hist. Philos. ἔκχυσιμ. Vid. ejus Varr. Lectt. et emendatt. p. 240. Atque huic rationi suffragatur Plotini nostri illud οἱ ἔκχέοντες. Plutarchei autem loci hæc est sententia: Alii vero (nos videre putant) secundum (per) quandam radiorum effusionem, qui post renisum (quem offenderant) in Objecto, rursus revertantur ad oculum. Quæ egregie illustrant verba Plotini. Iamblichus in Protrept. p. 147. Arcer. p. 350. Kiessl.: ἡ γὰρ τῶν γαμψωνύχων φυσικὴ διοργάνωσις λαβεῖν μὲν τάχιστα καὶ ῥαδίως δεδημιούργηται διὰ τὴν ἐνστασίμ γε (γε abest a libris meis et Ciz. nec habet Arcer. nec Ti. Hemsterhus. ad Thom. Mag. l. l.) ἀγκύλων ὄντων τῶν ὀνύχων (propter renisum, cum unguis curvi sint). ὃν τρόπον καὶ αἱ κράγγαι πεφύκασι ἐπισπᾶσθαι μὲν τάχιστα, ἀφιέναι δὲ δυσχερῶς, εἰ μὴ τις ἄρα ὑπερεπικλίνῃ αὐτὰς ἀναστρέφων. (Ed. Arcer. κράγγαι. Cod. Memm. et Ciz. κρεάγγαι. Paris. Regius κρεάγγαι, probante Hemsterhusio l. l. cujus annotationem non memorat Kiessling. Sed docta manus in exemplo meo ad marg. scripsit: “Lege κράγγαι.” Et hoc unice verum.) De κράγγαις, quæ ad caneros marinos pertinent, vid. Aristotel. Hist. Animall. IV. 2. et Schneideri Annott. in eam p. 191. sq.

p. 820, 4. Οἱ δὲ τῶν εἰδώλων προστάται] Sunt Democritus et Epicurus, qui “per imaginum insertiones (κατὰ εἰδώλων εἰσκρίσεις) putabant nos videre.” ut legitur ap. Plutarch. l. l.

p. 821, 6. τῇ ἀντιπεριστάσει—τὴν ἀντιπεριστάσιμ τοῦ ἀέρος] Vox significat cohibitionem, compressionem undique circumfusam; *der umgebende Gegendruck* vernacule dicatur. Vid. Budæum et Stephanum in Thes. L. Gr. p. 4610. ed.

Valpy. et cf. Schneideri Indic. Theophrasti Opp. p. 315. Plutarchus de Placitt. Philos. IV. 1. p. 621. Wytt.: καὶ τὴν ἀντιπερίστασιμ τῶν ὠρῶν, ὅταν παρ’ ἡμῖν εἴη θέρος τοῖς ὑπὸ τὸν θερμὸν τροπικὸν αἰκοῦσιμ, τότε τοῖς ὑπὸ τὸν χειμερινὸν τροπικὸν ἀντοῖκοις χειμῶν ἐστι. ubi est *oppositio* anni tempestatum, sive tempestatum in diversis Zonis *diversa ratio*, uti recte explicatur in Indice. Propius ad nostri loci similitudinem accedit hic ejusdem Pseudoplutarchi ibid. III. 15. p. 611. Wytt. in loco de terræ motibus: Ἀριστοτέλης διὰ τὴν τοῦ ψυχροῦ πανταχόθεν ἀντιπερίστασιμ, κάτωθεν καὶ ἄνωθεν αὐτῇ περιστάσιμ. τὸ γὰρ θερμὸν ἄνωτέρω γενέσθαι σπεύδει, ἅτε δὴ κοῦφον ὄν διὰ τοῦτο ἐν ἀπολείψει γινομένης τῆς ξηρᾶς ἀναθυμιάσεως τῇ σφηνώσει καὶ τοῖς ἀντελιγμοῖς διαταρᾶσθαι. Quæ nunc comparanda sunt cum Jo. Laurentii Lydi Fragmento de terræ motibus in libro de Ostentis cap. 53. p. 186—188. Hasei. Plutarchus in Quæstionn. Platonn. p. 1004. D. p. 88. Wytt.: τὴν ἀντιπερίστασιμ τῆς κινήσεως, ubi Xylander vim vocabuli exprimere studuit vertendo: motus *circumresistentiam*.”

— 15. εἰ δὲ μηδὲ πάρεισιμ ὡς ἐν ῥοῇ τὰ εἶδη.] Tangit Epicurum. Qui ita in Epistola ad Herodot. ap. Diog. L. X. 48: καὶ γὰρ ῥεῦσις ἀπὸ τῆς τῶν σωμάτων ἐπιπολῆς. συνεχῆς συμβάλει. Idem similia profert in papyris Herculanenss. p. 69; unde Rosinius editor lacunosum locum alterum non inepte ita explevit p. 4.: περᾶν δὲ συνεχῆ τὸν ῥοῦν. (cf. annot. nostr. in Cic. de N. D. I. 39. p. 178, ubi operæ in loco Diogenis peccarunt.) Inde in Plotino fortasse quispiam tentaverit: περῶσιμ pro πάρεισιμ, neque tamen necesse. Gellius V. 16: “Epicurus autem affluere semper ex omnibus corporibus simulachra quædam corporum ipsorum, eaque sese in oculos inferre, atque ita fieri sensum videndi putat.” Macrobius Saturnn. VII. 14: “Ergo censet Epicurus ab omnibus corporibus jugi fluere quæpiam simulachra manare; nec unquam tantulam moram intervenire, quin ultro ferantur inani figura coherentes corporum exuviæ, quarum receptacula in nostris oculis sunt: et ideo ad deputatam sibi a natura sedem proprie sensus recurrunt.” Epicuri sententiam e Diogene illustravit Ign. Rossi in Commentt. Laërt. p. 262.—Sed tamen fortasse h. l. Plotinus non tam Epicuri sententiam

tetigit, quam Hieronymi (vel Empedoclis, si Wytttenbachii conjectura vera sit, quæ tamen Schneidero ad Eclogg. Physicas parum probatur p. 189.) apud Plutarchum in Quæstionn. Symposs. I. 8. 3. p. 530. Wytttenbachii (cujus Annot. cf. in Varr. Lectt. ad h. l.): ὅτι τοῖς προσπίπτουσι ἀπὸ τῶν ὀρατῶν εἶδεσι πρὸς τὴν ὄψιν ὀρώμεν. Certe Noster h. l. τὰ εἶδη usurpavit.

p. 823, 6. ἐκ τῶν φρυκτωρίων—καὶ ἐκ τῶν πύργων τῶν ταῖς ναυσὶ σημαϊνόντων] Edit. et libri MSS. φρυκτωρίων. Articulum τῶν adjeci plurimorum Codd. jussu. Herodianus IV. 15. p. 814. sq. Irmisch. de rogis imperatorum Romanorum: ἀπεικάσαι τις ἂν τὸ σχῆμα τοῦ κατασκευάσματος φρυκτωρίοις, ἃ, τοῖς λιμέσις ἐπικείμενα, νύκτωρ διὰ τοῦ πυρὸς ἐς ἀσφαλεῖς διαγωγὰς τὰς ναῦς χειραγωγεῖ. φάρους δὲ αὐτὰ οἱ πολλοὶ καλοῦσιν. ubi vid. Editoris notas. Aristoteles, qui fertur, de Mundo VI. 10. p. 224. Kappii: τοσοῦτος δὲ ἦν ὁ κόσμος, καὶ μάλιστα τῶν φρυκτωρίων κατὰ διαδοχὰς πυρσενουσῶν ἀλλήλαις ἐκ περάτων τῆς ἀρχῆς μέχρι Σούσων καὶ Ἐκβατάνων, ὥστε τὸν βασιλέα γινώσκειν αὐθημερὸν πάντα τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ καινουρηγμένα. quem locum propterea adscripsi, quia docet, in continente quoque terra hoc genus signorum nocturnorum fuisse usitatum: (Cf. Kapp. ad eum locum:) unde intelligitur, cur Plotinus addat: καὶ ἐκ τῶν πύργων ταῖς ναυσὶ σημαϊνόντων, quæ ad pharos pertinent. Cf. etiam Tzetz. ad Lycophr. 1096. ad verba: ναυφάγοι φρυκτωρία. Adde Hushkii Analecta Critt. p. 240, Boissonad. ad Philostrati Heroica p. 553. et Blomfield. ad Æschyli Agamemm. 32: τρὶς ἐξ βαλοῦσης τῆσδέ μοι φρυκτωρίας in Glossario p. 160.

— 18. ἐπὶ τοῖς νότοις τοῦ οὐρανοῦ] Poëtica locutio, quam tamen pedestris orationis scriptores posteriores usurpant. Vid. Jacobs. ad Anthol. Gr. IX. p. 248. et ad Philostrati Imagg. p. 326. Clemens Alex. Protrept. 6. p. 59: ἄνω πον περὶ τὰ νῶτα τοῦ οὐρανοῦ. Synes. de Provid. p. 89. C.: ἡ δὲ (πηγῇ) τῶν οὐρανοῦ νότων ἐξῆπται. Cf. etiam Philo Jud. T. I. p. 44. Pfeiff. et Ast. ad Platon. Phædr. p. 301. et ad calc. Reipubl. in Additamm. p. 657.

p. 824, 5. τὸ συναφὲς τῇ ὄψει μόριον.] Non obtemperavi Mediceo alteri, qui dat συνεχὲς, etsi illud adjectivum rarum sit et in novissima editione Stephaniani Thesauri uno tantum exemplo

firmatum ex Josepho. Tu vid. de Bello Jud. III. 5. 7. p. 228. Havercamp. de acie Romana: οὕτως αὐτῶν συναφεῖς μὲν αἱ τάξεις, ubi insuper libri MSS. mirifice variant. Sed Plotinianus usus satis tuetur illam lectionem et editionis et codicum plurimorum. Vid. supra II. 9. 16. IV. 4. 45. IV. 5. 1. IV. 5. 3. Hi proinde loci consignandi sunt in Lexicis.

— 6. ὅσον καὶ ἡ κόρη τὸ καθ' αὐτὸ μόριον τοῦ ὀρατοῦ δέχοιτο ἄν.] Olympiodor. in Alcib. pr. p. 223: ἰστέον δὲ ὅτι κόρη λέγεται ἢ διὰ τὸ πλησιάζειν τῷ κρυσταλλοειδεῖ, καθαρῷ ὄντι. Ad quem locum quæ laudavi, hic non repeto. Isidor. Origg. XI. 1. “Pupilla:—Vocatur autem pupula, quod sit pura et impolluta puella.” Hæc Philonis causa laudavi, qui Leg. Allegorr. II. p. 78. Mangeii (p. 118. Pfeiff.) explicans locum Numerr. XII. 1. sqq. ita de Mose: ὃ τὴν Αἰθιοπίσσαν τὴν ἀμετάβλητον καὶ κατακορῆ γνώμην, αὐτὸς ὁ θεὸς ἡμόσατο.—τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἐγκώμιον αὐτοῦ μέγιστον, ὅτι τὴν Αἰθιοπίσσαν ἔλαβε, τὴν ἀτρεπτον καὶ πεπυρωμένην καὶ δόκιμον φύσιν. Ὡς γὰρ ἐν ὀφθαλμῷ τὸ βλέπον μέλαν ἐστὶν, οὕτως τὸ ὀρατικὸν τῆς ψυχῆς Αἰθιοπίσσα κέκληται. Quo in loco postquam, quæ meridie clariora sunt, se non perspicere fassus est Mangeius, tamen conjectandi periculum facit, pro κατακορῆ nobis obtrudere volens κατάπυρον. At vero qui Philonis in verbis ludendi licentiam novit, is non ambiget, cum illo κατακορῆ alludere voluisse ad κόρην, quam deinde his verbis describit: ὡς γὰρ ἐν ὀφθαλμῷ τὸ βλέπον μέλαν ἐστὶν, in quibus verbis ratio quoque inest cur Æthiopissam huc trahat, i. e. *nigram*. Deinde nec illud verum est, h. l. γνώμην et φύσιν esse synonyma. Potius credam Philonem scripsisse φαῖσιν: de qua voce Alexandrina vide quæ posui ad Nathanaelis Antithet. advers. Plotin. cap. 6. (p. 441. ed. Heidelb. quem locum omnino cum Philoniano conferri velim.) Ita optime sibi respondebunt hæc: τὴν ἀμετάβλητον καὶ κατακορῆ γνώμην (immutabilem et *impollutam*.) Verbo πεπυρωμένην rursus respicit Philo ad Αἰθιοπίσσαν i. e. adustam quasi et nigricantem facie.—Revertor ad Plotinum. Ad ejsus sententiam confer p. 452. extr. et p. 453. init. et universe adhibe Heliodori (sive Damiani, nam in nomine ambigitur. vid. Schneider. ad Eclogg. Physs. p. 206. et Boissonad.

ad Luc. Holstenii Epistoll. p. 248.) Optica §. 5. sqq.

p. 826, 6. Ἐπεὶ καὶ τὸ τῆς νυκτὸς ὄραϊν—χαλεπὸν ταύτῃ τῇ ὑποθέσει ἀπευθύναι.] Locis ad hujus Verbi usum illustrandum congestis adde Dionys. Halicarn. de Compos. XI. 80. p. 134. Schæf. et Photii Biblioth. Cod. 165. p. 108. b. infr. Bekkeri: et cf. P. Wesseling. ad Sophocel. Ajax. v. 72. Sæpius autem usurpatur a Plutarcho in Moralibus; qui ita de Pueror. Educat. p. 2. D. p. 6. Wyt. : τὰς γε μὴν καμπύλας τῶν ὑποκριτῶν βακτηρίας ἀπευθύνει ἀμήχανον. Hoc si nostro loco adhibeas, ea hic accipienda sit verbi vis, ut sit ὀρθοῦν τὰ λοξὰ, sive, quæ implexa et impedita sunt, dirigere et expedire. Vid. Scholiast. Sophocel. in Œdip. Tyr. v. 104. Tum hæc loci nostri sententia sit: Quando illud—noctu nos videre—difficile est hac hypothesi (hac ratione) explicatu. Sed nescio an magis huc faciat altera illa vis, quam idem Scholiasta prodit: ἀπευθύνω, καὶ τὸ ἀπὸ εὐθύνης ποιῶ, ἥτοι ἀπεύθυνον. Hoc si admittas, extrema vertenda sunt: difficile sit secundum hanc hypothesin excusare (sive a reprehensione liberum reddere). Nimirum ironice. Et sunt in hac disputatione plura irrisionis vestigia; quod jam vidit Ficinus.

— 18. Περὶ δὲ τοῦ ἀκούειν κ. τ. λ.] Pro fontibus hujus loci Plotiniani habendi Platonis Timæus p. 67. p. 92. sq. Bekk. Aristotelis liber secundus de Anima c. 8. p. 37. sqq. cf. Theophrast. de Sens. p. 19. sqq. Aristotelis Problem. II. 6. p. 89. sqq. Sylburgii et Alexandri Probl. p. 259. 268. Sylb. Horum aliorumque Philosophorum de Auditu decreta in compendium redegerunt Galenus hist. philos. c. XXVI. Plutarch. de Placit. Philos. IV. 16. p. 901. p. 636. sq. Wyttenb. Stobæus Eclogg. Phys. I. 56. et 57. p. 1110. 1112, Heer. et Nemesius de Natura Hominis cap. 10. p. 199. sq. ed. Matthæi. Cf. etiam: Aristotelis de soni et vocis humanæ natura atque ortu) theoria exp. Kreyssig. Lips. 1793. et Schneideri Animadv. in Eclogas Physicas ab ipso editas p. 168. sqq. Qui tamen hic non magis, quam in loco de visione, Plotiniana curavit. Neque qui proprie hodie dicuntur, Physici reliqui, quod sciam, Plotini de visu audituque et reliquis sensibus decreta cum re-

centiorum vel inventis vel sententiis compararunt.

p. 829, 2. ἀλλ' εἰ μὲν ποιότης μόνον—ἀνάγκη, καὶ τὸ φῶς ζητεῖν, ἐν ᾧ ἔσται σώματι.] Proclus in Platonis Timæum p. 141: πάντα γὰρ τὰ χρώματα ἔγγονά (leg. ἔκγονά) ἐστι φωτός. Cf. supra p. 52. F. et p. 166. sq.

— 16. ἀλλ' ὡσπερ ζωὴ—ψυχῆς ἐστὶν ἐνέργεια.] Cf. infra p. 458. B. et ibi annot.

p. 830, 12. Εἰ δὲ ἐστὶν ἐνέργεια — ἐπεβάλλετο.] Locus mihi quidem subobscurus, et fortasse non sanus. Ficinus legisse videri possit: καὶ εἶχετο εἴσω pro ἐχέτο (profunderetur). In Codd. nihil auxilii. Proinde locum intactum reliquimus.—Ceterum quod Tiedemannus in libro: *Geist der Spekulativen Philosophie* III. p. 409, Aristotelicam dicens hanc sententiam: *actum (ἐνέργειαν) esse lumen*, non tamen confirmari addit eam recentiorum Physicorum examinibus: nondum noverat ille ea, quæ ingeniosorum naturæ scrutatorum philosophorumque acumine nuper explicata sunt, de quibus non nostrum est h. l. exponere.

— 17. Ἐπεὶ καὶ εἰ πολλαπλασία ἡ ἀπόστασις ἦν, ἢ νῦν ἐστὶ πρὸς ἡμᾶς τοῦ ἡλίου, ἦν ἂν καὶ μέχρι ἐκεῖ φῶς.] Suspiceris: ἡ τοῦ ἡλίου: sed in talibus elegantiam in Plotino sæpe desideres. Etiam de varietate hic breviter monendum esse admonent hæc Platonis in Phædone p. 61. c. ubi etiam solis mentio fit: ἀλλ' ἐν τῷ μέχρι ἡλίου δυσμῶν χρόνῳ, ubi Heindorf. p. 24: μέχρι pro vulgato μέχρισ ex Grammaticorum præcepto cum Codd. Aug. et Tub. (adde Paris.) dederat jam Fischerus." Cf. eundem ad Gorg. p. 137. et p. 180. Atque in Symposio Bastius et Bekkerus librorum auctoritate p. 210. dederunt μέχρι ἐνταῦθα. Similiter Stallbaum in Philebo p. 18. p. 39. c Stobæo μέχρι ἐνὸς pro μέχρισ. Atque idem vir doctus ad Phædonem p. 183. licet hinc inde omnes libri mss. Platonis μέχρισ offerant, in hoc tamen scriptore vel ante Vocalem pro μέχρι et ἄχρι pugnât. Diversam plane sententiam amplectitur Loers. ad Menexenum p. 155. Et vere mihi pronuntiasset videtur Lobeck. ad Phrynichi Eclogg. p. 14. sq. vel in Atticis scriptoribus "utri prærogativa debeatur, in ambiguo relinquendum"—nedum in recentioribus scriptoribus. Proinde, licet hoc loco et aliis Cod. Ciz. et Vatic. qui μέχρισ dant, fortasse Plotini manum

præsent, noluimus tamen ab editionis et plurimorum librorum lectione recedere.

p. 831, 12. Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ ὀφθαλμῶν ἰδεῖν ζῶων λαμπόντων τοῖς ὄμμασι κ. τ. λ.] Huc pertinent, quæ passim veteres tradunt, ut Diogenes Apolloniat. ap. Theophr. de Sensibus p. 29. Steph. Aristotel. de Generat. Animall. V. 1. ad quem adhibe Jo. Philoponum fol. 105. et cf. Empedoclem Sturzii p. 418—420. Alexander in Problem. 20. (78.) Plutarchus in Sympos. I. 8. 4. p. 626. D. p. 533. Wytt. Ego locum luculentum adscribam Sexti Empir. in Pyrrhonn. Hypotyp. I. 14. 45. p. 13. sq. Fabric.: ἐπεὶ οὖν καὶ τῶν ζῶων τινὰ φύσει λαμπρότατα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἔχει, καὶ φῶς λεπτομερές τε καὶ εὐκίνητον ἀπ' αὐτῶν ἀποστέλλει, ὡς καὶ νυκτὸς ὄραϊν, δεόντως ἂν νομίζοιμεν, ὅτι μὴ ὅμοια ἡμῖν τε καὶ κείνοις τὰ ἐκτὸς ὑποπίπτει. Sed hominibus etiam aliquot contigisse idem tradit ibid. Sect. 84. et aliorum exempla, ut Scaligerorum etc. congescit ad eum locum Fabricius, quem consule, itemque Schneiderum in Animadv. in Eclogg. Physs. p. 201. ibiq. laudatam Priestleii Optic. I. p. 150. ed. Klügelii et hujus annot. p. 154.

— 14. ταῖς ἀνοιδάνσεσιν] i. e. ubi oculi *turgescunt* s. *insurgunt*. Contrarium sequitur: ἐν ταῖς συστολαῖς, ubi *marcescunt* s. *resident*. Vox ἀνοιδανσις addenda est Lexicis. Verbum satis frequens. Alciphron. Epist. I. 1: καὶ ἐπεφρίκει μὲν πόντος (ὁ πόντος Cod. Palat. noster n. 132.) μελαινόμενος, τοῦ ὕδατος δὲ ἀφρὸς ἐξηνθήκει, πανταχοῦ τῆς θαλάσσης ἐπ' ἀλλήλων (ἐπ' ἄλλ. idem Cod.) ἐπικλωμένων τῶν κυμάτων, τὰ μὲν γὰρ ταῖς πέτραις προσηράσσετο, τὰ δὲ εἴσω ἀνοιδούντα ἐβῆγγυτο (ἐβῆγγυτο idem) Plutarch. de Placitt. Philosoph. III. 17. p. 615. Wytt.: ἀνοιδεῖν τὴν Ἀτλαντικὴν θάλασσαν. Etiam de iratis usurpatur. Philostratus Vita Apollonii VII. 33. p. 313. Olear.: ἀνοιδήσας δ' ὁ βασιλεὺς (Cod. Schellersh. ἀνοιδήσας ὁ β.) ὑφ' ὧν ἤκουσε συκοφάντην με οὖν εἶπεν (μὲν οὖν εἶπε, idem, sed correctum a secunda manu) ἐπ' αὐτοῖς εἶληφας. De hac vi verbi vid. interpr. ad Herodot. p. 261. et p. 529. Wesseling. et adde Jacobsii annot. in Philostrati Imagg. p. 592.

p. 833, 8. ἢ εἰ τὸ συμπαθὲς—τοῦδε τοῦ ζῶου] Secundum eam distinctionem, quam adoptavi, hæc sententia prodit: “ Aut, si compatiens, qui

unius animalis est, sensualia, sensibilia et “sensus sunt, hoc pacto non (cerneret hic mundus illud corpus) nisi hoc corpus externa pars hujusce animalis esset.”

p. 834, 3. δέδεικται] Utitur nostro loco ad hanc formulam illustrandam et aliis Wytt. ad Platonis Phædon. p. 160. sq. Cf. infra p. 464. A. et quæ plura posuimus ad I. 6. 1. p. 50. B.

— 9. μὴ τῶν ἐν αὐτῷ, τῶν δὲ ὁμοίων τοῖς ἐν αὐτῷ, ἢ μὲν ζῶων ἀντιλήψεται] Ita ex melioribus libris dedi pro ἢ μὲν ζῶων. Post verba μὴ τῶν ἐν αὐτῷ cogitandum est μόνον. De qua omissione vide Davis. ad Cic. de N. D. II. 64. p. 479—481. ed. nostr. et Moseri, et quod editores laudant ad L. Bos. de Ellipsis. p. 307—310. Schæf. Sæpius omittitur sequente ἀλλὰ καί: verum tamen etiam, ubi δὲ est in altero membro. Lucilius Epigr. XII. 4. (p. 319): οὐ κωστὴν ἀγνωστος, τῇ δὲ πόλει γέγονας. Ad quem locum vide Jacobsii Comment. in Anthol. Tom. IX. p. 319.

LIB. VI.

p. 836, 7. ΠΕΡΙ Αἰσθησεως καὶ Μνήμης.] Hic libellus in eorum numero est, quos Plotinus propemodum senescens conscripsit, utpote, si ordinem temporis respicias, quadragesimus primus. Vid. Porphy. de Vita Plotini c. XXV. p. 144. Fabric. Tractat autem idem argumentum, quod Plato attingit in Timæo p. 45. et p. 65. sqq. itemque in Menone, Phædone, Philebo, de Legibus et aliis in dialogis: (Cf. quæ supra laudavimus ad p. 392. D.) quam doctrinam deinde erudit Aristoteles in libello περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν, item περὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως, et de Anima lib. II. cap. 6. sqq. nec minus Theophrastus in opusculo περὶ αἰσθήσεως καὶ περὶ αἰσθητῶν. Reliquorum philosophorum de sensu et memoria sententias exhibent Galenus in Hist. Philos. c. XXIV. Plutarchus de Placitt. Philos. IV. 8—11. p. 626—629. Wytt. (cf. eundem Plutarchum de Solertia Animalium p. 960. sqq. p. 896. sqq. Wytt.) Diogen. Laërt. VII. 51. sqq. X. 31. sqq. et passim. E recentioribus Græcis Latinisque scriptoribus cum alii hunc locum attigerunt, tum Nemesius de Natura Hominis cap. 13. περὶ τοῦ μνημονευτοῦ et in antecedentibus capitibus, quæ supra memoravi

VI—X. itemque Boëthius de Consolat. Philosoph. libro V.

p. 836, 9. ΤΑΣ αἰσθήσεις οὐ τυπώσεις οὐδ' ἐνσφραγίσεις λέγοντες κ. τ. λ.] Ad verba et sententiam confer, quæ supra disputat noster philosophus p. 305. B. 391. G. et quæ infra p. 461. F. Reprehendit autem in his et sequentibus Aristotelem. Qui ita in libello περὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως c. 1. p. 29. Sylb. : Δῆλον γάρ, ὅτι δεῖ νοῆσαι τοιοῦτον τὸ γινόμενον διὰ τῆς αἰσθήσεως ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῷ μορίῳ τοῦ σώματος τῷ ἔχοντι αὐτήν· οἷον ζωγράφημά τι τὸ πάθος, οὗ φάμεν τὴν ἕξιν εἶναι μνήμην· ἢ γὰρ γινομένη κίνησις ἐνσημαίνεται, οἷον τύπον τινὰ τοῦ αἰσθήματος, καθάπερ οἱ σφραγιζόμενοι τοῖς δακτυλίοις. διὸ καὶ τοῖς μὲν ἐν κινήσει πολλῇ διὰ τὸ πάθος ἢ δι' ἡλικίαν οὖσιν οὐ γίνεται μνήμη, καθάπερ ἂν εἰς ὕδωρ βέον ἐμπιπτούσης τῆς κινήσεως καὶ τῆς σφραγίδος· τοῖς δὲ, διὰ τὸ ψύχασθαι (φθίνεσθαι marg. ed. Basil.) καθάπερ τὰ παλαιὰ τῶν οικοδομημάτων, καὶ διὰ σκληρότητα τοῦ δεχομένου τὸ πάθος, οὐκ ἐγγίνεται τὸ πάθος. Unde etiam quispiam patrociniū repetat Vaticanæ lectioni in Plotino: κατοχὰς παθημάτων. Ego cum Ficino vulgatum retineo. Porphyrius apud Stobæum Eclogg. I. 52. p. 830. Heer. in referenda et judicanda Aristonis sententia ita scribit: αἰσθησις γὰρ οὐσίας οὐκ ἀντιληπτική, ἀλλὰ μορφῆς καὶ πλάσεως, ὅτι δὲ ἄνθρωπος ἢ ἵππος, ἄλλου ἢ ἀντίληψις. (ita hunc locum e libris explevit Heeren. Plura vero ex conjectura addere non necesse.) Διάφορον οὖν τῆς ἀντίληψεως τὸ κίνημα· ἢ μὲν γὰρ τυπόμενη ἔοικεν, ἢ τῆς αἰσθήσεως, καὶ ἔξω ἐλκομένη ἐπὶ μορφῆν, ἢ δὲ ἀφισταμένη τυπώσεως. Hac data occasione maculam eluo ex Hermetis fragmento apud eundem Stob. p. 1086: ὅπως ἢ φύσις τηρῆ καὶ περικρατῆ—τύπου ἐξ ἀρχῆς καταβεβλημένου. Perperam scriptum erat, rarter atque in multis locis Plotini, τόπου. Sentienti autem rationem similiter fere atque Aristoteles explicare studebant Stoici. Plutarchus de Placit. Philos. IV. 11. p. 630. Wytt. : οἱ Στωϊκοὶ φασιν· Ὅταν γεννηθῇ ὁ ἄνθρωπος, ἔχει τὸ ἡγεμονικὸν μέρος τῆς ψυχῆς ὡς περὶ χαρτίου ἐνεργῶν εἰς ἀπογραφὴν (optime C. D. Beckius e Cod. Moscov. ὡς περὶ χαρτίου ἐνεργῶν εἰς ἀπογρ. “ ut chartulam, in qua optime et efficacissime scribi possit.” Vid. ejus not. in Varr. Lectt. p. 237.) εἰς τοῦτο μίαν ἐκάστην τῶν ἐννοιῶν ἐναπογράφεται.

Πρῶτος δὲ ὁ τῆς ἀπογραφῆς τρόπος, ὁ διὰ τῶν αἰσθήσεων. αἰσθανόμενοι γὰρ τινες οἷον λευκοῦ, ἀπελθόντος αὐτοῦ μνήμην ἔχουσιν. Hanc Stoicorum sententiam tangit etiam Boëthius de Consol. Philos. lib. V. in Metricis, p. 304. sq. : “ Quondam Porticus attulit Obscuros nimium senes. Qui sensus et imagines E corporibus extimis Credant mentibus imprimi, Ut quondam celeri stylo Μοx est aquore paginæ, Quæ nullas habeat notas, Pressas figere litteras. Sed mens si propriis vigens Nihil motibus explicat, Sed tantum patiens jacet, Notis subdita corporum; Cassasque in speculi vicem Rerum reddit imagines, Unde hæc sic animus viget Cernens omnia notio?” Proclus in Alcib. pr. p. 281. eadem similitudine utitur: καὶ (αἱ ψυχαὶ) οὐκ εἰσιν ἀγραφα γραμματεῖα δεχόμενα τοὺς τύπους ἔξωθεν, ἀλλὰ γέγραπται μὲν αἰεὶ, καὶ ὁ γράφων ἐν ἑαυτῷ ἐστι, γινώσκειν δὲ οὐ πᾶσαι τὰ γεγραμμένα δύνανται. Plato in Protagora p. 326. D: ἀλλ' ἀτεχνῶς ὡς περ οἱ γραμματιστὰι τοῖς μήπω δεινοῖς γράφειν τῶν παιδῶν ὑπογράφαντες γραμμὰς τῇ γραφίδι οὕτω τὸ γραμματεῖον διδῶσσι καὶ ἀναγκάζουσι γράφειν κατὰ τὴν ὑφήγησιν τῶν γραμμῶν. Ubi Heindorfius non magis retinere debebat γραμμάτιον (γραμματεῖον est etiam in Cod. Bodleiano et reductum est a Bekkero:) quam de significatione γραμμῆς, ut *literæ*, dubitare. Maximus Tyrius VIII. 2. p. 132. Reisk. Platonis locum ita expressit: οἷον καὶ τοῖς παισὶν οἱ γραμματιστὰι μηχανῶνται, ὑποχαράττοντες αὐτοῖς σημεῖα ἀμυδρὰ, οἷς ἐπάγουτες τὴν χειροργίαν, ἐθίζονται τῇ μνήμῃ πρὸς τὴν τέχνην. Quam imitationem ignorarunt Maximi interpretes.

p. 837, 3. Εἰ δ' ἐπὶ τῆς ἐναργεστάτης αἰσθήσεως θεωροῦμεν] Aristoteles de Anima III. 3. p. 56. Sylb. ἐπεὶ δὲ ἡ ὄψις μάλιστα αἰσθησις ἐστι, καὶ τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ φάους εἰληφεν, ὅτι ἄνευ φωτὸς οὐκ ἔστιν ἰδεῖν.

—9. οὐδὲ τῷ σφραγίδα λαμβανούσης—βλεπούσης] Singularis Participii usus pro Infinitivo (τῷ λαμβάνειν) eolummodo secundum ordinem Constructionis ex Attractione explicandus. Cf. Matthiæ Gr. Gr. §. 555. sqq., ubi tamen, in multis commode appositis exemplis, geminum, quod sciam, locum non reperias. Ad sententiam similiter Plotinus infra p. 461. F: ἢ οἷον ἐν κηρῷ ἐνσημανθεῖσαι ἀπὸ δακτυλίων σφραγίδες.—Mox cum Marg. Med. A.,

vel potius cum Ficino, pro οὕτως posuimus οὕτως. Sed fortasse etiam hoc loco legendum: τῷ δὲ δὴ διάστημα προστιθείσα τῷ ὁράματι pro τὸ δὲ δὴ κ. τ. λ.

p. 837, 18. οὐκ ἔσται βλέπειν αὐτὰ ἃ ὁρῶμεν, ἰνδάλματα δὲ κ. τ. λ.] Cf. Porphyrii locum e disputatione super Aristonis placitis, quem posui ad initium hujus capituli p. 452. A. Sequentia Plotiniani loci quod attinet, idem Porphyrius magistri sui vestigia persequitur in his apud Stoebæum Eclogg. Phys. I. 51. p. 780. Heeren.: πάντη δὲ τὸ αἰσθήσει προσχρῶμενον τοῖς ἕξω ἐπιβάλλον θεωρεῖ, οὐχ ἐνούμενον ἐκείνοις ἃ θεωρεῖ, ἀλλὰ μόνον τύπον αὐτῶν ἐκ τῆς πρὸς αὐτὰ προσβολῆς λαμβάνον. "Οταν οὖν ἴδοι ὁ ὀφθαλμὸς τὸ ὁρῶμενον, ἀμύχανον ἐν ταυτότητι γενέσθαι τοῦ ὁρῶμενον" οὐ γὰρ ἂν ἴδοι, εἰ μὴ ἐν διαστάσει γένοιτο. "Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀπτόμενον, ἐν ταυτότητι γενόμενον, φθαρείη. Ἐξ ὧν δῆλον, ὅτι αἰεὶ ἦτε αἰσθησις, καὶ τὸ αἰσθήσει προσχρῶμενον, εἰς τὸ ἕξω φέρεται, εἰ μέλλει τὸ αἰσθητὸν καταλήφασθαι.

p. 839, 6. τὰ δ', ὅσα αἰσθήσεις αὐτῶν καὶ κρίσεις, τῶν παθῶν εἰσι γνώσεις] Similibus fere vocabulis hæc designant Stoici. Cic. de N. D. II. 56: "Sensus autem interpretes ac nuntii rerum—Nam oculi, tanquam speculatores altissimum locum obtinent—et quod cibi et potionis iudicium magnum earum (narium) est &c." Cf. etiam Cic. de Legg. I. 9. init. et ad utrumque locum Davisii nostrasque notas. Adhibe etiam Bagueti librum de Chrysippo §. XXIII. p. 62. Plura hic non addo, quoniam de his jam in antecedentibus annot. ad has Enneadas a nobis expositum est.

p. 840, 4. ὑπὸ μὲν τῶν εἰδῶ παθοῦσα—ὑπὸ δὲ τῶν (τῇ addidi ex libris nostris plerisque) ὁμοιότητι ἀπατωμένη, καὶ κατιοῦσα ὡσπερ θελγομένη] De hoc verbo plura diximus ad Proclum in Platon. Alcib. pr. p. 40. ad oraculi versiculum:

τὰς ψυχὰς θέλγοντες αἰεὶ τελεῶν ἀπάγουσιν,

itemque ad p. 257. Cf. etiam supra p. 435. A. ibiq. annot.—Ceterum hujus capituli summam paucorum verborum ambitu comprehendit Porphyrius de Gradibus §. 16. p. 224. Cf. etiam Alcinoi libellum de doctrina Platonis c. XXV. p. 507. sq.

— 16. Διὸ καὶ τὰ παιδία μνημονεύειν λέγεται μάλλον] Contra Aristoteles de Memoria cap. I.

p. 326. Erasm. p. 29. Sylb. ita: διόπερ οἱ τε σφόδρα νέοι καὶ οἱ γέροντες ἀμνήμονές εἰσι. ῥέουσι γὰρ, οἱ μὲν διὰ τὴν αὔξησιν, οἱ δὲ διὰ τὴν φθίσιν κ. τ. λ. Hanc sententiam vel Platoni vel Plotino ipsi tribuit S. Maximus in Sermonn. Excerptt. LII. Tom. II. p. 654. ed. Combesis qui ita: Πλάτων ἔλεγε τοὺς μὲν νέους σφόδρα καὶ τοὺς γέροντας ἀμνήμονας εἶναι: ubi ad marg. legitur Πλωτίνου Bal. (i. e. Cod. Ballesdens.) Πλάτωνος. In margine autem versionis Latinæ est Plotini.—Ita illi. Quæ supra p. 392. D. leguntur Plotiniana, ea quodammodo cum Aristotelea sententia laudata possunt comparari, et vero magis congruunt, ex parte quæ leguntur p. seq. (455. C.)—In his decretis plurima Plotino tanquam inventori deberi, neque ante eum a quoquam prolata esse, arbitratur Tiedemannus in libro germanico De Causis Philosophiæ contemplativæ III. p. 354. sq. Cf. autem cum hoc capite Enn. IV. lib. 3. c. 25. et 26—30. in quibus locis haud pauca ad Cartesii et Leibnitzii placita propius accedunt. Mox: οὐκ ἂν ἐποίησε τὸ πλήθος ἤττον μνήμας: conjicere quis possit μνήμονας. Sed non opus est.

p. 841, 6. δηλοῦσι δυνάμωσιν ψυχῆς τὸ γινόμενον ὑπάρχον] Hæsitasse in hoc loco libri nostri arguunt, et vocis δυνάμωσις nullum exemplum offerunt lexicographi. Nam Schneiderum missum faciamus, qui ipsum Verbum δυναμώ in dubiis habuit. (Vid. Annot. nostr. in Procli Instit. Theol. §. LXX. p. 110.) Sed Ficinus etiam expressit δυνάμωσιν. Quare intactum reliquimus.

p. 842, 15. Γίνονται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οὐχ οἱ αὐτοὶ μνήμονες καὶ ἀγγίνοι πολλάκις.] Aristoteles de Memoria et Remiscentia c. I. p. 27. Sylb.: οὐ γὰρ οἱ αὐτοὶ εἰσι μνημονικοὶ, καὶ ἀναμνηστικοὶ, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μνημονικώτεροι μὲν οἱ βραδεῖς· ἀναμνηστικώτεροι δὲ οἱ ταχεῖς καὶ εὐμαθεῖς. An vero in sequentibus: καίτοι οὐκ ἐκώλυε τὸν ἀστυνασοῦν ἔχοντα πλεονεξίας ψυχῆς ἀναγνώσκειν τὰ κείμενα, Plotinus eos designaverit, quos ideas fixas habere hodie dicimus, quærere malo, quam definire: Nec minus, an proxima: τὸν ταύτη ῥύνετα τὴν τοῦ πάσχειν ἀδυναμίαν κεκτηῖσθαι ex Aristotelis verbis desumerit de Memoria I. p. 29: διὸ καὶ τοῖς μὲν ἐν κινήσει πολλῇ οὖσιν οὐ γίνεται μνήμη, καθάπερ ἂν εἰς ὕδωρ ῥέον ἐμπιπτούσης

τῆς κινήσεως καὶ τῆς σφραγίδος. Admonent hæc proverbii Græci: καθ' ὕδατος γράφειν, quod in eos dicebatur, qui, quæ fieri nequeunt aggregerentur, ut est apud Lucian. Tyrann. c. 22. ejusque Scholiast. Tom. I. p. 643. ed. Wetst. Porphyr. ap. Augustin. de Civ. Dei IX. 23. init.: “Forte magis poteris in aqua impressis literis scribere.”

p. 843, 3. ἡ ὡς πρόχειροι—ἐπιβολαὶ—ἀπατώσαι.] Fic. videtur amplexus lectionem Med. B: πρόχειρον. Loci autem sententia videtur esse hæc: et aliter quam subitariæ (adeoque temerariæ, vel subito adeoque temere) impressiones ex rebus sensibilibus in iis (hominibus) gignuntur, quæ similitudinibus decipiunt.

LIB. VII.

p. 844, 7. ΠΕΡΙ ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ ΨΥΧΗΣ.] Post primum a Plotino conscriptus, igiturque temporis ratione habita, secundus est hic liber, teste Porphyrio de Vita Plotini cap. IV. cf. c. XXV. Atque priore loco est: περὶ ψυχῆς ἀθανασίας. Multo magis discrepat inscriptio hujus libri apud Eusebium in P. E. XV. 22. p. 824. Colon. Πρὸς τοὺς Στωϊκοὺς, ὅτι οὐ δύναται σωματικὴ εἶναι ἡ ψυχή. ἀπὸ τοῦ περὶ ψυχῆς Πλωτίνου. Sed hæc potius Eusebio vel librariis Eusebianorum librorum deberi videtur, licet hoc fortasse inde colligi possit: fuisse olim simpliciore titulum hujus libri hunc: περὶ ψυχῆς. Idem Eusebius in fine Excerpti p. 835. hæc addit: ταῦτα μὲν ἀπὸ τῶν Πλωτίνου πρὸς τὴν τῶν Στωϊκῶν περὶ ψυχῆς δόξαν, σωματικὴν αὐτὴν φασκόντων εἶναι. Sed non Stoicorum solum, verum etiam aliorum philosophorum sententias in hoc libro redarguit Plotinus. Atque ipse Porphyrius libri laud. cap. 4. prodit, varie inscriptos fuisse libros, quos viginti et unum primos composuerat philosophus Lycopolites.

Fontes autem hujus libri argumentumque quod attinet, sunt Platonis loci plures, quos respexisse potest Plotinus; ut illa luculenta narratio in libro decimo Reipublicæ p. 614. sqq. p. 502. sqq. Bekk. de Ere Armenio; unde liquido constat, extitisse antiquitus doctrinam aliquam orientalium populorum, qua per significationem (allegorice vulgo dicunt) traditum fuerit de natura hominis et de immortalitate animæ humanæ

ejusque, prouti in vita se gesserit, utraque post mortem fortuna. Nec minus huc pertinet locus primarius in Phædro p. 245. C. sq. cui adhibendus est Hermias in eum dialogum p. 114. sq. Sed tamen inprimis pro fonte hujus libri habendus est Phædo p. 78. sq. p. 46. sqq. Bekker. ad quem ita Wyttenbachius p. 197: “Ab hoc Platonis argumento (corporis compositi et animæ simplicis) profectus Plotinus immortalitatis rationes latius et subtilius persecutus est: ut ad hunc locum docuit Olympiodorus Cod. I. p. 63. et 185. Cod. III. p. 38. et 40. quæ referre longum est. Sedes præcipua argumentationis Plotinianæ est Enn. IV. lib. 7. sed partes ejus sparsim per alios libros occurrunt.” Idem in Institutionibus Metaphysicis p. 201: “Ex posteris, ait, Philosophis plurimum Plotinus incrementi attulit, rationibus ex communiōne animorum humanorum ac divinæ naturæ repetendis: tum inprimis accuratius demonstranda animi simplicitate, ex illo argumento, quo efficitur vim actionemque cogitandi in corpoream naturam cadere non posse, Enn. IV. lib. 7: quo valet ejusdem argumentatio adversus Aristotelis ἐντελέχειαν servata in Eusebii Præparatione Evangelica XV. 10.” (Tu vide eam supra p. 364. b. c.) Cf. etiam Alcinoū de doctrina Plat. c. XXV. Omnino cum hac Plotiniana disputatione comparandum Aristotelem opus de Anima, inprimis lib. III. c. 4. Huc item facit insignis locus Joannis Philoponi in libris adversus Proclum. Qui quidem ita tradit VII. 4.: φαίνονται γὰρ ἔτι ἐν τῷ σώματι οὔσαι αἱ ψυχαὶ, ἐπειδὴν τῆς πρὸς αὐτοσχέσεως καὶ προσπαθείας ἀπαλλάξωσι, χωριστὰ καὶ ἀσχήτους παντὸς σώματος τὰς νοερὰς ἐνεργείας ποιούμεναι. Ποῖον γὰρ μόριόν φησιν Ἀριστοτέλης ἢ πῶς ὁ νοῦς συνέξει χαλεπὸν καὶ πλάσαι. οὐκοῦν ἀνάγκη πᾶσα, καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ψυχῆς, ἐξ ἧς ἡ τοιαύτη ἐνέργεια πρόεστι, χωριστὴν καὶ ἀσχητον εἶναι παντὸς σώματος, ὡσπεροῦν καὶ Πλάτωνι καὶ τοῖς ἀρίστοις ἅπασιν τῶν φιλοσόφων ἔδοξεν, ἐντεῦθεν γὰρ αὐτῆς καὶ τὴν ἀθανασίαν ὁ Πλωτίνος συνελογίσαστο, δείξας ἐκ τῶν χωριστῶν αὐτῆς ἐνεργειῶν ὡς καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῆς χωριστὴν εἶναι ἀνάγκη καὶ διὰ τοῦτο ἀθάνατον. Platonis aliorumque philosophorum de hac re sententias enumerat Plutarchus de Place. philos. IV. 7. Plotinianam Porphyrius de Gradibus §. 18. sqq. Quod vero Eusebius in P. E. XV. 22.

hanc Plotini argumentationem exhibuit, id nos admonet Ecclesiæ Patrum. E quibus antiquissimi, qui naturæ humanæ trichotomiam statuebant, (cf. infr. p. 467. B. c. 14.) Alexandrini præsertim, Platonis fautores, ita docebant: Corpus (τὸ σῶμα) natura sua esse mortale; animam carnalem (ψυχὴν σαρκικὴν) posse mori et dissolvi (λύεσθαι), neque tamen necessario hoc fieri, sed posse etiam immortalitatis fieri participem. Animam autem spiritualementem, mentem, (ψυχὴν πνευματικὴν) natura ipsam sua esse immortalem. (Vid. Tatian. adv. Græcos p. 150. sq. Theophil. ad Autolyicum II. p. 101. Justini Dialog. cum Tryphone p. 222. et cf. Herm. Olshausen. Comm. de antiquissimorum Ecclesiæ Græcæ patrum de immortalitate animorum sententiis. Regiomonti 1827.) Nonnulla huc pertinentia ex scriptoribus ecclesiæ nuper admodum e Codd. eruit et in Vaticana Collectione Scriptt. Vett. exhibuit Angelus Maius Tom. I. part. III. p. 76. sqq., Gregorius etiam Nyssenus de Anima p. 91. ed. Paris. ita: κοινῇ μὲν οὖν πρὸς πάντας τοὺς λέγοντας σῶμα τὴν ψυχὴν ἀρκέσει τὰ παρὰ Ἀμμωνίου τοῦ διδασκάλου Πλωτίνου καὶ Νουμηνίου τοῦ Πυθαγορικοῦ εἰρημένα. E recentioribus haud pauci nostrum librum attigerunt. E quibus nominasse sufficiat Hugonem Grotium De Veritate Religionis Christianæ I. 23. Cudworth. in System. Intellect. C. V. Sect. III. §. XLII—XLVI. p. 1110—1114. Moshem. Tiedemann. in: Geist der Spekulat. Philos. III. p. 337. sqq. qui ceterum in Plotinum vituperandum pronior, hoc tamen ei tribuit, ut animæ incorporeæ primum eum assertorem dicat, et plurima, quæ deinceps a philosophis pro hac causa disputata sint, jam in his Plotini libris parata suppetere, pronuntiet. Anglice vertit hunc librum Thomas Taylor in Select Works of Plotinus p. 221. sqq. Franciscus autem Vigerus Eusebianum textum sæpius ex Plotini editione mutavit, nonnunquam temere.

p. 844, 13. εἴτ' οὖν ὡς ὄργανον ἡμῶν, εἴθ' ἕτερον τρόπον προσηρητημένον. Ἄλλ' οὖν διηρήσθω γε ταύτη, καὶ ἑκατέρου τὴν φύσιν τε καὶ οὐσίαν καταθεατέον] Ita partim ex Eusebio, partim ex libris nostris locum constituimus: sive igitur tanquam instrumentum sive alia ratione nobis adjunctum est: sed tamen ita distinguendum est, et utriusvis na-

tura essentiaque dispicienda est. De corpore tanquam instrumento animæ vel vehiculo multi multa. Vid. modo Platonis Alcib. pr. p. 130. a. p. 360. Bekk. et Olympiodor. in eum p. 4. sq. et cf. Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 97. sq. Addam locum Athanasii Alexandrini ex Orat. contra Gentes Vol. I. p. 35. ed. Colon.: τί οὖν ἂν εἴη τοῦτο πάλιν, ἢ ψυχὴ λογικὴ καὶ ἀθάνατος; καὶ γὰρ οὐκ ἔξωθεν ἀλλ' ἐνδοθεν αὐτῆ τῷ σώματι, ὡς ὁ μουσικὸς τῇ λύρᾳ ἐννεχεῖ τὰ κρείττονα. Deinde hæc latius explicat, ita ut Plotini librum de sensu et memoria legisse videatur, pergitque: —ταῦτα γὰρ οὐδὲν ἕτερον, ἢ ψυχὴν λογικὴν ἀποδείκνυσιν ἡγεμονεύουσαν τοῦ σώματος. οὐδὲ γὰρ ἑαυτὸ τὸ σῶμα πέφυκεν ἐλαύνειν, ἀλλ' ὑφ' ἑτέρου ἄγεται καὶ φέρεται, ὡς περ οὐδὲ ἵππος ἑαυτὸν ὑποζεύγνυσιν, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος ἐλαύνεται. κ. τ. λ. Nam in sequentibus etiam Platonis locum classicum in Phædro ante oculos habuit. Quem eundem imitatus est Basilius Magnus in Constitutt. Vitæ Monasticæ c. II. T. II. p. 670. sq. ed. Paris. 1618.

p. 845, 9. καὶ ταύτη φθορὰν ἂν ὑπομένοι:] In aliquot libris extrema syllaba præcedentis vocabuli oppressit vocolam ἄν. Sententia est: *Et ita quoque interitum patiuntur: ταύτη* i. e. *τούτῳ τῷ τρόπῳ*. Vid. Hesych. in voc. Cf. Platon. Sympos. p. 208. E. Lexicon Xenophont. III. p. 368. f. et Blomfield. ad Æschyli Prometh. 197. in Glossario.

— 11. Τὸ δὲ κυριώτατον καὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶη ἂν, ἢ κατὰ τὸ εἶδος, ὡς πρὸς ἕλην τὸ σῶμα.] Liberavi Eusebii et aliquot codicum nostrorum ope Plotini orationem ab inepto additamento. Vidit etiam Vigerius, nisi quod interpunctionem minus commodam invexit.—Mox ad verba: *ἐκατέρως δὲ ἡ ψυχὴ αὐτὸς* tene hæc Eustathii ad Iliad. a. v. 4. de usu Homericō p. 19. p. 17. ed. Lips. inf.: *ιστέον γὰρ ὅτι τὸ αὐτὸς ποτὲ μὲν ἐπὶ μόνου σώματος, ὡς προείρηται, ποτὲ δὲ ἐπὶ μόνῃς ψυχῆς, ὡς ὅτε φησὶν ἐν Ὀδυσσεΐᾳ (X. 601.) περὶ Ἡρακλέους ὅτι αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοις θεοῖσι τερπόμενος ἔχει καλλίσφυρον Ἡβην* (tu confer Plotinum supra p. 7. C.) *ποτὲ δὲ ἐπὶ τοῦ συναμφοτέρου ἦτοι τοῦ συνθέτου ἀνθρώπου*. De hoc primario placito Platonicorum consule Segaar ad Clement. Alex. Quis dives salv. p. 290. sqq. et annot. nostr. in Olympiodor. in Alcib. pr. p. 171. ubi

Basilii Magni Tom. II. p. 18. C. locum geminum apposui.

p. 845, 14. ἡ σῶμα μὲν ὄν πάντως ἀναλυτὸν] Ita scripsi cum Mon. B. et Med. A. licet plurimi libri et ipse Eusebius ἀναλυτέον. Edit. habet ἀναλύον corrupte. Seager. ad Thesaurum Steph. Londin. p. 5867. D. ex uno Origenis loco contra Cels. IV. p. 169. Spene laudat ἀναλύτος. Debebat ἀναλυτὸς, ut ibi recte legitur, ratioque postulat. (Vid. Athenæum VIII. p. 338. b. c. p. 246. sq. Schwgh.) Addendus igitur Lexicis est noster locus.

p. 846, 10. καὶ οἷς γε δοκεῖ εἶναι καὶ στοιχεῖα—ἐλέχθησαν εἶναι.] Adoptavimus interpunctionem Vigerii ad Euseb. p. 78. extr. qui ita explicat: “Et si quibus, præter hæc, alia quædam elementa esse placet, ea tamen nec animos ipsi vocant, sed corpora, nec vitam ex sese habere volunt.” Utrum autem his verbis Aristotelem tangat, qui, præter quatuor illa initia sive elementa, quintam quandam corporis essentiam diviniorem et priorem ceteris statuebat (de Cælo I. 2. p. 4. Sylb.) quærere malo, quam discernere.

— 12. Εἰ δὲ ἕκαστον ζῶν ἔχει κ. τ. λ.] Vid. Cudworth. Syst. Intell. p. 1110. Tiedemann. in: *Geist. der spekulativen Philosophie* III. p. 309. hæc Plotini disputata non minus nova, quam acuta, dicens, *Spiritualismo*, quem vocant, universo fundamenti usum præstare contendit.

— 14. Καὶ δὴ καὶ οὐχ ὀπωσοῦν κραθέντα—γίγνεσθαι] Taylor hæc, uti plerumque facit, ad Ficini mentem expressit, addens notulam: “The words ἡ νοῦν, ἡ ψυχὴν, are omitted in the original; but from the version of Ficinus it appears that they ought to be inserted.” Sed viro optimo, uti sæpius, ita hic quoque illud fraudi fuit, quod nesciret Ficinum ubi perspicuitati consulere vellet, sua verba, sententiasque adeo, interponere Plotinianis. Nec hoc loco Eusebius aut ullus Codex Plotini illa verba agnoscit.

p. 847, 1. Εἰ δὲ τις μὴ οὕτως, ἀλλ' ἀτόμους κ. τ. λ.] Suspicio τῆ ὀμοπαθεία, quod secunda manus posuit in Vind. A. Ceterum editionis Plotinianæ lectionem, libris nostris confirmatam, Eusebianæ prætulī. Mox Vigerius suspicatur: ἐκ δὲ ἀμερῶν οὐδὲ σῶμα οὐδὲ μεγεθ' α. γ. Sed nec Eusebius nec nostri libri adstipulantur, e quibus aliquot offerunt οὐ μεγ. Neutrum placet. Su-

VOI. III.

pra p. 390: μνήμην δὴ περὶ θεῶν οὐδὲ περὶ τὸ ὄν καὶ νοῦν θετέον, ubi de hac Ellipsi dictum est.— Tangit autem Plotinus h. l. Democriti Epicurique de animæ natura sententias, de quibus vid. Aristotel. de Anima I. 2. Plutarch. de Placitt. Philoss. IV. 3. Stobæi Eclogg. I. 52. p. 796. Heer. Diog. Laërt. IX. 44. Cic. Tuscull. I. 9. Idem ibid. I. 11: “Democritum enim, magnum illum quidem virum, sed levibus et rotundis corpuseulis efficientem animum cursu quodam fortuito, omittamus: nihil est enim apud istos, quod non atomorum turba conficiat.” Gregorius Nyssenus de Anima et Resurrectione p. 184. sq. ed. Paris. ann. 1638: ἡ οὖν ψυχὴ μετὰ τοῦτο ποῦ ἔσται; εἰ μὲν ἐν τοῖς στοιχείοις εἶναι τις λέγοι τὴν αὐτὴν εἶναι, τούτοις κατ' ἀνάγκην συνθήσεται (Leg. εἰ μὲν ἐν τοῖς στοιχείοις εἶναι τις λέγοι, τὴν αὐτὴν τούτοις κατ' ἀνάγκην συνθήσεται): οὐ γὰρ ἂν γένοιτό τις τοῦ ἑτεροφνοῦς πρὸς τὸ ἀλλότριον μίξις, καὶ εἰ ταῦτα εἴη, ποικίλη τις πάντως ἀναφανήσεται ἢ πρὸς τὰς ἐναντίας μεμιγμένη ποιότητος. τὸ δὲ ποικίλον ἀπλοῦν οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἐν συνθέσει θεωρεῖται πάντως· πᾶν δὲ τὸ σύνθετον καὶ διάλυτον (Leg. διαλυτὸν, cf. supra ad ἀναλυτὸν, hac ipsa pagina A.) ἐξ ἀνάγκης· ἡ δὲ διάλυσις φθορὰ τοῦ συνεστῶτός ἐστι. τὸ δὲ φθειρόμενον οὐκ ἀθάνατον. Deinde: καὶ ἡ διδάσκαλος ἡρέμα τοῖς ῥηθῆσιν ἐπιστενάξασα τάχα που ταῦτα καὶ τοιαῦτά, φησι, πρὸς τὸν ἀπόστολον ἐν Ἀθήναις ποτὲ συστάντες πρόεφερον στοικὸν (leg. Στωϊκὸν) τε καὶ Ἐπικούρειον (Aetor. XVII. 18.)· καὶ γὰρ ἀκούω πρὸς ταῦτα μάλιστα τὸν Ἐπικούρου ταῖς ὑπολήψεσι φέρεσθαι, ᾧ τυχαία τις καὶ αὐτόματος ἢ τῶν ὄντων ὑπενοήθη φύσις, ὡς οὐδεμίας προνοίας διὰ τῶν πραγμάτων διηκούσης· καὶ διὰ τοῦτο κατὰ τὸ ἀκόλουθον καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ζῶν (fort. excidit ζωπυρεῖσθαι) πομφόλυγος δίκην (cf. Scholion ad h. l. et adhibe Wyttēnb. ad Plutarch. de S. N. V. ed. Ox. p. 424;) ᾤετο πνεύματι τοῦ σώματος ἡμῶν περιτεθέντος ἕως ἂν περικρατῆται τὸ πνεῦμα τῷ περιέχοντι· τῇ δὲ διαπτώσει τοῦ ὄγκου καὶ τὸ ἐναπειλημένον (leg. ἐναπειλημένον, intus cohibitum s. conclusum) συγκατασβέννυσθαι.

— 7. (ἔλη γὰρ, ἄποιον·)] Plato in Tim. p. 50. p. 61. Bekk. Cf. Wyttēnb. ad Plutarch. VI. 2. p. 661. sq. Porphy. de Gradib. §. XXI. et vid. annott. in Proclum in Aleib. pr. p. 318. et supra ad p. 315. G. Mox cum Euseb. et libris

kk

nostris pæne omnibus dedi ἐπιφέρειν τὴν ζωὴν προ ἔχειν τὴν ζωὴν.

p. 847, 10. Εἰ δὲ πάθημα τῆς ὕλης, ἀλλ' οὐκ οὐσίαν φήσουσιν εἶναι] Tangit Aristoxeni et Dicæarchi sententias. De illo supra vidimus ad p. 307. E. Hoc loco obiter corrigam Gregorium Nyssenum de Anima p. 95. ed. Paris. 1638. ἐπεὶ δὲ καὶ Δεινάρχος (leg. Δικαίαρχος) ἁρμονίαν ὠρίσατο τὴν ψυχὴν. Idem vitium bis eluendum est ibid. p. 90. Accurate examinat hanc sententiam de Anima tanquam harmonia Plotinus apud Eusebium P. E. XV. 22. p. 834. sq. De utroque vid. Cic. Tuscul. I. 10. De Dicæarcho ibidem: "Nihil esse omnino animum, et hoc esse nomen totum inane, frustra animalia et animantes appellari; neque in homine inesse animum vel animam, nec in bestia; vimque omnem eam, qua vel agamus quid vel sentiamus, in omnibus corporibus vivis æquabiliter esse fusam, nec separabilem a corpore esse; quippe quæ nulla sit: nec sit quicquam, nisi corpus unum et simplex, ita figuratum, ut temperatione naturæ vigeat et sentiat." Cf. c. 22. (ubi etiam de Aristoxeno.) Adde de Dicæarcho Sext. Empir. adv. Math. VII. 349. et Pyrrhonn. Hypotyp. II. 31. ibiq. Fabric. p. 74. Plutarch. de Placitt. Philoss. IV. 2. et Atticum ap. Euseb. P. E. XV. 9. p. 810. A. B.—Mox verba: δεῖ ἄρα τι εἶναι τὸ χορηγὸν τῆς (præstat fortasse Eusebii lectio omittentis articulum) ζωῆς κ. τ. λ. admonent hujus loci in Constitt. Monast. Basilii Magni c. 2. p. 676: Paris. 1618: Διττὴν γὰρ οἶμαι τῆς ψυχῆς ἔγωγε εἶναι τὴν δύναμιν, μίᾱς καὶ τῆς αὐτῆς ὑπαρχούσης· τὴν μὲν τινα τοῦ σώματος ζωτικὴν, τὴν δὲ ἑτέραν, τῶν ὄντων θεωρητικὴν ἣν δὴ καὶ λογιστικὴν ὀνομάζομεν. ἀλλὰ τὴν μὲν ζωτικὴν δύναμιν, ἐπεὶ συγκεκρατέων [αὐ συγκεκράται?] τῷ σώματι, ἢ ψυχῇ φυσικῶς διὰ τὴν σύγκρασιν καὶ οὐκ ἐκ προαιρήσεως χορηγεῖ. ὥσπερ γὰρ ἥλιον οὐχ οἶόν τε ἐπιλάμψαντα μὴ φωτίσαι τοῦτο, καθ' οὗ τὰς αὐγὰς ἤνεγκεν, οὕτω ψυχὴν ἀμήχανον μὴ ζωοποιεῖν σῶμα, ἐν ᾧ αὐ ἐγγένηται. Quæ si cum superioribus Plotini p. 448. D. E. comparaveris, suspiceris Basilium a Plotini lectione recentem hæc scripsisse.

p. 848, 7. διδοὺς αὐτῷ (τῷ σώματι scil.) ψυχῆς τάξιν μέχρι τῶν ὀνομάτων ἀέρι καὶ πνεύματι] Cic. Tuscul. I. 9: "Animum autem alii animam, ut fere nostri: Declarat nomen. (ut fere nostri

declarant nomine). nam et *agere animam* et *efflare* dicimus, et *animosos*, et *bene animatos*, et *ex animi sententia*: ipse autem animus ab anima dictus est." Et potuit Plotinus ipse talia cum Romæ ageret audisse.—Cæterum fortasse hanc Plotini disputationem respexit, aut certe similem in his Enneadibus, ubi Plotini mentionem faciens ζωὴν βνείσαν καὶ διασπασθεῖσαν attingit Julianus Imperator Orat. VII. p. 222. ed. Spanh.

— 17. ἐννοῦν τὸ πνεῦμα καὶ πῦρ νοερόν τιθέμενοι,] Constat aëra Anaximeni, ignem Heraclito postea Stoicis animam dictam. Cic. Tuscul. I. 9. ibiq. Davis. de Nat. Deorr. III. 14. ibiq. interpr. ubi p. 544. hunc Plotini locum attigimus. Diogen. Laërt. II. 3. VIII. 51. sq. IX. 1. cf. et Wytttenbachii Annotat. in Platonis Phædon. p. 254. Adde Baguet. de Chrysippo p. 78. sq. p. 103. 182. 307. sqq.

p. 849, 5. τί τὸ πολυθρύλλητον αὐτοῖς πῶς ἔχον, Ita necessario scribendum fuit pro πῶς ἔχον. Tangere autem his verbis videtur illud quartum nomine carens (ἀκατονόμαστον), quod in Anima describenda usurpabant Epicurei (Plutarch. de Placitt. Philoss. IV. 3. p. 623. Wytt.) vel illud τρόπον τινα, quod in eadem re usurpat Chrysippus Stoicus ap. Plutarchum de Stoicorum Repugnanti. p. 1053. C. p. 292. Wytt.—Ad proxima: φύσιν δραστήριον adhibe Nostri verba infra p. 592. extr.: εἰ τοῦτο, μὴδ' ὕλην ἔχειν ἢ ποιὰ. εἰ τοῦτο, ἀσώματα εἶναι καὶ δραστήρια.

— 12. καὶ ψυχὴν, καὶ θεὸν, καὶ ὄνομα τὰ πάντα,] Sic scripsi cum Eusebio ejusque interprete Vigerio. De his formulis, ὄνομα, ὄνομα μόνον, ὄνομα ἄλλως, diximus ad pag. 373. E. Mox cum plurimis libris posui πάλιν αὐ. De quo vid. supra ad p. 411. extr.

p. 850, 9. καὶ δὴ καὶ χροάν,] Nimirum quatenus animæ vehiculum colores induit. Qua de re exposuit Wytttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 111. p. 442. ed. Oxon.

p. 851, 11. τὸ μὲν τι ἀπορρέεσται αὐτοῦ—πῶς οὖν ἡμῖν αἱ μνήμαι;] Verbum ἀπορρέεω sæpius de memoria usurpatur adjuncto etiam: τῆς μνήμης. Vid. Wytttenb. ad Plut. Apophth. Regg. p. 1124. Idem verbum, sed aliter de memoria usurpatum, vidimus supra p. 455. E. Quod deinde addit argumentum ex memoriæ constantia ductum, conjuncta est hæc res cum doctrina Platonica

ἀναμνήσεως, de qua vide Wyttenbachio laudata ad Phædon. Annotat. p. 184. Adde Alcinoium de Doctrina Platonis c. 25. p. 507 : εἶγε μὴν αἰ μαθήσεις ἀναμνήσεις εἰσὶν, ἀθάνατος ἂν εἴη ἢ ψυχῆ, quæ in sequentibus uberius explicat. Mox pro φύσις δὲ σώματος μεριζομένη εἰς πλείω (Euseb. μεριζομένου) dedi ex plurimis libris μεριζόμενον : natura autem corporis aliquid est, quod in plura distribuatur. Cum iisdem et cum Eusebio ita disposui : ἕκαστον μὴ τὸ αὐτὸ εἶναι τῶν μερῶν τῷ ὄλῳ pro ἕ. τῶν μερῶν μ. τ. α. ἕ. τ. ὁ., quæ est Editionis lectio. Tum pro εἰ οὖν τοσούδε—ὁ ἔαν posui cum Euseb. et plurimis nostris εἰ τοσούδε—ὁ ἄν.—Mox de verbo ἀποσώζειν vid. supra ad II. 9. 8. p. 206. E.

p. 852, II. καὶ προσέτι, εἰ ψυχῆς ἑκάστης τὸ μέγεθος ὠρισμένον ἔσται ἐφ' ἑκάτερα, ἢ ἐπὶ τὸ ἔλαττον γε ἢ ἐπὶ τὸ μείζον, ψυχῆ οὐκ ἔσται.] Ita cum Eusebio et Vigerio legendum arbitror : “ Porro, si cuiusvis animæ magnitudo suis utrimque terminis circumscripta erit vel ad minus quidem, vel ad majus, anima non erit.” Ad sequentia : ὅταν δίδυμα γένηται γεννήματα, ἢ καὶ—πλείστα adhibe ea, quæ posuimus infra ad p. 541. A. sive ad V. 7. 3.

— 17. τοῦτο ἐν τῇ αὐτοῦ οὐσίᾳ τὸ ποσὸν εἶναι ὑπερβέβηκεν.] Hanc disputationem, qua Platonis disputatio integratur, paucis verbis comprehendit Porphyrius de Gradibus XVIII. p. 225 : ἢ ψυχῆ, οὐσία ἀμεγέθης, ἄυλος, ἄφθαρτος. ἐν ζωῇ παρ' ἑαυτῆς ἐχούση τὸ ζῆν κερκτημένη τὸ εἶναι. Cf. etiam Aristotelem de Anima I. 3. p. 11. med. Syllb. Addam locum Athanasii, cum verbis, tum sententia, haud dissimilem Plotiniani, Contra Gentes p. 36. ed. Colon. 1686 : ἢ γὰρ κίνησις τῆς ψυχῆς οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἢ ἡ ζωὴ αὐτῆς· ὥσπερ ἀμέλει καὶ τὸ σῶμα τότε ζῆν λέγομεν, ὅτε κινεῖται, καὶ τότε θάνατον αὐτοῦ εἶναι, ὅτε τῆς κινήσεως παύεται. τοῦτο δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἐν σώματι καθάπαξ ἐνεργείας αὐτῆς φανερώτατον ἂν τις ἴδοι. εἰ γὰρ καὶ ὅτε τὸ σῶμα ἐπιβέβηκε καὶ συνδέεται τούτῳ, οὐ κατὰ τὴν τοῦ σώματος σμικρότητα συστέλλεται καὶ συμμετρεῖται, ἀλλὰ πολλάκις ἐπὶ κλίνης τούτου κειμένου καὶ καὶ μὴ κινουμένου ὡς ἐν θανάτῳ κοιμωμένου (Leg. ε. κλ. τ. κειμένου καὶ μὴ κινουμένου καὶ ὡς ἕ. θ. κ.) αὕτη κατὰ τὴν ἑαυτῆς δύναμιν γρηγορεῖ, καὶ ὑπερεκβαίνει τὴν τοῦ σώματος φύσιν.—Nostrum autem locum suis disputationibus adhibuit Cud-

worth. Syst. Intell. p. 1023. et præsertim p. 1110 ; quem consulto.

p. 853, 3. “Οτι δὲ εἰ σῶμα εἶη ψυχῆ—ἐκ τῶνδε δῆλον. Εἴ τι μέλλει αἰσθάνεσθαι τινος κ. τ. λ.] Præter locos Platonicos, quos ad proxima capita indicavimus, et infra ad hoc caput indicabimus, adhibendi sunt Aristotelei loci de Memoria Cap. I. p. 28. sqq. Syllb. de Sensu et Sensibil. cap. 6. p. 19. de Anima lib. I. c. 3. Excerptis autem hoc caput Plotini et explicavit partim vir intelligentissimus harum rerum Cudworth. in System. Intellect. p. 1111. sq. Cujus disputationem nostros lectores hoc magis pertractare velimus, quominus nobis in hoc annotandi officio licet philosophi partes agere.

p. 854, 18. οὐκ ἂν ἄλλον τρόπον γένοιτο τὸ αἰσθάνεσθαι, ἢ οἶον ἐν κηρῷ ἐνσημαιθεῖσαι ἀπὸ δακτυλίων σφραγίδες—τῶν αἰσθητῶν ἐνσημαινομένων—ἄλλους (τύπους) ἐνσημαίνεσθαι] Non recedendum existimavi a librorum nostrorum auctoritate, eaque neglecta h. l. Eusebio obtemperandum. Nunc unum attingam locum Dionis Chrysostomi illuc referendum. Is Orat. XII. p. 214. p. 409. Reisk. de Homero ita : τὰ μὲν, ἀπλῶς τιθέμενος ὀνόματα τοῖς πράγμασι· τὰ δ' ἐπὶ τοῖς κυρίοις ἐπονομάζων· οἶον σφραγίδα σφραγίσων ἐπιβάλλων ἐναργεῖ, καὶ μᾶλλον εὐδηλον : ubi haud dubie cum Reiskio legendum ἐναργῆ, vitio per Iotacismum orto, etiamsi σφραγίδι pro σφραγίσι non necesse habeas. Videamus de Verbo, quod h. l. ter usurpavit Plotinus. Plato in Cratylo p. 395. a. p. 28. Bekk. σημείον δ' αὐτοῦ (δὲ αὐτοῦ Cod. Darmst.) ἢ ἐν Τροίᾳ μονὴ τοῦ πλήθους τε καὶ καρτηρίας (ita Cod. Darmst. et præstantissimus Boddleianus, et ita locum ab Heindorfii mutatione vindicatum exhibuit Bekkerus) ; ὅτι οὖν ἀγαστὸς κατὰ τὴν ἐπιμοιῆν οὗτος ὁ ἀνὴρ ἐνσημαίνει τὸ ὄνομα ὁ Ἄγαμέμνων. Similiter Theodoretus Vol. V. p. 94. Schulz. in sententia simili ἐνσημαίνειν pro verbo simplici usurpat : καὶ Ἰωάννην ἀριδῆλως προσονομάζει, ὁ σωτηρίαν τοῖς λαοῖς ἐνσημαίνει καὶ τῶν ἐσομένων ἀγαθῶν μήνυσιν. Idem p. 96 : ἀλλ' ὥστε τὸν πόθον ἐνδείξασθαι καὶ τὰ τῆς ἡμέρας ἐνσημᾶναι χαρμόσυνα. Sed Plotinus hic ante oculos habuit alios locos Platonis : de Republ. II. p. 377. B. μάλιστα γὰρ δὴ τότε πλάττεται καὶ ἐνδύεται τύπος ὃν ἂν τις βούληται, ἐνσημηνασθαι et præcipue hæc in Theæteto p. 191. d. p. 281.

Bekk.—ὄτι ἂν βουλευθῶμεν μνημονεύσαι ὧν ἴδωμεν ἢ ἀκούσωμεν ἢ αὐτοὶ ἐννοήσωμεν, ὑπέχοντες αὐτὸ ταῖς αἰσθήσεσι καὶ ἐννοίαις, ἀποτυπούσθαι, ὥσπερ δακτυλίων σημεῖα ἐνσημαινομένων. De vi Activi ed. Medii vid. Pollux in Onomast. V. 149. Sturz. Lex. Xenoph. II. p. 192. Valeken. ad Callimach. Elegg. Fragg. p. 212. et Boissonad. ad Philostrati Heroica p. 286. et p. 294. —Quas vero Platonis l.l. imitationes indicaverunt viri docti, Ast. ad Reipubl. l.l. p. 427. Wyttenbach. ad Plutarch. p. 832. et Jacobs. in Lectt. Stobenss. p. 41., eas in ipsorum commentariis sectabitur Græcæ elegantix studiosus: ego paucula subjiciam conjunctiora cum loci nostri argumento: Aristoteles de Memoria c. 1. p. 29. Syllb.—οὐ φαμεν τὴν ξίω εἶναι μνήμην· ἢ γὰρ γινομένη κίνησις ἐνσημαίνεται, οἷον τύπον τινὰ τοῦ αἰσθήματος, καθάπερ οἱ σφραγιζόμενοι τοῖς δακτυλίοις. Scriptor incertus, sub Socratis nomine latens, ap. Stob. Floril. LIV. p. 369. p. 409. Gaisford. de Cornu Amaltheæ: κατὰ δὲ τὸ κέρας τοῦ βοῦς τοῦ ἐργατικώτατου ὄντος τὸν ἐργάτην ἐνσημαίνεσθαι. Quæ eadem leguntur in Arsenii Violeto. Gregorius Nazianz. Orat. II. de Filio p. 216. ed. Basil.: ἢ πότε τοῦ πατρὸς ταῦτα προεργήσαντος, ἢ δῆλον ὅτι τῶν αὐτῶν τοὺς τύπους ἐνσημαίνεται (lege τοὺς τύπους ἐνσημαίνεται) μὲν ὁ πατήρ, ἐπιτελεῖ δὲ ὁ λόγος, οὐ δουλικῶς, οὐδὲ ἀμαθῶς, ἀλλ' ἐπιστηματικῶς τε καὶ δεσποτικῶς, καὶ οἰκειότερον εἰπέω πατρικῶς. Pythagoras ap. Ovidium Metamorph. XV. 169. sq. in Planudea versione p. 664. ed. Boisson. ὡς δὲ κηρὸς εὐπειθῆς καινοῖς ἐνσημαίνεται χαρακτῆρσιν αἰεὶ, καὶ οὐ μένει μὲν ὥσπερ δῆτα καὶ ἦν, οὐδὲ τοὺς αὐτοὺς τύπους φυλάττει, ὅμως δ' ὁ αὐτὸς ἐστίν· οὕτω διὰ παντὸς τὴν αὐτὴν μὲν εἶναι ψυχὴν ἀναδιδάσκω, εἰς διάφορα δὲ μεταφοιτᾶν σώματα.

p. 856, 3. τὸ δὲ ἀληθές, ἐκάστην ἐκείνων, μὴ (sc. αἰσθέσθαι) τοῦ ἐν τῷ δακτύλῳ ἀλγήματος, ἀλλὰ τὴν μὲν ἐφεξῆς τῷ δακτύλῳ κ. τ. λ.] Vigerio, qui cum Eusebii contextum ex Plotiniano explevit, “Hæc et sequentia satis impedita longe magis intricare Ficinus videtur.” Ego nihil magnopere impeditum video, nec, quid intricaverit Ficinus, intelligo. Neque Cudworthus, qui in Systemate Intell. p. 1112. sq. hunc Plotini locum tractavit, quidquam aut de Græcis Plotini aut de Latinis Ficini conqueritur. Cæterum de

διαδόσει exposui supra ad p. 363. E.; qui univ-
ersus locus nostro cum capite conferri debet.
Hic verbo admonebo illius dubitationis ap. Gregor. Nyssen. de Anima p. 94:—ἀμφιβάλλεται γὰρ εἴτε τὸ σῶμα μόνον ἐστὶ τὸ ἀλγοῦν, λαβὸν παρὰ τῆς ψυχῆς τὴν αἴσθησι, αὐτὴ δὲ μένει ἀπαθής. εἴτε καὶ συναλγεί τῷ σώματι. De quo ibi plura disputantur.

— 12. δεῖ τοιοῦτον τίθεσθαι τὸ αἰσθανόμενον, οἷον—εἶναι] Vigerius vertit: “Omnino quippe magnitudinis partes aliæ atque aliæ cum (εἰ est in Eusebio neque vero in ullo Codice Plotini e nostris), ejusmodi oportet esse quod sentitur, ut unum et idem ubique permaneat”—addens in notis τὸ αἰσθανόμενον h.l. active accipi non debere. Infeliciter. Etenim contraria docet totius disputationis nexus et ratio. Tu consule Cudworthum, qui universam hanc argumentationem illustravit, et quem etiam in eo secutus sum, ut verba παντὸς γὰρ μεγ.—τὸ δὲ ἄλλο ἐστὶ in Parenthesi incluserim. Recte etiam Taylor active expressit τὸ αἰσθανόμενον: “the power which perceives.”

p. 857, 4. Πῶς οὖν μέγεθος ὄν, τὸ μὴ μέγεθος νοήσει, καὶ τῷ μεριστῷ τὸ μὴ μεριστὸν νοήσει] Ita plurimi libri nostri et Euseb. In marg. Ed. pro τῷ μεριστῷ scriptum est τὸ μεριστόν. Sed illud præstat, et retinuit etiam Cudworth; quem consule de hoc quarto Plotini argumento disputantem p. 1113. sq.

— 9. αὐτὸ ἐκάστον, ἀνάγκη,—γιγνώσκειν.] Ita libri etiam nostri. Eusebius contra: αὐτὸ ἐκάστον, quam lectionem potiore censet Vigerius et Latina versio Eusebii ita habet: “id etiam quod intelligat, ita demum, si corpore liberum aut sit, aut fiat, cognoscere necesse est.” In Eusebio antea legebatur τὸν νοῦν σώματος καθαρὸν ὄντα, ἐγγιγνόμενον γιγνώσκειν. Vigerius suspicatur: τὸ ἐγγιγνόμενον: quod ipsa in mente imprimatur. Male.

— 17. Πῶς δ' ἂν καὶ σώματος ὄντος τῆς ψυχῆς, ἀρεταὶ αὐτῆς, σωφροσύνη καὶ (καὶ non est in Euseb.) δικαιοσύνη (non habet Cod. Ciz.) [σωζομένης καθ' ὅσον ἂν αὐτοῦ μεταλαμβάνη.] Libri nostri habent σωζόμενον, nisi quod in Medic. A. σωζομένης supra lineam posuit secunda manus; quam equidem ipsius Ficini esse arbitror, qui cum laboranti sententiæ succurrere vellet, ita mutare

sit conatus. Ego illud intactum reliqui binis de causis. Nam primum suspicor, hæc *σωζόμενον καθ' ὅσον ἂν αὐτοῦ μεταλαμβάνη* pertinere ad finem capitis XIV. p. 467. B. lin. 9. et ibi ponenda esse post verba: *οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ ὄντος ἀπολείται*. Deinde quod Eusebius sententiam, post vocabulum *δικαιοσύνη* abruptam, aptissime continuat: *ἀνδρεία τε, καὶ ἄλλαι; πνεῦμά τι γὰρ, ἢ αἰμά τι, τὸ σωφρονεῖν εἴη κ. τ. λ.* Etenim, iudicante Vigero ad Eusebium pag. 79. ex hoc scriptore lucramur insigne supplementum disputationis Plotinianæ, quod per aliquot capita decurrit, et cui omnia ea subjicienda sunt, quæ inde ab initio sequentis capitis noni, inde a verbis *Ἡ δὲ ἑτέρα φύσις* usque ad exitum capitis decimi quarti, h. e. usque ad verba *οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ ὄντος ἀπολείται*, et (si mea me conjectura non fallit) *σωζόμενον καθ' ὅσον ἂν αὐτοῦ μεταλαμβάνη* leguntur. Unde nascuntur nobis hæc quæstiones: Primum: sintne hæc reapse Plotiniana. Præcise negat Scholiastes Cod. Barberin. nr. 409, licet alter ibidem inconcinna, his demptis, Plotiniani loci orationem esse diserte profiteatur. Ita autem se habet scholion Barb. et Marc. A.

λδ̄ περῑ ἀθανασίας ψυχῆς καὶ αὐδιότητος
σωφροσύνης καὶ δικαιοσύνης, ἧ̄ ἀνδρεία τε καὶ αἱ ἄλλαι
πνεύματι γὰρ C. [Hoc rubr.]

Marg. } (ἡ̄ ἀπὸ τοῦ ἐντεῦθεν *σιχι πῆ δηλῶ* (Marc. A.
atram. } σημείωσαι ἀπὸ τοῦντεῦθεν στίχοι πῆ δηλοῦνται) ἀπὸ
τοῦ ἧ̄ σημείου ἐρρυθροῦ· ὅτι ἔλιπον οἱ στίχοι οἱ πῆ.
ἕως ἐκεῖ· οὐκ ἄρα ἡ̄ ψυχὴ ἄρμονία. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ
ἐκείσε ἀρχόμενοι εἰσὶν ἐπίσεκτοι (l. ἐπίσακτοι
Marc. A.) μέχρι τοῦ· ὅτι μὴ εἰσιν ἀπολωλῆται. καὶ
οὐδὲν ἐν αὐτοῖς Πλωτίνου περιέχον ὡς μοι δοκεῖ,
ἀλλὰ τινος ἄλλου. διὸ οὐδὲ χρήσιμοι. ἀλλὰ μὴν
οὐδ' ἡ̄ φράσις δείκνυται εἶναι τοῦ σοφοῦ ἀνδρός
Πλωτίνου: ἄλλως τε καὶ τὸ σωφροσύνη καὶ δικαιο-
σύνη ἀνδρεία τε καὶ αἱ ἄλλαι, ἐπόμενον τοῦ λόγου:
τὸ δὲ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη σωζόμενον· καθ'
ὅσον ἂν αὐτοῦ μεταλαμβάνη οὐκ (sic) ἀρμόζει κα-
λῶς:

Deinde; si Plotini hæc sunt, cuinam ista Plotiniani libri detruncatio imputanda sit? Porphyriōne, quem supra p. 364. D. in consimilis flagitii suspicionem adduximus? Hoc si posueris; ex Eustochii recensione Plotinianorum operum Eusebius hæc sumsisse putandus sit. Libra-

riisne? Hoc probabilius propterea, quoniam in Plotini Enneadum codicibus aliquot hæc integra leguntur. Utut est: nos ex Eusebio et libris nostris hæc ipsa hoc loco interponenda esse duximus.

p. 858, 1. *ἀνδρεία τε κ. τ. λ.*] Ab hac voce, quæ sequuntur hic apud Eusebium, ad capitis usque finem, apud Plotinum eo loco non reperies, nec Hopperus illa, nec Ficinus repræsentat. Sunt tamen Plotini ex genio, cum superioribus aptissime connectuntur eaque Regii MMSS. et Montac. agnoscunt. Sane quæ apud Plotinum post *δικαιοσύνη* sequuntur, nullo sensu vel dicuntur, vel desinunt. Ita hoc tam insigne fragmentum Eusebius cum iis, quæ hactenus ex Plotino mutuatus erat, non sine fœnore compenabit. *Viger.* Cæterum in his tangere videtur Empedoclis, vel fortasse potius Critiæ, et reliquorum sententias philosophorum; de quibus Cicero in *Tuscull. I. 9.* ubi vid. Davis. et confer *Stobæi Eclogg. Physicæ. I. 52. p. 796—798.* Heeren. et Gregorium Nyssenum de *Anima p. 90. Cr.*

— 7. *ἀλλ' οὖν]* οὖν dedi ex utroque MMSS., non οὐ, ut ante. *Vig.*

— 8. *ψύχεος]* Ita regii duo et Montac. non *ψύχους*, Homericum illud spectare visus est *Odyss. κ. 555. ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο, οἰνοβαρείων. Vig.*

p. 859, 1. *ἀγνοοῦσιν, ὡς καὶ]* Paucula hæc, sed necessaria, ex Montac. codice supplevimus. *ταῦτα*, quod sequitur, melius abesset. *Vig.* Vel legendum *αὐτά. Cr.*

— 2. *ἀσωμάτοις, ταῦτα]* Et hanc utramque vocem eod. ex Montac. addidimus: itemque verba *περὶ ψυχῆν. Vig.*

— 8. *ἂ δύναται]* Ex eodem Montac. *Vig.*

p. 860, 3. *ὡς φασιν οὔσαν]* Pro *οὔσαν* legendum *εἶναι. Vig.* Forte interpungendum est— *εἶναι, σῶμα, ὡς φασιν, οὔσαν, διάφορα δέ. Cr.*

— 9. *Ἔτι δὲ κ. τ. λ.]* Rursus videtur tangere Dicaearchi et Aristoxeni sententias; de quibus vidimus supra cap. III. Plotini p. 458. A. *Cr.*

— ib. *Ἔτι δὲ κ. τ. λ.]* Antea legebatur *ψυχῆ δὲ εἰ σῶμα οὔσα. Montac. ψυχῆ δὲ ἔτι εἰ σ. οὔσα. Mihi ἔτι δὲ probatum est: ψυχῆ abundare visum; sequitur enim ex eod. Montac. ἡ̄ ψυχῆ διήλθε, quæ verba decrant in priori editione. *Viger.**

p. 860, 10. τοῖς ἄλλοις] Additum ex eod. Montac. *Viger.*

— 11. οὐδὲν ἐνεργεία εἰσεῖναι] In priori edit. deerant hæc : ἐνεργεία εἰσεῖναι. Montac. legebat οὐδὲ ἐνεργεία εἰσεῖναι. Correxī οὐδὲν ἐνεργεία, dandi casu. Verbum εἰσεῖναι retineri potest ; mallet tamen ἐνεῖναι, ut paullo post : ἐνεῖη τοῖς σωμα. non εἰσεῖη. *Viger.*

p. 861, 3. οὐ σώματος] Fort. τοῦ vel ὅλου. *Cr.*

— 7. φύσει μὲν] Legendum videtur φύσιν μὲν, ut paullo post lin. 7. *Viger.*—Tangit Chrysippum, qui ita apud Plutarch. de Repugnanti. Stoicc. p. 1052. F. p. 290. Wyt. : τὸ βρέφος ἐν τῇ γαστρὶ φύσει τρέφεσθαι, νομίζει (Χρῦσιππος) καθάπερ φυτόν· ὅταν δὲ τεχθῆ, ψυχούμενον ὑπὸ τοῦ ἀέρος καὶ στομούμενον τὸ πνεῦμα μεταβάλλειν, καὶ γίνεσθαι ζῶον· ὅθεν οὐκ ἀπὸ τρόπου τὴν ψυχὴν ὠνομάσθαι παρὰ τὴν φύσιν. Cf. etiam p. 1053. D. et consule Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 84. p. 408. ed. Oxon. et Baguet. in Chrysippeis p. 102.—Etymologiam supra attigimus ad p. 379. A. *Cr.*

— 17. εἰ τὸ δυνάμει,] Legendum existimo εἰ γὰρ τὸ δυνάμει, si γένοιτο, quod sequitur, retineri placet. Sin, quod ego mallet, γένοιτο delebitur, particula γὰρ nihil opus erit : nec quicquam deerit ad loci hujus integritatem. *Viger.*

p. 862, 2. ὁ οὐ δυνάμει] Ita recte Montac. In priori edit. ὁ et οὐ deerant. *Viger.*

— 9. Ἐπεὶ δὲ] Ambo MSS. Regii : ἐπὶ δὲ ἄλλης φύσεως. recte. Quodsi ἐπεὶ retinebitur, sumetur pro ἔπειτα, ut supra in Platone et Plutarcho me observare memini : tuncque legendum erit ἐπεὶ δὲ ἄλλης φύσεως πέρι, δεῖ κ. τ. λ. Nisi tamen in illo gignendi casu vel χάριν vel ἔνεκα subaudiri placet. *Viger.*—Hanc sententiam de anima, tanquam ἀρμονία, quod attinet, nota est disputatio in Phædone ; ad quem locum consulto Wyttenbach. p. 248. sqq. et eundem in Philomathia III. 70. Cf. quæ supra posuimus ad p. 307. E. et p. 458. A. Platonis Plotinique disputationem, qua hæc sententia refellitur, excerpit Gregorius Nyssenus de Anima p. 95. seq. (ubi lege Συμμίας pro Σιμίας) *Cr.*

— 16. Ὅτι δὲ ἀδύνατον] Eandem Harmoniam refellunt Plato in Phædone 388. 390. 391. Aristoteles lib. I. de anima cap. 4. Plotini rationes,

si postremam excipias, eadem fere cum Platonis, sed brevius pressiusque collectæ. *Viger.*

p. 863, 2. ὑγεία ἂν εἴη] Aristoteles loco citato : ἀρμόζει δὲ μᾶλλον καθ' ὑγείας λέγειν, καὶ ὅλως τῶν σωματικῶν ἀρετῶν, ἢ κατὰ ψυχῆς. *Viger.*

— 5. τὴν ἀρμονίαν] Trajecta hæc erant in priori editione. Legebatur enim : ταῖς χορδαῖς λόγον ἔχοντα τὴν ἀρμονίαν παρ' αὐτῶ. Longe aptior nexus ille, quem ex Montac. restituimus. *Viger.*

— 7. παρ' αὐτῶν [Eus. αὐτῶν], οὐτ' ἐνταῦθα] Hæc etiam ante hiantia Montac. implevit. *Viger.*

— 10. τὴν τάξιν κ. τ. λ.] Brevius ac melius, quam ut in Montac. Cod. καὶ τὴν τάξιν οὐκ ἐκ τῆς ψυχῆς ἀλλ' αὐτὴν ἐκ τῆς αὐτομάτου τάξεως τὴν ἵποστ. εἰληφ. *Viger.*

— 17. Ἀρχὴ γὰρ κινήσεως ἦδε χορηγούσα τοῖς ἄλλοις κίνησιν] Ducta sunt hæc ex nobilissimo loco Platonis in Phædro p. 245. C : πᾶσα ψυχὴ ἀθάνατος. τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον· τὸ δ' ἄλλο κινεῖν καὶ ὑπ' ἄλλου κινούμενον, πᾶσαν ἔχον κινήσεως, πᾶσαν ἔχει ζωῆς κ. τ. λ. quæ vertit Cicero in Tuscul. I. 23. et in Somn. Scip. cap. 8. [Cic. de Rep. VI. 25. p. 504. sqq. ed. Moseri. coll. ib. p. 537. sqq.] et multi expresserunt, in his Origenes περὶ ἀχῶν III. 1. p. 108. sq. Ruæi. —Mox formula : ἦν ἀνώλεθρον καὶ ἀθάνατον εἶναι δεῖ ex Phædone desumpta multos imitatores nacta est. Vid. Phædon. p. 106. B. p. 104. Bekk. Consule Wyttenbach. ad eum locum p. 280—283. et annot. nostram in Procli Instit. Theolog. c. 187. p. 278. sq., ubi etiam de formis ἀνώλεθρον et ἀνώλεθρον dictum est, et plures philosophorum loci, in his hic ipse Plotinianus, citati sunt.

p. 865, 6. Λάβωμεν δὲ ψυχὴν, μὴ τὴν ἐν σώματι (articulum non agnoscunt plurimi nostri) ἐπιθυμίας ἀλόγους καὶ θυμούς προσλαβοῦσαν] Post vocem θυμούς in Cod. Vindob. A. sequuntur hæc : τε δικαιοσύνη ἀνδρία τε καὶ αἱ ἄλλαι ἀρεταὶ κ. τ. λ. h. e. ea, quæ in aliis Codd. posita sunt ad finem capitis VIII. p. 463. C. et quæ ibidem ex Eusebii P. E. et nostris libris interposuimus. Sed Vindobonensis Codex desinit in verbis : καὶ ὡς τὰ μὲν ἄρχει τε καὶ ἐπιστατεῖ καὶ μάχεται πολλαχῆ, (omissis τῶ σώματι) quæ leguntur apud Eusebium p. 835. A. lin. 7. et 8.

p. 865, 11. *Εἰ οὖν τοιοῦτον ἡ ψυχὴ—φρόνησις γὰρ καὶ ἀρετὴ ἀληθὴς—ἄτε θεῶν μετὸν αὐτῶ διὰ συγγένειαν καὶ τὸ ὁμοούσιον.*] Ita emendavi vulgatum *μεστὸν* auctoritate plurimorum librorum, e quibus unus *θεῶν μετὸν*. Lucas Holstenius ad Sallustium de Diis et Mundo Plotini locum adhibens (ad cap. 8. p. 121. Orellii) ita scripsit: *ἄτε θεῶν μεστὸν αὐτῶν*. Non crediderim ex aliquo Codice. Et Ficinus etiam nostram lectionem expressit. Ceterum argumentum quod attingit, comparandi sunt, præter Sallustium l. l. Plotinus ipse supra p. 54. C—F. ibiq. annotata, et Proclus in Platonis Timæum, ubi de differentia animæ divinæ humanæque agit, p. 314.

p. 866, 15. *ὡς πολλάκις αὐτῶ δόξαι τοῦτο διηκαλῶς εἰρησθαι χαίρει, ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος,*] Versus Empedoclis ex initio *καθαρμῶν*, quod integrum servavit Diogenes Laërtius VIII. 62. Cf. ibid. §. 54. et §. 66; particulam referunt alii. Videsis Davisium ad Cic. Tuscull. I. 9. Interpr. ad Diog. Laërt. l. l. Fabricium ad Sext. Empir. adv. Mathem. I. §. 302. p. 283. Sturz. ad Empedoclem p. 466. sq. qui diversas lectiones enotavit. Cf. ibid. p. 530. et p. 646. Exhibuit etiam Jacobs. in Paralipomm. ad Antholog. Gr. I. nr. 75. p. 665. et in Antholog. Latina nr. 569. p. 202. et quidem ita :

*ὦ φίλοι, οἱ μέγα ἴστυ κατὰ ξανθοῦ Ἀκράγαντος
ναίει' ἀν' ἄκρα πόλιος, ἀγαθῶν μελεδήμονες ἔργων,
χαίρει' ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος, οὐκέτι θνητὸς,
πωλεῦμαι μετὰ πᾶσι τετιμένος, ὥσπερ ἕοικεν,
ταυναίς τε περίσπεπτος στέφασίν τε θαλείοις.*

Cæterum ut Empedoclea oratio universa multa Homericæ habet, ita illud quoque *θεὸς ἄμβροτος*. Vid. Scholia in Iliad. ω. 460. Plotiniani vero loci, quod sciam, nemo eorum, qui hæc tractarunt, mentionem fecit. Formulæ autem consimiles obviæ sunt passim in Marmoribus. Sic, ut hoc utar, in inscriptione illa, a Münstero V. Cl. ad Samothracica initia relata, (in Antiquarr. Abhandll. p. 183.) legimus :

Κοῦρος ἐγὼ καλέω σε, θεῶ φίλος, οὐκέτι θνητὸς.

Item apud Gruter. p. DCCLIX. 4.

*πρόσθεν μὲν θνητὴν (θνητὴ Muratorius) νῦν δὲ θεῶν
μέτυχος.*

Apud eundem p. MCXXIII. 7 :

*Adfinis memorande! quid o me ad sidera cæli
Ablatum quereris? Desine flere deum.*

Quas inscriptiones Specimini primo *Marmorum Mysticorum* p. 8—11. inseruit et explicavit Bened. Bendtsen [p. 3. 8. 11. Havniæ 1819. 4.]. Cui tamen miror non in mentem venisse Empedoclea illa quæ præ cæteris his inscriptionibus adhibenda erant. Alii docebant *genios* (*δαίμονας*) fieri eos, qui juste et honeste vitam exegerint. Vid. Platon. Cratyl. p. 397. 398. Libanii Declamat. pro Socrat. p. 264. ibiq. Jac. Morelli, et Olympiodor. in Alcib. pr. p. 15. sq.

p. 867, 4. *ὥσπερ ἀγάλματα ἐν αὐτῇ ἰδρυμένα ὀρώσα—οἶον εἰ χρυσὸς ἐμψυχος εἴη κ. τ. λ.*] Fons hujus loci partim in Alcibiadis oratione ap. Platonem in Convivio p. 216. E. partim in Sophista p. 228. C. Vide quæ supra diximus ad locum Plotini geminum p. 54. F. Cf. etiam infra p. 520. F. ibiq. annot.

— 11. *Περὶ τοιοῦτου χρήματος—ὡς οὐκ ἀθάνατον*] Vid. Platon. Phædon. p. 105. p. 102. sqq. Bekkeri, ubi Wytttenbach. in annot. p. 279. sq. hunc Plotini locum exhibet hæc addens: “Ergo (Plotinus) eos, qui hujus argumentationis Platonice vim repudiant, duobus aliis coercet argumentis. Alterum est: *ἡ ἀναλύσουσιν ὡς σύνθετον—μοῖραν δέχεσθαι* i. e. *aut animam in partes dissolvent, ut compositam, idque usque eo, donec pervenerint ad unam talem partem, quæ sibi et cæteris imperet, quæ immortalis sit, cui nefas et contra naturæ leges sit, mortem suscipere.* hoc est illud argumentum, quod attigimus Psychologiæ V. VIII. p. LV. Alterum: *ἡ πάθος ἐπακτόν, ἐνέργεια ζῶσα: aut dicentes vitam esse accidens materiæ, id unde materiæ tale accidens venit, cogentur immortale esse fateri nec capax contrarii ejus, quod ipsa affert,* (i. e. immunis a morte). *Etenim una est natura actu vivens.* Et sic revocat demonstrationem ad illud decretum, unam esse totius naturæ animam, ejus singulares animæ nostræ partes sint. Ad hunc Phædonis locum refert item interpretandum Proclus Instit. Theolog. §. CLXXXVII. et sq.” (p. 278. sqq. ed. Francof.) ubi consule annot. nostram. Posterius argumentum *ἡ πάθος—ἄδεκτον ὃν τοῦ ἐναντίου ᾧ ἐπιφέρει* consequens est axiomatis, quod alio consilio adversus Platonicos aliquot tuctur Proclus in Platonis Parmenidem p. 209. ed. Cousin. (Tom. V.) ubi et alia ponit et hæc: *καὶ τὸ ζωῆς αἴτιον ἑαυτὸ πεπλήρωκε ζωῆς· καὶ*

τὸ τελειότητος, ἑαυτὸ τέλειον ἀπεργάζεται. Cæterum hæc Plotini tam ingeniose excogitata et miratur, neque tamen usquequaque comprobatur Tiedemann. in libro de causis Philosophiæ contemplativæ. III. p. 365. sqq.

p. 868, 8. Ἐτι εἰ πᾶσαν ψυχὴν φήσουσι φθαρτὴν.] Stoicos et fortasse Epicureos videtur respicere Plotinus. De Epicureis vid. supra ad p. 457. cap. 3. init. De Stoicis Ciceron. Tuscul. I. 32. ibiq. Davis. Wytttenb. ad Plut. de S. N. V. p. 400. p. 78. ed. Lugd. Ed. Oxon. Van Lynden de Panætio p. 70. Baguet in Chrysiptis p. 101. sq.

— 18. Ψυχὴ δὲ μία καὶ ἀπλῆ ἐνέργεια οὐσα ἐν τῷ ζῆν φύσις, οὐ τοίνυν ταύτη φθαρήσεται.] Hæc etiam expressit Marsilius, nisi quod ante ἐν τῷ ζῆν cogitavit καί. Eum secutus Taylor ita vertit: “But soul being one simple energy, and a nature characterised by life, cannot be corrupted as a composite.” Codices in vulgata perseverant. Wytttenbachius suspicatur: φύσει ἐστὶ. Etenim ad Platonis Phædon. p. 197. posteaquam Plotini locum p. 557. A. attigit, ita perguit: “jam illud alterum, διαιρεθῆναι ταύτη ἢπερ συνετέθη, hanc habet vim, ut totum dividatur in eas partes, ex quibus compositum est, et ea ratione, qua compositum est: veluti corpus in quatuor ille elementa quibus constat, et dissolutis vinculis has partes continentibus. Spectat huc Plotinus (sequitur noster locus —: ἐν τῷ ζῆν φύσις F. φύσει ἐστὶ:) οὐ τοίνυν ταύτη φθαρήσεται. Tum diversa compositionis ac dissolutionis genera recenset. Æneas Gazæus p. 66: διαλυόμενον δὲ τὸ σύνθετον οὐκ εἰς ταῦτα πάλιν ἀναχωρεῖ ἐξ ὧν συνετέθη; Sunt enim cohesionis corporum varia genera, postea a Stoicis celebrata: ut est apud Plutarchum. Præcept. Conjug. p. 142. E. τῶν σωμάτων τὰ μὲν ἐκ διεστώτων, λέγουσιν εἶναι, καθάπερ στόλον καὶ στρατόπεδον· τὰ δ' ἐκ συναπτομένων, ὥσπερ οἰκίαν καὶ ναῦν· τὰ δὲ ἠνωμένα καὶ συμφυῆ καθάπερ ἐστὶ τῶν ζώων ἕκαστον, ubi plura in hanc rem dedimus.” (Tu vide animadverss. in eum locum p. 892. ed. Oxon. Adde Olympiodor. in Alcib. pr. p. 25.). Deinde explicationem continuat: “Quod autem velint Platonici σύνθετον, compositum ex partibus extra partes positis, ut vulgo dicuntur, spatium implentes, extensas, intelligitur ex frequentia exemplorum: v. c. Plu-

tarchi de Animæ Procreat. p. 1022. E. Adv. Stoicc. p. 1085. C. Plotini p. 160. D. E. 161. C. D. 162. D. 163. E. 165. A. 166. E. 310. C. 313. E. 457. A. 466. A. C. 557. A. Albini Doctrin. Platon. p. 372. D. Æneæ Gaz. p. 59. 66. Zachariæ Mityl. p. 175. Olympiodori in Phædon. Cod. III. p. 40. et alibi sæpe: Cod. I. p. 63. 185.” Deinde cum Ficino scripsi: ἀλλ' ἄρα (pro ἄρα) μερισθεῖσα, κερματιζομένη ἀπόλοιτο ἂν; cum signo interrogandi.—Fortasse ante κερματιζομένη excidit insuper καί. Plato autem ita de Rep. p. 395. B. φαίνεται μοι εἰς μικρότερα κατακερματισθαι ἢ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. Plutarch. de Animæ Procreat. p. 1020. L. p. 153. Wytttenb.; —εἴτε τέμνοιτο κερματιζομένων εἰς μόρια τῶν μονάδων. Cf. Schleusneri Lex. N. T. in κερματιστής. Plotinus supra ap. Euseb. P. E. p. 833. A: κερματιζομένου δὲ τοῦ σώματος, ἐφ' ἑκάστῳ μέρει ἢ αὐτῇ ποιότητι μένει. Cf. Plotin. infra V. 8. 9. VI. 2. 2. VI. 2. 12.—Deinde cum Ficino et cod. Vaticano interrogationis signum sustuli post ψυχὴν, et posui post φθοράν.

p. 869, 7. Πῶς οὖν—ἦδε (sic dedi ex Vatic. pro ἢ δὲ) εἰς σῶμα ἔρχεται;] Taylor ad hunc locum versionis suæ exhibet locum Procli in Timæum p. 343. et quidem anglice conversum, quo de animarum descensu loquitur hic philosophus. Sed nos de hac doctrina et supra diximus ad p. 381. sqq. et proxime dicemus ad initium libri sequentis p. 468. A. Proxime pro ὅσος, quisquis, Ficinus expressit ὅσον, quantum. Libri MSS. illud retinent, et respondet ei in sequentibus ὁ δ' ἂν. Idem mox expressit οἶδεν, novit. At plerique libri habent εἶδεν, vidit.

— 12. —ὥσπερ κνοῦν ἀπ' αὐτῶν, καὶ ὠδίνον γεννηῖσαι] Platonem imitatur Conviv. p. 206. sub fin. p. 436. Bekk.: ὅθεν δὴ τῷ κνοῦντί τε καὶ ἦδη σπαργῶντι πολλὴ ἢ πτόσις γέγονε περὶ τὸ καλόν, διὰ τὸ μεγάλης ὠδίνος ἀπολύειν τὸν ἔχοντα. Cf. de Republ. VI. p. 490. p. 285. Bekk. Tim. p. 86. p. 139. de Legg. IV. 717. p. 357. Epistol. II. p. 313. A. Ad verba et sententias confer Proclum in Alcib. pr. p. 150. Olympiodor. ad eund. p. 7:—ὡς ὠδύνοντα (leg. ὠδίνοντα) πρὸς τοῦτο, ut qui pronus esset ad illud. Vid. quæ ibi laudavimus in Annot. et confer ipsum Plotinum supra p. 346. D. Adde Damascium de Principiis p. 79. ed. Kopp.: ὥστε καὶ ὁ νοῦς, ἦ

νοῦς, τῶν ποιῶν τιῶν θεωρὸς ὧν, ὠδίνει μὲν τῆς φύσεως ἐκείνης ἔννοιαν, προάγει δὲ αὐτὴν οὐδὲ ἐκείνος, ἀλλὰ τοῦναντίον, καὶ συνάγει πρὸς ἑαυτὴν (ἀν πρὸς ἑαυτόν;) τὴν ὠδὴν—εἶπως δυνηθείμεν—πρὸς τὴν ὠδὴν ἐκείνην ἀναδραμεῖν.

ρ. 870, 7. Περὶ δὲ τῆς τῶν ἄλλων ζώων ψυχῆς, ὅσαι μὲν—εἰ δὲ ἔστιν ἄλλο τι εἶδος ψυχῆς] Distinguit Plotinus inter eas brutorum animas, quæ ex corporibus humanis humanæ degeneraverint, easque, quæ, cum nunquam humano in corpore fuerint, animandis brutorum corporibus inservant. Fons hujus doctrinæ inest in Platonis *Timæo* p. 42. p. 45. Bekk.—σφαλῆς δὲ τούτων εἰς γυναικὸς φύσιν ἐν τῇ δευτέρᾳ γενέσει μεταβαλοῦ· μὴ πανόμενος δὲ ἐν τούτοις ἔτι κακίας, τρόπον ὄν κακύνοιτο, κατὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς τοῦ τρόπου γενέσεως εἰς τινα τοιαύτην ἀεὶ μεταβαλοῦ θήρειον φύσιν κ. τ. λ. Ad quæ haud scio an non Ficinus erraverit, cum Platonem dicat (c. 19.) brutorum animas et anima et corpore caducas statuisset. Ut ut est: Christiani philosophi longissime ab ea sententia recesserunt, quæ gradu tantum brutorum animas ab humanis differre poneret, illasque prorsus perituras statuerunt. Basilium Magnus posteaquam bestiarum animas sanguine, carne ac proinde terræ ortas posuit, ita pergit in *Hexaëm.* *Homil.* VIII. p. 99. B. C.:—μὴ νόμιζε πρεσβυτέραν εἶναι (brutorum animam) τῆς τοῦ σώματος αὐτῶν ἰσοστάσεως, μὴδὲ ἐπισημαίνουσαν μετὰ τὴν τῆς σαρκὸς διάλυσιν. φεῦγε φληνάφους τῶν σοβαρῶν φιλοσόφων, οἱ οὐκ αἰσχύνονται τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς καὶ τὰς κυνείας ὁμοειδεῖς ἀλλήλαις τιθέμενοι· οἱ λέγοντες ἑαυτοὺς γεγενῆσθαι ποτε καὶ γυναικας καὶ θάμνους καὶ ἰχθύας θαλασσίους κ. τ. λ. Quæ in Platonem non minus quam in Plotinum conjecta sunt. Suffragantur ei plurimi Ecclesiæ doctores. Antiochus Ptolemæensis in *Ang. Maii Collect. Vatic.* I. p. 81. sq.: τὰ μὲν ἄλλα τετραπόδα ποιῶν ὁ θεὸς, μετὰ τῶν σωμάτων καὶ τὰς ψυχὰς παρήγαγεν· τὸν δὲ ἄνθρωπον πλάττων πρῶτον κατασκευάζει τὸ τοῦ σώματος ὄργανον· καὶ τότε τὴν ψυχὴν δημιουργήσας ἐνέθηκεν, ἵνα καὶ ἐν τούτῳ δείξῃ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἀνθρώπου· ἐπειδὴ τὰ μὲν ἄλλα ζῶα καὶ τὰ κτήνη λυόμενα θανάτῳ συναφανίζει τῷ σώματι καὶ τὴν ψυχῆν. κ. τ. λ. In eandem sententiam pronuntiat Photius ad *Amphilochium* CXLIX. 7. *ibid.* p. 295. sq. Quod plantis quoque animam vitalem certe attribuit Plotinus, in

VOL. III.

ea re Aristotelem non minus quam Platonem suum sequitur. Aristoteles de *Anima* I. 5. p. 19. *Syll.* φαίνεται γὰρ τὰ τε φυτὰ ζῆν, οὐ μετέχοντα φορᾶς οὐδ' αἰσθήσεως, καὶ τῶν ζώων πολλὰ διάνοιαν οὐκ ἔχειν. Cf. etiam Tiedemann. *Geist der spekulativen Philosophie* III. p. 367.

— 13. Εἰ δὲ τὴν ἀνθρώπου ψυχὴν τριμερῆ οὔσαν τῷ συνθέτῳ λυθήσεσθαι,] Repetendum ex antecedentibus δεῖ. Quam Plotini brevitatem cum non intelligerent librarii quidam; mutaverunt: *λυθήσεται*. Argumentum quod attinet, hæc ratio, quæ animam ex tribus partibus compositam (σύνθετον) ponit: *λόγῳ, θυμῷ, ἐπιθυμίᾳ*, neque confundi debet cum illa altera ratione, qua ducti philosophi vel dicebant vel negabant animam compositam (σύνθετον) esse *ex partibus extra partes positis*, ut vulgo dicuntur, spatium implentibus, extensis, docente Wytttenbachio ad *Phædonem* p. 197. sq. neque vero magis cum illa Trichotomia sacrorum scriptorum, qua humanæ naturæ tres partes attribuebantur: corpus (τὸ σῶμα), anima (ἡ ψυχὴ), mens s. spiritus (τὸ πνεῦμα), de qua distributione nuper disputavit Herm. Olshausen in *Diatriba: De humanæ naturæ trichotomia* N. T. scriptoribus recepta. *Regimonti* 1826.—Ilius *τριμερείας*, quam h. l. attigit. Plotinus, fons est in eodem. *Timæo* p. 70. p. 98. sq. Bekk. cf. alterum *Timæum*, *Locrum*, quem dicunt, p. 556. Galei: *junge Rempubl.* IX. p. 734. *Philon. Jud. Legis Allegorr.* III. p. 310. Pfeiff. *Plutarch. de Vult. Lunæ* p. 943. A. *Placitt. Philoss.* IV. 4. *Diog. Laërt.* VIII. 30. *Himerium* p. 884. *ibiq.* *Wernsdorf. Alcinoium de Doctr. Platon.* 24. p. 504. *Proclum* in *Timæum* p. 326, in *Politiam* p. 399. *Olympiodor.* in *Alcib. pr.* p. 4. 65. 81. 172. 203. et confer ipsum Plotinum supra p. 398. B. C. D. et p. 420. sqq.—Mox ad verba: τὰς μὲν καθαρὰς—τὸ προσπλασθὲν ἐν τῇ γενέσει ἀφήσειν. Cf. *Timæi* l. l. nimirum p. 42. A. *Porphyr. de Abstinent.* I. 30. p. 49. *Rhoer.*: εἴπερ πρὸς τὰ ὄντως οἰκεία μέλλοιμεν ἐπανιέναι (δεῖ ἡμᾶς) ἂ μὲν ἐκ τῆς θνητῆς προσειλήφαμεν φύσεως, ἀποθέσθαι πάντα μετὰ τῆς πρὸς αὐτὰ προσπαθείας κ. τ. λ. ubi Rhoerius et alia comparat et verba *Apostoli* II. *Corinth.* V. 1. Adde *Libanii Declamation. pro Socrate* (ad calc. *Aristidis advers. Lept.* ed. *Jac. Morelli*) p. 258.

— 17. οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ ὄντος ἀπολείται] Post
I. I

ἀπολείται fortasse ponenda sunt verba, quæ supra p. 463. C. lin. 6. leguntur: σωζόμενον (προσωζομένης) καθ' ὅσον ἂν αὐτοῦ μεταλαμβάνη. Vid. annot. ad eum locum.

p. 871, 2. ἂ δὲ καὶ πρὸς τοὺς δεομένους πίστεως αἰσθήσει κεκραμένης κ. τ. λ.] Non dubitavi cum Vaticano Cod. et Ficino, quem etiam Taylor sequitur, ita scribere pro κεκρατημένης, quod in Editione legitur. Contrarium est sejungere sive *sevocare mentem a sensibus*, ut Tullianum illud usurpem (Tuscull. I. 16. 38.) Cæterum quod demonstrationi (τῇ ἀποδείξει) suæ Plotinus ea subjicit, quæ ex historia desumpta fidem (πίστω) faciunt: in eo et aliorum auctoritatem philosophorum sequitur et vero ipsius Platonis, quibus etiam se applicuit Cicero in Tusculanis I. 12—16: “Itaque unum illud erat insitum priscis illis, quos *cascos* appellat Ennius, esse in morte sensum, neque excessu vitæ sic deleri hominem, ut funditus interiret: idque quum multis aliis rebus, tum e *pontificio jure et cærimoniis sepulcrorum* intelligi licet,” &c. Cf. de pontificio jure et reliquis, quæ huc faciunt, Cic. Topic. XXIII. 90. et de Legg. II. 22. p. 321. ed. Moseri, ibiq. annot. Jam sigillatim videamus de sequentibus: ἔκ τε ὧν θεοὶ ἀνείλον—ἰλάσκεσθαι. Oraculorum ejusmodi pleni sunt historicorum aliorumque scriptorum libri, Pausaniæ maxime, Porphyrii, Stobæi, aliorum. Vetustatem hujus rei arguit Homericæ νεκία (Odyss. λ. 23. sqq.) Μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ὅμηρος, τὸν Λαέρτου δεικνύς, κατὰ γὰρ τὰς ὑποθημοσύνας τῆς Κίρκης, καὶ τὸν βόθρον ὀρύξαντα καὶ τὰς χοῶς ἐπιτετελεκότα. Verba sunt Theodreti Therapeut. VIII. p. 910. Schulz. Alia exhibet Wyttenb. ad Plutarchi Consol. Apollonii p. 752. Oracula si requiris, adi Porphyrium ap. Euseb. P. E. IV. p. 145—147. et V. p. 230. cf. Pausan. VI. 9. 3. et Ælian. V. H. XI. 3. (ubi de Cleomede ab Astupalæcensibus oraculi jussu heroicis honoribus impertito —). Μοχ τιμάς τε νέμειν τεθνηκόσι—εἰς τοὺς ἀπεληλυθότας. Plato ap. Diogen. Laërt. III. 83: “Tria sunt justitiæ genera, primum circa deos, alterum circa homines, tertium circa defunctos.” De hoc genere ita pergit: οἱ δὲ τῶν μνημείων ἐπιμελούμενοι, δῆλοι ὅτι περὶ τοὺς ἀποικομήτους (δικαιοπραγοῦσι). Hinc *justa* apud veteres et *jura Manium*, quæ hoc loco sufficit verbo nominasse.

(et cf. Odyss. ἀ. 291; Iliad. ω. 38. cum Scholl. Wasse. ad Sallustii Jugurth. cap. XI. et Wyttenbach. ad Platon. Phædon. p. 293. Pergit Plotinus: Πολλὰ δὲ ψυχὰι—οὐκ ἀπέστησαν τοῦ εὐεργετεῖν ἀνθρώπους. Hesiodus ἐργ. 122. (124. sq.): τοὶ μὲν δαίμονες εἰσι Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς, Ἑσθλοὶ, ἐπιχθόνιοι, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων· de animabus eorum, qui bene et juste vitam exegerunt; quos versus paullulum immutatos in suam disputationem convertit Plato cum in Cratylō p. 397. et in Republ. V. p. 469. itemque Olympiodorus in Alcib. pr. p. 16. Conf. Cic. Tuscull. I. 12. 28. ubi de Tyndaridis fratribus: “Qui non modo adjutores in proeliis victoriæ populi Romani, sed etiam nuntii fuisse perhibentur.” Extrema Plotiniani loci: αἱ δὲ καὶ μαντεία ἀποδειξάμεναι κ. τ. λ. quod attinet, pertinent hæc ad νεκρομαντεῖαν, de qua consule eundem Tullium in Quæst. Tusculan. I. 16. 37. et de Divinat. I. 58. p. 286. Ed. Moseri, et utrobique Davisium reliquosque interpretes. Hæc propterea accuratius aliquanto tractavimus, ne, quod vulgo fieri solet, hæc argumenta immortalitatis animorum ex sui sæculi ingenio hausisse, sed Platonis et antiquiorum etiam ad exemplum adhibuisse Plotinum judicemus.

LIB. VIII.

p. 872, 7. ΠΕΡΙ ΤΗΣ Εἰς ΤΑ ΣΩΜΑΤΑ ΚΑΘΟΔΟΥ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ.] A nonnullis libris abest articulus τῆς ante ψυχῆς: non male. Est hic liber ordine sextus. Vid. Porphyr. de Vita Plotini c. 4. et 25. Sæpius autem hunc locum attingit in his Enneadibus, nec ipsas fabularum delicias detrectans, hæc quoque parte Platonis imitator Plotinus. Cf. v. c. quæ supra leguntur p. 381. A. Mythologica hujus loci explicuimus cum in commentatt. Herodoteis p. 307. sqq. tum in Symbolica, præsertim Volum. III. p. 424. sqq. Adde (Th. Taylor) Dissertation on the Eleusinian and Bacchic mysteries p. 9—16. 55. 79. et Bened. Bendtsenii Marmor. Mysticc. Specim. I. p. 7. sq. Persecutus erat hoc argumentum de Anima in libris *De regressu animæ* (περὶ ἀνόδου τῆς ψυχῆς) uti constat ex Augustini lib. X. c. 29. de Civitate Dei, de quibus consule Luc. Holsten. de vita et scriptis Porphyrii cap. 8. p. 46. sqq. Comparanda etiam sunt, quæ

idem Plotini discipulus posuit in lib. I. §. 30. de Abstinentia p. 49. Rhærii. Fontes autem hujus libri Plotiniani quaerendi sunt potissimum in Platonis Phædro p. 246. sq. in Republ. X. p. 617. sqq. et in Timæo p. 41. sqq. ut alios dialogos omittam. de quibus vide Wytenbachii Disputat. de placito immortalit. animm. (ante Phædonem) p. XVI. seq. et descensum quod attinet ad Plutarch. de S. N. V. p. 113. p. 444. ed. Oxon. De Aristotele est memorabile testimonium Procli in Timæum p. 338. Posteaquam enim de Platonis disputationibus dixerat, ita pergit:—^Δὁ δὴ καὶ Ἀριστοτέλης, ζηλώσας ἐν τῇ περὶ ψυχῆς πραγματεία, φυσικῶς αὐτὴν μεταχειμύμενος, οὔτε περὶ καθόρων ψυχῆς, οὔτε περὶ λήξεων ἐρημημάεισεν, ἀλλ' ἐν τοῖς διαλόγοις χωρὶς ἐπραγματεύσατο περὶ αὐτὸν (fort. περὶ αὐτῶν) καὶ τὸν προηγούμενον κατεβάλλετο λόγον. Quod igitur in dialogis suis hæc tractaverat Stagiritæ, argumento est, eum has disputationes populari duntaxat disciplinæ accommodatas voluisse. Ibidem Proclus hanc dubitationem attingit in philosophorum scholis agitatam: utrum tota descendat anima, nec ne:—ὥστε ὅπερ Πλωτίνος φησιν, νεώτερος ἂν εἴη λόγος, ὁ μὴ πᾶσαν αὐτὴν (τὴν ψυχὴν) κατιέναι διαταπτόμενος. Simplicius Procem. in Aristotel. de Anima fin.:—δι' ὃ οὔτε μένει τι αὐτῆς (τῆς ψυχῆς) θησόμεθα κατὰ τὸν Πλωτίνον ἀεὶ ὡσαύτως καὶ καθαρῶς, οὔτε παντελῶς προίεναι ἐν τῇ εἰς γένεσιν ῥοπῇ. ἀλλ' ὅλη πρόεισι καὶ μένει εἰλικρινῶς ἐν τῇ πρὸς τὰ δεύτερα ῥοπῇ. Eandem sententiam attingit Hiermias in Phædrum p. 147. Locum apposui supra ad Plotin. p. 361. A. Cf. autem hujus libri Plotiniani caput ultimum p. 476.

Neque vero Plotinus solum, sed etiam Pythagoras, Plato, reliqui a Christianis maxime scriptoribus certatim impugnati sunt propter illud decretum, unde hæc universa doctrina pendet. Dico προὔπαρξιν animarum, quam *præexistentiam* Scholastici dicunt. Eam cum ex altera parte pertinaciter retinerent Platonis Plotinique sectatores: ex altera vehementer refutarent Christiani doctores, excepto Origine et qui cum eo facerent; exorta inde magna seges est librorum, decretorum, canonum, ad Joannis usque Damasceni et posteriora tempora. Ego pauca tantum delibabo. Clemens Alexandrinus in fragmento octavi libri Stromm. in Ang. Maii Collect. Vati-

cana T. I. 3. p. 83: Ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐποίησεν οὐ προόντας· ἐχρῆν γὰρ εἰδέναι ἡμᾶς ὅπου ἦμεν, εἰ προῆμεν καὶ πῶς καὶ διὰ τί δεῦρο ἦκαμεν· εἰ δὲ οὐ προῆμεν, τῆς γενέσεος αἴτιος μόνος ὁ θεὸς. ὡς οὖν οὐκ ὄντας ἐποίησεν, οὕτως καὶ γενομένους σῶζει τῇ ἰδίᾳ χάριτι. Alia hujus rei argumenta profert Antiochus Ptolemæensis ibidem pag. 81: τὰ μὲν ἄλλα τετράποδα ποιῶν ὁ θεὸς μετὰ τῶν σωμάτων καὶ τὰς ψυχὰς παρήγαγεν· τὸν δὲ ἄνθρωπον πλάττων πρῶτον κατασκευάζει τὸ τοῦ σώματος ὄργανον· καὶ τότε τὴν ψυχὴν δημιουργήσας ἐνέθηκεν, ἵνα καὶ ἐν τούτῳ δεῖξῃ τὴν ὑπεροχὴν ἀνθρώπου κ. τ. λ. Deinde hoc alterum argumentum subjicit:—καὶ οὐ ποιεῖ (ὁ θεὸς) τὴν ψυχὴν πρὸ τοῦ σώματος, ἵνα (ὁ ἄνθρωπος) μὴ γένηται αὐτόπτης τῶν γιωμένων (fort. γενομένων): οὐ ποιεῖ τὴν ψυχὴν παρῆναι τῇ δημιουργίᾳ, ἵνα μὴ καυχῆσθαι ὡς συνεργὸς τοῦ θεοῦ. Ejusdem sententiæ pronuntiata Cyrilli, Eleutherii, Eustathii Antiocheni et Petri Alexandrini ibidem exhibentur pag. 76. sqq. ejusdem argumenti exstant Conciliorum Canones V. C. in Synodi Constantinopolitanæ quintæ Canone I. hæc leguntur ap. Fabric. B. Gr. Vol. XII. p. 187. Harles.: εἰ τις τὴν μυθώδη προὔπαρξιν τῶν ψυχῶν, καὶ τὴν ταύτῃ ἐπομένην τερατώδη ἀποκατάστασιν πρεσβεύει, ἀνάθεμα ἔστω. Cf. Canon. II. VII. XV. Atque hæc ipsa doctrina a Damasceno appellatur τὸ τῶν Ὀριγένους ληρημάτων ἀτόπημα. Plotinum denique ipsum hoc nomine reprehendit peculiari Antithetico Nicephorus Nathanael, item in Dialogo sive idem, sive idem sentiens scriptor. Quos libellos his Enneadibus subjiciendos curavimus.

Quod reliquum est, Anglicum fecit hunc Plotini librum Thom. Taylor. in Five Books of Plotinus p. 251. sqq.

p. 872, 9. ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἐγειρόμενος εἰς ἑμαυτὸν ἐκ τοῦ σώματος κ. τ. λ.] Admonent hæc Pauli Apostoli 2. Corinth. XII. 2. 3: οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ—(εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ θεὸς οἶδεν.) ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. Plotinianum hunc locum attingit, ubi de *animo congesto* sive *coacto* agit, Casp. Barth. in Adversarr. XXII. 10. p. 1092.

— ib. καὶ γιγνώμενος—ἑμαυτοῦ δὲ εἶσω] Vid. Valckenaer. ad calc. Hemsterh. Oratt. p. 383. ad illa Actorr. XII. 11: ὁ Πέτρος γερόμενος ἐν ἑαυτῷ

ibiq. laudd. Adde Doederlein. ad Sophocl. *Œd.* Colon. v. 656. p. 392.

p. 873, 1. 'Ο μὲν γὰρ Ἡράκλειτος—ὡσπερ καὶ αὐτὸς ζητήσας εὔρεν.] Libri MSS. nihil opis præstant. Ficinus legisse videtur: καὶ τὸ μεταβάλλον οὐκ ἀναπαύεται. Sed tam levi medicamine ægrotans membrum sanari nequit. Distingue et lege: ὁ μὲν γὰρ Ἡράκλειτος ὃς ἡμῖν παρακελεύεται ζητεῖν τοῦτο, (ἀμοιβὰς τε ἀναγκαίας τιθέμενος ἐκ τῶν ἐναντίων, ὁδὸν τε ἄνω καὶ κάτω εἰπὼν, καὶ τὸ μεταβάλλον ἀναπαύεσθαι καὶ κάματον εἶναι τοῖς αὐτοῖς μοχθεῖν καὶ ἄγχεσθαι) εἰκάζειν ἔδωκεν, ἀμελήσας σαφῆ ἡμῖν ποιῆσαι τὸν λόγον· ὡς δέον ἴσως παρ' αὐτῷ ζητεῖν, ὡσπερ καὶ αὐτὸς ζητήσας εὔρεν: Et enim Heraclitus, qui nobis præcepit istud anquirere (vicissitudines necessarias ponens ex contrariis, viamque et supra et infra dicens, et commutans requiescere, et fatigationem esse iisdem laborare et angere) divinandi materiam exhibet, negligens planam nobis facere rationem; ut fortasse apud ipsum quærendum sit, quemadmodum et ipse anquirens invenerit. Iamblichus ap. Stob. *Eclogg.* I. 52. p. 906. Heeren.: 'Ἡράκλειτος μὲν γὰρ ἀμοιβὰς ἀναγκαίας τίθεται ἐκ τῶν ἐναντίων, ὁδὸν τε ἄνω καὶ κάτω, τὰς ψυχὰς διαπορεύεσθαι ὑπέλιπε, καὶ τὸ μὲν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένειν, κάματον εἶναι, τὸ δὲ μεταβάλλειν φέρειν ἀνάπανσιν. *Ibid.* p. 894. sq.—: καθ' Ἡράκλειτον δὲ τῆς ἐν τῷ μεταβάλλεσθαι ἀναπαύλης. Ubi Heerenius: "Constat tamen ex *Diog. L. IX.* 7. etc. eum (Heraclitum) omnia mutationi subjecta atque ex ea orta posuisse; nec eum aliter de animæ statuisset, cum eam τὸ αἰεὶ ῥέον et τὸ αἰεὶ κινούμενον vocaret, testis est *Aristoteles de Anima I.* 2. Cum itaque conjunctionem ejus cum corpore ἀναπαύλην ἀπὸ τῆς μεταβολῆς vocaret, seu potius illam ex hac ortam esse contenderet, non aliter ac Empedocles ad pœnas luendas corpori eam inclusam esse, posuisse videtur." Quod ἄγχεσθαι posui pro ἄρχεσθαι, moveor cum aliis causis tum hoc loco *Hermetis ap. Stob. Eclogg. I.* p. 768:—ἀλλὰ καταλείπεται (ὁ νοῦς) τὴν τῷ σώματι προσκειμένην (ψυχὴν) καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀγχομένην κάτω. Plura de hoc toto loco Heracliteo dedi in *Dionysio p.* 83—86. Cf. etiam supra ad p. 97. D. et de obscuritate Heracliti cf. *Schleiermacher. in Wolfii et Buttmanni Mus. de Alterth. Wissensch. T. I.* p. 322. sqq.

— 6. *Εμπεδοκλῆς τε—πίσυνος μαινομένῳ νείκει—περὶ τε πολλῶν ἄλλων.*] *Noster infra cap. 5.* p. 473. A: οὐ διαφωνεῖ ἀλλήλοις—οὐδ' ἡ Ἐμπεδοκλέους φυγὴ καὶ πλάνη, οὐδ' ἄμαρτία ἐφ' ἣ ἡ δίκη, οὐδ' Ἡρακλείτου ἀνάπαντα ἐν τῇ φυγῇ. Nimirum Empedocles docebat, animas ob delicta exilio damnari et cœlestia relinquere cogi, adeoque his mortalibus corporibus illigari: *Plutarch. de Esu Carnn. I.* 7. p. 996. B. 49. *Wytt.* ubi tamen *Wytttenbachius* verba Empedoclis ab exceptore omissa esse suspicatur. *Iamblichus apud Stob. Eclogg. I.* p. 894: οὔτοι (Platonici) προὔποκεμένων τῶν ἀτάκτων καὶ πλημμελῶν κινήματων ἐπεισεῖναι φασὶν ὕστερα τὰ κατακοσμοῦντα αὐτὰ καὶ διατάττοντα, καὶ τὴν συμφωνίαν. ἀπ' ἀμφοτέρων οὕτως συνφαίνουσι (fort. οὔτω συνφαίνουσι) κατὰ μὲν *Πλωτῖνον τῆς πρώτης ἐτερότητας*· κατ' Ἐμπεδοκλέα δὲ τῆς πρώτης ἀπὸ τοῦ θεοῦ φυγῆς. cf. *Proclus in Timæ. p.* 175. et *Origenes contra Celsum I.* p. 26. qui quidem in hac re similiter atque *Plotinus* nostro loco *Pythagoram* et *Platonem* memorat. Adde *Æneam Gaz. in Theophrasto p.* 9. et p. 11. *Barth.* et consule *Empedoclem Sturzii p.* 452. sqq.

— 17. ἐν δεσμῷ τε εἶναι, καὶ τεθάφθαι ἐν αὐτῷ τὴν ψυχὴν λέγει.] *Plato Cratylo p.* 400. B. C. p. 39. *Bekk.*: καὶ νῦν σῆμα (τι addit *Cod. Darmst.*) τινὲς φάσω αὐτὸ (τὸ σῶμα) εἶναι τῆς ψυχῆς ὡς τεθαμμένης ἐν τῷ νῦν παρόντι. Cf. *Gorg. p.* 493. Cf. *Lambin. ad Lucret. III.* 556. et *Wytttenb. ad Phædon. p.* 139. sq. Adde *Libanii Declam. pro Socrat. (ad calc. Aristid. Jac. Morelli) p.* 256—ἐπειδὴν λυθῶμεν ὄστων τε καὶ σαρκῶν, καὶ τοῦ παντὸς τούτου δεσμωτηρίου εἴτε σώματος, εἴτε σήματος χρὴ λέγειν. Pergit *Plotinus* καὶ τὸν ἐν ἀπορρήτοις λεγόμενον λόγον μέγαν εἶναι ὃς ἐν φρουρᾷ τὴν ψυχὴν λέγει εἶναι. *Plato Phædone p.* 62. p. 12. *Bekk.*: ὡς ἐν τινι φρουρᾷ ἐσμὲν οἱ ἄνθρωποι. Laudat *Plotini* verba *Wytttenbachius ad Phædon. p.* 136. quo demonstrat illud ἐν ἀπορρήτοις et ap. *Platonem* et alios philosophos τὰ ἀπόρρητα non esse religiosa et antiquitus tradita mysteria, sed sanctiorem et arcanam philosophi (*Socratis, Platonis*: cf. *Philomath. III.* p. 86. sq.) doctrinam. Mihi quidem non usquequaque persuadet. Nam illa sententia de corpore tanquam carcere vel sepulero in *Cratyli* loco laudato diserte *Orphicis* tribuitur. Quocirca malo in *Phædonis*

loco cum Heindorfio facere (p. 26.), quam cum Wyttenbachio, neque Plotini verba aliter accipienda reor, sive mysteria cogites sive oracula, ut accepit ea verba Ficinus. Apud Wyttenbach. l. l. operarum haud dubie vitio excidit λόγον post λεγόμενον in verbis Plotini.—Addit hic noster: καὶ τὸ σπήλαιον αὐτῷ, ὡσπερ Ἐμπεδοκλεῖ τὸ ἄντρον κ. τ. λ. Porphyrius de Antro Nympharum c. VIII. p. 9. Goens: Ἄφ' ὧν οἶμαι ὀρμώμενοι οἱ Πυθαγόρειοι καὶ μετὰ τούτους Πλάτων ἄντρον καὶ σπήλαιον τὸν κόσμον ἀπεφίησαντο. παρά τε γὰρ Ἐμπεδοκλεῖ αἱ ψυχοπομποὶ δυνάμεις λέγουσιν. Ἡλύθομεν τόδ' ὑπ' ἄντρον ὑπόστεγον. Sequitur locus Platonis e libro septimo Republicæ p. 514. p. 326. Bekk. Nimirum Empedocles docebat ad pœnas delictorum luendas animas per elementa deorsum quasi detrudi, in hunc mundum, quem ἄντρον et ἀτερπέα χῶρον et Ἄτης λειμῶνα vocabat, quoniam in hoc terrestri humidoque loco velut in antro agant, cujus exhalationibus alas suas perdant et penitus labantur animæ. Vid. Hieroclem in Aur. Carmm. Pythag. p. 355. et cf. Wyttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 115. p. 446. sq. Oxon. et Empedoclem Sturzii p. 454. sqq. Plotini nostri hunc locum ante oculos videtur habuisse Æneas Gazæus in Theophrasto p. 10: τόδε τὸ πᾶν Ἐμπεδοκλής ἄντρον πεποιήκεν. ἐν Πολιτείᾳ δὲ Πλάτων μεταβάλλων σπήλαιον ὀνομάζει.

p. 874, 3. ἐν δὲ Φαίδρῳ] Vid. Phædrum p. 246. sqq. Proxime dedi αὐτῷ pro αὐτὴν cum optimis libris. Intellige: ipsi i. e. apud ipsum (Platonem) uti supra καὶ τὸ σπήλαιον αὐτῷ ὡσπερ Ἐμπεδοκλεῖ τὸ ἄντρον.

— 7. ἐν Τιμαίῳ—ἀνευ δὲ ψυχῆς οὐχ οἶόν τε ἦν τοῦτο γενέσθαι] Plato in Timæo p. 30. a. p. 26. Bekk.: λογισάμενος οὖν εὔρισκεν ἐκ τῶν κατὰ φύσιν ὄρατῶν οὐδὲν ἀνόητον τοῦ νοῦ ἔχοντος ὅλου ὅλου κάλλιον ἔσεσθαι ποτ' ἔργον, νοῦν δ' αὖ χωρὶς ψυχῆς ἀδύνατον παραγενέσθαι τῷ. διὰ δὲ τὸν λογισμὸν τόνδε νοῦν μὲν ἐν ψυχῇ, ψυχὴν δὲ ἐν σώματι ξυριστᾶς τὸ πᾶν ξυνετεκταίνεται, ὅπως ὅτι κάλλιστον εἶη κατὰ φύσιν ἀριστόν τε ἔργον ἀπειργασμένος. οὕτως οὖν διὰ λόγον τὸν εἰκότα δεῖ λέγειν τόνδε τὸν κόσμον ζῶον ἔμψυχον εἶναι τε τῇ ἀληθείᾳ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ γενέσθαι πρόνοιαν. (cf. Plotinum nostrum supra p. 372. B. C. et p. 397. D.) Idem Plato in Timæo p. 34. p. 31. Bekk.:—διὰ

πάντα δὲ ταῦτα εὐδαίμονα θεὸν αὐτὸν ἐγεννήσατο. Ad quæ verba Lindau. in annot.: “Hunc locum spectat Plotinus IV. 8. 1: ἐν Τιμαίῳ, inquit, περὶ τοῦδε τοῦ παντὸς λέγων τὸν τε κόσμον ἐπαινεῖ καὶ θεὸν λέγει εὐδαίμονα. Quæ verba eam habent gravitatem, ut impediunt; quo minus apud Platonem quisquam opinetur rescribendum esse θεός. Mundus enim est e numero deorum, quos a summo creatos opifice infra memorat philosophus.”

— 15. Ὡστε ἡμῖν συμβαίνειν—παρ' αὐτοῦ μαθεῖν ζητήσασιν] Pendet hæc disputatio maxime ex loco classico Platonici Timæi de mundo ejusque opifice hujusque ministris et de utraque anima, et universali et singulari, sive de anima mundi et animabus reliquis p. 41. sqq.

p. 876, 2. Διὸ καὶ φησι καὶ τὴν ἡμετέραν εἰ μετ' ἐκείνης γένοιτο τελέας, τελεωθῆισαν καὶ αὐτὴν, μετεωροπορεῖν, καὶ πάντα τὸν κόσμον διοικεῖν.] Primum dedi ex optimis libris nostris h. l. τελέας et τελεωθῆισαν, licet aliis in locis, ubi libri suadebant in nostro retinui τελέας κ. τ. λ. Similiter in Platonis Sympos. p. 208. c. Bekkerus p. 439. dedit τέλειοι pro τέλειοι, uti in Cratylo item variatur p. 403. e. ubi vid. Heindorf. Respicit autem Plotinus hic eundem locum Phædri Platonici, quem supra respexerat p. 376. G. (ubi cf. annot. nostr.) et rursus respicit infra p. 548. F. Repetam verba Platonis p. 246. b. c: ἡ ψυχὴ πᾶσα παντὸς ἐπιμελείται τοῦ ἀψύχου, πάντα δὲ οὐρανὸν περιπολεῖ, ἄλλοτε ἐν ἄλλοις εἶδεσι γιγνομένη. τελέα μὲν οὖν οὖσα καὶ ἐπτερωμένη μετεωροπορεῖ τε καὶ πάντα τὸν κόσμον διοικεῖ. Hanc Bekkeri lectionem etiam supra secutus sum p. 376. G. Ceteri μετεωροπολεῖ, sed illam confirmant Codd. ap. Bekkerum plurimi, confirmat etiam optimus Bodleianus. Quid quæris? Etiam Plotinus in suis papyris ita legit. Nam hanc formam agnoscunt codices tribus locis, quos citavimus, et illud alterum μετεωροπολεῖ fortasse natum est ex præcedenti περιπολεῖ. Sed tamen vetustam esse illam varietatem, plura arguunt. Himerius Orat. XIV. p. 630. Wernsdorf. de anima: ἃ ποτ' εἶδεν, ὅτε μετὰ τῶν θεῶν περὶ τὸν οὐρανὸν ἐστρέφετο· κινηθεῖσα δὲ μετεωροπολεῖ τε καὶ τὸν ἐκεῖ τόπον ζητεῖ, καὶ τὰ ὄντα περιεργάζεται. Suidas II. p. 543. Kust.: Μετεωροπολῶν· τὰ οὐράνια σκοπῶν. καὶ μετεωροπορῶν. Extrema bina verba omisit Zo-

naras in Lex. Gr. p. 1354. Philostratus V. Apollon. III. 15. p. 105. Olear.: μετεωροποροῦντας δὲ ἰδεῖν ἀπὸ τῆς γῆς εἰς πῆχαις δύο. Simplicius in Epicteti Enchir. XXXVIII. p. 243. a. p. 387. Schwegh.: εἰ γὰρ ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ τελειωθείσα καὶ εἰς θεὸν ἀναχθεῖσα, μετεωροπολεῖν λέγεται, καὶ πάντα τὸν κόσμον διοικεῖν. Quod dictum Schweighæuserus magniloquentiæ Stoicorum tribuere velit, immemor loci Platonici; cujus si memor erat, abstinebat etiam a conjectura: διήκειν pro διοικεῖν. Sed de hac lectione supra dixi ad p. 376. G. et dixit Astius ad Phædr. l. I. p. 293; qui tamen Plotinianos aliquot locos cum laudaverit, iisdem non est usus ad lectionis μετεωροπορεῖν auctoritatem vindicandam. Ante oculos habet etiam Iamblichus apud Olympiodorum in Alcibiad. pr. p. 60. verba Platonis, licet ea paullo liberius recitet: ἔλυσε δὲ αὐτὸς παγκάλως λέγων, ὅτι ἐν ἐτέροις φησὶν ὁ Πλάτων, ὅτι αἱ μὲν τελειότεραι ψυχὰς συνεπιτροπεύουσι (adde Lexicis hoc verbum) τὰ τῆδε τῷ θεῷ καὶ συνδιοικοῦσιν· αἱ δὲ ἀτελέστεραι ὡς ὄργανόν εἰσι. καὶ οὕτως χρῆται αὐταῖς ὁ θεὸς πρὸς τὰ ἐνταῦθα. De imperio animæ in corpora vide Platonis Phædonem p. 80. A. et in eum Wyttenbach. annot. p. 204.

p. 876, 11. τὸ πρῶτον τοῦ πραττομένου τῆς φύσεως ἀναπιμπλάσα.] Ad sensum bene Marsilius: “implet atque contaminat”: ad elegantiam non item, quandoquidem verbum *implere* polluendi significatum nonnunquam habet. Liv. IV. 30—“contactu morbi—urbs deinde *impletur*.” Vid. Ruhken. ad Tim. Lex. Platon. p. 31. ubi ἀνάπλεως et ἀναπίμπλασθαι explicat. Cf. Heindorf. ad Phædon. p. 120. Wyttenb. ad Plutarch. p. 293. Adde Apollodori Biblioth. I. 9. 21. p. 89. Heynii de Harpyis et Phineo:—τὰ μὲν πλείονα ἀνῆρπαζον, ὀλίγα δὲ ὅσα ὀσμῆς ἀνάπλεα κατέλειπον, ὥστε μὴ δύνασθαι προσενέγκασθαι. Adde Procli Instit. Theol. XIII. p. 24. ed. nostr.

— 18. Τὰς τε τῶν ἀστέρων ψυχὰς — εὐδαιμονίαν] Consului huic loco interposita Parenthesi, quod sæpius fieri debet in Plotiniana oratione. Respicit autem Noster Platonis Timæum p. 41. extr. et p. 42. a: ξυστήσας δὲ τὸ πᾶν διεῖλε ψυχὰς ἰσαρίθμους τοῖς ἀστροῖς.

p. 877, 9. Οὐδὲν γὰρ δεινὸν, μὴ ποτε περὶ σώματος προσδοκίση τοιοῦτου] De voce δεινὸς primaria est disputatio Platonis in Protagora p. 341.

A. B. cf. etiam Ast. ad Rempubl. p. 354. Videamus de formulis, quæ huc faciunt. Ac primum Herodotus VII. 245: οὐδὲν δεινὸν ἔσονται τοι, μὴ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀλικομένης ὑπὸ τοῦ περσῶ, βοηθῶσι ταύτη. Nihil metuendum est, ne illi—succurrant. (Alter locus I. 155. huc non trahendus erat, uti factum est in novo Thes. Steph.) Ibid. VII. 157: τοιοῦτον ἤδη δεινὸν γίνεται, μὴ πέση πᾶσα ἡ Ἑλλάς. Plato Gorg. 520. D: οὐδὲν δεινὸν αὐτῷ, μήποτε ἀδικηθῆ, Apolog. p. 28: οὐδὲν δὲ δεινὸν μὴ ἐν ἐμοὶ στή: “neque adeo metuendum erat, ne illa vis in me deficeret.” Wolfius. Vid. Engelhardt. ad eum locum p. 183. Phædon. p. 84. B: οὐδὲν δεινὸν μὴ φοβηθῆ “non est periculum, non est timendum, ne timeat.” Wyttenbach., quem vid. p. 222. sq. Idem Plotini hæc verba, quæ tractamus, ita vertit: *Non enim periculum esse, ne aliquando tale corpus exspectet.* Quod vero τοῦτου scripsit pro τοιοῦτου, est operarum vitium, non libri ullius lectio.

p. 878, 4. πολλὰς ἔδει καὶ ψυχὰς καὶ μίαν εἶναι, καὶ ἐκ τῆς μίας, τὰς πολλὰς διαφόρους.] Respicit hæc et similia in his Enneadibus Iamblichus ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 52. p. 902. Heer.: Πλωτίνος μὲν καὶ Πορφύριος καὶ Ἀμέλιος ἀπὸ τῆς ὑπὲρ τὸν οὐρανὸν ψυχῆς πάσας ἐπίσως εἰσοικίζουσιν εἰς τὰ σώματα. Πολλὰ δὲ διαφερόντως ἔοικεν ὁ Τίμαιος τὴν πρώτην ὑπόστασιν τῶν ψυχῶν ποιεῖν τὸν δημιουργὸν διασπεύοντα περὶ πάντα μὲν τὰ κρείττονα γένη, καθ' ὅλον δὲ τὸν οὐρανὸν, εἰς ὅλα τε τὰ στοιχεῖα τοῦ παντός. Vid. Platonis Timæum p. 42. p. 45. sq. Bekk. Idem Iamblichus ibid. p. 924: —τοὺς δὲ περὶ Πλωτίνου τῆς στάσεως προϊσταμένους ἐκένης τῆς χωρίζουσας αὐτὰς (τὰς ψυχὰς) ἀπὸ τοῦ λόγου, ἢ καὶ ἀφιείσης εἰς τὴν γένεσιν ἢ καὶ ἀφαιρούσης ἀπὸ τῆς διανοίας. ἀφ' ἧς πάλιν διττῆς δόξης γίγνεται διάκρισις. Ἦτοι γὰρ λύεται ἐκάστη δύναμις ἄλογος εἰς τὴν ὅλην ζωὴν τοῦ παντός ἀφ' ἧς ἀπεμερίσθη ἢ καὶ μάλιστα μένει ἀμετάβλητος, ὥσπερ ἡγεῖται Πορφύριος· ἢ καὶ χωρισθεῖσα ἀπὸ τῆς διανοίας ἢ ὅλη ἄλογος ζωὴ μένει καὶ αὐτὴ διασώζεται ἐν τῷ κόσμῳ, ὥσπερ οἱ παλαιότατοι τῶν ἱερέων ἀποφαίνονται. Nimirum Ægyptii. Vid. Heeren. l. I. ab eoque citatum Hermetis Fragmentum ap. Stob. ibid. nr. 5. p. 826. sqq. Porphyrii sententiam quod attinet, vide ejus libellum sententiarum sive de Gradibus p. 96. Tertius est locus Iamblichi ap. Stobæum ibid. p. 886: καὶ Πλωτίνου

νός που καὶ Ἀμέλιος ἐπὶ ταύτης εἰσὶ τῆς δόξης. Ἐνίοτε γὰρ ὡς ἄλλην τὴν μεριστὴν ψυχὴν παρὰ τὴν ὄλην, ἐνίοτε δὲ αὐτὴν πρὸς ἐκείνην εἶναι ἀφορίζονται. Ὡς δ' ἂν εἴποι Πορφύριος, πάντη κεχώρισται τὰ τῆς ὄλης ψυχῆς παρὰ τὴν μεριστὴν ἐνεργήματα. Vide Porphyrii Sentent. XI. p. 61. et de Plotino et Amelio confer Stobæum ibidem p. 866. et adhibe Plotini locos infra p. 492. et p. 647. cap. IV. A. B.

p. 878, 17. εἴπερ πᾶν ὃ ἐὰν ἦ τῶν ὄντων.] Non dubitavi in ordinem recipere hanc lectionem Ficini, quam secunda manus, sive ea ipsius Marsilii sit, sive alius viri docti, in Cod. Mediceo A. posuit: Editio habet ε. π. ὃ ἐ. ἦ, τῶν νοητῶν. Quod argumentationi repugnat.

p. 879, 5. Τὰς δὲ καθ' ἕκαστα ψυχὰς, ὁρέξει χρωμέναις] Ita dedi cum melioribus libris nostris pro χρωμένοις, et ita Ficinus; quem insuper legisse dicas χρή, nisi constaret eum sexcenties breviloquentiam Plotini ejusmodi verbis et additamentis, quale hic est repetitum oportet adjuvare solere. Cæterum hunc locum similesque respicere videtur Iamblichus ap. Stobæum Eclogg. I. 52. p. 866. ed. Heeren. ubi posteaquam Numenii de animo sententiam exposuit, οὐ πάντη δὲ ὁμολογουμένως Πλωτίνος. Cf. Plotinum ipsum VI. 4. 16. p. 659. Porphyrium ἀφορμ. πρ. τὰ νοητά §. 32. p. 232. sqq. Cudworth. Syst. Intell. p. 1026. sqq. ed. Mosh. et Bruckeri Hist. Crit. Philos. II. p. 415. qui ita: “Sunt hæc ænigmata obscurissimæ philosophiæ, de descensu animarum, quæ nisi nos fallit obscuritas, eo tendunt: animas, quæ in intellectu divino fuere, sese quasi proripientes, et seorsim existere concupiscentes, quoad illud, quod in descensu illis adnascitur, in statum singularitatis devenisse, sicque deteriores factas esse: intellectu tamen, qui in iis residet, in divinis manente.” Eadem hæc Plotiniana placita tractat Tiedemann. in libro *Geist der spekulat. Philos.*, III. p. 422. sq.

p. 880, 14. καὶ ἀναβαίνειν, ὅταν ἀρχὴν λάβῃ ἐξ ἀναμνήσεως θεᾶσθαι τὰ ὄντα—οἷς τὰ ἐναντία ἢ φύσει ἢ τύχῃ ὑπῆρξεν] De doctrina reminiscentiæ sapius agit Plotinus. Vide v. c. supra p. 391. A. B. ibiq. annot. et alibi. Hoc loco ante oculos habuit hæc Platonis in Phædro p. 249. fin. 250. A. p. 47. Bekk. πᾶσα μὲν ἀνθρώπου ψυχὴ φύσει τεθέεται τὰ ὄντα, ἢ οὐκ ἂν ἦλθεν εἰς τόδε τὸ

ζῶον, ἀναμνήσκεσθαι δ' ἐκ τῶνδε ἐκείνα οὐ βράδιον ἀπάση, οὐθ' ὅσα βραχέως εἶδον τότε τὰκεῖ, οὐθ' αἰεὶρο πεποισται, ἐπιστήχτηται, ἴσῃτε ὑπὸ τῶν ἀμιλιῶν ἐπὶ τὸ ἄδικον τραπόμενοι λήθην ὦν τότε εἶδον ἱερῶν ἔχειν. ὀλίγοι δὲ λείπονται, αἷς τὸ τῆς μνήμης ἱκανῶς πάρεστιν.—Hæc Platonis Pythagoræque decreta reprehendens Eustathius Antiochenus in Ang. Maii Collect. Vaticana I. 3. p. 77. ita disputat: ἀλλ' ἐπειδὴ σαφῶς ἴσασι ἀλισκομένους, ἐντεῦθεν ἐαυτοὺς μεταβαλλόμενοι πλάττουσι τὸ τῆς λήθης ὕδωρ, ἃ φασι πίνοντας ἐκάστους τὰς τῶν εἰκότων βίων γεννήσεις ἀμνημονεῖν (“qua erota aiunt singulos oblivisci *præteritarum* vitarum nativitates”?) An scripsit Eustathius τὰς τῶν εἰληχότων βίων γενέσεις, vitarum, *quæ sorte obtulerunt?* quo sensu Plato λαχῶν usurpat. Vid. Ruhnken ad Tim. L. Pl. p. 173. et Ast. ad Plat. Legg. V. p. 272. An forte αἰρετῶν βίων, vitarum, *quas singuli sibi elegerunt?* Nam respicit Eustathius locum Reipublicæ p. 617. sub fin. πρῶτος δ' ὁ λαχῶν πρῶτος αἰρέσθω βίον. Certe sequentia p. 621. A. ibid. tangit: πορεύεσθαι ἅπαντας εἰς τὸ τῆς Λήθης πεδίον—μέτρον μὲν οὖν τι τοῦ ὕδατος πᾶσι ἀναγκαῖον εἶναι πιεῖν.—τὸν δὲ αἰεὶ πίνοντα πάντων ἐπιλανθάνεσθαι· ὅτι δὲ ταῦτα μὴθῶδὲ καὶ πόρρω φιλοσοφίας ἐστὶν οὐδεὶς τῶν εὐφρονούντων ἔοικεν ἀγνοεῖν· τί γὰρ φαμεν, ὦ Πυθαγόραι καὶ Πλάτωνες, αὐτοὶ τὸ ληθοποιὸν ὕδωρ πεπώκατε λαβόντες; κ. τ. λ.—Deinde ita perorat: ἀλλ' εἰς ταύτην βαρβαρώδῃ δεισιδαιμονίαν ἀτραπέντες ἐσφάλησαν Αἰγυπτίοις χρησάμενοι καθηγεμόσι. Lege ἀνατραπέντες. Sed fortasse etiam βαρβαρώδῃ debetur librariis, qui propter Ægyptios ita mutarent, cum Eustathius scripsisset βαρβαρώδῃ. Clemens Alex. Stromm. IV. p. 568—τάτε ὀργῆς καὶ θυμοῦ βάραθρα. Libanius de Vita sua p. 4. Reisk.: εἰς βάραθρον ἀμαθίας πεσεῖν. Lucian. de Astrologia p. 367:—ἐξέπεσε τῆς ἀληθείης καὶ πάντως ἀπεσφάλῃ τοῦ λόγου καὶ εἰς πέλαγος κατενέχθη ἀβύσσων πρηγμάτων. Philo Jud. de Agricult. III. p. 64. Pfeiff. θολερῶ δὲ καὶ βαρβαρώδῃ βίῳ, nisi ibi legendum est βορβορώδῃ. E quo genere plura reperias in Wytttenbachii animadv. in Plutarch. de S. N. V. p. 72. p. 392. sq. ed. Oxon. Hactenus de loco Eustathii. Ad damus alios ad *reminiscentiam Platoniam* pertinentes. Plato Phædon. p. 72. c: ὅτι ἡμῖν ἢ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὐσα.

Theodorus Metochita §. πη'. p. 576. Kiessling. Καὶ μήποτ' ἄρα τοῦτο δὴ καθόλου Πλάτωνι καὶ Πλωτίνῳ, καὶ ὅσοι κατ' αὐτοὺς ἔδοξαν, ἀφορμὴν παρέσχετο μὴ εἶναι μαθήσεις τὰς δοκούσας μαθήσεις ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ἀναμνήσεις τῇ ψυχῇ διὰ τὰς ἐκαστόθ' ὀρωμένας ἀνακαθάρσεις τοῦ λογικοῦ κ. τ. λ. Hæc præmittenda duxi Libanii causa, in Declamat. pro Socrate p. 256. ed. Jacob. Morell. ita: καὶ χρὴ ζῶντας μὲν φιλοσοφεῖν καὶ θανάτου μνήμην (leg. μελέτην: nam ita Macarius Chrysocephalus legit et μελέτη θανάτου nota ex Phædone. Adde Porphyr. de Abstin. I. 30. p. 49—μελετῆ μὲν ἀποτίθεσθαι πᾶν εἶτε προσέλαβες ἀλλόφυλον· ἐπαυαμμνήσκει δὲ ἑαυτὸν ὧν ἔχων ἐπελάθετο.) ποιεῖσθαι τὸν βίον, ἀναμνησκομένους τὰ πολλὰ τῶν ἀρχαίων μαθημάτων, ἐν οἷς ἐνταῦθα δοκοῦμεν μένειν (Jacobus Morellius, vir doctissimus ita edidit, hæc adjecta versione: “—animo revolventibus nobis plerasque veterum disciplinas in quibus hæc manere videmur.” Quid hoc est? Lege fidenter: ἐν οἷς ἐνταῦθα μανθάνειν δοκοῦμεν, hæc sententia: in iis rebus, quæ hic, in hac vita, discere videmur, nihil aliud facimus, quam recolimus pristinas doctrinas, quæ anima nostra in superiore prioreque vita tenebat.) Cæterum uti hoc *reminiscentiæ* placitum supra ex Ægypto ad Pythagoram Platonemque pervenisse et Eustathius l. l. et alii plurimi tradunt: ita gemina placita offendimus in illo Indorum poemate quod Bhagavad-Gita inscribitur. Namque ita cant. XVIII. 73. sqq. hoc ponitur: intelligentiam τῶν ὄντως ὄντων neutiquam effici per intellectum ope conclusionum dialecticarum, quæ argumentando paullatim et quasi per gradus ad finem tendunt, verum ope ejus contemplationis, quæ a purgando animo incipiens *reminiscentiam* (τὴν ἀνάμνησιν) excitat. Unde pariter atque Plato et Platonicus poëta ille Indicus idemque philosophus statuisse videtur, veritatem ab origine infuisse in hominum animis, postea vero descensu in corpora obscuratam sola *reminiscentia* denuo illustrari posse. Vide acutissime de hoc placito disputantem Guil. de Humbold. in Comment. *Ueber die Bhagavad-Gita* in Comm. Acad. Scientt. Berolinens. ann. 1826. p. 36. sq.

p. 880, 19. ὅτε διαίρει αὐτὰ ἐκ τοῦ ὑστέρου κρατῆρος] Vid. Platonis Timæum p. 41. sub fin. p. 44. Bekk. et cf. annot. supra ad p. 376. G.—

Mox: εἰ δὲ λέγει σπεῖραι τὸν θεὸν αὐτάς. Plato Tim. p. 42. p. 43. Bekk.: ἔσπειρε τοὺς μὲν εἰς γῆν κ. τ. λ.

p. 881, 3. ὥσπερ ὅταν καὶ λέγοντα, καὶ οἶον δημηγοροῦντα ποιῆ] Respicit locum Platonicus Timæi p. 41. p. 43. ubi mundi opifex reliquos deos alloquitur: θεοὶ θεῶν κ. τ. λ. quod non assecuti sunt librarii, qui Plotino affinxerunt lectionem *δημουργοῦντα*, a quo consilio vel prægressum λέγοντα eos avertere debebat.

— 4. Ἄ γὰρ ἐν φύσει ἔστι τῶν ὄλων, ταῦτα ἡ ὑπόθεσις γεννᾶ τε καὶ ποιεῖ] Sunt similes sententiæ plures in his Enneadibus. Vid. p. 299. B. C. p. 378. G: δεῖ δὴ τῷ λόγῳ τὴν εἴσοδον καὶ τὴν ἐμφύχωση, διδασκαλίᾳ καὶ τοῦ σαφοῦς χάριιν γίνεσθαι νομίζειν. et præcipue p. 487. B: ἐκποδῶν δὲ ἡμῖν ἔστω γένεσις ἢ ἐν χρόνῳ τὸν λόγον περὶ τῶν αἰὲ ὄντων ποιουμένους: τῷ δὲ λόγῳ τὴν γένεσιν προσάπτοντας αὐτοῖς: Unde satis intelligitur, quid hoc loco sit ἡ ὑπόθεσις. De locutione ἡ ὑπόθεσις γεννᾶ, pro: *Ratio ponit opificem generare*, &c. consule quæ supra diximus ad p. 442. B. inf. ad verba: οἱ ἐκχέοντες τὰς ὄψεις. Argumentum autem pertinet ad quæstionem illam primariam, a philosophis certatim agitatum: utrum Mundus factus esset a Deo, et utrum tempore et quodam initio, an ab omni æternitate. Proclus in Platonis Timæum, posteaquam Plutarchi, Attici. Crantoris, aliorum sententias protulit, ita pergit p. 85: Πλωτίνος δὲ καὶ οἱ μετὰ Πλωτίνον φιλόσοφοι, Πορφύριος καὶ Ἰάμβλιχος τὸ σύνθετόν φασιν ἐν τούτοις (in Timæo Platonis) κεκλήσθαι γεννητὸν, τοῦτο δὲ συνπάρχειν καὶ τὸ ἀφ' ἑτέρας οὐσίας ἀπογεννᾶσθαι. Quam in rem plura collegit Wyttenbach. de Placito immortalitatis animorum (ante Phædonem) p. XXII. sqq. *Plotinum vero recte in iis numerari, qui Animæ et Mundi generationem sine initio esse statuerint, loci laudati dubitare nos non sinunt*; ut qui et hic et alibi hanc universam opificis opificiique mundani historiam solummodo *doctrinæ et perspicuitatis causa* inventam diserte pronuntiat. Itaque Platonem etiam suum interpretatur, neque aliter philosophorum deum sensisse arbitratur, quam Mundum et Animam æternum esse, rationem autem in Timæo institutam intelligentiæ tantummodo adjuvandæ gratia adhibitam esse. Qua in re subtiliter eleganterque judicare Plotinum equi-

dem profiteor. Contra inter recentiores eo lapsi sunt nonnulli, ut cum illud Mundi opificium in Timæo explicatum reliqua cum doctrina Platonis conciliare non possent, primum illum dialogum Platoni abjudicarent.

p. 881, 7. ἤτε εἰς τελείωσιν κάθοδος τοῦ παντός,] In caussis descensus animarum in corpora est etiam constitutio universi, eamque causam aliquoties attingit Plotinus in hoc ipso capite. Celsus autem hoc ita declarat ap. Origenem libr. VIII. p. 780. D: ἐπειδὴ δὲ σώματι συνδεθέντες ἄνθρωποι γεγόνασιν, εἴτ' οἰκονομίας τῶν ὄλων ἔνεκεν, εἴτε ποιῶν ἀμαρτιῶν ἀποτινύντες, εἴθ' ὑπὸ παθημάτων (an ἐπιθυμιῶν? Wyttenb.) τινῶν τῆς ψυχῆς βαρυνθείσης, μέχρις ἂν τεταγμένοις περιόδους ἐκκαθαρθῆ. Δεῖ γὰρ, κατὰ τὸν Ἐμπεδοκλέα τρις μὲν μυρίας ὥρας ἀπὸ μακάρων ἀλαλᾶσθαι γενομένην παντοίαν διὰ χρόνον ἰδέαν θνητῶν. Cf. Wyttenb. ad Plutarch. de S. N. V. p. 113. p. 444. ed. Oxon. Adde Empedoclea fragm. v. 6. ubi tamen Sturz. p. 513. dedit ἀλάλησθαι. Designatur autem his verbis ἡ πλάνη, quam mox Plotinus ex Empedocleis memorat. De reliquis, quæ ad Empedocleis Heraclitique hæc decreta pertinent, supra vidimus ad p. 468. C. Hanc doctrinam autem descensus animarum supra attingimus ad p. 381. sqq.

— 8. ἦτε ἀνάγκη, τό, τε ἐκούσιον (ἐπέπερ ἔχει τὸ ἐκούσιον ἢ ἀνάγκη] De necessitate divina ita disputat Iamblichus de Myster. Ægypt. I. 14. p. 25. εἴτι τοῖνυν αἱ λεγόμεναι θεῶν ἀνάγκαι, τὸ ὅλον τοῦτο, θεῶν ἴδιαι (εἰσὶν Cod. Gothan. et Monac. hic tamen in marg. a rec. m. ἰδίαν) ἀνάγκαι, καὶ ὡς ἐπὶ θεῶν γίγνονται· οὐκ ἄρα ὡς ἐξῶθεν οὐδ' ὡς κατὰ βίαν (κ. μίαν uterque Cod. perperam) ἀλλ' ὡς τ' ἀγαθῶν ὠφέλει ἐξ ἀνάγκης, οὕτως ἔχουσι τῷ (τὸ Goth. Mon. Leidens.) πάντῃ οὕτως, καὶ μηδαμῶς ἄλλως διακείσθαι. βουλήσει ἄρα ἀγαθοειδεῖ συγκραταὶ αὐτῆ καὶ ἔρωτός ἐστι φίλη ἢ τοιαύτη ἀνάγκη, τάξει τε οἰκεία θεῶν ἔχει τοσαυτὸν (τὸ ταυτὸν cod. Goth.) καὶ ἄτρεπτον, καὶ ὅτι κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἐν ὄρφ. συνεχεται, ἐμμένει τοῦτῳ, καὶ οὐδέποτε ἐξίσταται. ad quem locum vide Galeum p. 198.

p. 882, 9. Τὸ δὲ τῆς κακίας ἄμετρον εἶδος—τιννυμένων δαιμόνων] De pœnis animarum dicendi otium mihi facit Wyttenbach. ad Plut. de S. N. V. p. 99. p. 426. Oxon. p. 122. p. 455. sq. Oxon.

VOL. III.

p. 883, 2. μηδέποτε ὄντως οὔσαν] Suspiceris Marsilium legisse ὄντως οὔτω οὔσαν, sed libri MSS. ab editione nil discrepant. Mox in fine capitis—διὰ τῆς ποικιλίας τῶν ἔξω—τὰ γλαφυρὰ ταῦτα ὀρᾶσαι. Ficinus γλαφυρὰ vertit *varia pulcherrimaque*. Fortasse præstet *pulchra grataque*. De potestate vocis γλαφυρός, γλαφυρία, γλαφυρότης dicendi otium mihi fecerunt Tib. Hemsterhusius in Anecdott. Vol. I. ed. Jac. Geelii et J. C. Th. Ernesti in Lex. Technol. Græcorr. Rhetor. p. 61. sq. Ego alia quædam exempla subjiciam: Plutarch. de Sanit. tuend. p. 122. E. p. 483. Wyttenb.: τῶν ἐλευθεριῶν δὲ τεχνῶν ἱατρικῆ τὸ μὲν γλαφυρὸν καὶ περιττὸν καὶ ἐπιτερπέες οὐδεμίας ἐνδεδέστερον ἔχει, ubi non male nitore Xylander. Alia Plutarchea ad hæc in Vita Pyrrhi c. 8. p. 387: ὡς μαθημάτων βασιλικώτατον, τὰς δ' ἄλλας γλαφυρίας ἐν οὐδενὶ λόγῳ τίθεσθαι, Bæhrius noster in Annot. p. 182. Himerius Orat. I. 2. p. 324. Wernsdorf. de oratione:—διὰ γλαφυρῶν ἐπιχειρημάτων τὴν γνώμην ἐμφανίζειν. Marinus in Vita Procli 13. p. 31. p. 11. Boissonad. *de libro*:—ἄλλα τε πολλὰ συνέγραψε καὶ τὰ εἰς Τίμαιον γλαφυρὰ ὄντως καὶ ἐπιστήμης γέμοντα ὑπομνήματα. Iamblichus in Nicomachi Arithmetica p. 26. ed. Tenulli *de loco alicijus scripti*: οὐδὲν ἀκριβὲς ἐν τῷ τόπῳ γλαφυρωτάτῳ παρόντι θεωρήσαντες. Clemens Alex. Stromm. I. p. 325. Potter. *de Philosophia Ethnicorum*: ἀρμόζει δὲ καὶ ἄλλως τῇ τῶν ὑπομνημάτων ὑποτυπώσει τὸ γλαφυρὸν τῆς θεωρίας. In præcedentibus τὰ κάλλιστα ea dixerat, et in sequentibus iisdem tribuit ἦδυσμα. Quo pertinet Eustathii in Odys. a. p. 1385. præceptio de hoc vocabulo: ἡ λέξις μετήκται καὶ ἐπὶ νοημάτων, καὶ λέγεται νοήματα γλαφυρὰ, τὰ ἔχοντά τι βαθύ, πλην μετὰ καὶ χάριτος καὶ διαφανίας τινὸς καὶ λαμπρότητος, ὡς μὴ πάνν εἶναι διὰ τὸ βάθος σκοτεινά.

— 11. καὶ ἐξελίττεσθαι] Vid. annot. ad p. 29. C. *Seminis, σπέρματος*, similitudinem de anima similiter usurpavit Proclus in Timæum p. 330. initio.

— 14. ἦν οὐκ ἔδει στήσαι οἶον περιγράψαντα φθόνῳ] *Quam (potentiam) non debebat sistere (quisquam) quasi qui invidia cohibeat*. Nimirum secundum Platonis sententiam: in Divinis atque Bonis invidiam non esse. Phædr. p. 247. A. Timæo p. 29. sub fin. *Quam amplectitur Phi-*

M III

losophus noster. Vid. supra p. 216. B. Plato autem, sicut pluribus in locis Herodotum ante oculos videtur habere, ita hac quoque sententia illud patris historiarum I. 32: τὸ θεῖον πάντων φθονερὸν tacite reprehendere putandus est. Vid. Wesseling. ad eum locum p. 15. et Valckenauer. ad III. 40. p. 216. etiam Heindorf. ad Phædri l. l. p. 252.—Ad χωρεῖν δὲ αἰεὶ intellige: ἔδει αὐτὴν. Μοχ καὶ οὐδὲν περιϋδεῖν—δυναμένης: *et quæ nihil possit, negligere ut sui* (i. e. suæ causæ) *expers sit.*

p. 884, 11. Διτῆς δὲ φύσεως ταύτης οὐσης, τῆς μὲν νοητῆς, τῆς δὲ αἰσθητῆς κ. τ. λ.] In memoriam redigenda sunt h. l. verba in Platonis Timæo p. 35. p. 32. Bekk.: τῆς ἀμερίστου καὶ αἰεὶ κατὰ ταῦτὰ ἐχούσης οὐσίας καὶ τῆς αὐτῆς περὶ τὰ σώματα γιγνομένης μεριστῆς τρίτον ἐξ ἀμφοῖν ἐν μέσῳ ξυνεκέρασατο οὐσίας εἶδος (cf. de his Plotinum nostrum supra p. 364. D. et p. 385. sq. et inspicere infra disputata p. 491. C.) Quæ verba postquam doctissime excussit Proclus in Timæum inde a pag. 185. et insigniorum philosophorum de natura animæ decreta explicavit p. 187. Plotini sententiam ita attingit: οἱ δὲ φιλοσοφώτερον ἀπτόμενοι τῶν λόγων νοῦ καὶ αἰσθήσεως αὐτὴν (τὴν ψυχὴν) μέσην λέγουσι, τοῦ μὲν, ἀμερίστου, τῆς δὲ, περὶ τοῖς σώμασι μεριστοῖς (Leg. μεριστῆς), ὡς Πλωτῖνος. Vides philosophi Lycopolitani placitum de Animæ conditione et indole magis philosophum judicari a Proclo, quam reliquorum placita, quos commemorarat. Ceterum adhibe ad hæc Cudworthi et Moshemii disputata in System. intellect. V. 3. 22. p. 1050. sqq.—1056.

p. 885, 14. πάλιν ἀναδραμοῦσαν] Proclus in Timæum p. 330. in it.: μία σωτηρία ψυχῆς αὐτῆς παρὰ τοῦ δημιουργοῦ προτείνεται, τοῦ κύκλου τῆς γενέσεως ἀπαλλάττουσα, καὶ τῆς πολλῆς πλάνης καὶ τῆς ἀνηνύτου ζωῆς, ἢ πρὸς τὸ νοερὸν εἶδος τῆς ψυχῆς ἀναδρομῆ, καὶ ἢ φυγῆ πάντων τῶν ἐκ τῆς γενέσεως ἡμῶν προσπεφυκότων.

p. 886, 4. Καὶ εἰ χρὴ παρὰ δόξαν τῶν ἄλλων τολμήσαι τὸ φαινόμενον λέγειν σαφέστερον, οὐ πάντα οὐδ' ἢ ἡμετέρα ψυχῆ ἔδω] Hinc hæc sententia νεώτερος λόγος dicitur a Proclo in Timæum. Verba ejus supra apposui ad titulum hujus libri p. 468. itemque Simplicii locum, ubi item hæc Plotiniana attingit. Hinc Hermias in Phædrum p. 147. in ea re vel a Platone dissensisse Ploti-

num dicit, quod aliquid animæ humanæ in mundo intelligibili remanere statuerat, eum eandem totam descendere posuisset Plato. Damascius contra hanc Nostri sententiam veram esse pronuntiat. Locos exhibui in Annot. in Procli Institut. Theolog. CCXI. p. 314—316. ad hæc verba: Πᾶσα μερικὴ ψυχὴ ὅλη κάτεισι· καὶ οὐ τὸ μὲν αὐτῆς ἄνω μένει, τὸ δὲ κάτεισι. Unde intelligitur, hac in causa Proclum se a Plotini auctoritate sejunxisse et ad Platonis mentem hæc docuisse. Consule etiam Plotinum supra II. 9. 2. p. 201. A. et in eum locum Annotata.

p. 887, 7. τὸ δὲ ἐστὶ καὶ ἀνήδονον [ὄν] τὰς—ἡδονάς] Etsi in his Enneadibus satis frequens est ἔστιν ὄν et similia: tamen hoc loco suspicor illud ὄν ex prægressæ vocis clausula ortum. Quocirca uncinis inclusi.

LIB. IX.

p. 888, 7. ΕΙ ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΨΥΧΑΙ ΜΙΑ;] Aliquot libri MSS. περὶ τοῦ εἰ—μία; Sed breviorē inscriptionem agnoscit etiam Porphyrius de Vita Plotini cap. IV. et cap. XXV; unde etiam discimus esse hunc librum omnium Plotinianorum octavum ordine temporis. Fontes libri sunt imprimis in Platonis Timæo et quidem iisdem in locis, quos supra sæpius vel citavimus vel attigimus, nimirum p. 30. p. 26. Bekk. p. 35. p. 32. Bekk. p. 41. extr. p. 44. Bekk. (cf. Plotin. p. 364. D. p. 372. B. C. p. 376. C. D. p. 385. sq. p. 397. D. p. 469. 470. 473. 475.) Accedit Aristoteles de Anima II. c. 3. et 4. p. 27. sq. Sylb. Reliquorum philosophorum decreta tractavit Wytttenbachius de Placito Immortalitatis ante Phædon. XV — XLVIII. XLIX. LXIII. idemque ad Plutarch. de S. N. V. p. 104. p. 432. ed. Oxon. et p. 123. p. 456. sq. Ox. adde Baguetii Chrysippea p. 181. sqq. Plotinianæ ipsius doctrinæ summam exhibet Porphyrius de Gradibus ap. Stob. in Eclogg. I. 52. p. 820. Heer. et in Edit. peculiari c. 39. p. 246. ed. Cantabr. Qui locus ita incipit: οὐ διὰ τὸ πλῆθος τῶν σωμάτων δεῖ νομίζειν πλῆθος τῶν ψυχῶν γενέσθαι, πρὸ δὲ τῶν σωμάτων εἶναι καὶ πολλὰς καὶ μίαν κ. τ. λ. Iamblichus ap. eundem Stobæum p. 866: εἰςὶ δὴ τινες οἱ πᾶσαν τὴν τοιαύτην οὐσίαν (de anima loquitur) ὁμοιομερῆ καὶ τὴν αὐτὴν καὶ μίαν ἀπο-

φαίνονται, ὡς καὶ ἐν ὄψοῦν αὐτῆς μέρει εἶναι τὰ ὄλα.—καὶ ταύτης τῆς δόξης ἀναμφωβητήτως μὲν ἔστι Νουμήμιος, οὐ πάντῃ δὲ ὁμολογουμένως Πλωτίνος, ἀστατῶς δὲ ἐν αὐτῇ φέρεται Ἀμέλιος, Πορφύριος δὲ ἐνδοιάζει περὶ αὐτὴν, πῆ μὲν διατεταγμένως αὐτῆς ἀφιστάμενος, πῆ δὲ συνακολουθῶν αὐτῇ ὡς παραδοθείση ἄνωθεν, et p. 886: Καὶ Πλωτίνος πού καὶ Ἀμέλιος ἐπὶ ταύτης εἰσὶ τῆς δόξης. Ἐνίοτε γὰρ ὡς ἄλλην τὴν μεριστὴν ψυχὴν παρὰ τὴν ὄλην, ἐνίοτε δὲ αὐτὴν πρὸς ἐκείνην εἶναι ἀφορίζονται. Proclus in Institut. Theolog. §. 184. p. 274. sqq. tria animarum genera ponit: primum divinarum, alterum earum, quæ semper mentem participant, tertium earum, quæ nunc mentis participes sunt, nunc ab ea desciscunt. Unam eandemque omnium esse animam *Manichæorum* sententiam esse dicit Gregorius Nyssenus de Anima I. p. 90. sq. et explicatius p. 103. C. D. ita:—μίαν δὲ μόνην εἶναι ἀπάντων ψυχῆν (φασὶν οἱ Μανιχαῖοι) κατακερματιζομένην καὶ κατατεμνομένην εἰς τὰ καθ' ἕκαστον σώματα, ἔμψυχα καὶ ἄψυχα· καὶ τὰ μὲν πλείονα [πλείονος Moser.] αὐτῆς μετέχειν, τὰ δὲ ἐλάττωτος· πλείονος μὲν τὰ ἔμψυχα, ἐλάττωτος δὲ τὰ ἄψυχα, πολλῶ δὲ πλείονος τὰ οὐράνια ὡς τῆς καθόλου ψυχῆς μέρη τὰς καθ' ἕκαστον εἶναι ψυχάς. καὶ εἰ μὲν ἀμερίστως μερίζεσθαι ταύτην ἔφασκον, ὡς τὴν φωνὴν ἐν τοῖς ἀκούουσι, μέτριον ἂν ἦν τὸ κακόν· ἴνῃ δὲ τὴν οὐσίαν αὐτὴν τῆς ψυχῆς καταμερίζεσθαι λέγουσι, καὶ τὸ πάντων χαλεπώτατον, ὅτι κυρίως αὐτὴν στοιχείους εἶναι βούλονται, καὶ συμμερίζεσθαι τούτοις ἐν τῇ τῶν σωμάτων γενέσει, καὶ πάλιν εἰς ταῦτὸν συνιέναι διαλυομένων τῶν σωμάτων, ὡς ὕδωρ μερίζομενον, καὶ πάλιν συναγόμενον καὶ μινύμενον. Tertullianus autem Adversus Valentinianos c. 29. p. 26. Rigalt. ita prodit Valentinianos docere: “ sic et animas duplici proprietate discernunt, bonas et malas: secundum choicum statum Cain (an ex C.?) et animale ex Abel, spiritalem ex Seth. De obvenientia superducunt non naturam, sed indulgentiam, ut quos Ahamoth in superioribus in animas bonas depluat, id est animali censui inscriptas. Choicum enim genus, id est malas animas, nunquam capere salutaria. Immutabilem enim et irreformabilem naturam pronuntiant verunt.” Plotinum etiam Valentinianis obloqui supra ad libri *adversus Gnosticos* initium monimus. Idem Tertullianus De Anima cap. XXV.

sqq. ubi varias variorum sententias refert, Plotinum de una anima pronuntiantem, refutare studet. Cassiodorius c. 16. p. 355. posteaquam Christianam doctrinam animarum a Deo procreatarum attigit, ita pergit: peractis his, quæ dicenda fuerunt, congruum videtur de animarum signis indiciisque disserere. *Quia, licet earum substantia una esse videatur, longe tamen disparibus qualitatibus segregatur* (in marg. *segregantur*).

p. 889, 7. ἐχρῆν γὰρ] Quod Cod. Vatic. ceteroqui in accentibus accuratior aliis h. l. ἐχρην habet, vid. Fischer. ad Aristoph. Plut. 406. Matth. Gr. Gr. §. 255. p. 497. ed. alter. ibiq. laud. Goettling. ad Theodos. Alex. Gramm. p. 218. et Buttmanni ausführl. Gr. Sprachl. §. 114. p. 257.

— 16. ὡς ἄνθρωπος—ἐστὼς ἔσται] Hic locus ita legendus videtur: Ὡς ἄνθρωπος ὁ ἐν ἐμοὶ κινουμένῳ· ἐν ἐμοὶ μὲν γὰρ κινουμένῳ κινούμενος, ἐν σοὶ δὲ ἐστὼς ἔσται.

p. 890, 18. ἀλλὰ μίαν (ita pro μὴν posui jussu præstantiorum Codd.) καὶ πλήθος λέγομεν.] Eandem sententiam uberius explicat Proclus in Alcib. pr. c. 82. sq. p. 246. sqq. ed. nostr. ubi et alia et (p. 248.) hæc leguntur: Ἀναβὰς δὲ ἐκεῖ καὶ γενόμενος ἐν τοῖς ἀσωμάτοις ὄψει τὸν ψυχικὸν ἐκείνον ὑπὲρ τὰ σώματα διάκοσμον, αὐτοκίνητον μὲν καὶ αὐτενέργητον καὶ ἑαυτῷ καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ τὴν ὑπόστασιν ἔχοντα, πεπληθυσμένον (ita legendum) δὲ ὅμως καὶ ἐμφασιν παρειληφῶτα τοῖς μεριστοῖς περὶ τοῖς σώμασιν οὐσίαις, (fort. τῆς μεριστῆς οὐσίας cf. Var. Lect.) λόγων σχέσεις παμπληθεῖς καὶ ἀναλογίας καὶ συνθέσεις καὶ ὅλα μέρη καὶ κύκλους ψυχικὸς καὶ δυνάμειν ποικιλίαν θεάσει καὶ τὴν τελειότητα αὐτῶν οὐκ οὔσαν αἰώνιον, οὐδὲ ὁμοῦ πᾶσαν ἐστῶσαν, ἀλλὰ κατὰ κρίνον ἀνελισσομένην καὶ ἐν διεξόδου ὑφ' ἑαυτῆς κινῶσαν. Τουαύτη γὰρ ἡ ψυχῆς φύσις. Μετὰ δὲ τὸ ἐν ψυχαῖς πλήθος ἀνάτεινον σεαυτὸν ἐπὶ νοῦν καὶ τὰς ἰοερὰς βασιλείας, ἵνα τῆς ἐνώσεως ἀντιλάβῃ τῶν πραγμάτων κ. τ. λ. Cf. ejusdem Institut. Theolog. c. 62. p. 96. nostr. et Porphyrii Sententt. XV. p. 323. seq. XXXIII. p. 234. et XXXIX. p. 246. sqq. et inspicie Plotinum ipsum supra p. 189. B. et præsertim infra p. 757. D. E. p. 761. C. p. 766. E. Adde Iambl. ap. Stob. II. p. 400. in Protrept. p. 33. et Proclum in Timæum p. 329.

p. 891, 12. τὸ διεστῶς ἀμήχανον ὅσον τόπον.] Margini, in quo ὅσων τόπων, libri non suffragantur. Ratio tamen patitur, si cogites διάστημα. Frequenter Plotinus, Platonis exemplum sequens, hanc locutionem. Vid. ad p. 56. E. Plato in Charmid. p. 155. C. p. 703. Bekk. ἐνέβλεψε τέ μοι (Excerpt. Cod. Darmst. ἀνέβλεψε μέ τι) τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀμήχανόν τι οἶον ubi vid. Heindf. p. 61. Phædon. p. 39. Wyt. : τὸ σῶμα—ὀλίγον ὄλον μένει ἀμήχανον ὅσον χρόνον (ubi Stobæus extremum vocabulum non habet. vid. Wytenb. annot. p. 206.

p. 892, 15. ἢ οὐδὲν ἔδει πλάττειν] Recte Ficinus: "cui non opus fuit formare." Constructionis exempla e Xenophonte congegit Sturzius in Lex. Xenoph. I. p. 629. Plato Menon. p. 79. C. p. 50. Stallbaum: δεῖ οὖν σοι πάλιν ἐξ ἀρχῆς—τῆς αὐτῆς ἐρωτήσεως. Cf. Matth. Gr. Gr. §. 391. p. 719. ed. alt. Plotinus supra p. 2. C. εἴπερ δεῖ χρῆσθαι τῷ ὄργανῳ γιγνωσκούσῃ (ita libri fere omnes pro γιγνωσκουσαν editionis) τὰ ἐξωθεν παθήματα ἐξ αἰσθήσεως, ubi conf. annot.

p. 893, 14. ὡσπερ εἶδωλον οὔσα—τῆς ἐν ἐνὶ μῖασι οἶον εἰ ἐκ δακτυλίων ἐνὸς πολλοὶ κηροὶ τὸν αὐτὸν τύπον ἀπομαζάμενοι φέροισιν.] Ita dedimus partim ex Ficini versione, partim ex Codd. MSS. Similes loci sunt supra I. 6. 5. IV. 3. 7. IV. 4. 23. Inprimis consule annotata ad IV. 6. 2. p. 305. B.

p. 894, 9. καὶ τὸ σπέρμα ὄλον—τὸ ὄλον] Cf. cap. 3. p. 479. C; καὶ γὰρ ἐν τῷ σπέρματι πλείους αἱ δυνάμεις, καὶ ἐν καὶ ἐξ ἐνὸς τούτου πολλὰ ἐν. Cf. etiam disputationem Joannis Grammatici in Aristotel. de Generat. Animall. lib. II. c. 1. Pertinet hæc sententia ad doctrinam de rationibus seminalibus (λόγοις σπερματικοῖς), de quibus Plotinus pluribus locis, ut II. 3. 17. III. 1. 7. III. 8. IV. 3. 10. IV. 4. 39. (Consule quæ annotavimus ad postremum locum p. 433. B.) et V. 3. 8.

— 12. Ἄλλ' ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, εἴποι τις ἂν, τὸ μέρος οὐχ ὄλον—ἐνδυναμοῦται δὲ, οἶον πλησιάσαν τῷ ὄλῳ.] Vocem ἐνδύναμος Lexicis addi jussit Lobeck. ad Phrynich. p. 605. not. Usurpat etiam Dionysius, qui falso dicitur Areopagita, de Divinn. Nominibb. cap. IV. §. 32. Verbum ἐνδυναμόω et ἐνδυναμοῦμαι, corroboro, corroboror et invalesco ex LXX. interpret. citant Biel. in

Thesaur. I. p. 533. et Schleusner in novo Thesaur. II. p. 359. Sed hoc loco peculiarem adsciscit potestatem hanc *potentiale reddi*, i. e. eo pervenire, ut potentia (δυνάμει) existimeris; quod recte perspexit Ficinus. Propterea hic locus, tanquam philosophi argumenti unicus vel maxime consignantus in Lexicis est.

Cæterum fallor aut Plotinus in his et sequentibus ad finem usque libri Platonis locos, ubi de *scientiis* (ἐπιστήμασι) exponit philosophus, ante oculos habuit; v. c. in Legg. VIII. p. 643. sqq. et præcipue in Philebo p. 55. sqq. p. 177. Stallbaum. Plotinum vero vicissim Proclus habuit ante oculos in Alcib. pr. §. 95. p. 307. sqq. ubi et alia et hæc posuit (p. 308.): ταῦτα δὲ ἐμφαίνει τὴν οὐσίαν ἡμῶν χωριστὴν οὔσαν σώματος καὶ ἐν αὐτῇ ἐστῶσαν, ὅπου γε καὶ ἡ ἐπιστήμη τελειότης ἡμῶν ὑπάρχουσα τοιαύτην ἔλαχε δύναμιν. Αἱ μὲν γὰρ σωματοειδεῖς δυνάμεις ἐν ταῖς μεταδόσεσιν ἐαυτὰς ἐλαττοῦσιν, ἡ δὲ ἐπιστήμη, μία μένουσα καὶ ἡ αὐτῇ, αὐτάρκης καὶ ἀνελάττωτος ἐνὶ καὶ πολλοῖς ὡσαύτως ἐαυτῆς μεταδίδωσιν. Οὕτω δὴ οὖν καὶ ἡ ψυχὴ παντὶ σώματι πάρεστι καὶ πᾶσι τοῖς μορίοις, καὶ οὐ τὰ μὲν ἄλλως αὐτῆς μετέχει, τὰ δὲ ἄλλως. κ. τ. λ. Deinde subjicitur exemplum ἀριθμητικοῦ (cf. Phileb. l. l.) Definitionem ἐπιστήμονος καὶ ἐντέχνου ex Stoicorum ratione proposuit Marcus Antoninus IV. 31. ad quem consule Gatakerum p. 166. Eundem Antonini locum nuper commode adhibuit Cratetis, qui fertur, epistolæ XXIII. doctissimus Boissonadius in Notices et Extraits d. Manuscrits d. l. Bibl. du Roi. Vol. XI. p. 45. Platonis de Scientia sententiam, in Theæteto et alibi expositam, refert Proclus in Euclidis Elemm. Lib. I. c. 4. cf. lib. III. c. 1. Peripatetici etiam statuunt *scientiam* aut *universalem* aut *singularem*, aut *potentia* aut *actu*. Qua in disputatione Joannes Grammaticus in Aristot. de Generat. Animall. II. 1. item, atque Plotinus, Geometræ exemplum adhibet cum dicit: Geometram, quando vigilet, *actu geometricam esse*.

Denique in fine capitis:—καὶ διὰ τὸ σῶμα ἐπισκοτεῖται· ἐκεῖ δὲ φανὰ πάντα καὶ ἕκαστον: agnosce Platonis lectorem diligentem: Phædr. p. 256. d: εἰς γὰρ σκότον καὶ τὴν ὑπὸ γῆς πορείαν οὐ νόμος ἐστὶν ἔτι ἐλθεῖν τοῖς κατηγομένοις ἢ τῆς ἐπουρανίου πορείας, ἀλλὰ φανὸν βίον διάγοντας εὐ-

δαιμονεῖν. Philebo p. 16. p. 30: φανωτάτω τινὶ πυρί. Cujus loci imitationes monstravit Wyttenbachius ad Plutarch. de Fortuna p. 678. sq. (in quibus tamen omnibus corrigendum φανωτάτω pro φανωτάτω, uti Fischer. Bekker. et Stallbaum. fecerunt in loco Platonis. Similis locus est poetæ ap. Diodor. Sicul. in Excerptt. Vatican. Ang. Maii (Collect. Tom. I. p. 124.) ubi sapientia opponitur auro, cui φαννὰν ἀκτίνα tribuit. Qui locus comparandus erat cum alius poetæ loco apud Alexandr. Aphrodis. in Problem. II. p. 300. ed. Sylb. ἥλιος ἔκρυψε ἀκτίνα φαεινήν.) Sympos. p. 197. a: ὅτι οὐ μὲν ὁ θεὸς οὗτος διδάσκαλος γένηται, ἐλλόγιμος καὶ φανὸς ἀπέβη, οὐ δ' ἂν Ἐρως μὴ ἐφάψηται, σκοτεινός. Pro eo dicit Iamblichus de Vita Pythag. §. 104. p. 224. Kiessl.: ἐλλογίμων καὶ ὑπερφύων ἀνδρῶν. Philo Jud. p. 651. B: τῇ πυρφόρῳ τῶν ὄντων λαμπάδι φανότερον τελούτων. Præcipue de diis et rebus divinis usurpari docuit Dorvillius ad Chariton. p. 597. p. 567. ed. Lips. Heliodor. X. p. 472. p. 394. ed. Coraii: τοῖς καθαρωτάτοις καὶ φανωτάτοις θεῶν Ἡλίω τε καὶ Σελήνῃ, ad quem locum vid. Coraii Annot. p. 325. qui tamen perperam retinuit φανωτάτοις. Veram loci lectionem dudum præstiterat Matthæi ad Chrysostomi Homill. Quatuor p. 117. not. 154. ad verba λαμπρὰ καὶ ἡλίου φανότερα. Philostratus Imag. X. p. 69. ed. Jacobs.: φανότεροι τοῦ πυρός, ubi al. cod. φανότεροι, al. φανερώτεροι, cujus confusionis plura exempla collegit doctissimus Jacobs. in

Annot. p. 460. Ego hac data occasione Iamblichus succurrat, qui de Pythagorica docendi ratione agens de Vita Pythag. §. 104. sq. p. 88. Kuster. p. 226—228. Kiessling.:—καὶ διὰ συμβόλων ἐπέσκεπον (ita Kiessling. e Protreptico scripsit, sed cum libri nostri omnes in ἐπεσκόπουν conspirant, nescio an Rittershusii conjectura ἐπεσκόπουν, obscurabant, probabilior sit:) τὰς πρὸς ἀλλήλους διαλέξεις ἢ καὶ συγγραφὰς—ἐπειδὴν μέντοι κατὰ τὸν τῶν συμβόλων τοῦτον τρόπον διαπτυχθῆ, καὶ φανερὰ καὶ εὐαγῆ ἀντὶ σκοτεινῶν τοῖς πολλοῖς γένηται—κ. τ. λ. Ita Kiessling. secutus Kusterum. Sed φανὰ quod Arcerius habet, confirmant et Cod. Ciz. et mei omnes; nec erat, quod ab ea lectione recederetur. Pro εὐαγῆ autem legendum εἰσαγῆ vel potius εὐαυγῆ cum Schæfero. Φανὰ autem confirmat similis locus Luciani de conscrib. Hist. c. 44: οὕτω δὴ καὶ εἰς σκόπος ὁ πρῶτος, σαφῶς δηλώσαι καὶ φανότατα ἐμφανίσει τὸ πρᾶγμα κ. τ. λ. Quo in loco si C. Frid. Hermannus noster Iamblichianorum verborum aliorumque similium meminisset, non scripsisset, credo, quæ scripsit in annot. ad illa Lucianea p. 268. Φανὸς fortasse etiam restituendum Theophilo in Paraphrasi Institutionum Justinian. I. 6. 117. p. 69. ed. G. O. Reitz. Explicat, quid sit Consilium: κονσίλιόν ἐστι συνέδριον φανερῶν ἀνδρῶν, κατὰ ῥῆτὸν τοῦ ἐνιαυτοῦ χρόνον συνισταμένων. At qui Consilium, teste Ulpiano, cogebatur e Senatoribus et Equitibus; proinde e viris illustribus, splendidis, unde legendum videtur φανῶν.

LIB. I. ENNEAD. QUINTÆ.

P. 896, 7. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ (π. τριῶν, omisso articulo, Cyrillus contra Julian. lib. II. p. 67. C.) ἈΡΧΙΚΩΝ ὙΠΟΣΤΑΣΕΩΝ.] Est hic liber decimus. (Porphyr. de Vit. Plotin. c. 4. et c. 25.) Argumentum hujus libri et proxime sequentium quod attinet, constat in philosophorum scholis non minus disceptatum esse, quot rerum principia statuenda sint, quam quot statuerit Plato. Pertinent autem huc loci in Platonicis Timæo quos sæpius laudavimus, nimirum p. 29.

sq. p. 25. sqq. Bekk. itemque Aristoteles in Phys. I. 6. 7. de Cælo II. 4. 5. de Generat. et Corrupt. I. 3. Quibuscum comparandi sunt, qui de philosophorum decretis exponunt scriptores: Plutarchus de Placitt. I. 3. p. 12. Bekii, p. 531. Wyttenb., unde profecerunt Stobæus I. 10. 16. p. 308. Heeren. (Πλάτων Ἀρίστωνος τρεῖς ἀρχάς, τὸν θεὸν, τὴν ὕλην, τὴν ἰδέαν κ. τ. λ.) et Mich. Psellus de omnifaria doctrina §. 60. p. 114. Fabr. Contra Diogenes Laërt. III. 69—73.

(quem locum codex noster Palatino—Heidelbergensis N. 292. fol. 65. vers. in Excerptis habet: ὅτι δύο ἀρχαὶ κατὰ Πλάτωνα, θεὸς καὶ ἕλη) ad quem locum Merici Casauboni et Menagii diligentia copiosissime suppeditat, quidquid ad hanc discrepantiam cognoscendam facere videtur. Neque tamen consuluisse quemquam pœniteat Galeum ad Iamblich. de Myster. Cudworthum et Moshemium in Systemate Intellect. p. 233—244. p. 660. sq. p. 678. not. 48. (ubi Moshemius de universo hoc Plotini libro iudicium facit) et p. 884. Ruhnkenium denique in Dissertatione de Vita et Scriptt. Longini §. 5. p. 11. ed. Toup.

His vero de Principiis parum convenisse Plotinum inter et ejus condiscipulum Origenem discimus ex Notatione apud Proclum in Theol. Plat. II. 4. p. 90. Apponam locum luculentum et ad Platonis placita non minus quam Plotini pertinentem: καὶ δὴ διαφερόντως (θαυμάζω) Ὀριγένην τὸν τῷ Πλωτίνῳ τῆς αὐτῆς μετασχόντα παιδείας· καὶ γὰρ αὐτὸς αὐτὸς εἰς τὸν νοῦν τελευτᾷ καὶ τὸ πρῶτιστον ὄν· τὸ δὲ ἐν, τὸ παντὸς νοῦ καὶ παντὸς ἐπέκεινα τοῦ ὄντος ἀφίησι. καὶ εἰ μὲν ὡς κρείττον ἀπάσης γνώσεως καὶ παντὸς λόγου, καὶ πάσης ἐπιβολῆς, οὐτ' ἂν τῆς τοῦ Πλάτωνος συμφωνίας οὐτ' ἂν τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως αὐτὸν ἀμαρτάνειν ἐλέγομεν. εἰ δ' ὅτι παντελῶς ἀνύπαρκτον τὸ ἐν καὶ ἀνυπόστατον, καὶ ὅτι τὸ ἄριστον ὁ νοῦς, καὶ ὡς ταῦτόν ἐστι τὸ πρῶτως ὄν, καὶ τὸ πρῶτως ἐν, οὐτ' ἂν ἡμεῖς αὐτῷ ταῦτα συνομολογήσαιμεν, οὐτ' ἂν ὁ Πλάτων ἀποδέξαιτο, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ γνωρίμοις συναριθμήσειε. πόρρω γὰρ (οἶμαι) τὸ τοιοῦτο δόγμα τῆς τοῦ Πλάτωνος φιλοσοφίας ἐστέρηται (fort. ἐστήρικται) καὶ τῆς περιπατητικῆς ἀναπέπλησται καινοτομίας. εἰ δὲ βούλει καὶ πρὸς τοῦτο, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἄπαντας, ὅσοι τῆς αὐτῆς προέστησαν δόξης, μικρὰ διέλθωμεν ὑπὲρ τῆς Πλάτωνος γνώμης διαγωνιζόμενοι, καὶ δεικνύντες, ὅτι τὴν πρῶτιστην αἰτίαν ἐπέκεινα τοῦ νοῦ καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων ἐξηρησθαί φησι, καθάπερ αὐτὸν Πλωτίνος τε καὶ Πορφύριος καὶ πάντες οἱ τῆν τούτων παραδεξάμενοι φιλοσοφίαν οἴονται λέγειν. Hunc Procli locum attigit etiam Tholuck. in libro, qui inscribitur *Susifismus* p. 203: qui tamen de causis, quæ Origenem ad prætermittendum *Unum illud* (τὸ ἐν) commoverint, fidentius pronuntiare videtur, quam hic locus patitur. Cæterum lege et expende ejusdem Procli disputata in Platonis Timæum

p. 29. et p. 49. et adhibe Damascium de Principiis passim, præsertim c. 34. p. 95. et c. 111. p. 345. sqq. ed. Koppii. Excerpta ex hoc Plotiniano libro suis diatribis incluserunt Cyrillus, Eusebius et Theodoretus, quæ suo quodque loco ad Plotinianum textum, quoad ejus fieri potest, emendandum adhibuimus. Anglice vertit hunc librum Th. Taylor in Select Works of Plotinus p. 252. sqq.

p. 896, 11. ἡ τόλμα καὶ ἡ γένεσις καὶ ἡ πρώτη ἐτερότης κ. τ. λ.] Supra p. 274. D. nostro restitui-mus τομῆς pro τόλμης. De hujus vocis forma et accentu vid. Lobeck. ad Phrynich. p. 331. et Arcad. περὶ τον. p. 22. p. 96. et p. 110. ed. Barkeri. Erat autem τόλμα Pythagorica appellatio τῆς δυνάδος. Theologumm. Arithmet. p. 10. p. 8. Astii: πρώτη γὰρ ἡ δυνὰς διεχώρισεν αὐτὴν ἐκ τῆς μονάδος, ὅθεν καὶ τόλμα καλεῖται. Cf. p. 13. Proclus in Alcib. pr. §. 46. p. 132. ed nostr.: ὁ δὲ Σωκράτης πλήρης μὲν ἐστι τῶν ἀγαθῶν καὶ προτείνει τῷ νεανίσκῳ (Ἀλκιβιάδῃ) τὴν μετάδοσιν τῶν ἀρετῶν. Οἷον δὲ κάτεισιν εἰς τὴν πρὸς ἄλλον ἐνέργειαν καὶ πρόεισιν (eis add. ex Cod. D.) ὑφειμένην κίνησιν ἀπὸ τῆς ἔνδον ζωῆς καὶ διὰ τοῦτο τὴν πρόοδον ταύτην τόλμαν ἀποκαλεῖ τὸν Πυθαγόρειον τρόπον κ. τ. λ. (Pertinent hæc ad verba Socratis ejus dialogi p. 104. E: ὅμως δὲ τολμητέον τὴν ἐμὴν διάνοιαν.) Cf. Olympiodor. in eundem p. 48. Etymol. M. p. 289. Heidelb. p. 262. Lips.: μόνη γὰρ πρώτη ἡ δυνὰς δίσταται ἀπὸ τῆς μονάδος. ὅθεν οἱ Πυθαγόρειοι τόλμαν αὐτὴν εἶπον. Cf. Etymol. Gud. p. 152. Pherecydi, quem Pythagoræ magistrum ferebant, hanc appellationem tribuit, nescio quo auctore, Jo. Laur. Lydus in Menss. p. 17. p. 48. Roetheri. Ceterum consule Jo. Meursii Denar. Pythagor. p. 1351. (in Gronovii Thess. Vol. IX.) Conjuncta hæc sunt cum decretis Archytæ et Philolai et cum disputationibus Platonis in Philebo p. 23. sqq. p. 59. sqq. Stallb. de πέρατι et de ἀπείρω et cum Aristoteleis Metaphys. I. 5. XIII. 6. Vid. Syrianum in Metaphysica XIII. p. 102 et cf. Boeckhii Philolaum p. 54. sqq. et p. 147. sqq.

p. 897, 12. οὔτε θεοῦ φύσιν οὔτε δύναμιν ἂν ποτε ἐν θυμῷ βάλοιτο] Recte Tennemannus in Hist. Philos. VI. p. 54. sqq. hunc locum inde ab initio capitis adhibuit, quo monstraret egregiam indolem ethices Plotinianæ, et hoc exem-

plo comprobaret, quam pie sollicitaque Lycopolites Philosophus omnia sua consilia eo dirigere instituerit, ut turbatam corruptamque vitam humanam ordinaret emendaretque. Cæterum τὸ θνητότατον similiter est dictum atque Platonis illud in Symposio p. 209. p. 441. Beck. ἀθανατωτέρων.

p. 898, 8. Ἐνθυμείσθω τοίνυν πρῶτον κ. τ. λ.] Laudat hæc Cyrillus advers. Julianum lib. III. p. 275. sq. ed. Spanhem. Usus est etiam hoc loco Ast. ad Platonis Phædrum p. 293. Cf. annot. nostram supra ad p. 470. C. cf. etiam p. 388. C. Coniunctum est autem nostri loci argumentum cum loco Timæi Platonici p. 36. p. 34. Bekk. cf. Platon. ap. Tertullian. de Anima c. 3. Proxima Plotini; ἐμπνεύσασα αὐτοῖς ζωὴν admonent Genesios II. 7. in LXX: καὶ ἐπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς. Quæ verba fusius exponuntur ab iis ecclesiæ patribus, qui id agunt, ut vel ethnicos vel Christianos philosophos redarguant, qui, animam prius quam corpus hominis generatam, ex Platoniorum sententia statuebant. Vid. collect. Vatican. Scriptorr. Vett. ed. Ang. Maii I. 3. p. 73. ibiq. Maii annot. Verbum ἐμφυσᾶν legitur in Cosmogonia fabulosa ap. Etymol. Magn. p. 471. A: Ζεὺς τοὺς ἀνέμους ἐμφυσῆσαι ἐκέλευσε.

p. 899, 3. καὶ ὁ τοῦ σώματος κλύδων,] Sententiæ et locutionis fons est in Platonis Timæo p. 43. b. p. 47. Bekk. de animabus in corpore inclusis —εἰς ἐπὶ ῥύτον σῶμα καὶ ἀπὸ ῥύτον· αἱ δὲ εἰς ποταμὸν ἐνδεθείσαι πολλὴν οὐτ' ἐκράτουν οὐτ' ἐκρατοῦντο—. πολλοῦ γὰρ ὄντος τοῦ κατακλύζοντος καὶ ἀπορρέοντος κύματος, ὃ τὴν τροφὴν παρέιχεν, ἐτι μείζω θόρυβον ἀπεργάζετο τὰ τῶν προσπιπτόντων παθημάτων ἐκάστοις κ. τ. λ. Etiam auctor Alcibiadis secundi in fine Socratem illud Euripideum in Phæniss. 866: ἐν γὰρ κλύδωνι κείμεθ', usurpare facit; quem locum attigit Valekenæer. in Phæniss. ad vs. 248. De usu tralato egit etiam Alberti Obs. p. 370. ubi etiam illud Jacobi Apostoli Epist. I. 6: ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπτιζομένῳ illustrat. Proprie deminutivum usurpat Aleiphron Epist. I. 10. p. 55. Wagner.: ἀναμείναντες οὖν ἀπολήξαι τὸ κλυδώνιον καὶ καθαρὰν αἰθρίαν γενέσθαι ἀέρι νοστίησμεν ἄχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ Καφηρέως τῶν ἀκτῶν (Cod. Palat.—Heidelb. nr. 155. τὰς

ἀκτὰς). Eunapius in Chrysanthii vita p. 193. p. 111. ed. Boisson.—: τῶν ἄλλων ἀπάντων ὡσπερ ἐν κλύδωνι κινουμένων. Plutarchus in libro: Maxime cum Principibus Philosoph. p. 778. C. p. 122. Wyt. : καίτοι Ἐπίκουρος τὰγαθὸν ἐν τῷ θαυματοῦ τῆς ἡσυχίας, ὡσπερ ἐν ἀελεύτῳ λιμένι καὶ κωφῷ τιθέμενος, τοῦ εὖ πάσχειν τὸ εὖ ποιεῖν οὐ μόνον κάλλιον ἀλλὰ καὶ ἥδιον εἶναί φησι. Cf. Eudem de Sent. Profect. in Virt. p. 82. F. et ad hunc posteriorem locum Wyttenbachii Animadv. p. 594. sq. Aristænet. Epistoll. I. 27. p. 121. Boisson.—μόνον δὲ κλυδωνιαζόμενος ἐκ τοῦ πόθου, ἐνθα, φησὶν, ἄνεμος οὔτε μένειν οὔτε πλεῖν ἐᾷ. (Æschyleum proverbium. Vid. Boisson. p. 600. sq.) Haud dissimili sententia συγκλυδάζεσθαι usurpat Iamblichus de Vita Pythag. §. 65. p. 132. Kiessl. ἀπήλλαττε μὲν αὐτοὺς τῶν ἡμερινῶν ταραχῶν καὶ ἐνηχημάτων, διεκάθαιρέ τε συγκεκλωσμένον τὸ νοητικόν, ἡσυχίους—ἀπεργάζετο (Ita mei libri MSS. omnes, neque erat, cur hanc lectionem sollicitaret Arcearius, et recte intactam reliquit Wyttenb., qui hæc Iamblichea commode adhibuit Plutareho suo de Isid. et Osir. p. 269. quem confer.) Basilius Magnus Homil. XII. in Proverb. p. 472. de inconstantia maris:—καὶ μέντοι καὶ τὴν ἀγριαίνουσαν (θάλασσαν) καὶ βρασσομένην τῷ κλύδωνι βαθεῖα γαλήνη ταχὺ κατεστόρησε. Sequitur comparatio vitæ humanæ. Idem Homil. XXII. de Humilitate p. 550. sq. de Petro Apostolo:—καὶ γυνῶναι σαφῶς, ὅτι καθάπερ ἐν τῷ πελάγει καταποντιζόμενος ἐκουφίσθη τῇ τοῦ Χριστοῦ δεξιᾷ, οὕτως ἐν τῷ κλύδωνι τοῦ σκανδαλισμοῦ κινδυνεύσας ἀπολέσθαι δι' ἀπιστίας, ἐφυλάχθη δυνάμει (fort. τῇ δυνάμει) Χριστοῦ. Revertor ad Platonicos, unde aliquot locos subjiciam. Proclus in Alcib. pr. p. 44:—ἀλλ' ὅταν τοῦ πολλοῦ κλύδωνος τοῦ γενεσιουργοῦ καθαροὶ γενώμεθα, καὶ ἐν γαλήνῃ τιμὴ τὴν ἑαυτῶν ὀρμίσωμεν ζωὴν—, ubi κλύδων γενεσιουργὸς nil aliud est, quam ὁ τοῦ σώματος κλύδων Plotini. Idem Proclus ibid. p. 59:—τὸν ἐμπαθῆ μὲν κλύδωνα τῶν ἐραστῶν ἀποσεισάμενος ἐν ἡλικίᾳ, et tertio loco p. 162: προελθούτες δὲ καθ' ἡλικίαν ὑπερανέχουσί πως ἤδη τοῦ γενεσιουργοῦ κλύδωνος καὶ μεθίστανται πρὸς τὰ ἀστειότερα τῶν παθῶν οἱ φύσιν ἔχοντες ἄδροτέραν. Alio loco (quem Anglice exhibuit Taylor l. l. p. 256. sq.) idem Proclus pressius etiam Plotini vestigia est secutus, in

Theolog. Platon. II. 11. p. 109. sq. unde tantummodo potiora, quæ Plotiniani loci imitatore arguunt, excerpam: ἔστω δὲ ἡμῖν μὴ μόνον δόξης μηδὲ φαντασίας ἡρεμία, μηδὲ ἡσυχία τῶν παθῶν ἡμῶν ἐμποδιζόντων τὴν πρὸς τὸ πρῶτον ἀναγωγὸν ὁρμὴν, ἀλλ' ἡσυχος μὲν ἀήρ, ἡσυχον δὲ τὸ πᾶν τοῦτο —καὶ στάντες ἐκεῖ καὶ τὸ νοητὸν (εἰ δὲ τι τοιοῦτόν ἐστιν ἐν ἡμῖν) ὑπερδραμόντες, καὶ οἷον ἥλιον ἀνίσχοντα προσκυνήσαντες (ex Platonis Symposio p. 220. p. 463. Bekk.) μεμυκόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς—τὸν τοῖνον τοῦ φωτὸς τῶν νοητῶν θεῶν ἥλιον—ιδόντες. κ. τ. λ.

p. 899, 11. ἔσχε τε ἀξίαν οὐρανὸς ψυχῆς εἰσοικισθείσης] Color similis in antiquissimi Philosophi Pherecydis verbis ap. Diog. Laërt. I. 9: Χθονίη δὲ ὄνομα ἐγένετο Ἰῆ, ἐπειδὴ αὐτῇ Ζεὺς γέρας διδοῖ.—Mox: καὶ ὁ στυγέουσιν οἱ θεοὶ φησί τις: et quod Diī aversantur. Homericum. Iliad v. 65: οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανείη Σμερδαλέ' εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοὶ περ. Quem locum cum aliis poëtæ locis expungi vult Plato in Republicæ libri III. initio p. 386; adhibet Plutarchus de facie in orbe Lunæ p. 940. E. p. 807. Wyt. : ἐκείνους δ' ἂν οἶμαι πολλὸν μᾶλλον ἀποθανύμασαι τὴν Γῆν, ἀφορῶντας οἷον ὑποστάθμην καὶ ἰλὸν τοῦ παντὸς ἐν ὑγροῖς καὶ ὀμίχλαις καὶ νέφεσι διαφανομένην ἀλαμπὲς καὶ ταπεινὸν καὶ ἀκίνητον χωρίον—κἂν εἰ ποθὲν αὐτοῖς ἐγγένοιτο τῶν Ὀμηρικῶν τοῦτων ἀκοῦσαι (sequitur idem versiculus et subjicitur alius)—ταῦτα φήσουσιν ἀτεχνῶς περὶ τοῦ χωρίου τούτου λέγεσθαι κ. τ. λ. Quod Plotinus addit φησί τις, licet Homerum se laudare non ignoret, est hæc frequentissima citandi formula. Ne longe abeam, similiter Aristænetus Æschylum laudans usurpat φησὶν, non addito poëtæ nomine (vid. Annot. superiorem ad hanc ipsam paginam). Nam φησί τις et φησί promiscue ponuntur. Vid. Courier. ad Lucian. Asin. p. 230. Boisson. ad Eunap. p. 418. et 601. Weiske ad Longinum p. 228. et quæ ipse supra posui ad I. 1. 4. p. 3. C.

— 13. Γένοιτο δ' ἂν κ. τ. λ.] Cyrillus p. 275. D. καὶ γοῦν ὁ Πλωτῖνος οὕτω πάλιν φησὶ περὶ τῆς τοῦ κόσμου ψυχῆς, ἣ ἀντὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος οἶμαι λέγειν αὐτόν.

p. 900, 6. Ἔστι δὲ καὶ ἥλιος θεὸς—δὲ ἦν ψυχῆ] Vid. Cudworth. l. 1. p. 700. sq. cf. p. 702, 703. ubi cf. Mosh. not. 72. II. et p. 714. not. 90. et

cf. Plotin. c. 3. p. 484. et c. 6. p. 487. Hæc supra attigimus. Vid. II. 9. 18. ibiq. Annot. ad p. 217. D. E.

— ib. καὶ ἡμεῖς, εἴπερ τι, διὰ τοῦτο, νέκυες γὰρ κοπρίων ἐκβλητότεροι.] Pronomen τι similiter usurpat Plato, ut eximium quid designet. Vid. Gorg. p. 472. A. Phædon. p. 63. c. Cf. Gottleber. ad Menex. p. 57. Hermann. ad Viger. p. 731. Boissonad. ad Philostr. Heroic. p. 420. et Matth. Gr. Gr. §. 487. 5. p. 912. ed. alt. Sententia, quæ sequitur, est Heracliti. Plutarch. Sympos. IV. 4. p. 669. A. p. 733. Wyt. : Νέκυες γὰρ κοπρίων ἐκβλητότεροι καθ' Ἡράκλειτον. Cf. Celsum ap. Origen. c. Cels. V. p. 240. Spenc. p. 588. Ruæi, alios, quos laudat Schleiermacher. in Wolfii et Buttmanni Museum der Alterthum Wissensch. T. I. p. 473. sq. quem Plotini nostri locus fugit, unde tamen suæ sententiæ, Cadavera ab Heraclito significari, firmamentum struere poterat.

— 13. εἰ δ' ὅτι ἔμψυχον—τί—ἄλλον διώκει; Adde h. locum rarioribus exemplis, quæ lexica habent vocis διωκτός. Est autem h. l. expetendus, captandus, ut item διώκειν, cui hac potestate contrarium est φεύγειν, ut in Platonis Symp. p. 184. A. p. 391. Bekk. et sæpius. Ex universo autem usu, petere, consuetari aliquid, fluit etiam alter: aliquid disputando persequi. Vid. Wyttenb. ad Plutarch. De discern. Amic. ab Adul. p. 427. sq. et Heindf. ad Platon. Sophist. (251. a. Steph.) p. 396: τὸν γοῦν λόγον ὅπῃπερ ἂν οἰοί τε ὤμεν εὐπρεπέστατα διωξόμεθα οὕτως ἀμφοῖν ἅμα. Ita Heindorfius ex Ficini versione. Sed Bekker. pristinam lectionem reduxit διωσόμεθα, et ita quoque Cod. Bodlei. Clarkianus, et recte habet vulgata. Nam in sequentibus proffigantur et evertuntur falsæ disputationes philosophorum. Eodem sensu Demosthenes in Midiana p. 555. ed. Reisk.: ἐγὼ μὲν γὰρ ἴσως διεωσάμην (amoliar, proffigem) καὶ ἄλλος τις ἂν, ψευδῆ λόγον καὶ συκοφαντίαν, καὶ οὐκ ἀνήρπασμαι.—Quod in proxime prægressis γῆ γὰρ πάντα ex Ficini versione Taylor addi jubet in Græcis ἴσως ἀνεψυχῆς: libri nostri MSS. non suffragantur, et sæpe monuimus, talia perspicuitatis causa adjicere solere Marsilium.

— 16. Οὕτω δὲ τιμίον καὶ θείου ὄντος χρήματος τῆς ψυχῆς.] Similiter Noster p. 914. l. 6.

Ἔστι τοίνυν καὶ ἡμετέρα ψυχὴ θεῶν τι καὶ φύσεως ἄλλης, ὅποια πᾶσα ἡ ψυχῆς φύσις.—Mox: τὸ ψυχῆς πρὸς τὸ ἄνω γειτόνημα. Vid. Plato de Legg. IV. p. 162. Cf. Aristidis Orat. Platon. II. p. 106. Jebb. ἔστω τὸ γειτόνημα ἀλμυρὸν, ὡς φησιν (sc. Πλάτων) ubi Scholiastes alter: Ἀλκυμᾶν ὁ λυρικὸς τοῦτο εἶπεν ἀλμυρὸν τὸ γειτόνημα, alter: ἡ ὅτι ἡ λέξις Πλατωνικὴ ἐστὶ. Cf. Lectiones Platonicas ad calc. Plotini de Pulcrit. p. 464. sq. ed. ppeul. nostr. et Welekerum ad Fragmm. Alcmānis LXII. p. 66. Plotinus haud dubie vocem a Platone mutuatus est. Cf. supra p. 15. A. ad v. γεινῖαισις.

p. 901, 5. οἶον λόγος ὁ ἐν προφορᾷ] Cf. supra annot. ad p. 13. F. Cæterum ad hæc et sequentia pertinet locus Procli in Theologiam Plat. XII. p. 36. de mente (νοῦ): Διτὰς γὰρ ἔχει τὰς ἐνεργείας, τὰς μὲν ὡς νοῦς, τὰς δὲ μεθύων τῷ νέκταρι (Vid. Plotin. p. 299. C. D. ibiq. annot.) καὶ ἐν ἄλλοις, ὅτι καὶ ὁ νοῦς οὗτος τῷ πρὸ ἑαυτοῦ μὴ νοῦ, θεός· ὡσπερ ἡ ψυχὴ, τῇ ἑαυτῆς ὑπὲρ ψυχῆν ἀκρότητι, νοῦς, καὶ τὸ σῶμα τῇ πρὸ τοῦ σώματος δυνάμει, ψυχὴ: Duplices enim habet actus (mens), ut ait Plotinus, alteros quidem, ut mens, alteros ut nectare inebriatus, et alibi (aliis in locis se. dicit Plotinus) quod hæc etiam mens per illam non—mentem, quæ ante ipsam est, deus est, quemadmodum anima sua summitate, quæ est supra animam, mens est, et corpus potentia, quæ ante corpus est, anima est. Ita hæc interpungenda et vertenda sunt. Æmilius Portus, virgula omissa ante ὅτι καὶ ὁ νοῦς, verba: καὶ ἐν ἄλλοις circumscripserat: “Et in aliis *Entibus perspicuum est.*” Mox in nostro loco: οἶον πυρὸς, τὸ μὲν ἡ συνοῦσα θερμότης, ex versione Ficini conijcias: ἡ μὲν, sed in illa lectione cum libris nostris conspirat Cyrillus.—Deinde lectionem ὑφισταμένην, subsistentem (i. e. ex mente suam originem ducentem) et sequentia tuentur, et hæc in l. l. p. 299. C. de anima: νοῦ συνοῦσα καὶ παρὰ νοῦ ὑποστᾶται.

p. 902, 1. νοοειδής] Ita correxi ex Cod. Vat., postulante analogia v. c. in νοοβλαβής, νοοπλανής, νοοσφαλής et infra p. 504. extr. ipsa editio et libri MSS. plures exhibent νοοειδῆ. Cæterum hoc vocabulum addendum lexicis est.

— 4. Ἴδοι δ' ἂν τις καὶ ἐκ τῶνδε, κόσμον αἰσθητὸν τόνδε εἴ τις θανμάζει] Inde a vocabulo κόσμον

hæc et e sequentibus capitibus nonnulla. Preparationi Evangelicæ inseruit Eusebius XI. 17. p. 535. sq.—Bruckerus autem in Hist. Crit. Philos. II. p. 399. hunc Plotini locum comparans cum altero infr. V. 3. p. 522. arbitratur utrumque fluxisse ex eodem fonte atque Judæorum doctrinam Sefhiroticam et de Adamo Kadmone. Attingit hæc etiam Tiedemann in *Geist der spek. Philosophie* III. p. 394. sq. et 399.

— 10. καὶ τὸν ὡς ἀληθῶς ἐπὶ Κρόνου βίον, θεοῦ κρόνον καὶ νοῦ ὄντος] Respicit verba Platonis in Cratylo p. 396. b. p. 30. Bekk.: Τοῦτον δὲ Κρόνον υἷον εἶναι ὑβριστικὸν μὲν ἂν τιμὴ δόξειεν εἶναι ἀκούσαντι ἐξαίφνης, εὐλογον δὲ μεγάλης τιμῆς διανοίας ἔκγονον εἶναι τὸν Δία· Κρόνον γὰρ σημαίνει οὐ παῖδα (ita etiam Cod. Bodl. et Darmst.) ἀλλὰ τὸ καθαρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκίρατον τοῦ νοῦ. Ad quem locum neque ea recolam, quæ Heindorfius apposuit, neque quæ ipse collegi in Meletematt. e Disciplin. Antiquit. I. p. 44. sq.; alia quædam adscribam. Atque priori parti hujus loci Platonici adhibe Euthydemii locum p. 287. b. et Proclum in Cratylum p. 58. sq. Boissonad. hujusque annot. in Basilii Scholia in Notices et Extraits de Manuser. Vol. XI. 2. p. 74. ubi commode hæc adhibentur Theognidis 155. Τίττει τοι κόρος ὕβριν. Ad reliquum argumentum loci Platonici et Plotiniani faciunt, quæ idem Proclus in sequentibus §. 103—109. p. 58—68. disputat. Plotini autem ipsius mentionem facit in hac doctrina Saturnia Proclus alio loco, nimirum in Timæum p. 93: Πλωτῖνος ὁ φιλόσοφος διττὸν μὲν ὑποτίθεται δημιουργὸν τὸν μὲν ἐν τῷ νοητῷ, τὸν δὲ τὸ ἡγεμονοῦν τοῦ παντός. λέγει δὲ ὀρθῶς. ἐστὶ γὰρ πῶς καὶ ὁ νοῦς ὁ ἐγκόσμιος δημιουργὸς τοῦ παντός, καὶ ὁ γε Ἀριστοτέλης, τοῦτο γὰρ ἀπεφήνατο εἶναι, τὸ πρῶτον, καὶ τοῦτον εἰμαρμένην ἀπεκάλεσεν, καὶ τῷ τοῦ Διὸς ὀνόματι προσεῖπεν· ἐστὶ δὲ αὐτὸ καὶ ὁ ἐξηρημένος πατήρ καὶ ποιητής, ὃν ἐν τῷ νοητῷ τίθεται εἶναι, πᾶν τὸ μεταξὺ τοῦ τε ἐνός, καὶ κόσμου νοητὸν καλῶν. ἐκεῖ γὰρ αὐτῷ καὶ ὁ ἀληθινὸς οὐρανός ἐστι, καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Κρόνου καὶ ὁ Διὸς νοῦς. οἶον εἴ τις ἔλεγεν ἐν οὐρανῷ καὶ ἡ τοῦ Κρόνου σφαῖρα, καὶ ἡ τοῦ Διὸς καὶ ἡ τοῦ Ἄρεως. τὸ γὰρ ὅλον νοητὸν ἐν πολλὰ ἐστὶ, καὶ εἰς νοῦς πολλῶν νοητῶν περιληπτικός. Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Πλωτῖνος φιλοσοφῶν. Sphæram Saturni dicebant Platonici eam, quæ in octavam, in qua campi Elysii.

reduceret animam (Macrob. in Somn. Scip. I. c. 11. cf. Zoëga de Obeliscis p. 297.) Hinc *sepi-
tima* dicitur *effectio*: ἡ Κρονία ποιήσις ipsi Proclo
in Alcib. pr. p. 196. h. e. ea effectio, quæ efficit,
ut nosmet naturali modo sejungamus a corpore
et rebus corporeis. Huc etiam Platonici trahe-
bant *Saturni regiam* (Hermias in Phædrum c. 29. p. 152.) et Pythagoreum vatem agnoscebant
Pindarum etiam, in his præcipue Olymp. II. p. 124. sqq.: ὅσοι δὲ ἐτόλμασαν ἐς τρίς Ἐκατέρωθι
μείναντες Ἀπὸ πάμπαν ἀδίκων ἔχειν Ψυχὰν, ἔτει-
λαν Διὸς ὀδὸν παρὰ Κρόνου τύρσιν. Cæterum cf.
de Saturno Plotin. III. 5. 2. et infr. V. 1. 7. et
de κόρφ III. 6. 14. III. 8. 10. (p. 353. B.) et
infra V. 9. 8. (p. 561. A. B.) Proxima, τί γὰρ
ζητεῖ—ἐν αἰῶνι πάντα habet Cyrillus adv. Julian.
p. 280. B. Ex eo recepi *αὔξην* pro *αὔξει*, et
illud legisse etiam videtur Ficin. Cf. supr. ad p.
185. A. B.

p. 903, 2. νοεῖ δὲ οὐ ζητῶν, ἀλλ' ἔχων] Aristo-
teles Metaphys. XII. 7. p. 203. Sylb. p. 249.
Brandis.: ἡ δὲ νόησις ἢ καθ' αὐτὴν τοῦ καθ' αὐτὸ
ἀρίστου, καὶ ἡ μάλιστα τοῦ μάλιστα. αὐτὸν δὲ
νοεῖ ὁ νοῦς κατὰ μετάληψιν τοῦ νοητοῦ· νοητὸς γὰρ
γίγνεται θιγαγάνων καὶ νοῶν. ὥστε ταῦτὸν νοῦς καὶ
νοητόν· τὸ γὰρ δεκτικὸν τοῦ νοητοῦ καὶ τῆς οὐσίας
νοῦς· ἐνεργεῖ δὲ ἔχων· ὥστε ἐκείνο μᾶλλον τούτου
ὁ δοκεῖ ὁ νοῦς θεῖον ἔχειν, καὶ ἡ θεωρία τὸ ἥδιστον
καὶ ἄριστον.

—6. ποτὲ μὲν Σωκράτης, ποτὲ δὲ ἵππος.] Scripsi
μὲν pro γὰρ cum Cod. Med. B. Frequenter
Plotinus Socratis mentionem. Vide III. 2. 15. IV.
3. 5. IV. 4. 2. V. 3. 3. V. 7. 1. V. 9. 12. VI. 1.
13. VI. 2. 1, VI. 3. 4. 5. 6. &c. Distinguendi
tamen sunt ii loci, in quibus proprie Socrates ille
memoratur, ab aliis plerisque, ubi Socratis no-
mine Plotinus utitur pro nomine hominis cu-
juscunque, ut h. l. et V. 7. 1. aliisque plurimis.
Qua in re communem Græcorum Latinorumque
usum sequitur philosophus noster. Solent enim
utriusque linguæ scriptores pro re nata nomina
propria nunc celebratorum hominum aut gene-
rum universe usurpare, nunc obscurorum, ut
servorum, libertinorum similiumque. Sic Græci
Calliæ, Cleonis, Dionis, Socratis, Theonis nomina
pro quibuslibet nominibus propriis ponunt: La-
tini: Caii, Caiæ, Titii, Mevii, Seii, Sempronii,
Numerii, et e servilibus Dama, Davi, Dionysii,

Erotis, Stichi. Ac *Socratis Calliæque* nomina
similiter exempli causa usurpat Aristoteles; v. c.
in Metaphys. init. I. 1. itemque XII. 3. p. 197.
Sylb. p. 242. Brandis.: οὐσίαι δὲ τρεῖς, ἡ μὲν
ἕλη τόδε εἰ οὔσα τῷ φαίνεσθαι,—ἡ δὲ φύσις τόδε τι
εἰς ἦν καὶ ἕξις τις· ἐτι τρίτη ἢ ἐκ τούτων ἢ καθ'
ἕκαστα, οἷον Σωκράτης ἢ Καλλιᾶς. Sextus Em-
pir. Advers. Mathem. V. 104. καὶ ὃν τρόπον ἐν
τῇ ἱατρικῇ ἐτηρήσαμεν, ὅτι ἡ τῆς καρδίας τρώσις αἰ-
τιὸν ἐστι θανάτου, οὐ τὴν Δίωνος μόνον τελευτήν
αὐτῇ συμπαρατηρήσαντος, ἀλλὰ καὶ Θέωνος καὶ Σω-
κράτους καὶ ἄλλων πολλῶν. Ubi consule Fabri-
cium p. 355. cf. eund. ad Pyrrhon. Hypotypp.
I. 189. p. 47. De *Caii* et *Caiæ* appellatione in
nuptiarum formulis vid. Brisson. de ritu nuptiar.
p. 326. Grupen. de uxore Romana p. 205. et p.
312. et cf. Wytttenb. ad Plutarch. Quæstt. Ro-
mann. p. 30. p. 271. D. (in animadvv. p. 33.)
Servilium nominum universe usurpatorum ex-
empla habes in Horatii Satir. I. 6. 38. II. 5.
18. ubi cf. interpr. et adde hæc Persii Satir. V.
75. sqq.:

“Heu steriles veri, quibus una Quiritem
Vertigo facit. Hic *Dama* est, non tressis agaso
Vappa et lippus et in tenui farragine mendax.
Verterit hunc dominus, momento turbinis [liber
MS. meus temporis male] exit
Marcus Dama.”

Ubi in eodem libro MS. scholion ita: Hic *Dama*
est; *ille vilis servus et nequam*; et, *Servi enim
prænomina non habebant, sed adepta libertate
prænomina eis imponebantur. Sic et hic ser-
vus, qui prius Dama esset dictus, nunc post li-
bertatem Marcus Dama appellatus est.* Plura
de servorum nominibus dixi in commentatione
Academiæ Regiæ Parisinæ Inscriptionum trans-
missa, et a viro clarissimo Edgardo *Quinet* gallice
versa: *Prologomènes sur l'esclavage chez les Ro-
mains.*

—12. τὸ δὲ ὄν, τῷ νοεῖσθαι τῷ νῶ διδόν τὸ νοεῖν
καὶ τὸ εἶναι] Philostrat. de Vita Apollonii IV.
28. p. 167. Olear.—ἀγαθὲ Ζεῦ, σὺ γὰρ οὕτω τι
ἀγαθὸς ὡς καὶ σαντοῦ κοινωῆσαι τοῖς ἀνθρώποις.
Ubi Pythagoricæ hanc sententiam philosophiæ
tribuit Olearius, comparans et nostrum locum et
vero Proclum in Plat. Tim. p. 6. et Hieroclem in
Pythagor. aurea carmm. v. 1. Tu inspicere etiam
ipsas has Enneadas V. 9. 2. et V. 9. 7.

p. 903, 18. Γίνεται οὖν τὰ πρῶτα νοῦς, ἐτερότης, ταυτότης usque ad finem capitis] Ad hæc adhibeto, quæ infra disputat noster V. 9. 8. p. 562. A—D. et VI. 2. 8. p. 602. sq. Fons autem horum locorum est in Platonis Sophista p. 255. E. et p. 256. Plotiniana hæc attigit et ad Kantianæ rationis formulas redegit Tennemannus in Histor. Philos. Vol. VI. p. 96. Sub finem capitis ex optimo Cod. Vat. dedi ταῦτον δὲ, ἐπεὶ ἐν (pro ἐν) ἑαυτῷ. Quod unice verum esse declarant contigua: καὶ κοινὸν δὲ τι ἐν πᾶσι. Quo minus probanda est eorum consuetudo, qui, ut Tennemannus, in verbis Græcorum describendis Accentus omittunt.

p. 904, 14. Ὅταν δὲ ὀρισθῇ (ἡ δυνάς), ἀριθμὸς ἦδη, ἀριθμὸς δὲ ὡς οὐσία· ἀριθμὸς δὲ καὶ ἡ ψυχὴ.] Supra p. 304. A. Noster de Anima ita pronuntiat. καὶ δὴ, εἴτε ἀριθμὸς, εἴτε λόγος ἢ οὐσία αὐτῆς, πῶς ἂν πάθος ἐγένετο ἐν ἀριθμῷ ἢ λόγῳ; Vid. quæ ad eum locum annotavimus. Nostro loco Plotinus cum Xenocrate et Pythagora facere videri queat. Cic. Tuscull. I. 10: “Xenocrates animi figuram et quasi corpus negavit esse, verum numerum dixit esse, cujus vis ut jam ante Pythagoræ visum erat, in natura maxima esset.” Ubi vid. Davis. Gregorius Nyssenus De Anima I. p. 90. C: Πυθαγόρας δὲ (τὴν ψυχὴν ἐφήσεν) ἀριθμὸν ἑαυτὸν κινουῦντα. Πλάτων δὲ οὐσίαν νοητὴν, ἐξ αὐτῆς κινουμένην κατὰ ἀριθμὸν ἐναρμόνιον. Unde intelligitur, quomodo Platonis sectatores numerum attribuerent potuerint animæ. (Sed de his consule Wytttenbach. ad Phædon. p. 228. sqq. p. 248. sqq.) De reverentia Pythagoreorum erga numeros eorumque doctrina plura laudavi ad hæc Procli in Alcib. pr. p. 259: ὁ Πυθαγόρας τῶν μὲν ὄντων πάντων σοφώτατον εἶναι ἔλεγε τὸν ἀριθμὸν, et ad hæc Olympiodori in eundem dialogum p. 95. de Pythagoreis: ἐθαύμαζον τοὺς πρῶτους εἰρόντας τοὺς ἀριθμοὺς λέγοντες ἐγνωκέναι τούτους τὴν οὐσίαν τοῦ νοῦ κ. τ. λ. Denique ad Proclum in Instit. Theol. §. 113. p. 164—166: Πᾶς ὁ θεῖος ἀριθμὸς ἐνιαυτός ἐστιν. εἰ γὰρ ὁ θεῖος ἀριθμὸς αἰτίαν ἔχει προηγουμένην, τὸ ἐν, ὡς ὁ νοερός τὸν νοῦν, καὶ ὁ ψυχικὸς τὴν ψυχὴν, καὶ ἐστιν ἀνάλογον τὸ πλήθος πανταχοῦ πρὸς τὴν αἰτίαν, δῆλον δὴ ὅτι καὶ ὁ θεῖος ἀριθμὸς ἐνιαυτός ἐστιν εἴπερ τὸ ἐν θεός. Cæterum confer ipsum Nostrum infra p. 671. sqq. ubi plura dabimus.—Pergit Plotinus

nostro loco: οὐ γὰρ ὄγκοι τὰ πρῶτα-ὑστερα. Hæc et similia Nostri attingit et comprobat Proclus in Politiam Platonis p. 425: εἰ δὲ πᾶσα δύναμις ἀχρώματός ἐστι καὶ ἀσχημάτιστος, δυνάμεως γὰρ φησι μήτε σχῆμα μήτε χρῶμα ὄραν, δῆλον ὅτι πᾶσα δύναμις ἀσώματός ἐστι κατ’ αὐτόν. πᾶν γὰρ σῶμα πεπερασμένον σχήματος μετέχει παντός· καὶ διὰ τοῦτο ἀληθὲς καὶ ὑπερ ὁ Πλωτίνος φησι τὸ ἐν μεγάλοις σώμασι εἶναι δυνάμεις οὐ μεγάλας, καὶ ἐν μικροῖς οὐ μικράς, τῶν ὄγκων οὐ προστιθέντων ταῖς δυνάμεσιν, ἢ ἐλαττοῦντων αὐτάς.

p. 906, 1. Ὡδε οὖν λεγέσθω κ. τ. λ.] Attigit hæc Bruckerus in Hist. Crit. Philos. II. p. 399. addens: “Videtur et hoc accepisse ab Ammonio Plotinus ex disciplina Christianorum, qui reverenter et maxima cum devotione de generatione λόγου et ipso trinitatis mysterio inter arcanas doctrinas loquebantur.” Quasi vero non similia multa legerentur in ipsius Platonis dialogis. Mox formula: θεὸν αὐτὸν ἐπικαλεσαμένους Platonica est: de Legg. X. p. 893. A. B. Ἄγε δὴ, θεὸν εἴποτε παρακλητέον ἡμῖν κ. τ. λ. quam Platonici alii que scriptores certatim sunt imitati.

— 2. οὐ λόγῳ γεγωνότι,] Ita e lectione marginis γεγωνῶτα rescribendum duximus pro γεγωνῶ, quod editio habet. De hujus verbi etymo et potestate non est quod agamus post Valckenaerii explicationes ad Euripid. Hippolyt. 586. Coraïi ad Plutarchi Flamin. p. 465. (ad quem cf. etiam Bæhrri nostri annot. p. 186.) aliorum. Nos attingamus locos aliquot a librariis vexatos: Alciphron. Epist. III. 48. p. 151. Wagner.: τορῶτινι καὶ γεγωνοτέρῳ φωνήματι χρησάμενος. Ita sæpius junguntur τορὸν et præsertim διατόρον et γεγωνός, docente Wytttenb. ad Eunap. p. 262. Idem est τρανόν. Vid. Annot. nostr. in Procli Inst. Theol. §. 145. p. 216. Atque hac voce usus est Iamblichus de Vit. Pythag. §. 134. p. 113. Kust. p. 282. Kiessl.: καὶ ὁ ποταμὸς γεγωνόν τι καὶ τρανὸν ἀπεφθέγγατο. Ita ed. Arcerii et recte; sed libri scripti mei plerique γωνόν, Cod. tamen Monac. n. 392. in marg. γεγωνόν. In Philostrato de Vita Apollonii V. 9. p. 195. hodie legimus: ἐπεὶ δὲ ἐξάρas (scr. ἐξάρas) τὴν φωνὴν καὶ κεχανὼς ἐφθέγγατο, nimirum ex infelici Olearii conjectura pro γεγωνός. Debebat potius γεγωνός vel γεγωνός (vid. Heringæ Obs. p. 64. et Boisson. ad Philostrati Heroica p. 378.) Atque

hic quidem addit: "Posset etiam legi γεγωνόν. Cf. Valeken. ad Hippolyt. 584." Optime. Nam ita plane Cod, Schellershem., cujus varr. lectt. in mei exempli margine enotatas habeo. (Scholiastæ ad Heroica l. l. adhibe Lobeck. ad Phrynich. p. 120.) Theodoret. Therapeut. VI. p. 877. Schulz.: οὐδ' οὐρανόθεν γεγωνοτάτην καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις σύμμετρον ἀφήκε φωνήν. Huc facit Clemens Alex. Prædag. II. p. 203. Pott. ἄμφω δὲ οἱ διαλεγόμενοι τὸ φθέγμα τὸ σφῶν τῇ συμμετρίας παραμετρούντων· τό,τε γὰρ γεγωνόν τῆς προφορᾶς μανιωδέστατον· τό,τε ἀνήκουστον πρὸς τοὺς πέλας φθέγγεσθαι, ἀναισθήτου. Idem Stromatt. V. p. 648. Potter.: ἐρμηνεύεται μὲν γὰρ (Ἀβραάμ) πατήρ ἐκλεκτός ἡχοῦς· ἡχεῖ μὲν γὰρ ὁ γεγωνὸς λόγος (Leg. ὁ γεγωνὸς λ.). Cæterum cf. Potterum, qui ex Philonis locis docet, formulam ὁ γεγωνὸς λόγος idem significare atque ὁ προφορικὸς λόγος (de quo supra vidimus ad I. 2. 3. fin.) Hoc loco autem Plotinus τῷ γεγωνόντι λόγῳ nihil aliud declarari vult, nisi orationem, quæ auditu percipitur. Contraria enim sequuntur: ἀλλὰ τῇ ψυχῇ — εὐχεσθαι—δυναμένους. Quæ vel me non momente Lectores admonent verborum Apostoli ad Ephes. VI. 18. προσευχόμενοι ἐν πνεύματι et V. 19. ἄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ, et similibus per N. Testamenti libros; quos mirum est nondum sigillatim cum Platone et Platonicis ipsoque Plotino ad verba et sententias comparatos esse a Theologis, sed ipsos potius in Xenophonte, Arriano, Polybio cet. cum sacris scriptoribus componendis elaborasse.— Mox illa μόνους πρὸς μόνον pertinent ad doctrinam Platonicam segregationis et solitudinis moralis; de qua supra dictum est ad III. 1. 10. p. 234. F.

p. 906, 7. Παντὶ τῷ κινουμένῳ δεῖ τι εἶναι ὃ μὴ κινεῖται.] Ita dedimus e libris MSS. et Ficini versione pro πάντα. Vidit etiam Taylor. Proxima: ἐκποδῶν δὲ ἡμῖν ἔστω γένεσις ἢ ἐν χρόνῳ supra explicuimus ad p. 473. B. Mox: τῷ δὲ λόγῳ τὴν γένεσιν προσάπτουτας αὐτοῖς, αἰτίας καὶ τάξεως αὐτοῖς ἀποδώσει, vel legendum ἀποδόσει cum Cod. Vat. ut intelligas προσάπτομεν: quando vero verbotenus (s. inter loquendum) generationem eis adjungimus, (eam adjungimus reapse) attributione causæ ordinisque (h. e. reapse nihil aliud generationis verbo attributum eis volumus, nisi

causam ordinisque): vel ante ἀποδώσει cogitandum est τῖς, quod fortasse etiam haustum est a præcedente αὐτοῖς, et προσάπτουτας per anacoluthon accipiendum pro προσάπτόντων. Quod in sequentibus pro βουλευθέντος Taylor legi vult βουλευθέντος: neque libri MSS. suffragantur, nec necesse est, quidquam corrigi. Cæterum ex his Plotini decretis cum alii profecerunt, tum ejus discipulus Porphyrius. Quod non fugit doctissimum Cudworthum in Syst. intell. p. 673. sq. hæc tractantem, cujus latinus interpres Mosheimius in annott. ob hæc ipsa et Plotinum et Porphyrium Sabellianismi reum agere instituit.

p. 907, 10. Τί οὖν χρή περι τοῦ τελειοτάτου λέγειν] Laudant hæc Cyrillus advers. Julian. VIII. p. 173. B. C. et Theodoret. in Therapeut. lib. II. p. 750. Vol. IV. Schulz. Atque ille ita præfatur: καὶ μὴν καὶ Πλωτίνος φιλοζητητῆς ὦν ἄγαν καὶ διὰ πάσης, ὡς ἔπος εἰπεῖν ἰσχυρομυθίας ἑλλητικῶς, οὕτω που φησὶ περι τὰγαθοῦ: hic ita: Καὶ Πλωτίνος δὲ ὁ τὴν Πλάτωνος φιλοσοφίαν ζηλώσας περι τῶν τριῶν ἀρχικῶν ὑποστάσεων βιβλίον ξυνέγραψεν, ἐν ᾧ καὶ τάδε ἔφη. Attigerunt hæc etiam Hugo Grotius de Veritate Relig. Christianæ IV. §. 12. p. 286. ed. Koecher. et Cudworth. in System. intellect. p. 687. Cf. etiam Nostrum infra p. 512. sq. et p. 554.

— 15. ὅτι τὰλλα μετ' αὐτὸν] "Quæ apud Plotinum sequuntur, Cyrillo digna visa sunt, quæ attexeret. Et merito quidem: sic enim habent: οἶον καὶ ἡ ψυχὴ — — — ὡς οὐδὲ ψυχῆς καὶ νοῦ. Quibus ille verbis, cum aliquam S. S. Triadis umbram informaret, sed quæ Arianis favere nimium videretur, addidit Cyrillus antidotum, quod facile prætermisit Eusebius. Νοῦν μὲν γὰρ εἶναι φησι τὸν καθ' ἡμᾶς Θεὸν λόγον. inq. Cyrill. ἐπέτοι καὶ ἡμεῖς αὐτοῖς Σοφίαν ὀνομάζομεν. πλὴν οὐκ ἐν μέλεισιν ἢ δευτέροις, κατὰ τι γούν ὅλως τῆς τοῦ πατρὸς ὑπεροχῆς καὶ δόξης· οὕτε μὴν ὡς οὐκ ἔχοντα τὸ αὐτοτελές, φάμεν αὐτὸν τελειοῦσθαι ἐνωρῶντα τῷ πατρὶ καθὰ δὴ τοῦτοις δοκεῖ &c. iterumque, ἐκεῖνοι μὲν, ὧδέ τε δοξάζουτες, καὶ εἰς ἀνομοιότητα φύσει κατασύρουτες τὰ παρά γε σφίσι θεαυμασμένα, ψυχραῖς καὶ μεираκειώδεσιν ἐπανχοῦσιν ἐννοίαις· ἡμεῖς δὲ παντέλειον εἶναι φάμεν τὸν Πατέρα, ὁμοίως δὲ τὸν Υἱόν, ὡς ἐκ τελείου τέλειον· καὶ μὴν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Et Theodoretus, τὴν Πλάτωνος διάνοιαν, inquit, ἀναπτύσσουτες καὶ ὁ Πλωτίνος καὶ ὁ Νου-

μήμιος, τρία φασίν αὐτὸν εἰρηκέναι ὑπέρχονα, καὶ αἰδία, τὰγαθὸν, καὶ νοῦν, καὶ τοῦ παντὸς τὴν ψυχὴν· ὃν μὲν ἡμεῖς Πατέρα καλοῦμεν, τὰγαθὸν ὀνομάζοντα, νοῦν δὲ, ὃν ἡμεῖς νῦν καὶ λόγον προσαγορεύομεν· τὴν δὲ τὰ πάντα ψύχουσαν καὶ ζωοποιούσαν δύναμιν ψυχὴν καλοῦντα, ἣν πνεῦμα ἄγιον οἱ θεοὶ προσαγορεύουσι λόγοι.” *Viger. ad Euseb.*

p. 908, 1. Ποθεῖ δὲ πᾶν τὸ γεννήσαν] Habet hæc et prima verba seq. cap. usque ad λέγων Theodoretus in *Therapeut. lib. II. p. 750. Schulz.*

— 9. ἢ ὅτι τῇ ἐπιστροφῇ πρὸς αὐτὸ ἐώρα.] Si scripseris πρὸς αὐτὸ, hæc enascetur sententia: “Nimirum quod illud (unum s. ille pater) conversione ad se ipsum respicit.” At sine libris nolui a vulgata recedere, quam expressit etiam Marsilius et Taylor, qui antecedentia ita explet: “How therefore did he generate intellect [so as far as it is intellect]?”

— 10. Τὸ γὰρ καταλαμβάνον ἄλλο, ἢ αἰσθησις ἢ νοῦς· αἰσθησιμ γραμμῆν καὶ τὰ ἄλλα· ἄλλ’ ὁ κύκλος τοιοῦτος.] E librorum vestigiis conjicias: αἰσθησις ὡς γραμμὴ, καὶ τὰ ἄλλα ὡς κύκλος. ἄλλ’ ὁ κύκλος. Fons autem hujus loci est in demonstratione Platonis de Legg. X. p. 893. sqq. de variis motibus. Ibidem est p. 898. A. p. 204. Bekk.: τούτοις δὲ τῶν κινήσεων τὴν ἐν ἐνὶ φερόμενην αἰετὴν περὶ γέ τι μέσον ἀνάγκη κινεῖσθαι τῶν ἐντόρων οὐσῶν μίμημά τι κύκλων, εἶναι τε αὐτὴν τῇ τοῦ νοῦ περιόδῳ πάντως ὡς δυνατὸν οἰκειοτάτην τε καὶ ὁμοίαν. κ. τ. λ. Quæ descripsit Eusebius in P. E. XII. 28. p. 601. Utrumque autem et Platonem et Plotinum in hac re laudat Damascius περὶ ἀρχῶν p. 322. ed. Kopp.: τὸ δὲ ὡσαύτως καὶ αἰετὴ καὶ ὅσα τοιαῦτα (tangit formulas Platonis l. l. et in seqq.) κατὰ τὸ ἀμετάβλητόν ἐστι τε καὶ λέγεται διὸ ταύτη τὸν νοῦν, μιμεῖται ἢ κύκλῳ φορὰ ὡς φησι Πλωτίνος, μᾶλλον δὲ, ὡς αὐτὸς ὁ Πλάτων ἐν τῷ τῶν νόμων (fortasse ἐν τῷ ἰ τῶν ν.) εἰκόνα ταύτην προὑβάλλετο τῆς τοῦ νοῦ κινήσεως, ὡς τοῦ ἀληθινοῦ ἀκινήτου τὸ φαινόμενον ἀκίνητον. Cf. ipsum Plotinum supra III. 7. 3. p. 328. B. C. et infra V. 5. 1. ubi ὁ νοῦς dicitur περιθέων. V. 3. 3. ubi mens (ὁ νοῦς) item a sensu (τῇ αἰσθήσει) distinguitur et V. 6. 5: τὸ νοεῖν ἐστὶ κίνησις πρὸς ἀγαθόν: denique de visione mentis (περὶ τῆς τοῦ νοῦ ὁράσεως) III. 8. 10. V. 3. 8. V. 8. 3. VI. 6. 17. VI. 7. 35. VI. 8. 16. etc. Attigerunt autem

hunc nostrum locum et sequentia Brucker. in *Hist. Crit. Philosoph. II. p. 400. et Tennemann. in Hist. Philos. VI. p. 95.*—Nunc adde nuper a nobis editum Olympiodorum in *Alcib. pr. p. 103. qui ita:—νοῦ γὰρ ἴδιον τὸ ἐπιστρέφειν· σφαῖρα γὰρ ἀναλογεῖ ὁ νοῦς, ἕκαστον σημείων ποιούση καὶ ἀρχὴν καὶ πέρας.* Ad hæc et sequentia adhibenda Procli *Inst. Theol. §. 169. sq. p. 250. sqq. ed. nostr.*

p. 909, 16. Ταύτης—ὁ νοῦς οὗτος ἄξιος νοῦ τοῦ καθαρωτάτου, μὴ ἄλλοθεν—φῦναι] Ex Ficini mente ad νοῦ τοῦ καθ. cogitandum erit ὀνόματος, ac proinde hoc exemplum addendum L. Bosio de *Ellips. p. 352. sq. Schæf. item ad γενόμενον rursus supplendum: ἄξιόν ἐστι.* Nam alteram rationem, ut ita ordines:—ὁ νοῦς οὗτος ἄξιος φῦναι μὴ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς πρώτης ἀρχῆς νοῦ τοῦ καθαρωτάτου γενόμενον (vel f. *γενόμενος*, nisi et h. l. sicut in antecedentibus et sæpissime alias Neutrum post Masculinum usurpavit Plotinus) δὲ ἤδη γεννησάμενην eam igitur rationem respicere videtur et hujus disputationis tenor, et vero universa doctrina Platonicorum. Mox: τὸ τῶν ἰδεῶν κάλλος—θεοῦ νοητούς. Vid. Proclum in *Timæum p. 357. ubi et alia et hæc: πᾶσα ἰδέα θεός.* Cf. ejusdem *Instit. Theol. p. 190. et 200. De hoc placito disputant Cudworth. in Syst. intell. IV. 36. cf. p. 687. et Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 402. sqq.*

— 19. καὶ ὡσπερ καταπιόντα πάλιν τῷ ἐν αὐτῷ ἔχει, μηδὲ ἐκπεσεῖν εἰς ἕλην—παρὰ τῇ Ῥέᾳ—Κρόνον μὲν θεὸν σοφώτατον—ἢ καὶ πλήρη καὶ νοῦς ἐν Κόρφῳ—Δία γεννᾷν Κρόνον κ. τ. λ.] Etiam hujus interpretationis fons est in loco Platonicæ Cratylæ p. 396. b. quorum verborum partem supra apposui ad locum similem nostri libri p. 485. A. Nunc hæc de Saturno et Rheæ apponam ex eodem dialogo p. 402. A. p. 42. Bekk.: τὸν Ἡράκλειτόν μοι δοκῶ καθορᾶν πάλαι ἅπτα σοφὰ λέγοντα. ἀτεχνῶς τὰ ἐπὶ Κρόνου καὶ Ῥέας, ἃ καὶ Ὀμηρος ἔλεγε.—Λέγει πού Ἡράκλειτος, ὅτι πάντα χωρεῖ καὶ οὐδὲν μένει, καὶ ποταμοῦ ῥοῇ ἀπεικάζων τὰ ὄντα λέγει ὡς δις ἐς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἂν ἐμβαίης. Cf. infra hujus libri cap. 9. p. 490. A. ibiq. laudd. Hoc loco sufficit ex Platonis verbis rationem percepisse, cur Plotinus noster Rheam ita interpretetur, ut, tanquam fluxa *Materia*, contraria sit stabili *Menti*.

p. 910, 17. Καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ Πλάτωνος τριττὰ, τὰ πάντα περὶ τὸν πάντων βασιλέα κ. τ. λ.] Platonis Epist. II. p. 312. extr. p. 403. Bekk.: ὦδε γὰρ ἔχει· περὶ τὸν πάντων βασιλέα πάντ' ἐστὶ καὶ ἐκείνου ἕνεκα πάντα, καὶ ἐκεῖνο αἴτιον ἀπάντων τῶν καλῶν· δεύτερον δὲ περὶ τὰ δεύτερα, καὶ τρίτον περὶ τὰ τρίτα. Platonis verba infra rursus laudat noster VI. 7. 42. p. 733. B. ubi cf. annot. Quod Taylor ad proxima verba φησὶ γὰρ πρῶτα plura excidisse arbitratur, libri nihil amplius efferunt, et possunt hæc ita explicari, ut Plotinus dicat a Platone *prima* designari illis ipsis verbis: *περὶ τ. π. β. π. ἐστὶ*, ut proinde solummodo τὰ exciderit, nisi *πρῶτα* sine articulo posuit, quo significaret: *prima aliqua*.

p. 911, 2. τοῦτον δὲ φησὶ—ἐν τῷ κρατῆρι ἐκείνῳ] Vid. Platon. Timæum p. 34. et p. 43. quorum verborum partim supra adscripsi ad Plotin. p. 376. C. D. E. qui locus omnino cum nostro conferri debet.

— 3. Τοῦ αἰτίου δὲ νοῦ ὄντος κ. τ. λ. —ἐξηγητὰς ἐκείνων γεγονέναι] Laudat hæc Cyrillus advers. Julian. IV. p. 145. C. ita inferens: φησὶ γὰρ οὕτω Πλωτῖνος περὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἰδίαν μάλλον, ἀλλὰ τὴν Πλάτωνος διερμηνεύει δόξαν. Cæterum hæc Plotiniana certatim tractavere recentiores: Cudworth. in System. intell. IV. 36. p. 635. Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 409. sq. Cujus sententiæ se aggregare videtur Heynius, ita pronuntians in Opuscull. Acad. III. p. 309: “Apud Platonem, et ipsum Timæum, quod satis constat, Demiurgus erat ὁ Νοῦς, philosophema philosopho hoc haud indignum et in quo cum voluptate mens sanctior et vividior versari potest. At Platonici mox infinita super hoc nomine argutati, modo secundum a principe deo τὸν λόγον, modo tertium fecere.” Tum laudat hunc ipsum Plotini locum, itemque Numen. ap. Euseb. P. E. XI. 14. sq.—Attigit hunc Plotini locum etiam Tennemann. in Hist. Philos. VI. p. 51. Nolumus enim talia prætermittere, quæ vel ad reprehendendos Platonicos recentiores pertinent, ne harum partium nimis studiosi videamur, etsi illud cum alibi profiteamur, tum etiam hoc loco repetimus, neminem et intelligentius et justius horum philosophorum placita explicasse, quam Cudworthum De verbo πιστοῦσθαι supra dictum est ad p. 229. F.

— 10. Ἦπτετο—Παρμενίδης—τῆς τοιαύτης δόξης κ. τ. λ.] Parmenidis Fragm. v. 95. sqq.

Ταῦτ' ὃν ἐστὶ νοεῖν τε καὶ οὐνεκὲν ἐστὶ νόημα· οὐ γὰρ ἄνευ τοῦ ἔοντος, ἐν ᾧ πεφασισμένον ἐστίν, εὐρήσεις τὸ νοεῖν· οὐδὲν γὰρ ἐστὶν ἢ ἔσται ἄλλο πάρεξ τοῦ ἔοντος· ἐπεὶ τόγε Μοῖρ' ἐπέδησεν οὐλον ἀκίνητόν τ' ἔμεναι, τῷ πάντ' ὄνομ' ἐστίν, ἴσσα βροτοὶ κατέθετο, πεποιθότες εἶναι ἀληθῆ, γίνεσθαι τε καὶ ἄλλυσθαι, εἶναι τε καὶ οὐχί. καὶ τόπον ἀλλάσσειν, διὰ τε χροῖα φανὸν ἀμείβειν.

Cf. ejusdem vs. 83—89. et vide Brandisii Commentatt. Eleatt. p. 115. sqq. et p. 143. sqq.

— 14. σωματικὴν πᾶσαν κίνησιν ἐξαίρων] In accuratiore scriptore vel sine libris mutassem in *ἐξαίρων*. Nam h. l. est idem quod Plato in Epist. II. p. 310. e. dicit *ἐξαίρετον ποιῶν, demens, eximens*: in Plotino non ausus sum memor eorum, quæ Wyttenbachius posuit ad Plutarch. de recte aud. p. 383: “Hoc unum nunc monuisse sufficiat, apud Atticos quidem et omnes adeo *diligenter scribentes*, *ἐξαίρειν* dici, ubi *extollendi*, *ἐξαίρειν*, ubi *demendi*, *eximendi* notio valet:” nisi statuere velis in talibus quoque minutis correctæ esse a Porphyrio Plotiniana adversaria. De illa confusione post Wyttenb. et Heindorf. ad Platon. Theæt. p. 352. nuper monuere Held. in Actis Philoll. Monacc. II. 1. p. 30. et Bæhr. ad Plutarch. Vit. Pyrrhi p. 180.—Ad argumentum cf. Platonis Theæt. p. 180. d. c. et Brandisl. l. p. 142.

— 18. Ὁ δὲ παρὰ Πλάτωνι Παρμενίδης κ. τ. λ.] Vid. Platonis Parmenid. p. 139. p. 28. Bekk. et passim. Ceterum non abs re erit ad hujus capituli finem subijcere verba Cudworthi in System. intellect. IV. 36. p. 689; qui de *Triade Platonica* ita exponit: “Princeps hypostasis sæpe huic generi dicitur ἐν πρὸ πάντων, *unum ante omnia*, unitas nimirum simplicissima, quæ res omnes efficienter continet et uti Plotinus loquitur (p. 513), οὕτως ἔχει πάντα, ὡς μὴ διακεκριμένα, τὰ δὲ ἐν δευτέρῳ διεκρίτο τῷ λόγῳ, *sic habet omnia, tanquam nondum inter se discreta, quum in secunda ratione discernantur*; id est, reapse distincta sint in speciebus suis, etiamsi primum principium simplex et fecunda sit rerum omnium potentia Idcirco alteram hypostasim Parmenides vocat ἐν πάντα *unum*, quod est *omnia*, seu quod omnes rerum species complectitur: qui etiam philoso-

phus, id quod Plotinus (nostro loco) testatur, tertiam personam ἐν καὶ πάντα, *unum et omnia* (proprie ἐν καὶ πολλὰ, *unum et multa*) vocavit, ut plus eam habere vicissitudinis et multitudinis significaret."

p. 912, 3. Ἀναξαγόρας—τὸ ἐν] Simplicius in Aristotelis Phys. p. 33. b. hæc verba Ionica Anaxagoræ laudat: ὁ δὲ νοῦς, ὅσα ἐστὶ τε κάρτα, καὶ νῦν ἐστίν, ἴνα καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἐν τῷ πολλὰ περιέχοντι, καὶ ἐν τοῖς προσκριθείσι, καὶ ἐν τοῖς ἀποκεκριμένοις. In hoc loco certatim desudarunt Carus, Ritterus et Schaubachius. Vid. hujus *Anaxagoræ Clazomenii Fragmenta* p. 137. sq. qui varias illas conjecturas exhibet. Nemo vero nostri philosophi verba consuluit, quæ illis lucem afferunt. Sunt autem comparanda cum alio loco Plotini p. 162. ubi dicit: Anaxagoram, qui mixturam ponat aquam esse, neque apitudinem eam (aquam) dicat ad omnia, *sed eandem* (aquam) *actu omnia continere, tollere mentem, quam introduxerit*, &c. Unde intelligitur, Anaxagoram aliquo loco sic locutum esse, ac si *mentem actu omnia comprehendere statuat*, in hac vero doctrina sibi parum constitisse. Unde illi fragmento facilis, si quid video, et emendatio et explicatio paratur: ὁ δὲ νοῦς ὅσα ἐστὶ, ἐστὶ τε κάρτα—καὶ ἐν τοῖς προσκριθείσι καὶ ἐν τοῖς ἀποκεκριμένοις: *Mens vero quæcumque est, (ea) est valde et nunc* (etiam nunc) *est*, ubi (*ἴνα, ubi*, ut ap. Ionicum Herodotum I. 98. et passim) *et reliqua omnia* (sunt), (nimirum) *in ea* (mente) *quæ multa complectitur, et unum* (sive unitas) *est et unum adjunctis* (i. e. ceteris corporibus) *et sejunctis* (elementis i. e. mens quæ actu omnia continet, unitatis vicem præstat rebus omnibus cum primigeniis tum secundariis et fluxis.)

— 6. Τῷ δὲ Ἐμπεδοκλεῖ τὸ μὲν νεῖκος διαρεῖ—ὡς ἕλη] Correxī hunc locum partim ex Cyrillo adv. Julian. p. 67. C. partim ex libris nostris. Sturzium in Empedocle p. 227. pro τὸ ἐν, quod in vulgata est, et ipse conjicit ἐνοῖ vel ποιεῖ ἐν vel δὲ διαρεθὲν ἐνοῖ. Illud primum confirmat Cyrillus. Deinde idem vir doctus vulgatum ἀσώματον καὶ αὐτὸς τοῦτο ita integrare vult, ut intelligatur τίθεται. Cyrilli autem lectio hac ope non indiget. "*Incorporeum autem etiam id ipsum* (αὐτὸ sc. est.)" Hæc duo vero Empedoclis principia ab aliis ipsoque Plotino ad incorporea revo-

cantur: ab aliis ad materiam, docente eodem Sturzio ibidem. Ceterum cf. supra II. 4. 7. p. 162. ibiq. Annot. et *Heraclitea* quod attinet p. 97. D. cum annot. p. 468. C. 473. A. c. 5. et p. 497. B.

— 8. Ἀριστοτέλης δὲ κ. τ. λ.] Vid. Aristotelis *Metaphys.* VI. p. 128. sq. ed. Brandis. et XI. p. 257. sq. (ubi etiam de Empedoclis et Anaxagoræ principiis) Taylor ad nostrum locum hanc annotatiunculam adscripsit: "Aristotle in his writings ascended no higher than the intelligible, and this with him is the first principle. And perhaps this was because he knew that the nature, which is beyond the intelligible, is perfectly ineffable and unknown, and therefore accurately speaking, is even beyond principle."

p. 913, 8. καὶ—ὁμοιοῦσαι] Ex proxime præcedentibus cogitando repetendum est ἕκαστον. Sequentibus: Πυθαγόρου—Φερεκύδους—ἀφείσαν adhibe Josephum contra Apion. I. p. 1034. E: τοὺς περὶ τῶν οὐρανίων τε καὶ θείων πρώτους παρ' Ἑλλησι φιλοσοφήσαντας, οἷον Φερεκύδην τὸν Σύριον, καὶ Πυθαγόραν, καὶ Θάλητα πάντες συμφώνως ὁμολογοῦσιν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων γενομένους μαθητὰς, ὀλίγα συγγράψαι. καὶ ταῦτα τοῖς Ἑλλησιν εἶναι δοκεῖν πάντων ἀρχαιότατα, καὶ μόλις αὐτὰ πιστεύουσιν ὑπ' ἐκείνων γεγράφθαι. Vid. Sturzium ad Pherecydis *Fragm.* §. 6. p. 26. ed. alt. nec Plotiniani loci oblitum.—Sed in verbis Plotini residere videtur macula, quam sic, opinor, elues: οἱ μάλιστα συντασσόμενοι αὐ τοῖς Πυθαγόρου κ. τ. λ. Initio capitis Plotinus intelligibilia principia enumerat ex Anaxagoræ Heraclitique et Empedoclis scriptis. Deinde Aristotelis principia examinat. Jam ad eos philosophos redit, qui ante Aristotelem se rursus, Pythagoræ Pherecydisque placitis applicuerant. Proinde, art., *qui ex veteribus se maxime componunt rursus ad decreta Pythagoræ* (αὐ τοῖς Πυθαγόρου sc. δόγμασιν) *et eorum, qui post eum fuerunt, et vero* (ejus qui ante eum fuit) *Pherecydis*, &c. Idem vel similis verbi significatus est in his Xenophontis Hellen. III. 3. 7. οἱ συντεταγμένοι ἡμῶν (Steph. volebat ἡμῶν) *qui conspirarunt, conjurarunt*. I. Esdr. II. 16. λοιποὶ οἱ τοῦτοις συντασσόμενοι, *reliqui, qui cum his faciebant*. Nec abludit verbi vis in constructione cum πρὸς. Iamblich. V. P. p. 72. Kust. de Pythagoreis: καὶ ὁ βίος αὐτοῖς ἀπας συν-

τέτακται πρὸς τὸ ἀκολουθεῖν τῷ θεῷ et vita ejus omnis componitur ad obedientiam Deo : cf. ejusdem Protrept. VI. p. 98. Kiessl. : καὶ πάντα τὰ (agnoscit etiam Cod. Reg. in schedis meis) ἄλλα πρὸς νοῦν καὶ τὸν θεὸν συντακτέον. cf. ibid. c. VII. p. 114. ed. Kiessl.

p. 914, 5. τὸν εἶσω ἄνθρωπον κ. τ. λ.] Plato Alcib. pr. 36. Æschin. Axiocho 5. ibiq. Fischer. p. 123. Cicero Tusce. I. 22. ibiq. Davis. Somm. Scip. c. 8. cum Moseri annot. Paulus Apost. ad Romm. VII. 22 : κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, et ad eum Hugo Grotius. Ephes. III. 16. εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον. Adde Proclum in Alcib. pr. p. 9. 141. et passim, et Olympiod. in eund. dialogum p. 10. et 198.—Ad proxima νοῦς δὲ ὁ μὲν λογιζόμενος ὁ δὲ παρέχων adhibe, quæ leguntur p. 499. c. 3. A. B. et p. 633. B. : ὁ δὲ νοῦς οὐ λόγους χρῆται πανταχοῦ, ubi alia addidi. Cf. etiam supra p. 475. A. ibiq. annot.

— 15. Διὰ τοῦτο καὶ [ἔτι] ἔξωθέν φησιν] Unicinis inclusi ἔτι, quod et a libris aliquot abest et e sequenti membro huc retractum videri potest. Ceterum vid. Platon. Timæum p. 36. fin. p. 34. Bekk. et cf. Plotinum p. 388. C. et p. 482. inf. Ad sequentia adhibe superiora IV. 3. 12. p. 381. B. ibiq. annot. et quod locos ex Theæteto et Phædone attinet I. 2. 1. I. 2. 2. I. 2. 3. I. 6. 6. ibiq. annot.

p. 915, 10. δεῖ μὴ τὸν λογιζόμενον—νοῦν ἐν ἡμῶν εἶναι.] Non dubitavi adicere μὴ ex Ficini versione et Cod. Med. A. Flagitat enim sententia. Insuper autem cogitandum est ταύτη vel simile quid. Nimirum *catenus, quatenus* animus interdum non ratiocinatur, statuendum est, non inesse in eo ratiocinantem mentem. Comparanda autem sunt nostro cum loco, quæ Plotinus infra disputat VI. 4. 4. p. 647. et Porphyrii Sententiæ §. V. XVII. XXX. Copiose de hoc loco similibusque philosophi nostri exponit Cudworth. in Syst. Intell. p. 668. sq. inquirens, quid sint apud Plotinum οἱ νόες, s. οἱ νοῖ, quos nihil aliud esse suspicatur nisi animæ capita et summitates (heads and summities).

— 16. Τῷ γὰρ τοιοῦτῳ] Lectionem editionis marginalem τὸ γὰρ τοιοῦτο, licet ea, si cogites κατὰ, æque commoda sit, librorum tamen MSS. lectioni, quam textus offert, posthabendam duximus.

p. 916, 1. Πῶς οὖν—οὐκ ἀντιλαμβανόμεθα—καὶ οὐ μόριον ψυχῆς ἀλλ' ἡ ἅπασα ψυχὴ ὄντες] Cic. Tusce. I. 22 : “ Neque nos corpora sumus ; nec ego tibi hæc dicens corpori tuo dico. Cum igitur nosce te dicit, hoc dicit : Nosce animum tuum : nam corpus quidem quasi vas est aut aliud quod animi receptaculum ; ab animo tuo quidquid agitur, id agitur a te.” Quam in sententiam plura laudavi ad cap. X. p. 491. B. Hinc illa : ἄνθρωπος, ψυχὴ σώματι χρωμένη. Procl. in Alcib. pr. p. 296. et : ἄνθρωπος ἐν ψυχῇ ἐστί. Idem p. 316. itemque : ἄνθρωπος λόγος ἐστί, Olympiodor. in eund. dial. p. 10. et p. 198. Atque conjunctiora cum nostri loci argumento ipse noster præstat supra p. 347. sq. quo de loco proxima annotatio conferenda est.

— 9. καὶ ἔτι ἕκαστον τῶν ψυχικῶν ζῶν ἀεὶ ἐνεργεῖ ἀεὶ καθ' αὐτὸ τὸ αὐτοῦ.] Alii libri ζῶον, ed. Bas. ζῶων. Fortasse illa emendatio debetur Ficino, qui suas conjecturas sæpius appinxisse videtur Mediceis Codicibus. Tamen h. l. in ordinem recepi ut necessariam, nisi expungere maueris illud prius ἀεὶ, quod audacius foret. Mox pro ποιεῖ reposui ex margine editionis et libris MSS. ποιεῖν. Nostro vero loco nemo plus lucis affert, quam ipse Plotinus in libro περὶ θεωρίας καὶ τοῦ ἐνὸς, de contemplatione et uno (III. 8.) præcipue capite quinto p. 347. sq. quod integrum cum hoc capite componendum est. Unum tantummodo flosculum decerpam eorum verborum causa, quæ nunc ipsum tractamus :—διὸ δεῖ μὴ ἔξωθεν τὸν λόγον εἶναι, ἀλλ' ἐνωθῆναι τῇ ψυχῇ τοῦ μαθημένου, ἕως ἂν οἰκείου εὖρη.

LIB. II.

p. 918, 7. ΠΕΡΙ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ.] Undecimus est hic liber ordine temporis, quod singuli a Plotino compositi sunt. Vid. Porphyr. de Vit. Plot. cap. IV. et cap. XXV. Anglice vertit Thom. Taylor. in Select Works of Plotinus p. 397. sqq. Cæterum cum hujus libelli argumento conjuncta sunt, quæ disputat Proclus περὶ ἐνάδος in Inst. Theol. c. VI. p. 10. ed. nostr. et περὶ παραγόντων καὶ παραγομένων c. VII. ibid. p. 10. sqq. et cap. CIII. p. 152. sqq.

p. 919, 1. οὐ διπλῆς—ότουοῦν] Legendum vi detur : οὐδὲ διπλῆς οὐτινοσοῦν (sive ότουοῦν).

p. 919, 4. καὶ τὸ ὑπερπλήρες αὐτοῦ] Ita correxi ex Cod. Vat. vulgatum ὑπὲρ πλήρες. Hoc compositum nondum consignatum erat in Schneideri Lex. ed. tert. Exemplis a Kallio et Wakefieldio in Steph. Thes. Londinensi collectis adde hunc locum et Procli Inst. Theol. c. CXXXI. p. 196. ed. nostr. ubi libri bis offerunt ὑπερπλήρες. Μοx: τὸ δὲ γενόμενον εἰς αὐτὸ ἐπεστράφη—ὁμοῦ νοῦς γίνεταί καὶ ὄν. In hoc loco pro vulgato προκεῖνο dedi πρὸς ἐκεῖνο, deinde pro θεὰ dedi θέα, et ἔστη pro ἔστι cum libris MSS. et marg. Sine libris nihil mutandum duxi, licet suadere videatur versio Ficini; qui quomodo hæc acceperit indidem patet. Taylor contra ita vertit: "That, however, which is generated from it is converted to it, and is filled, and was generated looking to it. But this is intellect. And the permanency indeed of it about *the one*, produced being; but its vision of *the one*, intellect. When, therefore, it is established about *the one*, in order that it may see it, then it becomes at once intellect and being." Ad argumentum adhibe infr. p. 511. et p. 534. et vid. Brucker. Hist. Crit. Philos. II. p. 400. et Tennemannii Hist. Philos. VI. p. 93. sq. qui comparari jubet V. 6. 2. VI. 7. 39. et 40. VI. 8. 16. Tu adde Procli Instit. c. IX. p. 16. seqq. c. CIX. p. 160. sqq. c. CXIV. p. 166. seqq. et c. CLX. p. 236. sqq.

p. 920, 8. ᾧ ἂν ἐπίσπηται] Ita scripsi jubentibus libris MSS. pro vulgato ἔπηται quæ lectio e neglecto compendio scribendi nata videtur, uti mox Ed. Basil. sine compendio exhibet ἄνον pro ἄνθρωπον; (quo ipso loco pro exemplo utitur Villosion in Anecdott. Grr. Vol. II. p. 177.) Ionicam adeoque Atticam formam sumsisse videri possit ex Platone suo, Theæt. p. 169. A: ἀλλ' ἴθι, ᾧ ἄριστε, ὀλίγον ἐπίσπου. Cf. etiam Lex. Xenoph. II. p. 315. Infra apud Nostrium p. 699. C. extr. legimus: ἀλλὰ γὰρ ἐπισπόμενοι τῷ ἐφεξῆς εἰς τοῦτο ἤκομεν, ubi licet unus Codex ἐπισπόμενοι exhibeat, nihil mutaverim, et Ficinus etiam vertit *ducti*, licet probe sciam, hanc lectionem sæpius in alterius locum successisse. Herodot. III. 14: ἐτετεύχεε γὰρ καὶ οὗτος ἐπισπόμενος Καμβύση ἐπ' Αἴγυπτον, ubi Ald. et alii libri ἐπισπόμενος habent. Tu cf. Popponem ad Thucyd. IV. 35. p. 74.

— 9. ἄλλο—μέρος τὸ ἐν φυτῷ, τὸ τολμηρότατον

καὶ ἀφρονέστατον.] Hæc explicanda e prioris libri initio p. 481. B. inf.: ἀρχὴ μὲν οὖν αὐταῖς τοῦ κακοῦ ἢ τόλμα καὶ ἡ γένεσις καὶ ἡ πρώτη ἐτερότης, ubi plura dedimus. Ad hæc Taylor Sallustii Philosophi c. XX. init. laudat: Αἱ δὲ μετεμψυχώσεις, εἰ μὲν εἰς λογικὰ γένοιντο, αὐτὸ τοῦτο ψυχαὶ γίνονται τῶν σωμάτων· εἰ δὲ εἰς ἄλογα, ἔξωθεν ἔπονται, ὥσπερ καὶ ἡμῖν οἱ εἰληχότες ἡμᾶς δαίμονες. Sed de his placitis plura diximus ad II. 9. 6. cf. III. 4. 2. IV. 3. 9. Cf. etiam infra VI. 7. 8. p. 700. extr. et p. 701. init.

— 16. ἐν οὖν τῇ ἀρχῇ] Cod. Vat. ἐν et Taylor: "It is, therefore, *in its principle*." Quæ ratio potior videtur. Μοx Fic. legisse videtur ἐλθούση, quod placet. Nam ἐλθούσα nihil habet, quo referatur.

p. 921, 1. οὐ γὰρ στενοχωρεῖται.] Cf. infr. VI. 5. 10. p. 669. A.

LIB. III.

p. 922, 7. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΝΩΡΙΣΤΙΚΩΝ ὙΠΟ-ΣΤΑΣΕΩΝ, ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΠΕΚΕΙΝΑ.] Liber undequinquagesimus, igiturque ex iis, quos maturiore ætate conscripsit Plotinus. Vid. Porphyx. de Vit. Plot. cap. VI. et cap. XXV. Quod vero unus liber omittit καὶ τοῦ ἐπέκεινα, alii nonnulli habent καὶ τῶν ἐπ., neutrum bene est; quandoquidem *unum* (τὸ ἐν) cogitandum est tanquam illud, quod est superius illis substantiis. Ceterum hunc librum ante oculos habere videtur Proclus in Platonis Theologiam cap. XIX. p. 52. in his: ὥσπερ καὶ ὁ Πλωτῖνος ὀρθῶς ποῦ φησι περὶ τῶν νοητῶν ὑποβάσεων εἰπών. Corrigenendum enim videtur: περὶ τῶν νοητικῶν ὑποστάσεων, aut, si solum ὑποβάσεων vitiosum esse credere malueris, statuendum, Proclum librum hujus Enneadis primum respexisse, περὶ τῶν τριῶν ἀρχικῶν ὑποστάσεων. Sed vide tamen, quæ annotavimus infra ad p. 501. A. c. VI. In compendium rededit hunc librum Plotini Porphyrius in Sententiis ap. Stob. in Eclogg. I. 51. p. 778—784. Heer. et in Ed. Cantabrig. c. XV. p. 222—224. Anglice vertit hunc tertium librum Taylor in Select Works of Plotinus p. 402. sqq.: On the Gnostic (?) Hypostases, and that which is beyond them.

p. 923, 12. Ὁ δὲ νοῦς τούτων γνώσων ἔχει—σκέψασθαι προσήκει] Addendum videtur εἰ post νοῦς.

p. 924. 2. Τὸ μὲν οὖν αἰσθητικὸν αὐτῆς αὐτόθεν ἂν φαίμεν τοῦ ἔξω εἶναι μόνον.] Ita verba ordinavi secundum libros MSS. *Αὐτόθεν* Fic.: *ex ipsa sui conditione*; Taylor: *immediately*. Neutrum male. Et utriusque usus reperiuntur exempla in Dialogis Platonis. Vid. Heindorf. ad Gorg. p. 81. et ad Theæt. p. 348. Stallbaum ad Phileb. p. 170. et ad Sympos. p. 213. A: ubi est *statim, illico*. Omitto quos alios de hac voce laudarunt viri docti ad Stephani Thes. Londin. p. 2423. sq. Addo Wytttenbachium variæ significationis causas exponentem in Philomath. II. p. 14. indeque ad Stobæi Florileg. Append. Vol. IV. p. 57. ed. Gaisford. et Bæhrii nostri annot. in Plutarch. Alcibiad. p. 135. sq.

— 11. ὁ δὲ καὶ ἀναμνήσεις φαίμεν ἂν τῆς ψυχῆς εἶναι.] Cf. III. 7. 1. IV. 3. 26. IV. 8. 4. V. 5. 12. V. 9. 5. Quod Taylor proxime e versione Ficini conjicit, in Græcis post *δυνάμει* inserenda esse hæc: *ζητητέον ἄρα, εἰ τὸ λογιζόμενον καὶ εἰς ε. στρεφ.*, nullus librorum plura, quam editio exhibet, et sexcenties Marsilius Plotinianæ brevitati ejusmodi additamenti consulere studuit. Et solum ἢ h. l., ut sæpissime alibi, universæ sententiæ vices gerit.—Cæterum de intellectu se ipsi spectante (ὅτι ὁ νοῦς ὄρα ἑαυτὸν) vid. mox cap. 4. coll. II. 9. 1. et quæ ibi annotata sunt p. 200. E. et de discrimine inter *νοῦν* et *αἴσθησιν* annot. ad p. 307. G. et de natura *αἰσθήσεως* cf. p. 452. D. et p. 453. ibiq. Annot.

p. 925, 8. εἰ πρότερον—λέγει—Σωκράτης] Fortasse legendum ἢ, εἰ πρότερον—λέγοι—Σωκρ. Illud *προσχωμένη* in Nominativum *προσχωμένην* convertimus. Ceterum a consimili disputatione de ratione, quæ inter *αἴσθησιν*, *μνήμην*, *λογισμὸν* obtinet, proficiscitur Aristoteles initio Metaphysicorum, quæ cum his Plotinianis conferenda sunt ei, qui Aristotelicæ philosophiæ indolem ejusque differentiam a Platonica accurate discere velit. Utitur autem Stagiritæ ibidem (I. p. 4. ed. Brandis.) et ipse nomine *Socratis* et *Calliæ* insuper, eo modo, quem supra explicuimus ad V. 1. 4. p. 485. C. Strato tamen Peripateticus etiam sensibus intelligentiam quandam attribuit. Plutarch. in libro *Terrestriane* an *aquatilia animalia* sint *callidiora* p. 961. A. p. 899. Wytt.: *καίτοι Στράτωνός γε τοῦ φυσικοῦ λόγος ἐστίν, ἀποδεικνύων ὡς οὐδ' αἰσθάνεσθαι τὸ παράπαν ἄνευ τοῦ νοεῖν*

ὑπάρχει κ. τ. λ. Nam operæ pretium est, universam disputationem cum Aristotelea et Plotiniana conferre.—Mox: *εἰ δὲ καὶ ἐξελίττοι τὴν μορφήν, μερίζει ἂ ἢ φαντασία ἔδωκεν.* Hanc vim *explicandi*, quæ in verbo *ἐξελίττειν* inest, post Jacobium ad Philostrat. Imagg. p. 728. aliis exemplis e Plutarchi et rerum scriptorum usu desumptis illustravit Bæhrius noster ad Plutarchi Pyrrh. XXVIII. p. 332. Frequentat ejusdem Verbi usum Plotinus. Vid. III. 7. 5. III. 7. 10. III. 8. 7. et cf. quæ supra posuimus ad I. 4. 1. p. 29. C.

p. 926, 10. ἀλλ' ἔτι δεῖ λέγειν ψυχῆς τοῦτο] Taylor conjicit: *a. ε. δ. λέγειν εἴ τι ψ. τ.* Libri non suffragantur, neque necesse est. Ficinus tamen sententiam recte expressit. Ad proxima annotationem apposuit idem vir doctus Britannus præcipue adhibito Proclo in Comment. in Plat. Tim. p. 321.

p. 927, 9. καὶ ὅτι μὴ αὐτῷ ἀεὶ] Ita reposui ex libris MSS. Quod Taylor præterea *χρόμεθα* additum vult, quoniam Ficinus hoc verbum expressit: sine libris addere nolui, qui sciam, Plotinum talia omittere solere et h. l. ex præcedentibus cogitari posse.

— 11. αἴσθησις δὲ ἡμῖν ἄγγελος, βασιλεὺς δὲ πρὸς ἡμᾶς ἐκεῖνος.] Vid. supra p. 49. B. et infra p. 633. (c. XVIII.) Plutarch. de *Curiositate* p. 521. C. p. 97. Wytt.: *δεῖ δὲ, ὡς οἶμαι, μὴ καθάπερ θεράπωναν ἀναγωγὸν ἔξω ῥέμβεσθαι τὴν αἴσθησιν ἀλλ' ἀποπεμπομένην ὑπὸ τῆς ψυχῆς ἐπὶ τὰ πράγματα, συντυγχάνειν αὐτοῖς ταχὺ καὶ διαγγέλλειν. εἴτα πάλιν κοσμίως ἐντὸς εἶναι τοῦ λογισμοῦ καὶ προσέχειν αὐτῷ.* Philo Judæus *Legis Allegorr.* p. 288. Pfeiff. alia sententia usurpat: *νοῦς βασιλεὺς contrarium ponens νοῦν τύραννον*, in loco de Melchisedeco, *regē pacis* (*βασ. τῆς εἰρήνης*) Sed ad Platonis Plotiniquæ mentem Proclus in Alcibiad. pr. c. 83. p. 249. ita loquitur: *Μετὰ δὲ τὸ ἐν ψυχᾷς πλῆθος ἀνατείνειν (leg. ἀνάτεινον) σαυτὸν ἐπὶ νοῦν καὶ τὰς νοερὰς βασιλείας.* Sed nostrum locum idem laudat in Comment. in Platon. Tim. p. 77: *νοῦς δὲ ἡμῶν βασιλεὺς, αἴσθησις δὲ ἄγγελος, φησὶν ὁ μέγας Πλωτίνος.* Inde vero non conjecerim ἡμῶν legisse eum, quandoquidem memoriter talia citare solent posteriores philosophi. De formula *νοῦς ὁ βασιλεὺς* plura collegi ad Porphy. de *Vita Plotini* c. 3. p. 98. ed. Fabricii.

p. 928, 2. ὡς τὸν γινώσκοντα κ. τ. λ.] Ego ab auctoritate librorum MSS. standum judicavi: ut proinde qui se cognoscit duplex sit, *ille* quidem, qui cognoscat animæ cogitatricis naturam, *hic* vero, superiorem illo, *qui* se ipsum cognoscat, *quique* secundum illum intellectum factus sit. Ficinus haud dubie legit ὡς τὸ γινώσκον ἑαυτὸ et sic porro, cujus lectionis levia vestigia supersunt in libris et in margine editionis Basileensis:—Quod Plotinus in sequentibus: ὁ καὶ δύναται μόνον περὶ οὐθῆσαι κ. τ. λ. ex Platónico Phædro colorem duxit, nemo est, quin videat.

p. 929, 4. ἔστι δὴ νοῦς—ὡς δὴ οὖν νοῦς ἑαυτὸν ὁρᾷ] Jo. Philoponus in Aristotel. I. de Anima B. IV. 2: ἴδιον γὰρ τοῦ νοῦ πρὸς ἑαυτὸν συννεύειν. αὐτὸς γὰρ ὁ ὁρῶν, αὐτὸς ὁ ὁρώμενος. ὁρῶν γὰρ τὰ εἶδη, ἑαυτὸν ὁρᾷ, καὶ ἑαυτὸν ὁρῶν τὰ εἶδη τεθέεται. πλήρωμα γὰρ ἔστι τῶν εἰδῶν καὶ εἶδος εἰδῶν.

p. 930, 7. εἰ μὲν τύποι αὐτῶν, οὐκ αὐτὰ ἔχει—et infra: τύπον γὰρ ἔξει—ἄπερ οὐκ ἔστιν ἀλήθεια.] Porphyrius in Sententt. ap. Stob. Eclogg. II. 51. p. 780. Heer. et p. 223. ed. Cantabrigg.: πάντη δὲ τὸ αἰσθήσει προσχρώμενον τοῖς ἔξω ἐπιβάλλον θεωρεῖ, οὐχ ἐνούμενον ἐκείνοις ἂν θεωρεῖ, ἀλλὰ μόνον τύπον αὐτῶν ἐκ τῆς πρὸς αὐτὰ προσβολῆς λαμβάνον. Cf. Plotinum nostrum supra p. 452. D. et p. 453. ibiq. annot.

p. 931, 9. Εἰ οὖν ἐνέργεια, καὶ ἡ οὐσία αὐτοῦ ἐνέργεια,] Si proxime præcedens *δυνάμει* itemque sequentia *reputo*: h. l. bis scribendum arbitror *ἐνεργεία actu*. Eadem ambiguitas infra c. 6. recurrit: καὶ ὁρῶν ἐνέργεια ἦν, ubi Cod. Vat. *ἐνεργεία* habet, et Ficinus maluit ἐν ἐνεργεία. Proxime idem voluisse videtur: εἰ ἐν δὲ τῇ ἐνεργεία τὸ ὄν καὶ τὸ νοητόν.

— 17. Ἢ μὲν γὰρ ψυχὴ ἐνόει ἑαυτήν, ὅτι ἄλλου· ὁ δὲ νοῦς, ὅτι αὐτός] Attingere hæc et superiora p. 499. videri possit Proclus in Platonis Theolog. c. XIX. p. 52: ψυχὴ μὲν ἀνελίττει τὸν νοῦν, νοῦς δὲ αὐτὸν ἀνέλιξεν, ὡσπερ καὶ ὁ Πλωτῖνος ὀρθῶς πού φησι περὶ τῶν νοητῶν ὑποβάσεων εἰπών. Cf. supra ad titulum libri hujus p. 496. ubi conjeci Proclum scripsisse: περὶ τῶν νοητικῶν ὑποστάσεων. Verbum autem ἀνελίττειν in hujusmodi disputationibus alibi usurpat Plotinus, ut p. 5. A.—Ceterum cf. p. 489. B. C. c. VII. et p. 498. A. B. p. 507. E.—Mox Ficinum expressisse καὶ ὁρῶν ἐν ἐνεργεία ἦν, sub finem præce-

dentis capitis monitum est, et nescio quomodo hæc lectio mihi arridet. Dativum sine præpositione agnoscit liber Vaticanus. Nec minus placet in sequentibus lectio Ficini: ἡ ἀνάγκη μὲν οὕτως pro ἀνάγκη.

p. 932, 5. ἐνέργειαν πιστικὴν] Hanc formam libri agnoscunt, itemque in Platonis Gorg. p. 456. a. etiam Cod. Bodleianus; et retinuit nuper Bekkerus. Conf. ad eum locum Heindorf. p. 29. et Lexic. Xenoph. III. p. 547. In Aristotelis Rhetor. I. 2. libri variant. Gaisfordius tamen *πειστικὴ* recepit in ordinem p. 29. Nil variare eos video in Dione Chrysostomo Orat. XVIII. p. 481. Reiskii: τό τε εἶδος τῆς ἀπαγγελίας προσηνές, καὶ κεχαρισμένον, καὶ πιστικόν, πολλὴν μὲν ἔχον πιθανότητα, πολλὴν δὲ χάριν καὶ ἐπιβολήν. Cf. Diog. Laërt. IV. 6. 12. et vid. Ernesti Lexic. Technolog. Græc. Rhet. p. 266. inf. Nostro autem loco *ἐνέργειαν πιστικὴν* pro *πειστικὴν* debemus accipere, quod proxima declarant, ac proinde vertere *actionem* s. *efficacitatem, persuadendi facultate pollentem*.—Sequentia admonent Platonis in Sophist. p. 265. d:—*νῦν ἂν τῷ λόγῳ μετὰ πειθοῦς ἀναγκαίως ἐπιχειροῦμεν ποιεῖν ὁμολογεῖν*. Gorg. p. 527. 6: *πέιθοντες καὶ βιαζόμενοι ἐπὶ τοῦτο*. Ac Themistocles apud Herodotum VIII. 111. Andriis duas deas se apportare dicit: *Πειθὼ καὶ Ἀναγκαίην*, ad quem locum Wesseling. et Valckenaerius p. 672. plura congesse- runt etiam e philosophorum scriptis: alia, *πειθανάγκη* illustrans ap. Synesium de Regno p. 26. a. doctissimus Krabinger. in annot. in eum p. 317.

— 14. τὴν ψυχὴν ἡμῶν διδάξαι,] Quod h. l. liber Vat. habet *ἐνδιδάξαι*, addendum est locis, nuper a Kallio et Schweighæusero ad Steph. Thes. Londin. consignatis. In loco tamen Sapient. VIII. 8. Schleusnerus in Novo Thesaurο V. T. alios libros ἐκδιδάσκει offerre docet, idemque h. l. expressit Ficinus.—*Μοχ τοῦτο τοῖνυν γινώσκειν προσήκει, ὡς καὶ αὐτὸ, ὅσα ὁρᾷ γινώσκει*. Ficinus expressit *αὐτὸ*, et καὶ repetivit ante ὅσα. Quod si cum aliquot libris pro *τοῦτο* legeris *τούτῳ*, hæc fortasse sententia nascitur: Hoc (ablat. sc. intellectu) cognoscere decet quemadmodum et ipsum quæcunque videt, cognoscit, &c. Nolo enim in loco tam ambiguo quidquam tentatum. Taylor ita: “It is fit, therefore, that

this part should know, that is, also knows such things as it sees, and such things as it says.”

p. 933, 15. (οὐδὲ γὰρ ὄρεξις τῷ καθαρῷ νῷ ἀπόντος)] Hæc quomodo expresserit vel potius dilataverit Ficinus, arguit versio. Taylor ita vertit: “For appetite is not in pure intellect; but this being absent, &c.” Ego in parenthesi inclusi hanc sententiam, quam ita accipiendam existimo: *neque enim appetitio puræ menti cujusquam, quod absens sit.*

p. 934, 10. ἡσυχίαν.] Pachymeræ Paraphras. in Dionys. Areopag. T. I. p. 484. supr. Corder.: διάνοια, ἡ ἐπιστημονικὴ ἕξις τῆς ψυχῆς· νόησις, ὁ τοῦ νοῦς ἐνέργεια· στάσις ἔστι μὲν καὶ ἡ ἡρεμία πρὸς τὴν κίνησιν ἀναδιασπαστομένη, ἔστι δὲ καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἰδρύσει. Hæc, partim ex Platonis Cratylo ducta, (vid. eum dialogum p. 426. d.) etiam adhibenda sunt Plotini nostri alteri loco VI. 3. 27. p. 642. ubi de κινήσει et στάσει agitur.

p. 935, 8. εἶτε πράττοι, εἶτε ποιοῦ] Horum verborum differentia diverso modo accepta jam a veteribus. Vid. Aristotelis Magn. Moralia I. 35. p. 224. B. et Ethic. ad Nicomach. VI. 4. p. 101. Sylb. p. 263. Zell. et ad eum locum Hervei Comment. Eodem Aristotele laudato alia tamen profert (fortasse ex aliis Stagiritæ libris ἐξωτερικοῖς, nimirum quos altero loco citat philosophus) Clemens Alexandrinus Strom. V. 13. p. 697. sq. Potteri. Ea differentia pertinet etiam ad formulas εἶ et κακῶς πράττειν, de quibus post Wytttenbachii annot. in Plutarch. de Discern. Adul. ab Amico p. 506. nihil desiderabis. In nostro loco sufficit πράττειν, agere (handeln), tanquam universale, distinguere a ποιεῖν, facere (machen, hervorbringen), tanquam particulari. Teneamus insuper hæc Procli ap. Olympiodorum in Platon. Alcib. pr. c. 14. p. 126. καὶ ἐνταῦθα δέ (fort. δὴ) φησιν, ὅτι οἱ τὰ καλὰ πράττοντες εἶ πράττουσι, τὸ δὲ πράττειν ψυχῶν ἔστι, καὶ τὸ εἶ πράττειν.

p. 936, 3. οὐδὲ γὰρ αὐτὴ ἐγέννησεν] Taylor: “for neither did it generate these”—in nota admonens omissum esse ταῦτα in Græcis. Sed hoc pronomen ex antecedentibus facile cogitatur.

—17. τοῦτο δ' ἔστιν ὁμοίωσεν ἑαυτῷ τῷ ἄνω φωτὶ] *Id vero est, similem sibi reddidit sublimi lumini.* Ita scribere non dubitavi innixus vestigiis codicum.

Ficinus expressit lectionem editionis: ὁμοίως ἐν ἑαυτῷ. Deinde ex libris dedi καὶ μείζον et νομίζων, et indidem atque e margine τοῦτο pro τούτῳ. —Argumentum hujus loci quod attinet, comparato, quæ infra V. 5. 7. leguntur. Hujusmodi autem sententiæ, quales h. l. et similibus profert Plotinus, non Plutarchi demum aut paullo ante Philonis ætate in philosophiam invectæ sunt, ut opinatur Tennemann. in Hist. Philos. VI. p. 46, qui ceteroqui recte comparat τὴν περὶ θεῶν ἐμφυτον γνώσιν ap. Iamblichum de Mysteriis I. 3,—verum eas jam antiquissima philosophia noverat, licet verbis aliter exprimerent philosophi. Sic, ut hoc utar, ipse Cicero de N. D. I. 17. “intelligi, ait, necesse est esse deos, quoniam insitas eorum vel potius innatas cognitiones habemus.” Cf. Galeus ad Iamblich. l. l. p. 186. et Gataker. ad Marc. Antonin. III. 15. p. 88.

p. 937, 6. ἀλλὰ τοῦναντίον] Taylor: “but the contrary is not true” et dicit in nota, necessario legendum esse; ἀλλ' οὐ τοῦναντίον: hæcce causatus: “The meaning of Plotinus is that intelligible light is not seen more acutely by the perception of visible objects.” Sine libris a vulgata discedere nolui, et habet, quo se tueatur sententia a Ficino expressa.—Mox Ficinum legisse credas ἡμεῖς δὲ δι' αὐτοῦ pro ἡμᾶς δὲ δι' αὐτοῦ. Medicei tamen libri nil variant a vulgata.

p. 938, 2. ἀπαιτῇ] Cf. infra VI. 3. 7. init. Est *exigere, quærere*, et frequentatur in disputandi argumento, docente Wytttenbachio ad Plut. de discern. Adul. et Amico p. 510. Est autem h. l. attractio pro ἐάν τις ἀπαιτῇ ὁποῖον αὐτὸς ὁ νοῦς κ. τ. λ.—Mox in extremis verbis hujus capituli Ficinus expressit διὰ ζωῆς pro διὰ τῆς. Ego ab hujusmodi loco manum prorsus abstinui.

—10. εἰ ἀφέλοις πρῶτον τὸ σῶμα—εἶτα καὶ τὴν πλάττουσαν τοῦτο ψυχὴν.] Plato Phædone p. 82. d. p. 55. Bekk.: τοιγάρτοι τοῦτοις μὲν ἅπασιν, ἔφη, ὦ Κέβης, ἐκείνοι οἷς τι μέλει τῆς αὐτῶν ψυχῆς ἀλλὰ μὴ σώματα πλάττοντες ζῶσι, χαίρειν εἰπόντες οὐ κατὰ ταῦτα πορεύονται αὐτοῖς. Ubi Heindf. p. 116. hæsitans vel σώματι λατρεύοντες volebat vel σώμα πλάττοντες. Ac si nostrum locum nosset, haud dubie eum huic conjecturæ firmandæ adhibuisset. Sed Wytttenb. ad Phædon. l. l. ita p. 219: “De anima corpus formante dicitur a Plotino in deteriore partem. p. 505. A. Quod

autem Pluralis Numerus σώματα Singulari ψυχὴν subjungitur (a Platone l. l.) videtur eo pertinere, quod una anima plura deinceps migrando corpora occupat. Dicitur πλάττειν σῶμα et ψυχὴν, *formare, fingere, ingenium et corpus*: ut ostendimus ad Plutarchi Opp. Mor. p. 3. E." (nimirum ad libellum De Pueror. Educat. p. 83.)—, Videtur autem præterea alterum Platonis locum in Phædon. p. 66. c. respexisse, et magis etiam hæc Symposii p. 211. fin. p. 444. Bekk.:—ἀλλὰ μὴ ἀνάπλεων σαρκῶν τε ἀνθρωπίνων καὶ χρωμάτων καὶ ἄλλης πολλῆς φλυαρίας θνητῆς. Inde certe colorem duxerunt Artemidorus in Oneirocrit. IV. 47. p. 360. Reiff. et Philo Jud. in Legg. Allegorr. III. p. 252. Pfeiff. Mox verba μετὰ τὴν τοῦ μεγέθους σφαῖραν si sana sunt, ita acceperim: "post sphaeram, quæ corporis magnitudine censetur."

p. 940, 3. Εἰ δὲ τὰ ποιηθέντα μόνον] Ficinus eumque secutus Taylor expresserunt οὐ μόνον.

— 15. καὶ τὸ ὀρώμενον τὸ ὑπ' αὐτοῦ] Ita dedi ex pluribus libris. Ficinus autem præterea legit: τὸ ὑπ' αὐτοῦ πλήθος εἶναι οὐχ ἓν παντί. οὐδὲ γὰρ ἔχει τὸ ἓν παντί. Ei se applicuit Taylor.

p. 941, 11. καὶ γὰρ εἰ ἕκαστον λόγος, πολλὰ ἔστι] "For if each of the objects of intellectual vision is reason, it is a multitude." Et in nota: "i. e. If it is a distributed cause. For this is what reason and reasoning signify when ascribed to intelligible and intellectual, or divine essences." Taylor.

— 17. Εἴθ' ὅταν λέγη, εἰμὶ τόδε κ. τ. λ.] "In the next place, when it says: I am this thing," et in imo margine: "For in this case, it would be at least two things; since in addition to the impartible it would have speech. And the dual is the first multitude." Taylor.

p. 943, 3. Ὡστε ὥρμησε μὲν ἐπ' αὐτῷ,] Cod. Vat. ἐπ' αὐτό. Ficinus, quem Taylor sequitur, legisse videtur ἀπ' αὐτοῦ. Proxime autem plurimi libri exhibent; ἔχουσα ἐπ' αὐτῇ pro ἔχουσα ἑαυτῇ. Fortasse: ἐφ' ἑαυτῇ vel ἐν ἑαυτῇ.

— 7. Καὶ γὰρ αὐ' ἔχει τύπον τοῦ ὀράματος κ. τ. λ.] "For again, it has an impression of the vision [of that which is beyond itself] or it would never become the recipient of it." Et in margine: "This impression is *the one* of intellect, the summit, and as it were flower of its nature, and a

vestige of the ineffable. For by seeing the ineffable, it becomes stamped, as it were, with its super-essential nature." Taylor.—Proxime Ficinus expressit: οὕτω δὲ πολὺς—καὶ οὕτω γνοῦς εἶδεν αὐτόν. Deinde margo Ed. habet ὅ,τε pro ὅτε ἔχει. Facit autem huc vel maxime locus Aristotelis in Metaphys. XI. 7. p. 203. Sylb. p. 249. Brandis.: ἡ δὲ νόησις ἡ καθ' αὐτὴν τοῦ καθ' αὐτὸ ἀρίστου, καὶ ἡ μάλιστα τοῦ μάλιστα, αὐτὸν δὲ νοεῖ ὁ νοῦς κατὰ μετάληψιν τοῦ νοητοῦ· νοητὸς γὰρ γίγνεται θιγγάνων καὶ νοῶν. ὥστε ταῦτόν' νοῦς καὶ νοητόν. τὸ γὰρ δεκτικὸν τοῦ νοητοῦ καὶ τῆς οὐσίας νοῦς. ἐνεργεῖ δὲ ἔχων.

— 12. αἰεὶ δὲ ἐνδιαθέμενος.] Lectio Codd. Med. B. et Vat. videtur e neglecto scribendi compendio nata. Ficinus haud dubie vulgatam expressit. Taylor ita: "But it is always the recipient [of the ineffable] and always becomes intellect, &c. Proprie est: Semper *in se concipiens disponensque*." Abest autem hoc verbum a Lexicis; quæ ceteroqui de ἐνδιάθετος multa habent, quibus adde Wyttenbachii Animadvv. in Plutarchi Morall. Vol. I. p. 44. p. 378. sq. et p. 835.

p. 945, 10. ἄλλο ἄλλοθεν—ἰόν] Margo Ed. ἄλλω. An voluit ἄλλον, ut scriberetur etiam ἰόντος? Libri nihil docent.

— 19. τὰς ἐνεργείας, ἃς παραχωρήσαν.] An Ficinus correxerat: τὰς ἐνεργείας παραχωρήσαι? Malo enim quærere in istiusmodi loco, ubi libri scripti nos destituerunt.

p. 946, 11. νοήσει, ἡ πρώτη ἐνέργεια] Haud dubie legendum: νοήσει ἢ ἡ πρώτη ἐ. et mox suspicor: ἢ κατὰ λόγον θησόμεθα pro εἰ κ. λ. θ.

p. 948, 18. ἀλλ' εἶρηκε μὴ ῥήσει πολλά] Ita plures libri nostri, neque Ficinus legit οὐκ post ἀλλ.' Taylor volebat ἀλλ' οὐν. Proxime ex libris dedi ἔχον pro ἔχων. Mox ad λέγοι ἂν cogita τις, nisi malueris λέγοιτ' ἂν.

p. 949, 6. εἰ γὰρ ἔξει τὸ ποῦ εἶναι ἔξει.] Explevi hunc locum ex Med. A. Quodsi cum aliis codicibus legeris: τῷ ποῦ εἶναι, debes vertere: si enim habeat, *eo quod alicubi est*, habebit. Ficinum secutus est etiam Taylor, in margine addens: "But the meaning of Plotinus in this place is, that if the most simple of all things had an intellectual perception of itself, it would be in itself; and consequently would be *somewhere*."

For an intellectual essence because self-subsistent, is said to be in itself. For so far as it is the cause of, it comprehends itself; but so far as it is caused, it is comprehended by itself." Hæc Taylor. Cæterum adhibe his Plotini disputatis Aristot. Metaphys. VI. 17. p. 132. Sylb. p. 163. Brandis.

p. 949, 14. ἄλλ' ὡσπερ οἱ ἐνθουσιῶντες κ. τ. λ.] Distinctionem lectionemque hujus loci partim ex Ficini versione partim ex libris nostris emendavi: Admonent autem hæc Ciceronis de Divinat. I. 2. p. 12. sq. ed. Moseri: "Et cum duobus modis animi, sine ratione et scientia, motu ipsi suo soluto et libero incitarentur."

p. 950, 2. ὡς οὐτός ἐστιν ὁ ἔνδον νοῦς—ἕσα τοῦτου τοῦ στίχου] Etsi ad sensum perinde est, hanc tamen lectionem alteri στοίχου anteposui admonitus etiam loco Platonis in Phædone p. 104. b. p. 99. Bekk. ubi sine ulla varietate legitur στίχος. Ad argumentum hujus loci, quoniam Ficinus in Argumento hujus capituli Parmenidem citat, confer, quæ ex hujus reliquiis supra apposui ad p. 489. fin. et p. 490. init. Adde Cudworthum, qui in System. intell. IV. 36. p. 691. "Tertio, dicit, non aliter sibi licere sentire putabant, quod cognitio et intelligentia supremi maximique boni locum nullo modo tueri posset: ex quo consequi, judicabant, esse naturam quandam, quæ dignitate atque gradu intelligentiam et scientiam antecedit. Hanc rationem Plato urget et persequitur in libro sexto de Republica. His igitur freti argumentis Platonici confidenter et audacter decernunt ὅτι θεὸς κρείττων λόγου &c." Sequuntur enim ipsa Plotini verba in hujus capituli exitu, itemque Philonis Judæi ap. Eusebium P. E. VII. 13. p. 323.

p. 951, 1. Τί γὰρ ἂν τοῦ ἐνὸς βέλτιον—ἢ τὸ μὴ εἶναι;] Insignem lacunam hujus loci explevi ope plurium librorum nostrorum, præcipue Medicei primi, cujus lectionem etiam expressit Ficinus. Cæterum memorabilem hunc locum et similes non neglexit præstantissimus Cudworth. in Syst. intell. p. 687: "Exstat quoque generale apud Plotinum præceptum, quo hoc ipsum inculcat (infra c. XVI. hujus libri p. 513. extr.): ἐν τοῖς γεννωμένοις οὐκ ἔστι πρὸς τὸ ἄνω, ἀλλὰ πρὸς τὸ κάτω χωρεῖν. Inter illa, quæ (ex omni æternitate) gignuntur (aut naturali quadam emana-

tione procedunt) non patet ad superiora processus, sed ad inferiora; atque id quidem ita, ut in majorem gradatim multitudinem procedatur. Possent plura hujus generis dicta ex Plotino proferri; verum unum tantum subjicere juvabit, in quo argumentando sententiam suam declarat: (ἦ) οὐ ταῦτόν (ἐμῆ)—οὐδέ γε βέλτιον (sunt verba proxime præcedentia nostri capituli)—Ex quo præcepto consequitur, fieri nulla ratione posse, quin illud primo principio subjectum, eoque gradu et ordine inferius sit." Confer insuper supra p. 487. E. F.

— 14. ὅτι μεγάλη ἀρχή] Plures libri accusativum μεγάλην ἀρχήν offerunt, quem exprimere videtur voluisse Ficinus. Quæ lectio si vera sit, pendere judicanda est a præcedente δεῖξαι. Ego in Nominativo acquiescendum putavi.—Mox autem tene notionem ontologicam verbi ἐπιβρίθειν de inexhausta et ineffabili fecunditate Unius tanquam Principii entium omnium; quam verbi vim Lexicographi non consignarunt.

p. 952, 3. ἀλλ' ἄρα—ὡς μὴ διακεκρίμενα] "The are contained in it, therefore, in such a way as the subsist without distinction and separation" (et in nota): "As all things proceed from the one, hence the one is all things prior to all." Taylor. Proxime ex plurimis libris dedi ἐν τῷ δευτέρῳ pro ἐν δ.

p. 953, 2. ὡς ἐπειδὴ ἐν τοῖς γεννωμένοις οὐκ ἔστι πρὸς τὸ ἄνω ἀλλὰ πρὸς τὸ κάτω χωρεῖν κ. τ. λ.] De hoc loco dictum est ad hujus libri c. XV. p. 512. B. C. Ad proxima hujus nostri capituli consule Cudworthi System. intell. c. IV. sect. 36. p. 690. sq. et confer ipsum Plotinum p. 518. et 535. sq.

— 13. πῶς οὖν οὐκ ἐκ λόγου λόγος;] Ita correctimus ex bonis libris et flagitante sententia. Transpositionem pro ἐξ οὐ λόγου non moramur. Sæpius autem οὐκ post οὖν excidere solet, vel vice versa οὖν ante οὐκ. Taylor volebat inseri μή.

p. 954, 1. εἰ οὖν ἀγαπητὸν τούτῳ τὸ ζῆν] Margo Medicei primi voluit τούτῳ τούτο τὸ ζῆν, quod expressit etiam Ficinus et nos recepturi eramus, reliqui libri aliquot si suffragabantur.

p. 955, 5. καὶ ὅτι τούτῳ τὸ αὐτάρκες, ἐκ πάντων ἔξω ἔστί] Sine libris ne virgulam quidem delere volui. Taylor ita vertit: "and because self-sufficiency to this intellect is the result of all the

things of which it consists." Nam in imo margine hæc posuit: "Instead of ἐκ πάντων ἔξω ἐστίν, it is necessary to read ἐκ πάντων ἔξ ὧ ἐστίν. The necessity of this emendation was not seen by Ficinus, whose translation of this part is consequently very erroneous. For how can the sufficiency of intellect consist of an accumulation of all things externally? Hæc Taylor. Sed, pace humanissimi viri, dixerim primum illud τούτου h. l. non pertinere ad *intellectum*, verum ad *Unum* sive *Bonum* (τὸ ἐν, τὸ ἀγαθόν); deinde si quid commissum sit in his verbis, id restitui posse videri solo delendo ἐκ, utpote ex antecedente syllaba fortasse nato (αὐταρκΕΣΕΚ) ac proinde hanc esse sententiam hujus loci, *et quia huic* (sc. ipsi Bono) *sufficientia ab omnibus rebus exempta* (sive immunis) *est*. Germanice: "und weil in Beziehung auf dieses (das Gute an sich) das sich Selbstgenügen als unabhængig von Allem gedacht werden muss." Quod alibi apud hos philosophos dicitur πάντων ἐξηρημένον εἶναι. Sed fortasse ne necesse quidem deleri ἐκ: quod Plotinus addere potuit corroborandæ sententiæ gratia. Nostram sententiam confirmant et præcedentia et quæ deinceps sequuntur, ubi Bonum ἐπέκεινα αὐταρκείας dicitur.

p. 956, 2. ἐν δὲ πάντῃ ἀπλῶ διέξοδος τίς ἐστίν.] Solo accentu mutato nascitur interrogatio negationis vim habens; ut proinde non opus sit cum Taylore interponere οὐ.

— 7. ὅταν ὡσπερ θεὸς ἄλλος, (sc. παρῆ ex antecedente παρεῖναι) ὅταν εἰς οἶκον καλοῦντός τινος ἔλθων φωτίση κ. τ. λ.] Consulere huic loco studui interpungendo. Θεὸς ἄλλος, i. e. quales dii deæve vulgatæ religionis nonnunquam apparere dicuntur. Taylor ad h. l. non dubitat, quin Plotinus hic respexerit ad opem Minervæ lucernam præferentis in ædibus Ulixis apud Poetam Odys. τ. v. 33. sqq.

— — — — — πᾶροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
χρῦσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλές ἐποίει κ. τ. λ.
Quo de loco et Stuartus egit hujusque recens editor in Antiqq. of Athen. et ipse monui in Ad-ditamentis ad editionem Stuarti germanicam et quidem ad Vol. I. Not. 11. p. 487. ed. Darmstad. Illam optimi viri conjecturam ut non usquequaque improbatam volo, ita, ubi mecum reputo, Plotinum h. l. memorare numen, quod ab aliquo

invocatum accessitumque sit in domum; potius crediderim, philosophum nostrum tetigisse ἐπιφάνειαν Cereris in ædibus Celei Eleusinii, quandoquidem in hujus reguli ædes accessita adeoque introducta fertur ab Homero vel Homerida in Hymno in Cererem. Hoc si sumamus: cogitavisse putandus est Plotinus hos versus ejus carminis (279 seqq.):

— τῆλε δὲ φέγγος ἀπὸ χροῦς ἀθανάτοιο
λάμπει θεῆς — — — — —
αἰγῆς δ' ἐπλήρη περικύβητος ἀστειροπέδης —

Nec hoc ipsum tamen præcise contenderim, siquidem Plotinus universe cogitare potuit invocationes apparitionesque deorum sua quoque ætate admodum celebratas.

LIB. IV.

p. 957, 7. ΠΩΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΟ (ita etiam Porphyrius de Vit. Plotin. c. 25, sed idem altero loco c. 4. τὰ, rectius Judice etiam Fabricio:) ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ἼΕΝΟΣ] Liber septimus, si tempus respicis, quo singuli deinceps a Plotino scripti sunt. Cf. Porphyr. ll. ll.

p. 958, 3. Εἰ γὰρ μὴ ἀποῦν ἔσται συμβάσεως ἔξω πάσης καὶ συνθέσεως.] Delevi alterum πάσης ante συνθέσεως auctoritate bonorum librorum. Cum nostro loco conferri debent, quæ leguntur infra p. 590. C. D: εἶγε οὐκ ἔστι πολλὰ εἶναι, μὴ ἐνὸς ὄντος, οὐδὲ μέγεθος μὴ ἀμεγέθους· εἶγε τὸ μέγεθος ἐν οὐ τὸ αὐτὸ ἐν, ἀλλὰ τῷ μετέχειν τοῦ ἐν, καὶ κατὰ σύμβασιν: ubi eadem vis vocabuli obtinet. Sed tertio loco p. 749. D. est: *quod temere accidit, quod forte fit*: τὸ ὄντως καὶ τὸ πρῶτον ἀμιγῆς τύχαις καὶ αὐτομάτῳ καὶ συμβάσει, αἴτιον ἑαυτοῦ, καὶ παρ' αὐτοῦ καὶ δι' αὐτὸν αὐτός. Ubi proinde similis vocabulorum ratio obtinet, atque alibi, ubi tanquam contraria inter se usurpantur τὸ κατὰ συμβεβηκὸς et τὸ καθ' αὐτό, ut apud Proclum in Alcib. pr. p. 333. 335. 339. et ap. Olympiodor. in eund. p. 117. et 120. Hic philosophorum vocis σύμβασιν usus consignandus in Lexicis est, quibus multa desunt ad philosophorum orationem noscendam sanequam necessaria. Mox: τὸ γὰρ τὸ μὴ πρῶτον ἐνδέξαι τοῦ πρὸ αὐτοῦ Cf. supra initio hujus capituli: τοῦ μὲν ἐπὶ τὸ πρῶτον τοῦ δευτέρου ἀναγομένου, ubi Vaticani Codi-

cis librarius in altero τοῦ hæsitavit. Hæc articuli repetitio inde ab Herodoto optimis scriptoribus et Platoni familiaris est, etsi Weiskius de Pleonasmis Græcis plurima ex hoc genere maximeque insignia omisit. Plato Philebo p. 41. C. p. 122. C. Stallb. οὐκοῦν τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν ἦν ἡ ψυχὴ τῶν τοῦ σώματος ἐναντίων ἕξεων, τὸ δὲ τὴν ἀλγηδὸνα ἢ τινα διὰ πάθος ἡδονὴν τὸ σῶμα ἦν τὸ παραδεχόμενον (ita vulg. sed Bekk. Stallb. cujus nota ad hanc lectionem refingenda est itemque Cod. Bodleianus: παρεχόμενον: quam lectionem neglectam video a Matthia, qui in Gramm. gr. §. 279. 3. p. 567. ed. alt.: hunc locum similesque intelligenter exposuit). Alia quæstio est, utrum boni aut certe probabiles scriptores eundem articulum continenter repetere sibi indulse- rint. Negat Boissonadius in docta annotatione in Pseudo-Cratetis Epistolas (in Notices et Extraits Vol. XI.) p. 22. sq. ubi Eumathium de- mum, Theodorum Prodromum Byzantinosque scriptores alios sic scripsisse docet, ut non impro- babile videatur Cratetem etiam istum dedisse: τὸν Διογένη τὸν τὸν πολλὸν, καὶ ὅτε ἕξ ἕξελόμενον. Vid. ibi congesta similia. De Articulo in sen- tentia infinita omisso nuper monui ad Procli Inst. Theol. p. 281.

p. 958, 10. ἡ δὲ ἀρχὴ ἀγέννητος κ. τ. λ.] Fons hujus sententiæ et disputationis est in Platonis Parmenide p. 154. sqq. p. 58. sqq. Bekk. Unde etiam hausit Proclus in Inst. Theol. §. XXII. sq. p. 40. sqq. Ad quem Nicolaus Methonensis in Refutatione κβ' p. 41. ed. princ. (Voemelii nostri) ita: Τὸ δὲ πρῶτως καὶ ἀρχικῶς ὄν, ὡς μὲν ἀπλῶς ὄν, καὶ κατ' αὐτὸν (Proclum) καὶ κατὰ Πλά- τωνα, γένεσιν οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἔστιν αἰὲ ἀγεννήτως ὄν. ὡς δὲ καὶ ἀρχικῶς ὄν, οὐδὲ γεγέννηται. *Ἡ τάχα κατ' οὐδέτερον τῶν εἰρημένων τούτων ὁ φιλό- σοφος οὗτος ἐνταῦθα ἐξελάβετο τὸ μονογενὲς, ἀλλ' εἶπερ ἄρα, ὡς αὐτὸ τὸ πρῶτως καὶ ἀρχικῶς ὄν, γένος ὄν καὶ ἀρχὴ τῶν ἐξ αὐτοῦ, οὕτω τοῦτό φησιν, οὕτω δ' ἂν καὶ χρήσαιτό τις τῷ ὀρωρήματι τούτῳ κατὰ Λα- τίνων τῶν δύο τὰ ἀρχικὰ αἷτια τοῦ πνεύματος (Spi- ritus Sancti) λεγόντων, πατέρα καὶ υἰόν. Apposui hæc consulto, quo ex hoc exemplo intelligatur, quantopere hæc decreta Platonica conversa sint ad doctrinæ Christianæ capita stabilienda. Con- fer ad hæc et sequentia Cudworthi Syst. intell. c. IV. (Inæqualitas Trinitatis Christianæ) §. 36.

p. 708, qui ibidem et hunc Plotini nostri locum adhibuit et cum eo comparavit Macrobius in Somn. Scip. I. c. 17.

p. 959, 6. δεῖ δὴ τι καὶ ἀπ' αὐτοῦ γενέσθαι.] In edit. vitiose scriptum erat μὴ τί (sic). Taylor volebat: δεῖ μὲν τι. Nos librorum ope manum Plotini reddidimus.

— 11. —νοῦ ἐνδέεστερον] Quod Ficinus h. l. addit: “quod inde primo gignitur, Taylor excidisse suspicatur: τὸ ἐκεῖθεν πρῶτως γεννώμενον. Libri nil offerunt, et videri potest h. l. ut sex- centies perspicuitatis causa hæc addidisse Marsi- lius.

p. 960, 1. Διὸ καὶ εἶρηται ἐκ τῆς ἀορίστου δυνά-δος καὶ τοῦ ἐνὸς τὰ εἶδη καὶ οἱ ἀριθμοί.] Inspiciendi sunt Platonis Parmenides, Philebus et primarii loci in Timæo p. 35. sq. et p. 51. itemque in So- phista p. 255. sqq. et conferendus Aristoteles Metaphys. I. 6. et Phys. Auscultt. III. 4. et III. 6. Attigerunt autem hæc Plotiniana et quæ leguntur p. 512. p. 514. p. 535. sq. Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 401. et Cudworth. in Syst. intell. IV. 36. p. 690. sq. Adde his doctissimum Brandis. in Diatrib. de perditis Ari- stotelis libris de Ideis et de Bono sive Philoso- phia p. 27. ubi et alia et hæc posuit: “Monen- dum autem est, vocabulum *infinitæ dyadis* Pla- tonicis recentioribusque Pythagoreis proprium esse, neque ante illos usurpatum. Nunquam enim Aristoteles id tribuit Pythagoreis, ac sæ- pius commemorat unum eos infinitum posuisse Platonem vero duo, τὸ μέγα scilicet καὶ τὸ μικρόν &c.” cf. p. 64. Mox [in marg. Ed. Basil. bis le- gitur εἶδη pro ἡδη. Ego Ficinum hoc magis sum secutus, quoniam uno excepto, qui secundo loco εἶδη dat, reliqui cum vulgato concinunt. Ad- do similis argumenti locum Eunapii in Excerptis Histor. in Angeli Maii Nova Collect. Vatic. II. p. 257:—καθάπερ οἱ Πυθαγόριοι φασὶ, μονάδος ἐπὶ δυνάδα κινήσεως, οὐδέ τι τὴν τῶν ἀριθμῶν ἡρεμεῖν φύσιν, ἀλλὰ διαχεῖσθαι καὶ ρεῖν ἐς πολὺ. Ad quem locum Editor Plutarchi verba de Isid. et Osir. (p. 365. C. p. 496. Wyt.) laudat: τὸ δὲ πολλάκις εἰώθαμεν καὶ τρὶς λέγειν.—Mox: ἔστι μὲν οὖν καὶ αὐτὸς νοητὸν ἀλλὰ καὶ νοῶν. Expressit Philosophus Aristotelis sententiam in Metaphys. XI. 7. p. 203. Sylb. p. 249. Brandisii:—ὥστε ταῦτὸν νοῦς καὶ νοητόν. Plura ex eo loco apposui

supra ad Plotin. p. 508. B. adde Aristotelem de Anima III. 4. extrem. p. 58. Sylburgii.

p. 961, 17. ἀλλ' αὐτὸς νοῦς τὰ πράγματα] Damascius de Principiis c. 81. p. 227. Kopp.: ἴσως δὲ καὶ γέनेσις οὐτος καὶ οὐσίας ἢ γνώσις εἶναι βούλεται· οὐσίωται γὰρ τῇ εἰς τὸ ὄν ἐπανόδῳ τὸ γινώσκον κατὰ τὴν γνώσιν οὐ τὴν πρώτην, ἀλλ' οἶον γιγνομένην οὐσίωσιν. Διόπερ ὁ νοῦς τὰ πράγματα, φησὶ καὶ Ἀριστοτέλης. Vid. Aristotelem de Anima III. 4, et 5. p. 57. sqq. ed. Sylb. et confer hos Plotini locos: I. 8. 2. p. 73. A. III. 9. 3. V. 9. 6. p. 560. et VI. 9. 2. p. 759. E.—Mox in fine capituli verba; καὶ ἡ ἐπιστολή—τὰ πράγματα intacta reliqui; neque enim exputo, quid hæc sibi velint. An forte Ficinus legit ἐπίσης pro ἡ ἐπιστολή? Nescio: hoc scio, non sana hæc esse. Fortasse verum vidit Taylor, qui in Epistola ad me data ita scripsit: “Here for ἐπιστολή, which is obviously erroneous, it is necessary to read ἐπιστροφή. Ficinus also has *vicissim*. For Plotinus having said, ‘that intellect subsists together with things, i. e. with the intelligible forms, which it contains, and that it is one and the same with them,’ adds, ‘and there is a reciprocation.’ For the intelligible forms in intellect are one and the same with intellect. The same thing is also asserted by Aristotle.”

LIB. V.

p. 962, 7. ΟΤΙ ΟΥΚ ΕΞΩ ΤΟΥ ΝΟΥ ΤΑ ΝΟΗΤΑ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΑΓΑΘΟΥ.] Plenius Porphyrius priori loco de Vita Plotini c. V. p. 102. Fabric.: καὶ περὶ νοῦ καὶ τάγαθού. Inde etiam discimus ordine temporis numeratum hunc librum tricesimum et secundum esse. Quod vero Fabricius ad alterum locum Porphyrii c. XXV. p. 145. opinatur ex hoc Plotini scripto Joannem Philoponum adversus Proclum de Mundi æternitate quædam proferre: in eo fallitur. Sunt enim desumpta ex libro: περὶ τοῦ πῶς τὸ πλῆθος τῶν ἰδεῶν ὑπέστη, nimirum Ennead. VI. lib. 7. c. 1. Vid. Annot. nostr. ad eum locum p. 693. D. ubi verba Philoponi apposuimus. Ceterum hoc caput primum attigit Brueker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 401. Tennemannus autem in Gesch. der Philosophie T. VII. p. 45. et præsertim p. 58—68, quæ his in capitibus a Plotino disputantur ad Kantianæ, quam profitetur, rationis normam exigit. Idem tamen ibidem pronuntiat,

VOL. III.

sublime spectare Plotinum et in ejus decretis inesse primordia maximarum rerum, quas summi deinceps philosophi erudierint et confirmarint.

p. 963, 12. ὁ δὲ νοῦς γνώσκων—εἰ μὲν ἕτερα ὄντα γινώσκει, πῶς μὲν ἂν συντύχοι αὐτοῖς;] Non dubitavi cum bonis libris alterum μὲν in ordinem recipere. De qua iteratione post Dorvillium ad Chariton. p. 560. ed. Amst. nuper accurate exposuerunt viri nostrates, Buttmanus ad Demosth. Midian. p. 155. Schæfer. in Melett. Crit. p. 84. not. et p. 111. not. et Stallbaum ad Platon. Apolog. Socrat. c. 17. (p. 28.) p. 52.

p. 964, 10. ἦδη γὰρ ἂν καὶ αὐτὰ περὶ ἑτέρων λέγοι] Fortasse haud inepte jungas Vaticanam lectionem cum vulgata: αὐτὰ τὰ περὶ ἐτ.

— 17. εἰ μὴ ὥσπερ ἀγάλματα ἐγκείμενα χρυσῶ ἢ ἄλλης τινὸς ὕλης—πεποιημένα] Ita locum integravimus ope bonorum librorum et Ficini, qui, an item ἐγκείμενα, an solummodo κείμενα legerit, non dixerim. Illud hoc magis retinui, quoniam Plotinus haud dubie ante oculos habuit hæc Platonis in Convivio p. 216. E: σπουδάσαντος δὲ αὐτοῦ (Σωκράτους) καὶ ἀνοιχθέντος οὐκ οἶδα εἰ τις ἐώρακε τὰ ἐντὸς ἀγάλματα. ἀλλ' ἐγὼ ἦδη ποτ' εἶδον, καὶ μοι ἔδοξεν οὕτω θεῖα καὶ χρυσῶ εἶναι καὶ πάγκαλα καὶ θαυμαστὰ κ. τ. λ. quem locum et alii imitati sunt, ut Julianus Orat. VI. p. 184. et Hermias: cf. Wyttenb. ad Plutarch. de Iside et Osirid. p. 263. et ipse noster Philosophus cum respexit. Vid. supra p. 54. F. et p. 465. B. C. ibiq. annot. Hic addam duos locos, ubi item in pulcritudinis mentione statuarum et picturarum comparatio instituitur. Dius Pythagoreus in Stob. Floril. Tit. LXXV. n. 17. Vol. II. p. 498. sq. Gaisford.: Ἄ δέ γα εὐμορφία τοῖς ποτοκέλλουσι (Ruhnken. scribi volebat τ. ποτοπτίλουσι. Vid. Koen. ad Gregor. Corinth. p. 248. ed. Schæf.) ἄδονὰς (ita Koen. pro ἄδονᾶς) παρέχει ποθερπύζουσα, καθάπερ ἀγαλμα ἢ γραφὰ (ita Koen. pro γραφᾶν.) ἢ ἄτερον χειρόκματον ἐπιτήδευμα. Severus Alexandrinus in Ethopæiis n. 8. (in Leonis Allatii Excerptt. Varr. Romæ 1641. p. 227. p. 220. ed. Fischer.) Loquitur pictor pictam a se puellam deperiens: Οὐδὲν ἄρα κάλλους ἐστὶ δυνατώτερον, εἶγε καὶ διὰ χρωμάτων θηρᾶν ἐπίσταται, καὶ τοῖς ἀψύχοις ἀλίσκεσθαι παρασκευάζει τὰ ἔμφυχα. συνήλθε πεποικιλμένῳ κηρῷ. καὶ τὸν εἰργασμένον ἐρᾶν κατηνάγκασεν. Ubi

P P

nescio an Sophistæ facietias ambiguas sectanti conveniat suspicari: κηρῶ κόρη καὶ τ. ἐ. ἐ. κ. Certe si ex præcedentibus κάλλος cogites ad συν-ἦλθε, refragantur sequentia καὶ—κατηνάγκασεν. Neque enim pulcritudinem fecerat pictor, sed puellam.

p. 965, 11. διπλάσιον ἐν αὐτῷ τὸ ψεῦδος γενόμενον] Ducta hæc sunt e Platonis doctrina de διπλῇ ἀγνοίᾳ, de quibus in pluribus dialogis, præsertim in Alcibiade priore agitur. Tu consule in hunc Procli Comment. p. 8. sq. p. 102. 189. itemque Olympiodori p. 98. 103. 132. 142. 146. —Mox verbis: ἀλλὰ δόξα ὅτι παραδεχομένη si Plotinus Etymon δέχεσθαι (δέκεσθαι) respexit, consentientes habet vel recentiores Grammaticos eruditos. Vide Lennepii Etymolog. L. Gr. p. 183.

— 16. οὔτε ἀληθεία νοῦς,] Accentus dictamine iota subscriptum a me est; quod non memorassem, nisi viro Plotini amanti in mentem venisset: ἀληθής et ἀληθῶς.

p. 966, 9. καὶ ὁ νοῦς ζήσεται καὶ νοήσει] De ratione inter *ens*, *vitam* et *mentem* intercedente comparanda cum his Procli disputata in Institut. Theol. cap. CI. sqq. p. 150. sqq., ubi hujus doctrinæ fontes rivosque plures indicavimus. Ceterum hæc Plotiniana suo more impugnat Tiedemann. in: *Geist. der spekulat. Philosophie* III. p. 400. sqq.

p. 967, 3. Μία τοίνυν φύσις αὐτῆ ἡμῶν—καὶ θεὸς δεύτερος κ. τ. λ.] Interpunctioni consulere studuimus. Argumentum quod attinet vide supra p. 148. C. ibiq. laudata. In primis huc facit præstantissimus locus Procli in Platonis Timæum II. p. 93. cujus partem supra apposui ad p. 485. A, qui locus conferendus est cum nostro, nec minus, quæ sub finem harum Enneadum leguntur VI. 9, 10. p. 769. Hic adscribere juvat Cudworthi verba in Syst. intell. IV. 36. p. 636. sq.: “ Qui accuratius philosophari studebant, illi tres quoque causas, tria initia rerum, denique tres opifices nominabant tres illas, de quibus loquimur, naturas. Sic Proclo (l. l.) dogma hoc: ἡ τῶν τριῶν θεῶν παράδοσις (traditio de tribus diis dicitur. Quo pertinet, quod idem de Numenio scribit, τρεῖς ἀνυμνήσαντα θεοῦς, quum tres deos celebrare vellet, τραγωδοῦντα καλεῖν, tragice eos appellasse πάππον, ἔγγονον, ἀπόγονον, αυτιμ, fi-

lium, nepotem. Alterum enim istorum deorum ex principe deo genitum esse, tertium vero, quem propterea principis nepotem appellabat, ex utroque, tam primo, quam secundo prodiisse deo, ex illo tanquam avo, ex hoc tanquam parente. Numenius judicare solebat. In eadem de tribus diis sententia *Harpocratonem*, *Atticum* et *Amelium* fuisse, idem Proclus memoriæ prodidit. Quorum quidem ultimus Numina ista βασιλέας τρεῖς, tres reges, et τρεῖς δημιουργοὺς, tres opifices et conditores mundi appellavit. Nec ab his Plotinus est alienus, qui alterum trium horum principiorum, νοῦν niimirum, seu primam mentem et intelligentiam, δεύτερον θεόν, secundum deum, nuncupat.” Hæc Cudworthus. In Numenii verbis laudatis pro ἔγγονον potius legendum videatur ἔκγονον. Quod vero Amelius l. l. et ipse Plotinus hoc ipso loco βασιλέας, reges, usurpant, hic usus loquendi ductus est ex Orphicorum monumentis; siquidem hi poetæ in suis cosmogoniis βασιλειῶν mentionem frequentabant. Vide quæ collegimus in Symbolica et Mythologia Vol. III. p. 315. sqq. ed. alter. Neque improbabilis hæc conjectura fuerit, si dicas, etiam illam Platonice celebratam formulam ὁ νοῦς ὁ βασιλεὺς ejusdem originis esse.

— 6. ὁ δὲ ὑπερκάθηται καὶ ὑπερίδρυνται ἐπὶ καλῆς οὔτως οἶον κρηπίδος, ἢ ἐξ αὐτοῦ ἐξήρηται.] Dedi κρηπίδος pro κρηπίδος, morem gerens Grammaticis, quorum locos citavit Boissonadius ad Marini Vit. Procli p. 66. cf. Buttmanni Grammat. plenior. §. 41. not. 10. Plato de Legg. p. 736. extr. p. 390. Bekk.: σωτηρίας τε γὰρ ἀρχὴ μεγίστη πόλεως αὐτὴ γίγνεται, καὶ ἐπὶ ταύτης οἶον κρηπίδος μονίμον ἐποικοδομεῖν δυνατὸν ὄντινα ἀν ὕστερον ἐποικοδομῆ τις κόσμον πολιτικὸν προσήκοινα τῇ τοιαύτῃ καταστάσει. Quem locum si respexisse putandus sit Plotinus, Vaticanæ lectioni μένοντα pro βαίνοντα inde auctoritatem concilies: cui tamen etiam sequentia obstant. Respexisse autem videtur eundem Basilium Homilia I. in Hexaëm. p. 8. ed. Paris.: λέγεται δὲ ἀρχὴ καὶ ὅθεν γίνεται τι τοῦ ἐνυπάρχοντος αὐτῷ· ὡς ἐπὶ οἰκίας θεμέλιος, καὶ ἐπὶ πλοίου ἡ τροπίς. (cf. de Legg. locum alterum p. 803. A: τὰ τροπίδια καταβάλλεσθαι.) καθ' ὃ εἴρηται, Ἄρχὴ σοφίας φόβος κυρίου οἶον γὰρ κρηπίς καὶ βάθρον πρὸς τὴν τελείωσιν ἢ εὐλάβεια. Habet hic locus quandam redundan-

tiam. Nam alter Basilius κρηπίδα explicat ὑποβάθραν et θεμέλιον in Stelitent. Gregorii Naz. Vid. Boissonad. in Notices et Extraits XI. 2. p. 110. et p. 135. Petrus Episcopus ap. Theodoret. Eceles. Histor. IV. 19. p. 989. Schulz. de Lucio Ariano: ἐν κρηπίδι σκηνῆς ἀτάκτου, in pulpito. Idem Theodoret. Quæst. in Genesin I. 19. p. 24:—μάλα εἰκότως καὶ αὐτὴν τοῦ γένους τὴν κρηπίδα τιμῆς μεγίστης ἠξίωσε (θεός)· ubi κρηπίς τοῦ γένους est *humanitas, humana natura*. Loquitur enim de Christo humanam naturam sortito, Tralatæ autem significationis usum inde a Pindaro (Fragg. 196. (93.) p. 658. Boeckh.) post Victorium multi illustrarunt (Varr. Lectt. XVIII. 9.). Wyttenb. ad Plutarch. de S. N. V. p. 351. ed. Oxon. et de Sent. Profect. in Virt. p. 60. sq. Ast. ad Platon. de Legg. p. 253. Wernsdorf. ad Himerii Eclog. X. 10. p. 184. et Krabinger ad Synesium de Regno X. p. 200. sq.—Quod Plotinus in seqq. in pompa illa intelligibilium superiorumque entium describenda μεγάλου βασιλέως similitudine utitur: invaluerat ea ætate Persicarum rerum recens notitia et ipse noster philosophus secutus erat castra Gordiani in bello Persico teste Porphyrio in illius vita c. tertio. Sed haud dubie colorem duxit Plotinus ex celebrato loco Platonis in Phædro p. 246: ὁ δὲ μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρανῷ Ζεὺς πτηνὸν ἄρμα ἐλαύων πρῶτος πορεύεται, et Jupiter in fine capitis summum illum deum imitari dicitur a Plotino.

p. 968, 3. βασιλεὺς βασιλέως καὶ βασιλέων,] Attigit in Parthorum regiis titulis βασιλεὺς βασιλέων in numis. explicando has Platoniorum philosophorum formulas Ezech. Spanhemius de Usu et Præstant. Numism. Vol. I. diss. VIII. p. 461. sq. nec Plotiniani hujus loci oblitus.

— 4. ὁ Ζεὺς—τὴν τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς οὐκ ἀνασχόμενος θεωρεῖν, ἀλλὰ τὴν τοῦ προπάτορος] Observantur h. l. Plotino fabulæ a philosophis ad naturæ cum universæ tum humanæ rationem explicandam adhibitæ. Quarum explicationum fons exstat in Cratylo Platónico, ubi Cæli (Οὐρανοῦ) et Saturni (Κρόνου) et Jovis (Διός) etyma tentantur p. 396. p. 30. sq. Bekk. Deinde Stoici, Pythagorici Platonicique hæc certatim tractarunt. Vide Ciceron. de N. D. II. 24. sq. ibiq. annot. nostrr. p. 303. sq. Cornutum de N. D. c. 1. p.

140. Galei. et Chrysippi Fragm. p. 239. Bagueti et cf. supra ad p. 485. A. His insistentis vestigijs Plotinus Jovem (i. e. *animam*) dicit non acquiescere contemplatione patris Saturni (Κρόνου i. e. *intellectus*) sed altius tendere ad *avum* (Cælum, Οὐρανὸν i. e. *Unum s. summum principium omnium*) in ejusque actum adeoque essentia substantiam se insinuare.

— 13. ἄξαι] Ita scripsimus cum Vat. Ceterum hæc forma rara est et, posterioribus vix usurpata scriptoribus, hoc novo exemplo firmari potest, si qua his in rebus Plotini æqualiumque auctoritas sit. Tu vid. Thom. Mag. p. 4. cum interpr. Lobeck. ad Phrynich. Eclogg. p. 287. et in Parergg. p. 735—737.

p. 969, 13. καὶ εἰ ταῦτ' ἐν κ. τ. λ.] Cum his et sequentibus comparanda sunt Aristotelis disputata in Metaphys. ut I. 7. IV. 6. IV. 13. X. 1. et passim.

p. 970, 11. μένει μὲν πολὺ μᾶλλον τὸ ἐν κ. τ. λ.] Sequimur Vaticanam lectionem. Ed. μ. π. μ. τὸ ἐν ταῦθα· μένοντος δὲ αὐτοῦ, οὐκ ἄλλο. Deinde suspicamur εἰ post ποιεῖ ex secunda hujus vocis syllaba esse natum; proinde uncinis inclusimus.

p. 971, 9. ὑφίσταται τὸ ἐν—καὶ τὸ ὄν σημαῖνον τὸ φθεγγόμενον,] Suspiceris Ficinum legisse: ὑφίσταται τὸ ἐν ὄν—κ. τ. ὄν σημαῖνον οὕτω φθεγγ. Mox pro οὕτω τοι (sic) τὸν μὲν γενόμενον ex Vatican. posui οὕτω τοι τὸ μ. γ. Denique in extremis verbis ex libris et marg. Ed. pro γέννησιw reposui γένεσιw.—Ceterum etsi h. l. Plotinus εἶναι, ὄν, οὐσία ab ἐν repetit, tamen haud dubie ante oculos habuit Platonis hæc in Cratylo p. 401. c. p. 41. Bekk.:—ὄν καὶ ἐν τούτῳ, ὃ ἡμεῖς οὐσίαν καλοῦμεν, εἰσὶν οἱ εἶσαν (Cod. Darmst. et Bodl. εἰσίαν) καλοῦσιν, οἱ δ' αὖ ὄσαν. πρῶτον μὲν ὄν κατὰ τὸ ἕτερον ὄνομα τούτων ἢ τῶν πραγμάτων οὐσία Ἐστία καλεῖσθαι ἔχει λόγον· (λόγων Darmst. male) καὶ ὅτι γε (ita Darmst. et Bekker. ὅτε γε Heindf.) αὖ ἡμεῖς τὸ τῆς οὐσίας μετέχον Ἐστία φάμεν, καὶ κατὰ τοῦτο ὀρθῶς ἂν καλοῖτο Ἐστία. εἰσκαμεν γὰρ καὶ ἡμεῖς τὸ παλαιὸν εἶσαν καλεῖν τὴν οὐσίαν. κ. τ. λ.—Poterat vero suæ etymologiæ speciem quandam conciliare Plotinus, si lectores suos admonuisset Acoles in Participio pro ὄν dixisse εἶς [unde Lat. *ens*]. Speciem dico, nam veritatem præstare quis audeat? Nec moramur has etymologias v. c. quod Lennepius εἰς unus

ab ἔω mitto repetere instituit in Etymol. L. Gr. p. 196.

p. 972, 4. τί τῶν ἐν τούτῳ ἐκείνο ἐρεῖς;] Edit. τὶ—ἐρεῖς. Taylor volebat οὔτι τ. ε. τ. ἐρεῖς. Ego leniorem censui interrogationem, quæ apud Plotinum sæpissime negationis vicem gerit.

— 18. Τάχα δὲ καὶ τὸ ἐν ὄνομα τοῦτο ἄρσιν ἔχει πρὸς τὰ πολλά. ὅθεν καὶ Ἀπόλλωνα οἱ Πυθαγορικοὶ—ἐσήμαινον, ἀποφάσει τῶν πολλῶν.] Plutarch. de Isid. et Osirid. p. 381. F. p. 561. Wytt.: οἱ δὲ Πυθαγόρειοι καὶ ἀριθμοὺς καὶ σχήματα θεῶν ἐκόσμησαν προσηγορίαις—τὸ δὲ ἐν Ἀπόλλωνα πείθουσα προφάσει καὶ διπλοτάτοις μονάδος. Wytt. in var. Lect.: “Corrigo πλήθους ἀποφάσει καὶ ἀπλότητι τῆς μονάδος.” Idem in Animadverss. ad illum locum p. 264: “Apollini unitas tribuitur: Nicomachus ap. Photium Cod. CLXXXVI. Tenullius ad Iamblichi Arithmet. Nicom. p. 14. not. 98. Et quod correctionem nostram, πλήθους ἀποφάσει καὶ ἀπλότητι τῆς μονάδος, confirmat, ipse Plutarchus de Ei Delphico p. 393. C: Ἀπόλλων μὲν γὰρ οἶον ἀρνούμενος τὰ πολλά, καὶ τὸ πλήθος ἀποφάσκων ἔστιν.” cf. ejusdem Animadvn. p. 181. Videmus autem potuisse Wytt. bachium palmariam suam emendationem firmare hoc ipso loco Plotini, itemque his Jo. Laurent. Lydi de Menss. Romm. II. 3. p. 42. ed. Roetheri: ἀναφέρεται δὲ ἡ μονὰς εἰς Ἀπόλλωνα, τουτέστιν, εἰς τὸν ἕνα Ἥλιον, ὃς Ἀπόλλων λέγεται διὰ τὸ ἀπῶθεν εἶναι τῶν πολλῶν. Quæ haud dubie ex Plutarcho ducta sunt, unde iste scriptor permulta est mutuatus. Huc pertinet *Solis* etymologia a voce *solus*. Vid. Cicero de N. D. II. 27. p. 316. ed. nostr. et Moser. ibiq. annott. et Roetheri annott. ad J. L. Lydi l. l. Pythagoricam vero illam rationem significat scriptor in fragmento Dorico ap. Iamblichum de Vita Pythagor. §. 146. p. 123. p. 308. Kiessling.: τὰν ἀριθμῶ οὐσίαν αἰδίου εἶναι μὲν ἀρχὰν, προμαθεστάταν τῶ παντὸς ὥρανῶ καὶ γᾶς, καὶ τᾶς μεταξὺ φύσιος· ἔτι δὲ καὶ θείων καὶ θεῶν καὶ δαιμόνων δαιμονᾶς ῥίζαν. Cf. Archytæ Fragmentum ap. Stob. Eclogg. physs. I. 43. p. 716. Heer. et quos plures citavit Thom. Taylor. ad Procli Inst. Theolog. c. CXV. p. 376. vers. anglicæ et ad calc. edit. nostræ p. 331.

p. 973, 4. ὃ πάντων [ἡ] μάλιστα ἀπλότητός ἐστι σημαντικόν,] Secutus sum Ficinum, proptereaque uncinis inclusi ἡ pro quo in marg. Ed.

offertur ἡ. Simpliciter (ἀπλότης) in Apollinis etymologia explicanda etiam Plato mentionem facit in Cratylo p. 405. C. p. 49. Bekk. sed aliter:—κατὰ δὲ τὴν μαντικὴν—καὶ τὸ ἀληθές τε καὶ ἀπλοῦν (ταὐτὸν γὰρ ἔστιν) ὥσπερ οὐ οἱ Θεταλοὶ καλοῦσιν αὐτὸν, ὀρθότατ' ἂν καλοῖτο. Ἀπλῶν (vulg. Ἀπλόν) γὰρ φασὶ πάντες Θεταλοὶ τοῦτον τὸν θεόν. Sed Plotinus his verbis non jam amplius Apollinem, quam ipsum *Unum* attingit. Wytt. bachius autem ad Plutarch. l. l. miratur (p. 264.) Platonem, quum Thessalicæ istius appellationis mentionem faciat, non in eandem atque Pythagoreos significationem vocis Ἀπόλλων delatum esse.—Fortasse hinc quispiam conjiciat, hos Pythagoreos, qui illud Apollinis etymon sectati sunt, post Platonem demum exstitisse.

— 10. τὸ ἐνεργεῖα βλέπειν,] Joannes Philoponus in libello adv. Proclum Diadochum pro æternitate mundi. Græce. Venet. 153. fol. editore Victore Trincavello I. 8: τὸ αὐτὸ δ' ἂν, εἰποι τις καὶ κατὰ Πλωτῖνον, ἐνεργεῖα ἔστι τοῦ φωτίζοντος τὸ φῶς εἰς ἄλλα προιοῦσα. διὸ φησι καὶ παρόντος μὲν τοῦ ἐνεργούντος, πάρεστιν ἡ ἐνεργεῖα. ἀπελθόντος δὲ συνάπεισιν.

p. 974, 6. Οὕτω τοίνυν καὶ ἡ τοῦ νοῦ ὄψις ὄρᾳ κ. τ. λ.] Cf. Enn. V. lib. 8. c. 5. 6. 7. Attigit nostrum locum Tennemann. in Hist. Philos. VI. p. 194. sq. indeque monstrare studet, quanto moderatior modestiorque alumnis suis aliisque posterioris ætatis philosophis fuerit Plotinus, ut qui communem omnium mentem participem dicat divini illius luminis, cum ejus sectatores jactaverint paucos admodum ejus luminis beneficio potiri.—Quod deinde legitur μάλλον στιλπνότερον, de hoc pleonasmo his Enneadibus non infrequenti alibi diximus. Paullo ante hæc Taylor verbis, καὶ ἐν ἐκείνοις ὄντως ὄρᾳ, additum vult ἐκείνο. Expressit Ficinus: libri scripti non agnoscunt.

p. 975, 2. ἐνδον ἄρα ἦν, καὶ οὐκ ἐνδον αὐ] “Recordetur aliquis h. l. loci Aristophanei Acharn. 395: οὐκ ἐνδον, ἐνδον ἔστιν, εἰ γνώμην ἔχεις. Δι. πῶς ἐνδον εἶτ' οὐκ ἐνδον κ. τ. λ. Vid. quæ de eo loco disputavi in Diss. de Poesi Græcorum parodica in libro, qui inscribitur. Studien ed. Creuzer. et Daub. T. VI. p. 285.” Moser.—Proxime lacunam editionis ex libris nostris explevi, et hæc οὐ γὰρ ἔστι τὸ πόθεν etiam Fic. expressit.

p. 976, 2. ἀλλ' ἐν ἐκείνω ὄν καὶ οὐ δύο.] Marg. Ed.: ἀλλ' ἐν ἐκείνο ὄν. Equidem legendum suspicor: ἀλλ' ἐν ἐκείνω ὄν.

p. 977, 1. ἔχουσα δὴ καὶ αὐτὴ οὐκ ἐχομένη] Ex sequentibus: τῷ μὲν μὴ περιέχεσθαι apparet, quo sensu hoc loco Plotinus ἔχειν et ἔχεσθαι accipiat, nimirum eo, quem Aristoteles in Categoriis, et quidem in ea Categoria, quæ est περὶ τοῦ ἔχειν c. 12. p. 57. Sylb. p. 109. Lewald. ita explicat: ἦ ὡς ἐν ἀγγελίῳ· οἶνον ὁ μέδιμος τοὺς πυρούς, ἦ τὸ κεράμιον τὸν οἶνον· οἶνον γὰρ ἔχειν λέγεται τὸ κεράμιον καὶ ὁ μέδιμος πυρούς. ταῦτ' οὖν πάντα, ὡς ἐν ἀγγελίῳ ἔχειν λέγεται. In quem Categoriæ hujus locum, qui discere velit, quæ congererint Aristotelei interpretes, is consulat Jo. Bapt. Bernardi Seminarium Philosophiæ Aristotelicæ p. 589. sq. Grammaticorum de hujus verbi varia significatione constructioneque sententias ipse exhibui et tractavi in Meletematibus meis Part. I. p. 6. sqq. Alia eleganter disputarunt Muretus in Variis Lectt. VI. 7. et Is. Casaubonus et Menagius, ad illa Aristippi ap. Diog. Laërt. II. 75: ἔχω Λαῖδα, ἀλλ' οὐκ ἔχομαι.—Mox post vocem ὁ θεὸς suspicere membrum excidisse, quod exhibuisse videatur Ficinus: καὶ οὐδὲν ἔτι ἐν αὐτῷ. Sed sexcenties Marsilius Plotini verba dilatare consuevit.

— 14. ὅτι ἐπεὶ εἰ μὴδεὶς κόσμος] Delendum videtur εἰ, aut statuendum Pleonasmō singulari usum esse Plotinum ad Analogiam formulæ εἴ τις pro τις, de quo Weiskius de Pleonasmis p. 180. sq.

p. 978, 2. σῶμα δὲ ἐν ψυχῇ—ἴν' ἂν—ἐν αὐτῷ] Hæc quæ etiam Taylor lacunosa judicaverat, ex bonis libris pleniora exhibuimus, unde etiam sumpserat Ficinus. Ceterum haud scio an in his ipsis legendum sit: τοῦτο δὲ οὐκέτι ἄλλου (pro τούτου δὲ οὐκ ἔτι ἄλλο: Hoc vero non amplius est alius i. e. Hoc vero (sc. Unum sive Bonum, in quo mens est) non amplius ab alio est suspensum. Hanc sententiam auguratus etiam videtur Marsilius. Ceterum hanc disputationem de Bono, tanquam omnium entium principio et fonte, conjunctam esse cum argumento Platonicæ Philebi, Parmenidis ac Reipublicæ, non est quod operose commonstrem. Cf. etiam Procli Instit. Theolog. XIII. ubi plura laudavi in annot. p. 24. Cum extremis verbis hujus capituli Plotiniani

apprime congruunt, quæ idem Proclus in eodem libello, sed alio loco, posuit, nimirum cap. CXXII. p. 178—180.

— 14. Ἄλλὰ προσβαλεῖς μὲν ἀθρόως ὁ προσβάλλων] Non dubitavi ex libris nostris adicere Articulum. Nimirum repete σὺ ex initio capituli. Cæterum hæc verba admonent superiorum p. 526. B.: ἀθρόα εἶδε προσβολῆ. Quæ vis verborum *intueri* et *intuitus*, etsi frequens in philosophorum libris, non tamen advertere potuit Schneiderum, ut in Lexico suo designaret. Sed dici non potest, quantum ad philosophæ orationis notationem desideretur hodieque in Lexicis. Ceterum Plotini animo obversatus videtur esse nobilissimus locus in Diotimæ oratione in Platónico Symposio p. 210—212. p. 413. sqq. Bekk. inultorum ille quidem imitationibus celebratus.

p. 979, 2. ὅτι οὐσίας, καὶ τοῦ ὄντος] Taylor post ὄντος additum vult αἴτιος. Libri non suffragantur et Plotiniana brevitās suadet, ut mente potius repetamus ex antecedentibus. Quod idem vir doctus mox expleri volebat: ὅτι αὐτὸς μὲν οὐδενὸς ἐδέετο: nos loco consulimus ope librorum, qui μὴ offerunt pro μέν.

— 14. μὴ τοίνυν ζῆτει θνητοῖς ὄμμασι τοῦτο—ὁ λόγος κ. τ. λ.] Totum hunc locum ex libris integravi, neque dubitavi, quo orationis tenor servetur, cum Ficino addere ὅς ante πάντα αἰσθητὰ, quibus verbis aliquot libri εἶναι quoque addunt, fortasse recte, neque tamen necessario. Illud θνητοῖς ὄμμασι ζητεῖν idem est atque τῇ σαρκὶ ἰδεῖν in sequentibus. Plato Sympos. p. 212. A. p. 446. contrarium exprimit ὀρώντι ᾧ ὄρκτον τὸ καλὸν, nimirum animi lumine, ut est illud Archytæ ap. Cic. de Senect. c. XII, sive ὄμμασι ψυχῆς, de qua locutione et similibus plura reperies in Valckenaerii Scholis in N. T. I. p. 203. Jacobs. in Antholog. Gr. XII. p. 191. et me ipsum ad Plotin. p. 57. B. (peculiaris edit. p. 361.) Hoc loco admoneo Platonicorum verborum in Sophista p. 254. A. p. 207. sq. Bekk.: Ὁ δὲ γε φιλόσοφος τῇ τοῦ ὄντος αἰεὶ διὰ λογισμῶν προσκείμενος ἰδέα, διὰ τὸ λαμπρὸν αὐτῆς χάρας οὐδαμῶς εὐπετῆς ὀφθῆναι· τὰ γὰρ τῆς τῶν πολλῶν ψυχῆς ὄμματα καρτερεῖν πρὸς τὸ θεῖον ἀφορώντα ἀδύνατα. Quæ admonent Archytæ verborum in Stobæi Florileg. I. p. 17. p. 47. Gaisford.: τὸ λαμπρὸν φάος μαρτυρεῖν περιτίθησι τοῖς ὀφθαλμοῖς. Plato-

nis verba citavit Proclus in Alcib. pr. p. 37. ubi vid. annot. nostr.

p. 980, 8. Καὶ—ὁ θεὸς οὐχ ὀρώμενος ἀπιστεῖσθαι ποιεῖ ὡς οὐκ ἂν τοῖς—νομιζουσι.] Margo editionis habet οὐκ ὄν. Constructio autem sibi constat, si jungas οὐχ ὀρώμενος τοῖς νομιζουσι et ad ἀπιστεῖσθαι ποιεῖ cogites αὐτούς. Ad sententiam Marcus Antoninus III. 16. p. 88. sqq. ita: Σῶμα, ψυχὴ, νοῦς. σώματος αἰσθήσεις, ψυχῆς ὄρμαι, νοῦ δόγματα. τὸ μὲν τυπούσθαι φανταστικῶς, καὶ τῶν βοσκομάτων τὸ δὲ νευροσπαστεῖσθαι ὀρμητικῶς καὶ τῶν θηρίων, καὶ τῶν ἀνδρογύνων, καὶ Φαλάριδος καὶ Νέρωνος, καὶ τῶν θεοῦς μὴ νομιζόντων κ. τ. λ. Sequor enim in hoc loco luxato Gatakeri rationem Philo Jud. Leg. Allegorr. II. p. 200. Pfeiff.: καὶ μὴν πολὺ πλεόν ἄπρακτος γίνεται (ὁ νοῦς) ὅταν ἡ γεῦσις ἐξανασταῖα λαβρῶς ἐμπίμπληται τῶν γαστρῶς ἡδονῶν.

— 9, ὃ τῇ σαρκὶ μόνον ἴδοιεν] Vide supra: μὴ τοίνυν ζήτει θνητοῖς ὄμμασι τοῦτο—ἰδεῖν. Proinde h. l. ἡ σὰρξ est corpus mortale atque caducum; de quo usu dicendi otium nobis faciunt viri Docti Th. Gataker. de Novi Instrumenti Stylo c. X. p. 66. sq. Operr. Critt. Valckenaer. in Scholis ad Hebr. II. 14. vol. II. p. 443. Wytttenbach. ad Plutarch. p. 580. et praesertim p. 822. et Jacobs. ad Anthol. Gr. vol. X. p. 198.

— 10. οἶον εἶ τινες διὰ βίου κοιμώμενοι—καταδαρθάνοιεν] Varie inter se comparantur somnus et vigilia. Sic, ut hoc utar, Heraclitus ap. Clement. Alex. Strom. III. 3. p. 520. θάνατός ἐστιν ὁκόσα ἐγεργθέντες ὀρέομεν, ὁκόσα δὲ εὔδοντες, ὕπνος. Nimirum significatum vult τὴν ὄρασιν ψεύδεσθαι, ut est ap. Diogen. Laërt. IX. 5. Ἄσχυλος in Eumenid. 104.: εὔδουσα γὰρ φρήν ὄμασιν λαμπρύνεται, ad quem locum Pythagoreorum et Peripateticorum sententiam attingit Stanleius, Platonis quoque admonens de Rep. IX. p. 571. (p. 426. Bekk.) eujus verba Latine reddidit Cicero de Divinat. I. 29. 60. p. 145. sqq. ed. Moseri; unde extrema tantum adscribo:—“Tum eveniet, duabus animi temerariis partibus compressis, ut illa tertia pars rationis et mentis eluceat, et se vegetam ad somniandum acremque præbeat: tum ei visa quietis occurrent tranquilla et veracia.” Plotinus autem eorum conditionem, qui sensibus mancipati et obscurati ad intelligibilia et ipsum Bonum spectanda caecu-

tiunt cum dormientibus somniantibusque comparat. Philo Judæus Leg. Allegorr. II. p. 200. Pfeiff. de somno Adami: πῶς οὖν γεννᾶται (αἰσθησις); ὡς αὐτὸς πάλιν φησὶν, ὅταν ὑπνώσῃ ὁ νοῦς, τῷ γὰρ ὄντι ὑπνώσαντος νοῦ γίνεται αἰσθησις, καὶ γὰρ ἐμπαλιν ἐγρηγόροτος νοῦ, σβέννυται. Οὕτως μὲν ὅταν ἀναστῇ καὶ ἐγρηγόρσει χρήται ὁ νοῦς, φθείρεται αἰσθησις· ἴδωμεν δὲ καὶ θάτερον, πῶς ὑπνω χρήται ὁ νοῦς κ. τ. λ. Cf. quæ supra apposui ad Plotini nostri p. 175. C. et praesertim p. 307. G. ubi etiam Platonicos locos indicavi. Nostri denique loci sententia congruit cum locis Pauli Apostoli Rom. XIII. 11.: ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι et Ephes. V. 14: ἐγείραι ὁ καθεύδων, ubi peccantium perversitas cum graviore somno comparatur. Cf. Glassii Philol. Sacr. p. 1174. Dathii.

p. 981, 5. ὡς ἄνευ αὐτοῦ οὐ δύναται εἶναι] Non hæsitavi ita ponere cum Ficino pro εἰδέναι, quod edit. habet, mox οὔποτε pro οὐ ποτέ (quod Taylor post ἀνάμνησις additum vult ἰδία: non ausus sum sine libris facere) et ὀδύνας pro vitioso ὀδίννας, nisi malueris ὠδίννας. Argumentum certe conjunctum est cum his Platonis in Convivio p. 206. sub. fin. p. 436. Bekk.: ὅθεν δὴ τῷ κνοῦντί τε ἤδη καὶ σπαργῶντι πολλὴ ἡ πτόησις γέγοιεν περὶ τὸ καλὸν, διὰ τὸ μεγάλῃς ὠδίνος ἀπολύειν τὸν ἔχοντα. Vid. supra annotata ad p. 466. A. B. inf. Sed hoc loco præstat ὀδύνας. Præcipue tamen h. l. Plotinus ante oculos habuit disputata in Philebo de idea Boni et de ratione, quæ inter Bonum intercedit atque Pulchrum ipsum, Verum atque Symmetriam, quæ ipsa locata dicuntur in Boni vestibulis (ἐπὶ τοῖς τοῦ ἀγαθοῦ προθύροις, sub finem ejus dialogi p. 64. p. 220. Stallbaum. cf. hujus Prolegg. in Phileb. p. XXIII. sqq. ibiq. laud. Platon. de Rep. VI. p. 508. sqq.) Quem locum philosophus noster expressit hujus Enneadis lib. IX. c. 2. p. 556. D. ad quem locum alios etiam laudabimus.

— 14. Καὶ οἶονται δὲ τὰγαθὸν λαβόντες ἀρκεῖν αὐτοῖς—εἰς γὰρ τὸ τέλος ἀφίχθαι] Plato Phileb. p. 20. p. 46. Stallb.: τὴν τὰγαθοῦ μοῖραν πότερον ἀνάγκη τέλειον ἢ μὴ τέλειον εἶναι; Πρω. Πάντων δῆπου τελεώτατον, ὃ Σώκρατες. Σω. τί δέ; ἰκανὸν τὰγαθόν; Πρω. πῶς γὰρ οὐ; καὶ πάντων γε εἰς τοῦτο διαφέρειν τῶν ὄντων. Σω. Τόδε γε μὴν, ὡς οἶμαι, περὶ αὐτοῦ ἀναγκαϊότατον εἶναι λέγειν, ὡς πᾶν τὸ γυνώσκον αὐτὸ θηρεύει καὶ ἐφέται βουλόμενον ἐλεῖν

καὶ περὶ αὐτὸ κτήσασθαι. καὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν φροντίζει, πλὴν τῶν ἀποτελουμένων ἅμα ἀγαθοῖς. Quæ refellere studet Aristoteles in Eth. Nicom. X. 2. p. 435. sqq. Zell. Eudoxi et Platonis decreta dijudicans.

p. 982, 9. Καὶ ἔστι δὲ τὸ μὲν ἡπιον καὶ προσηνές] Illud ἡπιον illustravit Wyttenbach. ad Plutarch. de Sanit. tuend. p. 847. sq. De προσηνῆς vid. I. 4. 14. p. 38. B. I. 6. p. 52. E. IV. 4. 32. p. 426. C. Mox in marg. edit. scriptum erat παρὼν αὐτῷ pro παρὸν αὐτῷ.

— 12. Καὶ γὰρ αὐτὸ καὶ ἔλκει ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ— ὥσπερ ἀπὸ πατρὸς— ὥστε ἐκεῖνος καὶ αὐτῆς κύριος κ. τ. λ. usque ad finem capitis.] Margo Ed. φ καὶ τὴν δύν. pro ὄ. Contra ex eodem margine in contextum recepimus in seqq. ἐμέλησεν pro ἐμέλησεν, itemque ὑπερβεβηκὼς pro ὑπερβεβηκός, et linea pænultima οἷός τε pro οἷς τε. Ad argumentum cf. infr. initio libri de intelligibili pulchritudine p. 541. A. καὶ τούτου (κάλλους) πατέρα κ. τ. λ. et adhibe Alcinoium de doctrina Platon. c. X. p. 477. sq. Irrigavit autem hortulos suos ex his Platonicis fontibus personatus Dionysius Arcopagita de Divinis Nominibus c. IV. p. 558. sqq. Corder.: τοῦτο τὰγαθὸν ὑμνεῖται πρὸς τῶν ἱερῶν θεολόγων καὶ ὡς καλὸν καὶ ὡς κάλλος, καὶ ὡς ἀγάπη, καὶ ὡς ἀγαπητὸν, καὶ ὅσαι ἄλλαι εὐπρεπεῖς εἰσι τῆς καλλοποιουῦ καὶ κεχαριτωμένου ὠραιότητος θεωνυμίας. τὸ δὲ καλὸν καὶ κάλλος οὐ διαιρετέον ἐπὶ τῆς ἐν ἐνὶ τὰ ὅλα συνειληφνίας αἰτίας.—τολμήσειε δὲ καὶ τοῦτο εἰπεῖν ὁ λόγος, ὅτι καὶ τὸ μὴ ὄν μετέχει τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, ὅταν ἐν θεῷ κατὰ τὴν πάντων ἀφαίρεσιν ὑπερουσίως ὑμνηται. Τοῦτο τὸ ἐν ἀγαθὸν καὶ καλὸν ἐνικῶς ἔστι πάντων τῶν πολλῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν αἴτιον. Quod vero idem itidem dicit: διὸ καὶ ταυτὸν ἔστι τὰγαθῷ τὸ καλὸν, ὅτι τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν πάντα ἐφέεται, habet et hoc Platonem auctorem, nimirum in Convivio p. 201. p. 425. Bekk.: ἀλλὰ σμικρὸν ἔτι εἰπέε' τὰγαθὰ οὐ καὶ καλὰ δοκεῖ σοι εἶναι; κ. τ. λ. Quæ etiam mutuati sunt Proclus et Olympiodorus in Alcib. pr.: ille, p. 319. sqq. 327. 335. sqq.: hic, p. 117. 121. 126. Idem decretum excutitur in Timæo p. 87. Philebo p. 64. sqq. Hipp. maj. p. 296. et in Menone p. 77.

p. 983, 10. εἰ οὐδὲν ἔχει] In hoc Syllogismo, sive potius Sorite, haud absurda Vaticana vide-

tur lectio, modo eam cum vulgata ita conjungas: εἰ οὐν οὐδὲν ἔχει. Mox marg. Ed. habet οὐδὲν ἔχον pro οὐδὲν ἔχων, deinde τῷ μηδὲν ἔχειu recepimus pro τὸ μ. ε. Ceterum ad nostri loci sententiam vel maxime faciunt hæc Eustratii in Aristotelis Ethic. Nic. X 2: ἔθος ἔστι τοῖς Πλατωνικοῖς διὰ τῆς προσθήκης τοῦ τ' στοιχείου, ἢ τῆς προσθήκης τῆς φωνῆς τῆς αὐτὸ δηλοῦν τὰς εἰδητικὰς ὑπ' αὐτῶν καλουμένας ἀρχὰς, αἵ τινες πρῶτως αὐτὸ τοῦτό εἰσιν ὃ λέγεται (Cf. ibid. I. 6. 5. cum Zellii nostri Commentar. p. 27.) διὰ μὲν οὖν τοῦ ταν τὰγαθὸν, ὅπερ οὐδὲν τι ἄλλο ἔστιν, ἀλλ' ἢ μόνως ἀγαθὸν καὶ πρῶτως ἀγαθόν.—ἐλεγον δὲ οἱ Πλατωνικοὶ τὸ αὐτοῦν καὶ τὸ αὐτοαγαθὸν τὸ αὐτὸ εἶναι, καὶ οὐκ ἄλλο καὶ ἄλλο.—εἶναι γὰρ πρῶτιστον πάντων τὸ αὐτοῦν, εἶτα τὸ αὐτοῦν, εἶτα τὴν αὐτοζῶην, εἶτα τὸ αὐτοζῶον. Hinc Proclus Instit. Theol. VIII. p. 14: πάντων τῶν ὄπωσόν τοῦ ἀγαθοῦ μετεχόντων ἡγεῖται τὸ πρῶτως ἀγαθὸν καὶ, ὃ μηδὲν ἄλλο ἢ τὰγαθόν. Idem deinde: ἂν γὰρ τι ἄλλο προσθῆς, ἡλάττωσας τῇ προσθέσει τὸ ἀγαθόν, τὸ ἀγαθὸν ποιήσας ἀντὶ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ ἀπλῶς. Conf. ipsum Plotinum supra p. 352. D. E. quæ etiam cum sequentibus comparari debent.

p. 984, 8. εἶη γὰρ ἂν ὑπὸ ἐν] Sæpius hiatus offendimus in Plotini libris omnibus. Hujus ὑπὸ ἐν exempla suppetunt in libris Platonis ut de Legg. VII. p. 789. d. XI. p. 929. a. Gorg. p. 464. c. Sympos. p. 178. d. Rep. I. p. 342. d. V. p. 468. b. X. p. 615. c. Plura ex aliis etiam scriptoribus exempla congescit Chriss. Wurmius. vir doctus, in Commentar. in Dinarchi Oratt. tres p. 31.

p. 985, 2. πολλῷ ἄρα—ἀγαθόν.] Ficinum putes legisse: Πολλαπλάσιον ἄρα τὸ ἀπ' αὐτοῦ μόνον ἀγαθόν. Libri nihil adjuvant. Cum argumento hujus capitis compara nostrum supra: περὶ τοῦ πρώτου ἀγαθοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν p. 61. sq. item Procli Instit. Theol. CXXI. et quos alios ibi laudavi p. 178. Infra noster Philosophus VI. 9. 6. qui locus totus cum nostro loco conferri debet) usurpat ὑπεράγαθος. Hinc Dionysius Pseudo-Arcopagita in exordio Theol. Mysticæ p. 707. Trinitatem appellat Τριάδα ὑπερούσιον καὶ ὑπέρθρον καὶ ὑπεράγαθον, et de Divinn. Nomm. II. 4. p. 419. usurpat τὴν ὑπεράγαθον θεότητα, sicut ibid. I. 5. p. 382. Deus eidem dicitur ἢ τῆς ὑπεραγαθότητος ὑπαρξίς.

LIB. VI.

P. 986, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ, ΤΟ ΕΠΕΚΕΙΝΑ ΤΟΥ ΟΝΤΟΣ ΜΗ ΝΟΕΙΝ—ΔΕΥΤΕΡΩΣ.] Liber vigesimus et quartus, videlicet eo tempore scriptus, quo Porphyrius Romæ agebat cum Plotino, ut ille prodit de Vita Plotini c. V. ubi cf. Fabric. p. 101. et vid. ibid. c. XXV. p. 145.) e quibus locis, sicut ex nostris libris aliquot, h. l. bis posuimus τί pro τι, cum quaestio significetur. Platonis decreta, quæ cum argumento hujus libri conjuncta sunt, per compendium exhibet Alcinous de Doctr. Plat. cap. IX. et X. Nec minus huc faciunt, quæ Philo Legis Allegorr. III. p. 260. sqq. de duplici intellectu attigit, itemque Procli propositiones in Inst. Theol. c. I—VI. et c. XXI. Anglice hunc librum Plotinianum vertit Th. Taylor in Select Works of Plotinus p. 455. sqq.

p. 987, 9. Εἰ οὖν τις διπλοῦν φῶς ποιήσῃ—εἶτα ποιήσῃ καὶ τὸ ὄρων ἴσον εἶναι φῶς—ἐν τὰ δύο θήσεται.] Si quis igitur duplex lumen *posuerit*,—et deinde *finxerit*—unum duo illa *posuerit*. Congruit locus Demosthenis in Leptinea p. 279: εἰσὶ τῶν ξένων ἀτελεῖς, δέκα θήσω—οὐκοῦν ἀμφοτέρων ἑκκαίδεκα. ποιήσωμεν αὐτοὺς εἴκοσιν. “*Ponamus* illos esse viginti.” Vid. Valckenaer. ad Herodot. VII. 184. p. 591. qui etiam Ciceronis hæc laudat de N. D. I. 30.: “Age ex his vocabulis esse deos *faciamus*, quibus a nobis nominantur;” i. e. *fungamus*. Cf. annot. nostr. p. 135. et adde Sturzii Lexicon Xenoph. III. p. 581.

—16. καὶ ὅτι αὐτὸ ἐν] Taylor: “And because it is one thing [being intellectual].”

p. 988, 10. Ἐδεῖ δὲ—τέλεον εἶναι παρ’ αὐτοῦ τῆς οὐσίας] Ita correxi ex Mediceis pro παρ’ αὐτοῦ: alioqui præstaret scribere τὸ τῆς οὐσίας. Quod continuo verbis φῖ ἄρα τὸ τέλεον ὑπάρξει addi jubet κατ’ οὐσίαν Taylor, permotus versione Latina: sine libris addere non sum ausus, et potest ex præcedentibus intelligi.

—15. ἀλλὰ πολλὰ ἤδη] Ita scripsi cum libris nostris Ficinoque et Taylora pro ἀλλὰ καὶ πολλὰ εἶδη, deinde e marg. Ed. recepi ἑαυτὸ pro ἑαυτόν.

p. 989, 1. ἐν τούτοις ὑποκείμενον ἔσται] Ita dedimus cum Ficino et libris aliquot MSS. Argumentum hujus loci universi comparandum est cum Procli Inst. Theolog. cap. I. sqq. cujus

prima propositio ita finitur (p. 4. ed. nostr.): πᾶν ἄρα πλῆθος μετέχει πῆ τοῦ ἐνός. Conf. etiam has Enneadas p. 168. sqq. 394. 486. et infra p. 671. sqq. ubi hujus doctrinæ fontes et varietates attingemus.

—7. Τὸ γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις αὐτὸ—τούτο.] Taylor: “For the imparticipable or exempt *one* is not consubsistent with any thing, but the participable *one* is consubsistent either with being, or life, or intellect, or soul, or body. See my translation of Proclus’ Elements of Theology.” i. e. in Græcis et Latinis Inst. Theol. c. I—VI. p. 2—11. ed. nostr.

—11. οὐδὲ τὸ συγκείμενον ἐκ πολλῶν ἔσται—ἐκ πολλῶν] Lacunam, quam in Latinis e Mediceis libris expleverat Ficinus, nos ex iisdem et aliis bonis libris in Græcis explevimus. Proximè suspiceris: οὐδ’ ὑφ’ ἑσθηκότος—ἐφ’ ἑαυτοῦ. Hoc posterius est in Vaticano.

p. 990, 7. ἀλλ’ ὅπως μὴ ὄντων] Ita Medicei et Vat. pro ὅμως. Linea hujus capitis antepænultima necessario addendum fuit μὴ ante verbum πλῆθει. Expressit Ficinus et monuit Taylor. Cudworthum proinde minor hanc negationem in Græcis non adjecisse. Laudat enim hunc locum in eo capite, quod inscribitur: *Sapientia et Mens Platoni non est principium primum, sed secundum*. (Syst. intell. IV. §. 36. p. 690. Mosh.) addens: “Hinc sæpius ita rationem suam concludit philosophus hic (Plotinus): ἐν τῇ δευτέρῃ φύσει εἶναι τὸ γινώσκειν, *cognitionem* (quæ vere ac proprie sic vocatur) *ad alteram pertinere divinam naturam, non vero ad principem*.” Tunc laudat in eandem sententiam Nostrī locos binos supra p. 512. et 514. item Philonem Judæum ap. Euseb. P. E. VII. 13. p. 323. Hæc Cudworthus. Audiamus Proclum in Inst. Theol. c. CXXI. p. 178. nostr.: Διὰ γὰρ τὴν θείαν γνώσιν, τὴν ἐξηρημένην τῶν ὄλων, καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι γνώσεις ὑπέστησαν, οὔτε νοερὰν οὔσαν, οὔτε ἔτι μᾶλλον τῶν μετὰ νοῦν τινα, ἀλλὰ κατὰ τὴν ιδιότητα τὴν θείαν ὑπὲρ νοῦν ἰδρυμένην.

—13. οὐκ ἄρα πάρεστιν αὐτῷ] Hæc verba cum Ficino ex libris MSS. adjecimus. Mox forma *δυσὶν* utrum Atticis vindicanda, an Macedonibus Alexandrinisque condonanda sit, hodieque certatur. (Fischer. ad Weller. II. p. 160. Lobeck. ad Phrynich. p. 211. Buttman. Gramm. ampl.

§. 70. et Matth. Gr. gr. §. 138.) In Schweighæuseri Lexico Polyb. nihil consignatum miror, licet Polybiana exempla citentur. In Diodoro Siculo I. 92. duo Codd. item exhibent *δυσί*. Nil proinde quemquam offendere potest in Plotino, præsertim ubi propemodum perspicuitas requirit.

p. 990, 14. Ἀγαθοειδῆς γὰρ (ὁ νοῦς) τῷ τὸ ἀγαθὸν νοεῖν.] De voce ἀγαθοειδῆς, a Platonicis ipsoque Plotino admodum frequentata, vidimus supra ad I. 2. 4. Est autem probabile, Plotinum hoc universo capite ante oculos habuisse hujusmodi locos, qualis est ille Platonis Reipubl. VI. p. 508. 509. p. 318. sqq. Bekk. (ubi et ἡλιοειδῆς et ἀγαθοειδῆς usurpatur. Ejus loci insigniora apponam ad cap. sequens.) itemque Timæi p. 29. sq. p. 25. Bekk. et Philebi p. 64. sq. p. 219. Stallb. Conf. etiam has ipsas Enneas supra III. 8. IV. 5. 7. p. 449. (ubi etiam verbum ἐπιχρώννυμαι recurrit) et infra IV. 9. 2. p. 556.

p. 992, 3. Τὸ γὰρ νοεῖν οὐ πρῶτον οὔτε τῷ εἶναι οὔτε τῷ τίμιον εἶναι.] Plato Legg. V. post init. p. 727. a: θεῖον γὰρ ἀγαθὸν που τιμῇ, τῶν δὲ κακῶν οὐδὲν τίμιον. Quæ verba respicit Proclus in Alcib. pr. L. p. 148. Adjectivum hoc satis frequens in Platone. Vid. v. c. Sympos. p. 178. b. Euthydem. p. 304. b. Nicolaus Methon. adv. Procl. p. 43: τὸ ἄγονον οὐδὲν ἔχει τίμιον. Noster infra Substantivo utitur τιμότητος V. 9. 13. p. 564. A. Hujus tamen universi capitis, sicut superioris, fons est in Platonis Reipubl. p. 508. sub fin. et p. 509: unde hæc tantummodo adscribo: τοῦτο τοῖνυν τὸ τὴν ἀλήθειαν παρέχον τοῖς γινωσκομένοις καὶ τῷ γινώσκοντι τὴν δύναμιν ἀποδιδόν τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέαν φάσι εἶναι, αἰτίαν δ' ἐπιστήμης οὔσαν καὶ ἀληθείας ὡς γινωσκομένης μὲν διανοοῦ, οὕτω δὲ καλῶν ἀμφοτέρων ὄντων, γνώσεώς τε καὶ ἀληθείας, ἄλλο καὶ κάλλιον ἐστὶ τούτων ἡγούμενος αὐτὸ ὀρθῶς ἡγήσει. ἐπιστήμην δὲ καὶ ἀλήθειαν, ὥσπερ ἐκεῖ φῶς τε καὶ ὄψιν ἡλιοειδῆ μὲν νομίζειν ὀρθόν, ἡλῶν δὲ ἡγεῖσθαι, οὐκ ὀρθῶς ἔχει, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἀγαθοειδῆ μὲν νομίζειν, ταῦτ' ἀμφοτέρα ὀρθόν, ἀγαθὸν δὲ ἡγεῖσθαι ὀπότερον αὐτῶν οὐκ ὀρθόν, ἀλλ' ἐστὶ μειζόνως τιμητέον τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἔξιν.— καὶ τοῖς γινωσκομένοις τοῖνυν μὴ μόνον τὸ γινώσκεισθαι φάναι ὑπό. τοῦ ἀγαθοῦ παρῆναι, οὐκ οὐσίας ὄντος τοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλ' ἐστὶ ἐπέκεινα τῆς οὐσίας πρεσβεῖα καὶ δυνάμει ὑπερέχοντος. Plotini autem

VOL. III.

hunc quoque locum attingit Cudworth. Syst. intell. p. 690. sq.

— 14. πρὸς γὰρ τὸ ἀγαθὸν βλέπων αὐτὸν νοεῖ.] Ita non hæsitavi scribere pro αὐτὸ, et ita legisse videtur Ficinus.

p. 993, 1. ἄλλο γὰρ δεῖ τῷ νοοῦντι τὸ ἀγαθὸν εἶναι. κ. τ. λ.] Hoc ex libris revocavi cum Ficino pro vulgato τὸ νοοῦν τι. Ἀνευέργητον, omnis actionis expers, ut vertit Ciceronis exemplo I. A. Fabricius ad Sext. Empir. p. 210. Nam apud hunc philosophum aliquoties legitur, ut adv. Math. X. 165. et Pyrrhonn. Hypotypp. I. 23. (itemque ἀνευεργησία adv. Math. XI. 163.) nec minus ap. Theod. Metochit. in Miscell. p. 343. 508. 526. 574. Nicolaum Methon. adv. Procl. Inst. Theol. p. 157. Nicephor. Gregor. Hist. Byz. lib. XXII. p. 551. ed. Venet. Unde etiam infra p. 755. sub fin. paginae e marg. Ed. et libris MSS. restituimus Plotino ἀνευεργήτου. Mox post πρῶτην e bonis libris MSS. et Ficino addidimus ἀπασῶν. Ibidem ad ἐπανευεργεῖν e sequentibus cogitandum δεῖ, secundum Plotini brevilloquentiam, et ad προστιθέντας rursus cogitandum δεῖ ἡμᾶς εἶναι. Sed infinitum foret talia sæpius inculcare velle. Qui Plotinianæ orationi adsuevit, nec monitus intelligit. De proximis disputat Cudworthus in Syst. intell. p. 592.

— 9. εἰ λάβοι πῶς ἐν παντὶ τὸ νοοῦν σαφέστερον ὑπάρχει, ἢ διπλῆ φύσις αὐτῆ.] Quomodo Ficinus locum hunc acceperit, non satis declarat ipsius interpretatio. Taylor ita: “Farther still, the truth of this may be seen in a still greater degree by him who considers how this twofold nature subsists in every thing which is more clearly intellective.” Quid igitur, si legas:—ἐν παντὶ τῷ νοοῦντι σ. ὑπάρχει ἢ διπλῆ φύσις, deleto commate post ὑπάρχει? Pro λέγομεν margo Ed. habet λέγω μὲν.—Deinde ante νεύει cum Vat. delevi οὐ. Taylor volebat οὐ μένει. Denique ἀλλὰ μάλλον—παρ' αὐτῶν ἔχει Fic. legit παρ' αὐτῶν. Taylor: “But we assert this of intelligibles, because they possess the perfection of existence.” Equidem nihil mutaverim et verterim: quoniam perfectum illud existentiae (suae) ab eis (quæ in intelligibili mundo sunt) acceptum habent.

— 12. τὰ μὲν μένει—τὰ μένοντα—σκιά] Hæc admonent ejusmodi locorum, ubi τὸ μένον et τὰ

Q q

μένοντα (corpus, corpora) opponuntur τῇ σκιᾷ (umbræ). Philo Jud. Legis Allegorr. III. p. 302. Pfeiff.: ἔστι δέ τις τελεώτερος καὶ μᾶλλον κεκαθαρμένος νοῦς τὰ μεγάλα μυστήρια μνηθεῖς, ὅστις οὐκ ἀπὸ τῶν γεγονότων τὸ αἴτιον γνωρίζει; ὡς ἂν ἀπὸ σκιᾶς τὸ μένον. Ex quo loco Mangeyus ansam arripit tentandi hos locos epist. Pauli Coloss. II. 17: σκιὰν τῶν μελλόντων, Hebr. IX. 11: ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων, et Hebr. X. 1: σκιὰν—τῶν μελλόντων ἀγαθῶν. Verum licet in binis locis varietas lectionis compareat, vulgatam optime explicat Valckenaerius in Scholis ad extremum locum Vol. II. p. 559. sq. Formulæ σκιὰ τοῦ εἶναι et similibus originem ex Platone repetit, similesque locos collegi ad I. 6. in edit. peculiari p. 203. sqq.

p. 994, 6. καὶ καθ' ἕκαστα δὲ ἐπιούσιν (ita ex Codd. posuimus pro ἐπὶ οὖσιν) ἀνθρώπος] Ante ἀνθρώπος suppleri jubet Taylor: νόησις ἀνθρώπου καί: cogitari certe debet, et expressit Ficinus. In seqq. pro ὄντι marg. Ed. habet ὄν τι. Vulgatam retinui; suspicor autem continuo scribendum esse: καὶ τὸ τοῦ νοεῖν ἐπέκεινα εἶναι. Cæterum hominis et equi exempla vulgata sunt in philosophorum disputationibus. Sufficiat hic unum locum apponere, ubi de ideis Platonis agitur. Scholiast. Aristidis in Oratt. Platonn. (p. 203. C. p. 122. Jebb. p. 167. Frommel.):—λέγει γὰρ ὁ Πλάτων τῶν ἐπὶ γῆς ἐν οὐρανῷ εἶναι τὰ παραδείγματα, οἷον ἀρχέτυπα, ἐξ ὧν εἰσι τὰ ἐπὶ γῆς, ἀσώματα τινα ὄντα, ὡσπερ τοῦ ἀνθρώπου ἢ ἀνθρωπότης, καὶ τοῦ ἵππου ἢ ἵππότης καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὁμοίως, ἅπερ ιδέας καλεῖ. Substantivum femininum ἢ ἵππότης addendum est Lexicis.

— 14. ἦν τὸ ἀγαθὸν τῶν ἄλλων] Parentheseos signo hæc sejuncti a reliquis. Fortasse etiam αὐτὸ excidit post αὐτά. Quid vero? si scribas: ἦ ἦν τ. α. τ. α. hac sententia: Vel (alioqui) Bonum foret reliquorum (i. e. reliquis rebus mancipatum). Malo enim quærerere, quam decernere h. l.

LIB. VII.

P. 995, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ, ΕΙ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΑ ΕΣΤΙΝ ΕΙΔΗ.] Quod Cod. Ciz. habet καθ' ἕκαστον, id Müllerus, ὁ μακαρίτης, initio capitis primi melius convenire arbitratur in Programm. de Cod. Ciz. Plotini p. 10. Sed reliqui tamen

libri in vulgata conspirant. Quod idem Cod. atque Vat. exhibent εἰσὶν ιδέαι, idem est etiam in Porphyrio de Vita Plotini cap. IV.; et sæpius cum alii, tum ipse Plotinus εἶδος et ιδέα promiscue usurpant. Vid. annot. nostr. ad p. 58. A. Est autem hic liber, ex ordine temporis numeratus, duodevicesimus. Vid. Porphyr. l. l. itemque cap. XXV. ibiq. Fabric. Idearum doctrinam, qualem Plato tradidit, cum in antecedentibus attingimus (ut l. l. et ad librum proxime præcedentem, et ad III. 2. 5. p. 259. C.) tum infra attingemus, v. c. ad p. 547. et p. 559. Ad hujus libri quæstionem hæc præmittere sufficit: Alcinous de Doctrina Plat. c. 9. p. 474. Dan. Heins.: οὔτε γὰρ πλείστοις τῶν ἀπὸ Πλάτωνος ἀρέσκει τῶν τεχνικῶν εἶναι ιδέας, οἷον ἀσπίδος ἢ λύρας, οὔτε μὴν τῶν παρὰ φύσιν, οἷον πυρετοῦ καὶ χολέρας, οὔτε τῶν κατὰ μέρος, οἷον Σωκράτους καὶ Πλάτωνος, ἀλλ' οὐδὲ τῶν εὐτελῶν τινας, οἷον ῥύπου καὶ κάρφους, οὔτε τῶν πρὸς τι, οἷον μείζονος καὶ ὑπερέχοντος, εἶναι γὰρ τὰς ιδέας νοήσεις θεοῦ αἰωνίους καὶ αὐτοτελεῖς. Syriani in Aristot. Metaphyss. XII. c. 2. n. 6. disputata huc redeunt: qui ideas ponant, eas non omnium esse dicere, quia non maiorum nec turpium, sed potius privatione et absentia idearum hæc in natura esse (cf. eundem in Metaphyss. II. 3. et vid. annot. in Plotin. p. 52. A. B. i. e. in libr. de Pulcritud. p. 175. ed. pecul. et ad p. 259. C.) Nec esse ideas eorum, quæ alias aliter se habent; nec partium, ut manus et capitis: nec compositorum, ut hominis sapientis: nec eorum quæ a diversis arboribus connascuntur, nec artium, quæ naturam imitantur, et ad solius naturæ utilitatem pertinent; nec operum, quæ ex animæ proposito pendent. Esse solummodo ideas animalium et perfectarum substantiarum et eorum, quæ conferunt ad naturalem harum substantiarum dispositionem, ut hominis, et si quid est omnino perfectivum, sapientiæ scilicet et virtutis. (Vid. cap. ult. libri superioris hujus Enneadis p. 538. A. ibiq. annot.)

p. 996, 4. ἐπεὶ—ἄσους—λόγους—καὶ ἐκάστην ψυχὴν ἔχειν.] Brucker. ex hoc loco ita in Hist. Crit. Philos. II. p. 401: “Quot mundus rationes seminales habet, totidem singulas animas possidet, tot ideæ sunt in intellectu divino.” De quo ipse viderit.

— 7. ἄπειρον οὖν τὸ τῶν λόγων ἔσται, εἰ μὴ ἀνακάμπτει περιόδῳ] Similiter neutre supra p. 36. usurparat Plotinus: ἀνακάμπτοντος τοῦ νοήματος. In ellipses retulit Lamb. Bos. p. 120. et 127. Schæf. Hinc haud pauca locutiones, cum propriae sententiæ, tum tralatae, de quibus Schleusner. in nov. Thes. Vet. Test. I. p. 228. et in Lex. N. T. in voce. Adde Clement. Alex. Stromm. II. p. 507. Potter.: repudiata ἀνακάμψει πρὸς τὸν ἄνδρα. Proprie ἀνακάμπτειν dicuntur, qui a meta ad carceres redeunt, notante Jacobs. ad Pallad. Epigr. XLVII. 4. in Antholog. Gr. T. X. p. 228. Inde Jo. Laur. Lyd. de Menss. in Martio p. 81. p. 198. Roetheri: Διόνυσος, δι' ὃν ἡ νύσσα (ὁ καμπτήρ) καὶ ἡ περικύκλησις τοῦ χρόνου. De quo loco quæ alibi disputavi, nunc omitto. Plato Phædone p. 72. b: εἰ γὰρ μὴ ἀεὶ ἀνταποδιδόη τὰ ἕτερα τοῖς ἑτέροις γιγνόμενα, ὥσπερ κύκλω περιούοντα, ἀλλ' εὐθείᾳ τις εἴη ἡ γένεσις ἐκ τοῦ ἑτέρου μόνον εἰς τὸ καταντικρὺν, καὶ μὴ ἀνακάμπτοι πάλιν ἐπὶ τὸ ἕτερον, μηδὲ καμπὴν ποιοῖτο, οἷσθ' ὅτι πάντα τελευτῶντα τὸ αὐτὸ σχῆμα ἀν' σχοίη, καὶ τὸ αὐτὸ πάθος ἀν' πάθει καὶ παύσαιτο γιγνόμενα. Alterum Platonis locum, quem hic Plotinus respexit, proxima annotatio indicabit. Aristoteles Metaphys. I. 2. p. 30. Sylb. p. 38. Brandis.:— διὸ ἐκεῖνα μὲν οὐκ ἀνακάμπτει εἰς ἄλληλα, οὐδὲ γίνεταί ἐξ ἀνδρὸς παῖς. οὐ γὰρ γίνεταί ἐκ τῆς γενέσεως τὸ γιγνόμενον, ἀλλὰ μετὰ τὴν γένεσιν. οὕτω γὰρ καὶ ἡ ἡμέρα ἐκ τοῦ πρωῦ, ὅτι κατὰ τοῦτο διὸ οὐδὲ τὸ πρωῦ ἐξ ἡμέρας· θάτερον δὲ ἀνακάμπτει· ἀμφοτέρως δὲ ἀδύνατον εἰς ἄπειρον ἵεναι. τῶν μὲν γὰρ ὄντων μεταξὺ ἀνάγκη τέλος εἶναι, τὰ δ' εἰς ἄλληλα ἀνακάμπτει· ἡ γὰρ θατέρων φθορὰ θατέρων ἐστὶ γένεσις. κ. τ. λ. Philo Judæus de Mund. Incorrupt. p. 493. Mangei: βάθμους γὰρ τινὰς ἡ φύσις τὰς ἡλικίας ἐγέννησε (ubi non video cur Mangei velit ἐπενόησε) δι' ὧν τρόπον τινὰ ἀναβαίνει καὶ κάτεισιν ἄνθρωπος. ἀναβαίνει μὲν αὐξανόμενος, κατέρχεται δ' ἐν ταῖς μειώσεσιν. Ὅρος δ' ὁ τῶν ἀνωτάτω βαθμῶν, ἀκμῆ, πρὸς ὃν φθάσας τις οὐκέτι πρόεισιν, ἀλλ' ὥσπερ οἱ διανλοδρομοῦντες ἀνακάμπτουσι τὴν αὐτὴν ὁδόν, ὅσα παρ' ἰσχυρούσης νεότητος ἔλαβεν, ἀποδιδούς ἐν ἀσθενείᾳ γήρα, ubi aut cum Mang. legendum ἀποδίδωσιν, aut statuendum, post ἀποδιδούς excidisse ἀνακάμπτει. Idem eodem: ψαῦσαν δὲ ἄκρας ἐπιφανείας ἀνακάμπτει πάλιν. Aristot., qui fertur, de Mundo

IV. 14. p. 116. Kappii: τῶν δὲ ἀνέμων οἱ μὲν εἰσιν εὐθύπνοοι, οἱ δὲ ἀνακαμψίπνοοι, καθάπερ ὁ Καϊκίας λεγόμενος. Apuleius de Mundo p. 722. p. 314. ed. Bosschae: "Excursores venti habentur, qui directo spirant; *reflabri*, reciproco: ut Cæcias putatur esse:" ubi Salmasius certe vocem *reflabri* sollicitare non debebat, quippe qua Latinus philosophus philosophi Græci illud ἀνακαμψίπνοοι exprimere debebat. Nolim etiam a doctissimo editore Batavo in Indice Grammatico orationis Latinæ illud vocabulum omissum esse. Hæc sufficere arbitror, quo h. l. Plotinianæ orationis sententiæque ratio aperiat. — In sequentibus: ὅταν ταῦτα ἀποδιδῶται minus est innorandum, quandoquidem hujus verbi et magis etiam compositi ἀνταποδιδόναι vim explicarunt Wyttenbach. ad Julian. Or. I. p. 57. p. 210. Lips. et ad Phædon. p. 179. itemque Heindorf. ad Theæt. p. 398.

p. 997, 1. ἀλλὰ δεῖ τὴν διάφορον ποιήσιν ἐκ διαφόρων λόγων.] H. l. vel cogitandum, vel inter ποιήσιν ἐκ interponendum verbum εἶναι. ἡ δὲ πᾶσα περίοδος πάντας ἔχει τοὺς λόγους. Haud dubie respicit Plotinus Platonis locum de Rep. VIII. p. 546. p. 381. Bekk.: in quo expediendo et veteres et recentiores desudarunt, ut omittam discordiam, quæ reliquos philosophos in definiendo magni animi ambitu inter se disjungit; de quibus vide Huet. ad Origen. Commentar. in Genesin Vol. II. p. 18. ed. Ruæi. Davis. et Moser. ad Cic. de N. D. II. 20. p. 284. ed. maj. p. 110. ed. minor. Fabricius ad Sext. Empir. adv. Math. V. 105. p. 355. Ast. ad Platon. l. l. in Comment. p. 580. Synesius de Providentia p. 127. infr. Petav. et quæ nuper ad hunc Synesii locum disputavit Th. Taylor. ad calc. libri: Select Works of Plotinus p. 592—600; quæ laudasse sufficiat, siquidem annorum ipsa enumeratio ad nostri loci intelligentiam nihil pertinet.

— 12. ἀλλ' ἐκεῖνο ὅτι οὐκ εἰ ἐν τῷ φαίνεσθαι] Ficinus legisse videri possit ὅτι οὐ μόνον εἴη ἐν τ. φ. Ego manum abstinui, sed mox librorum suasu inter τὸ ἄρβεν et πλείστον interposui τό. Deinde pro ἡ θατέρων idem Marsilius legisse videtur ἡ θατέρων. In seqq. singulare est, quod in παρὰ τὴν φύσιν et in παρὰ τὴν ἕλην diversam plane vim habeat hæc præpositio. Quod verba

attinet οἱ δὲ ἐν ἄλλῃ χώρᾳ πῶς διάφοροι; cf. Aristot. de Gen. Animall. IV. 2. p. 277. Sylb.: ὁμοίως περὶ τε γένεσιν καὶ ἀγονίαν καὶ ἀρρένογονίαν καὶ θηλυγονίαν· διαφέρει γὰρ χώρα χώρας ἐπὶ ταῦτα καὶ ὕδωρ ὕδατος, διὰ τὰς αἰτίας. De vi, quam regionum situs naturaque in generationem habet, disputat adversus astrologorum commenta Sextus Empiricus adv. Mathemm. V. 102. p. 355.

p. 998, 2. εἴπερ ἐνὶ τῶν αὐτῶν διδομένων—φαίνεσθαι] Ficinus haud dubie legit εἴπερ ἐνὶ, τ. α. δ.—φ. licet fieri potest, et hoc verum videtur.

—7. Πῶς οὖν ἐπὶ πολλῶν διδύμων—τοὺς λόγους;] In causas naturales τῆς διδυμοτοκίας inquit Aristoteles de Generat. Animall. IV. 4. p. 289. Sylb. in astrologicas, quas quidem esse statuebant plurimi, Ptolemæus in Tetrabiblo I. IV. p. 190. ed. Basil. ad quæ interpretes anonymus p. 159: τὴν δὲ ποσότητα (τῶν τέκνων) γνωσόμεθα ἐκ τῆς τῶν ζωδίων φύσεως. ἐν δισώμοις γὰρ ἢ πολυσπέρμοις ὄντες ἢ δύο ἢ καὶ πλείονα διδώσιν. ἐν μοναχοῖς δὲ ἐν τέκνον περὶ ποιήσουσιν (scr. περιποιήσουσι). Nimirum si planetæ, qui prolem pollicentur (ut Venus), sunt in signis Zodiaci bicorporeis (ut in piscibus) aut fecundis; geminam largiuntur prolem et numerosiorem.—Ut autem h. l. sidera nonnulla animalia dicuntur πολύσπερμα, ita Aristoteles (de Gener. Animall. I. 18. p. 183. fin. et sæpius) minora animalia terrestria πολύγονα appellat: majora, ὀλιγοτόκα. Pro illo alias (ut p. 109. init.) usurpat πολυτόκα, quo ipso utitur Plotinus, nisi quod in editione perperam scriptum erat πολύτοκα.

p. 999, 1. Καὶ εἰ μὲν ἢ ποιήσις ἔχει τὸ εἰκῆ τῶν ὀποσαοῦν] Ita cum bonis libris scripsi pro ὀποσαοῦν, commotus iis, quæ continuo subjicit Plotinus.

—3. ἐξελεῖται καὶ ἀναπλώσει] De verbo ἀναπλῶν dictum est a nobis ad Proclum in Alcib. pr. p. 230: hic vero locus Plotini, qui similis significatus substantiva juncta habet, consignandus est in Lexicis.

—6. ἐπὶ τῶν ἄλλων ζώων ἐφ' ὧν πλῆθος ἐκ μιᾶς γενέσεως] Aristotel. de Generat. I. 18: ἔτι ἀπὸ μιᾶς συνουσίας τῶν ζώων ἕνα γεννᾷ πολλά. Idem vel quisquis ejus libri decimi auctor sit, Histor. Animall. X. 3. p. 503. Schneid.:—ὅσα τῶν ζώων ἀπὸ μιᾶς ὀχέας πολλά τίκτει, καὶ ἢ τῶν διδύμων

γένεσις ὅταν ἀπὸ μιᾶς γένηται. Idem paullo post: ἔτι εἰ πολλά ἀπὸ μιᾶς ὀχέας γίνεται ὅπερ (ita Schneider. cum Leonie. et Camot. probante Sylb. pro ὅσπερ) φαίνεται ἐπὶ τῶν ὑῶν καὶ διδύμων ἐνίοτε γιγνόμενον (ita Schneid. ex conject. Sylburgii pro γιγνόμενα). Plotinus noster supra p. 460. E. F.: ὅταν τοίνυν ἐκ συνόδου μιᾶς καὶ ἐνὸς σπέρματος διδύμα γένηται γεννήματα, ἢ καὶ ὅσπερ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις πλείστα. Hinc ratio harum vocum intelligitur: ὀχέα s. συνουσία s. σύνοδος (παιδοποιία, γέννησις, parentum negotium procreatio, et nonnunquam etiam γένεσις. Cf. etiam Wyttenb. ad Plutarch. de puerorr. educat. p. 68.) deinde γένεσις, ortus nascentis, tum τὰ γεννήματα, proles; Proinde h. l. ad πλῆθος cogita γεννημάτων.

LIB. VIII.

P. 1000, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΟΗΤΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ.] Est hic liber trigesimus primus secundum temporis decursum, quo singuli deinceps scripti sunt (Porphyr. de Vita Plotini c. V. et XXV.) Argumentum hujus libri Plotiniani cognatum est haud paucis locis dialogorum Platonis, Phædri, Symposii (in primisque Diotimæ disputationi sub finem p. 210. sqq. p. 442. sqq. Bekk.) Timæi p. 28. sq. p. 23. Bekk. Philebi, aliorum. Ceterum de fontibus hujus doctrinæ auctoribusque, qui eam illustrarunt, egi in Præparat. ad Lib. VI. Enn. I. qui est de Pulcritudine. In his Dius Pythagoreus (cujus duo fragmenta ex libro περὶ Καλλονῆς nobis conservavit Stobæus in Florileg. Tit. LXV. 16. et 17. Vol. II. p. 497—499. ed. Gaisford.) in aliquot sententiis cum Plotinianis consentit; neque tamen ita, ut Plotinus eum librum legisse necessario putandus sit. Sed et de Platoniorum, quos laudavimus, dialogorum argumentis plura diximus in Præparatione illa ad librum Plotini de Pulcritudine in ed. peculiari Heidelbergensi, unde, quæ p. CXIII. ad hunc librum pertinent, eorum lectorum in gratiam, quibus illa editio ad manus non est, huc transferre liceat: “Eum librum (i. e. hunc ipsum de intelligibili pulcritudine) a Porphyrio (de Vita Plotini c. 25.) ad eam Enneadem relatum videas, quæ versatur circa mentem (νοῦν). Videlicet summum illud, quod Bonum unumque dicitur, sive Deus, de quo extremus extremæ Enneadis

liber est, is, per se proprie spectatus, fugit ipsum quoque intellectum; intraque manens velut in recondito semper domicilio, cognosci nequit, nisi per gradus. Voluit autem patefieri suam essentiam per tria bona, in ejus quasi domicilii limine locata. Sunt eæ ternæ monades intelligibiles (*νοηταί*): *veritas* (ἡ ἀλήθεια), *pulcritudo* (ἡ καλλονή), et *congruentia* (ἡ συμμετρία). Vide Platonis Philebum, unde hæc doctrina maxime ducta est, p. 64. sq. p. 219. sqq. Stallb." Platonis doctrinam ex ipsius scriptis nemo diligentius depromsit, nemo elegantius disposuit disertiusque nemo commendavit, quam Heusdius meus, Vir Clarissimus, in parte prima libri qui inscribitur: Initia Philosophiæ Platoniciæ p. 187. sqq. Qui deinceps secuti sunt philosophi hanc intelligibilis pulcritudinis doctrinam certatim attigerunt, ut infinitum sit singulos enumerare. Proinde pauca duntaxat delibo. Ita, ut hoc utar, Plutarchus in quæstionibus Platoniciis illam partem Diotimæ orationis, quam supra dixi, ante oculos habuit p. 1002. p. 81. Wyttenb. Longinus item et qui reliqui de sublimi et pulcro præceperunt, haud pauca e Platonis dialogis mutuati sunt. Proculus autem Lycius de illis tribus monadibus singularem librum ediderat, ut ipse memoriæ prodit in Commentariis in Platonis Rempublicam p. 433. Hodie desideratur illud scriptum. Quæ tamen ejus philosophi de pulcritudine sententia fuerit, cum aliunde potest intelligi tum ex ejus libris in Platonis Theologiam (I. 24. p. 59. sqq. III. 8. p. 150. sqq.) et vero maxime ex ejus Commentario in Platonis Alcibiadem priorem. Hermias etiam hunc locum de intelligibili pulcritudine attingit in Platonis Phædrum c. XXIII. p. 112. sq. ed. Astii. Dionysius denique, qui Arcopagita ille videri vult, quæ de pulcritudine cum reliqua tum intelligibili declamavit (de Divin. Nominib. c. IV. p. 558—561. Corderii) ea, ut ejus hominis reliqua omnia, ex Platoniorum libris desunta sunt. Ecclesiæ patres quantopere hanc doctrinam celebrarint, docet commentarius amplior, quem in librum Enn. I. sextum de Pulcritudine editioni Heidelbergensi adjecimus. E recentioribus philosophis qui de pulcro commentati sunt, ut M. Antonius Natta multique alii, et nostra memoria Kantius aliique, in his ipse Herderus in Calligone, Pla-

tonis scripta respexerunt: Plotini hos libros, si Ficinum et Schellingium fortasse excipias, quod equidem sciam, nemo magnopere.

p. 1001, 2. ἀνθρώπου δὲ μὴ τινος—ἡ τέχνη] Hæc admonent narrationis Ciceronianæ de Invent. II. 1. de Zeuxide pictore, qui cum Crotoniatis Helenam pingere jussus esset, ex pulcerrimis virginibus pulcerrimas partes deligeret, neque enim putavit, addit Tullius, omnia, quæ quæreret ad venustatem uno in corpore se reperire posse; ideoque quod nihil, simplici in genere, omnibus ex partibus perfectum natura expolivit. Itaque, tanquam ceteris non sit habitura quod largiatur, si uni cuncta concesserit, aliud alii commodi, aliquo adjuncto incommodo, muneratur. Quod Agrigenti factum prodidit Plinius H. N. XXXV. 9. 36. Heracleæ Ælianus. Cum Cicerone tamen faciunt alii, quos laudat Sillig. in Catalogo Artificum p. 462. sq. qui de hac re consulendus. Dignissima sunt etiam, quæ legantur subtiliter hanc in rem disputata viri elegantis judicii Emeric-David in Biographie Universelle T. LII. p. 308. sq. Cave tamen opineris, Plotinum ita effici præstantissima artis opera sibi persuasisse. Ne Tullius quidem sibi persuaserat, ut intelligitur ex egregio loco in Oratore c. 2. quem ad hujus capitis finem attingemus. Consule etiam disputata Herderi nostri in præstantissimo opere Calligonæ III. p. 194. Ceterum in delectu exempli, quo Plotinus Musam Gratiaæ adjunxit, si Euripideum illud adhibere velis, agnoscas ἡδίσταν σύζυγαν.

— 15. Καὶ γὰρ ὅσῳ ἰὸν εἰς τὴν ὕλην ἐκτέταται, τόσῳ ἀσθενέστερον τοῦ ἐν ἐνὶ μένοντος.] Tota hæc disputatio, qua Plotinus veræ artis indolem tam lucide describit, conjuncta est cum loco de materia itemque de *ideis* igiturque comparanda cum iis locis dialogorum Platonis, quibus uterque locus explicatur. Tu vide, quæ hanc in rem contuli supra ad librum de pulcritudine p. 52. A. B. et ad librum primum de Providentia p. 259. sq. qui posteriores loci Plotiniani in primis cum nostro comparari debent.—Quæ sequuntur de *imitatione*, his adhibendus est Plato in Rep. X. p. 597. sq. p. 471. sq. Bekk. Maxime autem tenenda est Aristotelis disputatio Poetic. II. 1. ubi tria artificum genera distinguuntur: Πολύγνωτος μὲν κρείττους, Παύσων δὲ χείρους, Διού-

σιος δὲ ὁμοίους εἶκαζε. Cf. quæ Plinius H. N. XXXIV. 9. p. 654. Harduin. de Clearcho prodit: nobiles viros nobiliores fecit. Contra Dionysius ille eodem Plinio teste XXXV. 37. init. Anthropographus appellabatur. Tertium genus respicit Plutarchus de discrim. adulat. et amici p. 53. D. p. 203. Wytt. : ἀλλ' ὡσπερ οἱ φαῦλοι ζωγράφοι τῶν καλῶν ἐφικνεῖσθαι μὴ δυνάμενοι δι' ἀσθένειαν ἐν ῥυτίσι καὶ φακοῖς καὶ οὐλαῖς τὰς ὁμοιότητας ἀναφέρουσιν κ. τ. λ. De quo argumento consulendi sunt Lessing. in Laocoonte p. 10. sq. Winckelmann. in historia artis p. 589. ed. Vindob. et Herder. in Calligona p. 196. sq. Ad universi vero hujus capituli intelligentiam faciunt hæc Platonis in Timæo p. 28. sq. p. 23. sq. Bekk. ubi de opifice Mundi ita loquitur philosophus: τότε δ' οὖν πάλιν ἐπισκεπτέον περὶ αὐτοῦ, πρὸς πότερον τῶν παραδειγμάτων ὁ τεκταινόμενος αὐτὸν (τὸν κόσμον) ἀπειργάζετο, πότερον πρὸς τὰ κατὰ ταῦτά, καὶ ὡσαύτως ἔχον, ἢ πρὸς τὸ γεγονός. εἰ μὲν δὴ καλὸς ἐστὶν ὅδε ὁ κόσμος ὅ,τε δημιουργὸς ἀγαθὸς, δῆλον ὡς πρὸς τὸ αἰδίου ἐβλεπεν κ. τ. λ. Quam in sententiam alias disputat etiam Plotinus, ut p. 175. sqq. p. 260. B. p. 406. E.

p. 1002, 9. ἔπειτα ὁ Φειδίας τὸν Δία πρὸς οὐδὲν αἰσθητὸν ποιήσας, ἀλλὰ λαβὼν οἶος ἂν γένοιτο κ. τ. λ.] Omnes libri nostri in hac lectione conspirant, quod argumento sit, inveterata vulnera latere in his Enneadibus, siquidem verum vidit magnus Hemsterhusius, qui ad Luciani Somn. §. 8. p. 11. Amstel. p. 9. Bip. hæc posuit: “Eadem mens Senecæ Controv. V. 36. p. 387: *Non vidit Phidias Jovem &c. dignus tamen illa arte animus et concepit deos et exhibuit*: ἔδειξε. Simillimum illud Plotini: ἔπειτα (leg. ἔπλασεν) ὁ Φ. τ. Δ. πρ. οὐδ. αἰσθ. ποιήσας, ἀλλὰ λαβὼν (addendum omnino videtur νῶ) οἶος ἂν γένοιτο—φανῆναι.” Hæc Hemsterhusius. Neutram tamen lectionem tanto viro dignissimam sine codicum auctoritate in ordinem recipere ausi sumus. Ad eam emendationem vertendum erit: *Finxit Phidias Jovem non ita, ut eum ad sensibile aliquid efficeret, sed mente conciperet qualis futurus esset etc.* Hoc postremum congruit cum verbis Platonis in Timæo p. 29. A: οὕτω δὴ γεγενημένος πρὸς τὸ λόγῳ καὶ φρονήσει περιληπτὸν, καὶ κατὰ ταῦτά ἔχον δεδημιουργηται. In simili argumento idem (in Phædone p. 75. b.) usurpat λα-

βεῖν ἐπιστήμην αὐτοῦ τοῦ ἴσου. Mirum vero, quantum hæc Plotiniana consentiant cum his Ciceronianis in Oratore II. 8. 9: “Sed ego sic statuo, nihil esse in ullo genere tam pulchrum, quo non pulchrius id sit, unde illud, ut ex ore aliquo, quasi imago exprimatur, quod neque oculis, neque auribus, neque ullo sensu percipi potest: cogitatione tantum et mente complectimur.—Nec vero ille artifex (Phidias) quum faceret Jovis formam aut Minervæ, contemplabatur aliquem, e quo similitudinem duceret; sed ipsius in mente insidebat species pulchritudinis eximia quædam, quam intuens, in eaque defixus, ad illius similitudinem artem et manum dirigebat.” Alia conguessit Hemsterh. l. l. in quibus quod de Propertii (III. 7. 15.) lectione dubitat, eam ita refingi jubet Sillig. in Catalogo Artificum p. 342:

“Phidiaco (pro Phidiacus) signo se Jupiter ornat eburno”

Quod idem ille Homericorum versuum meminit, unde Phidias Jovis sui speciem duxerit (Iliad. a. 528.) eandem rem nuper attigi ad Stuarti Antiquitt. Athenn. Vol. I. p. 549. vers. german. Quod denique Hemsterhusius Suidæ hæc laudat (in Ἰάκωβος ἱατρὸς II. p. 88. Kuster.): οὕτω καὶ Φειδίαν ἐνθουσιῶντα δημιουργεῖν οὕτω καὶ Ζεῦξιν εἰκάζειν τὰ ἀγάλματα: illud admonet me Themistii, qui in nuper reperta oratione de Præfectura etiam Phidiæ Zeuxidem jungit: (p. 40. ed. Princ. Mediol.): καὶ τὸν Φειδίαν τεθαύμακα ἐπὶ τῷ Διὶ τῷ Πισέωσ' καὶ τὸν Πολύγνωτον ἐπὶ τῇ λέσχη· καὶ τὸν Μύρωνα ἐφ' ἐνὶ βοϊδίῳ. Πόσῳ πλεῖω τὰ Πάσωνος ἔργα τῶν Ζεύξιδος ἢ τῶν Ἀπελλοῦ; τίς οὖν οὐ προτιμᾷ πινάκιον ἐν ἐκείνοις τοῖν ἀνδρῶν, ἢ πᾶσαν ὁμοῦ τὴν Πάσωνος τέχνην. Ad quæ Ang. Maius: “Jupiter Pisæus dictus etiam Olympius. Vid. Plin. H. N. XXXIV. 19. Themistius Orat. XVI. p. 202. B. scribit Πισσαίῳ at hic Πισέωσ.” Possis etiam Πίσσης vel Πισάτιδος, nisi malis Πισσαιεῖ ex Steph. Byz. in voce. Vid. Meletemm. nostr. I. p. 19. not. 13. Deinde Maius: “Pausonius seu Pausonius picturis anteponit Polygnoteas etiam Aristoteles Polit. VIII. 5. Poet. 2.” Sed Aristotele in Polit. dudum est redditum Παύσωνος pro Πάσωνος (vid. Goettlingii Annot. p. 457.) et in Metaphys. VIII. 9. p. 187. Brandis. item, pro Πάσωνος; ut proinde etiam

Themistio reddendum videatur, nisi statuere malis, cum lusum quæsisse in *πάσαν*—*Πάσωνος τέχνην*, eaque de causa hanc scriptionem alteri prætulisse Sophistarum more, qui etiam talia in deliciis habent, ut illud in Platonis Convivio p. 185: *Πανσανίου δὲ πανσαμένου*. Quod mihi tamen ægre persuadeam.

p. 1003, 1. ἢ τι—τὸ περιέχον—οἷα ὕλη;] Ita scripsi cum Vatic. pro ἢ τι—ὕλη. Nam postquam Plotinus interrogaverat, quid in corporibus naturalibus pulerum sit: jam contrariam quæstionem ponit, quid in iisdem sit deforme. Est autem hic locus conjunctus cum locis de materia (*περὶ ὕλης*) et de exemplo seu *idea* (*περὶ παραδείγματος ἢ περὶ εἶδους*). Vide quæ ad caput superius, hac ipsa pagina (541. C.) cum ex Platonis Timæo, tum ex his ipsis Enneadibus citavimus.

— 2. Πόθεν δὴ—τὸ τῆς Ἑλένης τῆς περιμαχήτου κάλλος;] Helenæ pulcritudinem supra etiam exempli causa posuit philosophus noster p. 274. F. Xenophon in Sympos. III. 9: *πενία ἤκιστα περιμάχητον*. Vid. Sturzii Lex. Xenoph. III. p. 523. De activo hujus Adjectivi significato dubitat Wytttenb. ad Plutarch. de S. N. V. p. 60. p. 378. ed. Oxon. Himerius Orat. I. 17:—*Δηϊάνειραν—ὁ λόγος περιμάχητον τοῖς τε ἄλλοις καὶ Ἀχελῶφ ποιεῖ*, ubi Wernsdorf. p. 354. Sophocleum *ἀμφιπέκετον νύμφην* de eadem Deianira comparat. In primis consulendus Hemsterh. ad Lucian. Contemplantt. II. p. 504. qui de ejus Adjectivi significatione agens hæc advocat: “Helenæ, quæ Luciano οὕτω δὴ τι περισπούδαστος, ὥστε καὶ πόλεμον ἀμφ’ αὐτῇ γενέσθαι [Deorr. Diall. XX.] p. 265. *περίβλεπτον καὶ περιμάχητον τὴν φύσιν ἐποίησε Jupiter*. Isocrates p. 211. C. (in Helenæ Encomio 9. p. 342. Langii, p. 209. Coraii). Neque tamen crediderim virum illum, si nostri loci meminisset, propterea Isocratei loci in Plotiniano hoc imitationem agniturum fuisse. Ceterum ut Veneri, ita Helenæ, quam divinis honoribus colebant Lacedæmonii, hanc vim tribuebant, ut pulcras redderent feminas. Exempla habes collecta in Commentatt. Herodoteis nostris (ad Herodoti VI. 61.) p. 269.

— 3. ἢ οἷα γυναικῶν Ἀφροδίτης ὅμοιαι κάλλει] Appuleius Metam. IV. p. 301. Oudendorp.:—“Non maria, sed terras *Venerem aliam* virginali flore præditam pullulasse,” quem locum imitatus

videri possit vel ex eodem fonte duxisse videtur Charito I. 1. judicante Dorvillio p. 205. sq. Rufinus in Anthol. Gr. n. XVII. T. III. p. 102. Jacobs. ad virginem: *κάλλος ἔχεις Κύπριδος*. Quid? quod Christiani poetæ Mariam virginem audebant cum Venere comparare. Vid. p. 226. sq. not. in Annot. in Plotin. de Pulcrit. ed. Heideleb.—Proxima: *τῶν ἂν εἰς ὄψιν λόντων—ὄραθὲν ἂν* utramque rem suspensam tenent: eorum qui, si forte, in conspectum veniunt—pulcritudinem quæ conspici possit, ut illud Herodoti VII. 139. *ὄρωντες ἂν ἐχρήσαντο ἂν* i. e. εἰ ἐώρων *si videant*. De quo usu particulæ ἂν cum Participio vid. Matth. Gr. gr. §. 598. et §. 600. et de repetito ἂν vid. supr. p. 96. Ceterum Ficinus expressit ἐφ’ αὐτοῖς, quod tamen libri nostri non confirmant.

— 10. ἀλλ’ εἰς ἐν οὗτος;] Nolui in ejusmodi loco Ficinianam interpretationem immutare, sed tamen arbitror quatuor hæc verba ita accipi debere, ut opposita præcedentibus: *ὁ δὲ μὴ ἐν ὕλη (λόγος) igiturque vertenda: scd illa ratio, quæ cum materia (s. mole) in unum coit*.

p. 1004, 6. ὥσπερ ἂν εἰ τις τὸ εἶδωλον αὐτοῦ βλέπων] Supra Plotinus, Narcissi fabulam tangens, p. 56. F: *εἰ γὰρ τις ἐπιδράμοι λαβεῖν βουλόμενος ὡς ἀληθινόν, οἷα εἰδῶλον καλοῦ ἐφ’ ὕδατος ὀχουμένον, οὐ (ὁ) λαβεῖν βουληθεῖς, ὡς πον τις μῦθος, δοκῶ μοι (δοκεῖ μοι) ἀνίττεται—ἀφανῆς ἐγένετο*.—Mox ad verba τὸ ἐν τοῖς μαθήμασι κάλλος καὶ τὸ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασι adhibe item superiora p. 50. A. et cf. quæ infra leguntur p. 556. A: *ἀναφυγῶν ἐπὶ τὰ τῆς ψυχῆς κάλλη, ἀρετὰς καὶ ἐπιστήμας καὶ ἐπιτηδεύματα*: nimirum omnia e loco classico Platonis Sympos. p. 210. p. 443. Bekk. ducta. Iamblichus de Vita Pythag. V. 21. p. 52. Kiessl.: *γενεαί τε πάντως βουλόμενος τῆς τῶν μαθημάτων καλλονῆς τοὺς πατριώτας*.—In sequentibus: *εἷη γὰρ ἂν τοῦτο αἶσχος*, Substantivum pro Adjectivo *αἰσχροῦν* positum est, quod in hoc vocabulorum genere sæpius fit. Huc pertinent Dii Pythagorei verba a Stobæo servata ex ejus libro de Pulcritudine Florileg. Tit. 65. n. 16. Vol. II. p. 498. ed. Gaisford. emendata a Koenio ad Gregor. Corinth. p. 245. sq. ed. Schæf.: *ὕμεῖς δὲ γὰ, οἱ ὀριγνᾶσθε σωματικᾶς ἀδονᾶς, τέλος ποιούμενοι καθάπερ κνῶδαλα, τὸν κόρον τῷ πλατσιασμῷ οὐχ ὅτι χάριτος ἢ τιμᾶς, ἀλλὰ καὶ μέμψιος ποτὶ κολάσει δι-*

καίως ἐστὲ ἄξιοι τυγχάνειν διὰ τὰς αὐταύτων ἀκολασίας, ἐμβαλλόμενοι ῥύπον ἐν ζωῶν ἐλευθέρων παίδων. Quæ mire congruunt iis, quæ indignabundus conqueritur Pausanias ap. Platon. in Convivio p. 181. fin. et 182. a. Cf. etiam Frontonis epistoll. græcæ. p. 380. et præcipue p. 392. ed. princ. Mediolan.

p. 1004, 18. Ἔστιν οὖν] Sequentia eundem fontem habent, quem modo indicavimus; videlicet in Diotimæ oratione, Convivii p. 210. sq.

p. 1005, 10. ἀλλ' οἶον χρυσοῦ—καὶ εἰ μὴ καθαρός] Eandem similitudinem adhibuit Plotinus p. 54. F. G: καὶ ἔστι τοῦτο αἴσχος ψυχῆ, μὴ καθαρὰ μὴδὲ εὐκρινεῖ εἶναι, ὡς περ χρυσοῦ, ἀναπεπλησθαι δὲ τοῦ γεώδους, ὃ εἴ τις ἀφέλοι, καταλέλειπται χρυσοῦς, καὶ ἔστι καλὸς, μονούμενος μὲν τῶν ἄλλων, αὐτῷ δὲ συνῶν μόνῳ: ubi ejus comparationis fontes et varietates indicavimus. Mox: καὶ τὸ κάλλος αὐτῶν ἀμήχανον, Plato Sympos. p. 218. fin. p. 459. Bekk.: ἀμήχανόν τι κάλλος ὀρφῆς ἂν ἐν ἐμοὶ καὶ τῆς παρά σοι εὐμορφίας πάμπολυ διαφέρων. Conf. Nostrum supra I. 6. 8. p. 56. E. ibiq. annot.

p. 1006, 4. οὐ γὰρ δὴ ποτὲ μὲν φρονοῦσι, ποτὲ δὲ ἀφραίνουσιν] Ed. ἀφρονοῦσιν, sed huic interpretamento genuinam lectionem substituunt cum margine omnes fere Codices. Eandem medelam Themistio Or. XXIV. p. 307. C. Dionis Chrysostomi ope usus (Tom. II. p. 80. Reisk.) Phocylidi adhibuit Jacobs ad Antholog. Gr. I. 2. p. 196. pro Νίνου ἀφρονοῦσης reponens ἀφραίνουσης, et alter poëta Gnomicus Theognis ap. Stob. XXXVII. p. 145. eo Participio utitur. Verbum jam Homero usurpatum Iliad. II. 258. et VII. 109. Ἀφραίνεις, Μενέλαε, quem iocum, ut hoc obiter delibem, non solum imitatus est Nonnus Dionyss. XX. 397. Ἀφραίνεις, Λυκόοργε, verum laudant etiam passim scriptores, ut Lucianus Conviv. §. 12. p. 426. Wetst. et Plutarchus de discern. adulat. p. 55. Ad Plotinum facit alius Plutarchi locus de Stoicorr. Repugn. p. 1037. D. p. 227. Wyt. : ὁ γὰρ μὴ δυνάμενος σωφρονεῖν ἄνθρωπος, οὐ δύναται μὴ ἀκολασταίνειν· καὶ ὁ μὴ δυνάμενος φρονεῖν οὐ δύναται μὴ ἀφραίνειν. Idem ibid. p. 1048. E. p. 274. Wyt. : τί οὖν περὶ τῶν ἄλλων φρονοῦσιν ἢ ταῦτα ἄπερ λέγουσι; μαίνεσθαι πάντας, ἀφραίνειν, ἀνοσίους εἶναι παρανόμους κ.τ.λ. Similiter Clemens Alex. Protrept. p. 3. init.

Potter. Bacchanalia agentes appellat ἀφραίνοντας ἐκτόπως cum θιάσῳ μαινάλῃ (vel potius μαινόλῃ). Theodoretus in Encomio in Nativit. Joann. Bapt. Vol. V. p. 93. Schulz.: Ἄλλὰ γὰρ ἐπεὶ λοιπὸν καὶ ὁ ἀποτεταγμένος καιρὸς τῆς τοῦ τηλικούτου γεννήσεως (l. γενέσεως) ἦκε, καὶ ὁ γλυκὺς οὗτος φόρτος τὰς ὠδύνας ἔλνε παραδόξως οὐ λυπούσας μᾶλλον ἢ ἀφραίνουσας, καὶ ἡδονὴν ἄρρήτου προξενούσας κ.τ.λ. ubi Garnerius nescio quomodo ἀφρονοῦσας vult scribi. Debebat εὐφραίνουσας, quod probare velle putidum sit. Potius admonebo Lexicographi in Bekkeri Anecdott. Grr. I. p. 472: Ἀφραίνει· παρανομεῖ, μωραίνει, παραφρονεῖ. Possis: παραινεῖ. Nam Clemens l. l. eosdem paullo ante dixerat παραινούντας, quos ἀφραίνοντας dicit. Sed lenius tamen est corrigere παρανοεῖ ex Hesychio, qui: Ἀφραίνοντι· παρανοοῦντι. Fortasse etiam nihil mutandum videatur reputanti Plutarcheos illos Stoicos l. l. Verbo ἀφραίνειν subjicere παρανόμους εἶναι. Adde hæc ap. Stob. Eclogg. I. 7. p. 192. Hær.: ἀμαρτήματα δὲ εἶναι τότε ἀφραίνειν, καὶ τὸ ἀκολασταίνειν, καὶ τὸ ἀδικεῖν.

— 7. Τῶν δὲ θεῶν οἱ μὲν ἐν οὐρανῷ ὄντες—usque ad finem capitis] Dubitari nequit, quin Plotinus Platonis nobilissimum locum ante oculos habeat in Phædro obvium p. 246. fin.:—τῷ δὲ (Διὶ) ἔπεται στρατιὰ θεῶν κ.τ.λ. Deorum genera et classes, de quibus multa disputant Platonici philosophi, in tabula disposita videas, quam ex Cod. MScr. exhibuimus ad Olympiodor. in Alcib. pr. p. 20.

— 16. Καὶ γὰρ τὸ βέλαι ζῶειν κ.τ.λ.] Fons universi hujus loci est in Platonis Philebo p. 61. p. 241. ubi duplex scientia explicatur, præcipue tamen in Phædro p. 247. p. 42. sq. Bekk. (ubi Stallbaum p. 206. et Ast. p. 304. Plotini non obliti sunt. De loco Phædri multa leguntur in Hermiæ Comment. p. 142—146.) Adde tertium locum Symposii p. 211. p. 444. Bekk. (quocum cf. Cic. Orator. III. et qui verbo tenus illa exhibuit, Dionysius Pseudo-Arcopagita de Divinn. nominibb. IV. 7. p. 559.) denique quartum in Platonis, quæ feruntur, Epistolis VII. p. 342. sq.

p. 1007, 9. ἔστι δὲ καὶ κίνησις καθαρὰ—καὶ ἡ στάσις—τῷ μὴ στασίμῳ] Dionys. Arcopag. l. l. p. 560. sq.: στάσις γὰρ ἔστι πάσι καὶ κίνησις τὸ

ὑπὲρ πᾶσαν στάσιμ καὶ πᾶσαν κίνησιμ, ἐνιδρύον
ἕκαστον ἐν τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ, καὶ κινούν ἐπὶ τὴν οὐ-
κείαν κίνησιμ. Ita enim hic locus interpungendus
est, quo sententia sana existat.

p. 1008, 3. οἷον εἴ τις γένοιτο τὴν ὄψιν τοιοῦτος,
οἷος ὁ Λυγγεὺς ἐλέγετο, καὶ τὰ εἶσω τῆς γῆς ὄραμ] Ita hunc locum ex optimis libris et margine con-
stitutui. Ad verba καὶ—ὄραμ cogita vel ὥστε, vel
ex præcedentibus: ὅς (καὶ) ἐλέγετο. Sic enim
congruit brevitati Plotinianæ. Λυγγεὺς mutare
sine librorum auctoritate non sum ausus, licet
sciam vulgo aliter fieri. Arbitror enim hanc esse
potius posterioris ætatis scripturam, quam negli-
gentiam librariorum. Ceterum vide de hac di-
versitate interpr. ad Hygin. fab. 168. p. 284.
Heynius ad Apollodor. p. 109. Fischer. ad Pa-
læphat. p. 58. Jacobs. ad Anthol. Palat. p. 91.
et p. 1042. et ad Philostrati imagg. p. 75. (p.
479.); Gaisford. ad Procli Chrestom. p. 473.
(ubi libri aliquot habent vitiosa Λυγεὺς et Λυ-
γέως).—Psello nuper Boissonad. in Notices et
Extraits XI. 2. p. 190. pro λιγγούριον restitu-
endum duxit: λύγκουρον. Poterat tamen tolerari
λυγγούριον et vero λιγγούριον, si Schneiderum
audias, et interpr. ad Sextum Empir. p. 39. et
p. 209. Fabricii. Aliter judicandum in vocabu-
lis, ubi etymon alteram scripturam respuit, ut
Σύγγελλος pro Σύγκελλος. Vid. du Cange Glos-
sar. med. et intim. Græcit. p. 629. cf. p. 1471.
[cf. Meursii Glossarium Græcobarbarum h. v.]
Singularis est, quod in Cleomede p. 84. Bakii
MSerr. libri aliquot offerebant γλυκὺς pro Λυγ-
κεύς. Nostri loci solus, quod sciam, mentionem
fecit Tib. Hemsterh. ad Lucian. Timon. p. 138.
Amst. p. 389. Bip. Frequentatur autem hæc
fabula in philosophorum scriptis. Sic, ut hoc
utar, Plutarchus p. 87. b. p. 335. Wytt. item-
que p. 1083. p. 422. Wytt. quocum comparari
debet Nazarius in Panegy. in Constantin. XI.
5. p. 34. Jægeri. Porphy. de Abstem. III. 8.
p. 234. Rhoer.: τίς μὲν γὰρ ἀνθρώπων τοσοῦτον
βλέπει (οὐδὲ γὰρ ὁ μυθεύμενος Λυγγεὺς, ubi Cod.
Meermann. Λυγγεὺς, cui maledicit Rhoerius, qui
recte quidem ex aliis Codd. dedit vulgarem
scripturam) ὅσον ὁ δράκων; Olympiodorus in
Platonis Phædon. ap. Wytt. p. 202: καθὼ
ὁ Λυγγεὺς ἐώρα τὰ πόρρω, quod recte intactum
reliquit Wytt. Iamblichus in Protrept.

VOL. III.

cap. VIII. p. 52. Arcer. p. 132. sqq. Kiessling.:
ἰσχύς τε γὰρ καὶ μέγεθος καὶ κάλλος γέλως ἐστὶ καὶ
οὐδενὸς ἄξια, κάλλος τε παρὰ τὸ μηδὲν ὄραμ (Ver-
bum hoc ex Ciz. addidit Kiessling. agnoscit
etiam Cod. Memm. in schedis meis) ἀκριβὲς δο-
κεῖ εἶναι τοιοῦτον (τὸ τοιοῦτον unus liber MS.) εἰ
γὰρ τις (deest τις in pluribus libris) ἐδύνατο βλέ-
πειν (ὄξὺ ex Cod. Ciz. addidit Kiessl. Libri no-
stri non agnoscunt, et vereor, ne glossema sit)
καθάπερ τὸν Λυγκέα (Λυγγέα unus Cod. vitiose:
Λυγγέα Ciz. non depravate, ut judicat Kiessl.
sed minus antique) φασίν, ὅς (ὁ unus Cod. male)
διὰ τῶν τοίχων ἐώρα καὶ τῶν δένδρων, ποτ' ἂν (ita
Arcer. et libri omnes. Kiessling.: πῶς ἂν ex con-
jectura) ἔδοξεν εἶναι τινα (hoc abest a Cod. Reg.)
ἀνεκτὸν ὄραμ, ἐξ οἷων συνέστηκε κακῶν; Appuleius
Metam. II. 36. p. 146. Oudend.: “Vides hominem
ferreum et insomnem, certe perspicaciorem ipso
Lynceo (multi libri Lynce, nec male judicante
Oudend.) vel Argo et oculeum totum.” The-
mistius Orat. VII. p. 92: ἀλλ' ἐπεφαίνοντο ἕκα-
σταχοῦ, μᾶλλον δὲ συμπαρήσαν ἀεὶ κατάσκοποι,
ὠτακουσταί, Ἄργου πλείονας ἔχοντες ὀφθαλμοὺς,
Λυγκέως δὲ ξυωπέστεροι. Philo Jud. ap. Euseb.
P. E. VIII. 14. p. 387. (in versione Armen. p.
55. ed. Venet.): μὴ τοσοῦτόν ποτε ψευσθείσης τῆς
ἀληθείας, ὡς εὐδαίμονά τινα τῶν φαύλων εἶναι νο-
μίσαι, κἂν πλουσιώτερος μὲν ἢ Κροίσου Λυγκέως δ'
δὲ ξυωπέστερος, ἀνδρειότερος δὲ τοῦ Κροτωνιάτου Μί-
λωνος, καλλίων δὲ Γαινυμήδους. Versio Armen.:
“Et Lynceo acutior visu, ac longævior ΑΜΕΝ-
ΤΙΛΟΝΕ, pulchriorque Ganymede. Lacuna ita
explenda ac legendum: Λυγκέως δ' δὲ ξυωπέστε-
ρος, μακροβιώτερος δ' Ἄργωνθωνίου, ἀνδρειότερος
δὲ τοῦ Μίλωνος (vel τοῦ Κροτωνιάτου Μιλ. si forte
in hoc solo patriæ mentionem adjecit Philo.)
Alium regem longævum nuper Libanio Tom. I.
p. 403.) reddendum censuit eruditus juvenis
J. E. G. Roulez in Observatt. critt. in Themistii
Oratt. p. 13. pro Σόλωνος scribens Νέστορος.

p. 1009, 2. καὶ ἡ αὐτοεπιστήμη—πάρεδρος τῷ τῷ
—οἷον λέγουσι—καὶ τῷ Διὶ τὴν Δίκην.] Vid. He-
siodi ἐργ. 254. sq. Orphei Hymn. LXI. 2. at-
que Sophocles Œd. Col. 1375. sq.

— — — εἶπερ ἐστὶν ἡ παλαίφατος
Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίους νόμοις.

Plato de Legg. IV. 716. A. p. 354. Bekk. τῷ
(θεῷ) δ' ἀεὶ ξυνέπεται δίκη τῶν ἀπολειπομένων τοῦ

R r

θείου νόμου τιμωρός. Quem locum a Clemente Stromm. II. p. 499. Potteri, aliisque frequentatum Sophocli adhibuerunt interpret. Vid. Markland. et Doederlein. ad Sophocl. l. l. Potter. ad Clement. l. l. et, rationes mythologicas quod attinet, Symbolicam nostram II. p. 506. sq. ed. alter.

p. 1009, 4. οἶον ἀγάλματα] Hujus verbi Platonici vim variumque usum supra explicui p. 57. D. (et ad libr. de Pulcrit. p. 369. ed. Heidelb.) Cf. etiam p. 465. C. et p. 520. F.—Mox Verba θέαμα—θεατῶν nec minus a Platone mutuatus est Plotinus. Ille enim in Phædone p. 113. p. 111. Bekk. ita: θέαμα εὐδαιμόνων θεατῶν, ad quem Wyttenbach. p. 308. suspicatur Plotinum nostrum Platonis loco laudato si non legisse, certe cogitasse ὑπερευδαιμόνων, idque apparere ex loco hujus libri p. 547. B. (cap. seq.); ubi item est ὑπερευδαίμονας. Cf. ejusdem Philomathix III. p. 106.

— 10. συμφόρησι—προτάσεων] Cf. supra I. 3. 4. et 5. ibiq. annot. item IV. 4. 44. V. 5. 1. et VI. 8. 3.

— 12. ἦν δὲ καὶ ὁ Πλάτων κατιδὼν φησίν, οὐδ' ἦτις ἐστὶν ἄλλη ἐν ἄλλῳ.] In Phædone p. 83. p. 56. Bekk.: ὁ τι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῆ ἐν ἄλλοις ὄν ἄλλο, μηδὲν ἠγεῖσθαι ἀληθές. Ad quæ verba Wyttenbach. p. 219: "i. e. quidquid vero per alia consideret (i. e. corporum per sensus corporis,) quum in aliis sensibus aliud appareat, nihil horum verum putare." Tum comparat alios locos cum ipsius Platonis, tum sectatorum ejus et ipsius philosophi nostri infra VI. 7. p. 727. C. His ego adjicio locum Damascii, qui haud dubie illam Platonis sententiam ante oculos habuit cum hæc scriberet περὶ ἀρχῶν Cod. Mon. fol. 265. rect.: Βέλτιον ἄρα τῷ διορισμῷ αὐτοῦ ἐμμένειν, κατὰ τὴν Πυθαγορικὴν συνήθειαν καὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος, ἄλλα νοοῦντος τὰ εἶδη πράγματα, καὶ αὐτὴν τὴν ὕλην. ἐν τε γὰρ τῷ Φαῖδωνι οὕτως ὀνομάζει τὰ ἄλλα, τὰ εἶδη τὰ αἰσθητὰ λέγων ἄλλα καὶ ἐν ἄλλοις Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τοῖς Ἀρχυτείοις ἰστορεῖ καὶ Πυθαγόραν ἄλλο τὴν ὕλην καλεῖν ὡς ῥευστὴν καὶ αἰεὶ [καὶ] ἄλλο καὶ ἄλλο γιγνόμενον ὥστε δῆλός ἐστι καὶ ὁ Πλάτων ταύτη τὰ ἄλλα ἀφοριζόμενος.—Quæ deinde sequuntur verba Plotini: ὅπως δὲ—τὴν ἀρχὴν ποιήσασθαι, hoc magis tenenda sunt, quod philosophus, singulari

erga Platonem reverentia prohibitus, rarissime palam profitetur (quod sæpissime tamen facit) se philosophorum dei inventa firmare, augere, expolire velle.

p. 1011, 3] Διὸ καὶ τὰς ἰδέας ὄντα ἔλεγον εἶναι οἱ παλαιοὶ καὶ οὐσίας.] Plotino οἱ παλαιοὶ sunt non solum antiquissimi philosophi, ut Heraclitus, qui ὄντα negaverat esse ea, quæ concreta essent et sensibus obvia (Platon. Cratyl. p. 402. A.) Sed etiam Plato et æquales. Ac Platonis doctrina idearum continetur potissimum in Parmenide (quem vide hanc quæstionem quod attinet) p. 130. b. 133. b. 1135. b.) Cf. Cratyl. p. 439. D. E. et consule Buttmanni Excursum ad Menonem III. p. 74: "De abstractis rerum notionibus secundum mentem Platonis." Wyttenbachium ad Phædon. p. 270—272. et Stallbaum. Prolegg. in Phileb. p. XXII. cum nota 5. Aristotelem quod attinet, vide Metaphys. I. 6. coll. XIII. 4. p. 265. Brandisii, Ethica Nicom. I. 4. Ethic. Eudem. I. 8. De Generat. et Corrupt. II. 3. Cf. Henr. Richteri de Ideis Platonis libellus. Lips. 1827. Qui scriptor distingui vult apud Platonem inter εἶδος et ἰδέα, et ideam Platonem esse dicit formam rerum universam, in qua sempiterna earum essentia et natura apparet. Idem p. 66. sqq. negat, ullo in loco Platonis substantias dici ideas. Quod enim οὐσίαν Plato ideis tribuat, hoc ex ipsius Platonis sententia nihil aliud designare, nisi ideas esse perennes (perpetuo) in intellectu. Aristotelem aliter accepisse οὐσίας notionem ac proinde non ubivis recte explicasse Platonis de ideis decreta: Alexandrinos autem philosophos latius propagasse opinionem, substantias esse, quas Plato ideas appellavit. Hæc Richter. — Jam primum ego non multum tribuo iis, qui anquirendum existimant, utrum Plato ideas in mente divina solummodo collocaverit, an extra mentem per se eas exstare dixerit. Deinde Aristoteli me hac in causa vindicem non offero, utpote qui sciam, eum Platonis ideas appellasse τερετίσματα i. e. nugæ canoras s. inanes cantiones (Aristotel. Analyt. poster. p. 228: τὰ γὰρ εἶδη χαιρέτω τερετίσματα γὰρ ἐστι. Cf. Tib. Hemsterh. ad Thom. Magist. p. 908. et in Anecdott. ed. I. Geel. p. 32. sq.) quod Scholiastes Aristidis p. 167. Fromel. ita effert: μὴ εἶναι ἰδέας. Alexandrinos denique philosophos nunc

reliquos omitto. De Plotino quæro, an *substantiæ* vocabulum eam vim habeat, ut Lycopolites Philosophus minus incorporaliter, sive magis corporaliter (liceat enim brevitatis causa hæc usurpare) quam Plato, ideas accepisse dicendus sit; v. c. ut tanquam substantiæ ideæ habeant accidentia varia et mutabilia etc. Hoc si significatum voluit Richterus, toto caelo a mente Plotini aberravit. Audi modo hæc verba Nostri libro proximo p. 560. A: *Νοῦς μὲν δὴ ἔστω τὰ ὄντα καὶ πάντα ἐν αὐτῷ οὐχ ὡς ἐν τόπῳ ἔχων, ἀλλ' ὡς αὐτὸν ἔχων, καὶ ἐν ὧν αὐτοῖς.* Vides hic mentem sive intellectum Plotino esse τὰ ὄντα: nostro loco eidem *ideas*. Quid quæris? Plotino ideæ sunt nec in mente, nec extra mentem, sed sunt idem atque mens; estque simplicissima hæc notio, et quæ aliter desiniri nequeat, nisi *esse* ideas, eademque esse *entia* et *essentias*. Nec aliam Platonis ipsius sententiam esse iudico fuisse. Quod argumento est, falli eos, qui Platonis inter idearum doctrinam et Plotinianam differentiam intercedere opinantur. Quid? quod—equidem profiteri non dubito, aliis quoque in doctrinis aliquot in clariore luce collocatum iri Platonis decreta, si ipsius interpretes Plotino studiosius operam dare velint.

— 5. Δοκοῦσι δέ μοι καὶ οἱ Αἰγυπτίων σοφοὶ κ. τ. λ.] Ægyptiorum scriptionem Plato memorat in Phædro p. 274. sq. et in Philebo p. 18. Alios multos laudavi cum ad Cic. de N. D. III. 22. p. 611. tum præsertim in Commentatt. Herodott. I. p. 369. sqq. Nuper autem hanc rem denuo multorum studiis certatim agitatum nemo nescit, qui Youngii Angli et Champollionis Francogalli aliorumque scripta inspexerit (cf. ut alia omittam, Silvestre de Sacy in Journal des Savans 1827. et Letronne in Appendice ad Précis du Systeme hieroglyphique par M. Champollion le jeune p. 376. sqq. ed. secund.) Quod Plotinus homo Ægyptius hoc loco Ægyptiorum alteram scribendi rationem, quam alphabeticam vulgo dicimus, ubi soni vocis per literarum ductus repræsentantur, non usurpatam fuisse sacerdotibus Ægyptiis dicit; hoc modo haud dubie est accipiendum, ut libros intelligi velit, qui proprie sacri dicebantur, ut qui reconditam religionum doctrinam continerent. (Vid. annotationem, post hanc, tertiam).

— 7. μὴ τύποις γραμμάτων διεξοδεύουσι κ. τ. λ.] In eadem re διεξοδοῖς utitur Philo de Vita Mosis I. p. 606. Hermias in Platonis Phædrum p. 103. Astii: *καθ' ὃ δὲ ἐκ τοῦ ὑφίσταται (ἡ λογικὴ ψυχὴ) ἔχει τὸ νοερὸν, καθ' ὃ ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς καὶ οὐ διεξοδικῶς αἰρεῖ τὰ εἶδη*—et in seqq. καὶ διεξοδικῶς ἐνεργεῖ καὶ συλλογίζεται. Alia dedi ad Proclum in Alcib. pr. p. 249. et supra ad Plotin. p. 189. B. et p. 478. D.

— 10. ἐμφῆναι] Hoc revocavi ex plurimis optimisque libris pro ἐμφύναι, et Diodorus Sic. III. 4. in eadem re utitur locutione ἐξ ἐμφάσεως.— Quæ in sequentibus hujus capituli impeditiora sunt, eis interpunctione consulere studui. Linea a fine quinta καὶ τὸ ἐκ ζητήσεως vereor ne plura verba et fortasse sententiæ aliquot exciderint. Intelligentiam reliquorum adjuvat Ficini versio vel paraphrasis potius. Iamblichus de Vita Pythag. V. p. 52. Kiessl. de Pythagora: *τὸν τῆς διδασκαλίας τρόπον συμβολικὸν ποιεῖν ἐπεχείρει, καὶ πάντῃ ὅμοιον τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ διδάγμασι καθ' ἃ* (etiam mei libri MSS. plurimi hanc lectionem confirmant exhibentes καθὰ) ἐπαιδέθη. Idem de Mysteriis VII. 1. p. 150. Galei: *πρότερον δὴ* (plures libri mei δέ) *σοι βούλομαι τῶν Αἰγυπτίων τὸν τρόπον τῆς θεολογίας διερμηνεῦσαι. οὔτοι (οὗτος Cod. Leid.) γὰρ τὴν φύσιν τοῦ παντὸς καὶ τὴν δημιουργίαν τῶν θεῶν μιμούμενοι καὶ αὐτοὶ τῶν μυστικῶν καὶ ἀποκεκρυμμένων καὶ ἀφανῶν νοήσεων εἰκόνας τινὰς διὰ συμβόλων, ὥσπερ καὶ ἡ φύσις τοῖς ἐμφανέσι εἶδεσι τοὺς ἀφανεῖς λόγους διὰ* (præpositionem neglexit Cod. Gothan.) *συμβόλων τρόπον τινὰ ἀπετυπώσατο* (ἀποτυπ. Monac. male.) De Hermete scriptionis auctore consule Horapollinem in Hieroglyph. I. 14.

— 12. Ὑστερον δὲ—ἐξέυρισκον] Hæc sunt ea, quæ etiam *hieraticis*, quæ dicuntur, literarum formis in commentariis Ægyptiorum sacris consignabantur; cum libri proprie sacri, i. e. ii, qui reconditam religionum doctrinam continerent, *hieroglyphicis* characteribus (ἀγάλματα vocat Plotinus) conscripti essent (vid. supra). Tertium scribendi genus, ad communis vitæ usum pertinens, et ipsum characteribus literarum, non imaginibus utebatur, et appellabatur populare (δημοτικόν).

p. 1012, 6. ἄρα οἰώμεθα] Altera lectio οἰώμεθα et ipsa Platonis locis firmari possit, ut in Gorg.

p. 480. πῶς λέγομεν ubi alii λέγομεν. Vid. Heindf. ad eum dialogum p. 63. et p. 109. et ad Theæt. p. 441. sed cf. Matthiæ Gr. Gr. §. 516. not. 2. Adde de usu Futuri in hujusmodi interrogationibus Acta Philoll. Monacc. I. p. 232. sqq.

p. 1012, 15. τῆ ἐν τῷ ὄντι πρὸς ἄλλο γειτονία] Hoc ex libris plurimis recepti. Quod margo exhibet, γειτονία, nihili est. (Vid. Steph. Thes. p. 2886. ed. Londin. Mox ad διακονησαμένης adhibe Thom. Magist. p. 216. Oudendorp. et Bernard. Aristænet. Epist. II. 7. p. 149. Boisson.: διακονουμένη γὰρ ἀμφοῖν τὰ δοκούντα et p. 150: εἰ βούλει—ἐμὲ συμπράττειν καὶ διακονεῖσθαι σοι πάλιν προθύμως. Cf. etiam Dorvill. ad Chariton. VIII. 8. p. 641. ed. Lips. [p. 720. ed. Amst.] Fortasse post verba ἢ ψυχῆς τινος aliquid excidit. In sequentibus lectionem marginis ubivis receptimus, utpote libris adstipulantibus et sententia ipsa eam commendante.

p. 1014, 2. μετεωροπορεῖ, φησὶ, καὶ πάντα τὸν κόσμον διοικεῖ] Plato nimirum in Phædro p. 246. b. c. Locum hunc supra tractavi ad p. 376. G. et p. 470. C; ubi consule annott.

— 5. ἡ γῆ—στρογγύλη] Rotundam figuram terræ, quam quodammodo deriserat Herodotus (IV. 36.) et Aristoteles (Meteorolog. II. 5. p. 55. Sylburg.) Socratici plurimi statuisse dicuntur (Cleomed. Meteor. VIII. p. 40. p. 51. Bakii). Eandem sententiam tuetur Claudius ille Ptolemæus cum in Μεγαλ. Συναξ. sive Almagest. I. tum in Geograph. I. 7. VII. 5. cf. Mannerti Geogr. Græcc. et Romm. I. p. 144. sqq. Uckert. Geogr. Græcc. et Romm. I. p. 299. et Sickleri Enchiridion Geograph. Ant. p. XLIV.) Cujus viri auctoritas licet jam tertio sæculo, quo Plotinus floruit, permagna esset, hunc tamen philosophum Platonicorum veterum placita hac quoque in re secutum crediderim.—Ad proxima: καὶ ὁ λοξὸς cf. locum geminum II. 9. 12. p. 211. B. ibiq. annot. ad verba λόξωσις τῶν ζωδίων.

— 7. τοῦ συλλογισμοῦ—τὸ συμπέρασμα—τῶν προτάσεων.] Cf. Ocellus Lucan. I. 3. Aristotel. Elench. Sophist. I. 14. p. 444. Sylb. Quintil. Inst. Orat. V. 4. Ernesti Lex. Technol. Græcorr. Rhetor. p. 325. Adde Proclum in Alcib. pr. p. 303. et Olympiodor. in eund. p. 99. et cf. ipsum nostrum infra VI. 7. 1. p. 693. A.

p. 1015, 4. Διὸ καὶ Πλάτων κ. τ. λ.—et infr. C: εἶπε γὰρ ἡγάσθη τε—ἀφομοιωῶσαι.] Plato in Timæo p. 37. p. 36. Bekk.: ὡς δὲ κινήθην αὐτὸ καὶ ζῶν ἐνενόησε τῶν αἰδίων θεῶν γεγονὸς ἄγαλμα ὁ γεννήσας πατήρ, ἡγάσθη τε καὶ εὐφρανθεῖς ἔτι δὴ μᾶλλον ὅμοιον πρὸς τὸ παράδειγμα ἐπενόησεν ἀπεργάσασθαι. Unde intelligitur Plotinum non usquequaque ad verbum referre locum Platonis. Memoriter item laudat Simplicius in Aristotel. Phys. IV. 166. et 265. Exhibet etiam Stobæus in Eclogg. Phys. I. 268. Cf. Lindavii Annott. in Plat. l. l. qui Plotinum nostrum non neglexit. Mox pro ἐνεργεστέρων Ficinus videtur legisse ἐναργεστέρων. Libri non variant.

— 17. ὅθεν οὐκ ὀρθῶς οἱ μεμφόμενοι τούτῳ] Gnosticos Manichæos tangit, et qui reliqui hunc Mundum pulcrum bonumque negabant; de quibus supra vidimus in Annotationibus ad hujus argumenti libros.

p. 1016, 6. Ἔστω οὖν ἐν τῇ ψυχῇ φωτεινὴ τις φαντασία κ. τ. λ.] Rursus observatur h. l. Plotino illud Platonis in Phædone p. 113: θέαμα εὐδαίμωνων θεατῶν. Vid. supr. p. 546. B. Iamblich. Myster. Ægypt. I. 12. p. 23: Δῆλον δὲ καὶ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων ὁ νυνὶ φαμεν εἶναι τῆς ψυχῆς σωτήριον. ἐν γὰρ τῷ θεωρεῖν τὰ μακάρια θεάματα ἡ ψυχὴ ἄλλην ζωὴν ἀλλάττεται κ. τ. λ. ad quem locum Galeus p. 196: “Hanc animam infra θεοπτικὴν vocat (Iamblichus).” Deinde et alios et hunc ipsum Plotini locum advocat. Clemens Alex. Strom. V. p. 732. Potteri: ὅτε σὺν μακαρίῳ χορῷ κατὰ τὸν Πλάτωνα, μακαρίαν ὄψιν τε καὶ θέαν ἐποπτεύσομεν, ἐπόμενοι μετὰ μὲν Διὸς ἡμεῖς, ἄλλοι δὲ μετ' ἄλλων θεῶν, τελετήν, ἣ θέμις λέγειν μακαριωτάτην τελούμενοι. Cf. Nostri cap. sequens init. p. 551. A.

— 13. μετὰ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ θεῶν, εἰς ὧν καὶ πάντες—μᾶλλον δὲ ὁ εἰς πάντες et infra E:—μέγα μὲν οὖν καὶ ὅδε ὁ οὐρανός, καὶ αἱ ἐν αὐτῷ πᾶσαι δυνάμεις ὁμοῦ.] Color similis illorum in Epinomide inter Platonicos dialogos p. 977. a. b. p. 346. Bekk.:—τίνα δὴ καὶ σεμνύνων ποτὲ λέγω θεόν, ὦ Μέγилле τε καὶ Κλεινία; σχεδὸν οὐρανὸν ὃν καὶ δικαιοτάτον, ὡς ξύμπαντες ἄλλοι δαίμονες ἅμα καὶ θεοὶ, τιμᾶν τε καὶ εὐχεσθαι διαφερόντως αὐτῷ.—ἐὰν γὰρ ἢ τις ἐπὶ θεωρίαν ὀρθὴν τὴν τοῦδε, εἶτε κόσμον εἶτε Ὀλυμπον εἶτε οὐρανὸν ἐν ἡδονῇ τῷ λέγειν, λεγέτω μὲν, ἀκολουθεῖτω δὲ ὅπη ποικίλλων αὐτὸν καὶ

τὰ ἐν αὐτῷ ἄστρα στρέφων—παρέχεται. De uno deo et multis simul ita Damascius de Principiis c. 100. p. 314. Κορρίη: Τί δεῖ πολλά λέγειν; ὅτε καὶ τοὺς θεοὺς οὕτως ὑποτίθενται τοὺς πολλοὺς οἱ πρὸ Ἰαμβλίχου σχεδὸν τι πάντες φιλόσοφοι, ἔνα μὲν εἶναι τὸν ὑπερούσιον θεὸν λέγοντες, τοὺς ἄλλους οὐσιώδεις εἶναι, ταῖς ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἐλλάμψεσιν ἐκθεομένους.

p. 1017, 12. ἀλλὰ ἤδη ἀπειρία δυνάμει ἀληθι-
νῆς φαντάζονται καίονσαι, καὶ φθείρουσαι, καὶ θλί-
βουσαι.] E margine et plurimis libris recepi ἤδη
pro εἶδη: e duobus Marcianis καίονσαι pro καὶ
οὔσαι. Hoc propterea, qui φαντάζεσθαι aliis quo-
que in locis contrarium est τοῦ εἶναι. (Vid. An-
not. nostr. supra ad I. 6. 3. p. 50. B.) item quia
ignis mentio hoc postulare videbatur, et quia
θλίβουσαι bene congruit cum καίονσαι. Nimirum
φθείρουσαι pertinet ad vires omnium corporum,
quorum alia interimunt urendo: alia trudendo,
premendo, confringendo.—In definienda vi sub-
stantivi ἀπειρία hæsitavit Ficinus et, quod sæpius
facere solet, bifariam expressit. Ego, qui alte-
rum significatum ab hoc loco alienum crederem
ipsius verba: *infinitate constant ejusdemque un-*
cinis inclusi: delere h. l. non magis volui, quam
alibi similia, ne eruditus lectoribus eligendi potes-
tas eriperetur.

— 18. ἀπολειφθῆναι] Quod Ciz. habet ἀποληφ-
θῆναι, pertinet ad id confusionis genus, quod per
veterum monumenta latissime grassatur, de quo
post alios nuper etiam admonuit doctissimus Ha-
sius ad Leon. Diacon. p. 211. D. In Platonis
Symposio p. 220. A. p. 461. Bekk. nunc recen-
tiores post Astium ad Remp. p. 543. omnes ἀπο-
ληφθέντες receperunt: libris MSS. omnibus ex-
hibentibus ἀπολειφθέντες. Quod posterius spe-
ciose certe tueri possis, si adhibere velis Xenoph.
Memm. I. 4. 8. Agesil. II. 29. Judicium re-
apse pendet ab historia, quam ignoramus.

p. 1018, 6. μάλλον γὰρ οἰκεία ἢ καλή.] Ficinus
insuper expressit, quod in unius libri margine
legitur καὶ ἢ καλλονή. Reliqui libri respuunt hoc
augmentum. Ad argumentum universi hujus
loci adhibe librum de Pulcritudine supra I. 6. 3.
et 4. p. 52. sq. et ad eum annotata.

— 7. Διὰ τοῦτο—Ζεὺς—πρῶτος πορεύεται] Est
idem celebratus locus in Platonis Phædro p. 246.
e. et p. 247. p. 41. sqq. Bekk. toties ab aliis phi-

losophis et ab ipso nostro memoratus. Vid. v. c.
supra IV. 4. 9. p. 403. C. ibiq. laudd. et p. 419.
C. et p. 544. C. ut alia omittam, quæ et supra
excitavi et ad Phædri locum collegerunt Heindorf.
p. 251. sqq. et Ast. p. 296. sqq. et ad cal-
cem Reip. p. 653. sqq. Quod Heindorfius δαι-
μόνων nomine animos quoque comprehendere pu-
tat: in eo Plotinum quidem, qui diserte ψυχὰς
addit, non suffragantem habet. Quæ apud Pla-
tonem sequuntur: ἄκραν ὑπὸ (ἐπὶ Heindf.) τὴν
ὑπουράνιον (οὐράνιον Heindf.) ἀψίδα πορεύονται
πρὸς ἄναντες ἤδη—hæc multis interpretum veterum
disputationibus locum fecerunt, et secun-
dum Proclum in Platonis Theolog. IV. 16. p.
215. Plato sibi informaverat: τοὺς τρεῖς τοῦτους
διακόσμους, τὸν ὑπερουράνιον τόπον, τὴν οὐρανίαν
περιφορὰν, τὴν ὑπουράνιον ἀψίδα. Mox Plotinus
ipse mentionem facit τινὸς ἀοράτου τόπου: et Plo-
tini nostri in iisdem disputationibus de loco Phæ-
dri mentio fit. Ita enim Proclus l. l.: ὁ μὲν γὰρ
ἐκ τῆς Ἀσίνης φιλόσοφος (nimirum Theodorus
Asinæus), τῷ Πλωτίνῳ πειθόμενος, τὸ προσεχῶς
ἀπὸ τοῦ ἀπορρήτου προελθὸν ὑπουράνιον ἀψίδα
προσείρηκεν, ὡς ἐν τῷ περὶ ὀνομάτων φιλοσοφεῖ
περὶ τούτων. Nostro quidem loco diserte hu-
jus ἀψίδος nulla mentio, nec alibi, quod sciam,
in his Enneadibus; ut fortasse hoc testimoni-
um Procli argumento sit, in altera illa Ploti-
nianorum librorum ἐκδόσει (cujus alia quoque
vestigia offendimus) hæc uberius alicubi ex-
posita fuisse.—Addam binos locos: Philo Jud.
de Cherubim. Vol. II. p. 14. Pfeiff.: τοῦ παντὸς
οὐρανοῦ ἔσχατος ἀψίς. Stob. Eclogg. Phys. I.
27. p. 550. Heer. de luna: κοιλὴν ἔχοντι τὴν
ἀψίδα. Unde ἀψίδιον deminutivum; de quo vid.
Coraës in Ἀτάκτοις II. p. 77. Ceterum cf. Plo-
tin. IV. 1. p. 360. A.

p. 1019, 17. τοῖς δὲ διὰ παντὸς οἶον οἰνωθεῖσι
καὶ πληρωθεῖσι τοῦ νέκταρος] Imaginem a Platone
suo est mutuatus, cum de Phædro p. 247. fin. p.
43. Bekk. tum de Symposio p. 203. p. 429. Bekk.
Quod οἰνωθεῖσι cum Nectaris mentione conjun-
gitur h. l., admonet Appuleii Metamorphos. VI.
125. p. 426. sq. Oudend.: “Tunc poculum nec-
taris, quod vinum deorum est, Jovi quidem suis
pocillator ille rusticus puer, ceteris, vero Liber
ministrabat:” ubi Oudendorpio suffragandum
puto, qui verba quod—est a glossematis suspi-

cione liberanda censuit. Etiam Lucianus in Lexiphane I. p. 319. Wetsten.: *νέκταρος γάρ τινος ξοικας οἰνοχοήσσειν ἡμῖν ἀπ' αὐτοῦ*. Ceterum quod Plotinus addit *καὶ πληρωθείσι*, non superfluum, siquidem ut plurimum *οἰνόμενον* distinctum volunt Græci a *μεθύοντι* (Wesseling. ad Didor. I. 57. p. 67. Mangeius ad Philon. I. p. 350.) Nam supra (Platonem secutus in Symposii l. l.) p. 299. A. usurpat *μεθύειν τῷ νέκταρι*, et ibid. D: *καὶ εὔδειν ἐκεῖ ὁ Πόρος οἷς ἐπληρώθη βεβαρημένος*. Philo Jud. de Plantat. Noë p. 234. a. p. 148. Pfeiff.: *Ἔστι τοίνυν τὸ μεθύειν διττὸν, ἐν μὲν ἴσον τι τῷ οἰνοῦσθαι. ἕτερον δὲ ἴσον τῷ ληρεῖν ἐν οἴνῳ*. Cum his vero locis Plotini comparari debent hæc Procli in Plat. Theol. IV. 15. p. 202: *ἡ δὲ τροφίμος τῶν θεῶν αἰτία νοητὴ τις ἐστὶν ἔνωσις τὴν ὅλην συλλαβοῦσα τελειότητα τῶν θεῶν ἐν ἑαυτῇ, καὶ πληροῦσα τοὺς θεοὺς ἀκμῆς καὶ δυνάμεως, εἰς τε τὴν πρόνοιαν τῶν δευτέρων καὶ τὴν νόησιν τὴν ἄτρεπτον τῶν πρώτων. ἀλλ' ἄνω μὲν ἐνοειδῶς τούτων οἱ θεοὶ μετέχουσι, ἐν δὲ ταῖς προόδοις ἑαυτῶν διηρημένως. Ὅπου δὴ καὶ τῆς τροφῆς ἡ μὲν ἀμβροσία καλεῖται παρὰ τοῦ Πλάτωνος, ἡ δὲ νέκταρ. Πρὸς δὲ τὴν φάτην, φησὶ (Plato in Phædri l. l.) τοὺς ἵππους στήσας παρέλαβεν (l. παρέβαλεν) ἀμβροσίαν, καὶ ἐπ' αὐτῇ νέκταρ ἐπότισεν κ. τ. λ.* Julian. Epist. XXVII: *τὸ γὰρ αἰεὶ περὶ αὐτῶν ἀκούειν καὶ λέγειν ἐστι μοι νέκταρ*. Quæ formula proverbii vim adepta est. Vid. L. H. Heyler. ad eum locum. p. 291.

p. 1020, 3. ἀλλ' ἔχει τὸ ὀξέως ὄρων ἐν αὐτῷ τὸ ὀρώμενον] Vaticanus non agnoscit τὸ, atque cum Ficinus masculino utatur, equidem, si unus liber addixisset, reposuissem ὁ ὀξέως ὄρων, præsertim cum proxime in ἔχων consentiant omnes.

— 7. ὡς περ εἴ τις ὑπὸ θεοῦ κατασχεθεῖς, Φοιβόληπτος ἢ ὑπὸ τινος Μούσης] In Herodoto IV. 13. aliquot libri MSS. hoc ipsum offerunt pro Ionico φοιβόλαμπτος, minus recte. Longinus de Sublim. XVI. 2. p. 68. Weiskii: de Demosthene: ἀλλ' ἐπειδὴ, καθάπερ ἐμπνευσθεῖς ἐξαίφνης ὑπὸ θεοῦ καὶ οἰοῖται φοιβόληπτος γενόμενος τὸν κατὰ τῶν ἀρίστων τῆς Ἑλλάδος ὄρκον ἐξεφώνησεν. Lycophron in Cassandra v. 1460. hanc ipsam virginem τὴν φοιβόληπτον χελιδόνα appellat, quod Tzetz. in Scholiis p. 1046. explicat: τὴν μαντικὴν, et φοιβόληπτοι sive θεοφόρητοι dicti, qui dæmonis, sive boni sive mali, instinctu divinant, aut

quidvis aliud mentis suæ non compotes agunt. Hinc etiam ad poetas, oratores transfertur, observante Mer. Casaubono ad Antonin. XII. in ed. Gatakeri p. 420. Quod addit Plotinus: ἡ ὑπὸ τινος Μούσης (κατασχεθεῖς), haud dubie ante oculos habuit alium locum Phædri. Ita enim p. 245. a. p. 37. Bekk. Plato: τρίτη δὲ ἀπὸ Μουσῶν κατακωχὴ τε καὶ μανία λαβοῦσα ἀπαλὴν καὶ ἄβατον ψυχὴν, ἐγείρουσα καὶ ἐκβακχεύουσα κατὰ τε ὤδας καὶ κατὰ τὴν ἄλλην ποίησιν κ. τ. λ. Idem de Legg. VII. 790. d. e. p. 6. Bekk.: καθάπερ αἱ τῶν ἐκφρόνων βακχειῶν τάσεις ταύτη τῇ τῆς κινήσεως ἅμα χορεῖα καὶ μούση χρώμεναι. Quem locum ante oculos habuisse videtur Philo Jud. Quis rerr. divinn. hæres p. 482. ed. Mangeii (Vid. annot. nostr. ad Cic. de Divinat. I. 1. p. 5. edit. Moseri.) Himerius Orat. XIII. 7. p. 596. Wernsd. f.: ἡ οἶον τὸν βακχειώτην, οὕτω γὰρ αὐτὸν ἡ λύρα καλεῖ, τὸν Διόνυσον λέγουσα, ἡρος ἄρτι τὸ πρῶτον ἐκλάμψαντος, ἄνθεσσι τε ἡρινοῖσι καὶ κισσοῖ κορυμναῖς Μούσαις κάτοχοι ποιηταὶ στέψαιτες ἄγουσι κ. τ. λ. Proxima Platonici Phædri expressit Philo Judæus de Providentia in Vers. Armen. et Latin. p. 77. ed. Ven. (ubi in Græcis scribe ἀφίκηται) itemque Plutarchus de Virtute Morali p. 452. B. p. 845. Wyt.: οὐ γὰρ μόνον ἐν ποιήμασιν, ἢ φησιν ὁ Πλάτων, τὸν τεχνίτην καὶ διηκριβωμένον ὁ μουσολήπτος καὶ κατάσχετος ἀποδείκνυσι γελόιον κ. τ. λ. Olympiodorus in Platonis Alcib. pr. p. 2: Δεύτερος ἐνθουσιασμός ἐστιν ἐν τῇ Πολιτεῖᾳ, ἐνθα μουσολήπτος γεγυῶς ὑπεκρίθη τὰς Μούσας sc. Plato, qui ibidem in Timæo dicitur esse θεόληπτος: in Phædro: νυμφόληπτος. Accurate varias obsessionis (ut ita dicam) genera distinguit Iamblichus Myster. III. 5. p. 65. Gal. e quo loco tantummodo initium excerpam: ἐστὶ δὴ οὖν πολλὰ τῆς θείας κατακωχῆς εἶδη (extremam vocem non agnoscunt libri mei) καὶ πολλὰ χῶς, ἡ θεία ἐπίπνοια ἀνακινεῖται ὅθεν δὴ καὶ πολλὰ τὰ σημεῖα αὐτῆς ἐστὶ διαφέροντα. Scribe καὶ διαφέροντα. Ita enim omnes codices, quorum quidem lectiones habeo. Sed totus locus cum Plotiniano comparari debet.

— 10. Εἰ δὲ τις ἡμῶν ἀδυνατῶν ἑαυτὸν ὀρᾶν] Sequentia ante oculos habuisse videtur Dionysius Areop. de divn. nomm. IV. 9. p. 561: ψυχῆς δὲ κινήσις ἐστὶ, κυκλικὴ μὲν, ἢ εἰς ἑαυτὴν εἰσοδος ἀπὸ τῶν ἔξω καὶ τῶν νοερῶν αὐτῆς δυνάμεων ἢ ἐνοειδῆς

συνέλιξις, ὥσπερ ἐν τινι κύκλῳ τῷ ἀπλανέσι καὶ ἀκίνητον αὐτῇ δωρουμένη, καὶ ἀπὸ τῶν πολλῶν τῶν ἔξωθεν αὐτὴν ἐπιστρέφουσα καὶ συναγουσα πρῶτον εἰς ἑαυτὴν εἶτα ὡς ἐνοηδῆ (leg. ἐνοειδῆ. Possis etiam ἐνοειδῆ ἤδη) γενομένην, ἐνοῦσα ταῖς ἐνιαίως ἠνωμέναισι δυνάμεσι, καὶ οὕτως ἐπὶ τὸ καλὸν καὶ ἀγαθὸν χειραγωγούσα τὸ ὑπὲρ πάντα τὰ ὄντα, καὶ ἐν καὶ ταῦτόν καὶ ἀναρχόν καὶ ἀτελεύτητον.

p. 1021, 6. Δεῖ δὲ—γνωματεύειν αὐτόν] Habet a Platone suo hoc verbum de Republ. VII. p. 516. fin. p. 330. Bekk. quem locum licet cum imitatorum locis indicaverit Ruhnkenius ad Tim. Lex. Platon. p. 72. ut fere alibi, hic quoque Plotini mentionem neglexit. Quod in aliquot nostrorum Codicum margine legitur Scholion (vid. Var. Lect.) id ex Etymologico Magno, vel Suida, vel Zonara in voc. desumptum est. Adde Etymol. Gud. p. 128. et ad calc. Orion. p. 622. et Scholia in Platon. p. 179. Ruhnken. Philostrat. Vita Apollon. II. 30. p. 83. Olear.: πολλὰ δ' ἐν ὄφρυσσι καὶ παρειαῖσι κείται γνωματεύειν τε καὶ θεωρεῖν. Clemens Alex. Strom. VII. p. 869. Potter. infr.: τῷ δικαίῳ τὸ πρακτέον γνωματεύουσα. Præter ceteros hoc verbum trivit Themistius observante Ruhnken. l. l. In ejus Orat. XXVI. p. 312. B. pro ἀριστεύειν Petavius in Cod. invenerat κνιαρύειν, ipse conjicit γνωματεύειν, improbante Ruhnkenio. Valckenaerius ad marginem exempli mei adscripsit: διακρινεῖν. Leo Draconus X. p. 108. de Basilio imperatore: ὁσημερὰ τὰς φάλαγγας συντάττων καὶ ἐξασκῶν, καὶ γνωματεύων ὄτῳ τρόπῳ τῷ ἀποστάτῃ ἐπέλθοι: explorans. Vid. Hasii notas philologicas p. 254. ex Agathia plures locos geminos laudantis. Mox post πίστιν videri possit verbum excidisse, potest tamen etiam referri ad μαθόντα.—Proxime e Ciz. dedi: οἷς ἐκεῖθεν ἦκει ἐκλάμποντα τοῖς νοήμασι i. e. ἐκλάμποντα τοῖς νοήμασιν ἃ ἐκεῖθεν ἦκει. Editio et libri reliqui habent οἷος.

p. 1022, 2. ὡς τῶν κακῶν—Νόσος] Morbus est in animali vitiositas (κακία). Vid. Platonis Sophist. p. 228. d. p. 151. Bekk. Quem locum laudat Olympiodorus in Aleib. pr. 22. p. 191: unde ad ea quæ deinde sequuntur, hæc teneamus: τρία γὰρ τινὰ ἐστὶ τὰ εἰωθότα περιφέρεσθαι· ἐγὼ, τὸ ἐμὸν, τὰ τοῦ ἐμοῦ.

p. 1023, 4. τὴν—ἀγλαίαν ἀσμενίσας] Cf. Wyttenbach. ad Plutarch. de virtut. et vit. (p. 101.

D.) in animadvv. p. 693, qui Constructionis cum Accusativo et cum Dativo exempla collegit.

—6. Ζεὺς παῖς ἐξεφάνη κ. τ. λ.—et p. seq. A. Καὶ γὰρ ζῶν ἔχει] Respicit Plotinus partim eundem Phædri locum (p. 246. e. 247) quem supra aliquoties laudavimus, partim Cratylum p. 396. a. b. ubi de Ζηνὶ, tanquam ζῶης auctore, et de Διὶ, tanquam Κρόνον παιδὶ, de quo ibidem ita Plato: εὐλογον δὲ, μεγάλης τινὸς διανοίας ἔκγονον εἶναι τὸν Διά.

—15. Διὸ οὐκ ὀρθῶς (scil. δοκοῦσιν) οἱ φθείρουσι (sc. τὸν κόσμον τὸν αἰσθητὸν)—καὶ γεννώσιν οὕτως] Inest in his verbis eadem breviloquentiæ elegantia, quam supra offendimus IV. 5. 2. p. 442. B. in his: καὶ οἱ ἐκχέοντες δὲ τὰς ὄψεις, ubi consule annot. Est autem locus in eo diversus a ceteris, quos collegimus, quod pro Participio Pronomen cum Verbo finito habet.

p. 1024, 3. Ὁ οὖν θεός, ὁ εἰς τὸ μένειν ὡσαύτως δεδεμένος] Fortasse vertendum erat: ut eodem semper statu maneret. Ad hæc et sequentia non repeto, quæ in Meletematis I. p. 44. sq. et ad Ciceronis de N. D. II. 25. p. 304. hæc: “Vinctus est autem a Jove, ne immoderatos cursus haberet:” cet. conguessi. Nostri loci fons est in Platonis Cratylō p. 396. b. c. itemque in Timæo p. 42. p. 46. Bekk.: καὶ ὁ μὲν δὴ ἅπαντα ταῦτα διατάξας ἔμενεν ἐν τῷ ἑαυτοῦ κατὰ τρόπον ἦθει. μένοντος δὲ νοήσαντες οἱ παῖδες τὴν τοῦ πατρὸς τάξιν ἐπέιθοντο αὐτῇ κ. τ. λ. Ad illum Cratyleum locum multa disputat Proclus p. 55. sq. ed. Boissonad.; unde pauca hæc excerpam, quæ ad hæc Plotiniana maxime faciunt p. 66: “Μηδεὶς δ' οἰέσθω διὰ ταῦτα μεμερισμένας εἶναι τὰς ἐνεργείας τὰς εἰρημένας ἐν τοῖς θεοῖς, οἷον ἐν τῷ Διὶ μόνην τὴν πρόνοιαν, ἐν δὲ τῷ Κρόνῳ τὴν πρὸς ἑαυτὸν στροφήν μόνην, ἐν δὲ τῷ οὐρανῷ τὴν πρὸς τὸν νοητὸν μόνην ἀνάστασιν (Leg. τὴν πρὸς τὸ νοητὸν μ. ἀνάστασιν. Simile vitium optimi Codicis Argentoratensis ope sustuli e Procli Inst. Theol. §. 35. ubi vid. not. p. 62.): καὶ γὰρ ὁ Ζεὺς οὐκ ἄλλως προνοεῖ τῶν ἐγκοσμίων ἢ πρὸς τὸ νοητὸν βλέπων· ἦπερ οὖν νοῦς ἐνούσας ἰδέας ἐν τῷ ὄντι ζῶον ὅσαι τέ εἰσιν καὶ ὅποια καθορᾶ” φησὶν ὁ Τίμαιος (Plato Tim. §. 24.) ὁ δ' Ὀρφεὺς ἐνθέῳ στόματι λέγει, καὶ καταπίνει (Orph. Fragm. p. 456. Herm.) τὸν πρόγονον αὐτοῦ τὸν Φάνητα, καὶ ἐγκολπίζεται πάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις ὁ Ζεὺς, καὶ γίνεται πάντα νοε-

ρῶς ὅσαπερ ἦν ἐκεῖνος νοητῶς, καὶ ὁ Κρόνος πάσης τῆς δημιουργίας ἐνδίδωσι (ἐκδίδωσι Cod. V.) τῷ Διὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τῆς εἰς τὰ αἰσθητὰ προνοίας, καὶ ἑαυτὸν νοῶν ἦνεται τοῖς πρωτίστοις νοητοῖς καὶ πεπληρωταῖς τῶν ἐκείθεν ἀγαθῶν.—Εἰ οὖν τροφή, τὸ νοητὸν, διακορῆς ἐστὶν ὁ Κρόνος, οὐ μόνον τῶν συστοίχων αὐτῷ νοητῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἀκροτάτων καὶ κρυφίων νοήσεως (fort. νοήσεως, nisi ad τροφή referre velis.) Damascius in Cod. Mon. fol. 244: ἔπειτα καὶ δημιουργὸν αὐτὸν ἀνυμνοῦσι τὸν Κρόνον τὸν προχειρισμὸν τῆς δημιουργίας ἑαυτῷ θεασάμενος (leg. θεασάμενον. Vocem προχειρισμὸς e Meletem. nostris l. l. adjecit Novo Stephani Thesaurο p. 10501. Schæferus.) Proxima Plotini: μεταξὺ ὧν πατρός τε ἀμείνονος κ. τ. λ. tractavit Cudworth. in Syst. Intell. IV. 36. p. 687. Mosh. Cf. Plotin. supra p. 487. et p. 512. sq.

p. 1024, 4. οὐ γὰρ ἦν αὐτῷ πρὸς τρόπον,] Ita scripsimus cum libris plurimis: “Neque enim aptum erat, neque enim decebat eum.” Vid. Viger. de Idiotismm. IX. 8. 3. et 4. et Matth. Gr. gr. §. 590. ed. alter.

—7. ἔστησε δ' αὐτὸν καὶ τὰ εἰς θάτερα ἀπὸ τοῦ παιδὸς ἀρξάμενα εἶναι μετ' αὐτὸν] Id est: disposuit rursus etiam contraria (i. e. sequiora, quæ ad inferiora vergunt: πρὸς τὸ κάτω) inde a filio suo initium faciens (id est: inde a primis, quæ post Jovem veniunt) ita ut essent post hunc (Jovem). Formulam ἀπὸ τοῦ παιδὸς ἀρξάμενα a Platone sumsit; de qua vide Heusdii mei Specim. in Platon. p. 39. Heindorf. ad Gorg. §. 60. p. 83. Buttman. ad Alcib. pr. p. 116. Sturz. Lex. Xenoph. I. p. 427. et Matth. Gr. gr. §. 557. p. 1100. ed. alter.—Mox fortasse scribendum τῷ πρὸς τὸ κάτω δεσμῷ. Sed vereor, ne majus vitium lateat. Deinde ἢ κατὰ κάλλος, i. e. quam ut pulcritudo ad eum pertinere possit. De hac locutione vid. Ast. ad Platon. Remp. p. 393. et quæ ipse posui ad Procli Inst. Theol. p. 196. sq. ubi post Adverbium comparativum ponitur: καὶ μειζόνως ἢ κατὰ τὴν ἐν τοῖς οὐσι τῶν δευτέρων πρὸς τὰ πρῶτα ὁμοιότητα.

—15. Εἰ οὖν ἡ ψυχὴ ἢ τοῦ παντὸς—καὶ ἡ Ἄφροδίτη] Vid. Timæi Platonici locum de animæ generatione p. 34. sqq. p. 31. sqq. Bekk. et cf. Plotinum III. 5. 2. 3. 4. 5. 7. 8.

p. 1025, 3. ἐπεὶ καὶ ὅταν καὶ αὐτοὶ καλοὶ κ. τ. λ.] Cf. supra p. 463. A. item p. 54. F. præsertim p.

55. D. et quæ in hunc locum annotavimus cum in hac edit. tum in Heidelb. p. 292. sq.

—7. ἢ κατ' ἄλλην ὁδὸν πάλιν αὐτὸν δεῖ ἐπελθεῖν.] Addidi πάλιν ex bonis libris pluribus. Vid. supra IV. 4. 19. init. ibiq. Annot. Ceterum habent hæc extrema verba capitis nescio quid nativi quodque ad animum commovendum mirum quantum facit.

LIB. IX.

P. 1026, 7. ΠΕΡΙ ΝΟΥ (libri aliquot τοῦ νοῦ, sed in Porphyrii edit. Articulus etiam abest) ΚΑΙ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΝΤΟΣ] Liber quintus ex ordine chronologico. Vid. Porphyr. de Vit. Plotin. cap. IV. coll. cap. XXV. fin. Argumentum hujus libri cognatum est cum iisdem fere dialogis Platonis, quos indicavimus ad librum præcedentem, nec minus cum Aristotelis Metaphysicis. E Platonice Philosophis plerique huc faciunt. Apponere juvat hæc Alcinoi de Doctrina Platonis c. 10. p. 474: Ἐπι καὶ ἄλλας ἀρχὰς παραλαμβάνει (Πλάτων) τὴν τε παραδειγματικὴν, τοῦτ' ἐστὶ τὴν τῶν ιδεῶν, καὶ τὴν τοῦ πατρὸς καὶ αἰτίου πάντων θεοῦ. ἔστι δὲ ἡ ιδέα, ὡς μὲν πρὸς θεὸν, νόησις αὐτοῦ· ὡς δὲ πρὸς ἡμᾶς, νοητὸν πρῶτον· ὡς δὲ πρὸς τὴν ὕλην, μέτρον· ὡς δὲ πρὸς τὸν αἰσθητὸν κόσμον, παράδειγμα· ὡς δὲ πρὸς αὐτὴν ἐξεταζομένη, οὐσία. Cf. etiam Porphyrii Sententt. c. XXIII—XXVI. Hunc librum ante oculos habere videri possit Philoponus in Aristotel. de Anima, ut in librum III. fol. Q. p. 7. ed. Venet. Πλωτῖνος δὲ ἐνεργεῖα νοῦν ἐνόησεν τῶν (leg. τῶν) ἀνθρώπων νοῦν, τὸν μὲν αἰεὶ ἐνεργοῦντα, τὸν δὲ ποτὲ ἐνεργοῦντα. πεπλάνηται δὲ Πλωτῖνος ἀπὸ Πλάτωνος. ἀκούσας γὰρ ἐξ ἐκείνου, ὅτι ἡ ψυχὴ ἀεικίνητος ἐστὶ, ἐνόμισεν ἀεικίνητον αὐτὸν λέγειν τῷ αἰεὶ νοεῖν, καὶ διὰ τοῦτο οἶεται εἶναι νοῦν αἰεὶ νοοῦντα. Φησὶν οὖν ὁ Πλωτῖνος· ὅτι ἐνεργεῖα νοῦν λέγει τὸν ἀνθρώπων νοῦν τὸν αἰεὶ νοοῦντα. Idem ibid. p. 8: ὁ δὲ Πλωτῖνος ἠπατάτο ἐκ τοῦ αἰεὶ ἐνεργεῖν, καὶ ὑπετίθετο ἐν ἡμῖν νοῦν αἰεὶ ἐνεργοῦντα, καὶ τοῦτον ἔλεγεν ἐνεργεῖα νοῦν. Diserte laudatur hic liber a Syriano in Aristotelis Metaphys. lib. II. c. 4. in ed. Syriani Latina Venet. 1580. fol. 29. b:— “Quod autem de forma separabili sit forma, manifeste significat (Aristoteles) subjungens, necesse est aliquam esse præter simul totum formam et speciem. Si vero rursus hanc ponet quis;

dubitatio est, et in quibus ponet, et in quibus non. quod enim in omnibus non sit possibile, manifestum est. non enim utique posuerimus esse aliquam domum præter quasdam domos, quod consuevit Parmenides dubitare: hoc et ipse quaerit, in quibus est idea, et quorum non. Accurate igitur in Commentariis in Parmenidem a divo Iamblichio de his dictum est, positumque est et apud Plotinum in consideratione *de intellectu et de speciebus et de ente.* Cf. ibid. fol. 20. a. ubi item Plotinus in eadem causa laudatur, nec minus fol. 6. a. b. Idem Syrianus fol. 35. a. b: “Incipit (Aristoteles) ad oppositum argumentari, et dicit maxime dubium esse ipsum ens supponentibus sermonem *de substantia entium.* quod quidem profunda consideratio sit, quo pacto ex uno, nullam duplicitatem nec multitudinis apparentiam habente in se ipso, neque diversitatem, omnia subsistunt, declarant Plotinus, Porphyrius, Iamblichus et omnes, qui consideratius circa hoc problema versati sunt.” Denique fol. 65. a. posteaquam exposuit, “*quorum (entium) ideae sint,* quorum non,” ita pergit: “Quæ vero solis corporibus accidunt, in naturæ rationibus determinatas habent causas ex Iamblichii sententia. notat namque Plotinus, non esse ponendam ideam albedinis in intellectu. Non ergo cujus est unus in multis conceptus, hujus idea est &c.” Tu cf. supra p. 181. ubi albedinis mentionem facit Plotinus, et confer etiam *Simplicium* in Aristotelis *Physica* lib. I. comment. 25. fol. 27. b. ed. Latinæ Parisiensis 1544.—Anglice vertit hunc librum T. Taylor in *Select Works of Plotinus* p. 284. sqq.

p. 1026, 9. Πάντες ἄνθρωποι—αἰσθήσει πρὸ νοῦ χρησάμενοι κ. τ. λ.] Congruit hoc caput cum Platone in *Phædon*. p. 81. p. 52. sq. Bekk. ad quem locum adhibe Wyttenbachium p. 208. Respicit eundem Platonis locum Synesius p. 144. ad quem Nicephorus in *Scholiis* p. 394. ita: (τῇ φύσει) ταῦτα μὲν τῆς Πλάτωνος ἔχεται ὁξῆς, οὐχ ἦπτον δὲ καὶ τῆς τοῦ Πλωτίνου. φησὶ γὰρ ὁ Πλωτίνος ὅτι πάντες ἄνθρωποι κ. τ. λ. Nimirum totum hoc caput primum suis *Scholiis* interposuit Nicephorus.

ib. γενόμενοι] Non agnoscit Nicephorus. Idem mox pro *προσβαλόντες* habet: *πρῶτον ὀμιλήσαντες.* Deinde omisit verba: *πρῶτοις—διέζησαν.*

—13. ἀρκεῖν ἐνόμισαν] Niceph. ἀρκ. φήθησαν εἰ τὸ μὲν διώκοιεν τὸ δὲ ἀποτρέποιεν καὶ σοφὸν τοῦτο αὐτοῖς ἐνομίσθη κατὰ τοὺς βαρεῖς τῶν ὀρνίθων—omissis reliquis.—Quod in aliquot Codd. ad ἀποικονομούμενοι in marg. adscriptum legitur ἀποσκευαζόμενοι, idem interpretamentum supra offendimus in libris MSS. I. 4. 6. p. 33. D. ubi consule annotat. nostram.

p. 1027, 1. κάπερ περὰ—λαβόντες.] Ignorat Niceph. Idem ἤρτησαν. Mox idem: *κινούντες αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἡδέος πρὸς τὸ βέλτιον τοῦ τῆς ψ. κ.* Idem mox: *κατενήχθ. αὐτοῖς ἐπὶ πράξεις σὺν τῷ τ. α. ὄν.* omissis reliquis.

—8. ὀξύτητι ὀμμάτων] Niceph. ὀμμ. ὀξ. omissis verbis ὥσπερ ὑπὸ ὀξυδορκίας, et mox καὶ ante ἐνταῦθα. Idem ὑπεριδῶν. Atque prorsus memoriter laudavisse hunc locum suspiceris Nicephorum.

—11. ὥσπερ ἐκ—πλάνης εἰς πατρίδα εὐνομον ἀφικόμενος ἄνθρωπος] Non repetam, quæ posui ad locum geminum I. 6. 8. p. 57. A: *πατρὶς ἡμῶν, ὅθεν παρήλθομεν* præcipue in hujus libri edit. Heidelberg. p. 352. sqq. et in *Præparat.* ad eum p. XCI. Hic quædam adscribam conjunctiora cum nostro loco. Ac sicut Axiochi auctor: *παρεπιδημία τίς ἐστὶν ὁ βίος:* ita jam Pythagorei dixerant. Vid. Fischeri *Not.* ad eum locum in *Æschin. Dialogg.* III. 3. p. 118. *Philo Jud. de Confus. Lingg.* p. 417. Mang. explicans sententiam Jacobi *Genes. XLIX. 9.* ita:—*πρὸς τὸ δεῖξαι ὅτι παροικεῖ μὲν ὁ σοφὸς ὡς ἐν ξένη σῶματι αἰσθητῷ, κατοικεῖ δ' ὡς ἐν πατρίδι νοηταῖς ἀρεταῖς.* Supra admonui gemini loci in *Epist. ad Hebr. XI. 13. sq.* Ad eum adhibendus Jo. Chrysostomus, qui similia habet *Orat. XXIV. p. 1906. ed. Commelin.* Adde verba simillima Theodori *Metochitæ Miscellan. CXVI. p. 795. ed. Müller. et Kiessling.:*—*καὶ τὴν ὡς ἀληθῶς ἄνω πατρίδα καὶ πολιτείαν ἐστῶσαν καὶ ἀστασίαστον.* Fortasse imitatus est Plotini nostri *εὐνομον πατρίδα.* Certe hæc verba ita vertenda sunt, ut non tantum cum Ficino “*legitimam patriam*” dicas, sed *bonis legibus constitutam.* Ejusmodi civitas eadem sententia *ἐνομοῦσθαι* dicitur; quod ad terram, cives domumque pariter pertinet. (Thom. Mag. p. 391.) Herodotus de *Lacedæmoniis I. 66:* *οὕτω μὲν μεταβαλόντες ἐνομήθησαν.* Idem *I. 97:* *καὶ οὕτω ἢ τε χώρα ἐνομήσεται.* *Plato Legg. XII.*

p. 950. et sq. ter dicit: πόλις εὐνομουμένη. Aristotel. Polit. IV. 8. p. 109. infr. Sylb. ubi est πόλις εὐνομουμένην et ἀριστοκρατουμένην. Idem II. 1. p. 23: αἷς τε (πολιτείας χρῶνται τινες τῶν πόλεων τῶν εὐνομεῖσθαι λεγομένων. Libanius in Ulixē Vol. IV. p. 17. Reisk.: ἐπεὶ κὰν τοῖς Ἑλλησιν αὐτοῖς ἐν ταῖς εὐνομουμέναις τῶν πόλεων: ubi nescio unde Reiskius in nota apposuit μάλιστα: quam voculam nemo desiderabit, qui verbi hujus vim pensaverit.

p. 1027, 15. ἀτε ἐρωτικὸς] Cf. Enncad. I. Lib. III. c. 2 et 3. p. 20. sq. et Præparat. ad Plotin. de pulcrit. p. CIV. ed. Heidelberg. Ad sequentia: ἐπὶ τὰ τῆς ψυχῆς κατὰ adhibe, quæ posuimus ad præcedentem librum de intelligib. pulcritud. p. 543. E.

p. 1028, 1. εἴ τι ἂν πάλιν αὐτὸ πρὸ τούτου] Sc. εἴη, si intactum relinquis ἂν, quod ab aliquot libris abest. Nam si probabiliter id esse, sive eventurum esse, ponitur, quod Conditio continet, εἰ cum ἂν potissimum jungitur. Vid. Reisig. Comm. Crit. in Sophocl. Œdip. Colon. p. 399. et cf. Matth. Gr. gr. §. 525. 7. not. 10. adde Stallbaum ad Platon. Sympos. in Bibl. Gr. Vol. I. part. 3. p. 150. et Voemeli nostri Annot. in Demosth. Philipp. I. §. 18. p. 174. sq.

— 5. τοῦτο τὸ κάλλος τὸ ἐπὶ τοῖς σώμασι—τί οὖν τὸ ποιῆσαν σῶμα καλόν;] Cf. ad hæc et seqq. supra p. 50. C. D. et p. 55. E. Nam quæ ibi paucorum verborum ambitu comprehendit Plotinus: h. l. uberius et planius explicat. Copiose etiam de his ipsis agit in libro: *quomodo idearum multitudo existit et de ipso Bono* p. 714. sq. et p. 724. sq. E quibus locis inter se conjunctis hoc efficitur: ternos esse fontes pulcritudinis: τὸ ἀγαθόν, τὸν νοῦν, τὴν ψυχὴν: demto vero primario fonte, qui est in summo Bono, nec secundarii ullam vim ad animum existere animamque torpere ad intelligibilem pulcritudinem. Quin etiam in corporum pulcritudine elucere quasi quendam summi boni fulgorem. Cf. Annot. in libr. de Pulcrit. p. 293. sqq. ed. Heidelberg.

— 15. νοῦς δὲ—ὡσπερ ἐν προθύροις τὰγαθοῦ] Plato Philebo p. 64. p. 246. Bekk. (220. Stallb.): Σωκρ. Ἄρ' οὖν ἐπὶ μὲν τοῖς τοῦ ἀγαθοῦ νῦν ἤδη προθύροις καὶ τῆς οἰκίσεως ἐφεστάναι τῆς τοῦ τοιούτου λέγοντες ἴσως ὀρθῶς ἂν τινα τρόπον φαίμεν; Cf. ibid. p. 62. p. 242. Bekk. (208—210. Stallb.)

ubi cf. Olympiodori Scholl. p. 283. sqq. ed. Stallb. Attingit Platonis locum etiam Proclus in Platon. Theolog. V. 28. p. 309. itemque in Alcib. pr. p. 111. ed. nostr. ubi dicit: κάλλος ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν πρωτίταις τάξεσι. Damascius de Principiis c. XXXIII. p. 89. Kopp.:—ὁ καὶ Σωκράτης ἐδήλου διὰ τῶν ἐν προθύροις αὐτοῦ καὶ ὀπωσοῦν προφανομένων τριῶν μονάδων ἀληθείας, κάλλους συμμετρίας, ταύτης μὲν τὴν τάξιν παρεχομένης ἐν τοῖς πᾶσι, τοῦ δὲ κάλλους τὴν συμπαθῆ πρὸς ἄλληλα σύγκρισιν, τῆς δὲ ἀληθείας τὴν ὑπαρξιν, ὡς ἀληθῶς ἐκείνου δὲ πάντα ὁμοῦ ἀπορρήτως.

p. 1029, 1. Ἐπισκεπτέον] Quod Vatic. offert Ἐπι σκεπτέον, pertinet ad confusionem latissime per Græcorum monumenta scriptorum patentem; de qua criticorum observationes permultas congressit Valekenærius in Scholis in Epist. Hebr. XI. 14. Vol. II. p. 579. Quod proxime Marciani duo habent καὶ—ὁδὸν ἰέναι, arrideat fortasse ei, qui reputet usitatum esse ἰέναι, πορεύεσθαι, πέμπειν ὁδόν. Xenoph. Cyrop. II. 4. 13. Plato Republ. VI. 506. C. p. 315. Bekk. et quæ plura collegit Matth. Gr. gr. §. 409. 4. Vulgata lectio confirmat Bosii sententiam de Ellipsis. p. 441. p. 718. Schæf.

— 8. πάντα σύνθετα—τέχνη—φύσει] Wyttēbachius nostrum locum adhibuit verbis Platonis in Phædone c. 26. p. 36, quæ ita ab eo interpretantur: τῷ μὲν συντεθέντι καὶ συνθέντῳ ὄντι φύσει, προσήκει τοῦτο πάσχειν, διαιεθῆναι ταύτην ἢ περ συνετέθη i. e. “*ei quod componendo factum est, et quod sua natura compositum est; ut duo genera compositorum significantur; alterum συντεθέν, arte factum, nec ab initio sic ortum: alterum sic natum, et natura sua existens, σύνθετον ὄν φύσει.*” Et huc referre videtur Plotinus quod dicit. Sequitur noster locus; quocum conferas, quæ supra posuit Plotinus IV. 7. 12. p. 466. B.

— 13. καὶ συγκρίματα] Vid. supra p. 103. G.

— 16. ἕλη γὰρ παρ' αὐτῆς—ἄμορφος] Ita scripsi cum uno Marc. et Mon. et Ficino pro ἕλης. Deinde cum libris omnibus et cum Ficino adjeci τὸ εἶδος—ζητήσεις, quam sententiam cum in Græcis editionis non invenisset, omittendam in sua versione duxit Taylor. Tertio loco pleniorē lectionem recepi cum Fic. et duobus Codd. τὸ δὲ ὡς εἶδος pro τὸ δὲ εἶδος: denique pluribus libris suffragantibus ὡς ἢ ἐπὶ τῷ—μορφῇ, pro ὡς ἐπὶ τῷ—μ.

p. 1030, 14. Ἐγγὺς μὲν ἀληθείας—ψυχῇ] Hæc verba non expressit Taylor. Ficinus expressit et libri omnes agnoscunt. Cæterum universi hujus loci fontem esse in Platonis Timæo non est quod operose monstremus. Vid. præcipue p. 28. sq. p. 23. sqq. Bekk. Cf. de νοῦ δημιουργῶ Proclum in Alcib. pr. p. 311.

— 18. οὐ γὰρ δι, ὡς οἴονται, ψυχὴ νοῦν τελειοθεῖσα γεννᾷ] Non præcise dixerim Anaxagoram a Plotino tangi, qui Aristotele teste (cf. de Anima I. 2. p. 6. Syll.) statuerat: τὸν νοῦν εἶναι τὸν αὐτὸν τῇ ψυχῇ, aut Democritum, qui idem contenderat, eodem teste, ibid. p. 7. Potest alios quoque tetigisse philosophos. Cf. Jo. Philopon. in Aristotel. de Anima I. l. l. et in libr. II. nr. 32. Plotini sententia pendet a Platonis decreto in Timæo p. 30. p. 26. Bekk.: νοῦν μὲν ἐν ψυχῇ, ψυχὴν δὲ ἐν σώματι συνιστὰς (ὁ δημιουργός.) Et vero Plutarchus illi opinioni, quam h. l. respuit Plotinus, obloquitur. Ita enim de Animæ Generatione in Timæo p. 1026. E. p. 178. sq. Wyt.: τὸ γὰρ παθητικὸν ἀναδίδωσιν ἐξ ἑαυτῆς ἡ ψυχὴ, τοῦ δὲ νοῦ μετέσχεν ἀπὸ τῆς κρείττονος ἀρχῆς ἐγγυομένου. Cf. etiam Procli Instit. Theol. CXCIII. p. 288: πᾶσα ψυχὴ προσεχῶς ἀπὸ νοῦ ὑφέστηκεν κ. τ. λ. Cf. c. CXCIV. p. 290.

p. 1031, 10. Εἰ γὰρ τὸ ἐν κόσμῳ τὸ ἐν σώματι καὶ ἄλλῃ, οὐδὲν ταῦτὸν μένει] Archytas Tarent. in libro περὶ νοῦ γὰρ αἰσθήσεως ap. Stob. Eclogg. I. 51. p. 786. Heer.: παραπλασίως δὲ καὶ ἂ αἰσθασίς καὶ ὁ νόος ἔχοντι ἂ μὲν γὰρ αἰσθασίς τῷ αἰσθατῷ (videtur excidisse χρέεται, vel simile quid) [fortasse etiam scribendum τῷ αἰσθατῷ]· τὸ δ' αἰσθατὸν καὶ κινεῖται καὶ μεταβάλλει καὶ οὐδέποτε ἐν ταῦτῷ ἀτρεμεῖ διὸ καὶ μᾶλλον καὶ ἦττον καὶ βέλτιον καὶ χεῖρον γίνεται ὄραν (leg. ὄρην. Canter. ὄρην, quod non debebat immutari, nec ab Orellio in Opuscull. Græcorr. Sententt. T. II. p. 267. infr. denuo reddi. Vid. modo Koen. ad Gregor. Corinth. p. 229. sq. ed. Schæf. et Bast.) ὁ δὲ νόος τῷ νοατῷ, τὸ δὲ νοατὸν ἀκίνατον ἐξ οὐσίας· διὸ οὔτε μᾶλλον, οὔτε ἦττον, οὔτε βέλτιον, οὔτε χεῖρον (debebat χεῖρον, ut Theages Pythagoreus (p. 689. Galei) in Stob. Floril. I. p. 32. Gaisf. et ipse Archytas ap. Stob. Florileg. Tit. 43. p. 167. Gaisf. ubi legitur τῷ χερήνοιο. Sed multa talia corrigenda restant in his Excerptis Pythagoreorum, præsertim in Eclogis.) ἐντὶ νοεῖν τὸ νοατὸν.

— 14. Δεῖ δὲ νοῦν λαμβάνειν κ. τ. λ.] Hæc et sequentia ante oculos habuerunt Jo. Philoponus in Aristotel. de Anima III. fol. Q. p. 7. Venet. et Syrianus in Metaphys. II. 4. p. 29. sqq. Utriusque locos supra ad Titulum hujus libri apposui p. 555. Attingit hæc quoque Tennemanus in Hist. Philosoph. VI. p. 98.

p. 1032, 12. τὸ γὰρ ἐν αὐτοῖς εἶδος—εἶδωλον—καὶ ἔστιν εἰκὼν ἐκείνου.] Archytas ap. Stob. Eclogg. I. 51. p. 788: καὶ τὰ μὲν σώματα, ὧν ἐντὶ τις ἀντιτυπία, αἰσθατά· δοξαστὰ δὲ τὰ μετέχοντα τῶν εἰδέων ὡς αἱ εἰκόνες, οἷον ὁ τις ἄνθρωπος τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ τό τι τρίγωνον τῷ τριγόνῳ. Cf. et Platonis Tim. p. 28. A.

— 14. Εἰ δὲ καὶ ποιητὴν—τοῦδε τοῦ παντός] Plato in Timæo p. 28. p. 23. Bekk.: τὸν μὲν οὖν ποιητὴν καὶ πατέρα τούτου τοῦ παντός κ. τ. λ. Cf. Nostrum ipsum supra p. 175. sq. 260. B. 406. E.

p. 1033, 6. ἀλλὰ οἷον νομοθέτης—νόμος αὐτὸς τοῦ εἶναι] Similia in Platonis Legibus et Minoë itemque in Philebo p. 28. ubi Stallbaum. p. 77. alios locos excitavit. Adde Archytam in fragmm. libri περὶ νόμου in Opusce. Græcc. Sententt. T. II. p. 252. Orell. Reciprocarunt hanc sententiam Veteres, eo quod legem dicitabant mentem naturæ. Vid. Ciceron. de Legg. I. 6. 8. et ad eum Davis. et Wyttenb. in annot. p. 46. ed. Moseri.

— 15. παρὰ ἀνδριαντοποιικῆς] Non dubitavi hanc formam recipere, tametsi duo libri nostri offerant ἀνδριαντοποιητικῆς, quod ipsum bis legitur in Ocello Lucano ap. Galeum in Opusce. Mytholl. p. 517. Similiter in Platonis Gorg. p. 464. d. vulgo legitur ὀψοποιητικῆ, quam lectionem etiam Heindf. p. 59. retinuit. At cod. Darmst. itemque Palat. (Vid. Meletemm. nostra I. p. 117. Bekkeriani etiam plurimi (Vid. Varr. Lectt. Bekk. p. 178.) bis: ὀψοποιική, quod Bekker. etiam in ordinem reduxit, unus tantum in margine simili errore atque h. l. in ed. Basil.: ὀψοποιηκή. Addenda autem hæc forma ἀνδριαντοποιική Lexicis est.—Mox D. lin. 4. fortasse legendum: ἀνδριάντα τε καὶ κλίνην.

p. 1034, 2. σωμάτων γὰρ φύσις σώζεσθαι παρ' ἄλλον θέλει] Alludit ad Etymologiam vocis σώμα. Plato Cratylo p. 400. c. p. 39. Bekk.: δοκοῦσι μέντοι μοι μάλιστα θέσθαι αἱ ἀμφὶ Ὀψεία τοῦτο τὸ ὄνομα (σῶμα) ὡς δίκην διδούσης τῆς ψυ-

χῆς, ὧν δὴ ἕνεκα δίδωσιν. τοῦτον δὲ περίβολον ἔχειν ἵνα σώζηται, δεσμοτηρίου εἰκόνα· εἶναι οὖν τῆς ψυχῆς τοῦτο, ὡς περ αὐτὸ ὀνομάζεται, ἕως ἂν ἐκτίσῃ τὰ ὀφειλόμενα, τὸ σῶμα, καὶ οὐδὲν δεῖν παράγειν (Schol. in marg. Cod. Darmst. παραποιεῖν) οὐδὲν γράμμα. Ubi conf. Heindorf. p. 60. et consule Wyttenb. ad Phædon. p. 139. Similia leguntur in Etymol. M. p. 742. Heidelb. p. 673. ed. Lips. et in Etymol. Gud. p. 520.

p. 1034, 5. Νοῦς μὲν δὴ ἔστω τὰ ὄντα κ. τ. λ.] Hunc locum attigit Brucker. in Hist. Crit. Philosoph. II. p. 401. Tu cf. supra p. 518. G. et quæ disputavi ad V. 8. 5. fin. p. 547. B.

— 13. καὶ αἱ τῶν σπερμάτων—δυνάμεις—ἄλλος δὲ χειρῶν λόγος—γνωσθεῖς.] Aristoteles de Generat. Animall. I. 18. p. 186. Sylb.: ὥστε τὸ σπέρμα ἐστὶ τὸ τῆς χειρὸς, ἢ τὸ τοῦ προσώπου, ἢ ὅλου τοῦ ζώου ἀδιόριστος χεῖρ, ἢ πρόσωπον, ἢ ὅλου ζῶον· καὶ οἶον ἐκείνων ἕκαστον ἐνεργεία, τοιοῦτον τὸ σπέρμα δυνάμει, ἢ κατὰ τὸν ὄγκον τὸν ἑαυτοῦ, ἢ ἔχει τιὰ δύναμιν ἐν ἑαυτῷ. τοῦτο γὰρ οὐπω δῆλον ἡμῖν ἐκ τῶν διωρισμένων, πότερον τὸ σῶμα τοῦ σπερματός ἐστι τὸ αἷτιον τῆς γενέσεως, ἢ ἔχει τιὰ ἔξω καὶ ἀρχὴν κινήσεως γεννητικῆν· οὐδὲ γὰρ ἢ χεῖρ, ἢ ἄλλο τι τῶν μορίων οὐδὲν ἄνευ ψυχῆς ἢ ἄλλης τινὸς δυνάμεώς ἐστι χεῖρ, οὐδὲ μόριον οὐθέν, ἀλλὰ μόνον ὁμώνυμον. Quæ ipsa fortasse ante oculos habuit h. l. Plotinus.—Proxime: Αἱ μὲν οὖν—δυνάμεις ἐκάστη αὐτῶν pro ἐκάστη μ. οὖν τῶν—δυνάμεων nihil admirationis habet in aliis scriptoribus, nedum in Plotino. Quod in antecedentibus (B. lin. 4.) Taylor legi jubet: ὁ δὲ πᾶς νοῦς περιέχει πάντα ὡς περ γένος εἶδη: nullus Cod. suffragatur, nec opus est addi πάντα.

p. 1035, 4. οὐκ ὠθοῦσα οὐδὲ ταῖς πολυθρυλλήτοις μοχλείαις χρωμένη κ. τ. λ.] i. e., ut vulgo dicitur, non mechanica ratione, sed dynamica. De formula Plotiniana consule quæ supra annotavimus ad p. 344. A. et 380. B. τὸν λόγον recepi ex bonis libris pro vulgato τῶν λόγων.

— 6. Αἱ δὲ ἐπιστήμαι—τῶν αἰσθητῶν—πρέπει δὲ αὐταῖς τὸ τῆς δόξης ὄνομα.—τῶν δὲ νοητῶν—ἐπιστήμαι] Archytas ap. Stob. Eclogg. I. 51. p. 788. (post ea quæ posuimus supra ad pag. 558. C. infr. quæ comparanda sunt) ita pergit: ἐπιστατὰ δὲ, τὰ τοῖς εἶδεσι συμβεβηκότα ἐξ ἀνάγκας, ὡς ἐν γαμετρίᾳ τὰ τοῖς σχήμασι. νοατὰ δὲ αὐτὰ τὰ εἶδεα, καὶ αἱ ἀρχαὶ τῶν ἐπιστατῶν· οἶον αὐτὸς ὁ κύκλος,

καὶ τρίγωνον, καὶ σφαῖρα. Iamblichus Vit. Pythag. XXIX. 159. p. 336. Kiessl.: σοφίαν δὲ ἐπιστήμην τῆς ἐν τοῖς οὐσίω ἀληθείας (εἶπε Πυθαγόρας· ubi tamen plurimi Codd. non agnoscunt voculas τῆς ἐν, quod Kiesslingium latuit) ὄντα δὲ ἤδει καὶ ἔλεγε τὰ αἴδια καὶ ἀίδια καὶ μόνα δραστηκᾶ, ὅπερ ἐστὶ τὰ ἀσώματα· ὁμώνυμος δὲ λοιπὸν ὄντα καὶ (hanc copulam ignorant libri mei plurimi) κατὰ μετοχὴν οὕτω καλούμενα, σωματικὰ εἶδη (ἤδη, plurimi libri mei) καὶ ὑλικὰ, γεννητὰ τε καὶ φθαρτὰ, καὶ ὄντως (ita recte plures mei) οὐδέποτε ὄντα· τὴν δὲ σοφίαν ἐπιστήμην εἶναι τῶν κυρίως ὄντων, ἀλλ' οὐχὶ τῶν ὁμώνυμος, ἐπειδήπερ οὐδὲ ἐπιστητὰ ὑπάρχει τὰ σωματικὰ οὐδὲ ἐπιδέχεται γνώσιν βεβαίαν, ἀπειρά τε ὄντα καὶ ἐπιστήμη ἀπερίληπτα καὶ οἶονε μὴ ὄντα κατὰ διαστολὴν τῶν καθόλου, καὶ οὐδὲ ὄρω ὑποπεσεῖν εὐπεριγράφως δυνάμενα τῶν δὲ φύσει μὴ ἐπιστημῶν οὐδὲ ἐπιστήμην οἶον τε (Ita etiam mei libri, excepto Lederl. qui οἶον τοι habet) ἐπινοῆσαι. οὐκ ἄρα ὄρεξιν τῆς μὴ ὑφεστάσης (ita etiam Lederl. Memm. et Reg. Unus cum Arc. ὑφεστάσης. male.) ἐπιστήμης εἰκὸς εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς περὶ τὰ κυρίως ὄντα καὶ αἰετὰ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως διαμένοντα, καὶ τῇ ὄντως (ὄντα Codd. mei omnes) προσηγορίᾳ αἰετὰ συνυπάρχοντα. Plotini hic locus potissimum conjunctus cum Platonis disputatione in Theæteto p. 152. sqq. et p. 208. p. 317. Bekk.: ἐπιστήμην—δόξαν εἶναι ὀρθὴν μετὰ λόγου. Maximus Tyr. XVI. 6. p. 298. Reisk.: ἢ δὲ γὰρ ψυχῆς εὐρεσις αὐτογενῆς τις οὐσα, καὶ αὐτοφυῆς, καὶ ξύμφυτος, τί ἄλλο ἐστὶν ἢ δόξαι ἀληθεῖς ἐπεγεγρόμεναι, ὧν τῇ ἐπεγέρσει τε καὶ συντάξει ἐπιστήμη ὄνομα. Cf. de ἐπιστημονικῷ et δοξαστικῷ Proclum in Alcib. pr. p. 100. Idem ibid. ad proxima Plotini accommodate p. 311. ἐπιστήμην dicit γέννημα νοῦ. Præsertim confer Plotinum ipsum IV. 9. 5. VI. 1. 6. VI. 5. 10. extr. VI. 6. 16. et VI. 9. 4.

— 11. καὶ ἐνδοθεν τό τε νοητὸν τὴν τε νόησιν ἔχουσιν κ. τ. λ.] Huc faciunt hæc Simplicii in Categorias Aristot. fol. 48. b: 'Ἄλλ' ἐπειδὴ χρὴ καὶ τοὺς ἐναντίους λόγους ἐπισκοπεῖν, κὰν μὴ ἀληθεῖς ὦσιν, ὅπως ἐπὶ τῶν ἐπιστημόνων διελεγχόμενοι μὴ ἀπατῶσι τοὺς ἐπιπολαιότερους, ἀνασκευὴν τοῦ εἰρημένου λόγου εὐδόξον προτείνει. οὐ γὰρ ἐπὶ πάντων φησὶν ἀληθὲς δοκεῖ τὸ ἅμα τῇ φύσει εἶναι τὰ πρὸς τι. τὸ γὰρ αἰσθητὸν, καὶ ἐπιστητὸν, πρότερα δοκεῖ, τὸ μὲν τῆς αἰσθήσεως, τὸ δὲ τῆς ἐπιστήμης.

τοῦτο δὲ δείκνυσι, πρῶτον μὲν ἐκ τῆς ἐναργείας, ὡς γὰρ ἐπιτοπολύ φησι προὔπαρχόντων τῶν πραγμάτων, τὰς ἐπιστήμας λαμβάνομεν, οὗσι γὰρ αὐτοῖς πελάζομεν, καὶ ὅτε ἡμεν κομιδῇ βρέφη, τὰ μὲν ἐπιστητὰ ὕστερον ἡμῖν γενόμενα καὶ τότε ἦν, ἐπιστήμη δὲ αὐτῶν οὕτω ἦν. καὶ ἡ μὲν τῆς ἐκλείψεως ἐπιστήμη διὰ Θαλοῦ ὕστερον ἦλθεν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἡ δὲ ἐκλείψις αὐτῆ καὶ τὸ ἐπιστητὸν προὔπηρχεν ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐναργέστερον· τινὰ δὲ τὰ ὀλίγα ἐστίν, ἐφ' ὧν ἅμα τῷ ἐπιστητῷ ἡ ἐπιστήμη ἐστίν. τὰ ἄνευ ὕλης τὰ νοητὰ (cf. etiam Plotin. VI. 9. 4.), ἅμα τῇ κατ' ἐνέργειαν ἀεὶ ἐστώσῃ ἐπιστήμη ἐστίν, εἴτε καὶ ἐν ἡμῖν ἐστί τις τοιαύτη ἀεὶ ἄνω μένουσα, ὡς Πλωτίνω καὶ Ἰαμβλίχῳ δοκεῖ, εἴτε ἐν τῷ κατ' ἐνέργειαν νῶ, εἴ τις καὶ τὴν νόησιν ἐκείνην ἐπιστήμην ἔλοιτο καλεῖν. δύναται δὲ καὶ διὰ τὴν τῶν κοινῶν ὑπόστασιν εἰρησθαι τὴν ἐξ ἀφαιρέσεως. ἅμα γὰρ τῇ ὑποστάσει τούτων καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐστίν. ἀληθὲς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναπλασμάτων τῶν τε ἐν τῇ φαντασίᾳ καὶ τῶν τεχνητῶν. ἅμα γὰρ χίμαιρα καὶ ἐπιστήμη τῆς χιμαίρας. διὰ τί οὖν προσέθηκε τὸ, ἡ ἐπ' οὐδενός; ἡ ὅτι τινὲς ἀνήρουν καὶ τὰ καθ' ὅλον καὶ τὰ νοητὰ, καὶ τὰ ὀπωσοῦν ἐπινοούμενα; ἡ ὅτι κὰν ἡ ταῦτα ἐν τῇ φύσει, τὰς ἐπινοίας αὐτῶν ὕστερον ἐλάβομεν; καὶ διὰ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ τούτων προὔπαρχειν τῆς ἐπιστήμης τὸ ἐπιστητόν. οὕτως μὲν οὖν κατὰ τὸ πρότερον ἐπιχείρημα δοκεῖ δεῖξαι, ὅτι πρότερον τῆς ἐπιστήμης τὸ ἐπιστητόν, καὶ οὐχ ἅμα τῇ φύσει. κατὰ δευτέραν δὲ ἐπιβολὴν πολλαχῶς τοῦ προτέρου λεγομένου, ὡς καὶ αὐτὸς ὕστερον διδάξει, καθ' ἕνα τρόπον ἵν' αὐτῷ χρῆται, καθ' ὅσον τὸ μὲν φύσει πρότερον συναναίρει μὲν, οὐ συναναίρεται δέ. κ. τ. λ.

p. 1035, 14. ἀλλ' ἔστηκεν ἐν αὐτῷ κ. τ. λ.] Plato Cratylo p. 437. A. p. 114. Bekk.: Σκοπῶμεν δὴ ἐξ αὐτῶν ἀναλαβόντες πρῶτον μὲν τοῦτο τὸ ὄνομα, τὴν ἐπιστήμην, ὡς ἀμφίβολόν ἐστι καὶ μάλλον εἰοικε σημαίνοντι, ὅτι ἴστησιν ἡμῶν ἐπὶ τοῖς πράγμασι τὴν ψυχὴν ἡ ὅτι ξυμπεριφέρεται (cf. eundem dialog. p. 412. A.)—ἔπειτα τὸ βέβαιον, ὅτι βάσεώς τινός ἐστι καὶ στάσεως μίμημα, ἀλλ' οὐ φορᾶς. Cf. etiam Platonis Definitiones p. 414. p. 570. infr. Bekk. Maximus Tyr. Dissert. XII. 4. p. 216. sq. Reisk.: Μήποτε οὖν αἰσθησις μὲν καὶ πείρα οὐκ ἀνθρώπων, λόγος δὲ ἀνθρώπου ἴδιον· καὶ οὐδὲν εἶη ἄλλο (Recte ἂν interponi jubet Markland. post οὐδέν. Vide modo Matth. Gr. gr. §. 514. p. 976. sq.) ἐπιστήμη πλὴν βεβαιότητος λόγον ὀδεύοντος κατὰ τὰ αὐτὰ κ. τ. λ. Quod Marklandus pro ἀνθρώπι-

von scribi vult, ἀνθρώπου ἴδιον, speciosum quidem est, neque tamen necesse: certe sine libris nihil mutaverim, et ἀνθρώπινα dicuntur, quæ hominum propria sunt, cum respectu habito animalium, ut h. l., tum deorum, ut ap. Iamblich. de Symbolis Pythagor. V. p. 330. Kiesslingii.

p. 1036, 6. Εἰ οὖν ἡ νόησις ἐν ὄντως.] Edit. ἐνότος, quod expressit Ficinus. Ego lectionem marginis recepi, cujus vestigium in Cod. Marc. A. comparet. Mecum facit Taylor, qui ita vertit: “If, therefore, intelligence is truly one, that from which is the object of its perception and idea itself are one.” Mox ex Marcianis Codd. pro ὄλως μὲν ὁ νοῦς scripsi ὄλος.

p. 1037, 5. ἵν' ἐν ὄντα τὸν νοῦν ἐφ' ἑαυτοῖς ἔχη] Ita scripsi cum libris plurimis pro ἔχειν. Ficinus expressit præterea ἐνότα pro ἐν ὄντα, et illud verum videtur. Sine libris tamen recipere nolui. Mox ex omnibus libris et e Ficini versione recepi verba, quæ exciderant ex Edit.: μία οὖν ἀμφοῖν ἐνέργεια. Ceterum hic exitus capitis comparari debet cum iis, quæ supra leguntur p. 485. E. F. et ibi annotata sunt, itemque quæ leguntur infra VI. 2. 8. p. 602. sq.

— 12. δεῖ—προφέρειν, οἶον—ἐπιθεωρεῖν] Ficinus et Taylor expresserunt καὶ οἶον; quam copulam addidissim, si unus liber addiceret.

p. 1038, 2. ὃν φησὶν ὁ Πλάτων] Plato in Timæo p. 39. sub fin. p. 40. Bekk.: ἡπερ οὖν νοῦς ἐνούσας ἰδέας τῷ ὃ ἐστὶ ζῶον, οἷα τε ἐνεῖσι καὶ ὄσαι, καθορᾶ τοιαύτας καὶ τοσαύτας διενεώθη δεῖν καὶ τότε σχεῖν. Locum aliquoties respicit Plotinus. Vid. p. 203. extr. 204. init. et p. 356. A.

— 13. ἡ δὲ ἐκ τύχης λύμη τοῦ εἶδους.] Ficinum sequitur Taylor vertens: “But the injury which the form sustains, is a casual circumstance.” Malo quærere, quam discernere, an hæc verba ita interpungi et explicari possint: ἡ δὲ ἐκ τύχης (sc. χωλεία ἐστὶ) λύμη εἶδους: Claudicatio vero, quæ fortuna sive casu fit, est noxa formæ. Proxime ex Codd. fere omnibus recepi μεγέθη pro γενέσεις suffragante etiam Ficino, nimirum in edit. Basil. Nam in ed. prinæ. Florentina legitur *generaciones pro magnitudines*. In utraque autem post *habitus* additur *profectus*, ut dixeris insuper legisse eum καὶ προκοπαί. Ejus tamen vocis in Codd. nullum exstat vestigium.

p. 1038, 17. ἀντὶ δὲ χρόνον αἰῶν] Vid. Platonis

Timæum p. 37. 38. p. 36. sq. Bekk. quem locum etiam supra respicit Plotinus p. 326. 329. et 330. D. Mox illa: τὸ ἄλλο ἐν ἄλλῳ cave confundas cum illis in Phædone p. 83: οὐδ' ἦτις ἔστιν ἄλλη ἐν ἄλλῳ, quo corporea natura significatur, quæ per sensus percipitur. Vid. annot. nostr. ad V. 8. 4. p. 546. D. Comparanda hæc sunt potius cum illis, quæ philosophus noster V. 8. 9. disputat, præsertim p. 550. C. D.

p. 1039, 5. κακοῦ γὰρ οὐδενὸς] Hæc quomodo Ficinus acceperit, arguit versio. Taylor: "For there is no paradigm of evil there." Fortasse post οὐδενὸς excidit εἶδος sc. ἐστὶν ἐκεῖ. Ceterum ad hæc extrema decimi capitis adhibenda sunt ea, quæ ad titulum hujus libri e Syriani commentariis in Aristotelis Metaphysica in medium protulimus. Vid. supra p. 555.

— 8. Τῶν δὴ τεχνῶν ὅσαι μιμητικαὶ—οὐκ ἂν ἐικότως ἐκεῖ ἀνάγουτο] Coniunctus est hic universus locus cum disputatione in initio libri decimi Platonicæ Reipublicæ p. 595. sqq. p. 466. sqq. Bekk. ubi pictores, poetæ tragici, tanquam imitatores tertio gradu a natura distare dicuntur, variæque artes, quæ ab hominibus tractantur, examini subjiuntur. Locus enim totus cum nostro comparandus est. Quod si vero quis parum sibi constare Plotinum dixerit, ut qui hoc loco statuariam artem (τὴν ἀνδριαντοποιίαν) tanquam imitatricem corporearum formarum non sublime spectare iudicet, cum tamen idem supra de Phidia statuario omnia alia docuerit; (V. 8. 1. p. 542. E: ἐπλασεν ὁ Φειδίας τὸν Δία πρὸς οὐδὲν αἰσθητὸν ποιήσας κ. τ. λ.) non magis sibi contradicit Plotinus quam Plato, qui in iisdem libris de Republica (ut V. p. 472. p. 259. Bekk. et præcipue VI. init. p. 484. p. 275. et in Timæo p. 28. A. B. p. 23.) divina præstantissimorum artificum, divina exempla suspicientium, ingenia non ignorat. Vid. etiam quæ supra posuimus in Annot. ad p. 541. B. et ad l. l. p. 542. E.

— 16. ἡ μὲν περὶ ῥυθμὸν καὶ ἁρμονίαν ἔχουσα τὰ νοήματα] Non moror, quod in aliquot libris bis h. l. scriptum erat ἀριθμὸν pro ῥυθμὸν. Hæc enim confusio communis, et Græculi nonnulli, qui in Latinis scriptoribus vocis *numerus* non assecuti essent potestatem, facile ad corrigendum deflecti poterant. Ficini autem versionem hujus loci refigimus, quod fecerat etiam Taylor.

p. 1040, 1. Ὅσαι δὲ ποιητικαὶ αἰσθητῶν—ιατρικὴ—ἦτε περὶ ἰσχὺν—καὶ εὐξίαν (His extremis nemo non videt γυμναστικὴν designari) κ. τ. λ.] Hæc pars hujus capitis admonet disputationum et comparisonum, quæ in Platonis Gorgia p. 464. sqq. circa varias artes instituuntur. Alio consilio artes etiam recensentur ab Olympiodoro in Alcib. pr. XX. p. 178. sq.

— 9. εἴ τινες αὐτῶν τὸ καλὸν κοινωνοῦσι] Suspicetur fortasse quispiam κοινωνοῦσι, *divulgant* (s. in multorum admirationem amoremque explicant. Sed tamen cum duo libri exhibeant τῷ καλῷ, potius scripsisse Plotinum putaverim: τῶν καλῶν κοινωνοῦσι.—Quod philosophus noster sub finem capitis Geometriam iis accenset disciplinis, quæ circa æterna versantur, sequitur in eo iudicio Platonem suum. Vid. de Rep. VII. p. 526. sq. p. 348. sqq. Bekk., qui quidem et ipse hac in re Pythagoreorum rationem sectatur. Vide, ut hoc uno utar, Archytæ Tarentini locum, quem supra ad hujus libri cap. septimum (p. 560. infr.) apposuimus.

— 17. τὸ δὲ καθ' ἕκαστον, ὅτι μὴ τὸ αὐτὸ ἄλλο ἄλλῳ] Sc. ἐστίν. Quomodo Ficinus hæc acceperit, declarat versio Latina. Taylor ita: "Though it must be considered with respect to man, whether the form of a particular man is there, *not because he is the same with another man.*" Hæc extrema non intelligo. Ego locum ita interpretor: Illud vero singulare (dico) quia non idem (v. c. membrum) aliud est alii. Quod post Socratis mentionem Plotinus continuo *σινόμητος* exemplum subjiicit: obversabantur ei loci Platonis aliorumque Socraticorum, qui Socratem simum fuisse produnt; unde eum, licet non sola hac de causa, Silenis comparat Alcibiades in Platonis Convivio p. 215. p. 452. Bekk. ubi adhibe Scholia et cf. annot. in Cic. de N. D. I. 34. p. 154. ed. Moseri. Cyrum contra aquilinum fuisse narrabant Persæ, teste Olympiodor. in Alcib. pr. p. 154. ubi conf. annot. et quoniam ibidem Alcibiadis pulcritudo memoratur, vid. Proclum in Alcib. pr. et in eum annot. p. 114. ed. nostr. Sed tamen hæc exempla alias etiam usitata in disputationibus dialecticis. Vide modo Aristot. Sophist. Elench. II. 6. p. 462. Sylb.: τὸ γὰρ κοῖλον, κοινῇ μὲν, τὸ αὐτὸ δηλοῖ ἐπὶ τοῦ σιμοῦ καὶ ραιβοῦ κ. τ. λ. Porphy. in Isagog. in Categoriis

III. p. 387. Buhlii : τὸ δὲ γρῦπὸν εἶναι, ἢ σιμὸν, ἢ λογικὸν, ἢ ἄλογον, ἀχώριστα. Adde ipsius Aristotelis Metaphys. lib. V. 1. p. 99. Sylb. VI. 5. p. 109. p. 135. Brandis. : ἔστι ῥίσι καὶ κοιλότης καὶ σιμότης. et sæpius.

p. 1041, 7. οὕτω καὶ ψυχῆς ἀποψυχῆ—καὶ νοῦ ἀπονοῦς] Retinendam censui vulgatam, quæ auctoritate codicum non caret, etsi plurimi ab ea recedant. (Vid. Var. Lect.) De his appellationibus et rationibus consule supra annotata ad III. 2. 16. p. 267. D. Proxime Lexicis accedat Substantivum rarum τιμότης. Vid. Schæf. in Stephani Thes. Londin. p. 9515. A.

p. 1042, 9. Περὶ δὲ τῶν ἐκ σήψεως καὶ τῶν χαλεπῶν κ.τ.λ.] Taylor hæc ita vertit : “With respect, however, to things generated from putrefaction, and to things *artificial*,” et cæc. addens in nota : “Instead of χαλεπῶν here it is evidently necessary from what afterwards follows to read τεχνικῶν or τεχνῶν. Ficinus, from not seeing the necessity of this emendation, has made nonsense of the passage.” Nolim virum optimum hæc sibi excidere esse passum. Nam primum, ut nil morer Codices nostros, qui ad unum omnes vulgatam tuerent, (offendimus enim ulcera inveterata in his Enneadibus, et quæ omnes libros pariter corripuerint ;) tantum abest, ut, quæ deinceps sequuntur (B.) περὶ δὲ τῶν τεχνῶν κ.τ.λ. ei conjecturæ faveant, ut ei potius derogare videantur, quandoquidem hic transitus commonstrat, nunc demum et seorsim quidem Plotinum de artibus et arte factis quærere velle. Deinde illud ἄριστα, optima, quæ ex mente provenire dicuntur, firmat contrarium i. e. τὰ χαλεπά. Sed quænam sunt

ista χαλεπά?—Plotinus quærit an eorum quoque ideæ s. species in mundo intelligibili sint, quæ ex putredine nascantur (v. c. vermes) item eorumne etiam quæ nociva sint (v. c. tineæ), aut molesta (v. c. muscæ, culices, pulices etc.)—Proinde Ficinus ab hac quoque parte excusandus est, quod vocem *difficilis* adiecit, modo eam accipias pro *noxius*, *letalis*, et similibus. Sequitur autem in his Plotinus opiniones veterum physicorum. Theophrastus Eclog. de Animall. p. 326. Sylb. : τούτων γὰρ (τῶν μυιῶν) ἢ τε κόπρος αἰτία, καὶ ἢ τῶν ἄλλων σήψις. Tzet. in Hesiodi ἐργ. v. 412. p. 220. Gaisford. : ἢ γὰρ ὑγρότης ἢ ἄμετρος σήψις καὶ σκώληκας ἐμποιεῖ (τοῖς ξύλοις). cf. Gaisfordii not. ad vs. 418. p. 225. et Geoponica III. 1. 2. p. 218. Niclas. Putrefaciendi et vermes gignendi vim lunæ attribuebant physici : Athenæus VII. p. 276. d. p. 7. Schweigh. : τὸ γὰρ τῆς σελήνης ἄστρον—σηπτικὸν ὑπάρχον κ.τ.λ. Plura in eam rem disputantur apud Plutarch. in Symposiacis III. 10. p. 657. sq. p. 682. sqq. ed. Wyttenb. ubi Moschion medicus ita definit : τὴν σήψιν τήξιν καὶ ῥύσιω σαρκὸς εἰς ὑγρὸν φθορᾶς μεταβαλλούσης, καὶ ὅλως ὑγραίνεσθαι τὰ σηπόμενα. Cf. etiam Plutarch. de aqua et igne p. 957. Olympiodorus in Alcib. pr. p. 19. :—διὸ καλῶς εἴρηται

Ἀξίεις ἀξιομένη, μνύθουσα δὲ πάντα χαλέπτεις,

εἰς σελήνην. Hinc antiquorum hominum opinio fuit, a luna generari etiam τὰ χαλεπά, i. e. muscas, vermes, et id genus alia.

—14. πῶς ἐξ ἑνὸς πλήθος.] Significat Enneadis VI. librum 7. qui inscribitur : πῶς τὸ πλήθος τῶν ἰδεῶν ὑπέστη, καὶ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ.

LIB. I. ENNEAD. SEXTÆ.

P. 1044, 7. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΕΝΩΝ ΤΟΥ ΟΝΤΟΣ.] Porphyrius de Vit. Plotini cap. V. περὶ τῶν τοῦ ὄντος γενῶν πρῶτον, et c. XXVI. eodem ordine, quo h. l. editio, sed addito : πρῶτον, quam vocem addunt etiam codices aliquot hoc loco. Sunt autem hi tres libri in fronte Enneadis VI. collocati, numeris XLI. XLII. et

XLIII. consignandi, si temporis rationem incas, quo singuli scripti sunt. Pertinent ii ad doctrinam *Categoriarum*. Hujus initia hoc magis a nobis hic adumbranda sunt, quod Plotinus hac in re ab Aristotelis auctoritate digressus ad antiquorum rationem se magis aggregavit. Inventa est ea a Pythagoricis, quod et per se probabile

est, si horum philosophandi modum respicias (cf. Buhle in Hist. Philosoph. I. p. 227.) et firmatur testimoniis Simplicii et Boëthii; quorum ille præf. in Categorias: Ἀρχύτου τοῦ Πυθαγορικῆ καὶ πρὸ Ἀριστοτέλους τὴν εἰς δέκα τῶν πρώτων γενῶν ποιησαμένου διαίρεσιν ἐν τῷ βιβλίῳ, ὃ περὶ τοῦ παντὸς ἐπέγραψε. Qui liber idem videtur atque ille, quem alii καθόλου λόγους appellant, magno Ger. Vossio de Logica IV. 7. 2. (Opp. Vol. III. p. 213.) Themistius quidem, inventum illud suo Aristoteli vindicare studens, Archytam juniorem Peripateticum illius libelli auctorem prodit, neque tamen persuadet. Alia quæstio est, utrum iste libellus, qui hodieque exstat, et quem post alios nuper in Opusculis Græcorum veterum sententiosis et moralibus Vol. II. p. 273. sqq. edidit Jo. Conr. Orellius Lips. 1821. hoc titulo inscriptus: Ἀρχύτου καθολικοὶ λόγοι δέκα, iste igitur utrum Archytæ illius Pythagorei sit, an alius hominis, qui nobis fucum facere voluerit. Quod posterius ut suspicemur, facit maxime illud, quod quæ Simplicius ex Archyteis Categorias in medium profert, (exhibebimus autem ex hoc Aristotelis interprete aliisque plures locos ad hunc Plotini librum suis quosque locis) ea in isto libello non reperiuntur. (Vid. Fabricii Biblioth. Græc. Vol. I. p. 834. ed. Harles. Utramque quæstionem non distinxit Josephus Navarro in Tentamine de Archytæ Tarentini Vita et

Scriptis. Havniæ 1820. p. 40. sq.) Atque ut Archytas Tarentinus primus scripsit de *prædicamentis* (περὶ Κατηγοριῶν), ita Clinomachus Thurius primus scripsisse fertur de *prædicatis* (Diog. Laërt. II. 112: Κλεινώμαχος τε ὁ Θούριος, ὃς πρῶτος περὶ ἀξιωματῶν καὶ κατηγορημάτων — συνέγραψε. Quæ quum ad verbum mutuatus sit a Ger. Vossio l. l. Navarro p. 37, debebat etiam illud ex eodem addere: falso hæc versa esse a Diogenis interprete: *de prædicamentis*. Nam κατηγορίας sunt, vocantur certe a Boëthio, *prædicamenta*: κατηγορήματα, *prædicata*. Hæc etiam κατηγορούμενα et *prædicabilia* atque συμβάματα dicuntur. Vid. Voss. l. l. et confer Wyttenbachii Præcepta Philosophiæ Logicæ I. 3. 2. p. 39. sq. Ceterum hic Clinomachus, qui e disciplina Euclidis Megarici profectus dicitur, apud eundem Vossium de Historicis Græcis II. 16. vel in novissima editione perperam *Clitomachus* scribitur. Clinomachum eundem novit etiam Suidas in Πύργων Vol. III. p. 246. Kust. Plato deinde quinque entis genera (τὰ γένη τοῦ ὄντος) posuit (vid. Sophist. p. 255. e. sqq.) quæ Plotinus in his libris explicare et confirmare instituit (Vid. infra ad p. 602. A.) Aristotelis Categorias decem ita exemplis adscriptis illustrat Anonymus in Cod. nostro Heidelb.—Palatino Nr. 132. (Vid. nostr. Meletemm. I. p. 8.):

οὐσία.	ποσόν.	ποιόν.	πρὸς τι.	ποῦ.
Ἀνδροίκος.	μέγας.	πιστός.	υἱὸς Παλαιολόγου	ἐν Κωνσταντινουπόλει.
ποτέ.	κεῖσθαι	ἔχει (leg. ἔχειν.)	ποιεῖν.	πάσχειν.
νῦν.	ἐστῶς.	ὀπλισμένος.	βασιλεύει.	βασιλευόμενος.

Cf. Aristotel. Categg. c. 2. p. 24. Sylb. et Suid. II. p. 278. Kust. qui tamen Alexandrum fortasse secutus in Topp. Aristotelis extrema ita ordinat: ποιεῖν, πάσχειν, κείσθαι, ἔχειν. et pariter Wyttenbach. in Præceptt. Philos. Log. l. l.: “*Substantia, Quantitas, Qualitas, Relatio, Actio, Passio, Ubi, Quando, Situs, Habitus*.” quibus quinque *Prædicabilia* subjicit: “*Genus, Spatium, Differentia, Proprium, Accidens*.” Post Aristotelem de Categorias libros conscripserant Theophrastus, Eudemus, Phanius (vid. Buhlii Argumentum Categoriarum Aristotelis p. 434. sq.) Commentarios vel Isagogas in easdem fecerunt Androni-

cus Rhodius, Porphyrius, Ammonius Hermiæ, Simplicius et Boëthius. Porphyrium quod attinet, licet in codicibus Palatinis hunc titulum Parius repererit: Πορφυρίου Φοινίκος εἰσαγωγή, μαθητοῦ Πλωτίνου τοῦ Λυκοπολίτου: nulla tamen in hujus Isagoge Plotini mentio injicitur, secus atque in reliquis commentariis, præsertim Simplicii fit. In hanc Porphyrii Isagogen commentarius exstat Photii, unde flosculum decerpsi (e Cod. Monac. nr. 222.) in Meletemm. l. l. Ibidem exhibui locum Dexippi e Cod. Laurentiano-Mediceo nr. 33. descriptum. Plura ex aliis etiam Codicibus exhibebimus, horum librorum expli-

candorum causa, in hac nostra editione Enneadum. De illo *Dexippo* hæc nos docet Ger. Vosius de Logica l. l. p. 213: “Categoriarum Archytæ meminit Dexippus lib. I. c. 6. item lib. III. c. 1. ubi ait, in eo Aristotelem ab Archyta recessisse, quod *quantitati* proximum a *substantia* locum tribuerit, non *qualitati*, ut *Archytas*, *cujus sententiam magis probabat Plotinus*. Est hic *Dexippus Herennius* Atheniensis, qui sub Aureliano et Probo Imp. vixit, dux bello egregius, Iamblichî discipulus qui præter *librum de Categoriis adversus Plotinum*, (Hunc solum se legisse dicit Jo. Tzetzes Chiliad. IX. Histor. 274. v. 497—499:

Δέξιππος ὁ φιλόσοφος, μύστης ὢν Ἰαμβλίχου,

Πολλὰ μὲν συνεγράψατο καὶ ἕτερα βιβλία,

Ἐν τῷ ἐνὶ ἐνέτυχον τῷ εἰς κατηγορίας. [An leg. ἐν τοῖς?])

etiam res Macedonicas ac Scythicas literis consignavit. Qua de re pluribus dixi III. Lib. de Historicis Græcis cap. 16. “Ac proinde ex ipsa Platoniorum adeoque Plotiniorum familia adversus Plotinum Aristoteli exstiterat vindex. Quam ob rem consultum duximus in annotatione in hos Plotinianos libros et reliquorum locos apponere, qui Plotini mentionem faciunt, Aristotelis interpretum veterum, et vero ipsius quoque Dexippi, quo et Plotini ratio in hac Categoriarum doctrina cum Archytæ, Platonis Aristotelisque ratione comparari queat et intelligi, quomodo pro Aristotele contra Plotinum rursus causam dixerint posteriores philosophi Græci. Plura de Dexippo diximus in Prolegomenis ad §. VII. not. 3. Simplicius (in Categorr. Aristot. Ed. Basil. 1551. fol.) Fol. 1. a. enumeratis cæteris philosophis, qui vario consilio de Categoriis Aristotelis scripserint, de Plotino ita: Πλωτίνος δὲ ὁ μέγας ἐπὶ τούτοις τὰς πραγματειωδεστέρας ἐξετάσεις ἐν τρισὶν ὅλοις βιβλίοις τοῖς περὶ τῶν γενῶν τοῦ ὄντος ἐπιγεγραμμένοις τῷ τῶν κατηγοριῶν βιβλίῳ προσήγαγε . . . Καὶ Δέξιππος δὲ ὁ Ἰαμβλίχου καὶ αὐτὸς μὲν τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους βιβλίον συντόμως ἐξηγήσατο· προηγουμένως δὲ τὰς Πλωτίνου ἀπορίας ὡς ἐν διαλόγῳ προτεινομένης αὐτῷ διαλύειν προτίθεται. (Nota transcribentis: Plotinus in libro cui titulus erat: περὶ τῶν γενῶν τοῦ ὄντος, dubitationes de Categoriis Aristotelis collegerat. Itaque si ἀποριῶν Plotini in nostro libro mentio fit, veri simile eas ex allato libro sumtas esse qui

nonnunquam etiam a Simplicio nominatur (vid. fol. 32. b). A Plotino autem Categoriæ ipsæ γένη τοῦ ὄντος vocantur. (vid. fol. 4. b.) Ubi Simplicius de variis modis agit, quibus hic liber Aristotelis inscribatur, Οἱ δὲ, ait, περὶ τῶν γενῶν τοῦ ὄντος ἢ περὶ τῶν δέκα γενῶν ἐπιγράφοντες, ὥσπερ καὶ Πλωτίνῳ δοκεῖ ἐν τῇ πρὸς αὐτὰς ἀντιλογία, πρὸς τὰ πράγματα ἀφορῶσι μόνον, ἀλλ’ οὐ πρὸς τὸν λογιστικὸν σκοπὸν· τὰ γὰρ γένη τοῦ ὄντος αὐτὰ τὰ πράγματά ἐστιν. Intelligentiæ adjuvandæ causa apponam locum ex Porphyrii Isagoge in Categoriis c. II. p. 384. Buhlii: Λέγεται γὰρ τὸ μὲν γενικώτατον κατὰ πάντων τῶν ὑφ’ αὐτὸ γενῶν τε καὶ εἰδῶν καὶ ἀτόμων· τὸ δὲ γένος τὸ πρὸ τοῦ εἰδικωτάτου κατὰ πάντων τῶν εἰδικωτάτων, καὶ ἀτόμων, τὸ δὲ μόνον εἶδος κατὰ πάντων τῶν ἀτόμων· τὸ δὲ ἄτομον ἐφ’ ἐνὸς μόνου τῶν κατὰ μέρος.—Περιέχεται οὖν τὸ μὲν ἄτομον ὑπὸ τοῦ εἶδους, τὸ δὲ εἶδος ὑπὸ τοῦ γένους, ὅλον γὰρ τι τὸ γένος· τὸ δὲ ἄτομον μέρος· τὸ δὲ εἶδος καὶ ὅλον καὶ μέρος. “Dicitur enim generalissimum de omnibus sub ipso *generibus*, *speciebus* et *individuis*: Genus autem, quod ante specialissimum est, de omnibus specialissimis et individuis; individuum vero de uno solo particulari.—Continetur ergo individuum sub specie, species sub genere. Nam totum quid genus est; individuum autem pars est; species vero et totum et pars.” Plura ex hoc loco exhibuimus ad Olympiodorum in Alcib. pr. c. 34. p. 204. quem confer. E recentioribus, ut hoc quoque delibem, de Dialectica. Plotini, et quid in oppugnandis placitis Aristoteleæ Categoriarum doctrinæ reprehenderit, hic philosophus, paucis egit Brucker. in Hist. Crit. Philos. T. II. p. 393. Pluribus eadem persecutus est Tennemann. in Hist. Philos. VI. p. 175. sqq., qui et alia et hæc potissimum monstrare instituit, primum inter philosophos Plotinum in Stagiritæ decem Categoriis nonnulla recte reprehendere, idque eum maxime agere, ut doceat, eas Categorias non esse primas notiones ontologicas, proinde secundo loco ipsum Plotinum operam dedisse, ut erueret primigenias notiones rerum, eoque scientiæ objectivæ, quæ dicitur, fundamenta jaceret. Genera autem (τὰ γένη τοῦ ὄντος) Plotinum ita accipi velle, ut sint notiones simplices neque aliunde ducendæ prædicatorum, quæ rebus (s. objectis) omnibus attribui debeant, et quæ principia sint constitu-

toria non scientiæ sive cognitionis, sed rerum ipsarum (Objectorum).—Atque hæc ipsa deinceps Kantianis telis configere ac conficere aggreditur Tennemannus.—Quod bellum a nobis, qui editoris munus recepimus, haudquaquam militabitur. Hæc philosophorum potius, qui systemata vel ædificant vel diruunt, militia esto. David Armenius philosophus MScr. in Aristotelis Categorr. in Cod. Vat. n. 1023, aliisque:—Ἐξ τῶν ἐπιγραφῶν φέρονται τοῦ παρόντος βιβλίου. οἱ μὲν γὰρ ἐπέγραψαν (ὑπέγρ. cod. Paris. 1900.) κατηγορίαι, ὡς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης· οἱ δὲ περὶ τῶν κατηγοριῶν ὧν τινες ἐταίροι (ἕτεροι Pariss. omnes solenni vitio) τοῦ Ἀριστοτέλους· οἱ δὲ περὶ δέκα γενῶν τοῦ ὄντος, ὡς Πλωτίνος ἀντιλέγων ταῖς κατηγορίαις· οἱ δὲ περὶ τῶν τόπων (πρὸ τῶν τόπων Pariss. 1900. 1937. 1938 : in 1939. correctum), ὡς Ἀρχύτας ὁ Ταραντίνος· οἱ δὲ περὶ τῶν καθόλου λόγων, ὡς Ἀδραστος ὁ Ἀφροδισεύς (Pariss. 1937. 1938. ἀφροδισεύς. Sed legendum ὁ Ἀφροδισιεύς." L. M. E. Sahune.) ὁ περιπατητικός· νικᾷ δὲ πάσας ἢ τοῦ Ἀριστοτέλους. Idem in easdem c. II. §. 6. sq.—Ἄλλοι (sc. ἀποροῦσιν οἱ πλεονεξίαν κατηγοριῶν κατηγοροῦντες Krabinger.) διὰ τί μὴ τέσσαρες αἱ κατηγορίαι, ὡς φησὶν ὁ Πλωτίνος (ὁ Πλωτίνος. sic aliquot Codd.), οὐσία, ποσὸν, ποιὸν, πρὸς τι. αἱ γὰρ λοιπαὶ ἐκ τῆς συμπλοκῆς τούτων ἐγένοντο (Monac. 99. ἐγένετο). καὶ λύει ὁ αὐτὸς λέγων, ὅτι καὶ σύνθετοί εἰσιν, ἀλλ' οὐδ' ἀπλή ἢ νόησις (ἢ σύνθεσις plures Codd.) αὐτῶν. ἄλλο δὲ εἶδος τοῦ ἀπλοῦ παρὰ τὸ σύνθετον, καὶ ἄλλο τὸ σύνθετον· ἄλλο γὰρ ἄνθρωπος εἶναι (in Paris. 1939. ommissa sunt verba : ἄλλο δὲ εἶδος—εἶναι), καὶ ἄλλο ψυχὴ εἶναι (ψυχὴ εἶναι Krabing.) ἄλλο σώματι εἶναι, καὶ ἄλλο ἀνθρώπῳ εἶναι.

p. 1044, 13. "Ὅσα δὲ ἐξετάσαντες—ἐν γένεσιν ὀρισμένους αὐτοί—οὔτε ἄπειρα ὅτι μήτε οἶον τε μήτ' ἐπιστήμη ἂν γένοιτο.] Ita cum melioribus libris et Ficino locum correximus et explevimus. Mox γένη δὲ τινα—δέκα κ. τ. λ. Aristotelis Categorias respicere his verbis Plotinum non est quod comprobare studeamus post ea, quæ ad titulum huius libri posita sunt, ubi etiam de Archyta aliisque philosophis, qui summa entis genera constituerant, dictum est. De Aristotelis Categoriis ita Simplicius in eas fol. 7. β. edit. Basil. 1551 : καὶ γὰρ οἱ μὲν πρὸ τῶν τοπικῶν ἐπέγραψαν τὸ βιβλίον· (Aristotelis Categoriarum) οἱ δὲ περὶ τῶν

γενῶν τοῦ ὄντος· ἄλλοι δὲ περὶ τῶν δέκα γενῶν· ἄλλοι δὲ κατηγορίαι δέκα· ἄλλοι δὲ κατηγορίαι, ὡς περὶ καὶ νῦν φέρεται.—Categoriarum mentionem etiam facit Marius Victorinus Exposition. in Ciceronis Rhetor. I. p. 130. ed. Capperonnerii : "Aristoteles, ait, res omnes, quæ in dictis et factis et in omni mundo aguntur, decem esse; quarum rerum nomina ponemus. Prima substantia est : deinde quantitas, qualitas, ad aliquid, ubi, quando, situs, habere, facere, pati." Tum Græca subjicit.

p. 1045, 8. "Ὅτι γὰρ οὐ συνώνυμον τὸ ὄν—ἢ ὁμωνύμως] Vid. Aristotelis Categ. c. 1. quod inscribitur περὶ Ὅμωνύμων, Συνωνύμων, Παρωνύμων· unde hæc excerpta subjiciam : "Æquivoca (ὁμώνυμα) vocantur, quorum commune solum vocabulum est, diversis inter se rerum notionibus, quæ ad illud explicandum pertinent ; cujusmodi est animal vocabulum, cum hominem, tum pictam animalis speciem significans."—"Univoca (συνώνυμα) autem dicuntur hæc, quorum et nomen commune, eademque, quæ nomini illi respondeat, explicatio est, quemadmodum animal tum bovem significat," &c. Cf. Simplicii Commentar. in Aristotelis Categorr. fol. 7. ibique etiam laudat. Iamblich. et Syrianus.—Plotinum tamen etiam ea dicere homonyma, quæ metaphoricè seu per μετάληψιν a mente ad corpora transferantur arbitratur Steinhart in Quæstionib. De dialectica Plotini ratione p. 24. not. 80.

p. 1046, 13. εἰ τὸ ἴδιον τις ἀποδοίη] De significationibus verbi ἀποδοῖναι in philosophorum disputationibus dictum est supra ad III. 1. 1. p. 228. C. D.

— 17. οἶον εἴ τις τὸ τῶν Ἡρακλειδῶν γένος ἐν τι λέγει κ. τ. λ.] Porphyrius Isagog. in Aristotel. Categorr. c. II. p. 2. Sylb. p. 370—372. Buhlii : γένος γὰρ λέγεται καὶ ἡ τῶν ἐχόντων πως πρὸς ἐν τι καὶ πρὸς ἀλλήλους ἄθροισις· καθ' ὃ σημαϊνόμενον τὸ Ἡρακλειδῶν λέγεται γένος ἐκ τῆς ἀφ' ἑνὸς σχέσεως, λέγω δὴ τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ πλήθους τῶν ἐχόντων πως πρὸς ἀλλήλους τὴν ἀπ' ἐκείνου οἰκειότητα, κατὰ ἀποτομὴν τὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων γενῶν κεκλημένον.—Ἡρακλεῖδαι γὰρ λέγονται οἱ ἀπὸ γένους καταγόμενοι Ἡρακλέους κ. τ. λ. (Quæ verba Buhlius cum reliquis, usque ad ἀγχιστεῖς inclusive, uncinis inclusit, quod in Ed. Latina Veneta 1481. hæc leguntur : Romani nam sunt, qui ex genere

descendunt Romuli. Sed quis, qui veterum interpretum licentiam cognoverit, non videat, Romanum exemplum Græco exemplo substituere voluisse Romano sermone utentem interpretem?) μετὰ δὲ ταῦτα [καὶ] τὸ πλῆθος τῶν ἀπὸ μίᾱς ἀρχῆς οἶον [τοῦ] Ἡρακλέους, ὁ ἀφορίζοντες καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων χωρίζοντες ἔφαμεν τὸ ὅλον ἄθροισμα Ἡρακλειδῶν γένος. Cf. Ammon. Dexipp. et Boëth. in Porphyr. Recentiorum interpretum miror neminem Plotiniani loci mentionem fecisse; unde tamen Porphyrius hujus exempli ansam arripuisse videri possit. An dicamus, hæc exempla Heraclidarum, Cecropidarum &c. in hac Categoriarum doctrina ad communes locos pertinuisse? Certe communis hic locus fuit in Oratorum Græcorum Rhetorumque orationibus, funebribus maxime. Vid. Himerii Orat. II. §. 3. 10. 11. et in eam annotata Wernsdorfio p. 374. 385. sq. Ad Heraclidarum res novum quid lucrati sumus ex Polybii Excerptis in Scriptorr. Vett. Collect. Vatic. Nova ed. Ang. Maii Tom. II. p. 386. Adjectivum Ἡρακλειος eximendum est ex Proclo in Platonis Cratylum §. 79. p. 42. Boisson. Exponit Philosophus de nominibus eorum, qui eorum numinum, a quibus appellati sint, virtutem suis etiam actionibus omnique vita prodant et celebrent, velut ii, qui Minervæ seriei (τῆς Ἀθηναϊκῆς σειρᾶς) adjuncti sint. Deinde, nonnullis interjectis pergit: Τὸν γοῦν Ἡρακλέα, φασίν, Ἀλκείδην προσαγορευόμενον ἀπὸ τῶν θνητῶν πατέρων ἢ Πυθία κέκληκεν Ἡρακλέα, διὰ τὴν πρὸς τὴν Ἡρακλειον τάξιν καὶ θεότητα συγγένειαν· θεὸς γὰρ ὀνόματος ἀνθρώπων μεταδιδοὺς εἰς τὴν ὅλην αὐτοῦ σειρὰν καὶ τὴν ζωὴν ἣν προβέβληται βλέπων τὴν πρόπουσαν τίθησιν ἐπωνυμίαν. Lege: διὰ τὴν πρὸς τὴν Ἡραϊάν τάξιν κ. τ. λ. Ad Junonium enim ordinem se composuerat Hercules, et ea dea ejus certaminum et gloriæ per certamina partæ auctor exstiterat: vid. Procl. ibid. §. 123. p. 78. Etymologiæ nominis obloquitur Astyages Grammaticus, assentientibus Lexicographis veteribus. Vid. Etymol. Gud. p. 248. Orion. Theb. in Etymol. ibiq. Larcher. p. 69. Cf. Koesii Excerpta e Cod. Reg. Paris. ad Cale. Orionis p. 186. ed. Sturzii. Σειρῶν in similibus locis mentio frequentatur. Proclus p. 159. in Aleib. pr.: καὶ ἔχεις πάλιν ἐν ταῦθα τὴν σειρὰν τῶν ἀγαθοειδῶν αἰτίων ἐκφαινομένην. Ὁ μὲν γὰρ Σωκράτης εἰς δαί-

μονα ἀποβλέπει, ὁ δὲ δαίμων εἰς θεὸν οὗ ἔστιν ὀπαδός, καὶ συνάπτεσθαι (leg. συνάπτεται) τῷ θεῷ διὰ τοῦ δαιμονίου ὁ Σωκράτης. Eunapius in Excerptt. Historr. XVI. p. 264. (in A. Maii Nova Collect. Vatic. II.) de Juliano imperatore: ὡσπερ ὁ ἐκείνου (Πλάτωνος) Σωκράτης φησὶ, μετὰ μὲν Διὸς ἡμεῖς, ἀλλ' οὐ μετ' ἄλλου τῶν θεῶν. ταύτην (leg. ταύτη) καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἡλιακὴν βασιλείαν καὶ χρυσὴν σειρὰν ἀναφέρων καὶ συναπτόμενος.—In hanc rem disputat etiam Simplicius in Categorias Fol. 43. a.: Πλειόνων δὲ τῶν πρὸς τι λεγομένων ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ἐν ταῦθα ὡς τὸ μείζον καὶ διπλάσιον, καὶ ἕξις, καὶ ἀνάκλισις, καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ ἄλλων δὲ ὑπ' αὐτοῦ παραδοθέντων, ὧν πρότερον ἐμνημονεύσαμεν, τῶν τε καθ' ὑπεροχὴν καὶ ἐλλείψιν, καὶ τῶν κατὰ δύναμιν καὶ ἀδυναμίαν [leg. ἀδυναμίαν] καὶ τῶν ἄλλων τοιούτων ἀπορεῖ ὁ Πλωτίνος, τίς ἢ ἐν πᾶσι τούτοις κοινότης. ἄρα γενικὴ τις, ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, κατὰ τὴν εἰς ἐν ἀναφορὰν ὡς τοὺς Ἡρακλειδας, εἰς ἓνα κοινὸν ἀναφέρεσθαι τὸν Ἡρακλέα φάμεν. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐφαπτόμενα τῶν ὑποκειμένων καὶ ἐχόντων τὴν σχέσιν, ὧν τὰ μὲν ἔστιν ἐν οὐσίᾳ, τὰ δὲ ἐν ποσῷ, τὰ δὲ ἐν τοῖς ἄλλοις, συναλλοιωθήσεται τοῖς ἄλλοις τὰ πρὸς τι· εἰ δὲ μηδεμίαν ἔχει κοινωμίαν πρὸς τὰ ἔχοντα τὴν σχέσιν, ἀλλ' ἄσχετός ἐστιν ἢ τῶν πρὸς τι κατηγορία, οὐχ ἕξει σχέσιν ἐκείνη, οὐδὲ ἔσται πρὸς τι οὐδὲ τούτων κοινότης ἐκείνη· Μήποτε οὖν οὐδὲ συναλλοιωθῆσθαι δεῖ τοῖς πράγμασιν, οὔτε παντάπασιν αὐτῶν ἀπέχεσθαι, ἀλλ' ἅμα ἐξηρημένων τῶν διαφερόντων τὴν πρὸς ἄλληλα κοινωμίαν συνέχει κατ' αὐτὴν τὴν τῆς σχέσεως ιδιότητα. καὶ γὰρ εἰ τοῖς διαφέρουσι, καὶ ἀντιδιαουμένοις ἐν ὄν τὸ αὐτὸ πανταχοῦ πάρεστι, χωριστὸν ἔσται καὶ κρεῖττον τῶν ἐναντίων, ὥστε οὐ, κἂν ὑφ' ἐνὸς αὐτῶν κατέχοιτο, οὐδὲ ἐμποδίζοιτο καὶ τῷ ἑτέρῳ παρεῖναι. εἰ δὲ ταῦτα ἀληθῆ λέγομεν, ὅσαι ἂν ὦσι καὶ ὅποια διαφορὰ τῶν πρὸς τι, πᾶσαι ὑπὸ μίαν τὴν χωριστὴν ταυθίστην κατηγορίαν, μηδὲ μὴ ἐκείνης ὑπὸ τῆς διαφορᾶς τῶν μετεχόντων αὐτῆς ἐξισταμένης ἀφ' ἑαυτῆς. Ἔτερον δὲ ἀποροῦσι κ. τ. λ.

p. 1048, 1. Ἀριθμὸν δὲ πρῶτον ποσὸν λέγουσιν] De numeris est peculiaris liber philosophi nostri, sextus hujus Enneadis, ubi vid. annotatt. in titulum et ipsa capita. Hoc loco executit et refutare studet Plotinus Aristotelis Categoriarum caput quartum, quod inscribitur περὶ ποσοῦ, et ita incipit (p. 30. sq. Syll.): τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν ἔστι διωρισμένον τὸ δὲ συνεχές· καὶ τὸ μὲν ἐκ θέσι-

ἐχόντων πρὸς ἄλληλα τῶν ἐν αὐτοῖς μορίων συν-
έστηκε, τὸ δὲ ἐξ οὐκ ἐχόντων θέσει. Ἔστι δὲ διω-
ρισμένον μὲν [οἶον] ἀριθμὸς καὶ λόγος· συνεχὲς δὲ
[οἶον] γραμμὴ, ἐπιφάνεια, σῶμα. ἔτι δὲ παρὰ ταῦτα
τόπος καὶ χρόνος. Cf. *Metaphys.* IV. 13. p. 86. sq.
Sylb. et *Simplicium in Categg.* l. 1. fol. 31.

p. 1049, 11. Αὐτοί τε διὰ τί ποσόν;] *Simplicius*
in *Categg.* Fol. 32. b: ἔτι δὲ ὁ Πλωτῖνος ζητεῖ ἐν
τῷ πρώτῳ περὶ τοῦ ὄντος εἰ τὸ συνεχὲς ποσόν ἐστίν,
οὐκ ἔστι τὸ διωρισμένον ποσόν· εἰ δὲ ἄμφω ποσὰ,
δεικτέον, τί τὸ ἐν ἀμφοτέροις κοινόν· καὶ λύει τὴν
ζήτησιν ἐν τῷ τρίτῳ λέγων (cf. hujus *Enneadis*
lib. III. c. 13. p. 628.) ὅτι κοινῶν αὐτοῖς ἐστὶ, τὸ
ποσόνδε, δηλονότι τὸ ὡς μέτρον καὶ ὡς πέρασ θεω-
ρούμενον, καθὸ ποσόν ἕκαστον γινώσκεται· τοῦτο
γὰρ οὐκ ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῷ μεγέθει ἐνεδόθη ὡς τισὶ
δοκεῖ, ἀλλ' ἐστὶν ἴδιον μέτρον καὶ τοῦ ἠνωμένου τε
καὶ τοῦ ἀλληλουχουμένου, καὶ ἔτι μέντοι τοῦ διωρισ-
μένου. ἰδία γὰρ καὶ φύσις ἕκαστῳ, ὡς καὶ ἐν τῷ
παντὶ κόσμῳ θεωρεῖται. τοῦ μὲν συνεχοῦς ἡ φύσις,
ἡ καλεῖται μέγεθος, κατὰ ἔνωσιν καὶ ἀλληλουχίαν·
τοῦ δὲ διωρισμένου ἢ τις καλεῖται πλήθος, κατὰ σω-
ρείαν καὶ παράθεσιν. καὶ γὰρ κατὰ μὲν τὴν τοῦ με-
γέθους οὐσίαν, εἰς ὃ κόσμος ἐστὶ τε καὶ νοεῖται
σφαιρικὸς καὶ συμπεφυκὸς ἑαυτῷ, διατεταμένος τε
καὶ ἀλληλουχούμενος. κατὰ δὲ τὸ πλήθος, ἦτε σύν-
ταξις καὶ ἡ διακόσμησις ἢ ἐκ τοσῶνδε φέρε εἰπεῖν
στοιχείων, καὶ ζώων ἢ φυτῶν θεωρεῖται, καὶ ἐναντι-
οτήτων ἢ ὁμοιοτήτων τόσων καὶ τόσων· εἰ οὖν ἐν
ταῖς εἰκόσιν οὕτω ταῖτα κεχώρισται, πολὺ πρότερον
ἐν τοῖς νοουμένοις γένεσι· καὶ πρὸ τούτων, ἐν τοῖς
καθ' αὐτὰ αὐλοῖς εἶδει διέστηκε κοινὸν ἔχοντα, ὡς
εἴρηται τὸ μέτρον καὶ πέρασ. Ἐγκαλοῦσι δὲ οἱ περὶ
τὸν Λούκιον καὶ Νικόστρατον τῇ διαιρέσει κ. τ. λ.

p. 1050, 11. οὐκ ἂν κοινόν τι ἔχοιεν πρὸς τού-
τους ἐκεῖνοι, ἀλλ' ἢ ὄνομα μόνον.] Ita cum duo-
bus præstantioribus libris scripsimus. De locu-
tione ὄνομα μόνον diximus ad IV. 3. 2. p. 373. E.

— 14. μετρεῖται μὲν γὰρ (λόγος)· ἀλλὰ λόγος
ὦν τοσόνδε ἐστίν. ἢ δὲ λόγος, οὐ ποσόν· σηματι-
κὸν γὰρ, ὡςπερ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα—ἢ δὲ πληγὴ
μᾶλλον ὁ λόγος κ. τ. λ.] Ita bonorum librorum
auctoritate hunc locum constituimus. Aristoteles
Categor. IV. p. 31. Sylb.: ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ λό-
γος [τῶν διωρισμένων ἐστίν.] ὅτι μὲν γὰρ ἐστὶ πο-
σόν ὁ λόγος, φανερόν· καταμετρεῖται γὰρ συλλαβῇ
βραχεῖα καὶ μακρᾷ λέγω δὲ τὸν μετὰ φωνῆς λόγον
γινώμενον κ. τ. λ. Definitionem λόγου (orationis)

mature tentarunt philosophi, Stoici alii. Plato
in *Theæteto* p. 206. c. d. p. 313. Bekk. hanc ponit:
Σω. φέρε δὴ, τί (alii et Heindf. τίνα, sed Bekkeri
lectionem confirmant Cod. Bodleian. et Darmst.)
ποτὲ βούλεται τὸν λόγον ἡμῖν σημαίνειν;
τριῶν γὰρ ἐν τί μοι δοκεῖ λέγειν. Θεαι. τίνων δὴ;
Σω. τὸ μὲν πρῶτον εἶη ἂν τὸ τὴν αὐτοῦ (αὐτοῦ
Heindf. et Cod. Darmst.) διάνοιαν ἐμφανῆ ποιεῖν
διὰ φωνῆς μετὰ ῥημάτων τε καὶ ὀνομάτων ὡςπερ εἰς
κάτοπτρον ἢ ὕδωρ τὴν δόξαν εἰς τὴν διὰ τοῦ στόμα-
τος ῥοήν. ἢ (ἢ Cod. Darmst.) οὐ δοκεῖ σοι τὸ τοι-
οῦτον (τ. τοιοῦτο Darmst.) λόγος εἶναι; Respicit
tamen etiam Plotinus hanc Stagiritæ definitio-
nem περὶ Ἑρμηνείας c. IV. p. 59. Sylb.: Λόγος
δὲ ἐστὶ φωνὴ σηματικὴ, ἧς τῶν μερῶν τι σηματι-
κὸν ἐστὶ κεχωρισμένον· ὡς φάσις, ἀλλ' οὐχ ὡς κα-
τάφασις [ἢ ἀπόφασις· λέγω] οἶον, ἄνθρωπος σημα-
νει μὲν τι, ἀλλ' οὐχ ὅτι ἐστὶν ἢ οὐκ ἐστίν· ἀλλ'
ἐστὶ κατάφασις ἢ ἀπόφασις, ἐὰν προστεθῇ τι. At-
que hanc veram definitionem esse pronuntiat G.
Jo. Vossius in *Aristarcho* C. I. p. 366. (Opp.
Tom. II.) e Charisio, Diomede Priscianoque
alias simul apponens definitiones. Tu confer
præterea Porphyrium et *Simplicium in Categorr.*
l. 1. et *Ammonium in περὶ Ἑρμην.* l. 1. *Olympiodorus*
in *Plat. Alcib.* pr. p. 66: ὅτι πρόσωπον τῆς
ἀπηχῆσεως ὁ λόγος. Idem *Cap. VI.* p. 53. de
Apolline Delphico vaticinante: ὅτι οὐ πληγὴ μόνον
ἀέρος ταῦτα ἔλεγε καὶ φωνῇ, ἀλλὰ ζωτικῶς καὶ
ἐνθέως, quæ cum Plotinianis B. lin. 5. sq. εἰ δὲ
μὴ κατὰ τὴν πληγὴν ἢ φωνῇ, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀέρα
componenda sunt.

p. 1051, 7. ἐκ τῆς σηματικῆς εἰς συσηματικὸν
ἐκέλευς τῆς κατηγορίας] Ita pro eis σηματικὸν
scripsimus cum Ficino ex Codd. bonorum vesti-
giis. Hujus Adjectivi exemplum unicum lau-
datur ex *Etymol. M.* p. 649. 20. *Heidelb.* p.
588. Lips. Ei igitur hoc Plotinianum accedat,
et *Schneideri Lexico* hæc vox addatur. Mox
cum libris nostris plurimis dedimus ἐνιαύσιος pro
ἐνιαυσιαῖος editionis et ἐφαπτομένη pro ἐφ' ἀπτο-
μένη, denique post τὰ μετέχοντα ex libris nostris
adjecimus πάντα. Respicit autem in hoc loco de
Tempore Aristotelis hæc in *Categorr.* IV. 6:
Ἔστι δὲ καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῶν τοιούτων· ὁ
γὰρ νῦν χρόνος συνάπτει πρὸς τε τὸν παρεληλυθότα
καὶ πρὸς τὸν μέλλοντα. *Exempla* quoque v. c. ὁ
τρίτηχως in fine *Capitis* quinti Plotiniani ex Ari-

stotelis Categg. desumpta sunt. Cf. IV. 12. Quod semel monuisse sufficiat, ne magnam Categoriarum libelli partem in nostras Annotationes transferre cogamur.

p. 1052, 1. Τὸ δὲ πρὸς τι κ. τ. λ.] Aristotelis Categg. V. 1: Πρὸς τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται, ὅσα αὐτὰ, ἄπερ ἔστιν, ἐτέρων εἶναι λέγεται, ἢ ὀπωσοῦν ἄλλως πρὸς ἕτερον.

p. 1053, 10. καὶ ἐπὶ διαθέσεως ὡσαύτως· τί οὖν ἂν εἴη παρὰ ταῦτα τὰ πρὸς ἄλληλα, ἢ ἡμῶν τὴν παράθεσιν νοούντων; τὸ δ' ὑπέρεχον τὸ μὲν τοσόνδε μέγεθος—ὁ δὲ δεξιὸς—τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερὸν ἐνοήσαμεν.] Ita Codicum nostrorum ope cum Ficino hunc locum integravimus et correximus. Extrema hujus capituli: τὸ δὲ πρότερον καὶ ὕστερον ἡμεῖς ὡσαύτως proxime videntur ad ea accedere, quæ recenti memoria Regiomontanus philosophus Kantius in eo loco Critices, quem transcendentalē Æstheticā appellavit, de Tempore et Spatio tanquam formis contemplationis nostræ (Formen unserer Anschauung) exposuit.

p. 1055, 15. πατρὸς ἀπελθόντος—ὁμοῖος οὗτος τῷ τεθνηκότι] Supra I. 4. 7. p. 34. F. ἀπελθεῖν de morte voluntaria posuit Plotinus. Hoc loco simpliciter est *mori*, ut apud Diogen. Laërt. II. 6: Σωκράτους δ' ἀπελθόντος (cf. Annot. nostr. supra in I. 4. 7. p. 34. D., pro quo etiam ἀπελθεῖν vel ἀπέιναι εἰς τὸ χρεῶν usurpant scriptores (Vid. Wyttenbach. ad Plutarch. Consolat. Apollon. p. 753. sq.) et ἀπελθεῖν ἐξ ἀνθρώπων Diog. Laërt. VII. 184. cf. Bagnet. ad Chryssippi Reliquias p. 39. sq. not. 69.

p. 1056, 4. Ἄρ' οὖν τὰς σχέσεις ταύτην διαιρετέον, ἢ] Ita ex libris cum Ficino reposuimus pro ἄρ'—ἢ. Idem interpres mox non expressit θεωρεῖν post *κειμένην*, igitur in versione adjecimus *si contempleris*. Deinde cum eodem Ficino ex Codd. dedimus: τὰ δὲ—ἢ αἰεὶ πῶς (pro πρὸς) τὴν σχέσιν καὶ εἶχε καὶ πρὸ τοῦ (pro πρὸς) τὴν ἐτοιμότητα.

—5. ἀργὸν τὴν σχέσιν] Cf. annot. mea in Procli Inst. Theol. p. 180. et cf. infra p. 582.

p. 1057, 7. τοῦ γὰρ διπλάσιον εἶναι τὸ διπλάσιον αὐτὸ αἴτιον· τῷ δὲ, τὸ ἡμισυ] Bini libri τὸ δὲ τὸ ἡμισυ. Videtur scribendum τοῦ δὲ (sc. ἡμισυ εἶναι) τὸ ἡμισυ.

p. 1058, 17. Τὴν δὲ ποιότητα ἀφ' ἧς ὁ λεγόμενος κ. τ. λ.] Simplicius in Categorias, postquam aliorum sententias περὶ κοινου τοῦ ποιότητος explicuit

(Fol. 57. b. 20.) de Plotino refert: Ὁ δὲ Πλωτῖνος τὸ κοινὸν τῆς ποιότητος δύναμιν εἶναι ἔθετο, ἀφ' ἧς τὸ ἔχον δύναται ἢ δύναται. πάσαις γὰρ ἐφαρμόζειν τοῦτο ταῖς τέτρασι ποιότησι. καὶ ὅτι μὲν ὡς μοναχῶς χρήται τῇ δυνάμει καὶ τὸ δύνασθαι, καίτοι πλεοναχῶς αὐτῶν εἰωθότου κατηγορεῖσθαι, πρόδηλον. ἐκάστη γὰρ τῶν κατηγοριῶν ἐφαρμόττει τοῦτο. ἐκεῖνο δὲ ἐπιστῆσαι χρὴ μίποτε εἰς τὸ αὐτὸ περιδεοδράμηκεν ἡμῖν ἢ ἀπορία. ἦν μὲν γὰρ τὸ ζητούμενον, εἰ πολλαχῶς λεγομένης αὐτῆς, οὐδὲν ἔστι κοινόν, τὴν δὲ δύναμιν ἀντὶ τῆς ποιότητος μεταλαμβάνοντες, οὐδὲν πλέον πεποιηκέναι δοκοῦμεν. εἴπερ γὰρ ὁμωυμῶς καὶ αὐτὴ λέγεται, καὶ πάλιν ὡσπερ τῆς ποιότητος τὸ κοινὸν δύσκολον εὑρεῖν, οὕτω καὶ τῆς δυνάμεως τί ποτέ ἐστι τὸ γένος οὐ ῥάδιον συλλογίσασθαι. καὶ ἴσως ἀληθὴς ὁ τοῦ Πλωτῖνου λόγος. διότι γὰρ μέση ἔστιν ἡ ποιότης τῶν τε ἐπικτήτων συμβεβηκότων, καὶ τῶν αὐτοφυῶν οὐσιῶν, διὰ τοῦτο τῇ δυνάμει ἔοικε μέσην καὶ αὐτὴ τὴν φύσιν ἐχούση. καὶ διότι μὲν κοινωνεῖ τῆς τοῦ εἶδους οὐσίας ὀπωσοῦν, διὰ τοῦτο καθ' ἓνα κοινὸν λόγον χαρακτηρίζεται. ἐπεὶ δὲ καὶ τῆς ἐπιγεννηματικῆς κατηγορίας συμμετέσχηκεν, ὡσπερ ἡ τοῦ κείσθαι καὶ ἔχειν κατηγορία, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὴ προσλαμβάνει τὸ πλεοναχῶς λέγεσθαι. ὡσπερ καὶ ἡ δύναμις. καὶ γὰρ ἐπὶ ταύτης τὸ πλεοναχῶς λεγόμενον αὐτῆς, ἀπ' αὐτῆς ἔχει τὸ κοινὸν συνυπάρχον, ἢ τῷ ἀφ' ἐνὸς ἢ πρὸς ἓν συντεταχθῆναι, ἢ τῷ περὶ τὸ αὐτὸ ποιεῖσθαι τὴν ὕφεσιν τῆς δυνάμεως. In sequentibus transit Simplicius ad divisionem δυνάμεων, neque amplius de Plotino sermo est usque ad fol. 58. a. 23. ubi legitur: Ἄλλ' εἰ ἡ δύναμις τοιαύτη, φησὶν ὁ Πλωτῖνος, αἱ ἀδυναμίαι οὐκέτι ἔσονται ποιότητες· εἰ δὲ ποιότητες καὶ αὐταί, οὐκ ἐφαρμόσει κατὰ πασῶν ὁ τῆς ποιότητος διορισμός. πρὸς δὲ τοῦτο ἀναγκαῖον διελέσθαι, πῶς λέγεται δύναμις καὶ ἀδυναμία. εἰ μὲν γὰρ ὡς οἱ Στωϊκοὶ ἀποδιδόασιν, δύναμις ἔστιν ἡ πλείονων ἐποιστικῆ συμπτωμάτων, ὡς ἡ φρόνησις τοῦ τε φρονίμως περιπατεῖν, καὶ τοῦ φρονίμως διαλέγεσθαι, ἔσονται κατὰ τὸν τοιοῦτον διορισμόν, καὶ αἱ νῦν λεγόμεναι ἀδυναμίαι, δυνάμεις· καὶ γὰρ αἱ ἀτεχνίαί πλείονα διαπτώματα ἐπιφέρουσιν· εἰ μὲν τοι κατ' ἄλλην διατάξιν τῶν Στωϊκῶν λέγοιτο δύναμις, ἢ πλείονων ἐποιστικῆ συμπτωμάτων, καὶ κατακρατοῦσα τῶν ὑποτασσομένων ἐνεργειῶν, καὶ οὕτως ἐφαρμόττει ὁ τοῦ Πλωτῖνου ὅρος. καὶ γὰρ ἡ κακία ἀδυναμία οὔσα κατὰ τὸν τῶν Στωϊκῶν ὅρον κατακρατεῖ τῶν οικείων ἐνεργειῶν καὶ αἱ μέσαι τέχναι, ὡς ἂν ἀποπίπτουσαι

τοῦ βεβραίως ἐνεργεῖν, ὅμως τοιαῦταί εἰσιν, ἀφ' ὧν τὸ ἔχον δύναται ἢ δύναται, ὥστε αἱ τοιαῦται ἀδυναμίας περιέχονται ἐν τῇ κατὰ τὴν ποιότητα δυνάμει. εἰ δὲ καὶ κατὰ Ἀριστοτέλην τὸ πολλαχῶς τῆς δυνάμεως διελόμεθα, καὶ οὕτως ὁ τοῦ Πλωτίνου λόγος καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως συνθήσεται, καὶ ἐπὶ τῆς ἀδυναμίας. ἔξαχῶς τοίνυν λεγομένης παρ' αὐτοῦ τῆς δυνάμεως, ἄλλη μὲν ἐστὶν ἢ ἀπὸ τοῦ δυνάμει, καθ' ἣν οἶόν τε ἐν ἐπιτηδειότητι εἶναι, ὡς δυνατὸς ὁ παῖς ἀναγνῶναι, ὡς ἐπιτηδειότητα ἔχων. καὶ ἄλλη ἢ τῆς ἐπιτηδειότητος τελειότης, ἀρχὴ οὐσα κινήσεως, ὡς δυνατὸς ἀναγνῶναι, ὁ γράμματα εἰδῶς· αὕτη δὲ ἢ δυνάμεις, καὶ ἐντελέχεια λέγεται, καὶ πρὸς ταύτην ἀτελής ἢ πρώτη δύναμις καὶ ἀδυναμία ἐστὶν ὑπὸ τῆς ἀτελεῦς δυνάμεως περιεχομένη· ἄλλως δὲ λέγονται παρ' αὐτῷ δυνάμεις, ἥτε ποιητικὴ καὶ ἡ παθητικὴ, ἡ μὲν, ὅτι ἀπ' αὐτῆς εἰς ἕτερον, ἡ δὲ, ὅτι ἀφ' ἑτέρου εἰς αὐτό. καὶ πάλιν ἡ ἐν τῷ πάσχειν δύναμις ἀδυναμία ἐστὶν τοῦ ποιεῖν, ἐν ἑτέρῳ δυνάμει οὐσα, τῇ κατὰ τὸ πάσχειν· ἄλλως δὲ πάλιν δύναμιν λέγει, καθ' ἣν μόνος τις ἢ κάλλιον τῶν ἄλλων ποιεῖ, ὡς ὁ βαδίζων ὅσον οὐκ ἄλλος, καὶ ὁ διανηξάμενος πέλαιος ὅσον οὐχ ἕτερος, καὶ πάλιν ἡ ἀντίθετος ταύτην· τὸ γὰρ δυνάμενόν τι χεῖρον παθεῖν λέγομεν ἔχειν τούτου δύναμιν, ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ φθαρῆναι. καὶ δῆλον ὅτι στέρησις ἐστὶν ἢ δύναμις αὕτη, καὶ οὕτως ἢ ἀδυναμία τῶν βελτιόνων δύναμις ἐστὶν πρὸς τὰ χεῖρονα, καὶ καθόλου ἢ ἑτέρων ἀδυναμία ἄλλων ἐστὶν δύναμις, καὶ οὐκ ἐξίσταται παντάπασιν ἢ ἀδυναμία τοῦ λόγου τῆς δυνάμεως, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ κρατεῖται. τὰ γὰρ ἀτελή συνείληπται ἐν τοῖς τελείοις· ἀπ' αὐτῶν γὰρ ἔχει τὴν αἰτίαν τοῦ εἶναι· καὶ αἱ ἀδυναμίας οὖν περιέχονται ἐν τῷ τῆς δυνάμεως λόγῳ ὡς ἂν τῆς πρωτίστης καὶ τελειοτάτης δυνάμεως, καὶ ἐπὶ τὰ ἀσθενέστερα διηκούσης. διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀρετὴ γινώσκει τὴν κακίαν. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἡ ποιότης τὰς ἀδυναμίας περιέξει, διὰ τὸ καὶ ταύτας ὅποιασούν εἶναι δυνάμεις. ἢ καὶ αἱ ἀδυναμίας καὶ αἱ στερήσεις, δυνάμεις κατὰ τοῦτο λέγονται, ὅτι ποιοῦσι τὰ ἑαυτῶν ἔργα, ποιότητες οὐσαι καὶ αὐταί, καὶ ποιοὺς παρεχόμεναι τοὺς ἔχοντας, καὶ μορφὰς ἐπάγουσαι, εἰ καὶ ἀσχήμονας, καὶ διότι μὲν ποιοὺς παρέχονται τοὺς μετέχοντας αὐτῶν, ποιότητες λέγονται. καθ' ὅσον δὲ καὶ τὰ οἰκεία ἔργα ἀποτελοῦσι, ῥηθῆσονται καὶ δυνάμεις. ὅλως δὲ καθ' ἑκάστην κατηγορίαν ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος ἐλέγοντο καὶ αἱ στερήσεις ἀνάγεσθαι, ὑφ' ὃ καὶ αἱ ἔξεις. σαφῶς δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὁμοίως τὸ κατὰ ἀδυναμίαν, ὡσπερ τὸ κατὰ δύναμιν

ποιοῦν εἶναι φησι, λέγων· ἢ ἀπλῶς ὅσα κατὰ δύναμιν φυσικὴν ἢ ἀδυναμίαν λέγεται.

p. 1058, 17. Τὴν δὲ ποιότητα, ἀφ' ἧς ὁ λεγόμενος ποιοὺς, δεῖ λαμβάνειν πρῶτον τίς οὐσα τοὺς λεγομένους ποιοὺς παρέχεται κ. τ. λ.] Ita ex Codd. dedimus pro πρῶτα τίς οὐσα. Aristoteles in Categg. cap. VI. 1—3: ποιότητα δὲ λέγω καθ' ἣν ποιοὶ τινες [εἶναι] λέγονται. Ἔστι δὲ ἡ ποιότης τῶν πλεοναχῶς λεγομένων. Ἐν μὲν οὖν εἶδος ποιότητος ἔξιν καὶ διάθεσις λεγέσθωσαν κ. τ. λ. Mox in verbis καὶ λεπτόν, si Ficini versionem conferas, excidisse dicas vel *πιμελής* vel *λιπαρόν*. Nullus tamen librorum nostrorum quid amplius offert, et solet sæpius ita Plotinianæ brevitati consulere Ficinus, ut de suo aliquid adjiciat. Mox cum Codd. fere omnibus scripsi ἀφ' ἧς τὸ ἔχον δύναται ἢ δύναται pro corrupto τὸ ἔσχατον.

p. 1059, 12. Ἄλλ' ἄρα κατὰ τὰς ἐπ' αὐτὰς τὰς οὐσίας δυνάμεις, οἷον ἢ πυκτικὴ δύναμις.] Ficinus correxit κ. τ. μετ' αὐτὰς τ. οὐ. δ. itaque verit etiam, haud dubie commotus sequentibus: δύναμις προστιθείσα ταῖς οὐσίαις μεθ' ἑαυτὰς (quidam libri μεθ' αὐτὰς) τὸ ποιαῖς εἶναι. Cod. Vatic. et Cic. habent ἐπακτάς. Quod si substitueris ἐπακτοὺς, commoda nascatur sententia: secundum potentias *essentiæ adventicias*—ut facultas pugilis. Ego tamen tentare locum nolui. Respicit autem Plotinus hæc Aristotelis Categg. VI. 7: Ἔτερον δὲ γένος ποιότητος, καθ' ὃ πυκτικούς ἢ δρομικούς ἢ ὑγεινοὺς ἢ νοσώδεις λέγομεν· καὶ ἀπλῶς ὅσα κατὰ δύναμιν φυσικὴν ἢ ἀδυναμίαν λέγεται.

p. 1060, 5. αἰσχος δὲ καὶ νόσος καὶ ἀσθένεια, καὶ ἀδυναμία ὅλως.] Ficinum legisse conjicias κ. ἀ. ὅπως. In Codd. tamen nulla varietas. Igitur ex præcedentibus πῶς animo repetendum est et verendum: et *impotentia in univrsam*.

— 18. καὶ ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ νόσος—καὶ ἡ νόσος καὶ ἡ κακία.] Aristot. Categg. VI. 7: ὑγεινοὶ δὲ λέγονται τῷ δυνάμιν ἔχειν φυσικὴν τοῦ μηδὲν πάσχειν ὑπὸ τῶν τυχόντων ῥαδίως· νοσώδεις δὲ τῷ ἀδυναμίαν ἔχειν φυσικὴν τοῦ μηδὲν πάσχειν ῥαδίως ὑπὸ τῶν τυχόντων. Idem in Topp. VIII. 2. p. 404. Sylb.: προφέρουσι γὰρ, ὅτι τῇ ὑγιείᾳ ἐλάττοι ὄντι ἀγαθῷ τῆς εὐεξίας μείζον κακὸν ἀντίκειται· τὴν γὰρ νόσον μείζον εἶναι κακὸν τῆς καχεξίας. De morbo vide etiam Platonem in Timæo p. 89. p. 135. Bekk. Magis tamen huc facit disputatio in Sophista p. 228. p. 150. sqq. Bekk. ubi de

morbis et animi et corporis disputat Plato; cujus loci summam paucorum verborum ambitu comprehendit Olympiodorus in Alcibiad. pr. XXII. p. 197.

p. 1061, 12. 'Ἄλλ' εἰ κατὰ τὴν μόρφωσιν κ. τ. λ.] Simplicius l. c. fol. 60. b. (Ed. Basil. 1551.): εἰς τούναυτίον δὲ τούτοις ὁ Πλωτῖνος ἀπορῶν, εἰ κοινόν, φησὶν, ἔστι πάσης ποιότητος τὸ εἶναι χαρακτηριστικὸν ἔξωθεν οὐσίας, καὶ τὸ ἐπιγιγνόμενον μετὰ τὴν οὐσίαν εἰς τὸ πῶς διακεῖσθαι τὸ ὑποκείμενον, διὰ τί πλείω εἶδη, καταριθμῆται ποιότητος ἕξις καὶ διάθεσις; ἄλλο γὰρ διαφορὰ, καὶ οὐ ποιότητος τὸ μόνιμον, καὶ μὴ, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ διάθεσις ὅπως οὖν ἔχουσα πρὸς τὸ παρασχέσθαι ποιόν. προσθήκη δὲ καὶ ἔξωθεν ἔστι τὸ μόνιμον μένειν. ἀλλ' εἶπερ τὸ μόνιμον καὶ δυσκίνητον, καὶ τὸ συνεχέσθαι ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει ἔστι τῶν οὐσιῶν, ἢ τοῦ λόγου τῆς οὐσίας, ἢ Δία, πῶς οὐχὶ καὶ ἐν ταῖς ποιότησιν ἢ κατὰ ταῦτα διαφορὰ ποιότητος ποιεῖ εἶδος, ἐν ἐνὶ εἶδει ἔχον τιὰ πρὸς ἑαυτὸ διαφορὰν, καὶ οὐχὶ περιττὴν τινα προσθήκην; οὐδὲ γὰρ τῷ τυχόντι διενεγκούσα ἡ ἕξις παρὰ τὴν διάθεσιν μονιμωτέρα γέγονεν, ἀλλὰ τὸ μεταλαβεῖν ἀτρέπτου τινὸς καὶ ἀδιαλύτου δυνάμεως. ἔστι δὲ τοῦτο, οὐ προσθήκη τινὸς εἰδητικῆς παραλλαγῆς, ἀλλ' οἰκεία διαφορὰ τῆς τοῦ αὐτοῦ εἴσεως τελειότητος, οὐχ ὅτι ἀτελεῖς εἰσιν αἱ διαθέσεις, ἀλλ' ὅτι καὶ αὐταὶ ἔχουσιν οἰκείαν τελειότητα τοιάνδε, κοινωνοῦσαν τῆς τοῦ αὐτοῦ εἴσεως τελειότητος. ταῦτα γὰρ τὰ μὲν, κατὰ τὴν διάθεσιν, τὰ δὲ κατὰ τὴν ἕξιν. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐν τῷ αὐτῷ τελείως ἡ ἕξις μένει τῇ διαθέσει (οὐ γὰρ ἂν ἦν ἄλλη παρ' αὐτήν) οὔτε ἐξίσταται τελείως· οὐ γὰρ ἂν ἡ ἕξις μετὰ προσθήκης διάθεσις ἦν, ἀλλὰ πῶς μὲν ἢ αὐτὴ πρὸς τὴν διάθεσιν, πῶς δὲ οὐκ ἔστιν, ἕτε δὲ διαφοραῖς ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει μένουσαι διωρισμέναι;

p. 1062, 2. οὐ γὰρ διαφορὰ ποιότητος τὸ μόνιμον καὶ τὸ μὴ] Obloquitur Aristoteli in Categg. VI. 4: Διαφέρει δὲ ἕξις διαθέσεως τῷ χρονιώτερον εἶναι καὶ μονιμώτερον κ. τ. λ. Mox cum libris fere omnibus post παρασχέσθαι deleti τὸ, et scripsi οὕτω cum iisdem pro οὕτω post ἀτελεῖς, itemque B. l. 7. δύναμις post ἕξεσι pro δυνάμεις, denique C. l. 4. (lin. ult. et p. 577. lin. 1.) ὁπόθεν post διαφέρει pro τὸ πόθεν.

— 6. Αἱ δὲ φυσικαὶ δυνάμεις πῶς ἕτερον εἶδος;] Simplicius l. c. 62. b: Πλωτῖνος δὲ ἀπορεῖ, πῶς ἕτερον εἶδος αἱ φυσικαὶ δυνάμεις. εἰ γὰρ κατὰ τὰς δυνάμεις αἱ ποιότητες, οὐκ ἐφαρμόττει πάσαις τὸ

τῆς δυνάμεως, ὅπερ ἐν ἐνὶ εἶδει περιέχεται τῆς ποιότητος. Πρὸς ὃ ῥητέον, ὅτι πᾶσι μὲν τοῖς εἶδεσι τῆς ποιότητος ἡ δύναμις προσήκουσα ἀποδέδεικται, καὶ τῷ ὅλῳ γένη συμπαρατείνουσα. Πλεοναχῶς δὲ λεγομένης τῆς δυνάμεως, διχῶς δὲ τοῦλάχιστον ἐν εἶδος ἀποδιδούς αὐτῆς τὸ κατ' ἐντελέχειαν, εἰκότως ἕτερον ἀντιδιαίρει τὸ κατὰ τὴν ἀτελή θεωρούμενον ἐπιτηδειότητα, ἥτις κατὰ τὸ δυνάμει νοεῖται, διπλῆ καὶ αὐτὴ θεωρουμένη ἢ μὲν κατὰ τὴν τυχοῦσαν ἐπιτηδειότητα, καὶ ἐν πᾶσιν, ὡς ἔπος εἶπευ, θεωρουμένην· ἢ δὲ, κατὰ τὴν ἥδη προκοπήν τινα ἐκ φύσεως λαβοῦσαν, ὅπερ εὐαριθμήτοις ὑπάρχει.

p. 1063, 3. καὶ τὸ πυκνὸν, καὶ τραχύτης] Ita cum Ficino ex bonis Codd. dedi pro τραχὺ τις.

p. 1064, 18. τοῦ ποιητικοῦ οὐκ ἄλλο τι τινὸς ὄντος] Ita reposui ex marg. editionis. In ordine et in Codd. legitur τοῦ ποιητικόν. Mox C. lin. 2. 3: τῷ νευκεῖναι πρὸς τὸ ποιόν. Ficinus legit: πρὸς τὸ ποιῶν. Sine libris recipere nolui, licet male memet ipsum habeat istud: "Quod declinent ad *quale*." Mox C. lin. 6. cum Ficino et Cod. Vat. ἀπήλανσε καὶ μετέλαβε pro ἀ. κ. μετέβαλε. Porro D. lin. 9. εἰ ἕξιν λέγοι ex libris plurimis reposui pro εἰς ἕξ. λ. Denique E. l. prænult. dedi ex Codd.: καὶ πρὸς τὰς ἄλλας κατηγορίας. Editio vitiose καὶ πρὸ ἄλλας κατηγ. Cæterum non est, quod multis verbis exponam, his capitibus Plotinum, prout disputationis ratio ferebat, plura capita Categoriarum Aristotelis præsertim inde a quinti initio usque ad noni finem attigisse.

p. 1066, 1. Περὶ δὲ τοῦ ποτὲ ὧδε ἐπισκεπτέον.] Adjeci δὲ ex Cod. Vat. et Marc. A. et ita quoque Ficinus. Venit autem Plotinus jam ad Aristotelis Categoriarum cap. XII. περὶ πρότερον et cap. XIII. περὶ τοῦ Ἄμα. Mox e probatis libris exhibui: διὰ τί οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ ἔσται καὶ ταῦτα ἐν ᾧ περ καὶ ὁ χρόνος pro διὰ τί οὐ καὶ ἐν τ. αὐτ. ἔστ. et proxime εἶδη ὄντα χρόνον pro εἰ δὲ ὁ χ. itemque B. lin. 2. ὑποβεβλήσθαι γὰρ δεῖ ταῦτα τῷ ἦν pro ὑποβεβλήσθαι γὰρ διὴ τ. ὑ. τ. ἡ. Denique E. lin. antepænult. sub finem capitibus ἀνευρήσομεν pro ἂν εὐρήσομεν.

ib. Περὶ δὲ τοῦ ποτὲ κ. τ. λ.] Simplicius l. c. p. 87. a: Ὁ μέντοι Πλωτῖνος συντάπτων μὲν τὸ ποτὲ τῷ χρόνῳ, πέντε λέγων τὰς πάσας κατηγορίας, οὐσίαν, ποσόν, ποιόν, πρὸς τι, κίνησιν, ὧφειλεν ἢ τοῦ ποσοῦ δεῖξαι τὸν χρόνον ἢ τινος ἄλλης τῶν πέντε τούτων κατηγοριῶν, εἰ μὴ μέλλοι τελείως ὁ χρόνος

τῶν ὄντων ἐκβάλλεσθαι, ἀλλ' ὅτι μὴ ποσὸν αὐτὸν βούλεται εἶναι, ἐδήλωσεν ἐν τοῖς περὶ τοῦ ποσοῦ λόγων· ὁ δὲ χρόνος, εἰ μὲν κατὰ τὸ μετροῦν λαμβάνοιτο, τί ποτε τὸ μετροῦν ληπτέον; ἢ γὰρ τὴν ψυχὴν, ἢ τὸν νοῦν (marg. τὸ νῦν). εἰ δὲ κατὰ τὸ μετρούμενον, εἰ μὲν (marg. εἴ κεν) κατὰ τὸ τοσόνδε εἶναι, οἷον ἐνιαύσιος, ἔστω ποσόν· κατὰ μέντοι τὸν χρόνον εἶναι, φύσις τις ἄλλη· τὸ γὰρ τοσόνδε, ἄλλο ὄν τοσόνδε ἐστίν, οὐ δὴ ποσότης ὁ χρόνος. ἢ γὰρ ποσότης οὐκ ἐφαπτομένη ἄλλου, δι' αὐτὸ τοῦτο ἂν εἴη κυρίως ποσόν. εἰ δὲ τὰ μετέχοντα πάντα τοῦ ποσοῦ ποσὰ τις θεῖτο, καὶ οὐσία ἔσται τὸ αὐτὸ καὶ ποσόν. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ τῶν περὶ τοῦ ὄντος γενῶν, τόπον δέ φησι καὶ χρόνον, μὴ κατὰ τὸ ποσὸν ἐννοεῖσθαι, ἀλλὰ τὸν μὲν χρόνον, τῷ μέτρον κινήσεως εἶναι, τῷ πρὸς τι δοτέον. τὸν δὲ τόπον, ὡς σώματος περιεκτικόν, καὶ τοῦτον ἐν σχέσει καὶ τῷ πρὸς τι κείσθαι, ἐπεὶ καὶ ἡ κίνησις συνεχῆς, καὶ οὐκ ἐν ποσῷ ἐτέθη. ἰδίαν γὰρ αὐτοῖς ὁ Πλωτίνος κατηγορίαν τὴν τῆς κινήσεως ἀφωρίσατο. ἐν μέντοι τῷ περὶ χρόνου, οὐκ αὐτὸν μέτρον, ἀλλὰ μᾶλλον μετρούμενον ἀποφαίνεται. εἴτε δὲ μέτρον, εἴτε μετρούμενον ἀποφαινεται, ἄλλο ὄν τοῦ μετρεῖν καὶ μετρεῖσθαι κατὰ συμβεβηκὸς ἂν ἔχει τὸ μετρεῖν ἢ μετρεῖσθαι· ὡς περ οὖν τὸ μετρούμενον ὑπὸ πήχεως οὐ λέγεται τί ἐστίν αὐτό, καὶ εἰ τὴν κίνησιν τις ἀποδοίη, τὸ μετρούμενον ὑφ' ὅτου, οὐ λέγει, τίς ἐστίν αὕτη ἢ κίνησις, οὕτω καὶ ὁ μέτρον ἢ μετρούμενον λέγων, χρόνον οὐ λέγει, συμβεβηκὸς δὲ εἰ ἄρα τι τῷ χρόνῳ· εἰ δὲ εἰκόνα κινήτην αἰῶνος αὐτὸν, ὡς περ ὁ Πλάτων φησίν, ἀναίρει τὸ εἶναι πρὸς τι. κὰν γὰρ ὑπάρχη αὐτῷ τὸ μετρεῖν καὶ μετρεῖσθαι, κατὰ σχέσιν, οὐκ ὄντι σχέσει· ἀλλ' ἄλλῃ τινὶ πρὸ τῆς σχέσεως ὑφεστηκότι ὑπάρχει. οὔτε οὖν καθ' ἑαυτὸν, οὔτε πρὸς τι καὶ οὗτος. τοιαῦτα μὲν πρὸς τὸν Πλάτωνα (marg. Πλωτίνου). Δυνατὸν δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ λέγειν, ὡς ἐν οὐσίαις ὁ χρόνος θεωρεῖται, μήτε ποσὸν ὄν, μήτε πρὸς τι, καὶ οὕτως ὑπὸ μίαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ τεθεισῶν πέντε κατηγοριῶν ὑπαχθήσεται. εἰ γὰρ εἰκὼν ἐστὶ κινήτη τοῦ αἰῶνος, ἀνάλογον καὶ αὐτὸς περιέχει τὰ τῆδε, ὡς περ ὁ αἰὼν τὰ ὄντα· καὶ εἰ νοῦς ἐστίν ἐκεῖνος πασῶν νοήσεων καὶ πάντων εἰδῶν περιεκτικὸς, καὶ οὗτος πάντας τοὺς λόγους τῶν γινομένων ἐν ἑαυτῷ περιείληφε. καὶ εἰ ἐν στάσει καὶ τῷ μένειν ἐκεῖνος ἐν ἐνὶ ὠρίσται, καὶ οὗτος ἐν τῷ κινεῖσθαι καθ' οὐσιώδη τινα ζωὴν καὶ κίνησιν, καὶ ἐν τῷ μεταβαίνειν ἀφ' ἑτέρου λόγου εἰς ἕτερον λόγον τὸ εἶναι ἔχει, ἂν τε ἢ ἐν τοῖς τῆς ψυχῆς λόγοις καὶ τῇ τούτων μεταβατικῇ

ἐνεργείᾳ ὁ χρόνος ὑφεστηκῶς, ἐν τῷ αὐτῷ ἔσται γένει, ἐν ᾧ περ καὶ ὁ τῆς ψυχῆς λόγος. καὶ γὰρ εἰ μὲν τὴν κίνησιν τῶν λόγων, ὡς περ ἄλλοι τινὲς, οὕτως καὶ ὁ Πλωτίνος ἀπεγίνωσκεν εἶναι οὐσιώδη, εἶχεν ἂν λέγειν, ὡς οὐχ ὑπὸ τὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν κίνησιν δεῖ τιθέναι τὸν χρόνον κατὰ τὴν μεταβατικὴν κίνησιν τῆς ψυχῆς. εἰ δὲ οὐσιώδεις εἰσὶ τῶν λόγων ἐνεργεῖαι, καθ' αὐτοὺς ἔσται καὶ ὁ χρόνος ὑπὸ τὴν οὐσίαν, οὐσίαν δὲ, τὴν μέσσην τῶν τε νοητῶν καὶ τῶν αἰσθητῶν· καὶ οὗτος ἂν λέγοι τὸ (marg. λέγοιτο) ποτὲ μὴ δεόντως προστίθεσθαι ταῖς κατηγορίας. εἶναι γὰρ αὐτὸ τοῦ χρόνου, τὸν δὲ χρόνον ὑπὸ τὴν οὐσίαν τετάχθαι. ταῦτα δὲ δηλονότι λέγει, ὡς εἰ μὴ διεστῶτος τοῦ ποτὲ καὶ τοῦ χρόνου, ἢ εἰ καὶ διεστηκασί, μὴ ὄντος ἀξίου τοῦ ποτὲ εἰς θέσει ἰδίας κατηγορίας ἀλλὰ ταῦτα μὲν μετ' ὀλίγον ἐξετασθήσεται. Idem p. 88. a: "Ὅταν οὖν οἱ περὶ Πλωτίνου καὶ Ἀνδρόνικου τὸ χθές καὶ αὔριον καὶ πέρυσιν μέρη χρόνου λέγωσι, καὶ διὰ τοῦτο ἀξιῶσι τῷ χρόνῳ συνετάχθαι, φήσομεν οὐκ εἶναι αὐτὰ μέρη χρόνου, ἀλλὰ σχέσιν περιέχειν τῶν ἐν τῷ χρόνῳ ὄντων πραγμάτων, ἄλλο δὲ ἐστὶ τούτων ἐκάτερον. ἀλλ' εἰ χρόνος φασὶ παρεληλυθὸς τὸ χθές, ἢ μέτρον χρόνου, σύνθετόν τι ἔσται ἢ (marg. εἰ) ἕτερον τὸ παρεληλυθὸς καὶ ἕτερον ὁ χρόνος, καὶ δύο κατηγορίαι ἔσονται, καὶ οὐχ ἐν ἀπλοῦν τὸ ποτέ. ἢ τῷ αὐτῷ λόγῳ φήσομεν εἰ ἕτερον τὸ ζῶον, καὶ ἕτερον τὸ λογικόν, καὶ ἕτερον τὸ θνητόν, οὐχ ἀπλοῦν ἔσται, ἀλλὰ τρεῖς κατηγορίαι. εἰ δὲ ἐπὶ τούτου ἐνὶ τῷ εἶδει τὰ τρία συλλαμβάνομεν, καὶ ὁ χρόνος καὶ τὸ παρεληλυθὸς εἰς ἐν πᾶγμα συντελεῖ, καὶ οὐ ποιεῖ δύο κατηγορίας. μήποτε δὲ οὐδὲ ὁ χρόνος ἀπλῶς παρεληλυθὸς ἐστὶ τὸ χθές, οὐδὲ ἐννοιαὶ πλείουες ἐς ταῦτο συντρέχουσι ἐπὶ τούτου. καθ' αὐτὴν γὰρ μόνην τὴν σχέσιν τοῦ πράγματος πρὸς τὸν χρόνον, τὸ χθές εἰδοποιεῖται. ἀλλ' εἰ τὸ ποτέ φασὶ τὸ ἐν χρόνῳ λέγεται, τοῦτο τὸ ἐν χρόνῳ, εἰ μὲν πᾶγμα τί φατε, οἷον τὸν Σωκράτην, οὔτε πέρυσιν ἢ ὁ Σωκράτης, ἄλλης ἐστὶ κατηγορίας· εἰ δὲ τὸν χρόνον, καὶ οὗτος ἄλλης· εἰ δὲ τὸ σύνθετον, οὐκ ἔσται μία κατηγορία· ἢ οὔτε τὰ πράγματα τὰ ἐν χρόνῳ, οὔτε αὐτὸς ὁ χρόνος, οὔτε τὸ σύνθετον ἐξ ἀμφοῖν εἰδοποιεῖ τὴν τοῦ ποτέ κατηγορίαν· ψιλὴ δὲ ἢ σχέσις τοῦ πράγματος πρὸς τὸν χρόνον. διὸ οὔτε μέρη χρόνου παραληψόμεθα ἐν τῷ ποτέ, οὔτε τὰ πράγματα· ἀλλ' ἔσται καὶ τοῦτο ἀπλοῦν ὡς περ καὶ τὰ ἄλλα γένη.—δέδεικται οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὅπως μὲν Ἀριστοτέλης ἐν ἄλλῃ κατηγορίᾳ τὸ ποτέ τίθεται, ταῖς διαφοραῖς τῶν σημα-

σιῶν προσέχων· ὅπως δὲ Ἀρχύτας τῷ χρόνῳ συν-
έταξε τὸ ποτέ, πρὸς τὴν κατὰ τὰ πράγματα συγγέ-
νειαν ἀποβλέπων· πῶς δὲ Πλωτῖνος ἀνεῖλε τὴν τοῦ
ποτέ κατηγορίαν, διὰ τὸ συνάγειν εἰς βραχύτατον
ἀριθμὸν τὰ πρῶτα γένη, καὶ μὴ πάντι διδόναι ταῖς
τῶν νοήσεων καὶ σημασιῶν παραλλαγαῖς· ἀλλ' ἐπὶ
τὰς ἀπορίας λοιπὸν ἰτέον τὰς φερομένας πρὸς τὸ
ποτέ, καὶ τὰς λύσεις αὐταῖς ἐπακτέον κ. τ. λ.

p. 1067, 14. Τὸ δὲ ποῦ, ἐν Λυκείῳ καὶ ἐν Ἀκα-
δημίᾳ] Pertinent hæc ad Aristotelis Categorias
IV. 6. et 7. ubi de tempore (χρόνῳ) et loco
(τόπῳ) agitur. Exempla Lycei et Academiæ
Plotino e Socraticorum ipsiusque Platonis scrip-
tis (cf. modo Euthyphron. in it. ibiq. Fischer.
Symposium in fine) quam ipse Socrates, quem
sæpe alibi et proximo capite in exemplis usur-
pari videmus.

ib. Τὸ δὲ ποῦ, ἐν Λυκείῳ κ. τ. λ.] Ἀπορεῖ δὲ καὶ
ὁ Πλωτῖνος ἐν τοῖς περὶ τοῦ ποῦ, τοῦτο λέγων· εἰ
τὸ ἐν χρόνῳ ἄλλο καὶ τὸ ἐν τόπῳ ἄλλο παρὰ χρόνον
καὶ τόπον, διὰ τί οὐχὶ καὶ τὸ ἐν ἀγγείῳ ἄλλην ποιή-
σει κατηγορίαν, καὶ τὸ ἐν ὕλῃ ἄλλην, καὶ τὸ ἐν ὑπο-
κειμένῳ ἄλλην, καὶ τὸ ἐν ὄλῳ μέρος, καὶ τὸ ὄλον ἐν
μέρει, καὶ γένος ἐν εἶδεσι, καὶ εἶδος ἐν γένει· καὶ
οὕτως ἡμῖν πλείους ἔσονται αἱ κατηγορίαι. Λύων δὲ
τὴν ἀπορίαν ταύτην ὁ Ἰάμβλιχος, τὸ μὲν ὡς ἐν ἀγ-
γείῳ, καὶ ὡς ἐν ὕλῃ καὶ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ, τοπικὰς
ἐμφαίνειν σχέσεις φησί. τὸ δὲ ὄλον πρὸς τὰ μέρη,
καὶ τὰ μέρη πρὸς τὸ ὄλον, τὴν τοῦ πρὸς τι σχέσιν
ἔχει. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ γένος πρὸς τὸ εἶδος, καὶ τὸ
εἶδος πρὸς τὸ γένος οὐδὲν ὅμοιον ἐχούσης τῆς τοῦ
πρὸς τι σχέσεως, τῇ πρὸς τόπον καὶ τῇ πρὸς χρόνον
κ. τ. λ. Hæc Simplicius l. c. p. 88. b. Sed p.
90. b. idem, ubi de categoria τοῦ ποῦ disserit ex-
positis aliorum philosophorum placitis, ad sen-
tentiam Plotini ita transit: ὡσπερ οὖν ἄτοπον τὸ
λέγειν ποσὸν εἶναι τὸ διπλάσιον καὶ τὸ ἴσον διότι
ποσοῦ τί ἐστιν οὕτω καὶ ὁ τὸ κατὰ τόπον ἢ τόπον
τί, τόπον λέγων, ἄτοπος ἂν εἴη. Πλωτῖνος μέντοι
τελέως ἀνεῖλε τὴν τοῦ ποῦ κατηγορίαν, ἀποδοὺς μὲν
καὶ αὐτὸς τὸ ποῦ τῷ τόπῳ, ὡσπερ καὶ Ἀρχύτας καὶ
Ἀνδρόνικος· τὸν δὲ τόπον ὡσπερ καὶ τὸν χρόνον ἢ
τῷ ποσῷ ἀπονεύμας ἢ τῷ πρὸς τι· Δύο δὲ σημαίνει
τὸ ποῦ, τὸν τε τόπον, καὶ τὸ ἐν τόπῳ, ὡσπερ καὶ τὸ
ποτέ ἐλέγετο δύο σημαίνειν, τὸν τε παρεληλυθότα
χρόνον, καὶ τὸ ἐν χρόνῳ· ἢ δὲ τοῦ ποῦ κατηγορία
κατὰ τὸ δεύτερον σημαίνόμενον ἀφώρισται. τὸ μὲν
γὰρ ὡς τύπος λεγόμενον, ποσὸν ἂν εἴη κατὰ Ἀρι-

στοτέλην, τὸ δὲ ἐν τόπῳ, τῆς τοῦ ποῦ κατηγορίας.
καὶ συνθέτως δὲ τις ἢ ἐν τόπῳ καὶ ἐν χρόνῳ φωνή,
ἄπλοῦν τι δεῖ ἐκδέχεσθαι ἀπὸ τῆς συνθέτου λέξεως
ὡς ἀπὸ τοῦ ἀγαθὸς δαίμωνι, καὶ ἱερά πόλις, ἐν τι
ἄπλοῦν ὑπολαμβάνομεν.—Idem p. 91. a: Ὁ δὲ
Πλωτῖνος προβαλλόμενος τὸ ἐν Ἀκαδημία, ἐν Λυ-
κείῳ, ἄνω, κάτω, ζητεῖ πότερον τόπους διαφέροντας
ταῦτα δηλοῖ, ἢ ἄλλα ἐν ἄλλῳ. εἰ μὲν γὰρ τόπους,
τί δεῖ παρὰ τὸν τόπον ἄλλα ζητεῖν τὸ ποῦ; εἰ δὲ
ἄλλο ἐν ἄλλῳ οὐχ ἐν οὐδὲ ἄπλοῦν τὸ τοιοῦτον·
Πρὸς ὃ καὶ νῦν ῥητέον, ὅτι οὐτε τόπος ἄπλῶς ση-
μαίνεται ὑπὸ τούτων, οὐτε σύνθετόν τι· οὐ γὰρ τὰ
πράγματα ἐν τόπῳ, καὶ αὐτὸς ὁ τόπος συμπλέκεται·
αὕτη δὲ μόνη ἢ σχέσις μονοειδῶς συνεμφαίνεται
ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἐν μόνιον σύνθεσιν ἐμποιεῖ ἐν τῷ φά-
ναι, ἐν Λυκείῳ, ἀλλὰ τὴν σχέσιν μόνην παρίστησι
τὴν πρὸς τὸν τόπον· ἀλλ' εἰ τοῦτο φησὶ λέγομεν,
σχέσιν τινὰ γεννῶμεν τοῦδε ἐν τῷδε, τοῦ δεξαμένου
πρὸς ὃ ἐδέξατο· διὰ τί οὖν οὐ πρὸς τι ἐστὶ ταῦτα, ἐκ
τῆς ἐκατέρου πρὸς ἐκάτερον σχέσεως ἔχοντα τὸ εἶ-
ναι; πρὸς ὃ ῥητέον, ὅτι ἄλλη μὲν ἐστὶ σχέσις ἐξι-
σάζουσα, καὶ ἀντιστρέφουσα, καὶ τῶν αὐτὰ ἄπερ
ἐστὶν ἐτέρων εἶναι λεγομένων, ἢ ὅπως οὖν ἄλλως
πρὸς ἐτέρου, ἢ τις ἐπὶ τῶν πρὸς τι ἰδίως θεωρεῖται.
ἄλλη δὲ ἐστὶν ἢ μὴ ἀντιστρέφουσα, ἀλλ' ἐπὶ τὰ
ἕτερα μόνια ἀποκλίνουσα, καὶ ἰδίως πρὸς χρόνον ἢ
τόπον ποιουμένη τὴν σχέσιν, ἢ τις οὐκ ἦν τῶν ἰδίως
λεγομένων πρὸς τι, διόπερ οὐδὲ ἀντέστρεφεν, ὡσπερ
τὰ πρὸς τι· ἐν γὰρ τῷ ποῦ καὶ ποτέ οὐχ ἢ τοῦ τόπου
καὶ τοῦ χρόνου σχέσις, πρὸς τὸ ἐν τόπῳ καὶ ἐν χρό-
νῳ λαμβάνεται, ἀλλὰ τοῦ ἐν τόπῳ πρὸς τὸν τόπον·
οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν εἰ προσλαμβάνει ποτέ αὕτη καὶ
τὴν τοῦ πρὸς τι σχέσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τὰδε, καὶ ἐπ-
έκεινα, καὶ τοῦ ἐπάνω, καὶ ὑποκάτω. οὕτως δὲ καὶ
ἐπὶ τῶν κατὰ χρόνον, ὁ μὲν πρέσβυς, καὶ ὁ νέος,
καὶ ὁ πρόσφατος, καὶ ὁ παλαιός, ἐκτός ἐστι τῶν
πρὸς τι κατηγορίας. καίτοι σχέσιν ἔχοντες πρὸς
χρόνον, ἢ τῶν περὶ χρόνων ἰδίως ὕτων· ὁ δὲ πρεσ-
βύτερος καὶ ὁ νεώτερος καὶ ὁ προσφατώτερος καὶ
παλαιώτερος, καὶ τὰ τοιαῦτα, τὴν τῶν πρὸς τι σχέ-
σιν ἰδίως ἐμφαίνουσι. καὶ αἱ τῶν συνδέσμων δὲ
προσθηκαὶ οὐ ποιοῦσι σύνθεσιν ἐν ταῖς κατηγορίαις,
ὅτι μὴδὲ ἀνάγονται καὶ καθ' ἑαυτοὺς εἰς κατηγορίαν
ἢ σύνδεσμοι, μὴδὲ σημαίνουσι τι καθ' ἑαυτούς. ἀλλὰ
εἴπερ ἄρα σημαίνουσι κ. τ. λ.

— 17. Εἰ οὖν τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω καὶ τὸ μέσον
τόποι, ὅλον Δελφοὶ τὸ μέσον, καὶ τὸ παρὰ τὸ μέσον,
ὅλον Ἀθῆναι καὶ Λύκειον κ. τ. λ.] Ita scripsi cum

libris optimis pro Ἀθηναίοι. Quod Delphos medium tenere dicit Plotinus, hoc non sua e sententia dicere putandus est (qui enim ea ætate Alexandrinus philosophus geographiæ tam rudis esse poterat?) Sed in universo hoc loco vulgares sermones usurpans non erat cur vulgarem etiam famam respueret, a poetis exornatam. Pindar. Pyth. IV. 130. sqq. :—Πυκνῶ μάντευμα θυμῶ, Πὰρ μέσον ὀμφαλὸν εὐδέενδροιο ῥηθὲν ματέρος. Ubi vid. Scholia. Eustathius in Odys. A. 50. p. 1389. p. 17. Lips. : Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν μὲν γῆν ὁ μῦθος περὶ πον τὴν Δελφικὴν χώραν λέγει μεσάζεσθαι, ἀετοῖς μετρηθεῖσαν ὑπὸ Διός, διὸ καὶ ὀμφαλὸς καὶ μεσόμφαλον γῆς ὁ πύθιος τόπος ὁ περὶ Δελφούς ἐλέγετο. Cf. C. A. Boettiger : *Ideen zur Kunst Mythologie* p. 114. et de Delphorum vero situ C. C. Müller. in libro qui inscribitur *Orchomenos* p. 494.

p. 1068, 7. Εἶτα διαφέρει τὸ—Ἀθήνησιν] Ficinus addidit οὐ et ita vertit. Libri nostri in vulgata perseverant. Fortasse lenius corrigas : εἶτα τί διαφέρει—τοῦ Ἀθήνησιν ; Mox C. lin. 4. εἰ δὲ τὸ ἐν χρόνῳ ἄλλο καὶ τὸ ἐν τόπῳ ἄλλο παρὰ χρόνον κ. τ. λ. Quæ insignioribus characteribus scripsi absunt ab editis. Cum Ficino locum explevi ex bonis libris [et ex Simplicio, cujus locum ad initium capitis exhibui].

— 17. Ἐν δὲ τῷ ποιεῖν λεγομένῳ κ. τ. λ.] Tractat nunc Plotinus Aristotelearum Categoriarum VII. quod caput ita incipit : Ἐπιδέχεται δὲ καὶ τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν ἐναντιότητα, καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. Proxime lin. 3. Ficinus legit et expressit ἦν οἶον ποσότης καὶ ἀριθμός. Librorum nostrorum nullus suffragatur, igiturque locum intactum reliquimus. Mox B. lin. 1. ἡ ἐνταῦθα ποιήσις, ποιεῖν ποιῶν κ. τ. λ. margo editionis habet ἡ ἐ. π. π. ποιῶν, sed nullus codex consentit. Deinde B. lin. 5. cum Ficino et Cod. Marc. A. dedi ἡ περὶ τὴν οὐσίαν λέγεται θεωρεῖσθαι pro ἡ π. τ. ο. λ. θ. Denique B. l. g. διὰ τί γὰρ ἡ ποιότης μὲν ἐν τι περὶ τὴν οὐσίαν pro τη posui cum Fic. et bonis libris.

p. 1069, 14. Εἰ δέ τις λέγοι τὴν κίνησιν ἀτελεῆ ἐνέργειαν εἶναι κ. τ. λ.] Aristotelis Categg. XI. 1. κινήσεως δὲ ἐστὶν εἶδος ἕξ, γένεσις, φθορὰ, αὐξήσις, μείωσις, ἀλλοίωσις, καὶ ἡ κατὰ τόπον μεταβολὴ κ. τ. λ. ; unde jam satis intelligitur, (quam late Stagiritæ κινήσεως vocabulum usurparit, nimi-

rum tam late, ut non aliter, quam *mutationis* nomine designare possis. Cf. Lewald. ad Aristot. Categg. p. 32. not. ab eoque laudat. Auscultat. naturr. V. 2. 3. ed. Pacii, *Metaphys.* X. 11. Casaub.—Cf. etiam Ammonium in Categg. p. 149. sq. et ipsimet supra de κινήσεως notionē apud Philosophos Græcos supra monuimus. Subjiciam aliquot locos Plotini, unde κινήσεως diversæ notionēs indicari possint : II. 2. 1. κίνησις ζωῆ σώματος. II. 2. 3. κίνησις τοπική. II. 3. 13. κινεῖσθαι ἀορίστως. III. 7. 10. κίνησις νοερά. IV. 3. 15. κινήσεις ψυχικάι. III. 9. 3. ἡ κίνησις, ἔφεσις. IV. 4. 8. κίνημα ζωτικόν. V. 1. 8. κίνησις σωματική. VI. 3. 21. κινήσεις πολλαὶ ποιήσεις.— Huc faciunt hæc Simplicii l. 1. p. 77. b : ὁ δὲ μέγας Πλωτῖνος παραιτεῖσθαι φησὶ τὸν Ἀριστοτέλην τὴν κίνησιν ἐν γένει τιθέναν, διὰ τὸ ἀτελεῆ λέγεσθαι τὴν κίνησιν ἐνέργειαν (Vid. Aristot. φυσικ. ἀκροασ. θ'. p. 159. Sylb. cf. ibid. 145. et p. 42. sqq. et p. 105. Plotin. ap. Simplicium in *Physica* Aristot. Venet. Ald. p. 91. b. et p. 98. b. εἰ δὲ τοιαύτη τίς ἐστὶν ἡ κίνησις, καλῶς ὁ Ἀριστοτέλης οὐκ ἐν τοῖς γένεσιν αὐτὴν ἔθετο τοῦ ὄντος, ὡς περὶ ὁ Πλωτῖνος.) εἰ δὲ τοῦτο φησιν, οὐδὲν ἐκώλυε τὴν μὲν ἐνέργειαν προτάπειν, ὡς ἐν δὲ εἶδος τῆς ἐνεργείας, ἀτελεῆ οὖσαν ἐνέργειαν τὴν κίνησιν ὑποβάλλειν. πρὸς δὲ ταῦτα ἀντιλέγων ὁ Ἰάμβλιχος, τὴν ἀρχὴν φησὶ κατῖδωμεν, εἰ οὕτως λέγεται ἀτελεῆς ἐνέργεια ἡ κίνησις, ὡς ἐν τῇ αὐτῇ φύσει ὑφειμένη, ἢ μᾶλλον, ὡς ἐξισταμένη εἰς πάντα καταδεεστέραν φύσιν. καὶ γὰρ εἰ μὲν οὕτως λέγοιτο ἀτελεῆς, ὡς ἐν τῇ αὐτῇ φύσει ὑφειμένη, οὐδὲν κωλύει τὴν μὲν ἐνέργειαν ὡς γένος προτάπειν, ὑποβάλλειν δὲ ὡς εἶδος τὴν κίνησιν εἰ δὲ εἰς ἄλλο γένος ἐξίσταται, οὐ δύναται γένος αὐτῆς εἶναι ἡ ἐνέργεια. εἰ οὖν ἡ μὲν κίνησις ἐπὶ τὸ τέλος σπεύδει, ὡς ἐπέκεινα αὐτοῦ γινομένη, καὶ μηδέπω αὐτὸ ἐν ἑαυτῇ ἔχουσα, ἡ δὲ ἐνέργεια κατὰ τὸ τέλος ἔστηκε, πλήρης οὖσα ἑαυτῆς, καὶ τῆς οἰκείας τελειότητος, οὐκ ἂν τὸ τελειότατον πρὸς τὸ ἐπειγόμενον εἰς τελείωσιν ἔχει τινὰ κοινωμίαν φύσεως. καὶ εἰ ἡ μὲν ἐνέργεια τὸ εἶδος ἐν ἑαυτῇ τέλειον ἔχει, ἡ δὲ κίνησις ὀδεύει πρὸς τὸ εἶδος, δυνάμει μόνον ἔχουσα αὐτὸ καὶ κατὰ ὑλικὴν καὶ ἀνεῖδον ἐπιτηδεότητα, δηλον καὶ οὕτως ἔσται τὸ εἰρημένον, πάλιν, εἴπερ ἡ μὲν κίνησις ἐν διεξόδῳ θεωρεῖται καὶ συνεία, εἰς ἀεὶ συνεχῆ διαιρετὴ οὖσα ἐπ' ἀπειρον, ἡ δὲ ἐνέργεια καθ' ἐν πέρασ ἴσταται, αὐτὴ ἀφ' ἑαυτῆς ἔχουσα τὸ εἶναι, καὶ ἅμα τὸ ἐν πᾶν συλλαβοῦσα

καθ' ἑαυτήν, οὐκ ἂν οὐδὲ οὕτω γένος εἴη τῆς κινήσεως ἢ ἐνέργεια. καὶ εἰ ἢ μὲν κινήσις μεριστὴ καὶ ἄπειρος καὶ ἀόριστος, ἢ δὲ ἐνέργεια ἀμέριστος, καὶ πέρασ καὶ ταυτότητα ἔχουσα, πῶς ἂν εἴη τοῦ ἑτέρου γένους τὸ ἕτερον; εἰ δὲ καὶ ἢ μὲν κινήσις συμμεμιγμένην ἔχει τὴν ὑπόστασιν πρὸς τὸ ἐναντίον, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐναντίου μεταβαίνει ἀεὶ ἐπὶ τὸ ἐναντίον, ὡς ὕταν ἐκ λευκοῦ μέλαν γίνηται· ἢ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου εἰς ἕτερον κινήσις, οὐδέτερόν ἐστι τῶν ἄκρων, συμμεμικταὶ δὲ ἐξ ἀμφοῖν· ἢ δὲ ἐνέργεια ἄμικτος οὐσα παντελῶς, καὶ καθ' ἐν τῶν ἐναντίων ἴσταται, οὐδὲν ἀναμιμπλεγμένη τῆς ἐναντίας φύσεως, πῶς δύναται εἶναι γένος ἢ ἐνέργεια τῆς κινήσεως; κἂν λέγοι δὲ, χρόνῳ μὲν ἀντιπαρτείνει τὴν κίνησιν, ὡς ἂν διαστατὴν οὖσαν, αἰῶνι δὲ τὴν ἐνέργειαν ὡς ἀδιάστατον ὑπάρχουσαν, καὶ ὁμοῦ ὅλην ἐν τῷ νῦν παροῦσαν, οὐδὲ οὕτως ἂν εἴη τις τῶν αἰωνίων καὶ τῶν ἐν χρόνῳ ὁμογενῆς φύσις. ἔτι μᾶλλον, ἢ μὲν ἐνέργεια ἀκίνητος προϋπάρχει, τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος ὁμοῦ τῆς κινήσεως ἐν μιᾷ ἡμερίᾳ συνεχέουσα. ἢ δὲ κινήσις ἐν διεξόδῳ τῇ κατ' ἀριθμὸν προοίση, ἢ διακριθείη· ἀλλ' ἔοικε, φησὶν ὁ Πλωτῖνος, ταῖς μὲν καθαρωτέραις δόξαις περὶ τῆς ἐνεργείας μὴ συνομολογεῖν· ἐπ' ἐκείνην δὲ ἀποφέρεσθαι τὴν ἔννοιαν, καθ' ἣν κατὰ τὸ κινεῖσθαι τινὲς τὸ ἐνεργεῖν ἀφορίζονται. καὶ ταῦτὸν ὑπολαμβάνουσι κίνησιν τὴν κατὰ τὸ κινεῖσθαι καὶ ἐνέργειαν· ὁ πολλοῦ δεῖ ἀληθὲς εἶναι. ἔτι δὲ δεῖ πείθεσθαι Θεοφράστῳ· τούτῳ μὲν γὰρ δοκεῖ μὴ χωρίζεσθαι τὴν κίνησιν τῆς ἐνεργείας· εἶναι δὲ τὴν μὲν κίνησιν, καὶ ἐνέργειαν, ὡς ἂν ἐν αὐτῇ περιεχομένην, οὐκέτι μέντοι καὶ τὴν ἐνέργειαν κίνησιν· τὴν γὰρ ἐκάστου οὐσίαν καὶ τὸ οἰκεῖον εἶδος ἐνέργειαν εἶναι ἐκάστου, μὴ οὖσαν ταύτην κίνησιν. καὶ γὰρ ἢ τελειότης, καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ φύσει ἀκινήτοις εἶναι οὐ κεκάλυται. εἰσὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς πολλαὶ τοιαῦται, οἷον τὴν κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ ἀνδριάντος. ἔστηκε δὲ τὸ σχῆμα κατὰ τὴν αὐτὴν τελειότητα· εἰ δὲ εἰς τοσοῦτον προέχει ἢ ἐνέργεια τῆς κινήσεως, οὐκ ἔδει συνάπτειν αὐτὰς, οὐδὲ τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου γένος ποιεῖν. εἰ δὲ τις τὴν μὲν ἐνέργειαν τὸ κινεῖσθαι φησὶ προβάλλειν, κατὰ τὸ συντετάχθαι πρὸς τὸ αὐτὸ, τὸ δὲ ἐνεργεῖν, κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ ἀνδριάντος, καὶ τὴν ἐκάστου ἐντελέχειαν ἰστάμενον, πρὸς τὸ δυνάμει λέγεσθαι, ἐξηρημένον αὐτοῦ, ἀλλ' οὐχὶ τῆς κινήσεως τὴν ἐνέργειαν, ἀγνοεῖ οὗτος, ὅτι τὸ μὲν ἐνεργεῖν ἀντιτίθεται πρὸς τὸ δυνάμει, καὶ τοῦ ἀτελοῦς ἐστὶ τελειότης, σχέσιν τε πρὸς

τὸ ἐναντίον προσεῖληφεν, ἢ μέντοι ἐνέργεια, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν ἐστὶν ἀπολύτως, πρὸς οὐδὲν ἐναντίον λεγομένη, ἥτις καὶ τῷ ἐνεργεῖν οὐτι παρέχει τὴν τελειότητα. Πολλοῦ ἄρα δεῖ ἐνέργειαν μὲν εἶναι τὸ σχῆμα, ἐνεργεῖν δὲ μὴ ὑπάρχειν. ὅλως γὰρ οἱ τοῦτο λέγοντες τὸ καθαρὸν γένος οὐκ ἴσασι τῆς ἐνεργείας, οὐδὲ τὸ χωριστὸν ἀπὸ τῆς κινήσεως, οὐδὲ τὸ πρότερον τοῦ ἐνεργεῖν· καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀναμιμνήσκονται, πῶς λέγομεν ἐνεργείας τὰς νοήσεις τὸ ἀμερὲς αὐτῶν τῆς γνώσεως, καὶ ἅμα, καὶ ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ ἦδη ἀθρόου, καὶ τὰ τοιαῦτα παριστάντες. ὕπερ γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ τῷ νῦν ἐστὶ, τοῦτο νοεῖσθαι τὴν ἐνέργειαν ἐν τῇ κινήσει. καὶ τὴν μὲν καθαρὰν ἐνέργειαν κινήσεως ἐκτὸς εἶναι. ἀπ' αὐτῆς δὲ ἄλλας ἐνεργείας προΐεναι, αἴτινες οὐκ ἄνευ κινήσεως θεωροῦνται, ὥσπερ τὴν φαντασίαν καὶ τὴν αἴσθησιν λέγομεν, κατὰ μὲν τὸ πάθος, κινήσεως εἶναι, κατὰ δὲ τὸ εἶδος ἐνέργειαν. καὶ οὕτως τὰς μὲν ἀχωρίστους τῶν κινήσεων εἶναι, τὰς δὲ χωριστάς. ἀχωρίστους μὲν, ὅσαι τελειωτικαὶ τῶν κινήσεων, προηγούμεναι αὐταί, καὶ προάγουσαι αὐτὰς εἰς ἐνέργειαν. χωριστὰς δὲ, ὅσαι μονοειδεῖς ἦσαν, καὶ παντελῶς ἀκίνητοι. μέχρι μὲν οὖν τούτων ἀνάσχοιτο ἂν τις τῶν οὕτω τὰς ἐνεργείας καθελεκόντων. διότι καὶ εἶδη τινὰ ἦν ἔνυλα, μεθ' ὧν καὶ αἱ ἔνυλοι ἐνέργειαι συνέειναι ἐμφαίνονται. τῶν δὲ προσωτέρω προχορούντων καὶ καθελεκόντων αὐτὰ ἐπὶ τὰς κινήσεις, οὐδαμῶς ἂν τις ἀνάσχοιτο, οὐδὲ τῶν τιθεμένων τῆς κοινῆς λεγομένης ἐνεργείας, τὰς μὲν ἀμερεῖς καὶ ἀθρόας εἶναι, τὰς δὲ ἐν τῷ γίνεσθαι, καὶ γενέσεις ἕς καὶ κινήσεις καλεῖσθαι. οὔτε γὰρ ἐν γένος γένοιτο ἂν τῶν ἀμερῶν καὶ μεριστῶν, οὔτε τῶν ἐν τῷ εἶναι, καὶ τῶν ἐν τῷ γίνεσθαι, οὐτ' ἂν ἢ αὐτῇ ἐνέργεια ἀμερῆς τε εἴη καὶ διατεῖνοι ἐπὶ τὰ μεριστὰ, ἀθρόα τε καὶ ἐν τῷ γίνεσθαι ὑπάρχοι. πάντα γὰρ ταῦτα ἀναιρεῖ τὴν τῶν ὄντων φύσιν, καὶ τῆς ἐνεργείας τὴν οὐσίαν οὐ διαφυλάττει. δῆλον δὲ ὅτι καὶ τὸ ποιεῖν κοινὸν γένος τῶν ποιήσεων καὶ τῶν πείσεων τὴν κίνησιν, ὑπεναντίον ἐστὶ τῇ Ἀριστοτέλους δόξῃ, τῇ τε ἄλλῃ καὶ τῇ νῦν ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διαιρέσει διατεταγμένη. οὐκέτι γὰρ δύο ἔσονται γένη τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν, ἀλλ' ἐν πρὸ αὐτῶν ἢ κινήσις· πῶς δὲ τὸ κινεῖσθαι κοινῶς διατείνουσι τὰ τε ἐν τῷ πάσχειν καὶ τὰ ἐν τῷ ποιεῖν θεωρούμενα κατὰ κίνησιν, οἷον τὸ περιπατεῖν, καὶ κατὰ σχέσιν, οἷον τὸ περιβεβληθῆσθαι, καθῆσθαι; μικτὰ γὰρ ταῦτά ἐστιν· ἐκ πάθους καὶ ἐνεργείας, οὐ τῆς κυρίως, ἀλλὰ τῆς τῷ πάθει συμμεμιγμένης.

Plotinus apud Simplicium in Aristotelis Categoriais
p. 78. b.

ρ. 1069, 14. Εἰ δέ τις λέγοι τὴν κίνησιν ἀτελή ἐνέργειαν εἶναι, οὐδὲν ἐκόλυε τὴν μὲν ἐνέργειαν κ. τ. λ.] Ὁ δὲ Πλωτῖνος, οὐδὲ τὴν κίνησιν ἀτελή συγχωρεῖ εἶναι, οὐδὲ τελειοῦσθαι φησὶν αὐτήν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα, οὐ ἔστοχάζετο, οἶον, τὴν βάδισιν ἐξ ἀρχῆς μὲν εἶναι βάδισιν. εἰ δὲ ἔδει στάδιον βάδισαι, οὐπω δὲ ἦν τοῦτο διανύσας, οὐ τῆς βαδίσεως, οὐδὲ τῆς κινήσεώς ἐστι τὸ ἔλλειπον, ἀλλὰ τῆς ποσῆς βαδίσεως. βάδισις γὰρ ἦν καὶ κίνησις ἤδη, κὰν ὀποσηοῦν. ὁ δὲ Ἰάμβλιχος ὑπαντῶν πρὸς αὐτὸν, οὐχ ἦ κινήτων, φησι, λαμβάνεις τὸ ἔργον τῆς κινήσεως, οὐδὲ πρὸς τὴν δύναμιν αὐτὸ συνάπτεις, ἐπεὶ καθὼς κινήτων οὐπω ἐστὶν ὅλον. οὐδὲ τὴν ἐντελέχειαν οὖν ὡς κινήτου λαμβάνεις. καὶ λέγει οἷμαι καλῶς· τοιοῦτον γὰρ τι δοκεῖ μοι πάσχειν, οἶον εἶτις καὶ τὸ ἀτελὲς αὐτὸ τέλειον λέγοι, ὅταν ἀτελὲς ἦ, κατὰ τὴν ἀτέλειαν θεωρούμενον· οὕτως δὲ καὶ ἡ κίνησις ἀτελής ἐστίν, ὅτι μέμικται αὐτῆς ἡ φύσις, ἕκ τε τοῦ δυνάμει καὶ ἐντελεχείᾳ, ἐξ ἀορίστου γενοῦδος καὶ ὀρισμένου, ἀμόρφου τε καὶ εἴδους, καὶ μὴ ὄντος ὁμοῦ καὶ ὄντος. ἐξ ὧν δῆλον γίνεται, ὡς οὐδὲν κινήτων κινήσει πρὸς τὴν καθαρὰν ἐνέργειαν. αὕτη γὰρ καθαρὰ ἐστὶ πάσης ἀπειρου καὶ ἀορίστου συμμίξεως, καὶ ὑπερέχει τῶν τοιούτων. ἐπεὶ δὲ τὴν κίνησιν ἐδόκει τοῖς ἀπὸ τοῦ περιπάτου εἰς τὸ ποσὸν ἀνάγειν, βούλεται ὁ Πλωτῖνος εἰς τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν ἀνάγειν, ἵνα ὡς ἡ ἐνέργειά ἐστίν οὐ ποσὸν, οὕτω καὶ ἡ κίνησις οὐ ποσὴ οὕσα ἀποδειχθῆ. καὶ ὅτι μὲν ποσὸν ἡ κίνησις, δῆλον, οὐκ ἕκ τοῦ ἐν χρόνῳ εἶναι. τοῦτο γὰρ κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχει αὐτῇ, ἀλλ' ἕκ τῆς διαστάσεως αὐτῆς καὶ καθὼς ἑτερότης ἦν, ὡς φησὶ Πλάτων, καὶ ἀνομοιότης. μέχρι μὲν γὰρ ἐν καὶ ταυτόν ἐστι, πάντως ἡρεμεῖ. καθὼς δ' ἂν λάβῃ τὴν διαφορὰν, κεκίνηται· ἐπεὶ οὖν τὴν μὲν ἡρεμίαν ἐν, τὴν δὲ κίνησιν πολλὰ ἀναγκαῖον εἶναι, ποσὸν ἐστὶν ἡ κίνησις. Ἐνέργεια δὲ ὅτι μὲν οὐ πᾶσα κίνησις ἐστίν, πρόδηλον. οὐ γὰρ δὴ καὶ ἡ τοῦ νοῦ ἐνέργεια ἀκίνητος οὕσα. περὶ δὲ τινων γεγένηται ζήτησις, εἰ κινήσεις χρὴ λέγειν, οἶον, τὴν τε αἴσθησιν καὶ τὴν τῆς ψυχῆς νόησιν, ἃς δοκεῖ τισιν, οὐκ ἄνευ μὲν κινήσεως, οὐ μὴν κινήσεις εἶναι, εἶγε ἀμέριστοί εἰσιν, ὡς ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς δέδεικται, κινήσεις δὲ πᾶσα μεριστή· εἰ δὲ καὶ ἐν τῷ νῦν, ἦτε αἴσθησις καὶ ἡ νόησις ἐπιτελοῦνται, οὐδὲ οὕτως ἂν εἶεν κινήσεις, ἀλλ' ἐνέργεια ἂν ὀρθότερον καλοῖντο. Μερίσσου δὲ εἰπόν-

τος παντὸς τοῦ γινόμενου ἀρχὴν εἶναι, φησὶν Ἀριστοτέλης, μὴ ἐπὶ πάντων τῶν γινόμενων ἀρχὴν εἶναι τοῦ πράγματος, ἀλλὰ τοῦ χρόνου μὲν εἶναι ἀρχὴν, οὐκέτι μὴν καὶ τοῦ πράγματος. δύνασθαι γὰρ ἀθρώως μεταβάλλειν, ὡς ἐπὶ τοῦ φωτιζομένου ἀέρος. ἀθρώως γὰρ πᾶς φωτίζεται. οὐ μέντοι καὶ ἀχρόνος. ἐν γὰρ τῇ ἀνατολῇ ἐφωτίσθη· οὐ μέντοι καὶ ἀχρόνος ἐστὶν ἡ ἀνατολή· οὐ γὰρ κατὰ τὸ νῦν ἐστίν, οὐδὲ ὁ φωτισμὸς κατὰ τὸ νῦν, κὰν ἀθρώως ὁ ἀἷρ, καὶ οὐ τότε μετὰ τότε φωτίζεται· τοῦ τοίνυν Ἀριστοτέλους ἀθρώως οὕτως εἰπόντος μεταβολὴν, ὁ Πλωτῖνος, εἰ ἀθρώως φησὶν ἐστὶ μεταβολὴ, ἐστὶ καὶ ἀθρώως κίνησις καὶ ἀχρόνος· φαίη ἂν οὖν ὁ Ἀριστοτέλης, τὴν μὲν, κατὰ τὸ μεταβάλλειν εἶναι μεταβολὴν· τὴν δὲ, κατὰ τὸ μεταβεβληκέναι, ἡρεμία. εἰ μὲν οὖν ἡ κατὰ τὸ μεταβεβληκέναι πάντως, ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ μεταβάλλειν συνιστάται μεταβολῆς· καὶ προϋπάρχει μὲν ἡ κατὰ τὸ μεταβάλλειν, ἡλίου ἀνατέλλειν μέλλοντος· ἡμῖν δὲ ἀνεπαισθήτως μόνῃ ἡ κατὰ τὸ μεταβεβληκέναι ἐνίσταται, εἴη ἂν οὖν οὐκ ἄνευ μὲν κινήσεως, οὐ μὴν κινήσις ἡ τοῦ φωτισμοῦ ἔνστασις· εἰ δὲ ἐνδέχεται τὴν κατὰ τὸ μεταβεβληκέναι ἐνοστήναι ἄνευ τοῦ μεταβάλλειν, οὐκ ἂν εἴη κίνησις, οὐδὲ μετὰ κινήσεως ἡ τοιαύτη μεταβολὴ, ἡ ἐν τῷ μεταβεβληκέναι, ἀλλ' ἐνεργειαί εἰσι, καὶ οὐχὶ κινήσεως αἱ τοιαῦται μεταβολαί. Πολλὰ δὲ τῶν ὑπὸ Πλωτῖνου περὶ κινήσεως λεγομένων, οὐκ ἐφαρμόζει ταῖς κινήσεις. τό τε γὰρ ἀχρόνον λέγεσθαι κίνησιν, μάχεται πρὸς τὴν διάνυσιν αὐτῆς, καὶ τὴν διέξοδον, τό τε ἐν ἀχρόνῳ αὐτὴν ἄρχεσθαι ποτε, τὴν συνέχειαν τῆς φύσεως αὐτῆς ἀναιρεῖ· τό γε νομίζειν πάλιν τὴν αὐτὴν συμπεραίνεσθαι κίνησιν, ἀδύνατον ἐπὶ συνεχοῦς. ἐπὶ γὰρ τῶν κατ' ἀριθμὸν διωρισμένων μόνων, δυνατὸν μονάδα καὶ ἄλλην μονάδα ἐπινοεῖν, καὶ οὕτως συντάττειν εἰς ταῦτ' ὁ διωρισμένον πλῆθος. ἐφ' ὧν δὲ συνέχειά ἐστίν ἀπεριόριστος, οὐκ ἔνεστιν ἐπὶ τούτων, ὡς περὶ διωρισμένον τι πλῆθος, εἰς ταῦτ' ὀνομαζοῦσθαι. οὐκ ὀρθῶς δὲ λέγεται, καὶ εἰ ἀθρώως γίνεται μεταβολὴ καὶ ἀχρόνος, γίνεσθαι καὶ κίνησιν τοιαύτην. εἰ γὰρ κατ' εἶδος γίνονται, ἀκίνητοι παρουσίαι εἰδῶν, μεταβολαὶ μὲν ἀχρόνοι ἔσονται, κινήσεις δὲ οὐ. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ὀρθῶς ὑπολαμβάνουσιν, ὡς εἰς ἐστὶν ὁ λόγος τῶν κινήσεων καὶ τῶν ἐνεργειῶν. καὶ εἰ ἀχρόνος ἐστὶν ἐνέργεια, ἀχρόνον εἶναι καὶ κίνησιν ὡσαύτως. καὶ γὰρ ἡ μὲν ἐνέργεια κατὰ τὴν ἀκίνητον εἶδους παρουσίαν καὶ τελειότητα, ἐστὶν ἡ αὐτή· ἡ δὲ κίνησις πρόεισιν αἰεὶ, ἕως ἂν εἰς τὴν

ἐντελέχειαν ἀφίκεται. καὶ τὸ ποσὸν δὲ ἐπὶ τῆς κινήσεως, οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τὸ διηριθμημένον ληπτέον. οὐ γὰρ ἔχει συνέχειαν τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ τὴν διέξοδον, παραπλησίως τῇ διαστάσει τοῦ σώματος. εἰ οὖν ποσὴ ἐστὶν ἡ κίνησις, εἰς ἴδιον γένος οὐ δύναται τάττεσθαι· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἀρκούντως.

Simplicius in Categorias fol. 81. b.

Τοῖνον ὁ Πλωτῖνος ὅτι ἐδόκει τισί, μὴ ἐκ τοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ ἢ ἀπ' ἄλλου χαρακτηρίζειν τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν, ἀλλ' ἐκ τοῦ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν. τὰ μὲν γὰρ τοῦ οἰκείου τέλους τυγχάνοντα, ἐν τῷ ποιεῖν εἶναι· τὰ δὲ ἐναντία τούτων, ἐν τῷ πάσχειν· τὸν γοῦν ὑπὲρ πατρίδος ἀποθνήσκοντα οὐ πάσχειν, ἀλλ' ἐνεργεῖν φησι, σώζοντα τὸ κατὰ λόγον, καὶ τὸ κατὰ τὴν οἰκείαν τελειότητα· τὸν δὲ ἀδικοῦντα, κἂν πάντας ἀναιρή φησιν ἀνθρώπους, φθείροντα τὸ κατὰ λόγον καὶ τὰς κατὰ φύσιν ἀφορμὰς, πάσχειν, ἀλλ' οὐ ποιεῖν φησι, διὸ καὶ τὴν αὐτὴν κίνησιν συμβαίνει τοῦ ποιεῖν καὶ τοῦ πάσχειν εἶναι. τὸ γὰρ αὐτὸ, ὡς μὲν τεχνητὸν, κατὰ φύσιν ποιεῖ· ὡς δὲ φυσικόν, παρὰ φύσιν, οἶον τὸ ἐν τοῖς ζώοις πῦρ κάτω κινούμενον, καὶ ἡ γῆ ἄνω· κατὰ μὲν τὴν τέχνην τοῦ δημιουργοῦ, κατὰ φύσιν κινούνται, διὸ οὐκ ἔστι παθητική, ἀλλὰ δραστική ἢ τοιαύτη κίνησις. πρὸς δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς οὐσίαν, παθητική. πρὸς δὲ ταῦτα ἀντιλέγοντες, ἄλλο φασὶν εἶναι τὸ ποιητικὸν αἴτιον, καὶ ἄλλο τὸ τελικόν· κἂν ἐν τοῖς αἰτίοις τὸ τελικὸν ὑπερέχουσαν ἀξίαν ἔχη, ἀλλ' ἐν τῷ ποιεῖν τὸ ποιητικὸν κυριώτερον, καὶ οὐδενὸς ἄλλου προσδεόμενον ἐν τούτῳ· ὅταν οὖν ποιῶντι τοῦ τέλους διαμαρτάνη, κατὰ μὲν τὸ ποιητικὸν ἐν ἑαυτῷ αἴτιον, ποιεῖν ἂν λέγοιτο δικαίως· κατὰ δὲ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ τέλους, πάσχειν, εἰ παρὰ φύσιν διατίθειτο· τάχα δὲ κατὰ τὴν τεύξιν τοῦ τέλους, ὅταν κατὰ φύσιν διατίθεται, πάσχειν ἂν λέγοιτο καὶ οὕτως. οὐ γὰρ πᾶν πάθος δηλοῖ τὸ παρὰ φύσιν, ἀλλ' ἔστι τι καὶ κατὰ φύσιν· εἰ δὲ καὶ τὸ τέλος καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν ἑαυτῷ ἔχει, ὡς φασι, τὸ ποιεῖν λεγόμενον, καὶ οὗτος ὁ περὶ τοῦ ποιεῖν ἀποδοθεὶς λόγος, ἀραρῶς ἔσται, ὅτι ποιεῖν ἐστὶ τὸ ἐν ἑαυτῷ τὴν αἰτίαν ἔχειν. μήποτε δὲ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν, οὔτε διαιρεῖται τὸ ποιητικὸν καὶ τὸ τέλος, ἀλλ' εἰς τὸ αὐτὸ συνδεδράμηκεν· εἰ δὲ διήρηται, οὐδὲν ἄσπονον, κατὰ μὲν τὸ ποιητικὸν, ποιεῖν, κατὰ δὲ τὸ τέλος, πάσχειν. ὅταν δὲ τὸ τέλος ποιῇ, κατ' ἐκεῖνο ποιεῖν λέγεται· ὁ γοῦν ὑπὲρ πατρίδος ἀποθνήσκων, τὴν μὲν κατὰ τὸ τέλος ποιήσιν, καθ' ἣν σώζει τὸ κατὰ φύσιν

καὶ κατὰ λόγον, ταύτην ἐνεργεῖ, καὶ ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἐνεργείας, τῆς τὸ τέλος περιποιούσης τὸ οἰκείου. ἢ δὲ τοῦ τέλους μέθεξις, πεπύουθησις, ἀλλ' ὑφ' ἑαυτοῦ. τὴν μέντοι σωστικὴν καὶ θρηνητικὴν ἑαυτοῦ ἐνεργεῖαν οὐκέτι ἔχει, ὅταν ἀποθνήσκη, ἀλλ' ἄλλος αἴτιος τοῦ ἀποθνήσκειν. διὸ καθὼ οὐκ ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὴν αἰτίαν, ἀλλ' ἐν ἄλλῳ, κατὰ τοῦτο πάσχει, ἀλλ' οὐ ποιεῖ· εἰ μὴ ἄρα ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐπιδοῦς, αὐτὸς πάλιν τὸ ποιοῦν ἢ καὶ τὸ πάσχον, κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο· πᾶν οὖν καθόσον ποιεῖ, ἐν ἑαυτῷ τὸ αἴτιον ἔχει τοῦ ποιεῖν· πᾶν δὲ πάσχον καθὼ πάσχει, ἐν ἄλλῳ. καὶ τὸν ἀδικοῦντα [82. a.] οὖν ὅταν πάσχειν τις λέγη. φθειρομένου τοῦ κατὰ λόγον ἐν αὐτῷ, κἂν ἀναιρῇ πάντας ἀνθρώπους, πολλὰ ἐν αὐτῷ θεωρεῖ. καὶ γὰρ ποιεῖ αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ, τὴν τοῦ κατὰ λόγον φθορὰν, εἴπερ ἑαυτὸν διαφθείροι. καὶ πάσχει δὲ ὡς ὑπ' ἄλλου ἑαυτῷ [ἑαυτὸν] διαφθειρόμενος. καὶ μέντοι καὶ τὴν τῶν ἄλλων ἀναιρεσιν ποιεῖ. εἰ μέντοι ἐπ' [ὑπ'] ἄλλου γένοιτο ἄδικος, ἐκεῖνος εἰς αὐτὸν ποιεῖ. οὗτος δὲ πάσχει μὲν ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος εἰς αὐτὸν, ποιεῖ δὲ εἰς τοὺς ἀναιρουμένους. καὶ τὸ πῦρ δὲ τὸ ἐν τοῖς ζώοις εἰ κάτω κινεῖται, καὶ ἡ γῆ ἄνω, πρὸς μὲν τὴν τέχνην τοῦ δημιουργοῦ φησιν ὁ Ἰάμβλιχος ἀρχὴν οὔσαν καὶ αὐτὴν ποιήσεως, ποιεῖ τοῦτο. πρὸς δὲ τὴν τῆς φύσεως αἰτίαν, εἴπερ παρὰ φύσιν κινεῖται, πάσχει τοῦτο. θαυμάζω δὲ ἐγὼ, εἰ μὴ νῦν ὅπερ βούλεται ὁ Πλωτῖνος, καὶ ἡμεῖς λέγομεν, ὅτι τὰ μὲν κατὰ φύσιν ἐν τῷ ποιεῖν ἐστὶ, τὰ δὲ παρὰ φύσιν ἐν τῷ πάσχειν. ἴσως οὖν σαφέστερόν ἐστι λέγειν, ὅτι τοῦ πυρὸς ἢ ἐπὶ τὰ κάτω κίνησις, καὶ τῆς γῆς ἢ ἐπὶ τὰ ἄνω, πάθη εἰσὶν ἀπὸ τῆς δημιουργικῆς ποιήσεως ἐγγινόμενα, ἀλλὰ τελικὰ καὶ εἰδοποιὰ τοῦ συνθέτου. παθητικὴν δὲ ποιήσιν αὐτῶν τῶν στοιχείων, εἰ τις ἐπιζητεῖ, τὴν κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς αἰτίαν ἐνεργούσαν, ταύτην ἀφοριζέσθω· διὸ κατὰ μὲν τὰς ἐνεργείας, καὶ ἔβρωται καὶ αὔξεται κατὰ τὰ πάθη, κἂν ἀπὸ δημιουργικῶν ἢ λόγων ἐγγινόμενα. τοῖς μὲν συνθέτοις, εἰς τὴν σύστασιν τοῦ εἶδους συντελεῖ, εἰς ἣν καὶ ὁ δημιουργὸς βλέπει· αὐτὰ δὲ βιαζόμενα, φθίνει τε καὶ ἀμυδροῦται. καὶ ἐπὶ τῶν ζώων δὲ αἱ ἀνοικεῖως φασι τῷ εἶδει γινόμεναι ὄρμαι καὶ κινήσεις, ἀφιστάμεναι τῆς ποιητικῆς αὐτῶν ἀρχῆς, παρὰ φύσιν τε ἔχουσι, καὶ εἰς τὴν ἐναντίαν τῇ τοῦ ποιεῖν αἰτία περιέστανται· διὸ καὶ ἐν τῷ πάσχειν αὐτὰς ρητέον, τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι ἡ μὲν τοῦ ποιεῖν ἀρχὴ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὰς συνέχει, ταῦτα δὲ εἰς φθορὰν ἀποκλίνει. ἀλλ' εἰ τοῦτο, ἔσονται καὶ τούτων αἱ ἀρχαὶ οὐκ ἐν ἑαυ-

ταῖς, ἀλλ' ἔξωθεν, εἴπερ εἰσὶν ἐν τῷ πάσχειν. εἰ μέντοι ἔδοθεν αἱ ἀρχαί, ποιήσεις καὶ ταύτας ῥητέον, κἂν ἀπιστῶνται τοῦ κατὰ φύσιν· εἰσὶ γὰρ καὶ φθαρτικαὶ ποιήσεις, ὥσπερ καὶ πείσεις τελειωτικαί. καὶ οὐ πᾶν τὸ ποιεῖν εἰς τὸ εἶναι ἄγει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ μὴ εἶναι, εἴτε εἰς ἑαυτό τι ἐνεργεῖ, εἴτε εἰς ἄλλο· καὶ γὰρ τὸ παρὰ φύσιν ἔχον, ἀπὸ τῆς παρὰ φύσιν ταύτης διαθέσεως ἐνεργεῖ τινὰς ἐνεργείας, εἰ καὶ μὴ καθαρὰς, διότι πάθει συμμιγείσιν εἰσὶν, καὶ ἀπὸ πεπονηθείας διαθέσεως προαγόμεναι· καὶ ἐπὶ τῶν ἔξωθεν δὲ κινουμένων, ὅταν εἰς τὴν φύσιν κινῶσιν, ὥσπερ οἱ γεωργοὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι, ἐπειδὴ ἡ ποιητικὴ ἀρχὴ τῆς φύσεως καὶ ἡ τῆς τέχνης, εἰς ταῦτο συμπύπτουσι, καὶ δύο ἐνεργεῖαι συνέχονται, αἱ μὲν τῆς τέχνης, ὡς τέχνης ἔξωθεν ἔχουσαι τὴν ἀρχὴν, πάθη γίνονται ἐν τῷ κατὰ φύσιν ἔχοντι· αἱ δὲ σωστικαὶ τῆς φύσεως ἐνδοθεν ἔχουσαι τὴν ἀρχὴν, μένουσιν ἐν τῷ τῆς ἐνεργείας, εἶδει. καὶ ὅταν δὲ ἡ τοῦ διδάσκοντος ἀκοὴ εἰσὶν εἰς τὸν μαθάνοντα, ἡ μὲν ἀπὸ τῆς φωνῆς ἐνεργεῖα, τὸ διὰ τῆς ἀκοῆς πάθος σύζυγον ἔχει, καὶ οὕτως ἐπὶ τούτων τὸ ποιεῖν τῷ πάσχειν συνδέσκειται, ἄλλης μὲν οὐσης τῆς κατὰ τὴν φωνὴν ἐνεργείας, ἄλλου δὲ τοῦ κατὰ τὴν ἀκοὴν πάθους· ὅταν δὲ τὸ ὑπὸ τῆς φωνῆς παθὸν μηκέτι ἴσθηται ἐν τῷ πάθει, ἀλλὰ προβάλλει ἀφ' ἑαυτῆς ἄλλην ἐνεργεῖαν τῆς ἀντιλήψεως, τότε ἄλλη ἀρχὴ γίνεται τῆς ἐξ ἑαυτοῦ ἐνεργείας, ἡ γνώρισις τοῦ μαθέντος. εἰ δὲ ὁ δεξάμενος τὴν προτέραν ἐνεργεῖαν κατὰ πάθος, ἄλλην ποιεῖται ἐκ τοῦ πάθους ἐνεργεῖαν, οὐ διὰ τοῦτο χρὴ συνάπτειν αὐτὴν πρὸς τὴν προηγησαμένην τοῦ πάθους ἐνεργεῖαν, τὸ ἐν μέσῳ πάθος ἐκλείποντα· οὐδὲ τὴν ἀρχὴν τῆς δευτέρας ἐνεργείας ἐν τῷ διδάσκοντι θετέον, ἵνα ἐν ἄλλῳ φανῆ τῆς ποιήσεως ἡ αἰτία· ἀλλ' ὥσπερ ἐστὶ σύζυγον, τοῦ μὲν, ἐν τῷ μαθάνοντι διὰ τῆς φωνῆς ἐν τῇ ἀκοῇ πάθους, ἐν ἄλλῳ ἡ αἰτία τῷ διδάσκοντι· τῆς μὲντοι ἀντιλήψεως τὴν οἰκείαν ἀρχὴν, ἐν τῇ τοῦ μαθάνοντος ψυχῇ ὑποθετέον, ἐγειρομένην ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ λόγων, ἵνα καὶ ἀληθῶς ἐπιγνώ τὸ ῥηθὲν, καὶ οἰκείως αὐτὸ παραδέξῃται, καὶ μὴ ἐν μόνῃ μείνῃ τῇ πληγῇ καὶ τῇ ἀκούσει· καὶ οὕτως ἡ τῆς ἐνεργείας ἀρχὴ ἐν αὐτῷ τινι ἔσται, καὶ οὐκ ἐν ἄλλῳ· ἀπὸ δὲ τῆς αὐτῆς ἐννοίας καὶ ταῦτα ὁ Πλωτῖνος ἐπάγει ἄρα ὅπου μὴ ἐνεργεῖα, πείσεις δὲ μόνον, ταῦτα ἔσται ἐν τῷ πάσχειν; τί οὖν εἰ κάλλιον γίνοιτο τὸ πάσχον, ἢ δὲ ἐνεργεῖα τὸ χεῖρον ἔχοι; ἢ εἰ κατὰ κακίαν ἐνεργοίη τις καὶ ἀρχοὶ εἰς ἄλλον ἀκολάστως, μόνως δὴ ταῦτα ἐν τῷ πάσχειν θήσομεν; καὶ εἴρηται μὲν ταῦτα, ἀπὸ τῆς

ἐννοίας τοῦ πάσχειν καὶ ποιεῖν. σωστικὸν μὲν τὸ ποιεῖν, φθαρτικὸν δὲ τὸ πάσχειν λεγούσης. καὶ τὸ μὲν κάλλιον, τὸ δὲ χεῖρον. μάχεται δὲ τῇ συνηθείᾳ, ἐνεργείας καὶ ποιήσεις φαύλας, καὶ παρὰ φύσιν λεγούση· καὶ αὐτὴ πάλιν πάθη τελειωτικὰ κατὰ φύσιν λογιζομένη. ἢ γὰρ ἄπλως ποιήσεις, οὐχ ἐν τι γένος ἐστὶν ἐνεργειῶν, ἀλλ' ὅσαι ποτὲ εἰσι διαφοραὶ τῶν ποιήσεων κατ' εἶδη διωρισμέναι, πᾶσαι περιέχονται ὑφ' ἐν τὸ ποιεῖν. ὡσαύτως δὲ ὑπὸ τὸ πάσχειν, ἐστὶ μὲν τελειουργὰ πάθη, ἐστὶ δὲ καὶ ἀτελή· καὶ τὰ μὲν καλὰ, τὰ δὲ αἰσχρά. καὶ τὰ μὲν, κατὰ φύσιν ἐν ἑκατέρῳ, τὰ δὲ, παρὰ φύσιν· εἰ δέ τις τὰ ἕτερα μόνον τῶν ἀντικειμένων ἐπ' αὐτῶν λαμβάνει, οὗτος ἐπὶ βραχὺ συστέλλει τὰ γένη ταῦτα, ὥσπερ ἂν εἴ τις ὄλην τὴν ποιότητα τὴν κατὰ φύσιν ἔξιν λέγοι μόνην, ἢ μόνην τὴν παρὰ φύσιν. ἀλλ' οὐδὲ πᾶν φησὶ τὸ ποιεῖν παρ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ παρ' ἑτέρου. παρ' ἑαυτοῦ μὲν, τὸ ἀπόλυτον, ὡς τὸ βαδίζειν, καὶ τὸ ὀρθόν, ὡς τὸ τύπτειν, παρ' ἑτέρου δὲ, ὡς τὸ ὀρέγεσθαι· ὅταν γὰρ τὸ ὀρεκτὸν φησὶ βιάσθαι τὴν ἐπιθυμίαν, τί διαφέρει τοῦ πεπλήχθαι, ἢ ὡσθέντος κατενεχθῆναι; ἐν δὲ [p. 82. b.] τούτοις τὰς ὀρέξεις ἐνεργείας οὐσας, οὐκ ἐξ ἑαυτῶν, ἐκ δὲ τοῦ ὀρεκτοῦ φησὶν ὠρμηθῆναι. καίτοι ἐξ αὐτῶν εἰσὶν ὠρμημένοι. τὸ δὲ ὀρεκτὸν ἄλλως προηγείται, οὐ μοχλεῖται, οὐδὲ ὠθοῦν τὴν ὄρεξιν, ἀλλὰ προκαλοῦμενον αὐτὴν τῇ ἐπιτηδειότητι· καὶ γὰρ ἄτοπον τοιαύτην εἶναι τὴν ὄρεξιν ἐπὶ τῆς αὐτοκινήτου ψυχῆς, ἢ ἀκινήτου κατὰ Ἀριστοτέλην εἰ μέντοι πάθημά ἐστιν ἡ ὄρεξις, ὡς αὐτὸς φησὶν, οὐδὲν ἄτοπον, εἰ ἔξωθεν ἔχοι τὸ κινεῖν. καίτοι ἄτοπον τὸ ἀπροαίρετον εἰσάγειν ὄρεξιν, καὶ οὐκ ἐξ αὐτῆς ἔχουσαν τὴν ἀρχὴν. πολὺ δὲ ἀτοπώτερον τὴν τοιαύτην ὑποτάπτειν τι ποιεῖν· περὶ μὲν τοῦ ποιεῖν, τοσαῦτα πρὸς τὸν Πλωτῖνον ἀντείρηται· περὶ δὲ τοῦ πάσχειν, ἐφηξῆς ῥητέον. Ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ Πλωτῖνος ἰδίᾳ ἀπολαβῶν αὐτὸ σκοπεῖ. Μὴ γὰρ οὐδὲ ἦ, φησὶ τὸ παρ' ἑτέρου χαρακτηρίζειν τὸ πάσχειν. ἐστὶ γὰρ τι καὶ παρ' ἑαυτοῦ, καὶ οὐ πᾶν παρ' ἑτέρου. [παρ' ἑαυτοῦ μὲν τὸ σήπασθαι, παρ' ἑτέρου δὲ τὸ τύπτεσθαι; καὶ οὕτως οὐδὲν διαφέρει τοῦ ποιεῖν, εἴπερ καὶ ἐκεῖνο παρ' ἑαυτοῦ ἦν καὶ παρ' ἑτέρου.] ἀλλ' εἴρηται πρότερον, ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τοῦ ποιεῖν τὸ παρ' ἑτέρου προστίθεσθαι δεῖ, οὔτε ἐπὶ τοῦ πάσχειν τὸ παρ' ἑαυτοῦ· καὶ περὶ τῆς σήψεως ὅπως ἔξωθεν γίνεται, πρότερον εἴρηται. Ἄλλ' ὅταν, φησὶ, μηδὲν συμβαλλόμενον αὐτὸ ὑπομένη ἀλλοίωσιν τὴν μὴ εἰς οὐσίαν ἀγούσαν, ἢ τις ἐξίστησιν αὐτὸ πρὸς τὸ χεῖρον, ἢ μὴ πρὸς τὸ βέλτιον, τὴν τοιαύτην ἀλλοίωσιν

πέσιον εἶναι· τοῦτο δὲ οὔτε διδάσκει τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους, καὶ τοῦναντίον· ἢ βούλεται συναγεῖν· εἰ γὰρ μὴδὲν αὐτὸ συμβάλλεται εἰς τὸ πάσχειν, ἢ ἐναντίον ἔσται τὸ πάθος, ἢ ἄλλον τινὸς ἔξωθεν. κὰν τῶν ἐν αὐτῷ δὲ ὄντων, τὰ μὲν ποιῆ, τὰ δὲ πάσχη, καὶ οὕτως ἔσται ὡς ἀπ' ἄλλου τὸ πάθος. Πῶς δὲ δεῖ φησι Ἰάμβλιχος μὴ ἄγειν εἰς οὐσίαν τὰ πάθη, εἴπερ ἕνια τῶν παθῶν καὶ εἰς οὐσίαν προάγει, ὅσα ἐστὶ γενεσιουργά. Μήποτε δὲ τοῦτο οἰκειὸν ἐστὶ τῷ πάθει; εἰ γὰρ δεῖ προυπάρχειν τὴν οὐσίαν τὴν δεξομένην τὸ πάθος, οὐκ ἔστιν οὐσιοποιὸν τὸ πάθος, ὡσπερ οὐδὲν ἢ ἀλλοίωσις ἴδιον· ἀλλοίωσις δὲ εἴπει ὑπομένειν τὸ πάσχον, τὴν μὴ εἰς οὐσίαν ἄγουσαν· ἀλλὰ πῶς πρὸς τὸ χεῖρον, ἢ μὴ πρὸς τὸ βέλτιον, δοκιμάζομεν τὰ πάθη συντελεῖν, ὅταν ἕνια αὐτῶν τὸ κάλλιον ἐν ἡμῖν ἀπεργάζηται; ἢ ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ Πλωτῖνος ἠπόρησε πρὸς τοῦτο, ἴδωμέν τι πρὸς ἑαυτὸν ἀντιτίθησιν. Ἄλλ' εἰ κάλλιον ὁ χαλκὸς ἀπὸ τοῦ θερμαίνεσθαι, ἢ κατὰ τὴν θέρμανσιν, οὐδὲν κωλύει τὸ πάσχειν· διττὸν γὰρ εἶναι τὸ πάσχειν, τὸ μὲν, ἐν τῷ χεῖρον γίνεσθαι, τὸ δὲ ἐν τῷ βέλτιον, ἢ οὐδέτερον. καὶ δήλου ὅτι πρότερον μὲν ἐν τῷ χεῖρον γίνεσθαι τὸ πάσχειν ἐτίθητο· ἐνταῦθα δὲ, ἐνδίδωσιν εἶναι τινα πάθη καὶ πρὸς τὸ βέλτιον ἄγοντα. τεθείσης δὲ φησι Ἰάμβλιχος τῆς ἐπ' ἄμφω ῥοπῆς ἐν τῷ πάσχειν, οὐκ ὀρθῶς ἐπήχη τὸ, ἢ οὐδέτερον. μαχομένως γὰρ λέγεται πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τὴν τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν, εἴπερ τὸ μὲν, ἐν τῷ κατὰ φύσιν, καὶ βέλτιον ἐτίθητο· τὸ δὲ, ἐν τῷ παρὰ φύσιν, καὶ χεῖρον· καίτοι εἰ ὁμοιον γίνοιτο τὸ πάσχον, οὐδὲ χεῖρον δηλονότι, οὐδὲ βέλτιον γενήσεται, ὡσπερ οὐδέτερον· ἔστι δὲ καὶ διάφορον γίνεσθαι, τὴν κατὰ τὸ χεῖρον ἢ βέλτιον σύγκρισιν μὴ ἔχον, ὡς ὅταν ἐρυθρὰν ἐκ φαιοῦ γίνηται. ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ μὴ εἰς οὐσίαν ἄγειν τὰ πάθη, ἀπορεῖ ὁ Πλωτῖνος. Εἰ γὰρ τὸ θερμαίνεσθαι φησι θερμότητά ἐστιν ἴσχειν, εἴη δὲ τὸ θερμαίνεσθαι τὸν χαλκὸν, τοῦ μὲν ἀνδριάντος εἰς τὴν οὐσίαν συντελοῦν, τοῦ δὲ χαλκοῦ οὐκέτι, εἴη ἂν τὸ αὐτὸ πάσχειν τε καὶ μὴ πάσχειν, εἴπερ τὸ πάσχειν ἦν, τὸ μὴ εἰς οὐσίαν συντελεῖν. πρὸς δὲ τοῦτο φησιν ὁ Ἰάμβλιχος, ὅτι κακῶς εἰληπται ὁ τοῦ πάσχειν ὀρισμὸς, κατὰ τὸ μὴ εἰς οὐσίαν συντελεῖν. εἴτε γὰρ εἰς οὐσίαν συντελεῖ, εἴτε εἰς ἀλλοίωσιν, εἴτε εἰς ἄλλο ὄτιον τὸ θερμαίνεσθαι, ἐν ἐνὶ τῷ πάσχειν ἐστὶ· μήποτε δὲ τὸ μὲν, μὴ εἰς οὐσίαν συντελεῖν τὸ πάθος καλῶς εἴρηται, δι' ἣν καὶ πρότερον εἶπον αἰτίαν· ἐνταῦθα δὲ, ὁ μὲν χαλκὸς θερμαίνεται, καὶ πάσχει θερμαινόμενος, ὁ δὲ ἀνδριὰς κατὰ συμβεβηκὸς θερμαίνεται, διότι χαλκοῦς ἐστίν.

οὐδὲ τοῦτο Ἰάμβλιχος ἀποδέχεται, ὡς γίνεσθαι τὸ πάσχειν τῷ ἔχειν ἐν ἑαυτῷ κίνησιν, τὴν ἀλλοίωσιν, τὴν κατὰ τὸ ἀλλοιοῦσθαι ὅπως οὖν. οὐ γὰρ τὴν κατὰ ἀλλοίωσιν μόνην κίνησιν φησιν ἐν τῷ πάσχειν θετέον, ἀλλὰ καὶ ἄλλας πλείονας. καὶ γὰρ καὶ τὸ αὐξανόμενον, πάσχειν ἂν λέγοιτο, καὶ τὸ κατὰ τόπον κινούμενον. ὡς δὲ Ἰάμβλιχος φησι, καὶ τὸ εἰς οὐσίαν ἀγόμενον. ἐτι ὅτι φησιν ὁ Πλωτῖνος κινεῖται ἄμφω πρὸς τι εἶναι, ὅσα τοῦ ποιεῖν πρὸς τὸ πάσχειν. τὸ αὐτὸ γὰρ τι κατὰ μὲν τοῦτο, τὸ ποιεῖν, κατὰ δὲ τοῦτο, τὸ πάσχειν. καὶ ἑκάτερον δι' θεωρεῖται οὐ καθ' αὐτὸ, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ποιοῦντος καὶ πάσχοντος, ὅπου οὗτος κινεῖ, καὶ οὗτος κινεῖται, κὰν δύο κατηγορίαι ἑκάτερον, τότε πρὸς τι, καὶ τὸ ποιεῖν ἢ τὸ πάσχειν· καὶ οὕτως δίδωσι τῷδε κίνησιν, ὡσπερ οὗτος λαμβάνει, ὡσπερ δόσις καὶ λήψις, καὶ πρὸς τι. ἢ εἰ ἔχει ὁ λαβὼν, ὡσπερ λέγεται ἔχειν χρῶμα, διὰ τί οὐκ ἔχει κίνησιν; καὶ μήποτε καὶ τῆ τοῦ ἔχειν κατηγορία ὑποτάσσεται, οὐ τὰ πρὸς ἀλλήλα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀπόλυτα· καὶ γὰρ καὶ ἡ ἀπόλυτος κίνησις ἢ τοῦ βαδίζειν, ἔχει βάδισιν. πρὸς δὲ ταῦτα ῥάδιον λέγειν, ὅτι οὕτως πάντα ἔσται τοῦ ἔχειν, ἐπειδὴ ἐν τῷ μετέχεσθαι θεωρεῖται· ὅ,τε γὰρ λευκὸς ἔχει λευκότητα· καὶ τὸ δίπηχυν τοσόνδε μέγεθος. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὡσαύτως· ἀλλ' ἕκαστον χρῆ καθὸ λέγεται, κατὰ τοῦτο ἀνάγειν ἐπὶ τὸ γένος· τότε πρὸς τι, πολλάκις εἴρηται, ὅτι αὐτὸ καθ' αὐτὸ κατὰ μόνην θεωρούμενον τὴν σχέσιν, ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις ἔχει τὸ εἶναι κ.τ.λ.

p. 1071, 1. ἢ ὅποσονοῦν χρόνον.] Sic dedimus ex Codd. Darnist. aliis pro ὅποσοῦν. Infra F. lin. 1. ex libris plurimis adjecimus γινόμενης ante μεταβολῆς.

— 8. μήτε τὴν κίνησιν γένους δεῖσθαι καθ' αὐτὰ] Addidi δεῖσθαι ex plurimis Codd. Quod in Cod. Med. A. ἀνάγειν conversum est in ἀνάγοι a secunda manu Ficini ut videtur, non suffragantur Codices. Mox A. lin. 8. scripsi κὰν ἐτέρου ἢ pro κὰν ἐτ. ἦν, cum plurimis Codd. Deinde B. l. 5. σχέσιν posui pro vitioso χρέσιν. Denique C. lin. 1. explevi locum scribendo τὴν μὲν κίνησιν auctoritate librorum aliquot. Ad v. σχέσις cf. supra ad p. 573.

— 10. τοῦ δυνάμει κινήτικου] Sunt apud Simplicium in Aristotelis Categorias p. 79. a. hæc huc facientia: Τινῶν δὲ λεγόντων, ὅτι διὰ τοῦτο οὐκ ἔθετο γένος τὴν κίνησιν καὶ τὴν ἐνέργειαν ἐν ταῖς κατηγορίαις ὁ Ἀριστοτέλης, ὅτι ταῦτα ὑπὸ τὰ

πρός τι ἀνάγεται, τῷ τὴν μὲν ἐνέργειαν τοῦ δυνάμει εἶναι ἐνεργητικοῦ, τὴν δὲ κίνησιν, τοῦ δυνάμει κινήτου, καλῶς ὁ Πλωτίνος ἀντιλέγων, φησὶν, ὅτι τὰ μὲν πρὸς τι αὐτὴ ἢ σχέσις ἐγέννα, ἀλλ' οὐ τὸ πρὸς ἕτερον μόνον λέγεσθαι. ὅταν δὲ ἢ τις ὑπόστασις κἂν ἕτερον ἢ, κἂν πρὸς ἕτερον, τὴν γε πρὸ τοῦ πρὸς τι εἴληφε φύσιν. αὐτὴ τοίνυν ἢ ἐνέργεια καὶ ἢ κίνησις καὶ ἢ ἕξις, κἂν ἕτερον εἰσὶν, ἀλλὰ τοῦ εἶναι τι πρὸ τοῦ πρὸς τι, κατ' αὐτὴν μόνην θεωρεῖται τὴν σχέσιν, ὡσπερ ἡ δεξιότης καὶ ἡ ὁμοιότης· τὰ δὲ ἕτερον ὄντα οὕτως, ὡς κατὰ μετοχὴν ὑφιστάμενα, ὡς ἐν τῷ κινουμένῳ· ἢ κίνησις, καὶ ἐν τῷ ἐνεργοῦντι ἢ ἐνέργεια, οὐ τὴν πρὸς τι σχέσιν παρίστησιν, ἀλλὰ μετοχὴν τῆς κινήσεως κ. τ. λ.

p. 1072, 9. Ἐπισκεπτέον δὲ, εἰ ἐν τῷ κ. τ. λ.] Simplicius l. c. p. 79. b: Πάλιν δὲ ὁ Πλωτίνος ἐπισκεπτέον, φησὶν, εἰ ἐν τῷ ποιεῖν τὰς μὲν ἐνεργείας φήσουσι, τὰς δὲ κινήσεις, καὶ τὰς μὲν ἐνεργείας ἀθρόας γενέσθαι, τὰς δὲ κινήσεις οἶον τὸ τέμνειν· τὸ γὰρ τέμνειν ἐν χρόνῳ καταγίνεται· ἢ πᾶσα ποιήσις καὶ κινήσις ἐστίν, ἢ μετὰ κινήσεως· καὶ εἰ πᾶσας τὰς ποιήσεις πρὸς τὸ πάσχειν, ἢ τινας καὶ ἀπολύτους, οἶον τὸ βαδίζειν καὶ τὸ λέγειν· καὶ εἰ τὰς μὲν πρὸς τὸ πάσχειν πᾶσας κινήσεις· τὰς δὲ ἀπολύτους ἐνεργείας, ἢ ἐν ἐκατέρῳ ἐκάτερον. τὸ γοῦν βαδίζειν ἀπολελυμένον κίνησιν ἂν πάντες εἴποιεν· τὸ δὲ νοεῖν καίτοι ἔχον πάσχον τὸ νοούμενον ἐνέργειαν οἶμαι ῥητέον. Τούτων δὲ πρὸς τὸ πρῶτον, ὅτι τὸ πᾶσαν ποιήσιν κίνησιν εἶναι, ἢ μετὰ κινήσεως, οὐκ ἐγκριτέον, ἀλλὰ τούναντίον, τὸ ποιοῦν ἢ ποιεῖ καὶ τὴν καθαρὰν ἐνέργειαν ἔχει, οὐδ' ὄλως κινεῖσθαι, ὥστε ἐν τῷ ποιεῖν οὐ δεῖ τὰς μὲν ἐνεργείας λέγειν, τὰς δὲ κινήσεις. ὄλως γὰρ οὐκ εἰσὶν ἐν τῷ ποιεῖν αἱ κινήσεις, διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας. ἀλλ' οὐδὲ τὰς ἀθρόας ἀπλῶς φήσομεν ἐνεργείας εἶναι, καθ' ὅσον εἰσὶν ἀθρόαι, διότι τὸ ἀθρόον, καὶ τῶν μεταβολῶν ἦν ἴδιον, καὶ οὐδέποτε ταύτη, ἀντιδιαίρεται ἐνέργεια πρὸς κίνησιν, διότι ἢ μὲν ἀθρόα ἐστίν, ἢ δὲ ἐν χρόνῳ ἀλλ' ἄλλαις τισὶ διαφοραῖς. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, τὸ εἰ πᾶσαι πρὸς τὸ πάσχειν αἱ ποιήσεις, ἢ τινὲς εἰσι καὶ ἀπόλυτοι, δυνατὸν λέγειν, ὅτι οὐκ ἐκεῖνο τὸ ποιεῖν τὸ ἀντιπατόμενον τῷ πάσχειν, ὡς γένος τέθεικεν ὁ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ τὸ κοινότερον καὶ ἴσον τῷ ἐνεργεῖν, καὶ ἐξ ἑαυτοῦ ποιεῖν, ὥστε ὑποπίπτειν, καὶ τὸ περιπατεῖν καὶ τὸ καθῆσθαι, καὶ πάντα τὰ ἀπόλυτα· ὑποπίπτειν δὲ καὶ τὸ ἀντιτεταγμένον τῷ πάσχειν, καθὸ τὸ μὲν ἐν ἑαυτῷ, τὸ δὲ ἐν ἑτέρῳ τὴν τῆς κινήσεως ἀρχὴν ἔχει καὶ αἰτίαν. ἐστὶ δὲ καὶ

τοῦτο λέγειν, ὡς τὸ μὲν ἀντιπατόμενον πρὸς τὸ πάσχειν καὶ λεγόμενον ὀρθὸν ὑπὸ τῶν Στωϊκῶν, οὐκ εἴληπται, ὡς σαφέστερον ἴσως. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ πάσχειν, οὐχὶ τὸ ὑπτιον λεγόμενον τὸ πρὸς τὸ ποιοῦν, ἀλλὰ τὸ κοινόν. βέλτιον δὲ τὸ πρῶτον καὶ κυριώτατον τοῦ ποιεῖν γένος καθαρὸν τίθεσθαι, καὶ μηδεμίαν ἔχον πρὸς τὸ πάσχειν συμπλοκὴν· οὕτω γὰρ καθαρὰν νοεῖσθαι τὴν ἐξ αὐτοῦ ἐνέργειαν. εἰ δὲ τις καὶ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν βούλοιο λαμβάνειν, ἀποδεκτέον καὶ τοῦτο, οὐ κατὰ σχέσιν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν ἐκατέρου ὑπόστασιν, ἣτις ἐν ἐκατέρῳ οὔσα, προσλαμβάνει ἐκ δευτέρου τὸν τῆς ἐναντιώσεως λόγον. τὸ δὲ τρίτον οὐκ ἐστὶν εὐδιόριστον, διὰ τὴν ἐν πολλοῖς τῶν δύο ἀρχῶν μίξιν. τὸ οὖν βαδίζειν μέμικται ἐκ τε κινήσεως καὶ ἐνεργείας. ἴσως δὲ καὶ τὸ νοεῖν, ἐκ τε τοῦ πάσχειν καὶ τοῦ ἐνεργεῖν, καὶ διὰ τοῦτο οὐ ῥάδιον ἀποφαλεσθαι ἐν ποίῳ γένει τὰ προτεινόμενα. ἀλλὰ καθόλου διαιρετέον, πρῶτας μὲν ποιήσεις, τὰς καθαρὰς καὶ ἀμίκτους λέγοντες· δευτέρας δὲ, τὰς ἀπ' ἐκείνων, εἰς τὰ σύμμικτα γένη· τούτων δὲ εἶναι πλείονας διαφοράς· τὰ μὲν γὰρ αὐτῶν πρὸς τὸ πάσχειν, τὰ δὲ πρὸς ἄλλα τινὰ συμπλέκεται. καὶ τὰ μὲν ἐπικρατεῖ κατὰ τὴν ἐξ ἑαυτῶν ἐνέργειαν· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἄλλων τῶν συμμιγνυμένων ἐπικρατεῖται· τὰ δὲ ἄλλως ποικίλως συνυφαίνεται. Τοιαῦτα δὲ πρὸς τὸν Πλωτίνον ἀντιταξάμενος ὁ Ἰάμβλιχος, τεχνικώτερον, φησὶν, ἐστὶ πρότερον διελέσθαι τὴν ιδιότητα τῶν γενῶν τούτων, τοῦ τε ποιεῖν καὶ τοῦ πάσχειν, καὶ τὴν διαφορὰν αὐτῶν τὴν πρὸς ἄλληλα ἐπιδείξει. ἀπὸ γὰρ τούτου φανήσεται καὶ τίνα ὑποτάττει αὐτοῖς δεῖ καὶ ποῖα τὰ μεταξὺ αὐτῶν ἐστὶ σύμμικτα.

p. 1073, 3. καὶ ἡ αἴσθησις δὲ ἢ πρὸς ἕτερον κ. τ. λ.] Simplicius in Categg. fol. 81. B: καὶ γὰρ περὶ τῆς αἰσθήσεως αὐτὸς ὁ Πλωτίνος καὶ αἴσθησις, φησὶ, πρὸ τῆς σχέσεως ἐνεργείᾳ ἐστὶν ἢ πάθος. ὡσ-αὐτως δὲ καὶ ἡ νόησις. εἰ δὲ καὶ τὴν νόησιν τις τῶν πρὸς τι νομίζει, ἀλλὰ τό γε νοεῖν ἐν τῷ ποιεῖν ἐστὶ, ἐπεὶ καὶ ἀρχὴ τῶν πρὸς τί ἐστίν, ἀλλὰ τὸ ἀρχεῖν τοῦ ποιεῖν ἐπειδὴ δὲ τὴν αὐτὴν κίνησιν καὶ ἐνέργειαν ὁ Πλωτίνος ὑποθέμενος ἐν γένος τὴν κίνησιν ἀπεφήνατο, ἴδωμεν πῶς διαιρεῖ τὸ γένος τοῦτο. φησὶ δὲ τὰς μὲν σωματικὰς εἶναι, τὰς δὲ ψυχικὰς κινήσεις. καὶ τῶν ψυχικῶν τὰς μὲν λογικὰς, τὰς δὲ ἀλόγους. καὶ δῆλον ὅτι παρὰ τὰ μετέχοντα, ἐν οἷς ἐγγίνονται, ἐστὶν ἢ τοιαύτη διαφορὰ κατὰ συμβεβηκὸς ἐπομένη, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν τοῦ γένους οἰκείαν διαφορὰν γενομένη. εἰσὶ δὲ σωματικὰ μὲν κινήσεις ἐν τῷ ποιεῖν,

αἶτε ὄργανῳ τῷ σώματι χρώμεναι, ὡς ἐν τῷ τύπτειν, καὶ ὅσαι τοῦ σώματός εἰσιν ἰδέαι, ὥσπερ τὸ βαρεῖν ἐπὶ ψυχῆς δὲ ἐν τῷ ποιεῖν κίνησις, διὰ ψυχῆς μὲν τὸ γεωμετρεῖν. ψυχῆς δὲ οἰκεία ἐνέργεια ἡ ζωὴ. δύναται δέ τε καὶ τὰ μὲν ἐν ψυχῇ τὰ δὲ ἐν σώματι τιθεῖναι, κατὰ τοὺς τιθεμένους καὶ περὶ ψυχὴν γίνεσθαι πάθη· πάλιν δὲ τὰς μὲν παρ' ἑαυτῶν εἰς ἄλλα φησὶ κινήσεις. τὰ δὲ ὑπ' ἄλλων εἰς αὐτάς· καὶ δῆλον ὅτι τὴν ποιητικὴν καὶ παθητικὴν κίνησιν διορίζει ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων, καθ' ὅσον ἢ μὲν (*ἦ) παρ' ἑαυτῶν ἔχει τὸ ἐνεργεῖν ἐπ' ἄλλα, τοῦτο γὰρ ἐστι ποιήσεις. ἢ (ἦ) δὲ ὑπ' ἄλλων ἢ ἐξ ἄλλων εἰς ἑαυτήν. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ παθητικὴ· ἀλλὰ τὸ μὲν εἰλικρινὲς καὶ καθαρὸν ἰδίωμα τοῦ ποιεῖν ἐστὶν ἐν τῷ ἐξ ἑαυτοῦ· τοῦ δὲ πάσχειν τὸ ἐν ἄλλῳ ἔχειν τὴν αἰτίαν. ὁ δὲ οὐ τηρεῖ τὸ καθαρὸν αὐτῶν, προστιθεὶς τὸ μὲν ἐξ ἑαυτοῦ τὸ (*τῷ) εἰς ἄλλα ἐνεργεῖν. διὰ γὰρ τὴν σύμμειξιν καὶ τὴν εἰς ἄλλο ῥοπήν, οὐ διασώζει τὴν καθαρὰν ἐνέργειαν. τὸ δὲ ἐξ ἄλλου τῷ εἰς αὐτὰ σύνθεσιν τινα ἐργαζόμενος· πολλὴ γὰρ διαφέρει, ἢ ἐν ἄλλῳ ἔχειν τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους κεχωρισμένῳ, ἢ συνήφθαι πρὸς τὴν αἰτίαν τοῦ πάθους τρόπον γὰρ τινα ἐπὶ τούτων αἱ δύο ἀρχαὶ εἰς τοῦτον συγχέονται. αἰτία δὲ τούτου γέγονεν ἡ τῆς κινήσεως ὡς κοινού γένους προτίμησις, δι' ἣν οὐχ οἶόν τε καθαρῶς λοιπὸν τὸ πάσχειν καὶ ποιεῖν διαστήσασθαι. ὅθεν καὶ ἐπὶ τῆς τμήσεως συγχέει ὁ λόγος ταῦτα τὰς εἰς ἄλλα κινήσεις τὰς αὐτὰς ταῖς ἐξ ἄλλων κινήσεσι τιθέμενος· ἔστω γὰρ ἢ μὲν τμήσις μία· τὸ μέντοι τέμνειν καὶ τέμνεσθαι, ἕτερα· τοῦτο δὲ οὐδαμῶς συγχωρητέον· ὡς γὰρ ἔχει ἡ τμήσις, οὕτως καὶ τὸ τέμνειν καὶ τὸ τέμνεσθαι ὥσπερ οὖν ἡ ἀπὸ τοῦ τέμνοντος ἐνέργεια τῇ ἐν τῷ τεμνομένῳ φύσεως (*πέσειως) κεχώρισται, οὕτως καὶ ἡ κατὰ τὸ τέμνειν τομῆ τῆς κατὰ τὸ τέμνεσθαι διέστηκεν. ἐστὶ γὰρ ἡ μὲν ἐκ τῆς ἐνεργείας καὶ τῆς δραστηκῆς κινήσεως προκατάρχουσα αἰτία. ἑτέρα δὲ καὶ διάδοχος ταύτης, ἐν τῷ τεμνομένῳ παθητικὴ γενομένη τροπή, ἐπεὶ καὶ ἐπὶ τῆς τριχῆς ἄλλη μὲν ἐστὶν ἢ τῶν χειρῶν διάστασις τῶν ἐκτεινουσῶν τὴν τρίχα, ἄλλη δὲ ἡ τῆς τριχῆς ἀνάπλωσις. οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τῆς τομῆς ἄλλη μὲν ἐστὶν ἢ κατὰ τὸ ἐνεργεῖν καὶ τέμνειν τμήσις, ἄλλη δὲ ἡ κατὰ τὸ τέμνεσθαι. ἐπεὶ δὲ παράκειται σύνεγγυς, ἢ ἐγγυὲς ἡ ἑτέρα πρὸς τὴν ἑτέραν, τὸ διττὸν αὐτῶν διαλανθάνει, καὶ τοτὲ μὲν δόξαν ἂν τισὶ παράσχη, ὡς ἐν τῷ ἐνεργεῖν οὐ τὸ συναμφότερον, τοτὲ δὲ, ὡς ἐν τῷ πάσχειν· οὐ μὴν οὕτω γε τὸ ἀληθὲς ἔχει, ἀλλὰ δύο τὰ κινήματά ἐστι, διεστηκότα μὲν ἀλλήλων κατὰ φύσιν· ἐν δὲ

τοῖς συνθέτοις εἰς ταῦτόν συγχέομενα. διαλανθάνει δὲ, διατὶ (*διά τε) τὴν σύμμειξιν, καὶ διότι τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν εἰς ἐν γένος συναγοσιν. ἐξῆς δὲ ἀλλήλοις καὶ τοῦτο ζητεῖ ὁ Πλωτῖνος κατὰ τὰ λεγόμενα τῆς κινήσεως εἶδη, εἰ πανταχοῦ συνήρηται τὸ ποιεῖν τῷ πάσχειν. ἦν δὲ κατὰ τὰ εἶδη τῆς κινήσεως γένεσις καὶ φθορὰ, αὐξησις καὶ μείωσις, ἀλλοίωσις καὶ ἔτι ἢ κατὰ τόπον μεταβολή. Ὁ δὲ Ἰάμβλιχος, εὐθὺς μὲν ἐνιστάμεθα φησὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐφόδου, οὐκ ἀξιούντες ἀπὸ τῆς κινήσεως τὰς ποιήσεις χαρακτηρίζεσθαι. ἄλλο γὰρ γένος εἶναι τῶν κινούντων, καὶ ἄλλο τῶν κινουμένων. ἔπειτα ἀντιλέγομεν, οὐκ οἰόμενοι δεῖν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ τὰ ποιοῦντα καὶ πάσχοντα χαρακτηρίζεσθαι, ὥσπερ ἀπὸ τοῦ κινεῖσθαι. μήποτε δὲ ῥητέον πρὸς τὸν Ἰάμβλιχον, ὡς τὰ αὐτὰ εἶδη τῆς κινήσεως καὶ τῶν κινούντων ἐστὶ καὶ τῶν κινουμένων. τὸ γὰρ γινόμενον ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος γίνεται, καὶ τὸ φθειρόμενον ὑπὸ τοῦ φθέροντος φθείρεται. καὶ ἐπὶ ἀλλοιώσεως δὲ καὶ τῆς κατὰ τόπον μεταβολῆς ὁ αὐτός ἐστι λόγος. πρὸς μὲν οὖν τὰς ἀπορίας τοῦ Πλωτῖνου τοιαύτας οἱ μετ' αὐτὸν ἐπήγαγον λύσεις. Ἐπειδὴ δὲ ἀντὶ τοῦ ἀποδοθέντος ὀρισμοῦ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων ἄλλον ὁ Πλωτῖνος ἐνέκρινε, πειραθῶμεν καὶ τοῦτον νοῆσαι, γράφοντες καὶ τὰ πρὸς αὐτὸν εἰρημένα τῷ Ἰαμβλίχῳ καὶ τοῖς ἄλλοις συντόμως κ.τ.λ.

p. 1073, 9. Ἐπισκεπτέον δὲ, εἰ καὶ τινες κ.τ.λ.] Postquam Simplicius aliorum sententias refutavit, ad sententiam Plotini redit, quam supra sub nota 93. b. transscripsi: (p. 94. a.) Ἄλλ' εἰ τὸ τὰ σωματικά φησιν ὁ Πλωτῖνος ἔχειν περὶ τὸ σῶμα καὶ μὴ ἀσώματον, ἄλλην ποιεῖ κατηγορίαν, διατὶ καὶ ἐπὶ τοῦ ποιεῖν πολλῆς οὐσῆς διαφορᾶς οὐκ ἄλλη μὲν κατηγορία γίνεται κατὰ τὸ τέμνειν, ἄλλη δὲ κατὰ τὸ κάειν, ἢ κατορύττειν, ἢ ἀποβάλλειν· ἢ ἡ μὲν τοῦ ποιεῖν ἐνέργεια μία ἐστὶ καὶ ἓνα ἔχουσα λόγον, καὶ οὐδὲν δεομένη τῆς διαφόρου ὑποδοχῆς τῶν τὸ ποιεῖν ὑποδεχομένων. καὶ ὁ τέμνων γὰρ καὶ ὁ κάων καὶ οἱ ἄλλοι οὐδὲν κατὰ τὸ ποιεῖν διαφέρουσιν· ἢ μέντοι τοῦ ἔχειν κατηγορία ἐν τούτῳ τὴν ὅλην ἔχει ιδιότητα ἐν τῷ μὴ ἀσώματον σῶμα δὲ εἶναι τὸ περιεκείμενον *ἦ (*ἦ) οὐκ ἀπὸ τῆς τυχούσης σχέσεως χαρακτηρίζεται, ἀλλ' ἐκ τῆς πρὸς ἄλλο εἰς αὐτὸ κυρίως θεωρεῖται; Ἄλλ' εἰ τὸ περιεκείμενον φησιν ἰμάτιον ἄλλην κατηγορίαν ποιεῖ, διατὶ μὴ τὸ κείμενον ἐπὶ κλίνης ἄλλην ποιήσει; ἢ τὸ μὲν κεῖσθαι ἰμάτιον ἐπὶ κλίνης, τῆς τοῦ κεῖσθαι ἐστὶ κατηγορίας, ἢ τῆς εἰς τόπον; οὐδεμίαν γὰρ ἐνέργειαν παρέχεται ἡ κλίνη

εἰς τὸ ἔχειν· ἕξι γὰρ καὶ κράτησις ἐμφαίνει τινα ἢ τοῦ ἔχειν κατηγορία, ἀλλὰ σωμάτων ἐπικτήτων. Εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, ἐπὶ μόνων τῶν ἐμφύχων τὸ ἔχειν ἐπαληθεύεται, ὥστε καὶ ἀγάματι κόσμος περίκειται, ὡς μὲν ἄψυχον, οὐκ ἂν λέγοιτο ἔχειν τὸ ἀγάμα, ἀλλὰ κείσθαι ἐν τῷ ἀγάματι ὁ κόσμος· εἰ δὲ ὡς ἐμφυχόν τι θεωροῖτο, κατὰ τὴν πρὸς τὸ ἐμφυχον ἀναφορὰν, ἔχειν ἂν λέγοιτο τὸν κόσμον. Ἄλλ' εἰ κατὰ τὴν καθ' ἕξιν τὸ ἔχειν χαρακτηρίζεται, εἰς ἕξιν ἀναχθήσεται, φησίν. ἢ δὲ ἕξις ἐν τῇ ποιότητι· ἢ ὁμώνυμος, αὕτη ἢ ἕξις ἢ μὲν γὰρ ἦν σωμάτων συνοχή· αὕτη δὲ *ἐπικτήτων (*ποιότητων) σωμάτων κράτησις, καὶ ἢ μὲν τοῦ ἔχειν δι' ἐνεργείας τῶν ἐχόντων παραγίνεται· ἢ δὲ ποιότητων οὐ δι' ἐνεργείας οὔτε τῶν μετεχομένων, οὔτε τῶν μεταλαμβάνόντων· διαφέρουσι καὶ κατὰ τὰ ἐχόμενα· ὅτι ἐκεῖ μὲν ἄσώματα ἔστιν· ἐνταῦθα δὲ σώματα. καὶ κατὰ τὰ ἐχοντα, ὅτι ἐκεῖ μὲν ἐν τῇ οὐσίᾳ, ἐνταῦθα δὲ περὶ τὴν οὐσίαν ἔξωθεν. Ἄλλ' εἰ ποιότητά φησιν οὐ δεῖ λέγειν ἔχειν, ὅτι ἤδη ποιότης εἴρηται, οὔτε ποσότητα ἔχειν, εἰρημέτης ποσότητος, οὐδὲ μέρη ἔχειν εἰρημέτης οὐσίας, διατί τὸ ὄπλα ἔχειν ἄλλης δεῖ λέγειν κατηγορίας, καίτοι εἰρημέτης οὐσίας, ἐν ἧ τὰ ὄπλα. ἢ ὅτι οὐ τὰ ὄπλα ἢ τὰ ὑποδήματα καθ' αὐτὰ εἴρηται εἶναι τῆς τοῦ ἔχειν κατηγορίας, οὐδὲ ἢ κτήσις αὐτῶν, εἴ τις, κεκτημένος αὐτὰ, χρῆσιν αὐτῶν μὴ ποιήσαιο, ἀλλ' ἢ κράτησις αὐτῶν καὶ ἢ ἐκ τοῦ ἔχειν αὐτὰ λεγομένη ἕξις, αὕτη ποιεῖ τὴν τοῦ ἔχειν κατηγορίαν· ἄλλο δὲ τὴν τὸ ποιότητα ἔχειν καὶ ποσότητα, ἄλλο τὰ ὄπλα ἔχειν καὶ ὑποδήματα. ἐκεῖ μὲν γὰρ ἄσωμάτων ἢ ἕξις· ἐνταῦθα δὲ σωματικῶν. καὶ ἐκεῖ μὲν γὰρ ἄσωμάτων ἢ ἕξις. ἐνταῦθα δὲ σωματικῶν. καὶ ἐκεῖ μὲν ἄλλοιωτικά ἐστι τῶν μετεχόντων τὰ μετεχόμενα. ἐνταῦθα δὲ περίκειται μόνον. Ἄλλὰ τὸ ἐν ὀλίγοις φησὶ, πῶς γένος; ἢ ὅτι ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶ τοῦτο τὸ γένος καὶ περὶ τὰ σώματα, καὶ ἐν τοῖς σώμασιν ὑπάρχει, καὶ διὰ τοῦτο εἰς βραχυτάτον συνέσταλται, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἂν εἴη γένος; καὶ γὰρ ὁ φοῖνιξ εἰς ὦν, τὸ εἶδος ὅλον ἔχει ἐν ἑαυτῷ. Ἄλλὰ διὰ τί οὐ συνῆψε τὸν περὶ τοῦ ἔχειν λόγον ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις, ἀλλ' ὡσπερ ἐκ μετανοίας μετὰ τὸν περὶ τῶν ἀντικειμένων, καὶ περὶ τῶν ἅμα καὶ περὶ κινήσεως λόγον, περὶ τοῦ ἔχειν ἐμνημόνευσεν. ἢ συμπληρώσας τὸν περὶ τῶν κατηγοριῶν λόγον, ἐπειδὴ τινῶν κατὰ περιδρομὴν ἐν ἑαυτῷ ἐμνήσθη, ἐξεργάζεται καὶ ἐκεῖνα. τελευταίας δὲ οὔσης τῆς τοῦ ἔχειν κατηγορίας, φροντίζων τάξως, εἰκότως τελευταίας τοῦ ἔχειν ὁμωνυμίας ἐμνημόνευσεν· οὐ μόνον αὐταῖς ταῖς κατηγορί-

αις τὴν προσήκουσαν ἀποδοῖδος τάξιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔξωθεν ἐπιλεγόμενοις καὶ ἐξεργαζόμενοις, τὴν αὐτὴν ἀποδοῖδος. Ἄλλ' ἄτοπον φησὶν ἀποδοκιμάζων τὸ λέγειν ἔχεισθαι γυναικα σύνθετες ὄν. ἀλλ' εἰ μὲν μὴ ἐμνήσθη, ἄτοπος ἦν παρὲς τὸ ἐν τῷ ἔχει. ὁ δὲ μνησθεὶς καὶ ἐπικρίνας, διαλεκτικῶς ἔργον ἐποίησεν, ᾧ μάλιστα διαφέρει ἢ τῆς ἀληθείας κρίσις. ταῦτα μὲν οὖν καὶ πρὸς τὰς ἀπορίας εἰρήσθω.

p. 1075, 11. ὁ μὴ ἀντίθετον τῷ ποιῆσαι.] Ita ex libris nostris cum Ficino et plurimis libris correximus vitiosum τὸ ποιῆσαι.

— 14. εἰ ἢ κίνησις ἄμφω] Hoc expressit Ficinus, et ita Cod. Marc. A. et vestigia in Vatic. Ed. habet ἢ ἢ. Mox A. l. 6. explevi ex pluribus libris ἀπαθούς αὐτοῦ ὄντος, quod expressit etiam Marsilius. Proxime partim ex marg. Ed. partim ex Codd. correxi: ἐὰν δὲ ἐνεργοῦν (marg. Ed. ἐνεργῶν, Ed. ἐνεργῶν) εἰς ἄλλον (Ed. εἰς ἄλλο) οἶον τύπτων (ita marg. Ed.; textus τύπτων) καὶ πάσχει (Ed. πάσχει). B. lin. 6: καὶ πῶς ἢ αὐτῇ καὶ πόησις καὶ πείσις, ex libris. Ab Edit. abest prius καί. Lin. 7. καὶ οὕτω μὲν πόησις τῷ (Ed. τῷ) ἀπ' ἄλλου εἰς ἄλλον δὲ πείσις ἢ αὐτῇ οὔσα (deleto καὶ ante ἢ).

p. 1076, 1. Ἐὰν δὲ ἐνεργοῦν εἰς ἄλλον κ. τ. λ.] Simplicius l. c. p. 78. a: Ἄλλὰ καὶ τὸ τὴν ἐνεργειαν ἐπὶ μόνων λέγειν τῶν ποιήσεων, ἀνεξετάστως λέγεται. οὔτε γὰρ πᾶσα ἐνέργεια ποίησις, οὐ γὰρ δὴ καὶ ἢ νόησις· οὔτε πᾶσα ποίησις ἐνέργεια. εἰσὶ γὰρ τινες καὶ παθητικαὶ ποιήσεις. Ἐκ δὲ τοῦ τῶν [τούτων?] συντακτέον, ὅτι Πλωτίνος καὶ οἱ ἄλλοι, οἱ ἀπὸ τῆς τῶν Στωϊκῶν συνθηθείας εἰς τὴν Ἀριστοτέλους αἴρεσιν μεταφέροντες τὸ κοινὸν τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν εἶναι τὰς κινήσεις, οὗτοι συγχέουσιν εἰς ταῦτ' κίνησιν τε καὶ ἐνεργειαν, καὶ τὴν ποίησιν οὐ τηροῦσι καθαρὰν, ἀπηλλαγμένην τοῦ πάθους, εἴπερ μετὰ κινήσεως αὐτὴν ὀρώσι. καὶ ἔτι μέντοι τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως οὐ τηροῦσιν ἀκίνητον, ὡς Ἀριστοτέλει δοκεῖ.

— 9. Πῶς γὰρ ἂν πάθοι, ὁ ποιεῖ ἐν ἄλλῳ;] Simplicius in Categg. p. 80. a: τοιαῦτα δὲ πρὸς τὸν Πλωτίνον ἀντιταξάμενος ὁ Ἰαμβλῖχος, τεχνικώτερον, φησίν, ἐστὶ πρότερον διελέσθαι τὴν ιδιότητα τῶν γενῶν τούτων, τοῦ τε ποιεῖν καὶ τοῦ πάσχειν, καὶ τὴν διαφορὰν αὐτῶν τὴν πρὸς ἄλληλα ἐπιδείξαι. ἀπὸ γὰρ τούτου φανήσεται, καὶ τίνα ὑποτάττειν αὐτοῖς δεῖ, καὶ ποῖα τὰ μεταξὺ αὐτῶν ἐστὶ σύμμικτα. εἰ δὲ δεῖ πρὸ τῶν Ἰαμβλῖχου τὰ Ἀρχύτου παραθέσθαι,

ἴσα ἐκεῖνος ἴδια τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἐνέγραψε. καὶ γὰρ καὶ ὁ Ἰάμβλιχος ἐκεῖνα ἐπεξηγεῖται· γράφει τοίνυν ὁ Ἀρχύτας οὕτως· τῷ δὲ ποιέοντος ἰδιὸν ἐστὶ τὸ ἐν αὐτῷ [αὐτῷ?] τὰν αἰτίαν ἔχον τὰς κινάσιος. τῷ δὲ ποιωμένῳ καὶ τῷ πάσχοντι, τὸ ἐν ἐτέρῳ. ὁ μὲν γὰρ ἀνδριαντοποιὸς ἐν ἑαυτῷ τὰν αἰτίαν ἔχει τῷ ποιῆν τὸν ἀνδριάντα· ὁ δὲ χαλκός, τῷ ποιεῖσθαι ἐν ἑαυτῷ τε καὶ τῷ ἀνδριαντοποιῷ. καὶ ἐπὶ τῶν παθέων δὲ τὰς ψυχὰς ὁ αὐτὸς λόγος. ὁ γὰρ θυμὸς ἐφ' ἐτέρῳ τιῶν πέφυκεν ἀνεγείρεσθαι, καὶ ὑφ' ἐτέρῳ τιῶν ἐξωθεν ἐρεθίζεσθαι, οἶον, ὀλιγωρίας, ἀτιμίας, ὕβριος. ὁ δὲ ταῦτα ὀρώων ἐν ἑαυτῷ τὴν αἰτίαν ἔχει τῷ ταῦτα ὀρώων [δρῶν?]. Ταῦτα τοίνυν ἐξηγούμενος ὁ Ἰάμβλιχος, φησὶ, τὸ ποιεῖν ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὴν αἰτίαν τῆς ἐνεργείας. τὸ δὲ πάσχειν, τὴν τῆς κινήσεως ἐν ἐτέρῳ καὶ ἐν ἑαυτῷ ὡς ὁ χαλκὸς ἐν ἑαυτῷ καὶ τῷ ἀνδριαντοποιῷ, διότι καὶ ἴδιαν τιὰ ἔχει βεβαιότητα τῆς ἑαυτοῦ οὐσίας τὸ πάσχειν, καὶ οὐχ ὅλον ἐξήρηται ἀπὸ τοῦ ποιούντος. καὶ λοιπὸν τὰς πρὸς τὸν λόγον ἐπάγει ἐνστάσεις. καὶ γὰρ ἀντιλέγουσιν φησὶ, τιες, ὡς καὶ τοῦ ποιεῖν τιὰ ἐστὶν ἐν ἐτέρῳ ἔχοντα τὴν αἰτίαν, οἶον τὸ νοεῖν. ἢ εἰ μὴ τὸ νοεῖν τις ἐν τῷ ποιεῖν τιθείη, ἀλλὰ τὸ νοεῖσθαι ὡς τοῦ νοεῖν ἐν τῷ πάσχειν ὄντος, οὐδὲ οὕτως τὸ νοεῖσθαι τὴν πᾶσαν αἰτίαν παρέχει τῷ νοοῦντι τῷ (* τοῦ) κινεῖσθαι. ἢ οὐ τοιοῦτός ἐστιν ὁ τρόπος τῆς κοινωρίας, οἶον ὑπολαμβάνουσιν οἱ ἀποροῦντες ἐπὶ τε τοῦ νοῦ καὶ τοῦ νοητοῦ· ἀλλ' ἄρα ἐκεῖνος μὲν τῆς περὶ νοῦ θεωρίας οἰκεῖος. λυτέον δὲ τὴν ἀπορίαν συμμετρῶς τοῖς προκειμένοις λέγοντας, ὡς οἶμαι, ὅτι ὁ μὲν Ἀρχύτας τὰς καθαρὰς ποιήσεις καὶ πείσεις ἀπελογίσαστο τὸ δὲ νοεῖν κἄν ἐστὶ τι πάσχειν, ἀλλ' ἔχει τιὰ ἐνδοθεν ἐγευρομένην ἐνέργειαν, ὥσπερ τὸ ὀρᾶν καὶ ὅλως τὸ γινώσκειν. καὶ οὐκ ἔδει ἀπὸ τούτων τῶν συμμεμιγμένων προσάγειν τῷ λόγῳ τὴν ἐνστασιν. ἄλλοι δὲ ἀπὸ τοῦ ὀρεγέσθαι καὶ ὀρᾶν τὴν αὐτὴν ἀπορίαν προσάγουσιν, ὡς ἄρα ταῦτα ἐν αὐτοῖς μὲν ἔχει τὴν αἰτίαν τῆς κινήσεως, οὐ πάντῃ δὲ καθαρεύει τῆς παρ' ἄλλου καὶ ἐξωθεν προκαταρχούσης αἰτίας. ταύτην δὲ τὴν ἀπορίαν λύων ὁ Ἰάμβλιχος φησὶν, ὅτι οὐκ ἐστὶν ἀπλᾶ τὰ ὀρῶντα καὶ ὀρεγόμενα. σύνθετα δὲ ὄντα, οὔτε τὴν αἰτίαν τοῦ ἐνεργεῖν καθόλου ἔχει, οὐδὲ κυρίαν ἀφ' ἑαυτῶν. ἐκ μέρους δὲ τινος τῶν ἐν ἑαυτοῖς καὶ δυνάμεως ὀρᾶται εἰς τὰς ποιήσεις. ὅθεν καὶ συνεργείας ἀπὸ τῶν ἐξωθεν δεῖται, ἢ προκαταρχούσης, ἢ συμβαλλούσης, ἢ συμβαλλομένης, κινήσεώς τε παθητικῆς μεταλαμβάνει, περὶ ἄλλο μὲν γενομένης. λέγω δὲ τὸ σύνθετον ζῶον, ἀπ' ἄλλου τε ἐνδι-

δομένης, λέγω δὲ τῆς αἰτίας τῶν ἐνεργειῶν δυνάμεως. διὸ οὐδὲ ποιήσις ἐστὶν αὐτῆ καθαρὰ, οὐδὲ πάθος μόνον. οὐδὲ ἀπὸ ταύτης ἐνίστασθαι δεῖ πρὸς τὸν ἀποδοθέντα λόγον περὶ τοῦ ποιεῖν, τὸν λέγοντα τὴν αἰτίαν αὐτοῦ παρεῖναι τοῦ ἐνεργεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ. μόνον δὲ δεῖ, φησὶν ὁ Ἰάμβλιχος, προστιθέναι τὸ, κυρίως καὶ πρώτως ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ ἀφ' ὅλου ἑαυτοῦ τὴν αἰτίαν παρεχόμενον, καὶ μόνως ἐν ἑαυτῷ ταύτην ἔχον καὶ αὐτοτελῆ εἰς τὰ ὅλα αὐτὴν προϊέμενον. δῆλον δὲ ὅτι σαφέστερος μὲν ὁ λόγος οὕτως ἐστὶ διὰ τῆς προσθήκης. καὶ Ἀρχύτας ἐν βραχεῖ λόγῳ πάντα ταῦτα ἐνδείξατο. τὸ γὰρ ἐν ἑαυτῷ, ὡς ἐν ὅλῳ εἴληπται κυρίως καὶ πρώτως. Πάλιν δὲ τοῦ πάσχειν ἰδιὸν, φησι, τὸ ἐν ἐτέρῳ τὴν αἰτίαν ἔχειν τῆς κινήσεως. εἰ γὰρ (exspectes δὲ) μὴ, ἀναίτιόν ἐστὶ τὸ πάθος, ὅπερ ἄτοπον εἶναι τι τῶν γενομένων, ὑπὸ μηδεμίᾳ αἰτίας γινόμενον, ἢ μὴ ἔχον αἰτίαν. καὶ εἰ τοῦτο, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ πάσχοντι, καὶ οὕτως οὐ πάσχον μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ ποιῶν, ἢ ἐξωθεν καὶ ἐν ἐτέρῳ. ὡς γὰρ ἂν ποιῆ τὸ ποιῶν, καὶ ἄπερ ἂν ἐκεῖνο ποιῆ ταῦτα πάσχει τὸ πάσχον, Ἄπορεῖ δὲ καὶ πρὸς τοῦτο ὁ Πλωτῖνος, πῶς ἐστὶν ἀπόλυτά τινα καὶ ἐν τῷ πάσχειν. οὐκ ὄντα ἐξ ἄλλων οἶον τὸ σήπασθαι καὶ ἰοῦσθαι· πολλὰ δὲ καὶ ἐν ἄλλῳ τὴν αἰτίαν ἔχοντα τῆς κινήσεως, οὐ πάσχει, ὡς κύκρος φέρε ἐκ τοῦ ἐν αὐτῷ λόγου λευκαίνόμενος, ἄγεται μὲν εἰς τὴν οἰκείαν ἐντελέχειαν, οὐ μέντοι διὰ τὸ ὑπ' ἄλλου πάθος τὸ τοιοῦτον. καὶ τὸ αἰξον δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνόητος λόγον, οὐ δῆπου κατὰ πάθος εἰς τὴν αἰξῆσιν ἄγεται. ἀλλὰ πρὸς μὲν τὸ τοιοῦτον ῥητέον, μήτε τὸν κύκρον ἐν ἄλλῳ ἔχειν τὴν αἰτίαν τοῦ λευκὸν εἶναι, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ, μήτε ἄλλο μὴδὲν τῶν εἰς εἶδος τὸ οἰκεῖον τὸ σύμφυτον ἀγομένων, ἐξωθεν ἔχειν τὴν τοῦ οἰκεῖου εἶδους μετοχήν. πάθος τε οὖν λέγομεν τὸ οὕτως μετέχειν, οὐχ ὅτι ὑπ' ἄλλου οὐ γίνεται πάθος τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐσίας μετάληψις ἦν ἢ τοῦ εἶδους μετοχῆ κατ' ἐνέργειαν, ὑπὸ ἀέρων, ἢ ὑπὸ ὑδάτων, ἢ ἄλλου τινὸς ὑγροῦ ἀναθυμιάσεως γινόμενη. ἴσως δὲ καὶ διὰ τὴν σύνθεσιν τῶν σηπομένων καὶ ἰομένων, ἐστὶ τιὰ ἐν αὐτοῖς, τὰ μὲν ἐν τῷ ποιεῖν, τὰ δὲ ἐν τῷ πάσχειν, ἄπερ μὴ δυνάμενοι διακρίνειν ἀπολύτους πείσεις τὰς τοιαύτας ὑποτίθεται· ἀλλὰ πολλά φασιν ἐν ἑαυτοῖς τὴν αἰτίαν ἔχοντα τοῦ ποιεῖν ἐπαθαίνετο, καθὸ πάντας τοὺς φαύλους ἀπὸ τῆς ἐν αὐτοῖς κακίας ἐμπαθείς εἶναι λέγομεν. ἢ αὐτῷ δοκεῖ τῷ Πλωτίνῳ, μήτε πάθη, ἀλλ' ἐνεργήματα εἶναι τὰ τῆς ψυχῆς πάθη, ἢ ἐν αὐτῇ μὲν, ἐνεργήματα, ἐν δὲ τῷ σώματι πάθη. ὥσπερ οὖν τὴν αἰτίαν τῆς κακίας ἐν

ἐαυτοῖς ἔχουσιν οἱ φαῦλοι, οὕτως καὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς ἔχουσιν ἐν τῷ ποιεῖν, εἴπερ πάθος ἐπὶ τῆς ψυχῆς οὐ λέγεται. εἰ δὲ περὶ τὸ σῶμα γίνεται τὸ πάσχειν, ἀλλ' ἐν ἄλλῳ ἔσται τὸ πάθος, καὶ ἐπ' (*ἀπ') ἄλλου, καὶ οὕτως ἀληθῆς γίνεται ὁ τοῦ πάσχειν ὀρισμός· μήποτε δὲ καὶ ἐν τῇ ψυχῇ πλειόνων ὄντων μορίων, ἢ πλειόνων κρίσεων, καὶ πλειόνων φαντασιῶν, ἢ δυνάμεων, ἢ δοξῶν διαφερομένων, κατὰ τὴν ἀνομολογίαν αὐτῶν γίνοντα ἐμπαθεῖς οἱ φαῦλοι, τῶν μὲν ποιουσῶν, τῶν δὲ πασχουσῶν ἐναυτιώσεων, καὶ μένει ὁ τοῦ πάσχειν λόγος ὑγιῆς, ὡς ἐν ἄλλῳ ἔχουσι τὸ πάσχειν. Ἄλλ' ἢ τῆς ὕλης ἐπιτηδεϊότης πάθος οὐσα τῆς ὕλης, πῶς οὐκ ἀπ' αὐτῆς ἐστὶ τῆς ὕλης, ἀλλ' ἔξωθεν; ἢ δύναται μὲν τις λέγειν καὶ τὴν ἐπιτηδεϊότητα ἐμφασιν τοῦ εἶδους οὔσαν, ἀπὸ τοῦ εἶδους ἐνδίδοσθαι τῇ ὕλει; τιυὲς δὲ αὐτὸ τοῦτο, ὅπερ ἐστὶ, πάθος τὴν ὕλην εἶναι λέγουσιν. εἰ δὲ μὴ ἔστι πάθος, ἀλλὰ πάσχει περὶ τῆς ἐπιτηδεϊότητος, ζητητέον, εἰ μὲν πάσχει τὴν ἐπιτηδεϊότητα, πάντως ἐστὶ τι τὸ ποιοῦν αὐτήν· εἰ δὲ μὴ πάσχει, ἀλλ' αὐτὸ ἐπιτηδεϊότης ἐστίν, οὐσία ἐστὶν αὐτῇ τῆς ὕλης· ὁ δὲ λόγος περὶ τοῦ πάθους ἐστίν, εἴτε ἐνδοθεν, εἴτε ἔξωθεν. Ἄλλ' ἐδόκει, φησὶν, οὔτε αὐτὸ τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἀπ' ἄλλου, ἵκανὸν εἶναι χαρακτηρίζειν τὸ ποιεῖν, οὔτε τὸ ἐξ ἄλλου, καὶ μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ πάσχειν, ἐπεὶ καὶ εἰς ἄλλο τι ποιοῦν, αὐτὸ μὲν ἐφαίνετο τὸ πάσχειν, εἰς ὃ δὲ ἐποίει, οὐ πάσχειν ἀλλὰ ποιοῦν. ὁ γοῦν κασσίτηρος ποιῶν εἰς τὸν ἄργυρον, αὐτὸς μὲν πάσχει ἀναλισκόμενος καὶ φθειρόμενος· τὸν δὲ ἄργυρον καθαίρει, τὸ φθεῖρον αὐτὸν ἀποβάλλων, ὥστε μᾶλλον αὐτὸν συνέχειν τὸν ἄργυρον ἐν τῇ αὐτῇ ποιότητι. ἀλλ' ἐπεὶ ἐν συνθέτοις πράγμασι σύμμικτα εἰληπταὶ ποιήματα καὶ παθήματα, οὔτε ὁ κασσίτηρος ποιεῖ μόνον, ἀλλὰ καὶ πάσχει· ποιεῖ μὲν, καθαίρων τὸν ἄργυρον, πάσχει δὲ ἀναλισκόμενος ὑπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ ἄργυρος πάσχει μὲν τῷ καθαίρεσθαι, ποιεῖ δὲ τῷ ἀναλίσκεν, κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο. ἀλλ' ἐπεὶ καθόλου διώριστα, τί μὲν ἐστὶ τὸ ποιεῖν, τί δὲ τὸ πάσχειν, καὶ τίνα τὰ ἐκατέρου ἰδιώματα, ἐπανιτέον λοιπὸν ἐπὶ τὸ διαστήσασθαι τὰ εἶδη τοῦ ποιεῖν καὶ τοῦ πάσχειν. ὦν ἀφοριζόμενων εὐδηλον ἔσται, τίνα οὐκ ὀρθῶς ἀναφέρεται εἰς τὰ κυριώτατα γένη, καὶ τίνα ὀρθῶς, τίνα τέ ἐστὶ σύμμικτα ἐπ' ἀμφοτέρων, καὶ τίνα ἀπλῶς εἰς τὸ ἕτερον ἀναφέρεται. ἀφ' ὧν καὶ τὰ Πλωτίνου εὐδηλα φαεῖται εἰ ὀρθῶς ὑποτάττει τινα ὑπὸ τὸ ποιεῖν, καὶ οὐχ ὑποτάττει. Δεῖ δὲ κἀναυθῆ τὴν Ἀρχύτα παραθέσθαι τοῦ ποιεῖν διαιρέσειν λέγοντος οὕτως. Τῷ δὲ

ποιεῖν ἀνωτάτω μὲν ἡ ἐνέργεια· τὰς δὲ ἐνεργείας διαφοραὶ τρεῖς· τὸ μὲν γὰρ τί ἐστὶν αὐτὰς ἐν τῷ θεωρῆν, οἷον γεωμετρῆν, ἀστρονομῆν· τὸ δὲ ἐν τῷ ποιῆν, οἷον ὑγιάζειν, τεκταίνειν, τὸ δὲ, ἐν τῷ πράσσειν, οἷον στραταγῆν, πολιτεύεσθαι. γίνεται δὲ ἡ μὲν ἐνέργεια καὶ ἄνευ διανοίας οἷον ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις, γενικώτατα δὲ αὐτά. ἐν δὲ τούτοις τὸ μὲν ἀνωτάτω καὶ κοινὸν τοῦ ποιεῖν κατὰ τὴν ἐνέργειαν ἀφορίζεται τὴν ἀπλῶς, ἥτις ἐν ἑαυτῇ συνείληφε πάντα ὅποσα ἐστὶ κατ' εἶδη διακεκριμένα ἐνεργήματα κινήσεως πάσης ἀπολελυμένη, καὶ τὸ κινητικὸν ἔχουσα καθαρὸν, καὶ τὸ αἴτιον ἐξ ἑαυτῆς καὶ οὐκ ἀπ' ἄλλου τυυὲς προκατάρχοντος ἢ συνεργούτου. ἀπὸ δὲ τούτου μεριστῶς πλείονα πρόεισιν εἶδη ποιήσεως, ὦν πρῶτόν ἐστι τὸ θεωρητικὸν ἀύλοις ἐνεργείαις χρώμενον καὶ ἀτρέπτοις, καὶ αὐτὸ εἰς πλείονα μεριζόμενα εἶδη· ὦν τὸ πρῶτον, ὁμώνυμον ἂν εἴη τῷ προσεχεῖ ἐν ἑαυτῷ γένει, θεωρητικὸν καὶ τοῦτο, καὶ κυριῶς τοῦτο θεωρητικὸν καλούμενον· τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ περὶ τῶν νοητῶν καὶ ἀμερίστων οὐσιῶν ἐπισκοπούμενον ἀπλαῖς νοήσεσιν, οἷον ἐστὶ τὸ νοερόν· τοῦτο δὲ παρήκεν ὁ Ἀρχύτας, καίτοι τῆς Πυθαγορικῆς ὄν διαιρέσεως, διὰ τὸ πρὸς εἰσαγωγικὸν ἴσως ἀσύμμετρον τῆς τοιαύτης θεωρίας, τὸ δὲ περὶ τῶν ἀκινήτων καὶ μαθηματικῶν οὐσιῶν ποιεῖται τὴν διανόησιν, οἷον ἐστὶ τὸ γεωμετρῆν, ὠρισμέναις μὲν, οὐ μὴν ἀπλαῖς ἔτι χρώμενον ταῖς ἐπιβολαῖς, ἀλλὰ συνθέτοις ἤδη καὶ κατὰ διέξοδον, οἷαι τῆς καθαρᾶς διανοίας εἰσὶν αἱ ἐνεργεῖαι· τρίτον δὲ ἐστὶν ἐν τούτοις τὸ περὶ τῶν αἰδίων καὶ ἀεικινήτων αἰσθητῶν οὐσιῶν, ποιούμενον τὴν θεωρίαν, αἰσθήσει μετὰ λογισμοῦ χρώμενον οἷον ἐστὶ τὸ ἀστρονομεῖν, συμφώνους τοὺς λόγους τοῖς φαινομένοις ἐπιδεικνύον. καὶ οὕτως ἢ ὅλη τῆς θεωρίας ἐνέργεια ἄνωθεν ἀπὸ τῶν καθαρῶν νοήσεων, ἐπὶ τοὺς κατ' αἰσθησὶν διαλογισμοὺς προχωρεῖ. μετὰ δὲ τοῦτο τὸ εἶδος τὸ ποιητικὸν, ὁμώνυμον τῷ γένει τίθησιν ὁ Ἀρχύτας, ὅπερ ἐν τῷ εἰς τὴν οὐσίαν ἄγειν τὰ μηδέπω τοῦ εἶναι μετέχοντα, κυριῶς ὑφέστηκε. τούτου δὲ πολὺ μὲν ἐστὶ τὸ θεῖον, ὅπερ ἐν τῇ δημιουργίᾳ τῶν θεῶν περιέχεται· πολὺ δὲ καὶ ἐν τῇ φύσει τοῦ παντός, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καθῆκον περὶ πάντων τὸ γινόμενον. πολὺ δὲ καὶ ἐν ταῖς τέχναις μιμουμέναις τὴν φύσιν, καὶ τὸ παραλειπόμενον ὑπ' αὐταῖς (*αὐτῆς) ἀναπληρούσαις· ὡς γὰρ ἢ φύσις τὸ τῆς ὑγείας εἶδος ἐν τοῖς σώμασιν ἐντίθησιν, οὕτως καὶ ὁ ἰατρὸς ἐν τῷ ὑγιάζειν ἀνασώζει τὴν τῆς φύσεως τελειότητα ἐν τοῖς σώμασι· καὶ ὡς ἢ φύσις ἄντρα τε καὶ αὐτοφυῆ περιβλήματα περιέβαλε τοῖς

ζώοις, οὕτως ἢ οἰκοδομικὴ καὶ τεκτονικὴ καὶ ὑφαντικὴ, καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι, τὰ ἐλλείποντα τοῖς ἀνθρώποις ἀναπληροῦσι, τὰ χρήσιμα πρὸς τὴν αὐτάρκειαν τοῦ βίου κατασκευάζουσαι. τρίτον δὲ τοῦ ποιεῖν γένος, τὸ ἐν τῷ πράσσειν ἀπηρίθμηται, ὕπερ τοῦ λόγου τὰς περὶ τὰ αἰσθητὰ καὶ σύνθετα ποιήσεις ἐπιτροπεύει, προαίρεσιν, καὶ βουλήν, δόξαν τε, καὶ σκέψιν, καὶ τὰς τοιαύτας ποιήσεις παρεχόμενον· τούτου δὲ, τὸ μὲν ἐστὶ καθ' ὅλου τὰ τῶν πόλεων πράγματα διοικοῦν· καὶ ἐν μὲν πολέμῳ στρατηγοῦν· ἐν δὲ εἰρήνῃ τὰς πόλεις ἐπανορθοῦν· τὸ δὲ μερικώτερον, τὰς ἰσῖας οἰκήσεις εὐθετίζον, ὕπερ οἰκοδομικὴν καλεῖται. τοῦτο δὲ τὸ ὅλον γένος τῶν δοξαστικῶν ἐστὶ λόγων τῆς ψυχῆς, περὶ τὰ αἰσθητὰ ἐνεργούντων, καὶ ἀρετὴν καὶ κακίαν ἐπιδεχομένων, διότι κατὰ προαίρεσιν καὶ ὁρμὴν ζωτικὴν ἐπιτελεῖται· οὕτω μὲν Ἀρχύτας τὸ πράττειν ἀπὸ τοῦ ποιεῖν διαιρεῖ. τινὲς δὲ ποιητικὰς μὲν λέγουσιν, ὡς ἐπιμένει τὰ ἀποτελέσματα καὶ μετὰ τὴν ποίησιν, ὡς τεκτονικὴ καὶ οἰκοδομικὴ. πρακτικὰς δὲ, ὡς τὰ ἀποτελέσματα ἐν τῷ γίνεσθαι ἔχει τὸ εἶναι, ὡς ἀλληλικὴ τε καὶ ὀρχηστικὴ, καὶ αἱ τοιαῦται. ἄλλο δὲ γένος ἐνεργείας ἐστὶ μετὰ ταῦτα, ὃ κοινῶς ἄνευ διανοίας Ἀρχύτας ἀποκαλεῖ, τὸ ἐν τοῖς ἀλόγοις ζώοις, καὶ δῆλον ὅτι ὅσα ποτέ ἐστι, καὶ ὅποια εἶδη τῶν ἀλόγων ζώων, τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα καὶ ἐν τῷ ποιεῖν διάφορά ἐστιν εἶδη κατὰ τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν, περὶ ὧν ἐν ταῖς περὶ ζώων ἱστορίαις διαριθμείσθαι εἰώθαμεν. τελευταῖον δὲ γένος ἐνεργειῶν νοεῖσθω φησὶν Ἰάμβλιχος, ὕπερ ψυχῆς μὲν καὶ φύσεως καὶ λόγων καὶ ζωῆς οὐκέτι ἐπιδείκνυσσι ποίησιν· τῶν δὲ σωματίων, ἢ σώματά ἐστιν ἀψυχα, φανερὰν καθίστησι τὴν σωματοειδῆ ἐνέργειαν, κατὰ πάσας μὲν τὰς περὶ τὸ σῶμα τὰς φαινομένας ἰδιότητας· κατὰ πάσας δὲ αὐτῶν τὰς δυνάμεις οὐχ ἢ μόνου στερεὰ ἐστὶ καὶ ἀντίτυπα, ἀλλ' ἢ περὶ αὐτῶν ἔχει πολλὰς δραστηρίους δυνάμεις. αἶτε γὰρ σύμφυτοι τῶν στοιχείων ἐνέργειαι, καὶ αἱ τῆς ῥοπῆς κινήσεις, ἢ ἐπὶ τὸ βάθος, ἢ ἐπὶ τὸ ὕψος, αἶτε πληκτικαὶ, καὶ κατὰ τὴν ᾧσιν γινόμεναι, ἔσχατα τε ὑπάρχουσι, καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις θεωροῦνται, συμμιγείς τε εἰσι πρὸς ἄλλας φύσεις. αἷτινες οὐκέτι εἰσὶν ἐνέργειαι, τό τε δραστήριον οὐκέτι ὁμοίως ἔχουσιν, ἀλλ' ἐπιμεμιγμένα πρὸς πάθη εἰσὶν, αὐτὰ τε καθ' ἑαυτὰς οὔσαι, καὶ ἀφ' ἐτέρων δεχόμεναι τιὰ εἰς ἑαυτὰς ἐπιπλοκίην· ὅσα μὲν οὖν ὑπὸ τὸ ποιεῖν ὑπάγεται, διὰ τούτων πέφηεν. Ἄξιον δὲ ἐπιστήσαι, διὰ τί τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶδος τὸ ἐπὶ τῶν ἀψύχων θεωρούμενον, παρήκε τελῶς ὃ Ἀρχύ-

τας. καὶ μοι δοκεῖ τὰς κυρίως ποιήσεις διελῆσθαι προθέμενος, αἷτινες ἐν ἑαυταῖς κυρίως ἔχουσι τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως, παραιτεῖσθαι τὰς σωματικὰς ταύτας, αἶτε πρὸς πάθος συμμεμιγμένας, καὶ μετὰ κινήσεως καὶ ἀλλοιώσεως γινόμενας. Τούτων δὲ διαιρεθέντων καιρὸς ἂν εἴη λοιπὸν τὰ ὑπὸ τοῦ Πλωτίνου λεγόμενα ἐπισκέψασθαι· τὸ τοῖνυν τὰς πρὸς τὸ πάσχειν ῥέπουσας κινήσεις λέγειν ποιήσεις, συγγεῖ τὰ δύο γένη πρὸς ἄλληλα. οὐ γὰρ εἰσὶν ἀπλῶς ἐν τῷ ποιεῖν αἱ συμπλεκόμεναι πρὸς τὸ πάσχειν κινήσεις. εἰ δὲ τις καὶ τὰς κινήσεις περιέχεσθαι λέγοι ἐν τῷ ποιεῖν, τὰς κατὰ τὸ κινεῖν δηλονότι λήψεται αἰτίας τοῦ κινεῖσθαι, αἷτινες ὡς ἐν αἰτίας λόγῳ περιέχουσι τὰς ἀρχὰς ὅλας τῶν κινήσεων. ἀλλ' οὐδὲ τὰς ἐνεργείας τῷ ἀπολύτῳ τρόπῳ δεῖ χαρακτηρίζειν. καὶ γὰρ κινήσει τὸ ἀπόλυτον ὑπάρχει, ὡς τὸ βαδίζειν· καὶ ἐνεργείαις οὐχ ὑπάρχει, ὡς ἐν τῷ νοεῖν, ἐπειδὴ τὸ νοεῖσθαι ἐστὶν ἢ ποιεῖν ἢ πάσχειν. τὸ δὲ λέγειν, μήποτε οὐδὲ τοῦ ποιεῖν ἐστὶ τὸ νοεῖν καὶ τὸ βαδίζειν διὰ τὸ εἶναι ἀπόλυτα, τὸνναντίον μᾶλλον κατασκευάζει κ. τ. λ.

p. 1079, 1. οὐκοῦν γίγνεται τὸ πάσχειν τῷ ἔχειν ἐν αὐτῷ κίνησιν—καὶ τὸ ποιεῖν ἢ ἔχειν] Ita ex bonis Codd. hunc locum constitui. In Ed. deest τῷ ἔχειν, scribitur αὐτῷ, et post ποιεῖν illatum est οὖν. Deinde B. lin. 9. recepi ex editionis margine οὕτως διατίθεται pro οὗτος. Hoc tamen expressit Fic. Nostra lectio ita exprimenda sit: quoniam hac ita efficiuntur.

p. 1080, 7. ἀλλ' ἐκ τοῦ εἶναι αὐτὸν ἄλλο τι ἢ ποιεῖν] Legendum videtur in Ficiniā versione aliud quid, atque ita correxi, pro aliquid.

— 11. Περὶ δὲ τοῦ ἔχειν, εἰ τὸ ἔχειν πολλαχῶς κ. τ. λ.] Venit ad ultimam Categoriā Plotinus: περὶ τοῦ ἔχειν, Aristotelis Categg. c. XII. quod caput ita incipit: τὸ δὲ ἔχειν κατὰ πλείους τρόπους λέγεται—et ita finitur: Ἴσως δὲ ἂν καὶ ἄλλοι τινὲς φανείησαν τοῦ ἔχειν τρόποι· οἱ δὲ εἰωθότες λέγεσθαι σχεδὸν ἅπαντες κατηγοροῦνται. Simplicius in Categg. p. 93. b: Ἀπορία δὲ πολλῶν καὶ πρὸς τοῦτο γεγόνασι τὸ γένος· καὶ γὰρ Πλωτίνος ἀπορεῖ λέγων· περὶ δὲ τοῦ ἔχειν, εἰ τὸ ἔχειν πολλαχῶς, διατί οὐ πάντες οἱ τρόποι εἰς ταύτην τὴν κατηγορίαν ἀναχθήσονται; ὥστε καὶ τὸ ποσὸν, ὅτι ἔχει μέγεθος· καὶ τὸ ποιὸν ὅτι ἔχει χρῶμα· καὶ ὁ πατήρ, ὅτι ἔχει υἱόν· καὶ ὁ υἱός, ὅτι ἔχει πατέρα, καὶ ὅτι κτήματα. πρὸς ὃ ῥητέον, ὅτι οὐχ οἶόν τε τῶν ὁμωνύμων καὶ κατὰ γένος ἐξηλλαγμένων, μίαν εἶναι κατηγορίαν καὶ ἐν γέ-

νος. οὐ μέντοι οὔτε τὸ ποσὸν ἐν τῷ ἔχειν τούτων (*τούτω) ἐστὶ, διότι ἔχει μέγεθος· οὔτε τὸ ποιὸν, ὅτι ἔχει χρώμα. ἀσώματα γὰρ τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσόν· ἡ δὲ κατηγορία αὕτη, τῶν περὶ ἡμᾶς ἐπικτήτων σωμάτων ἦν· ὁ δὲ πατήρ, εἰ μὲν καθὼς σῶμα, ἀλλ' οὐκ ἐπίθετος ἦν. εἰ δὲ καθ' ὃ σχέσιν ἔχει πρὸς υἶον, ἀλλὰ σώματος (*ἀλλ' ἀσώματος) ἢ σχέσις. Hactenus de Plotino: inde transit ad Nicostratum et alios.

p. 1080, 13. καὶ ὁ πατήρ—ὅτι ἔχει υἶον καὶ υἱὸς πατέρα] Ita locum integrare mihi visus sum cum Ficino, cujus auctoritati me non aggregassem, nisi accessisset Codicis Darmstadini auctoritas, qui adjecta verba in ordine exhibet. Deinde B. lin. 5: κὰν ἰμάτιον κέηται exhibui ex libris plurimis pro κείται. Illam formam conjunctivi agnoscit Plato Philebo p. 41. B. p. 122. Stallb. et Phædon. p. 92. fin. p. 76. Bekk. ubi est ξυγκέηται.

p. 1081, 7. Πῶς δ' ὅπως ἀπλοῦν καὶ μιᾶς κατηγορίας, ὅδε ὄπλα ἔχει; τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ὀπλισθαι.] Hoc exemplum in loco περὶ τοῦ ἔχειν usurpatum fuisse arguit excerptum Categoria- rum, quod Codex noster Palatinus Heidelbergensis Nr. 132. fol. 180. rect. habet (cf. Annot. nostr. in hujus libri Plotiniani titulum) ubi, postquam in οὐσίας loco positus est Andronicus ('Ανδρόνικος), sub ἔχειν (ita enim scribendum pro ἔχει) ponitur ὀπλισμένους.

— 9. ἢ κὰν ἀνδριάς ἦ, ὅτω ταῦτα ;] Ita ex libris bonis emendavi vitiosam Edit. lectionem et interpunctionem: ἢ κ' ἀνδριάς. ἢ ὅτω ταῦτα.

— 12. 'Ἐπὶ δὲ τοῦ κείσθαι—ἀνακεῖσθαι, καθῆσθαι] Tractat hæc Aristoteles binis Categoriis, et περὶ ποσοῦ c. IV. 8. et περὶ τῶν πρὸς τι c. V. 3. Simplicius in Categg. p. 85. b: 'Ἄλλ' ἐπὶ τὰς ἀπορίας λοιπὸν τὰς ὑπὸ Πλωτίνου πρὸς τὸ κείσθαι ἰτέον λεγομένας. λέγει τοίνυν ἐν ὀλίγοις εἶναι τὸ κείσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἄξιον ἐν οἰκείῳ γένει καταχωρίζεσθαι. ἀλλ' εἰ πᾶσιν ὑπάρχει τοῖς σώμασι τοῖς τε αἰδίοις καὶ τοῖς ὑπὸ σελήνην, πῶς οὐκ ἄξιον καὶ τοῦτο γένους οἰκείου τυγχάνειν; καὶ Ἀρχύτας δὲ ἐπὶ πολλὰ διατείνει αὐτὸ φησιν. ἀλλὰ τὸ ἀνακεῖσθαι φησι καὶ καθῆσθαι οὐκ ἔστιν ἀπλοῦν. σημαίνει δὲ τὸ ἐν σχήματι τοιῶδες κείσθαι, τουτέστιν, ἐν τόπῳ εἶναι ἔστιν οὖν τὸ μὲν σχῆμα, ἄλλο, ὁ δὲ τόπος ἄλλο. καὶ εἴρηται περὶ ἀμφοῖν, καὶ οὐδὲν ἔδει λοιπὸν εἰς ἐν δύο κατηγορίας συνάπτειν· πρὸς ἃ ῥητέον, ὅτι αἱ τῶν

σχημάτων αὐται, οἶον, ἢ τοῦ καθῆσθαι καὶ ἀνακεῖσθαι, οὐκ ἀπλῶς σχημάτων, ἀλλὰ τῶν κατὰ τὴν θέσιν σχημάτων σημαίνουσι τὰς διαφοράς. κὰν ποιότητα δὲ δηλώσω, ἐπειδὴ τὸ σχῆμα ποιότητος, οὐκ ἐπὶ ἀπλῶς ποιότητα ἐροῦσιν, ἀλλὰ τὴν τοῦ κείσθαι. ἡξίου δὲ καὶ αὐτὸς τὰς συμπληρωτικὰς τινος ποιότητος, εἰς ἐκεῖνο τὸ γένος; ὑφ' ὃ καὶ τὸ συμπληρούμενον ἀνάγεται οἶον περὶ γραμμῆν ἔστιν εὐθύτης· ἢ δὲ γραμμῆ τοῦ ποσοῦ ἔσται οὖν καὶ ἢ εὐθύτης τοῦ ποσοῦ, καὶ τὸ ὅλον τοῦτο ποσοῦ ποιότητος. ὡςπερ οὖν τὸ φέρειν οὐκ ἐξίσταται τῆς οἰκείας κατηγορίας, ὅταν ἀναφέρειν λέγωμεν, οὕτως οὐδὲ τὸ ἀνακεῖσθαι ἢ κατακεῖσθαι. ἔτι δὲ μᾶλλον ἐπιστάμενοι πρὸς τὴν ἀπορίαν οἱ μετ' αὐτὸν, ἀντιλέγουσιν, ὡς οὔτε σχήματος οὔτε τόπου ἐφάπτεται τὸ κείσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἄλλως παρακολουθεῖ, ὡςπερ καὶ ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις πλείονα ὁμοῦ συνθεωρεῖται. ἢ μέντοι ἰδιούσησα τοῦ κείσθαι κατηγορία, κατ' αἰτὴν μόνην τὴν θέσιν ψιλῶς νοεῖται, μηδὲν συνεπινοούτων ἡμῶν ἐν τίνι κείται, καὶ πῶς ἔχον αὐτὸ κείται. ἀλλ' οὐδὲ πάντως ἐν τόπῳ ἐστὶ φησιν Ἰάμβλιχος τὸ κείσθαι, ἐπεὶ καὶ ὁ τόπος κείται πον, μὴ ὦν ἐν τόπῳ. οὐκ ἄρα ὑγιὲς τὸ περιλαμβάνεσθαι τόπον ἐν τῷ κείσθαι. εἰ δὲ οἶόν τε καὶ ἄνευ σχήματος ἐπινοεῖν τινα θέσιν τῶν ἀσχηματίστων εἴτε ἀσωμάτων ὡς γραμμῆς καὶ σημείου, ἔσται καὶ ἄνευ σχήματος τὸ κείσθαι. ἀλλ' εἰ μὲν τὸ κείσθαι φησιν ἐνέργειαν σημαίνει. ἐν ταῖς ἐνεργείαις τακτέον αὐτό. εἰ δὲ πάθος, ἐν τῷ πάσχειν. πάλιν οὖν καὶ ἐνταῦθα ῥητέον, ὅτι τὸ καθαρῶς νοούμενον κείσθαι, οὐδ' ὅτι οὖν ποιήσεων ἢ παθῶν ἀναμίμπλαται. ἐκτὸς δὲ ὃν ἀμφοτέρων, ἰδίαν ἔχει καθ' αὐτὸ κατηγορίαν. εἰ δὲ ἄρα τις καὶ συνεμφαίνεσθαι λέγει τῷ κείσθαι τὸ ποιεῖν καὶ πάσχειν, ὡς ἕτερα γένη ἐτέρῳ συνυπάρξαι, διὰ τὴν σύμμεκτον τῶν αἰσθητῶν σύνοδον. βέλτιον δὲ δι' ἀκριβείας ἀφαιρέσθαι τὸ κείσθαι, ὡςπερ καὶ Βοηθῶ δοκεῖ. ἐφ' ὧν γὰρ οὔτε τὸ ποιεῖν, οὔτε τὸ πάσχειν πρόσεστι καθ' ἡν κείται θέσιν, καὶ καθ' ἡν τέτακται τάξιν, ταῦτα μόνον φησὶν εἶναι τῆς κατηγορίας, οἶον τὸ ἐστηκέναι, ἢ καθῆσθαι ἐπὶ ἀνδριάντος λεγόμενον, ἢ τὸ ἀνακεῖσθαι τὴν εἰκόνα. ἐφ' ἡμῶν μὲν γὰρ ἐνέργειαν τὰ τοιαῦτα συνεμφαίνει· ἐπὶ δὲ τῶν ἀψύχων οὔτε τὸ ποιεῖν οὔτε τὸ πάσχειν ἐνδείκνυται ταῦτα, ἀλλὰ μόνον καθαρῶς τὸ κείσθαι ἐπεὶ δὲ ὁ ἄνω καὶ κάτω τόπος συνεπινοεῖται, καὶ σχέσις συνεπιφαίνεται πρὸς τινὰς τόπους ἐν τῷ ἀνακεῖσθαι καὶ κατακεῖσθαι, δεῖ νοεῖν ὡς καθ' αὐτὸ ὄντος τοῦ κείσθαι πρότερον, ἐπεισήλθεν ἢ σχέσις πρὸς τὸ ἄνω καὶ κάτω,

ὡσπερ καὶ παρὰ τὰς ἄλλας κατηγορίας παρεφύετο ἀεὶ τὸ πρὸς τι. τὸ μέντοι κείσθαι τὴν πρὸ τοῦ πρὸς τι εὐληφὸς φύσιν, καθ' αὐτό ἐστιν, ὡσπερ καὶ τῶν ἄλλων γενῶν ἕκαστον, ὅποσα προηγείτο τοῦ πρὸς τι. εἰ δὲ πάντα οἷς ἐπεισέρχεται τὰ πρὸς τι, ἐν τοῖς πρὸς τι θήσομεν, οὐκ ἂν φθάνοιμεν, καθὰ καὶ αὐτὸς εἶπεν ὁ Πλωτίνος πάντα τὰ γένη ἐν τοῖς πρὸς τι τιθέντες; ταῦτα μὲν οὖν εἴρηται πρὸς τὰς πλωτίνου ἀπορίας.

p. 1081, 14. τοῦ δὲ κείσθαι ἄλλο τι σημαίνοντος κ. τ. λ.] Mutilatum esse hunc locum nemo non intelligit, et arguit Cod. Darmst. Quomodo Marsilius cum integrare studuerit, intelligitur ex versione. Ego omnia intacta relinquere malui, hoc magis, cum libri MSS. non satis præsidiū exhibeant. Mox A. lin. 7. cum omnibus Codd. verba transposui εἰ μὲν τὸ pro εἰ τὸ μὲν. Porro B. lin. 4. scripsi cum optimis libris: Διὰ τί δὲ ἀνακλίσεως οὔσης ἐν τῷ πρὸς τι. Participium abest ab editione.

p. 1082, 8. Πρὸς δὲ τοὺς τέτταρας τιθέντας κ. τ. λ.] Simplic. in Aristot. Categg. p. 72. a: τέσσαρες δὲ εἰσιν αἰρέσεις περὶ τῆς ἐπιτάσεως καὶ ἀνέσεως, τῶν τε ποιότητων, καὶ τῶν ποιῶν. καὶ γὰρ οἱ μὲν, καὶ τὰς ποιότητας πάσας καὶ τὰ ποῖα δέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἀποφαίνονται, ὡσπερ Πλωτίνῳ, καὶ ἄλλοις δοκεῖ Πλατωνικοῖς, διότι πᾶν ἐνυλον ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, τῆς ὕλης τὸ μᾶλλον ἐχούσης καὶ τὸ ἥττον, διὰ τὴν σύμφυτον αὐτῆς ἀπειρίαν. Ἄλλη δὲ ἐστὶ δόξα ὑπεναντία ταύτη, ἣτις ἐν μὲν ταῖς ποιότησιν αὐταῖς, οἷον ἐν δικαιοσύνῃ καὶ λευκότητι, οὐδαμῶς εἶναι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον φησιν. ἐκάστην γὰρ ὅλον τι εἶναι, καὶ καθ' ἓνα λόγον ἐστάναι, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. ἐν δὲ τοῖς μετέχουσιν εἶναι ἐπίτασιν καὶ ἄνεσιν. Πλάτος γὰρ ἐχουσιν αἱ μεταχαί. καὶ οἱ μὲν μᾶλλον μετέχουσιν, οἱ δὲ, ἥττον καὶ διὰ τοῦτο καὶ αἱ ἕξεις αὐταὶ νομίζονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐπιδέχεσθαι, καίτοι τῶν ποιῶν ὄντων ἐπιδεχομένων. ταύτης δ' ἔοικε τῆς δόξης ὁ Ἀριστοτέλης μνημονεύειν, ὅταν λέγῃ: δικαιοσύνη γὰρ δικαιοσύνης, εἰ λέγοιτο μᾶλλον, ἀπορήσειεν ἂν τις. καὶ ἐφεξῆς δὲ δικαιοσύνη μὲν δικαιοσύνης, οὐ πᾶν μᾶλλον καὶ ἥττον λέγεται: τὰ δὲ καθ' αὐτὰς λεγόμενα ποῖα, ἀναμφισβητήτως ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον φησι. γραμματικώτερον γὰρ ἕτερον ἑτέρου λέγεσθαι μᾶλλον, καὶ δικαιοτέρον, καὶ ὑγιεινότερον. ὅταν δὲ λέγῃ: ὡσαύτως δὲ καὶ γραμματικὴν καὶ τὰς ἄλλας

διαθέσεις, κοινώτερον τὰς ἕξεις διαθέσεις ἐκάλεσεν, ὡσπερ καὶ ἐν τοῖς πρὸ τούτων, ποῖα τὰς ποιότητας. Τρίτη δὲ αἴρεσις, ἡ τῶν Στωϊκῶν, οἵτινες διελόμενοι χωρὶς τὰς ἀρετὰς ἀπὸ τῶν μέσων τεχνῶν, ταύτας οὔτε ἐπιτείνεσθαι λέγουσιν. οὔτε ἀνίστασθαι τὰς ἐμέσας τέχνας καὶ ἐπίτασιν καὶ ἄνεσιν δέχεσθαι φασιν. τῶν οὖν ἕξεων καὶ τῶν ποιῶν κατὰ τούτους τὰ μὲν οὔτε ἐπιτείνεται οὔτε ἀνίσταται. τὰ δὲ, ἀμφότερα ἐπιδέχεται. τετάρτη δὲ ἐστὶ δόξα, ἣτις τὰς μὲν ἀύλους καὶ καθ' αὐτὰς ποιότητας ἔλεγε μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, τὰς δὲ ἐνύλους, καὶ τοὺς καθ' αὐτὰς ποιούς, ἐπιδέχεσθαι. διαφέρει δὲ αὕτη τῆς προτέρας ἡ δόξα, διότι ἐκείνη οὐδεμίαν ἀντιδιαίρεσιν τῶν ἀύλων ἐποιεῖτο πρὸς τὰς ἐνύλους. ἐφίσταται δὲ ὁ Πορφύριος ταύτῃ τῇ δόξῃ, ὡς οὐ καλῶς ἀύλους ποιότητας τιθεμένη, ἐκείναι γὰρ οὐσίαι εἰσὶ φησι, καὶ διὰ τοῦτο, οὔτε ἄνεσιν, οὔτε ἐπίτασιν ἐπιδέχονται, ὡσπερ οὐδὲ ἄλλαι οὐσίαι.

— 13. καὶ διαφορὰς οὐ καταλελοίπασιν] Dedi ex Mon. C. Marc. A. B. et Vat. διαφορὰς. Ed. διαφορὰς.

p. 1083, 8. παρὰ τῆς ὕλης, οἶμαι, τοῖς ἄλλοις κ. τ. λ.] De οἶμαι varie interjecto sufficit laudare Tib. Hemsterhus. ad Luciani Dialogg. Marinn. V. 2. p. 303. Sturzii Lex. Xenoph. III. p. 244. sq. Heindorf. ad Platon. Gorg. §. 86. p. 123. et Stallbaum. ad eund. dialog. (Bibl. Gr.) II. 1. p. 135. Proxime B. l. 3. plenius scripsimus τὸ ὑποκείμενον ἐν ἀριθμοῖντες. Ita libri plurim. et Fic. Denique C. l. 3. 4. cum bonis libris dedimus: ἀλλ' ἢ τῷ μεμερίσθαι pro ἀλλ' ἢ τὸ μερίσθαι et lin. 5. συνεχῆ pro συνεχεῖ.

p. 1084, 7. καὶ διὰ τί τοῦτο μᾶλλον ὄν, ἢ ὕλη, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνο;] Ita libri plurimi. Ed. ἐκεῖνα. Tum pro ἡ ἄποιος dedi γεννῆ ἢ ἄποιος τὸ ποιῶν ex Marc. A: *generat formæ expers* s. informis (materia) *id quod formæ particeps est*: ἡ ἄποιος sc. ὕλη. Ita enim sæpissime designatur materia. Vid. I. 8. 10. cum annot. II. 4. 1. II. 4. 7. Mox B. l. 6. scripsi: ἐνυπήρχε γὰρ ἂν τὸ ἐνεργεῖα cum bonis libris pro τῇ ἐνεργεῖα. et lin. 8: καὶ γὰρ σῶμα ἐξ ὕλης ὄν καὶ εἶδος ex Vaticano, quod expressit etiam Ficinus, pro καὶ ὕλης.

— 12. ἀσώματος ἂν εἴη ὁ θεός] Vid. Ezech. Spanhem. *sur les Césars de l'Empereur Julien*. p. 256. not. 874.

p. 1086, 6. ἔπειτα εἰ ὑποκείμενον] Ab Ed. abest εἰ. Ceterum hic locus Plotini est tenendus

ad ejus judicium de Peripateticorum Theologia cognoscendum, quos hic satis diserte ἀθεότητος reos agit. De materia comparandus est Aristoteles in Metaphys. I. 6. de quo loco aliisque disputant Cudworthus et Moshemius in Systemate Intellect. IV. 2. 27. p. 943. sqq.

p. 1086, 16. αὐτὸ δὲ πάντα δύναται γίνεσθαι σχηματιζόμενον, ὡς περὶ ὁ τῆ ὀρχήσει πάντα αὐτὸν ποιῶν—οὕτως οὐδὲ ἦν λέγουσιν ἕλλην—εἰ γέ πως ἔχουσα ἕλη τὰ ἄλλα, ὡς πως ἔχων ὁ ὀρχούμενος τὰ σχήματα.] In hoc membro nescio cur Ficinus verba: ἐνέργεια γὰρ αὐτοῦ τὰ ἄλλα verterit: “Nam gestus quidem ipsius (tripudiatoris) figuræ sunt,” cum Codd. nihil variæ lectionis offerant. Debebat potius: *Nam ipsius actus sunt reliqua*, sc. omnia, quæ saltando repræsentat mimus. Neque sententia discrepabit, si quis forte legendum censeat ἐνεργεία. Ego aliam conjecturam adponam, quæ ad totius loci argumentum pertinet. Ποῖτα Odyss. δ. 417. sq. de Proteo:

Πάντα δὲ γινόμενος πειρήσεται, ὅσση ἐπὶ γαῖαν
ἐρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ καὶ θεσπιδαῖς πῦρ.

Lucianus de Saltatione XIX. p. 278. sq. ed. Wetst.: δοκεῖ γάρ μοι ὁ παλαιὸς μῦθος καὶ Πρωτέα τὸν Αἰγύπτιον οὐκ ἄλλο τι ἢ ὀρχηστήν τινα γενέσθαι λέγειν, μιμητικὸν ἀνθρώπων, καὶ πρὸς πάντα σχηματίζεσθαι δυνάμενον.—ὁ δὲ μῦθος παραλαβὼν πρὸς τὸ παραδοξότερον, τὴν φύσιν αὐτοῦ διηγῆσατο, ὡς γινόμενον ταῦτα, ἄπερ ἐμμεῖτο. ὅπερ καὶ τοῖς νῦν ὀρχούμενοις πρόσεστιν. ἴδοις τ' ἂν οὖν αὐτοὺς πρὸς τὸν αὐτὸν καιρὸν ὠκέως διαλλαττομένους, καὶ αὐτὸν μιμουμένους τὸν Πρωτέα. Plato similiter παντοδαπὸν γίνεσθαι usurpat de poetis in Rep. II. p. 381. p. 102. Bekk. et III. 389. p. 129. Eleganter idem Protei fabulam ad philosophos, qui in omnes partes se convertunt, neque aperte sententiam suam declarare volunt, adhibuit in Euthydemo p. 288. b. c. p. 426. Bekkeri, (qui, contra Heindorfii judicium ibidem intactum reliquit ὑφηγήσασθαι, quam lectionem etiam firmat præstantissimus Codex Bodleianus). Jam teste Eustathio in Odyss. l. l. p. 177. Basil. p. 174. ed. Lips. erant philosophi, qui Proteum acciperent pro Materia, quæ actu fit nihil formarum: potentia vero omnia: φάμενοι, Πρωτέα τὴν πρωτόγονον εἶναι ἕλην, τὴν τῶν εἰδῶν δεχάδα, τὴν ἐνεργεία μὲν οὖσαν μηδὲν τῶν εἰδῶν, δυνάμει δὲ, τὰ

πάντα. Quæ ubi in unum colliguntur, probabile fit, Plotinum, qui illam allegoricam loci Homericæ interpretationem haud dubie cognitam haberet, et fortasse ipse comprobaret, Romæque aut aliis in locis mimos Protei personam saltando exprimentes, vidisset, indidem ansam arripuisse, ut in loco de Materia formas omnes potentia continente, saltatorum ad omnes figuras se componentium similitudine uteretur. Cf. annot. nostr. supra in III. 6. 16. p. 319. B.

p. 1089, 3. ὑποβάθρα ἐκεῖνο] Vaticanæ librarij videtur voluisse: ὑπόβαθρα ἐκεῖνο. Nec libri tamen, nec Ficini. quid varietatis exhibent.

p. 1090, 2. ὡς περὶ ἂν τις διαιρῶν τὴν ἐπιστήμην τὴν μὲν γραμματικὴν λέγοι] Respicere videtur Aristotelis Categg. VI. 26. ubi eadem exempla usurpantur.

LIB. II.

P. 1093, 7. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΕΝΩΝ ΤΟΥ ΟΝΤΟΣ, ΔΕΥΤΕΡΟΝ.] Extremam vocem agnoscunt libri MSS. excepto uno nostri omnes. Est hic liber, temporis ordinem si respicis, quadragesimus et tertius. (Vid. Porphyrii de Vit. Plotini c. V. et cf. c. XXVI.) Cum argumento hujus libri plus minusve conjuncta sunt, quæ leguntur in Porphyrii Sententt. c. XXX. et XXXIX. itemque apud Proclum in Theolog. Platon. p. 25. 36. 119. 218—222. et in ejusdem Institut. Theolog. §. XXI. p. 36—40. ed. nostr. Cf. etiam Plotini librum περὶ τῶν τριῶν ἀρχικῶν ὑποστάσεων (V. 1. præcipue p. 484. sqq.) Ceterum summam capitibus hujus libri singulis a Ficino præmissam secutus est Bruckerus, ubi de Eclecticorum Dialectica agit, in Hist. Crit. Philos. Tom. II. p. 393. sqq. Reliqua quod attinet, consule annotationem nostram in titulum libri primi hujus Enneadis ad p. 566.

— 9. Ἐπειδὴ περὶ τῶν λεγομένων κ. τ. λ.] Revocavimus hanc lectionem e margine Edit. In ordine est Ἐπεὶ δέ.

— 12. Πλάτωνος—δόξαν.] Cf. infr. ad p. 602. ibiq. Platonis Sophist. p. 255. c. sqq.

p. 1094, 5. Ἐπεὶ δὲ οὐχ ἓν φαμεν τὸ ὄν κ. τ. λ.] Hoc decretum Platonis Plotiniquæ explicatur cum alibi, tum præcipue libris IV. V. VI. hujus sextæ Enneadis, itemque ejusdem libro nono eodemque extremo: περὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἢ τοῦ ἐνός.

p. 1095, 4. Ἐπεὶ οὖν οὐχ ἔν φαμεν] Ita plinius ex aliquot libris cum Ficino. Ab Ed. abest οὖν.

p. 1098, 1. καὶ τὰ ἄλλα ἐφεξῆς καὶ ἔστι διάφορα τὰ ἐφεξῆς πρὸς αὐτὸ] Ita ope Codd. nostrorum lacunam explevimus. Expressit eadem Marsilius.

— 10. καὶ τὸ πολύχουν τῆς φύσεως] Usurpatur hæc vox proprie de ubere semine vel fructu. Vid. Schneideri Indic. in Theophrasti Opera p. 485; adde Theodoret. Vol. III. p. 334. Schulz.: πολύχουν καρπόν. Deinde ad quamvis fecunditatem et vero varietatem traducitur, ut etiam Substantivum πολυχοῖα.

p. 1100, 13. καὶ τὴν περὶ τῶν γενῶν τὴν ἐν τῷ ὄντι ἔφαμεν ἀλήθειαν φανερὰν ἔσεσθαι.] Ficinus alterum τὴν post γενῶν commutavit in τῶν (vid. var. lect.): Nullus liber suffragatur, et solet Plotinus Articulum, ubi is a suo Substantivo pluribus interjectis disjungitur, repetere.

— 17. ἔρχεται δὲ τὰ πάντα ἐξ ἐνός, ἢ παντάπασιν ἐξ ἐνός, ἢ ἕξει] Vocabula insignioribus literis expressa cum Fic. ex plurimis Codd. adjecimus.

p. 1101, 14. τὸ εἶναι τῷ λίθῳ ἦν οὐ τὸ εἶναι ἀλλὰ τὸ λίθῳ εἶναι] Sic scripsi cum bonis libris pro τῷ εἶναι ἀλλὰ τῷ λ. ε. et proxime ἄρ' οὖν ἄλλο τὸ εἶναι pro ἄρ' οὖν ἄλλο εἶναι.

p. 1102, 14. καὶ ἐν ἑαυτῷ, πρὸς δὲ τὰ ἄλλα πολλὰ] Ita scripsi cum Cod. Med. A. et Ficin. Edit. habet καὶ ἐν ἑαυτῷ. Ad sequentia adhibe, quæ disputavit philosophus noster Ennead. III. lib. VIII. περὶ φύσεως καὶ θεωρίας καὶ τοῦ ἐνός.

p. 1103, 15. Ὅντος μὲν δὴ εἶδη πολλὰ] Ita posui cum Fic. et libris probatis pro ὄντως. Mox l. 9. cum Fic. et Marcc. A. B. dedi ἐπινοία pro ἐπίνοια. Deinde D. l. 2. ἀποπώτερος ἂν εἴη τοῦ μὴ κίνητην οὐδόντος. Ita ex libris correxi vulgatum δόντος, et præcessit proxima linea ἐπεισόγοι.

p. 1104, 11. κατὰ ταῦτα καὶ ὡσαύτως] In hac formula philosophis trita alibi solennius est: κατὰ τὰ αὐτὰ docente Wytttenbach. ad Phædon. p. 198. ubi de hac formula agit.

— 19. καὶ τὴν στάσιμ χωριούμεν αὐτοῦ] Dedi στάσιμ pro σύστασιμ ex plurimis Codd. Ad hæc et sequentia pertinent ea, quæ Plato ejusque sectatores de quinque rerum generibus posuerunt. De quibus consulendus est Parmenides aliique dialogi. Cf. etiam Proclum in Platonis Theolo-

giam V. 38. 39. p. 329. sqq. et Ficinum in Platonis Timæum c. 32.

p. 1105, 7. ἅμα δὲ νοεῖ καὶ τίθησιν, εἴπερ νοεῖ, καὶ ἔστιν, εἴπερ γενόηται.] Addidimus quatuor vocabula ex bonis libris, quæ ab Ed. absunt, nec expressit Fic. Proinde in versione adjecimus: *Si modo intelligit, et sunt.* Proxime l. 4. Ficinus correxit et mutavit: ἢ ἔστιν ἄῦλα pro ἀλλ' ἔστιν, et illud necessarium videtur; sed sine libris recipere non sumus ausi. Deinde B. l. 8. 9: μὴ ὄμμασι τούτοις δεδορκῶς ὄρᾶς διὴ οὐσίας ἔστιαν, καὶ φῶς ἐν αὐτῷ, αὐπνον καὶ ὡς ἔστηκεν ἐν αὐτῷ. Solus Marc. A. habet cum Mon. C. habet φῶς ἐν αὐτῇ, quod solis his auctoritatibus nolimus recipere propter frequentem in his Enneadibus generis Enallagen. Ceterum hic locus colorem duxit ex locis Platonis: Timæo p. 33. p. 30. Bekk. (cf. Plotin. p. 417. D.) Phædro p. 247. a. p. 41. Bekk. (cf. Plotin. p. 419. infr.) et Convivio p. 212. a. p. 446. Bekk.

p. 1107, 12. ὅπερ ὄν τι] Fic. expressit ὡσπερ pro ὅπερ.

p. 1108, 7. ἀδιάφορον ὄν αὐτοῦ] Ita correxi pro αὐτοῦ.

p. 1109, 5. ἐκάτερόν τινα φύσιμ λέγει] Sic partim cum Fic. scripsi, partim cum Codd. pro ἐκάτερον τινα φύσιμ λέγοι.

p. 1110, 5. ὡστε ἐν ἐνταῦθα, ὡς στρατὸς ἢ χορός.] Hanc similitudinem alibi quoque usurpat Plotinus. Exercitus similitudinem in loco de Categoriis usurpat Dexippus τῶν εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἀποριῶν τε καὶ λύσεων exordio libri secundi (MSer. Laurent. Medic. Cod. XXXIII.): Ἄρ' οὖν τοῖς ἐπὶ στρατείας (leg. στρατιᾶς) ἔοικεν ἢ διαίρεσις; οἶον τοῖς κατὰ λόχους συντεταγμένοις κ. τ. λ.

— 8. καθ' οὗ—ἀληθεύεται τὸ ἐν] Ita posui cum Fic. et quatuor Codd. et sequitur ἔσται. Ed. ἀληθεύεται etiam hoc loco.

p. 1111, 18. τὸ κοινὸν καὶ ἐν πολλοῖς] Fic. expressit τὸ κοινὸν ἐν ἐν πολλοῖς, quæ vera videtur lectio esse.

p. 1112, 14. Ἄρ' οὖν ἐν ἐκάστῳ] Addidi ἐν ex pluribus libris cum Ficino, et in Latina versione ex ed. præ. correxi: in quolibet pro: in quodlibet.

p. 1114, 2. καὶ ἐν αὐτῷ ὡς ἀρχὴ καὶ τέλος] Ita cum Ed. Codd. omnes: “et unum ipsi (sc. enti)

est tanquam principium atque finis." Ficinus expressit: καὶ ἐν αὐτῷ.

p. 1114, 16. πῶς ἀγαθοῦ μετέχει] Sic dedi ex tribus libris pro μετέχει: nisi forte conjicere malueris: πῶς ἂν ἀγαθοῦ μετέχει. Deinde B. l. 6. scripsi plenius: καὶ πῶς ἐτι ἐν; ἢ τὸ γένει ἐν, ὡς ἐν πολλοῖς ὄλον cum Marc. A. aliisque, qui tamen τῷ γένει. Ab Ed. hæc absunt. Expressit tamen etiam Fic.

p. 1115, 10. καὶ τὸ ὕστερος παρὰ τοῦ προτέρου] Ita posui cum libris plurimis: "et id ipsum, quod posterior est." Fic. tamen expressit καὶ τὸ ὕστερον, quod Ed. habet, et lin. 2. B. cum iisdem fere καὶ ἐννύσσει τὰ ὕστερα ἐν τοῖς προτέροις, prioribus. Fic. tamen expressit: ἐν τοῖς πρώτοις, quod in Ed. est.

p. 1116, 8. Ἀλλὰ περὶ γενέσεως κ. τ. λ.] Turbatum videtur in hoc loco. Extrema Fic. in versione ita ordinavit: μάλλον δὲ ὑποστάσεως καὶ ἐπινοίας ὕστερον θεωρητέον. Quod in ordinem recepissem, si vel unus Cod. consentiret.

p. 1117, 3. καὶ συνθέτων δεῖ ποιεῖσθαι] Fic. negationem addidit in versione, quod necessarium videtur. Liber tamen nullus agnoscit.

— 13. ἀλλ' ἔστιν οὐσία ἄνωθεν] In Latinis: "sed est *essentia* desuper." Ita ex edit. princ. correximus vitiosum *essentia*.

p. 1118, 3. ἐνεργεία ὄντως] Bini Codd. ὄντος. Fic. in versione expressit ὄντως ὄντος, quod commodum videtur; et sæpius jungendæ sunt lectiones, quæ in libris disjunctæ reperiuntur.

— 13. Τὸ δὲ πρὸς τι παραφνάδι ζοικὸς] Quid proprie sit παραφνάς, et quomodo distinguatur a παρασπάς, docet Schneiderus in annot. in Theophrasti Histor. Plantt. II. 2. 4. p. 100. Legitur etiam in Nicandri Georgicis apud Athen. II. 71. d. p. 275. Schweigh. de palmis. Julianus Epist. ad Oribas. XVII. p. 384. Spanhem. p. 23. ed. Heyler.: οἶον δένδρον κίνδυνός ἐστι μηδὲ τὴν παραφνάδα σωθῆναι. Plotinus autem tropicum usum mutuatus est ab Aristotele Ethicorr. Nicomm. I. 6. 2: τὸ δὲ ἀγαθὸν λέγεται καὶ ἐν τῷ τί ἐστι, καὶ ἐν τῷ ποιῶ, καὶ ἐν τῷ πρὸς τι τὸ δὲ καθ' αὐτὸ καὶ ἡ οὐσία πρότερον τῇ φύσει τοῦ πρὸς τι. παραφνάδι γὰρ τοῦτ' ἔοικε, καὶ συμβεβηκότι τοῦ ὄντος ὡστ' οὐκ ἂν εἴη κοινή τις ἐπὶ τούτων ἰδέα, ad quem locum confer Giphanium et Zellium p. 26: quos tamen Plotini locus fugit. Idem philosophus in

Rhetor. I. 2. 7. p. 31. Gaisford.: ὥστε συμβάλει τὴν Ῥητορικὴν οἶον παραφνάς τι τῆς Διαλεκτικῆς εἶναι. Inest igitur vis quædam in loco Plotini. Ipsius enim Aristotelis verbis Aristotelem refutare studet.

p. 1119, 3. καὶ τὸ ποιεῖν δὲ δύο] Ficinus ante δὲ δύο repetiit τὸ ποιεῖν, quod a nobis recipiendum erat, si ullus liber addixisset. Est quidem in Cod. Med. in marg. καὶ τὸ ποιεῖν, τὸ ποιεῖν δὲ δύο. Sed hæc videtur correctio Ficini. Turbatum autem in h. l. esse arguit lectio codicis Marc. B.

— 14. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα] Fic. expressit ἄλλα, cum tamen libri plurimi τὰ ἄλλα offerant, addidimus *reliqua* in Latinis: quod semel monitum volumus. Nam Marsilius ubivis ita facit.

p. 1120, 2. τὸ ὕστερον παρὰ τοῦ προτέρου] Ita dedi cum libris et Ficino pro ὕστερον: sed quod Fic. addit: *rursumque inde posterius* eorum verborum vestigia desunt in nostris libris.

— 11. τοῦτο εἶναι τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ] Ita scripsi, pro vulgato: τὸ ἀγαθὸν τοῦ εἶναι τὸ αὐτοῦ, cum Fic. et probatis Codd.

— 15. ἡ πρώτη καλλονή] Hoc vocabulum Æliano V. H. XIII. 1. reddendum censet Jacobsius in Ephemeridd. Scholasticæ. Darmst. 1829. p. 827, ubi e Themistio et Manasse exempla ejus apposuit. Poterat multo plura e recentioribus Platoniceis. Nunc sufficit laudare Nostrum I. 6. 6. et VI. 7. 32.

p. 1121, 10. Δικαιοσύνη δὲ καὶ σωφροσύνη—ἐνεργειαί τιες νοῦ πάσαι.] Vid. I. 2. 6: τὸ σωφροεῖν ἔστιν ἡ εἶσω πρὸς τὸν νοῦν στροφή. Cf. I. 6. 6. ibiq. annot. et compara Platonis Phædr. p. 237. extr. p. 23. Bekk. et Astii Comment. in eum locum p. 257. Plato in Phædon. p. 69. c: τὸ δ' ἀληθές, τῷ ὄντι ἢ κάθαρσίς τις τῶν τοιούτων πάντων καὶ ἡ σωφροσύνη, καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀνδρεία. Quæ recepit philosophus noster p. 54. A., ubi consule Annot. Adde Ben. Bendtsenii Marmora Mystica. Havniæ 1819. Specim. I. p. 9. sq.

— 11. καὶ ὕστερα γένος καὶ εἶδη.] Ficinus expressit γένους, quod verum videtur, neque tamen in libris comparet.

— 19. συνδιαζομένων] Fic. expressit lectionem Codicis Med. A. συνδιασζομένων. Tertia lectio συνδιαζομένων nihili est. Nos in vulgata acqui-

escentes ad eam versionem accommodavimus : *societate inter se junctis*. Infra VI. 3. 10. init. p. 625. A. legitur substantivum *συνδουασμός*.

p. 1123, 8. ἄλλως δὲ ἐκάστους, ἐκάστους δὲ τοὺς μὲν] Sic ex Med. A. vestigijs cum Fic. posuimus pro ἄλλως δὲ, ἐκ δὲ ἐκάστους τοὺς μὲν.

p. 1124, 5. ἐνεργεία ἔσονται] Fic. expressit et in Med. A. correxisse videtur ἐνέργεια.

— 13. καὶ οἶον σφριγῶσαι καὶ ἀληθῶς δυνάμεις] Proprie de corporibus usurpatur Verbum, ut ap. Platon. Legg. IX. 840. A. p. 98. Bekk. : πολλὸν κάκιον ἦσαν πεπαιδευμένοι τὰς ψυχὰς, τὰ δὲ σώματα πολλὸν μᾶλλον σφριγῶντες, quem locum respexit Timæus in Lex. p. 244. ubi Ruhnkenius de hujus verbi usu egregie exposuit. Cui junge nunc elegantissimum Jacobs. ad Philostrati Imagg. p. 587. et præsertim p. 665. sq. Sufficiat nonnulla addere maxime ex optimis Ecclesiæ scriptoribus: Diogenes ap. Stob. Floril. T. XXIX. p. 207. p. 23. Gaisford. : καὶ τὰ σώματα διεφθαρμένους ὑπὸ τρυφῆς ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ τοῖς πειρατηρίοις διαπονεῖν καὶ ἰσχυροὺς ποιεῖν καὶ σφριγῶντας. Herodian. III. 13. 14. p. 747 : ἀφηνίαζον δὲ καὶ ἐπεδίδοσαν εἰς τὸ χεῖρον ἅτε δὲ (fort. δὴ) νεανίας σφριγῶντας, καὶ ὑπὸ βασιλικῆς ἐξουσίας εἰς πάσας ἡδονῶν ὀρέξεις ἀπλήστως ὀρμωμένους. Philo Jud. de Mundi Opif. p. 14. Marg. p. 40. Pfeiff. de piscibus : καὶ τὰ μὲν εὐδία σφριγᾶ, τὰ δὲ κλύδωνι καὶ κυματώσει. Ubi quod Codd. August. addunt ἀφρῶ glossema videtur e marg. intrusum. σφριγᾶ vero non debet verti *delectantur* sed *roborentur*. Respondet enim proxime κραταιότερά τέ ἐστι (in edit. Pfeiff. falso scriptum est κρατερότερα) ἐστι. Absolute de sene maceriam transsiliente Theodoretus Hist. Relig. XVIII. p. 1230. extr. : ὑπερβαίνει τὸ θρήγκιον οὐκ εὐεπίβατον ὃν οὐδὲ τοῖς μάλα σφριγῶσι. Basilius Magn. in Hexaëm. Homil. I. p. 15. A. : ἄλλως δὲ τις τῶν σφριγῶντων κατὰ πιθανολογίαν ἐπαναστὰς πάλιν τούτοις. Idem in Psalm. LXI. p. 38. C : οἱ ἐπὶ τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας σφριγῶντες. Idem Homil. XIII. de Baptism. p. 481. A. B. : πῶς ὁ παλαιούμενος καὶ φθειρόμενος κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπίτης σφριγᾶ πάλιν καὶ ἀνηθᾶ, καὶ εἰς τὸ ἀληθινὸν ἀνθος τῆς νεότητος ἐπανερχεται. Qui locus superiori Diogenis maxime convenit. Idem Basilius Homil. XII. in Proverb. p. 465 : ὁ σφριγῶν πρὸς τὰς πράξεις τῆς εὐσεβείας, καὶ ἀκμάζων πρὸς

πάσαν εὐτονίαν ἀγαθῶν ἔργων. Jo. Chrysostomus Homil. X. p. 387. D. p. 2. ed. Matthæi : εἶδετε τὸν γέροντα καὶ νέον. γέροντα μὲν τῷ σώματι, νέον δὲ τῷ φρονήματι. Εἶδετε πολλίαν ἀκμάζουσαν καὶ γῆρας τόνον σφριγῶντα. Ubi Matthæi conjicit vel γῆρας τὸν νοῦν σφριγῶν (quam conjecturam quodammodo firmare potuisset hoc Plotini loco, ubi mentis vires σφριγῶσαι dicuntur) vel : γῆρας τόνον σφριγῶντα. Possis etiam suspicari : καὶ γῆρας εὐτόνωσ σφριγῶν (cf. Plotin. p. 691.) vel εὐτονον. Sed nolo hariolari.

p. 1127, 5. Καὶ ἡνιγμένον Πλάτωνι, τὸ ἦπερ] Non dubitavi ita scribere partim ex libris nostris et Platone ipso, partim commotus his locis Plotinianis p. 381. F : μᾶλλον τοῦτο εἶναι ἡνιγμένους, ubi Ciz. item ἡνιγμένως, et p. 364. D : τοῦτο ἄρα ἐστὶ τὸ θείως ἡνιγμένον, ubi item passive usurpatur. Nostro loco editio habet ἡνιγμένους et libri aliquot ἡνιγμένως et ἦπερ, margo Ed. ἦπερ. Verba autem Platonis quæ Philosophus noster laudat, leguntur in Timæo p. 39. extr. p. 40. Bekk. sæpius illa quidem laudata a Plotino p. 203. infr. et 204. supr. p. 356. A. p. 362. B. et p. 690. B. ex quibus unum tantummodo citavit Lindavius ad illum p. 58. Liberius h. l. laudavit Platonem noster, ut sæpe alias facit, ponens : ἐν τῷ παντελεῖ ζῶφ pro τῷ ὃ ἐστὶ ζῶον. Illud tamen et ipsum in Timæo legitur alio loco p. 31. p. 27. Bekk.

p. 1128, 1. κατακερματίζεσθαι] Ita junctim scripsi pro κατα κερματίζεσθαι. Plato Menon. p. 79. A. p. 47. sq. Stallb. : μὴ καταγίνναι μηδὲ κερματίζειν τὴν ἀρετήν. Republ. 279. ubi est verbum compositum, quod idem noster aliquoties usurpat, ut III. 9. 5. V. 1. 2.

— 4. εἰς τὸ ἄπειρον μεθέντα—εἰς ἀριθμὸν ἐρχεται ἤδη.] Insignis varietas lectionis Vaticanæ h. l. advertere nos debet. Ego quo magis in his cæcutio, eo minus vulgatam tentare sum conatus. Ceterum conjunctum est hujus loci argumentum cum disputatione de ἀπείρῳ, πέρατι, ἀριθμῷ in Philebo p. 23. extr. sqq. p. 59. sqq. ed. Stallbaum. Ficinus autem extrema vertens : “conveniunt *speciebus*” Expressit lectionem εἶδεσι, pro ἤδη, sed, exceptis Mediceis, hoc agnoscunt libri reliqui.

— 17. ἀλλ' ὡς τὰ ἐν τοῖς κατόπτροις] Alium locum de speculis III. 6. 9. supra tractavimus p. 312. B. cf. etiam p. 316. C : οἶον καὶ εἰς τὸ κάτο-

πτρον ἐνορῶτο τὰ εἶδωλα. quos locos in compendium redegit Porphyrius in Sententt. XXII: ὡσπερ ἐν κατόπτρῳ τὸ ἀλλαχοῦ ἰδρυμένον ἀλλαχοῦ φανταζόμενον. Plato Alcib. p. 132. fin. p. 367. Bekk.: ὡσπερ ἐν κατόπτρῳ. Olympiodor. in eum Dialog. p. 9. narrat, ante Ægyptiorum templa posita fuisse specula, quibus sacerdotes idem significatum voluerint, quod Græci Delphica ista inscriptione γνῶθι σεαυτόν. Cf. eundem p. 217. sq. 223. ibiq. annot. Plato de Legg. X. p. 905. p. 219. Bekk.: κἄτα ὡς ἐν κατόπτροις αὐτῶν ταῖς πράξεσιν ἡγήσω καθεωρακέναι τὴν πάντων ἀμέλειαν θεῶν. Platonis hunc locum Euripidi in Hippolyto 428. egregia annotatione adhibuit Valckenærius; nec minus commode Plutarcho suo (de Educat. puerorr. p. 14. A.) Wyttenbachius Animadverss. p. 152. Lucianus de Saltat. 81. p. 212. Wetst.: μᾶλλον δὲ ὡσπερ ἐν κατόπτρῳ, τῷ ὀρχηστῇ ἑαυτὸν βλέπει, καὶ ἂν πάσχειν αὐτὸς καὶ ἂν ποιεῖν εἴωθε. Sequitur mentio epigrammatis Delphici, quod modo memoravimus. Tertius est locus Platonis in Timæo p. 72. p. 102. Bekk. ubi de liene ita divinus philosophus: ἡ δ' αὖ τοῦ γείτονος αὐτῷ ξύστασις καὶ ἔδρα σπλάγχνου γέγονεν ἐξ ἀριστερᾶς χάριν ἐκείνου, τοῦ παρέχειν αὐτὸ λαμπρὸν καὶ καθαρὸν, οἶον κατόπτρῳ παρεσκευασμένον καὶ ἔτοιμον ἀεὶ παρακείμενον ἐκμαγείου κ. τ. λ. i. e. “tanquam spongia parata et prompta detergendo, cui apposita est, speculo” recte explicante Is. Vossio ad Catull. probante Ez. Spanhemio ad Callim. Lav. Pallad. 21. p. 623. qui ibidem recte monet, recedere hunc locum a vulgari apud Platonicos significatione ἐκμαγείου, ut *expressæ imaginis*, sive simulacri. Cf. nostr. annot. supr. ad Enn. III. lib. 6. cap. 2. p. 305. A. Aristides Panath. I. p. 342. p. 196: sapientiæ studiosi usque et usque intuentur in animo Athenas—ὡσπερ ἐν κατόπτρῳ τοῖς λόγοις ἐμβλέποντες. Themistius Orat. 16. p. 410: Ἐγωγε, ὦ βασιλεῦ, φημι δεῖν τὸν λόγον ἐκείνου προτίθεσθαι ὡσπερ κάτοπτρον ἐκάστης ἡμέρας εἰς ὃν ἀποβλέπων καὶ ἀτενίζων, οὐ τὰς κόμας εὐπρεπέστερον διαθήσειν, ἀλλὰ τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν. (Qui locus adhiberi debet Phaniæ epigrammati Anthol. Gr. II. 53. ad Animadvv. Jacobsii VIII. p. 169. Specula enim inter instrumenta tonstrinæ.) Sicut autem Aristides et Themistius l. l. sapientiæ decreta cum speculo, in quod intueri quemvis oporteat, compa-

rant, ita Apostoli doctrinam Evangelii. Cf. Lamb. Bosii Exercitt. in Epist. Pauli II. Corinth. III. 18. qui verbum *κατοπτρίζεσθαι* ita accipi jubet ibidem, ut sit *accurate diligenter intueri, probe considerare*; aliis contra conferri jubentibus hæc ejusdem Apostoli I. Corinth. XIII. 12: βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγμασι. (ubi quod *specularia* s. *fenestras* intelligi vult idem Bosius, addubitat Valckenærius in Scholis in N. T. Vol. II. p. 311. sq.) Cæterum nemo non intelliget quodammodo similem esse sententiam. Plotiniani hujus loci et Paullini. Speculorum usum in luxu mulierum vituperando memorat Clemens Alex. Pædag. III. p. 258. Potter.: κατόπτρων τε πολυτίμητοι κατασκευαὶ, οἷς κατασχηματίζονται θηρῶσαι τοὺς, δίκην παίδων ἀφρόνων, περὶ τὰς μορφὰς ἐπτοημένους. Specularis autem comparatione utitur Tertullianus de Anima cap. 53. p. 305. Rigalt.: “Si enim corpus istud Platonica sententia carcer, ceterum Apostolica dei templum, cum in Christo est; sed interim animam consepito suo obstruit et obturat, et concretionem carnis infæcat; unde illi, *velut per corneum specular, obsoletior lux rerum est,*” &c.

p. 1129, 4. ὡς τὸ γεγραμμένον] Ita ex bonis libris scripsi pro ὡστε γεγρ. Ceterum cum hac disputatione de ratione mentem inter atque animam &c. comparari debet locus classicus Nostri de lapsu et vicissitudinibus animarum, qui supra IV. 3. 12. exstat.

LIB. III.

P. 1130, 7. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΓΕΝΩΝ ΤΟΥ ΟΝΤΟΣ, ΤΡΙΤΟΝ.] Extrema vocula abest ab uno Cod. Unus Marcianus inscriptionem plane neglexit. Ex ordine temporis, quo singuli libri scripto consignati sunt, est hic quadragesimus et quartus (Porphyr. de Vit. Plotini cap. V. et XXVI.) Reliqua, quæ scitu opus est, supra exposui ad titulum libri primi hujus Enneadis p. 566.

p. 1131, 9. ἐν τῷδε τῷ παντὶ] Ita correxi ex bonis libris, cum abesset ἐν, et scriptum esset τῷ δε: “et in hoc universo alia diversaque ab illis (sc. quæreret).”

p. 1132, 6. τὸ δὲ εἶδος ἐπ' αὐτῇ] In Latinis correxi ex Ed. præc. “illud autem speciem in materia” pro in *materiam*, et in Græcis *γένεσιν* pro

γένεσιν. Ceterum de notione γενέσεως apud Platonicos Philosophos hic locus classicus est, et in primis tenenda sunt in antecedentibus illa: τὴν περὶ τὰ σώματα φύσιν—οὐδ' ὅλως οὐσίαν διὰ τὸ ἐφαρμόττειν τὴν ἔννοιαν βέοντων, ἀλλὰ γένεσιν οἰκείως λέγεσθαι. Atque hæc γενέσεως vis per omnes Enneadas latissime patet. Cf. etiam Proclum in Alcib. pr. I. 108: γένεσις καὶ θνητὴ φύσις. cf. p. 187. ibid. et p. 257. sq. et Ejusdem Institut. Theolog. p. 74. p. 158. et p. 308. sqq.

p. 1133, 11. Πῶς δὲ λέγομεν] Ita cum bonis libris dedimus pro λέγομεν.

p. 1135, 5. καὶ ἔδρα δοκεῖ τῷ εἶδει εἶναι—καὶ ἔδρα ὡστε] Ita hunc locum integravimus e Codd. plur. et Ficino, qui lacunosus est in Ed. Vox ὑποβάθρα occurrebat etiam VI. I. 28. p. 593. C. Cum voce θεμέλιος jungit eam Porphyrius in Sentent. §. 34. p. 239. Cf. etiam Procli Institut. Theolog. LXXI. p. 112. ed. nostr. ubi Hesych. II. 1467. Suid. III. 551. et Zonar. p. 1772. advocavi et insuper Dionys. Areopag. de Cælest. Hierarch. c. 5.

p. 1136, 14. καὶ ἀφ' ἧς δὲ τὰ ἄλλα] Fortasse legendum δὴ pro δέ.

p. 1141, 9. ἢ δ' ἐναργεστέρα] Recepi hanc lectionem e solo margine editionis pro ἢ δὲ ἐνεργεστέρα. Nam primum ἐνεργέστερον et ἐναργέστερον sexcenties inter se confusa reperiuntur; (Vid. Upton. et Schweigh. ad Arriani Dissertt. Epictett. III. 3. 4. p. 620. sq. et hunc ad Polyb. I. 1. 2. p. 117. sq.): deinde propter oppositum ἀμυδρά. Possum multos locos citare: unus sufficiat. Proclus in Platonis Alcib. pr. I. p. 2. ed. nostr.: ἕκαστον μετέχει τοῦ ὄντος ἀμυδρότερον ἢ ἐναργέστερον. Pergit Plotinus: καὶ εἰκόνων ἢ μὲν τις ὑποτύπωσις, ἢ δὲ ἐξεργασία μᾶλλον. Tenenda hæc significatio vocis ἐξεργασίας est de imaginibus accurate expressis et absolutis, cujus contrarium est ὑποτύπωσις, adumbratio, inchoatio. Supra p. 57. D. Noster dicit: καὶ μὴ παύση τεκταίνων τὸ σὸν ἀγαλμα, imitatus Platonem in Phædro p. 252. d. quem locum etiam Cicero de Legg. ante oculos habuit I. 22. 59. p. 142. ed. Moseri. Atque de cura sui et cultu ingenii deque excolendo animo Arrianus in Diss. Epictett. III. 13. 8. p. 411. Schweigh.: τίνα ἐστὶν ἐτι τὰ θλίζοντα πῶς ἂν θεραπευθῆ καὶ ταῦτα, πῶς ἐξαιρεθῆ. εἴ τινα ἐξεργασίας δεῖται, κατὰ τὸν αὐτοῦ λόγον ἐξεργάσα-

σθαι. Ubi ἐξεργασία, si Platonis Plotinique locos reputo, ab artifice imaginem absolvente expolienteque traductum crediderim.

p. 1142, 16. ποιαὶ γὰρ οὐσαὶ αὐται. κ. τ. λ.] Simplic. in Aristot. Categg. Fol. 55. a: Ἐρωτᾷ δὲ ὁ Πλωτῖνος, τί ἄρα οὐσα ἢ ποιότης τοὺς λεγομένους ποιὸς παρέχεται; ὅτι μὲν γὰρ κατὰ τὴν ποιότητα οἱ ποιὸι λέγονται, εἴρηται. τίς δὲ ἐστὶν αὐτῆ ἢ ποιότης κατὰ τὸν οἰκείον λόγον οὐ διώριστα. πρὸς ὃ φησιν ὁ Πορφύριος, ὅτι ὁ περὶ τῆς ποιότητος λόγος ἐννοηματικός ἐστίν, ἀλλ' οὐκ οὐσιώδης. ἐστὶ δὲ ἐννοηματικός, ὁ ἀπὸ τῶν γνωρίμων τοῖς πᾶσιν εἰλημμένος καὶ κοινῇ παρὰ πᾶσιν ὁμολογούμενος, οἷον, ὅτι ἀγαθὸν ἐστὶν ἀφ' οὗ συμβαίνει ἀφελεῖσθαι. ψυχὴ ἐστὶν ἀφ' ἧς ὑπάρχει τὸ ζῆν. φωνὴ ἐστὶ τὸ ἴδιον αἰσθητὸν ἀκοῆς. οὐσιώδεις δὲ εἰσιν ὄροι, οἱ καὶ τὴν οὐσίαν αὐτῶν τῶν ὀριζομένων διδάσκοντες, οἷον ἀγαθὸν ἐστὶν ἢ ἀρετὴ, ἢ τὸ μετέχον ἀρετῆς. ψυχὴ ἐστὶν οὐσία αὐτοκίνητος, φωνὴ ἐστὶν ἀπὸ πεπληγμένος. καὶ οἱ μὲν ἀνοηματικοὶ ὄροι, ἅτε κοινῇ παρὰ πᾶσιν ὁμολογούμενοι, οἱ αὐτοὶ εἰσιν· οἱ δὲ οὐσιώδεις κατὰ αἰρέσεις ἰδίας προηγούμενοι, ἀντιλέγονται ὑπὸ τῶν ἑτεροδόξων. τοῖς γοῦν λέγουσιν ἀέρα τὴν φωνὴν καὶ σῶμα, οὐχ ὁμογνωμονοῦσιν οἱ ἀρχαῖοι, κατ' ἐνεργειαν αὐτὴν ἀσώματον ἀφοριζόμενοι καὶ πληγῆν. καὶ τοῖς τὸ ἀγαθὸν ἐν ἀρετῇ καὶ μόνῳ τῷ καλῷ τιθεμένοις ἀμφισβητοῦσιν οἱ διὰ πάντων αὐτὸ διατείνοντες. δέδοκται οὖν ἐν ταῖς πρώταις εἰσαγωγαῖς, τοῖς παρὰ πᾶσιν ὁμολογουμένοις ὄροις κεκρήσθαι. αὐτοὶ γάρ εἰσι γνωριμώτεροι, καὶ πρὸς τὴν πρώτην ἀκρόατιν ἐπιτηδεώτεροι. οἱ δὲ ἕτεροι τῆς πρώτης δέονται φιλοσοφίας, ἥτις τὰ ὄντα ἢ ὄντα θεωρεῖ. διόπερ τὸν μὲν οὐσιώδη λόγον τῆς ποιότητος, ἐν τοῖς μετὰ τὰ φυσικὰ ὁ Ἀριστοτέλης ἀποδέδωκε. τὸν δὲ ἐννοηματικὸν ἐνταῦθα. καὶ λέγεται μὲν καὶ ταῦτα καλῶς. ἐστὶ δὲ καλλίων ἀπολογισμὸς ὁ λέγων, ὡς εἰ μὲν καθ' ἑαυτὸν ἦν ἢ ποιότης, εἶδει ζητεῖν, τίς οὐσα μετέχεται; εἰ δὲ ἐν ἡμῖν ἐστὶ καὶ οὐκ ἐκτὸς τῶν ποιῶν ὑφέστηκε, δῆλον ὡς οὐκ ἄλλο μὲν αὐτῇ τὸ εἶναι, ἄλλο δὲ τὸ μετέχεσθαι, οὐδὲ καθ' ἕτερον μὲν τρόπον ἐστὶ καθ' ἑαυτὴν, κατ' ἄλλο δὲ τῷ ποιῶ παρῆχει τὸ εἶναι καὶ λέγεσθαι, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ, τό, τε ἔχεσθαι, καὶ τὸ εἶναι, καὶ τὸ ποιὸν παρέχεσθαι, ἐπὶ τῆς ποιότητος θεωρεῖται. εἶδος γάρ ἐστὶν ἢ ποιότης τοῦ ἕχοντος. ὁ τοῖνυν διὰ τοῦ ποιοῦ τὴν ποιότητα ἀποδιδούς, τὴν κυριωτάτην ἰδιότητα αὐτῆς χαρακτηρίζει, καὶ ὁμοῦ τίς τέ ἐστὶ, καὶ τίνα παρέχεται τῇ ἀπεργασίαν, ἐν τοῖς οὐσι παρίστησι.

p. 1143, 15. [ζωγραφία] Conf. Platon. Politico p. 277. p. 289. sq. Bekker.

p. 1144, 1. Καὶ περὶ μὲν τῆς λεγομένης οὐσίας κ. τ. λ.] Huc facere videntur hæc Simplicii in Aristot. Categorr. 69. a: ὅσα οὖν τούτων μὴ τῷ ποσῷ συντάττεται, ἀλλὰ τῷ χαρακτήρι καὶ τῷ ποιῷ, πότερον ἐν ἄλλῳ εἶδει τάττεται παρὰ τὰ εἰρημμένα τῆς ποιότητος, ὡσπερ Ἀνδρόνικός τε καὶ Πλωτῖνος ὑπολαμβάνουσιν, ἢ ἐνεστὶν ὑφ' ἐν αὐτὰ τῶν τετραῶν προσβιβάζειν· τοῦτο δὲ ἐστὶ σαφές, ἐὰν περὶ αὐτῆς τῆς βαρύτητος καὶ κουφότητος γνωσθῆ τίνες εἰσὶ. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἡ θερμότης ἀναπλοῦσα τὰ σώματα ποιεῖ ταῦτ' ἑαυτῇ τὸ κούφον, καὶ ἡ ψυχρότης συνάγουσα, ποιεῖ ταῦτ' ἑαυτῇ τὸ βαρὺ, εἰς τὰς παθητικὰς, καὶ ταῦτα ποιότητος ἀπαχθίσεται. εἰ δὲ τῷ μὲν θερμῷ παρακολουθεῖ ἡ κουφότης, τῷ δὲ ψυχρῷ ἡ βαρύτης, καὶ εἰσὶ ποιητικὰ ἢ τε θερμότης καὶ ἡ ψυχρότης· τὸ δὲ βαρὺ καὶ κούφον οὔτε ποιεῖν τι οὔτε πάσχειν πέφυκε, δόξουσιν ἐκεῖνα μὲν εἰς τὰς παθητικὰς ποιότητος ἀνάγεσθαι. αὐτὰ δὲ εἰς ἄλλο τι γένος ἴδιον· καὶ εἰ μὲν κατ' οὐσίαν τοῖς στοιχείοις ὑπάρχουσι, δόξουσι μὴδὲ εἶναι ποιότητες. εἰ δὲ καὶ τὸ δεδεγμένον αὐτὰς ποιόν ἐστι, καὶ λέγεται ποιόν, καὶ ἀπὸ τῆς οὐσιώδους διαφορᾶς ἐγγίνεται τις ἐν τοῖς μετέχουσι σώμασι μορφωτικὸς χαρακτήρ, εἴη ἂν καὶ ταῦτα ποιὰ.

— 13. στοιχεῖα—τὸ δὲ τὸ πῦρ κ. τ. λ.] Jo. Philopon. adv. Proclum: καὶ οἶονεὶ πῦρ διὰ κόρον ὑβρίζον, καὶ οὐχὶ τὸ στοιχειώδες τε καὶ ζωτικὸν πῦρ. τὸ δὲ ἐκεῖ φησὶ πῦρ ὁμαλὸν εἶναι καὶ ἡρεμαῖον τῇ τῶν ἄστρων πρέπον φύσει, καὶ προσηνῶς θερμὸν—τὴν γὰρ τῶν στοιχείων μάλιστα καθαρωτάτην καὶ εἰλικρινεστάτην μοῖραν, εἰς τὴν τοῦ οὐρανοῦ σώματος ἀποκριθῆναι σύστασιν. ὡς μήτε ἔκφυλον καὶ ξένην τῶν παρ' ἡμῖν στοιχείων τὴν τοῦ οὐρανοῦ σώματος εἶναι φύσιν, μήτε ἀπαρλλάκτως τοιοῦτον εἶναι τὸ ἐκεῖ, πῦρ ἢ τὴν γῆν, ἢ τῶν ἄλλων τι. ἀλλὰ παρ' ἡμῖν μὲν τὸ τρυγῶδες, καὶ οἶονεὶ τὴν ὑποστάθμην τῶν στοιχείων ἀπορροῦσαι. ἐκεῖσε δὲ τὴν λεπτομερεστάτην αὐτῶν καὶ ἀμείνονα διακριθῆναι. ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ζώοις φησὶν ὁ Πλωτῖνος, ἐν τοῖς κυριωτάτοις αὐτῶν μάλιστα, τὰ ἀμείνω ἐκλέγεται ἡ φύσις. πολλὰς μὲν οὖν καὶ ἄλλας ἐνῆν μαρτυρίας παραθέσθαι τὴν προκειμένην δόξαν πιστούμενον Πλάτωνος. τὸν γὰρ αὐτοῦ Πλάτωνος μαθητὴν Ἀριστοτέλην ὡς ὠμολογημένον παρ' ἡμῖν, ταῦτα τε ποσομαρτυροῦντα, καὶ ἐγκαλοῦντα δι' αὐτὸ γε τοῦτο Πλάτωνι. δοκεῖ γὰρ πρῶτος πάντων Ἀριστοτέλης,

τὴν περὶ τοῦ πέμπτου σώματος δόξαν εἰσηγήσασθαι. ἀλλ' οἶμαι τοῖς ἐγνώμοσιν εἰς πειθῶ τέλειαν αὐτάρκη καὶ τὰ εἰρημμένα· καὶ ἵνα μὴ τῆς χρείας πλέον τὸν περὶ τούτου λόγον ἐκτείνωμαι.

p. 1146, 19. ὑλικώτερα εἶπομεν καὶ ὀργανικὰ] Cf. cap. IX. A: ὑλικώτερα μὲν, πῦρ, γῆ, ὕδωρ, ἀῆρ, ὀργανικὰ δὲ, τὰ τῶν φυτῶν, καὶ τὰ τῶν ζῶων σώματα. De Platonica et Stoica ratione, qua ψυχὴ (anima) Dei ὄργανον, instrumentum: corpus instrumentum animæ dicitur, vid. Gataker. ad M. Antonin. X. 38. p. 316. et Wytttenb. ad Plutarch. Septem Sapp. Conviv. p. 988. Adde Clement. Alex. Pædagog. II. 4. Isidorus Pelusiot. Epist. I. 364. p. 95: καὶ χορδὰς τὰς ἐν ἡμῖν αἰσθήσεις δηλοῖ, ὑφ' ὧν τὸ τῆς γλώττης ἀνακρούεται πλήκτρον. καὶ ὄργανον ὁ πᾶς εὐρίσκεται ἄνθρωπος. Cf. Olympiodor. in Alcib. pr. XXIV. p. 202. sq. ibiq. annot. Adjectivo utitur Aristoteles Ethicorr. Nicomm. III. 1. 6. p. 110. Zellii: κινεῖν τὰ ὀργανικὰ μέρη. Præcipue huc facit alter Stagiritæ locus, de Anima II. 1. p. 22. sq. Sylb.: διὸ ψυχὴ ἐστὶν ἐντελέχεια ἡ πρώτη σώματος φυσικοῦ ζῶν ἔχοντος δυνάμει· τοιοῦτον δὲ, ὃ ἂν ἢ ὀργανικόν. ὄργανα δὲ καὶ τὰ τῶν φυτῶν μέρη, ἀλλὰ παντελῶς ἀπλᾶ· οἷον τὸ φύλλον περικαρπίου σκέπασμα· τὸ δὲ περικάρπιον, καρποῦ. αἱ δὲ ῥίζαι τῷ στόματι ἀνάλογον· ἄμφω γὰρ ἔλκει τὴν τροφήν. Hunc similesque locos Plotinum ante oculos habuisse nemo non intelligit.

p. 1147, 6. Περὶ δὲ ποσοῦ καὶ ποσότητος κ. τ. λ.] Ad verba Aristotelis τὸ ποσὸν οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον (quanta, nec magis quanta, nec minus quanta dici possunt) postquam Simplicius (in Categg. Fol. 38. a.) hanc sententiam probavit, ita pergit: αἴτιον δὲ οἶμαι τοῦ τὸ ποσὸν μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον, τὸ καὶ τὰ ἄλλα κατὰ τὸ ποσὸν ὀρίζεσθαι καὶ μετρεῖσθαι· εἰ οὖν καὶ τῶν ἄλλων ὅρος γίνεται τὸ ποσόν, πῶς ἂν αὐτὸ τῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀοριστίας μεταλαμβάνει; εἰ δὲ μείζον μέγεθος μεγέθους λέγομεν, καὶ πλείονα ἀριθμὸν ἀριθμοῦ, καὶ ἐν τούτῳ πολὺ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον θεωροῦμεν. μᾶλλον γὰρ μείζων τοῦ Ἑμμητοῦ ὁ Καύκασος ἢ ὁ Ἄθως, καὶ μᾶλλον πλείω τῶν τριῶν τὰ ἑπτὰ ἢ τὰ πέντε, κατὰ τὸ πρὸς τι αὐτοῖς τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὑπάρχειν ἐροῦμεν. εἰ δὲ καὶ μᾶλλον μείζων ὁ Καύκασος, ἥττων δὲ ὁ Ἄθως, καὶ ἔτι ἥττων ὁ Ἑμμητος, κατὰ τὸ ἀόριστον, συγχωρήσοι ἂν τις ἐπιδέχεσθαι καὶ τὸ ποσὸν τὸ

μᾶλλον καὶ τὸ ἦττον, ὥσπερ καὶ ἐναντίωσιν. τὸ γὰρ μὴ πρὸς τι λεγόμενον μέγα, ἀλλὰ καθ' αὐτὸ ἀντίκειται τῷ καθ' αὐτὸ λεγομένῳ μικρῷ· καὶ οὕτως Ἀνδρονίκος διατάττεται. Πλωτίνος δὲ, οὐδὲ εἶναι ὅλως πρὸς τι μέγα φησὶν, ἀλλ' ἀκύρως πολλακίς ἀντὶ τοῦ μείζον τὸ μέγα λέγειν ἡμᾶς. Idem ibid. fol. 36. b: Μήποτε δὲ φησὶν Ἰάμβλιχος τῷ Ἀνδρονίκῳ κατακολουθῶν, τὸ μέγα καὶ μικρὸν, καὶ τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον, οὐ μόνον πρὸς τι ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ ποσὸν ἄριστον. ὅταν γὰρ λέγωμεν μέγα, ποσὸν ἄριστον δηλοῦμεν· οὐ γὰρ δηλοῦται πόσῳ ἢ τίνι μεγέθει μέγα ἐστὶν, ἢ πόσῳ πλήθει πολὺ. ὅταν δὲ μείζον καὶ μικρότερον λέγωμεν, κατὰ τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν θεωρεῖται. ὁ δὲ γε Ἀριστοτέλης κατὰ τὸ πρὸς τι μόνον τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐθεώρησεν, ὥσπερ ὁ Πλωτίνος κατὰ τὸ ἀπλῶς *μόνον (*ποσόν). τὸ γὰρ πρὸς τι μέγα, ἀντὶ τοῦ μείζον λέγεσθαι φησι. Et paullo inferius, cum sententiam Iamblichii explicat:— βούλεται δὲ ὁ θεὸς Ἰάμβλιχος τὰ μὲν καθ' αὐτὰ μέγα καὶ μικρὸν, καὶ πολὺ καὶ ὀλίγον, ἐν τοῖς καθ' αὐτὰ καὶ ἄλλοις εἶδεσι θεωρεῖσθαι, τὰ μὲν κατὰ τὴν ὑπεροχὴν τῆς δυνάμεως, τὰ δὲ κατὰ τὸ πλήθος τῶν καθαρῶν λόγων. τὰ δὲ πρὸς τι, ἅπερ κατὰ σύγκρισιν λέγεται ἐν τοῖς ἐνύλοις ὄρῳ, ἐν οἷς καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον, καὶ τὰναντία ἅμα κατὰ τὴν πρὸς ἕτερον καὶ ἕτερον ἀναφορὰν. προσιόντος γὰρ τοῦ εἶδους τῆ ἴλη σύμμικτός τις ἀπ' ἀμφοῖν γίνεται δύναμις. καθ' ὅσον μὲν γὰρ μεταλαμβάνει τοῦ εἶδους, ὁμοιοῦται πρὸς αὐτὸ, καὶ γίνεται πολὺ καὶ μέγα τὸ ἄνυλον. κατὰ δὲ τὴν οἰκείαν ἀπειρίαν, τοῦτο μᾶλλον καὶ ἦττον, καὶ τῆς πρὸς τι σχέσεως, καὶ τῆς ἐπὶ τὰ ἐναντία μεταβολῆς μεταλαμβάνει. Τούτου ὁ γὰρ οὖν φησὶν (Iamblichus, obloquens Plotino de definitione magni) οὕτως ἔχοντος, οὐκ ὀρθῶς ὑπολαμβάνουσιν οἱ ἀπλῶς ταῦτα πάντα ἡγούμενοι λέγεσθαι, ὥσπερ ὁ Πλωτίνος. καὶ γὰρ ἡ συνήθεια ἐπὶ τῶν πρὸς τι πολλακίς αὐτοῖς χρῆται, καὶ οἱ κέγχρον μεγάλην λέγουτες κατὰ τὴν πρὸς τὸ ὁμογενὲς σύγκρισιν, ὡς τὸ μείζον δηλοῦσαν, κατὰ τὸ πρὸς τι λέγουσιν· ἀλλὰ τὸ μέγεθος, φησὶν ὁ Πλωτίνος, οὐκ ἔστι τῶν πρὸς τι, ἀλλὰ τὸ μείζον, ὥσπερ καὶ τὸ διπλάσιον. ἢ οὐχ οὕτως ἔχει; διατείνει γὰρ ἡ τοῦ μεγέθους ἔννοια ἐπὶ τε τὰ καθ' ἑαυτὰ μεγέθη, καὶ τὰ πρὸς ἄλληλα. οὐδὲ γὰρ ἂν μείζον ἐλέγετο μὴ μετέχον τοῦ μεγέθους, καὶ παραδηλοῦν τὴν κατὰ τὸ μέγεθος ὑπεροχὴν. Ἄλλὰ τὰ πολλά φασιν κ. τ. λ. Pergit inde Simplicius ad aliorum sententiam, neque ad Plotinum revertitur.

p. 1148, 9. καίτοι καὶ καλὸν λεγόμενον, φανείη ἂν πρὸς ἄλλο αἰσχρὸν, οἶον ἀνθρώπου κάλλος πρὸς θεῶν· πιθήκῳ φησὶν ὁ κάλλιστος αἰσχρὸς συμβάλλειν ἐτέρῳ γένει.] Laudat Plotinus verba Platonis, vel potius Heracliti apud Platonem in Hippria maj. p. 289. a. p. 426. Bekk. Integrum locum arponam: Εἶεν. μανθάνω, ὦ Ἰππία, ὡς ἄρα χρὴ ἡμᾶς ἀντιλέγειν πρὸς τὸν ταῦτα ἐρωτῶντα τάδε· ὦ ἀνθρώπε, ἀγνοεῖς, ὅτι τὸ τοῦ Ἡρακλείτου εὖ ἔχει, ὡς ἄρα πιθήκῳ ὁ κάλλιστος αἰσχρὸς ἀνθρωπείῳ γένει συμβάλλει, καὶ χυτῶν ἢ καλλίστη αἰσχρὰ παρθένων γένει συμβάλλει, ὡς φησὶν Ἰππίας ὁ σοφός. Ita Bekkerus edidit de conjectura Sydenhami et de Heindorfii iudicio, qui eam indubitata dicit: “Nescio an præstet ἀνθρώπων,” Bekkerus in Commentariis criticis addit. Sed omnes Codices Platonis consentiunt in ἄλλῳ γένει: et vero Plotinum in suo Platone ita legisse arguit ipsius, utpote memoriter hæc citantis: ἐτέρῳ γένει. Similiter idem firmat lectionem plurimorum Platonis codicum συμβάλλειν pro συμβαλεῖν.—Quod argumento sit, vel ad criticam factitandam haud inutiliter comparari Plotinum cum Platone, ut jam de interpretatione nihil dicamus. Cæterum hæc admonent Ennii apud Ciceronem de N. D. I. 35:

Simia quam similis, turpissima bestia, nobis! ad quem locum et alia et ipsum Platonis locum apposuimus p. 161. ed. nostr. et Moseri.

p. 1150, 7. Τὸ μὲν οὖν συνεχὲς κ. τ. λ.] Simplic. in Aristot. Categg. p. 33. a: οὗτος μὲν οὖν ἄλλος λόγων τρόπος, ὡς ὁ θεὸς Ἰάμβλιχος φησι. Περὶ δὲ τοῦ μοναδικοῦ ἀριθμοῦ διαπορεῖ πάλιν ὁ Πλωτίνος, καθ' ὃν πέντε ἵπποι θεωροῦνται, καὶ τὰ ἄλλα ὡσαύτως κατὰ σύνθεσιν μονάδων μετρεῖται, πότερον ἐνυπάρχει, ἢ χωρὶς ἂν μετρεῖ, ποσὰ οὐκ ἔσται τὰ ὑποκείμενα, μὴ μετέχοντα τοῦ ποσοῦ. ἔπειτα μέτρα μὲν ἔστω τὰ κεχωρισμένα ὡς μετροῦντα, διὰ τί ποσα; ἢ γὰρ αὐτοποσότης οὐ πάντως ἐστὶ ποσόν. τοῦτο δὲ αὐτὸς μὲν λύνων, εἰ ἐν τοῖς οὖσιν ὄντες φησὶν οἱ ἀριθμοὶ εἰς μηδεμίαν ἄλλην κατηγορίαν ἀνάγονται, ποσὸν ἂν εἶεν. ὁ δὲ Ἰάμβλιχος κ. τ. λ. Cæterum cf. ad verba μοναδικῶν ἀριθμῶν τίθεσθαι p. 569. a. b. inf. Tangit utrumque locum Simplicius l. c. fol. 32. b. Verba Simplicii supra apposita sunt p. 569.

— 15. εἰς εἶδη διαιρουμένον δόξει.] Post hæc aut addendum, aut certe intelligendum εἶναι, nisi

malueris cum Vat. *διαιρούμενον*. Sed nunc linea seq. etiam corrigendum ποιούμενον.

p. 1152, 18. *τὴν γεωμετρίαν τοίνυν οὐ περὶ μεγέθη, ἀλλὰ περὶ ποιότητα καταγίνεσθαι.*] Recte Ficinus: “Geometriam non *circa* magnitudines, sed *circa* qualitates *versari*.” Confer cum his Plotinianis locum, quem Henr. Steph. in *Thes.* p. 2939. c. Londin. e Budæo in medium profert: *Γεωμετρία ἐστὶν ἐπιστήμη περὶ ποσὸν καταγινόμενη συνεχές, ἀκίνητον.* Michaël Psellus jun. in *Ἐπιλυσ.* εἰς τοὺς ἐκ τῆς φιλοσοφίας τρόπους ita: ὅτι ἡ μὲν τέχνη περὶ τὰ ὑλικά καὶ φθειρόμενα καὶ μὴ αἰεὶ ὡσαύτως ἔχοντα καταγίνεται. Olympiodor. in *Alcib.* pr. X. p. 96: ἐκεῖνο γὰρ οὐ περὶ τὸ ὡσαύτως ταῦτα καλεῖν καταγίνεται, ubi de aliis Constructionibus hujus verbi, significationibusque plura laudavi. Hic addo locum Nicolai Methonens. adv. Procli *Instit. Theolog.* LXXVIII. p. 106: εἰς δὲ τοὺς περὶ τοῦ (f. τὸ) δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ φυσικοὺς καὶ περὶ τὴν ὕλην καταγινόμενους λόγους ὠλίσθησει.

p. 1154, 2. *καθ' ὅσον αἱ διαφοραὶ ἐν αὐτῷ*] In *Latinis* uncinis inclusimus verba: *in quantitatis genere dici*, post: *differentiæ sunt*; et vero ea delevissemus, nisi in editione quoque principe h. l. repetita reperirentur. Proxime vero C. ex edit. princ. emendavimus *complementes pro copulantes*.

— 13. *καὶ ποσῷ συμμιχθὲν*] Ita scripsi pro καὶ ποιῷ hac sententia: quod quale cum aliis materiæ et *quanto* admixtum efficit.

p. 1155, 15. *ὅτι ἄλλα ἤδη*] Pro *ἤδη* marg. Ed. habet εἶδη, quæ *παραδιόρθωσις* ex corrupta lectione ἄλλα est enata.

p. 1156, 2. *Καὶ γὰρ εἰ ἐν ὕλῃ λόγοι κ. τ. λ.*] *Simplic.* in *Aristot. Categg.* p. 73. b: (cf. *alterum Simplicii locum ad p. 588. supra appositum*;) Πρὸς μὲν γὰρ τοὺς ἀπὸ τῆς στοᾶς, τὸ μὲν σπουδαῖον γένος, βέβαιον λέγοντας, τὸ δὲ μέσον ἐπίτασιν καὶ ἀνεσιν ἐπιδέχεσθαι, ἀπορῆσαι ἄξιον, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὴν ἀρετὴν, ἐλλείπων δὲ κατὰ συνάσκησιν ἢ τὴν φύσιν, ἦττον ἂν εἴη σπουδαῖον, ἴσως δὲ ἐροῦσι τὴν ἀρετὴν οὖσαν ἐπιστήμην, ἐξ ἑαυτῆς ἔχειν τὸ πάγιον. τῶν γὰρ οἰκείων λόγων οὖσα θεωρητικὴ, καὶ στοχαζομένη αἰεὶ τοῦ καθ' ἑαυτὴν πάντα ποιεῖν, ἐνεργεῖ βεβαίως ἐστῶσα ἐν τῷ ἀμεταπτώτῳ εἶδει τῆς ἐπιστήμης. ἀλλὰ πῶς τοῦτο δυνατόν ἐπὶ τρεπτῆς καὶ παθητῆς οὐσίας τῆς ποιότητος, καὶ μάλιστα κατ'

αὐτοὺς χύσιν τε καὶ συστολὴν ἐχούσης ἐπ' ἀπειρον ἐν ἑαυτῇ καὶ τῆς ἀρετῆς; διότι σώματα καὶ τὰς ποιότητας λέγουσι. μήποτε οὖν τὰ περὶ ἐτέρων ἀρχῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις λεγόμενα, καὶ ἐπ' ἄλλας ἀρχὰς οὗτοι μεταφέρουσιν εἰ μὴ ἄρα τὴν σπουδαῖαν ἔξιν κατὰ τὸ μάλιστα τιθέμενοι, καὶ οὐκ ἐν κινήσει θεωροῦντες, εἰκότως οὐδὲ ἐπίτασιν, οὔτε ἀνεσιν ἠξίου ἐπ' αὐτῆς θεωρεῖν. ἀλλ' εἰ τοῦτο καὶ τῶν τεχνῶν ἐκάστης ἐστὶ τι μάλιστα, ὃ καὶ αὐτὸ ἔστηκε. παντὸς γὰρ τοῦ μᾶλλον καὶ ἦττον, ἐστὶ τι πάντως καὶ τὸ μάλιστα. καὶ ἴσως κατὰ ταύτην τὴν ἔννοιαν ἡ δόξα, ἧς Ἀριστοτέλης μνημονεύει, τὰς ἔξεις τὰς τελείας οὐκ ἐπ' ἀρετῆς μόνης ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὑγείας καὶ γραμματικῆς, καὶ τῶν ἄλλων διαθέσεων λαμβάνουσα, ἀνεπιτάτους αὐτὰς καὶ ἀνέτους εἶναι φησιν, ἐν τοῖς μετέχουσι τῶν ἔξεων μᾶλλον ἢ ἦττον τὴν ἐπίτασιν θεωροῦσα καὶ τὴν ἀνεσιν. καίτοι ἐν αὐταῖς ἐστὶν ἰδεῖν τοῦτο, οὐ μόνον ταῖς τέχναις, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀρεταῖς. καὶ τῶν ἀρετῶν γὰρ αἱ μὲν τέλειαι εἰσιν, αἱ δὲ ἀτελεῖς. ἀτελεῖς μὲν, αἱ φύσει μόνον, ἢ ἔθει ἢ λόγῳ· τέλειαι δὲ αἱ τοῖς τρισὶ τούτοις συμπεπληρωμέναι, εἰ μὴ ἄρα αὐτὴ μὲν ἡ ἀρετὴ τέλεια καὶ ὁλόκληρός ἐστι, μετέχεται δὲ καὶ κατὰ μέρος, ὥσπερ καὶ ἡ γραμματικὴ, καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐκάστη διὰ τὸ ἀτελές, καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ἐν τῇ μεθέξει θεωρεῖται. Ἀλλὰ ποίας διαθέσεις ὡς τελείας ὀρᾷ ὁ Ἀριστοτέλης παρὰ τὰς ἐχομένας; ἄρα τὰ χωριστὰ εἶδη, καὶ τὴν αὐτοδικαιοσύνην, ἢ οὔτε σύνηθες αὐτῷ τοῦτο, οὔτε τοῖς προκειμένοις οἰκείον, οὔτε διαθέσεις ἂν ἐκεῖναι κληθεῖεν. ἀλλὰ τὰς μετεχομένας τελείας θεασάμενος, κατὰ τὴν πρὸς ἐκείνας ἀναφορὰν, τὰς ἀπολειπομένας αὐτῶν, τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἦττον ἔχειν βούλεται. καὶ ἀκριβέστερος ὁ λόγος οὗτος ἐν πάσαις ταῖς διαθέσει, καὶ τὸ τέλειον κατὰ τὴν ἀκρότητα αὐτῶν θεωρῶν, καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον, κατὰ τὴν ἐν πλάτει μέθεξιν. τῶν δὲ ἄλλων, ὅ,τε τῶν Στωϊκῶν ἀτελῆς δοκεῖ, μήτε τῶν ἀρετῶν τὸ ἀτελές, μήτε τῶν ἄλλων τεχνῶν, τὸ τέλειον θεασάμενος. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἐν λόγῳ μόνῳ ἔθεωρεῖτο ἡ ἀρετὴ, ὁ τὸν λόγον ἔχων καὶ τὴν ἐπιστήμην, οὐκ ἂν ἐπιτείνουτο. εἰς γὰρ ὁ ἀληθῆς λόγος. ἀληθῆς δὲ ἀληθοῦς λόγος μᾶλλον οὐκ ἐστίν. εἰ δὲ τὴν ἐπιστήμην ἔχων ἐλλείποι κατὰ τὴν συνάσκησιν, ἢ τὴν φύσιν, ἦττον ἂν εἴη δίκαιος, ὥστε εἰ ἡ τελεία ἔξις οὐκ ἐκ μόνων τῶν θεωρημάτων συνῆσθηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐκ φύσεως καὶ ἔθους, εἴη ἂν ἄλλος ἄλλου δικαιοτέρος. καὶ ἐπὶ τῆσδε ὁ μὲν λόγος, εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὁ συμπληρούμενος ὑπὸ τῶν θεωρημάτων ἢ δὲ συνάσκησις, καθ' ἣν ὁ ἀτελῆς γραμματικὸς

θεωρεῖται, ποιεῖ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον ἐν τῷ διαφύρῳ τρόπῳ τῆς μετοχῆς τοῦ αὐτοῦ λόγου. ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς μὲν ὁ λόγος τῆς λευκότητος. λευκότερα δὲ ἢ χιῶν λέγεται γάλακτος, διὰ τὴν μὴ τοῦ λευκοῦ σύμμειξιν· ὅπου γὰρ ὕλης μίξις, ἀνάγκη μετέχειν τοῦ μὴ τοιούτου, καὶ ἐπίτασιν γίνεσθαι καὶ ἄνεσιν. Ἄλλὰ πῶς φησι λευκότερον γίνεσθαι τι, μὴ πρότερον ὢν λευκὸν, ἢ γραμματικώτερον, εἰ μηδέπω γραμματικός ἐστι; ἀλλὰ μὴν οὐ λέγεται γραμματικός ὁ μὴ ἔχων, προκόπτων δὲ καὶ συνεγγίζων ἔτι πρὸς τὴν γραμματικὴν, οὐδὲ λευκὸς ὡσαύτως. καὶ ὅταν δὲ τοῦτον τούτου μείζονα λέγωμεν, οὐδέτερός ἐστι μέγας ἀπλῶς. ἐν γὰρ τὸ ἀπλῶς μέγα, καὶ μέγιστόν ἐστι, καὶ μία ἢ ἀπλῶς γραμματικὴ, καὶ μία ἢ ἄκρα ἀρετὴ. Ἄλλὰ τὴν μὲν ἀπορίαν λυτέον κατὰ τὴν πρὸς τὸ τέλειον ἀναφορὰν λέγεσθαι τὰς συγκρίσεις. οὕτω δὲ τούτων λεγομένων, θαυμαστὸν εἰ ἐνδέχεται τὴν τελείαν ταύτην ποιότητα ἐνυλον εἶναι. τὸ γὰρ τέλειον καὶ ἐστηκὸς ὡσαύτως, ἄλλης ἂν εἴη φύσεως καὶ οὐ τῆς ἐνύλου. ἔτι δὲ τούτου φησὶν ὁ Ἰάμβλιχος ἀποπώτερον, εἰ ἐνυλος μὲν ἐστὶν ἢ ποιότης, οὐ τὰ αὐτὰ δὲ πάσχει τοῖς ὑποδεχομένοις αὐτὴν ἐνύλοις ὑποκειμένοις. σχεδὸν γὰρ οὕτω χωριστὴ γίνεται εἴτινα ἴδια ἔχει ἔργα κεχωρισμένα τοῦ κοινοῦ. κακείνο δὲ φησὶν ἄτοπον, εἰ ἢ ποιότης μὲν ἀεὶ συνιέζευκται μετὰ τοῦ ποιοῦ ὡς δίδυμον ἔχουσα πρὸς αὐτὸ τὴν φύσιν καὶ ἀπαράλλακτον, κεχώρισται δὲ τῷ παντὶ πάλιν, ἢ μὲν ποιότης οὐκ ἐπιτείνεται, τὰ δὲ ποιά ἐπιτείνεται· μήποτε οὖν φησὶν ἐπὶ πάντων τούτων, ἐπὶ τοὺς ἀύλους λόγους ἀπέφερον. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἀρετῶν, οἱ τὰς μὲν προκοπὰς διδόντες, τὸ δὲ τέλειον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπογεγνώσκοντες ἐλπίθουσι αὐτοῖς ἀρείας * τοὺς τελείους [* τὰς τελείας] ὑπολαμβάνοντες, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἐνύλων ταύτας ἀπεγίνωσκον· εἰ δὲ τοῦτο, ἐκπίπτει ἢ δόξα ἐπ' ἄλλην φύσιν διαφέρουσαν παντάπασιν. τὸ γὰρ τῆς ποιότητος οὐκ ἦν τῶν ἀύλων. ταῦτα μὲν αὐταῖς λέξεσιν ὁ Ἰάμβλιχος ἔγραψε. μήποτε δὲ τούτῳ τῷ λόγῳ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀνάγκη τίθεσθαι. ἐνυλος γὰρ ἐστὶ καὶ αὐτή. τὸ δὲ τέλειον καὶ ἐστηκὸς ἄλλης ἂν εἴη φύσεως, καὶ τὸ ποσὸν ὁμοίως, καὶ αὐτὸ τὸ ὄρισμένοι, καὶ πᾶσαι αἱ ποιότητες. ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ ἐνυλον οἶμαι * δὲ [* δεῖ] τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον λαμβάνειν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐπίστακτον καὶ ἥττον οὐσιώδες. καὶ γὰρ ἢ μὲν οὐσία κατ' αὐτὸ τὸ εἶναι, ὅπερ λέγεται, θεωρουμένη, οὐκ ἔχει τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. ἢ δὲ ποιότης, κατὰ τὴν ἐν τῇ οὐσίᾳ μέθεξιν ὑφεστώσα, εἰκότως ἐπιδέχεται τοῦτο. καὶ γὰρ μᾶλλον μὲν ἐν

τοῖς ἥττον οὐσιώδεσιν, ἥττον δὲ ἐν τοῖς οὐσιώδεστέροις, ὡσπερ ἐν τοῖς σχήμασι. καὶ τὸ ποσὸν δὲ πλησιαίτερον τῆς οὐσίας ὢν, οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. ἀλλ' οὐδὲ αἱ ποιότητες, αἱ κατὰ τὴν ἄκραν ἑαυτῶν τελειότητα θεωρούμεναι, ὡσπερ ἢ τελεία ἀρετὴ καὶ ἢ τελεία γραμματικὴ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον. κατὰ γὰρ τὸ μάλιστα αὐταὶ θεωροῦνται. καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ τελειότητες αὐταὶ λόγοι αἰῶλοι καὶ χωριστοὶ, ἀλλ' ἐνυλοι μὲν, κατὰ δὲ τὸ εἶδος αὐτὸ θεωρούμενοι. καθ' ὃ καὶ ὀρμιζόμεθα ἕκαστοι τῶν ἐνύλων οὐκ εἰς τὴν ὕλην, ἀλλ' εἰς τὸ εἶδος ἀποβλέποντες. καὶ εἰ μὲν μηδὲν τῶν ἐνύλων τυγχάνει ποτὲ τῆς ἑαυτοῦ τελειότητος, καλῶς ἔχει λέγειν ἐν πᾶσι τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὑπάρχειν· εἰ δὲ τοῦτο ἄτοπον, ἔστι τι καὶ τὸ μάλιστα, καὶ οὕτως ἡμῖν καὶ ἢ Πλωτίνου δόξα διορθωθήσεται, κατὰ τὸ ἐνυλον καὶ γεννητὸν εἰλημμένη μόνον, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὸ τῆς ποιότητος ἰδίωμα, καθ' ὃ τῆς οὐσίας καὶ τῆς ποιότητος διενήροχεν· ὁ δὲ Ἰάμβλιχος ὑπαντῶν πρὸς τὴν Πλωτίνου δόξαν τὴν ὁμοίως μὲν τὰς ποιότητας, ὁμοίως δὲ τοὺς ποιοὺς μεταβάλλουσαν ἐν ταῖς ἐπιτάσεσι καὶ ἀνέσεσιν, ἄτοπον φησὶ τὰς αὐτὰς τροπὰς ἀλλοιοῦσθαι τὸν λόγον, ὡσπερ καὶ τὸ σύνθετον. τί γὰρ διοίσει τῶν μετεχόντων τὸ μετεχόμενον; καὶ ἅμα τὸ κοινὸν αὐτοῦ περὶ τῶν ἀσωμάτων ἀξίωμα, ὡς ἀπαθὴ τέ ἐστι καὶ ἄτρεπτα, ἀνατραπήσεται οὕτως; ταῦτα δὲ πρὸς τὸν Πλωτίνου εἰπὼν, τὴν ἀληθεστάτην ἐπάγει θεωρίαν τοῦ δόγματος· οὐσα γὰρ τις φησὶ τῶν λόγων ἀσώματος οὐσία, δίδωσιν ἑαυτὴν τοῖς δεχομένοις, καὶ ποιοῦσα τὸ ποιοὺν παρὰ τῷ σώματι, οὐδὲν ἥττον μένει καθ' ἑαυτὴν ἀσώματος ἐν τῷ σώματι, τὸ εἶναι καθ' ἑαυτὴν ἔχουσα καὶ τῆς ὑποστάσεως αὐτῇ μεταδιδούσα μετὰ τοῦ μὴ ἀπολλύειν τὴν οἰκείαν φύσιν. ὅθεν δὴ ἐστὶ μὲν τὸ * ἐπ' [* ἀπ'] αὐτῆς ἀποτυπούμενον μόρφωμα, οἷον ἐπίτασιν ἐπιδέχεται· ἐστὶ δὲ καὶ ἢ ἀσώματος οὐσία τῆς ποιότητος οἷα ἐστάναι ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει, καὶ οὐ γίνεται διὰ τοῦτο αἴθερος, ἀλλ' ἐνυλος, οὐ μέντοι ὕλης τῆς ὕλης γίνεται, διότι καὶ ἑαυτῶν ἐστὶ τὰ εἶδη, καὶ κατὰ τὸ ἐν καὶ ταῦτὸν κυρίως ὄρισται. καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐν τῷ τῆς ὕλης γίνεσθαι ἀφίσταται πάντῃ τῆς ὕλης ἑαυτῶν φύσεως· μένοιντα δὲ ἐν αὐτῷ, τρόπον γέ τινα ἀναπίμπλαται τῆς ἐναγτίας πρὸς αὐτὴν ἐκτάσεώς τε καὶ ἀοριστίας. λοιπὴν δὲ τὴν τελευταίαν αἵρεσιν ἐνθύνων ὁ Ἰάμβλιχος, ἥτις τὰς μὲν νοητὰς ποιότητας ἀνεπιτάτους ἡγεῖται, τὰς δὲ ἐνύλους, ἐπιτάσεως μετέχειν καὶ ἀνέσεως, ἐκείνο τὸ τοῦ Πορφυρίου φησὶν, ὅτι πάντα τὰ νοητὰ, καὶ ἄπερ ὄντα, οὐσίαι εἰσὶ, καὶ

διὰ τοῦτο οὐκ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον. ἄλλα δυνατὸν φησι πρὸς τοῦτο λέγειν, ὡς καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς διασώζεται ἡ τάξις τοῦ λόγου τῆς ποιότητος, εἰ καὶ κατ' οὐσίαν ἐκεῖ πάντα ὑπάρχει. κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν λόγον, περὶ τὴν οὐσίαν ἢ στάσις καὶ ἡ κίνησις θεωρεῖται, διασώζουσα ὡς ἐν νοητοῖς τὸν λόγον τῆς ἐνυπαρχούσης ἐν ἐτέρῳ καὶ περὶ ἕτερον ἐνεργείας. ἀλλ' ὅλως, οὐ περὶ τῶν νοητῶν ἐστὶν ὁ προκείμενος λόγος. ταῦτα μὲν οὖν ἀρκούντως εἰρηται.

p. 1156, 10. Καὶ δὴ καὶ μουσικὴν φησιν ὁ Πλάτων κ. τ. λ.] Vide Eryximachi orationem in Convivio p. 186. extr. et p. 187. a. et p. 188. b. p. 397. et 399. Bekkeri.

p. 1157, 13. διαιρετέον τὰς μὲν ψυχικὰς, τὰς δὲ σωματικὰς] Simplicius l. c. p. 69. b: Πλωτίνος μὲν οὖν διαιρεῖ τὰς μὲν σώματος ποιότητας, τὰς δὲ ψυχῆς λέγων, οὐ ποιότητος κατὰ ἀλήθειαν ποιούμενος οὕτως διαίρεσιν, ἀλλὰ διάστασιν μόνην παραδεικνύς τῶν ἐν οἷς ἐστὶν ἡ ποιότης, τοῦτο δὲ οὐ δείκνυσι ποιότητος διαφορὰν. διὸ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς παθητικαῖς ποιότησι, τὰς μὲν ψυχῆς εἰπὼν, τὰς δὲ, σώματος, οὐ παρεξήληθεν εἰς ἄλλο γένος ποιότητος, ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῷ μεμένηκε, καλῶς εἰδὼς, ὡς ἡ ὑποδοχὴ τῶν εἰδῶν ἐναλλαττομένη, τῆς μὲν ἐπικειμένης χώρας, ποιεῖται ἐτερότητα, τοῦ δὲ ἐνυπάρχοντος εἶδους ἡ χαρακτήρος, οὐδεμίαν ποιεῖ διαφορὰν. πάλιν δὲ τὰς τοῦ σώματος κατὰ τὰς αἰσθήσεις διαιρεῖ, τῷ τε αὐτῷ περιπίπτων ἀτόπῳ· καὶ ἔτι μέντοι τὸ ἐν φησιν Ἰάμβλιχος κατακερματίζων εἰς τὰ κατὰ ἀριθμὸν ἕτερα, καὶ οὐχὶ εἰς τὰ τῷ εἶδει διαφέροντα. τὸ γὰρ αἰσθητὸν ἢ αἰσθητὸν, ἐν ἐστὶν εἶδος, κἂν τις τὸ συνεζευγμένον ἐκάστη αἰσθήσει ὡς ἴδιον αἰσθητὸν λαμβάνη, κατὰ ἀριθμὸν αὐτὰ διακρίνει. δηλοῖ δὲ τοῦτο καὶ Ἀριστοτέλης. τὰς γὰρ παθητικὰς ποιότητας ὡς αἰσθητὰς συντάττων πρὸς τὴν αἴσθησιν, κοινῶς αὐτὰς πρὸς ὅλας τὰς αἰσθήσεις ἀνήγαγε· τὰς δὲ πρὸς ἐκάστην συνεζευγμένας, οὐκέτι προσέθηκεν, ὡς μὴ ποιούσας τὴν κατ' εἶδος ἐτερότητα, ἀλλὰ ἀριθμῷ μόνον διαφερούσας· ἐπιστήσαι δὲ ἄξιον εἰ μὴ καὶ αἰσθήσεις κατ' εἶδος ἀλλήλων διαφέρουσι, καὶ τὰ ἴδια τῶν αἰσθήσεων αἰσθητὰ, ὧν ὁ Πλωτίνος τὴν κατ' εἶδος διαφορὰν ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἐπεχείρησεν ἐπιειξαι· οὐ γὰρ ἐστὶ κατ' ἀριθμὸν ἢ τοιαύτη διαφορὰ, εἰς ἄτομα καὶ αὐτῇ διαιρουμένη τότε τὸ ὄρατὸν καὶ τότε· εἰ δὲ Ἀριστοτέλης μὴ μέχρι τοῦδε διείλεν, οὐδὲν θαυμαστὸν, μέχρι τῆς πρώτης εἰς εἶδη τῶν ἀνωτάτω γενῶν διαίρεσεως προάγων τὸν λόγον, ὅπερ

ἔδει καὶ τὸν Πλωτίνον φυλάξαι, τὴν τῶν ἀνωτάτω γενῶν ποιούμενον διαίρεσιν· τὰς δὲ τῆς ψυχῆς ποιότητας κατὰ τὰ μόρια τῆς ψυχῆς διόττησιν ὁ Πλωτίνος. καίτοι δυνατὸν καὶ ἐν πλείοσι μορίοις τὴν αὐτὴν εἶναι ποιότητα, ὡς τὸ εὐήντον [εὐήνυτον?] καὶ σκληρόν. καὶ ἐν ἐνὶ πολλὰς, ὅταν ἡ πολυδύναμον, ὡς ἐν τῷ λογικῷ πολλὰς ἐπιστήμας καὶ διαφόρους τοῖς εἶδεσι. μετὰ δὲ τοῦτο τὰς τοῦ λογιστικοῦ πλείους οὐσας, κατὰ τὰς ἐπιστήμας διαιρεῖ καὶ κατὰ τὰς τέχνας εἰς τὰ ἔσχατα ἀποπίπτων, καὶ οὐκ ἐμμένων τῇ τοῦ Ἀριστοτέλους τούτων περιλήψει, καθ' ἐν γένος γινομένη τὸ τῆς ἕξεως· οὐδὲ ἐννοῶν ὅτι οὐ πρόκειται νῦν μέχρι παντὸς προάγειν τῶν γενῶν τὴν διαίρεσιν, ἀλλὰ τὰ πάντων γενικώτατα καὶ τὰ τούτοις προσεχῆ, ὧν ἐκεῖνα κατηγορεῖται, ταῦτα μόνον νῦν πρόκειται παραδιδόναι, ὥστε οὐδὲ ὅταν τὰς ἐν τῷ ἐπιθυμητικῷ προστίθητι δυνάμεις, ἀποδεκτέον τὴν μέχρι τοσοῦδε τῆς διαίρεσεως πρόοδον. διαρίθμησις γὰρ ἐστὶν αὐτῆ τῶν ἔσχατων, οὐ διαίρεσις τῶν πρώτων γενῶν. ὅλως δὲ πᾶσα διαίρεσις, κατὰ τὴν οἰκείαν ἐκάστου φύσιν ὄφελε γίνεσθαι. ποσῷ μὲν γὰρ ἢ κατὰ τὰ μόρια διαίρεσις ἀρμόττει. μεριστὸν γὰρ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν συνθέτων, ἢ τῶν ἀσωμάτων μὲν, ἐχουσῶν δὲ τινα ἐν ἑαυταῖς οὐσίας ὕψεσιν οὐκ ἀλλότριον γὰρ τοῦτο. ὅταν δὲ τις ποιότητα μὴ ὡς ποιότητα διαιρῆ, τοῦτο δὲ ἐστὶν ὡς ὅλην πανταχοῦ παρούσαν καθ' ὅσον ἐστὶ ποιά, καὶ ὡς τὴν αὐτὴν οὔσαν, ἐν τε τοῖς μικροῖς καὶ μεγάλοις, καὶ ἐν ὅποιοισὺν μέρεσιν, ὡς τὴν γλυκύτητα τοῦ μέλιτος, ἐν ὅποιοισὺν τοῦ μέλιτος ὄγκοις, οὐ οὐκ ὀρθῶς ποιεῖται τὴν διαίρεσιν· οὐ γὰρ ἢ πέφυκε, ταύτη τέμνειν αὐτὴν ἐπιχειρεῖ. μήποτε δὲ οὐδὲ τοῦτο μὲν ἀληθές, ὅτι πᾶσα ποιότης δι' ὅλου κεχώρηκε τοῦ ποιού, εἴπερ τὸ τέταρτον εἶδος τῆς ποιότητος κατὰ τὸ ἐπιπολῆς ἔθεωρεῖτο, καὶ εἰ τὸ τρίγωνον, καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων σχημάτων ἐκαστον ἔχον μὲν γραμμὰς, ἔχον δὲ καὶ γωνίας, οὐχ ὅλον πανταχοῦ πάρεστιν. οὐ γὰρ ἐν ταῦτῳ πᾶσαι αἱ γραμμαὶ, οὐδὲ αἱ γωνίαι μετὰ τῶν γραμμῶν εἰσιν. ἔπειτα οὐχ ἢ αὐτῇ ποιότης, οἶον ἢ σωφροσύνη, ἢ ἢ μελανία, ψυχῆ καὶ σώματι πάρεστιν. οὐδὲν οὖν ἄτοπον κατὰ τοῦτο ψυχικὰς καὶ σωματικὰς ποιότητας διαιρεῖν. ἀλλὰ τὸ ἀπὸ τῶν ἐνεργειῶν διαφόρων οὐσῶν τεκμαίρεσθαι τὰς διαφόρους ποιότητας, ὅταν γίνωνται κατ' αὐτὰς, τὰ περὶ τῶν δυνάμεων εἰς τὰς ποιότητας μετάγειν, αἱ μὲν γὰρ δυνάμεις ἀφανεῖς οὐσαι ἐκ τῶν ἐνεργειῶν ἕως ἐπιφέρουσι διαγιγνώσκονται. αἱ δὲ ποιότητες, ἐμφανῆ ποιά ἐπιδεικνύουσι διὰ τῶν ὀρωμένων ποιῶν ἐτέρων ὄντων. καὶ αὐταὶ κατὰ τὰ κυριώτατα

γένη διακριθήσονται. ἀλλὰ κἀνταῦθα προσεκτέον, ὡς καὶ αἱ ποιότητες δυνάμεις ἔχουσι, καὶ οὐδὲν ἄπονον, ἀπὸ μὲν τῶν ἐνεργειῶν τὰς δυνάμεις, ἀπὸ δὲ τῶν δυνάμεων τὰς ὑπάρξεις διαγιγνώσκεισθαι. ἀλλ' ὅταν τῷ ὠφελίμῳ καὶ βλαβερῷ τὰς ψυχικὰς καὶ σωματικὰς διαιρῆ ποιότητος ὁ Πλωτῖνος, καὶ αὖθις τὰς ὠφέλειας καὶ βλάβας διαιρεῖ ὡς οἰκείας ταύτας διαφορὰς ποιότητος νομίζων, διότι ἀπὸ ποιότητος ὠφέλεια πάσα καὶ βλάβη παραγίνεται, οὐκ οἰκείως οὐδὲ ἐνταῦθα ποιεῖται τὴν διαίρεσιν, καὶ ὅτι μέτεισιν ἀπὸ τοῦ ποιού ἐπὶ τὰ πρὸς τι. τὸ γὰρ μέλι τὸ αὐτὸ ὄν κατὰ τὴν ποιότητα πρὸς μὲν τόνδε ὠφέλιμόν ἐστι πρὸς δὲ τόνδε, βλαβερόν. καὶ τὸ μύρον τοῖς μὲν ἄλλοις ἡδὺ καὶ ὠφέλιμον· τοῖς δὲ κανθαροῖς βλαβερόν καὶ ὀλέθριον, ὥστε τὸ ὠφέλιμον καὶ βλαβερόν οὐ ποῖόν ἐστιν, ἀλλὰ πρὸς τι. ἔπειτα τί μᾶλλον ποιότητος διαφορὰς αἱ ὠφέλεια καὶ βλάβαι παρέχονται, ἢ οὐσίας, ἢ τοῦ ποιεῖν; καὶ γὰρ ἐν τούτοις αἱ ὠφέλεια καὶ βλάβαι θεωροῦνται. ὅτι δὲ καὶ τὸ ποσὸν εὐστόχως εἰς δύναμιν συναρμοσθὲν, καὶ πάλιν αὐτὴ μὴ συναρμοσθὲν, ὠφελείας πολλῆς καὶ βλάβης αἴτιον γίνεταί, δηλοῖ τῶν Ἀσκληπιαδῶν ἢ τέχνη, καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν περὶ τῆς τοῦ ποσοῦ συμμετρίας παραγγελλόμενα. πρὸς δὲ τούτοις εἰ μὲν ἐνήργουν αἱ ποιότητες καὶ κατ' ἐνέργειαν παρέιχοντο τὰ ποιὰ, ἐνῆν λέγειν ὡς ὠφελούσιν αὐταὶ ἢ βλάπτουσιν. εἰ δὲ τῷ ἔχουσθαι ποιούσιν, οὐδεμίαν βλάβην ἢ ὠφέλειαν ἀφ' ἐαυτῶν ἐμποιοῦσι καθ' ὅσον εἰσὶ ποιότητες. καθ' ὅλον δὲ πάσαι αἱ τοιαῦται διαιρέσεις ἀνοίκειοι εἰσιν, ὡς κατὰ τὸ πρὸς τι μᾶλλον, ἀλλ' οὐ καθ' ὃ ποιότητες διαιρούμεναι. Μετὰ δὲ τὸν μέγαν Πλωτῖνον σκεπτέον, καὶ ἦν Ἀριστοτέλης ἐν ἄλλοις ἐκτίθεται διαίρεσιν κ.τ.λ.

p. 1157, 14. ὡς σώματος οὐσας] “*Utrpote quæ corporis sunt.*” Hæc non expressit Fic.: comparent ea tamen in omnibus nostris libris.

p. 1159, 13. ἀλλὰ γὰρ ὅτι ἕτερα ἢ αἴσθησις κ.τ.λ.] Cf. supra p. 491. B. et p. 499. A. B. cap. 3. Hos locos ante oculos habuit Jo. Philoponus in Aristotelis Analytica priora fol. III.: ἀλλ' ὁ μὲν νοῦς καὶ ἡ αἴσθησις οὐ συλλογίζεται. ὁ μὲν νοῦς ὡς κρείττων ὢν τοῦ συλλογίζεσθαι. διὸ καὶ ὁ θεῖος Πλωτῖνος φησὶ περὶ αὐτοῦ· ὅτι ἢ ἄπτεται, ἢ οὐ. καὶ πάντῃ ἐστὶν ἀναμάρτητος. ἢ γὰρ ἄπτεται, ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς γινώσκων τὰ πράγματα. ἢ οὐδὲ ἀρχὴν ἄπτεται καὶ ὁμοίως κοτ' ἄμφω ἐστὶν ἀναμάρτητος. ἢ δὲ γε αἴσθησις ὡς χειρόνως ἔχουσα τοῦ συλλογίζεσθαι, οὐ συλλογίζεται. ἀλλ' οὐδὲ ἢ φαντασία συλλογίζεται κ.τ.λ.

p. 1161, 19. Τὰς δὲ στερήσεις πῶς; [τὰς δὲ στερήσεις] εἰ ὢν αἱ στερήσεις ποιότητες, καὶ αὐταὶ ποιότητες] Uncinis inclusi hæc nec expressit Fic., deinde cum plurr. libris dedi αὐταὶ pro αὐτὰ editionis: in Latinis autem *tametsi forte* ex ed. pr. pro *tametsi si forte*. Exempla, quæ sequuntur oïon *vωδὸς ἢ τυφλὸς*, ut alia multa, ab ipso Aristotele adhibita erant. Sic, ut hoc utar, Stagiritis in *Categg.* VIII. 9: *vωδὸν τε γὰρ λέγομεν οὐ τὸ μὴ ἔχον ὀδόντας, καὶ τυφλὸν οὐ τὸ μὴ ἔχον ὄψιν· ἀλλὰ τὸ μὴ ἔχον ὅτε πέφυκε ἔχει· ἐνια γὰρ ἐκ γενετῆς οὔτε ὄψιν οὔτε ὀδόντας ἔχει.* cf. *ibid.* §. 17. et *Ammonium* p. 131. b. Alio sensu usurpavit Archytas ap. *Simplic.* in hoc *Categg.* locos, et *vωδὸς*, a *ve* et *αὐδὴ*, est sæpe etiam idem quod *ἄφωνος*, itemque *obstupefactus*. Utrouque autem significatu et *edentuli* et *attoniti mutive* cum *caucus* (*τυφλὸς*) haud raro jungunt scriptores, quorum locos congesse Sallier. et *Tib. Hemsterh.* ad *Thom. Mag.* p. 635—637. et *Ruhnken.* ad *Tim. Lex. Platon.* p. 102.

p. 1162, 11. ἐρυθραίνεσθαι] Sic omnes libri nostri, et bini tantum paullo inferius ἐρυθραίνεται: ceteri ἐρυθραίνεται. Quapropter nolui hanc formam, quam poetice dicunt, cum forma ἐρυθραίνεσθαι commutare; et potest mollior pronuntiatio postea hunc scribendi usum invexisse. *Kiessling.* in *Iamblichi Protreptico XXI.* p. 316. ex conjectura posuit Ἐρυθρίνον pro Ἐρυθρινόν: sed *Cod. Reg.* et *Memm.* in hac lectione persistunt. Confer de hujus generis formis aliis *Lobeck.* *Parergg.* V. ad *Phrynichum* p. 727. sq. In *Platonis Ly-side* legimus p. 204. b. p. 110. *Bekk.*: καὶ ὁς ἐρωτηθεὶς ἠρυθρίασε. *Ficinus* vertit: *obticuit*, nihil respondit. Cæterum hoc ipsum pertinet ad exempla Aristotelea in *Categg.* VI. 12: οὔτε γὰρ ὁ ἐρυθριῶν διὰ τὸ αἰσχύνεσθαι ἐρυθρίας λέγεται· οὔτε ὁ ὠχριῶν διὰ τὸ φοβεῖσθαι ὠχρίας. Sed totus ille locus cum nostro comparandus est.

— 16. Ὅρᾶν δὲ δεῖ, εἰ μὴ πάση ποιότητὶ ἐστὶ τις ἄλλη ἐναντία.] *Simplicius* in *Aristot. Categ.* p. 71. b: ἀλλὰ διὰ τί τὰ μεταξὺ οὔτε ἀλλήλοις ἐστὶν ἐναντία, οὔτε τοῖς ἄκροις, ὅτι ἔσται ἐπὶ πλεῖον ἀντικείμενα, καὶ οὐκέτι ἔσται ἐν ἐνὶ ἐναντίον, ἐὰν ἢ καὶ τὰ μεταξὺ ἐναντία. Ὁ δὲ Πλωτῖνος ἀπορεῖ, μήποτε πάση ποιότητὶ ἐστὶ τις ἐναντιώσις. Καὶ γὰρ τὸ μέσον τοῖς ἄκροις ἐστὶν ἐναντίον· μεσότης γὰρ οὐσα κατὰ Ἀριστοτέλην ἢ ἀρετὴ, ἐναντία ἐστὶ ταῖς ὑπε-

βολαῖς καὶ ταῖς ἐλλείψεσιν οὖσαις κακίαις. ῥητέον δὲ πρὸς τοῦτο, ὅτι ἄλλως μὲν ὡς μεσότης ἡ ποιότης ἐπινοεῖται, ἄλλως δὲ ὡς ἀρετὴ. καὶ κατὰ μὲν τὴν μεσότητα οὐκέτι ἔχει ἐναντίωσιν· κατὰ δὲ τὴν ἀρετὴν ἔχει. ἔτι δὲ τὴν μεσότητα θεωροῦμεν, καὶ ὡς ἰσότητα· τὴν δὲ ὑπερβολὴν καὶ ἔλλειψιν ὡς ἀνισότητα. ὅταν οὖν τὴν ἰσότητα λέγωμεν, ἐναντίαν εἶναι τῇ ὑπερβολῇ καὶ τῇ ἐλλείψει, οὐδὲν ἄλλο λέγομεν, ἢ ὅτι ἰσότης τῇ ἀνισότητι ἀντίκειται καὶ οὕτως ἐπ' ἄλλων, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦ μέσου ἢ ἀντίθεσις γίνεται. ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρημάτων, φαίη ἂν τις, οὐχ οὕτως γίνεται ἢ ἀντίθεσις τῶν ἄκρων πρὸς τὸ μέσον· τὸ γὰρ φαῖον εἰ ἀντίκειται τῷ λευκῷ ἤτοι κατὰ τὸ ἐνὸν μίγμα τοῦ λευκοῦ ἀντίκειται αὐτῷ ἢ κατὰ τὸ ἐνὸν μίγμα τοῦ μέλανος. ἀλλ' εἰ μὲν κατὰ τὸ λευκοῦ μίγμα λευκὸν λευκῷ ἀντίκειται, ὅπερ ἀδύνατον· εἰ δὲ κατὰ τὸ μέλαν, τὸ μέλαν τῷ λευκῷ ἀντίκειται, οὐ τρίτον τι μίγμα ἕτερον, ἀλλὰ τὸ μὲν συμπέρασμα ἀληθές, τὸ μὴ ἀντικείμεθα τὸ φαῖον τῷ λευκῷ, ἢ τῷ μέλανι, ὡς ἐναντίον· ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐφόδου πολλὰς ἔχει ἀντιλήψεις. σύνθετον γὰρ ποιεῖ τὸ μέσον ἐκ τῶν ἄκρων, καὶ ὡς ἐξ ἀμφοῖν συνιστάμενον, ἀλλ' οὐχ ἔν τι παρὰ τὰ ἄκρα. ἐνεργεῖα τε διαφυλάττει τὰ ἀπλᾶ ἐν τῷ μίγματι ἀλλ' οὐχὶ κατὰ δύναμιν, εἴπερ ἄρα καὶ τοῦτο οἶόν τε. μήποτε γὰρ οὐδαμῶς συμμιγνυμένων τῶν ἄκρων ὑφίσταται τὰ μέσα χρήματα· ἀλλ' εἰσὶ τινες καὶ τούτων προηγούμενοι λόγοι, ὡσπερ καὶ τῶν ἄκρων, οὐ κατὰ μίξιν ὑφίσταμενοι, ἀλλ' ἀπλῆν καὶ αὐτοφῆ τὴν ἑτερότητα καὶ τὴν ποικιλίαν ἔχοντες, καὶ ἐγγενῶντες αὐτὴν τοῖς αἰσθητοῖς, καὶ συντεταγμένοι τοῖς ἄλλοις λόγοις κατὰ τὴν αὐτὴν ἐπ' ἴσης σύνταξιν. κἂν ἐκ τῶν ἄκρων δὲ λέγη τις τὸ μέσον ἔχειν τινὰ ἰσόστασιν, μὴ οὐδὲ μίξις ἢ ἢ τὰ μέσα ποιοῦσα, ἀλλὰ παράθεσις τῶν ἄκρων ἢ ἐπιπόλασις, ἢ πόρρωθεν ἀπόστασις. κατὰ γὰρ πάντα ταῦτα ἐν τῷ περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν, τὰ μέσα χρώματα ὑφίστασθαι δοκεῖ. ὁ μὲντοι Πλωτίνος, εἰ κατὰ σύνθεσιν φησι τῶν ἄκρων ἐγένετο τὰ μέσα, ἔδει μὴ ἀντιδιαρεῖν λέγοντας, ἢ λευκὸν, ἢ μέλαν, ἢ φαῖον, ἢ ξανθόν, ἢ τι τοιοῦτον, ἀλλὰ μόνον εἰς λευκὸν καὶ μέλαν, διαιρεῖν, τὰ δὲ ἄλλα συνθέσεις λέγειν. νῦν δὲ ἀντιδιαροῦμεν καὶ ἀντιτίθεμεν, ὅτι κἂν μίξις ἢ τῶν ἄκρων, οὐκ ἔστι παράθεσις, ἀλλὰ κράσις ἄλλην ἀποτελέσασα ἐκ τοῦ κράματος ποιότητα. τῷ οὖν ἄλλην τινὰ ἐπὶ τῶν μεταξὺ γεγενῆσθαι, κἂν ἐκ συνθέσεως θεωρεῖται, οὕτως ἀντιτίθεμεν. ταῦτα δὲ λέγοντες τὸ μὲν ἄλλην γεγενῆσθαι τὴν μέσην ποιότητα τοῦ χρώματος συγχωροῦσι καὶ οἱ μετ' αὐτόν· τὸ δὲ ἐκ

κράσεως αὐτὴν ἢ συνθέσεως ἄλλην θεωρεῖσθαι, οὐκέτι ὁμολογοῦσιν. οὐ γὰρ οὗτος φησὶν ὁ τρόπος τῆς τῶν ἀσωμάτων ποιότητων οὐσίας, ἀλλ' ἀσώματα μὲν μιγνύμενα, ἢ κεραυνύμενα, ἢ συντιθέμενα, δύναται ποιεῖν διάφορα σώματα· τὸ γὰρ σύνθετον καὶ σύμμικτον γένος, ἐν ᾧ περιέχει τὴν φύσιν κατὰ τοῦτο ἐναλλαττόμενον διάφορον ἑαυτοῦ καθίσταται. τὸ δὲ μήτε ἐν συγκράσει, μήτε ἐν συνθέσει ἔχον τὸ εἶναι, ἀπλῆν δὲ τινα οὐσίαν ἀσώματος προειληφώς κατὰ μίαν ποιότητά που, τοῦτο ἄρδην ἂν διάφορον, οὐκ ἂν πάθη ἀπὸ συγκράσεως ἢ συνθέσεως, ὡσπερ οὐδὲ τὸ ἀμέριστον ὑπὸ τοῦ μεριστοῦ. Ἄλλ' ἐπειδὴ τὸ μὲν λευκὸν τῷ μέλανι εἶπεν ἐναντίον, τῷ δὲ πυρρῷ καὶ ὠχρῷ μηδὲν εἶναι ἐναντίον, ἄξιον ἂν εἴη προλαβόντας ὀλίγον ἐπισκέψασθαι τὸν ὅρον τῶν ἐναντίων καὶ τίνα ἔχει τὴν ὀρθότητα. ἀπὸ γὰρ τούτου τά τε περὶ τῶν ἐναντίων θεωρήματα καὶ τὰ περὶ τῶν χρωμάτων νῦν εἰρημένα, εἰ ὀρθῶς εἴρηται, μαθησόμεθα. λέγεται δὲ ἐναντία εἶναι ἃ πλείστον ἀλλήλων ἀφέστηκεν ὑπὸ τὸ αὐτὸ γένος, ὡς τὸ μέλαν καὶ τὸ λευκόν. ἄμικτα γὰρ ταῦτα πρὸς ἀλλήλα· τὸ δὲ φαῖον καὶ ὠχρὸν καὶ πυρρὸν καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐ πλείστον ἀφέστηκε, διότι συμμέμικται ἀλλήλοις. ἐρωτᾷ δὲ ὁ Πλωτίνος, πόθεν οὕτως ὀρίσασθαι τὰ ἐναντία· εἰ μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν μέσων καὶ τῆς πρὸς ταῦτα ἀποστάσεως, οὐ πρὸς τὰ ἄκρα ποιεῖτε τὴν ἐναντίωσιν, ὡσπερ οὐδὲ τὴν ἀπόστασιν, ἀλλὰ πρὸς τὰ μέσα καὶ πῶς τὰ *μέσα [*ἀ-μεσα in marg.] ἐρεῖτε ἐναντία, οἷον ὑγείαν καὶ νόσον; εἰ δὲ κατ' αὐτὴν τὴν μορφήν τὴν ἀπόστασιν λαμβάνετε, ὅταν μηδὲν ἔχωσι ταῦτον κατὰ τὸ εἶδος, ἐν ἐνὶ οὐτα γένει, φέρε εἰπεῖν, τῷ ποιῷ, διὰ τί τὸ ξανθὸν τῷ λευκῷ οὐκ ἔσται ἐναντίον, οὐδεμίαν ἔχον ἐγγύτητα πρὸς τὸ λευκόν, ὡσπερ δοκεῖ τὸ φαῖον; πρὸς ἃ ἀντιλέγοντες οὗτοι φήσουσι μὴ ἀπὸ τῶν μέσων τὴν περὶ τὸ πλείστον ἀπόστασιν παραδέχεσθαι τὰ ἄκρα. οὐ γὰρ διὰ τίνος πορείας ποιεῖται τὴν ἀπόστασιν τὰ ἐναντία ἀπ' ἀλλήλων, οὐδὲ οὕτως τὸ μέσον ὑπερβάντα καθίσταται ἑαυτοῖς εἰς τὴν ἐναντίαν χώραν, ἀλλὰ κατὰ τοὺς λόγους αὐτῶν, καὶ τὰ εἶδη ἢ ἀπόστασις ἔστι. ταῖς ἰδιότησιν οὖν προσεκτέον, εἰ αἱ μὲν οὕτως ἔχουσιν, ὥστε ἀναιρεῖν ἀλλήλας, αἱ δὲ, τινὰ συνεμφαίνουσιν ἐγγύτητα φύσεως πρὸς θάτερον τῶν ἐναντίων, ἢ ἔμφασιν τῶν ἄκρων, ἢ τοῦ μὲν ὕφεισιν, τοῦ δὲ ἐπίτασιν, ἢ ἄλλην τινὰ μεσότητα τοιαύτην, αἱ γὰρ οὕτως ἔχουσαι, κατ' ἰδίαν κεχωρισμένοι εἰσὶν, ἄλλως μὲν αἱ ἄκρα, ἄλλως δὲ αἱ μέσα. καὶ οὐ προηγούνται αἱ μέσα, ἵνα περὶ αὐτὰς τὴν ἀπόστασιν λαμβάνωσιν αἱ ἄκρα. ἀλλὰ τοῦναντίον

αἱ ἄκρα τῶν μέσων κυριώτερά εἰσι πρὸς ἀπόστασιν, καὶ ἀπὸ τῶν ἄκρων τὰ μέσα τὸν ὄρον λαμβάνει, καὶ ἀπὸ τῶν ἐναντίων τὰ μεταξύ, ἢ κατὰ σύγκρισιν, ἢ κατ' ἔμφασιν καὶ καθ' ὁμοιότητα, ἢ κατὰ παράθεσιν, ἢ κατ' ἄλλον τρόπον. καὶ εἰ μὲν κατὰ μεταβολὴν ἀπὸ τοῦ ἐτέρου ἐναντίου εἰς τὸ ἕτερον διὰ μέσου πρόεισιν ἢ γένεσις, ἐνὴν λέγειν, ὡς διὰ τοῦ μέσου προχωροῦντα τὰ ἐναντία ἀφίσταται ἀπ' ἀλλήλων. εἰ δὲ οὔτε μεταβολή, οὔτε γένεσις θεωρεῖται, ἀλλ' ἀρχηγὰ τὰ ἄκρα ἐστὶ καθ' ἑαυτὰ, καὶ οὐ κατὰ κίνησιν διὰ τῶν μέσων παραγόμενα, οὐκ ἂν λαμβάνοι τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν μέσων, ὥστε οὐδ' ἂν ἀπ' αὐτῶν τὸ εἶναι, πολλῶ δὲ μᾶλλον κατ' αὐτὴν τὴν μορφήν καὶ τὴν ταύτης ἑτερότητα τὴν διάστασιν εἰληφεν, ὅταν ὅλα ὅλων διαφέροντα φαίνηται. ἀλλὰ τὸ ξανθὸν τῷ λευκῷ κατὰ γε τοῦτον τὸν διορισμὸν ἐναντίον ἔσται, ἢ οὐχ οὕτως ἔχει; τὸ γὰρ ξανθὸν ἐγγύτητά τινα ἔχει πρὸς τὸ λευκόν, ὡς καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Τιμαίῳ προσομολογεῖ, καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητῶν· ἀμφότεροι γὰρ περὶ τὸ λευκόν, ὡς συγγενές, τὴν ὑπόστασιν παράγουσι τοῦ ξανθοῦ, τρόποις μὲν διαφέρουσι χρώμενοι τῆς παραγωγῆς, ἐν δὲ τοῦτο κοινῇ συνομολογοῦντες, ὡς ἔχει παρακειμένην τινὰ ἔμφασιν τὸ ξανθὸν πρὸς τὸ λευκόν. πεισθεῖη δ' ἂν τις τοῦτο ῥαδίως καὶ ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως. οὐ γὰρ ὁμοίως διατιθέμεθα τὰ λευκὰ καὶ ξανθὰ παρατιθέντες, καὶ τὰ λευκὰ καὶ μέλανα. τὰ γὰρ ξανθὰ θεωροῦντες παρὰ τὰ λευκὰ, οὐ πάντῃ εἰς ἐναντίαν αἰσθησιν μεταπίπτομεν, ὡς περὶ τῶν ἐτέρων διακρινόμενοι καὶ συγκρινόμενοι. οὕτως δὲ καὶ τὰ ἄμεσα ἐναντία ἔσται, μηδὲν ἔχοντα ταῦτον κατ' εἶδος, κἂν μὴ ἢ τινα μεταξύ αὐτῶν ἐπαμφοτερίζοντα. οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν μέσων, ἀλλ' ἀπὸ τῆς τῶν ὅλων ιδιότητος ἔξει τὴν ἐναντίωσιν. τὰ δὲ μέσα οὐκ ἔσται ἐναντία, διότι ἔχει τὸ κοινόν, καὶ συνεμφαίνει ἑαυτοῖς ὁμοίως ἀμφω τὰ ἐναντία. τὸ δὲ λέγειν, ὡς εἰ μὴ τῷ λευκῷ καὶ τῷ μέλει ἐστὶν ἐναντίον τὸ ξανθόν, ἀλλῶ γέ τινα ἔσται ἐναντίον, παντελῶς ἄτοπόν ἐστιν ὃ γὰρ ἐν συμμίξει ἢ ἐμφάσει τῶν ἐναντίων συνέστηκε, καὶ οὐδενὸς διέστη τὴν πλείστην διάστασιν, πῶς ἂν εἰ τινα ἐναντίον; ἀλλὰ ταῦτα οικειώτερον μὲν ἂν ἐν τοῖς ἐξῆς ἐρρήθη, ἐνθα προηγουμένη γίνεται ἢ τῶν ἐναντίων διδασκαλία. ἔχει δὲ καὶ ἰὺν τινα λόγον πρὸς τοὺς ἀντιλέγοντας τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους εἰρημένους ἀγωνιζόμενα.

p. 1163, 8. ἢ ὅτι τὸ φαῖον ἐγγυτέρω κ.τ.λ.] Vid. Plat. Rep. IX. 585. A. p. 451. Bekk. et Timæ. p. 68. p. 95. Respicit autem noster Aristotelis

Categor. VIII. 6: καὶ ἔστι γέ τι τούτων ἀνὰ μέσον· οἶον τοῦ μὲν λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος τὸ φαῖον καὶ τὸ ὠχρὸν καὶ ὅσα ἄλλα χρώματα. Cf. Pselli Πόνημα Ἱατρικὸν in Boissonadio Anecdott. Græc. I. p. 193. sqq., ubi plura de coloribus leguntur inde a vs. 448: de hoc colore ibidem hæc: Μίξις τὸ φαῖον χρωμάτων ἐναντίων. Ad quæ Boissonad. p. 194. ex Herodiani Epimerism. p. 163. hæc profert: φαῖος, ὁ λευκομέλας et ad Merulam ad Mart. I. 97. lectores amandat.

— 15. ἀλλὰ τούτων ἢ ἐναντιότης.] Ita quoque Fic. et libri plurimi. Sed advertere nos debet lectio ἀλλὰ τούτω—sed hoc (ipso) diversitas (existit).

p. 1165, 3. Περὶ δὲ κινήσεως κ.τ.λ.] Simplicius in Categg. Fol. 35. b: Πλωτῖνος δὲ αὐτὴν (κίνησιν) καθ' αὐτὴν πρὸ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν, ὡς γένος ἴδιον τὴν κίνησιν ἀφωρίσατο. ὁ μέντοι Ἰάμβλιχος, ποσὸν αὐτὴν εἶναι βούλεται. κ.τ.λ. Prius scilicet Simplicius dixerat inter philosophos esse litem de motu, alios autem dicere, ὑπὸ τὸ πρὸς τι κίνησιν ἀνάγεσθαι, alios ὑπὸ πλείονας κατηγορίας ἐν αἷς θεωρεῖται.

— 18. ἐν τῇ πρὸς τὸ πηχυαῖον παραβολῇ] Hæc et sequentia liberius vertit Fic. Proprie: in comparatione ad cubitate. Etiam quadruplum adjecit, quod a Græcis verbis abest.

p. 1166, 1. οὐδὲν νοούμενον πρὸ τούτου] πρὸ ex marg. et Vat. recepi cum Fic. pro πρὸς. Suspicor etiam οὐδὲ νοούμενον. Sed sine libris novare nolui.

p. 1168, 8. ὡσπερ ἂν ἢ θέρμανσις—αὔξη—τοῦναντίον ἀγῆ] Ita correxi. Nam licet Cod. Darmst. in Platonis Cratylō p. 391. b. p. 19. Bekk. etiam exhibeat: ἢτις ποτ' ἂν ἐστὶν αὐτοῦ ἢ ὀρθότης: facio tamen cum Bekkero, qui ibi posuit ἢ τίς ποτ' αὐτὸ ἐστὶν αὐτοῦ ἢ ὀρθότης. Qua de re in utramque partem disputarunt viri docti. Vid. Matth. Gramm. gr. §. 599. 2. c. p. 1201. ed. alt. Adde Dissenii Disquisitt. Philoll. I. p. 8. sqq. et Ast. ad Platon. Legg. I. 14. p. 81. Similiter proxime posui καὶ ἢ κοινόν τι ἢ κίνησις, pro ἢ, et δοκοῦσαν ἔχη pro ἔχει.

p. 1171, 11. τὴν ἄνω ὠθοῦσαν καὶ ἄλλην λέγοι] Fic. expressit in Latinis, quæ in marg. Med. A. addidit post ἄλλην, nimirum τὴν κάτω. Libri non agnoscunt.

p. 1172, 5. αὐ ἀποχώρησιν] Fic. in Latinis ex-

pressit, quæ in marg. Medic. A. addenda esse censet: καὶ ἡ διάκρισις αὐτῆς. Libri tamen non suffragantur; et in ejusmodi partitionibus Plotinus ea quoque nonnunquam omittit, quæ ad membrorum æqualitatem necessario pertinere videntur.

p. 1172, 13. κατὰ τὸ ποσὸν] Ita correxi ex Cod. Ciz. Ficinus conjecit expressitque τὸ ποῖον, *qualitatis*: nunc pone *quantitatis*. Ed. habet κατὰ τόπον.

p. 1173, 4. μανὸν δὲ αὐτὸ ἡλλοίωται.] Simplicius in Aristot. Categg. p. 68. b: Οἱ δὲ περὶ τὸν Νικόστρατον, καὶ τὴν μανότητα καὶ πυκνότητα, ποιότητες φιλονεικοῦσι δεικνύουσι, τὸ πῦρ μανὸν εἶναι παρατιθέμενοι, καὶ τὸν ἀέρα. τὴν δὲ γῆν, πυκνὴν, οὐ κατὰ θέσιν, ἀλλὰ κατὰ ποιότητα. ῥητέον δὲ πρὸς αὐτοὺς, ὡς καὶ ἐν τούτοις κατὰ τὸν θεῖον Ἰάμβλιχον ἐκάτερον τούτων δύο σημαίνει, καὶ θέσιμ μορίων, καὶ ποιότητα. θέσιμ μὲν, ὡς ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων ποιότητα δὲ, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀέρος. διακρίνειν δὲ ταῦτα ἐν εἰσαγωγῇ οὐκ ἦν ἀναγκαῖον· καὶ γὰρ ἄλλο μὲν ἐστὶ μανὸν, οὐ τὰ μόρια ἀφέστηκεν ἀπ' ἀλλήλων, οὐχ ὅτι κενόν ἐστὶ μεταξὺ, ἀλλ' ὅτι ἑτερογενὲς σῶμα λεπτότερον. ὁ μὲντοι ἀῖρ οὐ τῷ ἀφεστάναι ἀπ' ἀλλήλων τὰ μόρια αὐτοῦ μανός ἐστιν, ἀλλὰ τῷ κοῦφος εἶναι καὶ εὐδιαίρετος. διόπερ τῶν κατὰ ποιότητα ἂν εἴη τοιούτων, ἀλλ' οὐ τῶν κατὰ θέσιν. τῷ δὲ τοιούτῳ μανῷ φησὶν Ἰάμβλιχος, οὐ τὸ πυκνόν, ἀλλὰ τὸ στερεὸν ἀντιτίθεσθαι, ὃ τὸ δυσδιαίρετον ὑπάρχει καὶ βαρύν. καὶ τὸ μὲν τοιούτον κατὰ ποιότητα ἔσται· τὸ δὲ κατὰ θέσιν ὑπὸ τὰ πρὸς τι ἀναχθήσεται. ἐπιστήσασαι δὲ ἄξιον, ποῖον τοῦ στερεοῦ σημαίνοντο ἀντίκειται τῷ μανῷ. εἰ μὲν γὰρ τὸ τριχῆ διαστατὸν, ἢ ἐπιφάνεια τούτῳ καὶ ἢ γραμμῇ ἀντίκειται· εἰ δὲ τὸ ἰσχυρόν; τὸ σαθρὸν ἂν εἴη τούτῳ ἀντικείμενον· εἰ δὲ τὸ δυσδιαίρετον, εἰ μὲν διὰ τὴν σκληρότητα ἔχει τοῦτο, τὸ μαλακὸν αὐτῷ ἀντίκειται. εἰ δὲ διὰ τὴν πυκνότητα, τὸ ἀραιόν· καὶ εἴη ἂν τῷ μανῷ κυρίως οὐ τὸ στερεόν, ἀλλὰ τὸ πυκνόν ἀντικείμενον. Πλωτῖνος μὲντοι οὐκ ἀξιολογῶν δύο σημαίνοντα τῆς μανότητος καὶ πυκνότητος ἀκούειν, τὸ μὲν, ὑπὸ τὸ πρὸς τι, τὸ δὲ ὑπὸ τὸ ποῖον ἀναγόμενον, ἀλλὰ μόνην ποιότητα ὀρθῶς. οὔτε γὰρ ἐν διαστάσει εἶναι τὰ μανὰ καὶ τὰ πυκνά. κὰν τούτῳ δὲ τις φησὶ συγχωρήσειε, ποιότητα εἶναι καὶ τὴν διάστασιν. πρὸς ὃ ῥητέον, ὅτι τὸ διπλὸν τοῦτο τῆς φύσεως οὐκ ἔδει συγχεῖν. φιλοσόφου γὰρ ἀνδρός ἐστὶ, καὶ τὰς ἐν τοῖς κοινωνοῦσι διαφορὰς ἀπολογίζεσθαι. ἀλλ' οὐ δεῖ φασὶ τὴν διάστασιν αἰτιώ-

μενον ὑπ' ἄλλην ἀνάγειν κατηγορίαν. ἦνωται γὰρ ἡ οὐσία καὶ μία ἐστίν. ἀλλ' εἴρηται καὶ πρότερον, ὅτι Ἀριστοτέλης οὐ τὰς πρώτας καὶ στοιχειώδεις τῶν μορίων θέσεις αἰτιάται, ἀλλὰ τὰς ἐν τοῖς συνθέτοις ἤδη περιγραφείσας, αἵτινες εἰργόμεναι ὑπὸ λεπτοτέρων σωμάτων, διαφεύγουσι τὴν αἴσθησιν, πῶς ἔχουσι τὸ ἐν διαστάσει συνηνωμένον.

— 11. οὕτω γὰρ ἂν τις καὶ κενὸν παραδέχοιτο κ. τ. λ.] Simplicius l. c. Fol. 109. b: Ζητοῦσι δὲ καὶ ἐπὶ τῆς γενέσεως καὶ φθορᾶς, τίνας αὐταῖς ἡρεμίας ἀντιθετέον, καὶ λέγουσι τῇ μὲν γενέσει τὴν *τῷ [*τοῦ marg.] μὴ εἶναι. οὕτως δὲ καὶ τῇ μὲν αὐξήσει ἢ κατὰ ἀτελὲς ἡρεμία ἀντίκειται· τῇ δὲ μειώσει, ἢ κατὰ τὸ τέλειον. Πλωτῖνος δὲ ἐφλόττησιν, ὅτι ἀποφάσεως ἐστὶ τοῦ κινεῖσθαι ἢ ἡρεμία. διότι οὐδὲ ἐν γενεῇ ἄλλῃ ἡρεμία. εἶτα ζητήσας, διὰ τί οὐχὶ καὶ κινήσις ἀπόφασις τῆς στάσεως; ὅτι, φησὶ, ἢ ἐκεῖ φέρουσα κίνησις ἐστὶ, καὶ ὅτι ἡ κίνησις ἔργον, καὶ ἔστιν ἄλλο τι ἐνεργούν καὶ οἶον ὄθου τὸ ὑποκείμενον, καὶ μυρία ἐργαζόμενον αὐτὸ καὶ φθεῖρον· ἢ δὲ ἡρεμία ἐκάστου οὐδὲν ἐστὶν ἄλλο παρ' αὐτό. σημαίνει δὲ μόνον, ὅτι κίνησιν οὐκ ἔχει. ἐπὶ δὲ τῶν νοητῶν, φησὶ, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος τῷ θατέρῳ μὴ ἀναιρεῖν τὸ ἕτερον, ἀλλ' ἄμφω ἅμα εἶναι, καὶ τὴν κίνησιν καὶ τὴν στάσιν. Hactenus de Plotino. Inde transit ad aliorum philosophorum sententias, neque redit ad Plotini sententiam refutandam, ut alias mos est Simplicio.

p. 1174, 12. Περὶ δὲ στάσεως κ. τ. λ.] Plato Cratyl. p. 426. C. D. p. 142. Heindf. Cf. Panchymereæ Paraphrasis in Dionys. Arcopagit. Vol. I. p. 484. De quiete mentis supra agit Plotinus V. 3. 7. p. 503. B. ubi nostri loci lectores admonuimus.

p. 1176, 2. ἀλλὰ καθ' ὃ στάσις κατελήφεν] Ficinus plura legisse dixeris h. l. Sed libri nihil amplius offerunt.

— 18. ὅταν σχέσις οὐσίας ποιῆ] Ficinus legisse dicas οὐσίαν. Libri tamen nihil variant.

p. 1177, 1. ἀλλ' ἢ καθ' ὃ μέρος τι, οἶον χεῖρ] Ita posui pro ἀλλ' ἢ καθ' ὃ μέρος οἶον χεῖρ.

LIB. IV.

P. 1178, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΟ ΟΝ ΕΝ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΝ ΟΝ ΑΜΑ ΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΙΝΑΙ ΟΛΟΝ.] Liber vigesimus et secundus numero secundum temporis ordinem. (Porphyr. de Vit. Plotin. c. V. et XXVI.) Quod idem addit:

πρώτον, est etiam in duobus libris MSS. nostris. Quod librarius vel alius eruditus lector admonitionem adscripsit in Cod. Marc. E: “*Falsam videri hanc inscriptionem, quod hoc libro non de ente agatur, sed de anima,*” non moramur. Cudworth. in System. intellect. V. 3. 8. p. 1014. ait: “Verum etiam binis libellis hoc argumentum data opera persecutus est (Plotinus): τὸ ὄν ἐν καὶ ταῦτὸν ἀριθμῶ ἅμα πανταχοῦ εἶναι ὅλον. [Nullus Codex vocem ἀριθμῶ agnoscit, et minus accurate librorum horum titulum laudasse Cudworthum jam Moshemius notavit not. 3.] *Id quod unum idemque est NUMERO ubique simul totum esse.* Utroque libro id sibi datum credit, ut deum non ex parte hic ex parte illic esse, non secus ac si naturam ejus radio et arundine dime-tiri liceret, sed totum ubique individuum versari convincat.” Anglice vertit hunc librum Th. Taylor, quem manu scriptum ad me transmisit cum annotationibus vir humanissimus.

p. 1179, 11. καὶ μηδὲν εἶναι ἀφ’ ἑαυτοῦ] Taylor ad h. l.: “Quality is that which imparts what is apparent in matter, and what is the object of sense. Hence, as it is well observed by Damascius περὶ ἀρχῶν: ‘That which is the object of sight, is neither body nor colour, but coloured body, or colour corporalized, is that, which is motive of the sight. And universally that which is sensible, which is body with a particular quality, is motive of sense.’”

— 12. Διὸ καὶ ἐξ ἀνάγκης τοσοῦτον.] “In the original there is nothing more than that. But from the version of Ficinus it is requisite to add: ὅσον ἐστὶ καὶ τὸ σῶμα. And indeed this addition is necessary. The version of Ficinus is: *Quapropter qualitas necessario tanta est, QUANTUM EST ET CORPUS.*” Taylor. Libri nostri nihil ad-jiciunt editioni.

p. 1181, 2. καὶ οὐ τὸ πᾶν, ἐκεῖ αὐτὸ] Ita emendavi ex bonis libris. Nostra emendatio hanc versionem requirit:—et ubi Universum est, ibi etiam est ipsum.

— 10. Καὶ οὐδὲν θαναμαστόν εἰ τὸ πανταχοῦ κ. τ. λ.] Vid. Cudworth. Syst. intellect. p. 1018. Mosh. et cf. Tennemann. Histor. Philos. VI. p. 123. sq. ibiq. laudd. Enn. V. 1. 4. VI. 5. 2.

p. 1182, 11. ἀνάγκη ὅλον παρεῖναι εἴπερ πάρεστι κ. τ. λ.] Damascius de Principiis p. 34. p. 94.

cd. Kopp.: οὕτω γὰρ καὶ τὸ ὄν ὁ Πλωτῖνος ἀξιοῖ νοεῖν, τὸ αὐτὸ πανταχοῦ ὅλον παρὸν κοινῇ τε πᾶσι καὶ ἐκάστῳ τῶν πολλῶν. Cf. etiam Procli Instit. Theol. c. XIX. p. 32. sqq. Idem Damascius ibid. c. 58. p. 160. Kopp.: ἕτερον δὲ λέγεται ὄν τὸ ὀλοφνὲς πλήρωμα τῶν γενῶν ὁ παρουσίαν ἰδίως καλοῦμεν ὡς ὁ Πλωτῖνος.

— 16. οἶον βολὰς εἶναι λέγουσιν] Quod Marc. A. βουλὰς habet, hæc confusio alibi etiam obvia. Vid. Wesseling. ad Diodor. I. p. 259. et Boissonad. ad Philostr. Heroicæ. p. 547. Recte autem, *jactus* vertit Fic. indefinite. Nam cum mens (νοῦς) et νοητὸς κόσμος nunc cum sole comparetur, possint radii cogitari sive ἡλίου βολαί (Lobeck. ad Sophocl. Ajax. p. 366.), nunc eidem ὄψις tribuatur, possint intelligi ὀφθαλμῶν βολαί: (de qua locutione vid. Wagner. ad Alciphron. III. 1. p. 5. Blomfield. ad Æschyli Agamemn. p. 232. Boisson. ad Philostrat. l. l. et ad Aristænet. I. 1. p. 208. sq.) nisi malueris pro *scintillis* accipere, quæ etiam dicuntur βολαί.

p. 1183, 8. μηδενὸς δὲ ὄν] Marg. Ed. ὄντος. Equidem utramque lectionem jungendam esse censeo. Pro ᾧ ἂν αὐτῷ fort. legendum αὐτό.

— 10. ἐκείνου ἐφιέμενον] Fallor, aut Fic. expressit ἐφιέμενον non ἐφιεμένον.

— 13. συμπαραθεῖν τῷ σώματι] i. e. *ut una cum corpore et juxta corpus currat*: (adeoque illud quasi consecetur). Fic. expressit lectionem marginis Ed. et aliquot librorum: *συμπαθεῖν*.

p. 1184, 13. Πῶς οὖν τὸ ὄν καὶ τὰ ὄντα κ. τ. λ.] Cudworth. Syst. intell. p. 668. sq. ibiq. Mosh. Cf. Plotinum supra V. 2. 11. et 12. p. 492. A. Attigit nostrum locum etiam Brucker. in Hist. Crit. philos. p. 407. Cf. supra p. 471. c. 3. A. B. C. ibiq. Annot.

p. 1185, 10. ἡ ὅλον πανταχοῦ] Fic. Medicæam lectionem εἰ ὅλον πανταχοῦ expressit. Sed eadem sententia nascitur, si ad ὅλον ex proximis cogitando repetas: ἐφ’.

— 16. ἐὸν γὰρ ἐόντι πελάζει] Leguntur hæc in Parmenidis Fragm. v. 86: πᾶν δὲ πλεον ἐστιν ἐόντος: τῷ συνεχὲς πᾶν ἐστιν, ἐὸν γὰρ ἐόντι πελάζει. Ad quæ verba Brandis in Commentt. Eleatt. p. 115. et alios locos citavit, et nostrum hunc ipsum. Ad argumentum loci nostri adhibe Plotiniana hæc: p. 364. D. p. 385. sq. et p. 475. A. B.—Cum Ficinus in versione Latina ad

hæc verba addiderit: *ut Parmenides ait*, Taylor in versione hæc adposuit uncinis inclusa: *as Parmenides says*: addens: “The words, ὡς ὁ Παρμενίδης φησὶ, are omitted in the original, but ought to be inserted, as is evident from the verses of Parmenides cited by Simplicius in his Commentary on the first book of Aristotle’s Physics. Ficinus also in his version has *ut Parmenides ait*.”—In Latinis correxi in seqq. ex Ed. pr.: *ἡ αὐτὴ ἀνίμα natura pro ac*.

p. 1187, 11. πρὸς ἄρκον] Ita correxi ex bonis libris (pro ὄγκον): *ad non molem, sive ad id, quod moles non est*.

p. 1188, 4. τί γὰρ διαφέρει; ἢ καὶ ταῖς προσθήκαις.] Conf. Cudworth. System. intell. p. 1015.

p. 1189, 6. οὐκ ἄμοιρον τοῦ αὐτοῦ πολλαχῆ κείμενον.] “For κείμενον here, it is necessary to read κειμένων, conformably to the version of Plotinus.” Taylor. Ficinus expressit κειμένων, sed libri tamen cum edit. conspirant.

p. 1190, 10. οὐκ οὔσης ἄλλοθεν ἀγῆς] Fic. expressit lectionem Medic. A. γῆς, terra. Pro eo posuimus lux. Taylor ad h. l. ita: “It is singular, that Ficinus should have translated ἀγῆς in this passage, as if it was αὐ γῆς. For his version is: *ubi non sit aliunde TERRA externa molī.*”

—13. τοῦ μικροῦ ἐκείνου] Ed. perperam μικροῦ. Taylor: “For μικροῦ in this place, which is evidently erroneous, it is requisite to read, conformably to the version of Ficinus, κέντρον.”

—17. ἢ ἐπ’ ἴσης ἂν εἶη] “Here immediately after ἢ ἐπ’ ἴσης ἂν εἶη in the original, it is necessary to add ἐνδον καί. Ficinus also has: *et intus.*” Taylor.

p. 1191, 7. δηλοῦσι δὲ αἱ ἀποτομαὶ κ. τ. λ.] Plutarch. de Placitt. Philosophorr. II. 24. p. 587. Wyttenb.: Ξενοφάνης, πολλοὺς εἶναι Ἡλίον καὶ Σελήνας (Wyttenb. malit πολλὰς εἶναι Ἡλίον καὶ Σελήνης sc. ἐκλείψεις) κατὰ κλίματα (Stobæus I. 26. p. 534. Heer.: κατὰ τὰ κλίματα, et hoc Plutarcho vindicavit Beckius p. 56. cf. p. 200.) τῆς γῆς καὶ ἀποτομὰς καὶ ζώνας. Κατὰ τινα δὲ (“Conciinnius Stobæus: κατὰ δὲ τινα” Beck.) καιρὸν ἐμπίπτειν (ἐκπίπτειν Stob.) τὸν δίσκον εἰς τινα ἀποτομῆν τῆς γῆς οὐκ οἰκουμένην ὑφ’ ἡμῶν, καὶ οὕτως ὥσπερ (ὥσπερ εἶ Stob.) κενεμβατοῦντα ἐκλείψιν ὑπομένειν (ὑποφαίνειν Stob. Ceterum cf. Bran-

disii Commentt. Eleaticæ. I. p. 54.) Hinc intelligitur, quid hoc loco, ubi de Solis lumine agit Plotinus, per illas ἀποτομὰς declarare voluerit. Est vero hic vocis significatus addendus Lexicis. Verbum ἀποτέμεσθαι astronomi cum etiam esse arguit locus Arati in Phænomm. v. 541: ὄσον δ’ ὀφθαλμοῖο βολῆς ἀποτέμεται ἀγῆ, ubi in Scholiis p. 125. Buhlii: ὄσον δὲ τῆς ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ βολίδος καὶ ἀκτίνος ἀποτέμεται καὶ ἀφαιρεῖται ἡ ἀγῆ τοῦ αἰθέρος.

—18. οὔτε ἐκ τινος τόπου] Fic. expressit οὔτε ἐντός τινος τόπου: sed libri hanc lectionem non offerunt.

p. 1192, 15. Τὸ δὲ ἐν ἐν αὐτοῖς κ. τ. λ.] Attigit hæc Matter. in *Histoire crit. du Gnosticisme*. Vol. II. p. 467.

p. 1195, 6. φανοτέρου] Ed. vitiose φανερωτέρου. Quod in Vaticano est φανοτέρου, est hoc commune vitium librorum, pænultimam syllabam produci ignorantium. Qua de re nuper post alios monuerunt Stallbaum ad Platonis Phileb. p. 31. et C. Hermannus noster ad Lucian. de conscrib. histor. 49. et 268. De vocabulo hoc a Platonis imitatoribus frequentato supra dictum est p. 481. B. Adde Jo. Chrysostomi Homil. II. p. 371. A: καὶ τὰ προοίμια λαμπρὰ καὶ ἡλίον φανότερα, ubi plura conguessit Matthæi p. 117.

—13. αὐτῆ ὄλη] Si amplectaris lectionem librorum Marce. αὐτῆ ὄλη, et abjicias καὶ ante οὐκ ἐτι, hæc sententia exit: non amplius ipsi toti, sed partitioni impotentia (ita utique scribendum pro: *in potentia*) accidet.

p. 1196, 1. τὸ εἶδωλον τοῦ συνηρηθῆσθαι] Suspicor: του, i. e. τινὸς, imaginem *cujusquam*.

—13. τὰ γενόμενα] Ita scripsi ex bonis libris cum Ficino pro γεγενημένα. Vid. Wyttenb. in Selectis Historr. ad Herodot. I. 1. p. 341—344.

—17. χωρὶς πυρὸς ποιήσει] Uncinis inclusi non in Latinis, utpote in nullo libro, nec in Medicis, quibus Ficinus usus est, conspicuo.

p. 1197, 5. ῥέοντα τὰ ἐξ αὐτῆς] Illud τὰ si a Codice uno et altero abesset, equidem non desiderarem.

—7. ἄλλ’ ὅτι μὲν μὴ κ. τ. λ.] In Ed. in Latinis deerant verba: *intelligibili funt, morti non sint obnoxia, animæque et intellectus omnis sint*—quæ ex Ed. præ. explevi.

—15. οἶον τῷ φωτὶ τὸ διαφανὲς] Taylor, cum

in Ficini versione sit: *sed* quemadmodum perspicuum corpus, desiderat præmissum ἀλλ', idque addendum esse existimat.

— 16. [τεθολωμένω] Vid. supra ad III. 3. 4. p. 274. B.

p. 1198, 2. [ἐπεὶ καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ] Fic. expressit: ἐπεὶ καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μήλου: cuius tamen lectionis in nostris Codd. nec vola nec vestigium apparet. Eam vocem Taylor addendam censet.

p. 1200, 11. [οὐδὲ γὰρ οὕτω προητοίμαστο ὥστε μέρος αὐτῆς ὡδὲ κείμενον εἰς τοῦτο ἐλθεῖν κ. τ. λ.] “Ficinus has in this passage evidently mistaken the meaning of Plotinus. For his version is: *Non enim sic præparata res est, ut pars animæ hic posita ad hoc accederet.* For Plotinus is here speaking of soul, and not of the thing which is prepared to receive it.” Taylor.

p. 1201, 3. [οὐ μέρος, ὅλου.] Cum in Ed. sit perperam μέρος, Taylor sine libris ex Ficini versione coniecit οὐ μέρος, ἀλλ' ὅλου. Sed voluit, credo, scribere μέρος.

— 9. [ἢ προσέχοντες ἀπιστοῦμεν κ. τ. λ.] Vid. Cudworth. Syst. Intellect. p. 1020.

p. 1202, 4. [πανταχοῦ ἀμερὲς ὄν, παρῆναι κ. τ. λ.] Conf. Cudworth. Syst. Intellect. p. 1018.

p. 1203, 5. [ἀλλ' οὕτως εἶχεν αἰε'] Fic. expressit εἶχον, quod verum videtur, neque tamen in ullo libro comparet.

— 9. [Ἡμεῖς δὲ, τίνες δὲ ἡμεῖς;] Hæc admonent Pindari Pyth. VIII. 135. sq.: Ἐπάμεροι. τί δέ τις; τί δ' οὐ τις; Σκιᾶς ὄναρ, ἀνθρώποι.

— 11. [καὶ τινες καὶ θεοί] Ficinus non expressit verba: καὶ θεοί. Neque etiam in ed. pr. post: *et alii quidam* verba comparent: *etiam dii* (erant), quæ haud dubie religione prohibitus omisit Marsilius. Est autem hæc sententia conjuncta cum placitis Alexandrinorum aliquot philosophorum, ejusque vestigia exstant cum alibi, tum apud Porphyr. de vita Plotini cap. II. p. 94. Ed. Fabric. et cap. X. p. 111, ubi vid. annot. nostr. Ad h. l. Taylor: “The version of Ficinus has erroneously nothing more than *alii quidam*. For Plotinus is here speaking of human souls, when (according to Plato in the Phædrus) they ascend in conjunction with the mundane Gods to the survey of the supercelestial place. For such souls as ranking among the divine choir, are denominated in that dialogue Gods.”

VOL. III.

p. 1205, 5. [οἶον ἐκκλησία δημογερόντων καθημέρων κ. τ. λ.] Scripsi h. l. *συννοία* pro *συννοία*: sed quo constructionis ratio sibi constaret, debbat item scribi *ἐκκλησίαν*. Verum cum nullus liber hanc lectionem offerat, et ejusmodi *Ληαολυθα* in his Enneadibus frequentissima sint, manum abstinui. Quod Vaticanus liber habet *δημογερόντων*, habet illud quidem Platonicam auctoritatem, sed tamen ab hoc loco alienum est, qui *sedatum Senatium* plebis conturbatæ concioni opponit. Fons comparationis est in Iliad. γ. 149:

εἶτα ἡμογεροντες ἐνὶ δευτέρῳ πύργῳ—

et quæ deinde iidem senes de Helena dimittenda pronuntiant:

ἀλλὰ καὶ ὡς, τοίηπερ εἴοσ' ἐν νησὶ νέεσθω κ. τ. λ.

In qua similitudine adhibenda Plotino præiit Aristoteles Ethicæ. Nicomach. II. 9. 6: ὅπερ οὖν οἱ δημογεροντες ἐπαθον πρὸς τὴν Ἑλήνην, τοῦτο δεῖ παθεῖν καὶ ἡμᾶς πρὸς τὴν ἡδονήν· καὶ ἐν πᾶσι τὴν ἐκείνων ἐπιλέγειν φωνήν· οὕτω γὰρ αὐτὴν ἀποπεμπόμενοι ἤπτον ἀμαρτησόμεθα. Eundem Homeri locum diverso modo deinceps frequentarunt Scriptores. Vid. Sext. Empir. adv. Gramm. II. 3. p. 288. Fabric. Chariton. V. 5. p. 116. ed. Lips. Aristænet. I. 1. p. 9. Boisson. quem locum jam tractaverat Casp. Barth. in Adversarr. XLV. 6. fin. de voce *δημογεροντες* simul monens.

— 6. [δῆμος ἀτακτος τροφῆς δεόμενος] Hæc et ipsa Homeri admonent Odyss. μ. 341, ubi Eurylochus in esurientium sodalium concione ita:

Λιμῆ δ' οἴκτιστον θανείν καὶ πότμον ἐπισπείν.

Quem locum cum aliis in Republica reprehendit Plato III. p. 240. p. 114. Bekk. Et in proverbium quodammodo cessit: *Venter aures non habet*; et οἱ ἐν ἀρχαῖς καὶ πλήρεις τραπέζης καὶ πλούτου, qui dicuntur Libanio in Thersite Vol. IV. p. 945. Reisk. in publica necessitate execrationibus populi exponuntur, ni consilium sequuntur Basilii Magni in Homilia de Avaritia p. 386. D. Paris.: μὴ βαρύτιμος ἔσο ταῖς χρεῖαις ἐπιτιθέμενος· μὴ ἀνάμενε σιτοδείαν, ἵνα ἀνοίξης σιτοδοχέα· ὁ γὰρ τιμουλκῶν σίτοι δημοκατάρατος κ. τ. λ.—Ceterum hæc tota comparatio *multitudinis* s. *vulgi* et *rationis* a Platonicis philosophis repetebatur ex Pythagoreo symbolo: τὰς λεωφόρους ὁδοὺς ἐκκλίρων διὰ τῶν ἀτραπῶν βᾶδιζε. Vid. Iambl. Protrept. Symb. V. p. 330, qui ita incipit explicare:

3 A

καὶ γὰρ τοῦτο τὴν μὲν δημόδη καὶ ἀνθρωπίνην ζωὴν ἀφίεναι παραγγέλλει, τὴν δὲ χωριστὴν καὶ θείαν μεταδιώκειν ἀξιοῦ. Maximus Tyrius Diss. XVII. 7. p. 323. Reisk.: τὸ δὲ νοητὸν ἀπηλλαγμένον τῆς τούτων ἐπαφῆς καὶ ἐπερείσεως αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ὁράσθαι πέφυκεν ὑπὸ τοῦ νοῦ, ὃ δὲ τῇ πάσῃ ψυχῇ ἐμφυτευμένος διασπᾶται ὑπὸ τῶν αἰσθήσεων, καὶ ταραττεται, καὶ ἀσχολίαν ἀγει, ὥστε μὴ διορᾶν τὰ αὐτοῦ θεάματα, ἤδη δὲ καὶ δημαγωγηθεὶς ἀνακείθεται, ὥστε συμφθέγγεσθαι ταῖς τῶν αἰσθήσεων φωναῖς, καὶ μηδὲν ἠγεῖσθαι ἄλλο εἶναι παρὰ τὰ ὁρατὰ, καὶ ἀκουστὰ καὶ ὄσφραντὰ, καὶ γενεστὰ, καὶ ἀπτά. (Ubi nemo, qui hunc locum Plotini expenderit et praesertim illa legerit: πρῶτον αὐτὸ εἰς τὸ κοινὸν τοῦ ζώου ἐφθέγγετο καὶ τὴν αὐτοῦ παραχῆν ἐδίδου τῷ ὄλῳ, igitur nemo, arbitror, cum Marklando σπαράττεται legendum censuerit pro ταραττεται. Nec magis placet Reiskii conjectura: μὴ ἀεὶ ὁρᾶν pro μὴ διορᾶν.) Proclus in Alcib. pr. §. 80. p. 244. ed. nostr.: παρακελεύεται τοῖνυν ὁ παρῶν λόγος ἀφίστασθαι τῆς ἐπιθυμίας τῆς ἀπεράντου, καὶ ἀποσκευάζεσθαι τὸ πλήθος τῆς ζωῆς καὶ τὸν ἐν ἡμῶν δῆμον κ. τ. λ.

p. 1206, 11. ἀλλ' ὅς τις τρόπος τῆς κ. τ. λ.] Quod Vat. habet ὡς τις, adducere nos in eam conjecturam potest, Plotinum scripsisse: ἀλλ' ἄλλως ὅς τις τρόπος. Atque hoc expressit Ficinus.

p. 1207, 10. οἶον ἐξέθορεν ἐκ τοῦ παντός] Hæc admonent Hesiodi Theog. 281: ἐκθορα Χρυσάωρ τε μέγας καὶ Πήγασος ἵππος, ubi antea erat ἐξέθορε. Vid. Gaisford. ad h. l. in Poëtt. Grr. Minor. I. p. 88. atque illa forma est in Oraculo ap. Proclum in Alcib. pr. p. 65: de Amore:

— — — ὅς ἐκ νόου ἐκθορε πρῶτος

ubi aliquot libri ἔθορε. Altera forma pedestri orationi accommodata reperitur ibidem p. 51: ποῦ δὴ οὖν ὑπέστη τὴν πρῶτην, καὶ πῶς ἐπὶ πάντα πρόεισι, καὶ μετὰ τίνων ἐξέθορε μονάδων. Quibus e verbis etiam usus hujus vocis apud philosophos intelligitur, qui hoc verbum de diis potentiisque et viribus usurpant, quatenus vel e superioribus diis potentiisque tanquam e fonte suo emicant, prosiliunt et existunt, vel etiam a sua origine elabuntur et desciscunt. Hac sententia etiam h. l. Plotinus ψυχὴν (animam) dicit ἐκθορεῖν. Alia constructio est in loco Marci Antonini VIII. 51. imit. p. 257: μήτε ἐν ταῖς πράξεσιν ἐπισύρειν,

μήτε ἐν ταῖς ὁμιλίαις φύρειν, μήτε ἐν ταῖς φαντασίαις ἀλάσθαι, μήτε τῇ ψυχῇ καθάπερ συνέλκεσθαι καὶ ἐκθόρυσσθαι.

— 13. οὐ τόφω, ἀλλ' ἐνεργεία γένηται κ. τ. λ.] “Here after ἐνεργεία it is requisite to read καὶ γένηται τὸ καθ' ἑκάστον κ. τ. λ. And this reading is confirmed by the version of Ficinus.” Taylor.

— 16. Τὸ δὲ εἰς Ἄιδον γίνεσθαι κ. τ. λ.] Fons in Platonis Cratylo p. 403. a: p. 44. Bekk.: ὃ δὲ Ἄιδης, οἱ πολλοὶ μὲν μοι (omissum in Cod. Darmst.) δοκοῦσιν ὑπολαμβάνειν τὸ ἀειδὲς προσεῖρησθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ—ubi solus codex Darmstadinus offert lectionem ἀιδὲς a Bekkero non reperiendam et tamen confirmatam cum a plerisque libris Plotini h. l. et vero a Proclo in illum Cratyli locum §. 152. p. 92. Boisson.: τὸν δὲ Ἄιδην εἰς τὸ ἀιδὲς καὶ σκοτεινὸν καὶ φοβερὸν ἐπιβράβηξι νῦν ὁ Σωκράτης. Sed in illis verbis Platonis, quibus vulgi opinatio metusque declaratur, præstare tamen videtur ἀειδὲς, i. e. δυσειδὲς, sive turpis ad aspectum et horridus, vid. Valckenaer. ad Euripid. Phœniss. 373. Est autem universa Socratis de inferis disputatio in loco Platonis comparanda cum hoc loco Plotini. Nec minus adhibendi sunt duo alii loci, ubi de Platonis (Ἄιδου) et vocabulo et notione agit divinus ille philosophus: in Gorgia p. 493. b. et in Phædone p. 80. d. ubi consule Wytttenbach. p. 206.

p. 1208, 1. Ἄλλ' οὐκ ὄντος ἐστὶ τοῦ σώματος] Ficinus expressit ἔτι, quod recipere debebam, si vel unus liber suffragabatur. Nunc vero omnes cum ed. habent ἐστὶ. Ceterum ad hæc conf. Cudworth. Syst. intell. p. 1024. sq. et Moshem. p. 955. sq. et confer supr. p. 374. E.

— 5. οἶον ἐλλάμψην πρὸς αὐτὴν] Pro αὐτὴν, quod est in Ed., Taylor legi vult αὐτὸν, addens: “For Plotinus is here speaking of the soul with reference to the εἶδωλον, or image of it. Ficinus therefore was mistaken in translating this passage as if Plotinus was speaking of the soul illuminating herself, and not her image. For his version is: Sed cum ipsa velut in se refulgeat.”

LIB. V.

P. 1209, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ, ΤΟ ΟΝ ΕΝ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΝ (ita scripsi cum libris bonis et ita ipsa editio habet p. 644. hic vero ταὐτὸ) ΟΝ, ΑΜΑ ΠΑΝΤΑΧΟΥ ΕΙΝΑΙ ΟΛΟΝ, ΔΕΥΤΕΡΟΝ.] Ex-

tremam vocem agnoscunt, excepto Vat., codd. omnes. Est hic liber vicesimus et tertius, si temporis rationem habes (Porphyry. de Vit. Plotin. c. V. et XXVI.). Casp. Barth. in notis ad Æneæ Gazæi Theophrastum (p. 51.) p. 134. in consimili argumento hunc librum laudans, ita docet: "Specimen dederit anima etiam humana, quæ cum in corpore sit, ubi in eo sit, non potest dici, nisi dicas, quod tota est in toto, et tota itidem in quolibet ejus loco, qua ex re divinitatis similitudo in ea clarissime conspici potest." Tum laudat locum Anastasii Sinaitæ, unde hæc tantummodo excerpam: Διόπερ οὐδὲ τὸν τοῦ θεοῦ τόπον ἔγνωμεν ἔνθα κατοικεῖ, ἀλλὰ μόνον πιστεύομεν ὅτι πάντη ἐστίν. οὔτε μὴν τὸν τόπον τῆς ψυχῆς, ἔνθα οἰκεῖ ἐν σώματι ἐπιστάμεθα, ἀλλὰ μόνον οἴομαι, ὅτι ἐν τῷ παντὶ σώματι ἐστι καὶ ἐνεργεῖ. Quæ Cudworthus de hujus etiam libri consilio et argumento delibavit, supra attigimus ad p. 644. sive ad titulum libri hujus Enneadis quarti.—Etiam hujus libri versionem Anglicam cum annotatione ad nos transmisit manu scriptam Taylor, vir humanissimus.

— 11. τὸν ἐν ἐκάστῳ ἡμῶν θεὸν] Plotinus moriens ad Eustochium ap. Porphyry. de Vita Plotini c. II. p. 94. ed. Fabr.: πειρᾶσθαι τὸ ἐν ἡμῖν (ita ibi correxi ex libris MSS. pro ὑμῖν) θεῖον ἀνάγειν πρὸς τὸ ἐν τῷ παντὶ θεῖον. De quo loco plura dixi supra ad Plotin. I. 7. 3. p. 62. E.

p. 1210, 3. ἡ ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα συγκεφαλαιωθεῖσα] Ficinus negationem h. l. posuit ("non conclusum") et hoc necessarium videtur: sed libri non agnoscunt. Taylor conjicit, pro ἡ legendum esse μή.

— 16. Εἰ δὲ ὄν καὶ ἐν τῷ ὄντι ἐκείνο] Taylor ad h. l. hæc: "Plotinus is here speaking of the *essential one*, which is being and subsists in being, and not of the *superessential one*, or the ineffable principle of things."

p. 1211, 2. ἐμέρισέ τε τὴν οὐσίαν τοιαύτην εἶναι νομίσας] i. e. μεριστήν, divisibilem, adeoque corpoream. Varius est usus Pronominis τοιοῦτος apud Platonem reliquosque philosophos, de quo Heindorfius monuit cum ad Gorgiam §. 105. p. 159. tum ad Phædon. §. 71. p. 113. Hic tamen hujusmodi loci comparandi sunt, ut Epinom. p. 704. B: εἰ οὖν τις διδάσκει, κατὰ τρόπον δὲ μὴ δρῶν τὸ τοιοῦτον, κρείττον μὴ μαθάνειν, et qui alii col-

lecti sunt a Wytttenbachio ad Plutarch. de Audiend. Poett. p. 173. sq. qui etiam Plutarchi multos locos huc facientes congressit, in quibus tamen plerumque Pronomini Articulus præmittitur.

— 9. ὁ δὲ ἡ γένεσιν ἂν προσήκοι ὀνομάζειν, ἀλλ' οὐκ οὐσίαν] Cf. supra VI. 3. 2. p. 617. B. ibiq. annot. Nostri autem loci color ductus est partim ex oratione Diotimæ in Platonis Sympos. p. 211. p. 244. Bekk. cf. Nostrum supra p. 545. A.

ib. τὸ δὲ ὄν ἀεὶ διειλημμένον] "Thus in the original. But immediately after ἀεὶ it is necessary to insert οὐ, conformably to the above version. Ficinus also has rightly: *ipsium vero ens semper est INDIVISUM.*" Taylor.

— 14. εἰκότως δι' εἰκότων, εἰκότως καὶ τοὺς συλλογισμοὺς ποιούμενος.] i. e. ad rhetorum modum, quorum sunt τὰ εἰκότα sive verisimilia, non certa ac necessaria ratione. Fons in Platone. Vid. Phædon. p. 92. p. 75. Bekkeri et cf. Wytttenbach. ad eum locum p. 243. sq.

p. 1212, 5. οἷς δὲ καὶ πάντα ἐν τῷ τί ἐστίν ὑπάρχει] Totus hic locus Platonici loci in Phædro similis est p. 237. c. p. 22. Bekk.: περὶ παντὸς, ὧ παῖ, μία ἀρχὴ τοῖς μέλλουσι καλῶς βουλευέσθαι εἰδέναι δεῖ περὶ οὗ ἂν ἡ ἢ βουλή, ἡ παντὸς ἀμαρτάνειν ἀνάγκη. τοὺς δὲ πολλοὺς λέληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου κ. τ. λ. Ad quæ Heindorf. p. 220. similem locum e Theage p. 122. b. apposuit, itemque Ciceronis admonuit de Finib. II. 2. 4. et de Officiis I. 2. 12, ubi Tullius "Omnis enim, inquit, quæ ratione suscipitur, de aliqua re institutio debet a definitione proficisci, ut intelligatur, quid sit id, de quo disputetur." Quæ etiam Wytttenbachius loco de *Definitione* adhibuit in Præceptt. Philosoph. Logicæ III. 5. 3. p. 136. sq. Ad illorum locorum similitudinem accedit etiam initium orationis Agathonæ in Platonis Convivio p. 194. extr. et 195. init. p. 412. Bekk.

p. 1213, 15. ἡ ταῦτον ὄλον πανταχοῦ κ. τ. λ.] Cudworth. Syst. intell. p. 1024.

p. 1214, 1. Ἴδε δὲ, εἰ βούλει, καὶ τότε τὸν θεὸν οὐ πῆ μὲν εἶναι, πῆ δ' οὐκ εἶναι φημί.] "Thus the original: but both the sense and the version of Ficinus require that for πῆ in both places of this passage we should read πον, conformably to the translation: (*in one place—in another.*)" Taylor.—De communi notitia deorum item ani-

marum immortalium similes sunt loci Platonis in Philebo p. 16. Steph. p. 30. sq. Stallb. Aristotelis Metaphys. XI. 8. et Ciceronis in Tuscul. I. 12. et I. 16.

p. 1214, 4. καὶ ὁ λόγος δὲ φησι δεῖν κ. τ. λ.] Sext. Empir. Pyrrhon. Hypotypos. III. 1. p. 128. sq. Fabric. : ἐπεὶ οὖν τῶν δογματικῶν οἱ μὲν σῶμά φασι εἶναι τὸν θεὸν οἱ δὲ ἀσώματον, καὶ οἱ μὲν ἀνθρωποειδῆ, οἱ δὲ οὐ. καὶ οἱ μὲν ἐν τόπῳ οἱ δὲ οὐ. καὶ τῶν ἐν τόπῳ οἱ μὲν ἐντὸς κόσμου, οἱ δὲ ἐκτός. Ubi Fabricius loci nostri admonuit. Cf. Cudworth. Syst. Intell. p. 1024. ed. Moshem.

— 8. οὐκέτι τὸ ὅλον ἐκέينو ἔσται.] Taylor ad hæc : “For when the parts are separated from each other, the continuity of it is dissolved, and thus it becomes a discrete instead of a continuous quantity.”

— 13. εἰ δὲ μὴ ἐπιλείψει, ὅτι πάρεστιν ἐκάστῳ.] Ficinus expressit : εἰ δὲ ἐπιλείψει, οὐδαμοῦ π. ἔ. Libri non suffragantur. Vulgata lectio postulat : “Quod si non deficiet, adest nimirum unicuique.” Ego sine libris mutare nolui.—Eadem autem linea cum libris et Ficino dedi δύναιτο pro δύναται. Quod in fine capituli in Latinis est : “Sed rem hanc deinceps planius explicemus,” ideo factum, quia Ficinus verba : καὶ σαφηνέας μὲν ἕνεκα, unde sequens caput incipit, huc retraxit.

p. 1215, 10. ἔστι λαμβάνειν] Taylor cum Fic. addiderit : *tanquam distinctas*, addi vult ὡς ἀφορισμένας. Et ad sequentia (*for all of them subsist in one superficies*) explicanda addit in annotatione : *and a superficies possesses interval*.

p. 1217, 1. τοῦ κατὰ τὴν ἰδέαν] Ita, pro vulgato μετὰ, etiam Medicei bini : ut mirandum sit, Ficinum tamen vertisse : “post ideam.” Scribendum “Secundum ideam.”

— 4. Αὐτὸ δὲ ἀνθρώπος] “*Ipsum vero homo.*” Ficinus expressit αὐτός. Sed hoc nec in Ed. Græca nec in libris nostris exstat.

p. 1218, 2. Ἐξω μὲν οὖν ὀρῶντες ἢ ὄθεν ἐξημέθα κ. τ. λ.] “Thus in the original. But for ἢ ὄθεν both the sense and the version of Ficinus require that we should read καὶ μὴ ὄθεν.” Taylor.

— 4. Εἰ δὲ τις ἐπιστραφήναι δύναιτο] “Vel si ipsi tam felici esse contingeret, ut a Minerva ipsa retraheretur.” Hæc ex Iliade A. 194. ducta sunt, in loco de iracundia Achillis : ἦλθε δ' Ἀθήνη Οὐ-

ρανόθεν—Στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς τε κόμης ἔλε Πηλεῖωνα Οἴῳ φαινομένη—μετὰ δ' ἐτράπετ', ἀτρίκα δ' ἔγνω Παλλάδ' Ἀθηναίην. Qui locus a multis philosophis ita acceptus est, ut Minervam φρόνησιν dicerent. Vid. Clarkium et Heynium ad illa poetæ, et cf. Jo. Laur. Lydum de Mens. IV. 6. 39. et quos ad eum locum laudavit Roetherus noster p. 204. sq.

— 6. θεὸν τε καὶ αὐτὸν] Fic. cum Cod. Marc. A. non agnoscit καί. E nostra lectione vertenda hæc sunt : *ET deum ET SE IPSUM et univ ersum conspiceret.*

p. 1219, 4. ὡς ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν λέγομεν εἰς αἰσθητὸν] Integravi hunc locum ex libris plur. : *quemadmodum IN REBUS SENSIBILIBUS IN SENSIBILE FIERI DICIMUS ILLUMINATIONES.*

— 15. αὐτὸ δὲ πῦρ τὴν ἕλην] Ita scripsi pro δέ. Fic. præterea expressit κρατήσαν ; quod in nullo tamen libro comparat.

p. 1220, 3. ἐν ἀτόπῳ] Quod in marg. Ed. est ἐν οὐ τόπῳ scriptum est per παραδιόρθωσιν librarii, qui cautum vellet ne de *inepto* cogitemus.

— 11. ἰφ' ἐκάστης] Fic. expressit ἰφ' ἑαντῆς ἄλλης, quod in Med. B. legitur. Ex nostra lectione, quæ est reliquorum librorum et editionis, vertendum est : “ut unusquisque ignis ab unaquaque idea alia—ille vero ab alia formetur.”

p. 1221, 14. εἰ πλείων ὁ κόσμος ἦν] Ad hæc et seqq. adhibe Cudworth. Syst. Intell. p. 1014. cum Moshemii notis.

p. 1222, 12. τοῦτω ἐν ὄντως εἶναι] Fortasse scribendum τοῦτο. Taylor scribendum esse censet τῷ.

— 14. καὶ τὸν περιέχοντα αὐτὸν εἶναι] “The sense requires that we should read καὶ τὸν περιέχοντον κ. τ. λ. And this emendation is also supported by the version of Ficinus.” Taylor.

p. 1223, 9. ἐφιέμενος τοῦ καλοῦ] Respicit hic Plotinus Diotimæ verba in Platonis Convivio p. 203. p. 430. init. Bekk. de Amore : ἐπὶ θύραις καὶ ἐν ὁδοῖς ὑπαίθριος κοιμώμενος : quem locum attigit noster etiam p. 295. e. Quocirca hoc loco Plotini verba ita scribenda et vertenda : καὶ οὐτός ἐστιν ὁ θυραυλῶν Ἔρως : et hic est ante fores accubans Amor.

p. 1224, 1. διὸ καὶ ξυνὸν τὸ φρονεῖν] Quod libri duo συνὸν habent, eodem pertinet, quo illud κοινὸν, quod alibi librarii obtrudunt pro illo voca-

bulo, observante Dorvillio ad Chariton. p. 424. ed. Lips. Plurimi autem libri nostri recte persistunt in *ξυνόν*. Habet enim hæc sententia colorem proverbii antiqui, et Pindarus adjunxit etiam *ξυνόν* et *καλόν*. Isthm. I. 64. Ceterum ad Plotini sententiam confer Socratis disputationem in Xenophontis Memorabb. *de communi mente sive mente mundi, quam nemo solus sibi totum arripuerit*. I. 4. 6—8. et Cic. de N. D. II. 6. III. 11. et Sext. Empir. adv. Mathem. p. 573. Fabric. E quo Xenophontis loco colorem etiam duxisse videtur Philostratus de Vita Apollonii I. 28. p. 36. cf. G. Josephi Bekkeri nostri Specim. Philostr. p. 91.

— 4. *ἐν δὲ — συνόν*] Intactum reliqui locum vitiatum et conjecturis etiam tentatum, ut margo Cod. Medic. A. arguit. Libri enim nihil magnopere auxilii præstant.

— 8. *ἐν τῇ συνόδῳ καὶ τῇ ὡς ἀληθῶς συνέσει τὸ φρονεῖν ἐγέννησε*] Attingit leviter Plotinus duplicem vim vocis *σύνεσις*, quæ etiam *cojunctionem* declarat, ut Odyss. κ. 515. Consule Apollonii Lex. Hom. p. 484. Tollii. Cf. etiam supra III. 6. 11. ibiq. annot. nostr. p. 313. Inprimis autem tenenda est Aristotelis disputatio de discrimine inter *σύνεσις* et *φρόνησις* Ethicæ. Nicomm. VI. 11. unde hæc tantummodo huc transfero: *οὔτε γὰρ περὶ τῶν αἰὲ ὄντων καὶ ἀκινήτων ἡ σύνεσις ἐστίν, οὔτε περὶ τῶν γιγνομένων ὄτουσιν. ἀλλὰ περὶ ὧν ἀπορήσειεν ἄν τις καὶ βουλευσάιτο. διὸ περὶ τὰ αὐτὰ μὲν τῇ φρονήσει ἐστίν. οὐκ ἔστι δὲ ταῦτον σύνεσις καὶ φρόνησις κ. τ. λ.* ad quem locum consule Eustratium, Victorium et Giphanium in Commentar. Zellii nostri p. 235. sqq.

— 17. *τὰ δὲ παρ' αὐτοῦ ἐνταῦθα, καὶ τὸ διδόν*] Locum lacunosum conjectura explevit et plenius vertit Ficinus: in libris nihil præsidii.

— 19. *οὐ πόμπιος ἢ νοερά δόσις*] De forma vid. Wesseling. ad Diodor. XII. 40. p. 504. Significatio autem, qua h. l. vox accipitur, consignanda est in Lexicis.

p. 1225, 3. *εἰ δὲ ἐπὶ σώματος οὐδὲν κ. τ. λ.*] “This is asserted by Plato, in the *Timæus*, of the body of the universe.” *Taylor*. Idem in seqq. distinguunt vult post *ἐαυτὸ*, nec vero post *ἀδιαστάτου*.

— 12. *ὥσπερ οὐχ ὀρώντες πᾶν μάθημα — στενοχωρουμένους κ. τ. λ.*] Cf. supra V. 9. 6. et 7. p. 560. Adde *Æneæ Gazæ Theophrast.* p. 51.

Barth.: *ἐν δὲ ταῖς αὐταῖς ταῖς λογικαῖς (f. και τ. λ.) οὐσίαις οὐ στενοχωρία τὸ πλήθος, ἐν γὰρ τὰ πάντα.* Cf. etiam supra p. 495. A: *οὐ γὰρ στενοχωρεῖται.*

p. 1226, 3. *ἀποδέδεικται μὲν οὖν ἡδὴ πολλαχῆ κ. τ. λ.*] Cf. infra ad VI. 7. 40. p. 731. A.

— 10. *ταύτη γὰρ ἐτέρα*] *Fallor*, aut *Ficinus* legit γὰρ αὐτὴ ἐτέρα. Illud est in aliquot libris: neque hoc displicet.

ib. *πᾶσά ἐστι δύναμις οὐδαμοῦ τοσίδε*] Vid. *Cudworth. Syst. Intellect.* p. 1021. sq.

p. 1227, 3. [*ἀνταιωρουμένην*] Verbum *ἀνταιωρεῖσθαι* addendum lexicis. Cetera hujus loci intacta reliqui. Libri enim mserr. non satis expeditiora. *Taylor* ad hæc: “Plotinus is here speaking of a corporeal nature which is suspended from eternity, and runs together with time to the permanently abiding power of true being.” Idem pro *προσμένουσαν* necessario scribendum esse contendit *πρὸς μένουσαν*.

— 14. *παρὴν μὲν τοι παντί*] Ad finem hujus capituli *Taylor* hæc: “There is obviously in the original a defect in the latter part of the passage within the words *πρὸς πᾶν* and the last words of the chapter. For the original is: *ἀλλὰ πρὸς τὰ πρῶτα τῶν γενῶν, εἴτ' ἐπὶ τούτοις ἄλλα. παρὴν μὲν τοι παντί.* But it appears to me to be necessary instead of this to read: *ἀλλὰ πρὸς τὰ πρῶτα τῶν γενῶν, εἴτ' ἐπὶ τούτοις πρὸς τὰλλα. ἢ δὲ ὑπερτέρα φύσις παρὴν μέντοι παντί.* Ficinus also has: ‘sed in primis ad genera prima, deinde per hæc ad reliqua: verumtamen natura superior æque aderat universo.’”

p. 1228, 2. *οὐ γὰρ ἐν ζωῇ τὴν ἕλην*] In hac varietate lectionis non absurda est conjectura, quam in *Med. A.* marg. adscripsit et in versione expressit *Ficinus*.

p. 1229, 6. *ἀλλ' οὗτοι μὲν οἱ θεοὶ—ἐπιστροφῶσι τὰς πόλεις*] *Taylor* ante *ἐπιστροφῶσι* addendum esse censet necessario *εἰς τὸ ὄντως ὄν*. Respicit autem Plotinus illa *Odyss.* p. 485. sqq.

*καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν εὐκότες ἀλλοδαποῖσιν,
παντοῖσι τελευτῶντες, ἐπιστροφῶσι πόλιν,
ἀνθρώπων ἕβρι τε καὶ εἰνομίην ἐφορῶντες.*

ubi est: varia figura specieque perambulant urbes. Cf. *Eustath.* p. 644. Laudandi hujus loci Plotino ansam præbuit *Plato* cum in *Sophista* p. 216. p. 126. *Bekk.* (ubi vid. *Scholia et Heindf.*

p. 270.) tum in Republ. II. p. 381. p. 102. Bekk. ubi poëtam vituperat. Adhibet Homerica illa etiam Plutarchus in Apophth. Regg. ad Duce. p. 200. E. ad quem locum consule Wyttenbach. p. 1128. itemque ad Panætii Fragmm. p. 42. sq. Ad finem capituli et libri hæc adnotavit Taylor: "Much of what is said by Plotinus in this paragraph, is to be found in Sect. III. of Porphyry's Ἀφορμαὶ πρὸς τὰ νοητὰ, or *Auxiliaries to the perception of intelligible natures*. Many other parts also of this treatise of Porphyry are derived from the present two books of Plotinus."

LIB. VI.

P. 1230, 7. ΠΕΡΙ ΑΡΙΘΜΩΝ.] Secundum temporis rationem est hic liber tricesimus et quartus (Porphyr. de Vita Plotini c. V. et XXVII.) Fontes autem insunt cum in scriptis Pythagoreorum tum in libris Platonis et Platoniorum veterum. Nolo nunc quærere, utrum Pythagoras hanc doctrinam e Zaratæ (quem Zoroastrem putant [cf. Ursinus de Zoroastre Sect. 4. p. 22. sqq.]) disciplina hauserit, ut est apud Plutarchum De Animarum Generat. in Timæo p. 1012. E. p. 124. Wyttenb., an ab Orphicis (Iamblich. de Vit. Pythag. XXVIII. 146. p. 308. Kiessl.): illud ante omnia tenendum, Pythagoreos philosophos vetustissimos Numerorum doctrinam primariam dicere ejusque ad sapientiæ et sanctoris vitæ vim prædicare. Lege modo Philolai verba in Stobæi Eclogg. I. 3. p. 8. Heeren. quæ Boeckhius tractavit in libro, qui Philolaus inscribitur p. 139. sqq. Perictyone ap. Stob. Floril. Tit. I. p. 7. p. 25. Gaisford.: "Ὅστις ὄν ἀναλῦσαι οἶός τ' ἐντὶ πάντα γένη (πάντα τὰ γένηα Iamblich. in Protrept. IV. p. 20. Arcer. p. 58. Kiessling.) ὑπὸ μίαν καὶ τὰν αὐτὰν ἀρχὰν, καὶ πάλιν ἐκ ταύτας (binæ voces absunt a Iamblich.) συνθεῖναι καὶ ἀριθμάσασθαι, (Viri docti, qui nescirent, Iamblichum hæc eadem habere, infelicibus conjecturis hoc verbum tentaverunt. Iambl. συναριθμῆσασθαι. Kiessling.: "malim συναριθμῆσασθαι—res ad pythagoricam de numeris doctrinam rationemque componere:" Optime) οὗτος δοκεῖ (μοι addit Iambl.) καὶ σοφώτατος εἶναι (ἤμεν Iambl. recte) καὶ ἀληθέστατος (παναληθ. Iambl.) ἔτι δὲ καὶ καλὰν σκοπιὰν ἀνευρηκένας (εὐρηκένας Iambl. recte) ἀφ' ἧς δυνατὸς ἐσσεῖται τὸν τε θεὸν

κατόψεσθαι (κατοψείσθαι Iambl.) καὶ πάντα τε τὰ (τε non est in Iambl.) ἐν τῇ συστοιχίᾳ τε καὶ τάξει (Iambl. συστοιχία κ. τ. De hac diversitate monuit Jacobs. in Lectt. Stobenss. p. 37.) τὰ ἐκείνου (Cod. Ciz. τῷ ἐκ. Kiessl. τῷ ἐκείνω) κατακεχωρισμένα. Unde intelligitur recte illud ἀριθμάσασθαι intactum reliquisse Gaisfordium. Nec tentavit Rudelbach., qui hæc verba Perictyonaæ (sive Archytæ. Nam huic ea adscribuntur abs Iamblichō) Latine exhibuit in Comment. De Ethices Principiis p. 109. De ipso Pythagora ita prodit Stobæus Eclogg. I. 11. 12. p. 299: Πυθαγόρας Μνησάρχου, Σάμιος, πρῶτος φιλοσοφίαν τούτῳ τῷ ῥήματι προσαγορεύσας, ἀρχὰς τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰς συμμετρίας τὰς ἐν τούτοις ἄστυας ἀρμονίας καλεῖ κ. τ. λ. Quod si vero quæras, quo sensu Numeros principia dixerint Pythagoras ejusque discipuli reliquique deinceps Pythagorici (et attigit hæc ipse Ficinus infra p. 681.) præter germana horum philosophorum fragmenta, in primis maxima debet censeri Aristotelis auctoritas. Atque hoc philosopho teste (Metaphys. I. 5. p. 15. coll. I. 6. p. 20. ed. Brandis.) Pythagorici partim numeros non solum principia rerum, verum etiam substantias atque materiam (ἔλην) rerum (quæ antiquissima ratio fuisse videtur) partim eosdem (Hippasi probabiliter auctoritate. Simplic. in Aristot. Phys. fol. 104. b.) archetypa entium ponebant, sive docebant ad numerorum imaginem omnia entia exstitisse; partim statuebant omnia entia exstitisse imitatione (μιμήσει) numerorum. (Plura de his dat Ritter. in Hist. Philosophiæ Pythag. p. 92. sqq. Rudelbach. l. l. et præsertim Brandis. in Comment. De numerorum doctrina et Pythagoreorum philosophorum et Platoniorum; in Rheinischen Museum für Philol. Philosophie II. 2. p. 209—241.) Addo verba, quæ leguntur ap. Iamblich. de Vit. Pythag. l. l. p. 308. Kiessl.: —ἔφα (Codd. mei plurimi ἔφαν) τὸν ἀριθμῷ οὐσίαν (Misor nullum eodidem dare ὡσίαν. Sed plura in his a Dorismo recedunt:) αἰδιον εἶναι εἶναι μὲν ἀρχὰν προμαθεστάταν (Mon. et Vindob. προμαθεστάντων. Lederal. προμαθεστάντων) τῷ παντὸς ὤρανῶ καὶ γὰς καὶ τῆς μεταξὺ φύσιος· ἔτι δὲ καὶ θείων καὶ θεῶν καὶ δαιμόνων διαμονῆς ῥίζαν (Plurimi Codd. ἐ. δ. κ. θείων θεῶν καὶ θ. κ. δ. διαμονῆς. perperam.) Alia omnia leguntur in Fragmento Theanus ap. Stob.

Eclog. I. 11. 13. p. 302. Heeren. unde hæc tantummodo decerpam : ὁ δὲ (Πυθαγόρας) οὐκ ἐξ ἀριθμοῦ, κατὰ δὲ ἀριθμὸν ἔλεγε πάντα γίνεσθαι : “Ille vero non ex numeris, sed secundum numeros oriri cuncta dicebat.” Sed illud fragmentum pro spurio recte habet Brandis. l. l. p. 214. Venio ad Platonem. Qui quidem cum in aliis libris, ut de Republ. VII. et VIII. p. 522. sq. et 546. itemque de Legg. V. p. 747. numerorum præstantiam celebrat, tum in eorum doctrinam altius descendit, ut in Timæo p. 35—37. 41. (quibus locis adhibe Chalcidius XXXII. sqq. p. 288. sqq. ed. Fabric.) Cui se applicat auctor Epinomis p. 977. sqq. vel potius hic scriptor nil fere nisi Pythagoricum sentit. Respicit hunc locum Julianus Imperator Orat. IV. p. 152. Platonem auctorem appellans (in Parmenide p. 144. sqq. et in Theæteto p. 146. sq.) Jam si quæris, quomodo Plato numeros sibi informaverit: eam causam certatim nuper peroratam esse arguunt scripta hæc: Platonis de ideis et numeris doctrina ex Aristotele illustrata a Fr. A. Trendelenburg. Lips. 1826. Ernesti Reinholdi Symbola ad illustrandam Pythagoream Metaphysicam. Jenæ 1827. et Chr. Aug. Brandisii Diatribe de perditis Aristotelis libris de Ideis et de Bono sive Philosophia. Bonnæ. 1823. Atque hic quidem vir doctus p. 33. hæc posuit: “Si numeri igitur summa rerum principia sunt, quippe qui simplicis naturæ maneant, etiamsi cetera tollantur omnia (sic enim pergit Platonis ratiocinatio) *ideæ quoque ad eos referendæ sunt.* Platonem ideas docuisse numeros esse sæpius testatur Aristoteles, quam ut operæ pretium sit coacervare loca probantia: ac recte Græci interpretes ejus verbis (Metaph. XIII. 9. p. 234. 5.) ὁ δὲ πρῶτος θέμενος τὰ τε εἶδη τοὺς ἀριθμοὺς philosophorum illum principem affirmant significari (Pseudo-Alexander et Syrianus in Arist. Metaph. l. l.)” Post Platonem veteris Academiae philosophi Speusippus et Xenocrates in numerorum doctrina elaborarant (Theophrasti Metaphysica p. 255. Alexander in Aristotel. Metaphys. XIII. 6. cf. Brandisii libr. proxime laudatum p. 45. sq. p. 60. sq.) Nec posteriorum familiarum sectatores hanc disquisitionem neglexerunt; quod vel Excerpta varia docent a Stobæo exhibita in Eclogis I. 2. 8. p. 18—24. Heer. Pythagoricam Platoniamque de

numeris doctrinam funditus evertere molitur Sextus Empiricus cum alibi tum præsertim binis disputationibus, quæ περὶ ἀριθμοῦ inscribuntur, in Pyrrhonn. Hypotypp. III. 18. p. 164—168. Fabric. et adv. Mathemat. X. 4. §. 248. sqq. p. 674—684. Contra Philo Judæus cum in aliis libris, tum De Mundi Opificio p. 21. sqq. Mang., numerorum doctrinam ad mundi incunabula in Genesi prodita explicanda adhibuit. Recentiores Platonici nonnulli Pythagoreorum de numeris doctrinam eadem sententia accepisse videntur, atque Theano, quæ quidem videri vult, in fragmento supra laudato accipit. (Cf. Brandis De Pythagorr. et Platoncorr. numeris p. 214.) Ego Procli et Olympiodori de numeris Pythagoricis locos excerptos exhibui supra ad V. 1. 5. p. 486. A. Alios Procli locos, in quibus hujus libri Plotiniani mentio fit, infra laudabo ad p. 678. Hic unum illud addam, quod Proclus in Instit. Theol. c. 113. numerum dixerat divinum (ὁ θεῖος ἀριθμὸς), hoc nomine graviter reprehenditur a Nicolao Methonensi in Ἀναπτύξει τῆς Θεολογικῆς Στοιχειώσεως (p. 140. sq. Voemeli), qui omnem lapidem movet, ut contra ethnicos philosophos Christianam Dei unius et Trinitatis doctrinam tueatur.

p. 1230, 9. Ἄρ' ἔστι τὸ πλήθος ἀπόστασις τοῦ ἑνὸς, καὶ ἡ ἀπειρία ἀπόστασις παντελῆς—καὶ ἡμεῖς κακοὶ ὄταν πλήθος] Conjuncta hæc sunt cum Pythagoricorum, imprimisque Philolai doctrina τῶν περαιούτων καὶ ἀπείρων et Platonis de πέρατι, quod ille in Philebo p. 91. idem esse dicit atque τὸ ἐν (vid. Boeckhii Philolaum p. 45. sqq. et Brandis. de Numeror. doctr. p. 221. sqq. ubi etiam Aristotelis hoc de principio sententiae attinguntur.) E recentioribus Platoniceis huc advocandi sunt Proclus in Aleib. pr. p. 50. et præsertim p. 245—250. Idem in Inst. Theol. c. XIII. p. 22—24. quod ita clauditur: ἔστιν ἄρα καὶ ἡ ἀγαθότης ἕνωσις, καὶ ἡ ἕνωσις ἀγαθότης, καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν, καὶ τὸ ἐν πρῶτως ἀγαθόν: ubi laudavi Porphyrii Sentent. XXXVIII. de Abstin. I. 28. Iamblich. περὶ κοινῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης in Villosion. Anecdott. II. p. 195. sq. et ipsum Plotinum p. 199. A. p. 524. sq. p. 667. sq. et p. 763.

p. 1233, 14. φεύγει δὲ οὐκ εἰς τόπον ἄλλον—ἀλλ' ὅταν ἁλῶ, ὑπέστη τόπος] Fons disputationis in

loco Timæi Platonici de materia p. 49. sqq. unde etiam plurium sententiarum color ductus est; præsertim p. 52. sq. p. 64. sqq. Bekk. Quod argumentum deinde tractatum a philosophis est cum in Physicis et in Metaphysicis (Ontologia), tum in Categoriarum doctrina; ut Hermes, qui fertur, in Poemandro cap. 2. c. 11. et 12. et in Asclepio c. 7. Consule præcipue Aristotelis Physica IV. 1. item IV. 5. et IV. 10. et quæ Simplicius et Joannes Grammaticus in eos locos commentati sunt.

p. 1234, 9. *μη ἐπιβάλλων τι πέρας ὥσπερ δίκτυον ὑπεκφεύγουσαν ἕξεις*] Illud ὥσπερ δίκτυον adjectisse videri possit Plotinus reminiscens illius fabulæ Homericæ (Odys. θ. 266. sqq.) ubi Vulcanus Marti et Veneri rete injicit, sive subtilia nec visibilia vincula; quam fabulam ipsam ad cosmogonicas rationes revocarunt nonnulli philosophi (vid. Eustath. in l. l. cf. Symbolicam nostr. II. p. 325.) Fabulam ipse Noster attigit, sed Platonis sui ad sententiam (vid. supra II. 3. 6. p. 140. C. et cf. Platon. Rempubl. III. p. 390. p. 115. Bekk.) Proxime tamen similitudo ducta est a piscatione indeque varie traducta ad hostium insidias, qui clam subterfugere volentes intercipiunt. Vid. modo oraculum ap. Herodotum I. 62; ad quem locum plura contuli. Verbum autem ὑπεκφεύγειν, et quod deinde sub finem capit is usurpatur ἀποδράναι, sibi invicem respondent. Phavorinus: ἀποδράναι τὸ ἀναχορήσαντά τινα ἄδηλον εἶναι ὅπου ἐστίν κ. τ. λ. (cf. Ammon. in voc. et Xenophont. Anabas. I. 4. 8. itemque Lexicon Xenophont. I. p. 332.)

p. 1235, 9. ὁ μὲν οὖν Πλάτων εἰς ἔννοιαν ἀριθμοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐληλυθέναι εἰπὼν κ. τ. λ.] In Timæo p. 37. sq. Veram autem Platonis sententiam de numeris eorumque ad ideas ratione discimus ex Aristotel. Metaphys. I. 6. p. 16. Sylb. ejusque interpretibus, in primis Alexandro; unde intelligitur, eum pariter atque veteres Pythagoreos numeros rerum principia dixisse. Vid. Brandisii Diatrib. de perditis Aristotelis libris de Ideis et de Bono p. 30—33.

— 16. ἀλλὰ μὴν ὅταν λέγη ἐν τῷ ἀληθινῷ ἀριθμῷ] Respicit disputationem in Platonis Parmenide p. 144. sqq. p. 44. sqq. Bekk. institutam. Cui adhibe Ficini Commentar. c. 95. Cf. nostrum infra p. 686. C. ubi ἀληθέστατοι ἀριθμοὶ memorantur.

p. 1236, 10. οἶους ἔλεγον οἱ Πυθαγόρειοι—οἶον διδαισύνην τετράδα] Unus liber: ἐκ τοῦ ἀναλόγου. Sed vide, quæ supra p. 416. B. et p. 440. D. de forma hac, pro ἀνὰ λόγον usurpari solita, dicta sunt. Pro δικαιοσύνην margo Ed. δικαιοσύνη, unus liber δικαιοσύνη. Respicit hanc appellationem Aristoteles Metaphys. I. 5. p. 15. Brandis.: ὅτι τὸ μὲν τοιονδὶ τῶν ἀριθμῶν πάθος δικαιοσύνη, τὸ δὲ τοιονδὶ ψυχῇ καὶ νοῦς. Locus autem classicus est Iamblichi in Nicomachi Arithmet. Introd. p. 20. ad quem adhibe Joach. Camerar. p. 48. sq. et Sam. Tenullium p. 103. Adde Wyttenbach. ad Plutarch. de Isid. et Osirid. p. 264. Ad rem faciunt etiam hæc in Theologumenis Arithm. p. 24. p. 23. Astii: ἐτίμων δὲ αὐτὴν (τὴν τετράδα) οἱ Πυθαγόρειοι, ὡς δεκάδος γεννητικὴν. Καλεῖται δὲ αὐτῇ, ὡς φησιν ὁ Ἀνατόλιος, δικαιοσύνη, ἐπεὶ τὸ τετράγωνον τὸ ἀπ' αὐτῆς, τοῦτ' ἐστὶ, τὸ ἐμβαδὸν τῆ περιμέτρῳ ἴσον κ. τ. λ. cf. ibid. p. 28. Alia de quaternario numero posui in Commentatt. Herodott. p. 134. Adde Jo. Laur. Lydum de Menss. Romm. ibique Roetheri meaque annotata p. 61. et p. 233. sq. ed. Roetheri. Mox ὁμῶς καὶ τὸν ἀριθμὸν συζυγῆ. Aliquot Codd. συζυγεῖ. Plato de Republ. VIII. p. 546. B. p. 381. Bekk. (loco obscurissimo de numero perfecto, quem locum Aristoteles notat Polit. V. 12. ad quem consule Goettlingii annotat. p. 411—413.)—ὦν ἐπίτριτος πυθμὴν πεμπάδι συζυγείς (Bini Codd. ap. Bekker. συζυγῆς) δύο ἁρμονίας παρέχεται τρίς ἀξίθεις. Iamblich. de Vit. Pythag. c. 27. p. 110. Kuster. p. 278: Πλάτωνα λέγοντα φανερώς ἐν τῇ Πολιτεία, τὸν ἐπίτριτον ἐκείνον πυθμένα, τὸν τῆ πεμπάδι συζευγμένον· ad quem ex Aristide Quintil. de Musica III. p. 152. Kusterus laudat eundem Platonis locum respiciente: συζυγέστα. Substantivo συζυγία in loco de uno et numeris utitur ipse Plato in Parmenide p. 143. sub. fin. p. 37. Bekkeri. Numerorum in sonis συζυγίας norant Pythagorei. Vid. Iamblich. de Vit. Pythag. c. XXVI. p. 248. Kiessl. Ibid. p. 250. de Pythagora: εἶτα κρούων ἀνὰ δύο ἅμα χορδὰς ἐναλλάξ (ἐπαλλάξ etiam Memmianus meus aliique) συμφωνίας εὔρισκε τὰς προλεχθείσας, ἄλλην ἐν ἄλλῃ συζυγία (Ita etiam Memmi. et plures Codd. in schedd. meis pro corrupto συντυχία): “consonantiam aliam in alia conjunctione.” Atque hac data occasione hæc pauca addere liceat: Nemo nescit Pythagoreos

τετρακτὸν illam suam hoc nomine prædicasse, quod perennis naturæ *ρίζωμα* (radicem) haberet (Iamblich. Vit. Pyth. §. 150. p. 316.). Jam audi, quæ de Simone Mago prodit Theodoretus Hærett. Fabull. Comp. I. p. 217. Schulz.: ἀπειρόν τινα ὑπέθετο δύναμιν ταύτην δὲ ρίζωμα τῶν ὄλων ἐκάλεσεν. εἶναι δὲ αὐτὴν πῦρ ἔφησε—τὸν δὲ κόσμον—γεγενῆσθαι ἐκ τῆς φαινομένης τοῦ πυρὸς ἐνεργείας. πρῶτον δὲ ἐξ αὐτῆς προβληθῆναι τρεῖς συζυγίας κ. τ. λ. Vides hunc hominem non solum Heracliteæ philosophiæ principia, sed etiam Pythagoreas formulas esse imitatum. Lexica ex Apollonio Dyscolo exhibent *συζύγως*. Neque vero Grammatici solum, verum etiam Arithmetici usurpant hoc Adverbium. Vide v. c. Iamblich. in Nicomach. p. 20. et p. 22. Tenullii. Adde ex Proclo in Alcib. pr. p. 21. ed. nostr. : τῇ μὲν ἀπλῇ καὶ μονοειδεῖ καὶ νοερᾷ γνώσει τὰ νοητὰ πάντα συζύγως θεωρεῖν (copulate s. conjunctim contemplari.)

p. 1238, 1. καὶ δεκάς—ἔσται αὐτοδεκάς] Theo Smyrniæus de Mathematicis in Platone c. IV. p. 26. Bullialdi p. 28. sq. ed. Gelderi: ἀπλῶς δὲ ἀρχὰς ἀριθμῶν οἱ μὲν ὑστερόν φασι τὴν τε μονάδα καὶ τὴν δυνάδα. οἱ δὲ ἀπὸ Πυθαγόρου πάσας κατὰ τὸ ἐξῆς τὰς τῶν ὄρων ἐκθέσεις, δι' ὧν ἄρτιοι καὶ περιττοὶ νοοῦνται, οἷον τῶν ἐν αἰσθητοῖς τριῶν ἀρχὴν τὴν τριάδα, καὶ τῶν ἐν αἰσθητοῖς τεσσάρων ἀρχὴν τὴν τετράδα, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν κατὰ ταῦτά. Brevius hæc eadem dat Stobæus in Eclogg. I. 1. 9. p. 20. Heer. Ad illa Bullialdus p. 229: “De forma numeri hic agitur, verbi gratia quaeritur, quænam sit forma ternarii aut quaternarii. Aïunt Pythagorici singulos numeros habere proprias formas, quas vocat Theo ἀρχὰς, verbi gratia omnes numeros ternarios habere pro principio τὴν τριάδα, omnes quaternarios τὴν τετράδα, et sic deinceps. Itaque μονὰς, δυνὰς, τριάς, τετράς etc. sunt ante res numeratas, siquidem formæ sunt numerorum. In eandem sententiam Plotinus abit.” Sequitur hic ipse locus Plotinianus. Quocum præterea comparanda est Platonis disputatio in Philebo p. 23. p. 53. sqq. Stallbaum., et Pythagoreos quod attinet, Boeckhii Philolaus p. 53. sqq. coll. p. 147. sq. Ceterum vide etiam infra p. 686. C.

p. 1240, 1. οὐ γὰρ ἡ ἐπιστήμη πρὸς αὐτὴν κ. τ. λ.] Fic. h. l. expressit lectionem secundæ manus in

Med. A. αὐτό. Deinde non expressit οὐ μένονσαν. Quid, si hoc loco corrigas αὐτὴν, et totum locum ita vertas: “Neque enim scientia (illic) ad se ipsam (convertitur): sed res illic scientiam non manentem (non stabilem), qualis est scientia rei, alteram (a se ipsa diversam) efficit esse, h. e. (esse) veram scientiam—?”

— 10. δικαιοσύνης—ἧς ὡς ἀληθῶς καλὸν τὸ πρόσωπον, καὶ οὔτε ἔσπερος κ. τ. λ.] Locus simillimus superiori I. 6. 4. p. 53. D: ὡς καλὸν τὸ τῆς δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης πρόσωπον, καὶ οὔτε ἔσπερος οὔτε ἔφος οὔτω καλά. Ad quem locum et Wyttenbachius meus et egomet ipse plura dedimus.

— 15. πάντα ἔχουσαν] Medice. duo πανταχοῦ ἔχουσαν. Fic. expressit: πάντα πανταχοῦ ἔχουσαν. Non male.

p. 1241, 5. πιστούμεθα δὲ—ἡ κατὰ τι ὁμοίωται] Vereor, ne hic graviora ulcera lateant. Ego certe in istiusmodi locis, quos non plane assequor, timidior videri malo, quam audacior. Quapropter, exceptis typographi erroribus binis, nihil tentavi. Ficinus expressit: τῶν εἰς ψυχὴν ἔρωτι, et linea sequenti: ἡ κατὰ τι.

— 9. αὐτοζώου μὴ θανμαστοῦ τὸ κάλλος καὶ ἀφράστον ὄντος.] Quod sex libri exhibent ἀψαύστον, non absurdum, si *integrum* sive *illibatum* explices (Stephanus in Thes. p. 2435. ed. Londin.) Possis etiam suspicari: ἀφάτου. Hesych. I. p. 637. Alb.: ἀφατον ἀμήχανον (et ἀμήχανον κάλλος sæpius usurpat ipse Plotinus, ut supra p. 549. extr. cf. Indic.) πολὺ ἄρρητον ἀμέτρητον δεινόν. (ut v. c. ἀφάτων κακῶν in Plutarchi Mario c. XLV. p. 540.) Sed eadem vis inest in voce ἀφραστον (Hesych. I. p. 640). Etymol. Gud. p. 97. 1. et viros doctos laudatos in Steph. Thes. IV. p. 69. p. 9969. ed. Londin.; ubi tamen dele duos locos: Philon. Jud. II. p. 262. Pfeiff. p. 230. Mang. nam ibi nullus liber habet ἀφραστοτάτοις: omnes ἀφραστάτοις, et Jacobs. ad Anthol. Gr. XI. p. 100. nam ibi explicatur ἀφαστος, et adde Reiskium ad Eunapii Aedes. p. 276.) Quare in vulgata acquiesco: “nisi ipsum animal sit pulcritudine mirabili et ineffabili.”

p. 1242, 6. καὶ δύναμιν—ἐφ' ἐαντῆς βεβῶσαν.] Hoc decretum, veram essentiam esse vim, nihil aliud esse, quam quod Leibnitzius posuerit, Tiedemannus prodit in *Geist der specul. Philosophie* III. p. 307.

p. 1242, 8. οὐ τὸ ἐφαψάμενον—ἐπαφή[s] Simplic. in Aristotel. de Anima III. fol. 73. a. med.: καὶ ὅλως δὲ τὸ ψεῦδος συνίσταται ἐν τῷ πῆ μὲν ἐφάπτεσθαι τοῦ πράγματος, ἵνα καὶ λέγῃ τι περὶ αὐτοῦ, πῆ δὲ μή, ἵνα καὶ αὐτὸ τοῦτο ψεύδηται; τὸ δὲ ἀμέριστον οὐ προσιέναι τὴν κατὰ τι ἐπαφήν, διὰ τὸ εἶναι ἀμέριστον, ἀλλὰ τὸ ὅλον, εἰ δεῖ φάναί τὸ ὅλον ἐπὶ τῶν ἀμερίστων, γινώσκειται, ἢ οὐδαμῶς. Καὶ τοῦτο ἦν, ὃ καὶ ὁ Πλωτῖνος ἔφη, ὡς καὶ ἤδη ἐμνησθήμην (Vid. ibid. p. 70. a. med.) “ὡς ὁ νοῦς ἢ ἐφήψατο ἢ οὐκ ἐφήψατο· ὥστε ἀναμάρτητος.” Supra p. 6. E. legimus: Ἄλλ’ εἰ ἀναμάρτητος ἢ ψυχῆ κ. τ. λ. Hoc adjectivum duplicem vim habere, primum, ut eum designet, qui non aberrat a scopo, adeoque qui non aberrat a lege, qui non peccat, deinde, qui aberrare et peccare non potest (impeccabilem Gellius dicit XVII. 19.) tum qui a libidine rei veneræ immunis est, arguunt loci, quos colleguerunt Sturz. in Lex. Xenoph. Upton. et Schweighæuser. in Indic. Græcitat. Epictetæ, Biel. in Thes. LXX. Interpr. Schleusner. in Lex. N. T. et Suicerus in Thes. Eccles. in voc. Ego Plotini causa nonnullos locos apponam, unde harum sententiarum intelligentia existat. Primarius locus est in Platonis Republ. I. p. 339. sq. p. 27. sqq. Bekk. qui ita incipit: Πότερον δὲ ἀναμάρτητοί εἰσιν οἱ ἄρχοντες ἐν ταῖς πόλεσιν ἐκάσταις ἢ οἰοί τι (al. τε) καὶ ἀμαρτεῖν; πάντως που, ἔφη, οἰοί τι (al. τε) καὶ ἀμαρτεῖν. Dionys. Hal. Judic. de Thueyd. III. p. 816. p. 66. Krüger.: οὐδεμία γὰρ αὐτάρκης ἀνθρώπου φύσις οὔτ’ ἐν λόγοις οὔτ’ ἐν ἔργοις ἀναμάρτητος εἶναι. Longin. XXXII. 8: ὡς γὰρ ἀναμάρτητον καὶ καθαρὸν τὸν ῥήτορα (Λυσίαν) προφέρει, πολλαχῆ διημαρτημένου τοῦ Πλάτωνος. cf. XXXIII. 2. XXXVI. 1. Dio Cass. LVIII. 16. p. 889. Reimar.: ἀλλ’ ἐν τῷ ἴσῳ καὶ τὸ ἀδικοῦν καὶ τὸ ἀναμάρτητον, τό, τε ὑποπτεῦόν τι καὶ τὸ ἀδές πρὸς τὴν τῶν Σηιανῶν ἐγκλημάτων ἀνάκρισιν ἐγίγνετο. Synesii Epist. LXVII. p. 42: τὸ ἀναμάρτητον θείας ἀντικρῆς ἐστὶ καὶ μοίρας καὶ φύσεως. Theodoret. Dialog. I. de Sancta Trinit. Vol. V. p. 948. Schulz.: A. ἀλλὰ καὶ εἴποτε ἡμαρτόν τινες τῶν ἀγγέλων, ἀλλ’ εἰσὶν ἀγγελοὶ ἀναμάρτητοι. O. οὐ ζητοῦμεν εἰ εἰσὶν ἀγγελοὶ ἀναμάρτητοι, ἀλλ’ εἰ δύναται ἀμαρτῆσαι κ. τ. λ. Similiter fere Diogen. Laërt. VII. 122: ἐτι καὶ ἀναμαρτήτους, τῷ ἀπεριπτώτους εἶναι ἀμαρτήματι (quod in peccatum incidere non possint).

Plutarch. de aud. poëtt. p. 25. D. p. 95. Wytt. jungit ἀπαθῆς et ἀναμάρτητος, et sæpius. Vocem ἀναμάρτητος, e titulo sepulcrali erutam, nuper Novo Testamento explicando adhibuit vir doctissimus Frid. Münter. in Symbolis ad interpretationem Evangelii Johannis ex marmoribus et numis. Havniæ 1824. VIII. 7.

— 12. τὸ ὄν πρῶτον, εἶτα νοῦν, εἶτα τὸ ζῶον] Proclus in Platon. Timæum p. 130: τὸ αὐτοζῶον Πλωτῖνος μὲν διχῶς ὑποτίθεται, ποτὲ μὲν τοῦ νοῦ κρείττον, ὡς ἐν ταῖς διαφοραῖς ἐπισκέψει (h. e. supra III. 9. 1. p. 356. B.), ποτὲ δὲ καταδέεστερον, ὡς ἐν τῷ περὶ ἀριθμῶν, ὅποταν λέγῃ πρῶτον εἶναι τὸ ὄν, εἶτα νοῦν, εἶτα τὸ αὐτοζῶον. Hanc appellationem in loco de Numeris et ideis jam usurpaverat Plato. Brandis. in Diatrib. de perditis Aristot. libris de Ideis et de Bono p. 56: “Cum autem, ait, prima illa tetras in se contineret quæcunque et mente et sensibus attingerentur, rerumque universitatis veluti protypum esset, αὐτοζῶον eam dixit Plato, id quod ipsis Aristotelis confirmatur verbis.” Tum laudat Aristot. de Anima I. 2: ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας λεγομένοις διωρίσθη, αὐτὸ μὲν τὸ ζῶον ἐκ τῆς τοῦ ἐνὸς ιδέας καὶ τοῦ πρῶτου μήκουσ καὶ πλάτους καὶ βάθους. cf. eandem Diatribam p. 57.

p. 1243, 5. εἰ γὰρ ἐφ’ ἑαυτοῦ ἄνευ τῶν ἀριθμητῶν δύναται εἶναι] Sextus Empir. Pyrrhonn. Hypotypp. III. 18. 156. p. 165. Fabric. de Pythagoreis: ταῦτά τε οὖν δνειροπολοῦσι, καὶ ὅτι ἕτερόν τι ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς παρὰ τὰ ἀριθμητὰ κατασκευάζουσι κ. τ. λ. Mox ad verba Plotini hujus paginæ extrema: καὶ δοτέον ἀριθμὸν ἐξ ὄντος γίνεσθαι respicere videtur Proclus in Platonis Theolog. c. XI. p. 27: Πλωτῖνος μὲν γὰρ ἐν τῷ περὶ ἀριθμῶν βιβλίῳ ζητήσας, πότερον τὰ ὄντα πρὸ τῶν ἀριθμῶν ὑφέστηκεν, ἢ πρὸ τῶν ὄντων οἱ ἀριθμοὶ, λέγει διαρρήδη, ὅτι τὸ πρῶτιστον ὄν πρὸ τῶν ἀριθμῶν ὑπέστη, καὶ ὡς γεννᾷ τὸν θεῖον ἀριθμόν. Conf. Proclum eodem in opere IV. 32. p. 231.

— 15. καὶ μὴ κατὰ τὸ ἐπελθόν] Ratio apparet, cur Plotinus adjecerit κατὰ formulæ τὸ ἐπελθόν, alias præsertim de sermone usurpari solitæ, ubi quidquid in solum venit, proferimus. De ea vid. Tib. Hemsterhusius ad Luciann. Diall. Deorr. XX. 4. p. 255. ubi additur ἄλλως. Est enim ἄλλως ἐπελθόν οὐκ ἐξεπίτηδες ἤρετό με, nullo certo consilio neque de industria. Cf. eundem ad

Charon. 13. p. 507. sq. et C. Frid. Hermannum nostrum ad Lucian. de conscrib. Hist. p. 31. et p. 362. et C. G. Jacob. ad Luciani Alexandr. p. 93. sq. Iamblich. de Vit. Pythag. XVII. p. 65. Kust. p. 166. Kiessling.: *ὀνομάζαιμι δὲ καὶ πρᾶτον ἐπελθὼν αὐτῶν τὰς ματέρας, ἀκρασίαν τε καὶ πλεονεξίαν.* Ubi nullus codicum nostrorum exhibet *ὀνομάζαιμι* et *πρᾶτον*: omnes contra *ἐπελθόν.* Et hoc debebat e Cizensi recipere Kiessling.

p. 1244, 9. διὸ καὶ τὰ εἶδη ἔλεγον—ἀριθμούς.] Olympiodor. in Alcib. pr. X. p. 95: *ιστέον γὰρ, ὅτι οἱ Πυθαγόριοι (f. Πυθαγόρειοι: sed vid. tamen not. ad p. 92. Olympiodori) ἐθαύμαζον τοὺς πρώτους εὐρόντας τοὺς ἀριθμούς, λέγοντας ἐγρωκέσαι τούτους τὴν οὐσίαν τοῦ νοῦ· εἴ γε ἀριθμούς ἐκάλουν τὰς ἰδέας, αἱ δὲ ἰδέαι ἐν τῷ νῷ εἰσι.* Cf. Aristotelis Metaph. I. 5. Sext. Empir. Pyrrhonn. Hypotyp. III. 152. Nicomachi Instit. Arithm. p. 74. Ast. Cic. Academ. IV. 37. Iamblich. de Vit. Pythag. 146. et Rittershus. ad Porphy. de Vit. Pythagor. p. 75. ed. Kuster. et vide quæ supra posuimus ad inscript. hujus libri p. 671.

—11. ὁ μὲν ἐπιθεωρούμενος τοῖς εἶδεσι] Plutarchi Demetr. Proœm. p. 2. Reisk.—τὰ δ' ὑπὲρ τοῦ φυλάσασθαι κατὰ συμβεβηκὸς ἐπιθεωροῦσι. Sext. Empir. Pyrrhonn. Hypp. III. §. 157: *οὐκ ἄρα τὰ ἀριθμητὰ ἐστὶν ὁ ἀριθμὸς, ἀλλ' ἰδίαν ὑπόστασιν ἔχει παρὰ ταῦτα, καθ' ἣν καὶ ἐπιθεωρεῖται τοῖς ἀριθμητοῖς, καὶ ἐστὶ στοιχείον.* Cf. Plotin. ipsum V. 9. 9. init. et VI. 6. 5. cf. etiam proxime c. 10. hujus libri p. 680. B.

—13. βάσιω δὲ ἔχει τὰ ὄντα ἐν αὐτῷ, καὶ πηγὴν, καὶ ῥίζαν καὶ ἀρχήν.] Cic. Acad. II. 37. 118. p. 213. Goerenz.: “Pythagorei ex numeris et mathematicorum initiis proficisci volunt omnia:” ubi vid. Davis. Ad verbum autem cum Plotiniani hæc Theonis de Mathem. ad Platon. uti lib. c. II. fin. p. 23. p. 25. ed. Gelderi congruunt: *κατὰ δὲ τοὺς Πυθαγορικοὺς πρεσβευτὰς τὰ τῶν ἀριθμῶν ὡς ἀρχὴ καὶ πηγὴ καὶ ῥίζα τῶν πάντων.* Uterque autem *τεχνικὰ* Pythagoreorum nomina respexit. Videamus de singulis: *Βάσις* in rhythmicis Pythagoreorum libris usurpatum credibile est; Plato de Republ. III. 399: *ἐπόμενον γὰρ δὴ ταῖς ἀρμονίαις ἀν' ἡμῖν εἶη τὸ περὶ ῥυθμοῦς, μὴ ποικίλους αὐτοὺς διώκειν, μηδὲ παντοδαπὰς βάσεις,*

ἀλλὰ βίου ῥυθμοὺς ἰδεῖν κοσμοῦ τε καὶ ἀνδρείου τίνες εἰσίν. Quæ respicit Longinus de Sublim. XXXIV. 2. (ubi vid. Ruhnken. reliquosque interpret. p. 443. laudatos Astio in Comment. ad Rempubl. p. 457.) Confer Dionys. Hal. de Composit. XXII. p. 298. et p. 334. ed. Schæfer. Ernesti Lex. Technol. Græce. Rhetor. p. 56. Adde Olympiod. in Alc. pr. p. 79: *κοινὸν γὰρ ὄνομα ἢ βάσις ἀρσεως καὶ θέσεως, ἀπερ εἰσὶ τοῦ ῥυθμοῦ.* Et Franc. Goeller. ad Dionys. de Composit. p. 187. et p. 300. ibiq. laud. Hermann. de metrorum quorundam mensura rhythmica p. V. ubi docetur, quid *βάσις* musicis sit, nimirum nunc *thesis*, nunc *locus et scædes integri pedis*, nunc etiam *universe incessus numeri.* Ficinus tamen *βάσιω* accepit simpliciter pro *firmamento.* Quod si Plotinum credas respexisse Platonis locum in Timæo p. 81. a. p. 119. Bekk., *βάσιω* hic interpretari possis *vas, receptaculum*; de quo significatu vocis vid. Lindavius ad Tim. l. l. p. 123. Ego nihil decerno.—Proxima, *πηγὴν καὶ ῥίζαν*, admonent jurisjurandi Pythagorici (ap. Sext. Empir. adv. Mathem. IV. 2. VII. 94. Plutarch. de Isid. p. 381. E. de Placitt. Philoss. I. 3. p. 527. Wytttenb. Iamblich. de Vit. Pyth. XXVIII. 150. p. 316. et XXIX. 162. p. 344. Kiessl. et apud alios multos):

Οὐ μὰ τὸν ἀμετέρα ψυχᾶ παραδόντα τετρακτὴν
Παγὰν ἀενάου φύσεως ῥίζωμά τ' ἔχουσαν.

ubi libri nostri partim confirmant lectionem *ἀενάου*, sed omnes vel *ρίζωματ' ἔχ.* vel *ρίζωμετ' ἔχ.* Reliquam varietatem hic non moror, alio tempore hæc Iamblichea, si Deus annuerit, in publicum daturus. Venio ad vocem *ἀρχήν.* Philolaus apud Iambl. in Nicomach. p. 109. Tenullii: *οὐ γὰρ, Ἐν, φησὶν, ἀρχὰ πάντων* (cf. Boeckhii Philolaum p. 150.) Alexander ap. Diog. Laërt. VIII. 25: *Ἀρχὴν μὲν τῶν ἀπάντων μονάδα.* Anonymus ap. Stob. Eclogg. Phys. I. 2. 9. p. 20. Heeren. et ap. Theon. c. IV: *ὅτι τῶν ἀριθμῶν εἰσηγήσαντο τὰς ἀρχὰς* (cf. de Gelder. ad Theon. p. 136. et p. 140. sq.) Stobæus Eclogg. I. 11. 12. p. 298. sqq.: *Πυθαγόρας—ἀρχὰς τοὺς ἀριθμοὺς—καλεῖ.* Consulto ad finem reservavi hæc ad universum hoc caput pertinentia. Proclus in Theol. Plat. IV. 22. p. 231: *ἐπεὶ δὲ Πλωτῖνος τὸν ἀριθμὸν πρὸ τοῦ αὐτοῦ ἰσθῶν τίθεται, καὶ φησὶν τὸ ὄν πρότιστον παράγειν ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν ἀριθ-*

μὸν, καὶ μέσον τοῦτον ἰδρῦσθαι, τοῦ τε ἐνὸς ὄντος καὶ τοῦ ἀτοξώου, βάσιν δὲ ὄντα καὶ τόπον τῶν ὄντων, ἄξιον καὶ περὶ τούτου συντόμως εἰπεῖν. Sequitur disputatio longior, quæ apud ipsum legatur necesse est. Quod Proclus post βάσιν adjecit καὶ τόπον, monstrat h. l. non musico illo sensu accipiendam esse, quem supra attigimus, sed pro *fundamento*, uti recte etiam nostro loco vertit Ficinus. Eadem pagina extrema idem Proclus l. l. hæc posuit:—πάσης γὰρ εἰδοποιίας ἢ τετραὸς αὐτῆς πηγῆς προϋφέστηκεν.

p. 1245, 4. βούλομαι—πλήθος χρυσοῦ ἢ οἰκείων] Ita cum Fic. scripsi pro οἰκείων. Illius lectionis vestigium servavit Vaticanus liber exhibens οἰκείων.

— 14. ἕκαστόν τε ἐν, εἰ ὁμοῦ πολλὰ ἦν τὸ ἐν τὸ ἐπ' αὐτοῖς] Ita scripsi cum plurimis libris pro πολλὰ ὁμοῦ. Cæterum Ficinus hanc sententiam convertit, quæ secundum Græca ita se habet: Quod si vero unumquodque est unum si simul multa erant unum, quod est in ipsis. Mox in Latinis ad vocem *millenarius* addidi *decies*, et ad *mille* posui *decies millies*. Mox dedi *προσφωνεῖσθαι* pro *προφανεῖσθαι*, nec sine codicum suffragio et Ficini versione. Deinde idem expressit *δεικνύντων ὡσπερ τὰ χρώματα τοὺς ἀριθμοὺς αὐτῶν*. Saltem scribendum videtur ὡσπερ τὰ χρώματα τὰ αὐτῶν, quasi ostentarent *sua* (i. e. suos numeros) tanquam colores.

p. 1246, 13. ἢ αὐτοαγαθὸν] Alibi *αὐταγαθόν*. De utroque vide annot. in I. 8. 13. supra p. 80. D. Sceptici contra in alia omnia discedebant de numero. Vid. Sexti Empirici disputata Pyrrhonn. Hypotyp. III. 18. quorum ego tantummodo initium adscribo §. 157. p. 166. Fabric.: *παρισήλθεν ἢ κατὰ τοῦ ἀριθμοῦ ἀπορία. λέγεται γὰρ ὅτι εἰ ἔστιν ἀριθμὸς, ἦτοι αὐτὰ τὰ ἀριθμητὰ ἔστιν ὁ ἀριθμὸς, ἢ ἕτερόν τι παρὰ ταῦτα ἔξωθεν. οὔτε δὲ αὐτὰ τὰ ἀριθμητὰ ἔστιν ὁ ἀριθμὸς, ὡς ἀπέδειξαν οἱ Πυθαγορικοὶ, οὔτε ἕτερόν τι παρὰ ταῦτα, ὡς ὑπομνήσομεν. οὐδὲν ἄρα ἔστιν ὁ ἀριθμὸς.*

p. 1248, 16. ἐν ψιλὸν ἀπρηρημωμένον τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ] De verbo ἀπρηρημωθῆναι diximus supra ad II. 6. 1. p. 179. A. Unitatis varias definitiones dinumerat Iamblichus in Nicomach. p. 11. sq. Cf. etiam Theon. Smyrn. in Platon. Mathemat. c. III, quod inscribitur: *περὶ ἐνὸς καὶ μονάδος*, et in eum locum Bulialdi nott. p. 226. sq. Ab

unitatis investigatione proficiscitur Proclus in Institut. Theol. c. I—VI. p. 2—10. ed. nostr. Quæ deinceps sequuntur ad finem usque hujus capituli, si constructionem spectes, impeditiora sunt, et fortasse luxata librariorum vitiiis. Singula aliquot verba ex libris MSS. correximus.

p. 1250, 5. πρὸς οὓς περὶ αὐτῶν καιρίως ἂν λέγοιτο] Non dubitavi Mediceam lectionem adoptare cum Fic. pro vulgata *κυρίως*. Et *κύριος* cum *καίριος* sæpe confunditur. Qua de re etiam nuper monuit Jacobs. ad Philostrati Imagg. (p. 92.) p. 531. De harum vocum familia agit Pollux Onomast. VI. 204. p. 688. Hemsterh. Hinc *καιριολεκτεῖν*. Contrarium est *ἀνευ καιροῦ λέγειν*. Cf. Matthæi ad Jo. Chrysost. Oratt. Selectt. III. not. 189. p. 52. Poëtæ pro eo etiam *καίρια* dicunt, ut Callimach. Epigr. XXXVII. 2. *καιριωτέρως* est apud Xenoph. Cyrop. IV. 5. 15.

— 9. οὐδ' ἢ ἑορτῆ παρὰ τοὺς συναχθέντας καὶ ἐνθυμουμένους ἐπὶ ἱεροῖς] Ita bonorum librorum auctoritate scripsi pro *ἐνθυμουμένους*. Est autem hoc ipsum additum ex Græcorum maxime populorum more, qui festa fere omnia hilariter peragere solebant, nec diis gratum judicabant quod triste esset. Qua de re non est, quod multa addam post Spanhem. annot. in Callimach. Delum v. 324. quocum cf. Plutarch. de Isid. et Osirid. p. 360. extr. et p. 361. A. et ad eum Wyttenb. Animadvv. p. 207. sq. Ceterum hic Plotini locus in Lexicis consignandus est, quod hic *ἑορτῆ* rarissimum significatum habet. Cf. proxime præcedentia: *καὶ ὄχλον καὶ ἑορτῆ καὶ στρατὸν καὶ πλήθος*. Est igitur h. l. *ἑορτῆ* idem quod *πανηγυρίς*, sive *πλήθος ἑορταστῶν*. Proclus in Alc. pr. XVIII. p. 56. *χορὸν* infert disputans de vi vocis *ὄχλος*, quam distinguit a *πλήθος* simpliciter, item a *δῆμος*, denique a *χορός*. Adscribo locum Nili de octo vitiiis c. II. p. 420. (in Opuscul. Græcorr. sententiosis ed. Jo. Conr. Orelli): *Ὅψις γυναικὸς βέλος ἐστὶ πεφαρμακευμένον· ἔτρωσε τὴν ψυχὴν, καὶ τὸν ἰὸν ἐναπέθετο· καὶ ὅσον χρονίζει πλεῖον τὴν σῆψιν ἐργάζεται. ὁ φυλάσσει ταῦτα τὰ βέλη οὐ παραβάλλει πανηγύρεσι πανδήμοις, οὐδὲ ἐν ταῖς ἑορταῖς περιάξει κεχρηῶς· (Cod. Palatin. Heidelberg. N. 356. fol. recto insigni varietate ita: ἐργάζεται· ὁ πταισόμενος literis pallidioribus. an πτοούμενος? ταῦτα τὰ βέλη οὐ παραβάλλει πανηγύρεσι· δήμοις οὐκ ἐμφιλοχωρεῖ οὐκ ἐν ταῖς ἑορταῖς*

περιάγει κεχηνώς.) βέλτιον γὰρ οἴκοι μένοντας σχολάζειν προσευχῆ (Cod. σχ. διηλεκῆς τ. πρ.) ἢ τιμᾶν νομίζοντας τὰς ἑορτὰς (Cod. ἢ διὰ τοῦ τιμᾶν τὰς ἑορτὰς) γενέσθαι πάρεργον ἐχθρῶν (Cod. πάρεργον γίνεσθαι τῶν ἐχθρῶν).

— 13. ἢ ὅτι μὲν ᾧδὲ, ὁ δ' ᾧδὲ] Recepissem Vaticanam lectionem ἢ ὅτι ὁ μὲν ᾧδὲ, nisi ex aliis locis haud paucis vidissem, hoc esse brevilquentiæ Plotinianæ, ut in altero membro ex altero talia supplenda relinquerentur cogitationi, non scriptioni.

p. 1251, 3. ἄλλου μὲν ὄντος τοῦ φανέντος τοῦ ἀνθρώπου—τοῦ ἐν] Respicere Plotinus Aristotelis disputationem videtur in Metaphyss. III. 2. p. 49. sqq. Sylb. p. 62—70. Brandis. Ceterum cf. infra VI. 8. 2. p. 758.

p. 1252, 2. ἢ διάνοια δηλόν που ἐνταῦθα ποιεῖ ἢ διδοῦσα τὸ ἐν—ἢ ὀξέως—ἰδοῦσα] Fic. in Medic. primo a secunda manu scriptum legit, sive ipse correxit οὐ διδοῦσα. Sed cum in altero membro Vaticanus offerat ἢ, haud scio an utrobique legendum sit ἢ διδοῦσα—ἢ ὀξέως ἰδοῦσα, “vel dans (impertiens) unum,—vel acriter perspicuens.”—Ceterum ad hæc et sequentia adhibendus est Aristoteles in Metaphyss. VI. p. 134. infr. Brandisii, et IX. 1. p. 192; unde hæc extrema decerpo: λέγεται μὲν οὖν τὸ ἐν τοσαυταῶς, τό τε συνεχῆς φύσει καὶ τὸ ὅλον, καὶ τὸ καθ' ἕκαστον καὶ τὸ καθ' ὅλον: “Tot igitur modis dicitur unum, videlicet continuum natura et totum et singulare et universale.” Idem de multitudinis (πλήθους) notione exponit ibidem III. p. 63. et IV. p. 106. De iisdem notionibus confer etiam Porphyrii Sententt. XV. p. 223. et Procli Instit. Theolog. LXII. p. 96. et ipsum Nostrum supra V. 3. p. 496. sqq.

— 7. δηλόν ὅτι—ὑφεστῶσης] Edit. δ. ὅτι τοῦ ὄντος ἐνός τιως φύσεως καὶ ὑφεστῶσης. Margo Edit.: δ. ὅτι ὄντος ἐνός τιως φ. κ. ὑφ. Nos lectionem recepimus, quam optimi libri omnes exhibent et expressit Marsilius. Mox B. lin. 5. nolimus a vulgata recedere, quam omnes tuentur. Unus Marc. B. cum marg. Ed. omittit αὐτοῖς post verba ἐν τε τοῖς αἰσθητοῖς.

p. 1253, 8. Ἄλλ' οὐ χρεῖα—καὶ νοήσεως] Emendavi hæc partim ex marg. Ed. partim e libris nostris. πρὸς παντὸς γένεσιν, quod Fic. expressit, confirmat etiam Cod. Darmst. et vero

quæ continuo sequuntur: πρὸς τὴν τούτων γένεσιν.

p. 1254, 7. τῆς αἰρέσεως αὐτὸ φθειράσης] Fic. expressit τ. διαιρέσεως, et ita ipse correxisse videtur in Med. primo. Neque enim alius liber hanc lectionem exhibet, quam tamen germanam habeas, si cogites, quam facile per Iotacismum illud δι post τῆς præsertim pronuntiando potuerit absorberi. Mox cum Fic. et Cod. Marc. B. dedi τὸ αὐτὸ pro τῷ αὐτῷ.

p. 1255, 8. Τί οὖν τὸ κύριον αἴτιον; κ. τ. λ.] Hoc exemplum etiam alibi obvium (nimirum ἐν μὲν εἶναι τοῦ ἐν παρουσία, δύο δὲ δυνάδες, ὡσπερ καὶ λευκὸν λευκοῦ κ. τ. λ.). Vid. supr. IV. 3. 2. VI. 3. 4. (p. 619. A.B.C.) Est autem Aristoteleum, Vid. v. c. Metaphyss. VI. 4. et 5. p. 107. sqq. Sylb. p. 132. sqq. Brandis. XII. 8. p. 230. p. 281. Et in hac universa disputatione Aristotelem in primis refutare instituit Plotinus. Nimirum in Metaphysicis XII. (al. XIII.) 8. p. 228. Sylb. p. 279. Brandis., posteaquam Platonis et Pythagoreorum de numeris decreta attigit, ita pergit Stagiritis philosophus: εἰ τοίνυν ἀνάγκη μὲν, εἴπερ ἔστιν ἀριθμὸς τῶν ὄντων τι καθ' αὐτὸ, τούτων εἶναι τινα τῶν εἰρημένων τρόπων, οὐδένα δὲ τούτων ἐνδέχεται, φανερόν ὡς οὐκ ἔστιν ἀριθμοῦ τις τοιαύτη φύσις οἷαν κατασκευάζουσιν οἱ χωριστὸν ποιούντες αὐτόν. Deinde post uberiorem disputationem de numeris (μονὰς, δυνὰς, τριάς—δεκάς) p. 233. p. 285. rationem ita concludit: πάντα δὴ ταῦτα καὶ ἄλλα τοιαῦτα φανερόν ποιεῖ ὅτι ἀδύνατον εἶναι τὸν ἀριθμὸν καὶ τὰ μεγέθη χωριστά· ἔτι δὲ διαφωνεῖν τοὺς πρώτους περὶ τῶν ἀριθμῶν σημεῖον, ὅτι τὰ πράγματα ταῦτα οὐκ ὄντα παρέχει τὴν παραχρῆν αὐτοῖς. Hæc extrema ex asse congruunt iis, quæ supra ad p. 680. F. e Sexto Empirico Pyrrh. Hypp. p. 166. protulimus. Plotinus contra, ut in universa fere hac sexta Enneade, ita in hoc libro antiquæ illius doctrinæ de numerorum substantia primigenia perennique vindex existit.—Δυνάδα quod attinet vide Pythagoricorum decreta exposita apud Proclum in Platonis Tim. p. 54. sqq. cf. Theon. in Platon. Math. c. V. p. 30. Bullialdi. Plutarch. de Placitt. philoss. I. 7. p. 545. Theolog. Arithm. 9. p. 7. Ast. et Annot. in Jo. Laurent. Lydum de Mensibus II. 6. p. 48. sq. Roetheri. Platonis locos de δυνάδι supra attigi in annot. in V. 4. 2. p. 518. A.

p. 1256, 7. ἀλλ' αὐτοὺς—τοὺς ἀληθεστάτους ἀριθμοὺς εἶναι, αὐτοδεκάδα, οὐ δεκάδα τινῶν νοητῶν] Thucyd. V. 20: αὐτόδεκα ἐτῶν διελθόντων, ubi vid. Poppo p. 305: Αὐτοδεκάς vero addendum est Lexicis. De Pythagoreis ita Aristotel. Metaph. I. 5. p. 12. Syll. p. 16. Brandis.: λέγω δ' οἶον ἐπειδὴ τέλειον ἢ δεκάς εἶναι δοκεῖ καὶ πᾶσαν περιειληφέναι τὴν τῶν ἀριθμῶν φύσιν κ. τ. λ. quæ deinde explodit XII. p. 230. p. 281: ἄτοπον δὲ καὶ τὸ τῆς δεκάδος εἶναι ἰδέαν, ἐνδεκάδος δὲ μὴ, μηδὲ τῶν ἐρχομένων ἀριθμῶν κ. τ. λ. Hinc ἐγκώμιον τῆς δεκάδος memoratur Iamblichō in Nicom. p. 124. ubi vid. Tenull. p. 186. sq. Cf. Theon. Smyrn. in Plat. Math. c. XXXVII. XXXVIII. p. 146. sqq. Bulialdi. Theologum. Arithm. p. 63. Ast. Anatolius ibid. p. 64. Quæ expilavit Jo. Laur. Lydus I. 15. III. 1. ubi vid. Annot. p. 16. sq. p. 82. sq. Roetheri; et adhibe, quæ de vi, quam denario numero Pythagorei philosophi atque Platonici tribuerunt, Brandisii Comment. de doctrina numerorum ap. Pythagoreos et Platonicos in Museo Rhenano II. 2. p. 222. sqq. Confer etiam Plotin. p. 675. F. ibiq. annot.

p. 1257, 7. Ἐν δὲ τῷ νῷ—νοῦ ἐνέργεια] Primum scripsi proxime οἱ νοῖ pro ὡς νοῖ cum Fic. et ex vestigiis Codicis Vat. deinde cum eodem et pluribus libris: πρῶτως pro πρῶτος: tum e margine Ed. et codd. omnibus revocavi: ὡς δὲ ἐν νῷ. Ed. habet: ὡς οὐδ' ἐν νῷ. Pendet autem hæc Plotini disputatio a Timæo Platonis p. 41. sq. p. 43. sqq. Bekk.: θνητὰ ἔτι γένη λοιπὰ, τρὶ ἀγέννητα. τούτων οὖν μὴ γενομένων, οὐρανὸς ἀτελής ἔσται· τὰ γὰρ ἅπαντα ἐν αὐτῷ γένη ζώων οὐχ ἔξει, δεῖ δὲ, εἰ μέλλει τέλειος ἰκανῶς εἶναι. et quæ deinceps de particularis animæ generatione reliquæ sequuntur; quæ comparanda sunt cum iis, quæ ibidem de anima universi traduntur p. 34—38. adhibendaque Plutarchea de Animorum generat. in Timæo p. 1016. sqq. p. 136. sqq. Wyttenbach. Quos Platonis locos in aliis etiam libris ante oculos habet Plotinus. Vid. v. c. p. 326. 329. 330. 376. 470. 473. 489. 562. 674. Nostro loco adhibe Proclum in Theol. Platon. IV. 32. p. 231. Ceterum de numero perfectō et de virtutibus, quarum continuo Plotinus mentionem facit, consule Ficinum in Platonis Remp. Dialog. VIII. c. 17. h. e. Platon. l. l. p. 576. sq. quem locum supra ad p. 675. B. attigimus.

p. 1258, 10. Ἀρχὴ οὖν καὶ πηγὴ—ὁ ἀριθμὸς—ἀληθής] Vid. supra p. 679. E. et annot. in eum locum. Cf. item caput præcedens p. 686. C. Ceterum hic universus locus Plotinianus non minus recondita et obscura includit, quam ille Platonius in Parmenide, ubi de Uno et de ente disputatur, quique, argumentum quod attinet, cum hoc Plotiniano comparandus est p. 144. sqq. p. 38. sqq. Bekkeri, in quo explicando post Proclum, Damascium aliosque veteres interpretes, e recentioribus Ficinus cap. 95. alii ad hunc usque diem elaborarunt.

p. 1259, 10. Λεκτέον οὖν—ὡς ὅταν μὲν—ὅταν τοίνυν—εἴπης—μερίζων καθ' ἕνα—ποσοῦ] Primum huic loco consului interpungendo; deinde, pro vulgatis lectionibus ἐνταῦθα—εἴποις—μερίζων, reduxi probas e libris nostris; tum exterminando hæc verba inter αἰσθητοῖς et ἀλλὰ καθαρῶς ἐν in Ed. et paucis codd. interposita: πῶς ὁ ἀριθμὸς ὁ μὲν οὐσιώδης ὁ δὲ ποσώδης: Quomodo numerus alius quidem essentialis, alius vero quantitativus; quæ et manifestam Lemmatis indolem habent, et in duobus Codd. in margine cum illo σημείωσαι comparent, neque a Ficino in Latinis reddita sunt.

p. 1260, 8. Τί γὰρ ἂν γένοιτο—ἄλλω ἀνθρώπῳ—ἀριθμονύμηνῳ.] In ed. scriptum est αὐτῷ pro ἀνθρώπῳ, vitio e scribendi nota orto: ut in Cod. nostro Palatino Heidelbergensi Lysiae N. 88. sæpiuscule hujusmodi scribendi compendium usurpatum videas. Mox καὶ ποσῶν τοῦτο τὸ δέκα. In marg. Ed. est καὶ ποσῶν τοῦτο δέκα, in Ed. contextu: καὶ ποσῶν τοῦτο τὸ δέκα. Ego utramque conjunxi. Nec aliter fecit Ficinus. Nicolaus Methonensis adversus Procli Inst. Theolog. c. 70. p. 97: σώματα πεποσωμένα. Mox post verba καὶ ἔστι τι ἔξω expressit Fic. etiam hæc: καὶ τι ἐν σοί, quæ docta manus, probabiliter ipsius Marsilii in margine Codicis Medic. A. adpinxit; et utique hæc excidisse dicas, si reputer, quæ continuo sequuntur. Ego tamen sine librorum auctoritate textui inserere nolui. Proxime pro: ἢ μὲν πρὸ τοῦ ἀριθμεῖν marg. Ed. habet ὁ πρὸ μὲν τὸ δέκα. De exemplis στρατοῦ, χοροῦ κ. τ. λ. vidimus supra ad p. 682. C. D.

p. 1261, 1. ἢ ὁ τῆς οὐσίας ἡμῶν· μετέχουσα φησὶν ἀριθμοῦ καὶ ἀρμονίας] Ita scripsi omnium fere librorum suffragio. In ordine editionis est μετέ-

χοῦσαν φύσιν: in margine ejusdem μητέχων (sic) φησίν, quæ παραδιόρθωσις esse videtur ejus, qui necesse arbitraretur hoc Participium referendum esse ad præcedens ἀριθμός. Scorsim autem hæc sententia est accipienda: *Particeps est, dicit, numeri et harmoniæ.* Mox ἀριθμός ἄρα ἡ ψυχὴ κ. τ. λ. Fons harum sententiarum inest in celebrato loco Platonici Τιμαίου de animarum generatione p. 35. sqq. p. 32. sqq. Bekk. quem Gellius III. 10, vel potius Varro apud eum in Hebdomadibus ante oculos habet et Macrobius in Somn. Scip. I. 6. Qui quidem: “Hinc et Τιμαῖος Platonis fabricatorem mundanæ animæ deum partes ejus ex pari et impari, id est, duplari et triplari numero intertexuisse memoravit.—Præcedens autem tractatus invenit numeros et ante animam mundi fuisse, quibus illam contextam augustissime Τιμαίου ratio naturæ ipsius conscia et testis expressit. Hinc est, quod pronuntiare non dubitavere sapientes animam esse numerum se moventem.” (Sequitur disputatio de septenario numero; de quo laudasse nunc sufficit Valekenærii disputationem de Aristobulo Judæo p. 97. sqq.) Cf. eundem Macrobius II. 2. Porphyrius in Sentent. XIX. p. 225. Cantabrig.: ὅταν γὰρ τὸ ζῶον αἰσθάνηται, ἔοικεν ἡ μὲν ψυχὴ ἁρμονίῳ (leg. ἁρμονίᾳ) χωριστῇ, ἐξ ἑαυτῆς τὰς χορδὰς κινούσῃ ἡρμωσμέναις· τῇ δὲ ἐν ταῖς χορδαῖς ἁρμονία ἀχωρίστῳ, τὸ σῶμα. Cf. ipsum Plotinum supra p. 307. E. F. Quod vero Plato in Phædone eorum opinionem refutat, qui animam humanam harmoniam statuebant esse, hoc haudquaquam pugnat cum ipsius doctrina in Τιμαίου l. l. ubi tradit animam ex diversis materiis a deo ad certam rationem et proportionem factam esse, et ab inconstantiae crimine hac in causa eum vindicavit Proclus in Τιμαίῳ III. p. 178. Quæ de re pluribus agit Wytttenbachius ad Phædonem p. 248. Ceterum illa Τιμαίου placita respicit Hermes, qui fertur, in Poemandr. I. 24. p. 11. ed. Genev. 1630. in loco de regressu animæ humanæ, cujus facultates sensuum resolvi dicit et suæ quamque sphaeræ restitui: καὶ ὁ θυμὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία εἰς τὴν ἄλογον φύσιν χωρεῖ. οὕτως ὁρμῶ λοιπὸν (leg. τὸ λοιπὸν) ἄνω διὰ τῆς ἁρμονίας, καὶ τῇ πρώτῃ ζώνῃ δίδωσι τὴν ἀζητητικὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν μειωτικὴν. καὶ τῇ δευτέρᾳ τὴν μηχανικὴν κακῶν κ. τ. λ.—καὶ τῇ ἐβδόμῃ ζώνῃ τὸ ἐνεδρεῖον ψεύδους,

καὶ τότε γυμνωθεὶς ἀπὸ τῶν τῆς ἁρμονίας ἐνεργημάτων γίνεται ἐπὶ τὴν ὀγδοατικὴν φύσιν τὴν ἰδίαν δύναμιν ἔχων, καὶ ὑμνεῖ σὺν τοῖς οὐσι τὸν πατέρα. Ubi vel notabimus rariorem constructionem γυμνωθεὶς ἀπὸ τῶν ἐνεργημάτων, quam posterioris ætatis scriptores frequentant (Dorvill. ad Chariton p. 534. ed. Lips. Borger. ad Epist. ad Galat. I. 1. p. 78.) vel substituemus ὑπὸ, vel si forte, quod tamen vix probabile, scripserit: γυμνωθεὶς ἀπὸ τῶν ἐνεργημάτων pro γυμνωθεὶς τῶν ἐνεργ. et non tam liberatricem sphaerarum harmoniam intelligi voluerit, quam animi humani sensilem harmoniam, qua mens liberata sit, in præcedentibus pro διὰ τῆς ἁρμονίας, necessario scribemus δίχα τῆς ἁρμονίας.

—9. Εἰ μέντοι ἀρετὴν τέτταρα λέγοις, (καὶ τετραὰς ἐστὶ τις οἶον τὰ μέρη αὐτῆς εἰς ἓν) κ. τ. λ.] Hæc quoque ex Pythagoricis fontibus ducta sunt. Vide, ut hoc utar, Τιμαίῳ Loer. p. 557. f. Proxime tamen respicit Platonis locum Plotinus in libr. III. de Rep. p. 398. sqq. p. 130. sqq. Bekk. quem respicit etiam Sext. Empir. adv. Math. VI. 13. p. 359. Fabric. et Theo Smyrn. de Math. Platon. p. 12. sq. cf. Wytttenb. ad Platon. Phædon. p. 127. et p. 248. adde Proclum in Alcib. pr. p. 197. sqq. nostr. ed. Iamblichus in Nicom. Arithm. p. 56: ὡς τὸ τέλειον καὶ τὸ ἴσον, κατὰ τὴν τῶν ἀρετῶν φύσιν. Obversatur autem h. l. Plotino virtutum principum quaternarius numerus, de quo Platonis itemque Plotini nostri doctrinam explicat Macrobius in Somn. Scip. I. 8. Conjuncta est hæc cum ratione τῆς τετραδος, de qua Theo cap. 43. p. 158, ad quem locum Bulialdus p. 283: “Sunt præterea, ait, tres quaterniones, unus in singulis partibus, quibus homo felix beatusque prædicatur: in animo *Prudentia, Temperantia, Fortitudo et Justitia*; in sensu et corpore *εὐτισθησία*, id est sensus perfectio, Sanitas, Robur, Pulchritudo: in bonis fortunæ Felicitas, Gloria, Potentia, Amicitia.” Præcipue in Iamblichi libro περὶ κοινῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης hoc agitur, omnia in numeris consistere, et *virtutem ipsam numerum esse.* De cujus doctrinæ obscuritate Tenullius conqueritur in epistola ad Nicolaum Heinsium in Sylloge Burmanniana Tom. II. p. 798.

p. 1262, 1. ἀλλ’ ὅτι ἐξεστὶν ἐπὶ τῇ μεγίστῃ—ἐπινοῆσαι μείζω] Ed. ἐπὶ τὴν μεγίστην. Ceteri

libri MSS. ἐν τῇ μεγίστῃ. Recepi cum tribus Marcianis exquisitiorem lectionem, quam cum non assequerentur librarii, ἐν substituerunt. Est autem accipiendum pro τῆς μεγίστης sive ἢ τὴν μεγίστην. Cf. Matthiæ Gr. gr. §. 455. not. 3. a. Quod argumentum attinet, id ab eo tantum intelligi potest, qui Platonis disputationem in Philebo contulerit, ubi de πέραιτι et ἀπειρῷ ex Pythagoricorum maxime principiis agitur p. 16. sqq. p. 32. sqq. Stallb. cum hujus Prolegomm. p. L. sqq. Ad Plotini sententiam, τὸ γὰρ ἀπειρον μάχεται τῷ ἀριθμῷ, confer Philebi hæc p. 25. p. 65. sq. Stallb.: τὴν τοῦ ἴσου καὶ διπλασίου καὶ ὀπόση παύει πρὸς ἄλληλα τὰναντία διαφόρως ἔχοντα, ξύμμετρα δὲ καὶ ξύμφωνα ἐνθείσα ἀριθμὸν ἀπεργάζεται. Ubi Baumgarten—Crusius ἀριθμὸν significare docet *definitum* quodvis et dispositum; quod ipsum τοῦ πέραιτος χαρακτήρα constituit. Cf. locos ab eo laudatos Epinom. p. 979. a. Diogen. Laërt. III. 10.—Sed tamen de numero infinito consule Proclum in Euclidis Elementa lib. I. c. 2. et Plotin. supra VI. 6. 2. init. ubi est ὁ ἀριθμὸς τῆς ἀπειρίας.

p. 1262, 9. Τί οὖν ἐκεῖ γραμμὴ καὶ ποῦ; ὕστερον μὲν [γὰρ] ἀριθμοῦ.] Uncinis inclusi γὰρ, quod duo libri omittunt et continuo recurrit. In his autem et sequentibus Plotinus ante oculos habuit locum de ψυχογονία in Timæo Platonis p. 35. sq. p. 32. sq. Bekk. ad quem Chalcidius p. 105. p. 288. Fabric.: “Etenim quod nullas partes habet, propterea sub nullos sensus venit, est tamen et animo cernitur; geometræ notam appellant; lineam vero sine latitudine prolixitatem, quæ an notas suas desinit: porro eam in qua est latitudo aliqua, superficiem vocant, ut sit superficies nacta latitudinem longitudo. Quod vero ex tribus constat, id est, longitudo, latitudo, profunditate, solidum corpus cognominant.”—Macrobius in Somn. Scip. I. 5. item multa de hoc Platónico Argumento disputat, unde hæc tantum excerpam: “Ex his apparet antiquiorem esse numerum superficie et lineis, ex quibus illam constare memoravimus, formisque omnibus. a lineis enim ascenditur ad numerum tanquam ad priorem, ut intelligatur ex diversis numeris linearum quæ formæ geometricæ describuntur.” Cf. Proclum in Euclid. Elem. II. 11. cf. etiam ipsum Plotinum IV. 4. 23. et VI. 5. 11.

p. 1263, 3. οἶον πυρὶ—ἢ ἐκεῖ πυραμίδι] Plato Timæo p. 56. p. 71. sq. Bekk.: ἔστω δὴ κατὰ τὸ μὲν τῆς πυραμίδος στερεὸν γεγενῆσθε εἶδος πυρὸς στοιχείων καὶ σπέρμα. Cf. Plutarch. Quæst. Platonn. p. 609. sq. Chalcid. in Tim. p. 90. sq. p. 283. Fabric. Theon. in Mathem. Platon. XXXVIII. p. 152. Buliald.

—9. Ἄλλὰ νοῦς, φησὶν, ὅσα ὀρᾶ ἐν τῷ παντελεῖ ζῳῷ] Plato Timæo p. 30. p. 27. Bekk.: ἐν τῷ παντελεῖ ζῳῷ. Ibid. p. 39. extr. p. 40: ἥπερ οὖν νοῦς ἐνούσας ἰδέας τῷ δ' ἔστι ζῳον, οἷα τε ἐνεῖσι καὶ ὅσαι, καθορᾶ, τοιαύτας καὶ τοσαύτας διενεήθη δεῖν καὶ τόδε σχεῖν. Quæ verba Plotinus tribus locis supra respexit: p. 203. fin. et sq. p. 356. A. p. 362. B.

p. 1264, I. οὐδ' ἐλείφθη τις οὐδὲ λειφθήσεται, ἵνα καὶ προστεθῇ αὐτῷ.] Ita non dubitavi scribere partim cum Codd. partim cum Fic. pro ἐλήφθη—ληφθήσεται—προτεθῆ.

—11. ἀλλ' ἢ πρώτη καὶ ἐναργεστάτη (ζωή) καὶ τὸ τρανὸν ἔχουσα τοῦ ζῆν] Noster philosophus supra I. 4. 2: τρανωτέρα ζωή. IV. 4. 20: τὴν τρανὴν ἐπιθυμίαν. Proclus Inst. Theol. 145. p. 214. sqq. ed. nostr.: καὶ ὁ μὲν λίθος μετέχων τῆς καθαρτικῆς δυνάμεως, σωματικῶς μόνον· τὸ δὲ φυτόν, ἔτι τρανεστέρον, κατὰ τὴν ζωὴν. τὸ δὲ ζῳον ἔχει καὶ κατὰ τὴν ὀρμὴν τὸ εἶδος τοῦτο· i. e. *clarius, disertius, efficacius*. Cf. quos ad eum locum laudavi. p. 216. adde Coraii annot. in Theodor. Prodr. vs. 124. in Ἀτάκτοις I. p. 112.

—15. ἀγαθώτερον αὐτὸ—παρέχεται] Ita scripsi cum optimis Codd. Post ἐπιχρώσας tamen desideratur τε, nisi malis καὶ inserere ante illud Participium. De forma Alexandrina ἀγαθώτερον vid. Fischer. ad Weller. II. 95. sq. et Sturz. de Dialecto Alex. p. 143. Ad sententiam hujus loci confer supra p. 556. sq. et infra p. 714. sq.

p. 1265, 4. καὶ μᾶλλον ἐτόνωσεν ζῳῶντα ὀρᾶν] Non male vertit Ficinus. Cf. de hoc Adverbio Sturz. Lex. Xenoph. II. p. 420. Schleusner. Lex. N. T. in voc. et Valckenaerii Scholl. in N. T. I. p. 558. sq. In Pollucis Onom. IX. 105: ἔδει τὴν σφαῖραν ἐτόνωσεν πρὸς τὸ ἔδαφος ῥήξαντα—ἀντιπέμψαι viri docti conjiciunt ἐτόνωσεν et ἐτόνωσεν. Neutrius rationem video idoneam. Lucianus Nigrino 36. p. 77. sq. Hemsterh. de sagittariis: ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν σφόδρα τὰς νευρὰς ἐπιτείναντες ἐτονώτερον τοῦ δέοντος ἀφιᾶσι. Josephus

de B. Jud. IV. 8. 4. p. 295. Havercamp. : καὶ τοὺς μὲν φυγάδας αὐτῶν οἱ ἰππεῖς ὑπετέμνοντο, τὰς συμπλοκάς δὲ τὸ περὶ ἐυτόνως διέφθειρον, ubi continuo verbum sequitur: οὐδὲ ἡυτόνονον ῥῆξαι τὴν φάλαγγα. In Aristoph. Pluto 1096 : ἐυτόνως προσίσχασθαι est *firmiter, tenaciter* adherere. Vid. Fischer. p. 286. Cf. etiam Matthæi ad Jo. Chrysost. Homill. IV. p. 125. et III. p. 4. Clemens Alex. Pædag. III. p. 297. Potter. in Zenonis Stoici descriptione virginis: μὴ ὑπτιος ὁ τράχηλος, μηδὲ ἀνιέμενα τὰ τοῦ σώματος μέλη. ἀλλὰ τὰ μετέωρα ἐντόνοις ὅμοια. Experiar an conjectando meliorem emendationem alius Critici elicere queam. Ego tantisper suspicor: μηδὲ ἀνιέμενα τὰ τοῦ σώματος μέλη ἄλλα, τὰ μετέωρα δ' ἐυτόνοις (Hanc lectionem pro ἐντόνοις Sylburg. e Palatino Cod. enotavit) ὅμοια i. e. “non supina “cervix, neque remissa corporis membra reliqua, “sed superiora (quæ maxime conspici solent) “generose firmis (generose intensis) similia.” Nam εὔτονος est etiam γενναῖος (Zonaræ Lex. Gr. p. 903.).

— 18. ὥστε ταύτη Παρμενίδης ὀρθῶς ἐν εἰπῶν τὸ ὄν καὶ οὐ δι' ἐρημίαν ἄλλον ἀπαθείς.] Parmenidis Fragg. v. 97. sqq.:

— — — — οὐδὲν γὰρ ἔστιν ἢ ἔσται
ἄλλον παρέξ τοῦ ὄντος· ἐπεὶ τό γε Μοῖρ' ἐπέδησεν
οὐλον ἀκίνητον τ' ἔμεναι, τῷ πάντ' ὄνομ' ἔστιν,
ἕσσα βροτοὶ κατέθεντο, πεποιθότες εἶναι ἀληθῆ
γίνεσθαι τε καὶ ἄλλυσθαι, εἶναι τε καὶ οὐχί,
καὶ τόπον ἀλλάσσειν, διὰ τε χροῖα φανὸν ἀμείβειν.

cf. Brandisii Commentt. Eleatt. I. p. 118. et ab eo laudd. Platon. Parmenid. p. 132. b. c. 134. a. Sophist. p. 252. c. etc. Theæt. p. 180. d. e. aliosque locos. Confer etiam Plotin. supra p. 648. A. Scripsi autem ἐρημίαν optimis libris jubentibus; indeque correxi versionem Marsilii.

LIB. VII.

P. 1267, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΩΣ ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ ΥΠΕΣΤΗ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΑΘΟΥ.] Quod Codd. aliquot offerunt, καὶ περὶ τ' ἀγαθοῦ, eadem varietas comparet in binis locis Porphyrii de Vita Plotini c. V. et c. XXVI. Indidem discimus, hunc librum esse duodecadragesimo loco ponendum, rationem temporis si in eas, quo singuli compositi sunt. Non est autem, quod de argumento ejus multa præmitta-

mus post ea, quæ indicavi cum ad initium libri de primo Bono et reliquis Bonis Ennead. I. p. 61. tum ad p. 169. A. Quam areto vero vinculo hic liber cum superiore de Numeris cohæreat, utriusque argumentum docet. Neminem tamen pœnitebit legere, quæ de numerorum, idearum Bonique rationibus ex doctrina Platonis Speusippique aliorumque Academicorum disputavit Brandis. in Diatribe de perditis Aristotelis libris de *Ideis et de Bono* sive *Philosophia* 10. p. 61—68. Unde hæc paucula adhibere placuit (p. 65. sq.): “Alia autem ex definita dyade repetierunt Platonici adhibitis numeris, alia statim e principiis, e summa scilicet unitate et illa dyade; (Aristotel. *Metaphys.* XIII. 8. p. 230. 10. Sylb.)—Bonum autem (τὸ ἀγαθόν) eum (Platonem) ad summam unitatem retulisse, et quæ de eo disputat in l. VII. de Republica, et illa verba Aristotelica, ac denique commentariorum indices egregie demonstrant, quos Aristoteles ceterique de Platonis *Philosophia* scriptos reliquerant. Neque igitur dubium est, quin Plato inter eos fuerit, de quibus Aristoteles: τῶν δὲ τὰς ἀκινήτους οὐσίας εἶναι λεγόντων οἱ μὲν φασὶ αὐτὸ τὸ ἐν τὸ ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι οὐσίαν μέντοι τὸ ἐν αὐτοῦ ᾧοντο εἶναι μάλιστα. (*Metaph.* XIV. 4. p. 246. sq. Sylb. p. 301. Brandis.)—Ceterum qua ratione res cunctæ e Boni Idea penderent, Plato neque in Scholis satis accurate videtur persecutus esse. Aristoteles certe notionem τοῦ οὐ ἔνεκα neglectam esse in Platonica *Philosophia* affirmat, et Alexander in *Comment. de Bono* non actum de ea fuisse monet. (Sequitur Aristotelis locus in *Metaph.* I. 6. p. 18. 3. Sylb. p. 23. Brandis. et Alexandri in eum.)” Hæc unumquemque docere possunt, post Platonem et Academicos reliquam in his quæstionibus de ideis et de Summo Bono fuisse amplissimam materiam in qua philosophi elaborarent, et in qua his ipsis libris ipse etiam elaboravit Plotinus.

— 10. φωσφόρα περὶ τὸ πρόσωπον ἔθηκεν ὄμματα] Plato in *Timæo* p. 45. a. b. p. 50. Bekk.: τῶν δὲ ὀργάνων πρῶτον μὲν φωσφόρα ξυνετεκτῆναντο ὄμματα, τοιαῦδε ἐνδήσαντες αἰτία. Plutarchus *De facie in orbe Lunæ* p. 928. B.: ὡσπερ ὄμματα φωσφόρα τῷ προσώπῳ τοῦ πατρὸς ἐνδεδεμένοι περιπολοῦσιν. Idem *de Fortuna* p. 98. B.: οὐκ ὄψις οὐδὲ ὄμματα φωσφόρα φησὶν ὁ Πλάτων: ad quem

locum Wyttenb. in Animadvv. p. 670. e Platone laudat *ἐτεκλήναντο*, haud dubie memoriae vel calami vitio. Priorum Platonis editionum vitium *συνεκλήναντο* exhibentium comparet etiam in *παρδιορθώσει*, quam in margine Codicis Med. B. nescio quis instituit in oratione Plotini, scribendum jubens *ἐκλήναντο* [sic] pro *ἐθηκε*. Sed illud vitium jam ad Pollucem in Onomastico Platonis verba laudantem II. 63. p. 183. ed. Hemsterh., sustulerat Jungermannus. Utrum vero ex Plutarchi l. l. et Plotino conjectura ducenda sit: Platonis verba antiquitus pleniora fuisse, certe vocem *πρόσωπον* ibi lectam fuisse, non dixerim. Etenim in Stobaei Eclogis I. 55. 2. p. 1110. ed. Heeren. Platonis verba non integra exhibentur et Procli Commentarius non usque ad eum locum pertingit. Libri quidem scripti in Imm. Bekkeri apparatu critico nihil amplius offerunt. Lindavius ad h. l. Timæi nil de lectione monuit; neque vero Plutarchi Plotinique locos novit.

p. 1268, 3. *ταῦτα δὲ εἰδὼς κ. τ. λ.*] Male neglectum δὲ in Vaticano Cod.: inservit enim apodosi. Vid. Wolf. ad Demosth. Lept. p. 297. et Buttmann. ad Midian. p. 126. sq. ed. Spalding. Mox cum Ficino partim, partim cum Codd. scripsi καὶ δι' ὧν ἐνεργήσουσιν ὀργάνων.

— 10. *ἵνα ἄλλου ὄσι, καὶ ἵνα ἐν κακῷ εἶεν, — ἵνα σώζωιτο ἐν τῷ κακῷ*] Ita scripsimus et plurimorum librorum et Ficini marginisque exemplo. Priore autem in membro observanda est subita conversio constructionis a Conjunctivo in Optativum: altero in membro *ἵνα* cum Optativo significationem habet rei, quam fieri volumus, optamus, et quam posse fieri putamus: (cf. Matth. Gr. Gr. §. 514. et §. 518. 4.). Reputanti vero mihi hanc Conjunctivi cum Optativo consociationem, nunc minus placet, quod supra II. 2. I. p. 108. C: *Θεὸς οὖν ἐν ᾧ ἔχει—οὐχ ἵνα μένοι* (libri optimi *μένῃ*), ἀλλ' *ἵνα φέροιτο*, posui *φέρηται*. Ceterum h. l. secundum membrum ita accipiendum arbitrator: ut animæ licet in malo (i. e. in hac vita) constitutæ sint, si quidem fieri possit, nihilo secius conserventur.—Ceterum quod argumentum hujus loci inde ab initio capitis attinet, malo quærerere, quam decernere, an Plotinus Anaxagoræ, Democriti aliorumque veterum philosophorum ipsiusque fortasse Socratis placita de consiliis Opificis mundi in generandis formandis-

que animalibus itemque de usu partium corporis sensuumque etc. respiciat. Quæ placita qui nosse cupiat, is legat Xenophontis Memm. Socr. I. 4. et Aristot. de Partib. Animal. I. 1.—Hoc certum, Platonicum Timæum obversatum Plotino esse, cum hæc scriberet.

— 14. *ἀλλὰ αἴσθησις μὲν οὐπω — πῶς ἐν ταύτην τὴν ἕξιον πρὸς αἰσθητοῦ διανόησιν ἀφικνεῖσθαι*] Consulere huic loco studuimus codicum ope, et aptiore interpunctione. In extremis Fic. expressit lectionem Cod. Medicei primi. Editionis et ceterorum librorum lectio ita vertenda est: “Quomodo fieri potest, ut talis habitus ad ejus quod sensibile est, cogitationem perveniat?” De voce *συμπέρασμα* vid. quæ supra laudavimus ad pag. 579. A.—Quæ continuo sequuntur de *λογισμῷ*, ad Platonis locum in Timæo laudatum pertinent. Nam cum *λογισμοῦ* vocabulo sæpiuscule utatur ille philosophus, Lectores suos Plotinus admonet, ne id in falsam sententiam detorqueant. Universum vero hoc caput vel maxime tenendum est illis, qui Platonis Timæum recte intelligere discupiant.

p. 1269, 15. *ἀλλ' εἰ δεῖ ἐκάστην ἐνέργειαν μὴ ἀτελεῆ εἶναι κ. τ. λ.*] Conf. annotat. meam ad pag. 519. nimirum ad Enn. V. 5. I. init.

Joann. Philoponus adversus Proclum de æternitate mundi.

II. 5. Καὶ ὁ φιλόσοφος Πλωτῖνος ἐν τῷ περὶ νοητῶν ἢ περὶ ἀγαθοῦ, τὰ παραπλήσια περὶ τῆς δημιουργικῆς τε καὶ προνητικῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως ἀπεφήναντο οὕτω λέγειν· “οὐ μὴν, ἀλλ' εἰ δεῖ ἐκάστην ἐνέργειαν μὴ ἀτελεῆ εἶναι μηδὲ θέμις τοῦ θεοῦ ἄλλο τι νομίζειν, ἢ ὅλον τε καὶ πᾶν, δεῖ ἐν ὅτῳ οὖν τοῦ αὐτοῦ πάντα ἐνυπάρχειν. δεῖ τοίνυν καὶ τοῦ ἀεὶ εἶναι. δεῖ τοίνυν καὶ μέλλοντος ὡς ἤδη παρόντος εἶναι. οὐ δὴ ὕστερόν τι ἐν ἐκείνῳ. ἀλλὰ τὸ ἤδη ἐκεῖ παρὸν ὕστερον ἐν ἄλλῳ γίνεται. εἰ οὖν ἤδη πάρεστι τὸ μέλλον, ἀνάγκη οὕτω παρεῖναι, ὡς προνενομημένον εἰς τὸ ὕστερον. τοῦτο δὲ ἐστὶν ὡς μηδὲν δεῖσθαι μηδενὸς τότε. τοῦτο δὲ ἐστὶν, μηδὲν ἐλλείψοντος. Πάντα ἄρα ἤδη ἦν καὶ ἀεὶ ἦν. καὶ οὕτως ἦν, ὡς εἰπεῖν ὕστερον τότε διὰ τὸδε. ἐκτεινόμενον μὲν γὰρ καὶ οἶον ἀπλούμενον ἔχει, δεικνῦναι τότε μετὰ τὸδε. ὁμοῦ δὲ ὄν πᾶν, ἐν τὸδε. τοῦτο δὲ ἐστὶν ἔχον ἐν ἑαυτῷ καὶ τὴν αἰτίαν.” Καὶ ὁ Πλωτῖνος ἄρα οὐ μόνον τὰ ὄντα, ἀλλὰ καὶ

τὰ μέλλοντα ἤδη τῇ προγνώσει παρεῖναι τῷ θεῷ φησιν. ὁ γὰρ ἐν τοῖς γινόμενοις ὕστερον ὑφίσταται, τοῦτο ἐν ἐκείνῳ φησὶ παρεῖναι ἀεὶ. εἶτα καὶ τὸν τρόπον προσέθηκε, πῶς τὸ μέλλον θεῷ πάρεστιν, ὅτι τῷ νοεῖν καὶ τὰ μήπω ὄντα. ἀνάγκη γὰρ φησιν οὕτω παρεῖναι ὡς προνενομημένον εἰς τὸ ὕστερον. εἰ οὖν πάντα τῷ θεῷ τῇ προγνώσει, καὶ τὰ μήπω ὄντα, ὡς ὄντα πάρεστιν, οἷδε δῆπου καθ' ὃν τρόπον ἕκαστον τῶν ἐσομένων καὶ καθ' οὓς λόγους γινήσεται. καὶ γινόμενων, τίσι λόγοις καθ' ἑκάστην βίου αἴρῃσιν τὰ παρὰ τῆς ἀπαραλογίστου προνοίας ἔξει ἐπόμενα. Πάντα γὰρ φησιν ὁ Πλωτῖνος ἤδη ἦν, καὶ ἀεὶ ἦν· τὸ γὰρ ἤδη δηλοῖ τὸ πρὶν γενέσθαι, παρεῖναι θεῷ τὰ ὕστερον ἐσόμενα. καὶ ἵνα μὴ τὸ ἤδη ἀρχῆς τινος εἶναι σημαντικόν, νομίσοι τις, ἐπήγαγε, καὶ ἀεὶ ἦν. καὶ οὕτω φησὶν ἦν, ὡς εἰπεῖν ὕστερον, τότε διὰ τότε. τουτέστιν, ὡς τὰς αἰτίας ἡμεῖς τῆς γενέσεως μετὰ τὴν ὑπαρξιν νοοῦμεν, ὅτι τυχὸν διὰ τὴν τοῦ λόγου ἐνέργειαν μόνον τῶν ἐνταῦθα ζώων χερσὶ χρήται ὁ ἄνθρωπος, ὄργανα τῷ λόγῳ τοῦ δημιουργοῦ τὰς χεῖρας πεποιηκότος. τοῦτο οὖν ἡμεῖς μετὰ τὴν ὑπαρξιν ἐγνωμεν. τότε διὰ τότε τοῦτο ἀεὶ ἐν τῇ γνώσει τοῦ θεοῦ προῦφέστηκε. καὶ οὐ μόνον ἐφ' ὅλων εἰδῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστον ἰδίᾳ συμβαινόντων ὁ αὐτὸς λόγος. ἐξηγούμενος γοῦν ἑαυτὸν ἐπήγαγεν. ἐκτεινόμενον γὰρ φησὶ καὶ οἶον ἀπλούμενον ἔχει δεικνύναι, τότε μετὰ τότε. τουτέστιν εἰς γένεσιν ἀγόμενον. ὅτι τυχὸν μετὰ τὴν τῶν στοιχείων κρᾶσιν, ἢ σύμπηξις καὶ ἀλλοίωσις γίνεται· εἶτα ἢ διάπλασις· εἶτα ἢ ψύχωσις. καὶ ἐπὶ πάντων ὡσαύτως. ὁμοῦ δὲ ὃν φησὶ, πᾶν τότε. τοῦτο δὲ ἐστὶν ἔχον ἐν αὐτῷ τὴν αἰτίαν. ὁμοῦ δὲ φησιν, ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ τοῦ θεοῦ προγώσει. ἀμερῶς γὰρ ἐν ἐκείνῃ πάντων οἱ λόγοι πάρεισι.

Jo. Philoponus adversus Proclum :

IV. 16. Εἰ οὖν κατὰ τὰς εὐσεβεῖς περὶ θεοῦ εὐνοίας αὐτὸς ἑαυτοῦ πλήρωμά ἐστιν ὁ θεὸς, μηδενὸς τοῦ ὑπ' αὐτοῦ παρηγμένου εἰς τελείωσιν δεόμενος, δῆλον ὡς οὐδὲ ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων ὑπάρξεως προσλαμβάνει τι εἰς τελείωσιν. οὔτε ἐκ τοῦ μὴ εἶναι ταῦτα αὐτὸς ἑαυτοῦ ἀτελέστερος ἐσται, ὡσπερ κατὰ Πλωτῖνον καὶ τὰ μήπω ὄντα ὡς ὄντα τῷ θεῷ πάρεστιν. Παρεθῆκαμεν οὖν αὐτῷ καὶ πρότερον περικοπὴν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ περὶ τῶν νοητῶν ἢ περὶ τὰγαθοῦ, ἧς καὶ νῦν μνησθῆναι ἄξιον. περὶ γὰρ τῆς δημιουργικῆς τοῦ θεοῦ δυνάμεως διαλεγόμενος, ἐν ἐκείνοις ταῦτά φησιν· “Ἀλλὰ μὴν εἰ δεῖ ἑκάστην ἐνέργειαν μὴ ἀτελεῖ εἶναι, μὴ θέμεις τοῦ θεοῦ ὀτιοῦν

“ ἄλλοτι νομίζειν, ἢ ὅλον τε καὶ πᾶν, δεῖ ἐν ὅτῳ οὖν τῶν αὐτοῦ πάντα ἐνυπάρχειν. δεῖ τοίνυν καὶ τοῦ ἀεὶ εἶναι. δεῖ καὶ τοῦ μέλλοντος ἤδη παρόντος εἶναι. οὐ δὲ ὕστερόν τι ἐν ἐκείνῳ. ἀλλὰ τὸ ἤδη ἐκεῖ παρὸν, ὕστερον ἐν ἄλλῳ γίνεται. εἰ οὖν ἤδη πάρεστι τὸ μέλλον, ἀνάγκη οὕτω παρεῖναι ὡς προνενομημένον εἰς τὸ ὕστερον. τοῦτο δὲ ἐστὶν ὡς μηδὲν δεῖσθαι μηδενὸς τότε. τοῦτο δὲ ἐστὶ μηδὲν ἐλλείψοντος. πάντα ἄρα ἤδη ἦν καὶ ἀεὶ ἦν. καὶ οὕτως ἦν ὡς εἰπεῖν ὕστερον τότε διὰ τότε. ἐκτεινόμενον μὲν γὰρ καὶ οἶον ἀπλούμενον ἔχει δεικνύναι τότε μετὰ τότε. ὁμοῦ δὲ πᾶν τότε. τοῦτο δὲ ἐστὶν ἔχον ἐν ἑαυτῷ καὶ τὴν αἰτίαν.”

Jo. Philoponus adversus Proclum XVI. 3.

Εἰ οὖν μὴ συμμερίζεται τοῖς γνωστοῖς ἢ τοῦ θεοῦ γνώσις, ἀλλ' ἀμεταβάτως ἐν τῷ ἐνὶ μένουσα. καὶ ἀδιαιρέτως γνώσκει πάντα, οὐ μόνον τὰ καθόλου, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ καθ' ἕκαστά τε καὶ ἀτομώτατα. οὕτω δὲ γνώσκει ἕκαστον ὁ θεὸς, ὡσπερ καὶ ὑπέστησεν ἕκαστον. ἀμερῶς τε καὶ ἀμεταβάτως· οὐ μόνον τὰ καθόλου, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀτομώτατα. καὶ ἐν χρόνῳ τὸ εἶναι ἔχοντα. καὶ ποτὲ μὲν ὄντα, ποτὲ δὲ μὴ ὄντα. μὴ συγκινούμενος τῇ τῶν γινόμενων κινήσει, καὶ τὰ γινόμενα ποτὲ μὲν εἶναι, ποτὲ δὲ μὴ εἶναι. εἰ δὲ ἢ τοῦ θεοῦ βούλησις αὐτῷ τῷ εἶναι παράγει ὁ βούλεται, ὡς φησιν ὁ Πρόκλος, ἢ βούλησις ἄρα τοῦ θεοῦ ἀμερῶς καὶ ἀμεταβάτως. κατὰ τὸ ἐν πάντα ὑφίστησιν. οὐ συμμεριζομένη τοῖς παραγομένοις. οὐδὲ κινουμένη περὶ αὐτά. ἀλλ' ἐνοειδῶς τὰ πεπληθισμένα ποιεῖ. καὶ τὰ μεριστὰ ἀμερῶς. καὶ ἀμεταβάτως τὰ ἐν μεταβάσει τοῦ χρόνου τὸ εἶναι ἔχοντα. εἰ δὲ καὶ τὰ ἀτομώτατα ἀμερῶς τε καὶ ἀμεταβάτως ποιεῖ ἢ τοῦ θεοῦ βούλησις, μὴ κινουμένη περὶ αὐτά. τὰ δὲ μερικά τε καὶ ἀτομώτατα ποτὲ μὲν ἐστί, ποτὲ δὲ οὐκ ἐστὶν, ἐνδέχεται ἄρα, καὶ τὴν περὶ τοῦ ποτὲ ὄντος κόσμου τοῦ θεοῦ βούλησιν, ποτὲ μὲν εἶναι, ποτὲ δὲ μὴ εἶναι, μὴ δὲ τὸ πρότερον ἔχειν καὶ τὸ ὕστερον, ἅτε δὴ μὴ δὲ κινουμένην περὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς γινόμενα. τούτοις δ' αὐτοῖς καὶ τὸν Πλωτῖνον κ. τ. λ.

p. 1270, 11. ἢ, εἰ δοίημεν, χωρίς.] Fic. expressit οὐ χωρίς, quod etiam ex correctione in Medic. A. legitur, est restitui vult Taylor in epistola ad me data. Ceteri libri non suffragantur. Si tamen negatio requiratur, fortasse cogitari possit οὐ, tanquam repetitum ex antecedente οὐκέτι, quod in breviloquentia Plotiniana non inauditum sit.

p. 1271, 12. ταῦτα μηδενὶ ἐλλείποντα, μηδὲ τῷ διὰ τί ἐλλείπειν.] Ita scripsimus bonorum librorum auctoritate. Edit. habet τό. Supra I. 5. 9. p. 45. D. ἀλλὰ ἀνθρώπου ἐστὶ τοῦτο ἐλλείποντος τοῖς καλοῖς ἐν τῷ παρόντι καὶ τῷ μὴ ἔχειν νυνὶ. Adde sub finem hujus cap. p. 695. C. ὅτῳ ἐλλείπει. Qui loci constructionis causa addendi sunt et Stephani Thes. p. 5724. Londin. et reliquis Lexicis.

p. 1272, 9. ἡ συνυπόστασις] Hoc substantivum, quod infra VI. 7. 40. p. 732. B. iterum legitur, addendum Lexicis est.—Mox:—καὶ δεῖ μὴ ἀπηρηθῆσθαι ἐν αὐτοῖς ἂν ἔχοι τὰ αἰτιατὰ τὰς αἰτίας. Phalaridis, qui fertur, Epistola L. p. 168. Lennep.: καθ' ἓνα γὰρ ὑμῶν ὀνομαζόντων πολλὰς αἰτίας, ἀπηρημένους ἔξω δείκνυτε: “cum enim quisque vestrum nominatis multas causas, *alienas* valde profertis.” ubi post alios ipsi laudatos Lennepius accurate de hac vi verbi *sejungere* agit. De altera potestate ejusdem non minus accurate exposuit Wytttenbach. in Animadvv. in Plutarch. Consol. ad Apollon. p. 717. ita incipiens: “Nam ἀπαρτᾶσθαί τινος duplicem habet notionem ac diversam.”—Igitur ἀπαρτᾶσθαι est *ab aliquo remotum esse*:—est item *ab aliqua re suspensum esse*, ut ἐξαρτᾶσθαί τινος. Ad hanc posteriorem vim pertinet illud substantivum ἀπάρτησις, quod supra legitur V. 1. 2. p. 483. D.—Iamblichus de Myster. Ægypt. I. 8. p. 16. Gal.: Ἄλλ' ἐπειδὴ δεῖ (aliquot libri mei δὴ. male) λόγου στοχάζεσθαι μᾶλλον καὶ τῆς θείας ἐπιστήμης, ἀλλὰ μὴ πρὸς ἄνδρα διαλέγεσθαι, καὶ ἡμεῖς διὰ τοῦτο ἐναρμόσομεν (plures Codd. ἐναρμόζομεν) τὴν ἐπηρητημένην ἀμφισβήτησιν πρὸς εὐλόγον τινα καὶ θεολογικὴν ἀντίληψιν. (Cod. Fesch. ἀπηρητημένην· dubitationem *sejunctam* (*remotam, alienam*) uti τὸ ἀπηρητημένον legitur ibid. III. p. 93. et uti suaserat Lennepius. Atque hanc conjecturam plane confirmat Cod. Vindob. n. CCLXIV. cujus excerpta Schubarthio meo debeo.

p. 1273, 4. οἶον καὶ ἀνθρώπου] Fic. expressit: οἶον κατὰ ἀνθρώπου, uti correctum est in Med. A. et a prima manu scriptum in Darmst. Neque vero necesse est ita corrigi, modo Genitivum objective, quod aiunt, accipias *de homine*.

— 10. ἀλλὰ τὸ βουλευσασθαι καὶ τὸ λελογίσθαι διὰ τὴν ὑπόθεσιν κ. τ. λ.] Pertinent hæc etiam ad eos Timæi Platonici locos, ubi in mundi officio

consilia et rationes attribui videntur opifici deo. Cf. quæ supra monui ad pag. 693. A.—Mox lectio Vatican. libri: τὸ δ' αἰεὶ γινόμενα ἐνδείξασθαι nescio quomodo placet. Si vulgatam retines, ad ἐνδείξασθαι cogitandum est τινά vel ἡμᾶς. Ceterum multæ Plotini sententiæ cum alibi, tum hoc in libro dictæ magnifice congruunt cum libro, qui ex Arabico sermone in Latinum sæpius conversus Aristotelis nomen mentitur, inscribiturque de Theologia Ægyptiorum (de quo libro vid. Fabricii Bibl. Gr. Vol. III. p. 278—280 ibiq. Harlesii additamenta). Etenim in eo libro leguntur etiam hæc XIV. 15: “Quare probatum, quod Deus, cujus nomen exaltetur, *creavit universum absque consultatione seu cogitatione.*”

p. 1274, 3. καὶ διὰ τί ὀφρῦες] Fic.: “Iterum cur *nares.*” Correxì quoniam omnes libri MSS. conspirant in ὀφρῦες. Quæ continuo sequuntur: καὶ γὰρ εἰ ἔνεκα σωτηρίας κ. τ. λ. dicta videntur de Socrate et iis, qui post ipsum rationes persecuti erant teleologicas, quas hodie dicunt. Cf. supra p. 692. D. ibiq. annot.

p. 1275, 8. ἀλλ' εἰ μὲν ζῶον λογικὸν ὁ ἄνθρωπος κ. τ. λ.] Hanc quæstionem *de homine* Plotinus sub vitæ suæ finem iterum instituit in libello, quem Porphyrius in limine harum Enneadum collocavit, nimirum ita, ut jam sit Enneadis primæ liber primus. Inscribitur autem: τί τὸ ζῶον καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος; estque cum hac ipsa disputatione componendus.

p. 1276, 9. ἀρ' οὖν αὐτὸς ὁ λόγος ζῶόν ἐστι λογικόν, ἢ τὸ συναμφότερον—ἢ ἡ ψυχὴ ὁ ἄνθρωπος ἐστίν.] Ante oculos habet Plotinus Socratis disputata in Alcibiade priore p. 123. Ad quem Olympiodorus c. XXIV. p. 202:—τίς ἢ οὐσία ἡμῶν· οὐ τὸ σῶμά ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, οὐ τὸ (f. οὐδὲ τὸ) συναμφότερον.—Ὁ δὲ κατηγορικὸς τοιοῦτος· ὁ ἄνθρωπος ὄργανον χρεῖται τῷ σώματι. καὶ γὰρ δεσπόζει αὐτοῦ, ὅτε γὰρ βούλεται, καὶ ἐφ' ὅσον βούλεται, καὶ ὅπου βούλεται, κινεῖ αὐτό. τὸ ὄργανον χρωμένον τῷ σώματι ψυχὴ ἐστίν· ὁ ἄνθρωπος ἄρα ψυχὴ ἐστίν. κ. τ. λ. Nam totus ille locus cum Plotiniano comparandus est c. XXIV. et XXV. usque ad p. 209. ubi in annot. et Plotinum et Julianum aliosque ad partes vocavimus.

p. 1277, 8. ἐν σώματι δὲ μορφώσασα κατ' αὐτὴν καὶ ἄλλο εἶδωλον ἀνθρώπου.] Ficinus expressit: καθ' αὐτὴν, quod recepturus eram, modo libri

addixissent. Similitudo pictoris, quæ sequitur, admonet nos sententiæ Plotini apud Porphyrium in illius vita c. I. p. 92. Fabr.: Οὐ γὰρ ἀρκεῖ φέρειν ὃ ἡ φύσις εἰδῶλον ἡμῖν περιπέθεικεν, ἀλλὰ καὶ εἰδῶλον εἰδῶλον συγχωρεῖν αὐτὸν ἀξιούν πολυχρωμώτερον καταλιπεῖν, ὡς δὴ τι τῶν ἀξιοθεάτων ἔργων; Ceterum pictoris et picturæ similitudinem sæpius usurpat noster philosophus. Vide v. c. VI. 3. 8. extr. et VI. 4. 10.

— II. τὰς δυνάμεις ἀμυδρὰς πάντα] Fic. expressit ἀμυδρὰ πάντα, quam lectionem nullus liber exhibet, et ferri potest vulgata, si accipias πάντα pro πάντως. Idem mox inter ἄλλων et αἰσθήσεις cogitavit vel legit καί. Illud quod sequitur καὶ εἰκόνας explicuimus supra in annot. ad p. 53. B. ubi etiam tractavi locum p. 56. F: τὰ ἐν σώμασι καλὰ—ὡς εἰσὶν εἰκόνες καὶ ἔχνη καὶ σκιαὶ κ. τ. λ.

— 16. καὶ εἷη ἂν ὁ Πλάτων—χρωμένην σώματι] Vid. Alcib. pr. p. 123. b. et confer quæ supra ad hunc Platonis locum posui, ad cap. proximum p. 697. B. Ceterum ex hoc loco aliisque Platoniorum philosophorum apparet, hos Alcibiadem priorem pro germano Platonis fetu habuisse.

p. 1278, 5. ἡ τὸ αἰσθητικὸν τῶν ἐκεῖ ἀναισθητῶν κ. τ. λ.] In hoc loco codices nos parum adjuvant. Vulgata tamen vitiosa videtur. Quid enim hoc est: Sensus pertinet ad ea, quæ illic non *sensibilia* exstant—? Fic. expressit et in Med. A. fortasse etiam correxit τῶν ἐκεῖ αἰσθητῶν. Deinde mox male etiam me habet illud δὲ inter τῆ καὶ αἰσθήσει. An forte δὴ? Sine libris tamen lectionem intactam reliqui: interpungendo, quoad ejus fieri poterat, universo huic loco consulere studui.

— 10. εἰ γὰρ ἦν ἐκεῖ σώματα ταῦτα, ἦσαν αὐτῶν τῆ ψυχῆ αἰσθήσεις κ. ἀντιλ.] Ita cum libris plurimis et optimis libris atque Ficino scripsi et distinxī pro ἡ γὰρ—σώματα, ταῦτα—

p. 1279, 14. οὗς φησιν ὁ Πλάτων δαίμονας] Cum in aliis libris, Epinomide, Alcibiade priori, Phædone p. 107, d, e. p. 107 Bekk., tum præsertim in Republica X. p. 617 sq. p. 509 sqq. Bekk. Cf. Plotin. supra p. 377 sqq. et præsertim librum Plotini integrum de Genio nos sortito III. 4. Mox Ficinus expressit ἐλομένη ψυχῆ, ἡ συνηρημένη κρείττονι ὅτε—τὸν ἐν αὐτῇ λόγον.

Ego sine libris immutare nolui. Ceterum *συνέπεσθαι* Platicum est vocabulum (Vid. v. c. de Legg. IV. 706. A:—ὄτω ἂν συνεχῶς ἀεὶ καλῶν τι ξυνέσπηται, ubi alii ξυνέπηται) et ab aliis quoque scriptoribus cum Dativo construitur. Vide quos laudat Schleusner in Lex. N. T. in voc. *συνέπεσθαι*.

p. 1280, 6. τί γὰρ κωλύει τὴν μὲν δύναμιν τῆς—ψυχῆς προϊπογράφειν—καὶ τὴν προϊπογράφειν—εἶναι] Clearchus in Eroticis ap. Athen. XII. p. 553. f. p. 558. sq. Schweigh.:—ἀρχὴ τε γὰρ εὐτυχίας (συντυχίας conj. Casaub.) καὶ παράδειγμα τῆς βουλήσεως αὐτοῖς γίνεται διὰ τούτων αἰτηθεῖσι μὲν, τῷ προσαγορευθῆναι. δοῦσι δὲ προϊπογράφειν, ὅτι δεῖ καὶ αὐτοὺς μεταδιδόναι τῆς ὥρας. Loquitur de floribus et pomis, quæ amantes in manibus gestare soleant. Vid. Casaub. et Schweigh. in Animadvv. p. 539. Atque hic: Sic, ait, *ὑπογράφειν ἐλπίδας, spera ostendere*, sæpe apud Polybium. Vid. Lexic. Polyb. p. 634. “Alias partes hujus loci tractarunt Jacobs. in Additamm. Animadvv. in Athen. p. 294. et I. B. Verraert in erudita Diatriba Academica de Clearcho Solensi p. 54. sq. Propius ad Plotiniani loci similitudinem accedit Io. Chrysost. in Epist. ad Rom. XVI. p. 137. (laudata a Seagero ad Stephani Thesaur. Lond. p. 3060): ‘Ὁρᾶς, ὅτι—ἐν αὐτῇ τῇ φύσει ἢ διὰ τοῦ βαπτίσματος ἀνοθεν προϊπογράφεται γέννησις. Substantivum autem *προῦπογραφή*, quod uno libro excepto agnoscunt codices omnes, ex hoc Plotini loco addendum est Lexicis.

— 12. ὥσπερ—πρὸς τὸ δοθῆν αὐτῷ δρᾶμα] Supra p. 264. A. εἰ τις δρᾶμα μέμφουτο, ὅτι μὴ πάντες ἥρωες ἐν αὐτῷ, ubi confer Annot. Adde nunc Boissonadiuum in Notitiis et Excerptis Codd. e Biblioth. Reg. XI. 2. p. 136. sq. et p. 156. Posteriore loco vir ille doctissimus Proeli locum in Platonis Rempubl. p. 352. Plotinianis similem partim e libris MSS. partim conjectura ita restituit: ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς δράμασιν ἄλλως μὲν τὰ οἰκετικὰ πρόσωπα φθεγγόμενα μιμητέον, ἄλλως δὲ τὰ τῶν ἐλευθέρων, καὶ ἄλλως μὲν γυναικάς, ἄλλως δὲ ἀνδρας τι λέγοντας. δεῖ γὰρ ἀποδιδόναι τὰ οἰκεία ταῖς φύσεσι ταῖς ἡλικίαις ταῖς τύχαις τοῖς ἐπιτηδεύμασι ταῖς ἀξίαις ῥήματα τὸν τῶν ἐκάστωι μιμητήν. Mox Codd. Marc. A. et Mon. C. dant ἐπισπόμενοι: reliqui omnes ἐπισπόμενοι, quod

expressit etiam Ficinus et huic loco accommodatus existimo. Vid. de hac confusione supra dicta ad pag. 494. A. infra.

p. 1281, 3. οὕτως ὠνομάσαμεν, ὅτι ἀσώματα, ἄλλον δὲ τρόπον ἐν ἀντιλήψει.] Margo Edit. et Marc. B. ὠνόμασεν (scil. Plato in Timæo), sed reliqui omnes in vulgata persistunt. In sequentibus Ficinus expressit: ὅτι σώματα μὲν, et hanc lectionem recepissem, unus modo si codex suffragaretur. Mox cum Marcianis duobus et Ficino scripsi ὠνομάζομεν pro vulgato ὀνομάζομεν. In linea antepenultima hujus capituli Ficinus expressit ἀντιληπτικός, et reapse aut ita scribendum, aut linea præcedente cum libro Ciz. legendum καὶ τοῦτο.

— 14. ὅτι ὑπῆρχεν ἵππου νόησις—καὶ οὐχ ἴνα γένηται ἐνοήθη, οὐ πρὸς τὰ τῆδε βλέπων εἶχε—ἵππου] Ita scripsimus auctoritate plurimorum præstantissimorumque Codicum et ipsius Platonis. In ed. est οὐ πρὸ τ. τ. βλ. Obversabantur Plotino hæc scribenti verba Timæi Platonici p. 29. a. p. 24. Bekk.: εἰ μὲν δὴ καλὸς ἐστὶν ὅδε ὁ κόσμος ὅ,τε δημιουργὸς ἀγαθὸς, δῆλον ὡς πρὸς τὸ αἰδίου ἔβλεπεν. εἰ δὲ, ὃ μὴδ' εἰπεῖν τιμι θέμις, πρὸς τὸ γεγονὸς κ. τ. λ. Ceterum hic Plotini locus comparari debet cum gemino supra V. 6. 6. p. 538. A. ubi idem exemplum tractatur: ἵππος, ἵππου νόησις (ἵππότης). Cf. etiam p. 542. D. ibiq. Annot.

p. 1282, 10. τὸ γὰρ πλῆθος ἐν ἐλλείψει. τί οὖν καλύει δυνάδα εἶναι κ. τ. λ.] Vid. quæ supra de δυνάδι et πρώτῃ ἐτερότητι, quæ et τόλμα Pythagoreis appellata est, annotavimus ad p. 494. A. infra. Cum hujus capituli fine præterea comparanda sunt, quæ Plotinus disputavit in libro: εἰ πᾶσαι ψυχαὶ μία; IV. 9. Ceterum hæc si legeris in Aristotelis, si Diis placet, libris de Theologia Ægyptiorum (de quo fetu supra dictum est a nobis in annot. ad hujus libri c. III. init. p. 695. infr.) Lib. XIV. c. 7: “Animalium irrationalium, brutorum, multitudo in orbe (mundo) intellectuali est, quia auctor unus est, et mundum unum creavit, et creatum primum, cum non sit unitas ejus aequalis unitati creatoris, creat plurā:” hæc igitur si legeris, fidenter mecum pronuntiabis: aut Plotinum ei scriptori lectitatum fuisse, aut utrumque ex uno eodemque orientalis haud dubie philosophiæ, fonte hanc sententiam hausisse.

p. 1283, 13. ἐνὶ γὰρ πως καὶ τοῖς ἄλλοις ζώοις πολλὰ διανοίας ἔργα.] Omnibus animalibus rationem agentem attribuerat Anaxagoras (λόγον ἐνεργητικὸν), teste Plutarcho, qui fertur, De Placit. Philosophorr. V. 20. p. 668. Wyttenb. Sed tamen Plotinus Pythagoram Platonemque in his maxime sequi videtur. Idem scriptor ibidem: Πυθαγόρας, Πλάτων, λογικὰς μὲν εἶναι καὶ τῶν ἀλόγων ζώων καλουμένων τὰς ψυχὰς, οὐ μὴν λογικῶς ἐνεργούσας παρὰ τὴν δυσκρασίαν τῶν σωμάτων καὶ τὸ μὴ ἔχειν τὸ φραστικόν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν πιθήκων καὶ τῶν κυνῶν, λαλοῦσι μὲν γὰρ οὗτοι, οὐ φράζουσι δέ. De animalibus rationalibus et irrationalibus disputat Plato in Politico p. 263. p. 259. Bekk. obiter, et accurate Simplicius in Aristotel. de Anim. III. Sect. 2. nr. 57. Porphyrius de Abstinencia III. 16. et passim. Confer de hoc argumento exponentes, recentiorum quoque, ut Cartesii, ratione habita, Cudworthum et Moshemium in System. intellect. I. 37. p. 54. sqq.

p. 1285, 5. οἶον—ἀνεφάνη ὄνυξ καὶ τὸ γαμφώνυχον ἢ τὸ καρχαρόδον ἢ κέρατος φύσις] “Quemadmodum—apparuit unguis et quod aduncos unguis habet vel quod serratos dentes vel cornu natura.” Ita ad verbum hic locus vertendus est, quem liberius tractavit Ficinus, qui *rostrum* etiam interposuit cujus in libris MSS. nullum vestigium. Nimirum universam magis sententiam in talibus spectare solet Marsilius. Ceterum, ne fortasse ὀδοὺς excidisse putes, nec ejus vocis ullum vestigium in libris comparet, et Plotinus non curare solet æqualitatem membrorum orationis. Ad τὸ γαμφώνυχον consulto Eustath. et Apollon. Lex. Hom. ibiq. Villoison. p. 68. Tollü, ad hæc poëtæ Odys. II. 217: φῆναι ἢ αἰγύπιοι γαμφώνυχες. Alteram autem formam Aristoteles agnoscit De partib. Animall. II. 13. p. 42. Sylb.: utramque IV. 12. p. 119. Iamblich. Protrept. in Symboll. Pythag. XX. p. 348. Kiessl.: τὸ δὲ γαμφώνυχον μὴδὲν παράτρεφε πυθαγορικώτερον συμβουλεύει: quæ sequuntur supra tractavimus ad IV. 5. 2. p. 442. B.—Καρχαρόδον non est, quod explicemus post Schneideri annotata in Aristotelis Hist. Animall. II. 3. 8. p. 84. De tralato usu vocum *κάρχαρος* et *καρχαρόδους* docte egit Carol. Frid. Hermannus noster ad Lucian. De conscrib. histor. c. 43. p. 261. sq. Adde Lexicographum in *καρχαρό-*

δους in Bachmanni Anecdott. Græcæ. I. p. 268. ἀνακύπτειν Platonium vocabulum. Vid. Wyttenb. ad Phædon. p. 302. sq. Hemsterh. ad Lucian. I. p. 196. Bip. cf. Præparat. ad pecul. edit. Plotini de Pulerit. p. LXXVII. not. 28. Adde Olymp. in Alcib. pr. p. 44. extr.

— 10. τί γὰρ κέρατα ἐκεῖ πρὸς ἄμυναν;] Ante oculos habet Platon. Tim. p. 76. extr. p. 111. Bekk. Verba quod attinet cf. supra p. 410. A: καὶ ὁ θυμὸς δὲ εἰς ἄμυναν παρακαλῶν, ibiq. Annot. Ceterum de cornuum ratione usque in variis animalibus consule exponentem Aristotelem de partib. animall. lib. III. c. 2. Mox cum Fic. et tribus Codd. scripsi τῷ ἄλλο pro τῷ ἄλλῳ et τὸ ἄλλο, quorum illud editio in ordine habet, hoc in margine.

p. 1287, 2. ἐπεὶ καὶ τὸ τῆδε φυτὸν λόγος ἐστὶν ἐν ζωῇ κείμενος] Obversatur Plotino nobilissimus Platonis locus de plantis, in Timæo p. 77. A. B. p. 111. sq. Bekk.—: πᾶν γὰρ οὖν, ὅ, τί περ ἂν μετάσχη τοῦ ζῆν, ζῶον μὲν ἂν ἐν δίκῃ λέγοιτο ὀρθότατα κ. τ. λ. Quæ respicit Galenus V. f. 144. delibavit Stob. Ecl. Phys. p. 752. Heer. Refutare studet Ammonius Hermiæ in Tim. p. 45. A. Quos scriptores adhibuit Lindavius in Annot. in Tim. p. 118. sq.: non item Plotinum neque Proclum in Theolog. Plat. III. 1. p. 128. extr. et sq.: τὰ δὲ αὐτῶν πάντα τῆς νοερῆς οὐκ ἐπιμέτει δυνάμεως· ἐπεὶ καὶ τὰ φυτὰ ζῶα μὲν ἐστὶν, ὡς φησὶν ὁ Τίμαιος, αἰσθήσεως δὲ αὐτοῖς ἢ φαντασίας οὐ μέτεστι, πλὴν εἴ τις τὴν συναίσθησιν λέγει (f. λέγοι) τῶν τε ἡδέων αὐτοῖς καὶ τῶν λυπηρῶν. καὶ ὅλως αἱ ὀρεκτικαὶ πανταχοῦ δυνάμεις ζωᾷ τε εἰσὶ καὶ τῆς ὅλης ζωῆς ἰνδάλματα, καὶ ποιήσεις ἐσχαται. νοῦ δὲ καὶ ἄμοροι καθ' ἑαυτὰς, καὶ τῆς γνωστικῆς ἀμέτοχοι δυνάμεως· διὸ δὴ καὶ ἀμέτοχοι καθ' ἑαυτὰς εἰσι καὶ ἀόριστοι, γνώσεως ἀπάσης παρηρημένοι. Sunt autem conjungendæ cum his Plotiniani loci de differentiis, s. gradibus, vitæ II. 16. 1. supra p. 267. itemque de contemplatione (θεωρία) quam etiam plantæ appetere dicuntur III. 8. 1. p. 343. et quæ in hanc rem in illo libro plura disputantur p. 345—350. cet. in quas quæstiones etiam descendit Platonice philosophiæ intelligentissimus Cudworthus in Syst. Intellect. et quidem in Dissertatione de natura genitrice, præsertim §. 16. et 17. p. 171 sq. Moshem. Cum Platone Plotinoque facit Gotth.

Henr. Schubert in egregio libro: *Ansichten von der Nachtseite der Naturwissenschaft* Dresd. 1818, qui p. 305. ita: “Fast das ganze Pflanzenreich zeigt in dem höchsten Moment seines Daseyns eine Vorahnung des thierischen Lebens.” &c. Sed longum est, etsi ab interpretationis munere haudquaquam alienum, et hujus viri et aliorum, per Germaniam maxime, acute et ingeniose excogitata cum Plotini placitis ubique componere. Quocirca me ipse contineo, et eorum scripta Lectoribus nostris commendata cupio.

— 9. γῆ δὲ πῶς; κ. τ. λ.] Vid. Plat. Tim. p. 40. p. 41 sq. Bekk. itemque p. 55 sq. p. 71. Bekk. et cf. Plotin. II. 1. 6. III. 6. 6. IV. 3. 15. sqq. IV. 4. 22. IV. 5. 1.

p. 1288, 7. εἰ δὲ καὶ τὸ πῦρ λόγος τις ἐν ὕλῃ ἐστὶ κ. τ. λ.] De igne Plato in Tim. p. 56. p. 71. sqq. Bekk. Cf. Plotin. I. 6. 3. II. 2. 1. IV. 4. 23. IV. 5. 2. IV. 7. 2. sqq. V. 3. 7. VI. 6. 17.

— 9. ἤδη γὰρ ὄντος ἐν τῷ παντὶ πρὸς ἢ παράτριψις] Hoc inventum Mercurio tribuitur ab Homero, Hymno in illum v. 108—110:

δάφνης ἀγλαὸν ὄζον ἐλὼν ἐπέλεψε σιδήρῳ
ἄρμενον ἐν παλάμῃ· ἄμπνυτο δὲ θερμὸς αὐτῆμ.

Quod Plotino παράτριψις, id Theophrasto Hist. Plant. V. 10. simpliciter τρίψις. Luculenter describit Lucretius V. 1095. sqq.:

Et ramosa tamen cum ventis pulsa vacillans
Æstuat in ramos incumbens arboris arbor,
Exprimitur validis extritus viribus ignis;
Et micat interdum flammæ fervidus ardor,
Mutua dum inter se rami stirpesque teruntur;
Quorum utrumque dedisse potest mortalibus ignem.

Attritum vocat Seneca Quæst. Naturr. II. 22. quem vide, et confer Schneideri Animadvv. in Eclogas Physs. XIII. 47. 48. p. 136. sq.

— 13. διὸ καὶ Πλάτων—ψυχὴν φησὶν εἶναι—τὸ αἰσθητὸν πῦρ] Negat Tennemannus in Hist. Philos. VI. p. 132. hoc Platonem unquam dixisse, adeoque, si constare sibi vellet, dicere potuisse. Potuerint tamen in hanc sententiam accipi nonnulla, quæ ex Platonis doctrina de elementis refert Diogenes Laërtius libr. III. §. 74; et potuerunt Plotinici recentiores multa Platonis decreta, quæ ille suis dialogis non incluserat, sed in scholis prodiderat, et accuratius exposuerat.

per manus quasi tradita servataque habere. Plotini quidem non est istiusmodi ingenium, quod cuiquam ex veteribus philosophis quidquam affingat.

p. 1289, 10. καὶ ὅτι ἀν σὰρξ γένηται ἐκ τοῦ αἵματος.] Sequitur Platonem in Timæo p. 80. extr. p. 119. Bekk.: ὁ καλοῦμεν αἷμα, νομῆν (pabulum, cibum) σαρκῶν καὶ ξύμπαντος τοῦ σώματος. Quæ verba in exemplis posuit, quo monstrarent humani corporis fabricam divino dicendi genere esse depictam, Longinus de Sublim. §. XXXII. p. 108. Weiskii.

— 16. τοῦτον τὸν τρόπον πάρεστι καὶ τὴν ψυχὴν—καὶ οὐ πάρεσι] Fic. expressit: πάρεστι καὶ ἡ ψυχὴ—καὶ οὐ πάρεστι, et ita sententia commoda nascitur. Sed sine libris hanc lectionem contextui inferre nolimus.

p. 1290, 9. ἐν ῥοῇ καὶ ζωῇ μειούση] Ita ex libris correximus. Ceterum hæc similitudo soni in duobus vocabulis non putanda est studiosè quæsitâ a Plotino a verborum lenociniis vel maxime alieno. Non idem iudicandum de Callicleo illo flosculo in Platonis Gorgia p. 494. p. 98. Bekk.: νόμον τε καὶ λόγον καὶ ψόγον, nec de Agathoneis illis in Symposio p. 137. D: ἐν πόμφῳ, ἐν φόβῳ, ἐν πόθῳ, ἐν λόγῳ. Sed tamen ipsi Platoni talia haud pauca (ut v. c. illud Rep. VI. p. 495. E: ἐκ δεσμῶν λελυμένον, ἐν βαλανείῳ δὲ λελονμένον) excidisse exemplis comprobavit doctissimus Groen van Prinsterer in Prosopographia Platonica 104. sq. cf. Geelii Hist. Sophist. p. 54: et p. 254. sq. et C. Fr. Hermann. ad Lucian. de Conscrib. Hist. p. 268. et, qui ex ecclesiæ quoque scriptoribus similia nuper collegit. I. F. Boissonade in Notices et Extraits Vol. XI. 2. p. 141. sq. Ego unum addam ex oratione Romanorum principis: Cicero in Verrem II. 2. . . . “—ita tamen novo more, ut legati lædant: legatio laudet.” Brevissime hanc rem attigi supra ad p. 542. E. extr. De voce ῥοῇ vidimus item supra ad pag. 443. E.

p. 1291, 4. καὶ ὁμοῦ οἰνώδους ποιότητος] Retinui vulgatam, quam codices aliquot tuentur et expressit Fic. Quid vero? si legas: κ. ὁ. οἶν. πυρότης, ut igneam vim vini significet. Nam οἶνος πυρίβλητος dicitur, et vocabulum rarum nec in Lexicis consignatum, supra tamen obvium p. 180. A: πυρότης, facile a librariis obduci

potuit vulgatissimo et in præcedentibus frequentato.

— 16. ὁμοιομερές τι καὶ ἀποίκιον] Est hic locus addendus tribus illis, quos nuper sub voc. ἀποίκιον collegerunt viri docti in Steph. Thesaur. p. 7797. ed. Londin. Locus Iamblichi de Vit. Pythag. XXIII. §. 103. p. 222. Kiessling. ita habet: εἴ τις διαρθρώσειε σαφῶς τὰς τῶν Πυθαγορικῶν συμβόλων ἐμφάσεις καὶ ἀποβρίτους ἐννοίας, ὅσας ὀρθότητος καὶ ἀληθείας μετέχουσιν ἀποκαλυφθεῖσαι καὶ τοῦ αἰνιγματώδους ἐλευθερωθεῖσαι τύπου, (καὶ addit Cod. Monac. B.) προσοικεωθεῖσαι δὲ καθ' ἀπλήν (κατὰ ἀπλήν idem) καὶ ἀποίκιον (ἀπίκιον Memm. A. vitio ex recentiorum Græcorum pronuntiatione nato) παράδοσιν ταῖς τῶν φιλοσόφων τούτων μεγαλοφυΐαις, καὶ ὑπὲρ ἀνθρωπίνην ἐπίνοιαν θεωθεῖσαι (Arier. θεωθεῖσι, in quo vitio Codd. omnes nostri perseverant. De hac confusione Krabingerus vir doctissimus in Excerptis Codd. Monac. laudat Bastii Comment. palæograph. p. 752.).

p. 1293, 2. ἡ δὲ πλάνη αὐτῷ ἐν τῷ τῆς ἀληθείας πεδίῳ.] Plato Phædro p. 248. b. p. 43. sq. Bekk.: οὐ δ' ἐνεχ' ἡ πολλὴ σπουδὴ, τὸ ἀληθείας ἰδεῖν πεδίου οὐ ἔστιν, κ. τ. λ. Proclus in Theol. Plat. IV. 15. p. 201: ἐπὶ δὴ τούτοις τριάδα θεωρήσωμεν ἄλλην ἐν τῷδε τῷ τόπῳ προϋπάρχουσαν, ἣν καὶ αὐτὸς ὁ Σωκράτης ἐξύμνησε, τὸ τῆς ἀληθείας πεδίου, τὸν λειμῶνα, τὴν τροφὴν τῶν θεῶν (de hoc nutrimento vid. supra ad p. 552. C.) Idem ibid. p. 204: τὸ δὲ τῆς ἀληθείας πεδίου ἢ τοῦ φωτός ἔστιν ἐξάπλωσις τοῦ νοητοῦ, καὶ ἐκφανσις, καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἔνδον λόγων, καὶ ἡ τελειότης ἢ πανταχοῦ προϋοῦσα κ. τ. λ. Plotinus supra p. 21. B. de Dialectica:—παύσασα δὲ τῆς περὶ τὸ αἰσθητὸν πλάνης ἐνιδρύει τῷ νοητῷ, κακεὶ τὴν πραγματείαν ἔχει, τὸ ψεῦδος ἀφείσα, ἐν τῷ λεγομένῳ ἀληθείας πεδίῳ τὴν ψυχὴν τρέφουσα κ. τ. λ. Unde etiam intelligitur in hac appellatione mox Articulum præponi voci ἀληθείας, mox omitti.

p. 1294, 3. οὐδὲν ἔστιν αὐτοῦ] Fortasse scribendum οὐδὲ ἔν. Ita certe, aut καὶ οὐδὲν ἔστι legisse videtur Ficinus.

— 8. ὡς οὐκ ἀνέχεται—μὴ ἄλλος εἶναι.] Noster philosophus I. 6. 2. p. 52. A: οὐκ ἀνασχομένης τῆς ὕλης τὸ πάντη κατὰ τὸ εἶδος μορφοῦσθαι, et, ut h. l., sine articulo Olympiodor. in Alc. pr. XI. p. 101: μὴ ἀνεχόμενος ὁμολογήσαι. Ibid. XXVIII.

p. 226: ἔστι γὰρ φύσει ἐλευθέρα ἢ ἀρετῇ, μὴ ἀνεχομένη τοῖς χείροσιν ὑποκατακλιθῆναι. Ad quos locos de hac constructione insolentiore plura diximus.

— 13. ἀλλὰ καὶ ῥῖνες] Ed. et plurimi libri ῥῖνες. Idem vitium occuparat Pollucis Onomast. II. 76. p. 191. ante correctionem Jungermannii, quem vide. Et meliorem scripturam sistunt duo libri Marciani in nostris. Ceterum *ai ῥῖνες* sunt *nares*, quæ vulgari loquendi usu appellantur τὰ ῥῖνια (Aristot. Physiogn. III. 57.). Vide de hoc Deminutivorum usu Lobeek. ad Phrynich. Eclog. p. 211. Partium nasi, quas continuo memorat Plotinus, appellationes exhibet idem Pollux II. 79. p. 192. Ceterum speciosa est lectio Medicei Δ: οὐχ ἢ οὐσα ἐν, neque vulgata tamen non bona.

p. 1295, 6. ἀλλ' ἔστιν ἢ λεγομένη ἐν τῷ παντὶ φιλία τοῦτο κ. τ. λ.] Philosophus noster V. 1. 9. p. 490. Δ. ita: τῷ δὲ Ἐμπεδοκλεῖ τὸ μὲν νεῖκος διαιρεῖ, ἢ δὲ φιλία ἐνοῖ. ἀσώματος δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο. Ubi de hoc placito Empedocleo diximus. Cf. etiam II. 4. 7. p. 162. ibiq. annot.

— 12. ἀτιμάσας] De tribus formis ἀτιμάζω, ἀτιμάω et ἀτιμώ vid. Suid. I. p. 371. Kust. Zonar. Lex. Gr. p. 337. (ubi in fragm. Æliani corrigendum est οὐκ ἠτίμασαν οἱ φαν.) Lexicon ap. Hermann. de emend. rat. Gramm. Gr. p. 340. Bast. Lettr. Crit. p. 101. Boisson. ad Philostr. Heroica p. 420. et Buttmann. Gr. gr. ampl. §. 121. 4. II. p. 363. Singularis est Lexicographus in Bekkeri Anecdott. Grr. I. p. 207.

— 18. τὸ ἀγαθοειδές φησιν] Plato in Rep. VI. p. 509. a. cf. I. 2. 4. III. 8. 10. ibiq. annot. V. 3. 3. V. 3. 6. V. 6. 4. et 5.

p. 1296, 10. συνέθρανε] Ita scripsimus cum plurimis Codd. pro *συνέθρανε*, et illud marg. Ed. haud dubie etiam volebat, sed operæ non paruerunt. Hesych. II. p. 1308: *συνθραύεσθαι συντρίβεσθαι*. ubi Albertius in not. binos locos Dionis Cassii p. 392. et p. 628. Reimari laudat. Sed vid. Sturz. Lex. Xenoph. IV. p. 187. ibiq. Xenoph. Agesil. II. 14. et Euripid. Orest. 1569. 1571.

— 12. Διὸ καὶ εἴ τις αὐτὸν ἀπεικάσει] Ita scripsi pro ἀπεικάσει, quo Modorum ratio sibi constaret, propter sequentia *φαντάζοιτο—δράνη*.—Deinde retinui cum omnibus libris MSS. ὡς φέγγει. Margo

Ed. ὡς φωτὶ, quod pro interpretamento habendum. Videtur autem Plotino observatus esse hic locus Platonis in Phædone p. 110. B. p. 111. sq. Bekk.: Λέγεται τοῖνυν, ἔφη, ὦ ἑταῖρε, πρῶτον μὲν εἶναι τοιαύτη ἡ γῆ αὐτῇ ἰδεῖν, εἴ τις ἀνωθεν θεῶτο αὐτὴν, ὥσπερ ἂν ὠδοκᾶσκυτοι σφαῖραι, ποικίλη, χρώμασι διελημμένη, ὧν καὶ τὰ ἐνθάδε εἶναι χρώματα ὥσπερ δείγματα, οἷς δὴ οἱ γραφεῖς καταχρῶνται. Quæ docte illustravit Plotini non oblitus Wytttenbachius in annot. p. 304—307. et iterum attigit in Animadvv. in Plutarch. de Ei Delphico p. 285. ed. Oxon.

p. 1297, 1. Χρῆ δὲ—μεταβαίνειν—πρὸς τὸ ἀνω αἴξαντα] Plato Theæt. p. 144. b: πρὸς τὰς ὀργὰς δξύρροποι εἰσι καὶ ἄττοντες φέρονται ὥσπερ τὰ ἀνερούματα πλοῖα: (quem locum ob extrema verba supra tractavi ad I. 8. 8.) Alcib. pr. p. 118. b: διὸ καὶ ἄττειν ἄρα πρὸς τὰ πολιτικά. Quod Olymp. reddit: ὀρμῆς ἐπὶ τὰ πολιτικὰ πράγματα, plane ut Hesych. in *διάττειν*, et Schol. Philostrati Heroic. p. 600. Boisson. Cf. annot. nostr. in Olympiod. p. 134. Adde Lexicogr. in Bekkeri Anecdott. Grr. I. p. 460. Republ. X. p. 621. 6. p. 515. Bekk. de animabus in corpoream vitam ruentibus: καὶ ἐντεῦθεν ἐξαπίνης ἄλλον ἄλλη φέρεσθαι ἀνω εἰς τὴν γένεσιν, ἄττοντες ὥσπερ ἀστέρες. De stellis, meteoris Clemens Alex. Protrept. p. 81. Potteri: πῶς δαὶ καὶ οἱ διαίσσουτες καὶ οἱ κομῆται, διὰ πάθος ἀέρος γεγεννημένοι; Similiter Plutarch. in Agid. XI. p. 304: ἐὰν—ἀστὴρ διέξῃ. Et Nonnus Dionyss. β. v. 192: ἀστέρες αἰκτῆρες et mox διαίσσουσα ἀστεροπή. Plutarch. de Anima in Fragmm. vol. V. p. 724. Wytt. et in Stob. Florileg. CXIX. p. 604. (Vol. III. p. 465. ed. Gaisford.): ὁ δὴ καὶ λόγον ἔχει, καταπερεῖ κάμπης τινὸς ἀνέλισης, οἷον ἐξάττειν καὶ ἀναθεῖν τὴν ψυχὴν ἀποπνέοντος τοῦ σώματος, ἀναπνεύσαν αὐτὴν καὶ ἀναψύχουσαν (ubi ante Koenium, Valeken. et Gesner. legebatur: ἐξάπτειν καὶ ἀναθεῖναι.) Locum hunc similesque Plutarcheos attigi in Symbolica III. p. 569. sq. ed. alt. ubi, hæc verba cum Platonis Cratylo p. 399. D. componenda esse dixi, et κάμπην hoc quoque loco *erucam* esse, unde papilio excluditur, imagine de animæ humanæ vicissitudinibus usurpari solita. Philostrat. Vit. Apollon. IV. 42. p. 226. sq. Olear. de leone mansueto: οὐ γὰρ τὸ τῶν θυομένων αἶμα ἀνελιχματο, οἷδ' ἐπὶ τὰ διεύρομενα τε καὶ ῥα-

χιζόμενα τῶν ἱερείων ἦγεν. Cod. Florent.—Schellershem.: ἦπτεν. Leg. ἦπτεν, et ita plane emendavit Jacobs. (vid. Additamm. in Athen. p. 161. ad Frontonis Epistoll. Græce. in F. A. Wolfii Analectt. I. p. 116. et in Philostrati Imagg. p. 472.); cui conjecturæ cum nuper firmamentum accessisset Codicis Vratislaviensis, nunc alterum accedit Schellershemiani (Ex hoc eodem libro paullo ante Philostrato reddendum est λέοντα ἡμερον pro λ. ἡμερον.) Theodoretus de Providentia II. p. 505. Schulz.: ἵνα γὰρ μὴ νομίσης, αὐτόματον ἄπτειν ἄνω τῶν ὑδάτων τὴν φύσιν, διδάσκει σε ὁ ποιητῆς κ. τ. λ.

p. 1297, 10. ἐνόει αὐτὸν πολλὰ μερίζων αὐτὸν παρ' αὐτῷ] Fic. expressit bis αὐτὸ, quod verum videtur, sed sine libris, qui partim offerunt αὐτὸν, mutare nolui. Cum libris autem deinde scripsi τῷ νοεῖν μὴ—δύνασθαι pro τὸ νοεῖν.

p. 1298, 5. Ὡσπερ δὲ ὁ ἥλιος τοῦ ὀρᾶσθαι—αἴτιος ἂν—οὕτω καὶ ἡ τοῦ ἀγαθοῦ φύσις αἰτία οὐσίας κ. τ. λ.] Rursus in mentem tibi revoca illum Platonis locum in Rep. VI. p. 509. a. ad quem te amandavimus in annot. in caput præcedens p. 708. B.

p. 1300, 2. διὰ μὲν τὸ πολὺ τῆς ζωῆς πολλὰ ὀρισθεῖσα] Ficinus expressit ὀρισθέντα. Libri vero non suffragantur. Igitur retinui vulgatam, quæ si vera est, hoc participium rursus pendet ex superiori ζωῆ.

p. 1301, 1. Ἄλλ' ἀγαθοειδῆ—καὶ ζωῆ καὶ νοῦς καὶ ἰδέα] Consuluimus huic loco partim auxilio bonorum librorum partim aptiore interpunctione. Ad argumentum conferenda sunt, quæ philosophus noster disputavit II. 1. 7. p. 102. A.

— 10. ἐπεὶ καὶ ἄλλο τὸ εἰς πρώτην ἐνέργειαν—δοθέν] Margo Ed. ἐπεὶ καὶ εἰς ἄλλο, et ita plures libri MSS. Ficinus expressit ἐπεὶ καὶ ἄλλο, εἰς ὃ ἡ πρώτη ἐνέργεια, cujus lectionis tamen in Codd. nullum vestigium. Quocirca in ejusmodi locis malo vulgata retinere, quam novando peccare.

p. 1302, 1. Ἄλλ' εἰ ἐν τῇ ζωῇ ἐκείνῃ ἐνόητο ἐξ ἐκείνου] Vat. ἐνόητο. Fic. expressit ἐν τὸ vel ἐνείη τὸ, [quod per Iotacismum oblitteratum videtur:] quod in ordinem recepissem, si vel unus liber consentiret. Proxime cum bonis libris dedi ὄντως pro ὄντος.

p. 1303, 1. καὶ τὸ συνάμφω] Ed. vitiose καὶ τὸ συναμφότερον, pro quo recte margo Marciani B.

συναμφότερον. Sed nos tamen optimorum codicum lectionem dedimus. Philosophi sermonis causa hos locos apponere juvat: Lucian. Dialogg. Mort. III. p. 340. ed. Amst.: ἐξ ἀνθρώπου τι καὶ θεοῦ σύνθετον.—ὁ μῆτε ἀνθρωπός ἐστιν—μῆτε θεός. καὶ συναμφότερόν ἐστι. Idem Prometh. V. p. 31: τί οὖν οὐχὶ καὶ ἔμπαλιν γένοιτ' ἂν εὐμορφόν τι ἐκ δυοῖν τοῖν ἀρίστοις ξυντεθέν, ὥσπερ ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος τὸ ξυναμφότερον ἡδιστον. Schol. in Odys. θ. 1. ἡῶ explicans cum alios significatus enarrat, tum dicit esse eam τὸ συναμφότερον, ἡμέραν τε καὶ νύκτα. vel ut in Eustathio in Odys. p. 140. et 1430. est, τὸ ὅλον νυχθήμερον. Disertius Plato et suo more explicatius in Philebo p. 21. fin. p. 52. Stallb.: Πρ.: Οὐδέτερος ὁ βίος—ἔμοιγε τούτων αἰρετὸς—φανῆ. Σωκρ.: τί δ' ὁ ξυναμφότερος—ἐξ ἀμφοῖν ξυμμιχθεῖς, κοινὸς γενόμενος; Πρ.: Ἡδονῆς λέγεις καὶ νοῦ καὶ φρονήσεως. Qui locus componi debet cum ejusdem philosophi Symposio p. 198. p. 402. Bekk.: πρῶτον μὲν γὰρ τρία ἦν τὰ γένη τὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐχ, ὥσπερ νῦν, δύο, ἄρῆεν καὶ θῆλυ, ἀλλὰ καὶ τρίτον προσῆν, κοινὸν ὃν ἀμφοτέρων τούτων—ἀνδρόγυνον γὰρ ἐν τότε μὲν ἦν. Est tamen etiam fere *utrumque simul* igiturque idem fere quod *συνάμφω*. Utriusque vocis exempla dat Schweigh. in Lex. Polyb. p. 585. Nos tamen germanice bene distinguimus: *συναμφότερον*: *von beyden Zusammen*, *συνάμφω*: *Beyde Zusammen*. Luculenter Aristoteles Metaph. XI. 5. p. 221. Brandis.: καθάπερ γὰρ διηρημένων αὐτῶν οὐθὲν μᾶλλον ἢ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις ἀληθεύεται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τοῦ συναμφοτέρου καὶ τοῦ συμπλεγμένου καθάπερ μιᾶς τινος καταφάσεως οὔσης οὐθὲν μᾶλλον ἢ ἀπόφασις ἢ τὸ ὅλον ὡς ἐν καταφάσει τιθέμενον ἀληθεύεται. Idem ibid. p. 168:—ὁμοίως δὲ καὶ οἴους Ἀρχύτας ἀπεδέχετο ὄρους· τοῦ συνάμφω γὰρ εἰσιν. οἶον τί ἐστι νηνεμία; ἡρεμία ἐν πληθει ἀέρος κ. τ. λ. Idem περὶ ἐρμην. XV. p. 69. extr. Sylb.: εἰ γὰρ ὅτι ἐκάτερον ἀληθές, εἶναι δεῖ καὶ τὸ συνάμφω, πολλὰ καὶ ἄτοπα ἐστίν. Noster philosophus p. 165. A: ὄταν—τὰ μεμεγεθυσμένα νοῆ, ὡς σύνθετα νοεῖ ὡς γὰρ κεχωρισμένα καὶ ὅλως πεποιωμένα. τὸ ὅλον οὖν νοεῖ καὶ τὸ συνάμφω. Cf. etiam p. 600. B. et Olympiod. in Alc. pr. c. I. p. 3. extr.

— 10. Ἄρ' οὖν τῇ ἐφέσει καὶ τῇ ψυχῇ ἐπιτρέψομεν; κ. τ. λ.] Vide quæ supra ad p. 530. extremam ex Philebo p. 20. p. 46. sq. Stallb. item-

que ex Aristotel. Eth. Nicom. X. 2. ad hoc argumentum apposuimus. Cf. Stallbaumii Prolegg. ad Phileb. XXIII. LXVII. XC. Adde Platonis, quæ feruntur, Definitiones p. 413. a. p. 568. Bekk.: Ἀγαθὸν τὸ αὐτοῦ ἐνεκεν (sc. ἐφετόν). Contraria prorsus in Ciceronis de Finibus libro III. 8. 27. hæc sunt: “ Illud autem perabsurdum, bonum esse aliquid, quod non expetendum sit.” &c. Cf. ibid. IV. 6. 15, ubi de virtute cum summi Boni notione conjuncta. Atque ex his conjicere licet, quos philosophos hoc caput scribens refutare studuerit.

p. 1304, 8. κὰν ἄλλο φῶμεν αἴτιον, τὸν θεὸν] Philo Jud. Leg. Allegorr. III. p. 101. Mang. p. 284. Pfeiff.: ὁρᾷς ὅτι τὸν εἶρ (Genes. XXXVIII. 7. ubi est Ἡρ, et ita Suid. et Zonar. in voc.) ἀποκτείνει οὐχ ὁ κύριος, ἀλλ' ὁ θεός; οὐ γὰρ καθ' ὃ ἄρχει καὶ ἡγεμονεύει δυναστεία κράτους αὐτεξουσία χρώμενος ἀναιρεῖ τὸ σῶμα, ἀλλὰ καθ' ὃ ἀγαθότητι καὶ χρηστότητι χρῆται. Ὁ θεὸς γὰρ ἀγαθότητός ἐστι τοῦ αἰτίου ὄνομα, ἵνα εἶδῃς ὅτι καὶ τὰ ἄψυχα οὐκ ἐξουσία πεποιήκεν, ἀλλ' ἀγαθότητι, ἢ καὶ τὰ ἐμψυχα. Ἐδεῖ γὰρ εἰς τὴν τῶν βελτιόνων δήλωσιν γενέσθαι ὑποστήναι καὶ τῶν χειρόνων, ὑπὸ δυνάμεως τῆς αὐτῆς ἀγαθότητος τοῦ αἰτίου, ἢ τις ἐστὶν θεός. Ubi præstat, quod ex editt. et Cod. A. profert Pfeifferus αὐτεξουσία. Obiter moneo ex Eustath. in Iliad. Δ. p. 335. laudari ἢ αὐτεξουσία, sed ibi p. 354. ed. Lips. legitur αὐτὸ ἐξουσία. Item in Indic. Initt. Philosoph. Platon. nostrorum laudatur αὐτεξουσία. Locus vero est Procli in Aleib. pr. p. 143. ubi recte legitur τὸ αὐτεξουσίον, quod sæpe etiam in Plotino obvium est. Ceterum Philo l. l. ut alias nonnunquam in hac quoque sententia de Deo Boni causa Stoicos philosophos sequi videtur, quorum hoc placitum fuisse discas ex Gatakeri notis in Marc. Antonin. II. 11. p. 47.

— 9. οὐ μὴν ἀποστατέον] Marg. Ed. et tres libri MSS. καὶ μὴν, quod expressit Ficinus: Sed denique. Mihi videtur παραδιόρθωσις, cum propter sequentia, tum quia Plotinus in ejusmodi quæstionibus non desistendum esse suis lectoribus acclamare solet.

p. 1305, 1. καὶ τοῦτο τὸ ἀγαθὸν θησόμεθα;] Ne forte credas Ficinum legisse κ. τοῦτον: nihil variant libri ipsi Medicei, et nihil frequentius in his Enneadibus, quam generis subita mutatio. Cum

eodem Fic. retinui θησόμεθα. Margo et haud pauci libri hic etiam habent στησόμεθα.

— 2. κρίνουσα μὲν δικαιοσύνην κ. τ. λ.] Color hujus loci ductus videtur ex nobilissimo Platonis loco de sortitione animarum in Reip. libro X. p. 617. p. 509. Bekk.

p. 1306, 5. Τὸ γὰρ οἰκείον, εἰ μὴ ἀγαθὸν εἴη, οἰκείον μὲν ἐστὶ, φεύγει δὲ τις αὐτό.] Diotima in Platonis Conviv. p. 205. E. p. 434. Bekk.: ὁ δ' ἐμὸς λόγος οὐθ' ἡμίσεός φησιν εἶναι τὸν ἔρωτα, οὐθ' ὄλον, ἐὰν μὴ τυγχάνῃ γέ που, ὦ ἐταῖρε, ἀγαθὸν ὄν, ἐπεὶ αὐτῶν γε καὶ πόδας καὶ χεῖρας ἐθέλουσιν ἀποτέμεσθαι οἱ ἄνθρωποι, ἐὰν αὐτοῖς δοκῇ τὰ ἑαυτῶν πονηρὰ εἶναι. οὐ γὰρ τὰ ἑαυτῶν, οἶμαι, ἕκαστοι ἀσπάζονται, εἰ μὴ εἰ τις τὸ μὲν ἀγαθὸν οἰκείον καλεῖ καὶ ἑαυτοῦ, τὸ δὲ κακὸν ἀλλότριον· ὡς οὐδὲν γε ἄλλο ἐστὶν οὐ ἔρωσιν ἄνθρωποι, ἢ τοῦ ἀγαθοῦ. Ad extrema adhibe Charmid. p. 163. C. Priora ante oculos habere videtur Porphyrius in Epistola ad Marcellam c. XXXIV. p. 36, cui nuper medicam manum adhibuit elegantissimus Jacobs. in Lectionibus Stobenss. p. 63. not.

— 14. καὶ τοῦ φωτός—γλιχόμενος] Quod in novo Thesaurο Stephan. Londin. p. 3004. sq. non consignatum reperio, Etymolog. Gud. p. 126. 49. 50: Γλιχόμενος, καρτερῶν ἢ ἐπιθυμῶν, παρὰ τὸ λίαν ἔχσθαί τινος. συντάσσεται μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς, illud me advertit. Utrum locus sanus, an legendum καὶ αἰτιατικῆς? Hoc censeo. Vid. Scholiast. Luciani ad Aëtion. p. 833. ed. Amst. (ad verba ἦκειν οἱ νομίσας τὸν καιρὸν, οὐ [ita corrigendum istud οὐ] μάλιστα ἐγλίχετο): γλιχομαι λίαν ἔχομαι. γενικῆ καὶ αἰτιατικῆ. Cf. Suid. I. p. 484. Kust. unde explendus est Zonaras p. 442. Constructionis rationem discas vel ex uno Demosthene. Vid. Reiskii Indic. Græcit. Demosth. p. 179. De constructione cum περὶ ambigitur. Vid. Catiarii Gazophyl. p. 96. et Steph. Thes. l. l. Antiphanes ap. Stob. Floril. p. 608. Vol. III. p. 473. Gaisford.:

— — — οἶδεις πῶποτε,

ὃ δέσποτ', ἀπέθαν' ἀποθανεῖν πρόθυμος ὦν
τοὺς γλιχομένους δὲ ζῆν κατασπᾶ τοῦ σκελούς
ἄκοντας ὁ Χάρων, ἐπὶ τὸ πορθεῖόν τ' ἄγει—

ut egregie Valekenærius hunc locum restituit. Iamblichus contra in Protrept. cap. VII. p. 42. Arcer. p. 110. Kiessl.: οὐδὲ δεῖ χρημάτων ἔνεκα πλεῖν ἐφ' Ἡρακλέους στήλας καὶ πολλάκις κινδύ-

νεύειν, διὰ δὲ φρόνησιν μηδὲν πονεῖν (ita Cod. Memm. in ordine: in marg. ποιεῖν, quod posterius ed. Arcerii in ordine habebat) μηδὲ δαπανᾶν. ἢ (ἢ unus e Codd. in schedis nostris) μὴν ἀνδραποδῶδες γε τοῦ ζῆν, ἀλλὰ μὴ (abest ab uno libro) τοῦ (ita etiam nostri, ut Ciz. Edit. Arcerii male τὸ) ζῆν εἶ γλίχεσθαι. Dionys. Hal. de Compos. Verbb. XXII: ἐν μὲν δὴ τοῖς ὀνόμασι ταῦτα πειρᾶται διώκειν, καὶ τούτων γλίχεσθαι (Ita Aldina in Rhetorr. Grr. sed margo: γρ. γλίχεται "l. κ. τ. γλίχε," apud Goeller. p. 61. γλίχεται receperunt recentiores.)

p. 1307, 1. καὶ τοίνυν ψυχῇ λαβοῦσα εἰς αὐτὴν ἐκείθεν ἀπορροῆν—καὶ ὄντως πτεροῦται—τῇ μνήμῃ μεῖζον κουφίζεται] Primaria hujus loci sententia ducta est e celebratissimo loco Phædri Platonici p. 251. B. p. 49. Bekk. cf. annot. nostrr. supra ad p. 54. D. 294. B. 297. A. et p. 691. A. Neque tamen prorsus ἀσύμβολος discedam ab hoc loco. Quod οἴστρων πίμπλαται dicit Plotinus: similiter verbum διοιστρέισθαι usurpatur de Centauris vini odore excitatis Diod. IV. 12. p. 258. Wessel.: συνέβη διοιστρηθῆναι τούτους. Eunapius in Excerptt. Histor. (in Nova Collect. Vatican. II. p. 258.) de Constantio adversus Julianum bellum meditante: καὶ διοιστρούμενος ὑπὸ φθόνου καὶ λύπης πρὸς τὸν ἐμφύλιον ἐξάγκωτο πόλεμον. Philostratus de Vita Apollonii I. 34. p. 42. Olear. de eunuchis: ἐπειδὴ γὰρ ἡ τομὴ τὸ ἀφροδισιάζειν ἀφαιρεῖται σφᾶς, ἀνείνται σφισιν αἱ γυναικωνίτιδες, κὰν ξυγκαθεύδειν ταῖς γυναιξὶ βούλονται (βούλονται recte Cod. Schellershem.) τὸ δὲ ἐρᾶν, εἶπεν, ἢ τὸ ξυγγίνεσθαι γυναιξὶν ἐκτεμησθαι αὐτοῖς οἶει; ἄμφω, ἔφη· εἰ γὰρ σβεσθεῖν τὸ μόριον, ὑφ' οὗ διοιστρέεται τὸ σῶμα, οὐδ' ἂν τὸ ἐρᾶν ἐπέλθοι οὐδένα. Sequentibus adhibendus est elegans locus Nili Ascetæ περὶ ἀγνείας καὶ σωφροσύνης in Græcorr. Opuscul. Sententiosis ed. Jo. Conr. Orellii T. I. p. 352: Hinc fortasse medela parari potest loco Taciti multis virorum doctorum conjecturis tentato, Annal. XIII. 44: "Tum, ut adsolet in amore et ira, jurgia, preces, exprobratio, satisfactio: et pars tenebrarum libidine seposita. Ex qua æstu incensus nihil metuentem ferro transverberat." Nemesianus Cyneget. 3. "mihi pectus ab æstro æstuat." Quid, si Tacitus scripsit: "Et quasi æstro incensus"—?

— 15. ᾧ μὴ ἐμπρέπει χάρις ἐπιθέουσα τῷ κάλ-

λει] De constructione et usu verbi ἐμπρέπει vid. Pierson. præfat. ad Mærin p. XLII. sq. et Valcken. ad Herodot. VII. 67. Euripidi nuper reddidit Jacobs. in Lectt. Stobb. p. 33. Himerii Orat. XV. 6. p. 680: ἴνα ὑπὸ τούτοις οὕτω γραφέντες (τραφέντες Wernsdorf. Tu vide de hac formula Wurmii Commentar. in Dinarchi Oratt. p. 135. sq.) τοῖς ἤθεσιν ἀπτικοῖς λειμῶσιν ἐμπρέψωσι, καὶ τὰ κάλλη τῶν ἀγωγίμων ἐνθένδε λαβόντες οὕτως ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν ἀσκήσωσιν. Theodoretus de Provident. IV. p. 543: ἐπὶ τὴν γραμματικὴν βαδιούμαι τέχνην τῷ λόγῳ, ἢ τῶν ἄλλων ἐστὶ λογικωτέρα, καὶ ἐμπρέπουσα τῷ ζῳῳ τῷ λογικῷ. De verbo ἐπιθέειν dixi supra ad I. 6. 5. p. 54. II. 9. 6. p. 204. F. De symmetria tanquam pulcritudinis effectrice ipse noster philosophus disputat p. 50. dat p. 51. A: ὡς συμμετρία τῶν μερῶν—κάλλος ποιεῖ, ad quem locum multa collegimus in peculiari editione libri de Pulcritudine p. 146—152. Hic autem locus, quem nunc tractamus vel maxime tenendus est ad interiorem rationem pulcritudinis et gratiæ (χάριτος) et artium naturam cognoscendam.

p. 1308, 1. καὶ μήπω τοῦ προσώπου—μεμαρασμένου] Ita bonorum librorum ope correxi. Vid. supra ad p. 51. A. ad quem locum in peculiari editione laudavi Thueyd. II. 49. cum Scholiis, Isocrat. ad Demonic. p. 2. ed. Langii. Interpr. in Alciphron. I. p. 208. p. 268. Isidori Pelusiotæ Epistoll. V. 3. p. 554. A. et ipsum Plotinum infra p. 725. A.

p. 1309, 5. τοῦτο δ' ἀδύνατον] Conf. Luc. Holsten. et Conr. Orelli ad Sallust. de diis et mundo p. 99. sq.

— 6. Ἄ δ' ἄλλα λέγουσιν ἀγαθὰ, εἰς τοῦτο—καὶ τὰ ἄλλα ὅσα λόγου ἢ νοῦ ἢ ζωῆς μετέχει] Profecit hinc Sallustius de Diis et Mundo cap. 5: εἰ μὲν οὖν ἦν μόνον τὰ ὄντα, ἀγαθὰ δὲ οὐκ ἦν, ἀληθῆς ἦν ὁ λόγος. εἰ δὲ δι' ἀγαθότητά (fort. δι' ἀγαθότητός) ἐστὶ τε τὰ ὄντα, καὶ μετείληχεν ἀγαθοῦ ὑπερούσιον μὲν ἀγαθὸν δὲ εἶναι τὸ πρῶτον ἀνάγκη. Ad quem locum Luc. Holsten. p. 99. sq. ed. Orelli et Plotiniana hæc ad partes vocavit et vero Procli Instit. Theol. XII. ejusdem Theol. Platon. I. 18. p. 46. ejusdemque comment. in Remp. Dissert. 2. et 36. et in Timæum p. 109; denique Dionys. Areopag. De Divinn. nominibb. c. 4. In fine capitis Ficinum secutus verba εἰ δέ τι—εἶναι ab

hoc capite abscissa et in sequentis limine posita huc revocavi.

p. 1310, 10. ὃ τάχ' ἂν τις δυσχεραντικὸς ἀνὴρ εἴποι, ὡς ὑμεῖς, ὦ οὔτοι, τί δὴ ἀποσεμνύνετε τοῖς ὀνόμασιν, ἄνω καὶ κάτω ζῶν ἄγαθὸν λέγοντες] Ita scripsimus auctoritate bonorum librorum, qui et ὑμεῖς et ἀποσεμνύνετε, sed ὄμμασιν pro σώμασιν editionis exhibent. Hoc quidem expressit etiam Ficinus suo isto *spectando*. Sed nimis religiosus videar, si hoc ipsum intactum relinquam. In ordinem tamen recipere conjecturas sine librorum suffragio ceteroqui non facile audeo. Sed cum haud dubie Plotinus scripserit ἀποσεμνύνετε τοῖς ὀνόμασιν, hoc recepi. De hac confusione et alii egerunt, in his vir summus Porson. ad Euripid. Orest. 1081. et ipse nuper ad Olympiodor. in Alcib. pr. p. 281. Unum locum addo ex ipso Platone Phædon. p. 83. A. p. 56. Bekk.: ἐνδοικεννυμένη ὅτι ἀπάτης μὲν μεστή ἢ διὰ τῶν ὀμμάτων σκέψις. Iamblichus Protrept. XIII. p. 79. Arc. p. 198. Kiessl. qui Platonis verba exhibet: ὅτι ἀπάτης μεστή (μὲν omissum in binis libris meis, sed recte interpositum e Platone a Kiessl.) ἢ διὰ τῶν ὀμμάτων (unus liber meus et unus Bekkeri in Var. Lect. Platon. ὀνομάτων) σκέψις. Videamus de usu vocabuli: Plato Apolog. 17. p. 89. sq. Bekk.: οὐ μέντοι, μὰ Δί', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κεκαλλιεπημένους γε λόγους, ὥσπερ οἱ τούτων, ῥήμασί τε καὶ ὀνόμασιν, οὐδὲ κεκοσμημένους, ἀλλ' ἀκούσεσθε εἰκὴ λεγόμενα τοῖς ἐπιτυχούσιν ὀνόμασι. Sympos. p. 198. p. 419. Bekk.: τὸ δὲ ἐπὶ τελευτῆς τοῦ κάλλους τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων τίς οὐκ ἂν ἐξεπλάγη ἀκούων; Phædr. p. 234. a. p. 16. Bekk.: ὁ λόγος; οὐχ ὑπερφυῶς τά τε ἄλλα καὶ τοῖς ὀνόμασιν εἴρηται; Menex. p. 235. a. p. 378. Bekk.: κάλλιστά πῶς τοῖς ὀνόμασι ποικίλλοντες γοητεύουσιν ἡμῶν τὰς ψυχάς.—Ὄνομάτων καινοτομία etiam Platonium. Usurpat Libanius; cui hac data occasione foedam maculam eluere possum. Laudat Epistola MDC p. 727. Wolfii facundam orationem Basilii: ἢ γλῶττα γάρ μοι τούτων ἐθὰς οὐκ ἦν, ἀλλ' ὥσπερ εἰ τινα κρημνὸν διοδεύοντος πληγείσα τῇ τῶν ὀνομάτων καινοτομίᾳ ἐμοὶ τῷ πατρὶ ἔλεγε· πάτερ οὐκ ἐδίδαξας. Ὅμηρος οὗτος ἀνὴρ, ἀλλὰ Πλάτων, ἀλλ' Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ Σουσαρίων ὁ πάντα ἐπιστάμενος. καὶ ταῦτα μὲν ἢ γλῶττα. Nimirum fingit Libanius hæc sibi patri (i. e. magistro Basilii) linguam exprobrasse. Omitto leviora. Pro Σου-

σαρίων alii libri Σουδαρίων. Wolfius de Susarione laudat Bentleium. Sed a Bentleio discere poterat, Susarionem antiquissimum comicum ea auctoritate non fuisse, ut juxta Homerum, Platonem, Aristotelem locum habere possit, adeoque dici ὁ πάντα ἐπιστάμενος. Quid quaeris? Veram lectionem præstat Codex Palatinus Heidelberg. noster nr. 356: ἀλλ' Ἀριστοτέλης—ἀλλὰ σοῦ γὰρ μείζων. Nimirum nominibus Homeri, Platonis, Aristotelis addit lingua: sed enim te major, et qui omnia callet, indidit Basilio illam eloquentiam. Nisi malueris evadere Libanium, poetica forma usum: σοῦ γὰρ ἀρείων, ad istum errorem procliviores reddidisse librarios. Illuc revertor. Verbum ἀποσεμνύνειν a Platone potuit sumsisse Plotinus. Vid. Theæt. p. 168. d: ἀποσεμνύνων τὸ πάντων μέτρον. Iamblich. de Mysterr. I. 21. p. 38: καὶ τὰ μὲν ὡς θεῖα ἀποσεμνύνειν, τὰ δὲ ὡς ἀνθρώπινα γενέσθαι ἡγείσθαι εὐκαταφρόνητα. ubi Cod. Gothan. et Vindob. respuunt γενέσθαι. Recte. Addam locos propius accedentes ad Plotiniani loci similitudinem. Plato Phædr. p. 244. d. p. 36. Bekk.: οἰονιστικὴν ἐπωνόμασαν. ἦν νῦν οἰωνιστικὴν τῷ ὧ σεμνύνοντες οἱ νέοι καλοῦσιν. Dio Cass. LX. 5. p. 943: οὕτω δὲ δὴ τοὺς πατέρας ἀποσεμνύνας αὐτὸς οὐδὲν ἕξω τῶν ὀνομάτων τῶν εἰς τὴν ἀρχὴν φερόντων ἐδέξατο. Basiliius M. in Hexaëm. 2: οἱ τούτῳ τῷ ὀνόματι αὐτὸν (τὸν ἀνθρωπον) ἀποσεμνύνοντες. Max. Tyr. Diss. XXIX. 1. p. 69. Reisk.: ἔχεις εἰπεῖν, τίνας ὀνομάζει Ὅμηρος—διογενεῖς—καὶ λαῶν ποιμένας, καὶ ἄλλα, ὅσα ποιητὴν εἰκὸς ἀποσεμνύνοντα τοῖς ὀνόμασιν ἀρετὴν ἀνδρός. Formula ἄνω καὶ κάτω nec minus Platonis lectorem arguit. Gorg. p. 493. a: τῆς δὲ ψυχῆς τοῦτο—τυγχάνει ὃν οἶον ἀναπεῖθεσθαι καὶ μεταπίπτειν ἄνω καὶ κάτω, ubi vid. Heindf. p. 157. cf. 115. et ad Theæt. p. 320. adde Stallbaum. ad Phileb. p. 127. Jo. Chrysost. Tom. III. p. 445. VI. p. 275. C. T. X. p. 669. B. Theodoretii Epistol. 86. p. 1157. Schulz. quem locum adscribam, quia ad Plotiniani loci similitudinem propius accedit: τί δὴ ποτε ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς βρενθυόμενοι δικαίωμασι καὶ ἄνω καὶ κάτω περὶ τοῦ νόμου διαλεγόμενοι τὴν ἐντεῦθεν ἀφέλειαν οὐ προσδέξασθε; Quocirca Plotini locus ita vertendus est: “Vos, o viri, quid igitur *magnifice celebratis verbis* ultro citroque vitam Bonum dietitantes?” ὡς post verba dicendi non tam frequens, quam ὅτι, sed

tamen et ipsum bonis scriptoribus usurpatum docent collecta a Vigerio p. 564 et a Matthia in Gramm. gr. §. 539. I. ed. alt.

p. 1311, 1. ἢ τί ἂν διαφέρου ἐν τῷ εἶναι ἢ ὄλων μὴ εἶναι—καὶ τὸν φόβον τῆς φθορᾶς κ. τ. λ.] Hæc admonent Ciceronis in Tuscul. I. 6: "M. Ubi sunt ergo hi, quos miseros dicis? aut quem locum incolunt? Si enim sunt, nusquam esse non possunt. A. Ego vero nusquam esse illos puto. M. Igitur ne esse quidem. A. Prorsus isto modo; et tamen miseros ob id ipsum quidem, quia nulli sunt." Quem vero ista objicientem Plotinus introducit h. l. is ex Epicureorum sententia videtur argumentari, qui et in voluptate felicitatem ponebant, et illud jactare solebant: Ὁ θάνατος οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς. Wytttenb. ad Platon. Phædon. p. 142—144. Proxime tamen respicit Calliclis et similium placita, quæ Socrates in Gorgia redarguit. Quo pertinent etiam ea, quæ de φιλία (amicitia) hîc leguntur. Vid. Gorgiam p. 507. e. p. 133. Bekk. An respexit Plotinus Timæi Platonici locum, ubi de φιλία Universi agitur p. 32. e. p. 29. Bekk. (quem locum laudat etiam Eubulus advers. Aristotelem in Ang. Maii Collect. Vatican. II. 674, qui etiam συνδίσσαντος habet, neque igitur patrocinator conjecturæ Lindavii συμφύσαντος).

— 5. Πλάτων—ἐν τῷ Φιλήβῳ] Obversatur Plotino nobilis illa disputatio in eo dialogo p. 22. sq. p. 154. Bekk.:—οὐδὲ γὰρ ὁ σὸς νοῦς, ὦ Σώκρατες, ἔστι τὰγαθόν, ἀλλ' ἔξει που ταῦτ' ἀγκλήματα κ. τ. λ. Cui loco non adhibitum miror Plotinum a Stallbaumio p. 54. sq. cum tamen philosophus noster de consilio Platonis et de ejus sententiis exponat. Comparanda autem est cum illa altera disputatio in Platonis Gorgia p. 506 sq. p. 130 sqq. Bekk.: Σω. Ἄκουε δὴ ἐξ ἀρχῆς ἐμοῦ ἀναλαβόντος τὸν λόγον. Ἄρα τὸ ἡδὺν καὶ τὸ ἀγαθὸν ταῦτόν ἐστιν; κ. τ. λ.

p. 1313, 6. παρὰ τῶν ζώων ἢ ἐπιμέλεια καὶ ἢ κήδεσις] Ita margo et libri MSS. optimi pro ζῶων et ἐπιμέλεια. Substantivum κήδεσις adji-ciendum exemplis, quæ nuper ad Stephan. The-saur. collegerunt viri docti et consignandum in Schneideri Lexico. Usurpatur autem hoc genus vocum proprie de cura mortuis impertiri solita, Zonar. Lex. 1204: κήδεια. ἢ ταφή· καὶ ἢ συγ-γαμβρία. Plura ex Grammaticis collegit Heynius

ad Iliad. ψ. 160. in quibus etiam ipsa vox κή-δεσις occurrit. Jungitur autem ἐπιμέλεια cum hujus familiæ vocabulis. Dio Cassius XLIII. 17. sub fin. p. 353. Reimar.: τὴν μὲν πρόνοιαν τὴν τε κηδεμονίαν τὴν παρ' ἐμοῦ καρπούμενοι.—καὶ ἐγὼ ὡς παίδων ὑμῶν ἐπιμελώμαι. Dio Chrysost. Orat. LIII. p. 556. C. p. 279. Reisk. de Jove tanquam hominum patre:—ὡς δέον τὴν τῶν βα-σιλέων ἐπιμέλειαν πατρικὴν καὶ κηδεμονικὴν εἶναι. Theodoretus in Ezech. XXXVI. Vol. II. p. 993: ἐπειδὴ γὰρ αὐτοὺς δίκην προβάτων ὑπὸ τὴν ἐμὴν ἀφώρμινα κηδεμονίαν, ποιμενικῆς αὐτοῖς ἐπιμελείας μεταδώσω. Mox etiam ἀμετανόητον tanquam tertium exemplum hujus usus consignandum in Lexicis est.

— 15. οἶον ἐπὶ τῷ παιδὶ ὅτι πάρεστιν ἡδεσθαι] Ne forte quis putet, minus recte acceptum hunc locum a Ficino esse, et cogitandos esse pueros, quos qui in deliciis habent semper secum esse optant, et ut in Platonis Symposio est p. 192. p. 408. Bekk.: ἐν τῷ αὐτῷ γενέσθαι ὅτι μάλιστα ἀλλήλοις, ὥστε καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν μὴ ἀπολεί-πεσθαι ἀλλήλων. et in Charmide p. 155. e: καὶ ἐνόμισα σοφώτατον εἶναι τὸν Κριτίαν τὰ ἐρωτικὰ, ὃς εἶπεν ἐπὶ τοῦ καλοῦ λέγων παιδός κ. τ. λ.—pri-mum ejusmodi interpretatio Attico potius et li-beræ rei publicæ æquali scriptori accommodata esset—deinde ad rerum venerearum mentionem in sequentibus demum transgreditur Plotinus. Ceterum tenendus est ex loco laudato Charmidis indefinitus usus Articuli etiam ad nostrum lo-cum; de quo usu ibid. Heindorf. egit. Cf. Matth. Gr. gr. §. 267. In extremis vero verbis illud *re* uncinis inclusi, in Latinis, et adjeci *om-nino*: illud feci, ut *femina* cogitetur, quod re-quirat vocula ἢ: hoc, ut ne quis illud *δρῶντα* referat ad *concupitum*.—Supra p. 321. F. 322. A: ἐργασίαν de perficiendo opere venereo usurpavit ipse Plotinus, quod alibi est quæstus meretricius. (Vid. Valcken. ad Herodot. I. 93.) Ipse concubitus est ἔργον πορνείας Gregorio Nazianzeno: περὶ βλέψεως ἐμπαθοῦς in Cod. Heidelb. nr. 356. ubi Theologus ita: εἶδον κάλλος γυναικὸς βασα-νίζον μου τὴν διάνοιαν καὶ τὴν σωφροσύνην. καὶ τὸ μὲν ἔργον πορνείας διέφυγον, τὴν δὲ ἐμμαντοῦ παρ-θενίαν ἐμόλυνα κατὰ διάνοιαν καρδίας.—Ceterum Plotinus videri potest h. l. ad Platonis verba Re-publ. VI. p. 505. p. 313. respicere:—ἀγαθὰ δὲ

οὐδενὶ ἔτι ἀρκεί τὰ δοκοῦντα κτᾶσθαι, ἀλλὰ τὰ ὄντα ζητοῦσι, τὴν δὲ δόξαν ἐνταῦθα ἤδη πᾶς ἀτιμάζει.— Καὶ μάλα.

p. 1314, 6. *κἂν ἐθέλη αὐτὸ, καὶ χαίρη τῷ ὁμοίῳ*] Margo ed. et aliquot scripti libri: *κἂν ἔχη*. Ficinus utramque lectionem in sua versione conjunxit. Non male, opinor. Ceterum illud proverbium huc pertinet: *ὡς ὅμοιον ὁμοίῳ ἀεὶ πελάζει*, ut exprimitur in Platonis Convivio p. 195. b. vel prouti aliis in locis aliter effertur. Vid. Lysid. p. 214. Ast. ad Phædr. p. 336. Zell. ad Aristot. Ethic. Nicomach. VIII. 1. 4. p. 333. Ciceron. de Senect. III. init. ibiq. Gernhard. p. 15. sq.

p. 1315, 1. *Διὸ καὶ μᾶλλον οἰκείωσις πρὸς αὐτοὺς—τοῖς μᾶλλον ἀγαθοῖς*] Hanc sententiam copiosius exponit Plato in Gorgia p. 507. sq. p. 132. sq. Bekk.

— 5. *εἰ ὅπου μηδαμῶς ἐνὶ ἄλλο τὸ δὲ ἄλλο—ἀγαθὸν ἐστὶν ἐαυτῷ*] Ita scripsimus cum Fic. et optimis Codd. pro *ἐνὶ*, ex qua depravatione factum puto, ut postea ante *ἢ οἰκείωσις* adderetur *ἐστὶν*, quod propterea uncis inclusimus. Fic. aliter huic loco consulere studuit, nimirum interponendo *καὶ* ante *ἀγαθὸν ἐστὶν αὐτῷ*.

— 10. *ἀλλὰ τὸ μὲν εἰ μὴ ἐποικίετο ἡδονῇ*] Ad τὸ μὲν intellige κτᾶσθαι τὸ ἀγαθόν. “Sed etiamsi adipisci Bonum (adeptio Boni) non cum voluptate perpetraretur.”

p. 1316, 4. *Ἀλλὰ τοῦ εἶδους ἐπελθόντος ὥσπερ δυνείρατος ἀγαθοῦ*] Ante oculos habet philosophus Lycopolites illam materiæ descriptionem, quam Plato mirifice exegit in Timæo p. 49. sqq. ubi de materia et alia multa dicuntur, et vero hæc: (p. 51. p. 62. Bekk.) *μεταλαμβάνον δὲ ἀπορώτατά πη τοῦ νοητοῦ*. Somni similitudo et ipsa Platoni usitata est, ut eodem dialogo p. 52. p. 64. Bekk., quamquam ibi quidem paullo aliter. Cf. Plotinum quoque supra p. 164. E. p. 175. C. p. 367. G.

— 14. *τὸ δ' ἐπὶ μᾶλλον—καὶ νοῦς ψυχῆς τὸ ἀγαθὸν ἂν προσχωροῖ τῷ τῆς ψυχῆς ἐναντίῳ, καὶ οἶον καθαιρομένῳ*.] Fic. expressit δ' ἔτι, et ita correctum est in Med. A. (Fort. Plotinus dedit δ' ἔπι i. e. ἐπεστι); deinde τῷ τῆς ὕλης ἐναντίῳ (et proxime Darmst. exhibet: *ὅ,τι ψυχῆς ἀποτιθ.* pro ὕλης); Ego nihil mutavi, nisi *προχωροῖ* in *προσχωροῖ*, quod boni libri præstabant. Et sa-

num videatur τῷ τῆς ψυχῆς ἐναντίῳ cogitanti, animam in inferiora inclinari et cupere sensibilibium rerum oblectamenta, quæ ipsum Bonum aspernetur ac refugiat. Universo autem huic loco interpungendo consului.

p. 1317, 8. *καὶ μὴ κινεῖσθαι, ἀλλ' ὡς μετὰ τὸ αὐτὸ ἔχειν ὁ—ἐνδεεῖ*] Fic. expressit κ. μ. *κινεῖσθαι ἄλλως*, quod verum videtur, neque tamen librorum suffragium habet.

— 13. *τὸν ἀντίτυπον λόγον ἀπωσαμένους. ἔστι δὲ οὗτος*.] Vide supra laudatos locos Platonis in Philebo p. 22. sq. p. 154. sqq. Bekk. et in Gorgia p. 506. sq. p. 130. sqq. Bekk. et quæ Plotinus ipse istos dissentientes philosophos dicere facit sub finem capitis XXIV. p. 716. C. D. E. ibiq. annott.

p. 1319, 2. *Τὸ μὲν οὖν οἶεσθαι τὸ ἀγαθὸν ἐκ τε τοῦ νοῦ—τιθέντος*] Vid. Platonis locum laudatum, videlicet in Philebo p. 22. sqq. p. 154. sqq. Bekk.

p. 1320, 3. *τὸ μεθυσθεὶς ἐπὶ τοῦ νέκταρος, καὶ ἐπὶ δαίτα—ἐστίασι*] Plato Symposio p. 203. p. 429. Bekk.: *ὅτε γὰρ ἐγένετο ἡ Ἀφροδίτη, εἰστιν ὦντο οἱ θεοὶ, οἳ τε ἄλλοι καὶ ὁ τῆς Μήτιδος υἱὸς Πόρος. ἐπειδὴ δὲ ἐδειπνησαν κ. τ. λ.—ὁ οὖν Πόρος μεθυσθεὶς τοῦ νέκταρος κ. τ. λ.* quem locum supra copiose tractavit Plotinus III. 5. 5. 7. 8. 9. III. 6. 14. *Δαῖς* autem quoties memoretur de diis in Iliade et Odyssea, putidum sit exemplis commonstrare. Cf. etiam Platon. Phædr.: *ὅταν δὲ δὴ πρὸς δαίτα καὶ ἐπὶ θοίνην ἴωσι (θεοί)* [p. 247.] — *καὶ τὸ μεῖωσεν πατήρ* est Iliad. ε. 426. ο. 47.

— 8. *Διὸ καὶ ἀλήθειαν τῷ μίγματι προστίθησι*] Plato Philebo p. 60. sqq. p. 200. sqq. Stallb. unde hæc tantummodo arpono: *Σω. οὐκοῦν εἰ τὰληθέστατα τρίμματα ἐκατέρως ἴσασιν πρῶτον ξιμμίξαντες, ἀρ' ἱκανὰ ταῦτα ξυγκεκραμένα τὸν ἀγαπητότατον βίον ἀπεργασάμενα παρέχειν ἡμῖν, ἢ τινος ἔτι προσδεόμεθα καὶ τῶν μὴ τοιούτων;*

p. 1321, 7. *ὡς μὴ λείπεσθαι κατὰ δύναμιν θέλειν* (ita optimi libri. Ed. ἐθέλειν cum aliis) *τῇ τοῦ ἐρωμένου σωφροσύνη*] De constructione vid. Thom. Magistr. cum interpret. p. 160. ed. Bernard. Habet autem *θέλειν* h. l. vim majorem studii et cupiditatis. Nos: *um ja nicht zurückzubleiben*, vel: *angeleghentlich wünschend nicht zurückzubleiben*. De qua vi verbi hujus vid. Wesseling. ad Herodot. IX. 14. Markland. ad Lysiam I. p. 152. p. 616. Reiskii. Plato Convivio de So-

crate p. 220. A: καὶ πίνειν οὐκ ἐθέλων—πάντας ἐκράτει. Argumentum quod attinet et colorem, imitatus videtur Platonem Plotinus. Ille enim de Legg. VIII. p. 836. d: p. 91. Bekk.: ζητούμεν γὰρ αἰεὶ διή τι τῶν τιθεμένων πρὸς ἀρετὴν φέρεται καὶ τί μή. φέρε δὴ, τοῦτο ἐὰν συγχωρῶμεν καλὸν ἢ μηδαμῶς ἀσχρὸν, νομοθετεῖσθαι τὰ νῦν, τί μέρος ἡμῖν ξυμβάλλοιτ' ἂν πρὸς ἀρετὴν; πότερον ἐν τῇ τοῦ πεισθέντος ψυχῇ γιγνόμενον ἐμφύσεται τὸ τῆς ἀνδρίας ἦθος, ἢ ἐν τῇ τοῦ πείσαντος τὸ τῆς σώφρονος ἰδέας γένος; ἢ ταῦτα μὲν οὐδεὶς ἂν πεισθείη ποτέ, μᾶλλον δὲ ἅπαν τούτου τούναντίον τοῦ μὲν ταῖς ἡδοναῖς ὑπέικοντος καὶ καρτερεῖν οὐ δυναμένου ψέξει πᾶς τὴν μαλακίαν, τοῦ δ' εἰς μίμησιν τοῦ θήλεος ἰόντος τὴν τῆς εἰκόνας ὁμοιότητα ἄρ' οὐ μέμψεται; In Symposio item de legibus ad amorem spectantibus disputat Pausanias p. 184 sq. Unde hæc tantum adscribam p. 392. Bekk.: ὅταν γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ ἔλθωσιν ἐραστής τε καὶ παιδικὰ, νόμον ἔχων ἐκάτερος, ὁ μὲν χαρισαμένοις παιδικοῖς ὑπηρετῶν, ὁτιοῦν δικαίως ἂν ὑπηρετεῖν, ὁ δὲ τῷ ποιοῦντι αὐτὸν σοφὸν ἀγαθὸν δικαίως αὐ ὁτιοῦν ἂν ὑπουργεῖν, καὶ ὁ μὲν δυνάμενος εἰς φρόνησιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ξυμβάλλεσθαι, ὁ δὲ δεόμενος εἰς παίδευσιν καὶ τὴν ἄλλην σοφίαν κτᾶσθαι. Cf. Euthydem. p. 282. b. p. 414. Bekk. nisi quod in loco Plotini *amatius* tanquam temperantiæ reliquæque virtutis particeps comparet. Cf. etiam Xenophontis Sympos. c. VIII. §. 15 sqq.

p. 1321, 14. ὑπεροψίαν τῶν τῆδε ἔχει—ὑποψίαν ἔχει πρὸς αὐτά.] Dicas Ficinum etiam posteriori loco in suis libris legisse ὑπεροψίαν. Neque tamen in Mediceis magis quam in aliis hujus varietatis ullum vestigium. Secundo autem loco est: anima *suspicionem habet de pulcris*, quæ in hoc mundo sunt.—Mox ὅτι ἐν σαρκὶ καὶ σώμασιν ὄρᾳ αὐτὰ ὄντα. Plato Conviv. p. 211. p. 444. Bekk.: οὐδ' αὖ φαντασθήσεται αὐτῷ τὸ καλὸν οἷον πρόσωπόν τι οὐδὲ χεῖρες οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν ὧν σῶμα μετέχει· et p. 445: τί δῆτα, ἔφη οἰόμεθα, εἴ τῳ γένοιτο αὐτὸ τὸ καλὸν ἰδεῖν εἰλικρινές, καθαρὸν, ἄμικτον, ἀλλὰ μὴ ἀνάπλεων σαρκῶν τε ἀνθρωπίνων κ. τ. λ. Cf. Plotinum supra p. 505. A. (c. 9.)—Mox μὴ γὰρ ἂν τολμησαί ἐκέῖνα—ἐμβῆναι: Non enim *audere* ea immergere se *τολμᾶν* enim, ut Latinum *tolerare*, sæpius est *audere* etiam apud Platonem. Cf. J. A. Ernesti ad Taciti Ann. III. 3. In hac doctrina de lapsu superiorum ad hæc infima

cogitanda insuper est illa τόλμα s. audentia Pythagoreorum et vero Platoniorum; de qua vide quæ supra posui p. 481. extr.—In seqq. plurimorum Codd. auctoritate substitui: ἐπιθέον vitioso ἐπιθετέον. Vid. modo cap. proximo p. 721. C: οἷον τὸ ἐπιθέον. De hoc verbo plura dixi ad I. 6. 5. p. 54. A.

p. 1322, 4. καὶ ἐπεβρώσθη—πληρωθείσα] Sophocli. Œdip. Colon. 661: κείνοισ δ' ἴσως κεί δειν' ἐπεβρώσθη λέγειν· ubi est ῥώμην ἔλαβε. Vid. Elmsley p. 171. infr. Plotinus rursus Platonem imitatur: Symposio p. 210. d. e. p. 443. Bekk.: —ἔως ἂν ἐνταῦθα ῥωσθεῖς καὶ αὐξηθεῖς κατῴη τινα ἐπιστήμην μίαν τοιαύτην, ἢ ἔστι καλοῦ τοιοῦδε; quem locum etiam Proclus ante oculos habuit in Alcib. pr. p. 246.

— 9. καλὸν μὲν ὧδὲ μένειν;] Hæc admonent verborum Petri cum Christo divina specie apparenti diceret: καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι. Evang. Matth. XVII. 4. Marc. IX. 5. Luc. IX. 33.

— 16. ὁ δὲ μηδεὶς ἐποίησε τίς ἂν ποιήσῃ;] Ex versione Ficini conjicias: τί ἂν τις ποιήσῃ; Neque tamen libri scripti suffragantur.

p. 1323, 13. ἐράσμιον δὲ ὄν—τὸ κάλλος.] Cf. Platonis Phædrus p. 250. p. 47. sq. Bekk.: ubi et alia et hoc sub finem paginæ: νῦν δὲ κάλλος μόνον ταύτην ἔσχε μοῖραν, ὥστ' ἐκφανέστατον εἶναι καὶ ἐρασμιώτατον.

— 15. ὥστε ἀρχὴ κάλλους καὶ πέρας κάλλους κ. τ. λ.] Cf. supra I. 6. 9. p. 58. A: καὶ πηγὴν καὶ ἀρχὴν τοῦ καλοῦ cf. Platon. Hipp. maj. p. 289. d. Pro fontibus autem universæ hujus disputationis habendi sunt Platonis loci in Philebo p. 64. C. et in Convivio p. 211. a. b. c. in Rep. VI. p. 509. Unde etiam fluxerunt, quæ leguntur ap. Iambl. περὶ κοινῆς μαθ. ἐπιστ. in Villosion. Anecd. II. p. 191. apud Proclum in Theol. Plat. III. 18. p. 151. cf. II. 4. p. 90. apud Damascium περὶ ἀρχῶν p. 233. Cf. Plotin. et I. I. p. 58. A. B. et p. 555. sq. unde rursus profecit Dionysius Areopagita de Divinn. nominib. c. IV. p. 558. sq. Hunc ipsum autem, quem tractamus, scriptoris nostri locum attigit Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 397.—Quod vero proxime præcedit ἄνθος ἔστὶ κάλλους καλλοποιόν, et ipsum Platonis est vocabulum (Vid. Sympos. p. 183. E. Cf. Heusdii Specim. Crit. ad Platon. p. 114. sq.) multorum deinceps imitatione

celebratum. Sufficit hæc bina adscribere: Proclus in Timæum p. 330: ἄνθος νοερόν. Olympiodor. in Alcib. pr. II. p. 109: κάλλος τὸ ἄνθος τοῦ εἶδους.

p. 1324, 5. Διὸ—φευκτέον—ἵνα μὴ ἐκπέσῃς—εἰς τὸ—καλὸν λεγόμενον] Philosophus noster I. 6. 8. p. 56. E. F: ἴτω δὴ καὶ συνεπέσθω εἰς τὸ εἶσω ὁ δυνάμενος, ἔξω καταλιπὼν ὄψιν ὀμμάτων, μὴδ' ἐπιστρέφω ἀυτὸν εἰς τὰς προτέρας ἀγλαίας σωματῶν· ἰδόντα γὰρ δὴ τὰ ἐν σώμασι κατὰ μήτι δεῖ προστρέχειν, ἀλλὰ γνόντας, ὡς εἰσι εἰκόνες καὶ ἔχνη καὶ σκιαὶ, φεύγειν πρὸς ἐκείνο, οὐ ταῦτα εἰκόνες.

— 9. ὡς δικαιοσύνην καὶ σωφροσύνην—καίτοι κατὰ ὄντα] Reposui in Latinis extrema verba, quæ a reliquis sejunxerat Ficinus, suo loco.—Plato Conviv. p. 209. p. 440. Bekk.: πολὺ δὲ μεγίστη, ἔφη, καὶ καλλίστη τῆς φρονήσεως ἢ περὶ τὰς τῶν πόλεων τε καὶ οἰκίσεων διακοσμήσεις, ἣ δὴ ὄνομά ἐστι σωφροσύνη τε καὶ δικαιοσύνη. Sed etiam in sequentibus obversatus est Plotino egregius ille epilogus orationis Socraticæ sive Diotimæ in eodem Symposio p. 211. sq. p. 444—446.

p. 1325, 7. Μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὸ τῶν ἐραστῶν (ed. male ἀρετῶν) πάθος, ὡς ἔως—ἐν ἐκείνῳ τῷ τὸν (ed. τὸ, sed pertinet ad sequens τύπον, quæ ratio constructionis non rara in his libris) αἰσθητὸν ἔχοντι, οὐπω ἐρᾷ.] Videntur pugnare hæc cum Plutareis Symposiacon V. 7. p. 681. A. B. p. 790. Wyttenb.: καὶ τῶν ἐρωτικῶν ἂ δὴ μέγιστα καὶ σφοδρότατα παθήματα τῆς ψυχῆς ἐστίν, ἀρχὴν ἢ ὄψιν ἐνδίδωσιν· ὥστε ρεῖν καὶ λείβεσθαι τὸν ἐρωτικὸν, ὅταν ἐμβλέπῃ τοῖς καλοῖς οἷον ἐρχόμενον εἰς αὐτούς. Neque tamen reapse pugnant.

— 10. βλέπειν δὲ ζητεῖ τὸ ἐρώμενον, ἵνα ἐκείνο ἐπάρδῃ μαραινόμενον] Supra II. 9. 3. p. 201. D. ad verba καὶ ἄρδεται τούτῳ τῷ φωτὶ hujus formulæ originem et imitationes aliquot attigimus. Addamus paucula ad verbum compositum facientia. Lucianus de Gymnass. XXVI. p. 909. Wetst.: πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἐνδοθεν ἐπιρρέον—ἀποπληροῖ εὐθὺς ἐπάρδον τῇ ἀκμῇ, καὶ ἀκαμάτους ἐπιπλεῖστον παρέχεται. Idem in Amoribus XLV. p. 448: τοιαύταις ἀρεταῖς ἀπαλὴν ἔτι ψυχὴν ἐπάρδων. Heraclides Allegorr. Homerr. p. 2. ed. Schow.: τοῖς ἐπεσιν αὐτοῦ (Ὁμήρου) καθαπερὲι ποτίμῳ γάλακτι τὰς ψυχὰς ἐπάρδομεν· cuius loci rationem demum expediit Boissonadius ad Phi-

lostrati Heroica p. 311. Himerius Orat. XIV. 35. p. 668: τὰ δὲ ὕμνων πτερὰ Μοῦσαι μὲν ἔφυσαν ἐν μνημοσύνης (leg. ἐν Μνημ.) κήποις, ἔθρεψαν δὲ Ὁραὶ καὶ Χάριτες, ἐκ πηγῶν Ἀληθείας ἐπάρδουσαι. Non admonuit nos Platonis Wernsdorfius, et tamen fortasse his firmari potest lectio in Phædro p. 246. e. p. 41. Bekk.: τούτοις δὴ τρέφεται τε καὶ αὔξεται μάλιστα τὸ τῆς ψυχῆς πτέρωμα. Ita omnes libri Platonis hoc loco: contra omnes ἄρδεται secundo loco p. 251. b. Sed plurimi Codd. Procli in Alcib. pr. p. 29. ed. nostr. e primo quoque loco laudant ἄρδεται. Himerius Eclogg. XXXII. 2. p. 300: Αὐτὸς τε φυτεύει τῷ φυτῷ τούτῳ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, ἀττικὰ ἐπάρδων τὰ νάματα, Theodoretus Hist. Religios. p. 1202:—ἀπήλυσεν μὲν τῶν Βασιλείου τοῦ μεγάλου ναμάτων γειτονεύοιτος, καὶ τὴν Καππαδόκων ἀρδεύοντος, τῆς δὲ ἀρδείας ἀξίους ἀπέδωκε τοὺς καρπούς· Clem. Alex. Strom. I. p. 321. Potter.: Πλάτων κελεύει τοὺς γεωργοὺς μὴ ἐπαρδεῦσαι. Nonn. Dionys. XI. 166: ὕδασι ἀμπελόεσσιν ἐπαρδεύουσιν ὀπώρην.—Ad sententiam cf. Platon. Sympos. p. 211. p. 445. Bekk.:—οὓς (παῖδας) νῦν ὀρῶν ἐκπέπληξαι, καὶ ἔτοιμος εἶ καὶ σὺ καὶ ἄλλοι πολλοὶ, ὀρῶντες τὰ παιδικὰ καὶ ξυρόντες ἀεὶ αὐτοῖς—ἀλλὰ θεᾶσθαι μόνον καὶ ξυνεῖναι. De vi obtutus amantium inter se adde Plutarch. Symposs. l. I. p. 791. Wyt. Quod Ficinus in proximis addidit: *ut ita loquar*, cavere voluit Lectoribus, ne in Plotiniano hoc loco ἀμορφον et ἀμορφότερον forte ita accipiant, ut sit *deformis* cet.; ut v. c. ἀμορφότερος est in Symposio Xenophontis VIII. 17.

p. 1327, 1. μίμησις δὲ τοῦτο καὶ οἱ ἐνταῦθα ἐρῶσαι καὶ ἐρώμενοι συγκρίναι θέλοντες] Fic. expressit τούτου, et fortasse ipse ita correxit in Med. A. Sine libris mutare nolui, licet arrideat mutatio. Συγκρίναι si verum est, cogitari debet ἑαυτούς: aut latet aliud vel συγκραθῆναι vel συντακῆναι? Aristophanes in Platonis Symposio p. 192. e. p. 408. Bekk. de amante: συνελθὼν καὶ συντακέῖς τῷ ἐρωμένῳ ἐκ δυεῖν εἰς γενέσθαι. Infra C. lin. pænultima malim: ἀνθ' αὐτῆς.

— 7. εἶθα δὴ οἶδεν πάντων ἀντὶ τούτου ἀλλάξαιτο κ. τ. λ.] Et antecedentia in hoc capite et vero magis etiam consequentia rursus fluxerunt ex oratione Socratis apud Platonem in Convivio, præsertim sub finem p. 210—212. A. p. 443—446. Bekk.

p. 1327, 15. οὐδὲ γαργαλιζομένου λέγει τοῦ σώματος.] Ita scripsi cum optimis libris pro γὰρ μαλιζομένου editionis, et γὰρ γαλιζομένου marginis. Plato Conviv. p. 189. A. p. 400. Bekk.: εἰ τὸ κόσμον τοῦ σώματος ἐπιθυμῆι τοιούτων ψόφω καὶ γαργαλισμῶν κ. τ. λ. Plutarch. de Esu Carn. p. 997. B.: καὶ ἀφ' ἧς τὸ (Jacobs. Lectt. Stobb. p. 156: τὸ ἐπαφῆς) θρυπτόμενον καὶ θηλυνόμενον τιθεῖ (idem τίκει) ψηλαφήσεις καὶ γυναικώδεις γαργαλισμούς. Plato Philebo p. 46. p. 209. Bekk.: Σω. Λέγε δὴ, τὰς μὲν, ὅταν πλείους λύπαι τῶν ἡδονῶν γίγνονται, τὰς τῆς ψώρας λεγόμενας, ἵνυ δὴ ταύτας εἶναι, καὶ τὰς τῶν γαργαλισμῶν, ὁπόταν ἐντὸς τὸ ζέον ἦ καὶ τὸ φλεγμαῖνον, τῇ τρίψει δὲ καὶ τῇ κνήσει μὴ ἐφικνῆται τις. Ita dudum vulgatam κινήσει Wyttenbach. ad Plut. p. 1013. et Heusdius correxerant. Similiter in Platonis Symposio p. 185. e. p. 394. Bekk. nunc editum est κνήσαιο pro κινήσαιο. Plato Phædro de animarum πετροφύια p. 251. c: κνήσῃς τε καὶ ἀγανάκτησις—ζεῖ τε καὶ ἀγανακτεῖ καὶ γαργαλιζέται φύουσα τὰ πτερά. Ibid. p. 253. E. de auriga: ὅταν γαργαλισμοῦ τε καὶ πόθου κέντρων ὑποπλησθῆ. Plutarch. de Sanit. tuenda p. 126. B: ὡσπερ τὰ ψωριῶντα κησιμῶν ἀεὶ δεῖσθαι καὶ γαργαλισμῶν. Idem de Discrim. Amici et Adul. p. 61. D. p. 233. Wyt.: κνῆ καὶ γαργαλιζει. Atque, ni animus me fallit, hinc medicina paranda est Philoni Judæo Legis Allegorr. II. 118. p. 336. Pfeiff.: Διὸ καὶ τοῖς λέγουσι καταστηματικὴν εἶναι τὴν ἡδονὴν οὐ συμφέρεται· ἡρεμία γὰρ λίθω μὲν καὶ ξύλω καὶ παντὶ ἀψύχῳ οἰκείον, ἀλλότριον δὲ ἡδονῇ (ἡδονῇ ed. Pfeiff. vitiose). γαργαλισμοῦ γὰρ καὶ σπασμῶδους ἐφέεται, καὶ ἐπ' ἐνίων οὐκ ἡρεμίας, ἀλλὰ συντόνου καὶ σφοδρᾶς αἰκίσεως ἐστι χρεία (χρεία Pfeiff. male). Alii ἀσκήσεως. Ruhenkinus ad Timæi Lex. Platon. p. 19. ita: “At ἄκκισις, quod Mangeius Philoni. T. I. p. 118. obtrudit, Græcis inauditum.” Lego: γαργαλισμοῦ γὰρ καὶ σπασμῶδους ἐφέεται, καὶ ἐπ' ἐνίων οὐκ ἡρεμίας, ἀλλὰ συντόνου καὶ σφοδρᾶς ἀεὶ κνήσεως ἐστι χρεία: vehemente et intenta continuo titillatione opus est. Ita enim Cicero Epicuream vocem γαργαλισμὸν vertit. Vid. de Nat. Deorr. I. 40. p. 183. ib. Davis. et nostr. annot. cf. Moser. ad Cic. de Legg. I. 17. extr. p. 116. Adde Bakium ad Cleomed. Meteora II. 1. p. 431. sq. ad verba Epicurea γαργαλισμὸς σώματος, quæ ex

illo loco enotavit Tib. Hemsterhusius in egregia disputatione ad Thom. Magistr. p. 179—181; cui nunc jungendis est Lobeckius ad Phrynichi Eclogg. p. 97. Adde locum Basilii Magni cum verbis tum sententiis cum Philone l. l. et Plotino h. l. comparandum. Etenim ille in Homil. Attende Tibi Isr. p. 351. B. C. hæc eloquitur: ἐὰν οὖν προσέχῃς σεαυτῷ, καὶ μνησθῆς ὅτι τοῦτο μὲν σοι τὸ παρὸν ἡδὺ εἰς πικρὸν καταστήσει πέρας, καὶ ὁ ἵνυ ἐκ τῆς ἡδονῆς ἐγγινόμενος τῷ σώματι ἡμῶν γαργαλισμὸς οὗτος γεννήσει τὸν ἰοβόλον σκόληκα ἀθάνατον κολάζοντα ἡμᾶς ἐν τῇ γέεννῃ—εὐθὺς οἰχθήσονται φυγαδεῖσαι αἱ ἡδοναὶ, καὶ θαυμαστή τις ἔνδον γαλήνη περὶ τὴν ψυχὴν καὶ ἡσυχία γενήσεται, οἷον θεραπειῶν ἀκολάστων θορύβου κατασιγασθέντος ἰεσποίνης τινὸς σάφηνος παρουσίας.

p. 1328, 14. οὐ κατὰ τὴν τῶν ἀγαλμάτων φύσιν ὄντα] Ad sententiam recte vertit Fic. Proprie: ut statuæ cum eo comparari possint. Plato Sympos. p. 211. p. 445. Bekk.: ὁ (αὐτὸ τὸ καλὸν) ἐάν ποτε ἴδῃς, οὐ κατὰ χρυσίου τε καὶ ἐσθήτη καὶ τοὺς καλοὺς παιδάς τε καὶ νεανίσκους δόξει σοι εἶναι κ. τ. λ. (Qui locus universe etiam argumenti causâ nostro cum loco comparari debet.) cf. Rempubl. VIII. p. 555. a. et consule Viger. de Idiotism. p. 637. et Matth. Gr. gr. §. 581. ed. alt. ibiq. laudatos.

p. 1329, 3. καὶ τάχ' ἂν σώζοι τὸ ἀνάλογον ἢ εἰκῶν] i. e. Et fortasse hæc comparatio convenientiam servabit (sive: hæc a me adhibita comparatio domus dominique retinebit ac tuebitur congruentiam cum re comparata, si etc.) Vid. Wyttenb. ad Plut. de Profectt. in Virtute (p. 75. A.) p. 552, qui ita docet: “λόγος σώζει τι, sententia servat aliquid, id est, retinet ac tuctur, non tollit ac negat,” laudans Aristid. Orat. Plat. I. p. 32. Plato ipse Republ. X. p. 621. p. 515. Bekk.: καὶ οὕτως—μῦθος ἐσώθη καὶ οὐκ ἀπόλετο. Cf. Ast. ad Platon. Sympos. p. 255.

— 10. μεθυσθεὶς τοῦ νέκταρος] Plato Convivio p. 203. p. 429. Bekk. Verba ipsa apposui supra ad pag. 721. D. Mox ἢ σεμνοτέρῳ εἶναι τοιαύτης μέθης est proprie: quam graviorem esse, ut ejusmodi ebrietatem sibi indulgeat; sive, nimis reverendum esse etc.

p. 1330, 6 μῆτε ἐν τῷ ἄλλῳ—ἄλλο ἐν ἄλλῳ εἶναι] Vide Platonis Phædon. p. 83. p. 56. Bekk. et Wyttenbach. ad eum Dialogum p. 219. quem

supra adhibuimus V. 8. p. 546. C. quem locum inspicere velim.

— 15. καὶ μέγιστόν φησι τοῦτο εἶναι μάθημα] Plato Republ. VI. p. 505. a. p. 312. Bekk.:—ἐπεὶ οὐτι γέ ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέα μέγιστον μάθημα πολλάκις ἀκήκοας, ἧ καὶ τὰλλα προσχρησάμενα χρήσιμα καὶ ὠφέλιμα γίνεσθαι.—Μοχ: οὐδὲν ἴσκει μὲν αὐτῶν ἀναλογίαι. Inspicienda sunt, quæ supra scriptor noster de ἀναλογίᾳ in universo rerum ordine disputat: III. 3. 6. p. 276. D. E. et quæ ad illa annotatio habet.

p. 1331, 3. καὶ ἀναβασμοὶ τινες] Plato Sympos. p. 211. p. 444 sq. Bekk.:—ἀρχόμενον ἀπὸ τῶνδε τῶν καλῶν ἐκείνου ἕνεκα τοῦ καλοῦ ἀεὶ ἐπανιέναι, ὡσπερ ἐπαναβαθμοῖς χρώμενον κ. τ. λ. De formis ἀναβασμὸς et ἀναβαθμὸς copiose exposuit Lobeck. ad Phrynichi Epitom. p. 324. Ceterum ad rem confer Plotin. supra p. 50. et p. 292. F. Μοχ ex editionis marginisque et codicum lectionibus ἀρεταί, ἀραιαὶ effeci ἀραι τε, et *precibus* habet etiam Fic. Sunt autem hæc vocabula ducta e sacris ritibus præsertim initiorum; et verba præiit Plotino ipse Plato Symposio p. 210. A. Nolo nunc plura addere. Consulatur Heusdius meus in Initiis Philosophiæ Platoniciæ, I. p. 57. et conferatur Plotinus VI. 9. 11. p. 770.

— 16. αὐτὸς δὲ αὐγὴ μόνου γεννώσα νοῦν] Coniuncta hæc sunt cum doctrina Platonis, quæ deum ponit et mentem et ideas generantem. Vid. de Republ. X. p. 596. b. c. d. cf. ib. VI. p. 508. e. p. 509. a.

p. 1332, 11. δεῖ νοεῖν, εἰ μὲν οὐσία ἐστὶν ἀεὶ νοοῦσα] Hic plura in suis libris legisse Ficinus eî videatur, qui non teneat, quod ubivis hæc Latina cum Græcis comparanti tenendum est, eum intelligentiæ adjuvandæ causa hæc membra adiunxisse. Ubivis enim consulere studet Marsilius lectoribus densa illa brevitate Plotinianæ orationis impeditis.

— 13. καὶ οὐχ' ἀπλοῦν λέγουσιν—τὸ ὄραν κατ' ἐνέργειαν] Nicephorus Gregoras, qui in Hist. Byzant. Libr. XXII. p. 688 sq. Paris. p. 549 sqq. Venet. in mentione disputationis eum Cabasila, et quidem in quæstione, an dei natura substantiæ et operationis discrimen patiat, Plotini testimonia e pluribus locis sejunctim exhibuit, hunc quoque locum laudat p. 551 sq.: καὶ αὐθὶς φησιν, ὡς ἀπλή ἐστὶν ἡ τοῦ νοῦ οὐσία καὶ οὐκ ἄλλο

νόησις καὶ ἄλλο νοῦς. οἱ γὰρ λέγοντες ἄλλως προστιθέασιν αὐτῇ ὡσπερ ὀφθαλμοῖς τὸ ὄραν. ἐατέον οὖν ἐπὶ τῆς ἀπλῆς φύσεως τὰλλα μηδεμιᾶς ἐπικουρίας δεομένης, ὃ γὰρ ἂν προσθῆς ἡλάττωσε τῇ προσθήκῃ τὴν οὐθενὸς δεομένην. Reliqua leguntur infra p. 733. A.

p. 1333, 7. Διόπερ νοῦν φησιν ὃ Πλάτων εἶναι ὀρθῶς] Fallor, aut Ficinus legit Διὸς ὑπέρ. Sed in scriptis libris nulla diversitas ab editione: attamen illud flagitat disputationis tenor, et si legeris, quæ in Republ. VI. p. 508. p. 348 sq. Bekk. Plato de sole tanquam visus auctore et de bono tanquam intellectus causa docet, illum locum hic obversatum dicas nostro philosopho. Poterat Nicephorus Gregoras δαδούχου nobis usum præstare, si accuratius nobis reddidisset hæc Plotiniana. Nunc vero ita scribit l. l. p. 552: καὶ πολλὰ πολλαχῇ περὶ τούτου διεξελοῦν (Πλωτίνου) ἐπιφέρει καὶ Πλάτωνα, βεβαιούντα τὸν λόγον αὐτοῦ. Νοῦς γὰρ, φησί, μὴ νοῦν ἀνόητος ἂν εἴη. Καὶ Ἀριστοτέλης δ' ὁμοίως. Τέλειος, φησί, νοῦς αὐτοφνῆς ἐστὶν ἐνέργεια, καὶ ταῦτόν ἐστιν ἐπ' αὐτοῦ, ταῦτόν καὶ ἐνέργεια· ἡ οὐ μεταβάλλει ἄλλο τι ἢ τὴν οὐσίαν, καὶ ἄλλο τὴν ἐνέργειαν. Cf. etiam Schol. in Procli Theol. Platon. II. 1. p. 90. ubi docetur: ex Platonis sententia *primam causam esse supra mentem*.

— 12. μηδὲν δὲ ἔργον εἶναι αὐτῷ, ὅτι μηδὲν ἐπιβάλλει αὐτῷ ποιεῖν] Decebat Ficinus: “quia nihil *pertinet* ad eum facere.” Dio Cass. XXXVI. 15. p. 95:—πᾶσιν αὐτῆς (τῆς τιμῆς) οἷς γέ ἐπιβάλλει, προσήκει τυγχάνειν. Marcus Antonin. V. 15. p. 156. Gatak.: ἂν ἀνθρώπῳ, καθ' ὃ ἀνθρώπος, οὐκ ἐπιβάλλει, ubi vid. Gatak. Ibid. VII. 7. p. 209: (exstat hic locus hoc titulo: ἐπικτήτου ἐγχειρίδιον δεύτερον, in Cod. Monacensi mscr. 529. e quo hæc excerpta in schedis habeo: Μὴ αἰσχύνον [Schol. in marg. cod. ἐγκαλύπτου] βοηθούμενος, πρόκειται γὰρ σοι ἐνεργεῖν τὸ ἐπιβάλλον [Cod. τοῦπιβάλλον et in marg. schol. τὸ ἀρμόζον σοι]) ubi item consule Gatakera et Upton. in Indice Græcitatæ Epictet. p. 328. Schweigh. Adde Valckenærii Scholas in N. T. I. p. 225. qui Antonini posteriorem locum adhibuit his Evang. Lucæ verbis XV. 12: Δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας, ubi sit fortasse, qui μέρος Scholiastæ additamentum iudicet. Videlicet qui huiusmodi locos respiciat: Archytas ap. Stob. Florileg.

XLIII. p. 170. Gaisford.: ὁ νόμος—διανεμῆι τὸ κατ' ἀξίαν ἐκάστω καὶ τὸ ἐπιβάλλον. et qui uncinis inclusum viderit μέρος post verba τὸ ἐπιβάλλον in Demosthen. de Corona p. 312. Reisk.—Sed eum ab eo conatu abducent restitutus locus ab Imm. Bekkero p. 219. (ubi confer Scholia p. 324.) —et vero H. Grotii Annot. ad Evang. Lucæ l. l. et Wesseling. not. in Diod. I. 1. p. 4. Ceterum Scholiastes Aristidis p. 107. Frommel. ἐπιβάλλειν explicat μερίζεσθαι, unde alium hujus verbi significatum discas. De ἐπιβάλλειν supra dictum est ad I. 8. 11. p. 79. G. Ceterum non est quod commonstremus, quantopere hæc Plotiniana sententia distet a sententia Epicuri: τὸ μακάριον καὶ ἄφθαρτον οὔτε αὐτὸ πράγματα ἔχει, οὔτε ἄλλω παρέχει. Vid. Cic. de N. D. I. 30. et ipsum Plotinum II. 9. 15. p. 213. F. et cf. Nostrum proxime c. XXXIX. p. 730. D.

p. 1333, 15. Ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ ἔστιν.] Est vero neque (illud) est. Ficinus pro ἔστι initio tentaverat ἔτι, et hoc expressit etiam. Nos optimos libros sumus secuti, et horum lectio plus acuminis elegantiaque habet. Sedes autem hujus disputationis inest in verbis Platonis de Rep. VI. p. 509. p. 320. Bekk.:—καὶ τοῖς γινωσκομένοις τοῖνυν μὴ μόνον τὸ γινώσκεσθαι φάναι ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ παρεῖναι οὐκ οὐσίας ὄντος τοῦ ἀγαθοῦ, ἀλλ' ἔτι ἐπέκεινα τῆς οὐσίας πρεσβεία καὶ δυνάμει ὑπερέχοντος. (In quo loco explicando cum Stallbaumio viro optimo facere haudquaquam possum. Vid. ej. Prolegg. in Phileb. p. LXXXIX.) Indidem ductus etiam est alter locus Nostri supra III. 8. 9. p. 352. B:—ἡ ἔστι μὲν μηδὲν τούτων, ὧν ἔστιν ἀρχή, τοιοῦτο μέντοι, οἷον μηδενὸς αὐτοῦ κατηγορεῖσθαι δυναμένου, μὴ ὄντος, μὴ οὐσίας, μὴ ζωῆς, τὸ ὑπὲρ πάντα ταῦτα εἶναι. εἰ δὲ ἀφελὼν τὸ εἶναι λαμβάνοις, θαῦμα ἔξεις. Ad illum Republicæ locum exigendus est alter in Timæo p. 29. E. p. 25. Bekk.: λέγωμεν δὴ δι' ἧντινα αἰτίαν γένεσιν καὶ τὸ πᾶν τότε ὁ ξυριστὰς ξυνέστησεν. ἀγαθὸς ἦν. (Quem locum respicit Plotinus p. 330. D. p. 474. B.) Nimirum ne forte cuiquam parum sibi constans videatur Plato, tenendum est, quod instituta in Timæo docendi ratio sibi poscebat. Dicam verbis Nostri p. 727. B: ὁ λόγος διδάσκων γινόμενα ποιεῖ. Videlicet in Timæo omnia fiunt. Existit Deus primarius mundi opifex, existunt dii secundarii illius ministri. Ope-

rantur et illa et hi. Jam si causam requiras, cur ad operandum Deus ille se converterit, respondetur, quia bonus est, et propterea nihil quidquam cuiquam invidit. Veram autem Platonis sententiam hanc fuisse nemo nescit, ut mundum aeternum poneret. Hæc si reputassent viri nostrates egregii, et Plotino intelligendo magis operam dedissent, non in eum errorem inducti essent, ut Timæum Platoni abjudicarent.—Ad superiora cf. Nostrum VI. 8. 8. p. 742. et, qui Plotinum imitari solet, Sallustium de Diis et Mundo c. V. p. 20. Orellii: ὑπερούσιον μὲν ἀγαθὸν δὲ εἶναι τὸ πρῶτον ἀνάγκη.

p. 1334, 8. Ἐγὼ εἰμί.] Hæc admonent Commentarii Theodoretii in Exodum XV. p. 133. Schulz.: ὁ γὰρ τοῖς πατριάρχαις οὐκ ἐδήλωσεν ὄνομα τοῦτο αὐτῷ δῆλον ἐποίησεν. ἔφη γὰρ πρὸς αὐτὸν, ἐγὼ εἰμι ὁ ὦν. τοῦτο δὲ παρ' Ἑβραίοις ἄφραστον ὀνομάζεται. καλοῦσι δὲ αὐτὸ Σαμαρείται Ἰαβέ Ἰουδαῖοι δὲ Ἀιά (al. Ἰὰ vel potius Ἰαώ.) Vid. Thom. Gatakeri Diss. de Nomine Tetragrammato p. 40. sq. Potter. ad Clem. Alex. Stromm. V. p. 666. Wesseling. ad Diodor. I. 94. p. 105. et quæ collegit Doctissimus Gesenius in Lex. Hebr. in Voc. 𐤀𐤁𐤏𐤏. Et vero illud Ἰαώ sæpissime obvium in phylacteriis (amuletis) ut in lamina plumbea, quæ penes me est, in quo inscriptus titulus incipit: ABPACAC. finitur IAΩ. Reliqua enim non est, quod adscribam, cum integrum hunc titulum nuper exhibuerint duumviri harum rerum curiosi.

— 17. ἔστιν ἤδη τὸ ἀγαθὸν πρὸ τῆς νοήσεως αὐτοῦ] Quod pro νοήσεως marg. ed. dat ἀναστέλλεως (sic), et libri aliquot scripti ἀναστάσεως, videri possint voluisse: ἀνατάσεως, de quo dictum est supra ad V. 8. 13. p. 554. A. Sed tamen nec satis aptum hoc huic loco videtur, et argumentationis continuatio confirmat lectionem vulgatam.

p. 1336, 5. καὶ ἐπίκτητος αὐτῶν ἢ νόσις] Hoc Adjectivum est Platonicus usus, ut Phædr. p. 341. in quem Hermias p. 131. tanquam contraria ponit: ζωὴν ἐπίκτητον et σύμφυτον. Galenus Protreptico p. 4. δ. (cap. γ. p. 6. Willet.): οὐκ ἐπίκτητον οὐδὲ κομωτικὸν κάλλος, cui adjicitur deinde ἐμφυές. Iamblich. de Vit. Pythag. XXXI. §. 205. p. 416. sq. Kiessl. εἶναι δὴ τὰς πολλὰς τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιθυμιῶν ἐπικτήτους (τε ex Ciz. addi-

dit Kiessl. et ita plane Cod. Memm. in meis excerptt.) καὶ κατεσκευασμένης ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων.—τὸ δὲ ἐπιθυμεῖν περιέρχου καὶ πολυτελοῦς καὶ ποικίλης οἰκίσεως (οἰκίσεως ed. Arcer. sed οἰκήσεως etiam Memm.) ἐπικτήτων εἶναι. Proclus in Alcib. pr. p. 103: τρίτον τὸ τὰ ὑπάρχοντα μεγάλα εἶναι δεῖκνυσθαι ἐπικτήτῳ μεγέθει κοσμοῦμενον, ἀλλ' οὐ τῷ οἰκίῳ τῶν ψυχῶν οὐδὲ τῷ αὐτοφνεῖ. Confer et Wytttenb. ad Plutarch. de Discern. Adul. ab Amico p. 502. et ipsum nostrum II. 9. 17. V. 1. 4. et quæ posui in annot. in pag. 54. C. D. præsertim in Ed. Heidelb. p. 242.

— 11. ἔλεγε μὲν οὖν ὁ Πλάτων περὶ τῆς οὐσίας λέγων ὅτι νοήσει] Cod. Vat. Πλάτων sine Articulo, et articulum plurium Codd. auctoritate ante hoc nomen delevimus alibi in his Enneadibus. Ad sententiam adhibe Platon. Republ. p. 509. A. p. 319. sq. Bekk. Phædr. p. 247. B. C. p. 42. Bekk.

— 17. Δεῖ γὰρ μὴν παραμύθια ἅττα πρὸς τοῖς εἰρημένοις κομίζειν] Noster supra VI. 5. 11. post init. p. 669. A: δεῖ δὲ τινῶν καὶ παραμυθίων, καί τοι οὐκ ἐλάχιστον ἀλλὰ μέγιστον εἰς Πειθῶ ἦν ἐκείνη ἢ φύσις. Sumpsit a Platone suo, qui ita in Phædone p. 70. b: ἀλλὰ τοῦτο δὴ ἴσως οὐκ ὀλίγη παραμυθία δέεται καὶ πίστεως, ubi vid. Heindorf. p. 64. et præsertim Wytttenb. p. 175. Altera forma et ipsa Platonis exemplo commendatur. De Legg. IX. 880. A. p. 171. Bekk.: καὶ ἂν μὲν τις τοιοῦτοις παραμυθίοις εὐπειθὴς γίνηται, εὐήμιος ἂν εἴη. cf. ibid. X. p. 885. A. p. 177. Bekk. et ad utrumque locum Stephan. et Ast. in hujus Animadv. p. 466. et 470. item in Critia p. 115. b. p. 161. Bekk.: παραμύθια πλησμονῆς μεταδόρπια. Adhibe etiam Wass. ad Thueyd. V. p. 371. et de his formis Lobeck. ad Phryn. Parergg. p. 517. Alciphron. Epist. I. 9. p. 49. Wagn.: τὸ μὲν γὰρ ἐπὶ λεπτῶν κερμάτων ἀποδιδόσθαι καὶ ἀνεῖσθαι τὰ ἐπιτήδεια, λυμηρὰν (Cod. Palat. Heidelb. A. λυμηρὰν. Voluit fortasse λυπηρὰν, neque tamen hoc probandum) τὴν (articulus abest a Palat. B. male) παραμυθίαν. Idem I. 35. p. 204: μικρὰ δὲ ἔπειστί μοι παραψυχή καὶ ματαιούμενον ἤδη παραμύθιον. Pro quo paullo ante usurpaverat παρηγόρημα. Non ab simili sententia et παραμυθία ap. Theodoret. in Ezechiel. p. 1038. Schulz.:—ἄλλης πάλιν τοῖς ἱερεῦσιν ἀφοριζομένης εἰς παραμυθίαν γῆς.

p. 1339, 1. ἡ συνυπόστασις οὔσα] Vid. supra VI. 7. 2. p. 695. B. et ibi annot.

— 8. ἡ δύναμις αὐτοῦ ἦν ἐμάνθανεν, ἄλλη δὲ ἡ ἐμάνθανεν] Tenendus est in ejusmodi locis usus Platonius Verbi μαρθάνειν pro intelligere. Vid. Stallbaum. ad Phileb. p. 157. et ad Euthyphron. p. 14.

— 10. κινδυνεύει γὰρ βοήθεια τὸ νοεῖν δεδόσθαι κ.τ.λ.] His et seqq. rursus adhibenda est disputatio in Platonis Republ. p. 507. sq. p. 316. sqq. Bekk.

p. 1340, 5. Ἐατέον οὖν—οὐδενὸς δεομένην] Excerptis hæc Nicephorus Gregoras Hist. Byz. XXII. p. 551. ubi est: ἐπὶ τῆς ἀπλῆς φύσεως, τᾶλλα, omisso πάντη. Integra Verba exhibuimus supra ad p. 729. A.

— 7. ὅτι ψυχὴ δέεται νοῦν ἔχειν] Vid. Platon. Remp. VI. p. 507 sq. cf. 511. et 486. Phædon. p. 65. A. et de intellectuali animæ humanæ essentia Wytttenb. ad Phædon. p. 245.

— 11. καὶ τὸ γνῶθι σεαυτὸν] Cf. supra IV. 3. 1. p. 371. B. et vide Platon. Phædr. p. 229. c. p. 8. Bekk. Protagor. p. 343. B. p. 213. Bekk. Cicero de Legg. I. 22. 58. et quæ plura collegit Wytttenb. ad Plutarch. de Ei Delph. (p. 385. D.) Animadv. p. 275. Adde Proclum in Alcib. pr. I. p. 5. et p. 19. ed. nostr. et Olympiod. in eund. dialog. p. 8. 172. et 201 sq. Porphyrius, qui in Sententiis suis Plotiniana placita in compendium redegit XXXIV. p. 239. ed. Cantabr.: πρῶτον μὲν οἶον θεμέλιος καὶ ὑπόβαθρα τῆς καθάρσεως τὸ γνῶναι ἑαυτὸν ψυχὴν ὄντα ἐν ἀλλοτρίῳ πράγματι καὶ ἑτερουσίῳ συνδεδεμένην.

p. 1341, 8. οὔτε ἐπιστήμη, ὅτι μηδὲν ἐστι—αὐτοῦ κατηγορεῖν ὡς παρόν.] Vide Platonis Timæum p. 28. d. e: p. 23. Bekk. Plat. Rep. p. 508. e. p. 319. Bekk. et 511. b. p. 324. Bekk.

— 16. Διὸ—λέγεται περὶ τὸν πάντων βασιλέα πάντα ἐστὶ κ.τ.λ.] Platonis locum ex Epistola II. p. 312. e. p. 403. Bekk. supra adscripsi ad V. 1. 8. p. 489. A. Hic alia nonnulla adjiciam. Proclus in Theol. Plat. II. 4. p. 103 sq. hanc sententiam copiose exponit, in quibus et hæc leguntur p. 104: τίς οὖν ἐστὶ τῶν πάντων βασιλεὺς, ἢ ὁ ἐνιαῖος θεὸς, ὁ τῶν πάντων ἐξηρημένος, καὶ τὰ πάντα παράγων ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ κατὰ μίαν αἰτίαν ἐξηγούμενος τῶν ὄλων διακόσμων. Ex iisdem fontibus hausit etiam Dionysius Areopagita de Di-

vinis Nominib. XII. 3. p. 866., ubi illam primæ causæ κυριότητα celebrat καὶ βασιλείαν ὑπερκειμένην κ. τ. λ. Ad verba: κάκεινον ἔνεκα πάντα adhibendus est item Proclus l. l. et Cudworth. ac Moshem. in System. Intellect. V. 5. 20. sqq. p. 1184 sqq. et ad universum locum IV. 23. p. 488. Ceterum illa verba Plotini et Procli satis arguunt, hos Platonicos certe Epistolam illam pro germano Platonis fetu habuisse.

LIB. VIII.

P. 1343, 7. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ἘΚΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΛΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ἘΝΟΣ.] Eadem inscriptio est apud Porphyr. de Vita Plot. c. XXVI., sed altero loco c. V. ibid. multo brevior: περὶ τοῦ ἔκουσίου. Quod post hoc vocabulum καὶ omisum est in Codice Ciz., inde factum, quod tanquam Adjectivum librarius minus doctus retulit ad θελήματος. Est autem liber hic numero undequadragesimus, si seriem chronologicam respicias. Scripserat Aristoteles peculiare opus περὶ ἔκουσίου, laudatum Diogeni Laërtio in ejus vita V. 24. Nunc hujus philosophi primariæ hoc de argumento sententiæ repetendæ sunt ex Ethicis ad Nicomachum III. 1. Magnn. Morall. I. 9. Eudem. II. 6. 7. 8. et 9. Ac teneamus hanc definitionem Stagiritæ: λέγω δὲ ἔκούσιον, ὃ ἄν τις τῶν ἐφ' αὐτῷ ὄντων εἰδὼς καὶ μὴ ἀγνοῶν πράττει. Comparandus est etiam Nemesius de Natura hominis cum in eo capite, quod inseribitur: περὶ ἔκουσίου καὶ ἀκουσίου: De eo quod sponte et invite fit: XXIX. p. 260 sq. ed. Matthæi, tum in reliquis, quæ sequuntur usque ad Cap. XLII. p. 331. Τὸ ἔκούσιον Lucretio, Ciceroni cet. est sponte factum: aliis nunc spontaneum, voluntarium, nunc liberum arbitrium. Hoc tamen potius est τὸ ἐφ' ἡμῶν. Vid. Jo. Camerar. ad initium Aristotelici libri laudati Eth. Nicom. et confer Zelli Commentar. p. 81. et Plutarchi Definitiones formularum, quæ in hac doctrina usurpantur in libro περὶ Εἰμαρμένης proditas. Argumentum hujus libri Plotiniani quod attinet, nemo non intelligit, conjunctum hoc esse cum iis quæstionibus, quæ in libro De Fato tractantur (III. 1.) Ad ejus titulum (p. 228.) et hinc inde ad locos aliquot libri ipsius veterum philosophorum sententias de eo, quod sponte et invite fit, attingimus. Hic proinde sufficit fontem indicare ejus

sententiæ, quam in hoc libro Plotinus tuetur, et unum alterumque locum eorum philosophorum addere, qui cum primario Nostri placito conspirant. Sumpsit autem Plotinus disputandi materiam cum ex aliis dialogis Platonis, ut ex Phædro p. 248 (quocum loco cf. Plotin. de Providentia libr. pr. p. 264. E. F. ibiq. Annot.) Timæo p. 41. e. p. 42. (cf. Plotin. p. 376. C. D. 470. 473. A. 489. A. cap. 8.) tum præsertim ex hoc loco De Rep. X. p. 596. p. 468. Bekk., ubi de summo Numine hæc leguntur: ὁ αὐτὸς γὰρ οὗτος χειροτέχνης οὐ μόνον πάντα οἷός τε σκεύη ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ τῆς γῆς φνόμενα ἅπαντα ποιεῖ, καὶ ζῶα πάντα ἐργάζεται τά τε ἄλλα καὶ ἑαυτὸν, καὶ πρὸς τούτοις γῆν καὶ οὐρανὸν καὶ θεοὺς καὶ πάντα τὰ ἐν οὐρανῷ καὶ τὰ ἐν Ἄιδου ὑπὸ γῆς ἅπαντα ἐργάζεται. Unde efficiebant Platonem secuti philosophi illud, deum summum αὐτοφυῆ, αὐτογενῆ, non aliunde pendere ac sui liberique prorsus arbitrii esse. Lactantius Divinn. Institt. II. 7. p. 4. Bünemann.: “Verum quia fieri non potest, quin id, quod sit (alii Codd. quod factum sit) aliquando esse cœperit; consequens est, ut quando nihil ante illum fuit, ipse ante omnia ex se ipso sit procreatus: ideoque ab Apolline αὐτοφυῆς, a Sibylla αὐτογενῆς, et ἀγέννητος et ἀπόλητος nominatur, quod Seneca, homo acutus, in Exhortationibus vidit: Nos, inquit, aliunde pendemus. Itaque ad aliquem respicimus, cui, quod est optimum in nobis, debeamus. Alius nos edidit, alius instruxit: Deus ipse se fecit.” Idem II. 8. p. 227: “Ex se ipso est, ut in primo diximus libro, et ideo talis est, qualem esse se voluit, impassibilis, immutabilis, incorruptus, beatus, æternus.” Appuleius De Dogm. Platon. I. p. 584. p. 205. ed. Bosschæ: “Quare nec omnia ad fati sortem arbitratur esse referenda. Ita enim definit: Providentiam esse divinam sententiam, conservatricem prosperitatis ejus, cujus causa tale suscepit officium: divinam legem esse Fatum, per quod inevitabiles cogitationes Dei atque incepta complentur. Unde si quid providentia geritur, id agitur etiam fato: et quod fato terminatur, providentiâ debet susceptum videri.” ubi confer Elmenhorst. annot. Adde Appuleium de Mundo p. 749. p. 365. et Plutarch. de Fato IX. p. 573. B. p. 308. Wyttenb.: καὶ ἡ μὲν Εἰμαρμένη πάντως κατὰ Πρόνοιαν, ἡ δὲ Πρό-

νοια οὐδαμῶς καθ' Εἰμαρμένην. Explicantur deinde loci plures in Timæo Platonis. Proclus in Plat. Theol. IV. 16. p. 205. infr.: τῶν μὲν γὰρ εἰμαρμένων νόμων οὐ μόνον οἱ θεοὶ κρείττους, ἀλλὰ καὶ ψυχὰι μερικαὶ ζῶσαι κατὰ νοῦν, καὶ τῷ τῆς προνοίας ἑαυτὰς ἐπιδοῦσαι φωτὶ. Conf. et Alcinoium de Doctr. Platon. c. XXVI. et præcipue c. 30: πῶς ἐκούσιον ἢ ἀρετῇ, ἀκούσιον δὲ ἢ κακία. Plotini consilium in hoc libro scribendo Cudworthus in Syst. Intell. IV. 23. p. 487. dicit præcipue hoc esse: "partim ut, summum Numen per se existere, efficaciori quadam et expressiori ratione inculcaret, partim ut insanam, quam nonnulli possint fovere, sententiam de Deo refelleret, ac si ille id, quod est, casu ac fortuna factus esset, aut vero certa quadam naturæ lege ac necessitate, ut id esset, quod est, compulsus fuisset. Quod quidem genus docere cupiebat philosophus, Deum semper id esse quod esse vult, neque aliter sese habere, ac si semet ipsum sua sponte libereque fecisset et condidisset."

p. 1344, 18. Ἐκούσιον μὲν γὰρ πᾶν—ἐφ' ἡμῖν δὲ—πράξαι] Vide annot. nostr. in hujus libri titulum ibiq. locos Aristotelis etc. Adde Epicteti Enchirid. I. 1. et notas, et qui loci laudantur in voc. ἐφ' ἡμῖν in Indice Græcit. Epictet. Hieroclem de Providentia et Fato p. 2. sqq. ed. Londin. 1673. de Provid. p. 62. sqq. (cf. Photii Biblioth. Cod. 251. p. 463. ed. Bekkeri) et Nemesium de Nat. Hom. c. 39: περὶ τοῦ αὐτεξουσίου, ὃ ἐστι τοῦ ἐφ' ἡμῖν. p. 311. sqq. Matth.—Quæ a nobis pendent, sive in nostra potestate sunt, ea etiam dicuntur παρ' ἡμᾶς εἶναι, π. ἢ. γίνεσθαι. De qua formula exposuit Baguet. ad Chrysippi Fragg. p. 222. not. 89.

p. 1345, 15. καὶ μαινομένοις—καὶ πεπλανημένῳ τῷ λογισμῷ] Hierocles in Aurr. Carnum. Pythagor. p. 269. sq.: καὶ τὰ ἐπόμενα τῇ ἀβουλῇ παραδείκνυσσι, καὶ πῶς ἀκούσια ἡμᾶ καὶ ἐκούσια τὰ πλημμελήματα, ἐκκοιῶσκει, τῇ κατ' ἐπιπέδου κυλινορικῇ κινήσει ἰοικέται φήσας τὸν τῶν ἀνοήτων βίον, ὃς κύκλω ἡμᾶ καὶ ἐπ' εὐθείας ποτὲ κινεῖται· κύκλω μὲν, δι' αὐτόν· ἐπ' εὐθείας δὲ, διὰ τὴν πτώσιν. ὡς γὰρ ὁ κύλινδρος οὐ κατακρατεῖ τῆς περὶ τὸν ἄξονα κυκλικῆς περιαγωγῆς ἀπὸ τῆς ὀρθότητος πλαγιασθείς· οὕτως οὐδὲ ψυχὴ τῆς τεύξεως τῶν ὄντων ἀγαθῶν τυγχάνει, τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς πρὸς θεὸν στάσεως ἀποπεσοῦσα· πλανᾶται δὲ περὶ τὰ δοκοῦντα ἀγαθὰ, καὶ

ἐκφέρεται ἐπ' εὐθείαις καὶ αἰσθητικαῖς προσπαθείαις κυλινομένη (an καὶ ἐκφέρεται ἀπ' εὐθείας, deleto altero καὶ αἰσθ. π. κ. ?) Usurpaverat Chrysippus cylindri lapidis similitudinem in doctrina de fato et libero arbitrio. Vid. Cicero de Fato c. 18. 42. p. 641. ed. Moseri. Gellii N. A. VI. 2. et Chrysippi Fragg. p. 219. Bagueti. Addo Olympiod. in Alc. pr. p. 45: οὕτω δὲ καὶ ἐν Τιμαίῳ· αἰτία ἐλομένον, θεὸς ἀνάτιος. (Platon. Tim. p. 47. c.) καὶ ἐτι ἐν Πολιτείᾳ· (X. p. 617. c. cf. Plotin. supr. p. 141. sqq.) ὑμεῖς (ita legendum pro ὑμᾶς) δαίμονα αἰρήσεσθε (vulg. αἰρήσεσθαι vitiose) οὐχ ὑμᾶς δαίμονα λήξεται· ἐν ἡμῖν γὰρ ἔστιν ἐλέσθαι τοιόνδε βίον· ἐλομένους δὲ πράττειν τὰ ἐπόμενα τῷ βίῳ οὐκ ἐν ἡμῖν, ἀλλ' ἀναγκαίως· ὥσπερ καὶ λίθον ῥίψαι μὲν ἐφ' ἡμῖν. Ὡστε δεῖ λέγειν. Locus lacunosus quomodo expleri possit, satis intelligitur e Gellii et Hieroclis ll. ll.

p. 1346, 6. Εἶτα—τῶν παθημάτων—φαντασία—πῶς ἐν τούτοις κυρίως ποιεῖ;] Ita scripsi cum marg. edit. et libris præstantioribus pro κυρίως. Huc faciunt verba Alcinoi de Doctr. Platonis XXX. p. 524. Heins.: αὐταὶ γὰρ βλάβαι διάφοροι, καὶ τὸ ἀκούσιον ἐν ἀγνοίᾳ τινὲ ἢ πάθει κείται. Plutarchi Fragg. XX. 2. p. 837. Wyt.: θηρίον ἐστὶ δουλαγωγὸν ἡδονῆ, ἀλλ' οὐκ ἄγριον· εἶθε γὰρ ἦν· φανερώς ἂν πολεμοῦσα ταχέως ἐάλω. Νῦν δὲ καὶ ταύτη μισητότερον, ὅτι κλέπτει τὴν ἐχθραν ὑποδυομένη σχῆμα εὐνοίας· ὥστε διχῆ ἀποτρόπαιον, καὶ ὦν βλάπτει, καὶ ὦν ψεύδεται. Cf. Ejusdem fragm. de Amore XXV. 3. ubi eadem similitudo, ducta illa quidem ex Platone in Republ. IX. 588. C. cf. IV. 439. b. nec ignota Plotino nostro. Vide supra I. 1. p. 4. G. His imitationibus accedit nunc locus Eunapii in Excerptt. Histor. p. 258 (Nova Collect. Scriptorr. Vatic. II.): ὁ μὲν γὰρ Ῥωμαῖος Μάριος τὸν ἀντίπαλον Σύλλαν διπλοῦν θηρίον ἀποκαλῶν, ἀλώπεκα καὶ λέοντα κ. τ. λ. ubi Ang. Maius recte laudat Juliani Epist. XXIII. Etenim illic (p. 31. Heyleri) Constantii aulicos homines θηρία appellat πᾶσιν ἐποφθαλμῶντα. Plotinus ipse I. 1. 10. p. 6. A. corpus vocat θηρίον.

p. 1347, 16. Καὶ γὰρ κενώσεις σίτων καὶ ποτῶν—καὶ πληρώσεις κ. τ. λ.] Cf. Xenoph. Cyripæd. I. 6. 17. Memorabb. I. 3. 6. et de vi nimii in potu, cibo rebusque venereis in animum humanum mores, ingenium, Galeni Protrept. cap.

XI. et quæ ibi plura congescit Willet. p. 116. sqq.

p. 1349, 8. καὶ δουλεύει τούτο, ὃ μὴ κύριόν ἐστιν ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν ἐλθεῖν—διὰ τούτο—δουλεία ψέγεται κ. τ. λ.] Non abs re erit hic admonere locorum Platonis, ut in Rep. X. p. 617. e. p. 509. Bekk.: ἀρετὴ δὲ ἀδέσποτον, ἣν τιμῶν καὶ ἀτιμάζων πλεον καὶ ἔλαττον αὐτῆς ἕκαστος ἔξει (cf. Astii Commentar. p. 632.) Sympos. p. 184. p. 392. Bekk.:—οὕτω δὴ καὶ ἄλλη μία μόνη δουλεία ἐκούσιος λείπεται οὐκ ἐπονείδιστος· αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ περὶ τὴν ἀρετὴν κ. τ. λ. Quæ deinde ἐθελοδουλεία appellatur. Plato Alcib. pr. 135. b: πρὶν δὲ γε ἀρετὴν ἔχειν τὸ ἄρχεσθαι ἀμεινον ὑπὸ τοῦ βελτίονος, ἢ τὸ ἄρχειν, ἀνδρὶ, οὐ μόνον παιδί—Ἐλευθεροπρεπὲς δὲ ἡ ἀρετὴ. Ad quæ Olympiodorus p. 231: κατασκευάζει, ὅτι οὐ μόνον ἐλευθέρᾳ ἐστὶν ἡ ἀρετὴ, ἀλλὰ καὶ ἀρχικῇ. ἡ γὰρ ἀρετὴ συνάπτει ἑαυτὴν θεῷ καὶ τῷ πάντων ἀρχοντι, ἡ δὲ κακία τῇ ὕλῃ ὑπὸ πάντων ἀρχομένη καὶ ἐσχατιᾷ οὕσῃ. Τί οὖν; οὐ δουλεύει θεῷ ὁ σπουδαῖος; ἢ (fort. ἢ) δουλεία αὕτη κρείττων ἐστὶ πάσης ἀρχῆς, καὶ τῇ τοιαύτῃ ἄρχει τῶν ἄλλων. Ἄμεινον γὰρ τὸ τοιοῦτο ἐτεροκίνητον τοῦ αὐτοκινήτου. Similia in Epicteti Fragm. VIII. et in Pauli Epist. ad Romann. VI. 6. VII. 25.

— 14. καὶ οὐδὲ τὸ δυνάμει ἔχουσα ἄλλο, ἄλλο δὲ τὸ ἐνεργείᾳ] Hujus loci nec minus eorum, quæ sequente capite disputantur, intelligentiam adjuvant hæc Alcinoi de Doctr. Plat. XXV. p. 511. Heins.: τὸ μὲν γὰρ δυνάμει ἐπιτηδειότητά τινα ἀποσημαίνει πρὸς τινα οὕτω τὴν ἔξω ἔχοντα ὡς ὁ παῖς δυνάμει ῥηθήσεται καὶ γραμματικὸς καὶ αὐλητῆς καὶ τέκτων. ἔσται δὲ τὸ τηρικᾶδε ἐν ἔξει ἐνός τινος ἢ δυοῖν τούτων, ὅποταν ἐνεργῇ ἀπὸ τῆς ἕξεως ἐκείνης ἢ κέκτηται. Plutarchus De Fato p. 566. C. p. 290. Wytttenb. in fato distinguit et actionem et essentiam: πρῶτον τοίνυν ἴσθι, ὅτι Εἰμαρμένη διχῶς καὶ λέγεται καὶ νοεῖται. ἡ μὲν γὰρ ἐστὶν Ἐνέργεια, ἡ δὲ Οὐσία. (Quodsi reputas in sequentibus alteram dici: κατ' ἐνέργειαν, alteram: κατ' οὐσίαν—p. 291; priori illo loco scribendum censeas: ἐνεργείᾳ et οὐσίᾳ.) Utamque deinde copiose explicat Plutarchus. Cf. ejusdem disputata in sequentibus p. 570. sq. p. 299. sqq. Wytt.

p. 1351, 5. καὶ πενίαν, ἵνα τὸ ἐλευθέριον ἐνδεικνύοιτο] Hanc lectionem prætulimus alteri τὸ ἐλεύθερον. Confusio frequens. De hac et de discrimine vid. Sturz. Lex. Xenoph. III. p. 132. sq.

et Wytttenb. ad Plutarch. de Puerorr. Educat. p. 65. Et miror Heindorfium et Bekkerum Platonem non restituisset ἐλευθερίως ex Athenæo pro ἐλευθέρως in Theæt. p. 175. e. p. 246. Bekk. Teles ap. Stob. in Floril. Tit. XCVII. p. 523. p. 271. Gaisford.: Διὸ καὶ εἰ βούλει τὸν υἱόν σου τῆς ἐνδείας καὶ σπάνεως παῦσαι, μὴ πρὸς τὸν Πτολεμαῖον πέμπε, ὅπως χρήματα κτήσεται· εἰ δὲ μὴ, ἀλαζόνειαν προσλαβὼν ἀπελεύσεται, περαιεὶ δὲ οὐδέν· ἀλλ' εἰς Ἀκαδημίαν πρὸς Κράτηα. ἐκείνος ἠδύνατο ἐξ ἀπλήστων καὶ πολυτελῶν ἐλευθερίως καὶ ἀφελεῖς κατασκευάζειν. Ibid. p. 268: οὐχ ὄρᾳς ἐνίους κεκτημένους μὲν πολλὰ, ὡς δοκοῦσιν, οὐ χρωμένους δὲ τούτοις δι' ἀνελευθερίας, et ita sæpius in eodem fragmento. In universo quoque hoc Titulo multa insunt, quæ huc faciant; nec minus in Plutarchi fragm. ex libro Contra divitias XXI. p. 840. sq. Wytt. Quibus accedunt nunc sententiæ ex Fabricii ad Pyrrhum Oratione excerptæ ap. Dionem et Dionysium Halic. in Ang. Maii Nova Collect. Vatic. II. p. 175. sq. et p. 512. sq.

— 8. ὥσπερ ἂν εἰ τις ἰατρὸς οἶον Ἴπποκράτης—τέχνης] Non solum medicinæ et medicorum similitudo frequentatur in Socraticorum scriptis, sed etiam Hippocratis nomen auctoritate Platonis itemque Aristotelis celebratum est. Ille enim binis locis cum laude illius mentionem facit, et in Phædro p. 270. c. et in Protagora p. 311. b: quem posteriorem locum miror effugisse præstantissimi Groenii van Prinsterer in Prosopographia Platonica p. 193. diligentiam. Stagiritæ locus est in Politia VII. 4. p. 224. ed. Goettling.: οἶον Ἴπποκράτην οὐκ ἀνθρώπων ἀλλ' ἰατρὸν εἶναι μείζω φήσειεν ἂν τις κ. τ. λ. Cf. etiam Suidam in Ἴπποκράτης. Unde nil mirum a recentioribus quoque Platonicis ejus vel sententias usurpari sine nomine (v. c. Porphy. de Abstinent. III. p. 233. Rhoer.) vel diserte ejus auctoritatem adhiberi. Vid. v. c. Olympiod. in Alcib. pr. I. p. 6. XIV. p. 124. Ceterum contraria plane sententiæ Plotinianæ est hæc Comici in Medicos maledicentissimi Philemonis ap. Stob. Floril. Tit. II. p. 332. Gaisf. (cf. Menandri et Philemonis Fragg. XLVI. a. p. 413. Meinek.):

Οὔτε γὰρ ἰατρὸς οὐδὲ εἰς, ἂν εὖ σκοπῆς, τοὺς αὐτὸς αἰτοῦ βούλεθ' ὑγιαίνειν φίλους, οὔτε στρατιώτης πόλιν ὄρᾳν ἄνευ κακοῦ.

p. 1352, 3. οἷον νοωθῆναι τὴν ψυχὴν ποιούσα] Cf. infra c. 6. C. Tangit hæc Brucker. in Histor. Crit. Philos. II. p. 417. in hunc modum pronuntians: “Ita quidem notiones intellectus et voluntatis confundit Plotinus, cuncta ad contemplationem revocando.”

p. 1353, 1. καὶ τὸ ζῆν κελεύουσιν προίεσθαι—ἀλλ’ οὐ τὸ εἶναι τῶν ὑπ’ αὐτὴν] Fortasse hæc ante oculos habuit Sallustius de Diis et Mundo C. V. (Orellii p. 20.): τοῦ γὰρ εἶναι διὰ τὸ ἀγαθὸν αἰσποιν αἰὶ καταφρονοῦσι ψυχὰι, ὅταν ἰπὲρ πατρίους ἢ φίλων ἢ ἀρετῆς κινδυνεύειν ἐθέλωσι: ubi et alia laudat Luc. Holsten. p. 100.

— 8. Ταῦτα γὰρ ἔοικε φησὶν ἐγγύς τι τείνειν τοῦ σώματος] Ita scripsi auctoritate quatuor librorum mss. Plato in Phædone p. 65. a. p. 18. Bekk., eo loco ubi de philosophiæ officio animam a servitute corporis liberandi disseritur: Καὶ δοκεῖ γέ που, ὦ Συμμία, τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις, ᾧ μὴδὲν ἡδὺ τῶν τοιούτων μὴδὲ μετέχει αὐτῶν οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν, ἀλλ’ ἐγγύς τι τείνειν τινός, *similem esse alicujus*: exposuit Heindorfius p. 39; de sententia Wyttenbachius p. 149. sq. Videtur ergo Plotinus memoriter citasse hæc verba Platonis.

p. 1354, 15. εἴ μὴ τις τολμηρὸς λόγος ἐτέρωθεν σταλαῖς λέγοι, ὡς τυχοῦσα οὕτως ἔχειν ὡς ἔχει κ. τ. λ.] Videri possit h. l. Plotinus reprehendere Democritum, Epicureos Stratonemque Peripateticum, reliquos, qui a casu fortunaque omnia suspensa fecerant. Vid. Aristotel. de Partt. Animal. I. 1. Ciceronem de Fato cap. X. et XI. Plutarchum adv. Colotem p. 1115. B. (p. 557. Wyttenb.) qui de Stratone hæc refert: τελευταῖον τὸν κόσμον αὐτὸν οὐ ζῶν εἶναι φησι, τὸ δὲ κατὰ φύσιν ἔπεσθαι τῷ κατὰ τύχην. ἀρχὴν γὰρ ἐνδιδόνα τὸ αὐτόματον, εἶτα οὕτω περαίνεσθαι τῶν φυσικῶν παθῶν ἕκαστον. Consule tamen etiam Cudworthi Syst. Intell. p. 100. sqq. et p. 152. sqq.

p. 1356, 1. οὔτε οὐ κύριον τῆς αὐτοῦ γενέσεως, ὅτι μὴδὲ γέγονε] Hæc extrema tria verba vel maxime tenenda sunt, quia unicuique fidem faciunt, quomodo Plotinus accipienda existimarit verba Platonis De Rep. X. p. 596: ὁ αὐτὸς—καὶ ζῶα πάντα ἐργάζεται τά τε ἄλλα καὶ ἑαυτόν. Vid. quæ plura laudavimus ad hujus libri titulum p. 734. med. Obversantur autem illa Platonis verba Plotino cum hoc loco tum aliis hujus ipsius libri. Cf. etiam, quæ Noster infra c. 20. p. 754. expli-

VOL. III.

catius de hoc argumento proponit.

p. 1357, 5. καίτοι οὐδὲν ἂν εὔροισιν εἰπεῖν—περὶ αὐτοῦ—ὑστερα] Plato Phileb. p. 65. a. p. 222. Stallb.: Οὐκοῦν εἰ μὴ μῆ δυνάμεθα ἰδέα τὸ ἀγαθὸν θηρεῦσαι ξὺν τρισὶ λαβόντες, κάλλει καὶ ξυμμετρίᾳ καὶ ἀληθείᾳ, λέγωμεν κ. τ. λ. Sallustius cap. V. de prima causa hæc ipsam vocat τὴν οὕτως ἀρρήτων δύναν. Ad quem locum Orellius p. 102. et hæc Plotini verba adhibuit, et hæc Arnobii I. 31: “Prima enim tu causa es, infinitus, ingenitus, immortalis, perpetuus, solus—de quo nihil dici et exprimi mortalium potis est significatione verborum.”

— 16. τότε γὰρ εἶναι ἀφηροῦμεν] Vid. Nostr. VI. 7. 38. p. 729. A. et quæ illic annotavimus.

p. 1358, 4. συμβῆ—συνέβη—πῶς οὖν ἦλοε; τύχη τις] Huic loco adhibenda est Plutarchi disputatio in libello de Fortuna, ubi de τύχη et de συμβεβηκότι agit cap. VII. p. 571. sq. p. 304. sqq. Wyttenbachii, qui vir doctus illum locum etiam Platoni adhibuit in Phædone. Vid. ejus annot. p. 113. sq.

p. 1359, 3. ἀλλ’ ὅπερ ἐχρήν εἶναι οὐ τοῖνυν οὕτω συνέβη, ἀλλ’ ἔδει οὕτω] Adhibuit hunc locum in disputatione contra Atheos Cudworth. in Syst. Intell. V. 5. 1. p. 1167. ubi Moshemius in Annot. 4. hæc posuit: “Huc ergo redit verborum (Plotini), quæ hic afferuntur, sententia, Deum ipsa naturæ suæ necessitate talem esse, qualis est, nec vel cogitando fingere fas esse, alio se modo Deum habere posse.”—Sequentia: ὁ βασιλεὺς,—οὕτως βασιλέα colorem duxerunt ex loco in Epistolis Platonis II. p. 312. e. p. 403. Bekk.: περὶ τὸν πάντων βασιλέα πάντ’ ἐστὶ καὶ ἐκείνου ἕνεκα πάντα, καὶ ἐκεῖνο αἴτιον ἀπάντων τῶν καλῶν, quæ supra attigimus ad p. 733. B. infr.

p. 1361, 8. ἐν δὲ τοῖς μὴ προηγουμένως—ἀλλὰ συμπτώμασι] Adverbium hoc legitur etiam III. 8. 3. IV. 4. 39. et cf. Annot. in I. 8. 2. ad v. προηγούμενα. De συμπτώμασι adde iis, quæ nuper ad Steph. Thesaur. congesta sunt, Menandri Fragg. LXIII. p. 218. Meinek. et CCLXXXI. p. 269, ubi Τύχη et τύχαι cum hac voce junguntur. Cf. Wyttenb. ad Plutarchi Consol. Apollonii p. 700. et p. 781. sq. Eunapii Excerptt. Historiæ p. 258. ed. Ang. Maii: ἔοικε μὲν οὖν καὶ ἄλλως ὁ χρόνος ἐν ταῖς μακραῖς περιόδοις καὶ κινήσεσι πολλὰς ἐπιτοιαῖτα καταθέρεσθαι συμπτώματα.

3 F

p. 1361, 11. πολλῶν μὲν ἢ τύχη κυρία, νοῦ δὲ—οὐ κυρία] Sunt similes sententiæ in veterum scriptorum monumentis, in his etiam, quæ fortunæ vim ita prædicant, ut etiam in contrariam sententiam deflectantur. Vid. Herodot. I. 32. Plato de Legg. IV. 709. p. 340. Bekk.: τὸ θνητὸν μὲν μηδένα νομοθετεῖν μηδὲν, τύχας δ' εἶναι σχεδὸν ἅπαντα τὰ ἀνθρώπινα διακυβερνῶσι πράγματα. Chæremon vel alius poëta ap. Plutarch. de Fortuna p. 97. C: τύχη τὰ θνητῶν πράγματ', οὐκ εὐβουλία. Theophrastus apud Ciceron. Tuscul. V. 9. ex poëta:

Vitam regit fortuna, non sapientia.

Plura in eam rem collegerunt Davisius ad Ciceronem l. 1. Lennep. ad Phalarid. Epist. LV. p. 182. et Wytttenbach. ad Plutarch. περὶ Τύχης p. 665. Mox verba Plotini: εἰ οὖν μηδὲν πρὸ ἐκείνου κ. τ. λ. in collectione decretorum Plotinianorum exhibuit Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 398.

p. 1363, 4. ζήτησιν ἅπασαν χρὴ νομίζειν κ. τ. λ.] Paulo aliter Aristoteles Analytt. poster. I. p. 244. Sylb.: τὰ ζητούμενά ἐστιν ἴσα τὸν ἀριθμὸν, ὅσα περ ἐπιστάμεθα. ζητοῦμεν δὲ τέτταρα, τὸ ὅτι, τὸ διότι, εἰ ἐστι, τί ἐστι. Ad quem locum adhibe Jo. Grammat. Commentar. fol. 75. vers. cf. Alex. Aphrodis. in Analytt. priorr. I. c. 27. et The- mist. in Posterr. II. 1.

p. 1365, 6. αὐτοσύλα] Consignatum est in Steph. Thes. Londin. ex Epiphanio. Cui adde hunc locum, et omnino adde Lexico Schneider. aliisque.

— 13. Τὸ δὲ πεποιηκὸς ἐλευθερον—ἐλευθεροποιόν —εἴπερ—θεμιτὸν φθέγγεσθαι;] Hæc deprecationis formula duplicem causam habet, primum quoniam de primo principio sive summo Numine loquitur, deinde quod servitutis vocabulum ex moribus Veterum auditu molestum, ne ignominiosum dicam; quod philosophi ad Ethicam traducunt. Epictetea II. 1. 23: ἐλευθερία καὶ δουλεία, τὸ μὲν ἀρετῆς ὄνομα τὸ δὲ κακίας. Idem IV. 1. 176: δόγμα περιποιήσασθαι ἐλευθεροποιόν. Et ἐλευθεροῦσθαι atque ἐλευθερώτης, *manumitti*, *manumissor*, est apud Jureconsultos (Theophil. Institutt. Paraphras. I. 4. 77. ubi additum: τῆς δουλείας—et I. 19. 294.) Similes locutiones adhibitæ Novi Testamenti scriptoribus et Ecclesiæ Patribus ad Christianam libertatem significandam. Vid. Valckenaerii Scholl. in N. T. I. p. 520. Borgeri Comment. in Galat. V. 1. p. 326. sq. et

Suicer. Thesaur. Eccles. I. p. 1088.—De Deo autem similiter deprecatur Plato in Tim. p. 29. a. p. 24. Bekk.: εἰ δὲ, ὃ μηδ' εἰπεῖν τιμὴ θέμις, πρὸς τὸ γεγονὸς (ἐβλεπεν ὃ δημιουργός.) Cf. Nostrum cap. seq. p. 748. B: Δεῖ δὲ συγχωρεῖν τοῖς ὀνόμασι—ὃ ἀκριβεία οὐκ ἐῶμεν λέγεσθαι.

p. 1367, 17. οὔτε ἕξω τῆς βουλήσεως αὐτοῦ ἢ οὐσία κ. τ. λ.] Tractat hæc et plura e sequentibus Cudworth. in Syst. Intell. p. 485. 486. 487. ed. Mosh. quocum confer Bruckeri disputata in Hist. Crit. Philos. II. p. 398. et Tiedemanni in Libro: *Geist der speculativen Philosophie* III. p. 384. sq.

p. 1368, 13. Ἔστι γὰρ—θέλησις αὐτοῦ οὐ δεδεκασμένου—ἐπισπωμένου—ἐλομένου] “Est enim re vera Boni natura ipsiusmet voluntas, neque corrupti neque sua natura attracti, sed ejus, quod se ipsum elegit.” Ita corrigenda existimo Ficiniana, Οὐ δεκασμένου. Vid. Timæi Lex. Platon. p. 75. (p. 64. ed. Koch.) : Δεκάξει, ὃ κρίσιν ἀνούμενος παρὰ δικαστοῦ. Δεκάζεται, ὃ κρίσιν πινύσκει. Ubi Ruhnkenius, si locum Plotini nosset, magis etiam suspicatus esset hanc vocem in Platone esse oblitteratam. Adde Lex. Rhetor. a Bekkero Anecdott. I. 236. editum et Bastii Epist. Crit. p. 56. in Timæi l. 1. corrigentis: ἐνθεν ἀδέκαστος. (Vid. Kochii Additam. l. 1.) Lysias adv. Philocrat. p. 182. p. 834. Reisk.: ὡς πεντακόσιοι μὲν αὐτοῖς εἴησαν δεδεκασμένοι. Plura de verbo δεκάξει et inde ductis congersere Wytttenbach. ad Plutarch. de cap. ex inim. util. p. 636. et Car. Frid. Hermann. ad Lucian. de conscrib. Histor. p. 247. sq.—Extrema: ἀλλ' ἐαυτὸν ἐλομένου, ducta sunt ex Platonis Republ. X. 617. p. 509. Bekk.: οὐχ ὑμᾶς δαίμων λήξεται, ἀλλ' ὑμεῖς δαίμονα ἀιρήσεσθε. Vult igitur significari Plotinus, Bonum illud summumque Numen neque blandimentis quasi et corruptione, neque quadam velut vi naturæ suæ compulsus, sed sua ipsum libera electione id esse, quod sit.

p. 1369, 11. ὥστε αὐτὸν πεποιηκέναι αὐτὸν, ὃ λόγος ἀνεῦρεν] Vid. Platonem de Republ. X. p. 596. p. 468. Bekk. Verba ipsa adscripsimus ad hujus libri titulum supra p. 734. Consule præterea de hoc loco et similibus Cudworth. et Moshem. in System. Intell. IV. 23. p. 486.

p. 1371, 15. αἴτιον ἑαυτοῦ—αὐτός.] Plato Rep. X. 596. p. 468. Bekk. Tractavit hæc Cudworth. in Syst. Intell. IV. 23. p. 486. Bruckerus autem

in Histor. Crit. Philos. II. 400. de hoc loco Plotini pronuntiat: "Pertinet hæc observatio etiam ad audaciores Plotini locutiones, quando *Deum se ipsum efficere dicit.*" Tu vide, quæ philosophus noster posuit supra p. 741. C. et cf. insuper annot. in p. 734. med. et p. 748. D. Adverbium *ὑπερόντως* hinc addendum est Lexicis. De *ὑπερών* cf. Corderii Onomast. in Dionys. Arcopag. in voc. Habet etiam Nicolaus Methonensis in libro adversus Procli Instit. Theolog. cap. VIII. p. 17. ed. princ. Francof. Nec minus Adverbium habet idem Nicolaus ibid. cap. XXII. p. 41. et cap. XXXV.

— 18. Καὶ ἐράσμιον, καὶ ἔρωσ ὁ αὐτός] Plato Tim. p. 87. e. p. 132. Bekk.: πάντων θεαμάτων τῷ δυναμένῳ καθορᾶν κάλλιστον καὶ ἐρασιμώτατον, et sæpius usurpat Plato. Cf. etiam Nostrum VI. 7. 22. VI. 7. 33. Hic tamen locus Orphicæ colorem habet. Hymn. Orphicæ. LVIII. (57.)

1 :

Κικλήσκω μέγαν, ἀγνόν, ἐράσμιον, ἠδὲν Ἔρωτα.

Laudat autem hanc Plotini disputationem Gas-sendiis De Vita, Moribus et Placitis Epicuri Tom. II. p. 55.

p. 1372, 6. πάλιν αὐ αὐτός ἐστιν οὗτος ὁ ποιῶν ἐαντὸν κ. τ. λ.] Redundantiam πάλιν αὐ sic amplectitur Noster, ut etiam ante parem syllabam usurpet, ut h. l. De sententia hac Platonis vid. annot. ad p. 734. med. p. 748. D. 749. D. Neque hunc nostrum locum neglexit Cudworth. in Syst. Intell. IV. 23. p. 485. ed. Moshem.

— 13. Πάντα γὰρ τὰ ἄλλα—δοῦλα καὶ κείμενα τύχαις] Credas Ficinum legisse καὶ ἐκκείμενα τύχαις, quod etiam eum dativo construitur. Alciphron. III. 29. ἐκκείμαι τοῖς βουλομένοις κ. τ. λ. De altera constructione eum πρὸς vid. Procli Inst. Theol. LXXX. p. 124: πρὸς τὸ διαίρεσθαι—καὶ πάσχειν ἐκκείμενον, obnoxium; vid. annot. in eum locum. Verum nullus Codex a vulgata recedit. Neque est, qui κείμενα ἐν τύχαις exhibeat, ut est ap. Ælian. V. H. IX. 37: ἐν τρυβλίον ῥοφήματι αἱ ἐλπίδες κείνται, collocatæ sunt. Igitur, si acquiescendum in vulgata lectione est, explicari debet *constituta sunt et fixa fortunis*, sicut κείσθαι νόμος dicitur. (Vid. Lysias Orat. VI. p. 107: ὁ περὶ αὐτοῦ κείμενος νόμος. Cf. Schleusner. Lex. N. T. in κείσθαι) nisi malueris ita accipere: omnia nostra servilia (mancipata) sunt et fortunis

sepulta. Κείσθαι enim de mortuis et sepultis dici docet Hesychius: κείται ἀεὶ ἐπὶ κακοῦ τίθεται τοῦτο ἢ θανάτου ἢ ἀπραξίας (vid. laudd. Astio ad Platon. de Legg. VI. 20. p. 327.): et mox dicit Noster: προσάπτειν τύχαις.

p. 1374, 10. αὐτὸς ὢν τοῦτο ὑπερ ἠγάπησε] Etiam hanc sententiam aliasque in hoc capite inclusas adhibuit disquisitioni suæ Cudworthus in Syst. Intell. IV. 23. p. 485. sq.

p. 1375, 9. ἡ δὲ ἐγρηγόρσις ἐστιν—καὶ νοῦ καὶ ζωῆς ἐμφρονος] Cf. supra III. 6. 5. III. 6. 6. Basilii junior in epistola dedicatoria ad Constantinum, ut videtur, Porphyrogen., in Notices et Extraits Paris. 1827. Tom. XI. part. 2. p. 61: τί γὰρ σοι τῶν ἀπάντων ἐρασιμώτερον ἢ τί γε τιμαλφέστερον ἄλλο ἢ Γρηγορίου καὶ τὰ (τοῦ add. Cod. Florent. et Coislin.) Γρηγορίου ἐνοπτριζεσθαι τε καὶ ἀκοντίζεσθαι; τίνος ἦδιον λόγους ἢ νοῦν ἀνιχνεύειν ἢ τοῦ γρηγόρου νοῦ τοῦτου (οὔτω γὰρ καλεῖν αὐτὸν ἐστιν οἰκειότερον) ubi Fr. Boissonadius in Annotatione duo alia exempla ejus appellationis, qua Gregorium Nazianzenum passim impertiebant, apposuit. Vox autem *ὑπερνόσις* hinc addenda est Lexicis. De Adjectivo *ὑπέρνους* dictum est ad Procli Instit. Theol. cap. CXV. p. 168. ed. Francof. Cujus adversarius Nicolaus Methonensis cap. XXIII. p. 43. ed. princ. Francof. idem vocabulum usurpavit.

— 18. οὔτω τοι (ita ex libris MSS. dedi pro τὸ) καὶ ἀεὶ ἐν τοῖς συνοῦσι κείσθαι τοὺς λόγους ἐν μείζονι εὐθημοσύνη] Ita hunc locum legendum censui supra ad IV. 4. 6. p. 401. C. ubi editio et boni libri habent: ἄλλος γὰρ τρόπος τῆς εἰς τὸ πᾶν παρ' αὐτῶν εὐθημοσύνης. Sed nostro loco omnes Codd. et Ficini. cum Ed. conspirant in εὐθημοσύνη. Non repetam, quæ illic ad firmendam hanc mutationem congressi: alia quædam adjiciam, unde intelligatur, quam late hæc confusio grassetur, et quo emendationis necessitas commonstretur. Plato Legg. VI. p. 758. p. 426. Bekk.: ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίῳσι μένοντας εὐθημονεῖσθαι τὰ κατὰ τὰς αὐτῶν οἰκίσεις. ubi Cod. V. apud Bekkerum dat: εὐθημονεῖσθαι. Sed vid. Astii Comment. p. 291, qui explicat εὐθετεῖν, *disponere, administrare.* Addiderim *recte s. concinne*, uti fecit Blomfield. in Glossario Æschyl. Choëph. ad v. 78: *δμοῖαι γυναικες, δωμάτων εὐθήμονες*; quem vide p. 119. Adde Orionis Etymol. p. 59. Sturz.: *εὐθημοσύνη*

παρὰ τὸν θήσω μέλλοντα θήμος παράγωγον καὶ θημόσυνος, καὶ εὐθημοσύνη· ὡς ἵππος ἵπποσύνη· καὶ οἰκῆτος οἰκαιοσύνη. Θήτω θήμος θημοσύνη. Φιλόξενος. Hinc sumserunt alii et Zonaras p. 907. qui ad εὐθημοσύνη addit τάξις. In Theophrasti Hist. Plant. III. 18. 7. p. 115. Schneid. erant, qui pro γωνοειδῆ καὶ εὐθυμότερα e Plinio, qui vertit angulosa *conciinnioraque*, legi vellent: γ. κ. εὐθημονέστερα (quod prætermissum video a Schneidero in annot. p. 263.) sed ibidem nunc rectius legitur: καὶ τῶ γωνοειδεὶ καὶ εὐρυθμότερα, quo ducunt etiam Dioscorides et Oribasius, qui perperam habent ἐρυθρά. Synesius de Providentia I. p. 98. A. de dæmonibus: φύσις ἔμπληκτος καὶ θρασεῖα καὶ τῶ πλήθει τῆς ἐκείθεν ἀποστάσεως οὐκ ἐπαύονσα τῆς εὐθημοσύνης τῶν θείων, ubi vetus interpres, qui vertit: “de divina tranquillitate animi nihil percipiunt” in suo codice εὐθυμοσύνης videtur reperisse. Debebat autem: Non sentiens (intelligens) aptam rerum divinarum dispositionem. Maximini Prologus in Opera Dionysii Areop. p. XXXV. Corder.: ὅτι τῇ σοφῶν ἀμαθία συµμετροῦσι καὶ τὰς τῶν ἐξῆς ἀνθρώπων φιλομαθεῖς εὐθυμοσύνας. Asteriscum præmiserunt huic loco in Thes. Steph. p. 4343. editores Britannici, et suspicor: εὐθημοσύνας, discendi amantes beneque ordinatos habitus. Dionysius ipse De Divin. nominib. VIII. 5. p. 776: καὶ δυναμοὶ τὰ ἠνώμενα πρὸς τὴν ἀλλήλων φιλίαν καὶ κοινωνίαν, καὶ τὰ διακεκριμένα πρὸς τὸ εἶναι κατὰ τὸν οἰκεῖον ἕκαστα λόγον καὶ ὄρον ἀσύγχυτα καὶ ἀσύμφυρτα· καὶ τὰς τοῦ παντὸς τάξεις καὶ εὐθυμοσύνας εἰς τὸ οἰκεῖον ἀγαθὸν διασώζει. Hinc etiam Corderius in Onomastico Dionysiano: “εὐθυμοσύνη, Rectus ordo.” Lege: εὐθημοσύνας, et ita habet Maximus in Scholiis: εὐθημοσύνας φησὶ τὰς εὐ ἔχουσας θέσεις καὶ τάξεις εὐθέτους καὶ εὐσχήμους δημιουργίας. Quid quæris? A Plotino arbitror hoc vocabulum sumpsisse Dionysium, nec dubitavi in ordinem recipere εὐθημοσύνη, quæ vox, ut loci et supra et hic laudati docent, præsertim de divino mundi opificio ordineque usurpari solet.

p. 1377, 4. Τὸ γὰρ ἔξω αὐτός ἐστι, περίληψις πάντων καὶ μέτρον] Fons in Platonis Legg. IV. p. 716. e. p. 355. Bekk.: ὁ δὲ θεὸς ἡμῖν πάντων χρημάτων μέτρον ἂν εἴη μάλιστα, καὶ πολλὸ μᾶλλον, ἢ ποῦ τις, ὡς φασιν, ἄνθρωπος. Tangit Plato Protagoræ illud: πάντων χρημάτων μέτρον ἀνθρώπων

εἶναι. Vid. Theæt. p. 152. a. cum not. Heindorfii p. 313. cf. Cratyl. p. 385. e; cui loco adhibe Procli Scholia λθ p. 14. sq. Boissonad. Aristotel. Metaphys. III. 5. p. 61. Sylb. p. 76. Brandis. Præcipue comparandus est cum Plotino Proclus in Inst. Theol. c. CXVII. quod ita incipit p. 172: πᾶς θεὸς μέτρον ἐστὶ τῶν ὄντων· εἰ γὰρ ἐστὶν ἐνιαῖος ἅπας (ὁ πᾶς Cod. A.) θεὸς, τὰ πλήθη πάντα τῶν ὄντων ἀφορίζει καὶ μετρεῖ. Cf. supra I. 8. 2. p. 72. D. cum nostra Annot.

p. 1379, 7. Ὅθεν καὶ δέον καὶ καιρὸν ὁ Πλάτων ὡς οἶόν τε ἦν σημήναι ἐφιέμενος, ὅτι πόρρω τοῦ ὡς ἔτυχε] Respicere Plotinus videtur locum Cratylī Platonici p. 419. a. p. 76. Bekk.: ἀλλὰ δέον καὶ ὠφέλιμον καὶ λυσιτελοῦν καὶ κερδαλέον καὶ ἀγαθὸν καὶ συμφέρον καὶ εὐπορον τὸ αὐτὸ φαίνεται ἐτέροις ὀνόμασι σημαῖνον τὸ διακοσμοῦν καὶ ἰὸν πανταχοῦ. In præcedentibus τοῦ ἀγαθοῦ fit mentio. Phædon. p. 99. C. p. 89. Bekk.: καὶ ὡς ἀληθῶς τὰγαθὸν καὶ δέον ξυन्दεῖν καὶ ξυνέχειν οὐδὲν οἴονται, ubi Ficinus item vertit “bonum atque decens:” ad quem locum Wyttēbachius p. 262: “δέον et necessarium, officium, debitum, justum notat, sed et ligans, vinciens. Quam Etymologiam frequentarunt Stoici in loco περὶ τοῦ ἀγαθοῦ v. c. apud Diogen. Laërt. VII. 98. 99.” Conf. Heindf. ad eum locum p. 189. Quapropter Ficini versionem intactam reliqui. Platonis locum laudat Eubulus advers. Aristotelem p. 674. ed. A. Maii; quem locum infra adponam ad p. 764. B. Καιροῦ notio hic non repetenda ex Ὅροις sive Definitionibus p. 114. a. p. 570. Bekk. Aristoteles in Analytt. Priorr. I. 35. p. 142. Sylb.: πάλιν, ὅτι ὁ καιρὸς οὐκ ἐστὶ χρόνος δέων. θεῶ γὰρ καιρὸς μὲν ἐστὶ, χρόνος δ' οὐκ ἐστὶ δέων, διὰ τὸ μηδὲν εἶναι θεῶ ὠφέλιμον· ὄρους μὲν γὰρ θετέον, καιρὸν, καὶ χρόνον δέοντα, καὶ θεόν. Quem locum citavit Olympiodorus in Alc. pr. p. 39. Ceterum Καιρὸν deum appellaverat Ion Chius in Hymno (Pausan. V. 14. 7.), deum etiam Menander secundum Pallad. ep. 118. Vid. Jacobsii Annot. in Callistrati Statuas VI. (ad calc. Philostrati) p. 698.

p. 1380, 2. καὶ οὐδ' ἂν ἔχοι αἴξας που εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ] Ad hanc lectionem refinxī versionem Ficini. Ad sententiam cf. superiora VI. 7. 16. init. p. 708: μεταβαίνειν δ' ἔτι πρὸς τὸ ἄνω αἴξαντα et quæ illic annotavi.

— 5. χρῆ δὲ ἴσως καὶ τὸ ἐπέκεινα οὐσίας καὶ

ταύτη νοείσθαι τοῖς παλαιοῖς λεγόμενον δι' αἰνίξεως] Primum confer Nostri VI. 7. 38. init. p. 729. med. et quæ illic commentati sumus; deinde adhibe, quæ ad hæc Olympiodori in Alcib. pr. p. 133: *εἰ δὲ καὶ τὸ πρῶτον αἴτιον ἀρρήτῳ ἐστίν, ἀλλ' ὡς ὑπερειῶδος ὄν* (lege: ἀλλ' ὡς ὑπὲρ εἶδος ὄν, tanquam id, quod supra ideam est) ex Damascio περὶ ἀρχ. p. 238. p. 258. et p. 60. Wolfii apposui, ubi Babylonii dicuntur τὴν μίαν τῶν ὄλων ἀρχὴν σιγῇ παριέναι, et ab Ægyptiis dicitur ἡ μὲν μία τῶν ὄλων ἀρχὴ σκότος ἀγνωστον ὑμνομένη. Unde intelligitur, quod Plotinus dicit, veteribus illud summum, quod supra essentiam est, obscure et per tesseræ duntaxat esse significatum. Probabile vero est eum Orphicorum carmina et oraculorum atque Initiorum sacrorum effata cogitasse. Proclus in Inst. Theol. CXXIII. p. 182. ita exorditur: Πᾶν τὸ θεῖον αὐτὸ διὰ τὴν ὑπερούσιον ἔνωσιν ἀρρήτῳ ἐστὶ καὶ ἀγνωστον πᾶσι τοῖς δευτέροις κ. τ. λ. Color hujus loci et similium ductus ex Platonis Sophista p. 239. a. b. itemque ex Timæo p. 28. c: τὸν μὲν οὖν ποιητὴν καὶ πατέρα τοῦδε τοῦ παντὸς εὐρεῖν τε ἔργον καὶ εὐρόντα εἰς πάντας ἀδύνατον λέγειν. Cf. infra Nostrum VI. 9. 3. p. 759. A. et Proclum in Platon. Theolog. p. 106. supra.

p. 1381, 15. Νῦν δὲ εἰ καὶ πρὶν αἰῶνα εἶναι ὅπερ ἐστὶν ἦν—καὶ οἶον γεννήσει αἰδίῳ] Hæc comparanda sunt cum Platonis Timæo p. 37. d. e. p. 36. Bekk. et p. 42. e. p. 46. Bekk. itemque Parmenide p. 136. b. et p. 154. sq. et ipsius Plotini disputatis p. 329. D. et p. 554. A. Adde Procli Inst. Theol. LV. p. 86. et CIV. p. 154. De γεννήσει αἰδίῳ Dei Filii ex Patre locos collectos reperias apud Suicerum in Thes. Ecclesiast. p. 756. sq. quibus adde Nicolai Methonens. Disputat. adv. Proclum p. 41. ed. Voemel. Quæ placita Christianorum doctorum utrum cum Platoniorum philosophorum placitis comparari fas sit, nec ne, discordia est inter Cudworthum et Moshemium. Vid. v. c. Syst. Intell. IV. 15. p. 315. sqq. Ceterum nemo non videt hanc αἰδίον γέννησιν tantummodo loquendi modum esse doctrinæ causa inventam. Namque τὸ πρῶτος καὶ ἀρχικῶς ὄν, ὡς μὲν ἀπλῶς ὄν—κατὰ Πλάτωνα γένεσιν οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἐστὶν αἰεὶ ἀγεννήτως ὄν secundum Nicolaum Methonensem l. l. Et absurdum dicit, Alcinoüs de Doctr. Platonis X. p. 481, Deum

putare γεννητόν. Est potius ἀγέννητος ἀρχὴ dicendus. Cf. ipsum Nostrum V. 4. 1.

p. 1383, 5. ἀπὸ οὐσίας ἀνεργήτου] Hanc lectionem in marg. ed. exhibitam pro vitiosa ἀνεργήτου, quæ contextum fœdat, confirmant et Codd. plurimi et vero etiam Nicephorus Gregoras in Excerptis Plotinianis Histor. Byz. lib. XXII. p. 683. Paris. p. 551. Venet. In hoc vocabulo sæpius peccatum est. Sic ut hoc utar, in Iamblichi loco ap. Stob. Eclogg. I. 52. 32. ed. Canteri dat: ἐνέργειτον, ubi nunc recte legitur ἀνεργήτον. Cf. Heerenii not. a. p. 882. Adde quæ supra ipsi annotavimus in Nostri V. 6. 6. p. 537. A.

p. 1384, 1. ἀφελὼν πάντα—μήτι προστιθείς] Cf. Nostrum p. 332. C. et p. 352. D. E. Quos locos ante oculos habuit Proclus, cum hæc scriberet in Inst. Theol. VIII. p. 14. sqq.: τὸ ἄρα πρῶτος ἀγαθὸν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ἀγαθὸν, ἂν γάρ τι ἄλλο προσθῆς, ἡλάττωσας τῇ προσθήσει τὸ ἀγαθὸν, τὸ ἀγαθὸν ποιήσας ἀντὶ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ ἀπλῶς κ. τ. λ.

LIB. IX.

P. 1385, 7. ΠΕΡΙ ΤΑΓΑΘΟΥ Η ΤΟΤ ΕΝΟΣ.] Ita scripsi cum plurimis libris Plotini et Porphyrii. Editio vitiose: Περὶ οὐ ἀγαθοῦ. Est autem hic liber ultimus numero nonus si temporis ordinem respicis. Vid. Porphyr. De Vita Plotini c. IV. cf. cap. XXVI. Si fontes hujus libri requiras, sunt ii in pluribus dialogis Platonis, præsertim in Parmenide (ubi consule Ficinum c. 36.) in Sophista p. 238. sq. (ubi cf. Ficin. c. 31.) in Philebo p. 20. (quem locum reprehendit Aristoteles Eth. Nicom. X. 2. cui adhibe Eustratii locum in Zelli nostri Commentar. p. 426. sq. et cf. Plotin. p. 530. extr.) in Republ. VI. p. 505. (cf. Plotin. p. 718. B. C. et p. 727. extr.) in Timæo denique p. 29. e. et p. 30. (cui adhibendus Proclus in Tim. p. 112. sqq. cf. et Plotin. p. 216. B. 330. D. 474. B. infr. 721. A. infr. et universum librum III. 8. περὶ φύσεως καὶ θεωρίας καὶ τοῦ ἐνός.) Hæc de Summo Bono sive Uno placita Platonis in compendii formam redegit Alcinoüs De Doctrina Platonis cap. X. p. 476—481. Dan. Heins. Platonica et Plotiniana Proclus in Inst. Theol. cap. VIII, quod inscribitur: Περὶ τοῦ πρώτου, ὃ καὶ τὰγαθὸν καλεῖται.

item c. IX: *περὶ αὐτάρκους*. Idem ibid. c. XIII. p. 24: ἔστιν ἄρα καὶ ἡ ἀγαθότης ἔνωσις, καὶ ἡ ἔνωσις ἀγαθότης, καὶ τὸ ἀγαθὸν ἐν, καὶ τὸ ἐν πρῶτως ἀγαθόν. Idem cap. CXXXIII. p. 198: ἀλλ' ὁ μὲν πρῶτιστος (θεὸς ἔστιν) ἀπλῶς ἐν. In quo enim loco, secundum Porphyrii quidem dispositionem, desinunt hæ Enneades, nimirum in quæstione *De summo Bono eodemque Uno*, ab eo in illis Elementis suis disputandi initium cepit. Profiscitur enim ab *Uno* et *Multitudine*. Idem in *Theol. Plat.* II. 4. p. 95, duplicem rationem attingit, qua Plato Unum illud significaverit: Διτὸς οὖν ὁ τρόπος τῆς τοῦ ἐνὸς ἐνδείξεως· διττὰ γὰρ αὐτῷ καὶ ὀνόματα παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Πλάτων τῆς ἀρρήτου αἰτίας. ἐν Πολιτείᾳ μὲν γὰρ τὰγαθὸν αὐτὴν ἀποκαλεῖ, καὶ τῆς ἀληθείας τῆς ἐνιζούσης τὸν τε νοῦν καὶ τὰ νοητὰ πηγὴν ἐπιδείκνυσιν. ἐν Παρμενίδῃ δὲ Ἐν ἐπονομάζει τὴν τοιαύτην ἀρχὴν, καὶ τῶν ἐνάδων ἀποφαίνει τῶν θείων ὑποστατικῆν. Timæi Platonici rationem attigit Proclus ibid. V. 17. p. 280, unde efficitur Unum, Bonum et Deum idem esse. Similiter pronuntiat Syrianus in Aristotel. *Metaphys.* (XII.) XIII. 7. vers. Lat. “Unum et Bonum idem sunt apud Platonem, et abstractum est ab omni substantia et intellectu et vita.” In eandem sententiam Platonice philosophiæ restitutor Bessario in libro *In Calumn. Platon.* lib. II. c. 3: “Unum ipsum, ait, Plato supersubstantialem Dei divinitatem appellat.” Hæc sufficienter intelligendæ et inscriptioni et materiæ hujus libri Plotiniani. Anglice eum vertit Thomas Taylor in *Select Works of Plotinus* p. 468—506. Insigniora hujus libri Germanice in numerum pronuntiatorum redegit Tennemann, in *Hist. Philosophiæ* VI. p. 69—89.

p. 1385, 12. οὔτε γὰρ στρατός ἐστιν, εἰ μὴ ἐν ἔσται, οὔτε χορὸς κ. τ. λ.] Cf. supra VI. 6. 12. p. 682. C.D. ubi eadem similitudines adhibentur. Sed etiam argumentum illius loci cum nostro comparari debet.

p. 1385, 2. τῶν φυτῶν καὶ ζώων σώματα, ἐν ὄντα ἕκαστα, εἰ φεύγει τὸ ἐν εἰς πλῆθος θρυπτόμενα τὴν οὐσίαν αὐτῶν—ἀπόλεσεν] Frangendi significatum proprium obtinet hoc loco θρύπτειν, adjuncta tamen corruptionis et nequitiae quadam nota. Maximi Scholia in *Dionys. Areopag. Epist.* VIII. 1. p. 123. Corderii: θρύπτεσθαι κυρίως τὸ κατακλᾶσθαι. λέγεται δὲ ἡ λέξις καὶ ἐπὶ τῶν ἐρωμένων,

οἱ τὴν πρὸς τοὺς ἐρώοντας ἀναβαλλόμενοι συντυχίαν τοιούτῃ τῷ σωματικῷ (Steph. vult. τεθρυμμένῳ. Ego non tento propter exempla quorum partem affcram:) τουτέστι κατακεκλασμένῳ κέχρηται ἦθει. De propria vi Verbi et de simplici forma θρύω, unde ductum est, vid. egreg. not. Coraï in *Heliodor. Æthiop.* II. p. 63, adde Hemsterh. et Ruhnck. ad *Tim. Lex. Platon.* p. 46. sq. Usurpat aliquoties Plato, v. c. in *Phædro* p. 228. c. de *Legg.* VI. p. 778. e. Comici etiam (vid. *Eupolis* in *Lex. Rhetor.* in *Bekkeri Anecdott.* I. 43. ubi jungitur ὠραῖζεσθαι.) Alia nuper laudavit Bagnet. ad *Dionis Chrysost. Orat.* VIII. p. 127. Jungitur cum παίζειν. *Himer. Orat.* XXVI. 4. p. 308. de pictore: τὴν μὲν αὐραν (ἀβρὰν conj. Wernsdorf.) ἐποίει καὶ θρυπτομένην καὶ παίζουσαν: cum κατακλᾶσθαι. *Philo Jud. Vol.* I. p. 360. med. Mang.: τῶν δὲ σωμάτων διὰ τὸ ἀβροδίατον (hinc firmamentum paratur conjecturæ Wernsdorfii) κατακλῶσι καὶ θρύπτουσι τὰς δυνάμεις. *Cyrillus ap. Suidam* in *σπάθων*: κεκλασμένως βადίζειν, τεθρυμμένως φθέγγεσθαι. *Jo. Chrysost. Homil.* IV. in *Selectis* p. 108. ed. *Matthæi*: ὄρων γυναικα πόρνην, γυμνῇ τῇ κεφαλῇ, μετὰ πολλῆς τῆς ἀναισχυντίας εἰσιούσαν χρυσᾶ περιβεβλημένην ἱμάτια, μαλακιζομένην, θρυπτομένην, ἄσματα ἄδουσαν πορνικὰ, κατακεκλασμένα μέλη. Jungitur etiam cum ἀκκίζεσθαι. *Alciphron. Epist.* III. 8. Ἡσιθημένη γὰρ τὸν ἔρωτα ἔκκεκαυμένον τοῦ μειρακίου θρύπτεται καὶ συνεχῶς ἀκκίζεται. Alia exempla conguessit Ruhnken. ad *Tim.* p. 19. Cui ego addam *Pselli locum* ex *Epistoll.* XXV. e *Cod. Palat.* nuper a me vulgatis in *Friedemanni et Seebod. Miscellann. Critt.* p. 618: καὶ σὺ μὲν ἴσως, οὕτως ἔν' εἶπω, θρύπτῃ καὶ ἀκκίζῃ, τὸ μὲν τοῦ ποθομένου παραδεικνύς, τὸ δὲ ἔχων ἀθέατον. Quid impedit, quo minus adjiciam elegantissimum locum *Nili Ascetæ* περὶ ἀκολασίας p. 420. sqq. ed. *Jo. Conr. Orellii*, præcipue cum ejusdem *Codicis nostri* ope plures mendas ex eo eluere possim? φεῦγε συντυχίας γυναικῶν, ἐὰν θέλῃς σωφρονεῖν, καὶ μὴ δὸς παρρησίαν αὐταῖς θαρρήσαι ποτε. κολακεῖαν γὰρ ἐν ἀρχῇ ἢ ἔχουσιν ἢ ὑποκρίνονται (imo leg. εὐλαβείαν cum *Cod. Palat.*) ὕστερον δὲ πάντα τολμῶσιν ἀναιδῶς. πρώτη συντυχία καὶ (imo πρώτη συντυχία. καὶ) τὸ βλέμμα ἔχουσι κάτω, λαλοῦσι πρῶτως (πραέως cod.), καὶ δακρύουσι συμπαθῶς· σχηματίζονται σεμνῶς (σεμνὰ elegantius *Cod.*), καὶ

στενάζουσι πικρῶς (πικρὰ Cod. recte) ἐρωτῶσι περὶ ἀγνείας καὶ ἀκούουσι σπουδαίως. δεύτερον εἶδες, καὶ μικρὸν ἀνένευσαν ἄνω τρίτον, καὶ προσέχουσιν ἀναιδῶς· ἐμειδίσας, κῆκεῖναι κεχυμένως ἐγέλασαν· κοσμοῦνται λοιπὸν, καὶ ἐνδείκνυνται σοι σαφῶς· βλέμμα μορφοῦσιν, εὐαγγελιζόμεναι τὸ πάθος (βλ. μορφοῦσιν εὐαγγελιζόμενόν σοι τ. π. bene) ὀφρῦς ἀνατείνουσι καὶ περιστρέφουσι βλέφαρα· γυμνοῦσι τὸν τράχηλον καὶ ὄλον τὸ σῶμα θρύπτονται (Cod. ὄλω τῷ σώματι θρύπτονται) λόγους λαλοῦσι μαλάσσουσαι τὸ πάθος (Cod. μαλάσσοντας τ. π. rectius.) Ut ad Plotinum revertar, hæc et sequentia congruunt cum Proeli disputatione de *Unitate* in Commentario in Platonis Alcib. pr. LXXXII. p. 245. sqq. quæ ita incipit: φευκτέον τὸ πλήθος κ. τ. λ. Quibuscum confer ipsis Nostri sententias p. 396. et p. 478. D. et ibi annot.

— 13. ὥσπερ καὶ πρὸς ἄνθρωπον ἄνθρωπον συλλαμβάνουσαν] Pro extremo margo et aliquot Codd. habent βλέπουσαν. In Med. A. correctum haud dubie a Ficino: πρὸς ἄνθρωπον βλέπουσαν, ἄνθρωπον, συλλαμβάνουσαν, et hoc ipsum expressit Fic. Taylor conjiciebat: ὥσπερ καὶ πρὸς ἄνθρωπον βλέπουσαν ἄνθρωπον ὁμοιογενεῖ. Sed verbum ex antecedente ποιεῖν facile cogitari potest. Ceterum cum neutram conjecturam Codices confirmant, contextum intactum reliqui, ita tamen, ut verum vidisse Ficinum existimem. Proxima: τῶν γὰρ ἐν λεγομένων—ὅ ἐστιν ita explicat Taylor: i. e. “The nature of its being depends on the nature of the unity which it participates; so that its being is more or less excellent according as this unity partakes in a greater or less degree of the one itself.”

p. 1388, 6. καὶ τοῦ ἐνός—εἶναι ἄνθρωπος κ. τ. λ.] Has quæstiones postea accurate persecutus est Plotinus cum in libro: *De Natura, Contemplatione et Uno* (III. 8.) tum præcipue *De Numeris* (VI. 6.) Confer, quæ supra posuimus in Annot. in hunc librum cap. XIII. ad p. 683. A—C. ubi Aristotelis locos laudavimus, quos respicere videtur Noster.

p. 1389, 12. οὐδὲ γὰρ ἡ ἰδέα ἐν, ἀλλ’ ἀριθμὸς μᾶλλον κ. τ. λ.] Conf. quæ supra disputat Noster V. 9. 5. et 6. p. 559. sq. item VI. 5. 6—8. p. 664. sqq. rursus VI. 6. 12. p. 682. Respicit nostrum locum Ficinus in Argumento p. 16. extr. Con-

ferenda etiam sunt, quæ posuimus ad titulum et ad initium libri de Numeris p. 671. med.

p. 1390, 12. Οὐ τοίνυν οὐδὲ τὸ ἐν τὰ πάντα ἔσται] Taylorus, vir Platoniorum studiosissimus, hæc ita illustrat: “It is well observed by Damascius περὶ ἀρχῶν, that neither the one nor all things accords in reality with the nature of the one. For these are opposed to each other, and distribute our conceptions. For if we look to the simple and the one, we destroy its immensely great perfection: and if we conceive all things subsisting together, we abolish the one and the simple. But this is because we are divided, and look to divided particularities. In short, so far as it is the one, it is exempt from all things, and is without any multitude; but so far as it is the principle of all things, it is all things prior to all.” Ad proxima: τοῦ τοῦ τὰ πάντα ὅντος conferas I. 8. 2. p. 73. A.

— 16. μὴ ῥᾶδιον εἰπεῖν εἶναι] Cf. supra Annot. in VI. 8. 19. p. 754. B. In sequentibus ex marg. Ed. et Codd. scripsi φοβεῖται pro φθονεῖται. De forma ἐξολισθάνει dictum est ad II. 2. 1. p. 108. B.

p. 1391, 10. Ὅμως δὲ χρὴ οὕτω ποιεῖν τὸν μέλλοντα—φιλοσοφῆσει] Ita scripsimus cum plurimis Codd. Plato de Rep. VI. p. 491. A. p. 287. Bekk.: τόδε μὲν οὖν, οἶμαι, πᾶς ἡμῖν ὁμολογήσει, τοιαύτην φύσιν καὶ πάντα ἔχουσαν ὅσα προσετάξαμεν νῦν δὴ, εἰ τελέως μέλλοι (all. μέλλει. cf. Matth. Gr. gr. §. 498. d. Ast. ad Remp. p. 538. et quæ laudavi ad Plotin. de Pulcrit. p. 384. ed. Heidelb.) φιλόσοφος γενέσθαι, ὀλίγας ἐν ἀνθρώποις φύεσθαι καὶ ὀλίγας. Qui universus locus de philosophi indole cum hoc nostro est componendus.

— 16. καὶ ἐν ἐκ πολλῶν γενέσθαι, ἀρχὴν—ἐσόμενον] Taylor necessarium censet scribi ἀρχῆς, et plane ita correctum a secunda manu in Med. A. haud dubie a Ficino, qui quidem hæc ita distinxit et vertit. Recepissem in ordinem, modo unus liber suffragaretur.

p. 1392, 5. ἡ μέγεθος ἡ σχῆμα κ. τ. λ.] Cf. Platonis Sympos. p. 211. p. 444. sq. quem locum supra sæpius laudavimus. Hic cum eo compositum velimus Alcinoum De Doctrina Platonis c. X. p. 476. sqq. ed. Dan. Heins. Imitatus est etiam hæc Sallustius De Diis et Mundo c. V. Mox verba οὐδὲ ὄν, καὶ γὰρ τὸ ὄν οἶον μορφὴν τῆν

τοῦ ὄντος ἔχει: Taylor vertit: "Nor is it being; for being has, as it were, the form of *the one*." Vult enim legi τοῦ ἑνὸς pro τοῦ ὄντος, addens: "For it is absurd to suppose Plotinus would say, *that being has, as it were, the form of being*." Libri omnes in vulgata conspirant, et recte habet, modo sonus ponatur in μορφῆν: Si Deus summus ens esset, quasi *formam* haberet entis. Hoc negandum est et pernegatur. Ratio inteligitur ex Platonis loco laudato. Nec magis favent libri conjecturae Orellii, qui ad Sallustii l. 1. p. 99. ad verba sequentia: ἄμορφον δὲ ἐκείνο καὶ μορφῆς νοητῆς suppleri vult: ἄμοιρον vel κεχωρισμένον. Sed tenenda est breviloquentia Plotini, et si non apte dici posset ἄμορφόν ἐστι μορφῆς, non inepte tamen dicitur ἄμ. ἔ. μορφῆς νοητῆς.

p. 1392, 16. οὐδὲ κινούμενον, οὐδ' αὖ ἐστὼς] Ex Platonis doctrina Proclus in Theolog. Platonis III. 20. p. 164: τὸ δὲ πρῶτως ὄν οὔτε ἔστηκεν οὔτε κινεῖται, ὡς αὐτὸς διατάσσεται (ὁ Ἐλεάτης ξένος).

p. 1393, 10. Γίνεται δὲ ἡ ἀπορία—ὅτι μηδὲ κατὰ ἐπιστήμην ἢ σύνεσιν ἐκείνου] Vid. Plato de Rep. VI. 505. sqq. Aristot. Ethic. Nicom. X. 7. Proclus in Theol. Plat. I. 25. Cf. Andr. Rudelbach. Disquisitio de *Ethices Principiis* hucusque vulgo traditis. Havniæ 1822. p. 144: "Qui vero illam, quam de cognitione, scientia omni majore sententiam tuiti sumus, aliunde haurire atque confirmare velit, Plotinum adeat Ennead. VI. 9. 4, ubi de cognitione illa sub præsentia nomine loquitur."

p. 1394, 11. ὀπισθοβαρῆς ὑπάρχων] Simplicius in Epicteti Enchirid. XII. p. 78. p. 128. Schweigh. de sene ad discessum ex hac vita præparando: ἴνα μὴ, τοῦ καιροῦ τῆς ἀναχωρήσεως ἐνστάτος, καλούμενος, ὀπισθοβαρῆς εὐρεθῆς, ὑπὸ τῶν δεσμῶν ἀνθελκόμενος. Verbum ἀνθελκεσθαι Platonium. Vid. de Legg. I. p. 644. e. p. 219. Bekk. Usurpant Antoninus Imperator III. 5. p. 73. Jo. Chrysost. Homill. Selectt. III. 28. ed. Matth. Porphy. Sentent. XXXII. p. 233. Sozomenus Hist. Eccles. IX. 10. ἀνθολκῆ Clemens Alex. III. Iamblich. Protrept. p. 386. Kiessl. quorum locorum argumentum partim cum nostro loco cognatum est.

ib. καὶ οὐ μόνος ἀναβεβηκὼς κ. τ. λ.] Ita scriptissimus auctoritate marginis et plurium Codd. De

sententia hujus loci Brucker. in Hist. Crit. Philos. II. p. 417. posteaquam hæc Plotini verba apposuit, ita judicat: "Nullo fere loco enthusiasmum systematis sui et fontem et finem esse Plotinus magis prodit, quam hoc." Equidem non miror virum ceteroquin eruditum, sed media in omnibus potius, quam sublimiora, sectantem, hujusmodi magni philosophi effata assequi non potuisse.

p. 1395, 4. ἂ δὲ ἐν τοῖς λόγοις—διανοείσθω] Suspiceris Ficinum aliter legisse hæc extrema. Sed libri scripti nihil suppeditant. Intactam reliqui versionem Latinam. Taylor tamen clarius ita vertit: "But with respect to arguments in the belief of which he is deficient, he should conceive as follows."

— 10. φύσιν ψυχῆς—καὶ ὡς παρὰ νοῦ—ἀρετὴν ἴσχει] His refragari videri possit Plato in Menone p. 99. 2: ἀρετὴ ἂν εἴη οὔτε φύσει οὔτε διδακτὸν, ἀλλὰ θεία μοῖρα παραγινομένη ἀνευ νοῦ οἷς ἂν παραγίγηται. Quæ uberius exposuit Maximus Tyrius XXXVIII. p. 230—235. Reisk. Sed ne Plato secum ipse pariter atque cum Plotino pugnare putetur, comparandi sunt hi loci de Rep. IV. p. 444. e. p. 212. Bekk. Lach. p. 188. c. Phædon. p. 61. A. (p. 8. Wytttenbachii, cujus annotatio plura suppeditabit.) Cf. p. 172. Adde Alcinoium De Doctr. Platon. X. p. 478. et XXVIII. p. 517. sqq.

— 16. νοῦν—πατέρα αὐτῆς (τῆς ψυχῆς) ὄντα κόσμον νοητὸν] Patris appellatio in Timæo p. 37. p. 30. Bekk. et p. 41. p. 43. Bekk. dici non potest quam multis imitationibus disputationibusque ansam præbuerit. Et πατὴρ nunc ipsum *Bonum*, respectu mentis habito, est: Alcinoius c. 10. p. 478. de Summo Deo: πατὴρ δὲ ἐστὶ τῷ αἴτιος εἶναι πάντων καὶ κοσμεῖν τὸν οὐράνιον νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ κόσμου πρὸς ἑαυτὸν καὶ πρὸς τὰς ἑαυτοῦ νοήσεις, quem affectato suo dicendi genere τὸν ἀρχίφωτον πατέρα dicit Dionysius Areopagita, qui fertur, de Cælest. Hierarch. I. p. 11. Nunc *Mens*: Proclus in Platon. Theol. III. p. 5. post med.: σωματῶν μὲν καὶ ψυχῶν πατέρα τὸν νοῦν ἀποφαίνει (Πλάτων): et quidem tripliciter. Hinc τρεῖς πατέρες νοεροὶ (tres patres intellectuales) Proclus l. 1. V. 3. p. 252. sq. appellatione fortasse e priscis Græcorum religionibus ducta, quæ Tritopatores celebrabant. (Vid. Cicero de N. D. III. 21. ex

emendatione Hemsterhusii: cf. annot. nostr. p. 587.) Indidem Juppiter nunc Mens vocatur Philosophis, nunc Mentis filius, nunc ipse Pater genitorque rerum omnium (Proclus l. l. coll. 204. et 303.) quod et ipsum conjunctum est cum popularibus religionibus (Cic. de N. D. II. 2. cum annot. p. 211. et II. 25. p. 305.) Cujus rei significationem addo ex historiis repetitam: Dio Cass. in Excerptt. CXVI. p. 231. (Nov. Collect. Vat.): ὅτι ὁ δῆμος ἐπὶ Μακρίνου πρὸς τὸν Δία εἶπον, ὡς Κύριος ὠργίσθη, ὡς πατὴρ ἐλέησον ἡμᾶς.

p. 1396, 3. Οὔτε γὰρ διακέκρται, ὡς οἱ λόγοι οἱ ἦδη καθ' ἐν νοούμενοι κ. τ. λ.] Taylor: "For it is neither separated like the reasons [i. e. forms or ideas in the human soul] which are perceived by our intellect one at a time [and not simultaneously] nor is it a confused multitude:" addens in nota, hæc non recte intellecta et conversa esse a Ficino: "For the human intellect," ait vir ille doctus, "perceives only one form or idea at a time; but a divine intellect sees all forms at once." Nunc e Med. A. intelligitur, Ficinum ex conjectura explevisse locum: ὡς οἱ λόγοι ἐν προφορᾷ ἀλλ', inde profectum est illud: "sicut rationes in *prolatione* (ita corrigendum est in Taylori nota istud *probatione*) solent, sed"—Neque vero ullus codex firmat conjecturam Marsilii. Mox (p. 763. A. τὸ δὴ πρὸ νοῦ τοῦ κ. τ. λ.) Taylori suspicionem confirmatam vides libris nostris. Ego locum ita constitui τὸ δὴ πρὸ νοῦ, τοῦ ἐν τοῖς οὐσι τιμιωτάτου, εἴπερ δεῖ τι πρὸ νοῦ εἶναι κ. τ. λ.

— 16. Εἴπερ δὲ δεῖ ὀνομάσαι κοινῶς ἂν λεχθῆν —χαλεπὸν μὲν γνωσθῆναι.] Vid. supra ad VI. 8. 19. p. 754. B. ubi fontes in Platonis Timæo et Sophista indicavimus. Quos locos respicit Alcinous de Doctr. Plat. X. p. 476: ἐξῆς δὲ περὶ τῆς τρίτης ἀρχῆς ποιητέον τὸν λόγον, ἣν μικροῦ δεῖν καὶ ἄρρητον ἡγεῖται ὁ Πλάτων. Cf. p. 478. med.

p. 1397, 8. καὶ τὴν ψυχὴν ἐνοῦν θέλοντες] Edit. vitiose ἐν οὐ, Fic. et Taylor ἐν εἶναι conjecerant. Ego ex Cod. Vat. manum Plotini restitui. Paullo superius: ὡς πηγὴν τῶν ἀρίστων ὄντα κ. τ. λ. cf. Alcinous p. 477: ἀγαθόν. λέγω δὲ οὐχ ὡς ὀρίζων ταῦτα, ἀλλ' ὡς κατὰ πάντα εἰς δύναμιν εὐεργετεῖ παντὸς ἀγαθοῦ αἴτιος ὢν. In compendium redegit, quæ leguntur in Platonis Timæo p. 29. p. 25. Bekk. itemque in Rep. VI. p. 509. p. 320. Bekk.

— 15. ἢ ὡς μονὰς καὶ σημεῖον ἐνίσταται—ἢ ψυχῇ

ἀφελούσα—πλήθος κ. τ. λ.] Alcinous p. 479: ἔσται δὲ πρώτη μὲν αὐτοῦ (τοῦ Ἐνὸς) νόησις ἢ κατὰ ἀφαίρεσιν τούτων, ὅπως καὶ σημεῖον ἐνοήσαμεν κατὰ ἀφαίρεσιν ἀπὸ τοῦ αἰσθητοῦ, ἐπιφάνειαν νοήσαντες, εἶτα γραμμὴν, τελευταῖον τὸ σημεῖον.

p. 1398, 7. οὐ τῷ ἀδιεξίτητῳ—ἀλλὰ τῷ ἀπεριλήπτῳ] Ita pro περιλήπτῳ restituimus e libris nostris. Vidit etiam Taylor: viderat antea et restituerat civis ejus, quem in Platonis Platonico-rumque studio honestissime imitatur Cudworth. in Syst. Intell. V. 3. 11. p. 1018. qui hunc similesque locos Plotini adhibuit. De voce ἀδιεξίτητος dictum est ad II. 4. 7. Cf. VI. 6. 17.

— 13. δεῖ μὲν γὰρ ἰκανώτατον ἀπάντων καὶ αὐταρκέστατον καὶ ἀνευδέεστατον εἶναι] Plato Timæo p. 33. e. p. 30. Bekk. de Mundo: ἡγήσατο γὰρ αὐτὸ ὁ ξυνηθεὶς αὐταρκὲς ὃν ἄμεινον ἔσσεσθαι μᾶλλον ἢ προσδεῖς ἄλλων. Clemens Alex. Pædag. II. 12. p. 247. Potter.: ἰκανότης δὲ ἐξίς ἐστὶν ἐξικνουμένη πρὸς τὸ οἰκείου πέρασ ἀνελλιπῶς καὶ ἀπερίττως. μήτηρ δὲ αὐτῶν ἡ δικαιοσύνη, τιθηγὴ δὲ, ἢ αὐτάρκεια. αὕτη γοῦν τοι ἐξίς ἐστὶν ἀρκουμένη οἷς δεῖ, καὶ δι' αὐτῆς ποριστικὴ τῶν πρὸς τὸν μακάριον συντελούντων βίον. Adde Proclum in Inst. Theol. IX. περὶ αὐτάρκους, ubi Boni ipsius rationem et τοῦ Αὐτάρκους ita declarat p. 18. ed. nostr.: Εἰ οὖν τὸ αὐταρκὲς πεπλήρωκεν ἑαυτὸ τοῦ ἀγαθοῦ, τὸ, ἀφ' οὗ πεπλήρωκεν ἑαυτὸ, κρεῖττον ἂν εἴη τοῦ αὐτάρκους, καὶ ὑπὲρ αὐτάρκειαν· καὶ οὔτε ἐνδεῆς τινος τὸ ἀπλῶς ἀγαθόν. Cf. Plotinum ipsum p. 352. sq. et Simplicium in Aristotel. Phys. p. 7. b. Adde locum Eubuli super Aristotel. Polit. II. (in Nova Scriptt. Collect. Vat. ed. Ang. Maii II. p. 674.): καίτοι γ' ἐχρήν καὶ τοῦ ἐν Φαίδωνι Σωκράτους (Σωκράτους) ἀκούειν βοῶντος ὡς ἄρ' οὐδὲν οὕτως οἶδε συνδεῖν τὰ ὄντα καὶ συνέχειν ὡς τὸ ἀγαθόν, παντὸς Ἄτλαντος ἰσχυρότερον ὃν (ὄν) εἰς ταύτην τὴν δύναμιν (Plato Phædon. p. 99. c. p. 89. Bekk. ubi conf. Wyttenbachii annot. p. 262. cf. annot. nostra supr. in VI. 8. 18. p. 753. E.) καὶ αὐτὸ τὸ δέον ὄντος ὑπάρχον· ἐπέισθη γὰρ ἂν τούτοις ἐπόμενος, ὅτι τὸ αὐταρκέστερον πᾶν, ὅτου οὖν (leg. πᾶν ὄτουοῦν) ἡμῶται μᾶλλον, καὶ ἐν μειζόνως ἐστὶν, ὥσπερ καὶ αὐταρκὲς μειζόνως. τὸ γὰρ μᾶλλον τοῦ συνδέοντος μετέχον μᾶλλον ἐστὶν ἔν. τὸ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ μᾶλλον μετεκληχθὸς, τοῦ συνδεῖν δυναμένου διὰ τὸν ἐν Φαίδωνι λόγον μετέχει· μᾶλλον τὸ δὲ αὐταρκέστερον μᾶλλον τοῦ ἀγαθοῦ μετέχει (fort.

leg. δ. τ. ε. Φ. λόγον μετέχει μάλλον. τὸ δὲ μάλλον αὐταρκες· τὸ δὲ αὐταρκέστερον μ. τ. ἀ. μ.) στοιχείου γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ αὐταρκες. Hæc extrema comparanda sunt cum Procli sententia in Timæum ad l. l. ubi dicit: *Unum, Perfectum et sibi ipsum Sufficiens* (τὸ αὐταρκες) *esse elementa divinitatis*. Damascii locum nostro loco adhibuit et Anglico sermone ejus insigniora adjecit Taylor.

p. 1399, 8. Τόπος τε οὐδείς αὐτῷ] Hanc sententiam in Excerptis Plotini exhibet Nicephorus Gregoras Hist. Byz. T. XX. 1. p. 552. ed. Venet. Ceterum cum Plotini hoc loco comparandus est Porphyrius in Sententt. c. XXXVII. p. 244. sq.

p. 1400, 1. Ἄλλ' ἔστιν ὑπεράγαθον] Vid. supra V. 5. 13. ubi in Annot. p. 532. F. utrosque locos conferri jussimus. Cf. etiam Nicephorus l. l.

p. 1402, 1. οἶαν ἴσως καὶ Μίνως ποιοῦμενος δαριστῆς τοῦ Διὸς ἐφημίσθη εἶναι—εἰς νόμων—θέσιν.] Plato Legg. I. p. 624. post in.: Μῶν οὖν καθ' Ὁμήρου λέγεις, ὡς τοῦ Μίνω φοιτῶντος πρὸς τὴν τοῦ πατρὸς ἐκάστοτε συνουσίαν δι' ἐνάτου ἔτους καὶ κατὰ τὰς παρ' ἐκείνου φήμας ταῖς πόλεσιν ὑμῶν θέντος τοὺς νόμους (cf. Dialog. qui Minos inscribitur p. 319. D. p. 18. sqq. Boeckh. et. quos plures laudat Ast. ad Legg. l. l. p. 7. quibus adde Plutarch. in Theseo p. 7. a. p. 35. ed. Leopold. Plutarch. Maxime cum Principp. Philos. Esse Diss. p. 776. e. p. 115. sq. Wyt. : ἀκούομεν δὴ Ὁμήρου τὸν Μίνω θεοῦ δαριστὴν ἀποκαλοῦντος. τοῦτο δὲ ἔστιν, ὡς φησιν ὁ Πλάτων, ὀμιλητὴν καὶ μαθητὴν. Adde Julian. ap. Cyrillum lib. VI. p. 190. Spanhem.) Homeri locus Odys. τ. 179. sq. ita habet :

Τῆσι δ' ἐνὶ Κνωσὸς, μεγάλη πόλις· ἔνθα τε Μίνως
ἐννέωρος βασιλεὺς, Διὸς μεγάλου δαριστῆς.

Qui locus quam multis veterum recentiorumque disputationibus ansam præbuerit, nemo est, qui nesciat. Vid. modo Apollonii Lex. Homer. p. 263. sq. cum Villosion. et Tollii annot. Symbolic. et Mytholog. nostr. IV. p. 99. ibiq. laudata et disputata, et Hœeckii librum, qui inscribitur Kreta I. p. 234. sqq. Quod Plotinus subjicit ἐφημίσθη, significat veterem et a majoribus traditam famam. De qua vi vocis φήμη egit Wyttenbach. ad Julian. p. 59. p. 152. ed. Lips. et ad

Plutarch. de Amicorr. Multitud. p. 643. Explicationem vocis δαριστῆς, quæ in marg. Cod. Marc. A. legitur, ὀμιλητῆς, habent præter Plutarchum Grammatici apud Eustath. in Homer. l. l. et Apollonius in Lex. Hom. p. 264. ed. Tollii.

p. 1403, 1. φέρονται δὲ αἱ θεῶν (ψυχαί) αἰεὶ κ. τ. λ.] Obversatur Plotino nobilissimus locus Phædri, ubi Plato p. 246. e. p. 41. Bekk. : ἀγαθὸν καὶ πᾶν ὅτι τοιοῦτο. τοῦτοις δὴ τρέφεται τε καὶ αὔξεται μάλιστα τὸ τῆς ψυχῆς πτέρωμα, αἰσχυρῶ δὲ καὶ κακῶ καὶ τοῖς ἐναντίοις φθίνει τε καὶ διόλλυται· ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρανῷ Ζεὺς, ἐλαύνων πτηνὸν ἄρμα, πρῶτως πορεύεται, διακοσμῶν πάντα καὶ ἐπιμελούμενος· τῷ δ' ἔπεται στρατιὰ θεῶν τε καὶ δαιμόνων κατὰ ἔνδεκα μέρη κεκοσμημένη. Cf. Plotin. p. 201. D. cum Annot. item p. 403. C. p. 551. A. med. et p. 725. A. Quæ subjicit nostro Plotinus : τὸ δὲ πόρρω ἀφιστάμενον ἄνθρωπος ὁ πολλὸς καὶ θηρίον, et ipsa Platonis assiduum lectorem arguunt : Rep. IX. 588. c. p. 458. Bekk. : Πλάττε τοίνυν μίαν μὲν ἰδέαν θηρίου ποικίλου καὶ πολυκεφάλου κ. τ. λ. Cf. Nostrum ipsum I. 1. 7. p. 4. G. : ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθῆς σχεδόν· ἐκεῖνα δὲ τὸ λεοντώδες καὶ τὸ ποικίλον ὄλωσ θηρίον. Proclus in Alc. pr. 78 : τρίτον, ὅτι καὶ ἐν ἐκάστῳ ἡμῶν ἔστι τι πολυκέφαλον θηρίον, ὅπερ ἀνάλογόν ἐστι τῷ πλήθει. cf. ibid. p. 143.

p. 1404, 10. ἀλλ' οἶον χορὸς ἐξάδων κ. τ. λ.] Plato Phædon. p. 85. a. de cyenis : θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξάδειν. Cf. Wyttenbach. ad eum Dialogum p. 193. Nostro loco et *cantare* : Chori similitudinem amat Plotinus. Hic comparandus est I. 8. 2 : χορεύουσα ψυχὴ περὶ νοῦν.

p. 1406, 2. καὶ φνυγὴ καὶ περορῶρησις] Plato Phædro p. 246. c. p. 40. Bekk. Cf. Nostrum II. 9. 4. IV. 3. 7. IV. 8. 1. et 4. Mox καθ' ὃ καὶ συνέξενκται Ἔρως ταῖς ψυχαῖς καὶ ἐν γραφαῖς καὶ ἐν μύθοις. Illud vertit Fic. *in scriptis*. Possit enim picturas s. tabulas pictas et similia cogitasse.—ἐν μύθοις. Celebratissima est fabula Amoris et Psyche prodita ab Appuleio Metamorph. IV. 83. p. 300. Oudendorp. et VI. 125. p. 429; de qua exposuimus in Symbol. et Mythol. III. p. 566. sqq.

— 7. ἐνταῦθα δὲ πάνδημος γίνεται—² Αφροδίτης γενέθλια] Plato Sympos. p. 180. D. p. 385. Bekk. et p. 203. p. 429. Bekk. Cf. Nostrum p. 293. sq.

et p. 298. B.C. et Proclum in Cratylum §. 183. p. 117. Boisson.

p. 1407, 9. ἵνα τῷ ὄλῳ αὐτῶν περιπτυξώμεθα] Vid. Annot. in IV. 4. 16. fin. ad p. 409. D. ubi hoc loco legendum esse conjeci αὐτὸν, sed tamen, cum omnes libri in vulgata conspirent, eam intactam reliqui.

— 12. θεὸν γενόμενον] Taylor, posteaquam Aristotelis locum Politicæ. adhibuit, ita pergit: "Observe, too, that when Plotinus calls the man who is able in this life to see divinity a God, he means, that he is a God only according to *similitude*; for in this way, men transcendently wise and good are called by Plato, Gods and divine." Philosophi Platonici nonnulli ita distinguebant: qui civili virtute (politica virtute) præditus sit, eum esse σπουδαῖον, qui vim purgatoriam (τὴν καθαρτικὴν δύναμιν) habeat, δαιμόνιον esse, qui θεωρίαν, eum θεῖον esse appellandum. In ea vero quæstione, num homo in hac vita possit θεοῦσθαι sive *Deus evadere*, dissidebant inter se iidem philosophi Vide Porphyrii Sententt. XXXIV. p. 235. sqq. Iamblich. de Myster. II. 2. et Olympiodor. in Platon. Phædon. Adde locum Eunapii in Excerptt. Historr. p. 261. ed. Ang. Maii: qui scriptor ita de Juliano Imperatore: ὅς γε διὰ φύσεως ἐξουσίαν καὶ ἰσομέγεθες τῷ θεῷ ἀγαγῆς τε ἀνάγκην ἐπαύσατο πρὸς τὸ χεῖρον ἔλκουσαν, καὶ ἐκ τοσοῦτων ἀνευεγκῶν κυμάτων οὐρανόν τε εἶδε, καὶ ἐπέγνων τὰ ἐν αὐτῷ καλὰ, τοῖς ἀσωμάτοις ὁμιλήσας σῶμα ἔχων ἔτι.

p. 1408, 3. τὴν ἐπιστήμην τὴν ἐν ἀποδείξει κ. π.] Wytttenbach. ad Plutarchi Præceptt. Conjugall. p. 900: "Ἀποδείξις scientiæ effectrix, proprium philosophiæ instrumentum, supra puerilem institutionem habetur." Laudat vir doctus locos Plutarchi haud paucos. Proclus in Alc. pr. p. 298: ὡς γὰρ αἱ ἀποδείξεις αἱ ἀπὸ τῶν καθολικωτέρων μειζόνως εἰς ἐπιστήμην ἡμᾶς προάγουσιν, οὕτω δὲ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐπιβολῶν ἔλεγχοι πρὸς τὴν καθαρσιν ἀνύσμοι γίνονται. Cf. Olympiodor. in Alc. pr. p. 55. et p. 121. Adde Diogen. Laërt. VII. 45. ubi Stoici ἀπόδειξιν ita definiunt: λόγον διὰ τῶν μᾶλλον καταλαμβανομένων τὸ ἦττον καταλαμβανόμενον παριστάντα: ut eum locum emendavit Davisius ad Cic. Acad. II. 8. 26: ubi Ernestus vertit *argumenti conclusio*. Cf. Gocrenz. ad Cic. l. 1. p. 54. et Rosinium ad Epicuri

librum περὶ φύσεως in Volumn. Herculann. Vol. II. ad Column. IV. p. 11. Ceterum hæc Plotiniana attigerunt Cudworth. et Moshem. in Syst. Intell. p. 637. Confer ipsum Nostrum supra p. 148. C. et p. 522. A.

— 10. ἀλλὰ μὴ ἐν ἀμφῳ] Taylor ex conclusionis ratione necessarium judicat scribi: ἀλλὰ μὴν. Ficinus et Codd. nostri omnes in vulgata perseverant. Ad proxima cf. supra VI. 8. 7. p. 740. B: εἰ μὴ τις τολμηρὸς λόγος ἐτέρωθεν σταλεῖς λέγοι.

— 18. τὸ τῶν μυστηρίων — ἐπίταγμα] Cum argumento hujus capituli congruunt plura, quæ posuit Iamblichus in Protreptico c. 13. Comparat autem quæ hoc extremo capite de ἐνώσει sive ἀπλώσει tradit Plotinus cum Persarum doctrina mysticæ hominis cum deo conjunctionis unionisque Tholuck. in libro: *Ssufismus* sive *Theosophia Persarum pantheistica* c. III. p. 79. sq. quem locum etiam laudavimus ad Porphyrii Vit. Plotini cap. XXIII. p. 137. infr. Fabricii. Ceterum quod mysteriorum mentionem attinet, consule Wytttenbachii Annot. in Platonis Phædon. p. 134—139; quem etiam ad hæc explicanda adhibuit idem Tholuck. in altero libro, qui inscribitur: *Bluthensammlung aus der morgenländischen Mystik*. Berol. 1825. p. 2—6. ubi item nostrum locum attigit. Adhibuit nostrum locum etiam Bened. Bendtsen in Marmor. Mystice. Specim. I. p. 11. Primarius est locus de ordine Initiorum sacrorum Theonis Smyrnæi Mathem. Platon. p. 18. p. 21. ed. Gelders. (ubi vid. hujus annot. p. 123. sq.) Plura de hoc argumento addere nolo post ea, quæ partim a Plotino, partim alibi a me dicta sunt.

p. 1409, 13. ὑπερβὰς ἤδη καὶ τὸν τῶν ἀρετῶν χορόν.] Hæc locutio Stoicis placuisse videtur. Nam quum inter se connexas ponerent virtutes (Diog. Laërt. VII. 125. Cf. J. Lipsii Commentar. in Senecam p. 605. D.) unicuique earum quendam quasi comitatum addebant. Ita enim Justitiam, ut videtur, loquentem facit apud Nonium Cicero in Hortensio: "An eum videat me *et meas comites*, fortitudinem, magnitudinem animi, patientiam, constantiam, gravitatem, fidem, ipsa se subducat?" Cui loco hæc adjicit M. A. Muretus Varr. Lectt. III. 20. p. 78. ed. Ruhnken. "Utebantur autem (Stoici) ad eam sententiam illus-

trandam et subjiciendam ante oculos quadam imagine, ut dicerent: cum *chorus ipse virtutum* raperetur ad tortorem, beatam vitam non subducere se, neque manere extra ostium, sed illas usque comitari.”

p. 1410, 6. τοῖς—σοφοῖς τῶν προφητῶν αἰνίττεται—αἰνιγμα] Colorem duxit ex Platonis *Timæo* p. 72. p. 102. Bekk.: ὅθεν δὴ καὶ τὸ τῶν προφητῶν γένος ἐπὶ ταῖς ἐνθέοις μαντείαις κριτὰς ἐπικαθιστάναι νόμος· οὗς μάντις αὐτοὺς ἐπονομάζουσι τινες, τὸ πᾶν ἡγνοηκότες ὅτι τῆς δι’ αἰνιγμῶν οὗτοι φήμης καὶ φαντάσεως ὑποκριταὶ, καὶ οὗτι μάντις, προφήται δὲ μαντενομένων δικαιοτάτα ὀνομάζουσι ἄν.

p. 1411, 11. φυγὴ μόνου πρὸς μόνον.] Taylor :

“From this solitary subsistence of *the one*, the solitariness of all other divine natures is derived, and their ineffable association with themselves:” commodè admonens Platonici loci in *Timæum* hujusque interpretem. Ita enim ille p. 34. p. 31. Bekk.: καὶ κύκλῳ δὴ κύκλον στρεφόμενον οὐρανὸν ἓνα μόνου ἔρημον κατέστησε, δι’ ἀρετὴν δὲ αὐτὸν αὐτῷ δυνάμενον ξυγγίγνεσθαι καὶ οὐδενὸς ἑτέρου προσδεόμενον, γνώριμον δὲ καὶ φίλον ἰκανῶς αὐτὸν αὐτῷ. διὰ πάντα δὴ ταῦτα εὐδαίμονα θεὸν αὐτὸν ἐγεννήσατο. In quem locum consule, quæ commentatur Proclus p. 173. et ad extrema adhibe nostrum ipsum IV. 8. 1. p. 469. D.

INDEX RERUM ET VERBORUM

IN PLOTINI OPERIBUS,

ET MARSILII FICINI IN EUNDEM COMMENTARIIS

LOCUPLETISSIMUS, QUO ANTEA SEMPER CARUIT DIVINUS HIC AUTOR.

- ABRAHAM** Avenazara astrologus Fic. p. 214
Abraham astrologus 435
Abumasar astrologus Fic. p. 207
accessus et recessus octavæ sphaeræ Fic. p. 223
accessus ad Deum præparat 759
accidens in quo substantia ut tertium genus, quas res contineat 618
accidens duplex Fic. p. 17
accidentis et substantiæ vicissitudo 622
accidentia alicubi existentia possintne alibi esse essentiæ F. p. 17
accidentia substantiis mancipata 622
accidentia quomodo ad essentias revocentur Fic. p. 18
actus descriptio 275
actus intimi primi entis, qui existant, et quot 612
actus secundus 174
actus infinitus 537
actus omnis motus est Fic. p. 197
actus ubi, et ex quo agi, cogitari debeat 754
actus et potentia contraria sunt Fic. p. 130
actus primus et secundus quid 537
actus duos esse in processione 638
actus præcipuus quis Fic. p. 308
actus seu in actu esse, quomodo sit apud superos 175
actus ab essentia manans quis 518
actus et in actu esse idem in intelligibili mundo ib.
actio animi mundi partim tempore transigitur, partim non 408
actio ad contemplationem refertur 343
actio secundum contemplationem quid 347
actio formæ actus Fic. p. 306
actio contemplationis debilitas 346
actio apud Deum non distinguitur a natura 746
actio fit per formam Fic. p. 428
actio et intelligentia prima quæ Fic. p. 236
actio præstantissima quæ 464
actio et esse ubi differant F. p. 398
actio triplex Fic. p. 117
actionem alicujus esse, et circa aliquid aliud versari 721
actiones cælestes quomodo fiant 424
actiones et passiones quo referantur Fic. p. 233
actiones triplices, et quæ priores vel posteriores 431
actiones immateriales 166
actiones ut distribuendæ 228
actiones rerum a propria potius natura, quam a cælo 225
actiones rerum propriæ non tollendæ 141
actiones hominum a providentia observantur Fic. p. 437
actionum divisio 423
actionum humanarum bonitas et pravitas unde Fic. p. 435
actionum finis cognitio 348
actionum in nobis principia duo Fic. p. 449
activorum et voluptuosorum hominum discrimen 555
acuti curnam memores plerunque 455
ad Animam dimensionem liberam quomodo ascendendum gradatim a natura corpora 762
ad Principium quæ pertineant 763
adesse alterum alteri quot modis contingat 311
adoratio omnium sacrificiorum juxta Platonicos præstantiss. 437
adversitas bonis exercitatio, malis punitio Fic. p. 433
adventitia cum rebus ipsis sub eodem genere neutiquam ponenda 594
Adrastæ oraculum 264
æs Veneri attributum Fic. p. 173
æs cur rubigine conteratur F. p. 174
ær cur non luceat Fic. p. 173
ær terræ participatione non indiget ib.
ær in cælum non agit 102
ær triplex Fic. p. 174
æris utilitas Fic. p. 167
æris in ignem transmutatio Fic. p. 80
æris proprietates aliquot Fic. p. 173
æri quæ astra præsent Fic. p. 174
æria animalia qualia Fic. p. 504
affinitas cum superioribus quomodo contrahantur Fic. p. 398
Ægidius Romanus Fic. p. 356
Ægyptii sacerdotes cur rerum figuris ad mysteria significanda usi fuerint 547
æther quid Fic. p. 431
æternitas quid Fic. p. 175
æternitas in quibus a Platonice collocetur Fic. p. 591
æternitas et ævum idem cum deo 329
æternitas non est subjectum 326
æternitas et ævum veneranda 319
æternitas simul cum natura 327
æternitas et beatitudo unum Fic. p. 79
æternitatis species duæ Fic. p. 591
æternitatis formalis ratio tria continet ib.
æternitatis et temporis discrimen Fic. p. 593
æternitatis et temporis natura a priscis philosophis deprehensa Fic. p. 407
æternitatis descriptio Fic. p. 591
æternitatis optima descriptio, folio 347
æternitatis contemplatio quomodo debeat institui ib.
æternitatis quomodo simus participes 329
æternitatis et temporis naturam pauci rimantur 315
æternitatis et temporis sensus a natura nobis insitus 325

- æternitatem in uno manere quomodo intelligendum apud Platonem 329
 æternum quid Fic. p. 592
 æternitatis proprium Fic. p. 81
 æterni contemplatio 326
 æternorum causa Fic. p. 398
 æternorum actus et esse idem ib.
 æternarum substantiarum nulla est adventitia forma ib.
 ævum quid Fic. p. 591
 ævum unde ductum 328
 ævi descriptio 336
 ætates hominis quib. planetis destinantur Fic. p. 209
 agere qualitatis est Fic. p. 275
 agens prius non actionem genuisse 731
 agentium distinctio Fic. p. 233
 agentium series Fic. p. 234
 Aimon astrologus Fic. p. 210
 albedo quid 181
 Albius astrologus Fic. p. 213
 Alexandri Aphrodisæi de fato sententia Fic. p. 407
 aliquid tale et hoc aliquid quas substantias induant 631
 alteritas Fic. p. 319
 alteritas in motu quid 638
 Ammonius Christianus Fic. p. 347
 amatoris natura Fic. p. 131
 amatorii affectus 43
 amor quid sit, variæ opiniones 291
 amor unde influat animabus ib.
 amor quatenus materiæ particeps 299
 amor Veneris 293
 amor cur heros dictus 294
 amor dæmon est, Platonis sententia 291
 amor essentialis 294
 amor asilus 297
 amoris principium 291
 amoris ortus 292
 amoris pater Porus Fic. p. 352
 amoris mater Penia ib.
 amores qui boni vel mali 297
 amores ab anima generantur F. p. 522
 amores animæ cujuslibet ib.
 amicitiae quo referendæ 6
 amor ille divinus an ex hoc nostro rimari possit 768
 amor omnis unde accensus ad bonum quodcumque feratur 767
 amoris nostri principium idem quod bonum ib.
 amoris fons et origo ib.
 amabile nobis quid sit 724
 amabile 749
 analogia quid 276
 analogia omnia contineri cur dicatur 276
 analogica conditio quid Fic. p. 19
 Anaxagoræ opinio de principiis rerum naturalium Fic. p. 272
 Anaxagoras de mente 162 et 490
 Anaxagoræ dictum, quodlibet esse in quolibet, quomodo intelligendum 545
 Anaxagoræ error Fic. p. 172
 Anaximenis seu Anaximandri falsa de materia opinio Fic. p. 272
 angeli corporibus præditi 295
 angeli pulcherrimi Fic. p. 267
 angelorum agilitas Fic. p. 356
 angelorum lapsus ib.
 angelorum et dæmonum officia diversa Fic. p. 230
 anguli num in sphaera fortissimi 208
 anguli sphaeræ cælestis quatuor 112
 angustia et amplitudo quantitatis modi Fic. p. 273
 anima quando vel extra fatum, vel sub fato, vel in fato sit Fic. p. 402
 anima quando fatum sentiat ib.
 anima pulchra quæ ib.
 anima quoque corpori addicta, et quomodo sit universum, tum etiam quomodo media 669
 anima quam naturam habeat 457
 anima utrum omnis caduca, an aliqua tantum 466
 anima nostra et mundana in quo convenient 466
 anima vegetativa ubi sit corpore consumpto 495
 anima mundi ut inveniendâ 549
 anima cur circulus 766
 anima quomodo cognoscatur 454
 anima corporis experts 457
 anima quantitatis experts 460
 anima si corpus sit, nihil egregium præstabit 461
 anima connectit corpus 457
 anima quid, Stoicorum et Epicureorum sententia ib.
 anima qua ratione in corpus procedat 466
 anima dupliciter ad corpus se habet 456
 anima intellectualis quomodo infinita 372
 anima naturalis quæ Fic. p. 439
 anima rationalis ab humana specie non transmigrat Fic. p. 506
 anima quomodo sit omnia ib.
 anima in se ipsa residet Fic. p. 134
 anima a passionibus cur aliena 303
 anima solvaturne a corpore Fic. p. 160
 anima in cælo num expetat mundana 510
 anima cur fiat deterior 274
 anima non debet corpus respuere Fic. p. 160
 anima intellectualis quælibet est universum Fic. p. 680
 anima cur a fato soluta Fic. p. 402
 anima cælum individuum Fic. p. 169
 anima quomodo naturam producat 279
 anima cur dividua Fic. p. 663
 anima pravitateibus mancipata non fit bestia Fic. p. 506
 anima num suapte natura ipsum pulchrum 556
 anima in genere divinatorum ultima 463
 anima illa præstantior quomodo sensu prædita sit 698
 anima est ipse homo 456
 anima quomodo sentiat 462
 anima cur non interire queat 465
 anima sensu quodam semper utitur 698
 anima lumen mentis 505
 anima deum videns reliqua spernit omnia 726
 anima nostra non ingreditur universa corpora 476
 anima nostra in eodem corpore plantam, brutum, hominem, dæmonem et Deum agit 493
 anima amatorib. confertur 722
 anima mundi mala non subit 475
 anima fruitur ipso bono 726
 anima nec dissolutione, nec alteratione interit 466
 anima nihil boni habet Fic. p. 127
 anima gradatim in cælum ascendit, atque inde in corpus relabatur Fic. p. 507
 anima separata corpus etiam purum reddere conatur 14
 anima hominis a mundi anima differt 363
 anima quomodo dividatur Fic. p. 664
 anima quomodo accipiat Fic. p. 134
 anima prava Platoni 74
 anima et mens mundi unde pendant Fic. p. 348
 anima quomodo una 362
 anima prima quomodo nascatur Fic. p. 352
 anima mundi haud laborat Fic. p. 356
 anima mundi quomodo corpori suo jungatur 228
 anima mundi prior corpore Fic. p. 165
 anima mundi quomodo suo insinuetur corpori Fic. p. 683
 anima mundi in sphaera Fic. p. 198

- anima ut se foras porrigat 503
 anima in corpus cur veniat 473
 anima sitne idem, quod unum 757
 anima nostra caput intra cælum
 condit 491
 anima quomodo fiat libera 740
 anima intellectualis unde existat
 493
 anima omnia efficit 492
 anima sentit, non corpus 462
 anima mundi individua simul et
 universum 648
 anima mundi in nostras animas
 nulla ratione dividi potest
 Fic. p. 678
 anima mundi confertur lumini 374
 anima mundi non defatigatur
 Fic. p. 171
 anima mundi non est ex elementis
 conflata Fic. p. 351
 anima mundi quomodo excogitan-
 da 216
 anima mundi non ut punctum in-
 dividua, tum ejus proprietates
 666
 anima mundi quomodo gubernet
 mundum 206
 anima mundi non labitur 201
 anima mundi num sua beatitudine
 aliquando exciderit Fic. p. 350
 anima mundi cognoscit opera sua
 146
 anima mundi non ligatur 205
 anima mundi in se ipsa agit
 Fic. p. 684
 anima mundi ubique tota 108
 anima mundi quo ordine singula
 producat 146
 anima universi in creando mundo
 honorem sui non quæsit 202
 anima duplex 4
 anima intelligit duobus modis
 Fic. p. 17
 anima non est bonum ipsum, nec
 boniforme 3
 anima non vivit, sed id, quod ani-
 mam habet 96
 anima et corpus sequuntur mundi
 circuitum 428
 anima una in toto corpore 5
 anima quomodo vivificet corpus ib.
 anima rationalis ut affecta sit erga
 intellectum 4
 anima cur non recordetur rerum
 humanarum 306
 anima corporis vinculis soluta ubi
 389
 anima non est causa malorum 5
 anima corpori duobus devincitur
 nodis 411
 anima rationalis ut affecta sit erga
 Deum 4
 anima quomodo compositum fiat 6
 anima propinquior Deo, quam cor-
 pus 13
 anima quomodo peccet, et non pec-
 cet: puniatur, et non puniatur:
 purgetur, et non purgetur 6
 anima quo medio invitetur ad a-
 mandum intellectum 724
 anima aliter intelligit, quam Deus
 13
 anima proportionem erga corpo-
 rum qualitates habet 441
 anima nostra ut suscipiat ideas
 Fic. p. 171
 anima quomodo bona et mala fiat
 14
 anima non boniformis ib.
 anima quomodo divisibilis 5
 anima utaturne discursu, prius-
 quam in corpus descendit 385
 anima quomodo sentiat 421
 anima quomodo sentiat, sive a cor-
 pore separata sit, sive conjuncta
 ei 415
 anima terræ videt 419
 anima rationalis præsidet animali
 humano 4
 anima non tradit se in conjunc-
 tum ib.
 anima propinquior Deo, quam ma-
 teria Fic. p. 18
 anima quid sentiat 4
 anima quomodo sentiat ib.
 anima rationalis sentit sine pas-
 sione ib.
 anima mundana omnes mundi par-
 tes viribus implet 430
 anima erga corpus non ita affecta
 est, sicut species erga materiam
 387
 anima quomodo in corpore ib.
 anima quomodo in hoc mundo di-
 vina cognoscat 400
 anima quando unum dicatur esse
 399
 anima quomodo se ipsam agnoscat
 298
 anima mundi omnes in se revolu-
 tiones descriptas habet 427
 anima quatenus pars mundi cen-
 seatur 425
 anima quid, et qua ratione super
 cælestem mundum contempletur
 422
 anima adest corpori, non inest 387
 anima quomodo cum intellectu
 uniatur 398
 anima una nobis inest 392
 anima universi superiore loco ha-
 bitans inferiora vivificat 357
 anima cæli tria complectitur
 Fic. p. 214
 anima principium est 141
 anima labitur ante generationem
 143
 anima quomodo sit in corpore
 Fic. p. 19
 anima gubernat mundum 143
 anima ex quinque rebus constituta
 Fic. p. 193
 anima opifex mundi ratione haud
 caret Fic. p. 352
 anima compositum quiddam 1
 anima causa animalis Fic. p. 171
 anima eadem propter potentiam
 grandiori et minori corpori suf-
 ficat 648
 anima an divisibilis cogatur fieri
 aut multiplex propter diversa
 membra vel corpora 650
 anima corpori infusa libertatem a-
 mittit 233
 anima quando sui ipsius domina ib.
 anima quomodo insit mundo
 Fic. p. 197
 anima quibus prælucentibus exem-
 plaribus quæque producat 202
 anima volvitur circa Deum, sicut
 corpus circa animam 763
 anima hominis quibusvis rebus se
 conformare potest Fic. p. 504
 anima quomodo accommodet suas
 vires mundi membris 652
 anima ipsa est animæ idea 564
 anima quomodo fœtui infundatur
 Fic. p. 171
 anima quomodo localiter moveatur
 Fic. p. 351
 anima a diis 99
 anima duobus modis insinuat
 Fic. p. 683
 anima quomodo perfecta maneat 76
 anima possitne species suscipere 1
 anima et mens et perfectæ earum
 virtutes extra ideam veræne res
 existant 564
 anima rationalis possitne beatitu-
 dinem consequi Fic. p. 49
 anima omnia ib.
 anima natura pulchra Fic. p. 95
 anima quomodo cælum moveat
 Fic. p. 194
 anima non textit, appetit, dolet, sed
 animal 3
 anima quomodo corpori compatiatur
 ib.
 anima corpori quot modis permi-
 sceri dicatur 1
 anima superiorum corporum a per-
 turbationibus aliena Fic. p. 210
 anima rationalis a fato se manci-
 pare potest 516
 anima nostra cum superioribus con-
 spirare debet Fic. p. 228

- anima et substantia et accidens ib.
 anima rerum figuras ab initio habet 14
 anima potestas est 175
 anima nostra pars animæ universi
 Fig. p. 230
 anima mundi optimorum contemplatrix
 Fig. p. 267
 anima quomodo afficiatur cogitando materiam 164
 anima secunda inseparabilis a corpore
 Fig. p. 237
 anima deformis cur in formoso corpore interdum inveniatur
 Fig. p. 357
 anima nostra non est pars mundanæ animæ
 Fig. p. 350
 anima turpis 54
 anima non idem, quod esse animæ 1
 anima per intellectum videt Deum 75
 anima nostra cur animæ mundi sorror dicatur
 Fig. p. 357
 anima coinquinata ut repurgetur 45
 anima purgata 55
 anima cur materiam amplectatur
 Fig. p. 134
 animarum diversitatis quarta causa
 Fig. p. 442
 anima non est in corpore 357
 anima quomodo magis unum quam corpus 599
 anima irrationalis a rationali quomodo pendeat
 Fig. p. 439
 anima nostra quomodo corpori vitam tribuat
 Fig. p. 353
 anima communis cum proprio alicui se applicare possit 652
 anima unde fiat intellectualis 556
 anima an multiplicetur in animas multas æque primas, dum se totam mundi partibus exhibet 652
 anima sempiterna
 Fig. p. 682
 anima quomodo in intellectum se transferat 332
 anima quibus gradibus ad munera subeunda corpus impellat 652
 animarum differens descensus 381
 anima et individua et ubique tota 651
 anima cur non eodem modo semper agat 378
 anima ad omnem locum indifferenter et æque se habet 651
 anima prior omni re corporea 650
 anima communis et propria quomodo differant 649
 anima nulli mancipata cunctis expedita adest 651
 anima inanimati curam gerit 174
 anima in omnibus membris tota 374
 anima fractis pennis ruens 376
 anima mundo par est quantitate, sed virtute a mundo capi non potest 409
 anima nostra cur iudicium mundi animæ non percipiat, cum duæ in nobis sint animæ 649
 anima quomodo diversis potentiis diversam dignitatem induat 658
 anima dum evadit, universalis an particularis esse desinat 658
 anima quomodo fatum declinet
 Fig. p. 357
 anima quomodo per plurimum diffundatur, et in corpore propagetur 643
 anima idealis fons animarum
 Fig. p. 681
 anima partibilis et impar. 361
 anima hominis in utroque versatur mundo
 Fig. p. 36
 anima in potentia 147
 anima cæli semper continet cælum 99
 anima bona incidatne in corpus malum 285
 anima non est mali principium
 Fig. p. 129
 anima ulla materiam non illustravit 209
 anima nostra a mundani corporis anima non est facta
 Fig. p. 678
 animæ sapientiam per intellectum verum suppetere 555
 animæ qualibet vis an alteri communicet suum iudicium 648
 animæ essentia quomodo multitudo, et ipsum esse an simpliciter habeat 599
 animæ intellectualis substantia sub generibus quibusnam collocanda veniat 616
 animæ forma indissolubilis
 Fig. p. 681
 animæ mundanæ musica
 Fig. p. 684
 animæ humanæ tres formæ 374
 animæ natura diligentissime investiganda
 Fig. p. 685
 animæ casus unde
 Fig. p. 684
 animæ libertas a nulla re pendet, nulloque loco indiget, nec ulli addicta 651
 animæ vis quæ iudicat, eadem plerumque non animadvertit se iudicare 649
 animæ electio quomodo conducat universo
 Fig. p. 431
 animæ idolum quid, et quotuplex, et num ab anima separari possit 658
 animæ natura quomodo perscrutanda 557
 animæ substantia in genere separata essentia collocanda 631
 animæ mundi sensitiva et opinans ratio in sphaeris 108
 animæ mundi quantitas 377
 animæ bonum et pulchrum 55
 animæ essentia 361
 animæ contagio a corpore
 Fig. p. 129
 animæ aurigam equis suis imperitare, quod vidit: quid sit apud Platonem 347
 animæ delapsus ad materiam gradus quatuor
 Fig. p. 133
 animæ actiones partim essentia sunt, partim passiones 297
 animæ et materæ idem locus 81
 animæ verba quatuor
 Fig. p. 167
 animæ malum sitæ impedimentum 80
 animæ pulchritudinem per sapientiam contingere 556
 animæ mundanæ operis nullus finis 146
 animæ mundanæ centrum quod
 Fig. p. 196
 animæ in mundi theatrum introitus qualis 272
 animæ in deterius conversio quatuor causæ
 Fig. p. 449
 animæ thesaurus quam mirandus 363
 animæ spiritus membris infusus
 Fig. p. 167
 animæ intellectualis et sensualis origo
 Fig. p. 679
 animæ a materia distantes
 Fig. p. 549
 animæ facultates cur amore nitantur
 Fig. p. 522
 animæ passiva pars qualis 303
 animæ formatio
 Fig. p. 80
 animæ ante mundum 260
 animæ malæ conditiones 80
 animæ imbellicatas unde ib.
 animæ hominum cur corpora mutant
 Fig. p. 524
 animæ universæ actus duplices
 Fig. p. 525
 animæ vires 81
 animæ bonum quid ib.
 animæ casus ib.
 animæ mundi et nostrarum discrimen
 Fig. p. 679
 animæ mors quid sit 80
 animæ post mortem translatio
 Fig. p. 160
 animæ a corpore separatio quid 204
 animæ esse quod
 Fig. p. 398
 animæ turpitude 54

- animæ malum quid 79
animæ motus Fic. p. 193
animæ ortus non ex seminibus 233
animæ sectio 362
animæ actus ad inferiora demissus
num sempiternus 285
animæ spectamen 299
animæ officium Fic. p. 357
animæ intellectualis ortus 200
animæ actiones quæ sint liberæ,
aut servæ 234
animæ nostræ conditio triplex 201
animæ mundi postrema vis 109
animæ cruciatus non convenire 1
animæ rationalis duo actus
Fic. p. 51
animæ partes duæ Fic. p. 50
animæ munera unde profluant
Fic. p. 547
animæ cum cælo affinitas 286
animæ a corpore seunctio 284
animæ malum primum Fic. p. 129
animæ malum 75
animæ bonum et malum quid 14
animæ in bonum et malum pro-
fectus Fic. p. 128
animæ reditus in corpus Fic. p. 522
animæ ascensus in mundum intel-
ligibilem Fic. p. 36
animæ descensus in mundum sen-
sibilem ib.
animæ mundi visus Fic. p. 175
animæ ad corpus accessus 21
animæ nostræ cum cælesti anima
collatio Fic. p. 230
animæ prævaricatio 141
animæ decus 54
animæ opera secundum naturam
141
animæ procreatio Fic. p. 230
animæ feliciores quomodo fiant
Fic. p. 79
animæ natura quomodo inspicienda
6
animæ inclinatio ad corpus cur non
peccatum ib.
animæ partes sintne in loco 386
animæ virtus quid Fic. p. 19
animæ divinitas ib.
animæ communia quæ 5
animæ bonum et malum quid
Fic. p. 19
animæ propria quæ 5
animæ finis Fic. p. 21
animæ irrationalis divisio 421
animæ vestigium corpori impres-
sum 423
animæ separatio quomodo fiat 6
animæ simulachra in corpus deflu-
entia 5
animæ sphaerarum et mundi affici-
untur rebus humanis 417
animæ in hoc corpore imbecillitas
398
animæ instrumentum corpus 386
animæ Deus quomodo principium
et finis 768
animæ et solis, aëris, item et cor-
poris collatio 410
animæ mundi et nostræ differentia
409
animas ex intelligibili mundo in
cælum descendere probatur 384
animæ a corpore separatæ sintne
rationales 385
animæ a morte num se invicem
agnoscant 400
animæ stellarum universi notitiam
habent 402
animæ cum divinæ sortis sint, cur
Dei obliviscantur 482
animæ natura mirabilior, quam vul-
go existimatur 455
animæ potestas 454
animæ corporum vinculis solutæ,
quid differant ab iis, quæ corpo-
ribus colligatæ sunt 467
animæ natura ultima et postrema
454
animæ triplicis collatio 499
animæ omnes sintne una anima 477
animæ potentiæ inferiores a supe-
rioribus dependet 494
animæ cur multæ, eæque diversæ
471
animæ de descensu Plato, Empe-
docles et Heraclitus conveniunt
473
animæ corporibus ob duas copulan-
tur causas 470
animæ vinculum, sepulchrum, spe-
lunca et antrum 471
animæ peccantes a dæmonibus vex-
antur 473
animæ intellectuales quomodo in
corpus descendant 468
animæ et corporis conjunctio duo-
bus nominibus animis obest 469
animæ ex vinculis solutio 472
animæ gradus quatuor 500
animæ sollicitudo unde 472
animæ conditiones variæ Fic. p. 79
animæ libertatio a fortuna et fato
110
animæ instrumentum corpus esse 1
animæ iudicium permanet 141
animæ reditus in eandem fit spe-
ciem 279
animæ mundanæ potentia 216
animæ in corpore regendo labor
unde Fic. p. 350
animæ nostræ providentia inepte
cum mundi animæ providentia
comparatur ib.
- animæ particulares mundanæ ani-
mæ sorores Fic. p. 446
animæ intellectualis potentia
Fic. p. 352
animæ in cœnum demersio 80
animæ formositas Fic. p. 94
animæ vita sitne aliquando finienda
281
animæ cæli motio qualis Fic. p. 193
animam ad cælestia pervenire posse
probatur Fic. p. 510
animam esse immortalem 1
animæ a toto ad partem translatio
472
animæ hominum duas experiuntur
vitas ib.
animæ consultatio de justo et pul-
chro 492
animæ multæ num ex una deri-
ventur 479
animæ omnes una anima tribus
modis 480
animæ ad Deum ascensus 484
animæ perfectio ib.
animæ mundi dignitas 483
animam passioni non esse obnoxii-
am probatur Fic. p. 546
animam libidinibus moveri quo-
modo intelligendum 306
animam non sentire 1
animam non expetere mixtionem
ib.
animam cupiditatum corporearum
non esse capaceam ib.
animam speciem in se esse F. p. 230
animam non dolere 1
animam in corpore esse 2
animam non opinari ib.
animam sensuum passiones susci-
pere ib.
animam corpori mistam quæ se-
quantur ib.
animam non audere 1
animam corpori non misceri 2
animam corporis passiones non
suscipere ib.
animam ut ingrediantur passiones
corporis ib.
animam ex atomorum concursu
non constare probatur 457
animam cur plerique mortalem ar-
bitrentur 465
animam cum divinitate esse con-
junctam probatur 464
animam ea, quæ sensus moverit,
iudicare 1
animam per corpus sese explicare
ib.
animam nihil metuere ib.
animam ab aliis nihil accipere ib.
animam aliis impertire quidpiam ib.
animam esse impatibilem ib.

- animam componi ex essentia quadam individua et dividua, quo modo intelligendum apud Platonem 359
- animam homini tribuere, mundo adimere, absurdum Platoni videtur 376
- animam quamvis quis totam accipiat, non tamen ejus cunctis viribus frui 205
- animam neque partibilem tantum, nec impartibilem solum esse, pluribus confirmatur 33
- animam descendere et ascendere an intelligere debeamus ipsam loca mutare 658
- animam descendere est afflare vitam corpori ib.
- animam unam eandemque simul adesse multis non est possibile Fic. p. 677
- animam non habere quantitatem 643
- animam inanimati naturam habere quomodo intelligendum 283
- animam in mundo non esse unicam demonstratur Fic. p. 679
- animam ipsam intelligere, non nos Fic. p. 17
- animam descendere et inclinari quid sit 165
- animam spretis corporeis divina mente formari 722
- animam in Deum translata in brutum transferri denuo non posse 767
- animam et amore et ratione ad supernam pulchritudinem provocari 722
- animam ea ipsa esse, quæ habet Fic. p. 21
- animam per se, sine corporis adminiculo moveri probatur 465
- animam non esse corporeum quiddam probatur 458
- animam post obitum non confunduntur Fic. p. 680
- animæ mundi felicitas 201
- animæ miserimæ num mori expectant Fic. p. 119
- animæ et corpora omnia apud Deum numerata Fic. p. 448
- animæ circa Deum sese versant 109
- animæ in terra et aëre crassiore degentes infelices Fic. p. 79
- animæ diversis moribus præditæ diversos petunt cælos Fic. p. 510
- animæ diversæ officii dignitate quomodo distinguantur 562
- animæ geminæ Fic. p. 230
- animæ hominum geminæ Fic. p. 228
- animæ cur compatiuntur 377
- animæ unde veniant Fic. p. 653
- animæ an numero plures 661
- animæ quare ponantur multæ 664
- animæ quænam et quo medio fruantur mundo divino 551
- animæ non coguntur, ut se mundo immergant 264
- animæ cur adeo diversæ 376
- animæ cælestis vehiculum vix deponunt Fic. p. 354
- animæ omnes unum quiddam triplici ratione Fic. p. 680
- animæ nostræ sintne ex mundi anima 372
- animæ rationales a seminaria ratione coguntur Fic. p. 628
- animæ brutorum sintne immortales Fic. p. 508
- animæ triplices Fic. p. 35
- animæ communes et particulares diversimode beatitudinem acquirunt Fic. p. 434
- animæ quibus gradibus eant ad astra Fic. p. 432
- animæ rationales ad peccandum non coguntur Fic. p. 436
- animæ omnes in primo intellectu quomodo conveniant similibus, ostenditur Fic. p. 663
- animæ et mentes quomodo conjunctæ et distinctæ 646
- animæ nunquam extra corpus sunt quorundam sententia 374
- animæ particulares ab anima mundi descendunt Fic. p. 652
- animæ quomodo vivunt et differant 376
- animarum ortus qualis, veterum sententia Fic. p. 351
- animarum descendentium figuræ 384
- animarum punitiones quales 440
- animarum ex intelligibili mundo declinatio 383
- animarum a morte conditio 467
- animarum collectio sub speciem subalternam Fic. p. 441
- animarum diversitatis causa secunda ib.
- animarum vincula a Jove solubilia fabricata 381
- animarum secundus et tertius ordo quomodo in Timæo intelligendus 376
- animarum inferiorum status Fic. p. 680
- animarum rationalium motus Fic. p. 438
- animarum vehicula Fic. p. 215
- animarum in corpora immissio Fic. p. 228
- animarum diversitatis tertia causa Fic. p. 442
- animarum humanarum tripudiatio Fic. p. 685
- animarum habitationes tres ib.
- animarum pœna Fic. p. 507
- animarum humanarum multitudo unde colligatur Fic. p. 441
- animarum malitia quo referenda 260
- animarum distributio ex Timæo Platonis Fic. p. 441
- animarum libera electio Fic. p. 432
- animarum figuræ diversæ Fic. p. 685
- animarum dæmones qui Fic. p. 504
- animarum nostrarum et mundanæ animæ consensio unde oriatur Fic. p. 681
- animarum reditus ad corpora 284
- animarum amplitudo et divinitas, earumque cum primo ente conjunctio 551
- animarum vicissitudo quomodo a Platonicis probetur 358
- animarum a Deo defectus unde Fic. p. 134
- animarum purgatio duplex F. p. 507
- animarum cælestium visus F. p. 170
- animarum distinctio Fic. p. 229
- animarum humanarum differentiarum quatuor Fic. p. 682
- animarum differentiarum quæ causæ sint 270
- animarum ad supera progressarum qualis status 286
- animarum dissimilitudo conducit ad universi harmoniam 270
- animarum transcorporatio Fic. p. 352
- animas defunctorum vivere, oraculis divinis probatur 467
- animas particulares agere particulares vicissitudines, ut intelligendum 469
- animas omnes minime intellectuales esse 555
- animas multas non per multa corpora evadere Fic. p. 677
- animas nostras animæ mundanæ partes esse, tribus Platonis dietis probatur ib.
- animas apud inferos dormire quid 80
- animas ab intellectu digressas disjungunt 664
- animas et mentes suis proprietatibus in se ipsis inter se differentes esse ante corpora 647
- animabus ad cælum ascensus cur concessus Fic. p. 431
- animabus in bruta corpora migrantibus qualis dæmon præsit 286
- animal quid sit 3
- animal ex quibus componatur 97

- animal nostrum pars universi
 Fig. p. 230
 animal ab anima corpori conjuncta
 dictum esse 2
 animal humanum sentit cum pas-
 sione 4
 animal est causa malorum 5
 animal quid 391
 animal quando necessario genere-
 tur 562
 animalis nostri cum superiore cog-
 natio Fig. p. 237
 animalis vita non extinguitur 5
 animalis natura ex corpore et lu-
 mine ab anima tradito constat 4
 animalis ab homine et mixto dis-
 tinctio ib.
 animalis gubernatio duplex 405
 animalis mundus Fig. p. 356
 animalia oculos splendentes habentia 449
 animalia falso in cælo finguntur
 Fig. p. 210
 animalia a diis Deo genitis facta 99
 animalia ludis comparantur F. p. 439
 animalia musica 29
 animalia cui mutationi obnoxia 99
 animalia sunt animarum decre-
 menta 273
 animalia innocua fecunda F. p. 438
 animalia intelligibilia quæ F. p. 355
 animalia spontanea ad bonum et
 malum tendere 258
 animalia cur nata 257
 animalia ex aëre concreto conflata
 704
 animalia cur sint in intelligibili
 mundo supervacua quæstio 705
 animalia intellectualia Dei exem-
 plaria 468
 animalium brutorum animæ sintne
 immortales 467
 animalium perpetui belli quæ sit
 causa et ratio 266
 animalium brutorum motus F. p. 408
 animalium distinctio Fig. p. 232
 animalium mutæ cædes necessa-
 riæ 258
 animalium multitudo 206
 animalium ratione præditorum ge-
 nera quinque Fig. p. 524
 animantia omniane felicia 29
 animatorum ratione carentum mo-
 tus qualis 144
 animato quomodo inanimatum in-
 sit 431
 animus a corpore non pendet
 Fig. p. 400
 animus quando agat vel patiatur
 Fig. p. 403
 animus quomodo malum vitet
 Fig. p. 130
 animus ad quæ redigendus F. p. 34
 animus probus qualis 348
 animus a vitiis purgatus qualis
 Fig. p. 95
 animus quando vivat 142
 animus cur pulchra expetat F. p. 92
 animus ubi dormitet, ex Platone
 Fig. p. 134
 animus felix Fig. p. 49
 animus quando beatus Fig. p. 51
 animus cum ex Deo sit, nunquid
 diversum ab eo sit 768
 animus ut Deo fiat similis Fig. p. 17
 animus quomodo ambiguitate la-
 borat, cum ad Deum accedit 769
 animus propensior ad bonum, quam
 ad verum Fig. p. 20
 animus quando deus et dæmon
 Fig. p. 21
 animus quibus gradibus ad simili-
 tudinem Dei perveniat Fig. p. 17
 animus quomodo fiat similis animo
 mundi ib.
 animis celestibus recordatio non
 necessaria 401
 animus probus cur obliviosus 396
 animi miranda opera Fig. p. 50
 animi repurgatio 55
 animi libertas demonstratur
 Fig. p. 400
 animi a fato resolutio Fig. p. 235
 animi cum Deo combinatio quibus
 gradibus procedat et perficiatur
 552
 animi dotes a cælo non proficis-
 cuntur Fig. p. 400
 animi bona et mala astris accepta
 ferenda non sunt 232
 animi vis Fig. p. 50
 animi oculus flumen Fig. p. 126
 animi exilium Fig. p. 80
 animi multiplices ib.
 animi actio 45
 animi alia quam materiæ ratio
 Fig. p. 306
 animi infernales 55
 animi pulchritudo corporis forma
 præstantior Fig. p. 93
 animi spiritale velamen Fig. p. 441
 animi nostri et mundani corporis,
 item nostri et mundani elegans
 collatio Fig. p. 197
 animo nostro multa dominantur
 409
 ab Animo tria expellenda 527
 animum pennis abjectis alligari in
 corpore, quomodo intelligendum
 472
 animum relapsum privari lumine
 puro 769
 animum separare a corpore quid
 sit 14
 animum purgare non est qualita-
 tem auferre 307
 animum indagare summum bonum
 similitudine declaratur Fig. p. 35
 animorum diversitas non est in cor-
 pora referenda Fig. p. 442
 animorum et corporum qualitates
 aërem sequuntur Fig. p. 409
 animorum naturæ tres Fig. p. 17
 animis brutorum vis argumentato-
 rum inest Fig. p. 50
 annus mundi magnus quando ex-
 pleatur 540
 antecedentium consequentiumque
 ordo Fig. p. 442
 Apollinis mysterium apud Pytha-
 goricos 525
 Apollonius Tyaneus 436
 appetitus naturalis quid Fig. p. 124
 appetitus naturalis omnium ad bo-
 num unum omnia revocat 661
 appetitus et declinatio quarum re-
 rum 82
 appetitum consequitur ejusdem na-
 turæ fruitio 767
 aqua sine participatione terræ pot-
 est esse Fig. p. 173
 aqua in crystallum quomodo mu-
 tetur ib.
 aqua cur non luceat ib.
 aquæ definitio quæ respuat F. p. 320
 aquæ sub firmamento, supra firma-
 mentum, in firmamento
 Fig. p. 217
 aquæ et lanæ vel papyri commistio
 186
 aquæ et aëris commutatio F. p. 432
 aquæ utilitas Fig. p. 167
 aquam animatam esse 704
 aquarius unde nomen traxerit 61
 Aratus astronomus Fig. p. 207
 arbitrium liberum an in aliqua par-
 te sit statuendum 716
 arbitrium liberum an rationi tribu-
 endum ib.
 arbitrium liberum an inde stabiliri
 possit, quod sensu cognoscamus
 ib.
 arbitrii libertas cur a quibusdam
 tollatur 735
 arboris mundanæ pictura F. p. 450
 architectus mundi opus suum amat
 549
 argumentatio apud Deum nulla 693
 Argus cælestis Fig. p. 206
 aries cur signorum caput F. p. 210
 ars absolutissima in nobis non con-
 sultat Fig. p. 429
 ars imitatrix animæ mundi F. p. 506
 artes imitantur naturam Fig. p. 49
 artificiosarum actionum genera duo
 424

- artifex divinus qua ratione faciat omnia *Fic. p. 628*
 artifex summus in formanda materia non defatigatur *Fic. p. 272*
 argentum vivum Mercurio attributum *Fic. p. 173*
 argentum Lunam sequitur *ib.*
 argumento, quo contingentiam quidam tollunt, occurritur *F. p. 445*
 aspectus a lumine fit *100*
 aspectus quinque esse probatur *Fic. p. 211*
 aspectus apud astrologos quot et qui *ib.*
 aspectus plures quam quinque constitui posse *Fic. p. 212*
 aspectus mali nulli sunt *189*
 aspectuum distributio apud astrologos unde orta *Fic. p. 212*
 aspectuum significationes ab astrologis inepte probantur *ib.*
 aspectuum significationes *ib.*
 asymmetria quid *Fic. p. 432*
 astra plurimum ignis habent *100*
 astra caliditatem habent *ib.*
 astris artes et fortunæ neutiquam adscribendæ *Fic. p. 207*
 astris non omnia tribuenda *231*
 astronomi docti judicia negligunt *Fic. p. 224*
 astrologia non prorsus a Plotino rejecta *Fic. p. 205*
 astrologiam vanam esse firmissimo argumento probatur *Fic. p. 221*
 astrologi quidam plus æquo astris tribuunt *Fic. p. 430*
 astrologi nullas experientiæ regulas habent *Fic. p. 222*
 astrologi in distribuendis duodecim cæli domibus non consentiunt *Fic. p. 209*
 astrologi præterita ex astris rimantur *Fic. p. 219*
 astrologi experientia nituntur *Fic. p. 222*
 astrologi causas rerum negligunt *Fic. p. 209*
 astrologi similitudinibus nituntur *Fic. p. 208*
 astrologi fingunt sæpe, non docent *ib.*
 astrologi quot stellas numerent *Fic. p. 20*
 astrologi inter se maxime dissentiunt *Fic. p. 207*
 astrologi ob causas duas a Plotino derisi *Fic. p. 205*
 astrologorum de viribus planetarum discrepantes sententiæ *Fic. p. 211*
 astrologorum dogmata arbitraria *Fic. p. 209*
 astrologorum quorundam error *Fic. p. 205*
 astrologorum quorundam error de fixarum et errantium stellarum differentia *Fic. p. 207*
 astrologorum de radorum confusione sententia explicatur a Ficino *Fic. p. 206*
 astrologorum solida ratio, cur in tauro et capricorno potiones non sint dandæ *Fic. p. 210*
 astrologorum judicia incerta *Fic. p. 205*
 astrologorum de diebus judicia sæpissime falsa *Fic. p. 409*
 astrologis quare non credendum sit *Fic. p. 224*
 Attici et Plutarchi de materia errores *Fic. p. 268*
 atomi non sunt materia *163*
 atomorum motus qualis *219*
 atomis impossibile est ordinem subjicere *230*
 atropos quid efficiat *145*
 attributiones factæ a similitudine in mundo incorporeo quomodo intelligendæ *622*
 audacia in quos cadat *1*
 audacia sitne ad animum, corpus, aut mixtum quoddam referenda *ib.*
 auditus objectum *Fic. p. 341*
 auditus ut fiat *453*
 auditus quomodo fiat *447*
 auditus præstantia *Fic. p. 37*
 Augustinus contra astrologos *Fic. p. 222*
 augustissimum quod est intelligentiam supereminet *731*
 Avicenna contra astrologos *Fic. p. 224*
 aves naturali instinctu futura portendunt *Fic. p. 210*
 Averrois error *Fic. p. 165*
 Averrois et Avicennæ sententia de cujusque rei natura *757*
 aurum et argentum cur cæteris metallis præstantiora *Fic. p. 175*
 aurum Soli attributum *Fic. p. 173*
 aurum potabile *Fic. p. 176*
 auri proprietates *Fic. p. 173*
 auri corruptio et pulchritudo *54*
 auri generatio *Fic. p. 173*
 auspiciam prædictiones *Fic. p. 651*
- B.
- Babyloniæ rex quomodo inter boves versatus sit *380*
 Bardesanes Syrus astronomus sapientissimus *Fic. p. 408*
 belli et dissidii in creatis rebus origo *267*
 beatitudo animæ contemplantis Deum *629*
 beatitudo quid *Fic. p. 132*
 beatitudo intenditur assecutione sempiternæ actionis *Fic. p. 82*
 beatitudo tempore non accrescit *43*
 beatitudo non augetur diuturna contemplatione *43*
 beatitudo non est tempore nuntianda *45*
 beatitudo non augetur diuturniore voluptate *43*
 beatitudo in præsentia cernitur *45*
 beatitudini memoria præteritorum nil addit *ib.*
 beatus in rebus adversis felicitatem retinet *32*
 beatus cur corporis fortunæque bona expetat *ib.*
 beatus quis *Fic. p. 46*
 beatus nihil desiderat *32*
 beata vita quæ *Fic. p. 48, 49*
 beata vita in intellectu *Fic. p. 47*
 beatam vitam cur non omnes adipiscantur *ib.*
 bellum an fortitudinis causa sit *738*
 Bernardus Bembus *467*
 Boethii de entis natura sententia *756*
 bonitas et unitas quomodo simplicissima dicantur *Fic. p. 348*
 bonitas ipsa quid *536*
 bonitatem et unitatem quomodo contemplari debeamus *F. p. 348*
 bonis plerumque prospera, malis adversa contingunt *Fic. p. 433*
 bonum quid *Fic. p. 91*
 bonum et malum quomodo contraria *73*
 bonum quomodo etiam inanimatum et numerorum in unione consistat *607*
 bonum ipsum sitne unum et omnia necne *Fic. p. 270*
 bonum si sit, et malum necessario erit *77*
 bonum et pravitas quomodo contraria *76*
 bonum se ipsum non apprehendit *Fic. p. 663*
 bonum ipsum cur unum dicatur *Fic. p. 629*
 bonum ipsum cur nomine careat *ib.*
 bonum antiquius superius esse pulchro probatur *530*
 bonum ipsum et intellectus diversa esse ostenditur *536*
 bonum ipsum ab actione expetitum *537*
 bonum ab omnibus expeditur, pulchrum non item *530*
 bonum adultum quid dicatur *711*
 bonum ipsum ut procreet *493*

- bonum ipsum ipsa libertas est 740
 bonum ipsum aliter creat, quam
 vel intellectus, vel anima, vel
 natura 493
 bonum ipsum non est jus ib.
 bonum ipsum cur et primum et in
 se ipso suliciens dicatur
 Fic. p. 357
 bonum ipsum nec in alio, nec ab
 alio ib.
 bonum summum quale Fic. p. 627
 bonum non esse inter genera prima
 610
 bonum ipsum quæ sequantur natu-
 rali ordine Fic. p. 357
 bonum summum unde Fic. p. 79
 bonum summum in quem finem in-
 quiratur 17
 bonum quid cuilibet primæ sub-
 stantiæ, et principii sit 717
 bonum simplex in sensu quodam,
 non imaginatione tantum F. p. 35
 bonum Fic. p. 79
 bonum in actione Fic. p. 116
 bonum ipsum infinitum esse pro-
 batur Fic. p. 268
 bonum summum omnium bonorum
 fons 61
 bonum intelligibile Fic. p. 51
 bonum ipsum varie expetitur
 Fic. p. 117
 bonum superius est essentia, actu-
 que ejus, et vita, et intellectu 710
 bonum ipsum informe Fic. p. 268
 bonum summum se ipso conten-
 tum Fic. p. 118
 bonum ipsum quid Fic. p. 124
 bonum penitus totum est, quicquid
 ab ipso bono procreatum est
 primo 711
 bonum duplex Fic. p. 20
 bonum quid in quaque re naturali
 sit 719
 bonum universi mentem non solum
 procreat, sed assidue tanquam
 hamo amatorio ad se ipsum re-
 vocat 722
 bonum etiamsi esset absque volup-
 tate, tamen expelli debet 719
 bonum vero potentius Fic. p. 20
 bonum certitudinis origo et prin-
 cipium 728
 bonum ipsum an intelligatur 732
 bonum summum quomodo omnia
 repetant 62
 bonum cur non dicatur artifex
 mundi Fic. p. 240
 bonum summum circulo et Soli
 confertur 61
 bonum ente communius Fic. p. 126
 bonum cur ab omnibus expetatur
 Fic. p. 348
 boni summi vetusta definitio 61
 boni præsentis signum 717
 boni descriptio 75
 boni et intellectus comparatio 352
 boni ipsius et intellectus discrimen
 343
 boni ipsius natura cum simplex,
 tum una 199
 boni natura quidnam sit ignoratur
 716
 boni simplicis diffusio Fic. p. 35
 boni summi possessio in quo con-
 sistat Fic. p. 51
 boni natura quomodo intelligatur
 Fic. p. 116
 boni summi diffusio Fic. p. 131
 boni malorum curam habere non
 debent 262
 boni appellatio quam late pateat
 Fic. p. 434
 boni fruitio quomodo appellanda,
 quidque ea sit 727
 boni in ipsum animum vires agen-
 tes 725
 boni fruitio nec intelligentia, nec
 cognitio nominanda 727
 boni et mali contrarietates 719
 boni disciplina juxta Platonem 727
 boni fruitio optabilior cognitione
 727
 boni et intelligentiæ ratio diversa
 510
 boni veri judicium et unde, restat
 ambiguum 712
 bono opus non est intellectus 732
 bono ipsi intelligentia non inest 536
 in Bono ascensus et appetitio cu-
 jusnam numeris sint 719
 bono ipsi nihil contrarium F. p. 130
 bono cur mala, et vicissim mala
 cur bono accidant 259
 bono nihil addendum Fic. p. 651
 bono una cuncta vesci 667
 bono existente malum sit necesse
 est Fic. p. 130
 bono ipso nihil superius 199
 bono, menti et animæ quæ similia
 Fic. p. 348
 bono ipso nil prius nec superius
 Fic. p. 347
 bono quo modo aliquid contrarium
 76
 bonorum genera tria 75
 bonorum divisio Fic. p. 51
 bonorum ordo Fic. p. 19
 bonorum variis generibus cur no-
 men idem commune Fic. p. 132
 bonorum gradus Fic. p. 128
 bonis omnia in bonum, malis vero
 in malum cedunt Fic. p. 434
 bona secunda duplici nomine bona
 61
 bona unde in mundum veniant 77
 bona unde quælibet dicantur, et
 quare 608
 bona et mala in mundo hoc unde
 proveniant 167
 boniforme quid Fic. p. 19
 brutorum animæ 6
 bruta animalia a vituperio aliena 262
 bruta num felicia 30
 brutorum animalium utilitas 263
 brutorum animæ imaginationis et
 vegetationis participes Fic. p. 448
 C.
 Cabalistæ Hebræorum Fic. p. 437
 calamitates et miseræ an virtutum
 origines sint 738
 calor et humor quomodo in cælo
 intelligantur Fic. p. 212
 calor in igne quid 181
 calor et humor in cælo a nostris
 qualitibus differunt Fic. p. 209
 calore occulto omnia vivunt
 Fic. p. 168
 caleferi quæ possint 102
 cancer unde nominatus Fic. p. 210
 cancer non frigidus Fic. p. 212
 Capricorni signum cur sic appella-
 tum Fic. p. 211
 caput et cauda Draconis Fic. p. 210
 caro sanguis concretus 704
 casus in quibus rebus cernatur
 Fic. p. 427
 casus inopinati a quali proveniant
 causa Fic. p. 447
 casus unde contingat 753
 casu non agitantur res Fic. p. 403
 causa pars essentiæ 696
 causa convenientia cur effectibus
 discrepent Fic. p. 320
 causæ rerum super lunam commu-
 nes, infra propriæ Fic. p. 220
 causæ sub luna unde vires suas sor-
 tiantur Fic. p. 405
 causæ remotiores investigandæ 229
 causæ rerum tres Fic. p. 349
 causæ rerum geminæ 234
 causæ secundæ inserviunt Deo
 Fic. p. 428
 causæ sequentes præcedentibus par-
 tim similes, partim dissimiles
 Fic. p. 406
 causæ propinquæ et remotæ
 Fic. p. 399
 causæ separatæ similior ne sit ma-
 teria an forma 621
 causam, quæ fiunt, omnia habent
 228
 causam, quæ existunt, partim ha-
 bent, partim non ib.
 causarum nexus elegantis similitu-
 dine declaratur Fic. p. 239

- causarum propin quarum facilis in-
ventio 229
causarum in fato genera duo
 Fig. p. 400
causarum connexio 383
centrum quiescit 108
Caelius, Saturnus et Jupiter tres
 divinas denotant substantias
 Fig. p. 651
cælum animam mundi sequitur 180
cælum omnium animalium formas
 habet 703
cælum ubique 108
cælum quomodo per omnia diffu-
 sum Fig. p. 196
cælum instrumentum vitæ divini-
 ris ib.
cælum universum 108
cælum etsi lucidum cur non sub
 aspectum cadat 102
cælum alimento non eget 102
cælum rationali vita vivere unde
 deprehendatur Fig. p. 193
cælum igneum esse variis rationi-
 bus comprobatur Fig. p. 214
cælum oculus Fig. p. 653
cælum non urit Fig. p. 356
cælum empyreum et crystallinum
 Fig. p. 217
cælum quasum qualitates inferio-
 ribus impertiat Fig. p. 214
cælum Dei lyra Fig. p. 212
cælum vivere unde colligatur
 Fig. p. 193
cælum ex igne et soliditate F. p. 172
cælum intellectuali anima vivere
 probatur Fig. p. 193
cælum respuit aquam Fig. p. 172
cælum ex aëre constare nequit ib.
cælum nihil terreni habet ib.
cælum sempiternum esse argumen-
 tis aliquot confirmatur Fig. p. 170
cælum ignis Fig. p. 172
cælum ex quinta natura Fig. p. 167
cælum cælorum Fig. p. 168
cælum aëre et aqua cur careat 99
cælum quomodo materia careat
 Fig. p. 169
cælum imago animæ ib.
cælum cur non mutetur Fig. p. 135
cælum incorporea fere natura
 Fig. p. 169
cælum per omnia cur moveatur 108
cælum in quibus conveniat cum
 elementis Fig. p. 174
cælum totum 108
cælum assequitur mundi animam ib.
cælum locus Fig. p. 194
cælum universi pars præstantissima
 ib.
cælum qua ratione in terrena agat
 426
- cælum ubique Fig. p. 168
cælum Platoniorum sententia ex
 quatuor elementis conflatum 97
cælum Aristoteliorum sententia ex
 quinta natura constat ib.
cælum non suscipit contraria
 Fig. p. 212.
cælum cur sempiternum ob mate-
 riam 97
cælum triplex Fig. p. 51
cælum omnia gubernat Fig. p. 168
cæli motores duo, Peripateticorum
 sententia 265
cæli partes cur consistant 99
cæli anima optima 98
cæli anima ex Deo manans 99
cæli immortalitatis potissima causa
 98
cæli motus circularis qualis sit 402
cæli immortalitatis causa Fig. p. 165
cæli motus reliquorum motuum
 dux Fig. p. 196
cæli motio ex anima et corpore
 mixta 108
cæli anima quomodo erga illud af-
 fecta Fig. p. 166
cæli definitio Fig. p. 167
cæli substantia in centro, non so-
 lum in circumferentia Fig. p. 195
cæli motus non omnino localis
 Fig. p. 193
cæli et animæ collatio Fig. p. 169
cæli configurationes cur mutantur
 Fig. p. 193
cæli motus non est rectus 502
cæli et terræ collatio 76
cæli anima spirat Fig. p. 166
cæli corpus purissimum 98
cæli motus æternitati ejus nihil de-
 trahit Fig. p. 166
cæli materia potentiam ad mutatio-
 nem habet 85
cæli forma sensibilis Fig. p. 165
cæli contactus qualis Fig. p. 172
cæli motus cur in orbem Fig. p. 193
cæli motus cur perpetuus F. p. 195
cæli motus mentem imitatur 107
cæli motus cur circularis ib.
cæli motus ab anima Fig. p. 194
cæli forma Fig. p. 93
cæli virtus ib.
cæli motus animæne sit, an corpo-
 ris 107
cæli pars quævis bona Fig. p. 208
cæli motus juvat inferiorum muta-
 tiones 232
cæli undecima plaga Fig. p. 208
cæli tertia plaga 75
cæli plaga sexta quæ Fig. p. 208
cæli dignitas defenditur Fig. p. 231
cæli temperatio prima in fœtu max-
 imam vim habet Fig. p. 223
- cæli medium quid nascentibus por-
 tendat Fig. p. 209
cæli nona plaga Fig. p. 208
cæli plaga duodecima quæ ib.
cæli plaga quinta ib.
cæli harmonia Fig. p. 212
cæli facies libro confertur Fig. p. 220
cæli et animæ collatio Fig. p. 213
cælo nihil effluit Fig. p. 176
cælo nihil influit ib.
cælo similia quæ Fig. p. 169
cælo quæ appropinquent 202
cælo nil similis in terra argento
 vivo Fig. p. 215
cælestis corpus ab anima non sepa-
 ratur 102
cælestis motus choreæ similis 403
cælestis civitas describitur
 Fig. p. 176
cælestis animæ propositum in mo-
 vendo cælo Fig. p. 194
cælestis influxus mutationum cau-
 sæ Fig. p. 400
cælestis influxus quid conferat ib.
cælestes animæ quomodo corpora
 sua regant 475
cælestes effectus cur evitabiles
 Fig. p. 232
cælestia corpora omnia calida 140
cælestia sub terra generantur
 Fig. p. 160
cælestia ad nos profecta mutantur
 143
cælestia num sint animata 138
cælestia munera ob quas causas de-
 generent Fig. p. 231
cælestia in terrestribus, et terrena
 in cælestibus esse quomodo in-
 telligendum 538
cælestia quomodo judicanda 102
cælestia a Deo ipso facta 99
cælestia corpora qualitates, non
 species mutant Fig. p. 205
cælestia quomodo sempiterna 97
cælestia cur videantur frigus in-
 ferre Fig. p. 214
cælestia corpora animata esse As-
 tronomi testantur Fig. p. 206
cælestia quomodo componenda
 Fig. p. 217
cælestia corpora animata esse unde
 collegerint Astrologi Fig. p. 206
cælestia corpora adjuvant rerum
 generationem 759
cælestium motuum et tripudii col-
 latio 427
cælestium significationum dæmones
 peritissimi Fig. p. 401
cælestium corporum influxus cur
 impediatur Fig. p. 405
cælestium circuitus quomodo om-
 nia disponat 231

- caelestium immortalitas astruitur 203
 caelestium usus duplex 232
 caelestibus vitam derogare non est philosophi Fic. p. 353
 caliculae voces inter se edunt 400
 cœtus animarum intellectualium cum ideis mirabiliter copulatus 661
 centrum an eo majus unicum, quod ab eo multitudo linearum fluat 650
 Chrysippus fati caelestis assertor Fic. p. 405
 Chrysippi opinio de fato Fic. p. 402
 Christianorum in religione conservanda æquanimitas et constantia Fic. p. 408
 circa Deum semper revolvuntur homines 767
 circumcisio Mosaica diligenter a Judæis observata Fic. p. 408
 circa concretionem et discretionem quot contingentia concurrant 640
 circularis motus per accidens localis est 107
 circularis motus qualis per se ib.
 civilis virtus 13
 civiles virtutes quare non in deo Fic. p. 19
 civiles virtutes quales ib.
 Clementis apostolorum sectatoris de fato astrologico sententia Fic. p. 408
 cogitatio quid 405
 cogitatio intenta cur dividi nequeat 397
 cogitatio animæ propria 5
 cogitatio quid ib.
 cogitationis officium ib.
 cognitio quid Fic. p. 46
 cognitio æterna et temporalis Fic. p. 51
 cognitio nostra tria comprehendit Fic. p. 653
 cognitio sui ipsius ex animæ cognitione pendet Fic. p. 685
 cognitio per similitudinem perficitur 74
 cognitiones et conditiones quot et quæ 730
 cognosce te ipsum, quos admoneat 733
 cognoscere quid sit 391
 cognoscens se ipsum duplex 499
 cognoscens vis rei cognoscendæ similis Fic. p. 124
 cognoscens se ipsum quale 496
 collisio durorum corporum cur calorem gignat Fic. p. 215
 color ab igne proficiscitur Fic. p. 172
 color ex lumine Fic. p. 173
 colorum pulchritudo 53
 colore uno tineta cur minora videntur iis, quæ coloribus distincta sunt Fic. p. 341
 colorum distinctio Fic. p. 131
 colorum flosculi 422
 cometæ generatio Fic. p. 175
 communia mundi quæ Fic. p. 348
 compassio resultat in nobis ex iudicio animæ mundi 649
 compositio corporum ut fiat, opinioniones tres Fic. p. 330
 compositio in mundo intellectuali et sensibili Fic. p. 268
 compositum quando præstat accipere quam formam aut materiam 622
 compositi partes duæ 173
 composita quæ sunt, unde constant 557
 composita intelligibilia diversa a corporeis 160
 composita cur solvant Fic. p. 171
 compositorum corporum actio Fic. p. 506
 compositorum dissolutio non est mala Fic. p. 429
 compositorum resolutio 528
 concentus musici voces Fic. p. 240
 conceptionis hora ad iudicandum vitæ cursum valet plurimum Fic. p. 223
 conceptus gradus quomodo deprehendatur ib.
 concupiscentia ex necessitate inest 258
 concretio et discretio motus sunt ab aliis motibus atque qualitatibus differentes 640
 concupiscentiæ cur duæ ponantur 413
 concupiscentiæ incitamenta unde oriuntur ib.
 concupiscentiarum potentia 234
 concupiscendi facultatis depravatio 304
 concupiscendi vis quando vel temperans vel intemperans F. p. 196
 concordia et discordia rerum 256
 conditio nostra haud deploranda Fic. p. 626
 conditiones attributivæ quomodo conveniant subjectis rebus et æternis, tandem primæ essentiæ 742
 confluxus rerum sub cælo Fic. p. 409
 conjugium per septimum ab ascendente signum prænuñciatur Fic. p. 209
 connexio rerum omnium Fic. p. 234. et 695
 connexæne sint inter se res omnes 232
 consuetudo altera natura Fic. p. 409
 consuetudo quibus rebus constat ib.
 consuetudinis vis ib.
 constantia rerum omnium unde Fic. p. 117
 contraria sola in se invicem agunt 312
 contrarietas quomodo fiat 77
 contrarietatis definitiones duæ Fic. p. 130
 contraria quæ 77
 contemplatio principium et finis est omnium Fic. p. 627
 contemplatio finis agentium Fic. p. 443
 contemplatio philosophorum ab aliorum quid discrepet 551
 contemplatio divina quo subjecto nitatur, et in quod subjectum agat 552
 contemplationis præparationes quæ et quot ib.
 contemplationis ardor unde facultatem accipiat perscrutandi subtiliora 556
 contemplationis progressus, initium et terminus quomodo statuuntur 556
 contemplationis nullus terminus 347
 contemplationem omnia consequuntur, sed diversa ratione 343
 contemplationem omnia appetunt ib.
 contemplationis omnia sunt 348
 contemplamina intellectus quid Fic. p. 627
 contemplatores quare diversi 551
 contemplantium animæ cum Æthiopicis comparatæ venusta collatione ib.
 contingentia ad utrumlibet F. p. 406
 contingentia circa quæ Fic. p. 402
 contingentia a Deo permittitur Fic. p. 403
 contingentia ad necessitatem reducitur Fic. p. 404
 contingentia in agentibus voluntariis potissimum Fic. p. 406
 contingentia unde nascatur Fic. p. 404
 contingentiam a Deo alienam 744
 contingens medium quid Fic. p. 404
 continuorum species qua differentia inveniantur 627
 convexum et concavum quid Fic. p. 307
 conjunctum quomodo molestia afficiatur 4
 coralli vis Fic. p. 234

- cupiditas sitne animi, corporis, aut
 alicujus mixti 1
 corpus non prorsus inanimatum 410
 corpus deforme formosam aliquan-
 do animam habet Fic. p. 357
 corpus nostrum pars mundani cor-
 poris Fic. p. 196
 corpus nullum sine materia
 Fic. p. 277
 corpus humanum cur intereat
 Fic. p. 131
 corpus in anima collocatum 388
 corpus unde vivat Fic. p. 194
 corpus quomodo ab anima descis-
 cat Fic. p. 160
 corpus extra mundum positum nul-
 lo impediendo videri possit 450
 corpus permanere nequit 456
 corpus ab electione unum 460
 corpus animale non intelligere 463
 corpus naturale quid Fic. p. 332
 corpus quid 184
 corpus vestigia animæ in se conti-
 net Fic. p. 357
 corpus proprium an animatum, an
 communis simul particeps sit 648
 corpus spiritale animæ Fic. p. 449
 corpus pulchrum animæ pulchræ
 signum Fic. p. 357
 corpus quomodo proprie corpus sit
 689
 corpus humanum est mundi simu-
 lachrum 431
 corporis et animi complexio mu-
 tari potest 434
 corporis stupenda opera Fic. p. 228
 corporis formatio Fic. p. 80
 corporis virium causæ 144
 corporis ab anima defectio
 Fic. p. 193
 corporis primum cum anima com-
 mercium quod Fic. p. 505
 corporis accommodatio ad animam
 quomodo fiat 634
 corpore turbari animi intuitum 769
 corpore diviso cur non et materia
 dividatur 315
 corpora, quatenus corpora, vita ca-
 rent 456
 corpora mundi apta quomodo sint
 ad vitale quid recipiendum ex
 mundi anima 634
 corpora inepta sunt, quæ se circa
 Deum versent 109
 corpora omnisque eorum ornatus
 unde pendat Fic. p. 399
 corpora nostra a mundi anima quo-
 modo vitam accipiant 634
 corpora duobus modis mundi par-
 tes sunt 425
 corpora a quibus fabricentur, Por-
 phyrii sententia Fic. p. 351
 corpora nostra aliter moventur,
 quam corpus mundanum
 Fic. p. 196
 corporum nostrorum et mundi dif-
 ferentia 470
 corporum simplicium elementorum
 passio et officia 551
 corporum natura quomodo mala 21
 corporum antecedentia quæ
 Fic. p. 399
 corporeitas quid Fic. p. 277, 331
 corporeitatis significationes duæ
 166
 corporeum commercium difficilli-
 mum 634
 corporea ex incorporeis fieri mirum
 non esse, simili ostenditur 138
 corporeæ naturæ cælestis influxus
 necessitatem non affert F. p. 405
 corporeis principiis cuncta commit-
 tere absurdum est 230
 corpulenta majore vi in sensus in-
 cidunt 309
 corpulenta cur dividantur, resistant
 Fic. p. 548
 corpulenta cur sensus maxime affi-
 ciant ib.
 creatarum rerum distinctio 97
 cruciatus animi verus quis F. p. 507
 cruciatus animorum sensibiles fig-
 menta sunt ib.
 cruciatus cujusnam sit 1
- D.
- Dæmon vitæ dux quando animæ
 tribuatur Fic. p. 235
 dæmon magnus 145
 dæmon nullus in mundo intelligen-
 bili 296
 dæmon quatenus noster sit 285
 dæmon unde detur homini
 Fic. p. 235
 dæmon Plotini præstantissimus
 Fic. p. 505
 dæmonis erga animam affectio
 Fic. p. 510
 dæmonis electio unde Fic. p. 509
 dæmonem eligere quomodo intelli-
 gendum sit apud Platonem 284
 dæmonem suum quomodo quisque
 cognoscere debeat Fic. p. 207
 dæmonem quando sortiatur animus
 Fic. p. 235
 dæmones animalia aëria Fic. p. 174
 dæmones divini qui ib.
 dæmones falluntur Fic. p. 211
 dæmones quomodo sentiantur 381
 dæmones sine instrumentis mirabi-
 lia faciunt Fic. p. 431
 dæmones qui pulchri sint, quive
 deformes Fic. p. 357
 dæmones stellæ sunt 378
 dæmones agunt natura Fic. p. 505
 dæmones exteriores interioribus re-
 spondent Fic. p. 504
 dæmones apud Platonicos duplices,
 alii intra, alii extra animam
 Fic. p. 504
 dæmones duplices Fic. p. 330
 dæmones in sphaëris planetarum
 Fic. p. 354
 dæmones præstantiores dii appel-
 lantur Fic. p. 505
 dæmones non mutantur Fic. p. 509
 dæmones variantur Fic. p. 505
 dæmones cur non omnes amores
 296
 dæmones quomodo in nos agant 250
 dæmones quibus rebus alantur
 Fic. p. 524
 dæmones necessarij esse probatur
 ib.
 dæmones cur dicantur ab anima
 mundi pendere Fic. p. 525
 dæmones cælestes et ætherei qua-
 les Fic. p. 524
 dæmones cujus materiæ participes
 296
 dæmones impuri quomodo arcean-
 tur a nobis Fic. p. 524
 dæmones cælestes ubi Fic. p. 174
 dæmones quomodo figuram suam
 variant ib.
 dæmonum ordines tres Fic. p. 79
 dæmonum corpora qualia F. p. 525
 dæmonum complexiones quinque
 ib.
 dæmonum superbia Fic. p. 524
 dæmonum officia Fic. p. 401
 dæmonum ignea animalia 101
 dæmonum ordines Fic. p. 401
 dæmonum lusus Fic. p. 211
 dæmonum figura orbicularis
 Fic. p. 174
 dæmonum corpora ignea ib.
 dæmonum Mercurialium, Venereo-
 rum, et Phæbeorum munus
 Fic. p. 34
 dæmonum genera tria, eorum offi-
 cia Fic. p. 220
 dæmonum distributio quomodo as-
 tris accepta ferenda Fic. p. 509
 dæmonum et deorum distinctio 295
 dæmonum supra nos suam quisque
 sphaeram obtinet 29
 dæmonum origo Fic. p. 433
 dæmonibus totum cælum refertur
 Fic. p. 505
 de Dæmonibus Græcorum theolo-
 gorum sententia 469
 dæmonici dii Fic. p. 175
 dæmonici affectus Fic. p. 230
 debilitas animi et corporis F. p. 134
 debile quid ib.

Democriti oratio	Fic. p. 525	deus in cunctis	108	deo fruituris qualis conformatio	
Democriti atomi	Fic. p. 272	deus non aufert rebus vel minimis		opus sit	553
defectus rerum causæ	Fic. p. 438	propriam actionem	Fic. p. 446	deo omnia præsentia	298
defectus melior et deterior quis		deus non aspicitur a voluptuariis	214	a Deo cuncta pendent	109
	Fic. p. 129	deus quomodo singula intelligat		deo cur facilis rerum omnium cura	
definitio qualis esse debeat	697		Fic. p. 443		Fic. p. 446
definitionum error	177	deus non mutatur cujusque precibus		deo nos assimilari per virtutes	12
definitiones essentialis inventu cur			Fic. p. 356	deo adhærens unus fit spiritus	679
difficiles	179	deus ubique adest, non accedens	527	extra Deum nihil fingi potest	752
deformitas quid	Fic. p. 93	deus virtutis principium, exemplar		deum quid nobis ostendat	233
deformitatis definitio	75	et ipsa virtus	Fic. p. 17	deum nullam speciem habere	759
degeneratio rerum duplex	F. p. 238	deus a motu alienus	Fic. p. 653	ad deum quomodo animus accedat	
deliberatio de quibus rebus instituitur	Fic. p. 407	deus virtute opus non habet	12		758
densa cur medium petant	F. p. 168	deus a motu et quiete alienus	529	deum appellare unum quid significet	762
deteriora quomodo universo conducant	15	deus non habet virtutes	Fic. p. 17	deum ubique esse, perspicue tamen	
Deus quid	Fic. p. 17	deus in entium ordine non continetur	531	lucere in summo intelligentiæ	765
Deus est causa causæ	753	deus non mutabilia mutabiliter intelligit	Fic. p. 444	deum non intelligere, licet perpetuus existat actus, probatur	729
deus quomodo ubique et nusquam sit	750	deus contingentiâ firmiter prævidet	ib.	deum mala non facere probatur	
deus principium et finis omnium rerum	Fic. p. 116	deus libertas simul et dominatio summa	700		Fic. p. 80
deus suapte natura libertas	745	deus summus nec scribi nec dici potest	761	deum semper et ubique regnare quomodo intelligendum	723
deus summus intellectui præficatur a Platone	729	dei essentia, voluntas, actio idem	747	deum quo medio cognoscere incipiamus	761
deus sibimet non dominatur	746			deus ut centrum quoddam omnibus inest	Fic. p. 197
deus uno ictu virtutisque momento cuncta disposuit	692	dei actus qualis	Fic. p. 126	deum intueri ut debeamus	529
deus purus actus	Fic. p. 280	dei natura quæ	695	deum qui contemplatus fuit, nullam ei tribuit contingentiam	754
deus existit id, quod voluit	747	dei dona tria rebus data	Fic. p. 117	deum non habere speciem, quomodo intelligendum	Fic. p. 18
deus qua ratione se ipsum intelligat	730	dei qui obliviscuntur, duplici sermone ad illum revocandi	482	deum unum esse, eumque ubique totum	660
deus quomodo formas imprimat materiæ	Fic. p. 272	dei priorum unumquodque omnia continet	693	ad Deum accessus	760
deus sui ipsius amor	749	dei dignitas in quo consistat	728	deum ex se ipso esse quod existit	751
deus summus quomodo intellectum generet	464	dei consilium rationale quid	693	deum in animi transmigratione quomodo consequamur	769
deus cui non adsit	765	dei filium solum actu substantiæ inter mortales comparuisse	554	deum quicquid sequitur absque ejus præsentia conservari nec moveri posse	662
deus extiteritne priusquam fieret	750	dei prævisio quid	693	deum nunquam incœpisse esse, nec defecturum	554
deus non ab actione bonus	F. p. 116	dei et naturæ in se mutuo benignitas et benevolentia	747	deorum et dæmonum distinctio	95
deus licet ex eo omnia effluant, haud tamen minuitur	767	dei nullius virtus defectum patitur	662	deorum unumquemque ubique simul existere	662
deus summus quomodo naturæ suæ libertas potius dicatur, quam dominus	700	dei voluntate nondum existentis numquid fiat	755	deorum vita	73
deus a Platone cur decens et oportunum dicatur	749	dei patris ἐξορσία unde investiganda	554	deorum et divinorum hominum vita	771
deus omnibus providet	213	dei per simile descriptio	766	deorum dæmonumque formæ ut differant	Fic. p. 95
deus super statum	Fic. p. 653	in Dei præsentia quodnam trinum statuatur Plotinus	761	deorum cultus amor conjunctus	233
deus centro spheræ comparatur	Fic. p. 117	dei in creaturas largus amor	554	deorum contemptus fons omnium malorum	233
deus ubi perspicue luceat	765	dei voluntas, ipsa natura dei	755	dextrum et sinistrum, quod nostra cogitatione est, nihil esse	571
deus supra cognitionem collocatus	Fic. p. 653	dei natura geometricis figuris illustratur	753	dialectica in quibus versetur	22
deus non est bonus, sed bonum ipsum	532	dei epitheta	Fic. p. 124	dialectica non est philosophiæ instrumentum	21
deus centro similis	766	dei verbum	Fic. p. 193	dialectica naturalis	Fic. p. 269
deus in condendo mundo consultatione non est usus	548	deo similem fieri quid	11	dialectica quomodo sophismata cognoscant	21
deus animo non dicitur similis	Fic. p. 17	deo cur opus nullum assignetur	728		
		in deo quidnam sui ipsius princeps nominetur	755		
		deo ineffabili modo tribuuntur aliarum rerum attributa	741		

- dialecticæ materia 21
 dialecticæ via ib.
 dialecticæ, id est metaphysicæ de-
 finitio 20
 differentiarum rerum inter se quomodo
 distinguantur 633
 differentiarum rerum quales in opifice
 Fic. p. 628
 differentiarum inter individua formales
 quænam, et quomodo ideas ha-
 beant in homine vero 563
 differentiarum speciales non sunt qua-
 litates Fic. p. 320
 differentias entis diversum quid esse
 debere ab ipso ente 611
 digito pedis læso, cur inguina do-
 leant 450
 dii omnes pulchri 544
 dii quomodo videantur Fic. p. 95
 dii in cælo incorporeo duplices
 545
 dii semper contemplantur ib.
 dii sublunares Fic. p. 95
 dii liberrimi 734
 dilatatio et contractio in corporibus
 unde Fic. p. 270
 dimensio quid Fic. p. 166
 dimensio quomodo terminetur in
 ideis figurarum, quæ sunt in di-
 vinis 689
 dimensio magna et parva quomodo
 fiat 627
 dimensio rei tota quando videatur
 Fic. p. 341
 dimensiones sunt corporis termini
 689
 dimensionum mensuræ sunt nu-
 meri 689
 Diogeniani philosophi de fato sen-
 tentia Fic. p. 408
 Dionysius Areopagita principium
 super intelligentiam, vitam et
 essentiam esse putat 763
 Dionysius quid Plotino significet
 Fic. p. 684
 Dionysi providentia Fic. p. 160
 Dionysiaci ib.
 divinitatis duplex argumentum 466
 divinitatis amplitudo 207
 divinitatis viæ tres Fic. p. 35
 divinitatem consequendi processio
 duplex Fic. p. 37
 divina virtus immensa Fic. p. 428
 divinæ naturæ proprietatibus quæ
 contraria 76
 divina curnam omnia sint essentiarum
 179
 divina ubique sunt 202
 divitiarum quomodo contingant 141
 divitiarum causæ 145
 divites non habent plus boni, quam
 pauperes 207
- divinatio cur potius dæmonum
 quam hominum Fic. p. 220
 divinatores cauti sint ib.
 divisibilia et indivisibilia 362
 discrepantia rerum constituit har-
 moniam 268
 dispositio rerum ex primæ causæ
 providentia Fic. p. 428
 dispositio mundi jure vituperari ne-
 quit 206
 disputatio contra eos, qui plane
 absurda statuunt, instituenda non
 est 216
 dispositionis omnium rerum circa
 regem omnium triplex ordo 489
 distinctio rerum vera unde sumatur
 Fic. p. 680
 distinctio universi formalis unde
 procedat Fic. p. 427
 dolor animi et corporis Fic. p. 228
 doloris principium 3
 dolores sintne animi, corporis, an
 cujusdam mixti 1
 domini et liberi an omnino dicendi
 sumus 735
 E.
 Echo 317
 efficiens præstantius facto 542
 effectus inabsolutus 143
 effectus propinquiorem potius cau-
 sam sequitur Fic. p. 405
 effectus cujuslibet rei a Deo
 Fic. p. 435
 post effectum opus extare con-
 suevit 586
 Egidius Romanus, v. Ægidius
 elementum quodvis ut reliqua in
 se contineat Fic. p. 174
 elementi forma essentialis una
 Fic. p. 94
 elementa in se ipsis constitutionem
 habere possunt 99
 elementa cur mutantur ib.
 elementa hæc nostra cur animam
 non declarent 704
 elementa omnia producant viventia
 304
 elementa nec forma sunt, nec ma-
 teria 162
 elementa non sunt materia prima
 Fic. p. 272
 elementa non sunt pura Fic. p. 172
 elementa alia aliis ad penetrandum
 aptiora Fic. p. 176
 elementa naturæ nixu consenta-
 neum petunt atque fruuntur 721
 elementorum motus contra natu-
 ram Fic. p. 429
 elementorum globi a malo remoti
 Fic. p. 431
 elementorum quodvis reliquorum
 vestigia in se continet 101
- elementorum motus Fic. p. 48
 elementorum dispositio Fic. p. 168
 elementorum orbis qui minores vel
 majores Fic. p. 176
 elementis quomodo insit anima,
 Platonis sententia 704
 ellebori vis Fic. p. 213
 emigrare quid 85
 Empedoclis lex 468
 Empedoclis error 162
 Empedoclis discordia et concordia
 490
 Endelechiarum descriptio 361
 Enricus Magnus, Scoti præceptor
 503
 ens unum idemque simul totum est
 ubique 643
 ens unumne sit, an plura, an vero
 infinita 566
 ens primum omnem rerum nume-
 rum, omnes formas et vitas con-
 tinet 701
 ens primum prius existere unum,
 quam ens, unde sumatur sig-
 num 685
 ens primum boni unius susceptacu-
 lum 660
 ens universum est, quamvis multi-
 plex 648
 ens et unum nequiquam eadem rati-
 one rebus inesse 605
 ens, essentia et esse ab uno proce-
 dere confirmatur 524
 ens superius et inferius Fic. p. 37
 ens nullum perit 375
 ens verum quid Fic. p. 547
 ens cum vita quomodo convertatur
 600
 ens quonam modo de substantia
 incorporea et corporea, item ac-
 cidente prædicetur 623
 ens unitate priusne sit, an contra
 756
 ens quare reliquis omnibus prius
 sit 756
 ens continuum et discretum in ali-
 quid individuum resolvi 762
 ens an genus appellari possit et in
 species dividi 596
 ens ipsum non est univocum in
 cunctis rebus 567
 ens se habet ad suas ideas, sicuti
 materia per inchoationes forma-
 rum secum genitas se ad formas
 habet 680
 ens in entia derivari posse quid
 efficiat 678
 entis diversitas et quodlibet quo-
 modo terminetur 659
 entis differentiarum unde sumendæ 611
 entis summa perfectio in identitate
 statuque consistit 759

- entis et ratio et causa est unitas 757
entis natura quot modis consideratur
 Fig. p. 235
entis naturam unitatibus fecundam
 parere ideas 681
entis primi naturam prima sui origine
 multiplicem et numerosam 679
entis primi influxus 45
entis acceptiones quoduplices 603
entis fecunditas a numerorum certis
 proportionibus quomodo pendeat
 681
entis et unius collatio 758
entis proprietates Fig. p. 126
entis ratio quantitate diversa
 Fig. p. 273
entis perfecti conditiones 308
entis origo Fig. p. 319
entis et non entis collatio F. p. 309
entis genera de se invicem minime
 prædicantur Fig. p. 591
entis respectus in propagatas ex se
 species, quasi soboles, quæ ratio
 sit 597
entis elementa quinque Fig. p. 591
de Ente quocumque prædicari unitatem
 681
entia bona 73
entia vera Fig. p. 37
entia vera quæ sint, et ubi subsistant
 559
entia duplicia Fig. p. 37
entia in ævo consistere 691
entia quædam materiæ expertia 175
entia fundari in numero, et numerum
 in ente; postea ipsum ens in uno
 protinus dissipari 679
entium principium et finis F. p. 236
entium optimum 31
entium et corporum collatio 748
entium perfectorum ubi sit multitudo
 558
entium æternorum regnum 174
entibus sublatis nihil remanet 316
Enomaus philosophus v. Cænomaus

Epicuri dogma 213
epicurei somniant 310
epicureorum et stoicorum sententia
 de anima refutatur 459
epicureorum opinio de rebus copulantis
 refellitur Fig. p. 548
epicureorum error de anima F. p. 170
epulis adstructi dæmonibus familiares
 Fig. p. 403
errationes Fig. p. 211
errata qualia in iis, quæ generantur
 349
esse et vivere quare optentur 728
esse, vivere et intelligere differunt
 507
esse quantam vim habeat 691
esse priusquam inesse Fig. p. 281
esse quadruplex Fig. p. 663
esse et forma reciprocat F. p. 443
esse an recte de bono prædicetur 729
esse quæ dicantur, quot et quæ ea
 sint 566
esse relativum quomodo esse sit,
 et unde conficiatur 582
esse ut de materia dicatur 74
esse penes deos quid 77
esse et pulchri mutuus respectus
 Fig. p. 592
esse quomodo in superiorem causam
 resolvatur Fig. p. 446
essentia Fig. p. 47
essentia quid Fig. p. 319
essentia prima non anima suæ existentia
 domina dici potest 745
essentia prima num ab ullo ente patitur
 tanquam a contrario 690
essentia prima ad agendum consultatione
 non indiget Fig. p. 430
essentia prima omnia intelligit, cum
 communia, tum propria F. p. 443
essentia, voluntas, actio in Deo
 idem sunt 747
essentia quomodo ex non essentiis
 conficiatur 180
essentia nulla ociosa Fig. p. 47
essentia vera in quo mundo ponatur,
 et ubi appareat 617
essentia et vita quomodo unum sint,
 et rursus quomodo differant 597
essentia quousque in quaque re perseveret
 756
unitate conservari essentia ib.
essentia quælibet naturalem sibi
 multitudinem possidet, et interea
 est aliquid unum 755
essentia quomodo imaginatione
 comprehendenda 181
essentia quinta Fig. p. 176
essentia fundamentum actionis et
 intelligentiæ 731
essentia et forma prima idem sunt
 Fig. p. 443
essentia generata minor generante
 521
essentia et actus num differant 509
essentia corporum nobis apparentium
 falsa quo medio egeat, ut aliquid
 sit, et pulchra videatur, tum
 perfecta quomodo fiat 550
essentia prima an passionibus subiecta
 690
essentia debilior Fig. p. 320
essentia vera quid, et ubi fundata,
 tum cujus ope vivat 678
essentia cur tributa rebus F. p. 117
essentia quælibet ab initio multitudinem
 possidet, atque interea
 aliquid unum est 758
essentia divina num actus sit 729
essentia in bono est inchoatio quædam
 ortusque operis boni 711
essentiæ descriptio 179
essentiæ primæ propria actio 347
essentiæ primæ nihil contingit 742
essentiæ primæ compositio F. p. 321
essentiæ primæ vires Fig. p. 320
essentiæ primæ actus in se reflexus
 quis dicatur 614
essentiæ elementa 179
essentiæ quintæ indagatores Arnoldus
 et Raimundus Fig. p. 176
essentiæ in cælo tres 498
essentiæ attributa Fig. p. 319
essentiæ partes 695
essentiæ fundamentum et conservatio
 Fig. p. 652
essentiæ cur in actum prodeant
 Fig. p. 116
essentiæ definitio ex quibus constet
 Fig. p. 319
essentiæ magnitudinem non esse
 quantitatem 723
essentiæ nihil contrarium 76
essentiæ bonum Fig. p. 116
essentiæ et entis distinctio 179
essentiæ circa animam nostram tres
 498
essentiam primam ab ipso bono
 pendere quomodo 690
essentiam minus convenire accidentibus,
 quam substantiis 622
essentiales rationes, proprietates et
 actus idem Fig. p. 320
essentialis numerus quomodo in
 anima, et quomodo in mente
 divina 686
essentialia sub sensum non cadunt
 Fig. p. 320
essentialitas quid apud Ægyptios
 Fig. p. 272
Est verbum, cur de Deo non prædicetur
 729
excogitamen verbum a Gnosticis
 confictum 200
exemplar universi quomodo gradibus
 distributum Fig. p. 448
extensio corporum quid Fig. p. 331
extrema duobus mediis indigent 91
extrema num duobus mediis indigeant
 in naturalibus 100

F.
Faber mundi cur mundum construxerit,
 Gnosticorum error Fig. p. 352
Fabula de amoris generatione explicatur
 Fig. p. 546
fabulæ quomodo explicandæ 299
facere et pati motiones esse 632

- facere non recte complere vices
 prædicamenti 580
 facere prædicamenti loco quid pro-
 pius succederet 580
 fatum potentissima causa 229
 fatum cur ad astra quidam retule-
 rint ib.
 fatum quo pertineat 423
 fatum quid, Marsilii Ficini senten-
 tia 431
 fatum quomodo a providentia pen-
 deat Fic. p. 450
 fatum et providentia quomodo dif-
 ferant ib.
 fatum astrologicum Fic. p. 400
 fatum a quibus excludatur F. p. 399
 fati descriptio 229
 fati definitio communis Fic. p. 399
 fati definitio Fic. p. 235
 fati naturam qui aperire conati sunt,
 bifariam distribuuntur 229
 fati necessitas nulla Fic. p. 407
 fato quæ subsint, aut insint F. p. 398
 fato quæ non subsint ib.
 de Fato quatuor opiniones F. p. 399
 fato subjicitur animus Fic. p. 235
 fatorum series quomodo ad divinam
 providentiam redigenda F. p. 402
 fatorum regnum ubi sit Fic. p. 235
 fatalis sors frangi potest F. p. 227
 fatale tempus Fic. p. 161
 felicitas successione non augetur
 Fic. p. 81
 felicitas in ratione num sit F. p. 48
 felicitas rationalibus convenit
 Fic. p. 47
 felicitas quid Fic. p. 46
 felicitas in intellectu Fic. p. 47
 felicitas cur non augeatur F. p. 82
 felicitas præteritum et futurum re-
 spuit ib.
 felicitas in vita consistit 31
 felicitas soli sufficienter viventi com-
 petit ib.
 felicitas non perturbatur Fic. p. 49
 felicitas nec fortunæ nec corporis
 malis evertitur 32
 felicitas externis rebus nec augetur,
 nec minuitur 259
 felicitas pristina quando recupe-
 randa Fic. p. 238
 felicitas in qua anima 37
 felicitas diuturna cur magis expe-
 tenda Fic. p. 81
 felicitas nulla in vita conjuncta
 Fic. p. 79
 felicitas num augeatur Fic. p. 81
 felicitas in intrinsicis cernitur 36
 felicitas non consistit in externis
 45
 felicitatis imagines Fic. p. 47
 felicitatis definitio Peripatetica 33
 felicitatem homines sinistre judi-
 cant 38
 felix a præclaris factis non dicitur 45
 felix cur necessaria expetat 33
 felix omnibus bene vult 37
 felix semperne felix Fic. p. 51
 felix non excidit felicitate 33
 felix incommodis non movetur
 Fic. p. 51
 felix cur commoda eligat ib.
 felix omnia humana despicit 34
 felix quas voluptates exposcat 37
 felix quomodo domesticorum for-
 tunas ferre debeat 35
 felix aliorum fortunis non movetur
 34
 felix seculum Fic. p. 238
 felix contemptor corporis et for-
 tunæ 4
 felix intrepidus 38
 felix quomodo externis utatur bo-
 nis Fic. p. 79
 felix vivit 36
 felix quis Fic. p. 81
 felicis tranquillitas simili declara-
 tur 35
 felicis status 37
 felici in summis constituto dolori-
 bus quid faciendum 34
 felices pares Fic. p. 81
 item 44
 felices non nisi boni sunt 258
 feliciter agere quid 45
 ferrum Marti attributum F. p. 173
 figuræ sensibiles 391
 figuræ cur alios terreant, alios non
 430
 figuras non in qualitatis, sed quan-
 titatis genere ponendas 625
 figuras qualitate non dici similes 629
 figurationum vires 428
 figurationum diversitas 429
 filii parentibus similes Fic. p. 400
 finis communis Fic. p. 125
 finis hominis ultimus 33
 finis ultimus qualis Fic. p. 50
 finis cujusque rei duplex F. p. 404
 finis summus Fic. p. 117
 finis hominis quis sit, duplex omni-
 no philosophorum sententia 213
 finis naturalium rerum in quo
 Fic. p. 428
 finis reliquas causas antecedit et
 movet ib.
 finis definitio ib.
 finem omnia expetunt ib.
 fine sublato causæ motionum tol-
 luntur Fic. p. 427
 fines proprii Fic. p. 125
 flamma quid 99
 flamma nostra a cælesti igne aliena
 101
 fluxus omnium rerum 97
 fœminæ procreatio unde F. p. 436
 fœtus formatio Fic. p. 160
 fœtus in utero formatio Fic. p. 171
 fœtus quando vitam accipiat
 Fic. p. 223
 fœtus formatio quibus impediatur
 causis Fic. p. 234
 fœtus animam a matre non recipit
 377
 forma prima Fic. p. 91
 forma pulchritudoque in mente
 præstantior quam in ullo artis
 opere 541
 forma potius a parentibus quam
 astris 232
 forma prima qualis Fic. p. 443
 forma materiæ non vera forma
 Fic. p. 128
 forma prima quid Fic. p. 48
 forma essentialis in re qualibet una
 Fic. p. 93
 forma dat rei esse Fic. p. 48
 forma totius omnia in se continet
 Fic. p. 193
 forma essentialis individua F. p. 320
 forma essentialis prior accidentibus
 communibus Fic. p. 321
 forma cur terminus et mensura
 Fic. p. 127
 forma cur ratio dicatur Fic. p. 321
 forma ut finis intenditur F. p. 427
 forma et materia, et compositum
 tum singulare, tum universale an
 sub eodem substantiæ genere
 convenient 567
 forma universa Fic. p. 135
 forma intelligibilis mundi quomodo
 imaginatione concipienda 161
 forma quando separatissima species
 est, optimum est 719
 forma præstantissima Fic. p. 169
 forma ultima nihil generat F. p. 625
 forma quædam ante quantitatem in
 materiam cadit Fic. p. 276
 forma in mundo intelligibili quid
 160
 formæ munus Fic. p. 547
 formæ proprietates Fic. p. 80
 formæ præstantia 591
 formæ materialis principium vita,
 sed materiæ infusa ib.
 formam uniformem, et formas cun-
 ctas singulis unitissimas et pari-
 ter distinctissimas quomodo vi-
 dere liceat 677
 formam materiali informitati op-
 poni 719
 formam magis ens et substantiam
 esse, quam materiam 622
 formæ substantiales indivisibiles
 Fic. p. 276

- formæ separatæ cur non dissolvantur Fic. p. 131
 formæ rerum in prima essentia quomodo teneantur 614
 formæ in intellectuali mundo differentes Fic. p. 269
 formæ rerum omnium quomodo in cælo 680
 formæ rerum in oculos incurrunt Fic. p. 683
 formæ duplices Fic. p. 52
 formæ substantialis, accidentalis, quantitatis, motus et temporis collatio 207
 formæ hujus et intellectualis mundi ut differant Fic. p. 270
 formæ hæ ab intelligibilibus differunt 160
 formæ sensibiles cur non dicantur entia Fic. p. 547
 formæ separatæ quomodo sint in intellectu 602
 formæ rerum quomodo distent 408
 formæ quæ anima mundi sunt, a quibus formis pendeant 556
 formæ quæ in materia sunt, a quibus formis pendeant ib.
 formæ animo impressæ non manent 454
 forma substantialis quomodo agat Fic. p. 626
 formæ propriæ ex primo ordinatore procedunt Fic. p. 447
 formæ rerum cur multiplicentur apud nos Fic. p. 196
 formæ materiales a separatis differunt 78
 formarum pugna unde Fic. p. 131
 formarum defectus unde contingat, et per quid cognoscatur 562
 formarum impressio a divina mente proficiscitur 407
 formarum genera quatuor F. p. 451
 formarum visibilium vanitas 310
 formarum naturalium efficientes causæ et instrumenta Fic. p. 207
 formarum parentes qui Fic. p. 93
 formarum intelligibilium et visibilium discrimen Fic. p. 231
 formarum distinctiones unde Fic. p. 331
 formarum cælestium et inferiorum distinctio Fic. p. 131
 formas rerum in intellectu primo contineri Platonici affirmant, Christiani negant 560
 formositas quid Fic. p. 93
 formosa et deformia unde originem ducant Fic. p. 238
 formositatis origo Fic. p. 356
 formosum corpus 52
 fortitudo quid 15 55
 fortitudo non convenit Deo 11
 fortitudinis subjectum ib.
 fortem esse quid 13
 fortuna illinc alienissima, ubi existendi ratio causaque intrinsicus continetur 752
 fortuna multorum domina 753
 fortuna quæ fiant Fic. p. 407
 fortuna quid Plotino significet Fic. p. 401
 fortuna in principiis haud numeranda Fic. p. 399
 fortuna servitutis socia ordini et libertati opponitur 740
 fortunæ definitio ex Proculo F. p. 447
 fortunæ ludibria 266
 fortunæ qui omnia adscribunt, indigni sunt, contra quos disputatio instituitur 762
 fortunis adversis pressi quomodo se gerere debeant 732
 fortuita nobis Deo provisiva F. p. 447
 frigus quid 312
 frigus et siccitas a terra Fic. p. 214
 frigus et siccitas quomodo vitæ conferant ib.
 frigida natura stupida 78
 frigidum et siccum privationes sunt Fic. p. 214
 frigidorum collisio cur ignem procreet Fic. p. 168
 fruitio primi boni quanta cura sit amplectanda 767
 frui Deo quid sit, et quomodo contingat, quaque ratione 771
 fuga hominis quid 76
 fuga cujusnam sit, animine tantum, an corporis etiam, an mixti 1
 fugere hinc quid sit Fic. p. 18
 futura a philosophis quomodo prævideantur Fic. p. 444
 futurorum cognitio utilis F. p. 226
- G.
- Geometrica resolutio 481
 geometrica proportionem omnia gubernantur Fic. p. 450
 geometrica non arithmetica proportionem providentia gaudet ib.
 geometricarum propositionum ordo Fic. p. 652
 generatio quo tendat Fic. p. 651
 generatio animalis quomodo fiat Fic. p. 176
 generatio animalium unde sit 348
 generatio rerum ab omni temeritate remota 541
 generationis motus ad naturam generitalem quomodo se habeat 612
 generationis vicissitudo mundo necessaria Fic. p. 431
 generationis appetitus 292
 generans virtus ubi inveniatur Fic. p. 239
 genere diversa in se invicem non agunt 312
 genera rerum in hoc sensibili mundo quæ sint, et num omnia ad ea referri possunt 618
 genera rerum in hoc sensibili mundo quinque, an sub uno genere componenda 616
 genera rerum an decem sint 566
 genera prima essentiam semper comitari 608
 generum quodlibet quinque in se esse unum, et in participantibus haud discerptum 607
 in generibus rerum quid respexerint præcipue philosophi, cum decem statuerent 567
 genitalis naturæ motio Fic. p. 193
 genitalis facultas quæ Fic. p. 432
 geminus quilibet homo 142
 gemini unde dicti Fic. p. 210
 geminorum differens ratio unde 540
 geminorum diversitas Fic. p. 222
 gloriæ causæ 144
 Gnostici hæretici Fic. p. 171
 Gnostici hæretici qui Fic. p. 347
 Gnostici medicinam sibi falso arrogabant 212
 Gnostici pseudoplatonici 202
 Gnostici omnibus virtutibus bellum indixerunt 213
 gnostici hæretici in quo beatitudinem collocarint Fic. p. 352
 gnostici deteriores Epicureis 213
 gnosticorum arrogantia Fic. p. 354
 gnosticorum superstitio Fic. p. 356
 gnosticorum ridiculæ natiæ ib.
 Gnosticorum et Manichæorum hæreses affines Fic. p. 355
 gnosticorum sententia, nihil in mundo boni Fic. p. 356
 gnosticorum absurdissimi errores taxantur 209
 gnosticorum sermones quales 214
 gnosticorum et Plotini sententiæ conferuntur similitudine 217
 gnosticorum nova terra 203
 gnosticorum impura vita F. p. 356
 gnosticorum cantilenæ superstitiosæ 212
 gnosticorum præcipua errata Fic. p. 347
 gnosticorum errores a Christiana religione et Platonica philosophia abhorrent Fic. p. 354
 gradus tres : unum, ens et mundi materia Fic. p. 280
 gradus rerum æquali proportionem deteriores et meliores esse 627

- gradus rerum: idea mentis, semina-
nalis ratio animæ, corpus et pic-
tura 627
gratiæ tres in mente divina F. p. 36
gratiarum actio Marsilio Ficino
auctore 769
gravidæ mulieris imaginatio cur
fœtum efficiat Fic. p. 523
Græci sapientes 203
gubernatoris primi vis ultra reli-
quos gubernatores se extendit
Fic. p. 447
geniî potestas quomodo et unde
insit 550
- H.
- Habere prædicamenti campum,
multa complecti 587
habitus et dispositio qua ratione
differant 576
habitus in malum contractus causæ
tres 229
habitus malus clam et sensim ob-
repat 292
habituum diversitas 78
Hali astrologus Fic. p. 207
harmonia totius 140
harmonia corporis 85
Helenæ pulcritudo 274 et 543
Heracliti opinio de Sole 97
Heracliti iter ab alto ad infima 468
herbarum et lapillorum quorundam
mirabiles vires Fic. p. 207
Hercules cur a poëta apud superos
et inferos esse fingatur 7
Herennius Fic. p. 347
Hermes astrologus Fic. p. 210
Herodicus centesimum annum im-
plevit Fic. p. 409
Hippasus Pythagoricus 681
homo duplex, exterior et interior 266
homo exterior mundi hujus rebus
occupatur 267
homo interior tria in se continet
491
homo inter Deum et bruta medius
261
homo partim totum quoddam, par-
tim universi pars 108
homo noster et ille idemne sint 697
homo qua ratione divinis rebus fiat
simillimus 464
homo ex quibus constet partibus 456
homo non est præstantissima res 262
homo beatus 31
homo cur vituperationem mereatur
273
homo ad divinitatem reducendus,
qualis esse debeat 19
homo Deus et dæmon 15
homo de sorte sua conqueri non
debet Fic. p. 448
homo conjunctus bruto 6
- homo se præstantiorem reddere
potest Fic. p. 448
homo duobus modis dicitur 6
homo sitne immortalis 456
homo omnibus modis ad superna
revocatur 262
homo unde fiat 143
homo quilibet tres habet homines
698
homo verus 6
homo Deus solum 15
homo ab astris non cogitur F. p. 400
homo ut species, an ut individuum
simplicior sit 624
homo idealis quid 748
homo ex duplici natura 5
homo partim essentiæ particeps,
partim expers 746
homo qualis a Platone definitus 697
homo primus, secundus et tertius
quis ib.
homo principium habet liberum 273
homo qualem sortem nactus sit 262
homo hic cur solus ratiocinetur 701
hominis propinqua causa quæ
Fic. p. 234
hominis status 141
hominis vitiosi mors 80
hominis et animalium reliquorum
discrimen Fic. p. 407
hominis in mundo constituti qualis
conditio 439
hominis causa Fic. p. 233
hominis cum Deo colloquium
Fic. p. 663
hominis studium et finis 15
hominis definitio 696, 697
hominis esse quid 697
hominis ignavia 258
hominis arrogantia 208
hominis essentia ex præstantissimis
conflata 5
hominis vita varia, brutorum unica
quodammodo et simplex F. p. 408
hominis natura cur talis 272
hominis actiones non sunt fatales
439
hominis medii, melioris et optimi
collatio 410
hominis generatio qualis Fic. p. 48
hominis ab animali et mixto sepa-
ratio 5
homini quæ eventura sint, ut cog-
noscat, quinque observanda
sunt Fic. p. 223
homines amici Deo omnia æquo
ferunt animo 208
homines boni et mali sitne in rati-
onis universalis forma præsig-
nati Fic. p. 441
homines triplices, eorumque inter
se lucta 261
- homines tribus modis vivunt
Fic. p. 449
homines diversis utuntur agendi
principiis 273
homines non fieri sponte malos cur
dixerit Plato Fic. p. 436
homines et dæmones quatenus sint
partes universi Fic. p. 438
homines quomodo inviti sint mali
263
hominum institutio quid possit
Fic. p. 409
hominum trium, idealis, rationalis
et sensualis, connexio 699
hominum mores quare diversi
Fic. p. 235
hominum distinctio 145
hominum dissidium 478
hominum diversæ affectiones, qui-
bus impellantur, quot sint 555
hominum studia ludi Fic. p. 408
hominum genera tria Fic. p. 441
hominum mutua injuriæ unde pro-
ficiantur 258
hominum motus qualis 108
hominum diversitas unde F. p. 232
Horus descripsit figuras Ægyptias
547
humani corporis internus motor
Fic. p. 400
humani generis confusio providen-
tiæ absentiam non arguit
Fic. p. 434
humani generis cur tanta confusio
ib.
humani animi morum causa prima
Fic. p. 448
humanæ vitæ gradus tres 96
humanæ res quando in deterius
vergant Fic. p. 238
humanam speciem in brutam mu-
tari impossibile 493
humor in cælestibus corporibus
quid prosit Fic. p. 216
humoribus quatuor respondent tot-
idem elementa Fic. p. 239
- I.
- Iamblichus de dæmonibus disseruit
Fic. p. 96
Idea quævis multitudinis particeps
604
idea non est unum 759
Idea in quavis trinitas occurrit
Fic. p. 35
idea quomodo cognoscatur F. p. 653
idea hominis Fic. p. 94
idea quævis tria in se continet
Fic. p. 35
idea ignis ubique non divisa, non
extensa, et una eaque ubique
tota 664

- ideæ pulchritudo Fic. p. 35
 ideæ concordia ib.
 ideæ in intellectu quid sint 559
 ideæ dotes Fic. p. 441
 in Idea quavis entis propria quædam natura intelligentiaque consideranda 561
 ideæ rerum non confunduntur 699
 ideæ unius contemplatione singulari quomodo universales statuuntur 551
 ideæ proprietatibus diversæ, quamvis essentia, specie et actu similes 562
 ideæ materiale quid habent Fic. p. 165
 ideæ quomodo sint in mente Fic. p. 269
 ideæ ut differant ib.
 ideæ ubi sint ib.
 ideæ ab initio impressæ Fic. p. 94
 ideæ numeri quidam Fic. p. 35
 ideæ quomodo invicem differant convenientque 262
 idearum prima plenitudo 682
 idearum tota plenitudo unde cognosci detur 664
 idearum genera quatuor F. p. 126
 idearum et individuorum processio- nis discrimen 748
 ideas rerum qua ratione habeat 562
 ideas differre inter se ex natura rei, et ratione formali 559
 ideas ab anima non suscipi, quomodo intelligendum Fic. p. 19
 idealis trinitas Fic. p. 36
 ieiunii et castitatis encomion Fic. p. 403
 ignis impatiens mistionis F. p. 173
 ignis semper mobilis Fic. p. 167
 ignis cælo nil nocet ib.
 ignis cur non quiescat in sede propria 108
 ignis non sine terra solidus 100
 ignis elementum pulcherrimum 52
 ignis quæ dissolvat 102
 ignis elementalis potissima actio Fic. p. 177
 ignis cælestis quomodo cunctis infusus Fic. p. 168
 ignis non agit in cælum 102
 ignis veteribus cur sacer F. p. 169
 ignis cælestis actus ib.
 ignis cælestis qualis 98
 ignis a terra alienus Fic. p. 167
 ignis elementum potentissimum 594
 ignis sub luna qualis Fic. p. 94
 ignis cur non ruat 98
 ignis noster cur luceat Fic. p. 169
 ignis definitio duplex Fic. p. 505
 ignis motus qualis Fic. p. 167
 ignis utilitas ib.
 ignis vis Fic. p. 167
 ignis cælestis proprietates F. p. 171
 ignis nostri proprietates quædam ib.
 ignis locus extremus 108
 ignis effectus Fic. p. 172
 ignis soliditas unde 101
 ignis proprietates aliæ aliis priores an sint 609
 ignis perfectio Fic. p. 654
 ignis forma ib.
 ignis cum anima cognatio F. p. 524
 ignis nostri et cælestis discrimen Fic. p. 231
 ignis cælestis qualitates 216
 ignis cælestis potissima actio Fic. p. 177
 ignea animalia esse confirmatur Fic. p. 524
 ignita meteora unde proveniant Fic. p. 355
 ignorantia quando contingat 675
 Illuvii et incendii universalis utilitas Fic. p. 238
 imaginatio in hominibus duplex Fic. p. 547
 imaginatio ubi vim propriam percipiat 614
 imaginatio mutabilis Fic. p. 79
 imaginatio de animi connubio cum primo ente valde absurda 768
 imaginatio vegetalis quæ F. p. 549
 imaginationis vis Fic. p. 223
 imaginationis officium Fic. p. 52
 imaginationis et genituræ affinitas Fic. p. 197
 imaginationes geminæ in homine 394
 imaginationum diversitas unde oritur 736
 imaginationum varietates homini dormienti ex quibus causis obrepant ib.
 imaginis ad exemplar affectio et natura 551
 imaginum fabrefactio ridicula Fic. p. 210
 imbecillitas in quibus animabus 81
 imbecillitatis animæ a corporis imbecillitate distinctio ib.
 imitationis magna vis Fic. p. 409
 immaterialium rerum actiones quales 305
 immensum quod est, nullam magnitudinem habet 723
 immortalia animalia Fic. p. 354
 impossibile non est necessitatis oppositum Fic. p. 403
 impossibile quid ib.
 impossibile a nullo expetitur Fic. p. 125
 imperfecta ad perfectiora redigenda Fic. p. 451
 imperii possessionis causæ 145
 impurum 55
 inanimata in mundo organa sunt animatorum 144
 incorporea quantitatis expertia 164
 incorporea res quid Fic. p. 301
 indefinitum non semper contem- nendum 160
 Indi longissime vivunt Fic. p. 216
 indifferentia omnia non esse contra Stoicos 72
 indignum cuius rei indigeat 764
 individuum ens et non ens F. p. 126
 individua conjuncta nullam consti- tuunt magnitudinem Fic. p. 330
 individuorum distinctio a fortuna Fic. p. 427
 inerratica regio oculo similis 417
 inferiora a superioribus reguntur Fic. p. 131
 infinitas definiri nequit Fic. p. 280
 infinitas numeri non est actu Fic. p. 170
 infinitas quadruplex ib.
 infinitas rerum quomodo ad finita- tem reducatur 539
 infinitum non est accidens 168
 infinitum materia ib.
 infinitum materiæ loco a quibus- dam positum 163
 infinitum duplex 168
 infiniti descriptio 163
 infinitudinis auctor 169
 influxus varii Fic. p. 91
 influxus communis Fic. p. 232
 influxibus qui planetæ præsent Fic. p. 91
 influxibus cælestibus quomodo re- pugnetur Fic. p. 681
 infelix quis 56
 informe quomodo cognoscatur Fic. p. 168
 informe ad formam capessendam idoneum 52
 ingenio excogitati an ipsa hominis rationalis intellectualisque idea contineatur 563
 ingenio philosophico qui sint præ- diti Fic. p. 36
 ingeniorum distinctio Fic. p. 37
 ingeniosi amatores qui Fic. p. 36
 ingressiois corporum mutaræ im- pedimenta 184
 inquirere nihil penes mentem quale argumentum 613
 inquisitio perpetua apud rationem non habentis signum 612
 intelligere quid 4
 intelligere et sentire in quo diffe- rant 463
 intelligere quomodo cum Deo tum animo tribuatur Fic. p. 19

- intelligere an sit facere 587
 intelligere est in libero primo intellectu vivere 739
 intelligere speciem aliquam in prima essentia est definire, et hoc quomodo commode fiat 676
 intelligens omne necessario fit multiplex 730
 intelligens egenum est 358
 intelligendi donum cur naturis divinis concessum 732
 intelligendi cupiditas omnibus a natura insita 720
 intellectio quarum sit rerum
 Fig. p. 274
 intellectio num nata antequam intelligens intelligeret 731
 intellectione prius esse quod intelligitur 560
 intellectualitas 350
 intelligentia, vita et species quomodo univocum nascenti proprie attribuitur 694
 intelligentia et natura in mundi opifice idem 751
 intelligentia potestate bonitatis est substantia prima 731
 intelligentia quarum rerum 82
 intelligentia sine phantasia F. p. 53
 intelligentia non est phantasia ib.
 intelligentia quomodo formam mundo tribuat Fig. p. 430
 intelligentia terminus a bono impressus 713
 intelligentia et incessus actiones cum sint, an ad passionem referantur 583, 584
 intelligentia duplex Fig. p. 20. 533
 intelligentia a passione remotissima 453
 intelligentia omnes homines prae-dictos esse probatur 551
 intelligentia quid sit, et num ejus adminiculis indigeat bonum 728
 intelligentia quænam veneranda 358
 intelligentia omnis cum ex aliquo, tum alicujus existit 731
 intelligentia non est bonum ipsum simpliciter 357
 intelligentia ad bonum quo pacto se habeat 728
 intelligentia in primo rerum principio esse nequit 730
 intelligentia cur Deo a quibusdam assignata 728
 intelligentiæ puræ actus F. p. 168
 intelligentiæ circuitus Fig. p. 194
 intelligentiæ et animadversionis discrimen 394
 intelligentiæ virtus Fig. p. 269
 intelligentiæ subjectum 1
 intelligentiæ et Solis concinna comparatio 667
 intelligentiæ munus Fig. p. 443
 intelligentiæ primæ rerum incorporarum sunt 463
 intelligentiæ lux, certitudo et causa est bonitas 731
 intelligentiæ definitio 728
 intelligentiæ actus quid Fig. p. 653
 intelligentiæ condiciones 730
 intelligentiæ potestas, cum et sine amore, quid operetur in contemplante 551
 intelligentiæ quomodo sint 349
 intellectus solus vita est Fig. p. 48
 intellectus semper in excelsis 382
 intellectus cur circa se ipsum et Deum agat 502
 intellectus cælestis qualis 75
 intellectus artifex universi 147
 intellectus non intellectus 78
 intellectus dividit res 161
 intellectus proprius quid Fig. p. 52
 intellectus prima pulchritudinis forma Fig. p. 95
 intellectus esse quod 217
 intellectus utrinque vultum habet 351
 intellectus divinus et animalis quid Fig. p. 522
 intellectus unus idemque et intelligit, et se intelligere animadvertit 200
 intellectus juxta Aristotelem immortalis Fig. p. 53
 intellectus quid Fig. p. 49
 intellectus duplex intelligentia Fig. p. 54
 intellectus et intelligibile quomodo differant 534
 intellectus noster qualis 75
 intellectus quomodo ab intelligibili pendeat 518
 intellectus passibilis et agens quid apud Peripateticos 499
 intellectus non est corporeus Fig. p. 124
 intellectus quando multiplex evadat 508
 intellectus cur a consultatione remotus 695
 intellectus cum ideis, quomodo idem sint, et rursus differant 561
 intellectus nectare ebrius 721
 intellectus primus quomodo rerum formas in se habeat Fig. p. 20
 intellectus duplex Fig. p. 20. 54
 intellectus visui confertur 352
 intellectus si intellecturus sit, cogitur diversitatem et identitatem admittere 730
 intellectus mundi faber 255
 intellectus præter primum alios quoque esse probatur F. p. 526
 intellectus duplex, permanens et discurrens 497
 intellectus in perpetuo actu 200
 intellectus mundi intelligibilis patrem suum imitatur 201
 intellectus primus ad Deum quomodo comparetur 751
 intellectus verior sensu 4
 intellectus diverso respectu quomodo animæ insit 333
 intellectus quo vinculo corporibus colligetur 468
 intellectus purus qualis Fig. p. 439
 intellectus contemplatoris opus 740
 intellectus quomodo transformetur in vitam intellectualem 690
 intellectus proprius 4
 intellectus verus animæ sapientiam suppeditat 556
 intellectus sua essentia non contentus Fig. p. 629
 intellectus primo liber 740
 intellectus quomodo veniat forinsecus Fig. p. 229
 intellectus ex potentia in actum non prorumpit 174
 intellectus utrum ipso ente prior, an contra 561
 intellectus cur individuus F. p. 663
 intellectus omnia discernendo quomodo omnium rerum proprietates patefaciat 615
 intellectus propositio, scientia, conclusio 693
 intellectus quotuplex 4
 intellectus animis quomodo superior 557
 intellectus unde oriatur, tum gradatim ex intellectu quæ nascantur 553
 intellectus an ipsum primum possit esse 758
 intellectus in contemplando, quomodo actiones disponat 738
 intellectus materia et forma 352
 intellectus cur species cognoscat Fig. p. 135
 intellectus percipit sine passione 4
 intellectus quando voluntas, deinde intelligentia 439
 intellectus an peccet Fig. p. 19
 intellectus quomodo ad ipsum bonum enitatur 732
 intellectus perfectus quomodo comprehendendus 504
 intellectus communis 4
 intellectus primo gignitur 518
 intellectus quale videat intelligibile 504

- intellectus cur masculo comparetur
Fic. p. 430
- intellectus quomodo se ipsum cog-
noscat 496
- intellectus cur non animadvertat se
circa divina occupari 494
- intellectus optimus 488
- intellectus divinus quomodo omnia
Fic. p. 125
- intellectus quomodo moveatur
Fic. p. 207
- intellectus est Deus 523
- intellectus finis motionum F. p. 48
- intellectus primus quis Fic. p. 352
- intellectus gignit Fic. p. 49
- intellectus divinus quomodo se ha-
beat ad suas ideas 612
- intellectus quid 4
- intellectus universi ambitum con-
spicit Fic. p. 81
- intellectus erga Deum ut affectus
752
- intellectus animæ infusus scientia-
rum causa 762
- intellectus regi similis 522
- intellectus corporeis instrumentis
non utitur 336
- intellectus quando libero volunta-
rioque motu incedat 736
- intellectus producit animam, hæc
naturam Fic. p. 506
- intellectus per sphaeram imaginatio
quæ divina, et quomodo instituitur
550
- intellectus conditiones aliquot 507
- intellectus et luminis collatio
Fic. p. 239
- intellectus rationalis definitio
Fic. p. 125
- intellectus et animæ discrimen a
felicitate Fic. p. 433
- intellectus et intelligibilis rei dis-
tinctio 141
- intellectus subjectum 21
- intellectus vis major, quam sensus
Fic. p. 592
- intellectus primi propagatio 700
- intellectus divini in ideas derivatio
545
- intellectus divini et mundi animæ
eadem ratio 652
- intellectus pulchritudo 384
- intellectus ortus 493
- intellectus perfecti objecta 558
- intellectus operationes in quæ a-
gant, et ubi interquiescant 561
- intellectus primi imago expressa et
virtus 653
- intellectus divini in sua essentia vis
et facultas 614
- intellectus objecta qualia 521
- intellectus summa vita Fic. p. 49
- intellectus officium Fic. p. 49
- intellectus et animæ collatio 501
- intellectus origo 488
- intellectus ad corpus inclinatio
Fic. p. 79
- intellectus libertas 738
- intellectus et sensus discrimen 519
- intellectus et rationis collatio
Fic. p. 431
- intellectus, rationis et imaginatio-
nis collatio Fic. p. 653
- intellectus divini et rationalis dis-
tinctio Fic. p. 125
- intellectus divini dimanatio in na-
turam 554
- ut Intellectus primus vita prima,
sic sola intellectualis vita est
vera 707
- intellectus animalis quis F. p. 435
- intellectus secundi quomodo formas
suscipiant Fic. p. 19
- intellectus non sunt plures 200
- intellectui quomodo insint intelli-
gibilia Fic. p. 52
- intellectui cur argumentatio non
conveniat 675
- intellectum ea ipsa esse, quæ habet
Fic. p. 21
- intellectum esse divinum quomodo
probetur Fic. p. 124
- intellectum se ipsum non cognos-
cere absurdissimum est 496
- intellectum in omnibus hominibus
unum esse arbitratus est Aver-
roes Fic. p. 679
- intellectum ab anima non generari,
sed contra 559
- intellectum et intelligibile primum
idem esse probatur Fic. p. 352
- intellectum pro mensura virtutis
suar agere, quomodo intelligend-
um ib.
- intellectum non posse primum esse
ostenditur 759
- intellectum non esse ipsum bonum
713
- intellectum Deo semel potitum
nunquam inde reverti 769
- intellectum infundere materiæ ra-
tionem quomodo intelligendum
Fic. p. 430
- intellectum universum esse, et co-
gnosci 664
- intellectu quomodo proficiat ani-
mus Fic. p. 449
- intellectu duobus modis agimus 499
- in Intellectu omnia quomodo simul
sint, et tamen distincta 560
- in Intellectu quæ rerum genera in-
sint 599
- intellectuum differentiarum quomodo
probentur 597
- in Intellectibus divinis quomodo
præter centrum unus orbis extet
766
- intellectualis anima quomodo una
in multis, et rursus multa circa
unum 664
- intellectualis animæ finis 721
- intellectualis naturæ imagines tres
Fic. p. 51
- intellectualis naturæ tres gradus ib.
- intellectualis vitæ finis Fic. p. 627
- intellectualis animæ esse quid
Fic. p. 80
- in Intellectuali mundo cur sint anima-
lia 699
- intellectualem animam in intelli-
gibili, irrationalem in materia esse
quomodo intellig. Fic. p. 308
- intellectualem actionem intellectu-
ali naturæ non servire 737
- intellectualem animam partem uni-
versi non esse unde deprehen-
datur Fic. p. 400
- intellectuales animæ quomodo in
ipso intellectu sint Fic. p. 663
- intellectuales substantiæ ad quam
ideam referendæ Fic. p. 440
- ut intellectualia in divinis cuncta
esse 690
- intelligibilis mundus contineatne
aliquid rationis expers 701
- intelligibilis mundus potentiam re-
spuit Fic. p. 307
- intelligibilis sphaera Fic. p. 356
- intelligibilis ad intellectum propor-
tio Fic. p. 352
- intelligibilis duplex 517
- intelligibile primum Fic. p. 651
- intelligibile possitne intellectus
esse 556
- intelligibilis mundi encomion 175
- intelligibilis mundi contemplatio-
num distinctio Fic. p. 36
- intelligibilis mundi animalibus quid
cornua, ungues, aliaque id genus
conducant 702
- intelligibilis mundi incolæ quæ con-
templentur 546
- intelligibilis mundi num ullus de-
fectus 702
- intelligibilis mundi sors exoptatis-
sima 722
- in Intelligibili mundo nihil infor-
me ib.
- intelligibilia fieri intellectum, et
non e converso, quæ ratio sit 560
- intelligibilia aliter ab Aristotele,
quam Platone disponuntur 490
- interitus quarum rerum sit, et non
sit 201
- interiores res cur sæpe intereant
Fic. p. 118

- magi ut concilient sibi dæmones 437
 magi cur figuris utantur 434
 magi quomodo interiores sensus
 alliciant 370
 magi et rebus et verbis utuntur 436
 magi corporeorum sacrificiorum au-
 tores 435
 magi æreas stellas seu dæmones
 congregare et ostendere possunt
 Fic. p. 504
 Magorum arti quæ præsent stellæ
 437
 magico ritu actiones honestæ num
 deducantur 438
 magico ritu contemplatio non sub-
 ducitur ib.
 magica fascinatio quibus utatur re-
 bus, et in quæ agat 436
 magica Fic. p. 227
 magica veneficia in quos aliquid
 possint Fic. p. 49
 magica carmina 479
 magica opera a dæmonibus adju-
 vantur 437
 magici attractus quomodo fiant
 434
 magicæ artes num felicem animum
 e statu suo dimoveant 35
 magicæ vis quæ 434
 magicis artibus quomodo vir pro-
 bus subducatur 436
 magnanimitas quid 54
 magnetis vis Fic. p. 212
 magnitudo secundum accidens cer-
 nitur 189
 magnitudo in quibus rebus locum
 habeat 723
 magnitudo an inter genera prima
 habenda 605
 magnitudo pluribus percipitur sen-
 sibus Fic. p. 340
 magnitudo vocis quid Fic. p. 341
 magnitudo colorem sequitur 190
 magnitudines uniformes maxime
 fallunt visum ib.
 malus totus quis dicatur 210
 malum omnino deleri nequit 75
 malum primum et summum quid
 Fic. p. 133
 malum in quibus sit et non sit
 Fic. p. 433
 malum Deo opponitur magis, quam
 contingentia Fic. p. 404
 malum ex productione graduum
 bonitatis Fic. p. 435
 malum non tollit providentiam, et
 vicissim 254
 malum in iis, quæ non sunt 73
 malum per se 74
 malum superari potest 75
 malum non est in ente 73
 malum quomodo rerum formis eve-
 niat Fic. p. 127
 malum in quibus inveniatur ib.
 malum in quibus esse nequeat
 Fic. p. 126
 malum in artibus quid dicatur, et
 ejus περιφρασις 563
 malum in Deum non cadit
 Fic. p. 126
 malum nullum apud deos 75
 malum privatio 79
 malum in qualibet mundi particula
 Fic. p. 131
 malum primo loco et secundo 78
 mali notitia 74
 mali principium 75
 mali aliunde non custodiuntur 267
 mali occursus 80
 mali non impediunt mundi ordi-
 nem 212
 mali despiciunt alios 214
 mali in bonum transformatio
 Fic. p. 432
 mali generatio Fic. p. 436
 mali informitas ut cognoscatur
 Fic. p. 124
 mali necessitas 77
 mala an necessaria 145
 mala quomodo fiant Fic. p. 50
 mala quomodo a vaticibus et astro-
 logis prædici possint, cum a pro-
 videntia non sint 275
 mala extra animam quomodo ad
 malum ipsum reducantur
 Fic. p. 173
 mala cur permittat Deus F. p. 404
 mala diis non adscribenda 425
 mala quomodo prævideantur
 Fic. p. 451
 mala accidunt, non intenduntur
 Fic. p. 355
 mala ubi fiant Fic. p. 229
 mala unde proveniant Fic. p. 230
 mala ni essent, totum imperfectum
 foret 147
 mala in mundum unde introdu-
 cantur 77
 mala quomodo vitentur ib.
 mala omnino deleri non possunt
 Fic. p. 130
 materiæ sterilitas 322
 male vivere est diu mori F. p. 118
 Mallius astronomus Fic. p. 207
 malorum sensus quid diversum pa-
 tiantur a bonorum 553
 malorum nulla idea Fic. p. 434
 malorum causa dupliciter conside-
 ratur Fic. p. 240
 malorum gradus Fic. p. 127
 Manichæorum error Fic. p. 230
 Mars indomitus reddit Fic. p. 231
 Mars in angulis horrendus F. p. 208
 Mars et Venus num adulteria pro-
 creent 140
 mare cur a terris separatum F. p. 429
 mare augetur a luna Fic. p. 217
 mater mundi quid 210
 materia cur mater appellata 231
 materia prima cur ens Fic. p. 548
 materia prima qualis cogitetur 719
 materia prima formæque simplices
 perire nequeunt ib.
 materia quid in actu 176
 materia sub visum non cadit 316
 materia omnium accidentium sub-
 jectum 79
 materia cur fœminæ comparetur 322
 materia in malum 169
 materia non est magnitudo 319
 materia nec figura nec magnitudine
 fruitor ib.
 materia cum magnitudinem non
 habeat, quomodo magna fieri
 queat ib.
 materia corpus et magnitudo se-
 cundum aliquos Fic. p. 281
 materia cur non qualis dicta 79
 materia cur a quibusdam qualis di-
 catur 167
 materia speculum, formæ vero ima-
 gines idearum Fic. p. 548
 materia cur formam suscipiat 164
 materia an forma dignior sit 622
 materia mundi quomodo formetur
 Fic. p. 683
 materia cur mala Fic. p. 132
 materia quomodo non possit esse
 omnium rerum principium 590
 materia non impletur 317
 materia cum non sit qualis, an
 mala sit Fic. p. 132
 materia non corpus Fic. p. 267
 materia mentitur et fallit 310
 materia nigredini similis F. p. 548
 materia mundi ut prodeat 169
 materia profundum ejusque rei 161
 materia sitne in actu simul et pot-
 entia 174
 materia quomodo efficiatur quanta
 318
 materia quomodo plurimum patia-
 tur 592
 materia et forma intelligibilis mun-
 di quid Fic. p. 308
 materia quomodo accipiat 165
 materia qua ratione sit omnium in-
 fima 592
 materia nec parva nec magna 165
 materia num qualitas 167
 materia et privatio sintne idem sub-
 jecto, ratione autem diversa 168
 materia est falsitas Fic. p. 309
 materia num idem sit, quod alteri-
 tas 169

- materia omnia entia potentia 175
 materia nil eorum quæ habet ib.
 materia ab ente separata F. p. 308
 materia non habet esse in actu
 Fic. p. 309
 materia prima semper est materia
 163
 materia non quiescit 166
 materia utriusque mundi F. p. 267
 materia prima subjectum animalis
 Fic. p. 171
 materia qua conditione mala 79
 materia susceptaculum 315
 materia potentia pura Fic. p. 281
 materia bonum appetit Fic. p. 128
 materia et mundi forma unde pro-
 fluant Fic. p. 431
 materia cur neget proprie esse ali-
 quid 160
 materia idem quod alteritas
 Fic. p. 280
 materia quomodo infinita ib.
 materia sub contraria Deo F. p. 130
 materia corporum et incorporei
 mundi ut convenient Fic. p. 269
 materia secatur 161
 materiale quiddam superioris mundi
 respondet huic nostræ materiæ
 Fic. p. 451
 materia cur non ens Fic. p. 126
 materia cæli non mutatur 97
 materia prima omnis formæ expers
 Fic. p. 128
 materia eadem cæli et reliquorum
 corporum Fic. p. 166
 materia non est corpus Fic. p. 271
 materia quomodo corrumpat for-
 mam 78
 materia multa ex universali natura,
 non ex mente habet Fic. p. 438
 materia se ipsam non format 458
 materia cur non patiat 311
 materia quomodo dicatur non ens
 310
 materia plus minusque haud sus-
 cipit 314
 materia num species aufugiat 315
 materia quæ subterfugiat F. p. 626
 materia sitne a passione remota 308
 materia sublata formæ sensibiles
 intereunt 317
 materia ab entibus diversissima 318
 materia cur introducta Fic. p. 428
 materia quæ careant 234
 materia quum mala sit, cur bonum
 appetat 314
 materia ad formam refertur F. p. 428
 materia prima qualis Fic. p. 95
 materia quomodo assimiletur deo
 13
 materia intelligibilis num sempi-
 terna 161
 materia non est corporea F. p. 269
 materia nisi in intelligibili mundo
 admittatur, neque in hoc erit 161
 materia illustrata faciatne anima-
 rum simulachra 209
 materia Deo dissimilis, quomodo
 ei assimiletur Fic. p. 19
 materia dissimilis Deo 13
 materia sempiternorum eandem ha-
 bet speciem 160
 materia sitne in intelligibili mundo
 Fic. p. 281
 materia quomodo actum habeat ib.
 materia prima magis subsistit, quam
 qualitates aut quantitates ib.
 materia essentiæ nomen vix mere-
 tur Fic. p. 269
 materia infinitum quiddam F. p. 276
 materia et privatio partim unum,
 partim duo Fic. p. 278
 materia quomodo in mundo intel-
 ligibili 174
 materia secunda Fic. p. 275
 materia in duobus a reliquis differt
 Fic. p. 277
 de Materia falsæ opiniones F. p. 272
 materia quatenus mixtionem res-
 spuat 185
 materia intelligibilis est essentia 161
 materia cur binarius a Pythagoreis
 dicta Fic. p. 124
 materia hæc quomodo ab intellec-
 tuali differat Fic. p. 270
 materia simplex quiddam 163
 materia prima non est qualitas
 Fic. p. 277
 materia adulterina ratione percipi-
 tur 163
 materia prima quantitatis expers 169
 materia sub sensu non cadit 163
 materia non est omnino figmentum
 Fic. p. 278
 materia in mundo incorporeo
 Fic. p. 268
 materia spatium vacuum F. p. 275
 materia cur infinita dicatur F. p. 268
 materia diversitas ipsa qua a reli-
 quis differt Fic. p. 277
 materia propriam quantitatem non
 habet Fic. p. 273
 materia informis quomodo cognos-
 catur Fic. p. 274
 materia imaginationi confert 318
 materia ens et non ens Fic. p. 280
 materia informis Fic. p. 268
 materia sitne mali causa 77
 materia quædam etiam incorporea-
 rum rerum Fic. p. 267
 materia num dimensio Fic. p. 275
 materia vacuum quiddam 166
 materia sitne causa inscitæ animi
 Fic. p. 131
 materia si voluntatem haberet, num
 se speciem esse velit 719
 materia quatenus bona Fic. p. 128
 materia incorporea 310
 materia mutabilitatis origo F. p. 269
 materia non est corpus 163
 materiæ quidnam primo infundatur
 210
 materiæ primæ et artificis concur-
 sus non est fortuitus Fic. p. 272
 materiæ et formæ affinitas F. p. 268
 materiæ participatio 314
 materiæ proprietates quæ 167
 materiæ erga formam affectio 109
 materiæ partitio Fic. p. 306
 materiæ intelligibilis et sensibilis
 discrimen Fic. p. 267
 materiæ contagio 74
 materiæ nulla accidentia 734
 materiæ mala 74
 materiæ deformitas Fic. p. 94
 materiæ indigentia 317
 materiæ nulla idea Fic. p. 272
 materiæ in molem productio
 Fic. p. 549
 materiæ illustratio 81
 materiæ generatio Fic. p. 134
 materiæ primæ innata vis, tum vi-
 tium 719
 materiæ astutia 317
 materiæ conditiones 73
 materiæ primæ et artificis primi
 collatio Fic. p. 273
 materiæ nihil eorum, quæ sensum
 moven, tribuendum est 163
 materiæ præparatio Fic. p. 275
 materiæ sustentaculum Fic. p. 128
 materiæ et boni collatio ib.
 materiæ vitia cur non queant su-
 perari 78
 materiæ definitio Fic. p. 267
 materiæ hujus et illius superioris
 magnum discrimen 161
 materiæ et quantitatis affinitas
 Fic. p. 274
 materiæ nomen haud natum 166
 materiæ esse est non esse 176
 materiæ esse 175
 materiæ percipiendæ ratio 264
 materiæ nullus finis Fic. p. 278
 materiæ nulla actio Fic. p. 402
 materiam esse probatur 81
 materiam molem esse necesse non
 est 165
 materiam simplicem qui ponant
 loco principii, quantum et in
 quot peccent 590
 materiam in arte nominare quid
 Fic. p. 308
 materiam informem nefas esse pro-
 rerum principio ponere 589
 materiam esse necessario F. p. 135

- materiam quæ vel respuant, vel recipiant Fic. p. 523
 materiam informem per se parare non posse formas 591
 materiam, si formarum principium, non posse esse subjectam 591
 materiam esse, quicquid in mundo est, et formas imaginamenta, unde sequatur 591
 materiam formas suscipere, quomodo intelligendum apud Platonem 315
 materiam naturaliter formam appetere 719
 materiam non pati simili ostenditur 312
 materiam et formam a causa separata pendere 622
 materiam non pati firmissimo argumento declaratur 312
 materiam in corporibus esse quatuor argumentis ostenditur Fic. p. 272
 materiam in mundo intelligibili esse probatur 160
 materiam omnes similiter definiunt 162
 materiam motione et alteritate confitari ut intelligendum F. p. 271
 materiam odio deformitatis suæ, et appetitione boni formam appetere 719
 materiam non esse dimensionem probatur Fic. p. 276
 materiam primam subesse corporibus 161
 materiam Deo coæternam non esse, tribus probatur rationibus Fic. p. 268
 ex Materia rebus quæ labes accidat 534
 ex Materia informi quum ne forma quidem formari possit, minime vitam posse 591
 martyres Plotini tempore frequentes Fic. p. 50
 matrimonii causæ 144
 medicinæ fructus Fic. p. 409
 medium in corpore 109
 medium corpus in visione priusne accipiat 441
 medium inter ens et nihil F. p. 127
 medium in anima quid 109
 media vita quæ 38
 media natura inter impartibile et partibile 362
 meliores benigniores 208
 membrorum vis, quæ in attrahendo nutrimento cernitur, diversa 434
 membrorum corporis humani et partium mundi collatio 231
 membrorum et partium in omnibus rebus splendor et utilitas Fic. p. 428
 membrorum defectus et perversa constitutio unde causetur 562
 membrorum humani corporis cognatio Fic. p. 225
 memoria quid 304
 memoria utri animæ conveniat 393
 memoria humanorum post obitum remanet 395
 memoria curam ea, quæ sæpius audivimus, teneamus 454
 memoria quomodo in sensu collocetur 394
 memoria sitne in animabus post mortem 390
 memoria stellæ non indigent 423
 memoria in Jove collocatur 401
 memoria puerorum firma 454
 meminisse quid sit ib.
 meminisse differt ab intelligentia 390
 mensuratio quomodo dicatur ratio, et tamen ponatur in relatione 574
 mens quid Fic. p. 79
 mens imago Dei Fic. p. 19
 mens materia formarum idealium Fic. p. 269
 mens ideas contuetur 356
 mens divina per ideas suas quatione agat in materiam, quomodoque erga materiam affecta 665
 mens divina quomodo invenienda 549
 mens divina quas ideas habeat Fic. p. 440
 mens quomodo libertatem habeat 737
 mens et anima in unitate simul quomodo distinctam habeant multitudinem 598
 mens vera nunquam mentitur 519
 mens æterna Fic. p. 79
 mens efficiens et exemplaris causa Fic. p. 49
 mens artifex mundi quomodo concipienda Fic. p. 431
 mens quo actu vergat in finem rerum ultimum 721
 mens quomodo gignatur 488
 mens omnia habet Fic. p. 438
 mentis actus quando animadvertantur Fic. p. 53
 mentis quies quid 563
 mentis divinæ descriptio Fic. p. 36
 mentis actiones non impediuntur 37
 mentis æternitas quomodo probetur a Plotino Fic. p. 592
 mentis substantia individua F. p. 349
 mentis et sensuum passiones 553
 mentis constantia Fic. p. 80
 mentis progenies 480
 mentis et rationis discrimen Fic. p. 440
 menti quædam per se cognita, quædam insita 520
 mentem materia superiorem esse unde probetur 592
 mentem formas disponere, easque ipsas complecti 561
 mentem transcendere quid 208
 mentium divinarum dotes duæ 464
 mentium et animarum substantiam semper distinctas esse, licet inter ipsas sit mirabilis unio 653
 mentium et stellarum comparatio Fic. p. 438
 Mercurius antiquus Fic. p. 549
 Mercurius ancipitis naturæ F. p. 209
 Mercurius sapientiam significat Fic. p. 210
 mercurius cum generationis instrumento a veteribus cur introductus 321
 mercurius rationis auctor F. p. 209
 mercurium chamæleontem fingunt astrologi Fic. p. 206
 mercurius quomodo indifferens 140
 mercurius medium inter planetas obtinet Fic. p. 175
 mercurii ambitus ib.
 mercurii planetæ dona Fic. p. 550
 mercurii in conversione munus Fic. p. 36
 mercurii vis Fic. p. 231
 mercurii motio cur nondum satis deprehensa Fic. p. 221
 mercurii inconstantia unde F. p. 218
 mercuriales cur sapientes F. p. 207
 metallum quid, Plotini sententia Fic. p. 306
 metalli definitio Fic. p. 173
 metalla cur liquefiant Fic. p. 174
 metallorum et lapidum formatio Fic. p. 306
 metallorum materia Fic. p. 174
 metallorum pater ib.
 metaphysicus veri falsique censor Fic. p. 37
 metaphysicus ut fiat animus ib.
 metaphysici officium ib.
 metaphysica honoranda 22
 metaphysica omnibus scientiis principia tradit Fic. p. 38
 metaphysica est dialectica F. p. 37
 metaphysica in quibus versetur 21
 metaphysica quomodo cum erga prudentiam, tum reliquis virtutes affecta sit Fic. p. 38
 metaphysicæ subjectum ib.
 metaphysicæ quies 21
 metaphysicæ et logicæ discrimen Fic. p. 37

- metaphysicæ instrumentum logica
 Fig. p. 37
 metempsychosis Platonis F. p. 508
 Minos legislator 765
 minima quæque ex cælo non per-
 spiciuntur Fig. p. 221
 minora cur appareant, quæ longe
 absunt, Plotini sententia F. p. 340
 minora cur appareant, quæ remota
 sunt, opiniones tres 189
 miseria cur augeatur 44
 mistorum ad simplicia reductio
 Fig. p. 127
 mistum cur prodierit 356
 misti varia nomina 4
 misti, animalis, et hominis differen-
 tia ib.
 misti ex animo et corpore duplex
 consideratio 1
 mista ex quatuor elementis con-
 flantur Fig. p. 524
 mobile per se Fig. p. 398
 molestiis suis et incommodis quo-
 modo succurrat, et remedia in-
 veniat intellectus 738
 molestorum origo 142
 monstra unde Fig. p. 233
 morbi definitio 75
 morbi num felicitatem impediunt 35
 morbi dæmones sunt, Gnosticorum
 sententia 231
 morborum curationes variæ 232
 morborum causæ 231
 mori quid Fig. p. 117
 mors quid Fig. p. 214
 mors cui malum 62
 mors cur non mala, licet vita bona
 62
 mors sitne malum Fig. p. 118
 mors animalium utilis 266
 mortis definitio 55
 mortis circuitus Fig. p. 175
 mortis periodus ib.
 mortem sibi inferre licitum esse
 probatur Fig. p. 160
 mortem cur nemo afferre sibi ipsi
 debeat 85
 mortem sibi ipsi consciscere im-
 pium est Fig. p. 160
 mortem sibi consciscentes redire ad
 frugem nequeunt Fig. p. 161
 mortem sibi afferentes in Diony-
 sum et Jovem peccant F. p. 160
 mortalium vita theatro persimilis
 266
 motorem primum oportere esse
 efficacissimum et liberrimum a
 materialibus impedimentis 358
 motus Fig. p. 47
 motus definitio, vis, facultas et ef-
 fectus, tum proprietates 639
 motus quæ complectatur 618
 motus localis terminis oppositis, aut
 processionis figura differre 640
 motus diversa relatione et actio et
 passio dici potest 586
 motus omnis in tempore fit 331
 motus quomodo ens 179
 motus velocissimus quis 331
 motus in animali cur differentes 459
 motus tardior quis 331
 motus in nobis duplex Fig. p. 18
 motus essentia 179
 motus metaphoricus quid F. p. 653
 motus num sit privatio, tum quid
 sit 642
 motus vestigium vitæ Fig. p. 48
 motus primi et secundi qui F. p. 18
 motus vitalis quid Fig. p. 319
 motus mundi qualis Fig. p. 48
 motus quid proprie loquendo
 Fig. p. 197
 motus non in anima, sed in cor-
 pore Fig. p. 547
 motus etsi quantitatis particeps, ta-
 men in formali ratione non in-
 cludit quantitatem Fig. p. 684
 motus quomodo species sit, tum quo-
 modo casus alicujus speciei 638
 motus tempore quomodo indigeat
 582
 motus pro genere positus in species
 quas dividatur 581
 motus an transmutatio loco generis
 rectius ponatur 636
 motus ex movente pendet, et in
 mobile desinit, ut afflatus mo-
 ventis 639
 motus quomodo, et quatenus dica-
 tur imperfectus 582
 motus etiamsi invisibilis, ex varie-
 tate deprehenditur 639
 motus naturalis vitæ simillimus 638
 motus utrum latius pateat trans-
 mutatione 634
 motu recto omnia feruntur corpora
 108
 motu recto feruntur corpora in
 suum locum ib.
 motui maxime propria alteritas 638
 motum consequitur diversitas
 Fig. p. 319
 motum habere duos terminos 642
 motuum species differentiis internis
 probabilibus distinguuntur 645
 motuum differentiarum internarum quæ
 sint, et in motum quomodo affi-
 ciantur 642
 motibus omnibus communis est
 processio quædam ex potentia
 in actum primum sive secun-
 dum 638
 motio perfectissima quæ Fig. p. 49
 motionis duratio est ipsa motio 332
 motionum differentiarum unde accipi-
 antur 639
 motrix virtus invisibilis, ut vita ib.
 multitudo ex uno progreditur
 Fig. p. 279
 multitudo si infinita fingatur, an
 numerus sit 671
 multitudo quomodo deterior evadat
 ib.
 multitudo infinita et unitatis ex-
 pers ipsum malum ib.
 multiplex patitur quadruplicem in-
 digentiam 762
 multiplex a simplici quomodo oria-
 tur 512
 muli steriles Fig. p. 437
 mundus Deus 142
 mundus animal Fig. p. 174
 mundus sensibilis quid Fig. p. 35
 mundus cur ex igne et terra 100
 mundus novus ultra intelligibilem
 non expectandus 203
 mundus semper fit, nunquam est
 Fig. p. 166
 mundus cur non videatur sempit-
 ternus 85
 mundus cur circa medium sese
 vertat Fig. p. 195
 mundus possitne videri corpus ex-
 tra se collocatum 450
 mundus seminarius quis F. p. 241
 mundus ut referat per omnia ani-
 mam Fig. p. 193
 mundus Deus est tertius 296
 mundus hic quo argumento probe-
 tur sempiternus 554
 mundus hic multiplex 256
 mundus hic cur factus ib.
 mundus sensibilis in mundo supe-
 riore qua ratione sit 645
 mundus vitæ quomodo ad corpora
 accedat, et an motu locali 657
 mundus ejusque causa omni culpa
 vacat Fig. p. 505
 mundus nec separatus ab effectore
 suo, nec ei permistus 379
 mundus intelligibilis omnium et
 capacissimum et perfectissimum
 ens 645
 mundus corporeus vitæ mundo ubi-
 que necessario indiget 661
 mundus vitæ unicuique quomodo
 adsit ib.
 mundus vitæ et intelligibilis totus
 semper ubique ib.
 mundus totum formale Fig. p. 677
 mundus intelligibilis an cuique parti
 totus adsit, et tamen superemi-
 nens 646
 mundus hic omnia possidet 380
 mundus divinus quare animal per-
 fectum 686

- mundus sensibilis ad intelligibilis
 mundi exemplar productus 704
 mundus intelligibilis quæ contineat
 360
 mundus quomodo a mente depen-
 deat 255
 mundus magnitudine non infinitus
 Fic. p. 170
 mundus animal
 ib.
 mundus intelligibilis ubique est, et
 est ipsum ubique 645
 mundus intelligibilis nullam divi-
 sionem admittit 661
 mundus sempiternus 205 et 255
 mundus ex necessitate 256
 mundus dupliciter imitatur Deum
 Fic. p. 353
 mundus ratione utitur, et a bono
 dependet Fic. p. 354
 mundus sensibilis quibus gradibus
 ad ipsum bonum deducat
 Fic. p. 431
 mundus, Sol omnesque stellæ dii
 sunt
 mundus hic a Platone amor non
 vocatur 294
 mundus hic cur in maligno dicatur
 positus Fic. p. 439
 mundus animalium numerum sim-
 pliciter universum habet 687
 mundus intelligibilis tria offert con-
 templaanda Fic. p. 36
 mundus intelligibilis quomodo non
 ipsum bonum 695
 mundus sensibilis quomodo ex in-
 telligibili procedat Fic. p. 429
 mundus cur sine intermissione in
 orbem torqueatur Fic. p. 196
 mundus malorum causa non est 211
 mundus num sentiat 285
 mundus cur factus sit, curiosa quæ-
 stio 205
 mundus male non institutus 202
 mundus cur nequeat contrarietatem
 expellere Fic. p. 440
 mundus genitæ proli similis
 Fic. p. 430
 mundus sensibilis cur loqui fugat-
 ur 228
 mundus intellectualis a motu alien-
 us Fic. p. 430
 mundus imitatur supernum exem-
 plar 206
 mundus sentit 416
 mundus ex quibus constet, et in
 quæ resolvatur Fic. p. 430
 mundus hic quomodo ex seminaria
 ratione pullulet 259
 mundus, sicut et nos, propriam habet
 animam 477
 mundus intelligibilis præter species
 nihil continet 723
- mundus est in anima 528
 mundus ab ornatu dictus 161
 mundus vitæ nominatus quid sig-
 nificet 634
 mundus Dei statua Fic. p. 353
 mundus sensibilis quomodo consi-
 derandus Fic. p. 431
 mundus neutiquam malus F. p. 353
 mundus seminarius quid F. p. 276
 mundus num mutandus olim ob
 animæ suæ pœnitentiam 99
 mundus universus a vita 15
 mundus in duobus refert Deum
 Fic. p. 428
 mundus hic imago intelligibilis
 mundi 202
 mundus corporeus tria continet
 Fic. p. 428
 mundus cur sempiternus 97
 mundus præter hunc nullus 206
 mundus sensibilis imago mundi in-
 telligibilis Fic. p. 49
 mundus animal quomodo accipiat
 esse diversum, et a quo redigat-
 ur in mentem 562
 mundus omnesque ejus partes du-
 plices 142
 mundus intelligibilis supra provi-
 dentiam constitutus 275
 mundus vestigia divini numinis in
 se continet 296
 mundus ex quibus constet 76
 mundus simul totus factus 210
 mundus sensibilis est vere parvum,
 et quare sit 645
 mundus numero finitus Fic. p. 170
 mundus cur progenitus Fic. p. 350
 mundus divinus est aliquid defini-
 tum 624
 mundus duplex apud Platonicos
 Fic. p. 35
 mundus cur non desinat 99
 mundus superior individuus et di-
 visibilis 161
 mundus resolvi nequit Fic. p. 350
 mundus hic malis refertus 11
 mundus corporeus superioris imago
 Fic. p. 269
 mundus a quo constructus
 Fic. p. 351
 mundus intelligibilis quid Fic. p. 35
 mundus quam ob causam fabricatus,
 Gnosticorum opinio Fic. p. 351
 mundus a Deo gubernatur 208
 mundus animal saltans 427
 mundus templum Dei Fic. p. 353
 mundi vita 404
 mundi pater Mercurius 303
 mundi figura circularis Fic. p. 166
 mundi partus Fic. p. 193
 mundi ordo et dispositio musicis
 instrumentis confertur 270
- mundi contemplatio ad superiora
 evehit 343
 mundi animæ duæ Fic. p. 522
 mundi anima æterna Fic. p. 170
 mundi vox per prosopopœiam 256
 mundi motus qualis Fic. p. 193
 mundi gradus tres Fic. p. 354
 mundi partium natura et habitudo
 550
 mundi sensibilis pulcritudo 484
 mundi magnitudo, atque ejus par-
 tium proportio 550
 mundi machina unde fabricata, et
 a quo vegetetur 666
 mundi corporei pulcritudo, quam
 proportionem habeat ad primam
 intelligentiam Fic. p. 452
 mundi machinam a casu alienam
 esse 254
 mundi interitus et ortus ex quibus,
 et in quæ 256
 mundi ornatus Fic. p. 279
 mundi partes non sunt seorsim per-
 pendendæ Fic. p. 279
 mundi utriusque motus 645
 mundus intelligibilis liberaliter se
 in inferiores omnes partes dif-
 fundit: item ubi sit maxime evi-
 dens 646
 mundi opificis et hominis discri-
 men 751
 mundi superioris contemplatio longe
 suavissima Fic. p. 651
 mundi anima duplex 431
 mundi intelligibilis pulcritudo 6
 mundi et animæ, tum entis partium
 jucunda et frugifera collatio 766
 mundi artificem bonum esse, quomodo
 in Timæo intelligendum
 330
 mundi perfectio in quo consistat
 Fic. p. 399
 mundi totius plures animæ 230
 mundi hujus discordia unde 255
 mundi ultima forma Fic. p. 428
 mundi distinctionem non esse materiam
 probatur Fic. p. 427
 mundi forma non a casu ib.
 mundi intelligibilis quæ forma, lo-
 cus, et omnibus an præsens 646
 mundi optimum in quo Fic. p. 427
 mundi circuitus quot annorum
 Fic. p. 80
 mundi ornatus 206
 mundi rationalis notio 210
 mundi causa finalis, exemplaris et
 efficiens Fic. p. 429
 mundi natura haud vituperanda 211
 mundi natura non est mala
 Fic. p. 357
 mundi intellectualis finis Fic. p. 20
 mundi ortus Fic. p. 352

- mundi et perfecti animalis atque
lyræ collatio 435
mundi vituperium moribus obest
213
mundi ornatus ad Deum nos de-
ducit 216
mundi quatuor, singulorumque ge-
neratio Fic. p. 430
mundi seminaria ratio ib.
mundi primi pulcritudo in hoc non
desideranda Fic. p. 434
mundi regina ratio musicæ, quam
poëticæ, similior Fic. p. 440
mundi innumerabiles multitudinis
causæ ib.
mundi partes duobus modis vivunt
Fic. p. 234
mundi intelligibilis consideratio
Fic. p. 270
mundi sensibilis consideratio
Fic. p. 271
mundi ambitus quot annorum
Fic. p. 222
mundi vita curnam in se ipsam re-
flectatur 109
mundi partes ex Timæo 100
mundi constitutio inviolabilis 99
mundi parentes Fic. p. 193
mundi quatuor Fic. p. 240
mundi sempiternitatem unde colle-
gerint philosophi Fic. p. 165
mundi fundamentum Fic. p. 166
mundi immortalitatis causa ib.
mundi intelligibilis bonitas 474
mundi a divinitate degeneratio unde
Fic. p. 239
mundi partibus omnibus mirabiles
insitæ virtutes 431
mundi corporei ex incorporeo pro-
pagatio Fic. p. 276
mundi artifices tres Fic. p. 240
mundi quinque secundum Timæum
et Plutarchum 305
mundi partes nos sumus 141
mundi pulcritudo a Gnosticis con-
temnitur 216
mundi animæ plures Fic. p. 678
mundi vita a sensu ipsius in orbem
torquetur 108
mundi intelligibilis discursio duo
offert 538
mundi conceptus Fic. p. 193
mundo quod impedimentum inferat
corporis in eo potentia parva 550
mundo toti quomodo sensus insit
417
mundum a Deo nunquam destitui
probat 215
mundum sensibilem tribus modis
dispersum esse 660
mundum non interiturum confir-
matur Fic. p. 350
mundum animatum esse quomodo
probet Plato Fic. p. 681
mundum intelligibilem speciem esse
ex speciebus constantem 723
mundum totum simul prodiisse pro-
batur 299
mundum fieri per naturam proba-
tur Fic. p. 431
extra Mundum num quid sit 550
mundanum animal quale F. p. 240
mundanum animal quomodo ima-
ginatione concipiendum ib.
mundani opificis pater ib.
mundani motus observatio primas
in præsagiendo tenet 276
mundani opificii perfectio ostendi-
tur 273
mundana ratio quid Fic. p. 441
mundana omnia caduca F. p. 166
mundana si offendant, Deus non
incusandus 273
mundana tragœdia 268
mundanæ animæ sensualis vis
Fic. p. 197
mundanæ machinæ dispositio
Fic. p. 445
mundanæ animæ substantia quæ in
se contineat Fic. p. 197
mundanæ animæ et corporis vin-
culum ib.
mundanæ animæ ratio Fic. p. 198
mundanæ animæ vitalis vis ubi re-
sideat ib.
mundanæ animæ mens ib.
musicus, philosophus et amator
curnam conspirent Fic. p. 37
musicum ingenium ib.
musicum natura 20
musica quomodo intellectui per
ideas accommodatas adaptari
possit 563
musicæ harmoniæ cum cælesti pul-
cherrima collatio Fic. p. 212
musicam quis facile discat F. p. 36
mutationem esse in mundo per ne-
cessariam variis probatur ratio-
nibus Fic. p. 431
N.
Natura quid 345
natura ad esse properat Fic. p. 447
natura duplex 475
natura quæ progignat 408
natura cur a Platone mortalis dicta
77
natura universalis Fic. p. 437
natura simplex liberrima 737
natura universalis ut prodeat
Fic. p. 438
natura quæ in se contineat
Fic. p. 626
natura providentiæ instrumentum
Fic. p. 450
natura optima ut consideranda 732
natura per insitam sibi sapientiam
agit 546
natura materialis quæ Fic. p. 439
natura cujusque rei quomodo con-
sideranda 465
natura mundi non consultat 405
natura arti, et naturalia artificiosis
præstant Fic. p. 430
natura diverso subjecto quomodo
mutetur et aliud fiat 552
natura quomodo opus suum efficiat
344
natura universalis bona et mala
complectitur 268
natura ob certum finem omnia agit
Fic. p. 428
natura in efficiendo mundo efficit
semetipsam Fic. p. 437
natura sublunaris speciem servat
individuis semper mutatis
Fic. p. 177
natura quomodo agat Fic. p. 625
natura prius existere quod melius
est 558
natura cur non accusanda F. p. 430
natura genitilis quid Fic. p. 510
natura genitilis sempiterna et in-
dividua ib.
natura ab imperfectioribus ad per-
fectiora progreditur 406
natura imaginationem non habet
407
natura sine consilio agit F. p. 240
natura universalis per propriam agit
Fic. p. 161
natura et intelligentia quales actus
sint, et quomodo unum 561
natura non defatigatur Fic. p. 240
naturæ universalis omniformis
Fic. p. 437
a Natura aliena præter ideas quo-
modo intercitant aliquando 564
naturæ universalis munera F. p. 438
naturæ vis major, quam stellarum,
in his rebus 232
naturæ numquid repugnet F. p. 439
naturæ qualis cognitio tribuenda
345, 346
naturæ sub luna duæ, Aristotelis
sententia Fic. p. 307
naturæ et mentis collatio F. p. 440
naturæ universalis conditiones qua-
tuor considerandæ ib.
naturæ formatio Fic. p. 239
naturæ et geometræ collatio
Fic. p. 627
naturæ loci vis magna 331
naturæ universalis degeneratio
Fic. p. 440
naturæ universalis et mentis diffe-
rentia Fic. p. 437

- naturæ intellectualis et intellectus
mutuus quis sit respectus 335
naturæ præstantia unde colligatur
 Fig. p. 438
naturam primam sorte, id quod
habet, nactam non fuisse pro-
batur 740
naturam incorpoream necessario
esse probatur 463
naturam primo viventem necesse
est esse *ib.*
naturam rerum non ab hora depen-
dere probatur *Fig. p.* 400
naturale iudicium num falli possit
660
naturalis virtutis cum divina col-
latio 662
naturalis actio sola bonum *F. p.* 116
naturalia incitamenta 413
naturalia divinis collata qualia
 Fig. p. 548
naturalis actionum partitio 424
naturalium operum excellentia non
ratione, sed solo intellectu, per-
cipitur *Fig. p.* 438
naturalium rerum resolutio *F. p.* 270
naturalium rerum degeneratio
 Fig. p. 238
naturalium rerum causæ *F. p.* 237
naturaliter moveri quid *Fig. p.* 125
naturaliter agere cuncta ad bonum
 709
necessitas duplex *Fig. p.* 444
necessitas non semper molestiam
infert 743
necessitas conditionalis *Fig. p.* 399
necessitatem philosophi in princi-
piis fundarunt 228
necessitate non omnia fiunt
 Fig. p. 404
necessarium et impossibile se mu-
tuo includunt *ib.*
necessarii verum oppositum quod *ib.*
necessaria quomodo animus ex-
petat 33
necessaria ratione cæli cur contin-
gentia apud nos fiant *Fig. p.* 405
necessitudo propria simpliciter rei an
insit, quomodo indagetur 719
nectar deorum quid 299
Nemesis 180
Nicolaus, Græcus philos. 509
Nigidius philosophus *Fig. p.* 222
nigredo materiam refert *F. p.* 132
nihilum et non ens apud Platonicos
differunt *Fig. p.* 280
nona sphaera *Fig. p.* 238
nonarii productio *Fig. p.* 330
notitiæ, sensibilibus scientiæ an sint
nominandæ 561
notiones a subjecto differentiam
accipere *ib.*
- noxia quæ videntur in mundo, fi-
nem habent optimum *F. p.* 402
numerus an inter genera prima
connumerandus 607
numerus divinitatis 509
numerus in ipso ente consistens
antecedit speciales ideas 678
numerus duplex, essentialis et ad
quantitatem pertinens 523
numerus in mundo intelligibili
 Fig. p. 36
numerus, continuum, locus et tem-
pus an unam naturam habeant
cunctis communem 567
numerus rerum inter se formaliter
differentium quomodo determi-
netur in mundo incorporeo 690
numerus multus aut paucus quo-
modo fiat 627
numerus quomodo omnibus nume-
ris communis *ib.*
numeri definitio secundum varios
 681
numerus in quantitate esse imagi-
nem numeri substantialis 679
ad Numerum vere per se quantita-
tem quomodo redigantur reliquæ
tres 567
numeri et rationes extra infinita-
tem 163
numeri ante actum vitalem et in-
tellectualem ubi 678
numeros esse initia corporum 689
circa Numeros quorum auctoritate
utatur Plotinus 681
numerosum multitudo an prohi-
beat, quo minus unitas sit im-
partibilis, licet ex ea fluat 650
numerosum sex gradus constitui 685
numerosum et naturalium rerum
collatio *Fig. p.* 230
in Numeris et dimensionibus ad
individuum qua via accedatur 763
- O.
- Oblivio unde 392
occumbere in prælio non subterfu-
giendum 266
octavo mense natus puer cura et
diligentia servatus *Fig. p.* 226
octavo mense nati cur non super-
stites manent *Fig. p.* 216
octavo mense nati apud Ægyptios
et Græcos manent *ib.*
oculus intimus quid aspiciat 57
oculi natura *Fig. p.* 653
Œnomaus philosophus *Fig. p.* 408
olei vis in penetrando *Fig. p.* 331
omniforme quid esse possit 705
opinio ad sensum vergit 2
opinio cur δόξα Græcis dicta 521
opinionis subjectum 1
- opinionum visionibus similes 305
opinionum quid sint, et quomodo a
notitiis differant 561
opinionum aliorum quomodo citan-
dæ 204
oppositio relativa quomodo in loco
dicatur 628
optare alium rei cuiuslibet statum
impium est *Fig. p.* 448
Opticorum opinio de visu refellitur
 Fig. p. 341
opus divinam intelligentiam refe-
rens *Fig. p.* 47
oratio supplex ad Deum connume-
ratur inter scalas altarum rerum
inquisitionis, quod Christianis
observandum 727
oratio per accidens quo in genere
sit 627
oratio qualis esse debeat *F. p.* 356
orationis supplicis ad Deum digni-
tas et eminentia 728
orationem per se in motu esse 627
ordo rerum quomodo ascendendo
descendendoque inspicendus
 Fig. p. 279
ordo cur institutus 258
ordo partium mundi 211
ordo intelligentiæ signum est *F. p.* 48
ordo casu non contingit *Fig. p.* 47
ordinis natura quomodo deleri pos-
sit, tum ejus conditiones 744
ordinis rerum elegans partitio 424
ordinem rerum non esse ex rerum
successione tantum *Fig. p.* 428
ordine sublato quæ incommoda se-
quantur *Fig. p.* 399
ordinata distinctio per formas, est
vel in minimis rebus 707
Origenes *Fig. p.* 347
Orpheus quæ consecraverit universi
hujus partibus 432
Orphei fabula explicatur *F. p.* 160
ortus rerum et interitus a semina-
riis rationibus *Fig. p.* 205
Osiris Ægyptiorum rex Typhonem
fratrem e medio sustulit *F. p.* 410
Olympus Alexandrinus *Fig. p.* 227
Olympiodorus philosophus *F. p.* 79
Olympiodorus *Fig. p.* 160
oxymellis compositio *Fig. p.* 331
- P.
- Pæoniæ vis *Fig. p.* 234
Pandoræ explicatio 383
Parmenidis de tribus naturis sen-
tentia 489, 490
Parmenidis dictum de entis con-
junctione 648
paradoxon Dionysii Areopagitæ 510
Parcæ *Fig. p.* 227
Parcarum mater 141

- Parcarum mysterium explicatur
 Fic. p. 235
 Parcarum regiones Fic. p. 450
 Parcarum fusus 141
 parricidarum pœna Fic. p. 438
 partitio cuius sit animæ facultatis
 357
 partes unius corporis se invicem
 interdum lædunt 429
 partium distinctio 373
 partibile et impartibile quid Plato-
 nicis 385
 partibilis rei proprietates 311
 parvum et magnum contraria esse
 627
 passio dissolutiva et voluptas in-
 staurativa 411
 passio quid Fic. p. 547
 passio ab actione quomodo differat
 465
 passio aliquam actionem non comi-
 tatur; aliquam intus comitatur
 582
 passionem non esse corporis quanti
 643
 passiones quot modis fiant et iu-
 primantur 586
 passiones a quibus rebus non ad-
 mittantur Fic. p. 547
 passiones corporales cur animam
 non moveant 305
 passiones animæ instrumentis dif-
 ferunt 375
 passiones et qualitates aliunde con-
 tingere rerum essentiis 608
 passiones in composito versantur
 305
 passiones ad compositum ex cor-
 pore et anima referuntur 411
 passiones corporum affectioni re-
 spondent 420
 passionum divisio 306
 passionum sedes quæ 420
 passionum principium quod 305
 passivum in anima quid 306
 passionibus corporis animæ cogita-
 tiones respondent 321
 patriam repetere quid 57
 paucum et multum quare contraria
 627
 pavones cur albi nascantur F. p. 223
 paupertas et morbus quibus et quo-
 modo prosint 258
 Paulus Florentinus astrologus
 Fic. p. 225
 Pauli illud, Videmus nunc per spe-
 culum in ænigmate, quomodo
 intelligendum Fic. p. 548
 peccantes lapsis similes Fic. p. 161
 peccatum duplex 473
 peccata quomodo committantur a
 nobis 5
 peccata non mentis, sed animæ 207
 peccata exercitationi ansam præ-
 bent ib.
 pecuniarum æqualitas haud expe-
 tenda ib.
 pedes quare in longitudinem pro-
 tenduntur 746
 perfectum in tempore 330
 perfecta quomodo imperfectis pri-
 ora Fic. p. 124
 perfectissima in mundo cur semper
 agant Fic. p. 350
 perfecta vita quæ Fic. p. 49
 permistio non consistit in apposi-
 tione Fic. p. 680
 permisionem per totum utrumque
 corpus fieri quomodo probetur
 184
 perpetuitas quid Fic. p. 591
 Peripateticorum argumenta, quibus
 Platoniorum de felicitate senti-
 entiam oppugnant 33
 Peripateticorum sententia nemo fel-
 lix 34
 Persarum Magi ad Moysen allu-
 dunt Fic. p. 135
 perturbationes corporis potius, quam
 animæ 4
 perturbationes cuius sint, opinio
 triplex 1
 perturbationes nobis quomodo fiant
 5
 perturbationum origo 142
 phantasia quid 5. 82. 307
 phantasia præfigurata 100
 phantasma unde proveniat 395
 Phavorinus philosophus Fic. p. 221
 Phœbi vis in conversione Fic. p. 34
 Phœnicum theologia Fic. p. 168
 Pherecydes philosophus 491
 Philolaus Pythagoricus Fic. p. 168
 Philolai definitio de numero 681
 Philetas poëta Fic. p. 409
 philosophi natura 21
 philosopho mathematica necessaria
 20
 philosophorum veterum de rebus
 naturalibus falsa opinio F. p. 625
 philosophorum ingenia conciliis pa-
 trum subjicienda Fic. p. 19
 philosophici ingenii natura F. p. 37
 philosophia quid 21
 philosophia naturam mutat
 Fic. p. 407
 philosophiæ partes 22
 philosophiæ et dialecticæ collatio 21
 physiognomiæ officium 140
 physicorum et mathematicorum
 contentio Fic. p. 216
 piscium signum unde dictum
 Fic. p. 210
 Plato multa de amore scripsit 291
 Plato poeticus Fic. p. 506
 Plato mysterium Christianæ trini-
 tatis imitatur Fic. p. 523
 Platonis de materia sententia ex-
 plicatur 77
 Platonis de animo sententia 706
 Platonis spelunca et Empedoclis
 antrum quid 469
 Platonis dubitatio de formarum
 materia existentia 311
 Platonis et Galeni sententia de
 modo videndi Fic. p. 342
 Platonis aurea sententia Fic. p. 17
 Platonis et Plotini antiquum ora-
 culum Fic. p. 95
 Platonis de corpore sententia ut
 intelligenda 215
 Platoniorum et Christianorum de
 principio primo eadem sententia
 535
 planeta angularis quis Fic. p. 208
 planeta retrogradus Fic. p. 210
 planeta directus ib.
 planeta planetam quomodo aspiciat
 Fic. p. 212
 planetam ab angulo cadere quid sit
 Fic. p. 208
 planetæ longe a zodiaco ib.
 planetæ non diligunt quenquam 137
 planetæ sentiunt Fic. p. 46
 Planetæ corporis conferunt mem-
 bris Fic. p. 218
 planetæ mutuis sedibus non delec-
 tantur 139
 planetæ aspectibus non mutantur ib.
 planetæ a zodiaco remotæ 137
 planetæ num se invicem oderint
 Fic. p. 211
 planetæ de rebus universalibus sig-
 na præbent ib.
 planetæ non cedunt in terræ uni-
 bram 139
 planetas non mutare naturam loco
 quinque rationibus probatur
 Fic. p. 208
 planetæ plures quam septem
 Fic. p. 221
 planetæ irati 137
 planetarum vires in exornandis ani-
 mis Fic. p. 216
 planetarum actiones quomodo mu-
 tentur 137
 planetarum nulla discordia 139
 planetarum significationes regionum
 diversitate mutantur Fic. p. 409
 planetarum conjunctiones magnæ
 Fic. p. 238
 planetarum tranquillitas 138
 planetarum officium in formando
 fœtu Fic. p. 216
 planetarum mistio 138
 planetarum divisio 137

- planetas alios ortu, occasu alios
 gaudere falsum est 158
 planetas subinde mutari ridiculum
 est ib.
 plantæ sensus qualis Fic. p. 626
 plantæ natura masculina simul et
 fœminina 419
 plantæ num felices Fic. p. 46
 plantæ quare ad Solem vergant 708
 plantæ ab iracundia remotæ 421
 plantæ sexu discernuntur F. p. 46
 plantarum motus Fic. p. 48
 plantarum aspectus 137
 plantis tenerioribus quare et quo-
 modo vimina nascantur F. p. 428
 plenitudo seu multitudo quadruplex
 Fic. p. 438
 plenilunii tempore noctes calidiores
 Fic. p. 215
 Plotinus astrologiæ studiosus
 Fic. p. 205
 Plotinus D. Paulum imitatur
 Fic. p. 18
 Plotinus Pythagoricorum æmulus
 Fic. p. 160
 Plotinus cur librum de dæmonibus
 conscripserit Fic. p. 504
 Plotinus et Origenes discipuli Am-
 monii Alexandrini Fic. p. 219
 Plotinus vates Fic. p. 225
 Plotinus hæreticorum antagonista
 Fic. p. 347
 Plotinus astrologiam confutavit
 Fic. p. 205
 Plotinus fuit Christianus F. p. 347
 Plotinus Ammonii æmulus F. p. 350
 Plotinus Origenis amicus F. p. 347
 Plotinus gentilium religionis con-
 temptor Fic. p. 347
 Plotini anima Fic. p. 227
 Plotini jocus contra Gnosticos 213
 Plotini liber de materia omnium
 clarissimus Fic. p. 267
 Plotini dæmonem præstantissimum
 esse unde Magus collegerit
 Fic. p. 505
 Plotini præceptor quis Fic. p. 347
 Plotini de animæ relapsu error 767
 Plotinum haudquaquam ponere u-
 nam in cunctis animam 649
 Plotinicæ philosophiæ natura
 Fic. p. 504
 plumbum Saturnum sequitur
 Fic. p. 173
 poëta mundanus providentia nomi-
 natur 268
 poëtices et musices discrimen 208
 pœna medicina Fic. p. 433
 pœna cur alliciantur, qui injuste
 egerunt 258
 pœna voluptatibus dëditorum 261
 pœnitentiæ 203
 pœnitentiam quomodo agat animæ
 Fic. p. 629
 polypodii vis Fic. p. 234
 Porus amoris pater quid 298
 Porus vino inebriatus amorem ge-
 nuit 296
 Porus quomodo neectare inebrietur
 299
 Porphyrius Plotini discipulus
 Fic. p. 347
 Porphyrius apostata Fic. p. 357
 Porphyrius Plotini vitam descripsit
 Fic. p. 79
 Porphyrii quæstiones ad Anebonem
 Fic. p. 207
 possibilitas aliter se habendi unde
 proveniat Fic. p. 427
 posteriora in prioribus continentur
 528
 potentia quid requirat Fic. p. 307
 potentia quomodo in intelligibili-
 bus Fic. p. 308
 in Potentia quod est, et potentia
 num idem 173
 in Potentia esse quid sit ib.
 potentia elementorum quæ et qua-
 lis 551
 potentia cognoscendi certa et in-
 certa Fic. p. 526
 potentia in mundo intelligibili
 nulla Fic. p. 306
 potentia in intelligibili mundo non
 tollitur ab actu Fic. p. 307
 potentia in sensibilibus rebus 173
 potentia nascituri mundi quid
 Fic. p. 130
 potentia et actu esse quæ dicantur
 Fic. p. 306
 potentia refertur ad actum ib.
 potentia duplex ib.
 potentia subjectalis quid 160
 potentia animi actu non tollitur 174
 potentiæ vini agendi possessoribus
 suis tribuunt 4
 potentiæ et actus discrimen 174
 potentiæ præsentia quid F. p. 308
 potentiam non esse in intelligibili
 mundo quomodo probetur 174
 potentiæ animæ nunquam cessant
 Fic. p. 449
 potentiæ sunt immobiles 4
 potentiæ non agunt ipsæ, sed ea
 quæ potentiis prædita sunt ib.
 potentiarum verarum vis et natura
 550
 potestatis excessus, et extensio, et
 quantitas ejusdem sunt functio-
 nis 656
 pravus in civitate nonnunquam ne-
 cessarius 270
 pravi cur acutiores et efficaciores
 bonis Fic. p. 507
 pravitas quomodo cognoscatur 76
 pravitas quomodo utile afferat 259
 preces quando vim habeant maxi-
 mam 437
 prædicendi modi quinque F. p. 225
 prædicamenta quatuor an sub uno
 genere ponenda 588
 prædicamenta sex posteriora cum
 relatione nec prima genera esse,
 nec penes illa 609
 prædicamentorum quomodo infinitum
 numerum statuerint Aristotelei
 587
 præsentia necessitate quadam fiunt
 Fic. p. 399
 prævidendi rationes multæ F. p. 220
 præsagiendi ars 276
 primum simpliciter quid 217
 primum ipsum circa nullum aliud
 occupatur, reliqua autem omnia
 circa hoc 358
 primum ipsum quomodo se intel-
 ligat ib.
 primum universi numerum non ad-
 mittit Fic. p. 679
 primum ipsum cur neque sub ser-
 monem, nec sub sensum, nec
 sub scientiam cadat 733
 primum libertate non caret 741
 primum et simplex recipiuntur
 Fic. p. 347
 præter Primum quicquid est, ex
 partibus constare, aut viribus in
 unam totius formam conciliatis
 756
 prima vita quid 351
 princeps universi 140
 principium summum in nullo con-
 tinetur 528
 principium super omne determina-
 tum extare 761
 principium omnium rerum, quo in-
 quiritur, scalam septem graduum
 esse; eorum nomina 727
 principium quomodo attingere pos-
 simus 761
 principium contingenter evenisse
 fingendum 742
 principium rerum ab aliqua causa
 pendet Fic. p. 399
 principium essendi Fic. p. 79
 principium est quod sibi sufficit 690
 principium primum quomodo se
 ipso fruatur 511
 principium primum unum et sim-
 plicissimum esse, omnes philo-
 sopherum fatentur Fic. p. 95
 principium primum quæ procreat,
 eadem ad se revocat 722
 principium primum an cum suis
 principiatur, collocandum in eo-
 dem genere 589

- principium primum omnia imitan-
 tur 517
 principium optima et immensa po-
 testas 755
 principium primum pulcritudine
 superius 549
 principium non esse fortuitum aut
 coactum, ut Stoici statuerunt 740
 principium universi similibus de-
 claratur 351
 principium eorum, quæ in mundo
 fiunt, quodnam sit Fic. p. 626
 principium aliter se habere non
 potuit 755
 principium universi quod 351
 principium ipsum actus essentia
 superior 754
 principium primum quid sit, et pro-
 pter quid non requirendum 744
 principii summi filius intellectus
 Fic. p. 681
 principii proprietas 351
 principii summi simplicitas et po-
 testas Fic. p. 681
 principii ratio unica 742
 principii ipsius naturam compre-
 hendere velle, ridiculum est 525
 principii causæ non sunt quærendæ
 549
 principii proprietates 529
 in Principio primo rerum nec est
 intelligentia sui nec aliorum 730
 a Principio quantum boni cuncta
 consecuta sint 753
 principia rerum communia quæ
 Fic. p. 450
 principia rerum tria Fic. p. 350
 principia rerum propria quæ F. p. 450
 principia rerum præcipua tria 733
 principia mundi tria Fic. p. 226
 principia boni et mali 76
 principia an tria videantur 691
 principia quædam actu, quædam
 potentia ponere, ridiculum 201
 principia diversa ex rerum diversi-
 tate non colliguntur Fic. p. 428
 principia æque summa plura non
 sunt Fic. p. 267
 principia rerum quænam ubique
 sint, eorumque functiones 665
 principia rerum præcipua tria 733
 principiorum trinitas extra contro-
 versiam 493
 principiorum origo 77
 in Principiorum compositionis dis-
 solutione quomodo agendum 557
 principiorum ordo Fic. p. 352
 principiorum proprietatem etiam
 obtinere numeros 689
 principiorum cum ipsius entis sub-
 jectorum generum multiplex com-
 paratio 592
 principiorum trinitas philosophis et
 Christianis communis 493
 prius et posterius in nostro iudicio
 posita 380
 prius et posterius in speciebus lo-
 cum non habent 397
 privatio non simpliciter nihilum
 Fic. p. 280
 privatio non est qualitas F. p. 277
 privatio negationi respondet 167
 privatio ab habitu non disperditur
 169
 privatio quale quiddam 167
 privatio summa Fic. p. 133
 privatio prædicetur de materia
 168
 privatio non est qualitas 167
 privationis nomine quid intelligatur
 Fic. p. 278
 probus non constat ex corpore 37
 probus quis Fic. p. 510
 probi nequaquam arrogantes 207
 processio essentiæ duplex F. p. 319
 Proculus reprehenditur Fic. p. 48
 productio et contractio contraria
 627
 Promethei fabula explicatur
 Fic. p. 686
 prophetæ cur involucris sua vaticini-
 a tegant 770
 prophetæ intellectus qualis 357
 prophetarum oracula sapiens sacer-
 dos quomodo dicitur explicare
 770
 propensio ad artem a dæmone
 Fic. p. 504
 proprii motus ubi scripti F. p. 438
 propria actio hominis Fic. p. 440
 proprietates speciales quæ dicantur
 Fic. p. 213
 proprietates intimæ quædam actus
 essentielles, an qualitates sint 601
 propriæ singulorum conditiones ut
 cognoscantur Fic. p. 211
 proximarum causarum vis F. p. 401
 providentia Fic. p. 95
 providentia rebus proprias naturas
 non aufert Fic. p. 435
 providentia non cogit ad peccatum
 Fic. p. 436
 providentia duplex, singularis et
 universalis Fic. p. 448
 providentia fortunam non tollit
 Fic. p. 436
 providentia non est omnia 262
 providentia imperatori similis 272
 providentia in universo duplex 470
 providentia poetæ assimilatur 268
 providentia quomodo videatur
 Fic. p. 451
 providentia sublatis e medio malis
 consistere nequit 277
 providentia num ad solos homines
 sese extendat 215
 providentia perfecta 273
 providentia etiam minima quæque
 attingit Fic. p. 434
 providentia quomodo in Deo non
 negetur 730
 providentiæ ratio amica Deo 275
 providentiæ officium 262
 providentiæ diffusio qualis 274
 providentia cur a quibusdam nege-
 tur 254
 prudentia quid 9
 prudentia non cadit in Deum 12
 prudentia in quibus versetur F. p. 46
 prudentiæ definitio 55
 prudentiæ subjectum 11
 Psellus 189
 Ptolemæus reprehenditur a recen-
 tioribus Fic. p. 213
 Ptolemæi de fato sententia F. p. 408
 puer eo die, quo est natus, locutus
 est Fic. p. 686
 puerorum operationes quæ 6
 pugil scientia ab naturali potentia
 pugile quomodo discrepet 576
 pulcritudo quid Fic. p. 91, 92, 93
 pulcritudo 55
 pulcritudo in mixto ut quærenda
 260
 pulcritudo in mundo divino ani-
 mam admirabundam quomodo
 revocet 635
 pulcritudo corporea duplex F. p. 93
 pulcritudo primæ essentiæ suapte
 natura viventis est intelligentia
 690
 pulcritudo non ex commensuratio-
 ne 51
 pulcritudo quomodo cernenda
 Fic. p. 96
 pulcritudo intellectus imago F. p. 49
 pulcritudo quanta voluptate afficiat
 56
 pulcritudo quomodo iudicetur 52
 pulcritudo in quibus eluceat
 Fic. p. 96
 pulcritudo ex ordine et distinctione
 oritur Fic. p. 354
 pulcritudo incorporea bipartita
 Fic. p. 93
 pulcritudo mentis maximam volup-
 tatem affert Fic. p. 94
 pulcritudo duplex ib.
 pulcritudo quomodo iudicetur ab
 animo ib.
 pulcritudo prima quid, et unde
 ædificetur 551
 pulcritudo voluptas est Fic. p. 94
 pulcritudo vocis unde ib.
 pulcritudo tres gratias repræsentat
 Fic. p. 92

- pulcritudo corporea quomodo incitamentum sit ad pulcritudinem incorpoream desiderandam 724
 pulcritudo inferior simulachrum superioris Fic. p. 93
 pulcritudo corporis quid ib.
 pulcritudo voci et corpori non tribuitur ib.
 pulcritudo in anima prædicitur quid 542
 pulcritudo boni ipsius specie universa superior 724
 pulcritudo in magnitudine non consistit 543
 pulcritudo speciei quando ad se aliciat 542
 pulcritudo quando imprimatur materię ib.
 pulcritudo ad visum pertinet Fic. p. 92
 pulcritudo non ex oculorum censura perpendenda 724
 pulcritudo mundi intelligibilis quid Fic. p. 94
 pulcritudo prima quæ 544
 pulcritudo corporei mundi vera specie inferior 724
 pulcritudinis et amoris principium quodnam 725
 pulcritudinis particeps formatum est 723
 pulcritudinis genera tria 543
 pulcritudinis apud nos existentis a superiore distinctio 51
 pulcritudinis natura a quo explicari queat Fic. p. 95
 pulcritudinis spectator 56
 pulcritudinis idea Fic. p. 94
 pulcritudinis origo Fic. p. 95
 pulcritudinis falsa definitio refellitur Fic. p. 93
 pulcritudinis contemplator 56
 pulcer homo Fic. p. 93
 pulcri et turpes quando simus 554
 pulcrum non nisi ex pulcris confiatur Fic. p. 93
 pulcrum primo quomodo pulcrum 556
 pulcrum quare in qualitate, et pulcrius relatione 624
 pulcrorum auctor 721
 pulcra superiora quomodo spectanda 52
 pulcra corpora 55
 pulcra non nisi pulchri iudicant 53
 pulcerrimum quid Fic. p. 94
 pulcerrima sub ipso bono tria sunt 549
 pulcerrima in cælo tria ib.
 puparii qui 344
 purgare animam, et a corpore separare quid 307
 purgatio patibilis quid 307
 purgatio animi quid Fic. p. 19
 purgatorium iudicium Fic. p. 510
 purgati animi virtutes quales Fic. p. 19
 purificatum esse quid 14
 putrefactorum animæ unde 612
 Pythagoras quantum numeris tribuerit 681
 Pythagorici terram in stellis quodammodo numerarunt F. p. 434
 Pythagorici involucris usi 469
 Pythagorici cantus ad Jovem præcatio Fic. p. 235
 Pythagoricorum et Platonicorum de numeri processione sententia 486
 Pythagorica medicina Fic. p. 227
 Pythagoricæ obscuritatis causæ duæ 469
- Q.
- Quale 79
 quale quotuplex 179
 quale quid ad essentiam conferat ib.
 quale quot modis appellemus 574
 quale quomodo prædicamentum faciat 592
 quale et quodammodo se habens quomodo sese respiciant, et quomodo distinguantur 593
 qualitas quare non sit inter prima rerum genera 608
 qualitas quid sit, et quotuplex 181
 qualitas in subjecto Fic. p. 132
 qualitas quando cadat in substantiam 178
 qualitas quomodo communis quædam conditio sit 576
 qualitas num ad essentiam pertineat Fic. p. 321
 qualitas lati gradus sola recipit contraria 635
 qualitas ex extremis composita, an extremis possit esse contraria Fic. p. 341
 qualitas quomodo contraria non suscipiat 635
 quantitas infima formarum F. p. 169
 qualitas ante quantitatem visu percipitur Fic. p. 341
 qualitas media extremis quomodo sit contraria 635
 qualitatis definitio Fic. p. 321
 quantitatis quatuor species a Peripateticis enumeratæ, in communi quadam serie per gradus disponi 568
 qualitatis definitio Peripateticorum univocene prædicari possit de omnibus quæcumque complectitur 574
 qualitatis proprium Fic. p. 277
 qualitatis genus per differentias quomodo in suas species dividatur 634
 qualitatum genera duo 179
 in Qualitate quo res ordine collocantur 634
 qualitates inter se per se ipsas, vel existendi modis distinguuntur 633
 qualitates essentielles quæ dicantur Fic. p. 320
 qualitates nullæ in divinis rebus ib.
 qualitates quatenus mistionem conficiant 186
 qualitates quænam contrariæ sint iudicandæ 634
 qualitates cum non sint in materia, in genere conjuncto cur numerentur 631
 qualitates unionem sine confusione non habere 56c
 qualitates animæ quando corpori conjunctæ dicantur, et quando separatæ 631
 qualitates corporis, animæ, mentis non sub eodem genere statuentes esse 577
 qualitatum illic et tunc existentium distinctio 181
 qualitatum pugna Fic. p. 332
 qualitatum et magnitudinum concursus dissimilis 185
 qualitatum divisio unde difficilis fiat 576
 qualitatum virtutes ex actionibus cognoscuntur Fic. p. 438
 qualitatum naturalium origo Fic. p. 626
 quantitas quid Fic. p. 169
 quantitas ad formam pertinet Fic. p. 273
 quantitas species quædam 164
 quantitas nihil agit Fic. p. 169
 quantitas non est quanta 164
 quantitas unde pendeat Fic. p. 169
 quantitas a materia absorbetur ib.
 quantitas non est materia F. p. 276
 quantitas in infinitum dividua Fic. p. 169
 quantitas quas res complectatur 625
 quantitas extrema formarum Fic. p. 549
 quantitas materiæ accedens quid efficiat 164
 quantitatis primus ad materiam adventus Fic. p. 274
 quantitatis ortus ib.
 quantitatis subjectum forma esse nequit ib.
 quantitatis natura reliqua quanta, non ipsa quantitas 569
 quantitatis genus numeris et continuis commune quomodo 628

- quantum et ens differunt 164
quando prædicamentum an tempus
temporisque partes formali rati-
one comprehendat 579
quaternarius in rerum productione
Fic. p. 271
quaternarii creatio Fic. p. 330
quæstio omnis ad principium ten-
dit 745
quæstio inutilis, cur res sit id, quod
est Fic. p. 448
quæstionum formæ quatuor 745
quæstiones de re qualibet præcipuæ
duæ 694
quid sit res, mens penes se habet,
propter quid, non item ib.
quid sit res, et propter quid, ex eo-
dem fonte manant 749
quidditatis rationisve formalis signa
quatuor Fic. p. 321
quies quid sit, in quibus rebus sit,
et cui contraria 642
quinarius in rerum productione
Fic. p. 271
- R.
- Radius visualis Fic. p. 340
radium visualement ex oculis emitti
variis probatur signis F. p. 342
radii ex bono effusi quo transmu-
tentur in ipsam felicitatem 630
radix mundanæ arboris quæ sit
Fic. p. 452
rareferi et dividi corporis passio-
nes sunt 635
raritatis et densitatis utilitas
Fic. p. 168
Rasis consilium in physiognomia
servandum Fic. p. 220
ratio duplex Fic. p. 53
ratio dupliciter utitur intellectui 499
ratio triplex Fic. p. 332
rationis pravitas 304
ratio seminaria quid Fic. p. 332
ratio quomodo libera 739
ratio intellectualis a Gnosticis in-
troducta refellitur 293
ratio curse ipsam non cognoscat 498
ratio an ad intellectum convertatur
discursione deposita 769
ratio mundi gemina communis
Fic. p. 449
ratio conversa quomodo omnia in-
tueatur Fic. p. 81
ratio et intellectus corpori se non
tradunt 386
ratio quomodo adjuvetur a mente
498
ratio quatenus libera 739
ratio nostra in eodem statu cum
anima mundi manere potest 472
ratio effectrix rerum plane inculpa-
bilis 265
- ratio ubi agat, et ubi se agere, id
est, argumentari, sentiat 614
ratio animadvertit in nobis judicia
inferiorum virium 649
ratio argumentatrix ad intellectum
qua proportionem se habeat 612
ratio quomodo ducatur ab animæ
motu 735
ratio pedissequa animæ, hæc men-
tis 273
ratio mundi artifex quare nolit om-
nia æque bona esse 263
ratio felicitatem ut degustet F. p. 80
ratio iudex et auriga Fic. p. 47
ratio causa est bene vivendi ib.
ratio triplex Fic. p. 320
ratio adulterina quid 166
ratio quomodo mentem videat
Fic. p. 53
ratio quomodo bonum habeat 498
ratio ad mentem instar oculi F. p. 53
ratio felix Fic. p. 49
ratio quomodo formetur Fic. p. 50
ratio materiam a sensu accipit 498
ratio seminalis et legifera F. p. 436
ratio seminaria ex contrariis con-
stat 295
rationis impedimenta Fic. p. 450
rationis communis et nostræ quare
difficilis communicatio sit 649
rationis munus Fic. p. 53
rationis universæ decrementum 273
rationis sine materia consideratio
186
rationis discursus quid 4
rationis officium Fic. p. 47
rationis humanæ vis Fic. p. 549
rationis finis Fic. p. 48
rationis usus Fic. p. 407
rationis descriptio analogica
Fic. p. 439
rationis proprium Fic. p. 440
rationis seminariæ propagatio qua-
lis Fic. p. 441
rationi obtemperare 307
ratione quomodo proficiat animus
Fic. p. 449
rationes rerum in anima naturaliter
mobili quomodo vindicentur a
mutatione 558
rationalis facultatis impedimenta 74
rationalis vis Aristoteli mortalis
Fic. p. 53
rationalis facultas Fic. p. 79
rationalis facultatis formatio F. p. 80
rationales naturæ quatenus beatæ
Fic. p. 79
rationalis animus a fato se defendit
Fic. p. 228
rationalis virtus Fic. p. 49
rationalis animæ finis Fic. p. 50
rationalis potentiæ officium 44
- rationalis et naturalis vis imperfec-
tio non est malum Fic. p. 129
rationalem animam in se totam ex-
istere tribus argumentis proba-
tur Fic. p. 196
rationales potentiæ ad quam ideam
referendæ Fic. p. 440
rationalium animarum omnium ii-
dem actus Fic. p. 197
ratiocinator qualis 406
ratiocinatio moveatne appetitum,
an ab eo moveatur 736
ratiocinatio moveatne appetitum
735
ratiocinandi facultas 305
ratiocinandi virtus an se ipsam
cognoscat 498
ratiocinandi virtus circa quæ ver-
setur 447
ratiocinari 4
recordari quid Fic. p. 546
rectus motus non est sempiternus
Fic. p. 167
rectus motus quid 96
recti et obliqui nomine quid intel-
ligant Platonici Fic. p. 226
referri quædam ad aliquid, quæ ta-
men absolute in se ipsis existunt
495
regulus serpens 165
regionum diversitatis causæ expli-
cantur Fic. p. 406
relatio quot modis fiat 573
relatio quid sit, et relata quomodo
inter se affecta esse debeant 643
relatio in rebus, quæ quædam com-
munis habitudo habetur, num
natura univoca sit 571
relationis prædicamento quæ inclu-
dunt Peripatetici, an in una natura
generica convenient 570
relationis descriptio est mutua eo-
rum habitudo 572
relationem significantia ad quod
genus redigantur 618
relativa diversa simpliciter non in
eadem natura congruere 571
inter Relativa nonnulla una cum
habitudine esse quandam actio-
nem 271
relative quæ invicem dicuntur, præ-
ter ipsa subjecta fieri inter se ac-
tum, et aliquem motum 570
relativum non quatenus substantia
relativum esse, sed quatenus re-
latione affectum est 643
in Relativis differentibus an habi-
tudo univoca sit 572
in Relativis est mutua habitudo
721
relativa omnia circa materiam esse
594

- in Relativis quibusdam nihil restare, præter cogitationem nostram 570
 remissentia 391
 remissentia in quo consistat 275
 remissentia vis cur non eadem insit omnibus 498
 remota ædificia cur cum a se invicem, tum et a nobis minus distare videantur Fic. p. 341
 remota cur videantur nobis propiora 190
 remotiora cur appareant minora, causæ variæ Fic. p. 340
 resolutio compositorum Fic. p. 682
 resolutioni omnia subjecta 557
 res ipsa cum sua imagine an sub eodem genere statuenda 596
 res quævis proprium opus habet 141
 res materialis qua proportione se habeat ad suam ideam 504
 res nulla ad otium a Deo creata Fic. p. 436
 rei essentia cui accepta ferenda 696
 res naturales cur in se invicem agant Fic. p. 430
 res naturales foras naturam suam exserunt 487
 res quomodo in materia plures, quam in anima, et in hac plures quam in mente 538
 res tum corporeæ tum incorporeæ quibus terminis distent 634
 rerum genera quinque ab intellectu recipi 601
 rerum inæqualitas nil detrahit mundi bonitati 212
 rerum omnium connexio 201
 rerum conditarum gradus dispare 263
 rerum causæ apud nos extant Fic. p. 220
 rerum quæ fiunt constantissimus ordo Fic. p. 429
 rerum specialis distinctionis causæ 215
 rerum sive corporum partes duæ Fic. p. 278
 rerum in mundo connexio 141
 rerum compositio ex quibus Fic. p. 127
 rerum humanarum causæ F. p. 205
 rerum gradus quinque Fic. p. 664
- S.
- Sacra et statuæ cur a veteribus fabricatæ 380
 salus non a diis sola exigenda 261
 sancta sanctorum 55
 sagittarius unde dictus Fic. p. 210
 sagittarius non est calidus F. p. 212
 sanitas et indolentia ad felicitatem non requiruntur 33
 sanitas et morbus an contraria sint 635
 sanitas non bonum necessarium 33
 sanitatis et morbi affectiones agentes 553
 sapientia in quibus versetur 22
 sapientia actionem ubique ducit 546
 sapientia quid 15
 sapientia duplex ib.
 sapientia quid in divino et humano intellectu Fic. p. 21
 sapientia essentia est 35
 sapientia in intellectu 15
 sapientia animæ quid sit ib.
 sapientia felicitis in essentia F. p. 52
 sapientia actus quomodo animadvertatur 36
 sapientia actus cur lateat hominem ib.
 sapientia res 546
 sapientia subjectum 21
 sapientia intellectualis impedimenta Fic. p. 403
 sapientia intellectualis causa ib.
 sapiens quomodo dominetur astris Fic. p. 227
 sapiens semper felix 36
 sapientes fortunati et infortunati pariter beati 38
 sapientes quare imitationes divinorum obscuris involunt 769
 Saturnus in duodecima domo inepte collocatur Fic. p. 213
 Saturnus nequaquam mortiferus Fic. p. 216
 Saturnus intellectum immaculatum denotat 485
 Saturnus ascendenti signo inepte ab astrologis accommodatur Fic. p. 209
 Saturnus quare fingatur ligatus 554
 Saturnus angularis noxius F. p. 208
 Saturnus res absentes cur portendere credatur Fic. p. 209
 Saturnus velocissimus Fic. p. 210
 Saturnus quomodo conglutinet Fic. p. 216
 Saturnus planeta masculini sexus Fic. p. 210
 Saturnus tarditatem portendit ib.
 Saturnus pluviam portendit ib.
 Saturni stella lucidissima ib.
 Saturni Martisque conjunctio num obsit Fic. p. 213
 Saturni vis 206. Fic. p. 213
 Saturni lex quid apud Platonem 433
 Saturni et Jovis magna distantia Fic. p. 175
 Saturni ambitus ib.
 Saturno tenebras assignare absurdum est Fic. p. 209
 saxa cur non liquescant F. p. 174
 scalæ, qua ad ipsum ascenditur, principium, gradus 727
 scammonæ vis Fic. p. 213
 scientia Dei qualis 550
 scientia solius Dei Fic. p. 224
 scientia quomodo dividantur 357
 scientia et mores non sunt proportionales Fic. p. 93
 scientia multæ quomodo in anima distinctæ sint 560
 scientia et temperantia discrimen 15
 scientia unde nascantur 560
 scorpius unde dictus Fic. p. 210
 sectio materiæ passio Fic. p. 269
 seculum seculorum quot annorum sit Fic. p. 238
 secundæ animæ officium F. p. 308
 semen quomodo membra in se contineat Fic. p. 225
 seminalis ratio cujus gratia omnia faciat 345
 seminalis natura mundi similis viri semini Fic. p. 429
 seminalis rationis contemplatio qualis 345
 seminales rationes inesse animalibus et plantis probatur 344
 seminales rationes non esse notiones probatur Fic. p. 239
 seminales rationes non sunt intelligentia 147
 seminales rationes naturæ nunquam repugnat Fic. p. 239
 seminarium mundi instrumentum Fic. p. 445
 seminarium mundi animam esse quomodo intelligendum sit Fic. p. 446
 seminaria mundi ratio quid 267
 semiperfectus quis 5
 sempiternitas et æternitas num idem 326
 sempiternitatis et ævi distinctio 329
 sempiternorum genera duo 98
 sempiternarum rerum genera duo Fic. p. 228
 senarius in rerum productione Fic. p. 271
 senes cur debiliores sensus debilioremque memoriam habeant 455
 sentire quid sit 441. Fic. p. 546
 sentire cur dicamur 4
 sentire corporis est et luminis animæ ib.
 sensus quid I. 4
 item Fic. p. 53
 sensus duplex Fic. p. 46
 sensus quomodo fiat 363
 sensus nihil patitur ab objectis 453

- sensus lineæ, reliqua cognitio circulo similis 488
 sensus lineæ rectæ, ratio obliquæ, intellectus circulo similis 501
 sensus et intellectus collatio 499
 sensus non esse impressiones in anima 452
 sensus imaginationis, rationis et intellectus collatio 496
 sensus non est corpus 460
 sensus descriptio analogica Fic. p. 439
 sensus concupiscentiam et iram excitat 393
 sensus exterior simulachrum intellectus 4
 sensus natura ad notitiam et intelligentiam contendunt 720
 sensus agit circa subjecta 453
 sensus fallit Fic. p. 549
 sensus animæ dormientis munus 310
 sensus in se et in imaginatione magno discrimine agere 614
 sensus quæ requirat 440
 sensus, qui in mundo et stellis est, quomodo a nostro differat 418
 sensus sitne utilitatis tantum gratia a natura tributus 416
 sensus subjectum 1
 sensus exteriores lineis similes, communis vero sensus puncto 462
 sensum moventia accidentia sunt Fic. p. 320
 sensu hominem post ortum uti citius, quam mente 555
 sensus quinque quomodo in unum communem sensum conjungantur 664
 sensus et passiones differentes an obstent, quo minus in homine sit una anima, et in mundo una 649
 sensuum instrumenta 416
 sensuum finis cognitio 348
 sensuum instrumenta cur a Deo fabricata 692
 sensuum objecta colligi in uno sensu confirmatur 461
 sensuum objecta non semper ad animam perveniunt 402
 sensibus in sublimioribus haudquam fiden præstandam unde convincatur 592
 sensibilis mundus multiplex 490
 sensibile corpus extra mundum vultum 450
 sensibilibus passionum unus iudex 364
 sensibilibus formæ non imprimuntur in anima 451
 sensitiva potentia differt a potentia concupiscendi et irascendi 393
 sensuale quid 696
 sensualis virtus Fic. p. 49
 sensualis vis imagines rerum sensibilibus percipit 4
 sensualis virtus circa quæ versetur 497
 septimus annus mutat corpus Fic. p. 224
 septimus dies in morbis magnam vim habet ib.
 septima domus hostes significat Fic. p. 209
 septenarius in rerum productione Fic. p. 271
 septimus dies et annus criticus Fic. p. 224
 septenarius naturæ acceptus Fic. p. 223
 septenario numero uterque mundus consumitur Fic. p. 271
 sermonis genera tria, eorumque collatio 13
 sermonis triplicis distinctio F. p. 19
 serpens alatus caudam ore apprehendens, quid Ægyptiis denotaverit Fic. p. 227
 serpentis fascinatio 435
 servus quot modis quis esse possit 736
 servi quot rationibus simus 735
 servitus et libertas circa quæ versentur 740
 servitus cur improbetur 737
 servitutis et libertatis gradus duo 736
 sessio et status præter subjectum nihil 571
 Sextus Pyrrhonius Fic. p. 683
 sexto die cur finita fuerint Dei opera Fic. p. 91
 sidus ascendens curnam vitæ principium significet Fic. p. 209
 sidus ascendens cum vivere incipit fœtus, astrologi ignorant ib.
 signa recta et obliqua Fic. p. 222
 signa corporum nostrorum cur incerta Fic. p. 226
 signorum plena omnia 141
 significationum utilitas Fic. p. 402
 similitudo duplex 12
 similitudo nostri ad hominem qualis 15
 similitudo ad Deum 13
 similitudo amorem procreat Fic. p. 211
 similitudinis duo modi Fic. p. 17
 simile cognosci simili, quomodo intelligendum Fic. p. 275
 similia fieri omnia haud decuit 264
 simulachra repercussa 203
 simplicitas uniformis quomodo possideatur Fic. p. 443
 simplicitate ipsa nil superius cogitari potest 756
 simplex an compositorum genus 604
 simplicia corpora composita sunt 457
 simplicia cur indissoluta Fic. p. 171
 simplicium corporum qualis actio Fic. p. 506
 simplicissimum quod est, sui ipsius intelligentiam non habet 511
 singulare quomodo cognoscatur Fic. p. 653
 singularia ex astris non colliguntur, sed communia Fic. p. 211
 Socrates in extasim sæpe raptus 423
 sol a Platonis adoratus ib.
 sol filius Dei visibilis ib.
 sol cor mundi 422
 sol et luna cur planetarum omnium maximi appareant 93
 sol et luna maxime in nos agunt ib.
 sol exsiccatur Fic. p. 215
 sol quomodo generet naturalia Fic. p. 430
 sol a perturbationibus magnis remotus, atque prudentior hominibus 202
 solis calor 101
 solis vis Fic. p. 231
 solis radius mutatur Fic. p. 408
 solis radii cur minus firmi perseverent 653
 solis ambitus Fic. p. 175
 solis et Martis calor diversus Fic. p. 216
 solis radii nativus inest calor Fic. p. 217
 solem vocat Plato secundam spheram 101
 solem lunæ propiorem esse Mercurio et Venere physica ratione probatur
 solem proxime sequi lunam quinam arbitrati fuerint Fic. p. 175
 solida cur se invicem non penetrant 186
 soliditas omnibus rebus inest 101
 soliditas quomodo insit rebus Fic. p. 173
 Solomonis illud: Omnia vanitas, quomodo intelligendum F. p. 548
 sors contingens vix invenitur in ultimis, nedum primo 741
 sors hominis perpendi omnino nequit Fic. p. 226
 sortis vitæ causæ Fic. p. 235
 sortes quid significant Platoni Fic. p. 267
 spatia conferunt corporibus 166
 species est aliquid intelligentia definitum 722

- species universa ex definitis constans est definita 722
species determinatus a bono actus 691
species an ab intelligentia procreentur 676
species rerum immutabiles 144
species mutari non posse probatur Fic. p. 450
species cur sit rebus tributa Fic. p. 118
species præcedit privationem 76
species in mundo intelligibili Fic. p. 36
species individuo simplicior, et natura prior 624
species quomodo cognoscatur Fic. p. 653
speciei stellaris, dæmonicæ et humanæ collatio Fic. p. 441
specie omnino destitutum quomodo cognoscatur 79
species ab æterno certis terminis definitæ Fic. p. 450
species cur æternæ Fic. p. 172
species rerum sensibiles inter se per differentias distinguuntur 633
species sensibiles sunt veluti fons opinionis et intelligentiæ 4
species circa magnitudinem non fiunt 166
species rerum duplici ratione a nobis habentur 5
species rerum in prima essentia earum intelligentiam ordine quodam antecedere 676
species manent, individua pereunt Fic. p. 682
species rerum quomodo mutantur Fic. p. 507
speciessensibilesintelligibilesunt 4
specierum formatio 147
specierum distinctio non a casu Fic. p. 427
speciebus variis distincta quare videantur majora 190
speculi simulachrum actus quidam 449
spectator externus a contemplatore quantum differat 552
sphæra quævis superior aliquot stellas habet Fic. p. 176
sphæra quævis in orbem movetur ib.
sphære pars mota totam movet sphæram 109
sphære mundi omnia salutaria afferunt 211
sphære elementares ex parte mutabiles Fic. p. 171
sphære omnes supra terram aquæ vocantur Fic. p. 217
sphære cælestes omnino manent Fic. p. 171
sphære cælestes distinctas, elementa vero unicam tantum animam habent 414
sphæricum quiddam in nobis 109
sphæricus motus qualis Fic. p. 198
spiritus ipsius boni quomodo rebus hisce provideat Fic. p. 348
spiritus animalis Fic. p. 168
spiritus cælestis unde accipiatur ib.
spiritus intus alit, quomodo intelligendum Fic. p. 167
spiritus Dei ferebatur super aquas, quomodo intelligendum F. p. 167
spiritus vitalis per omnia diffusus Fic. p. 176
spiritus naturalium genitor Fic. p. 170
spiritus cælestis quibus insit 88
spiritus vapor sanguinis Fic. p. 168
spiritum cæli comprehendere quomodo queamus ib.
spiritus fuerintne ab initio æquales Fic. p. 351
spirituum diversitatis causæ ib.
spiritalis corpus in nobis 109
stella quævis reliquas in se continet Fic. p. 226
stellæ quæ faciunt Fic. p. 230
stellæ cur futura portendant 140
stellæ non cogunt male facere 138
stellæ in animi et fortunæ bona vim nullam habent ib.
stellæ quousque suas actiones extendant ib.
stellæ si sint animatæ, haud nocentur ib.
stellæ dii sunt 206
stellæ quomodo exaudiant nostras preces 433
stellæ non mutant naturam una cum loco Fic. p. 205
stellæ cur interdum noxiæ 432
stellæ calefaciunt duobus modis Fic. p. 215
stellæ non sunt partim bonæ, partim malæ Fic. p. 206
stellæ cur appareant Fic. p. 175
stellæ invisibiles Fic. p. 402
stellæ sapientiores nobis 204
stellæ multorum signa potius quam causæ Fic. p. 207
stellæ omnes quomodo agant in Solis virtute 664
stellæ in tribus serviunt divinæ providentiæ Fic. p. 226
stellæ quomodo exaudiant et opitulentur 436
stellæ cur pallidæ et rubæ appareant Fic. p. 175
stellæ omnes prosunt Fic. p. 231
stellæ res futuras prædicunt Fic. p. 207
stellæ cur non omnia faciant Fic. p. 219
stellæ a veteribus adoratæ 423
stellæ non tam faciunt quam portentunt 137
stellæ nec animi, nec fortunæ bona suppeditant Fic. p. 213
stellarum motus naturalis 109
stellarum duplex motus ib.
stellarum inferiorum opera qualia Fic. p. 230
stellarum animas universi partes non esse probatur ib.
stellarum vires diversæ 428
stellarum vires quousque se extendant Fic. p. 234
stellarum opus 403
stellarum et elementorum actiones diversæ Fic. p. 176
stellarum circuitus non fit consilio Fic. p. 197
stellarum habitudine futura prædicuntur, non fiunt 232
stellarum radii confusi num novam virtutem producant Fic. p. 207
stellarum influxus quomodo concipiuntur Fic. p. 226
stellarum vires variæ Fic. p. 207
stellarum diversus fulgor unde proveniat Fic. p. 176
stellarum fixarum periodus F. p. 222
stellarum motus qualis, Plotini et Platonis sententia Fic. p. 197
stellarum significationes signum sunt providentiæ Fic. p. 219
stellarum aspectus non sunt noxii 232
stellarum influxus Fic. p. 206
stellarum usus 141
stellas non omnia facere, quinque indiciis probatur Fic. p. 218
stannum Jovi attributum F. p. 173
stare quid Fic. p. 653
stare in motu quid Fic. p. 198
status entis Fic. p. 319
status primus quis Fic. p. 198
status ubi, et in quibus rebus, tum quando 641
statua Fic. p. 306
statuæ loquentes a magis confectæ Fic. p. 686
Stoicorum et Stratonis error de cælo Fic. p. 170
Stoicorum, Cynicorum, et Cyrenaicorum de materia error F. p. 267
Stratonis de fato sententia F. p. 401
struthii 22
struthiorum ova Fic. p. 447
subjecto esse, nec tamen in subjecto esse, cui competat 623

- sublunaria quomodo sempiterna 97
 substantia nusquam velut in sub-
 jecto inest, nec de subjecto ut
 extraneum prædicatur 622
 substantia ratione percipitur
 Fic. p. 320
 substantia quomodo prædicetur tan-
 quam genus de materia et forma
 622
 substantia pura quæ dicatur 623
 substantia corporea ex quibus effi-
 ciatur ib.
 substantiæ primo generi quæ sub-
 jiciantur 618
 substantiæ corporeæ proprium ac-
 cidentia sustinere 619
 substantiæ genus unum non esse
 posse commune intelligibili sen-
 sibilique naturæ 567
 substantiæ divisio Peripatetica 161
 substantiæ primæ et secundæ quæ
 625
 substantiæ divinæ inter principium
 primum et mundum tres
 Fic. p. 651
 substantiæ sensibilis genus quomodo
 optime in species distinguatur 625
 sub Substantiæ genere species qua
 distinctione numerandæ sint 624
 substantiarum compositarum pro-
 prium 623
 substantiarum numerus 617
 substantias quas Peripatetici vocant
 in eadem natura non congruere
 567
 substantias in una serie ab uno de-
 inceps dependente dispositas esse
 568
 sudor Fic. p. 341
 succini vis Fic. p. 213
 summum malum quale Fic. p. 129
 summum in homine quid F. p. 628
 superiora in inferiora agunt, sed
 duplici ratione 474
 superiora cur inferiorum indicia
 contineant Fic. p. 451
 superiora magis species inferioribus
 720
 superiora provident inferioribus
 Fic. p. 449
 superna omnia casum respuunt
 Fic. p. 347
 superiorum vita qualis 545
 supplicia injustis illata cui attribu-
 enda 384
 superpulchrum quid 724
 Synesius Platonicus Fic. p. 410
 Synesii Platonicæ divina sententia
 Fic. p. 433
 T.
 Tactus objecta 166
 tactus instrumenta 389
 talionis lex in humano genere plu-
 rimum conspicitur 264
 talionis pœna Fic. p. 629
 taurus cur arietem succedat F. p. 211
 taurus cur a veteribus in sidera col-
 locatus Fic. p. 210
 tauri vis Fic. p. 234
 temeritatis in mundo nullus locus
 Fic. p. 447
 tempus quid Fic. p. 593
 tempus non est motionis consecu-
 tio 334
 tempus a circuitu astrorum non ge-
 neratur, sed demonstratur 337
 tempus ratione mensuræ mensu-
 rantis in quantitate est 623
 tempus extra animam non accipi-
 endum 336
 tempus cur astrorum motus a Pla-
 tone dicatur ib.
 tempus num factum 335
 tempus num motionis intervallum
 ib.
 tempus cum universo factum 336
 tempus qua ratione dicatur seu nu-
 merus, seu mensura motus 332
 tempus quid mensuretur 333
 tempus non posse motum esse pro-
 batur 331
 tempus num metiatur quietem
 Fic. p. 593
 tempus in anima mundi F. p. 592
 tempus cur cæli motioni assignetur
 338
 tempus qui dicunt aliquid motionis
 esse, triplicem habent sententiam
 Fic. p. 593
 tempus esse mensuram probabilius
 est, quam numerum ib.
 tempus non est status 331
 tempus quid, triplex sententia ib.
 tempus non est in mente divina
 Fic. p. 592
 tempus non est sphaera 331
 tempus non est motus Fic. p. 593
 tempus sitne motionis intervallum
 332
 tempus qui motum dixere, duplicem
 habuere de eo opinionem 331
 tempus sitne ordinati motus spa-
 tium ib.
 tempus num in nobis 339
 tempus qualis numerus 334
 tempus intermitteri nequit 331
 tempus æternitatis imago 335
 temporis definitio Aristotelica re-
 prehenditur 334
 temporis definitio Aristotelica cur
 intellectu difficilis 338
 temporis natura Fic. p. 592
 temporis natura quomodo inda-
 ganda 351
 temporis essentia ex esse et non
 esse mixta Fic. p. 592
 temporis essentiam quomodo Plato
 ostenderit 338
 temporis æternitatis et circuli col-
 latio Fic. p. 592
 temporis partes Fic. p. 82
 temporis et dimensionis combina-
 tio 669
 tempore quomodo motus indigeat
 582
 temperantia quid 15
 temperantia in Deum non cadit
 Fic. p. 21
 temperantia humana quibus passi-
 bus subsequatur divinam 551
 temperantiæ definitio 82
 temperantiæ subjectum 12
 temperatum esse quid 13
 tergum spectare quid Fic. p. 160
 terminus et determinatio ad quod
 genus revocanda sint 628
 ternarius omnem in se numerum
 continet 488
 ternarius in rerum compositione
 quis Fic. p. 271
 ternarii natura Fic. p. 34
 terra num sine igne lucida 100
 terra in medio mundo Fic. p. 167
 terra cur non luceat Fic. p. 173
 terra mundi respectu punctum
 Fic. p. 446
 terra omnium fundamentum 102
 terra cur non in cælo 101
 terra quæ sentiat 488
 terra quomodo igni misceatur 101
 terra sitne animæ particeps 414
 terra omnia in se elementa continet
 101
 terra immobilis semper Fic. p. 167
 terra soliditatem ex se ipsa habet 101
 terra qua vi sentiat 418
 terra peregrina hospitalisque Gno-
 sticorum figmentum 416
 terræ soliditas qualis 101
 terræ utilitas Fic. p. 167
 terræ anima unde sit 414
 terram animatam esse 704
 terram esse animal probatur 414
 terra in medio posita et rotunda 549
 terrenum in deterius sumitur 102
 terrena ordinatissima Fic. p. 446
 terrena scissa cur non rursus coa-
 lescent 309
 terrenorum sensuum instrumenta
 diversa a nostris 419
 Theodorus philosophus 76
 Theophrasti liber de igne F. p. 169
 thesauri inventionis causa 145
 Thersites deformosissimus 257
 Timæus Locrus Fic. p. 507
 Timæus Pythagoricus Fic. p. 450

- timor animone sit, an corpori, an
misto cuidam adscribendus 2
Titanes a Jove fulminati F. p. 160
Titanes ib.
torpedinis vis Fic. p. 233
totum primo quid Fic. p. 592
totum seu omne quid ib.
totum materiale et formale quid
Fic. p. 677
transmigrationem animarum Plato-
nici non probant 698
transmigrationes 203
trinitas perfectoria Fic. p. 34
trinitas conversoria ib.
trinitas quotuplex ib.
trinitas productoria ib.
trinitatis unitas et distinctio 535
trinitatis sacrosanctæ personarum
distinctio Fic. p. 19
trinitatis mysterium quomodo Plo-
tinus investigarit 556
trinum in Deo quomodo consequi
possimus 761
triangulus non est quale 181
turpe quid 52
turpitude 55
turpitude quid Fic. p. 93
turpes num formosi 216
- V.
- Vacuum natura non admittit
Fic. p. 428
valete vos: cui animo conveniat 465
varietas formalis et ordinata neque
casu accidit, neque a materia ten-
nebrosa, sed pendet ab uno 707
varietas rerum ad simplicem uni-
tatem revocatur 271
vatis officium 276
vaticinia quadam efficiuntur analo-
gia 276
ubi proprie locus est 576
vegetalis vis 389
vegetalis animæ pars materiam om-
nino superare non potest 564
vehementia naturæ quid 109
Venus duplex 293, 768
Venus Mercurio mixta Fic. p. 206
Venus amore procreat F. p. 231
Veneræ res 14
Veneris natalia, amorque cum ea
genitus quid mysterii significant
767
Veneris ambitus Fic. p. 175
Veneris in conversione officium
Fic. p. 34
Veneres in mundo permultæ 295
ventri dediti cur vasa immundorum
dæmonum Fic. p. 524
verbum triplex Fic. p. 19
verba Timæi tria explicantur
Fic. p. 352
verba magica unde vim suam ha-
beant 437
verecundia in quo consistat 306
veritas ideæ Fic. p. 35
Vesta et Ceres quid significant 419
veterum superstitiones vanæ
Fic. p. 210
vicissitudo rerum omnium unde
Fic. p. 170
vicissitudo rerum nequaquam te-
meraria 265
vicissitudo rerum omnium 697
videre secundum actum duobus
contingit modis 526
Virgilius Platonicus Fic. p. 170
vigilantiam super essentiam intel-
lectum extare 752
virgo cur dicta Fic. p. 210
virgo Hispaniæ præest ib.
Ulyssis fabula explicatur 57
viperarum natura Fic. p. 439
vires omnium, quæ habemus, non
statim se proferunt 6
virtus quid sit 304
virtus civilis quid Fic. p. 18
virtus quid in anima nostra ib.
virtus animæ duplex Fic. p. 547
virtus purgati animi quæ sit
Fic. p. 18
virtus non est summum bonum
Fic. p. 133
virtus participatione pulcrum 80
virtus purgatoria quid Fic. p. 18
virtus aliqua, vel ipsa quomodo bo-
num 62
virtus quoddam bonum 75
virtus sitne purificatio 13
virtus quid in Deo Fic. p. 18
virtus rationalis ad beatitudinem
confertur Fic. p. 47
virtus in animo exemplar apud Deum
Fic. p. 17
virtus similes reddit Deo ib.
virtus civilis non est mentis 13
virtus quid in animabus superiori-
bus Fic. p. 18
virtus purificatio 54
virtus in animo quid apud Deum
sit Fic. p. 18
virtus ad excipiendos ictus fortunæ
clypeus 35
virtus est forma subjecti Fic. p. 18
virtus mirabilis quatuor rerum ge-
neribus inest 434
virtus animæ media quæ F. p. 546
virtutis cognitio 79
virtutis idea Fic. p. 18
virtutis occursus 80
virtutis imago Fic. p. 17
virtutis civilis officium 12
virtutis viæ Fic. p. 20
virtutis forma Fic. p. 17
- virtuti absolutæ externa nil addunt,
aut adimunt Fic. p. 434
virtutem nulli servire, quomodo in-
telligendum 739
vivere quid Fic. p. 119
virtute præditus omnia habet 32
virtute quando opus sit 142
virtutes exemplaria sua consequun-
tur 15
virtutes ad intellectum quam rela-
tionem habeant 611
virtutes in Deo cur non sint
Fic. p. 17
virtutes sine sapientia imperfectæ
Fic. p. 38
virtutes in intellectu exemplaria 12
virtutes morales 5
virtutes a Deo ut sint, similitudini-
bus declaratur Fic. p. 17
virtutes sintne in Deo superioris
speciei, quam in homine ib.
virtutes perfectæ sunt 13
virtutes rationales 22
virtutes, quæ in Deum cadere præ-
cipue videntur Fic. p. 17
virtutes naturales quomodo perfici-
antur 22
virtutes in intelligentia quæ 6
virtutes quomodo contingant 141
virtutes majores et minores 15
virtutes esse purificationes 13
virtutes civiles mensuræ sunt ib.
virtutes in anima sunt 15
virtutum decorum 54
virtutum specialium origo F. p. 234
virtutum exemplarium genera tria
Fic. p. 20
virtutum omnium finis in Deo
Fic. p. 21
vis vegetalis communis omnibus
animalibus subest Fic. p. 683
visio an sit, ubi res visa 553
visio tribus modis fieri potest 442
visio fiatne emittendo, an accipi-
endo Fic. p. 341
visio ut fiat 305
visionis modus quis, M. Ficini sen-
tentia Fic. p. 341
visionis anguli minores in causa
non sunt, cur minora videantur
remota 190
visiones divinæ quomodo intellectui
et animæ imprimantur 727
visus quid Fic. p. 176
visus requiraturne corpus medium 441
visus cur lumen requirat Fic. p. 80
visus quomodo objecta apprehendat
Fic. p. 340
visus præstantia Fic. p. 36
visus objectum Fic. p. 340
de Visu tres opiniones refelluntur
a Plotino 445

- visui formam cæli non imprimi
quinque argumentis probatur 452
visui, quæ subjiuntur, omnia esse,
eademque non esse simplicia 557
visus lumine indiget Fic. p. 172
inter Visum et visibile aërem non
esse necessario intermedium, ut
formæ ei imprimantur, probatur
tribus rationibus 444
vitium quid 304
vitium quomodo cognoscatur 78
vitium animi quædam imbecillitas
Fic. p. 134
vitium non est summum malum
Fic. p. 133
vitia additamenta sunt ipsius mali
75
vitia moralia 6
vitia animæ sunt additamenta 464
vitiorum origo 75
vivere fato quid 142
vivere æquivocum distinguitur 30
vivere non est univocum 31
vivendi sensus gradatio et incre-
mentum quomodo ad ipsum gau-
dii bonum ascendat 721
vita Fic. p. 46
vita quid Fic. p. 47, 48
item Fic. p. 79, 198
vita prima quæ Fic. p. 629
vita una ubique vigente cuncta spi-
rare 670
vita corporis num intereat 450
vita ex sphærarum conspiratione
corpori infunditur Fic. p. 228
vita extinguaturne, an cum anima
discedat 422
vita quædam est ubique rebus in-
fusa Fic. p. 436
vita a morte animam partim comi-
tatur, partim cælitus conservatur
467
vita non simpliciter bona F. p. 118
vita exoptatissima 33
vita cui bona 62
vita communis quid Fic. p. 218
vita adulta est intellectus 713
vita medium quiddam inter sub-
stantiam et accidens Fic. p. 626
vita num omnibus bona Fic. p. 118
vita vera Fic. p. 47
vita beata circa quid versetur
Fic. p. 47
vita quomodo instituenda 207
vita carentia sensus expertia sunt 1
vita beata in mente Fic. p. 82
vita beata quid Fic. p. 48
vita hic gemina 207
vita cur retinenda Fic. p. 161
vita viri præcipua 15
vita infunditur absque animæ pro-
priæ beneficio Fic. p. 228
vita omnis actus est 267
vita ab essentia quomodo derivetur
600
vita rerum omnium unde originem
ducat 201
vita humiliorum duplex 209
vita simpliciter quid Fic. p. 431
vita immobilis et mobilis quæ
Fic. p. 432
vita actus circa bonum quæ 713
vita in mundo duplex, cujusque
qualis degendi ratio 669
vita in ente quid sit 600
vitæ principia calor et humor
Fic. p. 214
vitæ definitio Fic. p. 233
vitæ superioris et inferioris collatio
Fic. p. 198
vitæ et intelligentiæ genera plura
349
vitæ principium quodnam, et quan-
tum excellat materiam 592
vitæ essentiæ, et intellectus colla-
tio Fic. p. 48
vitæ genera quot, eorumque inter
se collatio ib.
vitæ incorporeæ ubique diffusæ de-
scriptio Fic. p. 436
vitæ multitudo quomodo sit ex non
multitudine 352
vitæ participes res quatenus
Fic. p. 431
vitæ mundi intelligentiæ stabilis
Fic. p. 240
vitæ actus intimus Fic. p. 308
vitæ imagines 31
vitæ incorporeæ duo termini
Fic. p. 436
vitæ summus gradus Fic. p. 48
vitam qui verbis spernit, sibi habet
repugnantes affectus 720
vitarum genera tria, eorumque in-
ter se collatio 438
vitra quatuor disposita quid apud
Plotinum Fic. p. 627
vivens non est intellectus F. p. 277
viventia cur nascantur passim sine
manifesto semine Fic. p. 625
viventium distinctio Fic. p. 232
viventium et vita carentium discrim-
men Fic. p. 440
unitas neque omnia, nec intellec-
tus 659
unitas quomodo rebus diversa in-
esse dicatur 685
unitas et bonitas idem Fic. p. 347
unitas atque numeri in mundo in-
telligibili num distinctam ratio-
nem habeant a cæteris ideis 674
unitas an numerorum genus 604
unitas statu motuque prior
Fic. p. 651
unitas quæ vera sit, et quid sequa-
tur, tum ubi ea inveniatur 598
unitas et numeri utrum ideas præ-
cedant, an sequantur 674
unitas est ipsa simplicitas 711
unitas quomodo definiatur a Pytha-
goricis 681
unitas cur uniuscujusque natura di-
catur 757
unitas numeri principium 350
unitas cur tributa rebus Fic. p. 118
unitas a divisione aliena est F. p. 348
unitas sive ipsum unum simplicis-
simum est ib.
unitas includitur in ratione unius-
cujusque speciei formali 680
unitatis vires 756 et 757
unitatis et formæ proprietates quo-
modo differunt 761
unitatem continere omnium nume-
rorum rationes Fic. p. 131
unus quomodo efficiatur 56
unus homo, hæ duæ voces aliud et
aliud sunt 683
unum Fic. p. 79
unum simpliciter quid 508
unum neque intellectum omne, ne-
que speciem, neque ens proba-
tur 759
unum simpliciter non prædicari de
ideis 605
unum ens antecedit 678
unum an duntaxat affirmativum sit
683
unum quodnam non prædicetur de
ullo tanquam genus 603
unum esse entia omnia 661
unum varietatem non admittit 604
unum tribus accipitur modis
Fic. p. 547
unum nulli addictum, quod in sin-
gulis est ib.
ad Unum quibus gradibus perveni-
atur Fic. p. 128
unum quid sit dictu difficillimum
760
unum speciem non habet 525
unum rerum ordini præsidere pro-
batur 509
unum an relationem significet so-
lummodo 685
unum quomodo et ubique et nus-
quam 357
unum est substantialis unius notio
vera menti insita 682
unum respuere multitudinem ut
oppositam 762
unum quomodo exprimitur in ipsa
mundi vita, tum etiam in mente
707
unum seu unitas nomen est a Py-
thagoricis inventum 524

unum nullo indiget	764	universum hoc num in materiam	in Unitate fundantur identitas et
unum ipsum	Fig. p. 48	resolvi queat	status
unum resne sit aliqua secundum se,		universum movetur et permanet	voluntas certa et libera quæ dica-
an potius conceptio mentis	682		tur
unum numerari se non patitur	523	universum cur perpetuum F. p. 165	voluntatis actus
unum quomodo in cunctis reperia-		universum hoc ex contrariis constat	Fig. p. 229
tur	Fig. p. 446		voluntarium quid
unum ipsum quomodo et omnia sit		universum omnis est intellectus	voluntarium quid vocemus
et nullum	494	omneque ens	voluptas utrum necessario sit bono
unum participatione quum fiat,		universum extra casum et ratio-	permista
quicquid ex multis constat, pen-		nem existere	721
det ab aliquo uno per se ipsum		universi regiones tres	voluptas animi et corporis F. p. 228
	590	universi principium causa prima	voluptas quasi motio quædam non
unum quare solum esse possit uni-		Fig. p. 399	est finis perfectioque naturæ 720
versi principium	762	universi primo qua ratione fruen-	voluptas actui conjuncta est actio-
unum quid curexplicatu difficile	759	dum	nis expedita integritas
unius diffusio et collectio F. p. 446		universi optimus finis	721
unius proprietates	ib.	universi non unum tantum agens	voluptasne sola consequatur ipsum
unius productio	52	Fig. p. 400	bonum, an aliud insuper quic-
unius natura qualis	763	universi principium et postremum	quam
uni cur intelligentia potissimum		Fig. p. 124	voluptas animi
accommodanda	ib.	universi conatus fortunæ non ob-	Fig. p. 92
de Uno ipso quomodo loquamur		noxius	voluptatis significationes
	511	universi finis in quo consistat	Fig. p. 81
ex Uno quomodo procedat multi-		universi mirabilis potestas	voluptate quæ majora et jucundiora
tudo	494	universi lex, justitia et judicium	sint in hac vita
de Uno philosophaturus quomodo		Fig. p. 685	720
se comparare debeat	760	universi ordo	voluptate manifestiore quando soliti
ex Uno qua ratione intellectus, ens		universi actiones quæ	simus moveri
et mens prodeant	494	universi pulcherrima et maxime or-	ib.
universum quid sit, et ejus contra-		dinata investigatio	voluptates quomodo fiant sensus 14
rium	550	unio cujus virtute fiat	voluptates cujus sint, animine, an
universum ex quibus constet		unio rerum	corporis, an mixti
Fig. p. 131		unionis rerum in mundo quæ causa	1
universum sensibile ens non verum			vota et precesiones quomodo per-
Fig. p. 127			agi debeant
universum pati non concedendum	436	in Unione compassionis nostræ cum	487
		cælestibus consistit vis attractio-	vox imago mentis
		nis et magicæ	Fig. p. 19
			649
			Fig. p. 189
			verbi et actus a cælesti anima ma-
			nantis collatio
			447
			Z.
			Zaël philosophus
			Fig. p. 402
			Zaëles astrologus
			Fig. p. 207
			Zopyrus physiognomon
			Fig. p. 407
			Zoroaster
			Fig. p. 160

INDEX RERUM ET VERBORUM,

QUÆ

IN ANNOTATIONE TANGUNTUR ET EXPLICANTUR;

ITEMQUE IN PORPHYRIUM DE VITA PLOTINI.

- Ἀ et δ̄ confusa. Porph. 22. v. 46.
 Abraxas Gnosticorum. II. 9. 14.
 Academia pro exemplo usurpata.
 VI. 1. 14.
 Achamoth Valentinianorum. II. 9.
 10.
 Achilles a Minerva retractus. VI.
 57.
 ἄχλυσ. Porph. 22. v. 30.
 Adrastus Peripat. Porph. 14. e.
 VI. 1. introduct.
 Adelphius. Porph. 16. e.
 ἀδελφοί, i. q. φίλοι II. 9. 18.
 ἀδέσποτος ἀρετή. II. 3. 9.
 ἀδέσπιτον ἀρετή. VI. 5. 4.
 ἀδιάκοπος. Porph. m.
 ἀδιάσφρατος. III. 8. 8.
 ἀδιεξίτητος. II. 4. 7.
 Ἄιδης. VI. 4. 16.
 ἐν Ἄδου δίκαι. I. 7. 3.
 ἄδρανής. III. 6. 7.
 Adranus deus. ib.
 Adrastea. III. 2. 13.
 Adra. ib.
 Ægyptiorum scriptio. V. 8. 6.
 ἀήδης et εἰχάριστος opponuntur. II.
 6. 6.
 Æneas Gazæus Plotinum laudat.
 II. 4. 7.
 Æon Valentinianorum. II. 9. 10.
 æternitas. III. 7. intr. de ea phi-
 losophorum sententiæ. III. 7.
 intr. III. 7. 10.
 ἄγαλμα. I. 6. 9.
 ἄγαλμα τῶν νοητῶν θεῶν mundus. II.
 9. 8.
 ἀγάλματα. V. 8. 4.
 ἀγαμαί τινι. III. 5. 1.
 ἀγαπᾶν. verbi ejus constructio. III.
 7. 1.
 ἀγαπητῶς, quid? II. 9. 12. III. 7. 1.
 ἀγκαῖα. I. 6. 8.
 ἀγρίς et ἄγριος. I. 6. 9.
 ἀγνώμαν quid? I. 4. 15.
 ἀγριῶσθαι. Porph. 2.
 ἄγριππος et ἄππος φύσις. II. 5. 3.
 αἰδῶ. I. 6. 5.
 αἰμοβότος. Porph. 22. v. 20.
 αἵρεσις, propositum. III. 4. 5.
 Αἰὼν, deus. III. 7. intr. et 4.
 αἰῶνος εἰκὼν χρίνος. III. 7. prc. ejus
 etymon. III. 4.
 αἰωρεῖσθαι. IV. 3. 24.
 αἰτσεῖν. ejus verbi usus. IV. 7. 16.
 αἰσχος pro αἰσχροῦ. V. 8. 2.
 αἰσθησις ἀγγέλος. V. 3. 3.
 αἰτιᾶσθαι quid Platoni? III. 6. 13.
 ἀκράτος vox Platonica II. 9. 14. cf.
 III. 2. 16.
 ἀκήρυκτος πόλεμος. III. 2. 15.
 ἀκμαῖος. Porph. 6.
 ἀκουστηρίου διάλυσις. Porph. 15.
 ἀκρατος νοῦς. III. 2. 16.
 ἀκράσις. Porph. 3.
 ἀκροῦσθαι. ib. not. a.
 Alcibiadem primum Platonici phi-
 losophi pro genuino Platonis
 fetu habuerunt. VI. 7. 5.
 Alcæmonis de generatione senten-
 tia. III. 6. 19.
 Alexander Libycus. Porph. 14.
 16. e.
 Alexandria. Porph. 3.
 ἀληθείας πείθον. I. 3. 4. VI. 7. 13.
 ἀληθῆνες. I. 4. 5.
 ἀλιτροί. Porph. 20. 15.
 ἀλιτροσύνη. 22. v. 18.
 ἀλκή ἐρατικῆς. IV. 4. 40.
 ἀλλά. Ejus particulæ usus apud
 Platonem et Plotinum. I. 8. 8.
 ἀλλ' εἰ et ἀλλ' ἢ confusa. III. 2. 17.
 ἄλλη ἐν ἄλλῃ. V. 8. 4.
 ἀλληγορία. usus vocis. III. 2. 7.
 ἀλληλοφασία τῶν ζῴων. III. 2. 15.
 Allogenes. Porph. 16. e.
 ἄλλος nonnunquam redundat At-
 tice. Porph. 9. c.
 Amelius. Porph. 1. 3. e. nomen
 suum immutavit, Amerius scri-
 bens. ib. 7. c. a Plotino dis-
 sentiens. ib. 20. 10. e.
 ἀμήχανον κάλλος. I. 6. 7.
 ἀμήχανον ἴσον. IV. 9. 3.
 ἀμηγέπη. I. 2. 1.
 ἀμέννος. III. 6. 7.
 Amenanus deus. ib.
 Ammonius Peripateticus. Porph.
 20. 5. h.
 Ammonius Saccas. Porph. 3. p. 20.
 3.
 Amonis et Psyche fabula. VI. 9. 9.
 de Amore. III. 5. intr.
 Amores multi. III. 5. 4. dæmo-
 nes quales? III. 5. 6.
 Amor Platoni dæmon. III. 5. 1.
 amoris et amicitie origo. III. 5. 1.
 Amor an deus? III. 5. 2.
 Amor quasi οἶστρος. III. 5. 7.
 ἄμωρος. VI. 7. 33.
 Amphiclea. Porph. 9. 6.
 ἀμυδρός. I. 6. 5.
 ἀμυδρότης. I. 4. 3.
 Amuleti (phylacteriis) inscriptum
 Ἰαῶ. VI. 7. 38.
 ἄμυνα. IV. 4. 17. VI. 7. 10.
 ἄν cum significato consuetudinis.
 Porph. 8. n.
 ἄν—ἄν. II. 1. 1. V. 8. 2.
 ἄν cum Participio. V. 8. 2.
 ἄν et αἰ confusa. VI. 3. 22.
 ἀναβαθμὸς et ἀναβασμός. VI. 7. 36.
 ἀναβάλλεσθαι. Porph. 22. 9.
 Anacolutha Plotino frequentia. IV.
 4. 15.
 ἀνακάμπτειν. V. 7. 1.
 ἀνακίπτειν. VI. 7. 9.
 ἀναλλοιώτως. III. 6. 10.
 ἀναλογία. III. 3. 6. VI. 7. 35.
 ἀνάλογον i. e. ἀνὰ λόγον. IV. 4. 23.
 VI. 6. 5.
 ἀναλυτός. IV. 7. 2.
 ἀναμνημίσκεσθαι dicebat Plotinus pro
 ἀναμνημίσκεσθαι. Porph. 13.
 ἀνάμνησις. I. 3. 2.
 ἀναφεραὶ ζεδίαν. II. 3. 6.
 ἀναπνεῦσαι κακότητος. III. 1. 10.
 ἀναπύδρατος. IV. 3. 24.
 ἀναπόλησις. IV. 3. 27.

- ἀναπλεῖσθαι. Porph. 17.
ἀναψηφίζειν. Porph. 2.
ἀναββάνημα. Porph. 7.
ἀνατρίφεις i. q. τρίφεις. Porph. 2.
Anaxagoræ sententia de materia
II. 4. 7. de generatione III. 6.
19. V. 1. 9. de animalibus VI.
7. 9.
ἀνδρία, ἀνδρεία. I. 6. 5.
ἀνδριαντοποιική. V. 9. 5.
ἀνδρῆμος. Porph. 22. v. 13.
Andronicus. Porph. 24. c.
ἀνέχειν. ejus verbi constructio VI.
7. 14. Porph. 1. e.
ἀνέχεσθαι cum Infinitivo. I. 6. 2.
ἀνέκπυστος. Porph. 3. a.
ἀνελίττειν. I. 1. 8.
ἀνεργητος. V. 6. 6. VI. 8. 21.
ἀνεπαφιος. Porph. 9.
ἀνεπίκριτος. III. 6. 4.
ἀνήντος, ἀνήνστος. II. 4. 7.
ἀνερμάτιστος. I. 8. 8.
ἀνίλλεσθαι. I. 6. 2. Porph. 14. h.
animæ cum corpore harmonia. III.
6. 4. et 5.
animæ vita duplex. IV. 3. 4.
anima an cum corpore patiat? III.
6. 3.
anima non est in corpore, sed v. v.
III. 9. 2.
anima numerus secundum Pythagoram.
III. 6. 1.
animam corpus esse quis dixerit.
III. 6. 1.
animæ essentia. IV. 1. intr.
animarum reditus ad superiora. III.
4. 6. lapsus. IV. 3. 12. vincula.
ib.
animæ novellæ Platonis. III. 2. 7.
animæ an omnes una? IV. 9. intr.
anima cum auro collata. I. 6. 5.
anima reddit corpora pulera. I. 6. 6.
animæ a corpore eductio. I. 9.
anima mundi II. 3. 8. animæ humanæ
soror II. 9. 18. animarum fons. III.
5. 4. IV. 3. 16.
de Anima scriptores. IV. 1. intr.
animarum migratio. I. 1. 11.
animæ intellectualis essentia. VI.
7. 41.
anima dicitur ἐκθορεῖν. VI. 4. 16.
anima Dei ὄργανον. VI. 3. 10.
animarum ἀνάμνησις. IV. 8. 4.
anima spectamus res intelligibiles.
IV. 4. 5.
anima ἁρμονία. IV. 7. 8. app.
animæ tres partes. IV. 7. 14.
animarum προῦπαρξις. IV. 8. intr.
anima in corpore sepulta. IV.
8. 1.
ἄνω καὶ κάτω. VI. 7. 23. ὁ ἄνωθεν
εἰρμός. III. 1. 2.
Annius. Porph. 20. 3. 8.
ἀνοίθασις. IV. 5. 7.
ἀνώϊστος. Porph. 22.
ἀντρίδειν et ἀντεπρίδειν. IV. 4. 43.
ἀνωδονία. I. 4. 6.
ἀντακλιθεῖν. I. 3. 6.
ἀνταιωρεῖσθαι. VI. 5. 11.
ἀνθέλκεσθαι. VI. 9. 5.
ἀνθος κάλλους. VI. 7. 32.
ἄνθρωπος ψυχῆ. VI. 1. 12.
ἄνθρωπος, ὁ ἔνδον, ὁ ἔσω. I. 1. 10.
ἀνθρωπικός, ἀνθρώπινος. I. 8. 13.
ἄνθρωπος πάντων χρημάτων μέτρον. VI.
8. 18.
ἄντι διαιρεῖσθαι, quid? I. 4. 3.
ἀντίληψις, ἀντιλαμβάνεσθαι. I. 1. 11.
I. 4. 2. I. 4. 10.
Antimachus. Porph. 7.
Antiochus. Porph. 3.
ἀντιπερίστασις. IV. 5. 2.
Antiphonis de tempore sententia.
III. 7. 6.
ἀντιπαρεισαγωγή. II. 9. 5.
ἀντισήκωσις. I. 4. 14.
Antiphon providentiam sustulit.
III. 2. intr.
ἀντίτυπος, ἀντιτυπία, vocabula Plotino
frequentia. II. 1. 7. II. 9. 6.
II. 6. 2.
Antonius Rhodius. Porph. IV. g.
ἀπαδόντως. III. 5. 5.
ἀπαμβλύνειν. III. 6. 12.
Aramea. Porph. 2.
ἀπαρακολούθητος. IV. 3. 28.
ἀπαρτᾶσθαι. I. 4. 7.
ἀπειρία duplicem habet significatum.
V. 8. 9.
ἄπειρον et πέρας. VI. 6. 17.
ἀπερίληπτος. VI. 9. 6.
ἀπελθεῖν de morte voluntaria. I. 4. 7.
mori. VI. 1. 7.
ἀπειθῆναι. IV. 5. 4.
ἀπερημόω. II. 6. 1.
ἀφάνταστος. III. 8. 1.
ἄφατος, ἄφραστος. VI. 6. 7.
τὸ ἀφιλόσοφον. Porph. 21.
ἀφορᾶν. Porph. 21. 6.
ἀφραίνειν. V. 8. 3.
ἀφροδίσιος μίξις. Porph. 15.
ἀφροδίσιον s. Ἀφροδίτης ἔργον. III. 6.
19.
ἀφροντιστία. Porph. 7. f.
Ἀφροδίτης etymon. III. 5. 8.
apis animal politicum. III. 4. 2.
ἀπὸ pro ὑπό. I. 1. 12.
ἀποικονομεῖσθαι. I. 4. 6.
ἀπόδειξις. VI. 9. 10.
ἀποιδόναι. III. 1. 1. VI. 1. 2.
ἀποίκιλος. VI. 7. 13.
ἀποκρούειν. Porph. 10.
Apollinis etymon. V. 5. 6. oraculum
de Plotino. Porph. 22.
ἀπολειφθῆναι et ἀποληφθῆναι confusa.
V. 8. 9.
ἀπολισθάνω. II. 6. 1. III. 6. 14.
ἀπομάσσεσθαι. I. 6. 5. IV. 3. 7.
ἀποπίπτεσθαι. I. 6. 5.
ἀπόφρασις quid? II. 4. 10.
ἀποποιεῖν. Porph. 17.
ἀπορρεῖν, ἀπίρρῳα. III. 5. 3. VI. 7. 5.
ἀποσεμνύνειν. VI. 7. 23.
ἀποσκευάζεσθαι. I. 4. 6. V. 9. 1.
ἀπόστασις. Porph. 7.
ἀπιστατεῖν. III. 6. 6.
ἀπισσάζω. II. 9. 8. IV. 7. 5.
ἀποθησανρίζω. Porph. 20. 7. n.
ἀποτέμενεσθαι, verbum astronomicum.
VI. 4. 7.
ἀποτελεστικίς. Porph. 15. c.
ἀποθνήσκω. I. 4. 8.
ἀποτομαί. VI. 4. 7.
ἀποτυπῶσθαι. Porph. 8. k.
Appositio quid? II. 7. intr.
ἀποζέω. I. 6. 9.
ἀψίς. V. 8. 10.
ἀψοφητί. III. 7. 11.
Aquilinus. Porph. 16. e.
aqua in similitudinibus S. comparisonibus.
III. 7. 7.
arbitrium liberum. II. 3. 9. VI. 8.
intr.
arbor mundana. III. 3. 7.
ἀρχαὶ σωματικαί. III. 1. 2.
ἀρχὴ κάλλους καὶ πέρας κάλλους. VI.
7. 32.
Archytas Tarentinus. VI. 1. intr.
Archytas de Categoriis liber. VI. 1.
intr.
ἄρδεσθαι ejus verbi usus II. 9. 3.
ἀρεσθεῖν cum Infinitivo I. 6. 8.
ἀρετὴ τετρας. VI. 6. 16. ἁρμονία.
III. 6. 2. ἀδέσποτος. IV. 4. 39.
VI. 8. 4.
ἀριθμὸς et ἔριθμὸς confusa. V. 9. 1.
ἀριθμὸς ἀληθινός. VI. 6. 4.
ἀριθμὸς ἢ ψυχῆ. VI. 6. 16.
ἀριθμὸς definitum significat. VI. 6.
17.
Aristonis Chii dictum de sapiente.
III. 2. 11.
Aristoteles in Plotini fontibus. I. 1.
1. I. 1. 3. I. 1. 6. I. 1. 7. I.
1. 9. II. 1. 2. ejus de motu
sententia II. 2. intr. de essentia
et qualitate II. 6. intr. de
providentia III. 2. intr. de tempore
III. 7. 6. 8. Aristoteles de
numeris loquitur VI. 6. intr.
VI. 6. 3.
ἁρμονία. III. 2. 16.
ἄρνες λύκων ἀρπαγαί. III. 2. 8.
ἄρνησις et ἄρσις confusa. II. 4. 13.
Arrianus voce φησὶ Epicetum significat.
I. 1. 4.

- de arte quid Plotinus sentiat. V. 8.
1. cf. V. 9. 11.
- Articuli usus indefinitus. VI. 7. 26.
repetitio. V. 4. 1. VI. 2. 4.
- ἀρχάμενος. ejus participii usus. I. 8.
13.
- ἀρξασθαι ἀπὸ— V. 8. 13.
- ascensus hominis per gradus ad
Deum. I. 6. 9.
- ἀσηρής. Porph. 22. v. 20.
- ἀσμενίζω cum Dativo et Acc. V. 8.
12.
- ἀστέιός. IV. 3. 32.
- Aspasius. Porph. 14.
- ἀσάματον. III. 6. intr.
- ἀστροβολεῖν. Porph. 10. h.
- astrorum pulcritudo I. 6. 4. ope-
randi modus II. 3. 8. cultus
IV. 4. 30.
- astutia (πανουργία) mentem (νοῦν)
imitatur. II. 3. 11.
- ἀταραξία. I. 4. 1.
- ἀταρπός. Porph. 22.
- ἀτιμάζειν. II. 9. 5. cf. VI. 7. 15.
- Athor Ægyptiorum, i. q. Adrastea.
III. 2. 13.
- ἡ τοῦ ἀτράκτου φύσις. III. 4. 6.
- ἄτομοι. III. 1. 2.
- ἄτρυτος. III. 7. 4.
- Atticus. Porph. 14. e.
- attractio (Grammatica). I. 7. 1.
V. 3. 8.
- attractio (physica). II. 2. 3.
- Augmentum Plusquam perfecti o-
missum. Porph. 7. c. 17. i.
- αὐγή γεννώσα νοῦν. VI. 7. 36.
- αὐλητικὸν τέλος. I. 4. 15.
- auri natura. II. 1. 6.
- αὖ et ἄν confusa. VI. 3. 22.
- de auriga et equis fabula Platonica.
III. 8. 4.
- aves magico opificio destinatae.
Porph. 10. e.
- avium significationes rerum futu-
rarum. II. 33. III. 1. 5.
- αὐλότης. I. 2. 7.
- αὐπνος et ἄγρυπνος φύσις. II. 5. 3.
- αὐτάχθεις, αὐταρχαίς, αὐτοαρχαίς. I.
8. 13. VI. 6. 10.
- αὐτόθεν. V. 3. 2.
- αὐτουσία. VI. 8. 12.
- αὐτὸ δείξει. Platonica formula. I.
6. 1.
- αὐτοδεκάς. VI. 6. 14.
- αὐτοδικαιοσύνη. I. 2. 6.
- αὐτετερότης. III. 4. 13.
- αὐτόκαλος. I. 8. 13.
- αὐτανούς, αὐτόνους. III. 2. 16.
- αὐτοφρόνησις. III. 2. 16.
- αὐτοψία. Porph. 10.
- αὐτοσφροσύνη. I. 2. 6. III. 2. 16.
- αὐτοζῶον. III. 9. 1.
- αἴση. Platonicum vocabulum et
Plotinianum. II. 7. 1.
- ἄζαι. V. 5. 4.
- βαδίζειν κατ' ἕχνη. Porph. 20. 10. e.
- βαλάντια σύσπαστα. Porph. 10. k.
- βαπτίζειν. i. q. βιβίζειν. I. 4. 9. cf.
I. 8. 13.
- Bardesanes. II. 9. intr. II. 9. 13.
- Barthius Casp. Plotini interpres.
I. 5. intr.
- βαρὺ καὶ ἄξυ. III. 2. 16.
- βάρυνσις. IV. 3. 15.
- ὁ βασιλεὺς πάντων. VI. 8. 9.
- βασιλεὺς βασιλέως καὶ βασιλέων. V.
5. 3.
- βασιλεὺς nomen Porphyrii. Porph.
17. h.
- Basilides. II. 9. intr. II. 9. 6.
- βάσις. vox Pythagorica. VI. 6. 9.
- βαθυχαίτης. Porph. 22. v. 10.
- Bataneotes, Porphyrii cognomen,
quid? Porph. 7. h.
- beatitudo. s. beatitas. I. 4. 1. I.
5. 1.
- βέβηλος. I. 6. 8.
- βίος et ζωὴ quid differant? I. 4. 4.
III. 7. 10.
- βίος πολιτικός. Porph. 7.
- βιοτὴ προτέρα. III. 3. 4.
- βλοσυρός. I. 6. 5.
- Boëthii de tempore sententia. III.
7. 10.
- βοκαὶ et βουλαὶ confusa. VI. 4. 3.
- boni an peccare non possint? III.
2. 17. extr.
- Bonum omnium entium princi-
pium. V. 5. 9.
- de Bono liber s. de Uno. VI. 9.
intr.
- Bonum primum. I. 7. intr.
- de Bono. VI. 7. intr.
- Bonum rerum mensura. I. 8. 2.
- βόρβαρος, κείσθαι ἐν βορβάρῳ. I. 6. 6.
I. 8. 12.
- βούλημα ἀποτελέσματος προἀποτελεσμα
βουλήματος. II. 1. 2.
- βούλησις. I. 4. 6.
- βραγχῆν. Porph. 2.
- βρίθειν. III. 4. 3.
- Bruckerus parum idoneus philo-
sophiæ veteris iudex. II. 3. 9.
III. 5. 2. Plotinum vituperat
III. 2. 9. IV. 3. 9. IV. 3. 17.
- brutorum animæ. IV. 7. 14.
- Buddha Manichæorum. II. 9. intr.
- Cælibes vixerunt nonnulli philoso-
phi nobilissimi. III. 5. 1.
- Cæli motus. II. 2. intr.
- de Cælo II. 1. intr.
- Cælum, i. q. mundus. II. 1. intr.
- Caius. Porph. 14. e.
- Caii et Caiæ appellatio in nuptia-
rum formulis. V. 1. 4.
- Calypso. I. 6. 8.
- Carpocratiani. II. 9. 6.
- Carterius, pictor. Porph. 1. h.
- Castricius. Porph. 2. d.
- de Categoriis, qui scripserint? VI.
1. intr.
- Categoriarum tabula. VI. 1. intr.
- Categoriæ, latine prædicamenta.
VI. 1. intr.
- Causa creationis mundi. II. 9. 4.
- Ceres. IV. 4. 27. V. 3. 17.
- χαλῶν. Porph. 8. n.
- Chalcidius ad Plotinum explican-
dum adhibitus. I. 4. 10.
- chemice: quomodo hoc significet
Plotinus. I. 1. 3.
- χάρις et χάριτες de morigeratione
venerea. III. 5. 3.
- Chione. Porph. 11.
- χιτῶν sensu tralato. I. 6. 7.
- χορηγεῖν. I. 6. 7.
- χωλεῖν, quid Platoni et Plotino.
I. 7. 3.
- χώρισις. I. 3. 2.
- Christiani an Plotino γνωστικοί? II.
9. intr.
- Χριστιανοί. Porph. 16. d.
- Christianorum placita cum Platoni-
corum placitis comparanda esse
negat Moshemius. VI. 8. 20.
- χρησμοσύνη. I. 8. 5. III. 6. 14.
- χρόνος μέτρον κινήσεως χρόνος et Κρόνος
nil differunt. III. 7. intr.
- χρόνος εἰκὼν αἰῶνος. III. 7. prc.
- Chryssippi de igne sententia. III.
6. 8. de tempore III. 7. 6. de
Fato VI. 8. 2. χυλὸς et χυμὸς IV.
4. 26.
- Jo. Chrysostomus de providentia.
III. 2. intr.
- Ciceronis cum Plotino convenien-
tia. II. 4. 7. sententia de qua-
litate I. 6. intr.
- Circe. I. 6. 8.
- circularis sedes diis attributa. III.
2. 8.
- Claudius Imperator. Porph. 2.
- Cleodamus. Porph. 17.
- Clinomachi Thurii de prædicatis
liber. VI. 1. intr.
- cognitio scientia omni major. VI.
9. 4.
- comparatio multitudinis s. vulgi
cum ratione. VI. 4. 15.
- confusio quid? II. 7. intr.
- Conjunctivi cum Optativo conso-
ciatio. VI. 7. 1.
- Constructionis subita conversio. I.
4. 8. I. 8. 5. VI. 7. 1.

- cornua animalium. VI. 7. 10.
 corpus pati negat Plotinus. III. 6. 6.
 corpus animæ vehiculum. III. 6. 5.
 corpus est in anima, non v.v. III. 9. 2.
 corpus cum instrumento musico collatum. I. 4. 16.
 corpus animæ carcer. IV. 8. 1.
 corporis reprehensio Platonica. II. 9. 17.
 corpus non est animæ causa mali. III. 4. 5.
 de craterē μυθολογούμενα. IV. 3. 6.
 Critolai de tempore sententia. III. 7. 6.
 crocota s. κροκατός. III. 2. 17.
 Cronius. Porph. 14. e.
 Cybele sacra. III. 6. 19.
 Cyrillus Plotinum laudat. I. 7. 2.
 Cyrus γρηπός, aquilinus. V. 9. 12.
- Dæmones. IV. 3. 18. VI. 7. 6.
 dæmonis definitio. III. 5. 6.
 de dæmonibus multi scripserunt. III. 4. intr.
 dæmonum corpora. II. 1. 6. III. 5. 6. natura III. 4. 6.
 dæmon cuiusque proprius. III. 4. intr.
 ὁ δαίμων τὸ λογικόν. III. 4. 3.
 δαίμων τῷ νῷ θεός. III. 4. 6.
 in dæmones cadunt πάθη. III. 5. 6.
 δαιμόνες κηλαστικοί, καθαρτικοί, τέλει-
 ουργοί. III. 4. 6.
 δαιμόνων δήμοι. III. 2. 3.
 δαιμόνια νόσοι. II. 9. 14.
 δαιμόνιος τύπος. IV. 4. 45.
 δαιμόνων nomen an comprehendat ψυχάς? V. 8. 10.
 δαίς. VI. 7. 30.
 Damascius ad Plotinum explicandum adhibitus. I. 1. 5. II. 9. 1.
 Dativi absoluti pro Genitivis. Porph. 2. i.
 David Armenius philosophus msc. VI. 1. intr. et passim in Annot. in Porph. et in Prolegomm.
 δὴ cum levi ironia positum. I. 1. 11.
 definitionis necessitas. VI. 5. 2.
 δαί cum Dativo. I. 1. 3. IV. 9. 3.
 δεινός usus ejus vocis. IV. 8. 2.
 δεκάζειν. VI. 8. 13.
 δεκαετία. Porph. 5.
 δελφάζειν et δέλειαρ. IV. 4. 44.
 Delphos medium terræ tenere Plotinus non credidit. VI. 1. 14.
 Democritus. Porph. 20. 3. 7. ejus commentum de formica vel in caelo conspicua. II. 8. 2. de malis sententia. III. 2. 4. ejus sententia tangitur a Plotino. IV. 7. 2.
- δημηγορέοντες et δημογέροντες confunduntur. VI. 4. 15.
 Δημήτηρ quid Plotino? IV. 4. 27.
 δημιουργεῖν φύσιν. II. 4. 7.
 δῆμος ἄτακτος τριφῆς δέμενος. VI. 4. 15.
 δημιουργός Valentinianorum. II. 9. 10.
 δημογέροντες. VI. 4. 15.
 δημοσιεύειν. Porph. 20. 3. e.
 Demonstratus. Porph. 16.
 denarius numerus. VI. 6. 14.
 δενδρούσθαι. III. 4. 2.
 δέον. vocis significatio. VI. 8. 18.
 Deorum judicium de morte. I. 4. 7.
 Deorum vita beata. I. 5. 7. I. 8. 2.
 Deum se ipsum efficere dicit Plotinus. VI. 8. 14.
 Deus ἀγέννητος. VI. 8. 20.
 Deus et dæmon. I. 2. 6. II. 3. 9.
 Deus mundi parens. II. 9. 9.
 Deus boni causa. VI. 7. 19.
 Deus mentem et ideas generat. VI. 7. 36.
 Deus cur operetur. VI. 7. 38.
 descensus animæ in corpora. IV. 8. introd.
 δεύτερος, i. q. δευτεραγωνιστής. III. 2. 17.
 Dexippus de Categoriis contra Plotinum scripsit. VI. 1. introd. cf. Prolegomena §. VII. not. 3.
 διάδοχος. Porph. 15. b.
 διαίτην. Porph. 9. g.
 διακονεῖσθαι. V. 8. 7.
 Dialectica Plotin, i. q. Metaphysica. Porph. 24. g. cf. I. 3. intr.
 διάδοσις. IV. 2. 2.
 διαφριτῆν, quid? I. 1. 4.
 διαρκής. Porph. 8.
 διαρθρῶν. Porph. 18. k.
 διάρθρωσις. Porph. 20. 9. c. 18. k.
 διασιλλαίνειν. Porph. 17. 6. k.
 διάστασις expl. II. 9. 17.
 διάθεσις quid? I. 5. 10. Porph. 1. et 2.
 διαθρηλεῖν. Porph. 17.
 δίδοναι repetitum diversa vi usurpatum [tribuere, concedere] III. 6. 1.
 διδυστακίας causæ. V. 7. 3.
 διέξοδος. II. 8. 1. III. 8. 8.
 διεξοδεύειν. V. 8. 6.
 διήγησις quid? III. 2. 16.
 Δίη βεῖτα ζῶντες. V. 8. 4.
 Δίκη. III. 2. 13.
 δίνη. Porph. 22. v. 30.
 Dionysius Areopagita Plotini Simia. I. 6. 8. I. 8. intr.
 διακτός vocabulum rarum. V. 1. 2.
 διοιστρέψθαι. VI. 7. 22.
 Diophanes. Porph. 15. k.
 Διός κῆποι. III. 5. 9.
- Diotimæ dicta Plotinus respicit. VI. 5. 10. et sæpius v. c. VI. 7. 21. VI. 7. 33.
 διπλή ἀγωγή. V. 5. 1.
 distinguere (interpungere) criticorum munus. Porph. 8. 26. e.
 divinatio ex astris impugnatur. III. 1. 5.
 divitiæ an stellis significantur. II. 3. 14.
 δογματίζειν. Porph. 15.
 ὄρακον. Porph. 2. i. q. ἀγαθοδαίμων ib. not. g.
 ὄραμα ejus vocis usus apud philosophos. III. 2. 11. III. 2. 15. III. 2. 17.
 ὄρην a ποιεῖν differt. II. 1. 8.
 ὄρμής. I. 6. 7.
 ὄυλός ἀρίστος. V. 4. 2.
 ὄυλός Platonis. V. 4. 2. Pythagoricorum. VI. 6. 14.
 δυνάμει quid sit? II. 5. intr. et c. 2.
 δυνάμεις quatuor species ap. Plotin. II. 5. 2.
 δυνάμεις. IV. 6. 3.
 δυσιν utrum forma Attica an Macedonica vel Alexandrina? V. 6. 4.
 Ἐχέγγυος. Porph. 20. 5.
 ἔχειν ἐπάρχει μοι. III. 8. 3.
 ἔχω, οὐκ ἔχομαι. V. 5. 9.
 ἦθοναί. I. 1. 1. I. 6. 8.
 ἐγγός τι. Porph. 20. 10. d.
 ἐγκλιπείσασθαι. I. 4. 6.
 ἐγκρίγειν. IV. 3. 15.
 ἐγγρηγορώτως. Porph. 9.
 ἠγεμονικόν. IV. 2. 2.
 εἰ. V. 9. 2.
 εἰ cum Subjunctivo. I. 4. 2. I. 8. 13. ejus usus apud Plotinum. I. 5. 1. cum Optativo. VI. 9. 3.
 ἢ κατὰ κάλλος—quam ut etc. V. 8. 13.
 Εἶδη s. Ida,Adrastæ soror. III. 2. 13.
 εἶδος i. q. idea I. 6. 2. alius sensus. III. 8. 1. εἶδη et idea an differant? V. 8. 5.
 εἶδαλον. I. 1. 12. I. 6. 3. I. 7. 2. Porph. 1.
 εἶδαλον εἶδαλον. Porph. 1.
 εἰκασμα. Porph. 1. g.
 εἰκόνες. VI. 7. 5.
 τα εἰκότα rhetorum sunt. VI. 5. 2.
 εἶσος usus recentior. III. 8. 5.
 εἴλησις. I. 8. 14.
 εἰμαρμένη. III. 1. intr. III. 1. 2.
 εἰλληγοί ἄστροι. Porph. 22. v. 20.
 εἰς pro ἐν. I. 6. 6. εἰς τὸ αὐτό. i. q. pariter. I. 8. 14.
 ἐκβασις. I. 8. 7.
 ἐκδεῖν, religare. III. 3. 1.

- ἐκεῖ, ἐκεῖσε quid Plotino? I. 1. 12.
 ἐκβιβάζειν expellere. III. 4. 5.
 ἐκκαλύπτειν. Porph. 3.
 ἐκκύπτειν. IV. 3. 14.
 ἐκτρέπεσθαι. Porph. 2.
 τὸ ἐκούσιον. VI. 8. intr.
 ἐκπαθῶς φράζειν. Porph. 14.
 ἐκφρασις. III. 5. 9.
 ἐκφέρειν. III. 5. 1.
 ἐκαύπτειν, degenerare. III. 7. 10.
 ἐλεύθερος et ἐλευθέριος confusa. VI. 8. 5.
 ἐλευθερίας nomen ad Ethicam tractatum. VI. 8. 12.
 ἡλίον βολαί. VI. 4. 3.
 Eleaticæ doctrinæ vestigia. IV. 3. 17.
 ἐλκοῦσθαι. Porph. 2.
 ἔλκειν de Affectionibus. I. 6. 5.
 ἐλλάμπειν et ἔλλαμψις. I. 1. 8. I. 1. 9. II. 9. 2.
 ἐλλείπειν cum Dativo. VI. 7. 2.
 ἐλλόγημος. Porph. 20. 0.
 ἐμβλέπειν τινί. Porph. 11. f.
 ἡμεις collatum cum Ego recentiorum metaphysicorum. I. 1. 7.
 Empedocles omnia esse ex uno statuit II. 4. 7. ejus de generatione sententia III. 6. 19. versus. IV. 7. 10. IV. 8. 1. sententia. V. 1. 9. VI. 7. 14.
 ἐμφαντίζεσθαι τινι. I. 8. 8.
 ἐμφῆναι et ἐμφῶναι confusa. V. 8. 6.
 ἐμπληκτος ὄρμη. III. 1. 1.
 ἐμπρέπειν. VI. 7. 22.
 Enallage. II. 9. 14. En. generis frequens. VI. 2. 8. En. casuum II. 1. 2.
 ἐναπεριδεσθαι. IV. 3. 17.
 ἐναποσφραγίζεσθαι. III. 6. 3.
 ἐναργῆς et ἐνεργῆς confusa. VI. 3. 7.
 ἐνάρετος vox Stoica. I. 3. 3.
 ἐνδεῖν, ἐνδεσις. II. 9. 7.
 ἐνεργεῖα quid sit? II. 5. intr.
 ἐνεῖναι. hujus verbi constructio. IV. 3. 7.
 ἐνδιατίθημι. V. 3. 11.
 ἐνδελέχεια an ἐντελέχεια? IV. 2. 2. II. 5. intr.
 ἐνδιδάσκειν. V. 3. 6.
 ἔνδον μένειν. III. 3. 7.
 ἐνδυναμῶ. IV. 9. 5.
 Engelhardtus Plotini interpres I. 1. cf. Annot. in Porph. et Prolegg.
 ἡνιγκμένος passive usurpatum. VI. 2. 22.
 ἐνοχλεῖσθαι. III. 4. 4.
 ἐνοῦσθαι cum Dativo. III. 8. 10.
 ἐντελέχεια. IV. 2. 2. II. 5. intr.
 ἐπαναλαμβάνειν. Porph. 8.
 ἐνθουσιασμός. Porph. 15.
 ἐνθυμούμενος et εὐθυμούμενος confusa. VI. 6. 12.
 ἐνθούμησις Valentinianorum. II. 9. 10.
 ἐνημαίνεσθαι. IV. 7. 6.
 ἐνοφράγισις. IV. 3. 26.
 ἔνστασις. IV. 5. 2.
 ἔντευξις. Porph. 17.
 ἐορτή, rarissimo significato. VI. 6. 12.
 ἐπάρδειν. VI. 7. 33.
 ἐπάθησις. IV. 3. 13.
 ἐπαναλαμβάνειν. Porph. 8.
 ἐπακτός. I. 2. 1. I. 6. 5. III. 8. 1.
 ἐπέκεινα. V. 3. intr.
 ἐπεισῶδιον. III. 3. 3.
 ἔπειτα tertio loco in enumerando. III. 7. 1.
 ἐπέλευσις. II. 8. 1.
 τὸ ἐπέλθόν. VI. 6. 9.
 ἐπήκοος. Porph. 15.
 τὰ ἐφ' ἡμῖν. VI. 8. 1.
 ἐπιβάλλειν. I. 2. 4. I. 8. 11. VI. 7. 37.
 ἐφετίν. I. 6. 7. ἔφεσις. I. 4. 6. I. 6. 7.
 ἐπιβολή i. q. ἐπέρισις. III. 8. 8.
 ἐφεξῆς. IV. 4. 13.
 ἐπιθρίθειν. ejus verbi notio ontologica. V. 3. 15. cf. Porph. 2.
 ἐπίθρατρα. I. 6. 1.
 Epicharmi sententia a Cicerone immutata. I. 7. 3. cf. aliam II. 9. 1. Porph. 24.
 ἐπικαταδαρθεῖν. I. 8. 13.
 Epicuri de corporibus Deorum sententia II. 1. 6. de providentia II. 9. 15. III. 2. intr. de Generatione III. 6. 19. de tempore III. 7. 9.
 Epicureos tangit Plotinus. IV. 3. 19. IV. 4. 12. IV. 7. 11. VI. 7. 24. VI. 7. 37. VI. 8. 7.
 ἐπιδημία. Porph. 6.
 ἐπικεκρυμμένος. Porph. 15.
 ἐπίκτητος. VI. 7. 39.
 ἐπιλάμπειν. Porph. 13. a.
 ἐπιλογισμός. I. 3. 6.
 ἐπιμέλεια καὶ κήδενσις. VI. 7. 26.
 Epimetheus. IV. 3. 14.
 ἐπιπνέω. Porph. 22. v. 9.
 ἐπισκοπεῖσθαι. I. 8. 4.
 ἐπισκότησις. II. 9. 10.
 ἐπιστήμη. IV. 9. 5. τῶν αἰσθητῶν, τῶν νοητῶν. V. 9. 7.
 ἐπισκεπτεῖν et εἶτι σκέπτειν confusa. V. 9. 2.
 ἐπίστασις καὶ ἀπορία. III. 2. 15. III. 6. 11.
 ἐπίσταμαι, ἐφίστημι. III. 6. 9.
 ἐπίσπομαι. V. 2. 1.
 Epistokæ Platonicae a Platonis pro germanis habitæ. VI. 7. 42.
 ἐπισυναπτειν. Porph. 8.
 ἐπιστροφή in purgatione animi. I. 2. 4.
 ἐπιθῶ. Porph. 13. a. sinistro sensu. II. 9. 6.
 ἐπιθέον et ἐπιθετόν confusa. V. 9. 2.
 ἐποχεῖσθαι. I. 1. 8. II. 2. 2.
 ἐρῶν ἔρωτα. I. 6. 7.
 ἐράσμιος. VI. 8. 14.
 ἐργασία, coitus. III. 6. 19. cf. VI. 7. 26.
 ἔργον. I. 6. 5. de coitu. III. 6. 19.
 Ἐρεχθέως μεγαλήτορος δῆμος. IV. 14. 43.
 ἡρέμησις. III. 4. 4.
 ἐρημνείας περιβολή. Porph. 20. 10. f.
 ἐρημνεία. Porph. 20. 0.
 Ἐρμῆς ἰθυφαλλικός. III. 6. 19.
 ἐρωή. Porph. 22. h.
 Ἐρως an deus? III. 5. 2.
 ἔρωτος etymon. III. 5. 3.
 ἐρώτων πείσματα. Porph. 22. v. 38. sq.
 ἐριθαῖνον et ἐριθραῖνον. VI. 3. 19.
 ἐρθήματος πληροῦσθαι. Porph. 14.
 Essentia vera est vis. VI. 6. 8.
 Ἐστία, ἐσία. V. 5. 5. quid Plotino? IV. 4. 27.
 ἔστιν ἔν Plotino frequens locutio. IV. 8. 8.
 ἐθέλει, i. q. μέλλει. II. 8. 1.
 ἔθος ἀνθρώπου δαίμων. III. 4. 3.
 ἔτοιμος diverso significato. I. 3. 1.
 Euripides primus προνοίας vocabulum usus. III. 2. intr.
 Eubulus. Porph. 15. 20. 4. g. h.
 Euclides. Porph. 20. 3. d.
 Eustochius. Porph. 2.
 Eustochiana Plotini recensio. IV. 1. intr. cf. et Prolegg. et Annot. in Porph. passim.
 εὐστοχήματα. Porph. 19. m.
 εὐστοχία et εὐτυχία. Porph. ibid.
 εὐσυνειδήτως. Porph. 4. i.
 εὐδαιμονία. I. 4. intr.
 εὐαίων. Porph. 22. v. 51.
 εἰμαρῶς. Porph. 7. f.
 εἴρων εἰς παιδοποιεῖν. III. 1. 1.
 εὐστομία et εὐγλωττία. Porph. 17. m.
 εὐτομία. Porph. 6. a.
 εὐτόνας. VI. 6. 18.
 εὐφρία. Porph. 1. h.
 εὐθυμοσύνη an εὐθυμοσύνη? IV. 4. 6. VI. 8. 17.
 εὐχάριστος et ἀγῆς opponuntur. III. 6. 6.
 εὐθυμούμενος et ἐνθυμούμενος confusa. VI. 6. 12.
 εὐζωία. I. 4. 1.
 ἐξαιρεῖν et ἐξαιρεῖν. V. 1. 8.
 ἐξαρτᾶσθαι. I. 4. 7.
 ἐξέναι, i. q. mori. I. 4. 7.
 ἐξήτηλος. I. 6. 3. III. 3. 3. III. 8. 4.

ἐξ ἀπαντος: ἐξάπαντος. Porph. 17. c.
ex nihilo fit nihil. Plotini sententia.
II. 4. 6.
ἐξάγειν sc. ψύχην s. εἰαυτὸν τοῦ βίου.
I. 9. Porph. 11. h.
ἐξαγωγή. I. 9. intr.
ἐξάδειν. VI. 9. 8.
ἐξαρχία. VI. 3. 7.
ἐξω cum Genitivo et Infinitivo. IV.
3. 2.
ἐξουισθάνω. II. 2. 1. VI. 9. 3.

Fabulae scenicae similitudo a philo-
sophis usurpata. III. 2. 11. III.
2. 15. III. 2. 17.
de *fabulis* (μύθους) locus classicus.
III. 5. 9.
Facere dicitur aliquid philosophus,
qui *fieri* aliquid statuit. IV. 5. 2.
IV. 8. 4. V. 8. 12.
de *Fato*. III. 1. intr. qui scrip-
serint? ib.
Fatum et providentia quid differe-
rant? III. 3. 5.
Ficinus brevilloquentiam Plotini in
versione Latina dilatat. VI. 7. 37.
et saepissime.
Firmicus laudat Plotinum I. 2. intr.
reprehendit II. 3. intr.
Firmus. Porph. 7.
fistula pastoritia. III. 2. 17.
fulgurum causae. II. 1. 7.
fusus (ἄτρακτος). III. 4. 6.

Gaius. Porph. 14. e.
Gallienus Imp. Porph. 3. 6. 12. a.
Galli, i. e. εἰνούχοι. III. 6. 19.
γαμφώνυχος. VI. 7. 10.
γὰρ quinto loco positum. I. 4. 9.
γαργαλίζεσθαι. VI. 7. 34.
γεγεννημένος nonnunquam ἀρίστωας
ponitur. VI. 4. 10.
γεγαυῶ. V. 1. 6.
γειτνίασις. I. 2. 5. III. 6. 14.
γειτόνεια vox nihili. V. 8. 7.
γειτόνημα. V. 1. 3.
Gemina. Porph. 9. a.
Geminus Rhodius. II. 3. intr. II.
3. 7.
Gemistus. II. 9. 1. cf. Prolegomm.
γένεσις quid Platonicis? I. 8. 14.
VI. 3. 2. i. q. παιδοποιία I. 8. 14.
V. 7. 3.
γενέθλιος ἡμέρα. Porph. 2. 1.
Geniorum malorum vis. II. 9. 14.
de *Genio* doctrina. III. 4. intr.
Gennadius Aristotelem cum Plotino
conciliare studuit I. 4. intr.
de providentia scripsit III. 2. intr.
multa ex Plotino mutuatus est
III. 2. 5. III. 2. 9. cf. Prolegomm.

γέννησις, i. q. παιδοποιία. I. 8. 14.
γέννησις αἰδώς. I. 8. 20.
Gentilianus Amelius. Porph. 7. c.
Geometria circa aeterna versatur.
V. 9. 11.
γλαφυρός ejus vocis usus. IV. 8. 5.
Γλαῦκος θαλάττιος. I. 1. 12.
γλίχομαι ejus verbi constructio. VI.
7. 22.
γλίσχωρος. III. 5. 5.
gloria an stellis significetur? II.
3. 14.
γραμματεῖν. V. 8. 11.
γράμμοι, i. q. μαθηταί. Porph. 20.
3. e.
γράσις θεῶν ἔμφροτος. V. 3. 8.
Gnostici qui Plotino? II. 9. intr.
II. 9. 6. fastuosi II. 9. 9.
γνώθι σεαυτὸν. VI. 7. 41.
γοητεία de vi musices, orationis etc.
IV. 4. 40.
γοητεῖσθαι de illecebris rerum ter-
renarum et sensibilibus. II. 3. 15.
Gordianus Imp. Porph. 3. 9.
γράμματα ἐν οὐρανῷ γραφόμενα. II.
3. 7.
γράμματα φυσικά. III. 3. 6.
γραμματοδιδάσκαλος. Porph. 3. 0.
γραφὰν varia significant. VI. 9. 9.
gravitatis (physicae) s. attractionis
doctrinae primordia apud philo-
sophos veteres. II. 2. 8.

Harmonia mathematica. III. 6. 4.
harmonia mundi moralis cum fis-
tula comparata. III. 2. 17.
harmoniae praestabilitae apud Ploti-
num vestigium. I. 1. 7. I. 9.
Helenae pulchritudo. III. 3. 5. V.
8. 2.
Heliodorus. Porph. 20. 4. f.
Heracleon Gnosticus. II. 9. 14.
Heraclidarum res. VI. 1. 3.
Heracliti decretum: omnia fluere.
II. 1. 1. omnia ex igne oriri.
III. 2. 4. III. 6. 8. de anima.
IV. 8. 1.
Heraclitei dicti βέοντες. II. 2. intr.
cf. IV. 5. 2.
de *herbis* et lapidibus libri veterum.
IV. 4. 35.
Hercules quatuor locis. IV. 3. 32.
Herculis simulacrum in Orco. IV.
3. 27.
Herennius. Porph. 3. 6.
Hermes ex Plotino hausit nonni-
hil. I. 1. 8. I. 2. 4.
Hermias Plotinum laudat. II. 9. 2.
Herminus Stoicus. Porph. 20. 6. 1.
Hesiodus a Porphyrio laudatus.
Porph. 22.
Hesychius Hostilianus. Porph. 3. f.

Hiatus apud Plotinum frequentes.
V. 5. 13.
Hippocratis mentio frequens apud
Platonem et Aristotelem. VI. 8. 5.
Hippodamus Pythagoreus. II. 2. 1.
de *homine* liber I. 1. cf. VI. 7. 4.
homines in cicadas mutati Theo-
phylact. ad calc. vit. Plot.
homo deus fieri potest. II. 9. 9.
VI. 9. 9.
horti Jovis. III. 5. 9.
Hostilianus Hesychius. Porph. 3. f.

Ἰαλδαθαῶθ Ophitarum δημιουργός. II.
9. 13.
Iamblichus in doctrina de materia
cum Plotino convenit. II. 4. 4.
quid de providentia statuerit?
III. 2. intr.
Ἰαῶ, i. q. Jehovah. VI. 7. 38.
Ἰχθυος. I. 6. 2.
Ida Adrasteae soror. III. 2. 13.
ἰδὲ an ἰδε. I. 6. 9.
ἰδέα, i. q. εἶδος. III. 9. 1. (v. εἶδος).
Ideae Platonis. V. 6. 6. V. 7. intr.
I. 6. 9. numeri. VI. 6. 9.
Idomeneus in Helenae procis. III.
3. 5.
Idothea Protei filia. III. 6. 16.
ιδρῆσθαι. I. 1. 9. I. 6. 2. I. 8. 15.
ἰερὴ ἴς. Porph. 22. v. 42.
ἰερός γάμος. Porph. 15. i.
ἰεροφάντης. Porph. 15. i.
ignis, ut principium. III. 6. 8.
imagines in speculo. III. 6. 9.
ἴμερος ἀβρός. Porph. 22. v. 36.
de *imitatione*. V. 8. 1.
immortalitatis cupido in mortali.
III. 5. 1.
de *immortalitate* animae liber IV. 7.
intr. argumenta ejus doctrinae
antiqua. IV. 7. 15. ea argu-
menta auxit et firmavit Plotinus
IV. 7. intr. et passim.
imperium an stellis significetur?
II. 3. 14.
incorporea ἀπαθῆ. III. 6. intr.
ἰνδαλμα. Porph. 1. g.
Indorum philosophia. Porph. 3. et
passim in annot. in Plotin.
intellectus se ipsum spectans. V.
3. 2. de intellectu liber. V. 9.
intr.
invidia abest a diis. II. 9. 17.
Joannes Sarisberiensis Plotinum
laudat. I. 9. intr. cf. II. 3. intr.
ἰοβόλα (ζῶα). II. 3. 18.
Jovis horti. III. 5. 9.
ἰππότης. V. 6. 6. VI. 7. 8.
Itacismus vitiorum pater II. 9. 17.
IV. 7. 6. VI. 6. 14. VI. 7. 13.
VI. 7. 18.

- Junonis stella Venus. III. 5. 8.
 Jupiter duplex. IV. 4. 10.
 Jupiter ὁ τῶν θεῶν θεός. II. 4. 1.
 Jupiter dux naturæ. II. 3. 13.
 Jusjurandum Pythagoricum. VI. 6. 9.
- Καὶ pro quin v. continuo. I. 4. 12.
 καιρίως et κυρίως confusa. VI. 6. 12.
 καιρὸς et χρόνος. VI. 8. 18.
 Καιρὸς deus. VI. 8. 18.
 κάκη. I. 6. 6.
 κακὸν opponitur τῷ κάλλει. I. 6. intr.
 καλλοποιός. VI. 7. 32.
 καλὸν τὸ αὐτὸ καλὸν (αὐτόκαλον) et τὸ
 ἀεὶ καλὸν differunt. I. 6. 7.
 καλὸς κόσμος. III. 8. 10.
 καλὸς Πυθαγόρης. Porph. 22. v. 43.
 κὰν εἰ quomodo construitur? IV. 4. 16.
 κανὼν regula veritatis. I. 3. 5.
 Kantii decretum de tempore cum
 Plotinianis comparari potest. III. 7. 12. Kantianæ rationis semina.
 III. 19. 1. IV. 4. 2. VI. 1. 6.
 κάρα Homerus dixit plurali numero.
 IV. 3. 12.
 καρχαρίδους. VI. 7. 9.
 κατὰ ταῦτά. VI. 2. 7.
 καταγινεσθαι. VI. 3. 14.
 κατακερματίζεσθαι. VI. 2. 22.
 κατακοιῖν. III. 1. 2.
 καταφρονητικῶς ἔχειν. Porph. 10. 20.
 κατάφασις quid? II. 4. 10.
 καταπονεῖσθαι. Porph. 2. 6. a.
 καταπονούμενον σῶμα. Porph. 6.
 καταπυκνῶ. Porph. 14. d.
 καταθίμιος. II. 9. 9.
 κατηγορίας et κατηγορήματα differunt.
 VI. 1. intr.
 κατερέπω. Porph. 12. b.
 κατηφής. Porph. 3. a. ib. κατηφιξῖν.
 καθρεῖν. Porph. 18.
 καθάριος. III. 4. 2.
 καθάρσις. I. 1. 9.
 καθάρσεις. I. 2. 3. I. 3. 2. I. 6. 7.
 καταχράμαι. Porph. 12. b.
 καθεδεῖσθαι, i. q. sedere pictori.
 Porph. 1. f.
 καθηγεμών. Porph. 15. k.
 κατοπτρίζεσθαι usus verbi. VI. 2. 22.
 κάτοπτρον. III. 6. 9. III. 6. 13. VI. 2. 22.
 κήδενσις. II. 7. 26.
 κείσθαι constructio verbi. VI. 8. 15.
 κηλεῖν de incantationibus. IV. 4. 40.
 κέλευθος ἄψοφος. IV. 4. 45.
 κηλῖς. Porph. 22. v. 29.
 κενεμβατεύειν. III. 9. 2.
 κῆποι Διός. III. 5. 9.
 κινεῖν. Porph. 20. 11. g.
- κίνησις quid Platoni? III. 8. 1. IV. 4. 26.
 κίνησις μετρεῖ τὸν χρόνον. III. 7. 11.
 κλυστήρ. Porph. 2.
 κλύδων σάματος. V. 1. 2.
 κοινωνεῖν τινος an τι? V. 9. 11.
 κοιλιακὸς et κωλικὸς confusa. Porph. 2. i.
 Κόμοδος et Κόμμοδος. Porph. 3.
 κομφοδογράφος et κομφοδογράφος. Porph. 24. c.
 κομπάζειν. Porph. 18.
 κόρη. IV. 5. 3.
 κοροπλάσται. III. 8. 1.
 κόρος. V. 1. 4. apud Heraclitum.
 III. 6. 14.
 κόσμος καλός. III. 8. 10. IV. 4. 39.
 κράγγαι (cancer marini). IV. 5. 2.
 κράσις δι' ἑλαν. II. 7. intr.
 κρηπίς. V. 5. 3.
 κροκοβαφία feminarum Athenien-
 sium. III. 2. 17.
 κροκωτός. III. 2. 17.
 Κρόνος νοῦς. III. 5. 2. deus. III. 7. intr.
 Κρόνος et χρόνος nil differunt.
 III. 7. intr. V. 1. 4. δεδεμένος.
 V. 8. 13.
 κρούειν. II. 9. 18.
 κυβερνήτης. IV. 3. 21.
 κύκλος εἰδίνης. Porph. 22. v. 49.
 κύμα πικρόν. Porph. 22. v. 19.
 κύναγχος et κυνάγχη. Porph. 2.
 κυρίως et καιρίως confusa. VI. 6. 12.
- Λαβεῖν. Verbi constructio. I. 6. 8.
 λαμβάνω, i. q. pono. I. 8. 9. de
 fato. III. 1. 7. i. q. cogito, in-
 telligo. III. 2. 7.
 λαμπτήρ quid? I. 4. 8.
 Laotseu, Sinensis philosophus, Py-
 thagoræ Platonisque sententiam
 sequitur. I. 7. 3.
 lapis in locutionibus proverbialibus.
 I. 7. 3. III. 1. 5. III. 2. 17.
 Lectiones in libris disjunctæ sæpe
 jungendæ. VI. 2. 15.
 Lethe flumen. IV. 3. 26.
 λευκὸν σῶμα. II. 1. 17.
 λέξεις. Porph. 13. d.
 libertas Christiana. VI. 8. 12.
 liberum arbitrium hominum. II. 3. 9. VI. 8. intr.
 lineam non afficit color. III. 6. 9.
 Lilybæum. Porph. 2.
 λωβᾶσθαι. I. 6. 5.
 λογικὴ πραγμάτευσις. I. 3. 4.
 λογισμός. VI. 7. 1.
 λόγος ἐνδιάθετος. I. 2. 3.
 λόγος ἐν ἕλῃ ποιεῖ. II. 3. 17.
 λόγος προφορικός. I. 2. 3. V. 1. 3.
 λόγοι σπερματικοί. III. 1. 7. III. 8. 1. IV. 4. 39.
- Longinus philologus non philoso-
 phus. Porph. 14. a. Longini
 testimonium ib. 19. 20. patria
 ib. 19. b. Longinus an librum
 περὶ ἕψους scripserit? ib. 19. m.
 γραμματικῶν φιλοσοφώτατος, ut Por-
 phyrus φιλοσόφων γραμματικώτατος
 ib. 20. n. ejus procæmium operis
 περὶ τέλους ib. 20. ej. discipulus
 Porphyrius ib. 20. 13. i.
 λήξωσις τῶν ζαδίων. II. 9. 12.
 lumen incorporeum. II. 1. 7.
 luminis natura. II. 1. 7.
 luna generat τὰ χαλεπά. V. 9. 14.
 de lupo et cane fabula. IV. 3. 28.
 lupi et agni. III. 2. 8.
 lux cœlestis λόγος ἐνδιάθετος. II. 1. 7.
 Lyceum, pro exemplo usurpatum.
 VI. 1. 14.
 Lydus. Porph. 16.
 λυγαῖος. Porph. 20.
 Λυγγεύς. V. 8. 4.
 Λυκόπολις. Porph. 1. d.
 λῦται. I. 1. 1.
 Lysimachus Stoicus. Porph. 3. c. 20. 6. l.
 λύσις. I. 3. 2.
- Macrobius Plotinum laudat. I. 1. 1. I. 2. intr. I. 9. intr. II. 2. intr. etc.
 μαγεύειν. Porph. 10. h.
 Magna mater. III. 6. 19.
 Magorum artes. I. 4. 9. IV. 3. 13. IV. 4. 26.
 μαϊήτορες σοφίης. Porph. 22. 32.
 μακάριος quis? II. 9. 6. III. 7. 1. mala cur exstirpari non possint? III. 2. 5.
 mala quæ et unde? I. 8. intr. I. 8. 1.
 Malchus, nomen Porphyrii. Porph. 17. h.
 μάλλον comparativo additum πλεοναστικῶς. III. 6. 9. V. 5. 7. post ὄσφ subaudiendum (ἐλλειπτικῶς). I. 4. 12.
 malorum non sunt ideæ. III. 2. 5.
 malum est boni defectus. III. 2. 5.
 Manes. II. 9. intr.
 Manichæorum placita. II. 9. intr. cf. Annot. in Porph. 16.
 Marcion. II. 9. intr.
 Marcellus Orontius. Porph. 7. b. 20. b.
 Marcus Gnosticus. II. 9. 14.
 Marinus Plotinum excerpit. I. 2. 2.
 μαστοί, μαζοί. Porph. 3.
 materia mendax I. 8. 5. ἄπειρος I. 8. 9. II. 4. 1. πενία I. 8. 14.
 de Materia liber II. 4. de Ma-
 teria sententiæ veterum II. 4. intr. III. 6. 7. materia non est

- nomen vanum sed subjectum II. 4. 12. materiæ in mundo partes III. 2. 15. III. 6. 8. III. 6. 16. mathematica harmonia. III. 6. 4. μαθηματικά quid? I. 3. 3. mathematicis exemplis Plotinus frequenter utitur. I. 7. 1. mathematici iidem qui genethliaci. II. 3. 1.
- mechanice*: quomodo hoc significet Plotinus? I. 1. 3. cf. V. 9. 6. μέχρι et μέχρις. IV. 5. 7. medicinæ et medicorum frequens similitudo apud philosophos. VI. 8. 5.
- Medius*. Porph. 20. 3. 8. μή pro μή μόνου ante ἀλλά καί. IV. 5. 8. ὁ μέγας ἡγεμών. III. 3. 2. μεγάλος. Porph. 17. k. μεγαθύειν. II. 4. 8. μελαγχολικὴ νόσος. Porph. 11. μέλη et μέρη confusa. I. 6. 1. μελίχρος. Porph. 22. μελίκρατον. IV. 3. 26. μέλιττα πολιτικὸν ζῶον. III. 4. 2. μὲν—μέν. II. 1. 1. V. 5. 1. μένειν et ἐμμένειν confusa. Porph. 3. a. mens videt et audit. II. 9. 1. mentis quies. VI. 3. 27. τὰ μένοντα opposita τῇ σκιᾷ. V. 6. 6. Mesopotamia. Porph. 3. Mesus. Porph. 16. e. μηρίθων ὄλκαί. IV. 5. 45. Mercurius Pelasgicus. III. 6. 19. μεταβάλλειν. Porph. 8. i. ejus verbi Synonyma. ib. μεταγράφειν. Porph. 20. 7. a. μεταλαμβάνειν. III. 8. 4. metallorum in aquam solutio. II. 4. 6. μετάνοια. II. 1. 4. II. 9. 6. μετατίθεσθαι. Porph. 17. h. μετενωμάτωσις. II. 9. 6. μετεωροπορεῖν et μετεωροποιεῖν. IV. 8. 2. μεθύνειν et οἰνοῦσθαι differunt. V. 8. 10. μεθύνειν τῷ νέκταρι. III. 5. 9. VI. 7. 30. VI. 7. 35.
- Metidis filius Porus*. III. 5. 5. μετὸν et μεστὸν confusa. IV. 7. 10. μετρεῖν quid Plotino? I. 2. 2. μετρίως διελέγξει. Porph. 20. 13. 1. μέτρον πάντων πραγμάτων ἄνθρωπος. VI. 8. 17.
- migratio animarum humanarum in bestias*. III. 4. 2. et in plantas. ib.
- Μίκαλος et ejusdem radices nomina. Porph. 7. d. μικροπρέπεια. I. 6. 5. Minerva Achillem retrahens. VI. 5. 7. Μίνος ἄριστος Διός. VI. 9. 7. Porph. 22. v. 40. Minturnæ. Porph. 2. c. mixtio. II. 7. intr. Moderatus. Porph. 20. 10. μόνος. VI. 6. 11. morbi genii mali. II. 9. 14. morbus in animali vitiositas. V. 8. 11. μορφή et εἶδος distinguuntur. III. 8. 1. mors quid Plotinus de ea sentiat? I. 4. 8. Moshemius Plotini reprehensor. III. 1. 2. parum idoneus iudex. III. 5. 2. IV. 4. 16. motus, Categoria. VI. 1. 16. motus cæli: de eo veterum sententiæ. II. 2. intr. motio mensura temporis. III. 7. 11. multitudinis notio. VI. 6. 13. mundus unicus II. 1. 1. æternus II. 9. 7. VI. 7. 38. rationabiliter volvitur II. 2. 1. est ἀγάλμα τῶν νοητῶν θεῶν II. 9. 8. an initium habuerit ad defectum habiturus sit? III. 7. 5. animal IV. 4. 33. Μούσαι πολυγηθείες. Porph. 22. v. 50. Musarum invocatio. III. 7. 10. Musica vis. I. 3. 1. ea delectatur ἢ ἄλογος ψυχῆ. III. 2. 17. μουσολήπτης. V. 8. 10. Musonius. Porph. 20. 6. 1. μύσαντα, ἴον. I. 6. 8. Mysteriorum et sacrorum vocabula ad philosophiam translata. VI. 7. 36. VI. 9. 11. de μύθους locus classicus. III. 5. 9. μύρμηξ ἢ κάμηλος Proverb. II. 9. 2.
- Nάρκη piscis*. IV. 5. 1. Narcissi fabula. I. 6. 8. cf. V. 8. 2. Natales philosophorum a discipulis feriatu habiti. Porph. 3. m. nati parentibus similes. III. 1. 5. nautica vocabula Socraticis frequentia. IV. 3. 17. et 21. νεανικώτερον. II. 9. 15. νεκρός singulari significatione. III. 8. 1. νέκταρ, μεθύειν. III. 5. 9. νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι. V. 1. 2. Nemesis Rhamnosia. III. 2. 13. Nemesis de providentia. III. 2. intr. νήλιμος ἕπνος. Porph. 22. v. 48. νήνεμος αἴθηρ. Porph. 22. v. 29. νήχυτος. Porph. 22. v. 14. νέειν, expl. I. 8. 15. νέσις, quid? II. 9. 4. Neutrum substantivis diversi generis adjunctum. I. 8. 9. V. 1. 7. νῆ Δία pro atque adeo positum. III. 1. 7. Nicephorus Blemmida Aristotelem expilavit II. 1. 4. ejusque interpretes II. 2. intr. aliquid ex Plotino Scholiis suis interposuit V. 9. 1. Nicolaitæ. I. 9. 15. Nicolaus Methonensis contra ethnicos philosophos loquitur. VI. 6. intr. Nicotheus. Porph. 16. e. nihil ex entibus interit, Platonis sententia. IV. 3. 5. νοερά κατάστασις. Porph. 11. νόες et νοῦ. IV. 3. 5. νόθος, vocis etymon. IV. 3. 19. νοητὴ εἰσαία. Porph. 16. Nomina propria de hominibus univarse posita. V. 1. 4. Non Ens, quid Plotino? I. 8. 3. νοσειδής. V. 1. 3. νόσοι δαιμόνια. II. 9. 14. νότα οὐρανοῦ. IV. 5. 3. ὁ Νοῦς τὰ πράγματα. V. 4. 2. νοῦς ἐρεῖ κ. τ. λ. Epicharmi sententia III. 8. 10. III. 9. 1. ἐαυτὸν. V. 3. 4. νοῦς et ἐν quid differant Plotino? III. 8. 8. νοῦς βασιλείς. I. 8. 2. III. 5. 8. V. 3. 3. Porph. 3. c. νοῦς δημιουργός. II. 3. 18. νοῦν γεννώσα αἰγή. VI. 7. 36. νοῦς νομοθέτης et νόμος. V. 9. 5. Numenius. Porph. 3. e. 14. de numeris doctrina antiquissima Pythagorica. VI. 6. intr. Platonis, aliorum philosophorum. ibid. numerus perfectus. VI. 6. 15. νῦν δέ, cum Ellipsi ponitur. II. 2. 1. ὦν et ᾶ confusa. Porph. 22. v. 46. ἄριστος, i. q. ὀμιλητής. VI. 9. 7. obsessionis (a dæmonibus) varia genera. V. 8. 10. obtutus amantium vis. VI. 7. 33. ὀχεῖσθαι, apparere. I. 6. 8. ὀχευτὶ ἀμβρόσιοι. 22. v. 38. ὀδὸν ἵεσθαι et καθ' ὄδον ἵεσθαι. V. 9. 3. ὀδός, de agendi modo. III. 2. 5. ὀδῖνας et ὀδύνας confusa. V. 5. 12. ὀδὸς, in comparatione. III. 8. 4. ὀαξ. IV. 3. 21. οἰκετῶν et οἰκεῖον confusa. Porph. 11. f.

- οικοδομικός, οικοδόμος. I. 6. 3.
οικονομείν de diis dictum. IV. 4. 8.
οικοπραγία. I. 2. 6.
οἶμαι varie interjectum. VI. 1. 25.
οἶμα εἰκαμπής. Porph. 22. v. 15.
οἶνόμελι. IV. 3. 26.
οἰνοῦσθαι et μεθίειν differunt. V. 8. 10.
οἶστρος dicitur amor. III. 5. 6.
ὀλιγότης. Porph. 8.
ὀλοσχερής. Porph. 17.
ὀλοσχερῶς. III. 8. 8.
Olympiodorus Plotini fontes monstrat. I. 1. 1. de numeris loquitur. VI. 6. intr.
Olympius. Porph. 10. h.
ὀμῆγυρις δαυμονή. Porph. 22. v. 34.
ὀνόματα, ὀνόματα et σώματα confusa. VI. 7. 24.
ὄμιον ὀμίω πελάζει. VI. 7. 27.
ὀμοπαθής et ὀμοιοπαθής. I. 2. 3.
ὀμόνυμα et συνώνυμα. VI. 1. 1.
ὄμωσ μή. I. 4. 8.
τὸ ὄν ἀνευδέες. III. 9. 10.
ὄνειρασι πέτεσθαι, proverbialis locutio. II. 9. 9.
ὄνομα μόνον. IV. 3. 2. IV. 7. 4. VI. 1. 4.
ὄπη ἐν τοίχῳ. Porph. 2.
Ophitæ. II. 9. intr. II. 9. 13.
ὀφθαλμῶν βολαί. VI. 4. 3.
orifex mundi Platonius II. 8. 7. VI. 7. 1. Valentinianorum II. 9. 10. Plotinianus VI. 7. 1.
ὀπιστιβαρής. VI. 9. 4.
ὄψις, i. q. vis videndi. I. 6. 9.
Optativi cum Coniunctivo consociatio. VI. 7. 1.
Oraculum de Plotino. Porph. 22. f. ὄραν πρὸς τι. Porph. 21. b.
ὄρασις. II. 8. intr.
ὄρεξις triplex. I. 8. 15.
ὄργανικός. VI. 3. 10.
organicum corpus, organica unitas. II. 3. 8.
organismus mundi physicus et ethnicus. III. 2. 7.
ὄργανον de corpore positum. I. 1. 3. I. 1. 4.
Orientalis philosophiæ vestigia apud Platonem et Plotinum. III. 3. 7. II. 3. 9. III. 7. intr. cf. Prolegom.
Origenes duo distinguendi. II. 9. 10. Porph. 3. 20. 3. 14. h.
ὄριζεν quid Plotino? I. 2. 2.
ὄρμαλ πυρός. III. 1. 17.
ὄρμαλ ἐπὶ φιλοσοφίαν. Porph. 3.
Orphica locutio. I. 6. 8.
Orphici, Theologi. III. 5. 2.
ὄς post verba dicendi. VI. 7. 24.
ὄς εἰπεῖν. I. 6. 1.
ὄρθογραφία. Porph. 8.
ὄρθοπύρος. Porph. 22. v. 25.
ἀθέω. III. 1. 7.
ὄτλειν. Porph. 22. v. 47.
ὄ ante ὄτε omissum. IV. 3. 25.
ὄξυ καὶ βαρῖ. III. 2. 16.
Oxymoron. I. 7. 3.
ὄ πᾶν τι. Porph. 15. c.
ὄδέν τι. I. 4. 7.
ὄδέν πλεόν. II. 9. 14.
οἶκ ἀμεινίον pro οἶκ ἀγαθόν. II. 9. 7.
ὄιρανοὶ Plurali numero quid dicat? IV. 3. 17.
ὄσιζα. II. 6. intr.
ὄστωσ Participio subjectum, Infinitivo præpositum. I. 4. 11. I. 8. 9.
ὄ Παῖς ἐν ἡμῖν. I. 4. 15.
πάμφανος. Porph. 22.
οἱ παλαιοὶ quinam Plotino? V. 8. 5.
Palici dii. III. 6. 7.
πάλιν αὖ. IV. 4. 19. IV. 7. 3. V. 8. 13. Porph. 18. g.
παλιγραφίαν γράφειν. Porph. 18. h.
παμπήδηγ. Porph. 22. v. 28.
Panætius a Stoicis in doctrina de divinatione dissentit. II. 3. intr.
τὸ πᾶν ἀνευδέες. III. 8. 10.
πανεύφημος. Porph. 17.
παναρμόνιος. Porph. 22.
πάντα ποιεῖν omnem lapidem movere. III. 2. 15.
παντελής absolutus. I. 8. 12.
παρὰ τοῦτο, παρὰ τί, παρ' ὅ. I. 1. 4.
τὰ παρ' ἡμᾶς. VI. 8. 1.
παραχαράττεσθαι. Porph. 17. b.
παραγυμνάω. II. 4. 5.
παραιρέσθαι et παρανείσθαι confusa. I. 4. 4.
παρακολοιθεῖν ἐαυτῶ. I. 4. 5.
παρακόσμημα. Porph. 7. d.
παραμένειν τι. Porph. 9. e.
παραμιθία. VI. 7. 40.
παραναγινώσκω. Porph. 19. i.
παραφέρειν, παράφορος. III. 5. 1.
παραφύζα. VI. 2. 16.
παράσημος. Porph. 13. d.
παράτριψις. VI. 7. 11.
παράθεσις, appositio. II. 7. 1.
Parcæ, Μῦραι. II. 3. 9.
παρέγκλισις, declinatio atomorum. III. 1. 1.
παρήχησις multis scriptoribus frequens. VI. 7. 12.
Paridis et Helenæ exemplum philosophis frequentatum. III. 3. 5.
Parmenidis de generatione sententia. III. 6. 19.
Participium pro Indicativo. III. 8. 3. pro Infinitivo. VI. 6. 1.
Partitiones ap. Plotinum non semper æquales. IV. 3. 25.
πατήρ, πατήρ. I. 6. 8. VI. 9. 5.
patria hominis. V. 9. 1.
Paulinus. Porph. 7. d.
paupertas an stellis significetur? II. 3. 14.
πεδᾶσθαι τῶ κάτω. III. 4. 3.
πέσεις pro πάθη. I. 4. 5.
πέρας et ἄπειρον. VI. 6. 17.
πέρας κάλλους. VI. 7. 32.
πηγή καὶ ἀρχή. I. 6. 9.
Perfecti habita latine dictum pro ἐντελέχεια. IV. 2. 2.
περιδέρανον. Porph. 11. f.
τὸ περιέχον cælum. II. 3. 14.
περιελκυσμοί. IV. 4. 25.
περιχαρία. I. 4. 12.
περιμάχητος. V. 8. 2.
περικεῖσθαι quid? I. 4. 4.
περιουσιθῶνα. II. 2. 1.
περιαπή. II. 9. 14.
περιφορὰ quid Plotino? II. 1. 8.
Peripateticorum de vita beata sententia. I. 4. 5. cf. *Categoriae* et intr. ad VI. 1. et passim.
περιστατικῶς. I. 2. 7.
Persarum philosophia. Porph. 3.
πετάννυμι. Porph. 22. v. 29.
Phalaridis taurus. I. 4. 13.
Φάλης Cylleniorum. III. 6. 19.
φανός. IV. 9. 5. cum φανερός confusum. VI. 4. 2.
phantasia falsa. I. 8. 15.
φαντασίαν λαθεῖν. Porph. 1. g.
φάντασις. III. 6. 13.
φαντάζεσθαι. I. 1. 8. I. 6. 1.
φαρμάκων προσαγωγή. I. 9.
φαῦσις et φύσις. conf. IV. 5. 3.
φήμη quid? VI. 9. 7.
Pherecydis de tempore sententia. III. 7. intr. V. 1. 9.
φέρεσθαι quid? II. 4. 1.
φησί Plotinus de Platone dicit, non addito ejus nomine. I. 1. 4. I. 1. 8.
φιλαρχαῖος. Porph. 14. f.
Philemon comicus in medicos maledicentissimus. VI. 8. 5.
Philippus Imp. Porph. 3.
Philo de providentia. III. 2. intr. III. 2. 5. de numeris disputat. VI. 6. intr.
Philocomus. Porph. 16.
φιλόκαλος. Porph. 7. g.
φιλολόγος. Porph. 14. g.
φιλόμευσος. III. 4. 2.
φιλοπράγμων. Porph. 17.
Philoponus Plotinum laudat. I. 4. 14. II. 1. 1. II. 1. 6. II. 2. 1. etc.
φιλοπραγμία. Porph. 10. h.
φίλοσωματεῖν. II. 9. 18.
Philosophia quid? I. 3. 5.

- φιλοσοφία προσκεῖσθαι. Porph. 9.
 philosophiæ distributio. I. 3. 6.
 philosophi ἀγορήτευσι. Porph. 10. k.
 φιλοθύτης. Porph. 10. e.
 φλόγαφος. Porph. 17.
 φλυαρία. Porph. 3.
 Phœbion. Porph. 20. 3. 8.
 φωσφόρα ὄργανα. VI. 7. 1.
 φροεῖσθαι et φθνεῖσθαι confusa. VI.
 9. 13.
 φόβοι. I. 1. 1.
 φαιβόληπιτος. V. 8. 10.
 φῶς, φῶς. Porph. 23. b.
 φρυκταρία. IV. 5. 3.
 φθόγγυι. I. 3. 1.
 φρυγή, sensu philosophico. I. 8. 6.
 et 7. VI. 9. 11. extr.
 phylacteriis (amuletis) inscriptum
 Ἰαώ. VI. 7. 38.
 φυλάσσειν quid? I. 4. 9.
 φύσεως vocabulum inseruit peri-
 phrasi. I. 6. 1. II. 22. III. 6. 6.
 φυσικός et φυσικός confusa. I. 4. 9.
 pictores naturæ imitatores. V. 9.
 11.
 pictoris et picturæ similitudo. VI.
 7. 5.
 πιέζειν. II. 9. 7.
 πικρὸς quid proprie? II. 3. 17.
 πιστεῖσθαι. Porph. 18. i.
 πιστικός et πειστικός. V. 3. 6.
 πιστός. I. 8. 6.
 πιστεύσθαι act. et pass. III. 1. 2.
 plantæ appetere dicuntur contem-
 plationem. VI. 7. 11.
 Plato Plotini fons. I. 1. 1. I. 1. 9.
 I. 2. intr. etc. utriusque no-
 mina confusa. Porph. 1. a.
 Plato providentiam defendit. III.
 2. intr.
 Platonea, festum. Porph. 15. i.
 Platoni similitudo soni in verbis
 placuit. VI. 7. 12.
 Platonis de tempore sententia. III.
 7. intr. III. 7. 8. de motu II.
 2. intr. de qualitatibus II. 6.
 intr. de recordatione III. 8. 4.
 de numeris VI. 6. intr. non
 omnia, ut videtur placita scriptis
 consignata. VI. 7. 11.
 Πλατωνική συναγωγή quid? II. 8.
 intr. II. 8. 2.
 Platonis fabula de Amore. III. 5.
 passim. de precibus sententia.
 IV. 4. 42.
 Platonica decreta ad stabilienda
 Christiana adhibita. V. 4. 7.
 Platonici de Platone dicebant φησὶ
 non addito ejus nomine. I. 1. 4.
 Platonici multi matrimonium re-
 fugiebant. III. 5. 1.
 πλέγμα. III. 3. 4.
 πληκτικός. Porph. 1.
 πλέον et πλεῖον. I. 5. 5.
 Pleonasmus vocis μάλλον ante com-
 parativum. III. 6. 9. V. 5. 7.
 articuli. V. 4. 1.
 πλεονεκτεῖν ejus verbi constructio
 singularis. I. 5. 5.
 Plotini nominis scriptio Porph. 1.
 (tit.) 6. genus ib. patria ib. d.
 Plotinus simulacrum sui exstare
 noluit ib. e. ejus morbus ib. e. 2.
 ejus libri temporum ordine di-
 gesti ib. 4—6. auditores ib. 7.
 componendi celeritas et charac-
 terum negligentia ib. 8. disci-
 pulæ mulieres ib. 9. Plotinus
 magorum maleficia superavit ib.
 10. Platonopolin ædificare vo-
 luit ib. 12. disputator acer ib.
 Stoica et Peripatetica dogmata
 immiscuit libris suis ib. 14. Pla-
 tonis natalem celebrat ib. 15.
 pudicus ib. scripsit contra quos-
 dam Christianos hæreticos ib.
 16. a. paucis intellectus 17.
 de eo Apollinis oraculum ib. 22.
 ejus libri in Enneadas digesti
 ib. 24. ejus vitæ ætates plures
 ib. 3. d. Pythagoricam vitam
 sectabatur ib. 12. b. utrum En-
 neadas scriperit an Porphyrius
 ib. 19. m. Plotini et Platonis
 nomina confusa ib. 1. tit. a.
 Plotinus a verborum lenociniis ali-
 enus. VI. 7. 12.
 Plotini cum recentioribus philoso-
 phis convenientia. VI. 7. 11.
 Plotinus ex Eusebio auctus. IV. 2.
 2. IV. 7. 8.
 Plotini cum unitariis, Philosophis
 Indicis convenientia. III. 8. 10.
 Plotini de generatione sententia.
 III. 6. 19. pudicus de ea re
 sermo. III. 6. 19.
 Plotinus corpus pati negat. III.
 6. 6.
 Plotinianæ ethicæ præstantia. VI.
 1. 1.
 Plotinus Aristotelem cum Platone
 conciliare studet. III. 2. 1.
 Plotinus sacros libros compilasse
 accusatur. III. 2. 2. et 3.
 Plotinus Heraclitum et Stoicos tan-
 git. III. 1. 3. III. 1. 7. cum
 Stoicis convenit. III. 2. 9.
 Plotinus Herodoti admonet. III.
 9. 15.
 Plotinus contra Epicurum loquitur.
 II. 9. 15. III. 1. 1. IV.
 7. 2.
 Plotinus Pindarum respicit. II. 9.
 13.
 Plotinus an contra Christianos? II.
 9. 9.
 Plotini Trinitas. III. 8. 4.
 Plotini sententiarum pondus. II.
 9. 9.
 Plotinus a Platone dissentiens. II.
 9. 2. tecte ei obloquens. III.
 5. 7.
 Plotinus contra Scepticos disputat.
 II. 7. 1. et 2.
 Plotinus Aristoteli obloquitur. II.
 6. 2. sq. VI. 6. 14. II. 8. 2.
 VI. 2. 16. et sæpius.
 Plotini Idealismus non certus. II.
 4. 12.
 Plotini principia quinque V. 2. 8.
 Plotini liber περί εξαγογγής fragmen-
 tum libri videtur. I. 9. intr.
 Plotino cum Aristotele et Stoicis
 convenit. II. 4. 8. IV. 4. 39.
 Plotinus a recentioribus reprehen-
 sus. I. 1. 12. VI. 8. 5. VI. 9. 4.
 et sæpius. ab iisdem laudatus.
 Vid. Annot. in Porph. et Prolegom-
 m. passim.
 Plotini cum Persis et Indis conve-
 nientia. I. 8. 2. III. 2. 16. III.
 7. intr. III. 8. 3. IV. 4. 33.
 VI. 9. 11.
 Plotini recensio duplex. I. 3. 3.
 V. 8. 10. I. 9. intr. VI. 1.
 intr.
 Plotini stylus. I. 4. 11. brevitatis
 Thucydidea. I. 3. 6. I. 8. 14.
 II. 1. 6. II. 2. 1. VI. 9. 3. II.
 4. 4. IV. 7. 2. VI. 1. 10. VI.
 6. 12.
 Plotinus non curat æqualitatem
 membrorum. VI. 7. 10.
 Plotini sententia cum Paullina con-
 veniens. VI. 2. 22.
 Plotinus Aristotelis Categorias im-
 pugnat. VI. 1. intr.
 Plotinus Aristoxenum et Dicear-
 chum tangit. IV. 7. 3. IV. 7. 8.
 Append.
 Plotinus Empedoclem v. Critiam
 tangit. IV. 7. 8. Append. Eu-
 seb.
 Plotinus Chrysippum tangit. IV.
 7. 8. append.
 Plotinus ab Origene dissentit. V.
 1. intr.
 Plotini ideæ an a Platonis ideis
 differant? V. 8. 5.
 Plotinus Platonem memoriter lau-
 dat. V. 8. 8.
 Plotinus Gnosticis Manichæos tan-
 git. V. 8. 8.
 Plotinus Anaxagoram et Democri-
 tum tangere videtur. V. 9. 4.
 VI. 8. 7.

- Plotinus ad Kantianam rationem accedit in Categoriis. VI. 1. 6.
- Plotinus Peripateticus ἀθεότητος reos agit. VI. 1. 27.
- Plotini cum libro Pseudo-Aristotelico convenientia. VI. 7. 3. VI. 7. 8.
- πλατήρ. IV. 3. 21.
- πυδαγηρῶν. Porph. 7.
- poëtæ tragicæ naturæ imitatores. V. 9. 11.
- ποιεῖν et δρᾶν differunt. II. 1. 8.
- ποιεῖν et πράττειν quid differant? V. 3. 7.
- ὁ ποιητής τοῦ παντός. III. 2. 17.
- ὁ ποιητής, Homerus. I. 1. 12.
- ποιότης. II. 6. intr.
- πόλεμος ἀκήρικτος. III. 2. 15.
- πολιτικοί. Porph. 9. g.
- πολύχρους. VI. 2. 3.
- πολυχρόνιος. Porph. 1.
- πολύνοος. Porph. 14.
- πολύσπερμα i. q. πολύτοκα. V. 7. 3.
- πολύφιλοισβος. Porph. 22.
- πονηρίας ἰδίᾳ. III. 2. 5.
- Porus et Penia Amoris parentes. III. 5. 2.
- Porus omnium ratio. III. 5. 8.
- πόρος, κέρως et πόρος permutantur. III. 5. 2. III. 6. 14.
- Potamon. Porph. 9. d.
- Porphyrius. Porph. 2. 7. h. 17. 20. ej. in Plotinum comment. intercederunt. Porph. 26. d.
- πράγματα ἀνήντα. II. 4. 7.
- πραΐτων. Porph. 7. d.
- de precibus Platonis sententia. IV. 4. 42.
- principia rerum quot? V. 1. intr.
- Priami fata. I. 4. 5.
- Probus. Porph. 11. h.
- προβλήματα πρόσκαιρα. Porph. 5.
- προχαρῆν et προσχαρῆν confusa. VI. 7. 28.
- Proclinus. Porph. 20. 3.
- Proclus de Providentia. III. 2. intr.
- Proclus ad Plotinum explicandum adhibitus. I. 1. 6. I. 2. 1. II. 1. 1. et sæpius. Cilix. II. 1. 1. de numeris loquitur. VI. 6. intr.
- προκύπτειν. IV. 4. 3.
- Promethei fabula. IV. 3. 14.
- προηγμένα et προηγόμενα quid differant? I. 8. 1. II. 3. 15. VI. 8. 10.
- προπετής. I. 2. 5.
- πρὸς cum Dativo. IV. 3. 4.
- πρὸς πρόπον εἶναι τι. V. 8. 13.
- προσβάλλειν. I. 2. 4. intueri. V. 5. 10.
- προσβολή. III. 8. 9.
- προδιαλέγεσθαι. Porph. 8.
- προσεχῶς vox rara. II. 1. 5.
- πρόσκαιρος. Porph. 5. c.
- προσπάθεια. IV. 3. 11.
- προστάται εἰδάλων qui? IV. 5. 2.
- προσθήκη quid Plotino? I. 1. 4.
- προστρέχειν. I. 6. 8.
- Proteus ejus fabula. III. 6. 16.
- Proteus nonnullis philosophis i. q. materia. VI. 1. 27.
- πράτασις quid? I. 3. 4.
- πρωέσμια. IV. 3. 12.
- Providentia et fatum quid differant? III. 3. 5.
- de Providentia quid veteres philosophi senserint? III. 2. intr. III. 3. 2.
- Providentiam Epicurei tollunt. II. 9. 15. III. 2. intr.
- προῦπογράφειν. VI. 6. 7.
- πτεροβήνειν. II. 9. 4. IV. 3. 7. VI. 9. 9.
- πτοεῖσθαι, πτόησις, πτοήσις. I. 6. 4.
- ψυχή vocis etymon. IV. 3. 9. ὄργανον θεοῦ. VI. 3. 10. ἀριθμός. VI. 6. 16. δέεται νόον ἔχειν. VI. 7. 41.
- ἐπιμελεῖται τοῦ ἀψύχου. III. 4. 2.
- ψυχᾷ πᾶσαι ἐμοῦ. VI. 1. 1.
- ψυχῆς φαντασία φωτεινῆ. V. 8. 9.
- πρῶτον πάθος. I. 8. 14.
- ψυχολογία Platonica. VI. 6. 17.
- Ptolemæus Peripateticus. Porph. 20. 6. m. Gnosticus. II. 9. 14.
- Ptolemæi Tetrabilon cum Plotino collatum. II. 3. 3. II. 3. 5.
- de Pulcritudine qui scripserint? I. 6. 1. de pulcr. intelligibili. V. 8. intr.
- Pulcritudo et Gratia (χάρις). VI. 7. 22.
- Pulcritudines tres fontes. V. 9. 2.
- Pulcrum idem ac bonum. I. 6. 6.
- Puteoli. Porph. 2. e.
- πυραμῖς. VI. 6. 17.
- πυρρείς stella Martis. II. 3. 5.
- πυρὸς ὄρμαι. III. 1. 7. τροπαί. III. 6. 8.
- πυρότης. VI. 7. 12.
- ἐν πεβρίχαις παίζειν. III. 2. 15.
- Pythagoras καλός. Porph. 22. v. 43. ejus sententia de tempore. III. 7. 6. de numeris. V. 1. 5. aliæ sententiæ. I. 9. II. 2. 1. III. 6. 1. IV. 4. 6. IV. 4. 8. IV. 4. 26. V. 1. 9. VI. 6. intr.
- Pythagoreorum αὐτὸς ἔφα. I. 1. 4. symbolum: τὰς λεωφόρους ὁδοὺς ἐκκλίνειν. VI. 4. 15.
- Pythagorei Orphici videri volebant. I. 9. intr.
- Qualitates incorporeæ secundum Platonem. II. 6. intr. II. 7. 2.
- qualitatis vox a Cicerone inventa ut Græcæ ποιότης respondeat. II. 6. intr.
- quaternarius numerus Pythagoreorum. VI. 6. 5.
- quies mentis. VI. 3. 27.
- Ῥάκος. III. 2. 17.
- reditus animarum ad superiora. III. 4. 6.
- Relativum ad sequens non ad antecedens substantivum relatum. III. 7. 1.
- οἱ ῥέοντες qui omnia fluere contendunt. IV. 5. 2.
- ῥέθεα. Porph. 22. v. 23.
- ῥητορεία. IV. 4. 31.
- ῥέιματα. III. 8. 9.
- Rhea i. q. materia. V. 1. 7.
- Rheæ sacra. III. 6. 19.
- ῥίνες, non ῥίνες. VI. 7. 14.
- ῥίς σιμή. II. 4. 14.
- ῥίξ in comparatione. III. 8. 9.
- ῥῆ καὶ ζῶη. VI. 7. 12.
- Rogatianus. Porph. 7. b.
- ῥοπή expl. III. 3. 4. Porph. 7. f.
- Roma. Porph. 2.
- ῥῶσις expl. III. 4. 3.
- ῥῶμη et ῥῶμη confusa. II. 1. 8.
- Sabinillus. Porph. 7. b.
- σαλεύεσθαι de anima. III. 6. 3.
- Sallustius philosophus Plotinum expressit. II. 2. 1. exscripsit. III. 2. 4.
- Salonina Augusta. Porph. 12. a.
- saltationes mysticæ. I. 8. 2.
- saltationis imago de mundo usurpata. IV. 4. 33.
- σάρκες. VI. 7. 31. cf. ad Oraculum ap. Porph. vs. 13.
- σάρξ, corpus mortale. V. 5. 11. cf. ad Oraculum ap. Porph. vs. 13.
- σαθρὸς et σαπρὸς differunt. III. 6. 2.
- σχήματα et rhetorum et saltatorum. I. 3. 1.
- Scholias Platonis Plotinum laudat. I. 3. 3.
- scientia inflat. II. 9. 9.
- Scythianus Manichæus. II. 9. intr.
- σεισμός, vocis usus apud philosophos. II. 3. 16.
- seminis effectus in generando. III. 6. 19.
- senarius numerus. Porph. 24. e.
- σήπασθαι. I. 4. 7.
- σήψις. V. 9. 14.
- Serapion. Porph. 7. g.
- Servius Plotinum laudat. III. 43.
- servitutis vocabulum veteribus molestum. VI. 8. 12. ad mores traductum. ib.

servorum nomina. V. 1. 4.
 Severus Imp. Porph. 2. k. Philo-
 sophus. Porph. 14. e.
 Sextus Empiricus contra doctrinam
 de numeris disputat. VI. 6. intr.
 Sicilia. Porph. 6.
 sidera utrum sint rerum humana-
 rum ποιητικά ἢ σημαντικά? II. 3.
 intr.
 Σιμωκάτης, Σιμωκάτος. Ad calc. vit.
 Plotin.
 Simon, Simoniani. II. 9. intr.
 Simplicius Plotinum laudat. I. 2.
 intr. I. 8. 6. II. 2. intr. etc.
 Sirenium concentus (ap. Platonem)
 quid significet. IV. 3. 12.
 σκαίρω. Porph. 22. v. 19.
 σκέμμα. Porph. 8. εἶναι πρὸς σκέμ-
 ματα. Porph. 8. 1.
 σκηνή. Porph. 18. d.
 σκηναί, actiones scenicae. III. 2. 15.
 σκῆνος. Porph. 22. v. 33.
 σκια de corporis pulcritudine. I.
 6. 3.
 σκολιός de vitiositate. I. 6. 5.
 σκοπία, speculatio et specula. IV.
 4. 5.
 σκεπός. Porph. 22. v. 22.
 Socrates a Plotino nonnunquam
 pro homine universe ponitur. V.
 1. 4.
 Socrates σιμός. V. 9. 12.
 soliditas ἀντιτυπία. II. 6. 2.
 Solis actio sive activitas. II. 3. 12.
 etymon. V. 5. 6.
 solitudo moralis Pythagorica. III.
 1. 10. Platonica. V. 1. 6.
 Solonis lex ignavis poenam irrogans.
 III. 2. 8.
 σῶμα a σώζεσθαι. V. 9. 5. Orphi-
 cis σῆμα. I. 9. Porph. 22. v. 33.
 σώματα et ἔμματα et ὀνόματα con-
 fusum. VI. 7. 24.
 σώματος κλύδων. V. 1. 2.
 σωματιοῦσθαι. I. 6. 5.
 somni similitudo. VI. 7. 28.
 somni et vigiliæ comparatio. V. 5.
 11.
 soni similitudo a Plotino non quæ-
 sita. VI. 7. 12.
 Σοφία Valentinianorum. II. 9. 10.
 σοφὸς οὐ φιλοσοφεῖ. IV. 4. 12.
 σωρός, usus vocis. III. 8. 7.
 σώζειν singulari significatione. VI.
 7. 35.
 specula ab imaginibus nihil patiun-
 tur. III. 6. 9. uxor. III. 6.
 14. Dionysiaca. IV. 3. 12. ante
 Ægyptiorum templa posita. VI.
 2. 22.
 σφραγίς similitudo s. comparatio
 inde sumta. III. 6. 2. et 3.

VOL. III.

σπερμάτων δυνάμεις. V. 9. 6.
 Speusippus in numerorum doctrina
 elaboravit. VI. 1. intr.
 σπουδαῖος quis Plotino? III. 8. 1.
 σφριγγῖν usus verbi. VI. 2. 21.
 spuria incertis sedibus vagantur.
 Porph. 7. d.
 στασιῶται, οἱ τοῦ ἔλου. II. 2. intr.
 στάσις et σύστασις confusa. VI. 2. 7.
 στέγειν quid? II. 1. 3.
 stellæ, an aliquid agant? II. 3.
 intr. λόγοι προφορικοί. II. 1. 7.
 secundum Stoicos humoribus a-
 luntur. II. 1. 8.
 στενοχωρεῖσθαι. VI. 5. 10.
 στερεός, στερεός. II. 1. 6.
 στίχος et στίχος. V. 3. 14.
 στιλπνότης. II. 1. 7.
 Stoici voce φησὶ Zenonem vel Chry-
 sippum significabant. I. 1. 4.
 eorum principia ethica. I. 7. 1.
 eorum εὐλογος ἐξαγωγή. I. 9. quid
 de Providentia senserint? III. 2.
 intr. de tempore. III. 7. 6.
 στόλος. I. 6. 8.
 στρέψη, ἢ εἶσω πρὸς νοῦν. I. 2. 6.
 Suidas Plotinum laudat. I. 1. 1.
 I. 2. 2. cet.
 de Summo Bono eodemque uno
 liber. VI. 9. intr.
 συγκατάθεσις quid? I. 8. 14.
 συγκεκρισθαι. I. 6. 7.
 σύγκλητος, ἢ. Porph. 7.
 συγκρίματα. II. 1. 8.
 συγκροτεῖν. I. 6. 3.
 συλλογιστικὰ ἀνάγκαι. Porph. 18. e.
 σύλληψις concubitus et conceptio.
 IV. 4. 30.
 σύμβασις. V. 4. 1.
 συμβεβηκός. VI. 8. 8.
 συμφύρεσθαι. I. 6. 5.
 σύμφυτος. III. 8. 1.
 συμπεράσμα. VI. 7. 1.
 συμπλέκεσθαι. III. 5. 1.
 συμπλήρωσις. I. 8. 6.
 συμπτώματα. VI. 8. 10.
 σανάγχη ἢ q. κινάγχη. Porph. 2.
 σανάμφω. VI. 7. 18.
 συναντήσεις φίλων. Porph. 3.
 συναφής. IV. 5. 3.
 Synchronis. I. 8. 11.
 συνδιουθύν. Porph. 1. g.
 σύνδρομος τι. I. 1. 7.
 συνδυάζεσθαι. VI. 2. 19.
 συνέχειν quid? IV. 3. 20.
 συνεῖναι et συνίεναι confusa. III. 8. 1.
 συνείρεν τὰς ἐμιλίας. Porph. 8. 1.
 συνεπηχέω. II. 9. 9.
 συνέπεσθαι. VI. 7. 6.
 σνέργος, συνεργός. II. 3. 14.
 συνίστημι. Porph. 3. o.
 συναικίζεω et διοικίζεω. I. 2. 6.

συντελείω quid? II. 5. intr.
 συντελεῖν. I. 8. 15.
 συνθήκαι. Porph. 3.
 συνθεωρεῖν. Porph. 10.
 σύνθετον quid? II. 4. 3.
 συνθραύειν. VI. 7. 15.
 σύντονος. Porph. 14. c.
 συνώνυμα et ἑμῶνυμα. VI. 1. 1.
 συνπίστασις. VI. 7. 2.
 Syrianus Plotinum laudat. II. 6. 3.
 σύριγξ. III. 2. 17.
 συχολάζειν. Porph. 3.
 σισπειράσθαι. I. 8. 14.
 σύστασις et στάσις expl. I. 8. 7. II.
 1. 2. confusa. VI. 2. 7.
 σιζυγίαι numerorum. VI. 6. 5.
 σιζύγως. VI. 6. 5.
 Ταύτη ἢ c. ταύτω τῷ τρόπῳ. IV. 7. 1.
 Taylor, Th., Plotini interpres. I. 2.
 introd. et passim. cf. et Prole-
 gomm.
 ταιτύτης. I. 2. 5.
 τεῖνεω, verbi vis. VI. 8. 6.
 τέλειος et τέλειος. IV. 8. 2.
 τελειότης. I. 4. 4.
 τελείωσις. I. 3. 2.
 tempus. III. 7. intr. de eo phi-
 losophorum sententiæ. III. 7.
 intr. an coelum et mundus? III.
 7. 1. est mensura motionis. III.
 7. 7. et 8. est in nobis. III. 7.
 12.
 temperatio quid? II. 7. intr.
 tempora tria. III. 7. 8.
 Terebinthus Manichæus. II. 9. intr.
 terminus ac mensura in deorum
 natura. I. 8. 6.
 terram rotundam statuebant Socra-
 tici plurimi. V. 8. 7.
 τερετίσματα. V. 8. 5.
 τετρακτίς Pythagoreorum. VI. 6. 5.
 τεῦξις. I. 5. 2.
 τευτάζειν Platonicum. II. 9. 6.
 θαμνιός. Porph. 22.
 θάνατος ἀγαθόν. I. 7. 3.
 θανάτου καταφρονεῖν. II. 9. 8.
 Thaumasius. Porph. 13. b.
 θάβρη. I. 1. 1.
 θέαμα. V. 8. 4.
 θέα. I. 2. 4.
 Theages dialogus Platonicus est
 Alexandrini cujusdam philosophi
 fetus. II. 7. 2.
 θηλάζειν. Porph. 3.
 θέλειν verbi vis. VI. 7. 31.
 θέλγειν. IV. 6. 3.
 Themistocles Stoicus. Porph. 20.
 3. f.
 θεοὶ δαίμονες. III. 4. intr.
 θεός, ὁ ἐν ἡμῖν. Porph. 2. f.
 θεῶν οὐδεὶς φιλοσοφεῖ. IV. 4. 12.

30

- Theodorus Metochita de providentia scripsit. III. 2. intr.
- Theodoretus Plotinum laudat. II. 9. 1. de providentia scripsit. III. 2. intr. Pythagoreas formulas imitatur. VI. 6. 5.
- Theodotus. Porph. 20. 5. g. Gnosticus. II. 9. 14.
- Theodosius. Porph. 7.
- Theologi nominantur Orphici. III. 5. 2.
- Theophylacti Simocattæ Epistola de Plotino: ad calc. vit. Plot. θεωρία usus vocabuli. III. 8. intr.
- θεωρήματα. I. 6. 1.
- θηριακά αντίδοτα. Porph. 1. 1.
- θητεύειν. IV. 4. 34.
- θηγτότατος. V. 1. 1.
- θολερὸς, θολίω. III. 3. 4.
- Thoth astronomus. II. 3. 7.
- Thrasyllus. Porph. 20. 10. d.
- θρέπτειν verbi significatio. VI. 9. 1.
- τί eximium quid designat. V. 1. 2.
- τί γὰρ ἂν καὶ seq. Optativo. I. 6. 6.
- τί παθῶν et τί μαθῶν confusa. IV. 4. 43.
- τίκτειν ἐν τῷ καλῷ. III. 5. 1.
- Timæus Platonicus an spurius? IV. 4. 8. cf. et VI. 7. 1.
- τίμιος et τιμίτης. V. 6. 5. V. 9. 13.
- τιθέναι pro facere, fingere. V. 6. 1.
- τίς apud Plotinum sexcenties subaudiendum. I. 5. 9.
- τιθήγη. III. 6. 13.
- τοιούτος, ejus vocis usus. VI. 5. 2.
- τόλμα apud Pythagoricos i. q. δειάς. V. 1. 1. cf. VI. 7. 8. VI. 7. 31.
- τολμᾶν coll. cum lat. tolerare. VI. 7. 31.
- τόπος et τρίπος confusa. I. 6. 9.
- τορός. Porph. 2.
- τρανός quid? I. 4. 2. IV. 4. 20. VI. 6. 18.
- transmigrationis doctrina Ægyptiorum, Pythagoræ, Platonis. III. 2. 13.
- tres partes intellectuales. VI. 9. 5.
- trias Platonica. V. 1. 8. V. 5. 3. cf. Prolegomm.
- τρίβεις veteribus ἀνατρίβεις dictæ. Porph. e.
- Tritopatores. VI. 9. 5.
- τρίτος i. q. τριταγωνίστης. III. 2. 17.
- τριπᾶν. IV. 3. 26.
- Tryphon. Porph. 17. not. g.
- τύχη. VI. 8. 8.
- τίπει quid? I. 1. 9. I. 2. 4.
- Unitas. VI. 6. 11.
- de Uno et de Ente locus obscurus. VI. 6. 15.
- de Uno eodemque summo bono liber. VI. 9. intr.
- Unum, Bonum et Deus idem. VI. 9. intr.
- Valentiniani. II. 9. 6. II. 9. 10. II. 9. 12. IV. 9. intr.
- Veneres multæ. III. 5. 4.
- Veneris pulchritudo. V. 8. 2. natalia. VI. 9. 9.
- Verbum singulare pluribus in unam notionem collectis adjunctum. I. 6. 1.
- Verbum repetitum diversa vi usurpatum. III. 6. 1.
- Vesta. IV. 4. 27.
- Via, de moribus et agendi ratione. III. 2. 5.
- Virginittatis conservatæ mentio in titulis sepulcrorum. III. 5. 1.
- Virtus. I. 2. 1. libera. II. 3. 9. præclarus de ea locus. II. 9. 15. extr.
- Virtus harmonia s. Conventus. III. 6. 2. cum summi boni notionem conjuncta. VI. 7. 19. virtutum chorus. VI. 9. 11.
- Virtutum numerus quaternarius. VI. 6. 16.
- de visu variæ variorum sententiæ. II. 8. intr.
- visa quæ Græcis φαντασίαι. Porph. 1. g.
- vitam regit Fortuna. VI. 8. 10.
- vocabulum idem sed diversæ originis repetitum. III. 6. 1.
- voluptas an finis bonorum? I. 4. 1.
- Vulcani rete. VI. 6. 3.
- Xenarchus Cilix. II. 2. intr.
- Xenocrates numerum dixit esse animum. III. 6. 1. ej. sententia de tempore. III. 7. 6. in numerorum doctrina elaboravit. VI. 6. intr.
- ξυών et καινὸν confusa. VI. 5. 10.
- Υδατος φύσις. II. 1. 3.
- ἴδει φέρειν. IV. 3. 14.
- ἔλη ἀνίμωος. I. 8. 13. ἀσάματος. II. 4. 9. νόθον λογισμῶν ληπτή. II. 4. 10. ἱποκείμενόν τι. II. 4. 12. ἄπειος. VI. 1. 26.
- ἐπάγειν i. q. mori. I. 9. i. q. accusare. Porph. 17. a.
- ἐπάρχειν contingere et suppetere. IV. 3. 6. cf. I. 6. 7. III. 4. 6.
- ἐπεκφεύγειν. VI. 6. 3.
- ἐπεροψία. VI. 7. 31.
- ἐπερπλήρης. V. 2. 1.
- ἐφαίνειν (de cantu). Porph. 22. g. (de anima). I. 1. 4. IV. 3. 26.
- ἐπίβασις. I. 8. 7.
- ἐπίβαθρα. VI. 3. 4.
- ἐπιβολιμαίως. Porph. 17.
- ἐπιδοσχῆ receptaculum. III. 4. 1. III. 6. 13.
- ἐπιδέσθαι. III. 7. 5. ejus verbi usus et constructio. III. 7. 5.
- ἐπιγραφεύς. Porph. 19. i.
- ἐποκρίνεσθαι de anima dictum. III. 2. 17.
- ἐποψία. VI. 7. 31.
- ἐπίθεσις, quid? I. 5. 8.
- ἐποστάβμη πικρά. II. 3. 17.
- ἐπίστασις. I. 8. 3. III. 4. 1.
- Ζαμενής. Porph. 22.
- Zaratas an Zoroaster? VI. 6. intr. Porph. 16. e.
- ζήλος i. q. μίμησις. Porph. 21. b.
- Zenonis de tempore sententia. III. 7. 6.
- ζέσαι, usus verbi. I. 1. 5.
- ζητέειν, absolute, sine objecto positum. III. 8. 3.
- ζήτησις. I. 4. 6.
- Zethus. Porph. 2. 7. f.
- de Zeuride pictore narratio. V. 8. 1.
- Zeus a ζαή. V. 8. 12.
- zodiaci signa duplicis generis. II. 2. 1.
- ζωδίων ἀναφοραί. II. 3. 6.
- ζωή, sensu eminentiore. I. 7. 3.
- ζωή et βίωσις differunt. I. 4. 4. III. 7. 10.
- ζῶον ex mente Platonis. I. 1. 3. παντελής. VI. 6. 17.
- Zoroastris oracula. I. 9. intr. II. 9. intr. Porph. 16. e.
- Zostrianus. Porph. 16. e.
- Zoticus. Porph. 7. e.

INDEX GRÆCITATIS PLOTINIANÆ.

Α.

- ἌΒΑΡΗΣ.** VI. 9. 9.
 ἀβουλητοὶ φοραί. III. 1. 1.
 ἀβουλῶ. VI. 8. 13. VI. 8. 21.
 ἀγαθειδῆς ἢ φύσις. I. 2. 4. ubi cf. annot. ad p. 14. A. ed. Basil.
 ἀγαθειδῆς. III. 8. 10. V. 33. V. 3. 16. V. 6. 4. 5. VI. 7. 15.
 εἰ ἀγαθοὶ μόνον εὐδαίμονες. III. 2. 4.
 ἀγαθὸν οὐδὲν τῷ φαύλῳ. III. 2. 6.
 τὸ ἀγαθὸν οὐ δεῖται τοῦ καλοῦ, τὸ δὲ καλὸν ἐκείνου. V. 5. 12.
 τὸ ἀγαθὸν ἀνωθεν. I. 4. 16.
 ἀγαθῶς οὐκ ἀσύμφορον πένησιν εἶναι. III. 2. 13.
 ἀγαθὸν ἐκάστῳ ἐστὶν ἢ κατὰ φύσιν τῆς ζωῆς ἐνέργεια. I. 7. 1.
 τὸ ἀγαθὸν μέτρον πάντων καὶ πέρας. I. 8. 2.
 τὸ ἀγαθὸν ἐπέκεινα τῆς νόησεως. III. 9. 3. extr.
 τὸ ἀγαθὸν αἰρετέον καὶ ζητητέον αὐτό. VI. 7. 27. extr.
 ὁ ἀγαθὸς ἐστὶν ἐν τῷ θεωρεῖν τὸ ζῆν ἔχων. VI. 7. 15.
 εἰ ἀγαθὸς ὁ παθὼν—εἰς ἀγαθὸν ἢ τελευτή τοῦτων. IV. 3. 16.
 ἀγαθότης. IV. 8. 6. V. 4. 1.
 ἀγαθότερος. VI. 6. 18.
 ἀγαθοποιῶ. VI. 7. 22. extr.
 ἀγαθὸν τῶν νοητῶν θεῶν (ἴδε ὁ κόσμος). II. 9. 8.
 τὸ σὸν ἀγαλμα. I. 6. 9.
 ἀγαλμα θεοῦ, Χαρῖτος, Μούσης. V. 8. 1.
 ἀγαλματα (τὰ) τοῦ Διὸς καὶ τὰ ἀγαλματα. III. 5. 9.
 ἀγαλματα ἐπὶ χεῖρας ἢ πεποιημένα. IV. 7. 10. extr.
 ἀγαλματα χερσὶ ἢ ἄλλως τινὸς ἴσης. V. 5. 1. cf. V. 8. 4.
 ἀγαλματοποιός. II. 9. 4.
 ἀγαμαί. Dativo junctum. III. 5. 1.
 ἀγανάκτησις. IV. 4. 19. init. IV. 4. 28. extr.
 ἀγαπᾶν, contentum esse. III. 7. 1. V. 1. 4.
 ἀγαπητός. V. 3. 16.
 ἀγαπητότατον (τό). VI. 7. 30.
 ἀγαπητῶς (μέλις καί). II. 9. 12.
 ἀγασθαί ἐπὶ καλῷ. I. 6. 7.
 ἀγαυῶτος ἀρχή. V. 4. 1.
 ἀγεστος σιτίων. IV. 4. 28.
 ἀγλαΐσμα. III. 5. 9.
 ἀγλαΐα (ἐν ἀγλαΐα κείσθαι). III. 8. 10. IV. 3. 17. V. 3. 8. VI. 2. 21. VI. 7. 21.
 ἀγλαΐζεσθαι. VI. 9. 9.
 ἀγρεύω. VI. 9. 9. ἄγριος, ἀγρός. I. 6. 7. τὰ ἅγια τῶν ἱερῶν. *ibid.*
 ἀγνώμων, junctum cum ἀφίλος. I. 4. 15. extr. cf. annot. ad p. 38. F.
 ἀγνωσία. V. 5. 2.
 ἀγοήτευτος. IV. 4. 43. 44.
 ἄγοι (οἱ, de Gallis Phrygum sacerdotibus). III. 6. 19. cf. annot. ad p. 322. A.
 ἄγονος ἢ ἐτέρα φύσις. III. 6. 19.
 ἄγονον (τὸ τῆς ἔλξης). *ibid.*
 ἄγειν (ἄξαι). V. 5. 4.
 ἀγρίνους. IV. 6. 3.
 ἄδεκτος. I. 1. 2. III. 6. 6.
 ἀδελφός (ἀδελφῆς, ἀδελφῶς). II. 9. 18. cf. ad p. 217. d.
 ἀδέσποτος (ἀδέσποτον ἀρετῆ). II. 3. 9. IV. 4. 39. VI. 8. 5. b.
 Ἄιδης (οἱ ἐν ἥδου ποταμοί). II. 9. 6.
 εἰς Ἄιδου γήρυσθαι (ἐν τῷ αἰδεῖ). VI. 4. 16.
 ἀδαιρέτος. I. 5. 7.
 ἀδιάρθρωτος. III. 8. 8. (ἀδιάρθρωτος, II. 9. 8.)
 ἀδιάκριτος. V. 9. 6.
 ἀδιάστατος. I. 5. 7. III. 7. 1. et 10. VI. 4. 13. VI. 8. 17.
 ἀδιάστατος δύναμις. III. 7. 5.
 ἀδιάστατον διάστημα. IV. 4. 16.
 ἀδιάστατος στάσις. V. 8. 9.
 ἀδιάστατος ψυχῆ. VI. 2. 4.
 ἀδιάστατον πρᾶγμα. VI. 8. 10.
 ἀδιαστάτως. III. 7. 2.
 ἀδιάφορος. VI. 2. 9. VI. 7. 10.
 ἀδιαφόρος. III. 7. 5.
 ἀδιεξίτητος. II. 4. 7. VI. 6. 17. VI. 9. 6. cf. ad p. 163. A.
 ἀδιήγητος. IV. 4. 36.
 ἀδικαίους (οἱ) ἵσχυροὺς εἰσὶν κενεούμεναι ταῖς ψυχαῖς. III. 2. 4.
 ἀδικον (τὸ) εὐ κακὸν τῷ παθόντι, πρὸς τὴν τοῦ ὅλου χρήσιμον πλοκήν. IV. 3. 16.
 ἀδιόρθωτος ζῶν (ἀδιόρθωτος, plurimi codd.) II. 9. 8.
 Ἄδράστεια. III. 2. 13.
 ἀδυναμία (ἀδυνάμεια). II. 9. 9. III. 2. 15. IV. 8. 6. VI. 4. 9. VI. 8. 1. VI. 8. 8. et 11.
 ἀδυναμία. VI. 1. 10. VI. 8. 1.
 ἀδυναμῶς. VI. 4. 9.
 ἀδυνατεῖν. V. 3. 7. V. 3. 15.
 εἰ ἀδύνατος ἔχουσι πρὸς τὰς μαθήσεις καὶ θεωρίας ἐπὶ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐργασίας καταφέρονται. III. 8. 3.
 ἀδυνατώτερον. III. 1. 3.
 ἄδύτου εἰς τὸ εἶσθαι τοῦ ἀδύτου εἰσοῦναι. VI. 9. 11.
 ἀέριμος. VI. 3. 9. VI. 7. 11.
 ἄζων (τό). III. 4. 1. III. 6. 6.
 ἀήδης. III. 6. 6.
 ὁ ἀήρ κύριος τοῦ ψυφοῦ. IV. 5. 5.
 —ἀήρ καὶ φωτισθεὶς ἀφανής ἐστίν. III. 6. 13.
 —ἀήρ σῶμα διαφανές. IV. 5. 1.
 ἄθνασιον τὸ κόσμον. II. 1. 3.
 ἀθανασία τοῦ οὐρανοῦ. II. 1. 4.
 ἀθανασία ψυχῆς. II. 9. 6.
 περὶ ἀθανασίας ψυχῆς. IV. 7.
 ἀθάνατον. I. 1. 2.
 ἀθεεῖ. IV. 3. 16.
 Ἄθηναῖσι. VI. 1. 14.
 ἐν Ἄθῆναις. *ib.*
 Ἄθῆναισιν. *ib.*
 Ἄθῆνας ἢ ἔλξις (Iliad. a. 197. sqq.) VI. 5. 7.
 ἄθλα ἀθλεῖν. IV. 3. 32. extr.
 ἀθρός V. 5. 7. et passim. ἀθρός V. 5. 10.
 αἴγλη. V. 9. 1.
 Αἴγυπτιον οἱ σοφοί. V. 8. 6.
 αἰδές (τό). VI. 4. 16.
 αἰδιότης κόσμον. III. 3. 6. III. 7. 2.
 τὸ αἰδιον συγγενές τῷ καλῷ. III. 5. 1.
 αἰδιος ἀνάγκη καὶ τελειότης νοῦ. VI. 7. 3.
 αἴνγμα. VI. 9. 11.
 αἰνίξις. VI. 8. 19.
 αἰνίττεσθαι. III. 5. 2. III. 6. 19. (τὸ ψινημένον). IV. 2. extr. IV. 3. 12. VI. 2. 22. init. VI. 9. 11.
 αἴρεσις, cupido. I. 4. 5.
 αἴρεσις, ορθίον. VI. 8. 5.
 αἰρετὰ ἐκ περιστάσεως. I. 9.
 αἰρούμεθα τὸν δαίμονα, τοῦτ' ἐστὶ τὸν ὑπερκείμενον κατὰ τὴν ζωὴν. III. 4. 3.
 αἰσθάνεσθαι. I. 1. 1.
 αἰσθάνεσθαι εἶ. I. 4. 14.

- αἰσθάνεσθαι εἰ ἔστιν ἄνευ ὀργάνων; IV. 4. 22.
 αἰσθάνεσθαι ἔστιν ἀντίληψις; οἱ νοητῶν, ἀλλ' αἰσθητῶν μόνον. IV. 5. 1.
 αἰσθανόμενοι ἡμεῖς. V. 3. 3.
 αἰσθήσεις εἰδήσεις εἶναι θέλουσαι. VI. 7. 29.
 αἰσθήσεις ἀπαγγελτικῆ } τοῦ πάθους. IV.
 ————— μηνυτικῆ } 4. 17.
 αἰσθησὶν αἰσθάνεσθαι. III. 4. 4.
 τὸ τῆς αἰσθήσεως ψυχῆς ἔστιν εἰδούσης. III. 6. 6.
 αἰσθήσεις ἦν ἄγγελος, βασιλεὺς δὲ νῦς. V. 3. 3.
 αἰσθήσεις. I. 1. 1. et 2.
 αἰσθήσεις ἐναργεῖς. VI. 7. 7.
 αἰ αἰσθήσεις γίνονται δι' ὀργάνων σωματικῶν. IV. 4. 23.
 αἰσθήσει πρὸ νῦν χρῶνται πάντες ἄνθρωποι ἐξ ἀρχῆς γενόμενοι. V. 9. 1.
 αἰσθημα. IV. 2. post med. IV. 7. 6.
 αἰσθητήριον. IV. 7. 6. init. VI. 3. 17.
 αἰσθητικός ὁ ἄνθρωπος. VI. 7. 3.
 αἴσσω. VI. 7. 16. init. VI. 8. 19.
 αἴσχος τί; I. 8. 5.
 αἴσχος pro αἰσχρῶν. V. 8. 12.
 αἴσχη (τά). II. 6. 2.
 αἰσχρῶν (τὰ) ἐναντίον τῆ φύσει καὶ τῷ θεῷ. III. 5. 1.
 αἰσχρῶν τί; I. 6. 2.
 αἰτία τοῦ εἶ ζῆν οὐχ ἡδονῆς. I. 4. 2.
 αἰτία κοσμική. III. 1. 8.
 αἰτία πρωτουργός. III. 1. 8.
 αἰτιατός. VI. 2. 3. VI. 7. 2.
 αἰτιώδης (αἰσία). VI. 8. 14.
 αἰτιολογῶ. VI. 7. 3.
 αἰὼν ἀπὸ τοῦ αἰ ὄντος λέγεται. III. 7. 3. et 5. cf. VI. 8. 20.
 αἰὼν (ὁ) καὶ ὁ χρόνος ἕτερος ἑκάτερος. III. 7. 1.
 αἰὼν (ὁ) ἀδιάστατος. III. 7. 1.
 αἰὼν (ὁ) εἰ οἰσία νοητή; III. 7. 1.
 αἰὼν (ὁ) θεός. III. 7. 4.
 αἰὼν (ὁ) ζῶν ἐν στάσει καὶ τῷ αὐτῷ καὶ ἄπειρος. III. 7. 10.
 τὰ αἰῶνα οὐ χρόνον ἔχοντα. II. 5. 3.
 αἰχμάλωτος. I. 4. 7.
 αἰσρέεσθαι. II. 1. 4. IV. 3. 24. cf. ad p. 390. A.
 Ἀκαδημία. VI. 1. 14. VI. 1. 30.
 ἄκακον (τὸ) καὶ ἀβρῶν τῆς ψυχῆς. III. 5. 8.
 ἀκαρῆς (ἐν ἀκαρεῖ). V. 5. 7.
 ἀκαταμάθητος. III. 9. 3. extr.
 ἀκείριος. VI. 2. 20.
 ἀκήρατος. II. 9. 14. III. 5. 2.
 ἀκήρατος νῦς. V. 1. 4.
 ἀκήρκετος πόλεμος. III. 2. 15.
 ἀκλίης νῦς. II. 9. 2.
 ἀκμαί. I. 6. 1.
 ἀκόλαστος ἀκόλαστος, καὶ δὲ καὶ συμπεσὼν ἄλλο πάσχει. III. 3. 5.
 ἀκολάστως. VI. 1. 21.
 ἀκολουθίαι ἐμπλακείσαι. III. 3. 2.
 ἀκολουθία φυσικαί. III. 2. 11.
 ἀκούσιν τι; VI. 8. 1.
 τὸ ἀκούσιν ἔστι ἀπαγορῆ ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ. VI. 8. 4.
 ἀκούσις. IV. 1. 12.
 ἀκρατῆς θυμοῦ. II. 9. 15.
 ἀκριβολογεῖσθαι. I. 3. 5. (cf. ad p. 22. A.)
 ἀκροχολία. II. 3. 11. (cf. ad p. 143. C.)
 ἀκίμων διάθεσις. I. 6. 5.
 ἀκωλύτως (cf. ἀκόλυτος Stoica vocabula. cf. Wytttenbach ad Plutarch. p. 869.) VI. 8. 7. et 8.
 ἀλαζονεία. II. 9. 11.
 ἀλαμπής. II. 4. 10.
 ἀλγεῖν. I. 1. 3.
 ἀλγεῖν ἔστι γνῶσις ἀπαγορῆς σώματος. IV. 4. 19.
 ἀλγηδῶν ἀπειρος. I. 4. 14.
 ἀλγημα. IV. 7. 7. VI. 1. 19.
 ἀλεάνεσθαι πυρὶ. II. 9. 3.
 ἀληθείας τὸ πεδῖον. I. 3. 4. VI. 7. 13.
 ἀληθεῖν. VI. 2. 10.
 ἀλλὰ iteratum in objectionibus, responsis. I. 1. 8.
 ἀλλάξασθαι τὸ σχῆμα. III. 2. 15.
 ἀλληλοφαγία τῶν ζώων. III. 2. 15.
 ἀλλοδοξία. IV. 4. 17.
 ἀλλοειδής. VI. 8. 18.
 ἀλλοίωσις. II. 9. 5. III. 6. 1. IV. 4. 32. VI. 1. 20.
 ἀλλοίωσις. III. 1. 8. IV. 3. 29. extr. IV. 4. 11. extr. VI. 1. 20. VI. 1. 28.
 ἀλλοτριότης. V. 1. 10.
 ἀλλοτριώσις. III. 6. 1. et 2.
 ἀλλοτριῶν. I. 6. 2. VI. 4. 4.
 ἀλμυρῶν. I. 8. 8.
 ἀλογεῖσθαι. V. 3. 10.
 ἄλογον οὐδαμῶν κρεῖττον λόγου. I. 4. 2.
 ἀμαθία. IV. 4. 24.
 ἀμαρτία, εἰ ἀκούσιον; III. 2. 10.
 ἀμαρτίαι. II. 9. 9.
 ἀμαρτάνειν. III. 2. 10.
 ἀμαυρῶν. II. 7. 2.
 ἀμεγέθης. II. 4. 10. III. 6. 1.
 ἀμεγέθης ψυχῆς. VI. 2. 4. VI. 4. 1.
 ἀμέγεθες (τὸ). IV. 6. 3. extr. IV. 1. 26. VI. 9. 6.
 ἀμεγέθης. IV. 7. 8. (Fragm. ap. Euseb. P. E. p. 833.)
 ἀμενηνός. III. 6. 7. VI. 6. 8. VI. 6. 18.
 ἀμερῆς (ubi aliquot codd. ἀμερίς). IV. 2. init.
 ἄμεσα (τά). VI. 3. 20.
 ἀμεταβλητος. IV. 4. 2.
 ἀμετακίνητος δύναμις. VI. 8. 21.
 ἀμετανότης. VI. 7. 26.
 ἀμετρία. VI. 7. 32.
 ἀμηγήπη. I. 2. 1. III. 6. 11. III. 3. 6. V. 8. 10. IV. 4. 8.
 ἀμήχανος δύναμις. V. 3. 16.
 ἀμήχανος νῦς. VI. 2. 21.
 ἀμήχανον κάλλος. V. 5. 3. (τῶν θεῶν) V. 8. 3. V. 8. 8.
 ἀμήχανον ἔσον τόπον. IV. 9. 3.
 ἀμικτον (τὸ). I. 1. 2.
 ἀμηγητί. VI. 2. 21.
 ἀμορφία. I. 8. 8. VI. 7. 20.
 ἀμορφον εἶδος καλόν, εἴπερ εἶδός ἐστι. VI. 7. 33.
 ἀμορφον, πᾶν αἰσχρῶν. I. 6. 2.
 ἀμορφος ἔλη. V. 9. 3.
 ἀμορφώτατος. III. 4. 1. VI. 7. 3.
 ἀμορσία. V. 8. 1.
 ἀμιδρός. I. 6. 5. (cf. ad p. 54. D.)
 ἀμιδρότης. I. 4. 3. (cf. ad p. 31. D.)
 ἄμυνα (εἰς ἄμυναν παρακαλεῖν). IV. 4. 17. VI. 7. 10. init. (cf. ad p. 410. A.)
 ἀμφογαπάζειν. II. 2. 2.
 ἀμφίβιοι ψυχαί. IV. 8. 4.
 ἀμφιγροεῖσθαι. IV. 4. 12. (ἀμφιγροόμενον et ἀμφίβιον).
 ἀμφίεσμα. III. 6. 18.
 ἀμφισβητήσιμοι δυνάμεις. VI. 8. 1.
 ἀμφισβήτησις. VI. 3. 18.
 ἀμφίστομος. III. 8. 8.
 ἀμφορεύς. IV. 3. 20.
 ἄν eodem in membro repetitum II. 1. 1. bis cum Participio. V. 8. 2. (cf. ad p. 96. et ad p. 543. A.)
 ἀναβακχεῖσθαι. I. 6. 5. VI. 7. 22.
 ἀναβάσεις ἐκ τοῦ σπηλαίου. II. 9. 6.
 ἀνάβασις. VI. 7. 25.
 ἀναβασμός. VI. 7. 36.
 ἀναβιώσκειν. IV. 6. 3.
 ἀναβλέψας (ὁ) εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ τῶν ἀστρῶν φέγγος, ἵδὼν τὸν πνεύσαντα ἐπιμείτῃ καὶ ζῆτεῖ. III. 8. 10. extr.
 Ἄνάγκη μοιρῶν μήτηρ. II. 3. 9.
 ἀνάγκαι φυσικαί. II. 2. 2. III. 2. 11.
 ἀνάγκη. IV. 8. 5.
 ἀναγωγῆς. I. 3. 1. VI. 8. 6. VI. 8. 21. extr.
 ἀναίτιον (τὸ) οὐ παραδεκτόν. III. 11. (i. e. sine causa aliquid fieri).
 ἀναίτιος. VI. 7. 2.
 ἀνακαθαίω. VI. 7. 29. (sed vid. προσανακαθαίρωμαι).
 ἀνακάμπτει τὸ νόημα. I. 4. 10.
 ἀνακάμπτειν περίοδοις. V. 7. 1.
 ἀνάκειται (τὸ) τί ἄλλο ἢ ἄνω κείται. VI. 1. 24.
 ἀνακεράννμι. III. 5. 7.
 ἀνακνεῖν. IV. 4. 5.
 ἀνακνεῖσθαι. I. 6. 5. VI. 6. 4.
 ἀνάκλισις. VI. 1. 6.
 ἀνακομφίζειν καὶ ἀνακομφίζεσθαι. VI. 7. 22.

- ἀνακρίνειν. V. 3. 4.
 ἀνάκτησις. IV. 4. 19.
 ἀνακίπτειν. VI. 7. 9. extr.
 ἀνάληψις. IV. 6. 3.
 ἀναλίσκεσθαι. III. 8. 9.
 ἀναλλοίωτος. III. 6. 10.
 ἀναλογία συνέχει τὰ πάντα. III. 3. 6.
 ἀναλογία. VI. 7. 36. cf. I. 3. 1.
 (p. 20. C.)
 ἀνάλογον i. q. ἀνὰ λόγον. IV. 4. 22.
 IV. 4. 45. VI. 6. 5. (cf. annot.
 ad p. 416. B. 440. D. 675. B.)
 ἀναλυτός. IV. 7. 2. init. (cf. ad p.
 457. A.)
 ἀναμάρτητος ἡ ψυχὴ. I. 1. 12.
 ἀναμάρτητος ὁ νοῦς. VI. 6. 8. (cf. ad
 p. 678. B.)
 ἀνάμητον (ἐλθεῖν κατ' ἀνάμητον). III.
 71. V. 5. 12.
 ἐξ ἀναμητέως θεῶσθαι τὰ ὄντα. IV. 8.
 4. V. 3. 2.
 ἀναμφισβήτητος. VI. 8. 3.
 ἀναμφισβητήτως. II. 8. 2. IV. 4. 31.
 ἀνανδρία ἀσθενής. I. 6. 9.
 ἀνανδροὶ καὶ θήλειαι τὰ ἔργα καὶ ταπάθη.
 IV. 4. 31.
 Ἀναξαγόρας. II. 4. 7.
 Ἀναξαγόρας νοῦν καθαρὸν καὶ ἀμιγῆ λέ-
 γει. V. 1. 9. (cf. ad p. 490).
 ἀνάπαυλα. IV. 3. 12. IV. 8. 5. VI.
 9. 8. extr.
 ἀναπεπταμένως. V. 18.
 ἀνάπλεων. I. 6. 5.
 ἀναπίμπλασθαι. IV. 8. 2. cf. I. 6.
 p. 54. F.
 ἀναπίπτειν. VI. 7. 22.
 ἀναπλάττειν φαντασίας. VI. 8. 3.
 ἀνάπλωσις. V. 7. 3.
 ἀναπύδραστος. IV. 3. 13.
 ἀναπύδραστος ὁ θεῖος νόμος. IV. 3.
 24.
 ἀναπόλησις. II. 9. 12. IV. 6. 3. post
 med.
 ἀναπολέω. IV. 3. 27.
 ἀναπτύσσω. VI. 7. 1.
 ἀνάρηθμον πλήθος. VI. 6. 1. init.
 ἀναρμωσία. III. 6. 2.
 ἀνάρμωστον (τό). I. 3. 9.
 ἀναρτῆν τὰ πάντα ἀφ' ἑνός τινος. III.
 1. 2.
 ἀναρτᾶσθαι εἰς ἄλλο. I. 4. 8. fin. V.
 6. 4. VI. 7. 42.
 ἀνασκοπεῖν. VI. 1. 1.
 ἀνατρέχειν. IV. 8. 7. VI. 1. 30.
 ἀναφεύγω. VI. 7. 28. extr.
 ἀναφοραὶ ζωδίων. II. 3. 6. (cf. annot.
 ad p. 140. D. E.)
 ἀναχαρεῖν εἰς τοῖσις. III. 8. 8.
 ἀναχαρήσις εἰς χωρισμός. I. 1. 12.
 ἀνδραγαθία. II. 3. 14. IV. 3. 32.
 ἀνδράποδα. IV. 4. 33.
 ἀνδραποδισταί. IV. 4. 31.
 ἀνδρία φιλοτινὴ ἔργα πρίσταται. I.
 6. 5.
 ἀνδρία ἐστὶν ἀφροβία θανάτου. I. 6. 6.
 ἀνδριαντοποιία. V. 9. 11.
 ἀνδριαντοποιική. V. 9. 5. (p. 559. C.)
 ἀνδρίας (ὁ). V. 9. 3. V. 9. 5. VI. 1.
 21. 22.
 ἀνδρίζεσθαι. III. 2. 8. VI. 8. 5.
 ἀνείδειν (τό). I. 2. 2. I. 8. 3. V. 5.
 6. VI. 7. 17. VI. 7. 32. VI.
 9. 3.
 ἀνελίσσω et ἐνελίσσω permutata. I.
 1. 8.
 ἀνελλιπής (ἀνελλιπής). V. 8. 7. extr.
 ἀνεμπίδιστος ζωή. IV. 4. 32.
 ἀνεμπίδιστος ὁδός. IV. 4. 10.
 ἀνεμπίδιστως. I. 4. 1. IV. 3. 10. VI.
 8. 6. et 7. 8.
 ἀνευδέες τὸ αγαθόν. I. 8. 2. V. 6. 4.
 ἀνευδέης ὁ θεωρητικὸς νοῦς καὶ πλήρης.
 VI. 8. 6.
 ἀνευδέστατος ὁ θεός. VI. 9. 6.
 ἀνευγκτέος. IV. 4. 38. VI. 5. 2. extr.
 ἀνευργητος (ἀνευργητος). V. 6. 5. et 6.
 cf. p. 527. VI. 8. 21. p. 755.
 ἀνευνόητος. VI. 7. 29.
 ἀνευτετάστω. IV. 2. post med.
 ἀνεπίκριτος. III. 6. 4.
 ἀνεπιστήμων (ὁ) δυνάμει ἐπιστήμων. II.
 5. 2.
 ἀνεπιστημοσύνη. VI. 1. 10.
 ἀνερμάτιστος. I. 8. 8.
 ἀνεις τῆς κολάσεως. IV. 3. 24.
 ἀνευρίσκω. V. 8. 4.
 ἀνέχεσθαι, cum Infinitivo addito Ar-
 ticulo et sine eo. I. 6. 2. VI. 7.
 14. init.
 ἀνηβοὶ παῖδες. II. 9. 9.
 ἀνήδονος. IV. 8. 7. extr. VI. 7. 24.
 extr. VI. 7. 25. init.
 ἀνήδονος βίος. VI. 9. 11. extr.
 ἀνήνυτος. II. 4. 7.
 ἀνθος κάλλους. VI. 7. 32. (cf. ad
 p. 723. E.)
 ἀνθρωπικός. I. 8. 13. II. 9. 9. (cf. ad
 p. 80. F.)
 ἄνθρωποι θεοὶ. V. 9. 1.
 ἄνθρωποι τὸ φρονεῖν ἐν τῷ μὴ φρονεῖν τι-
 θέμενοι. IV. 4. 12.
 ὁ εἶσω ἄνθρωπος. V. 1. 10.
 ὁ ἄνθρωπος ζωὴ λογική. VI. 7. 4.
 ἄνθρωπος μικτός ἐξ αγαθοῦ καὶ κακοῦ.
 I. 4. 16.
 ἄνθρωπος κείται ἐν μέσῳ θεῶν καὶ θη-
 ρίων. III. 2. 8.
 ἄνθρωπος ποιήμα συνφανθὲν εἰς τὸ πᾶν.
 III. 2. 9.
 ἄνθρωπος ἔχει ἐν αὐτῷ ὄντων ἡδονῶν καὶ
 ἐπιθυμιῶν καὶ φόβων κρατησάντων.
 VI. 4. 15.
 ἀνθρωπότης. VI. 1. 10. extr.
 ἀνιάτρος. VI. 7. 37. extr.

- ἀνίεναι. I. 6. 7.
 ἀνίλλομαι. I. 6. 2.
 ἀνίσότης. VI. 2. 21.
 ἀνιχνεύειν. I. 4. 2.
 ἀνοδος, ἐκ τοῦ σπηλαίου τῆ ψυχῆ πρὸς
 τὸ νοητὸν πορεία. IV. 8. 1.
 ἀνοηταίνειν. II. 9. 1. V. 5. 1.
 ἀνοίδασις (addendum Lexicis). IV.
 5. 7.
 ἀνομοειδής. IV. 3. 2.
 ἀνομοιότης. I. 8. 13. VI. 1. 9. VI.
 3. 2.
 ἀνομοιῦσθαι. V. 3. 7.
 ἀντάρειν. IV. 4. 43.
 ἀνταιωρεῖσθαι (addendum Lexicis).
 VI. 5. 11.
 ἀντακολληθεῖν. I. 3. 6. (cf. ad p. 22.
 B.)
 ἀντεπάδω. IV. 4. 43.
 ἀντερειδῶ. IV. 4. 29. IV. 5. 4.
 ἀντέρεισις. II. 1. 6. IV. 3. 26. (ubi
 ἀντέρησις).
 ἀντιδιαίρεο. I. 4. 3. VI. 3. 10. VI.
 3. 20.
 ἀντιδιαίρεσις. IV. 4. 28. extr. VI. 3.
 10.
 ἀντιδιαστέλλειν. VI. 1. 29.
 ἀντίκειμαι. VI. 1. 9. VI. 2. 10.
 ἀντικειμένως. VI. 1. 5.
 ἀντικινεῖν. VI. 1. 20.
 ἀντικίπτειν. III. 6. 18.
 ἀντιληπτός. IV. 5. 8. VI. 9. 5.
 ἀντιλαμβάνεσθαι. I. 4. 2. IV. 3. 30.
 IV. 4. 23. (cf. ad p. 30. B.)
 ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν σωματικῶν κινή-
 σεων. IV. 3. 24. init. VI. 9. 1.
 ἀντιληπτικὸς εἰκόνων. VI. 7. 7. extr.
 ἀντίληψις. I. 1. 11. I. 4. 9. 10. III.
 2. 14. IV. 3. 3. IV. 3. 23. IV.
 4. 23. V. 5. 12. VI. 1. 20. VI.
 4. 1. VI. 7. 7.
 ἀντίληψις νοήσεως. IV. 3. 30.
 ἀντίληψις ψόφου. IV. 4. 26.
 ἀντίληψις ἀμεγέθων. IV. 7. 8.
 ἀντιμαρτυρεῖν. VI. 4. 4. VI. 7. 29.
 extr.
 ἀντιπαράγεσθαι. II. 4. 11.
 ἀντιπαρεισαγωγή (addendum Lexi-
 cis). II. 9. 5.
 ἀντιπαρεβέω. VI. 5. 11.
 ἀντιπαρετίθημι. I. 6. 5.
 ἀντιπερίστασις. IV. 5. 2.
 ἀντιποιεῖσθαι. V. 5. 12.
 ἀντισήκωσις. I. 4. 14. (cf. ad p. 37.
 extr.)
 ἀντίστασις. IV. 3. 7. extr.
 ἀντιστρέφειν. I. 2. 2.
 ἀντιτείνειν. I. 1. 2.
 ἀντιτεταγμένως (add. Lexicis). V. 3.
 15.
 ἀντιτρίβειν (add. Lexicis). VI. 1. 20.
 ἀντίτυπα (τά). III. 6. 6.

- ἀντιτιπὲς (τό). VI. 1. 28.
 ἀντιτιπία. II. 6. 2. IV. 4. 29. VI.
 1. 26. (cf. ad p. 80. G.)
 ἀντίτιπον λόγον ἀπόσασθαι. VI. 7. 29.
 cf. VI. 8. 7.
 ἀντίτυπος (Substantivum). II. 9. 6.
 ἄντρον. Empedoclis idem quod σπή-
 λαιον Platonis. IV. 8. 1.
 ἀνυπαξία. V. 5. 2. init.
 ἀνυποστάτων πραγμάτων φωναί. VI.
 8. 7.
 ἄνω καὶ κάτω. VI. 7. 24.
 ἀναδινία. I. 4. 6.
 ἀνάλεθρος. II. 5. 5. IV. 7. 9.
 ἀνωμαλία. III. 7. 9. VI. 1. 11.
 ἀνώμαλος θέα. VI. 7. 34.
 ἀνανύμως. I. 4. 7.
 ἀξιόματα. V. 5. 1. med.
 ἀξιόσθαι. VI. 7. 40.
 ἀξιώσις. V. 5. 12.
 ἄογκος. VI. 1. 26. VI. 6. 8.
 ἄοριστία. I. 8. 4. III. 5. 7. VI. 8.
 15.
 ἄοριστέω. VI. 9. 7. init.
 ἄοριστότερος. III. 9. 2.
 ἀπαγγελτικός. IV. 4. 17. IV. 4. 23.
 ἀπαγε ταῖς μικρολόγοις Plotini dictum
 ap. Proclum in Commentar. in
 Enneades (in Davidis Armeni
 Commentar. mscr. in Porphyrii
 Quinque Voces). cf. autem Flo-
 tin. I. 4. 7. p. 34. D.
 ἀπαγορεύειν τῇ φύσει. III. 6. 6.
 ἀπαδόντως. III. 5. 5.
 ἀπάδειν. VI. 9. 8. extr.
 ἀπάθεια ἄλογος. IV. 4. 28.
 ἀπαθής. I. 1. 12.
 ἀπαθῆ ποιεῖν τὴν ψυχὴν ἐκ φιλοσοφίας.
 III. 6. 5.
 ἀπαιτεῖν (quærerere, inquirere). V. 3.
 8. VI. 3. 7.
 ἀπαλότης τοῦ ἀέρος. II. 1. 7.
 ἀπαμβλύνειν. III. 6. 12.
 ἀναλίσκειν. III. 2. 2.
 ἀπαξιούσθαι. V. 8. 3.
 ἀπαρακολυθήτως. IV. 3. 28.
 ἀπαράλλακτος. V. 7. 3.
 ἀπαραλλάκτως ἔχειν. II. 1. 2.
 ἀπαρτάω. VI. 7. 2.
 ἀπάρτησις. V. 1. 2.
 ἀπαρτίζειν. VI. 3. 4.
 ἀπαρτίζεσθαι. V. 3. 7. VI. 2. 4.
 ἀπηρτισμένη ὑπόστασις. VI. 3. 8.
 ἀπάτη φυσική. VI. 7. 24. extr.
 ἀπαιθαδίεσθαι. II. 9. 10.
 ἄπαντον (τό). III. 7. 2.
 ἄπαιστος βίος. III. 7. 11.
 ἀπειρία (infinitio. Cic. de finib. I.
 6. 21.) VI. 2. 21.
 ἀπελθεῖν (de morte voluntaria). I.
 4. 7. (simpliciter decedere, mor-
 ri). VI. 1. 7.
 ἀπερημόω. II. 6. 1. II. 6. 3. VI. 6.
 11. med.
 ἀπερίληπτος. VI. 9. 6.
 ἀπενθύνειν. IV. 5. 4.
 ἀπίθανος. VI. 4. 4.
 ἄπλετος δύναμις. IV. 8. 6.
 ἄπλετος φύσις. V. 5. 6.
 ἀπλήρωτος. V. 8. 4.
 ἀπλότης. V. 5. 6. III. 9. 14.
 ἀπλοῦν (τό). I. 1. 2.
 ἀπλοῦσθαι εἰς εὐπάθειαν. VI. 7. 35.
 ἀπλοθεῖς (Πῶρος λόγῳ κεχρημένος καὶ
 οἷον ἀπλοθεῖς). III. 5. 9.
 ἄπλωσις. VI. 9. 11.
 ἀπόβλητα. VI. 7. 21.
 ἀπόβλητον αὐδὲν ἐν τῷ παντί. IV. 4. 37.
 ἀπόβλητος. VI. 7. 31.
 ἀπογένεσις. III. 4. 6.
 ἀπογεννάω. VI. 1. 6.
 ἀπογενᾶσθαι. VI. 1. 14.
 ἀπογενμόω. VI. 7. 18.
 ἀπεδείξεις. VI. 9. 10.
 ἀποδενδρωθῆναι (vid. δενδρῶσθαι ibique
 laudat. annot. ad voc. δενδρωθῆναι.
 III. 4. 2. p. 284. B.)
 ἀποδέχεσθαι. III. 2. 7. (cf. ad pag.
 260. B.)
 ἀποδιδόναι. III. 1. 1. (ubi bis sed
 paullo diversa vi). cf. VI. 1. 2.
 (cf. p. 228. C. D. et p. 567. C.)
 ἀποιδιράσκειν. VI. 6. 3.
 ἀποθανεῖν (τὸ) ἀλλαγὴ σώματος ὥσπερ
 ἐσθῆτος. III. 2. 15.
 ἀποθέσεις ἱματιῶν. I. 6. 7.
 ἀποθέσεις σώματος. III. 2. 15.
 ἀποίκιλος. VI. 7. 13.
 ἀποικονομεῖσθαι (respuere Ficini.). V.
 9. 1.
 ἀποικονομούμενος. I. 4. 6.
 ἀποιος. I. 8. 10. II. 4. 1. II. 4. 7.
 VI. 1. 26. (ἔλη ἄποιος.)
 ἄποιον. IV. 7. 3.
 ἀποκεῖσθαι. I. 2. 4.
 ἀποκροῖεν. IV. 7. 10.
 ἀποκρίπτειν ἐν τῷ ὅλῳ τὸ μέρος. VI. 4.
 16.
 ἀπολαίειν, ἀπόλανσις. I. 2. 3. et pas-
 sim.
 ἀπολισθαίνω et ἀπολισθάνω. II. 6. 1.
 III. 6. 14.
 ἀπολίσθησις. VI. 6. 3. extr.
 ἀπόλυτος ἐνέργεια. VI. 1. 18.
 ἀπόλυτος. VI. 1. 18.
 ἀπόλυτος κίνησις. VI. 1. 22.
 ἀπόλυτος ποίησις. VI. 8. 20.
 ἀπομαντεύεσθαι. VI. 4. 27. V. 5. 12.
 VI. 7. 29.
 ἀπομαραίνεσθαι. IV. 4. 29.
 ἀπομάττωμαι. I. 6. 5. IV. 3. 7. IV.
 4. 23. IV. 9. 4.
 ἀπομεστώω. II. 3. 18.
 ἀπομειψῆσθαι. V. 4. 1.
 ἀπονίαι. I. 4. 14.
 ἀπονίφασθαι. I. 6. 5.
 ἀποξενούσθαι. III. 2. 1.
 ἀποξέω et ἀποξίω. I. 6. 9.
 ἀποπαθεῖν (marg. et codd. κακοπα-
 θεῖν). III. 2. 2.
 ἀποπίμπλαμαι. VI. 1. 7. extr.
 ἀποπίπτειν. V. 9. 3. extr.
 ἀποπίπτειν ἀπὸ πάντων. VI. 9. 3.
 ἀποποιεῖσθαι. IV. 3. 14.
 ἀποπληρούσθαι. I. 1. 2. I. 4. 6.
 ἀποπληροῦν. IV. 4. 44.
 ἀποπληρώτης. III. 4. 5.
 ἀπορία καὶ λίσσις (in Dialectica). I.
 3. 3. p. 20. F.
 ἀπορίαν εἰς εἰσορίαν καταστήναι. IV.
 3. 1.
 ἀπορῆν (ἀπορῆσεται). IV. 7. 5.
 ἀπορροή. VI. 7. 22.
 ἀπορροια εἰς τὸ κάτω. III. 4. 3.
 ἀποσθέννυμαι. II. 1. 3.
 ἀποσεμνίνω. VI. 7. 24.
 ἀποσκευάζεσθαι (in margine, ubi in
 contextu: ἀποικονομεῖσθαι). I. 4. 6.
 (cf. ad p. 33. D.)
 ἄποσον. II. 4. 9. IV. 7. 5. extr.
 ἄποσον ἢ ψυχῇ καὶ οἱ λόγοι. IV. 7. 5.
 extr.
 ἀπόστασις (defectio) I. 8. 7. (inter-
 vallum) II. 8. 1. VI. 2. 5. VI.
 6. 1. init. VI. 7. 42. extr.
 ἀποστατεῖν. III. 6. 6. III. 9. 2. IV.
 4. 43.
 ἀποστῆλθαι. V. 8. 10. VI. 2. 18.
 ἀποστροφή. I. 1. 1. I. 6. 6.
 ἀποσυλῆν. VI. 7. 33.
 ἀποσχίζεσθαι. VI. 5. 1.
 ἀποσώζειν. II. 9. 8. IV. 7. 5. V. 3.
 7. extr.
 ἀποτελεῖν λόγον. III. 8. 6.
 ἀποτελεσμα. II. 1. 2. II. 6. 1. III.
 8. 2. (θεωρίας) III. 5. 1. III. 8. 6.
 ἀποτελεστικὸν (τό). I. 1. 8.
 ἀποτελούμενον (τό). I. 1. 8.
 ἀποτελεῦτήσις. III. 8. 6.
 ἀποτέμνω. I. 1. 2. VI. 2. 22.
 ἀποτετμημένον πάσι; τῆς τοῦ γεννῆν δι-
 νάμεως. III. 6. 9.
 ἀποτετειχοσμένα τὰ θεῖα. II. 9. 3.
 ἀποτίθεμαι (Pass.). VI. 7. 28.
 ἀποτομή—ἀποτομαί (de luce solis).
 VI. 4. 7. sub fin.
 ἀποτυγχάνειν τοῦ ἀληθοῦς. III. 1. 2.
 ἀπουσία αἰσθήσεων. VI. 7. 1.
 ἀπουσία εἶδους. VI. 1. 9.
 ἀπόφασις. V. 5. 6. VI. 1. 9. VI. 2.
 3. VI. 3. 19.
 ἀπόφημι. V. 5. 6.
 ἀποχώρησις. IV. 3. 25.
 ἀπραγμότως. II. 9. 2.
 ἀπραίρετον (τό). I. 2. 5. 6.
 ἀπραίρετος δύναμις. IV. 4. 35.

- αἰτόθεν. V. 3. 2. (cf. p. 497. A.)
αἰτόκακον. I. 8. 13. } Vid. Var. Lect.
αἰτόκαλον. I. 8. 13. } et Annot.
αἰτοκίνησις. VI. 2. 18. VI. 6. 6.
αἰτόματον (τό). III. 2. 1. VI. 7. 11.
VI. 8. 8. extr. VI. 8. 14. αἰ-
τομάτας. IV. 3. 13.
αἰτονοῖς. III. 2. 16. V. 9. 13.
αἰτονοσία. VI. 8. 12.
αἰτοσαφροσύνη. (Si germanum ad-
dendum Lexicis. Vid. Annot. et
Var. Lect.) I. 2. 6.
αἰτότης (add. Lexicis sed cf. An-
not.) III. 7. 10.
αἰτοφυῶς. VI. 5. 1.
αἰτοφυχή (add. Lexicis). V. 9. 13.
14.
αἰχμηρὸν (τό). II. 1. 7.
ἀφαί. IV. 5. 4.
ἀφαιρέσεις. VI. 7. 36.
ἀφανίζω. III. 7. 10. VI. 2. 9. VI.
7. 35. (cf. ἀφανῆς ἐγένετο. I. 6. 8.)
ἀφανίζεσθαι. VI. 2. 19. (cf. I. 6. 8.
cum Annot.)
ἀφάνισις. VI. 7. 20.
ἀφάνταστος φύσις. III. 8. proem.
ἀφαντάστως. III. 6. 4.
ἀφαναίνω. IV. 4. 32.
ἀφθαρτον (τό). I. 1. 2.
ἀφή. IV. 7. 8. (Fragment. ex Eu-
seb. P. E. p. 832.)
ἀφῆς ἀντίληψις. II. 1. 6.
ἀφίξις. IV. 4. 4.
ἀφῆς; ψυχῆς. IV. S. 1.
ἀφῶδος. IV. 3. 25.
ἀφρομοῖον. V. 8. 8. ἀφρομοῖσθαι. III.
2. 14.
ἀφραίνειν. V. 8. 3.
ἀφραστος. VI. 6. 7.
ἀφροδίσια (τά). IV. 4. 28.
ἀφροδισίους χρῆσθαι. VI. 7. 26. extr.
Ἀφροδίτη (planeta). II. 3. 6.
Ἀφροδίτης ἀστέρα ἐν οὐρανοῖς Ἦρας λέ-
γουσιν οἱ θεολόγοι. III. 8. 5.
Ἀφροδίτη καὶ Ἦρα ταῖτό. III. 8. 5.
Ἀφροδίτη τίς; III. 5. 2.—διττή. ibid.
Ἀφροδίτης Ἔρωσ. III. 5. 2.
Ἀφροδίτη Οὐρανία. III. 5. 2. VI.
9. 9.
—— Διὸς καὶ Διόνης. III. 5. 2.
—— ἀμήτωρ. ibid.
—— Κρόνου. ibid.
—— κόσμου. ibid.
—— καλή. V. 8. 13.
—— πάνδημος. VI. 9. 9.
Ἀφροδίτη ἐστὶν ἡ ψυχὴ. III. 5. 4. III.
5. 7.
—— ψυχὴ Διός. III. 5. 8.
—— μέρος τοῦ κύριου Ἔρω-
τος. III. 5. 5.
Ἀφροδίτης γενέθλια. III. 5. 5.—τί αἰ-
νύσσεται; VI. 9. 9.
- Ἀφροδίτη ἔδωκε τι τῇ γυναικὶ ἐπὶ τοῦ
Προμηθέως πλασθεῖση. IV. 3. 4.
Ἀφροδίτης ἔμωι τὸ κάλλος γυναῖκες.
V. 8. 2.
Ἀφροδίται ἐν τῷ ὄλῳ πολλαί. III. 5. 4.
ἀφρόνως. VI. 1. 29.
ἀφροσύνη. VI. 1. 29.
ἀφωρισμένος. VI. 1. 14.
ἀφωριστέον. VI. 3. 1.
ἀφώτιστος. I. 2. 4. II. 4. 5. V. 3.
17.
ἀχλὺς. V. 9. 1.
ἄχλος. IV. 4. 28. med.
ἄχρονος πᾶσα ἡ νόσις ἐν αἰῶνι. IV.
4. 1.
ἐν ἀχρόνῳ ἐνέργεια. V. 1. 16.
—— μεταβολαί. VI. 1. 16.
—— κινήσις. VI. 1. 16.
ἀχρώματος. I. 6. 5.
ἀχώριστος. VI. 6. 5.
[ἀψίς.] V. 8. 10. (cf. Annot. ad
p. 551. A.)
ἀσφία (addendum Lexicis). II.
1. 6.
ἀσφοητή. III. 7. 11. III. 8. 4. IV.
4. 40. V. 8. 7. V. 8. 11.
ἄσφοδος τοῦ πάντος κέλευθος. IV. 4. 45.
ἀσφῶς. IV. 3. 4.
- B.
Βάσις. VI. 1. 16. VI. 1. 18. VI.
3. 23. VI. 7. 18.
βαδιστικὴ δύναμις. IV. 3. 23.
βαῖνα (βεβᾶς, βᾶθρον). I. 6. 9.
βάλλεσθαι εἰς ἔννοιαν (alii libri λαβέ-
σθαι ἐ. ἐ. Vid. Var. Lect. et An-
not.). V. 8. 1.
βαπτίζεσθαι μάγων τέχναις. I. 4. 9.
βεβαπτισμένη ἐν τῷ σώματι ψυχὴ. I.
8. 13. cf. VI. 9. 8.
βαρέω (βεβαρημένος). III. 5. 9. III.
8. 7.
βαρύνεσθαι. V. 9. 1.
βάρυσις. IV. 3. 15. (p. 383. D.)
βαρύτης. VI. 3. 24.
βαρύνω (βαρύνουσαι αἱ τῶν σωμάτων
ποιήσεις). IV. 7. 8. (Fragm. ex
Eusebii Pr. Evang. p. 832.)
βασιλεὺς ὁ μέγας. V. 5. 3.
βασιλεὺς πάντων. IV. 7. 42.
βασιλικὴ τέχνη. V. 9. 11.
βασιλικὴ ψυχὴ. IV. 4. 9.
βασιλικὸς νοῦς. IV. 4. 9.
βάσις. VI. 6. 9. sub fin.
βέβηλος. I. 6. 8. init.
βιάσασθαι γυναῖκα. III. 2. 13.
βίαιον. VI. 7. 11. sub fin.
βίβλος (ἡ). II. 7. 2.
βίος θήρειος. III. 4. 3.
βίος σπουδαῖος. I. 4. 12.
—— μικτὸς ἐκ τινος ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ.
I. 4. 16.
- βιοτή. III. 3. 4.
βλάβαι περὶ τὸ ἔρῳ. I. 1. 3.
βλάβος. VI. 1. 12.
βλέπε πρὸς θεόν. II. 9. 15.
βλέπειν δι' ὀφθαλμῶν τῶν τῆς τέχνης. II.
9. 16.
βλεφάρων φύσις. V. 5. 7.
βλοσυρὸς (ἀνδρῶν βλοσυρὸν ἔχουσιν πρό-
σωπων). I. 6. 5.
βολή (βολαὶ ὀφθαλμῶν s. ὀφθαλμῶν). I.
6. 2. init. cf. VI. 4. 3. p. 646. A.
infr.
βορβόρω φίλον τὸ μὴ καθαρόν. I. 6. 6.
ἐν βορβόρῳ κείεσθαι—βορβοράτης. I.
6. 6.
εἰς βορβόρον πεσεῖν. I. 8. 13.
εἰς βορβόρον σωμάτων ἐμβῆναι. VI. 7.
31.
βοτανῶν ἐνέργεια. IV. 4. 35.
βούλει (ejus constructio). I. 6. 5.
cum Annot.
βουλήσεις. V. 1. 2. VI. 8. 1.
βούλησις καὶ ἐκκλησις. I. 4. 6.
—— καὶ λογισμὸς. VI. 7. 3.
βουλητὸν δεῖ τὸν εὐδαίμονα βίον εἶναι. I.
4. 5.
βούλευσις. IV. 4. 11.
βρίθειν (βρίσαντος εἰς βίον θήρειον). III.
4. 3. cf. IV. 3. 13.
βυσσίθεν. VI. 5. 12.
βωμοί. I. 4. 7.
- G.
Γάμων φυσικὰ προθεσμιαί. IV. 3. 13.
γαμψώνυχος. VI. 7. 9. extr.
γαργαλίζεσθαι. VI. 7. 34. (cf. ad
p. 726. B.)
γαστήρ ρυεῖσα. II. 9. 14.
γαστριμαργα ζῶα. III. 4. 2.
γαστριμαργία. III. 6. 5.
γεγωνὸς λόγος. V. 1. 6.
γεινιάσις. I. 2. 5. III. 6. 14.
γειτονέω. I. 2. 5. II. 1. 8. III. 9. 2.
IV. 3. 9. VI. 4. 2. VI. 7. 42.
γειτόνησις. I. 2. 5.
γειτόνημα. V. 1. 3.
γειτονία. V. 8. 7.
γέλως—ἐν γέλωτι θέμενος τὸ σωφρονεῖν.
II. 9. 15.
γενέθλια. III. 5. 2. VI. 9. 9.
γενείασις (add. Lexicis). IV. 3. 13.
med.
γένειον. IV. 4. 11.
γένεσις, i. e. ἡ περὶ τὰ σώματα φύσις.
VI. 3. 2. et sæpius.
γένεσις (contrarium τῆς οὐσίας). VI.
5. 2.
γενητός. VI. 7. 2. extr.
γέννα. IV. 4. 13.
γενῶν (natum esse dicere, s. natum
esse facere, fingere). V. 8. 12.
γέννημα. VI. 7. 2. extr. VI. 7. 35.

- γενήματα διδυμα ἐκ συνόδου μιᾶς καὶ
ἑνὸς σπῆματος. IV. 7. 5.—*ιδ.* I.
6. 9.
γενητής. V. 2. 1.
γενήτειρα. V. 8. 10.
γενητικός. VI. 1. 12. VI. 8. 13.
γένος (τὰ γένη τῶν ὄντων. VI. 2. 1. et
sqq.
γεῦσις. IV. 6. 1.
γευστική δύναμις ἐν γλώσσῃ. IV. 3. 23.
γευστός. IV. 4. 26.
γεῶδες (το). I. 6. 5. sub fin. III. 6.
6. IV. 3. 15.
γεωμέτραι θεωροῦντες γράφοσι. III.
8. 3.
γεωμετρία. V. 9. 11.
γεωμετρία καὶ ἀριθμητικὴ διττή. VI. 3.
16.
γεωργία. IV. 4. 31. V. 9. 11. II. 3.
14.
γῆ ἄνευ ἕργου συστῆται οὐ δύναται. II.
1. 6.
γῆ κέντρον κόσμου. III. 2. 7.
γῆ στερεά. III. 6. 6.
Γῆ θεῶν πρεσβυτάτη. IV. 4. 22.
γῆ (ἡ) ἐν μέσῳ καὶ στρωγγύλῃ. V. 8. 7.
γῆς παθήματα. IV. 4. 22.
— φύσις. VI. 7. 10.
γεῆρον (τό). IV. 3. 17.
γεῆρὰ σώματα. II. 1. 6. IV. 5. 1.
γῆρινον ζῶον. IV. 4. 22. VI. 3. 9.
γῆρινα. VI. 7. 10.
γλαυκός—γλαυκόν. IV. 4. 19.
Γλαυκός θαλάττιος. I. 1. 12.
γλαφυρός. IV. 8. 5. extr. (cf. ad
p. 474. B. supra).
γλυσχρῶς καὶ ἀπαρόντως. III. 5. 5. fin.
γλίχσθαι τοῦ φωτός. VI. 7. 22.
γλυκίς, γλυκῦ, γλυκύτης. IV. 4. 29.
VI. 3. 18. (IV. 7. 8. Fragm. ex
Euseb. p. 833). et passim.
γλυκάζειν. IV. 3. 36.
γνώθι σαυτόν. IV. 3. 1. init. τὸ γν.
σ. τίμη λέγεται; IV. 7. 41.
γνωματεῖν. IV. 8. 11.
γνώμη ἐπακτός. IV. 3. 10.
— διάφανος. IV. 8. 3.
γνωρίζειν. VI. 1. 21. init.
γνωριστικός. V. 3. 1.
γνώρισις. III. 7. 12. init. IV. 7. 5.
VI. 1. 20.
γνώσις ἐναργεστέρα τὰγαθοῦ ἢ τοῦ κα-
κοῦ πείρα. IV. 8. 7.
γνώσις ἐστὶ δι' ὀργάνων σωματικῶν. IV.
5. 1.
γνώσις τῶν μελλόντων. IV. 4. 12.
— ἐπακτός. IV. 4. 9.
— πεπαιδευμένη. II. 9. 13.
— εἰδέναι ὑπεριδομένη. VI. 9. 3.
init.
Γνωστικοὶ (γνωστοὶ in aliquot libris
vid. Var. Lect. et Annot.). II. 9. 1.
- γῶγς. IV. 4. 40.
γοητεία. II. 9. 14. IV. 4. 40. IV.
4. 43. (γοητεία.)
γοητείας δεσμοί. IV. 3. 17.
γοητεία φύσεως. IV. 4. 44.
γοητεῖν. IV. 4. 3.—τὰ γεγοητεϊκότα.
V. 1. 2.
γοητεύσθαι. II. 3. 15. IV. 4. 30.
IV. 4. 43. 44.
γότηυμα. IV. 4. 40.
γότηυσις. IV. 4. 43.
γραμμαὶ τῶν σαμάτων. III. 8. 3.
γραμμαί. III. 8. 7.
— ἐν κύκλῳ ἀπὸ τοῦ κέντρου πρὸς
τὴν περιφέρειαν. I. 7. 1. fin. IV. 2.
init.
— συμβάλλουσαι ἐκ περιμερείας
κύκλου. IV. 7. 6.
γραμμὴ νοητὴ οὐκ ἂν ἐφαρμόσειε τῇ
αἰσθητῇ. IV. 4. 23.
— εἰς ἄπειρον ἵεναι δοκοῦσα. VI.
5. 11.
— ἄπειρος. VI. 6. 17.
— ἐκ κέντρου. IV. 1.
γράμματα ἐν οὐρανῷ γραφόμενα. II. 3. 7.
γραμματική. VI. 1. 29.
γραμμάτων τύποις ἐπιξυεῖται λόγος καὶ
πρωταίσις. V. 8. 6.
— φυσικῶν ἀνάγκαις. III. 3.
6.
γραμματεῖον. VI. 1. 19.
γραφεῖς. V. 5. 1.
γραφικὴ (τέχνη). V. 9. 11.
γρήγορις. Vid. ἐγγήγορις.
γρπτός. V. 9. 12.
γρπτότης. V. 9. 12.
γυμνάζεσθαι κατὰ πάλας. III. 2. 8.
γυμνασία. IV. 6. 3.
γυμνάσιον νικόντων καὶ ἥττωμένων. II.
9. 9.
γυμνός. I. 6. 7. VI. 3. 19.
γυνίαι τῆς ὄψεως. II. 8. 2.
- Δ.
Δαίμονες οὐκ ἀπαθείς τῷ ἀλόγῳ. IV. 4.
43.
δαμόνων δῆμοι. III. 2. 3.
— φύσις τίς; III. 5. 5.
— καὶ ψυχῶν φωνή. IV. 3. 18.
δαίμων (δ) ὁ ἡμεῖς εἰληχῶς. III. 4. 1.
(p. 283. init.)
— ἀγαθὸν εἰς ἔδου. III. 4. 6.
δαίμονες καὶ ψυχαὶ ἐν ἀέρι. IV. 3. 18.
δαίμονες. IV. 4. 30. V. 1. 4.
— τιμύμενοι. IV. 8. 5.
δαίμοσι προστιθεμένη πάθη. οἱ θεοὶ ἀπα-
θείς. III. 5. 6.
δαμόνιος τύπος. IV. 4. 45.
δαῖς (ἐπὶ δαῖτα). VI. 7. 30.
δάκτυλος. IV. 7. 7. III. 2. 3. extr.
δακτύλιος (δάκτυλος. vid. Var. Lect.).
IV. 9. 4. IV. 7. 6.
- δεῖ cum Dativo et Infinitivo. I. 1. 3.
IV. 1. 3.
δεῖγμα. V. 8. 3.
δεῖξις, δείξεις. IV. 8. 4. et passim.
δεικνύειν de pictoribus aliisque arti-
ficibus. I. 6. 9.
αὐτὸ δείξει. Adagium Platoni Plo-
tinoque familiare. I. 6. 1.
δειλαίνω (δείλα—δειδιῶς etc. passim).
I. 4. 15. III. 6. 2.
δεκάζω. VI. 8. 13.
δεκτικός. IV. 4. 23. (δέχεσθαι pas-
sim.)
δεκτικός ἀγαθοῦ. IV. 4. 45.
— εὐθαιμόνας. I. 4. 3.
δεκάζει τὴν ἀδελφότητα ταῖς ἐπιθυ-
μηταῖς ἐπιθυμίαις. VI. 4. 44.
Δελφοὶ τὸ μέσον. VI. 1. 14. (cf. Pla-
ton. Republ. IV. p. 427. 6. Pin-
dar. Pyth. VI. 2.)
δέμνια. III. 6. 6.
δένδρον. III. 3. 7.
δενδρῶσθαι (ἀποδενδρῶσθαι, cf. Annot.
ad p. 284. B.) III. 4. 2.
δέον (τό). VI. 8. 18.
δεσμὰ ψυχῶν θνητά. IV. 3. 12.
δεσπόζειν. IV. 3. 34.
δῆλον, ὅτι in media sententia. II. 9.
12. V. 3. 9. init.
δῆλον πρὸ λόγου. III. 2. 1.
δῆλοσις. V. 5. 6. V. 5. 7.
δηλωτικός. II. 7. 3. IV. 2. init. V.
5. 5. VI. 7. 4.
Δημήτρα. IV. 4. 27.
Δημήτηρ γῆ. IV. 4. 30.
δήμιος. III. 2. 17. extr.
δήμος, δῆμοι. III. 2. 3. et passim.
δημιουργός. II. 1. 5. II. 4. 7. III. 9.
1. IV. 4. 9. 10. V. 8. 1.
δημιουργός νοῦς. II. 3. 18.
δημιουργός et νοῦς distinguuntur. III.
9. 1.
δημιουργεῖ ἡ ψυχὴ. II. 9. 4. II. 9. 6.
δημιουργομένη ἕλη. III. 8. 1.
δημιουργία φύσεως. III. 8. 1.
δημιουργόν (τὸ adjective). V. 1. 10.
δημιουργῶν λόγος. VI. 7. 11.
δημογέροντες. VI. 9. 13.
διαβάρυνσις (vid. Var. Lect. et voc.
βάρυνσις). IV. 3. 15.
διάδοχος (Platonica vox Republ. V.
p. 54). IV. 9. 2. V. 8. 11.
διάδοσις. IV. 2. 2. IV. 7. 7.
διάδοχος κίνησις. VI. 1. 19.
διάδωσις. II. 7. 1.
διάθεσις ἐκούσιος. I. 5. 10. I. 1. 2.
III. 1. 9. (cf. ad p. 45. F.)
διαθέσεις σωματικάι. IV. 4. 28.
διάκειμαι (διακῆται). IV. 4. 4.
διάκενος. III. 3. 7.
διακονεῖσθαι. V. 8. 7.
διακόπτειν τὴν ῥίζαν. V. 2. 2.

- διακορής. VI. 7. 16.
 διακοσμεῖν. IV. 7. 13. extr.
 διακριτικός. V. 4. 2. VI. 3. 17.
 διάκρισις. VI. 3. 17. VI. 3. 25.
 διαλαγχάνω. IV. 3. 6.
 διαλαμβάνειν (distinguere). IV. 4. 7.
 διάλειμμα. II. 7. 1.
 διαλείπω. IV. 4. 32.
 διαλεκτική (διαλεκτικός). I. 3. 1. cum Annot. I. 3. 4.
 διαλλάττει (differentia est). IV. 3. 21.
 διάλληλα μέρη. VI. 8. 14.
 διαμφοσθητεῖν. V. 9. 3.
 διάνοια (διανοεῖσθαι passim). I. 1. 1.
 διανήμα. IV. 3. 30.
 διανήσις. III. 8. 6. IV. 4. 6. VI. 7. 1. med.
 διανοητικὴ δύναμις. IV. 8. 7.
 διανοητικὸν (τό). V. 3. 3.
 διανύειν ἑδόν. IV. 4. 8.
 διαπεραίνειν τὴν ὄρχησιν. IV. 4. 33.
 διαπεφοιτηκῆα ψυχῇ. I. 1. 4.
 διαπορεῖν. II. 7. 2. VI. 3. 20.
 διαπτοεῖν. I. 6. 3.
 διαπτοεῖσθαι. I. 6. 2.
 διαρθρῶ. IV. 6. 2.
 διαριθμεῖν ἑαυτόν. VI. 7. 41.
 διαρρίπτειν. VI. 4. 7.
 διασαφέω. VI. 6. 16.
 διασπᾶν. VI. 5. 9.
 διάστασις (ἢ) τριχῇ. II. 1. 16. II. 9. 17. (cf. ad p. 216. A.)
 διάστασις τῆς ἐρημίας. III. 7. 7.
 ——— τοπική. IV. 1. 1. (cf. ad p. 360. B.)
 διάστατον (τὸ) τριχῇ. II. 1. 6.
 διάστημα. II. 7. 2. III. 6. 18. III. 7. 7. IV. 5. 4. VI. 3. 11. VI. 4. 1. VI. 7. 39.
 ——— τοπικόν. III. 7. 7.
 ——— κενόν. IV. 3. 20.
 ——— ἀδιάστατον. IV. 4. 16.
 ——— σύμμετρον. IV. 5. 4.
 διαστέλλεσθαι. IV. 2. init.
 διασύρειν τοὺς θεοὺς ἄνδρας. II. 9. 6.
 διατάττειν. IV. 6. 16. init.
 διαφάνεια οὐκ ἀντίτυπος. II. 1. 7.
 διαφανὲς σῶμα. IV. 5. 1. init.
 διαφοιτᾶν. I. 1. 4. (vid. διαφεφοιτηκῆα).
 διαφοραὶ διαφορῶν. VI. 3. 18.
 διαφοραὶ πρὸς τὸ ἀμεινον καὶ τὸ χεῖρον. IV. 4. 45.
 διαφονία. IV. 3. 31.
 διαφανεῖν. VI. 8. 1.
 διαφειδεσθαι. V. 5. 1.
 διδάξις. VI. 9. 4.
 διδόναι tradere, docere. I. 1. 12.
 διδόναι tribuere et concedere, diversa vi eodem loco. III. 6. 1.
 διδόναι ἐν χάριτι. IV. 8. 6.
 δίδυμα γεννήματα. IV. 7. 5. δίδυμι. V. 7. 3.
 διείργω (τὸ διεργον). IV. 5. 4. VI. 4. 9.
 διεξέρχεσθαι. III. 8. 8.
 διεξελθεῖν καὶ ἐπιδραμεῖν. VI. 5. 8.
 διεξιέναι. III. 8. 8.
 διέξοδος. II. 8. 1. cum Annot. p. 189. B. III. 7. 10. III. 8. 8. IV. 3. 12. IV. 4. 1. IV. 4. 8. V. 3. 17. V. 8. 6.
 διέξοδος αἰθίος. III. 7. 12. med.
 ——— τῆς ζωῆς. IV. 4. 35.
 διεξοδεύω. IV. 3. 12. V. 8. 6. VI. 6. 16.
 διζέομαι. V. 9. 5.
 διήγησις in fabula scenica. III. 2. 16.
 διηκεὲς φῶς. II. 9. 3.
 δίκαιοι διασαφεῖν ἐστέ. VI. 6. 16.
 δίκαιον ἦθος. I. 6. 5.
 δικαιοσύνη ἐνέργεια νοῦ. VI. 2. 18.
 δικαιοσύνην τετράδα ἔλεγον οἱ Πιθαγόρειοι. VI. 6. 5.
 δικαιοσύνην γενναίαν εἶναι εὐθείαν. I. 6. 1.
 δικαίωσις. IV. 3. 16.
 Δίκη πάρεδρος Διί. V. 8. 4.
 δίκτυον ἐν ἕδρασι τεγγόμενον. IV. 3. 9. VI. 6. 3.
 διοίκησις (ἢ) τῶν ὕλων εἰ δυσκόλος; IV. 4. 12.
 διδύλυμι. I. 8. 8.
 διολογοῦσθαι. I. 3. 1.
 Διοισιακὸν κάτοπτρον. IV. 3. 12. init.
 διορίζειν. V. 5. 1. init. VI. 6. 21.
 διορισμός. III. 7. 11.
 δίπηχυς. VI. 1. 7.
 διπλασίων. VI. 6. 17.
 διποδία (bipedalitas. Fic. de homine). VI. 3. 5.
 διττὸς ὁ ἐνθάδε βίος, ὁ μὲν τῶν σπουδαίων, ὁ δὲ τῶν πολλῶν. II. 9. 9.
 διχάζειν. V. 3. 10.
 διωκτός. V. 1. 2.
 διώξις. VI. 7. 26.
 Διόνη. III. 5. 2. (Διόνη falso. Vid. Var. Lect.)
 εἶξα ἀπὸ τοῦ ἰδέσθαι κεκλημένη. V. 5. 1. extr.
 εἰδῆαι (αἰ) ὥσπερ ὀράματα εἰσι. III. 6. 2.
 δοξαστικός. II. 2. 3. V. 3. 9.
 δουλεία (ἢ) ψέγεται διὰ τί; VI. 8. 4. med.
 δουλεύειν. I. 6. 3. et passim.
 δράμα (fabula scenica). III. 2. 11. III. 2. 16. VI. 7. 7.
 δραστήρια. VI. 1. 29.
 δραστήριος. IV. 7. 4.
 δραστήριος τόπος. IV. 7. 8. (ap. Euseb. P. E. p. 832.)
 δριμύεις πόθοι. I. 6. 7. (cf. ad p. 56. A.)
 δρομικός. IV. 6. 3. extr.
 δυὰς ἀρίστος. V. 4. 2. δυὰς (in numeris). VI. 3. 13.
 δύο (τά) καὶ ἡ δυὰς. VI. 6. 14.
 δυοὶ (ἐν τοῖς δισίν). V. 6. 4. VI. 6. 9.
 δύνειν—δέσθαι cum Præposs. εἰς, κατὰ. I. 6. 8. cum Annot.
 δύναμις ἄφατος. IV. 8. 6.
 ——— ἄλογος. IV. 4. 37.
 ——— τρεπτικὴ τῆς ὄλης. II. 3. 17.
 ὁ δυνάμει Σωκράτης. II. 5. 2.
 περὶ τοῦ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ. II. 5. 1. cum Annot.
 δυνάμει ἀδιάστατοι. VI. 5. 5.
 ——— ἀμφοσθητήσιμοι. VI. 8. 1.
 ——— θεῖαι. III. 2. 13.
 ——— μὴ μετρηθεῖσαι. II. 9. 3.
 ——— φυσικαί. IV. 4. 31. VI. 1. 11.
 δυνάμειων ποικιλία. IV. 4. 40.
 δυνάμωσις (addendum Lexicis). IV. 6. 3.
 δυσκίνητος καὶ δυσπαθὴς ψυχῇ. I. 4. 8.
 δυσκίνητος. II. 6. 2. IV. 4. 22.
 δυσκίνητον τὸ σῶμα. IV. 4. 26.
 δυσπαθής. IV. 7. 8. (ap. Euseb. P. E. p. 832.)
 δὺσφραστos. VI. 5. 8. VI. 9. 10.
 δυσχεραίνειν τὸ ζῆν, ᾧ θάνατος μέμικται. VI. 7. 29. extr.
 δυσχεράσεις. I. 9. (addendum Lexicis).
 δυσχεραντέον. VI. 3. 8.
 δυσχεραντικός. IV. 4. 28. post med.
 δ. ἀνήρ. VI. 7. 24. post med.
 δυσχερῆ πολλὰ ἐν τῷ κόσμῳ. II. 9. 4.
 E.
 *Εγγεῖος. VI. 3. 9.
 ἐγείρεσθαι εἰς ἑαυτὸν ἐκ τοῦ σώματος. IV. 8. 1.
 ἐγερσις ἐκ τῶν ἀτόπων εἰδώλων. III. 6. 5.
 ἐγερσις τοῦ ἔρωτος. V. 5. 12.
 ἐγκαλλώπισμα. III. 5. 9.
 ἐγκαταλείπω. II. 5. 5.
 ἐγκεντρίζομαι. II. 9. 7.
 ἐγκεράννυμι. I. 6. 5.
 ἐγκέφαλος. IV. 3. 23.
 ἐγκινεῖσθαι. III. 6. 3.
 ἐγκολπίζεσθαι. I. 4. 6.
 ἐγκρέμαμαι. IV. 4. 18.
 ἐγκρίνεσθαι. IV. 3. 15. (p. 383. E.)
 ἐγγήγορος (cf. γρήγορος). III. 6. 5. IV. 8. 16.
 ἐγγήγορος ἀληθινὴ ἀνάστασις ἐστὶν ἀπὸ σώματος οὐ μετὰ σώματος. III. 6. 6.
 ἔδρα—ἔδραϊος. VI. 2. 8.
 εἰ cum Coniunctivo. I. 4. 2. (cum Annot.) IV. 4. 1. V. 5. 1. V. 6. 1. med. V. 7. 1. init. VI. 5. 1. init. VI. 5. 8.

- εἰ ἄν. V. 2. 9. (cum Annot. p. 556. B.)
 εἰρησὶς οὐκ ἄμυστος. IV. 4. 22.
 — ἀμφίβολος. V. 5. 1. init.
 — ἐν τῷ ἔκουσῳ. VI. 8. 1.
 εἰδοποιεῖν. I. 8. 5. VI. 6. 5. extr.
 VI. 7. 11. VI. 7. 17. extr.
 εἰδοποιεῖσθαι. IV. 4. 2. IV. 4. 35.
 IV. 4. 38. V. 1. 7. VI. 7. 33.
 εἰδοποιητικός (add. Lexicis). I. 8. 3.
 εἶδος. I. 2.
 — οὐ κεχαρισμένον. I. 1. 3.
 — ἐφαπτόμενον. I. 1. 3.
 — χαριστόν. I. 1. 4.
 τὸ εἶδος εἰ ποιότης; II. 6. 2.
 — μόνον γόνιμον, ἢ δὲ ἕτερα φύσις
 ἄγονος. III. 6. 19.
 ὁ τῶν εἰδῶν τόπος. I. 6. 9. (cum An-
 not. p. 58. A.)
 εἶδη νοητά. I. 1. 7.
 τὰ εἶδη ἐν ῥήτῃ. IV. 5. 2.
 τὸ εἶδος μάλλον ἢ ἡ ἕλη τὸ κακόν. I.
 8. 8.
 — τὸ ἐν τοῖς ἀστροῖς ἐμφαινόμενον.
 II. 9. 16.
 εἶδωλον (τὸ) ἀφήσῃ ἡ ψυχὴ. I. 1. 12.
 — καλὸν ἐφ' ἕδατος ὀχρούμενον. I.
 6. 8.
 εἶδωλον εἶδωλον πλάττειν. II. 9. 10.
 εἶδωλα ψυχικά. II. 9. 11.
 εἶδωλον ὕλικόν. II. 9. 12.
 εἶδωλα αἰσθητά. III. 4. 2.
 εἶδωλον ἄμορφον. III. 6. 7.
 — μορφοῦν. III. 9. 2.
 — τὸ ἐν κατόπτρῳ ἐνέργεια τοῦ ἐνο-
 ρωμένου. IV. 5. 7.
 — καλοῦ ἐπακτόν. V. 8. 9.
 εἶδωλὸν τοῦ ἐρασμίῳ κινεῖσθαι. VI. 7.
 31.
 εἶδωλον ἔρωτες οἱ ἐνταῦθα ἔρωτες. VI.
 9. 9.
 εἶδωλον προστάται. IV. 5. 2.
 εἰκασία. IV. 4. 5.
 εἰκὼν κινήτικη. III. 7. 12. med.
 εἰκονικὴ φαντασία. III. 6. 18.
 εἰκόνημα. I. 4. 10.
 εἰλησις. I. 8. 14.
 εἰλικρινής—εἰλικρινές. I. 6. 5.
 εἰλικρινῶς ἔχειν. VI. 7. 19.
 εἰμαρμένη ἐκ τοῦ χείρονος ἀρξαμένη. III.
 3. 5.
 εἰμαρμένη (τῆ) ὑποπεπτακένας. IV. 3.
 15.
 εἰμαρμένης (περί). III. 1.
 εἶναι (τὸ) αὐταρκες ἐαυτῷ. VI. 6. 18.
 extr.
 εἶναι (τὸ) ἢ τῆς οὐσίας δηλωτικὴ ὀνομα-
 σία. V. 5. 5.
 εἶνεκα. IV. 4. 30.
 εἶπερ, omisso verbo. I. 6. 5.
 εἶργος ὁ ἄνωθεν. III. 1. 2.
 εἰσαθρῶ. III. 7. 2.
 εἰσαφικνεῖσθαι. IV. 9. 2.
 εἰσκρίνεσθαι. (cf. Var. Lect.) III. 3.
 4. IV. 3. 15.
 εἴσκρισις. IV. 3. 9. VI. 4. 16.
 εἰσλάμπω. V. 1. 2.
 εἰσοικέω (εἰσοικίζω Var. Lect.) III.
 6. 13.
 εἰσοικίζεσθαι. III. 6. 18. V. 1. 2.
 εἰς τὸ αὐτό. I. 8. 14. (cum Annot.)
 εἰσύστερον (hæc forma addenda Lex-
 icis). III. 2. 9.
 εἰσφεύγειν (add. Lexicis). V. 3. 17.
 ὁ εἰσὼ ἄνθρωπος, κατὰ τὸν Πλάτωνα.
 V. 1. 10. p. 491. B.
 εἶσα γίνεσθαι (γίνομενος τῶν μὴ ἄλλω
 ἔσω, ἑμαυτοῦ δὲ εἰσῶ). IV. 8. 1. init.
 ἔκβασις. I. 8. 7.
 ἐκβιάζειν (vid. sequens et Var. Lect.)
 III. 4. 5.
 ἐκβιβάζειν. III. 4. 5.
 ἐκδέω. III. 3. 1. supra.
 ἐκδηλῶ. III. 7. 12.
 ἐκζήτησις (Vid. Var. Lect.) V. 8. 6.
 ἐκθορέω. VI. 4. 16.
 ἐκκλησία. IV. 4. 17. VI. 4. 15. VI.
 5. 10.
 ἐκκρέμαμαι. VI. 7. 5.
 ἐκκίπτειν. IV. 3. 15. (p. 383. D.)
 ἐκλάμπεσθαι (cf. Var. Lect.) III. 6.
 17.
 ἐκλαμψις. III. 2. 16. IV. 5. 7.
 ἐκλειψις. VI. 7. 2.
 ἐκνεύω. VI. 7. 34.
 ἐκούσιον (περὶ τοῦ ἔκουσίου). VI. 8.
 ἐκπαλαι. VI. 4. 14.
 ἐκπίπτειν absolute. III. 7. 10.
 — τῆς εὐδαιμονίας. I. 4. 7.
 — τῆς θέας. VI. 9. 11. extr.
 cf. VI. 7. 33. init.
 ἐκπτώσεις ἀρχῶν. I. 4. 7.
 ἐκπλήττεσθαι μεθ' ἡδονῆς. I. 6. 7. VI.
 7. 31.
 ἐκπληξίς καὶ συμμιγῆς τῷ ἀληγίνοντι
 ἡδονῇ. V. 5. 12.
 ἐκπορίζειν. IV. 4. 17.
 ἐκπρεπῶς ἐποχεῖσθαι. I. 6. 3.
 ἐκπτωσις ἢ πρὸς μίξιν ἀμαρτία. I. 4. 7.
 III. 5. 1.
 — εἰς κακόν. III. 5. 1. extr.
 — τοῦ σκοποῦ. VI. 1. 10.
 — λόγου ἢ ἕλη
 — καὶ φυγῆ. VI. 9. 9.
 ἐκρίπτεσθαι. II. 5. 5.
 ἐκσταζειν. II. 7. 1.
 ἐκστασις et ἐκτασις (permutata). I.
 1. 5.
 ἐκστασις καὶ ἀπλωσις. VI. 9. 11.
 ἐκστατικός. VI. 3. 21. extr.
 ἐκτασις. III. 6. 17. VI. 4. 13. init.
 ἐκτάσεις τῶν ὄγκων. II. 7. 1.
 ἐκτιποῦν ἀγάλματα ἐν τοῖς ἱεραῖς. V.
 8. 6.
 ἐκφανής. IV. 3. 31.
 ἐκφρασις. III. 8. 9.
 ἐκφέρειν, i. q. morte liberare a dolo-
 ribus. I. 4. 8.
 ἐκφρεύγει οὐδὲν τὸ ταχθῆν ἐν τῷ παν-
 τὸς ἡμέρ. III. 2. 4.
 ἐκφραρος. VI. 9. 11. init.
 ἐκφρυσίς. IV. 4. 11.
 ἐκχέειν (οἱ ἐκχέοντες τὰς ὕψεις). IV.
 5. 2. cum annot. p. 442. B.
 ἐλαττώσις ἔχειν. III. 2. 15.
 ἐλαττωῖσθαι. III. 8. 7. extr. IV. 3. 2.
 IV. 4. 37. IV. 9. 5.
 ἐλαττώω. VI. 7. 13. extr.
 ἐλάττωσις. III. 3. 3.
 ἐλάττωσις ἐστὶ νοῦ εἰς αὐτάρκειαν λο-
 γισμῷ δεῖσθαι. IV. 3. 18.
 Ἐλένης κάλλος. III. 3. 5. V. 8. 2
 ἐλευθέριον (τὸ). VI. 8. 5.
 ἐλευθεριποῖς (add. Lexicis). VI. 8.
 12.
 ἐλικουειδής. VI. 3. 13.
 ἐλίττειν περιόδους. IV. 4. 9.
 ἔλκειν de captivis. I. 4. 9.
 ἔλκεσθαι. I. 6. 5.
 ἐλλάμπω (ἐλλάμπουσα εἰς αὐτά). I. 1.
 8. cum annot. cf. II. 9. 2. cum
 annot. IV. 3. 17. ἐλλαμφθεῖς. I.
 1. 10. 12.
 ἐλλείπειν τοῖς καλοῖς. I. 5. 9. cf. VI.
 7. 2.
 ἔλλειμα. I. 8. 4.
 ἐλλειπής (ἐλλιπής). III. 5. 7. III. 2. 1.
 III. 8. 5. III. 9. 3.
 ἐλλειπόντως. I. 3. 6.
 ἔλλειψις. III. 9. 3. extr.
 — τοῦ ἀγαθοῦ. I. 8. 5.
 ἐμβιβάζω. VI. 2. 19.
 ἐμμελῶς ἀφίεναι τὴν φωνήν. IV. 3.
 12.
 ἐμμίγνυμι. VI. 7. 2. extr.
 ἐμνος. II. 6. 2. τῷ ἐμμίγνῳ αἰζεται
 ἡ κακία. I. 5. 6.
 Ἐμπεδοκλῆς. II. 4. 7. IV. 8. 1.
 ἢ Ἐμπεδοκλέους φυγὴ ἀπὸ τοῦ θεοῦ καὶ
 πλάνη. IV. 8. 5.
 τῷ Ἐμπεδοκλεῖ τὸ μὲν νεῖκος διαιρεῖ, ἢ
 δὲ φιλία ἐνοῖ. V. 1. 9. cf. ad VI.
 7. 14. extr.
 ἐμπεριέχω. II. 9. 12. II. 9. 17. III.
 5. 4. IV. 4. 1. IV. 4. 2. IV. 4.
 8. V. 9. 6. VI. 2. 20. VI. 7. 14.
 ἐμπεριλαμβάνω. II. 7. 3. IV. 4. 11.
 VI. 3. 6.
 ἐμπλατις (ἐμπλατίτερα. add. Lexicis)
 V. 3. 9.
 ἐμπληκτος ὀρμή. III. 1. 1.
 ἐμπνεῖν νοῦν, ζωήν. VI. 7. 23. extr.
 ἐμπόδιος. IV. 4. 17.
 ἐμποιεῖν τὰς ἐπιθυμίας. III. 5. 4.
 ἐμπρέτειν. VI. 7. 22.
 ἐμφαίνειν. V. 8. 6.

- ἐμφανέσθαι. III. 7. 4. III. 7. 12. init. (conjunctum cum προφαίνεσθαι). VI. 2. 6. VI. 8. 18.
 ἐμφαντάζειν. I. 8. 8. Passiv. III. 6. 14. VI. 4. 4.
 τὰ ἐμφανταζόμενα καὶ τὰ ἐνορήματα οὐ ταῦτά. III. 6. 7. τὸ ἐμφανταζόμενον. III. 6. 18.
 ἐμφανταζόμενοι κάλλος. VI. 7. 22.
 τὸ ἐμφαντασθέν. III. 6. 17.
 ἐμφάντασις (add. Lexicc.). III. 6. 17.
 ἐμφῶνα λέγειν. VI. 1. 29.
 ἐμψυχον τὸ ἔλον. IV. 4. 37.
 ἐμψυχούσθαι. II. 3. 9.
 ἐμψύχασιν. IV. 3. 9.
 ἐπαγωνίζεσθαι. III. 2. 5.
 ἐν (τῷ) δύναιμι πάντων. V. 1. 7.
 ἐν πάντα τὰ ὄντα. VI. 5. 1. extr. 8. 6.
 ἐναντίος. III. 2. 17. IV. 3. 12. VI. 3. 20.
 ἐναντιόσθαι. VI. 8. 1.
 ἐναντιόσθαι. I. 8. 6. III. 2. 16. IV. 4. 10. VI. 7. 20. VI. 7. 23.
 ἐναντιόσθαι ἀντιῶνα καὶ συμφανταζόμενων. IV. 4. 40.
 ἐναποδέσθαι. IV. 3. 17. IV. 3. 23. V. 5. 5.
 ἐναπέρισιν (add. Lexicc.). IV. 4. 1.
 ἐναπηγῶ (add. Lexicc.). IV. 4. 22.
 ἐναποσφραγίζεσθαι. III. 6. 3.
 ἐνάρετος. I. 3. 3.
 ἐναργῆς (ἐναργεστέρᾳ confus. cum ἐναργεστέρᾳ). VI. 3. 7.
 ἐναριθμῆν. VI. 3. 16.
 ἐναριθμῆν. III. 2. 12.
 ἐναριθμῆσθαι. IV. 4. 26. VI. 5. 9. VI. 7. 34.
 ἐναριθμῆσθαι. III. 2. 12.
 ἐνάς. VI. 6. 6. init.
 ἐναργάζειν. IV. 3. 17.
 ἐναργάζεσθαι παρὰ τοῦ φωτὸς τοῦ ἄνω. II. 1. 7. IV. 3. 17.
 ἐνδεχόμενη ψυχῆ. (vid. Var. Lect. pro ἐνδεχομένη. p. 205. B.) II. 9. 7.
 ἐνδείξις. VI. 7. 1. med. VI. 8. 13.
 ἐνδείκνυμι. VI. 2. 11.
 ἐνδέχεται. I. 8. 6. II. 7. 1. IV. 3. 2. V. 3. 13. V. 3. 1.
 ἐνδιατῆσθαι. IV. 8. 2.
 ἐνδιατῆθιμι (ἐνδιαθέμενος add. Lexicc.) V. 3. 11.
 ἐνδιδάσκω (in Var. Lect.) V. 3. 6.
 ἐνδιδοῖναι. I. 4. 8.
 ἔνδον καὶ οὐκ ἔνδον αἶ. V. 5. 8. init.
 ἔνδον μένειν. III. 3. 7.
 ὁ ἔνδον ἄνθρωπος. I. 1. 10.
 ἐνδυναμῶσθαι (in potentia vim pervenire, ut potentia sive δυνάμεις). IV. 9. 5.
 εἶναι (αἰδ' ἐνῆν ὅτε). IV. 3. 9.
 ἐνέργεια (ἐνέργειαι pro πάθη). I. 1. II. 5. 1.
 ἐνέργεια ἀπαντος. IV. 7. 13. extr.
 ——— ἀποτελεσματική. VI. 8. 20.
 ——— πιστική. V. 3. 6.
 ——— τεχνική. III. 2. 16.
 ——— φαύλη. VI. 1. 21.
 ἐνεργεῖν εἶναι. II. 8. 1. et passim.
 ἐνέργειαι περιστατικά. I. 4. 13.
 ——— ἀτελεῖς. VI. 1. 19.
 ——— κατὰ τὰς θεωρίας. I. 4. 13.
 ἐνέργεια πανταχοῦ φθάνει. III. 8. 4.
 ὁ ἐνεργεῖν σοφῆς. II. 5. 2.
 ἐνεργητικός. VI. 1. 17.
 ἐνεργητικῶν. I. 4. 10. IV. 3. 32. IV. 4. 17. V. 3. 6. VI. 3. 3. VI. 5. 6. VI. 7. 2. VI. 7. 30. VI. 8. 16.
 ἐνεργάζομαι. VI. 2. 15.
 ἐνηλλαγμένους. III. 7. 12. med.
 ἐνθεσις (εἰδούς). V. 9. 3.
 ἐνθουσιάζειν. VI. 9. 11.
 ἐνθουσιασμός καὶ ἐπίπνοια (ubi est ἐπίπνοια). III. 1. 3.
 οἱ ἐνθουσιῶντες καὶ κάτοχοι γενόμενοι. V. 3. 14.
 ἐνθυμῆσθαι. VI. 8. 11.
 ἐνθυμῆσις. II. 9. 12.
 ἐνθυμητέον. VI. 2. 5. VI. 6. 8.
 [ἐναντιόσθαι] ἐναίσιας. VI. 1. 5.
 ἐνδρῶν. IV. 3. 22. V. 1. 11.
 ἐνίστανω. IV. 6. 3.
 ἐνίστω. VI. 9. 6.
 ἐνοια ἀμέριστος. VI. 9. 5.
 ἐνόησις (in pluribus codd. ubi edit. et alii νόησιν vid. Var. Lect. p. 358. C.). III. 9. 3. med.
 ἐνόημα. II. 9. 11. VI. 6. 12.
 ἐνωθετέω (Lectio edit. Basil. et plur. codd. ἐνωθετέω pro ἐνωθετέω. Sed vid. Var. Lect. p. 14. F.) I. 1. 25.
 ἐνοειδής. VI. 5. 9.
 ἐνόητρισις. III. 6. 17. (addendum Lexicis).
 ἐνορᾶσθαι. VI. 2. 7. VI. 2. 21. VI. 6. 17.
 ἐνοῦσθαι. III. 7. 11. III. 8. 5. V. 8. 11.
 ἐνώ. VI. 7. 35.
 ἐνόησις. III. 9. 1. IV. 9. 3. VI. 1. 26.
 ἐνοχλεῖσθαι. VI. 9. 10.
 ἐνόησις. VI. 9. 10.
 ἐνσείεσθαι. III. 6. 16.
 ἐνσημαίνεσθαι. IV. 7. 6. (cf. annot. ad p. 461. F.)
 ἐνστασις dubitatio dialecticæ: physice renisus in quaestione de visu vid. ad p. 442. B. infr.) IV. 5. 2.
 ἐσφραγίζω. IV. 6. 1. VI. 5. 6.
 ἐσφραγίζω (addendum Lexicis). IV. 3. 26. IV. 6. 1.
 ἐντελέχεια. II. 5. (cum annot. p. 172. A.) IV. 2. 1. (cum annot. p. 364. B. C. D.)
 ἐντέλεις εἰσχυρῶν. III. 2. 15.
 ἐντιπῶν. (Vid. Var. Lect. ubi ed. ἐκτιπῶσάντες). V. 8. 6.
 ἐντιπῶτατον (τὸ). IV. 6. 3. med.
 ἐνλα (τὰ). VI. 3. 11.
 ἐνλοι λόγοι. I. 8. 8. VI. 1. 29.
 ἐνυπάρχειν. VI. 2. 10. VI. 2. 13. VI. 7. 1. VI. 7. 4.
 ἐνυπάρχειν ἐν τῇ οὐσίᾳ τινός. VI. 7. 8.
 ἐνωσις. IV. 4. 2. VI. 1. 26.
 ἐξάγειν. } de iis, qui
 ἐξαγωγή. } mortem sibi sponte
 ἐξαγωγή εἰλογος. } inferunt. I. 9. p. 85. cum annot.
 ἐξαδινατέω. VI. 9. 3. init.
 ἐξάδειν. VI. 9. 8.
 ἐξαιρεῖν et ἐξαιρεῖν. V. 1. 8. (cum annot. p. 490. A.)
 ἐξאלλαγή. VI. 7. 13.
 ἐξανάλμι. IV. 8. 7.
 ἐξάπλευρος. VI. 3. 14.
 ἐξαριθμῆσθαι. VI. 1. 25.
 ἐξαριθμῆσις. VI. 3. 19.
 ἐξαρχῶν τί τινος. VI. 7. 42.
 ἐξηρημένος οἰδενός τῶν κάτω. I. 4. 8.
 ἐξηρητηται. I. 6. 7. (cf. p. 55. G.)
 ἐξασφίς. III. 6. 15.
 ἐξεγείρω. VI. 7. 13.
 ἐξεις. I. 1. 2.
 ——— λογικά. I. 3. 6.
 ἐξηλεκτικῶν ἀριθμῶν. numerus explicatus Fic. VI. 6. 9.
 ἐξέλιξις. V. 7. 3.
 ἐξελίττειν. III. 7. 5. III. 7. 10. III. 8. 7. V. 3. 3.
 ἐξελίττεσθαι. IV. 8. 6. VI. 8. 18.
 ἐξελιπτομένη ζωῆ. I. 4. 1.
 ἐξελιπτόμενα δυνάμεις. VI. 7. 9.
 ἐξεργασία. VI. 3. 7. (ubi contrarium est ἡ ὑποτίπνωσις.)
 ἐξηρηταί. V. 1. 8.
 ἐξιέναι. 147. (cum annot.)
 ἐξίς. I. 5. 7. (cum annot. p. 44. C. cf. etiam ἐξεις.)
 ἐξισούσθαι. II. 9. 17.
 ἐξίστημι (οἱ ἐξεστηκότες). VI. 8. 2.
 ἐξίτηλος. I. 6. 3. III. 3. 3. III. 8. 4.
 ἐξοδος ἐκ τῆς σκηπῆς ὁ θάνατος. III. 2. 15.
 ἐξοισθᾶν. VI. 9. 3. (cf. II. 2. 1. p. 108. B.)
 ἐξαθέω (ἐξωθεῖς). IV. 5. 5.
 ἐξω εἶναι. V. 3. 17.
 ἐξω ποιεῖν τοῦ μέρους εἶναι. IV. 3. 2.
 ἐορτάζειν τῷ θεῷ. V. 5. 11.
 ἐορτῆ (bis pro πανήγυρις sive ἐορταστῶν πλήθος.) VI. 6. 12. -
 ἐπαγωγῆς. I. 4. 6.
 ἐπαγωγῶν ἢ κατάδεσμοι. IV. 4. 40.

- ἐπαίειν τοῦ ἐρωτῶντος. III. 8. 3. ἐπ.
λόγου. III. 6. 2.
ἐπακολουθεῖν. III. 7. 2.
ἐπακολουθημα (cf. in προηγούμενοι λό-
γου). VI. 2. 9.
ἐπακτός. I. 2. 1. I. 4. 3. I. 6. 5.
II. 6. 2. VI. 1. 10. (cum annot.
p. 575. A.)
ἐπαληθεύειν (cf. Wytttenbach. ad Plu-
tarchi Morall. p. 725). IV. 7. 9.
V. 9. 5.
ἐπαμφοτερίζειν. VI. 3. 20.
ἐπαναβαίνω. VI. 2. 8. VI. 7. 28.
ἐπανάβασις. VI. 7. 27.
ἐπαναφέρω. V. 6. 6.
ἐπανθέω. V. 8. 10. VI. 2. 21. (cf.
annot. ad IV. 3. 13. p. 382. D.)
ἐπάνθησις. IV. 3. 13.
ἐπαντήσις. III. 6. 7. IV. 4. 28. V.
5. 5.
ἐπαιδῆ. II. 9. 14.
ἐπαιδός. IV. 4. 42.
ἐπάρδειν τὸ μαραινόμενον. VI. 7. 33.
ἐπαφαί. IV. 4. 40.
ἐπαφή. VI. 7. 36.
—— τοῦ θεοῦ. VI. 9. 7.
ἐπεισάγειν στάσις. VI. 2. 7.
ἐπεισαγωγή. I. 1. 2.
ἐπεισίδιον. III. 3. 3.
ἐπεισφέρειν. VI. 5. 8.
ἐπέκτασις. VI. 3. 12.
ἐπέλεισις (conjunctum cum διέξοδος.
Vid. annot. p. 189. B.) II. 8. 1.
ἐπερίδεσθαι. VI. 1. 3.
ἐπεργασθαι (κατὰ τὸ ἐπέλθῃν). VI.
6. 9.
ἐπεξιώναι καὶ ἐπεξελεῖν. VI. 2. 21.
cf. VI. 6. 4. VI. 9. 2.
ἐπερίδεσθαι. III. 7. 11. V. 5. 7.
VI. 1. 3. VI. 2. 8.
ἐπηλῆς. VI. 8. 11.
ἐπὶ et ἐτι confusa. V. 9. 3. init.
ἐπίβαθρα. I. 6. 1. II. 1. 7.
ἐπιβάλλειν. I. 69. I. 8. 11. (cum
annot. p. 79. G.) VI. 7. 37. (p.
729. C.)
ἐπιβουλαὶ τῆς ἐννοίας. III. 7. 1.
ἐπιβουλαί. IV. 6. 3. extr. IV. 4. 1.
ἐπιβουλαὶ νοῦ ἀπλαί. VI. 3. 18.
ἐπιβολὴ ἀθρόα. III. 8. 8.
—— διανοίας. VI. 2. 4.
ἐπιβολὴν ποιεῖσθαι. IV. 4. 8.
ἐπιβρίθειν. V. 3. 15.
ἐπίγεια (τά). IV. 4. 31. VI. 3. 9.
ἐπιγιγνώμενον (τό). VI. 1. 30.
ἐπίγινωσις. III. 5. 1.
ἐπιδρομή (ἐξ ἐπιδρομῆς εἰρηται). III. 7.
9. extr.
ἐπιθῶ. I. 6. 5. (p. 54. A.) II. 9. 6.
(p. 204. F.). VI. 2. 21.
ἐπιθεωρεῖν. V. 9. 9. VI. 6. 5. VI.
6. 9.
ἐπιθρεπτικός. (Vid. tamen Var. Lect.)
VI. 3. 7.
ἐπιθυμία. I. 1. 1.
ἢ ἐπιθυμία, περὶ τὸ ἦπαρ. IV. 3. 19
IV. 4. 28.
ἐπιθυμητικὸν (τό) ἐπιθυμῶν. I. 1. 1.
IV. 8. 7.
τοῦ ἐπιθυμητικοῦ ὁ θυμός. I. 1. 5.
ἐπιθυμητὸν (τό). IV. 3. 28.
ἐπικάθημαι. IV. 7. 17.
ἐπικαταδαρθεῖν. I. 8. 13.
ἐπικεκρυμμένος. III. 9. 1.
ἐπίκεντρος. II. 3. 3.
ἐπίκηρος. IV. 4. 18.
ἐπικνεῖσθαι. V. 5. 5.
ἐπίκλην. VI. 7. 9.
ἐπικλάθειν. II. 3. 9.
ἐπικουανέω. VI. 4. 16.
ἐπικουρία. VI. 7. 41.
Ἐπικουρος. II. 9. 15.
ἐπικράτησις. V. 7. 2.
ἐπίκρισις. V. 3. 2.
ἐπικτάομαι. III. 7. 3. V. 9. 7.
ἐπίκτησις. IV. 4. 20.
ἐπίκτητον αἰσχρῖν. II. 9. 17. V. 1. 4.
cf. I. 6. p. 54. C. D.
ἐπίκτητος νόησις. VI. 7. 39.
ἐπίλησμων. IV. 3. 26.
ἐπιλογισμός. I. 3. 6. (cf. Annot. ad
p. 22. B.)
ἐπιμέλεια (ubi est ἐπιμέλεια. vid. Var.
Lect. VI. 7. 26.)
Ἐπιμηθεύς. IV. 3. 14.
ἐπιπέει ἢ ψυχὴ ἢ ἄλλη τῶ τῆς ἄλλης
παθήματι. IV. 4. 43.
ἐπιπέειν εὐχαῖς. IV. 4. 26.
ἐπίπευσις εὐχαῖς. IV. 4. 43.
ἐπίπνοια. V. 8. 7. VI. 8. 7.
ἐπίπνοια. IV. 4. 6. VI. 2. 3.
ἐπίπεδον. III. 6. 9. III. 8. 7. VI. 2.
13. VI. 3. 13. VI. 5. 5.
ἐπιπλοκὴ (ἢ) τῶν αἰτίων πρὸς ἄλληλα.
III. 1. 2.
ἐπιποθεῖν. V. 1. 6.
ἐπιπολῆς. II. 6. 3. III. 6. 19.
ἐπίπνοια. III. 1. 3.
ἐπιπορεύεσθαι. II. 2. 1.
ἐπιπρέπειν. III. 2. 14.
[ἐπιπροσδοκῶ (sed vid. Var. Lect.)
III. 6. 4.]
ἐπιπροσθέομαι. IV. 5. 3.
ἐπιπρόνμι. V. 3. 3. VI. 7. 31.
ἐπισημαίνομαι. VI. 1. 7.
ἐπισημαντέον. III. 8. 7. med. VI. 3. 15.
ἐπίσις. VI. 3. 7.
ἐπισκεπτέον. I. 1. 2.
ἐπισκέπτομαι. VI. 2. 1.
ἐπισκοποῦν (τό). I. 1. 1.
ἐπισκοτεῖσθαι τῇ ὕλη. I. 8. 4.
ἐπισκότησις. II. 9. 10.
ἐπίσπομαι. V. 2. 2. (p. 494. A. infr.
cf. VI. 7. 7.)
ἐπιστασία. IV. 4. 9. IV. 8. 2.
ἐπιστασις τοῖς ἐπίστασιν ἑαυτοῦ τινος.
III. 7. 1. (ἢ συμπλοκὴ ἔχει ἀν τὴν
ἐπίστασιν καὶ ἀπείραν). III. 2. 15.
(cum Annot. p. 265. F.)
ἐπιστατεῖν. IV. 4. 21. VI. 4. 16.
ἐπιστατεῖ ἢ ψυχὴ τῶ σώματι (Fragm.
ap. Euseb. P. E. p. 835.) IV. 7. 8.
ἐπιστήμαι καλά. I. 6. 1.
—— αἱ τῶν αἰσθητῶν—αἱ τῶν νοη-
τῶν. V. 9. 7.
—— ἐπ. ἀρχῆς τῶ στοιχειώματι.
VI. 5. 10.
ἐπιστήμη (ἢ) λόγος ἐστί. VI. 9. 4.
ἐπιστημμικόν. IV. 9. 5.
ἐπιστητός. VI. 1. 6. VI. 6. 16. VI.
9. 4.
ἐπιστίλβειν. V. 5. 8. VI. 2. 18. VI.
7. 36.
ἐπιστίλβοντες ἀστέρες. III. 2. 14.
ἐπιστολή. V. 4. 2. (sed vid. Var.
Lect. et Annot.)
ἐπιστρέφεσθαι et ἐπιστροφή. I. 2. 4.
ἐπιστρέφεσθαι εἰς τὸ εἶσω. I. 4. 11.
ἐπιστρέφειν τὴν βούλησιν εἰς τὸ εἶσω.
I. 4. 11.
ἐπιστραφῶ. VI. 5. 12.
ἐπίστιυσις (abest a Lexicis vid. Var.
Lect.). IV. 4. 45.
ἐπισυμβαίνω. VI. 3. 8.
ἐπιτέλεισις. IV. 3. 26.
ἐπιτέχνησις. II. 9. 8.
ἐπιτηδεύουσις. II. 6. 2.
ἐπιτηδεύματα καλά. I. 6. 1.
ἐπιτολιμῶν. IV. 4. 6.
ἐπιτροπεῖν πάντα. IV. 4. 9. init.
ἐπιτυχία. II. 3. 7.
ἐπιφάνεια. VI. 1. 4.
ἐπιφημίζειν. III. 6. 19.
ἐπιφωτίζειν. IV. 3. 10.
ἐπιχάρεια (vid. Var. Lect.). I. 4. 12.
ἐπιχρώννυμι. IV. 5. 7. V. 6. 4. VI.
6. 18. VI. 7. 22.
ἐπιστικός. I. 1. 2.
ἐπορέγεσθαι τιος. III. 7. 3.
ἐποχεῖσθαι. I. 6. 3. (p. 52. E. coll.
p. 56. F. cum Annot. et p. 308.
C.) III. 6. 5. IV. 2. 21.
ἐποχή. VI. 2. 13.
ἐπρατέον. V. 3. 17.
ἐπρδαί. IV. 4. 40. IV. 9. 3.
ἐπρδαῖς τὸ ἄλογον πάσχει. IV. 4. 43.
ἐπρδαὶ συμπαθεῖς πόρρωθεν ποιῶσι. IV.
9. 3.
ἐπρδὴ πρὸς τὴν ὄδω. V. 3. 17.
ἐράσιμον (τό). VI. 7. 22. VI. 7. 33.
VI. 8. 15. init.
οἱ ἐρῶντες σχηματίζονται εἰς ὁμοίτητα
τῶ ἐρασῶν. VI. 7. 30.
ἔργα δι' ὀργάνων σωματικῶν. IV. 3. 20.
ἔργασια. III. 6. 19. (p. 321. F. et
322. A. cum Annot.)

- ἔργον εἶναι, opus esse. I. 6. 5.
 Ἐρεχθέως μεγαλήτορος δῆμος. (Iliad. β.
 547.) IV. 4. 43.
 ἔρημος θεῶν. V. 5. 12.
 ἔρημον (τό). III. 8. 8. med.
 ἐρημία (ἡ). III. 8. 9. med. VI. 9. 9.
 ἐρημίαν κατεχούσης φωνῆς. III. 8. 8.
 med.
 ἐρμηνευτικός. IV. 3. 11.
 Ἐρμῆς, planeta. II. 3. 5.
 Ἐρμῆς ὁ ἀρχαῖος. III. 6. 9.
 ἔρρειν ἐκ τῆς τοῦ εἶναι ἕδρας. III. 7. 3.
 ἐρυθαίνεσθαι. VI. 3. 19.
 τὸ ἐρυθρίαν εἰ εἰς τὸ ποιὸν ἀνακτέον; VI. 3. 19.
 ἐρῆν (τὸ) πάθος ἐστί. III. 5. 3.
 ——— σαμάτων καλῶν διὰ μίξιν. III. 5. 3.
 ἔρως (ὁ) μικτὸν τι χρῆμα. III. 5. 9.
 ——— πότερα θεὸς τις ἢ δαίμων ἢ πάθος. III. 5. 1.
 *Ἐρως (ὁ) καλῶν τε ἔφορος παίδων καὶ κινήτικὸς τῶν ψυχῶν πρὸς τὸ ἐκεῖ κάλλος. III. 5. 2. III. 5. 5.
 ἔρως (ὁ) τῆς ἄνω ψυχῆς. III. 5. 3.
 ἔρωτα ἀληθῆ ἔρῆν. I. 6. 7.
 ἔρως (ὁ) αἰστρος ἄπορος. III. 5. 7.
 *Ἐρως Πενίας καὶ Πόρου υἱός. III. 5. 2. III. 5. 5. 6. III. 5. 9.
 *Ἐρως ἐξ ὀράσεως τὴν ὑπόστασιν ἔχει. III. 5. 3.
 ——— δαίμων. III. 5. 4.
 ——— οὔτε θεός, οὔτε αὐτάρκης, αἰεὶ δὲ ἔνδεός. III. 5. 5.
 ——— ἐστὶν ἡ Ἀφροδίτη. III. 5. 5.
 ——— ἀστρωτος, ἀνυπόδητος, ἀοικος. III. 5. 5.
 ——— ὕλικός τις καὶ δαίμων. III. 5. 9.
 ——— θυραυλῶν. VI. 5. 10.
 ——— αἰθέριος καὶ πάνδημος. VI. 9. 9.
 ——— σύντονος. VI. 7. 21. VI. 7. 34.
 ——— ἐνέργεια ψυχῆς ἀγαθοῦ ὀργανωμένης. III. 5. 4.
 ——— συνέξεκται ταῖς ψυχαῖς καὶ ἐν γραφαῖς καὶ ἐν μύθοις. VI. 9. 9.
 *Ἐρωτος μήτηρ ψυχῆ. III. 5. 4.
 ἔρωτες ἐκ φαρμάκων. IV. 4. 43.
 ἐρωτικὸν πάθημα. VI. 9. 4.
 ἐρωτικὸς (ὁ). I. 3. 2.
 ἔσπερος, planeta. I. 6. 4. VI. 6. 6.
 ἐστία (singulari significatione cum οὐσία et εἶναι et ὄν conjunctum). V. 5. 5. extr.
 ἐστία οὐσίας. VI. 2. 8.
 Ἔστια. IV. 4. 27.
 Ἔστια γῆ. IV. 4. 30.
 ἐστιᾶσθαι τοὺς θεοὺς, τί; III. 5. 9. cf. VI. 7. 30.
 ἐστίασις. VI. 7. 30.
 ἐταιρίζεσθαι. VI. 9. 9.
 ἡ ἐτέρα φύσις. I. 6. 6. (cum Annot. p. 55. D.) IV. 7. 9.
 ἑτεροιοῦσθαι. VI. 7. 13.
 ἑτερότης. II. 4. 5. III. 6. 15. IV. 3. 4. IV. 4. 15. V. 1. 4. V. 3. 10. V. 8. 13. VI. 2. 8. VI. 2. 15. VI. 7. 3. VI. 7. 39.
 ἐτοιμότης. VI. 1. 8.
 εὖ πράττων. I. 4. 11.
 εὐάγωγος. II. 1. 3.
 εὐαισθήτως. IV. 3. 29.
 εὐανθής. III. 2. 13.
 εὐαρίθμητος. IV. 4. 36.
 εὐδαιμονεῖν καὶ εὖ ζῆν τὸ αὐτό. I. 4. 1. 3.
 ——— τί; I. 4. 5.
 ——— εἰ ἐν θεοῖς μόνις; I. 4. 4.
 ——— αἰεὶ κατὰ τὸ ἐνεστώως λαμβάνεται. I. 5. 1. I. 5. 10.
 ——— οὐκ ἐν τῷ λέγειν ἀλλ' ἐν τῷ διακείσθαι. I. 5. 1.
 ——— ἐξ ἀρχῆς εἰς τέλος. I. 5. 4.
 ——— οὐκ ἐν τῇ πράξει ἐστὶν, ἀλλ' ἐν τῇ ἔξει. I. 5. 10.
 εὐδαιμονία (ἡ) ὄρον καὶ πέρασ ἔχει. I. 5. 6.
 εὐδαιμονίας ὑπόστασις. I. 4. 11.
 εὐδειν ἐπ' ἀδείας. II. 3. 18.
 εὐδοκίμησις. II. 9. 6.
 εὐειδής. III. 2. 13. et passim.
 εὐεξία. V. 9. 11.
 εὐερέδιστος. I. 8. 14.
 εὐζωία. I. 4. 1. ἐν εὐπαθείᾳ ibid. (cf. Annot. p. 29. A.)
 ——— ἡ εὐδαιμονία. I. 4. 14.
 εὐήθεια. I. 6. 1.
 εὐθημοσύνη. IV. 4. 6. VI. 8. 17. (ubi vitiose εὐθυμοσύνη. Vid. Annot. ad p. 401. C.)
 εὐθρπτος. II. 1. 6. (ubi vulgata habebat ἄθρπτος.)
 εὐθύγραμμα. VI. 3. 13.
 εὐθυμείσθαι (ἐπὶ ἱεροῖς). VI. 6. 12. [εὐθυμοσύνη. IV. 4. 6. VI. 8. 17. vid. εὐθημοσύνη.]
 εὐθυμορεῖν. II. 2. 1. II. 3. 8. IV. 5. 2. VI. 4. 2.
 εὐθύπορον (τό). II. 2. 2.
 εὐθύτης. VI. 3. 14.
 εὐκίνητος. I. 8. 14. II. 6. 2.
 εὐκρασία. IV. 7. 8. (ap. Euseb. P.E. p. 832.)
 εὐμήχανος. III. 5. 7.
 εὐμηχάνως. IV. 3. 11.
 εὐμορφία. IV. 7. 8. (ap. Euseb. P.E. p. 832.)
 εὐνομος (πατρίς. V. 9. 1. extr.)
 εὐπάθεια. I. 4. 1. VI. 7. 34. extr. (cf. ad IV. 4. 28. p. 421. C.)
 εὐπαθεῖν. II. 3. 2. IV. 6. 3. VI. 9. 9.
 εὐπαράδεκτος. VI. 4. 1.
 εὐπορία. VI. 4. 4.
 εὐπρέπεια. VI. 1. 27.
 εὐπρόσωπος. IV. 4. 43.
 εὐρους εἰς παιδοποιῶν γυνή. III. 1. 1. (cum Annot. p. 229. A.)
 εὐστόχιος. IV. 4. 29. in Scholio extr. (cf. Porphyrii libr. de vita Plotini et Annot. in eum passim.)
 τὸ εὐτρημον τοῦ αἰρανοῦ αἰτιᾶται τὴν περὶ γῆν ἀταξίαν. II. 9. 5.
 εὐτόνωσ ζῆν. VI. 6. 18.
 εὐχαι πρὸς ἥλιον καὶ πρὸς ἄστρα. IV. 4. 30.
 εὐχνοια. I. 6. 1.
 εὐχρως. I. 6. 1.
 εὐωδία. III. 6. 9. VI. 7. 12.
 ἐφάπτεσθαι. I. 6. 6. (cum Annot. p. 55. E.) V. 3. 16. VI. 2. 20. (cf. ἀναμάρτητος et νοῦς.)
 ἐφάπτεσθαι ὕλης. VI. 2. 22.
 ἐφαρμόζειν. III. 7. 6. VI. 8. 7.
 ἐφαρμογή. VI. 9. 11.
 ἐφαρμοστέον. VI. 9. 6.
 ἐφαρμοττεῖν. III. 8. 5. VI. 1. 10. VI. 7. 29. VI. 8. 7.
 ἐφ' ἑκάτερα (τῶν). III. 3. 2.
 ἐφεκοῦσιος. VI. 8. 7. (Sed vid. Var. Lect. ubi αὐτεξουσίον.)
 ἐφεξῆς πάντα ἀλλήλοις καὶ αἰεὶ. II. 9. 3.
 τὸ ἐφ' ἡμῖν, τί; VI. 8. 1.
 ἐφ' ἡμῖν ἐστὶ τὸ ἀγαθοῦ εἶναι. VI. 8. 5.
 ἔφεις et ἄφεις confusa. I. 5. 2. (Vid. Var. Lect.)
 ἔφεις πρὸς τὸ κρεῖττον. I. 4. 6.
 ——— τοῦ ζῆν. I. 5. 2.
 ——— τοῦ μέρους πρὸς τὸ ὅλον. III. 2. 17.
 ——— τοῦ γενεῶν. III. 4. 2.
 ——— γεννήσεως. III. 5. 1.
 ἡ ——— ἀγαθοῦ ἔχει εἰς κακὸν ἔκπτωσιν πολλάκις. III. 5. 1.
 ——— ἀόριστος. III. 7. 3.
 ——— ἀναίσθητος. V. 5. 12.
 ——— τὴν νόησιν ἐγέννησε. V. 6. 5.
 ——— ὄψεως ἐστὶν ὄρασις. V. 6. 5.
 ——— πρὸς ἀφήν. VI. 9. 11.
 ἐφίστημι. III. 6. 11.
 ἔχω et ἔχομαι. V. 5. 9. (p. 528. B.)
 ἔχομένως (convenienter, ubi edit. Basil. ἐχομένης vid. Var. Lect.)
 ἔφος (Lucifer, stella). I. 6. 4. II. 3. 5.
 Z.
 Ζάλη. I. 4. 8. (cum Annot. p. 34. G.)
 ζάλαι ἀνέμων. II. 3. 16.
 ζέειν (ὅτι δεῖ αἶμα καὶ χολὴν ζέσαι). I. 1. 5.
 ——— αἵματι καὶ χολῇ. IV. 4. 28. med.
 ζέσις. II. 1. 4.
 ——— τοῦ θυμοῦ. IV. 3. 23. extr.
 Ζεὺς (planeta). II. 3. 5.

- Zeüs (deus). II. 3. 13. III. 5. 8.
IV. 4. 6. IV. 4. 10. V. 1. 7. V.
5. 3. V. 8. 4.
— νῦς μέγας καὶ ψυχῆ. III. 5. 8.
— πατήρ. IV. 3. 12.
— ὁ πάντα κόσμων καὶ ἐπιτροπέων
καὶ διατιθεὶς. IV. 9. 4. init.
— ἐγένετο κόρος ἤδη ὧν. V. 1. 7.
ὁ Zeüs τοῦ Φειδίου. V. 8. 1.
— ποιεῖται μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν
καὶ δαιμόνων εἰς θεὸν τοῦ κόσμου. V.
8. 10.
— παῖς. V. 8. 12.
ζῆ ἄλλο ἄλλως ἐν τῷ ὄλῳ. IV. 4. 36.
ζῆν ἐν εἰμαρμένῃ. II. 3. 9.
ζῆν οὐ λέγομεν τὸ μὴ αἰσθητῶς παρ' αἰ-
τῶ κινούμενον. IV. 4. 3. 6.
τὸ ζῆν εὐ τῆς ψυχῆς; I. 1. 6.
ζητητικὸν (τό). III. 8. 4.
ζωγραφία. VI. 3. 8. extr.
ζωγράφος. VI. 4. 10. VI. 7. 5.
ζωδίου τμήμα (in astrologia). IV.
4. 7.
ζωή φυτική. III. 4. 2. (cf. φυτικός
κ. τ. λ.)
— αἰσθητική. I. 4. 2.
— λογική. I. 4. 2. 3.
— κοινή. I. 4. 3.
— τελεία. I. 4. 3. VI. 7. 8.
ἡ ζωή χωλεῖται τῷ φανῶ. I. 7. 3.
— ἐν σώματι κακὸν παρ' αὐτῆς. I.
7. 3.
— ἡμῖν, ἧ μίμικται, κακὸν ἀγαθόν.
I. 7. 3.
ζωῆς ἐρημία. III. 2. 15.
— διάστασις.
ζωή μία οὐρανὸν καὶ χρόνον ἐργάζεται.
III. 7. 12. med.
— πᾶσα νήσις τις. III. 8. 7.
ζωῆς διαφοράι. III. 8. 7. med.
— αἴτιον τὸ ὑπὲρ τὴν ζωήν. III. 8. 9.
init.
— ἐνέργεια. III. 8. 9.
ζωή Διὸς ἀτρέπτος καὶ ἄχρονος. IV. 4.
10.
— κόσμον τί; IV. 4. 10.
ζωὴν ἐν τῷ σώματι φαινομένην οὐκ εἶναι τοῦ
σώματος εἶναι. IV. 4. 29.
ζωή ἰπακτός. IV. 7. 2. IV. 7. 9.
— ἐν τῷ ἴφ. V. 3. 8.
— ἄπταιστος καὶ ἀναμάρτητος. V. 3.
17.
ἡ ζωὴ οὐδὲν κάματον ἔχει, ὅταν ἧ καθ-
αρά. V. 8. 4.
— πυρρῆ. VI. 7. 11.
— ψιλὴ θεωρημένη καὶ ἀπογεγραμ-
σμένη. VI. 7. 18.
— εἰ ἀγαθόν; VI. 7. 18.
— ἐναργὴς καὶ νοερά. VI. 7. 30. extr.
ζῶα διακυρῶμενα ἐπὶ πολλὸ κινεῖται. IV.
4. 29.
— φιδικά. III. 4. 2.
ζῶα μουσικά. I. 4. 1.
— ἐλλογα καὶ ἄλογα. III. 8. proem.
— οὐράνια. VI. 3. 9. (ubi vid. Var.
Lect.)
ζῶον (τό) οὐ νῦς ἀλλὰ νοητόν. III. 9. 1.
— πολιτικόν. III. 4. 2.
ζῶων εἰς ἄλληλα ἀναγκαῖαι αἰ ἐπιθέσεις
καὶ φθοραί. III. 2. 4.
ζῶον τὸ σύμπαν. I. 1. 8. τὸ πᾶν. III.
3. 6.
— ψυχικόν. IV. 3. 8.
— πᾶν ἐκ ψυχῆς καὶ τῆς τοῦ σώματος
φύσεως σύγκειται. II. 1. 2.
ζῶων γένη τέσσαρα. III. 9. 1.
ζῶων λογικόν. VI. 3. 5.
τὸ ζῶον αὐτὸ καὶ ὁ νῦς ἀριθμὸς. VI.
6. 9.
ζωτικὸν κίνημα. IV. 4. 8.
ζωτικώτερος, ζωτικώτατος. VI. 6. 8.
VI. 7. 5.
ζωότης. IV. 4. 28. VI. 7. 12.
(ἐξαιρέτως.)
II.
ἡγεμονῶν (τό). IV. 2. 2. (p. 363. E.)
ἡδόμενος. Suidas. ἠδόμενος, ἀρεσκύ-
μενος. Ἐκ τῶν Πλατίνου. Habet
etiam Photius p. 54. Dobr. sed
sine mentione Plotini, nec eam
agnoscit Zonaras p. 978, qui post
ἀρεσκόμενος subjicit εὐφραυνόμενος.
ἡδοναί. I. 1. 1.
— πρόσκαιροι. IV. 8. 7. extr.
— τῶν ἀκλόατων. I. 4. 12.
— οὐ καθαραί. I. 6. 5.
ἡδονὴ πάθος ἐστί. I. 4. 2.
ἡ ἡδονὴ οὐκ αἰσθητικὴ. VI. 7. 26.
ἡδονὴν διάκειν παρακελεύεται ὁ Ἐπίκου-
ρος. II. 9. 15.
ἡθὴ σώφρονος. I. 6. 5.
ἡθος ἂν τις γνώη εἰς ὀφθαλμοῦς τινος
ἴδων ἧ τι ἄλλο μέρος τοῦ σώματος.
II. 3. 7.
ἡλιθίος—ἡλιθιότης. I. 6. 1.
ἡλιοειδὴς ὀφθαλμὸς. I. 6. 9.
ὁ ἥλιος τοῦ ὁρᾶσθαι τοῖς αἰσθητοῖς καὶ
τοῦ γίγνεσθαι αἴτιος. VI. 7. 16.
ὁ ἥλιος αἰεὶ γίγνεται (ex Heracliti sen-
tentia). II. 1. 2.
— θεός, ὅτι ἐμφυτος. V. 1. 2.
— κέντρον πρὸς τὸ φῶς τὸ παρ' αὐ-
τοῦ ἀνηρητημένον. I. 7. 1.
— καὶ σέληνη καὶ τὰ ἄλλα ἄστρο
ἐν τῇ ἐπιμημητιθίμια καὶ μετακινού-
μενα. IV. 4. 45.
ἡλίον σῶμα. IV. 5. 6.
ἡμερησία (ἧ) κίνησις. VI. 1. 16. extr.
ἡμισφαίριον. II. 3. 5. II. 8. 2.
ὁ ἡμίοςχος (τῆς ψυχῆς). III. 8. 4.
ἡπαρ. IV. 4. 28. sapius.
ἡπιον καὶ προσήγος. V. 5. 12.
ἡρα καὶ Ἀφροδίτη ταῦτό. III. 5. 8.
Ἠράκλειτος. II. 1. 2. IV. 8. 1.
ἡ Ἠρακλείτου ἀνάπαυλα ἐν τῇ φυγῇ.
IV. 8. 3.
Ἠράκλειτος τὰ σώματα γίγνεσθαι λέγει
αἰεὶ καὶ βέροντα. V. 1. 9. (cf. V. 1.
7. et supra ὁ ἥλιος αἰεὶ γίγνεται ἐκ.
II. 1. 2.)
Ἠρακλέους εἰδῶλεν ἐν Ἄιδου, αὐτὸς ἐν
θεοῖς. I. 1. 12. IV. 3. 27.
ὁ Ἠρακλῆς αὐτὸς ἄνευ τοῦ εἰδῶλου. IV.
3. 27.
Ἠρακλέους ἀνδραγαθία. IV. 3. 32.
Ἠρακλῆς λείπει τὸν Πρωμηθέα. IV. 3. 14.
(cf. p. 383. E.)
Ἠρακλῆς διὰ καλοκαγαθίαν θεός. I. 1.
12.
— πρακτικὸς οὐ θεωρητικὸς. I. 1.
12.
Ἠρακλειδῶν γένος. VI. 1. 3.
ἡρέμησις. III. 4. 4.
ἡ ἡρεμία ἀπόφασις τοῦ κινεῖσθαι. IV.
3. 27.
ἡρέμα. IV. 8. 4. IV. 9. 3.
τὸ ἡρεμίζεσθαι λέγειν τὸ ἡρεμεῖν κίνησιν.
VI. 3. 27.
ἡσυχικός (ἡσυχικώτερα θεωρία). III. 8.
5. sed plur. libr. ibi ἡσυχαιτέρα.
vid. Var. Lect.)
Ἠραίστου τέχνη. III. 2. 14.
ἡχή. IV. 4. 40.
ἡχώ. III. 6. 14.
Θ.
Θάμβος ἔχει τινα. III. 8. 10.
— ἔχει τι. V. 5. 12.
θάνατος ἀμύμων ζωῆς τῆς μετὰ σώματος.
I. 4. 7.
— ἐστὶ τὸ χωρὶς εἶναι τὴν ψυχὴν
τοῦ σώματος. I. 6. 6.
θάνατον οὐ φοβεῖται ὅς ἀγαπᾷ μίνοσ
γενέσθαι. I. 6. 6.
θαρβύν. I. 1. 1.
θάβρη. I. 1. 1.
θάβρος. I. 1. 1.
θαῦμα ἔχει τῶν ἔδων ἕκαστος διὰ τῆς
ποικιλίας τῶν ἔξω. IV. 8. 5. extr.
τὸ θαῦμαζον καὶ διῶκον ὁμολογεῖ χεῖρον
εἶναι. V. 1. 1.
θαυματοργία. III. 2. 13.
θεὰ νοῦ ἐμφρονος. VI. 7. 35.
θεατής. V. 1. 6. V. 8. 4.
θεατῆς ὁμοῦ καὶ θέαμα. VI. 7. 36.
θεατός. VI. 9. 4. extr.
θέαμα. V. 8. 4. VI. 7. 35.
θεαμάτων κατανόσεις. IV. 7. 12.
θεῖος λόγος. I. 6. 2. (cum Annot.
p. 52. C.)
θεῖον (τό) καθαρὸν. I. 2. 3. (conf.
θεός).
θελητὰ (τά). I. 4. 8.
θέλγειν confusum cum θέλειν. VI. 6.
18. extr.
θέλγεσθαι ταῖς ἐπιφαιῖς. IV. 4. 4. (cf.
IV. 6. 3.)

- θέλγασθαι ἐπὶ μουσικῆς. IV. 4. 40.
 θέλξεις. II. 9. 14.
 (εἰ) θεμιτόν. III. 2. 9.
 θεουδὴς νοῦς. I. 6. 5. (cum Annot.
 p. 54. A.)
 τὸ θεῖον καθαρὸν. I. 2. 3.
 οἱ θεοὶ διὰ τί εὐδαιμόνες; III. 2. 4.
 θεὸς ἐπακτὸν τὸν νοῦν ἔχων. IV. 7. 8.
 (Fr. ex Euseb. Pr. E. p. 834.)
 — ἐν πᾶσι. II. 2. 3.
 οἱ θεοὶ εὐδαιμόνες καὶ αὐτάρκεις. I. 4. 5.
 — νοητοί. II. 9. 8. V. 1. 7.
 θεὸς μὴδὲν θεύσασθαι γένει θεουδὴς.
 II. 6. 9.
 εἰ θεὸς γενέσθαι δύναται ἄνθρωπος; II.
 9. 9.
 θεῶν εἶδεναι ἢ δαιμόνων προστυχόντες τι
 πάσχουσιν; I. 6. 7.
 θεοὶ εἰ συνεργοὶ καὶ αἰτίαι ἀτόπων ἔργων.
 IV. 4. 30.
 θεῶν ἀπήμων καὶ μακάριος ὁ βίος. I.
 8. 2.
 θεὸς λεγόμενος ἄνευ ἀρετῆς ὄνομά ἐστιν.
 II. 9. 15.
 θεῶν καταφρονῶσιν οἱ κακοί. II. 9. 16.
 ἐν θεοῖς φθόνον εἶναι οὐ θέμις. II. 9. 17.
 θεοὺς καὶ δαίμονας πῆ διαρίζομεν; III.
 5. 6.
 θεὸς ὁ ἐν οὐρανῷ. IV. 4. 30.
 θεὸς δημογγοῦν. IV. 8. 4.
 θεῶν ἀγάλματα. IV. 3. 10.
 θεὸς ἄμβροτος. IV. 7. 10. (Empedo-
 cleum ex Iliad. ω. 460. cf. An-
 not. p. 465. B.)
 θεοὶ νοητοί. V. 1. 7.
 θεῶν πατήρ. V. 5. 3. extr.
 θεοὶ πάντες σεμνοὶ καὶ καλοί. V. 8. 3.
 οἱ θεοὶ οἱ ἐν οὐρανῷ θεῶνται αἰεὶ. V. 8. 3.
 θεὸς εἷς ἂν καὶ πάντες. V. 8. 9.
 — τοκὸν ἄδύνατον καλόν. V. 8. 12.
 — ὁ ἐν ἐκάστῳ ἡμῶν. VI. 5. 1.
 οἱ θεοὶ πανταχοῦ παύσει. VI. 5. 4.
 — πολλῶν παύσαντων ἐν φαίνονται
 πολλῶν. VI. 5. 12. extr.
 θεοῦ παῖς (Gnosticorum superba ap-
 pellatio). II. 9. 9.
 οἱ θεολόγοι. III. 5. 2. III. 5. 8.
 θεοφιλὴς ὁ λόγος ὁ προνοίας. III. 3. 5.
 θεραπείαν ζητεῖται τὸ ὄργανον. I. 1. 3.
 θερμαίνεσθαι. IV. 7. 8. IV. 4. 29.
 (ex Euseb. P. E. p. 832.)
 θερμαίνουσαι αἱ τῶν σωμάτων ποιήσεις.
 IV. 7. 8. (ex Euseb. ibid.)
 θερμομασμένος. IV. 4. 18.
 θερμῶσις. III. 6. 1. VI. 3. 22.
 θερμαντικός. VI. 3. 23.
 θερμασία. VI. 4. 15. VI. 7. 22.
 θερμὸν. II. 4. 14.
 θερμότης. IV. 4. 21. VI. 3. 10. II.
 4. 14.
 θερμότητες. III. 6. 8.
 Θεραπίτης. III. 2. 3.
 θεωρήματα ψιλὰ. I. 3. 5.
 θεωρήματα καλὰ. I. 6. 1. (cum An-
 not. p. 51. D.)
 θεωρήματα καὶ θεωρία. III. 8. 2.
 θεωρήματα ἐπιστήμης μέρος. IV. 3. 2.
 θεωρητός. III. 8. 6. V. 3. 5.
 θεωρίας ἀφίεται πάντα. III. 8. proœm.
 τὴν θεωρίαν ἔλκειν πρὸς τὸ ἕξω. III. 8.
 proœm.
 θεωρία γῆς, δένδρων, φυτῶν. III. 8.
 proœm.
 θεωρίας ἐφάπτεσθαι. III. 8. 2.
 θεωρία ἀψυφος. III. 8. 3.
 θεωρία ἀμυδρά. III. 8. 3.
 θεωρία ὑπερῆσα ἀσθενεῖ θεωρήματα ποιεῖ.
 III. 8. 3.
 ἡ θεωρία οὐκ ἔχει πέρασιν οὐδὲ τὸ θεωρήματα.
 III. 8. 4.
 θεωρίας πάντα πληρῶσαι. III. 8. 6.
 ἡ θεωρία ἀναβαίνει ἐκ τῆς φύσεως ἐπὶ
 τὴν ψυχὴν. III. 8. 7. init.
 — ζῶσα. III. 8. 7. init.
 θεωρίαι κεναί. III. 8. 6. V. 3. 5.
 θηρίον ἐστὶ ζωοθέν τὸ σῶμα. I. 1. 10.
 — ποικίλον ἄνθρωπος. I. 1. 7. (cum
 Annot. p. 4. G. cf. VI. 9. 8.)
 θησαυρῶν εὐρέσεις. IV. 4. 32.
 θητεῖν. IV. 4. 34. 35.
 θίγειν. IV. 7. 8.
 θίξις. V. 3. 10.
 θλίβειν. V. 8. 9.
 θνητότατον. V. 1. 1.
 θολερὸν. III. 3. 4. (ἐν θολερῷ, p. 308.)
 III. 6. 5.
 θολῶν. VI. 4. 11. (cf. Annot. p. 247.
 B. et p. 674. B.)
 ἡ θόρυβος ἐν ἡμῖν. I. 1. 9.
 — ἐκκλησίας. IV. 4. 17.
 θρανόμενα εἰς μηδέν. IV. 7. 1.
 θρυλλεῖν. IV. 3. 25. V. 1. 6.
 θρῖπτεσθαι. VI. 9. 1. (p. 757. B.)
 τὸ θυμικὸν τοῦ θυμοῦ. I. 1. 5.
 θυμοί (Plur.). II. 3. 9.
 ὁ θυμὸς περὶ τὴν καρδίαν. IV. 3. 19.
 θυμὸν μὴ ἔχει τὰ δένδρα. IV. 4. 28.
 θυμοειδής. III. 6. 2. III. 6. 4. IV.
 4. 28.
 θυμοῦσθαι. VI. 1. 21.
 θυραυλεῖν. VI. 5. 10.
 I.
 ἰάτρεισις. I. 2. 5.
 ἰατρικὴ (τέχνη). IV. 4. 31. V. 9. 11.
 VI. 4. 5.
 ἴδε et ἰδέ. I. 6. 9.
 ἰδέα (εἶδος). I. 6. 9. cum Annot. p.
 58. A.) cf. III. 9. 1. init.
 — ἐν στάσει πέρασιν οἶσα νοῦ. VI.
 2. 8.
 — οὐχ ἐν ἀλλὰ ἀριθμῶς. VI. 9. 2.
 τὰς ἰδέας ὅντα ἔλεγον εἶναι οἱ παλαιοὶ
 καὶ οὐσίας. V. 8. 5.
 ἰδεῖν κάλλος. V. 1. 7.
 ἰδικός. V. 7. 1.
 ἰδιότης. V. 1. 4.
 ἰδιότητες. VI. 3. 15.
 ἰδιωτικῶς διακείσθαι. I. 4. 8.
 Ἰδομενεύς. III. 3. 5.
 ἰδρῖνεσθαι. IV. 7. 4.
 ἰδρῶν. I. 6. 2. (cum Annot. p. 52. B.
 cf. 56. E.)
 ἰδρυσίς. III. 5. 2. VI. 4. 8. VI. 9. 6.
 ἰδρύσεις. VI. 7. 36.
 ἰέναι εἰς γέννησιν. II. 3. 9.
 ἰερά (τά). I. 6. 7. V. 8. 6. et sæ-
 prius.
 ἰερεὺς σοφὸς τὸ αἶνιγμα συνείδεις. VI. 9.
 11.
 ἰερίσλοι. IV. 4. 31.
 ἰλάσκεισθαι μῆνιν ψυχῶν ἠδικημένων. IV.
 7. 15.
 ἰλεως ὁ σπουδαῖος αἰεὶ. I. 4. 12.
 ἰμεῖρειν (ἰμερεῖ. cf. Etymol. Gud. p.
 278. 35). IV. 7. 8. (ex Euseb.
 P. E. p. 832. A.)
 ἰνα φυλάσσονται (ubi vid. Var. Lect.
 ibiq. φυλάσσονται. p. 203. D.) II.
 9. 5.
 ἰνα cum Coniunctivo et cum Opta-
 tivo eadem in periodo. II. 2. 1.
 p. 108. cf. VI. 7. 1. p. 692. D.
 ἰνάλεσθαι. I. 8. 1.
 ἰνάλωμα. III. 8. 4. IV. 4. 13. V. 8.
 7. V. 9. 6. VI. 2. 22. VI. 4. 9.
 extr. VI. 7. 40.
 ἰνάλωματος ἀρχέτυπον. VI. 8. 18.
 ἰνάλωματος ψυχῆς στερισκεται τὸ σῶμα
 ἀληθινόν. IV. 4. 19.
 ἰνάλωματα ζωῆς. I. 4. 3.—δραμάτων.
 IV. 6. 1.
 ἰσβόλος (venenosus). II. 3. 18. (cum
 Annot. p. 148. A.)
 Ἰπποκράτης (tanquam medici exem-
 plum). VI. 8. 5.
 ἵππος (ἵππων νόσις—ἡ ἱππότης). V. 6.
 6. p. 538. A. cf. VI. 7. 8. p. 700.
 A. B.
 ἴσις—ἴσιν τὸ (ἰσότης)—ἴσιον—ἀνί-
 μοιον—ἄνισον, κ. τ. λ. VI. 3. 15.
 ἰστοαχίς. IV. 4. 34.
 ἰστορία (peritia). IV. 8. 7. (p. 475.
 B.)
 ἰστορίαν ποιεῖσθαι. III. 7. 12. post
 med.
 ἰσχυρότερος (ἰσχυρότης—ἰσχυρός). I. 8. 14.
 ἴχνη καὶ εἰκόνες καὶ σκιαί. I. 6. 8.
 ἴχνος τοῦ συγγένους. I. 6. 2. (cf. An-
 not. ad p. 51. F.)
 ἴχνος νοῦ. I. 8. 11.
 K.
 Καθαίρασθαι καὶ ἀπὸνίφασθαι. I. 6. 5.
 (cum Annot. p. 54. F.)
 ἡ καθαρισμὸς τί; I. 2. 3. 4. I. 6. 5.

- καθάρσεις καὶ ἡματιῶν ἀποθέσεις τῶν ἐπὶ
τὰ ἅγια τῶν ἱερῶν ἀνόντων. I. 6. 7.
καθάρσεις. VI. 7. 36.
καθελκύνειν. II. 9. 2.
κάθξις. VI. 1. 23.
κάθσις. VI. 1. 6.
κάθοδος καὶ ἄνοδος ψυχῶν. IV. 3. 12.
IV. 4. 16.
κάθοδος ἐκούσιος καὶ ἀκούσιος. IV. 8. 5.
—— τῆς ψυχῆς εἰς τὰ σώματα. IV.
8. totum.
καὶ γὰρ καί. I. 1. 5. (cf. Var. Lect.)
καὶ γοῦν καί. I. 1. 1.
καὶ δὴ καί. I. 6. 6. II. 4. 1.
καίειν. V. 8. 9. et passim.
καιολογέω et κενολογέω (cf. Var. Lect.)
II. 9. 6.
καινοτομέω. II. 9. 6.
καιρίας λέγειν. VI. 6. 12.
καιρός. VI. 8. 18.
κακὰ (τὰ) πῶς λέγεται μὴ ἀποδέσθαι,
ἀλλ' εἶναι ἐξ ἀνάγκης. I. 8. 6.
—— (τὰ) εἰ ἐν τῷ παντὶ ἀναγκαῖα;
II. 3. 18.
—— πρὸ τοῦ κόσμου τοῦδε. II. 9.
12.
κάκη (ἡ). I. 6. 6. III. 1. 8. VI. 7. 28.
κακία ἀσθένεια ψυχῆς. I. 8. 14.
κακία πόνεως καὶ ἐκκλησίας τί; VI. 4.
15.
κακοδαίμων (ὁ) εἰ μᾶλλον κακοδαίμων
τῷ πλείονι; I. 5. 6.
οἱ κακοὶ ἄρχουσι τῇ ἀρχομένῳ ἀναδρία.
III. 2. 8.
—— καὶ ἐκ ποταμῶν ἀρύνονται (ὡσπερ
οἱ ἀγαθοί). IV. 4. 42.
τὸ κακὸν συμβεβηκός τι. I. 8. 13.
—— οὐκ ἔστιν ἡ κακία. I. 8. 13.
κακὸν ἀγαθὸν ἢ ζωὴ ἢ μῖν. I. 7. 3.
κακὸν κακοῦ ποιητικόν. I. 8. 13.
κακὸν εἰ ἔστιν ἐν τοῖς οἴσι; I. 8. 15.
τὸ κακὸν ἔλλειψις ἀγαθοῦ. III. 2. 5.
κακὸν οὐδὲν τῷ ἀγαθῷ. III. 2. 6.
κακοποιέω. VI. 8. 21. init.
κακοῦσθαι. VI. 7. 28.
κακύνειν. III. 2. 4.
κακύνεσθαι. III. 2. 8. VI. 7. 6.
τῶν κακῶν αἰ αἰσθήσεις πληγὰς ἔχουσι
μείζους ἢ ττους δὲ τὰς γνώσεις. V. 8.
11.
κάλαμος. IV. 5. 1.
τὸ καλόν. I. 6. 1. (sq. περὶ τοῦ κα-
λοῦ). cf. V. 8. et passim.
τὸ καλὸν ὄν τὰ ἕξω οὐκ ἔστιν εἶναι αἰ-
σχρὸν τὰ ἔνδον. II. 9. 7.
κάλλος (τὸ μετέχον κάλλους μεμόρφωται,
οὐ τὸ κάλλος). VI. 7. 32. extr.
κάλλος αἰσθητόν. II. 9. 16.
—— ἀληθινόν. I. 6. 8.
—— ψυχῆς ἀρετὴ πᾶσα. I. 6. 1.
—— ἐν προσώπῳ εὖ μεμιγμένον. II.
9. 16.
- κάλλος ἀμήχανον θεῖσθαι. I. 6. 8.
—— νοητὸν (περὶ τοῦ νοητοῦ κάλλους).
V. 8. totus liber.
τὰ καλὰ ἐν αἰσθήσει. I. 6. 3.
τὰ κάλλη. II. 6. 2. VI. 7. 34.
καλλονή. I. 6. 6. VI. 2. 18. VI. 7.
33.
καλλοποιός. VI. 7. 32.
καλλύνειν. II. 2. 7.
καλλύνεσθαι. II. 9. 17. VI. 7. 31.
init.
καλλωπισθεῖσα εἰκόν. V. 8. 11.
καλλώπισμα. III. 5. 9.
Καλίψω. I. 6. 8.
κάμψεις οστών. IV. 5. 5.
κανὸν τοῦ ἀγαθοῦ. V. 3. 3.
—— εὐθέος. I. 6. 3.
κάρα ἐστήρικται ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ.
IV. 3. 2. init.
καρποῦ κομιδῆ. VI. 3. 18.
καρπὸς κομίζονται οὐκ εὐχόμενοι ἀλλὰ
γῆς ἐπιμελούμενοι. III. 2. 8.
καρπιῦσθαι. VI. 4. 15.
καρχαρόδους. VI. 7. 9. extr.
καταγελην. I. 6. 7. (cum Annot.
p. 56. A.)
καταγίγνομαι (καταγίνομαι). VI. 3.
14. (cum Annot. p. 629. D.)
καταδερθάνειν. V. 5. 11.
κατάδεσμοι ἢ ἐπαγωγαί. IV. 4. 40.
καταθεατέον (al. καταθετέον). IV. 7.
1. init. (cum Var. Lect. II. 9. 9.
p. 208. F.)
κατακερματίζεσθαι. III. 9. 2. V. 1. 2.
VI. 2. 22.
κατακόσμησις. VI. 8. 5.
κατακοίειν. III. 1. 2. (cum Annot.
p. 229. B.) IV. 4. 43.
καταλάμπειν τὸν οὐρανόν. IV. 3. 17.
καταμάθησις. III. 8. 5. καταμανθά-
νειν. VI. 7. 40.
καταμαρτυρεῖν τιος. V. 5. 13.
καταμέμφεσθαι τι. III. 2. 8.
καταμετρέω (sed aliquot libri et Fic.
κατὰ τὸ μετροῦν vid. Var. Lect.).
VI. 3. 5.
τὰ καταμήνια τῶν ζώων. II. 9. 12.
V. 8. 2.
καταμηχανᾶσθαι (addendum Lexi-
cis). IV. 4. 31.
κατακαλόω. VI. 1. 27.
κατανόησις. IV. 7. 10. V. 3. 1. V.
4. 2. VI. 2. 4. VI. 5. 2.
καταπαίνειν. III. 2. 8.
καταριθμησις. VI. 3. 13.
καταριθμεῖν. VI. 1. 29. VI. 2. 9.
VI. 2. 13.
κατάστασις. VI. 7. 13.
καταστράω. II. 7. 1. (p. 184. D.)
καταφαινής. VI. 7. 29.
κατάφασις. II. 4. 10. (cum Annot.
p. 164. E. F.) VI. 3. 19.
- καταφρά. III. 6. 6.
καταφρήσις τὴν τοῦ σώματος ἀγαθῶν.
I. 4. 14.
καταλύω. I. 8. 8. IV. 4. 28.
κατέχω. V. 8. 10.
κατηγορία. VI. 1. 5. VI. 1. 13.
κατηγορίαί. VI. 1. 4.
κατηγορία γενική. VI. 1. 23.
κατηγορεῖν. VI. 1. 16. VI. 2. 5. VI.
7. 18.
κάτοπτρα. III. 6. 9.
κάτοπτρον, κάτοπτρα (ἐν κατόπτροις).
III. 6. 13. III. 6. 14. VI. 2. 22.
κάτοπτρον Διονυσιακόν. IV. 3. 12. init.
κατορύττω. VI. 1. 23.
κάτοχος. V. 3. 14.
καττίτερος. VI. 1. 20.
καχεξία σώματος. III. 6. 2.
κέγχρος. VI. 3. 11.
κεῖσθαι (κεῖνται ἐν βορβόρῳ εἰς ἄδου οἱ
μὴ κεκαθαρμένοι). I. 6. 6.
κεῖμενα τύχαις καὶ δούλα. VI. 8. 15.
κέλευθος ἄψοφος. IV. 4. 45. (ex Eu-
ripide; cf. Annot. p. 440. B.)
κενεμβατεῖν. III. 9. 2. (p. 357. E.)
κενοπτρίσις. III. 6. 17. (sed vid. ἐν-
όπτρισις quod restitutum est. cf.
Var. Lect. p. 319. F.)
κενοῦσθαι. I. 1. 2.
κένωσις. V. 8. 4. VI. 8. 3.
κεντῶνται et κινῶνται et κέντρον item-
que δῆγμα κ. τ. λ. de amore. I. 6.
4. (cum Annot. p. 53. E.)
κεντροειδής (centralis s. centriformis
Fic.). VI. 8. 18.
κέντρον κύκλου μένει κατὰ φύσιν. II.
2. 1.
κέντρον in astrologia. II. 3. 1. sqq.
κέντρον ἐν κύκλῳ. IV. 2. init.
κέντρον κέντρον συνάται. VI. 9. 10.
κενώσεις et πληρώσεις. VI. 8. 3.
κερματίζειν. IV. 7. 12. V. 5. 4. VI.
2. 2.
κερματίζεσθαι. IV. 7. 8. (ex Euseb.
P. E. p. 833.) V. 8. 9. VI. 2. 12.
κεφαλή. IV. 3. 23. et passim.
κῆδεσις. VI. 7. 26.
κηδεμονία φύσεως. IV. 3. 17.
κηλείσθαι. IV. 4. 40.
κῆπος Διὸς, τί; III. 5. 8. 9.
κηροί. IV. 9. 4.
κηροπλάσται. III. 8. 1.
κηρός (ἐν κηρῷ μορφῆν). III. 6. 2.
κῆρυξ. IV. 3. 13.
κῆτος. IV. 9. 2.
κιθαρίζειν εἰς κιθάρισιν. IV. 4. 12.
κιθάρισις. VI. 3. 21. extr.
κιθαρρῆδία. VI. 3. 16.
κιδυνεῖε (videtur, verisimile est).
III. 6. 11. III. 7. 3. III. 8.
procem. V. 3. 13. VI. 3. 15.
VI. 3. 20. VI. 7. 41.

κινεῖσθαι ἀριστερώς. II. 3. 13.
κινεῖσθαι κίνησιν αἰδίων. IV. 1. 2.
κίνημα. III. 7. 12. extr. VI. 1. 19.
— ζωτικόν. IV. 4. 8.
κινήματα τῆς ψυχῆς. I. 3. 5.
κίνησις ζωῆ σώματος. II. 2. 1.
— τῶν ἄστρον σφαιρική. II. 2. 2.
— τῶν ἄστρον περὶ τὸ κέντρον αὐ-
τῶν. II. 2. 2.
— τοπική. II. 2. 3. VI. 3. 21.
ἡ κίνησις ἐποχεῖται τῷ ὄντι. II. 5. 5.
κίνησις ἐξ ἀκινήσιας. III. 2. 4.
— διεστῶσα. III. 7. 7.
— νοερά. III. 7. 10.
— αὐτουργός. III. 7. 12. med.
— διὰ σκελῶν. III. 7. 12. extr.
ἡ κίνησις ἐφέσις. III. 9. 3.
— σωματική. V. 1. 8.
— διάδοχος. VI. 1. 19.
— ἐνέργεια ἀτελής. VI. 1. 16.
— ἡμερησία. ib.
— ἐν ἀκρόνῳ. ib.
κίνησις κινήσεως κινήσει διαφέρει. VI.
3. 18.
κίνησις εἰ γένος; VI. 3. 21.
— ἀτρεμής. VI. 9. 5.
κινήσεις πολλαὶ ποιήσεις. VI. 3. 21.
— ψυχικαί. IV. 3. 15.
κινήτικός. VI. 1. 17.
κινούμενοι ἡμεῖς τέμνομεν τὸν ἀέρα. IV.
5. 2.
Κίρκη. I. 6. 8.
κιννάω. II. 7. 1.
κλάδος. IV. 4. 11.
κλάσις. VI. 9. 8.
κλήροι, τίνες; II. 3. 15.
κλήροι δαιμόνων. III. 4. 1. cum An-
not. p. 283. init.
ὁ κλύδων τοῦ σώματος. V. 1. 2.
κοιμᾶσθαι. V. 5. 11.
κοινός, κοινότης. VI. 1. 6. VI. 2. 14.
VI. 3. 20.
κόλλα τῆ γῆ ἢ ὕδατος ἐγρότης. II. 1. 6.
κολλᾶν. II. 1. 6. III. 6. 14.
κόλλησις. II. 1. 6.
κομίζεσθαι ἐγγυθεν παρά τινος. I. 3. 6.
(cum Annot. p. 22. A.)
κόπριον (κόπρια). V. 1. 2. sub fin.
κόρη (pupilla oculi). II. 8. 1. IV.
5. 3. IV. 6. 1. IV. 7. 6.
κοροπλάσται. III. 8. 1.
κόρος. III. 6. 14. (saturitas). V. 9. 8.
κόρος (puer in verborum lusu). III.
8. 10. extr.
κόρος δεσθεῖς κεκορέσθαι. III. 8. 10.
extr.
κόρος satietas et κόρος puer consulto.
confusa. V. 1. 7.
κόρου (θεοῦ) καὶ νοῦ ὄντος. V. 1. 4. post
init. cf. V. 1. 7.
κορυφαῖος. VI. 9. 8. extr.
κοσμεῖν, κόσμησις. VI. 7. 34.

κοσμήσεις. VI. 7. 36.
κοσμήματα. III. 5. 9.
κοσμοποιεῖν. II. 9. 4.
ὁ κόσμος θεός. II. 3. 9. V. 1. 2. (cf.
Suidam in κόσμος qui Plotinum
laudat).
ὁ κόσμος πᾶς ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς τι-
νος δεθείσης σώματι. II. 3. 9.
— εἰκὼν, ἀεὶ εἰκονιζόμενος. II. 3.
18.
κόσμος νοητός ἐσμέν ἕκαστος. III. 4. 3.
ὁ κόσμος οὔτε ἤρξατο οὔτε παύσεται. II.
9. 7.
τὸν κόσμον διὰ τί ἐποίησεν ὁ θεός; II.
9. 8.
ὁ κόσμος ἀεὶ καὶ οὔποτε μή. III. 2. 1.
— αἰτάρκης. III. 2. 3.
— αἰσθητός. III. 2. 17. IV. 4.
5. V. 3. 16. V. 9. 13.
— εἰδαίμων θεός. III. 5. 5.
— σικὰ καὶ εἰκὼν νοῦ. III. 8. 10.
— καλός. III. 8. 10.
— ὁ νοητός ψυχῆς ἄνευ σωματῶν
ἔχει. IV. 1.
— ἔχει πάντα. IV. 3. 10. extr.
— οἷον οἰκός τις καλὸς καὶ ποικίλος
οὐκ ἀπετημήθη τοῦ πεποιηκότος. IV.
3. 9.
κόσμον περιόδοι. IV. 3. 25.
κόσμος νοητός. II. 4. 4. IV. 7. 10.
IV. 8. 1. III. 8. 10. extr. V. 3.
16. V. 5. 4. VI. 2. 22. VI. 9. 5.
κόσμος ζῶν ἐστι περιετικτῶν ζῶων ἀπάν-
των. V. 9. 9.
ὁ κόσμος αἰσθητὸς μοναχοῦ, ὁ δὲ νοητὸς
πανταχοῦ. V. 9. 13.
κοσμὸν αἰσθητῶν δύο. VI. 5. 10. extr.
ὁ κόσμος εἰ αἰτίος τῶν κακῶν; II. 9. 12.
τὸν κόσμον εἰ καταφρονεῖν δεῖ; II. 9.
15. 16.
κουφίζεσθαι. VI. 7. 22.
κουφισίς. IV. 4. 21.
κουφότης. VI. 3. 24.
κράμα. II. 3. 1. II. 3. 11.
κράσις διαπλακεῖσα. I. 1. 3.
κράσις (περὶ τῆς δι' ὄλων κράσεως). II.
7.
κράσις σώματος. III. 1. 8.
— τῶν σωματῶν ἐν λόγῳ οὔσα ἐγγεία.
IV. 7. 8. (ex Euseb. P. E. p. 833.)
κρατεῖν τῶν παθῶν ἡμῶν ἔδωκεν ἡ φύσις.
II. 3. 9.
κρατεῖ χεῖρ σῶμα ὄλον et similia. VI.
4. 7.
κρατῆρ (ἐκ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος). IV. 3.
7. (p. 376. F. cf. V. 1. 8. p. 459.
A.)
κρατῆρ ἕσπερος (παρὰ Πλάτωνι). IV.
8. 4.
κρατιστεύειν. IV. 7. 10.
κρηπίς. V. 5. 3. (p. 522. A.)
κρίμα. VI. 4. 6.

κρίσεις, κλήρι, τίχαι, ἀνάγκαι, κατα-
πέμποσι τὰς ψυχὰς ἐνταῦθα. IV.
8. 1.
κροκατός. III. 2. 17.
Κρόνος (planeta). II. 3. 5.
Κρόνος (νοῦς). III. 5. 2.
Κρόνος (ὁ ἐπὶ Κρόνου βίος). V. 1. 4.
Κρόνος θεός σοφώτατος ἃ γεννᾷ πάλιν ἐν
ἑαυτῷ ἔχει. V. 1. 7.
κρούειν. II. 9. 18. (cum Annot. p.
217. E.)
κρυμός. II. 3. 16.
κτινυέιν. III. 2. 15. (p. 266. B.)
κυβερνήτης. IV. 3. 21. init. κυβερ-
νητική. ib. p. 388. A.
κυβερτητικός. III. 1. 6.
κνεῖν ἀπὸ τινος. IV. 7. 13.
κύκλος ζωδίων (astronomice). II. 3. 3.
κύκλω κινεῖσθαι. III. 7. 3.
κύκλω νοῦς, γραμμῆ αἰσθησις compa-
rata. V. 1. 7.
κυριεύομαι. VI. 8. 12.
κύριος (adjectiv.). I. 6. 3. (subst.)
V. 5. 12.
κυριότης. VI. 8. 20. extr.
κυρίως (proprie). V. 3. 14. VI. 8. 3.
κάλυμα. II. 9. 17.
καλυπτικός. IV. 3. 26. IV. 5. 1.
A.
Λαβεῖν cum Genit. et Accus. (λα-
βέσθαι). I. 6. 8. (cum Annot.
p. 56. F.)
λαμβάνειν. III. 2. 7. (credere, cogi-
tare, statuere, cf. Annot. ad p.
260. A.)
λάμπειν, ἐπιλάμπειν et similia, de
pulcritudine. I. 6. 5. (cum An-
not. p. 54. A.)
λαμπηδών. V. 3. 8.
λαμπτήρ. I. 4. 8. (cum Annot. p.
34. G.)
λαρχάνειν, de geniis: ὁ εἰληχῶς ἡμᾶς
δαίμων. Hinc κλήροι δαιμόνων, con-
tra λήξεις δαιμόνων i. q. τόποι δ—
III. 4. 1. (cum Annot. p. 283.
init. cf. Proclum in Platon. Al-
cib. p. 2. cap. 23. cum Annot.
p. 74. ed. Francof. et Plotin.
p. 439. infr.)
Λάχσις (ἡ). II. 3. 15.
λεοντῶδες (τό). I. 1. 7.
λευκὸν—λευκός. VI. 6. 14.
λευκότης γάλακτος. IV. 3. 2.
λευκῶς. VI. 3. 4.
λήθη et μνήμη. IV. 3. 26.
ὁ Λήθης ποταμός. IV. 3. 26. extr.
λήθη—λ. γενεσιουργός et similia (de
anima in corpus detrusa). IV.
8. 1. sqq. (cf. Annot. ad p. 468.
sqq. et locos laud. in vocc.
ἀνάμνησις et σπήλαιον).

λημῶν κακίαις (an κακίας). I. 6. 9.
(cf. Annot. p. 57. F.)
λήξεις (λήξεις δαιμόνων). vid. in verb.
λαγχάνειν.
ληπτός. III. 7. 11.
λήψεις. IV. 4. 45.
λίθοι ἀθανάσιμοι, πῶς; IV. 4. 27. cf.
λίθων αἰθήσεις. VI. 7. 11.
λίθος (mutus, surdus, stupidus, nec
sui arbitrii cet.). III. 2. 17. (p.
270. A.)
λιχναίαι ἐδαδῶν. III. 4. 2.
λιχίζεσθαι. III. 8. 5.
τὸ λιχίζεσθαι ἐστὶν ἐρμίσθαι εἰρεῖν φρέ-
νησιν. IV. 4. 12.
λογικὴ πραγματεία. I. 3. 4.
οἱ λογισμὸν ψυχῆς ἐνεργήματα. I. 1. 7.
λογισμὸς νόθος. II. 4. 10. 12.
ὁ λογισμὸς τοῦ κόσμου. II. 9. 11.
————— πεπλαημένους—ἰρθός. VI. 8.
2.
————— φίλος. VI. 8. 2.
λογιστικὸν (τό). V. 3. 3.
λογιστικός. III. 6. 2.
ὁ λόγος ὁ ἐν φωνῇ μίμημα τοῦ ἐν ψυχῇ.
I. 2. 3.
λόγος ὁ ἐν προφορᾷ εἰκὼν ἐστὶ λόγου τοῦ
ἐν ψυχῇ (λόγος ἐνδιάθετος). V. 1. 3.
————— δοξαστικός. II. 2. 3.
————— ἐνλος. VI. 7. 11. λόγοι ἐν-
λοι. I. 8. 8. VI. 1. 29.
————— θεῖος. I. 6. 2. extr.
————— ἡμερών. III. 1. 9.
ὁ λόγος κόσμου. II. 9. 5.
λόγοι σύνθετοι. II. 4. 3.
ὁ λόγος νοητὸς μόνον λόγος. III. 2. 2.
λόγος πᾶσαν ἔλην κατελάμβανε. III.
2. 4.
λόγος ἀρχὴ καὶ πάντα. III. 2. 15.
τὸν λόγον ἀποστερησομεν καὶ τὸν χρη-
στῶν ἀφαιρούμετες αὐτοῦ τὰ πικρὰ.
III. 2. 18.
ὁ λόγος εἰ ἀκίνητος; III. 8. 1.
λόγος νεκρός. ib.
————— ζῶν ἔχων. ib.
ὁ λόγος σύνεστι καὶ ἐπιστατεῖ τῇ πράξει.
III. 8. 2.
λόγος σιωπῶν. III. 8. 5.
λόγοι περιληπτικοί. IV. 4. 39.
λόγος ἡρέμα λεχθεὶς τὸ πῶρῶ διαθεῖς.
IV. 9. 3.
ὁ λόγος ἐν ἔλῃ χείρων. VI. 3. 9.
λόγος ἔμφυχος. VI. 7. 11.
————— παιδαγωγῶν. VI. 9. 4. extr.
λόγον ἀντίτυπον ἀπόσασθαι. VI. 7. 29.
ὁ λόγος ὁ ἐν σπέρματι. V. 3. 8.
οἱ λόγοι οἱ ἐν σπέρμασι πλάττοισι καὶ
μορφῶσι τὰ ζῶα. IV. 3. 10.
λόγοι σπερματικοί. III. 1. 7. III. 8.
IV. 4. 39. cf. IV. 3. 10. V. 3. 8.
λογῶν (λελόγεται). III. 2. 16. (λογω-
θεῖσα). III. 8. 1.

ὁ λυξὸς (κύκλος) astronom. V. 8. 7.
λύξωσις τῶν ζωδίων (astronom.). II.
9. 12.
Λυγγεῖς (ῖ) et Λυγκεῖς. V. 8. 4.
Λύκειον. VI. 1. 4. VI. 1. 30.
λύκος. III. 2. 8.
λύμη. V. 9. 10.
λύπαι. I. 1. 1.
λυπεῖσθαι. I. 1. 5. et passim.—λυ-
πηρόν. IV. 4. 28.
λύρας ἀρμονία. II. 3. 13.
ἐν λύρῃ ἄλλη κίνησις ἀπ' ἄλλης ἴρχεται.
IV. 4. 41.
λύω, λυθῆναι, λύσις (ἀπαλλαγὴ in doc-
trina morum Platonis et Plato-
nicorum. I. 3. 2. 3. cf. Annot.
ad p. 20. A. et F.)
λύσις καὶ ἀπορία (in Dialectica). I.
3. 3. (p. 20. F.)
λύσον δέχεσθαι (solvi posse). IV. 7. 1.
λωβᾶσθαι (cum Dativo et cum Accu-
sus.). I. 6. 5. (cf. Annot. ad
p. 54. D.) IV. 4. 41.

M.

ἡ Μαγεία ἡ ἀληθινή ἡ ἐν τῷ παντὶ φι-
λία ἐστὶ καὶ τὸ νεῖκος. IV. 4. 40.
μαγείαι. IV. 9. 3.
μαγείων. II. 9. 14.
μάγοι. II. 9. 14.
μάγων δυνάμεις. IV. 3. 13.
————— τέχναι. I. 4. 9. init. IV. 3.
13. IV. 4. 26. IV. 4. 43.
μαζῆ. IV. 4. 11.
μάθημα ἐπίκτητον. IV. 3. 25. μ. μέ-
γιστον. VI. 7. 36.
μαθήματα (nunc disciplinæ universe,
nunc proprie mathematicæ). I.
3. 3. (cum Annot. p. 20. G.)
μαθήματα καλὰ. I. 6. 1.
μαθηματικός. VI. 1. 26.
τοῖς μακαρίοις ἀρκεῖ ἐν αὐτοῖς ἐστάναι.
III. 2. 1.
————— ἔφεσις οἷκ ἐστὶ τοῦ μέλ-
λοντος. III. 7. 3.
μακάριος καὶ ἀπήμων θεῶν ὁ βίος. I.
8. 2.
μακαρίων ἀνδρῶν (de Platone et aliis).
II. 9. 6.
τινάς τῶν ἀρχαίων καὶ μακαρίων φιλο-
σόφων. III. 7. 1.
μαλακίζεσθαι. III. 2. 15.
μαῖλλον (cum Comparativo). III. 6.
9. (p. 312. B.)
μανὸν (τό). VI. 3. 25.
μαντεῖα. IV. 7. 15.
μαυτικὴ τέχνη ἐστὶν ἀνάγνωσις φυσικῶν
γραμμάτων. III. 3. 6.
μάντευς οὐ τὸ διότι ἀλλὰ τὸ ὅτι μόνον
εἰπεῖν. III. 3. 6.
μυραίνεσθαι. VI. 1. 19. VI. 7. 22.
VI. 7. 33.

μέγα λέγειν (μέγα λεκτέον ubi ed.
Basil. et aliquot codd. habent
μεγαλεκτέον. Vid. Var. Lect.). II.
4. 11.
μεγαλύνειν ἐστὶν ἰσομετρία τῶν τῆμε.
I. 6. 6.
μεγέθη αἰσθητά. IV. 2. init.
μέγεθος ἀφωρισμένον. III. 6. 16.
μεγεθύνεσθαι. II. 4. 8. 10. 11. 12.
III. 6. 17. VI. 4. 1. VI. 6. 17.
τὸ μεμεγεθιασμένον. II. 4. 8. 10. 12.
μέθεξις (vox Platonica). I. 6. 1. V.
9. 2. VI. 9. 2. et passim.
μέθην ἔχειν τοῦ νέκταρος. III. 5. 6.
cf. VI. 7. 30. VI. 7. 35.
μεθεδεῖν τὸ σημαίνόμενον. III. 1. 6.
μεθόριον (τό). IV. 4. 3.
μεθύνει νέκταρι, τί; III. 5. 9.
μειδᾶν (μεῖδησεν δὲ πατὴρ Iliad. ε.
426.) VI. 7. 30.
μείωσις (μειῶσθαι). VI. 3. 23.
μέλας, μέλαν, μελανία. VI. 3. 25
μέλη (καὶ ῥυθμοί). I. 6. 1. (p. 50. A.)
μέλιττα. III. 4. 2.
μελῶν et μερῶν confusa. I. 6. 1. (p.
51. A.)
ὁ μεμφομένους τῇ τοῦ κόσμου φύσει οἷκ
οἶδεν ὅ,τι ποιεῖ. II. 9. 13.
μὲν (eodem in membro repetitum).
II. 1. 1. (p. 96. A.)
μένειν ἐνδον. III. 3. 7.
μερίζεσθαι. III. 6. 18.
μέριμνα. III. 4. 4.
μερισμός. III. 6. 18.
————— ψυχῆς ἐστὶ τὸ ἀπιστῆναι καὶ
ἐν σώματι γενέσθαι. IV. 1.
μερῶν vid. μελῶν.
μεσοειρήσεις. III. 1. 5. (cum Var.
Lect. et Annot. p. 231. D.)
μεταβαίνειν, μεταβατικός. III. 7. 10.
μεταβαλλεῖν τὰς δυνάμεις τῶν ἀσομα-
τῶν εἰς τὰ σώματα. IV. 7. 8⁹ (ex
Euseb. P. E. p. 832.)
μεταβάλλειν, μεταβολή. V. 9. 5.
μεταβολὴ τῶν ζῶων εἰς ἄλλα. II. 4. 6.
————— στοιχείων εἰς ἄλλα. ib.
μεταβαλαὶ ἐν ἀχρόνῳ. VI. 1. 16.
μεταδοξάζειν. IV. 4. 43.
μετακνεῖσθαι. IV. 4. 29. IV. 4. 45.
IV. 5. 7.
μεταλαμβάνειν τῇ μεταλήψει τοῦ μετα-
λαβόντος. III. 8. 4.
μετάληψις. I. 8. 8. V. 4. 8. extr. V.
5. 5. V. 5. 13. VI. 3. 2. VI. 9. 2.
μετάληψις εἰδούς. VI. 1. 9.
ἡ τῆς ἔλης τῶν εἰδῶν μεταλήψις. VI.
5. 8.
μετάληψις μεγέθους καὶ σμικρότητος.
VI. 1. 13.
μεταλάμπω (vel καταλάμπω vid. Var.
Lect. Illud si genuinum sit,
addendum Lexicis). II. 9. 12.

μεταλλοίωσις. III. 6. 11.
 μετάνοια τῆς ψυχῆς. II. 1. 4.
 μετάνοια. II. 9. 6.
 ἐν μετάνοιᾳ ἐστὶ ἡ ψυχὴ. II. 9. 6.
 μεταπίπτειν. I. 4. 7.
 μετάρῃα. IV. 5. 7.
 μετὰστασις. VI. 3. 21.
 μετασχηματίζεω. IV. 4. 33.
 μετασχηματίσις. III. 2. 15.
 μετατίθεσθαι. III. 2. 13. IV. 4. 45.
 μετενηνεγμένος. III. 6. 1.
 μετενωματωῦσθαι. I. 1. 12. IV. 3. 9.
 μετενωματώσις. II. 9. 6. (cum Annot. p. 203. G.) IV. 3. 9. V. 2. 2.
 μετεωρίζεσθαι. II. 1. 4.
 μετεωρολόγος. III. 4. 2.
 μετεωροπορεῖν. IV. 3. 7. IV. 8. 2. V. 8. 7.
 μετέωρος. VI. 6. 3.
 μετιτέον. VI. 6. 9.
 μετουσία. VI. 1. 9. VI. 8. 13. VI. 8. 21. extr.
 μετοχή. V. 5. 4.
 τὸ μετοχῆ ἀμυδρᾶ καλὸν λεγόμενον. VI. 7. 33.
 μετρέω (moderari, cohibere). I. 2. 2.
 μέτρσις. VI. 1. 9. VI. 4. 5. (μέτρον).
 μηδαμὸς. II. 4. 11.
 μηδέν. VI. 1. 4. cf. III. 2. 15.
 μήνυσις. VI. 3. 18.
 μηνυτικός. IV. 4. 17.
 μίτριθαι ἑλκαῖς τισὶ φρέσιν μετατιθέμενοι. IV. 4. 45. (p. 440. A.)
 μίτρα τὰ ἀνελὸν ὑπὸ παιδὸς ἀναρεθίσεται γενόμενος γυνή. III. 2. 13.
 Μῆτις ἡ τοῦ Πόρου μήτηρ. III. 5. 5.
 μίγμα. I. 1. 1. II. 4. 7. III. 5. 7.
 IV. 3. 19. IV. 4. 17. VI. 3. 1.
 VI. 3. 8. VI. 7. 30.
 μεμιγμένον (τό). I. 1. 3.
 μιγνύειν ἐκ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος. IV. 3. 7.
 μικρολόγος. (vid. in ἄπαγε.)
 μικροπρέπεια. I. 6. 5.
 μικρότης. VI. 1. 8.
 μίμημα—μίμησις. VI. 7. 6.
 μίμημα ἐν γραφῇ καὶ ὕδατι. VI. 2. 22.
 μιμήματα. III. 8. 6. VI. 3. 15.
 μιμητικὰ τέχνη. V. 9. 11.
 μιμίθειν τὰ σώματα. I. 4. 14.
 Μίνως (Διδὸς ὀαριστής. Odyss. τ. 178. sqq.) VI. 9. 7.
 ἡ μνήμη οὐδὲν πειεῖ τοῦ εἰδαιμονῆσαι. I. 5. 1.
 — ἐστὶ τῶν γεγενημένων καὶ παρεληλυθότων. IV. 4. 6.
 ἡ μνήμη τί καὶ πῶς; IV. 3. 25.
 μνήμαι ἐκ τῶν πρόσθεν βίον. IV. 3. 27.
 μνήμη ἀποσεισθεῖσα. IV. 3. 29.
 τὸ μνημονεύειν τίς; IV. 3. 25.
 μνημονεύειν οἶκ ἐστὶ νοεῖν. ib.
 μνημονευτικός. IV. 3. 29.

μνημονευτὸν (τό. Plotinus ap. Proclum in Platonis Cratyl. §. 178. cf. Annot. ad p. 393. B.)
 μνηστέω. VI. 9. 9.
 μοῖρα θεῖα. IV. 2. init. IV. 8. 7.
 μοῖρα θανάτου. IV. 7. 11.
 Μοῖραι καὶ Ἀνάγκη μήτηρ. II. 3. 9. 15.
 μοιχείας εἰ ποιῶσιν Ἄρης καὶ Ἀφροδίτη; II. 3. 6.
 μολύνειν (μεμολυσμένη ψυχῇ). III. 6. 5. VI. 7. 13.
 μονάδες. VI. 1. 4.
 μοναδικός. III. 7. 8. VI. 3. 13.
 μοναδικοὶ ἀριθμοί. ib.
 μοναχός. VI. 8. 7.
 μοναχού. V. 9. 13.
 μοναχῶς. IV. 4. 12. VI. 7. 13.
 μονή. I. 7. 1. VI. 8. 16.
 μονοειδής. VI. 9. 3.
 μόνος (ὅταν μόνον ᾶμεν). III. 1. 10. sub fin.
 μόνους πρὸς μόνον εὔχασθαι. V. 1. 6.
 μόνον (omissum sequente δέ). IV. 5. 8.
 μονώ. I. 6. 1. II. 8. 1. VI. 7. 2. VI. 8. 15.
 μορφή (i. q. εἶδος, ἰδέα Annot. ad I. 6. 2. p. 52. A.)
 μορφή αἰσθητή. V. 8. 9.
 μορφή τοῦ ἀμόρφου ἴχνος. VI. 7. 33.
 μορφοῦσθαι. V. 1. 5. VI. 2. 22.
 μορφώω. VI. 1. 10. VI. 2. 22.
 μόρφωσις. VI. 1. 10. VI. 7. 11.
 Μούσα. V. 8. 1.
 Μῦσαι. III. 7. 10.
 κατασχεθεῖς ὑπὸ τινος Μούσης. V. 8. 10.
 μουσικὴ πᾶσα περὶ ἀρμονίαν ἔχει καὶ ῥυθμόν. V. 9. 11.
 μουσικὴ (τέχνη). IV. 4. 31. VI. 3. 16.
 μουσικὰ φθόγγοι. II. 3. 13.
 ὁ μουσικός. I. 3. 1.
 μουσικός ὁ ἐντιθεὶς ταῖς χορδαῖς τὴν ἀρμονίαν. IV. 7. 8. (ex Euseb. P. E. p. 835.)
 μοχλεῖα. III. 8. 1. V. 9. 6.
 τὸ μοχλεῖν δεῖ ἀφελεῖν ἐκ τῆς φυσικῆς ποιήσεως. III. 8. 1.
 μύειν (μύσαντα). I. 6. 8. (cum Annot. p. 57. B.)
 οἱ μῦθοι οἱ περὶ θεῶν. V. 1. 7.
 μύθους δεῖ μερίζειν χρόνους ἀ λέγουσι καὶ διαιρεῖν ἀπ' ἀλλήλων. III. 5. 9.
 μυστήρια (τά). V. 1. 7.
 μυστηρίων ἐπιτάγματα τὸ μὴ ἐκφέρειν εἰς μὴ μεμνημένους. VI. 9. 11. init.
 μυστικῶς. III. 6. 19.

N

ναρκῆν. IV. 5. 1.
 νάρκη (ἡ). IV. 5. 1.
 ναῦς. IV. 3. 21.—ναυπηγεῖν. VI. 3. 26. cf. III. 4. 6. extr.

νεανικός (νεανικώτερον). II. 9. 15. (cum Annot. p. 213. F.)
 νεῖκος (καὶ φιλία). V. 1. 9.
 νέκταρ τί τοῖς θεοῖς; III. 5. 9.
 νέκταρος πληροῦσθαι. V. 8. 10.
 νέκυες καπρίων ἐκβλητότεροι (sententia Heracliti). V. 1. 12.
 νεῖμαι (νέμειν) κατ' ἄξιν. IV. 7. 8. (ex Euseb. P. E. p. 832.)
 νεῖν. VI. 3. 26.
 νεῖν. I. 1. 12.
 νεῖν εἰς τὸ χεῖρον. I. 8. 5.
 — πρὸς ἕλην. I. 8. 4.
 νεῦσις. I. 1. 12. I. 6. 5. (p. 54. F.)
 II. 1. 3. V. 1. 10.
 νεῦσις τῆς ψυχῆς. II. 9. 4.
 νεῦσιν ποιῶσα κάτω ἀσχολία. IV. 8. 2. extr.
 νευρὰ τεταμένη. IV. 4. 41.
 νευρᾶς κινηθείσης ἄλλη αἰσθησιν ἔχει κατὰ συμφωνίαν. IV. 4. 41.
 νῆ Δία (pro καὶ δέ, καὶ γε δῆ). III. 1. 7.
 νοεῖν. VI. 1. 22. νοεῖν et νοεῖσθαι passim (cf. νοῦς) p. 233. F.)
 νόσις φυτικῆ, αἰσθητικῆ, ψυχικῆ. III. 8. 7.
 — ἡσυχος.
 — παικίλη. IV. 4. 1.
 — οὐσιώδης. V. 3. 5.
 — οἶκ ἐνεργῶσα εἰς τὸ μέλλον, ἀλλ' εἰς τὸ ἤδη. VI. 2. 8.
 ἡ νόσις ἀληθεστάτη ζῆ. III. 8. 7.
 — τὸ ἀγαθὸν σεμνόν. III. 9. 3.
 νοήσεις ἀμυδραί. VI. 7. 7.
 νόημα καὶ θεώρημα ζῶν. III. 8. 7.
 νοητὴ ἀρμονία. I. 3. 1.
 τῆ νοητῆ φύσει ἐποχεῖσθαι. I. 1. 8.
 νοητὴ φύσις—αἰσθητή—τὸ νοητόν. IV. 8. 7. init.
 νοερός, νοερόν. I. 66. et passim.
 νόμος οὐ διὰ τὴν ἀνομίαν. III. 2. 4.
 νόμοι ἐν ἡμῖν γραφέντες. V. 3. 4.
 νομοθεσία. IV. 3. 15. νομοθέτης πρώτος. V. 9. 5.
 νοσειδής—νοσειδῆ (addendum Lexicis). V. 1. 3. extr. V. 3. 8. extr.
 νοσποῖς (addendum Lexicis). VI. 8. 18.
 νόσανσις. VI. 3. 22.
 νοσεῖν ἀνάγκη σώματα ἔχουσιν. III. 2. 5.
 αἱ νόσοι εἰ δαιμόνια; II. 9. 14.
 νόσος τίς; I. 8. 5.
 νόσαν τίνες αἰτίαι; II. 9. 14.
 νοσοῦντες ὀργιλώτεροι ἢ ὑγιαίνοντες. IV. 4. 28. med.
 νοῦς ἀεὶ ἀδιάκριτος. IV. 1.
 νοῦς ὄρθ. III. 9. 1. III. 8. 10. V. 1. 6. V. 3. 8. V. 5. 7. V. 8. 3. VI. 6. 17. VI. 7. 35.
 ἡ τοῦ νοῦ ὄψις ὄρθ. V. 5. 7.

- νοῦς τὸ θεωροῦν. III. 9. 1.
 νοῦς θεωρητικός. VI. 8. 6.
 ὁ νοῦς ἐστὶ τὰ ὄντα. III. 9. 3. med.
 νόες. III. 9. 3. (cf. Etymol. M. p.
 606. 23.) IV. 3. 5.
 νοῦς πᾶς ἀεὶ ἄνω. IV. 3. 12. cf. IV.
 7. 2.
 νοεῖν τὸν νοῦν. III. 9. 1.
 νοῦς ψυχῆς κρείττων. V. 1. 3.
 — ἐστὶν ὁ μὲν λογιζόμενος, ὁ δὲ λογί-
 ζεσθαι παρέχων. V. 1. 10.
 νοεῖν ἐστὶ ἀπὸ σώματος ἀντιλαμβάνε-
 σθαι. IV. 7. 8.
 τὰ τοῦ νοῦ ἐνεργήματα ἄνωθεν, ὡς τὰ ἐκ
 τῆς αἰσθήσεως κάτωθεν. V. 3. 3.
 ὁ νοῦς ὄρᾷ ἑαυτόν. II. 9. 1. (cum An-
 not. p. 200. E.) V. 3. 4.
 νοῦς, νόησις, καὶ τὸ νοητὸν ἐν ἅμα πάντα.
 V. 3. 5. cf. VI. 7. 41.
 ὁ νοῦς οὔποτε ἀνοητός. V. 3. 6.
 νοῦς καὶ ὄν ταυτόν. V. 4. 2.
 ὁ νοῦς περιθέων. V. 5. 1.
 νοῦς στάσιμος, ἀπαθής, καθαρός. V. 8. 3.
 νοῦς ἄνους. V. 9. 2.
 νοῦς εἰ ἐν τοῖς οὐσί; V. 9. 3.
 τὸ νοεῖν ἐστὶ κίνησις πρὸς ἀγαθόν. V.
 6. 5.
 ὁ νοῦς ἐστὶν ὁ νομοθέτης πρῶτος, μᾶλλον
 δὲ νόμος αὐτὸς τοῦ εἶναι. V. 9. 5.
 νοῦς πολύνους. VI. 2. 21.
 ὁ νοῦς ἀριθμὸς. VI. 6. 9.
 νοῦ νόημα. VI. 7. 2.
 νοῦ αἰδῖος ἀνάγκη καὶ τελειότης. VI.
 7. 3.
 νοῦς τέλειος. VI. 7. 8.
 νοῦν ὡ γενεᾷ τὰ ἀνοητά. IV. 7. 2.
 ὁ νοῦς ποιητὴς καὶ δημιουργός. V. 9. 3.
 νοῦς βασιλεὺς, αἰσθησις ἄγγελος. V. 3.
 3. extr. cum Annot. p. 499. B.
 cf. Annot. in Porphy. de Vita
 Plotini cap. III. p. 98. init. ed.
 Fabric.)
 νοῦ ἵχνη καὶ ζωή. VI. 7. 20.
 νοῦ μὲν οὐ πάντα ἐφίεται, ἀγαθοῦ δέ.
 VI. 7. 20.
 νοῦ κατάστασις ἀσμενιστή. VI. 7. 30.
 νοῦ (οἶον) κύμα. VI. 7. 36.
 νοῦς μὴ νοῶν ἀνόητος. VI. 7. 37. extr.
 νοῦς, νόησις, νοητὸν εἰ ταυτό. VI. 7. 41.
 ὁ νοῦς τὰ πάντα. I. 8. 2. III. 3. 3.
 VI. 9. 2. extr. cf. IV. 4. 2. p.
 398. D.
 νοῦς ἥσυχος. VI. 9. 5.
 νοῦσθαι. VI. 7. 35. VI. 8. 5.
 νῆξ (νυκτὸς ἢ ἀστραπή). I. 6. 1. ἤμε-
 ρῶν πρὸς νύκτας παραλλαγή. VI.
 6. 4.
 νοῦ καὶ θυγατέρες. I. 4. 7.
 νύττειν. IV. 5. 1. VI. 6. 12.
 ναδός. VI. 3. 19.
 ναθής. VI. 7. 22.
 αἱ ναθέστεροι τῶν παίδων. III. 8. 3.
- ναθία (hæc forma, si genuina, ad-
 denda Lexicis). III. 6. 6.
 νῶτα (τὰ) τοῦ αἰσανοῦ. IV. 5. 3. med.
- Ξ.
- Ξανθόν. VI. 3. 20.
 Ξηραίνω. II. 9. 7.
 Ξηραίνεσθαι. III. 6. 12.
 Ξηρότης. VI. 3. 8.
 Ξύλον. VI. 3. 4.
 Ξυδός (Ξυδὸν τὸ φρυγεῖν). VI. 5. 10.
- Ο.
- Ὁαριστής (ex Homero, de Minoë).
 VI. 9. 7.
 ὄγκοι. IV. 2. init. IV. 9. 4. V. 1. 5.
 ὄγκοι γῆς. II. 1. 7.
 ὄγκος ὁ ἕξω ἕλης. I. 6. 3.
 ὁ ὄγκος τοῦ ἔγκου ἀψίσταται. IV. 2.
 ante med.
 ὄγκος ἕλης. IV. 7. 5. init.
 — σώματος. IV. 7. 7. extr.
 — σφαίρας. V. 1. 8.
 ὄγκος στερεός. V. 5. 7. sq. (τὸ ὄγκω-
 δες) cf. IV. 7. 8. (ex Euseb. P.E.
 p. 832. sq.)
 ὄγκω μεμερισμένη ψυχῆ. IV. 9. 1. init.
 ὄδοι ποιηρίας. III. 2. 5. (cum Annot.
 p. 259. B.)
 ὄδος ἄνω καὶ κάτω. IV. 8. 1.
 ὄδῳ αὐτομάτῃ εἰς συμφωνίαν χωρεῖν.
 IV. 4. 39.
 ὄδῳ. V. 5. 12.
 ὀδύρεσθαι. III. 2. 15. et sæpius.
 Ὀδυσσεύς. I. 6. 9.
 οἶαξ. IV. 3. 21.
 οἶαξ ἔμφυχος (de animæ regimine in
 corpus se exhibente). IV. 3. 21.
 (p. 388. A.)
 οἶδάω. VI. 7. 36.
 οἰκετός. I. 6. 6. (cf. Annot. ad pag.
 54. C.D.)
 οἰκειοπραγία. I. 2. 6.
 οἰκειώω. III. 8. 5.
 οἰκείωσις. III. 6. 1. III. 6. 13. III.
 8. 7. init. VI. 7. 27.
 οἰκία. I. 6. 3.
 οἰκοδομεῖν. VI. 3. 26.
 οἰκοδομία πίπτουσα. IV. 3. 16.
 οἰκοδομικός (οἰκοδόμος). I. 6. 3.
 οἰκονομεῖσθαι. IV. 4. 8.
 οἶμα (sententiæ interpositum). VI.
 1. 25. (589. A.)
 οἰνόμηλι. IV. 3. 26. (cum Annot.
 p. 391. F.)
 οἰνοῦσθαι καὶ πληροῦσθαι τοῦ νέκταρος.
 V. 8. 10.
 οἰνώδης. VI. 7. 12.
 οἶος ἕκαστος ἐξείσι, ταύτην ἔχει τάξιν
 ἐκεῖ. I. 9.
 οἶστροι (ἐστὶν ὁ ἔρκος οἶον οἶστρος. III.
 5. 7. (p. 297. A.)
- ὄστραν πύμπλασθαι. VI. 7. 22.
 ὀλίγακις. VI. 3. 17.
 ὀλκαὶ (ὀλκόν). I. 6. 5. (cum Annot.
 p. 54. D.E.)
 — ἰσχυραί. IV. 3. 13.
 — φύσεως. IV. 4. 45.
 ὀλκή. IV. 4. 44. VI. 1. 21.
 — φυσική. II. 1. 3.
 ὀλοσχερῶς. III. 8. 8.
 ὀμαλότης. III. 7. 8. VI. 1. 11.
 ὄμμα ἀτελής. I. 3. 6.
 ὄμματα θητά. V. 5. 11.
 — φωσφόρα. VI. 7. 1. init.
 ὄμματα (σώματα, ὀνόματα confusa.
 cf. ὀνόματα). VI. 7. 24.
 πρὸ ὀμμάτων ποιεῖσθαι. VI. 7. 33. init.
 ὀμογνωμονέω. IV. 7. 5.
 ὄμοιος (ὄμιον καὶ συγγενές). I. 6. 9.
 ὀμοειδής. III. 4. 6. ὀμοειδής ibid.
 III. 7. 7. III. 7. 12. extr. IV.
 3. 1. (confusa IV. 3. 2. med.)
 IV. 9. 4. V. 1. 2. VI. 2. 3.
 ὀμοιομερής. I. 6. 2. II. 7. 1. IV. 3. 2.
 IV. 9. 4. V. 3. 5. VI. 7. 13.
 ὀμοιοπαθής. IV. 4. 23. (cf. in voc.
 ὀμοπαθής.)
 ὀμοιοπραγία. I. 2. 1.
 ὀμοιότης τῶν ἕξω πρὸς τᾶνδον. I. 1. 9.
 ὀμοιοῦσθαι ἀρετῆ. I. 2. 1.
 ὀμοιωθῆναι θεῶ. I. 2. 1. I. 6. 6.
 ὀμοίωμα. IV. 5. 7. V. 3. 8. V. 6. 5.
 VI. 9. 11. extr.
 ὀμοιώσις. VI. 7. 26. init.
 ὀμοιώσις διττή. I. 2. 2. (cf. Suidas in
 ὀμοιώσις qui Plotinum laudat.)
 ὀμοιώσις τοῖς ἐνοραμένοις ἐστὶ πρὸς τὰ
 ἐνορῶντα. III. 6. 7.
 ὀμοιώσις πρὸς τὸν θεὸν φυγῆ ἐστὶ τῶν ἐν-
 τεῦθεν. I. 2. 3.
 ὀμοιόχρηστος. II. 8. 1. (p. 190.)
 ὀμοπάθεια. IV. 2. ante med. IV. 5.
 1. (ubi vid. Var. Lect. ὀμοιοπά-
 θεια). IV. 7. 3. init. (add. Lex-
 icis.)
 ὀμοπαθεῖν. IV. 9. 1. IV. 9. 2.
 ὀμοπαθής (et ὀμοιοπαθής. conf. vid.
 Var. Lect. I. 2. 3. VI. 4. 1.)
 ὀμορός τι. IV. 8. 7.
 ὀμοσίσις. IV. 7. 10.
 ὀμωνμία. VI. 1. 11. VI. 3. 1.
 ὀμώνυμος. VI. 3. 1. (cf. VI. 1. 1. et
 Annot. p. 566. C.)
 ὀμωνίμως. VI. 1. 1. VI. 1. 12. VI.
 2. 14. VI. 6. 11.
 ὄμως μὴ. I. 4. 8. (p. 35. A.)
 τὸ ὄν τί; III. 8. 9.
 — ἐκ τοῦ ὄντος οὐδὲν ἀπολείται. IV.
 7. 14.
 τὸ ὄν πολὺ ἐστὶ. V. 3. 13. cf. VI.
 9. 2.
 τὸ ὄν τὰ πάντα. VI. 9. 2. extr.
 — ζωὴν ἔχει καὶ ναῦν. VI. 9. 2.

τὸ ἄν πανταχοῦ ὄλον πάρεστι. VI. 4. 2.
 μὴ ἄν αὐτε τὸ παντελῶς μὴ ἄν ἀλλ' ἔτε-
 ρον μόνον τοῦ ὄντος. I. 8. 3.
 τῶν ὄντων οὐδὲν ἀπολείται. IV. 3. 5.
 δνειράσι πέτεσθαι. II. 9. 9.
 δνειράτος ἀγαθοῦ. VI. 7. 28.
 δνειρώττειν. III. 6. 6.
 ὄνομα μόνον. IV. 3. 2. (cum Annot.
 p. 373. E.) cf. VI. 1. 4. extr.
 τοῖς ὀνόμασιν ἀποσεμνύνειν (ubi alii ὄμ-
 μασι al. σώμασι—vid. ὄμματα et
 cf. Annot. p. 716. C.) VI. 7. 24.
 ὄνομασι. V. 3. 6. V. 5. 5.
 ὄνυχες αἰξονται ἐπὶ τῶν νεκρῶν σωμα-
 των. IV. 4. 29.
 ἐξύτης. V. 9. 1.
 ἐξιδωρία. V. 9. 1.
 ὀπισθοβαρής. VI. 9. 4.
 ὀποτερασθῆναι. II. 7. 1.
 ὀπωσθήποτε. I. 2. 1.
 ὄρᾶν ἐστι τὸ χρῆσθαι ὄμμασι. I. 1. 3.
 — τὸ σκότος. I. 8. 4. II. 1. 6.
 — δεῖ διὰ σώματος τινας. IV. 5. 1.
 ὄραμα. V. 5. 7. VI. 7. 35.
 ὄρασις (περὶ ὄρασεως). II. 8. III. 8.
 10. IV. 3. 28. IV. 4. 30. VI.
 6. 18.
 ὄρασις ὄρασα ἢ νόησις. V. 1. 5.
 ὄρατικὴ δύναμις. IV. 3. 23. IV. 5. 4.
 ὄρατικός ὁ νοῦς. V. 3. 10.
 ὄργανον ἑπακτὸν ἢ σίμφυτον. III. 8. 1.
 — σωματικόν. V. 1. 10.
 ὄργανα (μουσικά). IV. 7. 8. (ex Eu-
 seab. Præp. Ev. p. 835.)
 ἄνευ ὀργάνων ὄρᾶν. I. 6. 4. init.
 ὄργανικός (opponitur τῷ ἑλικῷ, estque
 adeo quod hodie physicis, philo-
 sophis organisch cf. p. 624. 626.)
 VI. 3. 9. VI. 3. 10.
 ὄργη—ὄργιλος. IV. 4. 28. (p. 420. F.)
 ὄργιστός (τὰ ὄργιστά). IV. 3. 28. (p.
 393. C.)
 ὄρεγεσθαι. VI. 7. 33.
 ὄρεξις ἐπὶ ἀφροδισίων. I. 1. 5.
 — νοερά. IV. 8. 4.
 — ὄρθῃ. VI. 8. 2.
 — τοῦ ἀγαθοῦ. I. 1. 5.
 τὸ ὄρεκτικόν. I. 1. 5. VI. 1. 21.
 ὄρεκτός. IV. 7. 8. (ex Euseb. P.E.
 p. 834.)
 ὄρθος (ὁ λόγος). IV. 4. 17. ὄρθῃ ὄρεξις.
 IV. 8. 2. ὄρθον ὄρθότης passim.
 τοῦ ὄρθοῦ ἐκβασις. III. 3. 4.
 ὄριγνᾶσθαι. III. 5. 4. (p. 294. infr.)
 ὄρίζων (ὁ). V. 5. 8.
 ὄρισμός. II. 7. 3. VI. 3. 22. VI. 66.
 ὄριστής. V. 1. 5.
 ὄρμη passim.
 — ἐκούσιος. III. 1. 9.
 ὄρμαι ἄλογοι. IV. 4. 44.
 ὄρνεις εἰ ποιητικὸν ἄν σημαίνουσιν. III.
 1. 5.

ὄρμισίν ἐστι τὸ σημαίνειν κατὰ συμβε-
 βηκός. II. 3. 3.
 ὄρμίσσθαι. VI. 1. 27.
 ὄρχησεις. IV. 4. 33.
 ὄρχησις. V. 9. 11. VI. 1. 27.
 ὄρχηστής. III. 2. 16. VI. 1. 27. VI.
 7. 7.
 ὄσφρησις (ἐν ῥισί). IV. 3. 23. IV. 6.
 2. VI. 1. 12. VI. 3. 17. VI.
 4. 11.
 ὄσφραντός. IV. 4. 26.
 ὄσφ τις ἄριστος, πρὸς πάντας εὐμενῶς
 ἔχει. II. 9. 9.
 ὄταν (an cum Indicativo). II. 9. 1.
 II. 5. 3. III. 6. 4. 5. III. 7. 12.
 VI. 7. 18. (cum Varr. Lect.)
 ὄτι (an cum Infinitivo). IV. 4. 21.
 οὐδὲν δεινόν, μή. IV. 8. 2. sub fin.
 οὐρανός (sæpiuscule idem quod κόσ-
 μος). II. 1. 1. (cum Annot. ad
 init. capituli). IV. 3. 17.
 οὐρανός καθαρὸς κακῶν. I. 8. 6.
 — πρῖσθεν ἦν καὶ ἔσται σῶμα ἔχων.
 II. 1. 1.
 — διὰ τί κίρκω κινεῖται; II. 2. 1.
 οὐρανοῦ εὐτακτός καὶ αἰδῖος περιφερά.
 III. 2. 3.
 οὐρανός θεός. III. 2. 14.
 Οὐρανός Κρόνον πατήρ. III. 5. 2.
 ὁ οὐρανός εἰ γητεῖεται ὑπὸ ἀνθρώπων;
 IV. 3. 30. extr.
 οὐρανοῦ νῶτα. IV. 5. 3.
 οὐρανός φωτεινός. V. 8. 4.
 οὐρανοῦ δινάμεις. V. 8. 9.
 οὐσία. I. 1. 2.
 οὐσία κακῶν εἴ τις δύναται εἶναι. I. 8. 3.
 — οὐσίᾳ ἐνατίῳ. I. 8. 6.
 — πεφωτισμένη. II. 4. 5.
 — ἄν, ποιότης. II. 4. 5. II. 6. 1.
 sqq. II. 4. 13.
 — ἢ ἀληθινὴ ἐν τῷ κόσμῳ τῷ νοητῷ.
 IV. 1.
 — ψευδής. V. 8. 9.
 οὐσίας ἐστία. VI. 2. 8.
 τὰ οὐσίας συμπληρωτικά. VI. 2. 14.
 οὐσιαν οὐσιῶν. VI. 1. 10. extr.
 οὐσιώδης. I. 1. 2. II. 6. 1. IV. 3. 8.
 V. 5. 4. (ubi in edit. Basil. et
 aliis libris aliquot οὐσιώδης. Vid.
 Var. Lect. VI. 2. 14.)
 οὐσιώδης νόησις. V. 3. 5.
 οὐσιωδέστερος. VI. 6. 8.
 ὄφεις γητεῖουσα ἀνθρώπους. IV. 4. 40.
 ὄφρεις. VI. 7. 3.
 ὄχεῖσθαι—ὄχημα. I. 6. 8. (cum An-
 not. p. 56. F.)
 ὄχημα θαλάττιον—ἵππων. I. 6. 8. extr.
 ὄχλωδης. IV. 8. 2.
 ὄψις (varia vi). I. 6. 9. (p. 57. E.
 cum Annot. ad p. 57. B.)
 ὄψον (ἐπὶ ὄψῳ ἤδεσθαι). I. 5. 8. (p.
 45. C.)

Π.
 Πάγιος δόξα. II. 1. 4.
 πάγκαλος. III. 2. 3. III. 7. 5. VI.
 7. 33.
 πάθη. I. 1. 1.
 — κοινά. I. 1. 4.
 πάθεσι συνέχεσθαι. II. 9. 15.
 πάθημα κοινόν. I. 1. 5.
 — — — πάσχειν. I. 1. 5.
 — — — ψυχῆς. III. 5. 10.
 — — — ἐπὶ χορδαῖς ὁ λέγεται ἀρμονία.
 IV. 7. 8. (ex Euseb. P.E. p. 834.)
 παθήματα διὰ τοῦ σώματος. I. 1. 3.
 — — — οἰκεία. III. 3. 5. III. 6. 6.
 — — — τῶν ὀργάνων. I. 1. 3.
 — — — ἐξ αἰσθήσεως. I. 1. 3.
 — — — ψυχῆς. III. 5. 1.
 παθήσις. VI. 1. 8. VI. 1. 20.
 παθητικός. VI. 1. 12.
 παθητόν. III. 6. 6.
 παῖδες τοῖς γονεῦσιν ὅμοιοι τὰ εἶδη καὶ
 τὰ ψυχῆς πάθη. III. 1. 5.
 παῖδες ἐπὶ αὐ κακοῖς καὶ δακρύουσι καὶ
 ὀδύρονται. III. 2. 15.
 τῶν παιδῶν οἱ καθέστεροι. III. 8. 3.
 παιδεύσις. IV. 3. 32.
 παιδαγωγεῖσθαι. V. 9. 2. VI. 7. 36.
 παιζειν — σπουδάζειν — θεωρίας ἔνεκα.
 III. 8. proem.
 πάλιν αὐ (Plotino familiare). IV. 4.
 19. et passim. (cf. ad p. 411.
 infr.)
 παλιῆρρα. IV. 5. 7.
 παμπαθής. I. 8. 3.
 παμπρόσωπος (παμπρόσωπον χρῆμα add.
 Lexicis). VI. 7. 15.
 τὸ πᾶν ζωὴ παντελής. II. 3. 13.
 τὸ πᾶν ζῶον ἐν. III. 2. 7. III. 3. 6.
 — ἤρηται ἐκ νοῦ. III. 2. 6.
 οὐκ ἦν ἔτε οὐκ ἐψύχωσε τὸ πᾶν. IV.
 3. 9.
 τὸ πᾶν ποικιλώτατον. IV. 4. 36.
 — θανμαστῶς ἔχει δυνάμεις καὶ
 τάξεις. IV. 4. 45.
 τοῦ παντός ψυχῆ. IV. 9. 1. et passim
 (cf. etiam ψυχῆ.)
 πάντα γίνεσθαι (παντοδαπὸν γίνεσθαι)
 de mimis poetis, Materia. VI.
 1. 27. (cf. ad p. 591. C.)
 πάντα ἐνός ἐστι. IV. 4. 38.
 — εἰς ἐν συμπλέκεται καὶ θαυμασ-
 τήν τὴν συμφωνίαν ἔχει. IV. 4. 38.
 πανδεχής. III. 6. 10.
 πανουργία. IV. 4. 31.
 ἢ πανουργία ἐθέλει νοῦς εἶναι. II. 3. 11.
 καὶ νοῦ ἀπόβροια εἰργάτατο πανουργίαν.
 Ibid.
 παντοδύναμος. V. 9. 9.
 παρὰ τοῦτο (propterea). I. 1. 4.
 παραγνῶν (aperio, explico). II. 4.
 5. IV. 8. 1. (cf. ad p. 162. B.)
 παραδείγματα τῶν βίων. III. 4. 5.

- παραδείγματα νοερά. VI. 7. 14.
 παραδοχή. I. 1. 2. VI. 7. 35.
 παραθεσις (comparatio). IV. 8. 7. cf.
 IV. 7. 8. (ex Euseb. P.E. p. 833.)
 παραρῖσθαι (confus. cum παραιτῖ-
 σθαι vid. ad p. 32. D.). I. 4. 4.
 παρακατατίθεσθαι. V. 3. 4.
 παρακέλευσις. V. 1. 10.
 παρακένουμα. IV. 3. 1.
 παρακινεῖσθαι (turbari). V. 8. 4.
 παρακολουθεῖν. I. 4. 5. (cf. ad p. 32.
 E.). III. 9. 3. extr. IV. 4. 37.
 VI. 1. 28. VI. 2. 14.
 παρακολουθήμα. III. 7. 9. init. III.
 7. 10. extr. III. 8. 3. VI. 3. 3.
 VI. 6. 5.
 παρακολούθησις. III. 9. 3. extr. IV.
 3. 26.
 παραλείπει. VI. 3. 13. init.
 παραλλαγῆ. IV. 4. 2. VI. 1. 11.
 VI. 6. 4.
 ———— σώμάτων. II. 3. 2.
 παράλλαξιν δέχεσθαι. IV. 3. 25.
 παραλλάξ. IV. 7. 8. (ex Euseb. P.E.
 p. 833.)
 παραλυτεῖν. IV. 4. 35.
 παραμίνυμι. VI. 7. 30.
 παραμιθία. VI. 5. 11. init. (cf. p.
 669.)
 παραμύθιον. VI. 7. 40. (p. 731.)
 παρανοητόν. VI. 8. 13.
 παραποδίζειν. VI. 7. 40.
 παρασκευή. VI. 6. 10.
 παράτασις. III. 6. 17.
 παρατηρεῖν. IV. 4. 8.
 παρατίβησθαι. IV. 5. 5. VI. 7. 11.
 παράτριψις. VI. 7. 11.
 παραφορά. III. 8. 6. (p. 384. G.)
 παραφορον γενέσθαι. III. 5. 1. (p.
 292. D.)
 παραφυσία. VI. 2. 16. (p. 609.)
 παραφύεσθαι. V. 2. 2.
 παραφυλάττειν. VI. 2. 19.
 παραχωρεῖν. VI. 7. 41.
 παρέγκλισις (παρεγκλίσει κεναῖς cf.
 p. 228. C.). III. 1. 1.
 παρεγκλίνω. VI. 6. 3.
 πάρεδρος. V. 8. 4.
 παρεκβαίνω. VI. 1. 8. VI. 5. 2.
 παρεκτείνω. I. 5. 7.
 παρεμπύπτω. V. 3. 11. VI. 3. 20.
 VI. 9. 9.
 παρεπινοεῖσθαι (cf. Var. Lect.). VI.
 6. 10. extr.
 παρέρχεσθαι. I. 6. 6. (cf. ad p. 55. G.)
 Πάρις. III. 5. 5.
 παρισϋσθαι. VI. 7. 32.
 Παρμενίδης εἰς ταῦτ' οὐκ ἔφη ὅτι
 οὐκ ἔστιν ἄλλο. V. 1. 8.
 ———— παρὰ Πλάτωνι ἀκριβέστερον
 λέγει ἢ ἐν ταῖς ἑαυτοῦ συγγράμμασιν.
 V. 1. 8.
 παροίησις. II. 9. 6.
 παρομαρτεῖν. III. 7. 8. (p. 333. G.)
 παρονομάζειν. VI. 1. 9.
 παρόπτομαι. III. 2. 4.
 παρουσία (Plotinus ap. Damascium
 περὶ ἀρχῶν cap. 58. Locum in-
 tegrum legas in Annot. in Plot-
 in. VI. 4. 2. p. 646. C.)
 παρυφίστημι. II. 9. 14.
 πατήρ. I. 6. 8. (cf. ad p. 51. A.)
 πατήρ νοῦς— VI. 9. 5. (cum Annot.
 p. 762. D.E.)
 πατὴρ ἡμῶν τίς; I. 6. 8.
 πατρὶς ἐνομοῦς. V. 9. 1. extr.
 παῦλα. III. 2. 15.
 παχύτητες. I. 8. 14.
 πεδῶν (πεπεδημένους). III. 4. 3. extr.
 πεδίον (τὸ τῆς ἀληθείας). I. 3. 4. VI.
 7. 13.
 πειθῶ. V. 3. 6. VI. 4. 4. VI. 7. 40.
 ἢ πείρα τοῦ κακοῦ γνόσις ἐναργεστέρη
 τὰγαθοῦ. IV. 8. 7.
 πείσεις. II. 9. 14. V. 9. 10.
 ———— τοῦ σώματος (i. q. πάθη). I. 4.
 5. (cf. ad p. 32. G.)
 πείσις. III. 1. 4. VI. 1. 20.
 ———— καλή. VI. 1. 21.
 πελάζειν. VI. 4. 4. (ex Parmenide.)
 τὸ πελάζον. VI. 4. 12.
 πέλεκυς. I. 1. 4. (p. 3.) sæpius.
 τὸ πέμπτον σῶμα. II. 1. 2. II. 5. 3.
 ἢ πεμπάς. VI. 3. 11.
 πενία τίς; I. 8. 5.
 πενία. II. 3. 8.
 πενία καὶ νόσοι ταῖς κακοῖς συμφορὰς,
 ταῖς δ' ἀγαθοῖς οὐδέν. III. 2. 5.
 IV. 3. 16.
 Πενία ἢ τοῦ Ἐρωτος μήτηρ. III. 5. 5.
 πεπαιδευμένος. II. 9. 6.
 πεπλανημένος λογισμός. VI. 8. 2.
 πεπερασμένα (τά). VI. 1. 30. VI. 3.
 14.
 πέρας. VI. 3. 5. extr. (Vid. Var.
 Lect.)
 περατοῦσθαι. VI. 1. 4. VI. 2. 22.
 περάτωσις. IV. 4. 20.
 περιαιγωγή. II. 1. 3.
 περιάπτω. VI. 4. 8.
 [περίγνωσις]. III. 5. 1. (vid. ἐπίγνω-
 σις et Var. Lect.)
 περιγράφειν φθόνῳ. IV. 8. 6.
 περιγράφεσθαι μεγέθει. III. 8. 4.
 περιγραφομένη δύναμις. VI. 4. 7.
 περιγραφή. VI. 7. 14.
 περιδύνησις. II. 2. 1.
 περιεκτικός. III. 7. 1. IV. 3. 20.
 IV. 8. 3. V. 9. 9. VI. 2. 5.
 VI. 3. 3. VI. 6. 17.
 περιελκυσμός. IV. 4. 25. (p. 418. B.)
 περιθέω ἔξωθεν. VI. 9. 3. extr.
 περιεῖσθαι. I. 4. 4.
 περιεκείμενα. I. 4. 4.
 περικόπτειν. VI. 9. 9.
 περικρατεῖν τὰ προστεθέντα (ex Plato-
 nis Republic. X. 10. 5. 611. fin.)
 I. 1. 12.
 περιλαμψις. V. 1. 6. V. 3. 15.
 περιλήψις. VI. 8. 18.
 περιμάχητος. V. 8. 2.
 περινοεῖν. IV. 8. 7. sub fin.
 περινοήσις πρὸς ἐφαρμογήν. VI. 9. 11.
 περιουσιάζω. II. 2. 1. (cf. ad p.
 108. B.)
 περιουσία τοῦ κάλλους. VI. 7. 32.
 περιπίπτω. VI. 5. 1. συμφοραῖς. I.
 4. 6. cf. VI. 9. 3.
 περιπλανᾶσθαι. III. 8. 5.
 περιπολεῖν οὐρανόν. III. 4. 2.
 περιπίπτεις. IV. 7. 8. (ex Euseb. P.E.
 p. 832.)
 περιπίσσεσθαι. IV. 4. 16. (cf. ad
 p. 409.)
 περιπίσσεσθαι σαφῶς ἔξωθεν. VI. 9. 9.
 περιστατικά ἐνέργεια. I. 4. 13. (cf.
 p. 37. D.)
 περιστατικῶς. I. 2. 7. (cf. ad p. 16. A.)
 περιτρέπεται ἑαυτὸν ἐπὶ τὰ ἐναντία. V.
 3. 13.
 περιμήρεια. III. 8. 7.
 περιμήρεια εἰ μένοι, κέντοον ἔσται μέγα.
 II. 2. 1.
 περιφερὲς σχῆμα. VI. 3. 13.
 περιφορά. III. 7. 11.
 ———— τοῦ ἀτράκτου τῶν Μοιρῶν. II.
 3. 15.
 ———— ἀπὸ γῆς δευτέρα. II. 1. 7.
 περιφωτίζειν τὴν ψυχὴν. VI. 9. 4.
 περιχάρεια (περιχαρία. cf. Var. Lect.)
 I. 5. 8.
 περιχαρία. I. 4. 12. (cf. ad p. 37. B.)
 περιωπή. II. 9. 14. (cf. ad p. 213.
 D.E.)
 πέρυσι (τό). I. 5. 8. VI. 1. 13.
 πηγὴ καὶ ἀρχή. I. 6. 9. (cf. ad p. 58.
 A. 61. E. et p. 770. C.)
 πηλικός. III. 8. 1.
 πηλικότης. II. 4. 9.
 πηλός. V. 9. 13.
 πηχυαῖον μέγεθος. III. 7. 8.
 πῆχυς. III. 7. 11.
 πιέζειν καὶ κεντεῖν. IV. 4. 32.
 πιέζουσαν εἰς τὸ εἶωσθαι. II. 9. 7.
 (cf. ad p. 205. E.)
 πιθήκων ὁ κάλλιστος αἰσχροῦς. VI. 3. 11.
 πικρὸς (ὑποστάθμη πικρά). II. 3. 17.
 (cf. ad p. 147. G.)
 πῖμπλασθαι θάμναις μεθ' ἡμῶν. I.
 6. 7.
 πίστις. I. 3. 3.
 πιστικός (ἐνέργεια πιστική). V. 3. 6.
 (p. 501. sub fin.)
 πιστόν. I. 8. 6.
 πιστώω. VII. 1. 2. (ἀπὸ τῆς ποιή-
 σεως πιστοῦμενοι). V. 8. 1.

- πιστώτεον (cf. ad p. 229. F. 489. infr. et 513. infr.)
πίσυνος. IV. 8. 1.
πλανῆται (οἱ) εἰ ποιοῦσι πενίας, πλούτους, ἰσμείας, νόσους, κ. τ. λ. II. 3. 1.
πλάσις. VI. 7. 11.
πλάσματῶδες. II. 4. 8.
πλάστης. V. 5. 1.
Πλάτων. I. 4. 16. II. 1. 5. 6. 7. II. 2. 2. II. 3. 9. 15. II. 4. 10. II. 9. 6. (ter). II. 9. 17. in Timæo. III. 4. 5. ὁ θεῖος. III. 5. 1. 2. (in Symposio). III. 5. 5. (ibid.) III. 5. 7. (ibid.) III. 5. 8. (ibid. itemque in Phædro et in Philebo)—III. 6. 11. 12. III. 7. 5. III. 7. 12. III. 9. 2. IV. 3. 1. IV. 3. 7. (in Philebo—ibid. in Phædro—in Timæo—IV. 8. 4. V. 1. 8. in Parmenide—V. 1. 9. 10. V. 8. 4. V. 8. 8. V. 9. 9. VI. 2. 1. VI. 2. 22. VI. 3. 1. VI. 3. 16. VI. 6. 4. VI. 7. 5. 6. VI. 7. 11. VI. 7. 25. in Philebo. VI. 7. 37. VI. 7. 39. VI. 8. 18.
Πλάτων οὐ ταῦτὸν λέγων πανταχῆ φαίνεται. IV. 8. 1.
Πλάτων τὴν πρὸς τὸ σῶμα κοινωνίαν τῆς ψυχῆς μέμφεται. IV. 8. 1.
—— τὸν κόσμον θεὸν λέγει εἶναι εὐδαίμονα. IV. 8. 1.
Πλάτωνι δημοσιουργὸς ὁ νόσ. V. 1. 8.
Πλάτων τὸν νόον φησι τὴν ψυχὴν ποιεῖν ἐν τῷ κρατῆρι. V. 1. 8.
—— τὸ ὄν καὶ τὸν νόον τὴν ιδεάν λέγει. V. 1. 8.
—— πῶς εἰς ἔνοιαν ἀριθμοῦ τοὺς ἀνθρώπους ἐληλυθέναι εἶπε. VI. 6. 4.
πλέγμα. III. 3. 3. (etiam de connexu rerum in mundo cf. ad p. 273. F.)
πλέον (αὐδὲν γὰρ ἂν πλέον). II. 9. 14. (cf. ad p. 213. E.)
πλεονάκις. VI. 4. 16.
πλεονεκτεῖν. I. 5. 5. (cf. ad p. 44. A.)
πλεονεξία τοῦ σώματος. I. 4. 14.
πληγαὶ τῆς τύχης. I. 4. 8. πληγῆ VI. 1. 5.
πληθός. VI. 6. 1. passim. ἀδιάκριτον. VI. 9. 5.
πλήρωμα. (vid. ad VI. 4. 2. p. 646. C.)
πλήρωσις. V. 8. 4.
πληρώσεως ὀρέγεσθαι. VI. 8. 2.
πλησιασμός. VI. 5. 8.
πλησιφωτος σελήνη. II. 3. 5.
πλοῦτοι καὶ πενία συντηρεῖται τῶν ἕω. II. 3. 8. (cf. in πλανῆται.)
πλοῦτοι καὶ πενία αὐτῶν μίμνυται. II. 9. 9.
πλωτήρ. IV. 3. 21. (cf. ad p. 387.)
Πλωτῖνος ἕξω τῶν ἄλλων γιγνόμενος, ἑαυτοῦ δὲ εἶσω. IV. 8. 1. (Plura in Porphyrii libro de Vita Plotini.)
πνεῦμα ἔνουν. IV. 7. 4.
—— ψυχικόν. IV. 7. 7.
ποθεινός. V. 8. 9.
πόθοι δριμεῖς. I. 6. 7.
πόθος (ἴμερος) ἕρας—ποθεῖν—ἰμείρειν—ἔρῃν. I. 6. 4. (cf. ad p. 53. E.)
ἐν πόθῳ γενέσθαι. VI. 7. 31.
ποιεῖν ἐπὶ πράττειν. V. 3. 7. (p. 503. D.)
ποιεῖν (facere, i. e. fingere, ponere). V. 6. 1. (p. 533. C.)
ποιήματα (τὰ) (opera). V. 8. 2.
ποιήσις (actio). II. 6. 2. IV. 4. 31. IV. 8. 5. εἰς ποιήσιν εἶδους. I. 6. 3.
ποιήσις (poësis). IV. 8. 2.
ποιήσις αὐτουργός. IV. 8. 2.
—— καὶ πείσις. III. 1. 4. IV. 4. 31.
ποιήσεις καὶ πείσεις. VI. 3. 21.
ὁ ποιητὴς κόσμου. III. 8. 10. extr.
τοῦ παντός. V. 9. 5.
ὁ ποιητικὸς. VI. 1. 12.
ποιητικὸν κακὸν κακοῦ. I. 8. 13.
—— οὐσίας. V. 3. 17.
ποικιλία νοερά. III. 2. 11.
ποικίλλειν. III. 2. 15.
ποικίλματα. VI. 7. 35.
ποιός—ποιώ—τὰ πεποιημένα. I. 1. 11. II. 4. 10. III. 3. 4. IV. 3. 26.
ποιότης (ἡ) τί; II. 6. 2. extr.
ποιότης. VI. 2. 14. καὶ ποσότης. IV. 7. 8. (ex Euseb. P.E. p. 832.)
—— σαματική. IV. 4. 31.
—— παθητική. VI. 1. 10.
ποιότητος διαφορά. IV. 2. post med.
ποιότητες. III. 6. 8. V. 9. 10. VI. 1. 10. VI. 2. 14.
—— ἀπτικά. VI. 3. 17.
—— ἀσώματοι. VI. 3. 16.
—— διάφοροι. IV. 4. 35.
ποιότητες ποιότητων. V. 3. 18.
πόλεμος ἀκήρυκτος ἐν ζώοις καὶ ἐν ἀνθρώποις. III. 2. 15.
πολλαπλασιάζω. VI. 6. 2. πολλαπλασιάζω. IV. 5. 7.
πολυδαπάνως. I. 4. 7.
πολυετής εὐδαιμονία. I. 5. 6.
πολυθρόλλητος. I. 4. 5. IV. 4. 30. IV. 7. 4. V. 9. 6.
πολύκαλος. VI. 2. 21.
πολύουσι νόους. VI. 2. 21.
πολύπηχυς. VI. 4. 7.
πολυπλάσιος. VI. 6. 2.
πολύπλευρος. VI. 3. 14.
πολυπραγματεῖν. I. 3. 4. III. 2. 1. III. 4. 6. IV. 8. 4. V. 3. 3. V. 3. 10.
πολυπραγματεῖν τὴν οὐσίαν. VI. 8. 7.
πολυπραγμοσύνη. VI. 3. 23. (Vid. Var. Lect. et Annot. ad p. 639. A.)
πολυσύνθετος. V. 9. 3.
πολυτέκος. V. 7. 3. (p. 540.)
πολύχουος (τὸ πολυχόν τῆς φύσεως). VI. 2. 3. (p. 598. A.)
πολυχροιότερα τὰ ἐν οὐρανῷ. II. 1. 1.
πόμπιος. VI. 5. 10. (p. 668. E.)
πονηρία (πονηρὸς passim)—πονηρία ἡ—θους εἰ παρὰ θεῶν δίδεται. III. 1. 6.
ποριστικός. III. 5. 7.
Πόρος τοῦ Ἐρωτος πατήρ. III. 5. 5. 7. 8.
—— λόγος τῶν πάντων. III. 5. 8. 9.
—— τῆ Πενία συγγενόμενος. III. 6. 14.
Πορφύριος (in Scholio. IV. 4. 29. extr.)
πόσις—πόσιον—ποσότης. II. 4. 9. V. 9. 10. VI. 1. 4. VI. 1. 5.
ἡ ποσότης ποιότης ἐστίν. II. 4. 13.
ποσότητες ποσῶν. VI. 3. 18.
ποσῶν. VI. 6. 16. (p. 688. D.)
ποσῶδες. VI. 6. 16. (in Lemmate cf. Annot. ad p. 688. B. Non est in Lexicis.)
που (ὡς που τις μῦθος—αἰνιττεται). I. 6. 8.
πράσινος. VI. 3. 18.
πράσσειν (πράττειν ἐπὶ ποιεῖν). V. 3. 7. (p. 503. D.)
πράγματα ἔχουν ἐστὶν ἐπιχειρεῖν ἔργους ἀλλεστρίαις. IV. 4. 12.
πραγματεῖν. VI. 3. 1.
πραγματεῖσθαι. VI. 5. 2.
ἡ πράξις ἑτέρα ἐστὶ τοῦ λόγου. III. 8. 2.
ἡ πράξις ἡ κατὰ τὴν θεωρίαν δοκοῦσα εἶναι ἀσθενοστάτη ἐστὶ θεωρία. III. 8. 4.
ἡ πράξις ἕνεκα θεωρίας καὶ θεωρήματος. III. 8. 5.
—— ἀνακάμπει εἰς θεωρίαν. III. 8. 5.
αἱ πράξεις τῶν καλῶν ἀγοήτευτοι. IV. 4. 44.
Πριαμικαὶ τύχαι. I. 4. 5.
πρίσεις. IV. 5. 5.
πραίσεις, αἵρεσις et διάθεσις. III. 4. 5. in init. (cf. ad p. 285. D.)
προαίρεσις καὶ διάθεσις ἀρχέτηπος. IV. 3. 13.
προαιρετικός. IV. 4. 42.
προαπέρχομαι. V. 5. 3.
προακούειν καὶ προορᾶν. VI. 7. 1. in init.
προβάλλεσθαι (προβεβλημένον). I. 6. 9. (p. 58. A.)
προβίω (τὰ προβεβιωμένα). III. 3. 4. III. 4. 5.
προβεβιωμένοι βίον. IV. 3. 8.
προβιολή (παθῶν ἰσχυραῖς προβιολαῖς). VI. 8. 1.

πυρὸς ἐνεργεία—ἵχνος. V. 3. 7.
 πυρὸς figura pyramis. VI. 6. 17.
 πύρινα δαιμόνων ζῶα. II. 1. 6.
 πύρινα ζῶα. IV. 4. 22.
 πύρινον σῆμα. IV. 4. 31. VI. 3. 9.
 πυρόεις (stella). II. 3. 5.
 ἡ πυρότης. II. 6. 1. (p. 180. A. add.
 Lexicis.)
 πυροῦσθαι. III. 6. 12.
 πυραμίς. VI. 6. 17.
 πυργαὶ οἱ ταῖς ναῦσι σημαίνοντες. IV.
 5. 3.
 πυρρίχη. III. 2. 15. (p. 266. D.)

P.

Ῥάδιος (ἐκ ραδίας, pro ραδίας). IV.
 8. 1.
 ῥάκη (τὰ) histriionum in scena. III.
 2. 17. (p. 269. C.)
 Ῥέα. V. 1. 7.
 ῥεῖα ζῶειν (ex Homero). V. 8. 4.
 ῥεῖν (ῥεούσης ἀεὶ τῆς φύσεως τοῦ σώμα-
 τος (Heracliti et ipsius etiam Platonis
 sententia de perenni fluxu
 rerum). II. 1. 2. (p. 97. C.D.)
 ῥεῖ ἡ σώματος φύσις πάντα. IV. 7. 8.
 (ex Euseb. P.E. p. 832.)
 ῥεῦσις (ῥύσις. Vid. Var. Lect.). III.
 7. 2.
 ῥεῖμα. III. 8. 9. (cf. etiam ῥοή pro-
 xime.)
 ῥηγορεία. IV. 4. 3. (p. 424. C.) V.
 9. 11.
 ῥίζα. III. 3. 7. III. 8. 9.
 ῥίς σιμῆ. II. 4. 14.
 ῥίνες (αἶ, nares). VI. 7. 14. (p. 707.
 B.)
 ῥοή (εἰ δὲ μηδὲ πάρεσι ὡς ἐν ῥοῇ τὰ
 εἶδη). IV. 5. 2. (p. 443. E.) cf.
 VI. 7. 12. (ibiq. Var. Lect. p.
 705. A.)
 ῥόμβος. IV. 3. 17.
 ῥοπή πρὸς τὰ κάτω. II. 3. 1.
 ῥοπή σμικρὰ ἀρκεῖ εἰς ἔκβασιν τοῦ ἔρθου.
 III. 3. 4. (cf. ad p. 274.)
 ῥιθμοὶ (καὶ μέλη) καλοὶ. I. 6. 1. (p.
 50. A.)
 ῥιθμός. VI. 7. 12. cf. V. 9. 11.
 ῥίμη. II. 1. 8. (ubi antea erat ῥόμη.
 cf. Var. Lect. et Annot. ad p.
 102. E.)
 ῥηπαίνειν ἑαυτὸν. VI. 7. 31.
 ῥήπος. V. 9. 13.
 ῥώνουσαι. V. 1. 7. ῥόμη passim.
 ῥῶσις τοῦ χεῖρους ἦθους. III. 4. 3. (cf.
 ad p. 284.)

Σ.

Σαθρότης ὄπλων σωματικῶν. III. 6. 2.
 (cf. ad p. 305. D.)
 ὁ σάλας τῆς νέως. III. 4. 6. (p. 287. C.)
 σαλεύεσθαι. III. 6. 3. (p. 306. B.)
 σάρξ (τῆ σαρκὶ μόνον ἰεῖν). V. 5. 11.

σαφήνεια. VI. 5. 5.
 σαφηνίζεσθαι. V. 1. 1.
 σβέννυμι. VI. 4. 10. VI. 7. 36.
 σέβας λαμβάνειν τινός. II. 9. 16. (et
 σέβας λαμβάνει με τινός ut Odys.
 γ. 123. σέβας μ' ἔχει εισπρόντα.
 cf. Var. Lect. ad p. 215. F.)
 σεισμὸς (concussio, conversio). II.
 3. 16. (cf. ad p. 147. B.)
 σέλας ἀμυδρῖν. VI. 7. 33.
 σελήνης ἄστρον κοιμίζομεν τὸ φῶς παρ'
 ἡλίον. V. 6. 4.
 σεμνύνειν. V. 7. 37.
 σεμνύεσθαι. VI. 7. 29.
 σημαντικὰ τῶν ἐσομένων πολλά. II.
 3. 7.
 σημαντικός. VI. 1. 5.
 σημαντικός ἀπλότητος. V. 5. 6.
 σημασία. II. 3. 7. IV. 4. 34.
 σημείον (mathematicum). VI. 9. 6.
 init.
 σημείων πάντα μεστά. II. 3. 7.
 σήπω (σαπέντος τοῦ ζώου). VI. 3. 8.
 σήψις. V. 9. 14. (p. 565. A.)
 σήψεις. II. 9. 14. III. 4. 6.
 σίδηρος. I. 1. 4. extr. et sæpius.
 σιμός—σιμῖν. II. 4. 14.
 σιμότης. V. 9. 12.
 σιωπᾶν. III. 8. 3. init.
 σιώπησις. III. 8. 3. init.
 σιωπῆ συνίνας. III. 8. 3. init.
 σιωπᾶντα λέγειν. VI. 7. 34.
 σκέδασις. I. 5. 7. IV. 7. 1. VI. 8.
 15.
 σκέδαστός. IV. 2. init.
 σκευσιτότατον πνεῦμα. IV. 7. 2.
 σκευαρεῖσθαι. II. 9. 6. (cf. ad p.
 203. F.)
 σκηρῆ—σκηραί. III. 2. 15. (σκηρῆ ἢ
 ἔλη γῆ)—De Sophistic cf. Por-
 phy. de Vit. Plotini cap. XVIII.
 p. 122. Fabric.
 σκια τοῦ εἶναι. V. 6. 6.
 σκιαὶ (conjunctum cum εἰκόνες et
 ἔργη). I. 6. 8.
 σκιδναμαι. III. 3. 1. V. 3. 8.
 σκολιός. I. 6. 5. (ἂ δὲ φρονεῖ ψυχῆ,
 αἰσχροὶ θνητὰ καὶ ταπεινὰ, σκολία
 πανταχοῦ (cf. ad p. 54. C.)
 σκοπεῖσθαι περὶ τῶν ἐν αὐτῷ. III. 8. 2.
 et passim.
 σκοπία. IV. 45. (cf. ad p. 400.)
 σκοτεινὸν (τὸ ἐν ἔλῃ). I. 6. 3.
 σοφία ἀμήχανος. V. 1. 5.
 — ἐστὶν ἐν θεωρίᾳ ὧν οὐδ' ἔχει. I.
 2. 6.
 — ἡγέται τῆς ποιήσεως πανταχοῦ.
 V. 8. 5.
 — ἡ ἀληθινὴ οὐσία, καὶ ἡ ἀληθινὴ
 σοφία οὐσία. V. 8. 5.
 σοφισταὶ—σοφιστικῆ (Proclus in Al-
 cib. pr. XII. p. 34. laudans Plo-

tinum. Sed vid. Ennead. II.
 lib. 3. cap. 11. et Annot. in
 eum locum p. 143. C.)
 οἱ σοφοὶ οἱ πάλοι. IV. 3. 11. V. 1. 6.
 — ἀθλα ἀθλείουσι. IV. 3. 32.
 extr.
 σόφος τις ὁ μαθὼν ἐξ ἄλλου ἄλλο. II.
 3. 7.
 σπερματικός. III. 1. 7. IV. 4. 3.
 (σπερματικοὶ λόγοι. cf. voc. λόγος.)
 σπερμάτων οἱ λόγοι. IV. 4. 39. (ubi
 vid. Var. Lect. cf. V. 5. 6.)
 σπεῖδειν εἰς νοῦν. III. 8. 7. init.
 — πρὸς εἶδος. III. 8. 6. extr.
 σπήλαιον τῷ Πλάτωνι ὑπερ τῷ Ἐμπεδο-
 κλεῖ ἄντρον (ὁ κόσμος ὁ ἐνθάδε). IV.
 8. 1. IV. 8. 3.
 σπουδαῖον—παῖξιν—θεαρίας ἕνεκεν.
 III. 8. proœm.
 σπουδαία ψυχῆ. III. 8. 7.
 ὁ σπουδαῖος. III. 8. 5. et passim.
 σπουδαιότητων ἀνθρώπων ἐξιστασθαι.
 IV. 3. 32.
 στάδιον διανῶσαι. VI. 1. 16.
 τὸ στάσιμον. V. 8. 4.
 στάσις. I. 8. 8. II. 1. 2. (cf. ad
 p. 77. F. et ad 97. F. et ad VI.
 2. 7. 601. E.)
 στέγειν et στέργειν conf. II. 1. 3.
 στέγειν. III. 5. 7. IV. 4. 4.
 στέλλεσθαι. VI. 8. 7. VI. 9. 3.
 στενοχωρεῖσθαι. V. 2. 2. VI. 5. 10.
 extr.
 στερεός—στερεώτερος. V. 5. 7. (cum
 Var. Lect.)
 στέργησις ἢ ἐναντία τῷ εἶδει παντί. I.
 8. 11.
 στέργησις εἰ ἐστι ποῖόν τι; II. 4. 13.
 — ἐργημία ποιότητος. II. 4. 13.
 — ἀπίφασίς ἐστι τῶν ὄντων. II.
 4. 14.
 στυλινότης. II. 1. 7. (cf. ad p. 52. F.)
 στυλινός. V. 5. 7.
 στίχος. V. 3. 14.
 τὰ στοιχεῖα τί; II. 4. 6.
 — οὐκ ἐκτρίβεται. II. 1. 4.
 στοιχείων ποιότητες. IV. 4. 31.
 στοιχῆν (ex Homero). V. 1. 2. med.
 [στίψεις]. IV. 4. 45. (Sed ibi cor-
 rectum ἐπιστύψεις. Vid. Var. Lect.
 et voc. ἐπιστύψεις.)
 συγγενέσαι ἑαυτῷ καθαρῶς. I. 6. 9.
 συγγενῶν. V. 8. 9.
 συγκάμτεσθαι. IV. 4. 33.
 συγκατάθεσις. I. 8. 4.

- συγκεῖσθαι ἐξ οὐ νῶν. III. 8. 7. extr.
 — ἐκ πολλῶν ἐν. VI. 5. 9.
 συγκεράννυμαι. I. 6. 7. (cf. ad p. 56.)
 IV. 2. extr. V. 5. 2. init. VI.
 6. 18. VI. 7. 35.
 συγκεφαλαίω. VI. 5. 1.
 συγκλάω. I. 4. 10.
 συγκλώω. II. 3. 15.
 συγκρασις. II. 7. 2. III. 3. 4. VI.
 2. 2. VI. 3. 25.
 συγκρατεῖν. I. 6. 3. (in Var. Lect.)
 συγκρίματα. V. 9. 3.
 — ἀεὶ ῥέοντα. II. 1. 8. (cum
 Annot.)
 συγκρίνειν. VI. 7. 34.
 σύγκρισις. VI. 3. 17. VI. 3. 25.
 συγκριτικός. VI. 3. 17.
 συγκροτέω. I. 6. 3. (in Var. Lect.)
 συγκροῦν. VI. 8. 9.
 συγκαρῖζεσθαι. III. 2. 14. (Sed vid.
 Var. Lect.)
 συζείνυμι—μαι. III. 8. 8. init. VI.
 6. 11. init. VI. 7. 7.
 συζυγής. VI. 6. 5. (p. 675. B.)
 συλλαμβάνειν. VI. 9. 1.
 συλλήπτωρ. IV. 4. 30. IV. 9. 4.
 συλλήψεις ἀκόλαστοι. IV. 4. 30.
 συλλογίζεσθαι. V. 3. 17. VI. 1. 19.
 VI. 7. 11.
 συλλογισμός. IV. 4. 5. 6. IV. 5. 4.
 V. 8. 7.
 σύμβασις. V. 1. 4. VI. 1. 26. VI.
 8. 14. (cf. ad p. 516. C.)
 συμβολικῶς σημαίνειν. V. 5. 6.
 συμμερίζεσθαι. IV. 7. 6. III. 4. 6.
 VI. 2. 10. VI. 4. 12.
 συμμετακινεῖσθαι. IV. 4. 29.
 συμμετρεῖσθαι. VI. 8. 5.
 συμμετρία. I. 6. 1. (cf. ad p. 50.)
 τὸ συμμετρὸν εἰ καλόν; I. 6. 1.
 συμπάθεια ἀμυδρά. IV. 5. 1. cf. IV.
 4. 40.
 συμπάθεια τοῦ ζώου. IV. 5. 3.
 αἱ συμπάθειαι λεγόμεναι. IV. 5. 1.
 συμπαραθέω. III. 7. 7. III. 7. 12.
 post. med. VI. 4. 3.
 συμπαραλαμβάνεσθαι. III. 2. 10.
 συμπαρατείνω. III. 7. 12. post. med.
 συμπάσχων. II. 9. 7.
 συμπέρασμα. VI. 7. 1. med. cf. V.
 8. 7.
 — ἄνευ συλλογισμοῦ. V. 8. 7.
 (cf. ad p. 549. A. et 693. A.)
 συμπεριγράφω. VI. 5. 11.
 συμπεριλαμβάνω. II. 7. 3. V. 9. 13.
 συμπεφρυσμένη τῷ σώματι ψυχὴ κακῆ.
 I. 2. 3.
 συμπεφρυσμένη ψυχὴ πολλῶν τῶν κακῶν.
 I. 6. 5. (cf. ad p. 54. D.)
 συμπίγγυμι. VI. 3. 8.
 συμπληθύνω. III. 4. 6.
 συμπληροῦν. VI. 2. 14. VI. 6. 16.
 συμπληροῦσθαι. I. 8. 2. VI. 2. 14.
 συμπληρωματικός. II. 6. 1. (vid. Var.
 Lect.)
 συμπληρωτικός. II. 6. 1. (vid. Var.
 Lect.) VI. 2. 14. VI. 3. 4. VI.
 7. 3.
 συμπλήρωσις. I. 8. 6. III. 2. 5. VI.
 3. 15.
 συμπλοκὴ πρὸς ἄλλο ἄλλου. III. 3. 4.
 — τῶν ἀπαντησάντων. VI. 3. 25.
 σύμπνοια. II. 3. 7.
 συμπρέμει. III. 7. 10.
 συμπροφαίνομαι. V. 8. 4. (add. Lexi-
 cis.)
 σύμπτωμα. III. 4. 6.
 συμπτώματα. VI. 8. 10.
 συμφορὰ—passim—συμφόρησις. I. 4.
 6.
 συμφύρεται: σωματικῶν ζῴων οὐκ ἐργάζεται.
 IV. 7. 2.
 — προτάσεων. V. 8. 4.
 — ποιότητων. VI. 3. 8.
 συμφυγής. I. 1. 2.
 συμφωνία ἐρέμια καὶ ἐναντίας ἀνομιάν.
 IV. 4. 40.
 — πάντων πρὸς ἄλληλα. VI. 8.
 14.
 συμφωνῶς ἔχειν πρὸς τι. VI. 3. 1.
 συναγωγός. IV. 4. 40.
 συναθροῖζεσθαι. III. 8. 8.
 συναίσθησις. III. 4. 4. III. 8. 3. IV.
 4. 45. IV. 5. 5. V. 1. 7. V. 3. 2.
 V. 6. 5. V. 4. 9. extr.
 συναίσθησις καὶ σύνεσις. V. 8. 11.
 συναίσθάνεσθαι. IV. 9. 1. V. 6. 4.
 VI. 4. 6.
 συναίσθησις παντὸς πρὸς πᾶν. IV. 4. 45.
 — τοῦ ὅλου ἐστὶ τὸ νοεῖν. V.
 3. 13.
 — πολλῶν τινος αἰσθησις ἐστὶ.
 V. 3. 13.
 συναισθητικός. II. 2. 1. (add. Lexi-
 cis.)
 συναλλοίω. III. 6. 2.
 συνάμφω. II. 4. 10. VI. 2. 6. VI.
 7. 18. (ubi in Var. Lect. etiam
 συναμφότερον. Vid. ad p. 712. B.
 supra.)
 συναναφέρω (συναναεχθεῖς). III. 4. 6.
 VI. 8. 14.
 συναπέρχομαι. IV. 4. 29.
 συναπογεννάω. VI. 6. 2. VI. 8. 14.
 συναποτελεῖν. II. 3. 15. IV. 4. 33.
 συναριθμεῖν τὰ πάθη τῇ ἀρετῇ. VI.
 8. 6.
 — τὸ παρὸν τῷ γενομένῳ. I.
 5. 7.
 συναριθμεῖσθαι. V. 5. 4. VI. 2. 3.
 συναριθμητέος. I. 4. 6.
 συναρμόζειν. II. 8. 2. VI. 7. 35.
 συναρμόττειν. I. 6. 3.
 συναρτᾶσθαι. I. 4. 4. VI. 7. 6.

σύννευσις. III. 8. 10.
 συνοητικός. II. 2. 1.
 σύνοδος (καὶ ἐκκλησία). VI. 5. 10.
 σύνοδος (i. q. συνουσία). IV. 3. 5. (cf. p. 541. A.). VI. 5. 10.
 συνοικίζεσθαι. I. 2. 6.
 συνορᾶσθαι. V. 5. 6. VI. 2. 13.
 συνουσία—συνουσία ἄγραφοι. V. 1. 9. extr.
 συνοχή. VI. 8. 21. extr.
 συντάσσεσθαι (cum Dativo et cum πρὸς et Accus. p. 491. A.). V. 1. 9.
 συντέλεια. VI. 7. 13. extr.
 συντελεῖν (cum Dativo cf. ad p. 51. A.). I. 8. 15.
 συντελεῖν εἰς οὐσίαν. VI. 1. 21. VI. 7. 13. extr.
 σύντελις. VI. 3. 25.
 συντροχάζομαι. II. 4. 8. (p. 163.)
 συντυχία. V. 4. 1. V. 9. 7. VI. 1. 12. VI. 6. 10. VI. 8. 18.
 συνπάρχω. V. 1. 4. VI. 6. 10. extr.
 συνπύστασις. VI. 7. 2. etc. VI. 7. 40. (cf. p. 695. B. et 732. B. Add. Lexicis.)
 συναίρειν. IV. 3. 15.
 συναίρεισθαι. III. 2. 9. IV. 3. 16. IV. 4. 39.
 συνφίσταμαι. III. 5. 7.
 συνφίστημι. VI. 8. 13.
 συναδός. I. 6. 1.
 ——— ἐαυτῷ. VI. 8. 17.
 συνάνμιος. VI. 3. 1.
 συνανίμως. VI. 1. 1. VI. 1. 12.
 σίρηξ ἢ (ejus descriptio). III. 2. 17. (cf. ad p. 270. B.)
 σιβήγγυμαι. IV. 5. 5.
 σιβήγγις. ib.
 σοσπειρᾶσθαι. I. 8. 14. (cf. ad p. 81. infr.). III. 5. 9.
 συσημαντικός. VI. 1. 5.
 συστασία. VI. 7. 20. init. (Add. Lexicis.)
 σίστασις. VI. 3. 25. VI. 7. 11.
 σίστασις (ubi boni libri στάσις). I. 8. 8. (p. 77. F. cf. II. 1. 2. p. 97. F.)
 συστάσις ζώων. VI. 7. 11.
 συστυχία. III. 5. 1.
 συστολή καὶ ἔκτασις τῆς χειρὸς. IV. 4. 29.
 συστολή καὶ ἐπέκτασις ἀριθμοῦ. VI. 3. 12.
 [σφαιδρός]. VI. 7. 30. (ubi plures codd. φαιδρός.)
 [σφαιδρῖνω]. VI. 7. 30. (ubi aliquot libri mss. φαιδρῖναι.)
 σφαῖρα (passim)—νοητή. VI. 5. 10.
 σφαῖραι τοῦ κόσμου. II. 9. 11.
 σφαιρικὸν σχῆμα. VI. 5. 9.
 σφάλλασθαι—σφάλμα. II. 3. 8. (p. 141. E.) et passim.

σφραγίδες ἐν κρητῷ ἐνοσημανθεῖσαι ἀπὸ δακτυλίων. IV. 7. 6.
 σφραγίδος ἔνδον. III. 6. 2.
 σφριγᾶν. VI. 2. 21. (σφριγῶσα δύναμις de mente cf. p. 613. B.)
 σχέσις ἀργός. VI. 1. 8. VI. 1. 17. VI. 6. 14. VI. 3. 21. (ubi antea ἐπίσχεσις.)
 σχῆμα σφαιρικόν. VI. 5. 9.
 σχήματα καὶ φθέγματα ἑλεηνά. IV. 4. 40.
 σχηματίζεσθαι. II. 3. 4. VI. 1. 27.
 σχηματίσις. IV. 4. 34.
 σχηματισμὸς τῶν ἀστῶν πρὸς ἄλλομα. III. 1. 2.
 σχῆσις. VI. 6. 14.
 σχῆμαυτέρα κίβησις. VI. 3. 27.
 σώζειν (passim)—ἡ εἰκὼν, ὁ λόγος σώζει τι. VI. 7. 35. cf. ad p. 726. extr.
 σώζεσθαι ἐκ πολέμων δεῖ ἀνδριζόμενους οὐκ εὐχομένους. III. 2. 8.
 Σωκράτης. IV. 3. 5. IV. 4. 2. V. 1. 4. V. 3. 3. V. 7. init. (Sed h. l. et in plerisque aliis nomen Socratis Aristotelis more pro exemplo hominis est. cf. Annot. p. 485. C.) V. 9. 12. VI. 1. 13. VI. 2. 1. VI. 3. 4. 5. 6. etc.
 Σωκράτης παίζων. III. 2. 15.
 σῶμα διαφανές. IV. 4. 24. VI. 4. 7.
 ——— τὸ ἐμπέδιον παρέχει τῇ ψυχῇ κατὰ τὸν Πλάτωνα. II. 9. 17.
 ——— ὄργανον ψυχῆς. I. 1. 3.
 ——— σώματι μεταδίδωσι. I. 1. 3.
 ——— ζωῆς μεταλαβόν. I. 1. 3.
 ——— πᾶν ποσόν. IV. 7. 8. (ex Euseb. P. E. p. 832.)
 ——— πᾶν διαιρετόν. ibid.
 τὸ ——— τοῦ κόσμου. III. 4. 4.
 ——— τοῦ παντός. II. 1. 6.
 ——— ρεῖ ἀεὶ. II. 1. 1.
 ——— πέμπτον (Ἀριστοτέλους). II. 1. 2.
 ——— μετὰ ψυχῆς ἄλλο, καὶ οὐ ταυτὸν οἶον μόνον ἦν. II. 1. 8.
 ——— μέρος τοῦ παντός. IV. 3. 1.
 ——— τοῦ παντός ἐν. IV. 3. 8.
 ——— δεσμὸς καὶ τάφος ψυχῆς. IV. 8. 3.
 ——— ρεῖ, καὶ ἐν φορᾷ αὐτοῦ ἡ φύσις. IV. 7. 2.
 ——— τοῦ ζώου καὶ τοῦ φυτοῦ ἔχει οἶον σκίαν—ψυχῆς. IV. 4. 18.
 ——— εἶ μέρος ἡμῶν ἢ ὄργανον. IV. 7. 1.
 ——— πᾶν σύνθετον. IV. 7. 2.
 ——— πᾶν φυσικὸν μετρήθην γίγνεται ποσόν τι. V. 1. 4.
 ——— πᾶν ἐξ ἴλης καὶ ποιότητος. VI. 1. 26.
 ——— πολυειδὲς καὶ σύνθετον καὶ ποικίλον. VI. 2. 4.
 ——— θήριον. VI. 7. 6.
 ——— σφαιρικόν. VI. 4. 1.

τὰ σώματα ἀσωμάτως δυνάμει δύναται ἢ δύναται. IV. 7. 8. (ex Euseb. P. E. p. 832.)
 σωματικὸς πάσχειν. IV. 5. 3.
 σωματότης. II. 4. 12. II. 7. 2.
 σώματος μὴ ἔντος οὐκ ἂν πρὸέλθῃ ψυχῆ. IV. 3. 9.
 οἱ σώματος καταφρονεῖντες ἤττον κινεῖνται πρὸς τὰς ἀργάς. IV. 4. 28.
 τὸ τοῦ σώματος δημιουργὸν καὶ πλατικόν. V. 1. 10.
 σωματῶν ἀγλαΐαι. I. 6. 8.
 ——— κράσεις. IV. 4. 31.
 σωματοῦσθαι. I. 6. 5.
 σωρὸς συμφορητός. III. 8. 7. extr.
 τὸ σωφρονεῖν ἐστὶν ἡ εἴσω πρὸς νοῦν στρόφη. I. 2. 6.
 ——— ἐν γέλωτι θέσθαι. II. 9. 5.
 σωφροσύνη τίς. I. 6. 6.
 σωφροσύνη ἐπέσεια νοῦ. VI. 2. 18. extr. cf. VI. 7. 33.

T.

Τάξις—(τάσσειν) passim—ἡ τάξις οὐ διὰ τὴν ἀταξίαν. III. 2. 4.
 τάξις ποιητικὴ καὶ παθητικὴ. II. 3. 13. εἰς τὴν τάξιν τὴν ἑαυτῶν ὑπεκφεύγειν. II. 9. 7.
 ὁ ταρτὸς ἀλγεῖ. IV. 7. 7.
 Τάρταρος. III. 2. 17.
 ἡ ταυτότης. I. 2. 5. (ubi vid. ad p. 14. D.). III. 7. 1. IV. 4. 15. V. 1. 4. V. 3. 10. V. 9. 5. VI. 1. 6. VI. 2. 8. VI. 2. 15. VI. 7. 39.
 ταχύνεσθαι. IV. 5. 2.
 τέκνον ἐπιμέλειαι καὶ πρὸς γάμον σπουδαί. IV. 4. 44.
 τείνειν passim τείνει ἐγγύς τι τινός. VI. 8. 6. (cf. ad p. 739. extr.)
 τεκμαίρεσθαι (τεκμήριον). IV. 4. 22. et passim.
 τεκταίνειν ἄγαλμα. I. 6. 9. (p. 57. D.)
 τέλειος ἐτ τέλειος. IV. 8. 2.
 τέλειος εἰς ἀρετῆς ἄκρον. III. 2. 14.
 τέλειος νοῦς. I. 3. 5.
 τελειότης. I. 4. 4. VI. 7. 27.
 τελειώσις. III. 8. 10. init. V. 1. 3. V. 4. 1. VI. 3. 2. VI. 7. 40.
 τελεστικός. IV. 4. 28.
 τελεταί. I. 6. 5. (cf. ad p. 55. A.). III. 6. 19.
 τετραγώνον. V. 3. 15.
 τετραπλευρὸς. VI. 3. 13. 14.
 τετράς. VI. 6. 16. extr. cf. VI. 6. 5.
 τετραχῶς. VI. 1. 10.
 τεῖξις (in Var. Lect. τοῦ εἶναι ἐξις. I. 2. 5. cf. ad p. 43. B.). I. 6. 6. (p. 55. F.). IV. 3. 26.
 αἱ τέχναι ἕστεραι τῆς φύσεως καὶ τοῦ κόσμου. II. 9. 12.
 τέχνας μετιέναι. III. 8. 1.

- τέχνην ἡπρητικά. IV. 4. 31.
 ——— ἱατρῶν καὶ ἐπαιδῶν. IV. 4. 42.
 αἰ — οὐχ ἀπλῶς τὸ ὀρώμενον μιμῶνται.
 V. 8. 1.
 ——— μιμητικά. V. 9. 11.
 ——— ποιητικά καὶ αἰσθητῶν (δικονομικῆ
 τεκτονικῆ). V. 9. 11.
 τέχνη ἑπακτός. IV. 3. 10.
 τεχνητός. II. 7. 1. IV. 4. 23.
 τήρησις. IV. 4. 8.
 τίθεσθαι ἐπὶ δακτύλων (digitis com-
 putare). II. 3. 6.
 τίμας νέμεν τοῖς θετηνκόσι, ὡς ἐν αἰσθή-
 σει ὄσιν. IV. 7. 15.
 τίμησις. IV. 3. 1.
 τίμιον. V. 6. 5.
 τιμότης. V. 9. 13. (p. 564. A. med.)
 τιμαρῆματα εἰς τοὺς πονηροὺς. IV. 3. 16.
 τιμαρῆματα τῶν ἀγαθῶν οὐκ προτέρας
 ἀμαρτίας. IV. 3. 16.
 τῆρμα τοῦ τῶν ζωδιῶν κύκλου. II. 3. 3.
 τοιοῦτος et ὁ τοιοῦτος. VI. 5. 2. (cf.
 ad p. 661. A.)
 τοιχαρῆχι. IV. 4. 31.
 τόλμα. V. 1. 1. V. 2. 2. (cf. ad
 p. 481. B. inf.)
 τολμῆς (ubi τομῆς). III. 3. 5. (cf.
 ad p. 274. D.)
 τολμηρός τις λόγος ἐτέρωθεν σταλείς. VI.
 8. 7. (cf. ad p. 740. B. inf.)
 τόπος δραστήριος. IV. 7. 8. (ex Eu-
 sebi. P. E. p. 832.)
 τόπος οὐκ ἔστι πρὶν κόσμον εἶναι. V. 5. 9.
 τόπος ἰπέστη (ἀπειρία). VI. 6. 3.
 τρανήν (τῆν) ἐπιθυμίαν. IV. 4. 20.
 τὸ τρανὸν ἔχουσα τοῦ ζῆν ζωῆ. VI. 6. 18.
 τρανότης. I. 4. 3.
 τρανωτέρα ζωῆ. I. 4. 2.
 τραχύτης. VI. 1. 11.
 τρεπτικός. II. 3. 17. (ubi tamen plu-
 res libri προτρεπτικός. Vid. Var.
 Lect.)
 τριγωνίζεσθαι. II. 6. 2.
 τρίγωνον ἔνυλον. VI. 5. 11.
 τριγωνότης. III. 6. 2. (p. 181. C.
 Addend. Lexicis.)
 τρίπηχυς. VI. 1. 4. VI. 1. 30. VI.
 3. 11.
 τρίτος (δεύτερος πρωταγωνιστῆς in ludis)
 III. 2. 17. (cf. ad p. 269. A.)
 τρίχης φέρονται ἐπὶ τῶν κερῶν σαμμάτων.
 IV. 4. 29.
 τὸ τριχὴ διάστατον (dimensio trina
 materiae). VI. 1. 26.
 τὸ τριπλῆν. IV. 3. 26. (p. 391. med.)
 τύπος ἐν κηρῷ. IV. 5. 3.
 τύπος (καὶ θέα) τοῦ ἀφθέντος. I. 2. 4.
 τύποι. I. 2. 4.
 ἐν τύποις ἰσχυρὸν καὶ καλόν. IV. 7. 8.
 (Ex Euseb. P. E. p. 832.)
 τῶν ἀπὸ τῆς αἰσθήσεως τύπων. I. 1. 9.
 (cf. ad p. 5. F.)
 τυποῦσθαι. V. 5. 1. VI. 9. 3. init.
 τύπωσις. III. 6. 1. III. 6. 3. IV. 3.
 26. IV. 9. 2. VI. 1. 5.
 τύχαι. III. 1. 1. (p. 229. C.) et
 passim.
 τύχη. VI. 8. 8. (p. 742. C.)
 τύχη (ὡς ἔτυχε). VI. 8. 17. VI. 8. 18.
 τύχη πολλῶν κυρία, νοῦ δὲ καὶ λόγου καὶ
 τάξως εἰς τὸ γενεῶν ταῦτα οὐ κυρία.
 VI. 8. 10.
 τύχη καὶ τῷ αὐτομάτῳ διοικεῖσθαι τὰ
 ὄντα. VI. 9. 5. init.
 τύχαις καὶ αὐτομάτῳ καὶ τυχεῖσι ἀμ-
 μιγῆς. VI. 8. 14. extr. (p. 749. D.)
- τ.
- Ἵγεία κρίσις τῶν σαμμάτων ἐν λόγῳ ὄσα.
 IV. 7. 8. (ex Euseb. P. E. p. 835.)
 ἰγείαι plurali num. I. 4. 14.
 ἰγιάνσις. VI. 3. 22. 23. VI. 3. 27.
 ἰγραίνεσθαι. III. 6. 12.
 ἰγρότης. VI. 3. 8.
 ἰδάτινον σῶμα. II. 7. 2.
 ἴδωρ φέρον πάλιν καὶ πάλιν. III. 7. 7.
 ἴες οὐ καθαροὶ τὸ σῶμα. I. 6. 6. (p. 55.
 A. B.)
 ἰέτιοι. II. 3. 16. (p. 146. G.)
 ἴλη ἀσθενείας ψυχῆς αἰτία καὶ κακίας.
 I. 8. 14.
 ἴλη εἰ ἔστι; I. 8. 15.
 — ἰποδοχὴ εἰδῶν. II. 4. 1.
 — οὐδέποτε ἄμορφος. II. 4. 3.
 — εἰ ἀίδιος ἢ γενομένη; II. 4. 3.
 — πᾶσα σκοτεινῆ. II. 4. 5.
 — νοητή. ibid.
 — διαστήματος δεκτικῆ. II. 4. 11.
 — εἰ τὸ ἄπειρον; II. 4. 15.
 — εἰ στέρησις; II. 4. 14.
 — φωτισθεῖσα. II. 9. 11.
 — ἐνδεὴς τὰ πάντα. III. 5. 9.
 — πολύτροπον καὶ πολυειδῆς. III. 6. 10.
 — ἰποδοχὴ καὶ τιθῆν γενέσεως ἀπάσης.
 III. 6. 13.
 — ἐστὶ τὸ κινούμενον. III. 8. 1.
 — δημιουργουμένη. ibid.
 — λογαθεῖσα. ibid.
 — ἄποιόν ἐστι. IV. 7. 3.
 — ἢ τὸν λόγον τὸν σπερματικὸν δεξα-
 μένη. V. 9. 9.
 — σκια λόγου καὶ ἔκπτωσις λόγου. VI.
 3. 7.
 — τοῖς στοιχείοις ὑποβεβλημένη. VI.
 5. 8.
 — πάντων ἐνδεέστατον. VI. 7. 27.
 ἰλικός. II. 4. 5. VI. 3. 9. ubi etiam
 sæpius ἴλη.
 ἰλότης. II. 9. 10.
 ἰπαρῆσις. III. 7. 12.
 ἰπαρχεῖν. I. 6. 7. (cf. ad p. 56. A.)
 III. 4. 6. IV. 3. 6. (cf. ad p.
 376. D.)
 ἰπεκρεῖν. IV. 4. 22.
 ἰπεκρεῖν. II. 1. 3. VI. 6. 3.
 ἰπεξέρχουμαι. III. 7. 11. extr.
 ἰπεράγαθος. VI. 9. 6.
 [ἰπερεκβαίνω]. VI. 8. 9. (Sed vid.
 Var. Lect. ubi libri mss. et Fic.
 εἰ τὸν ὁδοῦν.)
 ἰπερεκπίπτω. III. 6. 7.
 ἰπερευδαίμων. V. 8. 5.
 ἰπερκάθημαι. V. 5. 3.
 ἰπερξέω. VI. 5. 12.
 ἰπερβέω. VI. 9. 11.
 ἰπεριδέιν. VI. 7. 34.
 ἰπεριδύρωμαι. V. 5. 3. (cf. Procl. in
 Platon. Alcib. pr. cap. 49. p. 140.
 sq. et Nicol. Methon. advers.
 Procl. p. 111. ed. Francof. princ.)
 ἰπερκαλός. I. 8. 2. V. 8. 8. VI. 7. 33.
 ἰπερόνησις. VI. 8. 16. (cf. ad p. 751.
 D. Addendum Lexicis.)
 ἰπερόντως. VI. 8. 14. (cf. ad p. 749.
 D. Addendum Lexicis.)
 ἰπεροψίαν ἔχειν τῶν τῆδε. VI. 7. 31.
 ἰπερπλήρης. VI. 2. 1. (cf. ad p. 494.
 A.)
 ἰπερφραίνεται ὁ ἥλιος τοῦ ἐρίζοντος. V.
 5. 8.
 ἰποβάλλεσθαι. VI. 1. 13.
 ἰπόβαθρα. VI. 1. 26. VI. 3. 4. (p.
 593. C. et p. 619. A.)
 ἰπόβασις. I. 8. 7.
 [ἰπογαστριμαργία]. V. 8. 11. (cor-
 rupta lectio vid. p. 530. A. cum
 Var. Lect.)
 ἰποδεικνυμι. VI. 2. 1.
 ἰποδοχαὶ θεῶν. IV. 3. 1.
 ἰποδοχὴ (de materia). II. 4. 1. III.
 6. 13.
 ἰποδοχὴν τοῦ γενήσαντος καὶ ἐκθρέψαν-
 τος. III. 4. 1. (cf. ad p. 283.
 C.)
 ἰποδέσθαι. III. 7. 5. (cf. ad p. 330.
 A.)
 ἰπόθεσις (τηρεῖν τὴν ἰπόθεσιν). I. 5. 8.
 (cf. ad p. 45. C.)
 ἢ ἰπόθεσις γενεῶν τε καὶ ποιῆ. IV. 8. 4.
 extr.
 τὸ ἰποκείμενον (Subjectum). II. 4. 12.
 VI. 1. 27. et passim.
 ἰποκρίνεσθαι. III. 2. 17.
 ἰποκρίται ἐπὶ σκηρῆς. III. 2. 15. 17.
 ἰποκρίσεις θρηγῶν καὶ οἰμαγῶν. III. 2.
 15.
 ἰπόνησις. VI. 7. 31.
 ἰπόνοια (ἰπόνοια παρέχειν). IV. 3. 7.
 init. (p. 376. E.)
 ἰπόπους. III. 2. 16.
 ἰπορβίω. V. 2. 1.
 ἰποσημαίνω. V. 3. 6.
 ἰποστάθμη πικρά. II. 3. 17. (p. 147.
 G. cf. etiam ad p. 283. C.)
 αἰ ἰποστάσεις—αἰσθησις ἢ ἐν ἰποστά-
 σει. III. 4. 1. (cum Annot.)

ἰποστάσεις γνωριστικαὶ (περὶ τῶν γνωριστικῶν ἰποστάσεων). V. 3. (cf. *Introduct.* p. 496.)

ἰποστάσεις αἰσιώδεις. III. 5. 7.

——— περὶ τῶν τριῶν ἀρχικῶν ἰποστάσεων. V. 1.

ἰπόστασις ἀριθμοῦ. VI. 6. 5.

——— κινήσεως. *ibid.*

——— αἰδίου. VI. 7. 4.

ἰποτύπωσις. VI. 3. 7.

ἰπουργός. I. 4. 2.

ἰποφαίνω et ἀποφαίνω *confusa*. I. 2. 3.

ἰποψία (ἰποψίαν ἔχειν πρὸς τι). VI. 7. 31.

ἰπτίον ἀναπίπτειν. VI. 7. 22.

ἰφαίνειν. IV. 3. 26. *init.* (p. 391. *med.*) cf. I. 1. 4. *extr.* (p. 3. C.)

ἰφρέσις. III. 5. 7. III. 6. 7.

ἰφιδρῖον. VI. 9. 3. (ubi *cod. habet ἐφιδρῖσαντα*. *Vid. Var. Lect.* ad p. 760. C. *Addendum Lexicis.*)

[ἰφικνεῖσθαι]. II. 5. 4. (Sed *ibi ex codd. dedi ἐφικεῖσθαι*. *Vid. Var. Lect.* ad p. 175. F.)

ἰψος—ἰψὸς κ. τ. λ. *passim*. τὰ ἰψὸς *falsa lectio* III. 6. 2. (*Vid. Var. Lect.* p. 304. F.)

Φ.

Φαίνειν, φαίνεσθαι, τὰ φαινόμενα *passim*, cf. etiam *voc. φαντάζεσθαι*.

φαιδν (τό). VI. 3. 20. (cf. ad p. 635. B. *infr.*)

ὁ Φαλάριδος ταῦρος. I. 4. 13.

φανός. IV. 9. 5. *extr.* (cf. ad p. 481. B.). VI. 4. 2. (cf. p. 652. D.)

φαντάζεσθαι. I. 1. 8. I. 6. 3. (cf. ad p. 50. B.). III. 6. 14. III. 8. 8. V. 8. 9.

φαντασία ἢ τῶν ψευδομένων διάνοια. I. 1. 9. (cf. ad p. 5. D.)

——— οὐκ ἔστι νόησις. I. 4. 10.

——— τί; I. 8. 15.

——— αἰσθητοῦ. V. 5. 6.

——— ἡλίου καὶ τῶν ἄλλων ἄστρον. V. 8. 9.

——— φωτεινῆ. *ibid.*

φαντασίαι ἐναντίαι. VI. 3. 12.

——— προπίπτουσαι (vel προσπίπτουσαι). VI. 8. 2.

φάντασις. III. 6. 13. III. 6. 17. (cf. p. 316. *et* p. 319. *Addendum Lexicis.*)

φάντασμα. V. 3. 11.

——— τῆς ἕλης. V. 8. 9.

——— ἐν ἕδατι. VI. 2. 22.

φантаστικός. IV. 3. 29. *sqq.*

φαρμακεύς. IV. 4. 40.

οἱ φαρμάκοις ἀλόντες. VI. 8. 2.

φάυλος *passim*—φάυλοις (ταῖς). III. 2. 8.

φέγγος (τὸ ἐν τῷ ἔνδον φέγγος). I. 4. 8.

φέγγος νοερόν. VI. 7. 15. *extr.*

Φειδίας. V. 8. 1.

Φερεκίδης. V. 1. 9.

φέρεσθαι (τὴν αὐτὴν φέρονται *sc. γνώμην, ἔννοιαν, ψήφον*). II. 4. 1. (cf. ad p. 159. A.)

φεύγειν *passim*—φεύγειν φίλην εἰς πατρίδα. I. 6. 8. φεύγειν ἐκ γενέσεως εἰς οὐσίαν. II. 9. 6. (cf. *voc. φιγί.*)

φήμη (ἤ) λέγει. I. 2. 1. (cf. ad p. 12. A.)

φήμη θεία. IV. 4. 27.

φημίζεσθαι. VI. 9. 7.

φησί. I. 1. 4. (cf. ad p. 3. C.)

φησί τις (Homerus). V. 1. 2. *med.* φθείρειν (*interituum, s. caducum esse putare*). V. 8. 12. VI. 6. 14.

φθείρεσθαι (*passim*)—ὃ μὴ ἔχει εἰς ὃ φθαρήσεται οὐ φθαρήσεται. II. 9. 3.

φθόνος. ὅτι μὴ θέμις φθόνον ἐν ταῖς θεαῖς εἶναι. II. 9. 17.

φίλαρχον (τό). IV. 4. 44.

φιλεῖν, φιλεῖσθαι (*passim* φιλεῖν et ἔρᾶν cf. ad p. 53. E.)

φίλησις. II. 3. 11.

φιλία (καὶ νέικος). V. 1. 9.

φιλικῆ διάθεσις. II. 3. 11. (*vid. p.* 143. B. *Forma φιλικῆς non est in Lexicis.*)

φιλογένεσις. III. 4. 6. (Non est in *Lexicis* cf. p. 286. F.)

φιλοθεάμων φύσις. III. 8. 3.

φιλομαθής. I. 3. 3. (p. 20. G.)

φιλόμουσοι ἄνθρωποι. III. 4. 2.

φίλον (ἢ θεοῖς φίλα *Formula*). III. 2. 8. (cf. ad p. 261. A.)

φιλονεικέω et φιλονικέω cf. VI. 1. 28.

φιλοσοφεῖν. IV. 4. 1. et *passim*.

——— περὶ τὸ ἐν. VI. 9. 3.

φιλοσοφητέον. III. 5. 2. (p. 293. A. *ubi corrupta lect. φιλοσοφιστέον.*)

φιλοσοφία (*passim*) ἢ φιλοσοφία τὸ τιμιώτατον. I. 3. 5. (cf. ad p. 21. E. F.)

φιλόσοφος. I. 3. 1. *sqq.*

ὁ φιλόσοφος οὐκ ἐπτερωμένος. I. 3. 3.

οἱ φιλόσοφοι ἀρχαῖοι καὶ μακάριοι. III. 7. 1. III. 7. 6.

φιλοσόφως καὶ εὐμεινῶς. II. 9. 6. (p. 204. E.)

φιλοσωματεῖν. II. 9. 18. (p. 218.)

φίλτρα φύσεως. IV. 4. 43.

φίλυαρια dicuntur αἱ ἐπιθυμίαι καὶ θυμοί. V. 3. 9.

φόβοι. I. 1. 1. et *passim*.

φοιβίληπτος. V. 8. 10.

φορὰ ἐκούσιος. IV. 3. 24.

——— σωματικῆ. II. 3. 1.

——— τυφλή. III. 1. 9.

φρόνησις. I. 2. 1. et *sæpius*—φρόνησις τί; I. 6. 6.

φρόνησις καὶ ἀρετὴ ἀληθῆς θεῖά ἐστι. IV. 7. 10.

φρόντισις. IV. 3. 4.

φрукταρία (φрукτώρια). IV. 5. 3. (cf. ad p. 444. B.)

φυγὴ ἐντεῦθεν ἐστὶ θεῶ ὁμοιωθῆναι. I. 2. 1.

φυγὴ (*id quod rejicitur vel declinatur*). I. 4. 5.

φυγὴ τί; I. 8. 6.

φυγὰς θεῖθεν γενόμενος ὁ ἄνθρωπος. IV. 8. 1.

φυλακτικός. VI. 7. 3.

φυλάσσειν. I. 4. 9. *init.* (cf. ad p. 35. D.)

φύρασις. II. 9. 12.

φύρειν γαῖαν ἕδατι. IV. 3. 14.

φύρεσθαι. (cf. ad I. 6. 5. p. 54. D.)

φύσις ἀπηλλαγμένη αἰτίας κακῶν. I. 1. 9.

φύσις (ἢ) ἀρετῆς. I. 6. 1. (cf. ad p. 20. C.)

——— κοινή. I. 4. 8.

——— ἐποκειμένη σχήμασι κ. τ. λ. I. 8. 3.

——— σωματῶν. I. 8. 4.

——— νοητὴ καὶ αἰσθητικῆ. II. 9. 6.

——— νοητὴ καὶ αἰσθητῆ. IV. 8. 7.

——— ἀφάνταστος καὶ ἄλογος. III. 8. *proem.*

——— πολυπράγμων. III. 7. 10.

ἢ—λόγος ἐστίν. III. 8. 1.

——— πάντα συνέχουσα καὶ διοικοῦσα. IV. *extr.*

——— νοητῆ. V. 5. 6.

——— ἀένναος. VI. 4. 5.

——— ἀκάμαντος καὶ ἄπρτος. VI. 5. 12.

——— ἀνείδος. VI. 7. 28. *extr.*

φύσεις λίθων. IV. 4. 35.

φυσικός (*passim, sæpius etiam confusum cum φυσικός*).

φυσικαὶ ἀρεταί. I. 3. 6. (*sæpius vid. p.* 22. C.)

ἢ φυσικὴ ἀρετὴ καὶ ὄμμα ἀτελὲς καὶ ἔθος ἔχει. I. 3. 6. (p. 22. D.)

φυσικὴ ἐνέργεια. II. 5. 3. (ubi *alii libri φυσική*. *Vid. Var. Lect.*)

τὸ φυσικὸν ἡμῶν (et φυσικόν). I. 4. 9. *extr.* (cf. ad p. 36. A.) III. 4. 2.

φυσικὴ ψυχῆ. I. 4. 14. *post init.* (cf. ad p. 37. F.) II. 9. 11.

φωνῆ (*passim*) φωνῆς κατεχούσης ἐρμῖαν—κομίζεσθαι τὴν φωνὴν πᾶσαν—καὶ αὐτὴ οὐ πᾶσαν. III. 8. 8. (p. 350. F.)

φωνῆ φωνηθεῖσα κ. τ. λ. VI. 4. 12. (p. 654. *sqq.*)

φωνῆ χρῆσθαι ταῖς δαίμονας καὶ τὰς ψυχάς. IV. 3. 15. *extr.*

- φῶς ἐκ φωτός. IV. 3. 17. (vid. p. 384. F.) VI. 4. 9.
 — ἀτενὲς καὶ μὲν ὁ ἀήρ. VI. 7. 11. extr.
 — ἄσπνον. VI. 2. 8.
 — ἀγαθοειδές. VI. 8. 15.
 — ἀληθινόν. I. 6. 9. (cf. ad p. 57. E. ubi etiam φῶς et ἀλήθεια κ. τ. λ.)
 — μεθήμερινόν. VI. 9. 4.
 — ἄρῃ φῶς. V. 3. 8. med.
 τὸ φῶς ἔραμα. VI. 7. 36.
 — εὐθυπορῶν ἐστίν. IV. 5. 2.
 φωσφόρα ἕματα. VI. 7. 1. init.
 φωτεινὴ φαντασία. V. 8. 9.
 φωτεινὸν ἕμμα. IV. 4. 24.
 φωτεινὸς ὁ ὀφθαλμός. II. 4. 5.
- X.
- Χαραὶ ψυχῆς. VI. 7. 30.
 χαρτός. VI. 7. 25.
 χαίρειν passim.—χαίρειν ἔαν. VI. 2. 22.
 χαλᾶσθαι. IV. 3. 16. (p. 384. B.)
 χάλασις. IV. 4. 45.
 ὁ χαλκὸς δυνάμει ἀνδρίας. II. 5. 1.
 χάος. VI. 8. 11.
 χαρακτήρ. VI. 3. 16.
 χαρακτήρες. VI. 1. 10.
 χαρακτηρίζειν τὴν τοῦ καλοῦ φύσιν. I. 8. 3.
 Χάρις. V. 8. 1.
 Χάριτες. IV. 3. 14.
 χάριτας δίδουσι τινί. VI. 7. 22.
 χάρις ἐμπροσθε ἐπιβύουσα τῆ κάλλει. VI. 7. 22.
 χαῖνος πλοῖτοις. III. 1. 9.
 χειμάζεσθαι (χειμαζομένον πλοῖον). IV. 3. 17. (cf. ad p. 385. A.)
 χεῖρ—χεῖρες κ. τ. λ. passim.—χειρονομία. V. 9. 11.
 χειροτέχνος. II. 9. 9.
 χελώνη πατεῖν. II. 9. 7.
 χιῶν λαμπρὸς πύρρος ἀνευ. II. 1. 6.
 χιλιάρχηος. II. 9. 9. (Addendum Lexicis).
 χολή—χολᾶσθαι. IV. 4. 28. (p. 420. sqq. sæpius).
 χορδαὶ ἐν λίρᾳ συμπαθῶς κινθεῖσαι. IV. 4. 8. extr.
 χορδὰς κινεῖν. III. 6. 4.
 χορεία ἢ ἄστρον κίνησις. IV. 4. 8.
 χορευεῖν—χορευόντες—χορευταί. III. 6. 2. (p. 304. D.)
 χορευόνουσα ψυχὴ περὶ νοῦν. I. 8. 2.
 χορηγεῖν. I. 6. 7. et sæpius (cf. ad p. 56. B. C.)
 ὁ χορηγὸς ἀληθινῆς ζωῆς. VI. 9. 9.
 τὸ χορηγὸν τῆς ζωῆς τί; IV. 7. 3.
 χορὸς passim.—χορὸς ἐξήδων. VI. 9. 8.
 ὁ χορὸς τῶν ἀρετῶν. VI. 9. 11.
 χρᾶν κ. τ. λ. sæpius.—χρᾶσαι ψυχῆι (animæ vaticinantes, sive oracula edentes, de νεκρομαντεῖᾳ). IV. 7. 15. extr. (cf. ad p. 467. B. infr.)
 χρεώδης. IV. 4. 44.
 χρῆ ὡς ἄριστον αἰτὴν πειρᾶσθαι γήρεσθαι. II. 9. 9.
 χρησμοσύνη. I. 8. 5. (cf. ad p. 75. E.)
 III. 6. 14. (cf. ad p. 317. B. C.)
 Χριστιανοί. II. 9. 1. (in titulo libri et in Scholio cf. Introduct. et Var. Lect. p. 199. init.)
 χρία, χροιά, passim.—τὸ τῆς χρίας κάλλος. I. 6. 3. (cf. ad p. 52. E. et p. 53. A.)
 χροαὶ καὶ ποιότητες παῖται. IV. 2. 1.
 χρόνος ἄλλος ἄλλῃ. IV. 3. 13.
 — εἰμαρμένους διθεῖς ἐκάστω. I. 9.
 — κίνησις μεμετρημένη. III. 7. 8.
 — μέτρον. ib.
 — εἰκὼν αἰῶνος. III. 7. 1. III. 7. 10. ante med.
 — παράδειγμα αἰῶνος. III. 7. 13.
 — παρεληλυθὸς ἄρισμένος. VI. 1. 3.
 — εἰ κίνησις; III. 7. 6. III. 7. 7.
 — εἰ στάσις; III. 7. 6.
 — εἰ ὁ σῆμας οὐρανὸς καὶ κόσμος; III. 7. 1.
 — εἰ κινήσεως διάστημα; III. 7. 7.
 — εἰ ἀριθμὸς κινήσεως ἢ μέτρον; III. 7. 8.
 — παρακίλοισμα κινήσεως. III. 7. 9.
 — μέτρον κινήσεως κατασυνβεηθῆκος. III. 7. 11.
 — κινήσει μετρούμενος. III. 7. 12. init.
 — ἄμμα οὐρανῶ γεγωνός. III. 7. 12. med.
 — εἰ ἐν ἡμῖν; III. 7. 12. extr.
 — εἰ κινήσει μεταβατικῇ. III. 7. 10. post med.
 — ἄμα τᾶδε τῷ παντὶ γέγονε. III. 7. 11. ante med.
 — μέτρον κινήσεως. VI. 3. 11.
 — ἡεὶ τῆς ἐπιπέδου σινοῦμενος. VI. 8. 11.
 χρόνοι αἱ τῶν ἄστρον φοραί. III. 7. 11.
 χρονικὴ ἀρχὴ κόσμου. III. 7. 5.
 χρονίω. III. 7. 10. (cf. p. 339. F. Addendum Lexice.)
 χρυσὸς καλός. I. 6. 1.
 χρυσοειδὴς ὄψις. V. 1. 2.
 χρᾶζεσθαι. II. 5. 5. II. 8. 1.
 χρᾶμα. I. 6. 5. (deteriore sensu apud Platonem sæpe et Platonicos philosophos cf. ad p. 53. G.)
 χρώματα ἐπάγειν. III. 8. 1.
 τὰ χρώματα καλὰ. I. 6. 1.
 χρώματα πικίλα καὶ παντιδαπά. III. 8. 1.
 χροαὶ. IV. 4. 26. (cf. p. 418. extr.)
 χυμοί. II. 4. 12. IV. 4. 25. VI. 3. 17. VI. 3. 18.
 χυτροί. II. 9. 7.
 χαλκία ἐν τοῖς σπέρμασι. V. 9. 10.
 — πιδῶν. V. 9. 10.
 χαλελεῖν. I. 7. 3. (cf. ad p. 62. B.)
 χαρίζειν. I. 6. 3.
 χαρὶς εἶναι. I. 3. 2. init. (cf. ad p. 20. d. ubi et χάρισις explicatur).
 χαρισμός. IV. 7. 8.
 ὁ χαρισμός ὁ ἀπὸ τοῦ σώματος. I. 4. 14.
 χαριστής. III. 5. 3.
 χάρις πᾶς ἱερός. I. 8. 14.
- Ψ.
- Ψέγειν. II. 9. 6. (cf. Var. Lect. p. 204. F.)
 ψεύδου.—ψεύδω passim.—ψεύδω. II. 9. 8. (falsum est, in formulis refutandi) et passim.
 ψιμίθιον. II. 6. 1. (p. 179. D.)
 ψίξεις. III. 1. 5. III. 6. 1.
 ψυχαγωγία. IV. 4. 31.
 ἡ ψυχὴ τῶδε τὸ πᾶν διοκούσα. II. 9. 7.
 — τοῦ παντός. IV. 4. 10. init.
 — τῶν ὄλων. III. 1. 7.
 — αἰσχρὰ ἐπιθυμῶν ἡέμισα. I. 6. 5.
 ἡ ψυχὴ εἰ ἐφαίνει; I. 1. 4.
 — ἐπιθυμῆι;
 — λυπεῖται;
 ἡ ψυχὴ ἄρτι ἐγειρομένη οὐ πᾶν τὰ λαμπρὰ δύναται βλέπειν. I. 6. 9.
 αἱ ψυχὰι τῶν θηρίων ἀνθρώπειν ἀμαρτυροῦσαι. I. 1. 11.
 ψυχὴ τῷ ἑλικῶ συνούσα. I. 6. 5.
 ψυχῇ εἶναι. I. 1. 2.
 ψυχὴ θανάτου καὶ ἀλογίας μεταλαβῶσα. I. 1. 4.
 — νῆ καλόν. I. 6. 6.
 ψυχῆς ἄμυρον οὐδέν. I. 8. 14.
 τὴν ψυχὴν δεῖ φεῖγειν τὴν πρὸς τὸ σῶμα ὀμιλίαν. II. 9. 6.
 ψυχὰι ἐπτερομένοι. I. 8. 14.
 — πεσοῦσαι. ib.
 ψυχὴ ἡεὶ σῶματος κενωτάτη αἰσθῆς καὶ εὐειθέρα. III. 1. 8.
 ψυχῆς δύναμις δι' ὄλον διαπλακείσα. II. 2. 3.
 ψυχὰι μέρη τοῦ κόσμου. III. 2. 12.
 ψυχὴ πᾶσα ἐπιμελεῖται τοῦ ἀψύχου. III. 4. 2. IV. 3. 7.
 — πολλὰ ἐστίν. III. 4. 3.
 — εὐδουσα. III. 6. 6.
 ψυχῆς δύναμις οὐκ ἴσητος. III. 7. 10.
 ἡ ψυχὴ (τοῦ κόσμου) τὸν χρόνον μετὰ ταῦδε τὸν παντὸς ἐγέννησεν. III. 7. 11. ante med.
 ψυχῆς οὐσία (περὶ οὐσίας ψυχῆς). IV. 1.
 ψυχὴ ἀδιάκριτος καὶ ἀμέριστος. ib.
 ψυχῆς μερισμός τὸ ἀποσπῆσαι καὶ ἐν σώμασι γενέσθαι. ib.
 — μεριστὶ ψυχὰς ἐν μεριστῷ διδοῦσαι. III. 9. 1.

- ἡ ψυχὴ οὐκ ἔστι ἐν σώματι ἀλλὰ τὸ σῶμα εἰς αὐτήν. III. 9. 2.
 ψυχὴ ἐν τε καὶ πολλὰ, καὶ μεμερισμένον καὶ ἀμεριστόν. IV. 2. extr.
 ψυχὴ κόσμου ἀδελφὴ ἀγαθῆς. II. 9. 18. cf. II. 9. 16.
 — ἑκατέρω μέρει τῆς τοῦ παντός ψυχῆς. IV. 3. 1.
 — λογική. IV. 3. 3. — ἄλογος. IV. 4. 20. IV. 9. 3.
 — ἐποικυμένη εἰς τὸν κόσμον. IV. 3. 7.
 — ψυχῆς ἀποσιγῆς οὐκ ἔν τε σῶμα ἐφειστέθει. IV. 3. 9.
 ψυχῶν κάθοδοι καὶ ἀνοδοί. IV. 3. 12. 13. 14. 15.
 ψυχῶν συμφωνία. IV. 3. 12.
 ἡ ψυχὴ οὕτως ἐν τῷ σώματι ὡς ὁ κυβερνήτης ἐν τῇ νηϊ. IV. 3. 21. in it.
 — ἐξελθοῦσα τοῦ σώματος ποῦ; IV. 3. 24.
 — οὐ μνημονεῖ. IV. 3. 25.
 — αἰσθητική. IV. 4. 19.
 — φυτική. IV. 4. 22. IV. 9. 3.
 — κριτική ἔστιν. IV. 4. 22.
 — ἡ ἐν γῆ ὄρα. IV. 4. 26.
 — ἡ ἐν γῆ θεός. IV. 4. 26.
 — φυσική. IV. 4. 35.
 — ἔστιν ὁ ἄνθρωπος αὐτός. IV. 7. 1.
 — οὐκ ἔστι σῶμα ἐπιού. IV. 7. 4.
 — συγγενὴς τῇ θειοτέρᾳ φύσει. IV. 7. 10.
 — λελαβημένη. ib.
 — οὐκ ὄγκος τις οὐδὲ ποσόν. IV. 7. 12.
 ψυχὰι σφαλεῖσθαι καὶ μέγχι θηρείων ἤκουσαι σωμάτων. IV. 7. 14.
 ψυχὴ ἀνθρώπου τιμερής. ib.
 ψυχὰι σωμάτων ἔξω γενόμεναι εἰσεργετοῦσι ἀνθρώπους. IV. 7. 15.
 ψυχῶν ἀμαρτανόσαις νόμος ἔστι πεσεῖν ἐνταῦθα. IV. 8. 1.
 ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματι ἐν δεσμῷ ἔστι καὶ τέθραπται ἐν αὐτῷ. IV. 8. 1. IV. 8. 4.
 ψυχὰι ἀστέρον. IV. 8. 2.
 ἡ ψυχὴ μέσσην τάξιν ἐν ταῖς οἴσιν ἐπέχει. IV. 8. 7.
 — — πᾶσα ἔχει τι καὶ τοῦ κάτω πρὸς τὸ σῶμα καὶ τοῦ ἄνω πρὸς τὸν νοῦν. IV. 8. 7.
 ψυχὰι εἰ πᾶσαι μία; IV. 9. (liber totus).
 ἡ ψυχὴ ἀσώματον. IV. 9. 4.
 — ἔμφρων. V. 1. 2.
 — τίμιον καὶ θεῖον χρῆμα. V. 1. 3. cf. V. 1. 10.
 — — ἔστιν λόγος νοῦ. V. 1. 3.
 — — ἀριθμός. V. 1. 5. VI. 6. 16.
 — — εἰδωλον νοῦ. V. 1. 6.
 τὸ τῆς ψυχῆς λογιζόμενον οὐδενὸς δεῖ πρὸς τὸ λογίζεσθαι σωματικῷ ὄργανον. V. 1. 10.
 τῇ ψυχῇ εἰ δοτέον γινῶσιν ἑαυτῆς; V. 3. 2.
 ψυχὴν δεῖ ἐν λογισμῶσι εἶναι. V. 3. 3.
 τῇ ψυχῇ τόπος οὐκ ἔστι τὸ σῶμα, ἀλλὰ ψυχὴ ἐν νοῦ. V. 5. 9.
 ψυχῆς κάλλη. V. 9. 2.
 ψυχὴ ἀδιάστατος, ἀμεγεθής. VI. 2. 4.
 ψυχὴ γραμματική. VI. 3. 18.
 — μουσική. ibid.
 αἱ ψυχὰι οἷον βολαί. VI. 4. 3.
 ταῖς ψυχῶν σύμφυτον, τὸ εἰς γένεσιν ἵεσαι. VI. 7. 1.
 ἡ ψυχὴ γίγνεται ἐλευθέρα διὰ νοῦ. VI. 8. 7.
 ψυχὴ πᾶσα Ἀφροδίτη. VI. 9. 9.
 ψυχὴ οὔτε πνεῦμα οὔτε αἷμα. IV. 7. 5. (ex Euseb. P. E. p. 833.)
 — ἀσώματος. ibid.
 — ἐν ψυχρῷ γενόμενη καὶ στομαθεῖσα. ibid. p. 834.
 ψυχὴ ψυχθεῖσα. ibid.
 — οὐχ ὡς πνεῦμα οὐδ' ὡς σῶμα. ibid.
 — τὸ ἐπικράσει πάθημα. ibid. p. 835.
 — οὐκ ἔστιν ἀρμονία. ibid.
 — ἐπιστατεῖ τῷ σώματι. ibid.
 ψυχικός (ψυχικὴ δύναμις). I. 1. 6.
 ψυχός (ψυχῆος ἡμερεῖ). IV. 7. 8. (ex Euseb. P. E.) p. 832.
 ψύχω (ψύχουσαι αἱ τῶν σωμάτων ποιήσεις). IV. 7. 8. ex Euseb. p. 832.
 ψυχῶσθαι. II. 3. 9. (lect. marg.). IV. 2. extr. IV. 3. 9. IV. 3. 17. IV. 7. 5. V. 1. 2. VI. 1. 27.
 ψυχρότης εἰ ἀπουσία καὶ στέρησις; III. 6. 9. cf. VI. 3. 10.
 ψυχρότητες. III. 6. 8. 9.
 Ω.
 ὦδε et ὦδι juncta. V. 5. 10.
 ἀδὴ φωνὴ αἰσθητή. VI. 3. 16.
 ἀδίνειν γενεῆσαι. IV. 7. 13.
 ἀδίνειν. V. 3. 17. V. 9. 2. VI. 6. 9. (cf. ad p. 466. infr.)
 ἀδῖς. III. 8. 4. III. 8. 6. IV. 3. 13. V. 3. 17. VI. 7. 26.
 ἀθέω (ἀθεῦσαι αἱ τῶν σωμάτων ποιήσεις). IV. 7. 8. (ex Euseb. P. E. p. 832.)
 ἀθισμοί. III. 6. 6.
 ἀθισμός. III. 8. 1. IV. 3. 26.
 ἀστική δύναμις. VI. 3. 24.
 ὦ οὔτοι. VI. 7. 24.
 ὦρα. (Vid. in voc. ἄνθος et κάλλος et cf. Annot. in I. 6. 5. p. 54. A. præsertim in edit. hujus libri peculiari p. 232. sq.)
 ὡς (post verba dicendi. VI. 7. 24. p. 716. C.)
 ὡς εἰπεῖν. I. 6. 4.
 ὠχρίασις. III. 6. 3. (p. 305.)
 τὸ ὠχρόν. III. 6. 4. VI. 3. 18.

INDEX SCRIPTORUM,

QUI EMENDANTUR, TENTANTUR, VINDICANTUR.

- ÆLIANUS.** VI. 7. 15. Porphy. de vita Plotini. 9. not. c.
Æneas Gazæus. VI. 5. 10.
Alcinous. II. 4. 10. II. 5. introd. III. 3. 5. IV. 3. 23.
Alciphron. IV. 3. 32. IV. 4. 8. IV. 5. 7. V. 1. 2. VI. 7. 40. Porphy. 17. k.
Anaxagoras. V. 1. 9.
Antiochus Ptolemæensis. IV. 8. intr.
M. Antoninus Imp. I. 6. 3. I. 6. 6. I. 6. 7. VI. 7. 37.
Appuleius. V. 8. 10.
Archytas ap. Stob. V. 9. 4.
Aristides rhetor. V. 1. 3.
Aristoteles. II. 6. 2. III. 7. 4. IV. 6. 1. VI. 1. 2.
Arnobius. Porphy. 16. e.
Athanasius. IV. 7. 5.
Athenæus. Porph. 7. c. 17. k.
Auctor anonymus Dialogi Græci mscr. De Anima passim.

Basilius Magnus. IV. 7. 3. V. 1. 2. Porph. 15. c. 17. b. 18. d.
Basilius junior. Porph. 16. d.
Boëthius. III. 7. introd.

Celsus ap. Origenem. IV. 8. 5.
Cicero. II. 4. 1. IV. 4. 33.
Clemens Alexandrinus. III. 2. 4. V. 1. 6. V. 8. 3. VI. 6. 18. Porphy. 4. not. i. 16. not. e.
Cyrrillus. V. 1. 9.

Damascius. V. 1. 7. V. 8. 13.
David Armenius Philos. mscr. VI. 1. introd. et passim etiam in Annot. in Porphy. et Prolegomenis.
Dexippus. VI. 2. 10. et in Prolegomm.
Dio Chrysostomus. I. 6. 2. III. 5. 4. IV. 3. 9. IV. 7. 6.
Dionysius Areopagita. V. 8. 4. V. 8. 11. VI. 8. 17.
Dionysius Halicarnassæus. III. 3. 4. III. 7. 5. IV. 3. 4. IV. 3. 13. VI. 7. 22. Porphy. 7. not. d.
Dioscorides. II. 3. 18. VI. 8. 17.

Empedocles. V. 1. 9.
Epictetus. IV. 8. 2.
Etymolog. Gud. VI. 7. 22.
Eubulus. VI. 9. 6.
Eudocia. Porph. 23. not. a.
Eunapius. IV. 4. 22. VI. 1. 3. Porphy. 17. not. h.
Eusebius. IV. 2. 2. IV. 7. 8. passim.
Eustathius Antiochenus. IV. 8. 4.
Eustathius in Odys. I. 6. 1.
Excerpta e codd. Palatino—Heidelbergg. Plotini Porphyrii aliorum passim.

Jul. Firmicus. Prolegomm.
Fronto. Porph. 3. not. e.

Galenus. I. 6. 3.
Georg. Gemistus Pletho. II. 9. 1. et in Prolegomm.
Gennadius. III. 2. 6. III. 2. 9. III. 3. 7.
Glossarium Græcobarbarum. I. 8. 8.
Grammaticus mscr. I. 6. 2. editus Porph. 1. init.
Gregorius Nazianzenus. IV. 3. 26. IV. 7. 6.
Gregorius Nyssenus. IV. 7. 3. IV. 7. 8. IV. 9. introduct.

Heliodorus. IV. 9. 5.
Hermes. III. 3. 4. IV. 6. 1. VI. 6. 16.
Hermias in Platonis Phædrum. I. 6. 7.
Hesychius. I. 6. 8. Porphy. 8. not. m.
Hierocles. I. 9. init. III. 2. 15. III. 3. 4. III. 3. 5. VI. 8. 2.
Himerius. I. 6. 3. IV. 3. 21. VI. 7. 33. VI. 9. 1.

Iamblichus. III. 4. 3. III. 4. 6. III. 5. 6. III. 8. intr. IV. 3. 2. IV. 3. 10. IV. 3. 12. IV. 4. 32. IV. 4. 42. IV. 5. 2. IV. 8. 1. IV. 8. 5. IV. 9. 5. V. 1. 2. V. 1. 9. V. 8. 4. V. 8. 6. V. 8. 10. V. 9. 7. VI. 3. 19. VI. 6. introd. VI. 6. 5. VI. 6. 9. VI. 7. 2. VI. 7. 13. VI. 7. 22. VI. 7. 24. VI. 7. 39. Porph. 1. not. g. h. 17. not. a. 20. 7. n. 22. vs. 12.
Joannes Chrysostomus. VI. 2. 21.
Joannes Philoponus. II. 2. 1. III. 4. 2.
Josephus. IV. 4. 17. IV. 5. 3.
Justinus Martyr. I. 2. 6.

Lexicographus ap. Bekkerum. V. 8. 3.
Libanius. IV. 8. 4. V. 9. 1. VI. 7. 24.
Longinus. Porphy. 19. et 20. passim.
Lucas Evangelista. VI. 7. 37.
Lucianus. II. 9. 2. IV. 4. 8.
J. Laurentius Lydus. IV. 4. 45.
Lysis Pythag. ap. Iamblich. I. 6. 6. IV. 4. 2.

Marinus. I. 2. 1. et sæpius.
Maximus in Prologo in Dionysii Areopag. Opp. VI. 8. 17. in Scholiis in eundem. VI. 9. 1.
Maximus Tyrius. V. 9. 7. VI. 4. 15.

Nemesius. I. 4. 9. III. 3. 5.
Nicephorus Chumnuus (Nathanaël). passim.
Nicolaus Methonensis. VI. 3. 14.
Nilus Asceta. VI. 6. 12. VI. 9. 1.

Olympiodorus. I. 8. 3. I. 9. intr. I. 9. med. III. 15. III. 4. intr. ad Platon. IV. 3. 7. IV. 3. 26. IV. 4. 43. VI. 6. 9. VI. 8. 2. VI. 8. 4. VI. 8. 19. Porph. Numenius. V. 5. 3.
Onatas ap. Stob. IV. 4. 9.
Oraculum metricum ap. Porphy. De Vita Plotini cap. 22. passim.
Oribasius. VI. 8. 17.
Origenes. IV. 7. 2.

- Paulus Apostolus. V. 6. 6.
 Perictyone ap. Stob. IV. 4. 5. VI. 6. introd.
 Persius. V. 1. 4.
 Petronius. I. 6. 1.
 Philo Judæus. II. 5. introd. III. 2. 1. III. 3. 2. III. 3. 3. III. 3. 5. III. 3. 7. III. 5. 7. III. 6. 2. III. 6. 3. III. 6. 5. IV. 3. 9. IV. 3. 14. IV. 3. 26. IV. 5. 3. IV. 8. 4. V. 7. 1. V. 8. 4. V. 8. 10. VI. 2. 21. VI. 7. 19. VI. 7. 34. Porph. 1. not. g.
 Philostratus. II. 9. 6. III. 7. 10. IV. 3. 2. IV. 3. 4. IV. 5. 7. V. 1. 6. VI. 7. 16. VI. 7. 22. Porph. 1. not. f. 3. not. o. 9. not. c. 14. not. e.
 Phrynichus. Porph. 9. not. c.
 Plato. II. 4. 10. II. 7. 2. II. 9. 6. III. 2. 11. III. 3. 5. IV. 3. 7. IV. 3. 8. IV. 3. 9. IV. 3. 24. IV. 4. 11. IV. 4. 19. IV. 4. 24. IV. 5. 7. IV. 6. 1. IV. 8. 2. V. 1. 2. V. 1. 4. V. 4. 1. V. 5. 5. V. 9. 5. VI. 1. 5. VI. 3. 11. VI. 3. 22. VI. 4. 16. VI. 7. 1. VI. 7. 24. VI. 7. 39. VI. 8. 5.
 Plutarchus. Porph. 19. fin. II. 7. 1. III. 2. 17. IV. 3. 23. IV. 4. 17. IV. 4. 39. IV. 6. 1. IV. 9. 5. VI. 4. 7. VI. 8. 4.
 Poëta ap. Diodor. Sicul. in Fragg. VI. 9. 5. extr.
 Pollux. VI. 6. 18.
 Porphyrius. III. 3. 4. III. 5. 2. III. 6. 4. IV. 1. IV. 2. 1. IV. 6. 1. IV. 8. 4. VI. 1. 3. VI. 6. 16.—apud Eusebium. Porph. 3. not. m. 20. 10. d.—de Vita Plotini. passim.
 Proclus in Institut. Theolog. III. 7. 10. V. 8. 13.
 Proclus in Platonis Timæum. I. 6. 2. III. 9. 1. IV. 4. 6. IV. 5. 6. IV. 8. introd. IV. 8. 7. Porph. 4 not. g.
 Proclus in Platonis Alcibiadem prior. I. 6. 5. III. 4. 5. III. 5. 1. IV. 7. 13. IV. 9. 2. V. 3. 3. VI. 1. 3. Porph. 10. not. l.
 Proclus in Platonis Cratylum. VI. 3. 10. V. 8. 13. VI. 1. 3.
 Proclus in Theolog. Platonis. III. 2. 15. V. 1. introd. V. 1. 3. VI. 7. 11.
 Psellus (Michaël). III. 6. 3. V. 8. 4.
 Ptolemæi interpres Græcus. II. 3. 5.
 Sallustius Philosophus. III. 2. 15. V. 7. 3. VI. 7. 23.
 Scholiastes Luciani. VI. 7. 22.
 Scholiastes Juvenalis. Porph. 20. 10. not. d.
 Scholion Vaticanum. I. 9. introd.
 Seneca. III. 2. 17.
 Severus Alexandrinus. V. 5. 1.
 Sextus Empiricus. II. 6. 2. II. 7. 2. III. 1. introd.
 Simplicius. II. 41. II. 6. introd. V. 1. 9. VI. 1. 3.
 Speusippus in Antholog. Porph. 22. vs. 11.
 Stobæus. I. 7. 1. I. 8. introd. II. 7. 2. III. 1. introd. III. 8. introd. V. 5. 1. Porph. 12. not. k.
 Strabo. Porph. 21. not. b.
 Strato (vel Olympiodorus) in Platonem. IV. 3. 7.
 Suidas. III. 2. 1.
 Synesius. I. 7. 3. extr.
 Tacitus. VI. 7. 22.
 Tertullianus. III. 6. 2. IV. 9. introd.
 Themistius. IV. 4. 45. V. 8. 1. V. 8. 11.
 Theodoretus. III. 2. 3. init. III. 2. 7. IV. 4. 44. V. 8. 3. VI. 7. 38.
 Theodorus Abucara. III. 8. introd.
 Theodorus Metochita. II. 4. 7. Porph. 19. not. m.
 Theophilus in Paraphrasi Institutt. Justinian. IV. 9. 5. Porph. 17. not. b.
 Theophrastus. VI. 8. 17.
 Theophylactus Simocatta Porphyri. I. init. et ad calc. Porphyrii de Vita Plotini. sæpius.
 Thucydides. II. 1. 1. IV. 3. 2.
 Vettius Valens. II. 3. 6.
 Zonaras. I. 6. 9. Porph. 3. not. p.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Ad Prolegomena ex Fabricii Bibliotheca Græca iisque subjectas annotationes. §. III. fin.:

LIBER qui Aristotelis nomen mentitur, de mystica philosophia Ægyptiorum, bis editus, Romæ 1519. et Parisiis 1571. nihil est nisi cento excerptorum ex Plotini Enneadibus. Vide the Classical Journal vol. XV. p. 279. et cf. Schoell Histoire de la Littérature Grecque T. III. p. 298. Cf. quæ posui ad finem §. VIII. Bibliothecæ Fabricianæ.

Ad eundem §. III. fin. De philosophia Alexandrinorum disputavit etiam J. Fichte in commentatione, quæ inscribitur: De philosophiæ novæ Platoniciæ origine. Berolini 1818. 4to. itemque Ern. Reinhold cum in peculiari dissertatione tum in Handbuch der allgemeinen Geschichte der Philosophie, Part. I. p. 514. sqq.; denique nuper paucis egit Porretus. Vid. Cours d'histoire de la philosophie ancienne: Ecole d'Alexandrie prononcé par M. H. Porret. Paris. 1832.

Ad §. IV. fin. Neoplatonicam philosophiam religioni Christianæ viam munivisse imprimis apud Afros literarum cultu eruditos asserit Frid. Muenther in Primordiis ecclesiæ Africanæ p. 21. "De γνώσει Clementis Alexandrini et de vestigiis Neoplatonicæ philosophiæ in ea obviis" est titulus Commentationis historiciæ et theologicæ, quam scripsit A. F. Dachne. Lipsiæ 1831. Contra de vi doctrinæ in N. T. expositæ in illam philosophiam disputavit Ullmannus in commentatiuncula: "Parallelen aus den Schriften des Porphyrius zu neutestamentlichen Stellen, als Beweis von dem Einfluss des Christenthums auf einen Gegner desselben" in Ullmanni et Umbreitii Theologischen Studien et Kritiken. 1832. fasc. II. p. 376—394. In iisdem Studiis 1834. fasc. II. p. 349. sqq. ipse disputavi de ratione quæ inter Ammonium Saccam Plotinum horumque familiares atque Christianos intercessit, nimirum in censura libelli, qui inscribitur: "Plotini ad Gnosticos liber. Græce. Castigatus edidit atque notas et codicis Monacensis nr. 449. cum editione Basileensi collati variantes lectiones adjecit Georg. Antonius Heigl Ratisbonæ 1832." de quo libro dicetur a me infra in Addendis ad hunc Plotini librum (II. 9.) p. 358. sqq. ed. Oxoniensis.

Ad §. IX. lit. y. De codicibus Plotini, qui in bibliotheca Scorialensi in Hispaniis asservantur, vid. etiam: "Catalogi librorum manuscriptorum—nunc primum editi a Gustavo Hænel." Lipsiæ 1832. p. 933.

Ad §. IX. ad Harlesii verba: "Sed postea (Villoison) suum ipse agnovit errorem et Fr. Chr. Grimmus—illustravit:" Jacobus Morellius in Epistola Venetiis Kal. Decembr. 1812. ad me (Fr. Cr.) data ita pronuntiat: "Eas (duas dissertationes Plotini) tanquam ineditas Villoisonius perperam dedit, at errorem ipse suum deprehendit et publice dixit, antequam Grimmus easdem inter Plotini editas commonstrasset, quemadmodum in Bibliotheca manuscripta T. I. p. 136. animadverti." Nimirum illum errorem correxerat Villoison. a. 1784. Grimmii autem libellus lucem vidit a. 1788. Et ille hæc posuit in Comment. de triplici Theologia (ad calcem libri Sancto-cruciani Recherches sur les mystères du paganisme vol. II. p. 102. ed. Silvestr. de Sacy): "Anecdotorum Græcorum, ubi leguntur duæ Plotini Dissertationes, quas ineditas ideo cum Lambecio, Fabricio etc. vocavi, et protuli, quod in Plotini operibus varia illarum fragmenta non occurrant, nisi huc et illuc dispersa, nec sine magno labore colligenda."

Ad Porphyrium de Vita Plotini.

Præmonitum: Biennio fere, posteaquam Plotiniana omnia una cum hoc scripto Porphyrii Oxonium transmiseram, communicavit mecum, annuente auctore, G. R. L. Sinner Bernas V. Cl. libellum, quem vir illustris Jacobus Leopardi Comes Florentinus admodum juvenis, necdum septendecim annos natus, neque in Græcis literis ullo magistro usus, ad editionis modum concinnaverat hoc titulo: "Porphyrii de Vita Plotini et ordine librorum ejus Commentarius Græce et Latine, Ex Versione Marsilii Ficini emendata. Græca illustravit et Latina emendavit Jacobus Leopardi 1814." Quæ res ut admiranda est et digna ingenio ejus viri, qui se-

quentibus annis cum carminibus tum aliis scriptis doctorum hominum laudes promeruit: ita eadem ad me hanc vim habere debet, ut ne ἕλω τῷ θαλάκῳ effundam in hæc Addenda, quæ ille, quod bona ipsius pace ac venia dictum sit, pæne puer in chartas coniecerat, sed ut insigniora duntaxat seligam, et hac data occasione in publicum emittam.

Ad cap. 1. Πλωτῖνος—ἐφόκει μὲν αἰσχυρομένῳ ὅτι ἐν σώματι εἶη. Verba Theoduli a me ad h. l. adposita non sunt descripta ex epistola ad *Joannem* philosophum, ut cum Cangio, Fabricio (et Leopardio uti postea vidi) dixeram, sed ad *Josephum* philosophum; nam eam integram exhibuit fr. Boissonade in *Anecdotis Græcis* vol. II. Paris. 1830. p. 212—228. ubi hæc Theoduli sive Thomæ Magistri (vid. Boissonadium ad p. 188.) leguntur p. 224. sq.—*Ad verba* in fine capituli: εἰκόνα αὐτοῦ γενέσθαι ἢ εἰφύτα τοῦ Καρτερίου παρέσχεν ἑμοιοτάτην. Ex hac Canterii tabula expressus videri possit Plotini vultus, qui nuper admodum comparuit insculptus in carneolo orientali, inter reliquas gemmas dactyliotheçæ viri illustrissimi. (Vid. Catalogue des pierres gravées de S. A. le Prince Stanislas-Poniatowsky. Rome 1831.) Noli credere. Est mangonium opus sculptoris nostri sæculi. Qua de re plura dixi in libello vernaculo, qui inscribitur: “Zur Gemmenkunde; antike geschnittene Steine vom Grabmahl der heiligen Elisabeth in Marburg. Lips. et Darmstad. 1834.” p. 16. sq. et p. 144. sq.

Cap. 2. μηδὲ τῶν ἡμέρων ζῶων τὰς ἐκ τοῦ σώματος τροφὰς προσίεσθαι λέγων. Leopardius Comes hæc adscripsit: “Vertit Ficinus ‘cum nec ex animalium quoque mansuetorum corporibus capere se escam diceret.’ ‘Sed, ni fallor, legendum porro μηδὲν, nullum, pro μηδὲ, neque, et reddendum:’ ‘Mansuetorum animalium nullum alimenta ex corpore sumere dicens,’ ‘adeo ut hic innuat Plotinus dogma de abstinentia ab animatis, de quo exstant lectu haud indigni, Plutarchi et Porphyrii libri. Nil tamen immutavi.’” Et recte fecit, quod eam conjecturam non in ordinem recepit.

— p. 94. lin. 5. a fin. ed. Fabric. Καὶ φήσας πειρᾶσθαι τὸ ἐν ἡμῖν θεῖον ἀνάγειν πρὸς τὸ ἐν τῷ παντὶ θεῖον. Leopardius quoque hanc lectionem præfert illi alteri: τὸν ἐν ἡμῖν θεόν.

Cap. 3. (p. 97. l. 3. a fin. ed. Fabric.) Ἐγραψε δὲ οὐδὲν (Ἰωργιένης) πλὴν τὸ περὶ τῶν δαιμόνων σύγγραμμα, καὶ ἐπὶ Γαλιήνου, ὅτι μόνος ποιητῆς ὁ βασιλεὺς. G. A. Heigl in annot. in Plotinum adversus Gnosticos p. 80. ad priora verba hæc in uncinis posuit: “Fortasse ἐπὶ Γάλλου ab anno Christi CCLII. usque ad a. CCLIV.” Reliqua intacta relinquit, neque memorat Ruhnkenii conjecturam super hoc loco impeditissimo, subjicit tamen haud paucos scriptorum locos, unde intelligitur, et ipsum vidisse, hæc verba philosopham sententiam includere, ut opifex mundi rex ejusdem dicatur; neque vero, si Gallum pro Gallieno ponas, hic locus aliter accipi potest, quando in Gallo Imperatore nemo poëticam facultatem agnoscere et celebrare poterat. Hujus vero mutationis nulla ratio est, neque ullus liber scriptus ei conjecturæ patrocinator, ac plane mecum facit Leopardius, qui et ipse in illis verbis philosopham sententiam inesse, neque tamen in lectione quidquam mutandum censet. Verum sicut adulatores Gallienum cum Catullo comparabant et sine rubore comparare poterant, iudice quidem Eckhelio in *Doctrina Numorr. veterr.* VII. p. 407. ita turpi ignorantia Catulli æqualem perhibet auctor Scholii adscripti ad Catulli Epithalamium nr. 62. in codice Heidelbergensi: “Valerius Catullus scriptor lyricus Veronæ nascitur Olympiade centesima sexagesima tertia anno ante natum Salustium Crispum, ducis Marii Syllæque temporibus, quo die Plotinus Latinam Rhetoricam primus Romæ docuit.” Ac ne dubites Lycopolitam designari, pergit Scholiastes in sequentibus: “Plotinus secundum Macrobiū inter philosophiæ professores cum Platone princeps, de quo Augustinus libro nono capite decimo, [de civitate Dei] Plotinus, inquit, nostræ memoriæ vicinis [al. vicinus] temporibus Platonem ceteris excellentius intellexisse laudatur.” Quid quæris? Olympiadis mentio videtur ex chronologia aliqua Græci scriptoris hausta: reliqua mirificè conturbavit stupor Latini magistelli, qui cum Plotini nomen Latini hominis esse opinaretur, Latinam ipsum Rhetoricam Romæ docentem facit, itemque, cum Gallieni, quem fortasse alterum Catullum aulici dicitaverunt, æqualem Plotinum fuisse audisset, hunc philosophum ipsius Catulli die natali Romæ scholam aperuisse sibi persuasit, neque has ineptias Catulliano carmini adpingere dubitavit.

Cap. IV. (p. 99. l. 14. a fin.) γράψας εὐρίσκειται εἰκοσι καὶ ἐν βιβλίον. Suidas in Πλωτῖνος (p. 3015. ed. Gaisford.) posteaquam quinquaginta et quatuor librorum Plotini in Enneades distributorum mentionem fecit, adjicit: Ἐγραψε δὲ καὶ ἄλλα. Hoc unde acceperit Lexicographus, parum constat; neque Porphyrius videtur præter Enneades Plotiniana scripta alia agnoscere. Sed tamen cum idem h. l. continuo prodat, alios aliter hos libros inscripsisse, poterant posteriores pro diversis libris habere unum eundemque. Neque vero non tenendum est, quod alibi ad has Enneades monui, occurrere hinc inde sententias placitaque Plotino attributa, quæ in his Enneadibus non leguntur.

Cap. 5. (p. 101. l. 13. sqq.) ὧν τὸ μὲν, περὶ τοῦ ἐπέκεινα τοῦ ὄντος μὴ νεῖν, καὶ τί τὸ πρῶτως νοῦν καὶ τί τὸ δευτέρως. Versionem Ficini quæ fallere poterat minus intelligentes lectores ut hanc inscriptionem pro duorum librorum titulo haberent, Leopardius ita refingit: "unum quidem: quod est superius ente, non intelligere, et quid primo intelligat, quidve secundo. Alterum vero etc."

Cap. 7. (p. 104. l. 11.) οὗ (Ἀμφικλίου) τὸ ὄνομα ἦν Γεντιλιανὸς τὸ κύριον. Leopardius notat errorem Cyrilli contra Julianum VIII. qui ex hoc Porphyrii loco duos homines effinxerit, alterum Amelium, alterum Gentilianum. Proxime de urbe Ameria consule etiam C. O. Mulleri Etrusker. I. p. 103. sq.

Cap. 9. (l. 6. sqq. a fin.) Ἀμφικλείαν τε τὴν Ἀριστῶνος τοῦ Ἰαμβλίχου υἱῶ γεγονῶσαν γυναῖκα. Recte ad h. l. Leopardius notat Fabricii inconstantiam, qui alio loco (vid. B. Gr. III. p. 194. Harlesii) scripserit: "Amphiclia, Aristonis filia, filii Iamblichii uxor," neque eam rem correxit Harlesius. Addit Leopardius: "et libro quarto (Fabricius) varios Iamblichos recensens illius non meminit, quem hic Porphyrius nominat, quique sua sententia differt a celebri hujusce nominis philosopho Porphyrii discipulo." [Vid. Fabric. B. Gr. vol. V. p. 773. ed. Harles. cf. Ernesti Cl. Ciceron. in Iamblichus et adde Frid. Munteri Programma de rebus Ituræorum ad Evang. Luc. III. 1. Havn. 1824. p. 9. et 43. ubi ex lapide Moguntino memoratur miles cohortis Ituræorum nomine *Iamlicus*, i. e. Ἰάμβλιχος. Cr.]

Cap. 11. (p. 113. l. 14.) Πρόβον "Probum illum quem Porphyrius hic nominat, Constantinus etiam Lascaris memorat in libello: De scriptoribus Græcis patria Siculis, inscripto Ferdinando Acuna Siciliæ Proregi: 'Probus vir doctissimus ex Lilybæo, ad quem videndum et audiendum venerat Porphyrius ille.' Nescio tamen, cur scriptoribus iisque Siculis cum connumeret Lascaris, cum Porphyrius neque scripsisse ipsum dicat, neque Siculum vocet, sed tantum virum adpellet ἐλλόγιμον 'doctum' et in Lilybæo versatum fuisse referat eo tempore quo ipse in Siciliam profectus est." *Leopard.*

Cap. 14. (p. 116. l. 20.) καὶ τοῦ Φιλαρχαίου. Etiam Leopardius, postquam varias de h. l. sententias exposuit, se ad Toupianam adplicat, et exemplis similium titulorum hæc adjicit: "Iis addi possunt Celsi φιλαλήθης; Damophili φιλόβιβλος,—Hieroclis φιλόστορες λόγοι; Telephi παικίλη φιλομαθία et Longini ipsius φιλολόγοι. Nolo tandem prætermittere, sententiam, de qua agitur, placuisse clarissimo Tillemont (Hist. des Empereurs Romains in Emp. Aurelien. article 16.) et Joanni Lami (ad Meursii Bibl. Attic. lib. VI.)"

Cap. 17. (p. 119. extr. et p. 120. init.) βασιλεῖς δὲ τὸ ὄνομα τῷ Πορφύριῳ ἐμοὶ προσῆν κατὰ μὲν πάτριον διάλεκτον Μάλλχῳ κεκλημένῳ. Exemplis similium nominum, in annotatione in h. l. congestis adde illud Μαλίχου in inscriptione, Idumæa nomina exhibente, ap. Pacho in libro: Voyage de Marmarique et Cyrenaique p. 396. ubi Letronnius dicit, hoc esse Syriacum *Malchi*.—Ad proxima (l. 10. sq.) hæc addit *Leopardius*: "Observatum doctissimo Eduardo Bernardo (ad Josephi Antiqq. Judaicæ. lib. V. cap. 15. [potius lib. I. cap. 15. vid. p. 44. ed. Havercamp. Cr.]) idem Græce significare Κλεόδημος quod Syriacæ *Malca*. Apud Josephum (l. l.) citat Alexander Polyhistor Cleodemum quendam dictum etiam Malchum: Κλεόδημος δὲ φησὶν ὁ προφήτης, ὁ καὶ Μάλλχος." Cleodemus propheta qui et Malchus vocatur, inquit. "Apud Eusebium (Præp. Evang. lib. IX. cap. 20.) locum hunc proferentem legitur ὁ καὶ Μαλλχᾶς. Cleodemum illum citat etiam Hieronymus (Quæst. Hebraic.): Hujus rei testis est Alexander qui cognominatur Polyhistor, et Cleodemus cognomento Malchus. Apud Porphyrium vero hoc ipso capite, ubi legitur: Κλεόδαμε τε καὶ Μάλλχε, Cleodame et Malche, hæc nomina diversos viros designant."

Cap. 18. (p. 123. med.) Ad verba hujus capitis ultima hæc adscripsit *Leopard.* "Πρόβιμον ἐπίσησον. Melius forte Dobler: πρόβιμον ἐπίσησα" propensum effeci.

Cap. 20. (p. 126. extr. et 127. init.) "Ἐπιγράφεται δὲ τὸ βιβλίον Λογγίνου πρὸς Πλωτῖνον καὶ Γεντιλιανὸν Ἀμελίον περὶ τέλους vertit Ficinus: 'Inscribitur sane liber de fine ad Plotinum Gentilianumque cognomento Amelium' rectius vero Meursius: 'Inscribitur autem liber, Longini contra Plotinum et Gentilianum Amelium, de fine.' 'Ubi vox πρὸς quam vertit Ficinus ad, redditur contra. Reapse in proœmio operis περὶ τέλους de fine, a Porphyrio hic relato non Plotinum et Amelium, sed Marcellum Longinum alloquitur; de Plotino vero et Amelio sermonem habet nullimodo ad ipsos verba faciens.' *Leopard.* Ita accepit etiam *Toup.* ad Longini fragm. V. 1. 'Proœmium est libri περὶ τέλους, quem conscripsit Longinus contra Plotinum et Gentilianum Amelium.' Ego de hujusmodi inscriptionibus plura dicam ad titulum libri noni Ennead. secundæ πρὸς τοὺς Γνωστικούς. p. 358. ed. Oxon. Cr. In proœmii initio: Πολλῶν κ. τ. λ. etiam Leopardio placet Tolliana ratio. Vertit enim: 'Multorum, o Marcelle, philosophorum, qui nostris fuere temporibus . . . alii quidem sibi placita pertractare aggressi sunt . . . alii vero sufficere sibi putarunt sua dogmata familiares edocere.'"

Cap. 20. (p. 128.) “Καὶ Μήδους. Medii cujusdam apud Proclum (ad Platonis Rempublic. lib. IV.) meminit Porphyrius.” *Leopard.*

Ibid. (p. 129. l. 11.) καὶ Πτολεμαῖος. Addit. *Leopardius.* “At sententia postea immutata Fabricius (Bibl. Gr. lib. IV. cap. 33. §. 5.), quod non monuit Schardam [vel potius Ruhnkenius] Ptolemæum Peripateticum Longino hic memoratum differre dixit a Ptolemæo Ascalonita et ab illo, cujus mentio apud Sextum Empiricum et Dionysii Thracis Scholiastem.”

Cap. 21. (p. 132. l. 7. sqq.) “Τὰ Νομηγίον δὲ οὐχ ὑποβάλλεσθαι καὶ τὰ ἐκείνου πρεσβεύειν δόγματα ἀλλὰ τὰ τῶν Πιθαγορείων αὐτοῦ ἐχομένον καὶ Πλάτωνος μετέιναι δόγματα. Ita forte restituendus iste locus est. Quæ ex duobus emendationibus, Tollii scilicet et mea, alteri anteferenda sit, judicet lector. Quod spectat ad verba αὐτοῦ ἐχομένου, ait similiter Longinus apud nostrum capite superiore καὶ τὰ πολλὰ τῶν αὐτῶν δογμάτων ἐχομένους.” *Leopard.* Tu consulas velim Wytttenbochianam et nostram annot. in h. l.

Ad Plotini Enneades.

P. 1. C. ed. Basil. in Var. Lect. not. 9. fin. lege, *prætulerim* pro *prætuli*. Neque enim in ordinem recepi Nominativum.

Ibid. in versione Latina, columna secunda, lin. 3. lege, suscipere *ipsam* pro s. *ipsum*. Ficinus εἶδη legens vertit: “ipsam species jam aliaque suscipere.”

p. 4. D. Quam lectionem not. 15. probaveram οὐχ αὐτὴν διούσης—ἀλλὰ ποιούσης, eam debebam in ordinem recipere, a Ficino etiam expressam; sed sæpiuscule—quidni enim fatear?—nimium religiosus fui in refingendo textu.

p. 12. D. lin. 4. a fin. leg. τὸ ἀφ' οὗ pro τ. α. οὐ.

p. 14. B. lin. 4. a fin. leg. in textu ἢ οὐχ ἰκανὴν pro η. ο. ἰκανὴν. et in not. 14. lin. 1. οὐχ ἰκανὴν pro ο. ἰκανὴν. et lin. 2. οὐχὶ κακὴν pro οὐχὶ κανὴν.

p. 22. D. lin. penult. dele virgulam inter ἀρετὴ et καὶ ὄμμα. Sed sexcentis locis, ubi hodiernus scribendi usus in Græca quoque oratione commata vel semicola omittit, ego hæc intacta reliqui, librorum mss. et editionis rationem secutus, metu, ne, si hos cancellos removerem, abruptum ac concisum Plotiniani sermonis genus adulterarem.

p. 34. D. lin. 10. sqq. Ad verba Plotini: αὐτὸς δὲ, εἰ τιθεῖν, κακὸν οἴησεται αὐτῷ τὸν θάνατον—τῆς μικρολογίας. Non memor erat hujus loci Victor Cousin, cum hæc poneret in recensu Olympiodorei Commentarii in Platonis Gorgiam (in Journal des Savans. 1832. p. 746.): “Voici sur Plotin une anecdote, qui ne se trouve pas ni dans Porphyre ni dans Eunape, et qui est très conforme à ce que nous savons du mépris de ce philosophe pour la vie. παραξ. XVIII. Le philosophe Plotin, comme on lui disoit que quelqu'un étoit mort d'une mort violente et non d'une mort naturelle, s'ecria: O foiblesse de l'homme qui s' imagine qu'une pareille mort soit mauvaise! ‘Ο φιλόσοφος Πλωτῖνος, εἰρηκτός τινός ὅτι ὁ δεινὰ ἐσφάγη καὶ οὐ φυσικῶς θανάτω τέθνηκεν, ἐφθέγγετο· ὃ τῆς μικρολογίας, ὅτι οἴονται οἱ ἄνθρωποι τὸν τοιοῦτον θάνατον κακίστον εἶναι.” Hæc Cousinius V. Cl. Desumsit autem hæc ut plurima alia, Olympiodorus ex Procli Commentariis et hæc quidem ex *commentariis in Plotinum*, qui hæc ipsa ad hujus Plotiniani loci explicationem adposuisse videtur. David Armen. in *Quinque Voces Porphyrii* (in cod. Paris. Reg. fol. 32.)—Τέταρτον ἐπιχείρημα Πρόκλου τοῦ ἱπομηματίσαντος Πλωτῖνον.—Καὶ γὰρ Πλωτῖνος ὁ φιλόσοφος ἐρωτηθεὶς, εἰ ἄρα εὐδαίμων ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὁ ζῶν ἐναρέτως μὲν, Πριαμικαῖς δὲ τυχαῖς περιεμπεσὼν (vid. supra I. 4. 5. p. 32. F. ibiq. annot. nostr.) καὶ Ἰλιακῶν περιβεβλημένος κακῶν, καὶ μετὰ θάνατον ἐβρίμμενος ἄταφος ἐπὶ τῆς γῆς, αἰδὲν ἕτερον ἀπεκρίνατο εἰ μὴ ὅτι ἄπαγε τοῖς μικρολόγοις (s. τῆς μικρολογίας), τοῦτέστιν ὅτι ταῦτα πάντα τό τε σῶμα καὶ τὰ περὶ τὸ σῶμα περιττὰ ὄντα οὐδὲ συμβάλλονται τῇ ἀρετῇ τῆς ψυχῆς.

p. 36. C. (p. 71. lin. 5. a fin. hujus edit. Oxon.) Lege in Latinis *fit* simulachrum pro *sit* sim.

p. 37. E. (p. 74. lin. 6. a fin. ed. Oxon.) Lege in Latinis *pronuntiat*, ut est in ed. principe, pro pronum nuntiat.

p. 43. C. (p. 85. lin. 3. ed. Oxon.) Lege in Latinis, voto *potitus* pro v. *potius*.

Ibid. D. (lin. 5. a fin.) Lege in Latinis, *voluptatem* pro *voluptate*.

p. 57. A. (p. 113. lin. 2. ed. Oxon.) οὐ ποσὶ. Quod ex Scholiis in Platonis Gorgiam adposui in Annot. idem ex hoc Plotini loco hausit Olympiodorus in eundem dialogum: “Ὅτι ἀνάγεται γε ἡ ψυχὴ, οὐ ποδὶ, ἀλλὰ ζῶν, referente Cousinio in Journal des Savans 1832. p. 747.

Ibid. F. (p. 114. lin. 10. ed. Oxon.) insere comma inter καὶ et ἐνταῦθα, et cf. Var. Lect. ad h. l.

- p. 96. A. (p. 178. Oxon. lin. 1. text.) Dele comma inter *σῶμα* et *ἔχοντα*.
- p. 97. D. Laudat hæc Plotini C. E. C. Schneiderus ad Platonis Civitat. VII. p. 456. B. (p. 308. ed. Schneid.) Quod autem verbis: *ἀπαρλλάκτως ἕξει καὶ τὸ ὡσαύτως* interposuit: post τὸ in parenthesi: “an *ἀεί?*” nec libri nostri nec Philoponus suffragantur; quod deinde scripsit *ὡς* (l. ὡς) *ἔφη*, ita ipse dedi ex codd. et ex Philopono.
- p. 98. A. Pone in Latinis capitis numerum (III) ante verba: “Quo igitur modo.”
- p. 100. A. lin. 8. Lege, ut in Var. Lect. dictum est, *πεποιηκῶτι* pro *πεποιηκῶτος*.
- p. 101. F. lin. 6. a fin. in Latin. lege *Accendit* Deus lumen pro *Accedit* D. I.
- p. 108. A. (p. 200. lin. 12. Oxon.) ἡ εὐθυπορεῖ ἕως ἂν ἦκοι εἰς τὸ αὐτὸ τέτακται. Debebam trium codd. auctoritate corrigere *ἦκη*, uti feci p. 21. C. Basil. et ibid. E. Cf. et p. 31. G. p. 43. C., ubi in libris mss. et ed. Basil. eadem varietas reperitur. Vide annotat. meam ad p. 57. D. (p. 114. Oxon. lin. 2. 3.) ubi est: *ἕως ἂν ἐκλάμψει—ἕως ἂν ἴδῃς κ. τ. λ.*
- p. 121. Basil. (p. 220. in annot. commentario Ficini a me subjecta lin. penult. ed. Oxon.) leg. Die *Christin* pro *Die Christen*.
- p. 138. A. (p. 244. ed. Oxon.) Attigit hanc disputationem Olympiodorus in Platonis Gorgiam. Vid. V. Cousin in *Journal des Savans* 1832. p. 747; qui ita: “La *πραξ.* XLVIII. contient l’opinion de Plotin sur l’astrologie. Plotin accable l’astrologie par ce dilemme:” “Les astres sont animés, ou inanimés. S’ils sont inanimés, ce qui n’est pas, comment peuvent-ils produire quelque effet opérant sans ame, ἀψύχως ἐνεργῶντα? S’ils sont animés, et que leur action soit divine, θειωτέρως ἢ καθ’ ἡμᾶς ἐνεργεῖ, comment donnent-ils à l’un la richesse et tous les avantages de ce genre, à l’autre la pauvreté et toutes les autres sortes d’infortune. “Ce dilemme est le fond du paragraphe onzième du livre III. de la onzième enneade.” Voluit V. Cl. capitis *secundi* libri III. *Enneadis secundæ*.
- p. 145. D. (p. 260. lin. 4. et 5. Oxon.) Ὁ δὲ Πλάτων—πρῶταιρέσει. Ita correxit etiam C. E. C. Schneider ad Platonis Civitat. vol. III. p. 300. Idem mox (lin. 11.) *συγκλωσθέντα*, sicut ex libris mss. restitui.
- p. 147. F. (p. 265. lin. 1. Oxon.) Lege *τυπῶσα* pro *τοπῶσα*.
- p. 165. G. (p. 296. lin. 3.) Lege *ἔγκου* pro *ἔγκου*, ut est in Var. Lect. indicatum.
- p. 166. (p. 297. lin. 7. a fin. in Latinis.) Aut legendum est: *eam*—materiam pro *eum*—m., aut dicendum, Ficinum legisse *αὐτὸν* pro *αὐτὴν*, cujus lectionis tamen in libris mss. nullum vestigium.
- p. 173. C. (p. 311. lin. 8. Oxon.) Scribe *μεθ’ αὐτὸ*, et ita etiam in Var. Lect. pro *μετ’ αὐτό*.
- p. 179. D. (p. 324. lin. 14. sq.) Distingue: *καθ’ ὃ ποιὰ οὐσία, τοῦ ποιῶ οὐ διαλλαγῆν—ποιῶντος* pro *καθ’ ὃ ποιὰ οὐσία τοῦ ποιῶ, οὐ ἔ.—π.*
- p. 181. C. (p. 327. lin. 13.) Dele colon inter *ποιότητα* et *διέθεσιν*.
- p. 199. A. (p. 358. Oxon.) Supra monui hunc Plotini librum nuper admodum seorsim editum esse hoc titulo: *Plotini ad Gnosticos liber*. Græce. Castigatius edidit atque Notas ad Codicis Monacensis CCCCXLIX. cum editione Basileensi collati variantes lectiones adjecit *Georg. Anton. Heigl.*—Ratisbonæ MDCCCXXXII. Svo. min. 114. pagg. De quo libello, neque charta neque literarum characteribus commendabili, scholarum tamen academicarum consiliis utili, si quis Professor studiosis Theologiæ ac Philosophiæ explicare velit, pluribus dixi in censura ejus, quam feci in collectione: *Theologische Studien und Kritiken*—herausgegeben von *Dr. C. Ullmann* und *Dr. F. W. C. Umbreit*. Hamburgi 1834. fascicul. II. p. 337—380; unde h. l. insigniora tantummodo excerpta dabo: Ac primum, quod editor Græcam hujus libri inscriptionem *πρὸς τοὺς Γνωστικῶς* Latinam fecit: “*ad Gnosticos*” in eo pariter lapsus est atque Ficinus in vertendis verbis Porphyrii de Vita Plotini cap. 20. p. 126. sq. Fabric.: *ἐπιγράφεται δὲ τὸ βιβλίον Λογγίνου πρὸς Πλωτίνου κ. τ. λ.* Vid. quæ ad eum locum in his *Addendis* et *Corrigendis* adscripta sunt; quod Heiglius in annot. p. 44. suam immutationem his Lactantii verbis (Div. Instit. V. 2.): “Composuit (quidam) libellos duos non *contra* Christianos, ne insectari videretur, sed *ad* Christianos, ut humane ac benigne consulere videretur.” confirmare instituit, illius hominis, Hieroclis, ut videtur, plane alia mens fuit, atque Plotini, qui in Gnosticos graviter atque ingenue invehi non dubitavit. Nec magis accurate hunc Plotini librum memoriter laudavit Matter. V. C. (in *Histoire critique du Gnosticisme* Tom. II. p. 462.): *κατὰ τῶν Γνωστικῶν*, quem titulum nullus codex agnoscit. Omnino autem teneri debebat, quid intersit inter *κατὰ* cum Genitivo et *πρὸς* adjuncto Accusativo in Orationum forensium titulis, ut *κατὰ Μειδίον* in Midiam, sicut *in Verrem*, et *πρὸς Λεπτίνην*, *adversus* Leptinum, itemque apud Aristotelem (Topicorr. I.) *πρὸς τοὺς ὀρισμῶς*, *adversus* definitiones. De qua differentia post Robortellum (in *Gruteri Lamp.* II. 37. p. 63.) et Muretum, monuerunt Taylor ad Demosth. adv. Eubulid. p. 965. et F. A. Wolf. in

Prolegomm. ad Leptineam p. CLI. sq. Neque vero mansueti amicable animi vim inesse in illo titulo, arguit inscriptio libri, quo Nicephorus Chumnus ipsius Plotini doctrinam de Anima impugnat: Ἀντιθετικὸς πρὸς Πλωτῖνον et explicatius etiam librorum Cyrilli adversus Julianum πρὸς τὰ τοῦ ἐν ἀθείαις Ἰουλιανῶν λόγιοι. Proinde hujus Plotiniani libri titulum Ficinus debebat vertere: *adversus* Gnosticos, sicut Longiniani illius libri titulum omnium optime vertit Morus (in Annot. in Longini fragm. V. p. 519. ed. Weisk.) *adversus* Plotinum.

Deinde vero laudandus est Heiglius quod e codicibus Monacensibus eum ad suam editionem adhibuit, quem ipse aliquando excussi, et cujus bonitatem experiundo cognovi (vid. Præparat. ad Plotin. de pulcritud. p. CXXX. sq.); neque tamen hactenus laudandus, quod alterum tertiumque codicem neglexit, qui in eadem bibliotheca asservantur. Neque vero illud probabitur cuiquam, quod idem editor omisit prolegomena, quibus exponendum erat de ea quæstione, utrum Plotinus scripto suo Christianos universos impugnarit, an solos quosdam hæreticos, et quosnam potissimum. Tum in annotatione ad calcem subjecta congescit idem vir doctus magnam farraginem locorum e variis scriptoribus ecclesiasticis etiam, neque vero digessit nec ratione ordineque disposuit, ita ut literarum studiosi, qui prudentis magistri disciplina destitutus sit, consiliis plurima haud accommodata videantur; nec pauca desunt, quæ ad impeditorum locorum explicationem requirantur. Interpunctionem autem ut multis in locis emendavit Heiglius: ita signa exclamandi Plotinianis sententiis identidem interposita adversantur ejus philosophi ingenio. Est enim ejus oratio placidior quam fervidior, ut plurimum, et licet Longinus in Plotino laudet τῶν ἐνοιῶν τὴν πυκνότητα, sententiarum paucis verbis inclusam frequentiam, non tamen declamator hic est, sed investigator, habetque quod idem criticus dicit τὸ φιλόσοφον τῆς τῶν ζητημάτων διαθέσεως. Quomodo denique criticam factitaverit, h. e. quid in textu emendando præstiterit Heiglius, ex his exemplis ipsi optime dijudicabunt eruditi:

p. 199. l. 10. 11. ἀλλ' ἐν τι, Heigl.: ἀλλὰ ἐν τι ex quatuor libris: nostram lectionem tenent ceteri.

— l. 13. ταύτην δεῖ νομίζειν τὴν φύσιν καὶ μίαν λέγειν. H.: τὴν αὐτὴν δ. ν. τ. φ. κ. μ. λ. ex sola versione Ficini, qui tamen sic non legit, sed καὶ μίαν simul exprimere voluit.

— (p. 359. Oxon.) l. 5. καὶ τὸ νοῦν πρῶτως, H.: καὶ τὸν νοῦν πρότερον, quod a vulgata lectione καὶ τὸ νοῦν πρῶτως nimium recedit, nec libri cujusquam auctoritate nititur.

— l. 7. εἶτε γὰρ ἐλάττω—ταῦτὸ φήσουσιν. H.: εἰ γὰρ ἐλάττω—ταῦτὸν φ. Sed εἶτε cum ed. Basil. agnoscunt omnes libri, et illud τὲ referendum est ad sequens λοιπὸν δὲ, (cf. Hermann. ad Viger. p. 836. et Schæfer ad Dionys. Hal. de composit. p. 192.)

— l. 8. φήσουσιν. Rectius Heigl. φήσουσιν, interpunctio enim major in minorem mutanda est. Contra:

— l. 10. Inter τούτων et τίνες virgulam pro puncto reponere debebat Heigl.

— l. 18. Ἔστι γὰρ ὡς ἐστι, νοῦς αἰὶ ὡσαύτως ἐνεργεία κείμενος ἐστῶση. H.: E. γ. ὡς ἐστι νοῦς, αἰὶ ὡσαύτως ἐν ἐνεργεία κ. ἐστ. plane sicut ego conjeceram ad Var. Lect.

p. 200. C. (p. 360. l. 4.) Pone comma inter ποιεῖν et εἰ, uti fecit Heigl.

— l. 5. καὶ γὰρ εἰ ἄλλο τὸ ἐν τούτοις νοεῖν, H.: κ. γ. εἰ ἄλλο τὸ ἐν τῷ νῷ νοεῖν sine libris ac temere. Recte enim hæc interpretatus est Ficinus: “Etenim si in his aliud est simpliciter intelligere.”

— l. 8. ἀλλὰ πάντως γε ὁ αὐτὸς ἐστὶ ὅσπερ ἐνέει, H.: α. π. γ. ο. α. ἐστὶ τῷ ὅσπερ ἐνέει. Male.

— l. 9. ἄλλου ὄντος, ἀλλ' οὐκ αὐτοῦ τοῦ νενοηκότος H.: α. ὄντος ἀπ' αὐτοῦ τ. ν. Cf. Var. Lect.

— E. l. 14. 15. εἰ καὶ μετρίως σπουδαῖοι εἶεν, αἰτίαν αὖ ἀφροσύνης ἔχοιεν. H.: εἶμεν—αἰτίαν ἀφροσύνης ἔχοι αὖ, e Ficino, per conjecturam et sine libris.

— F. (p. 361. Oxon.) l. 3. ὡς ἐν ὄν. H.: ὡς ἐνόν ex mera conjectura. Male. Mox idem pro ἐκεῖ διπλοῦν dedit ἔχει δ. Libri nil variant. Idem tamen:

— l. 5. post ὅτι νοεῖ intelligentiam adjuvit adposito signo interrogandi, itemque l. 8. post οὔτω.

— G. l. 9. εἶτα ἀπὸ τούτου γίγνεσθαι ἐν ψυχῇ ἄλλον, ἀπ' αὐτοῦ τοῦ λόγου, H.: εἶτα γίνεσθαι ἐν τῇ ψυχῇ (ἄλλον ἀπ' αὐτοῦ τοῦ λόγου). Vid. Var. Lect.

p. 201. A. l. 13. καὶ ἔλας οὐκ εἰδήσει νοῦν, H.: καὶ ἔλας καὶ οὐκ εἶδ. νοῦν. Sed hæc e primo hujus libri capite selecta sufficient ad designandam criticam, quam factitavit editor: ex sequentibus hinc inde tantum pauca enotabimus.

— E. (p. 363. Oxon. l. 3. 4.) corrige: εἰ μὴ τι μετὰ τὸ πρῶτως ζῆν ζόγη καὶ δευτέρως (hoc posterius recepit etiam Heigl.). Cf. Var. Lect. nostr. et Ficini versionem, in qua ex edit. principe item corrigendum est: “nisi post illud, quod primo vivit, vivat et aliud (pro aliunde)” cet.—et mox: “et quædam in generatione versari” (pro quadam).

p. 202. B. (p. 364. l. 4, 5.) οὐδὲ ὅλας ἐνευσεν. οὐδ' ἄρα, εἰ ἀμιδρῶς εἶδεν ἐκεῖ. καὶ οὐ μᾶλλον, ἵνα μὴ ἀμιδρῶς ἴδῃ. Heigl. Tu vid. Var. Lect. nostr.

— C. l. 11. Corrige accentum: τί ἀναμένει.

— D. (p. 365. l. 2.) ἀλλὰ μὴ εἰκόνα ἐκείνου (ἢ τις κ. τ. λ.) Heigl. Vide Var. Lect. nostr. et corrige: ἐκείνου. ἢ τίς κ. τ. λ.

— D. (p. 367. Oxon. l. 2.) καὶ τί ἔδει; H.: καὶ τῷδε! Tu vid. Var. Lect. nostr. et Ficini.

p. 204. F. (p. 369. l. 11.) ἐκ τοῦ πρὸς ἄνδρα—ψέγειν, H.: ἐκ τοῦ ταῖς α. ψ. non male. Vid. Var. Lect. nostr. Idem. Heigl.

— l. 15. dedit τὴν ἐπιδημοῦσαν—ἀπάτην pro ἐπιδείουσαν: nos ex bonis libris τ. ἐπιθέουσαν ἄ. Vid. Var. Lect. et Annot. nostr. ad h. l. Prætermitto quæ in proximis Heiglius novavit, libris non suffragantibus.

p. 205. B. (p. 370. l. 10.) πρὸς γὰρ αὐ ταῖς ἄλλαις (vid. Var. Lect. nostr.), Heigl.: πρὸς γὰρ ταῖς ἄλλαις licet Monacensis liber illam lectionem obtulerit. Mox tamen l. 15. idem recte dedit: οὐ κίρισι (vid. Var. Lect. nostr.). Deinde vero:

— D. (p. 371. l. 3.) debebat idem pro ἐγκετριθέν corrigere ἐγκετρισθέν (vid. Var. Lect. nostr.); et l. 9. retinere ἐπιθεῖ, nec reponere ἐπιθεῖ. Eodem autem loco in versione Ficini (column. 2. lin. 2. edit. Oxon.) corrigendum videtur: *religantur*, licet etiam ed. princeps habeat *redigantur*.

p. 206. D. (p. 373. lin. 5.) Quod Heigl. pro ἐκεῖ θεῖ posuit: ἐκείθεν, nec libri suffragantur, et Plotinus hoc verbo respexit ad θεῖ, a θέει, ut proxima arguunt l. 9—11: ἄστρα δὲ—θεῖ, ἐν τάξει φερόμενα καὶ κόσμῳ περιόντα.

p. 209. A. B. (p. 378. l. 9, 10.) Etiam Heigl. e cod. Mon. recepit lectionem πρότερον pro πρώτως (vid. Var. Lect. nostr.) idemque ad hunc locum in Notis multa conguessit, cum alia tum, quæ ipse ad Porphyrium de Vita Plotini hujusque Eneadas apposueram. Proxima:

— l. 13—16. ita videntur interpungenda esse: λέγοντες (πλέον γὰρ—ἀλλ' ἀπαυθαδιζομένων) ταῦτα εἰρήκαμεν.

— E. (p. 379. l. 12.) corrige ἦ ὅ, τι ἠνομάζειν θέλοισι.

p. 210. D. (p. 381. l. 5.) διὰ τί δὲ πρῶτον πῦρ; Heigl. hunc locum ita mutavit:—πῦρ ἢ ποιήσας τοῦ τί; “τὸ τί μὲν πρῶτον,—διὰ τί δὲ πρῶτον τὸ τί;”—sed nec libri mss. nec Ficinus ei mutationi patrocinantur, sicut nec in sequentibus cap. 12.

p. 211. B. (p. 382. l. 13.) τὴν φοράν. Heigl.: τὴν διαφοράν ut ed. Basil. in textu; male. (Vid. Var. Lect. nostr.)

— E. (p. 383. l. 9.) οἶκ ἦν δῆλον, ὅτι, ὅπου ἂν ἐνευσεν, H.: οἶκ ἦν δηλονότι ὅτε οἶκ ἀνένευσεν (sed vid. Var. Lect. et Annot. nostr.). Idem tamen proxime recte dedit: τῆς νεύσεως, quod ipse dedi, pro vitioso τῆς ἀνεύσεως.

p. 212. E. (p. 385. l. 10.) εἰπεῖν ταῖς καὶ οὐτως μέλη, H.: ἀδειν ἀδὶ καὶ ἀδὶ μέλη, libris refragantibus; idem tamen proxime recte προσπνεύσεις, uti et ipse correxeram. Idem proxime locum, quem ego lacunosum suspicor, ita mutavit: εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ πῶς φωναῖς τὰ σεμνότετα ὡς οἶόν τε, οἷσι σεμνότερους αὐτῶν τοῖς λόγους ποιῶσι φαινεσθαι κ. τ. λ.

p. 213. B. (p. 386. l. 13.) Etiam Heigl. dedit: ὅτι ἐτρέφετο ἐπὶ τῆς νόσου: (vid. Var. Lect. nostr.)

— D. (p. 387. lin. 6.) Distingue: ἐνδείκνυται, τὸ σεμνὸν οὐ τὸ αὔθαδες μ. uti Heigl. fecit, cui in reliquis cur non assentiar, docebit annotatio mea in h. l.

p. 214. B. (p. 388. l. 15.) Etiam Heigl. dedit καλὸν pro καλιῦ (vid. Var. Lect. nostr. not. 15, in qua L 4. scribendum est *quam* pro *quum*).

— C. (p. 389. l. 9.) τοῦ θεός. H. cum edit. Basil. τοῦ θεοῦ, sed vid. Var. Lect. nostr.

— D. l. 14. 15. Heigl. καὶ γὰρ πᾶς κακὸς καταφρονήσειεν ἂν θεῶν, καὶ μὴ πρὸ τοῦ καταφρονῆσαι πάγκακος, καὶ εἰ τᾶλλα μὴ πάντα κακὸς εἶη, αὐτῷ τούτῳ ἂν γενοιάς εἶη. Non male. (Cf. Var. Lect.)

p. 215. E. (p. 391. l. 15. sqq.) οὐχ' ἠσθήσεται; οἴπερ, οὐχ ὁμοίως τὰ αὐτὰ (οὐδὲ ἐν ταῖς φωναῖς οὐδὲ δι' ὀμμάτων) τῆς τέχνης βλέποντες—καὶ κινῶντες οἱ ἔρωτες. Heigl. Tu vid. Var. Lect. nostr. Mox idem (p. 395. l. 5): κινήσεται pro κινήσεται, ut Ficinus.

— F. (p. 392. l. 9.) οἶα ἀφ' οἶων, H.: οἶα θεῶν (sed vid. Var. Lect. nostr.)

p. 216. A. (p. 392. l. 16.) Heigl. εἰς διάστασιν πραγμαγῶσαν (ὡς τὸ μέγεθος τοῦ γενομένου τῷ μεγέθει ἀμερεῖ τῷ τῶ παραλείμματι,—ἐν ὅγκῳ).

— B. (p. 393. l. 7.) τοσοῦτον διδόντες τῇ τοῦ κόσμου ψυχῇ δυνάμει.

p. 217. C. (p. 395. l. 11.) H. ἕως ἂν ἦκοι, et vide proximum δέξοιτο.

p. 217. D. (p. 395. l. 15.) H. ὡσπερ καὶ μὴ ποιεῖται δισχέρειαν κ. τ. λ. Idem mox: σωματικοῦς pro σῶμα ἔχοντας, sine libris.

— E. (p. 396. l. 7.) H. τὸ μὴ ἀγνωεῖν pro τὸ μὴ κρούειν. (Vid. Var. Lect.)

p. 218. A. B. (p. 397. l. 3. sqq.) Heigl. τοῦ ἀψύχου (διὰ τοῦτο γὰρ—ἔξωθεν ὄσαν) Ἐξεστὶν ὄν—ὅτι αὐτοῖς ἡ αἴσθησις ἐστάναι αὐτὰ λέγει. Sed ejus transpositionis in libris mss. nihil vestigii.

p. 228. D. (p. 412. l. 11.) pro μεῖζον scribe μεῖζων, uti fecit Orellius. Ibid. in Annot. ad l. 14. Var. Lect. l. penult. pro objecto scribe abjecto.

p. 230. C. (p. 416. l. 2.) lege οὔτε ἤτις ἐκ τέχνης, pro οὔτε εἴ τις ἐ. τ. (Vid. Var. Lect.) Ibid. in Var. Lect. nunc non pronuntiaverim Ficinum quoque legisse ἐπιπνοίας, uti legit Grotius.

p. 233. A. (p. 421. ad l. 12.) in Var. Lect. l. 3. corrige; κακούμενοι, ubi scriptum κινούμενοι.

p. 233. F. (p. 423. l. 11.) Dele virgulam inter μαντείας et οἴκ.

p. 234. D. (p. 425. l. 5.) in Var. Lect. ad hunc locum lege ἀλλ' ἐνδοθεν pro ἀ. ἐκδοθεν.

— F. (p. 426. l. 2.) in Var. Lect. lege in fine Annotationis συγχωρηθέντας pro συγχωρεθ.

p. 256. C. (p. 457. l. 6.) Dele virgulam inter πάσχοισιν et ἕμως.

— D. (p. 457. l. 4. a fin.) in Latinis pro mixto perfecta scribendum, *m. praefecta*. Ibid. in Var. Lect. ad l. 17. addendum, Edit. Basil. τό γε

p. 265. C. (p. 476. l. 15.) Scribe τὸν ποιῶντα λόγον pro τὴν π. λ.

— F. (p. 477. l. 15.) Lege, deleta distinctione majore: εἶτε καὶ τέχνη Ἡφαιστου γενομένου.

p. 266. C. (p. 479. l. 6, 7.) in Latinis scribe, ubi tamen quis pro u. t. quos.

p. 270. C. (p. 487. l. 17, 18.) Distingue εἶναι, καθ' ἕκαστον τόπον τὰ αὐτῶν κ. τ. λ. Ibidem p. 488. l. 4. dele comma inter ὦν et χεῖρω.

p. 272. B. (p. 491. l. 10.) Distingue περιλαμβάνειν συντάξει μιᾶ, ὡς

p. 275. G. (p. 499. l. 12.) Distingue κατὰ πρόνοιαν δέ. σίμφωνον

p. 283. A. (p. 512. l. 12.) Lege γένηται pro γέννηται.

p. 284. C. (p. 514. l. 13.) C. E. C. Schneiderus, qui ad Platonis Rempl. X. p. 620. A. (vol. III. p. 297.) hæc Plotini verba laudat, ita scribit: “εἰς τὸν οὐρανὸν ἀεὶ αἰρομένους (f. ὀραμένους) εἰς ὕρνευς” κ. τ. λ. Nimirum videtur ex Ficiniāno *suspicientes* istam conjecturam effinxisse. Sed nullus codicum mss. suffragatur, et illud: εἰς τὸν οὐρανὸν ἀεὶ αἰρομένους (ita enim corrigendum) in *caelum* perpetuo *elatos* apte congruit sequentibus: μετεώρους ταῖς πτήσειςσιν.

— D. (p. 515. l. 6.) ὁ δαίμων τὸ ὑπὲρ τοῦτο, ἐφεστὼς ἀργός. Extremam vocem non legisse dixeris Ficinum, qui non addit *otiosus* vel *otiose*. Est tamen in omnibus libris mss. Quæ in *Annot.* in h. l. e Servio in *Virgilium* adposui, eadem iisdem propemodum verbis leguntur in loco de Plutone apud *Mythographum* tertium (in *Classicc. Auctorib. Vaticanis* ed. Ang. Maii. Tom. III. §. 19.) p. 199.

p. 286. C. (p. 519. l. 1.) Dele colon post ᾄδου.

— F. in Var. Lect. ad l. 15. (p. 519.) linea antepenultima scribe *qui* pro *quod*.

p. 287. B. (p. 520. l. 6. a fin. in Latinis.) Lege *eandemque* pro *eademque*.

p. 291. (p. 528. l. 10. in Latinis.) Scribe, *sine* rationis actu, pro *ne* r. a.

p. 293. B. (p. 531. l. 6. in Lat.) Corrige *quonam modo*, licet etiam editio princeps habeat, *quodammodo*.

p. 294. D. (p. 534. l. 2.) Distingue γεγενημένος. Τοῦ δὲ κόσμου κ. τ. λ.

— E. (p. 534. l. 9.) Scribe ἐκείνη pro ἐκείνη.

p. 296. B. (p. 537. l. 5, 6. in Latinis.) Leg. *visibiles* pro *divisibiles*.

— F. (p. 538. l. 16.) Dele comma inter τοῦ Ἐρωτος et ὁ Πλάτων. Verum talia, quæ vel ex versione Ficini corrigere lector possit, et antehac sæpiusculæ prætermisi, nec posthac notabo.

p. 297. B. (p. 539. l. 11. in Annot. Variæ Lectionis.) Expunge post ἀνακριθέντος verba *quod exhibemus*.

— D. (p. 540. l. 5.) Scribendum, κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον, pro κ. ᾗ. δὲ ᾗ.

p. 305. E. (p. 556. l. 10.) πράττων. Correxeram πράττων.

p. 309. F. (p. 564. l. 16.) Lege αὐτὸ pro αὐτό. Lin. seq. Ficinus videtur legisse ἄλλα pro ἀλλά. Ex libris mss. nihil differentię enotatum.

p. 311. F. (p. 568. l. antepenult. in Latinis.) Pro *afficiat* videtur scribendum *efficiat*, licet illud etiam in edit. princ. compareat.

p. 312. A. (p. 569. l. 10.) *Leg. τί ἂν πάθει;* uti in Var. Lect. indicatum est, nimirum cum signo interrogandi.

p. 313. B. (p. 571. l. 13 et 14.) *Lege αὐτῆς—αὐτῆς, et lin. 15. distingue ἀλλοιοῦσθαι πρῶτον μὲν.*

p. 316. F. (p. 578. l. 19.) *Lege, οὐκ ἂν μὴ εἶναι ἀληθινὰ ἠπιστήθη τὰ ἐνεργήμενα, deletis vocibus: καὶ πισταθέντα. Cf. Var. Lect.*

p. 317. A. (p. 579. l. 9.) *Dele comma inter ὄντας et οὐκ ἂν.*

— D. (p. 580. l. 5.) *Lege ὅ,τι περ pro ὅτι π. et similiter infra l. 10.*

p. 318. A. (p. 581. l. 11.) *Lege ἐπ' αὐτῆς pro ἐπ' αὐτῆ. Cf. Var. Lect.*

p. 319. F. (p. 584. l. ult. in Lat.) *Lege fit magnum pro sil m.*

p. 320. D. (p. 586. l. 10.) *Junge εὐτυχίσαντι.*

p. 321. F. (p. 589. l. 10.) *Dele punctum inter αἰνιττόμενοι et Ἐρμῆν, et lin. sequenti comma inter ἔχοντα et πρὸς.*

p. 328. F. (p. 603. l. 3.) *Legendum videtur delcto commate: ἡ δραμῶν καὶ αὐτὸς εἰς αἰῶνα ἔστη.*

p. 329. E. (p. 605. l. 2, 3.) *Lege, deletis mediis: Εἰ αἶν μήτε πρότερον μήτε ὕστερον περὶ αὐτό.*

p. 333. B. (p. 612. l. 3.) *Pone colon inter κινήσεων et αὐτός.*

p. 337. A. (p. 619. l. ultima in Latinis.) *Disjunge si stel pro sistet.*

— C. (p. 620. l. 8.) *Volebam οὐδὲ μετρεῖν παρ' αὐτοῖς. Vid. Var. Lect.*

p. 338. D. (p. 622. l. 15.) *Pone distinctionem majorem inter ὁ χρόνος et τῆν.*

— F. (p. 623. l. 3.) *Corrige: οὐκ ἔχων.*

p. 343. C. (p. 631. l. 6. in Lat.) *Scribe ludat pro laudat.*

p. 344. D. (p. 632. b. lin. 8. in Lat.) *Ser. fit ejusmodi pro sit e.*

p. 345. B. (p. 634. l. 2.) *Lege αὐτῆ pro αὐτῆ.*

p. 347. D. (p. 638. b. lin. 6. in Lat.) *Lege habeant pro habeat.*

p. 351. B. (p. 645. l. 13.) *Pone colon pro interrogandi signo post τὰ πάντα.*

p. 358. B. (p. 659. l. 7.) *Si Ficinum sequaris, oportet scribere: Ἡ δὲ νόησις ἢ αὐτῶν, vertit enim nostrum.*

Ad locum Plotini ex Eusebio in hanc editionem translatum post paginam 364. ed. Basileensis:

Hæc eadem leguntur in fragmento codicis chartacei, quod Francofurti ad Mœnum acquisivit J. Th. Voemelius, ac perhumaniter mecum communicavit. Proinde quidquid eo in libro variantis lectionis est hoc loco enotabo:

Fragment. Francofurt. pag. 1. lin. 1. δδ' ἂν τις ἐπισκέψετο ὅπως.

— p. 1. l. 6. ἀλλὰ ψυχικῶ ὀργανικῶ.

— — l. 7—9. εἰ μὲν οὖν ἢ παραβέβληται σώματος συμμερίζεσθαι τὴν ψυχὴν ἀποκοπτομένου τινὸς μέρους, *omissis mediis.*

— — l. 12. εἴπερ δὴ προσφνᾶ.

— — l. 17. αἰσθήται; δὲ μὲν δυνατὴν τίθεται; τὰ; δὲ νοήται; ἀδύνατον.

— p. 2. l. 6. τοὺς τόπους ἔχει et proxime ἐν ἔσονται. *Utrumque male.*

— — l. 10. ὡς ἀχάριστα ἐντελέχεια, proxime tamen recte: ἀχάριστος ἐ.

— — l. 14. ὁ ἀμφισβήτησιν δόξειεν ἂν ἔχειν, lenius; continuo, μὴ τοῦτον τὸν τρόπον.

— — l. 19. τὰ κάτω ἐν πολλοῖς. Cf. Vigeri not. ad h. l.

— p. 3. l. 5, 6. μεριστοῦ σώματος ἐντελέχεια γένοιτο, *omisso τοῦ et μεριστή. Proxime τοῦ etiam omissum ante ἐφεξῆς.*

— — l. 10, 11. οὐκ ἄρα τοῦ εἶναι εἶδος τινὸς τὸ εἶναι ἔχει, idem proxime: οὐ περὶ τὸ ἐν σώματι ἰδρῆσθαι λαμβάνουσα.

— — l. 16. πράξεις δὲ καὶ ποιήσεις, quod expressit interpr. Latin.

Ad Annotat. in locum p. 403. A. ed. Basil. (IV. 4. 9.) fontes attigi, unde Plato in nobilissimo Phædri loco (p. 246. b—e. Ἡ ψυχὴ—μετεωροπολεῖ.—ὁ μὲν δὴ μέγας ἐν αἰρανῶ Ζεὺς κ. τ. λ.) hausisse videatur: nunc addere liceat, Heusdium (in Initiis philosophiæ Platon. I. p. 138. sq.) hæc et similia, quæ prosæ orationis fines migrant, appellare: “vitia juvenilis luxurientisque ingenii;” Astium (in novis Annotatt. in Phædrum p. 398. sqq.) hæc eadem, sententiam quod attinet, ex antiquissimorum populorum sapientumque ratione fluxisse,

verba autem, Homericos maxime locos a Platone expressos esse, commonstrare; Godofredum denique Hermannum nuper admodum (in Dissertatione de officio interpretis p. 10. sqq.), qui satis manifesta Empedoclis placitorum vestigia in illis locis inesse dicat, horum Platonis verborum magnam partem (usque ad Platon. Phædr. p. 247. b.) ex ejusdem Empedoclis aliorumque epicorum et fortasse etiam Æschyli versibus desumptam et hinc inde a Platone immutatam judicare; eoque ductum judicio hæc Platonica ad metrorum etiam leges revocasse.

Ad *Annot.* in p. 520. F. Basil. Quod locum Severi Alexandrini Ethop. tentavi, nollem factum; et postea vidi hæc eadem iisdem verbis legi apud Libanium Tom. IV. p. 1097. Reisk., neque magis lectionem discrepare in novissima Severi editione Chr. Walzii (Rhetorr. Græcc. Vol. I. p. 546.)

Ad finem *Annotationis* in titulum libri *περὶ τοῦ νοητοῦ κάλλους* (p. 541. Basil.) Herdero et Schellingio, qui ibidem memorantur, addatur nunc Goetheus. Etenim hic hujus libri caput primum (V. 8. 1.) Germanice vertit, Latina Ficini maxime secutus (in epistolis ad Zelterum Part. I. p. 190—192), et uterque in his Plotini placitis doctrinæ de pulchritudine summam inesse judicat, (cf. Zelteri verba p. 185. sq.)

Ad *Annot.* in locum p. 726. B. ed. Basil. ad verba Plotini: οὐδὲ γαργαλιζομένου λέγει τοῦ σώματος, in loco Philonis Judæi Leg. Allegorr. III. p. 118. primum verba: ἀλλὰ συντόνου καὶ σφοδρῶς ἀεὶ κινήσεως vertenda erant: rebelemente et intento continue *pruritu*, nam *titillationem* usurpat Cicero potius de γαργαλισμῶ. Deinde tentanda erat altera emendatio: ἀεὶ κινήσεως, quandoquidem Philo ibidem comparat Cyrenaicorum sententiam, voluptatem in motu (ἐν κινήσει) ponentium, cum sententia Epicureorum, voluptatem esse stabilem (ἡδονὴν καταστηματικὴν) dicentium.

Indici Græcitatæ Plotinianæ adde ante literam B hæc: ἀψυχα ἢ ἔμψυχα τὰ ἄστρα. II. 3. 2. Ante κριεύμαι vocem κύκους. II. 6. 1.

CORRIGENDA IN VOLUMINE II.

Pag. lin.
 668. 17. *lege αἰτὰς.*
 672. 18. *l. ὅ,τι.*
 674. 13. *in annot. 4. l. Ennead. IV.*
 361. A.
 688. 5. *l. utrobique : αὔτω.*
 694. 1. *l. τινός.*
 — 9. *l. ἐν φυτῶ.*
 695. 12. *l. Εἴρηται δὴ.*
 697. 11. *l. τότε.*
 698. 1. *l. ἢ ἢ ψυχῆ; et pone comma*
post antecedens ποιεῖ.
 700. 5. *l. αὐτοῦ.*
 702. 14. *l. βαννιμένης.*
 704. 4. *l. καὶ τὰ ἐφεξῆς,*
 707. 16. *l. τᾶνδε.*
 708. 14. *l. ἄλλοτε.*
 710. 8. *l. αὐτὸν.*
 716. 5. *dele καὶ.*
 718. 16. *l. αὐτοῦ.*
 725. 11. *junge οὐδὲ.*
 729. 1. *l. καθαρὰ.*
 — 3. 6. *adde in Ficini versione post*
vocem conspirationem : (composi-
tionem.)
 741. 1. *l. παρασχῶν.*
 742. 12. *l. αὐτῆ.*
 744. 2. *l. μνήμη. Ibid. dirime εἰ δ'*
αὐτὰ et scribe κάκει, et lin. 8. αὐτοῦ.
 745. 4. *l. κατέλθωσι, πως;*
 748. 2. *l. αὐτῶ.*
 — 12. *l. γίνεται.*
 751. 1. *l. ὅσφ.*
 752. 5. *junge utrobique ὅτε et simi-*
liter lin. 7.
 755. 7. *l. κατὰ τὸν.*
 — 18. *l. ἃ αὐτὸς ποιήσει, delete εἰ.*
 759. 5. *l. χρόνος;*
 763. 14. *l. ὅσφ utrobique.*
 764. 11. *l. αὐτῶ.*
 771. 15. *l. ἐν ἐαντῆ.*
 774. 4. *l. ὅ,τι. Ibid. lin. 8. l. μὴ τῶ,*
inverso ordine.
 775. 1. *l. αὐτοῦ.*
 778. 1. *l. αὐτῆς.*
 782. 7. *l. κακοῦν πως. Ibid. lin. 9.*
l. τοῦτο τῶ ἐτέρῳ.
 786. *Annotationi primæ præscriben-*
dum est : "Εὖς τούτου—τὰ ἐξῆς τοῦ
ἑαυτοῦ."
 789. 12. *l. τοιαύτας πως sine accentu*
et lin. 13. ἀνάγοι. (Cf. Annot. in
Var. Lect.)
 790. 10. *l. αὐτοῦ.*
 798. 7. *deleto uncinos et similiter*
lin. 13.
 804. 13. *l. τὸ σίθητον ἀπὸ θατέρου.*
 807. 4. *l. ἠγοούμενόν ἐστιν.*

pag. lin.
 818. 13. *l. ἢ εἰ αὐ.*
 819. 9. *l. ῥ.*
 820. 8. *l. ποιεῖ.*
 — 13. *l. ῥτι.*
 821. 2. *junge Δεῖστί τις.*
 826. 10. *l. καὶ.*
 827. 1. *l. μέχρι.*
 — 6. *pone signum interrogandi*
post ἐπέκεινα.
 834. 9. *utrobique l. αὐτῶ.*
 836. 11. *scribe τύπου.*
 837. 14. *l. ἐν αὐτῆ.*
 838. 9. *l. ἢ λέγει.*
 839. 10. *l. αὐτῆς γὰρ,*
 840. 16. *l. ὅσφ τόσφ.*
 844. 11. *scr. ᾄδ' sine iota subscr.*
quod lin. 14. apponendum vocibus
διηρήσθω et ταύτη.
 847. 9. 6. *infr. in vers. Latina l. sub-*
jiciant.
 849. 7. *scr. δραστήριον ; cum signo*
interrog.
 852. 8. *dele ἀλλὰ ante καὶ.*
 854. 19. *scribe σφραγίδες.*
 861. 3. *l. τοῦ σώματος.*
 863. 13. *l. αὐτῆς.*
 867. 7. *l. αὐτὸν.*
 — 13. *distingue πῶς γὰρ, οἶκ.*
 876. 2. *l. καὶ φησὶ.*
 879. 14. *l. αὐτῶν.*
 881. 13. *l. φορῶ.*
 883. 4. *scr. ἑρᾶσαι. Ibid. lin. 6. scr.*
ἰπῆρχε τι et lin. 7. ἐν αὐτῶ.
 885. 14. *l. αὐτῶν.*
 887. 1. *l. αὐτῆς.*
 889. 1. *l. ταυτὸν ; cum signo in-*
terrog.
 890. 13. *l. ἐνός τιος.*
 891. 13. *l. ἔστι.*
 893. 4. *l. αὐτῆς, et lin. 14. ἀφ' ἧς.*
 898. 9. *l. ἃ τε.*
 900. 4. *l. ἄλλη, et lin. 16. θείου.*
 901. 11. *junge ἐκθρέψαντος, et in vers.*
Latin. lin. 4. 6. adde post ipsa (ipsi
sc. animæ.)
 904. 6. b. *in vers. Lat. l. intellecti.*
 910. 1. *junge μηδὲ.*
 912. 8. *l. ἕλη sine iota subscr. et*
lin. 15. ἐνός ἔστιν.
 915. 1. *l. ἔστιν.*
 — 9. *l. λογίσαιτο ; cum sign. in-*
terrog.
 919. 4. *l. ἐπεξήρξ,*
 921. 13. *l. γενομένη ; Ibid. l. ἔστι.*
 923. 3. *l. αὐτῶ. In vers. Lat. lin.*
extr. a. unicinis include non.
 924. 16. *l. μὴ δὲ.*

pag. lin.
 926. 7. *l. αὐτῶ. Ibid. lin. 8. l. ἀλλὲ*
et lin. 11. l. τοῦτο ;
 930. 5. *l. νεοσκάς ;*
 931. 6. *l. δὴ τοιαύτη.*
 933. 17. *l. αὐτοῦ τ. γν.*
 934. 15. *l. πρὸς ὃ ῥ.*
 935. 13. *l. ἐαντόν ;*
 937. 11. *l. ἴδη.*
 940. 13. *l. μὴ δὲ ἔντος.*
 941. 3. *l. τί καὶ π. et lin. 15. l. αὐ-*
τὸν δεῖ.
 942. 1. *l. αὐτῶ et lin. 9. l. δῶ, item*
lin. 12. l. γυνῶσις ἐστί.
 943. 3. *l. ἐν αὐτῶ, lin. 4. l. οἶπω*
ἰούσω.
 946. 6. *l. ὅ,τι, lin. 12. l. πυχρῶσα*
των ἐφορμῶ ; et lin. 14. l. φῶς τι.
 949. 16. *l. ὅ,τι ἐξ.*
 951. 7. *l. μετανοίη.*
 955. 11. *l. αὐτὸ.*
 958. 17. *l. Ὅ,τι.*
 960. sq. 18. et 1. *l. γίγρεται ; ἐνέρ-*
γεια.
 967. 1. *l. ἂν εἴροις et lin. 4. l. οὐ τις.*
item lin. 10. l. Πρίεσι.
 968. 2. *l. τοῦ αὐτοῦ.*
 969. 2. *disjunge κινόν τι, et lin. 13.*
l. ἐν ;
 974. 17. *l. αὐτῶ.*
 975. 8. *l. ἔν μιμείται.*
 978. 17. *l. ὅ,τι ἂν.*
 980. 2. *l. ἠττόν ἐστι.*
 981. 5. *l. ἀνάγκη.*
 987. 6. *l. ὅ,τι.*
 991. 10. *l. ἐν αὐτῶ.*
 992. 14. *l. αὐτὸ νοεῖ.*
 996. 15. *junge εἰδικαῖς et ita etiam*
in Var. Lect. lin. pænult.
 998. 14. *l. διαφόρον τι.*
 1000. 15. *l. ἦδη τέχνην κεκρατημένου.*
 1001. 2. *l. ἀλλ' ἔν. Ibid. lin. 11.*
l. ἐν αὐτῶ.
 1002. 1. *l. εἰ κάλλος ἐ. κ.*
 — 7. *l. αὐτῶν.*
 1003. 1. *l. ἢ τί.*
 1009. 2. *vers. Lat. b. l. [perque ip-*
sam euneta consistunt] et ipsa (sa-
pientia) est entia (τὰ ἔντα).
 1010. 1. *l. ποιῶ.*
 1012. 7. *l. παρ' αὐτῶ.*
 1013. 10. 11. *distribue : ἄ- et ποιος.*
 1017. 12. *l. ἀπειρίη.*
 1018. 5. *l. ἄπ.*
 1020. 1. *l. ἄτε.*
 1022. 6. *l. ἢ δ' ἐστί et ita etiam in*
Var. Lect. ibid. l. ταύτη.
 1023. 19. *l. ταῦτα ἐστί.*

- pag. lin.
 1029. 8. *l. ε τε*, similiter lin. 9. ibidemque *l. τά τε*.
 1030. 10. *l. ταύτη*.
 1031. 1. *l. ενεργεία*. Ibid. lin. 10. *l. ταύτη*.
 1035. 11. *l. τό τε*.
 1036. 5. *l. είκῃ*.
 1037. 15. *l. τοιούδε vel τοιαῦδε*.
 1039. 2. *l. ενεργεία*.
 1042. 6. *l. θετέον*; ibid. *καὶ πῶς*; et lin. 7. *l. ὄντος*.
 1047. 9. et 14. *l. τὸ τι*.
 1056. 17. *l. παρουσία*.
 1058. 14. *l. αὐ πρὸς τί*.
 1062. 16. *l. αἶδε*, junctim.
 1069. 13. *l. γένος*;
 1074. 16. *l. βαίνῃ*.
 1075. 14. *l. ἡ εἰ*.
 1076. 4. *l. ἦ*.
 1085. 1. *l. τριχῆ* et ita lin. 3. 4. 5.
 1086. 5. in margine dextro scr. 591.
 1092. 1. *l. ἔχον*;
 1093. initio libri *l. Ἐπειδὴ περὶ τῶν λεγομένων*.
 1094. 13. *l. διηρημένου* et ita aliquoties.
 1097. 4. *l. ἀποστατέον*.
 1103. 1. *l. ἐστίν*, et lin. 3. *l. ἐστι*.
 1120. 5. *l. τις ἐθέλοι*.
 1127. 14. *l. ὃ τι*.
 1134. 15. sejunge *πρὸς τι*.
 1135. 4. *l. ἀλλ' ἢ*, et lin. 13. *l. οὐδὲ*.
 1140. 6. *l. παρ' αὐτοῦ ὄν*.
 1141. 13. *l. ἐπὶ τῆς ζ*.
 1145. 3. *l. Ἐπειτα τί*.
 1156. 3. *l. ἐνταῦθα*.
 1157. 6. junge *τῆδε* et lin. 15. *l. ποιότητος ἐστί*.
 1170. 11. *l. οὐ μένει*;
 1173. 18. *l. καὶ ἥδη ζητητέον πάλιν αὐ τῶν*.
 1175. 2. 3. *l. τὴν δ' ἡρεμίαν*.
 1185. 4. *l. τὰ ὄ*.
 1186. 12. *l. ἐκάστη* sine iota subscript.
 1187. 15. *l. τοῦ σώματος* sine signo interrog.
- pag. lin.
 1189. extr. et 1190. init. exple: *κρα- ταιμένου*.
 1195. 12. *l. τῷ ὄλω*; cum signo interrog. et lin. 17. *l. τὸ*.
 1199. 1. *l. ἤσθετο*.
 — 8. 9. *l. τὴν μορφὴν ἔχει* et lin. 16. *l. τῷδε* junctim.
 1201. 10. *l. ἔδε* et ita deinceps.
 1202. 15. *l. ἀπειρον*;
 1205. 15. *l. ὅς δ' ἂν* cum codd. aliquot et cum Ficino.
 1207. 16. junge *τότε*, ibid. *l. Αἰδοῦ*.
 1211. 4. *l. αἶτε μὴ*.
 1216. 16. *l. τις ἀθροπος*.
 1221. 3. *l. ἄλλη* et lin. 12. *l. ταύτη*.
 1224. 10. *l. ἀπ' ἄλλου*; cum signo interrog. ibid. lin. 13. junge *καί- τοι*.
 1229. 3. junge *οὐδὲ*.
 1231. 1. *l. ἦν ἂν* et lin. 3. *αὐτὸ ζ*.
 1232. 2. *l. ἀπειρος*; cum signo interrog.
 1234. 11. *l. εἴ τω*.
 1236. 7. in Var. Lect. *l. Cod. Mon. C. οὔτως*.
 1237. 17. *l. τύχη*.
 1238. 4. *l. ταῖς οὔσιν*;
 1239. 12. *l. λαβόντα*; ibid. lin. 16. junge *οὐδὲ*.
 1240. 1. *l. εἶναι*; ibid. in vers. Lat. col. 1. lin. 5. a fin. exple. Tum vero *justitia non est justitiæ intelligentia quædam*.
 1242. 2. *l. καὶ τί ὄν*,
 — 11. *l. ὃ τε* et ita etiam in Var. Lect. init. annot. 11.
 1243. 11. *l. ἔδε* sine iota subscr. contr. lin. 14. et 15. *l. γεννῆ*.
 1244. 9. *l. οὗτός ἐστιν* et p. 1246. lin. 2. *l. ἄλλός τις* et lin. 18. *l. Καθίλου*.
 1247. 9. *l. τοῦ ἔν*.
 1248. 2. 4. junge *οὐκέτι*.
 1249. 17. *l. ἔρωμεν*;
 1250. 11. *l. ἀπηρημαμένον* et ita etiam in Var. Lect. pro *ἀπηρημαμένον*].
- pag. lin.
 1252. 4. junge *οὐδὲ*.
 1253. 5. *l. νοῆσαι ἔστιν et ἡ τιος*.
 1256. 1. *l. παρουσία*.
 1259. 1. *l. θείητε et εἰς τί γένος*.
 1273. 9. *l. περὶ αὐτοῦ*;
 1279. 6. junge *ἄλλοτε*.
 1281. 8. b. in vers. Lat. *l. Physik*.
 1284. 14. disjunge *ὃ τι*.
 1287. 9. *l. ζῆν*, et *sæpius*; ibid. lin. 16. scrib. *ἐνδοθεν*.
 1289. 10. disjunge *ὃ τι*, et ita *sæpius*.
 1300. 14. scr. *ἂν ἐσχ*. del. iota subscr. ita et p. 1304. lin. 9. *l. εἰ πῆ* et *sæpius*.
 1313. 14. *l. ἀνάσχοιτό τις*.
 1320. 5. *l. ἄσμενον*. p. 1323. lin. 3. *l. τό τε* et p. 1324. lin. 13. *l. ἐν- θέσει*.
 1337. 1. *l. εἴπη*.
 1345. 12. *l. ἡτινιοῦν*.
 1346. 7. *l. ἐφ' ὃ τι*.
 1357. 13. col. 1. vers. Lat. corrige p. 383. sq.
 1369. 5. scrib. *ἀκριβεία*.
 1372. 12. *l. ὃ τι*.
 1376. 1. *l. εἰθημοσύνη*.
 1387. 1. dele *ὄντα* post *μὲν ἦττον*.
 1393. 13. *l. ἐπιστήμη του*.
 1399. 13. *l. ὃ τι γὰρ*.
 1401. 15. *l. τότε δὲ*.
 1404. 1. *l. πλέον*.
 1406. 13. *l. ὑβρίζεται μισήσασα*, ibid. lin. 17. *l. ἔρωτες*.
 1409. 2. *l. αὐτῷ ἰδεῖν*.
 1411. 4. *l. ταύτη ἦ*.
 1414. 9. Annot. 6. *l. Caveus*.
 1432. 3. a. not. 4. lin. 3. a fin. *l. Ameilhon*.
 1434. 9. not. *l. Ducangii*.
 — 4. a fin. not. *l. de Themati- bus*.
 — 4. col. b. a fin. *l. πτηροῖς*.
 1445. 5. col. b. not. 23. *l. Æschinis Axiocho*.

CORRIGENDA IN ANNOTATIONIBUS IN PLOTINUM.

pag. lin.	pag. lin.	pag. lin.
1. 4. a. <i>lege</i> mit fortlaufenden.	97. 15. a. <i>l. sententiae notitiam.</i>	141. 3. a. <i>infr. l. eo quod anima.</i>
2. 6. a. <i>dele punctum ante vocem:</i>
Numeri.	— 30. a. <i>l. Joannem autem Keplerum.</i>	145. extrem. a. <i>l. subjectam infinitatem.</i>
3. 12. b. <i>infra leg. Theologische Studien.</i>	— 18. b. <i>l. cum Ptolemæo.</i>	146. 23. a. <i>infr. l. quâ v. c. Plato.</i>
6. 19. b. <i>infr. l. repudiandis.</i>	101. 10. a. <i>l. non æquius quam.</i>	147. 8. b. <i>infr. l. ἀπριστοκλήτω σω-
τηρί.</i>
8. 18. b. <i>l. Schulzii.</i>	103. 17. b. <i>l. Manuel. Comnen.</i>	148. 5. b. <i>infr. l. Ἀδράστειαν et ita
in seqq. quoque.</i>
11. 5. a. <i>infr. l. arctæ copulationis.</i>	104. 3. a. <i>l. τῶν ἐβέλων ἔργματα.</i>	151. extr. a. <i>l. ἐν ταῖς θεάτρεις θεόμενα.</i>
12. 4. b. <i>l. πλὴν τῶ.</i>	107. 6. b. <i>infr. l. cum e contrario.</i>	153. 2. b. <i>l. secundum partem imi-
tantur.</i>
15. 14. a. <i>l. stetit in Julian.</i>	108. 3. a. <i>l. cum unum.</i>	— 6. b. <i>infr. l. der Malerei.</i>
20. 23. b. <i>l. efficaciore.</i>	— 14. a. <i>l. ita etiam docuisse Platonem, deleto puncto.</i>	156. 17. a. <i>infr. l. πρὸς ἀξίαν ἀμειβο-
μένη.</i>
22. 6. a. <i>dele punctum ante voc.</i>
Peripateticis.	— 15. b. <i>l. cf. quæ idem.</i>	— 20. b. <i>l. unus Palat. vitiose.</i>
27. 5. a. <i>l. assequatur.</i>	109. 16. a. <i>l. cum Simplicio.</i>	— 15. b. <i>infr. l. συμπλεκῶς, com-
plexio.</i>
33. 15. a. <i>l. überhaupt et lin. 16.</i>
sejungamus.	112. 18. a. <i>l. cum Cabbala.</i>	160. 23. a. <i>l. εἰθὺς ἐπακολουθεῖν.</i>
38. lin. ult. a. <i>l. Bielius.</i>	113. 14. a. <i>infr. l. quod efficeretur
materiam q.</i>	166. 17. a. <i>l. se arripuisse, et mox
l. Plotino olversatum est.</i>
39. 19. a. <i>l. agit eo libro.</i>	115. 26. a. <i>l. vidimus ad.</i>	168. 3. a. <i>infr. l. animam statuisset.</i>
— 8. b. a fin. <i>l. Ita mavult.</i>	— 12. b. <i>l. ἡ κατὰ τὰς δογματι-
κὰς φ.</i>	170. 22. a. <i>l. παράγει γενῶν.</i>
45. 6. a. <i>infr. l. quæ se patiatur.</i>	116. 18. seqq. b. <i>l. Equidem, cum—
congruat—adjectum esse credide-
rim.</i>	171. 19. b. <i>l. de Euripide.</i>
46. 22. a. <i>infr. l. in museo Schoe-
pflini.</i>	117. 9. a. <i>l. Dicitur autem hic lu-
cis—concursum.</i>	— 16. b. <i>infr. l. ἀναδιδομένην ἐκ γῆς.</i>
47. 14. a. <i>l. καὶ οἴστρον πιμπλ.</i>	118. 12. a. <i>infr. l. ἡ μέχρι τινὸς deleto
puncto.</i>	172. 7. a. <i>infr. l. varie explic.</i>
51. 18. b. <i>l. conjecerat ππο ῥήσει.</i>	— 10. b. <i>l. emendationem con-
firmat.</i>	— 17. b. <i>infr. l. Ita enim elatis
ad cælum br.</i>
52. 8. a. <i>l. in ejusmodi loco.</i>	119. 7. a. <i>Ad verba: "Confudit
Marsilius Origenem ecclesie pa-
trem, cum Platónico Origene Ploti-
ni condiscipulo. Ammonius au-
tem Saccas etc." addo nunc: G. A.
Heigl nuper admodum edidit Pro-
gramma, quod inscribitur: Der
Bericht des Porphyrios über Ori-
genes. Regensburg 1835; in quo
probatum it auctor non fuisse plu-
res eo tempore Origenes, sed unum
tantummodo, i. e. Christianum cog-
nomine Adamantium. De quo pa-
radoxo ipse viderit!</i>	175. 8. b. <i>infr. l. invalida infirmave.</i>
54. 16. a. <i>infr. l. τφ addit Reisk.</i>
(sine accentu.)	— 4. b. <i>l. quin videat, eos cct.</i>	179. 18. b. <i>infr. l. Qua in re plane
mecum facit.</i>
— 12. b. <i>infr. dele virgulam inter
el et τούτων.</i>	120. 28. a. <i>l. Ueber die Verwand-
schaft.</i>	183. 3. b. <i>infr. inter non et omni-
bus explenda est hæc lacuna: "ig-
nem neque aquam, nec aliud de
principiis et absolutis elementis
esse, sed."</i>
55. 9. b. <i>Adde post. p. 52. cd. Rhær.</i>	— 4. b. <i>l. equidem non negave-
rim.</i>	184. 11. a. <i>infr. l. ἔσχε τὴν ἰμαννυμίαν,
et ad lin. extrem. post vocem Ploti-
ni adde hæc: "Sed Plotini ta-
men libri mscr. omnes habent ἰμα-
νυμίαν."</i>
— 9. b. <i>infr. l. dann könnte.</i>	— 12. b. <i>l. qui vir doctus.</i>	185. 13. b. <i>infr. l. teneamus hæc
Procli.</i>
56. 20. a. <i>l. Valpergam.</i>	121. 16. b. <i>l. nous ne l'avons plus.</i>	189. 14. a. <i>l. et infinitatem mobi-
lis t.</i>
— 4. a. <i>l. pluralem non habeat.</i>	125. 26. a. <i>dele semicolon inter:
recte et Plotinus.</i>	196. 12. b. <i>l. collegit Fülleborn, et
ita l. etiam p. 199. lin. 14. a.</i>
57. 19. a. <i>infr. l. sive hic (in hac
vita).</i>	130. 11. a. <i>infr. l. Epist. II. ad Amm.
et paucis interjectis, l. Thucydideo
plane modo.</i>	197. 4. b. <i>infr. l. est ἐπιβολὴ Pla-
toni.</i>
60. 9. b. <i>l. ut summam quidem
dictu.</i>	133. extrem. a. <i>l. ἀθέρωτον, ἀπολ.</i>	200. 16. b. <i>l. τῶ ἀλόγω μ. sine iota
subscripto.</i>
62. 24. sq. b. <i>l. ἡ ψυχὴ ἀγαθειδής.</i>	135. 5. a. <i>infr. dele comma inter
inducta et mente.</i>	203. 4. a. <i>l. philosophis prælusisse.</i>
63. 11. b. <i>l. καὶ κρείττων ἀπαντ.</i>		206. 23. a. <i>l. quum dicit, quosdam.</i>
65. 7. a. <i>l. adveniendi Eustochio.</i>		208. 9. a. <i>infr. hujus verbi multis.</i>
66. 12. a. <i>infr. l. uti aliis in locis ita
hic quoque libros naviter expilavit.</i>		213. 10. a. <i>infr. l. a vulgata fama.</i>
69. 14. b. <i>l. usurpari nemo nescit.</i>		217. 10. b. <i>infr. l. ΣΦΡΙΓΩΝΤΙ.</i>
71. 19. a. <i>l. τῆ οἴσια ἢ μὴ οἴσια ἀντικ.</i>		218. 2. b. <i>l. ἐπειδὴν τελευτήσῃ, et
lin. 13. sq. Ἀδράστειαν.</i>
74. 15. a. <i>pone punctum ante Fi-
cinius.</i>		
76. 16. a. <i>l. et opponit ἀ οὐκ ἀ. τ.
κ. τ. λ.</i>		
78. 13. b. <i>l. πληρῆ ἀλόγου.</i>		
82. 22. a. <i>l. ἐμαυτὸν διανοουμένου.</i>		
85. 26. a. <i>l. Πράκλος τε δ Μ.</i>		
— 21. b. <i>l. sic exprimit: πάντα κ.τ.λ.</i>		
89. 11. a. <i>dele punctum inter aërea
et Appuleius.</i>		
— 15. a. <i>l. σῆζοντο φῶς.</i>		
— 20. a. <i>l. inculcare.</i>		
— 18. b. <i>l. triplici.</i>		

- pag. lin.
 221. 23. a. infr. *χωρίζειν δὲ ἔοικεν.*
 230. 23. b. infr. legendum videtur ἡ δὲ Ἑστία τὴν μόνιμον κ. ἀλλ'. Vid. sequentia.
 233. 21. b. *l.* in friartei autem.
 238. 24. a. *l.* eosque tanquam *escam* s. adf.
 239. 2. a. infr. *l.* ὅς δι' ἡσύχου.
 241. 22. b. infr. dele punctum inter ἐπιπολῆς et συνεχῆς.
 246. 6. b. *l.* Combefis.
 247. 16. b. infr. *l.* τῆς πρὸς, ἀπὸ σχέσεως.
 249. 8. a. *l.* p. 169. *ed. Spenc.*
 256. 22. a. infr. *l.* in quatuor illa elementa.
 257. 23. a. infr. *l.* carne ac proinde terra ortas.
 — 22. b. infr. dele puncta ante *Plotinus* et *Timæo*.
 258. 5. b. infr. *l.* Persecutus erat hoc argumentum de anima *Porphyrius* in libris.
 263. 7. a. *l.* Pythoræque decreta.
 266. 2. b. *l.* cum eandem.
 272. 16. a. *l.* ἵνομα ἐγένετο Γῆ.
 273. 1. b. dele punctum inter *nonnulla* et *Præparationi*.
 274. 5. b. *l.* ἡ μὲν ἔλη τότε τι οὔσα, et lin. 11. *l.* συμπαρατηρήσαντες.
 279. 7. a. infr. *l.* τὸ διαίρεθὲν ἐνῶ.
 280. 11. b. infr. *l.* ordine temporis quo sing.
 292. 8. a. infr. *l.* διαμονᾶς ῥίζαν.
 293. 16. b. infr. *l.* ὃ ὁρατὸν τὸ καλόν.
 297. 8. a. infr. *l.* ἥλιον δὲ ἠγεῖσθαι, et lin. 3. infr. dele punctum inter ἐπὶ et τοῦ ἀγαθοῦ.
 299. 14. b. *l.* minus est immorandum.
 — 21. b. infr. *l.* magni anni ambitu.
 302. 4. b. infr. *l.* Sed *Aristoteli* dudum.
 307. 17. a. *l.* quæ aliter definiri nequeat.
 308. 3. b. infr. *l.* ἐπὶ θεωρίαν ὀρθῆν, et lin. 2. *l.* τῷ λέγειν.
 309. 13. a. *l.* quia φαντάζεσθαι.
 310. 20. b. *l.* καὶ κισσοῦ.
 315. 6. a. infr. *l.* debebat χέρηρον, sine iota subscr. p. 1033. lin. 9. Καὶ τὸ ἔμαντὸν ἐδιζήσαμην ὡς ἐν τῶν ὄντων. Et si dudum plurima *Heraclitea* mihi

collegeram, et ad hoc ipsum dictum ad marginem commentationis *Schleiermacheranæ* adscripseram: "Cf. *Valkenaer*, ad *Euripidis Phœniss.* vers. 1168," tamen nescio quomodo in Annotatione conscribenda hæc silentio prætermiseram, cum nuper commodum huc me adverteret *Albertus Jahn* Bernas, vir juvenis eruditus Seminarii que nostri sodalis. Celebraunt autem hoc effatum haud pauci scriptores; vid. *Casaubon.* et *Menag.* ad *Dio-gen.* Laërt. IX. 5, interpretes ad *Hesych.* I. p. 1084. *ed. Alberti*, et ad *Suidam* II. 3058. *ed. Gaisford.* neque tamen sententiam ejus assecuti sunt omnes. Quomodo acceperit *Plutarchus*, arguunt hæc adversus *Colotem* p. 1118. C. p. 569. *Wytenb.*, quæ verba, quia *Ioniam* formam referunt, adscribam: ὁ δὲ Ἡράκλειτος, ὡς μέγα τι καὶ σεμνὸν διαπεπραγμένον, "Ἐδιζήσαμην," φησὶν, "ἐμειωτόν." καὶ τῶν ἐν Δελφῶν γραμμάτων θεϊκώτατον εἶκει τὸ, Γῶθι Σαντόν. *Plotinianum* tamen locum nemo doctorum hominum, quod sciam, ad hoc *Heracliti* fragmentum adhibuit, licet hic ad illius dicti intelligentiam vel maxime facere videatur. Sed quæritur, utrum illa: ὡς ἐν τῶν ὄντων ipsius *Heracliti* sint, an *Plotini*, qui ea interpretandi causa addiderit. Hoc si accipias, illud *ἐδιζήσαμην* et ὡς commate interposito sejungendum est; atque hoc suasit *Jahnus*. Sed tamen in alteram rationem propemodum me perducit *Dio Chrysostomus*, qui in *Orat.* LV. p. 558. p. 282. sq. *Reisk.* hæc posuit: Ἡράκλειτος δὲ ἔτι γενναϊότερον αὐτὸς ἐξευρεῖν (φητὶν) τὴν τοῦ παντὸς φύσιν, ὅποια τιγγάνει οὔσα, μηδὲνς οὐδ' ἄξαντος, καὶ γενέσθαι παρ' αὐτοῦ σαφές.— Verum, ut ut est, nolo enim decernere, *Schleiermacherus* ὁ μακαρίτης, licet nec *Plotini* nec *Dionis* locum nosse videtur, qua erat sagacitate, egregie, si quid video, hoc *Heracliteum* effatum ita interpretatus est (in *Wolfii* et *Buttmanni* Museo

- pag. lin.
 der *Alterthums-Wissenschaft* I. p. 531.): "Nemlich *Heraclitus* mag wohl eigentlich gesagt haben, er habe in diesem ewigen Fluss sich selbst gesucht, und auch sich nicht gefunden als seiend, beharrend, eben daraus aber sei ihm alle Erkenntniß erst aufgegangen," etc.; totum enim locum legi velim. Ceterum idem verbum *Ionium* recurrit in altero fragmento *Heracliteo* apud *Clementem Alexandr.* *Stromm.* IV. 2. p. 565. et apud *Theodoretum* Vol. IV. p. 716: Χρυσὸν γὰρ οἱ διζήμενοι κ. τ. λ.
 320. 10. b. infr. *l.* *Pacius* repererit.
 321. 18. b. infr. dele punctum inter *Dialectica* et *Plotini*.
 326. 12. b. *l.* vel *πιμελές*.
 330. 17. b. *l.* ἐν γένει τιθένας.
 348. 11. b. dele punctum inter *sententiam* et *Plotiniani*.
 357. 4. b. *l.* in *Boissonadii Anecdott.*
 — 26. b. *l.* ad cubitale.
 360. 5. b. *l.* ἀποτέμνεσθαι *astronomicum*.
 362. 19. a. infr. *l.* ἔκθορε *Χρυσάωρ*.
 365. 8. a. *l.* sibi totam.
 — 9. b. infr. *l.* ante ἐπιστροφῶσι.
 368. 19. a. infr. *l.* τὸ ἀναχωρήσαντά τινα.
 372. 20. a. *l.* Quod si vero unumquidque.
 374. 18. a. *l.* et adhibe de vi, deleta quæ.
 — 11. b. infr. *l.* in sensu et corpore εἰσαυθησία.
 376. 15. a. infr. *l.* quæ in notas suas desinit.
 379. 6. b. infr. *l.* et restitui vult.
 380. 7. b. *l.* mirifice congruunt.
 384. 12. a. infr. *l.* in *Verrin.* II. 2. 46.
 389. 12. b. *l.* Nisi malueris credere. Exemphis ibidem laudatis adde hoc: *Proclus* in *Platonis Cratyl.* p. 41. *Boisson.* αὐται δὲ μάλιστα δοκοῦσι τοῖς ἰνίμασι ἀποσεμνύνεσθαι τῶν σφετέρων ἠγεμῖναν.
 396. 1. a. *l.* operantur et ille et hi.
 411. 21. a. infr. *l.* θείῳ ἀγωγῆς.
 412. 4. b. *l.* in *Timæo*.

B
693
A3L3
1835
v.3

Plotinus
Plotini opera omnia

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 16 13 09 04 013 2